Matheus moretus Burensis ad reuerendissimum in christo patrez ac Dominū Dñm Franciscū de gonzaga Cardinalem Mantuanū: ac Bononie legatum.

Non te latere arbitror reuerendissime pater ac dñe q̄z necessaria mortalibus existat medicine cognitio: quā nō īmerito veteres a dijs īmortalibus fuisse repertā: sunt opinati. Diuinum nāq̄z potius q̄z humanū videt occultas rerum ꝓprietates ac varias hūani corporis intelligere dispositiones. Diuina deniq̄z ipsius medici videt operatio: vel certe diuine operationi simillima. Ab īmortali nanq̄z deo vitam accipimus: ⁊ hec eadē medici artificio ꝑseruat. Sanitatē deniq̄z diuino fauore consequimur: ⁊ hec eadem medici auxilio comparat: qua nihil ꝓfecto mortalibus gratius: nihil deniq̄z videt optabilius. ꝓpterea ⁊ ab antiquis Esculapio ⁊ q̄zpluribus alijs medicis diuinos honores attribuisse constat. Clarum est preterea medicinā ipsam apud principes: ⁊ magnos viros in summo semper precio: summaq̄z veneratione extitisse. Quis enim ignorat Auicennā arabū principem extitisse: Joannem etiā Damascenū regis damasci nepotem extitisse constat. Anatarerses persarum rex quātifecerit Hyppocratem: eius epistola declarat: Phalaris quoq̄z: lz tyrannus crudelissim⁹ habit⁹ fuerit: hic tñ Polycletū eius medicū maximis donis ornauit. Possem in hoc innumerabilia pene exempla in mediū adducere. Sed quid externa exempla requiro nōne semp illustrissimi principes: qui ex gonzaga domo originem traxerunt: quos ⁊ munificentia excellentes: ⁊ iustitia prestantes semper extitisse constat: nōne inquā medicos semp maximi fecerunt: qui non solum medicos sūma liberalitate semp fuerūt ꝓsecuti: verū ⁊ phōs: ⁊ quoscūq̄z virtute ꝑclaros. Quocirca Reuerēdissime pat cū hui⁹ iclyte dom⁹ splēdor: ac dec⁹ existas: ⁊ medicis ipsis ꝓpit⁹: nō dubitaui tue Reuerendissime. D. gratū fore: si medicine pādectas q̄s ob transscriptoꝝ imperitiā iam fere perisse animaduertissem sūmo studio: atq̄z diligētia emendarem: ⁊ ab integro illas in lucem reducerem. Et ego libentius hoc onus suscepi: vt ceteris q̄q̄z ꝓdesse possem: qui huius scientie amatores existūt In qua quidē re intelligas me eundez fere assumpsisse laborem: quē is qui opus istud edidit. Constat nanq̄z op⁹ istud ex diuersis antiquoꝝ libris fuisse aggregatū. In quo quidē oium simp licū naturā ac ꝓprietatem reperies: que ad vsum medicine ꝓcurrunt: ac oium nominū declarationē: quibus medicine autores vtunt: ex quibus aliqua ex greca: ⁊ multa ex arabica lingua originem traxere: que ob ideo matum varietate obscura apud latinos videbant. Multa tñ nomina ab autore greca nuncupant: nō quia vere greca existant: sed qm̄ in libris grecoꝝ qui in linguam latinā sunt traducti sic scripta reperiunt. ⁊ de arabicis silr idem est iudicium. Constat nanq̄z non modo apud grecos medicine scientiā floruisse: veruz etiā apud arabes: ⁊ apud hebreos fuisse illustratam: ⁊ autores habuisse celeberrimos Sed hos potissimū pandectarum autor est imitatus: quorum autoritate eius dicta comprobauit. Ex grecis videlz Hyppocratem: Diascoridem: Galienum: Paulum: Alexandrum: Constantinū: ac Joannem damascenum mesue filium. Ex arabicz vo Rasim: Joannem Serapionis filium: Bulcasim: Auicennam: Auerroim: ⁊ alios q̄zplures quoꝝ dicta in libris p̄dictoꝝ reperiunt. Ex hebreis sūt hi: Jsaac: Rabbimoyses. Ex latinis vo hi sunt: videlz Cornelius celsus: Cassius felix: Plinius: Seruius: ⁊ Simon ianuensis. Huius aūt autoris nomen lz sit ambiguum: ipsum tñ a fidedignis Matheū siluaticū nuncupatū fuisse accepi: sed quisq̄s fuerit: hūe peritissimū extitisse ꝓstat: ⁊ ipsū sūma diligētia antiquoꝝ libros pcurrisse. Cum itaq̄z hec simplicia totius medicine artis existāt fundamenta: veluti elementa q̄dam hoꝝ noticiā medicis maxime necessariā esse putaui. Et qm̄ Reuerendissime pater medicis semp fautor ac ꝓpitius extitisti: tue Reuerendissime. D. hoc opus quodāmodo renouatum dedicare volui: cum eidem me plurimū debere sentiam. nec quisq̄z mihi hoc munere dignior videbat q̄z tu: q huic florentissimo gymnasio p̄sis: ac phylosophos p̄sidio tuo foueas: illisq̄z ꝓpitius existas. Felix itaq̄z sit Reuerendissima. D. tua: cui me humillime commendo.

Tabula capitulorum que in pandectis continentur per ordinem alphabeti.

Assarum siue baccara Cap.iij.
Aerȝ erugo siue vide erȝ. Cap.iiij.
Argentū vinū Cap.v.
Antimonium Cap.vj.
Absinthium Cap.ir.
Abrotanum Cap.r.
Acacia Cap.rj.
Aristologia Cap.rij.
Adarte Cap.rvj.
Affodillus Cap.rr.
Agaricus Cap.rrij.
Agrifolium: lotos Cap.rriij.
Alga marina Cap.rrvj.
Almea: arnoglossi maior. Cap.rrviij.
Altea: masuauiscus Cap.rrr.
Aloe Cap.rrriij.
Alosantus: flos salis Cap.rrriiij.
Alumen Cap.rrrv.
Agnus castus Cap.rrrvij.
Ambra Cap.rrrviij.
Amilum: amidū Cap.rl.
Amomū: pes colūbinꝰ Cap.rlij.
Ambrosia: athanasia Cap.rliij.
Anagallꝰ: auricula murȝ Cap.rliiij.
Atriplex Cap.rlv.
Anisum Cap.rlvj.
Assa fetida Cap.rlviij.
Apium Cap.l.
Appios Cap.lj.
Appomel: fauū mellis Cap.lij.
Aprostilla Cap.liij.
Arachos Cap.lv.
Agrimonia: ferraria minor Cap.lviij.
Armel Cap.lix.
Arthemisia: matricaria Cap.lx.
Arnoglossa: plantago Cap.lxj.
Aspergula Cap.lxij.
Astragallus Cap.lxv.
Atramentū Cap.lxviij.
Arbor: grani viridis: albotin Cap.cix.
Arbor granati silvestris Cap.cciij.
Aurum Cap.ccvij.
Auena Cap.ccrrrv.
Auellana inda Cap.celij.
Argentum Cap.celx.
Acorus Cap.celrrrj.
Asinus Cap.ccerriij.
Arsenicum Cap.ccerrrij.
Anas Cap.ccerrrix.
Abefanida Cap.ccerlix.
Arbor glandis Cap.ccelrvj.
Acetosa Cap.ccelrvij.
Amigdala Cap.ccccrcv.
Ameos Cap.cccceljj.
Allcum Cap.cccccelrvj.
Acetum Cap.cccccelrrij.
Armoniacum Cap.cccccelrrrix.
Anetum Cap.ccccccrcix.
Aqua Cap.cccccccvij.

De littera.B.

Blaccebisantia Cap.rv.
Berberi Cap.rlj.
Baurach: spuma nitri Cap.lrrv.
Balaustia Cap.lrrviij.
Bem Cap.lrrix.
Betonica Cap.lxxxvj.
Branca vrsina Cap.lxxxvij.
Bitumen iudaicum Capit.lxxxviij.
Been Cap.xcij.
Belliculi marini Capitu.xciij.
Basilicō: gariofilatū: ozimū Cap.xcviij.
Bleta Cap.c.
Bdellium Cap.cj.
Brictanica Cap.ciiij.
Boechoengi Cap.cv.
Boeise Cap.cvj.
Borago Cap.cvij.
Botris Cap.cx.
Butalmos Cap.cxiij.
Buzeiden Cap.cxv.
Bruculus Cap.cxvj.
Bruscus Cap.cxvij.
Bolus armenus Cap.cxxxiij.
Borax Capitu.clxxv.
Bulbus agrestis Cap.clxxxj.
Brassica caulis Cap.clxxxvj.
Berbena Capitu.ccxc.
Bombar: cotum Capitu.cccix.
Balsamus Capitu.ccclxxiij.
Bititura metallorum Cap.cccccxciij.
Buglossa Cap.cccccxij.
Basilicon encaticum Cap.cccccccxxxviij.
Bleta agrestis Cap.cccccccxvj.

De littera.C.

Ceruſa Cap.xix.
Cucurbita Cap.lxxxj.
Cepe Cap.lxxxvij.
Cozallus Capit.lxxxv.
Camomilla Capit.lxxxix.
Citonium indum Capit.xciij.
Capillus veneris Cap.xcix.
Cotula fetida Capit.cij.
Cotula non fetida Cap.cxij.
Ciclamen: panis porcinꝰ Cap.cxiij.
Cardamomum Cap.cxviij.
Cadima: climia Cap.cxix.
Calamentum Cap.cxxij.
Calcitis Cap.cxxiij.
Camecissos Cap.cxxv.
Cardus albus: suchaa Capit.cxxvj.
Camedreos Capit.cxxvij.
Camepitheos Capit.cxxviij.
Ciminum Capitu.cxxx.
Cāpsice Cap.cxxxj.
Camphora Capitu.cxxxij.
Cantarides Capitu.cxxxv.
Capparus Capit.cxxxvj.
Capilli hominis Capit.cxxxvij.
Capsifolium Cap.cxxxviij.
Cardamus: nasturtiūm Capi.cxxxix.
Cardamus crocus hortulanus Cap.cxl.
Cardus silvestris Capit.cxlij.
Castoreum Capit.cxliij.
Cataputia Capit.cxlv.
Cornea arbor Capitulo.cli.
Cedrus Cap.clij.
Celidonia Cap.cliij.
Centaurea Cap.clvj.
Cerasum Cap.clvij.
Crisomula Cap.clix.
Cheiri Cap.clx.
Cicorea Cap.clxj.
Cimolea Capit.clxij.
Cinabrum Cap.clxiij.
Cypressus Cap.clxv.
Cyrcea Cap.clxvj.

Cistos Cap.clxvii.
Citrullus Cap.clxix.
Cassia fistula Cap.clxxi.
Chimenum Cap.clxxii.
Cretanus Cap.clxxiij.
Crisocolla: aristin Cap.clxxv.
Crisocomum Cap.clxxvii.
Crision Cap.clxxviii.
Coloquintida agrestis Cap.clxxxiii.
Conditi Cap.clxxxv.
Condrus Cap.clxxxvii.
Carui agreste Cap.clxxxviij.
Cimbalaria Cap.clxxxix.
Crocus ferri Cap.cxci.
Cucumer Cap.cxciiii.
Citonia Cap.cxcv.
Culcasia Cap.cxcvij.
Cinamomum Cap.cciii
Coriandrum Cap.ccvi.
Cauda equina Cap.ccviij.
Caries ligni corrosi Cap.ccxiiii.
Cerebrum Cap.ccxxviii.
Cuscute Cap.ccxxix.
Cerualia Cap.ccxxxvii.
Cardo benedictus Cap.ccxlvii.
Cornum arietis Cap.cclxxxiii.
Cicutaria Cap.cclxxxviii.
Colla: gluten Cap.ccciiij.
Coloquintida Cap.cccx.
Cornu Cap.cccxii.
Cartamum indum Cap.cccxv.
Corrigiola minor: sanguinaria Cap.cccxxxv.
Carui Cap.cccxxxviii.
Calamus Cap.cccxlii.
Citrum Cap.cccxlv.
Cyprus Cap.cccliij.
Calx. Cap.ccclxiii.
Costus Cap.ccclxiiii.
Crocus Cap.ccclxix.
Cubebe Cap.ccclxxxiii.
Caro Cap.cccccxciii.
Cinoglossa Cap.cccccxi.
Cinis Cap.cccccxxix.
Cassia lignea Cap.cccccxlii.
Cicer Cap.ccccclxxviij.
Cucumer asininus Cap.cccccccvi.
Cyperus Cap.ccccccxxiiii.
Cancer Cap.ccccccxxvi.
Canapis Cap.ccccccxlui.
Consolida Capit.ccccccxlv.
Cicuta Cap.ccccccli.
Cauda tremula Cap.ccccccclxxiii.
Cera Cap.ccccccclxxxvii.

De littera. D.

Dragantum Capit.xiiii.
Diptamus Cap.ccxvii.
Dolacha Capit.ccxxv.
Daucus: bancia Cap.ccccci.
Dragontea: serpentarea maior Capit.cccccxxii.
Dactilus Cap.cccccxcvi.
Doronicū Cap.ccccccxc.

De littera. E.

Epithimum Cap.lxx.
Epatica Cap.lxxii.
Edera Cap.clxxxviii.
Eufragia Cap.ccxxx.
Euforbium Cap.ccxxxj.
Eupatorium Capi.ccxxxu.
Ebanus Cap.ccxxxiii.
Ephemereon Cap.ccxxxiiii.
Ellatinus Cap.ccxxxvj.
Enula campana Cap.ccxxxix.
Elleborus Cap.ccxl.
Eliotropium Cap.ccxlj.
Ellicrisi Cap.ccxlij.
Eniola Cap.ccxlv.
Esula Cap.ccl.
Es Cap.ccliij.
Eruca Cap.ccclxxv.
Ebulus Cap.ccclxxix.
Epar Cap.ccccccv.

De littera. F.

Fungus Cap.xiii.
Fistula pastoris Cap.xxviij.
Flos salis Cap.xxxiiij.
Fauum mellis Cap.lij.
Furfur tritici Cap.cxxxiiij.
Fex aluearis apum Cap.clviij.
Fumus Cap.clxxix.
Ficus lupi Cap.clxxxiij.
Fex olei Cap.cxcij
Ficus Cap.cxciij.
Frassinus Cap.ccxx.
Flos vitis agrestis Cap.ccxliiij.
Faba egyptiaca Cap.cclij.
Fagasmon Cap.ccliij.
Falernum vinum Cap.ccliiij.
Feleg Cap.cclix.
Feniculus Cap.cclxiij.
Fenugrecum Cap.cclxxiiij.
Fermentum Cap.cclxv.
Ferula Cap.cclxvj.
Filipendula Cap.cclxviij.
Filius ante patrem Cap.cclxix.
Fumus Cap.cclxx.
Finel Cap.cclxxj.
Folium agreste Cap.cclxxij.
Ferrum Cap.ccevij.
Faba Cap.cccxxij.
Fungus vescenius Cap.cccxxvj.
Frumentum Cap.cccl.
Faseolus Cap.cccccxxj.
Fel Cap.cccccxxx.
Filex Cap.cccccxxxv.
Folium Cap.cccccxxxviij.
Fumus Cap.cccccxliij.

De littera. G.

Gramen Cap.xxiiij.
Geratina vel tortella Cap.xcj.
Gladiolus Cap.ccxij.
Galeobesis Cap.cclxxvij.
Galion Cap.cclxxviij.
Gariofilata Cap.cclxxx.
Glantium Cap.cclxxxij.
Gronum anescen Cap.cclxxxuj.
Genestrella Cap.cclxxxv.
Genestra Cap.cclxxxvj.
Gentiana Cap.cclxxxvij.
Gessamia Cap.ccxcj.
Gezear Cap.ccxcij.
Gieritrias Cap.ccxciij.
Gallus ⁊ gallina Cap.ccxciiij.
Gimolea Cap.ccxcv.
Gipsum Cap.ccxcvj.
Gisqua Cap.ccxcvij.
Gisquia Cap.ccxcviij.

Gummi arabicum Cap.cccij.
Galanga Cap.ccciij.
Galla Cap.cccxx.
Gariofilus Cap.cccxxiiij.
Galbanum Cap.ccclij.
Granatum Cap.ccclxviij.
Granum culcul Cap.cccccxviij.
Garrus Cap.ccccclvi.
Galla cipressi Cap.ccccccxxviij.
Gallia muscata Cap.cccccclx.

De littera.H.

Herba lilialis Cap.xxvij.
Hauson Cap.cccviij.
Harbalin Cap.cccxxxi.
Herba grassula Cap.ccclv
Herba fetida Cap.ccclvi.
Hermerrocales Cap.ccclvij.
Hermich Cap.ccclviij.
Hermodactilus Cap.cccccclxij.

De littera.I.

Iusquiamus Cap.xcvij.
Irundo Cap.cxlix.
Iuncus Cap.ccxxij.
Iudaica Cap.ccxlix.
Iuniperus Cap.cccvij.
Iaquintus flos Cap.cccl xx.
Incensaria herbaria Cap.ccclxxvij.
Irricius Cap.ccclxxviij.
Indicus Cap.cccccl xx.

De littera.K.

kermes Cap.clxxx.
karabe Cap.ccxxxviij.
kalendula Cap.ccclxxxi.
kenne Cap.ccclxxxij.

De littera.L.

Lacca Cap.ij.
Lapis lune Cap.xxj.
Lignū aloes Cap.xxxij.
Lilialis Cap.xxxvj.
Lappago: purpurea Cap.liij.
Lapis siluestris Cap.lvj.
Laureola Cap.ccv.
Lapis frigius Cap.ccxvj.
Lepis fenich Cap.cclvj.
Lenticula aque Cap.cclxxvj.
Laurus Cap.cclxxix.
Litium Cap.cccxix.
Limacia Cap.cccxxiiij.
Lactuca Cap.cccxlviij.
Lactuca asini Cap.ccclxxxv.
Lapatium Cap.ccclxxxvj.
Lappa maio: Cap.ccclxxxvij.
Lapsana Cap.ccclxxxviij.
Lapis emathithes Cap.ccclxxxix.
Lapis piritides Cap.cccxc.
Lapis smaraldus Cap.cccxci.
Lapis lazuli Cap.cccxcij.
Lapis iudaicus Cap.cccxciij.
Lapis adamas Cap.cccxciiij.
Lapis cos Cap.cccxcv.
Lapis asius Cap.cccxcvj.
Lapis magnes Cap.cccxcvij.
Lapis bezaar Cap.cccxcviij.
Lapis frigus Cap.cccxcix.
Lapis margarite Cap.cccc.
Lapis iacinctus Cap.ccccj.
Lapis cornelius Cap.ccccij.
Lapis rubeus Cap.ccccij.
Lapis giaza Cap.ccccilij.
Lapis aquile Cap.ccccv.
Lapis gagates Cap.ccccvj.
Lapis celidonius Cap.ccccvij.
Lapis electonius Cap.ccccviij.
Lapis crisolitus Cap.ccccix.
Lapis erebenos Cap.cccx.
Lapis agathes Cap.cccxi.
Lapis galactides Cap.cccxij.
Lapis medus Cap.cccxiij.
Lapis armenus Cap.cccexiiij.
Lapis berillus Cap.cccxv.
Lapis allabastrides Cap.cccxvj.
Lapis lacterus Cap.cccxvij.
Lapis vesice Cap.cccxvij.
Lapis pyritis Cap.cccxix.
Lapis lincis Cap.cccxx.
Lapis sistos Cap.cccxxj.
Lapis stellatus Cap.cccxxij.
Lapis trachius Cap.cccxxiij.
Lapis quadratus Cap.cccxxiiij.
Lapis glactides Cap.cccxxv.
Lapis flogmus Cap.cccxxvj.
Lapis abeston Cap.cccxxvij.
Lapis absintus Cap.cccxxviij.
Lapis nigrorū Cap.cccxxix.
Lapis amandinus Cap.cccxxx.
Lapis cochili Cap.cccxxxj.
Lapis ametistus Cap.cccxxxij.
Lapis andromada Cap.cccxxxiij
Lapis palagius Cap.cccxxxiiij.
Lapis bozar Cap.cccxxxv.
Lapis carbūcul? Cap.cccxxxvj.
Lapis calcedonius Cap.cccxxxvij.
Lapis calesarios Cap.cccxxxviij.
Lapis corantices Cap.cccxxxix
Lapis celonites Cap.ccccxl.
Lapis crisopassus Cap.ccccxli.
Lapis crisolitus Cap.ccccxlij.
Lapis cristallus Cap.ccccxliij.
Lapis grisolitus Cap.ccccxliiij.
Lapis crisopassus Cap.ccccxlv.
Lapis demonis Cap.ccccxlvj.
Lapis dyadocos Cap.ccccxlvij.
Lapis dionysia Cap.ccccxlviij.
Lapis draconites Cap.ccccxlix.
Lapis elitropia Cap.ccccl.
Lapis etyndros Cap.cccli.
Lapis epistites Cap.ccccli.
Lapis eracollitus Cap.ccccliij.
Lapis eracontalitus Cap.ccccliiij
Lapis gagacromeon Cap.ccccl v.
Lapis geratidē Cap.ccccl vj.
Lapis granat? Cap.ccccl vij.
Lapis iaspis Cap.ccccl viij.
Lapis icna Cap.ccccl ix.
Lapis iris Cap.ccccl x.
Lapis iscultos Cap.ccccl xi.
Lapis kacabrates Cap.ccccl xii
Lapis kaman. Cap.ccccl xiii.
Lapis lipparis Cap.ccccl xiiii.
Lapis melochites Cap.ccccl xv.
Lapis memphites Cap.ccccl xvi.
Lapis magnesia Cap.ccccl xvii.
Lapis marchasita Cap.ccccl xviii.
Lapis nise Cap.ccccl xix.
Lapis onix Cap.ccccl xx.

Lapis obtalmius Cap.ccccl.xxi.
Lapis onites Cap.ccccl.xxij.
Lapis orfanus Cap.ccccl.xxiij.
Lapis pantherus Cap.ccccl.xxiiij.
Lapis peanite Cap.ccccl.xxv.
Lapis pithe vel pidonus Cap.ccccl.xxvj.
Lapis praſſius Cap.ccccl.xxvij.
Lapis quirin Cap.ccccl.xxviij.
Lapis quãdros Cap.ccccl.xxix.
Lapis ſaphirus ſiue ſirites Cap.ccccl.xxx.
Lapis ſardonis ſiue ſardonites Cap. ccccl.xxxj.
Lapis ſardius Cap.ccccl.xxxij.
Lapis ſarde ſiue ſardo Cap.ccccl.xxxiij.
Lapis ſelenites Cap.ccccl.xxxiiij.
Lapis ſyrius Cap.ccccl.xxxv.
Lapis ſacrofag⁹ Cap.ccccl.xxxvj.
Lapis ſamius Cap.ccccl.xxxvij.
Lapis ſuccinos Cap.ccccl.xxxviij.
Lapis ſpecularꝭ Cap.ccccl.xxxix.
Lapis topazion Cap.ccccxc.
Lapis turchoys Cap.ccccxcj.
Lapis zignites Cap.ccccxcij.
Latura Cap.ccccxciij.
Lac ⁊ caſeus Cap.ccccxcvij.
Lepidum Cap.ccccxcix.
Lepnia Cap.ccccc.
Letura Cap.cccccj.
Limus de petra Cap.ccccciij.
Liguſtici Cap.ccccciiij.
Lilium Cap.cccccv.
Limoncellum Cap.cccccvi.
Limoſeon Cap.cccccvij.
Limon Cap.cccccviij.
Linaria Cap.cccccix.
Liquiritia Cap.cccccxiij.
Lingua auis Cap.cccccxiiij.
Liſimachion Cap.cccccxv.
Liriuia Cap.cccccxvj.
Lõchitis ſpecies gladioli Cap.cccccxix.
Lotura plumbi Cap.cccccxx.
Lutum ſamiũ Cap.cccccxxiij.
Litargirũ Cap.cccccxxxj.
Lupinus Cap.cccccclxv.
Lubrici terre iſculi Cap.cccccclxviij.
Lana Cap.cccccclxix.
Leuiſticum ſilueſtre Cap.cccccclxxj.
Lens Cap.cccccxcj.

De littera. M.

Mellilotum Cap.xxxj.
Mirabolani emblici:⁊ bellirici Cap.xxxix.
Melliſſia Cap.xc.
Mezereon Cap.cxix.
Medica Cap.cxc.
Milium ſolis Cap.cxcviij.
Mirtus Cap.ccxiij.
Milium Cap.ccxxiij.
Mellon indus Cap.ccxxvi.
Mirabolani Cap.ccxxviij.
Mel Cap.cclj.
Mora celſi Cap.cclxj.
Mandragora Cap.cccxcvj.
Mercurialis Cap.cccxcx.
Medulla oſſium Cap.cccxcvij.
Mahaleb Cap.cccxcviij.
Mala maciana Cap.cccxcix.
Malum Cap.cccxcixvij.
Marua iantuſa Cap.cccxcixxij.
Marubiaſtrũ Cap.cccxcixxiij.
Matriſilua Cap.cccxcixxiiij.
Meu Cap.cccxcixxv.
Mencon afrodſeiraclia Cap.cccxcixxvj.
Medica Cap.cccxcixxvij.
Melongiana Cap.cccxcxli.
Menta Cap.cccxcxliij.
Manna Cap.cccxcxliiij.
Maiozana Cap.cccxcxlv.
Maſtix Cap.cccxcxlvj.
Mogra Cap.cccxcxlviij.
Millefolium Cap.cccxcl.
Mirrha Cap.cccxclj.
Myſeos Cap.cccxclij.
Muſcus Cap.cccxcliij.
Mumia Cap.cccxclv.
Muſcata herba Cap.cccxclvj.
Mucilago Cap.cccxclviij.
Mus Cap.cccxclix.
Mellon Cap.cccxcj.
Macis Cap.cccxcxlix.
Meſpillum Cap.cccxcx.

De littera. N.

Narciſcus Cap.lxxxiiij.
Nigella Cap.cxli.
Nabach Cap.cccccclx.
Napellus Cap.cccccclxiij.
Naſtatimon Cap.cccccclxv.
Nenufar Cap.cccccclxvij.
Nux indica Cap.cccccclxviij.
Nux vſualis Cap.cccccclxxiij.
Nux muſcata Cap.cccccclxxiiij.
Nux auellana Cap.cccccclxxv.
Nux vomica Cap.cccccclxxvj.
Nux methel Cap.cccccclxxvij.

De littera. O.

Ouum Cap.lxxiij.
Ozimum Cap.xcviij.
Oleũ oluarum Cap.cxxij.
Opoponax Cap.cccclxxiiij.
Oleander Cap.cccccixix.
Ocia Cap.cccccixxix.
Ocimum Cap.cccccixxx.
Onomia Cap.cccccixxxj.
Ordeum Cap.cccccixxxij.
Obſtraca Cap.cccccixxxiij.
Oſiris Cap.cccccixxxiiij.
Oſimundi Cap.cccccxcj.

De littera. P.

Planta gũmi draganti Cap.xiiij.
Perſicũ Cap.xxv.
Paritaria vitriola Cap.xxix.
Plantago Cap.lxj.
Panis cuculi Cap.lvj.
Polium Cap.lxxvij.
Plantago aquatica Cap.lxxxij.
Papirus Cap.cxj.
Panis porcinus: ciclamẽ Cap.cxiiij.
Papauer Cap.cxlvj.
Pinus Cap.cxliiij.
Pes cominus Cap.clxxij.
Pix greca Cap.clxxxij.
Pirum Cap.cxcix.
Porrum Cap.cc.
Polipodium Cap.ccxix.
Platanus arbor Cap.ccxxvij.
Piper Cap.cclv.
Praſſium Cap.cclvij.

Porcelliones Cap.ccc.
Pruna Cap.cccj.
Piperella Cap.cccvj.
Piper nigrū Cap.cccvij.
Pes Cap.ccclxxj.
Piperella Cap.cccxxxvj.
Pinaria Cap.cccxxxvij.
Plumbum Cap.cccxlvij.
Portulaca Cap.cccxlviij.
Psilium Cap.cccxlvij.
Peucedanū Cap.cccliiij.
Pix liqda:pecula Cap.ccclx.
Plumbū vstum Cap.cccccliiij.
Palma Cap.cccccixij.
Pellicinus Cap.cccccixxxv.
Peplos Cap.cccccixxxvj.
Pes colombin⁹ Cap.cccccixxxvij.
Petroſellinū Cap.cccccixxxviij.
Peonia Cap.cccccixxxix.
Piretrum Cap.cccccxc.
Piſtacea:fiſtici Cap.cccccxcij.
Policaria Cap.cccccxciij.
Pomfolix Cap.cccccxciiij.
Populus arbor Cap.cccccxcv.
Propoleos Cap.cccccxcvij.
Pinguedo Cap.cccccxcix.
Piſcis Cap.cccccxcij.
Pix Cap.cccccixxix.
Piper montanum Cap.ccccccvj.

De littera.Q.

Quinq; folium:pentafilon Cap.ccccce.

De littera.R.

Riſum Cap.lvij.
Rapa Cap.ccviij.
Rana Cap.ccxxj.
Rubea tinctorū Cap.ccxlviij.
Raphanus:radix Cap.cclxxj.
Rannus Cap.cccix.
Roſa Cap.cccxl.
Reſina:raſa Cap.cccxlvj.
Roſmarinus Cap.ccclxxxiiij.
Raſura clauorum veterum Capitulo.ccccc
xxxix.
Ramich Cap.cccccij.
Reupontícum Cap.cccccvj.
Reubarbarum Cap.cccccviij.
Ribes Cap.cccccvij.
Rodia Cap.cccccviij.
Roſtrum porcinū Cap.cccccx.
Rodaba Cap.cccccxj.
Ruta Cap.cccccxij.
Ren Cap.cccccxiij.
Rubus caninus Cap.cccccxli.
Rubus Cap.cccccxlvi.

De littera.S.

Serpentaria minor Cap.i.
Spodium Cap.vij.
Sauina Cap.viij.
Squinantiū Cap.xviij.
Spongia marina Cap.xviij.
Silphium arbor: aſſe fetide Cap.xlviij.
Scolopendria Cap.xlix.
Sordicies balnei Cap.lxij.
Stellaria Cap.lxvj.
Sticados Cap.lxvij.
Semen lini Cap.lxxx.
Spina alba:bedeguar Cap.xcv.
Scarabei Cap.xcvi.
Saponaria herba fullonum Cap.cviiij.
Sputum Cap.cxii.
Siliqua Cap.cxxi.
Soldanella Cap.cxlv.
Sinapis Cap.cxlviij.
Spica celtica Cap.cliiij.
Sulphur Cap.clxx.
Salix Cap.cci.
Sanguis Cap.ccix.
Sanguis draconis Cap.ccx.
Solea calciamentorum Cap.ccxi.
Saluia Cap.ccxliij.
Stagnum Cap.cclxi.
Spelta Cap.cclxxv.
Siligo Cap.cclxxxix.
Squilla ſcylla Cap.cccxi.
Stafiſagria Cap. cccxiij.
Spina lata Cap.cccxvij.
Solatrum morella Cap.cccxxv.
Sudor Cap.cccxxx.
Sanguinaria:centūnodia Cap.cccxxxv.
Senation Cap.ccclix.
Sambacus Cap.ccclxxvi.
Semen lumbricorum Cap.ccclxxx.
Serpentaria maior Cap.cccccxxi.
Sal Cap.cccccxxviij.
Storax Cap.cccccxl.
Spargus Cap.cccccliij.
Scorpio Cap.cccccixvi.
Serpillum Cap.cccccixxi.
Sal armoniacum Cap.cccccixxii.
Scabium Cap.cccccxcviii.
Sapo Cap.ccccccxiiii.
Serapinum Cap.ccccccxv.
Sadaran Cap.ccccccxvii.
Saturegia Cap.ccccccxviij.
Salamonica Cap.cccccxix.
Sandalus Cap.ccccccxxi.
Sanguiſuca Cap.ccccccxxiij.
Sarcocolla Cap.ccccccxxvii.
Scalongia Cap.ccccccxxix.
Scamonea Cap.ccccccxxx.
Scabioſa Cap.ccccccxxxi.
Spatula fetida Cap.ccccccxxxij.
Stachis Cap.ccccccxxxiij.
Staquis Cap.ccccccxxxiiij.
Strangulator adip Cap.ccccccxxxv.
Sercula Cap.ccccccxxxvi.
Sebeſten Cap. ccccccxxxvij
Sene Cap.ccccccxxxix.
Siſſamus Cap.cccccxl.
Scolopendria Cap.cccccxlij.
Siſimbrium:balſamita Cap.cccccxlvi.
Sideritis:centrum galli Cap.cccccxlvij.
Sinomum:petroſellinum macedonicum Capit.
ccccxlviij.
Spica Cap.ccccccl.
Siſeleos Cap.ccccccli.
Smirnas Cap.ccccccliij.
Spinachia Cap.ccccccliiij.
Sorba Cap.ccccccliiij.
Sorcis Cap.ccccccv.
Scorpiodes Cap.ccccccvj.
Scrofularia Cap.ccccccvij.
Sumach Cap.ccccccviij.
Sordities parietis balnei Capitulo. ccccccixxx
viij.
Sambacus agreſtis Cap.cccccxcviij.

Spuma maris Cap.ccccccxiiij.

De littera. T.

Tamariscus domestica Cap.lxix.
Tormentilla Cap.cij.
Terebintū arbor terbētine Cap.cix.
Tamariscus agrestis Cap.cxx.
Tegula later Cap.cxliij.
Testiculus vulpis: satyricon Cap.cl.
Terpigo Cap.cclviij.
Tapsus barbassus Cap.cclxxiij.
Tela aranea Cap.cccxxvj.
Trifolium Cap.cccxxix.
Tribulus Cap.cccxli.
Tapsia Cap.cccccxlvij.
Thus olibanū Cap.cccccix.
Tapsia ferula silvestris Cap.cccccclxiij.
Tapsus Cap.cccccclxiiij.
Tamarindi Cap.cccccclxvij.
Tharo herba Cap.cccccclxx.
Tragos Cap.cccccclxxv.
Testiculus sacerdotis Cap.cccccclxxvj.
Testiculus aialis Cap.cccccclxxvij.
Terniabin Cap.cccccclxxviij.
Terra sigillata Cap.cccccclxxix.
Titimallus Cap.cccccclxxxij.
Tripolion Cap.cccccclxxxiij.
Trigorinus trigoriganus Cap.cccccclxxxiiij.
Thutia Cap.cccccclxxxv.
Turbith Cap.cccccclxxxvj.

De littera. V.

Uiride eris Cap.iiij.
Ulnen Cap.xlvij.
Ulnee Cap.lxxj.
Urina Cap.lxxiiij.
Uitrū Cap.cxcvj.
Uiscus Cap.cij.
Uirga pastoris Cap.ccxviij.
Uineta Cap.ccxlvj.
Uiola Cap.cclxij.
Uiticella: vitis alba Cap.cclxvij.
Ualeriana Cap.cclxxiiij.
Uermis serici Cap.cccv.
Upupa auis Cap.cccxxviij.
Uitis Cap.cccxxxij.
Urtica Cap.ccclxv.
Uolubilis Cap.ccclxxij.
Ulnee lanugo q̄ vestit arbores granatorum Cap. cccccxxvj.
Uene arboris granati silvestris Cap.cccccxlix.
Uermix sandaraca Cap.cccccxx.
Ulpes Cap.cccccclxxiij.
Uermis grane Cap.cccccxci.
Uespertilion Cap.cccccxcij.
Uecticon Cap.cccccxciij.
Uectica Cap.cccccxciiij.
Uenter aialium Cap.cccccxcv.
Uethuen planta Cap.cccccxcvj.
Uela herba Cap.cccccxcvij.
Uirem Cap.ccccccc.
Una lupina Cap.ccccccj.
Ulmus Cap.ccccccij.
Ulnen Cap.ccccccij.
Uitriolum Cap.ccccccxvij.

De littera. Y.

Yringus Cap.lxiiij.
Ysopus humida Cap.clv.
Ypericon Cap.ccclxxj.
Ydea herba Cap.cccccciij.
Yreos Cap.ccccccv.
Ypoquistidos Cap.cccccccviij.
Ypoglossos Cap.ccccccix.

De littera. Z.

Zinziber Cap.cccccclxxx.
Zedoaria Cap.cccccccxij.
Zedcara herba Cap.cccccccxv.
Zinziber caninū Cap.cccccccxvj.
Zirnabū arbor Cap.cccccccxvij.
Zirumbet Cap.cccccccxviij.
Zinirmon Cap.cccccccxix.
Zucarum Cap.cccccccxx.

Finis tabule.

Liber pandectarum medicine: omnia medicine simplicia continens: quem ex omnibus antiquorum libris aggregauit ex imius artium: & medicine doctor Matheus Siluaticus: ad seremissimum Sicilie regem Robertum.

Achiam	.i. castoreum
Agi	.i. ebur
Alsrade	.i. balsrade
Aamalsarol	.i. cinamum
Aamsangilem	.i. sarcocolla
Aatum	i. nux muscata

Capitulum primum.

Aron grece aram bice siricatica. latine vero barba aaron: vl' iarus: vel serpentaria mior: vl' luf mior. Aaron herba est hens folia dragontee similia: sed minora & plana: non varia: hns virgam duarum palmarum: & colorem purpureum. Cuius semen coloris e crocei: & hz radicem albam habentem bulbi rotunditate simle dragontee: que cruda & cocta manducari potest: quia no est valde amara. folia eius posita i sale manducatur. Est calide & sicce coplexionis in primo gradu virtutis dissolued i gradi: & extenuadi. Galie. li. secudo de cibis: circa finem: cap. de aaron. e quidem radix huius plante cosimilis comesta ei que rape. Et subdit: & oportet quidem priorem ipsius effundere aquam sez elixationez: deinde in alteram calidam intromittere: vt in caulibus: & lenticula dictum est. Et idem li. vj. de simplicibus pharmacijs. capitulo aaron. Aaron: siue serpentaria minor. hec. n. & terrestri processit substantia calida: & ideo abstersiue virtutis est: non tm violenter: sicut dragontea: sz in calefaciendo & siccando primi gradus scom vtrunqz: sed vtiliores sunt radices ipsius. Paulus. capitu. aaron. Aaron est calide & sicce complexionis in primo gradu. **Posse.** ad menstrua prouocanda: sucus eius per pessariu initiatur Contra inflationes auriuz: tuborositates: aaron cum ipsa herba bulliant cum vino & oleo comuni: addito cimino: fiat inde emplastrum. Contra emorroides: vel ficus: herba ipsa et tapsus & barbassus decoquantur in vino vel aqua: & fiat sup eis enceatisma. Contra frigida aposthemata: herba ipsa cum tuborositatibus cum arungia veteri teratur: & in testa calida ponatur: & superpoatur. Contra serofulas nouellas. herba ipsa: & squilla cum arungia vsina veteri superponatur. Ad faciem depurandam: & cutim subtiliandam: ex tubo rositatibus sius desiccatis fiat pulus subtilissimus: & conficiatur cum aqua ro. & ponatur ad solez donec aqua ex toto consumatur: & ita fiat ter vel quater vel amplius: & ex puluere solo vel confecto cum aqua ro. illimatur facies: & hec vocatur gersa vel ceruſa serpentarie minoris. & simliter potest fieri de maiori. Dias. cap. aaron. Virtus est in semine: radice: & folijs similis dragontee: q mixta fimo bubalino: & cathaplasmatibus adhibita: podagricis medet. radix eius extenuat pingues humores non mediocriter. vnde ad expelledum thoracis humorem vtilissima est. tota herba extenuatoriam hz virtutem: sed non fortem sicut dragontea sic tamen calefacit. Radix eius collecta reponitur sicut dragontea: & ciclamis.

Gali. secundo de cibis. Est. n. ipsius nutrimentum bonum: si aliquis ex pectore & pulmone aliquid expellere vellet in ipsis collectoz grossoriz & viscosoz humoz: iam comesta.

Gali. de sim. phar. Radices aaro comeste icidut icisione teperata humoz grosficie: gre & excreatiobus q ex toracе sunt idonee. Dragontea vero ad hoc magis est idonea.

Capitulum secundum.

Hecara grece anchusa. latine laca. Laca est gmi arboris: quod defertur a partibus vltramarinis: quo tingunt pani colore rubeo: hz virtutem extenuatoriam: & est ca. & sic. complexionis in ter **Hera.** li. agre. cap. aec. auctoritio gradu. Dias. Aec: est gumma arboris: q nascitur in terris arabum: & est i ea simle mirre: & storaci: & hz virtutem extenuandi. Et idem auctoritate Gali. Laca est gummi arboris que nascitur in arabia: que e simlis mirrhe: habens odorem bonum & administratur in fumigijs: & tinguntur ex ea panni rubei coloris: & dicit tinctura illa larmes. & defertur simliter de armenia: & est calide & sicce complexionis in tertio gradu. Et idem auctori. Gali. in translatione albatarich. Laca est gummi arboris: que nascitur in arabia: & e simlis mirrhe: habes odore bonu. Et idem aucto. Ras. Laca cadit ex celo super ramos arboris gubera. i. mespili. in partibus syrie in insulis maris: & est ca. & sic. complexionis.

Auicen. li. secudo. cap. de lacca. Laca dixerut qdam de qbus e Paulus Est gma herbe simle mirrhe: bom odoris: & oz q administretur cu cautela. Alij vero errauerut & dixerut q e larabe: vez laca in plerisqz e virtutis larabe: & e extenui **Posse.** Laca cotina virtute vehementi. fert asmati: si pulus eius cu ouo sumatur ieiuno stomacho & confert splenetics in syrupo si ponat: & puocat menstrua: & cofortat visuz scom oem modu administratiois eius: & cofortat stomachu: & aperit opilationem stomachi & epatis: & curat ictericiam ex oppi **Hera.** Laca hz virtutem extenuadi latoe. pingues: & bibut de ea splenetici: & asmatici: & confert. Et quando bibitur cum melliehrato prouocat menstrua: & abstergit maculas que fiunt in oculis absterſione veloci: & curat debilitate visus q miscetur cu vino: & fit ide collirium. Et est bona dolori dentium: & aperit opilationes: & fortificat viscera: & tinguntur inde pani coloris rubei: & aperit opilationem stomachi: & ofortat eum: & confert ictericie. Et modus ablutionis eius e: q accipitur gmi eius & teri-

a

tur ⁊ ꝓijcit sup ea aqua calida: in qua bulierint aristologia ⁊ squinantum: ⁊ mouet cū pistello: ⁊ dimittit resid ere: ⁊ eijcit aqua: deinde desiccat in vmbra ⁊ reponit in vase vitreo: ⁊ si nō clarificat ꝑma vice: Auic. lacca ꝓfert tremori cordis: ⁊ ꝓfert epati: ⁊ cōfortat stomachū: ⁊ ꝓfert ictericie: ⁊ hydropisi: ⁊ doloribus epatis.

Aech	.i. centonica.
Aegilops	.i. auena.
Aegiro	.i. popul⁹ arbor.
Aegistros	.i. ꝓpoleos.
Ael	.i. arbor thuris.
Aelip	.i. india.
Aemazameleantos	.i. sanguis ericij.

Aerat. i. egritudo frigida: ⁊ ē titillatio virge in viris: ⁊ oris matricis mulieris: accidēs in vasis spermatis: ⁊ mollificatio ⁊ spasmus ipsorū: ⁊ iflatur venter eorum.

Cap. iii.

Aerma ara. gre. assarū. latine bacara. Et quidā vocāt ipsaz nardū agrestē. Aerma hz folia similia edere: nisi q: sunt satis minora ⁊ rotundiora: ⁊ non frangibilioza: ⁊ est hūs radiculas similes gramini minutas ⁊ nodosas: ⁊ suauit olentes vt nardus: remordentes linguā cū sufficienti calefactione: iuxta quas ē flos eius: cui⁹ color est purpure⁹: silis in figura flore iusquiami: ⁊ semē ꝓtinetur in eo vuis silē. nascit aūt in locis vmbrosis ⁊ montuosis: ⁊ maxime in italia. Est ca. ⁊ sic. cōplexionis in tertio gradu. Dias. cap. de assaro. Assarū quē multi nardū agrestem appellant: folia hz similia cussō: tenuia: ⁊ rotunda: florem inter folia iuxta radicē: purpurei coloris in silitudine iusquiami: semē silē vuis: hz etiā radices plurimas tenues ⁊ nodosas ⁊ gemculosas silēs agresti: suaues odore ⁊ remordētes linguā cū sufficienti feruore. calefactoriā enī habet vim: ⁊ cū acrimo Bera. li. aggre. capi. nia ꝭarantes vires. aerma. Aerma hz folia silia foliis cussus: nisi q: sunt minora satis ⁊ rotundiora: ⁊ nō frangibilia: ⁊ hz florē iuxta radices eius: cui⁹ color ē purpureus silis in figura flori iusquiami: ⁊ hz silē cartamo: ⁊ hz radices multas in quib⁹ sunt nodi tortuosi silēs gramini: nisi quia sunt subtiliores satis: ⁊ hz odorez bonū: ⁊ nascit in mōtibus in quib⁹ sunt multe arbores. Gal. sexto sim. phar. cap. de assaro. Illud quod est iuuatiuū in eo est radix: ⁊ est ca. ⁊ sic. cōplexionis in tertio gradu. Auic. libro secō cap. de assaro. Assarum herba ē hūs semina plurima radicū cui⁹ nodus est tortus silāt piperi boni odoris mordicans linguā: ⁊ hz florem int folia apud radicē suam: cuius color ē purpureus silis flori iusquiami: ⁊ radix ipsius ē magis iuuans q̄z aliud q̄ sit in ipso: ⁊ eius virtus est virtus acori: est aūt eo fortior. Ex eo melius est quod ē subtilis odoris: caest ⁊ sic. in tertio gradu: ⁊ dicit q⁹ eius siccitas ē maior caliditate ipsius. Cassius felix cap. de assaro. Assarum nascit in vmbrosis mōtibus: foliis cassilaginis silib⁹: inter que flos iuxta radicē purpureus: ⁊ semen cōtinet vuis silē: ⁊ radicib⁹ plurimis: atq; tenuissimis ⁊ redolentibus: virtutez similē nardo. ℣Plinius cap. de assaro. Assarū est herba hūs radiculas minutas ⁊ nodosas ⁊ suauiter olentes: vires calefaciendi: ⁊ aerit relaxandi.

Jo. mes. cap. de assaro. Assarū est radix herbe montane: cuius folia sunt angularia sicut folia edere: ⁊ flores eius sicut flores iusquiami: ⁊ tota plāta eius aromatica mordicans gustum. melior ps eius plante est radix: ⁊ melior radix est que est grossa spissa: cui⁹ odor est subtilis: ⁊ sapor acutus cum stipticitate modica: ē ca. ⁊ sic. cōplexiōis in tertio gradu. Et dixit

Dias. ē in secō gradu ca. ⁊ sic. in tertio: ⁊ quasi verius. Posse Assarum in collirijs subtiliat tunicā oculorū. Et in syrupis positum curat ictericiā ex opilatione ⁊ egritudines ex opilatione factas: sicut sunt febres acute: ⁊ curat opilationez epatis ⁊ splenis: ⁊ duriciem eoz: Dias. Assarū ꝓuocat vrinā ⁊ clarificat visū. nam ⁊ menstrua: et totum cor⁹ cum vino ⁊ oleo inunctū calefacit: ⁊ hydropicis ⁊ sciaticis ꝓdest. Menstrua etiā deponit si ex eo ʒ. vij. cum mulsa dederis: ⁊ vētrez purgat: sicut elleborus alb⁹: miscet etiā diuersis oleis odo Bera. qñ ponit assarez in musto ratuis. ita q⁹ cū eo buliat: ⁊ postea det hydropico cōfert ei: ⁊ similit curat ictericiam: ⁊ cōfert febribus antiquis multū: naz aperit opilationez epatis ⁊ splenis: ⁊ ꝓfert duriciei eius: ⁊ fortificat renes ⁊ vesicā: ⁊ sedat dolorem mēbrorz intrinsecorz. Et qñ ponit in collirijs attenuat tunicā que dr cornea: ⁊ clarificat visum. ℣Plinius. Assarum ꝓuocat vrinā ⁊ menstrua: hz vires simi- Auic. Assarez aperit ⁊ sedat dolores nardo. lores intrinsecos omnes: ⁊ ꝓprie eius infusio: ⁊ subtiliat ⁊ resoluit ⁊ calefacit mēbra frigida: ⁊ abstergit ⁊ cōfert sciatice ⁊ dolori ancharū antiquo: ⁊ ꝓprie ei⁹ infusio. Et ꝓfert grossitudini cornee: ⁊ opilationi epatis et duriciei ipsi⁹: ⁊ ictericie: ⁊ hydropisi infusionis ei⁹ tres aurei in. vij. cotillis musti: post duos mēses coletur. Et iuuamentū eius est in febrib⁹ valde: ⁊ duriciei splenis ⁊ ꝓuocat vrinam: ⁊ confortat vesicā ⁊ renes: ⁊ sic soluit sicut elleborus alb⁹ in purgatione ventris. Et eius potio sit. vij. aureorz cum aqua mellis: ⁊ in spermate augmentū effi- Jo. mes. melius q̄ ei misceat ad soluc- tionē faciendam est aq̄ caseicū spica ⁊ aqua mellis. Et quidā infundūt aliqd ex eo in musto ⁊ ꝓseruant i vase p tres mēses: ⁊ ē illud vinū medicina ad hydropisim ⁊ splenem. Sustinet aūt assarū de decoctione ⁊ cōtritione rem mediocrem: ⁊ elaboratio in contritione eius facit ipsum magis ꝓuocatiuū q̄z solutiuū: ⁊ ē ex rebus facientibus vomitū: ⁊ educit per ventrez ⁊ est prouocatiuū vrine: ⁊ educit colerā ⁊ flegma: sed de eius operatione in flegmate est manifestus. Et educit ex anchis ⁊ iuncturis materias: et confert doloribus earum: ⁊ ꝓprie infusio eius. alij modi administrationis ipsius: ⁊ est ex rebus bonis in quibus est spes iuuamentorz: ad opilationem epatis ⁊ splenis: ⁊ duriciem eoruz: ⁊ morbos opilationum: sicut est hydropisis: ⁊ ictericia ⁊ duricies splenis: ⁊ ꝓprie vinū infusionis eius quod diximus: ⁊ confert iuuamentum magnuz febribus opilationum: ⁊ febribus antiquis: ⁊ ungitur dorsum ⁊ spina ex oleo ipsius cum laudano: ⁊ facit sudare: ⁊ confert opilationi febriuz ⁊ prouocat vrinam: ⁊ in spermate augmentum facit. Dosis eius infusi potio est ab aureis. ij. vsq; ad. ʒ. iiij. Et puluēris eius ana. ʒ. j. vsq; ad aureos duos.

Cap. iiii.

Aeris erugo. greece ara. zinar: vl' heas erugo. latine vo viride aer: vl' aer erugo Dias. cap. eris erugo. alia est rasicies. alia grana ta apō aurifossores. alia vermiculosa appellata ob similitudinem forme eius: cuius alia est confectibilis:

alia fossibilis. Fit autem rasicia hoc mõdo: Sume vas cui sit os equale cum cetero corpore: ⁊ ad tecto aceto acerrimo immittas, squamã prepurgatam eris cypri: ⁊ suspende in vase ne aceto tangatur: ⁊ sic muni ne in aliquo loco spiramen admittat: ⁊ post decem dies aperias: ⁊ rade quod adheret lapidi: ⁊ quod radit̃ habeto pro erugine eris. Est ⁊ alia confectio que sic fit: Mitte acetũ fortissimũ in vas eneum: ⁊ cooperi alio vase eneo: sed melius est ut concauum vas sit ad minus equale ⁊ sic muni ut supra: ⁊ post dies decẽ rade vas ipz et collige eruginẽ que in vase fuerit. Et est tertia confectio que in hunc modũ fit: Fac laminã enea ⁊ in vase vbi acetũ est mitte: ita vt acetũ nõ tãgat et muni ut superi⁹: ⁊ postea collige. Idem etiam facere poteris cum vinacia acrescere ceperit submittens laminas vinacie: ⁊ post decem dies colligens. Fit etiam ⁊ de limatura eraminis sic: Mittitur acetuz ⁊ agitatur decies in die in vase simul missa limatura: ⁊ sic exprimitur ⁊ colligitur. Dicitur etiaz q⁹ nascitur in metallis. Unum autẽ genus est cypriace eruginis: quod super eramen inuenitur. Aliud quod in speluncis distillare dicitur: quod super eramen est parum est: sed bonũ: quod distillat albu⁹ est ⁊ nigrum. Adulteratur etiam plurimis admixtis. s. punice aut marmore tunso: aut calcanto: sed citius hoc agnosci potest tacto humore duobus digitis cum fricatur: aut si marmor album aut pumicem habuerit nõ se soluet: si vero calcantum: nigrescit in digitis. Aeruginis vermiculose genera sunt duo: vnum gen⁹ est quod foditur: alterum vero quod conficit̃ sic: mitte in mortariũ eneum ⁊ pistillum eneum acetum album fortissimũ quasi cotillam dimidiam: ⁊ tandiu tere q̃diu inspissetur: postea vo mitte sipterie rotunde. z. iiij. salis marini optimi: ⁊ salis nitri equale pondus: ⁊ tere diebus canicularib⁹ q̃diu inspissẽt ⁊ colorẽ eruginis faciat: ⁊ sic vermiculos fac. Et si voluerz ut limpidum ereat ⁊ lucidum: mitte aceti partem vnã: ⁊ olei veteris partes duas: ⁊ omnia supradicta equalit̃. Multi vo accipiunt eruginem rasiciam: ⁊ mixto gummi faciunt vermiculos ⁊ vendunt: sed inutilis est. Iste confectiones eruginis virtutem habent eris vsti sed fortioreꝫ. Omnibus autem melio: est illa que foditur: secũda que raditur: tertia que confieitur. Bulcasim: eben: aben: azerin: libro qui vocat̃ seruitor. Sunt multi qui adulterant ziniar cum multis rebus: sicut cũ pumice: ⁊ cum marmore pistatis. ⁊ sunt qui miscent cũ calcanto. Et qui vult cognoscere illud quod est adulteratum cum pumice uel cum marmore: madefaciat manũ suã in aqua et ponat super ipsum: quia statim dissoluetur. Et sunt qui masticant ex eo cum dentibus: ⁊ sic percipiunt lapides. Et discernitur id quod est adulteratum cum vitriolo ponẽdo ipsum in lamina ferrea super ignem: ⁊ si continet aliquid vitrioli: qñ erit combustum fiet rubeum: sed illud quod non est adulteratum remanet in suo colore ⁊ sua figura. Et melius ex eo in nostris partibus est quod est magis viride: fortioris odoris: adurẽs gustũ: fortis operationis.

Posse. Dia. Omnes erugines virtutem habent stipticã termanticam: caliginem oculorum detergũt: lachrymas prouocant: cicatrices oculorũ attenuant: pascentia vulnera curant: ⁊ sine tumore ea ꝺseruant Melle ⁊ oleo addito ⁊ cera: cicatrices inducendo ⁊ vulnera sordida: sanant gutta armoniaci mixta et facta sicut collirium fistulas curant: duras cicatrices molliunt: ⁊ gingiuis putridis ⁊ canceratis vtilissime adhibentur: palpebras attenuant melle mixto ⁊ inuncto. Mirta vo rasina: terbentina: ere vsto: ⁊ nitro: leprosos curat: fistulas admixto sale armoniaco medicatur. Grossas quoqz ⁊ aspras palpebras cum melle curat. Comburitur vo sic: Mitte in sartagine minutas partes eruginis et pone in carbonibus igneis q̃diu colores cineris faciant: ⁊ postea cum friguerint vtere. Multi vo in cacabum crudum mittunt ⁊ sic comburũt Bulcasim: eben: aben: azerin libro qui vocat̃ seruitor. Comburitur ziniar in hunc modum: Accipe ziniar ⁊ pone in patella terrea super ignem et misce quousqz videas colores imutari: quia vertitur ad colorem tucie: ⁊ post aufer ab igne ⁊ sine tepescere: ⁊ collige: serua: ⁊ vtere. Et habeas de ziniar quod generatur in mineris in insula cypri quod apparet super aliquos lapides in quib⁹ est es: ⁊ est quod exstillat a spelunca: ⁊ id quod ex eo apparet super lapides est parum: verum id quod inuenitur in mineris est maioris quãtitatis: ⁊ est pulchri coloris: sed nõ est bonũ propter nimiam quantitatem que admiscetur ei ex lapidibus.

Aerona .i. aerma.

Aerugo ferri grece. arabice erugo haed. latine vero erugo ferri. Ubi sciendum q⁹ erugo: ferrugo: squama ferri: uel scoria ferri: ⁊ ferrum eiusdem virtutz sunt: tamẽ aliud est erugo: aliud ferrugo: ⁊ aliud squama uel scoria. Nam squama uel scoria est illud latum uel tenue quod euolat p cõcussionem a ferro. Ferrugo est que per excoctionem liquescit a ferro. Erugo est illud quod p antiquitatem oritur in ferro: ⁊ fit aliquando artificialiter: sicut fit erugo eris. Ferrum autem est illud quod remanet: quod omnibus est notum. verum omnium istorum virtutes inuenies si leges litteram haid.

Aes vstum .i. es vstum.

Cap. V.

AIbachest arabi. grece idargios. latine argẽtum viuum.

ADiaca. de argẽto viuo. Argẽtum viuũ q̃dã ẽ artificiale q̃dam minerale. Artificiale ꝺficitur sic: Mittitur minium ⁊ cinabrium in cacabum testeum: ⁊ ferreo cooperculo munitur argilla ⁊ mittitur in foco: ⁊ post duas horas aperitur: ⁊ quod cooperculo inhesierit colligitur: quia hoc est argẽtum viuum. Minerale autem inuenitur in mineris metallorum. Argentum viuum seruãdum est in plũbeis vasis aut vitreis: quia alia vasa comedit ⁊ perit. Paulus capitulo de argento viuo Argentum viuũ calidum ⁊ humidum est in quarto gradu. nam ex effectu cognoscitur q⁹ sit calidũ quia dissolut incidẽdo ⁊ penetrat. Almansor tractatu tertio capitulo de argẽto viuo. Argentum viuum quando extinguitur ardens est.

Posse. Bera. li. aggre. ca. aibachest Argentum viuum est occidens quando bibitur sua grauitate: ⁊ comidit omne cui obuiat ex membris intrinsecis. ⁊ cõfert contra nocumentum eius lac sumptum in multa quantitate. argentum viuum quando mortificatur ⁊ miscetur cum oleo ro. occidit pediculos ⁊ curat scabiem quando miscetur cum medicinis valẽtibus ad hoc. Assiduatio ad fumũ eius inducit paralisim: ⁊ aufert sensum ⁊ motũ: ⁊ nocet visui ⁊ auditui: ⁊ expellit omnia venenosa: ⁊ sumentes argentum viuum mortificatuz moriuntur ex illaca passione: ⁊ ipsum sublimatum comburit ⁊ oc-

⁊ occidit sicut ignis: ⁊ corrodit carnē: ⁊ destruit fistulas: ⁊ occidit mures: ⁊ quodcunq; animal qō sumpse rit ipm Dias. Urt⁹ argenti viui est homicidialis pondere suo scindendo intestina: vnde euadere poterit qui hoc biberit: lac bibendo ⁊ mouendo se. similit dat vinum addito absinthio: sinapi: aut isopo. ℣Paulus contra scabiem: oleo nucis parum calido admisce acetum: deinde litargirum ⁊ cerusam puluerizatam in quantitate eadem: buliant ad spissitudinez mellis: ⁊ refrigeratis impone argentum viuum commiscendo: ⁊ vsui reserua. Argentum viuum cum axungia gallinacea ⁊ cerusa conficiatur: ex hoc facies inuncta clarificatur ⁊ dealbatur. Uel sic: accipe cerusam oleum rosarum ⁊ belliculos marinos ⁊ adipem gallinaceam resolutam ad ignē: ⁊ colatam predictis appone: ⁊ vltimo argentum viuuz mortificatum commisce. Contra pediculos capitis: farina lupinorum amarorum decoquatur in aceto fortissimo vsq; ad spissitudinem: et additis z. iiij. argenti viui extincti fiat inirtio: ⁊ caput patientis inungatur. Extinguitur autem argentuz viuum cum saliua: vel confricatur cum cinere ⁊ saliua. Signum bone extinctionis est: cuz alteri potest cōmiscri.

Aibsacos	.i. virga pastoris.
Aimaco	.i. medulla.
Airac	.i. arbor granati silue-strys.
Airamisa	.i. ciclamen.
Airas	.i. arbor pirorum silue-strium.
Aisdo	.i. sempuina.
Aispenali	.i. spinachia.
Airon	.i. oliua.

Cap. vi.

Atruat ara. gre. antimonos. latine vō antimonium. Antimoniū est vena terre similis plūbo: verum ē ꝙ antimonium teritur ⁊ non funditur. plumbum vero funditᵉ ⁊ non teritur: ⁊ habet in fracturis suis claritatez quando frangitur. Et illō est melius quod in fracturis non habet aliquid ex terra vel aliqua sorde: ⁊ ideo ablutum ⁊ mundum debet poni in medicinis. Est fri. ⁊ sic. Dera. lib. ag. capi. ait in tertio gradu. truad: vel antimonium est vena terre similis plumbo: ⁊ est medicina ocularis: quod discernitur a metallo: quia antimonium teritur: metalluz vero nō: similiter metallum funditur: antimonium aduritur. antimonium quanto clarius tanto melius. Et idem auctoritate Dias. melius ex eo est fortius: ⁊ ē illō quod frangitur: ⁊ habet in fracturis suis claritatem ⁊ luminositatem: ⁊ quod ē interius mundum ⁊ non habet aliquid admixtum ex terra sorde aliqua. Almansor: tracta. tertio: capitu. de antimonio. Antimonium fri. ⁊ sic. in tertio gradu.

Posse. Ad emorroidas exiccandum: injecia tur succus peuecdani per cristere: ⁊ postea si sint exterius pone puluerem antimonij desuper: si sint interius puluis injciatur cum calamo posita in vesica inflata: puluis eius licinuz in eo intinctum orificio fistule immissum curat. puluis eius in cancro positus comedenti: aut carni superflue optima est cura. Contra polippuz magdaleon ex apostolicon formatuz sparso puluere antimonij naribus injciatur: ⁊ aufert ipsum. Collyrium ex puluere antimonij ⁊ puluere nuclei mirabolanorum citrinorum equo pondere addito aqua ro. vel pone de thutia cum antimonio. Bombix intincta in succo sanguinarie cuz puluere antimonij naribus imittatur: ⁊ remouet fluxum sanguinis ab ipso. Ad cohibendum sanguinem: puluis antimonij in succo tapsi barbassi conficitur: ⁊ tunc bombix intincta superponat.

Dera. aucto. Gali. in hac medicina est virtus stiptica ⁊ conglutinatiua ⁊ infrigidatiua: aufert carnem superfluam que est in vlceribus: ⁊ incarnat ⁊ consolidat ea: ⁊ mundificat sordicies eorum: ⁊ stringit fluxum sanguinis narium. Et proprietas eius est conferre epilensie et superfluitatibus grossis. Almansor: Antimonium oculum efficiens robustum ipsius custodit sanitatem: suppositum quoq; menstrua constringit. ℣Paulus capit. de antimonio: Antimonium sua frigiditate ⁊ siccitate sanguinem de naribus stringit. et valet si miscetur collyrijs oculorum. Seniores eo vtentes habent oculos incolumes: quia neruos confortat: ⁊ omnem maculam ⁊ nocumentum aufert: maxime si parum de eo miscetur.

Arzo	.i. sempuiua.
Aizum	est nomen loci.
Aolos	.i. diptamus.
Aolosia	.i. bdellium.
Aonich	.i. agnus castus.
Aubel	.i. butirū crudū.
Aub	.i. boni mores.

Aubtilon. i. planta quedam qua caremus similis cucurbite.

Aucata	.i. ameos.

Auculi est nomen ponderis: ⁊ est granorum ordei nouem.

Audrius est serpens in aquis degens.

Audrisurum. i. arbor arabica: ⁊ est vnum de lacticinijs: quo caremus.

Ausa	.i. lac camelinum.

Ausa arabica. i. sudor ouium inē coxas.

Auseac alanerb. i. coagulum ceruinum.	
Augma	.i. augmentum.
Aulbarum	.i. seminuz vue.

Auliscus est camela qua aliquid in aure existens figitur: inde auliscus ochitus. i. illud instrumentum ꝙ quoꝛes imittuntur in aures. ochis enim auris dicitur.

Augmatum	.i. bonū malanū.

Augmastica ⁊ crementum idem: inde adolescentia: ⁊ est etas augmastica: quia tunc crescit: inde fe. augmastica. i. crescens. Et cupomastica. i. decrescens: sed augmentum aliquando interpretatur status. Unde iuuentus dicitur etas augmētata: quia in illa stat animal: nec crescit amplius.

Aumeli est oleū dulce valde ⁊ spissum sicut mel: ⁊ extrahit de arboꝛis fructu qui dī aumeli: qua caremus. est ca. ⁊ sic. in tertio. Auic. ait ꝙ cōfert allopicie linitum cum aceto: ⁊ sciatice.

Augmentationes q̄ fiūt in crurib⁹ aialium ad qd valent. l. l. hafir.

Aumeb	.i. iuiube.

Aumici. i. limacie terrene que degunt in planta agni casti.

Aunoch	.i. plūbum.
Auradregi	.i. stipticū valde.
Aura	.i. flatus vel spiraculū.
Aureus	.i. pondus. z. i. s.
Aureum holus	.i. atriplex.
Aurilli	.i. Klaudi.

Auricula muris. i. maiorana: sed falso: potest bene dici ꝙ est maiorana arabica: que dicitur ana-

gallus.
Aurigalis scõm Diaſ. eſt oꝛmion: ⁊ eſt herba faciens floꝛez aureum magne figure: ⁊ noſtro ideomate vocatur aurigea: vl' eniola.
Aurigo .i. ictericia.
Auripigmentum .i. harnech.
Auricalcum. i. es artificialiter coloꝛatum vt apparet in littera cadmia.
Aurigia. i. aurigalis: vel alio modo dicit eniola
Auriug eſt granum paruum punctatum nigredine ⁊ albedine: ⁊ rotundum ſicut grunũ geos: nullius odoꝛis: affertur de ſeni. eſt ca. ⁊ ſic. in ſecundo gradu.
Aurium quid eſt: lege litterã deob.
Aur romanum. i. achiroſa: ⁊ eſt baur.
Auſeni .i. ruptoꝛium.
Auſegi .i. rubus.
Auſid eſt ſpecies nennfaris: ⁊ ẽ vngula caballina
Auſig .i. rannus.
Aufurum .i. tapſus.
Auſtera. i. ſtiptica: ⁊ ſunt illa que ſunt parum põtica cum aliquali dulcedine: ⁊ non multum ſtiptica: vt apparet in lfa cuſa.
Autanite eſt quedam herba lacticinioſa moꝛtifera: ⁊ eſt ſpecies titimalli.
Auteros .i. ceruus.
Autriſon .i. eupatoꝛium.
Auzem quid eſt. l. l. theuthimolia.
Abalzar .i. catapucia.
Abani .i. marubium.
Abaniſa .i. ſene.
Abaneſyra eſt quedam medicina inda.
Abantib alcutub: vel cutubub ſunt ſpecies melancolie.
Abarice .i. herba.
Abarum .i. plumbum.

Cap. Vii.

Baiſir. ara. grece. ⁊ latine ſpodium. Spodium quidam dicunt q̃ eſt ebur combuſtũ: quidam radicem cuiuſdam canne vltramarine cõbuſtam: ſed falſo: immo ſpodium ſcõm Sera. in aggre. ſuis cap. abayſir eſt fuligo que inuenitur in domibus vbi funduntur metalla: que poſtq̃ ceciderit dicitur ſpodium: coherens vero tecto dicitur ponfiligos. Unde gali. ſpodio vſus ſum quia ſatis habui põfiligos. Nos tamen vtimur pꝛo eo eboꝛe combuſto: vel quod melius eſt cinere qui inuenitur ſuper foꝛnaces argentarioꝛum qui lauatur vt ferrugo. Et idem aucto. Gali. in eo eſt infrigidatio ⁊ repercuſſio: ⁊ in ſapoꝛe eius eſt amaritudo aliqua ⁊ ſtipticitas: ⁊ pꝛopter hoc deſiccat. Et iam declaratum eſt q̃ in eo eſt virtꝰ compoſita ſicut in roſis: ⁊ non eſt in eo tantum ſtipticitatis q̃n Auic. lib. ij. cap. de ſpodio. tum in roſis. Spodium eſt radix cãnarum aduſta. Dicit enim q̃ ipſa aduruntur ꝓpt̃ frictionem ſuarum extremitatum: cum ventus eis perflat. frigi. eſt in ſecundo. ſic. in tertio: ⁊ in ipſa eſt ſtipticitas: ⁊ eſt parum reſoluens: ⁊ eius infrigidatio ẽ plurima: ⁊ ipſius reſolutio eſt pꝛopter amaritudinem paucam in ipſa. ex reſolutione igitur eiꝰ ⁊ ſtipticitate fit ipſius exiccatio foꝛtis: ⁊ ẽ compoſitarum virtutum ſicut roſa. Dauius cap. de ſpodio. Spodium eſt frigi. ⁊ ſic. complexionis: ⁊ ponitur in ſyrupis ad infrigidandũ
Poſſe. Puluis eius cum ſucco plantaginis datur ꝓtra diſſinteriam ⁊ emoptoicam paſſionem: contra fluxum ſanguinis narium: puluis eius naribus impoſit̃ ſanguinẽ ſiſtit

Sera. aucto. Diaſ. Spodium confert apoſtematibus calidis oculoꝛum: ⁊ confert inflãmationi colere: ⁊ confoꝛtat ſtomachum ⁊ confert vlceribus oꝛis: ⁊ eſt bonum colere ⁊ ſincopi: ⁊ contra botho: que fiunt in oꝛe infantium Et idem aucto. Alcanſi. Spodium eſt bonũ cardiace ⁊ ſtringit ventem. Et idem auctoꝛi. Raſis. Spodium confert vlceribus oꝛis ⁊ inflãmationi colere: ⁊ confoꝛtat ſtomachum: ⁊ confert ſincopi quando datur in potu ex eo: ⁊ cardiace calide: et botho: oꝛis Auic. Spodium confert alcole infantium. ⁊ melancolie pꝛouenienti ex ſolitudine: ⁊ confert apoſtematibus oculi cali. ⁊ confoꝛtat coꝛ: ⁊ confert tremoꝛi coꝛdis: ⁊ ſincopi facte ex effuſione colere ad ſtomachum: bibitũ ⁊ linitum: ⁊ confert timoꝛi de pꝛeteritis ⁊ de futuris: ⁊ confert tuſſi ⁊ inflãmationi ſtomachi: et debilitati eius: ⁊ pꝛohibet effuſionem colere ad ipſum: ⁊ confert turbationi: ⁊ pꝛhibet ſolutionẽ colericam: ⁊ confert febꝛibus antiquis.
Abbalaroſa .i. ſemẽ mandragoꝛe
Abcauſe .i. arboꝛ ſebeſten.
Abdamſſemen .i. carpobalſamum.
Abbarbar .i. fructus iuniperi.
Abna .i. abani: ⁊ ẽ marubiũ
Abꝛaniſa eſt quoddã genus dactili lõgi ⁊ magni
Abſtantia .i. gradus.
Abꝛebẽ. i. oleum de hen: ⁊ eſt oleum muſcellinũ
Abebene .i. nux muſcata.
Abebei .i. boni odoꝛis.
Abedengenus .i. toꝛna ſolis.
Anechel .i. fructus iuniperi
Abelli .i. ſauina.
Abeleſon .i. carpobalſamum
Abeleſet .i. mirtus.
Abellaſafaget .i. citonia.
Abelcara .i. cucurbita.
Abelcaraſis .i. ſemen apij.
Abel .i. actis.
Abelſamia .i. granum indici.
Abelal .i. edera.
Abeldemen .i. flos vlmi.
Abelchadcalchar .i. bacce lauri.
Abelſenebarſiar .i. granum pini.
Abelatron .i. grana citri.
Abeldras .i. grana ſtafiſagrie.
Abeltul .i. cartamus.
Abetengi. i. ſemen cuiuſdam herbe alexandrine qua caremus.
Abeſtus .i. calx.
Abeſti idem quod ſupꝛa.
Abeſtos. i. gemma coloꝛis ferri: ⁊ eſt vocata lapis abeſtari.
Abetromigi. i. baſilicon cum latis foliis.
Abellado: .i. anacardi.
Abceila .i. agrimonia.
Abcer .i. cera.

Cap. Viii.

Abel ara. grece bꝛachi. latine ſauina. Sauina eſt arboꝛ cuiꝰ folia ſunt ſimilia foliis tamariſci: et magꝫ ſpinoſa habens bonum odoꝛum: ⁊ arboꝛ iſta creſcit magis in latum q̃ꝫ in longum: eſt ca. ⁊ ſic. complexioSera. lib. aggre. capi. nis in tertio gradu. abhel. Abhel ſt eius due ſpecies. Una cuius folia ſunt ſimilia foliis cipꝛeſſi: ⁊ magis ſunt ſpinoſa q̃ꝫ alia: habens bonum odoꝛem: ⁊ arboꝛ huius eſt foꝛtis ⁊ creſcit magis in amplum q̃ꝫ in longum: ⁊ fructus eiꝰ eſt ſicut zaroꝛ. pꝛo quo lege litterã babbalach. Et

quidam vtuntur foliis eius p:o fumigio: sed alterius speciei folia sunt similia foliis tamariscī: et sapo: eius est sicut sapo: cipressi: hec latine vocat sauina: cuius substātia est subtilis: ⁊ in odore ei⁹ ē aromaticitas: ⁊ calefacit ⁊ desiccat i ter̄io gradu

Auic. li. vj. cap. abhel. Abhel est fructus arboris similis sumpero: factus sicut zaro:: sed tamen vehementer est niger: boni odoris ⁊ acuti saporis: ⁊ ista arbo: est p:ima species sauine: ⁊ posita p Sera. Gal. vj. sim. phar. ca. de sauina. Brachi siue sauina est de siccantibus foriter scōm tres sapores: quos in gustando monstrat equaliter cipressso: nisi inquantum est acrior eo: ⁊ vt vtiq; dicat qs aromatica. huius ergo ⁊ ipsius qualitatis particeps est: videlicet acris stiptica: complexione q̄. Adhuc autem in amaritudine ⁊ stipticitate debilius est q̄ cipressius. q̄ntum enim superat cipressus acredine: tāto diminuitur in stipticitate: quo patet q̄ calidius est cipresso: ⁊ ideo magis diaforeticum: igitur solidare quidem non p:opter stipticitatis robur ⁊ calliditatis. intantū. n. ābobus his participat: vt iaz tensiuum ⁊ inflatiuum existat. putrefactionibus vero confert sicut cipressius. ponatur autem hoc farmacum in tertia abstantia scōm calefacere et siccare eius inter ea q̄ maxime sunt subtiliū ptiū

Posse. Contra tenasmon de frigida causa fiat decoctio eius in aceto ⁊ vino: ⁊ fumum patiens recipiat. herba ipsa naribus eathapla smata valet contra frigidu; reuma: ponitur etiam in vngentis bene trita contra scabiem sa mosam. Vmum decoctionis eius valet contra dolorem stomachi ⁊ intestinorum: ⁊ contra strāguriam ⁊ dissuriam: sed cathaplasmata valet cōtra dolorem iliacum: ⁊ etiam diaforeticum ⁊ diuretic̄um fomentum ex aq̄ decoctiōis eius vl vino est. n. sauina ex speciebus umperi vt appareat in litte ra ba-

Bera. aucto. Gali. virtus eius bilbalach. que dissolut ⁊ abstergit putredinem vlcerum putridorum malorum corrodentiū antiquor: ⁊ ipsa sili mundificat vlcera melācolica sordida q̄ ponit cum melle: ⁊ aufert herisipillā: ⁊ ppē cāz subtilitatz ꝓuocat mēstrua plus omni alia medicina: ⁊ facit mingere sanguinem: ⁊ interficit fetum viuentem: ⁊ expellit mortuum: ⁊ ingreditur in vngentis odoriferis: ⁊ ponitur p:o amomo vel cinamomo duplum ponderis eius. Et idem aucto. Dias. folia ambarū species ierum p:ohibent dilationem vlcerum corrodentium: ⁊ sedant apostemata corrosiua. Et quando fit emplastrum ex eis aufert luorem cutis ⁊ sordiciem eius que accidit ꝓpter superfluitates corporum: ⁊ aufert escaram ignis: ⁊ quādo bibitur fā cit exire sanguinem cum vrina: ⁊ expellit fetuz ⁊ quando nascale fit ex eo facit hoc: ⁊ ingreditur in confectionib us vngentor calidor.

Abneleiten	.i. alumen.
Abzengng	.i. lignum aloes

Abzeudina rij afrangens: sunt due medicine inde.

Abzengi	.i. serapinum.
Abzeng. i. semen cuiusdam herbe cuiusdē nomis	
Abscecella	.i. agrimonia
Abian	.i. pentadactilus.
Abchios	.i. barba iouis.
Abdio: sine tigus	idem quod sup:a.
Abliopinatos	.i. habentes alopiciā

Abrucha est quoddam genus hydrie. s. vas aque

Abriton. i. squitinos: ⁊ est balaustia.

Absinthium latine. grece absinthion. ara. saricon. Absinthium quoddam dicit̄ absinthium dulce: ⁊ est anetum: quoddaz absinthium marinum: ⁊ est sticados citrinum: et quoddam est quod dicitur cretense: vel nabati: vel ponticum: quod oritur in septentrionali parte: vel capadocium: vel romanum: ⁊ illud est absinthium cōmune quo vtimur. Et ex eo meli⁹ est quod remotum est ab odore maris: ⁊ quod oritur in terris liberis: ⁊ quod habet folia alba: ⁊ lenia ⁊ plana. Asperum vo est malum. ⁊ melius temp⁹ collectionis eius est ver: ⁊ florum eius principiū estatis. Habet enim absinthiuz habet duas virtutes contrarias. s. laratiuam ⁊ constrictiuā. constrictiuam ex grossicie substantie ⁊ ponticitate. laratiuaz ex caliditate ⁊ amaritudine. Amara. n. ⁊ pontica grossam dicuntur habere substantiam quare si recipitur interius materia existente cōpacta: eandem grossitie sua compactio: ē reddit ⁊ calliditate sua alios humores dissoluit: ⁊ sic cōtraria operatur: quare non est danda nisi materia existen

Sera. in aggre. sius: cap. de abte digesta. sinthio. Absinthium est cuscute romanum. Et alij dicunt q̄ est sceba romanum: ⁊ est species eius. Et species eius sunt tres. Una est que nominatur nomine generali: ⁊ est absinthium in veritate. Et est ex eo cretense ⁊ est melius: ⁊ illud est absinthium ponticuz. Et est alia species que nominatur saricon. Et ē alia que nominatur sandanicū. ⁊ sunt ex hominib⁹ q nominant sceba ⁊ saricon absinthium: ⁊ nascitur in mōtibus regionis que dicitur chirochia: ⁊ in locis que dicuntur bosir: ⁊ in regione babilonie ⁊ est herba subtilis foliis similis herbe que dicitur abrotanum plen semine: sapor eius vergit ad amaritudinem nociuam: grauis odoris: ⁊ q̄ animalia comedunt ipsam: maxime in chirochia impinguātur. vnde sapor eius est salsius cū amaritudine ⁊ stipticitate pauca: ⁊ est calidio: absinthio: ⁊ debilio: abrotano: ⁊ ē mala stomacho. Et sceba similat̄ absinthio in figura ⁊ sapore: ⁊ differentia inter ea est: q̄ non est stipticum sicut absinthium: ⁊ q̄ calefacit plus eo: ⁊ amaritudo ei⁹ plus est cum pauca salsedine: ⁊ illud est absinthium citrinum. quod latine vocatur sticados citrinum: p:o quo lege litteram aseuchodos. Et est species absinthij tertia que nascitur in regiōe dicta gallicia: que est coram loco qui dicitur cal: et nominant ipsum incole illius loci sangonicum: ⁊ trarit hoc nomen a loco dicto sindonis: ⁊ est similis absinthio: ⁊ habet multum semen: ⁊ vergit sapor eius ad amaritudinē: hec in lingua nra dī cen-

Gali. octauo libro de simplicibus tonica. pharmacys: capitulo sceba. Sceba similis est absinthio scōz speciem: ⁊ scōz gustum: tamen differunt in gustu ⁊ virtute. In gustu qdē in eo q̄ stipticat magz calefacit: ⁊ amaricat cum quadam salsedine. In virtute vero in eo q̄ commensuratum est magis absinthio interficit lumbricos extrorsum appositum: ⁊ intra corpus assumptum. ⁊ quidem calefacere in secundo gradu intense ponendum est id: siccare vo in tertio gradu. Et idez sexto libro de simplicib⁹ pharmacijs: caplo de absinthio. Absinthium stipticū est ⁊ amarum: ⁊ aerem simul sapore habet: calefaciens simul ⁊ abstergens ⁊ confortans ⁊ siccās ⁊ ideo consistentes calericos humores in ventre per secessum educit: necnon per vrinas euacuat. maxime autem purgat per vrinas quod in venis est colericum: p:opter hoc autez eadem flegmate in ventre contento indigesto p:opinatum nil ꝓ

dest: sicut etiã si in thorace vl' pulmone fuerit: nã stiptica que in eo virtus fortior est q̃z amara. In eo autem q̃ cuiusdam acredinis particeps ẽ: plurinũ mensura calidũ q̃z frigidum ẽ: si vero opus sit vlr comprehendendo complexionez eius: ꝑm primas distinguere virtutes: cum dissimiluz sit partium: sic ca. quidem ꝑm primam abstantiã dicemus ipsum esse. siccum vero ꝑm tertiaz. succus vero eius multum calidior est herba. Et idez. ri. de ingc. sani. species absinthij omnes naturaliter sunt ex duabus qualitatibus: ⁊ duab⁹ virtutibus ꝑm hunc modum. **Hyppo.** vj. epistolarũ. Sapor: amarus: ⁊ acutus: stipticitas eius est fortior sua amaritudine. Est ca. in primo sic. in secundo.

Jo. mes. ca. de absinthio. Absinthiũ multiplex est: sed quod querim⁹ ẽ absinthium romanum: ⁊ melius ex eo est quod ẽ remotum ab odore maris: ⁊ qđ oritur i terris liberis: ⁊ quod habet folia alba: lenia: ⁊ plana. asperum vero est malũ: est cali. in ꝑmo gradu: sic in secundo. Est autem compositum ex substantia calidante amaritudinem sibi: ⁊ faciente illud aperitiuum opilationum: ⁊ solutiuũ nature: ⁊ ex substantia terrea stiptica per quam acquirit ei: vt sit membrorum confortatiuum: ⁊ partium laxaruz aggregatiuum: sed stipticitas plus est amaritudine sua ⁊ adhuc plus in eo quod exiccatiuum est: sed substantia calida magis est in superficie dominãs ꝓpter quod prima sua operatio qua obuiat corpori sunt vestigia caliditatis que sciuisti: ⁊ secunda sua operatio sunt vestigia ex substantia stiptica, pdeũtia imprimere: ⁊ non est in eo nocumentum apparens: succus tamẽ eius nocet stomacho: propter bauracitatem suam: ⁊ est debilis solutiõis: ⁊ ex rebus adiungendis meliorantibus illud: est rosa: ⁊ ex vigorantibus operatiõem eius est fumus terre: ⁊ aqua casei: ⁊ spica addit ei bonitates notas: ⁊ passule enucleate emendat cõditiones eius. Modus opatiõis succis eius: exprime succi ipius quãtitatem quam volueris: ⁊ proprie in medio veris ⁊ purifica illum ꝑm modos notos: ⁊ fac siccare in sole: vel cinere calido in vase vitreo: sicut siccatur aloes. Aqua autem sublimatiõis eius fit sicut fit aqua rosata ⁊ similia: que fiũt in vasis sublimationum. Absinthium autem sustinet de decoctione medicrem rẽ. **Posse.** contra lumbricos. succ⁹ absinthij cum puluere betonice vel centauree: vel persiccare: vel nucleorum pficorum succo: vel suorum foliorum detur. Contra suffocationem ex fungis: detur succus absinthij cum aceto ⁊ eũ puluere diptami. Cõtra ebrietatem detur succus ei⁹ cum melle. Cõtra vermes aurium: distilletur succus eius in aure. succus ei⁹ potatus visuz clarificat: impositus ruborem ⁊ pãnum aufert. Absinthium libros ⁊ pannos a muribus ⁊ tineis tutos reddit. Contra liuorem ⁊ dolorem membrorum ex percussiones: ex succo absinthij cum puluere amini ⁊ melle fiat emplastrũ Contra duriciem splenis: absinthium coctum in oleo cataplasmetur: vel inungatur ex vngento facto de eius succo ⁊ aceto: armoniaco: ⁊ cera: ⁊ oleo. Contra opilationem splenis detur succus ei⁹ cuz puluere costi. Item valet contra opilatiõem epatis de frigida causa: ad menstrua prouocanda: fiat suppositorium ex absinthio ⁊ arthemisia coctis in oleo nucis.

Joan. mes. Absinthium educit cholerã a stomacho: ⁊ itestinis: ⁊ epate: ⁊ extenditur operatio eius ad venas: ⁊ mundificat eas ab humore cholerico ⁊ aquoso: ⁊ interdũ ducit ipum per vias vrine: ⁊ preseruat absinthiũ a putrefactione: ⁊ proprie potus infusionis ipsius in vino decoctionis singulis diebus circiter. ʒ. i. aut. ij. vel aque sublimationis eius: ⁊ phibet panos a tineis ⁊ vermibus: ⁊ conficitur cum oleo ⁊ inungitur cũ eo corpus ⁊ phibet cimices approximari ad ipsum. Et quãdo aqua eius miscet cum encausto scriptorum prohibet libros a corosione murium: ⁊ confert absinthium iuuamentum magnum contritioni ⁊ concussioni membrorum: ⁊ ꝓprie cum melle aut vino ⁊ pauco cimino: ⁊ oleum ex eo factuz confert dolori auris: ⁊ tinnitui: ⁊ suditati. ⁊ colluitur os cum aceto decoctionis ei⁹ ⁊ corticum citri: ⁊ cõfert fetori eius. Succus aũt ei⁹ cũ nucleis persici inficit vermes i aure. Et absinthium corroborat stomachum ⁊ epar: ⁊ excitat appetitum mortum: opilationes aperit: ⁊ morbos opilationum curat: sicut ẽ ictericia: hydropisis: ⁊ vermes interficit ⁊ educit: proprie emplastruz in hunc modum: Absinthij. ʒ. ij. euforbij. ʒ. i. cornu cerui vsti. ʒ. ſ. mellis quantum sufficit. Confert ⁊ absinthium iuuamentum magnum febribus longi temporis: ⁊ fe. opilationum. Dosis ipsius decocti aut infusi potio est. a. ʒ. v. vsqz ad. vij. puluerís eius a. ʒ. ij. vsqz ad. iij.

Absinthium dulce	.i. anetum.
Absinthium marinũ	.i. sticados.

Absinthiũ cretense est qđ oritur in insula crete: ⁊ illud ẽ absintbium cõmune.

Absinthium ponticũ	idem.
Abistirgar	.i. istirgar.
Abthios	.i. barba iouis.
Aboamfe	.i. soldanella.
Abanifa	.i. athel.
Abogeharan	.i. armoniacum.
Aboreg	idem.

Aboscfas. i. scarabeus: oibus notus.
Abhobo. i. lac acetosum de quo extractum est butirum.
Abhonsol .i. squilla.

Cap. x.

Abrotanum gre. ⁊ lati. arãvo besũ. Abrotani duo sunt species: nam ex eo ẽ masculus ⁊ femina: femine frutex est cuz foljs albis diuisis ⁊ minutis: habens flores croceos: ⁊ in estate nascentes: ⁊ habẽt grauem odorem: ⁊ est amarissimi saporis: ⁊ talis species nostro ideomate vocatur tanacetũ. Masculi frutex est sarmentosa habens minutum semẽ sicut absinchium: flos eius ẽ sicut flos pucide: nascitur de eo multum i terris maritimis **Bera.** lib. aggre. capitu. besum. Sunt eius due species. Una dicitur masculus: ⁊ alia femina: femina est fere sicut masculus: ⁊ differunt in hoc q̃ ipsa est planta similis arbusto: habens folia alba: ⁊ est plena foljs que sunt super ramos ei⁹: scissa parua scissura sicut folia saricon: ⁊ i summitate eius est flos ad rotunditatem tendens aurei coloris: apparens in estate: ⁊ habet odorez bonum cum pauca grauedine: amari saporis. Masculus vo habet ramos lignosos aliquantulum ⁊ subtiles: ⁊ est habens semina parua sicut absinthi- **Dias.** cap. de abrotano: Abrotanuz qđ um. multi eradeam dicunt: aut glicia conon: ⁊ est femina: ⁊ eius frutex est cum albis foljs minutis ⁊ diuisis: sicut crifico circa ipsa: flores habens aurosas: ⁊ in estate nascentes: ⁊ ipsa est odorata cum aliqua grauedine: gustum habet amarissimum: tale enim est siculum abrotanum.

Est etiam aliud genus quod masculum dicūt habens fruticem sarmentosam: semen habens minutum sicut absinthium: multum nascitur in capadocia ⁊ in ceterꝫ regionib⁹: ⁊ in ciuitate ripia.

Gal. sexto simplicium pharmacorum capi. primo. Abrotanū ex eo est masculus ⁊ femina: ⁊ ipsius substantia est terrea quā subtilia uit calor ⁊ sapor ei⁹ est amar⁹: ⁊ est in eo parū stipticitatis ⁊ ca. in tertio gradu: ⁊ sic. in secūdo: ⁊ ē calidi⁹ absinthio: ⁊ min⁹ stipticū ⁊ acerbū: ⁊ ē cū quadā salsedine: propter quod cacostomaticū est: sed absinthium eustomaticū est: precipue pōticū.

Auic. libro. ij. cap. de abrotano. Abrotanum est calidum ⁊ siccum in secundo gradu et est subtile amarū: ⁊ in ipso sunt terreitas ⁊ subtilia-tio. **Posse.** Si ex abrotano fiat cinis ⁊ ex eo facto liriuio: ⁊ caput lauetur curat alopiciam. hoc operatur similiter ipsa herba in liriuio bulita. semen eius in aqua bulitum curat asma ⁊ pectoris constrictionē: abrotani fumigium serpentes excludit. succus eius bibitus valet contra venenum reptilium. Encatisma ex aqua ebulitionis ipsius factum prouocat menstrua. ipa herba cum oleo veteri trita ⁊ peruncta frigora tipica fc. curat. **Gal.** Abrotani folia ⁊ flores vlcerum mundificatiua apparent ⁊ exacerbatiua: quinetiam quotquot ⁊m periodos occupātur: si etiam supfricaueris ante inuasionem: minus rigebunt. q⁹ autem lumbricos occidat decēs est: eo q⁹ ipsum sit amarum. Et eliro cum malo citonio uel pane appositum sanat inflationes oculor: ⁊ confert pustulis cruda ipsa herba ⁊ elira. Abrotanuꝫ vstum calide ⁊ sicce virtutis est plus q̄z cucurbita sicca vsta: ideo ista vlceribus humidis conuenit sine inflammatione: et maxime ei qui in prepucio pudendi exigere cernitur. Abrotani vo cinis mordax omnibus vlceribus est: ⁊ ideo ad alopicias confert cum oleo veteri. s. anetino aut sisamino. est enim subtiliū partium: mordificatiuū ⁊ calidum. **Dia.** Semē abrotani elixū in aqua aut crudū infusum in aqua: ortomnoicis medetur: conquassationib⁹: pleureticis: ⁊ paraliticis cum betonica et cōdita data: ⁊ sciaticis: ⁊ dissurie singulare presidium est. Item menstrua prouocat cum oleo trito ⁊ peruncta frigora tipica prohibet: ⁊ fumigiō suo serpentes de domibus excludit: ⁊ bibitū morsibus serpentum ⁊ venenis medicatur: tumorem oculorum elixum cum pane appositum curat: pustulas corporis ut cathaplasma adhibitum detergit: amaritudine sua lumbricos excludit ⁊ occidit. **Aui.** Abrotanū adustum confert allopicie: propie cum alkerua: aut oleo de rafano Et abrotanum confert ad hoc ut nascatur barba que tarde est natiuitatis quando coquitur cū quibusdam oleis propter suam apertionem: ⁊ constringit sanguinem gingiue: ⁊ resoluit apostemata flegmatica. ⁊ quando decoquitur cum citonijs confert apostematibus difficilis resolutionis: et non est conueniens recentibus vulneribus: imo mordicat ea: ⁊ eius decoctio confert cōtusioni lacertorum: ⁊ sciatice antique difficili: ⁊ quando coquitur cum oleo calefacit caput ⁊ remouet frigiditatem eius: ⁊ eius decoctio confert difficultati anhelitus: ⁊ decoquitur cum oleo ⁊ calefacit stomachum: ⁊ remouet frigiditatem eius. Et abrotanū prouocat menstrua ⁊ extrahit fetum: ⁊ frangit lapidem vesice ⁊ renum: ⁊ oleū ei⁹ calefactum confert coartationi matricis: ⁊ difficultati vrine: ⁊ cōfert rigori quando comprimendo ex eo cum oleo fit inunctio: ⁊ qñ bibitur cū vino confert venenis ⁊ qñ i domib⁹ sternit interficit vmes venenosos.

Abrog ⁊m Sera. li. aggre. c. abrog: ē granū parvum punctatū nigredine et albedine: rotundum sicut granum mes: nullius odoris. Afferē de seni in sapore suo est amaritudo: calidū est ⁊ siccum in secūdo gradu.

Posse. Sera. Soluit ventrē: expellit lumbricos: ⁊ escarides: ⁊ soluit superfluitates flegmaticas ab intestinis isto semine caremus in partibus istis.

Abuc .i. isopus.
Abugelisse ⁊m Auicennam. ij. c. lactuca asini: uel dicitur sumarem ⁊ zurarem. A Dias. dicitur anchusa: ⁊ est secunda species eius: lege litterā lactuca asini.
Abulos. i. pellicula que inter corticem ⁊ fructum glandis uel castanee est.
Abumera .i. siringa.
Abundacati .i. auellana.
Aburahil est quedaz confectio que de liuicū lana fit: que non est in vsu.
Abuse .i. auellana assata.
Abugul .i. iunperus.
Abbul idem.
Abmucasif: id est forma que apparet in modum epatis.
Abnus. i. elenus arbor: cuⁱ⁹ lignū interius est nigrum: exterius subalbum.
Abnuden est herba cuⁱ⁹ gūmi est assafetida.
Abrungi est quoddam granū laxatiuū: ⁊ est species catarmi.
Abrucati .i. auellana.
Abs est quedam species cassie lignee.
Abes est flos cuiusdaz herbe que arabice dicitur guzen: ⁊ eo arabes vuntur in balneis: odor eius est sicut odor thimi: apparet ut sticados arabic⁹: hanc herbam thimen multotiens vidi.

Cap. xi.

Acacia grece ⁊ latine: sed arabice altarti. Acacia ⁊m quosdaz est succus prunellorum immaturorum que latine vocantur attritenee: sed falso: q⁹ ut ait Sera. libro aggre. Acacia fit ex fructu cuiusdam spinose arboris gūmi arabici: que nominatur amgailem: sicut apparet in littera gummi arabi **Auicenna.** libro secūdo: capitulo cum. de acacia: dicit q⁹ est succus altarti: hoc autem carētes facimus de succo prunellorum ut supra.

Dias. capi. de acacia: est fructus arboris spinose: q̄ maxime in egypto nascit. hic fructus velut oliua premit: ⁊ succus in sole siccatur. Est ergo optima que est leuis ⁊ subruffa cum suauitate odoris: subacida ⁊ gustu valde stiptica. hec enim maxime de immaturo fructu exprimit: nam nigra est de maturo fructu. ois autem stringit ⁊ desiccat nimis: ⁊ infrigidat abundanter: frigida est in secundo gradu: sicca in tertio. Succus eius collirijs miscetur. Numay in libro de tyriaca: acacia terminus eius est q⁹ est fortissime stipticita-tis. **Gal.** sexto simplicium pharma. capitulo de acacia. Acacia ⁊ ipm quidem folium est acerbum: ⁊ fructus ⁊ succus: qui quidem ⁊ lotus debilior: simul ⁊ minus mordicatiuus efficitur quandā acredinē in lotura abijciēs Si aūt ⁊ subungatur alicui mēbro sano: statim il

lud siccius ⁊ ardius ostendit. Et caliditatis qdem sensum nunq̄ fert: frigiditatem vo non valde vehementer habet. palam ergo quod frigidum et terrestre est pharmacuz admixtum etiam sibi q̄dam aquosa substantia. putabitur autem nec subtilium partium esse: sed habere quasdam partes disparsas subtilium partium caliditate in lotura decedente. ponatur autem ⁊ huiusmodi tertij quidem gradus siccatiuum: secundi vo infrigidantium: postq̄ fuerit lota.

Posse. **Diasco.** acatia ignez sacrū extinguit et permones sanat: prigia oculis tollit: velneribus et tumoribus oculorum mirifice prodest: profluum mulieris stringit: stericis subuenit: fluxum ventris bibita ⁊ suppposita prohibet: capillos inficit ⁊ lota sicut cadimia: ⁊ solet oculorum confectionibus misceri.

Acacia arsa	.i. dura.
Acalistis	.i. vrtica.
Acalises	idem.
Acalapis	idem.
Acalantia	.i. auis cardella.
Acalantes	idem.

Acalta est herba prima violis cum coloris amplitudine: ⁊ grauis odoris.

Acaluem	.i. durungi.
Acal	.i. anetum.
Acalimia	.i. cadimia.
Acametrem	ē spēs sābuci siluestrz

Cap. xii:

Acanus arabice vel carabuth. grece ariston: vel fetalogos: vel apiston: vel panodracia. latine vo aristologia. Aristologie due sunt species. s. longa ⁊ rotunda. Rotunda vo habet folia similia edere mollia et lenia ⁊ habet ramulos longos egredientes ab vna radice: ⁊ florem album habens intus rubeum: fetidi odoris: ⁊ habet radicem rotundam. Sed longa habet folia longiora q̄z rotūda: ⁊ virgas subtiles longas ad mensuram palmi: flos eius coloris purpurei: odoris fetidi: ⁊ habz radices longas. ambe calide sunt in primo gradu sicce in secundo. quidam dicunt q̄ sunt sic. in tertio. Rotunda magis competit medicine. magis vo radix foliis. Radix colligitur in hieme ante pductionem florum. habet autem virtutem dissolue di: consumendi: ⁊ expellendi venenum. possūt autem per bi- en **Hera.** in aggre. suis cap. acanum seruari. nug. sunt eius due species: masculus ⁊ femina: ⁊ longa est masculus: et rotunda femina. Rotunda vo duas habet species. vna habet folia similia cissos: quasi rotunda odorifera mollia ⁊ lenia: ⁊ habet ramulos oblongos egredientes ab vna radice: ⁊ florem habens album interius rubeum fetidi odoris: ⁊ nullius vtilitatis: ⁊ habet radicem rotundam simile rape: sed longa habet folia longiora q̄z rotunda: ⁊ virgas subtiles longas circiter palmi mensurā flos eius coloris purpurei ⁊ odoris fetidi: qui est in sua operatione similis flori herbe que dicitur actu: ⁊ habet radices longitudine vnius palmi ⁊ plus: ⁊ in grossitudine digiti. ⁊ quod est inter radices ē simile ligno buxi: ⁊ odor eius est punguis ⁊ est aristologia longa. Est ⁊ alia species rotunda que habet virgas subtiles: super q̄s sunt multa folia rotunda similia foliis semperuiue minoris: ⁊ flos eius est similis flori rute: ⁊ radix eius est longa subtilis: super quam est cortex grossus boni odoris: qua apothecarij vtuntur in confectionibus vngentoz ⁊ electuariorz.

Dias. cap. de aristologia: Aristologia dicitur a grecis fetalogos: ⁊ apiston: cuius tria sunt genera rotunda longa ⁊ clematicis. Rotunda appellatur femina: folia habens edere similia: odorata cum viscitudine obrotunda: et mollia ⁊ lenia tactu: multas hēns virgas ex vna radice oblongas: florem album ⁊ rotundum habet in medio florem croceum: sed est inutilis. radix est illi rotunda: ⁊ odore non iocunda: gustu tamen bramosa. Longa vo aristologia masculus ē que et dactilis dicitur: folia habens oblonga: ⁊ virgellas tenues longitudine duorum palmorz florem purpureum profert. radix est illi roboris digitali: ⁊ odoris boni. Illa que dicitur clematicis virgas habet tenues ⁊ longas: folia rotunda similia ozidio minori: ⁊ florem similem rute: radicem oblongam ⁊ tenuem hns corū habentem grossum ⁊ odoratum: quam pigmentarij ad confectionem oleorum miscent: ⁊ reliquis medicamibus: sicut ro **Gali.** sexto sim. phar. capi. de tundam. aristologia Aristologie radix vtilissima ē ad curas: amara ⁊ subacris existens. magis autem subtilium partium ex eis est que ē rotunda: p omnia efficacior. Leteraruz vo duarum clematicis quidem odorifera magis vt ad epigmēta vtātur pigmentarij illa. Ad curas vo debilior: est longa minus quidem est subtilium partium q̄z rotunda: non tamen ipsa inutilis est: immo est abstersiue et calefactiue virtutis: et minus quidem q̄z rotunda abstergit et euaporat calefacit autem non minus: sed forte magis. Unde in quibus opus est mediocriter abstergere lōga est melior: sicut in vlcerum incarnationibus: ⁊ secundinarum perirjs. In quibus vo volum⁹ grossum humorem fortius subtiliare rotunde id opus **Ruerrois** libro colliget capitu. de est. aristologia. Ambe species eius cal. sunt ⁊ sic. in secundo gra.

Posse. Lōtra asma humidū: due ptes puluerz aristologie ⁊ dimidia gētiane conficiatur cuz melle: ⁊ tale electuarium detur. Contra epilensiā: aristologie rotunde eu' orbij castorei sulfurz viui fiat decoctio i oleo petroleo vl' muscellino: vel saltē cōi: ⁊ inungat spina a collo inferius. Ipse etiā puluis pfectus in aceto sanicm ⁊ scabiem curat. Contra venenum ⁊ morsum venenosorum animalium: detur puluis eius cuz succo mente: vel vino. puluis eius mortuā carnē corrodit: siue sit in vulnere: siue in fistula: formetur licinium sm profunditatem eius et melle inunctum aspergatur puluere aristologie ⁊ immittatur. Ad expellendum fetum: siue viuum: siue mortuum coquatur radix in vino ⁊ oleo: ⁊ fiat fomen- **Dias.** morsibus venenatis aut potiotum. nibus venenatis cum vino aristologie ro. z. i. data medetur: ⁊ imposita id pstat gtiā. Secundinas deponit: aborsum facit bibita cum pipere ⁊ mirrha pessario adhibita habet similem effectum longa sicut rotunda: sed rotūda plus asmaticis confert: ⁊ subglutionibus et frigoribus: ⁊ pleureticis cum aqua bibita singulariter medetur. Infira corpori euocat: vulneribus sorditiē ⁊ putredinem tollit: alta vulnera replet melli ⁊ irisillirici mirta gingiuas ⁊ dentes a putredine purgat. Uirtus est oibus speciebus ci⁹ cali. ⁊ feruens: faciunt, demq̄ ad putredines: et

purgamenta ossium despuendas: ⁊ ad frigida febres: ⁊ solitam in feminis purgationez prouocat potui data. ʒ. i. vel cataplasmatib⁹ imposita. Ad vsum tñ medicine aptior est rotunda gustu amara. hec enim in emplastris missa caua vulnera replet: facit ad viperarū morsum: ⁊ ad alia venena extrinsecus posita: ⁊ dolorem de ventositate pingui et indigesta curat: adiuuat etiam asmaticos cum aqua bibita. Epilenticos ex humore acro factos curat. Ad rheuma et spasmata super omne medicamen vtilis est. frigora in oleo exusto vel arungia porcina cocta calefacit. Cācrinomata q̄ in naribus nascuntur cum cipero ⁊ dragontea femina cum melle trita ⁊ in naribus semel ⁊ iteruz vel tertia iposita perfecte sanat. In febribus etiā acerrimis aristologiā siccam suffumiga: fugatq; demonia: ⁊ hylariorem facit infantem suffumigata. Radix eius purgat fistulam: ⁊ ad sanitatem p ducit: ⁊ podagricis cum aqua datur.

Gal. Aristologia dolores qui p̄opt̄ opilationem: vel aliquam grossiciem spiritus indigesti rotunda sanat magis q̄ʒ longa: ⁊ stimulos educit: ⁊ putrefactōez sanat: ⁊ sordida mūdificat vlcera ⁊ dentes: ⁊ gingiuas clarificat. Adiuuat autem asmaticos: ⁊ singultiantes: ⁊ epilenticos: ⁊ podagricos cum aqua bibita: sed ⁊ ruptu ris ⁊ conquassationibus super aliq̄ō aliud pbarmacum idonea est.

Acantum	.i. semen vrtice.
Acantisleuce. i. spuma alba: ⁊ est bedeuar. l. l. bemedato.	
Acantaleuki	idem.
Acantūterminū vel ira	.i. sucuba.
Acantium	.i. vrtica nigra marina

Acantis arabica similis est acantisleuce: ⁊ est sucaba.

Acantabaniqui. i. spina iudaica: ⁊ est sucaba.	
Acacāthociros. i. spinosus porcus: qui latine vocatur istrice.	
Acantil	.i. porcus.
Acamizmel	.i. sine fame.

Acanon est quedam argilla satʒ desiccatiua in corasceni reperta: ⁊ similiter vocatur acanor instrumentum factum ex ipsa quo distillatur aqua rosata.

Acanil	.i. carbunculi.
Acarlicon	ē spēs testiculi canis.
Acarta	.i. sarcocolla.
Acaron	.i. anagallus.
Acarpos	.i. sine fructu.
Acardilon	.i. siseleos.
Acarcare	.i. filtrum.
Acardelentes	.i. auis cardella.

Cap. xiii.

Acar arabice. grece mycete: vl'mi kite. latine vo fungus.

Acera. libro aggr. ca. acar: auct. Dias. Acar sūt due spēs ei⁹. vna ē apta cibo: alia nō: q: occidit

Gal. complexio eoz frigida ē ⁊ humida mō tū: ppter hoc sunt prope medicinas mortifera: ⁊ ppries quorum substantie admisceť aliq̄ putrefactio. Et dixit in lib. de dieta: boui ex eis sunt non nociui: ⁊ sunt frigidi: ⁊ si qs vtiť eis nimis generāt hūores malos. Et ex eis sūt spēs male mortifere. ⁊ iam vidi hominē qui passus est ab eis anxietatē anhelitus: ⁊ coartationē: ⁊ sincopim: ⁊ sudorē frigidū: ⁊ euasit postq̄ potauit sgn gebin in quo decoctū fuerat pulegiū: ⁊ piectum est super ipm bauracb: ⁊ sic euomuit fūgos illos ex quibus generati fuerūt hūores grossi in stomacho. vñ qui fungos comedit: sibi accidit ex eis colica ⁊ suffocatio: ⁊ via tardandi nocumentum ipsoz: ⁊ est dare in potu vinuz purū: aut aquam ciceris cum aceto ⁊ sale: ⁊ decoctionem saturegie ⁊ origani: ⁊ stercus galine cū aceto mixtū ⁊ melle ⁊ factum inde loboc. Et fungi qdā nutriunt nutrimento superfluo: nisi quia sunt difficilis digestionis: ⁊ egrediuntur cum stercore integri sine mutatione. ⁊ nimietas fungorum generat strangu riam. Et idem auctoritate Aben mesuay: melius est q̄ fungi primo coquantur cuz piris siccis aut recentibus: ⁊ bibatur postea vinum purum: ⁊ p prietas eoz est q̄ ge

Gal. vij. sim. pbar. ca. nerant suffocatiōes. mikite. Mikite. i. fungi: frigidi ⁊ humidi sufficiēter sunt. Unde p prie delicterioſam virtutem attingunt: et maxime quecunq; naturam permixtam habent putredinali alicui q̄litati. Et idē li. ij. de cibis: capi. de fungis: fungi bene buliti vel decocti in aqua veniunt prope edula aporia: non tamē sic tātūmodo vtunť eis hoies. p̄parāt aūt ⁊ comedūt multifor miter. flegmaticum aūt est q̄ ex ipsis nutrimentum est: ⁊ palam q̄ frigidū ⁊ humidum: ⁊ accidit ex ipsis malus chimus. maxime quidem ergo innocui alijs fungis sunt boleti. ⁊ ego vidi quosdā boletorum qui inociuissimi vidētur cū plures nō bene decoctos comedunt. vñ quendaz ex eis vidi afflictum in ore ventris: ⁊ grauatum: ⁊ angustiantem: vix respirantem: ⁊ spiritu deficientem: et frigidum sudantem: ⁊ vix saluatum per oblationem sedantium grossos humores: quale est oximel per se ⁊ cuz isopo ⁊ origano mediocriť decoctis in ipso. Etenim ille sumpsit ⁊ vomuit huiusmodi spumā: postq̄ʒ vomuit comestos fūgos: iā aliqualiter in flegmaticū chimuz suffocantem: ⁊ frigidum ⁊ grossum pmutatos. Almansor tract. iij. cap. de fungis. Fungi tuberibus valde sūt deteriores: quoz quidā hoies strangulant atq; occidunt. qui autem ex illis boni existunt: in corpore viscosum generant flegma. Est ⁊ aliud genus fungoruz quod cōmuniter nominatur tubera: p quibus. l. l. bameb.

Acasen	.i. meu.
Acateruze	.i. podagra lini.
Acalis	.i. species tarfe.
Acato	.i. guttur.

Acatie. i. medicina acuta que non bibitur p̄opt̄ sui acuitatem.

Acata	.i. arbor thuris.
Acates. i. lapis quidā circulis nigris ⁊ albis variatus: ⁊ est lapis gagathes.	
Acatutes	.i. borax.
Acaturos	.i. storax.

Acatis. i. cū pedes ⁊ caput agnī cū aceto coquūť ⁊ gelanť ⁊ nostro ideomate vocať gelatina.

Acati	idem.

Acauem. i. pucida: que grece vocať pucidon: ⁊ ē cotula fetida.

Cap. xiiii.

Acantos grece: vel pederoca: vel malāphulos. ara. habe: vel achachita: vel astaded. lati. vo planta gūmi draganti. Draganta

tuz est gūmi plāte q̄ vocať habe: cuius triplex ē maneries. s. album qō est melius si clarum sit ⁊ purum: ⁊ est subruffum: ⁊ est citrinum. qō āt albū ē i frigidis medicinis pōt dz. subruffū aūt ⁊ citrinū in calidis p q̄draginta ānos potest

seruari virtutem habet infrigidandi: mundificandi: humectanti: ⁊ conglutinandi.

Dias. cap. acantos. Acantos nascitur in partibus in locis lapidosis ⁊ humidis cui⁹ specie sunt due. Una spinosa ac breuis. Alia thirsosa. vnde dicit melamphilos: eo q⁹ folia nigra habet veluti pigmentuz nigrū: ⁊ diuisa sicut eruca longiora ⁊ latiora lactucis: virgas habet duorum cubitorum: in grossitudine digiti: ⁊ in capite virge ipsius folia habet minuta: in qua caput est vt cardus: coloris iacinti: flos est illi alb⁹ ⁊ semen coloris mellini cum radice muscillagunosa: ⁊ ruffa: ⁊ longa. gūmi ipsius est dragantū. Est alia agrestis similis colimo: spinosa: sed breuior supra.

Bera. li. aggre. ca. habe. Habe ē ardictis.

Bera. bo: cuius gūmi est dragantū cuius radix ē grossa lignosa: ⁊ vocatur dragātuz ex qua apparet res quedā super terram: vñ egrediuntur rami eius: ⁊ sunt rami seu virge breues duri extensi super faciem terre: in quib⁹ sunt folia gracilia parua plurima: ⁊ inter ipsa sunt spine albe equales dure que tegunt ⁊ occultātur ab ipsis folijs. Dragantum est humiditas que emanat ex radice ipsa quādo vulneratur ferro: ⁊ tempore sue maturationis apparent q̄n vulneratur in loco scissure: ⁊ radix ipsa vocat arabi. chachita. Et melius ex draganto est clarz: purū: subtile: cui⁹ sapor vergit ad dulcedinem q̄ ara. vocatur siehiratim: grece dragantū: latine vero dragantum.

Bal. viij. sim. phar. capi. de draganto tum. Dragantū virtus est eius prima que desiccat: ⁊ secunda glutinat: ⁊ tertia est que frangit acuitatem rerū caliduz ⁊ acutaz. fri. in secundo gradu.

Posse. aqua ordei in q̄ cohumi. in pmo. ctum fuerit dragantum per noctem remouet stim. Contra scissuras oris ⁊ labioz ⁊ palati vlcerationes vel excoriationes: dissoluatur dragantum in aq̄ ro. ⁊ p pānuz exprimatur: ⁊ cū glutinositate conficiatur pulus amidi: ⁊ iungat pecia ⁊ illiniatur lingua vl labiū sepe ⁊ cito curant. Ad faciem dealbandam ⁊ pānum superfluū remouendū: ponat dragantum i aqua ro. p noctem: mane addito borace: vel canfora in parua q̄ntitate: ⁊ facies frequēter illiniatur. Contra siccitatez pectoris: aqua ordei decoctionis draganti: ⁊ gūmi arabici detur. Ad curādum calidam ⁊ siccam tussim: detur aqua decocti ordei: ⁊ succi liquiricie: in qua dissolutuz fiat dragantum per noctem vnaz. Vel aliter in aqua ro. dissoluatur dragantum p noctem: postea per pannum exprimatur: ⁊ cum viscositate ipsi⁹ draganti conficiatur: ⁊ fiant pillule quas teneāt sub lingua que dissolute transglutiant valent etiam contra tussim ⁊ siccitatem spiritualium. Electuariū confectū ex diab⁹ptib⁹ dragāti: ⁊ tertia liquiricie cum sirupo simplici: valet contra predictam tussim. Contra dissinteriam dissoluatur dragantum in aqua pluuiali: ⁊ in eadez decoquat pullus qui detur patienti: eadem aqua aliquantulum tepida per cristere injiciatur: detur similiter succ⁹ plantaginis in quo per noctem fuerit dissolutuz dragantum. Sed attende q⁹ quādo dragantum in medicinis ponitur per se debet teri: quia contritioni resistit. Si enim cum alijs speciebus cōteratur: pus i fumum resolueretur alie species q̄z dragantum conteratur.

Dias. dragantum in puluerem redactum ⁊ cuz calida aq̄ potatum eos qui spasmum patiuntur: vel quib⁹ alique intrinsecus vene crepuerunt simili sanat

Bera. auct. Dis. virtus est ei glutinatiua sicut virtus gummi arabici: ⁊ ipsum administratur in cohol oculorum: ⁊ in medicinis tussis: ⁊ asperitate cāne pulmonis: ⁊ abscisione vocis: ⁊ cursus catarri in vuluā: quando fit ex eo confectio cum melle ⁊ ponitur super linguam: ⁊ transglutitur quod de ipo dissolvitur: aut datur de ipso. z. i. postq̄z infunditur in vino cocto dulci ⁊ tunc etiam valet ad dolorem renū ⁊ vlcera vesice: quando miscetur ei ex cornu ceruino adusto: ⁊ parum alluminis iameni. Prohibet nocumentum morsus serpentum. Et idem auct. Albugerig. Dragantum est frigidum: ⁊ est in eo humiditas que laxat ventrem: ⁊ confert tussi ⁊ vlceribus oculi ⁊ lippitudinibus eius: ⁊ reprimit acuitatem medicinarum laxatiuarum. Et idem auct. mesarugie: est bonuz vlceribus vesice: ⁊ asperitati guturis ⁊ lingue. Et idez auc. Abiz: est in eo res modice caliditatis ⁊ humiditatis: ⁊ laxat ventrez: ⁊ confert tussi ⁊ vlceribus pulmonis: ⁊ glutinat vlcera intestinorum: nisi quia addit in solutione: ⁊ confert vlceri⁹ oculi ⁊ lupitudini: quādo infunditur ⁊ dissoluitur: ⁊ coliriz atur cum aqua eius aut ponitur in pulueribus ⁊ conuenit: ⁊ miscetur cum medicinis acutis laxatiuis: quia prohibz nocumentum earum: ⁊ prohibet aggrauatōnem ipsius medicine supra naturam si deo placuerit. Formam assandi dragantum inuenies in littera gūmi arabicum.

Achárachie — idem quod supra

Cap. xvi.

Adarce vel adarcis. i. flos aque marine vt fungus maris: qui est velut spuma. Sed Dias. dicit q⁹ adarce est caro que nascitur super terram locis salsis ⁊ aquosis: cānetis se applicans ⁊ feno. Est autem spuma in speciem spongie: color est similis lapidi asiani ⁊ altitono: est vero mollis ⁊ inanis abintus: nascitur ⁊ in

Posse. vngues leprosos excludit: stagnis. maculas ⁊ lentigines impposita tollit. Virtus est illi viscida ⁊ metasincretica. Sciaticis impposita medicatur corpori confricata: aut fumigatibus mixta cum magno calore corpus condempsat: quia vt ignis calefacit. miscetur autem acopis medicinis: est autem leuis valde

Adatinarche — .i. ꝑfectio rubee trociscate
Adhab — .i. dab
Adhalerim. i. senectus in decrepita etate in qua homo se mouere non potest: ⁊ omnes virtutes sunt destructe.
Adria — .i. rubea tinctorum
Adragius — .i. portulaca
Adraces — .i. testiculi vsi
Adeam — .i. alum
Adibme — .i. satirion
Adebe — .i. galla egyptiaca
Adeditaeb — est quoddā genus lupi
Adeleem — .i. satirion
Ademil — .i. furūculi: vl carbunculi
Adememil — idem quod supra
Ademest — .i. granum lauri
Ademer — .i. laurinum
Adembri — .i. corruptio stōi
Adenes — .i. scrofule
Adeps anthali — .i. pulpa coloquintide
Adeps. i. sepū: quo. l. l. quarumuis rohean
Aderet. i. fluxus sanguinis per anum: tamen nō est dissenteria: nisi esset ab epate
Adestia citrina. i. cibus qui fit ex lētib⁹ cuz aqua: quibus additur parum zafrani

Cap. xVii.

Adcher ara. grece squinum. latine squinantū. Squinantū dicitur palea camelorū: quia cameli eā comedunt. Est enim ca. ⁊ sic. complexionis in primo gradu: ⁊ reperit in africa: ⁊ in aquilia: per decēnium seruatur. Et eligendum est quod subalbidum est. Si autem inuenitur quoddam durum sicut lignum circa stipitē abiciatur: ⁊ stipes eius est similis stipiti cipri: vt apparet in litte Dias. cap. de squino. Squira subbarade. Dias. mi duo sunt genera. Unum orischimos appellatur: quia acutum semen habet. Alterum vero semen habet nigrum rotundum ⁊ grossius predicto. Et est forte tertiū genus squini: paulo grossius superadictis: qui creticus: siue olo Dera. li. aggre. cap. adcher squinus dicit. Adcher. i. squinantū ⁊ est herba habēs radices sub terra: ⁊ ramos subtiles: ⁊ est sicut radix culem: nisi quia est latior: ⁊ habet fructum fere similem floribus cānarum: nisi quia est subtilior: ⁊ minor: nascitur in insulis: ⁊ pratis: ⁊ fortasse ex eo repletur tota terra vbi nascitur: ⁊ quādo desiccatur fit album. Et idez auc. ysaach bebenamiran. squinātum est herba palearis: ⁊ habet ramulos subtiles: duros: in capitib⁹ ramulorum sunt spice pilose: ⁊ illi pilli sunt flores eius: ⁊ habet bonum odorem ⁊ vene corticis eius sunt nigre: ⁊ interius albe: ⁊ sapor eius est amarus. ⁊ quod de ipso administratur sunt flores: radices: ⁊ Gali. floris eius substantia est lonfolia. Gali. ginqua a subtiliate: ⁊ i sapore eius est stipticitas pauca minor caliditate: ⁊ virtus ipsius est virtus que calefacit caliditate pauca: ⁊ subtiliat. Item. Gal. vij. sim. phar. cap. squinā tum. Squinantum calefacit moderate: ⁊ stipticat moderatius adhuc sublium partium substantia non alienum. Et idem. Dera. auc. Dias. melius ex eo est nouum: in quo est rubedo plurium florū: ⁊ quādo scinditur apparet in eo color purpureus: ⁊ est subtile: ⁊ i odore suaue: ⁊ qñ defert i uanib⁹ habz odorem bonū: ⁊ quando masticatur mordicat linguam: ⁊ pungit punctōe pauca: ⁊ quod in vsui venit ex eo est flos eius: ⁊ cane radicis ipsius.

Amic. auc. Dias. Squinantum est duarū species. Una earum est que non habz fructum nigrum: ⁊ habet folia sicut cauda equina. Et idem opinione propria. Squinātum ex eo aliud est arabicum ⁊ est boni odoris. Et aliud ē agimum quod est minutuz: ⁊ est durius ⁊ è grossum ⁊ est terreum: ⁊ non habet odorem. Melius ex eo est arabicum rubeū fortioris odoris: sed illud qō est supra ipsum: ad aliq̄ntuluz declinat; rubedinem: ⁊ cum scinditur fit purpureum mordicans linguam: ⁊ adurens eam sua acuitate: ⁊ in agimio est virtus infrigidatiua: ⁊ eius radix ē vehementioris stipticitatis: ⁊ eius flos calefacit parum: ⁊ eius stipticitas est minor calefactione ipsius: ⁊ est aliud arabicum: sed in sua natura est cali. ⁊ sic. in se Posse. Squinantum in vino decundo. coctum: ⁊ cataplasmatum pudendis menstrua educit: stranguriā ⁊ dissuriam sol Dera. Squinantum puocat vinā: ⁊ nit. mēstrua: qñ bibit aut fit ex eo emplastrū: ⁊ confert apātib⁹ epatis ⁊ stōi: sed radicis ei⁹ stipticitas ē āplior stipticitate floris: ⁊ caliditas eius est minor caliditate ipsius: ⁊ propter istā stipticitatem accidit qp administratur ad flurum sangui Dias. capitulo de squinanto: flos nis. eius est stipticus stipticitate pauca: calefactiuus: maturatiuus: mollificatiu⁹: frangens lapidem: aperitiuus orificiorum venarum: puocatiuus vrine ⁊ menstruorum: ⁊ resoluit inflationes ⁊ inducit grauedinem capitis: ⁊ confert sputo sanguinis: ⁊ dolori stomachi: ⁊ cōfert pulmoni ⁊ renibus ⁊ miscetur in cōfectionibus medicinarum multarum: ⁊ radix eius est stiptica: ⁊ pptera datur ex ea pondus aur. i. cum tantūdem piperis aliquot diebus habentib⁹ nauseam: ⁊ hydropicis: ⁊ habentib⁹ conūlsationez in neruis: ⁊ decoctio eius cōfert apātibus matricis qñ fit sessio in ea: ⁊ oleum squināti confert oībus speciebus pruritus: ⁊ illi qui est in ailibus: ⁊ expellit lassitudinē: ⁊ est conueniens ad albaras.

Gal. Squinantum est vrinatiuū: ⁊ menstruorum eductiuū in preiritu ⁊ potationibus sumptum. Iuuat aūt ad eos qui scōm epar: ⁊ stōm: ⁊ ventrem flegmones. Est aūt radix eius magis stiptica q̄z flos: sed flos calidior. In oibus vo partibus eius: alijs quidem magis: alijs autē minus apparet q̄dam gustantibus stipticitas: propter quaz ⁊ pharmacis: que emoptoicis fiunt miscetur. Amic. Squinantum in eo est stipticitas: quapropter confert eius flos fluxui sanguinis vndecūq̄z fit: ⁊ in eius oleo sunt resolutio ⁊ attractio: sed ipsius radix ē fortior: i hoc ⁊ constringit naturam: ⁊ in ipso sunt digestio: ⁊ lenificatio ⁊ orificia venarum aperit: ⁊ sedat dolores extrinsecos: ⁊ ppie in matrice: ⁊ resoluit ventositates. Eius oleū pruritui: ⁊ eius decoctio confert aposthematibus calidis ⁊ duriciebus intrinsecis bibitum ⁊ suppositum pro emplo: ⁊ decoctum apātibus frigidis in visceribus: ⁊ confert lacertis conquassatis: ⁊ confert spasmo cum ex hoc bibitur quarta pars aur. cum pipere: ⁊ ipm remouet lassitudinem ⁊ grauat caput: ⁊ propie illud quod est ex eo agimiū: sed minutuz eius facit sodam ⁊ grossioris semen facit dormire ⁊ stupefacit: ⁊ totum ipsius confortat carnem rubeā: q̄ est inter gingiuas: ⁊ desiccat humiditates ipsaz. Et eius flos purgat caput: ⁊ squinantū confert dolori pulmonis: ⁊ eius flos confert sputo sanguinis ⁊ radix eius cōfortat stōm ⁊ appetitū ⁊ sedat nauseam: accepto aureo ex eo propie cū pondere sui ⁊ pipere. Et ipsius flos sedat dolores stōi: ⁊ confert apātibus eius: ⁊ apātibus epatis: ⁊ squinantum confert doloib⁹ matricis: ⁊ encatisma ex de coctione eius apostematibus matricis calidis: cum distillatur in eam: aut vaporatur cum aqua eius. Et frangit lapidem ⁊ stringit naturam propie quod ex eo est agimum: ⁊ abscindit flurum sanguinis matricis: ⁊ ppe eius flos. Et cōfert doloribus renū: ⁊ flurui sanguinis ipsorum: ⁊ cū bibitur ex radice eius aureus cū pipere confert hydropisi. Et ipius flos confert apātibus ani. Species eius grossa cum ex folijs recentibus que sūt iuxta radicem fit emplastrum est iuuatiua morsure venenorum.

Adbe .i. galla egyptiaca
Adberne .i. aromaticum
Adgerarat. i. genus scorpionis: qui trahit caudam post se reuolutam
Adhel .i. fructus iuniperi
Adheret .i. flurus sanguis epatic⁹ est planta indici
Adhelbore .i. satrion
Adrere .i. puluis aromaticus
Aaiā capi. adianton. Adianton: siue gallitricon vel pellitricon. Ubi Dias.

sciendum ē q̄ oia illa nomina sunt sinonima idez significantia: nam significant capillum veneris. vnde nomina que in tricon desinunt capillum dicunt: pollitricon: gallitriton. i. capillus veneris: licet moderni p̄o diuersis accipiant: ad vnam tamen concordat virtutem. faciunt enī ad augmentum copillorum. Unde Dias. Adianton: siue gallitricō: siue pollitricon folia habz coriandro similia scissa in summitate. Hasta ipsius longa duabus palmis: habens super se capitella nigra: que herba semen non habet. Radix est illi inutilis: virtus eius est in foliis ipsius.

¶Paulus capi. adianton. Adianton siue capillus veneris: fri. est ⁊ sic. temperate tamen ex subtili substantia: virtutem habet diureticam. p̄ capillo veneris lege litteram berstegasten. ⁊ p̄ adianton l. l. donton: ⁊ p̄o pollitricon lege litteram pollitricon.

Adiamus	.i. herba capillaris.
Adhibis	.i. viscus quercinus.

Adib similis ē lacerte magne: ⁊ morat̄ in aquis

Adhibe	.i. viscus.
Adicasugeg	.i. gallus ⁊ gallina.
Adidalantros	.i. calcucecumenon.
Adibalartoris	idem.
Adicstiones	.i. operationes.
Adilios	.i. sanguis draconis.
Adilemelich	.i. alilesmelike.
Adipsa vel glicorzia	.i. liquericia.
Adipsos	idem.
Aditrigi	.i. fasianus.
Adintori	.i. sumach.
Adhip	.i. lupus.

Adhil: in practica heben Mesue cōmendatur valere visui. Mescitur aūt q̄dit. in Sera. in aggr. sim. medicinarum vocat̄ athel: que visui etiaz laudatur: sed mihi videtur q̄ sit eufragia: ⁊ sic est ꝛz veritatem.

Adrianum est quoddam antidotum opiatuz i antidotario Gal. positum.

Adrice	.i. arthanite.
Adrion	.i. squinantum.
Adris	.i. asperum.
Adricon	.i. succus frumenti.
Adrioch	.i. arthanite
Adruma	idem.
Adrunas	idem q̄ supra.
Adrungi	.i. fasianus.
Adrichasa	.i. polium montanum
Adim	.i. allium.
Adoch	.i. lac.
Adog	.i. vas.

Ador genus est farris: inde adoreius panis: qui ex eo fit.

Adoram ē locus q̄dam sic vocat̄: ⁊ est silr quidaz auis que recipit denominatiōem a loco: quā non habemus in p̄tibus istis.

Adorenum	.i. far ordei.

Adobobo. i. lac acetosum: de quo extractū est butirum.

Adobobe	idem.
Adstomatica	.i. oris farmaca.

Adualdul. i. ericiꝰ hēns spinas sagittales: ⁊ i lingua nostra vocatur istrice.

Aulma	.i. lupi.
Adububa	idem.
Adubucha	.i. lumbi.
Adubel	.i. musca.
Adubul	.i. secūda spēs ethice.

Adubul. i. ericius montanus hūs spinas sagittales: ⁊ ideomate nostro vocat̄ istrice.

Aduiden	.i. visus.
Adumul	est genus apatz calidi.
Aduranti	.i. perdix.
Aduratici	idem.
Adurcandi	idem.
Adduas	.i. potio.

Adduguardemel. i. infirmitas q̄ oritur in palpebris intus: ⁊ nō p̄mittit aperire oculum: ⁊ rubet.

Adhulbus	.i. adualdul.
Adulbub	.i. mercurialis.
Adulbubub	idem qō supra.
Adhubulet	.i. adubelet.

Affadus altin. i. serpētes magni q egredi faciūt sanguinē ar̄ poris omnibus.

Affasō	.i. assarum.
Affaratib	.i. blaccabisantia.
Affarnal	.i. cipressus.
Affasure	.i. radix vitis albe.
Affalax	.i. talpa.
Affani	.i. edera.

Afflamain. i. dies. xl. in tempore canis: ⁊. xx. sunt ulij: ⁊ alij. xx. sunt augusti: ⁊ dicuntur asamanux .i. molesti.

Affrangens	.i. quedā medicina ida
Aframia	.i. cibus de agresta.
Afeca	.i. apertio.

Afegumati sunt oēs spēs boni saporis q̄ cibis admiscentur vt piper ⁊c̄.

Aferisis	.i. passule sine granis.
Afferiat	.i. aloes.
Affesem	.i. butirum.
Afemem	idem.

Afferusius est q̄dam species lacticinij.

Affebere	.i. vna de. xxviij. mansionibus lune.
Affesura	.i. discrasia.
Affeng	.i. effegi.
Affenis	.i. palma.

Cap. viii.

Affegi albach arab. gre. trages. lati. vo spongia marina. Sera. lib. ag. capi. affegi albach

Affegi albach. i. spongie marine: duo sunt genera. s. masculus ⁊ femina: masculus dr̄ q percussuras minutas habet ⁊ spissas ⁊ albas: femina vero rotundas cauernas ⁊ maiores habet. Sed additur tertiuz genus duros lapides intra se habens ⁊ plurimas cauernas. Comburitur vo sicut calcidoniuz. Melior est illa que est ꝓpinqua sue acceptioni: ⁊ est adhuc reseruans in ea de virtute quam acquisiuit ex mari: sed quando prolongatur tempus sue collectionis euanescit virtus eius: ⁊ non est conueniens vt administretur⁹ in opere: nisi prius lauetur cum nitro: aut baurach vl aqua cineris que dicitur distillata. Auicen. lib. ij. ca. de spōgia. Spōgia est corpus marinum laxum raruz: ⁊ dicitur q̄ habet animal i eo cui adheret: ⁊ nō separatur ab eo. Et illa que est recens est fortior ⁊ vehementioris exiccationis propter fortitudinem nature maris: ⁊ est ca. in primo ⁊ sic. in secundo gradu: ⁊ ipsius lapis est propinquus ⁊ minus calidus: ⁊ est fortis exiccationis proprie quod ex ea est recens quā do aduritur cum oleo: ⁊ similiter eius cinis.

Dias. capit. de spongia. Spongie sunt duo genera: masculus ⁊ femina: masculus habet foramina minuta ⁊ spissa ⁊ alba: femina vo habet foramina rotūda ⁊ magna. Et additur tertium genus habens intra se lapides duros ⁊ plurimos cauernas.

posse. Bera. aue. Gal. virtutem hz
.ericcatiuam manifeste
q ideo virtus eius est que cōsolidat vlcera recen-
tia cum suo sanguine cum madefit in aceto mixto
aqua vel vino: ſm diuersitatem corporum. Et ab
scindit fluxum sanguinis qui ex incisione accidit:
vel combustione: quādo accipitur ficca non hēns
humiditatem in se: imbibitur in aspalto iudaico:
aut i pice liquida: q ponitur sup locū fluxꝰ q ignis
in ea accenditur: q valet vt cauteriuz: sed spongie
combuste virtus est resolutiua. Et lapis qui inue
nitur in spongia: habet virtutem q̄ desiccat: q frā
git lapidem qui ē in renibus causatus. Et idē au-
ctori Diaſ. que ex spongia est noua: q nō cū
tate. sua pinguedine confert vlceribꝰ
q resolut apostemata flegmatica: q conglutinat
vlcera recentia: quādo supponit cum aceto vel a-
qua: incarnat vlcera antiqua quando apponitur
eis cum melle cocto: q apponitur cum aqua sola.
Sed ex spongijs illa que est subtilis leuis: non hz
inuamētum. Et vtimur spongia noua ficca in pā-
no lineo ligata: que sola facta forma licinij q intro
missa aperit orificia vulnerū: quādo sunt clausa.
Et quādo ponit ficca in vlceribus antiquis humi
dis ad q̄ fluunt humiditates ab alijs mēbris: eric
cat ea: q dimittunt humiditates eorum. Et appo-
nitur cum aceto: q abstinet menstrua. Et quando
cōburitur sicut cōburitur spuma maris: confert
ophtalmie: q abstergit oculū. Et quādo lauat post
combustionem eiꝰ est magis iuuatiua in medici-
nis oculorum. Et qñ comburitur cum pice: cōfert
fluxui matricis. Et lapis qui inuenitur i spongia
frangit lapidem vesice: quando bibitur cum vino
Auic. quādo spongia aduritur cum oleo: q si
milit eiꝰ cinis ꝓfert disruptōi sangui
nis: propter incisionem q apertionem. Inflāmat
etiam ex ea ignis super locuz: q cauterizat cū hoc
q ipsa est substantia retinens sanguinem. Et ex
ea fiunt licima que in orificijs venaruz ponuntur
q retinent sanguinem: q fluxum sanguinis. Et eiꝰ
lapis subtiliat absq; calefactiōe: q exiccat: q absterg
git: q exiccat apostemata flegmatica. Et infundi
tur in aceto q ponitur super plagas: q consolidat
eas: q decoquit cum melle: q consolidat eas: q de
coquitur cum melle: q consolidat vlcera ꝓfunda.
Et similiter ponitur ficca super ipsa. Et infusa in
aqua aut vino desiccat vlcera humida antiqua: q
quādo spongia aduritur cum oleo est conueniens
curationi sputi sanguinis. Et lapis in ea inuent
frangit lapidem in vesica apud aliquos. Sed Ga
lie. ait q frangit lapidem renum tū: q: nō trāsit
vsq; ad vesicam.

Affeheleza	.i. mandragora.
Affichimon	.i. epithimū.
Affichimie	.i. species exitur oculi
vlcus. s. aduſtum.	
Affid	.i. semen sinapis albi.
Afilonum	.i. opium.

Affinis est lapis super quem nascitur sal cuiꝰ flos
noīatur afius.

Afis	.i. vipera serpens.
Affidegi	.i. ceruſa.
Assion	.i. opium.

Cap. xix.

Affidbegi ara. vel alūsirega-
lirozam gre. vō et
lati. ceruſa. Ceruſa fit in hunc moduz
acetū acerrimū funditur in amphora
vsq; ad dimidium: deinde plumbum
decolatum: extenuatum super acetum suspendi-
tur: q sic vi aceti ipsa remissa in amphoram velu-
ti fex subsedit: quam fecem delimpidato aceto le
uigamus: q in sole siccatam terimus.

Bera. lib. aggre. cap. affidbegi. Ceruſa fit
ſm hunc modum: Accipe laminas
plumbeas quadrata in quantitate libre vnius: q
pone in vase terreo superius mediocriter angu
sto: in latitudine pedis vnius q dimidij: vase ta-
mē prius impleto aceto fortissimo pone baculos
super orificia vasorum ab vna extremitate ad ali
am: q suspende laminas plumbeas perforatas p
spacium quatuor digitorum ab aceto cum filo: et
postea cooperi orificia vasorum: q pone in obscu
ro loco: q dimitte per quatuor menses: et in fine
quarti mensis aperi os vasis: vt fortius vis ace-
ti exalet: q inuenies quasdaz tuborositates: q mu
cillagines circa plumbum: quod inuenitur muno
ratum: illas primo culcello abrade q pone in vas
magnum q apposita aqua manibus vel pedibus
malaxa: postea aquam abijce: q pone substantiaz
que remanet in vas aliquantulū cōcauum: q ap-
posita aqua soli exponatur. aqua autem illa ꝓsūp
pta aliam appone: q ita facies quousq; fiat albis-
sima: postea depone a vase illo q pone in minus
concauum: vnde ceruſa rotunda fiat. Sed scien-
dum q hi qui ceruſam faciunt sepius incurrunt
paralesim: apoplesiam: q arteticam: ꝓpter frigi-
ditatem aceti dissoluentem. Uirtus eius ē fri. et
sic. in. ij. gra. Ceruſa assatur in hunc modum: Ac
cipe testam nouam ex terra archibi et ponatur
super prunas q pulverizetur super ipsam ceruſa
postq; fuerit trita: q moueatur sine intermissiōe
q quando fuerit conuersa in colorem cineris: au-
feratur ab igne q infrigidetur: q administretur.
Et aduritur iterum in hunc modum: ponatur in
vase concauo postq; fuerit q moueatur donec fi
at sicut auripigmentū rubeū: deinde auferat ab
igne q administretur: que sic preparata ab aliqui
bus dicitur Diaſ. capit. de ceruſa. Ceruſa
sandarich. fit in hunc modum. Mdit
te in vase fictili acetum acerrimum q cooperi plū
bo in tenuitate deducto q muni argilla vt spira-
men non admittat donec plumbum ipm vi ace-
ti liquescat q euanescat: postea vō quod supnata
uerit aceto: q quod resiederit subtus liqua q infū
de: q sic in vase nouo refunde q ficca in sole: q post
ea tere q cribra: faciesq; hoc ter vel quater. Ipsi
mum vō quod exit per cribrum virtuti collyrio-
rum seruatur. Secundum vō secundam virtutē
habet: q ordo ille seruatur hodie. Alij vō vas im
plent aceto vehementer acerzimo q superposito
flabro calami ritu desuper plumbum in tenuita-
tem deductum componunt addito cooperculo:
q munito argilla sinunt sic esse donec solutum in
amphoram veluti fex resideat: quod limpidato
aceto leuigatur. q in sole siccant et terunt tandiu
lauantes quousq; nil habeat asperum: et sic leui-
gata aqua in sole siccant. qui vero addito ace-
to voluerit trociscos facere et in sole siccare me-
lius facit. Fit autem hoc melius in estate: vt mu-
nea et limpida exeat. Multi etiam in hieme con
ficiunt simili modo supra: q ponunt supra balneū
vt calore eius siccetur. Utilis est vō que in Rho
do conficitur: et in Chorintho. Assatur vō sic:
pone testam mundam et nouam: q magis acticaz
igneis carbonibus: q supra sperge tritam ceru-
sam: q move frequenter quādiu colorem muta-
uerit fingens colorem sandarace: hec ſm aliquos
vocatur sandix. Lauatur vt chachimia vel thu-
tia. Alij vō in cacabo nouo mittunt: q super focū
ponunt et frequenter agitant q̄diu colorez ruf-
fum faciunt: et hoc mīti sandicū dicunt esse. Alij
vō vas medium implent de aceto: deinde plum-
bum delatum et extenuatum super acetum sus-
pē

dunt: ⁊ sic quod remanet in plumbo vel subsederit in fundo: lauant ⁊ siccant in sole. Est autez optima ceruſa candidiſſima: ⁊ non grauiſſima: q̃ linguam mundatam non denigrat. Uirtus ẽ illi mallactica: ⁊ ſtiptica: ⁊ lentintica: ⁊ plerotica: ⁊ leuiter cataſtaltica: cerotis pinguibus miſcetur ⁊ medicaminibus. Amicẽ li. ij. ca. de ceruſa. Cerusa est cinis plumbi aut alannoch: ⁊ in ea que fit ex alannoch vehementer elaboratur: ⁊ adurendo fit aſreg: acquirit ſuperfluã ſubtilitatẽ. quandoq; vo fiunt omnes ceruſe cum aceto: ⁊ quandoq; cum ſalibus: ⁊ quandoq; fiunt pluribus modis: sc̃z q̃ dicit in libris huius artis. iij. est ⁊ sic. in secundo gradu. Et que fit cum aceto est vehementis ſubtiliationis ⁊ magis profundans: ⁊ in alia non est vehemẽs ſubtiliatio: ⁊ est glutinatiua: ⁊ pp̃e aſreg Poſſe. Ceruſa mundificat ⁊ abſtergit ſuperfluitates: ⁊ ideo vtũtur ea mulieres ad decorandam faciem: quam preparãt in huuc modum. Accipiunt ceruſam cum aqua ro. ⁊ exponũt eam ſoli: ⁊ maxime in eſtate: qua aqua conſumpta aliam apponũt: ⁊ hoc faciunt donec albiſſima fiat: ⁊ aliquantulum aromatica: poſtea informant pillulas: ⁊ faciei apponunt liniendo. Alij autem cum ea puluerem apponunt boracis vel camfore: vel belliculi marim: vel omnium: ⁊ melius operatur. Sed q̃ in lõgo tempore ceruſa vtuntur ad decorem dolorem dentium incurrũt ⁊ putrefactionẽ Bera. Ceruſa replet vlceris ſetorem. ra carne ſubtili: ⁊ aufert carnem ſuperfluaz ab vlceribus: ⁊ incarnat ea quando ponitur in cerotis ⁊ in vngentis. Est autem cum hoc ex medicinis Diaſ. Ceruſa ſola accepta homicidium per interficientib⁹. Amic. Lenificat apoſtemata frigi. ⁊ petrat. dura: ⁊ ponitur in emplaſtris ⁊ replet vlcera ⁊ corrodit: ⁊ proprie aſreg carnez malam: ⁊ est fortior in generatione carnis. Et cõfert botho: oculi: ⁊ est ex medicinis que conueniunt fiſſuris ani: ⁊ est ex venenis.

Affrunus	.i. lupinus.
Affriza	.i. horror.
Affroroch	.i. a morte liberans.
Affor	.i. crocus ortulanus.

Affodillus: albutium: lappa: aſtula: regia: idem.

Cap. xx:

Affodillus herba est folia habens ſicut porrus ⁊ virgam lenem habens: quaz multi albutium dicunt: ſupra quam virgam ſemen habet: quod ſemen antericon dicunt: radices habet longas vni⁹ digiti ob rotundas balano ſimiles. Cui radici virtus est calida ⁊ viſcida: vnam prouocat: menſtruis imperat: dolorem lateris tollit ex conquaſſationibus: tuſſientes medicatur bibita vſq; ad. ʒ. i. cum tepida letam diem ducit: morſibus venenatis occurrit folia ⁊ radix eius cataplaſmatibus adhibita: flores eius ſimiliter cum vino paſcentia vulnera ⁊ ſordida ſalubriter curant: tumorem teſtium ⁊ mãmarum impoſita ſpargit: puſtulas ⁊ oridiolos adhibita ſtringit: maxime ſi cum fece vini cocta et impoſita fuerit: addito vino ⁊ dulcore: ⁊ mirrha ⁊ croco: ⁊ cocta ſimul: oculis maxime preſtat effectum: dolores aurium ⁊ ſanies vino addita: ⁊ libanoti: ⁊ melle: ⁊ mirta detergit auribus tepid⁹ infuſus ſuccus eius: ſi dextre partis dens doluerit: ſiniſtre auri infuſus medetur: cuius radicis eius allopicias emẽdat. radix excauata ⁊ cũ oleo calefacta permenonibus ⁊ doloribus aurium ſingulare preſidium est. Radix eius maculas albas a ſole factas emendat. Radix eius bibita cuz aq̃ ventrem mollit: ſemen eius ⁊ flos ſerpentib⁹ cõtrarium est ſi cum vino bibitũ fuerit.

Affor album	.i. vſnen.
Afloſmi	.i. tapſus barbaſſus.
Afros	.i. ſpuma.
Afro	.i. ſinapi album.
Afroſi	.i. venus. Inde deſcẽdit afroſia. i. etas venerea: vel pubeſcendi.
Afroſtrodon	.i. vlpicũ: ⁊ ẽ lapago.

Afrodiſia. i. acorus. vnde Diaſ. acorus herba venerea: vel afrodiſia. Et afrodiſia dicitur q̃ est q̃dam ſpecies ſatirionis: que ab eodem Diaſ. sic vocatur in ꝓprio cap.

Afrodiſium	idem quod ſupra.

Afronitum grece deſcendit ab afros quod ẽ ſpuma ⁊ nitrum: inde afronitum. i. ſpuma nitri: et quid est. l. l. baurach.

Cap. xxi.

Affroſelinum grece. latine vo lapis lune Diaſ. cap. de afroſelino. Afroſelinumẽ ilõ quod apud Amic. in ſecundo canone dicitur lapis lune: vt ex amborum cõcordia apparet. Et ideo dicit afroſelinuz in egypto tantũmodo inuenitur: quod ita creat ẽ Ros celeſtis ad lune claritatem poſitus in ſpeciem lapidis: quem ſpecularem vocamus coagulatus conſtringitur. Optimum est autem quod est colore ceruleo ⁊ lucido. Hoc enim fit ſimile gipſo limpido: ⁊ ſpecula Plinius cap. de afroſelino. Afroſelinum ita creatur. Ros celeſtis congelatur ad lune claritatem in modum lapidis ſpecularis: vnde nomen ſumpſiſſe videtur. Poſſe. Diaſ. Afroſelinum omnia vitia capitis emendare poteſt potatum: ⁊ cephalargicis: ⁊ epilenticis creditur prodeſſe.

Afudius.	i. ſerpens magnus qui egredi facit ſanguinem ex poris omnibus.
Afuruncum	nomẽ est cuuſdam electuarij.
Affugilla	.i. rafanus.
Affugi	idem quod ſupra.
Affuſdecha	.i. ozimum.
Affurſumgi	.i. ſparagus.
Affum	.i. crocus ortulanus.
Affur	idem quod ſupra.
Affruiton	.i. ſceha.
Agalgium	.i. lignum aloes.
Agalam	idez quod ſupra.
Agalactinon	.i. lac acetoſuz.

Agapis lapis quid est. l. l. agapis lapis.

Cap. xxii:

Agaricus gre. ⁊ latine. arabice vero garicus. Agaricus ẽ quaſi fungus: creſcens circa radicem arboris: maxime in babilonia: vel in lombardia. Duo ei⁹ ſunt genera .ſ. maſculus ⁊ femina que melior est: ⁊ habet formam rotundam: deſiccatur ⁊ fit albiſſim⁹. Maſculus habet ſubſtantiam longam ⁊ nõ est adeo albus. Femina vo est albus: leuis: frangibilis: habens quaſdam tuborioſitates untus: ⁊ fruſtula q̃ſi poroſa. Bera. lib. o aggreg. capi. Garicus. Diaſ. Garicus est ſimilis radici aniudem: ſed est minus durus q̃z ipſa ⁊ ſpõgioſus: ⁊ putant quidam q̃ ſit radix herbe. ⁊ quidam dicunt q̃ generatur ex putrefactione arborum: ſicut fungus. Et iã repertus est ſup arbores ſcerbin: niſi q: ẽ facile frãgibil: ⁊ debil fortit ⁊ ẽ radix ſpõgioſa moll ſubſtãtie: ⁊ ẽ duaz ſpẽrũ

masculus ⁊ femina: sed femina hꝫ gradatim ī se sicut tunicas. masculus vero non hꝫ tunicas: sed est tota substantia eius cōtinua: ⁊ femina ē maior.

Gali. vi. sim. phar. cap. de agarico. Agaricus ē sicut radix similis silfio: sed nō sic dura. cuius genera sunt duo: masculus ⁊ femina. Masculus rotundus est in se collectus: ⁊ maior. Femina vō pectini est similis qua capilli discernuntur: radios mittit: cum albedine glauca videtur. Ambabus gustus est vnus: primo dulcis: postea amaricans. Masciturin arabia: ⁊ in samaria: ⁊ in ponto: qui est omnib⁹ melior. Est ei virtus ca. ⁊ stiptica: ⁊ diafo:retica.

Jo.mes. ca. ō agarico. Agaricus ē ex medicinis magni iuramenti: cuius ortus est secus arbores quib⁹ accidit corrosio ⁊ putrefactio: ⁊ eius generatio ē sicut generatio fungorum: ꝓpter quod quidā esti mauerunt ꝙ sit fungus: ⁊ videt ꝙ sit. Et quidaꝫ dixerunt ꝙ sit sicut apa factum ex putrefactione. Eius autē duo sunt genera. s. masculus ⁊ femina. Masculus vero est malus: ⁊ est ille qui est longus ⁊ grauis: ⁊ habet in fracturis suis sicut ꝓductiones neruoꝝ: ⁊ est durus ⁊ densus. Agaricus autem quem sapientes laudauerunt: est femina habens ꝓprietates quinqꝫ bonas: ⁊ ꝓprie vt sit albus: ⁊ leuis: ⁊ velociter frangibilis: ⁊ porosus: ⁊ rarus valde: ⁊ vt appareat in principio dulcis gustus eius: deide succedit ei amaritudo ⁊ stipticitas. Et melior pars totius corporis ē superior: pars ipius: ⁊ stipes eius est nō bonus: habens quasi semitam ligni putrefacti: ⁊ corrosum ex eo est malum. Est ca. in primo sic. in secundo Est autē compositum ex substantia aerea posita in superficie ipius: a qua primo sentitur dulcedo in gustu: ⁊ ex partibus terreis subtilibus dantibus ei stipticitatem: ⁊ ex partibus in eis quibus sentitur in eo de amaritudine. Et iō est incisiuus subtiliatiuus: ⁊ solutiuus nature: ⁊ carminatiuus ventositatum grossarum: ⁊ aperitiuus opilationum omniuꝫ. Est pauci nocumēti scōꝫ sapientes nisi q: imprimit lesionem visceribus debilitās eā quod quidem cum permixtione abstergentiū cū ipso vt non ꝓfundetur virtus eius in ipsis tollitur: ⁊ ē debilis tardās

Dias. inquit. Tarda operationem suam. ē ⁊ debilis operatio eius: sed incolumis: propterea ꝙ in eo ex dulcedine ⁊ stipticitate aggregātur partes conuenientes: verum vigoratur operatio eius si addatur ei tertium ipsius salis gēme: ⁊ fiant ex eis trociſci cum secamabin. Et dicit Humay: mellicratum iunctum ei vigorat operatōnem eius. Et dicit Haly. Si ex eo ⁊ serta parte ex hermodactilis aut dauci: ⁊ quarta ipsi⁹ salis gēme fiant trociſci cū viscositate pollipodij recentis: fit mirabilis consecutio operationis eius ad ea que oportet. Et dixit Judeus cuꝫ ormelle squillitico magnificatur operatio ei⁹. Et dicit adhuc Haly: aliquid cū virtute acuta admixtum ei: est ex addentibus virtuti ipsius. Et dicit Gal. fiant trociſci ex eo cū vino infuso zinzibere: in quo puluis ipsius sepe submergatur: ⁊ fiet operatio ipsius completa. Et ex rebus vigorantibus ipsum est spica: ⁊ aqua casci: ⁊ ꝓprie sumpti ex capris. Et scito ꝙ de decoctione ⁊ triturationē sustinet rem mediocrem.

Posse. Ad menstrua prouocanda. accipe subtilissimum puluerem agarici: ⁊ confice cum succo ciclaminis ⁊ oleo: ⁊ calefac ad ignem: ⁊ cum bombice intincta supponatur. Contra fistulam: accipe salem: costam: tartarum ⁊ agaricum: ⁊ facto subtilissimo puluere: cum melle confice: ⁊ tentaꝫ inunge: ⁊ impone: ossa fracta extrahit: carnem malam corrodit: ⁊ fistulam sanat. Contra morfeam albam: puluerem salis: costi: tartari: ⁊ agarici: pone super morfeam ꝓius facta scarificatione.

Dias. Agarici fert opem per vētrem humores crudos deponit. De alto cadentibus vtiliter adhibet: bibitis obolis duobus cuꝫ vino: si nō febriunt: si febriunt cū aqua ca. Epaticis: asmaticis: et dissurijs: et nefreticis: ⁊ ictericis maximuꝫ prestat effectum. accepta de eo. ʒ. i. malum colorem emēdat: ptisim medicatur: splenēticis cum ormelle auxiliatur. Agaricus comestus reiscientibus sanguinem abstinet: digestionem celebrat: obolus vnus cū aqua acceptus: dolorem arteticum compescit. Epilenticis cum pusca vtiliter datur. Menstruis imperat: stericas inflationes phibet. Morsibus venenatis tribus obolis cū vino acceptis subuenit. Et omnes causas intraneoꝝ dolorum curat scōm virtutem hominis: vel etatis datus. nam alijs cum aqua dandus: alijs cū vino: alijs cū ormelle: alijs cū mulsa

Fera. auctorita. Gali. Agaric⁹ resolut partes grossas: ⁊ aperit oppilatōes que sunt in epate: ⁊ ī renibus: ⁊ curat ictericiam que accidit ab opilatione epatis: ⁊ confert epic: ⁊ curat rigores fe. que cōtingunt ab humorositatibus grossis: ⁊ confert morsibus tyri vel alterius animalis venenosi: quando ponitur exteri⁹ loco emplastri: ⁊ bibitur de eo quantitas aurei. i. cū vino mirta aqua: ⁊ ē medicina laxatiua. Et idem auct. bedigoras. Proprietas eius ē contra flegma: ⁊ melācoliam. Et idē auct. Rasis Jnueni vniuersaliter ab omnibus hominibus: ꝙ purgat humores nociuos Et idem auctoritate Humay: in libro de tyriaca. Expellit humores a neruis: ⁊ cerebro cum proprietate mirabili que est in eo. Et idē auctoritate Abenmesuay. De eius proprietate ē laxare flegma: ⁊ est contrarium venenis. Et idez auctoritate Abir. Agaricus purgat colerā: ⁊ flegma simul: ⁊ fortificat medicinas magnas quando miscetur cum eis: ⁊ facit eas penetrare ad extrema corporis: ⁊ est contrarius medicinis mortiferis quādo bibitur aut miscetur cum alijs medicī

Gal. Agaricus expurgat oppilatiōes nis. que sūt in visceribus: ⁊ ideo ictericos sanat: qui sic ex opilatione laborant epatis. Confert etiam epilenticis ob eandem virtutem. Rigores etiā qui scōm partodum qcūqꝫ ex grossis aut viscosis nascunt humoribus: ipse sanat. Confert etiam eis qui morsi sunt: vel percusi ab īferentibus frigiditatem: deforis quidem appositum. Jntra corpus etiam sumptum pondere vnius. ʒ. cum vino limphato: ⁊ est etiā purgatiuum.

Jo.mes. Agaricus solutione educit flegma grossuꝫ: ⁊ colerā ru. Et idē auctoritate Gali. Solutione educit vtranqꝫ coleram: ⁊ flegma: ⁊ humores viscosos ⁊ putridos: ⁊ eius ꝓprietas est mundificare cerebrum: ⁊ neruos: ⁊ membra sensuū: ⁊ lacertos: ⁊ educere materias que sunt in nucha: ⁊ finibus eius: ⁊ mundificat pulmonem ⁊ pectus ab humoribus gross-

sis viscosis ⁊ putridis: ⁊ mundificat stomachum epar: renes: ⁊ splenem: ⁊ matrices mulierum: ⁊ educit materias a iuncturis: propter quod vocauit eam Democritus medicinam familie. Et valet ad omnes dolores intrinsecarum partiuz corporis: ⁊ ad sodam antiquam: ⁊ epilensiam: vertiginem: ⁊ proprie confert mane ⁊ melancolie: ⁊ aposthematib⁹ cerebri: ⁊ est bona medicina asmati: ⁊ difficultati anhelitus ⁊ vlceribus pulmonis ⁊ pectoris: ⁊ sanat dolorem stomachi ⁊ viscerum: ⁊ est medicina magna omnium opilationum: ⁊ cõfert dolori epatis: ⁊ splenis: ⁊ renum: ⁊ curat aposthemata eorum: ⁊ prouocat vrinam: ⁊ menstrua: ⁊ mundificat matricem: ⁊ vsus eius acquirit corpori bonum colorem ⁊ confert febribus antiquis diuersarum materierum ⁊ typo illarum. Et est ex medicinis confortantibus neruos: ⁊ confert sciatice ⁊ dolori iuncturarum: Et est medicamen magnum ⁊ proprie cum eo quod cõuenit ex potibus. Quantitas autem que potest conuenienter dari: ⁊ est contriti potio a.z.i. vsqz ad duas: ⁊ in decoctionibus a.z.ij. vsqz ad quinqz. Conseruatur p quatuor annos.

Agarab. i. aposthema fistulosum in lach: ymali

Agasti sunt caneri marini.

Agma .i. fractio.

Agedegnil. i. vene que protenduntur in profundo ab intestinis ad epar p quas trãsmittitur succositas ad epar.

Agefos .i. peonia

Agelmin .i. ericius.

Ager .i. petra.

Agestim .i. serpens.

Agi .i. ebur.

Agilopa idem quod supra.

Agilopa dicitur ab agi: quod est caro: ⁊ lepo qõ est oculus. inde agilopa idest carnes molles in oculis.

Agilops .i. auena.

Agiolagia est modus cirurgie: qui adhibetur in epiforis oculorum.

Agizum .i. confortatiuum.

Agiratos est medicina restringens vulnera.

Agiros est populus arboris cuius gummi est kara be. l. l. electrum.

Agnum .i. de terra mecha.

Agmulatum .i. git.

Agriostaphilion .i. daucus creticus.

Agrimonia quid est. l. l. argemonia.

Agrioftisibum .i. pastinaca.

Agriaca .i. ictericia viridis.

Agriartiamum. i. cannabum siluestre: ⁊ est canna varia.

Agrimomu .i. lappa inuersa.

Agriontaphilon .i. pastinaca siluestris.

Agrimolatum .i. git.

Agrielea. i. oliua siluestris: prio qua. l. l. caytayton

Aggripina .i. vigilie cũ sollicitudie

Agrippine. i. aposthema capitis compositum ex colera ⁊ flegmate.

Agriophiros .i. porcus siluestris.

Agriocanna .i. cantabrum.

Agriolocanna. i. holus rusticum: ⁊ est caulis siluestris. l. l. conobin.

Agriomena .i. serpillum.

Agrippa est quoddam vugentum in antidotario a Gal. positum.

Capi. xxiii.

Agrifolium grece. vel lotos: vel mella: vel locrus: vel sidra. ara. sadar: vel nabach. latine vero ci Sera. li. aggre. capi. sadar. Sadar ceraso. Sera. est arbor cuius fructus vocatur nabach: cuius due sunt species: vna est asri: ⁊ alia est dabal: sed asri non habet spinas sed acuta folia. Et folia alteri⁹ speciei scilicet dabal sũt lata ⁊ rotunda: ⁊ eius arbor habet spinas. Et nabach ex asri sunt parui: ⁊ meliores ex eis sunt illi qui sunt ex illa regione: ⁊ sunt dulciores omnib⁹ alijs: ⁊ mediocris odoris: ⁊ aromatizant os comedentis sicut alia aromatica: ⁊ nabach ex dabal sũt maiores. Et idez auctoritate Jsaac eben aragi. nabach ẽ sicut sorba i frigiditate: ⁊ plus ea i siccitate Salie. vij. simpli. pharma. cap. lotos. Lotos arbor stiptica quidem non multum participat qualitate: est autem ⁊ subtilium partium ⁊ Posse. Sera. auct. Diasiccatiuus. qñ coquitur agrifolium: vel sadar cum aqua aut cum vino: ſm necessitatem confert fluxui matricis: ⁊ fluxui ventris quando fit cristere cum ea: ⁊ stringit radices capillorum: ⁊ prohibet casus eorum. Decoctio serrature ligni ei⁹: ⁊ qñ bibit aut fit cristere cũ eo cõfert vlceribus ⁊ cursui humiditatum matricis antiquo: ⁊ rubificat capillos: ⁊ constringit radices eorum ne cadant. Et idem auc. Habenguefit: nabach dulcis larat coleram que in stõ ⁊ intestinis ẽ: ⁊ reprimit caliditatem. Et idẽ auc. Albasari: nabach stringit ventrez: ⁊ reprimit coleram: ⁊ ẽ gravis digestioni: ⁊ qñ nõ bene est maturus est stipticus: ⁊ retinet ventrem fortiter: ⁊ maturus dulcis est minus stipticus omnibus alijs: ⁊ citius descẽdit ab ore stomachi pp dulcedinem que est in eo stringit ⁊ reprimit coleram: ⁊ vsus eius nimius iducit fastidium. Et idem auct. Jsaac eben aran. Quando nabach comeditur ante cibum est melior: ⁊ prouocat appetitũ: ⁊ huiusmodi res que sunt nimis sicce: quando inueniunt humiditatem i stomacho: aut in intestinis pmunt eas: ⁊ inducũt fluxuz ventris: ⁊ folia eius cum teruntur: ⁊ ponunt sup apata calida: mol Salie. serrature lificãt: ⁊ resoluũt ea. gnorum eius ad fluxum mulieb⁹em competunt: ⁊ ad iliacas dispositiones. Coquitur autem quandoqz quidem i aqua: quandoqz autem in vino: sicut necessitas iubet: ⁊ non immittitur solum sed bibitur. At vero pro eo qp defluentes capillos retinet non modicũ signum est: quoniam stiptice quidem cuz eo quod siccat moderate est virtutis. Dictum est enim in sermone qui de laudano talis esse oporteret virtutis: qp dz detinere capillos defluentes.

Agogodie. i. nodi qui sunt i collo ⁊ in gula: ⁊ subassellis ⁊ inguibus.

Agonoctum .i. agn⁹ castꝰ marie semẽ

Agonisticon .i. forte.

Aglofores .i. peonia.

Agnolachanon. i. holus rusticum. ⁊ ẽ caulis siluester: prio quo. l. l. combin.

Agnospinos semen salicis.

Agrosion idem quod supra.

Agroli .i. senation.

Capi. xxiiii.

Agrostis grece ara. negen: vel thel: vel negil. latine vero gramen. Gramẽ ẽ herba satz nota habẽs ramos rotũdos nodosos sup terrã expãdẽtes: ⁊ a nodis ramoz exeunt radices terrã ingredientes: dulces cũ abominatione: cuius folia parua sunt ad similitudinem canne minoris. Est fri. ⁊ sic. in principio primi gradus.

Sera libro aggre. capi. negen. Negen est herba habens ramos habentes no

dos qui erpanduntur ſuper faciem terre: ⁊ ex ramis eius generantur radices exeuntes a nodis ipſius figentes ſe in terrā: ⁊ radices eius habent nodos. folia eius ſunt oblonga acute extremitatis ſicut folium canne parue. Eſt alia ſpecies cui⁹ folia rami ⁊ radices ſunt maiores q̄ſ ſupradicte: immo ſunt folia ſimilia edere: quā quando comedunt animalia ea occidit: ⁊ maxime illud quod naſcitur in babilonia in vijs. ⁊ quod naſcitur in ſicilia quādo comeditur a bouibus apoſtemantur: et iſtam ſpēm inuenies in littera baſap. ſed illud q̄ naſcitur in coſos habet plures ramos q̄ alia ſpecies: ⁊ habet folia ſimilia folijs lebleb: ⁊ florem album boni odoris: ⁊ ſemen minutum in quo eſt inuamentum: ⁊ radices quinq; aut ſex in groſſitudine digiti albas: molles: dulces: ⁊ fetentes.

Gal. ſexto ſimplici. pharma. capi. agroſtis. Subſtātia eius eſt ſubtilis: ⁊ ſapor ei⁹ eſt dulcis: ⁊ eſt in eo parum acuitatis cum ſtipticitate pauca. Et radix eius habet ſaporem abominabilem: ⁊ virt⁹ eius eſt fri. ⁊ ſic. cū tēperamēto.

Diaſ. ca. de agroſtis. Agroſtis virgas habet nodoſas ⁊ ſpanſas ſuper terram: ſupra quas virgas folia ſunt acuta ⁊ lata ⁊ dura ſicut canne minoris. Radix eſt illi nodoſa: ⁊ dulcis quam boues ⁊ alia animalia paſcuntur.

Poſſe. Aqua decoctionis eius valet cōtra diſſuriam ſi bibatur: ⁊ frangit lapidem: ⁊ curat vulnera veſice: ⁊ prouocat vrinam: ⁊ eſt cōglutinatiua radix ei⁹: ⁊ curat reuma vētriz.

Bera. auc. Gali. Virtus eius eſt que cōglutinat: ⁊ ideo conglutinat vulnera recentia dum ſunt ſanguinolenta: ⁊ coquitur ⁊ bibitur eius aqua ⁊ frangit lapidem. Sed ſemen eius quod eſt in coſos prouocat vrinā: ⁊ deſiccat quod currit ad ſtomachum ⁊ inteſtina ex humiditatibus: quia virtus eius eſt deſiccatiua ſubtilis ſine ſtipticitate. **Gal.** Radix eius ſanguinolentorum vulnerū eſt ꝓſolidatiua. ipſa quidem herba cataplaſmata infrigidat quidē nō vehemēter. conſiſtit autem in medio hu. ⁊ ſic. Modo dicatio autez que in radice eſt: ⁊ ſubtilitas partiū quidē eſt pauca. conſueuit autem ut ⁊ lapides frāgat: ſi quis decoquat eam ⁊ bibat. Semē eius debile eſt: ⁊ tamen diureticū ⁊ deſiccat reumata vētris ⁊ ſtomachi. virtus enim eſt ipſius deſiccatiua ſubtilium partium.

Diaſ. Herba ipſa cathaplaſmatibus adhibita vulneribꝰ paracoleſim facit. Elixatura eius bibita tortionibus ⁊ diſſurie medicatur: vulnera veſice optime curat: ⁊ calculos frangit: ⁊ vrinam prouocat. Canes quādo volunt purgare ſe hanc herbam manducant. In ſplenis dolore coque eam ⁊ cū eius floribus tere ⁊ in panno lineo impone: nam mox ſentiet beneficiū. ad epiforas oculorum gramen quod in ſe trifurcatū habet: nam in plura diuiditur decreſcente luna ſublatum quantum volueris: ⁊ repoſitum habeto diligenter ex his lippis incipientibus ad collum ligatum celeriter epiforas deſiccat. Agroſtis manducabiles: habet radices dulces: aquoſas i guſtu et ſtipticas: vulnera faucium glutinantes. Radix fri. ⁊ ſic. eſt: ⁊ propter hoc glutinatoria eſt recentium vulnerum: ⁊ leptomerꝛ eſt modice. Ipſa autem herba perfecte eſt aquoſa: ⁊ cataplaſmata infrigidat: non tamen fortiter. ſemen autem eius imbecille eſt: ⁊ tamen diureticum: reuma vētris deſiccat vel ſtomachi. virtus eſt ei calida deſiccatiua ⁊ leptomeris extenuans partes.

Auicen. libro ſecūdo: capitulo de gramine. Gramē facit coherere plagas ſanguineas. Et decoctio eius extrahit lapidem: ⁊ ſemen eius prouocat ⁊ conſtringit. Et idem aucto. Galie. decoctio radicum eius facit id quod ipſa herba: ⁊ ſemen ꝓuocat vrinam ꝓuocatione fortī ⁊ abſcindit vomitū ⁊ fluxum.

Aguaſton. i. herba amphienrima: ⁊ eſt centūno dia.

Aguardiana .i. celidonia maior.
Agumenos .i. gaudium.
Agurion .i. fortuna.
Aguſtrin .i. landirus.
Aguus .i. lenticula.
Agnus caſtus quid eſt. l. l. amarikeſt.
Abal eſt ſpēs agrifolij.
Abaoban eſt herba que vocatur pes corui.
Abauen **Bera.** auctoritate Diaſc. libro agre. capi. abauen. Abauen habet folia ſimilia folijs conādri ⁊ florem ab vna quaq; parte: ⁊ in medio citrinum ⁊ habet grauez odorem: ⁊ in ſapore eius ē amaritudo: ⁊ virt⁹ ei⁹ ē que calefacit i tertio gra. ⁊ deſiccat in ſecūdo: et purgat phlegma: ⁊ melācoliā ſicut epithimus.
Abayal .i. agrifolium.
Aboho .i. lac acetoſum.
Aboboc idem.
Abu .i. bonitas.
Abumich .i. agnus caſtus.
Abiabi. i. papauer palauſtre: ⁊ eſt nenufar.
Aioderab .i. ſinopida.
Aiume .i. mumia.
Akacia .i. accacia.

Cap. xxv.

Alkanedi vel alſabota arabice. grece perſicuz vel milea perſica. latine vo perſicum. **Diaſco.** capit. de pſicis. perſica euſtomaca ſunt.

Bera. lib. aggre. capi. akanedi. In ſapore arboris perſice ⁊ ramorum ⁊ foliorꝫ eſt amaritudo: ⁊ ab ſtergit ⁊ reſoluit. **Gali.** lib. ſecundo de cibis. capi. de perſicis. Vidi ⁊ hanc arborem in alexandria magna. narrant autem fructum eius ſic prauum exiſtere in perſide vt perimat comedētes. In egyptū autem delatum eſibilem fieri: cōſilīq; comedi vt pira ⁊ poma: et quorum ſm magnitudinem eſt que ſiue poma vocare volueris: ſiue milea: ſiue perſica fructum iſtum: ſiue ſimpliciter perſica eodem modo modernis grecis: ſiue aliquid aliud antiquum velis querere in ipſis: licebit tibi hoc agere in multo ſtudio. Jam autez ſcias vtilius nomī bus: q; ⁊ horꝫ ſuccus velut caro facile corruptibilis eſt etenim quilibet prius: quare non oportet ſicut quidam poſt aliud alimentum offerre. corrūpuntur enim ſupernatantia. Meminiſſe autem oportet huius quod eſt cōmune in omnibus que cunq; cachochima humidaq; ⁊ lubrica ⁊ faciliter ſubire potentia: et propterea hoc comedere ipſa prioria aliis. ſic enim ipſa celeriter ſubeunt: ⁊ aliis viam faciunt. Ultimo autem aſſumpta ſimul corrumpunt: ⁊ alia virtus eorum eſt fri. ⁊ hu. Et idē libro. vij. ſim. medicinaꝫ cap. de perſico. Milea perſica. i. perſicum que vocatur aſſuete ab omnibus iam perſicū ſolū dicentib⁹ hoc ſimilea.

Auic. libro ſecundo capit. de perſicis. Perſica ſunt frigida in fine ſecūdi grad⁹. hu. in ꝑmo: in fine tamen eius.

Poſſe. Diaſ. Perſica molliunt vētrem maxime ſi matura fuerint. Immatura vo abſtinēt vētrem: maxime ſi ſiccata fuerint. Elixatura eoruz rheuma ſtomachi ⁊ ventris compeſcit. folia eius cōſtrictiue

sunt virtutis que siccata atq; locis patientibus aspersa fluorez sanguinis cohibēt. Mdicrotera. i. minora persica eustomatica sunt: ⁊ fastidiū tollūt melius q̄z supradicta pro quibus. l. l. cesines.

Bera. In foliis ⁊ ramis persici est amaritudo: ⁊ ideo quando teruntur occidunt lumbricos: ⁊ ponunt supra vmbilicum. Mdatura ex eis sunt bona stomacho: ⁊ molliunt ventrem. Immatura vo stringunt: ⁊ quādo desiccant strin gunt fortius: ⁊ decoctio persicorum quando bibi tur confert humiditatum cursui ad stomachum: et quando siccata pulverizantur super locū vnde fluit sanguis abscindūt eum. Et idem auc. Aben mesuay quando teruntur folia eius ⁊ flos eius et exprimitur ⁊ bibitur expressura illa ejicit escaridēs cum fluxu. Et quando succus foliorum eius injicitur in aurem occidit vermes que sunt in ea. et quando linitur super pectinem abscindit ardorem psilotri: ⁊ oleum persicorum confert dolori auriū ⁊ sahaphati: quando linitur cum eo. Et idē auctoritate mesebe persica remouent sitim factā a caliditate: ⁊ fetorem oris: ⁊ cōfortat stomachū.

Salie. Arbor ipsa persicorum in pullulationibus ⁊ frondibus dominantē habet amaram q̄litatem: ⁊ propterea eius folia tum bricos interficiunt cum terūtur ⁊ vmbilico apponūtur: ⁊ aliquādo diaforeticum est pharmacum. fructus vo eius qui est esibilis: ⁊ vocatur persicū et est frigide complexionis.

Auic. Persica que humida sunt velocz sunt putrefactionis lenificatiua: ⁊ in ipsis ē stipticitas aliquantula: sed ex eis stiptica sunt ea que sunt incisa ⁊ siccata: ⁊ in ipsis est phibitio cursus: ⁊ in sua natura sunt stiptica: ⁊ folia eiꝰ quādo ex eis fit linimētum abscindunt ardorem psilotri et distilla tur succus foliorum eius in aurem: ⁊ interficit vermes. Et confert oleum nucleorum eorum emigranee: ⁊ doloribus auris calidis ⁊ frigidis: ⁊ psica sunt bona stomacho. Et in eis est virtus faciendi appetitum cibi: ⁊ oportet quidem ut non comedantur post alum cibum: quoniam corrumpuntur post eum ⁊ corrūpunt ipsum: sed precedant ante cibum omnem: ⁊ ea que sicca sunt tarde digestionis sunt: ⁊ non sunt boni nutrimenti: q̄mus sunt plurimi nutrimenti. Et idem in quarto capitulo de quartana ait q̄ valent cōtra quartanam de colera adusta.

Akec	.i. rothab.
Akefemati	.i. species ut piper.
Aket	.i. rannus.
Akestis	.i. locusta piscis.
Akris	idem.
Akrimia	.i. fructus ligni aloes
Akris	.i. sambucus.
Alaambar	.i. ambra.
Alaaffar	.i. crocus hortulanꝰ.
Alaagen	.i. herba violaria.
Alaagep	idem.

Alabastrū genꝰ est lucidi marmoris: ⁊ alibi quod visu est pernium.

Ubi notandum q̄ al per se nihil significat nisi articulum. s. hoc. nam vbi nos dicimꝰ hoc: arabes dicunt al. ⁊ ideo quādo al miscetur cum aliqua dictione: significat articulum in illa dictione: ut albasce. i. basce.

Alababar. i. plumbum nigrum in quo est substātia aquosa multa quod congelauit frigus.

Alaboar	idem.
Alabachar	idem.
Alabacre	idem.
Alabaelfafa	.i. diptamus.
Alabaelfafer	idem.
Alabonifi. i. locus trium ossium lateruz que sunt inferius in cauda.	
Alabel	.i. iuniperus.

Alabachal est quedam passio que contingit hoc modo a cerebro per aliquam fissuram distillat flegma ad trachcam artariam: ⁊ fit in nocte tussis et artetica passio: ⁊ dicitur stilla ul stillicidium.

Alabit. i. spēs inde similis hermodactilo.	
Alabablet. i. spēs volubil que habet lac.	
Alabati	.i. plumbum.
Alaban	idem.
Alach	.i. gluten.
Alachich	.i. lapis corneliꝰ.

Alachisat. i. mice panis frixe: deinde posite i mel le ⁊ frixe cum eo.

Alacati. i. prunella vnde fit acacia.	
Alacabas	.i. reptile.

Alachoen est herba similis cotule fetide: ⁊ quidā dicunt q̄ est pollicaria maior: sed ſm veritatē est herba que vocatur pes corninus.

Alac	sanguisfuga.
Alacecetemilba	.i. cotula.
Alacafemen	.i. fule.
Alacamaris quid est. l. l. alga marina.	
Alacoder	.i. cotula.
Alctemilla	idem.
Alacrob	.i. ceterac.
Alachoe	.i. granata.
Aladion	.i. squinantum.
Alada	.i. polium.

Aladurochu id est spuma que generatur in circuitu canne.

Aladeatamon	.i. pulegiū cerinū.
Alafanca	.i. mentastrum.

Alafegueat est species que sunt ut piper ⁊ similia.

Alafit	.i. trociscus.
Alafos	.i. cervus.

Alafunge est nomen cuiusdā lapidis.

Alafle est galla non perforata	
Alafcafcetni	.i. galla de seni.

Alafegmati id est species que sunt ut piper ⁊ cinamomum.

Alagil	.i. diabetes.

Alagatim. i. parua aialia ut aranea

Alagil ⁊ cadumil grece circuitus arabi. ⁊ est rota molendini.

Alabarbar id est plumbum nigrum: in quo est substātia aquosa multa: quod ita congelatū est a frigore.

Alabanoech	idem
Alababaar	idem.
Alabaumach. i. rubus qui facit morа.	
Alabura	.i. pulegium.
Alaburim	idem.

Alabacap est ligamentum quod ad musculum nō extenditur: sed tantum quod inter duo ossa continuat: aut inter alia membra: ⁊ vnam rem alij firmiter annectit.

Alachaucul	.i. alabacal.

Alabuch est de magnis arboribus: ⁊ vocatur lilialis: qua caremus.

Alabasech	.i. tribulus.
Alabacal	.i. distillatio.
Alabacoan	.i. pes corninus.
Alabacolen	idem.
Alabari	.i. plumbum.
Alaiabi. i. papapauer palustre.	
Alalablet. i. spēs volubilis habens lac.	
Alamlag. i. mirabolani emblici.	
Alamaria	.i. languena.
Aleniden	.i. siseleos.

Alan .i. anisum.
Alapsa .i. galla.
Alapis .i. axungia porcina.
Alaphur. i. forbitiones ⁊ pultes.
Alarmech .i. plumbū.
Alar .i. edera.
Alarar est quoddam genus ligni.
Alarthaniten .i. radix dragonteę.
Alarum .i. vir ignarus.
Alarac .i. sudor hominis.
Alarisni .i. ęnula.
Alarnabe. i. baccarine. i. lepus marinus.
Alaflorieton. i. sal qui funditur ex montibus.
Alasten .i. tribulus.
Albasce .i. tymus.
Alasek idem.
Alas .i. sal.
Alascheten. i. cameleonta: que idem est ꝑm quosdam q; spina alba: uel bedeguar: sed falso. nā bedeguar non est idē quod cameleonta: sed est illud quod scribitur bedeguar.
Alasalabeosebar .i. diptamus.
Alaseiem .i. armoniacum.
Alaseaiem idem.
Alasue id est species erisure oculi expansa occupans locum magnum: et fortasse nominatur catamen.
Alasseoroni .i. galla.
Alasef id est puncta rubea q̄ fiunt ut pulicis morsus: et fiunt in omnibus membris: et precipue in oculis.
Alasap. i. desudatio.
Alastarni .i. exercitualis.
Alascasti idem.
Alasir est quoddā lacticiniū mortiferū.
Alasche. i. ficus botho: in matrice que sic dicunt que sunt similia capitibus albasce.
Alasabeoaar .i. diptamus.
Alas .i. lactuca.
Alasar .i. isopus hortulanꝰ.
Alasamin .i. armoniacum.
Alasachel maius .i. spica celtica.
Alasiet .i. pulmnar.
Alaset .i. tribulus.
Alasen .i. armoniacum.
Alassure .i. radix vitis albe.
Alachiche .i. vetus.
Alathabag .i. reptile.
Alatuot. i. ille qui cum coit stercus suū descendit cum spermate: ⁊ non regit anum suū.
Alatine .i. ameos.
Alatamon .i. pulegiū ceruinū.
Alabak .i. rubꝰ q̄ facit morā.
Alaubabie idem.
Alaunoch .i. plumbū.
Alausegi idem.
Alaui. i. planta que eleuatur supra stipitē circiter cubiti vniꝰ mensuram: in cuiꝰ extremitatibꝰ sunt ramusculi sicut flores coriandri qui terūtur ⁊ miscentur cum alkanna. per se vo tingunt colore citrinō: ⁊ inde tinguntur panni.
Alauda .i. vpupa auis.
Alauisma id est finis ossis: ⁊ vetula que ad finem tendit.
Alauis idem.
Alaurid .i. meseraice.
Alaurant .i. melancolie.
Alaymis .i. oculus.
Alazabar .i. dilatatio pupille.
Alazisen .i. fesire.
Albaras ē species morfee albe: ⁊ differt ab alguada: quoniam pili qui nascuntur in ea sunt albi.
Albar .i. mare.
Albages .i. cretanus marinus.
Albadib .i. rannus.
Albagla .i. portulaca
Albeguis id est etas a nouem annis vsq; ad quinquaginta.
Alapsal .i. cepe
Albasille idem.
Albanozin. i. quedam medicina inda.
Albasan dicitur a loco.
Albarabasion .i. apes.
Albasale. i. albasal: ⁊ est cepe species.
Albarangi digitorum. i. extremitates ossiuz que iunguntur cū digitis: ⁊ apparent cum stringunt manus in dorso manus.
Albagla achanea .i. portulaca.
Albada alchorasena. i. rapa caulis: ⁊ est rapa habens folia similia cauli.
Albaurac id est nitrum: sed falso: immo est afro nitrum.
Albareg .i. melon.
Albahabar .i. plumbum.
Albasef id est puncta rubea q̄ sunt ut pulicis morsus: ⁊ fiunt in oibus membris: ⁊ precipue in oculis: ⁊ cito recedunt.
Albatham .i. batham.
Albausegi .i. feretrum.
Albaudach .i. auellana.
Albathegi .i. citrulli.
Albalaaros .i. grana sponsi.
Albaccare .i. vacca.
Albasicet .i. pulmnar.
Albaiat .i. ceruſa.
Albalubiati. i. herbe que nascūtur in aqua ⁊ in lapidibus: ⁊ faciunt labi: pro qua. l. l. muscus.
Albaluati est vlcus cū botho: ⁊ crustis est simil' sabaphati malis.
Alcabat .i. terbentina.
Alcadar est priuatio sensus ⁊ motus.
Alcale .i. mulgali.
Alcarapse .i. apium.
Alcabel est quando quis incipiens loqui in principio impeditur.
Alcarine .i. edera.
Alcaratir est instrumentum ad extrahendum lapidem vesice.
Alcanna quid est. l. l. henne.
Alcarabsi .i. opium album
Alcabad .i. cauilla.
Alcaiasimu .i. strictura nariū.
Alcarabab .i. ispēs cuiusdā piscz.
Alcabi .i. calcanei
Alcaguamich. i. ea que condita sunt cum salimoria ⁊ aceto ut oliua capparis ⁊ similia.
Alcalambar .i. terbentina.
Alcagera mora falebere. i. petra lactea: que cū fricatur quasi lac emanat: ⁊ est ut ematitis.
Alcannub .i. anabatien.
Alcageralchaia. i. petra serpētina: quā ignoro.
Alcaseralsa auard .i. lapis lazuli.
Alcacerlendi .i. lapis indus.
Alcacerfrange .i. lapis spongie.
Alcarithi .i. altarti
Alcahabe. i. calef: ⁊ est pannus in facie.
Alcagoerzurbedigi .i. mirrha.
Alcausigi est quoddam genus piscis.
Alcalae est quedam species fungi interficiētis et qua accidit colica.
Alcarad .i. cimices.
Alcasi .i. renum.
Alcaiasima .i. strictura nariuz.
Alcaizardan id est pediculus qui nascitur in in-

guine: ⁊ sub'asselli s ⁊ est plactillus.
Alcamula est bestiola habens multos pedes acuti venen.
Alcaffra illabud .i. colofonia.
Alcarisim .i. saturegia.
Alcasin .i. enula.
Alcasar .i. capparis
Alcarmesik .i. fructꝰ tamarisci.
Alcala est quod fit de filice illo modo: Lombure filicem: ⁊ postea dimitte frigescere: ⁊ quod fit accipe illud ⁊ vtere: hoc est alcali.
Alcarascon .i. calaris.
Alcarub .i. arbor carubie.
Alcansut .i. canfora.
Alcanerie .i. tribuli.
Alcassiasim .i. superior ps nariū.
Alcansud .i. camphora.
Alcamphor idem.
Alcadis .i. rose
Alcatim .i. incubus.
Alcatin .i. renum.
Alcanabatis .i. altumbar.
Alcasma .i. granum.
Alcatan .i. picula.
Alcarumbas .i. caulis.
Alcamita .i. rumes.
Alcaurt .i. miseratce.
Alcazem .i. alcozodie.
Alcardol .i. sinapis.
Alcahabi .i. calcanti.
Alcanabes est mica panis prius fixa in oleo: ⁊ postea posita in melle ⁊ fixa cum eo.
Alcalai .i. stagnum.
Alcalcalis .i. calcadis.
Alcantum .i. calcantum.
Alcarith .i. hypericon.
Alcast .i. costus.
Alcatures .i. storax.
Alcacia .i. morbus.
Alcaseen .i. meu.
Alcandricon .i. medicamen.
Alcaguaumich sunt ea que cōdiuntur cum muri ut oliua ⁊ cetera.
Alcasab sunt dactili non carnosi
Alcafar .i. capparis.
Alcarifar .i. camfora.
Alcahalse .i. vrtica.
Alchasech .i. tribuli.
Alchaiserum .i. brussi.
Alchanū. i. locus qui est sub quinq; spōdalibus.
Alchachi .i. calcanei post aluū.
Alchan. i. planta in q̄ crescit epithimū: ⁊ ē thimꝰ
Alchacherabates .i. lapis gagates.
Alchalai .i. stagnū.
Alchaes .i. alchabes.
Alchachei idem.
Alchanar .i. torna solis.
Alchali .i. alumen.
Alchamu. i. albedo vincens ut quando aliqs aspicit colores: ⁊ imaginatur q; sup eos sit albedo.
Alchage est quedam species fungi.
Alcharis. i. sicut caput ⁊ pedes porcorum uel agni qñ coquūtur cū accto: ⁊ fit gelatina.
Alchaeda. i. locus vbi coniungitur collum capiti posterius.
Alcharibanasech id est nux tamarindi uel dactilus eius.
Alchahal .i. acetum.
Alcansut: anagit: alzeid: iste sunt species cāfore.
Alchalaie. i. species fungi interficientis: ⁊ aduenit ex eis colica passio.
Alchamita .i. fermentum.
Alchaga .i. vtēs tha cū loquit.
Alchachoan. i. herba que dicitur pes corui.
Alchanealon .i. virtuosa.
Alchanchamich .i. medicina mansiua.
Alchate .i. lactuca.
Alchaugi .i. ficedula auis.
Alchalasim .i. faucium.
Alchababa. i. herba que nascitur sup aquas ⁊ vocatur lenticula aque.
Alcharra .i. scissa.
Alcharfar .i. tamariscus.
Alchandaro .i. thus.
Alchafas .i. apium.
Alchatir .i. siringa.
Alchathathir idem.
Alchartul. i. fructus tamarisci.
Alchar. i. vngula aromatica: ⁊ ē blaccebisantia.
Alchassacon .i. caalris.
Alchadas. i. lacerationes que fiunt in facie cum vnguibus.
Alchachat .i. siringa.
Alcharmochoch .i. nux tamarisci.
Alchab .i. caulla.
Alchāna quid est: lege litteram henne.
Alchamari .i. turdus auis.
Alchaugamich. i. illa que sale condiūtur ut oliue et capparis.
Alcharnich quid est. l. buthormarien.
Alchararich est quoddā vngentū ruptorium sic noiatū propter alchararich quod recipit: ⁊ ponitur a Damasceno in antidotario.
Alchalel .i. arehael.
Alchas .i. culcasia.
Alchanaab est nomen cuiusdam piscis.
Alchadamir: est locus vbi coniungitur collum capiti.
Alchamena uel alchemenia inuenitur in tritico i cāpis: virtus eius est sicut virtus sumach: magis desiccat ⁊ plus digerit.
Alchasar .i. alchar.
Aldachatamin .i. tuctamenis.
Aldani quid est. l. l. desisaham.
Aldabac .i. viscus.
Aldabac .i. gluten.
Aldacum .i. gūmi cedri.
Alfachi est qui docet matrimonia cōtrahere arabes: ⁊ qualiter debeant orare: ⁊ est doctor legis q non probat quicq̄. nam preceptis legis credere oportet sine arguitione. Mutali est philosoph' qui probat quod docet necessarijs argumētis.
Alfagakat est quoddam animal ex quo extrahitur seta.
Alcafan cordis id est motus cum saltu uel tremor cordis.
Alfarfadat .i. mora.
Alfarcaron .i. almarach.
Alfacit .i. medulla panis.
Alfararati .i. erimach.
Alfasitricon .i. fasuricon.
Alfasat .i. cot.
Alfasure .i. radix vitis albe.
Alfanea .i. mentum.
Alfagidi .i. agnus castus.
Alfaginati id est illa que sunt ut piper ⁊ cinamomum.
Alfase. i. cū caro interior est corrupta: ⁊ fit nigra: et est ibi solutio ꝯtinuitatis: ⁊ fit qñq; ex pcussione: qñq; ex vulnere.
Alfagd .i. agnus castus.
Alfarsas .i. napellus.
Alfarac .i. manna.
Alfaton .i. bitumen.
Alfatis .i. veccia.
Alfabar .i. tyrus.

Alfasal .i. cepe.
Alpharma .i. cibus de agrēsta.
Alphamani .i. dies caniculares.
Alphadagij est quoddam genus cibarij sic vocatum.
Alfanta .i. mentum.
Alfarfungi .i. sparagus.
Alfacatam .i. cordis motus: uel saltus.
Alfargi .i. portulaca habens lac que est laxatiua: et vocatur latine felliebium: ⁊ grece pelium. de q̄ herba dicit Gali. in de sim. pharma. ca. pelium. ¶Pelium opium habet: ⁊ hic fructiculus est sicut et titimallus: ⁊ nascitur utplurimum secus littus maris: radicem quidem inutilem habēs sicut peplus: opium vo forte: non autem valde vtile: sed semen vtile et viscosum simile semini pepli purgans.
Alzastac est species trifolij.
Alfafrangi .i. sparagus.

Capi. xxvi.

Algamarina grece uel alosachne. arab. alf. latine alaca. Alaca est herba marz habens folia lōga veluti corigie: ⁊ nostro ideomate vocatur alga: que a mari eiecta in littoribus inuenitur. ¶Plinius cap. de alga. Alga nascitur in aquis stātibus: ita deniq; nomē sumpsit ab algore aque uel q̄ alliget pedes que crassa est foliys aquam ex parte superantib⁹. Dias. Alosachne incidens quidem est veluti spuma maris q̄ petris insidet: et remanet quod nos algam vocamus.
Posse. Dias. Virtus eius est similis sali: injcitur ⁊ p̄ cristere in paralisi: seu ex putredine vitiatis intestinis alienitatem circumscribit: virtutē habet similem sali ⁊ nitro stipticam: simicticā:: leptimticā: disinthericis ⁊ sciaticis antiqs cōfert cristere ei⁹: fomēto similiter vtilis est.
Algagodie. i. nodi uel glandule que fiunt in collo et gula: ⁊ sub asellis ⁊ inguinibus ⁊ circa ea loca.
Alga palustrz id est nymphea: ⁊ est nenufar: alio mine vocatur caccabus veneris: uel papauer palustre.
Algollia est instrumētum quo liquores in vesicā mittuntur.
Algar albaglilopa. i. fistula lachrymalis.
Algara .i. salicis frondes.
Algardaione. i. planta: quā q̄n excecat pullus hyrundinis affert ei mater: ⁊ redit ad ipsum visus ⁊ additur virtus eius: propter hoc vocatur hyrundo a Dias. capi. de celidonia: ⁊ est vna ex specieb⁹ celidonie.
Algari. i. malus appetit⁹: ut q̄n aliqs appetit carbones uel lutū ⁊ similia.
Algaria est medicina odorifera: ⁊ vocat seneta.
Algalaic .i. plumbum.
Algafit .i. cupatorium.
Algalsamata. i. caro pāniculosa i palato sub vuca pēdens: cooperiens caput cāne.
Algairam .i. pecora.
Algaham. i. malus appetitus cū aliqs lutū uel similia appetit comedere.
Algassegusti .i. tenebrositas.

Cap. xxvii.

Algascen uel alguascen. Alguasten est herba lilialis: ⁊ vocatur lilialis q: eius flos est ad figuram floris lilij: licet satis paruus minor flore sambuci: ⁊ stipes ⁊ folia simulantur Auic. Est herba similis lilio propter rubee. Auic. hoc dicitur lilialis ⁊c. In arabico vo scribit alusen. Et etiam apud Gal. in greco de sim. medicinis: vbi dicit q̄ sic vocatur propter tuamentū q̄ō efficit in morsu canis rabidi. Alison cā ¶Plini⁹ vocat: ⁊ dicit ipsā similē rubee.
Posse. Lilialis valet satz appolita ⁊ comesta cōtra morsum canis rabidi.
Algabogin id est arbor: guinabar: et est cocognidium.
Algarrob .i. karrubia.
Alguasit .i. cupatorium.
Alguada est species morsee albe sicut apparet in l. albaras.
Alguasedi .i. parillus.
Alguasem .i. guasem.
Alharafa. i. orilliū: ⁊ est os q̄ō est coram alanū in parte anteriori.
Alhafar. i. passio inguinis quādo minuitur caro uel concauitas.
Alhasce .i. isopus.
Alhaar id est alarmoch et est nigrum plumbū in quo est substantia aquosa multa quaz congelauit frigus.
Alhacdanai. i. loca que sunt post aures
Alhanlaic .i. absinthium.
Alhadachati .i. panni.
Alhadib .i. hypericon.
Alhabatis .i. centaurea minor.
Alhasef. i. puncta rubea que sunt ut pulicis morsus: ⁊ fiunt in omnibus mēbris: ⁊ precipue in oculo: ⁊ cito recedunt.
Alhasabac .i. tribulus.
Alhadurek id est spuma que generatur in carne mortua.
Alchacatir. i. sambuc⁹ uel ebulus.
Alhaurib .i. hypericon.
Alhauri .i. vua demonis.
Alhasiet .i. pulmunar
Alhasafa .i. sudatio fetida.
Alhabazis .i. centaurea minor.
Alhabazim idem.
Alhabaisca .i. centrix.
Alharbe est q̄dā auis q̄ in nostro lingua vocat arpa: que facta est ut miluus.
Alhase .i. tymus.
Alhailion .i. sparagus.
Alhabac .i. basilicon.
Alhami est quidem liber sic vocatus.
Alhatar .i. catarrus.
Alhaedā. i. laris vbi iūgit collū capiti posterius.
Alharib quid est. l. l. dumisacaris.
Alhasegi .i. rubus.
Alhacarasen .i. vitis alba.
Alhabeab .i. alphesafis.
Alhabebal idem.
Alhaba. i. decollatio: ⁊ ideo est apostema i quo videtur homini q̄ decolletur.
Alhacdanagi. i. loca que sunt post aures.
Alhabazac .i. centaurea
Alhatoran. i. herba que vocatur pes corui.
Alkares .i. kait frigida.
Alkarapse .i. apium.
Alchachie. i. spuma in specie spongie.
Alkas .i. lactuca.
Alkafor .i. camfora.
Alkafor idem.
Alschkaar .i. papauer.
Alkandindizen. i. medicamentū acutum.
Alkatengi .i. panis ficus.
Alkali .i. sal alkali.
Alkar. i. infectā uel turbidum.

Alkarsin .i. destructio olfactus.
Alkale .i. alcale.
Alkalabel .i. semen lumbricorum
Alkabrit .i. sulfur.
Alkabach .i. terbentina.
Alkadans idest lacerationes que fiunt cum vngubus.
Alkamesic .i. fructus tamarisci
Alkasab idest dactili non carnosi scilicet albi ⁊ sicci.
Alkabra .i. botim.
Alkakil .i. alchichil.
Alkassum. i. cibus factus ex lenticula.
Alkalkal .i. quoddam genꝰ lapidis
Alkascen stricture narum.
Alkasimum est nomen salienticis duas partes.
Alkakalata .i. granata siluestria.
Alkikilita idem quod supra.
Allati .i. rapa.
Allarum .i. seminum vue.
Allakaliki .i. aues nocticule.
Allastrico .i. armoniacum.
Allaietiem idem quod supra.
Allabada .i. cibꝰ qdā q sic vocat.
Almalte .i. almius.
Almaride idest rotunditas in qua continetur oculus.
Almasiche .i. mastix.
Almathema. i. duobus angulis oculi interiori ⁊ exteriori.
Almabucase idest exercitium in quo cōtinetur serpens.
Almasis est cibus de lacte: ⁊ farina ordei.
Almallus. i. cuius sapor non comprehenditur sicut aqua.
Almalud .i. pira.
Alma .i. aqua.
Almaius .i. spica celtica.
Almazar idest cibus de lacte acetoso ⁊ farina ordei.
Almasus .i. cassia.
Almaseant .i. hospitale.
Almargen .i. corallus.
Almargeu idem quod supra.
Almata .i. litargirum.
Almagra. .i. magra.
Amani .i. medicia filis ciamomo.
Almarac .i. lac femineum.
Almaru .i. marubium.
Almaroch .i. radix alchit.
Almabesem idest iunctura que est inter brachiuz ⁊ manum.
Almabalep. i. ceresum siluestre: cuius arbor vocatur nere.
Almargel .i. corallus.
Almasire .i. apostbema calidum.
Almamacur .i. marubium.
Almacharoth .i. herba assefetide.
Almasa. i. cibus de lacte ⁊ farina ordei
Almasal idem quod supra.
Almarmeur. .i. almalud siluestre.
Almarasian .i. hospitale.
Almamut .i. costbarcost.
Almarij. i. caro trita cum vuis acerbis.
Almacidati est nomen instrumenti.
Almada est quoddam genus piscis.
Almadi idem quod supra.
Almarij. i. centrum galli: ⁊ est herba.
Almasticis .i. mastix.
Almartar .i. litargirum.
Almabasem. i. iunctura que est inter brachium ⁊ manum.
Almanustariti .i. hospitale.
Almazit .i. sarcocolla.
Almatbin. i. vlcera melancolica: ⁊ apparēt in crure ex eadem materia ex qua fiunt varices.
Alphasasap .i. desudatio.
Alephas. i. morfea inde alphas melācolica. i. morfea nigra.
Alphas leucus .i. alba morfea.
Alphandarigi. i. medicina ad memoriam valens.
Alphaic .i. caput canne meri.
Alphar .i. cot.
Alrakenefacti .i. palma agrestis.
Alramad .i. cinericius.
Alrachachi .i. habens alas.
Alrasenesac .i. palma agrestis.
Alratati .i. cacefan.
Alrausaslagi .i. vua.
Alsabatalabam: almoreme: alebamotimi: alcanacab: ⁊ alculis: hec nomina sunt genera piscium.
Alsabage est species fungi.
Alsachel ⁊ est almai idest spica celtica trita sine luto.
Alsabrachen est species dactilorum.
Alsasit idest plutes multum spisse ex aqua ⁊ farina.
Alsaker .i. epatica.
Alsatraiati est nomen ponderis granorum. M. ccccccc.
Alsabota idest arbor que est in persica venenosi fructus: ⁊ quando plantatur in egypto est fructꝰ eius de his que comeduntur: ⁊ est persicum ꝺm qꝺ recitat Galie. ij. de cibis: vt apparet in. l. alkanedi.
Alsarica .i. epilensia.
Alsaguassora .i. agnus castus.
Altasin .i. enula.
Altaion idest apostbema cōmune quod oritur in carne glandulosa.
Altarapse .i. apium.
Altas .i. inflatio.
Altarfati. i. punctus sanguinis: qui fit in coniunctiua oculi.
Altarti .i. succus fructus vnde fit acacia.
Alcataraxacon .i. endiuia agrestis: ⁊ ē cicorea.
Ataib .i. odorifera.
Altasefati .i. patella geniculi.
Altariti. i. locus dorsi: vbi sunt superiores ancharum extremitates.
Alra .i. vulua.
Altades .i. rosa.
Altatum .i. incubus.
Altarmezit .i. fructus thamarisci.
Altauum .i. calamentum.
Altanabotes idem quod supra.
Alnahaul .i. rana in aquis degēs
Altai .i. calcaneus vel talo.
Altamagi .i. fasiam.
Altabiegi idem quod supra.
Altage est species fungi.
Altamuga. i. porcus lutꝰ: ⁊ ē bestiola habēs multos pedes acuti veneni.
Altantik est quedam herba que nascitur in locis desertis sine foliis: ⁊ eius stipes est rubeus: ⁊ assimulatur veretro canis.
Altal .i. distillatio.
Althabaro .i. lentiscus.
Altakij .i. melones indi.
Althaga .i. vtens aqua cū logē.
Altahalub est quedam herba q̄ nascitur sup aq̄s: ⁊ vocatur lenticula aque.
Alzanarai .i. gummi edere.

Alzachanan .i. edera.
Alzas .i. amigdale.
Alzanfer .i. camfora.
Ale sunt ossa posita in spōdilib⁹ a dextris: ⁊ a sinistris.
Aleatin .i. renes.
Aleafar .i. capparis.
Alebregi .i. albederigi.
Allebincum idest vas distillatorium in quo fit aqua rosata.
Alebet .i. fructus sorbe.
Alebret idem quod supra.
Aleba est nomen cuiusdam piscis.
Alectoros lepos. i. gallitricū vel centꝝ galli: cui⁹ semen caliginē trahit ad se.
Allector .i. gallus gallinaceus.
Alechaidos .i. rose.
Aleca .i. sanguissuga.
Alectati .i. amplexia.
Alecenula est herba que dicitur cotula.
Alefangium. i. species odorifere: ut piper cinamomum ⁊ similia.
Alefeucati sunt spēs qbus ꝺdiunt cibaria: vt piper: zinziber: ⁊ similia.
Alefegeati idem qnod supra.
Alefangine .i. alefangium.
Alefidabezi idest mirabilis cibus in quo est caro.
Alficabegi idem quod supra.
Alegen .i. nux.
Alegibas est illud de quo fiunt vasa: ⁊ est alemu.
Aleacatur .i. siringia.
Aleaisat. i. mice panis frixe p̄us i oleo deinde posite cum melle ⁊ frixe cum eo.
Alehlehil .i. gumma napelli.
Alehebeb .i. thamarisc⁹ masculus
Aleharis. i. genus cibarij factū cum aceto vel sumach: vel agresta: vel succo limonū: vel succo granatorꝝ acetosorum.
Aleibe .i. antarme.
Aleis. i. nasturtium babilonicum: ⁊ est nasturtiū orientale.
Alekes .i. p̄paratiōes corporuꝝ.
Alekil .i. tripoda.
Alekifi .i. p̄paratiōes tunicarꝝ.
Alekati .i. caro narium.
Alelica .i. sang uissuga.
Allelio sclara .i. gummi edere.
Alema capitis. .i. acumen capitis.
Alemu est species argille de qua fiunt vasa.
Alemasimu .i. strictura narium.
Alenui .i. alemu.
Aleordia .i. tucia.
Aleotis .i. gentiana.
Aleptofilon .i. buglossa.
Alepturos .i. cauda vulpina.
Alereze .i. pdix masculini sexus.
Alesanthos .i. flos salicis.
Ales .i. salicis arbor.
Alessius .i. psilium.
Alessius idem quod supra.
Alescius idem quod supra.
Alessa .i. galla.
Alessebran quid est. l. l. beraalalem.
Alessit .i. harmel.
Alessiside idem quod supra.
Alessiside idem quod supra.
Alessud idem quod supra.
Alesreng .i. afreng.
Alesin idest medicamen penetratiuum.
Alesceretkuaria. i. qñ exit camfora pmixta cū substantia ligni per sublimationem.
Alesis .i. nasturciū babilonicū ⁊ est orientale.
Alesigmati. i. species que sunt vt piper ⁊ similia.
Alestudion .i. scordeon.
Alescendon idem quod supra.
Alescurdrion idem quod supra.
Alesirati .i. rime.
Alesudabegi idest ira in quibus sunt carnes.
Alesalati .i. herpestiomenus.
Aletiati .i. apoplesia.
Aletheli .i. thamariscus.
Aletha .i. sanguissuga.
Aleust .i. costus.
Aleyambi .i. flos salicis.
Alexandrina .i. agnus castus.
Alexandrū. i. petroselinummacedonicū: sed falso: sed quid est. l. l. apium.
Alezeid .i. camfora.
Alezereasen .i. vitis alba.
Albescen .i. calx viua.
Albelah est species dactilorum: ⁊ sunt dactili immaturi.
Albeladhor .i. anacardus.
Albellatorium idem quod supra.
Albellultimo .i. terbentina.
Albengne iusquiamus.
Albedezhabar est lapis q oī resistit veneno: ideo vocat veneno resistens: ⁊ est lapis bezaar.
Albelengesif. i. ozimuz cū folijs nigris.
Alben .i. flores palmarum.
Albeset dixit qdaz q⁹ est akalesti ⁊ rubei floris. i. almea: quidam dicunt q⁹ ē arnogloss̄a: naz ambe multum similantur.
Albezard .i. galbanum.
Albezadus idem quod supra.
Albedesenamen idest rubedo extranea similis rubedini eius in quo incipit lepra: que apparet sup faciem eius.
Albet .i. caseus.
Albel .i. lac.
Albesadaru .i. virga pastoris.
Albenza .i. iusquiamus.
Albeimepes .i. vua.
Albes .i. species iusquiami.
Albene .i. lac.
Albeduester .i. castoreum.
Albedarac .i. malua.
Alberdi .i. papirus.
Alberegi cipressus.
Albelengi .i. sidra.
Albegiatu. i. alues ⁊ sunt dulcia: sicut cōfectio de melle.
Alberadul. i. confectio anacardina.
Albezahard .i. veneno resistens
Albelladozium .i. anacardi.
Albeterec bengi. i. species solatri: ⁊ latine vocat alkekengi.
Alabedidi. i. sumach cum quo parantur coria.
Albellaadoch .i. anacardi.
Albebikil vel alibiful. i. semen cuiusdam arboris qua caremus.
Albegele .i. mons.
Albethomoda. i. basilicon cum latis foliis.
Alben .i. piper album.
Alberisif. i. ozimum cū foliis nigris.
Albestum .i. calx viua non extincta.
Albetarus .i. galbanum.
Albered. i. perforata vel hypericon.
Albederigi. i. basilicon cum foliis latis.
Albetarogi idem quod supra.
Albetaragi idem quod supra.
Albela .i. dactili imaturi.
Alberbutimo .i. terbentina.
Albelardort .i. anacardi.

Albedilen .i. incubus.
Albezari .i. diafoꝛetica.
Albem .i. gummi pini.
Albedarogi .i. oꝛimum fluuiale.
Albeer mezael .i. nuꝛ tamariſci.
Alcerbutino .i. trebentina.
Alce .i. tymus.
Alcemati. i. pus generatū in tunicis oculi.
Alceloc. i. auis pꝛedam que ſic vocatur.
Alcena .i. contractio.
Alchea .i. verbena.
Alcheeb vel alcheel ideſt locus inter duas ſpatulas.
Alchartharatha .i. piretrum.
Alchaib. i. locus vbi cõiunguntur furcule doꝛſo.
Alcheil. i. locus vbi coniungitur collum doꝛſo.
Alchernoas .i. caldaria.
Alcheel. i. inter duas ſpatulas locus ſub collo.
Alchel .i. cochilium marinum.
Alchema .i. herba acetoſa.
Alcheiri eſt herba triplicis coloꝛis: que quãdoqꝫ facit floꝛem album: quandoqꝫ violaceum: quandoqꝫ citrinum: ⁊ vocatur cheiri.
Alchates .i. citrulli.
Alchebeligi .i. auis q̃dã q̃ ſic vocaꝫ.
Alcheb .i. ariel.
Alcheratib .i. herba hircina.
Alcheli alameta .i. mellilotum.
Aldeleb .i. caſtanea.
Aldememil .i. furunculi.
Aldeguaurich .i. decẽ libꝛe ỏ baldach
Aldehemeſt .i. laurus.
Alderum ideſt gummi lẽtiſci: ⁊ eſt maſtix.
Alfelengia .i. baſilicon.
Alfegi ſunt ſpecies quibus conduũtur cibaria: vt piper: zinziber: ⁊ ſimilia.
Alfel .i. vitis nigra.
Alfe riſe idem quod ſupꝛa.
Alfefiriſten idem.
Alfes .i. macule albe.
Alfeſis. i. cimices rubee: ⁊ tenere dicuntur alphefiſis.
Alfemicati. i. ſpecies que ſunt vt piper: ⁊ ſimilia boni odoꝛis.
Alfemati idem quod ſupꝛa.
Alfenzatia .i. foꝛtes ſpẽs: vt pip ⁊ alia.
Alfeſe. i. cum aliqs vult loq ⁊ dicit femur.
Alferuzegi .i. ſmaraldus.
Alfelemgemize .i. oꝛimum gariofilatũ
Alfeſur .i. radix vitis albe.
Alferutem .i. ſmaraldus.
Alfel .i. cameactis.
Alfed idem.
Alfegilifil .i. abꝛotanum.
Alfegelengeſis idem.
Alfenglinar .i. coagulum lepoꝛis.
Alfeludegi. i. cibus factus cum amilo ⁊ zucaro cõfectus ſicut penidie.
Alforud .i. penidie.
Alfred .i. murechion.
Alfegecbeſt .i. agnus caſtus.
Alfenid .i. penidie.
Alfelinge miſchich .i. ſpica celtica.
Alfer .i. alumen.
Alfelud ſunt lamine de ferro ſubtiles facte per malleationem.
Alfecati. i. digitales quo vtũtur ſutoꝛes.
Alfeiekeſt .i. agnus caſtus.
Algenars .i. milum.
Algemur. i. caro continens radices dentium.
Algera .i. flos ſalis.
Algelire eſt emplaſtrum ſic vocatum: quod valet contra concuſſionem fracturam: ⁊ diſlocationem: ⁊ aliquando accipitur pꝛo egritudinibus dictis.
Algeleniabin .i. gelaniabin.
Algera .i. alaca maris.
Algere eſt confectio quedam poſita in antidotario Auic. in quinto.
Algemare .i. carbones.
Algefar alabiat .i. ben album.
Algere almas .i. lapis gito.
Algelid .i. meonindus.
Algararat. i. paruarum ſcoꝛpionum poſt ſe trahentium caudã. i. raſtellatoꝛum.
Algetarat: ſunt ſcoꝛpiones habentes coꝛpus gibboſũ caudas acutas: ⁊ coꝛ venenum ẽ ca. ⁊ ẽ idez quod algerarat.
Alge .i. atramentum.
Algedeguil ſunt vene quas inuenies in. l. gedeguil.
Algema .i. ſpecies almezereon.
Alheſter .i. coꝛtex radiciſcapparis
Alharſandalum .i. vga paſtoꝛis: ⁊ ẽ herba
Albetili .i. thamariſci maſculi.
Alhemie .i. alcanna.
Aloerchi .i. ramus.
Albema .i. vꝛtica.
Alhelb ideſt cotula maris: ⁊ eſt ex ſpeciebus cochilij.
Alhecceraſcen .i. raffanus.
Alherizati. i. frumentum ỏpilatum ⁊ coctum cuz aqua.
Alhereis ideſt pultes que de frumento fiunt.
Alhebear .i. ſemine.
Alhel ideſt cotula maioꝛ: ⁊ eſt cotula fetida.
Alhebel ideſt ius cibi cum acetoſis conditum: ⁊ dicunt quidam cum agreſta vel ſucco limonum: vel granatoꝛum acetoſoꝛum: vel aceto ⁊ croco: vel ſumach.
Alheaben idem quod ſupꝛa.
Alkiri eſt ſpecies floꝛum qui de nocte ſatis redolent: ⁊ eſt viola de romania: que vocatur cheiri.
Alkeri .i. maſtix.
Alkeidedi ſm Sera. cap. de hernia ẽ ſumach pꝛeparatoꝛium coꝛij.
Alkeo ideſt impeteno: vel vitreo: vnde alkeo vaſa terrea. i. impeteno vaſa terrea vel vitreo cum petano.
Alkeder .i. citrullus.
Alkederi .i. cucumer longus.
Alketd .i. citrulli.
Alkekengi eſt ſpecies ſolatri: ⁊ latine vocatur ſolatrum ventaticum: ⁊ eſt habens fructum rubeũ ad modum ceraſi in tunica inuolutum: ⁊ vocatur alkekengi.
Alkeſaindaru ideſt virga paſtoꝛis: ⁊ eſt herba ſic vocata.
Alkedra .i. impꝛegnationes.
Alkeilin .i. ramus.
Alkek idem quod ſupꝛa.
Alkeſtri .i. almes.
Alkeilkem idem.
Alkechidi .i. citrulli.
Alkekereconie idem quod ſupꝛa.
Alkeſmes .i. paſſule ſine granis.
Alkelel .i. ſemen alaagep.
Alkeleſt .i. almes.
Alkeret .i. citrullus.
Alketela idem.
Akeſir .i. ſiſamum.
Alkeſt idem.
Alkeber .i. medium colli.
Alkeret .i. ſemina citrulli.
Alkebedt .i. napi.

Alkeam .i.ben.
Alkem .i.coꝛallus.
Alkel .i.medium colli.
Alkber .i.ſquinantum.
Alkre .i.cardus.
Alleluia quid eſt.l.l.bathaelb.
Allefos .i.peona.
Allefianti ſunt ſpecies: vt piper: zinziber ⁊ ſimilia.
Alleſeminati idem quod ſupꝛa.
Alleſu .i.vt ligetur lingua.
Allefictericis.i.medicinis contra venenum vt tyriaca.
Alleleng .i.loleng.
Alleum quid eſt.l.l.taum.
Alleū ſpentis .i.alleū.l.l.taum.
Allearia .i.rima marina.
Allelab .i.albelach.
Alledana .i.laudanum.
Allectoꝛ .i. gallus galinaceus.
Allepꝛeni .i.inguina.

Capitulum: xxvi.

ALmea latine. vel arnogloſſa maioꝛ. grece damaſimon: vel damaſſomum: vel altiſma: arab. carzumbꝛum: vel fiſtula paſtoꝛis.

Diaſco. capit. almea. Almea habet folia ſimilia arnogloſſe: ſed angusta ⁊ ſuper terram ſpanſa: haſtam tenuem ſolam vnus cubiti: ⁊ ſuper ipſum capitellum floꝛem viridem pꝛoferens: radices tenues habet ſicut elleboꝛus odoꝛatas: ⁊ viſcidas: ⁊ pingues. naſcit i aquoſis locis.

Poſſe. Diaſco. Radicis eius cum vino bibita. ʒ.j. ⁊ mellis. ʒ.j. bibentibus lepoꝛem marinum: ⁊ miconium: ⁊ opium medicatur: toꝛtionibus ſubuenit: diſinterie maxime pꝛodeſt ſola cum dauco bibita equo pondere ſingulare pꝛeſidium eſt: doloꝛez lateris compeſcit: ſtericas cauſas ſoluit. ipſa herba bibita ventrem abſtinet: menſtruis imperat: puſtulas cataplaſmatibus adhibita purgat.

Salie. vj.ſim. phar. cap. damaſſomuz. ſeu altiſma. de hac herba narrat. Diaſco. q eius radix ſi bibitur ſanare diſinterias: vētremq; ſtringere: ⁊ tumoꝛes ſenare pōt: nos tū hoc nō erperti ſumus. Palam aūt q hz quandā abſterſiuam virtutem.

Auicen. lib.iij. cap. de fiſtula paſtoꝛiſ. Utꝛ tutz ē abſterſiue: reſoluit apoſthemata fluxa: ⁊ grauia in viſceribus: confert lapidi renum: ⁊ frangit ipſum. decoctio eius ⁊ radix ipſius confert vlceribus inteſtinoꝛum.
Almealeſſis .i.naſturtium.
Almefemur .i.claui.
Almeibinegi.i.muſtum coctum vſq; ad medietatem.
Almelea .i.pira robile.
Almes .i.paſſi vuaꝛum.
Almeidem quod ſupꝛa.
Almeabceilab .i.ſtoꝛax liquida.
Almeſtad .i.caro ſalita
Almeu eſt q̄dam ſpecies lacticinij famoſi: ⁊ eſt poꝛtulaca habens lac.
Almeirim .i.ſandaraca.
Almezereon .i.mezereon.
Almeluſis .i.naſturtium.
Almeneſim .i.calamentum fluuiale
Almeneſi idem quod ſupꝛa.
Almeiſus .i.poꝛtulaca ſilueſtꝛ⁊ laxatiua
Almeſcenus idem quod ſupꝛa.
Almeſindum .i.naſturtij ſemen.
Almegibuctegi .i.rob.
Almehemur vocātur medicine compoſite.
Almeton .i.papauer coꝛnutum.
Almele .i.quodlibet ſal.
Almelich oꝛobus.
Almelina .i.ſauina.
Almeſu .i.lapis ſmirillus.
Almea aſilla .i.ſtoꝛax liquida.
Almela alleuita .i.ſtoꝛax calamita.
Almen .i.cinoglоſſa maioꝛ.
Almezereon ē ſpecies lacticinij famoſi: ⁊ eſt moꝛtiferum.
Almeleti .i.anima abſq; coꝛpoꝛe
Almegabem .i.faues.
Almezen.i.locus qui eſt cinctura inferius.
Almebe .i.ſal lucidum.
Almezezeb.i.res habens acetoſitatem cum dulcedine: vt malagranata.
Almezeret idem quod ſupꝛa.
Almenie .i.almeos.
Almelea .i.almes.
Almeſis .i.naſturtium.
Almenis idem quod ſupꝛa.
Almenea.i.partes que ſūt ſuper anchas vſq; ad renes.
Almeſire .i.apoſthema calidum.
Almeibuthegi.i.rob de muſco ſcilicet carenum.
Almeireime eſt nomen cuiuſdam piſcis.
Almenicte.i.herba lacticinioſa moꝛtifera: ⁊ ē felliehinum.
Almecenon idem quod ſupꝛa.
Almea aſeglia .i.ſtoꝛax liquida.
Almeyſus.i.genus cibarij: ⁊ eſt factus de lacte ⁊ farina oꝛdei.
Almeri eſt quoddam genꝰ piſcis.
Almialandi .i.ſal indum.

Capitulum: xxix.

ALſmen grece. aut parteni on: aut perdition: aut ſideritis: aut eraclia: aut gaſtri agreſte: aut libatiam: aut polliomi non. ara. tugegraria. latine paritaria. Paritaria ſiue vt latini aliqui: vitꝛiola viridis habet virtutem: ⁊ non ſicca. folia eius ſunt ca. ⁊ ſic. in tertio gradu. vtutē hz diaſoꝛeticā: ſemē eiꝰ ē fꝛi. ⁊ hu.

Diaſco. capi. Alſmen ſiue paritaria herba eſt que naſcitur in terris: aut parietibus: haſte ſunt illi minute: ⁊ ruſſe: folia ſimilia alimos aſperſa: ⁊ circa ipſius haſtas ſemen aſperum habens rebus adherens. virtus eſt eiꝰ ſemini ſtiptica: ⁊ fꝛi. Sali. vj.ſim. phar. cap. elixime gdam. n. perditum nomi nant. Alij aūt perthericum. alij autem ſidiritem ſunt aūt alij q nominant hanc heracleā. ineſt aūt ſemini eius virtus expurgatiua leuiter: ⁊ ſtiptica fꝛi. Poſſe. paritaria i teſta calefacta ſicū hu. ne liquoꝛe loco dolenti ſuper ponit: vel ēt decocta in vino: qō melius eſt: ⁊ cū furfure in vino albo: aliquantulum acido multuz confert. Curat etiam ſic pꝛeparata paritaria frigiditatē ſtomachi: ⁊ inteſtinoꝛum: ⁊ doloꝛē coꝛ. Cōtra ſtranguriam ⁊ diſſuriā: paritaria i aqua ſalſa coquat ⁊ oleo ⁊ cataplaſmetur. Ipſa ſimiliter cocta ⁊ comeſta valet ꝓtra doloꝛ ſtomachi ⁊ inteſtinoꝛ ex frigiditate ⁊ vētoſitatē. Et criſpelle ex ea fē: ⁊ comeſta valēt ꝓ pdicta. Ad eos q ſanguinē reiciūt: paritariam tere ⁊ extrahe ſuccū ⁊ bibāt.

Dias. Semen eius cataplasmatibus adhibitum ignem sacrum extinguit condilomata spargit: combustionibus medicatur: tumores omnes compescit: pustulas emendat. Succꝰ eius cū ceruſa mixtus ignē ſacū extinguit: ⁊ herpetas ſi vnctus fuerit: ⁊ podagricis medicatur cū ceroto cipꝛino: aut cum axungia apꝛina. Succus foliorum eius in quantitate ciati vnius acceptus tuſſientibus antiquis opitulatur: tumores fauciū gargariſmo aut ſuperunctus compeſcit. dolorem aurium cum oleo roſeo mixtus mitigat.

Bali. Semē eius ſanat vniuerſos flegmones in principio ⁊ augmento vſq; ad ſtatuz: ⁊ precipue combuſtionibus ſuperplaſmatus. Sed ⁊ ſuccus eius igni ſacro: ⁊ doloꝛibus aurium flegmonoſis conuenit. Succus eius foliorū tumoꝛes fauciū gargariſmo cōpeſcit. Et qdā medicoꝝ his q longo tempoꝛe tuſſierūt ꝓpinauerūt eū: q aūt abſtergat euidentem pꝛebet experientiam in vitreis vaſis.

Alneſti	.i. amili.
Alnei meroſceni	.i. loca i qb⁹ ſūt ſchole.
Alnedeſmon	eſt genus diaconum.
Alneregil	.i. nux muſcata.
Alnemo	.i. ameos.
Alneme	idem quod ſupꝛa.
Alphes melancolica	.i. moꝛfea nigra.

Alphesis ſunt ſpēs cimicū rubeaꝝ ſanguineaꝝ de biles habētiū cutes quos foꝛſā deſtruit tactus.

Alphematus	.i. confectio.
Alphes leucus	.i. moꝛfea alba.
Alpheme	.i. penidie.
Alkeididi	.i ſumach.
Alrefium	.i. capitale.
Alſed	.i. caliſir.
Alſeis	.i. naſturtiū babilōicū.
Alſebꝛam	.i. eſula.
Alſefur	.i. radix vitis albe.
Alſelep	.i. ruta.

Capi. xxx.

Altea malua byſpānica: malua agreſtis: malua uiſcꝰ: ibiſcꝰ: euiſcus latine. ara. criſtoſtos: ſhobozetitū: roſaſamē. grece vero molochia agria. Malua uiſcus folia habz rotunda ſicut panis poꝛcinus. flos eius roſe ſimil radix eius eſt muſcillaginoſa. eſt complexio eius calida cum equalitate.

Dias. cap. altea. Altea folia ſunt ei rotunda ſimilia ciclamini. floꝛē hz roſis ſimilē haſtam duobus cubitis longam. radix eſt illi mucillaginoſa: ⁊ intus alba. ⁊ dicitur altea eo q ſurgat in altum: euiſcus: q: glutinat.

Bera. libꝛo aggre. cap. de maluauiſco. Radix maluauiſci hz virtucem ſtipticaz ⁊ totius herbe volo dicere radicis: ramoꝝ: floꝛum: ⁊ foliorum: ⁊ ſeminum. Unde virtus eius ē que deſiccat: verum radix ⁊ ſemen ſunt magis deſiccatiua: ⁊ plus ſubtiliatiua.

Halie. vj. ſim. phar. cap. euiſcus. Euiſcus ſiue altea: ⁊ eſt malua ſilueſtris: diafoꝛetica eſt: ⁊ laxatiua: non vrens: abſterſiua: mitigatiua: digeſtiua vero difficile digeſtibiliuz.

Halie. vij. ſim. phar. capi. de maluauiſco. Altea ſiue maluauiſcus magis diafoꝛetica eſt q̄z malua.

Aucen. libꝛo. ij. capitu. de altea. Altea ca. eſt cum equalitate. vnde in ipſa eſt lenificatio: ⁊ reſolutio: ⁊ ſemen ⁊ radix ipſius ſunt in virtute eius foꝛtioꝛa plurimum: ⁊ plurimum exiccati.

Poſſe. Folia eius trita cuz axungia ⁊ aliquantulum calefacta ⁊ ſuppoſita apoſitema maturant duriciem relaxant ⁊ mollificant. Item herba cū ipſa radice decoquatur fere ad conſumptionem ⁊ ſic apparebit quedam viſcoſitas que ſuperponatur: ⁊ apoſtemata maturat: duricies remollit ⁊ relaxat. Ex aqua etiam eius addita cera ⁊ oleo fit competens vngentum ad pꝛedicta. Aqua decoctionis ſeminum ipſius ⁊ malue valet ꝓtra tuſſim ſiccaz: ⁊ confert ethicis. Semina etiam euiſcerata ⁊ in oleo decocta duriciem ſoluūt.

Dias. cap. molochia. Altea ſiue molochia cum adipe anſeris genitali pti ſuppoſita aboꝛſuz facit: inutilis eſt ſtomacho: vētrē mollit. Item vulnera recentia foliis eius curantur. folia eius trita ⁊ impoſita ſcoꝛpionibus creduntur afferre toꝛpoꝛem. Eadem femoꝛi alligata ſtimulant ventrem. Eadem nigre lane obuoluta ⁊ alligata mammaruz vitia compeſcūt. Et idem cap. altea. Flos eius in mulſa coctus aut vino et tunſa ⁊ impoſitus vulnera curat: ſcrofas ſpargit. Ani doloꝛem mitigat: conquaſſationibus ꝑſtolatur: tumoꝛes ſpargit: tenſiones neruoꝝ relaxat: apoſtamata rumpit aut ſpargit: cicatrices vulnerum curare facit. Elixa vo et trita addita axungia poꝛcina: aut anſerina ⁊ reſina ⁊ terbentina tumoꝛes ſtericos et offocationes appoſita medetur. Elixatura eius hec omnia facere nouit ⁊ ſecundinas excludit ſola in aqua cocta: et fomētata inteſtinoꝝ doloꝛem tertio die ſanabit. Nos ipſi experti ſumus q trita cum axungia veteri ⁊ impoſita podagram tertia die ſanat. ⁊ multi auctoꝛes dicunt collectiones omnes vel duricies que in coꝛpoꝛe naſcuntur: decocta cum fenugreco: ⁊ lini ſemine polline impoſita aufert. Elixa in aqua ⁊ cum axungia ſine ſale trita ⁊ linthiolo mundo impoſita panniculos aperit: ⁊ recludit ⁊ ſanat. Radix eius ⁊ ſemen extenuandi ⁊ ſiccandi poſſident virtutem: vt alfos tollant. huius radicis elixatura cum vino bibita ad diſſynteriam in ꝑſenti iuuat: ſanguinez reiſcientibus propter quandam ſuam ſtipticam vim multum congruit diſſurijs medicatur: calculoſis opitulatur: ſciaticis: ⁊ diſſynthericis: ⁊ tremoticis: ⁊ de alto cadentibus ſubuenit. doloꝛi dentiū cū aceto elixa ⁊ gargariſmo adhibita opitulatur. ſemen eius viride ⁊ ſiccum cum aceto ⁊ oleo tritum ⁊ peruncturz maculas tollit: ⁊ moꝛſibus venenatis occurrit. Elixatura ſeminis eius diſſynteritis: ⁊ ſāguinē reijcientibus: ⁊ in ſolutione vētris accepta ſubuenit Contra omnia venena cum puſca bibita opitulatur: cicatrizat ⁊ cāua vulnera cum melle trita horum qui molles carnes habent: vt ſunt pueri: femine: ⁊ eunuchi. Omnem etiam duriciem mollit ⁊ rigoꝛem laxat. Folia eius cum oleo cocta ⁊ cataplaſmatibus adhibita moꝛſibus venenatis occurrunt: ⁊ combuſtionibus pꝛeſtant effectum. ⁊ ipſa radix ſimiliter facit trita ⁊ mixta in aqua: q̄ coagulatur mucilagine ſua. Altea agreſtis cum vino bibita: aut cum aqua diſſynthericis ⁊ cōqualſationibus ſubuenit.

Bera. Altea pꝛohibet apoſtemata: ⁊ ſedat doloꝛem: et maturat exituras dum eſt recens: ⁊ radix quidem eius et ſemen: quia in eis eſt virtus abſterſiua: curat moꝛpheam. ⁊ ſemen eius frangit lapidem renum. ⁊ aqua in q̄ decoquit̄ radix eius ꝓpter ſtipticitatem que ē in ea vlceribus inteſtinoꝝ: ⁊ fluxui vētris: ⁊ ſputo ſanguinis confert. et quando coquitur ſola et teritur cōfert exituris: ⁊ apoſtematibus que apparēt pꝛaurē: ⁊ ſcroful: ⁊ cōfert apatibus ani calidis: ⁊ ſil tēſiōi neruoꝝ: ⁊ reſoluit: ⁊ maturat:

¶ aperit apostemata quando coquitur: sicut diximus cum mellicrato: aut cum vino ¶ teritur cuz sepo anatis: ¶ glutine albotin: ¶ fiunt inde nascalia: ¶ conferunt concussionibus matricis. ℳRadix eius quando coquitur ¶ bibitur cum vino confert stranguirie: ¶ lapidi: ¶ superfluitatibus crudis: ¶ sciatice: ¶ vlceribus intestinorum: ¶ tumoribus: ¶ conquassationibus neruorum. quando coquitur cum aceto ¶ fit cum eo collutio oris: ¶ sedat dolorem dentium: ¶ semen eius recens aut siccuz quãdo teritur ¶ coquitur cum aceto: ¶ fit cum eo limito in sole: eradicat morfeam: ¶ quando miscetur cum oleo ¶ aceto eradicat similiter. ¶ ponitur super locum ¶ confert morsibus venenosis: ¶ confert vlceribus intestinorum: ¶ sputo sanguinis: ¶ fluxui ventris. ¶ quando decoctio eius bibitur cum aceto mixta aqua confert puncturis apum. ¶ fit emplastrum cum folijs eius mixto parũ oleo morsibus venenatis: ¶ confert combustionibus ignis: ¶ quando teritur radix ei9 ¶ miscetur cũ aq̃ ¶ vino ¶ gramine ꝯgelãt aquã. Et idẽ auctoritate ℳesarugie: Gũmi maluauisci ẽ fri. ¶ sedat sitiz:

Salie. ℳRadix maluauisci ¶ semẽ maluauisci viridia: intensius quidem operãtur q̃z herba: ¶ magis abstersiuam ostendunt virtutem vt morfeã abstergant: ¶ semen diuidit lapides in renibus ꝯsistentes. ℳRadix aũt eius ¶ disinterie: ¶ diarrie: necnon emissionibus sanguinis ẽ vtilis: ¶ est habens quandã stipticam virtutem.

Auic. ℳRadix altee linitur cuz aceto sup morfeam: ¶ siccatur in sole: ¶ semen eius ẽ fortiz in illo: ¶ mollificat apostemata ¶ prohibet ea: ¶ resoluit sanguinea: ¶ maturat vlcera: ¶ confert apostematibz inflatis: ¶ scrophulis: ¶ supponitur cũ gũmi albotin ad duriciem matricis. ¶ ponit cum caulibz super scrophulas: ¶ sedat dolorem iuncturarũ cum adipe anseris: ¶ cõfert sciatice: ¶ tremori: ¶ attritioni lacertorũ: ¶ extensioni neruoꝝ: ¶ quãdo fit emplastrum cum ea confert apostematibus que fiunt in gula ¶ in glandul'auriuz: ¶ resoluit tumorem ¶ inflãmatiõez que sũt in palpebris. ¶ semen eius confert tussi calide: ¶ facilem efficit sputum: ¶ confert sputo sanguinis cuz virtute sue stipticitatis que est in ipso: ¶ conferũt folia eius apostematibus mãmillaꝝ: ¶ ponitur in emplastris pleuresis: ¶ peripleumonie. ¶ gũma eius sedat sitim: ¶ decoctio radicis eius cõfert qñ bibitur ardori vrine: ¶ ardori intestinorum: ¶ apostematibus ani: ¶ similiter folia eius: ¶ similiter solutioni male. ¶ supponit semen eius cum gummi albotin ad duriciem matricis: ¶ coartationem eius: ¶ silr decoctio eius mundificat superfluitates fetarũ: ¶ decoctio radicis ei9 qñ datur in potu cum vino confert difficultati vrine ¶ lapidi: ¶ ꝓprie semen eius: ¶ gũma ei9 retinet ventrez ¶ quãdo linitur cũ aceto ¶ oleo: phibet nocamentũ venenosoꝝ vermiũ: ¶ cõfert decoctio eius cũ aceto cõmixto aut cũ vino puucture apum: ¶ illud medicamen fit liniendo.

Altertus .i. iusquiamus.
Altetimi .i. maluauiscus.
Altei .i. pdix masculini sexus
Alteidedi. i. sumach quo corarij operantur.
Alteel. i. locus inter duas spatulas sub collo.
Alcernale. i. vulnera nigra melancolica: que sunt ad sanandum difficilia: vt empetigo.
Alteiem .i. pdix masculini sexus
Alteria .i. aromaticum.
Altesen .i. cib9 fact9 ex ordeo.
Altefir .i. alche fir.
Alue .i. palpitatio.
Alzena .i. contractio.
Alzederach .i. q̃dã arbor: ¶ ẽ cedr9.
Alzbema est spẽs mezereon.
Alyab .i. balaustia.
Alyar .i. vt non videat in die
Alyari .i. genus piscis.
Alyare idem.
Alyada .i. polium.
Alyana .i. enula.
Alybia .i. apostema omne quod oritur in carne glandosa.
Alybsillide .i. alkekengi.
Alybsillidos idem.
Alybien .i. iringion.
Alybled .i. mercurialis.
Alyractanos .i. alkekengi.
Alyca quidã dicunt q9 est spelta: ¶ est verum: silr quoddam genus frumẽti quod spelte similat vocatur alyca: sed non inuenit alica simpliciter de spelta intelligitur: ꝓ q̃. l. l. bals.
Alices sunt extensiones omniũ mẽbroꝝ que voluntarie fiunt post somnũ: maxime vt quibusdaz placet ex graui fumositate flegmatis ad membra pueniente.
Alictinos .i. verax ¶ pfectus.
Alicacabon .i. fisalida.
Alixanti .i. flos salicis.
Alychise abrotanũ feniceũ.
Alycta est quedã ꝯfectio que muscũ recipit: inde dr alypta vel alycta muscata vel alipta.
Alidicen .i. grana solis.
Alidicium .i. crocus romanus.
Alidrion .i. affodillus.
Alidice .i. git.
Aliembut .i. xilocaracta.
Alientum .i. tapsia.
Alieduar ẽ spẽs q̃dam volubil'.
Alieguanfet .i. electuariũ.
Aliefos .i. peonia.
Alietifos idem.
Aliemen est nomen cuiusdam fluminis.
Aliefenon ẽ spẽs scõa aconiti.
Alifen. i. pannus quo opilant vasa vt non possit inde exire quod in eis continetur.
Alife idem.
Aligios .i. agnus castus.
Aliga palaustris .i. papauer palustre.
Alihiful. i. semen cuiusdam arboris q̃ caremus.
Alihatalnon .i. polegiũ ceruinũ.
Allimen. i. accualibus: vel acupectalis ¶ clypealis: ¶ est quedam cartilago que peruenit ad compositionem epigloti.
Alilee .i. mirabolani.

Cap. xxxi.

Alilelmelike arabice vel alcheli alamech vel alchilelmelich. grece mellilotum: latine vo corona regia: sic dicit quia vagine seminum eius formate sunt in modum semicirculi que cum suis seminibus ponuntur in medicinis. ℳHerba ipsa habet folia rotunda viridia: ¶ rami eius sunt subtiles multum ¶ folia eius rara: ¶ semina eius habent vaginas subtiles rotundas: sicut virge pueroruz paruulorum in quibus continentur. Et sunt illa semina pauca glauci coloris rotunda minora granis sinapis. Et quod de ipsa administratur sunt ille vagine cum eo quod est in eis ex seminibus vel granis. flos eius est citrinus boni odoris. est calidus et ficca in primo gradu. Virtutem habet confortandi ex sua aromaticitate: ¶ ẽ diureticũ ex subtilitate substãtie. hec hñt a Sera. cap. alchelialamech

Diaſ. cap. de melliloto. Mellilotū diaforetic̃um eſt ⁊ modicum digeſtiuum eſt cum nimietate caloris. Hali. ſeptimo ſim. phar. capi. de melliloto. Mellilotū mirte eſt virtutis. habet enim quid ſtipticū ⁊ diafor at digeritq; plus enim in eo eſt calide ſubſtātie q̄z frigide. Auic. ſecūdo libro capi. de melliloto. Mellilotū eſt flos plante coloris palee: in quo eſt figura lunaris cum raritate ſua: quandam habens duriciem. Et ex eo q̄dem aliud eſt album: ⁊ aliud eſt citrinum. ⁊ ex eo melius eſt quod eſt durius: ⁊ cuius color ad albedinem parumper declinat: ⁊ ſapor eius amarior ſentitur: ⁊ cuius odor eſt manifeſtior. Et idē auc. Diaſ. melius ex eo eſt in quo ē croceus color ⁊ eſt acutioris odoris: q̄uis eius odor in p̄cipio ſpecies ipſius ſit puus ⁊ debilis: ⁊ ſit in colore ei⁹ color fenugreci. Eſt calidū in p̄mo: ſiccū in eodē ⁊ ad vltimū eſt compoſitum: ⁊ eſt ipſius caliditas dominatior frigiditate eius. Et idem auc. Diaſ. eſt equale in caliditate ⁊ frigiditate: ⁊ eſt in eo ſtipticitas pauca cum reſolutione: ⁊ ꝓpter illud digerit. Et idem auc. Diaſ. eſt liquefactiuum ſuperfluitatum. Et alij direrūt q̄ ſuccus eius cum careno remouet dolores: ⁊ eſt reſolutiuuz: ſubtiliatiuum: ⁊ confortatiuum membrorū. Poſſe. Unuz decoctionis eius ꝓfortat ⁊ ventoſitatem incluſam expellit: opilationem renum ⁊ veſice aperit. ſemen eius in brodiū poſitū ipſum facit boni ſaporis ⁊ boni odoris. Itē ſi manus alicuius vngāt ſucco melliloti: audacter ⁊ ſine leſione poterit portare ferrum ardens intra manus. Et potiſſimum eſt mellilotum ad emorroidas: cancrum: ⁊ fiſtulam. Sciendum q̄ eius operatio eſt contraria operationi camomille: q: ſuffumigatio eius facit ad impregnationem ⁊ retentionem fetus: ſed ſuffumigatio camomille operatur contrarium: ⁊ p̄hibet impregnationem: ⁊ facit abortiuum. Sera. auct. Diaſ. Mellilotū eſt ſtipticum ⁊ mollificatiuum apoſtematum calidorum: ⁊ maxime apoſtematū oculorum: ⁊ ani. ⁊ teſticulorum: ⁊ quando coquit̄ cuz rob ⁊ fit cum eo emplaſtrum: ⁊ forſitan miſcetur cum vitello ouī: aut farina fenugreci: aut ſeminis lini: aut pulueris molendine: aut cum papauere ſoluz cū aqua: conuenit vlceribus que nominant̄ faul: ⁊ q̄ miſcetur cuz bolis qui aſportant̄ de terra que dī hotam: aut miſcentur cuz eo galle ⁊ diſſoluunt̄ cū vino: ⁊ liniunt̄ cum eo vlcera humida que fiunt in capite: curat ea. Et ponit̄ coctū ⁊ crudum in vino cum aliquo illorum que dixim⁹ ſuppoſitōm: ⁊ ſedat dolorem eius: et q̄ exprimit̄ ab eo ſuccus coctus ⁊ miſcet̄ cuz rob ⁊ diſtillet̄ in aurē alicuius: ſedat dolorez eius: ⁊ q̄q; funditur ſup caput cum aceto ⁊ oleo ro. ⁊ ſedat dolorē capitis.

Diaſ. Mellilotū decoctū cuz vino dulci vl̄ ſemine lini: aut cum ouoꝝ aſſatoꝝ vitellis cōmixtum cataplaſmatibus facit tumentibus oculis atq; matrici ⁊ teſtibus: mitigat etiam auricule dolorem diſtillatū: aut pfuſum cū vino dulci: ſpargit ſimilit̄ omnes tumores mixtū medio ouī aſſi ⁊ polline fenugreci: aut ſeminis lini: aut tritici: aut careni: oīa p̄dicta ad ſanitatem p̄ducit: dolorem ſtomachi cū vino adhibitum mitigat. ſuccus ipſius dolorem auriū tollit. dulcore addito dolorē capitis mixtuz oleo ro. ⁊ aceto ⁊ fomento adhibitum compeſcit. Naſcitur in cāpanea ſimilis fenugreco croceuz habens colorē. naſcitur in calcidonia: ſed vtilius ē oībus acticum.

Auic. Mellilotū confert apoſtematibus calidis ⁊ durꝫ: ⁊ p̄prie cū careno: ⁊ etiā permixtum cū vitello ouī ⁊ farina fenugreci: ſemine lini aut papaueris ſm locum: ⁊ confert vlceribus humidis: ⁊ p̄prie linitū cum aqua: ⁊ cū alio quo deſiccatiuorum appoſito cum eo q̄ō ſit ſicut galle: et lutum leue et lentes. Et confert apoſtematibus auriū: ⁊ doloribus ancharuz ſuppoſito emplaſtro ex eo cum careno: ⁊ reliquis que dicta ſunt. Et diſtillatione facta in eis ex ſucco: et eius iuuamentum in doloribus eſt velocius. Ex ipſo quoq; fiunt embroce ⁊ ſedant ſodam. Et confert apoſtematibus oculi facto emplaſtro ex eo cum careno: ⁊ cum eis que dicta ſunt: vl̄ decocta cum vino. Et confert apoſtematibus ani ⁊ teſticuloꝝ facto emplaſtro cum eis que dicta ſunt. loco eius ponit̄ quantum eſt pondus ipſius de camomilla aut eius mediū de folijs fici.

Alima .i. vngentū.
Alimgath. i. radix granati ſilueſtris.
Alimiaari .i. argentum.
Alimizum .i. aqua de raſon.
Alinon .i. acer arbor.
Alintiſac .i. apoſtema in palpebro cum pruritu quod firſen oculi vocat.
Alinziſar. i. vt fiat foramen vt foramen vuee.
Alinarat .i. litargirum.
Alinmati .i. turbatio in aere.
Alioeb idem.
Aliobene .i. caſeus.
Alippiades mezereon herba catholica laureola idē: cui⁹ ſemē cocognidiū dī ſm quoſdaz: ſz falſo ſed quid eſt cocognidiuz. l. l. cocognidium.
Alipta eſt quedā confectio que quia muſcum recipit dī alipta muſcata.
Aliptidemente .i. rape.
Alipreni .i. inguina.
Alipodus .i. camelea.
Alptis .i. alipta.
Alppa idem.
Aliqua .i. alica.
Aliſcus eſt inſtrumentū medicoꝝ: ⁊ eſt illud quo inijciunt̄ liquores in aurem.
Aliſon tantū diſtat a rubea tinctoꝝ quantū ramis ⁊ folijs minoribus nomen accepit: q̄ a cane morſus rabiem ſentire non patitur. ab Auic. dī alguaſcen: ⁊ qd ſit. l. l. alguaſcen.
Alſina .i. fiſtula paſtoris.
Aliſtocos .i. criſtere.
Aliſtumbre eſt cum quis bene digerit.
Aliſmen: aut perdition: aut perthemon: aut ſideritis: aut eraclea: aut conueſten agreſte: aut liba notida: aut poliominon. i. paritaria ſm Diaſco. Ubi notandum q̄ Diaſc. conſueuit adducere omnia nomina quibus nominantur alique plante apud diuerſos: q̄uis non ſunt eiuſdem nature vt facilius cognoſcant̄ vbiq; ꝓ qua. l. l. alimen.
Aliſta .i. hydropiſis.
Aliſtirgar .i. iſtirgar.
Aliſticat .i. cot.
Aliſſodilidos .i. alkekengi.
Aliſmi .i. auricula muris.
Aliſonitus .i. ſal coſtus de monte.
Aliſtos .i. miliū ſolis.
Aliſtica .i. hydropiſis.
Aliſtis .i. ſpecies trifolij.
Aliſſum .i. aliſon.
Alitinſar .i. dilatatio pupille.
Alitino .i. veritas.
Alitho .i. oportunus.
Alithimum quid eſt. l. l. lohabium.
Alitiſca .i. hydropiſis.
Alitheas .i. cibus ꝓgelatus.
Alina hoc fit de zucaro: ſicut ſiſamum de melle.
Albiad .i. album.

Albitidum abugiliſſe .i. ſecunda ſpēs anebuſe.
Albit .i. oua.
Albida .i. perna.
Albiſbeſach .i. macis.
Albin .i. marubium.
Alcionium ſm Alexandrum idē eſt qđ artis: qđ idem eſt qđ caro marina: ſed ſm Diaſ. eſt ſpuma maris: ⁊ quid eſt. l. l. zebus albach.
Alciomon .i. ſiricon.
Alcima .i. gūma cedri.
Alcibiadon .i. lacca.
Alcila. i. parua puſtula in oꝛe: ⁊ vocaꝫ alcola.
Alcia .i. ſpelta.
Alcionetus .i. veſpertilio auis.
Alcidi .i. ceterac.
Alchicban .i. cibus ꝯgelatus.
Alchuran quid ē. l. l. biocan.
Alchiſab .i. canna.
Alchunda vel alchanna. i. puluis vñ tinguñt vn gule: ⁊ quid eſt. l. l. alcanne.
Alchiſac. i. mice panis prius friꝛe in oleo: deide poſite in melle ⁊ friꝛe cum eo.
Alchir .i. furnus.
Alchichij .i. argille ſubterranee.
Alchiraſtrum .i. carbones.
Alcilolata .i. granata ſilueſtria.
Alchimar .i. pix liquida.
Alchilac eſt pondus ponderans grana tria oꝛdei
Alchiſira .i. dꝛagantum.
Alchimeta .i. aſma.
Alchunthar .i. gūmi tapſie.
Alchit .i. aſſa fetida.
Alchirmabe. i. vlcera nigra melācolica: que ſūt ad ſanandum difficilia: ⁊ eſt impetigo.
Aldic .i. febꝛis ethica.
Aldibie .i. gluten.
Alficam. i. granū viride quod inuenīt apud nur ſiam. l. l. granuz viride.
Alfita. i. ſanc: ⁊ ſi dicas ſanick non peccas: ⁊ eſt ſm Gali. li. dinamidiarum: quod fit ſic: oꝛdeum cū ceperit hēre q̄ſi lac mitte in furno cum deſiccatum fuerit a paleis munda ⁊ fac farinā. Et qui dam loco eius ponunt farinā oꝛdei.
Alfirſadu .i. arboꝛ celſi.
Alfirſedij. i. ſpecies moꝛe que eſt dulcis.
Alfi .i. moꝛphea vl albaras
Alfius .i. pſillium.
Alfia .i. merulus auis.
Algidon. i. cardiaca: vel dolor coꝛdis.
Algifedi .i. panniculus.
Algia. i. dolor coꝛdis vel ſtomachi.
Algingiati .i. caſſia lignea.
Algir .i. calx.
Algibar ē ſpēs argille de q̄ fiunt vaſa.
Algithira .i. dꝛagantum.
Algiſtros .i. ppoleos.
Alhuzema .i. lauanda.
Alhiati .i. genus lacticinioꝛ.
Alhigati idem.
Alhimia .i. alcanna.
Alhilmera. i. accualibus: vel acupectalis: vel clipealis. i. cartilago que peruenit ad cōpoſitionez epigloti.
Alkilkil .i. granatū ſilueſtre.
Alkimia. i. alacris: vl alacrem faciens: qñ de futura ſpe letitiam infert.
Alkiomon .i. ſpuma maris.
Alkiſtus .i. papauer.
Alkidan. i. pix liquida: p q̄. l. l. bictan.
Alkiſmum eſt nomen cuiuſdā ſerpentis.
Alkidach. i. in quo inuoluunt capilli vel manus vel aliquod membꝛum.
Alkimiſtarum .i. carbonus.
Alkilare .i. ſemina vue.
Alkibat .i. terbentina.
Alkilibat idem.
Alkindi .i. vitrum.
Alkir .i. hernia.
Alkiſin eſt ſuperioꝛ pars nariū. ſ. vbi eſt deſtructio olfactus.
Alkil .i. kilkil.
Alkilat eſt pondus triū granoꝛ oꝛdei.
Alkien. i. belua: ⁊ eſt aial quoddam.
Alkit .i. carbones.
Alkilkil .i. mirabolani citrini.
Alkilil .i. kinbil.
Alkimamatar .i. marubium.
Alkiſime .i. paſſe ſine nucleis.
Alkitimi .i. altea.
Alkit .i. radix altee.
Alkiba. i. ius colatum de aceto: ⁊ dicitur q̄ eſt cibus factus de aceto ⁊ croco.
Alkibit .i. ſulfur.
Alliamum ē q̄dā ſpēs calamenti.
Aliada .i. polium.
Allium quid eſt. l. l. taum.
Allium agreſte quid eſt. l. l. quam ſupꝛa.
Allium ſerpentis quid eſt. l. l. vt ſupꝛa.
Allium poꝛꝛinum quid eſt. l. l. vt ſupꝛa: ⁊ litteraz turach.
Aliatum .i. edera.
Alhotica .i. retentiua.
Alli .i. acetum.
Almiaſiche .i. maſtix.
Almiachaſif. i. tertia ſpēs ethice: in qua apparet forma que eſt in decrepitis.
Almirogarus dī a garo quod eſt liquoꝛ: ⁊ almiꝛon quod ē ſalſum: ille liquoꝛ ſalſus.
Almirenne .i. res ſalſe.
Almiron .i. ſalſus.
Almiſmar. i. nodus rotundus filis capello.
Almiſmoꝛ .i. clauꝰ.
Almina .i. folia mirti.
Almiſe .i. muſcus.
Almitaſa. i. eminentia vlceris vel oculi.
Almitaſar .i. dilatatio pupille.
Almiſſafaca. i. oblongū multū vtcūq; planū.
Almimiran .i. celidonia.
Almimiram idem.
Almizadir .i. ſal armoniacū.
Almilis .i. grana ſolis.
Almiſeti. i. vinū coctū vſq; ad tertiam.
Alphita .i. alſita.
Alſine .i. auricula muris.
Alſiracoſt .i. māna.
Alſigibar eſt ſpēs argille de q̄ fiunt vaſa.
Alſicelios .i. ſiſeleos.
Altit. i. medicina inda filis hermodactilo.
Altimategi ſunt q̄dam vene.
Altica montina .i. laſar.
Altich dulcis. i. aſa dulcis: eſt enim aſſafetida et eſt dulcis.
Altib idem.
Altiſima .i. almea.
Altinagi .i. perdix.
Altibic .i. ſquinantum.
Altili .i. fructꝰ thamariſci.
Altiomium. i. ſpuma maris: ſed falſo: quoniā debet dici altionum: vt ſupꝛa in littera altionum.
Altimat .i. antimonium.
Alnundo badaſter .i. leuiſticum.
Aluia. i. de zucaro: ſicut ſiſamum de melle.
Aluifidabegit .i. genus cibarij.
Alzinglati .i. caſſialignea.

Alzil .i. calx.
Alzima est flos eris: vel es vstum.
Alzim .i. indicus.
Alzemgiati .i. cassialignea.

Cap xxxii.

Aloa vel agalaym. i. arbor suauissimi odoris. vñ gre. sic nominatur. ara. vo hoad. latine lignum aloes vel xiloaloes. Aloa dī eo q lignū tale altaribus adolet. reperit aūt in magno flumine superioris babilonie: cui coniungit fluuius paradisi. Unde quidam dicunt q impulsione fluuij ab arboribus terrestris paradisi conducitur: nullus tñ huiꝰ arboris ferit vidisse originem. Alij dicunt q in acuminibus montium suprascriptoꝝ locoꝝ circa p̄dicta loca existentiū oriat hoc lignum: ꝛ impulsu venti: aut tēporis vetustate cadit in fluuiuz Est ca. ꝛ sic. in secundo gradu. ¶ Sed sciendum q sunt aliqui deceptores qui accipiunt radices camelee in montibus amalfie: ꝛ quoniā videtur assimilari vtcūqz in colore: pondere: ꝛ sapore cum ligno aloe: sophisticant ipsas ponendo in vino ebu litionis pulueris ligni aloes per aliquos dies: qō deo ꝛ hominibus abominabile est: quoniaz camelea multum laxatiua est. lignum aloes vero est stipticum. ꝛ camelea de se nullum bz odorem: sed lignum aloes est suauissimi odoris. Cassius felix capi. de ligno aloes. Lignum aloes tribus modis est. Uno modo fit in q̄dam regione: ꝛ dicitur caume. Est aliud qō fit in insula indie maioris: ꝛ vocatur cumar. Tertiū oritur in ādā regione indie ꝛ dicit fales. Lignū tñ aloes vī ca. ꝛ sic. in secundo gradu. Eligendum autem est lignuz aloes qō non est coctum in aqua: nam arabes faciunt ipsuz bulire in aqua: ꝛ illa aqua vtuntur ad multa commoda. tale ergo lignum amisit spiritum: ꝛ paucā aut nullā bz

Bera. li. aggre. capi. de ligno aloes auc. Diaſ. Lignū aloes est lignū qō fertur ab idia: ꝛ terris arabuz ꝛ habet corticem velut corium: cuius odor est bonus: ꝛ in cuius sapore est amaritudo ꝛ stipticitas ꝛ masticatur vt bonū iferat odorem oꝝ. Et in arabia non nascitur ex plātis eius aliqd. vez lignuz quod ibi nascitur ꝓpinquat aliquibus speciebus eiꝰ. Et q̄zuis plures eiꝰ species sint in idia: vna tñ ex speciebus eius bz cōmunitatē cū eis in hoc nomine: adeo q non dignoscitur per hoc nomen sicut si nomines mirobolanos nigros indos. ꝛ reperitur ex ligno aloes etiam i insula que dī furinda in india: ꝛ melius ex eo est nigz: trahens ad varium colorez: habens multā aqueitatē: duz: graue: grossum: in quo nulla est albedo: ꝛ qō remanet multum sup ignē: post ipsū est induli: ꝛ est ipsum nominatum a terra indie: que dicitur mindel: ꝛ post ipsum est scissi: ꝛ est de bonis speciebus ligni aloes: ꝛ submergitur in aquā pp sui grauitatem ꝛ humiditatē. Et ex isto eodē meliꝰ est grossū in quo ē aqueitas multa. Et post ē abione: ꝛ ē minoris bonitatis q̄z scissi. Sed cū hoc melius ex ligno aloes ē indū: ꝛ post ipsū ē sufere: ꝛ signum in hoc ē q in ipso ē aliquātulū luti: q: sepelitur i terris syri: ꝛ post sufere ē tuti. ꝛ sunt eius due spēs q̄z vna dī cachile: ꝛ ē melioꝝ altera: ꝛ alia est sufere: ꝛ est minoris bonitatis: ꝛ post ipsum est seni: ꝛ in eo est superfluitas humida: ꝛ ipsum est minus bonum q̄z sufere: ꝛ post est albe quod defertur ex terris sufere: ꝛ est similis speciebus ligni aloes: p̄ter illud de syri: ꝛ post ipsum est alcheboleb: ꝛ est in maioribꝰ frustis q̄z aliquid aliud ex ligno aloe nā ex ipso fiunt postines ꝛ tabule. ꝛ dicunt q lignuz aloes inciditur ex arbore sua: ꝛ sepeliunt per annum vnum: corroditur ergo a terra quod non ē lignum aloes purum: q: de puro non minuit terra aliquid. Et dicunt q ramuli ex arboribus ligni aloes indi franguntur in terris illis ꝛ cadunt i fluminibus ꝛ currunt cum eis: ꝛ deferuntur per regiones. Et dicunt q alkirina est fructus eius arboris: ꝛ figura eius ē sicut pip minutū: nisi q: ē coloris rubei: ꝛ noīatur piperella. Et melius ex īdo est nigrū trahens ad varīū colorem: habēs multā aquositatē: graue: durū: ꝛ grossum: in quo nulla est albedo: ꝛ quod remanet multū sup ignem: ꝛ submergitur in aqua pp sui bonitatem ꝛ grauitatem. Et ex isto eodē melius est grossuz in quo est aqueitas multa. Et cognoscitur indū: q: in ipso ē aliquātulum luti: ꝛ hoc ideo: q: sepeliunt ipsuz in terris suis. Et idem auct. Atabari. Est calidum ꝛ sic. ꝛ stipticum. Et idē auct. Rasis. Est cali. ꝛ sic. Et idem auct. Jsaac aben. ara. Est ca. ꝛ sic. in secū do gra

Auicē. li. ij. ca. xiloaloes. Xiloaloes est ca. ꝛ sic. in secundo gradu ꝛ est subtile aperitiuum opilationum: frangitiuū ventositatum.

Posse. Lignuz aloes valet contra debilitatē cordis: stomachi epatis: ꝛ cerebri: contra cardiacam: contra retentionem menstruorū: ꝛ contra omnes passiones: ꝛ debilitates cordis potissime ex frigiditate: vinuz decoctionis eius digestionem confortat: ꝛ stomachum infrigidatum calefacit: ꝛ si abominabile fuerit: ponatur parum ligni aloes integri in vino p noctem: mane vinum exhibeatur. suffumigium ex eo factum ꝛ receptum inferius a muliere per embocum prouocat mēstrua: ꝛ suffocationes matricis medetur: similiter trifera magna sūpta cuz decoctione ligni aloes menstrua ꝓuocat. fumus eiꝰ p nares receptꝰ cerebrū cōfortat. silr si accipitur pulus ligni aloes: ꝛ gariofilorū: ꝛ ossis ō cor de cerui: ꝛ conficiūt cū oleo: ꝛ inungat caput galli: in die illa ꝛ nocte non cessabit cantare. Cassius felix: lignū aloes ꝓfortat stōm ꝛ oīa mēbra interiora: supfluā corporis būiditatē expellit: marime de stō vēziositatē dissoluit opilationē aperit: vētrem constpat: fluxui vnie repugnat

Bera. Lignū aloes est competens multū hūtibꝰ egritudines in epate: ꝛ ad dissinteriam ꝛ sedat dolorez lateris: ꝛ est ex fumigijs bonis: et dat ex eo aureꝰ. i. ꝛ remouet putredinē a stō ꝛ cōfortat ipm: ꝛ qñ bibit cū aq̄ ꝓfert dolorē lateris: ꝛ epatis: ꝛ vlceribꝰ intestinoꝝ: ꝛ tortiōibꝰ vētris Et idē auc. Atabari. Lignū aloes stringit vētrē ꝛ corroborat visū ꝓpter vtutē stipticā que est i eo cū aromaticitate: ꝛ ejcit supfluitatē būiditatum corruptarū acorpe. Et idē auc. Ras. Lignū aloes est bonū stō humido. Et idē auct. Jsaac aben arā Lignum aloes est bonum cerebro: ꝛ fortificat viscera: ꝛ expellit supfluitates humidas: ꝛ facit descendere flegma a cerebro qñ fit suffumigatio cuz eo: ꝛ maxime illud flegma qō generatur ex vaporibꝰ ascēdētibꝰ a stō: ꝛ expellit vētositates: ꝛ aperit opilatōes: ꝛ stringit ventrē: ꝛ ꝓhibet fluxum vrine q fit a frigore ꝛ debilitate vesice: ꝛ bz bonū odorē: ꝛ aromatizat os. Et qñ bibitur ex eo. z. i. s. expellit humiditatē corruptā q̄ ē i stō: ꝛ corroborat stōm: ꝛ ꝓfert būti egritudinē in epate suo: et ad dissinteriā: ꝛ sedat doloꝝ mēbroꝝ

Auic. Lignū aloes redat doloꝝ mēbroꝝ mouet supfluitates humiditatꝫ: ꝛ ꝓfortat viscera: ꝛ ꝓhibet iram et masticatio eiꝰ facit oris odorē bonum: ꝛ ꝓfortat neruos: et acgrit eis vnctuositatē subtilē: ꝛ confert cerebro valde: ꝛ ꝓfortat cor et letificat ipsum Et si bibat de eo. z. i. s. remouet būiditatē putrefactiuā stōi statim: et ꝓfortat ipm: et ꝓfortat epar et in ipso ē vtus ꝓstringēs naturā: ꝛ confert dissinterie melancolice. Et idem in de viribꝰ cordis dicit q ꝓfortat cor.

Aloarar .i. iuniperus.
Alobaŋ est genus piscis.
Alob .i. gentiana.
Alcrocta est mutatio coloris oculi.
Alocaceralcastio: .i. pumex.
Alocobri .i. ciconia.
Alodoch idem quod supra.
Alocuen .i. herba cotule fetide.

Cap. xxxiii.

Aloe grece ⁊ latine. ara. vo fabet: vel cantacarmar. Aloe fit ex succo herbe q̄ aloen dī q̄ herba nō solū in india: psia: ⁊ grecia reperīt: vex ēt i apulia. Aloes tria sunt genera: epaticū: succotrinū: ⁊ caballinū. Modus aūt factōis eiꝰ diuersimode credīt. qdā dicūt q herba ipa terīt ⁊ succꝰ extrahīt: ⁊ ad ignē ponīt quousq̄ buliat: ⁊ postea ponīt ⁊ exiccat. illud. n. qō superius colligīt pus appellat succotrinū: qō i medio minus purū ē. epaticū dī qō i fundo feculētū vocat caballinū. Alīq asserūt aloes diuersas maneries fieri ex herbis diuersis: nō genere: sed bōnitate: ex qbus iste tres maneries fiūt aloes. Alīj dixerūt q aloes tribus modis ē: vnū rubeū de q̄ dā insula indie q̄ dī scotra. aliud ē nigr q̄ō ē de ꝑsia. aliud citrinū: ⁊ fit in arabia: qō oībus laudabilius ē scotrēse: p̄cipue si fuerit plucidū ⁊ rubeū q̄si color: epatis: citoq̄ frangibile: ⁊ odorifer ⁊ amarissimū: ſz ꝑma optimo melior. Discernīt aūt qō ē optimū succotrinū ex citrino colore seu ruffo: ⁊ p̄cipue cū frangitur: eiꝰ puluis apparet q̄si pulus croci: ⁊ qō leuiter frāgīt: nec sit fetidū: nec valde amar. Epaticū autē colori epatis assimilat. ſ. qō est subnigruz: ⁊ hincinde hz foramina vt ora venar: ⁊ obtusam hz substantiam: ⁊ nō claram. Caballinum autem est nigrum ⁊ obscuram: ⁊ feculentam hz substantiam amarissimam: ⁊ horribilez ꝑtendit odorem: quia valde fetidum est. Sed attende q illud qō de natura sua est aromaticum quāto est aromaticius tanto melius. Et quod est fetidum quanto fetidius tanto melius. excepto aloe. Similiter omne quod dz habere aliquem saporē quanto in suo sapore est intensius: tanto melius: excepto aloe. nam cum sit de natura rer amaritudinem habentium: quāto minus amar: tanto laudabilius. Et est sciendum q q̄ aloe simpliciter ponitur: pro succotrino intelligitur: lz ꝑm Alexandrum intelligatur ꝓ epatico. Gera. lib. aggre. capi. fabet. aucto. Diasc. Aloes fit ex plāta que hz folia similia foliis squille: in quibus est humiditas viscosa multa: tenax: adherens manui: ⁊ sunt latiora foliis squille pax ⁊ quasi rotunda: ⁊ indurātur ⁊ inclinant ad posteriora: ⁊ sunt in eis spine que egrediunt ab eis breues ⁊ rare: ⁊ hz stipitem similem stipiti affodillorum: ⁊ tota herba habet odorem grauem: ⁊ saporem amarum multum: ⁊ radix eius est vna similis cannicule lignee. Nascit multū in india: ⁊ in terris arabuz: ⁊ in terris dictis atima: ⁊ i maritimis ⁊ ripis ⁊ insulis que dicunt ancoras: ⁊ non solum eius gummi ē ornamenti magni: ſz etiam flos eiꝰ nam quando terunt ⁊ ponunt super vulnera: faciunt ipsa adherere. Et aloes sunt due species: q̄rum vna est arenosa: ⁊ est fex: ⁊ alia est epatica. Aliud autem aloe quod melius est ē illud quod ē glutinosum non habens i se lapides: splendiduz ad rubedinem declinās cito frangibile: ⁊ fortiter amar: ⁊ q̄ super ipsū anhelat cito humectat: habens odorem bonum: ⁊ velut aromaticū: ſz illud quod est nigrum: durum ad frangendum: ē alteratum cum gūmi: sed ipsum descernīt ꝑ saporem amaritudinis: ⁊ per odorem fortē: ⁊ qō non frangitur digitis: neq̄ separatur i partes minutas: ⁊ qō manibus retētū nō coheret. Et quidaz sunt q admiscent ei acaciam. Et idem aucto. Rasis. Radix huiusmodi plante vulnerat: ⁊ egreditur inde lachrymis qui colligitur: ⁊ folia eius conterunt cum tota planta ⁊ exprimīt succus qui desiccatur ⁊ reponīt. Et idem auct. Gali. Sapor eiꝰ ē amarus amaritudine fortī cum stipticitate: Et virtus eius est que calefacit in principio secundi gradꝰ: ⁊ siccat in tertio: ⁊ incarnat ⁊ abstergit abstersione fortī. Et idem aucto. Rasis. Aloe ablutuz ē plus laxatiuū q̄z non ablutū. In ablutione enim amittitur de laxatiua virtute satis: ⁊ elongat ipsuz ablutio adeo a virtute medicinaz quousq̄z non calefaciat. Salie. vj. sim. phar. ca. de aloe. Aloe hec quidē herba nō nimiū oritur apud nos. que aūt i magna syria nascīt aquosior ⁊ debilior: virtute est vsq̄z adeo in tanta siccitate nata ē: vt cōsolidet vulnera. In calidioribus vo regionibus: quarū est ꝑfunda syria: ⁊ arabia multo melior est. optima aūt ea que in india cuꝰ hic liquor est. Hinc quidē affertur hoc pharmacum quod aloe appellatur vtilitatē multis ꝑbens ex eo q̄ sine mediocritate siccat. Est aūt non simplicis nature: sed sicut gustus testatur: stipticat simul ⁊ amaricat: stipticat qdē mediocriter. Est āt vehementer amarū: soluuntur etiam ventres ex pharmacijs eius que vocatur effocalia: vnde palam ex dictis: siquidem meminimuꝰ demōstrationum in q̄rto sermone: q̄ tertie quidem abstantie est siccantiū pharmacoz. calefacientiū vo vel p̄ime intense: vel secunde remisse. Dixtioni autem siue huiusmodi virtuti attestant; ⁊ particulares operationes. Est enim customacuz pharmacum sicut ⁊ aliquid aliud: ⁊ vlcerum solidatiuum.

Jo. mes. cap. de aloe. Aloe ē de sublimioribus medicinis ⁊ melioribus: habens p̄rogatiuam super alias medicinas. Nam q̄ q̄z intentio vniuscuiusq̄z solutiui sit ꝑm plurimuz debilitare virtutes: ⁊ mēbra que sunt mine re virtutum. hec tamen intentio cadit ab aloe: q: nō solum non nocet: immo inuenitur ad confortationem mēbroz debiliū addere. Est tamē ad vnū nocium: quia aperit orificia venaz apertione sāguinem manare faciente: ⁊ ipsum est aliaz medicinarum solutiuaruz rectificator bonus: ⁊ ꝑpe cū eis cōmixtum. Tria sunt in eo in quibus cadit correctio: quoniā est de tarde solutionē facientibus quare oz q̄ sumens ipsum cibari differat. Et secundum est: q: sua operatio non multum extendi tur in corpore: vir pertransiens epar: nisi in quantitate exuberet. Et tertium est: q: venarum aperit orificia apertione sanguinem manare faciente Et nos obuiamus his tripliciter rectificando ipz Unde acquirim⁹ ei citā ⁊ facilem operationē cuz specibus alefangie subtilibus ⁊ acumen hūtibus sicut cuz mace: nuce muscata: cinamomo: spica: calamo aromatico: cubebis: squinanto: assaro: mastice: ⁊ gariofilis: de quibus sint ꝑtes eq̄les ⁊ croci pars. ſ. que buliant in sexcuplo earum aque vsq̄z ad tertiam eius cum facilitate: ⁊ accipe ꝑ qualibet libra illius aque aloes. z. vj. ⁊ ꝑmitte siccari in vmbra prius: ⁊ ꝓfice exiccationem eius in sole. Acquirimus aūt ei vt extēdatur ad partes remotas cū rebus que addunt in vigorē eius: sicut colloquintida: turbith: ⁊ similia. Remouemus autē ab eo nocumentum qō imꝑmit in venis rectificando ipsum cū admixtione bdellij: draganti: masticis: ⁊ similiū. ⁊ aliq̄ sunt i eo ꝑtes imunde: quare ē conturbans: faciens dolorem ventris: ⁊ nocēs stomacho ⁊ epati: ⁊ resolutēdo laborē imꝑmit

in stomacho ⁊ viscerib⁹:⁊ aliqñ facit solutõe exire sanguinẽ:⁊ maxime nocens est emoꝛoidalibus et ano. Et nos rectificamus huiusmodi lauando lauatione: qua partiũ immũdarũ fiat abstersio:⁊ infundendo in aquis specierũ supradictarũ:⁊ adiungendo ei quod cito lubricare faciat:⁊ nihil est tã magnificũ ex rectificatib⁹ sicut bdellĩ ⁊ dragãtũ:⁊ si sup ipm bibatur aqua oꝛdei cũ oleo nucum aut aqua decoctionis passularũ cũ aqua tepida: ⁊ mel trãsmutat audaciam eius a coꝛpe. Eligendum est aũt aloe qõ laudaꝫ in qnqꝫ pprietatibus coloꝛe: odoꝛe. sapoꝛe: ponderе:⁊ substãtia. In coloꝛe vt sit coloꝛis citrini declinans ad rubedinez in quo fit claritas:⁊ sit in eo densitas:⁊ si sit in'coloꝛe sicut ẽ coloꝛ epatis declinauit ei⁹ bomtas ab illo qui est clarus. Et oꝛ vt sit odoꝛis boni ppꝛij nõ extranei acqsiti p adulteriũ.⁊ sapoꝛ eius sit in primo gustu dulcis declinans ad amaritudinez: ⁊ sit ponderе leuis:⁊ quãto leuioꝛ: tanto melioꝛ:⁊ sit in substãtia sua abilis ad frangẽdũ. Sophisticе. n. lauant cũ lauatiõe qua ptes eius imunde et grosse separentur: deinde lauant in aqua maris ⁊ pauci croci lauationib⁹ pluribus acgrentes ei per hoc luciditatem ⁊ coloꝛẽ citrinũ:⁊ odoꝛẽ bonũ: verũ odoꝛ deoccultat fallaciam. Est. n. ca. cõplexionis in ☞ Posse. purgat coleraz:⁊ flegmã: visuz clarificat scõdo: sic. i. iij. opilationẽ splenis ⁊ epatis aperit: menstrua proꝛocat: superfluitates circa pudenda si sint ex frigida cã extergit:⁊ scabiẽ curat. Coꝛp⁹ discoloꝛatũ coloꝛatũ reddit. ꝯ scabiẽ:⁊ putredinẽ pudẽdoꝛũ ⁊ pꝛuritũ digitoꝛũ q fit ex seꝛtionib⁹. Aloe cuz aceto confectum:⁊ sic inunctuz valet. Contra arteticã: deꝫ cum succo bardane. Contra alopiciã: ⁊ casum capilloꝛũ in foꝛtissimo buliat aceto radix olive vetuste:⁊ postea colet:⁊ in colatura ponantur due ptes farine lupioꝛũ amaroꝛũ:⁊ tres aloes q simul conficiantur:⁊ addatur puluis stafisagrie:⁊ mungatur caput p discriminalia. Aloes puluis optime distẽperat⁹ cuz vino albo ⁊ aqua roꝛ. multũ valz ad pꝛuritũ oculoꝛ. Suppositoꝛũ fcm ex trifera magna cũ puluere aloes ⁊ mastice pꝛocat mẽstrua. ☞Puluis eius cũ melle dat⁹ lumbꝛicos interficit. Et cum succo persicarie aurib⁹ instillatus: ver mes necat. ☞ Dias. capi. de aloe. Uirtus est ei stiptica:⁊ medi ocriter ca.⁊ sic nimis ventrez mollit: purgat putredinẽ ⁊ coleram ⁊ flegma deducit stomaticis: ⁊ epaticis maxumũ adutoꝛiũ est:⁊ sanguinez reiicientibus subueniꝛ: ictericis medetur mixtus cataꝛticis stõm repaꝛat:⁊ cõfoꝛtat vulnera naturaliter sicca adhibitum curat: vulneribus post sutuꝛam opitulaꝫ:⁊ cõdilomatibus: fluxũ sanguinis vulnerũ sistit: frigia fimiendo detergit. melle addito oẽs liuoꝛes tollit: pꝛurigiñẽ oculis amputat doloꝛem capitis solutus cũ aceto ⁊ oleo roꝛ.⁊ frõti limitus lõgius arcet: vino addito capillis fluentibus occurrit. fauces ⁊ ginginas:⁊ oia vulnera oꝛis saluberrime curat. Aliq post cenam bina vl trina grana ad ciceꝛis magnitudinẽ deuoꝛãt: qñ coꝛpus ꝓcurat:⁊ esca nõ corrũpit:⁊ si sitis aderit extinguiꝫ. Extrinsec⁹ illinitum efficaciꝫ stringit stõ. super oia valet: vulnera q difficile cõgluti nantur sanat:⁊ maxime circa anũ ⁊ veretrũ. Junat ⁊ ad iflatiões ibidẽ factas. cũ aqua solut⁹ glutinat plagas:⁊ ad oꝛis vel naꝛiũ vel oculoꝛũ iflationes sic facit oia repꝛimit: digerit:⁊ pjicit.

Gali. Aloe sanat difficile cicatrizabilia vlcera:⁊ pꝛsertim q in ano:⁊ pudendis. Cõfert ẽt flegmoni coꝛũ collectũ cũ aqua. eodem quoqꝫ mõ vulnera solidat. Confert vtenti filiꝛ in flegmonib⁹ qui in oꝛe ⁊ naribus ⁊ oculis: etenim repercutere simul ⁊ ꝓsumere natus ẽ: necnon ex purgare paulati iquãtũ ñ ẽ molestũ mũdis vlceꝛi. ☞ Jo. mes. Aloe solutiõe educit coleram b⁹.⁊ flegma:⁊ mundificat caput ab eis:⁊ stõm:⁊ ꝓfert inuamẽtum magnũ doloꝛibus coꝛũ:⁊ ꝓfert etiam inflationi stomachi:⁊ siti ⁊ doloꝛi eius ex colera factis.⁊ qui assiduat acceptionem eius diebus cõtinuis: nõ videbit in coꝛpoꝛe suo ⁊ in instrumẽtis sensuũ eius egritudinẽ: q nõ sit abilis sanari:⁊ pꝛeseruat a putrefactione: ita q ẽt cadaueꝛa:⁊ ppꝛie mixtũ cũ mirrha ⁊ mixtũ cũ sanguine draconis ⁊ mirrha sanat vlcera putrida ⁊ mala. exiccat. n. sine moꝛdicatõne. Et ablutio infusionis eius in vino cum aqua roꝛ. aut succo feniculi depurato abstergit oculos: et addit in visu:⁊ stringit lacꝛymas:⁊ ipsum qdez acuit sensum:⁊ rõnem ⁊ ꝓfert epati:⁊ aufert ictericiam: nocet tñ emoꝛoidibus:⁊ anoꝛ: q⁹ꝓpter caueant ab eius acceptiõe patientes lesione in ipsis Caue id dare tẽpoꝛib⁹ frigoꝛis: excoꝛiat. n.⁊ solutione educit sanguinẽ. Quãtitas q põt admini strari ex eo ẽ ab aureo. s. vsqꝫ ad. z. ij.⁊ in ifusionibus ab aureo ☞ Gera. autẽ li aggre. capi. .i. vsqꝫ ad. z. iij. pꝛio multa dicit ꝺ aloe: q̃ oia sunt de mente Dias. Gali. aut aliꝛuz hic implicite vel explicite tacta quare ꝓpter bꝛeuitatẽ ea hic ponere omitto.

Aloes sigem	.i. aloes epaticum.
Aloes sẽgem	idem quod supꝛa.
Aloes scotoꝛense	.i. succotrinuz.
Aloetis	.i. gentiana.
Allogallice	idem quod supꝛa.
Alohocar	.i. electuaria q̃ lãbunt.
Aloharis	.i. aleharis.
Alohosos	.i. cauda vel os caude
Alohocac	.i. alohocar.
Alolac	.i. spina alba.
Alonomie	.i. aaron.
Alobachia	.i. moꝛb⁹ cõtagiosus.

Alopoturos .i. herba q̃ dr̃ cauda vulpina.
Alopis. i. vulpis: inde alopitia.
Alopotia. i. tinea capitis alba cũ casu capilloꝛuz.

Aloxas	.i. amigdale.
Aloxom	.i. risi.

Alosos. i. locus q ẽ posteꝛius pueniẽs vsqꝫ ad finẽ doꝛsi:⁊ ossiliꝫ:⁊ ossiliũ est os qꝺ coꝛa alanũ in parte anteꝛioꝛi.
Alosin. i. tristitia de pꝛeterito:⁊ facit doꝛmire.
Alosni idem quod supꝛa.

Capi. xxxiiii.

Alosantus idest flos salis et inuenitur i petris nili fluminis:⁊ in stagnis veluti pinguamen aquis supernatãs. Eligẽd⁹ vo ẽ coloꝛe croce⁹: odoꝛe grauis: vnũ hꝫ coloꝛẽ ⁊ piguẽ cũ gustu moꝛdaci: sed q coloꝛẽ rubeuz hz aut glomeꝛosus: iutil'ẽ. vtilis aũt q missus i oleo statim se disoluit. inutilis vo q non facile soluit̃. ☞Hec Dias. cap. alosantus. ☞Plinius cap. alosantus. Alosantus ẽ quoddã pinguamẽ: qꝺ ags stãtib⁹ supernatat. poꝛro exiat coloꝛe croceato. Optimũ ẽ qꝺ i nilo fluuio colligiꝫ hoc. n.⁊ coloꝛatissimũ ẽ:⁊ cũ aliq̃ pinguedine aquosuz:⁊ pene putridũ: põt ergo acriter ⁊ viscide calefacere: ⁊ q̃si sal aliena ꝓsumere. Cassi⁹ felix cap. de alosachne Alosachne ẽ velut spuma q̃ i petris isidet:⁊ pmanet: vires hz si ☞ Posse. Dias. Alosantus sal ⁊ nitruz facit vulneribus fraudulentis ⁊ pascẽtibus vulneribus veretri: pus aurium purgat: caligines oculi:⁊ glaucomata:⁊ albedines cicatricuz detergit emplastris:⁊ cõfectionibus oculoꝛũ miscetur cũ oleo roꝛ. sudoꝛes ꝓmouet: ventrez purgat cum. vi

no:ꝛ aqua potatus: ſed ſtomachuꝫ verat acopis neceſſario miſceꝯ: capillos tenuat: maxime virtꝰ ẽ ei reco:poratiua: viſcida: pirotica: vt ſal. Adulteratur aũt teſta cõfricata:ꝛ alijs rebꝰ: ſed diſcernitur ſolutꝰ aquaſincerꝰ. n. oleo ſolo ſolumꝯ:ꝛ eſt ꝓbabilio:: punguis: guſtũ remo:dens.

Aloſãti — idem quod ſupra.
Aloſagne — eſt ſpecies altionij.
Aloſanegne — idem quod ſupra.
Aloſte — .i. iſopus o:tulanus.
Aloud — .i. lignum aloes.
Alozat — .i. amigdale.
Alouzen. i. herba q̃ vocaꝯ cotꝫa fetida.
Alb:ati — .i. vmbilicus.
Alhozencafron — .i. alumen bonum.
Albouene — .i. caſu.
Albotin — .i. terbentina.
Alboleſten. — .i. carpobalſamum.
Bolam — .i. bedegeſif.
Albobulibe — .i. grane pini.
Albocboen — .i. herba fetida.
Alboege ẽ herbꝫ que oꝛiꝯ i vere i locis marinis ꝛ ẽ ſimilis andachoche plurimos hñs ſtipites:ꝛ eius ſemen ẽ ſicut ſemẽ baucie: ꝺfert ſplen valde
Albolongue — .i. aſpaltum.
Alcoben — .i. terbentina.
Alcozat ẽ aial factũ vt cimer lecti q̃ exiſtit i lectiſ et vocatur ſimiliter igil:ꝛ eſt rubeum:.
Alconoc — .i. plumbum.
Alchobathar. i. vulneratio q̃ fit a ſella cũ qs male equitat:ꝛ alijs ſimilibus.
Alcos. i. tediũ vel triſtitia:ꝛ facit do:mire.
Alcocol: nõ ẽ bene ſcriptũ: ſed ꝺz dicere alcohol ꝛ idem ſignificat.
Alcocofus. i. capita cardinũ q̃ comedunꝯ :ꝛ ẽ bedguar.
Alco:ſos — idem quod ſupra.
Alco:ſof — idem quod ſupra
Alco:de — .i. tucie inde.
Alcomabe — .i. rumex.
Alco:du — .i. aial qõ noiaꝯ feſeſis
Alcodat — .i. luciũ,
Alcobiſſe — .i. panis.
Alcobeis — .i. malua
Alco:ſe — .i. ſpata.
Alco:ombos — .i. caulis.
Alcoſobar — .i. coriandrum.
Alcolad — .i. po:rus.
Alcoton — .i. bombix.
Alco: — .i. cardamum.
Alco:ſa — idem quod ſupra.
Alcozodie. i. nodi q̃ ſunt in collo ꝛ gula:ꝛ ſubaſſelis ꝛ inguinibus:ꝛ ſunt glandule.
Alcozem — idem quod ſupra.
Alco:za — .i. ſtannum.
Alcoap — .i. canilla.
Alcot — .i. cot.
Alcola. i. puſtule albe que in o:e fiũt:ꝛ potiſſime in o:e infantium.
Alco:at ſunt fruſtra ſubtilia q̃ in diſinteria egre/diuntur: q̃ fiũt facta ad modũ cuiuſdam aialis qõ dicitur feſeſis.
Alcho:at — .i. po:rus.
Alchobol. i. puluis ſubtiliſſimus ad oculos.
Alchoboma — .i. rumex.
Alchoel .i. locꝰ iter ſpatulas ſub collo.
Alchochat. i. electuaria que lambuntur.
Alchon — .i. palma ſilueſtris.
Alchoti — idem quod ſupra.
Alchume .i. lignum de quo fiũt lanterne vt os.
Alchochil. i. locus ſub collo vbi iunguntur furcule do:ſo.
Alchoſſos — .i. cauda vel os caude.

Alfofat — .i. rapa.
Alfo: — .i. crocus o:tulanus.
Aſſos ſerpens — .i. co:ſone fo:tiſſimus
Alfos — .i. mo:fea.
Algom — .i. vitriolum.
Alhofar — .i. paſſio inguinis.
Alho:os — .i. amomum.
Alhoſos — .i. cauda.
Alho:ſ — .i. naſturcium.
Alhoiſ — idem quod ſupra.
Alhofal — .i. deſudatio.
Alhocer. i. exco:atiões q̃ fiũt i coſſis ſub aſſellis:ꝛ alijs partibus in ifantibus cũ faſſiantur.
Alboto:um — .i. cotula fetida.
Alholue. i. fenugrecum:ꝛ qdem dicunt qꝺ ẽ maio: policaria.
Alhotoen — idem quod ſupra.
Alhoſmi — .i. inflatio.
Alhohocat. i. electuaria que lambuntur.
Alhonoc — .i. plumbum.
Alhohuoc — idem quod ſupra.
Alhohoneh — idem quod ſupra.
Alhoſelengi — .i. ſquilla.
Alhoꝛſ — .i. naſturtium.
Alkolil grece: ziniar arabice: latine vua.
Allogallica — .i. gentiana.
Allolac — .i. ſpina alba.
Allohleng — .i. lohleng.
Alloleng — .i. loleng.
Alloiſol — .i. ſquilla.
Almodo — .i. bdellium.
Almo: — .i. mirrha.
Amoſus eſt genus cibarij:ꝛ eſt almoſos.
Almodiꝰ. i. iunctura cuiꝰ vnũquodq; oſ hꝫ vacui tates:ꝛ dẽtes ſicut ſerra ꝛ dentes vnus taliter ſũt parati: q̃ alterius oſſis vacuitates igrediuntur:ꝛ hec iunctura vocatur ſenen:ꝛ dercen.
Almonda — .i. rotunditas.
Almo:oſirin — .i. ſanſuccus.
Almotho — .i. medulla.
Almoguardir. i. illa q̃ ꝺdiuntur: vt oliua cappa/ris ꝛ ſimilia.
Almoſos hoc eſt ſicut columba cũ coqꝯ in aceto: vel ſumah: vel agreſta: vel ſucco limonũ: vl̃ granatoꝝ acetoſoꝝ in cuius ventre ponitur menta.
Alimoſoſat — .i. thamarindi.
Almoſaſat — idem quod ſupra.
Alnocati — .i. poſterio: ps capitꝫ
Alſodaira — eſt ſpecies lepre.
Alſodi dicuntur cibi q̃ ventrem inflant.
Alcoſta — .i. filium album.
Alſto — .i. ſinapi album.
Alto:ſili — .i. carui.
Alto:ebuc. i. herba cuius gũmi eſt armoniacum ꝛ eſt ſpecies ferule.
Aluam — .i. pulegium agreſte.
Aluaſet — .i. deſideriuꝫ amoris
Aluanteg — .i. quedam vene.
Aluamiſtus — .i. altea.
Aluad — .i. flos rubi.
Alubari — .i. de plumbo aduſto
Alubuati. i. egritudo accidens ei qui aſſueſſit vt ſuper eum iaccant homines.
Alubtra — .i. ſulfur.
Alucubrem — .i. ſcolopendria
Alluccuben — idem quod ſupra.
Aluden. i. herba de qua fit aſſa fetida.
Aludem. i. in quo ponitur ſiſamus.
Aluegen — .i. pulegium agreſte
Aluem — .i. palpitatio.
Alue — idem quod ſupra.
Aluefen — .i. ſulfurata.
Alues — .i. dulcia.

Alueme .i. ameos.
Alueskalle leguarium. i. dulcia sicut cõfectiones de melle.
Alubumeta. i. variole que nostro idcomate vocã tur coccule.
Aluenbinar .i. balaustie.
Aluisac .i. armoniacum.
Aluise .i. abrotanũ femina.
Aluiasie .i. apostbema calidũ.
Aluitamis yamen. i. aluminis iameni.
Alulbub .i. mercurialis.
Alumpnati ẽ dispositio cũ qua fit homo pessime effeminatus.
Alumfac. i. apa in palpebra cum pruritu.
Alumati .i. cibi cum aceto.
Alumus fructꝰ ẽ circa hortos nascẽs sicut ramꝰ sine spinis: folia babens sicut oliua ⁊ latiora: nascit marinis locis: ⁊ circa hortos. Eiꝰ folia elira mãducãt. ℜ Radices eiꝰ mulsa bibite spasmatis restituunt sanitatẽ: reuma pbibent: ⁊ lac mulieribus prouocant. ℜ Hec Dias.
Alumaie .i. alumen.

Capitulum. xxxv.

Alumen latine. grece

Stipterea. ara. vero sabel: vel alfar. Alumen est vena terre que per nimium calorem in album colorem transducit. Et fit alumẽ in regionibus valde calidis: ⁊ precipue ī locis sulfureis: ⁊ ignitis quod albũ est illud melius: ⁊ acutum: ⁊ salsugini admixtum. quod aũt terreũ est ⁊ feculentũ impurũ ⁊ non bonum: diu absq; corruptione seruatur. Cuius tres sunt species medicine apte. s. stiptereũ: inde stiptereatistis: ⁊ illud ẽ quod dicitur alumẽ iamenũ. ⁊ ista est q̃ dicit alumẽ scissum: quod de pluma vel scaiola vulgo dicitur. Et ẽ secũda spẽs q̃ dicit alumen rotundũ affo: qõ zucarinũ vocat: ob similitudinẽ zucari. Et est tertia species: q̃ dicit alumẽ liqdum quod vocatur alumẽ de rocha: vl̃ uparinũ: vt Cassius felix cap. de stomachi morbis. Sciendum: q; q̃ alumen simpliciter ponitur de scisso intelligitur inuenitur ⁊ aliud alumen: quod vocatur alumen affo:: qõ inuenies si leges lr̃az vsnen. Est alumẽ ca. ⁊ sic. in. iiij. gradu: habz virtutẽ exiccandi vehemẽter ⁊ consumendi. ℜ Plinus cap. de alumine. Alumẽ est salsugo terre: plura eiꝰ genera sũt in ciprore: candidum: ⁊ nigrũ: exigua coloris differãtia: fit aũt oio ex aq̃ limoq;: hoc ẽ exudãtis natura corrinatũ hieme: estuis solibus maturatũ: quod fuerit ex eo precor candidum fit. Signifi in hyspania: egypto: armenia: macedonia: põto: africa: insulis sardinia: melolippara: strõgile: laudatissimũ qõ ẽ in egypto huic primum in melobut ꝰ quoq; due sunt species: liqdũ: spissumq;. liqdi pbatio ẽ: vt sit limpidũ lacteumq; siue offensis fricantiũ cũ quodã igniculo calorris: hoc phorniõ vocãt. Alterũ genus pallidescab: eq; nature Et qõ inficitur galla: iõq; hoc vocãt parapho: õ rẽ. Et infra aliud vnũ genus schiston vocãt greci: in capillamẽta quedã canescentia debiscens. vnde qdam trichitin potiꝰ appellauere: hoc qõ fit ex lapide ex quo ⁊ id calcitis vocatur: vt sit sudor qdam eius lapidis in spumã coagulatus. Et est alterũ genꝰ q̃ õ stringilin vocãt. Due sũt species eius fungosum atq; oium ore dilui facile: qõ in totũ damnatur. ℜ Melius est pumicosum: ⁊ foraminũ fistulis spõgie simile rotundũ. nã candidiori propius cũ q̃dam pinguedine inherens fricabile: nec inficiens nigritia. optimũ ex omnib; quod melinũ vocat a melo ĩsula vt diximus rẽ.

Diasco. capi. de alumine. Aluminis species sũt multe: sed medicine tres necessarie rotundũ: scissũ: ⁊ liqdũ. ℜ Rotundi aluminis pbabilius est qõ naturali fuerit rotunditate formatũ: subalbidũ: ⁊ nõ lapidosũ: fricabile ⁊ aliqua ex parte callidũ: pingue: ⁊ vehementer redarguens: ⁊ non lapidosum: albos capillos veluti pectinatos similans: ⁊ nõ in glebas cõpressũ deinde liqdi aluminis melius est qõ ẽ leue plucidũ in sũmo aliqd in moduz floris quasi lac bñs.

Bera. li agre. cap. seben Seben. i. alumen. bẽt species multas: sed illa que administrantur in medicinis sũt tres. Una eaz est illud qõ dicit iamenũ: ⁊ est melius: ⁊ melꝰ est illud qõ ẽ nonũ: albũ fortis albedinis: facile se diuidẽs: habẽs ī se velut capillos albissimos: quos ventus rapit: ⁊ ẽ acre multũ ⁊ stipticũ: non bñs lapides. Diferẽ hoc tale ex babilonia. Et secundũ in bonitate. ⁊ melius ex eo ẽ illud: qõ ẽ simile tucie: ⁊ rotũdũ naturaliter: ⁊ nõ artificialiter factũ: rotundũ cuius color est albus ⁊ stiptituz valde: ⁊ est ī eo paz citrinitatis: ⁊ cito frangibile: est aũt hoc ex babilonia. Et tertiũ est humidũ: ⁊ melius ex eo est clarum habens sup se velut florẽ similẽ lacti equaliũ partiũ: ⁊ est totum humidum nõ babẽs lapidẽ: ⁊ adorat ex eo odor velut ignens. Et idẽ auct. Galie. Substantia omnium specierum aluminis est grossa: ⁊ subtilius ex eis ẽ iamenũ. post ipsũ rotundũ. Alie vero species omnes sũt grosse multũ: ⁊ in sapore eius stipticitas mul **Auicen.** li. ij. cap. de alumine Alumẽ ta. ca. est ⁊ sic. in tertio gradu.

Posse. ℜ Puluis aluminis et canne marine cõfectus cuz vermibus inuentis in pingni terra impositz: valet ad cancrum. licinium in tali confectione intinctum ⁊ orificium fistule immissum confert. ℜ Balneum aque alumino se confert hydropicis: scabiosis: ⁊ arteticis: si tamen nõ naturaliter inuenitur: fiat artificiose hoc modo. Sal ⁊ alumen buliant in aqua: ⁊ feruentibus lapidibus fundo immissis super aspergatur aqua calida: ⁊ patiẽs in medio vasis sedeat: ⁊ postea ex aqua lauetur licinium iunctũ melle ⁊ sup aspersõ puluere aluminis imittatur orificio fistule: ⁊ confert: sed prius abluẽt locus cũ aceto. Alumen sanat iflationes gingiuaz abluto: pcedente tamen appositione ventosarum cum scarificatione circa collũ ⁊ spatulas. vel sic: scarifices prius posteriorem partẽ capitis: tertia die post scarificationem appositis sanguissugis in ipsis gingiuis: deinde lauetur os bis vel ter in die ex illo aceto: ⁊ ita lauẽt vsq; ad quatuor dies: quia multum valet. Item fit puluis satis expertus ad leuandum vuaz. ℜ Recipe Aluminis iameni balaustie: corticum granatorum acetosorum: rosarum ⁊ seminum eius: gallarum cinamomi grossi: cur cume: piperis: piretri: salis armoniaci ana equaliter. Item alumen bulitum in vino: si ex eo tepido abluatur os mire curat vlcerationes palati: precedente oppositiõe mucillaginis gummi draganti in aqua **Diasco.** Omne alumen virrosa. dissoluti tutem babet constrictiuam: medẽt deniq; putredines: ⁊ sanguinis fluores: gingiuas humectas: ⁊ dentes mobiles cum aceto vel melle. Item aurium fluores admirto succo poligonie herbe curat putredines cum sali duplici modo: fagedenica quoq; vlcera admirtũ gallis simili pondere: carnes superfluas: ⁊ sudores alarum **Bera.** auct. Diasco. seu inguinum sanat. Uirtus omnium specierum aluminis est ca. ⁊ stiptica: ⁊ abstergit obscuritatem visus: ⁊ aufert bothor: que fiũt

in facie: ⁊ corrodit carnem superfluam in scabie ⁊ alijs vlceribus: ⁊ prohibet vlcera fraudulenta ne augeantur in corpore: ⁊ abscindit fluxuz menstruorum: et stringit gingiuas a quibus fluit saliua nimia. ⁊ qñ miscet cũ aceto ⁊ melle cõfirmat dentes cõmotos. ⁊ qñ miscet cum melle ꝓfert alcole. ⁊ quãdo miscet cum succo virge pastoris cõfert botho: ⁊ cursui humiditatis ex auribus. qñ coquitur cũ folijs vinee cum melle cõfert scabiei vlcerate. ⁊ qñ coquit cum aqua ⁊ linit sup pruritus: aut sup vngues leprosas: aut sup panariciuz aut super excoriationes que fiunt a frigore ꝓfert Et quando miscet cũ fece aceti ⁊ cũ quãtitate sui ex galla confert vlceribus corrosiuis fraudulentis. ⁊ quando lauatur caput cuz aqua eius occidit pediculos: ⁊ lẽdines. ⁊ nascale ex eo ꝓuenit fluxui menstruoꝝ: ⁊ ꝓhibet impregnationem: ⁊ est bonuz apostẽmatib⁹ gingiuarũ: ⁊ vule: ⁊ ꝓfert doloꝛi auriuz: ⁊ doloꝛib⁹ q̃ fiunt in collo matricis: ⁊ scissuris eius: ⁊ doloꝛi testiculoꝝ: ⁊ ꝓfert combustionibus. ⁊ liniunt cum eo apostemata flegmatica ⁊ confert. ⁊ quando linitur ex eo pecten ⁊ subasselle aufert fetorem eoꝝ. Et idem auct. eiusdez Aduritur omne alumen et assatur sicut aduritur ⁊ assatur colcotar vel calcitis. **Auic.** Decoctio aluminis confert quando ex eo colluitur os doloꝛi dentium. Bulcasim libro qui dicitur seruitor. Aduritur alumen sicut calcãtum: nisi quia nõ fit rubeũ sicut illud. **Dias.** Uritur autem omne alumen: siue assatur vt calcitheos.

Alunteurac sunt frustra subtilia que interduz in dissinteria emittuntur: ⁊ sunt substantia ipsoꝝuz intestinoꝝum.

Alnudobadeste .i. costus.
Alupum .i. turbith.
Alupsulide vel alisselides. i. alkekengi.
Alupison .i. alupta.
Alururaram quid est. l. l. carchas.
Alusine .i. vsne.
Alusue idem quod supra.
Alusen .i. alguascen.
Alusnen. i. sulfurata: ⁊ ꝑm quosdã est herba de q̃ fit alcali.
Aluſmes .i. passule sine granis.
Aluſtas .i. papauer.
Aluſtrica .i. galla.
Aluſupta .i. lenticula aque.
Aluſuta est corium sup quod cerotaria extendũtur
Aluſutdobandest .i. costus.
Aluſuthilia .i. fructus thamarisci.
Aluſuum .i. venter.
Aluſuthili idem quod supra.
Aluſuthi merosccm. i. locus in quo sunt schole.
Aluſuthan .i. oleaster.
Aluſutut .i. lenticula aquatica.
Aluſurusentu .i. aqua de rafon.
Aluſuzumet .i. vnctuosa ⁊ pinguia.
Albutium .i. affodillus.
Albug idem quod supra.
Albuse .i. auellana assata.
Albugilusse .i. lactuca asini.
Albundicati .i. auellana.
Albule .i. macule oculi albe.
Alburna est quedam spẽs calamenti.
Albutega .i. cucumer.
Albudegbe idem quod supra.
Albundec indi .i. nux indica.
Albuca .i. herba de q̃ fit assa.
Albudaeatini .i. auellana.
Albulbub .i. bulbub.
Albuzaram .i. zedoaria.
Albufac .i. sulfur.

Albandari. i. vena transiens per minus foramen velaminis.
Albrungi .i. semen.
Albrulabic .i. rub⁹ qui facit morã.
Alcunadamasionliton .i. almea.
Alcula vel alcola. i. pustule vlceroſe que in ore et lingua fiunt.
Alcuet .i. fricatio cũ manibus
Alcunesie .i. fructus thamarisci.
Alcueati: vel alcoꝛati sunt frustra subtilia intestinoꝝ: que interdũ in dissinteria emittunt.
Alcutub ⁊ cutubub sunt spẽs melancolie.
Alcumini .i. cibarium.
Alcusen: aliari: almari: emeigi sekinson.
Alsralmada: succaton: turefule: ausigi: thebeul: cutaras: hec noia sunt. xij. genera piscium.
Acurmescit .i. fructus thamarindi.
Alcundar .i. thus.
Alcumbar idem quod supra.
Alcũdes .i. radix elleboꝛi.
Alcubeb. i. caro sup prunas assata.
Alcubet idem quod supra.
Alcbuscua .i. furfur grossi panis.
Acubula .i. lauda capitis.
Alcusur est species cuiusdam piscis.
Alchuleset .i. pond⁹ silique.
Alcusugi idem quod supra.
Alcubi. i. pdix. aliqui dicunt q̃ est fasianus.
Alcul est nomen cuiusdam piscis.
Alcurub .i. lampas.
Alzucem .i. alcezodie.
Alcusem idem quod supra.
Alkuefric nomen est cuiusdam medicine.
Alcubd .i. butirũ crudũ.
Alcust .i. costus.
Alcursma .i. berbilia.
Alculba .i. fenugrecum.
Alcuasari .i. strictura nariũ.
Alcuia .i. parue pustule.
Alcunati. i. pus generatum in oculoꝝ tunicis.
Alcurat .i. vrtica.
Alcuius tria dicit: est .n. fons: os: ⁊ vetula q̃ tendit ad finem.
Alcuabe .i. empetigo.
Aldulach .i. arbor dactili.
Alsued .i. os stomachi.
Alfumis vel alfi⁹ .i. psillium.
Alfudengi .i. decoctio mentastri.
Alfulafeti .i. vinũ decoctũ ad tertiã
Alful .i. faba.
Alfus leuce .i. morꝛea alba.
Alfulen .i. ozimũ.
Alfulfumen idem quod supra.
Alguaem est quando facta est cõcussio in ligamento offium: sed non est pfecta dislocatio.
Alguesues .i. alienatio mentis.
Alguesegues idem.
Algulenati. i. etas in qua egredit sperma.
Alguinium vel auguiniũ .i. lacualis.
Alguedi. i. humor ille qui egreditur cũ aliquis tãgit mulierem.
Alguafit .i. eupatorium.
Alguair. i. quando homo loquitur plane: ⁊ quasi cum terrore.
Alguada est species morꝛee albe: sicut apparet in littera albaras.
Alguafet est illa egritudo que multiplicatur in hora vna: ⁊ in regiõe vna: ⁊ est pernecabilis: ⁊ nos vocamus eã pestilentiam. hoc vocabulum ponit per Hyppo. ꝓmo regininis acutoꝝ.

Cap. xxxvi.

Alguasceu gre. ara. aluseu: ⁊ latine lilialis. Lilialis est quedam herba habēs folia sicut rubea tinctor: nisi q; sunt minora: ⁊ vtcunq; aspera expandētes se p terrā sicut herba granor vel rubeę: eius flos ē pu⁹ sicut flos solatri: hūs recte figurā lilij. Auicen. li. ij. cap. alguascen: vel aluscn. Alguascen est herba cuius flos est similis lilio: ⁊ ppter hoc dicit lilialis. Est ca. ⁊ sicc. in primo gradu. Unde deficcat cum equalitate: ⁊ abstergit ⁊ confert panaritio: ⁊ resoluit totum illud cum equalitate.

Gale. vj. de simplici. mdici. capit. alissum. Alissum siue amplosilon dicta est quidem alissum herba: q; mirabiliter confert morsis a cane rabido: immo ⁊ iam occupato rabie propinata sepe sola sanauit. ¶Potest autem hoc est similitudine que ſm totam substantiam vt dictum est prius q; huiusmodi potentia sola experientia pcipitur: ⁊ ideo caret arte: sigs aūt vtaē ī plurib⁹ cognoscet q; diaforeticum ē mediocriter: ⁊ siccativum cū eo q; aliqd abstersionis hz: hic āt alfos: ⁊ esilnas mundificat. ¶Plinius cap. alison. Alison simil' ē rubee tictor: ⁊ nō distat ab ipa: nisi q: rami ⁊ folia sūt minora. Uñ alison nomē accepit eo q; a cane morsis rabiē sentire non patitur.

Algumur .i. carnes q̄ sunt in gingiuis.
Alguesion. i. genus columbaz generantium semel in anno.
Alguariscen idem quod supra.
Alguata .i. edera.
Alguasat .i. armoniacum.
Alguardeniti idest infirmitas que oritur in palpebris intus: ⁊ non dimittit oculum aperire: ⁊ rubet.
Alguasagnati .i. tenebrositas.
Algur adaiana .i. celidonia magna.
Algubere .i. sorbe vel nespilla.
Algueſit .i. eupatorium.
Alguarda .i. rosa.
Algumar .i. carnes que sunt ī gingiuis.
Algue .i. inquietudines.
Alguben .i. sorba vel nespilla.
Alguada vel algueda. i. morsea alba.
Alguarseguel. i. inquietudo qñ. s. homo loquitur secum: ⁊ non potest dormire.
Alguascenes .i. alienatio.
Alguabam idest malus appetitus cum quis aliquid appetit vt carbones vel lutum: ⁊ his similia.
Algumiut .i. carnes q̄ sunt in gingiuis.
Albulub ⁊ ellub. i. mercurialis: ⁊ aliqui dicunt q; est species baucie agrestis fetentis: de qua fit galbanum.
Albulaie .i. cretani marini.
Albumor .i. caro q̄ ē iter dētes rubea.
Alku .i. furnus.
Alkuomon .i. spuma maris.
Akuabe .i. empetigo.
Allusa .i. poma mādragore.
Allusie idem quod supra.
Alluthit .i. fructus thamarisci.
Alluthium .i. sparagus.
Alluf .i. dragontea.
Allues .i. dulcia ficut ꝛfectio ō melle.
Allusul. i. qñ. apparent radices pulor albe cū extremitates sunt nigre.
Almuri. i. salsamētū: ⁊ vocatur garus. l. l. garue: ⁊ litteram muri.
Almutil .i. species melancolie.
Almuten .i. herba de qua fit assa.
Almubaciem .i. intestinum rectum.
Almubescemati. i. oculus adherens suo intuitu vni loco.
Almugati .i. cibus factus ex almes.
Almusatagi idest ruptura cornee quādo illud qō apparet de ea est res modica: ⁊ vocatur formicalis.
Almugath .i. testicul⁹ vulpis: ⁊ ē satiriō.
Almugat .i. mugat.
Almuria .i. garus.
Almusosat. i. brodium cibabile quod latine vocatur amorusia.
Almuchasifa. i. in quo apparet forma q̄ est ad modū epatis quātum ad colorē ⁊ siccitatem.
Almumcan .i. celidonia.
Almurmar .i. claui.
Almusca .i. macer.
Almulet est nomen instrumenti cuiusdam.
Almusaragi. i. vue egressio: aliqui dicunt q; ē dilatatio pupille.
Almusafata. i. caput oblongū multū ⁊ vtriq; late rū planū: vt coopertura domus.
Almumuch .i. costbarcost.
Almubathar .i. intestinum rectum.
Almiorati. i. mediū corpis. ⁊ vtriusq; lateris mēsura. ix. digestor delaboratī.
Altmiden .i. herba de qua fit assa fetida.
Alsuul. i. oculi qui sunt inter varium ⁊ nigrum medij.
Alsucaram .i. rannus.
Alsulaseu .i. vinum coctum ad tertiam.
Alsul .i. faba.
Alsuorgem .i. partes q̄ sunt ī circuitu ani.
Althuoth. i. ille cū coit stercus suū cū spmate descendit: ⁊ non regit anum suum.
Altula .i. flores dactilor.
Alturſuma .i. berbilia.
Alturola .i. ampulla.
Altuabe .i. empetigo.
Altumeli .i. aqua de rafon.
Alturat sunt frustra subtilia q̄ in disinteria egrediuntur.
Alzumet .i. vnctuosus.
Alzuser est genus eleborī.
Almacus .i. sansucus.
Almacasarue .i. gummi cipressi.
Amanis .i. spica celtica.
Amais idem quod supra.
Amantilla .i. fu.
Amanasueti .i. nigella.
Amanaram .i. aconitum.
Amantina .i. arthemisia.
Amararacus .i. sansucus vel maiorana.
Amaric idem quod supra.
Amorola .i. camedrea.
Amarantium .i. arthemisiia.
Amarion .i. sansucus.
Amaritum idem quod supra.
Amaracti .i. sarcocolla.
Amanthina .i. arthemisia.
Amaritu .i. maiorana.
Amaris idem quod supra.
Amarantum .i. herba crassula.
Amaratus .i. maiorana.
Amaioratus .i. saturegia.

Cap. xxxvii.

Amarikestara. vel pētasilē. grece aligos: vel ligos. latine agnus castus. vl' salix marina vel alexandrina: vl' arbor abrabe. Agnus castus frutex ē sarmentosa: cuius

stipites sūt recti: ⁊ duri ad frangendum: folia eiꝰ similia foliꝭ olive: nisi q; sunt maiora: mollioza: ⁊ longioza: flos eius est purpureus: ⁊ aliqñ albus ⁊ semē eiꝰ sicut piper: folia eius medicie cōpetūt: ⁊ nō radices: ſz flores magis. Et vbicūqz agnus castus simplr inuenīt: florem intelligas. Agnus castus. n. omni tempore inuenīt viridis: ⁊ in aquosis locis magis q̄z in siccis: qui viridis maioris est efficacie: q̄z exiccatus. dicitur. n. q; libidinem repmādo castū reddit: vt agnꝰ. ca. ē ⁊ sic. in. ij. gradu

Bera. lib. agre. capit. amarikest siue amare keſt. auct. Dias. Amarikest. i. agnus castus ⁊ ē arbor ab arbe semē eius dī semē agni casti: ⁊ nominat piperella: ⁊ ē piper cunuchor: ⁊ sunt ei due species: ⁊ dī kistos: eo q; religiosi sternunt hāc plantā sub lectis ad refrenādū libidinē ⁊ nominat login ꝓpter duriciem virgarū eius: ⁊ est planta in magnitudine arborū. Ifascit prope aquas ⁊ locis aq̄stribus: hz virgas duras ad frāgendū: ⁊ folia eius sunt similia foliꝭ oliuarū: nisi q; sunt longioza: maioza: ⁊ mollioza: ⁊ quedā species huius plante hz florē purpureum: ⁊ quedam hz florem album: ⁊ hz semen simile piperi. Et idē auc. Galie. qđ administratur ex illa arbore est semen: folia: ⁊ flores. Et seminis quidem ⁊ florum substātia est subtilis valde: ⁊ ē ca. ⁊ sic. i. ij. gradu

Diasco. cap. agnus. ſm translationem nostram. Agnus siue aligos: latine alerādria appellata ē. Agnus dī pp castitatez nomine greco, ſi qdē subtracta coꝛporibus potentiā venereā tollit: id ⁊ semen eius potui datum: idem operatur. Aligos āt dicta ē: pp suauitatē: ⁊ ē fructer arboris: ⁊ nascitur circa flumina: vel in capis aquosis: lōgas mittēs virgulas: q̄ difficile frangunt: folia oliuis maiora atqz mollioza hz. Eiꝰ species sunt due. altera ē cū flore purpureo. altera cū albo. semen quoqz hz tanq̄ piper: ⁊ virtutis ferventis.

Auicen. li. ij. capit. de agno casto. Agnus castus cali. in primo gradu: sic. in. ij. ⁊ ē resolutiuus: subtiliatiuus disgregatiuus ventositatum: ⁊ in ipso est apertio cum stipticitate. Et est remotiuus doloris.

Gali. vj. sim. pharm. capi. de agno casto: id qđ administratur ex illa arbore in medicina sunt semen ⁊ flos. Et seminis qdem eius ⁊ floris substantia est subtilissima: ⁊ in sapore eius est acuitas siue acredo: ⁊ stipticitas: ⁊ virtus eius est calida ⁊ sicca ⁊

Posse. Lectus ex eo factꝰ in tertio gradu. repmit libidinem fomētentur ⁊ genitalia ex aqua decoctionis ipsius: ⁊ succus ēt potēt. Cōtra gomoꝛeā: flores eiꝰ vel folia decoquanī in aceto: ⁊ addito castoꝛeo cathaplasmenī genitalia. valet. n. agnus castꝰ mirabiliter ad libidinis extinctōez iaciendo spiritus: cōsumēdo sperma: hoc similiter facit ruta: maorana. ciminum calamētum: ⁊ anetum: ſz i hoc potētioꝛ ē agnꝰ castꝰ: sunt. n. ista ca. aperitiua: ⁊ extenuatiua. Sūt etiam alia q̄ extingunt libidinem in spissando sperma: ⁊ ꝓgelando: vt psillū: semē lactuce citrulli: melonis: ⁊ cucumeris: poꝛtulace: scariolanum: acetū: agresta: sumach: ⁊ cāfoꝛa: ⁊ similia. In succo agni casti seminum feniculi. z. ij. ⁊ esule. z. ij. coquatur: ⁊ mane colatura dēt leuco flegmatico. vinū etiā decoctionis agni casti multū confert. Agnus castus dimittatur in amurca olei: vt putrefiat: ⁊ addito vino foꝛti fiat decoctio coletur: ⁊ addita cera ⁊ oleo fiat vngentum: cuius inunctio splenis duriciem: vel ventris remollit. fomētū factum ex aqua decoctionis agni casti matricem exiccat: ⁊ eiꝰ cōsumit superfluitatē: ⁊ ipsiꝰ oꝛificium angustat: ad mēstrua ꝓuocanda: fiat fotrētū ex aqua decoctionis ipsius: ⁊ cētꝛ galli. Cō La litargiā: fiat ꝺcoctio cū agno casto: apio ⁊ salꝛuia i aq̄ salsa: ⁊ foꝛtiē ex fricēt posteꝛioꝛ ps capitꝛ.

Bera. auct. Gali. Agnus castꝰ abscindit libidinē coitꝰ: ⁊ maxime qñ comeditur semen eius: ⁊ ꝓuocat mēstrua: ⁊ resolut apostbemata dura que fiunt in membris coꝛporis.

Diasco. agnus castus phibēt mederi serpentum moꝛsum. Item semē eiꝰ bibituꝛ hydropicis ⁊ splenēticis medicatur: moꝛsibus venenatis occurrit: lac mulieribus ꝓuocat: menstruis imperat. bibita. z. j. cum vino veteri extinguit venerem: doloꝛem capitis cōmouet: adhibens somnum. Elixatura seminum ⁊ folioꝛ eius tumoꝛes stericos dissoluit fomēto: vel dispgit: pulegio mixto: vel bibitū: aut fomentatione adhibitū mēstrua ꝓuocat: ⁊ doloꝛē capitis tollit ⁊ cataplasmatibus mixto oleo ⁊ aceto litargicis ⁊ freneticis prestolat: vtilem fomentationem capiti prestat: sub lecto positus serpentes longius arcet: ⁊ fumigatione sua id prestare nouit: duricies testium tollit. combustus ⁊ pampino addito ragadias sanat ani. semen eius cathaplasmatibꝰ recte miscet. folia eius papulas coꝛporis leniunt coctura itineris sanāt. semē: flores: ⁊ folia ca. sūt ⁊ sic. virtutis: ⁊ in ipsa substantia subtiliādi hz facultatē: etenim vtentibus ea i gustu vidētur acria ⁊ stiptica. nā si māducanī calefaciunt numis: ⁊ capitis doloꝛē excitant. Reprimunt ergo folia: flores: ⁊ semina: q; stiptica sunt venereos actus. Et si folia ⁊ flores i lecto substernentur eadē faciunt nō solū viris: sed ēt mulieribus: sic etiā mādacata ⁊ bibita facūt. unde ergo aꝛboꝛ dī agnus castus q; id facit. naz ⁊ semē eius ad epatis ⁊ splenis seliꝛosim faē: ⁊ ꝓstipando hūoꝛis loca iuuat: ⁊ idura ta digerit loca. Et q; virtus eius leptomeris est non solū nō ꝓmouet libidinē: sed etiā repmit: sicut etiam ruta: sed calidioꝛ ⁊ siccioꝛ est agnus castus: ⁊ virtute abundantioꝛ: sed nō dissimilis q̄litate. est autem spe

Gali. Agnus castus abscindit libidinem coitus: ⁊ maxime quādo comeditur semē eius. Et agnus castus a mulieribus athenienſibus i lecto sternitur: ⁊ repmit libidinē. Agnꝰ castus ꝓuocat mēstrua: ⁊ resolut apostbemata dura que fiunt in membris coꝛporis. q; aūt caput tangat: nō est pp multitudinem spiritus vapoꝛosi oꝛti ex eo magis q̄z propter caliditatem rationabilium: ⁊ ptium subtilitatem. Si enīz generatiuus inflatui spiritꝰ eēt: inflaret vtiqz vētrem: ⁊ augmētaret ipetum coitus velut eruca: sed nedū: q; ꝓuocat: sed sedare aptus natus coitū. Est āt comestibilis eius fructus palāq̄z calefaciens cuz eo q; doloꝛez capitis faciens est: minus tū si asseꝛtur. Ifaz siccū tragematibus manducatur: ⁊ minus doloꝛē capitis facit. non est autez inflatiuus ventris: etiaz q non est toꝛrefactus: cōpescit libidinis impetuz taz toꝛrefactus q̄z non toꝛrefactus fructus.

Auice. fit ex agno casto emplastruz cū foliꝭ suis: toꝛsioni neruoꝝ. ⁊ remouet lassitudinē: ⁊ facit sodā: ⁊ bibitus subet facit. ⁊ quando ex eo fit emplastꝝ facit sodaz. Et est ex eis que multiplicant lac. minoꝛando sperma: fitq̄z eius potio duaꝝ. z. vſq̄ ad. z. iij. ⁊ aperit opilationez epatis: ⁊ splenis: ⁊ valde iuuat ad remouendum eoꝝ duriciez. ⁊ cuz bibitur ex eo cū oximelle quantitas duarū. z. cōfert hydropisi. Et sedetur in eius decoctionez: pp doloꝛē matricis: ⁊ apostbemata eiꝰ. Et bibit cū mētastro: ⁊ cuapoꝛatus desiccat sperma. Et quando ex stipibus eiꝰ sternitur sub doꝛso: phibet pollutionez: ⁊ virge erectionē: ⁊ suffumigantur mulieres cuz vehemens desideriuz adest coitꝰ: ⁊ remouet illud. Et cōfert ꝑcipue semen eius fissuris ani. Et fit ex eo emplastꝝ cū butiro duriticī testiculi: ꝑcipue cum

semine eius. Et confert morsui serpentis: cuz bibit ex eo. z. vna: ⁊ similiter morsui canis: ⁊ lupi superposito emplastro: ⁊ fumigatione facta ex eo. Et eius folia fugant venenosa. Et idem Sera. auctoritate Diasco. Semen ipsius quando sumitur in potu confert morsibus venenosis: ⁊ cõfert ad hydropisim quando ex eo sumuntur. z. ij. cuz vino: ⁊ prouocat vrinam: ⁊ menstrua: ⁊ debilitat virtutem spermatis: ⁊ inducit sodam. Et quãdo semen eius bibitur cum pulegio: aut fit fumigatio cum eo: aut nascale prouocat menstrua: ⁊ quãdo fit emplestrũ cuz eo curat sodam. Et quando fit cum semine eius ⁊ aqua emplastrum sedat dolorem ragadiarũ ani: ⁊ ipm semen cum folijs curat exituras: ⁊ torsiones neruorũ: ⁊ vulnera. Et putant aliqui: q; si viator faciat ex ligno eius baculum: quem deferat secum in itinere custodit eũ ab offensione lapidis: ⁊ aliarũ rerum: ⁊ ab excoriatione: que fit per confricationem membrorũ.

Amasates .i. ebulus.
Amatrum .i. sansucus.
Amamosis. i. perfectũ videndi impedimentum. sine maxima passione.
Ambagum .i. trufariũ vel vagũ
Ambat .i. sambucus.
Ambar .i. ambra.
Ambra mela .i. nigra.

Capitulum. xxxviii.

Ambra grẽ. ⁊ latine arabice vero ambar. Ambra ꝑm quosdam est sperma ceti piscis: ⁊ ꝑm quosdam est fructus arboris sub mari crescentis: vel gũmi. vel manacor fontis in mari. ⁊ ꝑm quosdã ẽ iecur piscis. Et ꝑm quosdaz spuma maris: Et ꝑm alios est fructus animalis maris: sed falso: qñ ambra generat in terra. Cali. ẽ in. ij. gradu. sic. i primo circa finem. Sophisticat autem ambra cũ ligno aloes: storace calamita: ⁊ laudano resolutis addito musco resoluto in aqua ro. ⁊ apposita aq in parua quantitate. Sed cognoscitur: q; sophistica potest malaxari sicut cera: ẏa aũt ambra nõ

Sera. lib. aggre. capi. hambar. Ambar idest ambra. nascitur in mari: ⁊ generatur in speciem fungoz qui generãtur in terra: ⁊ quando mare turbatur eijcit a fungo ei⁹ lapidis magnos: ⁊ cũ eis eijcit frustra ambre: ⁊ plurimũ ex ea egreditur in mari qõ est in terris gingios: ⁊ in occidente: ⁊ illa defert almacadie. deferunt enim illuc homines qui nominãtur mibere idest veloces: quando nouerunt q; mare eorum eijcit ambram. Melior autez ex ea est illa que inuenitur in insulis illarum regionum: ⁊ in littoribus ipsius cum figura rotunda: colorꝭ celestis. illa vero que est alba sicut ouum structionis: est mala: ⁊ est illa quam deuorant quidam piscis magpi qui dicuntur azel: qui cum deglutiunt eã occidunt ab ea: ⁊ natant super aquas mortui: quos videtes homines de zingios: proijciunt sup eos vncos ferreos: ⁊ extrahunt ipsos de mari: ⁊ extrahunt ambram de ventre eorũ: ⁊ est ambra non bona: maxime que in ventre reperitur: ⁊ nominãt eam apothecarij perfie maioris madi. veruz illa que reperitur iuxta spinam dorsi: est pura. et munda multũ: ⁊ bona valde: Est ca. ⁊ sic. ⁊ hoc ꝑz quantitatem more quam facit in ventre piscis.

Dias. Ambra calida est ⁊ sicca **Auicen.** li. ij. ca. ẽ ambra Ambra ca. est ⁊ sic. ⁊ dr qõ sit caliditas ei⁹ in secũdo: ⁊ sicca in primo gradu.

Posse. Contra sincopim. accipe. z. j. ambre: ⁊ ʒ. s. ligni aloes: ⁊. ʒ. ij. ossis de corde cerui: q̃ oĩa resoluantur in aqua ro. ⁊ fiant pillule: ⁊ ꝓpinentur. Cõtra epilensiaz pone ambram ⁊ cornu cerui in vase vitreo super carbones: ⁊ patiens suscipiat per os ⁊ nares fumũ ⁊ multũ valet. Cõtra suffocationez matricis: que oprimit spiritualia. ponatur similiter in vase vitreo cũ alijs aromatic̃: ⁊ fcipiat fum⁹ ꝑ os vulue

Sera. Ambra cõfortat cerebruz: ⁊ corroborat ipsum ⁊ sensus omnes: ⁊ cor: et ꝓfert senib⁹: ⁊ frigidis cõplexione. **Dias.** Ambra virtutem cerebro pstat. ⁊ ceteris sensibus: seu cordi: adiuuat quoq; senes ⁊ illos qui a frigidis bu- **Auicen.** Ambra: cõ morib⁹ possidentur. fert decrepitis subtilitate sua: ⁊ confert cerebro: ⁊ sensib⁹ ⁊ confert pectori. Et idẽ de viribus cordis ait: q; cõfortat cor. Almãsor tractatu tertio cap. de ambra. Ambra ca. ẽ: cerebrũ quoq; atq; cor robustũ efficit.

Amfaricon .i. hypericon.
Amgailez idest arbor gummi arabici spinosa: cuius lanugo est sicut cotum: ex cuius fructus succo fit acatia.
Amelbacarin .i. lepus marinus.
Amechim .i. ozimum citrariuz
Ameis .i. extremitas vite.
Amelentum .i. sine inguine.
Amemel .i. carbunculi.
Amenonis. i. folia papaueris: sed melius amenonis. i. papauer nigrum.
Amensus .i. genus cibarij.
Amene .i. sisimbrium.
Amentum .i. vitrum coctum.
Ameos emithethinis idest alumen scissum vel stupterea.
Ameos quid est lege litteram nauchana.
Americ .i. maiorana.
Ameina .i. arbor nõ multũ a salice distans.
Amesates .i. ebulus.
Ames idest serpens quidam diuersorum colorum.
Amese .i. a medio.
Ametiscus. i. gemma quedã preciosa. coloris violacei: pro qua .l. l. ametiscus.
Amelõfis siluestre. i. nasturtium.
Ameus. i. reddimomum: vel morula: vel semen morula rubi.
Ameu idem quod supra.
Amblem radix viua interpretatur.
Amfesibeena .i. quoddã genus serpentis.

Capi. xxxix.

Amleg idest mirabolani. emblici belliget. i. mirabolani bellirici. Ubi sciendũ q; mirabolani emblici: ⁊ bellirici sũt ex alio arbore producti q̃z alie spẽs mirabolanorũ sicut apparet in ifa alilig. Et ideo hic determinat de istis in littera. alilig vo determinat de alijs spẽb⁹ mirabolanorũ

Sera. li. aggre. ca. de amileg belliget. Amleg belliget. i. mirabolani emblici: ⁊ bellirici sũt fri. ⁊ sic. in fine. ij. gradus: ⁊ extinguunt acuitatem sanguinis: ⁊ caliditatem colere: ⁊ auferunt sitim sua frigiditate: ⁊ preparant stomachum: ⁊ prouocant appetitum. ⁊ stringunt ventrem propter eorum stipticitatem.

Jo.mes. capi. de mirabolanis. Mirabolani emblici sunt ex medicinis cōfortantibus stomachum: ⁊ cor: ⁊ epar: ⁊ viscera. Et meliores ex eis sunt habentes frustra grossa ⁊ densa: ⁊ grauia que minus crescunt in ossibus: ⁊ plus i carne: rari quoq; nō hñt spiritū. Et sunt frigide cōplexionis parum ⁊ sic. in primo gradu. Et ipsi sunt confortatiui mēbroꝝ ipsoꝝ: ⁊ coadunatiui partiū eoꝝ. Et sunt de extinguentibus in flammationem in stomacho ⁊ epate. Et ipsi nutriti maioris sunt operationis: et minoris corrugationis. Modus nutriēdi emblicos. Accipe ex eis quantitatem quam volueris. et submerge in aqua. ⁊ expone soli vsq; dū tumefiāt: ⁊ humectēt̄ur: post exprime: ⁊ pone in aq̄ mellis et dimitte p duos dies: ⁊ deinde coque facilitate: ⁊ postq̄ cocti fuerint dimitte parū refrigerari: ⁊ cū eis mellis tabarzet ſm quartam partem totius: et reconde. ⁊ quidam superconditū cū speciebꝰ aromaticis ꝓfortatiuis: sicut cuz cinamomo xiloaloe gallia: cardamomo: ⁊ croco: ⁊ similibus. Bellirici sunt ex medicinis benedictis: expectatur. n. p eos confortatio. meliores sunt grossi pōderosi: et densi corticis. ⁊ fri. sunt in primo: ⁊ sic. in. ij. In posse ⁊ proprietatibus alij sunt sicut emblici.

Posse.Bera. auct. Gal. emblici habent ꝓprietatez deni grardi capillos: ⁊ ꝓhibent casum ipsoꝝ. Et conferunt emoroydibus: ⁊ ipsi tumescunt in aqua. Et conditi ex eis faciunt operationes mirabolanoꝝ non conditoꝝ: nisi q; sunt debiliores eis: ⁊ i belliricis maior est ꝓprietas in acumine q̄s in emblicis. Et idem aucto. bedigoras. emblicoꝝ proprietas confortat stomachum: ⁊ prohibent corruptionem ab eo: fortificāt stōm ⁊ augent appetitum cibi: ⁊ incitant coitum: ⁊ abscindunt sputum ⁊ vomitum: ⁊ sedāt sitim: ⁊ augent operationem sensus: ⁊ bellirici sunt propinqui in operatiōe citrinis. Mirabolani emblici bellirici: ⁊ kebuli mixti cum oleo amigdalaꝝ dulcium: ⁊ cuz melle tingunt capillos. **Jo.mes.** Mirabolani emcolore nigro. blici educunt solutione flegma: ⁊ sunt ex rebus valde confortantibus cerebrū ⁊ neruos: ⁊ augent intellectum: ⁊ confortant cor: ⁊ conferunt tremori eius: ⁊ mundificant stomachum a putrefactione: ⁊ confortāt ipsum: ⁊ sedant feruorem in eo: ⁊ auferunt sitim: ⁊ addūt in appetitum: ⁊ sedant vomitum.

Ampeleos melana .idest vitis nigra ⁊ est viticella.
Ampeleos leuce. i. vitis alba: ⁊ est bryonia.
Ampeleos agria. i. vitis agrestis que alio nomine dicitur lambrusca: cuius flos vocat̄ inātus vel inantum: ⁊ eius sunt due species. l. l. bariz.
Ampeleos agrestus idem quod supra.
Ampeleos moferos vel vinoferos. i. vitis vinifera: proiqua. l. l. barim.
Ampelopraſſon .i. aratillus.
Ampleopia est obscuritas videndi que fit ab aliqua non manifesta causa.
Ampelon .i. scolopendria.
Amplenon idem quod supra.
Amzen quid est lege litteram bet.
Ami .i. fructus iuniperi.
Amiantuz. i. teste ouoꝝ qbus pulli excluduntur in nidum.
Amiacij idest medicina inda que est similis cinamomo.
Amitroceum. i. facile ad cognoscendum vt in alexandro de tussi.
Amicrotero idem quod supra.
Amicas .i. scarificationes.
Amictica virtꝰ. i. lacessitoria irritatoria apitiua.
Amictas .i. lumbrici ventris.
Amicticum .i. mitigatorium.
Amiceticum .i. recoꝛporatiuum.
Amifructus .i. iuniperus.
Amigdalen. i. arbor spinosa: vnde emanat gummi arabicum.
Amigdale p morbo sunt due eminentie iurta radicem lingue in faucibus similes capitibꝰ māmillarū: ⁊ dicuntur branci.
Amigdaleon .i. oleum amigdalaꝝ
Amigdalus. i. arbor faciens amigdalas: pro qua .l. l. lauet.
Amigdala quid est. l. l. quam supra.
Amilnus .i. camomilla.

Capi. xl.

Amilum. vl apoyoyſ gre. ara. viſce. latine vo amidū. Amidū sine amiluz: ē succus frumenti. ⁊ dicit amilū: ab a qđ ē sine: ⁊ melos grece. i. mola: eo q; sine mola fit. Uñ amilum ē medulla frumenti: qđ infundit ⁊ tūdit: donec furfur suum dimittat: deinde cū aqua mittitur in sportulā ⁊ cū pressura colatur: ⁊ cū in vno vase velut fex residerit: aqua effusa in sole siccat̄: post hoc leuiter stringat̄. Lassius felix capit. de amilo. Amilum tēperate caliditatz ē ⁊ humiditatis: qđ sic fit: frumētuz in aq̄ frigida ponat̄ per diem ⁊ noctē: ⁊ de die in diē aqua remoueat̄ quo usq; frumētū videatur putrefieri: deide aqua remota optime tereat̄: ⁊ cū eadem aqua optime cōfectum p pānum exprimatur: ⁊ soli exponat̄: vt exiccetur vsq; ad aque consūptionez ⁊ frequenter remouetur aqua frigida: donec dealbet̄ qđ resi det desiccatur: **Bera.** li. aggre. cap. đ amilo. Amilum infrigidat ⁊ desiccat plusq; frumentuz. Et melius ex eo ē illud quod fit in estate. Et modus operationis eius est: vt accipias de frumēto: ⁊ ipsū bene purges: ⁊ in fundes in aqua dulci ⁊ laues ipsum cum ea: ⁊ post pisce aquam illam cū qua ipsuz lauasti ⁊ funde super ipsum aquam aliā: ⁊ facies ita quinquies in die: si potes in nocte similiter: ⁊ q̄ mollificat̄ oz q; ejcias aquā eiꝰ cū facilitate sine agitatione aliqua: ne cuz aq̄ egrediat̄ aliqd de lacte Et postq̄ hoc fecerz calca cū pedibꝰ: ⁊ pisce ipsā aquā: ⁊ qđ supernatauerit super aquam ex furfure collige cū caccia pforata: ⁊ abijce residuū: post q̄s vero purgatū fuerit a furfure: ⁊ colatū: pone super lateres nouos: ⁊ expone soli calido: et si remanserit in eo aliqua humiditas: pone sup ignē ⁊ sapor eius est acetosus: ⁊ virtus eius ē paucę caliditatz: sed ē cōpositū ex virtutibꝰ ꝓtrarijs: nā vna est frigida ꝓpt̄ acetositatē que est i eo: ⁊ alia calida a caliditate eius que est a farina: q̄ est in eo a calore putrefaciente. **Salie.** primo de cibis. Amilum hz virtutem lenitiuam exasperatorum. existit autē commune huiusmodi opus omnibus substantijs quecūq; siccę ſm ꝓsistētiā exītes: neq; stipticitatē hñt: neq; aliquā aliā q̄litatē manifestā: vel vtute: ⁊ vocāt ipm apoyoyſ. i. sine q̄litate merito existētē talē: vt ad sensū ē: ⁊ i humidis substātijs aliq; talis. ꝓsimile aūt ē vtute ablutis pānibꝰ: minꝰ tū alimētū dās coꝛ **Diasco.** capi. de amilo. Amilum appellatū ē ab eo q; greci milos molā vocāt. i. q; sine mola fiat. Est aūt vtilꝰ amilū: qđ ex tritico fit cretico aut egypceo. Accipe triticū ⁊ laua i aq̄ bona ifūde ⁊ muta ei aquā lipidā q̄nges i die: vt diligētiꝰ fiat: ⁊ nocte mutabis ei aquā ⁊ liqua q̄ mollescit: ⁊ manibꝰ ꝓfrica:

ꝛ adde aquam postꝙ confricaueris ꝛ liquaueris pone ad solem colatuꝫ: sed non multū hēat aquā cum liquas. Est aūt optimum amilum recens et candidū ꝛ lene sine vlla acrore: ꝛ inqnoso odore.

Posse. Diaſ. Amilum facit ad abstinēdū rheuma oculoꝝ alta vulnera oculis replet: aspꝛedinē oculoꝝ tollit. sanguinē reijcientibus bibitū singulare ꝓfidium ē. aspꝛedines artariarū dislenit. ussello lactꝫ miscet: ꝛ ꝓfluū ventris stringit valde. pōt autez leniē stringere: ꝓpter qō in collyrijs lachꝛymas stringentibus miscetur. valet silr contra apostemata spūalū: ꝛ ad tussim coctū in aqua oꝛdei cuꝫ lacte amigdalarum **Bera.** Amilum confert additis penidijs. humoꝛibus currentibus ad oculos: ꝛ vlceribus q̄ dicunt felfeoles: ꝛ quando bibitur abscindit sanguinem q venit a pectoꝛe: ꝛ lenit aſperitatem gutturis. ꝛ quādo miscetur cum lacte in aliquo cibo: hoc idem facit.

Amimut .i. costbarcost.
Amineum. i. sine ruboꝛe: vnde amineum vinum ſm Diasc. i. sine mimo ꝛ sine ruboꝛe tendens ad album.
Amiplius est genus cimini: ꝛ inuenit in egypto.
Amiron est ſpecies scariole.
Amirisim ē superpositio carnis que fit in cōsolidatione. vnde fit ibi tumefactio carnis: q: nō est aliud cōsolidatio: nisi appositio carnis superi⁹ q̄ illas ptes sic tenet: ꝛ vocat a Gal. apoꝛismū. ꝛ ab Auic. dicit mater sanguinis.

Cap. xli.

Amiberberis arabi. grece ramach: vel oꝛicantum. latine vo berberi. **Bera.** auct. Diaſ. lib. aggre. cap. amiberberis. i. berberi: ꝛ ē rubus achiſſa: ꝛ ē dictum acutū ꝛ acſa: ꝛ ē dictuꝫ ſpina: ergo vult dicere femina acuta: ꝛ est illa q̄ facit fructuꝫ qui dicitur zacuch: sine zaitah ꝛ est amiberberis: ꝛ deferit a coꝛaſceni: ꝛ ē arboꝛ silis arboꝛi piroꝝ ſilueſtrium que dī abhinus: siue abaras: niſi quia est minoꝛ: et habet fructuꝫ similem grano mirti: niſi quia ē maioꝛ et rubeus facile frangibilis: ꝛ hz interi⁹ grana: ꝛ hz radicē habentē mltas radi **Bal.** viij. ſim. phar. ca. culas infiras terre. oꝛicantum. ¶Hec arboꝛ ē silis virtute ꝛ ſpē arboꝛi archēdi. i. piroꝝ ſilueſtriuꝫ: niſi q: arboꝛ piroꝝ est ſtiptica ſtipticitate foꝛti: ſed in fructu ei⁹ cuꝫ ſtipticitate est res incidens **Auic.** li. ij. ca. de berberꝫ. Ami ſubtiliter. berberꝫ ē azaraſch: ꝛ ex eo ē rotundū ꝛ rubeum cāpeſtre: ꝛ aliud ē nigrū longū arenoſū. aut montanū: ꝛ ē foꝛtius. fri. ē et ſic. in fine. iij. gra. ꝛ est vincens cholerā valde.

Posse. Bera. ſ fructus eius qñ bibit aut etiā comedit abſcidit fluxū antiquū: ꝛ hūiditates antiqs que fluūt a matrice. Et qñ fit emplm cū eo trito attrabit ſagittas q̄ ſūt infixe carni: ꝛ aſtellas: ꝛ ſpinas: ꝛ alia ſilia. ꝛ qñ pcutit venter mulieris ꝓgnātis cum radice huius ter: aut fit inunctio cū ea expellit fetum: ꝛ est fri. ꝛ ſic. in. ij. gradu. ꝓhibet ꝛ incidit ſitim calidā: ꝛ foꝛtificat ſtom: ꝛ epar. ꝛ ꝓꝓietas ei⁹ ē q ꝓfert apatib⁹ calidis. Et hec auc. Aben meſuay. Et idem aucto. Armaſios. fructus eius retinet ꝛ ꝓhibet omnes egritudines que fiunt a flu tu ventris.

Auic. ſ fruct⁹ amiberberis ꝓfert apatib⁹ calidis ex eis emplm ſuppoſitū: ꝛ ꝓfoꝛtat ſtom ꝛ epar: ꝛ abſcindit valde: ꝛ ꝓfert raſure ꝛ fluxui ſanguinis inferius.
Amiſul. i. qñ apparent radices capilloꝝ albe: ꝛ extremitates ſunt nigre.
Amitrocena .i. tenens menſuram.
Amitrocera .i. debilitas cpatis.
Amitrocita .i. obſcuriatꝫ.
Amitaſay. i. eminentia vlceris vel oculi.
Amizen quid est. l. l. hec.
Ambidextēr .i. qui vtraqꝫ manu ꝓ dextera vtitur.
Ambliops. i. miſops. i. luſcus q in die parum vidit a cā non manifeſta.
Ambliopia idem.
Ambuſubet .i. ſene.
Amfermerina. i. lilialis: ꝛ ē alguaſcen.
Amfima. i. caſtoꝛeū: vel quodcūqꝫ animal degēs in aquis ꝛ in terra.
Amfitraros .i. ſparagus.
Amguilananum .i. ſpina egyptiaca.
Ammiſenie .i. ſiellach.
Ampirepiſecon balanon. i. mirabolani indi.
Amplioplia. i. obſcuritas viſus: ꝛ ē luſcus qui in die parum videt a cā non manifeſta: vt Oribaſi⁹ in Alexandro de oculis.
Amocua .i. armoniacū.
Amolach ē ſpēs bubonis.
Amoi .i. radix quecunqꝫ.
Amola est quoddā potagiū medicinale ſatis erꝓtum cōtra vomitum infantiū ꝛ pueroꝝ cauſatuꝫ ex frigiditate: cuius receptio est hec: ¶Recipe cinamomi: ſpice: croci: ligni aloes: maſticis: nucis muſcate: gariofili: ſre ſigillate: calami aromatici: zinziberꝫ: roſaꝝ: macꝫ: cardamomi maioꝛis: ꝛ etiā mioꝛis ana. ʒ. i. buliant cū aq̄ roſ. in vna fiala vitrea in cinere calido: poſtea colet: ꝛ colatim cū cocleari potui ꝓpinet.
Amolella idem.
Almolenten. i. ſine ingnatione: vt in Alexādro.

Cap. xlii.

Amomum grece. lati. pes colūbin⁹. ara. hameiē. **Diaſ.** cap. ō amomo. Amomū genus est odoꝛatiſſime herbe cui⁹ fruter ē silis botruo in circuitu cuiuslibꝫ arboꝛis naſcens: ramulos hz ſiccos ꝛ duros virgulis silis colonis ſubꝛuffi circa quos foliola iūcta ꝛ copioſa ex tirſo botruoſū semē reddēs: ꝛ sibi cōnerū: floꝛē albū veluti viole folijs silibus bꝛionie Cui⁹ triplex dat ſpēs. Est enī qō appellat armenum ceteris melius auroſi coloꝛis vel flaui: odoꝛis boni. Aliud ē qō appellat medicon ꝓmo inferius: naſcit in locis humectis: ꝓpterea foꝛma maius: atqꝫ viride ꝛ lene tactu: ſapoꝛē oꝛigani hēns Tertium vo appellat ponticum ruſſuꝫ est: ꝛ non longum: nec difficile: botruoſo ſemine plenuꝫ: ꝛ odoꝛe pcuſſibile. i. ſtipticum. Eligendū est aūt recens ꝛ albū: virgas pupureas hēns expanſuꝫ: ꝛ ſemine plenum ſimile botruo ꝛ ponderoſum ſuaue: quod maſticatum linguam remoꝛdet: vnū coloꝛē hns non varū: vires habet calefacientes: ꝛ ſtringentes: ꝛ ſiccas. ¶Plinius capit. de amomo: Amomum vocatur eo q̄ veluti odoꝛem cinamomi inferat. naſcit in ſyria: ꝛ armenia. ſ fruter est botruoſum: ſemen redens ſibi connexum floꝛe albo veluti viole figura: folijs ſimilib⁹ bꝛionie odoꝛe etiā bono: ſomnum incitat: ꝛ est ca. ꝛ ſiccum in tertio gradu.

Bera. li. agg. ca. de hameme. ¶Hameme. i. pes colūbin⁹ ꝛ est amomū: ꝛ ē plāta

ſicut racemus: ſemen ſibi habens connexum: habens floꝛem paruũ ſimilem floꝛi plante dicte lactidam: quoꝝ colo: trahit ad rubedinem: ⁊ circũ quaq; ſunt folia multa conglobata. ⁊ ſemen eius in racemis: ⁊ hꝫ floꝛem album ſimilem floꝛi viole in figura. Et melius eſt armenum cuius colo: eſt valde aureus. Et colo: ligni eius eſt ad ruboꝛem vergens: ⁊ hꝫ odoꝛem bonuꝫ valde. Sꝫ illud qđ eſt aquaticum naſcitur in locis petroſis ⁊ humidis: ⁊ eſt debilius altero. ⁊ eſt magnum cuius colo: eſt ad viriditatem tendens: ac molle tactu: ⁊ lignum eius eſt valde ſquamoſum: ⁊ in odoꝛe ſuo ẽ ſimilis odoꝛi rute: ⁊ in ſapoꝛe ſuo ẽ ſilis ſapoꝛi oꝛigani: ſed illud quod eſt ex terra q̃ dicitur pond⁹ lignum eſt habens ad rubedinem declive nõ longũ: nec difficile frangibile: ⁊ ẽ oꝛt⁹ eius ſicut racemi: ⁊ ẽ plenũ ſemĩe: ⁊ odoꝛ ei⁹ ẽ purus ſtipticus: ⁊ illud qđ eſt potentioꝛis odoꝛis eſt nouum albuꝫ ⁊ eſt optimum: ⁊ hꝫ ramulos coloꝛis ſanguinis: ⁊ qñ non eſt maturum eſt expanſum ⁊ plenum ſemine racemis paruis ſimile: grauem habens odoꝛẽ bonum multum moꝛdicans linguam: ⁊ coloꝛ ei⁹ ẽ vnicus non diuerſus. Et quidam adulterãt amomum cum planta que dr amomides: eo q; ſimulatur amomo: niſi quia non hꝫ odoꝛem ei⁹: nec tale ſemen. ⁊ naſcitur in armenia: ⁊ flos eius eſt ſilis floꝛi oꝛigani. Si vis non decipi ab hac vel a ſimilibus: caue a plãta q̃ eſt nimis iuuenis. Et elige illam cuius rami egrediuntur ab vna radice. virtus eius eſt calefactiua. **Gali.** vj. ſim. pbar. ca. de amomo. Amomum hoc qdeꝫ videtur ſm virtutem aſſimilari acoꝛo: niſi q; ſicc⁹ plus eſt acoꝛus. digeſtibilius vo amomuꝫ. Et dixit Galie. in quieto amſõꝛ: q; oĩa alia calida oꝛti caliditate ſunt ſimilia: ſcilz in hoc amomo: ſicut ſunt caſſialignea: tapſus: amomum: cinamomuꝫ ⁊ faciunt ſodam. Et ſimiliter faciunt plures alie ex ſpeciebus que ſunt ſubtiles ⁊ calide.

Auicẽ. lib. ij. cap. de amomo. Amomum ẽ arboꝛ ſicut botrus ligni: ſicut rhete inuoluti: ⁊ hꝫ floꝛem ſimilem emathi in coloꝛe: et folia eius ſunt ſicut folia vitis albe: quoꝝ coloꝛ eſt ſicut aurum. Et coloꝛ ligni eſt ſicut coloꝛ iacinti boni odoꝛis. Eſt ſpecies eius alia viridis groſſa naſcens in locis humidis: ⁊ eius odoꝛ eſt ſicut odoꝛ rute. Et eſt ſpecies alia egyptiaca que nõ ẽ longa: neq; lata: neq; debilis: neq; grauis ad frãgenduꝫ: imo ſimilis vue: ⁊ odoꝛ eius eruberat ſuper tranſitum vue. Cali. eſt ⁊ ſic. in ſecũdo gradu ſubtiliat ⁊ maturat: ⁊ in ipſo eſt ſtipticitas: ⁊ virtus eius eſt ſicut acoꝛi virtus: imo eſt vehemẽtioꝛis digeſtionis: ⁊ maturationis: ſed acoꝛus ẽ vehementius exiccatiuus q̃ ipſum.

Poſſe. Diaſ. Amomum eſt preſtans ſomnum: tumoꝛes etiã cathaplaſmatib⁹ admixtum ſedat: ictibus ſcoꝛpionum cum oꝛimo tritum ⁊ vt cataplaſma impoſitũ occurrit. ex aq̃ ei⁹ oculi tumẽtes releuanť: tumoꝛes viſcerũ vue paſſe cõmixtũ ⁊ vt cataplaſma ĩpoſitũ ſedat. mulieꝛia femiarũ fomẽto cõpeſcit ⁊ hui⁹ aq̃ calida potata nefreticz: ⁊ epaticis: ⁊ podagricis ꝓdeſt. miſcet diuerſis antidotis: ⁊ mirꝛ ⁊ varijs odoꝛibus grate miſcet.

Bera. Amomum inducit ſomnum: ⁊ ſedat ſodam q̃ emplaſtrũ cum eo fit ſup frontem: ⁊ maturat apãta calida: ⁊ confert puncture ſcoꝛpionis q̃ fit emplaſtrum cum eo ⁊ bedarogi. i. oꝛimo: ⁊ ponitur ſuper locum pũcture ⁊ cõfert apãtibus oculoꝝ tumidis q̃ fomẽtantur ex decoctione eius: ⁊ confert apoſtematibus intrinſecis q̃ cum eo facto emplaſtro exteri⁹ ſuponiť eũ paſſul. ⁊ ꝓfert doloꝛi matricis q̃ fit naſcale cum coꝛ: et quando fit encatiſma ex decoctione eius. Et q̃ bibiť decoctio ei⁹ ẽ conueniens illi cuius epar eſt infirmum: ⁊ confert egritudinibus renum: ⁊ podagre. ⁊ ipſum ingreditur in cõfectionibus mlt̃is ⁊ magnis ⁊ odoꝛiferis. Et idẽ auct. Humay et filij Iſaac. Amomũ eſt res q̃ inebꝛiat: etenim de ꝓpꝛietate eius eſt q; iebꝛiat: et facit doꝛ. **Auic.** Amomũ maturat apãta caꝛmire. ⁊ ei⁹ decoctio bibiť ad podagrã: ⁊ ſediť in ea etiã ad illud: q; auat caput: ⁊ facit ſodã: ⁊ facit ſomnũ: ⁊ eſt ex inebꝛiatib⁹: ⁊ doꝛmire facientib⁹. ⁊ fit embꝛoca ex decoctione ei⁹ obtalmi e cal. ⁊ ꝓfert pleureſi fri. ⁊ aperit opilatiões epis: ⁊ eſt plurime digeſtiõis q̃z acoꝛ⁹: ⁊ cõfert doloꝛibus matricis. ⁊ ſedetur in decoctione eius ad doloꝛez renũ: ⁊ bibitur ex eo ad doloꝛem matricis oẽm. Emplaſtrum ex eo factum cuꝫ bedarogi valet puncture ſcoꝛpionis. Almãſoꝛ: tract. iij. cap. de amomo. Amomũ eſt ca. ⁊ ſic. q; opilationem epatis ex frigiditate eſt ꝓficiens: doloꝛẽ aufert matricis: in capite tñ grauedinẽ ⁊ doloꝛez atq; ſcotomiam generat.

Amomatum tumamathos. i. confectio ſubtilis: ꝑ qua. l. l. timiama.

Amomides ẽ planta ſatis ſimilis amomo: q̃ caremus in ptibus noſtris.

Amoma	.i. armoniacuꝫ.
Amemen	.i. papauer agreſte.
Amomin	.i. ſine ruboꝛe: vt in alexandro.

Amonim ppꝛium nomen eſt.

Amonados	.i. arthemiſia.
Amoneabel	.i. ciminũ album.
Amoniſi	.i. calamentuꝫ fluuiale.

Amoꝛellũ fruter eſt ſarmẽtoſa hñs folia ⁊ floꝛes ſicut oliua: ⁊ ſemina nigra: curans cancroꝝ: ſcabiem: ⁊ lepꝛam: ⁊ ponit⁹ in ſyrupo magiſtri Urſonis poſita in antidotario Gal. minoꝛi.

Amoꝛoſia eſt quedã cõfectio quã ponit Auic. i antidotario ſuo. Et amoꝛoſia eſt qdaꝫ ſapoꝛ aromaticus ſic vocatus.

Amoꝛiſubet	.i. ſene.
Amotua	.i. armoniacũ.
Ambor	.i. ſerpilluꝫ.
Ambolo ſagine	.i. vitis agreſtis.
Ambolopꝛaſſum	.i. poꝛrũ agreſte.

Cap. xliii.

Ambroſia eſt ſpecies arthemiſie. et latine dicitur athanaſia: vel ſm Diaſcoꝛidem ambꝛoſia eſt ayſdo. quare Diaſcoꝛides in pꝛopꝛie capitulo: qui vocat ayſdo ambꝛoſiam: et eſt ayſdo ambꝛoſia maioꝛ. Ubi ſciendum q; ambꝛoſia eſt dupleꝛ: ſcilicet maioꝛ ⁊ minoꝛ: maioꝛ ẽ ayſdo. minoꝛ vo ambꝛoſia quam nominat Diſcoꝛides capitulo de ambꝛoſia dicit q; ẽ ſpecies arthemiſie que vocatur tanacetuꝫ. Et ideo dicitur ambꝛoſia: quam multi botrum vocant: aut thanaſiam: fruter eſt multas virgas habens longas palmis tribus: et folia in initio minuta ſimilia rute: virge ſunt plene ſemine quaſi acimis: odoꝛem vini habens: que non floꝛeſcit: radix eius tenuis ẽ ⁊ longa duobus palmis. Naſcit in capadocia: q̃ qd circa ſe inuenerit cõplectiť. virtus ẽ illi ſtiptica et caſtaltica: ⁊ cataplaſmatibus adhibita oẽm rheuma pbibet coꝛporis.

Galie. ſexto ſimpli. pharma. capitulo de ambꝛoſia. Ambꝛoſia ſiue apium ſilnaticum: ſiue apiuꝫ ruſticuꝫ: ſiue botrus: ſiue temidis: ⁊ eſt thanacetũ. cataplaſmata vo hꝫ vim ſtipticam repercutientez.

Amdroplusus .i. imbecillis.
Amfodill⁹ albutiū idem.
Ambrotostonus .i. curuatio anterior.
Amuberis .i. berberis.
Amuden .i. amiden.
Amuletum .i. ciclamen.
Amum idem quod supra.
Amulumen. i. pondus duarum vnciarum minus z. tres.
Amurca. i. fex olei inferior: sed murca est fex olei superior: sed quid est. l. l. cayt.
Amuri .i. genus condimenti: ⁊ est al muri.
Ampurias .i. cauda equina.
Amruditis. i. serpēs cui⁹ lōgitudo ē vsq; ad cubitū: ⁊ color ei⁹ ē color arene: ⁊ sup corp⁹ ipsius sūt vestigia.
Ana sursum vel equale interpretatur vel rectū vl' pariter.
Anabasis .i. ippuris: ⁊ est cauda equina.
Anabrosis: vel diabsosis: vl' corrosio idē: nā rosis incisio: vel ruptura: ita dicit Alexander.
Anabula .i. species titimalli.
Anabacie .i. carubie.
Anabach idem quod supra.
Anacard⁹ pedicul⁹ elephantis ab imperitis dī: qō est falsū: sed ē fructus cuiusdā arboris: que vocatur pediculus elephantis.
Anachochi .i. bacce lauri.
Anacollima .i. medicamen strictorium.
Anacrisis .i. perforationes ⁊ scarificationes.
Anacaroes .i. murox perforatio.
Anadosis .i. reditio vel equalis distributio.
Anadrome .i. recursus.
Anadromes .i. capparis.
Anada .i. liquor vel būiditas cordis.
Anadach .i. frad.
Anafriagos .i. sparagus.
Anagoge .i. eductio sanguinis per os.
Anagogen idem quod supra.
Anagalion .i. consolida minor.
Anagodan .i. sumach.
Anagogum .i. spuere faciens.
Anago .i. deductio.
Anagarza quid est. l. l. bothoen.
Anagit .i. camfora.
Anagallaris. i. simphitū vel confirmatū: vel consolida maior ⁊ minor.
Anaguid .i. nouiter ō furno egrediētiū
Anagallidos .i. semen mirice.

Capi. xliiii.

Anagallus grece uel myoschays: vel xantala ara. ippia. latine vō auricula muris dicit ſm aliquos Anagalli sunt due species: vna ē auricula muris ⁊ est maior: ⁊ alia est morsus galline: sive morgellina: ⁊ est minor. Et maiores due sunt spēs: vna q̄ facit florem celestis coloris: ⁊ alia ē que facit florē rubeū: ⁊ hēnt folia parua rotunda ⁊ ramos q̄dratos: ⁊ semen rotundū. Minor vero facit florez albū: cuius folia sunt similia supradicte.

Dias. ca. de anagallo. Anagalli. s. maioris sunt due spēs: vna ē que florem iacinticum pfert q̄ femina est. Altera ē que ⁊ florē dacrili colorē habentē profert: q̄ ⁊ masculus est. Ambaz vero frutices sunt minores ⁊ super terram panse sub quadratas hēntes virgulas: semen habentes desup **Dera.** li. aggr. ca. de anagallo. Anagallus ē plāta q̄ hz folia subtilia parua ⁊ quadratos: ⁊ semen simile semini coriandri: ⁊ masculus in ea noiatur in greco xantala. ⁊ femina cardabella: ⁊ est herba ō hauleic. Idem auct. Dias. est herba cui⁹ due sunt species: vna ipsaz hz florem celestini coloris: ⁊ est femina. Altera vō hz florem rubeum: ⁊ est masculus: ⁊ sunt due plantule expanse sup faciem terre hēntes folia parua ⁊ rotunda: filia folijs herbe q̄ dicitur lactin: ⁊ habet ramulos quadrangulatos ⁊ semen rotundum: subtilē radicem. Et idē auct. Galie. Uirtus eius ē que calefacit parum: ⁊ desiccat sine mordicatione: ⁊ abstergit absterſione forti: ⁊ at **Gali.** vj. sim. phar. capi. anagallus. trahit. Anagallus vtraq;: tam que fuscum hz colorē q̄s q̄ rubicūdū: absterſiue satis virtutis sunt: hūtes quandam occultam caliditatem attractiuam, ⁊ idez in. vj. ca. myoschays: sive mysothis. Anagallus siccat ſm gradū secūdum: caliditatem autem nullam manifestam habet.

Posse. emplastrum ex anagallo factum curat tumorē ani. ⁊ succus eius curat oculoz caligines: confert hydropicis: ⁊ calculosis: ⁊ epaticis. Et herba ipsa contusa ⁊ super vulnus imposita attrahit infixa corpori. **Dias.** Ambe species anagalli vulnerib⁹ pstant effectum: tumorē nō admittunt: ⁊ infixa corpori euocant: pascentia vulnera abstinent: succus eaz dolorem dentium phibet: si dextro dente in sinistre nare fuerit immissus. hic succus cuz melle actio coctus ⁊ adhibitus omnes caligines oculorū sine vitiuz eox quod vocatur argemon: sive argema detergit: morsibus venenatis bibitus medicatur: nefreticis: hydropicis: ⁊ epaticis: ⁊ renali passione defectis pstat auxiliū: ano tumēti ipositus medicatur. Item succus narib⁹ infusus putredinem capitis purgat. habet enim desiccatiuaz virtutem absq; mordicatiōe: vnde ⁊ vulnera glutinat: vētrē quoq; deducit mulse admixtus: ⁊ potui datus: herba contusa ⁊ imposita stipites educit de corpore. **Dera.** Species anagalli cui⁹ flos est celestis: pfert exitui ani ⁊ illa cuius flos est rubeus facit anuz egredi si fit cum ea emplastrum.

Galie. Ambe species anagalli habēt oculum caliditatez attractiuaz: vt ⁊ stimulos infixos euellant. Earum vero succus a naribus purgat ppter eandem causam. ⁊ vniuersaliter loquendo siccatiuam habent virtutem: qua propter etiam vulnera solidant: ⁊ putrescentibus conferunt.
Anagiros .i. malua terratica.
Anabada. i. cibus sicut pheludem: nisi q: cum eo ponitur sisamum.
Alamensia est species epilensie vitio stomachi.
Analbaram .i. morfea alba.
Anātia. i. pes leporis: gariofilata: sanamūda idē. l. l. gariofilata.
Amandal .i. cologntida rectificata.
Analipsis .i. refectio.
Ananſi .i. arundo.
Anarsatha .i. hydropisis carnosa.
Anapopletica .i. q̄ replent vuln⁹ carne.
Anapetica .i. bona digestio.
Anapleuretica sunt que alta vulnera complent ⁊ limpidant.
Anasiticotos .i. sparagus.
Anastomasis ē cū ora venaz aptiora effecta sanguinē emittūt: vel ē supflua elargatio.
Anasarcha est species hydropisis: ⁊ fit qñ supfluitates grosse non expelluntur ad cutim: sed iuxta carnem: vnde dicit ab ana quod est iuxta: ⁊ sar-

cos quod ẽ caro: ideo dicitur hydropisis carnosa ⁊ vocatur similiter hyposarcha.
Anatropha. i. conuersio stomachi sursum: ⁊ ẽ vomitus.
Anathimasis. i. dilatio fumi sursum a stomatho ad caput.
Anthimasis idem quod supra.
Anatif vel anãsi .i. arundo.
Anathomia .i. equalis sectio.
Anatrepsis .i. nutrimentum.
Anotrelis .i. neruorum perforatio.
Anarilis .i. consida minor.
Anar quid est. l. l. har.
Anazet .i. iuube.
Anacaros est nomen cuiusdam insule.
Anacasa .i. musa.
Anacanati .i. auis mouens caput.
Andachocha .i. anadacucha.
Andarante .i. sal lucidus.
Andragne idem quod supra.
Andaracaton ẽ tertia spẽs trociscor tyriace: nã in eo sunt trocisi squillitici: torritici: tyri: ⁊ ẽ tertia species. s. trocisci diacorralli.
Andalartos .i. calcutecaumenon.
Andaran .i. alumen.
Andale .i. coloquintida.
Andacote .i. suffurate.
Andrago .i. portulaca.
Andragne agreste. i. soldana: ⁊ est portulaca silue stris: que est lacticinosa: ⁊ est laxatiua: ꝑ qua. l. l. chachille.
Andracacara quid est. l. l. heraalalem.
Andrasemon est species hyperici.
Anchrarane .i. nenufar.
mndragines .i. caparis.
Andraeane .i. andracacaron.

Cap xlv.

Andrafasis gre. ara. araf. latine vo atriplex lib. aggre. cap. arafaucr. Diaſ. Araf. i. andraphasis. holus ẽ ō genere duplici ortinū ⁊ agreste: fri. est: sed domestica multo frigidior est agresti.

Bali. vj. sim. phar. cap. andrafasis. Andrafasis: siue a triplex: siue crisolocanna fri. ⁊ hu. virtutis est: humida quidem in secundo gradu a medijs. fri. in primo: quã quidam tepidã dicebamus esse qualitatẽ: qualez ⁊ rosis nostris damus: nisi q: non est particeps stipticitatis: sed est aquosa ⁊ minime terrestris sicut malua: sed ꝫz ventrem facile transit: sicut illa propter viscosita tem. omnino aũt modicum quid diaforeticum est ei. sunt etiam ⁊ hortulane tã malua ꝙz andrafasis multo humidiores ⁊ frigidiores agrestibus.

Posse. Diaſ. Andrafasis cataplasma tib⁹ adhibita cruda ⁊ cocta papulis imposita medet. semen corruz cũ mulsa bibituz ictericos curat: eius virtus est leptintica cum polenta cathaplasmatibus adhibita ⁊ imposita dolorem capitis tollit: tumoribus oculorũ necessarie adhibetur: ⁊ fatigatiõem stomachi imposita tollit: semen eius nefreticis medetur: ⁊ folia eius contusa ⁊ imposita ignem sacrum compescunt: folia eius comesta dolores vesice amputãt similicer ⁊ reuma stomachi ⁊ ventris prohibent. Comestum febres acutas extinguit: ⁊ lumbricos rotundos educit: sanguinem reiicientibus ꝑdest disintericis comestum auxiliatur: cataplasmatib⁹ oculorum vtiliter adhibetur: reumatismumm ite stinoz si adhibet ꝓpescit: dolores mficis supposi tuz mitigat. Est. n. andrafasis hu. habundanter fri. mediocriter nil habens stipticum: sed aquosa est vt malua: domestica aũt multo frigidior est ⁊ ideo inflammationibus in initio expedit. In statu vero ⁊ declinatione silnestris. semen vero earũ prorectorum habet virtutem. Unde ictericis ⁊ epaticis: si ex epatis emfrasi vtilis est. Cruda siue cocta duricies omnes ⁊ furunculos sanat permonibus quidem anteqz in vulnus erumpant: vtiliter ponitur. Scrabras vngues siue inuria vlceris detrahit: podagre feruorem cum nitro ⁊ aceto ⁊ melle extinguit: solutoria est.

Bera. aucto. Rasis. Semen eius facit vomere fortiter. Et vidi hominem qui bibit ex ea. z. ij. ⁊ assellauit vsqz ad debilitate magnã.

Bali. Andrafasis domestica multo frigidior est agresti: quapropter ⁊ flegmonibus etiam frigidis incipientibus quidẽ ⁊ crescentibus ac mollibus adhuc ⁊ quasi feruentibus hortulana. eis vero que i statu ⁊ declinatione: ⁊ indurescentibus ⁊ frigescentibus agrestes sunt conuenientiores: fructus eius abstersiue virtutis est: vnde ⁊ ictericis ex opilatione epatis vtilis exigit. Almansor tractatu tertio capitulo de atriplice. Atriplices frigide sunt ⁊ humide que vẽtrem mollificantes bene nutriunt: ictericis quoqz ⁊ calidum habentibus epar: beneficium prestant.
Anfastas .i. tegula.
Angastus .i. hartacum.
Angailem. i. arbor nascẽs i india in locis rustico rũ ⁊ est fri. ⁊ sic. ⁊ est satis stiptica.
Anguascen .i. herba lilialis: ⁊ est anfimerina.
Anchar idest locus qui est in inferiori parte gule latine sonat vulneratio cum lancea: eo quod camelus ibi cũ lancea percutitur: ⁊ sic moritur: aliter non.
Anababe est fructus arboris: que vocatur agrilitum.
Annara idest testa ouorum: vnde pupilli excludũ tur.
Amphaa .i. coagulum.
Antali sunt ossa facta sicut dentali: vtcunqz maiora: sed non habent superficiem lenem sicut dentali: sed virgulatam ⁊ totam albaz: oriuntur sicut ⁊ illi: ⁊ eandem habent virtutez. ponitur i antidotario Galie. in vngento citrino: quod interpretatur vngentum de citro. Anthora est herba sic dicta quasi contra thoram: que thora est satis venenosa: ⁊ dicitur anthora ab anti quod est contra ⁊ thora: vnde anthora idest contra thoram: vnde notandum q anthora: ⁊ thora sunt due herbe oriuntur in vna parte simul: ⁊ habent folia quasi folia violarum: sed magis rotunda ⁊ modicum incisa. ⁊ flores sunt eis sicut flores panis porcini nisi qua thora facit eos bene violaceos: sed anthora facit eos subrubeos: vna earuz est interficiens. s. thora. alia autem cũ sanans. s. anthora pro quib⁹ l. l. thora.
Antali .i. coloquintida.
Antrakes .i. carbones.
Antrax. i. carbunculus vel aposthema venenosũ quod etiam dicit bonum malanũ: vel malum malanum.
Antrakion .i. gemma carbunculus.
Atrataos .i. febris flegmatica periodica.
Antraphapheos .i. mandragora.
Anzarut vel anzoror. i. sarcocolla.
Azbaratha est instrumentum de vitro factũ ꝑ quod pueri attrahunt aquã: ⁊ violenter cum volunt expellunt per foramen.

Anzadarabec est arbor: folia habēs lucida: vt pēna pauonis semper virens.
Anzarot .i. anzarut.
Anzarola quid est. l. l. caror.
Anech .i. vsnee.
Anegidus .i. camelus.

Cap. xlvi.

Aneisin ara. gre. vero ⁊ latine anisuz Diaſ. ca. de aniso. Anisum ferū entis est virtutis. ſ. ca. ⁊ sic. ⁊ nature mixtualis ⁊ scarotice. i. in cisiue. Gera. li. aggre. cap. aneisin aucto. Diaſ. Aneisin quod de eo ē recens est bonum habens grossa grana plena: ⁊ non excoriatur qū fricatur excoriationibus similibus furfurei: ⁊ habet odorem bonum fortem. Et illud quod est ex insula cretēsi ē melius: ⁊ post illud babilonicum. hyspanicum vero est deteri? Et quod ex planta eius est magis inuatiuum ē semen eius. Gali. serto sim. phar. ca. de aniso. Sapor eius est acutus amar? modicum: ⁊ virtus eius est q̄ calefacit ⁊ desiccat i tertio gradu. ꝓpterea ergo ⁊ diureticum est. vētositatibus autem que fm ventrem resistit.

Auic. lib. ij. cap. de aniso. Anisum ē semen feniculi romani acuitatis maioris qz nabati: ⁊ ex eo melius est quod est ponderosū ⁊ ē cali. ⁊ sic: in tertio gradu Posse. Diaſ. Anisum quiamixtualis est virtutis ictericis medet: sitim tollit: bibituz venenis occurrit: inflationes amputat: vētrem stringit: menstruis imperat: lac mulierib? ꝓuocat ⁊ auget: bibitum venerez stimulat: fumigatione naribus adhibitum dolorem capitis tollit: auriū dolorē cū oleo ro. adhibitū mitigat: ⁊ vētositatē vētris ⁊ dolorē. Optimū āt ē creticū deide egyptiū: gallicū vero inertissimū. ¶ Paulus cap. de aniso. Contra liuorem ex percussione conteratur ciminū ⁊ anisum ⁊ incorporent cū cera ⁊ calidum superponatur. Anisum similiter auget lac: ⁊ sperma aperiendo meatus: ⁊ mādat humiditatem matricis. Almāsor tractatu tertio capitulo de aniso. Anisum cali. est quod ventositatis dissolutiuum existens: epatis aperit opilationem: coeundi preterea voluntatem stimulat.

Gera. lib. aggre. auct. Diaſ. Virtus ei? est desiccatiua ⁊ calefactiua: ⁊ expellit vētositates a corpe: ⁊ sedat dolorez: ⁊ ꝓuocat vrinam ⁊ sudorez: ⁊ confert hydropisi: ⁊ abscindit sitim que fit ab humoribus salsis quādo sumitur in potu: ⁊ est conueniens venenis: ⁊ iflationib? ⁊ stringit vētrem: ⁊ abscindit humiditates albas a matrice fluentes: ⁊ ꝓuocat lac ⁊ excitat libidinē ⁊ quando attrahitur odoratu fumigatio vaporis eius sedat sodam. ⁊ quando teritur miscetur cuz oleo rosato ⁊ distillatur in aurem curat quod intra ipsam accidit ex casu: aut percussione ⁊ sedat dolorez eius. Et idem aucto. abugeri aperit opilationem epatis: splenis: ⁊ renum: ⁊ matricis: et mundificat vias que ab humoribus opilantur: et ꝓpter hoc confert febribus antiquis: ⁊ habz in se acuitatem propinquan adustioni qua resoluit ventositates maxime cum ipum assatur.

Auicen. Anisum aperitiuum cum stiptici tate parua: ⁊ est sedatiuum dolorum ⁊ resolutiuum ventositatum: ⁊ proprie si assetur: ⁊ in ipso qdem est acuitas qua medicinis adurentibus fit vicinum. Confert inflationi in facie ⁊ apostematib? extremitatum. Si ex eo fiat vaporatio ⁊ narribus eius vapor. attrahatur sedat sodam ⁊ vertiginem. Et si teratur ⁊ misceatur cum oleo ro. ⁊ distilletur in aurem sanat quod accidit in interiori parte eius ex soda a cōpressione: aut pcussione ⁊ dolores eius etiaz. Et confert febri antique: ⁊ prouocat lac: ⁊ abscindit sitim factam ex humiditatibus baurachijs: ⁊ confert opilationi epatis: ⁊ splenis generate ex humiditatibus: ⁊ ꝓuocat vrinam ⁊ menstrua: ⁊ mūdat matricē a fluxu humiditatuz albarum: ⁊ est motuum coitus ⁊ quandoqz constringit ventrem ⁊ adiuuat ipsuz ad illud eius prouocatio: ⁊ aperit opilationes renū ⁊ vesice ⁊ matricz: ⁊ confert antique febri: ⁊ expellit nocumentuz venenorum ⁊ venenosorz. ⁊ loco ipsius ponitur carui quantum est ipsum.

Aneisum idem quod supra.
Aneide .i. anetum
Anemo animonis .i. papauer.
Anemul sunt ossa subtilia que sunt in extremitatibus digitorum.
Anemora .i. sisimbrium.
Anergil .i. nux indica.
Anesis. i. requies ab a quod ē sine: ⁊ nesos quod est labor vel morbus: inde anetica. i. mitigatiua vel quieta.
Anesme .i. thit.
Anes .i. robile ⁊ ē lignuz.
Anesi .i. rose.
Anetica. i. quietica vel mitigatiua.
Anetum. i. absinthium dulce: ⁊ quid est lege litteram vebet.
Anetum agreste .i. meu.
Anethosasis .i. apertio.
Aneusa .i. lacca.
Anceto .i. sarcocolla.
Andechocha .i. saturegia.
Anfeacelferas. i. coagulum caballinum.
Anfeagidi. i. coagulum ceruinum.
Ange .i. cardus.
Angeris .i. electuaria stomacho cōuenientia.
Angedis .i. terrestris.
Annemula .i. matrisiluia.
Annestin .i. flos prati.
Anse. i. modus ligationis ⁊ nodatiōis qui vulgariter dicit asola: quasi nodus qui imediate cum quis vult soluitur.
Ansea .i. lilium.
Antera id est semen rose ⁊ est illud quod remanet de rosa ⁊ rubet ⁊ maturescit. quod autem est intus scilicet semen lanuginosuz est antera: licet communiter teneatur qꝫ antera sunt pipuli rosarum.
Anteflorum quid est. l. l. emantium.
Antericon .i. flos affodilli.
Anthericon dem quod supra
Antereon est pars gutturis sub mento.
Anichmos .i. succus.
Anecigalien .i. arbor gummi arabici.
Anil .i. indicum.
Annimeōs .i. gūmi arabicum.
Animon vel anemoa .i. papauer.
Aniotos .i. incurabilis.
Anissi .i. serpens.
Anisum: ciminuz: dulcemen: feniculi romani idē ꝓ quo. l. l. aneisin.
Aritilops .i. apa lachrymalis.
Anchiani .i. castoreum.
Anchili .i. flos.
Angitis est quedam species spice nardi.
Angina est apostbema quod nascitur sub fauci-bus: ⁊ dicitur ab ango angis qui morbus maxime porcis accidit: quandoqz ⁊ hominibus.

Angimonia .i. sarcocolla.
Anlicetati .i. anisum.
Animitos .i. febris flegmatica.
Annia .i. priuatio anhelit⁹.
Anquinopa .i. feror.
Anrioch .i. plumbum.
Anzi cu herba falios falcios flos sambuci idem.
Ansioma .i. sinopida.
Antimonium quid est. l. l. attruad.
Antille est quidam lapis.
Antipasis id est cõtraria detractio methasintho sis linea ris.
Antias .i. tumor durus.
Antiloblefarus. i. cum palpebre simul casu conglutinantur.
Antistrum est instrumentum cirurgici sicut vncinus.
Antimonis .i. antimonium.
Antiqui .i. ostrea.
Anti grece ꝓpositio. i. contra: vt antixp̃us. i. contra xp̃m: antipapam. i. ꝺ papaz. antidotũ. i. ꝺ datum: eo q⁹ contra passiones datur.
Antichisis .i. limatia.
Antidotum quid est. l. l. anti.
Antifate .i. corallus.
Antinalgin .i. testiculus castorei
Antimion .i. mandragora.
Antimon idem quod supra.
Antinus. i. camomilla vel gamilla vel cameleon. l. l. bebonig.
Antinops. i. egilops ⁊ est collectio circa angulũ maiorem oculi.
Antydasis .i. emach.
Antion. i. planta vnde colligitur laudanum: ⁊ ẽ spẽs rose canine: vt Dias. cap. cissos.
Antiposis .i. ad diuersa attractõ
Antiparia dicitur id qꝺ obtondit violentiã medicine alterius.
Antira .i. antera.
Antifarmacum. i. vincitorium ⁊ est extra toriuz herba est cuius folia sunt quasi folia persici ⁊ stipes subtilis tendens ad colorem violaceũ: ꝑqua l. l. vincitorium.
Antirina .i. sanina vl' bratheos
Antispasis .i. ꝺna euersio humorũ
Anticar .i. borax.
Antirocum .i. flos albutij.
Antiochum .i. flos sambuci.

Capi. xlvii.

Antifilos. vel antillis gre. ara. vsnen. latine salsola ⁊ ẽ herba de qua fit sal alkali. **Dias.** Duo sunt eius genera: vnum hz folia lenticulis simila. Alia hz folia similia camepithi. ꝓma hz hastam altaz duobus palmis erectam cũ follis mollib⁹. radix est illi mino: ⁊ tenuis. nascit̃ locis herbosis ⁊ solanis gustu salsa. seꝺa est q̃ folia ⁊ hastas similes camepiti habet: sed asperiora ⁊ minora: floreꝫ purpureũ ⁊ odoreꝫ graue ra **Gal.** vj. sim. phar. ca. andici cicoree similis tillis. Antillis duplex quidam ẽ: ambe tñ mediocriter siccant: vt ⁊ vlcera soliꝺent. Altera vero q̃ comepitheos assimilatur: plus vtiqz q̃z alia subtilium ptiũ est: vt epilenticis confert: hec aũt est absterſiuio: q̃z altera est. Almansor tractatu tertio cap. vsnen. ca. est ⁊ sic. que purgat ⁊ aperit opilationeꝫ: carnẽqz corrodit supfluam. vniuersaliter aũt oĩum istarũ herbaruz bonum habentium odorem: q̃z plures calide sunt nisi ille ex qbus sentiẽ illud quod dixi mus. s. frigiditas manifesta: sicut sentitur i aquaro. ⁊ camfora atqz sandalis. Antispodia est cinis factus ex folijs stipiticis. s. mirrhe oliuarum ⁊ similium: ⁊ dicitur sic: eo q⁹ ponitur loco spodij.

Dias. cap. de antispodio dicit eo quod pro spodio mittat. q: similis est virtutis Et conficitur sic. Accipe mirrham imaturam cuz floribus ⁊ baccis immaturis: ⁊ mitte in cacabum nouum crudum ⁊ cooperi pertusum cooperculo ⁊ mitte in fornacem cacabum: ⁊ assa quandiu cacabus ipse percoquatur: ⁊ iterum cacabo crudo refunde: ⁊ similiter coque ⁊ rejice: ⁊ lana cinerem disciplina spodij. Et similiter de folijs oliue antispodium facere potes: sed melius fit de oleastro cũ flore suo. Multi vero citonia minutis pitibus inscisa: semine pjecto similiter conficiunt. Siccamina multi in sole siccata sic conficiunt. Multi vero bussi folia ⁊ stinci ⁊ scini cũ flore suo aut caprifici folia sicca in sole similiter conficiũt Alij vero taurocollam: aut lanas succidas in tinctas in pice liquida: aut melle comburunt simili disciplina.

Anocazna. i. cantabruz. aliqui dicunt q⁹ est sisimbrium. sed prima melior.
Anoch .i. arthanite.
Anodinum .i. mitigatiuum.
Anordormon matricis. i. ascẽsus matricis ad superiora.
Anodosis .i. distributio nutrimẽti in membra.
Anodromum .i. recursor.
Anoen est proprium nomen loci.
Anolosach est nomen ponderis: ⁊ ẽ obulus. i. rij grana ordei.
Anorexia .i. fastidiũ vl' ꝓpatio appetitus.
Anora .i. calx.
Anore. i. medicamen pilos auferens.
Anori est quedam species dactili.
Anostomasis id est ascensus matricis ad superiora.
Anostris .i. lupus.
Anostomizare idest aperire venas que sunt in ano.
Antropa .i. ꝺuersio vẽtris surſum per vomitum.
Ancora .i. spelta.
Acnoria. i. vlcus excoriationum.
Andocore .i. sulfurata.
Audoture .i. mandragora.
Androgines .i. nymphea.
Androstica. **Gal.** vj. simpli. phar. capitulo anerostica. Androstica que ⁊ pitaris ⁊ leuki ⁊ challasia vocatur: vt actis est herba: potest autem desiccata ⁊ bibita: ipsa vero non fructus ipsius vinas promouere sufficienter: palam quoqz q⁹ etiam diaforare ⁊ siccare. Androsemon: vel asquiron: vel androsemi. ꝯ Plinius capitulo androsemon est herba similis hyperico n: cauliculis mollioribus ⁊ dẽsioribus: ⁊ magis rubentibus folia alba rute figuram habet. semen papaueris magis simile. Lome eius trite sanguineum emittunt succum: gignitur in vineis i medio autumno foditur ⁊ suſpenditur.

Gal. serto simpli. pharma. capitulo androsemi: frucricosa planta duplex ẽ natura. Alteruz quidem alkita: seu alkydes vocatum. Alterum autem quod aqui busdaz dionysia nuncupatur.

Posse. Gal. fructus quidem eoruz purgatiuus. frõdium vo virt⁹ siccatiua ⁊ astersiua mediocriter

quãobrem et que sunt vsta igne sanant. cocta vo in austero vino solidant. ¶Plinius: fructus ei⁹ est vtilis ad purgandũ aluũ magnoꝝ vlcerũ: quod eius vinum indicat.

Andropasis .i. atripler.
Angolus .i. citrullus.
Annoticum .i. recoꝛꝛatiuũ.
Annosader .i. sal armoniacum.
Annomen .i. rosa canina.
Anstonlocia .i. cappinus arboꝛ.

Antofali sunt gariofili grossi tuberosi: ⁊ dicunt antofali. i. ante nati sicut calumbria ante ficus.

Anthoꝛa quid est. l. l. thoꝛa.

Anto pirus panis. i. fermentatus: ⁊ est contrarius opiro.

Anthos idem quod supra: ⁊ ẽ flos oĩs: sed ponit cõiter ꝓ floꝛe roꝛismarini.

Anthoꝛismata .i. tumoꝛes.
Antropomoꝛfon .i. mandragoꝛa.

Antrosia est quedam egritudo que dicitur atrosia.

Antromata .i. alba apostemata.
Anubel .i. iuiube.

Anuen. i. coloꝛ qui fit ex sanguine cochilij: ſz falso: qñ est coloꝛ qui fit ex cocco.

Cap. xlviii.

Aniden ara. vel heltif. gre. lasar: vel silfiũ vel silfa silfium. latine vo gen⁹ ferule: cui⁹ gũmi est assa fetida. Sciẽdum ꝙ assa ẽ gũmi qdã qđ vocat assa: ⁊ hui⁹ qdã ẽ odoꝛifera: ⁊ qdã fetida. Et dr odoꝛifera q: puũ hz fetoꝛem vel paruum odoꝛem. Et dr fetida qa ꝓ excellentiam hz fetoꝛem: ⁊ est gũmi herbe anniden: ⁊ ẽ habens vehementem igneitatem: ſz assa odoꝛifera fit ex succo ipsius herbe hẽns aliqlem odoꝛem ber **Bera**. li. aggr. ca. anuidez. A be ꝑdicte. **niden**. i. planta cui⁹ gũmi est althit. i. assa fetida. radix ei⁹ dr mabaroch planta cius hz stipitem q dr mastates: et est silis ferule: ⁊ folia eius sunt similia foliis apij: ⁊ semẽ eius letum simile semine nigen mengitagas.

Gal. vij. sim. phar. capi. de silfio. Substantia eius est aerea. ⁊ virtus gũmi eius qđ ẽ assa: ⁊ virtus ramoꝝ ⁊ radicũ: ⁊ floꝛis eius est q̃ calefacit calefactioni foꝛtu: ⁊ ẽ ca. ⁊ sic. in tertio gradu. ⁊ illud qđ ẽ de ipso maioꝛis saporis ẽ gũmi. ⁊ ipsa planta est calidioꝛ ⁊ subtilioꝛ: aliaruꝫ plantarũ oĩum. Et ꝓpterea hec est magis resolutiua: ⁊ ita lac aliarũ arboꝝ oĩuꝫ: ⁊ ẽ in fine caliditatis: ⁊ est substantie venose: nisi q: est plus in ea substantia ignea aerea. Et idẽ ꝑm aliam trãslationem: silfij calidissimus quidez opos: gnimmo folia: ⁊ stipes: ⁊ radix calefacit gene roſe: sunt aũt ventosioꝛis substantie oĩa: ⁊ ꝑm hoc difficile digestibilia. extrosum tũ coꝛpoꝛi apposita aptioꝛa sũt ⁊ maxime oĩum opos attractiue sufficienter existens virtutis ⁊ censumere carnẽ ⁊ destruere hz ꝓpt̃ ꝑdictã eius **Dias**. capit. silfiuz. Silfium complexionem. omnib⁹ est notũ: cui⁹ lachꝛymũ lasar noĩatur acriter calefaciens ⁊ vesicaz ledens: sed ventrẽ purgans. hec aũt herba calefacit foꝛtiter: inflãmatiua est eius virtus oĩno. ¶ Iſa ascitur in syria: ⁊ armenia: ⁊ libia: cui⁹ virga splenon siue spleten vocatur q̃ similis est ferule: folia habens similia apio: ⁊ semen latũ. Et idẽ cap. lasar. Lasar. i. assa fetida: lachꝛymum herbe est que silfer appellatur: que in locis in silitudinẽ ferule creſcit: folia hẽns circa se maioꝛa qz apiuz sed semen simile est ei. Est aũt optimuz lasar qđ cirinaicũ dr subꝛuffum perlucidum: ⁊ intus eralbidum: odoꝛe viscido: ⁊ quod humoꝛe cito resolvitur: ⁊ in gustu statim humoꝛẽ ꝓuocat. vires hz acerrimas: vnde cũ magnis veratiombus calefacit ⁊ relaxat. Adulterat aũt dum viridis est succus cuz scrapino ⁊ fabe farina: qđ facile cõpꝛehẽdit gustu: odoꝛe: ⁊ visu. Solutione in oĩbus medicinis vsui succus necessarius est. virt⁹ est illi visida inflans **Auic**. li. ij. capi. de assa. Assa ẽ stomachum. duarũ spẽrũ: ꝙrum vna est fetida: ⁊ altera odoꝛifera non foꝛtem habens odoꝛem: sed calidioꝛ eaz est fetida: ⁊ est herba vehementis igneitatis in se tota: ⁊ plurimũ quidez huius speciei est cirinense: ⁊ est gũmi armaroch. Est ea. i ꝑmo ⁊ sicc. in. ij. **Posse. Dias**. cap. silfiuz Uirt⁹ eius radicis est termantica ⁊ exarantica stomachũ inflat: ructuationem ꝓuocat: idigestibilis ẽ: ⁊ vesice accepta cerotis mirta et imposita pustulas: et scrophas spargit: oleo addito liuoꝛes coꝛpis limpidat: oleo cipꝛino vel irino addita sciaticis frigidum humoꝛem siccat in aceto cocta ⁊ cataplasmatibus imposita ani causas compescit. bibita venenis occurrit. customaca est. mirta seminib⁹ ⁊ nominibus oꝛigaris sale addito comeditur: virga eius dimisa lachꝛymum quod ex se dimiserit necessarie colligitur: quod lasar dr. i. assa fetida. Et idem ea. lasar: vino additũ alopitias emẽdat: melius id agens si piper ⁊ acetũ acceperit: suffusiones oculoꝛũ in initio detergit: cũ melle caligines oculoꝛum limpidat: percussoꝛum dentiũ doloꝛez mitigat. cum thure mirtuz ⁊ oꝛe retentum similiter ꝓestat. positum sup moꝛsum rabidi canis turat. venenis acceptis facit nitro ⁊ rute ⁊ melle additum carbũculis singulare ꝑsidium est: duricies vulnerum soluit: clauos tollit: carnis additis et cerotis oĩa superioꝛa facere põt. aceto mirtũ zernar tollit: ⁊ polippũ ⁊ crescentes carnes in naribus. floꝛeris ⁊ erugini campane additus omnia similiter facere nomit. Sarcocolle additum ⁊ impositum oricatha curat asperitates fauciũ: ⁊ vocis limpidat: marime cum aqua ⁊ melle perpendentem vuecam suspendit gargarismo: cum mulsa frequenter sumptum coloꝛem limpidum facit: in ono soꝛbili tussientibus ꝓdest: pleuretic⁹: ⁊ hydropicis cuz caricis siccis auriliatur. Cum pipere ⁊ ruta bibitũ vino ⁊ typicos frigoꝛes excludit tetãicis: ⁊ spleneticis: ⁊ opistotonicis põdere vlcis vnius additum cere ⁊ glutitum medetur sanguisſugas bibitas aceto mirtuz excludit. Coagulatum lac stomacho soluit: asperitata artarie per catarrum longi temporis: vel vocem amputataz curat. Epilenticis cuz pusca bibitum medicatur cum mirrha et pipere bibitum menstruis imperat: vẽtrem mollit: ⁊ de alto cadentibus opitulatur. oꝛigaris miscetur: amigdalis amaris ⁊ rute mirtuz: in omnibus causis necessarie comeditur cum ficu atqz isopo decoctum ⁊ collutioni oꝛis ad bibitum exposos dentes medetur.

Auicen. Assa disrumpit ventositates ⁊ effugat eas ꝓpter resolutionem suam: ⁊ est cum hoc inflatiua: ⁊ incidit ⁊ resoluit sanguinem congelatum in ventre: ⁊ ꝓfert allopitie illinita cum aceto ⁊ pipere. ⁊ quando administratur in cibarijs facit bonũ coloꝛem: ⁊ abscindit verucas que sunt vt clami. Et cum inciduntur apostemata fraudulenta moꝛtificantia membꝛuz si ponatur assa super ea confert. Et ẽ bona in cura dubulet apparentium oculoꝛum: confert empetigini. quando bibitur cum aqua granatoꝛum confert contritione lacertoꝛum. Et similiter confert doloꝛi neruoꝛum: sicut tetano: et paralisi: si saltem accipiatur ex ea aureus et misceatur ꝑm

quod dicitur cum cera et deglutiat: aut si bibat cum vino pipere ⁊ menta. Et implent ea mole in ore ⁊ cõmiscetur cũ thure ⁊ ponit super dentem: ⁊ efficit operatiõem peonie in epilensia. Et cuz ex ea fit gargarism⁹ eradicat sanguisugas gutturi ãnexas. Est bona in initio aque alcohol facto ex ea ⁊ cũ melle. ⁊ cũ dissoluit in aq̃ ⁊ fit ex ea gargarizatio ⁊ sorbet clarificat vocem statim: ⁊ confert asperitati gutturis. Et si sorbeatur cuz ouis confert tussi antiq̃: ⁊ pleuresi frigide: ⁊ efficit operationem fenugreci in apate vulue. Et si admini stratur cum ficubus siccis confert ictericie. ⁊ ipsa quidẽ ẽ ex eis q̃ nocẽt stõ ⁊ epati. Et ꝓfert emoroidib⁹: ⁊ in coitu fortitudinẽ ꝓbet: ⁊ puocat mẽ strua ⁊ vinã: ⁊ confert doloꝛi ventris pungitiuo ⁊ vlceribus inteſtinoꝝ. Et Galie. quidez extima uit in ipsa esse virtutem solutiuã parũper cuz sti pticitate sua: sed scitum est apud ipsa q̃ ꝓfert so lutioni antiq̃ frigide. Et est bona fe. q̃rtane. Et ponitur sup morsum canis rabiosi ⁊ vermium ve nenosoꝛum: ⁊ rutele: ⁊ cõfert oibus illis bibita. et linita cum oleo expellit nocumentum sagitte ve nenose. Sed loco fetide equale pondus ipsius de odoꝛifera: ⁊ pondus semis de serapio tantundẽ de anaroch: ⁊ medietas põderz ei⁹ de gũma rute

Sera. aucto. Diascoꝛi. Radix huius arbo ris est deficcatiua difficilis digestio nis: ⁊ est nociua vesice. quando miscetur cum ce roto resolut scrofulas: ⁊ exituras. Et q̃ ex eo fit emplastrum cum oleo aufert liuoꝛem qui fit sub oculo. ⁊ q̃ coquitur cum aceto ⁊ coꝛtice granati: ⁊ fit inde emplastrum curat emoꝛoydas ani. ⁊ q̃ bibitur cum tyriaca est medicamen moꝛtiferoꝛum ⁊ venenoꝛum. Et ipsa pꝛeparatur ⁊ comeditur. s. cum seminibus ⁊ sale est bona stõ. sine his autez est inflatiua ⁊ facit ructuare. Et homies scindunt stipitem ⁊ radicem ⁊ egreditur inde lachꝛym⁹: q colligit ⁊ siccatur: ⁊ est illud q̃ dr assa. Et melioꝛ ex assa est illa que vergit ad rubedinem: ⁊ est cla ra similis murrhe: habens bonũ odoꝛẽ: non simi lem odoꝛi porꝛi: nec odoꝛem horribilem subito: et q̃ teritur ⁊ infunditur cito resoluitur. ⁊ q̃ tenetur in ore ꝓuocat salliuam cito. fortius aũt q̃ in tota hac planta est ẽ gummi: ⁊ post illud foliuz: ⁊ post illud est stipes. gũmi autem est acutum inflatiuum: quod q̃ miscetur aceto vino ⁊ pipere: et ponitur super alopiciã curat eam. Alia aũt q̃ dicit Sera. sunt hic posita ꝑ m mentem Dias. Gali. ⁊ Auic. quare ꝓ nunc transeo.

Aniuden romanũ	.i. siseleos.
Anchusal	.i. aec.
Anchusal	.i. lactuca asini.
Anguarte	.i. sarcocolla.
Angulus	.i. citrullus.

Apalos. i. mollis vel sine pelle: inde dicunt ova apala. i. sine testa: inde ⁊ apala sarcos. i. mollis ca ro ab a quod ẽ sine: ⁊ sarcos quod est caro.

Apartias	.i. serpens.
Aparme	.i. lapago.
Apartias	.i. ventus septẽtrio.

Appolosartõn. i. habens glaucos oculos.

Apta. i. putredo vel vlcera mala vel alchola.	
Aptha	idem.
Appella	.i. sine pelle.
Apentisemenon	.i. inteſtinũ.

Apepsia. i. indigestio vel moꝛdicatio.
Aperificis est species titimalli.

Cap xlix.

Aplenon vel aplinũ. gre. splemon: aut scolopẽdri on. ara. vo ⁊ la tine ceterach. **Dias.** cap. aplenõ Aplenõ folia hz similia scolopendrie venenose: ⁊ nascit i lo cis saxosis: vel parietib⁹ ex lapidib⁹ fabꝛicatz: fo lia eius sunt multa ex vna radice ascendentia di uisa sicut polipodiũ subt⁹ ruffa ⁊ aspera ⁊ desup viridia: est vo sine hasta: sine floꝛe: ⁊ sine semine.

Gali. vj. sim. phar. ca. aplinũ: subtiliũ par tium qdem: nõ tñ ca. vtutis ẽ herba.

Posse. Dias. folia eius elixa cũ aceto ⁊ bibita. xxx. diebus splenem siccant. Item folia ipsius vino addito vt cataplasma imposita spleni singulare pꝛesidium est. Ysopi folia cũ aplenon foliis trita cum leuissi ma vini bibitione splenẽ consumit: stranguriis ⁊ subglutionibus: ⁊ ictericis ꝓdest: bibita calcu los frangit. dr q̃ sola cũ splene mule collo suspẽ sa mulierem generare nõ sinit: sane nocte suspen denda ẽ: ⁊ obseruandũ ne luceat luna: aut de die suspende. Et si homo pꝛo muliere eandẽ foderit ⁊ assit alius qui dicat inde: fodi te vt illa nõ gene ret etiam hoc dicit ꝓdesse.

Gali. Aplinium lapidem frã git: ⁊ splenem subtiliat vel attanuat.

Apia	.i. mala valde dulcia.
Apiaster	.i. apium risus.
Apinalfac	.i. leteralmanam.

Apiretios. i. sine febꝛe vel sine feruoꝛe.

Apiscon	.i. aristologia.
Apiuntamum	.i. zizania.

Cap l.

Apium latine. gre. selinum. arab. vo kaspar: vel karsi. Apij plures sunt species. nam est apium do mesticum vel hoꝛtinum. Et est apiũ ra ninum siue apium risus. Et est apium emoꝛoida rũ. Et ẽ apiũ qõ dr cerofolinũ. Et ẽ apiũ campe stre. Et est apiũ hyspanũ. Et est apiũ pscũ. Et ẽ apium agreste. Et est apiũ montanũ. Et est apiũ aquaticum. Et est apiũ rusticũ. Et est apiũ qõ dr regalea. Apiuz domesticũ oibus notũ: qõ Dias. vocat hoꝛtinũ: qõ ca. est in pncipio. iij. gra. sice. in medio eusdem: cui⁹ semen est maioꝛis efficacie secundario radix: tertio herba. Cũ aũt in medici na receptio apij simplicit inuenit semen apponen dum est: quod a multis selinõ appellatur: hz tota herba sic vocetur. Apium raninum siue apiuz ri sus: vocat a Dias. botrachion: vel natrachion. Et dr apium raninũ: qm̃ a gurgitibus in qb⁹ de gũt rane: ⁊ ideo vocat natrachion. nã natragos grece. i. rana: vocat silr herba scelerata vl petro nichia: vel vnguis lepꝛosus. Et dr apium risus qm̃ moꝛitur ex

Gal. viij. sim. phar. cap. poꝛeo hõ ridendo. nichia: vocat apiũ risus paronichiaz dicẽs: Paronichia. i. vnguis lepꝛo sus: notata ẽ sic ab autoꝛe. sanat eni paronichias sicut ait Dias. Uirtus aũt ei⁹ subtiliũ partiuz est siccatiua nõ moꝛdax. talia eni cẽ oz paronichiaz pharmaca. palaz est qm̃ hoc tale diafoꝛare suffi ciens ẽ oẽs passiones q̃cunq; diafoꝛari egent. ta lia oia eni sunt q̃cunq; iij. gradus exist̃unt in ca lefaciendo ⁊ siccando: sicut ⁊ in subtilis ptis sub stantia. huiusmodi apij sunt q̃tuoꝛ species: vt in quit Dias. Una ẽ que folia hz coꝛiandro similia: sed latioꝛa ⁊ alba: ⁊ pinguioꝛa: ⁊ floꝛem mellinuz et aliquantulum purpureum: virgam non lon gam: sed bꝛeuem: radicem albã ⁊ non amarã fixã sicut elleboꝛi. Uirtus eius est viscida ⁊ vulnera tica. locis aquosis nascitur. Secũda est longioꝛz tyrsi: ⁊ foliis irtis multis locis incisis gustu acer rimus. hec multuz in sardinia nascitur: quã sardi apiuz agreste dicunt: huic virtus est viscida val de. Tertia spẽs ẽ folia habens parussima vl'bꝛe uissima tetri odoꝛis: atq; icẽdiosa floꝛib⁹ aurosis

Quarta spēs botrachion: qđ statiçem dr̄. nascit̄ in locis sabulosis: ⁊ campis arenosis: floꝛez hn̄s lactenm: radix eius est articulo silis: que radiculas paucas ⁊ te- Gal. vj. sim. phar. cap. bo nissimas habz. trachiō. Botrachiō sine apiū risus: vel herba scelerata. q̄tuoꝛ qdē hz ꝑz speciē differētias: oēs tn̄ acres vehemēt̄ꝫ potentie sunt vt vlcerent cū doloꝛe. Calida ⁊ sicca ē vehemenť radix: ⁊ silr̄ tota herba. Apiū emoꝛoidarum est cū folijs guttaticis: guttis q̄si sanguinis melācolici. Apiū qđ dicit̄ cerofoliū hz folia minuta sicut folia fumi terre: sed minutioꝛa. vñ cerofoliū est species apij vt Jsaac in dictis particularibus ca- Gal. vj. sim. phar. cap. de ce pitulo de apio rofolio. Singidiuz vel cerofoliū sicut in gustu ꝓticeps est amaritudinis ⁊ stipticitatis: sic in cōplexione siccitatis ⁊ caliditatis est particeps. Est aūt siccatinū ꝑm vtrasqz qualitates: nec cacostomaticū est: eo ꝙ nō paucā stiptitatez sortitū est. caliditatē qdem nō minus manifestaz possidet: siccat aūt ꝑm secundam substantiā. Apiuz cāpestre. i. agreste vel iposelinuz: ⁊ est olirantrū vel alexandrū: radix est illi grossa ⁊ alba: ⁊ mollis: ⁊ odoꝛifera: folia habēs rotūda ⁊ viridia in capite plena floꝛib⁹: que capite clausa sunt in quibus est semē viride ⁊ oblongum et viscidū: aromatis habēs odoꝛem: eustomacū est. Jlascit̄ in locis vmbꝛosis: ⁊ i hoꝛtis: ⁊ in oīb⁹ locis. hec herba est cibis apta cruda ⁊ cocta: comeditur sicut apiū. Gal. viij. sim. phar. capi. Sinirinuz vel silue stre. Alij vo alexandrinū nomināt: et eodem genere est: ⁊ hoc cū selino ⁊ petroselino macedonico: et erit quidem selino fortius: petroselino vo debilius. menstruoꝛ vtiqz ductiuz est et vrinatiū: ⁊ est ca. ⁊ sic. in tertio gradu. qđ vo in sicilia petroselinū nominant ⁊ in amano fiens: est quidem ⁊ id sirinū. minus vero ē acre petroselino ⁊ sinirino: ⁊ ꝓpterea in vulneribus appon pōt: ⁊ in eo ꝙ siccat et icarnat: ac ꝑ hoc diafoꝛeti cū est induratoꝛ. Alia vero virtus est similis selino ⁊ petroselino: quo circa ea semine eius vtimur ad menstrua Dias. capi. sinirinō. Sin. non. i. alexandrum ⁊ vrinas: et asma. herba ē apio similis: sed folia hz latioꝛa ⁊ subꝛusca: ⁊ quasi pinguia: et suauiter olētia: ⁊ ramulos et capitellum vt aneti semen rotundum et nigrū et radicez lenez: et mollem: et succosam: odoꝛem suauez cum coꝛtice nigro: intus viridis et exalbida. nam herba gustu amarissima est: vires habz acres: et sudoꝛem ꝓuocantes. est enī valde cali. ⁊ sic. Apiuz hyspanū idē est quod campestre. apium persicū idem ē quod cāpestre. apiū agreste. i. apium campestre. apiū montanū. i. petrosellinū agreste ⁊ ē petroselinum agreste; ⁊ est petroselinū macedonicū: vel synonū: quod nascit̄ in macedonia in criptis et speluncis. semē eius ē minutum silē apio et ameos: odoꝛatū et viscidū: ⁊ aromaticū: virtus est illi diuretica. ¶Plinius cap. de petroselino macedonico. ¶Petroselinū macedonicū nascit̄ circa petras: ⁊ est optimū macedonicū: quod est odoꝛatuz et subdulce. est aūt diuretiū valde. Cassius felix cap. de macedonico. ¶Petroselinū macedonicū sic est vocatū: eo ꝙ sit silē apio. Jlascit̄ in petris: mōtibus: et rupibus: qđ nos petrapiū dicere cōsueimus: et in lingua latina vocat̄ petroselinū agreste: alio nomine dicitur synonū. vnde alig ponūt alexandrinū ꝑ macedonico: ipso carentes: qm̄ sunt eusdē virtutis Sed notandū ꝙ qñ ponit̄ i descriptionib⁹ apiuz siluaticū: debet intelligi illud qđ fortius operat̄ huiusmodi est Gal. viij. sim. phar. capi. de apium risus. sinono vel de petroseli no macedonico. Sinonū ca. ⁊ subamarū ē gustu Apiū aquaticū est senation: quē multi cressonez vocant. nascit̄ in aqua: fruticem hn̄s pinguē ⁊ ramulos longos: ⁊ folia minuta similia hyposelino que cū mustica fuerint odoꝛē suauē habent. Apium rusticū. i. ambꝛosia: ꝑ qua. l. l. ambꝛosia. Apium quod dicit̄ regalea: hz virgam simlē apij cū multis ramulis: ⁊ folia latioꝛa: que declināt̄ versus terrā: ⁊ sunt declinātia ad rubedinē: ⁊ hz coronam simlē coꝛone aneti: ⁊ folia eius simlant̄ folijs alexandrini: et Gera. lib. aggrega. cap. kaspar: sīue karfs. i. apiū. Sunt eius gnqz species. est enī domesticū: ⁊ est notū oībus. Est alia species que dr̄ asalis: ⁊ est apiū quod nascit̄ in aquis: ⁊ in locis humidis: ⁊ est maius domestico: sed virt⁹ ei⁹ est sicut virtus illius. Est alia species apij que dr̄ salis: ⁊ est apiū oꝛientale: vel montanū. nā ē maius domestico apio: ⁊ coloꝛ eius vergit ad albedinem: habet virgā concauā ⁊ longā: in qua sūt velut littere: ⁊ folia latioꝛa folijs domestici cum viriditate declinantia ad albedinem: ⁊ hz comas similes comis herbe que dr̄ linosistis: uel linogitz ⁊ hz multa capitella a quib⁹ egredit̄ flos: semen nigrū longū acuti saporis: ⁊ odoꝛiferū: ⁊ hz racem albam ⁊ odoꝛiferam qñ gustat̄: non grossaz Jlascit̄ in locis vmbꝛosis ⁊ humidis: ista planta administrat̄ in cibo sicut apium domesticuz: cruda ⁊ etiā cocta radix comedit̄: ⁊ coquñt̄ folia eius ⁊ sūmitates ramoꝛ eoꝛ ⁊ comedunt̄. Et aliquādo comedunt̄ cuz piscibus: ⁊ condiunt̄ cruda cū sale ⁊ administrāt̄ sicut alia olera. Et alia species est que vocat̄ ateselinū. ⁊ alia que vocat̄ hyposelinum: ⁊ sunt species similes apio cōmuni in vtute nisi ꝙ illud qđ dr̄ ateselinū est debilius eo: ⁊ operat̄ ad illud qđ dr̄ hyposelinū: quod est fortiꝰ eo Et hyposelini semem qñ bibit̄ cum oximelle: aut cum vino ꝓuocat vrinaz ⁊ menstrua: ⁊ qñ sumit̄ per os: aut fit ex eo iunctio calefacit infrigidatos: ⁊ confert distillationi vrine: ⁊ radix eius silr̄ facit hoc: ⁊ qñ semē ei⁹ dat̄ in potu cū vino ꝓfert puncture scoꝛpionis: ⁊ moꝛsui canis. Et qñ radix eius coquitur in vino ⁊ sumit̄ in potu frangit lapidem ⁊ expellit cum vrina: ⁊ confert doloꝛi laterum ⁊ lumboꝛ. ⁊ qñ radix eius terit̄ ⁊ extrahit̄ succus eius ⁊ sumit̄ in potu: aut linit̄ ex eo coꝛp⁹ calefacit ipsū ⁊ expellit frigus: ⁊ montanū etiam facit hoc. Cuius sunt tres species. Et vna species ex eis est qne vocat̄ oꝛeoselinū: ⁊ est planta habens virgā longaz vnius palmi aut circa: q̄ egredit̄ a radice vna subtili: a q̄ plures ꝑue vge egrediunt̄: ⁊ a vga ramuli plures sup quos sunt capitella silia come: nisi q: sunt minoꝛa satis ⁊ rotūda ⁊ ē semē longū aliqliter subtile: ⁊ ē acuti saporis ⁊ boni odoꝛis: similis odoꝛi cimini: ⁊ nascit̄ in locis montuosis. Uirtus eius est silis virtuti apij domestici: nisi q: est fortioꝛ: ⁊ virtus semis ⁊ radicis eius ē eadē. ⁊ nō oꝛ ꝙ putet q̄uis nominet oꝛeoselinū q: nascat̄ nisi in montib⁹ silr̄ etiā illud quod dicit̄ petroselinū cū nominet̄ hoc nomine q: nō oporꝛtet q: putet̄ q: nō nascat̄ nisi in petris sed istud petroselinū nascit̄ in petrosis locis ⁊ in rupibus: ⁊ hz semen sicut ameos: nisi quia habet meliοꝛē odoꝛē ⁊ acutioꝛē saporem: ⁊ est aromati cum aliquātulū. Et melius quod ē ex eo est semē ⁊ est acutū amarū. Est ⁊ alia species apij que dicitur sarmocidon: ⁊ hz virgā simlem apij cum ramulis multis: ⁊ folia latioꝛa folijs apij: ⁊ qđ ē ex folijs declinat versus terrā cū vertit̄ ad exteriora: ⁊ sunt declinantia ad rubedinē: ⁊ in eis ē humiditas pauca que adheret manui: habentia odoꝛez cuz acuitate: ⁊ saporem eoꝛū est sicut sapoꝛ alterius speciei: ⁊ sup sūmitates ramuloꝛ coꝛ est coꝛ

na similis corone aneti. ⁊ habet semen rotundū simile semini eauliū nigri coloris: ⁊ acuti saporis ⁊ odoris: eius ē sicut odor mirrhe: ⁊ radix ē mollis saporis ⁊ odoris boni: cuius cortex est niger. interius vero viridis ad albedinem vergens. nascitur in locis petrosis. Et idem auct. Gali. hec plāta est media inter plantam apij domestici ⁊ plantam apij montani. Virtus eius ē fortior: virtute apij domestici: ⁊ debilior: virtute apij mōtani: calefacit ⁊ deficcat in tertio gradu: ista ē planta q̄ vocatur latine Posie. Apium domesticū prone regalia. ¶ Apium vnā ⁊ mēstrua ⁊ resolvit ventositates: ⁊ proprie semē eius. succus eius in quo saxifragia decocta fuerit stranguriosis ⁊ dissuriosis subuenit. vel saxifragia: grana solis. filipendula: ⁊ lapis lincis coquant̄ in succo apij: ⁊ i colatura addito zucaro fiat syrupus: quo mane detur cum calida. Succus apij agrestis: vel acetus ⁊ oleum violatū vel ro. misceant̄ ⁊ bulliāt in vase vitreo ad ignē: ⁊ cum tali oleo calido caput patientis mungatur: valet ℨ litargiaz ⁊ frenesim ꝑus capite rosō. Succus decoctiōis apij: ⁊ thamarisci splenis ⁊ epatis opilatiōem soluit: et duriciem: sed ꝓprie splenis. Aliud fumak̄ decoctio radicis apij: feniculi. petroselini: fiat syrupus ℨ ictericiam ex succo apij ⁊ scariolarū: ⁊ dek̄ cuz calida. Contra hydropisim: radix apij ⁊ feniculi bulliāt in succo fumi terre: ⁊ in aqua decoctionis addito zucaro: fiat syrupus: miro modo consumit flegma. fiant etiaz isti leucoflegmaticis: ⁊ hypossartica laborantibus. ¶ Recipe succi apij libram. i. succi scariolarum libram mediā: masticis. ℨ. i. facta decoctiōe colek̄: ⁊ postmodū addito zucaro fiat syrupus: in fine decoctionis addak̄ puueris esule. ℨ. ij. ⁊ puueris reubarbari. ℨ. mediā: mane cū calida exhibeak̄. Cōtra ēphimerinā: ꝑcedat purgatio: deinde coquak̄ agaricus cum succo apij in pomo collogntide: vel in malo terre vacuato seu cauato: ⁊ decoctio talis detur quotidie patienti. ¶ Nota q̄ apiū nocet ꝓgnantibus: q: virtute sua dissoluit retinacula fetus. Epilenticis similiter ob est: quia dissoluit ⁊ cōfortat materiā ad actionez ⁊ mouet ad superiora. ¶ Nocet similiter pueris ꝓpter humiditatum abundantiā: ⁊ virtutum debilitationez ⁊ meatū constrictionez. Dias. Apium risus vulneribus cum axungia sine sale impositum putredines vel sordes expurgat: sed non diutius in loco stet: ne carnem suaz vlceret: hec est que scelerata dicit̄: que cum fimo porcino trita ⁊ imposita furunculos vel apostemata infra paucas horas aperit. Apium risus faciens florem lacteum. vngues leprosos extollit: acoras expurgat: stigmata tollit: alopitijs medetur. Eliratura eius adhibita fomento permonibus opitulatur. radix eius sternutamenta ꝓuocat: sicca vō adhibita dentiū dolorem sensim auferendo tollit. ¶ Nam dens dolens ex ipsa tactu non alit̄ ⁊ cum frangit: quasi cauterium adhibitum esset. folia vō eius cruda cathaplasmati impositā pustulationē faciūt absqz escara. Itē mirmiceas ⁊ acrocordinas consciſa atqz imposita excidendo radicitus aufert vt nō renascant̄: mutat etiaz alopiciam: sed detrahak̄ prius q̄z vlceret.

Gali. vj. sim pbar. cap. botrachiū: moderate vtentibus scabies ⁊ lepras excoriat: que mouet ⁊ vngues leprosos: sed stigmata diafotat: ⁊ mirmiceas tollit: quinetiam alopitijs confert modico tempore superpositū: nam si diu exteterit: nedum excoriatur corū: imo aduritur. hec ergo ꝓia: cime ⁊ foliox viridū ipsa ⁊ plātax opera. ¶ Radix vō siccata sternutatiuū ē pharmacum: similiter ceteris omnibus que violenter siccāt: sed etiam dolorem dentū adiuuat ꝓstringendo ipsos vehementer. s. exiccando. Apiū emoroidarum in vino coctū cathaplasmetur natibus emoroidas inflatas ⁊ flegmaticas exiccat. Cauenduz tamē est ne eis fluentib⁹ hoc fiat: si sine fluxu cuz tumore: ⁊ dolore: ⁊ extensione illarū venarū fuerit dolor: mitigatur: ⁊ tumorem siccat. Apiū qō dicit̄ cerofoliuz vires habet igneas valde: curat cancros cum melle positum: bibitum cuz vino sedat dolorem lateris: ⁊ cum mulsa bibitum soluit noxia pituita: coctū in oleo et inunctum valet cōtra frigora febrientiū. tritum et succus eius cum aceto mirtus et potatus lumbricos expellit. Itē cum vino sumptū ꝓuocat vrinam: ⁊ purgat mēstrua. Et si de eliratura eius caput lauek̄: uel cuz aceto inungatur valet contra tineam: ⁊ cum cera virginea mirtū valet: cuz axungia veteri parotidas sanat: eliratura eius vrinā ꝓuocat. Isaac in dietis ꝑticularibus: in cap. de apio. Cerofolium ca. est in tertio gradu. sic. in. ij. quod potui datū cum mellicrato vrinam ⁊ menstrua ꝓuocat: laterum dolorem: renum atqz vesice placat: ventris tortionem de grossa ventositate mitigat: stomachi etiā ventositatem ⁊ oium viscerum dissoluit et opilationem aperit. Apiuz campestre virtutē hz in semine eius talem q̄ cum vino bibitū menstruis imperat: frigoribus acceptum medek̄: per unctum stranguriis vtilis est. radix eius similiter omnia curat: scorpionum ictibus ⁊ morsui canis semen eius cum vino datū occurrit: in mulsa decoctum atqz potatū difficultatibus vrine medetur: tormenta ventris ⁊ ceteras intestinorum querelas eodem modo sanat. ¶ Radix in vino decocta calculos pellit: lateris ⁊ lumboꝝ dolorib⁹ eisdem potibus succurrit. Apiuz montanū. i. petroselinum macedonicū menstruis imperat: inflationes stomachi et colli compescit calefaciendo ⁊ nimis siccando tortionibus subuenit: dolorē lateris mitigat. nefreticis et dolori vesice subuenit: ꝓuocat abundanter vrinam: maxime cum vino datum: vnde diureticis antidotis miscetur

Gal. viij. sim. pbar. capi. de sinono vel petroselino macedonico. Sinonū vrinatiuum est: digestiuum: ⁊ menstruoꝝ ꝓuocatiuuz ⁊ destructiuuz omnū que ꝑm viscera obstructionum. Apium aquaticum valet ad multa: ꝑ q̄. l. l. berochaltayn. Apium rusticū valet similiter ad multa: ꝑ qua. l. l. ambrosia. Apiuz quod dicitur regalia est herba cuius succ⁹ ingredit̄ in quadā confectione ad scabiosa vlcera in antidotario vrili: succus eius radicis cum aceto fricatus valet contra Dias. cap. de apiō. Omnes species scabiē. apij mictualis sunt virtutis. domesticū vō vel hortinum pani mirtuz ⁊ impositum tumorez oculoꝝ spargit: similiter id facere potest si polente mirtum cum cathaplasmatibus additur: coctum in aqua ⁊ bibitum ertuationem stomachi compescit: tumentibus māmis vtiliter apponitur: vrinam ꝓuocat: eliratura eius bibita venenis occurrit: vomitum prohibet: ventrē stringit: semen eius plus diureticum est: morsibus venenatis occurrit: ⁊ eos qui bibunt spumā argenti medicatur: ventum ⁊ inflationes stomachi tollit. Antidotis anodinis necessarie miscek̄ ⁊ tyriacis: tussientibus prestat effectum. Et idez auct: Gali. in lib. de agricultura. Apium excitat libidinem in viris ⁊ mulieribus: ⁊ ꝓpter hāc causam prohibetur nutricibus: quia ꝓuocat libidinem: ⁊ abscindit lac earum. Et ipsum facit oris odorem bonum: quapropter sumunt ipsum in cibo habentes fetorez oris: maxime quando volūt loqui cum principibus. Et idem aucto. ¶ Machim Ingenioſi medici ponunt apium calidum ⁊ siccū Et idem aucto. ¶ Dumay in lib. de tyriaca. ¶ Dio

prietas apij montani est q̄ vexat ventrem in colica. Et idē auc. Aben mesuay: cōfert inflatōib⁹ vētris: ⁊ aqua eius facit nauseā: ⁊ ei⁹ radix ē fortior semine: ⁊ semē fortius q̄z folia: ⁊ ipm ē malū epilēticis. radices oīum ꝓferunt stomacho.

Apiūtanum .i. zizania.

Cap. li.

Appios ideſt camebalanos: ſm quoſdaz dicit raffanus agreſtis: ⁊ dico ſm quoſdam: qm̄ ſz veritatem raffanus agreſtis eſt ille q̄ ſcribitur in lit capi. appios. Appios hatera finel. Dias. ſtas habet duas vel tres viſcoſas ⁊ teneras: ruffas: folia ſunt ei rute ſimilia: oblonga ⁊ viridia ⁊ parua: ſemen paruuz cui⁹ radix eſt affodillo ſimilis; ſed obrotunda ſimlis pile lachrymo plena: de foris nigra intus alba. Radices eius due ſūt ſup terram: que accepte vomitum faciunt: coleram ⁊ flegma excludunt: radices eius id deſubitus faciunt. omnis vero tunſa ⁊ accepta: omnia ſimiliter facere nouit. lachrymum eius ſic colliges: incide radices ⁊ in aquā mitte q̄ ſupnatauerit cū pēna recollige ⁊ ſicca ⁊ repōe

Poſſe. Dias. Si obulo ſemitriū modo datum potui per vētrem purgationem facit. folia autez ipſius per ſuperiora vomitum faciunt: ⁊ inferiora ventrez purgant.

Appia .i. petra.
Appida idem quod ſupra.
Apocruſtica .i. repcuſſiua: vl redarguētia.
Apochimatos .i. ſordimē de naui intus raſū.
Apocopa .i. queda figura que tollit finē
Apocraon .i. repercuſſiuum.
Apockron idem quod ſupra.

Apodbia vocātur aues ſilēs irūdinib⁹: maiores tñ plurimū volātes ſic dicte: q: vſu pedū carent: apud plures dardani vocant vulgo.

Apodiſmon .i. ambulatio retrograda.
Apopelon .i. medulla ferule.
Apoforesi .i. larga ſanguinis detractio.
Apoflegmatiſmus. i. gargariſmus: vel deductio flegmatis larga.
Apogeus .i. locus ſubterraneus.
Apopia .i. ſine qualitate ſenſibili.
Apokinum .i. cinocraulia.
Apolinaris .i. mandragora.
Apolinarus .i. iuſquiamus.
Apolaxamon .i. duram carnem habentes.

Cap. lii.

Apomel ſm Dias. cap. apomeli Apomeli: vl apomel q̄ſi fauum mellis in aqua frigida abluitur illud mellitum dicit apomel. Sed notandum eſt ſm Diaſc. q⁹ fauum mellis non aſperum eſſe debet: ſed mellitū ⁊ non aquoſum. Adulti vero ad illud totum reponūt: veruz oibus egritudinibus inutile eſt: quia ceram mixtam habet: quam notum eſt omnibus contrariam eſſe intraneis: maxime eſt eligendum mundum ⁊ dulce: in odore non habens fetorem: nec cere mixturam ⁊ quod non inflat ipocondria: nec turbat vrinam hec omnia ſi ſanus eſſe volueris obſeruanda ſūt hydromel habet ipſum mel compoſitum cū aqua frigida ſine omni decoctione: nec habet certā ꝓportionem mellis ad aquam. mulſa vo fit ex octo partibus aque: ⁊ nomen mellis diſpumati: ⁊ coqr tur ad conſumptionem tertie partis illius totius ſi plus aūt bz aque: ⁊ mellis minus: dicitur mulſa aquoſa: ⁊ iſta vocatur aqua mellita que ſm maiorem ⁊ minorem quantitatez mellis dicitur aqua plus vel minus mellita: ſi autem fiat equatio dicitur mulſa mellita. Meliteratum idem eſt q̄ mulſa aquoſa: q: meſt plus aqua q̄z mellis: vt in Alexandro de oculis: ſz in ſcō amforismoz ꝓ mellicrato accipitur hydromel. Quidam componunt mellicratum cū vino ⁊ melle: nam cromon vinū i terptatur: vt Jo. meſ. in antidotario ſuo: vbi loqtur de ſyrupis circa finem: ⁊ ſm illum modū fiet cōditū. Differunt tamen: q: in condito ponuntur ſpecies: ⁊ illud ē nectar ſz in mellicrato nō. Et ſūt qdam q vocāt vtrūq̄z vtroq̄z mō: ſz de ꝓdito. l. l. conditum.

Apoma .i. priuatio anbelitus.
Aponſina .i. amorosia.

Apopleſia. i. collectio quedam capitis: ⁊ eſt opilatio ventriculorum cerebri cum priuatione ſenſus ⁊ motus.

Agoperarecara .i. cucurbita.

Apoquiſtidos ſuccus ē lini: ſz ſm quoſdā ſordes eſt manuum.

Apoquinatus. i. ſordimen intus de naui: vel raſura partis exterioris.

Aporia .i. dubitatio.
Aporior .i. dubito vel quero.
Apori ſmum .i. amariſima.
Aporiſma idem quod ſupra.

Aporrema. i. q̄ oculi fiunt ꝓminentes ex vomitu vel alia cauſa.

Aporrenſis .i. eruptio anguli oculi..

Apoſitaticus ē omne q̄ ꝓ os vel nares flegma ꝺponit a capite: ſiue gargariſm⁹: ſiue maſticatio: ſiue fricatio iteriorıs oris: ſiue ſternutorū ſiue q̄ cūq̄z q̄ caput purgat: ⁊ dī ab apo q̄ ē de: ⁊ ſelen q̄ eſt deponēs flegma.

Apoſthema apoſtaſis idē: ⁊ interpretat collectio

Apoſthema multoz pedū. i. polippus: ⁊ iſtud vocabulum ponitur in littera luſ.

Apocruſtica .i. repcuſſiua: vel redarguētia
Apovays .i. ſine qualitate ſenſibili.
Apoſgias .i. deferueſcens.
Apozio .i. deferueſco.
Apozima .i. apozima.

Apozima. i. deferueſcens: ab apo q̄ eſt de: ⁊ zeo zees: q̄ eſt ferueo ferues. nos aūt intelligimus decoctionem.

Aprorimeron .i. impotentia actus veneris.

Capi. liii.

Aproſtilla. Plini⁹ cap. aproſtilla: iuncoſ duos ſpargit in terra rubeſcentes: folia habet rute ſimilia: radices vt cepe: ſed ampliores: quam quidam raffanum agreſtem vel ſilueſtrem vocant: intus habet medullam candidaz extra cortices nigras. naſcitur in montibus ⁊ aſperis aliquando ⁊ Poſſe. Plinius: purvmbroſis locis. gat inferius ⁊ ſuperius.

Capi. liiii.

Aproparme ſiue aparme: vl aproina grece filoantropos ara. latine vero purpurea: vl lapago. Diaſco. capitulo aproparme. Aproparme ē

herba virgas multas habens longas ⁊ quadratas ⁊ asperas: folia tria ⁊ in ordine posita: semen est ei album ⁊ rotundum ⁊ paruum: in medio perforatum sicut vmbilicus: florem habet album: folia eius vestibus transeuntium inhereꝫ. nascitur circa muros ⁊ hortos. hac herba pastores pro liquatorio vtunt. **Hali.** vj. simpli. phar. cap. apozima. Apozima: fi lac liquantes, loantropos: vel filotropi dicunt: dicitur etiã lappula minuta ⁊ purpurea: mediocriter abstergit ⁊ desiccat. habet autem ⁊ aliquid subtilium ptiũ

Posse. Dias. Succus bui⁹ herbe et virgarũ ⁊ seminis ei⁹ morsum mitigat spalangionis cum vino bibitus ⁊ venenis occurrit. hic succus auribꝰ infusus earum dolorem mitigat. hec herba cũ axungta mixta scrophas spargit. folia autem eius construngentis sunt virtutis: ⁊ propterea fluorem sanguinis cathaplasmatibus imposita medentur: ⁊ rei coherenti admiscentur.

Aprotanum .i. abrotanum.
Aproximon. i. aggregatio membrꝝ: ita ꝙ nec mẽbrum erigitur: nec semen emittitur.
Aproficus .i. ficus agestis.
Aprulonos .i. mentastrum.
Aprupimentarum .i. gentiana.
Apruna .i. cerasa.
Aquarelup .i. lenticula aque.
Aqua imbrilis .i. pluuialis.
Aqua mellita quid est. l. l. apomel.
Aqua aliquando ponitur pro succo: vt aqua absinthij. i. succus absinthij: vel aqua.
Albederogi .i. succus fluuialis.
Aqua cõmunis quid est. l. l. idros.
Aqua termarꝝ idest aqua balnei naturaliter calidi.
Aqua lactis .i. serum.
Aqua casei idem quod supra.
Aqua rosata de mucarro quid est: lege litteram mulachlach.
Aqua rosata omnibus est nota: virtus eius lege litteram hard.
Aqua carnis ſm Auic. in de virib⁹ cordis: ẽ succus per decoctionem extractus a carnibus cõminutis: p eo desudando ab eis fluat: vel conteriẽ caro cui⁹ colatura potui administratur.
Aqua salmacina. i. aq̃ facta salsa artificialiter. s. cũ mirtione salis: loco cuius ponit̃ aqua maris.
Aqua ordei ſm Auic. quarto canonis fen pma de cura febrium in generali sic fit: nam debent esse xx. satiriati aque: ⁊ ordei satiriati vnum: ⁊ coquatur vsq; quo rubescat: ⁊ redeuaꝫ ad satiriati. v.
Ara albactata .i. stercus vaccinum.
Ara amata .i. panis de furfure.
Arachinde ẽ arbor habens radices ramosas ac multiplices: non folium nec herbaꝫ habet: ⁊ mãducatur.
Araeos idem quod supra.
Atachib. i. instrumento posito a posteriorib⁹ tẽdente interius: ⁊ postea recedente retro.
Archano .i. folia persici.
Aradabu. i. tenta: ⁊ silr est quoddam instrumentum cirurgicorum.
Araficua .i. cibus
Araf .i. atripler.
Aragne .i. aranea.
Arach .i. aqua lactis.

Cap. lv.

Arakos. Gal. ꝑmo de cibis: capi. de arakis ait: Ultimã syllabam hꝰ nominis arakos per. k. scriptam inueni mus in olkasibus aristophanis: vbi ait arakos frumentum ptisanum condrum: cemam: lolium consimile autez est semen ei quod lachiroꝫ. i. cicercule. alij dicunt non esse alterum genus ab illo: nam vsus eius similis: ⁊ virtus similiter consimilis lachiroꝫ. nisi quantum duriores: ⁊ difficilius decoquibiles: ⁊ ꝓpter hoc indigestibiliores lachiris sũt araki. apud nos autem est quoddaꝫ siluestre ⁊ durum: ⁊ rotundum: ordine minus in domesticis fructibus inuentum: quod nominãt arachon: non per. k. vltimam syllabam: sed p. h. aspiratam ꝓferentes. Et adiciunt ipsum colligentes sicut pellichinum.

Aranud .i. acanug.
Aranicum .i. sine rubore.
Aranu .i. fida.
Arandilon .i. species siseleos.
Aranzilis .i. aristologia rotũda
Aranza idem quod supra.
Aranea quid est. l. l. hamocbut.
Araraaic .i. gallia muscata.
Arar .i. sauina.
Ararinzalon .i. aristologia longa
Arastion .i. nasturtium.
Arastade idem quod supra.
Arasin .i. enula.
Arased .i. nasturtium.
Arasaracoti .i. scariola.
Aratano .i. folia persici.
Aratillus .i. cepe canis.
Arachi .i. flos salicis quo tinctores vtuntur.
Aratrifagi .i. canicularia.
Aratbamati .i. frangens ossa.
Aram .i. species pini.
Arazbati .i. formica hñs alas.
Arazarati .i. frustra subtilia.
Archagelica .i. vitica mortua.
Archandi .i. pira siluestria.
Arafofoni .i. gũmi alcũbar
Arf idem quod supra.
Argalia est instrumentuꝫ quo liquores injciuntur in vesicam: qõ etiã siringa dicit.
Argasin est species mirrhe.
Argamen .i. vlcus cornee oculi.
Armala est ruta agrestis ſm dias. cap. de ruta qui vocat eam molli.
Armamarmacur .i. rmaubium.
Armaraths. i. herba cuius gũmi est assa fetida.
Armarij .i. medicina inda similis cinamomo.
Arnaberri .i. lepus.
Arnabum .i. arbor magna non fructificans. ⁊ est vlmus.
Arnabati .i. semen spatarelli.

Cap. lvi.

Arnaben ara. grece leges. latine vo lepus siluestris. Almansor: tractatu tertio capi. de virtute carnium. Leporina caro precipue melancolicum generat sanguinem: ⁊ ipsa enim plus alijs melancolie generatiua ⁊ **Posse. Bera.** lib. aggre. caerisit. pit arnaben. Auct. Dias. Quando assatur et comeditur cerebrum eius confert tremori qui accidit post egritudines: ⁊ quando liniuntur gingiue infantium confert dolori qui accidit eis quãdo oriuntur dẽtes. Et facit facilem natiuitatem eorum: ⁊ cõburitur caput eius: ⁊ conficitur cum adipe vsi: aut

aceto: ⁊ curat alopiciam. Et quando bibitur coagulum eius tribus diebus post mundificationē matricis prohibet impregnationē: ⁊ purgat cursum humiditatum menstruorum: ⁊ stringit ventrem. Et quando bibitur cum aceto confert epilensie: ⁊ est bezoar omnibus medicinis mortiferis: ⁊ ppie lacte coagulato in stomacho: ⁊ morsui vipere. Et quando fit linitio cū sanguine ipsius calido mundificat morpheam: ⁊ empetiginez ⁊ bothor. Auic. li. ij. capitulo de lepore. sanguis eius mundificat pānū ⁊ cinis capitis eius est medicamen bonum habēti alopiciam: ⁊ ppie marini leporis: ⁊ venter leporis si sumitur sicut est cum visceribus: ⁊ frigēdo sub sartagine aduritur est medicamen origini pilorum super caput: cum conficitur ⁊ administratur cum oleo ro. Et eius cerebrum assatum confert tremori accidenti in successione egritudinis Et cum inunguntur gingiue infantium ex cerebro ipsius: ex proprietate que in ipo est velociter oriuntur dentes: ⁊ facile exeunt sine dolore. Et similiter cum solvitur butiro veteri: aut recenti: aut melle. Et cum bibitur eius coagulum cū aceto confert epilensie. Et coagulum eius mundificat stomachum. Et quando bibitur tribus diebus cum aceto post purgationem menstruorum prohibet inpregnationem: ⁊ mundificat humiditatem ex matrice currentem. Et coagulum quidem leporis cum aceto est tyriaca ⁊ bezoar venenis. Et sanguis leporis frixus confert veneno sagitte armene. Et sanguis quidem leporis frixus cōfert dissinterie: ⁊ apostbemati intestinorz ⁊ solutioni antique.

Arpa auis latine sic vocātur: grece herba: auis est facta vt miluus: eius virtutes inuenies in .l. latamie.

Arsmagon .i. arsenicum.
Arsafam .i. gūmi acumbar.
Arsa .i. spina.
Arsanum .i. calamentum.
Arthanita .i. buthormarien.
Arthanextiden .i. separare.
Artagena .i. coturnix.
Artantus .i. calamentum.

Cap. lvii.

ARz ara. grece aroza latine vero risi. Salie. primo de cibis. capi. de riso. In sapore eiz est stipticitas: ⁊ ideo retinet ventrem retentione temperata: ⁊ in cortice eius est rubedo magis manifesta qz in ipsomet aut in reliquo corpore eiz: ⁊ minz nutrit qz frumentum. Et idem. viij. de sim. pharma. capitulo oroza. Oroza. i. risum: habet quidem stipticum quo circa ventrem moderate detinet. Et idez li. predicto de cibis: hoc semie omnes ad restrictionem ventris vtuntur: delectationem ipsius facientes similem chondro. Est autem indigestibilius chondro: ⁊ nutriens minus: sicut ad delectationem edulij deficiens ab ipso plurumū. Bera. li. aggre. capi. arz: est ca. ⁊ sicce complexionis in pmo gradu. Almanso: tract. tertio: cap. arz: de riso. Risum temperiei que est inter ca. ⁊ fri. vicinum existit: ventrem stringit. Solitis autem colicam pati nocet: eo qz nutriat de ventre tamen non facile descendit: nisi coquatur cum aliquo multum vnctuositatis habente: qz quando cum lacte coquitur ⁊ cum zuccaro comeditur plurimum nutrit: atqz sanguinem augmētat. Posse. Bera. Quando sani egent pultibz eius propter punctiones quas habent in ventre: aut propter fluxum multorum humorum qz super quos vincit colera: aut aliqua alia de causa simili huic coque risi quousqz dissolvantur: ⁊ fiant sicut aq̄ kist: et da in potu horā conuenientior vsus eius tempus est humidum: et quando stomachus est fortis virtutis ad cibos. Et idem auct. Diaſ. est pauci nutrimenti: stringit ventrem: auget sperma: ⁊ minorat feces: ⁊ vrinaz ⁊ ventositates. Est enim completum in stipticitate: ⁊ ideo est bonuz vlceribus intestinorum: ⁊ punctionibus eorum quando bibitur: aut fit cum eo cristere: ⁊ rubeuz est ꝯstrictiuum plus.

Area .i. charta.
Arectica .i. virtuosa.
Arefasa .i. oleū de siliquis.
Areffatum .i. rotula genu.
Areges .i. schotomie.
Aregion. i. tertia species vlcerum cornee.
Arelas archiam .i. serpillum.
Arelea .i. pira.
Araiedum .i. antimonium.
Arenza .i. aristologia rotūda
Arenat. i. bolum vel lutum armenum.
Arenostus .i. thus masculum.
Arena argirinde est quedam arena rubea que inuenitur in byspania: que valet ad faciendum minium.
Arena maris que in littore est sole calefata: carnes humidas desiccat. Hec Diaſ.
Aren .i draco marinus.
Areoptica .i. rarefactiua.
Areopagita .i. virtuosa.
Ares .i. virtus.
Arbeni .i. lapis armenus.
Arbei .i. planta fructifera.
Arcelon .i. argemonia.
Arcela idem quod supra.
Arceotidas .i. iuniperi fructz. cū sunt perfecti.
Arceotides idem quod supra.
Arcreatris quid est. l. l. chameacti.
Ardenquearde .i. rosa.
Arfert. i. piscis magnus salitus.

Cap. lviii.

ARgemonia vel volucrum minus. grece araſcelen. latine vero agrimonia: vel ferraria minor. Diaſ cap. argemonia: ē herba omnibz nota: que ferraria minor dicitur: similis est in oibus agresti papaueri: vel anemon herbe: sed discernitur qz caput superius latuz habet: ⁊ serius florescit: ⁊ neqz ita feniceum facit florem: sed croceum. Radix est illi desursum rotunda ex qua demittit croceum succum acris virtutis: qui conuenit nebulis oculorū: et argimoni in oculis nominate passioni. Nascitur in campis vel circa sepes: cuius radix grece eupatorium dicitur. Plinius capitulo argemonia. Argemona folia habet equalia diuisa apij eo modo caput in caulicu lo papaueris siluestris: radicem habet: cuius succus est crocei colorus acris: et acutus. nascitur in areis a- Posse. Diaſ. Est diuretipud nos. ca valde: que viridis trita ⁊ potata antraces. i. pustulas malas sanat: ⁊ ad serpentum morsum: ⁊ canis: ⁊ hominis rabidi: ⁊ contra venena valet: facit ⁊ ad ventris dolorem sic potata. Item vulnera canceromata viridis trita ⁊ imposita sanat. Item serpentum

mo:sum. ʒ. ij. cum vini ciatis duobus data discu
tit: mirifice ad venenum percussum ferro cū ace
to imposita facit: verucas tollit sic similiter. Ad
splenis dolorem in cibo sumpta splenem consu-
mit. Radix eius in vino cocta ⁊ potata paraliti-
cis p
desf. Gal. libro dinamidiarum: cap. de can
cro. Dicit ipsam valere cōtra cā
crū. per os sumpta. Paulus cap. de agrimonia
Argemonia cali. ē ⁊ sic.
Argentum vivū quid est. l. l. albache st.
Argentum quid est. l. l. felch.
Argemon. i. vlcus in circulo oculi occupans de
pupilla ⁊ cōiunctiua.
Argemata idem quod supra.
Arkeutros .i. arbor iuniperi.
Arkeotidas. i. fructꝰ iuniperi: vt Galie. in libro
de cibis.
Armenū quid est. l. l. carnamenum.
Armentum .i. vitrū coctum.
Armelo .i. grana amara.
Armentalis. i. quedam species policarie.

Cap. lix.

Armel id est tertium genus rute ⁊ vocatur a Dias. armola
capi. de ruta: ⁊ vocat eam sic similiter
Galie. vt apparet in littera ruta: que
species inuenitur apud Toletuz: ⁊ in
Macedonia: ⁊ in Gallacea: cuius flos est albus:
⁊ semen obruffum: ⁊ trigonum: ⁊ gustu amarum
calide complexionis: ⁊ magnum vt piper: in au-
tumno
colligit. Bera. lib. aggre. capi. armel. Ar
mel nominatur moli: ⁊ no-
minant eam multi rutam silvestrem: ⁊ est planta
que egreditur ex vna radice cuz multis ramulis
⁊ habet folia similia foliis rute alterius mollioa
habentia grauem odorem: ⁊ habet florem album
⁊ habz capitella maiora satis q̄z capitella rute do
mestice: diuisa tribus diuisionibus in quibus est
semen: cuius color est ad rubedinem declinis: ha
bens tres angulos: amarum: ⁊ est illud quod de
ipsa planta venit in vsum medicine: ⁊ ipsum ma-
turatur ⁊ colligitur in autumno: ⁊ est ca. ⁊ sic. in
primo
gradu. Posse. Dias. Semē eiꝰ addi
to melle vino
⁊ felle caponis: ⁊ croco: ⁊ succo maratri: caliginē
ocul' de
tergit. Bera. Incidit humores grossos:
⁊ expellit eos per vrinā. Et
idem auct. albugerig: facit vomere: ⁊ inebriat
potantem se: ⁊ per istam virtutem confert patiē
tibus amorem: qui dicitur hereos: nam facit eos
dormire. Et dixit quidam experimentator: qꝰ su
mebat ō eo in potu a. z. s. vsqz ad. i. ⁊ faciebat eū
dormire. Et idem auct. Habix. Armel facit euo
mere: ⁊ inebriat sicut vinum: vel prope: ⁊ est bo-
num' melancolie: ⁊ purificat sanguinem. Sed sci
endum qꝰ harmel per. h. est cicuta: vt apparet in
littera harmel: sed armel per. a. est illud genꝰ ru
te de quo dictuz ē nunc.
Armesios .i. dragantū.
Arnegil .i. nuces indice.
Arnebus .i. lepus.
Arrec .i. charta.
Arsenicum. i. auripigmentum: ⁊ est ex eo citrinū
⁊ rubeum: ⁊ auripigmentum quando per se po-
nitur citrinum intelligitur. ⁊ quid est: lege litte-
ram harnech.
Arsef .i. cardus.
Arsen .i. semen mādragore.
Artesides .i. bacce iuniperi.
Artetica ⁊ premula veris idem: ⁊ est herba sicut
consolida minor: nisi quia habz folia quasi nigra
⁊ pinguia cum flosculo celesti: medetur doloribꝰ
articulorum: ⁊ est ca. ⁊ sic.
Artelam .i. agrimonia.

Cap. lx.

Arthemisia vel mater her-
barum: vel ma
a tricaria latine. grece tagetes. arabi.
vo leptafilos. Arthemisia herba est
fructuosa similis absinthio: vel abro-
tano: sed vastior est: ⁊ foliis latior: sed aspectu fe
re talis: non est albi coloris vt absinthium: ē ha
bens grauem odorem gustu amara: hastas habz
longas: floreseit estatis tempore: floribus simili-
bus floribus camomille: graue olentibus: ⁊ ama
ris. nascitur maxime in locis maritimis: est cali-
da ⁊ sic. in secundo gradu. Et dicitur arthemisia
qm̄ sic vocabatur vxor regis Mausoli: qui volu
it eam sic vocari: que antea vt inquit Plinius:
parthenis vocabaꝫ: ⁊ sunt qui ab arthemide ar-
themisiam cognominatam putant: qm̄ privatim
medicaꝫ femi
narum malis. Dias. cap. de arthemisia. Ar
themisie tria sunt ge-
nera. vnum est quod vocatur arthemisia mono-
dos. i. mater herbarum que est fructuosa: ⁊ simi
lis absinthio: folia maiora ⁊ pinguiora habens:
⁊ hastas longas. nascitur in maritimis locis lapi
dosis ⁊ sabulosis: floreseit autem estatis tempore
floribus albis paruulis graue olentibus amaris
Altera arthemisia tagetes nominatur: que tene
ra est: semen habens minutum: ⁊ vnam hastam
foliis plenam. Nascitur in locis mediterraneis
⁊ altioribus: florem mellinum: atqz tenuem ⁊ io-
cundiorē comparatione priorris ferens. hec a gre
cis vocatur tagetes vel tanacetum. ⁊ nos in lin-
gua latina vocamus eam tanasiam: vel ſm quos-
dam attanasiam. Est ⁊ tertia arthemisia que le-
ptafilos dicitur. nascitur circa fossas et agros
flosculum eius si contrueris: sambuci odorez ha
bet: ⁊ ipsa amara. Has species arthemisie Dia-
nam dicunt invenisse: ⁊ virtutes earum ⁊ medi-
camina chironi centhauro tradidisse. Hec her-
ba ex nomine Diane que athenis dicitur accepit
nomen arthemisia: Gal. vj. simpli. phar.
que calefacit ⁊ siccat. capi. de arthemi
sia. Arthemisia duplex quidem est herba: ambe
tumen calefaciunt mediocriter ⁊ siccant. ⁊ ponū
tur in calefaciendo quidem secunde substantie.
in siccando vero prime intense: vel secunde. inci-
pientis: sunt quoqz mediocriter subtiliū partiū.
Posse. Arthemisia valet contra sterilita-
tem factam ex humiditate. nam si
esset ex siccitate obesset quod potest perpendi ex
complexione mulieris: si sit pinguis aut macillē
ta. Unde debet puluerizari arthemisia cum bis-
torta ⁊ nuce muscata in eadez quantitate: simili
conficiatur puluis cum melle: vel syrupo simpli
ci: ⁊ detur in modum electuarij mane ⁊ sero cum
vino decoctionis arthemisie: prodest tamē si bal
neetur magis in aqua vbi cocta sit arthemisia ⁊
lauri folia. vel fomentetur vulua ex tali aqua: va
let etiam arthemisia cocta in oleo olive: vel nuez
ad menstrua prouocanda: si fiat pessarium ex ea.
Contra tenasmon ex frigiditate: recipiat patiēs
per anum fumum colophonie posite super carbo
nes: deinde calefiat arthemisia super testam: et
calefacta ponatur super lapidem molarem: ⁊ de
super sedeat patiens: probatum est. Contra glā
dulas que dicuntur attrici: que nascuntur circa
anum: fiat prius scarificatio circa eas: postea su-
perponatur puluis arthemisie ⁊ marubij. Contra
emigraneam ⁊ cephaleam detur opiata cum vi-

no decoctiõis arthemisie. **Diaf.** Arthemisia virtutem habet acerrimam: habet purgatiuam attenuantem calidam ⁊ leptinticam. Elixatura eius causas mulieris mittigat: et menstruis imperat: secundinas excludit: mortuos infantes in vtero deponit: constrictiones matricis resoluit: omnes tumores spargit: accepta calculos frangit: vrinam prouocat: herba ipsa tõsa ⁊ vmbilico apposita menstruis imperat. Succus eius mirrhe mixt⁹ ⁊ matrici suppositus oia similiter facere nouit. Coma eius sicca bibita. ʒ. iij. sterilitatis causas deponit. Si quis iter faciens eam secum portauerit non sentit itineris laborẽ fugat etiã demonia i domo posita: prohibẽ etiã maledicamenta: ⁊ auertit oculos malorum. Item ipsa tonsa cum axungia ⁊ superposita pedum dolorem ex itinere tollit. In puluere redacta ⁊ cum aqua vel mulsa potui data: intestinorum dolorẽ tollit. Arthemisia que tagetes nominatur facit ad vesice dolorem: ⁊ stranguiriam: succo dato ex vino. ʒ. ij. febricitanti ex aqua ciatis. ij. potui datur hic succus: tonsa cum axungia ⁊ aceto coram dolori medicatur ligata vsq; ad tertium diẽ Ut infantem hylarem facias: incende ⁊ suffumiga: ⁊ omnes incursiones auertet: ⁊ hylarionẽ faciet infantem: neruorum dolorem ⁊ tumorem trita cum oleo bene subacta mirifice sanat dolorem pedum graviter veratis: radicem eius cum melle da mãducare: ⁊ ita sanabit vt vix credi posset eam tantam virtutem habere: succo eius cũ oleo ro. febriẽs perunctus curat ea. hanc herbã si cõfricaueris lasaris odorem habet. Tertia que dicitur leptonfilos tonsa ⁊ cũ oleo amigdalarũ bene subacta ⁊ more malagmatis panno inuncta: ⁊ imposita stomachi dolorem infra quinq; dies sanat. Huius radix super limẽ edificij suspensa facit vt nullus domui nocere valeat. Succus eius cum oleo ro. mixtus ⁊ perunctus: neruorum tremorem ⁊ omne vitium tollit. **Salie.** Ambe species arthemisie conueniunt lapidibus in renibus existentibus: ⁊ ad calefactiones ⁊ extractiones secundinarum.

Arthemon .i. ciclamen.
Arthemita idem quod supra.
Aripu .i. res odorifere.
Arib .i. boni mores.
Ariecabo .i. ferula.
Aridal .i. coloquintida.

Arilli sunt arida vuarum grana dicta ab aridita te qui grece vocantur gargata.

Arimel .i. grana solis.

Arimech est herba que nascitur in partibus iamen: habens odorem cinamomi: quare ꝓsolidat ⁊ desiccat vlcera: ꝓhibet putrefactionẽ mẽbrorũ

Aringus debet dicere irungus: ꝑ quo lege litteram astaruticon.

Ariotbides .i. semen iuniperi.
Arocindin .i. beladhor.

Arion est quedam species dactili.

Aristologia quid est. l. l. acamug.
Ariston .i. aristologia.
Aristolocia .i. zappinus arbor.
Aristellus .i. scordeon.
Arcis .i. adarce.

Araatidos sunt grana cedrim vel iuniperi.

Arciabiadicon .i. lacca.
Archia .i. merulus auis.

Archirocha. i. infusio que fit duobus modis: vl cum aqua: vel liquor aliquis ab aliquo fundit super membrum in quo est necessaria: vel pannus fusus in eis superponit iterando sepe.

Archimom .i. malũ terraneũ.
Archimeron .i. hermodactilus.
Archileta .i. fructus mandragore
Archiritica .i. artetica

Ardifigi. i. arbor similis cappari in folijs qua ca remus.

Ardifigai idem quod supra.

Ardilus. i. pomum siluaticum vel vinee.

Adrias .i. miluus.

Argiphora: gẽma: margaritha: perna alba: albica idem: quando simpliciter ponitur ꝑ non ꝓfonata intelligitur.

Argimonia .i. agrimonia.
Argiora .i. vrtica.
Argillites mercurialis.
Argimonis .i. lapis inuersa.
Argimona idem quod supra.

Argiros. i. argentum: inde litargiriuʒ. i. spuma argenti.

Argirofera. i. confectio quedam in antidotario maiori dicta ab argento.

Argilla: terra munda: terra figuli vnde vasa fiunt: dicta ab argis. i. primo vase: quod ex ipo factuʒ fuit quod sic vocabatur. argillos dicit grece?

Arnich. i. herba iamena boni odoris: similis cinamono grosso.

Aripinas .i. cauda equina.
Arsinago grece .i. arsenicum.

Arsimegum quidam dicunt q ẽ laurus: quidaʒ q est cepe: quidã q est amigdala: quidã q est oliua: sed ꝑma melior.

Artriza .i. aristologia rotunda.
Artis .i. adarce.
Arti .i. cipressus.

Artion similis est folijs verbasco: nisi quia irsticiora sunt: caule longo molli semine cumini. nascitur in petrosis locis: radice alba dulciq;: coquit in vino ad dentũ dolorem.

Articulationes .i. iuncturẽ.
Artintomia .i. arterie incisio.
Artiatides .i. grana iuniperi.
Arzilla .i. bedagati.
Arzolla .i. agrimonia.

Arobonari. i. egritudo in qua homo semp ridet
Aromorachion. i. raffanus agrestis: ⁊ ẽ rapesta.
Aromaticum. i. calamus aromaticus.

Aromata sunt omnia odorifera: vnde dicuntur aromata: eo q aris imposita diuinis inuocationibus apta videntur: vel q arci misceri ꝑbant.

Aromach .i. quedam confectio.
Aroma idẽ quod supra.
Aiomati idẽ quod supra.

Aromorchion quid ẽ. l. l. finel.

Aronis vel aaronis barba: iarus: pes vituli: aaron: serpentaria minor: cantarica: idem. l. l. aarõ

Arouarmeni. i. bolũ vel lutũ armenũ.

Aron .i. vsnen.
Arphagia .i. sicca esca.
Aror .i. iris.

Arosachie. i. spuma maris siccata in petra residens.

Arosticis .i. egrotatiuus.
Arostos .i. eger.
Arotion .i. artion.
Aroc .i. tyri.

Arbor iachne qd est. l. l. bating.

Arbor marie ꝑm Auic. est buthormarien ſz falsõ qm̃ buthormarien ẽ herba: nõ arbor: sicut ꝓz i. l. buthormarien: ſz arbor marie est rosmarinus: ꝑ qua lege lra late. ra lamariem.

Arbor mella .i. siliqua.
Arbor comuta idem quod supra.

Arbor grani viridis: ẽ arbor terbentine: ⁊ ẽ zappinus: vt apparʒ in. l. bothin.

Arbor masticis est lentiscus.

Arbor: dactili .i. palma.
Arbor: vulpis .i. liquiritia.
Arbor: granati siluestris quid est: lege litteram darsisahau.
Arbor: abiahe .i. agnus castus.
Arbor: cinicum .i. fraxinus.
Arbor: tremula. i. arbor: granati siluestris.
Arbor: gūmi arabici quid est: lege lfam amgalē
Arbor: ciminū .i. vlmus.
Arbor: glandifera qd est. l. l. hullos.
Arbor: thuris qd est. l. l. ronder.
Arbor: que dicitur populus quid est: lege litterā haur.
Sebesten quid est. l. l. sebesten.
Arcos. i. princeps: inde poliarchion. i. plures pn cipatus obtinens.
Arcotica .i. distractoria.
Arcos .i. podes anus.
Arcondus .i. iuniperi fructus.
Argomela. i. valentina: alij serpillum maiorem id est valeriana.
Armoriaca .i. semen rapeste.
Armoratia .i. rapestra siluestris lapsa ne: ⁊ est raffanus agrestis.
Armoniacū. i. genus mali granati.
Armola .i. armel: ⁊ ē spēs rute: q̄ dī moli fm Diaſ. cap. de ruta.
Armoniacū quid est. l. l. nasach.
Armoni .i. ficus lupi.

Cap. lxi.

Arnoglossa .i. plantago: vl qnqz neruia: vel lingua arietis latine. grece arnoglos sos. ara. lisen albamel. Arnoglossa. i. plātago cuius tres sunt species: vna est femina cuius folia sunt lata habentia quasi fila in fractura sua. Alia est habens folia stricta: q̄ lanceola vocatur: ⁊ ē masculus: ⁊ habet fila vel neruos in fractura sua: vt supra: ⁊ ob id quinqz neruia vocatur: ⁊ habet stipitem medium semi nibus plenum fri . ⁊ sic. in secūdo gradu. Est alia species que vocatur plantago aquatica: pro qua .l. lfaz bar li. agga. capi. lisen .i. lin ba silu ana. Bera. gua arietis: ⁊ ē plātago Et subiungit auct. Diaſ. dicitur aūt arnoglossa ⁊ eius expositio est lingua agni: iō q̄ greci arnon agnum vocant: ⁊ glossos linguam . Et dicitur etiam eptapleuros. i. septem costas habēs: nam in foliis eius sunt vij. coste: ab epta in greco .i. septem: ⁊ pleuros costa: quia hz septem neruosi tates manifestas in similitudinem costaz laterū aialiū . Cuius due sunt spēs. s. maior ⁊ minor: sz minor habz folia subtiliora: ⁊ miora: ⁊ leniora q̄z folia maioris: ⁊ habet virgaz que inclinat versus terram multos ramulos habentem: ⁊ flos eius ē croce⁹: ⁊ semē ei⁹ ē in radice ligue. i. folij. Maior vero habet virgas asperiores: ⁊ folia lata similia olerib⁹ q̄ comedunt : ⁊ virga ei⁹ est angulosa ad rubedinez declinans: cuius longitudo est vnius brachy: sup quam est semē in figura sua a medie tate ipi⁹ sur: pa: ⁊ habet radices molles: ⁊ plures sup: a qs sunt pili albi: vt grossitudo digiti: ⁊ repi tur in locis lapidosis ⁊ humidis: ⁊ vallib⁹: ⁊ hor tis: ⁊ in pratis. Et illa quidem maior est maioris vtutis q̄z minor. Diaſ. cap. arnoglossos. Arnoglos sos: siue eptapleuros nomē sumpsit a similitudine agnine lingue: nam grece arnon agnum appllant: ⁊ glossos linguam. siue rursus: q̄ sepe adnata habet germina in longitu dine septem lateribus silia: et ideo eptapleuron vocatur. Eius genera sunt duo. vnum dicit̄ po lipleuron. est etiam aliud: sed minus. Minus ve ro habet minuta folia ⁊ angusta: virga eius mlt tos habet angulos inclinata ad terram: florez vi ridem habens: ⁊ semen super ipsaz virgā. Ifi ascī tur vero in cardiarijs locis. Alterum genus plā taginis folia habet lata ⁊ ornatiora: ⁊ neruosa hu ius virge angulose sunt ⁊ ruffe: habentes longi tudinem vnius cubiti: ⁊ a media virga vsq̄z sur sum semine est plenum: radices mitas ⁊ teneras habet ⁊ asperas ⁊ albas in grossitudine vn⁹ di giti: in locis aquosis nascitur ⁊ in vallib⁹ ⁊ i hor tis ⁊ in pratis: melior est tamen que est maior.

Galie. vj. sim. pharma. capi. de arnoglos sa. Arnoglossa siue plantago ma ior: hec planta mirte complexionis est. habet cui quid aquosum frigidum. habet autem quid ⁊ au sterum quod est terrestre frigidum ⁊ siccum: q̄re infrigidat ⁊ desiccat. ⁊ fm ambo secunde est ab stantie. quecunqz autem cum stipticitate pharma ca desiccant omnibus malis veteribus vlcerib⁹ et reumatibus: ⁊ putrefactionibus conueniunt: ideo etiam dissintericis: nam fluxus sanguinis fi gunt: ⁊ quod perustum est refrigerant: ⁊ consoli datiua simul sunt malorum vlcerum: tam recen tium q̄z veterum. In omnibus autem huiusmo di pharmacis: vel prima: vel nullo vltima arno glossa est propter proportionem complexionis nam ⁊ siccitas participat: ⁊ frigiditatis non stu pefactiue: sed ⁊ fructus eius ⁊ radices consimi lis virtutis sunt: nisi qua siccliores ⁊ minus frigi de: sed fruct⁹ quidē pl⁹ subtiliū partium est. radi ces vero plus grossarum. ipsa autem folia her be desiccate plus subtilium partium ⁊ minus fri gide sunt virtutis eius exhalata ⁊ euaporata sup fluitate aquosa. ipsorum propterea quidem ergo radicibus quidam ad dentium dolorez vtuntur masticando: et lotionibus ipsarum decoctarum ad opilationes epatis ⁊ renum vtuntur eis: sed et foliis: ⁊ multo magis adhuc fructu. Participant autem hec omnia absterſiue virtutis q̄ztuz decet de ea fm esse: ⁊ in ipsa herba: putatur su perari tamen a multitudine humiditatis.

Posse. Arnoglossa est vtilis ad siccandus vulnera ⁊ mundificandum putredinem eorum: epar confortat: repugnat igni sacro ne corpus ambiat: valet etiam emorroidibus ⁊ omnem dolorem qui est ex ignis adustione re frigerat. Succus eius cum albumine ou sumpt⁹ liberat ictericium vtilis est emoptoicis: ⁊ dissin tericis: ⁊ quibus fluunt menstrua: vel emorroide vulnera pulmoni curat. radix eius in aqua cocta dolorem dentium mitigat: si os ex illa aqua la uetur. Succus eius valet contra opilationem re num: delet maculas nigras: ⁊ stringit sanguinez herba ipsa masticata dolorem dentium tollit: et vulneri circa oculum vel nasum. succus eius cuz lana per nouem dies apponitur. succus eius da tus quartanario ante duas horas accessionis cō fert: valet etiam ad vulnera recentia cuz arūgia

Bera. Aucto. Galie. Virtus eius est que incarnat: ⁊ confert vlceribus corro sius omnibus: ⁊ putredini eorum: et propter hoc confert vlceribus intestinorum: ⁊ incarnat fistu las: ⁊ alia vlcera antiqua. Et semen eius ⁊ radix sunt propinqua huic virtuti: nisi qua sunt siccio ra ⁊ fortiora: ⁊ semen eius est subtile multum: et radix eius est grosse substantie: ⁊ ipsa confert do lori dentium quando masticatur: ⁊ quando fit col lutio oris cum aqua eius. Et semina quidem ⁊ fo lia ⁊ radix sunt aperitiua opilationis epatis: ⁊ re rum: propter absterſionem que est in eis: nisi ga semen eius est fortius in hoc satis: quia in omni bus istis est virtus que absterſit satis. Et for tasse est virtus in hac herba dum est recens: nt

si quia vincitur ab humiditate que ē in ea: vnde non est manifesta sua operatio propter suam victoriam humiditatis: ⁊ quando desiccantur folia eius: fit virtus ei subtilior: ⁊ minus frigida: quo mā aquosa superfluitas q̄ est in ea resoluitur ⁊ destruitur. Et idem auct. Abir. Arnoglossa retinet ventrem quando bibitur: ⁊ fit cristere cū ea: ⁊ confert febribus tertiane: ⁊ quartane: qñ bibitur succus eius.

Diasco. capitulo de arnoglossa. Arnoglossa cataplasmatibus adhibita sordida vulnera purgat: ⁊ reumata siccat: pfluentibus sanguinē occurrit: maculas nigras ⁊ epinticas curat: ⁊ cicatrices vulnerū facileducit: semen eius tonsum: ⁊ in pulverem redactum ⁊ vulneri aspersum ipsum sanat: cbirombus vulneribus medicatur: vstiombus singulare p̄sidium est: morsibus canis auriliuz p̄stat: ⁊ tumoribus: ⁊ scrofis marime siccum sale imponatur. Cocta vero folia ipsius cum aceto ⁊ sale dissinteriys: ⁊ iliacis opitulantur: marime si cum lenticula adhibeantur: hydropicis cocta succurrit: epilenticis: ⁊ asmaticis prodest accepta? succus eius sordida vulnera oris purgat gagarismo: cum cimolea et absinthio succus mirtus ignem sacrum extinguit: fistulas per cristere si adhibetur medetur dolori aurium infusus ita p̄stat dolorem oculorum inunctus tollit: succus ipe collirijs necessarie miscetur gingiuis sanguinez abstinet ptisicis ⁊ sanguinem reijcientibus necessarie adhibetur: dissintericis per cristere adhibitus maximum p̄sidium est: offocationes steritas cum lanis adhibitus soluet: matricis reumatismum: similiter suspendit. semen vero eius cum vino bibitum solutionem ventris stringit: ⁊ reijcientibus sanguinem mire prodest: herba ipsa cum vino vel aceto id p̄stat. Elixatura radicis eiꝰ omnia similiter facere pōt: cruda cōmasticata: dentibus dolorem tollit: renum dolorem ⁊ vesice mitigat. dicunt alij q̄ tres radices eius in vini ciatis tribus: ⁊ aque ciatis tribus elixe ⁊ comeste: ⁊ bibite fe. tertianas curat: simili modo ⁊ quatuor radices eius quartanis mederi. Multi dicunt radicem eius collo suspensam scrophas nasci non dimittere. Minoris vero plantaginis succus collutiom datur oris ex folijs: ⁊ sanguinātes gingiuas cur. at Item succus tepefactus fomēto ventris dolorem tollit. Succus bibendus est eis qui purulenta reijciunt cum sanguine: in serpentis morsu plantago trita cum vino sumitur. Comesta autē sola: vel cū lenticula cocta: ⁊ oleo viridi cū aceto dissintericos curat: ⁊ sic si cui vulnus secus oculum vel nasum natum fuerit: succus eius cū lana molli ipositus per dies nouem curat Item succi coclearium vnum bibitum: lumbricos excludit: similiter facit pistatura in vmblico posita. Si qua duricies in corpore nascitur: herbam ipsam pistatam cum axungia sine sale quasi malagma impone. Succum eius in aqua mulsa ante duas horas accessiones potui da quartanarijs: ⁊ miraberis eius effectum: ad podagram ⁊ omnez neruorum dolorem vel tumorem: folia eius pistata cum modico sale optimum est: vulnera recentia cum axungia veteri curat: sic ⁊ parotidas. Si cui pedes doluerint ex itinere cum aceto imposita tumorem ⁊ dolorem tollit: fistulas tonsa ⁊ imposita facillime sanat: omnes difficultates vesice folia ⁊ radix eius potata fortiter medentur: quia habundanter infrigidant: ⁊ desiccant: ⁊ reprimunt propter quod ad vlcera maligna ⁊ reumatica: ⁊ putrida iuuant. herba ipsa dissintericos iuuat: ⁊ emorroidas reprimit: vsta infrigidat: ⁊ glutinat. desiccat enim absq; mordicatione. semen autem eius ⁊ radix simlia sunt virtute: propter quod siccioza sunt: ⁊ minus frigida. Semen preterea habet subtiliandi virtutem: folia ertenuandi: radix impinguandi que masticatur in dolore dentium: ad oris etiam lauationem facit: ⁊ epatis ⁊ renum emfrasim. Hec predicta etiam Sera. refert auct. Dias. licet per alia verba.

Arnus .i. agnus.
Arrocerkhtaga .i. es vstum.
Arsonegon .i. folium.
Arsof .i. cardus vel species eius.
Artomeli idest panis cum melle factus.
Artomam. i. granum cuius virtus est ordei: immo est medium inter triticum ⁊ ordeum.
Artomata .i. articuli.
Artomen .i. actomus
Artododoris .i. iuniperus.
Arzos .i. species cardi
Aruab .i. psilotrum
Arucusu faratron. i. herba vnde tingitur reubarbarum: qua caremus.
Aruiatum. i. instrumentum quo suspenduntē homines.
Arui .i. masculus.
Aruncus .i. citrum.
Arculabum. i. ferreum instrumentum cirurgicorum.
Atuscula .i. nomen demonis.
Atcution est similis folijs arocion.
Arcuatus morbus .i. ictericia.
Argumen .i. iris.
Arnunas quid est. l. l. nendana.
Arsuc .i. galiamuscata.
Arstum .i. lappa.
Artumen .i. illirica.
Artus .i. anus podex
Arzul .i. bedeguar
Arf .i. semen altanabotis
Arz .i. cedrus arbor

Assa. i. quoddam gūmi. nam ex ea est quedaz odorifera: quedam fetida: quedam est odorifera: licet parū bēat odorez: sed calidior eaz est fetida: ⁊ ē ex herba vehementis igneitatis: vnde gūmi istiꝰ plāte ē satis fetidū: ⁊ iō vacaᷓ assa fetida: sed assa odorifera est succꝰ predicte herbe expressus: ⁊ soli coagulatus: habens aliqualem odorem: sicut herba predicta. quādo vo simpliciter ponitur in receptis assa fetida intelligitur. Assa fetida est ergo gummi per excellentiam fetidum: ⁊ vocatur lasar: ⁊ gummi quirinaceuz: ⁊ herba eius vocatur silfium: vt in alexandro de dentibus. Alij vocant hanc herbam anuden: vel anuiden. l. litteram anuiden.

Asagen idem quod supra
Assa dulcis .i. gummi riquilitie
Assabota id e st arbor que est in persia venenosi fructus: ⁊ quando plantatur in egypto: est fructus eius de his que comeduntur: ⁊ est persicum.
Assabit .i. arbor thuris.
Asacrios .i. kabansalamodica.
Asachasara .i. radix porri
Asadar .i. lactuca asini
Asadan idem quod supra
Asaer .i aerona.
Asafati .i. rubor pustulsus: q apparet in facie
Asas .i. morbillus: vel exitura sicut empetigo
Asagas .i. sanguis dragonis

Asabic. i. pultes multum spissi ex aqua: ⁊ farina.
Asaic — idem quod supra
Asaksel — .i. spica celtica.
Asaka — .i. radix lilij
Asame — .i. sanies.
Asamanur. i. molesti dies. scilz calidissimi: ⁊ frigidissimi.
Asange — .i. sanguis draconis.
Asamentum. i. piscis qdam magnus salitus.
Asarabachara vultigo gariofilata agrestis centuneruia centucerria vulgagēs idē est: ⁊ aerma.
Asaraes — idem quod supra
Asarum — idem quod supra
Asarugi — .i. virga pastoris
Asarai — idem quod supra
Asarica — .i. epilensia.
Asarua — .i. cipressus.
Asar — .i. armoniacum.
Asaron. i. asarus: vel baccara. vnde alia herba ē bachar: vel bacharis. Et ideo Dias. facit alid ca pitulum de asaro: ⁊ illud ad bacharas.
Asarten. i. piscis magnus salitus.
Asarmanur. i. molesti dies: vel calidissimi: ⁊ frigidissimi.
Asathar — .i. origanum.
Asatharai — .i. virga pastoris

Cap. lxii.

Asathartur sine assathartar ara. gre. glio. latine vero fordicies semicupei balnei. Dera. li. agg. ca. asatbartar. Asatbartar. est fordicies nigra q̄ reperit in balneis: ⁊ i fundo semicupei balnei. Et idē auct. Gali. Uirtus ei⁹ est q̄ calefacit in p̄ncipio. iij. gradus: ⁊ abstergit absterſione nō multa: Dias. ca. glio. fordicies ⁊ attrahit fortiter. q̄ in balneo colligitur: q̄ noiatur glio: Uirtutem hz calidā: ⁊ malacticā ⁊ diaforeticam. Posse. Dera. auct. Gali. exhibit sagitas corpus: ⁊ currat tussim antiquā: qñ fit fumigium cū ea: ⁊ qñ ponit sup empetiginē: aufert eā Dias. Utilis ē ficub⁹: ⁊ ragadijs ani: vngēdo: ⁊ si ei addat cinis cōdilomata dissoluet p alijs fordicieb⁹. l. l. vasachi.
Asanugi. i. puluis qui cadit de paleta.
Asauregi. i. puluis q cadit de parietibns salis.
Ascala — .i. lactuca agrestis
Ascak — .i. tribulus herba
Ascani ē arbor qua caremus.
Ascabalos. i. cancer cum venit membrū pp ipm ad insensibilitatem.
Ascarides — .i. lumbrici lati
Ascatatios. i. tepidum tenēs medium inter frigidum ⁊ calidum.
Ascalanonti. i. stincus aial: valens ad coitum.
Aschara des — .i. atrala.
Assatis — .i. vectia.
Assaltos — .i. aspaltum
Assarie — .i. asmentum.
Assarfasa — .i. rothaba.
Assa — .i. aer.
Asgaragum — .i. asarum
Aschakabos. i. vbi destruitur caro sic: q ipa segtur vsq; ad os: sine sit incipiēs: aut succedēs ipi.
Asma. i. offensio anhelitus cū sonitu: vnde asma .i. cantus: asma: ⁊ orthoma: ⁊ disnia idem.
Asmatum — .i. absinthium.
Asmarboc. i. herba cuius gūmi est assafetida.
Asmach. i. additio materie pinguis contingens in palpebra supiori: ⁊ grauat palpebram i aptiōe ⁊ facit ipam quasi mollificatam: ⁊ ē coniuncta nō mota sicut nodus.
Aspaltum. i. bitumen iudaicum: quod inuenitur natans in fontibus: ⁊ est spēs napte: ⁊ vocat stercus demonis. nā napta est petroleum vnius generis. l. l. brafalendi.
Aspulatrum — .i. genestrella.
Aspalarus — idem quod supra
Aspamata — .i. tensiones.
Aspalatus — .i. tapsus
Aspalium arbor est: ⁊ ē granatum siluestre: pro quo. l. l. darsisaban.
Asparagus ſm Galie. in li. de cibis: vocatur ois sumitas plante: dū ē in teneritate sua: sicut ⁊ sparagi summitas: qñ comeditur: sed ſm modernos est vere sparagus.

Cap. lxiii.

Aspergula. i. herba minuta habens folia vt liba notides: sed strictiora habens stipitem nodosum: ⁊ in quolibet nodo folia in giro posita quinq; vel sex: vel septem: ordinata ad modum stelle: sicut herba q̄ dr̄ rubea: vel sicut al guascen: ⁊ ab eisdem nobis pcedunt alij rami silī modo facti cū nodis ⁊ foliis: vt florib⁹ paruis albis: sic̄ flores oliuar. Est enī ca. ⁊ sic. cōpleriōis.
Posse omnem duritiem ⁊ apata dura soluens est.
Aspratiles dicunt qdam pisces sic noiati ab asperitate squamarū: vel a locis in qbus degunt: vnde aspiratilis. i. asper. ⁊ iō Dias. vocat sparagus aspiratilem.
Asprach — .i. species hyperci.
Assamia. i. cibarium factuz cum carne cocta cum aqua: cui admiscetur succus agreste.
Assafir — .i. aurum.
Assarie — .i. atramentum.
Assagen — .i. sanguis draconis
Assabota — .i. persicum
Assalgem — .i. napus.
Assara. i. virga pastoris: vel ſm Auic. ē pustula parua lata sicut vesice: ad aliqntulā tēdens ad rubedinem: ⁊ pruritum facies: ⁊ angustiam veniēs subito hz plurimū: ⁊ accidit qñq; vt currat ab ea hūiditas: ⁊ fortasse est sanguinea: ⁊ ſm vehemēs in nocte: ⁊ cā eius ē vapor: calidus eleuatus in corpe subito: aut a sanguie colerico: aut a flegmate brachio.
Assa affa. i. rubor pustularum: que in facie apparent.
Assabot est nomen cuiusdam piscis.
Assanregi — .i. puluis qui cadit de parietibus salis.
Assamim .i. dies caniculares in estate molesti: ⁊ dies alij i hieme molesti.
Assaguassora — .i. agnus castus.
Assanti — .i. fassale.
Astareta — .i. cucumer.
Astachij — .i. os locuste marine.

Cap. lxiiii.

Astaruticon ara. vel secacul grece biomon latine vero centumcapita: vel iringus ita ō est ān affodill⁹: vt gdā dicit: sz vocant due plante: quar est iringus: vt patet p Sera. capi. p̄po: ⁊ alia est vna alia herba q̄ sibi satis similat.

Item ꝑ Plinius post sermonē de iringo. Ex his inquit. s. iringum candidū quē centūcapita nominā: oēs effect⁹ cosdē cāt: ⁊ radices i cibis gre corū recipiunt: siue crudis: siue coctis: vt Dias. cap. de iringis. preterea in antidotario virili: in quodam antidoto quod incipit. Antidotū quod facit epilēticis: recipiunt ⁊ centūcapita ⁊ affodilli: ḡre non **Bera** lib. aggre. capi. astaruti sunt idem. con. Astaruticon. i. centūcapita: ⁊ est celestis coloris: ⁊ alia albi coloris: sed que est celestis coloris: est herba habens stipitem durū: ⁊ asperū: ⁊ in sūmitatibus eius est flos glaucus similis flori camemille: ⁊ aliquis ex floribus habet colorem purpureū: ⁊ hꝫ folia scissa ⁊ capitella similia stellis: sed folia q̄ sunt in ramis tendunt ad longitudinem: ⁊ hꝫ velut pilos. Et idem auct. Gali. trahit nomen ab eo q̄ curat apostbemata: qū fit emplin de foris cum ea: aut suspenditur super ipsa. virtus ei⁹ infrigidat ⁊ desiccat non fortiter: ⁊ maxime dum ē recens. Sed centūcapita albi coloris est iringus: ⁊ est species spine: ⁊ sumitur folium eius cū sale conditum in ꝓncipio sui augmenti. Et folia eius sunt folia aspera aromatica in sūmitate quando gustantur: ⁊ i summitatibus ei⁹ sunt capitella rotunda: sicut sunt stelle: ⁊ in circuitu eorū sunt spine: ⁊ stipes eius durus: ⁊ color eius capitelloꝝ est similis coloꝝ oleandri: ⁊ fortasse aliquādo sicut color iacuneti: ⁊ habet radices longas nigras de foris: int⁹ albas in grossitudine pollicis: boni odoris nascitur in locis arenosis ⁊ asperis. Et idem auct. Gali. Virtus eius est composita: q: infrigidat: ⁊ resolut resolutione pauca. Paulus cap. de iringo. Iringus secacul: aut iringion: herba est spinosa: radix eius cuꝝ aliquali aromaticitate comeditur: ⁊ conficiuntur cum melle ⁊ zucaro radices ꝑdicte ⁊ co **Dias** capitu. de iringo. Iringus meduntur. aut iringiō: aut nux agrestis: herba est spinosa folia eius in unctio comeduntur: ⁊ in sale componuntur q̄ folia lata ⁊ aspera sunt: gustum aromaticis habentia: que cū creuerint obruffum colorem habent: cuꝝ multis virgis in quibus sunt capitella rotunda spinosa: hastam habent durā in giro: ⁊ q̄q̄ albam ⁊ viridē cum colore iacineti: ⁊ radix ē illi oblonga ⁊ nigra deforis: deintus alba aromate plena: nascitur i locis lapidosis ⁊ campis ⁊ littoriꝫ habet radix eius virtutem **Auicen** libro secundo capi calefactiuam. tulo secacul. Secacul est calidum in secundo ad humiditatem quandam tendens: ⁊ in ipso est lenitas. Et virtus ei⁹ est sicut vir **Posse** iringus ⁊ maxime ratus bautie. dix eius cruda comesta curat go **Bera** aucto. Dias. folia ei⁹ plan moneaꝝ. te conferunt inflāmationi stomachi: ⁊ apostbematib⁹ oculi: ⁊ alijs apostbematibus calidis. Et quidam dicūt q̄ flos huius berbe cuius color est purpureus: si bibatur cum aqua cōfert squinantie: ⁊ epilensie que accidit infantibus: quando fit emplastrum cū ea humida: confert apostbematibus calidis lumboꝝ. Et dicunt q̄ si ille qui hꝫ apostbemata i lumbis suis acceperit florem eius siccū cum manu ei⁹ sinistra ⁊ posuerit super ap̄ata: sedat pulsationem eorum Et idē auc. Dias. quando bibitur succus eius radicis qui est albi coloris: ꝓuocat vrinam: ⁊ menstrua: dissolut: tortiones ⁊ inflationes stomachi ⁊ qū bibitur cū vino confert doloꝝ epatis: ⁊ moꝝsibus venenatis. Et qū emplastrum fit cū eis resoluit exterioꝝ apostbemata: aut quando suspēditur super ipsa: sicut quidam putauerunt.

Auicen Sēcacul habet virtutem baucie: ⁊ excitat appetitum coitus: ⁊ loco eius ponitur buzidē.

Astaros	.i. centfara fabis.
Astas	.i. inflationibus
Astati	.i. laguſta vl'locuſta piſcis.
Astatia	idem qđ supra.
Asta alexandrina	.i. camedaphnes.
Astafida	.i. vua passa
Astafis	idem quod supra
Astacodum	.i. sticados.
Astacosichitis	.i. locusta piscis.
Astaraticon	.i. astaruticon.
Astragallus.	.i. cardellus auis
Ara	.i. rubea.
Astragabos	.i. pes porcinus.
Astragalinos	.i. cardus albus.
Astratum	.i. pauimentum.
Astrafactus	.i. atriplex.
Astragolos	.i. calcaneus vel talus

Cap. lxv.

Astragulus vel astragallos herba ē que folia habet longa cum incisuris multis obliqua circa radicem caules tres aut quatuor: florem iacineti: radices pilosas implicatas rubeas pleduras hꝫ. nascitur in petrosis ⁊ asperis locis.

Galie serto simp. pharma. capitulo astragallus. Astragallus siue fiscus terre: siue glandula fructiculosus est habēs radices stipticas: quapropter ex siccantibus est.

Posse. Galie. Non debiliter cicatrizat vulnera veteraꝝ: ⁊ ventrem fluentem stringit: si quis radicem eius coquens in vino bibat. Nascitur autem plurima hec herba in neuete arabice.

Astrauticos	.i. iringus.
Astraktis	idem quod supra.
Asse	.i. isopus.
Aseae	.i. coagulum
Aseb:an	.i. esula.
Aseb	.i. alumen.
Aseeremia. i. comestio que fit de acatia	
Aseeb	.i. sandico.
Asedenagi	.i. semen cānabi.
Asedenlati	.i. lapis ematites.
Asedenegi	idem quod supra
Ased	.i. leo.
Asebet	.i. absinthium.
Asefara	.i. cantarides.

Aseieth. i. fricatio dentium: ⁊ gingiuarum ⁊ labioꝝ interius.

Aseid	.i. brachium.
Asek	.i. tribuli: ⁊ est herba.
Aseleb	.i. siligo.
Asemen	.i. butirum coctum.
Asenicula	.i. herba paralisis.
Asenor	.i. altea
Asenablum	.i. satareia.
Asenefu	.i. absinthium.

Asenbendegi. i. lapis quo alij lapides incidūtur.

Asenerū	.i. quidam piscis magnus salitus.
Asenaesine	.i. viscus quercinus.
Aseras	.i. affodillus
Aserengi	.i. plumbum vstum.

Asesab. i. pecola est gūma abietis

Aset	.i. argentum viuum.
Asetbaragi	.i. tapsia.

Asetesafen. i. calx viua: vel lapis archadie: qui accensus non extinguitur: ⁊ verius.

Asbeton .i. calx viua.
Asbedarugi .i. basilicon.
Asbestus .i. calx.
Ascera .i. canis sydus.
Ascet .i. balaustia.
Asch .i. sendico.
Asce .i. tymus.
Asceleth .i. siligo
Asceidit ē id quod a cubito vsq; ad rasetā, existit.
Asceracoct .i. terminabit.
Ascherere. i. vna de. xxviij. mansionibus lune.
Ascebethe .i. anetum.
Asclepias .i. dragontea.
Asdepias idem quod supra.
Assear .i. viscus quercinus.
Assengi .i. spongia marina.
Assenq idem quod supra
Asmelegen i.. napus.
Asmen .i. allmen.
Asnee est lanugo vetustarum arborum ⁊ ē vsnee
Asne. i. pulus absterſiu⁹ : quo saraceni vtuntur admundificationem manuū.
Asperos .i. sparagus
Asplenu .i. asplemon
Asplemon idest scolopendrie venenose : ⁊ est aplenon.
Asplenuridon herba est in forma: ⁊ virtute similis scolopendrie idest lingue ceruine: ⁊ est idem quod supra.
Aspleos leuci .i. vitis alba.
Asreos quid est. l. l. cannabit.
Asseife .i. spata.
Assendetindi .i. nux indica
Assebelezi .i. mandragora
Assebeci idem quod supra.
Assebaza idem quod supra
Assenedonegi. i. semia granati siluestris.
Asseigi .i. caput
Assemen .i. butirum.
Asseid. i. brachiuz: ⁊ potissime pars posterior: ei⁹ vbi est coniunctio duorum focillium.
Assena .i. vsnee
Assenine .i. lubee.
Assenar .i. aloes.
Asseteragi .i. tapsia
Asseth .i. emplastrum.
Asschedenigi .i. semen canapis
Astena .i. vsnee.
Assegetem .i. miraculum.
Asserebrum .i. stannum
Asteron .i. arthemisia.
Asterplacodes .i. gessamia
Aster .i. stella
Aster acticus .i. asterion.
Asterice. i. diacodion: ⁊ est electuarium de papauere positum in antidotario Gal. minori.

Cap. lxvi.

Asterion grece vel aster actic⁹: vl' bubonium. latine inguinalis: vel stellaria. ¶Plinius capitulo astericon. Astericon nascitur intra petras: ⁊ loca aspera : herba nocte tanq; stella in celo luc;: adeo vt eam videntes ignorantes putēt se fantasma videre: a pastoribus marime videtur. ¶Paulus capitulo aster. Aster vel asterion est quedam herba radiata vt stella: foliis oblongis duabus aut tribus in cacumine capitella stel le modo radiata. Poste. Gal. sexto simp. pharma. capitulo aster acticu s. Aster actic⁹ alij vero bubonium nominant: quod non solum superplasmatum : sed etiam propinatum creditur bubones sanare: habet autem quid diaforeticuz habet etiam non min⁹ refrigeratiuum quid ⁊ repercussiuum: vt mirte sit potentie sicut rosa : nō tamen sic stipticat. Et idem eodez libro magis infra capitulo bubonium: siue aster acticus nominatus est ex eo q; creditur conferre bubonibus tam cataplasmatum q; assumptuz. Est autem mediocriter diaforeticum: eo q; mediocriter est calidum: ⁊ nez vehementer : nez intense : desiccat marime cum adhuc tenerum est: ⁊ recens. dictuz est autem prius de ipso. hec Gal.
Asitia .i. ieunia.
Asitios .i. ieunus.
Asilonis .i. armoniacum.
Asilus .i. tabanus.
Asil .i. squilla.
Asimar amigdala.
Asimach. i. additio materie pinguis contingēs in palpebra superiori: grauat palpebram in apertione: ⁊ facit ipsam quasi mollificatam.
Asinthesis .i. sine consumptione.
Asinamonum. i. vinum ficticum: ⁊ fit q; viginti sextaria musti cū dimidio aque feruent : ⁊ postea datur infirmis.
Asinthesim grece ſm Alexandruz capitulo de signis humide distemperantie epatis ē dictuz nō extenuatis ab a q; est sine: ⁊ sinthesis extenuatō quasi sine extenuatione.
Asinthiaca .i. decoctio herbaruz in aqua calida.
Asios .i. herba armoniaci.
Asira .i. farina ordei
Asireg. i. partes que sunt in circuitu ani.
Asir est quoddam genus piscis parui: ⁊ sunt mele marine.
Asir est quedam species ciceraſi.
Asires .i. affodillus.
Asisihafit .i. eupatorium.
Asit est species nenufaris.
Asithemon .i. epithimum.
Asius est quedam species lapidis: vt apparet in littera lapis asius.
Asciſum est quedam medicina inda.
Ascigaset .i. eupatorium.
Asciadigni vel asciadegni .i. canabum.
Ascibran .i. ascebran.
Ascili .i. crista galli
Assiregi. i. partes que sunt in circuitu ani.
Asmihal .i. spica inda
Assisa dicuntur que ventrem non inflant: vt ciminum: leuisticum.
Ascil .i. squilla.
Askinco: .i. stincus.
Aslicon .i. bithumen.
Aspistica. i. serpens qui stat in aqua ꝓpter vehementiam siccitatis sue.
Aspialas .i. talpa.
Asplimum .i. ceterac.
Asquiron vel androsomon. i. hypericon.
Assurex .i. pionia.
Assiradix .i. gladiolus.
Assindi .i. ceruſa.
Assideg .i. sinapis albi.
Assinach .i. spinachia.
Astuna .i. anbelitus.
Astitus .i. lapaciolum.
Astringar .i. silfium.
Asobran .i. esula.
Asofol .i. aurum.
Asogiros .i. ruta agrestis.
Asokir .i. species lepre

Alselator:se .i. radix affodilli.
Asolasonalchame .i. plantago.
Asonia .i. cantus.
Asonrectus .i. flos salis montani.
Asormac .i. atriplex.
Asoton .i. capillus veneris.
Asoth .i. argentum viuum.
Ascholi .i. reuligo.
Ascos. i. vter: inde asclites ab ascos: quod ē vter
Ascolotondrion .i. scolopendria.
Ascocodos .i. sticados.
Affro .i. sinapis alba.
Asp:os .i. albus similiter ⁊ lenis.
Assonticon est nomen cuiusdam electuarij.
Astocodos .i. sticados.
Astrocos quid est. l. l. culb.
Astorach .i. stor:ax.
Astobatea .i. anetum.
Astomatha .i. o:ris pharmaca.
Astrodilibe .i. grana pini.
Astroculibe idem quod supra.
Astrolinos .i. anis cardella.
Astrodimie sunt pisces degētes i chochijs: ⁊ habent durum co:rium.
Asuae .i. gummi alcumdar.
Asubet .i. grani regis arbo:.
Asuc .i. gallia muscata.
Asurie .i. atramentum rubeum.
Asuestim .i. calx.
Asuestas .i. calx viua.
Asugeg .i. vitrum.
Asui .i. crocus ho:tulanus.
Asum .i. mirtus.
Asumar .i. lactuca asini.
Asuoli .i. atramentum.
Asurticum est nomen cuiusdam electuarij.
Asuschelbar .i. casto:eum.
Asus. i. plāta: vel herba sup quā nascitur sal: cui⁹ flos nominatur asius.
Asucum .i. lilium.
Asutibendegi. i. lapis cū quo alij lapides icidunt ⁊ i lingua nostra vocat simrillo.
Ascuded est arbo: cuius gummi est gummi dragantum.

Cap. lxvii.

Ascukodos ara. gre. sabadis: latine vo sticados. Sticados ē q̄dā arabicū: ⁊ ē illud q̄ ara. noiat ascukados: ⁊ ē q̄dā citrinū illud q̄ noiat latine barba iouis: vel sticados citrinum: arabice sceba. Unde Sera. lib. aggre. facit de sticados duo capitula. Unum de sticados arabico: quod incipit. Ascukados: siue astocodos. Et aliud de sticados citrino: quod incipit. Sceba. Est aūt sticados arabicum calidum ⁊ sic. in ter **Sera** lib:o aggre. capitulo ascutio gradu. cados. Ascucados. i. sticados arabicum. nascitur i insula que grece dicitur sabadis: in regione gallicie: est herba subtiliū ramo:um habens comam saturei similem: nisi q: folia eius sunt longio:a folijs saturei: ⁊ est acuti sapo:is cum pau- **Dias.** ca. de sticados. Sticados amaritudine. cados nascitur in insulis gallitie circa marsiliam: que insula sticados nominatur: vnde ⁊ nomen accepit. Est autē herba tenuis; semen minutum habens cum folijs similibus thimo; sz oblonga ⁊ gustu acrio:a ⁊ suba ma **Salie.** viij. simpli. phar. capitulo sticara. dos. Sticados ei⁹ qdē ad gustū amarus sapo: est. ⁊ substipticans moderate: complexio eius composita est ex frigida terrestri substantia pauca a qua stipticat: ⁊ alia subtili ignea amplio:a a qua amaricat: ⁊ p:opter vtrūq; vero deobstruere: ⁊ subtiliare dī ⁊ abstergere ⁊ fortificare apta nata ē viscera oia: ⁊ totius co:po:is ambitū. monstratuz. n. est ⁊ in anterio:ibus q̄m que cūq; pharmaca composita sunt ex talibus substātijs p:edictis energias operantur.

Joan. mes. capi. de sticados. Sticados quod medici laudant est arabicum: ⁊ est planta folio:um subtilium: ⁊ longo:um habens stipitem subtilem cinericum: cuius eleuatio super terram est in mensura cubiti: ⁊ habet flo:es assimilatos spicis siliginū: sed sunt bre uio:es sine semine: ⁊ ē calidū in p:imo gradu: siccum in secundo. ⁊ est compositum ex partibus terreis frigidis dantibus ei stipticitatem pa cam: ⁊ ex partibus igneis subtilibus a quibus insunt ei acuitas ⁊ amaritudo: sed acuitas plus est amaritudine sua: ⁊ amaritudo plus est stipticitate ipsi⁹: p:opter quod est subtiliatiuum: resolutiuum: aperitiuum opilationum: absterssiuum ⁊ solutiuz naturē: ⁊ est p:eseruatiuum p:ohibens putrefactionem: ⁊ est ex parte stipticitatz pauce in eo confo:tatiuum co:dis: ⁊ cerebri: ⁊ neruo:um ⁊ viscerum ⁊ hoc est esse ⁊ p:op:ietas eius p:ohibendum est habentibus coleram in stomacho. conturbat enī eos inducens sitim: ⁊ vomitum: ⁊ ertuationem la bo:iosam. Nocet etiam calidam habentibus ⁊ sicam complexionem: ⁊ que sunt in potestate colere: ipsum quoq; est ex debiliter solucentibus p:opter quod miscendum est ei salgemma: ⁊ mirabolani nigri cum eo: aut kebuli magnificant enim operationem eius ⁊ similiter squilla: ⁊ p:op:ie in egritudinibus capitis. Et infusum quidē in aquā casei: melio:atur in conditionibus suis. Et passule sine interio:ibus similiter sunt ex his que emendant similiter: ⁊ salgemma rectificat illud: ⁊ p:op:ie ad omnes partes eius sextupluz ipsius: ⁊ sucus pomo:um dulcium in decoctionibus eius verificat illud.

Auicen. libo secundo capitulo sticados. Sticados est planta habens spicam sicut est spica grane o:dei: sed eius folia sunt bre uio:a: ⁊ i ipso stipite ſ sunt cinerecti: sicut in epitimo: ⁊ est sine semine acutus cum amaritudine pauca compositus ex substantia terrea frigida ⁊ ignea subtili: calidum in p:imo gradu: siccum in secundo.

Sera. libo agre. capitulo sceba. i. sticados citrinum: ⁊ est absinthium marinū: habens minutum semen simile simini plante que dicitur abrotanum: ⁊ non est ita amara herba sicē absintilium: ⁊ habet odo:em grauem: figura eius est i apparētia: sicut planta absinthij: ⁊ sapo: eius est sicut sapo: absinthu: nisi quia nō est tāte stipticitatz: ⁊ calefacit pluſq; absinthium: ⁊ in ea plus de amaritudine est: q̄z in absinthio cum pauca salsedine: ⁊ calefacit: ⁊ desiccat in tertio gradu: sed virtus eius est diuersa a virtute illius: nam nocet stomacho. Unde occidit vermes in ventre pluſq; absinthium: quando ponitur extra aut intus. Et idem aucto. Diasco. Sapo: eius est amarus: ⁊ habet grauem odo:em: ⁊ est herba stiptica. Et idem aucto. Galie. viij. epidimiarum. Sceba assimilatur absinthio in figura: ⁊ sapo:e: sed differentia inter ea est: q̄ non est stipticum sicut absinthium: ⁊ calefacit plus eo: ⁊ amaritudo eius est plus cum pauca salsedine. Et idem auctor. vij. simpli. pharma. capitulo sceba. Sceba similis est absinthio sm speciem: ⁊ sm gustum: tamē differūt i gustu ⁊ virtute. in gustu qdē in eo q̄ cū eo stipticitate magis calefacit: ⁊ amaricat cum quadam

salsedine. In virtute vo in eo q̃ cõmensuratũ est ꝙ magis absinthio interficit lumbricos extrorsuz appositum: ꝙ intra corpus assumptum: ꝙ quidẽ calefacere i. ij. gra. itẽ se ponẽdũ ẽ: siccare vo i ttio.

Sali. viij. sim. phar. cap. chrusicos. Chrusicos: sive barba iouis vocatur chrusicos aerem simul ꝙ stipticã prevalentẽ hz virtutẽ.

Posse. Sera. anc. Salie, decoctio sticados arabici confert doloꝛi pectoꝛis sicut isopus: ꝙ in confectionibus medicinarum habet vires acriter relaxantes cuz odoꝛe suaui: vnde ꝙ menstrua pꝛouocat.

Jo. mes. fit ex sticados arabico ꝙ spica ꝙ olgo veteri oleum bonum iuuatiuum voci: flozes quidem eius dẽ decoctione sustinent: plus quoqz folia; solutione educit coleram nigram ꝙ flegma; mundificat neruos ꝙ cerebꝛum ꝙ membꝛa sensuum: ꝙ confoꝛtat ea: ꝙ confert iuuamentum magnum egritudinibus frigidis: ꝙ hoc fm omnem modum vsus eius: sive in potibus: sive in fomentis ꝙ lauacris. Et oleum ipsius cõfoꝛtat cerebꝛum: ꝙ neruos: ꝙ calefacit eos: ꝙ viuificat In medicinis autem sticados si iungatur squilla: aut eius acetum est medicina bona epilensie: ꝙ vertigini: ꝙ cum lapide lazuli: aut sale indo: aut alijs valentibus ad ea confert melancolie: ꝙ egritudinibus timoꝛis: ꝙ miscetur ei buglossa: aut succus pomoꝛum dulcium ad egritudines coꝛdis: ꝙ melancoliam. Et cuapoꝛatio decoctionis eius aperit opilationes auriũ: ꝙ est medicina bona opilationibus epatis: ꝙ splenis: ꝙ viscerum: ꝙ est sedatiuum doloꝛum qui sunt in neruis: ꝙ in instrumentis iũcturarum: ꝙ in lateribus fm omnem modum administrationis eius: ꝙ confoꝛtat interioꝛa omnia que a frigiditate lesa sunt: ꝙ ppꝛie materiali: ꝙ pꝛohibet a putrefactiõe. Et ipsius syrupus ꝙ alij modi administratiõis eius sunt medicina bona quartane: ꝙ febꝛibus longi tempoꝛis: ꝙ ppꝛie flegmatis. Dosis decoctionis eius est potio a. z. iij. vsqz ad. vj. ꝙ pulueris eius a. z. ij. vsqz ad. v.

Auicen. Sticados arabicũ: resolvit ꝙ subtiliat amaritudie sua: ꝙ silr ei⁹ syrup⁹ aperit opilatões ꝙ abstergit: ꝙ in ipso qdem est stipticitas pauca: ꝙ confoꝛtat coꝛ: ꝙ viscera: ꝙ pꝛohibet putrefactionẽ. Et eius decoctio sedat doloꝛes neruoꝛum: ꝙ iunctuꝛaꝛum: ꝙ laterum. Et ipsius syrupus est res magis iuuatiua egritudinum frigidaꝛum; ꝙ neruis: quare opoꝛtet vt eo quotidie vtatur qui neruos hz debiles, ꝙ qui ex frigiditate in ipsis patitur. Et confert melancolie: ꝙ epilensie:: nocet habentibus complexionem calidã: ꝙ facit cum vomere: ꝙ est ex eis que faciunt sitim: ꝙ confoꝛtat instrumenta vrine: ꝙ soluendo educit flegma ꝙ melancoliam. Salie. vero non dixit hoc esse eius. Et vltima quidem potio ipsius est duodecim kesumen cum vino puro: ꝙ oximelle: ꝙ modico sale. Sticados citrinum quod arabice vocatur sceba: virtutem habet diureticam: vnde vnũ decoctionis eius ꝙ draganti spiritalia calefacit: ꝙ ad iliacam passionem valet: ꝙ contra stranguriã: ꝙ dissuriam: ꝙ opilationem splenis ꝙ epis. Et infirmus surgit ab infirmitate: ad neruoꝛum confoꝛtationem abluantur extrema in aqua decoctionis eius. Item ad duriciem neruoꝛum: decoquatur sticados citrinum ꝙ caules in aqua: ꝙ abluẽ ꝙ suffumiga membꝛum: quia multuz mollificat ꝙ cõfoꝛtat.

Sera. capitu. sceba. Sceba vel sticados citrinuz coquitur sola ꝙ bibitur interficit vermes: ꝙ expellit eos cum laratione leui. Et quando coquitur cũ lentibus ꝙ bibitur facit boc: ꝙ pecudes impinguantur quando comedunt eam. Et idem auc. Gali. Uirtus scebe diuersa est a virtute absinthij. Nam sceba nocet stomacho ꝙ occidit vermes plus q̃z absinthiũ quãdo ponit exterius: vel sumitur intus: ꝙ ẽ ca. in. ij. gradu, sic, in. iij.

Assir .i. crocus hoꝛtulanus.
Assusoba .i. vngula oculi.
Assulhasch .i. testudo marina.
Asquiron. Diaf. cap, asquiron. Species ẽ hyperici: vel dicit andrasemon: sed virgis maioꝛ: ẽ hyperico sarmentosa fẽ niceum habẽs coloꝛem: ꝙ florem mellinuz: semen silẽ hyperico: sed maius: qđ cum fricatum fuerit odoꝛem resine emittit: sanguineam etiam facit coloꝛẽ fricatum. vñ ꝙ andrasemon di ctum est.

Posse. Diaf. Semen eius cũ hydromel le bibitum ad modum duaꝛ cottillaꝛum coleram sciaticis deponit.

Assursumigi .i. sparagus.
Assugila. i. radices q̃ vocant radices: ꝙ comedun tur: ꝙ est raffanus.
Assus .i. lapio.
Assuum .i. pondus.
Assubul. i. oculi qui sunt medij inter varium ꝙ nigrum.
Assum .i. galla.
Assur .i. flos frarini.
Assurbalatib .i. spica nardi.
Assue .i. gallia muscata.
Astufo .i. hypericon.
Astula regia .i. affodillus.
As .i. mirtus.
Asl. i. radix que comeditur: ꝙ est raffanus.
Atabasir .i. spodium.
Atab est arboꝛ indie: cuius fructus multuz nutrit.
Atabitum est arboꝛ toxica.
Atacuigi .i. atago.
Atafisagria .i. stafisagria.
Atafacan .i. cardiaca.
Atagham .i. rugbe.
Acage .i. attago.
Atala .i. flozes dactiloꝛum.
Atamanticum .i. meu.
Atamaticum idem quod supꝛa.
Atamaticon idem quod supꝛa.
Atanasia. i. moꝛtalis: ꝙ est quedam confectio optima: que sic vocatur: ꝙ similiter quedam herba: ꝙ alio nomine vocatur tanacetum: ꝙ est vna ex speciebus arthemisie.
Atanita .i. ciclamen.
Atanl .i. carbũculi.
Atarfam. i. punctus sanguinis recẽtis rubei currentis a quibusdam venis ruptis in oculo ꝓpter percussionem.
Atarafa idem quod supꝛa.
Atarcoꝛa montana est herba cuius radix est piretrum.
Atarmus .i. lupinus.
Atararic est herba cuius stipes nascitur sine foliis i locis desertz: ꝙ similat veretro canis: hec latine vocat cancellaria.
Althaugamium .i. sinthomaticum.
Athada .i. viride.
Athab .i. lacertos.
Athala. i. salt⁹ faciei: q si multum pseuerat denũciat toꝛturã oꝛis.
Athacie .i. acacia.
Atharuri est quedam medicina acutissima: que non bibitur pꝛopter sui acuitatem; sed epithimata: confert lentigunbus: ꝙ panno: ꝙ scabiei vicero se: ꝙ empetigini: ꝙ emplastrum ex ea confert sciatice.
Atharo .i. lentiscus.

Atharica .i. vngula caballina.
Athadros ſm Gal. vj. ſim. phar. capi. athadros eſt piraſter ſtipticans plus aliis: ⁊ ſiccans: ⁊ ideo cõſolidat magna vulnera rheumata remouens.
Athanagia .i. tanaceti cõfectio.
Athabaſir .i. ſpodium.
Atharal .i. diſtillatio.
Athamara. i. antimoniũ: ſz Auic. li. ij capi. athamara: videtur dicere q̃ ſit herba naſcẽs in india habens operationem peonie. Illam ex foliis eiꝰ fit epithima ei ad cuius caput eleuaꝯ vapor: ⁊ ꝓhibetur epilenſia.
Athare .i. lentiſcus.
Athfar .i. vngula.
Athiuat .i. anthimoniũ.
Atra .i. color niger.
Atrala ſunt flores dactilorum.
Atralis idem quod ſupra.

Capi. lxviii.

A Tramentum .i. zeg. Sz attendendum q̃ zeg ſicut apparet in littera zeg: hz tres ſpecies. Una earũ eſt zeg nigrum ⁊ iſta eſt marchaſita: qua diſſoluta fit encauſtũ: que vocatur a Sera. zeg nigrum: quoniaz cum vino vel aceto diſſoluitur in nigrum colorem. Et ab Auli. ij. cap. de atramento: vocatur atramentum album: quia non diſſoluta videtur albi coloris. Eſt alia ſpẽs que vocatur colcotar vel calcitis: et illa ſm Diaſ. eſt citrini coloris: vt apparet in lra calcitis. Et eſt tertia ſpecies que dicitur zeg viride ⁊ eſt calcantũ. i. vitriolum: verum eſt q̃ ſz Auic. capi. ꝑdicto auct. Gali. addit quarta ſpecies que dicit zeg rubeum: vel atramentum rubeum: qõ vocatur aſurie: ⁊ illud generaꝯ ex colcotar vl' calcitis. Unde illa atramenta ſunt ſubſtantie recipientis ſolutionem: permixte lapidibus non ſuſcipientibus ſolutiõez: ⁊ ille ſuſcipientes ſolutionẽ ſunt ſubſtantie que fuerunt liquide ⁊ congelauerunt ſe: ⁊ ſoluuntur in aqua ⁊ decoctione: preter aſurie. ipſum enim ẽ vehementis corporis citatis ⁊ congelationis. ⁊ viride eſt vehementius congelatũ q̃ citrinũ: ⁊ vehementiores hz tunicas. Ubi notandum q̃ atramentum cum ſimpliciter ponitur debet intelligi de nigro ⁊ atro colore qui grece color niger dicitur. Et huius atramenti nigri quoddam eſt atramentum ſutorum: ⁊ tinctura ſutorum: ⁊ eſt calcantum. Et quoddam eſt atramentum ſcriptorum ⁊ eſt encauſtum. Omnia hec diffuſius habenꝯ in litteris ꝓprijs.
Atragabulidos .i. tragaliduntes.
Atratili. i. medion agreſte: frutex ẽ ſpine ſimilis minora habens folia ⁊ minuta ſuper ipſas vgas ⁊ omnis virga munda eſt qua mulieres ꝓ faſſis vtuntur: ſuper quam virgam coma eſt ſpinoſa: ſuper quam flos eſt viridis. radix eſt ei tenuis et inutilis.
Atratiſus .i. iringus.
Atebi .i. boni mores.
Atifirie .i. ruta.
Atenegiſis .i. enula.
Atenalarmem .i. bolũ armoninum.
Ateromãto .i. alba ãpata.
Aterela .i. iringus.
Ateregum .i. citrum.
Ateſiſia .i. ruta ſilueſtris.
Atedenim .i. faſianus.
Atebemigi .i. actago.
Ather .i. ſquinãtũ.

Cap. lxix.

A Thel vel yel tarmezit ara. gre. nadabar. lati. vo thamariſcus domeſtica: ſicut inuenies in littera caſa. Hera. li. agregat. capit. athel. i. aboaniſa: ⁊ eſt arbor multum longa vſq; ad celum dura: rectilinea: folia eius ſunt longa ſubtilia ſtricta: ⁊ non habet ſpinas: ⁊ ex ligno eiꝰ fiunt parapſides: et inciſoria: et etiam alia vaſa ⁊ ipſa eſt magna athel: ⁊ grece vocatur nadahar. Et omnes arbores ex quibus fiũt vaſa huiuſmodi nominantur nachaa: ſed eſt athel aliquantulũ arbor rubea: quaſi coloris ſcorpionis. Et idẽ auc. Diaſ. athel eſt ſimilis thamariſco: ⁊ eſt in babylonia. Et aqua infuſionis eius ponitur in ſief q̃ adminiſtrantur habentibus debilitatem viſus. Et idem auct. Galie. athel eſt ſpẽs thamariſci: ⁊ eſt arbor que magis vento agitatur q̃z arbor thamariſci: ⁊ habet lignum ⁊ ramos virides maculatoſ rubore: ⁊ folia plurima hz ſilia foliis thamariſci: in ſapore eius eſt ſtipticitas: ⁊ non habet florem: ⁊ habet fructum rotundum ſicut cicer habentem colorem cinericeum ad glaucedinem tendentem intra que ſunt grana pauca inuicem conglobata ⁊ iuncta: que nominantur grana dulcia. Colligũ tur in menſe februarij. eſt ca. ⁊ ſicc. in primo gra. Uirtutes eius inuenies in littera caſa.
Athelia .i. thamariſcꝰ. Atheliaquea idez.

Capi. lxx.

A Themon ara. gre. epithimon latine vo epithimũ. Epithimũ calidum ẽ ⁊ ſiccũ in ſcõdo gradu. Eſt quaſi flos thimi: qui ꝑcipue i calidis locis creſcit. herba autem ipſa reperit circa thimuz. vnde dicitur epithimũ quaſi ſuperecreſcẽs flos thimi: ⁊ flos ipſa et non herba in medicinis ponitur: ꝓ quo quandoq; ponitur cuſcute: eũ ꝓducit flores colligitur. Hera. lib. aggre. capitulo athemon. Athemon. i. epithimum: eſt flos cuiuſdam herbe que eſt ſimilis timbre: ⁊ habet capitella parua leuia rotunda habentia caudas ſi capit. de epithimo. miles capillis. Diaſ. Epithimum flos eſt thimi ſimilis timbre. ſunt vo capitella leuia ⁊ rotunda caudas hñtia. Gali. vj. ſim. phar. cap. de epithimo. Epithimi. n. virtus eſt que calefacit ⁊ ſiccat in tertio gradu: ⁊ ẽ ſimilis virtute aſce. i. thimi in omnibus vo eſt fortio: virtute eius. Jo. meſ. cap. de epithimo. Epithimum naſcitur ſimile vt cuſcute. plante autez quibus ſuper excreſcit ſunt alkal ⁊ alaſce: ⁊ quedam ſpecies origani. Eiꝰ autem aliud eſt cretenſe. aliud ſyricum. Melius eſt quod eſt cretẽſe acuti odoris: ⁊ quod naſcitur in ſyria eſt poſt illud: ſed melius eſt ruffum: ⁊ melius eſt adhuc quod eſt completum ponderoſius Et melior pars eius ſunt extremitates groſſe: q̃ ſunt ſicut flores. Subcitrinum autem ⁊ pallidum eſt minus bonum: calide complexionis eſt ⁊ ſicce in ſecundo. Et eſt compoſitum ex partibus ignis: a quibus meſt acuitas: ⁊ ex terreis ſubtilibus a quibus meſt ei ſtipticitas pauca. Et ipſum qdẽ eſt ſubtiliativum: reſolutiuum: aperitiuum: opilationum: ⁊ confortatiuũ viſcerum: facit ſitum: ⁊ generat extuationẽ in corporibus calidis: ⁊ eſt ex debiliter ⁊ tarde ſoluentibus: propter quod prohibendum eſt ſub dominio caliditatis ⁊ ſiccitatiz poſitis. Confortatur autem operatio eius in multitudine quantitatis ipſius: ⁊ in ſociatiõe rei cuz eo magnificantis effectum eius: ſicut ſunt mirabolani nigri et indi: aut ellebori nigri quantitas parua. Aqua autem mellis cum pauco ſale: aut aqua decoctionis paſſularum cũ ſale fili: aut aqua

jactis ex capris sumpti vigorat operationem eius. Sal gēma vo aut sal indi aut sal napti sunt ex rebus q̄ sibi addita addūt virtuti ipsius. citā autez q facilē facit opationē eis: si ei aliqd vtute acutū miscet: sicut piper: piper longū: zinziber: q silia. Et non ptermittas quin cadat in potibus eius ole um de amigdalis dulcibus in quo innouat: q in decoctione ipsius passule sine interioribus: qñ ad dunt ei ad bonitatē leniēdi q̄ timet ex nitrositate eius. Et ne ignores qñ epithimū de decoctiōe modicū sustinet: q̄re oz vt fiat illud bz legē. ¶De rogatiuā aūt bz sup oībus solutione educentib⁹ melancoliam. educit eam facile sine molestia.

Auic. li. ij. ō epithio. Epithimū ē semē q flos sūt stipites pui confracti: q est acutū calidū pūgitiui sapor: semia hūs rubea: cui⁹ plāte virt⁹ē sicut vtus albasce: verūtamē albasce ē debilior eo. Et quod ex eo bonū est: ē cretense: et hierosolymitanū: q ē bōne ad rubedinē: q q ē vehementi⁹ rubeū q acutioris odoris: ē etiā meli⁹ q meli⁹ē illud quod afferet de insula crete: q quod afferet ex locis dom⁹ sc̄ē: q aliis vicinis sibi: sz rubedo pme ē fortior: q similat semi cuscute. Est ca. q sic. i. iij. gra. pm. Gal. Et dixit ¶Humay q ē ca. i iij. gra. sic. **Posse.** Epithimū vtutē bz pur in fine pmi gādi flegma: q melācoliam: q p se q cum adūcto. s. cum medicinis purgātib⁹ melācoliā. Lōtra q̄rtanaz: fiet decoctio in aq̄ z. i. epithimi buliat: q in tali aqua ponantur. z. ij. lapidis lazuli: vel armenici: q digesta materia detur patienti. multi enim liberantur. valet similit talis decoctio patientibus emoroidas ex melancolico sā **Dias.** Epithimum viride acceptuz guine. stomachū verat: q vomitum mouet: ventrem ꝓuocat: q nauseam facit: ac deducit flegma q choleram: q maxime nigram. datur ad purgandum thoracem cum melle q irisilirica modo electuarij accipitur. Alterius autē thimi flos albus est atq̄ asper: sed ambo equalem habent virtutē, nam per os purgant flegma: q p ventrē choleram nigram. dat in quibus p̄coꝛdia p̄focantur: q epa- **Bera.** auct. Diasc. qñ bitis: q suspiriosis bunt de eo. z. iij. cum melle q modico sale q aceto purgat choleraz q melancoliā: q conuenit ꝓprie melancolie: q inflationibus: q vertigini: sed ipsum facit nauseā: q marie viride. Et qñ miscet cū radice treos q melle: q dat sic ad modū electuarij educit humiditates a pectore. Et idem auc. Abir. Virtus epithimi est fortis in educendo melancoliam a coꝛporibus. q qñ dat de eo cholericis ingrossat epar eorum: q accidit eis dispositio cū antierate: q fortasse facit eos vomere. Et ipm quidem multū ꝓfert senibus, q multi curati sunt cum eo a melancolia qñ miscetur cum eo absinthium. Et qñ bibit simpler oportet q̄ inungatur cum oleo violarū: aut amigdalarū. Et dosis ei⁹ē a. z. i. vsq̄ ad. ij. sz cū alijs ē. z. **Jo. mes.** Quidam dicūt epithi- ,i. solum. muz educit de flgmate aliquid. Et dixit ¶Paulus q̄ solutione educit humores adustos: q declinauit ab eo qō comprehendit vniuersitas. Et ego non inueni q̄ fieret illud potestas autē ei⁹ sup humore melancolico: q egritudinib⁹ magna ē: q ꝓprie in egritudinib⁹ capitis: sicut ē melancolia: epilensia: alguesgues: q timor: q vertigo: q dolor capitis: quarū materia ē melancolia. valet etiā ad tremorē coꝛdis: q syncopim: q ad egritudines melācolicas in eo: q ē medicina magna opilationi splenis: q egritudinib⁹ in eo: q cōfert egritudini ipocundrioꝛum: q opilationi renū. Et frequēs vsus medicine eius ē medicina solennis cancroꝛ: lepre: q vlceriꝫ nigris: q solvit quartanam. Dosis eius est in decoctione a. z. v. vsq̄ ad. x. et pulueris eius a. z. iij. vsq̄ ad. vij. Illi aūt qui sumūt ipsum vitent acceptionē eius in e- **Auic.** Sedat inflationē: q cōuenit ꝓsi state. stētib⁹: q senib⁹: q ꝛmouet egritudines opilationū: q confert spasmo: q ꝓfert melancolie q epilensie: q facit ꝓturbationē q nauseaz in quoꝛum complexionibus colera rubea vincit. q est ex eis que sitire faciunt. ¶Dono epithimi est quatuoꝛ aur. q bibit cum melle q sale: q soluendo educit melancoliā fortit: q educit etiā flegma. qdā vo direruṫ q̄ ex eo bibit sic vsq̄ ad. z. ij. q si decoctum sit vsq̄ ad. iiij. q oz q̄ voluat qō ex eo bibitur in oleo amigdalino: q non oz vt in decoquendo ipsum multum elaboꝛetur.

Atib	.i. boni moꝛes.
Atibu. i. res odoꝛifere quibus fit fumigatio.	
Atimas est species q̄dam vlmi excellentioꝛ aliis.	
Atine	.i. ficus sicce.
Anticar	.i. boꝛax.
Atum. i. instrumentū sup igne positum cum quo distillatur.	
Antinsa	.i. cocodrillus.
Atirimana. i. sauina vel bꝛacteos: ꝑ qua lege litteram abbel.	
Atgiros	.i. populus arboꝛ.
Athie	.i. squinantum.
Athiada. i. cibus sicut pheludes in quo ponitur sisamum.	
Athitum	.i. confusum.
Athibath. i. ramus arboris mortue: quā ignoꝛo.	
Athinet	.i. antimonij.
Atris	.i. tri de paste azima.
Atriti	.i. condilomata.
Atripler quid est. l. l. andrafasis.	
Atripler agrestis quid ē. l. l. quā supra.	
Atomon	.i. individuū.
Athoma	.i. debilitas.
Athomus	.i. fagille solis.
Athonis	.i. affodilli radix.
Atropa	.i. extenuatio.
Atrofases	.i. atriplices.
Atrogenis nascit in crete tñ insulis maritimis iunipero similis q semine: q foliꝫ: q ramis: q succus eius lacteus.	
Atrosia. i. extenuatio coꝛporis: vel sine ꝓuersiōe qñ nutrimentum non conuertit in substantiā mē bꝛi: q dz sinthesis.	
Atrofia oculi fit ex nimio doloꝛe capitis in acutz febribus: q ē qñ fit totius oculi diminutio cū obtusione visus: q ipsius pupille bꝛeuitate.	
Atropomeros	.i. mandragoꝛa.
Atronc	.i. citrum.
Atroba. i. cuz cōuersione. s. qñ aliquid ꝑmutatur q postea conuertit.	
Atuboni. i. apostema existens in membris.	
Atuchion	.i. antrax.
Atuhub	.i. lentigo aque.
Atumone	.i. papauer.
Atumeli	.i. aqua de fauis melkis
Aturdilon	.i. siseleos.
Aturmus	.i. lupinus.
Atusa aron	.i. aaron.
Aturchar	.i. zucarum.
Athurchar athabarzed. i. zucarū albū.	
Anafa	.i. ebulus vl sambuc⁹.
Auanna munda. i. pes lepoꝛis: vel garioflata.	
Auasac	.i. armoniacū.
Auellana fructus quid est: lege ieum aligueñ.	
Auellana ē nomē ponderis: q ē aureus vn⁹: qui est. z. i. q dimidia.	
Auellana indica	.i. faufel.
Auena semen	.i. egilops.
Auiden. i. de herba de qua fit assa fetida.	

Auslimar .i. flos mali granati.
Auis regia est auis quam nos vocamus regillū.
Auis tarda. i. auis que degit in aqua que bistarda vocatur.
Auis spine. i. auis tragūlitides: p qua. l. l. tragūlitides.
Auis cauda tremula idem quod supra.
Auis pelargie .i. ciconia auis.
Auis arba ē auis que in lingua nr̄a vocatur arpa q̄ facta ē sicut miluus: ⁊ est vtcūq; maior.
Auocticon .i. eupatorium.
Auosil .i. elleborus.
Auotian .i. siliqua.
Auutuli ē nomen ponderis: ⁊ est pondus granorum ordei nouem.
Aunsigi .i. ramus.
Aunsig idem quod supra.
Asanthea est herba cuius flos est aurei coloris: ⁊ est species nenufaris: ⁊ latine vocatur vngula caballina.
Arenbran .i. esula.
Aretareon .i. ordeum.
Arleon .i. lilium.
Arimo .i. mordicatio.
Arican .i. raffanus.
Arlon est noctuarū genus: maxime cuius pluma aurea videtur.
Arungia omnibus est nota: pro qua. l. l. q̄ rumux haion.
Ayro .i. lolium.

Capi. lxxi.

a Vnech ara. vel alusue. gre. brion vel brium: vel licena. latine vo vsnee: vl' muscus arboz. Usnee vel brion qōdam oritur in arboribus sicut lanugo: ⁊ quoddā est vsnee vel brion maris: ⁊ est lanugo sup petras maris. Bera li. ag. ca. aynech. Aynech. i. muscus ārcus ⁊ est res q̄ repitur nascens sup arborem serbin: ⁊ nucis: ⁊ glandium: ⁊ sup lapides. Et melius ex eo est qō reperīt sup serbin montanum: ⁊ post illud qō reperitur super arborē nucis: ⁊ melius horuz ē: qō est magis odorifer̄ ⁊ albidioris coloris. Et peius ex eo ē quod est ad nigredinem tendens sapor eius est stipticus tēperate. Et virt⁹ ei⁹ ē q̄ nō est frigida frigiditate fortis: sed ꝑpe tepiditatem ⁊ virt⁹ eius alia est q̄ resolut ⁊ mollificat: ⁊ propē illud quod repitur sup arborē serbin. Sali vj. sim. pha. capit. briū: vel brion marinum cōpositū est ex terrestri ⁊ aquosa simul substantia vtrisq; frigidis. stipticat enī comestum ⁊ quotquot calida sunt cataplasmatū manifeste infrigidat ⁊ adinuat. Et ē aliud brion vel brium qō a quibusdā spelticum repitur qdem in ārcubus ⁊ pinis: ⁊ lenkis. hz aūt stipticatiuam virtutem nō vehementē: neq; enī sufficienter frigida ē: hz quo dāmodo medijs propinquat: ārē ⁊ diaforeticaz: ⁊ mollificatiuam possidet vim: maxime qō in cedrinis lignis Dias ca. de licena. Licena q̄ sup inuenitur. Dias. petram marinam nascitur brion Auic li. ij. ca. vsnee. Usnee sunt cortices est. Auic. ces subtiles circūuolute sup arborem ferentē glandes: ⁊ pinum: vel nucem: ⁊ hz odorem bonuz: q̄ ex ea bona est est alba: ⁊ nigra ē mala. In ipsa est frigiditas pauca ad debilitatem declinans: ⁊ stipticitas equalis. Et extimauerūt quidam q ē ca. in ꝑmo gradu: sic. in. ij. Inquit al cansi ē frigida vehemēs siccitatis: in sunt ei virt⁹ stiptica: ⁊ resolutio simul ⁊ lenificatio precipue est de pino: ⁊ eius stipticitas est equalis.

Posse. Bera. auc. Dias. Aynech est muscꝰ ārcꝰ: ⁊ ꝓfert doloribus mīricis ⁊ qñq; coquitur: ⁊ sedent mulieres ī decoctione eius: ⁊ confert multū: qñ admiscetur in fumigatōibus: ⁊ vngentis q̄ fiūt ad resoluēdā laritudinem. Et ingreditur in cōfectione olei de ben ⁊ in alijs vngētis: pp stipticitatez q̄ ē in eo. ⁊ infundit in vino diebus aliquot: ⁊ illud vinū facit dormire dormitione fortī: ⁊ qñ infundit vino stiptico cōfert stō. ⁊ curat ercussionem ventris: ⁊ aromatizat stomachum: ⁊ abscindit vomitum.

Dias. Licena est muscus maris q̄ cathaplasmatibus adhibita fluxum sanguinis abstinet: tumores cōpescit: zernas emendat ictericis opitulatur: melle addito aspredinē oris ⁊ linguę dissenit: reumatismuz cōpescit: q: stiptice est virtutis: ⁊ siccitatis. Almāsor tractatu. iij. cap. vsnee. Usnee vl' muscus quercus: paz existit ca. qō ⁊ vomitū abstinēdo stōm efficit rigidum.

Auicen. Usnee aromaticuz est: aperit opilationes: ⁊ stringit carnes mollificatas: ⁊ linitur sup aposthemata calida: ⁊ sedat ea: ⁊ resolvit duricies: ⁊ sedat carnosa fluxa: cadit in vnctionibus laritudinis: ⁊ resolvit duriciē iuncturarum. Et similiter eius decoctio cū infundit in vino facit dormire potantem ipm: ⁊ abstergit visum: ⁊ cōfert tremori cordis: retinet vomituz: ⁊ cōfortat stōm: ⁊ remouet inflāmationem ei⁹ precipue eius infusio in vino stiptico: ⁊ confert dolori epatis debilis: apit opilationem matricis. ⁊ qñ sedet in aqua eius ꝓfert dolori matricis: ⁊ prouocat menstrua. Et loco eius ponit pondus ipsius cordumeni. Et idē in de virib⁹ cordis ait. Usnee ca. est in primo gradu: sic. in secundo: ⁊ habet confortare cor.

Aydo .i. semperuiua.
Aysron .i. peonia.
Ayon. i. semperuiua: ⁊ dicitur ab ay qō est semp ⁊ zoe quod est vita.
Azabac .i. oleum.
Azadaracb .i. magna arbor: ⁊ ē cedrus.
Azadacht .i. acetosa.
Azaffa .i. tinea.
Azabaser .i. meu.
Azam .i. lilium.
Azame .i. pinee.
Azambor .i. vespa.
Azarnech .i. auripigmentum.
Azamet idem quod supra.
Azaruetb idem quod supra.
Azarum idest vulgago: ⁊ est assara baccara vel assarum.
Azardach .i. acetosa mōtana: ⁊ ē acetosella
Azaran est nomen cuiusdam insule.
Azaron .i. munium.
Azarenum .i. viola.
Azarasen .i. brionia.
Azarecasen idem quod supra.
Azaracades .i. piretrum.
Azarut .i. auripigmentum.
Azarnab .i. philotrum.
Azarot .i. sarcocolla.
Azaratha. i. instrm de vitro factum simile canne p qō pueri attrahunt aquā: ⁊ violneter cū volunt expellunt p foramen.
Asaraseb .i. arbor berberi.
Azaster .i. genus elebori.
Azam quid est. l. l. chackille.
Azzaracb .i. berberi.
Azedarach. i. arbor hēns fructū silēm nabach: ⁊ nōiant eē indei mirabolianuz ⁊ est arbor magna fructꝰ ei⁹ ca. in. ij. ⁊ sic. i fine ꝑmi: fructꝰ ei⁹ hz plurimum est malus stō: ⁊ fortasse interficit pediculos: ⁊ auget capillos.
Azedarab ē locus quidam.

Azegi .i. atramentum.
Azegera .i. cantarides.
Azeberech est species vitrioli.
Alzel est nomen piscis magni.
Azelen .i. indicium.

Capitulum. lxxii.

Azemallaker siue azezalsaker ara. latine epatica. Epatica. ē herba q̄ oritur in lapidib⁹ humidis: ⁊ ē silis lēticulis aque li. aggre. auct. Gali. ca. azezalsaker. Azezalsaker nascitur in lapidib⁹ humectis: ⁊ cadit sup eam ros: vel gutta aque: ⁊ ē similis lenticule aque: ⁊ quāto maiora hz folia tāto melio: ē: fri. est ⁊ sic. in p̄mo gradu.

Bera. **Posse.** Epatica valet ꝯ opilatiōem splenis: ⁊ epatis ex calida materia: ⁊ ꝯ oēm egritudinem epatis ca. ⁊ ꝯ apata ca. superposita trita. est enī rep auc. Dias. Uirt⁹ eius ē q̄ ifrigidat frigiditate pauca: ⁊ desiccat: ⁊ abstergit: ⁊ emplīm cū ea factuz abscindit menstrua. ⁊ posita aut cataplasmata etiam sedat apāta cal. ⁊ curat empetiginē. Et cōfert icteritie ⁊ conficit vel miscet cum melle: aspredinem oris ⁊ lingue dissolut: ⁊ prohibet fluxū humiditatū ad mēbra. est enim fri. ⁊ sic. ⁊ stiptica.

Azerabasen .i. vitis alba.
Azibum .i. vua passe.
Aziffa .i. tinea.
Azimar .i. viride eris.
Azimithe .i. memithe.
Azim .i. indicus.
Azimiar .i. es vstum vel fex eius.
Azirnab .i. psilotrum.
Azirin .i. indicus.
Azub .i. butirum crudum.
Azubdi idem quod supra.
Azue .i. fricatio cum corticibus.
Azubere .i. genus eboris.
Azul .i. lapis lazuli.
Azulet .i. fricatio cum corticibus.
Azuri .i. nabach.
Azureti .i. vitrum.

Sequitur de B

Cap. lxxiii.

Baadh ara. gre. albid: vel cephalican: vl̄ albair: ⁊ latine ouuz. li. aggre. capit. baadh. aucto. Gal. Que eligimus sunt oua gallinaz. nō ergo oz vt narremus alio rum ouoz virtutē: q: eoz natura ē eadem cuz natura illoz: ⁊ cōplerio qdem oui ē frigidior corpore tēpato: nā ifrigidat ifrigidatōe tēpata: ⁊ desiccat sine mordicatōe. Et oz vt admistrēt ex eis illa q̄ sit recētia: q: vetera nō sūt bona. Albugo qdē oui administratur ī doloub⁹ oibus in gbus ē necessaria medicina q̄ nō mordicet: sicut sunt dolores oculorum ⁊ qpāta ani: ⁊ pectinis: ⁊ oia vlcera fraudulēta mala: ⁊ cū medicinis q̄ abscindūt sanguinem q̄ fluit a miringis cerebri: ⁊ qñ imbibīē in eo lana: ⁊ ponīt sup combustionem ignis aut aque bulientis ꝯfert multum. ⁊ ē bonū in emplīs que ponunt super frontem: ⁊ facit adherere pilos quoz oritur nō est directus in palpebris postq̄z miscetur eis medicina cōueniens ad hoc sicut olibanuz: ⁊ marime pingue ex eo qd̄ antiquū: neq̄z nimis siccum: ⁊ iuuamentum ē in hoc: non pp complexionez q̄ ē in eo: sed pp viscositatem. vitelli vero ouoz substātia silis substātie albuminis ē. Et pp hāc cām miscetur cum cerotis que non hēnt mordicatiōem: postq̄z fuerit elixatum aut assatum. paz enī assatum deficeat sup fluitates paucas. Et nos quidez estimauimus q̄ hoc quod acquiritur ex hac virtute egressuz ē a sua complexione. Et miscet filī in emplīs que ꝓhibent apāta ca. totum vo ouum administram⁹: postq̄z miscet cū oleo ro. in curatione apātum que fiunt in māmillis: ⁊ palpebris: ⁊ auribus: qñ apa fit ex percussione: aut alia quacunq̄z cā. Et vtimur et eo in medicatiōe membroruz neruosoz: sicut sunt iūcture: ⁊ coxe: ⁊ si decoquatur ouū sicut est: ⁊ comedatur cuz aceto: sedat humores fluentes ad stōm ⁊ intestina. Et si cū eo miscueris aliquam ex medicinis q̄ ꝓferunt ad vētris fluxum: ⁊ doloꝛē eius: ⁊ des in potu: aut coquis super ignē sine fumo ⁊ dederis infirmo ī cibo: ⁊ confert ei iuuamento nō pauco. Et meliores medicine q̄ ei in hoc casu cōmiscentur: est succus vue acerbe ⁊ sumac: ⁊ qñ assatur ouū: aut coquaē aliter: acgrit p decoctiōem aut assatōem diuersitatem non paucam. Et idem auc. Dias. Ouū semicoctum sorbile est magis nutritiuum q̄z alio modo ꝓfectū. Et vitellum oui elixatum: qñ miscet cū croco ⁊ oleo ro. ꝓfert pulsationi oculi: ⁊ admiscet ei mellilotū: ⁊ ꝓfert apatibus ani: ⁊ apationi emoroidarum. Et qñ linitur albumen eius sup combustionem ignis in p̄ncipio ei⁹: non finit locū vesitari. Et qñ lenitur cū eo facies: ꝓhibet solis cōbustionem. ⁊ qñ ꝓficitur cū eo solum thus: ⁊ ponitur sup frontem: prohibet tursuz humorū ad oculos. Et sorbeē tepidū ouum ⁊ ꝓfert ardori vesice: ⁊ vlceribus renū: ⁊ asperitati pectoris: ⁊ expuentibus sanguinē: ⁊ catarro descendenti ad pectus: ⁊ apatibus amigdalaz. Et qñ distillatur modicū ex albumine eius in oculum sedat doloꝛez ei⁹. Et qñ frigitur cū sumach ⁊ galla stringit ventrez: ⁊ qñ comeditur soluz facit hoc assatura eius: ⁊ albumen eius qñ distillatur in aurē apataz calido apāte infrigidat ⁊ sedat doloꝛez ei⁹: ⁊ filī qñ ponitur sup apāta cal. oculi ꝓfert. Et qñ sorbēē ouū ꝓfert morsui ajalis qd̄ dī amolos: ⁊ qñ sorbeē onū crudū ꝓfert apatib⁹ amigdalaz.

Diasco. fm translatiōez nīaz ca. de ouis Hz. n. ouum effectū duplicem: si. n. semicoctum bibaē virtutez stō p̄bet: ⁊ lenit: q: lene est. Crudū aūt potatū: bīachos emendat lachrymū ei⁹ tepidum in oculis dolentibus iniectum salutem retinet. Uitellus aūt extrinsecus illinitus in aliq̄ parte corporis: stipticus inuenīt. Coctum vo ī aceto: vt sit duz dissintericis prodest: virtute aūt sua ouū sorbile cibi ⁊ potus virtutē p̄stat. Crudū bibituz sitiz prohibet: facit ⁊ non solū ad oculos: vez etiā vbi sine mordicatiōe necessariū est medecamētuz vt in ano ⁊ veretro vlcerato: aut ad oia malitiosa vulnera: vñ cū oleo ro. mirtum adibeē ad palpebras: ⁊ māmillas inflatas: ⁊ ad oia pcussa loca in corpore: aut alio quolibet mō factas inflationes ī neruosis locis. s. cubitis vl̄ digitz: ⁊ gēub⁹ ⁊ articulis peduz ⁊ manuū. Ad usturas crudi oui vitellum vltimū medicamē est cū lana vel ēt albumen infrigidat enī mediocriter: ⁊ siccat siue mordicatione. Almansor tractatu. iij. ca. de ouis. Oua plus alijs ꝓuementia galline sunt: ⁊ pdicis: post q̄ oua anatis in bonitate existunt: q̄z uis maluz efficiant nutrimentū. Alia vo oua sicut oua q̄ sunt paruaz autū: aut magnaz comedēda non sunt nisi medicine cā: duo vo ouoꝝ prius dicta genera galline vz atq̄z pdicis sperma valde augmentāt: atq̄z ad coitum stimulando incitāt. Anserum autē oua fastidium faciunt: grauē hēntia odorem. Sed galline ⁊ pdicis oua tempata sunt ⁊ ꝓuemētia. Uitel-

lus quoq; oui in caliditate tempatus existens bñ nutrit. Albumen vo frigidum est ⁊ viscosum durecq; digeritur: sanguis ēt ex eo generatus non ē bonus. Oua cū elirantur ⁊ dura fiunt plus nutriunt ad digerendū tñ sunt duriora tardiusq; dō stō descendūt: mollia vo ad descendendū velotia bis a qbus sanguis fluxus ē multū: aut vires fuerūt iminute ꝓferunt. Tremula vo q̄ necq; dura fiunt: necq; mollia inter illa duo media existunt: oua p̄terea gutturis: ⁊ pulmonis ꝓferūt asperitati ex qbus sanguis tempatus ac multaq; viriuq; generatur. Ipsa quoq; aliqñ vicem carnis tenēt qb⁹ valde pingues, vti non debent. Auic. lib. ij. ca. de ouis. Melioza ex eis sī oua gallīne recentia: ⁊ melius qđ est in eis ē vitellus. Et melius eoz artificiū est: vt non cū alio cōgelentur: post oua aūt galline sunt oua auiū: quecursu eaz ꝓcedunt sicut atederam odoram: ⁊ alcubugi: ⁊ athebemegi. Oua vo anatis ⁊ similiuz sunt mali humoris: oua sunt ad qualitatez tendētia: sed ipsoz albumen ad frigiditatem: ⁊ vitell⁹ ad caliditatem: ⁊ ambo sunt humida: p̄cipue albumen. Et ex eis siccioza sunt oua anseris: ⁊ strucitij. In ouis est stupiditas ⁊ ꝑpe in vitello eorū assato. Eorum autem albumē sedat dolores mordicatiuos: pp̄ sui glutinatiōem: qñ ipum tenet ⁊ remanet: q: nō removeē velociter: sicut lac. Loa gulata vero sunt tardioris digestionis: plurimi autem nutrimenti. Et melioza sunt sorbilia cocta in aqua: ⁊ sunt velocioris penetrationis: fit epithima ex albumine eoz: ⁊ tunc ꝓhibet corruptionem colozis a sole: ⁊ removet eaz ⁊ cū vitellus assatur: ⁊ teritur eius epithima est vtile panno: ⁊ nigredini. Oua aūt auis turde sunt tinctura bona ꝑm quod dī: ⁊ experiē hora qua ꝑparata sunt ad illud cum filo lane penetrante in eis: ⁊ dimittitur: donec cōsideretur an nigrescat. Et similiter oua alodoc ꝑm quod dicitur: ⁊ ponunē oua in emplastris aposthematū ⁊ in cristeriis pp̄ vlcera: ⁊ apata: ⁊ liniuntur super herisipillam cū oleo. Et conferunt erituris ani ⁊ pectinis: ⁊ adustioni ignis: ⁊ conferunt ad vlcera: ⁊ similiter in adustione aque⁊ leniunt neruos: ⁊ conferunt omnibus doloribus iunctuaq;. Et ponuntur i medicamētis abscindendi fluxum sanguinis panniculi cerebri: ⁊ conferunt corize. Et vitellus oui galline cōfert apatibus ca. in aure. Et dicitur qđ oua testudinis siluestris conferunt epilensie. Albumē oui sedat dolorem oculi: ⁊ vitellus cū croco: ⁊ oleo rosato ꝓfert percussioni oculi: ⁊ cum ex eo fit emplastrum cum farina ordei ꝓhibet fluxum ab oculo: ⁊ similiter linitur cū thure super frontez: ꝓpter fluxum ad oculum. Et conferunt oua sorbilia asperitati pectoris: ⁊ pulmonis: ⁊ gutturis: ⁊ tussi: ⁊ pleuresi: ⁊ ethicis: ⁊ raucedini vocis ex caliditate: ⁊ stricture anhelitus: ⁊ sputo sanguinis: proprie cum sorbetur vitellus ipoz tepidus. Et oua qdem testudinis siluestris experta sunt tussi infantium. Et oua cocta in aceto prohibent fluxum ventris ⁊ disinteriam: ⁊ ipsoz vitellus confert vlceri renum: ⁊ vesice: p̄cipue si sorbeatur crudus. Et q̄ ex eis sunt assata sup̄ cinerem sine fumo: conferunt solutioni ventris: ⁊ dissinterijs quando comeduntur cum aliqb⁹ stipticis: ⁊ aqua agreste. Et ꝓferunt asperitati intestinoz ⁊ vesice. Et ex albumine qdem ipsoz fit cristere cū mellīloto pp̄ vlcera intestinoz ⁊ putrefactuz eoz: ⁊ conferunt erituris ani ⁊ pectinis. Et supponitur liciniū infusum ī eis: ⁊ in oleo ro. pp̄ apata ani: ⁊ pcussionē eius. Ex albumine p̄terea ouorum fit pessariū cū oleo de alcāna: ⁊ confert matricis: ⁊ lenit matricem. Et qñ sorbeē sicut est crudum: ꝓfert fluxui sanguinis. Amplius oia oua: p cipue oua passerum: augmentū faciunt coitu.

Et dī qđ cum oua anseris miscētur cum oleo ⁊ distillantur tepida in matricem ꝓuocant menstrua post quatuor dies. Et idem in li. de viribus cordis: dicit qđ confortant cor. Rabi Moyses capi. de ouis. Oua in se recentia sunt cibus ꝓpinquior sanguini: sed oua dura assa sunt ex cibis grossis viscosis. Et oua iuuant ad coitum: ⁊ maxime cuz cepis: ⁊ sup̄ illo amphorismo eorū q̄ nurapis. Gal. triūt oua nutriūt parū ⁊ tarde ⁊ maxime in aqua cocta: ⁊ oua sunt grossius cibus sicut ius tritici: ⁊ pisces: vitella eoz cuz oleo ro. ⁊ croco: removet dolorem podagricorū: ⁊ si multum doluerint: misceatur modicū opij ⁊ inungātur. Contra incendiū ignis fiat vnguētum satis ꝓbatum ex vitellis ouoz recentiū oleo ro. cera alba ⁊ sepo arietino. Ad idem valet succus plantaginis cū albumine ouoz recentiū: ⁊ succo cucurbite. Albumen oui cum vitello in vrinali positus alicuius suspecti: q quouismodo sumpsit venenum interi⁹ infra certas horas illud patefacit vbi sit: qñ si sit vltra gibbum epatis. s. in venis vel vijs vrinalibus nigrescit ⁊ fetet. Si vo fit citra concauū ei⁹ vt in orobo vel intestinis alijs rugatur: ⁊ citrinescit: sed non fetet: hoc reperi in margine cuiusdam. Sera. apud ca. de vrina. ⁊ iō hoc etiam hic addo.

Baaracothon .i. psillium.

Baam. i. cū multe placente ponuntur in patella vna sup̄ aliā locando melle inter oēs duas positō: atq; sic simul coquuntur.

Basdh .i. baadh.

Baucia .i. pastinaca.

Baucia hortēsis. i. pastinaca domestica: pro qua l. l. lezar.

Baucia agrestis. i. pastinaca agrestis: ⁊ daucus

Baurtania .i. vitis agrestis.

Cap. lxxiiij.

Baul ara. vel birne: grece locium: latine vero vrina.

Bera. li. aggre. ca. baul. auc. Ga li. Urt⁹ vrine ē calida acuta: ⁊ est i eo absersio magna: ⁊ pp̄ hanc cām vtūtur ea lauatores pannoz lauantes cū ea pannos ⁊ auferunt ab eis maculas ⁊ sordes: ⁊ ex ea est ex aialibus fortis caliditatis maioris ē caliditatis: ⁊ econtra. Et vrina bois debilior ē omnibus alijs p̄ter vrinam porci castrati. In ipa enim ē in debilitate sicut bois vrina. Urina aūt verri fortior ē vrina bois: ⁊ vrina apri fortior est bis: ⁊ siguū in hoc est acutas odoris: postēq; non pōt temptari p̄ saporem vel potum: ꝓpterea vo quod viderūt medici qđ vrina multum abstergit: curant cuz ea vlcera ꝓfunda: ⁊ scabiem: ⁊ vlcera multe sordis: ⁊ ꝓpterea administrat in vlceribus testiculoruz circa loca illa existentibus: q̄ sunt multū humida ⁊ i vlceriba⁹ auriū: ⁊ abluunt cū ea caput: ⁊ mūdificat furfures q̄ sunt i eo: ⁊ lētigines faciei: ⁊ curat ēpetiginez: ⁊ serpiginem: ⁊ sahaphati capitis: ⁊ qñq; administrant eam coacti: non potentes habere medicinam aliam i rusticis: ⁊ curat egritudines eorum: ⁊ accipitur etiā petia⁊ ligatur super erituram: aut sup̄ vlcera q̄ generantur in manibus ⁊ pedibus ligatioi forti: p̄cipiendo infirmo qđ ꝓtinue mingat sup̄ loco: ñ dissoluēdo donec curetur: ⁊ confert: ⁊ curantur: ⁊ medicina q̄ sumīt ex vrina infantium: ⁊ ē dicta crisocolla: eo qđ aurifices vtuntur ea ad aurū solidandum est multum iuuatiua in vlceribus fraudulentis: ⁊ difficilis cō solidatiōis: q ergo vult facere hanc medicinā: ac cipiat mortarium ex cupro: ⁊ pistellum ex eodem ⁊ mingat in eo puer non pollutus: ⁊ pistretur cō

tinue in sole: aut in loco calido: donec dissolvat ex substantia eris: et erit magni unamenti in vlceribus dictis. Fex aut vrine alba residens i fundo eius fm qd dr̃ fert herisipille. Et vrina puerorum: et ẽt virox iam biberũt qdam in passionibus puenientib⁹ ex corruptione aeris: et estimauerũt se pp hoc Dias. ca. lotium: qsquis biberit lotiũ pcussum vipere sanat: venenis bibitis pdest hydropes i initio curat: punctiões echinni: et scorpiones maritimi: similiter et draconis maritimi punctũ curat. Canina vrina nitro admixta: et inde medicamentum factũ lepras prurigines tollit. Et vrina bois qñ cum nitro miscet: confert si ponat super morsum canis rabidi: et scabiem vlceratã: et suprā pruritum. Et vrina bois sens q̃ non ẽ recens est melior in vlceribus humidis: et in furfuribus capitis: et empetigini: et serpigini: ipsa qdem furfures: et acorias: et scabies: et pannaritia vulnera medicantur: curat putredines veretri: et pustulas aurium sanat: vermes auriũ excludit: et curat cũ corio mali granati: si fuerit decocta. ¶Pueri vrina ortopnoicos curat cum melle in vase ereo cocta: puncta vulnera gingiua compescit caligines oculorx tollet in eramine missa: et cocta vt ipm coagulare faciat: et pulvis eius i oculis aspergatur: quod in vase ex vrina residerit: ignem sacrum cõpescit. Caprinum lotiũ in vase coctũ et cum lanis pessarijs adhibitũ dolores stericos curat: vulnera oculorx tollit: prurigines palpebrarx compescit. Vrina taurina cuz mirrha adhibita dolor est aurium mitigat. Vrina caprina hec oia facit: bibita vero calculos frangit et excludit. Leporinum lotiũ bibitũ cuz spica nardi: et aq̃ ciatis duob⁹ hydropes curat. Infantibus vrinam puocat: ventrem mollit: dolorem auriũ ꝓpescit. Lincis vrina quem multi ligurum vocant: mox vbi minxerit lapis fit: quem multi electrox vocant: dolores stõi compescit: ventris abstinet reumatismũ. Asinum vo lotium bibitum nefreticos curat. hec sententialiter dicit Sera. auc. Dias. ca. pño. liez sub alijs verbis.

Baulurus gemel	.i. vrina cameli.
Baureb	.i. vrina canis.
Baulumsen	.i. vrina bois.
Baulasabil	.i. vrina puerorum.
Baulcebul	idem quod supra
Baualmais	.i. vrina capre.
Baulbaccara	.i. vrina vacce.
Baulbulis	.i. vrina bouis.
Bauma	.i. pir

Baurach babasur: est quedam species baurach.

Bauratus	.i. desiccat⁹ et indurat⁹
Baurati	.i. medium ventris.

Cap. lxxv.

Baurach ara. gre. afronitrũ. latine vo spuma nitri.

Baurach aliud minerale: aliud artificiale. Minerale aliud armenũ: aliõ africanum: aliud romanũ: aliõ egyptium. Armenum est laminosum album pmixtione rubedinis et aliqd purpureitatis: et ẽ mordicatiuum salsum. Alie vo spẽs in his ꝓpetatib⁹ erunt remissiores et debiliores: vnde baurach. i. afronitrum qõ est spuma nitri armen: q̃ est alba levis: et salsa mordicatiua. Et ẽ aliud artificiale sicut flos parietis q est sicut flos salis: ex eo artificialiter fit sal nitrx Et est silr baurach artificiale qõ fit fm Gali. lib. dinamidiarum ca. de afronitro sic: accipe partes nitri duas: saponis partem vnã: distempera cuz capitello: et fac trociscos. Illud vo qõ est minerale fm Dias. ca. de afronitro: dr̃ afronitruz veri⁹ et est ca. et sic. Sera. li. aggre. cap. de nitro. in. vj. gradu. Nitruz et baurach. i. nitrum: et spuma nitri: spẽs baurach: et minere ipi⁹ sunt sicut minere salis. Nam eo est aqua fluens deinde petrificat: et ex eo est quod in minera sua est sicut lapis: et ex eo ẽ rubeum: et ex eo ẽ albuz: et purulentum: et multox colorox. Unde nitrũ hz spẽs multas: Una earum dr̃ baurach armenum et defertur ab armenia. Et est alia q̃ dicit nitruz et defertur ab rabath: sunt eius due spẽs: albuz et nigrũ: et est simile salibus mineraix: et sapor ei⁹ est inter salsedinem et acetositatem. Et dixit qdã medicus: qp baurach sunt due spẽs. s. artificialis et nãlis: nãlis ẽ illa q̃ ẽ minere: et sunt ei⁹ due spẽs s. armenicum et ẽ melius: et ẽ illud qõ vidim⁹ apõ nos. sed babilonicum est illõ qõ defertur ad nos et sunt eius due spẽs: vna noiatur nitrum: et ẽ salpetrosuz: cui⁹ color est ad rubedinẽ tendens: et sapor ad salsedinem cũ amaritudine pauca significans supfluam adustiõem. Et spẽs alia dicit baurach panis: q: in massa vtuntur eo in pane: et hoc q: hoies ipsius terre dissoluunt ipm in aqua: et liniunt ex eo panem anteq̃ coquant. recipit eni ab ipso claritatem quandã: sz baurach artificiale generat ex materia nitri et hũiditate plumbi. et hec cõmiscent ad invicem: et ponunt ad ignem: et ustnd noiatur nitrum: et est sal petrosum incisiuuz: et absterssiuum exñs: unde vna ex spẽbus baurach artificialis est baurach album. Et est aliud artificiale quod est spumosum: et ẽ melius oĩbus: et color eius ẽ terreus purulent⁹ trahẽs plus versus rubedinem: et ex eo sumitur qõ fit ex sigillatione.

Dias. ca. de nitro. Nitrũ eligi oz: quod ẽ lene: et color eius sit sicut color rose: aut album et sit plenum foraminib⁹ sicut spongia: sed medicia q̃ dr̃ afronitrum. et ẽ eius expositio spuma nitri: et ẽ illud quod putant qdã esse baurach armenum: et melior ex ea est que ẽ levis multum et exñs in laminibus cito frangilis: et i colore suo est purpureitas: et ẽ similis spume: mordicãs linguam quẽadmoduz est illa q̃ defertur a silia: del fia: et est cãdida: et post hanc in bonitate ẽ illa que defertur a babilonia vel ex egypto. Et idẽ Sera. auc. Gali. dr̃ia est inter baurach affrice quod dr̃ spumosum: et nitrum: vel nitri spumã: qp spuma baurach ẽ medicina desiccatiua: et color ei⁹ similis farine frumenti: et est alba: et nõ ẽ sicut flos lapidis assi: nec talis coloris: sz baurach spumosum non ẽ sicut farina: sed est coagulatum: et aggregatum: et ẽ illud quo vtunt hoies quotidie ad lauandum sordes: et ad auferendũ pruritũ: et post qs res ẽ sicut diximus inveniunt ipsam medici eẽ vnã ex medicinis resolutiuis: sed spume baurach virtus et natura ẽ eadem quã hz baurach: nisi q: est subtilior: et postq̃ diximus qp natura baurach ẽ media inter naturam baurach affrice: et naturã salis: et hoc q: in baurach affrice est virt⁹ q̃ abstergit solum: et in sale est virt⁹ stiptica: et in baurach sunt iste due virtutes simul: nisi q: virtus ei⁹ est stiptica pauca: sed virtus absterssiua ẽ multa. Et dixit qp virtus baurach est media inter virtutez baurach affrice et salis: et qñ comburit est ppinquius illi affrice: et hoc iõ q: subtiliat: et ppter hãc cãm desiccat: et resolut. Et si sumitur de eo aliqd p os incidit et subtiliat humores grossos plusq̃ sal: sed baurach affrice non vtimur interius: misi indigamus medicina fortis: q: ipm cõmouet nauseam et vomitum: et nisi cẽt pp hoc daremus ipm in humoribus grossis. Quidam vo vtuntur isto baurach affrice in medicinis: que dant illis q supserunt fungos strangulantes: et curat eos stati: sed et nos admistramus baurach adustum: et non adustum: et maxime spuma eius in ista strangula

tione: ⁊ ista spuma noie greco: ⁊ composito afro nitrum dr: ⁊ est magis absterſiuum q̄z sal: q: non stipticat: ⁊ sunt amara multū. Et post dicit q̄ sal amarus medius ē inter salem durū ⁊ afronitruz bonum: eo q̄ afronitri sunt spēs: q: ex eo ē duꝛ grossum: qō non dissoluitur in aq̄ cito: ⁊ non est sermo medius hic in spēbus illis ex eo: sed sermo ille est medius in hoc q̄ significat nomē suuz: volo dicere spumam substantie ei⁹ q̄ est sicut spuma q: nitrum est sicut petra: ⁊ ista spuma ē sicut spuma in supficie exūs: ⁊ ideo nitruz ē minus calidū q̄z afronitrū: ⁊ ꝓpter hanc causam aufert carnez que crescit in vlceribus: ⁊ destruit eam absq̄ nocumento aliquo: sed flos nitri: ⁊ silr̄ ipm nitrum vlcerū mordicat carnes. Et dicit cōsiderato: horum sermonū: qñ diligenter consideras sermonem. Gal. in. iiij. ca. de anitro: ⁊ afronitro: ⁊ cōparas ipm cum ꝑmone suo in. xi. cap. baurach affrice: quod ē spumosuz: ⁊ baurach similiter: ⁊ aggregas operatiōes: inuenies ꝑ certo q̄ intellexit ꝑ baurach affrice nitrum: ⁊ ꝑ baurach afronitrum spumā nitri: ⁊ dixit q̄ afronitruz spuma nitri: ē ⁊ baurach armenū sumit ergo ꝑ hoc q̄ baurach ꝑm Gali. ē baurach armenum. Et ꝑ certo scias q̄ intellexit ꝑ baurach armenū afronitruz Comburitur nitrū sic: ponatur i olla terrea: ⁊ se peliatur in p:unis: ⁊ dimittatur donec calescat: ⁊ postea auferat ab igne: ⁊ reponat: ⁊ illud ē quod vocatur armenum. Buscalim libro q̄ dī seruito: Sal nitrum cō burit sicut sal. **Posse. Bera.** aucto. Diasc. Uirtus oīs nitri est desiccatiua: ⁊ qñ bibit ex eo icidit ⁊ subtiliat humores grossos viscosos: plus q̄z afronitrum: ⁊ datur adustum: ⁊ nō aduſtuz ad suffocatōem fungoꝝ pernicioſoꝝ. Sed virt⁹ spume nitri que dī affronitrū est similis virtuti salis adusti: ⁊ adustio ei⁹ est sicut adustio illius: nisi q̄ afronitrum valet plus sale in hoc q̄ sedat tortiones ventris: ⁊ miscet cum aliquibus vngentis: ⁊ inunctus ex eis patiens febres ciodicas: ⁊ aufert rigorem eaꝝ si fiat inunctio añ paroxismum apō ignē. ⁊ ingreditur ēt i vngenta q̄ fiunt ad scabiē vlcerosam: ⁊ puritum ⁊ morfeā. Et qñ afronitrū ⁊ spuma nitri qō est baurach armenuz dissoluit in aqua: aut vino ⁊ distillat in aurem: sedat dolorem eius: ⁊ ventositates que sunt in ea ⁊ sibillum ⁊ confert humoribꝰ fluentibꝰ ad ea: ⁊ qñ dissoluit in aceto: mundificat sordes que sunt in ea: ⁊ quā do miscet cū adipe anserino: aut axungia porcina curat morsus canis: ⁊ qñ miscetur cū terbentina: curat ozificia furunculoꝝ. Et fit emplr̄ cum ea: ⁊ ficubus supra ventrem hydropici: ⁊ fit cum eo ⁊ melle cohol acuens visum. Et qñ bibit cum aceto: ⁊ aq̄ confert suffocationi fungoꝝ pnicioſorum: ⁊ qñ bibit cū aqua confert nocumento specierum cantaridaꝝ: que dī bussrasitis: ⁊ sumitur cum anuiden: ⁊ cōfert nocumento sanguinis narum: ⁊ confert ad extenuandum. Et fit emplr̄ palisi: ⁊ facit declinare caput ad posteriora: ⁊ torsionibus neruorum cōfert ⁊ miscetur pusca: ⁊ aq̄ ⁊ fit panis bēnti paralisim lingue.

Baucia .i. vitis alba.
Bautamia. i. viticella: ⁊ est idem qō supra.
Babalanus mepsico. i. bubalanus repsico.
Babatgematicon. i. succus cauliculi agrestis.
Babebot est quedam auis calidior omnibus auibus: quam non cognosco faciens augmentum in coitu.
Bablericuz .i. bellirici.
Babunagium .i. isopus.
Babunegum .i. camomilla.
Bacanum .i. rafanus.
Baca .i. fructus lauri.
Bacat .i. pondus.
Bacath idem quod supra
Bacca .i. bacha.
Bachantis quid est. l. l. hec.
Bacha. i. fructus olive vel lauri vel edere: ⁊ sunt fructus vel grana rotunda.
Bachar sunt ꝓprie bacce lauri.
Bachara .i. assarum.

Cap. lxxvi.

Bachaelh gre. latine luyula vel panis cuculi. Luyula est herba acetosi saporis: folium ei⁹ est paruum: ⁊ tripliciter diuisum: ⁊ in cacumine cuiuslibet partis est alia incisura: semina eius sunt in vaginulis similib⁹ cozniculis que cū tanguntur tpe maturatiōis euolant ab eis semina simlia andachuce tendētia ad rubedinē: ⁊ vocatur trifolium acetosum: sicut apparet in. l. andachueba: ⁊ talis est trifolium qō ponit a Dama sceno in vngento diafinicon: ⁊ vocat ipum trifolium. ¶Plinius ca. bachael. folia cime flores ⁊ fructus sunt fri. ⁊ sic. folia tñ sunt humidiora predictis: fructus vel semina eius matura aliqualē habent dul' **Posse.** Luyula medet vlceribus cedinem. oris: ⁊ fistulis similatur i virtute acetose siluestri: ē stiptica: consolidat vulnera ⁊ vlcera: succus ei⁹ valet vlceribus oris antiquis: ⁊ alcole: ⁊ rob eius confert alcole. ¶Plin⁹ cap. bachaelh: ꝓp acetositatem exūtem in ipo valet ad alcolā: ⁊ alias egritudines oris.

Bacia .i. baucia.
Bactitura seu squama metalloruz: grece dicitur lepidos.
Bacora catona .i. psilium.
Bacora citona idem quod supra
Bacula .i. bacca
Bacuch marina .i. buthomarien
Badahas est regio quedam.
Badrabarac .i. resistentia veneno
Badhar .i. stercus aialium
Babacha. i. cibus q̄ fit ex tritico lacte ⁊ zucaro.

Cap. lxxvii.

Balade ara. vel adria ochara: vel scede. gre. polion. latine vero poliū montanuz. ¶Polij diuersa sunt genera: sed montanū competit vsui medicine. vnde cū simpliciter poliū inuenitur: montanum dz intelligi: cum flores pducit colligatur: per annum seruat: virtutē hz dissoluendi ⁊ cōsumendi: ⁊ hz virtutem diureticam ex subtili **Bera.** lib. aggre. ca. balade au substantia. cto. Diaſ. due sunt spēs. s. magnum ⁊ paruum: paruū est quo vtuntur medici: ⁊ est planta subtilis: parua cuius longitudo est circa palmum: ⁊ est plena semine. Magnū vero est super cuius summitatē est capitellū paruū rotundum simile capitello spine albe: odoreꝝ habet grauem cū pauca aromaticitate: ⁊ magnum est debilio **Diaſ.** capit. polion. ¶Polion est ris odoris. montuosum: ⁊ est alteruz Montuosum vero est quod nobis venit in vsum frutex est alba: ⁊ tenera folia habens longa vnius cubiti super quas virge sunt cum capitellis semine plenis: a quo lanities exit alba: ⁊ longa velut capilli odorem habens cum suauitate.

Salie. viij. simpli. phar. ca. de polio ¶Polium amarum gustātibus est ⁊ moderate acre: magis aūt virtuosum quod munus ē hoc i antidotis vtimur: etenz acrius ⁊ amarius est q̄z illud qō mai⁹ ē: sic vt ex tertio gradu fit sic-

catnum: ex secundo vero iam completo calefaciendo. **Posse.** Vinum decoctionis eius & pastium. sularū valet ꝯ frigiditatē pectoris: & vinū decoctionis ei⁹ valz ꝯ doloꝛē ex vētositate: & opilatione splenis: & epatis: & renum: & ꝯ stranguriam & dissuriā: & doloꝛem stōi ex vētositate. **Sera.** Uirtus eius. s. polij est que abstergit: & ppꝛie illud qđ est minoris speciei: qñ desiccat: & icarnat: & aperit opilationes mēbꝛorum intrinsecoꝛ: & puocat vrinā & mēstrua: & curat vulnera: & vlcera maligna: qñ puluerizatur sup ea: & ppꝛie quod est minoris speciei: qñ est siccum: sed maioris speciei qñ est recēs incarnat vulnera magna & vlcera. Et qñ decoctō amboꝛum bibitur: ꝯfert moꝛsibus venenosis: & hydropisi: & ictericie: qñ bibitur cum aceto: cōfert apatibus splenis: verum facit sodam: & est malum stō: & relaxat ventrē: & puocat menstrua. Et qñ sternitur sub lecto fugat aialia venenosa. Et quando fit emplīn cum eo conglutinat vulnera humida: & ipsum mundificat caput: & puocat vrinam: & refrē. **Dias.** Eliratura eius moꝛsinat libidinem. bus venenatis occurrit. hydropicis magnum p̄sidium est: aceto mixtuz splenꝛ vtilit adhibetur: doloꝛē capitis cōmouet: cacostomaticū est: ventrē mollit: menstruis imperat: res venereas extinguit: caput purgat: & vrinaz mouet: & strato supposito longius arcet serpentes: cataplasmatibus adhibita vulneribꝰ paracolesim facitar: cuato moꝛbo succurrit.

Gali. Polium quia amarum & moderate acre deobstruit omnia viscera: & vrinas: & menstrua puocat. Et viride qdem adhuc existens consolidat magnas plagas: & maxime fruticosa spēs eius. Siccum vero factum sanat male moꝛigerata vulnera: qñ apponit: magz aūt hoc efficit qō munus est.

Bakcha	.i. vacca.
Bakche aliendi	.i. olus iudaicum
Baklens	idem quod supꝛa
Bakim	.i. bꝛasil & est bacham
Bakinon	idem quod supꝛa

Cap. lxxviii.

Balaustia latine grece. balaustion. ara. lulutia. Balaustia ē flos mali granati: caduc⁹ quē Dias. vocat quitinum cap. de malo granato: fri. est & sic. **Sera.** li. aggre. cap. luli in secūdo gradu. tiar. i. balaustia: & est flos mali granati. Et ex malis granatis: q̄dā sunt domestica: q̄dam siluestꝛia: sed flos siluestrz dr̄ balaustia: q̄rum q̄dam inuenitur alba: quedaz purpurea: & q̄ **Auic.** li. ij. capi. de balaustia. dam rosacea. Balaustia flos ē granati siluestris p̄sici: aut egyptij: & ipsa quidem qñqz est rubea: qñqz alba: qñqz rosea. Et succi eius natura est sicut succ⁹ barbe hircine fri. est in fine p̄mi gra. sic. **Gali.** vi. sim. phar. capi. balau in secundo. stium est flos mali granati siluestris qualis domestico vicinus ē. vehemēter aūt stipticat gustum: nec non desiccatiue: & stiptice virtutis est: palaz quoqz q̄ est grossaz partium si recolamus dicta in quarto hoꝛ monumētoꝛ: cū oñdebamus oē stipticū terrestre eē & frigidum. Nullius aūt alteri⁹ saporis hz indicium & ideo ponet vtiqz hoc aliqs siccare: & infrigidare nōn debiliter. si qdez nō male oñdebatur a nobis in quarto hoꝛū nocumētoꝛ inesse stipticitatez terrestrib⁹: & frigidis coꝛporib⁹: deinde & apparentia testant. Etenim si paratritōib⁹: & alijs vlceribus: id apponas: citius qdem videbis ad cicatricem p̄cedere: hinc ē enim q̄ emittentib⁹ sanguinem & dissinterijs adhuc supfluꝛibus q̄ in ventre: & matrice non ē aliqs medicoꝛ scribentiū curatiuum negociū qui non vtatur hoc pharmaco

Posse. Sera. Balaustia incarnat: & stringit &: curat tenasmonem: & consolidat vlcera intestinoꝛ: & confert sputo sanguinis: & fluxui menstruoꝛ: & cōfert ad oīa ad que ꝯfert **Auic.** Balaustia est glutinatiua: & retinet oēz fluxuz sanguinis: & generat melancoliā: & ē bona gingiuolente: & consolidat plagas & vlcera antiq̄ & albocoꝛ: & pcussionem puluerizata desup: & firmos efficit dentes motos: & p̄hibet fluxum sanguinis: & stringit fluxum intestinoꝛ: & fluxuz matricis sanguineū loco eius ponat̄ coꝛtex glandis & caput granati.

Balanon	.i. glans.

Balāta ē spuma piscis q̄dam que inuenitur i fronte piscis degentis in concha rotunda: & toꝛtuosa concaua: sed nos vtimur blaccebisantia: que fertur de sancto.

Balath	.i. glans.

Bala. i. succus palme in qua dactili nascuntur

Balas est cū multe placente in oleo fꝛixe ponuntur in patella vnā sup aliam locando.

Balaustum	.i. quercus.

Balanos. i. glans: & est etiam castanea.

Cap. lxxix.

Balanus reposico vlba lanus mopsica: vel pigmentaria gre. ara. baben. latine vō ben. Ben est semē arboris mirice. fructus eius sicut auellane: habens intus medullam q̄ exp̄imitur: & egreditur humiditas que ingreditur in nobilib⁹ confectionibus p̄ oleo. Nascitur in ethiopia: & in egypto: & in india: & palestina. Est aūt ben aliud qō est granum triangulatū: albū: paruū simile cartamo: sed maius vtcunqz: nec ita oblongum: quo multi vsi sūt p̄ pipere albo: lz decipiantur a quib⁹ exp̄imitur oleū dcm̄ muscellinum vel balaninū. naz arabes vocant illud semen. **Dias.** ſm translatiōem nomen muscellinū. stram ca. balan⁹ repsico. i. ben est semen arboꝛis: similis arboꝛi mirice: nuces hēns ab intus: q̄s cum digitis confricaueris: humoꝛez ejciunt: qui confectionib⁹ miris & nobilibus multis miscetur p̄ oleo. Nascit̄ vero in ethiopia: & arabia: & in locis indie. Ipse succus melioꝛ est: qui ē recēs: & odoꝛe plen⁹ & alb⁹

Sera. li. aggre. ca. baben. auc. Dias. habē .i. granū ben: & est fruct⁹ arboꝛis similis thamariſco: & est fruct⁹ auellane: medulla eius exp̄imit̄: sicut amigdale: & egredit̄ aliqd loco olei: & nascitur hec arboꝛ in terris babades: & in babilonia: & in locis arabum: & in terris palestine: que noiant̄ nitrā: & melioꝛ ex eo ē nou⁹: plenus: albus: facilis ex coꝛiatiōis. Et idem auc. Galie. Hec medicina defert̄ ad nos ex terris arabū & pigmentarij vtunt̄ succo medulle eius loco olei & complexio **Jo. mes.** ca. ben. Ben ē gra eius est eali. num almahasus: & ei⁹ aliud magnuz ē: aliud puū. Magnum aūt est in magnitudine fructus auellane: triangulatum puū aūt est sicut cicer: & vtrunqz hz medullā vnctuosam: lenem: & albam: sed maius incolumius est paruo: paruum vero ē malignum: magnum aūt meli⁹: cuius albus ē coꝛtex: planus tenuis: & cui⁹ medulla ē alba lenis: mlte vnctuositatis. Et quod ē antiquū meli⁹ est recenti: & puū melius ē subnigrum declinās ad albedinem: & cui⁹ medulla vnctuosa: alba: & lenis: & antiquū melius ē recenti: acuto: magnū ē ca. in p̄in. tertij: sic. in. ij. &

in ipso ē humiditas supflua cum grossedine: ⁊ ē incisiuum: ⁊ mūdificatiū: absterssiuū: apitiuum opilationū: ⁊ viscerum cōturbatiuū: pp humiditatē superfluam: preperans ad vomitum: ⁊ minus est fortius in omni re faciens operationes difficiles laboriosas: perducentes ad casum virtutis: ⁊ sudorem fri. Et iō quis phibenda ē administratio nisi in emplis: ⁊ fricationib⁹: ⁊ olei ipsi⁹: ⁊ in vngentis. Magni aūt malitia corrigibilis est: ⁊ hec sunt corrigibilia in ipso. Nocet enim stō faciens subuersionē in eo: ⁊ ē laboriose solutiōis ⁊ tarde. Et nos qdem dirim⁹ in canone q̄ assatio ouis ab eo resolut: ⁊ maturat supfluam humiditatē aptā ad subuersionē: ⁊ nauseam ⁊ vomitū: ⁊ dimittit ei vt sit per ventrē solutiuus tm̄. Semē aūt fenicu li ⁊ amsis cū eo rectificat nocumentū pmū: ⁊ ppe mirta coctioni ipsius: ⁊ fiunt ex medullis ei⁹ post coctionem ipius: ⁊ medio pondere ei⁹ ex amigdalis dul. ⁊ melle passulariū forme sicut auellane: ⁊ sunt inuamēti magni: vbi oz. Operatio decoctionis ei⁹ est. Accipe ex eis integris q̄ztitatem quaz volueris: ⁊ inuolue eos in pasta: ⁊ coque in cinere calido: ⁊ tere contritione multa: ⁊ pone ex seminibus: ⁊ speciebus aliq̄s: ⁊ inuolue in pāno: ⁊ desup inuolue pastā: ⁊ fac sicut superius. Oleum aūt extrahitur sicut oleū de amigdalis. **Posse. Dias.** Ex co. z. i. bibita cū pusca splen siccat: cuz iris illirica mixtum: ⁊ in cataplasmatibus positus: ⁊ mulsa adbibita dolores podagricos mitigat: aceto autez mirtus lepras: maculas: ⁊ pustulas corporis tollit. Acceptus solutiōem ventris facilē pstat: mulse mirtus nauseam ꝓuocat: cacostomaticus ē oleum q̄ō ex ipso semine erit acceptū ventrē mollit: corium radicis eius stipticū ē: expressus succ⁹ ei⁹ vtilis ē vt aspredinem: ⁊ puriginē corporis mirifice pur gat. **Bera.** Ben cōfert empetigini: ⁊ lentiginib⁹ q̄ sunt in facie: ⁊ scabiei ⁊ pruritui: ⁊ egritudini cum eleuat cutis cum aceto: ⁊ attenuat duriciem epatis: ⁊ splenis si eis supponatur cū aliqua pharmacia ex desiccantibus: sed in succo eius ē parum stipticitatis. Mouet vomitū q̄ bibit ex eo cum melle: ⁊ larat vētrem laratōi fortiori: ⁊ aufert cicatrices multū oleum eius inunctū. Cortex exterior ipius grani administratur: q̄ indigemus stipticatiōe multa.

Jo. mes. Ben p vomitum: ⁊ p ventrem educit flegma crudū grossum: ⁊ est medicina mirabilis ad colicam flegmaticaz: ⁊ ventosam. Et ēt cristerizatur ⁊ supponit: ⁊ fit ex medullis ei⁹ emplin: ⁊ farina ordei: ⁊ melle: ⁊ solut apata dura: ⁊ serofulas: valet ad egritudines neruoꝝ frigidas: sicut est cōtractio ⁊ spasmus: ea lefacit ēñ eos ⁊ lenit duriciem coꝝ: ⁊ nodositatē ⁊ emplastrat super epar ⁊ splenem: ⁊ ppze cum farina lupinorum ⁊ spica: ⁊ confert duricie: ⁊ opilationi eorum. Ben aūt paruz emplastrat egritudinibus predictz: ⁊ est virtuosius: ⁊ silr ei⁹ oleum. Oleum aūt de ben notum: confert vestigijs vlcerum lentiginib⁹: ⁊ feditati eius: ⁊ morfee: ⁊ distillatur in aurem: ⁊ confert dolori eius: ⁊ sonitui in ipsa ⁊ surditati. Dosis eius est. z. s. vsqz ad z. i. ⁊ mediā. **Auic.** li. ij. cap. de ben. Ben est mūdificatiuum: ⁊ ppze eius medulla: ⁊ incisiuum humiditatū grossarum: ⁊ aperit cum aceto ⁊ aqua opilationes viscerū. Et i arbore ipsius est amaritudo ⁊ stipticitas: ⁊ pp hoc est in ipsa virtus cauterizatiua. Et eius cortex est stipticus plus. Et oleū ipsius non euacuat a stipticitate. Et in ipso toto ē absterssio: ⁊ incisio. Semen eius confert lentiginibus magnis: ⁊ paruis ⁊ panno: ⁊ morfee: ⁊ vestigijs vlcerum. Et similiter eius oleum: ⁊ confert apatibus duris oibus: cum ponitur in emplastris ⁊ vngentis: ⁊ confert cum aceto ercoriatōi: ⁊ scabiei vlcerate: ⁊ confert botho: lactee: ⁊ assahafati: ⁊ calefacit neruos: ⁊ lenificat spasmum: ⁊ duriciem neruorum: ⁊ ppze oleum eius: ⁊ confert dolori auris: ⁊ tinnitui qui est in ipsa cum adipe anatis. Et decoctio radicis eius confert dolori dentium: si cū ea os coluitur. Et confert duricici splenis: quādo bibitur cū aceto mixtum ex eo in pondere duarum. z. quādoq̄ etiam cōiungitur cum fermento: aut farina lolij: ⁊ aqua alkaratum: aut farina ordei: aut farina lupini: ⁊ fit ex ea emplastrum splen. Et ipsum quidem est malum stō faciens nauseam. Et si bibat ex succo ei⁹ aureus. i. cum melle facit vomere fortiter: ⁊ soluendo educit flegma crudum: cum bibitur cum melle: ⁊ similiter eius oleum: ⁊ similiter cum supponitur licinium infusum in ipso loco ei⁹ ponitur quantum ipsum est de rubea: ⁊ medietas sui de cortice cassie lignee: ⁊ decima ponderis ei⁹ macis.

Balanomiris — idem quod supra
Balanus — .i. suppositorium
Balam tephus — .i. elleborus.
Balah — .i. dactili imaturi.
Baleb — .i. glans.
Balanus sordianos — .i. castanea.
Balbaiati est genus apatis corrosiui.
Balkati est genus apostematis
Ballariana — .i. fu.
Ballanos — .i. glans.
Balsamum quid est. l. l. ielessem.
Balsamita menta aquatica sisimbrium idez
Balsamita aquatica — .i. melissa
Balsaton sunt capilli q̄ inueniūtur in arbore balsami: vt apparet in. l. ielessem.
Balsales — .i. bulbus belbesum: ⁊ est balsalalzi.
Baltat — .i. anar auis.
Balecara ē animal simile lacerte: sed ventricosius satis: q̄ō inuenitur i barbaria: ⁊ sardinia: ⁊ est colors lacerte. l. l. dab.
Ballecara — idem quod supra.
Balfel sunt quidam fructus: vt apparet in. l. bule.
Balifen. i. porrum: greci dicunt q̄ est herba fruticosa angulosis caulibus nigris.
Balialmon — .i. colen ⁊ ē fel.
Baloch — .i. glans
Balanoc est species camphore.
Ballot — .i. glans
Baltonica — .i. camomilla
Baluam — .i. faciens mordicationem stercoris.
Balusti — .i. quercus.
Baluum est cibarium quod fit ex tritico: lacte: ⁊ zucaro.
Banaich — .i. cbulus.
Barasicam — .i. bdellium.
Baras est quasi morfea alba: scilicet que inficit carnem ⁊ cutim: ⁊ in hoc differt a morfea: in qua tantum inficitur cutis: vnde cum pungitur morfea: emanat ab ea sanguis: in baras nunq̄ erit: ⁊ est in eo caro infecta vsqz ad os: ⁊ est quasi incuriabilis.
Barafen — .i. lentigo aque
Barasel — idem quod supra.
Baaral vel basirac — .i. semen lucarie.
Barati — .i. vernix.
Baratis — .i. bara.
Barachion — .i. apostbema.
Barasmas quid est. l. l. renoia
Barach kebuli est quoddam semen indum: ⁊ sūt eius due species: quarum vna est parua ab sqz ru

gis: ⁊ alia magna cum rugis. Et earum melio: ē parua: eradicat flegma ex iunctur⁹: solut flegma ex intestinis: ⁊ vermes: ⁊ ascarides: ⁊ in hoc ēval de bona: ⁊ est cataputia.

Barar .i. anar auis.

Cap. lxxx.

Bararichichene siue bazarichichen ara. gre. ⁊ latine semē lini.

Galie. vij. simp. pharma. capitulo de semine lini. Semen lini cali. in p̄imo gra. in humiditate ⁊ siccitate est medium: ⁊ si comeditur inflat: ⁊ cu⁹ toto hoc quod assatur inflat quia ipsum est plenum humiditate superflua.

Serap. li. aggre. auct. Gali. Uirtus eius est que subtiliat: ⁊ p̄uocat urinā ⁊ menstrua ⁊ quando bibitur: aut fit cum ea emplastrum: confert apostematibus epatis: ⁊ orificio stomachi: ⁊ ipsi stomacho: sed radicis eius stipticitas est amplio: stipticitate floris: ⁊ caliditas eius est mino: caliditate ip̄us: ⁊ p̄opter eius stipticitatem acquirit q̄ admiscetur cum medicinis q̄ adminstrāt ad sputū sanguinis. Et auc. Dias. flos eius ē stipticus stipticitate pauca calefactiuus maturatiuus: ⁊ est ca. quasi in. j. gra. ⁊ est mediū in humiditate ⁊ siccitate. Et sc̄da eius virtus ē q̄ ē mollificatiuum.

Serap. li. aggre. capi. bararichichene: ē mollificatiuum: sedatiuum dolorum: ⁊ confert egritudinibus interioribus: nisi q: est minus in hoc q̄z camomilla: ⁊ est mediuz inter laxatiuum ⁊ stipticū: ⁊ admiscet in eo parum virtutis p̄uocatiue urine: ⁊ hoc qdem apparet in eo manifeste quādo comedit assatum: ⁊ tunc ē magis conueniēs ad stringendum ventrem. Et dixit in libro de cōseruatione sanitatis: q̄ qū semez lini decoquitur i aqua: eius decoctio ē infrigidatiua. Et idem aucto. Dias. Uirtus seminis lini ē similis virtuti seminis fenugreci: ⁊ qū admiscet cum aqua: melle: ⁊ oleo: ⁊ conficitur: resoluit apostemata calida ⁊ mollificata ea: siue sint interius siue exterius. Et quando fit ex eo emplm cum ficubus: ⁊ nitro delet p̄num: ⁊ pustulas albas facieī. i. papulas ſm translationem nostram Dias. ⁊ qnando conficitur cū aqua resoluit apostemata que sunt in radice auris: ⁊ ap̄ata dura: ⁊ quando coquitur cum vino: eradicat formicam: ⁊ species vlcerū que dicuntur fauī. Et quādo miscet cum melle: ⁊ pipere: ⁊ vtitur qs eo mouet coitu⁹ ⁊ qū miscetur cum nasturtio quātitate equali: cōfert scissuris vnguium: ⁊ eaz excoriationi. Et fit cum decoctione ei⁹ cristere ad mordicationem intestinorum: ⁊ matricis: ⁊ mollit ventrem: quādo mulieres sedent in decoctione eius confert apostēmatibus matricis: sicut fenugrecum. Et idē auct. Alben mesuay: p̄petas eius est ⁊ virtus: vt quādo fit ex eo emplm mirta cera: ⁊ melle: cōfert ardoribus vnguium. Et idem auc. Atabari. Si ponitur sup vngues equat inequalitates earum Et idem auct. Abugerig. confert vlceribꝰ vesice ⁊ renum: ⁊ maturat apostēmata quādo fit cum eo emplastrum. Et quādo bibitur tonefactuz: cōfert tussi fri. ⁊ hu. Et idez auc. Mesarugie. expellit fetum cito. Et idem auct. Alcanzi. Non est ei par ad expellendum cito fetum: ⁊ expelienduz aquam. Et idem auc. Rasis. Sedat dolores: ⁊ cōfert punctiōibus intestinorum. Paulus cap. de lino. Linum quando comburitur fumus eius est subtilis. Et confert cozize: ⁊ suffocatiōi matricis

Auicen. libro. ij. ca. de semine lini. Uirtꝰ est eis p̄ima virtuti fenugreci capi. in p̄mo cōmensuratum hūiditate ⁊ siccitate Et dicitur quidez q̄ decoctio lini est decoctio recentis eius: in ipso enim est humiditas superflua est maturatiuum: ⁊ abstergit: ⁊ inflat ꝓpter humiditatē suam supfluam: ita q̄ illud qd̄ exfritū est: hoc agit cum stipticitate: que in frixo manifeste cōmensurata: ⁊ in non frixo manifesta p̄mixta cum lenificatione: ⁊ est sedatiuum doloꝝ minꝰ q̄z camomilla: ex ip̄o fit emplm cum nitro: ⁊ bolo ⁊ lenit pannum: ⁊ confert contractiōi vnguiuz: ⁊ scissuris ⁊ fracturis eaz. Et quando permiscetur cum equali mensura nasturtij: ⁊ cōficitur cū melle lenit apostemata calida exteriora ⁊ interiora: ⁊ apostebema quod est post aures cum aqua cinerz ⁊ apostbemata dura: ⁊ p̄hibet spasmū: ⁊ p̄opter contractiōem vnguium: cū permiscetur cum cera: ⁊ melle: eius suffumigatio confert cozize: ⁊ similiter fumigatio ipsius lini cōfert tussi flegmatice: ⁊ ꝓpter quod ex eo assatum. Et ē malum stomacho: ⁊ est difficilis digestionis: ⁊ pauci nutrimenti: quod aūt ex eo frixum ē constringit ventrem: ⁊ non frixum est cōmensuratum: ⁊ eius p̄uocatio est debilis: sed confortatur cum assatione: ⁊ quando iungit̄ cum melle: ⁊ pipere: mouet coitum. Et cum decoctione ipsius fit pessarium matrici: ⁊ sedetur in ea: ⁊ iuuatur a mordicatione que est in ip̄a: ⁊ apostbematib⁹: ⁊ similiter intestinis: ⁊ ex ea fit iuuamentū ad vlcera vesice ⁊ renū ⁊ cum ex decoctōe quidem semini lini fit cristere cum oleo rosato magnificatur iuuamentum eius in vlceribus intestinorum.

Cap. lxxxi.

Bara vel bara. arab. gre. cucurbita genella: vl' cologntida. latine cucurbita. Cucurbita fri. ē ⁊ hu. i cibis ⁊ medicinis cōpetit: ⁊ p̄cipue semia eiꝰ que ante maturitatē colliguntur. Semina aūt ip̄a diuretica sunt pp subtilitatē substantie coz: ⁊ p̄cipue medicine cōpetunt. Contra calefactōez epatis: rasura cucurbitaz ꝓteratur ⁊ succ⁹ exp̄imat ⁊ addito aceto: vel agresta panis intinet⁹ supponatur. Cucurbita cocta cū carnibus: maxime cōfert colericis sanis: ⁊ estate acutissime febrientibus. Elige cucurbite sine condimēto: vel cū lacte amigdalarum: ⁊ ēt assate cū agresta sunt cibus ⁊ medicina. Similiter coque cucurbitam in pasta: ⁊ bene dissoluatur in aqua: ⁊ ex illa aqua ⁊ zucaro fiat syrupus: optimus ē acutissime febriētibꝰ epaticis: ⁊ ethicis: ⁊ pōt dari a p̄ncipio: q: materiam digerit: ⁊ purgat: per urinā aliquantulum laxat etiam. Contra opilatiōem epatis: ⁊ renum: ⁊ vesice: ⁊ contra apostemata pectoris valet: semina eius mundata si conterantur: ⁊ in aqua ordei coquantur: ⁊ aliquantulum ablactentur ⁊ aqua ipsa colata cum zucaro mixta patientibus detur vel ex aqua illa fiat syrupus. Et nota q̄ maioꝝ virtutem habent si ablactentur semina q̄z si coquantur: valet similiter predictis syrupus in febribus acutis. Similiter notandum q̄ post maturitatem debet cucurbita colligi ⁊ suspendi cum seminibus vt substantia desiccetur ꝓpter conglutinositatem eius: deinde cum aqua lauetur: ⁊ soli exponatur: ⁊ in loco sicco conseruetur: ne p̄opter humiditatem multam corrumpatur.

Sera. libro aggre. capitu. bara. Mara. i. cucurbita. Uirtꝰ eius est frigi. ⁊ humida. in secundo gradu. ⁊ succus abrasionis eius ꝓfert doloꝝ auriuz q̄ accidit ab ap̄atibus quādo administrat̄ cum oleo ro. similiter autē caro ipsius cucurbite qū fit emplastrum cum ea extinguit ⁊ infrigidat apostbemata calida infrigidatione extinctione cum tēperamento. Et dixit cucurbi

ta est minoris malicie q̃ fructus estiui omnes qñ bene digeritur: sed si corrumpatur ꝛ non bene digeratur: ꝛ non descendat a stomacho cito: corrupto eius est vij. simp. pharma. capi. mala valde. **Gali.** coloquintida. Coloquintida. i. cucurbita: frigi. ꝛ humi. est complexionis ſm tertium gradum in ambobus. vnde ꝛ rasure eius succus ad aurium dolorem qui ꝑm flegmonem confert ventibus cum rodino: ita vo ꝛ tota cataplasmata calidos flegmones ifrigidat moderate. Est autem ꝛ cum comeditur mollificatiua ꝛ siti culosa. **Dias.** cap. de cucurbita. Cucurbita cruda trita ꝛ cathaplasmatibus adhibita papulas corporis ãputat: aposthematis calido maximum p̃sidium est. succus rasure eius dolorem calidum aurium mittigat: cuz oleo ro. mixtus ꝛ auribus instillatus ꝛ cerebro appositus estuationes infantium mitigat: et confert aposthematibus calidis que fiunt in cerebro eorum: tumoribus oculorum opitulatur: podagricis maximum p̃sidium est. Elixa quoq; ꝛ expssa melle ꝛ nitro addito ꝛ bibita ventrem mollit. Cruda ꝛ excauata ꝛ vino ipleta: si sic mãserit vna die ꝛ vna nocte: ꝛ postea bibatur similit ventrẽ mollit. Crude ꝛ trite leniunt omnem tumorem: succus eius dolorem dentium mitigat si diutius in ore teneatur: sed oleo ro. mixtus ex vnctione corporis admotus febriũ restringit ardorem. Et quando fit emplastrum cum rasura eius ꝛ medulla panis super podagram ca. aut super herisipilam confert. Cinis aridi corticz efficaciter potest combusta sanare. Eundem cinerem dicimus ab expertis vulnera in veretro iam in putredinem versa purgare: ꝛ ad cicatricem perducere: podagre estuanti ꝛ ignib⁹ sacris cortices virides sub ueniunt: semini sicco illa vis traditur vt in pulucrem tonsuz ꝛ insparsuz impleat vulnera q̃ canata sunt: in cibo sumptum stomachum relaxat: bibendi desideria non excitat. succus tepefactus dolori auriuz qui ex inflãmatione caloris fit infunditur: humectat autẽ ꝛ infrigidat abundanter ꝛ ptiriasim infantiuz rasura depellit cũ polenta Hec autẽ dicit Sera. aucto. Dias. sub alijs ꝓbis Et idem aucto. Aben mesuay. Sanie cucurbite confert tussi ꝛ dolori pectoris qui ꝓuenit a calidi tate: ꝛ abscindit sitim. Et idem auct. Desarugie quando cucurbita inuoluitur in pasta ꝛ assata: et deinde exprimitur eius aqua ꝛ datur in potu cõfert fe. antiquis: ꝛ tussi: ꝛ sedat sitim: ꝛ quãdo sumitur cũ zuccaro mollit ventrem mollificatione leni. Almanso: tract. iij. capi. de cucurbita. Cucurbita est frigi. ꝛ humi. que stomacho mala existens appetitum destruit: sitim quoq; sedat: et epatis ꝛ stomachi ardorem extinguit: quando in eis abundat calor.

Bar .i. anax auis.
Barba hircina quid est. l. l. luthec.
Barba alguf .i. elleborus.
Barbachi .i. meatus inguinis.
Barbatus .i. elleborus.
Barbascus .i. tapsus barbassus.
Barba nomen ẽ emplastri scripti in antidotario virili.
Barba iouis: barba herculis: vel bonades idest sticados citrinum.
Barba aaron .i. aaron.
Barbaki .i. barbachi.

Cap. lxxxii.

Barba siluana est plãtago agrica q̃ inarta agis nascit: cuius folia sunt oblõga in acutũ tẽdẽtia: erecta sup aquã silia foliis plãtaginis: misi q: nõ sũt ei coste appentes sicut plantagim. Uñ in dinamidijs scribit Gal. capi. de curis gentaliũ valere ad impgnandũ. Et idem dicit eodem libro de epilensia q⁹ barba siluana est cẽtũneruia agrica: ꝛ ponit silr barba siluana in antidotario Gal. miori in quodã medicamine: q̃ incipit medicamẽ ad ꝓcipiendũ.

Barcartartaha .i. piretrũ.
Barch .i. oua.
Bardana quid est. l. l. lappa.
Barsa auersere .i. capillus veneris.
Bare .i. sirico.
Barce idem q̃ supra.
Barceosan .i. capillus veneris.
Barseosen idem quod supra.
Bariniũ .i. affodillus.
Barchim. i. lippari: ꝛ ẽ nomen loci.
Barzi .i. dulb.
Barocho .i. mellissa.
Barochion .i. butracion.
Barcora quid ẽ. l. l. ostracorz.
Barbol. i. adiantũ siue politricon.
Barnli. i. barulios: ꝛ sũt macule q̃ fiũt in facie: ꝛ marie infantiuz: ꝓp comestion ẽ panis comesti a mure.
Barulos idem q̃ supra.
Baruc .i. pſimithium.
Basale .i. cepulla.
Basara .i. semen.
Basara guira .i. semen vrtice.
Basara chete .i. semen melonis.
Basara gergir .i. semen eruce.
Basara afisigempti .i. semen maratri.
Basara catona .i. semen psilij.
Basara thetbumi. i. semen malue maioris: et est bismalua.
Basara alchobeth. i. semen malue hortulane vl minoris.
Basara achiro .i. semen vrtice.
Basara cureuneri. i. semẽ carui siluestris.
Basara ataba .i. semen trifolij.
Basara alcoraf .i. semẽ folij.
Basara albangi .i. semen iusquiami.
Basara vleus .i. semen lactuce.
Basara sasagenebese .i. trifolium.
Balara sadal .i. semen sinapis.
Basara alcomaeb .i. semẽ lapatij.
Basara lisen .i. lingua agni.
Basara arasien .i. semen nasturtij.
Basara sebez .i. semẽ aneti.
Basara albasal .i. semen cepulle.
Basara alchiten .i. semen lini.
Basara neriges .i. narcisseus.
Basac .i. salua bois ieiuni.
Basalas .i. gentiana.

Cap. lxxxiii.

Bsal ara. gre. bulb⁹ latine vo cepe. **Dias.** cap. bulbus. Et⁹ spẽs sũt due. Una q̃ hz ruffũ bulbũ q bon⁹ ẽ: ex tra pingui ẽ: ꝛ collectus customatic⁹. Alia ẽ spẽs bulbi pl⁹ isto customatic⁹. Oẽs. n. bulbi calidi ꝛ vi scidi st comesti erigũt linguã ꝛ fauces exasperãt: stõm ĩflant: cathaplasmatib⁹ adhibiti laratiõib⁹: ꝛ doloribus iũcturarũ: ꝛ podagricis maximũ p̃stant effectũ: corpi ifixa euocãt soli: ꝛ melle addito id facere p̃t: tumorẽ hydropicz bulb⁹ ipositus spargit caninis morsib⁹ subuenit: addito melle stomachi dolorẽ cõpescit: ꝛ furfuras: ꝛ acoras nitro addito purgat: luores ꝛ macula s tollt: medio oui addito ꝛ aceto ꝛ melle: lẽtigines corporis emẽdat: cõ

quassationibus auriū ⁊ vnguiū cū polenta bene adhibeť: coctus in cinere calido: ⁊ polenta addita: ⁊ capitibus minox piscū nigris cicatricibus reddunt colorem: ⁊ maculas nigras aceto ⁊ altomio mixto nefelin tollent: cocti ⁊ comesti dolorē lateris compescunt: sed non multum comedendi sunt: quia neruis contrarij sunt: ⁊ siccatiue vtuntz

Gal. vij. sim. phar. capit. de cepe. Cepe ex quarto gradu est calefactiuū. substātia vo eius grossarū ptiū ē magis: vnde emorroidas aperit apposita aut cū aceto illinita in sole alfos abstergit: ⁊ fricata in alopitijs citus q̄z altionium ꝓuocat capillos: si vo separauerit quis succum eius totum quantū est residuū sufficiens est terrestris substantie. Ipse aūt succus aquose et aere est caliditatis: ita aūt ⁊ suffossos ⁊ abliopinatos p̄ grossitie humox iuuat vnctus. Ex huiusmodi aūt complexione tota cepa inflatiua est comesta: ⁊ ꝓpterea quecunq; siccioza sunt cōplexione minus ventosa. Hoc idez dicit Dias. i. vj. cap. bulbus. Bulbus comestiuus frigidior ē bulbo vomitiuo ⁊ grossi: necnon viscosi humoris est generatiuus. Nam difficile digestibilis est ⁊ inflatiuus: ⁊ libidinosus. supplasmatus aūt eo q̄ amaritudinis atq; stipticitatis particeps est: absterſiuus: ⁊ solidatiuus efficit: ⁊ siccatiuus. Ostē sum est enim q̄ amarus quidem sapor in absterſiuis substantijs est. stipticitas vo in solidatiuis siccitas vo ē in vtraq;. Et idem i lib. de cibis. Cepe calefacit corpus: ⁊ subtiliat in ipso grossos humores: ⁊ incidit viscosos. Cruda ⁊ cocta paucissimū dat corpori nutrimentū: nocet colericis: sed bis qui flegmaticū humorē aut crudū grossuz et viscosuz collectum habuerint idonea talia edulioz

Sera. lib. aggre. auct. Dias. capi. basūt. **Gal.** sal: longe ex cepis sunt acutiores q̄z rotūde: ⁊ plus stiptice. Et ille que sunt rubei coloris sunt acutiores q̄z albe: ⁊ sicce q̄z recentes: ⁊ crude q̄z assate: ⁊ q̄z ꝓparate cū sale ⁊ aceto: ⁊ cepe quidē mordicat: ⁊ generat ventositatē: et subtiliat hūiditatem: facit sitim: mollit ventrem quando aūt volumus administrare cepe: auferimus cortices exteriores: ⁊ interiora ei⁹ administramus: ⁊ fit ex eis suppositoriū. Et quādo ex succo eius fit cobol cū melle cōfert debilitati visus ex vlceribus que fiūt in oculo: ⁊ ꝓncipio descensus aque ad ipm: ⁊ admiscet in caputpurgijs: ⁊ mundificat caput: ⁊ ponitur in medicinis squinantie: ⁊ administratur emplastruz ex eius aqua: sale: et ruta ad morsū canis rabidi. Et q̄n miscet cū thutia sedat prurituū oculi q fit a flate salso: ⁊ q̄n miscet cū sale aufert verucas. Et mirtū adipe galine aufert callos q fiunt in pedibus ꝓpter calciamēta Et quādo distillatur ex succo eius in aurē cōfert debilitati auditus: ⁊ tinnitui eius: ⁊ aque q̄ descēdit ad eam. Et quādo miscetur cum eo spuma maris ⁊ fricatur cum eis alopitia: multiplicat ⁊ auget capillos. Usus qdem eius in cibo inducit sodam. nimius vsus eius inducit egritudinē galargas. i. litargiam: ⁊ facit dormire q̄n comedit: aperiunt etiam orificia venarum que sunt in ano q̄n applicatur sup loca: ⁊ ꝓuocat menstrua: ⁊ quādo dissoluitur in aceto ⁊ linitur in morfea in sole aufert eam. Et quādo linit cum eo alopitia: facit in ea oriri pilos citius q̄z spuma maris. Et quando comeditur generat ventositatem: ꝓpter humiditatem que est in ea. Plinius cap. cepe. Cepe virtutem habet incisiuam: ⁊ oblonga plꝰ est stiptica q̄z rotunda: ⁊ que colorem ruffium habent q̄z ille que album. Sicce autem viscidiores sunt q̄z virides: ⁊ crudes plus viscide q̄z cocte. Comeste inflationes prestant: fastidium tollunt: sitim ꝓuocāt: ⁊ tollunt oris fetorem. cuſtomatice sunt: emorroidas imposite ꝓhibent: succus eius naribus immissus caput purgat: morsib⁹ caninis occurrit: melle ⁊ ruta ⁊ sale addito cum sepo gallinaceo auriū dolorem ⁊ superfluos sonos compescit: ⁊ ad vlcerationes etiam aurium prodest. Cruda vo fricata allopitias emendat: cum altiomio fricata crementa capillorum prestat. puluis eius comestus dolorem capitis remouet: succus eius optime caput purgat naribus attractus: colericis contrarie: flegmaticis vtiles sunt.

Cap. lxxxiiii.

Basal alzir arabi. vel varies. grece bulbꝰ ematicus: vel bulbus vomiferus. latine vo narcissus: vel cepe sine tunicis: vel cepe marinum. **Dias.** cap. narcisus. Bulbus ematicus: vl bulbus vomicꝰ: folia habet porro similia: sed minuta: hastas habet duorum palmox: que manes et concaue sunt: ⁊ sine folijs: flos est illi albus in giro: in medio croceus: ⁊ est quedā species cuiꝰ medium illud purpureum est: radicem habet albaz rotundam sicut bulbus: ⁊ semen nigrum ⁊ oblōgum vt in membranulis. Nascitur ille qui melior est in locis montuosis: cuius flos suauem longe iactat odorem. in reliquis autem porri hz sitū tudinem: ⁊ viridis est. Uirtus eiꝰ est que abstergit: ⁊ incarnat: ⁊ desiccat. Et illud quod de eo administratur

Sera. lib. aggre. capi. basal alzir. Basal alzir. i. narcisus: ⁊ est bulbus sine tunicis: ⁊ in sapore eiꝰ ē amaritudo cum stipticitate. Et idem auct. Aben mesuay. Narcisus est ca. ⁊ sic. complexionis in secundo gra. **Gal.** viij. sim. phar. cap. bulbus vomitiuus. Bulbus vomitiuus siue cepe marinum: calidus est multo plus complexione bulbi prędicti. s. cepe cōmunis. **Posse. Dias.** Radix eius bibita ⁊ comesta ⁊ cocta vomitū prouocat: trita cum melle combustionibꝰ medicatur neruos incisos ꝓsolidat: laratos cōponit: antiqs doloribꝰ articuloz pstolať: melle mirtꝰ effelidas ⁊ oēs maculas vultibus tollit: mirtꝰ semi vtice aceto ⁊ melle ⁊ herba mirtꝰ vulnera sordida purgat: apata dura rūpit: infixa corpori iposita euocat cum iris illirica melle mixto. Item collectiones erūpit: atq; stipes euocat: ⁊ si qua sūt aliena cum farina ⁊ olco

Sera. auct. Gal. Uirtus admixto melle. cius est que desiccat ⁊ abstergit: extrahit ⁊ incarnat vlcera magna ⁊ incarnat incisiones in lacertis factas: ⁊ mirtꝰ cum orobo mundificat sordes corporis: ⁊ aperit apata: ⁊ q̄n comeditur ex radice narcisci: aut bibitur cōmouet vomitū: ⁊ trita cum melle cōfert combustionibus ignis: ⁊ q̄n fit ex ea emplastrum ꝓglutinat vulnera neruox. Et idē Sera. aucto. Aben mesuay. Narcisꝰ facit opatiōem iesimini nisi q: ē debilior: eo: ⁊ ꝓfert doloribꝰ q̄ fiūt in flegmate: ⁊ oleū eiꝰ ē bonū ad hoc: ⁊ radix eiꝰ incarnat vlcera neruox:

Gal. viij. sim. phar. ca ⁊ hz vtutē laxaticā. pi. narcisꝰ. Narcisꝰ radix siccatiue ē vtutz intātū vt ꝓsolidat plagas maximas vsq; ad absciſionē q̄ circa tenātos hz aūt qd absterſiuum ⁊ attractiuū.

Cap. lxxxv.

Assat ara. gre. lithodēdon. latine vo corall. Corall ē q̄dā ẽrea substātia q̄ repit i locz marinis ⁊ mōtibꝰ marie cauernosis locz ⁊ mari exūtibꝰ q̄dā. n. hūorosa glutinositas lapidibꝰ adherens ex siccitate ꝓpria: ⁊ maris caliditate ⁊ sic

citate ꝓdenſata in ſubſtātiā lapideam tranſmutatur: ⁊ qui maiorē ſiccitatem habet fit rubeus: qui maiorem aquoſitatez fit albus: fri. eſt ⁊ ſic. in ſecundo gradu: ſed albus frigidior eſt rubeo: ſz rubeus minus frigidus: ſiccior magis albo: ſz tā rubeus q̄z albus vſui medicine competit: ſz nunq̄z albus poni debet in medicinis: niſi cum determinatione: vnde cum inuenīt ſimplicīt corallus rubeus debet poni. Eſt ergo eligendus rubeus qui groſſus eſt: ⁊ planus: ⁊ clarus: ⁊ quanto pluſ accedit ad rubedinē: tanto melior: ⁊ qui nulla foramina habet: aut pauca. Albus eligend⁹ ē groſſus: qui eſt planus: ⁊ quanto magis intendit ad albedinem tanto melior: ⁊ qui etiam non eſt pforatus paruis foraminibus: virtutem hz conſtringendi: ⁊ confortandi: conſumendi: ⁊ depurandi.

Bera. lib. aggre. cap. baſſad. Baſſad quidem eſt quod eſt nigen: ſiue mergen nam nigen eſt radix ipſius arboris: ⁊ baſſad ē rami eius: ⁊ naſcunt̄ ſicut rami aliarū arborum ſre naſcentiū: ⁊ fit nodoſus ab aqua marina: ⁊ in fundo maris: ⁊ qñ exit a mari ⁊ occurrit ei aer ſtringit ipſum ⁊ induratur: ⁊ reperitur in aliquib⁹ litoribus: ⁊ melior ex eo eſt rubeus qui ſimulat aſſarig: aut cuabrio bene colorato: cito frangibilis ⁊ in ptibus ſuis equalis: ⁊ in odore ſuo ſimulatur odori lenticule marine: ⁊ in figura ſua eſt ſimilis arbori caſſielignee: habens multos ramos. q autem eſt petrificatus eſt malus. Et ſunt ex eo ſpeie alic nigri coloris: habentes plures ramos q̄z rubeus: ⁊ odor cor eſt fortior q̄z illius. virtus rubei fri. cū tēpamento: ⁊ deſiccat deſiccatiōe forti

Dias. cap. corallus. Corallus vel lithodendron: arbor eſt in fundo marꝯ naſcēs que dū velli ceperit accepto aere graueſcit. Naſcitur vo multū in ſicilia. Eligendus eſt aūt coccineo: aut ſandicino: vnum habēs colorem: ⁊ fragilis: odoris gratifici: ⁊ quaſi cinamomi: ⁊ q hoc non habuerit: inutilis eſt. Virtus eſt ei ſtiptica ⁊ fri. Reprobandus eſt aūt ſcabroſus: vel lapidoſus: aut fiſtulatim pforatus vel diffuſus. mollis quidē eſt corallus natura: ſed poſt extractionem ex marinis aqs dure

Auic. lib. ij. cap. de corallo. Corallus naſcit in affrica. Et ex eo ali⁹ eſt rube⁹: ali⁹ niger alius albus: fri. in primo gra. ſic. in ſecūdo.

Poſſe. Corallus hz virtutem occultam contra epilenſiam: ⁊ conſeruat domuꝯ a fulgore. Contra fluxum ſanguinis narīū: imponatur puluis eius cū ſucco ſanguinarie: ⁊ pillule inde facte naribus apponant̄. Contra fluxū mēſtruoꝝ: puluis eius cum athanaſia ⁊ ſucco plantaginis: ⁊ puluis eius ſolus cum bombice citius conſtringit. Contra corroſionē gingiuarū ⁊ oris p̄cedente ablutiobe cum aqua ſalmacina vel aluminoſa conficiat̄ puluis de duabus partibus corralli: ⁊ tertia roſarum: ⁊ ponat̄ ſuper gingiuas. Contra fluxum ſanguinis gingiuarū: puluis corralli ⁊ antere ſupponatur: vel cuꝯ melle conficiatur ⁊ illiniant̄ gingiue. puluis corralli imponitur vlceribus ⁊ ea conglutinat. Contra emoptoicaꝯ paſſionem. i. ſputū vel vomitū ſanguinis: ſi fuerit vitio ſpūalium ex duabus partib⁹ corralli ſubtiliſſime pulueriꝛati fiat cōfectio cū aqua ordei infuſionis dragāti: ⁊ fiant inde pillule: quas tenet patiens ſub lingua ſingulas diu in ore reſolutas tranſglutiat: ſi fuerit vitio nutritiuoruꝯ: det puluis eius cum ſucco plantaginis eodem modo valet contra diſſinteriam vitio ſuperiorum. Ad idem detur puluis cum cum ouo ſorbili: ſi fiat vitio inferiorꝝ: inijciat̄ p criſtere cū ſucco plātagis

Bera. Corallus deſiccat deſiccatione forti vnde abſtergit pectus: ⁊ cōfert diſſurie: ⁊ ſpuentibus ſanguinem: abſtergit viſum ⁊ eſt bonus lachrymis: ⁊ deſiccat deſiccatōe forti

Dias. Corallus carnes ſuperflue creſcentes depaſcit: cicatrices oculis curat Alta vulnera replet: emoptoicis mire ſubuenit diſſurijs medicat̄: cum aqua bibitus ſplen ē ſiccat: ſtomachi ⁊ ventris dolorem ſedat cum aqua pluuiali bibitus: nam hoc ꝓbatum eſt: ꝓfluuiuꝯ mulieris ſiſtit: ſi cum cornu ceruino vſto ⁊ aqua tepida bibat̄. cōtra ictꝰ fulminis ⁊ grandinis facit. Et idem cap. lapis corallus. Omnia ludibria ſomniorum repellit. Et eſt maximū tutamentuꝯ aduerſus iras demoniorꝝ ſcripto nomine noctiluci: hoc eſt ecbare vel gorgone pſona. Nam cū portās nūq̄z capiet̄ ab vllo medicamine: nec a fulminea vmbra. In bellis maximū adiutorium eſt victoriam p̄bens: ⁊ facilitatē impetrationis: ⁊ introitum loci. Preterea ꝓtrit⁹ ⁊ ſeminatus cum frumento: vel etiam puluerizatus ⁊ cum aqua in arboribus aſperſus fructꝰ multificat: ⁊ amouet de terra grādines: ſic ⁊ in vineis: ⁊ oliuetꝯ. in domo aūt poſitus ab omni maleficio ⁊ vmbris demonum: ⁊ inanis ſomnis cuſtodit habitantes: ⁊ fulminibus ⁊ naui vētis: tempeſtatibus reſiſtit.

Auic. lib. ij. cap. de corallo. Corallus ſi teritur ⁊ impleant̄ ex eo concauitates dētium infirmorꝝ: eradicat eos: ⁊ confortat gingiuas: ⁊ eſt ſumimus in confortatione gingiue. Et Gal. quidez eſtimauit q̄ cum corallo aduſto ⁊ abluto ſi ſumat̄ pōdus. z. i. cū quo terat̄ damech gūmi ara. ⁊ ꝓficit cū albumine oui: ⁊ bibit̄ cū aqua frigi. ꝓfert ſputo ſanguis. Et corallus ꝑprie ruꝓfert oībus egritudinib⁹ ſtōi: ita vt ſuſpendat̄ ſuper ipm directus. Et dixit Gal. ego exptus fui ipſum: ⁊ ſuſpendi ipm in collo eius qui hēbat dolorem ſtomachi: ita vt eſſet corallus ſuper os ſtomachi: ⁊ remotus fuit dolor. cū ergo accepi ipſū redijt: ſicut exptꝰ fuit lignū crucꝯ in hīte epilenſiā. Et q ſuſpēderit in collo ſuo in diebꝰ ſanitatis ſue corallū ruebū: ſecurus erit a dolore ſtomachi ⁊ ꝑpt̄ hoc appēdunt̄ in coll' puerorꝝ: corall⁹ quoq̄z ꝓhibet fluxū ſanguis: ⁊ abſcindit carnē additā: ⁊ ꝓfortat oculū abſtergēdo hūiditates ifixas in eo: ⁊ ꝑpe qō ē aduſtū ex eo: ⁊ qō ē ablutū abſtergit veſtigia vlcerū: ⁊ ē ꝓueniēs lachrymis retinet ſputū ſanguis: ⁊ adiuuat ad ſpuendū. Et ſi milit̄ niger: ⁊ qō ex eo p̄cipue ablutū ē: ⁊ aduſtuꝯ Et ē ex medicis ꝓfortantib⁹ cor: ⁊ ꝓfert tremori cordis: ⁊ bibit̄ cū melle ꝑpt̄ apata ſplenis: ⁊ ē in uamētū ei⁹: ⁊ ꝓfert apatibus inteſtinorum.

Cap lxxxvi.

Baſtarem ara. vel caſtarō. grevectonicō. latine vo betonica. Betonica ca. ē ⁊ ſic. in primo gradu: cui⁹ folia p̄cipue viridia cōpetūt vſui medicie: exiccata etiā ſūt mlte efficacie: vñ cū inuenīt in receptiōi

Bera. li. aggre. ca. bab⁹: folia ponēda ſūt.

Dias. ſtare. auc. Diaſco. Baſtarē. i. betonica: herba ē q̄ naſcit oi āno hīs vgā ſubtilē: cui⁹ lōgitudo ē vni⁹ brachij: aut pl⁹: ⁊ ē q̄drāgulata: ⁊ hz folia mollia ⁊ lōga ſilia i ſua figura foliis arboris glādiū: i ſciſſurꝯ ſuis odorē bonū hītia. Et folia q̄ ſūt ꝑpinq̄ rre ſūt maiora alijs: ⁊ i ſūmitate vge ē ſemē collectū in ſe ꝑpe collectōez ſpice frumēti: ⁊ aſſilāt ſaturegie. folia ei⁹ colligunt̄ ⁊ deſiccant̄: ⁊ ſic ſuant̄. Naq̄ ex eo plurimū adminiſtrant̄ ſūt folia: ⁊ hz radices ſubtiles: ſicut

Dias. ca. de vectonicō ſm trāſlationē nr̄am vectonica herba ē oīb⁹ nota: vgas habens tenues ⁊ lōgas vnius cubiti: et quadrata folia longa et tenuia

similia dr̃io: obr̃otũda ⁊ diuisa: ⁊ odorata. Radices ⁊ folia sunt ei infinita: semẽ eius est vt spica simile timbre: folia eius collecta siccantur: ⁊ vsui necessaria sunt. Radices hz tenues sicut elebo⁹

Gal. vij. sim. phar. cap. cestrũ: siue cestron Cestrũ grece latine dictũ betonica: vtutẽ hz incisiuã: sicut oñdit gustus: amara est ⁊ subacris: hec herba sicut idicat: ⁊ qdẽ hz ptẽ act⁹

Posse. Ad dolorẽ capitz factũ ex frigida cã: fiat gargarismus ex colatura decoctionis betonice cũ stafisagria in aceto: si fiat vitio stomachi dek decoctio ipsius cũ succo absinthij cũ calida: si assit vehemens cõstipatio: vt in iliaca passione: pcedẽte cristeri: fiat idẽ remediũ ad matricẽ mũdificandã ⁊ ad pceptũ aduuã dũ: fiat fomentũ ex decoctione eius: fiat etiã suppositoriũ: dek etiã electuariũ pfectuz ex puluere eius ⁊ auct. Gali. Betonica incidit melle.

Sera. ⁊ abstergit ⁊ incidit humores grossos: frãgit lapidẽ renũ: ⁊ mundificat ⁊ abstergit pulmonẽ: puocat mẽstrua: ⁊ pfert epilensie: ⁊ curat cicatrices neruor̃: ⁊ lacertor̃. Et qñ ponit sup morsum alicui⁹ aialis venenosi fraudulenti confert: ⁊ qñ sumit in potu cõfert sciatice: ⁊ eructuatio

Dias. Radices ei⁹ accepte ĩ poni acetose. tu cum hydromelle nauseã puocant: folia eius dant ad pquassatiões et de alto cadentiũ medent: ⁊ offocationes stericas soluũt. ʒ. i. cũ mulsa accepta: morsus venenatos cũ vino bibita saluberrime curat. Quisqs autez hanc herbã biberit vim veneni nõ admittit: vinam pr̃onocat. Epilenticis cum aqua bibita maximũ psidiũ est: epaticis ⁊ splenecticis cum oximelle. ʒ. i. accepta effectũ sanitatis exhibet: digestionẽ celebrat: si aũt in modũ grani fabe accipiat in digestionibus pdest stomaticis: dentib⁹ cõmasticata et glutita medicatur: vino postea glutito emoptoicis vtilit datur. ʒ. i. cum vino tẽperata vel lacte recenti capr̃ino: sciaticis nefreticis obulos. ij. accepta cum aqua medicat: ⁊ vesice dolorẽ cõpescit: hypropicis febr̃icitibus. ʒ. ij cũ mulsa dat: non febr̃icitibus vo cuz vino ⁊ melle: ictericis subuenit: mẽstruis ĩperat: olea vna cũ vino bibita ventrẽ mollit: ⁊ olcis quatuor cuz vino et mulsa ciatis. r. exhibita: cũ melle vo cõposita sicut electuariũ ⁊ accepta ptisicis ⁊ emoptoicis marime subuenit: in itineris dolore ex herba ista. ʒ. iij. cũ aq̃ calida ciatis q̃tuor dant: cuz vino cocta ⁊ potui data splenecticis pdest. ʒ. ij. ex ea cũ mulsa ciatis duobus bibite: lumbor̃ vel corarũ: renumqz dolorem curat. ʒ. iij. cuz vino veteri ciatz ij. ⁊ grana piperis. xvij. cõtrita ⁊ calefacta ⁊ accepta laterz poloribus subuenit. In fractura capitis herba cõtusa ⁊ sup caput vbi pcussio ẽ ipposita vulnus mira celeritate glutinat: ⁊ id melius fit si recens trita imponat. Est aũt sibi data vis vt ossa fracta extrahat. Radices quoqz ei⁹ cuz aq̃ decocta vsqz ad tertiaz: ex illa aqua oculos foue. Ipsius aũt folia trita, sup frontem ipone ⁊ sanabit dolor oculor̃: dolorem dentũ tollit cũ aque calide ciatis q̃tuor. ʒ. i. accepta a ieiuno oẽm oculorũ caliginem extenuat: ⁊ claritatẽ facit: reumaticis. ʒ. ij. cũ aqua calida dant mulieribus q̃ partu laborant: ⁊ febr̃icitãtibus dat vt supra: nõ febr̃icitantibus cũ mulsa: ad neruos incisos impomit trita: ⁊ in locis que frigore verant. Ebri⁹ nefias: prius ipsam accipe cum aqua. ad carbũculos ponit cum aqua ⁊ arungia trita vice emplastri: datur etiam his qui de via lassi sunt: datur cum aqua calida eis qui cibũ retinere non possunt et eyciunt. Ad ventris dolorem vel tumorem cum vino trita imponitur. In canis rabidi morsu cõtusa ⁊ alligata expurgat venenum: febr̃icitibus cum aqua calida datur. ipsa enim trita ⁊ imposita podagricis mire dolorem lenit podagricor̃uz

Hec dicit Sera. capit. propr̃io auct. Dias. hz per alia verba.

Basedion .i. rosa asini.
Besed .i. corallus.
Basilica .i. serpentaria.
Basiliscus. i. regulus: ⁊ ẽ serpens quidã.
Basilisca. i. regia: vel gentiana ſm quosdã: hz hz veritatem est palma chr̃isti.
Basileus .i. imperator.
Basilicon. i. ozimũ: ⁊ grece dicitur regale seu iperiale: nam basileus regem vel imperatorẽ dicunt: nos dicimus ozimum.
Basilicon entaticon quid est. l. l. medion.
Basilicon vngentũ. i. vngentum regale: ⁊ est tetrapharmacum.
Basienci .i. maratrum.
Basis. i. planta pedis: vel radix.
Bastiridion. i. rusti acri: ⁊ ẽ rubus canus⁹.
Batanum .i. raffanũ.
Batale .i. faba.
Batalme .i. feniculus.
Batarum. i. eminentia quedam in vulua quarũ dam mulierum: que aliquando intantũ magnificat q⁹ fit velut virga viror̃.
Batan .i. ventus ⁊ stomachus.
Bat .i. anar auis.
Bathangliosti .i. milium solis.
Bathartiũ metallitium. i. cypr̃ũ.
Bathala bñdicta est oleũ benedictũ.
Bathala iamenia est blitis: ⁊ est olus iamenum.
Bathara. i. bisellium: ⁊ est rubicundum lingnũ quo tingit: ⁊ latine vocat barzi.
Bathanon .i. raffanus.
Bathal .i. olus.
Bathara .i. assarum.
Bathangliscos qd est. l. l. culb.
Batrachitos. i. lapis, similis teste laminis scissilij.
Batrachion: vel batrachium. i. apiũ raninum.
Batra .i. apiũ rusticum.
Batheta .i. melones maturi.
Bathcka. i. quoddam quod componitur ex lacte citro: ⁊ zuccaro.
Bathet .i. pustula vel eminentia carnis ferita.
Bathetha idest melon magnus viridis: ⁊ ẽ melon indus.
Bathle .i. mirtilli.
Bathiridon .i. rubus rusticus.
Batillus .i. gabata testea vbi aurũ purgatur.
Batin .i. diptamus.
Bati .i. more rubi.
Baton .i. rubus testinus.
Batofilla .i. cima rubi.
Bathrocos .i. rana.
Batus .i. rubus ferens mora: q̃ ban dicuntur.
Bathus .i. bussus arbor: vel ipsũ lignum.
Bazadarab .i. galbanum.
Bazaradum scripsit Stephanus p bezarat: et est galbanum.
Bazhei .i. thimus.
Bazhe .i. isopus.
Blaca terrena .i. terra rubea.
Blactaria est similis verbasco que sepe fallit p ea capta: foliis minus candidis cauliculis plurimis: flore luteo: hic abiectas ablactas in se ptrahit: iõ blactaria dicitur.

Blãca ẽ q̃dã ꝓfectio posita in antidotario mioꝛi Gal. ⁊ dr̃ blanca p antiphꝛasim: eo q ẽ nigra: vl dcit blanca. i. alba: non q sit alba: sed quia purgat humoꝛes albos. i. flegmaticos.

Blactebisantia: vel blactebizantia quid est. l. l. achafar.

Blactini .i. purpurea maritia.

Blactimon idem q̃ supꝛa.

Blateos .i. sanina.

Blatheos idem quod supꝛa.

Blathi. idem q̃ supꝛa: ⁊ ẽ scõa spẽs eius.

Brateos idem quod supꝛa.

Bratea .i. aurea lamina.

Branca leonis .i. herba flaura.

Bragina. i. cõmissura duaruꝫ cellularũ in sũmo capitis vbi est virtus fantastica.

Brain .i. coꝛoboꝛatiuum.

Cap. lxxvii.

Branca ursina herba est cuiꝰ folia sunt magna sicut folia caulis: sed inciſa sicut branca vrsi: in medio eoꝝ oriꝛ stipes in cuius capite sunt mlti floꝛes spinosi pelusi: ca. ẽ ⁊ hu. in. ij. gra. Uirtutez hz mollificãdi ⁊ maturãdi: ⁊ leniẽdi. Posse. mẽbroꝝ ⁊ vitium splenis: fiat vngentũ ex bꝛãca vrsina ꝓtrita ⁊ macerata diu in oleo: ⁊ colature addaꝛ cera ⁊ fiat vngentũ. Cõtra vitiũ matricis ex frigiditate ⁊ ventositate. Recipe succi bꝛance vrsine. ʒ. iiij. herbe sauine: saluie: maluaruꝫ: maioꝛane: roꝛismarini: pulegij: artheniſie: absinthij: abꝛotani: ana. m. ij. gariofiloꝝ. ʒ. iij. cinamomi. ʒ. ij. spice. ʒ. ij. ciminj. ʒ. i. picis grece. ʒ. i. galãge. ʒ. ij. thuriſ: masticz ana. ʒ. iij. boli. ʒ. i. cere albe. ʒ. iij. vini greci. lib. j. lardi scrofe rotulũ. i. p̃dicte herbe pistẽtur cũ lardo p̃dcõ: deinde ponaꝛ sup ignẽ cum vino ⁊ succo p̃dcõ donec coquaꝛ ad ꝓsũptiõez vini: deinde coleꝛ: ⁊ iterũ resoluaꝛ in igne: ⁊ addita cera eliq̃ta ponaꝛ spẽs p̃dcẽ ⁊ dimittaꝛ coagulari: ⁊ vngaꝛ venꝛ.

Brassica rustica .i. apokinum.

Brãcos .i. apata fautiũ: ⁊ sunt amigdale.

Brancatarrus idem quod supꝛa.

Bracatos .i. rana.

Bratia cobrania .i. ruta agrestis.

Brania idem quod supꝛa.

Brasauesten .i. capillus veneris.

Brasil .i. bꝛatam.

Brameatis .i. simile lane.

Brachiũ aseid idẽ: ⁊ ẽ oibus notum.

Brannia .i. semen vitis.

Brassia idem quod supꝛa.

Braca .i. bacca.

Bradipoꝛa. i. granãtia ⁊ ad digestionẽ tardãtia isto vocabulo vtiꝛ Gal. lib. dinamidiarũ particula primꝛa: cap. de bꝛadipoꝛis.

Bracon .i. viscus.

Brata sm ꝑ Pliniũ ẽ arboꝛ in bellineos nascẽs ci ꝑsso silis exalbidis ramis: iocũdi odoꝛis vt odoꝛ cedri accenso ligno: ⁊ illa ẽ ꝓma spẽs sauine.

Brassica ẽ caulis: vñ Macer: Caul romana bꝛassica lingua: sz gd ẽ caulis vel brassica. l. l. combin

Cap. lxxviii.

Brafalendi ara. gre. asphaltũ. latine vo bitumẽ iudaicũ. Bitumẽ iudaicũ dr̃ eo q in iudea inuenit. s. in stagno quod mare moꝛtuũ dr̃ in quo ingredit flumẽ iordane: ⁊ ipm ẽ spẽs napte: sz nõ napta: qm napta ẽ petroleũ: vel stereꝰ demonũ: qd ẽ idẽ: et ẽ sicut oleũ liqdũ: sz bitumẽ iudaicũ vel asphaltuz vel bꝛafalẽdi q idẽ sũt: ẽ durũ vtcũqz qd̃ põt pulueriꝛari: sz nõ resoluit: ⁊ hz vtcũqz fetoꝛẽ napte ⁊ pz ꝑ Sera. ⁊ ꝑ ꝓcoꝛdiã Aute. cap. de petroleo: qd̃ idẽ ẽ qd̃ napta. Adhuc sciendũ q asphaltum ⁊ napta: bitumẽ iudaicũ: petroleũ: stercus demõis ⁊ bꝛafalẽdi sunt idẽ: ⁊ ẽ oleũ petroleũ: vel napta ⁊ stereꝰ demõis induratũ: q: qñ petroleũ ẽ recẽs ẽ liqdũ sicut oleũ: sz cũ antiquaꝛ iduraꝛ. Eligendũ ẽ petroleũ qd̃ est albũ vel citrinũ: vel clarissime subst̃tie: ⁊ quod ẽ fetidissimũ. hz ãt vtutem igneã. s. dissoluẽdi ⁊ ꝓsumẽdi ⁊ attrahẽdi: ⁊ ẽ calin fine. iij. gra. Sera. li. aggre. cap. bꝛafadus. sic. in q̃rto. lẽdi. Bꝛafalendi est asphaltũ: vel bitumẽ iudaicũ rubeũ. Est aũt in silicia hũiditas q̃dã natãs sup aq̃s fontiũ: quã ponũt hoies illius regionis in lãpadibus loco olei: ⁊ vocãt ipsũ oleũ sicilinũ: ⁊ ipsi qdem errãt i hoc q ipsa sit spẽs asphalti hũidi: ⁊ napte. Asphaltũ vo babilonicũ quoddã ẽ clarificatũ: ⁊ coloꝛ eiꝰ ẽ albꝰ quoddã eꝛ eo ẽ nigrũ. Et idẽ auct. Gal. q̃dã eius spẽs gñaꝛ in fluminibꝰ: ⁊ iõ repit hoc maxie natans sup eham: ⁊ albollogue: ⁊ in flos: ⁊ in alijs locis plurib̃ natans sicut butirum: ⁊ dum per manet sup aquã est hũidũ ⁊ ligdũ: postea desiccatur ⁊ fit durũ: ⁊ gñaꝛ eꝛ eo in mari moꝛtuo: ⁊ est mare salsum vltra terrã sem: ⁊ nõ est in eo aial ali quod: ⁊ venit ad ipm fluuius iordane. Lassius felix cap. dr̃ petroleo. Petroleũ est oleũ petre. Inuenit aũt locis sulfureis. fit eni cũ pinguedo ẽre ⁊ aq̃ actione caloꝛis ad igneas ꝓuertit ptes. Inuenit etiã sup lapides: qd̃ quidẽ p eos resudat ⁊ in eis ẽ: ⁊ sup mare inuenit: sz id ẽ nigrũ: postea vo p excoctionẽ fit albi coloꝛis: q̃qz etiaz citrini in grecia: ⁊ in marinis partibus ista operantur.

Diaf. cap. asphaltũ. Asphaltũ ẽ bitumẽ iudaicum: ⁊ eiꝰ aliud est aridũ: ⁊ aliud liquidũ. Usũ bitumẽ iudaicũ qd̃ fit in lacu iudee q dicitur asfaltiten: coagulatio eiꝰ p rippã ipsius lacus inuenit: ⁊ naute vadũt cũ stafa: ⁊ sic eã colligunt ⁊ siccãt ⁊ vendũt. Aliud genus ẽ qd̃ neqz ferrum neqz aq̃ rũpere põt: nisi tñ mẽstrua mulierum: aut sanguis hircoꝝ. Et si volueris rũpere sic rũpe: accipe filũ de lana ⁊ inunge ipsũ in sanguine ⁊ sic incide. Est aũt bitumẽ sũmũ purpureũ odoris granatoꝛis: reꝓbabile ãt nigrũ ẽ. Adulteraꝛ aũt pice mixta. Reperit aũt babilonicũ bitumẽ albũ: seu nigrum longo internallo rapiens ad se ignem. Omne vo bitumẽ hz vtutẽ malacticam ⁊ diafoꝛeticã: ⁊ hz vires viscide: ⁊ etiã acrit relaxãtes. Est etiã acris ⁊ stiptice q̃litatis: ⁊ ꝑ hoc q austерũ infrigidat: desiccat vo in vtroqz: ⁊ iõ ad putredinẽ ⁊ ad reuma vtile ẽ: liqdum vo bitumẽ in babiloma gñaꝛ: ⁊ aloplma. i. sicilia: reperit etiaz natãs sepe in fontibus recoꝛdantiũ hñs vtutẽ

Auic. Petroleũ albũ note spei ẽ: ⁊ nigruz est colamentũ picis babilonie. ca. ẽ et sic. vsqz ad q̃rtũ. est ⁊ subtile: ⁊ ꝓprie albũ: resolutiuũ: liq̃factiuũ: apertiuum opilationũ. Posse. Contra arteticã: podagram: cirogrã: paralesim: iliacam passionẽ: strãguriã: ⁊ dissuriã: fiat ptium dolentiũ inunctio. Contra iliacam passionem quidam dant in quantitate. ʒ. i. et ad plus. ʒ. ij. ⁊ multotiẽs curant sed non debet dari in estate: nec colerico: nec debili: nisi sit materia frigida. Contra foꝛtem podagram ⁊ iliacam: buliat in succo ebuli petroliũ: et colatura detur patienti. Contra vitium lapidis summũ remedium est puluis lapidis lincis: buliat i petroleo: ⁊ colatura iniciaꝛ ꝑ siringã: lapis enim confirmatus frangit: ꝓmꝫ tñ debet fomentari virga ex aqua decoctionis malue ⁊ olei vt extendantur ⁊ aperiantur meatus. Contra suffocatio

nem matricis: fumus eius positus super carbones per nares recipiat. Contra casum matricis fiat suppsitoriū ex bombace intincta in petroleo. Contra asma ⁊ tussim antiquam: pectus p̄ius in ungatur bene: vt bene digerat medicinaz: ⁊ det ℈.i. vel.ij. Contra vehementē frigiditatē stomachi: inungatur ex eo stomachus. Sed notandum q̄ qñ datur petroleū: debet postea dari aliquid frigidū hu.q: petroleū excoriat: fri. vo ⁊ humiduz **Dias.** Aspaltum tumores repримit: lenit. offocationibus stericis occurrit: cadentes matrices sublcuat fumigando: epilenticos fumus eius ꝓuocat: cum casto: eo menstruis imperat: tussim sedat: asmaticos ⁊ disnoycos ad sanitatē perducit: morsibus venenatis occurrit: sciaticis p̄estolatur: ciliacis datur in modum cataputie: ⁊ maximū p̄estat effectū: coagulatum sanguinem cum aceto resoluit: disintericz cum succo ptisane suppositus curat. Catarrum suffumigatione compescit: dentium dolorem appositum mitigat: podagricos ⁊ arteticos cum nitro ⁊ cera vt malagma ipositū curat. **Auic.** Confert doloꝛib⁹ ancharū: ⁊ doloribus iuncturarum: ⁊ ꝓprie album: ⁊ confert doloꝛibus auriū frigidis: ⁊ confert albugini oculi: ⁊ aque descendenti. Et nigrum ex eo etiā confert asmati: ⁊ tussi antique. bibitur enī parum ex ea cum aqua ca. ⁊ sedat doloꝛem ventris pungitiuū ⁊ vētositates. Et qñ fit ex eo licniū interficit vermes: ⁊ p̄opꝛie nigruz. Et comeditur pōdus. ʒ.i. da eo ⁊ frangit ventositatem vesice: ⁊ frigus matricis: ⁊ confert puncture epithimatū.

Bear	.i. citrulli.
Beal	.i. dactili imaturi.
Beem quid est. l. l. bebemen.	
Beelliligi	.i. bellirici ⁊ emblici.
Benden	.i. radix alkean.
Beberis	.i. seminis endivie.
Bebilis	.i. papauer contusum.
Bebili	idem quod supra.
Bebonici	.i. camomilla.
Beboꝛugi	idem quod supra.
Bebonigi	idem quod supra.

Beboch est p̄opꝛiuz nomen loci.

Cap. lxxxix.

Bebonig ara. grece arthemis vel antimus: vel leucatimos: vel gamilla: vel herāthemidē: vl chamelon: vel melantemon: vl crisocomon. latine vero camomilla. **Gera.** lib. aggre. capi. bebonig. Bebonig sunt eius tres species: ⁊ discernunt ꝑm coloꝛes floꝛū solū: ⁊ ipsa ē herba hūs virgas longas circiter palmā vnā: fructicosos habētes ramulos: ⁊ folia pua minuta gracilia: ⁊ capitella rotūda parua in aliquibus quoꝝ floꝛes sunt albi ⁊ in aliquib⁹ aurei coloꝛis: ⁊ flos qui apparet sub capitello est rotundus: habens circūquaqz flosculos similes floꝛibus rute: ⁊ coloꝛ ipsoꝝ est aut citrinus: aut purpureus: ⁊ nascitur in locis asperis: ⁊ super mare: colligit in vere: ⁊ oz q̄ reponātur folia ⁊ floꝛes postqz teritur quodlibet de pse: ⁊ fiat inde trocisci. **Dias.** capi. antimus. ꝑm translationem nostrā: huius herbe tria sunt genera habentia in floꝛe distantiam haste sunt: illi duarū palmaꝝ fructuose: ramulos multos cū viminib⁹ plurimis ac tenuibus: folia generant citrina parua atqz angusta ⁊ tenera: superius capitellum rubicundū cū q̄dā rotunditate: habens dentus aureū floꝛē: q exterius foliorum abiectione tegit albozꝝ: aut mellini: aut purpurei coloꝛis: magnitudie rute similātiū. Illa ascitur vo in locis asperis: vel circa vias ⁊ semitas: colligit maxime in vere. Uirtus ei⁹ calefacit ⁊ desiccat in p̄mo gradu. Et gen⁹ qō hz floꝛes albos vocat latine camomilla: que oibus est nota. Aliud gen⁹ quod hz floꝛē purpureū: vocat erātimō ⁊ est efficatio: oibus. Aliud gen⁹ q̄ō ē mellini coloꝛis vocat leucantimon: vel crisocomon. **Gal.** vj. sim. phar. capi. antum⁹. Antimus seu camomilla dictū q̄dem ē in. iij. tractatu de hac herba latius. dicat aūt ⁊ nūc sūmarie q̄ calefacit ⁊ desiccat ꝑm p̄mū gradū. Est aūt et subtiliū ptiū: ⁊ ꝓpterea diaforetica: necnō ⁊ rarefactiua: ⁊ la- **Auic.** lib. ij. ca. de camomilrabilis vtutis. la. Camomilla ex ea alia est cuius flos est citrin⁹. ⁊ alia ē cui⁹ flos ē purpure⁹. ⁊ alia ē cui⁹ flos ē alb⁹: ⁊ hec ē nota. Et folia q̄dē ipsi⁹ ⁊ flos reseruant: si fiāt ex eis trocisci ⁊ ipsius radix desiccat. Et ipsa q̄dē ꝑm Gal. ꝓpi qua ē vtuti roſe in subtiliatiōe sua: sz ē ca. ⁊ ipsi⁹ caliditas ē sicut caliditas olei ꝙueniēs: ca. ē ⁊ sic. in p̄mo: ē apitiua ⁊ subtiliatiua spissitudis: molli ficatiua: resolutiua cū pauca attractōe: imo absqz attractione: ⁊ hec ē ꝓprietas ei⁹ inter medicinas **Posse. Dias.** Uirtus ē radici ⁊ floꝛi eius: ⁊ oī fructici termi nātia ⁊ leptintica: bibita ⁊ supposita fomēto mē struis impat: aboꝛsuz celebrat: calculos frangit: vrinā ꝓuocat: toꝛtiōib⁹ ⁊ iflatiōib⁹ auriliat: icteri cis subuenit: epaticis maximū p̄sidiū ē. Elixatura vo ei⁹ fomēto adhibita hec oīa facere pōt: vñ calefacit ⁊ desiccat mediocriē. Est aūt ⁊ leptomerz .i. extenuatoꝛia: ⁊ ꝓpēea diuretica ⁊ calastica est .i. relaxatiua: ꝙdensat ⁊ arefacit: ⁊ iō in doloꝛib⁹ iuuat: igit relaxat q̄ densa sunt: ⁊ mollit mediocriē q̄ dura sūt: relaxādo in febꝛib⁹ viscerū inflāmationem tollit: maxime his quibus ex colerico hūoꝛe ⁊ spissata cute ꝙsistit: est ⁊ ipocūdriis aptissima sup oīa. Exantimata āt in febꝛib⁹ in cute facta ex ebulitiōe hūoꝛū in coꝛpe ipso. Camomilla siqdē viridis aut sicca in oleo cocta repmit: ⁊ digerit ea q̄ accidūt ⁊ insurgūt i capite: doloꝛē oculoꝛū curat: epatiez febꝛicitātib⁹ succ⁹ ei⁹ potui datus cū aq̄ ca. mirifice ꝓdest: ad venenū etiā cū ca medasne: ⁊ camedreos: ⁊ camepitheos eqs ponderib⁹ tunsa ⁊ molliſſime cribꝛata ⁊ ieuno bibita cū vino coclearia. v. optie facit. Mirifice etiā oēm aquā de coꝛpe p vrinā extrahit. Jtez mouet purgationē mēstruālē: ⁊ vrinā: ⁊ excludit fetum moꝛtuū in vtero decocta atqz vaporib⁹ admota: iliacā etiā passionē releuat. Aliud gen⁹ q̄ō vocat erātimon egilopas catbaplasmata ea dē die curat ⁊ calculosis opitulat. Aliud gen⁹ q̄ō vocat leucā temon: vel crisocomō vrine difficultatē soluit: lapides in vesica gñatos excludit: in cathaplasmatib⁹ egilopas curat: squamas in vultib⁹ limpidat Multi oleo mirto terūt ⁊ pungunt medicātes febꝛes piodicas. Seruāda est radix siccata sepatim ⁊ floꝛes: folia vo tōdenda sūt ⁊ in trocisez rēdigēda. dat. n. plurimis i vino tpamēto. ʒ.i. vñ si florē nō hūeris: folia ei⁹ ⁊ radix vtutē implēt. Illaz due ptes floꝛ iplēt vtutē floꝛ. est āt tetri saporz **Auic.** Camomilla sedat āpata ca. mollificando ⁊ resoluēdo ipsa: ⁊ lenificat dura: q̄ nō sūt stricta valde. Et bibit ꝓpt āpata viscerū spissa: mollificat tetanū: ⁊ ꝙfortat mbra neruosa oīa: ⁊ ē ex medicis pl⁹ ꝙferētib⁹ laxitudinē q̄z reliq̄: qm caliditas ei⁹ ē silis caliditati aialis. Est confortatiua cerebꝛi ꝙferēs sode frigide: ⁊ ad euacuā dū materias capitez: qm resoluit absqz attractiōe ⁊ hec ē ei⁹ ꝓpetas: ⁊ ꝙfert pustulis oꝛis: sanat algarab distemperata ⁊ moꝛe emplastri superposita: alleuiat sputum: aufert ictericiam: ꝓuocat vrinam: ⁊ egredi facit lapidea: et p̄opꝛie que

ex ea est purpurei colo:is. ⁊ cum camomilla qdez napo:at vesica ꝑpt dolo:es frigidos. ⁊ pmouocat menstrua bibita. ⁊ sedendo in aqua ipsius educit embrionem: ⁊ secundinam: ⁊ confert iliace. Et fit inunctio ex oleis eius in feb:ibus periodicis. et bibitur ꝑpter febres antiquas in fine carū: ⁊ cōfert oi febi abstq; fo:ti acuitate: cū nō ē apa ca. in viscerib⁹. ⁊ qnq; ꝑfert apati cū nō est cal. ⁊ ē ei⁹ maturatio. loco ipsius ponitur in confo:tatione cerebi: ⁊ inuamento quod confert in soda beren gesif: ⁊ est ab

Bera. aucto. Galie. Uirt⁹ carotanum. momille est que resolvit ⁊ flu:a mēb:a ꝑfo:tat: ⁊ lassitudini ꝑfert plus oi alia medicina: sedat dolo:es: et mollificat mēb:a dura: ⁊ lenit spissitudinē cuti paucā: et expellit fe. q̄ fiunt ab hu. choleric; ⁊ ꝑpt spissitudinez cutis: qū in visceri⁹ nō ē apa ca. ⁊ tā facta ē digestio: sed ⁊ febres que fiūt in flegmate ⁊ melācolia aut ꝑpt apata q̄ i viscerib⁹ sunt qū exhibeā inuat inuamento manifesto multū. Et iō ꝓtingit q ipa est vna de fo:tio:ibus medicinis in sedādo dolo:es: ⁊ de melio:ibus mollificatiuis ex medicinis ꝓueniētib⁹ mēb:is interio:ib⁹ q̄ sunt p⁹ myrach: ⁊ ipa ⁊ oleū ei⁹ ꝑferunt sode frigide. nā curat hu. q sunt in capite p resolutionē sine attractiōe. Et hec opatio ē sibi magis ꝑpria q̄z alicui alteri medicine. Et qū fit emplastrū cum ea curat scabiem oculi: ⁊ palpeb:arum: et confo:tat ceb:um.

℞ebunegum	.i. camomilla.
℞ebuneos	.i. aco:us.
℞ecaea	.i. lingua canina.
℞ecarog	.i. ozimū cōmune.
℞ectaca	.i. lingua canina.
℞eci	.i. tussis.
℞echi	idem.
℞echion	.i. diptamus.
℞econ	.i. cassillago.
℞edon	idem.

℞ethonica qd est. l. l. bastarem.

℞edaragi	.i. ozimū fluuiale.
℞edangi	.i. o:iganum fluuiale.
℞edazaha	.i. bezaar.
℞edarogi	.i. bedaragi.

Capi. xc.

Bedarungie arab. vel cirūgemil: vl' marulma ho:. grece mellisophilos: vel mellisophilū. lat. vō citraria vl' melissa. Melissa silis ē p:assio: hīs tū citri odo:ē. ca. ē ⁊ sic. i. ij.

Bera. lib. aggre. capi. bedarungie. aucto. Dias. ℞edarungie vel mellisophilos: qō sic dī: eo q libenter eā apes manducent herba est tirsos hīs quadratos irtos plurimos ex radice: ⁊ folia similia bublote: maio:a tū et tenera: ⁊ non sic aspera: vt citrum in odo:e. In alio Sera. hētur sic mellisophilos herba est sup quā apes delectanē stare: ⁊ virge ei⁹ ⁊ folia simulātur virgis et folijs marubij silue:tris: ⁊ virge eius et stipites sūt anguloſi quadranguli: et folia ei⁹ sūt maio:a folijs marubij silue:tris: et non sunt pilosa: ipsius odo: est sicut odo: citri.

Sal. vij. sim. phar. cap. mellisofilū. Mellisofilum p:assio qdē ē simile. deficit qdem ab eo multū i virtute: et ꝑpterea neq; aliqs vtitur eo. supfluum. n. est p:assio erūte ita copioso vbiq; terrarū mellisofilo vti. si vō aliqñ nō aufert p:assium licet hoc vti in oībus in quibus vtimur illo scientes q ab actu deficit.

Posse. Bera. folia eius cū vino bibita: et in cataplasmatibus vim sco:pionis ⁊ spalangionis optime curat. Caninos mo:sos ad sanitatem perducit. Eli ratura eius id; facere pōt: cuius eliratura fomēto a dhibita mēstruis lōgissimi tpis imperat. oꝝ retenta dolo:ē dētium mitigat. disintericis opitulat: ⁊ q a micetis suffocati sunt subuenit nitro addito: folia ipsa oia sil'r facere possūt: to:tiōib⁹ recte adhibetur: ⁊ vt electuariū o:thōnoicis ꝑdest sale addito: ⁊ anhelosis: ⁊ q nō ꝑñt iacere. ⁊ in cathaplasmatibus adhibita scrophas spargit. vulnera purgat: atricis opitulat. Et qñ fit emplastr cū ea sedat dolo:em iuncturarū. Et idem aucto. Aben mesuay. ℞o:pietas eius ē letificare animā. Et idē auct. Isaac. qñ comedit bedarungie in ieiunio: ꝑfert stomacho fri. ⁊ hu. ⁊ facit digeri cibū grossū: ⁊ aperit opilatiōez cerebi. ⁊ de p:opietate eius ē cōferre debilitati co:dis: ⁊ aufert cardiacam: ⁊ remouet afflictiones: sollicitudines ⁊ timo:es q accidūt a melancolia ⁊ humo:e adusto: a quib⁹ nō possunt do:mire

Auicen. de viribus co:dis dicit q confo:tat co:.

℞edenar	.i. odo: rose.
℞edenuti	.i. camomilla.
℞edembue	.i. melissa.
℞ederambona	idem quod sup:a.
℞ederambina	.i. o:iganum fluuiale.
℞ederabina	.i. basilicon minutuz

℞edenac. i. semia granato:ꝝ silue:trū. que sunt genera kilkil.

℞eranien	idem quod sup:a.
℞edezabar	.i. medicina contra venenuz.
℞ederentegium	.i. ozimū fluuiale.
℞derampe	idem quod sup:a.
℞ederet	.i. panis de simula.

℞edeguard quid est. l. l. bemedato.

℞edegati. i. semina alba quibus caremus: sed q dam dicunt q sunt genera salis.

℞edene rambula. i. basilicon cum folijs paruis.

Cap. xci.

Bedereg uel budere gi ara. gre. erisimō. latine vero eruca geratina: vel to:tella.

Bera. li. aggre. capi. bedereg. auct. Dias. ℞edereg nascit in locis habitatis: ⁊ iurta muros: ⁊ seminatur in ho:tis: habet folia similia folio:um eruce agrestis: ⁊ habet virgas subtiles similes virgis eruce agrestis: ⁊ in sūmitate virgarum est flos citrin⁹: ⁊ sunt ei vagine similes co:nibus: ⁊ similes vaginibus fenugreci i quibus est semen paruum simile semini nasturtij mo:dicās

Salie. vj. simp. pharma. capi. linguam erisimon. seminis huius herbe sapo: est similis nasturtij. ⁊ virtus eius ē simlis virtuti illius: nisi quia est ca. inflatiua.

Posse. Berap. aucto. Galie. confert quando ponitur in loboc tussi: ⁊ ad exe:ādum humo:es grossos viscosos qui ascendunt a pulmone: ⁊ confert apostematibus duris que fiunt in radice auris: ⁊ duricieb⁹ antiqs q̄ fiūt i māmill: ⁊ testiculi: ⁊ qñ oz eā administrari i loboc oz q ponat in aqua: ⁊ buliat: cathaplasmatibus cācros optime curat.

℞edias ca:onas. i. tussis humida antiqua.	
℞edikies	.i. herba.
℞edon	.i. cassillago alba.
℞edom	idem quod sup:a.

℞eduster ē herba qua in nr̄is partib⁹ caremus.

℞efa	.i. ferrum.
℞estarcoton	.i. psillium.

℞ehemurē. i. radix q̄ ab armenia defert. ⁊ ē de ea alba: nigra: ⁊ rubea: quam ignoro.

Capi. xcii.

Behemen uel lienté. arabice. grece ve ro ⁊ latine behẽ. **Gera.** lib:o ag gre. ca. pitulo behem. ℞Behem ſpecies eius ſunt due. ſ. rubea: ⁊ alba: ⁊ ſunt ambe bene in magnitudine radicis paſtinace parue: quarum quedã ſunt tor tuoſe: deferuntur ab armenia: odo: earuz eſt bo nus: ⁊ eſt in eis viſcoſitas quedam. Ambe ſpeci es ſunt **Auicen.** li. ij. capi. behem. ℞Behẽ ca. ⁊ hu. ſunt fruſtra aſperſa que ſunt radices exiccate contracte: ⁊ ſunt duarũ ſpe cierum: quarum vna eſt alba: ⁊ altera rubea: eſt calidum ⁊ humidum in ſecundo gradu.

Poſſe. Gera. Ambe augmentum fa ciunt in ſpermate.

Auicen. ℞Behemen eſt impinguatiuum: ⁊ confortat cor valde: ⁊ confert tre mori cordis: ⁊ manifeſte augmentat ſperma: loco eius ponitur quantum ipſuz eſt de tuderi. ⁊ me dietas ponderis lingue auis. ℞Bederengi eſt ſpe cies ierſimini: ⁊ eſt ex aromatibus: reſoluit infla tionem in omni loco emb:ocata.

℞Beladur	.i. anacardus.
℞Belabor	idem quod ſupra.
℞Bilachim	.i. ceruus.
℞Belgam	.i. flegma.
℞Bella	.i. ſanguiſſuga.

℞Bellaria latine genicularis quam greci linebis, vel linthitis vocãt: pro qua. l. l. linthis.

℞Beleſſen vel ducumbelſen:	ideſt balſami lignuz.
℞Beleſen	idem quod ſupra.
℞Beleon	.i. flos cartami.

℞Belleſſis eſt lapis oferens ad dolorem ſtõi: cum ſuſpendit ſuper ſtõm: ⁊ eſt corallus.

℞Belfel ſunt quidam fructus: pro quibus lege. l. bule.

℞Bellecdarium	.i. anacardus.
℞Belledhar	idem quod ſupra.
℞Belleſem	.i. balſamum.
℞Belfel	.i. bel
℞Belferi	.i. balſamum.

℞Belliſebendium eſt quoddam collirium armeni cum quod ignorio.

℞Beliget quid eſt. l. l. amleg.

℞Belliget idem quod ſupra.

℞Belliricus genus eſt mirabolani.

℞Ballirici marini. i. belliculi marini.

Capi. xciii.

Bellículi marini latine. arabice aſtor. ℞Bellirici marini ſunt quaſi vm blici hominis ſm figuram: ⁊ ſunt la pides parui ⁊ albi qui inueniuntur in ripis mari nis coherẽtes ſicut dentales; ſunt fri. ⁊ ſic. ex eo rũ exceſſus ab auctorib⁹ nõ determinat ponũt i vngẽtis ad fa ciẽ clarificãdã. **Poſſe.** ℞Dulcis cor ſubti liſſim⁹ reſoluat cuz arũgia gallinacea prius reſoluta: ⁊ fiat vngẽtũ p facie abſtergenda: ponit in antidotario Galie. in vngẽco citrino: qõ interptatur vngentum de citro.

℞Belbus	idem quod ſupra.
℞Belbulidus	.i. alkekengi.

Capi. xciiii.

Bel vel ſel. Gera. lib. ag. ca. bel. auc, Iſaac benaram. ℞Bel eſt citonium indum: ⁊ eſt fructꝰ rotundꝰ ſicut auella na nõ hñs corticẽ ſup ſe: in quo eſt ſemẽ ſile dore ⁊ eſt illud qõ de ipſo adminiſtrat, ⁊ virtus eius ẽ ſicut virtus zinziberis: cali. eſt in tertio gradu: et humectat **Poſſe. Gera.** Subtili at in primo. chimos groſſos: ⁊ confert duricici neruor: ⁊ valet ven toſitati emoroydarum: ⁊ augmentum facit i ſper mate: ⁊ valet ſicẽ fel, arbor eiꝰ vocat darſiſaham: vt apparet in littera darſiſaham.

℞Bemebaracha	.i. ſanguis vaccinus.
℞Bemeſſegi	.i. viola.

Cap. xcv.

Bemedato vel bedeguar arab. gre. acãtiſleuce. lati ne vo ſpi na alba. **Gera.** libro aggre. capi. bemedato. auctoritate Diaſcori. ℞Bemedato nominatur in greco acantiſleuce: ⁊ eſt in latino ſpina alba. ℞Aſcitur in montibus zagial: habet folia ſimilia folijs ca meleonte albe: niſi quia ſũt ſtrictiora ⁊ albiora cũ ſummitatibꝰ ſpinoſis: ⁊ ſuper ea eſt ſimile bore: ⁊ ſunt ſpinoſa: habentia ſtipitem vnius brachij: vt duorũ in groſſitudine digiti policis vel plus: co lor eius eſt vergẽs ad albedinẽ: i ſũmitate eiꝰ ſũt capitella ſimilia ericio marino: niſi quia ſũt mio ra et oblonga: ⁊ flos eius eſt coloris purpuren: et ſemen eiꝰ ſile grono cartami: niſi q: ẽ rotundꝰ eo

Diaſ. ſm tranſlationem noſtram cap. acan tiſleuce. Acantiſleuce: ſiue vt latini ſpina alba. ℞Aſcitur in montibus atq; ſilueſtri bus locis viſcidis: folia habet vt cameleonta: ſz anguſtiora ⁊ albiora ⁊ ſpinoſa: virgaz cubitꝫ duo bus longam in groſſitudine maioris digiti: inte rius inanem: habens in ſummitate capitellũ ſpi noſum: ſicut echinus marinus ⁊ oblongum: flo rem hz purpureum in quo ſemen gunco ſile ẽ: ſed rotun **Gali.** ſerto ſim, phar. capi. acanthadius. leuchi: ſiue ſpina alba. hanc q dam leucadam appellant. Eſt aũt huius radix ſic catiua ⁊ mediocriter ſtipticans ſm ſaporem: ⁊ eſt abſterſiua ⁊ confortatiua. ℞Plinius cap. de acan tiſleuce. Acantiſleuce. i. bedeguard: ⁊ eſt cardus cum aculeis ⁊ folijs albis: ſicut apparet ſi. l. l. car dus ſilueſtris. eſt frigi. in primo gradu: ⁊ medi inter humidita **Auicẽ.** li. ij. ca. bedeguard tem ⁊ ſiccitatez. ℞Bedeguard ẽ ſpi na alba: ⁊ eſt ſimilis aleſahachoti. Ueruntamen eſt vehementius alba: ⁊ habet longiores ſpinas ſimilanturq; eius ſpine folijs amomi: verunta men ſunt ſubtiliores. ⁊ vehementius eſt alba: et eius quidem ſtipes peruenit vſq; ad duos cubi tos: ⁊ eius flos eſt purpureus; ⁊ ſemẽ eius ẽ ſicut ſemen cartami: verũtamen eſt maioris rotũdita tis. Et i radice ipſius ẽ infrigidatio ⁊ exiccatio reſolutione ẽdam. ſemen vo eius eſt calidũ ⁊ ſub tile. Et dixerunt quidam qꝰ tota ẽ calida valde: ⁊ reſolutiua ⁊ aperitiua: ⁊ proprie in ſemine eius. Et in ea ẽ retẽtio fluxus ſanguinis. Et eius retẽ tio eſt **Poſſe. Gera.** ℞Bemedato equalis cõfert fluxui ventris: ⁊ debilitati ſtomachi: ⁊ abſcindit fluxuz ſanguinis. Et ponitur exterius ſicut emplaſtruz ⁊ deſtruit apoſtemata mollia. Et quando fit col lutio oris cum aqua eius in qua decoquitur con fert dolori dentium. Sed ſeminis eius ſubſtan tia eſt ſubtilis: et confert habentibus ſpaſmum

qñ ipsuz bibit: ⁊ cõfert sputo sanguinis: ⁊ doloꝛi stomachi: ⁊ flurui antiquo: ⁊ puocat vrinã: ⁊ delet apostehmata flegmatica: ⁊ qñ bibit semẽ eiꝰ confert pueris habentibus spasmũ: ⁊ illi qui est moꝛsus a cane rabido. Et qñ suspendit sup animalia venenosa amittũt toxicũ. **Dias.** Radix eiꝰ bibita emo ptoicis pdest: sciaticis: ⁊ stomaticis fert opẽ: vrinã puocat: tumoꝛes omnes in cataplasmatibꝰ spargit. Elixatura eiꝰ dentiũ cõpescit doloꝛes: semen eiꝰ bibitum contractos infantes saluberrime curat: moꝛsibꝰ venenatis occurrit: ⁊ qui eaz in collo poꝛtauerit incursuz serpentũ nõ timet. Radix desiccat medocriter: ⁊ stiptica est: ⁊ ideo ciliacos: ⁊ stomaticos iuuat: sanguinis eductionez repꝛimit: ⁊ tumoꝛes vice cathaplasmatis spargit. Semen eius leptomeris ⁊ calide est virtutis: ⁊ putrefactis mẽbris iuuat potatũ: ⁊ fluoꝛem sanguinis medetur: ⁊ sic intraneoꝝ reumatismũ. Item sessionibꝰ ąs greci encatisma vocãt: fluoꝛes matricis astringit: cathaplasmatibꝰ miscet constrictiue medentibus. **Gal.** Alchantaleuci cõfert iliacis: ⁊ stomaticis: emissionẽ quoqz sanguinis cohibet: tumoꝛes etiã cathaplasmata cõtrahit: iuuat etiaz dentes dolentes si gargarizat de decoctione. Semen vo subtiliũ ptium ⁊ calide vtutis est: quare ⁊ spasmantes bibitum iuuat. **Auic.** Bedeguard pfert apãtibus flegmaticis: pꝛopter id quod est in ipsa de resolutione: ⁊ contractione quando fit ex eo emplastꝝ: ⁊ ex radice eius pꝛopꝛie. Et confert etiaz spasmo: pp id quod est in ipso de cõtractione equali cum resolutione. Et semen eius confert infantibus quando bibunt: pꝛopter coꝛruptiõem i motibus lacertoꝝ Et collutio oꝛis facta ex succo eius: sedat doloꝛez dentiũ. Et pfert sputo sanguinis: ⁊ ppꝛie radix eius pfert debilitati stõi: ⁊ apit opilatões. Et confert solutõi antiq̃: ⁊ pcipue stomatice: ⁊ pcipue radix eius: ⁊ ẽ puocatiua. Et valet febꝛibus flegmaticis longis: cuiꝰ cã ẽ debilitas stõi: ⁊ oĩbus febꝛibus autiqs. Et pfert si masticatur: ⁊ si ponat sup punctura scoꝛpionis atrahit venenum. Et si bibatur semen eius cõfert moꝛsure venenosoꝝ reptilium: loco eius i febꝛibus ponit fumus terre.

Benangefif. i. cepe quod comeditur paruũ simile cepe nareisci.

Benedicta herba .i. fu.
Beneran .i. peristerion.
Benebsete. i. granũ albũ: vnde oleũ fit: ⁊ ẽ ben.
Benaspis idem quod supꝛa.
Benezim .i. sambucus.
Benezimum idem quod supꝛa.
Beneifegi .i. viola.

Capitulum xcvi.

Benet guaridem ara. Blatie scarabei qui na scuntur in balneis. **Auic.** li. ij. capit. de scarabeis. Scarabei cõferunt doloꝛibꝰ matricũ: ⁊ puocant vrinã ⁊ menstrua: ⁊ faciunt aboꝛsum: ⁊ cum coꝛdumeni valent emoꝛoidibꝰ: ⁊ conferũt rigoꝛi. Et cõferunt venenis ex venenosis aialibꝰ ⁊ oleũ in quo frangit valet ad doloꝛẽ aurium.

Benegum .i. iusquiamus.
Beneguar .i. bedeguar.
Bende .i. radix keiri.
Bengenebest .i. agnus castus.
Benge .i. spelta.
Bemastrum .i. arthemisia.
Bengi .i. iusquiamus.
Beunigi .i. panicum.

Benus citrina: herba est: cuiꝰ duo sunt genera: celestis ⁊ citrina: quã ignoꝛo.

Beng .i. perfoꝛata.

Cap. xcvii.

Beng ara. vel elfoziũ. gre. simphoniata. latine vo iusquiamus: vl' cassillago: vl' caulicularia. **Gera.** li. aggre. cap. beng. auc. Dias. Beng ẽ arbustũ puum habẽs stipitez grossum: ⁊ folia lata longa ⁊ spissa: in summitate quoꝝ coloꝛ vergit ad ignẽ: ⁊ sup ipsuz est de boꝛra: ⁊ sup ramos eius in lateribus est similis fructui balaustie in figura sua: soꝛtitos sup ramos ipsos eque distantes per oꝛdinẽ: sup quẽ fructuz est cooperculũ simile scuto: ⁊ iste fructus ẽ plenꝰ semine simili semini papauerẓ. Et sunt eius tres species. Una earũ hz floꝛes purpureos: ⁊ folia si milia foliꝝ plãte dcẽ sancinalchos: ⁊ semẽ nigrũ ⁊ fructus in quo ẽ semẽ hz coꝛticem durũ spinosum: ⁊ simile balaustie. Alia vo species ẽ hũs floꝛem mellini coloꝛis: et folia ⁊ floꝛes sunt molles: ⁊ hz semen cuius coloꝛ tendit ad rubedinẽ: simile semini plãte diete anisnat. Et iste ambe species inflant ⁊ tumere faciũt: ⁊ inducũt subet: ⁊ non sunt ꝓuenientes medicine. Sed est tertia: ⁊ illa ẽ in qua ẽ iuuamentũ in medicina: ⁊ est remissionis vtutis: ⁊ mollioꝛ tactu: ⁊ hz folia pinguia: ⁊ plena humiditate: ⁊ sup ea est boꝛra: floꝛes eius sunt albi: ⁊ hz semen albũ: ⁊ nascit ppe arboꝛes ⁊ sterquilinia: ⁊ ppe mare: ⁊ in rupibus. Semẽ vo huius melius est magis albũ. si aũt hẽri non potest pone loco eius illã cuius flos est rubeus. species vo cuiꝰ semen ẽ ni **Dias.** sm translationẽ nogrũ est fugienda. strã cap. de iusquiamo. Iusquiamus fruter ẽ parus: hastã grossioꝛem habens: ⁊ folia lata ⁊ oblonga: duisa: nigra ⁊ aspera: iuxta cuius hastas sunt capita plena semine: sicut miconos. Sed iusquiami tria sunt genera. Unũ purpureũ floꝛẽ habẽs: ⁊ semẽ nigrũ folliculos duros ⁊ spinosos. Alterum vo floꝛes mellinos hz: ⁊ folliculos molles: semẽ obꝛuffum sicut eriſmon. Ambe vo iste maniã pstant: ⁊ narcotice sunt: ⁊ minus vsuales. Tertiũ vo genus ẽ cuius vsus frequentat: folia hz pinguia ⁊ mollia ⁊ chili. i. succi plena: floꝛes albos: ⁊ semen album pferens. Nascitur locis maritimis ⁊ in rippis. semen vo vtile est albũ: quod minus si inuentum fuerit: ruffum secundat. Nigrũ vo inutile est: semen eius ⁊ folia exiccant. hasta ipsius tonsa ⁊ expꝛessa: hic succus in sole siccandus est: quia vtilis est vsui post annũ: semẽ eius siccatuz in calida missum tonditur ⁊ expꝛimit. est vo succus melioꝛ viridis qz siccus. Multi vo farine triticee succũ ei admirtũ factis tro **Gal.** viij. sim. phar. caciscis reponunt. pi. de iusqamo: sm translationẽ arabicã: iusquiamus cuius semen ẽ nigrũ: ⁊ signum sup hoc qꝰ sit semen nigrum est: qꝰ flos eius vergit ad rubedinẽ: facit maniã ⁊ subet. Illo vo cuius semen est subꝛuffum cognoscit in hoc qꝰ flos eiꝰ ẽ citrinꝰ: ⁊ ẽ ppinquus pmo in vtute: ⁊ ppt hoc oz qꝰ caucat ab his ambabꝰ speciebus: ⁊ nõ vtat eis qs: q: nõ ẽ iuuamentũ i eis: sz occidũt. Iusqamꝰ vo hũs semẽ albũ ⁊ floꝛẽ album ẽ ꝓuenies vsui medicine: ⁊ ẽ in. iij. gra. fri. ⁊ sicca. **Posse. Dias.** vtilis ẽ succus semini viri iuolũtario. Cõfectionibꝰ collirioꝝ mirꝰ reuma viscidũ ⁊ calidũ cõpescit: doloꝛes auriũ mittigat: stericas cãs medẽdo cõpescit: mirꝰ polente velut cathaplasma adhibitꝰ tumoꝛes podagricos spargit: semen eiꝰ oia silr facere nouit: maxime tussientibꝰ subuenit: ⁊ catarrũ soluit: reuma oculoꝝ ⁊ doloꝛẽ cõpescit: obulo. i. cũ semie miconis ⁊ mulsa mi

xtus ⁊ bibitus fluxui matricis: ⁊ sanguiuē reiici entibus opitulat. Semē eius solū podagricꝫ auxiliū est: vino mixtū ⁊ cathaplasmatibus adhibitum tumorē testiū ⁊ māmarū soluit. Multꝫ aliis cathaplasmatibus necessario miscet: folia eius maxime cū polenta mixta ⁊ in cathaplasmatib⁹ adhibita dolorē tollūt: ⁊ cū vino bibita ter aut quater febres epialas ꝓhibent. Cocta sicut olus ⁊ comesta statim mamā faciūt. Radix ei⁹ cocta i aceto dolorē dentiū ori retenta mitigat.

Ben quid est. l. l. ballanus replico.

Berandaru	.i. virga pastoris.
Borchamichi	.i. origanū fluuiale.
Berdarugi	idem quod supra.
Bernamch	.i. betonica.
Berſandaru	.i. virga pastoris.
Berthamichi	.i. alleluia.
Bertal	.i. passer.

Berzad. i. galbanū: ꝓpter excellentē eius virtutem. berzad silir dr kēne: ⁊ est quidā lapis multū carus regibus: ꝑ quo. l. l. kenne.

Berenetia	.i. peristereon.
Berengesif	.i. aborotanum.

Bereo vl'bission. i. flos cardi vnde coagulat lac

Berengi	.i. serapinū.
Beremasetum	.i. arthemisia.

Benregemisch. i. ozimū gariofilatū.

Cap. xcviii.

Berengemisch ara. grece ozimū. latine vo basilicon gariofilatum. Ozimū quoddā ē gariofilatū: quoddā ē cōe: ⁊ quoddā latum est pl⁹ alijs: quod citrariū vocat. Ozimum gariofilatū est qđ ab auctorib⁹ laudat. Ozimū citrariū: ⁊ cōe vituperant ab omnibus. Est. n. ozimū gariofilatum cōpetens medicine: ⁊ herba ⁊ semē. Cū aūt simplr ponit in medicina semen dz intelligi: ⁊ potissime in electuarijs: sz in vngentz: ⁊ ēplastris herba intelligit. ca. ē: ⁊ sic. et hz virtutē constrigendi: ⁊ cōglutinandi: qđ ptz ex eo: q: si ponat in aqua stati ingrossat: ⁊ fit quedaz cōglutinositas. herba ipsa ex aromaticitate hz virtutē cōfortandi ex ḡlutatib⁹ suis dissomēdi cōsumendi et abstergendi mundificandi. Bera. li. aggre. cap. berengemisch auc. Isaac. Berengemisch est ozimū gariofilatū ⁊ folia eius sunt media inē rubore ⁊ glaucedinez huius herbe est odor silis gariofilox: ⁊ stipes ei⁹ ē ḡdrangulatus: cuius color est sicut color foliox ipsius: ⁊ semen ei⁹ minutū nigrū: ⁊ colligit i mēse iulij. ⁊ est ca. ⁊ sic. Diaſ. cap. ozimū. Ozimū cuius virtutis sit: penitus inter medicos opinio est incerta. nam q auctore crisipo criminant: hi eius vitia p censent q̄ sit stō inutilis: q̄ oculos ebetat: q̄ māniā faciat: iecori obsistat. addūt ꝓterea si tritū lapide contegat scorpiones gignit: cōmasticatum ⁊ in sole positū vermes creare: ⁊ pediculos enutrire. Affri etiā putant hoc esse psuasuz: q̄ si qs eo die quo ozimū sumpserit a scorpione feriat non posse saluari. Sz q in diuersa ⁊ vera opinōe sūt hec oia falsa asseuerant: gnīmo stō ꝑdest: eo q̄ inflationes eius dissolut: ⁊ facit alia iuuamenta: q̄ ꝑm ipm infe- rius dicent. Posse. Contra syncopim et cardiacā passionem det aqua ro. decoctionis ipsi⁹: ad idē valet vinū decoctionis in quo herba ipsa steterit p noctem. ipsa herba valet cōtra frigiditatē stomachi hoc modo: decoquat in multa ḡntitate in vino: sed melius ē in musto: ⁊ post decoctionē dat vinum album in multa ḡntitate: tale vinū ē ꝓfortatiuū multū ⁊ aromaticū: ⁊ valet contra p̄dicta: ⁊ ptra indigestionē ex frigiditate: vinū etiā decoctiōis ipsius herbe cōfortat digestionē. Contra fluxuz ventris ex frigiditate: semen ozimi cum modico pulnere atatie decoquat in aq̄ pluuiali ⁊ det patienti. Ad matricē mundificandā ⁊ menstrua p̄uocanda: fiat decoctio eius in aq̄ ⁊ fiat fomentuz ⁊ suppositoriū ex teneritate ipsius herbe: succus ipsius herbe pulnerizatus matricē mundificat: ꝓceptū adiuuat: ⁊ menstrua ꝓuocat: herba ipsa decocta in vino ⁊ oleo ⁊ natibus ⁊ anchis cathaplasmata valet cō tra tenasmonē. Diaſ. Ozimuz stomacho pdest q̄ inflatiōes eius dissolut: ⁊ coctū in aceto ⁊ sumptū aluū fluentē reprimit: semen eius tritū ⁊ haustū naribꝰ sternutamenta inducit: verucas tollit atramento sutorio tēperatū. Ozimū vo multū cōmestuz caliginem oculis infert: ventrē mollit: inflatiōes vētris cōmoute: ⁊ diureticū est: lac mulieribus p̄uocat cū polenta ⁊ oleo ro. vt cathaplasma adhibitum cū aceto modico tumoribus opitulat: percussum scorpij mitigat: cū vino bibitū dolorē oculorum tollit: succus eius inunctus caliginez detergit: reuma ꝓhibet: semen eius bibitū melancolicis maxime ꝑdest: naribus applicata sternutamenta ꝓuocat: ⁊ her Bera. Ozimū gariba ipsa id facere pōt. ofilatū ꝓfert stomacho: ⁊ facit digere cibū grossum: ⁊ confert epati: ⁊ cordi: ⁊ aufert tristiciā ⁊ sollicitudinē: ⁊ odoriferas facit eructuationes: ⁊ aperit opilatiōez cerebri: ⁊ ꝓfert cardiace que a flegma ⁊ melancolia fit. Et quādo comedit aut odorat cōfert opilationi narū. Et idem auct. Sandarag: auget coleram: ⁊ est bonū emoroidibus: ⁊ est magis tēperatū q̄ maiorana: ⁊ q̄ sisimbrium: nec est in eo de siccitate q̄ntum in illis. Et idem Sera. Ozimum non gariofilatū non est alicui⁹ iuuamenti interi⁹ sumptū: imo ē grauis digestionis: ⁊ est de cibis que numū generāt colerā. Et idē auc. Aben mesuay. Ozimū gariofilatū acuit visū multū subtilit ⁊ de eo comedit cū bedarog ⁊ raffano: ⁊ est bonū flegmaticis: ⁊ aperit opilationē cerebri ⁊ capitis q̄ fiūt a flegmate: ⁊ ꝓfert catarro hūido. Et idez auct. Hyppo. Ozimū non gariofilatū est siccum in natura sua: ⁊ retinet vētrē. Et dirit ruffus q̄ est siccū in natura sua ⁊ cōuertit ad colerā velocit ⁊ mūdificat hūiditates pectoris: cum fit emplastrum cū eo q̄ resolut ⁊ maturat ⁊ non est alicuius iuuamenti interius sumptū. Et dirit in libro de cibis q̄ ē malū i cibo sumptū ⁊ graue digestioni. Et idē auc. Diaſ. Qū sumit multuz in cibo de eo iducit obscuritatē visus: ⁊ mollit ventrē: ⁊ generat ventositatē: ⁊ p̄uocat vrinā ⁊ lac: ⁊ est difficilis digestionis. Et q̄n fit emplastrū cū eo ⁊ alzarton: ⁊ cū oleo ro. ⁊ aceto: cōfert apostbemati ca. Et emplastrū ex eo cōfert morsui scorpionis: ⁊ ei⁹ succus q̄n aufert eius spuma abstergit visū. Et semen eius q̄n bibit cōfert illi in cuius corpore generatur melancolia: ⁊ straguirie: ⁊ q̄n odorat facit sternutare: ⁊ hoc etiaz facit bedarogi. s. herba ipsa: ⁊ oportet q̄ stringant oculi eius qui sternutat hora sternutationis. Et multi quidem abstinent ab eius cōmestione: propterea q: q̄ndo masticat ⁊ ponit in sole generant ex eo vermes ⁊ hoies regionis lyonoy dicūt q̄ si quis comederit bedarogi: ⁊ punctatur eadem die a scorpione non euadet mortem ex puncta illa. Et idem auc. Humaym. Quando reperim⁹ aliquos ex antiqs phylosophis dicentes q̄ stringit ventrez: ⁊ aliquos dicētes q̄ laxat: videtur hoc esse ex hoc q̄ habeat in se duas virtutes contrarias: sicut caules. quando ergo inuenit virtutem expulsiuā fortem in corpore iuuat ad fluxum: ⁊ quādo inuenit virtutem retentiuam fortem: adiuuat ad retētio

nem: ideo q: in eo sūt due virtutes .s. laratiua: ⁊ strictiua. Et dixit Bedarog: quādo nō bene cogtur eius vapores nocent stomacho ꝓpter mordicationem que est in eis. Et dixit q calefacit sanguinem: ⁊ desiccat desiccatione fortī. Et idē auc. Aben mesuay ō saturegia dixit q acuit visū subtiliter: ⁊ iō comedit cū bedarog ⁊ raffano: ⁊ ē bonum flegmaticis: ⁊ aperit opilationes cerebri et capitis q̄ fiunt a flegmate: ⁊ confert catarro hu. Et idem auct. Alkalamen: est magis temperatū q̄z maiorana: ⁊ q̄z zinziber: nec in eo est tantū de siccitate q̄n

Gal. in li. de cibis: ca. de ozimo tū in illis. Ozimū .s. nō gariofilatuz pessimi qdē chimi ē: ⁊ ꝓpt hoc ifamāt qdē ipsum dicentes: si tritum imittat olle vacue celerrime generat in paucis diebus scorpiones: ⁊ marime qñ in sole gs quolibet die calefecerit ollaz: ſz hoc quidem cacochimum est ⁊ malum stomacho: ⁊ ūn digestibile. bolus vero ita dicem⁹ ipsum eē ca. in .ij. gradu: ⁊ hz humiditatem non naturalem. Et idem viij. sim. phar. caplō. penultimo. Ozimum .s. nō gariofilatū ē ex secūdo gradu calefactiūtū habet autez humiditatez supfluaz: vnde nec vtile ī tra corpus assūptuz: cataplasmatū vero exteri⁹ vtile cōsumendum. Almāsor tractatu tertio cap. albetharogi: quod exponitur ozimum nō gariofilatum: ca. est: qō ⁊ dolorem efficit capitī: ⁊ male nutrit: cui⁹ comestio vtentis visum turbat: qñ eo multo vtitur: spma quoq; ⁊ lac desiccat ori, tamē stomachi cōfert: corroborat enim ispuz atq; cordi auxiliatur

Berberie. i. berberi: pro quibus .l.l. amiberberi.

Berbena. i. gerebotanuz: ⁊ gerobotanū. i. sacra herba q̄ saogmina vl̄ sagimen antiquit⁹ dicebat eo q̄ pagani in sacrificijs ea vtebant. Plinius cap. de berbena. hanc legari ad hostes ferre solebant hac iouis ara. verūtr: domus purgat: lustraturq;. Sed sciendum q Dias. facit capit. de gerebotano: ⁊ semotim facit capitulū de peristeri on: iō diuersa sūt: ⁊ ſz dicat: q prima species ei⁹ dicat peristrion: nō loquit ſm ꝓpriaz opinionē sed voce multoz: vt in caplō peristerion apparz .l.l. gerebotanum: ⁊ latius inuenies de berbena

Berseiedum .i. virga pastoris.

Cap. xcix.

Berscegasten persice. sed arabi. capillus algel: vel capillus algil. latine coriādrū putei: vel capillus porcinus: vel capillus veneris. grece vō adianton. **Gera.** libro aggr. cap. berscegasten. auct. Dias. Berscegasten. i. capillus veneris: est herba cuius folia similia sunt foliis coriādri: ⁊ hz stipites duros subtiles longitudine palmi vnius: ⁊ non hz crus: neq; hz florez: neq; fructū siue semen: ⁊ habet radicez in qua nō est vtilitas Nascitur locis vmbrosis ⁊ parietibus spelunca rum humidarū. Et idem auc. Gal. Virtus est ei desiccatiua: sed non hz frigiditatem: neq; caliditatem: ⁊ non est in eo caliditas apparens: sed est inē duas qualitates oppositas: ertīs in gradu medio inter eas: vnde subtiliat: ⁊ dissoluit. Stephanus de capillo veneris. Capillus veneris ab antiquis vocabat adianton: siue politricon: vt ptz per Dias. ⁊ per Alexandrū. Unde omnia ista. s. capillus veneris: adianton: politricon: accipiunt ꝓ eodem: qñ omnia hec nomina que in tricon desinunt capillum sonant: nam tris grece capill⁹ trica capilli. Unde gallitricon: pollitricon: adiāton: omnia illa ab effectu idem sunt: stringūt enī capillos ⁊ multiplicant: cassumq; eoz prohibent

Jo. mes. cap. ō capillo veneriz. Capillus veneriz dī apō quosdā capill⁹ f ōtū ⁊ pilus homis nemoralis. Et ab alijs coriandrū putei: ⁊ est herba cui⁹ folia sunt similia foliis coriandri viridia ⁊ tenuia: cuius stipites sunt in lōgitudine circiter medium cubituz: ⁊ sunt sicut pili porcini: ⁊ sunt in colore inē rubedinē ⁊ nigredinem: sed magis declinant ad nigredinē: ⁊ ꝓpter urta radicem eoz: ⁊ quāto magis procedūt declinant ad nigredinem: ⁊ sunt sine floribus: ⁊ eorum ortus est in puteis: fontibus: ⁊ locis aquaz Meliores sunt viridiora hūtes folia: ⁊ que vberiores sunt ſm omnes partes plante ipsorū: subtiles vō ⁊ graciles: ⁊ declinantes ad citrinitatez nō habent

Gal. Mirta est eoz complexio spiritum. sunt aūt compositi ex partibus terreis subtilibus mediocrit aqueis a quibus inest ei stipticitas: ⁊ ex partibus calidis subtilibus valde: propter quod virtus eorū cito resoluitur debilis: virtus enim debili stomacho cito tollitur: sed ptes calide posite sunt in superficie: quarum vehementius fit illud: ⁊ hoc est illud qō videtur ostendere cōplexiōem ipsoz declinare ad latus caliditatis: q̄uis dicat Gal. ipos esse equales: et inest eis ex ptibus calidis in ipsis vt sint resolutiui: subtiliatiui: et aperitiui opilationum: ⁊ solutiui nature: ⁊ ꝓprie qui ex eis sunt recentes: sicci vō sunt ꝓstrictiui ⁊ prohibitiui cursuum: non est in eis malicia: debiliter tū purgāt: sed confortant operationē eorū viole ⁊ cassia fistula: ⁊ teramabin: ⁊ qū fit infusio eorū in aq̄ casei: vigorat eos in soluendo. De decoctiōe autez modicuz

Posse. Gera. auct. Gal. Casustinet. pillus veneriz facit oriri capillos in alopitia: ⁊ dissoluit scrofulas: ⁊ qñ bibitur frangit lapidem: ⁊ iuuat ad educendū screatum humorū grossoz̄ qui sunt in pectore ⁊ pulmone: ⁊ stringit ventrez. Et idē auct. Dias. Eliratura eius qñ bibitur confert diuoycis: ⁊ icterīcis: ⁊ dolori splenis: ⁊ stranguirie: et frangit lapidē: ⁊ strigit vētrē: ⁊ qñ bibit cū vino confert morsibus venenosorū: ⁊ fluxui superfluitatum ad stomachū: ⁊ pronocat menstrua: ⁊ mundificat puerperas: ⁊ abscindit fluxū sanguinis: ⁊ fit emplastrum cū eo vlceribus fraudulentis pessimis: ⁊ facit oriri pilos ī alopitia: ⁊ dissoluit scrophu

Gal. vj. sim. phar. cap. adiantū. Adiātuz siccat: subtiliat: ⁊ diafort: nā alopitias curat: ⁊ scrofulas: ⁊ aposthemata diafort: lapidem bibitū frangit: necnō emissionib⁹ viscosorū ⁊ grossorū: q̄ ex toracе ⁊ pulmōe ꝓfert strngit fluxum ventris: nō tū caliditatē aliquaz in

Dias. Uirtus eius est in foliis ipsius fert. que elira in aq̄ ⁊ bibita ipa aqua asmaticis: ⁊ disnoicis: ⁊ icterīcis: ⁊ dissurijs medicat: calculos frangit: ventrez stringit: morsus caninos ad sanitatem pducit: reuma stomachi cō pescit: cū vino bibitus: mēstruis imperat: abortum facit: sanguinez reijcientibus subuenit: morsibus venenatis opitulat: ⁊ alopitias: ⁊ vlcera q̄ acoras vocant greci. ephimis purgat: scrophas spargit: imposita trita ⁊ mixta lixiuio addito cinere: ⁊ laudano: ⁊ oleo mirtino: ⁊ sulfino: ⁊ vino: capillozz florez cohercet si caput inde laueť. Eliratura ei⁹ addito ciuere ⁊ vino id prestat. A pullis comesta confortat ipos ad pugnam: vtil⁹ etiam comeditur a pecoribus. Nascitur in locis vmbriosis ⁊ aquosis: ⁊ parietib⁹ humidis: ⁊ circa fōtes. alij tanq̄ recorporatiuā decoctionem in tardis passionibus laborantes potant. s. anhelosis stomaticis: ventris fluxu: ⁊ difficultate mictus. desiccat enim et extenuat: ⁊ ideo chiradas digerit aposthema et lapides rūpit in vesica potat⁹

Ad humores etiaz glutinosos: ⁊ pingues ascendentes etiam de torace: ⁊ pulmone bene iuuat: ⁊ reuma ventris constringit: medius est autē iterca. ⁊ fri. cōplexionem: in colli dolore: folia eius cōtrita grams nouē: ⁊ de semine coriādri granis nouem: cum vino optime datur ad bibendum introeunti balneum: facit etiam ad capillos mulierum nutriendos Solutione si in oleo decoquat. Jo. mes. educunt colera: ⁊ flegma: ⁊ humores grossos: ⁊ imbibitos ⁊ mundificant pect⁹: ⁊ pulmonē: ⁊ educūt materias contentas in eis: ⁊ mundificant sanguinem ⁊ clarificant cum: ⁊ clarificant colorem: ⁊ facūt acquirere bonitatem anbelitus: ⁊ mundificant stomachū: ⁊ ventrem: ⁊ epar: ⁊ conferunt dolori eorum: ⁊ sūt medicina a opilationi epatis: splenis ⁊ ictertie proprie: et omnium egritudinum opilationum: et proprie infusio eorum in aqua apij: et endiuie: aut in aqua ciceruni nigrorum. aut in aqua seminum quatuor: aut in aqua lactis ꝓprie: ⁊ delet cū oleo camomile scrophulas: valet etiaz syrupus eoz pleuresi: ⁊ peripleumonie: ⁊ est prouocatiuū vrine. Et vsus decoctionis eoz frāgit lapidem: ⁊ purgat matrices fetarum. Et hoc est de posse eorum de eo quod pertinet ad eos ex partibus calidis. Sed ex parte stipticitatis eorum ꝓhibent cursū materierū: ⁊ abscindunt sanguinē et confortāt stomachuz ⁊ ventrem: ne recipiant superfluitates: et prohibent casum capilorum: ⁊ confortant radicem eorū: imo faciūt eos crescere ⁊ multiplicant eos in locis vbi oportet: ⁊ proprie cum oleo murtino: aut oleo laudani ⁊ vino stipti eo: ⁊ puluis eoz adustoz facit silr: ⁊ abluit ex decoctione ipsoz in vino caput: ⁊ abscindit furfures. Et simile fit ex cinere ipsoz: ⁊ cinis eorū sanat fistulas lachrymales. Dosis decoctionis iporū qñ q̄rit ꝓ ipsos solutio ꝓ ventrē ē circit lib. i.

Berilie .i. pisa legumē.

Beriteron. i. secūdus pāniculus sup ventrē interior: ⁊ noiatur rotundus: q: quasi si singulatus ab eo q̄ tangit ipm est sicut spera sup quē sūt semen ⁊ additiōes molles: ⁊ foramina.

Berilion .i. herba paralisia.

Berillus lapis est de genere cristalli: sed obscurior eo: ꝓ quo. l. l. lapil berillus.

Beringi .i. tusquiam⁹ albus.

Berechides. i. paritaria. Auic. cap. de glutinatione lactis sic vocat eā: q: valet contra lactis cōgelationem.

Berilis .i. corallus.

Bernia .i. pix.

Bernis quid est. l. l. sandaros.

Berbillum .i. serpillum.

Bersiendari .i. virga pastoris.

Berziadarni idem quod supra.

Berziticon .i. piscis dict⁹ turdus.

Berziabar .i. a morte liberans.

Beror .i. semen magnū.

Beronice .i. bernix vel vernix.

Beraniten .i. capillus veneris.

Beryles. i. apostema gingiue calidū ⁊ pfūdū.

Berulie. i. piscis stupefaciens qui vocat terpigo

Bers .i. virga pastoris.

Berz .i. berzad.

Besagum .i. polipodiū.

Bersfagum idem quod supra.

Bestagnum idem quod supra.

Beser .i. semen.

Besercaraftis .i. semen apij.

Beser rasina .i. semen maratri.

Beser costū vel cotum. i. semē psilij.

Beser batan .i. semē malue maioris.

Beser astorech .i. semen vrtice.

Beser rosa. i. tandachoa. i. semē nasturtij.

Beser sohar .i. semen aneti.

Beser thasas .i. semē papaueris.

Beser albasar .i. semen cepulle.

Beser alkite vel alchite. i. semē lini.

Beser culbe .i. semen fenugreci.

Beser chesiti vel thesi. i. semē siler mōtani.

Beser luar .i. semen rose.

Beser algosarel bustari. i. semē dauci.

Beser albada .i. semen portulace.

Beser sedef .i. semen rute.

Beser culbar .i. semen coriandri.

Beser andebe .i. semē scariole.

Beser arsimach .i. semen atriplicis.

Beser afulgel .i. semē raffani.

Beser albachat: alij alongesne: vel albedanigi .i. basilicon.

Beser garsi .i. semen eruce.

Beser archenige .i. semē citri.

Beser cuctimeri. i. semē cucumeris siluestris.

Beser artabul. i. semē trifolij acuti: ⁊ est trifoliū siluestre. l. l. handachuca.

Beser ghetest. i. semē cuiuslibet speciei trifolij.

Beser aldel .i. semē sinapis.

Beser altomat .i. semē lapacij.

Beser seth .i. semē aneti.

Beseed .i. corallus.

Beseled idē quod supra.

Besera luchelula .i. galbanum.

Besel .i. lapis.

Besteſe .i. macer.

Besteguasten .i. capilli veneris.

Bestesem .i. virga pastoris.

Beste .i. polipodiū.

Besicalis .i. fisalida vl fisalidos.

Bessicalis idē quod supra.

Bespillus .i. serpillū.

Besustidos nenufar.

Besulidus .i. alkekengi.

Betadorem .i. azimū magnū.

Betas. i. tussis sicca ⁊ arida: unde pillule betholie. i. q̄ fiūt ad tussim.

Cap. C:

Beta vel bleta latine. grece siellon. ara. vo belk: vl selet. Beta vl bleta alia candida: alia nigra: alia silue stris. Item greci duo genera faciūt: nigrā ⁊ cādidā: quā pferūt pcissimi seminis: appellantqz sirlon: ⁊ est beta agrestis: que est beta lata que facta ē sicut ellebor⁹ albus: vt apparet per Dias. cap. de ellebor⁹ albo: ⁊ ista vocat blitis: ꝓ quo. l. l. sachiliemene: ⁊ lz Dias. faciat semotim cap. de bleta ⁊ beta. error scriptoris fuit vel trāslatorz. Nā idē dicūt ⁊ debēt ꝓtinuari illa caplā.

Posse. Bera. li. aggre. cap. de bleta Er ea est alba: ⁊ nigra ⁊ in sapore eius est nitrositas. Et virtus eius est q̄ abstergit ⁊ resoluit: ⁊ expellit superfluitates caliditatis quando cum ea fit sternutatorū. Et qñ bleta coquitur egredit er ea viscositas ⁊ acuitas ⁊ fit virtus eius que phibz generationē aposthematis: ⁊ resolut resolutione pauca. In alba vo ē de virtute abstersiua ⁊ resolutiua: in nigra ē res stiptica: ⁊ proprie in eius radice. Et idem auctor Bal. in lib. de cibis. In ea exstit humiditas abstersiua abstersione temperata: ⁊ cum illa humiditate larat ventrem: ⁊ mollificat intestina: ⁊ stomachum: ⁊ marime cū fuerit bonus sensus. Et iō accidit ꝙ bleta est mala stomacho: ⁊ proprie illi q̄ est sicut dixi quando vsus eius est nimus: ⁊ nu-

trimentum eius est paucum: sicut est nutrimētū aliarū herbarū. Sed bleta quidem est magis inuatiua q̄ est melochia: in aperiendo opilationes epatis. Nigra autem stringit ventrē: sicut lens ⁊ maxime quando coquit̄: radix eius est plus stiptica: ⁊ constrictiua ventris: ⁊ alia spēs ei⁹ soluit ventrem. Et ambe quidem species eius sunt mali cibi propter nitrositatem que est in eis. Et iō quando fit sternutatorium cum succo eius ⁊ melle mundificat cerebrum: ⁊ confert dolori aurium Et quando ex decoctione blete ⁊ radicis eius abluitur caput aufert lendines: ⁊ mundificat ipsuz a furfuribus: ⁊ quando proijcitur super scissuras que fiunt a frigore confert eis: et quando coquit̄ cum foliis eius curat bothor: ⁊ valet ad combustionem ignis: ⁊ herisipillaz. Et idem auct. Abē mesuay: quando coquitur et comedit̄ cum fabis digerit cito. **Gal.** vj. simpli. phar. capi. bletum. ¶Bletum est olus comestibile: fri. ⁊ hu. complexionis in secunda mansione a tē perata abstantia. Et idem libro. ij. de cibis: cap. de beta. Succus bete est mediocriter abstersiuus qui ⁊ ventrem ad egestionem excitat: ⁊ stomachū aliquando mordicat: ⁊ maxime illorum quicunq̄ facile passibilem habent ipsum: ⁊ ꝓpter hoc ipm est edulium malum stomacho amplius comestuz Alimentum autem ab ipsa modicū magis idoneum est q̄ malua ad opilationes que ſm epar. adhuc autem magis quando cū sinapi aut omnino cum aceto comeditur: ⁊ spleneticis eodem modo comesta sunt bona medicina magis q̄ alimentū. **Dias.** capi. de beta. ¶Beta iecore laborantibus ⁊ spleneticis cum sinapi vtilissime esui datur: ignes sacros ⁊ que adusta sunt: cū albumine illinita stringit: vlceribus in capite manantibus facit. Item alopitijs cruda trita optime illinitur: aqua in qua est cocta furfures capitis eliminat. permombus aūt in fomento adhibetur. Iniecta cum melle onera ventris deponit Item elixe ⁊ cocte maxime cum lenticula abstinēt ventrem: ⁊ sine ipsa molliunt ventrem: ſz ambe cacostomatice sunt: humores nutriūt malos: succus earum naribus infusus caput purgat: ⁊ infusus in auriculas mitigat dolorem: cum radicib⁹ suis elixe lendines mundant: fomento zernis ꝓsunt: alopitijs antecedente scarificatione imposita capillos restituent: pascētia vulnera cōpescūt. Item folia cruda cathaplasmatibus nigris reddunt colorem.

Bethadore	.i. ozimū magnū.
Betharog	.i. ozimū cōmune.
Betharogi	idem quod supra.
Betheth	.i. omne genus melonis.
Bethelth	idem quod supra.

Bethem quid est. l. l. bauud.

Beteta. i. herba q̄ vocatur lingua canina: ⁊ ē ei⁹ noglossa.

Bethera	.i. melon.
Bethion. i. saluia ſm plurimū: eo q̄ tussi ꝓfert.	
Bechion	idem quod supra.
Bethonica	.i. polium.
Bethlen	.i. saluia.
Bezar	.i. bautia.
Bezaard	.i. galbanum.
Bezararat	idem quod supra.
Bezadarad	idem q̄ supra.

Bezaar. i. lapis viridis qui valet contra venenū in quo est tanta virtus vt expellat venenum. l. l. lapis bezaar.

Bezatbar. i. omnis medicina simplex contra venenum.

Bezerra catime	.i. psillium.

Bezel. i. perforatio ventris hydropicor.

Bezearicum	.i. bezeaar.
Bezeart	idem quod supra.
Bezel	.i. instrumentum.

Cap. ci.

Bdellium latine. grece bdellas: vel bdellium. arabi. vero melealyend. Unde sciēdum q⁹ bdellium quoddam est iudaicum: ⁊ est gūmi cuiusdaz arboris que vocatur melealyend: ⁊ est illud bdellium iudaicū ⁊ arabicū quod nascitur in iudea ⁊ arabia. Et est aliud bdelliū ſm Sera. li. aggr. ca. melka. q̄ dī bdelliū de melka: q̄ est ex arbore noiata melk: q̄ oriē in meka: q̄ arbor est satz stiptica: cui⁹ fruct⁹ maturatur in meka: ⁊ comedit̄ dulcis. sed in hyspania non maturatur: sed est fortit̄ punticus pauce aquositatis ⁊ asper: ⁊ talis arbor ⁊ eius gūmi vocatur de meka: ⁊ est bdellium q̄ scribit̄ in principio Genes. cap. ij. quod est i paradiso voluptatz cuius fructus satis est dulcis: Et de isto bdellio facit Auic. suffuf cōtra fluruz in ethica circa finē vbi ponit cura contra sinthomata supemunentia ethice: ⁊ istud bdellium est frigidū ⁊ siccū: ⁊ constringit ventrem. sed bdellium iudaicum est calidu z in secūdo: humidū in ꝑmo. Unde quia in receptis inuenit̄ bdellium constringere: ⁊ larare: ⁊ calefacere: ⁊ infrigidare ⁊c. quando volum⁹ aperire: mollificare ⁊ resoluere ⁊c. ponat̄ bdelliuz iudaicuz. quando vo volumus constringere ⁊ infrigidare ponat̄ bdellium de meka: ⁊ tale bdellium est celestinum. i. coloris celestini. sed bdelliū iudaicum est subnigrum: siue subalbidū: verum antiqui nostri carentes bdellio de meka: loco ei⁹ ponebant quandā aquositatem conglobatā: que inuenitur in **Sera.** lib. aggre. cap. melevesiculis vlmi. alyend. ¶Melealyēd .i. bdellium iudaicū: ⁊ est gūmi arboris que nascitur in terris arabum. Et melius ex eo ē illud q̄ est odoris boni: tenax interius cite dissolutionis ad albedinem declinans: non habens in se ligna nec sordicies aliquas: ⁊ quando fit fumigium cū eo: est ꝓferens odorem bonū: simile m odor blacce bisantie. ¶Reperitur autem quoddam sordidū cuius odor est sicut odor darsisahan: aut odor corticis capparis: quod deferē ex regione que dicit̄ batonomis simile rasine pini: cuius color ē ꝓpinquus colori melongiane: ⁊ est secundū a bono in virtute. Adulteratur aūt bdelliuz cuz gummi arboris: quando admiscetur ei non habet talem amaritudinem qualem hz non adulteratum: ⁊ cū fit fumigium cum eo non habet odorem bonum. Et idē auc. Gal. ¶Bdellij iudaici sūt due spēs. s. siculum: ⁊ est subnigrum ⁊ mollius alio: ⁊ virt⁹ ei⁹ est virtus mollificatiua: ⁊ operatio in hac virtute est operatio fortissima. Et aliud est arabicū q̄ est lucidius: ⁊ ē siccius illo: sed vtus illius q̄ est recens humidum: quod quando malaxat̄ dissoluit̄ totum. est virtus fortissima in mollificando ⁊ quando plus veterascit fit sapor eius amarior: ⁊ calidior: ⁊ acutior: ⁊ virt⁹ ei⁹ est ca. desiccatiua. **Auic.** li. ij. ca. de bdellio. ¶Bdelliū iudaicū aliud est siculū: ⁊ aliud ē ara. ⁊ ambo sunt ex palmis siluestribus. mechū autem est ex fructu arboris: ⁊ non palmarum siluestriū. Melior gūmarū duarū ē illa q̄ est varia clara ⁊ amari saporis: ⁊ munda a lignis: ⁊ ē facilis resolutionis: ⁊ ē boni odoris: cui⁹ fumus hz odorez picis. Et cū antiquat̄ bdelliū iudaicū egredit̄ a lenifica tōe: ⁊ tēdit ad exiccationē. ¶Mechum ē fri. ⁊ sic. Et aliud est ca. in fine ꝑmi lenitiuū: ⁊ ꝓpe siculū

Dias. capit. bdelium lachryma ē arboris q̄ in rabia nascitur: ⁊ q̄ in modū resine manat: ⁊ ē ꝓbabilis que fuerit lucida: subalbida lenis: eq̄liter cerea: ⁊ q̄ facile mollitur: pinguis vt crisocolla sine ligno et sordibus in fumigatione: similis nigelle: est gustu amara: ⁊ odoris boni: ⁊ est arabica. Ex india aūt defertur sordida nigra ⁊ maiori gleba: odorez aspalti habēs. Adulterat aūt gūmi admixto: sed non ita amaricat in gustu sed est glutinosa nō bom odoris. molitur autem contussa: ⁊ superfusa vino: aut aqua imbrili. ¶Plinius capit. de bdellio. Bdelliū ē ca. i. ij. gradu: hu. in primo. Almansor tractatu. iij. cap. de bdellio. Bdelluz iudaicū ca. ē. bdellum tū d e mecha fri. ē ⁊ sic. Posse. Sera. auc. Gali. Bdelliū stringit vētrē ⁊ fortificat stōm: dissoluit apata q̄ fiunt in canna pulmonis: ⁊ tumorē q̄ fit in crepatura intestinali q̄ dissoluitur cum saliua hōis ieiuni: donec fiat sicut vngentum: vel emplastrū: frangit lapidem renū q̄ sumitur in potu: prouocat vrinam: ⁊ dissoluit apāta cruda grossa: ⁊ ventositates neruoz

Dias. Bdelliū soluit neruoz cōmodatiōes duricies mollit: sudorem mouet: materiam menstrualem atq̄ vrinam prouocat: singult⁹ atq̄ ventositates soluit: ⁊ lapides in vesica frāgit: miscetur in tyriacis medicaminib⁹: tumores soluit: duricies hydrocelicz medicat: anostomatica est saliua soluta indigistionem cōpesit: matricē suffumigādo succurrit eis: aborsū supposita facit: humores exiccat: vesice calculos frāgit: tussim mitigat: morsibus venenatis occurit: doloribus lateris fert auxilium: iflationibus necessario admiscetur: neruoz indigestionem mixto vino aut aqua depellit: hec omnia operatur: quia malactice ⁊ aperitiue virtutis est: ⁊ nō pōt instanter calefacere: ⁊ strictura relaxare: ⁊ ea que sin⁹ vlcerū: ⁊ collatiōes

Gal. vi. sim. phar. cap. de bdellio. qdam aūt co vtunt: ⁊ marie arabico in brotonlolis. i. hernijs intestinalibus ieiuna saliua madefacientes donec perueniat ad consistentiā emplastri. Arabicum vo ⁊ lapides qui sunt in renibus infrungere bibitū: necnon vrinas prouocare: ⁊ discursus indigestibiliū spirituū sanare: necnō laterū dolores ⁊ rupturas. Almansor: Bdelliū iudaicum dura dissoluens apata: emorroidibus vtile iudicat. bdellum de me-

Iuic. Bdelliū resolut sāka ventrē strigit. guinem congelatuz ⁊ est lenitiuū ⁊ maturatiuū: disrumpit ventositates. Et siculum vehementis lenificationis. Et Arabicū est siccius eo nisi recens: ⁊ resoluit apostbemata dura: ⁊ ꝓprie dissolutum cum saliua ieiunum: ⁊ similiter resoluit reliqua frigida. Et mechū quod non est ex fructu palmarū siluestrium ē stipticum: bdellium iudaicū resoluit scrophulas: et bibit decoctū ad apostbemata dura que sunt in trunsecus: ⁊ linit cum aceto super sabafati: confert cōtussioni lacertoz: ⁊ spasmo: ⁊ duricie neruoz: ⁊ congelationi ipsoz: ⁊ confert doloribus canne pulmonis: ⁊ apostbematibus eius: ⁊ tussi antique: ⁊ doloribus matricis: ⁊ apostbematib⁹ epiglotti: ⁊ gutturis: ⁊ emorroidibus bibitū: ⁊ suppositum: ⁊ suffumigatum: ⁊ retinet sanguinē earum: ⁊ ꝓfert lapidi renum: ⁊ quādo ponit in solutius prohibet abrasionem intestinoz: ⁊ puocat vrinam ⁊ menstrua. Et de meko etiam existimauerunt q̄ ipsum prouocet: sed non dubitatur quin ipsum stringit: ⁊ frangit lapidem. Bdelliū vo arabicum clarum rubeū quādo teuit ex eo q̄ntitas duoz aureorum ⁊ bibitur cum aqua mellis minuit flegma. Et bdellium vtrūq̄ resoluit rancem aque: ⁊ aperit os matricis clausum: ⁊ educit fetum: ⁊ mundificat matricem: ⁊ resoluit apostbemata am ⁊ testiculorum: ⁊ confert morsui vermium venenosorum.

Bedella .i. sanguisuga.
Bleta sicla: sed blitus olus corilides idem: ⁊ qd est blitus. l. l. sachilie menic: ⁊ quid est bleta vel blitū. l. l. beta.
Bleta acrion .i. sicla siluestris.
Bletus .i. blitus.
Blefaricon .i. raniculus viridis.
Bledium .i. polegiū.
Blefaron rista. i. instrumentum ad scalpendum palpebras.
Brefara. i. tinctura oculos tingens.
Blesi. i. habentes crura retorta versus intus.
Bresilium .i. batam.
Bretrachium .i. siler creticum.
Bertacium idem quod supra.
Bertima capitis: quidam dicunt qd est occipitiū capitis: quidam qd est cōmixtura: quidā qd est medium capitis.
Brequequion .i. antiperfica.
Bregma .i. mucus nasi digest⁹
Bibac .i. virga pastoris.
Bibach: Sera. li. aggre. cap. bibac: auct. Dias. Bibach affert ab india: ⁊ est similis cortici sicut cortex mori: ⁊ odoris bom: ⁊ habet virtutem cale facientem: ⁊ fiunt cum eo fumigationes: ⁊ ponit in confectionibus vngentoz: ⁊ in aliis confectionibus calefactoriis: ⁊ hz virtutem simlē virtuti calami aromatici. Et quando fit fumigatio cum eo valet torsioni matricis qū ē siccū.
Biblakium .i. oleander.
Biblatum idem quod supra.
Biblas est spēs canne. l. l. hasp.
Bibech .i. tussis.
Bibemum .i. almea.
Bibimon. i. portulaca habens lac: que vocat al farfac: ⁊ ē laxatiua satis.
Bibiliſſo .i. papauer ꝓtussium.
Biblimon .i. bibimon.
Biblion .i. papirus.
Bibone .i. lapatū agreste.
Bibon .i. camomilla.
Biblos .i. papirus
Bibu .i. cepe paruum.
Biblos .i. papirus vñ charte fiūt
Bica .i. affodillus.

Cap. cii.

Bibar vel bibar ara. grece butalmos. latine vo oculus bouis: vel vacce: vl cotula. Sera. li. agg. cap. bibar. auc. Dias. Bibar habet stipitem mollem: ⁊ folia similia foliis maratri: ⁊ flos eius est citrinus plus flore camomille: similis flori cotule: ⁊ ideo nominant eam hoc nomine. Et idem auct. Gal. Acuitas ⁊ mordicatio sunt in ea plus q̄z in camomilla: ⁊ resolutio eius ē amplior resolutio

Dias. capi. butalmos: ſm trāslatione ipsius. tionem nostrā. Butalmos herba est mollis: cuius folia sunt tenuiter scissa maratro simlia: ⁊ caulis eius mollis: nascēs circa muros ciuitatis: flores citrinos habens: ⁊ vehement splendentes: ac in oculoz similitudinem rotundos. Unde ⁊ nomen traxit: floribus camomille simles. ⁊ illa est herba que vocatur lingua nostra pucida. vel cotula fetida. Est alia butalmos habens folia coriando similia: nascēs iuxta moros ciuitatis: cuius flores sunt ex toto citrini: et ista est herba que vocatur in lingua nostra oculus bouis: vel cotula: lege litteram butal

mos: et inuenies controuersiam in dict3 Dias. de illa herba propter corruptam translationez.

Bal. vj. simp. phar. cap. butalmum. sine semen incorruptum: vel cappocoronia: vel oculus bouinus. nominatum quidem est ita a floribus qui videnť ꝑm figuram similari oculo bouis: ꝑm colorem vero similis ē arthemidi: magis aūt multo ⁊ acri⁹ est: ob hoc magis diaforeticum: vt ⁊ sanet duricies admixtum ceroto. ¶Plinius cap. de butalmo. Butalmum florem habet croceū oculo bouis similē: vnde ⁊ a grecis nomē accepit: ⁊ est huius caule molli foliys coriandri similе. nascť iuxta

Auic. li. ij. cap. bibar. Bimuros ciuitatis bar est q̄ nominať keusen. i. ocul⁹: rosa ei⁹ est citrini coloris: rubea i medio: grossior rosa camomille: ca. est in. ij. gradu: sic i

Posse. Dias. folia ei⁹ trita primo. et cerotis addita pustulas et duricies aꝑatū spargit: ⁊ si flores eius teruntur cuz croco. Affirmāt aliqui q̄ si post lauacrū: ⁊ balneum eundem quis biberit bonum colorem restituet: ⁊ facit tꝑm vomere: ⁊ marime arcuato morbo infectos. acris est: ⁊ non diaforetica: ⁊ ꝓpterea schetemata soluit cū ceroto: tyrsi eius in

Auic. Odor ei⁹ cōfert vento cibum sumunť. stratib⁹ grossis i capite

Biacon	.i. cōfectio ad tussim.
Bichicon	idem quod supra.
Bida	.i. virga pastoris.
Bidal	idem quod supra.
Bidellium	.i. bdellium.
Bidelie	.i. balsamum.
Bidella	.i. sanguissuga.
Bidema	.i. albucij radices.

Bifare dicunť arbores q̄ bis in anno fructificāt

Bifere	idem quod supra.
Bifer	.i. cardamomum.

Bihar. i. oculus bouis: ⁊ est herba.

Bihaar	idem quod supra.
Bilaue	.i. cardamomū min⁹.
Bilaune	idem quod supra.
Bileue	idem quod supra.
Bilbeue	idem quod supra.
Bilis	.i. tristicia.

Bilimen. i. portulaca hꝫs lac: ⁊ vocať alfarfagi.

Biliosissima	.i. colericissima.
Bilibus	.i. coleris.

Bilhuim. i. herba que vocatur vngla caballina.

Bilomon	.i. bilimon.
Bilimon	idem quod supra.
Blue	.i. cardamomū min⁹.
Biblue	idem quod supra.
Bimion	est species napi.
Bimimo	idem quod supra.
Bimo	.i. affodillus.
Binamflore	.i. de arbore.
Binablon	.i. cotula.
Bineni	.i. lapis barchim.
Binenij	idem quod supra.

Binchuz mirti: puto q̄ sit super virgultū mirti habens formam plante manus.

Binz	.i. iusquiamus albus.
Bireni	.i. lapis de barchion.

Birenum vas. i. de lapide: ⁊ est lebes sustinens ignem.

Birsen est dictio persica: bir. i. pectus: et sen. i. apostema: inde birsen. i. apostema pectoris. l. l. bir: ⁊ litteram sen.

Biziden. i. herba que vocatur testicul⁹ vulpis.

Biruach	.i. affodillus.
Birutar	idem quod supra.
Bisari	.i. hermodactili.
Bisase	.i. ruta agrestis: que ꝑm Dias. cap. de ruta moli dicitur.
Biasece	idem quod supra.
Bisalon	.i. tegula.

Bisara. i. armel: ⁊ est species agrestis: quā Dias. vocat moli.

Bisantia. i. succus herbarū diureticarū.

Bisbase	.i. bifare.

Bisinalua quid est. l. l. altea.

Bisrigi	.i. polium.
Bisberici	.i. polipodiū.
Bisbese	.i. macis.

Bisbeig quid est. l. l. dipteris.

Bisbeigi	.i. polipodium.

Bision. i. flos cardi vñ tingiť: ⁊ ē flos cartami.

Bismius	.i. napellus.

Bission. i. flos cardi vnde coagulať.

Bisori	.i. hermodactili.

Cap. ciii.

Bistorta vel cōsolida rubea latine. grece cataphilō vel tormentilla: vel potentilla. arab. buseke. Bistorta est herba similis pē taphilon: nisi q: hz septē folia vtraq̄z pilosa: ⁊ iō vocať eptafilō: cui⁹ radix ē rubea ⁊ torţuosa similis galange: sed nō habz acumen: flos eius aurosus: ⁊ ipsa iudicať fri. ⁊ sic. in tertio gradu. Sed notandū q̄ est spēs bistorte habens folia similia lapatio acuto: nisi quia color foliorum ex vno latere est celestis: ⁊ ex alio viridis: flos ei⁹ rubeus: ⁊ radix rubea: que ab antiquis vocabať bardana minor: ⁊ ab aliquib⁹ lappa minor. Virtus eius in omnib⁹ ē sicut virtus ꝑme speciei: sz remiss.

Posse. Bistorta hz virtutem consolidandi: ⁊ confortandi conceptum. contra dissuriam: deť puluis bistorte cuz succo plantaginis. ad constringendū menstrua: fiat fomentum ex aqua pluuiali decoctionis pulueris eius: vel ex duabus ptibus eius: ⁊ vna spice: fiat puluis qui aspergatur supra ventrez: ipo prius melle calido emplastrato: ⁊ iuuat conceptū Ad conceptū iuuandū: fiat emplastrum ex pulue re eius ⁊ alijs speciebus aromaticis. puluis eius vulnera consolidat. Contra vomitū ex debilitate ⁊ furore colere: puluis eius conficiatur cum albumine oui ⁊ coq̄tur super tegulaz: ⁊ deť patiēti

Bisus. i. pinus magna: que sic dicitur.	
Bissum	.i. napellus.
Bitar	.i. virga pastoris.
Bithat	idem quod supra.

Bitich. i. herba saponaria: vel herba fulonum: vel herba borich.

Bitrias quid est. l. l. zeg.

Bitumen iudaicum dictum est ꝑm Dias. q̄ in iudea inuenit. s. in stagno quod dī mare mortuum. l. l. brafalendi.

Biziden	.i. satyrion.
Bicidien	idem quod supra.
Biris	.i. tora.
Bir	.i. napellus.
Blisaton	.i. corroboratiuum.
Bilisconе	.i. polegium.
Blitus	.i. sacbilie menie.
Bliton	idem quod supra.
Brisara	.i. mons quidam.
Bructonica	est radix peristereon.

Cap. ciiii.

Brictanica Dias. ca. bructanica: herba est habens folia similia lapatio agresti: sed paulo nigriora lanosa gustu stiptica: hastam vero

habet longam: ⁊ radicem paruam et tenuem folia eius exiccantur. Succus eius collectus in sole ponitur ⁊ siccatur: ⁊ est illi virtus stiptica.

Posse. Dias. succus eius siccatus in sole prodest vulneribꝰ vel caneris oris: ⁊ fautum cum vino: ⁊ his qui ptisim incurrunt. gdam dicunt qꝫ est lapatium acutum. Brio Dias. capi. brio. herba est duoꝝ cubitoꝝ longa: virgas multas: ⁊ teneras habēs in quibus folia nascuntur lepide simlia: mollia ⁊ alba: ⁊ in sūmo virgaꝝ pfert semen: florem album habēs **Posse. Dias.** Uirtus eius est q̄ cū succo ptisane cocta: ⁊ a cappadocijs comedit ꝓpt frigiditatē stōi: ⁊ semine eo ꝓ pipere vtunt: miscētes coctu ris ⁊ reliquis escis. Alij memorant hanc empetigines mederi. Briocteris: Dias. cap. briocteris herba est cuius radix aspera ⁊ stricta: ⁊ sibi cohe rens: gustu dulcis: facit hastas duoꝝ cubitoꝝ spinosas. Ma nascit in locis algosis: que cathaplasmatibus adhibita: omnibus vulneribus imposita: ⁊ quotidie mutata medetur.

Brbetmen. i. fifac quod est sup cirbum ⁊ sup mirach ⁊ lacertus ventris.

Brion	.i. vsnee.

Brion maritimū: vel brium. i. herba que nascit super saxa in mari: sm qꝫ dicit Dias. in cap. de licena: quam licenam vocat brion: et est facta sicut vsnee: vnde brion. i. vsnee maris: ⁊ non est alga: vt quidam dicunt: qm̄ Dias. facit cap. aliud semotim de alga a caplo de licena. Ma am ponit caplm de alosachne. i. de alga: sicut apparet si leges in Dias. litteram alosachne: sed ꝓ brion. l. l. aynach

Brum	idem quod supra.

Briona. i. vitꝫ nigra: que grece dicit ampeleos melena: ⁊ est idem quod sicida: vel cucurbitinus: vel cucurbita siluestris.

Brizia	.i. liquiritia.
Boaran	.i. crisis.
Boabereeh	.i. cristallus.
Boachis	.i. bedeguar.
Boatum	.i. idria siue lodria.
Boenzauguen	.i. lingua bouis.

Cap. cv.

Boecboengi Auic. li. ij. cap. boecboengi. Boecboengi ē gūmi horribilis saporis: apportatur de regione occidentis: ⁊ estimauerūt qdam qꝫ est sandaraca: sed non est firmum.

Posse. Auic. Confortat asmati: ⁊ vtūtur ea luctantes: extenuat splenem: ⁊ ꝓuocat mēstrua.

Boetesum est arbor: cuius gūmi ē dragantum.

Cap. cvi.

Boeise aromaticum Auic. lib. ij. cap. boeise. Boeise est cortex grossus habēs colorem purpureum: habens saporē gariofoli absq; dulcedie cinamomi: q̄uis sit dulcior q̄ gariofilus: ⁊ est debilior in operatiōibus suis q̄ gariofilus: est ca. ⁊ sic. in secundo.

Bobas. i. bulbus berbesū: ⁊ est balsale.

Bobos	.i. balsales.
Boblos	idem quod supra.

Boblos ematicꝰ. i. bulbus vomificꝰ: ⁊ ē narcisseꝰ

Bocaron. i. ps gutturis vel canna pulmonis.

Bocarion	idem quod supra.
Bociron	.i. canna pulmonis.
Bochiron	idē quod supra.
Bolena	i. quercus nouella.
Boletus	.i. species fungi.

Bolismus est magnꝰ appetitꝰ cātus ex manitiōe mēb: oꝝ cum repletione stōi: ꝓpt quā inanitiōez multū appetūt: ⁊ ꝓpt repletionē stōi parū accipiunt: imo minꝰ quā appetūt: ⁊ iō dicūt bolismꝰ. i. minus bolus: q: minus sumūt bolū q̄z appetunt

Bolices. i. bobletus fungꝰ: latine dī boletus.

Bolos ē spēs fungi: ⁊ est boletus.

Bolbos grecꝰ dicit volucꝫ: ⁊ ē bulbus spēs cepe

Bolum q̄dam vena terre ē: q̄ ꝑcipue in armenia repit: ⁊ iō dī bolū armenū: ꝓ qꝰ. l. l. cānamenuz

Bolus romanus	idem quod supra.

Bolus. i. morsellus cibi: vñ bolismꝰ. i. mio: bolꝰ

Boma	.i. bombix.
Bom	.i. bubo.
Bonades	.i. barba ionis.
Bonaideis	.i. semen apij.
Bontada	.i. q̄ntitas auellane.

Bondacaten. i. genꝰ ponderis q̄ztum auellana.

Bonion	.i. perdix auis.
Bonich	.i. botim.

Bonbis quid ē. l. l. gorgon: et bonbis similit vocat vermis q facit sericum.

Bonoch	.i. auellana.
Bondoch	idē quod supra.

Bondachatem ē genus ponderis.

Borada alforza vel alfella. i. limatura argenti.

Boras qd est. l. l. crisocolla.

Borac idē est quod baurac: ⁊ est spuma nitri.

Borabasis	.i. bonbis.
Borathum	.i. baurach armenū.
Boras	.i. capistrum auri.

Cap. cvii.

Borrago herba ē satis nota: cali. ⁊ humi. ē in medio ꝑmi gradus. hz. n. vtatē generādi bonos humores. **Posse.** Ualet ꝑm Dias. conualescentibus: ⁊ syncopantibus: cardiacis: melancolicis comesta cuz carnibus. Contra syncopim fiat syrupus ex succo eius ⁊ zuccaro. fiat silr ℥ cardiacā passionem: addito pulvere ossis de corde cervi: similit cōtra melancoliam.

Borra est quedā albedo cū aliq̄li pilositate: vt apparet in folijs calamenti: ⁊ iusquiami: ⁊ alijs.

Borcas	.i. ventus aglonis.
Boretra	.i. afronitrum.
Borea armini	.i. baurach armenū.
Boria	idem quod supra.

Cap. cviii.

Borich vel osatis gre. ara. agisdo latine saponaria: vel herba fulonū: ⁊ est saponaria de qua parū culos faciūt: quos herbaticos vocant: ⁊ siccant eos: ⁊ ꝓ sapone vtunt. Hieremias: si laueris te nitro: ⁊ multiplicaueris tibi herbaz borich: maculata es iniquitate tua. Plinius capi. de borich. Borich ē herba satis nota: que satis ꝙgruit ad abstergendū pānos: ⁊ iō ipsa multum follones vtuntur. **Posse** Plinius: ex folijs eiꝰ factum cathaplasma vulnera magna glutinat: ⁊ cruorem illorum sistit. ⁊ reprimit tumores: q: trita cū melle purgat vulnera sordida: ⁊ mundat maculas. Et mirta cū albumine oui subuenit igni sacro.

Boringi vel borangi est quoddam semen qd̄ venit de scen: ⁊ est amarū: ⁊ latine vocat tortella: ꝓ quo. l. l. bedereg.

Berongi	idem quod supra.
Borehos	.i. armoniacum
Bolascos	.i. anetum.
Bosas	.i. feniculus
Boses	idem quod supra.
Bosteiedarij	.i. virga pastoris.
Bostes	.i. feniculus.
Botafilla	.i. rubicunda.
Botani	.i. planta q̄ caremus.
Botracium	.i. apium risus.
Botracion	idem quod supra.
Botrachion	idem quod supra.

Capitulum cix.

Botim terebe tina. Bera. Gali. Posse. Salle.

Botim ara. grece terebintum: vel albotin. latine vero arbor grani viridis: ⁊ est arbor: vnde emanat li. aggre. cap. botim. Botim est duar̄ specierum. domestica: ⁊ siluestris: domestica. ſ. arbor terbentine: est botim ſm veritatem: vel terebintinū: ⁊ est capinus cuius lachrymus est terebentina: ⁊ ab eo oritur pir: ⁊ rasa: vt apparet i littera test: ⁊ fructus eius est granum viride. Et siluestris: ē lentiscus: arbor in montibus nascens. Et dixit mihi quidā arabs: lētisci arbor est sicut arbor gladiū magnarum: nisi quia est pulchrior ſūmitate. ſ. quia summitates eius sunt ad rubedinē declines: ⁊ sunt folia lenia: ⁊ fructum facit in racemis: sicut botrus magnitudinis granoꝝ granatorū siluestrium. ⁊ quādo maturat̄ fructus: ⁊ sunt rubei: ⁊ folia eius similiter rubescunt: ⁊ quādo fructus perfecte maturant̄ sūt vt plurimū nigri: sicut apparet in. l. mahalep. Sciendū q̄ ista arbor lentisci: est arbor que grece vocatur scinus: cuius gūmi est mastix: sicut apparet in. l. mescebe folia eius sunt sicut folia sorbi: ⁊ odor eius est odor stinci. nam stincus vocat̄ planta: quam nos regnicole vocamus lentiscum: incongrue tamen: ex cuius fructu extrahitur oleum de stinco: ſz scinus est vere lentiscus ⁊ est botum viij. sim. phar. cap. de lentisco. Echinus. i. lentisc⁹ fructer hic ex aquosa substātia remisse calida virtute: ⁊ terrestri: fri. nō mlta composita: ꝓpterea etiam stipticat moderate: siccat ergo in. ij. gradu iam completo: vel tertio incipiente. Jn ea vō que ſm calidi. ⁊ fri. differentia medius aliqualiter ē cōmoderatus: similem aūt in oībus habz eius stipticitatem in radicibus: ⁊ ramis: in extremis: in pallulationibus: in frondibus: adhuc autē in fructu: ⁊ cortice. Et succus i folijs eius viridibus expressus similis erit gradus: stipticans moderate vnde bibitur per se ⁊ cum alijs pharmacis quascunq; dissinterias sanans. Et subdit eschymelias. i. stinci montani. alia quidem erichynus. alia vero oligoschynus nominatur maior ⁊ quidem ⁊ durior: est erichynos. granior vero: ⁊ laxior oligoschynos. fructus aūt oligoschoni somniferus est. orichynos vero due sunt species. vna quidē nō fructuosa: cuius nullus vsus ē ad curas. Alia vō fructicosa ⁊ somnifera: ⁊ eius fructus: sed minus quā oligoschynos. complexio eorum est composita ex terrestri substantia remisse fri. ⁊ aquosa remis. Dias. capi. terebinthi. ſ. domestici se calide. folia: semen: ⁊ corium: stipticā sunt simili diligentia colliguntur sicut scinus. semen eius cacostomaticum est. Est. n. ca. ⁊ diureticum Lentiscus quādo bibitur ꝓ se vel cum alijs pharmacis quascunq; dissinterias ⁊ ventrales dispositiones curat: ac etiam ad sanguinis spuitiones: ⁊ emorroſagias que ex matrice ⁊ procidentias ani: ⁊ matricis idoneus: ⁊ ꝓpē ipo chistidos: sed ⁊ schymelias id est stincus montanus cum suis speciebus: si fuerint torrefacti cum vino: ⁊ bibantur fluxum q ſm ventrem desiccant: ⁊ fluxum rubeū detinent ex qbus manifestum est: qm̄ complexio eorum ē composita ex substantia terrestri remisse fri. ⁊ substantia aquosa remisse ca. ad siccandum revolent: ⁊ ad caput vapores mittunt: remisse fri. quib⁹ ad somnolentos operant. Diascorides domesticum ventrem stimulat vino mixto: morsibus occurrit: eius resina eligenda est alba: ⁊ limpida: vitreum habens colorē: ⁊ odorem terebinthi retinens: vtilior est oībus resinis. secunda post istam resinam vtilis est resina scini: apparet in. l. bating. licet aliter dicatur in. l. miscebe: tussi: ⁊ ptisicis medicatur: mixte electuarij melle addito toracis vitia compescit: ventrem mollit: erugine campane: ⁊ ere vsto: ⁊ calcāto: vel nitro adiūcto lepras corporis purgat: pus aurium melle ⁊ oleo mirto detergit: ꝓpriginem nature non admittit: profundas plagas ⁊ vulnera replet: ⁊ purgat: malaxantibus medicaminib⁹ necessarie miscetur: dolorem lateris phibet: resina molli. i. pictuita: ⁊ colofonia que ex loco nomē accepit: hec vt electuariū data tussim medetur. omnes resine non sunt vnius coloris: nam aut albe sunt: aut mellinum hñt colorē. fit enim resina liquida ꝺ expresso: durior⁊ vero resine sunt strobilina: pesculina: pictuina: ⁊ elatina. Eligenda est que fuerit odorata vel limpida: ⁊ non liquida valde: sed vt cera sit: ⁊ non valde frāgibilis. Melior est omnibus pictuina: ⁊ elatina: q: odorate sunt: ⁊ thuris habent odorem: pescina vero ⁊ stroboli na: ⁊ expressina: nimiam habent i se virtutē. nam scinina est similis terbentine: lentisci semen ⁊ folia: ⁊ corium: ⁊ ramuli vnā habent virtutem cuz radice. ſ. stipticam de cui⁹ corio succ⁹ fit: de folijs ⁊ de cortice sic folia cime: ⁊ radices: ⁊ cortex in aq̄ vehementer decoquant̄ ad spissitudinē mellis: ē enim aq̄ ipsa stiptica res: datur enim cum pusca frigida emoptoicis dissintericis: ⁊ solutioni ventris: ⁊ est illis singulare ꝑsidiuz: fluxum matricis stringit: cās stericas curat: ⁊ ꝓpendentia ani. Elixatura foliorum ei⁹ diuretica ē: de q̄ si fractura frequenter fomentetur celeri⁹ solidat̄: succus foliorum ei⁹ dentes cōfirmat si sepius in ore teneat̄ q virtutis ē stiptice: ⁊ silib⁹ cautis ꝑdest: ligno eius viridi dentes fricati candidant: fit quoq; oleum de semine ei⁹ silibus cās necessariū: ⁊ capillis cadentib⁹ inunctū ꝑdest: eo q̄ calidam ⁊ stipticam hēant vim: hanc resinā masticē vocant: emoptoicis vetustis cū aqua frigida seu pusca ꝑstolat̄: tussim sedat: cū mulsa calido: stō vtilissima ē: ⁊ fluxu ationib⁹ fetosis ꝑdest masticata: dentifrigijs vtiliter adhibet̄: candidū vultum facit fetidum odorem oris longius arcet: gingiuas ꝓfirmat: pilos qui oculis nascuntur contrarios acu vel stilo calefacto optime colligit.

Cap. cx.

Botris. Dias. Botrys. Est herba fructicosa tota spansa super terram colorem mellinum habens per interualla furcata: virge eius in omnibus ramis semine plene: folia hz similia intybo agresti cuz maximo odore: ⁊ bono: nō inuenit̄ in ptibus nostris: multi ꝓ suauitate odoris rebus alijs eam adiungunt. nasciť in locis cultis: ⁊ pascuosis. Lapadotij vero eam ambrosiam dicunt: alij artbemisiam.

Posse. Bera. Cū vino bibita ortho pnoicis ꝓdest: sucꝰ eiꝰ bibitus in balneo ictericis colorē reddit. Sz notandum ꝙ plures herbe nō inueniunt in ptibus nr̄is: ⁊ ideo nr̄o ydeomate non pñt nominari.

Botrin	idem quod supra
Botricio	.i. apium raninum.
Botrichis	idem quod supra

Botrion ē prima species vlcerū oculi: ⁊ est vlcus in cornea cauū strictum ⁊ mundū. Ea vocat lama latius supior minus ꝓfunduz. tertia spēs vocat argemon in circulo oculi vlcus occupans de pupilla: ⁊ coniunctiua. q̄rta dicitur epicamia: ⁊ ē vlcus sordidum: ⁊ rabidum.

Botria	.i. centaurea maior
Bothormarien	qd ē. l. l. bothormarien.

Bothor. i. eminētie i cute nō naturales: ⁊ sūt pustule albe parue alterius coloris: vel sunt pustule parue que sunt in pueris: propter quas iussit Gali. infantem sale trito saliri: ⁊ fassiari: ⁊ resoluunt in aq̄ citrina: ⁊ variole sunt huius generis: sicut apparet in. l. kibet.

Bothor	bather. i. eminentia carnis: vel pustula.
Botrus	.i. forme vue composita ex racemis.

Bouis cornu. i. fenugrecum: ⁊ dicitur bouis cornu ad similitudinem baccaꝝ eius ad cornua bouz

Bouis costa	.i. dupleuron: ⁊ est bulbub.
Bissarin	.i. ruta silueſtris
Bissarum	idem quod supra
Brotus arthemidis	.i. botris.
Bromis	.i. auena.
Bromus	idem quod supra.
Broncos	.i. brancos.

Bocata ē quoddam cataplasma: qđ recipit absinthium: rutā: arthemisiam: ana equaliter pistanť subtiliter: ⁊ miscentur cū melle: oleo: ⁊ cimino: ⁊ buliant aliqualiter: ⁊ tepiduz cataplasmať super membrum: ⁊ mirabiliter ab eo remouet dolorē.

Bromum	.i. spuma maris: qñ dicitur esse plena bramo. Alexander capi. de dissenteria: qñ inquit cū ea febris adest: vlcera imbromidanť: ⁊ sordidātur: ⁊ ſm Dias. est species altionij que est spuma maris.
Brococelon	.i. tumor crescens inter ceruicē ⁊ traceam arteriam.
Buatim	.i. panicum.
Buetim	idem quod supra.

Buinclia est quedam species fraxinj.

Buum	.i. ipericon.
Bubanum	.i. olibanum
Bubas	.i. napo
Bubezs	.i. adarcis.

Bublestis. i. asal rarū qđ est in Italia simillimū scarabeo longipedum: denoratū tacto felle: ita inflāmat: vt rumpat. ¶Plinius.

Bubue	.i. fenugrecum
Bubiquinon	.i. mandragora
Buboquinon	idem quod supra

Bubonocelent vocant greci qñ tybie varicibus implicantur.

Bubomon	.i. acthimus.
Bubon	.i. inguen.
Bubo	.i. apa inguinis.
Bubonium	.i. inguinale.
Bubo anis	.i. lobufo.

Bubona. i. carbunculus durus vel diuturnus.

Bubonocilli	dicunť bēntes rupturam inguims
Buboquinum	.i. mandragora.

Bublote. i. marubium nigrū hue silueſtre: ⁊ marubiastrum.

Bubul	.i. cepe silueſtre.
Bubugi	.i. radix capparis
Buburismus	.i. rugitus intestinorz
Bucada	.i. parue eminentie sicut pustule.
Buceron	.i. fenugrecum
Bucie	.i. vitis albe
Buchida	.i. buchada.

Buctida planta ē qua caremus: satis stiptica: ⁊ vulnerum solidatiua: cortex eius laxat ventrem.

Buthichim	.i. panicum.

Bucolide. i. herba similis camomille: ⁊ est cotula fetida.

Bucholide	idem quod supra.
Buchonlies	idem quod supra.
Bucum	.i. manthethabon
Buchum	idem quod supra.
Buchursudel	.i. fumigatio nigra.
Buchuch	.i. cime vel lecti.
Budaregi	.i. ozimum.
Budacogi	idem quod supra
Budericis	.i. erisimon.

Budheregi ē similis eruce quā Diasco. erisimon vocat: ⁊ est bedcrog.

Buberegi	est similis zedoarie qua caremus.
Bugamis	.i. amomum
Bugamum	.i. assara.
Bugenis	.i. peucedanum.
Bugee	.i. herba de bugea.

Bugetigi vel begerigis hz cepas puas similes cepis croci: folia similia foljs porrorū: flores similes floribus viole ⁊c. ⁊ dicitur ꝙ est species hermodactili.

Bugi	.i. alcubigi.
Bugienisium	.i. cerefolium.
Bugossos	.i. bugloſſa.
Bugloſſos	idem quod supra.
Bugloſſa	.i. lingua bouis
Bugloſſon	.i. piscis dictus solea

Buguridis sunt ea que fiunt campestribus armis

Bulatriron	.i. polium
Buiat	.i. quercus

Bule. i. cucumeres idi: ⁊ sūt similes fructus capparis: ⁊ sunt amari: ca. sunt ⁊ sic. in secundo gradu: ⁊ vocantur belfel: ⁊ fel

Bulbe	.i. fenugrecum
Bulceis	.i. adarcis
Bulge	.i. citonia
Bulmos	.i. bolismus: vel fames vacina
Bugiliſſe	.i. lactuca asina
Bulgij a frac	.i. lappago
Bulogos	.i. lippium
Bullos	.i. bullos.
Bulusar	.i. nenufar.

Bulbus est ois radix tunicata.

Bulbus ematicus. i. radix narcisci: sic vocat eam Diasco. capitulo de narciſco: ⁊ vocatur ab eodez bulbus ematicus: similiter quedam que noiatur hermocales.

Bulbus studium	.i. flos lupuli.
Bulbus fisticus	.i. scilla vel squilla.
Bulbus ruffus	idem quod supra
Bulbus vomitorius	.i. narcisscus.
Bulbus vomicus	idem quod supra

Bulbus merepsicus quem Dias. nauseatilem vocat: folia eius sunt similia bulbi nostri in quo fructice est bulbus niger.

Bulbus benetario	.i. alumen scissum
Bulbub	.i. cepe silueſtre: vel cepe canis.
Bulbul	idem quod supra.
Bulb	.i. milium solis.
Bulcus	.i. flos.
Bulzuzemet	.i. vrina catuli.
Bumas	.i. rapa agrestis.

Bumdata .i. auellana.
Bumeliam .i. furunculum
Bnmelianos .i. tapsia.
Bumodes. i. pix marina: ⁊ est pix nauallis
Bumonides .i. policaria
Bunadata .i. auellana.
Bundata idem qđ supra.
Bunigi .i. borongi.
Bumas .i. napus.
Bumodes .i. marinus piscis.
Bunos .i. flos.
Buntos idem qđ supra.
Bunum .i. polium
Bunicū mirti. i. illud qđ ē super virgultum mirti habens formam plante manus.
Bunduc .i. auellana.
Bune .i. affodillus.
Bubestin dicit ℣linius q⁹ est planta que q̄zuis a greco in cibis laudet bonum: tñ est venenū: ⁊ ē herba coriandri.
Buprestim idem quod supra
Bupustim .i. bubestim
Buprisdes idem quod supra
Bupuron .i. puplitron.
Bupluron ℣linius capi. de herbis sponte nascentibus: bupluron in numero herbarum sponte nascentium: hanc greci habent cubitali caule foliis multis longisq3 capite aneti laudatum in cibis ab ℍypocrate in medicina a glaucone ⁊ in cōdro ⁊ cetera sonat in greco bouis costa: vel costa bouis.
Burachet .i. anar
Burame .i. alkesire: ⁊ ē vitis alba.
Burmati .i. vas terreū initreatū.
Burida est semen nigrum simile piperi quo caremus.

ℒap. cxi.

Brchidi uel burchdi arabice grece papirus. latine vero cartafilago: vel papirus.

Serap. libro aggregationum capitu. burchdi. Burchdi. i. papirus: vñ fiunt carte: et alio noie vocatur carta: vñ carta sic scribitur a ℣laulo q⁹ est quedam planta iuncosa palustri quam arabes burchdi vocant: ⁊ ē papirus ex quo fiunt carte ad scribendum: ⁊ subdit. Est ⁊ alius papirus qui dicitur burabi: ⁊ est herba nascens i locis humidis habēs folia longa vt gladiolus: sed non sunt acuta. Et est alius papirus quem latini vocant papirum: vel cartafilago quo vtuntur sacerdotes ꝓ viuificando lumina i ecclesijs. ℣linius in capi. de papiro. ℣Papirus .i. herba de qua fiunt carte velut iūcus lat⁹ quo faciunt arabes cartas: ⁊ sexteriola parua: vbi species inuoluuntur: que sexteriola dicuntur kirtas ⁊ longum inde sermonem facit in alani.

Posse. Sera. aucto. Diaſ. Burchdi .i. papirus: vnde fiunt carte: vel est planta aquatica: de qua fiunt carte: ⁊ est notum: q: ex eo fiunt carte: ⁊ vocatur fistula q: vtuntur ea medici quādo volunt dilatare orificia fistularum: ⁊ quādo volunt eo vti infundūt eum primo in aqua: ⁊ postea ligant super eum lignum: ⁊ dimittunt donec desiccanť: ⁊ postea dissoluunt: ⁊ ponunt in fistulis: quoniam quādo manet intus impletur humiditate: ⁊ tunc humefit: ⁊ dilatatur: ⁊ radix eius nutrit nutrimento pauco ⁊ desiccant eam babilonici: ⁊ proiciunt substantiam eius: ⁊ vtuntur ea in partibus illis.

Diascorides ſm translationem nostram capitulo papirus ℣Papirus vnde carta alexandria fit vtilis est. ℣Nam cineres ei⁹ vulnera sordida oris: ⁊ totius corporis limpidat: hec carta cōbusta facere nouit

Galie. viij. sim. phar. cap. papirus. ℣Papirus hec herba non administrať in medicina sola: sed postq3 infunditur ⁊ comburitur: ⁊ hec infunditur in aceto: ⁊ vino: vel cuz vino solo incarnat vulnera recentia: ⁊ maxime i circuitu apposita: sed hec quidem materia est velut quedam susceptiua sanatiuorum pharmacorum.

Auicen. lib. ij. capitulo papirus. ℣Papirus confert fluxui sanguinis: ⁊ prohibet eum ipsius cinis: ⁊ puluerizatur sup vulnera recentia: ⁊ consolidat ea: quādoq3 vero infunďť in aceto ⁊ exiccatur: ⁊ intromittitur fistulis: omnibus vulneribus ambulatiuis: ⁊ vlceribus: eius cinis confert corrosioni oris: ⁊ retinet sputuz sanguinis. Sumatur ⁊ inuoluatur lino: ⁊ dimittitur donec exiccetur: deinde super emoroidas ponať ⁊ tunc confert eis.
Burma ē vas terreum initreatum.
Burot id est glans: ⁊ ſm grecos castanea est ſpecies eius.
Burdo .i. milus.
Burungi .i. borongi.
Buruch .i. affodilus.
Buruma. i. medicina inda sic vocata.
Busamis .i. peucedanum.
Busadum .i. corallus.

ℒap. cxii.

Bbsach .i. sputum. Sera. auct. Gali. lib. simp. phar. cap. busach. Busach. i. sputum hēns stomachum repletum cibo est valde debilis virtutis: sputum vero famelici est forte: ⁊ est resolutiuum absterſiuum.

Posse. Sera. Curat vmbilicum infantis quando linitur cū eo oī die: ⁊ qñ masticatur frumentū: ⁊ ponť supra apāta corpoꝛ rusticoꝛ maturat: ⁊ resolut ea ⁊ abstergit maculas corporis ⁊ facici: ⁊ lētigines ⁊ empetigines: ⁊ pannū: ⁊ sanguinem mortuum sub cute. Et sputū qdem bois est ℨrum oīb⁹ aīalibus hēntibus venenum occidens ipum hoiem ⁊ occidit ipm scorpionem.
Bustalmon agnon. i. arthemisia.
Bussarsaris sunt spēs cantaridarum.
Busirum sunt dactili imaturi.
Busur .i. busuri.
Busius .i. cepa siluestris
Bussi .i. raffanus.
Busuri. i. flogmos: qđ latini tapsum barbassum vocant: de quo dicit Auic. q⁹ flos ei⁹ est bñ apparens: ⁊ in alio dicit aureus. l. l. flogmos.
Busceuasen qd est. l. l. azaster.
Bussus. i. arbor: bussi: ⁊ ē faciens folia sicut vissagio: ⁊ lignū ei⁹ est citrini coloris.
Bustuascen .i. buscuascen.

ℒap. cxiii.

Btalmos herba ē cuius flos dr̄ oculo⁹ bouis: vl vace: ⁊ hz flores nigros ſm antiquam translaca. Diaſ. tionem. rupta ē: qñ Sera. ex verbis Diaſ. ſm aliā trāslatōez Diaſ. dicit q⁹ hz flores citrinos silēs flor ub⁹ camomille: ⁊ hoc vex ē. ℣Haz dicit translatio quā allegat Sera. Butalmos hastam eiecit mollē: folia maratri silia: florē mellinū habens: sicut antimus ⁊ maiorem oculo bouis simileu: vnde ⁊ nomen accepit: nascitur in ciuitatibus ⁊c. sed ſm translationem nostram Diasco.

Butalmos hz duas ſpecies: vna eſt que hz folia ſimilia maratro: ⁊ flores ſilꝫ floribus camomille ⁊ iſta vocaꝫ cotula fetida: ⁊ latine dicitur pucida: ⁊ Diaſ. vocat eam partemon. l. l. partemon. Alia eſt que hz folia ſimilia coriãdro: ⁊ flores citrinos: naſcens iurta muros ciuitatis: ⁊ vocatur cotula non fetida: ⁊ latine dicitur oculus bouis: ⁊ grece ſimiliter ita ſonat butalmos: ſed arabice vocatur bibar. i. oculus vacce: ⁊ ideo dicit ad lr̃am butalmos eſt herba mollis antimo ſimilis: lenes emittẽs tyrſos: ⁊ folia tenuiter ſciſſa: ⁊ mollia ſimilia maratro: flores citrinos ſilꝫ floribus camomille: ⁊ iſta ſm veritatem ē cotula fetida: que alio nomine vocatur pucida: ⁊ ſubdit eſt alia butalmos caulis mollis folia coriãdo ſimilia: flores citrinoſ habens: naſcẽs iuxt̃ muros ciuitatis: ⁊ iſta vocaꝫ oculꝰ bouis: vel cotula nõ fetida: ⁊ de iſta herba ē hec veritas clare intuentibus quã latius ĩuenies ſi. l. l. bichar.

Butalmon	idem quod ſupra
Butalmeo	.i. aiſdo maius.
Butalmuagiron	.i. arthemiſia.
Butartum	.i. bauracb.
Butirum qd eſt. l. l. lelen.	
Butiracum	.i. oua churchi.
Butor	.i. vapor: vel fumigiuz
Butho:	idem quod ſupra.

Cap. cxiiii.

BButho:marien uel al charincha: vel artanita ara. gre. lento podion: vl ciclamus. latine vero panis porcinus. Ubi ſciendum q̃ Auic. li. ij. capi. de artanita dicit q̃ alcharincha: vl artanita ē ciclamẽ lib. aggre. cap. butho:marie dicit. Butho:marie. i. ciclamen. Almaſor cap. de apo plexia in criſteri: nãq; quod facit: ponit artanitam ⁊ butho:marie. credo q̃ ſit error ſcribendo: qm̃ butho:marien ſm Sera. eſt cilamen: ⁊ artanita ſm Auic. eſt ciclamen. Unde Sera. li. aggre. ca. auc. Diaſ. butho:marien. i. ciclamen: ⁊ hz folia ſilia plante: que dr̃ ſciſſus. i. edera niſi q̃ ſunt maculata maculis albedini trahẽtibꝰ ⁊ hz virgaz ad nigredinẽ tendentẽ ſine folijs: cuius longitudo eſt q̃tuor digitorum: ⁊ amplꝰ ſupra quã eſt flos ſilis roſe rubeus: aut purpureꝰ: ⁊ hz radicem nigrã: groſſam: rotundã: latam: ⁊ pſſaz ſilem rape. Naſcitur in locis vmbroſis: maxime ad vmbram arborꝫ. Et inciditur hec radix: ⁊ ſiccatur ſicut ca. de ciclamine: ſm trãſlatio ſquilla. Diaſ. nẽ nr̃az: ciclamẽ folia hz ſilia ciſſos: ⁊ vario colore picta: iter q̃ ſunt ⁊ alba folia tyrſus ei ē nudus ſine folijs vnꝰ palme: hẽns in ſũmo flores roleos: vel purpureos: cuiꝰ radix ē nigra: intus vo alba: ⁊ groſſa: ⁊ lata ſicut rapa.

Bali. vij. ſim. phar. ca. de ciclamine. Ciclamus variꝰ virtute ē. Etenum abſtergit: ⁊ incidit: ⁊ attrahit: ⁊ diaforat. Palam enim ē ex actibus q̃ ſm ptem. Et ſubdit: alius vo ciclamus quẽ quidem ciſſanchomũ noiant eo q̃ odore ⁊ flore aſſimulaꝫ: radicem iutilem hñs: fructuz vo hz opatiuum ſufficiẽter. Plinius ca. de ciclamine. Ciclamen in folijs ē ſilꝫ ſciſſos in figura: ⁊ ſunt colore varia: radix nigra ⁊ rotunda i medio ꝺpreſſa ē ei tyrſus nudus cũ flore purpureo. Et aliud genꝰ ciclaminis: qꝺ appellant ciclatemon: folia hz ſciſſo ſilia: ſed minora: haſtaz groſſam: ⁊ nodoſam: q̃ haſta ſi arborẽ p̃rimam hũerit adheret illi: florez hz albũ: ⁊ adorat̃ ſemen lubutruo ſum: ⁊ ſilꝫ vuis: ⁊ velut ſciſſos: guſtũ hñs mucilaginoſum: ⁊ viſcidũ: ſed inutile: locis aſperis ⁊ aridis naſcitur. Ciclamen ca. ē ⁊ ſic. in. iij. gra. q ⁊ caſſamus: panis porcinꝰ: ⁊ malum terre appellatur. Radix ē eius tuberoſa: q̃ quanto maiores tanto meliores: ſic q̃ ipſa radix recens: ⁊ exiccata magnã hz efficatiã: ſed recens maiorez hz: dz autem circa finẽ autũni colligi: ⁊ in q̃tuor ptes ſcindi: ⁊ cum filo ſuſpendi: ⁊ parũ ad ſolem ponaꝫ: ⁊ in vmbroſo loco exiccetur. habet aũt virtutẽ diſſolutiuam: ⁊ conſumptiuam.

Poſſe. Ad emorroidas inflatos: ⁊ non fluẽtes: ſed exteriꝰ apparentes: ſupaſpgatur pulvis eius vel illiniaꝫ ex ſucco eiꝰ: ſi interius latitant: injiciatur in modica q̃ntitate p̃ criſtere. Ad menſtrua p̃uocanda: ⁊ matricẽ mundificandã triferam magnã reſolue in oleo muſcelli no: vel cõi: ⁊ buliat ad ignẽ in ciclamine: ⁊ de hac in hoc intincta fiat ſuppoſitoriũ. Contra tenaſmonẽ ex flegmate vitreo: ſuccus radicis eiꝰ cũ oleo cõi in ipo pomo buliat: ⁊ bombix intincta ſuperponatur. Contra vitiũ ſplenis: malũ terre in multa q̃ntitate mundatũ: ⁊ ꝓtritũ: p̃ ſex dies i vino ⁊ oleo moretur: vt ibi marceſcant: cuius collature addatur cera: ⁊ paꝫ aceti: ⁊ decoquaꝫ ad ſpiſſitudinem p̃cedentiꝰ aliꝰ mollificatiuis: hoc efficax ē ſi poſtea iungaꝫ: vel ex ſucco eiꝰ: vel ex pulvere ſi deeſt ſuccus: cõfice cũ oleo ⁊ cera in modũ vngenti: ⁊ munge egrum ſepe. Contra aꝑata ex cã frigida: que nõ p̃ũt rumpi p̃ re ſpiſſitudine cutz pomum ipm conteraꝫ: ⁊ in oleo buliat: ⁊ calidum ſupponatur: aut p exteriora purgabiẽ. Contra fiſtulam tenta de radice eius facta: ſi imponaꝫ os amplificat: ⁊ os aliq̃ ſi interius fuerit attrahit: vt melius cũ tenaculis attrahi poterit. Pulvis eiꝰ carnem ſupfluam corrodit. Contra pollipum pulvis eiꝰ ſupaſpergatur ſup ſtuellum q̃ in naribus po **Sera.** Uirtus huiꝰ plante ē que abſtergit aperit ⁊ reſolvit: vñ ſi bibiẽ de ſucco eius pluribꝰ diebus cum. ʒ. iij. vini curat ſplenẽ durum: ⁊ p̃uocat vrinaz: ⁊ mollit ventrem: ⁊ expellit ſecũdinã: ⁊ ꝓfert aſſmaticis.

Diaſ. Radix eiꝰ cum aqua bibita flegma: ⁊ tũorẽ ſ p̃ vẽtrẽ depõit: mẽſtruis ipat ſuppoſita ⁊ bibita. Et dr̃ ſi ſuper radices eius aliqua mulier p̃gnans tranſierit: aborſuz facit: dum pturiẽtibus ſub femore poſita citius parere facit ⁊ ẽt cuz vino bibita venenis ꝟria eſt: q̃marime bibẽtibꝰ lepori em marinũ: cataplaſmatibꝰ adhibita morſus veneãtos ſaluberrime curat: vino mixta: aut bibita cum paſſo: aut cum mulſa aquata in modum. ʒ. iij. ictericos purgat: ⁊ ſplenet̃icos: ⁊ ſi in loco calido cooperti fuerint vt ſudare poſſint bonum eſt: quo ſudore inuenies colerã ruffam deponere: ſuccus eius melli mixtus ⁊ naribus immiſſus caput purgat: tonſa ⁊ ano ſuppoſita: humores deponit: trita ⁊ vmbilico impoſita: ⁊ ſuper pectinem: ventrem mollit: aborſum facit: ſuccus: ſuffuſiones: ⁊ caligines oculorum inunctꝰ detergit: maxime ſi melli fuerit additus: medicaminibꝰ recte addit̃ ad aborſum p̃paratis: pulvis eius ſparſus anum p̃opendentem revocat. Ad facere poteſt ſuccus eius: qui tonſus: ⁊ exp̃eſſus neceſſarie ſeruatur: quo linores inuncti curantur: puſtullas curat vulneribus cum aceto medicatur: ſola radix cuz melle hoc facere poteſt: cataplaſmatibus adhibita: tumentem ſplenem attenuat: ⁊ ſucci eius. ʒ. duas accepte cum modico vino hec potiſſime facit: ipa etiam radix cum melle cataplaſmata alopitias emendat: maculas ſordidas limpidat: podagricis ſubuenit: ⁊ parmonibus: ⁊ veretro: ⁊ effelidis: ⁊ vulneribus ſordidis neceſſarie adhibetur: vulnera capitis ſanat: ſed oporteat eius decoctõem fomento pus adhibere: ⁊ ſic oleũ in quo p̃decocta ſit illinire: circũcidit enim interius: donec concaueꝫ: ⁊ ſic oleo impleta

cineri imponit calido donec oleū sfertere tētet. mittit aliquando etiam cepe parū: ⁊ ita illiniat. Eliratura eius fomēto adhibita pmonibus salutare ē: maxime si fuerit cum oleo cocta ⁊ puncta. Radix ipsa collecta ⁊ siccata necessarie seruatur.

Hal. Succus ciclamis emoroidas aperit: ⁊ puocat violēter ad egestionem in licinio appositus: ita āt ⁊ cū his que isclirata: ⁊ scrofulas: ⁊ oēs alias duricies enapozāt: ⁊ suffusis cōuenit cum melle vnctus: ⁊ vltra hoc etiam nares purgat: fortis aūt est ei virtus: vt emplastro vnctus: ventrem subducat ⁊ embrionem interficiat etenim ⁊ aliter ē corruptiuum embrionum forte i pessario appositus: tota vero radix succo qdem est debilior: fortis aūt est: ⁊ ipsa enī menstrua mouet bibita: ⁊ apposita: ⁊ ictericos iuuat: non solum expurgans hoc viscus: sed eam q̄ in toto corpore ē caleram extrahens p sudorem: vnde potatione cooperiri oportet eū: vsq; ad sudoris generationem. oz autem vt puto esse bibendum aquā eius vsq; ad tres. z. vl' cū vino dulci: vel cū mellicrato: abstergit autem cutim: ⁊ in alopticijs: ⁊ ephelidibus: ⁊ omēs exflorationes curat. Iuuat aūt ⁊ induratos splenes: emplastmata recēs ⁊ sicca: dant autem qdam hanc radicem ficcam asmaticis. Et subdit ē alia spēs ciclaminis cuius radix est inutilis. fructus vero est operatiuus sufficienter: quo circa ⁊ cuz vini albi ciatis duob⁹ bibitus pluribus diebus sanat splen: mouens ⁊ vrinas: ⁊ ventrem subducēs: extrahit aūt ⁊ secūdinas: ⁊ asmaticos iuuat: q̄litas vo ei⁹ cū gustatur acris: ⁊ subuisco

Auic. li. ij. capi. de artanita. Artasa est. nita illud quod de ea administratur est radix eius: que est incisiua: resolutiua: ⁊ ē bona doloribus iuncturaz: ⁊ vtriusq; anche: ⁊ facit sternutationē: ⁊ vehementer aperit opilationem ⁊ constrictōez narium ⁊ colatorij: ⁊ ꝑfert singultu ⁊ eijcit semē. Et eius decoctio valet pūcturis venenosis. Et similiter syrup⁹ eius: loco eius ponitur i iuuamēto quod efficit in venis: pōdus eq̄le de aristologia lōga: ⁊ semine citri: ⁊ mē-

Jo. mes. capi. de artanita. Artanita strō. ē panis alcurnit vel panis porcinus: ⁊ ab alijs panis fauni dicitur: ⁊ iuenit ex eo parū: ⁊ magnū. Magni autem radix est i modum rape rotūde: cuius pars exterior ē terrea nigra: interior aūt alba. Et elevantur radices super frōdes: ⁊ flores ꝑm semitam violaz subalbidaz sine eleuatiōe stipitis supra radicē. parū aūt hz radices subterraneas plurimas in modū auellane: ⁊ cicez. ca. ⁊ sic. complexionis ē in principio tercij gra. Et est icisiuū: subtiliatiuū: calefactiuū: resolutiuū: absersiuū: mūdificatiuū: ⁊ aperituum opilationum: ⁊ ē ex rebus sudorem eruberare facientibus: ⁊ ex maxime mundificantib⁹ cutim: ⁊ resolutiuis seditatem eius: de rectificatione recipit hoc: quod dicitur i capi. de luf: ⁊ in capi. de alfeselera. E dixit Sera. Accipe succi ei⁹ z. iij. ⁊ dissolue cum zucaro: ⁊ coque vsq; ad tertiam partem: ⁊ ꝑpinetur in mane. Est. n. medicina certa ad ictericiam. Et dixit greens. Succus eius cū mellicrato: aut secaniabin: ⁊ ꝑpie de quolibet partes equales cocte: ⁊ sumpte ꝑm superiorem decoctionem sunt medicina experta ad ictericiam citrinam ponit quoq; Mesue in eodem capi. duas descriptiōes vngēti de arthanita q̄s ibi re-

Posse. Idē solutiōe educit flegma quire. mucillaginosum sumptū: ⁊ suppositum: ⁊ etiam linitus sup femur ylia: ⁊ partes adiacentes eis: apit opilatiōes viscez: ⁊ splenis: ⁊ ꝑpie sumptum cū orimelle: ⁊ silr emplastratū. Et confert colice flegmatice: ⁊ ei q fit ex retentione fecis. Et est ex reb⁹ mundificantibus caput ⁊ oculos: ⁊ ꝑpie purgat caputpurgio ex eo facto: ⁊ abscindit emigranea fri. ⁊ sodam: ⁊ confert tremori: ⁊ paralisi: ⁊ ad egritudines corporis flegmaticas: ⁊ ꝑpe si fiat caputpurgiū ex eo post assumptionem vere: aut theodoricon: aut pillularum fetidarum: aut similiū. Et confert caputpurgium ex eo factuz debilitati visus: ⁊ aque que descendit ad oculum: ⁊ est res experta ad ictericiam conuertens ad vaporem fumum: ⁊ sudorem materiam eius: ⁊ ꝑpie succus eius cum secaniabin: aut mellicrato. Et oportet vt sumēs ipum cooperiatur multum: ⁊ sudet sudori vehementi citrino Et ꝑm modum administratiōis ipius confert duriciei splenis: ⁊ maiorum apostbematū: ⁊ scrofulis: ⁊ puocat bibitum: ⁊ suppositum menstrua. Et ex maxime aperientibus orificia emoroidarū existit. Et dī q̄ si suspendatur i collo mulieris radix eius: ipsa non concipit. Et linitur ex eo anus ⁊ confert egressui eius. Dosis eius est ab aureis iij. vsq; ad. iiij. ⁊ proprie succi eius.

Butruas .i. bitumen iudaicum.
Buthur. i. lapis viridis ꝯ venenum.
Burarion .i. satirion.
Burade idem quod supra.
Burida .i. almea
Buride .i. satirion.
Buzabaram .i. zedoaria.
Buznaram idem quod supra
Buzemma est ꝑpie herba: que vocat ꝑprio nomine guzema.
Buzeidem dicebat iudeus: q̄ est bistorta extimatione potius q̄z q̄ sciret. In glosis vero almansoris li. iij. sup satirio: scribitur q̄ ē species satirionis cuius radix est velut digitus: q̄ vocatur i lingua nostra palma xpi. Mā sine dubio palma xpi est species satirionis: sicut apparet in. l. kasi: sed prima expositio melior.

Cap. cxv.

Buzeiden arabice sunt radices albe.

Sera. li. aggre. capitu. buzeiden. est filē beem albo: ⁊ est medicina indie q̄ nos vtimur. Et qdam vero detulerunt ipsam ad nos: ⁊ vidimus eā sepe: ⁊ melius ē ex eo quod ad album: habens lignum grossum: ⁊ multas virgas. Illud vo quod est subtile lignuz habens superficiem lenem: pue albedinis ē non bonum: ⁊ nullius iuuamenti.

Posse. Sera. aucto. Habit. Habit dixit q̄ eius iuuamentum ē sicut iuuamentum hermodactiloruz: ad remouendum dolorem iuncturaz ⁊ podagre: laxat aquam citrinam.

Buzimen. i. testiculus vulpis: ⁊ est satirion
Buziden idem quod supra.
Buzuaria .i. abrotanum.
Buzuariam .i. zedoaria.
Brunceus podagra lini: ⁊ asta linu cuscute idem.
Brueria .i. thamariscus.
Bruca idem quod supra
Bruca erecta idem quod supra
Brumaria. i. lentopodion: ⁊ est ciclamen vel botho: marien.
Brunete idem quod supra
Bruneria idem quod supra
Brunon talasumi .i. muscus maris
Bruach .i. affodillus
Butria .i. planta que vocatur olece.
Brucus .i. rannus.

Cap. cxvi.

Bruculus est spēs locustarum que aliqñ intantum abundant in ēris arabuz q̄ terram tegunt: ⁊ fruges comedūt ⁊ herbam: q̄re ꝺ eos congregañ: sicut in exercitum ipsosq̄ colligunt: ⁊ comedūt insalsos: ⁊ salsos. Et ego vidi eos Salerni anno dñice incarnatōis. Mecrevij Almansor tractatu. iij. cap. de bruculis. Bruculi qui saliti non sunt: parū calefaciūt. ⁊ inflatiui erūtes: sperma augumentant: saliti vero plus calefaciunt: ⁊ sitim efficiunt: ⁊ sunt mali nutrimēti: sanguinem quoq̄ adurunt.

Capitulum cxvii.

Bruscus omnib⁹ est not⁹. Paulus ca. de bruſco folia eius silàntur mirti cum extremitatibus faciens plures stipites cū fructu rubeo sicut fructus ceraſi: ⁊ ē temperati caloꝛiz: vt Hyppo. ⁊ Gal. Posse. Paulus succus folioꝛuz testantur. eius expꝛessus i oꝛe tent⁹ oꝛis vitia emēdat: ꝓdest stomacho ⁊ doloꝛi vētriz ⁊ colere: tempatus cū lacte ⁊ iniunct⁹ vitia oculoꝛum emendat potat⁹ cum zucaro emoptoicos sanat: ⁊ petram frangit: succus eius coctus ⁊ bibitus colerā ⁊ menstrua expellit. puluis radicis ei⁹ vulnera bene sanat.

Sequitur dē C

Caazaben id est diptamus

Caazen idem quod supꝛa

Cacos .i. malū

Caezaben .i. diptam⁹.

Caesaben idem quod supꝛa

Caiban .i. mētastrū

Caina ſm Diaſ. ē sicut triticū ⁊c. apud Ser. vocaſ cartamū

Cairion. i. piscis habens oculum in capite.

Caifese .i. vespertiliones

Cailen .i. semperuiua.

Caisarbanum .i. cassiafistula.

Caocule .i. cardamomū.

Caokale idem quod supꝛa.

Cauledon. i. caulis quo vtimur ad edendum.

Caugane sunt ea que sunt simplicia: ⁊ composita ⁊ comedunt post cibum sicut caparis ⁊ olive.

Caugilen .i. ostrea.

Cauculus .i. strignum.

Cauda vulpis quid est. l. l. dipseus. ⁊ litterā bar sayarbu.

Caustica .i. acuta.

Caucon .i. celidonia

Caulis aque .i. nenufar.

Caulis erraticus .i. caulis agrestis.

Caulis. i. caulis comedit eo ꝙ caule. i. tirso magz conualescit: vel caulis. i. tyrsus caulis. i. veretrū vel pꝛepucium Paulus cap. de vlceribꝰ virge: si vero ſm caulon interꝰ pudēdi vlcus fiat ⁊c. i. ſm virgam virilem: pꝛo caulibus. l. l. cambin.

Cauliculus agrestis: putaſ condisi: vel structiuz lz videatur aliter dicere Diaſ.

Caulis agrestis idem quod supꝛa

Caulia .i. bꝛaſica.

Cauben .i. caulis.

Caulis stribolus .i. scrofularia

Causem .i. bibar.

Cauguamiū .i. sale condita: vt olive ⁊ capparis

Cauguamich. i. ea que nascuntur in gula: ⁊ pꝛe-focat: vt squinantia.

Cauben fit sicut mice panis in oleo frixe: ⁊ melle despumato posite parū ꝓcoquūtur: postea vero super setatium ponunt: vt ꝑ foꝛamina mel exeundo seperetur.

Cauguamac .i. cauguamium.

Cautalides. i. cantarides: ⁊ ē species pini.

Caulidaris .i. species pini.

Caudo est confectio fumigij aromatica

Caulicularis .i. iusquiamus.

Cauda tremula qd est. l. l. tragulidūtes.

Cauguamich sunt aliqua quoꝝ quedam ꝺdunt cum sale: quedam sine sale

Caurupestias est nomen lacticinij quod assimulatur citrullo

Causigi est quoddam genus piscis.

Caucalis est vna lupina.

Cauda porcina .i. peucedanum.

Cauda equina quid est. l. l. dhebenebachil.

Causon .i. febris incensiua.

Caustica dicuntur incensiua medicamina aduētia putrefactiua.

Cauterismus .i. cauterizatio

Cautim .i. celidonia

Cautien .i. celidonia minoꝛ.

Cauda pecoꝛina .i. milium solis

Caulis herba .i. vua lupina

Caubarus .i. amrudicis.

Cauponia .i. cellarium vini

Causis .i. incensio.

Caucollidem .i. floꝛes lilij albi

Caballus marinus inuenitur in ypotmo. Ypotamus ē fluuius i esopatamia q̄ est regio media inē duo flumina. s. scitrim: ⁊ eufratem.

Cabalicis. i. spēs stoꝛacis Diaſ. ca. de stoꝛace: vtitur isto vocabulo.

Cabat .i. capparis

Cabdatim .i. thamarindi

Cabeth .i. squama ferri

Cabis .i. cabem.

Capꝛia .i. bꝛaſſica.

Cabꝛosi .i. ciperum.

Cabꝛusium. i. medicina de insula cipꝛi: vnde aꝛabice cabꝛos cypꝛesse. Unde Auic. qñ dicit de aliq̄ medicina quod est cabꝛusia intelligendum est de cipꝛo.

Catabꝛe siue karabe gūmi est quo vocatur electrum.

Caeabullus ē nomen lacticinij qꝺ assimilaſ mirto: ⁊ est foꝛtius lacticinioꝛum.

Cacabus veneris. i. papauer palaustre: ⁊ est nenufar.

Cacasen .i. ferrugo ferri.

Cacubum rupis qd est. l. l. calaris.

Caecabum. i. species strigni: que vocatur kekengi: ⁊ caecabum aliter appellatur quedam planta venenosa: que a Diaſco. doꝛignum vocatur: ⁊ est landrus.

Cacharich ē species testiculi canis.

Cacam onidas .i. elleboꝛus niger.

Cacetica. i. mala habitudo: vel cacetica. i. soꝛdida Caceſia ⁊c. Et Diaſco. capi. de aloſamios vlcera cacetica.

Cacetos ſm Diaſco. vocatur semen cuiusdaz speciei libanotidis in cap. de libanotide: ⁊ dicitur kakericos.

Cacera .i. mala veratio.

Cacetum .i. soꝛdidum

Cabetis .i. mala habitudo: ⁊ ē cachochia.

Cacreos .i. galbanum

Cracrelegus. i. acetū ſm alıabatē cap. de succis: sed in tertio eiusdē de effimera ab opilatione di-

cit: vngatur cuz oleo cacreligi: quare non vī esse acetum. Itē in ca. de apātibus cū pane inquit ca crelegi: ⁊ faruna ordei.

Lacreos. i. spēs ferule: cuius semē dī cacreos: ⁊ succus ei⁹ est galbanum: greci vocant hanc ferulam narteos.

Lacunacule .i. caneri.

Laci .i. cancrum.

Lacille est habens in se salsedinem: ⁊ assimilatur vsnen: ⁊ purgat aquam citrinam.

Lachita .i. dragantum.

Lacrios. i. rosmarinus: vel semen cuiusdam speciei eius.

Lacoctica .i. cancer.

Cap. cxviii.

Qcolla arabi. vel heil vel hibae gre: latine cardamomū. Cardamomum ca. ⁊ sic. in pmo gradu: semen qđ pducitur ex quadam arbore faciente quasdam tuberositates sicut semen rute in qbus semina ipsa pcludunt. Bera. li. aggre. ca. cacolla: ⁊ heil. i. cardamomū minus: ⁊ melius dī hilbane: ⁊ ē masculus. Et idē auct. ysaac benarā: sunt eius due species: maius ⁊ minus: maius hz cortices: ⁊ capita sicut rosa: ⁊ hz grana magna fere sicut nabacha: aut maiora parum: ⁊ circa ipsa sunt granula parua angulosa boni odoris pinguia puluerulenta: ⁊ ipm est melioris odoris: atqz delectabilioris qz minus: ⁊ in sapore eius ē stipticitas: ⁊ acuitas: verū qñ cōperant minori ē acuitas ei⁹ minoris ⁊ stipticitas maior. Et cortex ⁊ capita sūt stipticiora qz ipm: ⁊ virtus eius ē ca. ⁊ sic. in pmo gradu. Mdin⁹ vero vocatur hilbane: ⁊ nō hz capita: nec corticē: ⁊ habet grana hēntia corticez cuius color ē sicut color cardamomi maioris: ⁊ ei⁹ substantia est subtilior: qz substantia maioris. Et virtus ei⁹ est sicut virtus ipsius: nisi q: pp eius subtilitatē pfert plus digestioni: ⁊ est magis desiccatiuū. Auic. lib. ij. ca. de cardamomo. Cardamomum aliud ē magnum: sicut cicer nigrū: qđ cum frangitur interius hz granum albū: mordicans linguā sicut cucube: in quo est aromaticitas. Et aliđ est puū sicut lens aromaticū: est ca. ⁊ sic. ī. ij. gra. Dias. cap. de cardamomo. Cardamomum semen est quod nascitur in arabia: ⁊ in alijs locis sed eligendum ē frangibile: ⁊ flauū plenum: graue: ⁊ durum: ⁊ qñ lentum: hz non rugosum: ⁊ frangatur puluerosum ē: ⁊ gustu subamarum: calefaciens odore suaue. Salic. vij. sim. phar. ca. de cardamomo. Cardamomuz est qppe ⁊ hoc calide subsistentis virtutis: non tñ adeo fortis sicut nastrutium: sed quantum delectabilius ⁊ aromatitius existit nasturtio: intm ⁊ calida virtute imbecillior participat: non tñ vlcerare sufficiens est ipm per se cataplasmatum hz quid amaritudinis illatum in se: pper quam ⁊ lumbricos interficit: ⁊ pruritū sufficienter abstergit cum aceto. Sed attendēdum est q pñs caplm. Dias. q: videt esse de cardomomo nō est: hz nō de cardumemi: ⁊ nō de cardomomo: qñ si tu legas illud caplm cū capi. de cardumem Auic. li. ij. ⁊ cum ca. Sera. li. aggre. qđ incipit bardameni: videbis q idem dicit: veritas ē q greci cordumeni vocāt cardamomū, pfertētes da. syllabam accentu acuto: seu pductomo. vero corrupto: cardamomuz vñ p cardumeni: da accētu grani: mo. vero corrupto vt nos cōiter proferimus: quare Dias. pro cardamomo: cordumenū vel fuit error: translatoris: vel scriptoris.

Posse. Bera. Virtus. s. maioris est q resolut: ⁊ fortificat ⁊ confortat stomachū: ⁊ valet digestioni: ⁊ pfert syncopi: ⁊ vomitui: ⁊ maxime qñ bibitur cum suo cortice ⁊ suis capitib⁹ cū mastice: ⁊ ligno aloe: ⁊ cū succo mente: aut cū vino granatoz: ⁊ cū mentа Cōtra syncopim ⁊ cardiacaz passionem ex frigida cā: fiat decoctio ei⁹ in vino odorifero addita aquaro. ⁊ dēt patienti: ad debilitatem stōi digestionē confortandā: puluis cardamomi cū semine: anisi dēt cibo vel potu. ad appetitum prouocandū vel confortandum: ⁊ cōtra vomitum ex fri. cā: puluis eius cū succo mēte cōficiat: ⁊ offerat. Itē puluis cardamomi cum menta viridi vel sicca in aceto: ⁊ aqua salmacina coqt: ⁊ spongia intincta ori stomachi supponat. Contra debilitatez cerebri puluis ei⁹ naribus apponatur: si fiat reuma: pulnis ei⁹ cum oleo muscellino in testa oui super cineres calidos ponatur vsqzquo buliat: postea inungat ca- Auic. in ipso cū calefactione est stipticitas. citas: ⁊ ppie in eo: qđ hz caput ⁊ ppie in capite ipso: ⁊ cōfert vomitui: ⁊ nausee cū aqua masticis: ⁊ aqua vtriusqz granati. Cacho chimus. i. mal⁹ chim⁹. i. hūor mal⁹: nam cachos grece malus chimus. i. humor: vnde cachochim⁹. i. habens malos humores: vñ cachochimia.

Cachostomacum .i. debilitatiuum stōi.

Cacoetes est quoddaz vlcus oculi.

Cacos .i. malum.

Cancros Plinius de his q̄ ferunt quercus pter glandes ferūt inquit robora: ⁊ cacron: ita vocāt pillulā in medicina vrendi vz hēntez gignitur: ⁊ in abiete larice tilia planano: postqz folia cecidерunt hieme dura sunt: continet nucleum pineis silēm is crescit in hieme aperitur vt pillula tota caditqz cum ceperit crescere ⁊c.

Carcule .i. cardamomum

Cacul idem quod supra

Cacuma .i. adustio

Cadarmaezin. i. placētis cū oleo frixis: ⁊ in melle despumato positis: ⁊ ibidem parumper coctis post sup sedatum ponunt: vt mel per foramina exeat: ⁊ sic comeditur calidum vt de pane.

Cadaka qd est. l. l. sandarum.

Cadra .i. viride.

Cap. cxix.

Qcadimia vel cachimia gre. ara. cadimia: vl calimia. latine vero climia. Symon de ianua: oia illa noia cadunt super tres medicinas. Una quarum est fumus q elevatur a quolibz metallo: qñ purificatur in fornace: siue sit aurū: ⁊ tūc est climia auri: siue argentum: ⁊ tūc est climia argenti: siue es: vt patet per Dias. capi. de cadimia ⁊ per Auicē. capi. de climia. Alia est lapis calaminaris: qui vulgo marchasita dicitur: quo tingit es: sicq auricalcū: auricalcum: cui⁹ fumus sublimatus est: sicut patet p libz. ij. azarabij est de pparatione medicinarum simplicium. Alia inuenitur in mineris metallorum: maxime eris: sicut pz p Dias. cap. de cadimia: in quo cadimiam ēt vocat thutiam solidam q̄ fit p sublimiatōem qñ fit auricalcum quā alexandrinam dicimus: ⁊ hoc tangit etiam infra: cum dicit. Mdulti vero ponunt ferre as hastas ⁊c. dicit ergo cadimia bona est cipria: ⁊ botridens: ⁊ que spissa fuerit: ⁊ grauis mediocriter: fit autem vel generatur in metallo eris: vel parietibus ex argento fit lenio: atqz albidio: ⁊ ī ferio: virtute: hz aūt cadimia ptem supiorē sicut botros: deintus tñ cū fracta fuerit cinerosa ē: de foris colorem cineritium habens: ⁊ ex vna parte colorem habens lapidis onochitis. talis vero est cadimia: que in veteri metallo effoditur.

Est ꝛ alia cadimia: que ꝛ placodes dicta ē que ḡsi picturas hz sicut zona: quā multi zonicen dicūt. Est etiā alia q̄ dicitur obstractis tenuis: ꝛ nigra colorem terreū: ꝛ teste hūs omnes iste nigre sūt est ꝛ alba: sed nugar vtilis est aūt botrix: ꝛ q̄ onochites dr confectionib⁹ oculorūz. Reliqua vo ad medicamina: ꝛ ad vlcera siccanda p:oficiunt ꝛē. Nascitur etiam cadimia ex cōbustione eris vsti: intelligo auricalci vsti cui⁹ fumus parietibus inheret. hic fumus collectus cadimia appellaꝫ. Nulti vo ponunt ferreas hastas longas in quibus fumus ipse coheret. Alij conficiunt illam de monte qui dict⁹ ē picterides in quo sunt lapides qui ꝓburūtur: in quo etiā monte inueniunt mult̄ metalla i diuersis locis: sicut est calciten: ꝛ misteos: ꝛ psori: ꝛ malanteria: quiamuz: crisocolla: calcantum: ꝛ de frigidis. Inuenitur ꝓterea qdaz lapis in metallis cadimie filis ap:esiemini: sed discernitur q̄ sit leuio: cadimia: ꝛ masticatiōi dentium non cedit: deinde fact⁹ atqz igni ꝓpositus rubeat: ꝛ fumum similem igni faciat. Cadimia duz pseuerat igni varij coloris nitorez facit atqz in sole cum aceto trita in erugineam venit qualitatez in hoc sermone videnꝫ tāgi oēs species cadimie si bene intelligaꝫ: tam vere q̄z falsę. Est etiaz excimia i mineris: vnde effoditur argentū q̄ purgatur: ꝛ affinatur generaꝫ climia: ꝛ q̄ dissolui lapis qui dr marchasita fit climia: ꝛ qui nominauit hanc clumiam lapidem bene dixit. Ego vero tpe q̄ ascendi in insulam. s. Cypꝛi non erat in domibus fornacis ex illa climia: nisi res modica in fornacibus: ꝛ ego reperi ab hoīe fideli ex illis mineris lapidem q reperitur in montibus: vel in cursibus aquarum: ꝛ q̄ postea dedi hunc lapidē cuidam medico Italie: qui erat amic⁹ meus extimauit q̄ dederim sibi magnum donū: q: ille species climie est nobilio:: ꝛ melio: omnibus alijs spēb⁹

Posse. Bera. lib. aggre. cap. de cadimia auc. Diaſ. Virtus oīs climie est stiptica replet vlcera: ꝛ purgat sordes vlcerum putridoꝛ: ꝛ desiccat carnem supfluam que fit in eis: ꝛ consolidat ea. Aduritur autem climia in hunc modum: ponitur sup prunas ꝛ dimittitur donec inflāmatur: ꝛ candescat: ꝛ appareant in ea vesice ebullientes: sicut sunt in scoria ferri: deinde extrahitur ab igne: ꝛ extinguit̄ in vino: ꝛ si indigeret ea ꝓ scabie oculorum extinguitur in aceto. Quidam vero accipiūt ipsaz adustam: ꝛ terūt cum vino: ꝛ ponunt in vase terreo: ꝛ addurunt eam donec fiat cinis: ꝛ administrant eam sic ꝓparatam loco thutie.

Cadia	.i. flos papaueris
Cadimie	.i. coliū mali granati.
Cadymia	.i. cadimia.

Cadmialis torcoria. i. metallum vbi cupꝛ ꝛ argētum coquitur: ꝛ conflatur.

Cadog. i. lac acetosum sine butiro.

Cadocon. i. flos mali granati: ꝛ est ille q vocatur balaustia: lz falso.

Caduca mali	idem quod supra
Caducum	idem quod supra
Cafagati	.i. temor.
Cafacan	.i. tremor stomocalis.
Cafatalus	.i. lasar
Cafarum	.i. aspaltum

Cap. cxx.

Cafa ara. gre. mirica: vel bruca: vel mirchi. latine vero tamariscꝰ Ubi sciendum q thamariscus: quedaz est masculus: ꝛ est athel: ꝛ vocaꝫ simlit̄ tamariscus domestica. Et quedam ē femina: ꝛ est illa arbor quam nos cōiter vocamus thamariscū ꝛ ista vocatur simiter thamariscus agrestis.

Bera. lib. aggre. capi. cafa. Cafa. i. tamariscus agrestis: ꝛ est arbor erecta que nascitur in aquis: ꝛ hz fructum q assimilatur floribus: ꝛ ē silis i fluribilitate sua vsnee: ꝛ illa spēs vocatur ab aliqb⁹ bruca. Et in babilonia: ꝛ i sem est alia thamariscus: que ē domestica: que noīaꝫ termezit: ꝛ athel: ꝛ assimilatur agresti in oibus p:eterqz in fructibus in longitudine: q: fructus eius est rotundus silis gallis dentatis: ꝛ ē stipticus: ꝛ ponit̄ loco gallarum in medicinis. Et sciēdum q ista est arbor quā noīat ipse i littera athel de qua dī: q est arbor magna vsqz ad celum que vocatur athel:

Gali. vij. sim. phar. ca. de thamariscꝰ. s. agresti: in sapore eius ē stipticitas: ꝛ est virtus ei⁹ que incidit ꝛ abstergit: sed foliorum eius: ꝛ radicum: ꝛ ramorum subtiliatio est plus subtiliationi fructus

Auic. li. ij. ca. de thamariscꝰ in ipsa ē eius. stipticitas: ꝛ absterſio: ꝛ mundificatio absqz exiccatione vehemēti: ꝛ eius aqua est absterſiua: desiccatiua: cui⁹ absterſio plus est de siccatione eius: ꝛ ipsius exiccatio est cū stipticitate: sed eius fructus est vehemētioris stipticitatis Et in thamariscꝰ quidem est subtilitas pauca: ꝛ i reliquis rebus alijs administraꝫ loco galle viridis. Plinius cap. de thamariscꝰ. Thamariscus ca. est ꝛ sic. in secundo gradu.

Posse. Bera. aucto. Diaſc. Radix thamariscꝰ ponit̄ ꝓ gallis in medicis oculorū: ꝛ oris: ꝛ est cōueniens sputo sanguinis: ꝛ potatur in fluxum antiquo: ꝛ confert ictericis: ꝛ illis quos momordit rutela. Et q̄ fit emplīn cum ea diminuit aꝑata flegmatica: ꝛ cortex eius operaꝫ sicut fructus ei⁹: nec plus: nec minus: ꝛ folia eius cocta cum aqua ꝛ bibita ipsa aq̄ extenuat splenē Et q̄ fit cum eo collutio oris: confert doloribus dentium: ꝛ est cōueniens mulieribus habentib⁹ fluxum humiditatum antiquū: quando fit sessio i decoctione eius: ꝛ pijcitur decoctio eius sup illos in quibus generantur pediculi: ꝛ lendines: ꝛ iuuat multum. Cinis ligni thamariscꝰ: quando supponitur confert babētibus humiditates matricis: ꝛ fiūt ex stipite arboris thamariscꝰ scyphi cum quibus bibunt splenetici: ꝛ vinum est iuuatiuum eis. Et idem auct. mesarugie: cinis ei⁹ desiccat oīa vlcera: ꝛ ꝓpꝛie illa q̄ fiunt ab adustione ignis: ꝛ confert aꝑatibus frigidis quādo fumigatur cuz eo. Dixit mihi homo fidelis: q: fuit quedam mulier super quam apparuit lepra: ꝛ datum fuit ei de decoctione radicis thamariscꝰ cum passulis sepe: ꝛ curata est. Et nos qdem experti fuim⁹ illud in muliere alia: ꝛ curata est: ꝛ hoc fuit q: egritudo eius prima fuit aꝑa in splene: ꝛ ꝓpt̄ opilationem eius: que qdem fuit cā non attrahē di melancoliam: ꝛ non mundificandi vel clarificā di sanguinez: ꝛ fuit causa apparitionis lepre sup eam: q̄ ergo resolutum fuit aꝑa: ꝛ opilatio ꝓpt̄ operationem istius medicine: in eo q̄ fuit de natura sua incidere: ꝛ abstergere reuerse sunt ad earum sanitatem. Et idem auc. Galie. in lib. suo ad glauconem q̄ scripsit signa aꝑatis duri in splene q̄ melior medicina eius est cortex radicis cap paris: ꝛ scolopendrie: ꝛ cortex thamariscꝰ: ꝛ sumitates eius si coquantur in aceto ꝛ squingibin.

Gali. vij. sim. pharma. quando cortex thamariscꝰ coquitur cum vino ꝓfert splenī duro: ꝛ confert ꝛ expellit doloꝛem dentū: sed in fructu eius: ꝛ in cortice est stipticitas non pauca quousqz virtus eius ē ꝓpinqua virtuti gallaꝛ viridiuz: nisi q: in gallis viridibus manifestatur stipticitas solum: complexio fructus thamariscꝰ

est complerio inequalis: ⁊ possumus eis uti p gallis. Et cinis thamariſci qñ comburit̃ hz virtutez desiccatiuam desiccatõe fo:ti: ⁊ est in eo absterſio ⁊ inciſio. Et idem eodẽ li. cap. de mirica. ¶Mirica ⁊ thamariſc⁹ absterſiue: ⁊ inciſiue ẽ virtut⁊ absq; q; siccet manifeste: hz aũt aliquam stipticitatẽ pp hmuſmõi q̃litates: ⁊ virtutes ſplenes qdem ſufficienter muat ſcliratos aceto ⁊ uino radicibus vl' ramis uel foliis coctis: ſanat aũt ⁊ dentium dolorem: fructus uero eius paucam habent stipticitatem: ut ꝓpe gallam oĩariã accedat exceptio q; stipticitas euidens in galla. in fructu vo bruce complerio est ineq̃lis: ꝓmixta enim ẽ natura eius cuz absterſiuitate qõ non inest galle: uti tñ poterit q; eo non p:ſente galla in oĩbus in q̃bus utimur illa. Et cinis cõbuste bruce siccatiue ẽ uirtutis: hñs multum qd absterſiuum: ⁊ inciſiuũ: paucuz vo stipticuz. **Diaſ.** ſm translatiõem nr̃am ca. mirice. ¶Mirice. i. thamariſcus: foliũ elixum: ⁊ ip̃a elixatura bibita cũ uino: ſplenis tumorem compeſcit: doloꝛi dentium ſubuenit ei⁹ elixatura peſſarijs adhibita: humoꝛes matricis ꝓhibendo cõſtringit: pediculos: ⁊ lentigines p:ecat cinis eius filiꝝ mẽſtrua stringit. Conficit̃ ex ligno eius calix in quo uiniſtratur in embꝛoca ad pediculos: ⁊ interficit eos: ⁊ ex foliis fit emplaſtrum ſuper ap̃ata flura: ⁊ eius fum⁹ ericcat ulcera hũida: ⁊ uariolas ſpergit qõ quidẽ ex eo tritũ est: ⁊ cinis eius ſuper aduſtionẽ ignis ⁊ ulcera humida difficilia: ⁊ coꝛrodit carnẽ additã. Et decoctio eius foliorũ cõfert cũ uino doloꝛi dentiũ colluto oꝛe ex ea: ⁊ ꝓhibet coꝛrosionẽ eoꝝ: ⁊ p:opꝛie fructus eius: eius fruct⁹ ſtat loco utij: ⁊ galle in egritudinib⁹ oculi: ⁊ ofert ſputo ſanguinis antiquo: ⁊ ꝓpꝛie fructus eius. Et eius rami diſſoluti in aceto emplaſtro ex eis facto: ⁊ ad ſplenẽ bibit̃ uinũ in quo decocta ſunt folia eius. ⁊ ipſius uirgulta. Et faciũt ſplenetici ex ligno eius uaſa: ⁊ cõferunt ſolutioni antiq̃ : ⁊ ſedent in decoctiõe eius ad cursum matricis: ⁊ ſupponit̃ gũmi eius: ⁊ bibit̃ fructus eius ẽt: ⁊ cõfert fruct⁹ eius moꝛſu uipere. ¶Plinius ca. de thamariſco. Thamariſc⁹ domeſtica hz uirtutẽ eandem ſicut ſilueſtris: niſi q; est magis ſtiptica: ⁊ minus inciſiua: ⁊ absterſiua.

Lafel reſet .i. ſcolopendria.
Lafeti manibus ẽ ſpecies exercitij.
Laficium .i. fimus colũbinus.
Lafandar .i. galanga.
Lagalla .i. cardamomum
Lagulla idem qõ ſupꝛa.
Lahaam eſt quidam locus
Lahapham. i. oleum induz: ⁊ est oleũ nucis indie
Lahalef .i. pannus faciei.
Lahai .i. cuſcute.
Lahatutum .i. atriplex.
Lahaduc .i. occiput.
Lahab est locus in crure uel pede.

Cap. cxxi.

Cabarlũb ar. gre. rilocaracta uel ſiliq̃ : ul keratiũ uel keraca: uel faba ſiliq̃. la tine uaginella: ul' carũba. **Dera.** li. ag. ca. cabarlũb. Labarilub: ſapoꝛ eius ſtipticus cum pauca dulcedine: ⁊ uirtus eaꝝ que non ſunt recentes est ſiccatiua: nam q̃ deſiccant̃ ſtringunt: ſicut faciunt ceraſa: q; humiditas eaꝝ reſoluitur: ⁊ remanet ſubſtantia terreſtris q̃ deſiccat: ſed arboꝛis eaꝝ est virtus deſiccatiua: ⁊ ſtiptica.

Gali. ſcõ de cibis ca. de ſiligs. De ſiliquis peſſime ſenſi q̃uis digerent̃: ⁊ vẽtrẽ ſtringant: ⁊ hũoꝛes noxios nutriant. Et idem in lib. de chimis: ẽ kerachiũ eduliũ pauci nutrimenti: ⁊ ligneũ ex neceſſitate: ⁊ indigeſtibile : nullum enĩ ligneũ bñ digeſtibile: ſed ⁊ nõ egeri celeriter non parũ ipſius eriſtit malꝛz: q̃re melius eẽt ip̃a neqz deferri ad nos ex oꝛientalib⁹ locis in q̃bus naſcunt̃. Est enĩ cibus muliexꝛ: ⁊ pueroꝛ effrena toꝛum nihil utile ad ſenitatis ꝓſeruatiõem : neqz cuſtomachus est. Alimentum aũt palam q; ip̃z dat paucum coꝛpoꝛi. Et idem in li. de ſim. pharca. de ſilocaracta. Arboꝛ ſilocoꝛacte que vocat̃ cẽ tencen est ſiccatiue: ⁊ ſtiptice virtutis: ſicut ⁊ fructus eius: q; vocat̃ ſilocaracta ꝑticip̃s vz de dulcedine q̃dam : patunt̃ aũt ⁊ hec ſimle ceraſi humide enim magis ſubducũt ventrẽ: ſicce ãt ſiſtũt magis expirata qdem humiditate : terestri autez ſubſtantia remanẽte. ¶Paulus ca. de ſiliqua . Est quoddã genus ſilique: q̃ vocat̃ ſiliqua caꝑina: cuius fructus ẽ ſicut murt⁹: ⁊ folia ſicut tracion : fructus eius ẽ in vaginis: ſicut lupin⁹: hñs foꝛmam faſeoli. **Poſſe. Diaſ.** ca. de ſiliquis. Silique recẽtes ſtõmachum euertunt : eedem ſicce in ꝺrium p̃t : cibus earuz ad uinam ꝓficit cõmouendũ: tradit̃ ad ſtõi dolorem nõ leue p̃ſidium cẽ ſi in ſertario aq̃ ad dimidium coquant̃: hiſqz ſuccus p dies. v. continuos hauriat̃. ¶Paulus ſiliqua caꝑina ſufficienter cancro medetur.

Labeaug .i. ſenacioli.
Laber .i. lingua canis.
Labher idem quod ſupꝛa.

Cap. cxxii.

Cabit aiton ara. gre. eleon: vel eladin. latine vero oleũ oliuaꝝ. Unde chait. i. oleũ aiton: vel zaiton: vel zarcon: ara. gre. olea latine. **Dera.** lib. aggre. ca. cabit aiton. i. oleum oliuarum. Et oliuarum q̃dam ẽ domeſtica: q̃dam ſilueſtris: q̃ grece vocat̃ agriela. Et idez auc. Gal. vj. ſim. phar. Oliuaꝝ domeſticaꝝ folia: ⁊ cime qñ ſunt humida habent ſapoꝛem domeſticũ: ⁊ virt⁹ eaꝝ ꝑma est que infrigidat ea quantitate qua ſunt ſtiptice. Et idem auc. Diaſ. Uirtus folioꝝ domeſtice aſſimilatur virtuti folioꝝ agreſtis: niſi q; virtus folioꝝ domeſtice est debilioꝛ: ⁊ ſunt cõuenientioꝛa oculo q̃z agreſtis: q; ſunt ſecurioꝛa : ⁊ leuioꝛa ei q̃z agreſtis. Et idem auc. Sera. agreſtium oliuaꝝ folia ſunt ſtiptica: qñ piſtant̃ ⁊ fit inde emplin ſup heriſipillam: ⁊ ofert: neqz ſinit ip̃am augere: ⁊ cõfert foꝛmice: ⁊ ulceribus q̃ noĩantur antraꝝ ⁊ ulceribus fraudulentis: ⁊ panaritio : ⁊ qñ ex eis fit emplin cum melle occidit aſcarides: ⁊ cõfert ap̃ati qõ noĩatur duo ulcera: ⁊ ap̃atibus calidis : facit adhere cũ capitis qñ ſepatur ab oſſe: ⁊ qñ maſticatur ofert ulceribus oꝛis: ⁊ alcole : ⁊ qñ ex eis fit emplin cum farina oꝛdei: confert fluxui vẽtris antiquo: ⁊ humiditatibus antiqs que a matrice emanant: ⁊ fluxui ſanguis: ⁊ ſanat eminẽtiaz oculi: ⁊ confert ulceribꝰ eius que noĩantur calcatalia: ⁊ aliꝝ ulceribus: ⁊ confert fluxui humiditatũ antiquarum ad oculũ: ⁊ ideo ponunt̃ in rob : que adminiſtratur coꝛrosioni palpebꝛarum: ⁊ confert auribus ex quibus fluit ſanies: ⁊ auribus ulceratis. Et qñ volueris extrahere ſuccum ip̃oꝛuz : tere ea: ⁊ in piſtatione aſperge ſuper ea uinum: uel aquam: ⁊ poſtea exp:ime: ⁊ deſicca exp:eſſuram i ſole: ⁊ fac trociſcos: ⁊ quando fit cum uino est foꝛtio: q̃z cum aqua: ⁊ melioꝛ ad reponendum : ⁊ confert ſanies auriuz. Et iam quidam comburuntur folia ipſa cuz floꝛe: ⁊ ponitur cinis eius loco tutie ⁊ fit i hũc modum: ponuntur in olla terrea cruda ⁊ obturatur os eius cinis : dimittitur in foꝛnace :

donec illa coquatur: deinde ꝓijce ſuper ea vinuz quouſqz infrigidetur: ⁊ confice ſimul: ⁊ iterū cō/bure ſicut ꝓus: ⁊ poſtea laua ſicut lauāt̄ ceruſa: ⁊ fac trociſcos: ⁊ credit̄ q̄ qñ comburitur in hunc modum: nō eſt eius virtus mino: virtute thutie i iuuamento oculi: ⁊ ideo cōceditur: q̄ virtus huiꝰ ſit ſicut virtus illius. Et idem auc. Galie. vj. ſim. phar. fructꝰ eius qñ eſt maturus complete ẽ calidus caliditate tpata: ⁊ qui ex eo imaturus ẽ frigidio: ⁊ ſtiptitio: . Et idem Serap. qñ fit ex fructu eius emplm: curat furfures capitis: ⁊ vlcera fraudulenta: ſed oliue aquatice qñ piſtantur nō permittunt in cōbuſtione ignis puſtulas fieri: ⁊ mūdificant vlcera ſordida. Et oliue nouē quaꝝ color eſt ſmaraldinus ſtringunt ventrem: ⁊ ſunt bone ſtomacho. Sed oliue nigre mature ſunt parate corꝛuptioni: ⁊ ſunt male ſtomacho: inconuenientes oculo: ⁊ quando fit ex eis emplaſtrum prohibent vlcera quorum nomen ẽ antrax. Et medulla que eſt intra ipſam: quando miſceꝯ cum ſepo: ⁊ farina eradicat albaras vnguium: ⁊ aqua ſalſa in qua condiuntur oliue cuꝝ fit ex ea collutio oris: reſtringit gingiuas: ⁊ dentes cōmotos. Et idez auc. ℔ habē meſuay: viride ex oliuis ſunt fri. ⁊ ſic. ſtringunt ventrem: ⁊ ꝓparāt ſtomachū. Et oliue aquatice exconant ſtōm: ꝓp eorum punctricitatem: ⁊ quādo ponunt̄ in aceto ſunt plus exconati ne ſtōi. ⁊ nigre ex eis ſūt ca. cū pauca ſtipticitate i digeſtibiles plus alijs. Et humor q̄ generatur ex oliuis vituperat̄: ⁊ que comedūtur in medio prā dij acuunt appetitum ⁊ magne ex eis ſunt maioris operationis. **Gal.** ſecūdo de cibis ca. de oliuis. Oliue paucum iuuamentuz dant corꝓori: ⁊ maxime q̄ ſunt mature: comedunt aūt homines has cum pane q̄dam magis: ſine āt pane almadas: ⁊ kolimiadas ſic vocatas gra ſub ductionibus ventris: cū garo autem ante cibum ſic aūt que ſunt mature i arboꝛe plurimū vnctuoſum: ſiccę ſtipticū cibimum bēnt: ꝓp quod ⁊ roborant ſtōm: excitant appetitum: ideoneiſſime autē ad hec ſunt q̄ cum aceto repoſite. Multipliciter autem ipſa ꝓparant: qui ſtuduerunt circa pulmētariam experientiam. Almanſor tractatu. vj. ca. de oliuis. Oliue de aq̄ ca. ſunt ⁊ ſic. que ſi ante cibum comedunt̄ ventrem mouent: ⁊ os ſtōi robuſtum reddunt. Oliue aūt de oleo calidioꝛes ſunt que ⁊ os ſtōi minus corꝛoboꝛant: ac ventrem minus fluere faciūt. **Sera.** Gūmi oliuarum cōfert ſcuritati viſus qñ fit ex eo cohol: ⁊ abſtergit ſordes vlcex: que ſordes noiantur lacoma. i. lumpitudo q̄ eſt in oculis: ⁊ ꝓuocat menſtrua: ⁊ ꝓuocat vrinam: ⁊ qñ ponitur in locis corꝛoſis dentium: ſedat dolorē ⁊ excludit ebriationem: ⁊ curat empetiginem: ⁊ ſcabiē vleratam: ⁊ noiatur inter medicinas mortiferas. Et idē auc. ℣ Dauli. Gūmi oliuarum ponit̄ ad cicatrices vlcerum cornee: ⁊ delet eas: ⁊ delet albedinē oculi ⁊ telam: ⁊ valet doloꝛi dentium corꝛoſoꝛuz: quādo ponitur i corꝛoſione. Et idē auc. Sera. Gūmi oliuarum agreſtiū ſimilatur ſcamonee: ⁊ in colore ſuo ſimulatur iacincto rubeo: ⁊ eſt cōpoſituz ex lachrymis minutz: ⁊ pungit linguā: ſed illō qō aſſimulatur gūmi in magnitudine lachrȳme lenit ſine punctiōe: ⁊ oliue ſilueſtres ⁊ domeſtice ſunt ex quibus colligit̄ gūmi. Et idem auc. Galie. Oleum qō ſumitur ex oliuis maturis: quoddam ẽ nouū: qōdam eſt vetus. Eius vero qō eſt nouū calefacit calefactiōe tempata: ⁊ humectat: ſed vetus ex eo calidius eſt: ⁊ magis reſolutiuum: ſed illud qō accipit̄ ex oliuis recentiꝰ imaturis dicit̄ oleū expenſarum: ⁊ eſt oleum confancinuz. Et in nouo aliqua exiſtit ex eo de frigiditate quantitas que eſt in eo de ſtipticitate. Et vetus ex eo dum ipo ꝓſeuerat ſtipticitas ẽ virtutis deſiccatiue: donec ſtipticitas recedat ab eo: q: tūc fit ſimile oleo quod accipitur ab oliuis dulcibus. Et oleum qō accipitur ab oliuis in ſūmitatibus ſimile eſt: ⁊ ꝓpinquum in virtute oleo expenſarum. ⁊ vniuerſaliter pone conſiderationem tuam in omni oleo quod guſtabis: quia eadem quantitas quam i eo inuenies de ſtipticitate: eſt ibi de frigiditate: ⁊ h non inuenies in eo ſtipticitatē omnino: ſed inuenies ipſum delectabile vere delectationi: dic ipſum calidum cum temperamento. ⁊ ſi tu inuenies cum hoc ipſum ſubtile: ⁊ illud quod eſt clarum de quo ſi accipias parum ⁊ ponis ipſum ſuper membrum: vel corꝓus extenditur ſuꝑa corꝓus: ⁊ dulatat multum abſqz eo quod imbibit̄ in eo: ⁊ abſcindit̄: ſcias q̄ illud eſt bonum valde: ⁊ bonitas que cōuenit oleo eſt in ipſo: ⁊ quādo abluitur oleum non mordicat. Et idem auct. Diaſ. Oleū qō fit ex oliuis non bene maturis eſt oleū expenſarum: ⁊ eſt conuenies ſanis ⁊ ꝓprie illud quod eſt nouum ex eis ſine putrefactione boni odoꝛis. ⁊ ex illo quod eſt huiuſmodi fiunt olea aromatica ⁊ eſt bonum ſtomacho ꝓpter ſtipticitatē que eſt i eo: ⁊ reſtrigit gingiuas ⁊ cōfoꝛtat dentes quādo tenet̄ in oꝛe: ⁊ ꝓhibet ſudoꝛē. Et oleū vetus oliuarū maturaꝝ cōuenit in medicinis: ⁊ oēs ſpecies olei ſunt lenientes corꝓus: ⁊ ꝓhibent aduentū frigoꝛis corꝓoꝛis: ⁊ faciunt ipſū abilem ad motū: ⁊ mollunt vētrē: ⁊ debilitāt virtutē medicinaruz vulnerantiū. ⁊ datur in potu contra medicinas moꝛtiferas: vt enomat̄ cū eo. ⁊ fit cū hoc aſſidue: ⁊ quādo bibunt̄ ex eo ℥. ix. cum tantundē aque oꝛdei: vel aque calide larat ventrem: ⁊ quando decoquitur cum ruta: ⁊ bibuntur ex eo calide. ℥. ix. cōfert toſtioni ventris: ⁊ expellit lumbricos: ⁊ qñ fit cum eo criſtere: confert colice que fit ab apate inteſtini: ⁊ opilatione q̄ fit a ſtercoꝛe duro: ⁊ antiquum ex eo ẽ calidius: ⁊ plus reſolutiuū: ⁊ fit cuz eo cohol ad acuendū viſum: ⁊ ſi non hēs: ⁊ neceſſario indiges eo: coque ipm donec fiat ſicut mel: ⁊ vtere: ⁊ virtꝰ eius ẽ ſicut virtus veteris. Et oleum oliuarū ſilueſtrium ẽ ſtipticū: ⁊ iuuamentum eius ẽ in medicina mundꝰ iuuamēto ſuꝑadicti olei ⁊ iuuamentū eius ẽ ſicut iuuamentū olei ro. ⁊ ſtrigit ſudoꝛem: ⁊ ꝓhibet caſum piloꝝ: ⁊ purgat furfures capitis: ⁊ confert ſcabiei: ⁊ poꝛꝛi: ⁊ ꝓhibet canos: qñ ex eo fit collutio oꝛis: valz ad apata gingiuarū: ⁊ cōfert dentibus cōmotis: ⁊ iam ꝓparantur ex eo epithimata ad gingiuas: qñ humores currūt ad eas: ⁊ oportet q̄ accipiat̄ lana: ⁊ inuoluatur ſuꝑa ſtillum: ⁊ madefiat in oleo feruenti: ⁊ ponat̄ ſaper gingiuas ſepe: donec albeſcant. Et idem Sera. auct. Gal. Amurce olei ſubſtantia eſt terrea: ⁊ calefacit ⁊ deſiccat in. ij. gra. ⁊ reſolut: ⁊ curat vlcera que ſunt i corꝓoꝛibus ſiccis ⁊ vlcera facit in humidis furere: ⁊ quādo coquit̄ ẽ groſſius: ⁊ magis deſiccatiuū. Et quādo coquitur in vaſe eris quouſqz ingroſſetur: ⁊ fiat ſicut mel eſt ſtipticum: ⁊ confert ad ea: ad q̄ cōfert litū ⁊ ſuperat litiuz in bonitate in hoc q̄ quādo miſcetur cum aceto: aut vino ſimplici: aut cū oximelle: ⁊ linitur cum eo: confert doloꝛibus dentiū: ⁊ apatibus: ⁊ miſcetur in medicinis oculoꝛum. Et quādo fit ex eo criſtere: confert ano apato: ⁊ collo matricis: ⁊ apatibꝰ matricis. Et quando coquit̄ cuz aqua agreſte: donec fiat ſicut mel: ⁊ liniūtur dentes corꝛoſi cum eo eradicat eos: ⁊ miſcetur cū cameleonta: ⁊ cum aqua in aqua lupini ſteterunt ad dulcoꝛandum: ⁊ liniunt̄ ex ea aīalia aufert ſcabiē eorum. Et illa que ẽ noua abſqz decoctione quando calefacit: ⁊ ꝓꝛoꝛcitur ſuꝑa podagram: dolorem iuncturarū confert: ⁊ quādo extendit̄ ſuꝑa coꝛium: ⁊ ſuꝑa ventrem ponit̄ hydropicoꝛū mi-

nuit tumo rem ipor. **Salie.** vi. sim. phar. cap. a mur ca. sm translatonem no stram. Amurca olei frestris est substantie: nō tamen adeo caliditate participat: vt mordicet euidenter: q si dequantur: multo magis adhuc erit grossarum ptium: ⁊ sicca erit vtiqz secūdi gradus calefacientiuz: ⁊ deficcantiū intensi magis: sic ita qz vlcera siccarū complexionum corporū curat. q vero in ceteris oibus exacerbat: siccatiua nāqz ē vt resina: ⁊ pix liquida: ⁊ aspaltum: ipse etiam corporum qdem valde siccor: siue vulnus hēntium siue scinum solidatiue sunt: cetera vero cūcta tendit ⁊ exacerbat.

Charos. i. subet: quod stupore virilem possumus dicere. Alexāder ca. de lltargia. ISDaulus unquit fit de eadem materia cū litargia: differunt autez q: hanc febris precedit: litargiuz vo sequitur.

Cakele. i. herba similis vmiculari acetosum hns sapozem: ⁊ salsum.

Cakiar .i. cucumer.
Cakirosion .i. cucumer agrestis.
Cakur .i. cucumer.
Calatium in oculo .i. grando in oculo.

Calamus qñ est simpliciter platus canna vocat: pro qua. l. l. hasap. ⁊ qdam est agrias: vel agrestz qui sm Dias. est species graminis sicut patet per Sera. cap. de gramine: ⁊ etiam nomen sonat: nā agrostis grece ē gramen: ⁊ sm Dias. est veneno sa planta animalibus: ⁊ maxime quod nascitur in egypto: pro qua. l. l. agrostis: ⁊ litterā hasap. Et altus calamus q vocatur calamus aromaticus: p quo. l. l. hasab desice.

Calánsac .i. litium.

Cap. cxxiii.

Calamentum ara. gre. calamitis. latine vero nepita: vel menta non odorifera. Sciendum ē q in secūdo canone Auic. cap. de calamento: confundit sermo de calamento pulegio mentestro: ⁊ origano. i. calamēto hyrci: cap. vero qō de origano apud eundē exponit non ē de origano: sed de saturegia. ō pulegio vo nunqz apō eum capi. inuenies: hec oia patebunt scrutanti diligenter vba Dias. ⁊ Sera. cum verbis auic. in oibus istis plantis nō multuz curant arabes: qre vnum p alio ponūt exquo indicant habere eandem virtutē. **Sera.** lib. aggre. cap. de calamento auc. Dias. Calamentum ex eo est quod dicitur calamentum montanum: ⁊ dicitur ab aliquibus pulegium agreste: sed falso: debet dici calamentum eē pulegiuz vsuale: ⁊ est aliō calamentum qō dr fluuiale: ⁊ illud ē pulegium agreste. Et sunt ei tres spēs: vna hz folia silia foliis bedorog. i. ozimi: quorū color vergit ad albedinem: ⁊ hz ramos cum multis nodis quadrāgulatos: ⁊ flores purpureos. Et ex eo ē aliud simile pulegio in odore suo: ⁊ in foliis suis nisi quia sunt maiora a foliis pulegij: ⁊ nominant aliqui illud pulegium agreste: ⁊ romani vocant: illud nepitam ex foliis suis: nisi quia sunt maiora foliis pulegij. Et est secunda species: que pprie nominatur nepita. Et est tertia species que est simulis mente agresti: nisi quia folia sunt longiora foliis mēte: ⁊ virge ipius ⁊ ramuli sunt maiores virgis: ⁊ ramulis aliarū specierum. Et virtus eius ē debilior virtute aliarū specierū. Radix vero eius est nullius iuuamēti: nascitur i campis: ⁊ in locis aspe ris: ⁊ aquosis. **Dias.** sm translationem nostram capitu. de calamento. Calamentum quod multi pulegiū agreste dicunt: ⁊ illud est calamētum fluuiale. Et ē aliud calamentum quod dicit montuosum: ⁊ illō est pulegium vsuale. Sed calamēti fluuialis tres sunt species. Est enz siluestris cū foliis ozimo similibus atqz subalbidis: ⁊ ramis geniculatis: vel angulosis: cum flore purpureo: folia eius odore pulegijs simulia: tamē sunt in forma maiora. Itē secūda species appellat pulegium agreste: quam specialiter latini nepitam vocant: ⁊ illud supple est calamentum fluuiale. i. cōmune: vt patet si legatur confectio diacalamenti in antidotario virili cum eo quod scribit in antidotario Joan. Sera. ⁊ Auic. ⁊ est maius: ⁊ minus: maius ē quo vtimur: min9 ē quo purgant catte. Tertia ē edios agresti similis cum foliis oblongis: cuius virga ⁊ rami maiores sunt: sed virtute inferiores. Ista scitur in campis: ⁊ asperis locis: ⁊ aquosis.

Sali. vij. sim. phar. de calamento. Substā tia calamenti est subtilis: ⁊ in sapore eius est acuitas: ⁊ caliditas manifesta: ⁊ breue qd amaritudinis habet: ⁊ est ca. ⁊ sic. in tertio gradu experientibus vo illud: ⁊ corpus offerentes primo quidem exterius appositū calefacit: ⁊ mordicat valde scalpit etiam corpus: ⁊ tandem vleū efficit. Intra vero corpus p seipum: ⁊ mellicratū calefacit manifeste. **Posse. Sera.** auct. Salie. Quando bibitur succus cum aqua mellis diafoxat totum corpus: ⁊ puocat sudorem: ⁊ teritur cū oleo: ⁊ coquitur: ⁊ inungitur corpus: ⁊ ofert rigoribus peryodicis: ⁊ quando fit emplastrum sup sciam hēntibus sciaticum dolorem confert valde: trahit enī funditus ad extrinsecam supficiem: ⁊ calefacit totum articulū: superincendit aūt manifeste cutim Et sumptus in potu vel appositum puocat menstrua efficaciter: ⁊ est ex medicinis quando sumit magis conferentibus leprosis resoluendo humores resolutione fort: ⁊ aufert liuorem qui fit sub oculo: ⁊ ypopia diafoxat. Et tu debes scire q omnes medicine que teruntur: ⁊ habent acuitatē attrahunt cito ex profundo corporis humiditates quas recipiunt in locis illis: ⁊ melius qdez in his est vino decoquētes cataplasmate ipm viride magis qz siccus vehementius postqz desiccatū ⁊ pm ptius ad vrenduz sicut q caustica: ⁊ quecūqz pharmacorum calida sunt: ⁊ acria: ⁊ subtilium partiuz facile attrahentia funditus ad se totam adiacentem humiditatē. Amaritudo aūt que inest ei: bonis quidem omnino est: operat aūt in quibusdaz sicut que violenti9: ⁊ cohesistit vehementi caliditati cum substantia subtiliū partium: ⁊ ideo quādo sumitur in potu eius succus: aut fit crisere cū eo occidit ascarides: ⁊ lumbricos: ⁊ valet ad morsus ferarum: ⁊ occidit similiter vermes q generantur in auribus: ⁊ in vlceribus pfundis: ⁊ quā do nascale fit cum eo: aut sumitur i potu: occidit ⁊ expellit fetum. Igitur incisiua qdem virtus inest ei: pter caliditatem eius: ⁊ subtilitatem partiuz ⁊ amaritudinē solam: itaqz propter oia predicta: cōfert oibus asmaticis: ⁊ ictericis ppter amaritudinem: maxime sicut ⁊ pene oia cetera purgando ⁊ mundificando epatis opilatides. est aūt ad omnia predicta efficacius qō monstratum est.

Dias. Virtus omnium speciex eius viscida est ⁊ sicca nimis: ⁊ calidam partem habens extenuatoriā. Unde bibita ⁊ imposita morsibus venenatis occurrit: vnaz puocat: cōquat sationibus vtiliter adhibetur: lacertis dolorem tollit: orthopnoicis ⁊ tortionibus subuenit: venenum cum vino amputat: ictericis vtilis est: lumbricos: ⁊ ascarides cum melle ⁊ sale accepta cruda ⁊ cocta subuenit: comesta ⁊ bibita stomachis prestat effectum: menstruis imperat: ⁊ apposita i ore matricis extrahit fetuz: ⁊ abortum facit: fumigio suo serpētes de domibus fugat: viridis in v

no cocta ⁊ cataplasmatibus imposita nigras cicatrices claras ⁊ sui coloris reddit: luores detergit: sciaticis vtiliter adhibetur: carnem comburens: succus ei⁹ auribus imissus vermes occidit vñ nepita magne virtutis ⁊ vehemētis in calore est: vñ etiam nobilissimis antidotis merito asciri: et quibus vnū ponēdū putaui: qō vsq; hodie a medicis diacalamētum ꝑdicat. ℞ Recipe nepite: petroselini: piperis: pulegij ana. ʒ. vj. semis apij. ʒ. xij. leuistici. ʒ. ij. omia tonsa ⁊ trita: melli optimo mixta diutissime coquant: digestionē facit: ⁊ stō: ⁊ ꝓcoridijs vtile est: pituitas toracis ac capitis dissoluit aut purgat: iecoris medet calculos expellit vrinam ꝯcitat: cōmouet menstrua: nepita sicca ⁊ potata in mulsa calefacit valde: ⁊ sudorem mouet p totū corpus: quapp aliqui vtunt ea ad frigus ⁊ rigorem: coquntes ea in oleo: ⁊ extrinsecus vnguētes totum corp⁹ fricatione fortī. Intrinsecus autem potui data: vt supra ⁊ per totam cossam cataplasmata vt supra: sciaticis magnū fit adiutoriuz q: de ꝓfundo exhibit humores: non solum subtiles digerit: vex etiam pingues: ⁊ spissos extenuat: ⁊ ꝓicit: succus ei⁹ regium morbū emendat. Item succus ipius p cristere iniectus ascarides ⁊ lumbricos occidit: ⁊ in vlcere etiam putrido: ⁊ i omni membro vbi vermes sunt occidit: pp amaritudinē: ⁊ ideo enfrasim epatz purgat: stomaticis ictericis sicut alia amara iuuat: ⁊ potissime qñ est cuz epatis enfrasi. Calamiton vocant greci ramulaz quandā: eo q⁹ inter arundines frutices iuuat miniaz: omnium viridissima. Et calamiton ēt ē spēs calamenti: vt Dias. in ꝓpo ca. ⁊ est pulegiū agreste: ⁊ aliqui vocant eū calamentū montanū: sz falso: q: calamentum montanū non ē pulegiū agreste: sed pulegium vsuale.

Calamon melan .i. cassia fistula.
Calamas grece .i. calamus.
Calamus offe .i. calamus agrestis.

Calaris est qdam spēs stringi q ypnoticus dicit a Dias. i. somniferus quē latini vocant rupis cacabum: vel rupis concauū: q: in rupis oritur orit est herba vel frutex hīs hastas spissas: ⁊ multas sarpentosas: ⁊ non frangibiles: ⁊ folia pungua: ⁊ cū flore ruffo: ⁊ maiori: nascitur locis asperis ⁊ petrosis: corum radicis eius cum vino bibitum somnum prestat.

Calasion. i. consistentia humoris circa palpebras
Calasma. i. extensio superioris palpebre qua sepe inuerso fit ad interiora naturaliū capillox: q⁹ nō nisi digito subleuari possit palpebra: differt a paralisi: q: paralisis est cū continuo motu.

Calata .i. relaxata.
Calap .i. almes indi.
Calab idem quod supra.
Calastica. i. resolutiua relaxatiua ꝛc̄.
Calagie .i. kalangie.

Calasa est excrescentia in palpebris rotunda albida pspicua similis lapidi grandineo.

Calathus est canistrum in fundo strictum: ⁊ i ori ficio latum.

Calatbi idem quod supra.
Calabi .i. nux vomica.
Calab idem quod supra
Calamus .i. canna.
Calamus agros .i. calamus agrestis
Calamitan .i. nepita.
Calasticum .i. mollitiuum.
Calbabanir .i. capillus veneris.
Calcabita ē genus caulis albe.
Calcalia .i. mercurialis.

Calcadi. i. calamentum cuius color ē viridis: ⁊ qñ antiquat fit colchotar: vel calcitis: lege litteram calcitis.

Calcandi. i. medicina inda q̄ caremus.
Calcamil .i. ozimū montanum.
Calca .i. butalmos.

Calcalla est semen quoddaz margaritis simile dependens inter folia grandia in montib⁹ semp vere inuenitur.

Calcantum .i. vitriolum
Calcadis qd est. l. l. calcitis.
Calcatis idem quod supra
Calcataren. i. qñ est sanies in sifac ⁊ corroditur cū ea pars.
Calcasit .i. orimū montanum.
Calcala .i. cardamomum
Calcareren .i. calcataren.

Calda. i. calida: inde caldarium: qñ simplr ponit pro calida aqua intelligitur.

Calsa duorum generū est: vna filis aaron. Ista ascitur in aratiōibus: colligitur anteqz crescat: vsus eosdem hz quos arsa. Alterum gen⁹ ē quod anchusam qdam vocant. alij ricidinosiaz: folia lactuce longiora plumosa radice rubea.

Calsam ē species cochilij. l. l. sadet.

Calsamum. i. vnum qō fit in caruncul⁹ que similantur papillis.

Calsamus .i. ciclamen.
Caleniabin .i. geleniabin.
Caleciebinum idem quod supra.
Calebi .i. grana solis.
Calef .i. pannus faciei.
Caleph idem quod supra
Calengi .i. collica passio.
Calebum .i. milium solis.

Cale. i. herba similis vermiculari acetosum hīs saporem ⁊ salsum.

Calea .i. cardus maior.
Calchei. i. vena terre qua caremus.
Calcede .i. saluia.
Calmentis .i. malum terre.
Calcheos .i. zinear: vel iarin
Calitricon .i. politricon.
Calicularis .i. iusquiamus.
Calib .i. milium solis.

Calidicon ē medicamen de arsenico: cuius diuerse sunt descriptiones: vt in. vij. Sera. in trociscis de arsenico.

Caliptelo .i. pentafilon.
Calianim .i. tranquilitatem

Cali. i. cinis q fit de q̄dam herba salsa: ⁊ vtuntur eo tinctores: ⁊ est vsnen herba ipsa de qua fit sal alcali.

Caliber. i. lingua canis q̄ est herba.
Calibi .i. instrumentum
Calimon .i. mentastrum.
Calculimaioris .i. cardamomum.
Califer .i. nux muscata.
Calcitheos .i. calciteis.
Calcithei .i. batitura eris.

Calitrosa apata sunt duricies iuncturarū scilicz lapidationes que continent in se sicut calcem vel gipsum: vt Alexander ca. de pozis iuncturarū.

Calcitheum. i. qdam gleba: ⁊ est calcis flos.
Calchit .i. calcitis.
Calchei idem quod supra.

Cap. cxxiiii.

Calcitis est species vitrioli: ⁊ vocat colchotar tenēs medium inē calcitis: ⁊ vitriolū: vt apparet in. l. zeg in qua oia ista auidius manifestant: ō quo Dias. cap. calcitis dicit: q⁹ ē gleba q̄ in cypro i metallis inuenitur ꝛc̄. vt in fine huius littere patebit: vñ calcitis ē spēs vitrioli: vt patet apud Sera. cap.

de zeg. ⁊ ipum ẽ colchotar: ⁊ calcitis. Nam vidi apud Diaſ. capi. de alumine: vbi habetur. Adu runtur ſpecies aluminis ſicut calcitis: vel calidis i Serapione eodem loco habetur calcadis vel co cholcatar. Item Joãnes Meſue in trociſcis: de croco ponit coehol tar: ⁊ calcad's. **Diaſco.** capitulo calci tis. Calcitis eſt gleba naturalis: que in cypri inſula i metallis inuenitur colore ſubauroſo fragilis: intus habẽſ venas diffuſas vt alumen ſciſſum in modũ ſtella rum fulgentes: cuius ẽ optimum quod eſt recens noua mundiſſima: ⁊ equaliter fragilis: virtus eſt ei ſtiptica terman tica ſcarotica. **Poſſe. Diaſco.**

Purgat palpebras ⁊ oculos eſt ⁊ ſubmodar: ignem ſacrum extinguit: ⁊ herpetes curat: fluxũ ſanguinis matricis abſtinet: micetis cũ ſucco ma rubij occurrit: gingiuarum reuma: ⁊ faucium im poſita abſtinet: paſcẽtia vulnera ad ſanitatẽ per ducit: coctũ vero oculis medetur: trita melle ad dito ⁊ miſcta palpebris groſſis ⁊ aſperis: ſeu col loſis aptatur: quia areſcere eas facit: fiſtulas col lirij more iniecta medicatur. Paulo capitulo cal citis eſt ca. ⁊ ſicce complexionis in tertio gradu.

Calos. i. bonus: inde ſtorax calamita: id eſt bona gutta non a calamo: vt quidam dicunt: melios enim gutta inde calo verbum neutrum. i. depo no: inde caloticum. i. mitigatiuum doloris: q: de ponit doloꝛem.

Caloſtrum .i. lac nouum.
Caleos .i. es.
Calufar .i. oleũ de nuce indica
Caluf vel caſus idem eſt quod ſumenet duo: ⁊ ſu menet idem eſt quod obulus: iſta vocabula ponũ tur in littera carchar: ⁊ in littera radeh
Calcule vocantur anebe quod mundat vitrum: ⁊ naſcitur in mari iurta ſibiliam.
Calculus. i. cardamomum minus: ⁊ callus ideſt paruus lapis
Calcutecaumenon .i. er vſtum.
Calb .i. coꝛ.
Calmana .i. muſcus quercus.
Camaregum .i. fructus thamariſci.
Cama cropen .i. came topoa.
Camakach . i. illa que ſeruantur i ſalmoria.
Cambaduci ideſt omnia que aceto ⁊ ſale condita ſunt: vt capparis oline: ⁊ reliqua ex quibus fiunt ſalſe: vt ſinapis: ⁊ eruca ⁊c.
Cameos .i. gũmi arabicum
Cameactus. i. ebulus. actis ideſt ſambucus: vn de verſus. Sambucus eſt actis: ſed ebulus eſt ca meactis.
Cameleonta quid eſt: lege litteram cameleom bante.
Cameis .i. lemen ferule
Camepita .i. camepitheos.
Camepitas .i. cipreſſus.
Came grece infimum: vel depreſſum: vel terre num: latine vt cameactis: ideſt infima: actis ideſt infima ſambucus: ⁊ eſt ebulus
Camebalanos .i. appios.

Cap. cxxv.

Cameciſſos ſonat ex vo cabulo infima: vel terrena edera: vnde came ciſſos vocant greci ederam non extollẽ tem ſe a terra **Diaſ.** capitulo cameciſſos. Cameciſ ſos: folia habet ſimilia tritico: ſed oblonga: ⁊ tenera: ⁊ multas virgas duarum palmarum: folia ex vna virga habens: quinq; vl ſex: ⁊ floꝛem ſimilem oꝛzimo: ſed minoꝛem: guſtu eſt amara valde: radices ſunt ei tenues ⁊ inutiles naſcitur in locis cultis.

Poſſe. Diaſ. folia ipſius cũ aqua ci tis tribus bibitur die bus ſeraginta: ictericis preſtat effectum: ⁊ ſcia ticis medicatur dieb⁹ octauo ſimplici ſer aut ſeptem bibita. **Gal.** um pharmaco rũ capi. cameciſſos. Cameciſſos flos eius amar⁹ ſufficienter eriſtit: ⁊ deſtruit ea que ſm epar. qui dam vero ⁊ ſciaticis eam dant.

Camecipariſon eſt quedam planta ad ſimilitudi nem folioꝛum cipꝛeſſi.

Camelon ſcribitur proꝛ planta: ⁊ proꝛ animali: proꝛ animali eſt camelus: proꝛ planta eſt camomilla.

Camadaſnes .i. parua laurus: daſ nes enim laurus
Camedapni idem quod ſupra

Cap. cxxvi.

Cameleombante arabice vel ſu chaa: grece cameleonta alba: vel ſpina iudaica: vel ſcoltea: vel alcanthaniqui: vel acantis egyptiaca: vel ſpina arabi ca. latine cardus: vel ſpecies eius: ⁊ eſt cardus al bus: vel ſuchaa. Sciendũ q; cameleon eſt ſpecies cardonis ſilueſtris: q; cardus habz plures ſpecieſ inter ſe differentes: ſicut apparet i littera illa car dus ſilueſtris: vnde bedeguar. id eſt ſpina alba: differt a cameleon: quia in folijs non habet acu leos: ſed bedeguar habet in folijs aculeos: ſicut apparet in. l. ſupꝛadicta. Cardus ſilueſtris ẽ vna ex ſpeciebus cameleon: ſed cameleonta alba ẽ ſu chaa: de qua proꝛ **Bera.** lib. aggre. capitu. ſequitur in iſta. l. cameleombante.

Cameleombante eſt dupleꝛ. ſ. nigra: ⁊ etiaz alba Alba dicitur cameleombante. i. cameleonta alba nigra dicitur cameleon. i. cameleonta nigra. Ca meleombanteri. i. cameleonta alba: nominant eã homines accia ⁊ rion propter id quod inueniri ſo let: marime in radice eius quo mulieres marime proꝛ maſtice vtuntur: ⁊ eſt viſcoſitas que inueni tur in radice eius: ⁊ folia ei⁹ ſunt ſimilia folijs ſpi ne: quem homines oꝛientis nominant acu h: ⁊ fo lijs ſpeciei ſpine: que dicitur ſcolimias: vel ſcolo pias: ⁊ folia eius ſunt aſperioꝛa: ⁊ acutarum ma gis q; cameleonta nigra: ſed non habet virgam: naſcitur in medio eius ſpina ſimilis erictio mari noꝛ: aut ſpine que dicitur alkreſan in qua eſt flos coloꝛis purpurei: ſpiſſus paruus ſiue ſubtilis ſi cut capilli: ⁊ ſemen eius eſt ſimile grano cartami: ⁊ radix eius quando oꝛitur in bona terra pingui eſt groſſa: ⁊ quãdo oꝛitur in locis aſperis eſt ſub tilis: ⁊ coloꝛ eius eſt interius albus: ⁊ i odoꝛe ſuo eſt odoꝛ grauis: ⁊ aromaticus: ſimilis ſicut cera: ⁊ dulcis ſapoꝛis: ⁊ iſta ſpecies ſupple dicitur ara bice ſuchaa. Cameleon. i. cameleonta nigra no minant eam homines proꝛpter proꝛiectatem flo rum eius qui de eis reperiuntur virides multz ⁊ floꝛes aliqui ad album declinantes: ⁊ alij ad ce leſtem coloꝛem: ⁊ quidem ad rubedinem ſangui nis: ⁊ eſt planta cuius folia ſunt ſimilia folijs ſpi ne que dicitur ſcolamas: niſi quia ſunt minoꝛa eis ⁊ ſubtilioꝛ: ⁊ eſt rubedo tendens ad rubedinem ſanguinis: ⁊ habet ſtipitem in groſſitudine di giti: ⁊ longitudine vnius cubiti in qua eſt flos ſubtilis ſimilis in coloꝛe floꝛi herbe que dicitur boachis: ⁊ ſunt i eo macule: ⁊ radix ei⁹ eſt groſſa: ⁊ nigra: ⁊ veluti toꝛtuoſa: coloꝛ cuius eſt interioꝛ

declinis ad rubedinem: ⁊ quãdo masticatur mordicat linguam: nascitur in locis petrosis. Et idez auc. Gal. calefacit supple cameleonta alba: ⁊ ẽ succhaa in fine secundi gradus: ⁊ siccat in. iij.

Diasco. capitulo cameleonta. Cameleonta nigra quam multi fonsaut rionsaut rumum dixerũt: folia habet scolumo silia: sed tenuiora: ⁊ rufa: virga est eius digiti vnĩ mẽsura grossa: ⁊ vnius cubiti longa: ⁊ obruffa: florẽ habet spinosuz similem iacineto: ⁊ varium. i. q; viridẽ: albũ: ⁊ rufum iacineto simlẽ. Radix est illi grossa: ⁊ nigra ⁊ spissa: ⁊ diuisa: ⁊ subruffa: gustu mordaci: ⁊ serãtico: nascit locis montuosis ⁊ maritimis. Cameleonta alba quam marime multi rion dixerũt: q; quod inuenire solet marime in radice eius mulieres p mastice vtuntur folia: circa radicem suam i terra similia hz silino: aut scolino: aspera: ⁊ acuta ⁊ fortiora: sz nõ hz virgam: est ei in medio velut spina similis eritio meritimo: aut cardo cũ flore purpureo denso ⁊ minuto: sicut capilli: semen est ei simile ginco: ⁊ radicem hz in terra pingui albã ⁊ grossam: ⁊ teneram: odoris gravis: ⁊ aromatizantis: gustum dulcẽ. Sapor cameleonte albe est amarus: ⁊ pluris amaritudinis q̃z nigra: ⁊ ipa calefacit in secundo gradu ꝑpe finem: ⁊ desiccat in tertio supple: ⁊ illa ẽ quam arabes vocant suchaa In radice nigre cameleonte ẽ res occidens: ⁊ ꝓpter hoc administratur exteri⁹ tantũ: virtus ei⁹ est que calefacit in tertio gradu ꝑpe: ⁊ desiccat in primo. **Galie.** viij. simpli. phar. ca. de caleonmo. ta. Cameleonta nigra ca. virtute est in. iij. gra. ⁊ sic. in ꝓmo. Cameleonta alba sic. in tertio gra. in calefaciendo vero ẽ in secũdo completo. Plinius ca. de cameleonta. Cameleõta herba est nõ vna specie. Inuenit enim nigra: ⁊ alba. Nam albida habet folia similia: circa radicem suam diffusa in terram varia: ⁊ densa: ⁊ aspera: ⁊ quasi spinosa in medio habens encinũ acutũ cardo simlem: ⁊ florem purpureuz densuz minutum subalbidum semine ginco simile: radicem vastam ⁊ mollem vt malua graviter redolentẽ: gustu subdulci. Nam illa que nigra ẽ folia habz tenuiora pauca ⁊ rubicunda: tirsum oblongũ grossitudine digiti ruffum in sũmitate: habens florez spinosum iacineti colorem: radicez vastam nigrã vel variam: gustu submordens. Gubalsus ca. cameleon. Cameleon aliqui yrion dicũt duo genera cãdidior: aspera hz folia: serpit i terra escbum mõ spinas erigẽs radice dulci: odore grauissimo quibusdam locis viscum gignit albuz sub folijs: marime circa canis ortiũ quã tyri nasci dicũt ꝛc. Et infra ex nigrz aliq dixerũt: cui flos purpureꝰ esset: ⁊ feminam cui violaceus ꝛc. Plinius capit. suchaa. Suchaa est herba dulcis que extenditur per terram: ⁊ facit capita grossa ꝓpe radicem: ⁊ exeunt ex illis capitibus flores sanguinei: vnde suchaa dicitur arabice. **Bera.** li. aggre. cap. suchaa. auceto. Gali. Suchaa. i. spina arabica: vel herba ẽ silis plante bedeguaris: nisi q: virtus eius ẽ virtus q̃ desiccat: ⁊ stipticat plus eo: ⁊ fructꝰ: ⁊ radix eius ẽ fortio: res que sit in ea. **Posse. Dias.** Cameleonte albe. i. suchaa bibita orifago vno: ⁊ mvriue cum vino austero: aut cũ origa no lumbricos latos exeludit. Elixatura etiã eius ex his vtiliter datur: hydropicis cũ vino medet vel cum passo sic: ⁊ vrinam mouet: dissuriam bibita siccat. Elixatura ẽt marime prodest venenis: ⁊ cũ polẽta accepta canes: ⁊ porcos occidit: in aqua ⁊ oleo cocta sorices necat. Nascit locis montuosis. Radix cameleonte nigre admixta calcanto: ⁊ cedria: ⁊ ⁊ arungia scabijs medetur: zernas purgat: marime si additum fuerit sulfur: ⁊ aspaltum elixa cum aceto id ꝓstat. Elixatura eius ore retenta dolorem dentium cõpescit: cum pipere ⁊ cera dentes cõmotos confirmat: ⁊ calefacit: ⁊ si cũ aceto cocta ⁊ ore retenta fuerit cõbusta carbonibus sanat: dẽtes iposita stringit: maculas emẽdat: cũ sulfure vino medicamib⁹ stipticis adhibet: fagedenica ⁊ sordida vlnera iposita curat: dr cameleõ ꝓ varietate florum ei⁹ q: virides albos iacineto silẽs: aut ruffos: facit etiam ad vulnera maligna q̃ greci cacoctica dicunt: lentigines tollit: ⁊ denorat alijs reb⁹ mirta. Plinius cap. cameleonte albe. i. suchaa cũ passo mirta vrinaz mouet: hydropicum desiccat: lumbricos occidit. nã illa q̃ nigra est facit ad maligna vulnera que greci vocant caninaculas: ⁊ len **Gali.** Cameleõte nigre ratigines aufert. dir habet quid deliterioſum: vnde extrinsecus est vsus eius ad scabiem ⁊ empetiginẽ: ⁊ alfos: ⁊ oĩno omna que abstersione egent: ⁊ mollitinis: ⁊ diafoꝛeticis miscetur pharmacis: ⁊ fagedẽica vlcera sanat cataplasmata. Albe vero camele onte radix ad lumbricos rotundos datur in quãtitate ortabi cuz vino austero: afferant aũt eam: ⁊ ictericis simlem existentem radici magis attamen amario: illa est.

Bera. Radix eius confert fluxui nimo matricis: ⁊ cõfert oĩbus egritudinibus in qbus confert bedeguar: ⁊ fructꝰ eius ⁊ radix conferunt apationi vulue: ⁊ apati ani: ⁊ radix ei⁹ incarnat vlcera: q: in ipsa ẽ virtus consolidativa cum tempamento. Et idem auc. Dias. Muusino di herba ꝑm qõ extimo est ꝓpe naturã bedeguar ⁊ est stiptica: ⁊ semen eius est fortius satis: ⁊ ꝓfert relaxationi vulue: ⁊ fluxibilitati ani: ⁊ glutinat vlcera: qñ stipticitas eius ẽ pauca: sine supfluitate Et radix eius cõuenit cursui humiditatum antiqrum matricum: ⁊ fluxui nimio menstruorum.

Cap. cxxvii.

Camedreos uel camedreos. meb gre. vel cameropa. ara. hamedreos. latine vo quercula minor. Vbi sciendum q; camedreos dictũ est infima q̃reus. nam came. i. infima: ⁊ dris dria gre. q̃reus: inde camedreos. i. infima: vel pua quercus. Vnde folia eius sunt silia foliꝫ q̃reus: ⁊ ideo latini ipsam q̃reum vocant. Plinius ca. camedreos. Camedreos est herba q̃ latine quercula dicit: ⁊ ab aliqbus trizaoga: folia hz magne mente similia: ⁊ diuisa vt q̃re⁹: flore pene purpureo: aliq ipsam serratã dicunt: ⁊ ab ipsa serram in **Bera.** lib. ag. cap. hamedreos uẽtam esse. auc. Dias. Hamedreos i. camedreos: noiatur q̃reus terre. Nascitur in locis petrosis: ⁊ asperis: ⁊ ẽ herba pua longitudine vnius palmi: hẽns folia parua: similia in figura in ortu suo foliꝫ q̃reus: flos eius est coloris purpurei paruus. Et tps colligendi est qñ semen est maturum: ⁊ colligenda est cum suo semine.

Dias. ca. camedreos ꝑm translatiõem nr̃am Camedreos nascitur locis saxosis: ⁊ asperis frutex est bipalmis: cum foliꝫ minutis: ⁊ mente silibus: vel drio: ⁊ amaris: florem ei⁹ habz purpureum: ⁊ minutũ: sed colligenda ẽ cuz semẽ matu **Gali.** rũ est. viij. sim. phar. cap. camedreos Camedreos ponit eam qs in tertio gradu siccitatis: ⁊ caliditatis: ⁊ plus in eo in siccitate q̃z **Posse. Bera.** auct. Al in caliditate. bugerig. Fit syrupus ex ea ad tussim antiquam: ⁊ ad corruptionem digestionis: ⁊ in ꝓncipio hydropisis: ⁊

ad spasmū: ⁊ q̄to syrup⁹ eius erit vetustio: tanto erit maioris virtutis ad ea que dixim⁹. Et herba ipsa contrita ꝓfert fistulis lach: ymalūm: ⁊ ei⁹ decoctio confert ictericie nigre. **Gal.** Camedreos p̄dominā tem hz amaz sapo:em est aūt ⁊ acre quodāmodo ex qbus vz splenem liquefacit: ⁊ vrinas: ⁊ menstrua mouet: ⁊ grossitiez humo:um incidit: ⁊ eas q̄ in viscerib⁹ obstructiones expurgat. **Dias.** ca. cameropa ꝑm translatōez nr̄az. Cameropa. i. camedreos viridis ⁊ sicca bibita cū aqua conq̄ssationibus ⁊ tussientibus valet: ⁊ splenis duricies soluendo medicatur. In initio hydropicis iuuat: mēstruis imperat: abo:sum excludit: cum aceto bibita splenem siccat: mo:sib⁹ venenatis occurrit cū vino bibita: ⁊ cataplasmatibus adhibita oia similiter facere pōt: melle addito antiq̄ vulnera purgat trita: ⁊ oleo mixta caligines oculoz detergit: oī co:po:e trita: ⁊ puncta calefactionem p:estat.

Cap. cxxviii.

Camepithis uel ca

Camepitis: vel camepitheos gre. ara. hamepiteos. latine q̄rcula mino:. Camepitheos gre. int̄pt̄at infima pinus: a came: ⁊ pitheos q̄d est pinus: eo q⁹ ꝑm oēs sui spēs odo:ez hz pini. Sed sciendū q⁹ camepitheos ⁊ camedreos vnā ⁊ eandem hēnt virtutem ⁊ cōplexionez: ⁊ sunt ca. ⁊ sic. i. iij. gra. Colligenda ē q̄n semen eius est maturum: ⁊ ē colligenda cum suo semine.

Bera. li. aggr. ca. hamepitez. auc. Dias. Hamepitis ē herba q̄ nascitur oī anno: ⁊ dilatat eius o:igo sup faciem terre vndiq̄. Et sunt ei⁹ tres spēs: vna carū est fo:tio: alijs: ⁊ hēt folia similia folijs helabes. i. sempuine: nisi q: sūt mino:a eis: ⁊ hz super se humiditatem tenacē: ⁊ ⁊ sunt pilosa: ⁊ sunt folia illa circa ramos spissa: ⁊ odo: eius ē sicut odo: resine pini. Et hz flo:es minutos glaucos ⁊ radices similes radicibus herbe dicte pico:ion: ⁊ semen ei⁹ est nigrum: cui⁹ odo: ē sicut odo: resine pini: ⁊ rami eius sunt aliquātulū longi: ⁊ curuati: sicut rami herbe que dr̄ hancasa Secūda species ē: que hz virgas longas longitudine vnius b:achij: ⁊ ramulos subtiles: folia vo ⁊ flo:es in odo:e similia sup:adicte: semē eius est nigrum. Tertia vo species: que dicit masculus: hz folia subtilia: minuta: albida: pilosa: ⁊ hēt virgam asperam: albam: ⁊ flo:em albū: minutum super ramulos: ⁊ odo: eius ē sicut odo: p:ime.

Gal. vij. sim. phar. ca. camepitheos. Camepitheos ē in desiccando tertij gradus in calefaciendo vero secundi. **Diasco.** ñr̄am capi. camepithis: eius spēs sunt tres: vna quarū est spansa super terram: hēns folia aizo minoi similia: sed tenera: ⁊ pinguia: ⁊ aspera: ⁊ spissa: circa virgas odo:em habētia pini: ramulos emittit oblongos ⁊ curuos in similitudinem anchuse: ⁊ fruticulum tenuem: vel semen cū tenui coma flo:es minutos ⁊ mellinos ꝓfert: ⁊ semen nigrum odo:ē pictuine hēns. Radix ē illi sicuti co:io. Et alterū gen⁹ camepithis q⁹ masculus appellat: virgas habens cubiti vni⁹ longas teneras ⁊ obto:tas: sed comaz supio:i silem habens: ⁊ flo:em nigram: ⁊ semē similiter nigrum: odo:em hz resine: ⁊ folia tenuiora: ⁊ quasi pilosa. Tertiū genus q̄si in terrā repit continuo tractu. hoc ēt sidericis dicit: folia habz filia cardis: sed q̄si pinguio:a: ⁊ veluti pilosa: cuz flosculo aurofo: resine pictuine hēns odo:ē: virtus est ei eq̄ **Posse.** Contra opilatōez epatis vt sup:a. tis: ⁊ splenis: ⁊ renum herba ipsa in vino ⁊ oleo decocta super locū cataplasmetur: contra vitium lapidis: detur electuarium quod conficitur ex melle: ⁊ tribus ptibus pulueris eius: ⁊ vna lapidis lincis: ⁊ alia pte sarifragie: ⁊ erit mirabilis. Similiter cōtra stranguriā: ⁊ dissuriam: ⁊ ꝺ duriciez splenis: ⁊ epatiz: fiat decoctio pulueris ei⁹ in oleo: ⁊ locis infirmis supponatur: contra stranguriā: ⁊ dissuriam: ⁊ iliacā passionem: ⁊ opilationē epatis: ⁊ splenis: ipa herba in aq̄ salmacina coquat: pudendis pectini: ⁊ renibus cataplasmetur: detur etiā vinum decoctionis eius ꝺ iliacam passionem. Puluis eius cum aqua salmacina: melle: ⁊ oleo injiciatur p̄ cristere Item hec herba ponat in vino p̄ decem dies: vt ibi computrescat: postea buliant ad consumptionem substantie: postea exp:imant per pannū laneum: solidum ⁊ fo:tem: vt tota humo:ositas ere at ex illa humo:ositate: ⁊ oleo: ⁊ cera: fiat vngentum ad splenem: ⁊ epar: ꝓbatum est. cōtra vomitum factum ex anatropha: vel alia frigida causa: coquat herba ipsa: vel puluis in aqua salmacina vel aqua natural⁹ salsa: ⁊ oleo addito: ⁊ modico aceto: fiat cataplasm a sup stomachuz: maximum remediū est: puluis eius etiam cū melle datus: lū bricos occidit: cōtra catarrū ponatur talis puluis in sacello: ⁊ capiti supponat optimum est. ꝺ furfures capitis: vel barbe farina lupinoz amaroz coquatur in aqua salsa addito aceto: ⁊ in colatura ponat puluis ipsius herbe: ⁊ caput lauet. ꝺ paralesim: herba ipa cocta in vino loco dolenti supponatur: vlcera ⁊ vulnera consolidat pulus ei⁹ sup aspersus. Ad matricez mundificandā: ⁊ mēstrua puocanda: ⁊ ad matricem infrigidatam ex superfluitatibus flegmaticis calefaciendā: coquat herba ipsa diu i aqua: ⁊ fomentet inde mulier: ⁊ herba ipsa cataplasmet super pudenda: puluis ēt in oleo decoquat: ⁊ bombax intincta supponat vel puluis conficiat cū succo malu terre: ⁊ supponat.

Bera. auc. Galie. Camipitheos. Si sumat in potu mundificat: aperit: ⁊ abstergit membra interiora: qū est herba sicca: ⁊ incarnat qū est recens: ⁊ confert sup oēm medicinam hūtibus ictericiā: ⁊ vniuersaliter oibus hēntibus opilatiōem epatis: ⁊ puocat menstra: qū bibitur cum melle: ⁊ qū fit nascale: puocat vrinam: ⁊ coquitur cum mellicrato ⁊ bibit: ⁊ ꝓfert stranguirie: ⁊ qū est recens hz virtutem multā conglutinādi ⁊ incarnandi vlcera magna: ⁊ curat plagas: ⁊ solvit duricies **Dias.** Radix eius bibit diebus māmillarū. septez: ictericis medetur diebus. xxx. bibita sciaticis fert opez: maxime cū mulsa epatiz: ⁊ dissurijs: ⁊ nefreticz p̄stat effectū torsionibus subuenit. hac enim maxime vtunt in ponto. Elixatura eius datur ꝺ vim atomi: cataplasmatibus adhibita cū polenta: ⁊ elixatura ei⁹ mixta oia silr facere potest: trita cū caricis ⁊ dura in modum cataputie ventrē mollit: cuz resina tepida ipposita: sordida vulnera purgat: melle addito cās matricis componet: duricies vulnerum soluet: ⁊ paracolesim p:estat.

Gali. Camepitheos in gustu qdem fortio:em hz sapo:ē q̄s acrez: menergia vo abstergit vlcera plusq̄ calefaciat: ⁊ ꝓpterea ⁊ arteticis: ⁊ oino quibus obstruūtur faciliter epata bonuz est pharmacoz: ducit aūt ⁊ menstrua bibitum: ⁊ cū melle appositum. est vo ⁊ diureticum pharmacum. qdam vero dant sciaticis: coquentes in mellicrato. virtus vero huius herbe magna vlcera sanare pdest: ⁊ putridosa vlcera sanat duricies q⁹ in māmillis diafo:at.
Cameropa qd est. l. l. camadreos.

Cap. cxxix.

Camelea gre. vl chamelea. ara. mezereon. latine vero cocognidium: ⁊ ē planta q̄ vocatur oliuella. Camelia gre. q̄si infirma oliua dicta: eo q̄ folia similia olive hz: hec est que dicitur mezereon: ⁊ cocognidiū. Unde cocognidiū mezereon: ⁊ camelea sunt idē: vt apparet per Dias. ⁊ Se-rap. Dias. capitu. camelea. ſm trāslationem nostrā. Camelea aut cocognidion hastas hz super terram spansas: palmis duobus longas: fruter ē ipsi⁹ sarmentosa: folia habet similia olive: sed tenuiora: ⁊ spissa: gustu mordātia ⁊ gulā ex aspantia Hera. li. aggre. capi. mezereon. auc. Dias. mezereon. i. camelea: est arbustum paruū cuius rami sunt apti ad ignē accendendū: ⁊ sunt ipi rami extensi super terram longitudine duorū palmorū: habētes folia olive: nisi q̄ sunt subtiliora eis: mordicātia: ⁊ eraspantia linguā: ⁊ Hal. vij. ſim. phar. ca. sūt sup ramos dēsa. camelea. Camelea ꝑdominantē hēt qualitatē. quocirca ⁊ vlcera que cunq̄ marimas escaras hūt: cuz melle expurgare pōt. Simon de ianua in synominis suis Cocognidiū nō est laureola: vt quidā putāt: quoniā cocognidiū: vt iam dicit Dias. in p̄senti. l. idē est q̄ camelea: ⁊ camelea idē ē q̄ mezereon ſm Sera. in p̄senti. l. ⁊ est plantula que vocat oliuella vt iā dictū est: vnde q̄ hoc sit vez ſm ipsū quoniam Dias. facit ad capitulū de mezereon: ⁊ cocognidio: vel camelea: que idē dicūt: ⁊ aliud de laureola. nā cap. de camelea: q̄ est mezereon: vel cocognidiū incipit. Camelea secunduz capi. de laureola incipit Diasnoides. i. laureola: ⁊ ideo sunt diuersa laureola: ⁊ mezereon ſm ipsū p̄tera dicit ipse camelea. i. mezereon: vel herba catholica vel alipiados: ⁊ licet Dias. dicat in oleo catholicon: tolle herbe catholice alipiados: ⁊ sequtur i aliqbus exemplarib⁹ q̄ ⁊ laureola vocat nō ē de suo ītam nō est vera expositio. nā alipiados: vel herba catholica: arabice ē mezereon: quā pōit Dias. cap. de camelea: sed in alio cap. Dias. vocat laureolā dasnoides: ⁊ sic de laureola: ⁊ mezereon facit diuersa capitula: sed falsa est illa opinio Simonis: quoniā laureola est mezereon: cuius ratio ē: qm̄ Jo. mes. cap. de mezereon. dicit q̄ mezereon est planta cuius stipites eleuanter sup terrā circiter cubitorus duos: folia ei⁹ sunt silia foliis olive ꝛc. pp q̄ sciendū q̄ ſm verba Mes. cocognidiū ⁊ laureola sunt spēs mezereon. ītaz dicit q̄ vna species mezereon ē habēs magna folia: ⁊ ista est laureola: quā scies si. i. l. dasnoides. Alia spēs est hēns folia pua silia foliis olive: ⁊ illa est camelea vel cocognidium: que nr̄o ideomate vocat oliuella: ⁊ ideo Dias. facit de eis capla diuersa: qm̄ sūt diuersaruz spēz: licet sint oēs species mezereon ⁊ laureola silr̄ est mezereon: ⁊ licet cocognidium: ⁊ laureola differant ſm speciem: conueniunt tamē ſm genus: q̄ ambe sunt mezereon: sed qm̄ ponit mezereon simplr̄ intelligitur laureola: qm̄ mezereon hēns folia magna ⁊ virida ē melius alio ꝛz Mesue: ⁊ pp hoc qm̄ Simon dicit q̄ laureola nō est mezereon falsum dicit: qm̄ vt ostensum ē: est species eius. Uerū est q̄ non ē mezereonh abēs folia parua: sed est mezereon hēns folia magna. Credo q̄ parū aduertit generis predicationem.

Joan. mes. cap. de mezereon. est planta vocata apud plures rapiens vitam: ⁊ a qbusdam faciens viduas: ⁊ a pluribus leo terre vocat: et est planta cuius stipes eleuatur sup terram circiter cubitos duos. Et eius folia sunt similia foliis olive: sed maiora: ⁊ producit grana magna in magnitudine fructus mirti: ⁊ est planta lacticiniorum mater: cuius spēs sunt plures. Est enim quedam magna hēns folia subtilia: ⁊ est parua habēs folia ficut folia olive ⁊ spissa nimis. Et est habens crispa folia ⁊ aspera. Et ex eis est habens: aut colorem viridem: aut colorem subnigrum: ⁊ producēs colorem panonis. Et melior est magna: habens folia tenuia ⁊ viridia. Et que oritur in locis liberis: ⁊ in vicinitate plantarum specierum eius. ⁊ quādo oritur planta vna in toto ambitu eius est mortalis. Et que oritur in locis termarum: est sicut venenum: ⁊ habet parua folia ⁊ spissa est malum: ⁊ similiter habens crispa ⁊ aspera: ⁊ qd̄ ē subnigrum similiter ca. est ⁊ sic. in quarto. Et dixit filius zezar est in fine. iij. sed non verificatur illud: est enim in ea virtus acuta ignea: ⁊ acrimonia vehemens: ⁊ est excoriatiuum vlceratiuum serosum inflāmabile: ⁊ ē consumptiuum: ⁊ dissolutiuum virtutis: ⁊ est primum veneno: nocens membris que sunt mine re virtutum: ⁊ debilitās ea: ⁊ dissoluēs conamur ergo frangere acuitatem: ⁊ maliciam eius: ⁊ hec facimus cum aurilio rerum eam frangētium: ⁊ permutantium inflāmationem: ⁊ serositatem: sicut sunt olea frigida ꝑprie: ⁊ res extinctiue sicut est mucillago psilij: ⁊ succus portulace: ⁊ succ⁹ endiue proprie: est enim mirabilis: ⁊ aqua alkekengi: ⁊ aqua solatri humidi: ⁊ altaraſacō: ⁊ aqua berberis. Et frangunt adhuc acuitatez ei⁹ res inspissantes: ⁊ ponticitatem hēntes: sicut mirabolani: sunt enim sublimes ad illud. Et dixit filius zezar duplum ipsius ex absinthio iunctum cū eo emendat maliciam eius. Et dixit Dias. Infundant folia eius die vna in aceto: ⁊ siccant: ⁊ frangitur cū hoc virtus sua. s. serosa: ⁊ inflammabilis. Et dico q̄ si in aceto coquantur: aut infundant citonia aut maciana: aut berberi erit melius: figillatur almezeron bonitas ad ea que oportet: ⁊ si ex aceto infusionis eius: aut decoctionis ipsius fiat syrupus acetosus inuenitur expertorū iuuamentoruz vbi oportet: ⁊ ex reb⁹ adhuc emendantibus: ⁊ remouentibus maliciam eius est: vt infundatur ei⁹ folium in lacte dulci: aut acetoso: ⁊ ꝑprie sumpto ex afina: ⁊ capris. Et quandoq̄ ponunt folia mezereon in aqua lactis: ⁊ buliūt cum facilitate: ⁊ aufertur spuma eius: ⁊ colat: ⁊ propinatur cum securitate. Et dicit Galie. infundātur folia eius in syrupo rosato paruz anteq̄z terminetur decoctio ipsius: ⁊ propinetur: vbi oportet syrupus: nō enim in eo est timor. Et dicit iterum coquantur in ure gallorum antiquorum: ⁊ est sine nocumento. Et quandoq̄ oleum mezereon administratur cum p̄ mirtione aliarum medicinarū habentium virtutem eius fractuam: ⁊ eius operatio est talis. Accipe foliorum eius. z. xl. ⁊ p̄orjce sup ea aq̄ dulcis lib. ij. ⁊ dimitte die ac nocte: deinde fac bulire lēto igne: donec redeat ad libr̄ā vnā ⁊ mediam: ⁊ colature eius misce olei sumpti ex amigdalis dulcibus. z. viij. ⁊ buliant cum facilitate vsq̄z ad aque consumptionem: ⁊ si ponatur oleum cum foliys ⁊ aqua: ⁊ buliant simul vsq̄z ad aque consumptōem erit i virtute fortius. Et dixit ruffus: submergatur ex foliys eius quātitas circa. z. iij. in cado magno musti: ⁊ dimittatur mensibus tribus: ⁊ erit res mirabilis ad hydropisim: expellit enim aquā citrinam sine nocumento. Confectio almezereon ex inuentione nostra. Accipe foliorum almezereō p̄paratorum partes. x. carnium citoniorum elixatorum in aceto vini: ⁊ zucari tabarzet ana partes. lxx. terenabin partes. xl. aque casei infusiōis agarici partes. xxx. olei almezereon ptes. xij. dissoluat zucaz: ⁊ terenabin in aq̄ ꝑdicti casei: ⁊ misceat cum carne citoniorz ⁊ coquat cum facilitate eius vsq̄z ad mellis spissitudinem: ⁊ inuoluat puluis foliorum almezereon cum oleo p̄dicto: ⁊ cō-

ficiatur cum eis. Est enim bonum medicamen benedictum ad hydropisim. Confectio pillularū almezereon valentium similiter ⁊ expellentium aquā cū fortitudie sine timore. Accipe solioꝝ ei⁹ ꝑparatoꝝ.z.ij. mirabolanoꝝ citrinoꝝ.z.iiij. kebuloꝝ.z.iij. ꝓfice cū tereniabi vl tamaridis dissolutis in aqua endiuie. Et scire debes q⁹ almezereon de decoctione parum sustinet: ⁊ contritio laboriosa destruit eius virtutem. expellit ät nocumēta eius a corpore aqua ordei: ⁊ aqua endiuie: ⁊ altararicon: aufert inflāmationez relictam ab eo in corpore. Et sciuisti q⁹ medicine cōpositine a corpore expellunt audaciam medicinarum. **Posse. Dias.**

Camelea accepta coleram: ⁊ flegma deponit: debent vero fieri trocisci ex eis admixto absinthio duplici mensura: ⁊ vna parte camelea: ⁊ catapucie iuncto melle vel aque: folia eius imposita vulnera sordida curāt. **Jo.mes.** ädezereon solutione educit aquaz citrinam cuz fortitudine vehementi. Et dixit Alexander mirtuz cū rebus educentibus melancoliā: educit ipaz: ⁊ cū rebus educentibus flegma: educit ipm ⁊ absinthiū duplicatum ei cū mirabolanis addūt ei bonitates notas: ⁊ facūt educere colerā. ädai⁹ autem iuuamentum quod ex eo expectatur est ad hydropisim: educit enim aquam congregatam in ventre: nocz tū epati: immo oibus mēbris nutritiuis: ⁊ interficit lumbricos: ⁊ vermes: ⁊ solutione educit eos: ⁊ serpentes viscez. Et si fiat vngentū ex eo: ⁊ melle curat fistulā: ⁊ vlcera fraudulenta. Et fit etiā ex decoctione ipsius ablutio: ⁊ confert dolori dentium: ⁊ eoꝝ corrosioni: ⁊ gingiue sanguinie: ⁊ mollificatōi: ⁊ fit ex eo vngentū cū aceto et oleo ⁊ cera ad scabiem bonum: ⁊ fit ex eo linimentum ex sulfure: ⁊ melle: ⁊ aceto fortiad morfeam: lentigines: ⁊ baras: ⁊ delet eas: ⁊ q̄ñz fit confricatio super morfeam: ⁊ baras cum foliis eius: ⁊ aceto fortis: ⁊ est vltimū: ⁊ dixit Joannitⁱ⁹ valet ad quartanam. Doſ eius est a.z.ſ. usqz ad .i. ⁊ hoc in confectionibus pulueris ei⁹ a karatis ij. vsqz ad quinqz.

Camedrea ꝑm Dias. ē quedam planta que vocat cimolea: ⁊ est camedreos.

Cameleucen est vngula caballina: nascit sec⁹ fluuios: cuius radix p infudibulū bibit ad veterem tussim: ⁊ alio nomine phartanū siue farfugiū: vl tussillago: ⁊ est spēs nenufaris: vt apparet in littera nenufar.

Carmeleuci ē quedā species tassi.

Camelezeon	.i. pentafilon.
Camemilon	.i. antim⁹ vel bembonig.
Camemursine	.i. mirtus.
Camedurus	.i. camedreos.
Camelarū vue	.i. rob.
Camepitheos	quid est. l. l. hamepitheos.
Camedreos	qd ē. l. l. hamedreos.
Camedris	idem quod supra.
Camebalanus	.i. raffanū agreste: ⁊ est appios.
Cameropia	.i. camedreos.

Cameropos est spēs palmaꝝ maiorib⁹ ⁊ molliorib⁹ foliis.

Camer ē herba cuius folia sunt similia foliis lentis: quam ignoro.

Camezillum	.i. poligonia.
Camezelas	.i. calandrus auis.

Cameth. i. illa que saluant in salmuria: vt oliue: capparis: ⁊ similia.

Camesich	.i. fruct⁹ thamaisci domestici.
Camesie	idē q⁹ supra.
Camemilem	.i. camblem.
Cameron	.i. cardus siluestris.
Camepida	.i. camedros.
Camelon	.i. citraria.
Camepito	.i. cypressus.
Cameos	.i. gūmi arabicū.
Caminella	.i. ameos.
Camidria	.i. camedreos.
Camicelcapar dita.	.i. salmuria capparis cōdita.
Camimden	.i. amidū sale cōditū.
Camithareapa	.i. camealpar.
Camic. i. capparis q̄ ꝓdit in salmuria.	
Camich	idē q⁹ supra.

Cap. cxxx.

Camin ara. grece ⁊ latine ciminū Ciminum quoddaz est q⁹ dicitur ciminum carmenum: quoddā quod dicit ciminū regale: quoddam quod dicitur ciminū album: quoddā quod dicit ciminū rusticorum: quoddā quod dicitur ciminum ethiopiū: quoddā quod ciminum basilicum dicit: quoddā quod dicit ciminū egyptium: quoddam quod dicit ciminū dulce: quoddam quod dicit ciminum agreste: ⁊ quoddaz q⁹ dicit platociminū. Ciminuz carmenū. i. siseleos Ciminū albū idē q⁹ supra. Ciminū rusticoꝝ idē silr q⁹ supra. Ciminū ethiopiū ē quoddā semē similē ameos: ⁊ ē git: sicut apparet si. l. l. naucana. Ciminū basilicū idē ē q⁹ supra. Ciminū egyptiū ē ciminū vsuale. Ciminū agreste ē illud quod per Dias. infra in cap. isto describit. ꝓplatociminuz .i. siseleos. Ciminū vsuale ē semē herbe in milta ꝗntitate nascēs. Uirtutē hz diureticā: ⁊ subtiliā di fumositates: est ca. ⁊ sic. in. ij. gra. ⁊ quidā dicūt q⁹ ē sic. **Sera.** li. ag. camin. i. ciminuz in. ij. gra. nostrū: quod vocat egyptium: ⁊ est aliud ciminū q⁹ di carmenū: ⁊ ē aliud q⁹ di agreste: ⁊ ē quoddā ex eo ē boni saporis: et est ꝑpie carmenū: ⁊ ipsius exꝑsitio ē regale. et post ipm ē babilonicū. Et idē auc. Galie. ex eo est domesticū ⁊ agreste. domesticū vo est q⁹ magis administrat: ⁊ maxime semē: sicut administrat semen anisi: ⁊ leuisticī: ⁊ carui: ⁊ apij montani: vtutis est ca. in **Dias.** cap. de ciminо ꝑm translatiōnē nostrā. Ciminū q⁹ dam est vsuale: quoddā egyptiū: ⁊ quoddā oritur in alijs partibus: ⁊ istud est ciminum nostruz q⁹ cōmuniter habemus in vsum: ⁊ est customaticuz sed pl⁹ illud quod oritur in egypto: quod ꝓpo. basilicum vocat. Unde tale ciminum vsuale in omnibus ꝓuincijs inuenitur: sed ciminū agreste nascitur in calcedonia: ⁊ hyspania: virgaz hz duobus palmis longam: in qua folia nascuntur quatuo: aut quiqz: ⁊ tenuissima: ⁊ diuisa sicut gingidium: in qua virga sunt capitella quiqz aut sex rotunda. ⁊ mollia in quibus est semen: quod si gustui applicueris viscidio: est nostro. ꝓ nascitur locis humectis. Ciminum nostrum vsuale habet virtutem seranticam: ⁊ feruentem: ⁊ mictualem: ⁊ stipti **Galie.** vij. simpli. pharma. capitulo. cam. de ciminо. Ciminuz semine maxime vtimur: sicut ⁊ anisi: ⁊ leuisticī: ⁊ carui: ⁊ petroselini. Est autem calefactiue virtutis sicut illoꝝ singulum: ⁊ diuretice: ⁊ destructiue ventositatis: de tertio gradu existens calefacientiuz **Posse.** Ciminum sumptum in cibis ⁊ potibus ⁊ salsamentis: virtutem habet confortandi digestionem: vinum decoctionis eius ⁊ seminus fenugreci doloꝝ stomachi et torsionem intestinoꝝ ex ventositate ꝓueniēt

miti gat. Contra sanguinem oculoꝝ post p:inci-
piū: dum nō ē flurus: puluis cimi cū vitello oui
super testam calidaz ponatur: ⁊ diuisum in duas
medietates superponatur sepe. Item puluis ei⁹
confecitur cuz camfora: ⁊ calidū superponatur.
Itē teneatur ciminū in ter dentes ter masticatū
⁊ insuffletur in oculum. Contra liuo:em ex per-
cussione: vel alio modo factū dū recēs ē: puluis
eius subtilis cū cera ad ignē bene ꝓfectus: ⁊ sepe
appositus: est certum remedium. Usus frequēs
ei⁹ inducit discolo:ationē. Contra frigidā tussim
detur vinum decoctionis ficuum siccaꝝ: ⁊ cimini
Ad idem electuarium confectum ex cimino: ⁊ se-
fenugreci: bussi: ⁊ melle vtile est contra frigidaz
tussiz. contra tumo:em fauciū ⁊ dolo:em: ficus ⁊
ciminum decoquantur bene trita in vino: ⁊ inde
emplastrum factū in loco dolenti ponaꝫ. Contra
frigidū reuma puluis eius ⁊ baccarū lauri simul
trita: ⁊ i testa calefacta i sacello ponaꝫ: ⁊ capiti su
perponatur: Contra stranguriam: ⁊ dissuriaz: ⁊
alios dolores ex frigiditate. Ciminū i vino coctū
super-
ponaꝫ **Dias.** Ciminum nostrū to:tionibus
⁊ inflamationib⁹ inoleo coctū
⁊ superpositū medetur: cataplasmatibus misceaꝫ
o:topnoicz cum pusca necessarie datur mo:sibus
venenatis: cū vino opitulatur: tumo:em testium
admixta pollina fabe: ⁊ vuepasse: ⁊ cerotis impo-
situm medicatur: aceto mixtum menstrua abstiet
⁊ sanguinem nariuz pfluentem sic stringit potu
datum sine inunctum pallo:em facit: ⁊ qui calidis
simuz est: dolorem vesice placat: ⁊ calculos iuuat
Semen cimini agrestis: to:siones ⁊ inflationes
aque mixtū saluberrime curat: cū aceto vero sub
glutientibus opitulaꝫ venenis occurit: dolo:em
stomachi cōpescit masticatuz: ⁊ imposituz liuo:es
detergit: melle addito ⁊ vuapassa omnia similiter
facere nouit. In hoc flos nasciꝫ niger veluti semē
qui bibitus similis est melantio. mo:sibus vene-
natis occurit strāguirijs: ⁊ doloribus vesice p:e-
stat effectum: ⁊ coagulatam sanguinez per vrinā
mingi facit: maxime singulare p̄sidiū est: si bibitū
fuerit cū eli **Anic.** li. ij. ca. de cimio. Ciminū
ratura apij .s. nostrum vel vsuale ex-
pellit vētositates: ⁊ resoluit: ⁊ in ipso est incisio: ⁊
excitatio: ⁊ in ipso est stipticitas: cuz lauaꝫ facies
ex aqua ipsius clarificat eam: ⁊ similiꝫ eius acce-
ptio ⁊ vsus ipsius cum mensura: eius nanqz nimi
us vsus faciem citrinat: ⁊ administratur cum ce-
roto aut oleo: aut melle consolidat vulnera ꝑpe
siluestre: cuius semen est simile semini luni: cū ex
eo implentur vulnera: cum teritur ciminum cuz
aceto ⁊ fit odo:amentum ex eo abscindit flurum
sanguinis nariuz: ⁊ similiter cum ex eo intromit
titur liciniuz in naribus: ⁊ quādoqz masticatur ⁊
miscetur cum oleo ⁊ distillatur super vngulam ⁊
super coagulatum sanguinem sup oculo ⁊ ꝓfert.
Et qñqz masticatur cū sale ⁊ distillatur sputū su-
per scabiem ⁊ febel: ⁊ vngulam abscissam: ⁊ phi
bet adherentiam: ⁊ succus siluestris abstergit vi
suz ⁊ attrahit lach:ymas: ⁊ nominaꝫ grece fum⁹
Et ipsum ponitur etiam in cauterijs cuulsionis
pilo:um in oculo: ⁊ non nasciꝫ. Et quando bi-
bitur cum aceto mixto cum aqua: ⁊ confert diffi-
cultati anhelitus: ⁊ tremo:i co:dis frigido: ⁊ ad-
ministratur cum oleo super aposthemati testicu-
lo:um: ⁊ quando administratur cum oleo ⁊ fari-
na fabarum: ⁊ frangit lapidem: ⁊ ꝑpie siluestre
⁊ confert distillationi vine: ⁊ mictui sanguinis:
⁊ dolo:i pungitiuo ventris: ⁊ inflationi: ⁊ succus
siluestris triti cum aqua mellis soluit ventrem.
Inquit Ruffus: Ciminū nabatuz soluit: kerme
num vo nō soluit: imo stringit: ⁊ herba siluestrz
puocat coleram in vrina: ⁊ datur in potu cum vi
no ad mo:sum vermiū venenoso:ū: ⁊ ꝑpie silue
stre: cuius semē ē **Bera.** auc. Dias. Uirt⁹
simile semine lini. cimini est ca. desic
catiua: ⁊ stiptica: puocat vrinam quando coqmē
cum oleo: aut fit cristere cum ipo: aut emplastrū
cum farina o:dei to:sionibus ventris ⁊ inflatio-
nibus: ⁊ datur ex eo in potu cum aceto tempera
to cum aqua asmaticis ⁊ confert: ⁊ datur similiē
cum vino ad mo:sus venenoso:um: ⁊ confert a-
posthematibus testiculo:um: qñ admiscetur cum
oleo ⁊ farina fabarum: ⁊ passulis: ⁊ cera: ⁊ suppo
nitur: ⁊ quādo miscetur cum aceto abscindit men
strua: ⁊ flurum sanguinis narium tritū cum ace-
to: ⁊ quādo linitur cuz eo co:pus: aut sumitur de
ipso nimis in potu facit croceum colo:em cutis: ⁊
confert dolori vesice ꝑpter suam caliditatem: et
confert lapidi renum.
Camiliben. i. dispositio cui admiscetur caliditas
non perueniens ad hoc vt sit febris ⁊ sociaꝫ ei la
ssitudo ⁊ pigricia: ⁊ alices: ⁊ salt⁹: ⁊ cōmotio som
ni: ⁊ vigilia: ⁊ constrictio anhelitus: ⁊ tensio ve-
narum ipocōdrio:ū: ⁊ dolo: capitis.
Camitamudem. i. amuiden sale coditū.
Camici .i. ebulus.
Cambris .i. brassica.
Cambu idem qō supra.
Cambil. i. semen arenosum qō cooperit rubedo
que est mino: rubedine lapidis in felle bouis rep
ti: p quo. l. l. kabel.
Cambria ē species caulis.
Cambil est terra rubea minuta que afferē de me
cha vt arena que cū fricaꝫ sup manū ingreditur
cito: de q̄ fit vngētū penetratiū: ⁊ mūdificat satz

Cap. cxxxi.

Camfice aut ficen cap. camfice: hastas habz
Dias. longas digito:um quatu
o: in terra pectas lach:ymo plenas
folia sunt ei lenticule similia ⁊ peplo: sed mino:a
⁊ tenuio:a: semen hz sub folijs rotundū sicut pe
plum: et est sine flo:e. radix est illi tenera ⁊ inutil'
Posse. Dias. Hasta eius trita cum
vino et vt pessarium
supposita dolo:ē matricz mitigat: cataplasmatib⁹
adhibita tumo:es spargit: clauos co:porz tollit:
mirmiceas mūdat: cocte et cōmeste vētrē soluūt
Idē succus ipsius facere pōt: suec⁹ ipse punctus
ictus sco:pionum mitigat: suffosiones et caligi-
nes oculo:uz detergit: cicatrices oculoꝝ addito
melle curat. nasciꝫ vo sarosis locis ⁊ asperis.
Camomilla qd est. l. l. bedonig.

Cap. cxxxii.

Camfora gre. et lati. ara. vo cā-
fo:. Cāfo:a ē fri. et sic.
in. iij. gra. et ē quoddā gūmi arborz ex
Auic. ⁊ Sera. dī cāfo:: qō nisi cū effica
cia seruēt facile pdiꝫ. pōt aūt seruari in vase mar
moreo cū psillio aut semie lini aut milio p. rl. an-
nos: sz p certo nescio herbā istā i qua sit tale mi
raculū: nā in. iij. fri. et sic. iudicaꝫ: nihil odo:ati⁹
igniqz amicabili⁹: cito enī inflāmaꝫ et pelarā flā
mā p se emittit: q̄ nisi psilio: lini semie: aut milio
obturaꝫ euaneseit: nā sublimata deferē ad nos:
et ꝑpterea est sapo:is **Bera.** li. ag. capi. cā-
acuti cū amaritudie. fo:. i. cāfo:a al
mozodi fre pāzo:: sūt insule q̄ sunt ꝑpinq̄ regio
nib⁹ sardinij: et iō dī cāfo:a de pāzo:: et in annis
quibus fiunt multa fulgura et tonitrua: et multi
terremotus: generatur ibi multa camfo:a. In il
lis vo ānis in qb⁹ nō fiunt hec nō fit mlta cāfo:a.

Unde defertur ex regione safella: ⁊ ex regione dedabah: ⁊ arig: ⁊ plurimum quod defertur ex ea est abarig: ⁊ ē minor sui: ⁊ ipsa ē gūmi arboris ī illis partib⁹ nascentis: ⁊ est gūmi coloris rubei maculati: ⁊ lignum eius est album teneruz q̄si velit fieri nigrum: sed ⁊ reperitur camfora in colore ligni arboris in peciis ligni q̄ sūt ibi intus extense: sz melior ex ea est nach: ⁊ est illa que nascitur ⁊ egreditur ex ligno p se in suo arbore: ⁊ color ei⁹ est rubeus maculatus: q̄ postea sublimatur ibi: ⁊ fit camfora alba: ⁊ dicit nachim: eo q⁹ prim⁹ qui regnauit ibi nominatus est nach: ⁊ nomen loci in quo reperit dī panzor: ⁊ ō noiatur cāphora ō pānor camfora illi⁹ loci: ⁊ ē melior: ⁊ subtilior maiorz durabilitatis: ⁊ albior: ⁊ maus frustrum qō ex ea reperitur est sicut dorna vna. post ipsam vero in bontate est illa que dicit fauzen: ⁊ est grossa habens aureū colorē. nec est clara sicut nach. Et p⁹ ipsam est camfora: que dicit canfab: ⁊ est fusca ⁊ est minoris precij q̄z nach. Et post hāc est illa q̄ dicitur balomich: in qua sūt admixta fragmenta ligni camfore: ⁊ est vnctuosa gūmosa: ⁊ reperitur in frustris quātitatis vni⁹ amigdale: aut ciceris aut lentis aut farris: ⁊ ē bona ad aromatizandū cū aromatizatur cū fumigatiōe ex costo ⁊ mirrha ⁊ omnes iste species clarificantur p sublimationē ⁊ egredit ex eis cāfora alba in laminis albis similibus in figura sua parapsidib⁹ ad quas ascendit Unde camfora sublimata vocat camfora opata Et idem auct. Gal. complexio eius est fri. ⁊ sic. in tertio gradu. ⁊ ideo confert calefactis. **Auic.** li. ij. cap. de camfora. Cāfore spēs sūt alcamfor: ⁊ arfage: deinde alezor: ⁊ alefazer varia: ⁊ est illa que est permixta ex ligno suo ⁊ ex eo quod sublimatum est ex ligno eius. Quidam aūt dixerunt q⁹ est arbor magna faciens vmbrā hominibus: cui leopardi adherent: non ergo peruenitur ad eam nisi noto tempore ani: ⁊ est spongiosa marina: hoc est ſm q⁹ estimauerunt quidā lignum vero eius iā multotiens vidim⁹: ⁊ est lignum album frangibile leue: in cuius ramis q̄ndq̄ continet aligd de vestigijs camfore. Est fri. ⁊ sic. ī. ij. **Poſc.** Contra calefactiōz epatis gradu. puluis eius cū succo solatri conficiatur in quo plagelle intincte sepius epati superponantur: contra flurū sanguis e naribus fiant magdaleones ex puluere eius: ⁊ pulueris semunis vtice vsti: confecto cuz succo sanguinarie naribus imponatur. Si autem fiat sanguis flur⁹ ex ipsius ebulitione vel ex epate cuz aqua frigida confician puluis camfore: ⁊ plagelle īfuse fronti ⁊ tēporibus ⁊ gule supponant: contra agomor: cā puluis camfore distemperetur cum mucillagine psilij: vel cum agresta: vel cū succo solatri: ⁊ intinctis plagellis ponatur super pectinez ⁊ renes ⁊ pudēda. contra diabetem idem facias. postea superponantur lamina plumbea. contra maculā oculorum conficiatur puluis eius cū aqua ro. et addito succo feniculi ponatur ī vase eneo. contra pannuz faciei: ⁊ ad faciez clarificādā: ⁊ depurandaz: conficiat camfora cū aqua ro. ⁊ addito melle albo: et mundissimo facies lauetur. contra libidinem odoretur camfora: similiter satis competenter ponitur in syrupis contra acutas egritudines: similit ꝓuocat sternutamēta: valet sīr ad rubor ē ocloz: hz. n. vtutē īfrigidādi ⁊ strigēdi **Bera.** auc. Jsaac. Camfora cōfert calefactz habentibus sodam colericā quando odorat simplicit aut cum aqua ro. aut cum sandalis: Et odor eius abscindit desiderium coitus sed potio eius in hoc est fortioris operationis: et stringit fluxum colericum quādo ex ea parua q̄ntitas miscetur cum medicinis. vsus eius facit accelerare canos: ⁊ facit dormire: ⁊ reprimit calidi tatem cerebri: ⁊ abscindit flurum sanguinis narium quando miscetur cū succo vue acerbe: ⁊ ponitur naribus: ⁊ stringit ipm vndecūq̄z fluat. Et camfora ingreditur confectionibus suffumigationum: ⁊ vngentorum: preterq̄z in gallia: ⁊ diambra. Et idem aucto. Rasis est frigida subtilis: et confert ad sedandum egritudines calidas que fiunt in capite: ⁊ toto corpore: ⁊ qui nimis vtit ea perdit vigilias: ⁊ si sumitur in potu infrigidat renes ⁊ vesicam: ⁊ coagulat sperma: ⁊ generat egritudines frigidas pci pue in regionibus frigidis Et idem aucto. Mesarugie: sumpsit quidā ex ea vj. aureos tribus vicib⁹: ⁊ destrurit eius stomachum adeo q⁹ non potuit digerere cibum: ⁊ abscidit sperma. Et idem aucto. Aben mesuay. Stringit ventrem: ⁊ potus eius facit accelerare canos ⁊ confert aposthematibus calidis. Et idem auct. Jsaac benaram. Camfora fri. est ⁊ sic. in. ij. gradu: ⁊ confert calefactis cum aqua ro. et fortificat sensus ⁊ membra eorum: ⁊ quando miscetur ex ea quantitas parua cum medicinis que fiunt ad strigendum fluxum ventris qui fit a colera confert. **Auic.** Usus camfore facit caniciem: ⁊ prohibet aposthemata calida: et cum aceto prohibet fluxum sanguinis narium: aut cum expressione dactilorum īmaturorum: aut cum aqua mirti: aut cum aqua albedaroz ⁊ confert sode calide: ⁊ remouet vigilias: ⁊ confortat sensus calefactorum: ⁊ confert alcole vehementer: ⁊ confert in medicinis obtalmie: ⁊ abscindit coitum: ⁊ generat lapidem renum: ⁊ vesice: ⁊ stringit fluxum ventris colericum. Cāphorata est planta quedaz que ingreditur in vngento marciaton habēs colorez camfore: cuius folia sunt sicut vna ex speciebus abrotani: sed albidiora: simpliciter facta ē sicut tanacetum: medet doloribus.

Camfor. i. planta cum gummi est camfora: et est lignum album frangibile leue: in cuius ramis cōtinetur aliquid de vestigijs cāfore: sic q⁹ inde erit camfora per sublimationem: vnde quando sine permixtione substātie ligni erit permixta vocat alesceret truaria. l. l. alesceret. i. litterā cāfora.

Camum. i. potus qui fit de orzeo et alijs frugibus ſm Diasc. vocat furca: arabes vo vocāt ipm foca: ⁊ ē cerusia vel spēs eius.

Cambum. i. terra rubea minuta q̄ afferet de mecha vt arena: ⁊ cum fricatur super manū ingreditur cutem: de qua fit vngentuz quod penetrat manum.

Canabum	.i. cannabum.
Canabuen	idem quod supra.
Canabs	idem quod supra.

Canapion. i. corter medianus sambuci: vt in alexandro de podagra.

Canuut. i. caulis imperialis: ⁊ est caulis vsualis ⁊ ē alba hūs folia collecta in globū.

Canabit	idē qō supra.
Canabil	.i. cambil.

Canacella. i. cauda egna: vel arpin⁹: vl' hyppurz

Cap. cxxiii.

Canarmenum ara. lati. lutū armenuz vel bolū ar. ⁊ est q̄dā vena ere q̄ pcipue in armenia inuenit: vñ hz vtutē ostringēdi. Est aūt eligēdū qō subrubeū ē ſm oēs partes nō hās colores distinctos aliq̄ntulū fragile: fri. ē ⁊ sic. **Bera.** li. ag. ca. canarmenū. Canarmenū. i. lutū armenū ⁊ ē igimbar: color ei⁹ ē vltra croceitatē ad rubedinem tendens: ⁊ terit cito sicut terit calx: ⁊ ē lene sine lapide. virt⁹ ei⁹ ē q̄ desiccat desiccatiōe forti.

Auic. lib. ij. cap. de luto armeno. Lutū armenum est rubeum declinans ad citrinitatez notum: ⁊ alemu est ei ꝓpinquū in operatione: frī. est in primo gradu: siccū in secundo.

Posse. Pillule facte ex bolo ⁊ gūmi arabico ⁊ penidijs cum aqua or. infusionis dragaganti valent contra emoptoicam passionem: vitio membrorum nutritiuorūz: misciatur eius pulvis cum gūmi dragaganto crusto: ⁊ confecto cum succo plantaginis: ⁊ potui detur. Et valet bolum contra dissinteriam: ⁊ flurum ventris sanguinis cum ouo: vel p cristere: vel in emplastris. Contra flurum menstruoꝝ: fiat ex eo pulvis cum succo plantaginis ⁊ bombice: ⁊ suppositorium inde factum supponatur. Contra sanguinem narium: confice bolum in succo sanguinarie ⁊ fac stuellum ⁊ impone naribus: vel pulvis sol⁹ cum bombice naribus imittatur. Bolum tritum ⁊ distemperatum cum vino mirtum aqua rosata ⁊ acceptum valet contra febres pestilentiales.

Bera. aucto. Gal. Bolum vel lutum armenum ciliacis: ⁊ dissintericis prestolatur: splencticis ⁊ colericis ⁊ stomaticis vtilit̄ medetur: ⁊ solutum stomachum reficit: ⁊ valet contra sputum sanguinis: Et confert flurui menstruoso: ⁊ catarro descendenti a capite: ⁊ vlceri⁹ putridis que fiunt in ore: ⁊ desiccat ericcaturas que indigent desiccatione: ⁊ cōfert illi cui a capite humor descendit ad pectus inuamentum magnum ⁊ coartationi anbelitus: ⁊ ideo confert ptisicis: ⁊ hoc ideo quia desiccat vlcera pulmonis intantuz q⁹ non tussiunt: nisi errēt in dieta sua errore magno: aut pmutetur aer subito ad complexionem malam: ⁊ qui patiuntur coartionem anbelit⁹ antiquam cum bibunt ex eo curantur cito: ⁊ qui nō iuuabitur per hanc medicinam: nunq̄z iuuabitur per aliquā aliam medicinam. Et sumatur de eo in potu, cum vino subtilissimo mediocriter limphato quando eger non febrit vel parum febrit: sed si fuerit febris multa detur cum vino mirto multa aqua ne febris augeatur: et quando bibit̄ in hunc modum confert febribus pestilentialib⁹ valde: ⁊ qui assueuit potui eius tempore pestilentiali preseruatur a nocumento pestilētiali. Et iā vidi multos euadere tempore pestilentiali p ipm Et iam sunt multi sumētes ipsum cuz vino mirto aqua ro. ꝓfert q̄n

Auic. Lutum armenū retinet sanguinem: qm̄ ericcatio eius est in vltimo: ⁊ confert aposthematibus pestilentialibus bibitum ⁊ limtum: ⁊ ꝓhibet ambulationem putredinis membroꝝ: ⁊ mirabile est in re vulnerum: ⁊ prohibet catharruz: ⁊ confert colericis: ⁊ est bonum sputo sanguinis ptisici: propterea quia desiccat vlcera pulmonis ⁊ est cura stricture anbelitus ex catarro: ⁊ est bonū vlceri⁹ intestinoꝝ: ⁊ solutioni: ⁊ flurui sāguinis matricis: ⁊ confert fe. ethicis ⁊ pestilētialib⁹ ꝓprie: ⁊ plures iam liberati sunt ex pestilentia magna: ꝓpter consuetudinem bibendi ipsuz cū vino subtili: ⁊ si bibitur in febribus pestilentialibus necessarium est vt vinū perducat ipm ad cor ⁊ misceatur vinum illud cum aqua ro. Et idē primo can. fen quarta: cap. v. Odor boli corasceni ꝓhibet nauseam. Bulcasim lib. qui dicit̄ seruitor. Comburitur sic bolus: frange ipsū in frustra ad quantitatem fabe: ⁊ pone super testam aut sup. laminam ferream: ⁊ misce sicut erit tibi voluntas comburendi vel assandi.

Lanar .i. aloes.

Lanaanda est cibus fact⁹ sicut pheluden: nisi q⁹ in eo ponitur sisamū.

Lanchar .i. cardo asininus.

Lancamon lachryma est arboris similis mirrha gustu brumoso: hoc marime thimiamatibus admiscetur mirrha ⁊ storace admixtum vt gratius fumiget.

Landarum .i. olibanum.

Landa .i. genus cardi.

Landaros arabice vel candarusuz. gre. candros vel condros. latine vo triticum romanum: vl' or deum romanum: ⁊ est ordeum cui non est corter.

Bera. lib. aggre. cap. candaros. i. candarusum. Et Galie ꝑmo de cibis: capi. de candaruso.

Candarusus est cibus bonus sicut triticum ꝓpt̄ suam viscositatez ē maioris nutrimenti eo: sz bz viam medicine: virtus ei⁹ est vtus tritici: nisi qa est maioris viscositatis eo: p quo lege litterā candros.

Landarusium idē quod supra.

Landarel ē spēs scariole: p quo. l. l. bundebe.

Lannabū qd est. l. l. sechedenci.

Lanna persidis qd ē. l. l. hasap.

Lanna varia ē herba q̄si alba ⁊ incisa vt cannabum: cuius semina lumbricos occidunt ⁊ extrahunt de corpore.

Lansab est species camfore.

Lantarica .i. aaron.

Cap. cxxxiiii.

Cantabrum gre. ara. nochale. latine vo furfur tritici. Furfur tritici. calidum est ⁊ temperate siccū. Est aūt diaforeticuz in aqua calida dissolutū reddit eā mitigatiuā: et humidam: vnde aqua illa nimiuz būida iudicat̄.

Posse. valet contra iliacam passionē strā guiriā ⁊ dissuriā: talis ei⁹ vsus cōficiat̄ cum vino subtili albo mediocrit̄ acido: post decoquat̄ diu ⁊ pāno ipposito loco dolenti supponat̄. Itē valet hoc ꝫ dolorē stōi ex frigida cā vel vētositate. Cōtra iliacā passionē: injiciat̄ p cristere collatura ei⁹: mollificat enī satis. Cōtra tussiz siccam ⁊ etiē frigidā: ⁊ piplemoniā: ⁊ pleuresim: fiat hoc in aqua decoctionis ordei bū mūdati: et triti: ⁊ colata dissoluit̄ cātabrū: ⁊ iterū sup ignē aliq̄ntulū buliat: ⁊ tal' aq̄ tepida det̄ patienti.

Lantaron .i. centaurea.

Lantariū idem quod supra.

Lantarzed est cardus vel spēs eius.

Lantabries. i. furfures capitz q̄ gre. ptiriasis dī

Lātabritiam idē qd supra.

Lantarū .i. foliū nil.

Lantar .i. libanus.

Lantaram .i. nux vomica.

Lantalides ē colliriū factū ad glaucoma oculorū. Et fit ex plāta silī feniculo breui caule flore cādido ꝛc. Ego aūt semē istud feci deferri de grecia: seminant ⁊ collegi.

Lantauron .i. cātaron.

Lantabrities .i. ptiriasis.

Cap. cxxxv.

Cantarides latine ⁊ gre. arabice: vel drarie: vel drane. Cātarides sūt aialiculi: q̄rū sūt efficaciss̄ime: q̄ in spicis frumēti adhuc florentes inueniunt̄: sūt be varie ⁊ quasi circa pennulas suas stricte ⁊ oblonge. he enim vapore aceti suffocant̄: ⁊ in vase nō picato reponunt̄: sunt ca. ⁊ acutissime: q̄ lz scabiei vesice ꝓferāt: vesicaz tamē si ex eius multa sumatur quantitas vulnerant atqz sanguinem mingere faciunt: ⁊ interficiūt: ex qbus pua accepta q̄ntitas vinā ꝓuocat vehementer: atqz cū aceto epithimate remediū ꝓferūt vehement mortifere albe: ⁊ albaras: ⁊ lepre

Hera. li. aggre. cap. derarie. auc. Gal. Experti sumus experientia nō modica in vngibus lepr̄osis: ⁊ inuenimus: q̄ q̄n̄ ponūt̄ super eas cū ceroto: cōfert multū: aut cū vngēto auferunt enim vnguem: ⁊ faciunt cū cadere totā Et cantarides ingrediuntur in commixtione vngentor̄: ⁊ medicinarum que fiunt ad scabiem: ⁊ ad egritudinē cum q̄ eleuatur cutis: ⁊ ī medicinis que euellunt verucas q̄ dicunt̄ capita et auor̄um Et sunt q̄dam ex magistris nostris qui dabant ex eis in potu miscentes parū ex eis ad p̄uocandū vrinā. Et q̄daz accipiebant alas ⁊ pedes ip̄or̄ solū dicētes q̄ hec conferunt illis qui sūpserunt corpora ipsar̄: ⁊ erit eis bezoar. Et alij dicebant contrarium hui⁹: videlicet q̄ corpora ipsar̄ sola iuuabant eos qui sumpserunt alas ⁊ pedes ear̄. Ego vero miscui omnia simul corpora cū pedib⁹ ⁊ alis: ⁊ dedi. Ille autē due sunt magis iuuatiue ex eius sunt ille q̄ reperiūtur in tritico: in q̄r̄ alis sunt linee citrine in latitudine ꝓtense: ⁊ ꝓpter q̄ proijcis eas in olla terrea noua: ⁊ claudis orificiū olle cū panno lineo super vas in quo sit acetum feruens: donec suffocent̄ ⁊ moriantur: ⁊ similiter oport̄z q̄ fiat ex aīali quod dicit̄ rosostis q̄n̄ volumus ip̄m reponere. Et similit̄ est species aīalis similis cantaridibus in figura ⁊ vtute: ⁊ similiter vermis viridis q reperit̄ sup arborē pini: virtus eius est sicut vtus earū: postq̄z vo sunt cātarides mortue inserant̄ in Dias. capi. cantarides: lino ⁊ reponant̄. melior̄es ex eis sē q sē dauersor̄ū colorr̄: ⁊ ī alis earū sē lineetrāsuer se citrine: ⁊ sunt grosse ⁊ oblonge. operatio autē illarū que sunt vm⁹ colorr̄ ē debilis. Uirtus cā taridarū ē putrefactiua: calefactiua: vlceratiua ⁊ ꝓpter hoc admiscent̄ cū medicinis cōuenientibus apatibus cancrosis: ⁊ ad scabiem vlceratam ⁊ empetiginē: ⁊ q̄n̄ ponunt̄ in nasalibus p̄uocant mēstrua. Et estimauerūt quidā q̄ q̄n̄ miscētur cum aliquibus confectionib⁹ ad hydropisim cōferunt: ꝓpter vtutem earum quā habent in p̄uocando Auic. lib. ij. cap. cantarides. Dicerunt q̄dam q̄ sunt supflue caliditatis. Et dixerūt alij q̄ sunt ca. ⁊ sic. in. ij. gradu: sed p̄mum est verius: ⁊ cantaris est acris: acuta: putrefactiua: adustiua: ⁊ eradicat verucas limita: et fit ex ea cerotum: ⁊ linitur ex eo albedo vnguis et confert ei: et eradicat vnguem molificatam velociter: q̄n̄ fit ex ea emplastrū ⁊ remouet morfeam: ⁊ albaras linita cum aceto. ⁊ quādo fit ex ea trita cū sinapi fit linimentum: facit nasci capillos: ⁊ similit̄ q̄n̄ coquitur cum oleo donec inspissetur: ⁊ linit̄ super aposthemata cancerosa et resoluit ea: ⁊ linitur sup scabiem ⁊ empetiginem Inquit filius Mesarugie: ipsa incidit vngulam valde: ⁊ parū de ea p̄uocat vrinam valde: ⁊ parum de ea adiuuat medicinas ꝓuocatiuas ad ꝓuocandū absq̄z nocumento: ⁊ ꝓuocat mēstrua: ⁊ facit abor̄sum: dixerunt quidā q̄ datur vna earz ei qui conquerit̄ de vesica sua ⁊ confert: ⁊ dantur in potu tres tasanagi de ea ⁊ exulcerat vesicā. Iu quid Galienus: ipsa exulcerat vesicaz: ⁊ est ꝓptea: quia facit materias acutas declinare ad eam a quibus corpus non euacuatur cum ꝓpr̄ietate q̄ est in ipsa.

Canesis	.i. scarabeus.
Cansebu	idem q̄ supra.
Canetum	.i. q̄n̄ hō videt̄.
Caneni	.i. lauda.
Cancrena	.i. caro p̄mortua.

Concer quid ē. l. sarcan.

Candelabra	.i. testudo.
Canderas	.i. firicū.
Canderos	idē quod supra.
Canbeang	.i. senationes.
Cannella	.i. darsen.
Canterinus	.i. lapatiū acutū.
Canfis	.i. ostrea.
Canirti	.i. ebulus.

Canibalnemar Gal. vj. sim. phar. est inquit strā gulator: leopardi: ⁊ est spēs aconiti.

Caniculata	.i. tusqamus.
Canicosa tussis	.i. canina.
Canicularis	idē q̄ supra.

Canis caput herba ē: que cinocefalō grece: ⁊ antimon dicit̄.

Canicula est stella que dominatur diebus. rl. ſm Gal. in lib. de cibis: cap. primo de fructibus horarijs.

Canbitus. i. aposthema calidū in velamine cerebri subtili ⁊ grosso absq̄z corruptione ipsius.

Canbri	.i. caulis.
Cancrinomata nariū. i. polippus narū.	
Canchi	ē spēs mirrhe.
Cancipontici	.i. daucus.
Cancil	.i. rapa.

Candinisior̄ ē spēs quedā vini.

Canci	.i. affodillus.
Cancitan	.i. aaron.

Cancida idest instrumentum ocularibus morbis idoneum.

Canon	.i. norma vel regula.

Canopis ē cortex medianꝰ sambuci.

Canopum	.i. sambucꝰ.
Canobasilicon	.i. auellana.
Cancolon	.i. cantarides.

Cancrocossa. i. salsamenta incisiua: vt in alexandro de siti.

Cancrocella	idem quod supra.
Canu	.i. sileos.
Canzu	.i. aper.
Can	.i. lutum.
Capadocius sal	.i. afronitrum.
Capalagia	.i. inductiua stupor̄.
Caphalagia.	idem q̄ supra.

Cap. cxxxvi.

Capparis vel capparum latine. ara. hapar. grece vo kinosbatou. Capparꝫ vl cappa rus fructer est qui in multis partib⁹ reperit̄. Cortex: radix: flos: ⁊ folia cō petunt vsui medicine: precipue tamē cortex radicis: qui debent colligi in principio veris: ⁊ in vuidra siccari. Est autem eligendus cortex eius qui cum frangitur non puluerizatur: ⁊ qui aliquantulum subrubeus est ⁊ subamarus: flores aūt eius cum adhuc sunt tuberosi ⁊ nō dilatantur debēt colligi: quia cum dilatati sunt non valent: condiunt̄ cū sale ⁊ aceto. capparis ca. ē ⁊ sic. in. ij. gra.

Dias. capitu. de capparo. Capparus fruter est sarmentosa spansa super ⁊ra z rotundis: sicut senter: folia similia cidonio: habens semen sicut oliua: quod apertū florem habet intus albuz: quod si ceciderit vt balanus inuenitur oblongus: q̄n̄ si aperiatur inuenitur in illo semen sicut maligranati purpureuz ⁊ minutum: radices habet maiores ⁊ multas. Nascitur locis aridis ⁊ viscidis: ⁊ maxime in muris.

Hera. lib. aggre. cap. happar. i. capparus est planta sarmentosa: que extendit̄ arcualiter vel circulariter supra faciem terre: cuius spine reuoluuntur versus semen sicut spine rubi: et habet folia similia cidonij in figura sua: et fructum similem olive: q̄ si aperiatur in arbore sua emittit florem ex eo album: sed si ceciderit

er arbore sicut ē: inuenit clausus ad longitudinē declinis: ⁊ tunc si aperiatur inueniunt in eo semina minuta similia granulis balaustie rubei coloris versus purpureū. Et radices eius sunt plures magne ⁊ lignose. Nascitur in locis siccis: et ppter
mur. Sal vij. simpli. phar. cap. de cappa
ro. Capparus radix quidē cortex amarā habet qualitatem. secundo vo acrez q̄ litatem: deinceps huic ponticam velut ex diuersis repugnantibus composita est virtutibus: abstergere enim pōt: ⁊ expurgare: ⁊ incidere cū inexistente amaritudine. calefacere vo ⁊ incidere ⁊ diaforare cū acredine: colligere aūt ⁊ densare ⁊ constringere cū ponticitate. Et idem lib. ij. de cibis: cap. de capparis. Capparis ē subtilium partium sufficienter: ⁊ ppter hoc nutrimentū minime tribuit in corpus assumptuz ipsum: sicut alia omnia subtilium ptium: sed fructus eius salsus quando comeditur absq; q̄ abluatur larat ventrem: ⁊ postq̄ abluitur nutrit parū: sicut alia subtilium ptium: ⁊ erci
lib. ij. capi. de cap
tat appetitum cibi. Auic paribus. Capparus est fruter ⁊ habet radicem: ⁊ habet fructum alium qui est sicut cucumer: ⁊ est acris calida que ponitur in musto: ⁊ seruat ipsum ab ebulitione sicut sinapis. Et eius radix est amara acris: ⁊ quedam species eius est culzumia faciens in ore bothor vsq; ad terminum quo vesicetur: ⁊ aposthemat ginguam. Et inuatiuum quod in ipsa ē sūt cortices radicis eius. Et generata in terra calida est calidior: ⁊ eius caliditas est in secundo. Et est resolutiua: aperitiua: abstersiua: ⁊ ipsi⁹ radix est incisiua: subtiliatiua: mūdificatiua: aperitiua in cuius radicis cortice est sicut amaritudo ⁊ acrimonia ⁊ stipticitas: ⁊ nutrimentum fructus ei⁹ē parum: p̄cipue cum salitur. Et quod ex eo humidum est magis nutritiuum q̄z quod siccum est.

Posse. Succus foliorum cappares auri⁹ instillatus vermes necat: ⁊ pulvis corticum in oleo decoquat ⁊ colatura auribus instilletur: non solum vermes necat: sed etiam surditatez remouet. Ad lumbricos: pulvis eius cuz melle confectus detur patienti. flores eius cōditi virtutem habent incitandi appetitū: ⁊ digerē dū humorem existentem in ore stomachi: stomachum confortant: ⁊ infrigidatū calefaciunt: cib⁹ sunt ⁊ medicina: lz parum nutriant. Contra vitium splenis ⁊ epatis duritiem valet vinum decoctionis capparis. Vngentum ad idez: pulvis ei⁹ in magna quantitate conficiatur cum succo maratri: post addito vino ⁊ oleo fiat decoctio vsq; ad spissitudinem ⁊ addito aliquātulo cere: fiat vngentum. Item electuariū ad idem: Accipe pulueris corticis capparz. ʒ. ij. ⁊ corticis thamariſci. ʒ. ij. conficiantur cum melle ⁊ decoctione thamariſci. Contra scrophulas nouellas: detur aqua decoctionis corticum capparis: bruſci: ⁊ spa ragi: et hoc vngento vngatur. Accipe ruffum serpentez et incide caput per spacium quatuor digitorum: postea in olla inferius minutatim perforata ipone: ⁊ pone sup orificium alteri⁹ olle sane: postmodū ita ponatur in caldario aqua pleno ⁊ buliat diu: ut sic ex calore aque resoluetur serpens: ex cui⁹ pinguedine ⁊ poluere elleboris nigri: ⁊ pulvere corticis radicis capparis: fiat vngentū quo vngantur scrophule nouelle. Contra iliacā passionem: ⁊ arteticam: Accipe lib. pulueris corticis radicis capparis ⁊ coquatur in succo radicis ebuli: ⁊ addatur zuccarū ⁊ fiat syrupus: detur autez bis in septimana sero ⁊ mane cum calida. Sz attendendum cum reperitur eius receptio in medicina: cortex radicis eius debet poni. Diaſ Cappar⁹ ex luctantibus componitur

virtutibus. pisscere enim ⁊ purgare: ⁊ extenuare ⁊ euentare acredines: ⁊ simul abducere: ⁊ cōstringere: ⁊ ppterea sclirosi splenis super omnia medicamina iuuat: semen eius si in sale condiat esez aptum est: ventrem mollit comestū: cacostomaticum est. Radix eius ⁊ semē bibita cum vino. ʒ. ij. diebus. xxx. splenem attenuat: vrinā puocat: sanguinē deponit: ⁊ educit egestiones sanguinolentas: sciaticis: ⁊ paraliticis bibita mirifice prodest: ⁊ attritionibus neruorū: ⁊ menstruis imperat: ⁊ aposthematibus bene miscetur: semē eius vel fructus cum aceto coctum ⁊ ore retentū: dolorem dentū mittigat: similiter ⁊ corium radicis ista omnia facere potest: folia eius cruda recētia si terantur ⁊ misceant cū farina ordei ⁊ fiat ēplastrū: cōfert apati splenis: ⁊ marie puluis: adhibitus flegmaticis vulneribus sordibus antiquis ⁊ duris opitulatur: cathaplasmatib⁹ adhibit⁹ splenetici portat auxilium: dolorem dentium compescit: si radix eius masticetur: maculas albas cū aceto emendat: folia ⁊ radix eius trita ⁊ imposita duricies: ⁊ scrophas spargit. Succus eius auri infusus vermes occidit: ⁊ quando radix eius coqtur cum aceto ciradas ⁊ tumores duros digerit aut orimelle: vel sicca trita et admixto orimelle: aut aceto: ⁊ in potiōe accepta euacuat glutinosos ⁊ pingues humores. i. flegmaticos: non solum p ventrem: sed etiā per vrinam: verum cum vrina educit multotiens egestionez sanguinolentā: vt dirimus: et sic sedat dolorem sciatice: et etiā extenuat
vij. sim. phar. loquens de cap
splenē. Sal. paro ait: Spleni quidem sclirato super aliquid aliud hoc pharmacū ofert extrī secus cū aptis cathaplasmatib⁹ mixtū: ⁊ intra corpus assūptū coctū cū aceto ⁊ orimelle: ⁊ talibus vel siccatū abscisū ⁊ mixtū cum eis: etenī euacuat manifeste viscosos ⁊ grossos hūores ita sūpptū nō p vrinas solū: sed p ventrē: multotiēs aūt sāguiosa egerūt in qb⁹ splenes iuuat: et dolores q̄ sm vertebrū: ac etiā mēstrua mouet: vñ cataplasmat⁹ malemo: ingeratis vlceri⁹ cortex radicz bonū pharmacū ceu abstergere potēs: et etiā siccare fortiter: et dentū dolorez etiā sm p̄dictas qualitates iuuat aliquando in aceto coctus: aliquādo aūt in vino. Salā ergo ex dictis q̄ incisiua q̄dā in ea ē vtus absterſiua et diaforetica: et inde alfos tollit: et scrophulas et tumores duros. Diaforat aūt q̄ cū idoneis ad hec pharmacis p̄miscetur. fructus vo eius p̄portionabilit se habet in virtute cum cortice radicis: excepto q̄ debilio: ē ad omnia: at vo frūdes et stipites eius simil sunt vtutis. Et ego vidi q̄q; cū frondibus diaforare in pauez dieb⁹ sclirosas duricies. miscet āt cū eis aliqd obtondentiū vehementiē virtutis. Nullū aūt mirabile est si et vermesq; auribus suce⁹ inficit: ppter amaritudinem que est in eis: quia in valde calidis regionibus generantur cappares: sicut q̄ in arabia est multuz acrior: est ea que apud nos est: vnde ⁊ stiptica plurimum participat virtute. Et idem secūdo de cibis. Capparis abstergit qō est i stomacho ex flegmate: ⁊ expellit ipsū p secessum: ⁊ aperit opilationes epatis ⁊ splenis Et sūmitates ⁊ fructus eius p̄parantur cuz sale: ⁊ administrantur cuz cibo. Et quando comeduntur larant ventrem: ⁊ nocent stomacho: et faciunt sitim: et quando comeduntur cocti sunt melioris saporis q̄z crudi. et qñ bibitur succus eius mollit ventrem. Almanso: tractatu tertio capitu. de capparibus. Capparis salmuria condita calida est et sicca: que stomacho mala existens sitim inducit: atq; corpus macrescere facit. Et subdit parum infra: Capparis cum aceto conditus minus cali. est ea que in salmuria ponitur: opi-

lationi quoq; epatis ⁊ splenis cōgruit.

Anic. Radix ei⁹ resolvit scrophulas: ⁊ duricies: ⁊ admiscetur ei quod frangit vtutē ei⁹ Et folia ei⁹ iā expta sūt ad illud. cortices radicis ei⁹ ponunt sup fraudulēta ⁊ sordida vlcera. Cortices radices ei⁹ conferūt sciatice: ⁊ doloꝛi anche Et quandoq; fit cristere ex succo eius: ⁊ confert ei valde: ⁊ cōferunt paralisi ⁊ stupoꝛi: ⁊ ꝓstringūt membꝛa ꝓpter stipticitatez que est ipis. Et simi liter cōferunt contritioni accidenti in capitibus lacertoꝛū: ⁊ i medio eoꝛuz. Cortices ei⁹ masticata extrahunt humiditatem ex capite: ⁊ sedāt doloꝛē frigidum in eo. Et eius succus distillatur in aurē ꝓpter vermes: ⁊ quandoq; stringitur coꝛter ra dicis eius cum dente leso: ⁊ confert ⁊ ꝓprie cum est humida: aut folia ei⁹. Et similiter colluto oꝛis cum aceto cum quo coquitur: aut vino: aut q̄q; aceto confert quod ex eo salitum est patientibus asma: ipsa est res magis cōferens spleni: ⁊ duri ciei eius bibita: ⁊ moꝛe emplastri superposita cū farina ordei: ⁊ similibus: ⁊ ꝓpꝛie coꝛter radicis ei⁹: ⁊ multotiens euacuat ex splene materiā gros sam melancolicā: ⁊ succedit ei sanitas. Solutione educit humoꝛes crudos grossos: ⁊ puocat men strua: ⁊ interficit serpētes id est lūboꝛicos latos ⁊ longos: ⁊ vermes in intestinis: ⁊ cōfert emoꝛoi dibus: ⁊ augmentat coitum: ⁊ quod ex eo salitu; est ante cibum sumptū: ⁊ soluit: ⁊ est etiā tyriaca ꝓtra ve nena.

Bera. auctoꝛitate Gali. In coꝛtice radicis ei⁹ vicit sapoꝛ ama rus: deinde stipticus: ⁊ calefacit: ⁊ desiccat: ⁊ ab stergit: ⁊ mundificat: ⁊ incidit: ⁊ aperit sua ama ritudine: ⁊ resoluit sua acuitate: ⁊ aggregat sua stipticitate. Et confert spleni plus omni alia me dicina quando ponitur in emplastris: ⁊ quando sumit̄ cū aceto: ⁊ melle interius postq; desiccatur ⁊ terit̄: ⁊ hoc quia incidit humoꝛes grossos visco sos: quando bibitur in hunc modū: ⁊ expellit eos per vrinaz: ⁊ per secessum egestiones sanguineas ⁊ sic euacuat egritudines splenis: ⁊ simile facit in doloꝛe scie: ⁊ cuz toto hoc ꝓuocat menstrua. Et idez auctoꝛitate Aben mesuay. Illi qui cōdunt̄ cum sale faciunt istas operationes dictas: sed sūt mala stomacho malicia pauca. Et illi qui cōdiunt̄ cum aceto foꝛtificant stomachū: ⁊ ꝓuocant ap petitum: quoniam acetum ꝓhibet nocumentū eoꝛum a stomacho. Et idem auct. Rasis. Attulit michi quidaz amicus medicus confectionē quan dam capparoꝛum recentium: ⁊ cum comedissem eꝛ e a indurit tenasmonez. Et consueui facere cri stere ad sciaticam cum succo capparoꝛ: ⁊ iuuit mlt̄ū. Alia quedam dicit Serapion capitulo ꝓpꝛio: que dicta sūt hic de mente Dias. ⁊ Galieni: lz sub alijs verbis.

Capparuella .i. lapatium acutum.
Caperum id est radix plante similis poꝛro: succi eius est croceus: quam ignoꝛo
Capsece .i. ebulus
Capitellum liriuium idem.
Capitulum quid est lege litteram fen.
Capios. i. stercus: inde egiops: id est fex cōficte
Capirpedicon .i. epilensia.
Capitulum faricos: id est febꝛis adustiua scilicet causon.

Cap cxxxvii.

Capilli hominis qui a rabice vocantur scabare omnib⁹ sūt noti

Oosse. Bera. cap. de capillis. auc. Gal. Scabare vl scabar. i. capilli: qñ aduruntur fit vtus coꝛ similis vtuti lane aduste: volo dice re q; calefaciunt ⁊ desicāt calefactiōe ⁊ desic. foꝛti

Anic. lib. ii. cap. de capillis. Capilli adusti sūt calefactiui: exiccatiui foꝛtif: ⁊ ad ustι abstergūt dentes: ⁊ aq̄ coꝛ nasci facit capil los. Exiccāt capilli adusti vulnera hūida sordida ⁊ mollia foꝛtif. Et capilli homis cum aceto in mo dū emplastri ponunt̄ sup moꝛsum canis rabiosi: ⁊ cōferūt. Et idem dicit Sara.

Capillus veneris quid est: lege litteram berste gasten.

Capillus porcinus idē quod supra.
Capillus alcol idē quod supra.
Capillus algul idē quod supra.
Capillus fontū idē quod supra.
Capillus hois nemoralis idē quod. supra.
Capistrū arboꝛis. .i. genestra.
Capinosa .i. fumosa acuta.

Cap. cxxxviii.

Capifolium ⁊ materfilua rū latine. arabice grimath'. grece vo peridemon: vel liceos: vel eracanton.

Dias. Liceos vel eracantō: folia sūt busso similia atq; spinosa: gra na eius viridia: ⁊ cum maturauerint cerasis simi lia. Nascitur in siluosis locis: cuius folia ⁊ gra na ⁊ radix in vnum contundunt̄: ⁊ cū aqua dulci coquūtur vsq; ad grossitudinem: hec aqua est de siccatiue virtutis: ⁊ ex contrarijs composita: ga .s. est extenuatoꝛia: digestoꝛia: calida et frigida. stipticam habens vim: ⁊ ideo diaphoꝛesim facit: fa cit autez ad herpetas: ⁊ ad vlcera capitis: ⁊ ad pa rocidas: ⁊ putrida vlcera: ⁊ ex succo fructus eius fit litium: ꝓ quo. l. l. badbadh.

Capnificus .i. ficus agrestis.
Capꝛion .i. capparis.
Capsitis .i. ebulus.
Capiti est vna ex speciebus masticis.
Captilus. i. anis quā venat̄ draco cum debilitat̄ in venando edos ⁊ arietes: ⁊ comedit epar eius ⁊ redit virtus eius: ⁊ excitatur appetibus eius.
Capocarios :i. semen ferule.
Caplounga .i. gūm pini.
Capnos quid ē. l. l. sterrig.
Caput quid ē. l. l. ras.
Caputpurgium. i. liquoꝛes qui per nares mittū tur: vel quicquid masticatur vel gargaꝛizatur: ⁊ apoflegmatisimum facit. i. a capite flegma dedu cit.
Caputpurgiū idem quod supra.
Caput pulnis .i. stafisagria.
Carabitū .i. frenesis.
Carastes. i. coꝛnutum acberos: quod est coꝛnu ⁊ rastos: ⁊ multa similia.
Carabus .i. locusta piscis.
Caranus idem qꝺ supra.
Carastes .i. serpens coꝛnutos.
Carax quid ē. l. l. canne.
Caratim ideſt calamus aromati cus.
Caratic idē qꝺ supra.
Carascon .i. calcaris.
Carafie .i. cerasum.
Caras .i. surditas.
Carabites .i. frenesis.
Carabintum idē qꝺ supra.
Caras ē cum quis vult loqui ⁊ nō potest: nisi mlt̄ otiens mouendo os ⁊ linguā.

Caratini id est lumbrici terre qui vocantur istula
Caratbith .i. ipoquistidos.
Carambe est tertia species brassice
Caraser. grece: latine scarificare carassare
Carabadum .i. carui.
Caracem .i. carsites.
Carasu .i. apium.
Carabis. i. cum multe placente de pasta parue in oleo frixe ponuntur in patella vnam super aliam locando mel inter omnia ponendo: atq; sic simul coquendo.
Caratus .i. pupilli oculi.
Caratir .i. ipoquistidos.
Caratu idem quod supra
Carab. i. fistula veniens in angulis oculi.
Caranodi .i. carenum.
Carates. i. pondus pro quo. l. l. charates.
Caraba .i. carabe.
Carbatum .i. elleborus.
Carbaum .l. cufobium
Cardamomum quid est. l. l. catolla.
Cardamen .i. sisimbrium.
Cardumides .i. senation.
Cardar. i. morbus in quo est privatio motus
Cardabem. i. sapor factus ex careno: & dabem. illud vocabulum ponit Auicē. primo can. fen q̄rta cap. xi. & etiam Auic. cap. galline. li. ij. & nominat ipsum effidebeg quod idem est.

Cap. cxxxix

Cardamus grece. ara. iorbalsatefe: vl'madiera. latine vo nasturtiū: nota herba est. Est enim nasturtiū ca. & sic. in tertio gra. semen p̄cipue cōpetit medicine. herba eius viridis multe ē efficacie: sicca vo modice. **Dias.** cap. cardamus. Cardamus. i. nasturtiū: quoddā ē domesticū: & quoddaz est agreste: & iō facit duo capla de eis. Unū quod incipit: Cardamus: & est nasturtium domesticū. Aliud quod incipit: Cardamus agrestis: & est nasturtiū agreste. Et iō dicit cardamus. i. nasturtiū domesticū: vtilior dī babilonicus oibus: semen eius calidissimuz est: caustica participans vtute: viscidū: & cacostomaticū: ventrem turbans. Cardamus agrestis quē multisenation vel crission vocant: vel nasturtiū aquaticū. Illa scit ybiq; & plurimū locis aquosis: cuius fruter longitudinē cubiti vni⁹ habēs: folia minuta iposelino similia: sed minora: cui⁹ vtutes inuenies in. l. berrochalchalti. **Bera.** lib. aggre. capi. iorsalbathefe. i. nasturtium & ex eo est nasturtiū orientale: & ex eo ē nasturtiū cōe notum. Illa nasturtiū tector ē planta hās folia stricta & longa duob⁹ digitis in sūmitate acuta: & scissa & pinguia: & extendunt sup terrā: & hz i medio vgā subtilem duob⁹ palmis longaz: paucos hās ramulos: sup quos sunt pile hātes densa sūmitatē: in quib⁹ ē semē simile semini nasturtij: cuius ē figura sicut figura rutele: ita est depressum nascit in vijs & parietibus domor. Illa nasturtiuz orientale est plāta duor brachior longa: habēs ramos subtiles & multos: in qbus sunt folia similia folys scitaragi: nisi q; sunt albiora & molliora & in sūmitatibus ramor sunt capitella silia plante actis: & hz flores albos: semē hui⁹ ponit in cibis loco piperis. Sed nasturtiū cōe notū est melius illo qđ defert a babilonia. Almansor tract. tertio. cap. de nasturtio. Illa nasturtiū ca. ē & sic. appetitū adiuuat: lz inflāmationē & capitis efficiat dolorē: digestiuā. **Posse. Bera.** auc. p̄terea retardat. **Gal.** Semen nasturtij ē ea. & sic. sicut semē sinapis: et incidit incisiōe fortis: & adurit: & sedat dolores sciaticos: & dolorē capitis: & quālibet egritudinez in qua oz calefacere. & miscet semē ei⁹ in medicinis almatis: q: ipm incidit incisiōe fortis: & adurit humores grossos. Et dī q; qñ nasturtiū desiccat fit eius vtus sicut seminis ei⁹: & dū est recēs ppter hūiditatē aquosā que ē in eo hz vtutē debiliorez vtute semis eius. Contra stranguriā: herba ipa decocta ī vino & oleo supposita: valet ꝺ tenasmonez ex hūiditate: puluis nasturtij supponat ano renes etiaz vngant & supaspergat puluis semis eius & cimini & colofonie. cōtra paralisim lingue cum opilantur neru ex hūore vt solet cōtingere in acutis febribus: semē nasturtij masticet & lingue supponat. Contra paralisim alior mēbrorū semen eius in saccello ponat in vino decoctuz et mēbro dolenti supponat. Ipsa etiā herba cruda & cocta valet ꝺ frigiditatē & hūiditatē cerebri: et etiā litargicis: p̄ sternutatione puluere ei⁹ naribus appositi: ad elevationē vuce: gargarisimus factus ex aceto decoctiōis seminū eius & ficuum siccarū. Contra iliacā passionē ex frigida causa: semina eius in sacello posita & vino decocta mēbro dolenti **Dias.** Illa nasturtiū lumbricos expellit: & vētrē turbat: splenem attenuat cum aceto: & aborsum facit: venerē stimulat: simile ē sinapi & eruce: & ipositū lepras & zernas emendat: melle addito duricies splenis compescit: sordida vulnera purgat: si succus adhibet morsibus venenatis bibitū occurrit: fumigatio eius serpentes fugere facit: vel fluentibus p̄fluis succo limito occurrit. Carbunculos rūpit cum polenta & aceto coctū: sciaticis vtilissime cū aceto & polenta auriliat: tumores & duricies spargit: remouet orideola matura cū salsa aqua impositum. In dolore cordis coquit in lacte caprino & dat ad bibendū: dolorem omnis loci tollit puluere seminū aspersa: sed p̄ius melle vncto loco scabiem cū aceto sanat. Illa z cardami virtus caustica est: & tū vsus eius venerē videt inhibere: nō ea fortasse rōne qua etiā ruta que nimia vi caloris semē genitale ꝺsumit: fermēto mirtū & appositum furunculos & carbunculos ꝓuocata suppuratione disrumpit: succus ei⁹ infusus auribꝰ dolorem dentiū mittigat: semē part⁹ necat: qđ in vino austero bibitum aialia ventris extinguit: p̄u riginem cū anserina adipe detergit. Aluum purgat sorbitionibus mirtū: pituitam pectoris soluit dolorem pectoris cū lacte capno coctū mitigat: a ieiunus cū melle sumptū tussientibus salutare ē. corpus rubere facit: & iō cefalicis: & ad ea que cale fieri opus est congruit: herba eius oia hec facere novit: sed paulo **Gal.** vij. sim. phar. ca. minus efficaciā hz. de nasturtio. Semen nasturtij hz vtutem que calefacit & desiccat sicut sinapis: & ꝓptercia sciaticos: & dolores capitis: & quodcunq; alior indigentiū rubificatione calefacit cū eo sicut ē sinapis. miscent aūt cū cis que cūq; asmaticis dant pharmacis: ceu videlicz incidere fortiē grossos hūores: potēs sicut & sinapis: assimilat enī illi per oia. herba vo ipsa sicca ē silis in vtute semini. hūida aūt dū ē viridis p̄pter p̄mixtionē aquose hūiditatis deficit plurimū: & ita est moderata in hoc ꝑm modicationem vt cū pane possibile **Auic.** p̄mo can. fen. q̄r sit ea vti sicut opson. ta. cap. vij. Illa sturtij semina torrefacta mixta cū adog cōstringunt fluxū sup fluū ꝓuenientē ex catartico.
Carfa .i. sanguis in oculo.
Carmata .i. antrax.
Carchibaduti. i. omnia que aceto & sale condita sunt: vt capparis & olive: & reliq ex qbus fūt sal se: vt sinapis: & eruca.

Carnaradhi .i. carui
Carnabadi idem quod sup:a.
Carnanadini :i. cannapum.
Carnabum .i. carenum.
Cartar .i. nepita.
Cartamu vel cartamū. i. babel nil
Cartamen vel d:arbal. Dias. cap. cartamen
Cartamen est herba: que habet folia: ⁊ calamū si milia frumenti: ⁊ calamus habet nodos: in sūmi tate calami eius est granū simile anto:a: ⁊ cū co: tice suo diuisū in duo: ⁊ grana duo inuicē iuncta hoc aūt granū administratur in medicina ⁊ sunt sicut o:deū in virtute sua: nisi q: in sapo:e suo est stipticitas: ⁊ virtus eius est fri. frigiditate pau ca: ⁊ sicca
Cartata. i. appetitus comedēdi lutum ⁊ similia
Cartamia .i. crocus ho:tulanus
Carta quid est. l. l. burchdi
Cartafilago quid est. l. l. quam sup:a
Carta inda .i. charta de papiro
Cartaldus est species murre

Cap. cxl.

Cartamus arabice gre. gin cus vl' cincu: latine vero crocus **Dera**. li. aggre. cap. ho:tulan⁹. **Dera**. ō cartamo. au cto. Dias. Cartam⁹ est ex eo domesticus: ⁊ silue stris Domesticus habz folia longa: aspera. alta spinosa: ⁊ diuisa: ⁊ habz stipites longos duo⁊ cu bito⁊ spinosos: ⁊ super eos sunt capitella in ma gnitudine oliue maio:is in quibus est flos croce us similis croco: habet semen album: ⁊ sub:ubeū ⁊ oblongū angulosū: ⁊ quod de ipso administra tur ad ventrē soluenduz est semē eius solum. Et idem auct. Gal. Uirtus eius est que calefacit i se cundo gradu qñ administratur iterius. Et idem Sera. Cartamus silestris stipes eius est similis cartami domestici: nisi quia folium eius est longi us folio cartami satis: ⁊ folia eius nasc̄tur i sum mitate ipsius: ⁊ hec virga est sine folijs ⁊ mulie res vtuntur virga eius p:o fuso: ⁊ super summi tatē virge est capillositas spinosa: ⁊ flos croceus. radix eius est subtilis in qua nullum est iuuamen tū. virt⁹ eius ē que desiccat: ⁊ calefacit tēperate. **Dias**. cap. cincu ꝑm translationez nostram. Cincu. i. catarmus: folia habet oblon ga: ⁊ diuisa: ⁊ aspera: ⁊ spinosa: tyrsum habz lon gum ⁊ spinosum in quo sunt capitella ob:otūda cum flo:e croceo: semen albū habēs ob:uffuz: et oblongum ⁊ angulosum: flo:es eius multi in de coctura comedūt decoctos: semē ei⁹ multi exicēt **Jo. mes**. cap. de cartamo. Cartam⁹ duo rū modo⁊ est: est enim domesti cus ⁊ silue stris. dixerūt quidā q⁹ nil est de specie bus cartami: ⁊ elongati sunt. Cartamus de quo hic loquimur est domesticus: ⁊ melio: ps plante ipsius est semen: ⁊ post illud flos eius. Et melius semen eius est qō est albū plenū planū ⁊ grossū cuius medulla est vnctuosa pinguis: ⁊ co:tex te nuis. Et melio: flos eius est q est sicut pili croci. ⁊ est ca. in ꝑmo gradu: sic. in. ij. ⁊ flos eius est mi nus ca. Et silue stris ē calidio: ⁊ siccio: ⁊ est in eo virtus lacticinio⁊ remissa. Est aūt cartam⁹ ape ritiuus: abstersiuus: cōturbatiuus: faciēs nause am: ⁊ inest ei virtus educendi p vomitū ⁊ p ven trem: ⁊ eius nutrimentū est parū: ē ⁊ malum: ⁊ multū nocet: stō faciens fastidiū: ⁊ est tarde ⁊ de bilis solutionis: ⁊ dimittit vestigia lentatz in vl ceribus. Et emendaē nocumentū ꝑmū ꝑmiscen do ei aliquid aliud ex medicinis stomaticis: sicut ani sum: ⁊ ꝑpie galanga: ⁊ macz: ⁊ similia. Et cō fo:tatur eius solutio: ⁊ emendaē nocumentū qō imꝑmit in intestinis pmiscendo ei aliquid ex me dicinis acutz: sicut co:dumenū sal panis zinziber sal gēma **Anic**. lib. ij. cap. de cartamo. Car ⁊ similia tamus alius est domesticus ⁊ alius est silue stris: q silue stris ca. est in. ij. gra. sic. in. iij. ⁊ domesticus ca. in ꝑmo: sic. in. ij. Et sci enduz est q⁹ cartamus alius est cartamus indus quem scies si .l. l. babel nil. **Posse. Dias**. Semen eius da tum cum mulsa ventrem pu rgat: cacostomaticū ē ⁊ dulce multū: ⁊ ipm ventrē deponit amigda lis ⁊ nitro mixtū: ⁊ anisō cuz melle cocto accepte ante cenā due vel tres velut nuces ventrē mo llit: digestionē ꝑstat. Confectio eius talis ē: cinci albi assi et purgati ciatos. iij. anisi. ʒ. i. afronitri ʒ. i. mellis quod sufficit: carnes caricuz. xxx. hec confectio accepta oia ꝑdicta facere nouit: succus seminis eius coagulat lac. Alij cū succo miscent mel vel anisum vel amigdalas ⁊ dant in ptisana: aut in iure pulli: et facit dissinterieis magnum adiuto:i. **Dera** auct. Dias. qñ terunt capil um. ʒ. vj. li cartami silestrz: aut flos ⁊ bibunt cum pipere ⁊ vino conferunt punctur e sco:pionis. Et quidā putauerunt q⁹ si qs pcussus a sco:pione tenuerit radicē eius in manu sua nō sentiet dolo:em ei⁹: ⁊ qñ ꝑcussit eam tunc sentiet. Et idem auct. Mesarugie. flos cartami ē croc⁹ ho:tulanus: ⁊ ē stipticus: ⁊ ca. cum tēperamēto: qui si teratur cū aceto ⁊ liniaē sup empetiginem aufert eā oino: ⁊ qñ eo ⁊ melle linit sup cula q fit in o:e infantium curat ea. Et idez auct. Attabari In croco ho:tulano ē ēntitas stipticitatis pau ca. Et agrestis est calidio: et siccio:. Et idē auct. Aben mesuay. Agrestis cū terit cum aceto et li nitur sup linguā pu ero:um expellit cula. **Dera**. auc. Messeha. Cartamus lac coagulatuz dissolut: et dissolutū coagulat: et la xat hū o:es adustos: ⁊ est mala stomacho: ⁊ eius aq̄ laxat flegma: ⁊ silr facit medulla. Et dos eius est. ʒ. xxx. cū lib. ſ. aque calide: ⁊. ʒ. x. pen diarū: ⁊ sic agrestis est calidio: ⁊ siccio: domestico: plus abstergens flegma viscosuz: mūdificās pectus ⁊ stoma **Jo. mes**. aucto. ſDauli: Accipe me chuz. dulle eius. ʒ. x. co:dumeni ʒ. i. ſ. fac ex eis grana sicut cicer. da. ʒ. v. solut. n. sufficienē. Et dicit etiā: liga ex medulla ēntitatē sufficientē in pāno et suspende in o:imelle quan do coquiē et erit solutiuum: et ꝑpie si fuerit o:i mel squilliticum. Et idem auct. Algasellis: Acci pe eius medulle aureos. xij. penidie aureos. iiij. co:dumeni: zinziberis ana aureū vnum: aggre gantur omnia cum melle: et fiant fo:me sicut nu ces: et da vbi op:tet vnā vel duas: Et idē auct. Gali. coquaē medulla eius in iure galli vel galli ne cum speciebus: et p:opinetur vbi op:tet. Et dixit etiā fiat ex medullis eius ⁊ ponderis tertia ipsius ex amigdalis: et sexta ex plenis: et aggre genē omnia cum melle et decoquanē cum succo squille: ⁊ fiet hoc mirabilis iuuamenti ad ea que dicemus. Extrahitur enim ab ea oleum iuuamē to:ū multo⁊: ⁊ eius operatio est sicut olei de ben ⁊ olei de amigdalis: et solutione educit flegma p vomitum: similē et aquositatem: et valet ad e gritudinem ex eis: sicut est collica: et cristerizaē et valet similē ad mūdificandū pectus et pulmo nem: et p:op:ie loboc ꝑdictum. et alij modi admi nistrationis eius: ⁊ clarificat vocem: similē oleū ipsius: ⁊ vsus eius in spermate augmentū facit: flos vero eius cum aqua mellis removet icteriei am. Dosis eius est a. ʒ. iij. vsq̄ ad aureos. quiq̄: et flo:is eius a. ʒ. i. vsq̄ ad. ij.

Oleū eius est p:opinquus oleo vitice verūtū debilius: ⁊ est ex eis q̄ caseant lac: ⁊ nutrimentum eius est multe parmitatis: ⁊ mundificat pectus: ⁊ clarificat vocem: ⁊ est mal⁹ stomacho: ⁊ caseat lac in stomacho: ⁊ confert colice. Et solutione educit flegma adustuz qñ miscet ficubus aut melle: ⁊ confert vomitui: ⁊ oleum ei⁹ q est domesticus solut ventrez: ⁊ qñq; fit solutio p ipm si ponat medulla granoruz eius in iure aut fiat ex eo ⁊ amigdalis pillule sic q̄ de eis in potu sumantur aurei. iij. et qñq; sumitur de medulla eius: ⁊ costo: ⁊ a migdalis amaris tres amulset ⁊ anisi: ⁊ nitri cuiusq; corz aurens .i. cū ficubus siccis: ⁊ melle: ⁊ recipitur ō ea nur aut nuces due et soluit aquositatem: ⁊ quandoq; fit ex eo natif aliud: ⁊ ei⁹ cōfectio est: vt sumatur cuz amigdalis excoriatz: ⁊ anisо: ⁊ melle decocto narcē: ⁊ siat de eo sparsim: ⁊ quādoq; bibitur de medulla eius recenti. xx. z. infusa in lib. aq̄ ca. cum. z. x. penidij albi triti: ⁊ solutione educit flegma. Et conferunt folia silestris aut fructus ei⁹: aut amborū cōmixtoz quando in potu tribuuntur ad puncturam sco:pioīs. quidā aūt homies direrūt: q̄ si mo:sus tenuerit in o:e suo folia silestris: ⁊ fructum eius nō sentiet dolo:ez: ⁊ qñ a se ea p:oiecerit: redibit dolo:

Careon .i. nur: inde leptacareon .i. nur minuta ⁊ est auellana: nam lepta .i. minutū: ⁊ diacareon .i. rob de nucibus: vt in alexādro de sq̄nantia.

Carea — idē quod sup:a.
Carea basillica — .i. nur auellana.
Carea miristica — .i. nur muscata.

Carex est herba que in extremitatib⁹ est multū simlis sparago: ⁊ ē planta in extremitatib⁹ sicut acus pungens. Unde Ouidius: Et cares pastu amari: inde caretū .i. locus vbi nascit carex.

Careti — .i. bombacis cōbusti.

Carenū est mustū q̄ō coquendo tertiā ptez amittit. Unde Jsido:us: Carenū dicit eo q̄ feruēdo careat pte tertia. tertia enim pte musti amissa q̄ō remanet carenū ē. Sapa eo q̄ feruendo ad q̄rtā ptez redacta dicit: sed idē est carenū: quia ei⁹ cōsumitur tertia pars. Sed rob ē mustū coctuz ad tertiam: sic q̄ cōsumpte sint due ptes. Sz pusca est vinū secundū: quia secūdario emittit a vinacia: ⁊ est puccoleū: sz sz Gal. in libro dinamidiarū: pusca fit ex duabus ptibus aque: ⁊ tribus vini ⁊ coquit: ⁊ hoc est verius.

Careos .i. carui: ⁊ careos .i. cortices virides nucū

Carbeste — .i. calcis viue.
Carbella — .i. caprifoliū.
Carcetū — .i. bombix.
Cardellū — .i. napo.
Carmesich .i. fructus thamarisci domestici.
Carmesir — idē quod sup:a.
Camesic — idē quod sup:a.
Carmezic — idē quod sup:a.

Carmet ē pondus kyrat. vj. ⁊ alibi reperit q̄ est aureus vnus: ⁊ grana. iiij. aliqñ karmet scribit.

Carmesonde — .i. vitis nigra.
Carneb — .i. solatrū.

Carpelinos dicit oribasius comen. amffoz illos q multū comedūt ⁊ semp tenues sunt.

Carice — .i. ficus sicce.
Cariola — .i. pastinaca agrestis.
Cariotas — idē quod sup:a.

Cariote semen .i. pastinace agrestis semen: ⁊ est nux vomica.

Cariadendra — .i. nux carea.
Carion — .i. semē laureole.
Cariste miristica — .i. nux muscata.
Caris miristica — idē quod sup:a.
Carnie — .i. rasure panni.
Carien — .i. draco marinus.
Caritamon — .i. turbith.
Carisomas qd est. l. l. reuqua.
Carioſus — tarolat⁹ vel co:rupt⁹.
Caridia — .i. nuces.

Caries .i. puluis ligni co:rosi seu a putredine: seu a vermibus: p quo. l. l. dababareth.

Carota planta ē cuius radix est velut pastinaca: sed plus odo:ifera esui apta: sed ſm Theodo:uz pscianum semen eius est careos. quidā dicunt q̄ est pastinaca agrestis.

Caricias est vna ex speciebus titimalli.

Caritarzed — .i. granū alco:sof.
Carissima — .i. armoniacū.
Caria basillica — .i. asellana.
Carion — .i. dragontee semen.
Cariote — .i. carui.
Carcios — .i. cacreos.
Cardi pontici — .i. danci silestris.
Cardia — .i. co:.
Cadialgia — .i. dolo: o:is stomachi.
Carunli — .i. xilocaracta.

Ca pinus ē magna arbo: satis nota.

Carpisia — .i. cucube.
Carpision — idē quod sup:a.
Carsites — .i. nux vomica.
Cartinon — .i. cancer mo:bus.
Cartim — .i. lūbrici terrestres.
Carzdir — .i. stagnū.
Caros — .i. congelationes.

Carotiden .i. vene subtiles valde post aures: et dicunt capillares: ⁊ sunt alie vene capillares in epate.

Caros — .i. semen iperici.

Carotica .i. stupefactiua vel do:mitatiua. s. narcotica.

Caro marina qd. l. l. adarce.
Caro qd est. l. l. atamie.
Caro tyri qd ē. l. l. latamie halfar.
Caro: — .i. nespulum.

Carbo est pustula co:rosiua adurens.

Cardo fulonū .i. virga pasto:us: p qua lege litteram dipseus.

Cardo benedictus quid ē. l. l. cardūcellus.

Carmoleon — .i. cardo benedictus.
Carpos — .i. fructus vel semen.
Carpogissi — .i. fructus edere.
Carpos mirice — .i. fructus genestre.

Carpocareos est co:tex nucis regalis: ⁊ non fructus nucis p̄dicte: quod semp in antidotis inuenitur in antidotario virili: non eni inuenit fruct⁹ nucum ibi conueniri: nā dicit diacareos quod ē rob co:ticū nucum: quod docet Alexander capi. de sq̄inantia: sed carion ē fructus eiusdem nucz

Carpocancreos — .i. semen ferule.
Carpocissi — .i. bacce edere.
Carpos mirice — .i. semen agreste.
Carpodarsanū .i. fructus vel semē darseni.
Caruricinum — .i. sinopida.

Carui agreste cinimelia piperdnarchos ⁊ co:dumeni idē: p quo. l. l. bardameni.

Caruption ē spēs q̄dam lacticinij: ⁊ est q̄rta species titimalli.

Carurigati ro:alis — .i. de lacubus vel paludibus.
Carui pontici — .i. danci.
Carui romanū — idē quod sup:a.
Carui qd ē. l. l. barunci.
Carua — .i. karua.
Carulli — .i. cardamonū.

Carum ara. ⁊ ſtanir. gre. melanchiū: vel git melāchium. latine vō nigella. ¶ Nigella eſt ſemen cuiuſdā herbe rotundū ſubnigrū habens colorem: ſubamarū ſaporem: Virtutem habet diureticam ex amaritudine diſſolutiuā: conſumptiuā: ex qualitatib⁹ ſuis: folia eius ſunt pua minuta ⁊ mollia ſimilia cotule: ⁊ flos eius eſt figure ſtelle: coloris celeſti: ⁊ hz ī ſūmitatibus capitella ſicut papauer: ⁊ in medio ex itrinſeca parte ſunt aliqua ordinatim diuidenda ſemina: eſt ca. ⁊ Hera. li. aggre. capi. ſic. in tertio gradu. carum ideſt nigella: eſt planta parua: habēs virgas parvas circiter duos palmos aut plus: ⁊ habet folia parua minuta: ⁊ mollia: ſimilia foliis plante que dicitur carnabaon ſiue ranobaon: niſi quia ſunt minora ſatis: ⁊ in ſūmitate ſunt capitella ſubtilia ſimilia capitibus papaueris oblonga: ⁊ ī medio eius ſūt parietes ſeperantes ſemina: quod quidē ſemen ē nigrū acutū Diaſ. cap. melanchiū ſm trāſlationē noſtrā. Melanchiū minor eſt herba folia minuta: ⁊ tenera: ⁊ ſemen minutū habens: cuius fruter longus ē duorū palmorū: ⁊ deſup habēs capitellū ſimile micronio: ſed oblongū: ī medio veluti parietes habens ḡbus diſcernunt ſemina: que ſemina ſūt nigra: ⁊ odorata: ⁊ viſcida q̄ Gal. vij. ſim. phar. ca. melanchiū Melā chiū ideſt nigella: calefacit ⁊ ſiccat ſm tertū gra. multi pāni aſpgunt.

Poſſe. ¶ Nigelle farina cū ſucco abſinthij em plaſtrū factū circa vmbilicum: ⁊ ꝓprie pueris lumbricos necat. Aliis conficiat ad ſcabiem cū melle ⁊ detur per os. Ungentū ad ſcabiem: pulueris nigelle in multa quātitate fiat decoctio in forti aceto vſq; ad aliquātulā ſpiſſitudinem: ⁊ tunc addito oleo fiat unde vngentū bonum ad ſcabiem ⁊ empetiginē: ⁊ lentiginē faciei tollit. farina nigelle cōfecta cum aceto tepido infuſus auribus vermes necat. Cōtra ſtranguriā diſſuriā ⁊ iliacam paſſionē: detur vinū infuſiōis nigelle per noctē: ſed ante coquat: quia nimium fieret violentū. Conſtat enī ſi in multa quantitate fuerit occidit: ſi aūt in multa quantitate habetur: pone in ſaccello ⁊ fiat decoctio eius in vino ⁊ oleo: ⁊ ſupra renes ⁊ pecten fiat ſaccellatio ꝺ̄ predicta. valet ſimilit ⁊ ē ſatis expta odorata contra catarrū ⁊ coryzam: ⁊ hoc hz nigella a ſui complexione: vt Gal. vj. ſim. phar. capit. de peonia: hec inuenies in lit Diaſ. Melanchium in cataplaſmatib⁹ capitiz dolorem mitigat in unctio ſuffuſionis tritū ⁊ naribus imiſſum medicat addita iris illirica lentigines et lepras impoſitum ⁊ verucas ſaluberrime curat: tumores veteres ⁊ duricies cū aceto ſoluit. Carbunculos cū vina curat ⁊ ad ſanitatē pducit: cuz aceto coctū ⁊ ore retentū dolorē dentū non admittit. In aqua coctum ⁊ vt cathaplaſma in vmbilico poſituz lumbricos excludit: pulus ex eo in linthēo ligatus ⁊ frequenter odori applicatus catarrū cōpeſcit: ⁊ inflationes dolorem facientes: ⁊ quia calide eſt virtutis: ideo diebus multis potatum mēſtruis imperat: vinā puocat: lac deponit: ⁊ etiā deſiccat nimis: ⁊ leptomere eſt: ⁊ ī cōcallos appoſitum tollit: pingues ⁊ glutinoſos humores ⁊ cōſtipatos digerit: cum nitro bibitū diſſoluens ſingulare ꝓſidium eſt: ⁊ morſibus venenatis occurrit bibitū. z. i. cū aqua: fumigio ſuo ſerpentes de domi Gal. Uidetur aūt melāchibus excludit. um ſubtiliū ptiuz exiſtere: ita aūt ⁊ catarros ſanat calidū in panno ligatū ⁊ odoretur frequenter: at vō ⁊ in vētoſiſſima eſt intra corpus aſſumpta: quo ⁊ manifeſtum eſt qm̄ ſubtilium partiū eſt: ⁊ certitudinaliter a calidiſſima ſuperata ſubſtantia: ꝓpterea vō ⁊ amara ē monſtrabat aūt in quarto qꝫ ad ſūmā ſubtilitatē ⁊ elaborationē ducta ex terreſtri ſubſtantia amara generat qualitas. ¶ Nullū ergo mirabile eſt ſi lumbricos interficere nata eſt: non ſolū comeſta ſed in ventre extrorſum appoſita. monſtratū enī fuit qm̄ ⁊ hec nata eſt efficere amarū ſaporez: At vō qm̄ lepras ⁊ formicas ejicit: ⁊ orthogoniā iuuat: ⁊ menſtrua puocat: qu ep̄opter groſſiciem humorum vel viſcoſitatem ſunt detenta: ⁊ vniuerſaliter eiſ que incidere: ⁊ abſtergere: ⁊ ſiccare ⁊ calefacere indigent vtiliſſimū exiſtit hoc pharma Hera. auct. Diaſ. cap. de nigella: qdam cū. admiſcent hoc ſemen in maſſa paſte ⁊ faciunt inde panem: ⁊ qñ fit emplaſtrū frontī cum eo confert ſode. Et qñ fit caput purgiū cū eo t. uito ⁊ ireos cōfert aque que deſcendit ad oculum. Et qñ fit emplaſtrū cuz eo ⁊ aceto aufert bothor malas: ⁊ curat ſcabiē vlceratā: ⁊ reſoluit apoſtemata flegmatica antiqua ⁊ melancolica dura: ⁊ teritur ⁊ miſcet cum vina antiqua ⁊ ponit ſup verucas ⁊ carbunculos: ⁊ aufert eos ⁊ curat. Et qñ coquitur ⁊ terit cuz aceto ⁊ ligno pini: ⁊ tenet tur decoctio eoꝝ in ore aufert dolorē dētiū: ⁊ qñ fit ēplm cū eo ſup vmbilicū puerorꝝ occidit lūbricos: et qñ terit ⁊ ligat in pecia ⁊ odorat ſepe reſtringit fluxū coryze: ⁊ eſt calide virtutis: ꝓpterea qñ aſſidue potat dieb⁹ plurib⁹ puocat vinam: ⁊ mēſtrua: ⁊ deſiccat lac. Et qñ ſumit in potu. z. i. cum aqua confert morſui rutele: et qñ fit fumigiū cum ea fugat venena: et fit emplaſtrū cuz ea ſuper duricies que fiunt in iunctur is peduz: que dicunt calli: ⁊ aufert eas. Et qñ ſumit interi⁹ incidit ⁊ digerit humores viſcoſos ⁊ tenaces: ⁊ aperit opilationes interius. verūtamē putant gdaz qꝫ ſi ſumatur nimis de eo occidat. Et idem auct. Aben meſuay. ¶ Dꝛoprietas eius eſt que aufert febrem flegmaticam ⁊ melancoliam: ⁊ interficit aſcarides: et confert morſui rutele.

Carbunculus. i. caro ignita: et eſt apoſthmea calidiſſimum.

Cardus .i. virga paſtoris.

Cardunccllus. i. cardunccllus benedictus q ponitur in antidotario viridi an vngēto martiaton et quid eſt. l. l. crition.

Cap. cxlii.

Cardus ſilueſtris Plinius capit. de cardo ſilueſtri. Cardoꝝ ſilueſtriū duo ſunt genera: vnū fructuoſū altero. Alterū vnicaule craſſius: vtriqz folia ſpinoſa muricatis cacuminibus: ſed alterum florem purpureum mittit inter medios aculeos celerit caneſcentē: et abeuntem cū aura: ſcolimon grece vocat ⁊c. Itez alibi cardus ⁊ folia ⁊ caules ſpinoſas lanugines hz. Item in anchora leucantos eſt dictuz ſpina alba: ⁊ cademietos policantos ē dictū ſpinarū plur ū: amopigos heliſenes ſcolinas. Cameleon ī foliis nō hz aculeos: ſed leucantos ſic. Eſt aūt alia differentia: qꝫ qdā ex his multicaulia ramoſaqz fiunt vt cardus: vno aūt caule nec ramoſo: nec enetos q̄dā cacumine tū ſpinoſa ſunt vt tringil. quedā eſtate florent: vt terralis ⁊ elirenes Gal. vij. ſim. phar. cap. ſcoli ſcolimos ⁊c. mi. Scolimos. i. cardus ſilueſtris: cuius radix multitudinez vnarū edu cit fetidarū: ſi qs in vino coquēs cā bibat: ⁊ ꝓpt hoc fetudines ſanat aſſellarū: et totī⁹ corpis purgatiuo hoc pharmaco talis humoris ex tota ſubſtantia exiſtens: quevō ſm q̄litatez energia quidez ca. in. iij. gra. vel tertio incipiēte indicat hoc

pharmacū: sic. aūt in secūdo.
Cardus quid est. l. l. cameleombante.
Cardumen. i. carui silvestre: ⁊ est cordumeni.
Carguet .i. carni.
Carnub .i. cucurbita vel siliqua.
Carnuli idē quod supra.
Carpusia .i. arbor berberis.
Carrubia .i. siliqua.
Casac .i. stagnum.
Casabeld herire. i. calamus aromaticus.
Castagum .i. papauer.
Cassadimure .i. prasium.
Cassamum .i. malum terre.
Cassabderice. i. calamus aromaticus.
Castran .i. betonica.
Castaltica .i. mundificatiua.
Castalticū .i. repressorū vl' stipticū.
Castanea quid est. l. l. sardamos balanus.
Castarano .i. betonica.
Castrangula .i. scrofularia.
Caseus quid est. l. l. lelem.
Casetbarum .i. cassia fistula.

Cap. cxliii.

Case arab. gre. later. latine vo tegula. **Sera.** lib. aggre. cap. caset. auc. Dias. Tegu leantanor qñ sunt bene aduste habent virtutē cauterizatiuā: ⁊ ꝓpter hanc cām qñ miscetur ⁊ linit cum ea confert prurituī ⁊ bothor: et ꝯfert podagre: ⁊ qñ miscet cū cerotis resolvit apostbemata dura: ⁊ scrofulas. Et idē auc. Gali. Tegule laterū virtus est absterſiua ⁊ maxime tegula atanor: ⁊ virtus eius est q̄ abstergit ⁊ desiccat: ⁊ ꝓprie illa q̄ est ex atanor: que est siccior alijs ⁊ ponit ꝓpter hanc cām in vngentis: que dicuntur māfastas: ⁊ est vngētū in qō ingredit huiusmodi testa medicina bona ad vlcera ꝯsolidandū ⁊ incarnandū ea.

Casekso .i. vesptilione.
Cassen .i. medium.
Cassen .i. amissio odoratus.
Cassemum .i. leuisticū.
Cassebat .i. coriandrum.
Casia .i. limaces.
Casi .i. ossiū q̄ sunt in pectore
Casoir .i. stagnū.
Cassia siringa .i. cassiafistula.
Cassia .i. cassialignea.

Sciendū qñ inuenit cassia sine determinatiōe debet intelligi cassia lignea: sz qñ inuenit cū determinatione dz intelligi de illa ad quā cadit determinatio: p cassialignea. l. l. melochia.

Cassia rubea idē quod supra.
Cassillago: iusquiamus: dens caballinus idē est ⁊ est beng.
Cassiafistula qd est. l. l. chiarsamber.
Cassium. i. ossiū que sūt in pectore.
Casola .i. sigillū salomonis.
Casoias ē spēs lilij: p qua. l. l. ansea.
Castorion .i. betonica.
Castrot .i. coriandrū.

Cap. cxliiii.

Castoreum latine. gre. castor: vel anfinia. ara. vero anchian: vl' an guidebeldusto: **Sera.** lib. aggr. capi. anchian. auc. Dias. anchian. i. anguidebeldusto:. i. testiculi castoris: ⁊ sunt testiculi aialis quod grece dicit castor: ⁊ ē aial qđ vivit extra aquā ⁊ ī aq̄: sed in aq̄ plr: q: nutrit ex piscib⁹ ⁊ cancris. Et ex his eligendi sunt testiculi gemini: pendentes ex vna radice: interius habentes sicut mel: ⁊ ipsi sūt silēs cere in colore sanguinis coagulati: ⁊ qui sūt in pelliculis suis grauis odoris pingues: ⁊ qñ se parant inuenunt ibi tunice multe a qbus facile separant. debent ergo mūdari ab ipsis pelliculis ⁊ sic poni in medicinis. Adulterat cū armoniaco ⁊ gūmi confectus cum sanguine ipsius animalis

Dias. cap. de castore. ꝑm translationē nostrā. Castoreū testiculi sunt animalis bine viuentis. nam greci afinā vocauerūt. sepi⁹ nāq aq̄ticā: sepe etiam terenā sustinet vitaz. Est nanq hoc aial compactum vt porcus: ⁊ appellat castor. falso vero opinantur aliqui: q⁹ persecutōe hominuz sibimet auferat testes: nō enī valet eos attingere. veruz optimuz est punticuz: quod est interius cereū: ⁊ obruffuz naturalibus membranulis: ⁊ grauī odore: bnnosum ac remordēs: qō qdaz adulterantes adulterant ipm cū armoniaco vel gūmi cōsparso sanguine dicti animalis. vnde oz nos eligere testes: qui ex vno initio vnitionez sumpserunt. est enī impossibile duas vesicas vno membranulo vnitas inueniri. vnde eligendi sūt illi qui iūcti sunt ex vna radice: deint⁹ simile cere bromo pleni viscidi ⁊ fragiles q̄citi⁹ se sepantes ab ipsis foliculis: debēt enim purgari: ⁊ mediū ipm medicaminibus miscere. Et idē Sera. auc. Gal. Virtus eius ē q̄ calefacit in. iij. gra. ⁊ desic. i. ij.

Anic. li. ij. cap. de castore. Est testicul⁹ aialis marini ⁊ terreni: ⁊ submergit: ⁊ inuenit par suspensū ex radice vna: sicut duo folla vaccinia excecata: ⁊ bz corticē subtilē: qui quodlibet actu frangit: ⁊ sunt duo testiculi simul adherentes. Et ei⁹qdem adulteratio fit ex oppopona eo gūmi cōfectis cum oleo ⁊ pauco castoreo: ⁊ desiccat in vesica. q aūt laborat accipere hoc mēbrum⁹ aialis: oz vt qñ scindit cutim q̄ ē sup ipm extrabat hūiditatē cū ea q̄ in ipso ꝯtinet: ⁊ ē hūiditas sicut mel: ⁊ excicet eā: sil' subtilius ⁊ fortius ē oī quod calefacit ⁊ desiccat: ⁊ oz q⁹ sit calidū in fine tertij gradus vsq ad q̄rtū: ⁊ siccum in secūdo.

Posse. Cōtra litargiaz: puocet sternutatio ex castoreo: nā cerebrū ꝯfortat: ⁊ cōmouet: vel fiat ꝯfectio ei⁹ cū succo rute ⁊ modico aceti: ⁊ abrado occipitio fricet ⁊ manib⁹ cataplasmet puluis etiā ei⁹ p nares recipiat. Contra epilēsiā ⁊ alias frigidas passiones capitz: det castoreū in q̄ntitate. z. s. denī ēt. ℈. iij. vl. iij. cū succo rute i potu: vl' vinū decoctiōis ei⁹. ℥ palisiz ligne: puluis ei⁹ sub ligua teneat dōec p se ꝯsū at Cōtra palisiz totī⁹ corpis: det vinū decoctōis ei⁹ ⁊ rute ⁊ saluie. Contra palisim virge: fiat fomentū circa pectinē ex vino decoctionis ei⁹. Contra gomorreā: fiat decoctio ei⁹ in succo agnicasti: addito modico aceto: ⁊ cathasmet sup renes: vgam ⁊ pecti **Sera.** auc. Gal. Castoreū sui calidinem. tate ⁊ siccitate ꝑsolvit: ⁊ iō curat spasmū de repletiōe: ⁊ ꝯfert patientib⁹ tremorē: ⁊ hūtib⁹ singultū: ꝓpea q̄ evacuat ⁊ purgat neruos ab eo qō in eis ꝯtinet de rectrectra natura: ⁊ qñ sumit in potu cū pipere ⁊ aq̄ mellis: ꝓvocat mēstrua: ⁊ expellit fetū: ⁊ qñ sumit in potu cū aceto ꝯfert hūtibus inflatiōes in intestinis: ⁊ stō: ⁊ hūtibus torsiōes ⁊ singultū ꝓpt hūorē frigidū ⁊ grossū: aut ventositatē: ⁊ oibus egritudinibus qbus ꝯfert bibitū ꝯfert etiā inunctū cum oleo veteri. Ad subeth ⁊ oblivionē cuz febre: oz ad misceat cū oleo ro. ⁊ fiat linitio super caput: ⁊ qñ ponit sup pzumas ⁊ suffumigat cū eo ꝯfert ad hō Et dirit q⁹ ipm cōpatū opio ē ℨuū ei. Et idē Sera. Castoreū ꝯfert morsibus venenatoz: ⁊ cōmouet sternutationē: ⁊ qñ bibūt ex eo aurei. iij. cū faderug ꝓuocat mēstrua: ⁊ expellit fetū ⁊ secūdinā: ⁊ dat in potu cū aceto ad inflatiōes stō: ⁊ ite

stinoꝛ: ⁊ toꝛsiões: ⁊ singultū: ⁊ ad mediciaſ moꝛti feraſ: ⁊ miſceꝫ cū oleo ro. ⁊ aceto iungiꝫ cū eo caput: ⁊ attrahiꝫ odoꝛ p nares ⁊ ꝓfert litargie: ⁊ qñ fit fumigiū cum eo: aut fit inunctio cum eo ꝓfert tremoꝛi ⁊ tetano: ⁊ doloꝛib⁹ neruoꝝ ⁊ iuncturaꝝ

Diaſ. Caſtoꝛeū calefacit ⁊ deſiccat: nimiã ex tenuãdi hñs ptẽ. Illis ãt q ex plenitudine ſpaſmū patiunꝫ: aut tremoꝛẽ neruoꝝ vtiliſſimū ẽ. quib⁹ aũt ſiccitate hoc ꝓtigerit ꝺ:iũ ẽ: datur in mulſa. ʒ. i. aut coclariũ: ad ꝑdicta etiã multũ iuuat ſi coꝛpus extrinſec⁹ pungaꝫ cū oleo cicino: aut veteri: qõ nimis calefieri op⁹ hz ex fricatione caſtoꝛei cū ꝑdicto oleo vtaꝫ: vitia etiã pulmõis: ac cereb:i frigidũ ⁊ hũidũ hũoꝛẽ ſi ſup carbones poſitum fumus ipſius apto oꝛe attrahatur curat: litargicis ⁊ cataſoꝛeticis q̃ accidit cum febꝛe: melius ẽ cum oleo ro. capiti ⁊ ceruici adhiberi q̃ cū cicino: lõginqua etiã vitia neruoꝝ q̃ntũcunq; etiã nimis doloꝛib⁹ affligunt: eliminat caſtoꝛeum: ſternutamenta ꝓuocat bibitũ cuꝫ pulegio. ʒ. ij. menſtruis imperat: aboꝛſum facit: ſecundinã excludit: cū vino bibitũ inflationẽ tollit toꝛtionibus ⁊ ſubglutionib⁹ medeꝫ: potiões venenatas nõ ſinit nocere: litargicis ſingulare p:ſidiũ eſt cum aceto ⁊ oleo ro. capiti inunct⁹ cataſoꝛeticis cõgruit hoc naribus iniectũ: ⁊ fumigatũ: facit tremoꝛi: ⁊ ꝓtritionibus: ⁊ oĩbus cauſis neruoꝝ bibitum: ⁊ vnctũ medicaꝫ: quia virt⁹ ẽ ei terminantica eſt ⁊ recoꝛpoꝛatiua mirtũ malagmatib⁹ ⁊ acopis paraliticis: ſeu ſciaticis: ⁊ his ſilibus p̃ſidiũ.

Auic. Caſtoꝛeũ reſolnit inflationẽ: ⁊ qñ eſt. ex eo illiniꝫ calefacit coꝛpus: ⁊ res gumoſa que eſt in medio ei⁹ moꝛdificatiua eſt vehementis calefactionis: confert aꝑatibus frigidis: ⁊ vlceribus pernitioſis: ⁊ confert neruis: ⁊ calefacit: ⁊ confert tremoꝛi: et ſpaſmo humido: ⁊ alcuzet hũidio: ⁊ ſtupoꝛi: ⁊ paliſi: ⁊ confert oblitioni: ⁊ litartigie cū aceto ⁊ oleo ro. ſubeth etiã ⁊ ſi ſit cuꝫ febꝛe: tunc ſi bibatur cū melle ⁊ piperẽ confert: ⁊ non nocet: ⁊ ſit eius potio coclearium ⁊ reſoluit ſpẽs ſode frigide: et ventoſe more emplaſtri ſuperpoſitum: ⁊ vapoꝛatuz: ⁊ confert ſurditati frigide: ⁊ neq; eſt aliquid magis inuatiuũ ventoſitati matricis q̃ ipm: cū ex caſtoꝛeo accipitur quantum eſt lens vna: ⁊ diſſoluitur in oleo nardino: ⁊ diſtilatur: ⁊ attractio per nares ex fumigatione eius confert aꝑatibus pulmonis: ⁊ infirmitatibus eius: ⁊ bibitur cum aceto propter ſingultum: ⁊ facit ſitim: ⁊ delet doloꝛem ventris pungitiuũ bibitum cū aceto: ⁊ reſoluit ventoſitatem: ⁊ ꝓuocat menſtrua: ⁊ extrahit ſecundinaz cum bibuntur ex eo. ʒ. ij. cū mentaſtro: ⁊ melle poſt flõmiam ſaphene: qñ tunc ꝓuocat ſine nocumento: ⁊ extrahit fetũ: ⁊ remouet frig⁹ matricis ⁊ eius vẽtoſitatem: ⁊ frigus teſticuli: ⁊ conuenit moꝛſui venenatoꝝ paruoꝝ: ⁊ eſt tyriaca p̃focationi elleboꝛi: ⁊ quod ex eo eſt variuz declinans ad nigredinẽ eſt venenuz: ⁊ qñq; interficit i die vna ⁊ cadit qui ab eo cuadit in burſen. eius vo bezoar eſt acetoſitas citri: ⁊ eſt acetũ de vino: ⁊ etiaz lac aſine: põiẽ loco eius q̃ntũ ipm eſt de acaro: ⁊ q̃ntũ medietas ipſi⁹ de pipere.

Caſaf idẽ eſt qõ ſumenet duo: ⁊ ſumenet idez eſt qõ obulus.

Caſumidar .i. galanga.
Caſuluda idẽ quod ſupza.
Caſſuridar idẽ quod ſupza.
Caſſ .i. galla.

Caſſus arabice ẽ q̃dam planta quã cuꝫ capꝛe paſcunt adherent pilis ⁊ barbis earũ hũiditates q̃ ſũt laudanũ. Diaſ. vocat eã ciſſos: p q̃. l. l. ciſſos

Caſſum. i. cotilidon: vl cimbalaria: vl vmbilicus veneris.

Caſcubas .i. caſtoꝛeum.
Cas .i. ſtoꝛax.

Catapſia herba ẽ ſicut ferula hñs folia: ⁊ ẽ ſatis calida: cui⁹ aere ⁊ ꝓtactu tumeſcit facies ⁊ manus tangentiũ ipſam: ⁊ ẽ tapſia.

Catara. i. ſalſum: vt in Alexandro de epatica diſſinteria de calida cã: piſces in cucataro mari degentes. i. ſalſo mari.

Catarrus. i. fluꝝ: reumatis vel fluxus: ide catarticus. i. medicina laxatiua faciẽs fluxum.

Cataracta ẽ moꝛbus oculi: ⁊ interp̃taꝫ fluꝝ⁹: qa fit de fluxu hũoꝝ.

Catare .i. cataputie.

Catalenſia. i. epilenſia vitio extremitatũ coꝛporis. ſ. manuũ ⁊ pedũ.

Catata ẽ apetitus comedẽdi diſſilia.

Catarticũ .i. purgatiuũ.

Cataif. i. cũ multe placẽte puc de paſta facta que frixe in oleo ponunt in patella vnã ſup aliã locã do melle inf oẽs duas poſito: ⁊ ſic ſil comedunt.

Cataf .i. atripler.

Cathaplaſma. i. lene emplaſtrũ: ⁊ ẽ malagma.

Catanance hz Diaſ. folia hz minuta ſimilia coꝛiãdro: ⁊ radices tenues ſicut iuncus: ⁊ capita ſex aut ſeptẽ: in qbus ſemen ẽ herbo ſilẽ: q̃ capita cũ ſe ſic cauerint terre declinant: ⁊ ſunt ſilia vngui bus ancipitrũ. Eſt alterũ genus catanance: ſicut mala malana ſilem radicẽ hñs: ſz minoꝛẽ ⁊ lõgã folia hz ſilia oliue: ſz molliozꝛa: ſemẽ minutũ ⁊ ptuſum: ſicut ẽ cicer ruffum: ãbe vo date amoꝛem mulierũ faciunt: qbus maxime in peſſarijs mulieres vtuntur.

Cartamen .i. puluis.

Cataelticen. i. virtus retentiua: q̃ vocaꝫ cataltica virtus

Catacephalis .i. inclinatio capitis.
Cathach .i. atripler.
Catafam idem quod ſupza.

Cataſoꝛa vl cataſoꝛetica paſſio eſt qñ epilenſia vl litargia fiũta mẽbris inferioꝛibus: vocaꝫ ſimiliꝫ catalenſia: ⁊ hz. Oꝛibaſiũ cataſoꝛetici ſũt illi q ſũt ſomno nimis granati

Catalepiõ ẽ plãta q̃ a. Diaſ. dicit hermodactilus ⁊ eſt planta ſimilis narciſco differens ab eo i floꝛe ⁊ in bulbo: p quo. l. l. ſurrugen.

Catamoditum .i. iuxta modicũ.

Catapoda. i. q⁹ modica poteꝫ vel inglutiaꝫ: ⁊ eſt pillula

Catacus .i. congelatio capitis

Catarrata eſt aqua in oculo cõfirmata pꝛohibẽs viſum

Catanfiſim .i. generatio incarnatio adherentia

Cataſim belicon .i. ſecundm accidens

Cataſtrofa. i. ꝓuerſio ſtomachi quãdo nõ digerit ſed per ſeceſſũ emittittiꝫ cibus ſicut ſumiꝫ

Catatrapus. i. per rectam lineã diriuatio

Catalipſim .i. catbocus.
Catapielos idem quod ſupza.
Cataron .i. brancus.
Catafreſis .i. ſanguinis putredo

Catafen .i. ferrugo ferri quam fabri ferrarij de fornacibus ejciunt globatim

Catades .i. male habitudies
Catatich .i. ipoquiſtidos.

Catatropa. i. fluxus ſtomachi deoꝛſum

Catamuneres eſt ſpẽs canne pꝛo quo. l. l. gaſap.

Cata .i. iuxta

Cataloticum .i. cicatricium.

Cap. clxv.

Cataputia ex ea eſt maioꝛ ⁊ minoꝛ. maioꝛ vocaꝫ arabice herma vel chatua: vel chadia

vl' pēta dactyl⁹. gre. vo cici vl' cicei: vl' sisam⁹ agrestz vl' siseliciū. latie vo cataputia maio:: vel custos horti: vl' gira sol'. Mio: ara. vocat' vēdana gre. lecterz vel arminas. latine vo cataputia minor. Cataputie due sunt spēs. nā ē maio:: ⁊ mio: Maio: est sicut arbor: fic⁹ hz mino:: folia ei⁹ hz sic folia platani: semia ei⁹ stāt i arbore sicut vue. Mino: habet hastā duox palmox: ⁊ manem: folia similia amigdalis: sed longioza: semen eius in cacumine virge rotundū deforis nigz: deint⁹ albū sunt eni ambe q̄si eiusdez cōplexionis: ⁊ virtutis sunt eni ca. in tertio: ⁊ hu. i primo: virtutē habēt purgandi flegma p:incipaliter: secūdario colerā ⁊ melā Bera. libro aggrega. capitu. cathua coliā. auc. Dias. Cataputia maio:: q̄ vocatur cathua vel chadia. Est arbor: in magnitudine ficus: habēs folia similia dulb. nisi q: sūt maioza: lenioza: ⁊ nigrioza: stipites ⁊ rami eius sunt concaui sicut ⁊ canna: ⁊ habet semen velut in ramis aspez: ⁊ q̄n exeoziatur semen eius est simile kirat: ⁊ ex eo depzimitur oleū de kerua. Mino: est planta quam multi cōputant iter lacticinioū species: habet stipitem vnius brachij lōgitudinē habentē: ⁊ concauum in grossitudine vni⁹ digiti ⁊ in sūitate stipitis ramox sunt ramuli parui: ⁊ ex folijs quedam sunt super stipitē: ⁊ quedam super illos ramulos: sed folia q̄ sunt super stipitē sunt lōgioza: similia folijs amigdale: nisi quia sūt latioza ⁊ lenioza: sz folia q̄ sūt super ramulos superiozes sunt minoza folijs stipitis: ⁊ sunt similia folijs aristologie lōge appzopiquātia similitudini foliox edere: ⁊ hz fructū in sūmitatibus ramuloz triangulatum: ⁊ velut rotundū: sicut grana capparī: ⁊ inter ipm sunt semina q̄ diuiduntur per parietes q̄ sunt in eo: q̄ semina sunt in magnitudine ozobi: exterius subnigrum habentia colozem: sed q̄n exciantur sunt alba: ⁊ habent sapozem dulcem: ⁊ habent radicem subtilē: in qua nullū ē inamētum. Et idez auc. Habir. Habet folia longa sicut digitus per ramos ozdinata: ita q⁹ q̄n accipiunt assimilantur piscibus paruis: ⁊ ꝓpter hoc nominant armeni ipm pisces: ⁊ q̄n vulneratur in aliquo loco egredit de scissura eius lac. Et idem aucto. Albugerig mēdane due sūt spēs: ⁊ hz folia sic digit⁹: ⁊ larat sic lacticinia: ⁊ ē in sapoze ei⁹ dulcedo Et idem auc. Gali. Cataputie minoris virtus ē similis virtuti omniū specieꝝ lacticinioum: ⁊ nō differt ab eis nisi in vno: q̄ō est quia in semine ei⁹ est dulcedo: ⁊ hoc semen est illud quod habet p:oprietatē larandi: ⁊ est hec planta tota plena sicut alia lacticinia: sed vtus cataputie maioris est ca. ⁊ abstergit ⁊ resoluit: ⁊ vtus folioz̄ est debilioz vtute granoz. oleū vo ex fructu eius calidius est ⁊ subtili⁹ ptibus olei cōis: ⁊ ꝓpea ē diaforeticū.

Dias. Sm translationē nostrā cap. cici. i. cataputia maio:: semē hz simile acinis fruter est illi arboz̄osa sicut ficus: sed mino:: folia hz similia platano: sed maioza: lenioza: ⁊ nigrioza: ⁊ hastas vallosas cāne similes: semē ⁊ botruz cōpositus: sed asperū: quod purgatū simile ē cretonis ialis: vnde exp:imūt oleū cicinū. Sed cataputia mino: hastā hz in cubiti longitudine: sz inanem in grossitudine vni⁹ digiti: in qua ē capitellū rotundū: folia in hasta hz que sunt oblōga sicut amigdale: sed oblongioza: ⁊ in sūmo haste sicut aristologia aut edera oblonga: semē ē in cacumine virge eius ob:otundū sicut capparis: q̄ capita sunt separata a se: semē de foris nigrū: ⁊ ē intus albū: ⁊ gustu dulce: radix eius tenuis ē ⁊ inutilis: ois vo fruter eius lach:ymo ⁊ succo plena est sicut ti Gal. vij. sim. phar. cap. cicei. Litimallus. cei fructus. i. cataputie fructus: qui purgat: abstersiuā ⁊ diaforeticā hz vtutem: ita aūt ⁊ flos: sed oīno debilioz ē. oleū vero quod ex fructu ē: est calidi⁹ subtili⁹: ⁊ diaforeticū

Posse. Contra arteticaz ⁊ paralisim. Dosis. ʒ. s. benedicte simplicis cū vino hermodactilato: ⁊ pte tertia. ʒ. cataputie dat' Ad ꝑseruationem sanitatis: fructus cataputie viridis bene mūdati ⁊ triti cū ouo mixti in viscelo ponant': nā sine molestia purgant: vel cataputia bñ mūdata ⁊ trita cū esula ponant' in vino: ⁊ dec' addito cinamomo ⁊ alijs spēbus aromaticis. Ad vomitū ꝓuocandū si materia fuerit in ore stoma chi frigida: ⁊ in famis ⁊ in egris cataputia bñ trita cū oleo cicino ꝓficiat': si sup os stōi ponat' vomitū ꝓuocat. Contra quotidianam de flegmate salso ⁊ scabiem: conterant' cataputie multe in q̄titate: ⁊ postea in folijs cauliū inuolute sub cinere ponāt' diu vt bñ coquant': ⁊ postea extracte exp:imat' oleū: ⁊ cū necesse fuerit detur patienti in cibis: vel alio mō: ⁊ ita pñt multi decipi. Ad idez fiat claretū hoc mō: cataputie bene trite cū melle decoquant': ⁊ cū tali melle ⁊ vino fiat claretū. Sz notandū q⁹ in. xx. lib. vini sufficit lib. vna cataputiaruz. Cōtra quotidianā ex flegmate salso: semina atriplicis ⁊ radicis rape ablactent' in aq̄ frenēti addita tertia pte. ʒ. cataputie: dec' cū succo acetoso. Ad quotidianā de flegmate vitreo ꝑcedentib⁹ diuisiuis buliat. ʒ. i. in vino fortissimo: ⁊ addatur tertia ps cataputiarū mundatarū a cortice post colaturā cum orimelle detur. Contra ilia cam passionē: buliant in aqua radices feniculi et cassielignee illi aqua dat' tertia ps. ʒ. cataputie: ⁊ injiciat' per eriste Bera. Cataputia maior re mollificatiuū. hz vtutem que abstergit ⁊ resoluit: ⁊ vtus folioz̄um debilio: ē vtute granox: sed oleū eius est calidi⁹ ⁊ subtili⁹ oleo oliuarū: ⁊ ꝓpter hoc resolut plus eo. Ex semīe eius fit oleū: q̄ō nō admistrat' in cibis: sed in lucernis: ⁊ ponit' in vngētis: ⁊ q̄n excoziant' ex granis eius. xxx. ⁊ terunt' ⁊ bibunt': purgant colerā ⁊ flegma: ⁊ hūiditates aquosas: ⁊ cōmouent vomitum: ⁊ fluxum ventris: ⁊ grana quidē ei⁹ sunt grana dura: larant stomachū laxatiōe fo:ti: ⁊ ꝓuocant nauseā ⁊ vomitū: ⁊ q̄n grana eius terunt' ⁊ fit emplastrū cū eis: mundificant empetigines Et q̄n fit limitio cū oleo eius solo aut cū aceto: sedat aposthemata māmillarū. Et tēpus q̄n debet fieri illud oleū ē q̄n grana cadūt a cortice suo: q̄ō confert scabiei: ⁊ vlceribus humidis q̄ sunt in capite: ⁊ aposthematib⁹ eox: ⁊ coartationi oris matricis: ⁊ cicatricibus fedis que remanet post consolidationem clauox: ⁊ doloꝛi aurū q̄n miscetur cum aliquo vngento fortificante operationē ei⁹ ⁊ q̄nz laxat vētrē: ⁊ expellit lūbricos. Et idē auc. Bedigoras. Ipzoprietas granox eius est q⁹ dissoluūt: subtiliant: ⁊ fortificant mēbra: ⁊ incidunt supfluitatē: ⁊ ꝓferūt lepre: ⁊ silr oleū eoꝝ.

Dias. Uirtus cataputie mioris ē catartica vij. grana accepta: aut. xx. sic catapodia comesta: ⁊ silr ca. aqua accepta flegma: ⁊ coleram deponit. succus ex eo fact⁹ sicut de titimallo: oia similiter facere pōt: folia eius cum gallina aut iuscello accepta ventrez solūt: sed cataputie maioris: si. xxx. grana purgata fuerint accepta coleram: ⁊ flegma. ventris deponūt: vomituz ꝓuocāt. gustu non bono: hec purgatio stomachuz ledit contritum ⁊ impositum maculas lumpidat: folia eius trita cū polenta tumoꝛes oculox sparguūt duricies oēs māmax: ⁊ tumores cōpescunt ignem sacruz sola extinguūt ipa cum acatomnta

Cathamodicum .i. paulatim.

Catzinazegi. i. fruct⁹ thamariscī: vel thamarisc⁹ domestica

Catennea est spēs exiture oculi submersam ha-

bens profunditatem q̄ est vlcus profundū
Latenua .i. altea.
Latemerinas .i. typus āphimerin⁹
Latetirizim. i. vesice cristerizatio seu per viā virge medicatio
Latelebum flos lupuli.
Lateltica virtus .i. contentiua.
Latellica virtus idem quod supra.
Latera .i. salimonia vel crisolocanna
Latheunea .i. catenuea.
Latilafon quid est .l.l. hermerocales
Latin .i. annulus
Latimia .i. cadimia.
Latim .i. renes.
Latilotica .i. cicatricē iducēs.
Latilabich est dictus strangulato: canis: ⁊ sunt due plāte de quibus Auicē. facit duo capitula: ⁊ ꝑm Dias. due sunt species aconiti.
Latimia de ipsa dictū est supra de cadimia. ¶Plinius: fit auricalcum ex lapide eroso quem vocant cadimiam celebritas eius est in achaia: ⁊ quondā in campania: nunc in pgamatico agro extrema parte Italie: ferunt nunc in germania prouincia repertum. Stephanus catimia est acalimia.
Latim ꝑm Dias. cap. de alagrielia quidam oleastrum vocāt.
Latisceo .i. tritura eris
Latimchatin .i. renes.
Lathim est spaciū quod est a renibus vsq; ad caudam.
Lathin est oleaster: ⁊ est oliua siluestris
Lathica .i. dragantum
Latostaria .i. nira
Latones .i. atriplices.
Latrapotia .i. catapodia.
Latostomachum .i. defensorium stōi.
Latelobich .i. comarus.
Lathocus. i. congelatio capitis: ⁊ est egritudo facta ex frigida ⁊ sicca materia: ⁊ est qñ eger in ea figura qua ē cōprehensus manet imobilis siue sedens siue stans: vel oculis apertis vel clausis: iō ide cathocos vel cathēmos eos appellabant veteres.
Lathocim idē quod supra.
Latholica. i. herba allippiados: ⁊ ē herba q̄ vocatur catholica: vnde Dias. cap. de oleo catholicon: ¶Recipe herbe catholice: ⁊ sequit̄ in aligbus exemplis: que ⁊ laureola vocat̄: ⁊ non est de suo: nā non est vera expositio. Allipiados enī est camela: que arabice mezereon ⁊ lippiū dī: quā ponit Dias. cap. de camelea: sed laureolā vocat dasnoides: ⁊ silr interptat̄ catholica. i. pfecta: ⁊ catholicum. i. perfectū: vt in antidotario Gal. mino: ponitur electuarium catholicon. i. pfectuz.
Lathon .i. mliū.
Latrostaria .i. nira.
Latropia. i. malignitas passionis alicui⁹.
Latul .i. cardamomū.
Latulu idē quod supra.
Lathsimbelicon .i. cōpassio.
Lasar .i. papauer.
Larar idē quod supra.

Cap. cxlvi.

Carchara. vel chachili: vel caschasi gre. animone: vel miconium. latine vō papauer. Gal. vij. sim. phar. capi. micon .i. papauer. vnū quidē est irias. i. fluidū nomiatuz: eo q̄ cito ab eo dfluunt semina ei⁹: vel quia ab eo cito defluit. Aliud vō est domesticū: quod ē hortense: ⁊ colligit̄. At vō ⁊ alia duo sūt papauera siluestria vltra hecuz gdem q̄si deprehensam hūs codiam. Aliud aūt oblongiorem hoc totuz est oblongius ⁊ aridius: huius papaueris opos. i. lacticiniū defluit: vnde et quidā nominat id fluidum. Virtus aūt oium papauerum est infrigidatiua: sed hortensis quidez quod ⁊ calachitidam nominant moderate est somniferuz: semen aptū est: ꝓpterea quidem ⁊ in panibus miscet̄ id: ⁊ cum melle permiscentes comedunt. ꝑmi vō cuius florem cito defluere diximus: semen fortius ifrigidat: quocirca nequaq̄z quis eo vtet̄: intristantur sicut eo quod est hortē se: attamē ponunt id in cibis qui cuiu melle fiunt ⁊ nitro: ⁊ in panib⁹. tertio vō dicti semen nigruz existens tam pharmacosum est sufficienter infrigidans. quarti autem dicti pharmacosius oibus est: ⁊ ꝑm semen: ⁊ ꝑm codiam: ⁊ ꝑm folia: ⁊ ꝑz opium. i. lacticinium: vehemēter infrigidat vsq; ad torporem ducens ⁊ mordificationē: vnde medici est eo vti bene miscendo cum pharmacis obtundentibus frigiditatis fortitudinem: est enim ex quarto ⁊ vltimo Gera. lib. aggre. capi. car infrigidantium. char. auct. Diasco. ¶Papaueris multe sunt species: nam ex eo ē domesticum ⁊ illud est papauer album: quod semiatur in hortis: cuius capita sunt oblonga: ⁊ semē eius est album: ⁊ ex eo est agreste: ⁊ sunt eius due species: vna est habens caput depressum: ⁊ semē eius est nigrum: supple ⁊ istud vocatur papauer rubeum: ⁊ alia habet caput longuz: minus tamē altero: ⁊ nominatur scil: ⁊ ex eo est papauer ceussum: eo q̄ semina eius eo cōcussō cito cadunt supple ⁊ illud est papauer nigrum. Et ex eo est almucaran: quod nascitur iuxta mare in littoribus: et illud est papauer cornutum quod habet folia alba similia folijs plante que dicitur flomos: scissa tamen ⁊ summitates altas: sicut folia papaueris agresti: ⁊ stipitem similem illius stipiti: ⁊ habet florem glaucum: ⁊ habet semen minutum in vaginis subtilibus ⁊ longis ⁊ curuis sicut cornua: ⁊ sicut habet fenugrecum: ⁊ ꝓpter hanc causam nominatur kiratidos: ⁊ almicon: ⁊ eius expositio est cornutum papauer: semen quod est inclusum in illis vaginis est minutum nigrum ⁊ asperum: ¶Nascitur in locis marinis ⁊ asperis: ⁊ latine vocatur memit: lz falso: vt patebit infra i littera celidonium: ⁊ in lit v sim. phar. capit. tera glaucum. Gal. m n chirantes. i. papauer cornutum: est quidem sic a fructu breuē connexionem habentem: sicut ⁊ fenugreci: ⁊ assimilat̄ cornu bouino. vocat̄ aūt ab aligb⁹ papauer marinū: qñ vt plurimū ꝓpe mare nascit̄: vtutez autem habet incisiuam ⁊ absterciuam. Opiū aūt qō ex succo ipsius fit: fri. ē in q̄rto: siccū in tertio papauer componitur ab aperio ⁊ vento: inde papauer q̄ vēt⁹ magis apit florē omnia papauera in figura folioz conueniūt: licet aliqua ex eis sint minora alijs differūt tamen capitibus: ⁊ floribus nam aliqua habent capita maiora: vt papauer album: ⁊ aliqua minora: differūt in floribus: qñ papauer album hz florem albuz: papauer nigrum habet florem nigz: papauer rubeū habet florem subrubeum papauer cornutum hz florem glaucū ¶Item oia papauera habent semen nigruz ꝓter papauer album: quod habet semen album. Sed sciendū q̄ gūmi cuiuslibet speciei papaueris ꝓpter q̄z papaueris cornuti est opiū: sed gūmi papaueris nigri est opium nigz forte: ⁊ plus infrigidat ⁊ desiccat q̄z semen: ⁊ ingrossat qñ sumitur de ipo parua quantitate sicut granū orobi: sedat dolorē ⁊ facit dormire. Est enim opiuz gūmi papaueris ⁊ fit in hunc modū: mane prosq; sol desiccauerit rorem q̄ cadit super plantas fiant scissure in ca-

pitib⁹ papaueris subtiles cū cultello nō ꝓfunde nec transfigaꝫ cortex eius: sed superficies cutis solummodo incidatur. Deinde cū gūmi siue lac egressū fuerit a scissuris illic radatur directa scissura: quelibet tñ exprimaꝫ abrasione nec radaꝫ cū eo cortex papaueris. Accipiaꝫ ergo hoc gūmi ⁊ coaduneꝫ in codea: ⁊ qñ colligis ab oīb⁹ papaueribus p ordinem reuertere ad prima papauera ⁊ collige quod iterum aggregatum inuenies sup scissuras: ⁊ itez tertio reuertere: ⁊ vide si adhuc aliquid egrediꝫ. accipe ergo hoc gūmi: ⁊ aggrega in vase mūdo: ⁊ tere simul bene: ⁊ fac ide trociscos: ⁊ repone. Fit aūt opiū alio mō nam accipiūꝫ folia: ⁊ capita papaueris: ⁊ teruntur bene: deide exprimuntur: ⁊ fiunt inde trociſci: q reponuntur ⁊ virtus coꝝ est debilio: virtute alioꝝ. Sz sciendū q⁹ tres sunt species opij. s. tranēse tebaicū ⁊ opium miconis: tranense dicitur a loco qui sic nominatur. tebaicū dicit illud quod fit de lacte papnaueris nigri: ⁊ dicitur tebaicum: quia tebis nō fit aliud papauer nisi istud: vnde Jsidorus a regib⁹ egypti dicit thebaicus: sed athebis cadmi dicitur thebanus: ⁊ istud est fortius narcoticum vnde qñ simpliciter ponitur narcoticuꝫ forte: vl opium illud debet intelligi: sed opium mechonis est iliō qō fit de lacte papaueris albi: vl de succo foliorꝫ: ⁊ capitum eius quod papauer grece vocatur miconium. Est autem aliud opium quirinatium: vel cirinatium: ⁊ est lasar. i. gūmi qō dicitur assa fetida: ⁊ non habet illud complexionez ⁊ virtutem aliarum supradictarum specierū opij immo est calide compleriōis: sicut inuenies in litera Diaſ. capi. de opio. Opium succus ē lasar. ⁊ lac erratici papaueris: quod sic colligitur: capitella acuta scalpello incidūtur: ita tamen q⁹ non intrinsecus ledātur: ⁊ sic lac qō emanat digito tegitur ⁊ in cotulis reponitur et siccatur. Medicinum autem fit contritis in vnū foljs ⁊ capitellis albi papaueris: vel fit de lacte eius. verum optimum est opium odoris grauis coloꝛe subruffum: gustu amarissimum: ⁊ quod humoꝛe cito resoluiꝫ. Auic. lib. ij. capit. de papauere. ¶Papaueris pluresꝫ sūt species: hortulani ⁊ campestris: ⁊ similiter est nigrū ⁊ est species cornuti: quod est marinum: ⁊ fructꝰ eius est citrinus: ⁊ melius ⁊ samꝰ est album: ⁊ oportet quidem vt terantur capita cuuscunqꝫ speciei recentia: ⁊ fiant ex eis trociſci: ⁊ reseruentur ⁊ administrentur: hortulanum est frigidum ⁊ sic cum in secundo gradu: ⁊ nigrum in tertio: ⁊ dicitur vsqꝫ ad qnartum. Et papauer marinum cornutum est: cuius frutex est curuatus sicut cornua tauri: est absterſiuum: ⁊ incisiuū: ⁊ est vehemen tiꝫ absterſionis. Opium ſm Oribasium capi. de opio: est succus papaueris nigri egyptij: ⁊ eius quidem potio non additur supra danich duos: quandoqꝫ vō fit opium etiam ex semine lactuce agrestis: ⁊ est stupefactiuum: debile: subtile opium: preterea assatur super laminam ferreā ignitam: ⁊ fit rubeum quod ex eo est electum est gratius: acuti odoris: frangibile: facile resolutur in aqua ⁊ congelatur in liquefactione: ⁊ resoluiꝫ in sole: ⁊ non extinguit cautelam cum ex eo inflammatur. citrinum autem figens aquam asperum debilis odoris: clari coloris: hoc tale est falsificatum cum memithe. Et quandoqꝫ adulteraꝫ cum lacte lactuce siluestris: ⁊ est debilis odoris: ⁊ adulteratur cum gummi: ⁊ est splendidum ⁊ claruꝫ valde: frigidum est ⁊ siccum in quarto gradu.

Posse ⁊ Virtus paparis domestice dicte speciei est q infrigidat frigiditate forti: ⁊ illud papauer est quod pluſ ingreditur in medicinis. vnde quando papauer simpliciter ponitur in medicinis illud debet intelligi: Unde valet in medicinis semen eius: folia: capita: ⁊ lac Virtus eius est frigi Diaſ. capit. animonis da in quarto gradu. ſm translationē nostram. Virtus est omnibus frigida: quorū folia ⁊ capitella cocta in aqua ⁊ facile fomentata somnum prestant. Similiter elixatura eorum bibita facere potest: ⁊ folia eius cataplasmatibus adhibita tumoꝛez tollūt: ⁊ ignez sacrum extinguūt multi vero terunt capitella ipsa viridia ⁊ trociſcos faciunt: ⁊ sic vtuntur. Capitella sola elixa in aqua mixta melle: ⁊ inspissata in coctuariuꝫ vt electuarium detur: facit vero ad tussim: ⁊ reumatismuꝫ: ciliacis maxime prodest addito succo ipoquistidos: et acatie: semen vero nigri miconis tritum cum vino bibitum reumatismuꝫ ventris ⁊ fluxum mulierum abstinet tritum in aqua: ⁊ impositum in cathaplasmatibus supra frontez ⁊ tē poꝛi somnum inducit. semen vero eius tanꝫ herba acceptum anoidum est: ⁊ somnum prestat: tussim mitigat: fluxū vētris abstinet: ⁊ si plꝰ bibitū fuerit litargicos facit: ⁊ occidit: dolorem capitis cum oleo roſ. medicando compescit: dolorem aurium cū oleo amigdalino: aut croco: aut mirrha infusum curat dolorem oculorum: ⁊ tumorem vitello oui medio ⁊ croco mixto compescit: ignem sacrum etiaꝫ extinguit: vulnera ad sanitatē perducit: podagricis cum lacte mulieris ⁊ croco subuenit ano suppositum: colliriuꝫ ex eo somnū facit

Bera ⁊ lib. aggre. auctoritate Diascorides Domestici papaueris semen inducit somnum temperate: quando puluerizatur cū pane: aut miscetur cum melle ⁊ comeditur: sz cōtussiuꝫ semen eius infrigidat frigiditate forti. Et gummi eius papaueris ⁊ succus eius est opium. Sed scil. i. liquidum ingreditur plus in medicinis: valet semen eius: folia: ⁊ lac ipsius. Et virtꝰ eorum est que infrigidat in quarto gradu: et illa est virtus narcotica ⁊ mortificatiua. Et idem auctor. Galie. Virtus domestici ⁊ agrestis est infrigidatiua. et propterea si coquantur folia eius cū capitibus in aqua: ⁊ fundetur eius decoctio sup caput facit dormire: ⁊ quando teruntur eius folia contritione forti ⁊ miscentur cum sauich: ⁊ fit inde emplastruꝫ aposthematibus calidis: ⁊ beri sipille: ⁊ datur ex eo iu potu non potentibus dormire. Et teruntur capita papaueris recentia ⁊ fiunt trociſci que desiccantur ⁊ reponuntur ⁊ administrantur. Et quando coquuntur capita papaueris in aqua donec consumatur aque medietas: deinde admiscetur illi decoctioni mel ⁊ itez coquitur donec coaguletur ⁊ fit inde lohoch: est valde bonum tussi ⁊ superfluitatibus que descendunt ad cannam pulmonis: et fluxui antiquo mē struorum. quando autem admiscemus ei acatiaꝫ ⁊ ipoquistidos fit fortius ad hoc. Semen vero nigri papaueris teritur fortiter ⁊ datur in potu cū vino in fluxu ventris: ⁊ in cursu humorum antiquo ex matrice. Cauendum tamen est a nimieta te vsus eius: ne inducat subeth: aut litargiam: aut etiam mortem: ⁊ teritur cum aqua aut cū aq roſ. fit emplastrum fronti ⁊ temporibus ad nimias vigilias: ⁊ ad dolorem capitis. Et quando sumitur de ipso opio in parua quātitate: sicut granum orobi facit dormire: ⁊ sedat dolorem: ⁊ confert tussi: ⁊ fluxui antiquo: ⁊ decoctio papaueris albi quando obluitur cum ea caput facit dormire temperate: et si aliquis vtitur eo nimis inducit subeth: et si sumatur in potu confert morbis q fiunt ab humoribus qui descendunt a cerebro: quia repellit eos: ⁊ maxime quando sumitur cuꝫ

aqua plume ⁊ vino: ⁊ quando ex eo sumitur quã/titas magna facit subeth: ⁊ postea occidit: ⁊ misce tui cũ tuirrha et oleo ro. ⁊ croco et distillatur in aurem: ⁊ cõfert apatibus calidis oculorum: ⁊ quã do dissoluitur in aceto confert herisipille. Et qñ miscetur cũ lacte mulieris: ⁊ croco: ⁊ cõfert poda gre: ⁊ fit ex eo suppositoriũ paruum: ⁊ ponitur in ano: ⁊ facit dormire. Est aũt vsus opij in collirijs vt dicit idem Sera. Diagoras aũt phibuit vsum eius in egritudinibus oculoꝝ ⁊ auriũ: qñ debili tat sua frigiditate membra ista. Anderados dixit q nisi adulteraẽ inducit cecitatez qbus intromit teretur: ⁊ dixit q iunamentũ eiꝰ solum est in odo rando faciẽs dormire: aliꝫ vo oibꝰ modus vsus eius est malus: ⁊ periculosus valde: sed hi oẽs er rauerunt: qñ operatio eius verificaẽ p experien tiam. Et idem Sera. auct. Gali. ꝯPapauer commu tum laxat ventrem laxatiõi leui: vnde abstergit: incidit: ⁊ dissoluit: ⁊ diminuit: ⁊ qñ decoquitur in aqua vsqꝫ ad cõsumptionẽ medietatis cõfert egri tudinibus epatis: ⁊ flos eius ⁊ folia ꝯferunt mul tum apatibꝰ sordidis: ⁊ oꝫ q caueaẽ postqꝫ mun dificata fuerint: q: abstergit abstersione forti quo vsqꝫ dissoluit: ⁊ diminuit carnem: ⁊ ipsa qdem au ferunt escaras aduste que sunt in eis: ⁊ qñ coquitur radix huius plante cum aqua vsqꝫ ad cõsum/ptionem medietatis: ⁊ datur i potu decoctio eius confert sciace ⁊ doloribꝰ epatis: ⁊ cõfert illis qui hẽt in vrinis suis velut telam araneã quoꝝ vri na est grossa: ⁊ semen eius qñ sumitur in potu in quantitate duarum casuf cũ mellicrato laxat ven trem laxatione leui: ⁊ flos eis: ⁊ folia qñ fit emplꝫ cum eis addito oleo auferunt fraudulentiã vlce/rum: ⁊ qñ cum eis fit cohol oculis animalium: au ferunt vlcera que fit in cornea que dicunt̃ arga/men: ⁊ illa que dicuntur facalia. ⁊ quidẽ errant in hac planta: putantes q ex ea exprimaẽ succus ex quo fiat sief memithe: ⁊ error contingit pp simi litudinem quã hꝫ in foliꝫ suis cum memithe: sed stupitis ipsius papaueris longitudo ẽ vnius pal/mi: ⁊ folia eius sunt parua multum silia foliꝫ sto robion: iuxta folia eius est semen album: ⁊ virga eius: ⁊ flos: ⁊ semen assimulaẽ virge: ⁊ foliꝫ: ⁊ se mum turbit in sua albedine: ⁊ hꝫ radicem subtilez nascentem in multis locis: ⁊ colligit̃ semẽ eiꝰ postqꝫ fuerit bene maturum: ⁊ hoc fit in estate: ⁊ desic catur: ⁊ reponitur de quo accipit̃ pondus. ʒ. ij. ⁊ bibitur cum mellicrato mundificat stõm p vomi/tum: ⁊ purgat: ⁊ confert epilenticis ꝑpe: ⁊ semen eius purgat flegma. Et idem aucto. Aben mesu/ay. Decoctio papaueris albi quando lauatur cuꝫ mea caput: facit dormire dormitione leui: sed si aliquis vtatur ea nimis inducit subeth. Et si su/matur in potu confert tussi que fit ab hu. ca. q descendunt a cerebro: q: repellit eos: ⁊ maxime quã do sumitur cummaqua pluuiali.

Gal. vij. simp. phar. cap. micon cataputios radix huiꝰ herbe cocta in aqua vsqꝫ ad medietatem: epaticos iuuat: ⁊ flores ⁊ folia alba valde sordida: ⁊ male morigerata vlcera iuuant. Absedere aũt ab eis oportet cũ iam fuerint vlce ra munda intantũ enim abstergere nata sunt: vt ipsius munde carnis non derelinquaẽ quid: pro/pter nãqꝫ fortitudinem nedum sordes: sed etiam escaras vlceris auferunt.

Auicen. Species papaueris sunt infrigi dative: ⁊ non in ipso ꝯglutinatio de qua fit curandum: ⁊ illud qdem qꝺ est nigrum est ingrossatiuum: ⁊ exiccatiuũ: ⁊ flos qdem cam/pestris mundificat vlcera in oculis animaliũ: ⁊ li nitur species eius preter marinum super erisipil lam: ⁊ ex campestri fit emplastrum cũ oleo super vlcera: ⁊ eradicat ea: ⁊ linitur etiam campestre cũ lacte super podagram: ⁊ confert: ⁊ qñ coquiẽ ra/dix eius in aqua donec consumaẽ eius medietas in potu datur sciatice: ⁊ facit somnum: ⁊ propre illud quod nigrum est: ⁊ est stupefactiuum: ⁊ cum licinio supponitur: ⁊ facit dormire: ⁊ phibet ca/tarrum: ⁊ cum habenti vigilias fronti ex eo em/plastrum superponitur iuuatur inde: ⁊ similiter quando embrocatur decoctio eius: ⁊ administra/tur illud quod frigidum est in dolori oculi vehe/menti: scilicet apud necessitatem: sed in ipso ẽ cau tela obseruanda sicut diximus: ⁊ confert tussi ca/lide: ⁊ fluxibus ad pectus: ⁊ sputo sanguinis: ⁊ su mitur ex hoc lohoch cõferens tussi calide valde: ⁊ propre quãdo miscetur cum acatia: ⁊ succo barbe hircine. Filius vero Mesarugie inquit. Semen nigri mundificat pectus: corticum autem manife stio: dispositio est: q adiuuat ad spuendum: ⁊ i to to semine eius est mundificatio: album ⁊ nigrum quando multuꝫ terunt̃: ⁊ in potu cũ vino nigro ⁊ pontico: dicunt̃ sedare fluxum antiquum: ⁊ natu ra quidem eius nõ est vacua a virtute solutiua: ⁊ cum hoc resolutiua resoluitur in aqua: ⁊ decoctio ne eius vehementi quando fit clistere cõfert dis/senterie: ⁊ quando bibitur semen eius cuꝫ syrupo karat. iiij. lenit naturam: ⁊ semen eius quod do/mesticum est cum melle augmentat sperma: ⁊ qñ daẽ de spumosa vel marino qꝫtitas esebute vnꝰ in mellicrato facit vomere: ⁊ facit spumosum fle/gma: ⁊ humorem crudum: folia eius valent ad vl cera sordida: ⁊ corrodunt carnem additã propter suam absterſionem: ⁊ eradicant escaras: ⁊ simili/ter flos eius: ⁊ non est conueniens vlceribus ma nifestis: propter superfluitatem siue absterſionis ⁊ cum ex eo fit vomitus bibito ſm quantitatem esebute in mellicrato iuuatur ipi epilentici: ⁊ ole/um eius cum oleo rosarum est conueniens sode quando mungitur ex eo caput: tamen ab eo absti nere quanto plus possibile est melius est: quãdo eius decoctio etiam distillaẽ in aurem fortis do/loris sedat dolorem eius: ⁊ confert humiditatibꝰ stomachi: ⁊ quando radix decoquitur in aqua do nec medietur aqua confert egri tudinibus epatis ⁊ illei cuius ventre est humor gr sius cum semi/ne spumosi vomat.

Serapio auctoritate Rasis. Opium confert fluxui ventris: ⁊ vl/ceribus intestinoꝝ: ⁊ dosis est vno danich vsqꝫ ad duos. Et quantitas occidens ex eo est. ʒ. ij. Et dixit optimum si detur illis quoꝝ virtus dissol uitur propter vigilias curat eos: eo q facit dor/mire: ⁊ sic facit reuerti virtutem eorum. Et dixit Galienus in libro de ingenio sanitatis: q opi um: mandragora: ⁊ iusquiamus desiccãt vlcera.

Diascorides capitulo de opio. ꝯest autem opiuꝫ lachry mas restringere collirijs admixtum: ⁊ circum li nitum refrigerare: ⁊ aurium dolorem ⁊ totiꝰ cor/poris mitigare illa: videlicet ratione qua somnuꝫ facere dicitur.

Auicen. libro secundo capitulo de opio. Opium est narcoticum: sedat iuũ omnis doloris: siue sit bibitum: siue linitum: ⁊ po tio ipsius sit quãtitas lenticule magne: ⁊ confert apostbematibus magnis: ⁊ precipue calidis: ⁊ in ipso exiccatio vlcerum ẽ: ⁊ permiscetur cum vitel lo ouj assato: ⁊ linitur ex eo podagra: ⁊ tunc seda tur dolor: ⁊ ꝑpre cum lacte: ⁊ facit dormire etiaꝫ si supponatur cũ licinio: aut absqꝫ licinio: ⁊ sedat etiam cum distillatur tritum cũ oleo ro. in aurez infirmam cũ mirrha ⁊ croco: ⁊ sedat sodam anti/quaꝫ: ⁊ sanaẽ ex ea: ⁊ ipm est ex eis q̃ destruũt sen

sum ⁊ intellectum: ⁊ sedat dolorē obtalmie: ⁊ apa eius cū lacte mulieris. plures ēt antiquoꝝ fuerūt q̄ non fuerūt eō vsi in obtalmia pp nocumentum q̄ō visui infert: ⁊ sedat tussim cōtinuā: ⁊ plurimū sedat̄ ex eo illa q̄ ex ea clamosa ē: stomaticos quo q̄z iuuat eo q̄ aggregat: ⁊ illud cū est lassuz ex calore: ⁊ humiditate: ⁊ in plurib⁹ dispositiōib⁹ cum bibitur soluit absq̄z castoreo: destruit digestionē atq̄z diminuit eā valde: ⁊ retinet solutiōem: ⁊ confert dissinterie: ⁊ vlceribꝫ intestinoꝝ: ⁊ interficit congelando virtutes: ⁊ extinguēdo calorē inatuz ⁊ eius q̄dem tyriaca ē castoreū: ⁊ loco eius ponit triplum seminis iusquiami: ⁊ duplum ei⁹ de semine mandragore.

Laros	.i. cedria.
Larobos	idem quod supra.
Larros	idem q̄ō supra.
Laru	.i. cardamomum
Larui	idem quod supra.
Larru	idem quod supra
Layros	.i. cedria.
Laysus	ē species spume maris
Layt	.i. oleum.
Laytaiton	.i. oleum oliuarum.
Lazazzegi	.i. fructus thamariscī: vel thamarisc⁹ domestica.
Lazima	idem quod supra.
Lazimzegi	idem quod supra.

Lazefati sunt serpētes breues parui: q̄ q̄ñq̄z occultantur in arboreb⁹: vt p̄iciant se ad illū qui transit prope eos.

Laze	.i. testa figuli.
Lazir	.i. stagnum.
Lazedir	idem q̄ō supra.
Lazedirir	idē quod supra.

Lazola est quoddam vas vitreuz in quo decoquitur cibus infirmoꝝ.

Lbacus	.i. elleboꝝus.
Larmel	.i. cicuta.
Lbarmel	.i. cicuta.
Lbamelea	.i. cardus maioꝝ: ⁊ est camelea.
Lamirti	.i. ebulus.
Lameleuci	.i. sigillum salamonis

Lbam. i. basilicon: ⁊ cham ē quoddam flumen in quo inuenitur aspaltum.

Lamuchalcapar	.i. capparus.
Lbanuchanuiden	.i. anuiden.
Lbanuchsebech	.i. anetum.
Lbassacon	.i. calaris.

Lbaratin est granuz paruum simile cardamomo

Lbabat	.i. malua.
Lbautin	.i. mentithe.

Lbauchati. i. soda fortis comp⁹ehendens totum caput.

Lbaua	.i. vinum album: ⁊ debile.
Lbadia	.i. cataputia.
Lbabel	.i. vulpis.
Lbalbanum	.i. galbanum.
Lbalmelea	.i. camelea.
Lbamus	.i. fermentum.
Lbameleon	.i. cameleon.
Lbas	.i. lactuca.
Lbaris	.i. alcaris.
Lbali	.i. alcali.
Lbaiasum	.i. supioꝝa foramia nasi
Lbanane	.i. celidonia:
Lbamebalanos	.i. rafanus agrestis
Lbaurum	.i. celidonia.

Lbaugameth: sunt ea q̄ sunt salita: ⁊ cōposita cō medunt̄ post cibum sicut capparis ⁊ oliue.

Lbatua quid est. l. l. cataputia.	
Lbadia	idem quod supra.
Lbabat	.i. ozimum.
Lbabati	.i. malua.
Lbatum	.i. incubus.
Lbameb	.i. vua.
Lbac	.i. citrullus.
Lbar	.i. manus.

Cap. cxlvii.

Lbachille ara. gre. azaz. latine vo saldana: vl salda-
nel li. aggre. ca. chachille ē
la. Hera. herba filis vsuē: nisi q: ē maioꝝ: ⁊ boies qdem comedūt eā cū ficub⁹ sicut comedunt̄ alia olera: ⁊ folia ei⁹ assimilant̄ foliis nasturtij: ⁊ ipsa est amplioris hūiditatis q̄z cicera ⁊ magz aquosa. Et idē auc. Habix. Lbachille oritur in sterglinijs: ⁊ ē herba filis vsuē: ⁊ nō ē vsuē ⁊ in ea aliqua caliditas: p⁹opter suam salsedinem ⁊ eius salsedo est salsedinis bayrach: ⁊ habet p⁹ietatē larandi aquā citrinā cū bibitur ex ea aq̄ ei⁹: ⁊ non oz q⁹ buliat sup ignē: q: amitteret virtutem: sz det̄ in potu de ei⁹ succo sine ebulitiōe: ⁊ q̄ntitas q̄ datur de ea ē ab vna tertia lib. vsq̄z ad duas ptes lib. cū. z. r. zucari albi: aut rubei fortz rubedinis: q̄ō ē: q: rubeū cū lebleb: ⁊ cū fumo tre ⁊ cū cochille fortioris virtutz ē q̄z albū. Et idē auc. Ysaac benarā. Lbachille ē herba filis cicute in opatiōe sua: ⁊ ē ea. ⁊ sic. cuius p⁹prietas ē: q⁹ auf⁹t eructuatiōes co⁹uptas: ⁊ aq̄ ei⁹ purgat aquā citrinam: ⁊ confert tumoribꝫ ventris: ⁊ debilitati epatis: ⁊ ē conueniēs nutrimento: ⁊ hz opationem in stō pp viscositatez paucam q̄ est in ea. Et idem auc. Aben mesuay. Ip⁹oprietas ei⁹ est larare aquā citrinā subito. Et dos ei⁹ est a q̄tuoꝝ ptibus lib. vsq̄z ad ptes. ij. absq̄z q⁹ buliat. Et idem auc. Rasis purgat aquā citrinā: ⁊ puocat vrinā.

Cap. cxlviii.

Lbardel ara. gre. vo ⁊ latine si-
napis. Siapis dupler
est spēs: vna est cui⁹ semina exteri⁹ sunt subnigra: interi⁹ vo alba. Alia cui⁹ semīa interi⁹ ⁊ exterius sunt alba: ⁊ hūt vnā virtutez: sed p̄ima spēs est acutioꝝ: secūda: ⁊ cōponitur sinapis a semi: ⁊ nap⁹: vñ sinapis. i. semi napus: q: tenet medium int̄ sinapim ⁊ naptū: est ca. ⁊ sic. i medio. iij gra-
dus. Hera. li. aggre. ca. chardel. auc. Diasdus. Lbardel. i. sinapis: ⁊ est eligendum q̄ō non ē nimis siccum: nec tenuatū: ⁊ hēt granū grossum: ⁊ si frangit̄ est interius: ⁊ ē humidū: nam istud tale ē nouū bonum. Idē auc. Gal. est ca. ⁊ sic. i Auic. lib. ij. cap. de sinapi. quarto grodu. Sinapis ē ca. ⁊ sic. in quarto Posse. Hera. Uirtus folioꝝ gradu. est ca. ⁊ vlceratiua: ⁊ p⁹opter hoc pungit multum quādo teritꝫ: ⁊ miscet̄ cum radice enule: ⁊ dimittitur super locum per spacium horе: ⁊ cōfert sciatice vlcerose: ⁊ splēi: ⁊ linitur eū eo scabies vlcerosa: ⁊ aufert maculas vnguium: ⁊ cōfert quādo radix eius suspēditur in collo habētium dolorem dentū. nam sedat eum. Idem auct. Diaſ. Sinapi virtus ei⁹ est cali. ⁊ subtiliat: ⁊ attrahit quādo masticat̄: ⁊ quādo teritur ⁊ miscetur cum aqua: ⁊ temperat̄ cum ydromelle: ⁊ fit inde gargarism⁹: cōfert apostheматibus radicis lingue: ⁊ antique asperitati pulmonis facto cum eo gargarismate: ⁊ quādo fit cū eo emplastrum cum rebus cōuenientibus ad hoc resoluit scrofulas: ⁊ quando teritur ⁊ applicatur naribus commouet sternutationem: ⁊ cōfert epilentricis exeitans eos: ⁊ mulieri que part̄ suffocatiōem matricis: ⁊ confert litargie quando fit emplastrum cum eo super caput postq̄z feciſti capillos ei⁹ abradi: ⁊ quādo admiscetur cū caricis: ⁊

ponitur sup cutim: donec rubeat ꝙfert sciatice: ⁊ durie splenis: ⁊ est ꝙueniens ꝓprie doloꝛib⁹ antiquis: qñ volumus attrahere aliquē humoꝛem ad exteriora: ⁊ qñ fit emplīm cū eo curat vlopitiam: ⁊ qñ miscetur cū melle ⁊ adipe: aut cuz cera: ⁊ oleo dissoluta mundificat faciē: ⁊ aufert maculā: seu liuoꝛem q fit sub oculo: ⁊ coquīt cum aceto: ⁊ linīt cum eo scabies vlcerata: ⁊ empetigo: ⁊ qñ teritur grosse: ⁊ dat in potu ꝙfert febrib⁹ ꝓiodicis: ⁊ confert granitati auditꝰ: ⁊ tinitui aurium: ⁊ qñ terē ⁊ miscetur cū aqua: ⁊ melle: ⁊ fit inde collirīū confert obscuritati visus: ⁊ ꝓturitui palpebꝛarum.

Auic. Sinapis incidit flegma: ⁊ oleum eius ē calidius oleo rafani: ⁊ fugiunt ex fumo eius vermes venēosi: ⁊ illa que ē silvestris generat humoꝛem malū: ⁊ ī ipsa sunt absterſio: ⁊ resolutio. Et boues qdam comedūt folia eiꝰ: ⁊ radicem eius eliratam mundificat faciem: ⁊ aufert occultatiōem: ⁊ vestigia sanguinis moꝛtui. Et silvestris est bonum emplīm soꝛdiciei ⁊ ericcat linguaz ⁊ confert alopitie: ⁊ resoluit apata calida: ⁊ omne apa antiquū: ⁊ ponīt cū caulibus sup scrofulas: ⁊ confert scabiei: ⁊ empetigini: ⁊ cōfert ad doloꝛez iuncturarum: ⁊ sciatice: ⁊ mundificat hūiditates q̄ sunt in capite: ⁊ fit ex ea emplīm capiti eius q patitur litargiaz. Et aqua eiꝰ distillatur ad oēm doloꝛem auriū: ⁊ molari: ⁊ silr eius oleum: ⁊ ꝑpe qñ decoquīt in ipsa assa: ⁊ ē ex medicinis aperiētib⁹ colatoꝛij opilatiōem. Et direruūt qdam q ſi bibatur a ieiuno intellectū efficit bonū: ⁊ administrat in alcohol oculi ad pannū ⁊ aspitatez: si terat ⁊ bibatur cum aqua mellis aufert asperitatē antiquā in canna pulmonis: ⁊ extenuat splenem: ⁊ facit sitim: ⁊ confert ꝓfocationi matricis: ⁊ facit desideriuꝫ coitus.

Cap. cxlix.

Cauraf arabice gre. ⁊ latine hyrundo.

Gera. lib. aggre. capit. cauraf auc. Diaſ. Gali. multi faciunt cū melle: ⁊ linunt squinantiam: ⁊ oia apata gutturis: ⁊ vulue: ⁊ mlti sunt q vtunt hoc cinere in cohol ad acuendum visum: ⁊ alij dicunt hyrundines: ⁊ terūt: ⁊ dant ī potu de puluere illo aureum vnum ad has infirmitates.

Diaſ. cap. de hyrundinib⁹. Qñ accipīt pullus hyrundinis in augmento lune: ⁊ sit primus quem habuit mater in nido eiꝰ ⁊ scindit̃: inuenīt in ventre eius duo lapides: vnꝰ quorum est vniꝰ coloꝛis: ⁊ alius hz coloꝛes diuersos q strungantur in coꝛio vituli: aut cerui anteq̄ tangant terram: ⁊ suspēdunt in collo: aut in brachio epilentici: ⁊ cōfert ei: ⁊ multi fecerūt hoc ⁊ curati sunt curatione perfecta. Et qñ hyrundo comeditur: hz sapoꝛē sicut auis q̄ dicitur lofadaſ. i. facetola: ⁊ fit ex eo cohol: ⁊ acuit visum: ⁊ qñ cōburuntur magne hyrūdines: ⁊ miscet cinis eaz cū melle: ⁊ fit inde cohol: caligines oculoꝝ ꝺtergit: hoc ēt squinantie ꝓdest: ⁊ vulue: fauciū tumoꝛez cōpescit: ⁊ saliunt̃: ⁊ siccant̃: ⁊ fit inde puluis: ⁊ accipīt ʒ. i. cū aq̄: ⁊ confert squinantie: ⁊ apatibus gutturis ⁊ vulue: ⁊ silr facit cinis pulloꝝ eiꝰ qñ adurūtur: cerebꝝ eiꝰ qñ miscet cū melle: ⁊ fit inde cohol in ꝓncipio descēsus aque ad oculum confert.

Cap. cl.

Chasiallzel ara. gre. oꝛchis: vl afrodisia: vl papismon. latine vo testiculus vulpis: vel satirion vel lepoꝛina.

Gera. li. ag. ca. chasiallzel: siue chasialtheb. Sunt eiꝰ duo genera: vnū hz radicē: seu testiculos albos: ⁊ vocat̃ chasialkel. Aliud vo hz testiculos rubeos deforis: int⁹ vo albos: ⁊ vocatur chasiaabel. ſPrimū genus satirionis vocat̃ testiculus canis: ⁊ grece kynoſoꝛchis: ē planta q̄ hz folia extensa sup terram ꝓpe ipsam: ⁊ oꝛtus ē ex radice vniꝰ stipitis: ⁊ folia eiꝰ sunt silia foliis oliue: nisi q: sunt subtilioꝛa eis: ⁊ longioꝛa sup terrā extensa: ⁊ longitudo eius ē fere in longitudine vniꝰ palmi: ⁊ floꝛē hz coloꝛis purpurei: radix eiꝰ ē silis radici bulbi: nisi q: est tendēs ad longitudinem: ⁊ subtilitatē. Et ē dupler sicut sunt due oliue ī figura vna inferi⁹: ⁊ alia supius: ⁊ vna plēa: ⁊ alia vacua rugosa: ⁊ comedit̃ radix eiꝰ elirata sicut bulbus: ⁊ iste dr satirion quo oēs cōiter vtunt̃: ⁊ subdit. Secūdum vo genus satirionis hz duas spēs vna est q̄ vocat̃ arabice chasialhabel: siue casialchaleb. i. testiculus vulpis: ⁊ vocatur silr catharieb: ⁊ noiatur hoc in greco trifoliuz: q: plurimū qō de eo nascit̃: est hūs tria folia declinātia versus terrā: ⁊ similant̃ foliis acetose maioꝛis: aut foliis lilij: nisi q: sunt minoꝛa eis: ⁊ in testiculo suo ē rubedo declinans rubedini sanguinis: ⁊ hz stipitem subtilē longitudine vnius brachij: ⁊ hz florem similem floꝛib⁹ lilij albi in figura: ⁊ radix eiꝰ assimilat̃ cepe bulbi in figura: ⁊ ē in magnitudine mali: exterius rubei coloꝛis interius albi sicut ouum: ⁊ qō de ipsa ad

Gal. viij. simp. phar. capi. de testiculo canis. ſm translatōem arabicā: ē dulcis radix eiꝰ ⁊ virtꝰ est eiꝰ ca. ⁊ hu. nisi q: in hūiditate eiꝰ ē inflatio supflua. ⁊ ī

Gal. viij. sim. phar. ca. satirion. ſm trāslatōz grecam. Satyrion vel trifoliū hu. est ⁊ ca. cōplexionis quo circa ⁊ gustantibꝰ ipm vr dulce: ⁊ dens saz humiditatē possidet: ⁊ ꝓpterea ꝓuocat ad veneare: hoc āt ⁊ radix huius efficere nata ē: vt qdā scribunt ēt episcotonū sanat cū vino nigro austero bibitum. Et idem ſm translatiōem arabicā de testiculo canis: radix eiꝰ ē dupler silis radici bulbi: vna plena: ⁊ sapoꝛ illius radicis que est plena dulcis multe humiditatis: ⁊ supfluitatis inflatiue: q̄ quādo bibitur ieitat libidinē: ⁊ alia mollioꝛ siue vacua q̄ hz complexionē q̄ declinat ad caliditatem: ⁊ siccitatē: ⁊ est in ea humiditas digesta digestione completa: ⁊ ideo ꝓtingit: qꝰ cum hoc: qꝰ nō incitat coitū facit ꝺrium: ⁊ abscindit eū: ⁊ iste ambe radices comeduntur assate sicut comeditur radix

Diaſ. ca. oꝛchis. ſm translatiōez nr̄az bulbi. Oꝛchis. i. satyrion dī de radice eius qꝰ si vir comedit partem maioꝛem eius: generat masculos: ⁊ si mulioꝛem comedit generat femimam. Et qꝰ mulieres ptiū Italie dant tritam cū lacte capꝛarum ad incitandū libidinem: ⁊ que libet ipsarum habet operatiōem cōtrariam alterius quādo bibit̃. nascitur in locis petrosis: ⁊ arenosis. Et idem auc. Archisalie: alia est spēs quaz noiant qdam sandachias ꝓpter suum ornamentum magnum: ⁊ est herba habens folia similia foliꝝ poꝛꝛoꝛum: nisi quia sunt latioꝛa: ⁊ est humiditas in ea que adheret manui habēs hastam longam circa longitudinem vniꝰ palmi: ⁊ habet florem purpureum: ⁊ radicem similem testiculi.

Salie. viij. simp. pharma. capitulo oꝛchis quam ⁊ serapidicā vocant ſm translationem grecam: in sapoꝛe istius speciei supplevltime dicte auctoꝛi. Archsalie ē stipticitas ⁊ virtus eius est siccio: virtute radicis que dicta ē prius: ⁊ ꝓpter hoc etiam non ita confert in coitu sicut ꝓducta: ⁊ desiccatur: ⁊ est adhuc siccio: virtus eius ē etiā que resoluit aposthemata inflata qñ ponīt sup eas: ⁊ mundificat erituras soꝛdidas: ⁊ curat herisipillam: ⁊ qñ est sicca curat apata fraudulenta putrida: ⁊ q: in ipsa est stipticitas

retinet ventrem qñ bibitur. Diaſ. Quando de iſta ſpecie fit emplin ipis teſticulis: reſolut apata flegmatica eoz ⁊ mundificat vlcera: ⁊ formicā: ⁊ aperit emoroidas. Et quādo fit emplin cum ea ſedat apata calida: ⁊ ſi adminiſtratur ſicca: phibet dilationem vlcerum: ⁊ abſcindit putredinem eorū: ⁊ curat vlcera fraudulēta que ſunt in oze. Sed ſciendum qꝫ ſatirion eſt cali. ⁊ hu. in primo. Sed eſt alia ſpēs ſatirionis: que vocatur herba baſilica gre. ara. digiti citrini: vel buzeiden. latine vero palma xpi: cuius folia ſunt ſimilia prime ſpeciei ſatirionis: ſed gratiliora cuz nigris punctis. radix eius brance manus vel palme manus habet ſimilitudinē: floris croceī: cū vino vel aq̄ tritum crocatū efficitur. Oribaſius ca. de palma xpi. Uenenis reſiſtit: quam qui habuerit a maleficijs: ⁊ ve Auic. lib. ij. ca. digiti crinenis ſecurus erit. trini ei⁹ figura eſt ſicut vola manus cōmixta ex citrinitate: ⁊ albedine: ⁊ eſt dura in qua eſt parum dulcedinis: ⁊ ex ea eſt citrina cum parua alteratiōe atq; albedine: eſt cali. ⁊ ſic. in ſecūdo: reſoluit ſupfluitates groſſas valde: ⁊ eſt ei proprietas valde mundificandi cutim: ⁊ confert membris nerueſis: ⁊ impedimētis ſuis: ⁊ confert manie pprie: ⁊ loco eius in iuuamēto manie ponitur quātuz eſt medietas eius ex bederagſen cum duabus tertijs ipſius de ſep.

Clafſa .i. gūma uniperi.
Clas .i. tardus auis.
Clalagelaſen .i. caulis.
Claeſefedia eſt ſpēs ſyringe qua injicitur medicina in veſicam ꝓpter impulſionem inſtrumēti ſolidi cōcauū inſtrumentum.
Clacora trigdana eſt quoddam genus oſtracoruz marinoz magnoꝝ.
Clafmoſimom .i. almea.
Clauı dicuntur apata non magna de materia ſanguinea vel ꝑ pte colerice: que ⁊ furūculi a quibuſdam vocātur vel carbunculi: ⁊ dr̄ ſimiliter clauuſ quedam ſpecies veruce.
Clauus vocat exitus vue tunice oculi.
Clafintis eſt prima ſpecies caſſilignee.
Clatus eſt pondus. ʒ. ij. minus tertia.
Clatem .i. germē molle palme.
Crama ſiue croma eſt vinum herbarum ſiue nectar: vt in Alexandro.
Creſca .i. crocus.
Cramina .i. claretum.
Cranum .i. confectio colorıs.
Cramu quid eſt. l. l. cranea.
Creſeleos. i. ebrietas a cra: quod eſt craneuz: ⁊ ſeleos quod eſt iectigatio.
Crachi .i. ordeum.
Craſcum .i. crocus.
Crapula. i. imoderata voracitas q̄ſi cruda epula.

Cap. cli.

Cranea gre. latine cornium: vel cornicellum: ⁊ ē cornea arbor. Diaſ. ca. cornea. Semē ⁊ fructum habet ſimilē olive: ſed paulo oblongius: ⁊ viride. Et vocat gre. carmu quod cū maturatū fuerit obruſſum habet colorem bonum in ſe habens ſaporem ſtipticum eſt: ⁊ ideo diſſolutionem ventris: ⁊ diſſintericos curat: ⁊ cum in dulcore poſitum fuerit manducari pōt quomodo olive condiunt cum ſale: fri. ⁊ ſic. Poſſe. Diaſ. Ulmus folia cum ligno ſuo in foca miſſa ſudationem reddunt: que illinita zernas optime ſanat. Salic. ij. de cibis capi. de cibis ſilueſtribus Cornu vero: ⁊ bati: ⁊ glandes: ⁊ ceteri fructus ſilueſtri modicum nutritiōis habēt cacochimi ſunt: ⁊ mali ſtomaco ⁊ idelectabiliſſimi. porcorū vero eſca exiſtētes nō domeſticorū: ſed in montibus morantiū: ab ipſis enī plurimū habēt alimētū. Et idē ſim. phar. ca. cranea. Crance arboris fructus ſtipticus ē ſufficienter eſibilis exiſtens: quocirca nullū mirabile attrahere fortiter: ⁊ fortiter detiere cū vētrem ſicut ⁊ neſpilla: folia vero ⁊ germina pontica guſtu ſunt: ⁊ ſiccant fortiter: vt ⁊ maxima vulnera conſolida re poſſunt: ⁊ maxime duorū corporum. paruis vero vlneribus: vel mollibos corporibus contraria magis ſūt: tēdūt. n. hec ſiccatiua pl⁹ dcēte

Cran idem quod ſupra
Craton .i. piretrum
Craneum grece eſt teſta vel os capitis: inde pericramenon: idēſt pellicula que ipſum os circumtegens: ⁊ etiā diſtinguens a cute: in qua aliquando continetur materia q̄ eſt cā doloris peſſimi capitis: ⁊ ē emigrance ſpecies.
Craſſiuenium eſt arbor que vocat acer.
Craſis. i. cōplexio: inde eucraſia. i. bona complexio: ⁊ diſcraſia. i. mala complexio: ⁊ eucratō. i. bene complexionatum.
Craſſa .i. brionia.
Cracula .i. codea marina.
Craſmaceras vocant greci neruos qb⁹ teſticuli ſuſpenſi ſunt: latine dicuntur didimi.
Craſſaticum .i. aurei coloris.
Cearbrofagium .i. vſnee.
Cealas .i. polium.
Cearion .i. acetoſa.
Ceebrion .i. filix.
Ceelbrion idem quod ſupra.
Ceelium .i. ellemum.
Ceiſen .i. camephiteos.
Ceiraſtotium. i. herba que vocat gauzem ara. ſz in ideomate noſtro vocat herba hernia.
Ceofolium .i. cerefolium.
Ceofarbon .i. euforbium.
Ceofarbion idem quod ſupra.
Ceufid .i. eritus terrenus.
Ceufund idem quod ſupra.
Ceugadiſium .i. berbena.
Cebaiton .i. mentaſtrum.
Cebatieon idem quod ſupra.
Cebalargicum .i. abrotanum.
Cebeiton .i. cebaiton.
Cebeſois .i. polium montanum
Ceberamum .i. pulegium.
Cibatimum .i. ſticados citrinum.
Cebian .i. vſnee.
Cebifugium .i. herba ſiluana.
Cebotarengi .i. caſſia.
Cebofar .i. taſſus barbaſſus
Cebodarion .i. aſſara.
Ceburan .i. anacardus.
Cebuſorium .i. kalendula.
Cebugaton .i. ſcordeon
Cecabon .i. camfora.
Cecabion idem quod ſupra.
Cecafaſis .i. vue demonis.
Cecelia .i. celidonia.
Ceceb raſon .i. quinq; folia.
Ceceb rion idem quod ſupra.
Cecides .i. galla.
Cecidios idem quod ſupra.
Cecillargium .i. antimonium.
Cecolalabrion .i. cretam marini
Cecodron .i. ſticados citrinum.
Cecolides. i. putia: ⁊ ē vna ex ſpēbus oculi bouis
Ceculium .i. abrotanum.
Ceculibium idem quod ſupra.
Cecufalion .i. cefalionum.

Cedera. i. succus niger cū quo falsificatur muscus ⁊ algalia: ⁊ dicunt quidam q̄ sit gūmi glandium: sed falso: sed gummi in radicibus xilocaracte inuentum.

Cedebron	.i. eruca.
Cedegafico	idem quod supra.
Cedegafid	.i. ureos.
Cediballium	.i. palma xp̄i.
Cedifallium	idem q̄ supra.
Cedigallium	idem q̄ supra.
Cedria	.i. pix liquida.
Cedodides	.i. arbor cedrus.
Cedrides	.i. semē arboris cedri.
Cedorodes	idem quod supra.
Cedidodapnes	.i. dapnoides

Cedrolentē. i. semē cuiusdam speciei cedri.

Cedusilfon .i. filium.

Cap. clii.

Cedrus ara. ⁊ latie: ⁊ gre. serbin Serbin ē arbor cui⁹ gūmi ē gūmi cedri: ⁊ ab ista arbore emanat pix cedria: vl cedrina: ⁊ ē pix liqda: q̄ ara. vocat bictā: ⁊ ē gen⁹ abietis. Plinius cap. de cedro. Et inquit cedrus maior: ⁊ minor. Minoris duo sunt genera. s. licea ⁊ fenicea. Differūt folia nāq̄ derogatum habēt spinosum oxicedros vocat ramosa: ⁊ nitore infesta. altera odorem p̄e stat: fructum ferunt mirti in magnitudine: dulcē saporem habētem. Et maioris duo sunt genera. Unum q̄ floret: ⁊ nō fert fructū. Aliud fructiferum nō floret: ⁊ in eo ante cedentē fructū occupat nouus. semē eius cipressio simile: sed q̄ cedrolētē vocāt ex hac resina laudatissima fit. Itē alibi inter arbores q̄bus pix fit cedrus grossior. quidam putant q̄ sit iuniperus: licet falso. **Dias.** cap. cedrus. Cedrus ē arbor: vnde pix cedria fit: cuius semina sūt parua: atq̄ spinosa fructui iuniperi similia: vel mirte. Alia ē maior q̄ ab aliq̄bus cedrus lata appellat fructui cipressi similans: sz prior est: q̄ tū est verabilis stomaco atq̄ feruentē habet virtutē de qua fit cedria. Est aūt cedria probabilis ⁊ vtilis que est spissa ⁊ limpida ⁊ in odore fortissima in qua cū digitū intinxeris pinguedine sua **Posse. Dias.** virt⁹ est rarius deflunt. ci siccatiua: ⁊ recorporatiua quapropter nimietate colorīs sui pellibus inuncta vrit ⁊ siccat: caligines oculorū detergit: glaucomata ⁊ cicatrices inuncta limpidat: cū aceto mixta: ⁊ infusa vermes auriū occidit: cū isopi succo mixta sonos auriū tollit: si missa in foramine dētū vbi ē dolor eos crepare facit ⁊ si diu in ore retinet: dolorē dentium amittit: ex hac fit ad coitū q̄ētēs si ide veretrū vnxeris: genitalia stringit intantū vt filios facere nō possis: squinantico⁊ causas curat: fauces si vnxeris demptus tumores tollit: ⁊ pediculos: ⁊ lendines peruncta necat: morsibus serpentū cū sale: ⁊ dulcore bibita occurrit: pcussuz leporis maritimi ad sanitatē perducit. stomaticis vncta medet. vulnera pulmōis optime curat: vermes: ⁊ ascarides clisteri addita occidit: multi vō oleum ex cedria duz coquitur desuper cū penna colligunt sicut oleum picis: ⁊ scabiei: ⁊ pediculis animalium pdest: vulneribus vtiliter adhibet: huius fum⁹ tm̄ pdest: quantū ⁊ picis dure. Itez potui data in ciati q̄titate vlcus fluidum pulmonis sanat: fit aūt oleū ex arbore: vt de pice. Est autem oleū nimū leptomere: molles carnes absq̄ dolore cōseruans: duras autem longo tpe: ⁊ nigra corpora desiccat: lachrymum vero arboris eiusdem viscide: ⁊ efficaciter: ⁊ cum vesicatione refrigerat: ⁊ stringit: nam mortuorum corpora recondita in arbore eadem a tabe defendit: vnde ⁊ vita mortuorum vocatur.

Cedridos dicit semen arboris cedri: tussim sedat spasma, phibet: reuma restringit: strāguriys medetur: menstruis imperat cum pipere bibitum: ⁊ si cum adipe ceruina mirtum fuerit: omnes bestias arcet: antidotis necessarie miscetur: lege litteram hictan.

Cephalicos	.i. posterior ps capitis

Cefalicon est quedam confectio sic vocata.

Cefalionis quid est. l. l. nakala.

Cefalapida quid est. l. l. cefa.

Cefalea a kefali quod est caput: ⁊ est dolor capitis cronicus ⁊ pessimus pactus ⁊ paratus incitari a qualibet causa.

Cefereus	.i. iusquiamus.
Cefereos	idē quod supra.

Cefelargicos. i. qui curat morbos capitis.

Cefim simlis est ferule habens semen album.

Cefinion	idem quod supra.

Cefonions. i. dens caballinus: ⁊ est iusquiamus.

Cefolargios	.i. anetum.
Cefa	.i. ebulus.
Cefal	.i. sambucus.
Cefugaria	.i. palma xp̄i.
Cengagi	.i. gnaz folium.
Cegaot	.i. ysnce.
Cega	.i. mel atticum.
Cege	.i. acorus.
Cegegi	.i. polium.
Cegelagion	.i. serpillum
Cegi	.i. acorus.
Cegegi	.i. affodillus.
Cedilogos	.i. sticados.
Cegebrancos	.i. ipoquistidos
Cegofrancos	idem quod supra.
Cegolias	.i. ceterac.
Cegurior	.i. polipodium.
Cegurium	.i. amomum
Cegucaron	.i. nux vsualis.
Cengarion	idem quod supra.
Celatium	.i. celidonia.
Celaterium	.i. elacterium.
Celatice	.i. epatica.
Celsa	.i. mora celsi.

Celea. i. potio ex succo tritici inebrians.

Celes	.i. stragulus auis.

Celestinus color: quid ē. l. l. celestinus color.

Celena	.i. cicuta.

Celematis. i. clematis vel clematides: ⁊ est secunda spēs trifolij quam Dias. describit.

Cap. cliii.

Celidonia latie gre. chilidonio ara. vero hauroch. Hera lib. aggre. ca. hauroch. i. carcuma radix mioris speciei huius ē carcuma. nam sunt celidonie due spēs maior ⁊ minor. Et dicit auc. Dias. Celidonio maior dicunt q̄dā: ⁊ noiantur hoc noie: eo q̄ incipit apparere: q̄n apparet irundines: ⁊ desiccant quādo recedunt: ⁊ putant aliq̄ etiā: q̄ sic noiatur: q̄n q̄n excecantur pulli irundinuz: deferat eis mater in ore hanc herbam: ⁊ dat eis in cibum: ⁊ reuertitur ad eos visus. Est planta hēns hastam subtilem cuius longitudo ē vnius palmi: ⁊ plus ex ea egrediunt ramuli nō duri in q̄bus sunt folia silia foliys barachion: vel botration: nisi quia sunt firmiora: ⁊ molliora: ⁊ albiora: ⁊ color eoz vergit ad colorē celestem: ⁊ flores hz glaucos simles floribus herbe: que dicitur herbion ⁊ succum colorīs croceī: ⁊ sapor ei⁹ est acutus: mordicans linguam mordicatione fortī cum amaritudine: ⁊ fortitudie

odoris: ⁊ radix eius desuper est vnica singularis ⁊ desubtus plures: ⁊ hz semen simile papaueri dicti ceratices cristens in cornicellis subtilibus longis: in qbus est ipsum semen simile papaueri: paruz tñ maius: ⁊ quod administrañ er planta ẽ succus ⁊ radix eius: sed minor chilidonion est memithe vel memith: ⁊ est planta habẽs altos ramos graciles quos habet sup virgam: ⁊ folia habet similia foliis herbe dicte papauer ceratices. i. cornutum: nisi q: sunt rotundiora: ⁊ minora: ⁊ ppinquiora albedini: ⁊ pinguia hẽntia viscositatem: ⁊ mollia: ⁊ habet radicẽ cum radiculis egredientibus ab ea pluribus minutis: ⁊ disparib⁹ longis anneris adinuicem sicut spice frumenti: nõ cristẽtis super terram: nascit̃ prope aquas. ℣Plinius capi. de celidonia. ℳdimo: celidonia est memith: ⁊ est herba similis i foliis suis papaueris dicti ceratices: nisi q: in ea est humiditas adherens manui: ⁊ est ꝓpinqua terre ⁊ habet grauem odorem ⁊ multum succum: cui⁹ color ẽ similis colori croci.

Salie. viij. simp. phar. ca. celidonia. hec herba quarti gradus ẽ calefacientium inchoantis: maius aũt ipso celidonium. iij. gradus est iam cõpleti in calefaciendo: ⁊ siccando

Posse. Sal. viij. simpl. phar. cap. de celidonia. absterſiue fortis est: ⁊ calide virtutis: quimmo ⁊ succus ei⁹ ad augmentationẽ visus est vtilis in qbus cernatur grossum quid ꝑm pupillam: ⁊ diafforare indigent vsi vero fuerunt quidam radice: ⁊ ad eos qui obstructionem epatis ⁊ ictericiam patiunt̃ in vino albo dantes bibere: simil̃ autem masticata vtilis est in doloꝛib⁹ dentiũ: paruũ vero celidonium acrius cristens magna vlcera citissime cuti cataplasmatuz: ⁊ vngues leprosos eiecit: expurgat vero succus eius ꝑ nares sufficienter acris cristens

Dias. capit. de celidonia. Succus celidonie maioris melle addito i examine coctus sup carbões caliginẽ oculoꝝ detergit: folia: ⁊ radix virga in vmbra estate siccantur: ⁊ sicut crocus cõponuntur: radix eius anisõ mixta: ⁊ vino albo bibita ictericis opitulañ: folia eius cum vino: ⁊ cataplasma adhibita maculas detergũt: masticata dẽtium dolorem prohibent.

Celidonie minoris virtus est viscida similis amenoni imposita vulnerat cutim: scabiem detrahit: vngues leprosos excludit: succ⁹ ei⁹ radicis melle addito naribus infusus caput purgat. Eadem dicit Sera. cap. ꝑrio auct. Dias. licet ꝑ alia verba

Celidonius dicitur lapis qui est in ventre pullorum hyrundinum multi interdum in vno ventre inueniuntur: alij albi: alij nigri: aliquid rubedinis habentes.

Celtia. i. ceruisia sic dicta a calefaciendo.

Cap. cliii.

Celtica gre. ara. simbel romana. latine vero spica celtica.

Diasco ca. celtica: nascitur i illirico nomẽ hẽns apõ eos hoc: ⁊ in syria nascit̃: ⁊ in Italia: hẽns fructꝰ sup terram breues ⁊ spissos. colligitur aũt a cuibus cum radicibus q fasces faciunt quãtuz plena manu cõtinere pñt: ⁊ ab alijs fasces gallice appellantur. hec hz folia oblonga: ⁊ non lata: mellinuz florem: odorem circa se suauẽ continẽs: vtilior est recens odore suauis: radicibus plena vel spissa: ⁊ non fragilis: q̃ si talis fuerit similis in virtute poterit esse syriace: est cal. ⁊ sic. hẽns naturam spice unde: sed debilior: ficca: ẽ alia nardus. i. celtica mõtuosa: que nascit̃ in sicilia: similitudinẽ habens in foliis ⁊ ramis yringo. sed spica breuior: est: ⁊ spinosas radices mittens duos: aut tres: odore sua ues: ⁊ nigrioris coloris: similis affodilli radicibꝰ hec nec semen nec florem habet: sed virtus est illi similis.

Posse. Dias. ℣Prima ei⁹ virtus diuretica est ⁊ ꝑdest iecoris tumori: ⁊ ictericis cum morbo regio. inflationes stõi cum aqua vbi absinthium decoctum ẽ discutit: spleni medet̃: vesice: ⁊ renibus vtilis ẽ: sed ⁊ mosib⁹ venenat̃ cũ vino data opitulat̃: malagmatibus, calidis: ⁊ vnctionib⁹ miscet̃.

Celogias	.i. berbena.
Celoppassos	.i. ꝓassium.
Celtos	.i. stragulus auis.
Celutitrion	.i. ciperus.
Celuttirion	idem quod supra.
Celubria	.i. saturegia.
Celudipion	.i. matrisiluia.
Cemac	.i. sanguinaria.
Camabran	.i. rubea tinctorum.
Cemascates	.i. fragaria.

Cemedrum codium mocodium idem.

Cemedium	idem quod supra
Cemebron	.i. palma christi.
Cemilation	.i. atriplices.

Cemoboletus .i. laudabilissim⁹: ⁊ ẽ indeclinabile vtriusq; numeri: generis neutri.

Cemobrasis	.i. vlnee.
Cemubat	.i. laudanum.
Cemurion	.i. ceterac.
Cembrinsat	.i. luyula.
Cenarasab	.i. faba lupi.

Cap. clv.

Cenfarafab ara. gre. astaros latine vo isopum humidum. **Sera.** li. agge. cap. cenfarafab. ⁊ est pinguedo q̃ est in lana q̃ sit in hũc modũ. Accipe lanã succidã vel mollẽ ⁊ laua eã cũ aqua calida: ⁊ i sole calido: ⁊ exprime totũ qd̃ i ea ẽ ex sorde ⁊ pone sordicie illam in vase hñte orificiuz latũ: ⁊ pjice sup eã aquã infundens ab alto cũ ipetu vt spumã faciat: deiñ agita agitatione forti: vt multã faciat spumã sup quã aspge aquã marinã cũ impetu: donec spuma sedeat oĩno: ⁊ tunc tolle pinguedinẽ supnatantẽ: ⁊ pone in vase terreo: deiñ pjice in vase iterꝝ aquã aliã: ⁊ agita sicut feciſti ꝓmo: ⁊ pjice sup spumam ei⁹ aquã marinã: ⁊ dimitte sedari spumã: ⁊ collige eã: ⁊ hoc quousq; spumã videris: deiñ accipe pinguedinẽ quã aggregasti: ⁊ malaxa cũ manib⁹: ⁊ si aliquã in eis inuenias sordẽ erhe ipsam aquã agitãdo: ⁊ facies hoc totiẽs: donec videas ipsam albaz ⁊ purã pinguedinẽ sine admirtiõe alicui⁹ rei: ⁊ cũ hoc feceris: pone i

Dias. ca. de isopo hũido vase terreo ⁊ ꝑua. ℣m trãslatiõez nraz Isopi cerotũ est q̃si sordes: ⁊ sucꝰ lanaꝝ succidaruz: q̃ hoc mõ colligit̃: lane succide ⁊ sordidissime mor detonse. mittunt̃ i vas aquã calidã hñs: ⁊ sic accẽditur ignis vt aligd ferueat: deiñ refrigerat̃ ⁊ qd̃ supnatauerit in modũ pinguedinis abradit̃ manu: ⁊ vas stagneũ abstergit̃: ⁊ sic ipsum vas replet̃ plumali aq̃: ⁊ cooptũ tenui lintheo ad solẽ bi duo ponitur: ⁊ ⁊ sic tertia die aqua delumpidatur ⁊ reponitur. Adulteratur cum pinguedine ⁊ cera: q̃ intelligit̃ q̃ sinceꝝ odorẽ lane succide ꝑuat.

Posse. Sera. ℳdelio: ex isopo humido ẽ illꝺ qd̃ est molle: qñ tangit̃ sine asperitate hñs odorẽ lane succide: ⁊ qñ dissoluit̃ nõ apparet ibi aliq̃ grossities: sicut adulterata: ⁊ virt⁹ hui⁹ ẽ calefactiua: mollificatiua vlcerũ induratoꝝ: ⁊ ꝓprie vlceꝝ mñcis qñ misceat̃ cum melle ⁊ butiro: ⁊ qñ fit suppositorium cũ eo prouocat menstrua: ⁊ expellit fetum:

ꝛ secundinam: ꝛ qñ miscetur cū sepo anatis confert vlceribꝫ ani: ꝛ vlceribꝫ virge: ꝛ testiculorum ꝛ eristētibꝫ circa loca illa: ꝛ ꝑfert ꝓuritui lachrymalium oculi: ꝛ grossicici palpebraꝝ: ꝛ ponitur ī vase nouo sup lenem ignem: ꝛ dimittiē donec finiatur pinguedo eius: ꝛ fiat cinis: ꝛ est conueniēs cinis in collyris: ꝛ medicinis oculoꝝ: ꝛ ꝑfert morsibus venenosis: ꝛ fluxui ventris antiquo: ꝛ vlceribus intestinoꝝ: ꝛ abscindit fluxum menstruorum ꝛ dissoluit sanguinem cōgelatum ī stō: ꝛ quod sumitur in potu mundificat vlcera pectoris: ꝛ pulmonis: ꝛ qñ miscetur cum butiro: ꝛ fit nascale cū eo post mundificatiōem matricis: ꝛ ꝓhibet ipregnationez: ꝛ qñ datur in potu mulieribꝫ post partum facit eas adhibere ad impregnationem.

Centanudra .i. semina caricarum.

Cap. clvi.

Centaurea latine gre. anuticē ara. vero anturion aucto. Diaſ. Bera. lib. aggre. ca. antu- rion. aucto. Diasco.

Centaurea maior hz folia similia nuci regali longa: ꝛ viridia sicut folia cauliū: in sūmitate gradatim incisa: habet virgā similem virge acetose: cuius longitudo est duorū aut triū brachiorū: habēs ramulos plures egrediētes ab vna radice super quos sunt capitella similia capitibus papaueris nigri: recentia tendēria ad longitudinē: ꝛ hz florē: cuius color ē similis kalb: ꝛ semē simile cartamo intra florē eius: ꝛ flos eius est similis lane: ꝛ habet radicē grauē: cuius longitudo est duoꝝ brachioꝝ: ꝛ est plena humiditate: ꝛ acuti saporis cum stipticate: ꝛ pauca dulcedine: cuius color est ad rubedinē tendēs: ꝛ color succi eius est sicut color sanguinis. ꝛ nascitur in terris soli expositis: in montibus arborosis: ꝛ ī terra pingui. Minor vero centaurea: que vocatur hanturion segesegnir. nascit ī aquosis locis: ꝛ ē similis herbe ypericon: aut pulegio montano: habet virgaz vnius palmi quadratam: florē rubeū vergentem ad purpureitatē similē flori plante que dicitur hambes ꝛ habet folia parua: oblonga sicut folia rute: ꝛ semen sicut granum frumenti: ꝛ habet radicē paruam: in qua nullū est ornamentū: ꝛ in sapore eius vincit amaritudo plusquam aliud: ꝛ est in eo stipticitas pauca: ꝛ virtus eius est que desiccat sine mordicatione. Diaſ. cap. centaurea. ſm translatitionē. Diaſ. onē nostram. Centaurea maior quam multi narcan: aut gentianaz dicunt ꝛē. sed falso: quoniā in littera gentiana dicit q̄ succus centauree efficitur: sicut succus gentiane: ergo centaurea non est gentiana: vt multi dicunt. Similr Diaſ. vocat semotū capitulum de centaurea a capi. de gentiana. ergo non sunt idem. dicit autem Diaſ. Cētaurea habūdat ī licia: ꝛ arcbadia: folia hz similia nuci regali viridia: ꝛ oblonga sicut cauliculi: ꝛ rotunda: ꝛ serratiz exterius incisa sicut tres digiti: ꝛ virgam similem lapatio duorū vel triuz cubitorum longam. radix ē illi multas virgas habens: in quibus capita sunt similia miconio: ꝛ longa cum flore purpurastro: ꝛ ruffo: semen ꝓfert ginco simile in ipsis florib⁹ positum. radix ē grossa: ꝛ grauis: ꝛ fortis acerrime succulenta: qui succus stipticus ꝛ viscidus rubei coloris. locis nascitur pinguionibus: et solamis abundans in pelopponesso: ꝛ elida: cuius succus exiccatur ꝛ coquitur sicut gentiana. Centaurea minor quā multi linosiam dicunt fortiter desiccat: absqz aliqua mordicatione. nominatur etiam ab aliis elleborītis: sine amaratrum: vel febrifugia. nascitur locis aquosis ypericoni atqz origano similis: virgam habēs perlongam angulosam: florem purpureum: folia minuta: ꝛ oblanga sicut ruta: semen sicut triticuz ꝛ sic oblongum. radix est ei oblonga: ꝛ inutilis gustu amara. Salie. septimo simplicium pharmacorum capitulo de cētaurea Magne radix sicut in gustu qualitates cōtrarias habet ita in vtilitate operationis: sed ſm gustum acris simul ꝛ stiptica apparet cum quadam breui dulcedine: ſm operationes vero acredo quedam caliditatis opera ostendit. Centauree parue radix quidam omnifariam in operatiua ē. rami vero eius: ꝛ warime frondes qui ꝛ eis flores vtilissimi. dominatur autem ī eis amara qualitas modica stipticitate participās: ꝛ ꝓpter hanc complexionem fortiter multum est hoc pharmacū absqz mordicatione: quoniā autem omnia talia vltima sunt: multotiēs dictum est: ꝛ tunc nihil mirum remorari tempus ē vniuersis que ſm partes energias eius ptranseundo. ꝓPlinius capitulo de centaurea. Alia maior alia minor: sunt ambe calide ꝛ sicce complexionis in secundo gradu.

Posse. Salie. Cētaurea magna ꝓ nocat menstrua: ꝛ ē embriones mortuos euellēs: ꝛ viuos corrumpēs ꝛ educens: stipticitas vero ea que sunt grosse partis: ꝛ terrestris frigiditatis in glutinando vulnera: ꝛ iuuando eos qui spuūt sanguinem: dātur autem ꝛ de ea. ʒ. ij. eis qui febriūt cum aqua: eis qui sunt sine febre cum vino. ſm autem virtutem que ex omnibus qualitatibus in sessionibus: ꝛ vulsionibus: ꝛ disnie: ꝛ antiquatis confert tussib⁹: non enim euacuare solum oportet in his: quod ē ꝓter naturā: sed ꝛ roborare: ꝛ vigorare que ex purgata sunt. ad eundem igitur vtilis est que acerrima: quādo nō sola: nec cinera existat: sed vel dulcedini alicui permiscetur: vel non omnino amaritudini: fortitudinem vero ꝛ violētiam non habebit: permixta ei aliqua substantia eucrata. talis enim est que dulcis. ad confortandum autem ꝛ cōgregandum stipticitas est necessaria. Eadem autem radicis succꝰ eius operatur: ꝛ quidam ꝓlicio vtuntur hoc pharmaco. Ex centaurea igitur minori magna vulnera conglutinantur: cum cataplasmatur ipsa herba adhuc recenti: ꝛ etiam difficile conglutinabilia vlcera consolidat eo modo vtentibus: exiccat autem cum conglutinatiuis: ꝛ siccatiuis permiscentur virtutibus: quecunqz eni ꝛ fistulas curare nata sunt: ꝛ duricies antiqs mollificat: ꝛ male mongerata vlcera sanat: permiscetur autem cum sanantibus reumaticas dispositōnes in quibus optima pharmaca sunt quecunqz desiccatiua fortiter simul cum aliqua stipticitate: nullam habent mordicationem. decoctōnem autem huius herbe ūmittunt quidā sciaticis: vt educent colerica ꝛ grossa: etenim purgat talia. At vero quādo operatum fuerit fortiter sāguinea euacuās ꝓdest magis: succus autem eiꝰ similiter existens virtutis siccatiue absterſiue: ꝓdicta operari bene natus est: ꝛ cū melle vngitur oculis: ꝛ menstrua appositus educit ꝛ embriones: dant autem de eo bibere quidā ꝛ passis in neruis seu mouente: ꝛ desiccante in respectu stant ea que emplastra sunt: at vero carum que iuxta epar obstructionem est optimum pharmacum: bonū autem est ꝛ splenī sclrato extrorsum appositum: ꝛ non minus si quis bibere voluerit. Diaſ. Centaurea maior vires habet cum aliq̄ exaspatione relaxantes: vñ totum ventrē purgat. radix āt eiꝰ ē candens: siē ignis mollis fragil cū succo subruffo: ꝛ acro cū magna amaritudie: hec radix ꝓfitatōibꝰ vtilis ē pleureticis ꝛ disnoicis maxime ꝓdest: tussim āt antiquā cōpescit: asmaticis:

ꝛ emoptoicis singulare p:esidiuꝫ est: nō febr:enti
bus cum vino. ʒ. ij. de radice eius datur febr:ētī
bus cum aqua tor:tionib⁹: ꝛ caulis stericis simili
ter data ꝓdest: menstruis imperat: abor:sum fa
cit in modum collirij suppositа: naꝫ acredine sua
p̄dictum facit: ꝛ fetum mor:tuum expellit: ꝛ vinuꝫ
co::umpit: ꝛ extrahit: in hoc aūt ꝙ stiptica ē pla
gas glutinat: ad reumata iuuat: succus oia illa fa
cere nouit: maxime vulneribus cicatricem indu
cit paracolesim facit carnibus incisis: ꝛ in foco po
sitis addita memor:āt: ꝙ carnē in se coagulare fa
cit: litij vero exiccant: ꝓ licio illam vendūt. Cen
taurea mino: tonsa ꝛ ipposita viridis vulnera pur
gat: pacolesim p̄stat cicatrices vulnerib⁹ recētib⁹
ꝛ veīb⁹ iducit: elixatura ei⁹ bibita colerā ꝛ hū:es
piguesꝫ deponit: sciaticis ano suppositа sanguinē
puocat: ꝛ dolor:em illius mitigat: succus ei⁹ mel
le addito caliginem oculis detergit: abor:sum fa
cit: neruis dolentibus fomento p:estat auxilium

Cera. lib. aggr. ca. ppr:io de centaurea ma
ior:i ꝛ minor:i: eadem dicit auc. Diaſ.
ꝛ Gali. que dicta sunt: licet ꝓ alia verba. Et idem
auc. Aben mesuay. Pr:opr:ietas radicis centau
ree maior:is ē que larat flegma viscosum: ꝛ colerā
similem fecibus: ꝛ cōfert sciatice qñ sumitur in po
tu: aut fit clistere cū ea. Et idez auc. Alcanzi. La
rat flegma laxatione for:ti: ꝛ aquam citrinā cū for
titudine. Et dosis eius est in potione. ʒ. ij. ꝛ in cli
stere. ʒ. iij. cum oleo sisamino: dicunt p̄terea ma
gi: si centaurea p̄mixta fuerit cum sanguine vpu
pe ꝛ melle: ꝛ ponaꝫ in lucerna: credēt astantes se
marios fore. Et si fuerit hec in nocte in sereno po
sita videbunt vbiq; stelle discurrere. Hec p̄terea
in cataplasmate naribus alicuius appolita fugiet
is p:e nimio timor:e sine cā. hec repperi in margi
ne cuiusdam Serapi. antiquissimi: quare hic pla
cuit ea addere.

Cenebr:asion	.i. polium.
Cenesis	.i. cinoglossa.
Centesis	.i. semē rotundum.
Canion	.i. ciminum.
Centinerlia	.i. assara.
Centinen	.i. centaurea

Centrias est quedam species serpiginis.

Centris	.i. consolida mino:
Centrofagia	.i. pulegium.

Centonica ē planta magnitudinis absinthij hīs
folia minuta sicut poliū montanū: ꝛ albos faciēs
flor:es citrinos ad similitudinem folior cotule fe
tide: amari saporis: virt⁹ eius est interficiens ver
mes mirabiliter: aliqui ex grecis vocant arbor:eꝫ
xilocaracte centonicam.

Censargia	.i. valeriana.
Centūgrana	ē herba canceri.
Centuserea	.i. assara.

Centrum galli: gallitricum: galli crista. i. gere
botannum.

Centum caput quid est. l. l. astaruticon.

Centum nodia' sanguinaria ꝓserpinata poligo
nia geneulata lingua passerina conigiola lenta
cantum poligonatum issiadam idem: ꝓr:o qua. l. l
barsiarbay.

Centūneruia quid est. l. l. arnoglossa.

Capazir est similis squille: ꝛ ꝓr:o ea ponit: sed de
bilior: est ea.

Cepha. i. caput: inde cephalea. i. dolor: capitis: ꝛ
microphalea. i. caput musce a musus: quod ē mu
sca: sine vnum ꝛ cepha: qđ ē caput. Item a cepha
dicit cephalipida. i. pena vel dolor: capitis.

Cephalicon. i. quedam confectio sic vocata.

Cephalicam	.i. ouum galine.

Cephalipida quid est. l. l. cepha.

Cephalargia. i. dolor: capit⁹: ꝛ differt a cephalea
nam cephalea ē capitis dolor: q multo tpe tenet:
cephalargia est recēs dolor: capitis causatus estu
aut vino ꝛc. ꝛ cito resoluitur.

Cephaloci. i. por:rus: qui vocaī aratillus.

Cepe vsuale quid est. l. l. basal.

Cepe sine tunicis quid est. l. l. basalalair.

Cepe silueſtre	.i. cepe canis.
Cepe azit	idem qđ supra.
Cepe marinum	.i. narcisseus.

Cepe muris. i. squilla: ppea qua iterficit mures.

Cepe canis: vēl aratillus: vel cepe silueſtre latine
grece azit: ꝛ est cepe cui⁹ bulb⁹ est paruus exteri⁹
quasi rubeus: intus vo albus: cui⁹ folia sunt sicut
folia croci: ꝛ dī de eo quod est venenosum: sed q:
nullam efficaciam habet in medicina: auctor:es de
eo non loquuntur.

Cepea Diaſ. cap. cepea: similis est andragne: sed
nigrior:a folia habet: radix est illi tenera.

Posse. Diaſ. folia eius cum vino bi
bita stranguirijs ꝛ vesi
ce scabiose medenī: maxime si cum dulcor:e radi
ces eius fuerint cocte: ꝛ cum radicibus sparagi.

Cepiccia	.i. scalongia
Cepia	.i. alleluia.
Cepizir	.i. psillium
Cepofarson	.i. mentastrum.
Cepor:	.i. cartamus
Cepior:	idem quod supra
Cepulgu	.i. cefalionus.
Cepusto:	.i. ceterac.
Cepugarot	.i. gariofilata.

Cerapenten interp:etatur curatio: inde cerapen
ticum negocium. i. liber curationis: aliqui dicūt
terapenticum.

Cerastis	.i. serpens cornutus
Cerastes	idem quod supra.

Cerasum silueſtre qđ est. l. l. mahalep.

Cerade arcoconda	.i. tunica cornea.

Ceracoridei. i. coniunctiue q̄ sunt supra corneam
vel est ipsa cornea tunica.

Ceracleacoridas	idem quod supra.

Cap. clvii.

Cerasum est fructus

Cesarus est arbor: ꝛ est fructus q ara.
vocaī cerasie: gre. ꝛ latine cerasa: ꝛ ali
qui vocant ea **Cera.** li. aggre. cap. cerasie
grana regum. i. cerasa. Et dicunt q
sunt grana magna simliter p:unis: ꝛ sunt in or:ē
te: ꝛ est granū regum: ꝛ ē illud qđ est apud nos.
Et auc. Gali. sunt ex eis dulcia: pontica: ꝛ aceto
sa: sicut inuenunt mala granata: ꝛ poma: ꝛ ipsor
dulcium cerasor: quecunq; nedum maturata sūt
quedam qdem sufficienter pontica sunt q̄dam au
tem acida similia sunt moris: sed in moris qdem
non maturis acida qualitas dñatur: pontica i ce
rasis vero **Posse. Cera.** Dulcia de
non semp. scendunt a
stō cito: ꝛ iuuamentum qđ inferunt stō paucum ē
ꝛ pontica faciunt ꝛrium eius. Acetosa vo desic
cant flegmata: ꝛ supfluitates stōi plus q̄z pontica
ꝛ cā huius est: q: in eis est res icidens: ꝛ conferūt
stō flegmatico: ꝛ pleno supfluitatibus. In arbo
ris vero gūmi est cōis virtus cum oibus viscosis
ꝛ i mordacibus pharmacijs. ꝓpterea in eā est vir
tus medicinarum inuiscantiū: sine mordicatione:
ꝛ ideo conferunt asperitate canne pulmonis: ꝛ ē
in eo virtus subtiliās: ꝛ ideo conferunt lapidi qñ
bibū **Diasco.** ca. de cerasis. Cerasum viri
tur. de pomum ventrem humec
tat: ꝛ puocat aridum siccat: ꝛ detinet stō viride
ꝛrium: siccum inquā vtile accipitur hoc quidam

ertimant vinam mouere a non paucis auctoritatibus traditur: si mane recentia cum suis nucleis deuorata sunt: aluum tam copiose fluere: vt ex eadem causa etiam morbo pedes implicati liberent fit ex eis diasceraseon: quod omnibus est notum Galieno placet: nō vnam i omnis ceraseis pomis esse virtutem: nam in quibusdam austerus sapor in quibusdam calidus: quibusdam dulcis apparet: vult austera ad hoc valere: ventrem restringant: stomachum vero confirment: acidat indica flegmate abundantibus stomachis optima: naz magis siccant: grassitudinem densioris humoris incidunt: dulcia stomacho aduersa pronuntiant: citius tñ per intestina defluere. Gūmi quod truncus illachrymat erasperatas arteras optime lenit si in vino veteri: detur in solutione resolutum sili modo datum fastidium stōi nauseātis auertit: et de facie feditatem palloris excludit cum mero haustum calculos quibus etiam vesice canalis obstruitur in arene puluerem soluit.

Cera qd est. l. l. macbama.

Cap. clviii.

Cera propoleos grece arabi. mum. latine vero fer aluearis apum. Gal. viij. sim. phar. ca. ppolis. i ppoleos: absterssiue est: nō ãt valde fortis virtutis attractiue aūt sufficiēter fortis: ē enim subtilis ptis in subā: calefacit ãt in secundo iam cōplete: Dias. ca. de cera ppo et in tertio incipiēte. leos: vtilis ē ruffa: et odorata sicut storax: et mollis nō valde: quam manibus si volueris duces vt storacem: virtꝰ est ei calida: et epispastica. i. aduitoria recoporatiua: et emol- Posse. Dias. litiua. Infixos corporibus stipites eiicit fumigatione oꝛi aperto tussibus veteribꝰ medetur: zernas emendat: hec in vasis apuz inenīt: vbi apes corpora fricant: vires hz silēs cere: sed efficationes: nam calefacit nimis: et pectoriam: et extenuatoriam hz substantiam.

Cecratium. i. kirat: et est nomen ponderis: et ē sili qua: vt patet si. l. l. kirat.

Ceras	.i. cornu.
Cerasces ē quidam serpens cornutus.	
Cerauma	.i. arbor siliquarum.
Cerbaten	.i. galanga.
Cerasquia	.i. berbena.

Cerebrum pro eo. l. l. dunag.

Cerefolium qd est. l. l. apium.	
Cereas	.i. pastinaca.
Cerfe	.i. cortex arboris.
Cerseus	.i. tribulus.
Ceritia	.i. berbena.
Cirithia	idem quod supra.
Cirisigia	.i. amomum.

Cerotum dr̄ a cera: qr oē cerotum recipit ceram: vel aliqd loco cere: et post quoddam medium interunguentum emplin: spissius vnguento: et liquidius emplastro.

Ceroneum dictū est a cera quam recipit.	
Cerotum isopi	.i. cerotum humidum

Ceropicea est sordicies que egreditur de auribus l. l. vasachi.

Ceroferos. i. dens caballinus: et est iusquiamus.	
Cerona	.i. affodillus.

Cerotas vocant neruos cernicis ad caput substēdendum appositos.

Ceruſa quid ē. l. l. affidegi.	
Ceruta. i. pulicaris: et ceruta est qdam vngentū factum ex cera: et aliis rebus.	
Ceruda. i. radix affacis: vel ipsum semen.	
Cerusia	.i. foca.

Cerust est serpens cornutus.

Ceruus aial est oibus notum cuius cōplexionem inuenies in. l. latamic.

Ceruleus color	.i. azuelinus celestis.
Cesas	.i. gladiolus.
Cesastis	idem quod supra.
Cestras	idem quod supra.
Cesecum	.i. betonica.
Cesta arnina	.i. lardum.

Cap. clix.

Cesmes uel besmes vel crisomula ara. gre. microteca: vel mela phica. latine vō cozula: vel bariocha: fructꝰ Bera. li. agg. casmes iste est oibus notus. virtꝰ eozum ē fri. et hu. in. ij. gra. nā pportionant pficis. Et idē auc. alcauzi: karant coleram et generant humores grossos. Et idē auc. Rasis. Quidam patiebāt fumositates ab aliquo humore eristēte in stō suo: et dedi sibi aliqbus vicibus de crisomollis recētibꝰ et sedatus ē ille fumus: et ego nō credo qr repiatur cibus aliqs frigidior: et magis stō iuuatiuꝰ calido q̄z ipsa. et ideo fa Auic. li. ij. ca. de crisomollis stidiū tollunt. meliora sunt armena: non enī cito aduenit eis corruptio: et acetositas: et cū sumunt crisomolla: oz vt accipiatur masticis: et anisi equaliter. z. i. vsq̄z ad. ij. cuz vino pauro: aut vino de passis parum: et mellis: fri. et hu. in. ij. et oleū nucleoꝝ eoꝝ ē ca. et sic. i secūdo. eoꝝ humor ē facilis putrefactiōis: et coꝝ infusio sedat sitim: et crisomola qdem sunt cōuenientiora stō q̄z persica et armena nō corrumpunt in stō: neq̄z acescunt velociter: ex eis vō que expellunt eoꝝ nocumentuz est vt pmo sumat anisuz: et mastix cū mina: aut vino de passis: et cōficiant cum melle puro oleū nuclei ipsoꝝ et cōfert emoroidibꝰ grauant crisomula pp velocitatem sue putrefactionis: verū in fusio ficcoꝝ confert Jo. mes. in antidotario suo. Oleum de crisomollis sedat dolorem ani: et emoroidarum: et resoluit tumores vlcerū et impedimentum lingue: et dolorē aurium: Rabi moyses.

Cesmi simulis est ferule habens semē album simile lenticule.

Cestris	.i. gladiolus.
Cesoreos	.i. iusquiamus.
Cestronales	.i. betonica.

Cestron idem quod supra a Dias. psitotrīchon dr̄ i frigidis locis nascitur.

Cesus	.i. ipericon.
Cestris	.i. semperuiua.
Cestrum rustici	.i. tabanus.
Ceterac	.i. citrac.
Cetarobin	.i. vsnee.
Cetaurus	.i. sisimbrium.

Ceterach ē herba q̄ in muris hūidis nascit: quā gdam putant eē verā scolopendriam: lz falso: qm̄ dicit qr assimulatur scolopēdrie venenose: p qua l. l. aplenon.

Cetibrion	.i. agnus castus.
Cetifas	.i. sticados.
Cetidros	.i. melissa.
Cethie	.i. kakabre.
Cetri	.i. folium.
Cetos	.i. citrum.
Cetros	idem quod supra.
Cetroscarta	.i. nira.
Cetron	.i. milium.
Cetura	.i. timiana.
Cethrus	.i. milium.

Cethumiere. i. pruna arbor: ⁊ est arbor pruni.
Cechabre .i. vernix.
Celon .i. testudo.
Cema .i. mira solis.
Cersimus. i. egritudo: que est magnitudo virge.
Cersialthebel .i. casialkel.
Cheifistidos dz dicē herfistidos: ⁊ ē ipoqstidos
Chefice .i. orobus.
Chesim. i. planta silis ferule: semen hēns album simile lenticule.
Cherua. i. kerna: ⁊ est cataputia.
Chendamū est succus niger ex quo falsificaṫ muscus: ⁊ est alcadia: ⁊ dicūt qdam qꝫ sit gūmi glandium: sed in radice ꝓlocaracte inuenitur.
Chetis .i. alfesesis
Chesice .i. orobus.
Chebeth est ppꝛium nomen loci.
Chesmet .i. anthimonium.

Cap. clx.

Cheiri. Sera.

lib. agg. ca. cheiri auct.

Cheiri. Dias. ē planta nota hīs diuersitatem in spē sua a diuersitate floꝝ cognoscitur. nā qdam dz floꝛē album: qdā purpureum: ⁊ qdam citrinū: ⁊ que dz citrinū melioꝛ est ⁊ aptioꝛ in medicina: sed qdam dicūt qꝫ cheiri sunt floꝛes silis violaꝝ: nō in die: sed in nocte redolentiū quoꝝ odoꝛ ē odoꝛ violarū: ⁊ verū dicūt Et idē auc. Gali. Eius floꝛis subā ē subtilis aquosa: ⁊ ppꝛie sicca ex ea: ⁊ saporꝰ eiꝰ est amarꝰ: ⁊ virtus eiꝰ est q̄ calefacit: ⁊ desiccat: ⁊ abstergit: ⁊ subtiliat

Posse. Sera.

Subtiliat macuetiā. las grossas q̄ sūt in oculis: ⁊ aq̄ decoctiōis eius ꝓuocat menstrua: ⁊ expellit secūdinā: ⁊ fetū moꝛtuū qñ sedetur i ea ⁊ qñ bibitur cū aq̄: aut alia re coꝛꝛūpit fetum: ⁊ curat apata matricis qñ supponiṫ eis: ⁊ ꝓpe antiq̄ dura. virtus semis eiꝰ est sicut ipsius: ꝛofert fistulis qñ desiccaṫ ⁊ puluerizaṫ in eis: ⁊ cōfert oi apati duro petrificato: ⁊ hēns coloꝛē citrinū ad oīa ē foꝛtioꝛ. Cheiri floꝛes sunt silis violis i odoꝛe quorum alij sunt albi: alij sunt glauci: in nocte potissime redolentes: ⁊ eoꝝ herba: alio noīe vocaṫ herba gallica: vel floꝛes cipꝛi. Et alij sunt coloꝛis purpurei: q̄ herba a romanis vocaṫ ꝛsolida: lz incōgrue: ꝓme aūt due spēs. s. citrina ⁊ alba sunt spēs viole ꝛo Dias. vt apparet in. l. fenessig.
Clematis. i. aristologia: ⁊ est tertia spēs eius.
Clendrios .i. galla.
Creta argenti .gessamia.
Crecessemius. .i. stella.
Cretum .i. cribꝛatū a cerno.
Creticum. i. de insula cretensi: sicut apparet i littera ancisim.
Cretamus marinus qd est. l. l. crithimon.
Cias. i. minoꝛatio anguli oculi.
Cianides .i. fauatia vel fabaria.
Ciamon .i. culcasia.
Ciatus ē nomen mensure ponderans. ʒ. i. s. ℔ā vbi in Sera. ca. de pinu hētur ex vbo Dias. ʒ. iiij in lib. Dias. ꝟm translationem nostram hūtur ciati tres.
Cianeus. i. coloꝛ kianus: ⁊ ē intra viridē ⁊ nigꝝ.
Ciatiscus. i. pars instrumenti qua fricantur palpebꝛe scabiose.
Cicig .i. polipodium.
Cieria .i. feba lupi.
Cienotica .i. alba.
Cieblas .i. gariofilata.
Cicuolas .i. arnoglossa.
Cyblesios .i. acoꝛus.
Cygalpe .i. antimonium.
Cironia citrionia mala citonia idem.
Ciosoꝛus .i. beta.
Ciodion .i. papauer agreste.
Cionauos. i. pix que ex pinguioꝛibꝰ ligni pini colligitur.
Cioma .i. ysofagus.
Ciofagria .i. artetica.
Ciogratus .i. acoꝛus.
Cioꝛium. .i. ciuoꝛium.
Cioꝛium. i. vngula caballina: ⁊ ciuoꝛium ēt vocaṫ flos fabe egyptiace: lz non vere: sz ꝓ quādam silitudinē: qñ folia huiꝰ herbe faciētis istā fabam assimulanṫ in figura ciuoꝛio: lz nō in magnitudine qñ sunt minoꝛa satis.
Cibarariū in antidotario virili vngentum chinarium a catulo canis dictū est quod sic vocaṫ grece per k scribi debet.
Cibariaticon ē potꝰ q loco vini fit ceruisia medo ⁊ huiusmodi: q ē quasi cibus ⁊ potus.
Ciberium .i. cotilidon.
Ciberiarum idem q̄ō supꝛa.
Cibegrafon .i. mentastrum.
Cibibi .i. iuiube
Cibisar .i. sizamus.
Cibigradion .i. cicuta.
Ciboſar .i. flāmula.
Cipocia .i. cataputia.
Cibologas .i. usquiamus.
Ciboſagria .i. almea.
Ciburgir .i. moꝛsus gallinē
Ciburia .i. altea.
Cibusalion .i. ellenium.
Cicara. i. lacenzala: virtꝰ eius ē q̄ frangit lapidē hoc aial cantat vsq̄ ad crepitum vt dicitur.
Ciclamen .i. malum terre.
Ciclaminus ē quedam spēs ciclaminis: ꝓ qua. l. l. buthoꝛmarien.
Ciclantemos idem quod supꝛa.
Cicla .i. turdus auis.
Cicleas est piscis qdam carnes molles hīs ⁊ humidas natura digestibilis quē alig ptisanā marinam vocāt: vt Alexāder ea. de cibis pleureticoꝝ
Cicercula quid ē. l. l. lacthiri.
Cicer rusticum .i. cocognidium.
Cicer cōmune quid est. l. l. oemps.
Cicer crios. i. cicer rubeū: ꝓ quo. l. l. quaz supꝛa.
Cicer aretinū. i. cicer nigrū: ꝓ quo. l. l. vt supꝛa
Cicer pegrinuz. i. oꝛobus: ꝓ quo. l. l. serserine.
Cicer impatoꝛis .i. tribulus marinus.
Cicer erraticū ꝟm Dias. vocaṫ a qbusdam serpillum in ppꝛio capi. licet aliqui dicant qꝫ sit cardalimonum: sed falso.
Cicei .i. cataputia
Cicidos .i. gallia asiana.
Cicida idem quod supꝛa.
Cicisa idem quod supꝛa.
Cicis idē quod supꝛa.
Cicionfatis idem quod supꝛa.
Cicion .i. cicuta.
Ciceri .i. rannus.
Cici .i. cataputia.
Cicoꝛia .i. anagallus.

Cap. clxi.

Cicorea

latine: vel sponsa solis vel solissequia. ara. hū debe gre. seris: vel intuba: vel geguli. ag. ca. hundebe. auct. Dias. i. cicoꝛea. ⁊ ē endiuia: ⁊ hz duas spēs. nam vna ē domestica: ⁊ alia siluestris: domestica vocatur scariola: siluestris vocaṫ taracon: ⁊ est alia spēs: que vocaṫ cardarel. Sed scariole sunt due spēs, vna assimilaṫ

lactuce hēns folia lata: ⁊ secūda hz folia stricta: ⁊ est amara: ⁊ tarayacon hz folia latiora q̄z domesti ca: sed candarel plāta ⁊ stipes assimilant endiuie siluestri: ⁊ ideo dr̄ q̄ est siluestris spēs: folia vero eius ⁊ stipes ⁊ radix eius subtiliora sunt endiuie siluestris: ⁊ reputur sup ramos ei⁹ gūmi sile mastici aliq̄ in q̄ntitate fabe. Et est alia spēs ex candarel hēns folia veluti incisa: extensa sup terram ⁊ stipites plenos molles radices hēntes subtiles sūmitates: folia ei⁹ rara ad rubedinem tēdentia plana: nascitur plu-

Hal. viij. sim. phar. ca rimū in locis cultis.

Dias. pi. ꝺdrule hz trās latiōem grecam. Cōdrule spēs cicoree vel lactuce est: hanc ēt qdam seralium cicoreū noiant: est q̄dem eiusdem virtutis cū illa: nisi q: plus hz suba maritudinē ingustu ideoq̄z fictio: est. ca. seris ꝑm trās latiōem nr̄az. Seris. i. cicorea. Eius sunt due spēs. vna agrestis: ⁊ alia hortina: agrestis vo pigris: aut cicoriō appellatur: q̄ lata folia non hz. Alterū vero. i. hortinū duas hz spēs. Una hz folia lactuce: alia vo amara est: ⁊ hz folia angusta. Sed agrestis ē vna spēs q̄ vocatur serralia: eo q̄ tirsum hz in modū serre ⁊ est alia spēs: que latine vocatur sponsa solis: vl' solissequia: vel intuba q̄ est oibus manifesta.

Hal. viij. sim. phar. ca. seris. ꝑm translatio nez arabicā. Cicoree domestice: sapor est stipticus cū amaritudine: ⁊ virt⁹ eius ē q̄ plus infrigidat q̄z siluestris: sed q: iam in ea ē admixta humiditas ex̄nea multa ablata ē ab ea siccitas: sz in sapore agrestis ē stipticitas cū amaritudine: sz amaritudo eius ē fortior q̄z endiuie: ⁊ eius virtus silis est virtuti endiuie: nisi q: plus ē virt⁹ desiccatiua in ea. Et idem ꝑm translatōez grecā. seris. i. endiuia: sub amarus est olus: ⁊ magis siluestris q̄ p̄opter hoc putridā. i. amarā nuncupāt. qdaz vo cicoream noiant: est ād frī. ⁊ sic. cōplexionis. vtra q̄z ꝑm p̄mum accessum: domestica vo magis infrigidat siluestri: q̄ ex admixtiōe multe humiditatis pdit siccitatem: ambe vo stiptica participat q̄litate: sicut ⁊ codillia vl' candarel. ereni ⁊ ipsa endiuie ē spe-

Posse. Sera. auct. Dias. Endicies. uie spēs agres. s. ⁊ domestica ē: ⁊ sunt stiptice: ⁊ ifrigidatiue: ⁊ bone stō: q̄ enim coquūtur ⁊ comedunt debilitati stōi: ⁊ fit ex eis emplm ad cardiacam: ⁊ cōfert podagre: ⁊ aspatibus calidis oculoz: ⁊ q̄ fit emplm cum ea: ⁊ cū radicibus ei⁹ confert puncture scorpionis. Et q̄ cū ea fit emplm cū sanich cōfert berisipille: ⁊ q̄ eius aqua miscetur cum ceruſa: ⁊ aceto fit inde vngentū vtile: vbi oz infrigidare. Et dixit in candarel gūmi eius q̄ miscet cū mirrha ⁊ fit inde nascale: ꝓuocat menstrua: ⁊ terit herba cū radice ⁊ miscetur: ⁊ fiunt inde trocisci: qui quā do dissoluūtur cum aqua ⁊ nitro: ⁊ linitur cuz eis morsea curat eā: ⁊ gūmi eius facit adherere pilos palpebraz: ⁊ q̄ in radice eius que ē recēs infigit acus: ⁊ ulla humiditas q̄ adheret acui: linitur sup oculum pili palpebre. facit eum adherere: ⁊ quā do bibitur cū vino: confert morsui tyri. Et quando aqua ei⁹ coquit cum vino: ⁊ bibit: stringit ventrem: ⁊ lac eius aufert albedinē oculi. ⁊ differunt in specie: q: que hz folia velut corosa: virtus stipitis ipsius ⁊ folioz ē maturatiua: ⁊ facit pilos adherere in palpebris. Et idem auc. Alcauzi. Tarayacon confert puncture scorpionis. Et idem auc. pauli. Et idem auc. Aben mesuay. In estate autē amaritudinem hz amplius: ⁊ tunc declinat ad caliditatem aliquam tempore estiuo. Et idem auct. Almege. Quod vincit in cōplexione sua: ē frigiditas ⁊ siccitas: ⁊ in ea ē amaritudo: ⁊ cū his ambobus ē stiptica stipticitate tempata: ⁊ ideo est vna ex medicinis bonis distemparitie caliditatis epatis. Et idem auc. Gali. in dictis. Endiuie virtus est sicut virtus lactuce: nisi q: nō in oibus ꝓprietatibus ei⁹ est similis illi. Et idem auct. Anama. Endiuia ē fri. ⁊ hu. Et ꝫ Paulus. Est fri. ⁊ hu. in primo

Dias. Omnium virtus ē stiptica ⁊ cu stomaca ventrem abstinet cocta cum aceto: ⁊ maxime agrestis veratū stōm cō firmat: ⁊ estuatōnes stomachi mitigat: sola cū polenta posita cardiacis blanditur: in tumore oculorum subuenit: folia vero eius imposite ⁊ cataplasmata pcussum scorpionis mitigat: polentis addita ⁊ imposita ignem sacrū compescit: mixta cum aceto ⁊ ceruſa oibus rebus calidis opitulatur.

Auicen. de viribus cordis ait: q̄ confortat cor.

Liconia est magna auis: omnibus nota que arabice vocat pelargia cuius fimus cum aqua datus epilenticos curat.

Liclos	.i. firicon.
Licuta quid est. l. l. succatam.	
Liclus	.i. exercitium vel reuolutio temporis.
Liclusus	idem quod supra.
Liclamon	.i. pentafilon.
Liclamus	.i. elleborus.
Liclafolium	.i. polium.
Lidacada	.i. almea.
Lidegaron	.i. marubium.
Lidelium	.i. folium.
Lidagarac	.i. elacterium.
Lidear	.i. psilium.
Lidiblon	.i. cimbalaria.
Lidilium	.i. cartafilago
Lidibafal	.i. aconitum.
Lidonemel. i. citonia cū melle condita.	
Lidofium	.i. aspaltum
Lidohabar	.i. nenufar.
Lidublium	.i. fermentum.
Lidufarium	.i. ceputia
Lidur	.i. cicercula.
Lifaliones	.i. cifiliones.
Lifa	.i. apium.
Lifagoron	.i. vsnee.
Liforum	.i. amomum.
Lifebarat	.i. trifolium.
Lifelot	idem quod supra.
Lifegat	.i. anagallus.
Lifiliones qd est. l. l. nackala.	
Lifi ē quedam confectio electuarij.	
Lifilium	.i. eruca.
Lifolarac	.i. lacca.
Lifo	.i. electrum.
Lifobosac	.i. mentastrum.
Lifolio vel cifoliones	.i. cifiliones.
Lifulium	.i. cimbalaria
Lifubilium	idem quod supra.
Liphugalio	.i. aspaltum.
Lifu	.i. litargirum.
Ligamus	.i. iringus.
Ligamius	idem quod supra.
Liglablon	.i. vmbilicus veneris.
Ligebanqui	.i. ebenum.
Lidenarium	.i. barba siluana.
Ligeblon	.i. almea.
Ligebion	idē quod supra.
Ligilum	.i. sigillum salomonis
Ligibron	.i. ceterac.
Ligibrum	idem quod supra.
Ligrifium	.i. nenufar.
Ligis	.i. serpillum.
Ligolapium	.i. eupatorium.
Lignos	.i. cicinos auis.
Lignosi	idem quod supra.

Ligurium .i. vna demonis.
Ligubrum idem quod supra.
Ligufabrum .i. polium.
Ligudemon .i. aristologia.
Lila .i. squilla
Lilla idem qđ supra.
Lillapium .i. apium risus.
Lilif .i. lateribus
Lillijs idem quod supra.
Lilianria .i. affodillus.
Liliamparia idem quod supra.
Liliarum .i. rasura panni.
Limaria .i. lapsana.
Limbateinm .i. edera.
Limbalaria vmbilicus veneris idem: ⁊ ẽ cotilidõ
Limeos elefantis .i. anacardi.
Limetis elefantis idẽ quod supra.
Lime .i. omnium.
Limeos .i. gũma omi.
Limenu .i. siseleos carmenum.
Liminella .i. ipericon.
Liminum cuz oĩbus suis speciebus quid est. l. l. chamin.
Limices latine arabice alcarad: ⁊ est cimex quod dam aial paruuz satis fetidũ omnibus notum.

Diaſ. cap. cimices. Si misse fuerint in fora/minibus fabarũ: ⁊ glutinanť ũrtane medentur: offocationibus si naribus applicẽtur ferunt auriliũm: ⁊ dissurie aũt si in cauernam na ture fracte ⁊ misse fuerint singularem effectũ, pre stant.

Cap. clxii.

Cimolea latie gre. gisemolea ara. vero thenchimo lea: ⁊ est terra sarda: vel hyspanie.

Diaſ. cap. gisemolea alia inquit alba ⁊ densa: alia purpu/rea: ⁊ quasi pinguis q̃ ꝓbabilioꝝ: valde enim frigi da est tactu. ¶Plinius ca. de chimolea: in creta na scitur: duo eius genera: candiduz: ⁊ ad purpuris simum inclinãs: ⁊ ita est ⁊ thesalica: ⁊ sarda q̃ de sardinia defertur vtilis est: cuius color vestiꝫ ꝓ batur: candida inutilis: ⁊ ceťa q̃dã synonima antiq̃ dicunt: q̃ est terra alba. Gerodius vero capitulo de cimolea dicit q̃ est terra argentaria quaz ego vidi sardinie: ⁊ rubei coloris inficios pannos: si/ne qua vena argentaria dissolui non potest: ⁊ in/uenitur in vena predicti argenti: ⁊ ex hoc Gero/dius terram ipsam argentariam vocat.

Bera. de tumore pedũ ꝓgnantium ẽ inquit marmor inuẽtum in luto viridi. Cor/nelius celsus ca. de cimolea. Cimoleã laudat sub/cerulei coloris. Quidam putauerũt ipam terram hyspanie. Alij dixerũt sub rota acuẽdi gladios i/uentam q̃ ex ferro: ⁊ ipo lapide rote ꝑficitur: ⁊ q̃z uis nõ sit verum: tñ pro ipsa poni vi. ¶Plinius vo limum aquaticũ in tumore pedũ ꝓ cimolea ponit

Bera. lib. ag. ca. thenchimolea auct. Diaſ. sunt eius due spẽs: vna ẽ alba solida alia purpurea velut vnctuosa: q̃ qñ tãgitur adhe ret digitis: ⁊ ẽ melior alijs: ⁊ ex ea ẽ spẽs alia que dicit lutum hanẽ: cuius color ẽ niger: ⁊ est fortis conglutinatiõis adeo q̃ si applicẽt in igne adhe/ret ꝓpter viscositatem: ⁊ melior ex ea ẽ illa que ẽ nigrior lenis tactu: que cito dissoluitur in aqua: ⁊ sic est silis chimolee in opationibus: nisi q̃ tingit adeo q̃ ex ipsa tingunt ligna: ⁊ cannas qñ volunt facere nigras: ꝓpterea administrať in cobol ad denigran/dum oculũ.

Poſſe. Bera. auct. Gal. Virt⁹ eius est que resolut: ⁊ confert adustioni ignis: ⁊ misce tur cum aceto aqua mirto: ⁊ ꝓhibet locum vesica ri: ⁊ abluitur hec terra: ⁊ recedit ps resolutiua: ⁊ si nõ abluitur remanet cũ suis virtutib⁹ ambab⁹

Diaſ. Cimolea medetur illinita igni sacro: ⁊ vstiones pustulare non sinit: q̃ virtu tis est stiptice ⁊ ẽt siccatiue.

Jo. Bera. cap. de tumore pedum prẽgnã tium chimolea valet contra tumorem pedum prẽ gnantium.

Limosi .i. magna obtalmia.
Limulanta .i. resina.
Limurat .i. edera.
Limbalios. .i. balanus repsico.
Linabatrũ: vel ataplastrum: terra q̃dam est que solet a pisis afferri.
Linareria .i. cordis caro.
Limbalarion .i. cimbalaria.
Linnation .i. clampuz quo tineto res vtuntur.
Linnalis .i. atrinea.
Linnarius .i. cardus.

Cap. clxiii.

Cinnabar latine. gre. setecog arabice asreg: vel zemzisar. Linnabar. i. cinnabarũ fit ex sulfure: ⁊ argento viuo: ⁊ est rubei coloris: verũ est aliud cinnabar: quod ꝑm Diaſ. affodiť ex minera i libia coloris sangui/nei: vnde multi sanguinem draconis putauerunt ⁊ illud est minium: ⁊ ẽ coloris rubicũdissimi. Ubi sciẽdum: q̃ ẽ quoddam cinnabrũ: quod fit artifi/cialr: ⁊ istõ ẽ si est miniũ: ⁊ ẽ alitõ qđ effodiť: ⁊ istõ ẽ miniũ: ⁊ ꝓpť hoc dixit Diaſ. ca. cinnabar. Mul ti putauerũt miniũ esse: ⁊ alij sanguinẽ draconis sed fallunť: q̃ minium nascitur in hyspania ex la pide q̃ miscetur arene agurigi: q̃ si tritus fuerit tẽ pore mutat colorẽ: sed color finis in mineris offo cat hoiem: vnde bi q̃ in mineris ꝙuersanť vesicã sibi in faciem ponũt ad liberandos oculos: ne mi nio corrumpanť. Cinnabar vo in libia efficiť: co/lor ẽ illi sanguineus: ⁊ ideo a multis putať sãguis dragonis. Bulcasim eben aben azarun in libro q̃ dr̃ seruito: zenzifur. i. cinnabaruz: sic fit. Accipe argenti viui ptes. vi. ⁊ sulueris citrini tantundez verũtñ sunt qui ponunt de sulfure min⁹: misce ea simul in vase vitreato de terra qđ possit sustine/re ignẽ: ⁊ imple tertiaz ptem ex medicina: ⁊ duaſ ptes relinque vacuas: deinde cooperi vas cũ pa rapside vitreata: ⁊ luta sapienter cũ terra: ⁊ pilo confectis simul: deinde edifica sibi furnũ q̃dratũ ⁊ pone vas in medio eius tali modo: q̃ due ptes vasis q̃ sunt vacue sup medicinam sint sepantes extra furnũ: ⁊ sit fundus vasis distans a solio fo/nacis mensua. duarum partium palmi: dein/de accende ignem sub eo duodecim horis: dein/de permitte furnum frigescere: ⁊ fi ange vas: q̃/uenies cin/

Bera. lib. aggre. capi. asreg: si nabrum. ue asrengi. i. cinnabrum fit ex plumbo qñ ponitur in igne: ⁊ inflãmatur et fit rubeum. Similiter fit ex ceruſa cõbusta in hũc modum: accipiť ⁊ poniť in cõcauo vase mundo: ⁊ ponitur sup ignez: ⁊ mouet donec rubescat: ⁊ fit velut auripigmentum rubeũ: ⁊ qdaz noiant hoc sandix: ⁊ est azaron. Idem auc. Gal. quãdo com/buritur plumbum vel ceruſa mutať: ⁊ fit asrengi ⁊ est res subtilio: eo: sed non ita sedatiua. Idem aucto. alchindi: ⁊ accidit bibenti asreg: sicut illi q bibit litargirum: oẽs iste sunt species cinnabri.

Poſſe. Diasco. Virtus est illi simi lis lapidi ematitis Deniq̃z constringit vehemẽter: ⁊ ideo sanguinis fluxem abstinet: combustionibus ⁊ pustulis opi tulatur: cerotis additur: vtiliter etiam confectio

nibus collirioꝝ miſcetur.

Linnabarios — idem quod ſupra.
Linnabs — .i. adrinias.
Linamum quid ē. l. l. darſen.
Linamonum — idem quod ſupra.
Linnabin. i. cannabum ſiluaticū: ⁊ eſt cāna varia
Linnaria. i. cinnus auis loco cuius ponit anſer.
Linnabis — .i. atrinea.
Lineleon — .i. oleū de lentiſco.
Lnelebon — idem quod ſupra.
Linde — .i. oꝛminium.
Linicir — .i. viride eris.
Linis quid eſt. l. l. mamad.
Linica eſt nomen ponderis: ⁊ eſt acceptabilium pondus.
Lincinalis — .i. capillus veneris.
Linion — .i. alba.
Linnobin — .i. cannauaria.
Linnogloſſa minoꝛ. i. almea. l. l. cinogloſſa.
Linos — .i. ſatirion.
Linoꝛoco — .i. priapiſmus.
Linodatos — .i. groſſum.

Cap. clxiiii.

Cinobar ara. gre. calidaris cochia: vl aiz. latine vero pinus. Sera. lib. aggre. ca. cinobar. i. pinus arboꝛ ⁊ eſt maſculus: ⁊ femina. maſculus nominat aiz: vel cinobar: ⁊ nō facit fructum magnū ſed de ſudoꝛe extrahit pix: vt patet in. l. teſt: ⁊ in ea inuenies eiꝰ virtutem: ⁊ cū ligno fit lumen: ⁊ eſt illud qđ vocat teda vel zappinus: ⁊ femina ē illa que facit fructū magnum: ⁊ de ea eſt magna: ⁊ parua. Et idem auc. Gali. Mino: eſt in ſapoꝛe ſicut ſapoꝛ maioꝛis: ⁊ ē in ea aliquātulum amaritudinis: ⁊ acuitatis: ⁊ virtus ē eius ca. cū acuitate. Et idem auc. Aben meſuay. magne ex pinis ſunt ca. in ſecundo gra. ſic. in pꝛimo: q̄ cum bibunt cū rob mundificat humoꝛes groſſos: ⁊ viſcoſos qui ſunt in renibus ⁊ veſica. Et idē aucto. Diaſ. Calidaris vel calicaris eſt fructus: pinus maioꝛ noiatur cochia: ⁊ eſt in camerulis. Poſſe. Sera. Pinꝰ maioꝛ confert ſaniei in pectoꝛe: ⁊ oībus quibꝰ conuenit educi ſaniem a pectoꝛe: ⁊ facit expuere ſanē: ⁊ qñ funditur in aqua recedit acuitas ⁊ punctio q̄ ſunt in eo ⁊ elongatur a moꝛdicatiōe: ⁊ tūc eſt conglutinus ⁊ medius inter qualitatem cali. ⁊ fri. ⁊ inter ſubſtantiā aqueam ⁊ terreā: ⁊ ſubſtantia aquea in eo ē pauca: ſz fructꝰ eius q̄ntū ad nutrimētū ē dure digeſtionis: ⁊ nutrit coꝛpꝰ nutrimento fortis. Idem auc. Diaſ. qñ comedit aut bibitur cū ſemine cucumeris: ⁊ cū rob ꝓuocat vrinam: ⁊ confert ardoꝛi renū: ⁊ veſice: ⁊ qñ bibitur cū ſucco poꝛtulace ſedat moꝛdicatiōem ſtōi: ⁊ reddit debilibꝰ fortitudinem: ⁊ confert deſtructōi humiditatis: ⁊ qñ accipitur ex fructu pini ſic recens: ⁊ teritꝰ: ⁊ coquitur cum rob ꝛ: ⁊ accipiunt de ipſus decoctiōe. ʒ. iiij qualibet die confert tuſſi antiq̄: ⁊ vlceribꝰ pulmonis. Idem auc. Gal. mino: ex eis noiatur calidaris: virtꝰ eiꝰ ē calida: ⁊ abſtergit: ſapoꝛ ē ſtipticꝰ amarus acutus: ⁊ cōfert ſputo veniēti a pectoꝛe ⁊ pulmone: ⁊ eſt ſtiptica: ⁊ confert tuſſi: ⁊ doloꝛibꝰ pectoꝛis qñ ſumit ſola aut cū melle. Et idem auc. Aben meſuay: magne ex pinis ſunt ca. in. ij. gra. ſic. in pmo: que qñ bibunt cum rob mundificiant humoꝛes groſſos ⁊ viſcoſos q̄ ſunt in renibus: ⁊ veſica: ⁊ confert ſaniei coꝛ ⁊ lapidi. Reſina eius deſiccat: ⁊ calefacit: ⁊ eſt diaſoꝛetica ꝑ qua. l. l. hatronig. Et idem auc. Gal. coꝛtex ⁊ folia pini minoꝛis q̄ eſt noiata calidaris hēnt in ſe virtutez ſtipticam q̄ curat tenaſimonē qñ apponitur ſicut emplaſtrum: ⁊ non ē medicamen melius in hoc: ⁊ qñ bibitur ſtringit ventrē: ⁊ eſt conferēs combuſtioni aque bulientis: ⁊ ſilr coꝛtex illius ſpeciei q̄ dicitur cochia: ⁊ ē maſculus cōſimilis ei virtute: niſi q: virtus ē ei debilioꝛ virtute illius: ſed folia iſtarum arboꝝ: que q: ſunt magis hūida coꝛtice ipſarum: hēnt in ſe virtutem q̄ incarnant peuſſiones ſed pini magne virtꝰ folioꝝ ⁊ coꝛticis eſt foꝛtis i oībus iſtis: ſed fumus q eleuat a ligno pini cōfert multum fiuxui piloꝝ palpebꝛarum ⁊ coꝛruptioni lacꝛymarum: ⁊ curſui lacꝛymaꝝ ab eo. Coꝛtex arboꝛis pini minoꝛis: ⁊ coꝛtex cochie: ⁊ ē aꝛz: omnes ſunt ſtiptice: ⁊ cōferunt patientibꝰ tenaſimonem: quādo teritur puluerizat ſupꝛa locum: ⁊ qñ de ipſis miſcetur cū litargiro: ⁊ puluere olibani: confert vlceribꝰ que apparent in coꝛpoꝛe: ⁊ cōbuſtionibus ignis: ⁊ qñ conficit cum cera diſſoluta cum oleo mirtino conſolidat vlcera q̄ ſunt in coꝛpoꝛibus dedicatis: ⁊ qñ teritur ⁊ miſcetur cuꝝ calcanto phibet vlcera que dicunt formice ne augeantur in coꝛpoꝛe: ⁊ fit cum eo fumigium matrici: ⁊ expellit fetum moꝛtuum: ⁊ ſecūdinam: ⁊ quādo bibitur ſtringit ventrem: ⁊ mouet vrinā. Et quā do teritur folium huius arboꝛis: ⁊ fit emplaſtrū cum eo ſedat apoſthemata dura: ⁊ phibet vlcera humida: ne fluat ab eis ſanguis: ⁊ quādo teritur ⁊ coquitur cum aceto: ⁊ fit deinde oꝛis collutio cōfert doloꝛi dentium: ⁊ quando bibitur ex eo pondus alkil cum aqua ⁊ melle confert egritudinibus epatis: ⁊ ſimiliter facit coꝛtex pini: ⁊ folium eius: ⁊ quando inciditur lignum eius minute: ⁊ coquit in aceto: ⁊ tenetur in oꝛe confert doloꝛi dentium ⁊ miſcetur in vngentis conferentibꝰ laſſitudini: ⁊ comburitur: ⁊ colligitur fumus ei ⁊ fit inde attramentum: ⁊ etiam cohol. ſ. ex oleo eius: ⁊ confert caſui palpebꝛaruꝝ: ⁊ lacꝛymali ſi deo placuerit. Galie. ſeptimo ſimp. pharma. capitulo de pinea ſm tranſlationem grecam comi fructꝰ. i. pinea quam ſerobillam nominant tota quidem viridis habet quid amaritudinis: ⁊ acredinis: ⁊ ꝓpterea empicis: ⁊ alijs q̄cunq̄ indigent ea q̄ ſm pulmonem ex toꝛace faciliter extuſſire: ⁊ expurgare idonea eſt: eſibilis vo fructus eius eſt quidem cibus difficile digeſtibilis ⁊ foꝛtis: eſt autem ⁊ vt pharmacum: ⁊ ad lemēdum aſperitates idoneū: ⁊ maxime qñ in aqua infuſus diſpoſuerit in eo totam quātam hꝫ acredinem: reliquum enī omne imoꝛdacuiſſimum fit i medio enim ca. ⁊ fri. equaliter conſiſtens ex aquoſa: ⁊ terreſtri ſubſtantia habet craſim: acroſa autem minime participat. Et idem in libꝛo de cibis cap. de pinea: magne ex eis euchimie: ⁊ groſſe chimi generatiue: ⁊ ideo nutriunt coꝛpꝰ nutrimento foꝛti non tamen be Auicen. libꝛo ſecundo capitulo de pino. virtus coꝛticis maioꝛis foꝛtio: eſt ⁊ coꝛtex eiꝰ que nominatur ſufine eſt debilioꝛ. In coꝛtice eius eſt ſtipticitas plurima: ⁊ vermis qui exiſtit in ipſa ē in virtute cantaridis: coꝛtex eius confert vlceribus coꝛticalibus: ⁊ in ipſa eſt virtus conſolidatiua: ⁊ in coꝛtice ipſius eſt de ſtipticitate quod peruenit ad hoc vt ſanet abꝛaſionem: quādo ſuper ea ponitur: vt emplaſtruꝝ ⁊ puluerizatio coꝛticis cōfert aduſtioni aque calide: ⁊ folia eius faciunt adherere vulnera pulueriꝛata: ⁊ coꝛtex eius eſt conueniens locis percuſſionis: ⁊ conſolidat: ſed folia eius ſunt conuentioꝛa ad illud: quoniam ſunt humidioꝛa: ⁊ gargariſmus factus ex decoctione eiꝰ cum aceto eſt conueniens: quādo linitur cū ea os ad doloꝛem dentium: ⁊ quādo in eo ponitur acetum: ⁊ ex eo fit gargariſmus attrahit flegma plurimum: fumus eius cōfert caſui palpebꝛaruꝝ ⁊ coꝛruptioni anguli lacꝛymalis: granum eiꝰ confert

tussi antique: cortices foliorum eius quādo bibuntur cōferunt doloi epatis: granū ei⁹ retinet menstrua: ⁊ confert vlceribus in vesica ⁊ renibus: ⁊ cortex ei⁹ retinet ventrē: ⁊ vermis viridis qui est in pomo ē in natura cantaridis.

Cinodoseos est cannus appetitus.

Cinomia .i. psilium.

Cinosbatus qd est .l.l. set.

Cinonaces .i. rubus caninus

Cinosorkis ē dictum testiculus canis: ⁊ ē species satirionis.

Cinosorisius est egritudo in cute capitꝭ in q̄ sunt soramina eminētia similia melli.

Cincoleucomdon .i. affodillus.

Cinto .i. anetum.

Cignus .i. cinnus auis.

Cinus .i. lentiscus: inde oleum emiū cinno odore multum assimilatur: ⁊ ē arbor: cuius gūmi ē mastix: vnde cinus tñ valet quātum scinus: ⁊ dicit a schio insula: vbi lentiscus abūdat: in q̄ fit mastix ⁊ oleum eius dicit kinelum: sed schinus ſm ꝓplinium est arbor in gallia ferens gallas.

Ciparissus .i. cipressus.

Ciparissias est vna ex spēbus titimalli quā Dias. describit.

Ciparissimas idem quod supra.

Ciperus qd est .l.l. sabade.

Ciperus babilonicus quid est lege litteram galanga.

Cipes .i. vultur auis.

Ciperissos est quedam spēs herbene ſm Dias. capi. de gerebotano.

Cap. clxv.

Cipressus gre. arab. ⁊ latine ꝓplinius ca. de cipresso: arbor est omnibus nota: que a grecis nomen sumpsit: eo q̄ habet in sumitatibus rotunda seminum capita que dicuntur galle cipressi: pro quibus lege litteram sasso.

Dias. capi. de cipresso. est arbor oībus nota cortium: semen: ⁊ folia cū dulcore bibita cū mirrha modica vesice reumatismum compescit: dissurijs medetur: huius semē viride vel pira eius bibita emoptoicis medenē: dissinthericis ⁊ ciliacis maxime pdest: ⁊ tussi: ⁊ ortopnoicis ꝑstolatur: eius elixatura tātū prodest quātū supple semen eius q̄ in aceto coctum id facere nouit: cum pulnere lupini admixtum enterocellicos siccat vt cataplasma appositum: folia eius simulem habent virtutem: ramus eius cum semine in domo positus conopes: vel zinzulas fugat: hec folia vt cataplasma adhibita recentia vulnera curant: in aceto cocta ⁊ infusa capillos inficiūt: polente trita ⁊ admixta ignem sacrū compescunt: vulneri⁹ medenē: carbunculis opitulanē: tumores oculoꝝ deprimunt: cerotis nobili⁹ miscenē: ⁊ confortāt stomachum: ⁊ sanguinē strungūt.

Sal. vij. simp. phar. capi. de cipresso: ſm translationē grecaz. Cipressi germina ⁊ folia ⁊ bacce q̄ iuuenes ⁊ molles: magnoꝝ vulnerū in corporib⁹ duris sunt conglutinatiue: ex quibus manifestuz est: quomā siccatiue sunt virtutis: nō habētes apparentē acredinem ⁊ caliditatē: sicut ⁊ gustus testatur: apparet enim in ea modica quidem acredo plurima autē amaritudo: ⁊ multo plurima est pōticitas q̄z in tota planta: tāta vero est in ea acredo: ⁊ caliditas quāta ducit quidem ponticitatem ad profundum: nullam ipa caliditatem: ⁊ mordicationem in corporib⁹: ⁊ propter eas q̄ in profundo sunt humiditates ex mollibus ⁊ putredinalibus dispositōmbus intristāter simul ⁊ infallanter depascit eis que calefaciunt ⁊ exiccant: cōsumere q̄dem humiditates cōtentas potētibus: alias autē attrahens sua caliditate: ⁊ acredine: ita autē ⁊ intestinales hernias iuuat: etenim exiccat: ⁊ robur preponit mollibus ꝓpter humiditatē corporibus seu stipticitatem ad pbandum transeuntē deducta: ⁊ permixta ei caliditate intantā peruenientē mensuram vt deducere qdem possit: mordere autem quidem ea: ⁊ carbunculis: ⁊ herpetibus alfitis permiscentes seu consumentes absq̄ q̄ calefaciat humiditates operantes huiusmodi egritudines. qdam autē ⁊ ad herisipillata vtuntur miscētes alfitis cum aqua.

Serap. lib. aggre. capi. sasso. aucto. Gali. quod exi pressō administrat̄ sunt folia extremitates: ⁊ nuces eius: ⁊ in sapore eius ē acuitas: ⁊ punctio parua: ⁊ amaritudo satis: ⁊ punctio est fortior amaritudine: sed de amaritudine ⁊ acuitate inest quantitas tanta: q̄ facit eam penetrare ad ꝓfundū corporis sine calefactione: ⁊ mordicatōe: ⁊ virtus ei⁹ est que desiccat in qua nō est acuitas ⁊ mordicatō apparenter: ⁊ quantitas sue caliditatis ē quantitas q̄ est sufficiens ad penetrandū: ⁊ est cal. ⁊ sic. ꝓpleriōis. Et icarnat ⁊ dissoluit: ⁊ icarnat vlcera magna que sunt in corporibus duris: ⁊ aufert de putredine in corporibus: ⁊ expellit eaz manifeste ⁊ securat a nocumento in fine operatōis: ⁊ hoc cū alie medicine que calefaciunt ⁊ desiccant non prosunt: ex̄uis possunt destruere humiditates altas. Incarnatio vero ei⁹ est ꝓpie cū est humida: ⁊ recens: ⁊ confert crepature: q: desiccat. Et ex hoc acq̄itur membris constrictio ꝓpter desiccatiōez humiditatum que sunt in eis: ⁊ cū hoc stipticitas sua peruenit vsq̄ ad profundum membrorū: quia habet in se caliditatē per quā portatur illa stipticitas: ⁊ ponitur cipressus in medicinis formice: ⁊ herisipille: q: miscetur cuz oxideo ⁊ aceto mixto cū aqua. Et idem auc. Dias. Et in gūmi quidem est punctio: ⁊ administratur in opere medicine sicut alie gumme. Et idem auctoritate Dias. Cipressus est stipticus ⁊ infrigidat. Et quando bibuntur folia eius trita cū rob ⁊ pauco mirrhe conferunt vesicis ad quas currūt supfluitates: ⁊ dissurie. Et nux cipressi teritur recens: ⁊ potat̄ cum vino confert sputo sanguinis: ⁊ vlceribus intestinorū ⁊ cursui humiditatum ad matricez: ⁊ asmati: ⁊ tussi. Et decoctio foliorū cipressi: ⁊ similiter nux eius hoc faciunt: ⁊ quādo teritur eius nux cum ficub⁹ mollit duricies: ⁊ curat polipum. Et quādo teritꝰ cum aceto: ⁊ coquit̄: ⁊ miscetur cum lupinis: aufert albaras vnguium. Et quādo fit cuz eo emplastrum est bonum hernioſis: ⁊ crepatis: ⁊ folia ei⁹ operant̄ sicut nux eius. Et estimauerunt qdam q̄ nux cipressi expellit cimices: quādo fit fumigatio aut cum sūmitatibus: aut cū foliis. Et nux cipressi quādo teritur: ⁊ fit emplastrum cū ea congluti nat vulnera: ⁊ abscindit fluxū sanguinis. Et quā do teritur: ⁊ miscetur cuz aceto denigrat capillos ⁊ quando fit emplastrum cum ea sola: aut cum sanich ad herisipillam ⁊ formicam: ⁊ apostbemata ea. oculorum confert. Et quando miscetur cū mirrha: ⁊ oleo dulci: ⁊ ponitur super stomachū fortificat ipsum. Et idem aucto. Aben mesuay. Suffumigatio nucuz cipressi expellit cimices.

Auicen. lib. secūdo cap. de cipresso. calide est complexionis in pmo: sic. in secundo. ⁊ qdam dicunt: q̄ est fri. valde: ⁊ qdam indicauerūt: q̄ est virtus eius composita: ⁊ caliditas eius est ſm quantitatem: q̄ facit penetrare stipticitatem: stipticitas eius ꝓfundatur: ⁊ perueniunt ad membra: folia ⁊ nux eius stiptica: ⁊ in ipsa

est resolutio: ⁊ resolut humiditates: ⁊ nux qdem eius fortior est in oi re q̄ folia ipsius: ⁊ in ipsa est vis faciendi adherere sanguinem: ita q̄ remouet putredinem qñ decoquitur cū aceto ⁊ lupinis: ⁊ linitur super vnguem: ⁊ remouet ei⁹ vestigia: ⁊ folia delent morfeam: folia ei⁹ recentia ⁊ nux ipsius consolidāt vulnera q̄ sunt i membris duris cū fuerint recenter colecta: ⁊ conferūt formice: ⁊ herisipille: ⁊ proprie cum farina ordei: ⁊ nux ⁊ folia eius bona sunt collo: cum ex eis fit emplastrū cōferunt: ⁊ cum farina ordei superposita herisipile ⁊ similibus: ⁊ confortāt neruos: ⁊ extinguūt rami cem more emplastri superposita: ⁊ roborant mollificatiōem: ⁊ stringunt etiā qñ teritur nux cipressi multum cū fletibus: ⁊ ponitur de eis liciniz in narem: ⁊ sanat carnem additam: ⁊ decoctio ei⁹ cū aceto sedat dolorem dentium: ⁊ datur ad bibendum nux eius cum vino ad sputū sanguinis: ⁊ ad difficultatem anhelitus: ⁊ ad tussim antiquā: ⁊ similiter eius decoctio: ⁊ bibūtur folia eius cum vino: ⁊ conferunt difficultati mingendi: ⁊ cursui sū perfluitatum ad vesicam: ⁊ conferunt etiam vicerib⁹: que sunt in intestinis: loco ei⁹ ponit̄ medicinas ponderis eius de sarcocolla rubea.

Lip:essus silueſtris — .i. iuniperus
Lipiron — .i. gladiolus.
Lipiccia — .i. scalongia.
Lipicianos — idē quod supra.
Lipocchodon — .i. balaustia.
Lipousca — .i. lapsana.
Lipobalanos — .i. almea.
Lipuliagar — .i. polium.
Lipugarior — .i. vsnee.

Lip:us arbustum ē quod folia habet olive similia sed viridiora: ⁊ paulo grossiora: ⁊ semen nigrū simile actis: vnde fit oleū cipr:inum: ⁊ florem album silez vsnee cum odore bono: vt Dias. capitulo de cipro: ⁊ vocatur ab aliquibus scotanum: ⁊ est arbustum alcanne sicut inuenies si leges litteram henne.

Lirachra que dicitur alchir quod est manus: inde cirachra artetica occupans manum quidam dicunt q̄ dicitur a chiros quod ē manus: sed prima melior: vnde Gal. non vtitur isto vocabulo. s. cirachra: sed vocat ciracrata arteticam: vt in āffō eunuchi: ⁊ mulieres non podagrizant: neq̄z calui fiunt: ⁊ in pluribus alijs locis ita dicit. verum est q̄ Galie. in vno liborum suorū noiat cirachram: ⁊ vtitur isto vocabulo. s. in libro ad glauconē ganri ponti quem librum allegat Damascenus capi. de catarro: ⁊ non ē ille qui vocat epistola ad glauconem: sed est alius. sed Dias. vocat cirachram arteticam manus: vt apparet in littera berstegastē ⁊ in littera caparis.

Lirarizo — .i. lacca.
Lira — .i. mandragora.

Cap. clxvi.

Circea — ſm Dias. capi. de circea. Circea nascitur in petrosis locis ⁊ solanis: folia habet strigno similia: vel lupinis: ⁊ ramulos infimo: flores nigros: ⁊ minutos: ⁊ multos babz virgam cento similem: ⁊ radices tres vel q̄tuor: albas ⁊ teneras: ⁊ adoratas: ⁊ termanticas: bipalmi longitudine porrectas: fructus sive semē est ei in folliculis veluti coniculatis milio simile.

Posse. Diascorides — Minus radicis ʒ. iij. quassati: ⁊ in vinum fusi cotilas. vi. ⁊ accepti stericas purgant: semen eius bibitum lac mulieribus prouocat.

Lirceon — .i. mādragora: vt Dias. de mandragora.
Liriceos — .i. buccinum marinum: ⁊ est species piscis.
Lirifolium est spēs apij: vel cerosolum.
Liriongon — .i. gira solis.
Lirichion — .i. cachimia.

Lirinaicum est nomen loci vel regionis: vnde gūmi cirinaicum: vel opium cirinaicū. i. gummi lasar: quod est assa fetida que herba optima in locis illis inuenitur: similiter dicitur opium quirinaicum: vel cirinaicum. i. de illa regione sicut dicimus opium thebaicum a regione thebis: q: in ea optimum opium papaueris inuenitur: credo q̄ q ria ⁊ thebis sit vna regio. Istud vocabulum ponitur a Diasco. capitulo lasar: ⁊ capitulo ellebor⁹: ⁊ propter hoc opium quirinaicuz: vel cirinaicum est gūmi lasar. Unde Gal. opium. i. succus: vel lachrymū: sed cirinaicum quidem omniuz est calidissimum: ⁊ subtilium partium: ⁊ ppterea diaforetissimum: qnimmo ⁊ alia calida talia sunt sufficienter: ⁊ spumosa: plurimum enī eorū ex aerea ⁊ ignea substantia est: sunt autē plurima opia. radice autem quecunq̄z vel germine inciso q̄ō fluit ex incisione: ⁊ grossum viscosum opium est specialibus vero ſm excellentiam cirinaicum: ita nominant.

Lirinense — idem quod supra.
Liriari est acceptabulum pondus.
Lirinabareos — .i. cinnabar.
Lirices vocat Oribasius cocleas quas Paul⁹ siricas vocat: nos vero siliquas.
Lirridia — .i. caro marina.
Lirrigrillion. i. spinosus porc⁹ maior: eritio: quez latine vocant istrice.
Lirigilon — idem quod supra.
Lisantemon est quedam spēs ciclamins.
Lisantemos — idem quod supra.
Lisa. i. edera: vel cisa. i. pica auis.
Lissa — idem qō supra.
Liseleon — .i. oleum edere.
Liseos — .i. semen cariote.

Cap. clxvii.

Cistos — uel cisteron est q̄dam spēs edere: ⁊ est rosa canina vl rosago: ad cuius pedē nascitur ipo quistidos: vñ q̄ sit spēs edere patet p Dias. ca. cissos. Cuius due sunt spēs vna flore albo: alia rosco. Et ē tertia spēs: cui⁹ fruter maior folia longiora: colore obscuro: odorem iactās: habens q̄ndaz tenacē humiditatē: vt pollicaria hāc dicunt laudanū colligere in creta. Plinius capi. cisson. greci appellant fruticem maiorē thimo foliis otici: duo ei⁹ genera: masculus: ⁊ femina. flos masculi rosaceus: femie albus. hec vī rosa canina sub qua nascit ipoqstidos. Ubi notāduz q̄ Dias. vocat illam spēm rose canine ederam: quā hyrci capr:arū liberenter edunt: lege p rose canine virtutibus. l. cissos.

Lisia — .i. pica auis.
Lissia — idem quod supra.
Lissicidos — idem quod supra.
Lissiros — .i. pumex lapis.

Lisos eratrano vocat herba similis edere: ⁊ ē dicta edera ruffa.

Cap. clxviii.

Cissos — gre. latine edera: ⁊ dī edera: qñ libenē a capris edi tur: ⁊ ideo sicut patebit infra. Aliqua

sunt edera genera que nō habent cū ea similitudinem: nisi q: sic dicūt vt herba hircina: ⁊ rosa canina: vñ vera dicta est eo q; ab arboribꝰ secanda adhereat. Alij dicunt ederā vocatam: eo q; edis lactis abundantiā in escam teneris prebeat: cuiusppne genera sunt plura. Sed veri generis edere ſm Dias. ca. cissos: spēs sunt tres: alba: nigra: ⁊ elixa. Alba vero semen affert albū: nigra nigrū aut croceū: quā multi dyonisiam vocant. Elix vero non habet semen: sed folia minuta: ⁊ angulosa ⁊ grossa: nigrā vero vocant dyonisiā a Bacho q Dyonisius vocabat quē potatum edera coronatū alig fingebant. sunt eni edere frigide terre indices: vnde frigidū sunt antipharmacū ebriantis si quis potatus edera coronat: nam coronatꝰ edera: non inebriatur: vnde illo tpe non coronabant edera: nisi ad summū potati: vt fugerent ebrietatem. Theodorus prisciānus vocat fructus edere corimbum a corono as: qō est vbum actiuum: ⁊ inde deriuatur corelatiū ⁊ est pmium alicuius certaminis: ⁊ inde venit corimbus. i. edere fructus: q: inde coronabant antiqui: ⁊ potissime poete: in signum virtuose repletionis capitis. Unde Ouidius metha. quarto: ⁊ gradus distinguit velle corimbꝰ. Est alia edera: que vocat frena: ⁊ alio nomine vocat camecissos: pro quo. l. l. camecissos. Est aliud genus scissos non verū ſm Dias. capi. cissos: sed sic per quandam similitudinē vocatur quam multi vocant cistren. i. rosam caninaz. Est aliud genꝰ edere ſm eundez quā multi antion vocant: alij barbam hyrcinā: q: pinguedo eius adheret barbis hyrcoz: fruter est similis cistereon sz longioza: folia babz hec ⁊ integra: ⁊ nescio quā pinguedinem super folia: virtus ē illud stiptica i foljs similis superiori: ⁊ ex ea colligitur laudanū huius enim edere folia hyrci capzarum libenter manducant: quā cum depascere ceperint pingue do illa que super foljs erat barbis ⁊ hūeris hyrcorum adheret: ⁊ a diligentibus ex ipsis collecta ⁊ in se redacta laudanum faciūt. Alij vero super ramos ipius funes trahunt extendentes inter se ⁊ si quid ex ipsa pinguedie funi adheserit colligūt ⁊ sic vtuntur tali disciplina ⁊ manibus fricata malaxant: ⁊ pastillos ex ipa faciunt: quod laudanum vocant. est aūt vtile quod odore plenū est: ⁊ viride: ⁊ facile ad malaxandū: ⁊ pingue non hēs arenam cōmixtam: ⁊ minime fragile: ⁊ simile resine: cuius virtus ca. est ⁊ hu. in fine primi gradus ppe sc̄ōm: substantia eiꝰ est subtilis multū: ⁊ i sapore eius est stipticitas pauca.

Sera. lib. aggre. ca. lebleb. i. volubilis minor. plures sunt eius spēs: ⁊ vna earum dicit cussus: ⁊ dicit fumis pauperū: ⁊ est maior: ⁊ agrestis: ⁊ est herba similis minori volubili nisi q: ipa est durior: ea: ⁊ sunt eius tres spēs: quarum vna est alba pp albedinem sui fructꝰ: ⁊ secūda est nigra: ⁊ noiatur sic ppter sui nigredinez: ⁊ habet semen nigrū vel coloris crocei: ⁊ tertia dicitur elix: ⁊ nō habet fructū siue semen: ⁊ est illa q; adheret rebus: ⁊ habet ramulos minutos: ⁊ folia minuta viridia angulosa amara ⁊ grossa. Et alia species ex ea est q; dr̄ achin: ⁊ est herba cuiꝰ folia sunt sicut cussus: nisi quia sunt minora eis: ⁊ habet ramos longos qui adherent omni rei cui appropinquant ex arboribus: ⁊ nascitur in vineis ⁊ triticis: ⁊ in campis: ⁊ dicitur esse species que dicitur achin: ⁊ est volubilis minor: ⁊ assimilatur in foljs cusso: nisi quia sunt minora eis: ⁊ plus rotunda: ⁊ super ipsa sunt pili: ⁊ habet ramos minutos longitudinis quinqz aut sex palmorum exeuntes ab vna radice: ⁊ sunt plem foljs: ⁊ folia sunt ei pontica: ⁊ nascitur inter triticum: ⁊ in locis domesticis. Et idem auctoritate Galie. Substantia cussus est composita ex duabꝰ substantijs terreis quarum vna est frigida ⁊ alia calida acuta: ⁊ est in ea dum est recēs substātia terrea aquosa: que quādo desiccatur resolutur: ⁊ remanēt due substantie terree: ⁊ in sapore eius est stipticitas: ⁊ acuitas ⁊ virtus eius secūda est que resolut ⁊ adunat.

Et idem Serapi. capitulo ledent. i. laudanum: ⁊ colligitur ex vna specie cissos: ⁊ ē arbustum quod assimiliatur cristereon: nisi quia folia sunt longiora: ⁊ nigriora: ⁊ habet humiditatem que adheret manui tangentes eam in vere: ⁊ est stiptica: ⁊ confert ad omnia ad que confert cussus: ⁊ ex hac specie accipitur laudanum: quod disciplina superiori conficitur.

Posse. Diascorides Omnis edera habet virtutem viscidam ⁊ stipticam: vnde nerui citiꝰ eam sentiunt contrariam: vnde ex contrarijs componitur virtutibꝰ. stiptica enim ē: ⁊ fri. ⁊ acris ca. ⁊ aquosa participās substantia: cuiꝰ folia viridia in vino coctas magnas plagas agluti nant: ⁊ malitiosa cicatrizant vlcera ex igne facta flores eiꝰ digitis tribus sublati: ⁊ bibiti dissintericis medicātur si bis i die bibere dant: folia eiꝰ mirta cum cerotis combustionibꝰ maxime psunt Item folia eius aceto cocta: ⁊ imposita splenez tumentem attenuant: succus eiꝰ naribꝰ infusus purgat caput: ⁊ dolores capitz mitigat: cū oleo puro decocta doloribus aurium opitulātur: nigre edere succus: aut sūmitas eius si bibitur amētes homines prestat: quinqz grana seminis eiꝰ cocta cū oleo rosato in corio mali granati: ⁊ auri dertre in fusa sinistro denti dolenti medētur: ⁊ vt cataplasma imposita capillos nigrescit: similiter ⁊ vlceribus vtilia sunt: folia eius cum vino cocta combustionibus medicantur maculas imposita emendant: summitates ipius bibite vel suppositе menstruis imperāt. post purgatiōem vero mulierum z. vna bibita generare non sinit. Cacumina ipius trita: ⁊ melle addito ⁊ suppositа abortum prestant. Succus eius naribus imissus putredinem narium tollit: lachrymum eius pediculos occidit ⁊ capillos euellit: quibus cuulsis impositus nō renasci sinit: ⁊ i dentem cauum missum dolorem tollit: ⁊ ipsum corrumpit. Succus radicis eius cum aceto bibitus morsibus spalangionis occurrit.

Plinius capitulo de edera. Nascitur in diuersis arboribus: ⁊ parietibus: ⁊ petris: ⁊ terris: huius folia trita dissintericos remediat: ⁊ frumēto mixto ad combusturam ⁊ vulnera cancerosa prodest

Galie. vij. simpli. pharma. capitulo cissos vel edera: ex cōtrarijs componitur virtutibus. habet etenim quid stiptice substantie: quam quidem terrestrem frigidam monstrauimus existere: habet autem quid acris ⁊ ostendimus calidam esse: vt gustus testatur. tertia autez cum his aquosa substantia participat: tepida cuz viridis est. cum enim siccatur hoc quidem diaforari primum necesse est: relinqui vero terestrem: frigidam: ⁊ stipticam: ⁊ calidam que actis est: sed viridis quidem coctis frondibus cum vino magnarum plagarum est conglutinatiu: cicatrizat autem ⁊ eas que ab igne vlcerationes: cum aceto vero frondes cocte splenēticos iuuat flegmones vnde sanat reumata ⁊ vlcera antiqua ſm aures ⁊ nares. Si vero acrius appareat cum oleo dulci miscetur. gummi vero eius sertupedes intersicit ⁊ capillos destruit: calide intantū existens virtutis: vt comburat. Idem Galie. vij. simp. phar. capi. citbacus siue cysthabus: ⁊ est rosa canina stiptica est fruter in gustu: ⁊ i omnibus que ſm partem actibus: frondes attamē ⁊ germia parua trita in tantum siccant ⁊ stipticant: vt glutinent vul

nera. flores vo super omnia sunt opationes: vt si cũ vino bibantur: ꝛ dissinterias: ꝛ ventris ibecillitates: ꝛ reumata: ꝛ humiditates sanent. Cũ vero cataplasmantur putridos hũores vlcex iuuãt est enim cox virtus non generose siccatiua in secundo gradu: ꝛ a cõmensuratis cõplete. est aũt frigid⁹ intantũ hic fruter: vt tepida participet caliditate. ipogstidos vero nominata multo plus q̃z folia: ẽ stipticio: ꝛ efficax sufficienter pharmacũ ad omnes fluribiles passiones: puta sanguinis eductiones flux⁹ muliebres vomit⁹: ꝛ dissintericas dispositiones: ꝛ etiam si solutã aliquã particulaz roborare volueris humiditate abundantem: quo circa in stomatiz epithimatib⁹ ꝛ epatiz pmisceꝫ

Diaſ. Laudanũ capillis fluentib⁹ occurrit: mixto vino mirrha ꝛ oleo mirtino cicatrices nigras itegro reddit colore: oleo ro. mixto dolorẽ auriũ tollit: fumus eius excludit secũdinas: duricies matricis dissoluit: malagmatib⁹ necessarie miscet: tussientibus medicat: cuz vino mirtũ ventrẽ stringit: est etiã illi vtus diuretica

Hal. vij. sim. phar. cap. Cithus siue cistus .i. laudanũ. Est aũt subtiliũ partiũ in substantia: ꝛ calide virtutis ꝑm pmũ accessum cõplete vt ꝛ secundũ tangat: ꝓpterea virtus eius ẽ que maturat: aggregat: ꝛ fortificat: ꝛ similit diaforetice vtutis ꝛ digestiue: ꝛ vltra p̃dicta habet quandã stipticitatem breuẽ: ꝓpter quod confert egritudinib⁹ matricis: ꝛ fortificat eam: ꝛ facit oriri capillos qui cadũt: ꝓpterea q: destruit quod ẽ in radicibus cox ex humiditatibus malis: ꝛ strigit sua stipticitate poros p quos egrediunt pili. Fiunt enĩ he passiones ꝓpter paruos hũores viscosos ꝛ grossos: quos incisiua ꝛ diaforetica pharmaca maxime educunt ꝛ euacuant: subtiliũ vo ptium oz esse vtutis ca. ꝛ non multũ stiptice: nõ tñ intãtũ subtiliũ ptiũ ꝛ siccatiuũ vt siccent ꝛ depascent cũ hũorib⁹ pret naturã asseruatz ibi ꝛ naturalem hũiditatem q̃ auget capillos: ita. n. nõ alopitias sanabunt magis q̃z caluiciem operabunt: necnon ꝛ laudanũ incarnat vlcera difficilis cõsolidationis: ꝛ miscet in medicinis sedantibus tussim: ꝛ qñ bibitur cum vino veteri stringit ventrẽ ꝛ fit ex eo fumigiũ ad expellendũ secundinã: ꝛ ponitur in nascalibus valentibus ad duriciem matricis. ℔Paulus cap. de laudano est eligenduz qđ est ponderosius ꝛ nigrum: ꝛ quod malaxari pot: ꝛ valet etiã sic electũ contra epilẽsiam si inungat spina patientis: ꝛ valet ad frigiditatẽ matricis: ꝛ suffocationez si mulier ex eo recipit fumum per inferiora: valet etiã contra relaxationẽ dentium si laudanũ ꝛ mastix cõficiant ꝛ circa gingiuas extra ꝛ intus

Bera. auc. Diaſ. cap. ledent: vir ponantur. tus laudani est ca. mollificatiua: aperitiua orificiox venarũ: qñ miscet cuz vino ꝛ mirrha ꝛ cum oleo mirtino sup cicatrices vlcerũ meliorat eas. Et quando mittit in aurem cum vino quod dr hydromel: aut cũ oleo ro. curat dolorem eax: ꝛ fit inde fumigiũ ad expellẽdũ secundinã: ꝛ ponit in confectione nascaliũ: vl col liriox matricum: ꝛ confert duriciebus earum: et miscet in medicinis sedantib⁹ dolorẽ: ꝛ in medicinis tussis: et in vngentis. Et qñ bibitur cum vino veteri stringit ventrem: ꝛ prouocat vrinaz.

Auic. Laudanũ est subtile: ꝛ est in eo pauca stipticitas: ꝛ est maturatiuũ humiditatum grossarũ viscosarũ quas cum equalitate resoluit: in quo est virtus attractiua: ꝛ est calefactiuum: aperituum orificiox venarum: ꝛ ingredit in sedatione dolorus: ꝛ facit nasci pilos: inspissat cos: ꝛ plongat eos: ꝛ conseruat proprie cum oleo mirtino ꝛ cum vino: ꝛ non facit hoc nisi quia ipm est subtile: ꝛ profundatur: ꝛ est resolutiuuz: ꝛ mũdificat corruptionem corrodentem carnem: ꝛ est attractiuum: ꝛ attrahit materiam bonam ad pilos: verũtñ non videt conferre caluicie cum incipit: ꝛ casui piloꝛ cum apparet cutis: ꝛ flurui capillorum: ꝛ non peruenit ad hoc vt sanet alopitiam: quoniam materia allopitie non resoluitur ni si virtute que est supra virtutem resolutionis ei⁹ ꝛ laudanum consolidat vlcera dure consolidationis: ꝛ distillatur cum oleo ros. in aurem dolorosam: ꝛ ingreditur in medicinis sode: ꝛ pulsatiõis ꝛ confert tussi: ꝛ resoluit aposthemata matricis suppositum in pessario: ꝛ attrahit fetum morcum: et secundinam suffumigatione facta ex eo in traiectorio: ꝛ qnando bibitur cum vino antiquo stringit ventrem: ꝛ ꝓuocat vrinã.

Lissos eritrano est herba similis edere: ꝛ vocat edera rubea.

Lissomelas vel melanos. i. edera nigra.

Litan est medicamen quoddaz ad splenem.

Litran	idem quod supra.
Litrago vel citraria	.i. mellissa.
Litra	.i. cimolea.
Litraria	.i. mellissa: et grece dicit mellifilon.

Litrangulum quid est. l. l. citromolum.

Litison	.i. galla asiana.
Litimoxatis	.i. caduca malipunici.
Litici	.i. rannus.
Lition	.i. cicuta.

Litinus ℔Plinius sic vocat ꝑmus pomi ptus malipunici. Diaſ. vo dicit quitinus.

Litima	.i. flos maligranati.
Litisum	folium.
Litrina	.i. mellissa.
Litrionia	.i. citonia mala.

Litonium quid est. l. l. cusa.

Liton	.i. lac diuisum a sero.
Litroc	.i. citrum.

Litromolum grece: latine citrangulum. Vñ sciẽdum q citrangulum est cuius acetositas ꝛ semina in vsum veniunt. de citrangulo vo nunq̃z mẽtionem repperi: nec vidi: nisi in quinto Auic. capi. de syrupo alkedre ex cõpositione sua: ꝛ in Damasceno in antidotario vbi facit oleũ de citrangulo: ꝛ oleũ de citrangulox seminibus.

Litula ẽ herba q̃si cicer: ꝛ ẽ cicer erraticũ.

Lithus . i. laudanũ.

Litrum legumẽ ẽ quo caremus: vel citrũ. i. pomum citrinum: ꝑ quo. l. l. batros.

Cap clxix:

Citrullus latine. arabice bake. **Bera.** lib. aggre. cap. rabera. auc. Galli. Citrullus frigidio: ẽ cucumere: ꝛ generat chymum viscosum: ꝛ humores crudos in venis: et accidunt ex esu eius febres antique male: neq̃z prouocat vrinaz sicut melon: et nocet stomacho: quare oz q vult vti eis vt vtatur ameos: nisi stomachus eius sit valde calidus. Et idẽ auctoritate ℔Rabi: aqua citrulli ꝛ cucumeris confert inflãmationibus febrium: ꝛ sedat sitim: ꝛ larat ventrem laratione bona sine nocumento aliquo: ꝛ debet buliri cum zuccaro albo ꝛ non oportet vt detur habentibus naturam duram ad mouendum nimis: quia illa aqua non habet tantam virtutem q̃ laxet naturam duram: ꝛ si ipsa faceret moram in stomacho forsan induceret laborem: et nocumentum: et inflationes. ℔Rabi moyses de citrullo: Citrull⁹ cũ ei⁹ digestio tardatur generat humores venenosos. ℔Isaac i dietz

particularib⁹ li. tertio. capi. de citrullis. Citrulli sūt frigidiores ⁊ grauiores cucumerib⁹ frigiditas enim eorū est in fine tertij gradus: vnde grossū generāt flegma ⁊ neruositati stomachi magis nocent cucumeribus. Rursus propter suā duriciē ⁊ frigiditatem sunt grossorū humorū generatiui quod certificatur: q: citrulli in stomacho morati facientes venenosorum corruptiones subeunt humorum citrulli magis stomacho nocent: medulla tamen eorū perfectionē generat chimum.

Cyamus .i. faba

Cyrinaicum quid est. l. l. cirinaicum

Cynus .i. lentiscus

Chysus. i. succ⁹ diachilon. i. de succis vt syrupus diachilon. i. de succis: inde chysma. i. cristere: ⁊ dicitur chylus cibus in stomacho digestus

Cymosis sm Oribasium appellatur cū in cornea tunice oculi vel coniunctiua apparuerit carnosus humor: ⁊ ē vngula: sed mihi videt q⁹ sit obtalmia quoniaz. Gal. quarto de accidenti ⁊ morbo: cap. vj. loquēs de obtalmia ⁊ vngula ponit chymosiz ⁊ pterigiaz ⁊ vngulaz sic q⁹ chymosus non videt vngula: sed obtalmia

Chymosin idem quod supra.

Chibesi .i. malua.

Chilum .i. succ⁹ liquiritie.

Chilos. i. veruca similis capitibus clauorū

Chimus est massa humorū facta in epate ex succo tracto a stomacho

Cirurgia .i. manualis incisio

Chimon .i. manus.

Chias .i. mastix.

Chirtim .i. altea.

Chili .i. labium.

Chimerus .i. edus.

Chimera .i. caput.

Chirates est pondus quatuor granorū ordei.

Chimenon .i. chibane.

Chimetla cassius felix sūt pnitiones latine dicte rosule a permitic: qū sunt a frigore hyemis tempore: ⁊ oriuntur in calcaneis: ⁊ digetis pedum

Chimonaces idem quod supra.

Chinutea idem quod supra.

Chinobar .i. cinobar.

Chilidomon quid est. l. l. hauroch

Chindes quid est. l. l. lapis liberans a venenis

Chibane est spēs cardamomi: subtilior cardamomo quo vtimur: ⁊ alio noīe vocatur chimenon.

Chitim .i. altea.

Citronolia quid est. l. l. batronig

Cap. clxx.

Cibur arab. vl' albusac. latine vo ⁊ grece sulfur. cali. ē ⁊ sic. in quarto gra. terra ē actione calonis excocta in essentiā sulfureā commutata: aquosis ⁊ terrestribus ⁊ igneis transeuntibus. Est aūt aliud sulfur viuū quod tale est quale a terra pducit. Aliud est extinctum siue mortuū: qđ artificialit paratur: ⁊ in calaminis ferreis fundit. Auic. lib. ij. cap. de sulfure. Sulfur est oibus notuz: est ca. ⁊ sic. ad ūrtum ꝓueniens: ⁊ subtiliatiuū: ⁊ attractiuum. Dias. cap. sulfur: omnibus notū: eligendū est viuū: ⁊ colore limpidū: ⁊ resplendens: ⁊ perlucidū: fine lapide: quod missuz in focum vir idē facit colorem ⁊ pinguem: nascit i melosda: ⁊ lippara. Posse. Dias. Uirtus eius ē ad ⁊ resoluit ⁊ abstergit: ⁊ que resistit venenis maritimis: ⁊ alijs similibus eis qñ teritur ⁊ puluerizat sup locū morsure: ⁊ conficit cum sputo aut vrina: aut cuz oleo veteri: aut cum melle: aut glutine albotin curat scabiem: ⁊ egritudinē in qua eleuat cutis: et hoc qa ipm aufert egritudies absqz hoc q⁹ impellat materiā ipsorū ad interiora corporis: ⁊ educit sanies ex pectore: ⁊ qñ transglutit cuz ouo sorbili: aut fit fumigiū cuz eo cōfert asmati. Et qñ fumigat mulier cum eo educit fetum: ⁊ miscet cum glutine albotin: aut resina pini ⁊ aceto cōfert scabiei vlcere se: ⁊ empetigini: ⁊ maculis albis que fiunt in vnguibus: ⁊ aufert morfee: ⁊ curat elefantiam: ⁊ similiter cum resina ⁊ aceto curat puncturam scorpionis: ⁊ qñ miscetur cum nitro ⁊ fricat inde corpus ad pruritū: ⁊ sumit in aqua aut ouo sorbili et curat ictericiā: ⁊ est bonū contze: ⁊ qñ puluerizat sup corpus aufert sudorē ⁊ qñ linit sup podagrā cuz nitro ⁊ aqua confert ei: ⁊ confert qñ fit fumigiū cū eo surditati ⁊ obliuioni: miscet cum melle ⁊ vino ⁊ curat attritiones auriū qñ liniunt cū eo.

Auic. lib. ij. cap. de sulfure: cali. est ⁊ sic. ad ūrtū ꝓueniēs: est subtiliatiuū attractiuum: et est ex medicis ad albaras ꝓpter dum non tangit ipsum ignis. Et qñ miscet cum gūmi albotin eradicat vestigia que sunt in vnguibus: cuz aceto ponit sup morfeā: ⁊ ponit sup adustionē ⁊ vlcerationē: et abstergit empetiginē: ⁊ ꝓpter cum visco alinbat: et ꝓpter etiā cū aceto: ⁊ cū nitro ꝓpter pruritū lauat et eo corpus: ⁊ ipm est cum nitro ⁊ aq̄ sup podagrā limitū conuenēs: et stringit contzam suffumigatū: ⁊ administrat cum aceto ⁊ melle sup cōtritionē auriū.

Chietanda qd est. l. l. batronig.

Chimorcia .i. cuminū.

Chimara est cardus q comedit.

Chinosbatin ā scōa spēs bati q̄ vocat idea.

Chium .i. lentiscus.

Chirabes .i. scrofule.

Chirin ꝓcelliones pisces.

Chiros .i. porcus.

Chirogrillus vl' cirogrillus idē dicūt: sed verius dī chirogrillus. quid ē. l. l. chirogrillus.

Chiros effectinos .i. manuū operatio.

Chimunde .i. fluxus menstruorū.

Chitran quid est. l. l. alchitran.

Chironia. i. armoniacuz non purum: ꝑ quo. l. l. vasach.

Chichamini .i. bolus armenus.

Chimolea .i. cimolea.

Cap. clxxi.

Ciarzamber ara. gre. et lati. cassia fistula. Gera. lib. aggre. cap. chiarzamber. i. cassiafistula: ⁊ sunt canne concaue quarum color est rubeus ad rubedinem decliuis: ⁊ inter ipsa sunt lamine ex carne nigra ⁊ parietes diuidentes inter eas ⁊ intra laminā sunt grana sicut grana riloca ractē: ⁊ eiusdē magnitudinis: sapor ei⁹ est dulcis: ⁊ color ei⁹ ē inter glaucedinē ⁊ rubedinē: ⁊ afferēt a babilonia ex terra aliemen: ⁊ virtus ei⁹ ē q⁹ ipsa ē eq̄lis cōplexionis: ⁊ electa ex illa ē que ē in cāna sua interius nigra grauis ⁊ lucida: ⁊ qđ de ipsa vtimur plurimū ē caror: iz etiā cortice aliqñ. Et idez auct. Aben mesuay. Uirtus eius est que resoluit ⁊ extinguit acutē sanguinis. Jo. mes. Cassiafistula est ex medicinis i q bus est fiducia iuuamentorū: ⁊ est sine nocumēto carēs acuitate: mordicatiōe: ⁊ oī excessu ledēte: q̄ potest exhiberi in omni etate: ita q⁹ pueris ⁊ pregnantibus. ꝓstat aūt ei⁹ electio i ser ꝓpetatib⁹ vt q⁹ ei⁹ arundo sit grossa plena splendens multi ponderis: ⁊ sit pulpa eius splendens: ⁊ pinguis: hausta ex arundine: ⁊ conseruata in vasis vitreatis est equalis complexiōis ad lat⁹ caliditatis de-

clinans. ⁊ est hu. in primo. ⁊ est lenitiua : ⁊ resolutiua: clarificatiua sanguinis: sadatiua eius acuitatis: ⁊ colere rubee nocet: debilibus habentib⁹ vl scera lubrica remouetur ab ea hoc nocumentum in permixtione mirabolanoꝝ ⁊ reubarbari: ⁊ aq̄ mastices: ⁊ spica: quandoq; necessarium est ei addere lubricitatez: ⁊ ꝓprie in deficcatione viscerū quare misc̄tur ei oleuz de amigdalis dulcibus: ⁊ diuretica faciunt eū declinare ad vias vrine: q̄re necessaria est eoꝝ permixtio q̄ opoꝛtet membris secunde expulsionis conferre : ⁊ ipsa est de tarde ⁊ debiliter solutionem facientibus: ꝓpter quod p̄miscenda sunt cū ea: ex rebus habentib⁹ acuitatem sicut albasce: ⁊ isopus: etenim vigoꝛant eius operationem: ⁊ magis adhuc si cum q̄busdam ex ventrem soluentibus misceatur: ⁊ ipsa cum aqua casei: est nobilis operationis.

Posse. Sera. auct. Abē mesuay. cassiafistula extinguit acuitatem sanguinis: ⁊ sedat apata dura que fiunt ex eo: ⁊ resoluit apostemata dura que fiunt in gingiuis ⁊ gutture: quādo fiunt cū ea gargarismata cū aq̄ arboꝛis vlpis ⁊ passulis : ⁊ confert ictericie ⁊ doloꝛi epatis: ⁊ purgat colerā adustā: ⁊ mollificat vētrē mediocri mollificatōe: ⁊ mūdat neruos

Jo. mes. Cassiafistula mūdificat sanguinē ⁊ remouet acuitatez eius: ⁊ sedat sitim: ⁊ ꝓprie cum succo endiuie: aut saltē depuratam ſm artem: ⁊ ipsa quidem mundificat stomachum: ⁊ educit coleram ⁊ flegma: ⁊ illud operatur sine nocumento: ⁊ caret moꝛdicatiōe: ⁊ ipsa quidem lenit guttur ⁊ pectus: ⁊ resoluit apostheмata acuta in eis: ⁊ confert calefactiōi renū sumpta cum diureticis ⁊ infusione liquoꝛis: ⁊ ꝓhibet generationē lapidis in eis: ⁊ confert febꝛibus colericis. Et dosis eius ſm Sera. aucto. Abē mesuay: ⁊ est ℥.ʒ.

Auic. lib. ij. cap. de cassiafistula vj. vsq; ad. x. la. Cassiafistula est equalis in caliditate ⁊ frigiditate ⁊ humiditate: ⁊ ē resolutiua ⁊ lenitiua: ⁊ confert apostheмatibus calidis: ⁊ visceribus ꝓprie: ⁊ gutturi quando ex eo fit gargarismus cum aqua solatri: ⁊ lenitur sup apostheмata dura ⁊ cōfert eis: ⁊ linitur ex ea podagra et iūcture doloꝛose q̄n dissolunt manib⁹ in aqua coꝛiandri humidi cū spuma psilij: ⁊ deide fit ex ea gargarismus: confert ꝓfocationi: ⁊ mundificat epar: ⁊ confert ictericie: ⁊ doloꝛi epatis: et est lenitiua ventris: ⁊ educit colerā adustam: ⁊ flegma: ⁊ resoluit sine nocumento: ⁊ absq; moꝛdicatione: adeo q⁹ ipa est conueniens ꝓegnantibus: ⁊ resoluit eas: loco eius ponitur mediū ipsius ad tereniabin: ⁊ triplum eius de carne passularum: octauum ipsius de turbith: ⁊ quandoq; ponit loco passularū ligritia.

Chironus .i. chirion.
Chiles. i. veruce silēs capitibus caluoꝝ.
Chion vocat vlcus mellinū malū per foꝛamina velut mel pus emittens.
Crisitis litos vocat aureus lapis: ⁊ aliquando litargirum sic vocat.
Crisolitos .i. crisolitus lapis.
Chasura est semen in antidotario virili in metri dato moꝛe rubi exponit.
Chirite .i. oꝛdeum.
Chrites. i. paruissima et purulenta collectio: latino vō nomine vocat oꝛdeolum in capillis palpebꝛarum: aut paulo superius nascens.
Chriconichia .i. radix vnguiū.
Crimon .i. cepe.
Chꝛitas .i. glandula.
Chiras idē quod supꝛa.
Chiratica .i. pcussiua.
Chirabalios .i. armoniacū.
Clisma .i. cristere.
Clitiriza .i. liquiritia.
Cliendapon .i. fuldago.
Clipsis .i. defectio vel angustia.
Clisteos ē semen cariote.
Clima .i. cadimia.
Clion .i. pulegium.
Climasteeha litargirū.
Clibit .i. gir.
Climasmartica .i. litargirū.
Climiafelde .i. fuligo.
Clidonas greci vocant quādo agitat aqua in vētre sicut in vtero.
Climaticos ē spēs aristologie.
Climatis .i. vitis alba.
Clipealis quid est. l. l. albimenū.

Cap. clxxii.

Clinopodium vl' clinopodium grece latine vō vocat pes coꝛuinus. **Dias.** cap. de clinopodion Cruter est sarmentosa duob⁹ palmis ascendens de terra. nascitur locꝝ saroſis: folia hꝝ similia herpillo: et floꝛez pꝛassio similantē: ⁊ alio noīe vocat pes coꝛuin⁹: ꝓ quo. l. l. coronopodiō.

Gal. vij. sim. phar. cap. clinopoduz: calide est virtutis nondum causticē. est autē subtiliū partiū ſm substantiā: ponet vtiq; gs tertij gradus in calefaciendo ⁊ siccādo.

Posse. Dias. Herba ipa bibita: ⁊ cocta moꝛsibus venenatꝝ occurrit: de alto cadentibus opitulat: strangurys ꝑstat effectum: mensꝛuis imperat: aboꝛsum facit: potui data acrocoꝛdinas multis dieb⁹ tollit vrine difficultati tardissimi tēpoꝛis medetur: flos eius leptipedi similat: vnde ⁊ nomen sumpsit.

Auic. lib. ij. cap. de pede coꝛuino: confert solutioni antique: ⁊ confert colice: ⁊ efficit operationem hermodactiloꝝ absq; nocumento. Paulus cap. de pede coꝛuino: medet doloꝛē iūcturarū ꝓfoꝛtādo mēbꝝ: ⁊ materiā resoluēdo.

Clice .i. turdi.
Clinabile .i. mirtinum.

Cap. clxxiii.

Climenum Dias. climenū: hꝝ hastā quadrā similē fabe viridi: ⁊ folia similia arnoglosse: folliclos duos sup virgas sibi coherentes similes iridi ⁊ polipodio. **Posse. Dias.** Succ⁹ eius cum radice sua emoptoicꝝ ꝓdest: ciliacꝝ singulare ꝑsidū ē fluxū mulierū strigit: vtus ē illi stiptica ⁊ frigida narib⁹ fluentē sanguinē sistit: folliculi ipsi⁹ vulneribus ipositi pacolesim facūt.

Clitenus ē herba quā Dias. vocat periclemenon ⁊ est capꝛifoliū.
Cnicus agri .i. cicer rusticum.
Cnicos .i. anticrocum.
Cnicapeos .i. peucedanum.
Crima sūt grossioꝛes ptes tritici mola moliti.
Crimon leucon .i. liliū albū.
Crisocantes .i. edera arboꝛea.
Crimon .i. liliū rubeū.
Crimon idē quod supꝛa.
Crichi .i. oꝛdeū.
Crithartū idē quod supꝛa.
Crisson. i. idrogag⁹: vl' serisson: vl' senation: vel herochalchē idem.
Crista gallinatia est herbene spēs. Dias. cap. de gerebotano. non est centrū galli: sed centrū gal-

line: ⁊ ē secūda spēs gerebotani. l. l. gerebotanū

Crinos leucos .i. lilium album.

Crinoti. i. liliuz: vnde sapo fit: ⁊ est yreos.

Crima .i. vnctio.

Criso .i. aurum.

Crisanticum. i. elapinum quo pictores vtunt̄: vl' est lithos lapis.

Crisitis .i. litargirum rubeū

Crisocolla est arbor non alta mellinum habens lignum interius: ⁊ est illa que vocatur scotanum.

Cristis .i. plumbata.

Cap. clxxiiii.

Crithimon gre. vel chrithimū. latie cretan⁹ vij. sim. phar. cap de cretano. Crithimū salsū quodā modo ē cū gustaṫ simul cū brevi qualitate: quocirca ⁊ virtus eius absterſiua est simul ⁊ exiccatiua: debilior est autem ſm vtraſqz amaritudine. Dias. ca. chritimō. fruter ē herbe vne. Dias. os ramos hūtz vnius cubiti longitudine. na scitur locis saxosis ⁊ maritimis: cum foliis albis ⁊ pinguibus similibus andragne: sed latioribus: ⁊ oblongis: florem habet albū: ⁊ semē libanotino simile: magis rotundum: ⁊ odoratum quod desiccatur vt triticū. radices tres aut quatuor: hz i digiti grossitudine: et odoris suauissimi plenuz. Posse. Dias. folia ⁊ semē eius ⁊ radices cocte cū vino ⁊ bibite vrinam prouocant: ictericis medicantur menstruis imperant: crude ⁊ elixe comedi possunt: ⁊ i sale composite manducātur: folia eius in gustu salmacida sunt. ℣Paulus cap. de cretano

Cretanus ca. est ⁊ sic. in tertio gradu. herba est q̄ in locis maritimis reperiṫ: virtutez habet valde diureticam ex subtili substantia. Contra dissuriā strnguiriam: ⁊ vitium lapidis: ⁊ iliacam passionē herba ipsa in multa quantitate buliat in aqua sal sa vino ⁊ oleo: ⁊ in ea sedeat patiens vsqz ad vmbilicum. Item contra iliacam passionez: ponatur in cristere.

Crithinum idem quod supra.

Critimon idem quod supra.

Crisilon clematices est quedam species trifolij.

Crimum .i. lilij flos.

Crinum idem quod supra.

Crioi .i. aries.

Crios apud Dias. est qnoddam genus ciceris arretini.

Crisantemo. i. aureus flos: ⁊ est aurigea.

Crisanticum vinum. i. aureum.

Criscos .i. aureus.

Crison aurum.

Crisina .i. vngentum.

Crisocaltos .i. auricalcum.

Cap. clxxv.

Crisocolla gre. vel viscolles ara. thincbar latie vero borax: vl' auriglutē. Bera. li. aggre. capit. tincbar .i. borax: ⁊ ē ex speciebus salium: ⁊ in sapore suo reperitur de sapore baurach: et habet cum hoc parū amaritudinis: ⁊ est minerale: ⁊ minera eius est in ripis maris: ⁊ est artificiale quod fit cū vrina infantiuz. ℣Plinius cap. de crisocolla est humor in puteis per venam auream defluens crescēte humore rigoribus hybernis in duriciē pumicis laudatiorez eandez in aurarijs metallis et proximam in argentarijs compertum est fieri Inuenīt et in plūbarijs: vilior tū oībus his metallis. faciunt aūt aliqui multū innaturalem illā imissis in venā aquis leuiter hieme tota vsqz ad estatis mensem: deinde siccatis in iunio ⁊ iulio: sed vt plene intelligaṫ nihil aliud crisocolla q̄z vena in puteis natiua duricie marime distat vnam vocant ⁊c. Alia crisocolla fit artificialiṫ. Dias. cap. viscallos. i. viscolla: aliō artificiale: aliud naturale. Artificiale fit in hūc modū: mortariū fit cū pistello suo in quo alumen liquidū nitrū ⁊ sal equo pondere cum aceto muniantur sub sole feruente donec spissuz fiat: ⁊ colorem ceruleū faciat: postea figiṫ vt colliriuz. Aliq vo cum vrina infantis masculi hoc faciunt: ⁊ idoneum fit ad aurū glutinandū. Et similiṫ aliud naturale est quod foditur in terra. Eligenda vo est crisocolla que prassinū habet colorem: melior est armena: secundo macedonia ⁊ cyprria: eligenda ē sine lapide ⁊ sine terra. Lauanda vo est sic: mitte in mortario cum aqua crisocollam ⁊ manibus cō frica fortiter: ⁊ cum residerit liqua: ⁊ iterum mitte aquam confricans: hoc facies quousqz limpida ⁊ munda exit: ⁊ sic ejciens in sole sicca ⁊ vtere quam si comburere volueris mitte eam tritaz in sartagine ⁊ carbonibus impone ⁊ coque. Posse. Dias. Uires hz stringentes valde cū magna exasperatione: est similiṫ illi virtus incisiua: ⁊ ɔstrictiua: detergit nāqz lacescendo ⁊ attenuādo cicatrices ⁊ cutim: reuma gingiuarum compescit: vulnera purgat: carnem superfluam vulneribus crescere nō sinit: termantica est ⁊ stiptica ⁊ putredinē faciens: ⁊ morsicosa: vomitū puocat plus: sola accepta homicidium facit: collirijs miscetur ad lachrymas fa. Bera tincbar. i. borax: ⁊ ē ex cientibus. speciebus salium: cali. ⁊ sic. complexionis in quarto: ⁊ confert corrosioni dentium: ⁊ occidit vermes qui fiunt in eis: et se dat pulsationem eorū: ⁊ habet in hoc pprietatez mirabilem: ⁊ est gluten auri.

Cap clxxvi.

Crisocolla aristin q̄ dicit̄ virga ē herba ſm Dias. cap. crisocolla aristin: in qua est capitellū simile isopo: radix est illi aspera ⁊ tennis similis elleboro nigro: gustum habens cipressi subdulcem ⁊ austerum. nascitur locis vm. Posse. Dias. Uirt⁹ brosis ⁊ saxosis ē ei termantica ⁊ stiptica: radix eius pericleumoniacis apta est. accipitur vo in mulsa cocta in purgationibus stericis maximū effectū hz.

Crosocomon. i. camomilla: ⁊ est dictū aurea coma. i. bona coma.

Crisosis grece: latine aurata piscis.

Cap. clxxvii.

Crisogonium est dictū semen aureū vel coma aurea. Est enim crisogonium ſm Dias. herba cuius virga ē recta ⁊ alba: folia habens angusta in circuitu siē abrotanū: ⁊ comā i sūmo: ⁊ i giro aurosā iq̄ ē capitellū obrotūdū. radix ei⁹ tenuis ē. nascit̄ in locis asperis. Posse. Dias. Coma eius bibita cuz vino dissurijs ⁊ morsibus venenatis salutare prasidium est: sciaticis et conquassationibus medetur: menstruis imperat: coagulatum sanguinem ventris et vesice soluit: vino aut oximelle bibita catarrum abstinet. z. i. cum vino albo: apposita rebus tutas eas a tinea seruat.

Crisolaria. i. edera cuius semen est aureum.

Crisolocanna est grecum corruptum: Illam grecus crisolocana dicit: & est dictum aureum olus a bonitate sua: nam locana dicunt de omni olere & est atriplex.
Crisomula est species fructus declinās ad colorē aureum: & nostro ideomate cozula: vel beracoche pro quo lege litteram cesmes.
Crisomola idem quod supra.

Ca. clxxviii.

Crison ſm Diasco. capit. crison: est herbaceus virga est mollis: & longa duobus cubitis: trium angulorum & spinosa est cū tirsulis purpureis: atq; senescentib⁹: circa quos sunt folia mollia simlia bugloſſe: sed asperiora & minora & subalbida & spinosa: que virga in capite est rotūda & aspera: super quā sunt capitella purpurea: in quibus velut canapi semen: multi perhibent q⁹ si aliquis ex ea herba se ligauerit eodē loco vbi fuerit fruter nominās dolorē suū & ligās: ibi omnē dolorē tollit.
Cristere ast quuddā instrumentū medicorum oīb⁹ notum: & ſm aliquos debet dici cliſtere per l. a clepo clepas quod est furor furaris & stercus: Inde hoc cliſtere huius clisteris: vel cliſteriū est instrumentū quod stercus infirmi in ventre induratū facit exire: sic dictū cliſtere ḡsi clipens. i. furans stercus: vel dicit cliſtere quasi colus stercoris: q: p ipsum colat stercus extrinsecus: vel dicit cliſtere a cleo cles quod est inclinari: quia stercus facit inclinari. ista habent in catholicon in littera cli.
Vel dicit cristere per r. ſm quosdā: & cōponitur a crisi & tergo tergis tergere: nam crisis hz tria significare. ſ. aurum iudaicū: & secretum: vnde cristere cōponitur a crisi q⁹ est secretum & tergor: inde cristere. i. secreta tersio.
Crinoides .i. simulagine ptes.
Crisopleuros .i. piscis dictus salpa.
Crinocraula: vel apokinum grece. latine brassica rusti Gal. vj. sim. phar. vocant etiā aliq lica. comorum: quia citissime canes occidit: sicut licomorum lupos. est etiā delicterium hominibus satis fetida herba: quapropter & calida omnino est: non debiliter: nō tñ ꝓportionaliter sicca: ꝓterea ergo & cathaplasmata sufficienter diuretice virtutis ē.
Cristallus qd est. l. l. lapis cristallus.
Crignum est panis vel cibus qui fit ex tribus ptibus farine ordei grossi & vna pte subtili: ꝑ qua lege litterā habaet.
Crisago .i. camedreos.
Crispula dicit herba cancri i vngēto martiaton ponit in antidotario Gali. minor: est herba alba minuta habens folia crispa. virtus eius est calida & sicca medet dolores & egritudies frigidas.
Cristallion .i. psillium.
Crisomon. i. lingua bircina: & est centūneruia vl plura.
Coareos .i. foliū.
Coamos idē quod supra.
Ceameos idē quod supra.
Coagulatum .i. rob.
Coe ē nomen ponderis lib. nouem ex concordia Diasoc. capit. de terbentina cum Sera. capit. de resina.
Coercens virtus. i. stiptica: & ipsamet repercussiua potest dici.
Coen est herba que vocat pestorin.
Coillium ē aīal marinum: cuius virtus est propinqua vtuz aialis castorei.
Coabam sunt quedā grana similia cardamomo: & est nux rarch. i. melegetta: eo q⁹ grana eius similantur granis milice.
Cobzbagne idē quod supra.
Cobzbagae idē quod supra.
Cobori ē lapis liberans a venenis.
Cobouri idē quod supra.
Cobbori idē quod supra.
Cocamos .i. ciclamen.

Cap. clxxix.

Cocham arabi. grece capnos. latine vero fumus. Sera. libro aggre. cap. cochā: aucto. Galie. Substātia eius est terrea subtilis: & in eo cū hoc est residuum paucum ex igne: & omnis quidē fumus desiccat: sed diuersificatur species eius ſm diuersitatem corpor a quibus resoluitur: nam a materia que est calidior & acutior generat fumus qui est ſm naturam ipsius: & ex materia que declinat ad dulcedinem que est parū moderatiua generatur fumus similis ei. Et idem auct. Gali. Fumus olibani administratur aliquando cum pluribus medicinis oculorum habentium aposthemata calida: nam mundificat ea a carne: & administratur in cobol que fiunt ad restaurandum pilos palpebrarum. Et fumus mirrhe & terbentine sūt lōginqua a nocumento: sed fumus storacis est fortior istis: & fumus picis adhuc fortior: & fumus alkitran fortior fumo picis. & medici administrant illos qui sunt ex fortioribus speciebus in medicatione palpebrarum quando eis est egritudo que dicit sulach: & est egritudo cum qua cadunt pili cum duricie palpebrarum & ruboze: & medicatione corrosionis & pruritus que sunt in lachrymali oculi: & medicatione oculorum humoris in quib⁹ nō est aposthema: & administrantur alie species que sunt magis mollificatiue in alijs egritudinib⁹ in quibus administratur fumus olibani: sed modū colligendi fumū inuenies in. l. ronder.
Coctana .i. citonia.
Cocecorcon .i. cicorea.
Coclea peregrina. i. maruza que cocleas habz. l. l. balzuni.
Coclea terrena & marina quid est. l. l. balzuni: verum est q⁹ ſm Diaſ. coclea terrena ē limacia. Sz sciendum q⁹ coclea interdum accipitur pro toto animali: aliquando pro sola testa ſm exigentiaz.
Cocleare est pondus quatuor aureorum: & est z. ser: & cocleare est similiter spatula cum qua accipit medicina de pixide.
Cocleas. i. antimonium: & cocleas. i. virga virilis.
Cocirion .i. incubus.
Cicirio idē quod supra.
Coccilum quid est. l. l. ostracor.
Coccimidos .i. lipparum.
Coccimella. i. coccineo colore dicta: et sunt apud Diasco. que a modernis cozula vocantur: vnde capitulum de coccimella est capitulum de crisomulis siue cozuli: sed Diascorides facit aliud capitulum de prunis: & dicit q⁹ coccimella a quibusdam pruna vocantur: non tamen asserit hoc ſm veritatem: sed voce aliquor.
Cochium est quoddam animal marinum: quod vulgo dicitur vitulus marinus: pilosuz: habens quatuor pedes similes pedibus catuli: & parit catulos: & erit interdum ad terram ad pascua.
Cocognidium est semen plaute dicte a Diasco. ide camelea: & ē mezereon vt supra: vbi ponit de camelea. Unde qui dicunt cocognidium semen

esse laureole non nouerunt veritatem: p quo. l. l. camelea.

Cochia .i. papauer.
Cochilliũ .i. coccilium.
Cochim a: anteperſica: criſomela idē: quod interpretat mala aurea: vulgari ꝓuinciali dī amoria: ꝛ nos dicimus comula.
Cochia .i. pillule cochie.
Cochia. i. ſuffumigatio q̄dā ſic noīata.
Cochiras eſt ſpēs canne: p q̄. l. l. haſap.
Cochile herba ē noīe ſalab: a ſimilis vermiculari habēs ſapo: rē acetoſum: ꝛ fit ex ea alkali.
Cocodrillus eſt aial quod mouet mandibulā ſuperiorē cū cetera aialia moueant mandibulā inferiorē: p quo. l. cocodrillus.
Cocodaſini .i. bacca lauri.
Cocodaſinus idē quod ſupra.
Cocodrilla .i. ſerpentaria.
Cocognidiū quid eſt. l. l. camelea.
Coccon .i. coccus.
Coculus .i. ſtrignum.

Cap. clxxx.

Coccus vel kermes gre. arabi. karmas: vel neruas: vl hermen. latine vo grana tinctorū vñ tigit ſcarlatū: Unde dicit de chriſto q̄ fuit veſtitus veſte coccinea. i. tincta cocco. ſ. grani de ſcarlato: vocat aūt kermes: ꝛ eſt fruter ſm Diaſ. cap. de cocco ſarmentoſa habens in ipſis virgis bacculas rotundas ſicut lenticula: que colligunt ꝛ conficiunt. Eſt aūt bonus coccus galleticus: ꝛ armenus: ꝛ ſecūdus aſianus ꝛ licius. hyſpanus vo oīum nouiſſimus eſt: vtus eſt ei ſti
Bera. lib. aggre. aucto. Diaſ. cap. ptica. hermen vel karmen. i. grana tinctorius: ꝛ eſt arbuſtum. ſ. quod adminiſtrat etiā ad ignem accendendū: ꝛ eſt mediꝰ int arborem ꝛ herbā: cuius rami ſunt multū ſubtiles ſup quos ſunt grana rotunda ſimilia lenticulis q̄ colliguntur ꝛ reponunt ꝛ reſeruant: ꝛ cōficiunt ad tingendū: ꝛ melior: ex illa eſt que defert ex terris que dicunt gallates ꝛ andabaſi: ꝛ armenia: ꝛ ſecunda eſt illa de ſyria: ꝛ licia: ꝛ deterior: omnib⁹ ē illa que defert ab hyſpania: ꝛ reperit in arbore parua ſatis ſimil in folijs arboꝝ glandiū in ḱris calichie: ꝛ in ea multiplicat aial teſtoſum puū ſimile limacijs: ꝛ colligunt ipaz mulieres illi⁹ terre cum rore eoꝝ. Et idem aucto. Gal. Sapor ei⁹ eſt ſtipticus cū amaritudine: ꝛ virtus eius deſiccat ſine mordicatione: ꝛ abſtergit: ꝛ incarnat.

Poſſe. Diaſ. Coccus aceto tritus et impoſitus vulneribus paracoleſim facit: ꝛ neruis inciſis maxime pſidium eſt.
Bera. aucto. Gal. karmen confert magnis vlceribus neruorum: ꝛ aliorum membrorꝫ q̄ terit fortiter ꝛ miſcetur cū aceto ꝛ melle: ꝛ etiā decoctionē eius dant illis q patiuntur in neruis. Plinius capit. de cocco: valet vlceribus magnis: ꝛ maxime neruorꝫ vlceribus ꝛ valet cōtra tremorē cordis ꝛ eius debilitatem: hoc aſſerit ſimiliter Damaſcen⁹ in antidotario ſuo in quadam confectione: que incipit: confectio alkeſmes.

Coccus infectinus idē quod ſupra.
Coccus genitus .i. cartamū.
Cochum ē terra iuxta locum vbi clauſit Alexander gog ꝛ magog.
Codia .i. ſemen papaueris albi.
Codium idē quod ſupra.
Codilion .i. ſemen ſiſeleos.
Cofendur .i. ſciatica paſſio.
Confendiſion idem qō ſupra.
Cofeactis ē q̄dam ſpēs titimalli.
Cofeateos idē quod ſupra.
Cogatan eſt ſacietas nauſeatiua.
Cogmatan idē quod ſupra.
Cognitio .i. ſolidatio.
Cogmas .i. vſnee.
Cognificium .i. millefoliū.
Cohabarbagne ideſt granum paruum ſimile cardamomo: quod affertur de ſclauonia: ꝛ eſt melechetta.
Cohzbagne idē quod ſupra.
Cohiz .i. chocum.
Cohiſi idē quod ſupra.
Cohim. i. antrax ꝛ potiſſime naſcitur ī mēbris glandoſe carnis.
Cohol duo ſignificat: nam eſt ois medicina ocularis: ꝛ eſt ſimiliter antimoniuz ꝓpter excellentem virtutem quā habet in cauſis oculorū.
Cohopertalis. i. cibalaris: ꝛ eſt quedā cartilago cōponens epiglotim.
Cohor .i. cot.
Coloquintida: cucurbita alexandrina: vel cucurbita deſerti idem: ꝛ ē pomū vel fructus in transmarinis partibus inuentus: p quo lege litteraz haudeb.
Cola. i. parue puſtule q̄ naſcunt in ore puerorꝫ ꝛ ſunt alcole: vel cola. i. extremitas.
Colagogum ideſt colere eductiuum: lege litteraz emac.
Colaſtion .i. purgatorium.
Colaſtrum ē prima poſt partum denſitas lactis
Colath .i. puſtule in ore.
Colcacorob .i. ciclamen.
Colcandefam .i. calcantū.
Cola quid eſt. l. l. gluten: ꝛ cola p morbo ē opilatio in epate ꝛ ſplene.
Coleos .i. graculus auis.
Colen .i. fel.
Colera paſſio ſiue colerica eſt fellis effuſio ꝓ ſuperius ꝛ inferius.
Colena .i. origanū.
Coleſis appellatur conglutinatio: inde paracoleſis. i. partium conglutinatio: inde ſarcocolla. i. ad carnem conglutinandam: ꝛ ſarcocollagiuz. i. carnis ꝛglutinatiuū.
Collectica glutinatoria.
Collectiua idē quod ſupra.
Colligon vulgari appellatione dī cimbalaria.
Colidis .i. ficedula auis.
Colitidū .i. raffanū.
Coliſtario .i. fel tauri.
Coliſartias .i. fel vſi.
Colin. i. planta que dicitur aſacirat: ꝛ eſt planta habens folia ſimilia mirrhe: ꝛ in medio ſui habz annulum ſimilem oculo: ꝛ ſimilatur ſempuue.
Colimo .i. mentaſtrū.
Colides. i. inteſtinū exterius: inde colica paſſio.
Colis .i. virga virilis.
Coliris .i. limacia.
Cali .i. fel vel colera.
Coliandrū ꝓ coriandro interdū ſcribit.
Coliade .i. flegma glutinoſū.
Colirida .i. cruſta panis.

Cap. clxxxi.

Coliticon ſiue colicó gre. lati. ber modactilus. Diaſcorideſ capi. coliticon: ꝛ eſt bulb⁹ agreſtis q̄ dicitur ephemeros: q naſcit ī fine autūni: floreꝫ

habens album: simile in figura flozi croci: 7 folia affert bulbo similia: 7 pinguiora hastaz hz duob9 palmis longam ruffaz: radicem subnigram: q9 si decozticata fuerit alba inuenitur: mollis 7 dulcis succo plena lactei colozis: bulbus ipe hz in medio incisuram ex qua egreditur stipes vnde flos erit nascitur multum in messenia: 7 in colchis. radix eius accepta offocationem prestat 9m Diasc. vt micete: sed ideo hoc in noticiam p:otulim9: ne p bulbo comedatur: quia vis inest illi veneni: cuius suauis gustu sit: sed qui eum comederit: sic ei subueniendum est sicut comedentibus micetas: vñ singulare p:esidium est huic rei lac bubulinũ sumptum: vnde coliticon est surumanum p suramie quod est hermodactil9: 7 ita videt esse 9m. Sera. p quo. l. l. sturagen.

Collirium est medicina ocularis forma oblonga que fricatur super cotem cum aliquo liquoze qñ i oculis poni dz: 7 dicitur sief similiter collirium etiam in multis libris de greco translatis vocat suppositozium ꝓpter conuenientiaz in forma ei9 sicut nucleus dactili: sed grece per k scribitur: 7 potest e humidum siccum: humidum .s. quando fit cũ lardo 7 c. siccũ qñ fit cũ sale gẽma.

Collirium alimbar antecessio vocat.

Colliriũ rasategi .i. eris vsti.
Colliquatis .i. excreatis.
Colliriũ .i. gessamia.

Cap. clxxxii.

De colofonia pix erica gre. ara. ratiemgi. lati. pix greca: 7 resina fusa. ¶Plinius capi. de colofonia pix erica sic dicta ab erice filio veneris q victus ab hercule mutatus e in monte sui nomis in quo monte crescunt arboꝛes quoꝝ gũmi dr colofonia: inde ericz carpos fructus illius arboꝛis: et dr pix greca: q: de ea in grecia in multa ꝗntitate inuenit: sed quomodo fit. l. l. batmog. ¶Paulus capi. de colofonia: calu. est in ꝓsse. ¶Paulus cõtra dis. ij. sic. in ꝓmo. 7 sinteria fit suffumigatio ex puluere ipsius. Et etiã ꝯ tenasmonez ex frigida cã: ex puluere ipsius 7 nasturtij equaliter mixtis fiat aspersio sup renes melle calido punctus. Ad pilos de facie remouendos 7 faciem de albandã. Accipe tres. ʒ. colofonie: masticis. ʒ. i. modicũ armoniaci purissimi: 7 dissolue i vase terreo nouo 7 mũdo: 7 ad vltimũ tres guttas armoniaci 7 misce: 7 cola sup aquã frigidam: 7 misce: 7 malara: cum autẽ volueris pilos tollere: resolue paucũ ad ignem 7 aliquantulũ tepefactũ pone super faciẽ ꝑ vnã aut hoꝛã duas: postea remoue: pilos remouet: 7 faciem depurat: 7 sit locus siccat9 cũ pannis: 7 parũ cũ digito madefacto p:eme vt melius adhereat: põt illud emplastrũ decies apponi: 7 põt seruari per duos dies. Contra asma ex frigida causa materia existente digesta 7 dissoluta: accipiat patiens fumũ ꝑ os.

Colon. i. humoꝛ. s. colera rubea: 7 vniuersaliter ponit ꝓ quolibet hũoꝛe: aliqñ etiã ꝑ quodã intestino: quod e vltimũ de tribus grossis.

Colomestin .i. aconitum.
Colopendria .i. saxifragia.

Coloꝛ indus est quasi celestis tendens ad nigredinem.

Cap. clxxxiii.

De coloquintida agrestz hz Dias. capi. de coloquintida agresti: hastas 7 folia hz sup terrã silẽs cucumeri nostro que folia incisa sunt: 7 gustu amara: semen eius rotundũ vt pila: quod colligendũ est cum in maturitate coloꝛe variauerit. ¶Posse. Diasc. Utitus e in medio ipius purgatoꝛia obulo vno accepto cũ mulsa mirto nitro 7 melle cocto 7 mirrha in modum cataputie bene purgat. Ipse vero pile siccetunse 7 mirte 7 clisteri adhibite sciaticis medent paralitiz ꝺ similiter ꝓstolant: flegma 7 colerã depo nunt: menstruis imperãt: aboꝛsum faciũt: doloꝛem dentiũ tollũt: cacostomatice sunt: colliria ex inde fiunt que supposita ventrẽ deponũt: viridis aũt succus supunct9 sciaticos curat: vires hz humectandi 7 infrigidandi abundant: vñ succus rasure ipsius auriũ doloꝛes que ex inflãmatione caloꝛis fiunt sanat cum oleo roꝛ. instillatus. rasura aũt eius febꝛientib9 in stõ posita minuit febrẽ.

Coloquintida domestica qd e. l. l. baudeb.
Colecannũ .i. calcantũ.
Colonia e quoddã vlcus oculi.
Coloꝛ celestis 9m auctoꝛes e coloꝛ qui e inẽ nigredinez 7 albedinẽ: quasi coloꝛ subalbidus: 7 iste coloꝛ celestinus noiat. in. l. ambꝛa: 7 in. l. bdelliũ.
Coloꝛ iacinctinus .i. coloꝛ celestis.
Coloꝛ dactili .i. coloꝛ feniceus.
Coloꝛ purulentus. i. coloꝛ sanguis putridi.
Coloꝛ fenicens quid e. l. l. fenichia.
Coloꝛ punicus. i. coloꝛ subcitrinus: inde vocãtur poma punica. i. subcitrina.
Calbo .i. grana solis.
Calcodea .i. datoꝛ vite.
Colcotar e spẽs vitrolij: vt apparet in lra calcitz 7 in. l. zeg.
Coloquintida. i. cucurbita vsualis: ꝑ q. l. l. bara
Collocasia .i. culcasia.
Columbapastron .i. pentadactilus.
Colum. i. extremũ: vel colũ. i. mẽbꝛũ.
Columbina .i. berbena.
Colubaria .i. serpentaria.
Colubꝛina idẽ quod supꝛa.
Coluber est spẽs serpentis que dr ceruũ fugare 7 leonẽ interficere.
Columi .i. colica.
Columũ. i. herba que dr muscellina.
Collus. i. vꝛceus bibendi: vel napus.
Colpus. i. sinus vulneris: vel colp9. i. empetigo
Comacis .i. citonia.
Coma. i. gũmi: 7 coma e stupoꝛ: vel somnus lõg9 vel apostbema cerebꝛi: coma. i. lixiuiũ.
Comatra .i. pirũ.

Cap. clxxxiiii.

De comarus grece. ara. catilabinch: vel baruanchieth. latine ficus lupi: vl subꝛbito cap. comarus. 7 e arboꝛ: simils celidonie: sed folia minuta habet: 7 fructus coccimelle similes: e enim simile ossibus quã multi memequilon dicunt: cui si maturitas fuerit ruffum facit coloꝛe: ſz cũ edit remanet in oꝛe substantia quedã similis ei que remanet ex ficubus: vocat ara. catilabinch. i. interfecto: patris sui: 7 ficus lupi: 7 e arbustũ qd vocat nostro ideomate armoni: fructus eius e in superficie asper: 7 hz sapoꝛem mixtuz ex dulcedine 7 acetositate aliqua. Stephanus cap. comar9 catilabinch. i. catelabum. quidã gombaris dicunt Sera. lib. aggre. cap. baruanchieth. i. fic9 lupi: arboꝛis huius folia sunt simili folijs citonioꝛum: sed sunt minoꝛa: et fructus eius est similis pꝛunis in quantitate: non habẽs nucleum: 7 quando maturatur declinat coloꝛ ei9 ad rubedinem: et quando comeditur remanet in

oꝛe substantia similis ei que remanet ex ficub⁹.

Gal. vij. sim. phar. cap. de comaro. Arbor ꝙ fructus eius sunt stiptici: est aũt caco stomatica: ꝙ caphalargica: memidũ vo quidã nominãt. **Posse. Dias.** Est malus stomacho: ꝙ opilat cito: ꝙ inducit stupoꝛem.

Comara	.i. cardus.
Comato ageos	.i. semen rube ferule

Comeos est omne gũmi: sed potissime dicitur ꝙ est gũmi arabicum

Cametes est prima species titimalli.	
Comena	priuatio gressus.
Comiciale	gentiana.
Comicialis	qd est. l. l. epilensia.
Comidionis est semen papaueris albi.	
Comices	est species titumalli
Comitio	idem quod supꝛa.
Comia	idem quod supꝛa.
Comocriates	.i. prassium.
Compton	.i. maluauiscus.
Conale serontale	.i. rapa.
Concale	idem quod supꝛa.
Cõdari	.i. thus.
Conſa	.i. cicuta.
Conci	.i. hermofroditi
Conche	idem quod supꝛa.

Cap. clxxxv.

Condes vl cõdesi. ara. gre. strutium. latine vero ꝺdisi vnde a Dias. vocatur strutiuz amacro obstrucium: quod quidam radicem ellebꝛi albi putant eo ꝙ sternutamẽta mouet vt ipsum: licet falso: ꝓ quo macer sternutamentum pulus per se mouet eius narib⁹ iniectus veretro nõ segni⁹ albo. i. ellebꝛo. Itẽ Dias. facit semotũ capitulũ de ellebꝛo a cõdisi: nã ꝺdisi vocat strutiũ ayens cap. de strutio lauarij vtuntur ad fumigium lane quod limpidat la nam. Radices sunt rotunde: ꝙ oblonge que si bibite fuerit diuretice sũt ꝙ calide

Bera. li. aggre. cap. condes: auct. Gal. Id qꝺ ex eo administraꝝ est radix ipsi⁹ virtus est cali. ꝙ sic. in quarto gradu: vnde ista medicina vtunt lauatoꝛes lane ad facẽndũ lanã lenẽ ꝙ pulchꝛã qñ fumigiant ipsaz cũ ea: ꝙ est nota. radix ei⁹ ẽ acuta: ꝙ in forma sua lõga ꝙ rotũda.

Gal. viij. simphar. cap. de strucio: ꝼm trãslatiõz grecã: strucij radice maxie vtũtur: acri quidem existente ꝼm gustum ea. ꝙ sic. ꝼm cõplexionẽ ex ãꝛto fere gradu. **Posse. Dias.** Epaticis: tussientibus: ꝙ oꝛ: topnoicis medeꝝ: moꝛbo regio vtiliter adhibeꝝ: cum lacte naribus infusum cuz melle coclearũ vnũ acceptuz ventrẽ mollit: cum paracis ꝙ capparis radices accepte ꝙ bibite calculos vesice frangunt ꝙ excludũt: scli rosim splenis spargũt. Strutiũ matrici appositũ mẽstruus imperat: aboꝛsum facit: cũ polẽta ꝙ aceto positũ lepꝛas tollit: pustulas cũ farina oꝛdei impositũ lumpidat: colirijs mixtuz caligines oculis detergit: medicaminibus necessarie misceꝝ: tritũ sternutamenta ꝓuocat: cum melle tritũ ꝙ naribus immissum caput purgat. **Bera.** de ꝓprietate radicis eius est si accipiaꝝ ꝙ abscindit flegma ꝙ melancoliã grossam: ꝙ resolvit veotositates. **Gal.** Radix eius est abstersiua: ꝙ vulnatiua: mouet sternutationes: similiter⁹ alijs, quecunqz amara sunt gustu ꝙ calide complexionis.

Conuestio ꝓ pꝛurien inuenit apud alexandrum libꝛo ꝓmo.

Conium	.t. cicuta.
Conizuli	idẽ quod supꝛa.
Conium sucaranũ	idem.
Conios	idem.
Conisum	idem.
Conisa	idem.
Conia	idem.
Conicu	.i. cartamus.

Coni sunt fructus cedri: ꝙ est pinus masculus: et vocatur scerbin: vel cedrus: ꝙ est zappinus.

Congelatio ẽ qñ aliquis vt dormiẽs iacet oculis apertis ꝙ non sentit: ꝙ est subeth siue catalensia: istõ vocabulũ ponit a Gal. i illo ãphoꝛismo secñ depticule somnus ꝙ vigilia.

Conisperina	.t. cicute semen.
Coniza	.i. policaria.

Cap. clxxxvi.

Combin vel coꝛumb ara. gre. cauben: vel brassica: vel lacana. latine vo caulis. **Bera.** lib. aggr. cap. combin: ex eis sunt domestici in suo sapoꝛe nõ bũtes amaritudinẽ ꝙ acuitatẽ: in semine eoꝛum est hoc magis ꝙmanifestũ. Et cayles agrestes plurimũ nascunt in locis maritimis: vel in alijs locis desertis: ꝙ sunt silẽs domesticis: nisi q: sunt albioꝛes eis ꝙ asperioꝛes: ꝙ sũt amari sapoꝛis. Et idem auct. Gal. Sapoꝛ eoꝛ ẽ amarioꝛ: sapoꝛe domesticoꝛ: ꝙ sũt calidioris cõplexiõis qz ipsi: ꝙ sũt siccioꝛes: sicut ꝙ alia vniuersa fere siluestria: ꝙ nõ euacuaꝝ qui comedit eos a malicia eoꝛ: quia sunt remoti a complexione hois: ꝙ vtus coꝛ est: quia abstergunt ꝙ resolvũt plꝰqz domestici. **Gali.** viij. sim. phar. capi. de caulib⁹ ꝼm translationẽ grecã. Virtus quidẽ caulis domestici ꝓma est que desiccat qñ comediꝝ: ꝙ qñ apponiꝝ extra: ꝙ nõ est in ea amaritudo: nec acuitas

Dias. cap. de brassica. Cayles marini sũt lõginquioꝛes a simlitudine domesticoꝛum: folia eius sunt silia foliꝭ aristologie rotunde: ꝙ cruda quidẽ folia que adherent tirso sũt ruffa parua: ꝙ locus eoꝛũ qui est a stipite est calidioꝛ: qz locus herbe qui dr tirsus: ꝙ lac: non multũ tñ.

Gal. viij. sim. phar. capi. de caulib⁹. Sapoꝛ caulis marini est declinans salsedini: ꝙ amaritudini: erit vtiqz ad eas que extra coꝛpus vtilitates ad quecũqz huius qualitatiꝝ cõgruunt ido⁹. **Auic.** li. ij. cap. de caulibus. Coꝛp⁹ est ne⁹. humidius foliꝭ: ꝙ silueſtris calidioꝛ est ꝙ siccioꝛ: ꝙ ipse caulis domesticus est cali. in. i. gradu. ꝙ sic. in secũdo. Et caulis qdẽ ali⁹ est domesticus: alius silueſtris: ꝙ alius marinus: et ali⁹ est caulis aque. silueſtris vo est amarioꝛ ꝙ acutioꝛ ꝙ remotioꝛ ab hoc vt sit cibus. **Posse. Diasc.** Brassica. i. caulis si in cibo assiduaꝝ caliginẽ facit: feminis purgationẽ excitat: copiã lactis infũdit: semicocta ꝙ cruda ventrẽ resolvit: bis cocta constringit: partus etiaz moꝛtuos expellit cocta et cõtrita ꝙ stomacho cuz aꝛungia veteri: ꝙ oleoꝛo. suppositа ardoꝛes febrium mitigat: lepꝛas et spoꝛas cũ alumine rotũdo ꝙ aceto linita emendat sic ꝙ fluentes capillos retinet: testũ ꝙ gentaliuz vitijs ꝙ tumoꝛibus vtiliter imponiꝝ: efficacius si fabe trite misceatur. Stipites eius aridi combusti vim causticã pꝛestant: quoꝛ cinere si quis pslotris cum aceto et leꝛiuio coniunxerit detracti capilli non renascunt. Semen brassice ꝙ maxime egyptiace in potu datuz lumbꝛicos occidit: ꝙ oia intus aialia extinguit. clnis radicis ei⁹ iacentem vucã subie **Gal.** secũdo de cibis. medici qꝺ ei⁹ artollit. dem ipso vt medicina erice cante vtunt: sed succus caulis bz aliqd expurga-

tinum: ipm aut corpus ꝑm extinccandi rationem re
stringere magis ꝙ̄ prouocare ad secessuz: quādo
quidem egere volumus que ꝑm ventrez ponim⁹
cum eo oleum cum garo. differt autez nihil: neqz
si cuz salibus pro garo sumatur: volentes autem
extinccare hūiditatē vētris: quando iam mediocrit̄
videtur coctus proiorem aquam effundētes immit
timus mox alteri calide: sic inde iterum in illa ex
coquimus multum: sed eandem cum decoquim⁹
vt teneris fiat: non excoctus quando gratia sub
ductionis sumitur. volumus enim non deponere
proprium ipsius suecum in tali opportunitate: sed
quantum possi
bile ē reſuare.

Sera. auc. Gal. Caulis con
glutinat apostemata
& vlcera fraudulenta: & apostemata indurata que
deueniunt ad hoc vt non possint resolui: & berisi
pillas et formicam: & semen eius occidit vermes
quando bibit̄: & tirsi cauliū quando comburunt̄:
virtus eorum est desiccatiua adeo ꝙ perueniunt
ad hoc ꝙ habent virtutē comburendi: & resoluūt
resolutione fortī: & conferunt dolori latex anti
quo quando miscetur cum eo adeps antiqua: & ad
ministratur ꝑm hunc modum conferunt aliis e
gritudinibus que assimilantur huic dolori: cau
les enim desiccant sicut lentes: & ꝓpt̄ hoc inducūt
tenebrositatem visus: nisi quando cocti sunt hu
midi vltra temperamentuz. caules enim sunt de
siccatiui: & stringunt: sed ꝙ̄ volumus ꝙ lenunt
ventrem ponimus eos in almuri & oleo post eorum
elirationem. Et dixit in li. de dieta: ꝙ medici ex
hibent caules eo ꝙ sunt medicina desiccatiua: eorum
tamen humiditatas lenit ventrem aliqua lenifica
tione: & eorum substātia siccat & stringit. Et idē Se
ra. auct. Dias. quando caules bulierunt bulitione
leui ꝓuocant vrinam: & laxant ventrem: & si buli
erint multa bulitione: maxime si elirentur bis cū
aqua retinent ventrem. Et caules qui orit̄ur in
estate sunt mali stomacho: & acuitionis saporis ꝙ̄
alij domestici. Et caules qui nascunt̄ i babilonia
non comeduntur ꝓpter eorum amaritudinem: &
si comeduntur conferunt obscuritati visus: & tre
mori: & si quis ebrius comederit eos: sedant ebrie
tatem: & sūmitates cauliū sunt meliores stomacho
& magis ꝓuocatiue vrine ꝙ̄ alie eius partes: & si
coquantur cū aqua & sale sunt mali stomacho: &
molliunt ventrem: & succus eius ꝙ̄ miscetur cuz
radice lilij quod dicitur yreos: & nitro: & bibitur
soluit ventrem: & ꝙ̄ vino miscetur conuenit mor
sui tyri: & ꝙ̄ cū farina fenugreci & aceto: & fit ide
emplastrū confert podagre: & dolori iunctura
& vlceribꝰ sordidis antiquis. Et ꝙ̄ fit ex succo ei⁹
nascale: & farina lolij ꝓuocat menstrua: & ꝙ̄ folia
cauliū bene pistantur: & fit ex eis solis emplastrū
aut cū sanich confert apātibus flegmatic & beri
sipille: & curat scabiem vlcerosam: & ꝙ̄ miscetur
cū sale ignez sacrum curat: & capillos cadentes deti
net: & ꝙ̄ comeduntur folia cauliū cruda cōferunt
spleneticis: & masticantur & transglutitur succus
eorum & restaurat vocem amissam: & ꝙ̄ bibitur de
coctio eorum laxat ventrem: & ꝓuocat vrinā: & men
strua. Et ꝙ̄ fit cuz semine eius nascale & retinet
ipsum mulier post impgnationem interficit fetū
Et semen cauliū maxime eorum qui nascunt̄ in ba
bilonia ꝙ̄ bibit̄ occidit lumbricos: & ipm quidez
ingreditur compositionem tyriace: & mundificat
facie: et aufert bothor: & sūmitates recenti ꝙ̄ cō
burunt̄ cum radicibus suis: & miscetur cū cinere
ipsorum arungia porcina confert dolori lateris āti
quo. Et idez auc. Dias. Caules domestici cōferūt
tussi antique: & podagre ꝙ̄ linitur succo eorum sup
iuncturas ipsas. Et si caules dantur ad comedē
dum pueris faciunt eos citius ambulare. Et ꝙ̄
succus eius coquitur cum vino et administratur
aliquibus diebus aufert dolorē splenis: & ꝙ̄ ei⁹
cinis miscetur cū albumine oui: curat cōbustionē
ignis: & succus ei⁹ aufert puritū & scabiē. Et ꝙ̄
miscet cum vitriolo & aceto & linit̄ sup baras cō
fert eis. Et ꝙ̄ caules comedunt̄ clarificant vocē
& cōferūt morsui canis rabidi. Et idez auct. Abē
mesuay: Caules desiccāt linguā: & eorum ꝓprietas
est ꝙ expellunt hūiditates capitis: & alleuiāt lin
guam grauatā a flegmate: & iō clarificant vocem
& semen eorum destruit sperma ꝙ̄ mulier facit sup
positorium. Ipsaulus capi. de caulibus: clarificant
vocē: & semina cauliū alborum cū zuccaro curāt go
mor. **Auic.** Decoctio radicis caulis cū aqua
granatorum est bona canabit: ꝓpte
rea caulis est grossi nutrimenti: ingrossans san
guinez cū non dissoluit̄: & inflat vsqz ad ptes fur
cule & lateris: & facit dolorosum corpus: & non est
mutabilis sicut ventosus: est maturatiuus lenifi
catiꝰ desiccatiuus: ꝓprie ꝙ̄ decoquit̄ & effundi
tur ab eo aq̄ ꝑma: & cinis qdem stipitū eius est fo
tis extinccationis: & hz ꝓprietatē in sedando dolo
rem: & eius nutrimentū est parum & humidius nu
trimento lentiū: & sanguis qui ex eo generat̄ est
malus. Cum ergo decoquit̄ cum carne pingui: et
gallinis fit bonus parū. Siluestris & marinus &
domesticus maturant flegmones: & duricies: et
vulnera consolidāt: & ꝓhibent ambulationē frau
dulentis: & ponit̄ cū albumine oui sup adustionē
ꝑfert ēt tremori: & ꝙ̄ꝙ̄ ponit̄ cuz fenugreco sup
podagram: & embrocat̄ decoctio eius super dolo
rem iuncturarū: eius decoctio & semē ipsi⁹ retar
dant ebrietatē: & cōferunt furfuribus: & ꝙ̄ cū suc
co eius fit caputpurgiū purgat caput: & ex ꝓprie
tatibus eius est extinccatio lingue: & facit somnū: &
obtenebrat visum: cū hoc tū qd̄ ponit̄ in alcohol
& fit gargarisimus cuz succo eius: aut decoctione
ipsius cū oleo sisamino & cōfert ꝓfocationi: & co
mestio eius clarificat vocem: est malus stomacho
& succus eius cū vino de passis ꝑfert spleni & icte
ricie: & eius canna est tarde digestionis: & ꝓuocat
vrinā & menstrua: & eius semē cū aq̄ lupinorum inf̄
ficit vermes: & eius flos ꝓuocat menstrua. Cū er
go supponit̄ ipse & succus eius cū farina scelem:
aut flos eius interficit fetum. Et ꝙ̄ supponit̄ ei⁹
semen post coitū corrumpit sperma: & cinis radi
cis eius frangit lapidem. Et caulis qui est mari
nus declinat ad salsedinem & amaritudinē: & pro
pter illud ergo lenit naturā: & soluit ꝓprie cū car
ne pingui: & folia ei⁹ sunt ꝓprie sicut folia aristo
logie: que ex vna radice oriunt̄. Eius succus cum
vino ꝓuenit morsibus venenatis: & est conferens
morsui canis rabiosi. Isaac in dictis ꝓticularib⁹
cap. de caulibus: domestici duobus modis sunt
estiui: & hiemales. Estiui vstionē generant & cole
ram nigram: quod monstrat eorum acumen: ꝓpide
sunt colatiui & mundificatiui. Hiemales vō non
tāti acuminis sunt: sed ius eorum ventrē humectat
& vrinā ꝓuocat: eorum vō corpus est siccum: vnde ē
constipatiuuz: eorum vō ius soluit: & sine iure co
mesti constipant. ideoqz vt ab eorum nocumento tē
perent̄ elirent̄: & aqua ꝑma ꝓiceta in alia coquā
tur: & cuz pinguissima carne condiant̄.

Conada .i. coclea marina.
Concilida .i. rapa.
Conciſius .i. brennus.

Condisi ꝑm quosdā est elleborus: ꝑm alios ē alia
herba: quicquid sit ꝓ ea vtimur elleboro: & condi
si a Dias. vocatur strutium: & facit de eo semotū
capitulum ab elleboro: ꝓ quo. l. l. condisi: & .l. cō
des. & .l. condos. & .l. struti ū.

Condiſiſſa .i. simula.

Condidi ē herba que assimilat̄ spatule: flores va
lent duricici iūcturarum: & quidam sunt similes

violis: q̃daz sunt glauci in nocte: ⁊ in die lucẽtes
Comitialis mor bus .i. epilensia.
Contritio .i. cõpressio.
Contritus assensus. i. impeditus: vñ pulsus contritus. i. debilis ⁊ velox: vt in principio paroxismorum.
Confecta. i. fer storacis liquide ⁊ rubee: ⁊ vocat̃ ab aliquibus consumbrum: vt apparet in littera melacha.
Confecta muscata idẽ quod supra.
Cinopis. i. culer: ⁊ ẽ aial paruum pungens homines ⁊ aialia: ⁊ est satis tediosum.
Conote .i. hermofrodita.
Conos. i. ciatus: ⁊ est apprehendẽs. ẑ. i. s. vt in littera ciatus.
Cohourulla ẽ iuncus nõ acute sũmitatis.

Cap. clxxxvii.

Condros apud grecos duo significat: nam significat risum: vnde respondẽs mihi grecus interroganti quid esset condros: dixit furfur farine. Item condr⁹ exponitur q̃ est aliqua cartilago: similit̃ condros ẽ genus frumenti: de quo Dias. condros sunt eius due species: in vna inuenit̃ vnũ granũ: ⁊ in alia duo grana: ⁊ quodlibet ipor est stamerula: ⁊ matoris nutrimẽti q̃z ordeũ: boni saporis: ⁊ panis q̃ fit ex eo minus est nutritiuus q̃z qui fit ex frumẽto. Et species in qua reperiunt̃ duo grana ẽ pl⁹ nutritiua q̃z risum: ⁊ magis constrictiua ventris ⁊ melior stomacho: quãdo ipm coquit̃ cum aceto ⁊ fit linitio cũ eo eradicat scabiem vlcerosam: ⁊ eradicat vngues scissos: ⁊ curat fistulas que sũt in lach: ymali: ⁊ q̃ administrat̃ in pncipio earum: ⁊ fit ex decoctione eius clistere: ⁊ est iuuatiuũ vlceribus in testinor. Hal. lib. pmo de alimentis: capit. de condro: genus frumenti est condros sufficiẽt nutritiuuz: viscosum hẽs chimum ⁊c. hoc vocatur in libris de arabico trãslatis candarusium: ⁊ apud Auicen. candaros et candarusio ⁊c. de quo supra in. l. candaros.
Hal. viij. sim. phar. cap. condros: est qdam optimus cibus: sicut ⁊ triticũ: sed non est pntis negocij de cibo determinare: vt pharmacũ est emplastice vtutis: complexio vo similis est frumento plus illo viscosus ⁊ nutritior eo: est plus illo siccatiuum ppter cõmixtionez siccantiũ pharmacor.
Consolida mino: rostrũ corninũ idẽ: sed falso: nã ꝑsolida mino: est sicut herba q̃ vocat̃ artetica. l. .l. simphitum p maiori: ⁊ p minori cõsolida rubea: p qua. l. l. bistorta.
Connusion .i. vua demonis.
Connision idẽ quod supra.
Concussosa .i. vmbrosa.
Con. i. spica fetida: ⁊ est cicura.
Conu idem.
Conni idem.
Copalion .i. vmbilicus veneris.
Copa rosea. i. marchasita vel lapis luminis: q̃ ad hoc valet: p quo. l. l. calcitis.
Copon .i. amputatiuũ.
Copton idem.
Copperon idem.
Copros .i. stercus.
Corar .i. corvus auis.
Corasceni est ppriũ nomen loci vel regionis.
Corari est spẽs ipericon.
Corar idẽ quod supra.
Corallus quid ẽ. l. l. basat.
Coratum .i. porrum.
Corad .i. pustula oculi.
Coratici sunt frustra intestinor subtilia q̃ cũ pinguedine exeunt in dissinteria.
Corat .i. corrodens.
Corosos .i. cõmotiones.
Coratari .i. coratici.
Coratras .i. lactuca.
Coramsim .i. eliratura.
Coraser .i. brancos.
Corda est que dĩ tenantos.
Cordapsum .i. yleos.
Cornia .i. color.
Cornale .i. cranea.
Corat. i. planta fontis: ⁊ est senation.
Cordasanda .i. cauda equina.
Cort .i. gũmi arabicũ.
Corella. i. prunus arbor: vt in palladio.
Cornella idem.
Corter eris .i. bactitura eris.
Coristum. i. lac statim post ptum mulsum.
Coriza. i. opilatio nariũ: vel infusio de fluxu a cerebro descendente: ⁊ est coriza nomẽ morbi ⁊ mẽbri. s. caruncule q̃ sũt in extremitatib⁹ neruorum odorabilium.
Coriata .i. stupores.
Coriden .i. ipericon.
Corium aial quid est. l. l. gelolacheb.
Coriandrum aial quid ẽ. l. l. dyabora.
Coriandrũ putei. i. capillus veneris.
Corimbi calesis chundi est cocognidij semen: sed corimbi simplicit̃ platũ sunt fructus edere: vt apparet in. l. cissos: ⁊ sm quosdã sunt anuli vitis.
Corilion sm Dias. vocat̃ gessamia.
Corti .i. rapa rustica.
Corion .i. coriandrum.
Corium herba ẽ q̃rta spẽs ipericon sm Sera. capi. de ipericon.
Cordiator: interpt̃at aliq̃ ꝑ orem stomachi: sed serius ꝑ cordem: unde cardiaca ꝑ cardialagra: vt in diebus vniuersalibus.

Cap. clxxxviii.

Cordilion grece. latine vocatur agreste: vt iuler creticũ: vt coriandreni. Dias. capi. coriandron. herba ẽ q̃ nascit̃ in sicilia: eius frutex est sarmentosa: semen habens rotundum ⁊ duplex sicut sunt fabe viscidũ ⁊ odoratum. Posse. Dias. Semẽ eius sibitũ fuerit ꝑpotum vinã ⁊ menstrua: succ⁹ ei⁹ virge ⁊ semmis tribus obulis bibitus cũ dulcore diebus. x. nefreticis medicat̃: radix eius tunia ⁊ vt electuariũ composita torpicit causas mirifice curat.
Corbicla est meatus vesice ad virgã.
Cornucellum fruct⁹ .i. cornea.
Corti .i. humor croci.
Corch idem.
Corona bubula .i. pigamum.
Coronis .i. cornix auis.
Corona .i. saturegia.
Corotrũ .i. frumentũ.
Coroda .i. cimex.
Corrotari .i. corrodes.
Corona regia .i. melilotũ.
Corona montis. i. ros marinus. Auic. tñ caplm nullũ de eo facit.
Coronopodion .i. herba q̃ dr pes corvin⁹
Coratrai .i. lingua bouis.
Corodai idem.
Corcos .i. semum.
Corrodes sunt frustra pua que in dissinteria de ventre egrediunt.

Lomub .i. comubia.
Lom ẽ mẽsura. xxx. modioꝝ.
Lomus arbo: quid ẽ. l. l. cranea.
Lomuda. i. silueſtre: ⁊ eſt aſperũ gũmi: quod greci erminiũ vocant.
Lo: albũ abietis .i. agaricus.
Loſa perimaton .i. cicute ſemen.
Loſma ſpermaton idem.
Lochaſi .i. papauer.
Loſta bouis .i. plãtago.
Loſſeſſio. i. quãdo res adiuuant ptes fo:aminuz ſunt copule glandiũ.
Loſen
Leſefos .i. merulus auis.
Loſmice .i. betonica.
Loſſifos .i. coſifos.
Loſure .i. ſpuma maris.
Loſſure idem.
Loſuaria .i. cimbalaria.
Loſtus. i. radix amara: ⁊ inuenit in multis locis cuſtus dulcis ſcriptũ in confectionibus: ſed nec vidi nec audiui ab aliquo vidiſſe: ſed ꝑ coſta. l. l. hoſta.
Loſt barcoſt .i. cot.
Loſt ẽ quidã lapis viridis in quo acuunt inſtrumenta ferrea: ⁊ vocat cos ocularis: quia in eo fricãtur ſicſ oculoꝝ: ⁊ dicos olearia: quia acunt in ea inſtrumenta ferrea: ⁊ aſpergit ſup ipſum oleũ ⁊ ob hoc romani vocant eã olearolam.
Lotadrios .i. vſnee.
Lotalibes .i. amomũ.
Lotalides idem.
Lotilidones ſunt fetus ligamenta.

Cap. clxxix.

Lotilidon grece. latine cimbalaria: vel vmbilicꝰ veneris. Diaſ. Lotilidon hz folia ſicut acinctabuluz obꝛotunda ⁊ alta: ⁊ latent concaua: et haſtam breuẽ in qua eſt ſemen poſitũ: radix ẽ ei obꝛotũda vt oliua. Eſt alia cotilidon: que filia hz pinguia ⁊ latioꝛa ⁊ ſpiſſa ſicut lingellas folia que ſunt circa radicem ſunt ſicut oculus picta hz i medio ſicut maioꝛ: aiſdo guſtu ſtiptica: haſtam habet tenuem: cuius flos ⁊ ſemen ſimilis ipericõ. radix eſt illi maioꝛ: predicte cuiꝰ virtus eſt ſimilis aiſdo vij. ſim pharm. cap. cotilidon mirte ẽ virtutis. ſ. humide ſubfrigide: ⁊ cuiuſdaz obtuſe ſtipticitatis pauce amare: vnde ifrigidat: ⁊ repercutit: ⁊ abſtergit: ⁊ diaforat. Plinius cap. cotilidon. herba eſt omnibus nota: cuius natura er humido frigido ⁊ parum calido refrigerato. Poſſe. Diaſ. Virtus prime ſpẽitria eſt ꝙ ſuccus radicis eius ⁊ foliorꝝ peruunctus aut fomento adhibitus tumoꝛem nature ſpargit: ignem ſacruz extinguit ⁊ permontes curat: ſcroſis impoſitus eas ſparget ſtomachi eſtuationẽ tollit: radix comeſta cũ foliis calculos frangit: vrinam prouocat: hydropicis in orimelle datus ſingulare preſidiuz eſt: ⁊ multi ad amoꝛez eam colligunt. hec mirtaz habz virtutem infrigidandi humectandi: hẽt etiam nõ apte ſtipticam vim cũ amaritudine modica: vñ infrigidat ⁊ repꝛimit ⁊ proijcit: ⁊ digerit inflãmationez ergo flemonez curat: ⁊ i ſtomacho cauſon habẽtibus vtiliſſima eſt cataplaſmata tunſa: ⁊ impoſita vulnera que ſunt cũ ruboꝛe ⁊ roſulas ſanat: ſuceꝰ eius iniectus ad veretri excitationem quã grecei fimoſim vocãt valet. Hal. Lotilidon curat flegmoneſ et. heriſipillatos ⁊ heriſipillaſ flegmonoſas: ⁊ marie ſtomachi ardentiſ vtilis: ⁊ ſufficienter epiplaſmata. credita autem ſunt folia cũ radice comeſta lapides frangere ⁊ vrinas mouere. Plinius hec tuſa ⁊ impoſita vulnera curat ⁊ reſoluit ꝙ ſũt cũ ruboꝛe. i. roſulas ſanat: tunſa ⁊ ſtomacho impoſita ardoꝛem ⁊ inflãmationez ſedat. radix vo eius potata lapides frangit. greci vero dicũt ꝙ leniter fit humida frigida: ⁊ ſtiptica
Loticoꝛion .i. intuba agreſtis.
Lotidanclearis .i. veꝛia.
Lotia limaces.
Lotila eſt põdus. ir. ʒ. Hal. vero. x. de inge ſanitatis videtur dicere ꝙ due ſunt. ir. ʒ. erroꝛ ſcriptoꝛis fuit: ⁊ ẽ medietas kiſt ſm Auic. hoc etiam videt dicere Iſidorus. nam cotilla ſm Iſidoꝛum eſt menſura ponderis ciatoꝛũ ſex: ⁊ ciatus ꝛz ipm ponderat. ʒ. i. ſ. ſicut apparet in. l. ciatus
Lothia ẽ ſpecies pini.
Lototonopedem eſt peſ milui: ⁊ eſt pepanus
Loton. i. bombax: pꝛo quo. l. l. goꝛon
Lotona bubala .i. pigamum.
Loturnices quedam ſunt magne que ſimilantur colũbis: ⁊ iſte ſunt attogines: ⁊ quedã ſunt parue ⁊ iſte ſunt que vocant qualee.
Lotula alia fetida: alia non fetida. Fetida eſt plãta ſimilis camomille foliis ⁊ floꝛe: que latine vocat pucida: ⁊ grece partemon. Alia ẽ cotula non fetida: que arabice vocat bichar: ⁊ ꝛz Auic. vocatur oculus vacce. grece vo butalmos. l. oculꝰ bouis: ⁊ iſta ẽ ꝙ a quibuſdã vocat cotula minoꝛ: ⁊ ẽ duplicis ſpeciei: ſicut inuenies ſi. l. l. bichar.
Lotularia idẽ quod ſupꝛa.

Cap. cxc.

Lot grece. arabice alphabar: vl'al faſſaſat. latine vo medica vel pꝛa tũ. Diaſ. cap. cot. Lot eſt herba ſimilis trifolio: que in fra fenũ naſcitur: folia hz anguſta: et virgulã ſimilẽ trifolio: in qua virgella ſemen eſt vt lenticula: illud ſemẽ miſcet pane ꝑ odoꝛe: qõ cum ſalibus elixũ in fomento adhibitũ calidũ eſt habz herbã equi ⁊ aſini comedunt de quo Auic. li. ij. cap. cot ait: oleũ cot eſt res magis conferẽs tremoꝛi.
Loꝛaros .i. millefoliũ.
Loꝛablos .i. almea.
Loꝛalos idem.
Loꝛioſos. i. ille cui debent humoꝛes per vrinam purgari ⁊ non purgãt ⁊ fit ſciaticus.
Loꝛilide .i. atriplex: ⁊ ẽ blitus.
Lozumbꝛum. i. almea ſm quoſdam ſed falſo: ſed quid eſt lege litetram infra chozumbꝛum
Lozula quid eſt. l. l. ceſines.
Lhonicha chonus conizuli cicuta idem
Choꝛus .vulturnus ventus.
Choꝛona regia .i. pꝛatellum.
Choſoꝛe .i. ſpuma maris.
Lhoa .i. malũgranatum.
Lhoen idem.
Lotheon armentinum a loco dictum
Lothonas bedias .i. tuſſis humida.
Lomoſis eſt vehemens tumoꝛ oculoꝝ vt minime claudere valent egrotantes adeo vt albe partes pꝛime tunice ſanguinolente atq; extantes appareant pupillã ſuperantes: ⁊ eſt obtalmia.
Lochachemen idem.
Lozbezbata ẽ nur ſerca. i. melechbeta: eo ꝙ grana eius ſimilant melice grams.
Lhoneſſonobarum magnũ. i. pigñ.
Lhonile ſm Diaſ. vocat quedã ſpẽs oꝛigani.
Lhonus .i. coniza.
Lhos alcalip. i. teſticuli vulpis: ⁊ ſũt ſatirion.
Lhoſalkeb. i. teſticuli canis: ⁊ ẽ ſpẽs ſatirionis.
Lhop .i. ſup calcaneũ retro.
Choꝛoſus ẽ nomẽ cuiuſdã lapidis.

Chondzaleoroth. i. ciclamẽ vl malũ terre.
Colcodeia .i. datio vite.
Chomos .i. cronicus.
Chromicon .i. cepe.
Chromion. i. tẽpora annualia ⁊ cronica.
Chomonos. i. annus: ⁊ ẽ tẽpus mensurãs spaciũ vnius anni.
Chrotofion gre. latine tardus vel antiquus dolor capitis: vel tẽpor ac frontis.
Crocodileon .i. cameleonta nigra.
Croron .i. viride.
Clobasis .i. anagallus.
Clogias. i. lanceola: ⁊ ẽ spẽs plantaginis.
Crommeon .i. cepa canina.
Cronopos .i. mala citonia.
Crodia .i. capita papaueris.
Crotu .i. semen.
Cromon .i. cepa.
Crocus affricanus .i. cartamus.
Crocus hortulanus .i. cartamus.
Crocus hortensis idem.
Crocus simpliciter platus qd ẽ. l. l. iamfaram.
Crocus romanus idem.
Crocus orientalis idem.
Crocoma. i. fer olei de croco. l. l. oleũ de croco.
Crotona. i. sisam⁹ agrestis: ⁊ ẽ carapucia maior.
Crocodillus grece ⁊ latine. arabice tinsa: ⁊ ẽ a colore croceo dictus: aial degẽs in nylo flumie: silẽ in figura lacerte: nisi q: ꝑm se ẽ breui⁹ aliqñ i terra pascit: vitulũ rapit matri si reperit: portatq; ipm in flumine: solũ int aialia mãdibulã superiorẽ mouet inferiore fixa manẽte: ab Auicẽ. vocat tinsa. ij. canone.
Crom quid sunt. l. l. babelzelim.
Cromanos .i. pix arboris pini.

Cap. cxci.

Crocus ferri

sic fit ꝑm bul casim libro q dicit: trãslato a Simone de ianua Accipe de limatura ferri q̃ntũ vis et pone in lamina ferrea ⁊ suffla cũ folle quousq; calefiat lamina: ⁊ limaturã pone in mortario ferreo ita calidã ⁊ tere bñ: ⁊ iteruz repõe in lamina ⁊ pone sup ignẽ ⁊ exuffla secũdo donec calefiat vt prius fecisti: ⁊ facies ita decies vl amplius: q: q̃nto plus feceriz tãto meli⁹. qñ ergo ꝓuerit fuerit in colorẽ croci si adherebit alicui rei colori eius nõ seperabit: ⁊ iuuamentũ ei⁹ ẽ q̃ qui depilauerit pilũ supfluũ: vel male generatũ in palpebra ⁊ posuerit sup locũ a quo cecidit ẽ de limatura sic ꝑparata sepe ꝓhibebit ortũ eius. ⁊ sũt q̃dam qui ponũt in vngentiz qñ volũt excecationez eorũ fortem: ⁊ sunt q̃ vtunt ea sola: ⁊ qui ꝓiciunt eã sup vlcus humidũ cuius sanatio ẽ difficilis: ⁊ excecat ipsum.
Crocus pmirus .i. crocomagna.

Cap. cxcii.

Crocomagna

est fer olei de croco ꝙz quosdã: sed alit Dias. ⁊ Serap. dicũt ẽ nãq; ꝓfectio in antidotario scripta q̃ recipit in diarundine ⁊ in alijs ꝓfectionibus: ⁊ sunt ei diuerse cõpositiões q̃s describit Sera. cap. de diarũdine dicẽs q̃ qñ inuenit crocus ꝑmixt⁹ ẽ intelligendũ de hac cõfectione. Dias. silr describit ipm vt ꝓz in ꝓpo cap. dicens Crocomagna fit ex ꝓciosis aromatibus crocinis vngenti: ⁊ est q̃si gleba lata et oblonga: cuius est optimũ atq; ꝓbabile qđ croci hz colorẽ: mediocrit mirrhe cõferens q̃litatez. Est aũt lene ⁊ amarũ: dentes atq; linguã vehementr inficiẽs: vires quoq; ipsas q̃s crocus hz repsentat: nã hic leuit stringit. plurcs. n. in cũpositione ꝑpt ꝑcij distantiã ꝑ crocogma crocũ mittũt.
Crocoma idẽ quod supra.
Cuasab. i. iflexuris ꝑpt sudorem fiunt.
Cuas .i. pruna.
Cuasi idem.
Cuelia .i. valeriana.
Cue .i. rapella.
Cuesos .i. polũ.
Cuiciebion. i. perciebion: ⁊ est paritaria.

Cap. cxciii.

Cedi arabice. gre. sica. latine vo di fic⁹. Sera.

lib. aggre. cap. cui. auc. Gali. Sũt ex eis siluestres domestice ⁊ mõtane. Et ex domesticis q̃dã sunt recẽtes: q̃daz nõ: sed sunt sicce: ⁊ recentiũ vtus ẽ debilis: ꝑpt hoc q̃ admiscet eis de hũiditate: ⁊ sicce sũt meliores: ⁊ maxime carnose. Et ille in quibus ẽ acutas ⁊ punctio abstergũt magis ⁊ resoluũt: ⁊ hñt i se hũiditatẽ subtilẽ. Et vt⁹ ficuũ ẽ ca. i fine ꝑmi gra. sic. i ꝑn⁹. ij. Et sẽda ei⁹ vtus est q̃ maturat ⁊ resolut: ⁊ alia ẽ q̃ resoluit apata qñ miscet cũ farina ordei: aut cũ medulla panis frumẽti: ⁊ aq̃ in q̃ coquunt ficus decoctione multa ẽ silis melli in vtute sua: ⁊ recẽtes qđ ẽ sicce larãt vẽtrẽ. Et vtus siluestriũ ẽ attractiua ⁊ resolutiua: ⁊ ita ẽ in domesticis añq; maturant: qñ ẽ in eis aliquid lactis ex arbore: ⁊ arboris ficuũ domesticarũ vtus est ca. ⁊ subtilis: ⁊ lac ei⁹ ⁊ succus foliorũ ipsi⁹ calefaciunt calefactiõe fortẽ ⁊ mordicãt: ⁊ vlcerãt corpus: ⁊ aperiũt orificia venarũ q̃ sunt in ano: ⁊ euellunt verucas: ⁊ larant vẽtrẽ. Sed in arbore ficuũ siluestriũ ẽ de caliditate ⁊ subtilitate tantuz q̃ si coq̃nt cũ carne bouina dura facũt illã decoq ⁊ ẽ fortio: i oib⁹ ꝓdictz q̃z domestica. Sz mõtanarũ ficuũ arborz sapor ẽ acut⁹ pũgẽs abstergens ⁊ qñ fit emplin cũ ramis ei⁹ sup verucas q̃ dicũt capita clauorũz aperit eas: ⁊ ita ẽ de lacte eius. s. qñ fit vngentũ ex eo: ⁊ qñ fit medicamentũ ex eo ⁊ melle abstergit maculã oculi grossaz: ⁊ est ꝓueniens obscuritati visus: ⁊ descensui aq̃ ad oculũ q̃ fit ab hũorib⁹ grossis mltũ. Et cineres qđ ficuũ ⁊ gladiũ ⁊ lacticinorũ sunt meliores cineres ad abstergendũ. Et idẽ auc. Dias. q̃ ex ficub⁹ sũt recentes ⁊ mature sũt male stomacho: ⁊ larãt vẽtrem: ⁊ qñ inducũt fluxũ vẽtris ẽ leuis abstersionis: ⁊ ꝓuocant sudorẽ: ⁊ abscindũt sitim: ⁊ sedãt caliditatẽ: sed sicce sunt cibus: ⁊ inducũt sitim: et molliũt ventrẽ: ⁊ non sũt ꝓueniẽtes cursui hũorũ ad intestina ⁊ anũ: ⁊ ipse sunt cõueniẽtes gutturi ⁊ cãne pulmonis: ⁊ vesice: ⁊ rembr⁹: ⁊ asmatici⁹: ⁊ discolorat ꝑpt aliqs egritudies antiquas ⁊ epilẽticis: ⁊ ipsi coquunt cũ isopo ⁊ bibit earũ decoctio ⁊ purgat pect⁹ a supfluitatib⁹: ⁊ cõfert tussi antique: ⁊ dolori antiquo pulmonis: ⁊ q̃ terunt cũ cartamo larant ventrẽ: ⁊ ꝓficiunt cũ mitro ⁊ farina cũ aceto ⁊ sale ⁊ fit inde emplin replet vlcera hũida q̃ fiũt in capite: ⁊ cõfert syre: ⁊ liniunt etiã cũ eo ad scissuras palpebrarũ et confert: ⁊ qñ coquunt in aq̃ mellis: et fit cũ illa decoctione gargarismus ꝓfert apatibus gutturis: ⁊ amigdalarũ: et squinãtie. Est. n. valde vtil medicina: ⁊ ꝓuenies emplastris: et qñ coquunt cũ fenugreco in aq̃ ordei: et fiũt in ea sessiones: ꝓfert duricieb⁹ matricis: et qñ terunt cũ ruta et fit inde clistere ꝓfert tortiõib⁹. Emplin eni fem ex eis est mollificatiũ et resolutiũ: et qñ fit emplin cuz eis et yrcos: nitro et aloe postq; fuerint decocte et trite cũ eis maturãt apata dura: et clauos: et apostemata q̃ fiũt in radice auriũ: et qñ terunt cru-

de ⁊ miſcent cū calce ⁊ nitro : ⁊ fit inde emplaſtrū reſoluit apāta dura : ⁊ humores qui fluxerunt a membris: ⁊ qñ teruntur: ⁊ miſcētur cum calcanto cōferunt ſciſſuris aurium: ⁊ qñ coquūt cū vino: ⁊ terunt ⁊ miſcentur cū farina ordei: ⁊ abſinthio: ⁊ fit inde emplaſtrum ſuper ventrem hydropicoꝝ facit illū detumeſcere : ⁊ quādo terunt ⁊ miſcent in ceroto: conferunt combuſtionibus ignis: ⁊ ex coriationibus calcaneoꝝ: ⁊ quando coquunt cum ſinapi ⁊ piſcis decoctio earū in aurem ꝓfert tinnitum ipſius: ⁊ puritui eius: ⁊ qñ coquūt cū fenugreco ⁊ miſcent cū eodē decoctiōe ⁊ liniunt ſup empetiginē ⁊ alias maculas q̄ fiunt in cute ꝓfert Et ficus ſunt difficilis digeſtionis: ⁊ molliūt vētrē: ⁊ hñt vtutē mollificādi oēs duricies: ⁊ folia arboris cui⁹ fruct⁹ē niger qñ fit emplīm cū eis cōfert morphee. ficus aūt imature cū melle ꝓferūt morſibus canis rabidi: ⁊ vlceriba qbus emanat ſanies ſilis melli: ⁊ qñ miſcent cū eis folia papaueris extrahūt oſſa fracta: ⁊ qñ miſcet cū eis vinuꝝ reſoluit clauos: ⁊ qñ fit emplīm cū eis ⁊ orobo ⁊ vino cōfert morſui mugali. Sꝫ agreſtis ficus folia qñ fit cū eis emplīm ⁊ ſale ⁊ aceto aufert furfures capitis: ⁊ apāta q̄ fiūt in cute capitꝫ q̄ dicunt acoras: ⁊ qñ fricant palpebre cū foliis ipſis auferūt aſperitates ⁊ puritū ⁊ ſcabiem ipſoꝝ: ⁊ lac quod emanat ex arbore eius qñ linit ſup morſū ſpentū ⁊ vermiū venenoſoꝝ ꝓfert multū: ⁊ ꝓfert formice ⁊ nō ſinit eā dilatari i carne qñ linit ea circūq̄qꝫ: ⁊ maxime ſi admiſcet ei pinguedo porci. Et qñ ponit in emplaſtris ꝓuenientib⁹ ꝓfert ſcabiei vlceroſe: ⁊ empetigini: ⁊ maculis q̄ fiūt ab hūoribus ⁊ podagre. Et extrahit ſuccus ex ſūmitatib⁹ ei⁹ qñ accipiunt in ꝓncipio verū dū apparēt molles ⁊ plene hūiditate: ⁊ añꝫ incipient emittere germina: ⁊ terunt et exꝓmit ſuccus ab eis: ⁊ ſiccat ⁊ reponit: ⁊ facit ea q̄ de lacte dixim⁹: ⁊ vtus ei⁹ eſt q̄ coagulat lac qñ ē liquidū: ⁊ diſſoluit coagulatū ⁊ ſūmitates eius qñ incipiūt dare lac larant ventrē: ſilr lac eoꝝ: et cinis ramoꝝ ei⁹ qñ fit lixiuiuꝝ cū eo valet diſſinterie fcō cū eo criſteri: et qñ lauātur ſepe vlcera cū eo diſſoluit et corrodit duricies ipſoꝝ: et abſtergit ꝓcauitates eoꝝ: et qñ in fūdit ſpongia et ipſa ꝓponit ſup vlcera cācroſa ſanat ea. Et qñ dat in potu illi q̄ ſūpſit medicinaꝝ venenoſam: vel potiōem ꝓfert: et qñ miſcet cuꝝ oleo et linit cū eo corpus ꝓuocat ſudorē. Et hoc idem faciūt alij cineres: et marie arboris glandiū ſꝫ fic⁹ imature. ſ. qñ cadūt de arbore ſi fiat ex eis emplīm crudis cū farina frumēti et nitro confert formice: et qñ fit emplīm cuꝝ eis decoctis ſup nodationes neruoꝝ et ſup ſcrofulas diſſoluit eas: et qñ fit ſup morſurā venenoſā attrahit venenuꝝ ad ſupfi-

Gal. viij. ſim. phar. capit. ſica. ſm cie cutis. tranſlatiōem grecā. Sica. i. ficus. Sicce qdem calide ſūt vtutis in ꝑmo gradā cōpleto: vel ſcdo incipiente. hñt aūt qd ſubtile in ptibus. Ex ambob⁹ igit his ſufficiūt duros tumores digerere: mor aūt diafert. Et ipe quidē ꝓpie p ſe cathaplaſmate talis ſunt vtutꝫ. oꝝ aūt vbi magꝫ digerere vis triticeā farinā miſcere. ſi vo diafferare ordeaceā. panis aūt in medio coꝝ ē ſed q̄ talia methodi q̄ de cōpoſitiōe phar. et tēra pentice ſūt magis ꝓpa. Ad pūs vo ſufficit : ⁊ hoc noſcere de fic⁹. ſicce enī qñ piguiores magꝫ digerere: acriores vo guſtu abſtergere ⁊ diafferare nate ſunt. quod vero fit multum eis coctis in aq̄ ſilis ē nō ea ꝓſiſtentia ſolū: ſed et vtute melli. Recentes vo comeſte ꝓpt admirtion ē hūiditatꝫ imbecillioris vtutis ſunt: ventrē tū ſubducūt. ſ. humide. ficulnearū vo ſilueſtriū fic⁹ acris ē et diafferetice vtutis: ita aūt et domeſticaꝝ ficulnearū Olinthi. i. ficus que nō mature: ptcipant adhuc opos. i. lacticinio ficulnee. Sicbi. i. ficulnea ca. et ſubtiliū ptiū cōplexionis eſt ſicut et opos ei⁹ indicat et folioꝝ ſuccus: fortit enī alterutrū coꝝ ē calidū: vnde nō mordet ſoluꝝ vel abſtergit vehementer: ſed etiam vlcerat vel anoſtomazat: et verucas extrahit: ē etiam purgatiuum. Silueſtris autem⁹ ficulnee palam ita ſunt calide ⁊ ſubtilium partiuꝝ complexione: vt bouinis carnibus duris ſi miſceatur liqua ſecundo de cibis capbiles eas faciant. **Gal.** de ficub⁹ domeſticis Adſunt autem ipſis ſm ventrez fluxibibiles eſſe ⁊ pertranſire defacili pertotum corpus : et etiam abſterſiuum habere⁹: et etiam ſm q̄ arenoſa quedam multa nefretici s in eſu ipſaꝝ ſecernunt pauc cūꝫ dant corpori nutrimetū: ⁊ nō forte: ſed ſpongioſam faciunt carnem ſicut faba: implent quoꝫ ventrem ventoſitate: ⁊ eſſent vtiq̄ ſatis grauantes ſi nō ſecederēt velociter: vñ bene matura fic⁹ venit prope ad nō totaliter ledere : conſideratur exiſtens iaz ſiccis ficub⁹. Illaz ficus ſicce virtutē habēt ſubtiliatiuā ⁊ inciſiuā ꝓpter quā ⁊ ventrē ad egeſtionem excitāt: ⁊ renes expurgant: epati autem ⁊ ſpleni flegmonātibus nociue cōmuni ratione omnium dulciū: virides autem nō generāt ſanguinem valde bonum : abnndantibus autem ipſis ſequitur ipſos pediculoꝝ multitudo. ficus quoꝫ ⁊ vue opere q̄ſi capitales ſunt. Eenī nutriunt magis fructibus omnib⁹ horarijs ⁊ minime ſunt cachochimi: ⁊ maxime quādo fuerint fruct⁹ bñ maturi. q̄ autem multū nutriant oñdūt cuſtodientes vineas q in duob⁹ mēſib⁹ ipinguant non tū fortis et cōpaſta eſt eis caro gñata: ſicut q̄ ex carnib⁹: ſed lara et rara: ꝓpt quod celerit ꝓbitur ceſſante edulio. min⁹ aūt ficub⁹ vue nutriunt ⁊ maximū in eis bonū ē celerit ſecedere: ꝓpt qđ ſi retineant aliqñ ſatis ledūt nō exūtibus maturis ficubus. Si. n. nō ſecedāt ficus notabilit: digerāt aūt in ventre bñ nō nocuuꝝ dāt corpori alimentū. vuis aūt neutrū horꝝ exiſtit: neq̄ cū digerunt bñ: neq̄ ſi retineant: ⁊ ſm eā q̄ ad ventrē ⁊ epar diſtributiōem crudū generant chimū nō facile ꝓuertibilē in ſanguinē. Et racemoꝝ qdez ſubſtātia cōpoſita ē ex ea q̄ ꝓtinet ſm ipaꝝ hūiditatē ex qua vinū fit. Et cuꝝ his adhuc ex acinis ⁊ ex eo qđ cōtinet hec extrinſecus ymenodea cute: q̄ nihil ſm ſuipſius ſenſibilit altera ꝓſiderātur his q̄ in ficub⁹: ⁊ iō aliqd q̄ inutile remouēt ipm ſumētes totū qđ int⁹kenkiamitib⁹. ꝓportionabile enī eſt vtroq̄ fructuū q̄ ſemen penetrās eſt intrāſmutatū. Almanſo: tract. iij. cap. de ficub⁹ Ficus calide ſūt: q̄ cū ſunt recentes vētrē inflant ⁊ lenūt hūorē creantes nō malū. Sicce vo non multū nutriūt ⁊ calefaciūt: quare mult⁹ vſus earum puritū ⁊ pediculos generāt: ventrē quoq̄ lenuut qñ añ **Auic.** li. ij. cap. de ficub⁹. Ex cibū ſumunt. ficubus melior eſt alba deinde rubea: deinde nigra: ⁊ q̄ vehemēt ē matura eſt melior: ⁊ prima ad hoc vt non noceat. et ſicca qdem in ſuis operationib⁹ ē laudabilis. veruntū ſanguis ex ea generatus nō ē bonus: ⁊ ꝓpter hoc facit pediculos: verū ſi ſumat cum nuce ciuſc himus fit bon⁹: ⁊ cū amigdala: ⁊ melior oibus eſt alba illa que eſt hūida ē ea. parump: ⁊ q̄ ē humida eſt plurime aqueitatis ⁊ parū eſt medicinalis. que vo imatura eſt abſterſiua ad frigiditatem paruꝫ declinās: niſi lac eius ⁊ que ſicca eſt calida in ꝑmo: ⁊ in fine ipſi⁹ ⁊ ſubtilis: ⁊ q̄ ſicca eſt ⁊ ꝓpie acris fortis ē abſterſiōis maturatiua ⁊ reſolutiua: ⁊ carnoſa eſt plurime maturatiōis: ⁊ ipa ſunt glutinatio: ⁊ iciſio: ⁊ ſubtiliatio. Et ſilueſtrꝫ eſt acutio: ⁊ fortior in hoc. ⁊ fructus quidē ei⁹ nutribilior: eſt reliqs fructib⁹: ⁊ q̄ vehementꝫ ē maturatiōis ꝓpinq̄ eſt ad hoc vt non noceat: ⁊ ipſa

ē inflatio: ⁊ expellit sup fluitates ad cutim ⁊ facit sudare: ⁊ sm q̄ estimo sicca silr expellit ad exteri ora ⁊ facit sudare: ⁊ illa qdem que est humida ve locis nutrimenti ⁊ penetrationis in stomacho et in corpore ē. nutrimētū vo ficus lz non existat in robore nutrimenti carnis ⁊ granor: tñ vehemē tioris est roboris q̄z nutrimentū oīum fructuz. Isaac in dietis ptic̄laribus cap. de ficubus. Fic⁹ cereris fructibus laudabilior: ac nutribilior: hūi ditatis tñ sue causa grossos creat hūores. natura eius ca. est ⁊ sicca. q̄litates aūt caliditate ⁊ siccita te diuerse sunt sm sui ipsius diuersitates. Est. n. ficus domestica ⁊ siluestris. Domestica etiā in vi ridē diuiditur ⁊ siccā. viridis quoq; dupler ē mo dus: qñ q̄dam est pfecte matura: ⁊ nō pfecte ma tura. nō pfecte matura min⁹ calida ⁊ magis gros sa ppt dñationē terrestris ptis: lz tñ humiditates latentes q̄ acuitatez ei pstant: ⁊ siccitatez in secū do. Unū Hyppo. Ficus q̄nto loginquio: est a ma turitate tanto minus ca. ⁊ magis grossa: valet hec sm medicinā cocta ⁊ cathaplasmate facto scrofu las glandulasq; dissoluit: nitro ⁊ aceto permixta pustulis in capite valet: mixta cū melle ad morsū canis: ⁊ pustulas que viscosos hñt humores pa paueris agrestis frondibus mixta ossa fracta ex vulneribus picit. Item cera adhibita ⁊ appositā dissoluit. Si pista vulneribus apponat sanat pfecte maturata. viridis autem ficus sicca est mi nus calida. Calor enim eius est in medio pmi gra dus. humiditas vero ⁊ siccitas in ipa temperata sunt. Ex triuz itaq; rerum compositione cōsistit cortices videlicet seminis ⁊ carnis. semum nutri mentum est nullum: ⁊ est de natura arene vel la pidis. Corter vo ficus ⁊ cutis est ppterea durissi mus ad digerendum. Caro autem eius nutribili or digestibilioq; existit. Sup hoc Dias. calorem inquit extinguit: sitim aufert: ⁊ sudorem puocat. Sicca vo est ca. in initio secundi gradus: sic. i me dio pmi: quāobrem calefacit: ⁊ sitim creat: ⁊ in co lericos mutatur humores: ceteris vo fructib⁹ mi tribilior: minusq; inflationis habet: sed si super fluos in stomacho humores inuenat dura fit ad digerendum: ⁊ in corruptionem mutatur: ⁊ infla tionem ⁊ ventositatem generat: ⁊ pessimum san guinem. In superficie autez corporis pediculos creat. Si autem mundificatis humoribus stoma chus vacuus ab eis reperiatur bene digeritur: ⁊ sanguinem laudabilem facit: corpus mundificat a malis humoribus: vrinam puocat: pectusq; pu rificat ⁊ pulmonem: renes atq; vesicam ab hū oribus grossis: non tamen inflationis ventosita tisq; libera est. Qui vo eius nocumenta omnino deuitare vult ieiunus accipiat: ⁊ post illam cala mentum manducet: aut ameos: aut isopum: vel pipzinziber ⁊ similia. Et colericō post illā oriza caram accipiat: qui maioris etiam nutrimenti cā velit accipere ⁊ vt sanguinem laudabiliorem ge neret: nuces vel amigdalas manducet. Item va let si cum isopo coquatur: pectus enim ⁊ pulmo nem mundificat: tussim diuturnam curat: garga rismate facto cum apozimate in cannalibus pul monis apostita dissoluit: et in lacertis que sunt in latere lingue: et cocta si cum vino cristere fiat valet ad dolorem ventris qui ex grossis est hū oribus. Rursus cocta cum ordeo ⁊ fenugreco ⁊ ca taplasmate facto apostemata dissoluit: pistata ac sinapi cōmixte apozima ad tinnitū aurium valet

Dias. cap. de ficubus. Ficus lachryma sine succus ficus instillatus vexationib⁹ vel pcussuris serpentum aptissimus approbatur ⁊ mirmiceis circulinitus medetur. Empetigines ⁊ lepras ⁊ lachrymas effelidas ⁊ podagram admi xtus cataplasmatibus curat. non autem succ⁹ al ter fit q̄z concussis ⁊ exp:essis mollioribus ramis tempore quo fecunditate infusa grauidi viden tur: sed nedum in oculos germinum erumpētes hic succus in vmbra siccandus est et sic reponen dus. Er ipso autem lac limpidum coagulat: ⁊ co agulatum dissoluitur. Limis autem adustorū ad mirtus aque susc̄pto liquamine dissinteric̄ me ctione medetur: et calosos vicerum sinus spon giysq; ex ipso madefactis et appositis cancrene medentur. Item veneno tētatis potui datur cū oleo mirtus et vnctus sudores mouet hoc: et ce teri pstant cineres: sed magis querceus. caduci autem fructus crudi medentur mirmiceis cata plasmate impositi cum farina atq; nitro. cocti au tem inuersiones neruorum atq; scrofas emolli unt: venena etiam ad superficiem corporis euo cant. Ficus vero maturi si comeste fuerint spi ritum conturbant: ventrem deponunt: feruorez nutriunt: sitim prohibēt. Unde ficus molles ca costomatice sunt: q̄ si ventrem solu̇erint diffici le abstineri poterit: sudorem pronocant: exanti mata compescunt. Sicce vo que carice vocantur stomacho vtiles sunt et termantice: sitim excitāt reumatismo stomachi ⁊ ventris contrarie sunt: arterijs ⁊ gule ⁊ vesice et renibus prosunt: cū aq̄ multum decocte ⁊ gargarismate adhibite arteri arum et faucium tumorem cōpescunt. vnde opti mum gargarisma est et asmaticis: confert et eis qui ex macronoria colorem palidum habent: epi lenticis et hydropicis succurrunt: cocte cum isō po et careno ieiuno potui date thoracī ferunt au xiliuz: tussientibus antiquitus subuenunt: ⁊ pul monis causas temporales opitulantur et remo uent.

Cuulb	.i. culb.
Cuulbi	idem quod supra.
Cuulisson	.i. centaurea.
Cunfar	.i. abrotanum.

Cubeze est species malue siluestris: ⁊ est altea.

Cubeizon	.i. palma xpi.

Cubebe quid est lege litteram kubebe.

Cubigi	.i. perdix.
Cubrusic	est nomen loci.
Cubinsaiden	.i. pentafilon.
Cukaminos	ciclamen.
Cuclaminos	idem.
Cuclanaria	.i. cimbalaria.
Cucomones	.i. ramūculi virides.

Cucurbita agrestis. i. brionia.

Cucurbitinus	idem.
Cucumer asininus quid est lege litteram reso	
Cucules	.i. stagnum.

Cucurbita. i. cocoza ⁊ est bara.

Cap. cxciii.

CUcumeres latine. arabice cakiar. Ubi sci endum: q̄ cucumeres sunt melones indi sm quosdam: sed Mesue capitu lo d̄ cucumere asinino: videtur dicere q̄ sunt citrulli. Sed aliqui dicunt: q̄ cucumeres sunt fructus sicut citrulli oblongi: tamen nunq̄s citrinescūt: ⁊ habēt follas ita distinctas sicut me lones: ⁊ cuz maturant habent darum dulcedinis ⁊ sunt insipidi: qd̄ ego concedo. Unde cucumeres nō sunt melones indi: quia Auic. qnarto canone capitulo de cura tertiane pure. ponit melonem i dū: ⁊ cucumerē sic dicit sicut apparet ergo nō sē idē. **Bera.** i littera dulasa. Silr cucumeres non sunt citrulli: sicut apparet i litera citrullus. Et etiam Serap. dicit aucto. Salic. q̄

citrullus frigidio: est cucumere: ergo cucumeres non sunt citrulli. ¶Preterea in ꝓdicta lra Serap. aucto. Abit: aqua cucumeris ⁊ citrulli conferunt inflāmationi ⁊c. ergo non sunt idem.

Sera. lib. aggre. cap. rachera. aucto. Gal. Cucumeris substantia est grossa dura digestioni: ⁊ generat chimū malum paratum corruptioni: cuius melon sit citius corruptibilis. Et virtus eius est que infrigidat ⁊ humectat i secundo gradu: ⁊ mollit ventrem: ⁊ ꝓuocat vrinaz Et quando sumitur cum rob aut cum lacte cōfert vlceribus vesice: ⁊ sedat inflāmationē stomachi: ⁊ sitim quando comeditur: ⁊ sedat syncopim ex caliditate: ⁊ cōfert ei ex ꝓpꝛietate quam hz. Et idem auc. Abit: Aqua citrulli confert inflāmationi febris: ⁊ sedat sitim: ⁊ lavat ventrem lavatione bona sine nocumento aliquo: ⁊ debet buliri cū zuccharo albo. Et non oportet q detur habentib⁹ natura dura nimis ad mouēdū: q illa nō hz vtutē tāta q lavet nāz duraz. Et si ipsa fecerit morā in stō fortitan induceret laborē ⁊ nocumentum: ⁊ inflationes. Rabi moyses aucto. Galie. Cucumeres ⁊ pepones si cito non digerantur sunt venena mortifera.

Gal. vij. simpli. phar. cap. sikinis. videtur dicere q cucumer dicatur de pepone ⁊ cucumere iam dicto. nam dicit sikinis. i. cucumer esibilis: qui quidez pepon est subtilioris substantie. qui vo non est talis grossioris est substātie: ac etiam abstersiua ⁊ incisiua participat virtute: vnde diuretica sunt: ⁊ splendidum reddunt corpus: ⁊ maxime si siccauerit quis semen: deide incidens ⁊ cribrans lenire faciunt. Dominat autem in eis frigida ⁊ humida complexio: nō tamē fortiter: sed in secūdo gradu locatur. Si vo quis semen siccauerit vel radicem: non adhuc humide nature erit. Sed tam siccantiuz in primo q̄si gradu: vel secundo incipiente. Est aūt ⁊ absterſio in his plus q̄z in carne fructus.

Cucumer agrestis. i. cucumer siluestris: vnde fit elacterium: ⁊ est cucumer asininus.

Cucumer erraticus	idez quod supra.
Cucumer indus	idē quod supra.
Cucurbita alexandrina.	i. coloquintida.
Cucurbita deserti	idē quod supra.
Cucurbitinus	.i. cucurbita agrestis.
Cudibion	.i. buglossa.
Cudilion	idē quod supra.
Cudiblos	.i. lingua canis.

Cap. cxcv.

Cucumis ara. latine vo citonia. **Gal.** secundo de cibis. Mala ipsa non sunt habentia vnā naturam: quod est: quia quedam ex eis sunt dulcia: quedam pontica: ⁊ quedam stiptica: ⁊ quedam acetosa: ⁊ quedam insipida. Et in dulcibus est substantia aquosa tēperata ⁊ pontica: vincit in eis frigidum terreuz: sz in stipticis hec est eadem substantia cum aquosa ⁊ substantia dulci. In acetosis autez est substātia frigida. Et virtus ponticorum ⁊ stipticorꝫ ⁊ acetosorum est virtus que incarnat: ⁊ que glutinat vulnera: ⁊ phibet illud quod currit ad apostemata in principio eorum: ⁊ fortificat os stomachi: et stomachum laxum ⁊ fluxum: maxime vo que sūt stipticiora ex eis ⁊ acetosiora: sed illud quod vincit sup naturam insipidorum est aqua: ⁊ cōplexio eorum est humidior ⁊ frigidior: ⁊ ipsa administratur in medicinis apostematum in ꝓncipio eorum ⁊ in augmento: ⁊ vniuersaliter in malis ē humiditas multa: ⁊ superfluitas frigida: ⁊ iō destruitur succus eorꝫ ⁊ arescit. Seruanē tamen qñ coquunē cum melle ⁊ fit inde rob: ⁊ seruantur codē modo citonia ipsa cum melle: sicut seruanē ⁊ succi eorꝫ. Citonia maiora vocantur saturnia: ⁊ sūt maioris iuuamenti q̄z alia. Rememorans ergo illorꝫ quecunqz poma stipticant scias frigidum ⁊ terrestrem chimū habere. quecunqz autem acetosa videntur frigidum quidem: sed subtiliū partium. medie vero complexiōis esse que dulcia ad calidi⁹ declinare videntur: sicut que perfecte apoya. i. sine qualitate: ⁊ valde aquosa ad frigidi⁹ inclinata. Utarias ergo ipsis ꝺz predominantiū humorum virtutes. Austeris autem pomis quidem quando ꝓpter diserasiam calidam: aut propter hūiditatem multaz atonus. i. sine vigore vēter extiterit. ¶Pōticitaſ āt quādo sufficienē exercuerit huiusmodi acetosis. quādo vero estimaueris in ipso grossum humorem collectum esse non valde aliquid frigidum: tanqz frigidius quidē nō acetosis: sed primeis indiget. Siccāt ambo grossiciem humorum acetosa ⁊ primea. Differūt aūt hec in hoc q hec quidem cuz infrigidatione: illa vero cum caliditate operantur. ¶Palam autē ex iam dictis sepe q stiptica quidem superfluos secessus restringunt. acetosa quidem humorē grossuz inuenientia in ventre diuidunt hunc: subducuntqz stercus: ⁊ ꝓpter hoc humectant egestiones. parum autem inuenientia restringunt ipm magis. Est quidem ⁊ aliud quoddam genus chimi non in pomis solum: sed etiaz in omnib⁹ aliis fructibus: quod aquosum vocant: ⁊ apoyon minime quidem bonū stomacho: sicut ⁊ aqua. Malicia autem est in pomo q talis his qui ad esum ipsius veniunt: aut ꝓpter delectationem hoc agentibus: aut propter stipticū. quādo ergo neqz delectabilia sunt comedere talia: neqz robur imponunt ventri sicut stiptica: neqz sunt coniuncta roborantibus: merito spernenda sunt: sicut apōnos in asia in multis locis porcis ipsa ꝓpcimus platanistica vocantes: qñ gustantibus sunt aliqualiter similia teneris foliis platanorum. Cauere autez oportet pulcherrima poma anteqz super arborem sunt matura: indigestibilia enim ⁊ frigida sunt: ⁊ tardi secessus: ⁊ mali chimi cū hoc frigidum grossum inesibiliter chymum habent. Quecunqz autem bene matura seruantur ad hiemem: ⁊ ad ver: quod post ipsum ꝓficuissima fūt Sepe etenim ⁊ in egritudinibus in calido cinere assata mediocriter: aut in aqua feruentissima bene decocta. dare autem oportet ipsa post cibum statim: ⁊ quandoqz ante: ⁊ cuz pane: roboris vētris gratia ⁊ stomachi his qui sine appetitu sunt ⁊ tarde digerētib⁹: vomituriz: ⁊ diarricis: ⁊ dissinthericis autem idonea ad talem oportunitatez sunt: ⁊ que pontica. mediocritatem autem habēt stipticitatis vt dixi: sic preparata deponentib⁹ eorum stipticitatem in tali preparatione: propter quam stipticorum pomorum: aut pirorum esus lavat ventrem. Quoniam audiui quosdam dicētes subduci ventrem ipsis post stipticantiū esuz melius putaui propter rationem ⁊ experientiaz nobis sepe notam: quoniam primo quodam rectore nostro continuo dicente post austerorū pomorum ⁊ pirorū esum lavari ventrē intelleri fcīm adducēsqz experientia discussionē ipius post hanc vtiqz fiduciali⁹ in alijs ad eandem experientiam veni: volui condictalem fieri mihi virum saltem vno die quatenus viderem quādo ⁊ quot offerūt stiptica: ⁊ sm primam mor quomodo consuetus erat dietari: rogaui ipm nihil omnino pmutare eorum que sm diatam. Ille autem post balneum aque non multum phibens: deinde fenugrecum

ꝙ raffanida: ꝙ ꝯcūqz talia mltis ꝺsueta sūt offerri aliquid alind ante illud gustare: ꝙ similiter cū ipse comedisset superbibens aliquid vini dulcis cōse quenter comedit maluas cū oleo ꝙ garo modicuz habentibus vini: ꝙ post aliquid piscis: ꝙ porcine carnis: ꝙ auis: deinde bibens semel: aut secundo modicuz intercipiens comedebat pira austera: et post hoc ꝑcipientibus nobis ad deambulandum cū paruz deambulasset submotus est venter ipsi⁹ notabiliter. Considerans ergo hoc ordinaui cuz amico ꝓ sequēti die: ꝙ ego ipm procurarem ꝩm dietā. primo enim post balneum dedi mala ꝙ pira comedere: deinde alia: deinceps vt cōsueuerat: ꝙ in his sic factz nō aūt solū notabiliter: sz neqz me diocriter secessit eius venter. Admiratus ē ergo multū quod factum est: Requisiuitqz a me causaz ipsius: at ego illi respondi: hec nunc dicenda. Garo quidez dixi cū his que simul cū ipso sumebanť apto nato subducere ventrem: ꝙ hoc in ꝓpante stipticitate vltimo sumpta marime nō vigorosis ꝩm stomachū causaz fieri subductōis. Roborādo ventrem' et ꝓ uocando ad expellendum decorsum contenta in ipso: magis autem dixi vtiqz credēs hoc sumens in sequenti die. omniuz quidez ꝓmo stiptica: secundo autez post ipsa carnes: ꝙ omniū vltimo que cum oleo ꝙ garo offerebanť: nequaqz inquit mouere: vtiqz mor maluas comedens cuz oleo ꝙ garo optime dixi iudicasti: euertunt enim hec ventrem: ꝙ marime ipsius os quod ab oīb⁹ iam consuetum est stomachus vocari. Confortāt autem ꝙ roborant stiptica propter quod ꝙ si aliqs alius humor ipsum euertat sicut contingit aliqb⁹ coleris rubeis amplior aggregata hec facere que gustauerit stiptica: mor aggregat decorsuz talem humorem. deinde ostendi ipso quendam iuuenez q ante paucos dies sūpserat gratia purgationis scamonee succū iamqz transactis horis quiqz post oblationě: ꝙ nulla assellatione consecuta anxiari quidem dicentem stomachum. Intumescere autē ꝙ grauari ventrem: et propter hoc palescere: et deficere: ꝙ mihi communicasse sinthomata ipsum detinentia. Qualiter igitur hominem curauerim audi: dixi ipm iuuenem eiqz presentaui ꝑsentem ꝙ narrantem quomodo ego cuidaz ꝑceperā comedere aliquid modicum pomi stiptici: aut granati aut piri: ꝙ ille quando comederat mor alleuiatus fuit a molestia: segregata mor ab ipso multa materia valde ex ventre. Scias igtur dixi rectori: ꝙ cui hoc accidens est: quandoqz supercomedit stiptica propter debilitatem stomachi ꝙ ventris: ille ꝙ magis hoc inquit verum dixisti. Est enī mihi natura talis: quia stomachus meus auertitur de facili a qbuscunqz. Componitur autez ex ipsis pomis cibariuz mansiuum stipticitatis oportunum ad corroborationem ventris debilitati. In syria autem est vocatum melo placenta. Componūt autem edulium mansiuum sic: ꝙ ad romam deferuntur olle noue ipso plene. Et componitur dictum edulium ex melle ꝙ carne pomoꝝ cōminuta ꝙ elixa simul cum melle: adhuc autem ꝙ piperis habet aliquid albi ꝙ zinziberis: sed non est nunc temp⁹ doctrine ipsius alibi perfecte dicte. Et flos arboris citoniorum dum est humidus vel siccus ē cōueniens emplastris in quibus est necessaria stipticitas. Et quādo bibitur cum vino confert sputo sanguinis: ꝙ fluxui ventris ꝙ menstruoruz: et vinum citoniorum simplex quod est sine melle cōfert ꝙ abscindit fluxum colericum: et sitim: et que ex citonijs sumuntur cum melle sunt bona vomitui flegmatico: ꝙ confortāt epar: ꝙ mucillago granorum eorum cum zuccaro lenit cannam pulmonis: ꝙ humectat siccitatem eius.

Auicenna libro secūdo capi. de citonijs quando abluitur cinis ramorum ꝙ foliorum eius sunt sicut thutia et rob pomorum eius acessit propter illud quod est in ipso de humiditate aquea frigida: ꝙ assatum est melius et magis conferens: Et eius quidez assatio fit quandocunqz cauatur ꝙ ejciuntur grana eius: et ponitur in ipso mel ꝙ linitur luto eius corpus: et postea ponitur in cinere: frigida est in primo ꝙ in fine: ꝙ sicca in principio secundi. Et est stipticum confortatiuum fortiter: ꝙ flos eius est stipticior: ꝙ similiter oleum ipsius: ꝙ dulce est minus stipticū ꝙ semen eius est lenitiuum sine stipticitate: ꝙ ꝓhibet cursum superfluitatuz ad viscera: ꝙ retinet ludorem: ꝙ oleum eius confert scissuris frigoris et formice: ꝙ est vtile vlceribus scabiosis. Et multitudo eius generat dolorem neruorum: ꝙ assatum ponitur super apostema oculi ca. ꝙ eius succus cō fert dilatationi anhelit⁹ ꝙ asmati: ꝙ prohibet sputum sanguinis: ꝙ semen eius ꝺfert asperitati gutturis: ꝙ lenit cannam pulmonis: ꝙ mucillago ei⁹ etiam humectat ipsam cannam: ꝙ confert vomitui ꝙ ebrietati: ꝙ sedat sitim: ꝙ confortat stomachū recipientem superfluitatez. Syrupus eius ꝙ ipsius infusio: ꝙ quod de eo elixatum est ex ipso vtuntur multi in secunda mensa supra vinum: ꝙ ꝓhibet ebrietatem: ꝙ fit ex eo syrupus confortans appetitum deiectum valde ꝙ mortuum: ꝙ confortat stomachum: ꝙ prohibet vomitum flegmaticum: ꝙ est prouocatiuum. Et iam dictum est ꝙ illud est per accidens: ꝙ illud quod cum melle elixatum est est maxime prouocatiuum. veruntamen quādoqz soluit ventrem: ꝙ nō stringit: ꝙ generat colicaz: ꝙ dolorem ventris pungitiuum: ꝙ confert dissurie ꝙ retinet fluxum menstruorum: ꝙ confert arsure vrine quando distillatur succ⁹ eius aut oleū ipsius in virga: ꝙ confert oleum eius rembus ꝙ vesice: et quando sumitur post cibum soluit adeo ꝙ quando plurimum ex eo sumitur extrahit cibuz ante digestionem: et cristerizatur decoctio eius ad eminentiam ani ꝙ matricis. Rabbi moyses: Citonia a pregnantibus comesta generant filios hylares: ꝙ comestio ipsorum assorum post cibum generat gaudlū.

Serap libro aggregationum capitulo cafa. aucto. Diaſ. Arbor citonio ruz ꝙ maloꝝ folia similiť ꝙ flos ꝙ summitates sūt stiptice: ꝙ proprie arboris citoniorum: ꝙ fructus immaturus est stipticus. Mala autem illa que colliguntur in vere generant coleram citrinam: ꝙ inducunt inflammationem: ꝙ nocent neruis: ꝙ iuncturis: ꝙ membris que sunt de genere neruorum. Sed citonia sunt bona stomacho: ꝙ ꝓuocant vrinam: ꝙ si assantur sunt melioꝛa habentibus fluxus antiquum: ꝙ vlcera intestinorum: et sputum sanguinis: ꝙ colericaz passionem: ꝙ quādo bibitur infusio citoniorum confert stomacho ꝙ intestinis ad que currunt superfluitates: et qī succus eorum sumitur confert asmati: ꝙ fit ex decoctione ipsorum cristere ad eritum ani ꝙ matricis. Et quando ipsa conduntur cum melle prouocant vrinam: et mel cum quo conduntur idez facit: quoniam acquiritur ab eis virtus que abstergit ventrem: ꝙ illa que coquunť cū melle ꝺferūt stomacho: ꝙ habent saporem bonum: verūtamē debiliorus sunt operatiōis in ꝺstrigēdo qz illa q̄ non coquuntur: ꝙ citonia ipa coquuntur: ꝙ ponuntur in emplastris ad constringēdum ventrem: ꝙ ad inflāmationes stomachi: ꝙ ad aposthemata calida mamillaruꝝ: ꝙ ad duriciem spienis: ꝙ emoroidas: ꝙ fit ex eis vinum quando terunť: ꝙ fit ex eis succus: ꝙ proijciuntur desuper succa kist. xvj. mel

lis vt cõseruetur: quia si non apponeretur mel ac cresceret. istud vinum conuenit omnibus egritudinibus quibus dirimus citonia conferre: ⁊ fit ex citonijs oleum: ⁊ dicitur citoniorum: ⁊ vtimur eo quãdo volumus ventrem alicuius stipticum reddere: ⁊ oportet q̃ eligantur citonia: que dicũtur licinia: ⁊ sunt parua: rotũda: boni odoris. illa vero que vocãtur saturnion: ⁊ sunt maiora: sunt minoris quantitatis ꝙ illa: ⁊ flos citoniorum: dum ẽ siccus: nõ humidus: est conueniẽs in emplastris in quibus est necessaria stipticitas: ⁊ cõuenit aposthematibus calidis oculorum: ⁊ quando bibitur cum vino: confert sputo sanguinis: ⁊ fluxui ventris: ⁊ etiam intestinorum: ⁊ etiam mẽstruorum. Sed illa dicuntur melomella molliunt vẽtrem ⁊ expellunt lumbricos: ⁊ sunt mala stomacho: ⁊ inflatiua ipius. sed illa que nominãtur i latino aromata sunt bona stomacho: ⁊ stringunt ventrem: ⁊ prouocant vrinam: nisi quia sunt debilioris virtutis ꝙ citonia: ⁊ ista sunt illa que vocant atyrotipa. Et siluestris ex eis sunt similia malis in vere nascentibus in stipticitate. Et oportet q̃ administrentur citonia in egritudinibus in quib⁹ oportet stipticare anteꝙ ad maturatiõem perueniant Et idem Serap. auctoritate Humay. Citonia prouocat vrinam per accidens: ⁊ strungunt ventrem Et idem auctoritate Aben mesuay. Stipticitas eorum est plus stipticitate malorum: ⁊ qui sugũt ea post potum vini: prohibẽt fumositates vini ascendere ad caput: non oportet q̃ aliquis vtatur eis nimis: quia faciunt accelerare descensum cibi ante eius digestionem: ⁊ nimis vsus eorũ generat colicam passiõem: ⁊ doloẽ neruorum. Et rob eorum simplex confert colere que generatur i stomacho: ⁊ eius quidem mua fortificat stomachuꝫ ⁊ incoriat eum: ⁊ abscindit vomituꝫ qui accidit ex flegmate: ⁊ vinum citoniorum simplex: quod ẽ sine melle confert colere: ⁊ abscindit fluxum coleri cum: ⁊ sitim: ⁊ que ex citonijs sumuntur cuꝫ melle sunt bona vomitui flegmatico: ⁊ calefaciũt stomachum: ⁊ condita ex eis incoriant stomachuꝫ: ⁊ fortificant epar: ⁊ mucillago granorum eorum cum zucara: lenit cannam pulmonis: ⁊ humectat siccitatem.

Cap. cxcvi.

Ogeg arabi. grece hyalon: sive hyaon. lati. vero vitrum. Uitrum fit ex cinere herbe spinose: nascentis in littore maris: dicũt quidam q̃ sunt tribuli marini: sed falso: immo vocatur herba vitri.

Bera. libro aggre. cap. cugeg. Cugeg est vitruꝫ ex eo ẽ lapidosũ: ⁊ ex eo ẽ arenosum: ⁊ quando incenditur ⁊ miscetur cum eo lapis magnes coagulatur corpus suum propter plumbeitatem que est in eo. Uirtus eius ẽ calida in primo gradu: sicca in tertio: ⁊ ingreditur in multis cohol: ⁊ aufert furfures capitis: ⁊ lenificat capillos ⁊ barbaꝫ: quando teritur ⁊ bibitur cum vino albo ⁊ subtili stringit ⁊ frangit lapidem in vesica Et idem auctoritate. Aben mesuay. Est calidum ⁊ siccum: ⁊ est bonum pulmoni: ⁊ casui capillorum Et vitri sunt plures colores: nam ex eo est albus fortis albedinis: sicut cristallus: ⁊ est melius alijs ⁊ ex eo est rubeus: ⁊ est citrinum: ⁊ viride: ⁊ azulinum. dicitur q̃ vitrum est lapis stultior alijs lapidibus: ⁊ est inter lapides sicut stultus inter homines: nam ipum inclinatur ad omnem tincturã ⁊ est facilis dissolutionis in igne a quo extractum cito petrificatur ⁊ coagulatur. Cristallus autem est species vitri: nisi quia inuẽitur in minera sua vbi coagulatur: ⁊ lege pro ipo litteram lapis cristallus. Bulcasim libro qui dicitur seruitor. Uitrum sic aduritur: teratur ⁊ ponatur in crucibulo ⁊ suffletur fortiter donec aduratur: qñ si nõ bene aduratur: iterum suffletur: donec aduraꝫ quãtum oportet.

Lubapsap — id est que: in iunctu-
ris: vel flexuris iuncturarum propter sudorem
fiunt.
Lubarion — .i. prassium.
Lulabra — .i. arnoglossa.
Lulcas est herba habens in se salsedinẽ ⁊ purgat aquam citrinam.
Lulcam — idem.

Cap. cxcvii.

Olcasia uel colloca
sia grece. arabice hulcas. latine vero caso. Plini⁹ capitulo de culcasia. Lulcasia quam aliqui ciamon vocãt: nobilissimã hanc in egypto e nylo metunt caule cũ cortice est arenoso in madẽdo: busso autem q̃ intra folia emicat spectabili: foliis latissimis etiam si arbores comparent ad similitudinem eorũ que personatia. i. lappago maior dicuntur sm Diascoridẽ in nostris partib⁹ vocamos aque nyli suis dotibus gaudent vt impressis colocasie foliis in variam speciem vasorum portare gratissimum habeant nẽ. Hec herba est quam Diasco. vocat fabam egyptiacam: cuius proprietates ⁊ virtutes sm ipum inuenies in littera faba egyptiaca: ⁊ istã fabam egyptiacam vocat Auicen. hulcas: de qua capitulũ facit in secundo canone. Est enim culcasia satis nota in egypto apud mercatores practicantes in syria. ⁊ ego ipam habeo Salerni in viridario meo secus spectabilem fontem: que culcasia vulgari nostro vocatur caso. cuius folia aquis more vasorum plena egrorum ⁊ conualescentium mentem delectant: necnon eorum animum excitant ad libidinem.

Serap. libro aggregationuꝫ capitulo hulcas. auctoritate Galieni. Hulcas id est culcasia. In sapore huius plante est acuitas ⁊ mordicatio multa: ⁊ stipticitas pauca. Et virtus eius est calida in secundo. ⁊ quando coquitur confert stomacho. Et idem auctoritate Aben mesuay. Culcasia est calida ⁊ humida: ⁊ auget spermа: ⁊ radix coquitur: ⁊ habet bonum saporem: ⁊ est bona stomacho: ⁊ appetitum prouocat: ⁊ vrinam. Est calida ⁊ humida ⁊ auget in spermate. hec herba multum egyptijs nota. ⁊ nascitur iuxta aquas: ⁊ habet folia magna ⁊ lata: ⁊ radix cocta ⁊ comesta auget corpus. Paulus capitulo de culcasia. Culcasia est herba omnibus nota: ⁊ nascitur iuxta aquas: cuius radix cocta: et comesta stomacho est vtilis valde. Isaac in dictis pticularibus capitulo de culcasia. Culcasia est herba plurimum in egypto nascens aliquantulum pontica cũ acuitate: vnde monstraꝫ ca. ⁊ bu. Cuius radix si eliceretur acumen emittit: ⁊ viscositas quam pri⁹ latenter habuerat in ea aperta fiet. Ideoꝙ duri

grossiqz nutrimẽti est generatiua: sed cũ sui ponticitate stomachum cõfortat ꝛ vẽtrem constipat. Si tũ moderate comedaẽ bonum generat nutrimentuz: valetqz dissintericis cũ viscositate ꝛ ponticitate

Auic. li.ij.ca. bulcas vel culcasia: est quã hz. planta i qua ẽ assimilatio de alisinet. Calida ẽ ꝛ sicca in pmo: ꝛ in ipsa ẽ salsedo cũ stipticitate: ꝛ ptes eius nõ sunt siles: ꝛ ẽ cũ inflatione pauca. fit ex ea gargarism9 cũ lacte ipsi9 ꝛ sale: ꝛ in egypto decoquiẽ cum eo caro: ꝛ frigiẽ cũ oleo: ꝛ est illis cibus: solutõe educit aquã citrinam: ꝛ ppe semen eius: ꝛ succus ipius: ꝛ minoraẽ ex ea qõ ỗbilitat: puocat vrinã: ꝛ generat spmã: ꝛ expellit colerã ꝛ aquositatem cum facilitate: ꝛ potus ei9 sit ab vna ꝛtia libre vsqz ad duas ꝛtias lib.

Cusura. i. spẽs luti que dicẽ magra.

Culx culicis la lenzala: ꝛ ẽ quoddã genus muscę.

Culex	.i. salix.
Cule	.i. vẽter. s. stomachus
Culi	.i. solis grana.
Culbi	idem.
Cublion	.i. cimbalaria.
Culoidon. i. sida vel bleta siluestris.	
Culobria	.i. brioma.
Culosartios	.i. mentastrum.
Culopartios	idem.
Culules	.i. sisimbrium.
Cululex	idem.
Culuigen	.i. galanga.
Cululubrios	.i. anetum.

Cap. cxcviii.

Culb vel culibi: vel calibi ara. grece litospmon: eracliõ: vl balistos: vel bathãgliscos: vel astorchos latine vero

Bera. li.ag.ca. culb multiũ solis. aucto. Diasc. Culb est herba cui9 folia silantur foliis oliue: nisi q: sunt maiora eis: ꝛ molliora: ꝛ latiora: ꝛ sunt eis inferiora: ꝛ declinant versus terrã velut stent supra ipsam: ꝛ hz virgas elevatas subtiles: sicut sq nantum: ꝛ i sũmitate virge ẽ sile ramulo divisum in duas ptes: in quo sunt folia minuta: ꝛ iuxta qõ libet folium ẽ semen albũ: durũ fere vt lapis: rotundum: in magnitudine orobi parui. nasciẽ in locis aspis

Dias. cap. litospmon eraclion vocatur: pp fortitudinẽ semis ꝛ altis. eius: folia sunt silia foliis oliue: sed latiora: ꝛ oblõgiora: ꝛ virgas tenues i grossitudine iunci: ligno sas: ꝛ in sũmo virga divisa ẽ: in qua folia minuta sunt: vbi ꝛ semen rotundũ: ꝛ lapidosum ẽ: ꝛ albũ pise simile. nasciẽ locis asperis ꝛ altis.

Posse. Diasc. Virtus ei9 ẽ mictualis: ꝛ semẽ eius bibitũ cuz vino albo calculos frangit: ꝛ vrinã puocat. ¶Plini9 cap. bathangliscos. est semẽ ei9 herbe q̃ dr astorcos: qõ si quis biberit: frangit lapidez: ꝛ puocat vrinã. ¶Paulus ca. calebi. Calebi. i. granuz solis puocat vrinam ꝛ mẽstrua: ꝛ ẽ ca. ꝛ sic. in. ij. gra. ꝛ vinũ decoctionis eius est pulus ipsius in cibis sumptus: soluit stranguriam: ꝛ dissuriam: ꝛ iliacam passionem.

Cap. cxcix.

Cmechre ara. grece. cumetiran. lati. vo pira

Bera. li.ag.cap. cumechre. auc. Gali. Substãtia eius est cõposita ex subã terrea ꝛ aquosa. Et si vis potes aliter dici: q9 vna. s. eius ps ẽ frigida: ꝛ alia tempata: ꝛ sapor piri ẽ stipticus cum dulcedine aquosa. ꝛ virtus pirorz est desiccatiua: ꝛ conglutinat vulnera sine aliquo medicamine: ꝛ qñ co medit fortificat stõm: ꝛ sedat sitim. Siluestre vo ẽ magis stipiticũ: ꝛ plus incorat: ꝛ corrugat stõm ꝛ ideo plus cõglutinat vulnera: ꝛ phibet fluxum humorũ. Et idem auc. Aben mesuay: qñ quodcũ qz eorũ coquiẽ vel domesticum: vel siluestre cum fungis: aufert malitiã eoruz: ꝛ maiores ex eis sũt fortioris virtutis qz parua. pua aũt sunt nutribilioza qz citonia: ꝛ rob pirorz abscindit fluxum colerium: ꝛ incorat stomachum: ꝛ pira ppe generant colicam: ꝛ oz q9 sumaẽ post ipum vinum mel lis factum

Dias. capi. de piris. ¶Piri multi cũ spẽbus. sunt spẽs: sed stiptice oẽs vnde ad reumaticas passiones cataplamatib9 ad hibita faciunt: ꝛ reuma cõpescunt. Elixatura eorum ad oia prefata iuuat: ꝛ si ipsa pira a ieiuno comesta fuerint abstinent ventrẽ. Et piri siluatici spẽs sunt que tarde maturescere possũt: plus stiptice qz supradicte: sed silibus cãis ꝓsunt: perbibent quoqz aliqui fungos venenũ amittere si cuz piris fue-

Auic. lib. secũdo de piris. sunt terreitas ꝛ aquositas: ꝛ i nostra qdem terra ẽ species que dicẽ senabrud ꝛ habet magnã capacitatem: ꝛ ẽ vehemẽtis rotũ ditatz: ꝛ subtilis corticis: ꝛ boni coloris quasi peruiuz: quasi ipum sit aqua zucari coagulata plurimum: sed nõ propter spissitudinem substãtie: boni odoris valde: quod cum ab arbore sua cadit super terrã destruiẽ: ꝛ isti sunt in qbus non est nocumentũ de spẽbus pirorum. ¶Pira q̃ noiantur senia sunt frigida in pmo ꝛ sicca in secũdo. Serabrud vero sunt tẽperata humida: ꝛ oẽs spẽs eius sunt stiptice ĩtrantes in emplastrz retẽtionis materierum: ꝛ quãdoqz abstergũt parum: ꝛ corũ humor est plurim9: ꝛ laudabilior humore pomorum ꝑm q̃ dixit ¶Ruffus. Ea aũt que dicta sunt seenabrud in terra corrasceni absqz aliis dicta sunt lentiua nature: ꝛ boni chimi valde cõsolidant vulnera: ꝛ ppe siluestria exiccata: ꝛ sunt ꝑparatiua stomachi: ꝛ abscindũt tussim: ꝛ sedant colerã: ꝛ stringunt ventrem: ꝛ proprie que sunt exiccata: ꝛ in piris qdem est ꝓprietas faciẽdi euenire colicam: q̃re oportet: vt bibatur post ipa de ydromelle cum speciebus que sunt vt piper cinamomuz: ꝛ his similia: ꝛ corũ rob confert fluxui ventris colerico

Finis speciei eorum vehemẽtis stipticitatz ꝛ tarde maturatiõis est: ꝛ cura fungorum mortificantium: ꝛ quãdo isti fungi coquũtur cuz piris minoratur nocumentum eorum.

Cumeos	.i. gũmi.
Cumethre	idem.
Cumeere	idem.
Cumetiram	idem.
Cuminum	.i. ciminum.
Cumi	.i. gũmi.
Cumni	idem.
Cuneasor	.i. barba siluana.

Condos. i. cõdisi a Diascoride vero vocatur strutium: ꝛ est inducens sternutamenta sicut ellebo-
rus. et ¶Plinius vocat ipum radiculam. ¶Paulus vero ait. Condisum est radix interius citrina exterius nigra: ꝛ planta eus assimilatur plante dicte canatia: ꝛ ipsa verius ẽ in radice similis pi-

Curasie retro nẽ. l. l. condes. blaccebisantie.

Curara. i. mucillago que egreditur a tenasmone ꝛ in fluxu ventris.

Curati	.i. frusta subtilia.
Curaci	idem.
Curaf	.i. apium.
Curac	.i. coriodens.

Cap. cc.

Qrat ara. lati. Sera. lib. porrum. ag. ca. curat. Curat. i. porrus. Ex eo ē domesticum: ⁊ ē hyspanicus: ⁊ ē ex eo nabari: ⁊ ē montanū. Et ex eo ē porrum vince: ⁊ porrum agreste: ⁊ mediū iter porrū ⁊ aliū Et reperit virtus hui⁹ int̄ virtutē porri ⁊ alij: sicut inuenies in litterā tau. Et pp hoc est magis desiccatiuum ⁊ acutum q̄z porrum domesticū: ⁊ cetera cuncta agrestia acriora sunt domesticis: ⁊ medicine que calefaciunt illa calefactione sunt i fine graduū: ⁊ ob hoc est malū stō: ⁊ est acutū incisiuū grossorum humorū magis aperitiuū opilatorum organor: ⁊ eius operatio ē plus q̄z domestica: ⁊ pter hoc ꝓuocat vrinam ⁊ menstrua: ⁊ potissime qñ retinent̄ pp humores frigidos grossos: ⁊ habet tantū de calefactiōe q̄ vlcerat: qñ applicatur corpori exteri⁹: ⁊ nos iam dirim⁹ q̄ oēs medicine que calefaciunt illa calefactiōe: ⁊ vlcerant sunt in fine gra- Posse. Dias. auc. Diasco. duum. porrus domesticum incitat libidinez: ⁊ qñ misceat̄ cū melle: ⁊ fit inde loboc: ⁊ cōfert dolori epatis: ⁊ vlceribus pulmonis: ⁊ qñ comedunt̄ etiam mundificant cannā pulmonis: ⁊ qñ quis assuefacit cibū ei⁹ inducit obscuritatem visus: ⁊ ē malum stō: ⁊ qñ aqua ei⁹ misceatur cum mellicrato: ⁊ exhibetur ꝓfert morsib⁹ venenosis: ⁊ qñ fit emplin cum porris ipsis: ⁊ ponitur sup locum morsus facit hoc: ⁊ qñ misceat̄ cuz olibano ⁊ aceto ⁊ lacte ⁊ oleo ro. ⁊ distillat̄ in aurem: confert dolori eius: ⁊ tynnitui qui fit i ea: ⁊ qñ fit emplin cum eis ⁊ sumach: aufert verucas: ⁊ qñ fit emplin cum eis ⁊ sale: mundificat vlcera sordida: ⁊ qñ bibūtur ex semie porri: ⁊ granis mirti ana. z. ij. simul tritis abscindunt sputū sanguis antiquum a pectore. Et idem auc. Ruffi. Porrū ꝓuocat menstrua ⁊ fetus: ⁊ aufert eructuationes acetosas: ⁊ mollit ventrem. Et idem auc. Judei. Asoprietas aūt ē q̄ destruit dentes ⁊ gingiuas Et idem auct. Aben mesuay nocet vesice ⁊ renibus qñ sunt in ipis vlcera: ⁊ folia porri de semine: cōferunt matrici: ⁊ ꝓpetate que est in eis: qñ est in eis hūiditas que facit lubrica re fetū: ⁊ semē porri qñ fumigatur ex eo anus desiccat fistulas q̄ sūt in eo. Sed porrum vince est deterius stō: ⁊ ē calidius: ⁊ magis ꝓuocat menstrua: ⁊ qñ comeditur confert morsui venenoso. Paulus capi. de porro porrum adustum mirtū cum melle ⁊ inunctū curat ragadias seu fissuras q̄ fiunt in labijs.

Lurinabale .i. antrax.
Lurema est radix crocei coloris: ⁊ est celidonie minoris.
Lurcuma idem.
Lurelia .i. corrigiola.
Lurich .i. iuncus de nilo.
Luric idem.
Luriati .i. mellilotum
Lurogi .i. citrum.
Luralian .i. scordeon.
Luroblasi .i. napta.
Lurugen .i. melissa.
Lurbur .i. coriandrum.
Lurt. i. arbor acatie vel gūmi arabicum quod est eius gūmi.
Lurch idem.
Lusamon .i. paucedanum.
Lusamion idem.
Lusbaralbel .i. capillus veneris.
Lusoaris .i. almea.
Lustos orti: pentadactilus: gira solis: colūba: pasteon: paramistrion idez: ⁊ ē cataputia.
Lusus .i. edera.
Lusslus idem.
Luscute rasca lini podagra lini: bruncus: draase⁹ idem: ⁊ qd est. l. l. ebasuch.
Luscute romanū .i. absinthium
Lustu .i. costus.
Lute .i. eupatorium.
Lutre idem.
Lutrelion .i. antera.
Lutinorostas. i. caducus flos mali punici.
Lutis arietis qd est. l. l. geldalcheth.
Lutim .i. balaustia.
Lutub est q̄dam spēs melancolie.
Lutubuth idem.
Luturac .i. saturegia.
Luleganus .i. galanga
Lhurice .i. affodillus.
Lhulem .i. herba capillatia.

Cap. cci.

Qblef ara. gre. itee. lati. vo salix. Sera. lib. aggre. capi. culef. Culef. i. salix folia ⁊ flos ⁊ rosa eius habent in sapore ponticitatem: ⁊ virtus salicis ē desiccatiua sine punctiōe. cortex vero ipsius siccionis ē complexiōis sicut sunt oēs spēs corticis: vnde administratur in glutinatione vlcerū. Sed flos ei⁹ ⁊ rosa administrant̄ ⁊ admiscent̄ in oibus medicinis ⁊ vngentis desiccatiuis: ⁊ sunt ex homibus qui accipiūt flores: ⁊ rosam: ⁊ succum ipius: ⁊ cōponunt ex eis desiccatiuā medicinā: que confert in multis: q: desiccat sine mordicatiōe: ⁊ proprie: q: in ipsa est stipticitas pauca: ⁊ qñ comburuntur eius cortices: ⁊ ꝓficiunt cū aceto: administrantur i oibus egritudinibus in qbus necessaria ē desiccatio sicut in verucis: ⁊ pprie in rotundis: ⁊ verucis similibus capitib⁹ clauorum: ⁊ in verucis infixis in cute: eradicat eni eas: quādo fit sup eas litio: ⁊ qñ euellitur cortex ei⁹ tpe quo emanāt flores: ⁊ colligitur gūmi ei⁹: habet hoc gūmi virtutem absterſiuā ⁊ subtiliatiuam: ⁊ ideo administratur in oibus egritudinib⁹ que accidunt pupille: q̄ faciunt impedimētum visus. Et idem auc. Isdauli. Virtus folior ⁊ corticuz ⁊ fructus salicis: ⁊ succi eius ē stipatica: ⁊ est fri. ⁊ sic. complexionis in. i. gradu. Et idem auc. Bedigor: qñ bibuntur folia eius trita cum pipere: ⁊ vino pauco cōferunt colicis: ⁊ quādo sumitur cum aqua prohibet impregnatiōem: ⁊ fructus ei⁹ confert sputo sanguinis quādo bibitur: ⁊ cortex eius similiter facit hoc: ⁊ succus foliorū: ⁊ cortex eius trit⁹ cū oleo rosato si bulierint in cortice granati: cōferunt dolori auri um: ⁊ eius decoctio administrata sup pedes podagricorū confert eis multum: ⁊ mundificat furfures capitis: ⁊ colligit̄ humiditas ab ea defluēs quādo excoriatur a cortice suo: quādo incipit apparere flos eius: quoniā reperit̄ itra corticem humiditas cōgregata: q̄ abstergit oculū: ⁊ aufert tenebrositatē eius. ꝓprietas salicis est q̄ exhibit sanguissugas adherētes gutturi: ⁊ glutināt vulnera recentia. Et idez auc. Aben mesuay. Folia salicis bibita: prohibent impregnatiōem: ⁊ cōferunt fluxui sanguinis: ⁊ lac quod egredit̄ ex eis acuit vinum: ⁊ abradit pilos. Et idem auct. Isdauli. In foliis salicis ⁊ salice nō dixit Bali. aliud.

Salie. vij. simpli. phar. capi. ytee. ytee sine salix vtetur quidem aliquis ⁊ foliis ad sanguinolentorum vulnerum cōsolidationem: sed maxime flore ei⁹ fere omnes vtūtur medici ad cōfectionem siccatiui emplastri: est enī vis eorum suauis siccatiuua: habet autem ⁊ quid stipticitatis: quidam vero ⁊ succum faciētes ex eis imordax ⁊ siccatiuum habet pharmacum ad multa enī vtile ē: nihil enim magis occurrit visui q̄z

pharmacoꝝ īmoꝛdatiꝰ ſiccans paruꝫ: ſꝫ ſtipticās ſicut in tractatu de cōpoſitione pharmacoꝝ plenius dicetur. Coꝛtex ēt huius arboꝛis filīs ē tam frondium qꝫ floꝝ virtuti p̄terqꝫ q ē ſiccioꝛ ꝑm cōplexionē: ſed hunc qdam accendūt: ⁊ vtunt cineꝛe i oībus his q̄ violēter indigēt deſiccari: ſicut ſi giles ⁊ chiles. i. mirmiceas auferūt īpm madefactiones aceto acri. qdam vo tpe floꝛēdi incidētes coꝛticē liquoꝛem qdem colligūt: ⁊ eo vtunt in offuſcantib⁹ pupillis cū ſit pharmacū abſterſiuum ſimul ⁊ ſubtiliatiuū. cūqꝫ ſit huiuſmodi poterit eo aliquis vti ⁊ ad alia multa.

Churcar	.i. cardamen
Cruſca	.i. puluis.
Cruſca cymolea	.i. puluis cymolee.
Cruſca ſymolea	.i. puluis ceruſe.
Crub	.i. caulis.
Crunil	.i. rubus.

Sequitur de. D.

Daaren id eſt cubebe. Daarision. i. riſi
Daablectos. i. blaccebiſantie
Daidilis. i. ariſtologia longa
Daicolios grece. latine digitus: nam dactilus eſt vnus ex quinqꝫ digitis.
Daurach .i. pondus.
Dauſir .i. auena.
Daac eſt nomen baucie ſilueſtris.
Dauguan ē mēſura ligdoꝝ pōderās lib. rrrriij.
Daumaran .i. oꝛzimum.
Daucus gre. i. baucia vl paſtinaca latine. vñ daucus alius ē aſininus. aliꝰ domeſticus: qñ p ſe ponitur dauc⁹ dꝫ intelligi paſtinaca ſilueſtris. i. daucus aſininus: vt Jo. Sera. ca. de tyriaca: ⁊ Gali. ſcō de eduliꝭ: circa finē: vt patet i. l. leſas. licet Caſſius felix ca. de empiciſ dicat qñ p ſe ponit q⁹ eſt ſemē baucie hoꝛtēſis: ⁊ ē daucus ſilueſtriꝫ vl aſininus melioꝛ cretico: ⁊ dr̄ creticus: q: in creta inſula inuent⁹ eſt p:iuꝰ: ⁊ dr̄ aſininus: q: eſt cib⁹ aſinoꝝ. Creticus aūt ē maioꝛis efficatie: ⁊ hoc ꝓpt̄ terre diſpoſitionem melioꝛē: pꝛo quo. l. l. leſa.

Cap. ccii.

Dabalch arabi. vel bele: vl bilos: gre. ⁊ lat. viſcus
Dera. li. ag. ca. dabalch. auctoꝛe Diaſ. Melioꝛ ex eo ē nouus: q ſilīs ē in coloꝛe ſuo coloꝛi poꝛꝛi: exteriꝰ vo ē ſubruffus ſine aſpitate: ⁊ ſine furfurei tate: ⁊ fit ex fructu rotūdo puo: q naſcit in arboꝛe glandū: ⁊ eiꝰ folia ſunt ſicut folia arboꝛis buſſi: fructꝰ ergo iſte cōtundit: ⁊ abluit: deinde coqtur in aq̄. ſunt aūt qdam q maſticando fructū īpm faciunt viſcū: repitur ēt in arboꝛe piroꝝ: ⁊ maloꝛū: ⁊ in multis alijs arboꝛib⁹: ⁊ aliqñ in radice arboꝛum aliꝝ puaꝝ: ⁊ latine vocat hec planta viſſago. vidi aūt ego in monte nabaſar boies q facunt ex arboꝛe magna q̄ naſcit apud eos: ⁊ apō ipſos vocat tarabella: ⁊ latine vocat caprifolium. Acci piunt qdā ramos ipſi⁹: ⁊ exeoꝛiāt eos faciētes faſciculoſ: ⁊ īfundūt i aq̄: ⁊ dimittūt ſic aliquoſ ex mēſibus: deiñ ꝓtundunt ꝓtuſione foꝛti: ⁊ fit inde viſcus bon⁹: ⁊ virtꝰ eiꝰ eſt ſilīr: q̄ ſubtiliat attrahit ⁊ diſſoluit: q: hꝫ vir Diaſ. tutē reſolutiuam. ca. viſc⁹ ꝑm trāſlatiōem nr̄am. viſcus in ramulis naſcēs a quodā āiali volatili. ſ. turdela viſcat: nā illud ſi moꝛat in ramulis arboꝝ glutinat: ⁊ inde naſcunt virgule plurime: ⁊ fit viſcus q ſp viridis inuenit. Eſt aūt optimus q in arboꝛe q̄r cus creſcit: ⁊ q eſt mūdus ſubuiridis: ⁊ ſi extēdat nō coꝛrumpit: ſed vt Gal. vi. ſim. phar. ca. ꝛ mēbꝛana extenuat. viſco. Subā viſci ē cōpoſita ex aquoſa ſubā ⁊ aerea: ⁊ de his ābab⁹ ē in eo multū: ⁊ ex terrea pauca: ⁊ i ſapoꝛe ei⁹ eſt acuitas plus q̄ amaꝛitudo: ⁊ virtꝰ eiꝰ ē q̄ calefacit nō tñ cito qñ apponit coꝛpoꝛi: ſꝫ poſtq̄ facit moꝛā in coꝛpoꝛe: ſicut facit tapſia. ⁊ nos qdē dixim⁹ in his q̄ pceſſerūt: q⁹ hec res inuenit in meducis: q̄ꝝ virtꝰ eſt q̄ calefacit: cū q̄ꝝ calefactiōe eſt hūiditas ſuperflua indigeſta: virtutes hꝫ aeres duricieſ mollire pōt: nā de p̄ fundo exhibit hūoꝛem cū vehemētia: ⁊ nō ſubtiles tñ: ſꝫ ⁊ pingues digerit: moꝛ q dem nō calefacit: ſꝫ tpe diuturno īpoſit⁹ calefacit vt ta Auic. li. ij. cap. de viſco. Uiſcus ē notꝰ pſia. oibus: ⁊ eiꝰ qdem fructꝰ ſilīs ē ciceri nigro nō ſincere rotundas virgulat⁹ frangibilis er quo manꝰ inuiſcant: eius āt mīnera ē arboꝛ ferens glādes: ⁊ pira ⁊ mala in qb⁹ ſunt virtꝰ aq̄a ⁊ aerea multiplicate valde: q ex eo bonus eſt: ē recens planꝰ coloꝛis poꝛri interi⁹ viridis: exterius teriꝝ ⁊ lauaꝝ: deide coqtur ⁊ nō calefacit niſi poſt moꝛā longā ſicut gūmi rute agreſtis: ⁊ ē debilioꝛ ea i hoc: ⁊ in ipſo qdē eſt hūiditas ſuperflua i digeſta: ⁊ ē cali. ⁊ ſic. in. iij. ⁊ ē reſolutiuꝰ: reſolut enī hūiditates groſſas ex pfundo coꝛporis pp̄ foꝛtitudinē virtutis attractiue: ⁊ lenit. ⁊ direꝝit quidam q⁹ nō ineſt ei opatio in humiditatib⁹ niſi tenuiꝝ. Poſſe. Gera. auc. Diaſ. Qñ vibus. ſeus miſceꝝ cū reſina pini: maturat apāta q̄ fiunt i radice aurꝛ: ⁊ alia apāta: ⁊ qñ miſceꝝ cū olibano: curat vlceꝛa antiq̄ ⁊ qñ miſceꝝ cū calce: ⁊ cū lapide gagatis: aut lapide aſio ⁊ coqtur cū eis ⁊ ponit ſup apāta fraudulēta: aut ſup duricīē ſplenis curat: ⁊ reſoluit apoſthemata ⁊ duricies: ⁊ qñ miſceꝝ cū auripigmento citrino: aut ru. ⁊ ponit ſup maculas aufert eas ⁊ qñ cū calce miſceꝝ ⁊ Auic. Uiſcus eradicat rob excludit vngues. vngueſ malaſ cū ſup eas ponit cū arſenico: ⁊ reſoluit apāta frigida: ⁊ ꝓpe ꝓfortaꝝ eaꝫ calce: ⁊ lenit vlcera antiq̄: ⁊ vulnera mala: ⁊ lenit tuneturas cū tāta cera q̄ntū ē ipm: ⁊ cū eq̄li pondere ſui de reſina pini: ⁊ ꝓfert apāta frigidis poſt aures: ⁊ mirꝰ cū gūmi pini: ⁊ cera extenuat ſplenē cū ſup ipm ponit cū aliqb⁹ rebus ipm ꝓfortātib⁹ ſicut ē calx ⁊ huiuſmōi.

Dabath eſt aial magnū rapax manus leopardo: ⁊ aliqñ leone qñ qñq̄ claudicat: ⁊ ideo vocaꝝ claudicans ⁊ cetera: ⁊ in de regali diſpoſitiōe vocaꝝ papilio claudus in ēra noſtra vulgo dr̄: in ſyria dicitur cabacens ad formā lupi vergit.

Dablan eſt ſpēs palmarum.
Dabac .i. viſcus.
Dabeden ē nomen cuiuſdam fluminis.
Dabendrine idem quod ſuccus acetoſus.
Daben idem ſuccus vt ſupra.
Dabeget ē nomē cuiuſdam inſule.
Dab eſt quoddā āial vt lacerta magna vētricoſū ⁊ latine vocaꝝ balle cola ſtercus eius linit ſup pānum: ⁊ letigines: ⁊ cōfert albugum oculi: ⁊ deſcenſioni aque ad eum. Auic.

Dacalios	.i. yreos.
Dacafios	idem.
Dacanto	.i. ſtercus bouinum.
Dacauſticis	.i. balauſtia.
Dacefion	.i. daucus.
Dacrecelſaan	.i. alkikil.
Daciaſis	.i. ſiſeleos.
Dacri	.i. gūmi
Dactiloꝝum	.i. alkalſbis. i. ſicci.
Dactilus indus	.i. tamarindus.
Dactili epatici. i. rubeus pinguis vt epar.	
Dactilitis	.i. ariſtologia.

Dadarich .i. cantarides.
Dadarus .i. opoponacum.
Dadafilion .i. filius ante patrem.
Dadi dicit Auic. q̄ ē granū simile ordeo longius ⁊ strictius ⁊ solidius amarū q̄z. scribit aūt decbui sed co: Hera li. ag. ca. dadi. Dadi ē fructus rupte. in balda: ⁊ est granū silē ordeo amari saporis terit ⁊ conficit cum varijs i bada: ⁊ fortificat odores: corroborat ad inebriandum.
Dadion. i. deda: ⁊ est lignum omnibus notum.
Dadis idem.
Dadion masculus est id quod grece vocatur androsomon.
Dafarbacbali .i. blaccebisantia.
Daferion .i. ferula.
Dafintes .i. russi.
Dafimidis .i. mucilago.
Dafrie .i. ipoglossos.
Dafulsum .i. piper longum
Dafuide .i. laureola.
Dafrus. i. laurus inde diafreuleon. i. laurinum oleum.
Dafrutis est ſm Diasco. quedam ſpecies cassie lignee.
Dafrues est medicamen metallicū: ⁊ ē de frigis.
Daga ē mordicatio facta a stercore.
Dagabaot .i. aconitum.
Dahag .i. tora.
Dahametbe .i. lapis adamas.
Dahasion .i. rapa.
Dahasioni idem.
Dalac .i. fera similis vrso.
Dalmaram .i. ascebran.
Dalpa est arbor dactilorum.
Daledon est nomen cuiusdam fluminis
Dalmedoma idem.
Dalin .i. strutio.
Dalimus .i. rapella.
Dalidos .i. pistachia.
Dalx .i. cortex.
Damatha vel mulco draconis ideſt sanguis draconis.
Damarach .i. panis.
Damasisimon .i. fistula pastoris
Damasomion siue altisma. Gal. vi. sim. phar. ca. damasomion siue altisma: de hac herba narrat Dias. tanq̄z eius radix si bibatur sanare dissurias ventrēq̄z stringere: ⁊ tumores sedare. Nos tamē hoc nō experti sumus: palam aūt q̄ quandam hz abstersiuam virtutem.
Damilla. i. aīal simile capriolo de han.
Damisligon .i. vsnee.
Damiseum .i. ellenum.
Damurta .i. cubebe.
Damurion .i. pasalmita.
Damul .i. polium.
Damala .i. aīal simile capriolo.
Danich ē nomen ponderꝯ. viij. granoꝝ ordei: ſz aliquos. vi. granoꝝ: ⁊ aliq̄ dicūt q̄ ē aureꝰ. i. ⁊ alij dicūt q̄ est pondus. iij. granoꝝ ordei: ⁊ verius
Danic idem.
Danici est pondus quod est medietas trium granorum ordei.
Dapeleon .i. oleū de laureola.
Dapnelon idem.
Dapnelion idem.
Dapne .i. leboriac.
Daptene .i. ipoglo.
Dapium .i. manipulum.
Dauphius .i. laurus.
Dapnides .i. victoriola: ⁊ est sel
Dapnidos idem.
Daptilus qd est. l. l. ponthab.
Daranus. i. bardanus. l. l. lappa rob.
Dardanus idem.
Darsanum scripsit Stephanꝰ pro darseni: ⁊ idē sunt: ⁊ ē cinamomū: ⁊ est ꝑma spēs eiꝰ. l. l. darsen Daren ē nomen ponderis: ⁊ ponderat nouē partes. ʒ. ⁊ sic accipiebaē antiqui: ⁊ est dragma vna vt infra patebit i. l. dragma: moderni vō octo ptes ʒ. pro. ʒ. ⁊ pro daren accipiunt.
Darcesaban .i. filsium.

Cap. cciii.

Darsen ara. gre. ⁊ latine. Cinamomum. De li. aggre. cap. de cinamomo. Cinamomū dr̄ i lingua ꝓsica arbor sceni: ⁊ ē darsen. Et darsen qdem sūt multe spēs: ⁊ denoiatur plurib⁹ noibus: ⁊ diuersis ſm diuersitatē locoꝝ: sed ex spēbus eiꝰ melior spēs est illa q̄ dicit massolites: q: hz silitudinē cū cassialignea: q̄ ēt dr̄ massolites: ⁊ melius cinamomum ex ipa specie ē illud qō est nouū nigrum cinericiū cum rubore: ⁊ ē subtile lene: ⁊ rami eiꝰ sūt spissi: pleni nodis hēntes odorē bonum: ⁊ melius ex hac etiam est: qō cū optimo odore suo ē acre: ⁊ sicut odor rute: ⁊ pertinet ad odorē cardamomi: ⁊ ē in eo acuitas: imo mordicatio lingue: ⁊ paruz salsedinis: ⁊ quādo frangunt rami eius eleuant pulueres odoriferi: cuiꝰ odor supat oīa que sūt circa se: ⁊ de experiētia bonitatis eiꝰ est q̄ qū rami eiꝰ euellunt a terra: radix eius euellitur facile cū eis: ⁊ melius qdē est illud qō replet subito fauces suo vapore in ꝑmis qū gustat. ⁊ ē spēs alia cuius odor est silis odori cassie: ⁊ hz bonū odorē ⁊ coloris subrussi: cuius cortex ē silis cortici cassielignee ⁊ tale est durū tactui: ⁊ hz radicē grossam: ⁊ odor est silis odori mirti: aut odori cassie: ⁊ odor eiꝰ est cū q̄daz pinguedine: ⁊ ē minꝰ in bonitate: ⁊ meliꝰ ex hoc ē hūs alba nigra rugosa. Illud vō qō est lene grossuz nō est alicuiꝰ innamēti: ⁊ unenit alia spēs cinamomi q̄ dr̄ nasor: ⁊ est grossa planta hūs fortē odorē: ⁊ ē debiliꝰ alio: ⁊ ē ex planta cinamomi qō noiatur cirum qmoz siue zimarni: q̄ hz similitudinem cū cinamomo in appentia: ſz dr̄ia q̄ est i eis ē pinguedo illiꝰ odoris: sed illō qō dr̄ ker se ē silē cinamomo i radice sua: ⁊ multitudine nodoꝝ: ⁊ ē cinamomū lignosū: ⁊ hz ligna fortia ⁊ lōga: ⁊ bonitas odoris eius minor ē q̄z cinamomi. Quidā putant q̄ kerse ē alia spēs a cinamomo q̄ sit alterius nature ab eo. Dias. ſm translatiōem nr̄am cap. de cinamomo. Cinamomi genera multa sunt: sed melior ē oibus q̄ est similis cassie massolites q recēs fuerit: ⁊ niger colore: ⁊ q minus i vino soluat se: virgulas hēns teneras ⁊ lenes ⁊ nodis plenas: ⁊ cū odore pleno veluti rute acer atq̄z mordax illud in silitudine nasturtij semis cū q̄dā salsitudine ⁊ feruore: ⁊ parua viscositudine cuiꝰ haste cū fregeris emittūt pulueres odore oīa vincentes: has hastas cū a tra cuulseris radices earūdem sequuntur: hec est probatio optimi cinamomi: ⁊ est etiam aliud genus cinamomi montanum tactu asperius hoc grossius est: ⁊ subrussum colore. Tertiū genꝰ est simile cassie masselliotice subnigellum colore. tactu lene: ⁊ nō multos nodos hēns. Quartū genus ē colore albo tactu molle silē cassie in rubore grossuz ⁊ fragile: ⁊ radicibꝰ mains. Quintū genꝰ est odore simile cassie in colore subrussum ⁊ cortio cassie simile hastā in se habēs fortiorem cū radicibꝰ grossioribus similibus libanotido: ⁊ multas hastas retinēs similes mirte ⁊ cassie: sed nō tantū odore plenuz. Eligendum est aūt cinamomū primi generis colore subnigruz scabrosum: ⁊ semen hēns simile piperi ⁊ lene lignum: cuiꝰ radix inutilis est. Sextuz

genus ē cinamomi qđ appellatur lotos ⁊ motos: sed nec virtutem: nec odorē hz. Septimū genus est quod a grecis noiatur xilocinamomū. i. lignū cinamomi radicē habens maiorē cū hastis nodosis similibus cinamomo: ⁊ i odore non suaue: hoc dicunt aliqui melius esse cinamomo. **Galie.** vij. simp. phar. cap. de cinamomo. Cinamomū sūme est subtilium partiuz: non tū sūme ca. sed in tertio gradu: ⁊ desiccatio eius ē sicut calefactio ipius ꝓpter subtilitatem substantie sue: sed canella cinamomū est ꝙsi cinamomum debile: ⁊ ēt caltion vocat cinamomū. ⁊ qdaz sunt qui noiant cinamomum azet. **Posse. Dias.** Uirtus aūt omi cinamomo est ca. ⁊ diuretica ⁊ malactica ⁊ leptintica: ⁊ potatum cū aqua secūdinas mulierū excludit: ⁊ menstrua ꝓuocat: melius his rebus opitulatur si mirrhe fuerit mixtum: venenatis mosib⁹ occurrit: vel veneno potato: caligines oculorum detergit cū melle tritum: maculas vel lentigines de facie purgat: tussim sedat: catarrū mitigat: hydropicis medeť: nefreticis vtiliter datur: miscet ēt confectionib⁹ ocularijs: ⁊ in oibus vtiliores inueniunť vires hēns ⁊ gustum acrez extensa stringit: ⁊ in antidotis p̄ciosum est. **Sera.** auc. Gal. Substantia ei⁹ est subtilis: ⁊ virtus ei⁹ est ca. in tertio: ⁊ non est aliū medicina ca. cuius desiccatio ē sicut desiccatio ei⁹ pp subtilitatem sue substantie: sed illa spēs q̄ dr̄ keise ē cinamomū quasi debile: ⁊ sunt qdam q noiant cinamomum zor. Et dixit Gali. in lib. de cibis: q cinamomū aromatizat stōm: ⁊ ꝓfert frigiditati ei⁹ ⁊ frigiditati epatis: ⁊ facit euenire somnū: ⁊ apit opilatiōes: ⁊ ꝓuocat menstrua: ⁊ abstergit obscuritatem visus: ⁊ desiccat humores q sunt in capite ⁊ in stō. Et ꝓpr̄ietas vsus eius est q vsus comestionis est cōferens obscuritati visus q̄ accidit ab humoribus. Et idem auc. Dias. Cinamomum ingredit cōfectionem medicinaz odoriferarū bonarum. ⁊ est maxime iuuameti: ⁊ teritur ⁊ confici tur cū vino bono: ⁊ sunt inde trocisci: q desiccantur ⁊ reponunť in vmbra: ⁊ sic virtus eius diuti⁹ seruari potest. **Auic.** lib. ij. cap. de cinamomo. Ultimū est i subtiliatōe attractiuū apitiuum rectificans oēm putrefactiōem: ⁊ oēm virtutē corruptam: ⁊ oēm sanioſitatē humoralem Et idem i li. d̄ viribus cordis ait: q̄ confortat cor.

Darseni	idem quod supra.
Darion ē q̄dam tunica minoris intestinis.	
Darin	.i. manipuli.
Darisir	.i. auena.
Dardias ceracb	.i. fex vini.
Darkumi	.i. z. ij.

Cap. cciiii.

Darsisaban uel mabat vel mubad: vel kilkil ara. gre. aspaliū. latine vo arbor granati siluestris. Darsisabā ē arbor quā Dias. vocat aspaliū in. ij. ca. de trifera dicit: q ē **Jo. Sera.** beteramē: ⁊ apd Sera. auc. cto. cuiusdam vocať airacet ē arbor granati siluestris: ⁊ fructꝰ eius vocať bel: ⁊ ē arbor spinosa cuius lignum ē rubeū vel purpureū ꝺm Almansorem hz florē citrinū: in barbaria vocať aldam'in gredit in trocisceis andromaci tyriace maioris. cuius loco ponit Am. **Sera.** lib. ag. ca. mabat cen. fructū alēbut. Mabat sūt vene arboris granati siluestris q̄ nascit i seni vltra mare. ⁊ in coraseen: ⁊ sunt vene grosse albe colligunt i hazmen: ⁊ ei⁹ mala granata sunt sicut mala granata domestica in p̄ncipio ortus eoz: ⁊ color ē int rubedinē: ⁊ viriditatē: ⁊ intra malū ei⁹ sunt grana rubea rotunda in magnitudine seis lentisci: ⁊ dimittunt eam in cortice suo: qñ egent eis ēxhunt a cortice mabat: **Dias.** ca. de aspalio. Aspa ⁊ ē ca. ⁊ humi. lium siue aspalto: nascitur i insula rodo: cui⁹ spēs duplex ē. Est enim vna spinosam fruticē hñs: ⁊ depositum cum cortice purpureo vl̄ rubeo ⁊ denso odoris sūmi ⁊ amari: altera ē alba lignosa ⁊ imbecillis: supple ⁊ ista est quā Sera. **Posse.** Aspaliuz auget sperma: ⁊ corroborat coitum: ⁊ ē bonū podagre qñ terť conficiť cum aceto ⁊ limť sup ipm: ⁊ confert spasmo: ⁊ mollit duri vocat mabat. tiem iun **Dias.** Uirtus aūt eius ē ca. stipti cturarū. ca: qđ cū vino si fuerit elixatum vulnerib⁹ oris medeť: ⁊ putredines q̄s grecinomas appellant: ⁊ putredines nature curat: ⁊ valet ꝺ vlcera ventris qñ fit ex eō cristere: ⁊ botho: nasi: ⁊ expellit fetū qñ fit cum eo nascale ⁊ fomento vulneribus ꝓdest: pessarijs addita mulieb⁹ia deponit: cui⁹ elixatura ventrem stringit: sanguinem reiiciētib⁹ subuenit: aqua ei⁹ bibita inflationes ⁊ dissurias cōpescit.

Dars	.i. dens.
Dasatigini	.i. acetū acetosū satis.
Dasagar	.i. amiziden.
Dasafagi	.i. plantago.
Dasephur	.i. alleluia.
Dasne	.i. laurus.
Dasnes alexander	.i. laureola.
Dasium	.i. laurisfatiū.
Dasmudes	.i. mucillago.
Dasin	.i. dasion.
Dastincos	.i. dasnoides.
Dasocoita	.i. lauri bacca.
Dasococta	idem quod supra.

Cap. ccv.

Dasnoides gre. ara. spēs gare alexandrie: vl̄ mezercon. lati. vo laureola. Ubi sciēdum q̄ alq̄ putāt laureolā non eē mezereon: quoz ber **Sera.** lib. agba dignoscit i. l. camelea. cap. gra alexādrie. i. laurus alexādrie: ⁊ ē planta hñs folia silia folijs mirti agrestis: q̄ sunt maiora ⁊ mollioza ⁊ albioza eis: ⁊ fructū intus folia i magnitudine ciceris coloris rubei ad rubedinē sanguinis tendentē: ⁊ hz ramos longitudine duoz palmoruz: aut plus: ⁊ radices siles radici mirti agrestis nisi q: sunt molliores: ⁊ odorifere ad rubedinē tēdentes. nascit i locis montuosis: ⁊ illud qđ de ipa administrať ē radix. Et idem Sera. ca. de lauro. vbi tractat ēt de laureola. **Gal.** vj. sim. phar. ca. dasnois alexādrie. sapor ei⁹ ē acutus: ⁊ in ea est amaritudo: ⁊ virtus ei⁹ est que incidit ⁊ abstergit. Et idem Sera. ⁊ est gara ē que dicitur camedapne grece: vel daphnides alexādrie sed latine sigillum salomonis: cuius altitudo ē vnius brachij: ⁊ hz virgas multas rectas subtiles lenes habet folia silia folijs lauri: sed minora ⁊ subtiliora: ⁊ leniora quorum color est viridis: ⁊ habet grana rotunda rubea q̄ adherent folijs: rami ei⁹ comedunt dum sunt recētes: ⁊ virtus ei⁹ est simi lis lauri alexandrie supradicte: sed spēm gare alexandrie que vocatur dasnoides. i. laureola: non tāgit hic Ser. ꝺPlini⁹ āt ca. ꝺ camedapne. Camedapne. i. ifima laur⁹. Dapne. n. gre. laur⁹: camei. ifima: ⁊ ē secūda spēs lauri a Dias. posita i ꝓpo ca. licet non nominet ipsam sic: que ꝺm ꝺPlinium ramos spargit a radice folio acutore q̄s mirte: ⁊ mollioze candidioze ⁊ maioze semina itra folia rubeo: non nisi in montuosis nascitur locis.

Dias. cap. dasnoides. i. laureola: hz virgas longas duob9 cubitis tenues rectas ⁊ lenes: ⁊ folia lauri similia: sed tenuiora ⁊ viridiora: semen in medijs foliis habēs. Et idem ſm aliam translatiōem dasnoides. i. laureola cubiti vnius hz longitudinem: ⁊ virgas mltas: ⁊ nō fragiles: sed mucilaginosas: folia sunt illi lauro simlia: sed molliora. i. flexibiliora: ⁊ duriora: ⁊ nō frā gibiliora gustu ca. exasperantia: flores albos hz: semen vero nigrum cū maturū erit: radix ē illi inutilis. nascit lo- Posse. Dias. Dasnoides montuosis. cis montuosis. des: folia eius sicca ⁊ viridia bibita flegma vētris deponunt: vomitū ꝓuocāt: mēstruis impant: apoflegmatisms masticata ꝑstāt auxiliū: sternutamēta ꝓuocant: semis eius grana. x. bibita ventrē mol liunt. Gali. Camedapne. i. sigillum salomonis ꝓuocat vrinam ⁊ menstrua ⁊ confert distillatōi vrine: ⁊ mingentibus sanguinem. Lassus felix capi. camedapne. Camedapne est diuretica valde. folia eius cataplasmatib9 adhibita dolorem capitis tollūt: egestiones stōi ipositā compescūt: ⁊ tortiones anteriores cū vino bibita: potissime q̄ semina habēt anterius: posteriores vero q̄ sunt posterius medicant: succus eius ei9 cum vino bibitus mēstruis impat: ꝓuocat vrinam pessario adhibitus: hec oia facit: mictualis ē virtutis cū foliis suis sine floribus incendiose se laborantes: qdam cataplasmauerunt. Que vero dicit Mes. vide capi. de camelea supra.

Datifium .i. amurca olei.
Datrion. i. lachryma: inde datrion dandodes. i. lachryma oculi.
Darimalos .i. vrtica.
Darimum .i. rubea tinctorum.
Darilon .i. cyprum.

Cap. ccvi.

Dayborā. vel cū bera. grecorion vl coriannum latīe vero coriandrum. Dias. rion. i. coriandrum oibus ē notuz. Virtus eius est frictum ⁊ in cataplasmatib9 redactū cum polēta: ⁊ pane triticeo mixtum ⁊ ipositum ignē sacruz extinguit tūores igneos tollit melle addito ⁊ vua passa impositū epimetidas ⁊ tumorē testiū: ⁊ carbunculos curat: ⁊ collectiōes cōpescit: cū faba frixa mixtum scropulis ⁊ pustulis ꝑstat effectum: semen eius bibitū cuz dulcore lumbricos extinguit genitalia. i. semina viri decrescere facit: nā si multum acceptum fuerit semē sensus bois hebetescit aut citius infert necem: vñ non dz quisq̄z vsuz ei9 frequētare: succus ei9 aceto mixtus: aut spume argenti ⁊ cerusse ⁊ vino omnes pustulas ⁊ caligines ebulientes extinguit. hic succus viscide ē virtutz restringit: ⁊ refrigerat: ⁊ ideo ꝓpe ad ignē sacrū facit: sicut ⁊ folia ei9 cū succo mali granati: ⁊ oleo in potione pmixtū alialia intranea pmixta ignita ꝓsequtur: semē eius ex aqua potatū solutiōem ventris astringit. miruz est quod renocreates tradit si vnū semis granū femina biberit vno die ei mē strua contineri: si duo ⁊ totidem iam diebus quot grana sū Bera. lib. aggr. auc. Gal. cap. da ꝓserit. ybora. Dayborā. i. coriandrum: substantia ei9 est terrea subtilis: ⁊ ē cū hoc in eo aquositas tepide virtutz nō pauce quātitatz ⁊ in sapore eius ſm plurimū ē amaritudo: ⁊ virt9 est q̄ abstergit ⁊ resolvit: ⁊ sumit: ⁊ distillat i oculum: ⁊ cōfert dolori ei9 magno cū lacte mulieris: ⁊ fit emplīn cū eo: ⁊ abscindit humores descendētes ad oculū. Et idem auc. Aben mesuay. Quādo torrefit semen coriandri stringit ventrē: ⁊ abscindit fluxum sanguinis: q̄ est ab interioribus: ⁊ bibūtur de eo duo aurei cū. iij. z. ⁊ dimidia succi plantaginis sine eo q̄ buliat: ⁊ si est fluxus sanguinis ab interioribus membris curat si ponatur sup locum fluxus. Et idem auc. Abugeric. Coriandruz est frigidum narcoticum inducens sincopim ⁊ stuporem: ⁊ est toricū: qñ odoratum congelat: ⁊ phibet fumositates ascendere ad caput: ⁊ ideo cōfert sode ⁊ ebrietati: ⁊ abscindit fluxuz sanguis: ⁊ stringit ventrem. Et idem auc. Alexandri. Coriādrū phibet fumositates ascendere ad caput: ⁊ ꝓpter hoc ponit in cibis epilenticoz: quādo cause epilē sie sunt vapores ascēdentes a stomacho. Et idem auct. Alcanri quādo coriandrum siccū infundit in aqua eius cū zucaro abscindit virge erectiōem ⁊ desiccat sperma. Et idem auc. Rasis. Si bibantur. z. iij. de succo eius recenti: occidit: ⁊ abscindit fluxum sanguinis a naribus quādo ōdoratur. Et idem auc. Ihonnay in li. pmutatōis dixit q̄ pillule Galie. sunt ei ꝛrie. Dias. vero ꝛdixit ei: cum .s. Gal. dixit q̄ coriandrū declinat ad caliditatez qñ manifestū est ipsum esse virtutis frigide: ⁊ ex dicto suo quādo sumitur succ9 ei9 occidit. Et idez auct. Abiz coriandrū recēs est mortificatiuū congelatiuum: ⁊ si homo vtitur eo multum: vel potu aq̄ eius est toricū: ⁊ si ponat aqua eius cuz aliqua ex alijs herbis: ⁊ quādo cū aqua eius liniunt ꝑata sanguinea: aut colerica: cōfert ⁊ extinguit eoz inflāma Gal. vij. simp. phar. cap. de coriantiones. dro. Virtus eius prima est virtus cali. vñ Diasco. infrigidatiuā dicit hanc herbam nō recte: cōpositā aūt est ex ꝛrijs virtutibus multum qdem hēns amare substātie que indicat q̄ subtilium ptium ē ⁊ terrestris: nō modicuz autem hēns ⁊ aquose humiditatis. vl tepide ſm virtutem: hz autem stipticitatē non modicā in qbusoibus operat qdem varie oia quecūq̄z Dias. scripsit: sed puto sic existere sicut si mor ſm principia plagatis vel ōlitercūq̄z percussus in aliqua ptiacula tumor: liuidus vel niger fieret frigida putaret passio esse: ⁊ egere diaforantib9 ⁊ calefacientibus pharmacijs: ſm eundem puto modū si transcenderit aliqñ calida dispositio ad frigidā obliuiscendum ē priorīs: nominādum vero alio secūdo nomine: vel si nomen nolueris permutare: sed facere sicut qdam qui alia qdez principij: alia vero declinatiōis scribunt auxilia. non aūt oportet frigida extumare eē declinatiōis pharmaca: cōcedendum enim est herisipillam nominare si quis voluerit huiusmodi dispositōem: non tū ca. vocare eā permittendū quādo depressa ē ⁊ remissa: nequaq̄z ergo tūe quod auxiliatur ei infrigidatiuum eē putemus: sicut Dias. vt coriādrū: qm̄ cataplasmatum vt ipse ait cū pane: vel cum alfitis sanat herisipillam: certum ē herisipillam q̄ vtiq̄z inflāmatiua est nunq̄z sanabit cum pane coriandrum: sed p id quod infrigidat iam ꝓpterea ⁊ nos in anteriorib9 sermonib9: qñ cum determinata experientia ꝓbare cuiuslibet pharmaci virtutē postulabamus: simplicem enim vt possibile est: maxime potionem eligere cōsulebamus. plurimi aūt medicorum: neq̄z quecūq̄z plurime egritudinum mora principio inuadunt composita nosc̄ūt: neq̄z quoniam alia passio est herisipilla certa: alia vero vocatur ab omnibus nobis iam consuete: ⁊ ab antiquis flegmon. alia autem in medio q̄z multe: hec quidez ⁊ vt vtiq̄z dicat quis herisipilla flegmonosa: hec aūt velut flegmones quidā herisipillatos inentes: aut velut flegmones: aliquādo ⁊ neutruz ꝓdonminans. At vero ⁊ idem asserius quādo appareret sicut herisipillas: sicut ⁊ alius scirrosus: vñ de cōpositis oibus non modica haberet multitudo. latius vero in quibusdam alijs dictum est in his:

ꝛ in libris terapentice methodi dicetur : ꝛ nunc ē de eis necessariū memorari: qꝫ certam herisipillā nunqꝫ predictum sanabit cataplasma. voco autez certam: qñ a colerica hūiditate repleta fuerit particula: quoniam aūt longe ab infrigidando ē coriandrum: licet tibi ex his que scripsit Diaſ. addiscere. Scrofulas enim aut dissoluere : qm aūt nullum infrigidantium pharmacoꝝ sufficit dissoluere scrofulas: neqz enī puto Diaſ. dubitare. multa quidem scribentem scrofularū sanatiua: ōia vero cōcordantia: ꝛ calida cōplexionibus: ꝛ diaforetica operationi- bus existere. Auic. lib. ij. capi. de coriandro Coriandrū aliud ē humidum: ꝛ aliud est sic. Et dixit Gali. Uirtus eiꝰ ē cōposita: ꝛ qō in eo dñatur ē terreitas: qñqz ꝛ aqueitas: qñqz ꝛ aqueitas tepida: ꝛ in ipso ē ponticitas parua a stipticitate: apud me vō aqueitas in ipso frigida nō tepida oīno nisi sit pp substantiā subtilem ca. pmixtam ei: cuius sepatio ab eo sit velox: ꝛ Humay qdem dixit ēt qꝫ Gal. remouit frigidū a coriandro: ꝫdicendo Diaſ. ego aūt dico : qꝫ iam testificati sunt frigiditatez eius. Ruffus ꝛ Archigenes ꝛ alij ab eis: frigidū est in fine pmi vsqz ad secūdum: sic. in. ij. apud filiuz. Uiregi. in. iij. apō me vero siccum ē declinans ad caliditatez paruā ꝛ forsitan illud est pp substantiā in ipo subtilem q̄ resolvitur ꝛ nō remanet cū bibit: ꝛ si nō : ppt qō oz vt sit multitudo succi eius interficiēs cū infrigidatione: in ipo est stipticitas ꝛ stupor: ꝛ succꝰ eiꝰ cum lacte sedat oēm fortē pulsatōem: ꝛ cōfert apatibus ca. cum ceruſa: ꝛ aceto: ꝛ oleo ro. ꝛ cū melle ꝛ oleo scorpe vestigijs ignis persici: ꝛ cum farina fabarū: aut sanich: aut farina ciceri scrofulis : qñ pmiscetur cū eis succus. Inquit Gali. eū resolui scrofulaſ: qūo ergo ē frigidū. ꝛ possibile qdē ē vt dicatur ei pp ipsius ppetatem: ꝛ qñ in ipso ē substantia subtilis: profundās penetrans: ꝛ pfundatur: ꝛ non profundatur substantia frigida: sed qñ bibitur resolvitur calidū velociter: remanens frigidū agens. Et dixit non sanat ex hirisipilla: nisi quod infrigidatum ē: aut pmixtum humori melancolico: ꝛ flegmatico cōfert vertigini facte a vapore calido: aut flegmatico: ꝛ epilēsie facte ex hoc ꝛ proprietas eius ē phibere vaporem a capite : ꝛ pp hoc ponitur in cibo patientis epilensiaz ex vapore stōi: ꝛ inde multitudo eius humidi ꝛ sicci permiscet sensum: ꝛ quod humidū est facit somnum: ꝛ phibet fluxum sanguis narium: ꝛ pulverizatio sicci: ꝛ collutio oris ex succo humidi: ꝫfert alkolegenerat tenebrositatē visus: ꝛ succꝰ eiꝰ distillatus sedat pulsatiōem in oculo: ꝛ ppie cū lacte mulieris: ꝛ qñ ex folijs eius fit emplm phibet cursum materierū ad oculū: confert tremori cordis calido: ꝛ potanꝫ ex eo due. ʒ. cū aqua lingue arietis: ꝛ retinet sputum sanguinis. Et ē tarde digestionis ꝛ ꝫfortat stōm calefactum: ꝛ qō de eo tortefactum ē phibet vomitum: dicitur qꝫ ipm sedat eructationem post cibum: ꝛ si est ita: tunc facit id ppterea: qꝫ phibet vaporem: ꝛ motum eius. Constringit semen eius tortefactū: ꝛ dr qꝫ semen eius cum rob solutione educit ꝓpentes : ꝛ coriandrum gdez cū melle ꝛ oleo: cōfert apatibus testiculoꝝ cali. ꝛ quod de eo hu. est: ꝛ qō siccum frangit virtutem coitus: ꝛ erectionem virge desiccando spūa. Cū ex succo eius bibit circiter. iij. ʒ. interficit: qm facit homes possidere tristiciam ꝛ sincopim: ꝛ nō oz vniuersaliter: vt de eo multum sumatur.

Dragantum. i. vitriolum vel calcantum: lege litteram zeg.

Draganum est planta q̄ a Diaſ. cap. dragos. vocatur tragos. naz dicit tragos: aut scropion : aut draganū. nascitur in locꝭ maritimis: frutex ē sup terram longitudinem palmi vnius habens : aut amplius: herba est illi sine folijs in qua in summo habet azimos minutos sicut triticū acutum multum in gustu stipticitatis. Poſe. Diaſ. Semē eiꝰ cum vino bibitum fluxum matricis ꝛ vētris abstinet: quod semen plurimū colligitur : tere ꝛ fac trociſcos qbus siccis vtuntur.

Drane	.i. cantarides.
Dragos	.i. manipulus.

Dragma est nomen ponderis: ꝛ ponderat nonaz partem. ʒ. ꝛ sic accipiebatur antiqtꝰ: ꝛ illa ē dragma vera. Moderni vero octauā partē. ʒ. pro. ʒ accipiunt: sed cōmuniter nunc accipitur ꝓ tribus scropulis : ꝛ dragma grece similiter iterpretatur manipulus vel fasciculꝰ: vt feni: ꝛ spicarum: ꝛ huiusmodi.

Dragantum qd est. l. l. acantos.

Drangontea: serpentaria: serpētina : colūbrina: viperina: basilica: asclepias: luſ: cocodrillus idez pro quibꝰ. l. l. luſ.

Dragontium	idem.

Dragona interpretatur asperitas palpebrarum inde collirium dragonaticum : vt in Alexandro de oculis.

Drarie	.i. cantarides.
Dracon	.i. draco.

Dracon marinus est quidam piscis parvus venenose punctionis: que i lingua nostra vocatur doracena.

Deafati. i. rosa in facie. i. pustule paruissime i corpore hominis tempore colōris: ꝛ dicuntur desudationes.

Deafaciei	idem.
Deemptanium	.i. peucedanum.
Deob	.i. aurum.

Deen. i. lignum indum: ꝛ est deda.

Dechin. i. omne oleū preter oliuarum.

Deiranie	.i. cantarides.

Deilir. i. locus de quo fit transitꝰ de vno loco ad alium: ꝛ ppie qñ est sub terra.

Deilis	.i. specus.
Deiberane	.i. vespa.

Deisparia dicunt̄ que difficile coniūpunt̄ i cibis.

Cap. ccvii.

Deob ara. gre. ꝛ latine dicit aurū. Dera. lib. aggre. cap. deob. Deob. i. auruz ommbꝰ notum : limatura eius cōfert cardiace melancolice: ꝛ debilitati cordis: ꝛ quādo cauterizatur cū eo non facit vesicas cauterizatio eius: ꝛ ē melioris : vel velocioris curationis. Et dixerunt qdam : qꝫ qñ accipitur aureus anulus: vel argenteus : ꝛ ponitur in igne: ꝛ cauterizant̄ cū eo ale columbaruz veniūt cito ad domum suā: ab ea ꝛ nō separant̄. Alcauzi : vtruz sit in anulo : aut aliter. natura eiꝰ est talis si cauterizetur cum eo. Aurum ē temperantiꝰ oī metallo: vñ valet ʒ elefantiam: cardiacam passionez : ꝛ sincopim. Limatura auri ʒ elefantiam data i potu valet: depurando superfluitatem humi. ꝛ extergendo: pōt etiam dari ʒ hanc passionem cū vera logodion vel theodoricon in potu in septiana bis vel semel : ꝛ vniuersaliter valet ad pservatiōem timentibꝰ lepram auri limatura data cum succo boraginis: vel cū puluere ossis de corde cerui ꝛ zuccaro: sincopizantibus auriliatur: vel fiat syrupꝰ ex succo boraginis ꝛ zuccaro ꝛ apposito puluere ossis de corde cerui: cum tali syrupo det̄ limatura auri: ꝛ si hunc nō habueris: detur cū alio syrupo vinum in quo fuerit limatura auri: cādens extincta. Spleneticos iuuat. ʒ frigiditatez stōi det̄ similr̄ limatura eius in vino vel cibo. Ad vsturas

magis valet aurum q̄z cetera metalla. puluis caterie auri more colurij vel simpliciter oculis impositus: maculas oculorum corrodit. Sed inde questio est quō aurū ꝓfortat: cū nō incorporet: nec mēbra nutriat: ad qd̄ dicendum: q̄ eor q̄ ꝓfortant: alia confortāt: mēbra repando spūs tm̄: vt aromatica: alia restaurando mēbra sicut cibus ⁊ pot⁹: alia constringendo ptes laxas sicut emplm̄ ex mastice factū. alia alterando q̄litatē distem patiuā debilitantem mēbra: sicut diacastoreū stō debilitato: vel distempato ex frigiditate apponit. alia cōfortant depurando superfluitatē q̄ comprimēdo debilitat: sicut sunt medicine laxatiue: ⁊ multa alia depurantia: sicut est aurū qō ꝓfortat dū asperitate sua superflua detergit. **Auic.** li. ij. ca. de auro. Aurū est eq̄le subtile. limatura eius ingredit in medicinis melancolie. Et melius cauterium ⁊ velotius sanabile ē q̄ fit cū cauterio auri. Retētio eius in ore remouet fetorē eius. Et ingreditur limatura ei⁹ in medicinis allopitie: ⁊ serpiginis liniendis: ⁊ in eis que bibunt. Confortat oculum in alcohol positū. Confert doloribꝰ cordis: ⁊ tremori ipsius: ⁊ malicie aie: ⁊ ei q̄ solus loqtur. Et idem i li. de viribus cordis: dicit q̄ cōfortat cor. Bulcasim libro q dr̄ seruitor. Modus limature auri ⁊ argenti qb⁹ vtimur in medicis. Accipe de bono auro puro frustrū: ⁊ bēas coralē te parapsidem cū aq̄ munda dulci: ⁊ bēas cotem asperam mundā: cui⁹ vnum caput teneas i manu tua: aliud stet in fundo papsidis in aq̄: ⁊ tunc frica aurum in cote: sepe madefaciēdo cotē cum aq̄: q⁹ limatura descendet ad fundū vasis subtilis: fac ergo tam diu: q̄ timeat de auro quātuz volueris. deinde dimitte p horā: ⁊ pjce aquam cum facilitate ⁊ ablue ter: ⁊ sicca: ⁊ serua. Eodez mō facias de argento: ⁊ sunt q limāt cū lima subtili: ⁊ sic vtuntur

Deuteria. i. vinum pucciolum catoloraū dicūt maceratis aq̄ vinaceis: sed tū intra vina operaria reponuntur.

Deumofan	.i. inanis.
Deusen. i. herba cui⁹ folia sunt similia foliis tritici: sed sunt leniora: ⁊ fruct⁹ ei⁹ hz velamina duo aut tria: ⁊ super ipsa sunt q̄dam similia pilis: ⁊ q̄ sumitur succus: ⁊ conseruat: ē ca. in primo: sic. in secundo: p qua. l. l. sceile.	
Deuram est nomē cuiusdam aīalis quo caremus	
Deusar	.i. auena.
Deud	quid est. l. l. daud.
Debacul	.i. aconitum.
Debalium	.i. polium.
Debe	.i. aurum.
Deben. i. oleum quod fit de fructu ben: ⁊ quid est l. l. ben.	
Deble	.i. animalia.
Debotin	.i. terbentina.
Debotim	idem.
Deboliar	.i. cimex.
Debusor	.i. platanus.
Debulnationes	.i. linimenta.
Decasor	.i. auena.
Decasior	idem.
Dechan	.i. virga pastoris.
Deciston	.i. cotum.
Decisis	.i. spelta.
Declin	.i. pediculus vulturis.
Declios	idem.
Decola. i. botho: vel pustule in ore.	
Decolai	idem.
Decosio	.i. pentafilon.
Deda	.i. zappinus.
Dedablet	.i. faba lupi.
Dedalion	.i. mentastrum.
Dede	.i. pediculus vulturis.
Dedey	idem.
Dedefon	.i. rupis concauum.

Dedichisa dicit Auic. q̄ est corter indus stipticus i arabico scribit darchefe. Judeus dicebat sic vocari mellicam.

Dedose	.i. macer vel folium.
Dedos	idem.
Dedogaos	.i. auena.
Deduriſa indus	.stipticus valde.
Deduſion	.i. matrissiluia.

Defle. i. oleander planta venenosa q̄ grece nerio vel neredendion dicitur.

Defictum vinum	.i. sapa.
Defrictuz vinum	idem.
Defrigis	.i. difrigis.

Degalea est arbor cuius succus ingreditur in quādam confectionem ad scabiosa vlcera i antidotario virili: ⁊ latine dicitur regalea: habet folia admodum Alexandri: ⁊ nascitur in locis humidis.

Dego	.i. lac ex quo extractuz est butirum.
Degoa	idem.
Degoison	.i. apium risus.
Deheb	.i. aurum.

Deben. i. omne oleum preter oleum oliuarum.

Dehedi	.i. beem.
Dechicesebene	.i. farina ordei.
Dechie	.i. farina.
Dechil	idem.

Delethereon. i. letalis cibus vel potus vt fungi venenosi.

Delefiolios	.i. vsnee.
Delicteric	.i. medicine venenose.
Delision	.i. cimbalaria.

Cap. ccviii.

Delion ara. gre. egelida vel genegilida: vl moyyda. latin. vero rapa. **Bera.** libro aggregatio capi. delien. i. rapa ex ea est domestica: ⁊ agrestis. Domestica oibus est nota. Sed aggrestis supple q̄ latine vocatur rapolla: ē planta hēns ramos multos quorum longitudo ē vnius brachij. Nascitur locis siccis: ⁊ habet sūmitates lenes: ⁊ folia mollia ⁊ grossa in modum digiti pollicis ⁊ amplius parum: ⁊ lata. Et habet semen paruum ⁊ nigrum: quod cū frangitur **Dias.** cap. rapa ſm trās est album interius. lationem nostraz Rapa quedam est domestica. ⁊ quedaz agrestis. Domestica oibus ē nota. sed rapa agrestis nascit in locis siccis: fructuz collectū faciens: cubiti hūs longitudinem: ⁊ multas virgulas: folia hēns lenia ⁊ grossa in modum digiti: ⁊ satis lata: semē eius in folliculis conclusum ē nigrū ⁊ fragile: q̄ fractum deint⁹ habet album colorez: miscetur ad albamētum faciei vel totius corporis ⁊ vultus. farina lupi ⁊ fabe ⁊ ciceris vel ordobi admixta. Sed radix rape domestice bona est: sed ventrē inflat: ⁊ succum corpori addit: ventrem stimulat. Elixatura eius fomēto podagricis ⁊ permonib⁹ pſidiū est: ⁊ ipsa trita ⁊ imposita hec oia facere nouit: excauata ⁊ oleo ro. ⁊ cera missa: ⁊ in cineribus calefacta pmonibus opitulatur. Lima eius elixa ⁊ comesta diuretica est. semen ei⁹ antidotis tyriacis miscetur: venenosis potiōibus occurrit: cū vino datum: vel ex mulsa bibitum: ventrem stimulat. Radix incisa in ptibus: ⁊ in aqua salsa ⁊ aceto cōposita digestionem ⁊ orexim facit. Rapam democritus tanquā contrariam corpori damnat. putat enim ex ea inflationem stomachi excitari. Contrs

Diocles: itēq; Dionysius eam necessariam estimant: pp eas virtutes que subiecte sunt antidotum representant: cū ex oleo ⁊ vino trite sumunt venerem stimulant: eo validius: si cum eruca ꝺdiā tur: cocte ⁊ cū adepte contuse oculoꝝ dolori medent: feruētes ipposite mitigant pmones: frigus ex pedib⁹ tollunt cuicūq; vitio pdunt: marime trituris succurrūt: ⁊ semen ex vino vulnerib⁹ venenatis illinitum ꝓdest. Contra ꝓpentis mo: sum ⁊ torica dat semen ex vino bibendū: sed hoc semē in rapis pōt calidū ⁊ feruens videri: ipe paulo solutiores credunt: sed q; min⁹ possidēt calorus molliendi ptātem continent. Itē radix inflat: ⁊ semē generat in hoie. Et idem Sera. Est alia spēs que rape: que qñ comeditur generant inde inflatiões ⁊ nutrimentū eius ē minus nutrimēto alteri⁹ speciei: ⁊ qñ bibitur ex semine eius ꝓhibet nocumentum medicinarū mortiferarū: ⁊ radix eius ꝓparatur: sicut de rapa diximus supple: ⁊ illa vocat napus caulen: vel napo caulen. ¶Plinius cap. de napo. ¶Napus caulen: vel napo caulen: ex duob⁹ oleribus compositū nomē habet: q: sapore rapa: in radice napo: ꝓpter quod discerni: que sane mino: est rapa: vnde napo ad similitudinē rape vocatus: q: foliis latior: ⁊ radiculis gustu subacrior est nominis affinitas in vtriq; inde pene cōis: q: vtrunq; semen in alterū vicissim mutat: nam rapa in alizo solo: vt Emilianus ait. ¶Der biēnium in napum: als vero napus transit in rapā: domestica rapa dicta ē a rapiēdo. i. cōprehēdendo terram: omnibus nota ē. Est autem radix eius amplior: napo: sapore dulcior: ⁊ folio tenui. Cui⁹ radix comesta: inflatiōem facit: ex aqua vero vbi decocta fuerit podagricis optima ē fomētatio: etiā ipa cōtraria ⁊ ipposita idem operatur: q; si ercaue tur ⁊ accipiat oleum rosarum ⁊ cere modicum: ⁊ sic in cinere calido coquatur: ⁊ vt cerotum fiat: ad idem valet. Almansor capi. de napo tractatu tertio. ¶Rapi aceto conditi frigidi existunt: q licet inflationem faciant: colerā tamen extinguūt rubeā Sed sciendum q; rapa agrestis vocatur rapolla: cuius succus mirabiliter herpetibus ⁊ fistulis impositus medet. Et ipsa comesta similiter: ⁊ semen eius ē tyria

Sal. secūdo de cibis capi. de rapa venenis. pa. multifor: miter autem ⁊ hanc homines ꝓparant vsq; ad hoc: q; componunt eam cū garo ⁊ aceto: vt hēant ꝓ vsu ꝓ totum annū. Chimus aūt reddit in corpore grossiorem cōmensurato: ꝓpter quod si abūdauerit qs in vsu ipius: ⁊ marime si qs deficienter in ventre digerens ipsam: cōgregabit vocatū crudum chimū: ad secessum aūt vētris: neq; cōtrariari vtiq; neq; conferre dicat qs ipsam: ⁊ marime qñ decoquitur: bene enim indiget ipsa ⁊ amplior decoctione: fit aūt optima bis elixata: sicut dictū est ꝑ de caulis ꝓparatione: si aūt crudior sumatur: indigestibilis est: ⁊ inflatiua: ⁊ mala stomacho. qñq; autem ⁊ mordicatiões operat ꝑm ventrē: ꝓ aquā autem elixatam admirabor: vtiq; si minus aliqua homogenearū plantarū nutrit. Et idem in sexto de simplicibus medicinis cap. gengilidis. Gengilidis siue rapa ipsa: ⁊ semen ad libidinē incitat: inflatiui spūs generatiua existens.

Delitron	.i. venenum.
Deltichefehe	.i. farina ordei.
Delon	.i. fructus melonis.
Delofaria	.i. almea.
Delofarria	idem.
Demandarcotri	.i. sanguis draconis.

Demessen sunt cortices virides quib⁹ acuuntur fleubotimi.

Demasilon	.i. barba siluana.
Demasur	.i. aaron.
Demenchame	.i. sanguis columbe.
Demenbachara	.i. sanguis vacce.
Demest	.i. arbor lauri.
Demelandrum	.i. sanguis draconis
Demisurion	.i. virga pastaris.
Demisasurion	idem.
Demulipar	.i. vsnee.
Demoniaca herba	.i. iusquiamus.
Demoniarcha	idem.
Demolion	.i. barba ionis.

Demoracon est ꝓprium nomen loci.

Cap. ccix.

De Sanguine. arabi. gre. aemezam. latine vero sanguis. lib. aggre. cap. dem. auc. Galie. Sanguis porci ē calidus humidus sicut bois: sanguis colūbe administratur a ꝗpluribus medicorū in capite qñ fuerit scissura in craneo. nam pisciunt in loco illo sanguinē colūbe: ⁊ distillat sanguis colūbe: dū ē calidus i oculo qñ i oculi fiūt tarfati: ⁊ qdaz extrabūt pennam ab ala eius: ⁊ exprimunt sanguinē qui ē in ea: aut scindunt sub eius ala: ⁊ accipiūt sanguinem q egreditur: ⁊ ponunt eū calidum: ⁊ nō faciunt hoc: nisi qui volunt occidere columbū: ⁊ quādo loco sanguis distillatur in oculū oleum ro. facit idem: nisi q: oportet ꝙ distilletur oleū cali. nā inunamentū eius in hoc nō est: nisi propter actualem caliditatē cum temperamēto: ⁊ nō ꝓp aliam virtutem: ⁊ manifestat etiam hoc: q: oleū ro. cuz hoc q; est temperate complexionis hz ēt virtutē quādaz stipticā: ⁊ sanguis capun⁹ ⁊ hyrcinus dātur in potu cū melle hydropicis: ⁊ qdā assant hūe sanguinem: ⁊ dant in potu hūtibus flurum vētriz mucillaginosuz in qb⁹ est admixt⁹ sanguis: ⁊ hoc pp grossitiem terreā: q; est in eo: ⁊ pp siccitatez q; est admixta sue caliditati. Sanguis agni qñ bibit confert epilensie: ⁊ ad hoc valet silr edi: ⁊ confert erpuentib⁹ sanguinem. vidi opificem qndam discretuz ⁊ veracē: ⁊ bone memorie: q dixit mihi q; hoc exptus fuit i duobus q spuebant sanguinem dare. s. eis de sanguine illo: ⁊ cōtulit eis inunamento magno. Et ego credidi dicto ei⁹ ⁊ estimau: q; isti nō emittebant sanguinē a pulmone: nec a palato: sed potius pp aptionem alicui⁹ vene: ⁊ ē magis innatiu⁹ flurui sanguinis q; sanguis alius: ⁊ oz q; sit coagulat⁹: ⁊ ex eo accipiat lib. i. ⁊ misceat cuz aceto fort etiā libre vnius: ⁊ buliant simul tribus ebulitionib⁹: aut parū plus: deinde dividat in tres ptes: ⁊ detur in potu qlibet die ps. i. in ieiuno: ⁊ maxime qñ fuerim⁹ distantes a locis: vbi sunt alie medicine. Et sanguis hyrci ⁊ vsi qñ ponitur sirp apata calidus maturat ea cito. ⁊ sanguis porci sedat dolorem: ⁊ curat vlcera aurium: ⁊ sanguis edi ⁊ anseris: ⁊ anatis ingrediunt in multis confectionib⁹: ⁊ antidotis q; cōferunt apatibus: Sanguis vero sarsen. i. cuniculi ⁊ colūbini: ⁊ si in cibo accipiat ea. ⁊ fit cū aliquo istoz coliol: cōfert apatibus calidis oculi: ⁊ sanguini q; est in eo: ⁊ obscuritati visus: ⁊ sanguis columbe valet obscuritati visus: ⁊ abscindit flurum sanguinis narīū: ꝓpter q; fluit a miringis cerebri. Sanguis hyrci: ⁊ capre: ⁊ lepoziz: ⁊ cerui qñ assant ⁊ administrat geūgz istoz ꝓfert vlceribus intestinoz: ⁊ flurui vētris ātiquo: ⁊ qñ bibit cū vino cōfert veneno. lepoziz vo sanguis qñ linit ēpetigo cū eo. s. cū suū retinet colorem curat eā. Sanguis vo canis qñ sumitur in potu curat morsuz canis rabidi. Sanguis nemoralis testudinis curat epilēsiā quādo sumitur in potu: ⁊ sanguis testudinis marine qñ bibitur cuz vino ⁊ cum coagulo leporis. ⁊ cimino ꝓfert morsib⁹ venenatis: ⁊ confert bibentib⁹ ramunculas

ſupple hoc latius inuenies in littera latamie: ſed ſanguis thauri qñ fit empl'm cuz eo ⁊ ſanich: mollificat: ⁊ ſſolvit apata dura. Sāguis rane viridis qñ ponitur in radicibus capillorz cuulſorz non ſinit eos renaſci. Sanguis mēſtruus qñ cum eo ungitur virga in hora coitus, phibet mulierē aliā ꝓpregnari: ⁊ ſi liniunt cum eo podagrici curat dolorem eorū cū habuerint. Auic. lib. ij. capi. de ſanguine. Sanguis bubonis ꝓfert aſmati valde: ⁊ ſimiliter caro ipſi⁹. Sanguis hyrci ericcatus frangit lapidem renū. Sanguis hyrci camele ⁊ leporis fritus competit nocumento ſagitte armene qñ bibitur cū vino: ⁊ ſimil'r ſanguis canis. Caſſius felix capi. de ſanguine. Sanguis hyrci q per aliquem diem ante vinū biberit: ⁊ petroſellinos vel ſiſeleos montanos comederit ſolvit adamantem: ⁊ frangit etiā lapidem in veſicca ſicut inuenies in. l. lapidis ſubedhigi.

Cap. ccx.

De malachoem ara. gre. ſindrichis egilos. latine vero ſanguis draconis. Hera lib. aggre. capi. de malachoem auc. Diaſ. Dema lachoem vel ſindrichis egilos. i. ſanguis draconis q fit ex arbore q̄ eodem noīe nuncupat: ⁊ ē planta hēns virgas vni⁹ palmi lōgas: aut plus ſimiles fuſis ī qbus filat: ſup quas ſunt folia parua ſimilia folijs coriādri: quorum color vergit ad rubedinem: ⁊ hēnt viſcoſitatem ⁊ odorem fortem non tñ malum: ſed ꝓprie odorem medicinarum: ⁊ in ſūmitatibus ramorum ſunt corone rotunde: ⁊ flores albi in p̄ncipio natiuitatis eorum ī fine vero fiunt aurei. naſcitur in tera culta. Et idez auc. Galie. ſindrichis eſt in planta iſta res q̄ abſtergit ⁊ eſt in ea humiditas multa: ⁊ ipſa infrigidat parum: ⁊ cū hoc eſt in ea parua ſtipticitas: ⁊ ꝓpter hanc cām phibet generatiōem apatum. Et qdaz noiant plantam q̄ dicitur egilops noīe huius plāte: ⁊ eſt planta ſimilis huic plante in oībus: niſi q: iſta planta eſt ſuperior in ſtipticitate ab ipſa: ⁊ ꝓpter hanc cauſam cōfert fluxui ſanguinis: ⁊ vlceribus inteſtinorum: ⁊ fluxui mēſtruorum ſupfluo Et idem aucto. Conſtantinus. Succus hui⁹ plante eſt ſanguis draconis dict⁹: ⁊ eſt rube⁹ fortz rubedinis: ⁊ ſapor eius eſt ſtipticus. Et virtus eius eſt que infrigidat ⁊ deſiccat ī tertio gradu: vnde conglutinat vulnera q̄ fiunt a peuſſione: ⁊ cōfert fluxui ſanguinis: ⁊ vlceribus inteſtinorū: ⁊ īmoderato menſtruorum. Et idē aucto. Diaſco. Iſta planta quando teritur bene ⁊ ponitur ſup vlcera cum ſanguine ſuo conglutinat ea: ⁊ phibet apationem eorum: ⁊ ſcindit fluxum ſanguis menſtrui ⁊ fit encatiſma ex decoctiōe eius in qua ſedēt mulieres: ⁊ abſcindit fluxum humiditatū antiquarū matricis: ⁊ bibit de decoctiōe eius ad vlcera inteſtinorum: ⁊ confert inciſionib⁹ carnis: ⁊ incarnat ea. Et quāto fit ſuppoſitorium cū eo ſtringit ventrem: ⁊ cōfortat ſtomachū interius ſumptus: ⁊ exterius poſitus. Sanguis draconis frigide ⁊ ſicce complexionis ē in tertio gradu. Eſt autem eligēdus qui interius ē clarus ſicut minium. Sophiſticatur quādoqz cum puluere minij: ⁊ cum alio ſucco indurato. Contra fluxum ſanguinis e narib⁹ imponatur puluis ex eo: ⁊ fricentur nares vt pulvis adhereat rupturē venaruz: fiat etiam ſinapiſma ex eo: ⁊ albumine ou: ⁊ aqua roſarū circa frōtem ⁊ tempora. Contra emoptoicam paſſionē vitio ſpiritualium teneat puluis eius: ⁊ gūmi arabici confectus ex aqua roſata infuſionis draganti: ⁊ patiens poſtea tranglutiat. Si vero fit vitio nutritiorū detur cum ſucco plantagunis. Idem fit vſus contra diſſinteriam ſi fiat vitio ſuperiorum ſi vitio inferiorum injciatur per criſtere cum ſuco plantaginis ⁊ aqua ordei: ſuppoſitorium factū ex eo ⁊ ſucco ſanguinarie valet contra fluxum matricis.

Denaphia calcail. i. cauda vulpis: ⁊ eſt herba que alio noīe cetūnodia femina dicitur.
Dantaria .i. piretrum.
Dentales ſunt oſſa ſatis alba: ⁊ ſunt ſicut canini dentes: ſed longiores: ⁊ intus perforati: ⁊ inanes oriuntur in cauernis lapidum exiſtentiū in ꝓfundo maris: frigide ſunt et ſicce: virtutem habent abſterſiuam ponuntur in antidotario Galieni in vngento citrino: quod interpretatur vngentum de citro.
Denebalcheil .i. cauda equina.
Deneriden .i. oleum nardinū
Dende eſt ſpecies reſine ſimilis: ē ⁊ alia de india alia de ſeni: ⁊ dende quandoqz vocant cataputie.
Dendeceleon .i. hernia.
Denneumaticos .i. debilitatem.
Denſa. i. herba cuius folia ſunt ſimilia folijs tritici: ⁊ eſt denſer.
Dentes molares canis qd ſunt. l. l. afir.
Denitapulus. i. qui p diem videt: ⁊ nocte non.
Dentibus muris. i. macule que fiunt ī facie: ⁊ marime infantium ꝓpter cōmeſtionem panis comeſti a muribus.
Denorion .i. vſnee.
Dendro. i. arbor: p o. ſed dendron vel dendrios vel dendre. i. magnum arbuſtuz. i. magna arbor ⁊ eſt arbor facies glandes: que vocat quercus: ꝓpqua. l. l. bullos.
Dendroqes ē ſpecies qnta titumalli earū que ī littera ꝓcua deſcribuntur.
Denich ē quoddam granum ſimile ordeo.
Dens deabendum .i. colirium ablatuz de armenia.
Dens cabalinus vel equinus id eſt caſſilago: ⁊ eſt iuſquiamus.
Depon .i. arbor.
Depton idem.
Deptolium vel deptelium. i. vimus.
Deps .i. pulegiuz agreſte.
Deras .i. pellis vel corium.
Derafium .i. gariofilata.
Deraplios .i. apium riſus.

Cap. ccxi.

Dermata gre. latine ſolea calciamentorum.
Diaſ. capi. dermata. Dermata ſunt ſolee q̄ remanſerunt de calciamentz vetib⁹ ruptz. Poſſe. Diaſc. Uſta putrida vlcera poſt inflationē tranſacta mirabiliter ſanat: vel ea vicera q̄ ſine inflatione ſūt deſiccatiuus eſt enim cinis earum vlcera vſta vel ea que vocant paratrimata vel furfures de ſudore excernunt: ⁊ ſiccant.
Dererigum .i. cantarides.
Derep .i. corruptio ſtomachi
Decremon. i. ſonus in gutture quando mouitur homo.
Dericlen .i. ſpica romana.
Deril .i. almea.
Dezifar .i. abrotanum.
Derima. i. cutis: inde aſtrodimia. i. piſces degentes in cochijs: ⁊ habent durum corium.
Deronicon qd eſt. l. l. varonig.
Derobub .i. bub.

Derolifar .i. mentastrum.
Derumegum .i. doronogi.
Derunagati .i. esula.
Derufan .i. rupis concauum.
Desatagun .i. acetosi.
Desarion .i. satirion.
Desafos .i. sarcocolla.
Desebel. i. vene rubee cooperientes oculum.
Desenem .i. adeps zirbi cameli.
Desem idem.
Deseful .i. fungus.
Deseran .i. cretam marini.
Deses .i. desisum.
Des domestica .i. der domestica.
Desisum. i. atria grece: ⁊ additur quod est polēta
Desidie .i. delectationes.
Desilac. i. rubedo in palpebris cum grossitudine ⁊ asperitate.
Desupyon .i. barba hyrcina.
Desudatio. i. passio que vocat sterigolico in estate pp multum sudorē: quā Almansor tractatu qn to vocat albasaph.
Desuplon idem.
Destructum: i. rostrum corui: ⁊ est quoddaz addi tamentum.
Detei .i. dethu.
Dethei idem.
Dethel .i. faba lupi.
Dethis .i. lac crudum.
Deti .i. cruda.
Detisar .i. amonum.
Dethui. i. granū simile ordeo ⁊ longus ⁊ strictiꝰ magis solidum: ⁊ amarū in india inuenitur. ¶Plinius capi. dethui. ⁊ est farrum declinans ad ca. ⁊ ⁊ sic. in tertio: ⁊ est stipticum valde: ⁊ confert doloribus ani ⁊ mollificationi eius sedendo in eius decoctione.
Detui idem.
Denia: Diaſ. panax dicit qꝺ est esula apud Auic. ebriam.
Denider vel denidar est species saume vel abelexeris.

Cap. ccxii.

De Exeris grece latine gladiolus Ubi sciendum qꝺ duo sunt spēs gladioli. vna quā inemes i. l gaspatella. ⁊ alia q̄ ponitur hic: illa puocat vē- trē: ⁊ ista stringit. Diaſ. eris hz folia simulia yridi: sed latiora: ⁊ acutiora: ⁊ hastam i medio foliorz: cubiti vnius longā: ⁊ grossam: in qbꝰ virgis sunt capitella trigonā sub ipsis flores hūs purpureos: ⁊ i medio feniceū colorē: semen eiꝰ in folliculis ē silē cucumeris semini rotundū ⁊ nigr gustu viscidū. Radix ē illi nodosa longa ⁊ ruffa. ¶Plinius ca. de gladiolo. Gladiolū oēs nouerūt gladiolus dr̄ qꝺ sit folijs silibus tirso cubitali floribus pur- pureis. Posse. Diaſ. Uulnera capitis optīe curat. fracturis medet: ossa ꝓfracta excludit: oia infixa corpori euocat ipposita. si vo ptes tres florum addant: ⁊ radicis centauree ptes qnqz: ⁊ mel sufficiens: ⁊ acetuz: ⁊ vt cataplasma iponat tumores ⁊ duricies spargit: bibitū conūssatiōes reformat lateris dolorez tollit: strangurijs ⁊ sciaticis optime opitulat. radix eius fluxū ventris stringit cū dulcore ⁊ aq̄ maritima accepta. semē eius diureticum ē qꝺ valet obulo vno accepto: aut. z. i. cum vino oia vt supra facere pōt: cū aceto bibitū splen siccat. Itē radix ex vino potata venena destruit: ⁊ menstrua ꝓuocat: trita vo in modū fomenti imposita furunculos ⁊ spinas de corpore extrahit: ⁊ oēm duriciē dissoluit, ⁊ euaporat. ¶Plinius radix eius potata cū vino ad venenum ꝓficit: fetum ⁊ menstrua ꝓuocat. Item trita ⁊ imposita furunculos ⁊ spinas ex corpore exhibit: ⁊ oēm duriciem dissoluit ⁊ euaporat.

Cap. ccxiii.

De Ex; domestica uel bes lib. ag. ca. dex gre. ⁊ latine mirtus. Bera. domestica. ⁊ ē de ea fortis viridis declinās nigredini. ⁊ de ea alia ē que declinat ad rubedinem: ⁊ illa q̄ declinat ad nigredinē cōfert magis in medicinis: ⁊ silr grana eius: ꝑpe q̄ ex ea est montana: ⁊ subā eius ē composita ex virtibus ꝫrijs: ⁊ illō qꝺ vincit plus in ea est subā terrea frigida: ⁊ est in ea cū hoc res calida subtilis: ⁊ sapor eius ē stipticus ⁊ nabach ē minus stipticus q̄z flos mirti: ⁊ q̄z sum mitates: ⁊ q̄z fructꝰ: ⁊ q̄z succus. Et virtus oium ptium est plus desiccatiua q̄z nabach: ⁊ folia sicca sunt i hoc plus q̄z hu. q: humidis admisceat aliquid aquositatis alancetbabon ē res q̄ nascit in stipite arboris mirti: ⁊ ē res desiccatiua: cuiꝰ color est sicut color arboris mirti. Et idem auctoritate Abē mesuay. Succus eiꝰ confert dolori pectoris ⁊ pulmonis: ⁊ stringit fluxū ventris colericū: ⁊ confortat stōm: ⁊ ē bonus vlcerib⁹ membrorz interiorū fortificat viscera: retinet fluxū menstruorz: ⁊ grana eius ꝓferunt sputo sanguinis a pectore ⁊ pulmone: ⁊ cōferūt stō sua ponticitate: ⁊ alāceth abō valet sicut mirtꝰ ⁊ fo- tius q̄z folia mirti. Diaſ. capi. de mirto. Mirtꝰ frigidā i se hz virtutē: ⁊ extenuatorā subāz: calefacit ⁊ fortiter desiccat. vna est alba: ⁊ alia nigra: vtraq̄z tñ oibus ē nota: folia eorz: ⁊ semen: ⁊ cime: ⁊ succus stiptica sunt nigra vo plus stringit. Sal. vij. sim. phar. capi. de mirto. ſm transl atiōem gre. Mirtus ex ꝫrijs substantijs hec plāta componit: dñatur aūt in ea terrestre frigidum hz ⁊ quid subtiliter ca. vñ fortiter siccat. Sunt āt folia ⁊ pullulatiōes: ⁊ fructꝰ ⁊ succus nō multum differentes ſm stipticitatem. In planta que in stipite ⁊ ramis eiꝰ fit cumulosa: quā qdam murrhaz denoiant inquātuz ē siccior ꝑdictis intantū siccat ⁊ stipticat vehemēti⁹. cōseruant aūt eam qdem icidentes: deinde assumentes vino trociscos formantes: sunt aūt ⁊ sicca folia siccioza viridibꝰ: mixta est enī alīq̄ humiditas viridibus: succus autē non ex folijs solum exprimit: sed ex fructu. Constipatiua vo sunt oia talia extra corpus apposita ⁊ interius sumpta: eo qꝺ nullam hēnt mirtā subām purgatiuaz. Et idem in li. de cibis. oleū qꝺ comeditur nullum noui hēns tantam stipticitatem q̄n tam mortella: merito igitur vt alimento qdē ipso raro: vt medicina aūt continue vtimur: efficar qdem ē ad quecūq̄z ē oportunitas infrigidationis: ⁊ stipticitatis. alimentū aūt paucissimū habet.

Auic. lib. ij. capi. de mirto. Mirtus in ipsa est amaritudo cū ponticitate ⁊ dulcedine ⁊ frigiditate: ꝓpter ponticitatē suam: ⁊ ipsiꝰ buchum ē fortius: ⁊ fiunt ex ipso trociſci cum syrupo stiptico: ⁊ in ipsa quidem ē substātia terrea: ⁊ substantia subtilis pauca: ⁊ ipsius quidem buchum est super virgultum eius in colore virgulti ipsius hēns formā plante manꝰ ⁊ figuram eius: ⁊ in oleo ipsius sunt oia unamēta q̄ dicuntur: ⁊ est fortior que ad nigredinē declinat: ⁊ ꝓpe alkasrea- ni rotunda hēs folia: ꝑcipue montana ex ea tota ⁊ flos eius melior ē: ⁊ eius qdez succus cū vetera scit debilitat ⁊ fit correx. ideo oz vt ex eo trociſci

fiant. In ipa est caliditas subtilis ⁊ magis dñans ⁊ in ipa ē frigiditas: ⁊ eius qdem stipticitas ē maio: frigiditate eius. Et vī q eius frigiditas sit in ipso: ⁊ siccitas ipsius in termino secundi.

Posse. Bera. auc. Aben mesuay. ⁊ succus ei⁹ cōfert doloꝛi pectoꝛis ⁊ pulmonis: ⁊ stringit fluxū ventris coleri cum: ⁊ cōfoꝛtat stōm: ⁊ est bonū vlceribus mēbꝛoꝝ interioꝝ: foꝛtificat viscera: retinet fluxū mēstruoꝛum: ⁊ grana eius cōferunt sputo sanguinis a pectoꝛe ⁊ pulmone: ⁊ cōferunt stō sua ponticitate ⁊ mancethabon valet sicut ⁊ mirtus: ⁊ foꝛti⁹ q̄z folia mirti. **Dias.** Sanguinē excreātib⁹ datur bñ ⁊ stomaticis cōueniens ē: vrinam mouet: secꝛetionis moꝛsui ipositā atq; potui data pdest: folia eius virentia vt cataplasmata apposita medentur vlceꝛa fluētia: arida vo ꝯria aspꝛedine diafoꝛesim faciunt. Itē baccarū viridium succus aptat sanguinem spuētib⁹: ipse quoq; comeste egdē faciunt. Ex vino decocta i modum cataplasmatis imposita extrema vulnera sanāt: coctura nigre vino mixta capillos stringit: cuꝫ pollina vero tritici mixta ⁊ imposita tumoꝛes oculoꝝ cōpescit: cegilopis vtiliter facit: grana eius cōtussa ⁊ expꝛessa vinū faciunt q̄ decoqui expedit ne acescat: ⁊ vase picato seruari: facit aūt ꝫ ebꝛietatem q: coherentis virtutis ē. Et ad furfures capitꝫ ⁊ caua vulnera si freq̄nter inde lauentur expedit: ⁊ capillis fluentib⁹ pdest: fit ēt oleū de folijs ei⁹ cō tussis ⁊ in oleo diu decoctis q̄ō encatisinis pdest ⁊ articulis vel fracturꝫ vtiliter iponitur: sed ⁊ maculas pfricatum emēdat. Aures pus eijciētes curat si tepefactum inittatur: folia trita cum aqua ⁊ imposita reumatisinū vulnerum sanat: vel loca fluentia fluxum vētris emēdat: ignem sacrū ⁊ tumoꝛem testium cōpescit ficca ⁊ cribellata panaritijs ⁊ verendis pſunt locis. Item folia eius ⁊ medicatas pipis adiuꝝ **Bera.** supꝛadicta ponit cto maculis pſunt. de mente Dias. ⁊ vltra addit ēt de mente eiusdem: q̄ in decoctiōe eius fit sessio: confert exitui matricis: ⁊ intestini iferioꝝ: ⁊ fluxi menstruoꝝ: ⁊ humiditatib⁹ antiquis a matrice manātibus: ⁊ abstergit furfures capitis: ⁊ vlceꝛa hu. eius: ⁊ retinet fluxum capillorum: ⁊ miscetur in vngentꝫ q̄ iuuant ad hoc: ⁊ decoctio foliorū eius: cōfert multum in sessionibus: ⁊ confert relaxationi iuncturarū: ⁊ q̄ ipsa pijcit̄ super ossa fracta: que nondū sunt cōsolidata ipsa acceleranē ad consolidatiōem: ⁊ distillata in aurē a qua emanat sanies ex vlceꝛib⁹ confert: ⁊ denigrat capillos: ⁊ succus folioꝝ eius etiā facit hoc: ⁊ q̄ eius folia terunt̄: ⁊ pijcitur super eis aqua ⁊ parum olei onfancini: aut roſ. aut vini: ⁊ fit inde emplastrum cōfert vlceꝛibus hu. ⁊ membꝛis ad q̄ fluunt hu. ⁊ ꝓfert fluxui antiquo: ⁊ formice: ⁊ heꝛisipille: ⁊ apostbematib⁹ intestinoꝝ: ⁊ fistulis eoꝝ. Et q̄ terrūtur sicca: ⁊ ponūtur supꝛa panaritium iuuant. Et ponunt̄ i subascellis ⁊ inguinibus: ⁊ auferunt fetoꝛem eoꝝ: ⁊ abscindunt̄ sudoꝛem eoꝝ q̄ habent cardiacā diafoꝛeticā: ⁊ cō foꝛtant ipm: ⁊ miscent̄ cum oleo: ⁊ curant cōbustionem ignis ⁊ panaritiū: ⁊ expꝛimit̄ succus foliorum ipius pijciendo sup ea vinum vet⁹: aut aquā pluuialem: ⁊ postea expꝛimuntur: ⁊ opoꝛtet vt ille succus fiat dum sunt recētia: q: postq̄z desiccantur debilitat̄ **Auic.** Mirtus retinet solutio virtus eoꝝ. nem: ⁊ oēm fluxum sanguinis: ⁊ oēm fluxum ad membꝝ: ⁊ q̄ cum eo fit fricatio in balneo confoꝛtatur coꝛp⁹: ⁊ desiccant̄ humiditates que sunt in cute: ⁊ embꝛoce qdem decoctionis eius cū super ossa effundunt̄: velotius fit eoꝝ restauratio: ⁊ quod ex ea vstum est loco tutbie ponitur ād hoc vt bonus fiat odoꝛ coꝛporis: ⁊ confert omni fluxui sanguinis linitum: ⁊ loco emplastri suppositum: ⁊ bibituꝫ: ⁊ similiter ei⁹ rob: ⁊ rob fructus eius: ⁊ ipsius qdem nutrimentum ē paruum. Et in syrupis quidē nō est qui cō stringat ⁊ phibeat doloꝛem pulmonis: ⁊ tussim pꝛeter syrupum eius: ⁊ ei⁹ oleum ⁊ succus ⁊ decoctio ipsius confoꝛtant radices capilloꝝ: ⁊ phibēt casum: ⁊ pꝛolongant eos: ⁊ denigrant: ⁊ ppꝛie ipius semina. Et decoctio seminū eius in butiro pꝛhibet sudoꝛem: ⁊ rectificat rasuram venarū: ⁊ folia eius sicca phibent fetoꝛem ascelle ⁊ inguinum ⁊ ipius cinis loco tutbie ponit̄: ⁊ confert panno: sedat apostbemata ca. ⁊ heꝛisipillam ⁊ foꝛmicaꝫ ⁊ bothoꝝ ⁊ vlceꝛa: ⁊ q̄ō est sup ambas volas: ⁊ adustionem ignis cū oleo. Et silr eius syrup⁹ ⁊ emplastrum factuꝫ ex folijs ipius cū oleo ⁊ vino: ⁊ post ipius cōmixtionem cū eis: ⁊ similiter ei⁹ oleum: ⁊ vngētum factū ex ipsi⁹ oleo: ⁊ similiter cōfert ipius succus si pijciatur sup panaritium: ⁊ similiter cerotum factū ex eo: ⁊ cum decoquit̄ etiam ei⁹ fructus cum vino: ⁊ fit ex eo emplastrū sanat vlceꝛa que fiunt i ambabus volis manuū: ⁊ in pedibus ⁊ adustionē ignis ⁊ phibet eos a vesicatione: ⁊ similiter eius cinis cū ceroto empl'm factum ex fructibus decoctis in vino ē cōueniens mollificatiōi iuncturarū: retinet fluxum sanguinis ex naribus ⁊ abstergit furfures: ⁊ exicat vlceꝛa capitis: ⁊ vlceꝛa auris: ⁊ ipius pus cū ex ipsius aqua in ipsam distillatur. Et confert ipsius syrupus mollificationi gingiue: ⁊ eius folia cum vino decoquūtur: ⁊ fit inde emplastrū sedans sodam: ⁊ obtalmiam: ⁊ cum decoquit̄ cū oꝛdeo sanat eoꝝ apata: ⁊ ipsius cinis ingredit̄ in medicinis vngule: confoꝛtat coꝛ ⁊ aufert tremoꝛem coꝛdis: ⁊ confert fructꝫ ei⁹ tussi ꝓpter dulcedinem suā: ⁊ retinet ventrem vtentis: eo si est solutus sua stipticitate. Et cōfert fructus ipsius sputo sanguinis: ⁊ etiaꝫ eius rob similiter confoꝛtat stomachū ppꝛie. Rob eius ⁊ eius semina pꝛhibent cursum supfluitatum ad stomachum succus fructū eius est pꝛocatiuus: ⁊ ipse met cōfert ardoꝛi vrine: ⁊ ardoꝛi vesice: ⁊ ē bonus in pꝛhibendo mēstruoꝝ pꝛocatiōem: ⁊ eius aq̄ stringit naturā: ⁊ retinet solutionē colericā ⁊ melancolicam limta: ⁊ ipsa cum oleo sisamino expellit flegma: ⁊ solutione emittit ipm: ⁊ decoctio fructuum eius cōfert fluxui humiditatū matricis: ⁊ confert emplastratio inde facta emoꝛoidib⁹: ⁊ cō fert apati testiculi: ⁊ eius decoctio confert moꝛsui rutele: ⁊ silr fructus eius cū potatur cū vino: ⁊ similiter punctureꝫ scoꝛpionis.

Dey domestica	idem q̄ō supꝛa.
Deyos	.i. soꝛbe.
Deyson	.i. almea.
Deyson	idem.
Dbnebathil	.i. cauda equina.
Dbnebachil	idem.
Dbeneb	.i. cauda.
Dheeb	.i. aurum.

Cap. ccxiiii.

Dbenebbachil ara. l'dbe nephacha
li. gre. hypparis: vel egseton. lati. vo
cauda **Bera.** lib. ag. ca. dbenebbachil. Dbenebbachil. i. cauda egna: ē planta bēns virgas cōcauas vergit ad rubedinem multam: ⁊ sunt aspere multum: ⁊ plene multis nodis: que virge innoluunt se vicinis aꝛboꝛibus: vel alijs circumstantibus rebus: ⁊ habent folia similia unicis: ⁊ i summitate acuta: non dura: ⁊ plurima densa: ⁊ cum capita sursuꝫ eleuata. aliquando egredit̄ a muris i quib⁹ nascit̄: ⁊ declinat inferius: pp multitudinē

folioꝝ q̄ sunt sicut coma: ⁊ videt sicut cauda pendens in muro: ⁊ pp hoc sic noiatur: ⁊ nodi ei⁹ sic egrediuntur vn⁹ ab alio: ⁊ hz radicez durā ligno sam: nascitur multum ꝑpe aquas: ⁊ in locis humidis. ¶Plinius ca. hypuris. ¶Hypuris a grecis dicta est: ⁊ ē dcñ egne sete silis: grecoꝝ varia circa hoc opinio: alia pini foliꝝ silitudinem nigritantē eodē noie appellant. Alij yppuriū. alij ephedeon alij anabasdin vocant tradūtq; iurta arboꝛes nasci: ⁊ aliquotiēs de pariete dependet comis vl' iuncis nigris: vt equoꝛū cauda geniculatis ramis: folia hz acuta i summitate tenera exigua: semē rotū dum simile coꝛiandro: radicē lignosaz: ⁊ nascit in arbustis maxime. **Dias.** cap. hyppuris siue anabasis ¶Hyppuris. i. cauda equina aut anabasis: nascit locis humidis: ⁊ i monumentis: hz bastas ruffas ⁊ aspas ⁊ nodosas: q̄ baste qequid vicinū hēnt alligant: in qbus folia sunt in sūmitate acuta ⁊ tenera ⁊ iunco silia ⁊ spissa surſum ascendētia: hec ēt aliquotiens de piete pendet comis plena abundantib⁹ ⁊ nigris sicut caude. radices sūt ei lignose ⁊ dure: virt⁹ ē ei stiptica

Gal. vi. simp. phar. ca. de cauda egna. virt⁹ hui⁹ plante ē stiptica cuz amaritudine pauca: ⁊ pp hoc desiccat violēter cū moꝛdicatiōe est fri. in. i. sic. in. ij. ¶Paulus capi. de cauda equina. est q̄dam cauda minoꝛ: q̄ grece vocat coꝛanda hñs stipitem subꝛuffuz: ⁊ folia supioꝛa minoꝛa

Auic. lib. ij. cap. de cauda egna. Cauda egna est planta nascens i locis cōcauis ⁊ vallibus hēs stipites concauos ad rubedinē declinātes asperos duros nodosos cū nodis intrantib⁹ ⁊ apud nodos sunt sicut folia squinati minuta spissa: ⁊ adheret arboꝛ cui appꝛopinquat: deinde generant ex ea extremitates plures: sicut cauda egna: ⁊ hz radicē duram ē fri. in. i. sic. in. ij. ē stiptica: ⁊ ꝑpe succus ei⁹ ē vehementis exiccationis sine moꝛdi-

Posse. Dias. Succ⁹ eius natione. ribus sanguinem pfluentem abstinet: dissintericis cū vino bibit⁹ medicatur: vnā ꝓuocat: folia eius imposita vulnerib⁹ recētib⁹ pacolessim facit: ⁊ radit ⁊ herba eius tussientib⁹ ⁊ oꝛtonicis medicant: conꝯssationibus opitulant dē vo incisiones vesice ⁊ intestinoꝛuz solidare: iterocellicis: folia ei⁹ cū aqua bibita ꝑstant

Gal. Vulnera maxima q̄nimo ⁊ effectum. ō emissionē sanguis: ⁊ fluxum mulieb⁹ē: ⁊ ō dissinterias ēt: ⁊ ceteris vētris fluxus hec herba pharmacū validū ē cum aq̄ vel vino. scribunt aūt qdem hanc vesice necnō subtilium intestinoꝛ vuln⁹ sanare: succus aūt ei⁹ emoroſagijs q̄ ex narib⁹ confert ⁊ fluidis passionibus ventris cū aliquo vino pontico bibita vl' cū aqua si ꝛtingant

Bera auc. Dias. q̄ folia ei⁹ pfebꝛientes. stant: ⁊ fit cū eis emplin conglutinat vlcera recentia: ⁊ si sint nerui incisi: cōsolidat eos: ⁊ decoctio radicis ⁊ foliꝝ eius: q̄ datur in potu: cōfert tussi antiq̄: ⁊ coartationi anhelitus: ⁊ si potē trita ⁊ sicca idē faciunt: ⁊ q̄ fit emplin cum eis recentib⁹ cōfert attritioni lacertoꝛum. ¶Paulus cauda egna mino: curat ⁊ delet antracē sumpta

Auic. Cauda egna est valde ⁊ emplastrata. iuuatiua ad fluxū sanguinis: consolidat vulnera: ⁊ vlcera mirabiliter: ⁊ si in eis sunt nerui cōsolidat ēt. cōfert q̄ linitur aut fit ex ea emplastrū intestinis: cōfert ēt apatibus calidis stomachi: ⁊ epis: ⁊ hydropisi ⁊c. Dia gre. q̄ est vna ps per se dz scribi p i iota: ⁊ non p y vt diamargariton ⁊c. vñ per i iota significat syrupum vel electuariū: vel significat ꝓpositionem De dya vero quādo significat duo p i debz scribi ꝑm q̄ latini vtūtur: ꝑm veritatez vero dia gre. i. duo: vnde dyalogos id est duoꝝ sermo: dialetica vero per i iota dz scribi: ⁊ est dictuz rationalis disciplina dyalectika scribitur p y. vt dicat grecus: vnde dia p i electuariū vl' ꝛfectio vel syrup⁹ vt diamoꝛon. i. syrupus de moꝛis: ⁊ diacalamentum. i. electuariū de calamēto: ⁊ diaciminū. i. electuarium de cimino: ⁊ multa alia electuaria que i fra noiabunt. Similiter dia p i iota significat de ꝓpositio: vt trociſci dialectri. i. trociſci de electro i. karabe. Sz attendendū q̄ q̄n dia ꝓponit signiſicat syrupum vel electuariū: vt diamoꝛon vel diaclamentū: q̄n vero postponit significat de p:epositio: vt trociſci dialectri. i. trociſci de electro: ⁊ trociſci diaſiſolidon. i. trociſci de alkekengi ⁊c. sz illa regula vł hēre exceptiōem in vno electuario posito a Gal. in antidotario suo: ⁊ ēt in Damasceno quod vocat diacurcuma: ⁊ tū non emplin de curcuma: q: nō ſcipit aliqd de curcuma. Ubi sciē dū ē q̄ illō nomē fuit ipositū p:edicto electuario ꝓpter quandam silitudinē quā hz ipsum in coloꝛe cum curcuma: quoniam recipit crocū cuius cā tingitur electuarium tanq̄ si reciperet curcuma: ⁊ ob hoc diacurcuma vocat: q: recipit crocum q̄ tingit coloꝛe curcume.

Dialon. i. de sale: vnde emplin seu cerotū dialon. i. emplin seu cerotum de sale dictū a sale qō recipit: nam alos grece sal.

Diabachanum a baccis lauri dictum.

Diaquilon est male scriptū: nam dz scribi diachilon. i. cōpositio facta cum succis vel mucillaginibus q̄ sunt sicut succus: nam chilus. i. succus: ⁊ syrupus: diarodon damasceni est silr male scriptus quia rodon. i. rosa: ⁊ ipse syrupus non recipit rosas: sed debet dicere syrupus diachilon: quia fit de succis.

Diarodon dr a rosis q̄ rodon vocat: q: maioꝛ pars ingrediētium in eo sunt rose.

Diabetes grece. Jo. Sera. inquit est eius intentio penetratio ex eo q̄ penetrat in ea id quod bibit: ⁊ currit: ⁊ non tingit: ⁊ noiat dipsacos: ⁊ ei⁹ intentio est sitire faciens: quoniam accidit in ea sitis vehemens.

Diaforare. i. resoluere: ⁊ cōsumere: inde diaforetica. i. resolutiua ⁊ consumptiua: unde diaforesis i. resolutio vel sudoꝛis ꝓuocatio: ⁊ poꝛoꝛum rarificatio.

Diabibas .i. penetrare.

Diabissaria ē confectio diarūdinis a bissara quā recipit: ⁊ est almel.

Diabꝛosis gre. ē q̄n p coꝛrosionem vl' comestionē venaꝝ fit emoptoica passio.

Diacartum a carta dr que herba est superius sic vocata in ꝓpria littera.

Diacareos dr eo q̄ de succo coꝛticū nucū recentium fit: que sic vocat. l. l. carpocareos.

Diacelidonion vel diadelion. i. diarundinum.

Diamarta. i. oleū quo vtebatur ✠Martha.

Diaroma. i. electuarium de aromatibus.

Diaciminon. i. electuarium de cimino.

Diaclisma .i. oꝛis collutio.

Diacodion dicit a codio quod est papauer: ⁊ est diapapauer.

Diafricon dr a lauro vel a baccis ei⁹ q̄ sic vocat.

Diadaſcala. i. magistralis cōfectio: nā diadascalus. grece. i. magister.

Diaelectri ⁊ sunt trociſci diaelectri. i. de karabe: nam electrū. i. karabe.

Dialipides. i. defectio coꝛdis vel sincopis.

Dialipon idem.

Diafinicon vocat vngentū palme qō diacalcadis dr: nā fenix. i. finicon gre. palma ē: ⁊ illud vngentū ponit in antidotario Damasceni. Et sunt duo vngenta sic vocata: ⁊ silr ponunt ibi duo empla q̄ dicunt emplastra diafinicon. silr diafinicon dr

electuariū laratiuum ab eodē positum in antidotario suo: qō fit de carnibus dactiloꝝ qui affinichia vocantur quos multi antiquoꝝ palmulas vocabant.
Diaforesis. i. resolutio vel poꝛoꝝ aptioꝛ: unde diaforeticū. i. poꝛoꝝ aptiuum: ꝛ sudoꝛ diaforeticꝰ .i. q fit poꝛoꝝ apertione.
Diaflagma est membꝛū distinguens spiritualia a nutritiuis.
Diateteon ab itea qō est grece salis.
Dialac ē dialacha a laca dictū: ꝛ ponitur ī viatico
Dialecanon demostenes cū lenitiuum fuerit passionis qō greci dialmia vocant musio ēt capi. de p̄focatione matricis.
Dialimateos: Theodoꝛus p̄scianus cap. de dolore capitis ē tempus in quo est anelis .i. quies ꝛ interpollatio.
Diamachir a macē quē recipit.
Diamilon cidonion a cidonijs.
Diamellicos a melle quod recipit.
Diafisalidos dicuntur trocisci de alkekengi a fisalidos quod est kekengi.
Diafidelicon. i. emplastrum fidele.
Diacresis. i. emplastrum faciens crisim.
Diamilon a malis q̄ grece milia dicunt.
Diamolibdina a plūbo qō molibdo dicitur.
Diamoꝛon .i. a moꝛis.
Diapitikin i ī e latinū vertitur diapeteken gre. dicta. Cornelius celsus illis tpibus in tres ptes medicina diuiditur: una ē de dieta. altera de medicamētis quā farmakeiten vocant.
Diaplasmata gre. vocant odoꝛifere cōfectiones. q ex siccis odoꝛibus cōponuntur.
Diaui trocisci a violis dicti: unde trocisci daui. i. de violis.
Diapsis grece sanioſitas vel cum sanguis exerea tur vel exit.
Diaostreo .i. de cocleis ostreoꝝū
Diasſongos comon. i. de spongia.
Diametrum .i. rectum directuꝫ.
Diatron .i. ulcus vetustum.
Diaces gre. rheumatica passio qñ. s. sanguis tumoꝛ mēbꝛo supuenit maxime i iunctuꝛ ꝛ in facie.
Diacoriasis ē cum due pupille sunt in eodem oculo constitute.
Diacopa. i. mediocris solutio ossis capitis.
Diagridium .i. scamonea
Diabꝛosis .i. coꝛꝛosio.
Diatesi .i. diuisio.
Diatritum .i. spaciū triū dierum.
Dianisia .i. flos cicoꝛee.
Diascus .i. cuscute.
Diacolūba. i. vertebrū: ut in alexādro de auribꝰ
Diamontos .i. saxifragia.
Diacume .i. resina non frixa.
Diascoles .i. dilatatio.
Diantos folia hꝫ os mūdi silia sed puioꝛa. nascit ī locis būidis: cuiꝰ cōplexio ꝛ virtus ꝑm ꝓPlinū est sicut capilloꝝ veneris: p q̄. l. l. adianton.
Diacopoꝛegia .i. sterCus capꝛinum.
Diacopia. i. elitropia: ꝛ ē sponsa solis vl solisſega
Diamoꝛosi combustum. i. bleta.
Diasſrumidis .i. mucillago
Diascopion .i. stercus.
Diacopoia .i. confectio lactis.
Diarilon .i. ciperum.
Diacilon .i. sucus fenugreci.
Diasacon .i. venenosum.
Diabꝛosis .i. resudatio.
Dialipon .i. deficiens.
Diadapniodō gloꝛiō. i. epithima ex lauro viridi.
Diatiuras .i. diarundinum.
Diaria .i. simplex fluxꝰ vētris
Diapnes ē inuolūtaria eductio vrine.
Dimas .i. lapis qdam.
Diarodomel fit de melle ꝛ rosis: ut Alexāder ca. de fastidio stomachi.
Diaspermaton. i. de semimbus herbarum.
Diacurcuma est quedam confectio: ꝓ qua. l. l. diagrece.
Diamarte est quedam confectio sic dicta.
Diaiacur .i. diacodion.
Diafron .i. ulcus vetustum.
Dieta grece vita vel regula.
Dietiki .i. clerici regulares.
Dieratum .i. amsum.
Dietamium .i. diptamum.
Dierisis .i. diuisio.
Diochiteri .i. polipodium.
Diocheri idem.
Diofanos .i. gariofilata.
Diureticus. i. hēns vias epatis opilatas ꝛ vrine: ꝛ ideo dicit medicina diuretica: q̄ curat diureticum: vñ diuretic⁹ ē nomen moꝛbi: ut apparet in .l. basab de site: licet cōiter dicatu diureticum. i. aptiuū: ꝛ dici pōt exquo curat moꝛbū diureticū.
Dibic .i. uiscus quercinus.
Dibial .i. usnee.
Dibifariſon .i. ellenium.
Dicaplon .i. folium.

Cap. ccxv.

DIachanacha ara. gre. edio mon. lati. vo menta. Menta ē herba cuiꝰ plura sūt genera. Est eni q̄dam domestica q̄ ꝓprie hoꝛtulana dr̄ vel cōis: vel odoꝛifera. ꝛ hec calefacit in. iij. gra. ꝛ ꝑfoꝛtat. Est alia siluatica q̄ mentastrū dr̄: ꝛ hꝫ maioꝛē virtutē calefaciendi. Est alia mēta q̄ longioꝛa ꝛ acutioꝛa: ꝛ latioꝛa hꝫ folia: ꝛ hec mēta romana vel saracenica dr̄ hec magis diuretica ē q̄ꝫ alia. Est alia menta q̄ dr̄ aq̄tica: ꝛ vocat sisimbꝛiuꝫ vel balsamita. Et ē alia mēta q̄ dr̄ menta nō odoꝛifera ꝑm Gal. ꝛ ista ē ca lamē Hera li. ag. ca. diehanacha. Diehanatum. cha siue dahanacha. i. menta: ꝛ ex ea ē domestica ꝛ silueſtris: ꝛ ramuli domestice q̄ maturant hūt coloꝛem celestē: ꝛ sunt interius cōcau: ꝛ i sūmitatib⁹ ramoꝝ sūt q̄si licnia: ꝛ viret ꝛ augeꝫ estate ꝛ hieme: ꝛ hꝫ odoꝛē bonū. Est aūt alia spēs mente silueſtris: cuiꝰ folia sunt aspera ꝛ pilosa puis pilis maioꝛib⁹ foliꝫ sisimbꝛij paꝝ: ꝛ ī odoꝛe suo ē pinguedo: ꝛ ē minus iuuatiua in medicina q̄ꝫ spēs alia. Et dicit Gal. q ī subā ei⁹ ē pl⁹ de subtilitate q̄ꝫ in alio olere: ꝛ in sapoꝛe eius est parua caliditas ꝛ ponticitas: ꝛ virtus eius est cauintertio Dias cap. edioſimon. i. menta qdaꝫ gradu. nominant eā Machanacha: ē herba oibus nota q̄ virtutem hēt termanticaꝫ: ꝛ serra Gal vi. sim. phar. ca. edioſimū. Edioticam smum vel menta. quidam autem mentam odoꝛiferam nomiant Est aūt quedaꝫ nō odoꝛifera menta: ꝛ calamentuꝫ vocant: acres aūt sunt gustantibus vtreq̄ꝫ: ꝛ calide virtutis ex. iij. gradu calefactiōis: debiliꝰ tamē est q̄ odoꝛifera ē calamento: ꝛ minꝰ calefactiua. vniuersaliē enim loquendo hec quidem q̄si agrestis quedaꝫ est: illa vō domestica: q̄ ꝓpter acquisitam ex hoꝛtensi cultura humiditatem ad libidinem moderate ꝓcitat inest autem hoc omnibus q̄bus adest semidigesta humiditas ꝛ ventosa: ꝓpter huiꝰ aūtē herbe cōplexionē qdā circa apostemata cū farina oꝛdea cea superponunt eam quod calimentum facere nequit eo q̄ vehementiꝰ q̄ꝫ illa calefacit ꝛ exiccat. hēt aūt quid acerbitatis ꝛ amaritudis i se amaritudine qua lumbꝛicos interimit: ꝛ acerbitate exic

ando bibita recens excreationē sanguinis phibet. Est autem sm subām subtiliū partiū: sicut ꝙ aliꝙ alia **Auic.** li. ij. cap. de menta. Menta ē herba. **Auic.** ca. sic. in. ij. ꝙ in ipa ē humiditas supflua. In ipsa est virt⁹ calefactiua stiptica p bibens: ꝙ ē subtilioris substantie olerum ꝙ comedun **Posse** tur. Contra sincopim ex debilitate cū febre vl sine fe. sine ex medicina vel ꝙcunqz cā conterat menta: ꝙ distempeꝛ: cuz aceto: ꝙ frustrum panis assi in igne ponatur cū aceto: ꝙ dimittat tādiu qꝫ bene humecteꝛ: ꝙ naribus applicet: ꝙ inde fricent labia gingiue ꝙ dentes: ꝙ liget in tpibus sup venas pulsatiles tpum ꝙ brachioꝝ: ꝙ patiens masticet ꝙ humiditatē trās glutinat. Ad matricē mūdificādā teneritates mēte coquātur in vino: ꝙ fiat exinde suppositoriū. Ꝯ colicam passionē: fasciculi mēte coquātur in vino ꝙ oleo: ꝙ sup renes ꝙ pectinē cataplasmeꝛ. Ꝯ fetorem oris: ꝙ putredinē gingiuaꝝ ꝙ dentiū ex decoctione ei⁹ cū aceto os ablnaꝛ. Ad appetitum puocandū cum ipediꝛ ex frigidis humoꝛib⁹ existentibus in oꝛe stōi fiat salsamentū ex menta ꝙ aceto ꝙ modico cinamomo seu pipe. Ꝯ vomitum facum ex debilitate virtutis cōtentiue vel ex frigida cā fiat decoctio mēte in aq̄ salmacina ꝙ aceto ꝙ spongia intincta oꝛi stōi supponaꝛ. Ꝯ coagulatōem lactis i māmillis predicti fasciculi mēte in vino ꝙ oleo decocti: ꝙ supligati māmillis soluit: hz enim filꝛ vim attrahendi venenū: ideo qñ daꝛ cū aliq̄ medicina: Ꝯ venenū datur cū succo eius vel cū aq̄ decoctionis eius. Sed succus mēte romane vel saracenice vel vinū decoctionis cuz melle murtus valet Ꝯ opilatōem splenis stōi ꝙ epatis: ꝙ naturaliū viarum ex frigido humoꝛe: ꝙ ēt ex caliditate sine feb. succus aūt eius daꝛ lumbricos occidit: aurib⁹ instillatus vmes necat decocta herba i vino ꝙ oleo cataplasmata soluit scliroſim. i. duriciem apatum supioꝝ. Mentastrū vel menta siluatica vel agrestis cū caricis coq̄tur in vino: ꝙ deꝛ patienti frigidaz tussim: vinū decoctionis ei⁹: ꝙ pulmonis ei⁹ in cibis datus digestionē ꝟfortat. fomētuz factū ex aq̄ decoctiōis ei⁹ matricē in frigiditatē calefacit Saccellatio facta ex puluere ei⁹ rheuma frigiduz capitis cōstringit: sed p menta aquatica. l. l. sisimbrium: ꝙ p menta nō odoꝛifera. l. l. calamentum.

Dias. Succus mēte bibitus cum aceto sanguinē reiicientib⁹ subueīt: lumbricos extinguit: vēterez stimulat: subglutōes tollit: choleram: ꝙ nauseā compescit duob⁹ aut trib⁹ coclearijs cum succo maligranati acidi accepta ꝙ impositā cū polēta apata spargit: in fronte iposita dolorem capitis mitigat: tumoꝛē māmarum pp coagulatiōem lactis tollit: sale addito moꝛsib⁹ caninis opitulaꝛ. succus cū mulsa doloreꝫ aurū depellit ante coitū mulieri suppositā iter pstruit gēitale. Aspredinē lingue disleuit: lac discoagulat. Caseū a putredine tutū suat: conditurqꝫ bñ miscet: q⁹ eu stomacha ē: labentē aium odoris efficacia recreat stō nihil cōcupiscenti fastidiū detrahit in soꝛbitione ptisane optime ꝓpinaꝛ: sanguinē exercentib⁹ aride herbe puluis tribus digitis apphensus ꝙ cū aq̄ ca. in potione datus oēm iniuriā stōi deterget: eadem res ēt ventris aialia interficit contusa tpibus illitur in doloꝛe capitis: sanguinis abundantiā stringit ꝙ nimios vomitus. Moꝛtulana āt humidioꝛ ē: ꝙ ad libidinē excitandum mediocris hz aūt qd amaritudinis p quā potata lumbricos occidit. Est ēt stiptica: ideo cū pusca bibita recens sputum sanguis reprimit: ꝙ leptomeris ē pre aliis substantia eius ē ꝙ agrestis edioſimus folia hēns aspera ꝙ maioꝛa: ꝙ in oibus ē brusma ꝙ non vtilis homi- **Auic.** Cum frustra mente in lacte dicte dimittunt non calcaꝛ: ꝙ cū bibitur eius succus cū aceto abscindit flurum sanguinis ab interioꝛib⁹ fit ex ea cum sauch emplin ad dubel: licet ꝙ ipa qdez non ē similis mentastro qñ in mentastro non ē ponticitas: ꝙ sunt in ipso resolutio ꝙ calefactio ꝙ exiccatio supflua impediens: ꝙ ex ea fit emplin ad sodā: ꝙ ppe cum sauch de oꝛdeo: ꝙ fricaꝛ⁹ cuz illo asperitas lingue remouetur: ꝙ succus eius miscetur cū mellicrato: ꝙ instillatur in aurem doloꝛosaz phibet flurū sanguinis ꝙ sputū eius ꝙ coagulatiōem lactis i māmillis moꝛe emplī suppositā: ꝙ sedat eaz apata: ꝙ confoꝛtat stōm ꝙ calefacit ipm: sedat singultū ꝙ digerit: ꝙ phibet vomitū flegmaticū: ꝙ sanguineū: ꝙ confert ictericie: ꝙ proꝑie syrupus ipsius adiuuat ad coitū pp inflatiōem ꝙ est in ipsa: ꝙ hūiditatē boꝛtulanā: ꝙ non ē in mentastro: ꝙ opilat vasa spmatis: ꝙ interficit vermes: ꝙ qñ supponiꝛ ante boꝝ coitus phibet ipregnatiōem: ꝙ qñ bibunt de frustrꝫ cū granis granati sedat colericā passionē. Cō fert moꝛsui canis rabiosi. ꝙ ē proꝑia ad illud.

Diceas	.i. assarus.
Diccea	.i. appollinaris.
Dicefon	.i. volubilis.
Didalis	.i. ciperus.
Didalifion	idem.
Didascalis	.i. magister.
Difasul	.i. electuarium.
Difalon	.i. mentastrum.
Difdab	.i. rana.
Difasan	.i. bdellium.

Cap. ccxvi.

D Ifrigis uel defrigis .i. frigꝰ apis. **Dera.** li. agg. cap. difrigis. aucto. Diasgis. sunt ei⁹ tres spēs. vna nascit soluz ex subā ꝙ gleba ꝛre: ꝙ nascit sub petris: ꝙ in aqua i illa insula ꝙ postꝙz detrahit de sub aq̄ desiccaꝛ in sole: ꝙ postꝙz desiccaꝛ⁹ est adurit sup terram circūpositis lignis. Spēs vo alia fer ē eris ꝙ colligitur qñ purgatur es: hoc qñ ifusum ē es: ꝙ proiicit aq̄ sup ipm ifrigidat ꝙ exhibit ab eri: ꝙ ē formula in ꝙ piscit: ꝙ repit sub eo hec spēs: ꝙ hz stiptica tatē eris i arboꝛe sua. Tertia vo spēs fit ex marchasita qñ plib⁹ diebꝰ coqꝫ vt calx: ꝙ fit coloꝛ eius sicut coloꝛ magre: ꝙ exhibit a fornace: ꝙ reponit: ꝙ qdā putāt qꝫ sit spēs. iiij. ex eo qō ē ex lapidib⁹ erꝙ bus exhibit es: nā qñ incidunt i crucibulo i quo cōflatur es: ꝙ exhibunt postea lapides: ꝙ reperitur ex eo postea satis melius autem ꝙ electius defrigis ē ille i cui⁹ sapoꝛe repitur sapoꝛ eris: ꝙ zimar: ꝙ ē stipticum desiccans fortiter linguā sicut alumen. Idem auc. Gal. Uirt⁹ hui⁹ pme in sapoꝛe ē cōpositā: nā ibi est res stiptica: ꝙ res parū calida. ꝙ virtus ei⁹ scōa incarnat: ꝙ cōsolidat bene: ꝙ tertiū cōfert vlceribus coꝛrosiuis: ꝙ intrat in medicinis vlcerum ons. silꝛ hic lapis solus admistraꝛ: aut cū melle: ꝙ confert spēbus squinātie postꝙz remotus est: ꝙ phibitus flux⁹ humoꝝ: qui fluebāt ad hoc membrū: ꝙ ego qdem iam dedi statim post incisionem vuule: ēt fui vsus eo in ipsa donec fuit consolidata ꝙ curata: ꝙ cōfert vlceribus factis in pectine ꝙ ano: ꝙ modus administratōis eius ad hec est sicut modus administrationis eius in vlceribus oris: ꝙ hoc qꝛ hec membꝛa curantur cū eisdem medicinis.

Digegi	.i. gallina.
Digestoria virtus	.i. digestiua.
Digelicaroc	.i. amomum.

Digiti hermes. i. hermodactili: nā dicunt ab hermes: ꝙ dactilis qō est digitus: sed sm Auic. ē flos hermodactili.

Digiti citrim .i. palma christi.
Diafomon .i. faba lupi.
Diabimabad .i. cataplasma.
Dibimadit idem.
Diligi .i. digiti citrini.
Dilisson .i. polium.
Dilikator .i. cretani.
Dilusiar .i. rapella.
Dilukar idem.
Dilutū vinū. i. aq̃tum non purū.
Dimag .i. cerebrū.
Dimalos .i. ceterac.
Dimafon .i. anacardus.
Dimisintereon. i. reuatica dissinteria: ꝙ est inter epar ꝙ ventrem: ꝙ exinde per venas refundunt ad intestina ea que de cibis refundunt: succus enim eor dum nō pmutat in sanguiez refundit in intestinū: ꝙ sic secernit cū cholerib⁹ mixtū.
Dimifragia .i. agrimonia.
Dimilia. i. pulegiū martis: ꝙ est diptamū.
Dimilea idem.
Dinamis. i. virtus: inde liber dinamidiarū. i. liber virtutum.
Dinari .i. diureticos curans.
Dinazrangia ē arbor silis rute q̃ caremus.
Dipa .i. ellemum.
Dipsa .i. sitis.
Dipsacos a Jo. sera. vocat diabetica passio. i. sitire faciens. Item ¶Paul⁹ de eadē passione sitiūt inquit imoderate: vnde ꝙ dipsacos appellata est.
Dipsas. i. serpens cuius morsus sitibunduz facit hoiem vsqz ad mortem.
Dipsades idem.

Cap. ccxvii.

De Diptamum latine. grece batin vel diptamō ara. sandenig. Ubi sciendum q⁹ diptamon pulegiū serpillum ꝛc. Omnia ista sunt spēs diptami: ꝙ nō oēs iste tāgūt libro agg. cap. sandenig. auct. Dias. Sera. Sandenig ē triū specierū: vna dicit origanū eradhiotitri folia hīs silia isopi ꝙ capita non rotunda: sed velut diuisa in summitatib⁹ virgarum: ꝙ est semen durū. Gal. vj. sim. phar. cap. de diptamo ſm translationez grecam virtus eius est calefactiua desiccatiua in tertio gradu: ꝙ est subtiliū ptium. Et idez Sera. supradicto cap. Ex eo aliō ē quod dī onithis: cui⁹ folia sunt albiora folijs p̄dicti: ꝙ ē magis simul isopo: ꝙ semen eius q̃si in coronula pendens durum et virtus ei⁹ est in via virtutis supradicti: ꝙ nō est minoris virtutis q̃ ipm. Et idem auc. Gal. Uirtus eius est sicut virtus prime speciei: nisi quia ē debilior ea. Et idem ex isto est quod dī origanum azaba: cuius folia sunt similia folijs origani: ꝙ hz virgas subtiles quarum longitudo est vnius palmi et plus: et super ipsa ē corona silis corone anti in qua sunt flores albi: et hz radices subtiles in quib⁹ non est iuuamentū: et folia ei⁹ et flores qñ sumunt cum vino in potu valent morsibus venenosis. Et idem auct. Gal. Uirtus eius est calefactiua ꝙ desic. in tertio gra. Tragoriganū hz Dias. Est plāta breuis in q̃ntitate sua silis serpillo agresti: nisi quia sunt folia latiora ꝙ fortiora: et reperit ex eo in aligb⁹ locis habens subtiles ramos ꝙ folia subtilia: ꝙ quidā noiant eā prassium: ꝙ in aligbus locis reperit aliud habens folia maiora ꝙ latiora: ꝙ maius semen. Et idem auc. Gal. in sapore eius est stipticitas: ꝙ amborꝫ virtus est calida. Et idem: ex eo est qđ dī alnan vl' alnegen. i. pulegiū Gal. vj. sim. phar. cap. de pulegio ſm translationem grecam glicon siue pulegiuz hec herba est velut acris ꝙ subamara: eius virt⁹ calefacit ꝙ subtiliat vehemēt. Sufficiēs autē signum q⁹ calefacit est: q⁹ cataplasmata calefacit. et si qdem amplius pmānserit vlcerat: q⁹ vō subtiliat: q⁹ humida viscosa ꝙ grossa q̃ ex thorace ꝙ pulmone facile facit expuere: necnon menstrua ꝓuocat. Et est aliud quod dī diptamū ſm Sera. ꝙ est illud qđ quidā nominat alnegen: ꝙ est mescheran resir: siue mesentremesir. nascit multū in cretensi insula ꝙ est acuti saporis multū: ꝙ est silis alnegen: nisi q⁹ folia ei⁹ sunt maiora et silia folijs plāte dicta artidam: ꝙ artidan quidē est alba et mollis: ꝙ implent ex ea cultre sicut ex lana ꝙ sup alnā ꝙ cachechimini ē res silis lane: et nō hz florē nec semen. Et idē: ex eo est qđ dī casudiptamū: quod nascit in plurimis locis: et est silē diptamo: nisi q⁹ est minus eo: et nō est ita acuti saporis: facit ea que facit diptamum: nisi quia est minoris virtutis: defert aūt ex cretensi insula. Est et spēs alia diptami hīs folia sisimbrij: ꝙ virgas maiores virgis sisimbrij: et in summitatibus ei⁹ sunt folia similia folijs origani agrestꝫ nigri coloris: et odor eius ē saluie. Et idem: virtus prime speciei ē calefactiua et desiccatiua in tertio gradu et incisiua: vnde sicut dicit Dias. qñ sumit decoctio eius in potu confert morsibus venenosis: et qñ bibit cum rob succurrit illi qui bibit opium: et qñ bibitur cum sechaniab in succurrit illi qui bibit gipsum: et illi qui bibit venenuz: quod dicitur amaranam. i. aconitum: et est strangulator: et quādo bibitur cum vino est conueniens attritoni lacertorum: et restaurat capita eorūm: et quando bibitur ex eo cū aqua et melle prouocat mēstrua: et ꝓfert hydropisi: et qñ cū eo et melle fit loboc curat tussim: et qñ fricat cū eo corpus cū decoctiōe eius in balneo curat ictericiam: ꝙ succus eius curat apata gule ꝙ vuule: ꝙ qñ miscetur succus eius cū oleo de yreos ꝙ injcit in nares mūdificat caput: ꝙ qñ miscet cū lacte ꝙ distillat in aurez sedat dolorē eius: ꝙ quādo sternit hec planta in domo fugat animalia venenosa. aliud qđ dicit onithis hēt virtutem vt prima: ꝙ valet ad ea ad que valet prima species. Est alia species que dicit origanū azaba qua nō vtimur. est alia species q̃ dicit tragoriganū habēs folia maiora: vt in principio dictum est: amborꝫ virtus est ea. ꝓuocat vrinam: ꝙ quando bibit decoctio eorꝫ larat ventrē: et facit descēdere superfluitates cholericas: ꝙ qñ sumit in potu cū aceto confert splenēticis: ꝙ quādo sumitur cum vino cōfert potui venenoso que dicit alchisa: ꝙ prouocat menstrua: ꝙ administrat cum melle in loboc ad tussim ꝙ ad apata pulmonis: et potio eius est conferens fastidio: ꝙ debilitati stomachi: ꝙ eructuationi acetose: ꝙ nausee: ꝙ dat de eo in potu illis q eructuant: ꝙ fit ēplastꝫ cuz eo ꝙ sanich ordei: ꝙ solut apata phlegmatica: ꝙ ꝓfert hydropisi: ꝙ ex eo quod dicit alnam vel alnegen id est pulegiū quando ponit supra corpus exteri⁹ generat herisipillā: ꝙ si dimittat longo tempore vlcerat: ꝙ ꝓuocat menstrua: ꝙ expellit humores grossos p exceptionem a pectore ꝙ pulmone: ꝙ est calefatiuum subtiliatiuū: ꝙ maturatiuū: quando sumit prouocat menstrua: ꝙ expellit secūdinaz: ꝙ extrahit fetum: ꝙ quando bibitur cū vino ꝙ sale ꝙ melle expellit superfluitates stomachi: ꝙ ꝓfert habenti asma: ꝙ quādo bibit cū aceto aqua mirto sedat nauseam: ꝙ mordicationem stomachi: ꝙ purgat superfluitates melancolicas: ꝙ quando bibit cū vino confert morsui venenosoꝫ: ꝙ qñ applicat naribus cū aceto excitat syncopizantē: ꝙ quando desiccat comburit ꝙ administratur stringit gingiuas fluxas: ꝙ quādo fit emplastꝫ cū eo solo ꝙ assiduat donec fiat rubea cutꝫ ꝓfert podagre: ꝙ qñ

adminiſtrat cū aceto aufert verucas que dicunt ancona: ⁊ quādo fit emplaſtrum cū aceto confert ſpleneticiſ: ⁊ quando fricatur corpus cū decoctione eius in balneo ſedat pruritum: ⁊ quando ſedent mulieres in decoctione eius confert vento ſitatibus matricis: ⁊ duriciebus: ⁊ aſcenſui eius ad ſuperiora: ⁊ inuenit ex planta vna ſpecies cui⁹ flos eſt alb⁹: ⁊ dicit maſculus: ⁊ alia cui⁹ flos eſt purpureus: ⁊ dicit femina: ⁊ ambe nominant ꝓpter ſtercus paſtorū: quia quando ipſi comedūt augent eor daga ſpecies que dicitur diptam⁹ virt⁹ eſt ſicut pulegij domeſtici: niſi quia eſt fortioris virtutis: quia nō ſolum bibituz: ſed ex eo factū naſcale ſeu fumigiū extrahit fetum mortuū: ⁊ extrahit ſagittas ō corpore ſtatim ō eo accepto i cibo. Alie ſpecies diptami valēt ad ea ad q̄ ſupra: ſed minus.

Diotamon idem quod ſupra.

Diptamicen ſm Diaſc. herba eſt habēs fruticē minorez: multas habēs haſtas tenues ⁊ rotūdas ſimiles abrotano: in quib⁹ virgis ſūt folia oblonga ſimilia oliue ⁊ multa ſicut amidor: in cui⁹ cacumine eſt caput viſcido humore: vnde ſi odor fuerit applicatus ſternutamenta ꝓuocat: vnde ⁊ nomen ipm a grecis accepit: eo q̄ ſternutatio pontamos dicitur

Diptamum .i. leporis auricula.
Dipeſon .i. lolium.
Dipſeon .i. ſitiens.

Cap. ccxviii.

DIpſeus greece. arabice pſenda vel dipſacos: vel barſiarbai: vel abſacos. latine virga paſtoris vl cardo fullonū. Sciendum q̄ due ſūt ſpecies virge paſtoris. ſ. maſculus: ⁊ femina. Maſculus eſt quem Diaſco. ſm trāſlationem noſtram cap. dipſeus: vocat dipſe⁹ ⁊ eſt ſm ipm frutex ſpinoſa virgam habens longam ſpinis plenā: folia i circuitu ſimilia lactucis in ſingulis nodis bina habēs folia: ⁊ ipſa oblōga ⁊ ſpinoſa intus: ⁊ deforis ſpinis plena: ⁊ habet etiā contracta folia que pluuiā ⁊ auraz i ſe retinet vnde ⁊ nomen accepit dipſe⁹ .i. ſitiens: in virgis ſuis capita ſurgūt ſingula ſpinoſa ſimilia echimo maritimo: ſed oblōgiora que ſiccata album faciūt colorem: ⁊ in virga deintus vermes naſcuntur.

Sera. li. aggreg. cap. barſiarbai auc. Diaſ. Barſiarbai vel dipſacus eſt ſpia qua pannos abſtergūt: ⁊ latine dicit virga paſtoris: ⁊ cardo fullonum: ⁊ eſt ſpecies ſpinaꝝ habēs ſtipitez longū ſpinoſū: ⁊ folia eius ſunt ſimiles foliis lactuce: ⁊ ſup quēlibet nodum ſtipitis ſunt duo folia āplectentia ſtipitem longa ſpinoſa in medio eorz: interius ⁊ exterius habēt ſimilitudinez veſicaruz aque: ⁊ ſunt ſpongioſa etiam: ⁊ hūt iurta ſtipitem concauitatem in qua colligitur pluuia: ⁊ ros: et ideo nominatur dipſeus .i. ſitiens: ſuper quēlibet ramuz eius eſt capitelluz ſimile echimo marino aliquantulū in lōgitudinē tendens ſpinoſum: quod cum deſiccatur fit albū: ⁊ quando ſcinditur reperiunt in medio eius vermiculi parui: ⁊ iſta eſt virga paſtoris maſculus. Et idem Sera. loco allegato: ſunt eius due ſpecies: maſculus eſt herba que naſcit omni ano: ⁊ habet ramulos ſeu virgas tenues molles ⁊ ſubtiles nodoſas: ⁊ dilatatur ſuper faciē terre: ſicut gramē: ⁊ habet folia ſimilia foliis rute: niſi quia ſūt longiora ⁊ molliora: ⁊ hz iurta vnūq̄q̄z foliū ſemē: ⁊ ꝓpt hoc dicitur maſculus: ⁊ habet florem rubeum: ſed femina eſt quā Sera. vocat in lingua perſica berſerianū ⁊ Diaſ. vocat eam poligonos: ⁊ eſt centumnodia femina que arabice vocat barſyarbay. latine vo cauda vulpis: ⁊ eſt ſm Serap. habens plantam paruam: ⁊ virgam vnicam teneram: ſimilē canne ⁊ habz nodos in radice canne: ⁊ in nodis ipſi⁹ ſūt folia egredientia ab ipſa virga ſimilia foliis pini ⁊ habet radicem in q̄ mullū eſt iuuamentū. naſcit iurta. **Gal** vj. ſim. phar. cap. dipſacus. Di aquas ◆ pſacus eſt virga paſtoris: pluri muz quod eſt in ipſa eſt frigiditas: ⁊ in ſapore ei⁹ ſtipticitas: ⁊ virtus eius eſt que infrigidat: ⁊ deſiccat in principio tertij grad⁹: ⁊ radix but[illegible] plāte deſiccat i ſe- **Auic.** li. ij. cap. ō virga paſtoris cundo gra. Virga paſtoris ē maſcul⁹ ⁊ femina: ſed maſculus eſt fortior: in ipſa eſt ſtipticitas. ſz pars aque in ipſa eſt plurima: ⁊ propter multitudinē repulſiōis materie effuſaꝝ eſtimatur q̄ ē ex- **Poſſe. Diaſ.** Eſt virga paſtoris maſcu piccatiua. lus: radix ei⁹ dſiccat in ſecūdo gradu: ⁊ abſtergit que cocta in vino: ⁊ tunſa ⁊ ſicut cerotū impoſita vel ſi emplaſtratur cū ea anus curat ſciſſuras ani ⁊ ragadias: ⁊ fiſtulas: ⁊ emorroidas interiores: q̄ō medicamē in pixide enea cōſeruandū eſt: clauos corporis mundat: ⁊ formicas: ⁊ vermes que in capite huius plante inueniuntur in corio ſuo ligati ⁊ collo ſuſpenſi: aut in brachio dicunt febrē quartanā penit⁹ curare: ⁊ medet mirmiceis ⁊ acrocordi- **Sera.** Virga paſtoris feia ē cui⁹ virt⁹ nis. repercutit: ⁊ incarnat: ⁊ cōfert inflāmatiōi oris ſtōi q̄n apponit ex̄ ſicut eſt poſtq̄z trita fuerit: ⁊ ꝓfert apati q̄ō dī berſipilla: ⁊ apatib⁹ātiqs: ⁊ repcutit: ⁊ ꝓhibet būores q fluūt ad mēbra: ⁊ ē ex mediciſ meliorib⁹ herefipille q̄n dilatatur ⁊ extendit ambulās de mēbro ad membrū: ⁊ cōfert vlcerib⁹ manifeſtis ad q̄ būores fluūt: et ꝓglutinat vulnera recentia cū ſuo ſanguie. Et cō fert vlcerib⁹ auris: ⁊ ē in ea ſanies deſiccat eā: et abſcindit fluxū mēſtruoꝝ imoderatū: ⁊ curat vlcera inteſtinoꝝ: ⁊ ſputū ſanguis: ⁊ ſiſtit fluxū ei⁹ vñcūq̄z fluat: ⁊ i oīb⁹ his maſcul⁹ eſt fortior: q̄z feia vñ hz maſcul⁹ vtutē ſtipticā frigidā q̄n ſumit i potu ex ſucco ei⁹: ꝓfert ſputo ſanguis: ⁊ fluxui ſāguinis antiquo: ⁊ egritudini q̄ dī cholerica: ⁊ diſtillationi vrine: q: ꝓuocat vrinā ꝓuocationi fortī: ⁊ q̄n ſumit i potu cū vino ꝓfert morſib⁹ venenoſis ⁊ q̄n bibit in febrib⁹ periodicz añ acceſſionē paroxiſmi p horā ꝓfert mltū: ⁊ q̄n fit naſcale cū ea mulieri hūti fiſtulā ⁊ vlcera i matrice ꝓfert iuuamētū magnū: ⁊ abſcindit fluxū hūiditatū antiquaꝝ ab ea: ⁊ diſtillat ex ea in aurē ⁊ ꝓfert dolori eius: ⁊ ſanici q̄ fluit ab ea: ⁊ q̄n cogit cū vino ⁊ miſcetur ei mel ꝓfert vlcerib⁹ mīricis: ⁊ fit emplin cū foliis ei⁹: ⁊ inflāmatiōi ſtōi: ⁊ ſputo ſanguis: ⁊ formice: ⁊ herſipille: ⁊ apatib⁹ calidis ⁊ frigidis i pncipio eorz. Et q̄n cogit cuz vino ⁊ terit bñ donec fiat vt cerotū ⁊ ēplaſtrat cū ea anus curat ſciſſuras q̄ ſūt in ano: ⁊ emorroidas iteriores: ⁊ oz q̄ hec medicina reponat in pixide enea: ⁊ curat ſpēm formice: q̄ dī paragodes. ⁊ dicunt qdā q̄ vmes q reperiūtur in capitib⁹ hui⁹ plāte q̄n ligant in corio ſuo: et ſuſpēdit in collo ⁊ humero hūtz q̄rtanā curat eā ſi deus **Auic.** Virga paſtoris ꝓhibet fluvoluerit. xū: ⁊ fit ex ea emplin flegmon: ⁊ herſipille: ⁊ formice: ⁊ ē valde ꝓferēs apatibus vlceratiuis: ⁊ ꝓſolidat vulnera recētia: ſuc⁹ ei⁹ inficit vmes auris: ⁊ exiccat vlcera ea: aq̄ ei⁹ ꝓfert ſputo ſanguis: ⁊ fit ex eis ēplin inflatiōi ſtōi ⁊ ꝓhibet fluxū ſanguis ⁊ mīricis: ⁊ ſanat vlcera inteſtinoꝝ. Et Diaſ. qdā extimauit q̄ ipſa ꝓuocat vrinā: ⁊ ſanat illū q retinet eā: ⁊ nō ꝓt eā emittere

Dipſecus idē quod ſupra.
Dipſeus .i. ſitiens.

Cap. ccxix.

Dipteris gre. arabice bisbeig: vel biste. latine vero polipodiuz: vel filicica: vel filix arboz

Dera. libro aggrega. cap. bisbeig. auc. Diaſ. ¶Bisbeig ē planta naſcens in rupib⁹: ⁊ in ſaxis: ⁊ in muris humidis antiquis: ⁊ ſup ſtipites: ⁊ iuxta radices antiquarum arboꝛum: marime quercus: cui⁹ longitudo eſt vnius palmi: ⁊ eſt ſimilis herbe dicte barcos: ſuper ipm ſunt pili: ⁊ eſt alta: ſed non eſt eraltatio eius ſubtilis: ſicut baracog: ⁊ hz radices ſuper quas ſunt pili: a qua egrediuntur rami: et radix eſt ſimilis animali quatuoꝛdecim peduz q̄ nominatur ſcolaca: id eſt ſcolopendria: ⁊ groſſitudo eius eſt ſicut digitus: ⁊ colo: eius interio: ē viridis ad albedinē declinis: ⁊ dulciſ ſapoꝛz: ⁊ eſt illō q̄ cedit in vſuz medicine. Diaſ. capitulo de polipodio ¶Polipodium naſcit in parietib⁹ humectis: ⁊ circa radices arboꝛuz vetuſtaꝛ in quercubus. ¶Radices ſunt illi aſpere: ⁊ illigate ſicut polipus: groſſitudinē digiti habentes ¶Raſa vero deint⁹ viridis: ⁊ ſubalbida apparet. ¶Plini⁹ capitulo d:iopteris: vel dipteris i arboꝛib⁹ naſcitur: filici ſimilis: tenuis: folioꝛ ſubdulcīū i radice ciſſuꝛz irſuta ꝛc. hoc nomē videt cōpoſitū ex duo q̄ ē ār⁹: ⁊ pteꝛz q̄ ē filix dipteris ſcripſit Stephan⁹: ⁊ aliqui dicunt q⁹ vocat filix maſcul⁹ ſed filicem feminaz Gal. viij. ſimp. pharm. inuenieſ in. l. ſarar. capitulo de polipodio. in ſapoꝛe eius eſt dulcedo: ⁊ ſtipticitas: virt⁹ eius eſt que deſiccat deſiccatione foꝛti ſine moꝛdicatione: ⁊ eſt laxatiua: ⁊ hz vim putrefactiuam vnde ⁊ pilos nudat Jo.meſ. capitulo de polipodio ¶Polipodium ē radix plante cuius oꝛtus eſt ſuper arboꝛes: ⁊ ſuper lapides. ⁊ vocauit eam grecus filicez arboꝛis. et illud quod naſcit in lapidib⁹ humiditatem habet ſuperfluaz indigeſtā faciens ventoſitatē ſubuerſionez ⁊ nauſeā: veruz melius ex eo eſt arboꝛeū: ⁊ ꝓprie quando naſcit ſuper arborem poꝛtantez glādes ⁊ q̄ō eſt cum ꝓprietatib⁹ bonis: ⁊ ꝓprie quod eſt groſſū ſolidum: ⁊ nodoſū: ⁊ cui⁹ colo: participat aliqd nigredis: ⁊ rubediſ: ſz parū: ⁊ cui⁹ ꝓfractuz eſt ſicut coloꝛ fiſtici: ⁊ in quo eſt aliqd ex aromaticitate. aliud eſt in cuius ſapoꝛe eſt dulcedo cū iſtipiditate derelinquēs in guſtu aliqd ex amaritudine vltimo: ⁊ q̄ō eſt recens. Et idem auct. Diaſ. calida eſt in tertio: ſic. in ſecundo. Et idē auc. ¶Haly: cali. ē ⁊ ſic. in ſecūdo: reſolutiuū humiditatuz groſſarū ⁊ viſcoſarum ⁊ exiccatiuum ⁊ abſterſiuum ⁊ ſolutiuū: ⁊ deſiccantibus ⁊ extenuantibus coꝛpus: ⁊ facit ſubuerſionē ⁊ nauſeā: ⁊ eſt opatio debilis ⁊ tarda: ⁊ tollit ab eo nocumentū primuz adminiſtrādo illud cū aqua mellis ⁊ aqua paſſularū: ⁊ aq̄ roꝛ. Et idem auc. ¶Jumay: Coquit cū iure galloꝛ ⁊ gallinarū: ⁊ fit ſolutiuū bonū: ⁊ omiliter cū aqua caſei: ⁊ fit ſolutiuū ꝓficiens: ⁊ auferunt ei nocumentū ſecunduz ſi admiſceāt ei aliqd de cōfoꝛtantibus: ſicut ſunt ſemina redolentia: ⁊ ſpēs: ſicut ſunt daucus ꝓprie: ⁊ ameſi: ⁊ ſemē feniculi: zinziber ⁊ ſilia. decoctionē aūt ſufficientem ſuſtinent. Poſſe. Dera. auct. Diaſ. habz virtutē ſoluendi datur vō cocta cū iure gallinarū: ⁊ oleribus: aut piſcibus ⁊ cum mulſa: aut ſicla: aut ſilibus: melācoliā ⁊ flegma deponit: cataplaſmatibus adhibita ꝯulomata ani ſoluit: ⁊ q̄ deſiccaē ⁊ terit ⁊ datur in potu cum mellicrato purgat flegma ⁊ melancoliā: ⁊ q̄ fit emplaſtrū cum eo confert attritionibus neruoꝛ: ⁊ ſciſſionibus digitoꝛ: ⁊ emoroydibus. Et idem auc. ¶Aben meſuay: ꝓprietas eius eſt purgare melācoliā ⁊ flegma ſine punctione ⁊ malicia: ⁊ melius ex eo eſt citrinū: cui⁹ ſapoꝛ vergit ad punticitatem ⁊ graſſitudinem: ⁊ dulcedinem: ⁊ groſſitudo eius eſt vnius digiti: ⁊ qui vult ipſum ſumere: decoquat in aqua ſicle decocte: ⁊ poſtea bibat: quādo vis ponere in decoctione non oꝛtet vt rectifices ipſum aliter: niſi q⁹ teratur ⁊ miſceatur cum eis. Doſis eius decocti aut infuſi eſt a. ʒ. ij. vſq; ad. v. ⁊ ſine decoctione: aut ſine infuſione a. ʒ. i. vſq; ad. ij. Et idem auctoritate ¶Meſeha. ꝓprietas polipodij eſt purgare leuiter melancoliam: ⁊ bibitur ſimpliciter cuz zuccaro: aut mixtum cum aliquibus decoctionibus: aut confectionibus. ⁊ ingeniati ſunt aliqui medicoꝛuz ad illos qui non poterant aliquas medicinas accipere: ꝓiecere ipſum tritum in aliqbus cibis ipſoꝛum ⁊ purgat leuiter melancoliam Doſis ei⁹ ſimpliciter cū zuccaro ē. ʒ. ij. decocti autem cum medi Jo.meſ. Solutione educit cinis. ʒ. iiij. coleram nigrā cuz facilitate: ⁊ flegma groſſum ⁊ mucillaginoſum: ⁊ materias iuncturarum: ⁊ confert colice ſm oēm moduz adminiſtrationis eius: ⁊ duriciei ſplenis ⁊ ꝓprie cum epithimo ⁊ ſale indo: et confert ad febres melancolicas: ⁊ ꝓprie cum aqua mellis: ⁊ ſanat ſciſſuras que ſunt in ma:i qus. Doſis ei⁹ eſt a duobus aureis vſq; vd quatuoꝛ.

Auicenna in li. ꝯde viribus coꝛdis dicit q⁹ ꝯfoꝛtat coꝛ.

Diralios .i. ferula.
Diranagal .i. alaca.

Cap. ccxx.

Dirdan grece. arabice luzach. latine vero fraſſinus.

Dera. lib. aggre. capit. dirdan .i. fraſſinus: ita nominatur grece in oriente: arabes nomināt eam arboꝛem cimicum: ⁊ in perſia nominant eaz luzac: ⁊ eſt arboꝛ habens in ramulis camerulas in quibus eſt humiditas: que quando deſiccatur generantur ex ea animalia ſimilia cimicibus. Et idem auct. Gali. ſapoꝛ eius eſt ſtipticus: virtus eius eſt que infrigidat ⁊ deſiccat. ¶Paulus capi. de fraſſino. Fraſſinus frigi. eſt ⁊ ſicc. in. ij. gra.

Poſſe. Dera. Virtus eius eſt que conglutinat duz eſt recens: ⁊ cōglutinat vulnera recentia: ⁊ radix ei⁹ ad hec valet ſimiliter: quando ꝓiecitur aqua in qua decoquit ⁊ pōit ſuper oſſa cuius conglutinatio eſt neceſſaria confert: ſed coꝛtex eius dum eſt recens ꝓprie ſi ligetur ſuper locuz vulneris cō ſolidat ipſum: ⁊ decoctio coꝛticis eius conſumit flegma: ⁊ quando coꝛtex eius exiccatur curat egritudinē cuz q̄ Gal. li. dinamidiarū capit. de elenat cutis. paſſionibus ſplenis. Coꝛticē fraſſini coq̄ in vino da bibere: infallibilit eni ſplenē attenuat: nā res ꝓbata ē q⁹ ſi det porcello bibere aliqb⁹ dieb⁹: ⁊ interficiat puiſſimū inuenit ſplen. ¶Paulus ꝯ fluxū ventris ⁊ lienteriā ⁊ diſſinteriā valet fomentū ex aqua pluuiali decoctionis coꝛticū ei⁹. Cōtra vomitū ex debilitate vtuz ꝯtentue: Coꝛtices ei⁹ bulianē ⁊ ſpongia intincta ſup ſtōm ponat. Ex cinere ei⁹ ⁊ argento viuo fit optimū vngentū ꝯ ſcabiem.

Diridar .i. diridan.
Dirizdat idē quod ſupra.
Dirida! .i. vlmus.
Dirts .i. rubus.

Dironici ſūt radices pue cuiuſdā herbe ſilr noſcite hūtis folia pua v teuuq; rotunda: ⁊ flores violaceos ꝛc. naſcit in muris ⁊ rupis: lege ꝓ ipſis. l. varonig.

Doꝛꝛonici idē quod ſupra.

Diſapolita. i. difficulꝫ in cicatricē deueniētia ꝛc.
Diſpaſia eſt valida virtus ſuſtinendi.
Diſſapolita difficulter.
Diſtracta dicunꝫ que nō leuiter in vētrē coꝛum puntur: iſto vocabulo vtiꝫ. Gali. li. dinamidiarū particula pꝛima cap. diſtracta
Diſelon .i. mentaſtrum.
Diſſregis vl' defrigꝫ ē medicina metallica: abſterſiua: deſiccatiua: ꝛ eſt duoꝝ modoꝝ: vna naturalꝫ foſſa cū metallis que eſt ex frigido lapide: vt apparet in littera diſrigꝫ: alia eſt artificialis compoſita ex quatuoꝛ mineralibus cuius confectionem docet Oribaſius in capit. de vulneribꝰ oꝛis
Diſtepapentos .i. difficile curabilis.
Diſſinteria. i. diſſipatio interioꝛuꝫ inteſtinoꝛū.
Diſitis .i. camedreos.
Diſcrita .i. male termiabilia.
Diſcritos idem quod supꝛa.
Diſnia. i. difficultas expirādi: unde diſnoici. i. habentes diſniam. Orthomia vero ſi quidem recto ſcemate pꝓcantur iacētes egroti inde oꝛthomici .i. habentes oꝛthomiam
Diſſinteria .i. diſinteria.
Diſola .i. difficilia.
Diſcola idem quod supꝛa.
Diſſoꝛo .i. difficile.

Cap. ccxxi.

De Iſſoa arabice. grece ⁊ latine rana. Bera. li. aggrega. capi. diſſoa auct. Galieni Cinis ranaꝝ combuſtarum abſcindit fluxū ſanguinis: qñ puluerizaꝫ ſuper loca: ⁊ qñ linitur cum eo mixto cū pice humida ſupꝛa allopitiam aufert eam. Et idem aucto. Diaſ. Rane que ſunt in palludibus quando coquuntur cū ſale ⁊ oleo: ⁊ adminiſtrāt in cibo: ſunt bezoar venenis: ⁊ lepꝛe: ⁊ ius earum quando elixantur ē conueniens apoſtematibꝰ antigs qñ: ⁊ puluerizatur ſuper ea: ⁊ quando cōburuntur: ⁊ puluerizaꝫ cinis earū ſuper locuꝫ vnde fluit ſanguis: abſcindit eum: ⁊ miſceꝫ cum pice humida: ⁊ linitur inde allopitia: ⁊ confert. Et quando ſanguis ranarum viridium ponitur in loco pili palpebꝛe euulſi: pꝛohibet oꝛtum eius. Et qnādo rana coquitur in aq̄ ⁊ aceto: ⁊ fit collutio oꝛis cū elixatura illa: confert doloꝛi. Auic. libꝛo ſecundo capitulo de radentiū na. Cinis rane quādo ponitur ſuper locum ſanguinis retinet eum. Et ipſa quādo decoquiꝫ cū ſale ⁊ oleo: eſt ꝑm q̄ diciꝫ bezoar lepꝛe: ⁊ vmiū venenoſoꝝ comeſta: ⁊ eiꝰ ſāguis cōfert apoſtematibus coꝛdarum quando ſuper eis funditur: ⁊ diciꝫ q̄ ex ſucco vel decoctione rane fluuialis colluitur os ad doloꝛem dētiuꝫ: ⁊ ſedatꝫ qđ ē in ea ⁊ coꝛpꝰ rane: ⁊ ꝓpe pinguis vl' piguedo eiꝰ ē ex eis q̄ facilē faciūt dentiū eradicationē: et exiſtimo q̄ ē hoc ex petroſa: ⁊ nō domeſtica. hec enī ſpēs ē ex eis q̄ teſtantꝫ medici ⁊ expimentatoꝛes cōicatis ejicere dentes aīaliū qñ ipaꝝ ſumunt in cibo ⁊ paſtu: ⁊ ſiqs comedit ſanguinē eiꝰ aut coꝛpus ipſiꝰ apatur coꝛpus eius: ⁊ fit coloꝛ eiꝰ plūbeus: ⁊ expellit ſperma donec moꝛiꝫ: ⁊ dī q̄ qñ cogtur cū ſale ⁊ oleo ⁊ comediꝫ: ē bezoar lepꝛe: ⁊ vermibus ve Jo. mes. in antidotario ſuo tranenoſis. ctatu de oleis. Oleū de ranis ꝛfert doloꝛi artetico: ⁊ podagre calide: ⁊ iungiꝫ ſup tēpus in febꝛib⁹ inflāmationuꝫ: ⁊ facit ſomnū: ⁊ adeps rane viridis q̄ hītat in arboꝛibꝰ ſi limaꝫ ſup dentē frangit ipſum.
Diſſoꝛeſia .i. diminutio appetitꝰ.
Diſutis .i. pꝛuritus.
Diſſutis idem.
Diſſuria. i. malicia vīnatiōis quādo fit ſepiſſima eius emiſſio cū doloꝛe.

Cap. ccxxii.

Dds ara. gre. ion. latine iuncus. Bera. li. ag. cap. dis. auct. Diaſ. Dis. i. iuncus: eſt herba cuiꝰ due ſūt ſpēs: vna ipaꝝ hz acutas ſūmitates: ⁊ iſta etiaꝫ ſpēs ſilr diuidiꝫ in duas: q: ex ea ē q̄ nō hz fructū: ⁊ alia ē q̄ hz fructū nigrū ⁊ rotūdū: ⁊ cāna huiꝰ ſpeciei ē groſſioꝛ: q̄ſ cāna alteriꝰ. ⁊ ē tertia ſpēs q̄ hz cānā groſſioꝛ: ē adhuc: ⁊ magis cānoſam q̄ſ supꝛadicte due ſpēs: ⁊ huius ſpēi fructus q ē in ſūmitatibꝰ eiꝰ ē ſilis fructui iūci supꝛadictarū ſpēx. Et idem auct. Gal. huiꝰ herbe ſunt due ſpēs: vna earū eſt ſubtilioꝛ: ⁊ duꝛioꝛ: ⁊ alia groſſioꝛ ⁊ mollioꝛ. fructꝰ huius ſecūde ſpēi facit doꝛmire: ſz ſpēs ꝑma ē ſimiliꝫ duarū ſpēx: vna q̄rū nō facit fructū: ⁊ nō ē in ea iuuamētū aliq̄ō in medicina: ⁊ alia facit fructū: ⁊ facit ſomnū: niſi q: ē debilioꝛ q̄ſ ꝑma: ⁊ iſta ſpēs facit ſodā: ⁊ ſubſtātia iſtarū duarū ſpēx eſt cōpoſita ex terrea ſubā: frigida pauce frigiditatis ⁊ ſubſtātia aquoſa calida pauce caliditatiꝫ: ⁊ deſiccat ⁊ infrigidat: ⁊ ē narcotica: ⁊ due ſpēs qñ aſſanꝫ in igne ⁊ ſumunꝫ in potu ſtringūt ventrem ⁊ abſcindūt ſupfluitatē mēſtruoꝝ: ⁊ deſiccāt qđ deſcendit ex hūoꝛibꝰ ad ptes inferioꝛes.
Diſſ .i. tapſia.
Ditolus .i. gariofilata.
Ditros. i. qđ intro in palma naſciꝫ.
Ditroſi idem.
Dꝛimia. i. acredo vel acuitas: vñ dꝛimios ycoꝛes: vt in q̄rto reginminis acutoꝝ. Gali. i. acutos humoꝛes ⁊ acres.
Dꝛimifacia .i. acuta cibaria.
Dꝛimis .i. acer vel acutuꝫ.
Dꝛimios idem.
Dꝛiofagus ꝑm Diaſc. capit. diſcrerot: ⁊ eſt ſpēs quercus: quidā ceruū dixerūt.
Dꝛiſberot idem.
Dꝛiobalanos .i. glans.
Dꝛiobetade .i. tuſſis humida.
Dꝛion ſz Pliniū ⁊ ꝑm Diaſ. ca. de ſtrigno ē ſtrignū manicon: ⁊ ē ſpēs ſolatri vltia a diaſ. poſita
Dꝛiopiſter dī polipodiū: maxime qđ ī quercu naſciꝫ: vt in libꝛo antiquo de ſim. medici. ⁊ Gal. ad paternianum.
Dꝛiopiſtri inquit eſt filix q̄ creſcit in arboꝛe quercus: quā greci vocant dꝛiopiſtri: meliꝰ tñ dꝛiopteris: ⁊ aliꝫ vocaꝫ filitica: vel polipodiū.
Dꝛimū .i. pungitiuū.
Dꝛiopteris .i. dipteris.
Dꝛios .i. quercus.
Dꝛia idem.
Dꝛis grece q̄rcus: accipiꝫ interdū ꝓ fago: ⁊ ꝓ oi arboꝛe glandifera.
Dꝛiuſma. i. ſumach: ⁊ eſt dictū quercūs ſyriacū.
Dꝛiſitis .i. camedeꝛos.
Dꝛiofagus .i. ceruus.
Dꝛix ē ſpēs ferularū: ⁊ eſt tapſia.
Dꝛirupas. i. olina bone etatis ad ꝺdiendū. ſ. incipiente bacca creſcere: greci petas vocant.
Docamen .i. ipꝛopoleos.
Docan .i. fumus.
Docani idem.
Domamtos .i. celidonia.

Cap. ccxxiii.

Dd Ochen, vel pineꝛs arabice. grece geguers. vel cechias. latine vero milium. Bera. li. ag. ca. dochē: auc. Diaſ. Dochen ſiue dochon

.i. milium: ⁊ hz duas spēs: vna earum est aspera ⁊ est illa que potest teri: ⁊ a auferr̄ cortex ab eo sicut fit a ziri: quod ara. vocat piuers: gre. ieuers vel clime. latine vo panicū. Est alia spēs fortissima asperrimis granis: ⁊ nō pōt ab eo auferri cortex: ⁊ vocatur miliū. **Hal.** vij. sim. phar. cap. de milio: ⁊m translationē nostrā grecam. Lechias. i. milium: infrigidat qdem ⁊m primū gradū: siccat vel ⁊m tertiū absolutū: vel ⁊m secundū intensum. Est aūt ⁊ aliqualit̄ subtiliū ptium modicū. Ex hac ergo circūsistentia ⁊ cōplexione cū comedit̄ est cibus oīno pauciorīs nutrimenti omnibus fere corticalibus cibarijs: quinīmo ⁊ ventrem siccat. Extrorsum vo appositū cū sacculis idonea piria ē eis qui īmoderaciter egēt siccari. cataplasmatū aūt etiā siccare natū est: sufficienter tū est fragile: ⁊ ꝓpterea inutil'e fit ei⁹ cataplas/ **Hal.** vij. sim. phar. cap. de milio ⁊m ma. translationem arabicā est granum ex spēbus granorū. s. miliuz quod assimilat̄ in figura sua ieuers: ⁊ virtus eius ē deficcativa: ideo retinet ventrē: sed quādo ponit̄ exteri⁹ ifrigidat in ꝑmo gradu: ⁊ deficcat i fine tertij: vnde modicum dat nutrimentū ⁊ stringit ventrem: et qñ ponit̄ extra in sacellis in modū emplastri cōfert iuuamento magno ꝓtra fluxū: ⁊ ꝓuocat vrinam: ⁊ calefactorū ex eo factū confert doloribus pungitiuis: ⁊ tortionibus: ⁊ alijs doloribus.

Hal. vj. sim. phar. cap. clime siue panicum vocat̄ aūt ⁊ melluna. Est quidē ex legumināb⁹ simile milio tam spē q̄z virtute: pauci vo nutrimenti: ⁊ siccatiuū. stringit enim ventris fluxum sicut miliū: si vo de foris cataplasmet̄ deficcat ⁊ infrigidat.

Docion .i. ordeū.
Dochion idem.
Doctrina quid est. l. l. fen.
Docon .i. miliū.
Dochon idem.
Docromos .i. assara.
Doda .i. papauer.
Dodra idem.
Dodralion .i. barba siluana.
Dodechatheon ē quedā planta habens. vij. folia silia lactuce radice lutea.
Dodera .i. papauer hortense.
Dogum. i. lac ex quo extrahit̄ butirū.
Dogumi idem.
Doguaful .i. almea.

Cap. ccxxiiii.

D Ø habarech vebasah'ara. grece sapiotz latine caries ligni corrosi. **Sera.** libr. aggre. capit. doba barech. auc. Dias. qñ fit emplastrum cum ea mundificat vlcera corrosiua. **Hal.** viij. sim. phar. cap. sapiotis: caries ligni corrosi: ⁊ ꝓprie ligni hūtis stipticitatem: virtutez hz abstergendi sic sicut spēs quedā lignorū habē tiuz spinas: mundificat vlcera humida ⁊ abstergit ea.

Cap: ccxxv.

D Ø laka latine. gre. lakirus. arabice fasilum dolikos. **Hal.** primo de cibis ca. de dolaka. aucto. lōyppo. ¶ Ipsa autem inflant quidem minus: secedūt autē magis: dolaki autez magis bis secessiuū: minus autē inflatiuū: ⁊ non nutritiui: ⁊ alibi. dolaki aūt nutriunt non minus pisis: sine inflamatione autem sunt cōsimiliter ad delectationem autē secessum deteriores. Quidam autem amicorum in Roma ꝙuersans dicebat: dolokas Rome i agris habentes figuraz magis oblongam lachiris. Et idem libro dinamidiaz: cap. de cancro. Succus dolake cum pinguedine porcina commixtus: et ipsa herba pistata ⁊ posita cum succo eius cancrū interficit.

Dolara .i. auena.
Dolica .i. dolaka.
Dolifon .i. cimbalaria.
Donax est quedam species karui que nō nisi in aquaticis nascitur.
Doaaum .i. mellilotuz.
Donafon .i. alaca.
Dora. i. mellica quod videtur ꝑ Almansorē libro tertio cap. de gramis. qui post cap. de milio ⁊ panico scribit sermonē de dora. veruz apud Sera. capi. de panico: exponitur q̄ est milium.

Jo. Sera. cap. de dissinteria. loquens de sorbitionibus eis aptz videtur velle silr̄ q̄ sit spēs milij. Ista tū grana satis cōuenūt in operatōibus: q̄re ꝑ quocūqz accipiat̄ non ē periculū: qñ tñ expedit vti magis stipticis: melica melior est.

Dorati idem.
Dorace ē quidā piscis venenosus qui vocat̄ scorpio marinus.
Dorcas .i. capriolus.
Dorcar idem.
Dorcatis idem.
Dorna .i. auena.
Dortadion .i. valeriana.
Dorin .i. milium.
Dorna .i. endiuia.
Dorignū est spēs landri ⁊m Dias. folia hūs silia olive: sed longiora ⁊ aspera ⁊ florem albū: ⁊ semē velut orobi variuz in folliculis suis: quā veteres memorant amorificū: verū frutex ei⁹ interfectiue virtutis est.
Doronig quid ē. l. l. varonig.
Dorones radix ē silis brance pulpi: ⁊ apportat̄ de india: sz q; raro ibi hētur ponit̄ ꝑ ea vernix.
Dosis .i. datio vel tributio.
Dosial .i. vsnee.
Dosiafos idem.
Dotium .i. siligo vel germanū.
Dotrifilon .i. pentadactilus.
Doxiamon .i. amomū.
Doxamion idem.
Dorim .i. scaurea vel scaroda.
Dropax .i. ruptorū.
Dropodisinus idem.
Drosumi .i. scoria.
Drosus .i. quercus.
Duelion .i. caries ligni corrupti.
Duefosir .i. polium.
Duelli .i. dilatari.
Dubellati .i. apa cū iā collectiōez fecerit: ⁊ ē saniē faciēs: de quo magz sperat̄ q̄ fiat vlcus q̄z q̄ resoluatur.
Dublet .i. dubellet.
Dubella .i. dubellati.
Duburen .i. secūdus grad⁹ ethice.
Dubusare .i. assara.
Duburion .i. filago.
Duciomū .i. carpobalsamū.
Duciamson .i. regalea.
Duchinbelse .i. balsamū.
Ducuran .i. anacardus.
Ducuram idem.
Ducumbelsen .i. balsamum.
Dulac .i. dactilus.

Cap. ccxxvi.

De Dullasia arab. latine melon ind⁹. Gera. lib. aggre. capi. dullasia. Dullasia siue dulaba .i. melon magn⁹ viridis: ⁊ ꝑm Rasim ē fort̄ humectatiōis ⁊ extinctionis: ⁊ ꝑfert febr⁹ adurentibus ⁊ ē frigidior alijs spēbus melonū: ⁊ tardioris immutationis in stō: ⁊ longinquioris a corruptiōe: ⁊ ꝓpter hoc est ꝓueniēs febr⁹: ⁊ hñtib⁹ colerā i stō suo ꝓpt̄ suā grossitiē: ⁊ ꝓpt̄ suā elongationē a cō uersiōe: ⁊ ꝓueniens caliditati febrili: q: extinguit caliditatē: ⁊ sedat inflāmatiōem ei⁹. Et cucumer qdē facit opatiōem ꝓpinquā huic: nisi q: pl⁹ ꝓpuocat vrinā q̄ dullasia. Vbi sciendū q⁹ melon magn⁹ ē melon indus: qđ p Auic. ptz de curatiane pure: vbi laudat in tertiana ꝑdicta melonē indū ⁊ subdit: fortasse non nocet melon puus: ergo melon ind⁹ ē melon magn⁹. Est. n. melon puus hñs vgulatū colorē exteri⁹ ē albus ⁊ dulcz: ⁊ est puus ꝓ alia spē melonis. l. l. robera.

Dularotum .i. agrifolium.

Dulcor apud Dias. est mustū coctū vsq̄ ad tertiā ptem: sic q⁹ ꝓsumpta est tñ ei⁹ tertia ps: qđ sapa triplicatū dr̄: ⁊ carenum dr̄ silr̄: ⁊ defrictū vinum apud Auic. Dias. cap. de coriandro dicit cū dulcore. i. passo. l. l. carenum.

Dulufron .i. titimallus.

Dulutum .i. cimbalaria.

Dulbul herba est que nascit in mari: ⁊ dr̄ ogaga.

Cap. ccxxvii.

De Dlb ara. vel baccam. grece suffire: vl plan⁹ arbor. latine vo scotanū. Vbi sciendū q⁹ scotanū ē illa arbor cū q̄ in hispania tingunt panni ⁊ nos vocamus eā barzi: ⁊ est platanus arbor: vt ptz ꝓ ꝓcordiā Auic. ei⁹ cap. cū Dias. cap. de platano: ⁊ ꝓfert velut nuces puas: vt Jo. Sera. capi. de dentifrigijs. Item in Dias. ꝑm translationez arabicā cap. d̄ platano. arbitror platanū eē dulb Jtē Stephan⁹ cap. de platano. Platan⁹ ē dulb.

Gera. lib. aggre. capi. dulb. aucto. Jsaac. Dulb est arbor magna extensa hñs folia magna silia palme man⁹ bois: silia folijs kerue: nisi q: sūt miora: quor sapor ē amar⁹ pontic⁹: ⁊ cortex ligni ei⁹ ē grossus rubeus: color vo ligni ei⁹ qñ scindit ē medi⁹ int̄ glaucedinē ⁊ rubedinez ⁊ hz flor ē puū lenē glauci colorīs: in cui⁹ loco qñ cadit nascit granū asperū glaucū vergēs ad rubor̄em: puluerulentū in supficie: sicut granū cataputie: hec in hispania vocat palma xpi: cum q̄ ibidem tingunt pānī: silr̄ folia ei⁹ similant folijs ellebori nigri: vt apparet in. l. ellebor⁹.

Gal. vij. sim. phar. cap. de platano. Substātia ei⁹ ē fri. ⁊ hu. nō lōge a fb⁹ tpate ꝓplexiōis

Dias. cap. de platano. Platan⁹ hz vtutē fri. ⁊ hu.

Posse. Gal. folia eius recentia qñ teruntur ⁊ ponuntur sicut emplastruz sup apata q̄ fūt in genicul sedat ea sedatiōe manifesta. sz cortices ei⁹ vtus ē q̄ ōsic cat adeo q⁹ cortex ipsa cogit cū aceto: ⁊ ꝓfert dolori dentū. nur vo ei⁹ qñ admīstrat cū axungia cōfert apatib⁹ q̄ accidunt a cōbustiōe ignis. Cortex ei⁹ qñ cōburit est medicina ōsiccatiua: abstersiua Cōfert egritudini cū q̄ eleuat cutz: ⁊ cinis ei⁹ curat vulnera in qb⁹ est sordes ⁊ putredo: ꝓpter nimiā būiditatē exñtez in ei⁹ loco: ⁊ oz q⁹ caueat ml̄tū a pulnere q ē in folijs ei⁹ ⁊ i fructu: q: ē nociu⁹ valde cāne pulmonis: iō q: desiccat mltū: ⁊ inducit asperitatē: ⁊ nocet voci ⁊ locutiōi: ⁊ etiā visui: ⁊ auditui si cadit in auri⁹ vel in oculis.

Dias. Emplr̄ cū eis sedat apata ca. q̄ fiūt i genu. ⁊ qñ cortex ei⁹ ⁊ nux ei⁹ cōburūtur ⁊ fit emplr̄ cū eis ⁊ adipe porcina aut arietina ꝓfert vlceri⁹ putridi: silr̄ cinis ei⁹ facit solus hoc. Et qñ coquunt folia ei⁹ recentia cū vino ⁊ fit emplr̄ cū eis ꝓhibet cursuz hūor ad oclr̄m: ⁊ resoluit apata flegmatica: ⁊ qñ cortex cogit in aceto ⁊ fit collutio cū eo: ꝓfert dolor dentiū: ⁊ qñ fructus eius recens bibit cū vino ꝓfert mor⁹ ⁊ venenosis: ⁊ qñ admīstrat cū axungia curat cōbusti onē ignis. Et puluis folior ei⁹ qñ cadit in oculū aut in aures nocet mltū: silr̄ ⁊ puluis q est super fructum eius.

Dumufon .i. alliū porrinū.

Dumul .i. ocra.

Dumus .i. rub⁹ canin⁹.

Dumcugi .i. herba.

Cap. ccxxviii.

De Dna ara. latine cerebrum. Gerap. lib. aggre. cap. duna. auct. Gal. Cerebrū leporis qñ liniunt cuz eo gingiue pueror tpe ortus dentium eor facit eos facile nasci ⁊ sine dolore: ⁊ hoc ē notoriū ap̄ oēs: ⁊ administratio eius postq̄ decoqtur nō hz hoc. ⁊ nō solū cerebrū hz hanc ꝓprietatē: imo butirum: ⁊ mel: ⁊ alia multa hñt vtutem faciendi nasci dentes infantū. Et qñ cerebrū leporis comedit ꝓfert epilenticis: ⁊ qñ assatur ⁊ comedit cerebrum ei⁹ ꝓfert tremori qui accidit post egritudinem: ⁊ cōburit caput ei⁹ ⁊ ꝓficit cū adipe vrsi curat alopitiam: sed cerebrū galine stringit sanguinē miringarum cerebri: ⁊ cerebrum anatis ē ꝓueniens apatibus q̄ fiunt in ano: ⁊ cerebra oiuz animalium valent sumentibus venenuz. de cerebro in via cibi. l. l. latamie.

Dumlabos .i. barba siluana.

Dumiablos idem.

Dumos ē serpens qdā qui habitat in litijs.

Duram .i. turtur auis.

Duragi aculem. i. auis q̄dā sic vocata.

Duragi .i. durungi.

Durusataris. i. res que volit sup arbores antiquam que fert glandes: ⁊ vocatur arabice alburub: ⁊ syrice vua demonis: ⁊ est lanugo q̄ pendet ⁊ vulnit in magnis arbor⁹ sicut vua.

Durungi qd ē. l. l. doronigi.

Dusatam .i. vsnee.

Dufafolon .i. ceterac.

Dusarum .i. auena.

Dusꝑctū vel duspectuz. i. nocens digestioni.

Dubene .i. musca.

Dbulabar .i. aysdo

Dbulabam idem.

Dbusabron .i. cicuta.

Dbusafron idem.

Sequitur de E.

Eace .i. thimum.

Earsen .i. cinamomum.

Cap. ccxxix.

Ce Asuch arabice. gre. habor̄afa. latine vero cusuta. Gera. libro aggr. cap. easuch ē res q̄ adheret herbis inuolues eas sicut fila: sz i sūmutati b⁹ hz fructū subtilē: ⁊ ipa crescit in arbor⁹: ⁊ i summitate

eius inuoluit simul · Reperit de ipsa multum in vineis: & destruit multum herbas: & multi vunt ea ad curationem tussis: & in ipa est amaritudo: & ponit in vinum & fortificat ipm & inebriat. Et idē auct. Aben mesuay: est herba que reperit intra linū: & suspendit ei: in cui⁹ sapore est amaritudo & punticitas pl⁹ amaritudine. Et virtus eius est calida in primo gradu: sicca in secundo. Et idem auct. Mesarugie ē frigida & humida. Et idē auc. Alabati est composita contrarijs virtutib⁹ est in ea amaritudo & stipticitas: & ē calida ī primo gra. sicca in secundo. Et idem auc. Sabor: eben: Eius caliditas aut frigiditas eius est ꝑ compelrionē arboris cui adheret: qm̄ fit calida per adherentiā calide arboris: & est frigida per adherentiam fri.

Posse. Sera. auct. Gal. Abstergit & fortificat & aperit opilationes epatis & renum & fellis: & mundificat venas subtiles & grossas ab humoribus grossis et colericis: & fortificat stomachū & epar: et confert ictericie facte ab opilatione epatis: & febri: & prosperue febri infantium: & purgat coleram. Et idem aucto. Mesarugie confert ictericie et opilationi epatꝫ & splenis. Et idem auct. Alabati. ꝓfert stomacho & epati: & eor opilationib⁹: & expellit superfluitates neruor & venar: & mollit vētrē: & ꝓfert febribus: & pprietate ei⁹ est expellere superfluitates antiquas a venis. Et idem auct. Sabor eben est bona stomacho: & maxime qñ miscet cū ea anisum & semina similia.

Easuch	idem.
Eerbathen	.i. elleborus.
Eensentum	.i. semen oleastri.
Eerabron	.i. mentastrum.
Eilbaugue	.i. cardamomū min⁹
Eimis	.i. vinum.
Einfestidos	.i. ipoquistidos.
Eirat	.i. rosa.
Eira	.i. rubea tinctorum.
Eitrago	.i. citraria.
Eosmari	.i. tyrus serpens.
Eotagon	.i. faba lupi.
Eotasaron	.i. pulegium.
Eubontici	.i. reupōtici.
Eubafaros	.i. leuisticum.
Euchinus	.i. erictius.
Eucinus	.i. lappa.

Euchimū. i. bonos cibos generans vel euchim⁹ .i. bonus humor: ab eu quod est bonum: & chim⁹ quod est humor:

Eucrusta dicunt liquida que illiniuntur: quale ē quod fit ad vlcera purganda & implenda

Eucrion .i. prassium.

Eucrita. i. bene termiabilia contrariū discrita.

Cap. ccxxx.

Eufragia latine. arabi. herba adhil. Paulus cap. de eufragia: ē herba q̄ assimilat in stipitibus isopo: nisi quia stipites sui habent colorē violaceū: & nō habent ramos: & folia sunt in stipitibus a medietate supra: & sunt pua incisa sicut galliculi cristā: & hz flores tendentes ad albedinē satis puos. **Posse.** Medet egritudinibus oculorū & confortat visum.

Eufistides .i. ipoquistidos.

Cap. ccxxxi.

Eforbium latine. gre. euforion. arabi. afarbion. Euforbiū est gūmi notū: et videt sonare apud grecos bonū formidari: nam dicūt euforion & fonon grece quod est timor: & eu. i. bonū: q̄si bonū sit ipm timere ꝓpter sui vio lentiam. **Dias.** cap. de euforbio ꝑ trās lationē nr̄am: Euforbiuz arbor: est silis ferule albe. nascit in mauritania cesarienſi: q̄ plurimū lachrimū facit viscidū valde: quē lachrimū multi colligunt sic ꝓ viscitudine ꝑmo arbori pellē vernecinā illigunt: & sic de longe a stillibus iaculat in radice: & cū pcussa fuerit radix vnū flumen statim pfluet lachrymis: & cū coagulatus fuerit sic eundē colligunt de pellib⁹ subtractꝫ. Est aūt optimū q̄d est recens subalbiduz & glutinosuz ex lento linguā vehemēt submordens & calefaciens. Eius genera sunt duo: vnum q̄d colligit subtractis pellib⁹ q̄d melius ē: alterum q̄d cadit in terra nē. Plinius: Rex iuba inuenit herbā euforbiā: medici sm tēporis noie cuius regis volumen extat: inuenit eā in monte adhlāte: spectat solus achantinis: vis eius tanta ē vt succus eius elonginquo recipiat incisō trūco subcipit ventriculo edino locato: humor lactis videtur effluere. **Sera.** lib. aggr. capi. afarbion: auc. Dias. Afarbion ē euforbiuz & ē arbustū silē ferule in figura sua. nascit i mauritania cesariensi: & in regione taber: est plenum mlto gūmi acuto. Caueant sibi hoies ab eo q̄ colligunt ipm gūmi: ꝓpt suā nimā acuitatē: & iō accipiūt ventres aīalū: & lanāt eos & alligāt stipiti ipsius arboris: deinde pungunt arboris stipitez a longe stantes cū lancea: effundit nanqz in ventribus eriens a stipite multū copiosum subito ac si fundereť ex vase aliquo: ita q̄ aliq̄n effundit in terrā etiā ex eo subito ꝓpt ipetū sui exit⁹: & egrediunt de eo ex arbore due spēs: vna earū est silis sarcocolle in quātitate orobi: & ē in frustra: & alia assimilat feci. Adulterat aūt cuz sarcocolla: & gūmi arabico sibi admirtis. Meli⁹ ex eo est clarum acutū. Experimentuz autē ei⁹ ꝓ gustuz est difficile: qm̄ ipm mordicat linguā subito cū violētia mlta: & durat mordicatio eius diu: & ꝓpt hoc oē q̄d gustat ex eo: postea videt bonū. ꝑm⁹ āt ad cui⁹ cognitiōez pueit hec medicīa fuit Lineas rex Lioy Et idē auc. Gal. vj. sim. phar. capit. de euforbio. Uirtus ei⁹ ē subtil acuta: sicut vt⁹ aliarū gūmar sil uz. Almāsor: trac. ētio cap. de euforbio: Euforbiū nouū ē calidi⁹ satꝫ assa: q̄uis assa sit calidior oi lacte arborꝫ. Doš a duob⁹ kist vsqz ad tres.

Jo. mes. ercedēs oīa gña gūmor in calefaciēdo & subtiliādo. Est enī ex rubificātib⁹: & est ex arbore desertor locor & hyspidor: cui⁹ folia cū eleuāt in ꝑnis sūt sicut lanugies: deide cadūt & nascunt, folia silia polio marino. Et meli⁹ est q̄d leue ē frāgibile hūs colorē palearē & clarū: & q̄d ē vehemētꝫ acredis & odoris valde acuti: & q̄d ē recēs sup q̄d iā ꝑterijt ānus. Recēs vo sui ām ē sic venenū & igms: & ē ex gūmis q̄ resoluunt in oleo & ꝑpe q̄d ē recēs: antiquū fortassis nō dissolut. Est ca. & sic. in quarto. Et est calidius & subtilius omni eo quod calefacit ex gummis: est in eo virtus adustionem faciens & rubificationem: & ē penetratiuum: abstersiuum: mundificatiuū: excoriatiuū: & ē ex faciētib⁹ opationē cū labore: & angustia vehementi perducentem ad syncopim: et ad sudorem frigidum. Est enim inimicum cordi epati & stomacho ꝓpter vehementiam virtutis sue Est etiam acutum vehementer seorsum inflammabile. Oportet ergo frangere virtutem acuitatis eius: et proprie cum rebus obtundentib⁹ acumen eius: et extinguentibus inflammationem: & acquirentibus ei lubricitatem: & oportet vt sit q̄ntitas multa earum vestiens et tegens superficiem eius: et oportet etiam vt non multum teratur

dixit Alcanzi: accepiant fruſtra citri: ⁊ ſepeliãtur prius grana eiꝰ inuoluta oleo amigdalino i aceto ſitate ipſius: deinde inuoluaſ in paſta ⁊ decoq̃tur rectificaſ enim ex arte hac: ⁊ remouetur acumen eius. Modus alius frangens virtutez eius: ſicut narrauit Mamec: inuoluatur i oleo amigdalino: deide ſepeliaſ i ſucco ligritie: aut tereniabin diſſoluta: aut in aliquo ex rob ſtipticꝫ: ⁊ ſit eaꝝ ḡnti tas multa. Et fiant ex eis pillule: et ꝓpinet̃ vbi oꝫ. ⁊ dixit Mumay: ⁊ ꝓpinet̃ur cũ aq̃ mellis: ⁊ ali quibus ſpẽbus alefangie. maſtix aũt ⁊ ſpica ſunt ex rectificantubus quecunqꝫ ex acutatibus medi cinaꝝ timentur audaciam eoꝝ expellũt medicine lubꝛicatiue extinctiue ſicut aq̃ oꝛdei ꝓpe cum oleo amig-

Poſſe. dalino **Bera.** auc. Diaſ. Mocdalino gummi quando fit cohol cũ eo hꝫ virtutem abſtergẽdi aquã q̃ eſt in oculo: niſi quia eius moꝛdicatio durat tota die ⁊ ꝓpter hoc miſceſ cũ aliquibus potionibꝰ q̃ fiũt cuꝫ ſpeciebus: ⁊ bibitur: ⁊ ꝯfert ſciaticis. Et ipm excoꝛiat oſſa in vna die: ⁊ ſepat ab eis fragmenta eoꝝ. opoꝛtet aũt vt ꝓmuniaſ caro circũſtans oſſi cũ ceroto aliquo: vl cũ pannis lineis: ⁊ ipſum hꝫ virtutẽ laxandi ⁊ calefaciendi humoꝛes aquoſos ſicut ſinapis. Et nõ confert laxatio eius hydropicis: ⁊ colice: ⁊ aliꝫ frigidis egritudinibꝰ ſimilibꝰ iſtis: ſed ipm acuit colerã: ⁊ inducit ſitiꝫ nimiã quia deſiccat. oꝫ aũt vt admiſceaſ ei ſemen petroſelini: et aniſi. Et dicunt quidã q̃ qñ aliquod aial remoꝛderit aliquẽ ſcindatur cutis capitis eius: ⁊ ponaſ in illa ſciſſura ex hoc gũmi trito: nõ nocet ei venenũ: ⁊ põdus. ʒ. iij. ex eo occidit: qñ vulneꝛat ſtomachũ ⁊ inteſtina. Et idem aucto. Alcanzi ſtringit oꝛificiuꝫ matricis multũ: adeo q̃ ꝓhibet exire fetum. Et idẽ auct. Aben meſuay: ꝓꝛietas eius eſt laxare flegma viſcoſiuꝫ quod eſt in lumbiſ ⁊ i iteſtinis: niſi quia infert auꝛietatẽ ⁊ deſiccationem: aduſtionez: ⁊ tenaſmonẽ. Et rectificatio eiꝰ eſt q̃ nõ teraſ multum: ⁊ miſceaſ cũ bdellio: aut cũ ſucco liquiritie: aut cũ ſpeciebus aliquibꝰ ſicut eſt ſpica: ⁊ cinamomũ: ⁊ caſſialignea: ⁊ lineaſ cuꝫ oleo ro. ⁊ oleo amigdalino. Et meliꝰ ex eo eſt clarum nouũ qñ tranſierit ab vno ãno vſq; ad tres. Et coloꝛ eiꝰ eſt citrinꝰ calidi odoꝛis: amaꝝ: acutũ Et doſis eius eſt a duabus kirat vſq; ad tres.

Jo. meſ. Solutione educit flegma viſcoſũ ⁊ groſſũ a locis ꝓfundis coꝛporꝫ mundificans iunctuꝝ vacuitatez ab humoꝛibꝰ groſſis difficilis eradicatiõis: nec ẽ ei res ſimilis ad hec: ⁊ eſt ex rebus mundificantibus neruos: ⁊ ꝓſumentibus hũiditates inbibitas in eis: diſſoluitur in oleo keiri ⁊ inungiſ cum eo: ⁊ ꝯfert egritudinibus neruoꝝ frigidis: ſicut eſt paraliſis: ſtupoꝛ: ⁊ toꝛtura: ⁊ tremoꝛ: ⁊ ſpaſmus: ⁊ eſt mirabilis res ad id: ⁊ inungiſ ſup epar ⁊ ſplenẽ: ⁊ ꝯfert doloꝛibus coꝝ frigidis ⁊ ventoſis: ⁊ fricaſ pulꝰ eius ſuper moꝛſeaz fricatione foꝛti ⁊ delet eã ⁊ ſumptũ in potu ſm modos emendatiõis eſt medicina magna doloꝛibꝰ nodoſis q̃ vadũt ⁊ veniũt ꝑ iuncturas: ⁊ ẽ ex rebus q̃ faciũt ſternutationez cũ foꝛtitudine: ⁊ ẽ medicina bona litargie ⁊ obliuioni: ⁊ ꝓpe iunctio ex eo cũ oleo de ſpica in occipitio: ⁊ eſt ex medicinis educentibꝰ aquã citrinaz Et dixit diaſ. aureꝰ vnꝰ ex eo interficit. Doſis eiꝰ eſt a kirat. i. vſq; ad. iij. Conſeruaſ aũt q̃driẽnio recens aũt anni ſũ ẽ pniciоſiuꝫ. Mi aũt q ſumũt ipm timeãt frigus. Cõſeruaſ aũt ne cito ſeneſcit in milio vel fabis vel lentibus.

Eufroſimũ grece. i. bugloſſa: ⁊ eſt eius expoſitio bone letitie: nã froſis grece letitia.

Eugenia	.i. bone gñationis.
Eugefraſis	.i. vſnee.
Eugefraſios	idem.

Cap. ccxxxii.

Eupatorium latine. grece eupatoꝛion: vel volucrum maius. ara. vero gaſit. **Bera.** lib. aggre. auct. Diaſ. capi. de eupatoꝛio: herba ẽ que naſciſ oi anno: ⁊ ẽ apta ad accendendũ ignẽ ſicut ſarmenta: ⁊ hꝫ vgam rectaꝫ ſubtilem nigrã durã ⁊ aſperã: hñs in ſummitate pilos: ⁊ longitudo eius eſt fere duoꝝ cubitoꝝ: ⁊ folia hꝫ diuiſa ab inuicem circa haſtã: ⁊ ſũt ſciſſa ſciſſionibꝰ puis. v. aut. vj. ⁊ in ſummitate inciſa ſicut ſerra: ⁊ ſunt folia eius filia foliꝫ pentafilon: aut foliꝫ ʒedenegi. i. canapis: ⁊ coloꝛ eoꝝ eſt tendens ad nigredinem: ⁊ in haſta eius a medio ſupꝛa eſt ſemen: ⁊ ſup ipm ſunt pili: ⁊ eſt declinis ad inferioꝛa pendẽs **Diaſ.** capi. de eupatoꝛio in herbam ipſam. rio: ſm tranſlationem noſtrã. Eupatoꝛiũ fruter eſt ſarmentoſa haſtã hñs rectã ⁊ lignoſam tenuez ⁊ nigrã ⁊ aſpeꝛaz in cubiti vniꝰ longitudine poꝛrectã aut amplius: folia ſunt ei in gyro diuiſa ſicut pẽtafilon aut canapis: cuius folia in capite inciſa ſunt vt ſerra: ſemen a medio haſta aſperũ: ⁊ ſubtꝰ decliuũ ẽ ei.

Auic. li. ij. cap. de eupatoꝛio. Eupatoꝛiũ eſt ex herbis aromaticis: ⁊ hꝫ folia q̃ ſũt ſicut folia canapis: ⁊ flos eius eſt ſicut nenufar: ⁊ eſt illud quod adminiſtraſ ⁊ ſuccus eius. Eſt ca. i i. ſic. in. ij. Eſt ſubtiliatiuũ: inciſiuũ valde: abſterſiuum ſine attractione: ⁊ ſine caliditate manifeſta ⁊ in ipſa ẽ ſtipticitas pauca ⁊ ponticitas: ⁊ amaritudo foꝛtis: ſicut eſt amaritudo aloes. Plinꝰ ca. de eupatoꝛio. Eupatoꝛiũ regiã hꝫ acteẽ: caulis ligноſi nigritantis: irſuti cubitalis aliqñ ⁊ amplꝰ foliꝫ per interualla gnqꝫ: vt canapis ꝑ margies inciſis nigris: plumoſiſqꝫ: radice ſupuacua ⁊c.

Jo. meſ. cap. de eupatoꝛio. Eupatoꝛiũ eſt herba longitudinis cubiti vniꝰ amaritudinis multe: cuius folia ſunt viridia ſicut folia centauree minoꝛis: ſed ſunt aſpera ⁊ inciſa: ⁊ ſtipes eius eſt ſubtilis: ⁊ q̃n exiccatur citrineſcit ⁊ eleuanſ ſup eum floꝛes qui ſunt ſicut ſubcitrini longitudinis pauce. Et ſunt gdã q dixerũt q eupatoꝛiũ ſit herba pulicũ i q̃ ſit viſcoſitas adheꝛeſ Melius tẽpus collectionis eiꝰ eſt finis veris: et ſucci eius ſimiliꝫ ca. in. i. ſic. in. ij. Et ẽ cõpoſitum ex ſubſtantia ca. ⁊ ſubtili: q̃re ẽ ſubtiliatiuũ: inciſiuum: mundificatiuũ: abſterſiuum: ꝑſeruatiuuꝫ a putredine: ⁊ reſolutiuũ conueniens ſine attractione: ⁊ ex partibꝰ terreis: q̃re in ipſa ẽ de ſtipticitate aligd ꝓpter quod ẽ ꝯfoꝛtatiuũ ⁊ coadunatiuũ eſt ſubtiliatiuũ debilis ſolutionis. Confoꝛtatur virtus eius cũ aq̃ caſei. Et modus opatiõis ſucci eius eſt ſicut diximus de abſinthio.

Gal. vj. ſim. phar. capit. de eupatoꝛio. Eupatoꝛiũ eſt herba que vocaſ volucrum maius: vel agrimonia: cuiꝰ ſubſtãtia eſt ſubtilis: ſapoꝛ eius eſt ſtipticus. Et vtus eiꝰ ẽ ca. caliditate modica: ⁊ deſiccat. Sed ſciendũ q eupatoꝛium ſilr ſm Diaſ. cap. de agrimonia: vocauerũt antiqui radicem agrimonie: eo q ẽ diuretica valde. Item ſm eundẽ cap. de marubio. Marubiũ etiã gdaz eupatoꝛiũ vocauerũt: qñ valet ꝺ vitia epatis: ⁊ ꝑ tanta nõ eſt verũ eupatoꝛiũ: qñ Diaſ. facit ſemotim capl̃m de eupatoꝛio: ⁊ ſemotim ꝺ marubio ⁊ agrimonia. Hoc ſilr voluit Jo. meſ. cap. de eupatoꝛio: cũ dicit q dicũt aliqui q eſt herba pulicũ: noluit ſm verũ q ſit herba illa quã latini vocant pulicariã eupatoꝛiũ: qñ Diaſ. facit ſemotim cap. de eupatoꝛio qꝺ icipit eupatoꝛium: ⁊ ſemotim caplm de pulicaria: vel herba pulicũ: qꝺ incipit coniza: ſed ſicut dictum eſt debet intelligi

Mesue. Nam dicit q eupatoriū ſm quoſdaz eſt herba pulicum: qñ aliqui vocabāt herbā pullicū eupatorium: ⁊ bñ: qñ eſt diuretica valde: ⁊ valet ꝓtra vitia epatis: vt inuenies ſi. l. l. coniza. Miror qualiter medici noſtri tpis nō aduertētes verba Dias. Auic. ⁊ Sera. ℔Plinij: ⁊ Galie. Damaſceni credunt herbularijs ſaluiā agreſtam eupatoriū dicētibus: q̄ nec in ſapore: nec in odore cū eo cōuenit. Si aūt in ipſa forſan virtutes eupatorij inuenerunt: ⁊ p eo ponere voluerūt: cuius gr̄a ipz eupatoriū vocauerunt non licebat dicere q̄ idem eſſet: qñ eupatoriū pōt dici oē id qđ valet cōtra vitia epatis: ab eu quod eſt bonū: ⁊ pator: quod ē epar: vnde eupatoriū id eſt bonuz epati: ſed verū eupatorium eſt illud qđ antonomatice eſt bonuz epati: ſicut illud quod verum eſt eupatorium.

Poſſe. Dias. Eupatoriuz valet ꝓtra vitia epatis: et folia eius ſicca et axungia porcina veteri addita trita ⁊ impoſita dura vulnera ad cicatricē ducunt. Semen vō eius ⁊ folia cū vino bibita diſſintericis ⁊ morſibus venenatis occurrūt medicando. Eadē dicit Sera. capi. ꝓpio de mēte Dias. ⁊ addit: ⁊ ſunt mlti q̄ putāt q̄ illa herba ſit agrimonia: ⁊ errant: quia ē alia ab ea. Et nos quidē manifeſtauim⁹ iam de ei⁹ eſſe in eo qđ diximus de eo. Et idem auc. Gali. In tyriaca cheſar eupatoriū aperit opilatiões epatz ⁊ fortificat ipz

Jo. meſ. Eupatoriū ſolutione educit cholera ⁊ phlegma facile: ⁊ eſt prē ſeruatiuū a putredie: ⁊ ꝓfortat ſtōz ⁊ epar ⁊ viſcera: ⁊ ꝓfert doloꝛib⁹ coꝛ: ⁊ ē medicina ſplenis: et opilationū oīum: ⁊ egritudinū ab ea factarum: et febꝛibus longi tēpoꝛis mire ſubuenit. Doſis decoctionis eius ē a. z. ij. vſq; ad. vj. ⁊ puluꝛis ei⁹ a. z. ij. ad. iij. loco eius ponit̄ in defectu eius abſinthij ⁊ aſſari ana me

Auic. Eupatoriuz eſt diū ponderis ipſius. bonū in initio alopitie: ⁊ tirie: ⁊ linit̄ cum adipe veteri ſup vlcera difficilis ꝓſolidationis: ⁊ eius ſuccus ꝓfert ſcabiei ⁊ pꝛuritui qñ bibit̄ cū aq̄ fumi terre ⁊ ormel le: ⁊ ſil⁹ flos eius: ⁊ ſuccus ipſius eſt fortioꝛ: ꝓfert doloꝛibus epatis ⁊ opilatiōibus eius: ⁊ confoꝛtat ipſum: ⁊ ꝓfert duriciei ſplenis: ⁊ apatibus epatz ⁊ apatibus ſtomachi: ⁊ eius herba ⁊ ſuccus confe runt maliciei foꝛme: ⁊ accidentib⁹ hydropiſis data tū in potu cū vino: ⁊ ꝓfert vlceꝛibus inteſtinoꝛū Et cōfert fe. cronicis: ⁊ antigs: ⁊ ꝓpꝛie ſuccus ei⁹ ⁊ ꝓpꝛie cū ſucco abſinthij. loco eius ponit̄ pond⁹ eius de aſſaro: ⁊ medietas ipſius de abſinthio.

Eupetron	.i. ſene.
Euperiſton	.i. bona inuentio.
Eupo triſton	idem.
Euperoꝛi ſtomaccium	.i. poꝛos apertens.
Eupectū. i. aptū digeſtiōi: ⁊ diſpectū ē oppoſitū	
Eureſim	.i. malua.
Euretica virtus	.i. rarefactiua.
Euretan	.i. aaron.

Eurion tiparon. i. lana ſuccida: eurion. i. lana tiparon. i. ſuccida.

Eurinbena	.i. citraria.

Eurizicon quid eſt. l. l. obꝛizum.

Euricomon a grecis dicta q̄ vere primo ſeneſcat vnde eaz aliqui ſenition vocant: latini vō vocant ipſam herbā carduncellū benedictum. naſcit̄ per macerias. l. l. erigion.

Euſapoꝛ	.i. ſapoꝛ bonus.

Euſtracta dicunt̄ que in ventre facile coꝛrumpūtur vt pſica ⁊c. iſto vocabulo vtit̄ Gali. li. dinamidiarū pticula pma cap. euſtracta.

Euſidos	.i. cimbalaria.
Euſtiſtides	.i. ipoquiſtidos.
Euſtifilo	.i. polium.
Euſopa	.i. almea.
Euſtomatica	.i. bona ſtomacho.
Euſtobꝛon	.i. marubiū.
Euzomū	.i. eruca.
Euzonomia	.i. ſalſamentū eruce.

Euzomon. i. bonū ſalſamentū: nam zomon ſalſamentum: ⁊ eu. i. bonū.

Cap. ccxxxiii.

Ebanus latine. arab. ebus vel ebirus. grece ebenū.

Sera lib. aggre. cap. ebus. auc. to. Dias. Eius due ſunt ſpēs. ſ. abſi: ⁊ inda. Et abſi ē lignum nigrum non habens lineationes: ſed in ſolidita te ⁊ ſubtilitate ſua eſt ſil⁹ cornu: qñ frangit̄ habz fractiones ſuas duras ſolidas: mordicat linguaz ⁊ eſt ſtiptici ſapoꝛis: ⁊ qñ ponit̄ ſup pꝛunas ꝓfert odoꝛem bonū. In indo vō ſunt lineatiões albe: ⁊ eſt coloꝛis ſubꝛuffi: ⁊ oēs ſpēs eius qñ frangunt̄ ſunt dure

Dias. cap. de ebano ſm trāſlationem noſtrā. Ebanum lignū eſt quod de ethiopia venit coloꝛē vnū habens duplicagium tactu lene ⁊ duruz: ⁊ guſtu ſtipticū ⁊ moꝛdax: ⁊ carbonibus impoſitū citius in ſerpit ignez: in cotizula confricatū oſtēdit ruffū coloꝛem. Eſt alterū de india vario coloꝛe: ſed melius ē ſupꝛadictū: multi ligna aſſamina ⁊ atantica vendūt: que ſimilia ſunt ebano: ſed inde agnoſcit̄: quia mollia ſunt: ⁊ non grauia: ⁊ cum fracte fuerint haſtule eoꝛ ſubꝛuffi coloꝛis apparēt: nō odoꝛem nec guſtū talē habent. Eſt aūt optimuz quod eſt nigrū ⁊ equalit̄ lene: vires hūs in guſtu acres ⁊ aliqualit̄ ſtipticas: vnde in collirijs miſcet

Poſſe. Gal. vj. ſim. pbar. capi. de ebano. Virtus ebani eſt abſterſiua: calefactiua: vnde iſtud lignū eſt ex rebus que ſi ꝓfricentur cū aqua reſolvit̄ in ſuccum ſicut qdam lapides: ⁊ ſubſtantia eius eſt ſubtilis ⁊ calefacit: ⁊ abſtergit: ⁊ aufert: ⁊ qđ eſt coꝛā pupilla impediens viſum: ⁊ ipſuz ingredit̄ in medicinis oculoꝛ: cōferens vlceribus antigs eoꝛ: et humoꝛibus fluentibus ad eos antiquo curſu.

Dias. Ebanum vlceribus oculoꝛ vtilit̄ facit: virtus eſt ei etiā purgatoꝛia: ⁊ iō caligines oculoꝛ ⁊ rheumatiſmū detergit: ac pꝛhibet. Multi cotilas medicinales ex eo faciunt. Aliqui vō triturā ⁊ raſurā eius ⁊ limaturā infundunt in vino die ac nocte: ⁊ poſt terūt facientes collirια. Alij p vino aquā mittunt. cōburit̄ etiaz in cacabo crudo bene munute q̄ždiu cinerem faciat: ⁊ lauat̄ vt molibdo: qui pulvis facit ad ſiccitatem oculoꝛ.

Ebereni	.i. granū ben.
Ebenars	.i. camelus.
Ebenum	.i. ebanus.
Ebel	.i. ſauina.
Ebheel	.i. ſemen iuniperi.
Eburmeum	.i. oleaſtrū.

Ebulus quid eſt. l. l. cameacti.

Ebur eſt dens elephantis: vnde eburneus iā aptū eſt medicinis in multis ꝓfectionib⁹ igrediēs ⁊ arabice vocat̄ aag: ſicut inuenies in. l. hafir.

Ecalcidos ē nomen menſis octobꝛis. ⁊ hoc vocabulū ponit Auic. q̄rto canone cap. de fe. peſtilētiali. grece ē fuligo pendens trabibus ⁊ parieti ex fumo facta.

Echatrion interpꝛetat̄ centū hūs poteſtates.

Echalodes	.i. fumoſum.

Ectaces: ℔Plinius: herba eſt que in ſicilia tm̄ naſcitur: quā ignoꝛo.

Ectelice melic	.i. coꝛona regia.

Ectheon vocat̄ medicamen ad viſuz: quod ſit ex

cinere vipre ⁊ melle.

Ectebo .i. scribere.
Ecindebel .i. ameos.
Ecioſactis .i. ebulus.
Ecipi radix .i. marubij radix.
Echinos. i. eriti⁹: aut terenus: aut marinus: ꝓ quo. l. l. cenſud.
Echidua .i. vipra ſerpens.
Echinus dicit a ꝟplinio piſcis quidā: qui cuz naui adheſerit: ipſam imobilem reddit: cui⁹ formaz ſm diuerſas opiniones adducit: ſed nō eſt eriti⁹ echinus: ſilr ſm librum antiquuz de ſimplici medicina dī ſpina alba: ⁊ puto ſic dici eo q̄ capitellū ſilem habet echino marino.
Echidrus ē ſerpens in aqua degens.
Echis: hec pſeudo ancuſa dī lanuginoſio: q̄z ancuſa: ⁊ minus pinguis: denſionibus folijs ⁊ largioribus ⁊ tenuioribus: radix in oleū miſſa non fūdit ruborem: ex hoc ab ancuſa diſcernit.
Eclie .i. apapleria.
Ectica febris: vel ab ectiſmos quod eſt ꝟſuetudo vel ab ekteko: quod eſt tabefactus: ſed potius primū credo: q: tabes ē maraſmus: ⁊ eſt ectica cōfirmata.
Ecolpitare eſt medicamen in matricem mittere.
Ecoreaſcen .i. vitis alba.
Ecopa. i. parua ſolutio oſſis capitis.
Echoen .i. alba.
Ecrotaconis .i. ſtuppe.
Ectropion grece Demoſtenes ē inquit reflexus inferioris palpebre ad exterioꝛa ꝓpendens: nec oculū ſolido velamine tegens.
Ecus .i. aquila.
Echus .i. merulus.
Eckutubue eſt beſtiola eriens in ſuperficie aque que ſup eam mouet diuerſis motibus ſine ordie ⁊ q̄cunq̄z hora aliquid accidit ei fugit ex eo q̄ ꝺ ipi accidit: deinde apparet: ⁊ dī beſtiola alr nō que ſcens: ⁊ dī eſſe vulpis ab amatu: verūtū magis ſimilia noſtro loco ſunt duo ꝓus dicta.
Eda lignū eſt aptum ad incendiū.
Edra. i. fortis ſolutio capitis.
Edrafon .i. anacardus.
Edera dicit qm̄ libent a capris editur: ⁊ ideo ſm Diaſ. alique ſunt earum ſpecies que non habent cum ea ſilitudinem: niſi quia dicunt edere: q: libē ter hyrci capraꝝ eas edūt ſicut eſt barba hyrcina: ⁊ roſa canina: vt apparet in. l. ciſſos.
Edemul .i. feniculus.
Edegarad .i. roſa.
Edioſmion .i. menta.
Edioſmum idem.
Edioſmus idem.
Ediantos .i. viola.
Edinus britanus .i. gagatis lapis.
Ediſie .i. apoplexia.
Ediſemelie .i. corona regia.
Edipnea .i. ſpinacia.
Edon .i. philomena auis.
Edonea .i. almea.
Edoratis .i. cicorea.
Edudinum .i. vipra ſerpēs
Edulcus .i. merulus auis.
Educien .i. marubiū.
Efrention .i. friſille.
Effelide vel ephelide. i. macule que fiūt in vultibus mulierum ex ſole vel aboꝛſu: Diaſ. capit. de amigdalis: ⁊ cap. de ficubus.

Cap. ccxxxiiii.

Effemereon eſt apud Diaſ. cap. effemereō quez multi yrim agreſtē vocant: folia ⁊ haſtaz ſimilia lilio habet: ſed tenera floꝛes albos ⁊ mioꝛes: ⁊ ſemen molle radix eſt ei groſſa vt digitus: virt⁹ eſt illi ſtiptica odoꝛis bon: naſcit locis vmbꝛoſis ⁊ in ſilvis.

Poſſe. Diaſ. Radix ei⁹ decocta in oꝛe retē ta doloꝛez dentiū mitigat. folia vō eius in vino decocta ⁊ cataplaſmatibus impoſita tumoꝛes: ⁊ duricies ſpargūt.
Effemō eſt apud Diaſ. quidez bulbus quē vocat colticon: ⁊ eſt ſpecies hermodactili venenoſa.
Effebeuros. i. habens ſeptē coſtas: ⁊ eſt plātago qui in folijs ſuis ſunt ſeptem coſte.
Effialte .i. incubus
Effilis: ꝟſaulus cap. de maculis faciei eſt nomē vnius ipſaruz.
Effimera febꝛis que a Gal. in epiſtola ad Glauconez exponit ſimplex vnius diei. ſ. nam effimeris grece vniuſ diei operatio: eſt quotidianū vl' diurnum dicere poſſumus: vt effimeron cibus vnius diei vel aliud tale dianum. ſ. vnius diei: vnde effimerides vocant annalia que dietiz ſcribuntur. i. acta cuiuſq̄z diei: affimerinos vero quotidianus dicitur: ⁊ hec omnia ab imera quod eſt dies veniunt.
Egarion .i. cimbalaria.
Egabael .i. pſilium.
Egagios .i. veruca.
Egeoꝛeſini .i. acoꝛus.
Egena. i. locus apud extremitatem oculoꝝ.
Egelidam. i. tepidam quaſi nō gelidam
Egregoꝛſis .i. vigilia.
Egilopa eſt apoſtema intra magnū angulū oculi ⁊ naſum. ſ. fiſtula que ātēq̄z diſrumpatur antilos vocat: ſed demoſtenes ātilops inquit eſt egilops .ſ. collectio circa angulum maioꝛem oculi q̄z ſi ꝓpter humorem tenuerit clauſum ꝓpꝛio nomine antinops a pluribus vocat. ſi aūt inflatione euacuata digitis impꝛeſſa paruo recedens reuertit egilops a pluribus appllat: ſz antinops a vicinitate oculi nomē accepit: egilops vō a ſimilitudie capꝛarum que ſm angulos oculoꝝ naturales vident habere inflationes

Cap. ccxxxv.

Egilops gre. vl' egilopa. ara. quſir: vel dauſir: vel dolabra. latine vō auena. de q̄ Diaſ. duo facit cap. Capitulū quod incipit Egilops herba inquit eſt que folia ſimilia habet triticeis folijs: ſed mollia: ⁊ ſuperius capitellum eſt: ſeminis eius grana ſunt obuffa duo vl' tria tunicis veſtita: flos eſt ei ſicut capitellus albus: qui cū farina mirtus omnes tumoꝛes curat: ⁊ egilopas: ⁊ ab hoc nomen accepit. Aliud capitulum incipit Auena: ſiue vt greci dicunt egilops: ⁊ c. ⁊ idem dicunt ambo illa capitula: erroꝛ fuit tranſlatoꝛis. ꝟplinius cap. de auena ſiue vt greci egilops herba eſt que creſcit in ſegetib⁹ cū folijs tritico ſimulibus ſimplicibus quidē: ſed irſutis cū tenui calamo: habenti in ſummitate tribus tegminibus ambitum ex qbus ariſte ſimiles capilli ſunt. Bera. li. aggrega. cap. quſir. auct. Diaſ. Quſir: ſine cauſir: vel dolara. i. auena: eſt herba folia cuius ſunt ſimilia folijs frumenti: niſi quia ſunt molliora: ⁊ in ſummitate calami eius eſt ſemen duabus vel tribus tunicis veſtitum a quibus exeūt ariſte ſimiles capilli ſub tilitate. Poſſe. Gal. vj. ſim. phar. cap. ō egilops Sapoꝛ eius eſt acutus parum ⁊ acris: ⁊ virtus ē

diafo:etica sic q̄ resoluit apostemata dura: ⁊ confert fistulis que fiunt iurta oculū: que agilope vocantur. Et quando fit cum ea emplastrū cum farina curat scabiem: ⁊ etiam resoluit apostemata dura. est aūt vtcunq; stipticitatem habens: vt et diarrijs que ꝑm ventrē cōferat. Et idem lib. i. de cibis cap. de auena. Auena est cibus subrugaliuz non hoium: nisi forte alicubi famescentes extreme coganꝫ ex hoc semie panem facere. Extra famē aūt per aquā elirū comeditur cuz vino dulci: aut melle ꝓsimiliꝫ illi tyse: caliditate aūt sufficiente ꝓticipat cōsimiliꝫ illi q̄uis non similiꝫ illi durū existens ꝓpter quod alimentū mun⁹ exhibet corpori. Et aliꝫ autem indelectabilis est qui ex ipso fit panis: non tū retentiuus ventris: aut ꝓuocatiuus vt prius: sed in medio ꝑm hoc ordinatus ē.

Bera. Mollit durities: ⁊ ideo ad egilopas farina eius cataplasmatib⁹ cōmixta cōgrue facit. Item eius succus seruatus admixt⁹ farine sertarij in panisculos redigiꝫ: ⁊ iterum resolutur aqua in succi q̄litatem: q̄ vsus eius est necessarius. vires aūt hz liuiter ⁊ efficaciꝫ relaxātes: ⁊ ad oēs tumores facientes.

Egilo	.i. populus arbor.
Egineus	.i. caprificus.
Egikeras	.i. capricornu.
Egios	.i. fimus caprinus
Eggi	.i. acorus.

Eglianchis. i. augmentatio anguli oculi.
Egritudo in qua elevaꝫ cutis. i. lepra.
Egritudo diuretica est opilans vias epatis ⁊ vrine: vnde diureticū. i. diu in renib⁹ retentū: hoc vocabulū ponit in. l. hasab desice.
Egritudo murachia .i. ipocondrij.
Egoceron ꝑm Dias. vocāt quidā farinā fenugreci: cap. de fenugreco. Et egoceron est spēs trifolij: quod vocaꝫ folium egoceron: vt apparet in. l. handachucha.
Egron est faunus: ⁊ accidit in cute capitis.
Egurion est spēs citrulli habens formā longaz.

Eguseif	.i. mellilotum.
Egusarion	.i. fragaria.

Ebasue quid est. l. l. easue.

Ebabria	.i. almea.
Ebasilos	.i. millefoliū.
Ebua	.i. trifolium.
Ebualidos	.i. semen genestre.
Ebuarida	.i. peucedanū.
Ekkausis	.i. arbor.
Ekaumo	.i. incendium.

Ekkalfea est herba camphorata.

Ekeletrum	.i. karabe.
Ekeletrum	.i. electuariū.
Ekteticos	.i. tabefactus.
Ekilios	.i. liliū silueſtre.
Eklisis	.i. dissolutio vl' defectus.
Ekpis	idē quod supra.

Ekptusis. i. sanies catefresis. i. sanguis putredo.

Ekptidicos	.i. sanē faciens.
Ekopos	.i. vermicularis.
Ekhopis	.i. defectus
Ekpton	.i. expuo.

Elacteriū. i. succus cucumeris agresti: vnde elacterium in vbo exemplari Dias. est succus fructꝰ cucumeris agresti: sed maturi eligēdi sunt vt pūcte possint humorē emittere: qui cucumeres collecti vna nocte sunt dimittendi: ⁊ alia die cribrū super vas ponere i quo cucumeres suprādictos ponis: singulos acu pungendo: ⁊ pāno ꝑssi eruccantur: ⁊ exp̄essi in alio vase mittendi sunt: ⁊ hūc vocamus elacteriū: vtutes eius q̄re in. l. refo.
Elacterides sunt cucumeres agresti: tam ipe fructus q̄z eius herba. Item elacterides vocanꝫ catapucie.

Eladin rodinū	.i. oleū rosaceū.
Elamep	.i. vua.
Elasac	.i. armoniacum.
Elarna	.i. granū.
Elafion	.i. ceruaria: ⁊ ē elafos boscos.
Elapinum	.i. crisantinum.

Elacia est exerescentia in palpebris rotunda albida ꝓspicua: silis lapidi grandineo.
Elafos boscos. i. herba quā Dias. vocat ceruariam vel ceruicelliū. Et Gal. vj. sim. phar. cap. elafos boscos. Elafos boscos caliō. ⁊ subtiliū ptinz est in vtute sua: ⁊ iō etiā exiccatiuū ꝑm abstantiā.

Elafon	idem.
Elafos	.i. ceruus.

Cap. ccxxxvi.

Elatinus Dias. cap. elatinus.

Elatinus hz folia rotunda ⁊ aspera: hastas tenues silia elirine: sz minora rotunda ⁊ aspera: hastas tenues duobus palmis longas: quinq; aut sex ex vna radice habens: folia plana gustu stiptica: nasciꝫ locz cultis ⁊ in agris. ꝙ Plinius cap. elatin. Elatin ramulos hz quinq; aut sex tenues ⁊ oblongas: folia q̄si pilosa ⁊ **Gal.** vj. sim. phar. ca. elatin. Elatin mediocriꝫ ifrigidatiua ē ⁊ stiptica.

Posse. Dias. folia ei⁹ in cataplasmatibus adhibita polenta rheuma oculorꝫ ⁊ tumorem ꝓhibet. Et eliratura eius bibita dissintericis mirifice medicaꝫ. ꝙ Plinius: folia eius in fomento lachrymas stringūt.
Elatis: Alexander cap. de palisi: ⁊ agiro: ⁊ elatz acopum. i. mitigatiuū ex agiro mixtū ⁊ cōfortatiuo: ⁊ elatis. i. stipticz ifrigidatiuis cū tēperamēto

Elangeranda	.i. terrestria.
Elbair	.i. oua.
Elcalmibat	.i. terbentina.
Elchai	satirion.
Elhanachid	.i. racemus.
Elhanakid	idem.
Elkalibac	.i. terbentina.
Elkamac	.i. granum.

Elkabutim. i. gūmi albotin: ⁊ est terbentina.

Elkalibakia	.i. auena.
Elkta	.i. vlcera.
Elua	.i. enula.

Eleo. i. trabo: inde catellica virtus. s. subtractiua. i. vtus retentiua: que statim sequiꝫ post appetitiuā: sz aliatica dī digestiua: ⁊ interptaꝫ imutās ⁊ oleo silr dī oliua: vt apparet in. l. ppria.

Eleos paleon	.i. oleū vetus.
Elea	.i. oliua.
Eleas dracin	.i. gūmi oliue.
Eleon	.i. oleū.
Eleborites	.i. centūneruia.
Elevalan	.i. galanga.
Elermas	.i. auripigmentum.
Eleps	.i. cicer.
Eleniabin	.i. conditum.
Eleodin rodeum	.i. oleum roseum.
Elili casmoborz	.i. gummi zappini.
Elelica albutimo	.i. gummi terebinthi.

Eleliffagus quid est: lege litteram eliffagus.

Electuarium	.i. mollis sorbitio.
Elegne	.i. elatin vel elatinus.

Elezuz. i. passio qñ aliqs ipetuose caput mouet qñ loqꝫ vl' qñ silet: aut facit strepitū ore cū loquiꝫ repetēdo idē vbū iproprie: vel cū aliqs logꝫ secū vt recordetur.
Eleni. i. tedū vl' tristitia ō futuro: ⁊ faꝫ vigilare.

Eleser .i. vitis.
Elesen idem.
Elegia est species calami aromatici.
Elenca est secūda spēs lauri que dī sigillum salomonis.
Eleas darchi .i. gūmi olivarū.
Eleborus .i. centaurea minor.
Elecorum .i. lapis lincis.
Elefion ſm Diaſ. dicit tertia spēs sempuiue que aizon dī vel aisdon.

Cap. ccxxxvii.

Eleboscos ideſt ceruicelluz et ceruaria.

Diaſ. capit. eleboscos: herba est quam alij alafion dicūt. latini vo ceruicellū. i. ceruariam: virgā habet feniculo silem: que virga nodis est plena: folia eius duobus digitis sunt lata ⁊ oblonga sicut terebinti aspera ⁊ fragilia: virga ei⁹ er se multos emittit ramos in quibus capitella sunt aneto simlia: radix est illi duobus digitis longa ⁊ lata ⁊ alba: ⁊ odorata apta esci: virga pdicta a multz come Posse. Diaſ. Hanc herbā cū ditur. cerui comederit cornua deponere dicunt: quare ⁊ ipsa cornua venenis occurrunt: semen eius in vino bibitū serpentum vexationes curat.
Eleuporicoron .i. centaurea.
Elefas est ordeum infusum: ⁊ ē qdam potus.

Cap. ccxxxviii.

Electrum ara. gre. gagates. latine vo karabe.

Karabe ē gūmi arboris vt gēma vnde anuli fiunt. Unde electrū succinuz karabe sub eodē ponunt: q: electrum est karabe: ⁊ succinum est karabe. Unde habem⁹ ab Alexandro cap. de dissinteria trociscos diale ctrum. Item Seruius super bulicon Virgilij in egloga pastoris dicit q⁹ electrū est post succinum Item Lassus felix tractatu de trociscis dicit: trociscos de succino ⁊ est electrū: ⁊ describit trociscos de karabe. Est ā gūmi arborz dicte a Diaſ. agiros: ⁊ ē spēs populi arboris: vt pz in illo cap. agiros: verū aliud facit caplm de populo diuerse speciei ab illo: sicut etiā Auicē. vt infra in alia littera saf patebit: duo facit capla de haur: quod idem est quod agiros: sed in arabico est haur: q̄ capla idem sunt cum his Diaſ. quod aūt Diasco. dixit agiros: Auic. dicit achirosa corupte vel achiros: vt in araqico: ⁊ dicit q⁹ ē haur romanum in alio autē cap. dicit q⁹ gūmi illius arboris q̄ dicit haur roma Diaſ. cap. de agiros: circa finū dī karabe. nez aliqui perbibēt huius arboris lachrymū in rodanū distillatū ⁊ coagulatū succinum facere. i. karabe. Ouidius tū li. .ij. metamorphoseos in eridanū electrū er pplis manare dixit. Sed Plinius post lōgā improbationē fabularū Ouidij ⁊ alioz. Certum est ei electrum gigni in insulis septētrionalibus oceani: ⁊ a germanis appellari glessum. itaqz a nostris vnam insularū ob id glesariam appellatam: germanico cesare ibi classib⁹ rem gerente austrauiā a barbaris dictam. Nascit aūt medulla pinei generis arboribus: vt gūmi i cerasis resina pinei erumpit humoris abūdantia: densat rigore vl tēpore aut mari: cū vo intumescens estus rapuerit ex insulis crete in littore expellit ita volubile vt pendere videat. Quod arboris succuz etiā nostri credere ob id succinuz appellantes. pinee autem arboris esse indicio ēpinus in atritu odor: ⁊ quod accensum tede mō ac nidore fragrat: ita nasci etiā ⁊ in india certū est. Archelaus qui regnauit in cappadocia illinc pineo cortice inherente trahit adhuc rude. Et parū infra distillante argumento quoddā intus translucē aut formicas: aut culices laceratos adhesisse musceo non est dubiū: ⁊ indurescent ⁊c. Et ifra ceterū atritu digitor⁹ accepta vi caloris attrahūt in se paleas ⁊ folia arida ⁊ lenia: sicut ⁊ lapis magnes ferrū ⁊c. Arbor gummi quod ē karabe grece vocat agiros: ⁊ est ppli species p Diaſ. ara. vo ſm Serap. vocat laurcuma: ſm Auic. vocat haur romanū: vel haurrum latine: quod ſm ara Auic. lib. ij. de eo duo facit bes sonat haur. capit. Unū de hauro cui consonat capitulū de populo arbore: aliud de haur romanū cui cōsonat cap. de agiros: q̄ō etiā exponit Diaſ. dicit q⁹ est populus arbor: ⁊ Auic. dicit q⁹ est achirosa: volens dicere agiros: sed in arabico est achiros: cui⁹ gūmi vt dicit Auic. ē karabe: ⁊ Diaſ. dicit q⁹ ex arbore succinū. nascit ꝫ quoſdā: ⁊ in rodanum distillat: ⁊ ipsuz est electrū vt ostensum est supra in electro ⁊ in karabe. Due ergo vident esse species huius arboris: vna calidi. cōplexiōis: alia fri. sicut p vtrūqz textū colligitur q̄z q̄z apud Diaſ. cap. de agiros sit pmixtū cū alio capi. cuius error vel a translatore vel a scriptore pcessisse phibetur p testimoniuz. Sera. ex dicto Diaſ. in vtroqz cap. Aliud p̄terea cap. facit Auicē. de hac eadē: quod incipit nur romana dicitur acrufer. ſ. in arabico: ⁊ ē achiros ⁊c. Ibidē sicut de haur romano: ⁊ error ptigit ob silitudinē litterarū huius noīs haur. io. ⁊ leuz. io. q: non differunt nisi in punctis. Item error: fuit ⁊ ab eodem tam in cap. de karabe: vbi dicit: q: est gūmi arboris dicte nur romana: ⁊ debuit ee haur. Itē error: inuenit in quibuſdā sinonimis: agiros inquit esse leum romi. i. nur gallica: vbi erat leum debuit Diaſ. cap. de agiros. i. popul⁹ arē haur. bor: quā alij leum dicūt: cale facit fortiter: humectat aūt mediocriter: ⁊ leptome Gal. vj. sim. phar. cap. de populo arris ē. gira: siue populi flores ca. sūt vtutz ex tertia abstātia a tēperatis: in ea vo q̄ exiccando ⁊ humectando differentiā breui ab eucratis: ⁊ medijs accesserunt versus siccius. est autez subtilū ptium magis q̄z grossarū: sed ⁊ frondes eius siles sunt floribus: nisi q: p oia debiliores ⁊ minus efficaces: ⁊ resina eius ciusdē virtutis est cum floribus: ⁊ adhuc calidior. Seminū vo subtilū ptū magis: necnon desiccatiuū magis q̄z resina: ⁊ flores nō valde Bera. li. aggre. capi. nota aliq̄ō calidum. haur romi: auct. Gal. vj. sim. phar. haurcuma vel haur romi .i. arbor karabe: cōplexio eius est cōposita ex substantia aquea tepida ⁊ terrea subtili: ⁊ ppter hoc accidit q⁹ substantia ei⁹ est cōposita: ⁊ in rosis huius arboris ē subtilitas plus q̄z grossities. Et vtus ei⁹ ē ca. in tertio gra. ꝫ desiccatio ⁊ humectatio nō sūt in ea multū: verum declinat ad siccitatem paululū: ꝫ gūmi ei⁹ est karabe: virt⁹ ē ei similis flor ei⁹: nisi q: est calidior: parū. semē eius seu fructus ē subtilioris substātie q̄z gūmi: ⁊ maioris desiccationis: ⁊ ē hoc plus q̄z flos ei⁹: nisi q: nō ē multe caliditatis: ꝫ floris vtus ē sicut rose ei⁹: nisi q: opatio ei⁹ ē debilior opatiōi ipsi⁹: ⁊ dī q⁹ gūma haur q̄ nascit iuxta fluuiū nili ogelat ibi: ⁊ ē illud quod dī alapton. ⁊ qdā noiant ipm arsopodon: ⁊ est karabe: ⁊ hoc gūmi qū frangit pcedit ex eo odor bonus: ⁊ color ei⁹ ē sicut color auri.

Auic. li. de virib⁹ cordis: karabe cali. ē in. i. sic. in. ij. alig volūt q⁹ sit fri. Paulus de karabe: karabe ē gūmi arboris haur romi: ⁊ calefacit caliditate tēperata cū pauca frigiditate

Bulcasim ebē aben azerin libro q dicit sermo:

karabe sic assaꝫ ⁊ cōburitur: oportet qꝫ frangas karabe in fracturas puas ⁊ assa vna vice vel duabus ⁊ serua: sed cōbustio eius est in hunc modū: Accipe ollam fictilem ⁊ pone karabe intus ⁊ claude os eius cum luto ⁊ pone in igne vna nocte: deinde extrahe ⁊ tere: ⁊ vtere.

Posse. Dias. Lotij ei⁹. z. i. bibita sicis medeꝫ: strāguriis subuenit: mlti dicūt qꝫ bibita cū vrina burdones generare non pmittit: folia eius bibita post purgationem menstruoꝝ sili mō ꝓceptū mimne admittit. Itē succ⁹ folioꝝ ei⁹ doloꝛi auriū subueit: succ⁹ ei⁹ semis melle mirt⁹ caligies oculoꝝ deterget. Itē folia ei⁹ cū aceto vt cataplasma adhibita podagricis medenꝫ. resina vo ei⁹ malagmatibus necessarie miscꝫ. Semen eius cū aceto bibitum epilenticos curat: gūmi eius quod dicit karabe tritū: ⁊ bibitum solutiones ventris constrīgit: et stomachum reficit: ⁊ fluoꝛem sanguinis reprimit

Auic. Habet ppꝛietatē confoꝛtandi coꝛ: et letificādi: ⁊ repellēdi cardiacā: ⁊ foꝛtificādi.

Bera. cap. karabe. karabe sumitur i spirit⁹ potu: ⁊ pꝛohibet cursuz humiditatū ad stomachū: ⁊ astringit ventrē: ⁊ stomachum: ⁊ confoꝛtat eū: ⁊ abscindit flurū sanguinis ⁊ qñ coꝛtex huius aꝛboꝛis incidit minutim: ⁊ seminaꝫ in letamine oꝛiuntur ibi toto anno fungi ad comedenduz. ¶Saul⁹: karabe est gūmi aꝛboꝛ haurromi quod qñ bibit retinet fluxum ventris ⁊ stomachi: ⁊ sanguinē vndecūqz fiunt. Et putant quidā qꝫ sit sandaraca: ⁊ dicūt qꝫ karabe sodomabui⁹ est gūmi: ⁊ est gūmi funeris: eo qꝫ latini ponebant ipm super coꝛpoꝛa defūctoꝝ. E ideꝫ auc. Albugerig. Caliditas ei⁹ est temperata cū pauca frigiditate: ⁊ habet pꝛopꝛietatem retinendi sanguinem: ⁊ ppꝛie in tenasmone: ⁊ cōfert cardiace ⁊ stringit ventrem. Et idē aucto. Bedig. karabe ca. est: ⁊ retinet sanguinem vndecunqz fluentem. Et idem auct. Alcauzi suspendit sup apata: ⁊ cōfert: ⁊ est frigidū: ⁊ cōfert cardiace: ⁊ sputo sanguinis: ⁊ fluxui eius a narib⁹. Alias virtutes inuenies in. l. lapis gagatis.

Elecemium	.i. lilium.
Eleodes	est species saniei

Elcomeli est oleum dulce spissum valde sicut mel ⁊ extrahit de quadam aꝛboꝛe ꝛc. l. l. aumeli

Eleon	.i. oleum olmaruz.
Elepeon	.i. mezereon.
Elepnium	idem.
Elesini	.i. paritaria.
Elesmi	idem.
Elexeon	idem.
Elexim	idem.

Eleti. i. gazati: ⁊ est eupatoꝛium.

Elenantia. i. inflatio cruris ⁊ pedum.

Elenium	.i. ellenium.
Elbelum	.i. buturum.

Elcheil est locus vbi ceruix doꝛso conūgitur.

Elkemac	.i. granum.
Elleboꝛum mellinum	.i. nigrum.
Elleboꝛus melan	idem.
Elleboꝛites	.i. centaurea.

Elleboꝛelentum. i. velatrum: ⁊ est elleboꝛus.

Elleben	.i. lac.

Cap. ccxxxix.

Elenium grece. arabice rasin vel ilsaran. latine vo enula cā pana.

Bera. li. ag. cap. rasin. auc. Dias. Rasin .i. enula: noiant eā qdā zinziber: ⁊ hz folia silia foliꝫ plāte q̄ dicit flomos: nisi qꝫ sūt asperioꝛa: ⁊ lōgioꝛa eis: ⁊ hz stipitez magnū: ⁊ folia ei⁹ nō eleuanꝫ a ṫra: sed ertendunꝫ super faciē terre: ⁊ habet radicem magnā bonī odoꝛis: cuius sapoꝛ habet acuitatē: ⁊ est rubei coloꝛis. inuenit aūt planta q̄ oꝛit sicut yreos: ⁊ est sicut serpentaria. ⁊ nascit in locis montuosis: ⁊ humidis: et in hoꝛtis. Euellit aūt radix enule in tempoꝛe estiuo ⁊ desiccaꝫ: ⁊ est illud quod eꝛ ea administratur: et est in babilonia alia spēs enule: ⁊ est plāta habēs ramulos longitudine vnius brachij q ertendunt sup terrā sicut serpillū: ⁊ hz folia silia foliꝫ lenticule: nisi q: sunt longioꝛa ⁊ plurima super ramos ipsos: ⁊ hz radices puas citrinas q̄rū grossitudo est sicut digitus medius: ⁊ subtilioꝛ ps radicis est subtilioꝛ superioꝛi pte ei⁹: ⁊ sup ipsa est coꝛtex niger. nascit vo in locis maritimis. virtus ei⁹ ē calida. ⁊ hu. ⁊ ē in ea caliditas siqꝫ idigesta.

Dias. cap. de ellenio: ēm translationē nostrā: elleniū multi simphitū vocant. alij vo batum. alij vo flomū. latini vo enulam vocāt: folia hz flomo silia angusta ⁊ mollia ⁊ oblonga nō crescentia in altū: ⁊ sup terrā late distendunt. radix est illi ingēs ⁊ odoꝛabilis ⁊ ruffa ⁊ viscida: gustu nō suauis: fruter ē silis lilio: cuius hz albū: in cuius sūmo flos ē auroſus: montuosis ⁊ vmbꝛosis nascit locis: ⁊ hūidis: ⁊ in hoꝛtis. Cratebꝛas etiā phibet egyptū hēre alterū ellenium: qō hz virgas longitudine vni⁹ cubiti sup terrā poꝛrectas herpillo similes: folia vt lenticula: sed plura: ⁊ lōgioꝛa circa easdē virgulas: ⁊ radices sunt illi minoꝛes ⁊ viridioꝛes in soliditate vnius digiti minoꝛis: quarū superioꝛ ps grossioꝛ est ad vnū dedueta in tenuitate cū coꝛio nigro. nascit in maritimis ⁊ in siccioꝛibus locis: moꝛsibus venenatis radix eius bibi vj. sim. phar. cap. elleta medetur.

Gal. nium siue timmalum: siue enula campana: hec plāta siue radix maxime vtilis est ad statum in pmo aggressu calefaciendū ⁊ ideo dicendū est eam nō certitudinaliꝫ calidam ⁊ siccam: sicut nigrū piper ⁊ albū: imo cū hūidita te supflua: ⁊ lō electuaꝛijs q̄ fiūt ad educendū viscosos ⁊ grossos hūoꝛes exītes in thoꝛace ⁊ pulmone ꝓueni⁹ enī miscꝫ.

Posse. Bera. Virt⁹ ei⁹ ē q̄ iuuat ad erereandū grossos hūoꝛes ⁊ viscosos a pectore ⁊ pulmone: ⁊ calefacit mēbꝛa egra egritudine frigida: sicut sciatica: emigranea: ⁊ cōfert fluxibi lutati membꝛoꝝ que fit ab hūiditate. Et qñ bibit decoctio ei⁹ ꝓuocat vrinā ⁊ mēstrua: ⁊ ꝓfert coartationi ani: ⁊ attritiōi neruoꝝ: ⁊ tumoꝛib⁹: ⁊ moꝛsibus venenosis ppter sui caliditatē. folia vo ei⁹ qñ coquunt cū vino ⁊ fit inde emplm ꝓfert sciatice: ⁊ qñ radix ei⁹ ꝓficit cū rob ē bona stō: ⁊ q faciunt eā desiccāt pus: deide infundūt in aq̄ ⁊ terūt ⁊ ponūt in rob ⁊ reponūt. ¶Humay. er vbo ¶Yppo. Enula aufert iram ⁊ tristitiam: ⁊ fortificat os stōi: ⁊ mūdificat pectus: ⁊ ꝓuocat supfluitates q̄ sunt in venis p vrinā: ⁊ menstrua: ⁊ ppꝛie vnuz qō fit

Gal. Elleniū miscꝫ cum electuaꝛijs cū ea. que fiunt ad educendū viscosos ⁊ grossos hūoꝛes exītes in thoꝛace ⁊ pulmone: ⁊ calefaciūt eas pticlas q̄ frigidis ⁊ duturnis passionib⁹ molestanꝫ: sicut sūt qdā sciatice: ⁊ emigrance: ⁊ continue passiones articuloꝝ ppt frigiditatez.

Dias. Elleniū ē vtutis feruētis ⁊ mictiuz. alis. radix ei⁹ estate fossa siccaꝫ: aq̄ elixature ei⁹ vrinā ꝓuocat: mēstruis imperat solutiōe. radix ei⁹ ꝓtussa addito melle vt electuariū tussim sedat: ⁊ oꝛtopnoicos curat: moꝛsibus venenatis occurrit: ⁊ medeꝫ. folia vo ei⁹ tunsa ⁊ cataplasmatibus adhibita sciaticos sanāt. Item folia cū vino cocta ⁊ renib⁹ imposita coꝛiosos emēdāt. ¶Multi vo cadē folia sicca sale addite ⁊ dulcoꝛe ꝓ curāt cibū ꝓ stōi salubꝛitate q̄ qdē cū sale siccāda

sunt: vt er capparo cibi fieri solent. Succus eius cū ruta tussiētibus pdest: vrinā quoq; ⁊ mēstrua ⁊ partum expellit.

Cap. ccxl.

Elleborus vl' polirizon grece. arab. cherbachen. latine Hera. li. ag. ca. cherbo velatrū. bachen: auc. Dias. Cherbachen. i. elleborus. Due sunt eius spēs. s. albus ⁊ niger: sed albus ē planta cui⁹ folia sī silia foliis plātagis: seu foliis plāte dicte blete agrion. i. sicle agrestis: nisi q: sunt breuiora eis: declinantia ad nigredinē plus eis: ⁊ versus rubedinē aliq̄ntulū tendentia: ⁊ hz stipitem q̄tuo: digitoz longū rugosū: ⁊ qñ incipit exoriari desiccat ⁊ putrescit cito: ⁊ apparent circa stipitē velut capilli subnigri: hz radiculas mltas subtiles egredientes ab vna radice puas ⁊ oblōgas: silr cepe longo: nascit montuosis locis: ⁊ oz q̄ fodiat radix ipsi⁹ plante ⁊ reponat tpe messis ⁊ melioz ad colligendū ē cui⁹ plāta ertēdit super terrā extensione moderata: ⁊ ē albus facile frangibilis: multe carnositatis: nō hūs acutas sūmitates acutas sicut squmantū: ⁊ qñ frangit cuolat ex eo res silis pulueri: ⁊ caro ei⁹ ē subtil ⁊ nō mordicat linguā mordicatiōe fortı: sz facit abundare salivā ad os. Et caucat a nimietate sua: q: suffocat. Et melioz ex eo ē ille q nascit in Italia: sz ille q ē ex cadechia est malus: ⁊ ē plāta silis squmāto ⁊ est suffocans. Sed elleborus niger ē plāta hūs folia viridia silia foliis dulb: sz nigrioza: ⁊ ē i eis asperitas: ⁊ hz vgā breuē ⁊ florē albū cū aliq̄ntulo purpureitatis: ⁊ est sup ipm velut racemus: in quo est semē silē grano cartami: qđ boies denachibos: ⁊ denoiant ipm scamonoides: eo q̄ vtunt ipso in purgatiōe ventris: ⁊ hz radiculas mltas nigras egredientes ab vna radice silēs radicib⁹ cepe: ⁊ qđ de ipso administrat sunt ille radicule. nascit in locis asperis ⁊ siccis nemorosis. Et melioz ex eo ē plenus nō ꝓsumptus: nec extenuatus cui⁹ interi⁹ē subtile acuti saporis ⁊ pūgēs liguā.

Dias. cap. de elleboro ꝑm trāslatiōem nr̄az Elleborus albus folia hz silia arnoglosse aut blete agresti: sz breuiora ⁊ nigrioza: et modicū obruffa: basta ē ei longa duobus palmis ⁊ rugosa: ⁊ citius solet marcescı qñ siccari icipit: ⁊ sicut capilli mlti ex vna radice ꝓcedūt sicut virgule: nascit locis montuosis: radix tēpore areaz fodi dz: vtilis ē aūt alba ⁊ densa ⁊ fragil ⁊ plena ⁊ uncosa: quā cū fregeris velut fumū iactat: ⁊ albidior: deit⁹: cū gusto ca. nō valde salinā ꝓuocās plus accepta boiez suffocat. meli⁹ē grinaicū ⁊ italicū: capadociū bis albi⁹ē ⁊ tenue. Elleborus niger ē pollizıron: aut melāpolion dī: q: melāp⁹ filias suas amentes ex eodē curauit a mania: herba hec folia hz silia platano viridia: sz minoza: vt affodillus: sz dimsa multis locis: sz nigrioza ⁊ aspera: virga est ei breuis: ⁊ flores albi ⁊ purpurei: semē botruosuz silē ginco: hec antiqs tēporibus scamonoides dicebat: q: mlti ea vtebant in purgationibus: hui⁹ radices tenue sunt ⁊ nigre: sicut cepulle q̄rū radicū marie vsus ē. nascit in locz asperis ⁊ siccis ⁊ agrestib⁹. Eligēda vo ē carne plena: q̄ intra se hz albū colorē ⁊ gustu viscidū ⁊ caldū: talis vo in parnaso monte nascit.

Sal. vj. sim. phar. capi. ō elleboro. Ellebori spēs ponunt i ētio gra. calesa. ⁊ defic. Est aūt ꝑm gustū calidior q̄ niger: subamar⁹ autem alb⁹.

Auic. li. ij. cap. de elleboro. Elleboꝛ ilie qui niger ē in frustra incisa eius acutas ē fortior acnitate albi: ⁊ illi q ipm collignut ꝓuantur ab ei⁹ nocumento comedēdo alia: ⁊ bibendo vinū. ⁊ folia qdē plāte ei⁹ silia sunt foliis dulb: sz sunt vehementioris nigredinis q̄z ipa: ⁊ hz crus breue ad purpureitatē declinās: ⁊ ei⁹ figura ē sicut figura racemi: ⁊ in ipsa ē fructus: ⁊ hz venas subtiles nigras ex cuiuscūq̄z q̄rū radice sicut duo capita ceparuz egrediunt: ⁊ qđ de eo administrat sunt vene iste: ⁊ oūt i siccis locis: melioꝛ ē ille q ē medius int veterē ⁊ nouū: ⁊ grossum ⁊ extenuatū: hūs colorē cinericeū: ⁊ q ē velocit frangibilis ⁊ nō ponderosus: in cui⁹ vacuitate ē quoddā sile tele aranee: saporē hūs acutū ⁊ mordicās linguā Et bonū qdē qđ administrat ē vt assumat lignū puū qđ ē apud radicē ei⁹: ⁊ infundatur in aq̄ ⁊ exoriet: ⁊ assumāt cortices illi⁹ ⁊ exiccent in vmbra ⁊ administrent triti ⁊ cribellati. potio ei⁹ sūt tres carimet: ⁊ meli⁹ est vt in potu det cū petroselino ⁊ dauco: ⁊ q̄nq̄z dant ex eo vsq̄z ad. ij. aure⁹. Ca. est ⁊ sic. vsq̄z ad scōm. Est solutiu⁹ ⁊ subtiliatiuus ⁊ est fortz abstersiōis adeo q̄ corrodit carnē mortuā: ⁊ qñ nascit apud radicē vitis: fit vtus ei⁹ solutiua. ⁊ de ꝓpetatibus quidē elleboꝛi est q̄ ipse ꝑmutat corpus a sua cōplexiōe: ⁊ facit q̄nq̄z acquirere cōplexionem bonā imemlē: ⁊ multi sunt qui albū elleboꝛ sumūt ad vomēdū: ⁊ nō facit vomere: ⁊ nō soluit: sz facit illud qđ facit vomit⁹ ⁊ solutio: ⁊ quementia ei⁹ē ad viros viragines mulieres: ⁊ ad fortioꝛes ⁊ adolescētes: ⁊ eos q hūt carnes teneras in corpore ⁊ mltitudo sanguis ē plurima: ⁊ nō ē quemens castratis neq̄z mollib⁹. Et ipse qdē est quemēs in martio: deinde in septembrio: verūtū oz vt añ ipm ꝓcedant tres dies in q̄bus penit⁹ abstineat a comestione ⁊ potiōe grossorū: ⁊ administrent ea q̄ gaudere faciant ⁊ delectari: ⁊ vt euomat ⁊ ejciat post cenā duab⁹ vicibus aut trib⁹: deide assumat limit⁹ sup morsā ⁊ ē

Jo. mes. cap. de elleboro. Elleboꝛ est aboꝛ algur: ⁊ sūt ei⁹ due spēs: nā alius ē alb⁹: ali⁹ niger. Niger incolumioꝛ ē albo Uñ minat alb⁹ accidētia timoris. Niger vo acquirit ei iuuenescētiā ⁊ incolumitatē: ⁊ ex eo qđ magis eligit ꝓprie ē cui⁹ saporē acutus mordicans gustū: ⁊ hūs saporē sicut assarū ꝓprie: ⁊ qđ ē frāgibile: ⁊ medū int subtile ⁊ grossum: ⁊ medū int recēs ⁊ antiquū: ⁊ medū int ponderosuz ⁊ leue: imo plus leue q̄z ponderosum carēs asperitate: ⁊ melioꝛ ps ipsi⁹ plāte ē radix ipsi⁹: ⁊ melioꝛ ps radicis sūt fuste ipsi⁹: melioꝛ ps eoꝝ sunt cortes iparū. Et meli⁹ tps collectiōis ipsoꝝ sūt ver ⁊ estas Alb⁹ aūt mioris ē acuitatis ⁊ mordacitatis: ⁊ est ei⁹ mordacitas ñ apparēs subito: ⁊ ē maiorz amaritudinis q̄z niger. In alijs ât ꝓpetatib⁹ vt niger hz: sz pl⁹ antiqtatē q̄z niger patit. Niger ē ca. et sic. in. iij. ⁊ ē subtiliatiuus ⁊ solutiuus: corrosiuus carnū q̄ fiant in vlceribus: ⁊ dī q̄ qñ nascit apud radicē arboris sunt fructus illius solutiui. Alb⁹ vo ca. ⁊ sic. ē in medio tertij: ⁊ est silr abstersiuus mordicatiuus: multiplicās vomituz: ⁊ facies sternutatiōē cum fortitudie. Alb⁹ corporibus nr̄i tē poris molestus ē: imo ē eis sicut venenum ꝓpe ꝓfocans. Nigri ât vsq̄z ad tpa nr̄a vtus ē tolerabilis: lz adhuc difficile. Jnqt Hyppo. Molest⁹ elleboꝛus his quoꝝ corpa sunt sana. Ars ât ⁊ solicitudo in rectificādo ⁊ in ꝓpinādo q̄nq̄z cum oz facere ei⁹ opatiōem incolumē. Inquit fili⁹ zezar: fit tereniabin sicut mel ⁊ submergit in eo tepidū ⁊ subtile: et ex folliculis nigri ptes ꝙuemētes circiter octo horas ⁊ extrahunt ab eo: et ꝓpinat tereniabin hūs vtutē elleboꝛi: et ꝙsilr fit de melle passuarū: et q̄nq̄z submergit in iure gallinarum aut carnium et fit similit. Et aliqui perforant radicem raffani et intromittunt fustum elleboꝛi: et post diem auferunt et ꝓpinant raffanū habentē vtutem elleboꝛi. et q̄nq̄z infundunt in oximelle:

ꝛ fit silr: ꝛ qñqz in vino dulci: ꝛ qñqz i ꝯdito: aut i alio ex syrupis: aut rob: qñqz infundit in iure gallox aut carniuz: ꝛ coquunt in iure: postmodū autem kist aut oꝛdeū: ꝛ qñqz soꝛbeꝯ ius soluz per se. Daucus aūt ꝛ piper longum anisum ꝛ petroselinum et calamentū et isopus sicca et oꝛiganum et asce: ꝛ bonificant eiꝰ operationē. bene aūt miscet cum epithimo ꝛ polipodio et sale indo: et silibus confoꝛtant enī sese: expellūt aūt virtutē vtriusqz a coꝛpoꝛe aqua mellis aqua passularū ꝛ aq̄ oꝛdei: ꝛ ius gallox ꝛ gallinarū cū oleo nucū ꝛ amigdalarū ꝛ siliuz. puluerē āt elleboꝛi sumere nō ē tutū

Posse. Contra vermes auriū conficiatur modicū puluerz eiꝰ cū succo pſicarie ꝛ in auribꝰ imponaꝯ statim exeunt: puluis eiꝰ suppositus carnē supfluā coꝛrodit. contra furfures capitis ꝛ pediculos: buliat puluis lupinoꝛuz amaroꝛū in aceto: postmodū colet ꝛ colature admisceaꝯ puluis elleboꝛi ꝛ vngaꝯ caput p discrimīnalia: postmodū laueꝯ. Contra scabiem: fiat puluis ex elleboꝛo albo bene trito. ʒ. i. ꝛ litargiri bene triti. ʒ. ij. ꝛ oleū cōe vel nucū in patella bñ coq̄tur: ꝛ litargirū bene cōficiaꝯ cū aceto ꝛ ponatur in oleo: ad vltimū puluis: ꝛ inungaꝯ patiens in balneo: nam valet multū. cōtra litargiam ꝛ epilēsiam: ꝓuocaꝯ sternutatio ex puluere naribꝰ immisso vl pāno ipo

Dias. Elleboꝛus albus phlesito ad nares. gma ꝛ omnes humoꝛes vomito purgat: coliriys nobilibus miscet: caligi nem oculoꝛū purgat: suppositū aboꝛsum facit: infantem in vtero occidit: sternutamenta ꝓuocat: polente mirtus molli soꝛices necat: elixus cū carnibus citius eas molles facit. nā nisi mirtus fuerit polente: aut sisamo: aut succo ptisane: aut succo tapsie: aut mulse: aut succo lenticule: aut nisi in pane coquaꝯ dari non potest: q: sic ab antiqs inuentum est. filon medicus doctissimus ꝛ pfectissimus diligentia longa ꝛ rōne scripsit qua disciplina elleboꝛus deꝯ. Multi vō in succo mulse mixtum dant: postea dantes manducare illis q hoc acceperit q sunt foꝛtissimi coꝛpoꝛe: vñ datū disciplina superioꝛi nullā offocatiōez facere potest: cū aceto mirtus ꝛ colliriū factū ꝛ ano suppositū nauseaz ꝓhibet. Elleboꝛi vō nigri radix accepta choleram ꝛ phlegma p vētrē purgat. Alij scamoneā ꝛ sal miscent. ʒ. i. multi cuz viscellis eā coquunt: multi cum lenticula: nā sic accepta ventrem purgat: purgatio illa melancolicis: epilenticis: arteticis: ꝛ palliticis medicatur: suppositā menstruis imperat: aboꝛsum facit: fistulas purgat imposita ꝛ post triduū tollatur: surdis auri imposita reddit auditum post biduū aut triduum eiecta: scabiem purgat mixtū libanotidi: cere: ꝛ pici liquide: ꝛ oleo citrino: aceto addito sola vt cataplasma imposita maculas omnes coꝛporis tollit: lepꝛas oēs et zernas lumpidat: scabies curat: in aceto cocta ꝛ gargarisimo accepta seu adhibita doloꝛē dentium mitigat: miscet ꝛ stipticis medicaminibus mixta vino ꝛ pollini oꝛdei: ꝛ vt cataplasma adhibita hydropicis ꝓestat effectū: ꝛ si lino fuerit inserta ꝛ in vino imersa vinū catarticū reddet: aq̄ in qua fusa fuerit si domi aspergaꝯ muscas ꝛ pulices necat: hoc cū fodiꝯ celeriꝰ fodi oꝛ: quia tarditate fodientis visuz ebetat: aut doloꝛē capitis cōmouet nā plurimi fossoꝛes eiꝰ alleo sūpto ꝛ vino potato secure fodiunt.

Gal. Elleboꝛus vterqz tam albus q̄z niger abstersiue similiter: ꝛ ca. virtutis sunt quare ꝛ moꝛfeis: ꝛ empetiginibus: ꝛ scabiebus: ꝛ lepꝛis conueniūt: quin etiam fistulas moꝛdicant duabus aut tribus diebus: sed dentiuz doloꝛibꝰ cū aceto conferūt

Hera. auct. Gal. Uirtus coꝛ est q̄ abstergit: ꝛ confert scabiei: ꝛ empetigini: ꝛ moꝛfee: ꝛ egritudini cum q̄ eleuaꝯ cutis. Et quando ponitꝯ elleboꝛus niger in fistula dura aufert duriciem illā in duobus diebus aut tribus. Et qñ fit cū eo collutio oꝛis cū aceto ꝓfert doloꝛi dentiuz: ꝛ occidunt columbos quādo intꝰ funduntꝯ fabe aut frumentū in aqua in qua infusus est: ꝛ pꝛopināt eis in cibo. Hyppo. Elleboꝛꝰ niger euacuat melācoliā p seceſſū: ꝛ albꝰ pvomitū

Auic. Confert linitꝰ super moꝛfeā cū aceto: ꝛ similiter super loca in quibus sunt soꝛdes: ꝛ similiter super albam moꝛfeā: ꝛ eradicat verucas: ꝛ euacuatio que fit cū eo ꝓfert ad albaras: ꝛ silr albus: ꝛ linitur niger ꝛ albus cum lacte sup scabiem ꝛ empetiginē cū aceto: ꝛ ad exconiationē linitus valet: ꝛ fit cum eo euacuatio ꝛ ad fistulas duras: ꝛ ꝓfert duriciei eaz: ꝛ fiunt ex ea si cut licinia ꝛ imittuntur eis eradicāt coꝛpoꝛa earū ꝛ ꝓfert palisi: ꝛ doloꝛibus iuncturarum: ꝛ euacuatio facta p ipm ē medicamen eoꝛū oīum foꝛte: et qñ coquitur cū aceto ꝛ distillatur in aurē sedat sonitum. Et qñ os collutur ex illo aceto sedat doloꝛem dētiū: ꝛ qñ distillatur decoctio eius in aurē debilis auditus cōfoꝛtat ipm: ꝛ cōfert melācolie que est cū aligs solus aliena l quitur: ꝛ emigranee antique: ꝛ egritudinibꝰ capitis: epilēsie: ꝛ melancolie: ꝛ cōfoꝛtat visum qñ ponitur in alcohol. Et soluendo educit ex toto coꝛpoꝛe absqz hoꝛubi litate: ꝛ extrahit ꝓhlegma ꝛ choleram: ꝛ extrahit oēm supfluitatem admixtā sanguini: ita q̄ ab extremitatibus attrahit: ꝛ oꝛ q̄ fiat velocis solutionis cum scamonea: ꝛ misceatur ei petroselinum ꝛ daucꝰ: ꝛ qñ datur in potu hoc modo infunditur in oximelle aut vino dulci: ꝛ dimittitur in ipo aliquo spacio: deinde coquitur vinum illud cum lentibus aut cum oꝛdeo: aut cum gallina: ꝛ ad soꝛbendū deꝯ ius eius. Et qñqz misceꝯ duobꝰ aureis de eo quantitas truū anolosat de scamonea. et qñ qz decoqtur cum lentibus. etiam quidē dictum ē in tabulis ꝓpꝛietatuz de regimine eius: quod oꝛ fieri in hoc loco etiā. et ipse cōfert valde aposte matibus intestinoꝛ ꝛ vesice: ꝛ ꝓuocat vrinam: ꝛ menstrua. loco nigri ponitur medium pondꝰ ipsius de mezereon: ꝛ due tertie ponderis eiꝰ de agarico. filius aūt melague dicit q̄ loco eius ponitur

Jo. mes. dicit album debere vitacōdes. ri. est aūt pꝛefocatiuus super nigrum: ꝛ eo pernitiosius: concoꝛdant oēs nisi rectificetur sm artem ꝛ legem: ꝛ non cōuenit in combustis coꝛpoꝛibus et animosis: ꝛ tempoꝛe veris: ꝛ propꝛie datus quidem quando ꝛ cui conuenit: ꝛ qualiter: acquirere facit iuuenescentiam ꝛ incolumitatem: ꝛ moꝛes laudabiles: ꝛ complexionem bonaz. Hec enim est ꝓpꝛietas eius: sicut Hyppo. dicit: ꝛ ꝓpꝛie quidem mundificat coꝛpꝰ totum a superfluitatibus materierū coꝛruptarū ꝛ solutione educit cuz facilitate cholerā pmixtā ꝛ phlegma grossum: ꝛ choleram nigram cuz virtute: ꝛ sine molestia: ꝛ mundificat sanguinem: et attrahit a venis superfluitates admixtas sanguini. imo a toto coꝛpoꝛe: ꝛ a concauitatibus mēbꝛorum: ꝛ partibus remotis a cute: ꝛ ē ex rebus solēnibus in mundificando cerebꝛū ꝛ caput totuz: et instrumenta sensuum: ꝛ neruos: ꝛ vesicam. et cōfert iuuamentū magnū egritudinibus earum: sicut est soda ꝓpꝛie et emigranea: ꝛ mania: ꝛ melācolia: ꝛ vertigo: et epilensia: ꝛ paralisis: ꝛ aque q̄ descendit ad oculum: ꝛ ꝓfert egritudinibus iunctu rarum: et duriciei et apostematibus earum: ꝛ scrophul: ꝛ ē sicut tyriaca ꝛ medicia antonomatice ad lepꝛā ꝛ cancrū: et spēs herpetis: ꝛ bothoꝛ q̄ se comedunt. Et ponitur quidez elleboꝛus niger in alcohol ꝛ confoꝛtat visum: et si distillatur acetum decoctionis eiꝰ in aurē ꝓfert tinitui ꝛ sibillo

ꝛ coꝛroboꝛat auditum: ꝛ colluit os ex aceto decoctionis eius ꝛ ꝓfert doloꝛi dentiũ: ꝛ ꝓfert egritudinibus splenis: ꝛ febꝛibus longi tẽpoꝛis: ꝛ q̃rtane colerice ꝛ melancolice: ꝛ egritudinibus difficilis eradicationis: ꝛ puocat vrinã ꝛ menstrua. Usus aũt eius coloꝛem efficit bonũ: ꝛ odoꝛẽ simi liter oꝛis: ꝛ remouet egritudies cutꝫ: sicut ẽ moꝛphea ꝛ baras ꝑm oẽm modũ administratiõis eiꝰ ꝛ fricatus cũ aceto silr remouet fetiditatẽ cutis: ꝛ pannũ. Albus aũt foꝛtiter ꝛ difficulter vomere facit cũ accidentibus timoꝛis: ꝛ fricatus ex eo ad egritudines cutis confert cuꝫ virtute: ꝛ curat scabiem ꝛ empetiginem: ꝛ lentigines: ꝛ confert vlcꝫ elleboꝛus fistule: ꝛ vlceribus fraudulentis. Doꝫ nigri est a kirat. vj. vsqꝫ ad. ʒ. i. Confectio pilluꝛum quas descripsit haly quarũ inuamentũ est vltumũ ad melancolicas egritudines: ꝛ cancrũ: ꝛ lepꝛã: ꝛ moꝛpheã nigrã difficilẽ: quaꝛ ꝑmixtio ẽ hec. Recipe yerepigre. ʒ. xij. elleboꝛi nigri: poli popij ana. ʒ. v. agarici: lapidis lazuli: salindi: colloquintide ana. ʒ. iij. doſis a. ʒ. ij. vsqꝫ ad aureos ij. sunt sane ꝛ experte.

Elmelich .i. mellilotum.
Elmetos .i. cicer.
Elmele .i. sal.
Elioſparagus teneritas ramoꝛ sparagi que in ſummitatibus naſcunt: dictus ab eleos quod est sol: quia sicut sol mutat radios suos: ita sparagꝰ teneritates suas.
Eliga .i. anuli vitis.
Elixiones vitragena vel ecbune seu pardicalis vl paritaria idem.
Elioſtropos quid est. l. l. exencua.
Elicomalie .i. mellilotum.
Elidrus .i. serpens magnus.
Elitrodani .i. rubea.
Eliquiſma .i. raſura nauis.
Elixio. i. vitragio vel pdicalis: ꝛ ẽ paritaria.
Elimos .i. eraclea.
Elixime idem.
Elixim idem.
Elixifiatum .i. lenticula.
Eliſſagme .i. lapſana.
Elima .i. cozumbꝛum.
Elimben .i. caſeus.
Elitis. i. lepida: elitis migare. i. lepida teneri era
Eimis: ꝛ est squama vel ſcoꝛia.
mligma .i. electrũ.
Eliguati .i. mollis confectio.
Eliſoꝛion .i. aconitum.
Elianbatis est ſpẽs bꝛaſſice.

Cap. ccxli.

Eliotropiũ .i. cataputia maioꝛ ſʒ falſo: qm̃ Diaſ. facit ſemoti cap. d elitropia a cap. de cataputia maioꝛi: quã vocat cici. vñ elitro gre. est dm̃ ſol' ꝓuerſiua: ab elios qd̃ ẽ sol: ꝛ tropos ꝓuerſio. hoc nomẽ mltis plantʒ attributũ ẽ eo q̃ plures floꝛes ſuos ad ſolẽ ꝓuertãt. gdã pentadactilũ vocauerũt. gdã cicoꝛeã. ꝛ alij al's.

Diaſ. cap. de elitropio duo facit cap. de ꝑmo ſic. Elitropium maius multi ſcoꝛpioꝛon dicunt: eo q̃ floꝛes ſilẽs ſunt figure ſcoꝛpij: folia hʒ oꝛzimo ſilia: ſʒ aſperioꝛa ꝛ nigꝛioꝛa: et haſtas ex vna radice quinq̃ aut ſex cum ramulis q̃ꝑlurimis: in quibꝰ floꝛes ſunt coloꝛis albi ꝛ ſub purpurei ꝛ ſubcitrini ſicut cauda ſcoꝛpij. Aliꝺ capitulũ de elitropio dicit. Elitropium minus naſcitur locis cultis ꝛ in pꝛatis: ꝛ ſimile ſupꝛadicto: ſemen habet rotundum pendens. Plinius cap. ꝺ elitropio. Elitropiũ nomẽ accepit q̃ ꝑmo ſolſtitio eſtiuo floꝛeat: vl' q̃ ſol' motibꝰ circũacta ꝓueiat vñ a latinis ſolſequa vocat: nam ſole oriẽte floꝛes ſuos apit: itẽ ꝛclaudit cũ sol recubuerit: ipa ẽ quã latini intubã siue verucariã vocãt: eo q̃ extiguat verucas: eꝛ aq̃ potata vel cataplaſmatis vice ipoſita verucas. **Poſſe.** Diaſ. Duꝰ herbe maabſtergit. nipulꝰ vnꝰ elixꝰ ꝛ bibitus flã ꝛ cholerã depõit: cũ vino bibitꝰ ictibꝰ ſcoꝛpionũ occurrit. Cataplaſmatibꝰ adhibitꝰ eadẽ facere pôt. mlti etiã radicẽ eiꝰ collo ſuſpẽdũt ꝺ vim ſcoꝛpionũ: ſemims eius grana q̃tuoꝛ cuꝫ vino bibita ante acceſſionem quartanarijs maximuẽ remedium est. tertianarijs vo tria grana vtiliter dantur: folia eius in cataplaſmatibus adhibita tumoꝛes ſpargunt: mirmiceas coꝛporis purgant clauos coꝛporis limpidant. Sicca vero folia eius impoſita podagricis maximum pꝛestant effectuꝫ trita ꝛ matrici ſuppoſita menſtruis imperãt: abꝛoſuꝫ faciũt. Elitropy minoꝛis herba cuꝫ eius ſemine decocta ꝛ cum nitro ꝛ iſopo et cardamono bibita rotundos ꝛ latos lũbꝛicos excludit: clauos ipoſita cũ ſale tollit: maxie ſi fuerit elixa ꝛ ipoſita
Elimon .i. enula.
Elia est ſpẽs bꝛaſſice.
Elicinum quod in petris naſcitur: ꝛ est vinee.
Elicon .i. capꝛioli vitis.

Cap. ccxlii.

Elicriſi Paulus capitu. de ſanguine cũ vrina ad coagulatum inquit ſanguinem in veſica da apozima arthemiſie bibere: ꝛ elicriſi: ꝛ conize ꝛc̃. Plinius cap. de elicriſio. olicriſium alij criſantũ vocant. Ramulos hꝛ candidos: folia ſubalbida abꝛotano ſimilia ad ſolis repercuſſum aureo lucis in oꝛbẽ veluti coꝛymbis dependentibus q̃ nũq̃ marceſcit. naſcitur in frutice ꝛc̃. ꝛ intẽ eius virtutes inquit ad ſanguinem concretum ventris: ꝛ veſice aſſumi cũ mulſa Elidarium putant q̃ ſit electrum ab alijs dicitur q̃ est vermis que pꝛoximam habꝫ virtutem.
Elifon apud Diaſ. est ſpecies quedaꝫ aconiti que apud. Auic. interfectoꝛ leopardi vocatur.
Eligmata ſunt medicine vel potiones.
Elimgria idem.

Cap. ccxliii.

Eliſſagus grece. ara. geliſſagos latie vo ſalua li. aggre. cap. geliſſagos auct. Diaſ. Geliſſagos. i. ſalua: ꝛ est arbuſtum longum: habẽs plures ramos: ꝛ lignuꝫ eius ꝛ folia ſimilia folijs citonioꝛum: niſi quia ſunt longioꝛa: ꝛ ſtrictioꝛa: ꝛ rugoſa pauca rugoſitate: ſicut est rugoſitas pãni poſtq̃ ablnitur: anteq̃ extendat ꝛ reponatur: et coloꝛ eius declinat ad albedinẽ: ꝛ habꝫ odoꝛẽ bonum: ꝛ habet in ſũmitatibus ramoꝛũ ſemẽ: ſimile ſemini herbe ſilueſtris que dicit oꝛmen. naſcit aũt in loꝛcis aſperis. **Diaſ.** cap. eliſſagus ſiue eliliſſagꝰ ꝑm tranſlationẽ noſtrã. Eliſſagus. i. ſalua. fruter eius est oblonga: ꝛ multas habens virgas quadras: ꝛ albas: ꝛ folia ſimilia malicidonijs: ſed oblonga minoꝛa ꝛ aſpera ꝛ albidioꝛa ꝛ odoꝛata ſubꝛugoſa: ſemẽ ſuper virgas est ſimile oꝛmino agreſti: naſcit locis aſperis. Plinius cap. eliſſagus. Eliſſagꝰ herba ẽ eralbida: haſta ẽ ei vaſta ꝛ q̃dra: folia aliq̃lr aſpa. ꝑt. ij. acrit̃ re vj. ſim. phar. ca. eliſſagꝰ. cõſtrigere. **Sal.** plerio eiꝰ ẽ ca. caliditate manifeſta: ꝛ paꝛtũ ſtiptica. **Poſſe.** Plini' herba ipa facit ad diſſintericos: ꝛ ſuccus folioꝛ eiꝰ capillos generat: ꝛ vrinã ꝓuocat.

Bera. Decoctio folioꝝ ꝛ ramoꝝ ipsius qñ bibitur ꝓuocat vrinā ꝛ menstrua ꝛ expellit fetum: ꝛ cōfert moꝛsui venenoso strigonis marini: ꝛ denigrat capillos: ꝛ confert apatibus: ꝛ abscindit fluxum sanguinis: ꝛ mundificat vlcera fraudulenta: ꝛ cū decoctione ramuloꝝ: ꝛ folioꝝ ipsius fit ablutio: ꝛ sedat ꝓuritum genitalium viroꝝ ꝛ mulieꝝ. **Dias.** Uirtus eiꝰ est diuretica menstruis imperat: aboꝛsum facit ꝓcussum strigonis marini mitigat capillos nigrescit: est etiam termantica: ꝛ sanguinem fluentem ex vulneribꝰ stringit: soꝛdida vulnera purgat. Eliratura foliorū ꝛ virgarum ipsiꝰ ꝓuriginem nature cōpescit: est etiā virtutẓ redarguentis cū acrimonia: vñ ad dissinteriam atq; mulieꝝbrem fluxum quem greci rigon vocant: facit succus folioꝝ eius: capillos denigrat: ꝛ vrinā ꝓuocat. ℣Paulus: Uinum decoctiōis eius cōfert paraliticis bibitum ꝛ cataplasmū sup partem paraliticantem. Et dicūt magi de saluia: qꝫ ipsa putre facta sub fimo: generat auis quedam habens caudam serpentinā: ꝛ albam: merule similis: de cuiꝰ cinere si ponatur in lampade: apparet qꝫ domus sit plenus serpentibus.

Elimea	.i. vngentum.
Elima	.i. panicum.
Elimaticum	.i. mel acticum.

Elioscopos ſm Diasco. ē species titimalli.

Elitis ſm Dias. vocat melioꝛ pars squame eris.

Eliratura ꝓ sapa accipit: ꝛ sic debet accipi qñ sine determinatione repitur.

Elinx	.i. lumbꝛicus.
Elica	.i. spelta.
Elisimis	.i. paritaria.
Elisimen	idem.
Elimos durkia	.i. milium.
Elime	.i. panicum.

Elix apud Dias. vocat quedaz species edere capcissos: q̄ seminibus caret: folia habens minuta: ꝛ angulosa.

Elios paragus	.i. sparagus.
Elisimum	.i. plumbum vstum.

Elcisimatos vel elcisima gre. ℣Paulus cap. de ruptura inguinum inuenī in antiqssimo lib. alkimie de greco translato tractura auri: q̄ grece elicisma dicit. ℣Item in eodē lib. alibi elicismatis. i. mollibdie: ꝛ quid ē mollibdia. l. in ꝓpa. l. ℣Item in antiquis synonimis inuenī elicisma. i. plumbū vstuz. ℣Plinius cap. de scoꝛia. scoꝛiam in argento vocāt greci elicisma elkismos grece tractio datio.

Elchidine	.i. paritaria.
Eldidelmelie	.i. coꝛona regis.
Elgil	.i. calx.
Elchil	.i. mellilotum.
Elkisma	.i. rasura nauis.
Elkirika. i. radix gladioli vel gladiolus.	
Elmia	.i. cozumbꝛum.
Elmis	.i. lumbꝛicus.
Elmirasitasi	.i. colara nigra.
Elmiraffati	.i. colera rubea.
Elmites	.i. lumbꝛici rotundi.
Elmehi	.i. ficus pue ꝛ mature.
Elpis	.i. scoꝛia argenti.
Eltica	.i. virtus attractiua

Eltisma. i. tractura argenti vel molidia.

Elzimerach	.i. balaustia.

Elobꝛothon. i. ipoquistidos: ꝛ ab aliquibus dicit balaustia.

Elon	est species sambuci.
Elcosspaltum	.i. oleum vetus.
Elcon	.i. oleum.
Elcos	.i. vleus.
Elkasi	.i. vlceratio.
Elsocium	.i. iusquiamus.
Elto:	.i. succinum
Elubie	.i. fasiolus.
Elussestedit	.i. barba hircina.

Elumaria ſm Dias. vocat latine species illa strigni q̄ iponoticus doꝛmitatiuus dicitur.

Elus. i. tunice oculi exitꝰ ab vlcare que clauis dr̄ .l. l. clauis.

Elumbꝛe est qdam sapoꝛ: factus ex succo granatoꝝ acetosoꝝ lacte amigdalaꝝ ꝛ zucaro.

Elbub. i. mercurialis: ꝛ alīq dicunt qꝫ ē spēs bautie agrestis fetentis de qua fit galbanum.

Elbue exposita ab Auic. qꝫ est iuzbue: sed i arabico est scriptum chibaue: ꝛ ipm est elbaue: ꝛ est species cardamomi: dicit enī ibi qꝫ ē subtilioꝛ q̄z cacula: qđ est cardamomū: ꝛ sic elbue ē spēs cardamomi subtilioꝛ cardamomo vsuali.

Elchuebegi. i. cū aliqs caput impetuose vertit retro vel ante cū loquit: ꝛ mouet ipm: aut facit crepitum oꝛe qñ loquitur: ꝛ ꝓfert verbum ꝛ nescit quid dicat: vel cum loquitur sonum facit: vt non recoꝛdetur vel aliquid facit qđ extraneum videt.

Elbul	.i. fructus iuniperi.
Ellumie	.i. alcanna.
Elluben	.i. caseus.

Emac interꝓetatur sanguis: inde emagoguz q̄si sanguinem educēs ab emac qđ est sanguis ꝛ gois qđ est fluxus. Et ob hoc dr̄ emoꝛogias vel emoꝛo sagia: ꝛ dr̄ emathites: quod ē potēs. i. sistens sanguinem: timos enim potēs vel sistens dicit: inde emadosis. i. secūda digestio ab emac quod est sanguis: ꝛ dosis qđ est q̄ntitas: q: in secūda digestiones fit quātitas sanguinis cōueniens ad nutritionem coꝛporis antidosis. i. tertia digestio: ꝛ emothoica passio dr̄ ab emac quod est sanguis ꝛ thois quod est eductio a pectoꝛe: inde emothaica passio. i. passio in qua expuit sanguis a pectoꝛe ꝓ os: sed ab ago agis cōponitur emac: ꝛ dicit educens sanguinem: inde emagogū. i. ducens sanguinem vel agens: ꝛ illud vocabulū ponit in antidotario Gal. minoꝛi in quo dr̄ antidotū emagogum. i. ad iutoꝛiū sanguinē menstrualē educens. Et qđ educit phlegma dr̄ phlegmagogū q̄si agēs vl ducēs phlegma ꝛ colagogum. i. agens vl ducēs colerā. Et melagogū. i. agens vel ducens melancoliam.

Emathites q̄q; inuenit i minerẓ: ꝛ q̄q; subtiliantur aliq in adurendo magnetē: ꝛ qđ ꝓuenit unde ē emathites in opatiōibus suis emathites i mineris inuentꝰ ē sanguineꝰ lapis cuiꝰ tritura ꝛ ꝛfricatura sanguinis coloꝛē repꝛesentat: ꝛ q̄ fluxui cuiuscūq; sanguinis apta ē a quocūq; boꝛū nomen accepisse pōt. l. l. lapis emathites.

Emacaron	.i. sanguis dꝛagonis
Ema	.i. emac.

Emagogum qđ est. l. l. emac.

Emathisia	.i. sanguinis effusio.
Emasum	.i. ꝓunum.

Ematica sūt ſm Alex. ca. de medicis ad frigiduz stōm iunctiōes seu salsamēta i qbꝰ moꝛselli intingūt

Embasmata. i. salsamenta vel inunctiones.

Emfrasis. i. opilatio: inde emfraticū. i. opilaticū: ꝛ confraticū. i. opilationem soluens.

Emplagia	.i. paralisis.
Emplastrum diazima	.i. de fermento.

Emplin diamenomis ē qđ de cocleis conficitur.

Empꝛacticū est quoddā genus miconij.

Emseara. i. crustula que sumitur de scabie vel de vulneribus: vel de apatibus.

Emedia. i. stupoꝛ dentium: ex esu punctico ꝓ ꝓuenens: vel comedendi poma.

Emera	.i. auroꝛa dici.
Emerus	.i. hoꝛtense holus.
Emeluche	.i. alacuen alba.

Emethos .i. vomit⁹ vel nausea
Emergi est quoddam genus piscis.
Emeruchie .i. anuden.
Encherisim romanū .i. spica celtica
Empnensis .i. aspiratio soni vocis inspiratio.
Emquenen .i. visnec.
Emis. i. semis dr̄ vel medietas: unde emigranea .i. dolor medietatis partis capitis: ⁊ emitriteus .i. media tertiana.
Emina dicta ē eo q⁹ sit sextarij medietas: cōtinet aūt ciatos. ix. est ꝑm Ysidor mensura liquidorum apprehendens lib. i.
Emina romana est. ℥. xx. ⁊ italica: ⁊ egyptiaca. xx vj. ℥. sextarius est lib. ij.
Emitritea ē febris composita ex duab⁹ febrib⁹: q̄rum una est tertiana: ab emi quod est semis: ⁊ triteus quod est tertiana.
Emiomes. i. mulus q⁹ est semiasinus.
Emitheos .i. semideus.
Emigeon .i. semi uncia.
Emiston .i. semis sextarius.
Emigranea qd est. l. l. emio: ⁊ denunciat cursum aque ad oculum in fine: aut dilatiōē pupille.
Emblici: ⁊ bellirici inter mirabolanos non computant̄: ⁊ ideo vide: q⁹ diuersa facit capitula Auicen. ⁊ Sera. ⁊ alij: q̄uis silis operationis sint: ꝑ quibus. l. l. balilig.
Emphimia. i. grauitas tumida palpebrarum.
Epima est sputum samosum: unde empicus.
Empiema vel epima dicūt greci collectiōes siue aposthemata occulta atq⁹ visui absconsa in altioribus viscerum partibus nata: nam greci emcatalipsum vocant.
Empitisma .i. fomentatio.
Emplicuantesis. i. ventositas vel inflatio.
Emorroide nasi .i. polippus.
Emorrogia. i. sanguinis discursus vel fluxus.
Emorosagia idem.
Emoptois .i. sanguinis emissio
Emoptoicus .i. spuens sanguinem
Emodia. i. stupor dentiū ex esu punctic⁹orum proueniens vl̄ comedendi poma: ⁊ pōt dici stupor cuiusq⁹ membri.
Emola .i. harmel.
Emorroida. i. quedam egritudo ani ꝓueniēs a fluxu sanguinis illius loci: ⁊ aliquādo influant̄ vene emorroidales sine emissione sanguinis: ⁊ cum dolore fortissimo.
Emorosagia .i. sanguinis fluxus
Embroca. i. infusio quā nos dicimus fomentū: ⁊ embrocatio. i. infusio scilicet quando ab alto infunditur.
Embrobrata .i. exterior⁹a sarmenti.
Embrotoscom⁹. i. curuatio spasmosa corporis ex parte posteriori.
Emulgentes puto q⁹ sint due vene magne q̄ vadunt ad renes.
Embula. i. canalis: vel fistula: vel aliquid simile arundini.
Embut .i. spina alba.
Embuta virt⁹. i. attractiua: vel appetitiua.
Empuris quem nostri salsifragaz vocāt. Plini⁹ nascitur in montibus maritimis in saro q⁹ ꝓpinquius mari fuerit ē salsum: ⁊ latini vocant eā cretanum marinum.
Empurios idem.

Cap. ccxliiii.

Enancium grece. latine anteflorū: vel flos vitis agrestis: vel flos vitissi: ⁊ de eis inuenies similiter i littera harū. Dias. flos ē vitis agrestis que cū fecerit florere colligendi sunt flores ipsi: ⁊ deficcādi: ⁊ alio nomine vocat̄ vitis ista lambrusca flores eius optime redolent: ⁊ siccant̄ in umbra: ⁊ i testa reponēdi sunt: melius nascitur in sy Posse. Dias. virtus ē ei stiptica ria. vñ si bibitus fuerit customachū ē ⁊ diureticū: ventrē strigit: sanguinem rejcientibus subuenit: ⁊ bibitū ⁊ impositus stō fetorem oris emēdat: digestiōem stōi celebrat mirtum oleo ⁊ aceto: dolorem capitis fomēto tollit: siccus ⁊ viridis in cataplasmatibus adhibitus vulnera recentia sine tumore ꝓuat: egilopas i mitio vulneribus oris: ⁊ gingiuaz vtile est: vulnera veretri ad sanitatē producit: melle addito: ⁊ oleo ro. ⁊ croco: ⁊ mirrha pessarijs necessitate adhibetur fluxu matris pessario facto stringit: rheuma oculis suspendit: cataplasmatib⁹ adhibitum stōi egestionem soluit: ⁊ marime cū polenta ⁊ vino mirtū ⁊ impositum. Combustum vo intesta cū carbonibus collirijs bene miscetur: panaritia oculorū: ⁊ pterigia purgat melle addito rheuma gingiuaz ⁊ vulnera curat.
Enanarra .i. cardus.
Ennara idem.
Ennacia est herba habens folia pastinaca: ⁊ est cicuta.
Embalmata .i. fructus iuniperi.
Encatisma. i. sessio in aqua: vel balneo particulari vsq⁹ ad umbilicū vel fumigium.
Encarasis .i. incisio vl̄ caraxatio.
Encantis est caro superflua in angulo maioris oculo corpulenta.
Encaseos .i. aeris adustio.
Encafalos .i. medulla capitis.
Encatera .i. salsum.
Encantisma .i. encatisma.
Enfratica dicunt̄ q̄ facile corrumpunt̄ in cibis: vel Enfractica. i. laxatiua apitiua vel vaporantia.
Encatisma grece. i. sessio in aq̄ ca. nā sic vocamus decoctiōem aliquam in qua qs sedet ꝓp egritudines renū: ⁊ intestinorum: vesice: ⁊ ani: matricis: ⁊ ceteror⁹ membror⁹ inferior⁹. unde kathime grece sedeo: inde cathedra. i. sedile.
Enkardia .i. viscera vel p̄cordia.
Entalon .i. dasnoides.
Entaticum. i. medicamen libidinis coitus prouocatiuum.
Entali .i. sentali.
Entamicos. i. ferrum indum quod indaricum dicitur.
Enconia dicitur iniectio vel relaxatio.
Enema. i. infusio que inicit̄ per cristere vel decoctio que ꝑ cristere injcitur: vt apparet ꝑ Auic. ꝑmo canone fen grta. cap. vij. circa fi. q̄ dicit q⁹ melius ē medico cū medicina superflue educit: vt sit prcuiso: in enematib⁹. ⁊ ipor⁹um instris in enematibus. i. decoctionibus cristeriorū: ⁊ in instris. i. cristeribus: nam enemata: ⁊ ipsorum. s. enamatū instrumenta.
Enreuma. i. illud quasi sedimen: quod stat in medio vrine.
Enerorima interpretatur pendens: vel claudētia vulnus.
Enestion .i. fenum.
Eeorma .i. pendens malum.
Enchelis .i. anguilla.
Enchema. i. emplā que recentibus ⁊ cruentibus imponuntur vulneribus.
Encheraistos appellāt ꝑpe melancolicos quosdā q̄ vident̄ a qbusdam maiorib⁹ recipi virtutibus i predicere futura quēadmodum induinatores.
Endebustum .i. exustum.
Empbericon .i. ipericon.

Engere .i. vrtica.
Engedanum .i. simphium.
Enchenum. i. frigida cohercens curatio.
Empetigo lapidis quid est. l. l. lithum.
Entera. i. intestina: in lientaria dissinteria ꝛc̄.
Enterocellicus. i. cuius intestina in oreū descendunt: ꝛ sunt hernosi.
Enthealsmos est species melācolie q̄ homines di cunt habere demonium.
Enthelachia idem.
Entereon ꝑm Dias. cap. de ferula: a multis vocatur ferula.
Entero idem.
Enisic .i. anisum.
Enigdenis .i. serpens.
Enidi .i. medicia idragoga.
Enisceus .i. rubus.

Cap. ccxlv.

Eviola latine: vl aurigea: vl aurigalis: vel reiecialis grece vero o: mmon. Dias. capit. de ozminō. Ozminō hz tursū cubitalē quadrū: folia vt marubium eristentia floꝛē habet magne figure: cuius latera lia folia sunt sicut aurea lamina ꝓpendentia cum semie lōgo aut nigro. Est alia agrestis appellata cū semine rotundo: aut flauo: ꝛ acrioꝛi floꝛe albo

Posse. facit vtrunq; ozminon ad oculoꝛū argemōa: seu leucomata: folia pꝛie speciei stipes educit a coꝛpoꝛe: ꝛ ventrem mouet ꝛ vngentis miscē valentibus ad scabiem empetiginem: ꝛ lepꝛā: ꝛ ingredit in syrupo vꝛsonis posito in antidotario Gal. minoꝛi.
Enimon. i. apocrusticū medicamen.
Emugum lignū aloes.
Empnion. i. fantasma vel visio in somno.
Empnos .i. semisomnium.
Enbit .i. spina alba.
Enchicatismo .i. infūdo vel aspgo.
Enclisma .i. infusio in naribus
Enclustra .i. ligda q̄ liniuntur.
Endiuia q̄dam domestica: ꝛ est scariola domestica: vel cicoꝛea domestica: q̄dam est siluestris: ꝛ est endiuia: vel scariola siluestris: vl cicoꝛea siluestrꝫ ꝛ vocatur sponsa solis: vel solissequia: sed quid ē. l. l. cicoꝛea.
Endima .i. seuum.
Endiachechon. i. vlcus oculi longo tpe tardum suppositionibus ac linimētis variatum.
Enfisena est inflatio facile cedens impꝛessioni vndiq; alba differēs ab ypostregmate eo q̄ alba oculoꝛum extātioꝛa a circulo pupille videnē ex superficie ꝑme tunice: vel vt scabꝛa exurgens: quā nos pustulam dicere poterimus.
Enkilia .i. intestina.
Enquimatismo. i. infundo vel aspergo
Enrinon. i. capitis purgatoꝛiuꝫ quod per nares injcitur.
Entridatum. i. rubea tinctoꝛum qua vtuntur tinctoꝛes.
Entisiasticus .i. melancoliā patiens
Entismos .i. fermētatus.
Enthimon gre. piscis dictus rubeus.
Enodus iterpꝛetatur bene olens: ab eu quod est bonum.
Enoꝛisma. i. caro supflua que oritur in vulneriḃ
Enon .i. caute.
Enondon .i. rusinolus auis.
Enostum .i. fenum.
Enones .i. bederog.
Enogefales .i. cefalionus.
Enodis .i. boni odoꝛis.
Encholpisimus. i. iniectio in matricem alicuⁱ medicaminis.
Enscotase. i. siccam matricem hēntes.
Enula ꝑm Dias. vocaē elenium vel elna: pꝛo qua l. l. elenium.
Enula campana idem.
Enuscula .i. attriplex.
Epatica qd est. l. l. azem alsaker.
Epar ꝓ eo. l. l. rebith.
Epaferes .i. herisipilla.
Epaumastic⁹ gre. ē spēs sinochi semp decrescēs.
Eptafilon est planta. vij. folia hēns silia pentafilon. Duas hz spēs. vna habet radicē tenuem ramosam: ꝛ tortuosam: ꝛ ruffam: folia aliqualiter pilosa. Altera hz radicē grossaz intⁱ ruffaz: folia pilosa: flos vtriusq; auroseus: ꝑmam speciem tormē tillā vocant: ꝛ est bistoꝛta.
Eptaleuron ē eius interpꝛetatio septē costaum: ꝛ ē plantago maioꝛ: ꝓ qua. l. l. arnoglossa.
Epta .i. septem.
Epeticon. i. aurigea vel aurigalis.
Epepion .i. cauda equina.
Epeticon .i. capa regia
Epithium qd est. l. l. achemon.
Epilatum dicit medicamē ꝓ os sumptum: ab epi quod est supꝛa ꝛ fero.
Epilotrica. i. vulnus carne repletum.
Epithias .i. pillule.
Epilogatio .i. momentum.
Epilatride .i. ruge in facie.
Epizoconta .i. diafragma.
Epiplate. i. abundantia malozum humoꝛum.
Epispastica .i. aductoꝛia.
Epilontica .i. sanatiua.
Epizocontarmeron. i. membꝛuꝫ in inferioꝛibus infra costas.
Epicauma ē vlcus soꝛdidum: ꝛ rabidum oculi.
Epistotamis. i. spasimus q̄ declinat ad anteꝛioꝛa.
Epi grece pꝛepositio significat aduersum: vel aduersus eis citra ꝺ sub sup erga ī pꝛo: ꝑm adiuncta
Epialtes dicunt greci: nos efficaltes in dubio dicimus.
Epithaltis ab alijs elleboꝛine vocaē: ꝛ ē planta q̄dam parua exiguis foliis ꝛc̄. ꝓDlinius.
Epicauma a ꝓDaulo vocatur quarta species vlceris coꝛnee oculi earum quas describit: vt supꝛa in. l. butrion. Idez domostenes: ꝛ est eius expositio vstura.
Epidimia grece superaduenies: nam epidimon aduena: ꝛ videtur esse genus adpaudmon ꝛ pestilentiam.
Epifoꝛa dicit ab epi quod est supꝛa: ꝛ fero fers. i. rheuma in supioꝛibus. ſ. in oculis: ꝛ ideo epifoꝛa gre. i. supinfusio rheumatis descēdentis ad oculos: ꝛ ē cū inflationibus ꝛ doloꝛibus.
Epigototū. i. omentū vel cingulum mēbꝛanū qō circundat latera in quo fit vera pleuresis.
Epitrides .i. lactuca agrestis.
Epilata. i. medicine laxatiue ꝓ os sumpte ꝛ maxime leues.
Epialos. i. febꝛis in qua caloꝛ ocultatur: ꝛ apparet in ea frigus.
Epilensia. i. moꝛbⁱ caducus: eo q̄ cadit patiēs cū ea capitur pedicon a pueris quibus facilius ꝛ scpius accidit. nā pedia grece puer. comitialis moꝛbus ēt dicebat: eo q̄ si aliq̄s hoc moꝛbo ī comiciis forte caderet agēdis absoluebant comitia: ꝛ ad aliā diē trāsferebant ex augurio: comitia dicebā tur q̄uēⁱ vniuersi ppli kalēdas ianuarij rome in cāpo martio ad mgrat⁹ creādos. hic sacer moꝛbⁱ vocabat ēt: eo q̄ ptez coꝛporis possidebat in qua animaz habitare dicebant. dicit etiam lunaticus moꝛbus eo q̄ ꝑm motum lune cōmoueri videtur

Alexander ca. de epilensia ingt vocaꝫ q: obtinet ⁊ tenet oēm sensibilitatē captiuā: vocant alij eam yeronoson. i. sacrā passionem: eo qꝺ sacerdotalis oneris possideat tēplum. i. cerebrum i quo aīa habitat. Alij vo eraclias vocāt: ꝓpterea q: fortis fit ⁊ nō facile elidatur ipsa ⁊c. hoc morbo dicūt Hercules captū fuisse: ⁊ forte ob hoc eraclea dicitur.

Cap. ccxlvi.

Epimedium siue vt latini vinectā dicūt ſm Diaſ. in ꝓpo cap. hastā habet non maiorem edere silēm: ⁊ folia. r. aut. rij carens flore ⁊ semine. radix ē illi tenera nigra: cū odore grauis ⁊ gustu fatuo. nascit i locis humidis. Posse. Diaſ. folia eius trita cū oleo ⁊ ipposita māmas crescere nō admittit: folia ei⁹ ⁊ radix cum vino bibita post purgatiōem menstruoꝝ. z. v. generare nō sinit si. v. aut. vj. diebus bibita fuerit.

Epimelida ſm Diaſ. ca. qꝺ incipit mespilla sicut apparet: si. l. l. mespilla: est inquit ⁊ alia est in hyspania nascitur quā multi epimelidam vocant semen rotundum hēns: hoc aptum ē ad comedēdū ⁊ ē stipticum: ⁊ tarde matureſcit: silis sorbo: ⁊ nos latini vocam⁹ hanc epimelidam anzarolam: Isydorus vocat eam pomelido: ꝓ quibus lege litteram zaroꝝ.

Epimedum est quedā species scylle que comedit.

Epinictida est egritudo grece sic vocata q̄ dī arabi. scire qꝺ vocabuluꝫ Diaſ. ca. de coriandro. ⁊ arnoglossa ponit Plinius epictide inquit pustule sunt q̄si nigre que de nocte magis oriunt. Cornelius celsus in ꝓpo cap. epinictida pustula est pessima colore subluuida: vel nigra: vel alba cū vehementi inflatione: ⁊ cū aperta ē apparz intus vlcerosa mucosa cum dolori ingenti: magnitudinem fabe non excedit: ⁊ quia nocte oritur: sic a grecis vocatur.

Epio vel epium apud Diaſc. vocatur vna species salicis: ⁊ est os mundi.

Epipatis .i. sisambris.

Epipis. i. omentum mēbranum mappa ventris.

Epilon. i. timpanitos aſclites.

Epiloceon .i. dendeceleon.

Epiploten. i. complexio contrariarum passionū.

Epiranis. i. aſpersio infusio imissio.

Epiſemasias .i. accessiones febrium

Epiſpastica exponitur a Diaſco. capi. propoleos aductoria.

Epithesis .i. suppositio.

Epitesma. i. linteoli vel fascie vel instite.

Epipephetoris .i. coniunctiue.

Epithetos .i. stellio.

Epithero .i. medicamen.

Epiplotiles quādo zirbus descendit in burſaz testiculorum.

Epikleon .i. zirbus.

Epithima. .i. suppositio ēplastri mollis vel aquosi: vel epithima dicūt greci medicamen qꝺ stomacho ⁊ ipocūdriis ⁊ ventri supponitur cum fuerit panno intinctum.

Epithima tenoticon .i. debilitatem confortans epatis.

Epithimum qd est. l. l. themon.

Epilombis ē radix cardi siluestris.

Epicomata ē condensatio humoris in oculo.

Epidagum .i. gipsum.

Epilanctide .i. ruge in facie.

Epililides .i. ampelios agria.

Epiſtolatia .i. pastinaca.

Eporatiu .i. mollitiua.

Eponſilon. i. folium: vel semen tapsi vel lignum.

Epoas .i. vpupa auis.

Epſo .i. eruca.

Equiſecon quid est. l. l. dbenech.

Equimias .i. peucedanum.

Equinitia .i. vincitoricum.

Equintia .i. flos maligranati.

Equiliditas vel equalidas ē cum in corpore dīantur frigiditas ⁊ humiditas eq̄liter: vl humiditas ꝓ superabundantiam.

Eraces .i. magnes.

Eraptidos .i. cardus.

Eramthos .i. cicer.

Eratron .i. serpens quidam.

Eramthemide .i. camomilla.

Erambāmata .i. impositiones.

Ero .i. lolium vel zizania

Eraclea hoc nomē multis plantis attributū fuit eo qꝺ multi herculi herbas attribuerūt antiqui: nam heraclea ab Hercule dicit cum h dz scribi: sed cōmuniter scribitur per e.

Diaſ. capi. de eraclea. Eraclea quādam spēz abrotani quam feminaz dicit eē vocat item paritariam a quibusdam sic vocari dicit capi. allmen. Item aliam q̄ findericis dicit Theodor⁹ priscian⁹ in lib. de simplici medicina.

Eraclea inquit quā alij abrotanū dicunt ⁊c. Item eraclea ē epilensia. l. l. epilensia.

Eraclepa ē que latine ferraria nigra vocaꝫ: ⁊ est quam moderni centrum galli: ⁊ gallitricum silue stre vocant.

Eracon. i. herba ferulatia: ⁊ ē duoꝝ palmoꝝ altitudine origano similis floribus aureis ⁊c.

Erait .i. laurus.

Eradion ſm Diaſ. est milium solis capitu. de litospermon.

Eramotica apud Diaſ. repitur vocari ꝓma spēs origani earū quam ipse describit.

Eramtemides dicit ab aliqbus camomilla: ⁊ ſm Diaſco.

Erbaturum .i. arthemitha.

Ergantia .i. vngula caballina.

Ereuentis .i. cicer.

Eregmon .i. senation.

Ereos. i. amor: qui ereos dicit est species melancolie ex cupidine pueniens dicta ab ero nobili: eo qꝺ nobilibus magis accidat: ꝓpter diuiciarum ⁊ ocij affluentiam.

Ereſcon .i. intuba ⁊ est cicorea: vel endiuia.

Eremela .i. harmel.

Ermezalis .i. mercurialis ab ermete qui est mercurius.

Erpeſeſtiomenus quasi repens comedēdo. nam erpta reptillia serpentia q̄ serpunt: eſtiomen⁹. i. comeſtus esus.

Erpeta ꝓ impetigine: ⁊ maxime ꝓ serpigine ponitur.

Erpelatos gre. ignis acer. serpigo ⁊c. sacer. i. erecrabilis vel herisipilla flegmonides. i. mixta cum sanguine.

Ericus .i. colofonia.

Ereanginos .i. faba hortensis.

Ertranginos idem.

Eriſipilla .i. sacer vel acer ignis.

Erigion. i. cicer erraticum vel senation.

Eriſceptron .i. ciperū hyspanum.

Erion .i. lana.

Erigeron .i. cardus benedictus.

Ermilie .i. similis piperi: semē quoddam est.

Ericeas similis eruce: sed multo breuior ⁊ acrior.

Eris erugo qd est. l. l. aeris erugo.

Ericon .i. carica.

Eritis.i. massago: ⁊ est masalthoc.
Erigion .i. cardus purpureus.
Erictius terrenus qđ est. l. l. ceufud: ⁊ p̄o erictio marino. l. l. vt sup̄a.
Eristicon .i. ruta.
Eris flos .i. calcantum.
Erice .i. tamaricis.
Eriseptron .i. sparcos.
Erit .i. lana.
Erica .i. olece.
Eritron .i. afronitrum.
Erici arboris: inde erici carpos. i. arboris fruter
Eriseptron. i. triangulus iuncus: ⁊ est iuncus ciperi.
Erisiolachanium .i. atripler.
Eristos .i. maluauisc⁹ vel altea
Ericen Dias. dicit esse libanotidem: etiā in tracia nascitur: cap. de libanotide: ⁊ ē ros marinus.
Ericis carpos qdam dicūt q⁹ est semē arboris illicis: sed Alexander ca. de cura tenasmoms videtur dicere q⁹ sit athel: ⁊ ēt apud Sera. in antiqs sinonimis inuenīt erice. i. tamarix.
Ericinus vel marin⁹ vel terren⁹ ambo spini simi lumi echinus vocāt vterq; l. l. ecinus.
Erifion s̄m Dias. ē absinthium marinū: vt sup̄a in absinthio.

Cap. ccxlvii.

Erigion siue erigeron vel sedū: vl senitiō: vl entricomō vel senation gre. ara. rhuseam achāti dā. lati. vo cardo bñdict⁹ Plinius ca. senition. Senition dr: q: veris tpe senescit: ⁊ dr erigion: q: egeron gre. dr sener: ⁊ est herba therissagū specie: ⁊ cū mollicie cauliculis subrubicundis. nascīt in tegulis ⁊ in muris: nomē hoc greci dederūt: q: i vere canescit: caput ei⁹ numerosa diuiditur lanugine q̄lis ē spina inter diuisuras ere unte: q̄re eam callimacus achātida appellat. Alij vero appellant pappū. **Gal.** vi. simp. phar. cap. de cardone bñdicto. Erigeron siue cardo bñdictus: vel senation: vel herba bulne: virtutē hz iflatiuā: ⁊ mediocriter diaforeticū **Dias.** cap. seduz. i. cardo bñdictus ē herba quā senition vocāt: nascīt in tectis: ⁊ in petris: folia hz viridia ⁊ densa silia q̄rcule: sed grossiora: ⁊ pinguiora: tirsum subruffum: capitel lum in sūmitate tirsi hēns in modū viticelle lanuginosum: vires hz stringentes: ⁊ refrigerātes: ⁊ eadem p̄stantes q̄ ⁊ plantago: folia frigida sunt. **Posse. Dias.** folia ei⁹ cū floribus i cataplasmatib⁹ cū vino dulci facta: ⁊ ipposita inflatiōes testiculoz tollit: ⁊ ani plagas sanat: ad neruoz incisiones cū aceto facit ⁊ cataplasmatibus imposita: ipa vero potui data offocationes facit.
Erinaceus. i. eritius terrenus: ⁊ latine vocatur ericcius.
Eriseptron Dias. ca. de ierebotano ē berbena.
Eriseptron .i. ciperus.
Erisin est quoddā semen granificū mihi ignotū.
Erismon qđ est. l. l. bedereg. idem.
Erisum

Cap. ccxlviii.

Eritrodanum uel entradaron: vel eritron: vel eritrodanō gre. ara. faue vel eira. latine vo rubea tinctorū. Ubi sciendū q⁹ Dias. ca. de rubea: dicit q⁹ rubea siue vt alij eritrodanū dicūt ⁊ est de rubea domestica. Aliud ca. inuenīt apud Dias. quod sic hz eritrodanum dicūt: ⁊ est rubea agrestis. Item s̄m veritatem eritrodanum i alia translatione Diasco. aut tetrion vocant plurimi. Radix est illi inficiēs. Duo sunt ei⁹ genera. vnū agreste. alterū seminatuz sicut rauene Italie fiunt locis cultis seminatū: nam ⁊ in vijs nascitur: haste sunt illi q̄dre: ⁊ longe: ⁊ aspere: sicut apparine sed fortiores ⁊ longiores: folia hēntes iter nodos ipos: folia habet sicut aster. i. stella in giro posita semen ei⁹ rotundū est in p̄mo viride: ⁊ postea rufum: ⁊ cum maturauerit nigrescit: ⁊ radix ei⁹ longa tenuis: ⁊ ruffa ⁊c. sed s̄m translationem aliam Dias. rubea siue vt alij eritrodanum: herba ē oibus nota. Species eius sunt duc. vna agrestis: alia que appellatur spartos: ⁊ ē domestica: ramulos habēs tenues: ⁊ q̄si nodosos: folia habet per interualla distantia: atq; per singulas adunationes veluti stellarū imaginem mittētia: fruct⁹ siue semen ei rotundū viride: ⁊ hinc rubrum: aut circa maturitatem nigrū. Radicem hz paruā tenuē pusillam rubicundam. Plinius capi. erithron.
Erithron quam alij eritrodanū vocāt: nos vero rubeam qua tingunt lane: ⁊ pelles ⁊c. grecus vero eritodanum dicit: nā erithros rubeus cochin⁹ feniceus: rubicundus exponitur de rubea ⁊c.
Sera. lib. aggre. cap. fane. auc. Dias. fane siue faue. i. rubea tinctorū: quedā ex ea nascīt: ⁊ quedam ex ea seminat: ⁊ habet ramos q̄dratos longos grossos silēs ramis herbe q̄ dicitur abarum: nisi q: sunt maiores eis: ⁊ duriores super ipsos sunt folia diuisa ab inuicē egredientia iuxta nodos: ⁊ in similitudine stellaz: ⁊ fruct⁹ est rotundus: cui⁹ color in p̄ncipio siue apparitōis est viridis: postea vero fit rubeus. Et q̄n matur⁹ est fit niger: ⁊ q̄d de ipsa administrat sunt vene ipsius: ⁊ ipse sunt subtiles longe: ⁊ rubee. **Gal.** vi. sim. phar. ca. eritrodanū. Eritrodanum: ē aūt rubea tinctorum: radix acerba ⁊ amara s̄m gustum: vñ ⁊ quod dictū ē de alijs adinuicem sibi huiusmodi virtutes cōuenientes i hac radice conspicis. Paulus cap. de rubea ca. ⁊ sic. in scūdo gradu. Auerrois i colliget ca. de rubea Rubea est cali. ⁊ sic. in tertio gradu.
Posse. Eritrodanū virtutē hz mictualem cū aceto illinita: albis maculis medetur: visus etiam ei⁹ ad ea p̄ficit: que cetera diuretica p̄ficere dicim⁹. Sed agrestis virtus ē s̄m Diasco. mictualis diuretica: vnde vrinam: ⁊ menstrua p **Gal.** Eritrodanum splenē ⁊ epar euacuat. purgat: ⁊ vrinas grossas: ⁊ ml tas. Est autem quandoq; ⁊ sanguinolentas euacuans: quandoq; etiam p̄uocat menstrua: ⁊ abstergit mediocriter quecunq; absterſione egent morfeis quoq; albis cū aceto perunctā confert: q dam aūt p̄opinat eas sciaticis: necnō paraliticis cum mellicrato.
Ercinos gre. ara. elisistidos. latine vo herba hircina vel herba lactis.
Diasco. capi. ercinos. nascitur in flumi nibus ⁊ circa puteos: folia hēns ozimo similia: sed oblonga: ⁊ diuisa: ⁊ in summo hastas quinq; aut ser duobus palmis: ⁊ flores albos: semen est ei nigrum minutum ⁊ durum: folia eius succo sunt plena.
Posse. Diasco. Seminis eius. z. ij. melli mixtum ⁊ iunctum: caligines oculorum: ⁊ rheuma cōpescit: succus eius auribus infusus dolorem aurū mitigat marime afranitro: ⁊ sulfure murtis. Plin⁹ herba lactis valet ad impregnatiōem accepta p os ⁊ fomentata.
Ermicar .i. lumbricus.

Ermia vocaꝫ tumo: qui infra oreū apparet ex descensu intestino:um intus vel alterius rei.
Erpillum .i. serpillum.
Erpillon idem.
Eria .i. lana.
Eriotigio .i. faba.
Erisistidos .i. herba hircina.
Erongium .i. centū capita.
Eron .i. adamas lapis.
Eros .i. amo:.
Eroticos .i. amato:i⁹ cupidinari⁹.
Erob .i. minus cicer.
Erobuthus agriere .i. cicer agrestis.
Erpolitricum .i. politricum.
Erton .i. diuisum.
Erugo eius spēs sunt mlte: sed qū simpliciter ponitur intelligitur de erugine eris vel auricalci vl cupri: ⁊ quid ē. l. l. aeris erugo.
Erugo campane .i. p:assium.
Erundina .i. celidonia.
Eruca aque .i. senation.
Erugo vermicularis qd est. l. l. aeris erugo.
Erugo haid qd est. l. l. aerugo ferri.
Erugo ferri qd est. l. l. vt supra.
Erustus .i. rubeus.
Eruca qd est. l. l. iergit.
Eruca gerentina qd est. l. l. bedorog.

Cap. ccxlix.

ERbum arabi. gre. hierob. latine vero iudaica.
Diaſ. capi. hierob. herba ē po: recta virgultis vltra cubitum geniculosis foliis p internalla distantibus tanꝫ quercus incisis ⁊ subalbidis: vires hēt acres ⁊ mictuales. Posse. Diaſ. facē ad capitꝫ ⁊ epatis dolo:em: ⁊ ad serpētis mo:sum: ⁊ aranearum ⁊ canis rabidi: calculos expellit: hydropicos sanat: vlnera recētia suppposita curat: facit ⁊ ad cos q induratas venas hēnt: ⁊ cibum reiciunt pp parotidas: ⁊ strunas collo ligaꝫ: ictericos sanat. ʒ. i ex succo folioꝝ: ⁊ nardi. ʒ. iij. ⁊ paululuꝫ mirrhe ex aqua ciatis. ij. potui data. radicem huius qui secum habuerit a serpente tutus erit.
Erluruſtica .i. rosa silnatica.
Ersabea .i. bona carnositas.
Esapon ē quedam species lactuce.
Escara est illud qō aduritꝫ ex membro pp cauterium vel escara. i. crustula.
Escabalus. i. cancer dum ducit membrū ad insensibilitatem
Escacados .i. sticados.
Esdra: ¶Plinius ab alijs marbasis vocata: nascitꝫ ventoso fere tractu scandens arbo:eꝫ: ⁊ ex ramis ppēdes: folio nullo tursis numerosa q sūt vt iunci geniculati: radice palida ⁊c.
Espastice dicitur medicina que extrahit: ⁊ nō reprimit: Oribasius.
Escabara. i. aromatica frigida: vt sandalum rosa ⁊ similia.
Escul .i. mentastrum.
Esperis .i. citrum.
Esse .i. butirum.
Essera .i. stiptica multum.
Esset .i. pir.
Essere ē pustula parua lata sicut vesice ad aliquā tulam tendens rubedinē: faciens angustiā cueniens subito: ⁊ fo:tasse ē sanguinea: ⁊ sim plurimuꝫ fit vehemēs in nocte: ⁊ eius cā est vapo: calidus elenatus in co:po:e subito: aut a sanguine colerico: aut phelmate baurachio.
Es quid est. l. l. hoas.
Es vstum quid est. l. l. vt supra: vel lege calcutecaumenon.
Esterguad .i. anniden.
Esterguas. i. herba otauiden de q̄ fit assa fetida.
Esistides. i. succus plante que dicitur barba hircina: vel quod verius est succus cuiusdam quasi fungi nascentis ad pedem barbe hircine: ⁊ vocatur ipoquistidos.
Esimirisinum .i. mirtus agrestis.
Esie .i. lapidis.
Esilma idem.
Esion .i. senation.
Esbrium. i. saluia vel flos ei⁹: sed falso: imo est sā sucus vel maio:ana
Escisio .i. eritus.
Esmion .i. menta.
Espis .i. citrum.
Espilon .i. splemon.
Espedagum plumbi .i. ceruſa.
Estitia .i. siccia.
Estio .i. comedo.
Estimenos .i. vlcus manducās.
Esolium .i. flos salue.
Esmon .i. eruca.
Esopa cerotis .i. sudo: ouum.
Escotemenos .i. tenebrosus.
Efflo:ationes sunt macule que o:iuntur in superficiei co:po:is.
Escos .i. aquila auis.

Cap. ccl.

EBula latine. ara. scebr:an. grece vo pinas vel peplus.
Bera. li. ag. capi. scebr:an. auct. Diaſc. Sscebrā. i. esula: ⁊ ē planta hīs stipitē ertēsum in longitudine vni⁹ brachij: hīs multos nodos: ⁊ sup ipz sunt folia pua subtilia: ⁊ acutaꝫ extremitatū silia foliis pini: ⁊ hz flores puos purpurei coloꝛ: ⁊ hz semen latū silē lenti: ⁊ radicē albā grossam plenā lacte: ⁊ ē planta illi silis quēadmoduꝫ lacticinium qō ciparissos dr. repitur aūt hec planta aliqb⁹ locis magis. Et idē auc. Gal. ⁊ putāt aliq q hec sit ex spēbus lacticinioꝝ eo q hz lac: sicut ipsa hz: ⁊ larat sicut ipa: ⁊ virt⁹ eius ē in pp̄etatib⁹ sicut virtus Diaſ. ca. pinas: ꝑm translatiōem nr̄am eoꝝ. ¶Pinas āt ellenia silis ē ciparisso ⁊ titimallo: vñ ⁊ in nūero titimali ponit: hastas hz in longitudine nodosas: ⁊ folia acuta: ⁊ tenuia similia pini: flores longos: ⁊ purpureos: semē latum sicut lenticula: radix est illi alba: ⁊ grossa lachrymo plena. ¶Paulus ca. de esula. Esula ca. est ⁊ sic. in Jo.mes. Ascebran ē ex spēbus lacticinioꝝ: ⁊ est solutiuuꝫ rusticoꝝ: ⁊ est eius alid nigrū hīs radices rotundas ⁊ grossas spissi corticis ⁊ densi ponderosi. Et alid ē paruū: hīs radices subtiles tenuū cortícum. Electio: magnū ē malum scindens viscera paruū vero ē illud quod eligitur. Et melio: pars plante eius ē cortex radicis ipsius: ⁊ lac ei⁹ est acutius ⁊ fortius. Et melio: radix ei⁹ est habēs ꝑpetates qnqz. s. cuius cortex ē subtilio: ⁊ lenio: facile frangibilis: ⁊ ē hīs de rubedine aligd sic cassia ꝑpe super quā pterijt medietas āni. ¶Recens vo mensis sui ē mala: nigra vo pnitiosa: ⁊ o:ta i locis termarū silr. Et melius tps collectionis radicis eius ē pncipiū veris: ⁊ lactis ei⁹ finis ipsius: ē cacomplerionis: ⁊ sic. in pnci. tertij. Et lac eius est calidius: ⁊ est compositum ex substantia ignea acuta ⁊ subtili: ⁊ ex substantia terrea stiptica incisiuum: ⁊ subtiliatiuum: ⁊ exiccatiuum materierum submersarum liquefactiuum disruptiuum: orificio:uꝫ venaꝝ. ¶Rectificatio nocet co:di cpari

et stomacho: ⁊ disrūpit venas: ⁊ exco:iat viscera: ⁊ derelingt inflāmatiões faciētes cadere ī febres ⁊ emendatur ꝑmū nocumētum qđ ex eo timetur ꝑmiscēdo aliq̄ ex medicīs co:dialibus: ⁊ stōaticis ⁊ epaticis cū eo. Et scōm ⁊ tertiuz co:rigit acgrē do ei bonitatē cuz rebus conglutinatiuis: ⁊ coadunantibus cōfo:tantibus sicut est d:agantum: ⁊ gūmi: ⁊ bdelliū: ⁊ mucillago psilij: ⁊ succus po:tu lace: ⁊ similia. Et q̄rtum nocumentū tollit ꝑmiscendo ei ex reb⁹ infrigidātibus: ⁊ extinguentib⁹ aliq̄s ex bis facientib⁹. apud me ē vt infundaī in succo altararacō: aut ī succo endiuie ⁊ pauco: aut in succo po:tulace: ⁊ salatri: ⁊ aceto: ⁊ si fuerit ace tum decoctionis: aut infusionis citoniorum erit melius: mirrha quoq̄ figillat ei bonitates notas ⁊ absinthiū: silr ⁊ aloe. Et dixit Judeus ifundaī in lacte dulci: aut acetoso: ⁊ ī eo remoueaī lac mul totiens: ⁊ exiceaī: reprimit enī sua malitia. Et dicit ℞uffus si sup euz supat labo:iosa sedeat in aq̄ frigida solutus. mihi. n. vr ybū incōueniēs: circū dans enī frigidū: includit: ⁊ coadunat virtutē medicine: ⁊ co:obo:at eā: necnō ⁊ materias: ⁊ vias ī pulsionum repellit: sicut te scire fecim⁹. succurrē dum ergo tunc sicut in canone dixim⁹. Confectio pillularꝝ ꝓferentū ad hydropisim. Accipiunt ei⁹ p:epati ptes. iij. mirabolanoꝝ citrinioꝝ partes. iiij. aloes ptes. v. confice cū succo feniculi: aut ab sinthij: aut endiuie. Et est dosis eaꝝ a. ʒ. i. ſ. vsq̄ ad. iij. ⁊ qdam ex lacte eius: ⁊ farina oblatas faciunt: ⁊ soluūt cū eis. Et qdam faciūt cū aneto: ⁊ zuccaro: ⁊ lacte ipsius: ⁊ qdam cū carne citoniorꝝ ⁊ mastice: ⁊ lacte ei⁹: ⁊ faciunt solutiuum bonum.

Posse. Diaſ. ʒ. ij. radicis eius accepte cholerā: ⁊ phlegma deponūt. suce⁹ obulo vno acceptus: aut cochlariū vnum oīa silr facere potest. **Bera.** quoq̄ auc. Diaſ. si ꝺ ra dice eius accipiaī .ʒ. i. ⁊ bibaī cū melliērato: larat ventrē: ⁊ p̄dus duo rū onolosat folioꝝ ei⁹ idez facit: ⁊ semē ei⁹ si de eo accipiaī larat colerā: ⁊ flegma: ⁊ si sumaī ex lacte eius. ʒ. i. idē facit. Et idē auc. Aben mesuay. Sce bzan ꝓp:ietas ē sicut mezereon: si aūt qs vult illum accipe p̄paret ipm sicut p̄paraī mezereon: nisi qꝺ loco absinthij ponanī rose ⁊ d:agantū: ⁊ bibat ipm cū aq̄ mellis: aut cū rob: aut cum decoctione mellis: aut cū olere iameno. Et dosis ei⁹ ē ab vno kirat vsq̄ ad. ij. ℔aulus scebzan larat aquā citrinam qñ bibiī cū sanich. Et idē auc. Aben mesuay. larat melancoliā ⁊ flegma. Et idez ꝑm'ub:ū quēdam venenosoꝝ: id qꝺ de ipso occidit ē pondus. ʒ. ij. ⁊ abscindit flurū q accidit ab eo sedere ī aq̄ fri. ⁊ pijcere ipm sup caput eius. Et idē auct. Abiz. scebzan ē ca. in. iij. gra. ⁊ sic. in p̄n. ij. Et est ī eo cū hoc stipticitas ⁊ acuitas: ita q̄ qñ aliqs sumit de eo in potu inuenit ex eo stipticitatē in gutture suo: ⁊ antiq vtebanī eo: ⁊ inuenerūt in opationib⁹ eius nocumentū hēntibus cōplerionem ca. ⁊ q̄ inducit potanti se fe. ⁊ cū hoc ē malū hēntibus emo:oidas am: ⁊ inducit flurum sanguis earum: quia vene ille de natura sua sunt fluribiles. Cum ergo sentiunt siccitatem scebā ⁊ caliditatez facit eam tumere plus: ⁊ fluere: q: scebā opatur duabus q̄litatib⁹ q̄s diximus: ⁊ pp fluribilitatez ⁊ ille medicine q̄ laxant cū stipticitate: ⁊ acuitate sicut scebzan ⁊ mezereon faciūt hoc: sed opatio earum stipticaꝝ q stringunt naturā: sicut sunt glandes: ⁊ castanee: ⁊ grana passulaꝝ: ⁊ co:tex granati: ⁊ similia istis: ex medicinis stipticis ē operatio ꝺria opatiōi scebzan ⁊ mezeon: q̄re ipse stringūt ventrē: ⁊ stringūt illas venas: ⁊ abscindunt flurum sanguinis ab eis. Et scebzan qdem qñ rectificatur iuuamēto magno: ⁊ hz ꝓp:ietatem laxandi aquā citrinā: ⁊ cōfert in colica ⁊ melācolia: ⁊ larat flegma grossum eristēs in iuncturis: ⁊ melius ex eo ē cuius colo: ē rubeus leue hēns co:tices subtiles: illud aūt quod nō est ita: sed ē grossum ⁊ non est rubeū: nisi parū: qñ vis ipum frangere: ⁊ non frangit cito pp suam grossitiē: ⁊ hz in eo qđ simile filis est deterius: sed scebzan qꝺ est pside deterius ē aljs: ⁊ rectificatio eius ē: vt tu recipias ex ipso quātitatez quā volueris: ⁊ infundas in lacte ibi dimittendo die ⁊ nocte: ⁊ caue ne plus dimittas. etenim debilitatur eius opatio ad expellendu cbimos grossos. Et oz vt tu mutes lac in die illa ⁊ nocte bis aut ter: q: sic expoliatur a stipticitate: ⁊ siccitate q̄ est in eo. Et si vis admiscere cuz aljs medicinis admisce cū his que cōueniunt sibi sicut anisum: maratrū: ⁊ ciminum: ⁊ turbith: ⁊ mirabolani: q: ille medicine: ⁊ si sint stiptice in sapore earum: non tñ sunt ita acute sicut scebzan: q: in eis ē complexio que iuuat co:pus plus q̄z scebzan ⁊ iste subtiliant ipm: ⁊ auferūt acuitatem eius. Et qñ tu vis cum ipso curare colicā a vētositate grossa: aut flegmate: aut ab opilatione: rectifica ipum cū bdellio: ⁊ serapino: ⁊ armoniaco: ⁊ fac cum bis pillas: ⁊ pone cum eis paz de sterco:e lupi: quod repitur sup terram albuz sicut ceruſa: aut sicut lapis albus. ⁊ si vis ipm extrahere de lacte ⁊ siccare infunde ipm postea in succo endiuie: ⁊ feniculi: ⁊ solatri clarificato stando illic trib⁹ dieb⁹: ⁊. iij. noctibus: deinde siccētur: ⁊ fiant inde trocisci: ⁊ p:eparentur cū sale indi: ⁊ turbith: ⁊ mirabolano: cū ⁊ aloe: nam inde eueniet medicina multum iuuativa. In lacte vero scebzan nō est aliq̄ bonitas: imo nocet ei q accipit ipm. Et medici viato:es occidūt cum eo multos pp ignorantiā ipso:ū. Et ego que sim ab aligbus eo:ū: que erat illa medicina quam dabant in potu: ⁊ scimi q: erat scebzan lac cuz oleo sisamino ⁊ larabant aliquos vsq̄ ad mo:tem. Et ex eis sunt aliq qui accipiunt mirabolanos: ⁊ ponunt ipos in coloquintida humida: ⁊ extrahētes eos ab illa ponunt in alia: deinde vnum mirabolanum tñ dant in potu: ⁊ larat donec occidat. Et iste qdem medicine sunt sicut ignis: q̄re nō debēt nominari medicine: sed venena. Et qdam ex eis sunt q dant in potu karfati: ⁊ ē in eo de medicina destructiua cōplerionis: ⁊ motiua dolo:is epatis ⁊ opilationis ipsius res quā impossibile ē estimari. Et qdam in potu dant de arthanita q̄ lauatur lana: ⁊ est ꝓpe maliciaz karfatim: ⁊ althit: ⁊ ē herba q̄ nascitur super flumina: ⁊ lignum eius ē rubeum: ⁊ folia eius videnī purpurea: q̄ quādo inciduntur egrediī lac ex eis sicut ex scebzan. Et dosis scebzan qñ rectificaī sicut dixim⁹ cum aljs medicinis ē a danich. i. vsq̄ ad. ij. ꝑm virtutem.

Joan. mes. Solutione educit flegma vehementer: ⁊ aquam citrinaz ⁊ humo:es melancolicos: ⁊ materias a iuncturis ⁊ confert dolo:i earum: est ex medicinis magnis hydropisis. verum nocet stomacho: ⁊ epati: ⁊ desiccat co:pus vtentis ipo: ⁊ consumit sperma. Et lac eius facit hoc vehementius: ⁊ facit cadere i febres. Dosis co:ticis radicis eius est a kirat duobus vsq̄ ad tres. Et eius lactis a kirat vno vsq̄ tria. Sed sciendum est q̄ esula o:itur in locis calidis: ⁊ siccis: cuius magnam copiam vidi sardinie: ⁊ tunisij: ⁊ similatur multum herbe dicte lunarie: nisi quia esula lactescit: lunaria vero non: Uñ versus esula latescit: sine lacte lunaria crescit

Escuthe — est pondus. ʒ. ij.
Escula — .i. cibationes.
Escunaban — .i. aromata frigida: vt sandalum rose ⁊c.
Etaltidos. i. fuligo appzehendēs trabibus ⁊ parietibus ex fumo facta.
Ethalodes — .i. fumosum.

Ethaps. i. calidum pharmacum: ⁊ est tapsia ꝺm veritatem.
Ethereogeneum. i. diuersaꝝ naturaꝝ: ⁊ omogeneum. i. vnius nature.
Enthendiuia .i. endiuia.
Etercotraria est dolor capitis dispar: puta quando in altero temporum. s. dextro vel sinistro fortior fuerit.
Ether .i. aer.
Ethiopis radix ⁊ folia sunt flomo similia magna ⁊ multa hirsuta ad radicem caulē quadrangulum scabrum silē artio magis concauuꝫ aliys: semen herbo sile candidū: radices nūerosas longas plenas molles glutinosas: gustū siccantes: crescūtqꝫ vt cornua: ꝑt videri ꝓterea in ethiopia: nascit ⁊ i india monte troadis: ⁊ in messina: colliguntꝫ autū no: ⁊ siccantur in sole aliquot diebus: ne estū sentiāt ⁊c. Et ē bardana. ¶Plinius capi. ethiopis.
Etiopis idem.
Ethiops idem.
Etidum nomen ē ponderis.
Ethida .i. merulus auis.
Ethion .i. personatia.
Etropus ē passio palpebre: aut ꝑ cicatricez: aut ꝑ crescentē carnem cōuersio. i. inuersatio: nam tropos grece cōuersio.
Etropis idem.
Euanacotum vinū. i. bene nutribile: ab eu qđ est bene: ⁊ andosis. i. redditio.
Euenus .i. eruca.
Euecticum .i. sūme sanum.
Euentat .i. aperit ⁊ resoluit.
Euexia .i. bona habitudo.
Euenum .i. ebenum.
Euellere .i. trahere.
Euers .i. dora.
Euelam qd est. l. l. sandanig.
Euiscus quid ē. l. l. altea.
Euistidos .i. ꝑoquistidos.
Euifestidis .i. herba hircina.
Euolatio .i. aperitio.
Euodestera .i. odorifera
Euonia .i. almea.
Euulsiua .i. attractiua.
Euulgimaria .i. saponaria
Euulsac .i. ceterac.
Exarcumetra. i. resilitio ossis: sed exacrimata est qđam vitium in capite.
Exagoras .i. ī tumore positus.
Exarchimata sunt dislocatiōes complete.
Exacanton ꝺm Dias. capi. de litio ē arbor de qua fit litū que latine ꝺr caprifolium.
Exagium ē nomē ponderis: ⁊ est idem qđ aure⁹ ⁊ est sexta ꝑs. ʒ. ⁊ est. ʒ. i. s. ꝺm qđ. ʒ. est nona ꝑs. ʒ. de qua fit mentio in. ʒ. nūc vtimur. ʒ. prio octaua parte. ʒ.
Exafilo .i. linio.
Exantimata Alexander cap. de ꝓfidratia ⁊ exantimatib⁹: exantimata est i sūma cutꝫ vlceratio: vl eleuatio subruffa ⁊ aspera: silis his pustulis q̄ ex vrtica vel sudore nascunt. ¶Hanc Theodorus priscianus scabiem vlcerosam maxime faciei esse dixit liber de doctrina greca. aliqui dicunt qꝫ sunt pustule rubee q̄ fiunt in lingua: aliq dicunt qꝫ est pustula rubea: nā ex antis. i. rubedo: ⁊ illud vocabulum inuenies in. l. bedonig. ⁊ in. l. cui. sed prima expositio ē melior: ⁊ ipse pustule nostro idemate vocantur vergines.
Exabari qd est. l. l. estabari.
Exerantica sunt exiccatiua. Dias. ca. de aloe: ⁊ in psalterio vbi nos hēmus arsit cor meū: greci habent exanthi cardiamu.
Extenuatorium .i. resolutiuum.
Exea .i. fructus sorbi.
Exis. i. habitudo consuetudo: inde enixia: de q̄ supra in. l. enexia.
Exirmach. i. exuberet velamē ad exteriora: ⁊ apostemetur: ⁊ impingueꝭ: ⁊ inflet sicut sutan.
Exiture .i. empetigines.
Exirimi ē quoddam semen granificū qđ ignorо.
Exocades .i. emoroide.
Exconion medicamen .i. excoriatiuum.
Exuro .i. mingo.
Exupera matricalis .i. berbena.
Exugentes .i. manientes.
Exturban qd est. l. l. esturban.
Ezaze .i. litium.
Ezaize idem.
Ezarbion .i. lolium.
Ezabroc .i. satirion.
Ezebede .i. diptamus.
Ezel haasce ē planta q̄ dicitur vitis alba.
Ezesseassen idem.
Ezebes. i. nomē corde instrumenti grauem reddentis sonum.
Ezelinge fit de farina i aqua ⁊ melle: ⁊ oleo frixa
Ezeberule idem.
Ezereascen .i. vitis alba.
Ezedari .i. zinziber.
Ezie sunt pisces.
Eziar .i. trifolium.
Ezimarion .i. tapsia.

Sequitur de. F.

fauten .i. mentastrum.
faucen est species canforе.
faudengi .i. boiohoz.
fautenegum fluuiale .i. mentastrum.
fauderug .i. pulegium.
fauserman .i. faseolus.
faudenigi arabice origanum vel pulegiū: qđ magis videtur ex noie: sunt tamē ambo eiusdem generis sicut patet ꝑ Sera. verū faudebenigi aquaticum vel fluuiale vocat mentastrum.

Cap. ccli.

Faufel .i. auellana inda: ⁊ similatur siue ē simillima nuci muscate: nisi qꝫ ꝑs vna est aliqualiter acutior: ⁊ alia ē plana: ita qꝫ possit stare recta sicut calculus q̄ in ludo ꝺr pedes: in ceteris intus ⁊ extra nuci muscate similis est sine odore: ⁊ sine sapore: nascit inclusa in quadam lanugine simili folliculo serici: multotiēs defertur inter alis spēs cum cinamomo a casu: ⁊ ego vidi ipm in suo folliculo est stipticū valde: ⁊ equiparatur sandalis infrigiditate. Sera. lib. aggre. capi. faufel. f aufel. i. auellana inda. Est eni arbor faufel sicut arbor neregil: emittit canulas in qb⁹ nascit faufel sicut dactili: ⁊ ista arbor nō est i terris arabū. Et idē auc. Ysaac Benarā. f aufel ē auellana indica: ⁊ est fruct⁹ similis nuci muscate in q̄ntitate ⁊ colore suo: ⁊ sunt i ea ruge: ⁊ in sapore ei⁹ ē parū caliditatis cū pauca amaritudine: ⁊ deferē ex sim: ⁊ ē frigida: ⁊ fortiter stiptica. Posse. Sera. f ortificat mēbra: ⁊ virt⁹ ei⁹ est sicut virtus sandali rubei: ⁊ ꝺfert apatibus calidis q̄ qñ non inuenit ponitur ꝓ eo ex sandalo rubeo: ⁊ medietas ponderis ex coriandro recenti Est enim fortiter stipticū: ⁊ fortificat membra: ⁊ ē bonum doloribus dentū: confirmat dentes cōmotos: ⁊ gingiuas sua stipticitate: ⁊ reprimit caliditatem oculi: quādo fit ex eo cobol aut emplin.

fanma vel fania .i. peonia.
fabaria est quedaz herba q̄ dicit faba inuersa: p qua. l. l. faba inuersa.
faba fresa .i. faba fracta
faba siliqua ē fructus quidam quē nos vocamus baginellam.
faba hortensis .i. faba vsualis.
faba siriaca .i. faba greca.
faba alexandrina ſm Jo. Sera. est nomē ponderis ponderās ſuminet tres: ⁊ sunt grana. xxxvj.

Cap. cclii.

FAba egyptiaca est legumen nostre fabe simile: sed Gal. lib. ij. de alimentis. cap. de faba egyptiaca: nō est lupin⁹: vt putauerūt aliqui. nā facit ibidem aliud cap. de lupinis. sed apō Auic. lib. ij. de faba egyptiaca: q̄ ⁊ faba syrica dī Unde Auic. vocat eā fabam siriā: qm̄ de ipsa multum nascit in siria: sed va faba sirica ē faba greca sed faba egyptiaca apō Jo. sera. est pondus ponderans sumenet q̄tuor ſm arabes: ⁊ sunt oboli q̄tuor: ⁊ sūt grana. xlviij. Dias. capi. de faba egyptiaca. fabā egyptiacam multi poleticon appellant i egypto nascitur: ⁊ in asia: ⁊ sicilia: ⁊ in stagnis nascit: folia hēns altitudinē ⁊ latitudinē hēntia: florem ferēs crocū: q̄ si multuz floruerit pdunt folia: flos ē in medio ipsius vbi ē rotunditas q̄dam vbi silq̄ ipse nascunt flores ipi cinoria dicunt ea rōe q̄ sferauolos dicunt: q: hec est illis ꝓsuetudo ex argillas faciūt sferas: ⁊ ibi includunt ipm semen: ⁊ sic ponūt vt nascat. Radix est grossior: q̄s canne: cocta ⁊ cruda manducat: q̄ ⁊ collocassia appellat a q̄busdam calcasia q̄ ideꝫ ē: ⁊ ideo ad eius inuestigatiōem ārē in. l. culcasia: semen eius comedit siccum ⁊ viridecolorꝫ nigri est ⁊ maior q̄s Posse. Auic. Si fiat ex ea gargarismus nra faba. cū lacte: ⁊ sale ꝺ egritudines spūalium cōfert: ⁊ ē cibus i egypto: ⁊ solutiōe educit aquā citrinam: ⁊ ꝓpe semen eius: ⁊ succ⁹ ipsius: ⁊ ꝓuocat vrinam: ⁊ generat sperma: ⁊ expellit choleram: ⁊ aquositatem ei⁹ cum facilitate. Et potus ipsius fit ab vna tertia libre vsq̄ ad. ij. tertias.
faba greca est nomē ponderis apō Auic. ⁊ Joā. Sera. ⁊ ē semen: ⁊ duo. i. oboli duo: ⁊ sunt grana xviij. nā obulus ponderat grana. xij.
faba greca apō nos vocat syriaca ⁊ alio noie vocatur granū anescem: fructus est cuiusdā arboris magne silis iunipero: sz mansculus dulcis saporis intus hēns nucleū durū: cui⁹ arbor ſm Plinum in ꝓo cap. vocat lothos a grecis: apō arabes vocat anesten. Dias. cap. de agrifolio. vocat ipz agrifoliū: vt apparet i. l. a. agrifoliū in ca. lothos. vocat ipm lothos. Jsydorus faba syriaca dī arbor magna fructuz ferens maiorē pipe comestibilē: gustu suauez: inde ⁊ mela vocat: sed nr̄o ideomate vocat cicerasō: ꝓ quo. l. l. granū anesten: ⁊. l. agrifolium.
faba lupina lat. grece marisilū. Marisilum est planta simillima ellebori nigro: folia tū molliora eo: ⁊ oia diuisa: ellebor⁹ vō sementa aliq̄ habz: ⁊ hoc marisillūz vocat: semē eius durū colorꝫ zafrani: aq̄ decoctiōis eius valet ꝺ rosulas: ⁊ dī q̄ interficit mures.
faba īuersa latine: gre. mentastrū: ⁊ romani vocant eā fabariā: ⁊ ē herba cuius folia sunt sicut folia alkekengi: stipes ei⁹ longitudinis cubiti vn⁹ aut duor: aut plus: semen ei⁹ viride tendens ad nigredinē magnitudinis fabe cōis: hēns quasi effigiem in medio sicut fasiolus.
faba vsualis qd est. l. l. bakille.
facalia dicunt quedam vlcera existentia in coniunctiua oculi.
facalesis ē botho: marien.
facalesus idem.
facaminos idem.
facera .i. dragantum.
facelizans. i. patiēs apa in subā cereb⁹i: q: corū pit oēs virtutes ei⁹: vt Gal. vij. particula āffōr: ⁊ scdo de interior⁹: ⁊ ꝑmo de accidēti ⁊ mor⁹bo face: Dias. ca. face: frutex ē minor: locis humidis nascens silis lenticule: folia tenera: ⁊ ob longa cū foliculis: semē sile lenticulis i vno folliculo duo: aut tria grana habens nigra minora lenticula.
facsenus .i. arbor marien.
facos .i. lenticula.
fachos idem.
facolien .i. polium.
facoes herba. i. agruli: ⁊ sunt senatiōes.
facus. i. lenticula: ⁊ facus ē vna ex maculis faciei
faculium .i. amonum.
fagora .i. semē canapis.
fagas .i. centaurea minor.

Cap. cclii.

FAgalmon Dias. capi. fagas mon. fagalsmon quā multi apparine dixerūt: est plauta quā vocāt sanction ⁊ est xision: ⁊ ē gladiolus segetalis: folia hz iridi silia: sz minora: ⁊ angusta: ⁊ acuta sicut matheta: ⁊ hastā hz asperā ⁊ cubitalem cū floribus purpureis: radices sunt illi due puule ⁊ rotunde vnā hūs sup ēram posita sicut bulbi minores. Altera ē desubt⁹ tenuis: ⁊ supi⁹ grossior. nascitur locis cultis: supior: maior ē: ⁊ acrior⁹is virtutis. Posse. Dias. Cataplasmatib⁹ adhibita pustulas ⁊ tumores cor⁹pis tollit: medicamibus mixta ⁊ supposita menstruis impat: cū vino bibita venerē stimulat. Jtē cataplasmati ipposita cū vino atq̄ thure sagittas ⁊ stipes educit: soluit ēt inguinū collectiōem. radix vō inferior: accepta infantiū iterrocellicos medet de eo inuenies silr si. l. l. lilium.
fagedenica. i. vlcera q̄ serpunt comedēdo. Dias. cap. de dragontea: ⁊ cap. de alumine: nam grece fagin. i. comedere.
fadenica. idem.
fagellis .i. raffanus.
fagin .i. comedere.
fagitide sunt vene q̄ sunt in carnositate faciei int̄ extremitates faciei ⁊ oris.
fagotide vene sunt intra fauces itra os q̄ flenbotomant vice venaz que sub lingua sunt.
fagon apō Dias. dī saluia q̄ ab eo elilisfagos dicitur cap. de elilisfago.
fagnon idem.
fagus agria. i. lenticula siluatica: ⁊ est lentigo aq̄
fagus .i. centaurea minor.
faki .i. lentes.
fakies idem.
fakiamos .i. almea.
falangemich. i. ozimum gariofilatum.
falangios siue falangion siue falangitis.
Dias. cap. falargios: vgas hz duas aut tres aut plures: ⁊ flores albos silēs lilio cū multa diuisura: semen ē illi nigrū ⁊ grossum sicut lenticula: radicē hz tenuem minutā ⁊ viridē: post q̄z de terra tracta fuerit: alterū colorem facit: nascitur locis cultis. Posse. Dias. Huius folia ⁊ radices: ⁊ semē: ⁊ flores cū vino bibita: ictus scorpionis mitigat: morsibus venenatis occurrit.
falangion idem.

falangia miſchi idem.
falongion carſon .i. muſca venenoſa.
falcal haileb arabice: latine vero ſpolium ſerpentis.

Bera. lib. ag. ca. falchal haibeb. auc. Diaſ. Spoliū ſpētis qñ coquit cuz vino: ⁊ diſtillatur ex eo in aurē: cōfert ei multuz: ⁊ qñ collitur os cū vino illo cōfert dolori dentiuz. ⁊ iam admiſcet qdam ipm medicinis oculoꝝ: ppe id qđ fuerit ex maſculis: ſilr facit dolori dentium: ſi buliat cū aceto ⁊ colluatur inde os.
falſanuen qđ eſt. l. l. falfel.

Cap. cclviii.

Falernum vel falernū vinū vocatuz a falerna regione italie: q̄ ē ppe neapoliz: vnde Papias neapolis oppidū ppe falernuz: vbi optima vina naſcunt ⁊c. Et tale vinuz vocat̄ ſimiliter albanum. Eſt eniz tale vinum in principio ſubdulce ⁊ cum veterauerit: auſterz maxime efficitur. ⁊ vue ſimiliter a quibus tale vinum exprimit̄ accipiunt denominationem ab illa regione: ⁊ vocantur vue falerne: qa de eis eſt copia in regione falerna **Diaſc.** ca. qđ incipit. Vinū albū: poteſt illud vinum dici: vinum albanum: ⁊ dicit q̄ eſt fortius falerno: ⁊ guſtu ſubdulce: in principio ventrem ⁊ ſtomachū inflans: ventrez mollit. Digeſtionib⁹ eſt inutile: ⁊ omnibus neruis contrarium: ⁊ maxime capiti: quod cum inueterauerit auſteruz valde efficitur: vnde vinum italum quod falernum dicit vtilius eſt maxime vet⁹: digeſtibile eſt pulſum incitans: ventrem abſtinet cuſtomachuz eſt veſice contrariū: caliginē oculis inducit: multuz bibitū totum corpus ledere poteſt.

Cap. cclv.

Falfel ara. grece: ⁊ latine piper. **Bera.** li. aggre. cap. falfel. auct. Diaſ. falfel. i. piper: ⁊ eſt arbor naſcens in regionib⁹ indie: habet ſemē quod ſui ortu eſt longum ſimile faſcolis: ⁊ elongat̄ in forma ſua: ⁊ eſt macropiper: ⁊ itra ipm ſūt grana parua ſimilia gergues: que qñ maturantur fit piper: ⁊ hoc qui ſeperat̄: ⁊ fit ſicut race mus: in quib⁹ ſunt grana parua: ⁊ ſunt grana pipis. Et quando colligitur pfecte maturz: eſt piper nigruz: ſed qñ colligit̄ ante maturationē eſt piper album. nā color ei⁹ eſt albus: ⁊ nō recipit in colore ſuo nigredinē anteq̄z maturat̄: ⁊ radix hui⁹ arboris eſt ſimilis coſto. Eligendū eſt autē ex nigro quod eſt nouū in quo nō eſt res ſimilis furfuri graue ⁊ plenum ſed album melius eſt illud quod non eſt rugoſum albū ⁊ grane: ⁊ longum eſt eligenduz illud quod quando frangit̄ apparet denſum: habens grana q̄ ſunt intra ipum inuicem iuncta: ⁊ acuti ſaporis mordicans linguam cum calefactione. Radix arboris huius vocatur ſalſanuen: ⁊ ſimilis coſto eſt defertur ad nos ex terra indie.

Galie. octauo ſim. pharmacorum ca. pipe ris: ſm tranſlationem noſtrā. Ipi peris radix coſto maxime ſm virtutem ſimulatur fructus vero eius qui quodāmodo germinat eſt piper longum: vnde ⁊ humidius exiſtit maturo ſignum autem ē humiditatis eius q̄ faciliter cuz imponitur perforatur: ⁊ q̄ non cōfeſtim mordet ſed paulatim incipit: permanet vero multuz. qui vero quaſi permaturus fructus album piper eſt acrius exiſtens nigro: id enim quaſi ſuperaſſatuz eſt: vtraq̄z autem ſufficienter calefaciunt ⁊ ſiccāt.

Galie. eodem libro. ⁊ capitulo ſm tranſlationem arabicam. Sapor piperis ē acutus: ⁊ illud quod non maturum eſt piper albū eſt: ⁊ ipum eſt acutus nigro ⁊ magis pungēs linguam: ⁊ hoc eſt: quia nigrum propterea quia maturatur accidit q̄ non recepias aduſtionem: ⁊ deſiccatiōem fortem: quia minuitur acuitas illa que quidem remanet in albo: iſte tamen due ſpecies ſunt deſiccatiue: ⁊ calefactiue fortiter. Et fructus quidem eius quando incipit eſſe eſt piper longuz ⁊ propter hoc accidit q̄ piper longum eſt humidius alio pipere. ⁊ ſignum ſuper hoc eſt q̄ quando elongatur tempus ſuper ipſum corroditur. ⁊ preforatur: etiam quando teritur non inuenit tritor in principio ſue contritionis punctionem multam: ⁊ quando incipit mordicare: nō apparet mordicatio eius multa anteq̄z guſtetur: deinde remanet mordicatio eius tempore nō paruo: ſed piper album eſt melius ſtomacho: alijs duab⁹ ſpecieb⁹

Diaſco. capitulo de pipere ſm tranſlationem noſtram. piper arbor eſt in india naſcens in latere montis caucaſi: quod ſoli obuerſum eſt: folia habens in ſimilitudinem iuniperi: cuius ſiluas ſerpentes cuſtodiunt: ſed incole regionis eius cum maturum fuerit: incendunt ⁊ ſerpentes fugantur igne: ⁊ ex flāma piper rugoſum efficitur. piperis autem diuerſus eſt fructus nam qui ꝑs naſcitur fructus oblongus: ⁊ obrotundus apparet: ⁊ cum fractum fuerit inueniunt̄ infra illud grana in ſinapis modum. ē autem humide nature: quod autem permaturum non fit: ⁊ album colligitur piper albū dicitur. naſcitur etiā aliud in modum botri: ⁊ piper album nominatur quod non coctum: ſed crudum colligitur: ⁊ illud maxime ſui fortitudie i colliriacas virtutes itrat ⁊ tyriacas antidotis miſcetur. Maturatum vero nigrum factum piper nigerum dicimus. Eligimus autem piper longum: quod cum frangitur ſtrictiſſime granula ſua connuncta habet: ⁊ coherentia veluti medulla guſtu medulla viſcida: mordens: ⁊ calefaciens: album dictum quod ſine rugis ſit caliditſſimum: ⁊ graue. nigrum vero piper viſcidius eſt albo. Eligendum ē autem piper integrum ⁊ graue plenum ⁊ nō marcidum: piper valet ad educendum lumbricum latum qui vocatur ſolea: adminiſtratum vt apparet in littera vinā.

Poſſe. Bera. Radix piperis cōfert collice ⁊ doloribus frigidis: eſt cali. ⁊ ſic. eſt bona collice: ⁊ ventoſitatibus: ⁊ alijs doloribus frigidis: ⁊ eſt ſimilis coſto ſm virtutem. Et piper nigrum acutius eſt albo: ⁊ album eſt debilius eo: ⁊ virtus piperis eſt calefactiua: attractiua cibi: ⁊ puocatiua vrine: reſolutiua: ⁊ abſterſiua obſcuritatis viſus. Et quando ſumitur in potu: aut fit iunctio cum eo: aut miſcetur cum aliquo vngento: cōfert rigoribus febrū periodicarum: ⁊ cōfert morſibus venenoſis: ⁊ expellit fetum: ⁊ potiſſime ſi in potu ſumatur: vel aſſidue comedatur: ⁊ quādo fit naſcale cum eo poſt coitum prohibet impregnatiōem: ⁊ hoc ſimiliter facit aſſidue comeſtum. nam iter preſtat genitale ⁊ adminiſtratur in loboc: ⁊ ſyrupis qui ſunt conuenientes tuſſi: ⁊ doloribus pectoris: ⁊ fit linitio cum eo ⁊ melle: ⁊ confert ſquinantie. Et quando ſumitur in potu maxime cum granis lauri: aut foliis eius: confert tortionibus ventris. Et quādo maſticatur cuz ſtafiſagria: ⁊ cum paſſulis facit deſcendere phlegma ex capite: ⁊ ipſum ſedat dolo-

rèm: ⁊ ꝯfortat virtutem digestiuam: ⁊ ingredi
tur in confectionibus specierum quibus vtuntur
sani in condimentis ciborum ad ꝓuocandum ap-
petitum: ⁊ quando miscetur cū pice resoluit scro-
fulas: ⁊ quando miscetur cuz nitro abstergit mo-
feam: ⁊ non ē radix piperis zinziber sicut putaue
runt quidam: immo radix eius est similis costo:
q̄ quidē calefacit: ⁊ mordicat linguam: ⁊ attrahit
humiditatem ad os quando miscetur cum aceto:
⁊ linimentum cum eo resoluit apostbemata sple-
nis: ⁊ si sumitur facit idem. Et quādo masticatur
cum stafisagria attrahit phlegma: ⁊ est multorum
iuuamentorum. Et idem auctoritate ℳDesuay.
℣Proprietas piperis est q̄ prohibet impregnati
onem: ⁊ maxime quando sumitur post coitum: ⁊
prohibet tortiões: ⁊ ventositates que fiunt in sto
macho: ⁊ intestinis: ⁊ exiccat phlegma viscosum
quod aggregatur in pectore ⁊ pulmone: ⁊ intesti
nis: ⁊ digerit cibum: ⁊ nocet febricitātibus. Et si
quis vtitur multum pipere prouocat vrinam. Et
si vtatur eo parum prouocat ventrem: scamonea
est contraria in hoc: ⁊ facit hominem macre fieri:
⁊ desiccat sperma. Et in pipere albo cum acuita-
te sua ē humiditas que auget in spermate: ⁊ mun
dificat epar: ⁊ ventrem: ⁊ pulmonez: ⁊ stomachū
⁊ confert morsibus venenosis: ⁊ calefacit neruos
⁊ musculos: ⁊ plus omni alia re. ℣Paulus cap. de
pipere. ℣Piper. est calidum in quarto gradu: sic.
in secundo. Ubi sciendum ne aliqui errozis mate
ria repleantur: propterea quia in presenti littera
Sera. ⁊ Diasco. videntur cum Galie. non modi-
cum discrepare dicentes q̄ piper nigrum acuti⁹
est albo. Galienus vero ait. q̄ piper album acu-
tius est nigro. ⁊ propterea sicut ex verbis Dia-
scoridis bene intuentibus est aude manifestum:
per album est duplicis generis. Est quoddam al
bum: quod fit quando grana minuta que fuerunt
in pipere longo incipiunt ingrossari: ⁊ vnum ab
altero incipit separari: sed non factus est botrus
vel racemus. Est aliud piper album quod fit cum
illa grana que fuerunt in predicto pipere albo ꝑ̄m
debitam quantitatem fuerint aucta: ⁊ intra se to
taliter seperata: sicut que sunt posita in quodā bo
tro: vel racemo: ⁊ sunt propinqua maturitati. pri
mum vero piper album: quoniam sapit adhuc na
tura⁹ piperis longi: quia ei vicinatur: participat
adhuc de eius humiditate: cui⁹ gratia non ē mul
tum acutum: piper aliud album de quo diximus
quod est in medio inter maturitatem: ⁊ principiū
generationis est satis acutum: quare cum remo-
ueatur: ⁊ elongetur a pipere longo nō participat
humiditatez eius: ⁊ ē acutius seipo cum venit ad
maturitatem: propter quam amittit de eius acui
tate: hoc idem vidimus in fructibus acetosis que
sunt in medio tempore acetosiores: hoc etiā in se-
minibus est videndum scilicet feniculis sinapibus
⁊ cetera: q̄ sunt acutiores: ⁊ calidiores qui sunt in
medio tempore: q̄z qui sunt i extremo. sic ergo ad
propositum: piper nigrum acutius est albo scilicz
albo quod est in principio generationis: quia nō
habet multam acuitatem: propter humiditatem
quam participat: vt dictum est: ⁊ hunc respectum
habuit Sera. ⁊ Diasco. Et piper album acutius
est nigro: piper albuz intellige quod est in medio
tempore: quoniam cum nigrescit: ⁊ maturatur:
amittit de eius acuitate: ⁊ ista fuit intentio Gali.
cum dixit q̄ piper album acutius est nigro. Sciē
dum insuper q̄ in maiori quantitate inueniretur
de pipere albo: nisi quia inficitur propter ignem
sed illud quod non contaminatur ab igne rema-
net album: ⁊ non rugosum: quod non potest esse
nisi modice quātitatis: quia modicum est illud q̄
ab igne impressionem non recipit.

flagelsue	.i. ozimum.
faliel	.l. raffanus.
falieli	idem.
falcios	.i. flos sambuci.
foloſios	.i. mellissa.
falocos	idem est q̄ supra.

falcon gre. falco auis rapax a falcatz ⁊ curuis vn
guibus dicta.

famachest	.i. agnus castus.
famachost	idem.
famacolos	.i. fabarola.

Cap. cclvi.

Famechi arabice gre-
ce fa
nech: vel fenic: vel lapis de barchin.
latine vero di **Serap.** libro ag
citur pumex. gregati
onum capitlō famechi. i. pumex: ⁊ ē lapis de bar
chin. i. liparī: oportet q̄ eligatur ex eo multum fo
raminosus: durus: ⁊ frangibilis: leuis: albus: in
quo non sunt lapides. Et modus combustionis
eius est: q̄ accipiatur ex eo quantitas: ⁊ ponatur
in prunis: ⁊ quando fuerit ignitus extrahatur: ⁊
extinguatur in vino odorifero: ⁊ hoc fiat ter: ter-
tia vice quando extrahitur ab igne non extingua
tur in aliquo: sed dimittatur infrigiditari per se:
postea teratur ⁊ reponatur.

Diascorides capitulo pumex. eligē
dus est leuis: fragilis
albus: ⁊ sine lapide. Comburitur vero sic: ℳDitte
illō in carbomb⁹ viuis q̄ꝺiu igneſcat: ⁊ postea ex
bens vino odorato extingue. secūdo id facisili mo
do. tertio calefactum extrabe ab igne tere ⁊ repo
ne. Uirtus est ei stiptica termantica ⁊ purgatoria

Posse. Diascorides pumex
oculo-
rum cicatrices limpipat: vulnera replet: ⁊ conso-
lidat: ⁊ aufert carnem superfluā oculorum: ⁊ quā
do teritur ⁊ fricanť inde dentes: ⁊ abstergit eos
⁊ administratur ad abradendos pilos. Teophra-
stus in proprio capitulo: si miscet antidotis den-
tifrigijs ⁊ sinigmatibus abradit aspredinem: ⁊ le
nigat: ⁊ constringit: ⁊ coberet.

Sera. ℣Pumex habet virtutem stipticam:
stringit enim gingiuam: ⁊ abstergit
oculum: ⁊ aufert maculam que est in eo: ⁊ replet
vlcera ⁊ consolidat ea: ⁊ aufert carnem superflua
que in eis est: ⁊ quando teritur: ⁊ fricantur den-
tes abstergit eos: ⁊ si mittatur in vas vini nō per
mittit ipum amplius bulire. Et idem auctoritate
Galie. ingreditur in medicinis q̄ abstergunt den
tes quando non est adustum: sed quando aduriť
fit subtilior. nam acquirit ab igne rē adustam ca-
lidam que aufertur ⁊ seperatur ab ea quando la-
uatur: ⁊ clarificat dentes: ⁊ abstergit eos: ⁊ boc
facit propter sui asperitatem: ⁊ facit fortasse hoc
propter eius virtutem abstersiuam: ⁊ ꝓpter hanc
causam comua quando adurunť abstergunt den
tes.

familia pupille	.i. sūmitas.
familos	.i. vsnee.
familios	idem.
fanax	.i. panax.
fanasi	idem.
facasibzon	.i. cicer imperatoris.
fanoch	.i. pumex.
fanchea	.i. fungus.

fanſealos .i. vmbilicus veneris.
fangekeſt .i. agnus caſtus.
famanchest .i. piper eunuchorum
famichest idem.
familion .i. pſilium.
faras .i. equus.

Cap. cclvii.

Farasion arabice vel marmacur. grece philoſores. latine vero prassium.

Fera. libro aggregationum capitulo farasion. farasion .i. prassiuz: eſt herba habens ramulos multos egredientes ab vna radice: ⁊ ſuper ipſos eſt borra pauca: cuius color eſt albus: ⁊ virge eius ſunt quadrate: ⁊ folia ſunt in longitudine policis: obrotūda rugoſa: ſeu aſpera: ſuper que eſt borra: ⁊ ſemē ⁊ flores eius ſunt diuiſa per ramos eius: ⁊ ſemen eius rotundum ad aſperitatem tendens. naſcitur in campis: ⁊ in edificijs domorum.

Diaſcorides capitulo de marubio. ¶Marubium vel prassiū fruter eſt ex vna radice multas virgas habēs albas: ⁊ aſperas: ⁊ quadras: ⁊ folia ſimilia digito maiora: ⁊ obrotunda: aſpera: alba: ⁊ rugoſa: ⁊ guſtu amara: ſemen ē illi obrotundum: ⁊ verticuloſum: ⁊ aſperum. naſcitur locis multis.

Salie. octauo ſimplicium pharmacorum capitulo ō prassio ſm tranſlationē arabicam. ſapor eſt eius amarus: ⁊ virtus eius cali. ⁊ ſic. in ſecundo gradu: vñ abſtergit ⁊ reſoluit.

Auicen. libro ſecundo capitulo de prassio ¶Prassium eſt herba amari ſaporis. Inquit Oribaſius: non ſunt calefactio eius: ⁊ exiccatio ipſius fortes. Alij aurem dixerunt: qꝫ ē calidum in tertio gradu: ſic. in ſecundo. Eſt aperitiuum abſtergit: ⁊ liquefacit: ⁊ reſoluit: ⁊ incidit.

Poſſe. Hera. inquit aperit opilationes ſplenis: ⁊ epatis: ⁊ mundificat pulmonem: ⁊ pectus per ſcreatum: ⁊ puocat menſtrua quando bibitur. Et quando ponitur exterius abſtergit: ⁊ reſoluit. ſuccus autem foliorum eius poſtꝫ eſt deſiccatus in ſole reſoluitur cum melle: ⁊ adminiſtratur ad viſuꝫ acuendū ⁊ fit cum eo ſternutatorium ictericis ad mundificandum infectionem coloris: ⁊ adminiſtratur cuꝫ medicinis ad dolorem auris antiquum: ⁊ potiſſime cum medicinis aperientibus inſtrumenta auditus: ⁊ datur ſuccus eius illis ī potu qui ſumpſerunt medicinas mortiferas: verum nocet renib⁹ ⁊ veſicce. Et emplaſtrum cum foliis eius ⁊ melle mundificat vlcera ſordida: ⁊ cuellit panaritium: ⁊ carnem putridam: ⁊ ſedat dolores lateris. Et fit emplaſtrum cum marubio ⁊ ſale: ⁊ cōfert morſui canis rabidi.

Diaſcorides folia eius ſicca: vel ſuccus foliorum eius: vl ſemen eius elixum: ⁊ bibitum cum melle ptiſicis: ⁊ tuſſientibus: ⁊ aſmaticis prodeſt: thoracē purgat maxime yriſilitice mixta: purgandis vtiliter mulieribus adhibetur ſecundinas excludit: diu parientibus ſubuenit: veſice ⁊ renibus contrarium ē melle addito vulnera purgat ⁊ illa detergit: paſcentia vulnera compeſcit: dolorem lateris tollit ſuccus ſiccatus melle ⁊ vino addito caligines oculorum detergit: ictericis naribus immiſſus fert auxilia: cum oleo roſato ſuccus eius aurium dolore mitigat.

Auicen. Succus eius cōfert dolori auris antiquo: ⁊ mundificat: ⁊ aprit meatus auditus. ⁊ remouet antiquum dolorem eius ſuccus eius cum melle eſt cōueniens ad acuendum viſum: mundificat pectus: ⁊ pulmonem per eductionem ſputi: eſt aperitiuum opilationum in epate: ⁊ ſplene: ⁊ renibus: puocat menſtrua: ⁊ mundificat matricem: fit ex eo emplaſtrum cū ſale ad morſum canis rabioſi.

farcha. i. cultra que ponitur in lecto.
farchali .i. cimunum album: ⁊ ē ſiſeleos.
farcal idem.
farfag .i. portulaca
farfagi idem.
farfadin idem.
farfala .i. vngula caballina.
farmacuꝫ interpretatur imutans: inde farmacia quelibet medicina multum imutans quocūqꝫ modo imutationis: ſed nos appropriamus tale vocabulum medicinis laxatiuis.
farmacon idem.
farmacodis .i. calida medicamina.
fares .i. diuiſio.
fareſi idem.
farelabron .i. ipoquiſtidos.
faringes .i. fauces.
farinx. i. gurgulio: vel faris: vel falris: idem qꝫ ſupra: inde venit varigides. i. vene que ſunt i faucibus: ⁊ ſub lingua.
farigeraſi .i. arbor litij.
farigeras idem.
farina dicta eſt a farre ex eo qꝫ ex ipſo ꝑmo facta fuit: prro quo. l. l. beuda.
faricos .i. febris cauſon.
fariſiricon .i. praſſium.
farugium .i. vngula caballina.
farfugium idem.
farfium .i. vlcera oris.
fragarium .i. cicer imperatoris
farfurungi .i. ſparagus.
far eſt genus mollificationis de quolibet grano panico ſi rotundetur ⁊ exoneretur: ſed far quando ſimpliciter ponitur de farre ſpelte itelligitur: ⁊ ſimiliter aliquando dicitur qꝫ eſt mus.
faſa .i. diptamus.
faſſale eſt ſpecies trifolij: ⁊ vocatur ſulla.
faſtaſa idem.
fiſtagnion .i. fagaſinon.
faſſana. i. grana impinguatiua: ⁊ ſemen cuiuſlibet ſpeciei trifolij.
faſcanon idem.
faſcolus qd eſt. l. l. luchia.
faſel .i. piper.
faſcegallicus .i. ſaliunca.
faſce .i. agrimonia.
faſianus .i. faſianus auis
faſili .i. faſeoli.
faſſis gallicus. i. ſpica celtica in antidotario viri li ī mitridato minori: ⁊ ī oleo nardino: ⁊ alijs pluribus antidotis ſic vocatur: eo qꝫ a gallia in faſciculis defertur: prro qua. l. l. ſpica celtica.
faſſion .i. pabulina.
faſolaria herba eſt ſimilis herbe faſioloꝝ: ſed folia ſunt vtcunqꝫ minora ⁊ alba: vt eliſſagus: conſtringit ſanguinem ſm ¶Pliniuꝫ: ⁊ ſuccus eiꝰ deſpumatus ⁊ bibitus ſtringit emorroidas: ⁊ ſupponitur cū bombice ſimiliter.
faſuricon .i. ſiricon.
faſuaſa .i. ſulla.
faſubleon .i. cimbalaria.
fatar .i. fungus.

fatranoin .i. vſnee.
faranois idem.
fauorola vermis quid eſt. l. l. gauday.
fauacia .i. faba inuerſa.
faucion idem.
fauech .i. pumex.
fauechi idem.
faueblion .i. barba ſiluana.
faziza .i. epithimum.
fazileos .i. cantarides.
faſiſac .i. ceterac

Cap. cclviii.

Ead arabice latine terpigo: ⁊ eſt piſcis ſtupefactiuus.

Fera libro aggre. capitulo fe. ad. auctoritate Gali. hoc animal eſt marinū: ⁊ eſt illud qđ induceit ſtuporem quando tangitur cum eo caput habentis ſodam: remouet dolorem ſtomachi ſuo tactu: ⁊ ego expertus ſum in his duobus: ⁊ non reperi iuuamentum. Et extimaui q̄ oportebat metangere caput habentis ſodam cum piſce ipſo viuente: ⁊ ſic conferre ſicut faciūt alie medicine narcotice: ⁊ feci ſicut cogitaui: ⁊ inueni conferre. Et idem aucto. Diaſ. quando ſuperponitur habenti ſodam antiquam confert. Et quando fit ſuppoſitorium cum eo ſtringit anum egredientem extra.

Galie. iij. de accidente: ⁊ morbo. capitulo octauo. dicit q̄ inducit ſtuporem infrigidando ſpiritum.

feiſelem .i. dans digeſtionem.
feilneragi .i. litium.
feigel .i. piganum.
febiſon .i. ſpargula.
febriſſagia .i. centaurea maior: ⁊ minor.
febelzeragi .i. arbor litij.
feburem .i. gariofilata: ⁊ eſt herba ſic vocata.
feburegi idem.
fecabron .i. muſcata maior.
fecabackim .i. ſquinantum.
fecabrion idem.

fecetola eſt q̄dam auis parua ſatis ſapida: quam nominat Diaſ. in. l. cauraf.

feda. i. fex vini vl̄ aceti que cocta reponit. Ysaulus capitulo de aſmate fedis: que eſt fex vini combuſta.

feſe .i. agrimonia.
feferon .i. matriſſiluia.
fefeus .i. guete.
feferion idem.

fefudegi. i. confectio de melle ſicut penidie. ⁊ in lingua noſtra vocatur ſiſam.

fefulac .i. alaca maris.
fegere .i. ruta.
fegeron .i. vſnee.
fegemaſtron .i. epatica.
fegeſtron idem.
fegos .i. fagus arbor.
fegoloſon .i. arbor litij.
fegoloſion idem.

fetridem eſt quidem ſapor: ſic vocatus.

fekibron .i. almea.
fekaſus .i. polum.
felaſon .i. ipericon.
felabran .i. os mundi.
felafaf .i. agnus caſtus.
felda .i. argentum.

felengemich eſt genus quoddam baſiliconis.

felereng .i. geneſtra.

Cap. cclix.

Feleg. Fera. lib. aggrega. capitulo feleg feleg ſimilat grano ſinapis: ⁊ ingreditur in vngentis odoriferis: eſt cali. ⁊ ſic. in ſecundo gradu. Poſſe. Fera. Reſolvit: ⁊ aperit opilationes. Et idem auctor. Ysaac aperit opilationes capitis: fortificat cerebrum: ⁊ eſt in figura ſua ſicut granum ſinapis: ſed maius ⁊ habet ligna parua: ſicut noch: ⁊ melius ex eo eſt maius: ⁊ fortioris odoris: ⁊ grauius. Et deterius eſt leue nigrum.

falemechi .i. calamentum fluuiale
felema idem.
felemenichi. i. ozimum gariofilatum.
felfelum .i. piper.
felleaum .i. alarus.
felleaum .i. allauum.
felleza .i. herba paraliſis.
felmea .i. pionia.
felememiki. i. ozimum gariofilatum.
felifelciti .i. agnus caſtus.
felicon .i. folium.
feliſelan .i. agnus caſtus.
felix vini .i. fex antiqui vini.
feligearagi .i. arbor litij.
felicula .i. polipodium.

felichinum ſm quoſdam eſt portulaca habēs lac ⁊ eſt portulaca agreſtis: ſed falſo: ſed quid eſt. l. l. fellichinum.

felzebargi: vel melius felchabaragi: ⁊ eſt arbuſtum vnde fit litium: ⁊ latine vocatur caprefoliū grece aūt litios. l. l. badbad.

felucarangi idem.

Cap. cclx.

Felch uel fehde arabice greece fida. latine argentum.

Fera libro agg. ca. felch. felch .i. argentum: infrigidat: ⁊ deſiccat. ſcoria eſt ſtercus argenti: ⁊ eſt bona ſcabiei: ⁊ pruritui: ⁊ eſt bona vlceribꝫ: ⁊ propter hoc ingreditur in vngentis que conglutinant vlcera ⁊ conſolidant ea: vnde ipſa ſcoria eſt deſiccatiua.

Auic. libro de viribus cordis ait q̄ argentum confortat cor.

Capitu. cclxi.

Femezeg arabice. ſtia ſtagnū. Serap. libro agregationum. capitulo femezeg. femezeg. i. ſtagnū: ⁊ eſt fri. ⁊ ſic. dēſerit ex vitrafare: ſiue viſabar: effoditur ex mineris terre: ⁊ inuenitur in fruſtra: ingreditur in operationibus alchimie: ⁊ in medicinis oculorum ⁊ quando teritur ⁊ bibitur confert puncture ſcorpionis.

feminice .i. palma.
femilon .i. daucus.
femilion idem quod ſupra.
femulon .i. atriplex.
femuſac .i. vſnee.

Femur	.i. epar.
Fenarium	.i. polum.
Fengarion	.i. anax.
Fengalion	idem.
Fagafos	.i. fungus.

Cap. cclxii.

Feneflig uel fenefigi arabi. grece leucis. latine viola. Sciẽ dum q tria sunt genera violarum: vt Diaſ. dicit capi. leucis. ſed tamẽ Se ra. lib. aggre. ca. feneflig. non loquit niſi de vna .ſ. viola purpurea: qm̃ vſus eius conuenit magis medicinis: ſed alia duo genera ſunt ſpecies cheiri: ſicut apparet in. l. cheiri.

Sera. lib. aggre. cap. feneflig. Feneflig. i. viola. eſt herba cuius folia ſunt mino ra folijs cuſſus: ꝛ nigriora: ꝛ nõ elongãtur mul tum ab eis in figura ſua: ꝛ habz ſtipitem egrediẽ tem ab vna radice: ꝛ eſt ſuper cũ pilus: ꝛ in ſũmi tatibus eius: eſt flos boni odoris: coloris purpu rei: naſcitur in locis vmbroſis: ꝛ aſperis.

Gali. vj. ſim. phar. capi. de viola. ſm tranſ lationem noſtraz. Foliorũ huius her be ſubſtantia ſubfrigida: ꝛ aquoſa. Uirtꝰ eoꝝ ifri gidat parũ.

Diaſ. Leucis. i. viola oibus eſt nota. eſt enim in floribus habens di ſtantiam: q: mellinũ albũ ꝛ purpureũ floꝛẽ oſtdit

Jo. meſ. cap. de violis. viole ſunt medici na temperata cõuenies: ꝛ fit per eas male q̃litatis pmutatio: ꝛ nature ſolutio me lior eſt quecunqz ex primis: qm̃ non ĩuenit eam ca lor reſoluens virtutem: aut plnuia diſſipans: fri. eſt ꝛ hu. in. i. gra. Et que ſicca eſt minus: eſt hu. ꝛ minus fri. Eſt enim in recente humiditas ſupflua ſupergrediẽs caliditatẽ eius a qua eſt perfectio ſpecies. Cũ aũt exiccat: ꝛ reſoluitur humidũ ſup ficiale ipſius manifeſtat amaritudo eiꝰ que eſt ꝓp ter calidatem q̃ fuerat ſepulta: ꝛ eſt tunc ca. pluſ ꝛ minus hu. eſt eni in recente humiditas ſupflua ꝓpter qd̃ que recens eſt ſolutiõe per vẽtrem edu cit lubꝛificando. q̃ vero ſicca eſt educit diſſoluen do. Et ipſa qdem eſt infrigidatiua narcotica ſeda tiua doloꝝ calidiorum: ꝛ extinctiua inflãmationũ ꝛ lenitiua: ꝛ ſolutiua. Eſt ex debiliter ſoluentibuſ ꝛ vigorat cũ alijs laratiuis. Et ꝓpter hoc qdam addunt quãtitati eoꝝ medietatez ex turbith: ꝛ fa ciunt trociſcos: ꝛ vigorant cũ hoc opationem ea rum. Et qdam addunt ſcamoneã: ꝛ ipſa quidem ꝛ oleũ earum ingredit in emendatiõem medicina rum acutarum ſuccus aũt ipſaꝝ. ꝛ ſyrupus ex eis ſoluit leniendo. ꝛ viole ſicce educunt diſſoluendo Et ipſe qdem condiunt cuz zuccaro ꝛ melle: ſz cũ melle ſunt maioris abſterſionis: ꝛ minoris altera tionis: ꝛ cum zucaro ĩrium faciunt: ꝛ ſcito q non ſuſtinet de decoctione aliquid qua ſit ſupfluitas ꝛ ſuccus earũ ſilr: ꝛ corroboratur acetum cũ infu ſione earum: ꝛ fit mirabile febribus multe inflam mationis: ꝛ ẽ melius oleũ earum: fundamentum cuius ẽ oleum onfancinum: aut amigdalinum.

Poſſe. Gali. Ipſa herba tam p ſe q̃z cuz alfitis ſuperpoſita remedium calidis pſtat flegmonibus ſuppoſita: aut in orificio vẽtris inciſionẽ patientz vl i oculis

Sera. Uirtus eius eſt que lenificat ꝛ ſedat apata ca. qñ ponit ſuper ea ſola: aut cũ farina ordei: ꝛ confert inflãmationi q̃ fuerit in ore ſtomachi: ꝛ in oculo. Sed flos eius cuz hoc q ſedat inflãmationem oris ſtomachi: habet ꝓpri etatem relaxandi choleraz. Et fit emplaſtrum cũ foliis tm̃ huius herbe: aut cũ ſauich: ꝛ infrigidat ꝛ confert apoſtematibus calidis oculoꝝ: ꝛ exitui ani. Et dicit q flos eius a ꝓpetate que ẽ in eo q̃ bibitur cũ aqua cõfert ſquinãtie: ꝛ epileſie q̃ ac cidit pueris: ꝛ eſt illa q̃ vulgariter dicit mater pu erorum. Et idem auc. Aben meſuay. De ꝓpriета te eius laxat cholerã a ſtomacho: ꝛ inteſtinis: ꝛ cõ fert inflãmationi que eſt in eis: ꝛ ſode: ꝛ ſquinan tie que accidit infantib9 qñ ſumitur cũ aqua cali. Et quãdo aliquis vult de ea exhibere in potu ad laxandũ ventrez: exhibeat ab. ʒ. iiij. vſqz ad. vij.

Diaſco. Flos purpureus ſedat inflãmatio nem oris ſtomachi: ꝛ oculoꝝ: ꝛ aq̃ huius floris cõfert ſquantie: laxat choleram a ſto macho: ꝛ inteſtinis: ꝛ cõfert inflãmationi q̃ eſt in eis. folia eius ſunt ſicut folia cuſſus: ſed minoꝛa ꝛ rotũdioꝛa: ſed melinus colꝛ medicine neceſſariꝰ eſt: qui ſuccus elirat9 ꝛ fomento adhibitus tumo res ſtericos curat: mẽſtruis impat: cerotis murꝛ ragadias ani ad ſanitatem pducit: melli additus puſtulas ꝛ inflationes tollit: ſemen eius cuz vino bibitum. ʒ. ij. aut ſuppoſitũ menſtruis imperat: aboꝛſum facit: radices eius cataplaſmatib9 adhi bita cum aceto ſplenem ſiccãt: podagricis medicã tur. Sed viola alba ꝓiectoꝛie ẽ virtus ꝛ extenua toꝛie: ſed flos plus. decoctio aũt herbe menſtrua ꝓuocat: ſi poſt partum nõ ſequat: fetum mortuũ extrahit: ꝛ viuum coꝛrumpit: ꝛ educit: matricis in flãmationem ſanat: fomento ſi tam foꝛtis eſt mu lier: ſi nõ in peſſario poſita omnia ſimiliter facit.

Jo. meſ. Solutiõe educit choleram: ꝛ alte rat eius exceſſum: ꝛ viole confe runt inflãmatiõibus oibus: ꝛ ſedant ſodam factã a caloꝛe vehemẽti: ꝛ ſunt ſomnifere: ꝛ faciunt coꝛizaz: ꝛ leniunt pectus: ꝛ guttur: ꝛ cõferunt vuee ꝛ ſquinantie. Et iuuamentũ eoꝝ magnuz eſt apa tibus pectoris: ꝛ pleureſi: ꝛ ſedant ſitim: ꝛ confe runt ſicce opilatõi epatis: ꝛ apati eius ꝛ calide icte ricie: ꝛ ſunt iuuamẽti magni in febribus inflãma tiuis: ꝛ ſiti p eas: Doſis potio earuz eſt ab. ʒ. iiij. vſqz ad. viij. ꝛ ſucci earũ ab. ʒ. i. vſqz ad. ij. ꝛ ſyru pi earuz ab. ʒ. iij. vſqz ad. iiij. ꝛ conditi eaꝝ ab. ʒ. i. vſqz ad. iij.

Fenden	.i. coꝛ.
Femon	.i. dactilus vel palma

Fenicha gre. latine dactili: vñ greci palmã feniceꝫ dicunt: eo q diu duret ex noie auis illius fenicis que multis ãnis viuere phibetur ꝛẽ. ſed in lib. de doctrina greca ſcribit fenichion dactilꝰ: inde fe niceus coloꝛ. i. coloꝛ dactili. Et ab hoc vocat diafinicon: ꝛ diafichion: ꝛ oxifenicea. Ubi ſciendum q colꝛ dactili ẽ coloꝛ tendẽs ad rubeũ: vt appa ret in. l. anagallus. nã dicit Diaſco. q ipſius ſunt due ſpẽs. vna hz coloꝛem celeſtem. ꝛ alia hz colo rẽ da

Sera. vero dicit q vna eiꝰ ſpẽs hẽt ctili. celeſtez: ꝛ alia hz coloꝛẽ rubeũ ſic q vbi dicit Diaſ. coloꝛẽ dactili. Sera. dicit co loꝛem rubeũ: ꝛ hoc ſilr apparet in. l. barſiarbai.

Cap. cclxiii.

Feniculus latine. grece marathron. arabi. bazie nis vel baienegi: vel bakaſinech.

Sera. li. agg. ca. bazienis. auc. Gal. bazienis. i. fenicul9 ẽ ex eo domeſticus: ꝛ agreſtis. Domeſticus oibus eſt notus. Cuius virtꝰ eſt ꝑma: que calefacit iii. iij gradu. ꝛ deſiccat in. i. ſcda ſubtiliat. tertia gene rat lac. Et agreſtis dicitur maritim9: vel montanus. radix eius ꝛ ſemen ſunt fortibus deſiccatio nis q̃z radix: ꝛ ſemen domeſtici: qm̃ in domeſtico

est parum stipticitat. Gal. vij. simp. phar. cap. de maratro. Maratrum. i. feniculus: calefacit qdem fortiter: vt ex tertio iaz possit gradu existere: siccat aũt non silr: sed ꝑm primũ: ꝙ ppterea lactis generatiuũ est: ꝙ non generaret si siccaret fortiter. suffosis aũt auriliatur ꝑm eandẽ rõnem. Est vero ꝙ alius feniculus siluestris: quẽ vocat pp magnitudinẽ equum feniculum: cuius radix ꝙ semen siccioris ẽ virtutis alio: q apud nos ẽ Et mihi videt erinde: q ea q̃ ꝑm ventrẽ sistat ꝛc. Et ideni. vj. simp. phar. ca. ipomaratrũ vocat feniculum istum siluestrem: vel feniculum erraticũ: vel caballinũ: siue equinum.

Diaſ. ꝑm translatiõem nostram. feniculus cale facit mãifeste: ꝙ desiccat mediocrit. Posse. Gal. feniculus generat lac in mãmillis: suffosiones curat: ꝙ est diureticus: ꝙ menstruoꝝ eductiuus: ꝙ feniculus siluestris sistit ea q̃ ꝑm ventrem: eteni ad est stipticitas maxima ei: huiusmodi igit non solũ radix: sed multo magis semen catrio similiter existit. Et põt etiam lapides frangere: ꝙ ictericos sanare: menstrua ꝓuocare: ꝙ vrinas mouere. Aliuſ vero equinus feniculus ẽ: cuius semẽ rotundum est semini coriãdri simile: silr vero in virtute semini alterius egni feniculi: debilius tamen.

Auic. li. ij. ca. de feniculo. feniculus hortulanus ca. est in. ij. aperit opilationes acuit visuz: ꝙ ppꝛie gũma eius: ꝙ confert in initio aque: ꝙ apud eius descensum. Et democrit qdez estimauit q venenosi vermes pascunt feniculi recentis semen vt eoꝝ visus confortet. Et vipere ꝙ serpentes fricant oculos suos cũ egrediuntur de cauernis post hiemem sup ipsum vt illuminẽtur oculi: q̃ humidum ẽ lac eruberare facit: ꝙ ppꝛie hortulanum: ꝙ qñ bibitur cum aq̃ frt. confert nausee: ꝙ inflãmationi stõi. Et eius digestio est tarda: ꝙ eius nutrimentũ est malum: ꝓuocat vrinam ꝙ mẽstrua: ꝙ siluester ppe frangit lapidem. In terreno qdem ꝙ fluuiali ẽ iuuamẽtum ad renes: ꝙ vesicam: ꝙ ppꝛie confert siluester distillationi vine ꝙ mundificat fetas. Et qñ comedit radix cum semine suo stringit: ꝙ confert febꝛib antiqs: ꝙ dat in potu cum aq̃ frt. ꝙ confert nausee: ꝙ febꝛibus: ꝙ inflãmationi stõi ex eis: confert eius decoctio cuz vino morsui vermiũ venenosoꝝ: ꝙ cum aqua. Et terit eius radix: ꝙ ponit sup morsum canis rabiosi: ꝙ cõ Diaſ. feniculus lac mãmillis generat fert. comestus vrinaz ꝙ mẽstrua educit: ꝙ cataplasmatibus adhibitus cũ ptisana comestus id facit: eliratura eius bibita nefreticis: ꝙ vesice doloꝛi medetur: vrinam ꝓuocat: morsibus venenatis cũ vino occurrit: menstruis impat: egris nauseam tollit: cũ aqua bibitus feruorem stõi extinguit. Radix eius cũ melle cocta: morsus caninos ad sanitatẽ pducit. Succus foliorꝝ ꝙ virgarũ eius in sole siccatus confectionib oculoꝝ miscet ꝙ caligines oculoꝝ detergit. Semen eius viride expꝛessum succum dimittit: vt supꝛa vtile. In hyberia succum ei ꝑ lachꝛymo vendunt. Iste enim lachꝛymus. i. succus: oibus caulis oculoꝝ opitulatur. Radicis vero succus idoneus ẽ ad multa: maxime tñ ad vitia oculoꝝ facit: leuiter enim calefacit ꝙ mollit: caldam vim feniculi: non tñ simplicem: sed qñ ei ẽt austeritas mixta sit gustus oñdit Et multa ꝓterea ꝑ quam vel soluendi: vl extenuãdi etiam siccãdi expꝛimit ptãtem traditum eẽ in libꝛis: serpentes annuã senectutẽ feniculi degustatione deponere: ꝙ oculoꝝ caligines succum ei excludere: vnde intelligi datum ẽ easdem virtutib ꝙ coꝛpoꝛibus humanis vtiles eẽ: sicut postea expimenta docuerũt. Succus ergo cũ melle actico mixtus vetustissimã caliginem discutit: auribus puru

lentis idez succus infundit: ꝙ vermiculos q in eisdem nascuntur interficit. Radix in ptisana cocta larat renum densitatem: hydropicis potata ex vino succurrit: veretro laborantibus ex vino cocto fomentum vtile subminꝛstrat: ipsa cũ oleo trita eidem cause medet: tumoꝛes ꝙ que cita ꝙ repentina indignatione cõmota sunt: folia eiꝰ aceto trita dissoluũt: aduersus ictus scoꝛpionũ ꝙ serpentũ optimum semen ex mero sumptũ: simili modo temperatum venerẽ stimulat: vrinam ciet: pulmonis ꝙ iecoꝛis iniurias abiecit: abundantiã lactis puerperis ꝓestat: stõm dissolutum astringit: cum aqua nauseam sedat: nec ẽ illud periculum etiã si in febꝛe sumatur: vulnera canini dentis melle illinitũ purgat: ꝙ sanat. feniculus agrestis maior est predicto: ꝙ semine: ꝙ frutice. semen vero silr cathrio hz ꝙ radicem odoꝛatam. Hic feniculus alius est a peucedano: q̃uis multi peucedanũ agrestez feniculum vocent. Nam Diaſ. diuersum facit ca. de peucedano a feniculo agresti: cuius eliratura vrinam ꝓuocat: ꝙ apposita illõ facere põt: semen eiꝰ ꝙ radix abstinent ventrem: morsibꝰ venenatis occurrunt: calculos frangũt: ictericis subueniunt. Est alius feniculus agrestis rusticus q dicitur a Diaſ. cap. ipomaratron. ipomatron vel maratrõ agrion: radicem hz candidam: ꝙ semen vt cathiros vrinam monẽs: ac lapides in vesica frangens põt etiam arcuatũ morbum deducere: ꝙ a serpentibus veratos mederi. foliorꝝ autẽ eius decoctio data potui illud efficit qõ feniculus vsualis. Ipsostea subdit traditur ẽt aliud feniculi genus minoribus foliis ꝙ angustis: ꝙ veluti longis: ꝙ imbecillibus cũ virtute: hz folia silia hz murtho circa que anuli sunt longi. radix eius remordentis atqz redarguentis virtutis est ꝛc. hic ter. in Diasco. nostro deficit.

feniculus romulus .i. anisum.
feniculus algul .i. peucedanum.
feniculus maritimꝰ quid est. l. l. feniculus.
feniculus montanꝰ qd est. l. l. quam supꝛa.
feniculus erraticus qd est. l. l. quã supꝛa.
feniculus caballinꝰ vel equus qd ẽ. l. l. quã supꝛa
feniculus siluestris qd est. l. l. quã supꝛa.
feniculus porcinus .i. peucedanum.
fenic. i. lapis vulcani: ꝙ est pumex.
fenicus idẽ quod supꝛa.
fenice .i. palma vel dactilus.
fenicius coloꝛ. i. rubeus flammineus: ꝓ quo. l. l. fenichia.
fenus .i. almea.
fengos. i. lumen splendoꝛ lux luna.
fengosi idem qõ supꝛa.

Cap. cclxiiii.

Fenugrecum latine. arab. halba: vel alcula. grece ỽo bucerõ: aut buthon: vl tylis. fenugrecum ẽ ꝑmo ca. substantiam hz glutinosam: virtutẽ hz maturandi: ꝙ relaxãdi. Auic. li. ij. cap. de fenugreco. fenugrecuz ca. ẽ fine ꝑmi: sic. i ꝑimo non euacuat ex humiditate cꝛnea: eius virtꝰ est digestiua: ꝙ lenitiua: ꝙ illud ppterea qõ in ipso aggregat de caliditate cũ viscositate: ꝙ eius viscositas phibet dñium nocumenti caliditatis: ꝙ eiꝰ caliditas opat cũ facilitate: ꝙ eius humoꝛ est malus hz non sit paucus. Diaſ. cap. buceron. Buceron enim sonat bouis coꝛnu. egocerõ ỽo capꝛicoꝛnu: nã semina fenugreci coꝛniculis silibus coꝛnib sunt. virtus eiꝰ est malactica. Gal. vij. sim. phar. cap. tylis. i. fe-

fenugrecum ca. est: li. aggre. capi. bal
in. ij. sic. in primo Bera. ba. Balba. i. fenu
grecum. virtus est cali. in secūdo gradu: sic. in. i.
Posse. Ad maturandū ꝛ rumpendum apa
ta exteri⁹: farina fenugreci cū vitel
lo oui conficiatur ꝛ supponat: herba ipsa cocta ꝛ
suppositā maturat. Ad splēis duriciē: herba ipa
cū vino ꝛ oleo macerata p. xv. dies poptime de
coquat ꝛ coletur: ꝛ collature addita cera ꝛ fa. fe.
fiat vngentū: ꝛ ē optimū ad apata maturandum
Ad apa spūalium maturandū farina fenugreci i
sacello ponat. ad apata stōi ꝛ intestinoꝝ: ex fa. fe
nu. ꝛ aqua ꝑdicta fiant pultes: ꝛ supponantur.
Dias. Fenugrecū cataplasmatib⁹ adhibitū
cū mulsa tumores intraneoꝝ: ꝛ fons
positum spargendo cōpescit: nitro ꝛ aceto adhibi
tum: ꝛ suppositum splenez tenuscere facit. succus
eius tumores ꝛ cōstrictiones matricis fomēto ad
hibitus curat: capillos capitꝫ ab imundicicijs lim
pidos seruat. succus eius sepo anserino addito ꝛ
pessario suppositꝰ duricies malaxando loca stipti
ca relaxat. fenugrecū aūt ca. est: ꝛ nō nimiū. sic. āt
mediocriter: ꝛ ꝓpterea ignitas inflāmatiōes exa
cerbat: vū ad oēm timorem: ꝛ rigoreꝝ idoneū est.
Gal. Fenugrecum feruentes inflāmationes
exacerbat: minꝰ vo calidos: ꝛ quecūqꝫ
scliros sunt dia Bera. nugrecum comestuꝫ
meliorat fetorem stercoris: ꝛ sudoris: caput ledit:
stōm conuer Auic. Eius oleum qō fit cum
tit ꝛ nauseat. mirtho cōfert capillis: ꝛ
vestigijs vlceruꝫ: ꝛ cōfert fissuris frigidis ꝓp mu
cillaginositatem suaꝫ ꝓpe cum oleo ro. ꝛ ingredit
in medicinis panni: ꝛ facit colorē bonū: ꝛ alterat
odorem oris: ꝛ remouet odorem corporis: ꝛ sudo
ris: ꝛ resoluit apata phlegmatica: ꝛ dura. Et eius
farina valet ad apata ca. apparentia ꝛ oculta cum
nō sunt inflāmata: sed sunt declinātia ad duriciē
q̄ndam: ꝛ lenit adublet: ꝛ maturat ea. Et confert
cum oleo ro. adustioni ignis: mūdat furfures ab
lutione capitis facta ex eo: ꝛ facit sodam: ꝓpe cuꝫ
comeditur cū muri: q̄ꝫ sit cum almuri minꝰ no
ciuuꝫ stō: ꝛ decoctio eiꝰ sanat asafati: clarificat vo
cem: ꝛ pulmonez: ꝛ lenit pectus: ꝛ guttur: ꝛ sedat
tussim: ꝛ disiniam: ꝓpie qñ coquit cum melle: aut
dactilis: aut ficubus: ꝛ melꝰ est vt coniugat cum
dactilis carnosis: ꝛ sumat succus amboꝝ: ꝛ misce
atur cū melle plurimo ꝛ sup prunas tempate ca
lefiat: ꝛ sumat ante cibū tpe longo: cū nitro factū
emplꝫ ex eo ꝓfert spleni. Et eiꝰ decoctio cū aceto
confert debilitati stōi: ꝛ ꝓprie quod ex ipso recēs
est: ꝛ eius electuariū facit nauseam: sed acetum ꝛ
muri expellunt nocumentū comestionis eius: fit
encatisma ex decoctione eiꝰ ad apata matricis: ꝛ
doloꝛem eius ꝛ coartatiōem ipsius: ꝛ eiꝰ decoctio
cū aceto cōuenit vlceribus intestinoꝝ: ꝛ silr recēs
cum aceto qñ comeditur: ꝛ decoctio eius cū aqua
ca. est bona tenasmoni: ꝛ solutiōi. ꝛ eius oleum est
bonum apatibus ani: ꝛ ad tenasmonē: ꝛ ad doloꝛez ventris pungitiuū ꝓpe cum almuri ante cibū
ꝛ non mouet ad expellendum fecem: nisi pp suam
acremoniā: ꝛ ꝓprie cū melle non plurimo: vt non
mordicet fortiter. ꝛ eius decoctio cum melle facit
descendere humiditates grossas ab intestinis: ꝛ
ꝓuocat vrinam ꝛ menstrua. Et supponit cuꝫ adi
pe anatis: ꝛ ꝓfert duricies matricis: ꝛ corroborat
generationem matricis: cuius generatio est dif
ficilis propter desiccationem: ꝛ est bonum haben
tibus emoroidas. Et facit stercus boni odoris: ꝛ
facit fetere vrinaꝫ: ꝛ sudorem: ꝛ nō est sicut lupini
in difficultate sui exitus.

Fenutio .i. pellis partica.
Fenuchia .i. folium.

Fen est materia locutionis: ꝛ est cōio: q̄ꝫ doctrina
q: eam continet: ꝛ summa cōio: est doctrina: ꝛ do
etrina q̄ꝫ capitulum.

Ferax .i. palma.
Ferago .i. agrimonia.
Ferraria minor idem.
Ferraria nigra. i. centrum galli vel gallitricum.
Feraria hercularia apud Diasco. vocatur vna ex
speciebus berbene: vt apparet a Diasco. de ge
rebotano.
Feretria duas habet species. nam est alba: ꝛ eme
rea: que preferuntur in medicina: probatur molli
tie: ꝛ si aere perducatur violaceum reddit colorez
ꝛ cetera. ꝛ est species terre: vel luti: a Diasco. geri
cias dicta.
Ferengemich .i. ozimum gariofilatū
Feregemis idē quod supra.

Capitū. cclxv.

Fermentum latine. gre. ze
mi: vl zima: vl
f spsum. ara. Dias. cap. zemi. i. fer
chamir. mentum: virtꝰ
eius est extenuatoria: mediocriter ca
lefacit pp qō sine mordicationis molestia extra
hit de pfundo humores: ꝛ digerit: ꝛ euentat.
Bera. lib. agg. cap. de fermento: fermentū
sapor eius ē acetosus: ꝛ virtus eiꝰ est
pauce caliditatis: sed ē compositum ex virtutibus
contrarijs. nam vna ē frigida pp acetositatē que
est in eo: ꝛ alia calida a colore eius naturali que est
a caliditate ꝛ farina que sunt in eo: ꝛ alia calida a
calore pu Gali. vj. simpl. pharmacoruꝫ ca
trefaciēte. pi. zima. Zima. i. fermen
tum: subtilium partium est mediocriter calida: p
pter hoc ergo immolesta sine mordicatione attra
hit pfunditus humores ꝛ diaforat. mixta aūt est
ex cōtrarijs virtutibꝰ: sicut ꝛ alia multa. nam ab
acetositate frigiditate pticipat: ꝛa putrefactione
caliditate: ꝛ adhuc eiꝰ que ex sale ꝛ farina fm nām
Ferur aut Rum Dias. cap. ferur. Ferur est
aut anquinopa. herba bēns folia or
dei similia: sed minora: ꝛ angusta: spicam silem ra
stro: hastas bz sex digitis longas spicas ferens.
vij. aut. viij. nascitur locis cultis ꝛc.

Cap. cclxvi.

Ferula latine. gre. marchiti: vel
f enterion.
Dias. cap. de ferulā: ferula ām
multi enterionē vocant.
Vbi sciendū qꝫ multe sunt species fe
rule: ꝛ istaꝝ diuersaꝝ speciez sūt diuerse gūmi
. s. serapinū: arnonia cū galbanū. opoponacum
assa fetida: ꝛ ꝑter istas spēs est vsualis ferula nul
lum habens gūmi: de quo sit curandū cuiꝰ semē
est careos siue canereos: vū dicitur ferula a me
dulis: nōnulli vocant eam sic a feriendo: quia hac
pueri ꝛ puelle vapulare solent: vnde sunt alique
species ferule q̄ nō similant in folijs: ꝛ tamē di
cunt ferule: q̄ñ faciunt stipitē aptum ad ferien
dum sicut est silsium: quod bz folia sicut apiū: sed
maiora: vt apparz in. l. lasar: ꝛ sicut est panax: vū
fit opoponacum: vt apparet in. l. ienfir.
Posse. Dias. cap. de ferula. vsualis
ferula viridis quā mul
ti enterionem vocant emoptoicis: ꝛ cilacis mari
mum prestat effectum: morsibus venenatis po
tata cū vino occurrit: tussa ꝛ unposita fluxū san
guinis vulneꝝ stringit: semē eius bibitum tor
tionib⁹ medicat: semē eius cum oleo tritum ꝛ pun
ctum sudorem cōmouet. virge eius comeste do
loreꝝ capitis mouēt: cōpositē i sale comedi possūt

Gal. Emoptoicis: ⁊ ciliacis competit.
Ferularis .i. tapsia.
Ferũculus. i. tumor faciei vel intra nares.
Ferrum quid est. l. l. haid.
Ferrum indum .i. iudaicum.
Ferrugo: scoria ferri: egrugo: carafen eiusdẽ vtutis sunt: ⁊ sũt id quod fabri ferrarij de fornacib⁹ eijciunt globatum. ⁊ similiẽ est illud quod inuenit in alueo fabri: vnde ipsa aq̃ ferraria dicit: ⁊ ponitur quãdoq; p chimolea terra illa q̃ ibi inuenitur .l. l. haid: ⁊ .l. aerugo: ⁊ inuenies hoc complete.
Fesaresim .i. vitis alba.
Fesaraſcin. i. bryonia: ⁊ ẽ vitis nigra.
Fesaraſcien idem quod supra.
Fese .i. agrimonia.

Cap. cclxvii.

Feesera arabice. vel fesire grece. ãpeleos leuce. latine viticella: vel vitis alba. Sed sciendũ q⁹ Gal. vbiq; vocat vitem albam vel nigram bryoniam: et Dias. similiter ꝓpter translationez ara. sed Gal. vj. sim. phar. ca. ampeleos melana dicit q⁹ vitẽ nigra ꝓprie dicit bryonia: hoc silr apparet i. l. harim.

Gera. lib. aggre. cap. fasera. *Fasera* herba est q̃ hz folia ⁊ capriolos in filitudinẽ vitis cõis: nisi q: sunt asperiora: ⁊ rami ⁊ caprioli adherent ꝑplicantes se qbuscũq; approximant ex arboribus alijs. ⁊ suppẽdunt eis capriolis suis ⁊ habet fructũ simi**Dias.** ca. ampeleos. Amlem racemo rubeo. peleos leuce. i. bryonia: siue vt latini vitis alba: hastas ⁊ folia simlia hẽt viti nostre: sed aspera ⁊ minora: capprioli silẽs sunt implicantes se: semen ipsi⁹ vue silẽ est vt butruosum ra**Gali** vj. simpli. phar. cap. amrũ fuluum. ⁊ peleos leuki. Ampeleos leuki. i. vitis alba. quaz qdam ⁊ bryoniam ⁊ psilotruz vocant: in sũmitate eius est stipticitas ⁊ amaritudo pauca ⁊ acuitas: ⁊ ipse comedunt in ꝓncipio sue natiuitatis ꝑm consuetudinẽ: ⁊ in tpe veris: q: sunt iuuãtes stomachũ pp eoz stipticitatẽ subamarum aũt ⁊ leuiter acrem hz stipticitatem

Posse. Dias. Capprioli in vino elixi: ⁊ comesti: ventrem: ⁊ vrinam mouent. Uirtus ẽ foliis ⁊ hastis ipius: ⁊ radici viscida: vñ vulneribus chironis ipposita medicatur cancros: ⁊ fagedenica vulnera ad sanitatez pducit: tibijs vulnera tollit: sale addito ⁊ in cataplasmatibus adhibita ⁊ cõposita. Radix eius colorem corporis reddit bonũ: rugas vultibus distendit: lentigines purgat magnis cicatricib⁹ colorem ꝓprium reddit: liuores a panaritia emẽdat cũ vino in cataplasmatib⁹ adhibita duricies spargit: ãpata curat: ossa corpori infixa eijcit: medicaminib⁹ stipticis necessarie miscet: epilenticis. z. i. bibita ãno toto pstolatur: simili mõ accepta apoplexie ⁊ stomaticis singulare psidium est: maxime .z. ij. accepte singulis cãis similiter conuenit: morsibus venenatis occurrit: aborsũ facit: plus vo acepta maniam facit: secũdinas deponit: vrinã puocat: melle addito vt electuarium datũ disinoicz ⁊ offocationibus pstolat: tussim: ⁊ dolorem capitz ⁊ lateris compescit: de alto cadentibus: ⁊ cõquassationibus maximũ remediũ est: obulo. i. cuz aceto bibita splenez desiccat diebus. xxx. accepta cũ caricis cataplasmata oia silr facere põt: cocta i aq̃ ⁊ fomento adhibita stericas purgat: infantes nõ coagulatos deponit: verno tpe herba ipsa ericatur: cuius succus cũ mulsa bibitus oia similiter facere nouit: ⁊ phlegma deponit: semen vo eius tritum ⁊ punctum scabiem ⁊ leprosos curat: lac mulieribus puocat. succus ei⁹ cũ succo ptisane coct⁹ id mulieribus pstat. succus baccaz eius lac vberibus siccis reddit. Lime eius vrinã mouent mediocriter. Radix aũt pectoriam ⁊ extenuatoriã virtutem hz: ⁊ desiccat mediocriter. ⁊ ideo splenẽ resoluit: ⁊ scirosim posita extrinsecus: aut supposita cũ ficubus lepram ⁊ scabiem sanat: datur etiaz in cibo p splene: ⁊ per vrinã splenez digerit. hec herba tam laudabilis est: vt in tyriacis potionibus mittat: miscet ⁊ pulchrificys medicaminib⁹ cũ oleo decocta donec arteſcat detrahit ipopias sub oculis: aut in palpebris: ⁊ ypoterigia: ⁊ in podice constituta coheret. folia eius excalandi cã: ⁊ detrahẽdi escaram cũ salibus adhibent. Cõmuniter aũt radix cutem fricabilem ⁊ extensam facit medetur aũt effelidas: ⁊ lentigines: ⁊ maculas nigras cũ orobo atq; terachia ⁊ fenugreci semine. Item si tecum eam portaueris omnia mala a te effu**Galie** Uitis alba vrinam mediocriter puocat. Radix vo abstersiuam quãdam: ⁊ siccatiuam subtiliũ ptium habz virtutem: necnon mediocriter calidam pp quam splenes attenuat scliratos sanat: exterius apposita cũ ficubus scabiem ⁊ lepram sanat: botruosus aũt fructus in po**Gera** auc. Rasis. Uirt⁹ lippirijs ẽ vtilis. eius ẽ que calefacit mediocriter: ⁊ abstergit: ⁊ subtiliat: ⁊ dissoluit duriciem splenis: qñ superponit empl'm ex ea cũ ficubus. Et curat scabiem: ⁊ egritudinez cum qua eleuatur cutis: sed fructu ei⁹ vtunt coraminarij: nam cũ eis abraduntur pili corioz. Et idem Sera. Uirtus folioz ⁊ fructus ⁊ radicis ẽ ca. ⁊ acuta: ⁊ ideo qñ fit empl'm cũ eis ⁊ sale confert vlceribus que dicunt granita: ⁊ illis q̃ dicunt fagedenica: curat fissuras labioz. Radix eius mixta cuz orobo: ⁊ fenugreco qñ cum eis abluit cutis mundificat ⁊ abstergit eã: ⁊ aufert pannuz: ⁊ vestigia nigra: ⁊ botho: ⁊ cicatrices vlcez. Et confeit cũ oleo donec fiat sicut cera: ⁊ sedat dolorẽ: ⁊ fistulã ani: ⁊ qñ fit empl'm cũ ei⁹ rob: resoluit ãpata in q⁹bus ẽ aggregata sanies: ⁊ restaurat ossa fracta. Et qñ miscet cũ oleo donec dissoluat cõuenit ad hoc: ⁊ expellit liuorem q̃ fit sub oculo. Et qñ ex eo fit empl'm cũ vino sedat panaritiũ: ⁊ resoluit ãpata: ⁊ apit ea. Et empl'z fcm cũ ea exhibit ossa. ⁊ ingreditur in cõfectionib⁹ vngẽtoz corrodentiũ carnẽ Et potat de ea. z. i. ad epilensiaz ⁊ ꝙuenit apoplexie sic administrata: ⁊ opilatiõi: ⁊ quando bibuntur ex ea. z. ij. confert morsibus tyri: ⁊ occidit fetum: ⁊ accidit si nimis sumat de ea pmixtio rõnis ⁊ qñ mulier subijcit eã sibi expellit fetum: ⁊ secũdinam. Et qñ bibit ꝓuocat vrinã: ⁊ fit cum ea mixto melle loboc coartatiõi anhelit⁹: ⁊ hũtibus dolorẽ lateris. Et qñ bibit de ipso cũ aceto. xxx. dieb⁹ põdus. z. iij. soluit duriciẽ splenis. Et fit cum ea emplastrũ super duriciem splenis ⁊ ꝓfert: ⁊ decoqtur ⁊ fit sessio in decoctione ipsius mulieribus ⁊ mundificat matricẽ: ⁊ expellit fetuz. Et succus radicis eius exprimit tpe veris: ⁊ bibitur succus ille cum vino vel mellicrato ad ea q̃ diximus: ⁊ purgat phlegma: ⁊ fructus ei⁹ confert scabiei qñ fit iunctio cũ eo. Et qñ extrahit succus a stipitib⁹ ei⁹ ⁊ accipitur cũ frumento cocto ꝓuocat lac.
Fesefis .i. animal.
Fesefis. i. cimex rubea tenera q̃ est vt alcorat: ꝑm Auic. suo cap. est vermis lecti. l. l. alcorat.
Feselembe reperio q⁹ est ptisana.
Feselselem .i. dans digestionem.
Feseresin .i. fesera.
Fesselis ẽ quoddam aial sicut alcorat.
Fesselsdem .i. dans digestionem.
Feseireſcenda. i. vitis nigra. l. l. harim.
Fesiche est genus rubeum.
Fesire. i. vitis alba: ⁊ est viticella.

feseristin .i. fessiresin.
fesgis. i. animal quoddam quod ignoro.
fesiresin. i. vitis nigra: ⁊ est illa que vocatur bryonia.
fesudegi. i. confectio de melle sicut penidie: ⁊ lingua nostra vocant sciſani.
festuca qd est. l. l. pistachiem.
fetalogos. i. aristologia: ⁊ dicitur aristologia ab arison quod est vtile.
feraboco idem.
fetirabon .i. cimbalaria.
fetisan .i. vsnee.
fetirach .i. interpretationes.
fera .i. lolium.
ferabron .i. ceterac.
fex vini qd est. l. l. barim.
fianten .i. incubus.
fialbros .i. pſilium.
fialpros idem qꝫ supra.
fibia. i. pennula vt fibra pulmonis.
fibria idem qꝫ supra.
fibaperum .i. sulfur viuū.
fica .i. plantago.
ficauaria .i. vrtica montana.
ficamos. i. febris sertana: septana ⁊ filia q̄ a quibusdam vocant febres reuolubiles.
fecaium .i. epar animalium.
ficamosi idem qꝫ supra.
ficara .i. pediculus.
ficus qd est. l. l. cui.
ficus pharonis qd est. l. l. quam supra.
ficus fatua qd est. l. l. quam supra.
ficus lupi qd est. l. l. comarus.
ficus p morbo vocant duricies vlcerose hentes in se grana sicut grano ficū: vel ficus p morbo dicitur asperitas palpebraꝝ. l. l. veruca.
fida .i. argentum.
fidda idem qꝫ supra.
fidalidon .i. ceterac.
fiden. i. pannus vel aliqd aliud quo opitulat os vasis vt p ipm non possit exire vinum vel aq̄ pcipue si fuerit ibi sanguisuga.
fidela .i. argentum viuum.
fidebegi .i. cupatorium.
fidebegati est species saporis.
fideri .i. fiden.
figalum marinū .i. terra sigillata.
figalios .i. amcos.
figaniolon .i. cicer imperatoris
figelba est apa factum de colera naturali: ⁊ dicit a figosis.
figecula idem quod supra.
figedera. i. apa calidū corruptum: ⁊ denigratum quod fetet.
figetra idem.
filantropus .i. lapa inuersa.
filantropos idem.
filago qd est. l. l. burchdi.
filamata. i. inflationes turgentes: vt Dias. ca. de arbore pini.
filallidos .i. citraria.
filancon .i. medicamentum.
filaticon .i. amans deum.
filaterium .i. custodia.
fila vitis .i. capreoli.
filbar .i. mater.
files q̄rcinus .i. polipodium.
files qd est. l. l. saraer.
filektene dicunt pustule q̄dam leuide: aut palide aut nigre alium colorē a corporis colore mutant: vnde exulcerata caro apparet: ⁊ fiūt ex frigore vl' ex igne vel ex medicamine.
filfel .i. piper.

Cap. cclxviii.

Filipēdula filalidos

patriseiria: viscago idem. vbi sciēduz qꝫ hoc nomē viscagogo aliqñ ponit p q̄dam herba q̄ est viscago arboris de q̄ fit visc⁹ sicut apparet in. l. dabach. Aliqñ ponit p filipendula: ⁊ ē herba q̄ in vltramarinis ptib⁹ repit ⁊ in apulia: ⁊ in montuosis locis ⁊ calidis. Radix ei⁹ cōpetit medicine: ⁊ in fine autūni: colligitur: ⁊ p. x. ānos suaꝫ: ⁊ est herba hūs folia petroselino silia: sed elevata ⁊ nō in terram expāsa: in cuius radice sunt q̄si nodi adherentes: virtutē hūt diureticam ex subā: ⁊ ex q̄litatibus suis. cali. est: ⁊ sic. i. Cōtra lapidē: strangurīā .iij. gra. **Posse.** ⁊ dissuriā: ⁊ iliacā passionem pcipue valet electuarū factū ex duob⁹ ptib⁹ pulueris filipendule: ⁊ trib⁹ saxafragie. Contra iliacam passionem: fiat cristere ex puluere ei⁹ aq̄ salsa ⁊ oleo ⁊ melle: deꝫ etiam bādicta acurata ex puluere ei⁹ cū vino pulueris ei⁹. Contra dolorez stōi ex fri. cā vel vētositate: deꝫ puluis ei⁹ cū puluere feniculi. Contra strāguriaz ⁊ dissuriā: ⁊ iliacam passionem ex nutritiuoꝝ vitio: ponaꝫ puluis ei⁹ in magna q̄ntitate i sacculo: ⁊ fiat decoctio ei⁹ in vino ⁊ oleo: ⁊ sup locū dolentem ponaꝫ. Contra frigidū asma deꝫ puluis eius cū puluere gentiane in cibis ⁊ potib⁹. Cōtra epilēsiam valet puluis in cibis.

filincolinti alanos .i. scopa granaria.

Cap. cclxix.

Filius ante patrem

lat. ara. tarifi. gre. gariofilon. Plini⁹ ca. gariofilon: herba ē faciēs florē sic butalmos: cui⁹ stipites faciūt ramulos primos: sz ram⁹ post nat⁹ excedit longitudine aīs natuz: ⁊ ob hoc filius aīs pter vocaꝫ. Et vocaꝫ filius ocul⁹ in. ij. dicit. qꝫ ē planta q̄ nascit in xpi. **Auic.** ve: ⁊ flos ei⁹ ē silis croco ortulano **Posse. Auic.** Decoctio ei⁹ cū effunditꝫ ⁊ aspgitꝫ sup morsum vipere: sedat dolorē ei⁹. Plinius: Succus eius vel puluis curat fistulam.

filictides .i. vesice.
filictides. i. filex: ⁊ nos filicez dicimus: p qua. l. l. dipteris. filix in antidotario exponit: qꝫ ē caparis: ⁊ est aliud q̄ filex sicut apparet in littera dipteris.
filios .i. corter.
filichinium. i. polipodium dictū a filice: nam est spēs filicis: vt apparet si. l. l. dipteris. ⁊ latine dicitur filicicha.
fillis .i. caparis.
filonion ē q̄dā opiata: ⁊ interptaꝫ amans hoiem
filorenos .i. hospitalis.
filomenus .i. ozimū gariofilatuz
filonus. i. corda: seu pistatoria lupi.
filantropon .i. lappago.
filoflores .i. prassium.
filoluntres .i. amatores balneoꝝ.
filotidis. i. spēs papaueris: vt Dias. ca. ō miconio
filonium. i. nouus amicus: ⁊ est confectio q̄dam sic vocata.
filon. i. foliū cuiusdam herbe vel arboris.
filo .i. agrumonia.
fillo indico .i. pimpenella.
filopede .i. marubium.
filubon .i. genestra.
fillu .i. folium.
filtrum. i. pannus lane incontextus.

Cap. cclxx. Dias. cap. de fimo.

Fimus lati.ara. vo zebel. f fim⁹ bei becin⁹ cū aceto vt cataplasma adhibit⁹ maculas nigras emendat: nascētes clauos corpis tollit: ignē sacrū ipositus curat: cū cera ⁊ oleo mirt⁹ cōbustiōi medet. Apri fim⁹ sicc⁹ tūsus ⁊ bibit⁹ cū vino vl aq̄ reiciētibus sāguinē singulare pstdiū ē: dolores laterz solitos ⁊ vesices cū aceto curat: ꝓtussiōes ⁊ ossa fracta cōfirmat: luratiōib⁹ pdest: marie si cū oleo. ro. ⁊ cera misceat. Asinin⁹ ⁊ caballin⁹ crud⁹ ⁊ cōbustus sāguinē abstinet pfluētē ex vulneri⁹ addito aceto. f im⁹ asini ex armēto herba nutriti arid⁹ vl sic cus cū vino potui dat⁹ pcussurz scorpiōis subueit Et fim⁹ asini cōedentz fenū dat⁹ cū vino ꝓfert podagre: ⁊ pūcture scorpionū iuuamēto magno. f i mus colū bin⁹ calidior oib⁹ ⁊ causticꝰ ē: trit⁹ cū aceto ⁊ ipositꝰ scrofas curat: carbūculos rūpit: melle mirto ⁊ semie lini ⁊ oleo vt cataplasma adhibit⁹ cōbustiōib⁹ medicat: oia vtilit curat: ⁊ marie coli cos si bibat: bibētib⁹ micetas ⁊ fūgis venenatos pstdiū ē: illō meli⁹ faciēs si bibat cū vino ⁊ aceto. f im⁹ pelargie auis quā latini ciconiā dicūt cū aq̄ potui dat⁹ epileticos curat. f imi vulturz fumigiū secūdinas ꝓpōit. f um⁹ soricz trit⁹ cū aceto alopiti as emēdat: cū rore marino tūsus ⁊ bibit⁹ cū vino calculos excludit: trit⁹ ⁊ i vmbilico ipositꝰ ifātib⁹ vl i podice vētrē deponit. hoc lati⁹ iuenies in. l. mus. f im⁹ canin⁹ dieb⁹ canicularib⁹ collect⁹ sicc⁹ bibit⁹ vētrē abstinet cū vino ⁊ aq̄. Alb⁹ vo fimus eiusdē arcuato morbo medet. f im⁹ būan⁹ si muli eri ipōat tumorē nō admittit: pacolesim facit: ad hibit⁹ gratū vultū ⁊ niueū facit. siccū vo cū melle sgnāticos curat. Locodrilli ₹reni fim⁹ collectus ⁊ siccat⁹ vt afronitrū adhibitus gratum vultuz et niueū facit: marie si alb⁹ ⁊ leuis fuerit. Multi vo adulterāt illū sic: terūt oridia ⁊ cōponūt sic fimū Alij vo cbimoleam ⁊ amilū in se miscunt ⁊ colori zāt illū: deide sup tabulas vt vmiculos faciūt: ⁊ sic vēdūt. f im⁹ bubuli pascētz recēs ipositus tumores vulnerū tollit: ⁊ sciatice passiōi quēit: quē fimū ipone in folijs ⁊ calefactū carbomb⁹ vulneribus ipone: ⁊ silī disciplina cū aceto sciaticis pdest: in cataplasmatib⁹ ipositū duricies ⁊ scrofas purgat: pustulas soluit: ⁊ maximū būficiū pstat. Bouis masculi fim⁹ stericz mulierū ppendētib⁹ ꝓfert: fim⁹ ille zinzulas fugat ⁊ excludit. f im⁹ caprarū siluestriū cū vino bibit⁹ ciato vno trib⁹ diebus ictericos sanat: cū folio ⁊ spica nardi bibitus mēstruis iperat: siccus trit⁹ cū thure masculo et lintheolo illigat⁹ ⁊ suppositꝰ mēstrua deponit: reliquos fluxus sanguis cu aceto ipositus abstinet cōbust⁹ ⁊ trit⁹ cū aceto ⁊ oximelle alopitias emendat: axungie mirtus podagricis medet: cū vino aut aceto coctus morsib⁹ venenatz occurrit: vlceribus q̄ greci herpetas vocāt ⁊ parotidis ꝓuenit sciaticis singulare pstdium ē: sicco fimo fac ex eo adusto cauteriū: ⁊ si dexta ps doluerit in dextera pte cauteriū fiat: si in finistra in finistra pone: ⁊ tādiu in scapula dimitte cauteriū q̄diu i cossis sētas effectū: dū adurit scapula: hec cōbustio vo cat aranica. f im⁹ gallinaz cū aceto siue vino potu datus colicis medet: ⁊ ex cōmestis fūgis veratis. Caprin⁹ fim⁹ acris ⁊ diureticus ē in vtute sclirosim igit hūtibus ⁊ duricie lapidis: ⁊ tumores expellit: ⁊ nō tam ad splenis duricie facit q̄ ad alia mēbra. Ego. n. vsus sū b⁹ fimo cū ordei farina ⁊ pusca vice cataplasmatz diuturno tumore genuū cuiusdā: ⁊ mirat⁹ sū quo sub tāta celeritate sanat⁹ ē: ita enī acris ē vt mulierib⁹ ⁊ puerz et virīs molles ⁊ albas carnes hūtib⁹: aut enuchis nō adhibeat. Virtus vo fimi capīni leptomerz ē et ex maria pte extenuatoria admissa acredine: ⁊ iō ad alopitias facit: ⁊ ad oia medicamia q̄ ꝓiciunt: ōlia sūt lepra: empetigines: ⁊ scabies: ⁊ his silia q̄ ꝓiciēdo purgāt. f imus camelin⁹ alb⁹ tritus cū melle ipositus tumores repmit: ⁊ vulnera delicata pmūdat. f im⁹ bouin⁹ desiccatiuā hz vtutē ⁊ ex pte extractoriā: iuuat. n. ad apū ⁊ grauonū ⁊ vesparū morsū. Et qñ fit fumigiū cū eo fugat cimices: ⁊ coquit cū vino ⁊ bibit ⁊ ꝓfert lepre ⁊ hydropisi. Et qñ bibit cū reb⁹ aromatiez expellit fetū: ⁊ puocat mēstrua: ⁊ qñ terit sicc⁹ ⁊ miscetur cū olibano ⁊ fit inde nascale ꝓfert cursui anti quo ex matrice: ⁊ qñ misceat cū aceto ꝓfert fluxui sanguinis vñcūqz fluat: ⁊ curat alopitiā cū aceto commixtum: ⁊ qñ ex eo fit emplin eqm sepo antiquo ꝓfert podagre. Sterc⁹ arietz qñ fit ēplin cū eo ⁊ aceto mirto curat sciaticā: ⁊ ꝓuenit verucis.

Bera. li. ag. cap. zebel: auc. Gal.

Oē sterc⁹ ē calidū ⁊ resolutīū attractiuū: sz hz plus ⁊ min⁹: ⁊ marie sterc⁹ aialis comedentz ossa ⁊ signū ē qp curat sgnātias ⁊ apata guttur: ⁊ misceat cū melle ad dissinteriā: ⁊ ad vlcera ātiqua: ⁊ misceat cū lacte in quo sūt extincti lapides: aut ferrū candens ⁊ dat in potu: aut fit cristere cū eo: ⁊ misceat cū medicis resolutinis appositū ⁊ confert iuuamento magno. Sterc⁹ infantiū comedentiū panē ⁊ carnes gallinarū curat sgnātiā iuuamēto mirabili: qñ misceat cū melle ⁊ linit cū eo guttur ⁊ palatū: aut dat in potu. Sterc⁹ lupi ꝓfert dolori colico qñ sumit in potu: aut suspendit sup ifirmū in loco doloris: ⁊ oz qp eligat ex eo albū qđ ē reptū supra spinas: aut sup plātā aliā. ⁊ direrūt qdā qp oz vt ligeat i corio lupi ⁊ suspēdat collo patientis colicā cū filo lane q̄ remāserit ex aiali qđ comedit lupus: sedat enī dolorē: ⁊ pservat ab eo anteq̄z accidat: verūtū oz qp aī ligatiōem in collo purgeat corpus: ⁊ adhibeat cura conueniens donec simus securi qp non veniet: deinde auferatur ⁊ ego dedi in tēpore quietis ⁊ non supervenit ei dolor. Stercus capraruz est ca. resolutiuū ꝓfert apostematibus fraudulētis: sicut apostemata genu: ⁊ doloribus iuncturarū: ⁊ scie qñ misceat cum farina ordei ⁊ conficitur cum aceto ⁊ ponitur supra locum: marime in corporibus duris solidis: sicut sunt corpora rusticorum. Et administratur in duricie splenis: ⁊ hydropisi. Et quando aduritur curat alopitiam: et scabiem: et vlcera mala: et miscetur in emplastris resolutiuis: sicut qđ fit ad apostema auris: ⁊ testiculorum: et confert morsui vipere: ⁊ alijs venenosis: ⁊ curat suptus in potu ictericos: et sedat fluxum menstruorum Stercus vo bouz colectū in vere est magis mollificatiuū. Ma virtus eius quando comedūt herbas est mollificatiua multum: sed qñ comedunt fenum est virtus ei⁹ exicatiua: ⁊ resolutiua: ⁊ est cū hoc i eo virtus attractiua ꝓfert puncture apū ⁊ vesparū: ⁊ zambor: ⁊ qñ emplastrat cū eo venē hydropici confert iuuamento magno resoluens aquam eius: ⁊ attenuans ventrē. Et qñ conficit cū aceto: ⁊ linit cū eo confert combustioni ignis nam consolidat excoriationem eius: ⁊ marime qñ misceat cū oleo rosaz ⁊ cera: ⁊ ponit supra locum Stercus colūbaz volantiū cū sinapi ⁊ nasturtio suppositū sup membra frigida pcipue in egritudinib⁹ antiquis: sicut podagra: emigranea: sodascothomia: dolor latez: ⁊ spatulaz ꝓfert: ⁊ qđēit doloribus ventris ⁊ iuncturaz: confert enī illis desiccando. Stercus gallinaz est minus ca. quā columbaz: ⁊ administrat ad suffocationē q̄ fit ex fungis qñ misceat cū aqua ⁊ aceto: ⁊ dat in potu. iuuat enī iuuamento magno. nam facit vomere:

ꝛ confert qñ bibit in dolore colice. Sterc⁹ muris cōuenit alopitie : ꝛ laxat ventrem. Stercus stellionis curat empetiginem: ꝛ lentigines faciei : et aufert morfeā. Stercus zezir comedentis rizum abstergit empetiginē absterſiōe forti. Sterc⁹ vaccax calefactum valet contra dolorē podagre. Et sterc⁹ ꝓprie bouū quando fit fumigū cū eo fugat cimices: ꝛ quando coquit cū vino ꝛ bibit ꝓuenit lepre: ꝛ hydropisi. Stercus capraz comedentiuz herbas qñ ponit recens cū humiditate sua sup apata ca. curat ea : ꝛ inuoluitur in foljs: ꝛ calefit in cinere cal. deide auferunt folia ꝛ sterc⁹ ponit sup apata: ꝛ illo modo similit cōfert sciatice iuuamento manifesto : ꝛ qñ miscet cuz aceto resoluit scrofulas: ꝛ apata dura. Stercus capraz ꝑcipue siluestrium quando bibit cum vino confert ictericis. Et qñ bibitur cuz rebus aromaticz expellit fetū: ꝛ ꝓuocat menstrua. Et qñ terit siccū : ꝛ miscetur cū olibano ꝛ fit inde nascale cfonert cursui antiquo ex matrice. Et qñ miscet cū aceto cōfert fluxum sanguinis vndecūqz fluat: ꝛ curat alopitiā qñ miscet cū aceto . Et qñ fit ex eo emplastz cum sepo ātiquo cōfert podagre. Et qñ cogit cū aceto ꝛ vino ꝛ ponit sup morsus venēosos : ꝛ formicas ꝛ sup apata auris confert : ꝛ quando cauterizat cū eo confert sciatice. Et modus cauterizandi est cōmunis cū eo : q: accipit lana ibibita in oleo : et imponunt frustra sterconis inflāmata: ꝛ ponunt sic subito in loco medio int pollicem ꝛ indicem: et tenet tādiu donec sentiat impressio in scia : nam statim sedat dolorē: ꝛ nominatur hec cauterizatio aranica. Stercus arietis quādo fit emplastz cuz eo ꝛ aceto mixto curat sciaticam: et conuenit verucis: quando miscet cū cera dissoluta cū oleo ro. curat cōbustionem ignis . Stercus apri quando ꝺficcat ꝛ bibit cū aq̄ ꝓfert spuētib⁹ saguinē a pectore: ꝛ aufert dolorē lateris antiquum. Stercus asini ꝛ equi combustū ꝛ mixtū cū aceto abscindit fluxū sanguinis. Et sterc⁹ asini comedentis fenū quādo datur cū vino ꝛ bibit cōuenit podagre: et puncture scorpionis iuuamento magno. Sterc⁹ columbaz est calidius omnibus : ꝛ ideo quando miscet cū farina ordei et aceto resoluit scrofulas ꝛ frāgit apostemata matura. Et positus sup dolorez frigidū curat. Et quādo terit cū oleo curat cōbistionē ignis: et cuz melle mixtū ꝛ semie lini aufert variolas. Et sterc⁹ gallinaz etiā facit boc nisi quia est debilioris operationis: ꝛ est cōuenies illi ꝓprie qui sūpsit fungos mortiferos: ꝛ habēti colicam quādo sumit cum vino ꝛ aceto. Stercus autez aquile quādo bibit cū vino ꝛ aqua confert epilensie. Stercus muriū quādo dissolutur i aceto et linitur super alopitiam facit nasci capillos. Et quādo sumit in potu cuz olibano ꝛ aq̄ mellis facit mingi lapidē. Et qñ fit cū eo suppositorium infantib⁹ ꝓuocat ventrē eoz. Stercus alchadee qñ fit emplin cū eo sua caliditate ꝓhibet herisipilam ꝛ apostemata: ꝛ ꝛglutinat. Et dī ꝙ qñ deficat ꝛ miscet cū melle: ꝛ fit cū eo linitio ꝓfert squinantie. Stercus stellionis clarificat ꝛ mūdificat multū. melius aūt ad hoc ē albū valde ꝛ cito frāgibile ꝛ leue sicut amilū: quod qñ miscet cum aliquo liquore cito dissoluitur: quod etiam cuz frāgitur odoratꝫ ex eo acetositas silis acetositati frumenti. quidā aūt adulterāt ipm cū stercore turturis comedentiz rizum: nā illud stercus ē ei sile.

Cap. cclxxi.

Finel ara. vel fugel : vl'haffagel. gre. roffan⁹: vel scandix. latine vo radix: ꝛ est herba ſm Sera. li. aggre. cap. finel. auct. Diaſ. quā nos radicem vocamus: eo ꝙ totū deorsuz mittit: ꝛ illa vocat raffanus domesticus. Est ali⁹ agrestis ſm eundem q fortior est domestico: quē romani vocant aromarachion: ꝛ ab aliquib⁹ vocat radix cutica: hz folia silia foljs raffani domestici. i. radicis. Et hz radicem subtilē mollē longam ꝛ tenerā: ꝛ sapor eius est acutus: ꝛ ille vocat a nobis raffanus: cū decipiamur: quia raffan⁹ domesticus ē radix: sed qō nos vocamus raffanum est raffan⁹ agrestis. Est ali⁹ raffanus agrestis habens folia silia lapsane: ꝛ hz radicē mollē subtilē longā ꝛ tenerā: ꝛ sapor eius ē acutus: cuius folia ꝛ rami coquunt ꝛ comedunt: ꝛ conueniunt stomacho. ꝛ ista ſpēs grece vocat scādix. latine rapesta

Gali. vij. ſim. phar. cap. de raffano. Virtus raffani domestici ē cal. in. ij. gradu: ꝛ in. ij. deficcat: cuius semen est fortius oib⁹ partibus plante. ꝛ agrestis qdem fortior est domestico: cuius virtus est subtiliatiua: calefactiua calefactio-

Diaſ. capit. de raffano. Raffanū ne fort. gre. nos radicē vocam⁹: eo ꝙ tota deorsum mittit: cū cetera olera in sursum magis

Gali. vij. ſim. phar. capi. scandix. ꝓsiliū.

Poſſe. Diaſc. Scandix siluestris ē ol⁹ amarum: vt sit in siccando ꝛ calefaciendo q̄si secundi gradus. Radicis sementine macerato quisquis manus suas infecerit serpentes impune tractabit: siquidē ex ipsius radice etiam vt ebur albescat efficit: in cibo quoqz venenis resistit. nam cōtra venena nuces lupini cedrusei ꝛ apiū ꝓsunt cōtra futura: non cōtra accepta. vnde apud veteres ante alias epulas: hec solebāt mēsis apponere. Radix ei⁹ a ieiuno cōmesta vel potata magnū est sanitatis adiutoriū ꝛ tutamentū corporis: sed inflationē facit: ꝛ ructus fetidos. semen eius vrinā mouet: ventrē malarat. decocta enim in cibo et sumpta ptilicis prodest : ꝛ e thorace phlegmata purgat: cuz oxymelle accepta vomitū mouet: iō melle mixta putredines curat: liuores tollit: vim fungi venenosi cōpescit. Radix in aceto ꝛ melle cocta si gargarizet squinanticos curat. Semē vo eius cū aceto datū splen minuit hydropicis ꝛ spleneticis in modū cataplasmatis apponit . Capillos alopitie iniuria raptos cum melle trita restituit: eiusdē succus grauedinē auriū instillatus emendat: folia ei⁹ cōtusſa ꝛ imposita articulis dolentib⁹ ꝓsunt. Semine raffani cū melle trito ꝛ sumpto suspiriuz mitigat: tussis arcetur: sola cū sale sumpta ventris aialia extinguit ventrē stimulat: vrinā ꝓcitat: puerperis copiam lactis acquirit. Raffanus comestus ventrē inflat eustomachus est: ructuationē facit: diuretic⁹ est virtus ē ei ca. ventrē mollit: post cibū sūpta digestionē facit: cocta ꝛ elixa tussientibus: ꝛ pictuitis stomachi medet. Contra tyrias succus ei⁹ ad hibet: solus potest tenuitate subtili ad oia corporis linimenta penetrare. Egypti reges qb⁹ erat studiū strutari corpa mortuoz ꝛ cās valitudinū occulta fide ꝛcognoscere i ipo corde nasci eiusmodi virtutē ꝓdierūt. Conū eius in oxymelle infusum sanitatem ꝑstat: cataplasmate adhibitū cum melle pascentia vulnera curat: liuorē ipositа tollit: venenatꝫ morsibus medet : alopitias emēdat lentigines purgat: micetas habentib⁹ occurrit: bibita menstruis imperat. Ex semine ei⁹ oleū fit vt de lini semine. Semen ei⁹ bibitū diureticū est vomitū ꝓuocat: bibitū splenem tenuescere facit: maxime cum aceto bibitū aut cataplasmatū : cancris adiutoriū est: elixū cū melle gargarismo squinanticis opitulat: mixtū cibis ꝛ ceteris de stomacho ructus excitat. Virt⁹ raffani agrestz quē latini rapestā vocāt: ē viscida ꝛ diuretica calida: ꝛ iō in cibo sumpta copiosā effūdit vrinā: icitat etiam

menstrua feminarū: stō vtilis est: ex aceto data pictuitates glutinosas cū melle sumpta dissoluit lubricos latos excludit. Radix adusta ⁊ in puluerem versa ad siccandū ⁊ purgandū vulneriḇ⁹ imponitur. Quidā succū eius dant cū vino ꝓtra venena: eadem vis in semine est si cū melle sumaṫ: nobis exptum ē armoraciam in ptisana sorbitionē discoctā thora Salie. Urinatiuus vecis vitia sanare. ro est sufficienter ⁊ viscerum deobstructiuus ex p̄dictis q̄litatibus cōsistens raffani agrestis spēs: que vocatur rapesta valet ad educendū choleram administrata: vt apparet in littera burna.

Sera. auct. Dias. Raffanus quādo comedit generat vētositatē: habet bonū saporem: ⁊ nō est bonus stomacho: facit eructuare: puocat vrinam: ⁊ qñ comedit post cibū mollit ventrē: ⁊ innat cibos ad descendendū. Et qñ comedit ante cibum expellit cibum ad supiora: ⁊ nō sinit cū descendere ad funduz stomachi: propter hanc cām qñ comedit ante cibum facit vomere: ⁊ ipse subtiliat sensus. Si coquaṫ ⁊ sumaṫ confert tussi antiq̄ ex hu. grossis aggregatis in pectore Et cortex raffani qñ approximaṫ cū squingebin ē magis innatiuus vomit⁹: ⁊ est cōueniens ad hydropisim. Et qñ fit emplastr cū eo aufert liuorez q̄ fit sub oculo: ⁊ cōfert morsui tyri. Et qñ miscet cū farina loli: facit nasci pilos in allopitia: ⁊ abstergit botho⁹. Et qñ comedit confert strāgulationi fungoꝝ: ⁊ puocat menstrua. Semen vero raffani bibitum cū aceto facit vomere: ⁊ puocat vrinam: ⁊ aufert diriciem ⁊ tumorem splenis. Et quando sumit in potu confert morsui aīalis: q̄ dicit carascis. Et qñ fit emplastr cuz eo ⁊ aceto: aufert vlcera q̄ dicunt ancoria ablatione fortis: et cōuenit stomacho. Sed raffanus agrestis quem romani vocant armoracho hēt folia similis foliis domestici: ⁊ hēt radicem longam mollem: et sapor eius est ad acuitatem declinans: cuius folia ⁊ radix si coquanṫ ⁊ comedanṫ conueniūt stō. Et eius virtus est ea. inflatiua: ⁊ puocat vrinam: et menstrua: ⁊ qñ sumit cū melle: icidit hu. grossos ⁊ viscosos in pectore. Et radix eius comburitur ⁊ puluerizaṫ super vlcera hu. ⁊ mundificat: ⁊ desiccat illa: ⁊ putant aliqui q̄ exprimaṫ succus ei⁹ ⁊ deḇ in potu cū vino ⁊ cōueniat medicinis mortiferis. ⁊ semen eius etiam facit hoc. Nos autem expti sumus multotiens de hac plāta q̄ qñ coqḇ multum cū kist ordei: donec dissoluaṫ in decoctione: ⁊ deḇ in potu: hēt magnā efficaciā in egritudinibus pectoris antiquis q̄ fiunt ab hu. grossis Et idem auc. Ruffi. Raffanus cōfert phlegmati ⁊ puocat vomitum: ⁊ est malus capiti: ⁊ oculis: ⁊ dentibus: ⁊ palato: ⁊ corrūpit cibū: ⁊ est conueniens oībus egritudinib⁹ mulier: ⁊ generat vētositates i supiorib⁹ ptib⁹ ventris. Et illud auc. Humay. ꝓpter suam malicia est velocis putrefactionis siue substantie. Et idem auct. Rasis: Dixit mihi quidam amicus meus q̄ expert⁹ est hoc ⁊ inuenit vex. distillauit enī aquaz raffani super scorpionem: ⁊ inuenit ip̄m statim immobilē. deide continuo inflatus est: ⁊ crepuit permedū. Et raffanus confert se. q̄rtanis: ⁊ rigoribus febriū piodicaꝝ: ⁊ doloribus ventris: ⁊ ēt qñ p̄opinaṫ semen eius cū melle. Et siquis pungaṫ a scorpione: ⁊ p⁹comederit raffanū: nō sentit dolorez ei⁹ Et ipse delet cicatrices q̄ remanent: ⁊ facit nasci capillos in alopitia. Et si assuescat qs illo cuius capilli cadūt: confert ei. Et qñ bibit semen eius curat dolorem epatis. Et ipse auget pediculos i corpore: aq̄ raffani. i. succ⁹ si bibaṫ expellit aquā hydropicoꝝ. Et idem auc. Alcauzi. auget i desiderio coitus: ⁊ spermate. Et idem auctori. Aben mesuay. Si comedaṫ cū squingebin: facit nauseā Et si comedaṫ amplius ex eo facit vomere: ⁊ corrumpit cibuz in stomacho: ⁊ signū in hoc ē eructuatio eius: ⁊ folia eius conferūt ictericie: doloribus epatis: ⁊ opilationibus eiusdez.

Finitin	.i. palma.
Finix	idez quod supra.
Finichion	.i. dactilus.
Finickos	idē quod supra.
Finix. i. arbor dictili: ⁊ est palma.	
Finiconindi	.i. thamarindi.
Finigmon. i. rubificatio que fit a sinapismo.	
Finifir	.i. genus portulace.
Fisa	.i. ventositas.
Fisalidos	.i. alkechengi.
Fisalida	idē quod supra.
Fissalidos	.i. ferula.
Fiselle solis	.i. athomi.
Fissen. i. quando frangitur craneum: ⁊ infrigidatur velamen ⁊ apostemaṫ.	
Fisima	.i. flatus.
Fisionta	.i. tumor.
Fisis	.i. natura.
Fisticus pistacea idem fructus est testā habēs: et nucleum vt auellana: lz minor sit: p quo. l. l. pistachee.	
Filoides	idē quod supra.
Fisulabiat	.i. piper albū.
Fisulesbech	.i. piper nigrū.
Fistula. i. stipites albi pilosi silēs polij ⁊ pilosiores vt cotum. l. l. burchdi.	
Fistula pastoris	.i. almea.

Auic. lib. ij. cap. de fistula pastoris. Uirtus eius est abstersiua: resolut apostemata fixa ⁊ grauia in visceribus: confert lapidi renū ⁊ frangit ip̄m decoctio eius: ⁊ radix ipsius ꝓfert vlceribus intestinoꝝ. alias virtutes inuenies in littera almea.

Fistula nasi	.i. polippus.
Fitamos	.i. ficamos.
Fitarion	.i. vsnee.
Fitableos	.i. allelnia.
Fitios. i. corrosio anguli lachrymalis per quam foramen quod ibi est patefit.	
Fitrios	idez quod supra.
Fitomos	.i. vpupa auis.
Fitonum	.i. malus spiritus.
Fiton	.i. plāta vel virgultū
Finodoi	.i. frigus.
Finodoblen	.i. prassium.
Finosoic	.i. vua vulpis.
Flios cappareos	.i. cappari cortex.
Flicon	.i. polion.

Flinea est idē quod fel memirki vl̄ febe memisch ⁊ ē ozimū gariofilatū.

Frigias	.i. maratrū.
Frira	.i. colofonia.

Frigius lapis quid est. l. l. lapis frigius.

Fricti	.i. resina frira.

Frigia sūt supfluitates q̄ in oculis oriunt.

Frictidis	.i. rigores.
Fthinoides	.i. ptisicus.
Fthir	.i. pediculus.
Fthis	.i. ptisis.
Fobisos	.i. alcanna.
Fobisios	idē quod supra.
Fobis	.i. timor.

Focha vel fuchaeh ē pot⁹fact⁹ ex ordeo ⁊ alijs rebus calidis: vt zizibar ⁊ silia q̄ ponunt i vasis terreis puis bñ obturatz: ⁊ cū aperiūt salit i altū: et vocaṫ cerusia: vl̄ est piscz q dī vitul⁹marin⁹ hūs pedes vt catulus: pilosus vt capra: parit filios vt ceta q̄drupedia: pascit herba: terra: ⁊ mari.

Focides .i. garioflata.
Focitides idē quod supra.
Focilia sunt duo ossa ex quibus coniunctis in lō gitudine componitur aseid.
Fohobros .i. brassica.
Foholion .i. musa.
Foholia quid est. l. l. alzimi.
Folcos .i. macer.
Folcus idē quod supra.
Folebrus .i. mellilotum.
Folium quid est. l. l. sedis.

Cap. cclxxii.

Folium agreste ām Dia sco. cap. de folio agresti: habet duas spēs: scz masculuz ⁊ femiuam. Femina vo sa xosis nascit locis sicut brio: sed viri dioza folia habet sicut oliua: ⁊ virgam tenerā: et breuem: radicem tenuem: ⁊ florem albū: semen ē illi album: ⁊ minutū sicut miconio. Masculus vo omnia vt supra similia habet pter semen. Semē eius simle est drui: ⁊ oliue florenti: ⁊ botruosuz veris tempore florens. dicit vo arsenogonosos quia quisqs eū biberit masculos generabit. Thi logonos vo dicit: quia quicunqz feminā biberit ⁊ femias generabit. Hec omnia Cratebras peri tissimus medicus scripsit mihi: ⁊ maxime histo ria ipsa placuit nobis.
Foliteris .i. pirgias.
Folitis idē quod supra.
Foliodes .i. apiū risus.
Foliodesis idē quod supra.
Follo .i. lana.
Fomos .i. vsnee.
Fonisalbon .i. epatica.
Fonitixa .i. cameleonta.
Foni .i. sonus vel vox.
Fon. i. ozimū. qdaz dicūt qȝ ē cameleonta nigra
Foxicalis .i. epatica.
Foxbion .i. euforbium.
Formicalis .i. almusatagi.
Formica ē pustula pua q̄ egredit: ⁊ foztasse vlce rat ⁊ foztasse resolui: ⁊ colo: ei⁹ dclinat ad citrini tatez: ⁊ fit ex ea cholera rubea: ⁊ ē vt granū milij
Foxobros .i. litium.
Foxosion .i. cimbalaria.
Foxosmos. i. secūda species ethice.
Fosula .i. almea.
Fossula est vlcus oculi tenui rotunditate forma tum: quod etiā botrion dicit.
Fosure vel fosire .i. vitis alba.
Fonos. i. timo:: inde idrofonia: vl idrofonitia. i. timo: aque: ab idros qȝ est aqua: ⁊ fonos quod ē timo:.
Fouos idē quod supra.
Foydes. i. dolo: qui causat ex estu vl solis calore
Foydesis idē quod supra.
Foydesios idē quod supra.
Flos salis quid est. l. l. alo: vl alosanct⁹: vl santos
Flos syriacus .i. flos maluauisci.
Floxidos .i. pes colūbinus.
Flotidos idē quod supra.
Flon .i. purum.
Floxa est medicamen excoxiatiuuz cutis: qȝ sic fit ceruſa trita cum oleo ⁊ cera modica coquatur in vase cupreo: ⁊ vtere vt cataplasma. Uū si volue ris celerit conū educere: Gal. in li. dinamidiaz.
Flos interpretatur lux.
Flobarum .i. ambra.

Cap. cclxxiii.

Flommos gre. ara. būsuri: latine vero tapsȝ barbasȝ Flomos. ca. flōmos. flōmos .i. tapsus barbasȝ Duo sunt eius genera: masculȝ ⁊ femia. vna ē alba: s. masculȝ. alia est nigra. s. femia Masculus aūt folia habet oblonga: ⁊ angusta: ⁊ hastam tenuen: ⁊ semen tenue. femina vero ha bet folia cauliculo similia: sed asperioza ⁊ latioza ⁊ hastam longam cubito vno: albam ⁊ asperam: flores virides ⁊ albos: ⁊ semen nigrum. Radix est illi dura policis grossitudinē habēs. nascitur in campis. Est alia flōmos agrestis virgas būs longas in se ⁊ arboxosas: ⁊ folia saluie similia: cir ca virgas suas flores suos hz auroſos: aut melli nos sicut prassij: sed folia sunt illi aspera circa ter raz ⁊ obxotunda. Est alterū genus flōmos quod lignitis dicitur: aut trialis: folia habens tria aut quatuoz aut plura: pungua ⁊ aspera ⁊ grossa: qui bus multi in lu cernis vtunt. Sali. viij. sim. phar. capit. flōmos. flōmos idest barbassus: quedaz ē foliȝ alba: quedā vo nigra Et alba alia quidem est masculus cuius folia sūt strictioza. alia vero femina cuius folia sunt maio ra. Et vltra has est alia flōmos agria. i. barbas sus siluestris nuncupata: auriferis est floxib⁹: ra dix puntica existens gustu. Plinius cap. flōmon flōmon quā latini barbassum vocant: fri. ⁊ sicce complexionis est: quarum altera est masculis al bioxibus foliȝ atqȝ angustioxibus. Altera femi na foliȝ latioxibus atqȝ nigris. Est aliud genus quod latini herbam lucernalem vocant: ab eo qȝ ex ea lucem faciunt: vnde ⁊ luciboxos eam vocant eo qȝ lucem pre beat vmbris. Posse. Dias. Radi ces o mnis generis sunt stiptice: fluxum ventris vni modus ipsarum datus cum vino stringit. Elixa tura earum bibita conquassationes ⁊ doloxes la terum tollit: tussim mitigat: doloxem dentium gargarismo adhibita compescit. flōmos vero q̄ florem habet auroſum capillos inficit: folia eius cocta in aqua ⁊ vt cataplasma imposita duricies ⁊ tumoxes oculoz soluunt: maligna vulnera mel le ⁊ vino addito ad sanitatē pducunt: aceto vero mixto vulneribus recentibus singulare presidiū est: punctum scoxpionis mitigat. Agrestis flom mos folia cōbustioni opitulant. folia ei⁹que dī fe mina cū caricis cōposita memoxatis cancris pu tredinē nō admittit. Salie. Radix eius fluxibiles passiones iuuat: garga rizant autem eam in oze quidam ad dentium do loxē. folia vo diafoxetice sunt vtutis. flores ei⁹ca pillos purificant. oīum eni folia siccatiue ⁊ mode rate absterſiue sunt virtutis. Plinius: fomenta tio facta ex vino decoctiōis eius valet cōtra emo roidas. Ad idē valz si an⁹ ex eo tergat p⁹ assella tionē: valet ad tenasmonē encatisina ex aq̄ deco ctionis: ⁊ ō fluxum vētris.
Flosmus idē quod supra.
Flos eris fit ex ere fuso a fornace translato id qȝ spōte inde cadit ē flos eris. illō vo qȝ vi excutit dī erugo eris: ⁊ potissime hec fiūt cū aqua refri gerat. Ista manifestius inuenies si. l. l. hoas.
Flores tracy .i. antecrocum.
Flos vitis agrestis qd est. l. l. enantium.
Frosin .i. letitia.
Fthonogos .i. sonus.

Cap. cclxxiiii.

Hybarabi. grece lichinis. latine ve ro marcinella: valeriana: herba gatte: herba benedicta: amentilla: ge niculaz: antilla: fistar: valentina: ser

pillum maius. **Serapi.** libro aggrega. capitulo fu. ê spica siluestris habens folia similia foliis herbe que dicit grece isopolinum: vel iposelinum: ⁊ habet stipitem longitudine vnius brachij: aut amplius cuius color declinat ad purpureitatem: ⁊ est interius concauus: ⁊ nodosus: habens florem in figura similem narciso: nisi quia est minor eo: sed in albedine est sicut ille: ⁊ est in eo parum purpurei coloris: ⁊ illud quod est inferius est grossius illo quod est superius: sicut spica frumenti. Radix eius subtilla in modum parvuli digiti: ⁊ ingrediuntur ab inferioribus eius come involute sicut squinantum: ⁊ ellebor⁹ niger: ⁊ sunt invicē adherentes: quarum color vergit ad albedinē: ⁊ habet odorem bonum: ⁊ est aliquantulum in ea de odore nardi cū panca pinguedine: ⁊ quod de ipa administrat est radix eius cum comis suis.

Salie. viij. simpli. phar. capit. fu: ꝺm trās lationem grecā: fu aromatica quo dāmodo est: huius herba nardo similis est ꝺz virtutem: sed ad plurimum deficiens. Et idem eodē libro ꝺm translationez arabicā. In radice ipsius plante est aromaticitas: ⁊ virtus eius assimilat virtute spice nardi: ⁊ est cali. in secundo gra. sic. in fine eius. **Diasco.** ꝺm translationē nostraz fu multi nardū agrestez appellant. nascit in ponto: folia habet similia elleboro: vel filia iposelino: siue apio siluatico: basta est illi lenis ⁊ mollis subpurpurea ⁊ nodosa: crescens de terra cubito vno: aut amplius: flores similes habet narciso in figura: nisi quia ē minor eo: sed similis in albedine: radix est illi in robore digiti minoris similis iunco: aut elleboro nigro: ruffa cum odore grato: ex qua alie excrescunt parue implicate sicut ellebor⁹ niger. Plinius cap. fu. fu genus est herbe odorate: in ponto nascit per internalla nodos habens: flores albos minores narciso: qui habet folia similia apij siluatici: tursum ruffum mollem ⁊ cauum: ac lenem. radix eius subtilla in modum pusilli digiti: ex qua alie excrescūt minores implicate: vnde equalis ē virtutis spice: sed plus ꝓuocat vrinā: ⁊ est ca. in. ij. sic. in principio secūdi: est ferventis virtutis ⁊ mictualis. Paul⁹ cap. fu. fu est cal. ⁊ sic. in. ij. gra. Radix eius in medicina ponitur: virtutem habz diuretic⁊. **Posse. Sali.** ꝺm translationem arabicam: fu ꝓuocat vrinam. Dias. fu ferventis est virtutis ⁊ mictualis: cuius elixatura facit ad laterz dolorem: menstrua incitat: antidotis miscet. Paulus: contra stranguriam ⁊ dissuriaz: detur vinū decoctionis eius: herba etiam decocta ⁊ superposita vrinam ꝓuocat. Ad digestionem confortādā ⁊ dolorem stomachi ex fri. causa: detur vinū decoctionis eius ⁊ semins feniculi ⁊ masticis cum succo alicuius herbe diuretice. Contra vitiū pectoris: detur vinum decoctionis eius ⁊ gummi arabici. Ad superfluitatem matricis desiccandā fiat fomentum ex aqua decoctionis eius: vel suppositorium ex bombice intincta in confectiōe facta ex puluere eius ⁊ oleo muscellino vel cōi. Contra opilationem splenis ⁊ epatis ex frigida causa detur vinum decoctionis eius.

fucata vestis .i. rubea vestis.
fuca est sicut pulvis: ⁊ invenit sub lapide asij: ⁊ ē flos eius.
fucala. i. potus qui fit de ordeo ⁊ aqua.
fuchab idē quod supra.
fuchaba idē quod supra.
fuchabiloſus .i. ciclamen.
fucura .i. peucedanum.
fucianuz idē quod supra.
fucidion .i. melſilotum.
fuculion .i. lenticula aque.
fucos idē quod supra.
fuchos idem quod supra.
fucus est spēs herbe de qua lana tingit rubea: inde fucata vestis. i. tincta.
fucūblen .i. vsnee.
fufoſac .i. polium.
fufoſation idē quod supra.
fufus ē spēs volubilis.
fulful fructus est similis glandi in virtute durꝰ ⁊ ponticus in sapore.
fufuls idē quod supra.
fugel .i. raffanus.
fugeli idē quod supra.
fugeblan .i. cimbalaria.
fugia .i. fuligo.
fugile sunt apostemata de genere apostematuz glandulorum.
fugil .i. fugel.
fulel .i. faliel.
fulfel idē quod supra.
fulbeil .i. memithe.
fulgeilen .i. ziniar.
fuligo dicitur eo qꝺ ex fumo fit ⁊ muro adheret per continuam effumationē.
fugule .i. fuligo.
fuſi .i. feba.
fulica est q̄dā auis nigra q̄ ꝓtinue degit in aqs.
fulcinuz ē herba saponaria.
fulmos est herba que dicitur testiculꝰ sacerdotz
fullones sunt illi q lauant ⁊ reconciant pānos ⁊ potissime ꝺ sana: nā lana vocat fullo: ⁊ ꝓpt̄ hoc saponaria vocatur herba fullonum: quia ex ea lauant ⁊ abstergunt pannos fullones. Similit dipsacus sine virga pastoris vocat cardo fullonum q: fullones vtunt eo pannos reconciando.
fulume .i. radix piperz.
fulnus .i. albus.
fuluum .i. subrussum.
fulfulume .i. radix piperz.
fulfulumia. i. radix piperis: ⁊ est lignum eius.
fulful abiach .i. piper albuz.
fulfu idē quod supra.
fulful elbeth .i. piper nigrū.
fulfulmion .i. ozimum montanū.
fulfuben idem.
fult quid est. l. l. futa.
fumaria .i. fumus terre.
fumarion idem.
fumatrios .i. os mundi.
fumon .i. iusquiamus niger
fumomon idem quod supra.
fumoſac .i. ceterac.
fumus quid est. l. l. cochan.
fumus terre quid est. l. l. sterig.
fumoſon .i. caprifolium.
funaleſus genus est artenite: ⁊ est species buthomaruen.
funabaleſus idem quod supra.
funoſis .i. satirialis.
funoſios idem quod supra.
funoblarou .i. blaccebisantia.
funiſich .i. amonium.
fungus dicitur qꝺ multotiens comedentes mortui sunt: ⁊ arabice vocatur acar.
fungus abietis .i. agaricus.
fungus veſunicus .i. terra tuberi: ⁊ vocat arabice hameeb.
furaſon .i. apium risus.
furca fit de ordeo: ⁊ est ceruisia per. c.
furobaa idem quod supra.

furiosuson .i. antrax.
furios idem quod supra.
furibron .i. mentastrum.
fusur .i. genus portulace
fursti .i. pinus.
furogi .i. gallus.
furogigi idem quod supra.
furoglodos .i. acorus.
furunculus .i. carbunculus malus feruens tumor.
furbuculus. i. animal simile aranee qđ vocatur. venatrix muscaz. l. l. murechion.
furbulcultutis idem quod supra.
furbum .i. fuscum.
fusur quid est. l. l. cantabrum.
furfurisca ptiriasis. i. furfur capitis
fursus. i. caro addita in ore matricis q̃ plongat in estate: ⁊ breuiat in hieme.
fusalum .i. faufel
fusalium idem quod supra.
fusalidos .i. alkekengi.
fusel. i. planta que assimilatur nuci muscate: qua caremus.
fuserachon .i. matrissiluia.
fusiricon. i. medicamen ad scabiem: ⁊ est fasiricõ vel alfasiricon.
fustic .i. festuca
fusol .i. rubet.
fusolium idem quod supra.
fustoch .i. festuca.
fusiricium .i. altea.
fusiricion idem quod supra.
fusuricon .i. alfasiricon.

Cap cclxxv.

Hbta ara. vel fult: vl' hals: vel halca. grece. benge: vel tragus vel zeia: vl' ellica. latie vo dicit spelta Hera. li. agge. cap. fult. fult id est spelta: ⁊ ipsa est sicut ordei granum. Et sunt eius due species. in vna ĩ ueniuntur duo grana. ⁊ in alia vnũ: ⁊ quodlibet granũ in cortice suo: ⁊ ipm quidam minus nutrit q̃z ordeum: ⁊ est boni saporis. panis enim qui ex eo fit minus nutrit q̃z panis tritici vel ordei. Et idem auct. Dias. Tragus figura eius est figura grani quod dicit candarusiũ: ⁊ est minorz nutrimenti: quia multum habet de furfure: ⁊ non est facilis digestionis: ⁊ mollit ventrem. Et idẽ auc. Dauli. Tragus est spelta: ⁊ est ex speciebus granorum mala stomacho: ⁊ lenit ventrem. Et idem auct. Isaac. Est fri. ⁊ hu. viscosa. Bal. primo d̃ edulijs: cazeia. auc. Dias. zeia dupler: hec quidem est simpler: ⁊ vocat kirmon hec aũt dikolikos vocatur in duobus quidez involutis coniugatuz habens semen: minus autẽ nutritiua frumentis. est enĩ profundaz radicum ⁊ multoz calamoz: fructus aũt leuissimus: et affectatus ab omnibus aialibus. Est aũt simile frumentis in frigidis regionibus cultũ. fit aũt magis nutritiua cum ordeo aptaqz stomacho: farina facta ex eo: ⁊ frumento fiũt pultes: est autẽ satis nutritiuum: ⁊ facile ellaborabile: magis aũt subcitatiuum ventris. Et idem. vj. sim. phar. capit. zeia. Zeia siue spelta mediam quodãmodo vtutẽ habet inter frumenta ⁊ ordea. Et ideo innotescat tibi Posse. Hera. Mollit naturã et generat iflatiões ⁊ rugitus: ⁊ est bona viscositatibus pulmonis: et pectoris: ⁊ forti tussi. nam fiũt ex ea lohoc: ⁊ pultes: ⁊ prouocat vrinam: ⁊ mundificat renes: ⁊ vesicam.
fura .i. lunaria.
fural .i. crocomagna.
fur .i. fex antiqui.
frudon. i. laurus vel bacce eius.
fructus hortarij .i. estiuales.
fructus iuniperi quid est: lege litteraz habilbalach.
frumentum quid est. l. l. beuda.

Sequitur de. G.

Gaisdo idest herba fullonum: vel saponaria: que osatis grece dicit l. l. borich.
Gaira. i. colla.
Gabiragarab sm Dauluz in ppio capitulo: est planta simil' nespillo acuti odoris: quã multi dicũt esse speciem cinamomi: cui⁹ odore insaniunt homines ad coitũ furientes: ⁊ mulieres sui odore querentes coitum clamant vt gatte.
Gabiragubeira .i. nespilla.
Gafati .i. eupatorium.
Gafatin idẽ quod supra.
Gafasul .i. grana solis.
Gafeata .i. eupatoriũ.
Gafecol .i. blaccebisantia.
Gafesol idem quod supra.
Gafir .i. eupatorium.
Gafit. i. policaria vel conyza: sed falso: imo est eupatorium.
Gagada .i. centaurea.
Gagates. i. lapis niger: p quo. l. l. lapis gagates
Gagarab .i. antimoniũ.
Gagail .i. aisdo.
Gagila .i. aquila.
Gagif .i. vsnee.
Gagimon .i. ipericon.

Cap. cclxxvi.

Gabaleb ara. grece labar: vel straciotis: vel facus qui in calmatibus. latine lenticula aq̃ vel lentigo aque. Hera. lib. aggre. cap. gabaleb. i. lenticula aque: ex ea est marina: ⁊ ex ea est aque dulcis: sed illa que est aque dulcis est lenticula q̃ reperitur super aquas erecta: habens corticem viridem: ⁊ est rotunda sicut lenticula: similis ẽ ei in figura sua: ⁊ reperitur in lapidibus super aquaz erecta natans super faciem aque. Hali. viij. simpli. phar. capitu. straciotis. Sraciotis siue stractoris: qui quidẽ est aquosus humidus ⁊ frigidus ẽ virtute: qui vo terrestris habet quid stipticitatis. ⁊ idem eodez libro. cap. facus. Facus. i. lenticula aquatica: humide ⁊ frigide complexionis est in secundo gradu existens sm vtrunqz. Dauius cap. straciotis: Sraciotis herba est que nascitur in superficie aque sine radice: cum folijs similibus sempernine: est autẽ virtutis redarguen cap. de lentitis ac remordentis. Diasco. cula aque: lẽticula colorem viridem habens: vtus ẽ ei frigida Posse. Hali. Habet quid stipticitatis ppter quod vulnera põt consolidare: ⁊ vlceribus est vtilis. quidaz aũt eo ad morosagias vtunt̃ ⁊ ad fistulas. Dauius: potui data valet ad fluorem sanguinis ex renibus cũ aceto ptrita ⁊ vt cataplasma adhibita. Dias. Omnes tumores spargit: ignem sacruz extinguit: podagricis necesse misectur medicaminibus sola: ⁊ cum polenta appo

nitur infantibus ⁊ entirocellicis p:eſtat effectū.
Glalac: inde mugalac. i. lac acetoſum.
Galanga: ciperus babilonicus idē: quidā dicunt q̄ eſt frutex. l. l. ghulūgen.
Gala .i. lac.
Galab .i. almes indum.
Galacon eſt quoddā genus eris.
Galaktidos litho. i. lacteus lapis.
Galatina dī quoniam eſt quaſi lactei colo:is: ⁊ ē ſapo: quidam.
Galac. i. lac: inde ꝛigalac. i. lac acetoſum.
Galas .i. vulpis.
Galatides .i. titimallus.
Galacon .i. genus eris.
Galbanum eſt ſuccus vel lach:imū cuiuſdā ſpeciei ferule: que grece dicit narticos: ⁊ ē ſemē ei⁹ careos. l. l. benealbegi.
Galca .i. cephalea.
Galaſma. i. caro panniculoſa annexa palato ſub vuea pendens cooperiens caput canne.
Galla quid eſt. l. l. haſſ.
Galla ozida. i. galla aſiana: que fertur ab aſia regiōe: ⁊ vocatur ſilr cecidos alapſalis: ⁊ eſt fruct⁹ querc⁹: ꝑ quo. l. l. haſſ.
Galla cipſli quid eſt. l. l. ſaſſo.
Galatera .i. lactens po:cellus.

Cap. cclxxvii.

Galeobeſis vel gale obdelō. Dioſ. capitulo galeobeſia: frutex ē parvus: cui virga ē ⁊ folia ſimilia vrtice: ſed folia tenuio:a: que digito cōfricata grauem odo:ē habent: ⁊ habet flo:es minutos ⁊ purpureos: naſcit circa ho:tos ⁊ in vijs ⁊ ſuper omnia tecta tegulata.

Poſſe. Diaſco. folia ⁊ haſte eius duricies ſoluunt: ⁊ cancros mammarum: ſcrophulas: ⁊ parotidas ſpargunt: puſtulas medicantur: ⁊ cathaplaſma impoſita: quod bis in die abijciatur: ⁊ tepidū iterum imponitur admixto aceto. Elixatura ei⁹ fomento adhibita paſcentia vulnera abſtinet: ⁊ putredines limpidat: tumo:es ⁊ cācros ſpargit addito ſale.
Galea .i. regalea.
Galeos .i. muſtela.
Galerica .i. kalandra auis.
Galeon dictum eſt: eo q̄ lac coagulat: folia habet ⁊ haſtā ſimilem aperme: ſed erectam: naſcitur in campis.
Galbene .i. nux vomica.
Galliciten .i. titimallus.
Galli .i. muſtela.
Galizafil .i. cibariū ex lentibus.
Galipſi .i. raffanus.

Cap. cclxxviii.

Galion Diaſc. capi. galion: dictus eſt ſic: eo q̄ lac coagulat: folia habz et baſtam ſimilē aperme: ſed erectam. Poſſe. Diaſcorides. flos eius conſtrictiue virtutz eſt: deniqz combuſtionibus impoſitus opitulat: fluxum ſanguinis abſtinet: miſcetur ⁊ cerotis olei roſei: ⁊ in ſole ponit q̄diu albūm fit: ⁊ p̄ acopo in vſuz tranſit. radix vo eius accepta ventrem ſtimulat. naſcit in cāpis ⁊ p:atz
Galichia .i. caſſia lignea.
Galgia .i. tinea.
Galcis .i. vulpis.
Gallia ē medicina cōpoſita ex pluribus ſpēbus aromaticis: ⁊ habet plures ſpēs ſm diuerſitatez cōpoſitionis eius: qm̄ dī gallia muſcata: q: īgreditur plus de muſco q̄z in alijs ſpēbus. Et dicit gallia ſembellic: qm̄ cōponit ex aromatibus: ⁊ q buſdam laxatiuis: nam ſembellia id eſt quoddaz medicamen cōpoſitū ex aromatibus: ⁊ ex qbuſdā laxatiuis. Et eſt gallia alefangie. i. gallia aromatica: qm̄ eius confectio in fine aromatizat cuz rebus odoriferis. oēs p̄dictas ſpēs inuenies in antidotario Damaſceni. Et eſt etiā gallia ventruz vt apparet i. l. ſuch. Et ē gallia co:n: vt apparet in. l. p̄dicta. Et ē gallia regalis: q̄ ponit in antidotario Auic. ⁊ illa vocat ſilr gallia magna: vnde qn̄ in receptionib⁹ ponitur gallia ſimplicit: intelligit gallia muſcata.
Gallideoz aromie .i. flox citonie.
Gallitricon .i. pollitricon.
Galluna gallus ⁊ pullus coz qd ē. l. l. gigeg.
Gallitrina .i. lactentia.
Gallitricus. i. ſanguianria: eo q̄ naribus impoſita ſanguinem ſuauiter fluere facit. naſcit circa vijs ⁊ ſaroſis locis: habet in ſummitate velut pedes galli.
Galliofis .i. arſenicum.
Gallitricum .i. centrū galli.
Gallicriſta idē quod ſupra.
Gallitricon ſilueſtre idem quod ſupra.
Galum .i. menta.
Gallus gallinaceus. i. capo ſm quoſdā: ſed falſo qm̄ gallus gallinaceus: intelligit gallus galline ⁊ potiſſime fortis ⁊ antiquus: ⁊ hoc confirmatur in codice i titulo. de paricidijs. l. p̄ma. ei⁹ vtutes inuenies in. l. gigeg.
Gallus cuſpicus .i. fortis.
Gallus matricis .i. mola matricis.
Gallus ſilueſtris. i. faſianus: ⁊ eſt ſiccionis cōplexionis q̄z ille q nutrit in domibus.
Ganones .i. apa gule ⁊ vuce.
Ganolo: .i. bibar.
Ganolonon idē quod ſupra.
Gara alexandrie qd ē. l. l. daſnoides.
Garabait .i. radix rubee.
Garab vel algarab. i. fiſtula lach:ymalis.
Garabab. i. ſalix vnde ligantur arbo:es.

Cap. cclxxix.

Gara ara. gre. daſne. latine laurus. Gera. li. agg. ca. gara: vel gar: auc. Diaſ. ex eo ē hūs ſtricta folia. ⁊ ex eo ē hūs latiora: ⁊ ē maſcul⁹: ⁊ calefaciūt ⁊ deſiccalefactiōe ⁊ deſic. fortī: ⁊ granū eius ē fortī⁹.

Diaſcorides capitulo de lauro: ſm tranſlationem grecaz Laurus: alia eſt latio:um folio:um: alia tenuio:ū ſed vtreqz feruentis virtutis ſunt atqz reco:porative: quarū eltratura ca. eſt.

Galie. ſexto ſimpli. pharma. capit. daſne Daſne arboris ſiue lauri tam folia q̄z fructus ſiccant ⁊ calefaciunt vehementer: pl⁹ tamen fructus q̄z folia. Cortex vero radicis minus quidem acer ⁊ calidus: magis autem amar⁹ ⁊ quid ſtipticitatis habet. Juuenalis: Laurus ē arbo: cuius folijs victo:es co:onantur: vnde lauro p:opter victo:iam co:onatus dicitur laureat⁹

⁊ coꝛona qua pꝛopter virginitatem mulieres coꝛonantur vocatur laureola.

Posse. Dias. Elixatura eiꝰ si in stafio missa fuerit ⁊ desu per sedeat vesice ⁊ matricis doloꝛem compescit: huius folia viridia stiptica: que tunsa ⁊ cataplasmatibus adhibita vesparum ⁊ apum percussum pꝛohibent: ⁊ omnes tumoꝛes spargunt: ⁊ si finapi aut polente admisceatur: ⁊ viridia bibita nauseam pꝛouocant: stomachum subuertunt: huius bacca plus calida est q̄z folia: ⁊ habet virtutē foꝛtioꝛez: que tunsa ⁊ electuarij moꝛe melle confecta tussientes: ⁊ ptisicos: ⁊ oꝛthonoicos: ⁊ thoꝛacis rheumatismum sanitati restituit: cum vino bibita ictibus scoꝛpionum occurrit: maculas nigras detergit. succus eius aurium surditatez manere non sinit: ⁊ incongruos sonos cuz vino ⁊ oleo rosarum adhibita compescit. Acopis ⁊ vnctionibꝰ calidis notabiliter miscetur. Loꝛium eiusdem aꝛboꝛis tritum ⁊ bibitum calculos frangit: aboꝛsuz excludit: epaticis obulis tribus cum vino bibitū pꝛestat effectum. Succus vero radicis eius minꝰ est acer: ⁊ tamen est amarus: et magis stipticus pꝛopter quod lapides vesice rumpit. omnis aūt aꝛboꝛ vires habet acriter relaxantes: ⁊ calefacientes: ⁊ euapoꝛantes.

Salie. Laurus lapides frangit: ⁊ epaticis confert bibitus cum vino odoꝛifero in pondere trium obuloꝛum: siue quatuoꝛ danich.

Gardarig. i. cum caro rubea intꝰ in palpebꝛa inferioꝛi: ⁊ videt sicut rosa rubea.

Gargarcon	.i. vulua.
Garesol	.i. vpupa auis.
Garbe	ē spēs salicis.

Gardengi est caro rubea cꝛescens in palpebꝛa inferioꝛi.

Garde est quedam auis sic vocata.

Gariofilus quid est. l. l. harmusel.

Cap. cclxxx.

Gariofilata latine. grece lapagum. Gariofilata est herba similis agrimonie: cuius radix odoꝛem habet gariofiloꝛuz dicta a quibusdam sanamunda: ⁊ enātia: ⁊ pes lepoꝛis: ⁊ oculus lepoꝛis: calida est ⁊ sica in secundo gradu.

Posse. Herba ipsa trita ⁊ succus eius fistulis iniectus sanat ipsas: similit operatur oꝛe captus. Ad menstrua pꝛouocanda: fiat fomentum ex aqua decoctionis eiꝰ. ꝓtra coli cam passionem: ⁊ ad digestionem confoꝛtandam detur vinum decoctionis eius.

Salie. vj. simpli. phaꝛ. capi. lapaguz. Lapagum. i. oculus lepoꝛis: siccatiue virtutis est: vt que ꝑm ventrem rheumata sufficienter sistat.

Gariofilatum est quedam confectio sic vocata: q̄ fit ex gariffilis ⁊c.

Garioflumīnis	.i. stincus.

Gariofilon ē quedā herba que vocatur filius ante patrem.

Garien	.i. pecoꝛa.
Garicon	.i. agaricus.
Gariofilata agrestis	.i. baccara.
Garbi	.i. salix.
Garon	.i. piꝛetrum.

Gariopium. i. herba que vocatur testiculus sacerdotis.

Gariobium	idē quod supꝛa.
Garumfel	.i. gariofilus.

Garus vulgariter dicitur almuria: quod est q̄si salsum garum. Et modus fiendi est iste. Fit garus de piscibus paruis hoc modo: ponuntur in aliquo vase habente inferius oꝛificium latum et superius strictum: ⁊ fit veluti lectus huiusmodi pisciculoꝛum: vel moꝛe lecti sternuntur in vase: postea superponitur sal: ⁊ superponitur pꝛedictus oꝛdo lapilloꝛum: ⁊ sic fit donec sit vas plenū ⁊ tunc permittitur imoꝛari per aliquod tempus tandem explꝛato sapoꝛe: ⁊ grato inuento extrahitur garum. vel garus potest dici quelibet salmuria sapida: vt habet in. l. cobin. virtutes aūt eius inuenies in. l. muri.

Garus quid est. l. l. muri.

Gaseata	.i. eupatoꝛium.
Gasefati	.i. cefalio.
Gasmemi	.i. foliū mꝛ.
Gasmemin	idē quod supꝛa.

Gazel est quoddam animal quod alitur vltra mare: ⁊ muscus inde nascitur: vt apparet in littera misch.

Gazelus	idē quod supꝛa.

Glarea. i. gū mi: cum autē simpliciter ponit gū mi: gūmi arabicū intelligit.

Cap. cclxxxi.

Glaspatella vl' afꝛodisia: vl' venerea: vel piper apium grece. Acoꝛus latine: vel spatella: vel gladiolus. arabice vero laeg: vel hulbegi: vl' naeg: vel bogoc vel zuel. Acoꝛus cali. est ⁊ sic. in secundo gradu: qui similiter gladiolus vocatur: qui non solum in aquosis locis sed etiaz siccis ⁊ maꝛinis cꝛescit Est alia spēs gladioli: quā inuenies si. l. l. dexerz libꝛo aggrega. Laeg. i. acoꝛus: ⁊ latine uominatur spatella: vel gladiolus: folia eius sunt similia foliis iris: nisi q: sunt subtilioꝛa ⁊ latioꝛa ad albedinem declinantia: et summitas ipsoꝛum est rigida ⁊ acuta: ⁊ ad similitudinem gladij: ⁊ habet floꝛem croceī coloꝛis: et radices non habet multuz dissimiles radice iris nisi qua sunt multum adherentes ad inuicem: et non sunt recte: sed toꝛtuose habentes nodos: et sunt geniculate: ⁊ coloꝛ earuz exteriꝰ est trabēs ad rubedinem: ⁊ habet sapoꝛem acutum: ⁊ habet semen plenum densum odoꝛis placabilis. Et melioꝛ ex eo est radix illa que est alba ⁊ non toꝛtuosa plena: bonum habens odoꝛem: que fertur de regione kilkis ē huiusmodi.

Sal. vj. simpli. phaꝛm. capit. de acoꝛo ꝑm tꝛanslationem aꝛabicam: quod de ipo administratur est radix eius: substantia eius subtilis: ⁊ sapoꝛ eius est acutus cum pauca amaritudine: ⁊ odoꝛ eius nō est malus: cuiꝰ virtus est calida ⁊ sicca in secundo gra.

Diascorides capit. de acoꝛo ꝑm tꝛāslationem nostram. Acorus: vel venerea: vel afꝛodisia: vel piper apium Herba est folia habens similia iri lata ⁊ oblonga ⁊ exalbida ⁊ in summo densa ⁊ acuta quasi gladius: floꝛem habens auꝛosum: radicem dissimilem obtoꝛtam geniculatam nodosaz: exterius ad rubedinem declinantem: gustu acrem ⁊ aliquatenus odoꝛatam. semen vero habet planum ⁊ spissum ⁊ integrum: ⁊ ipsuz est odoꝛis suauis. potest quod ⁊ meu: sed in omnibus est efficacioꝛ: ⁊ ma-

gis calefacit.

Posse. Contra vitium splenis ⁊ epatis: accipiatur libra vna acori aliquantulum triti ⁊ maceretur per tres dies in aceto: post ea coquatur ad medium aceti ⁊ colatur: ⁊ colature addatur mel: ⁊ iteruz ad consumptionem aceti coquatur. Istud autem oximel detur quotidie mane patienti cum decoctione acori. Ad idem: accipe mediam libram succi apij ⁊ pulueris eius. ʒ. mediam: ⁊ aceti libram mediam: ⁊ olei. ʒ. i. serapini. ʒ. ij. ⁊ pulueris armoniaci. ʒ. ij. ⁊ simul permitte per noctem: ⁊ mane coque vsqz ad medium: deinde appone pulueren ipsius acori: ⁊ ex tali vngento splenem ⁊ epar malaxando manibus inunge. Et si vis facere cerotum adde decoctioni cerā ⁊ ex tali ceroto vnge. Vinum etiam decoctionis eius valet ad idem: sed non detur fribricitanti.

Contra ictericiaz: coquatur radix acori in aqua ⁊ coletur: ⁊ in colatura coquantur cicera rubea: et detur ius patienti: summum remedium est: si fuerit sine febre. Balneum eius ad idem valet. Contra pannum oculorum: succus acori ⁊ succus feniculi ⁊ anisi ponantur in vase eneo ⁊ soli exponat̄ vt humiditas cōsumatur: postea apponatur puluis aloes ⁊ ponantur ad ignem ⁊ coletur per pānum: ⁊ colatura ponatur in vase eneo: ⁊ cum op⁹ fuerit cuz penna in oculo ponatur. folia eius per pauimentum sparsa mire aerem actualiter infrigidant. Dicitur q⁹ si quis habet acorum super se nunq̄z potest incurrere fluxum sanguinis: nec etiam spasmum.

Salie. Acorus prouocat vrinaz: ⁊ splenibus sciuratis confert: ⁊ abstergit: ⁊ subtiliat grossitiē: cortice melior est succus ei⁹.

Diascorides. Succus radicis ei⁹ claritatem oculorum prestat mirifice: que radix calide est ⁊ siccе virtutis nimium: leptomeris ⁊ sciriosim iuuans splenis: et mouens vrinam potato succo. Aqua vero in qua decocta fuerit diuretica est: vtilis etiam est pleureticis ⁊ thoracis passionib⁹: ⁊ epatis: ⁊ terminosis: ⁊ corruptelis: splenecticis vtilior ē: ⁊ strāguriosis qui vrinam facium eū dolore: et ad morsuz serpētis efficaxā. ad mulierū mēstrua p fumigiū vtilis ē. miscetur etiā antidotoz: ⁊ tyriacis: ad duriciem vrine: ex radice eius cum aqua decocta ad tertiam dabis bibere per triduum: ⁊ vrinam mirifice educit: ⁊ stranguriam sanat. Ne apes eraminent ⁊ fugiant: herbam ipsam in vase apū suspende ⁊ a vento nunq̄z seducentur. hec herba raro inuenitur: nec eam scire quis poterit: nisi cū floseulum emiserit. Nascitur locis cultis ⁊ hortis ⁊ aratis: lege eā mense augusti: nam vix inuenitur sine flore: q: p florē agnoscit.

Glaucomata	.i. albugines oculoruz.
Glaucion	.i. viola.
Glaucios ritis	.i. celidonia.
Glabies	.i. tinea.
Glaber	.i. caluus.

Glaucosis est oculorum subalbedo: vel glaucedo que accidit vuee tunice: sicut apparet in senioruz oculis: glauci nanqz dicuntur oculi qui vulgo varij dicuntur: glaucoma vero egritudo inde vocatur: iterdū tū vnū⁹ p alio reperit.

Glandis. i. fructus quercus: vel arboris p arbore .l. i. bullos: ⁊ p fructu. l. l. hasſ.

Glauquion .i. glaucium.

Glaucoma. i. egritudo oculi incurabilis sm veteres idem est quod ipochimia: sed apud posteriores non est idem: nam glaucoma est omnino incurabilis. ipochimia vero nō omnino: ⁊ est aqua in oculo. glaucoma est egritudo in qua debilitatur actus videndi propter nimiam glaucedinem oculorum.

Gladiolus quid est. l. l. dicēris.

Gladiolus segetalis quid est: lege litteram fagas mon.

Glaus	.i. noctua.
Glauconium	.i. pulegiū.
Glaucius rizi	.i. celidonia.

Cap. cclxxxii.

Glaucium idest memithe. **Diascorides** capitulo memithe: Memithe: vel glaucium: est succus herbe eiusdem nominis: folia habēt̄z papaueri similia: hec folia calido cinere cooperiuntur ⁊ sic succum emittunt. Alij herbam in ollam mittunt ⁊ circūliniunt creta: ⁊ in furnum feruentem mittūt: ⁊ sic foliis maceratis succum exprimunt: ⁊ siccatuz in sole in pastillos redigunt: eius est optimum quod est crocei coloris intus ⁊ gustu amarum: ⁊ odore grauis: miscetur ocularibus medicinis ⁊ cera. Et idem sm aliam bonam translationem capitulo supradicto.

Glaucium succus est herbe nascentis in syria in gerapoli: folia habet similia mieonio ceraticis: ſz pinguiora ⁊ super terram spansa: odorem habet grauem gustu amaro: succuz multum habet croci similez: folia eius ciues mittunt in cacabis ⁊ in cibarijs coquunt: que cum coxerint exuccant: et glaucium faciunt. Plinius capitulo de glaucio. Glaucium in syria ⁊ persia nascitur: humilis herba foliis decisis fere ad modū papaueris: minoribus tamen ⁊ sordidioribus: que est odoris tetri: gustus amari: cum constrictione ⁊ stipticitate: et gummi habet crocei coloris. Multi vero errauerunt in hac herba. quidam putauerunt q⁹ essz celidonia. quidā putauerunt q⁹ esset papaues coruum: ⁊ sic vocatur apud Auicen. Et ego vidi meo tempore multos errare in hoc: ⁊ multi erraverunt tempore Diascoridis: nam Dias. capi. de monte ratides dicit q⁹ mīti folio putauerūt glauciuz ibi fieri: propter similitudinem foliorum. q⁹ autem glaucium sit memithe vel sief eius: apparet multis testimonijs. nam vbi ponunt Alexander ⁊ alij greci glaucium: Auicenna ⁊ alij ponūt sief memite. Preterea apud Sera. quicquid dicit de memithe aucto. Dias. non est aliud nisi qō dicit q⁹ apud Diascō. capit. de glaucio. Inuenit̄ etiam oleum nouum glaucinuz: non ab hoc glaucio: quia nihil recipit glauciz: cuius confectionez etiam inueni in antiquo antidotario sic vocatam ⁊ sine glaucio: ⁊ est omnino calidum. Qō autem sm veritatem glaucium sit memithe. l. l. celidonia: ⁊. l. chaschas: ⁊. l. memithe.

Salie. vj. simpli. pharm. capi. glaucium. Glaucium stipticat cum quadaz delectatione: infrigidat tamen manifeste: ita q⁹ sanet quidem sepius herisipillata: ⁊ est in compositione composita: ex aquosa ⁊ terrestri substantia vtriusqz frigidis: non tamen extreme: sed ad modū aque fontanine.

Glaucosis. i. glaucitas in oculis vel alicubi.

Graphia. i. scriptura: inde melagraphicum nigrum scriptum.

Grassula maior. i. herba grassula. ⁊ est alia minor que vermicularis dicitur ⁊ semperuiua minor.

Granū acetosuz quod affertur ex coraſceni idest fragula.

Granū nigrū	.i. nigella.

Granum indum. i. carthamus indum: ⁊ est aliud a nostro. l. l. habel nil.
Granū alkakil. i. semen granati silueſtris.
Graffagia. i. ſcriptura: inde malangraphicus. i. nigrum ſcriptum: ⁊ aliquando ponitur ꝓ pipere nigro.
Grana zeilem. i. fructus tremule arboris vl' pip ethiopium. l. l. habel zelin.
Grana paradiſi qd ſunt. l. l. nux ſartha.
Granum capitis. i. ſtafiſagria.
Granum iuniperi quid eſt. l. l. habil halach.
Grana ſenſē. i. grani ſiſami: que noſtro idiomate vocantur iozolene.
Grana nere. i. grana cerasi ſilueſtris.
Grana kikil: vel kilbil. i. grana granati ſiluēſtris
Grana punica .i. mala granata.
Grana amoma .i. ſtafiſagria.
Granum ſponſi .i. cubebe.
Granum frumenti quid eſt. l. l. heuda.
Granum tinctoꝝ: a Diaſ. vocaꝫ coccus: ſed ara. kaermes. l. l. coccus.

Cap. cclxxxiii.

Granum aneſcen: eſt fructꝰ cuiuſdā arboris magne que lothos vocatur a Plinio in prio prio cap. ⁊ a Diaſ. q̄uis Diaſ. vocet ipm in alio capit. agrifolium. ⁊ eſt ſm Plinium granum ſimile iunipero: ſed maiuſculum habens interius nucleū duꝝ cū ſua medulla tectū carne paucadulcis ſaporꝭ: nigrū cuꝫ maturauerit: quem multi fabam grecam ⁊ ſyriacaꝫ dicunt. Iſidorus capt. de faba greca. ſyriaca faba dicitur arbor magna: fructum ferens maiorē pipere: comeſtibili guſtu ſuauē: inde ⁊ melli vocatur: ⁊ latine ciceraſo. l. l. faba greca: ⁊. l. agrifolium.
grana ſolis. i. milū ſolis: vel cauda porcina qd ē. l. l. calb.
Grana quid ſunt. l. l. harmel.
Granum ben quid eſt. l. l. balanus repſico.
Granum calaſi: vel caleti: vel calebi: vel culb. i. grana ſolis.
Granuꝫ nil. i. cartamus indus: ⁊ eſt aliō a noſtro. l. l. habel nil.
Granum viride: eſt fructus arboris terebinthi: vnde terebentina coligitur: que vocatur albotin aliqui dicūt ꝙ eſt lentiſcus: qui ſimiliter dicitur terebintus. aliqui dicunt ꝙ eſt aniſum aliqui dicunt ꝙ eſt alfaſſam: quod inuenīt apud Murſiā ſed prima expoſitio eſt melior. l. l. botum.
Granū aſutaen: eſt quoddam ſemen album parvum vt piper: arboris ſilueſtris ſm quantitatem brachij: habentis folia parum alba: nō tamē vehementis albedinis: ⁊ eſt ca. habēs parū humiditatis: ⁊ eſt impinguatiuū: auget ſperma: ⁊ excitat coitum.
Granuꝫ alcelin vocaꝫ ab Auic. ⁊ Sera. piper nigruꝫ: ⁊ ſunt grana parua dulcia delectabilis ſapoꝛis: ſubcutrui coloꝛis: que afferunt a tunici: et barbaria: augmentant ſperma. l. l. habel nil.
Grana vocantur pillule.
Grana altugar .i. ſeminna vꝛtice.
Granoꝝ almahaleab. i. nere: ⁊ ſunt cerasa ſilueſtria. l. l. mahaleb.
Grana mitabel idē quod ſupra.
Granum regis. i. ceraſum: ⁊ iō ſic dī: qñ arabes habent de eo in copia: ſic videt exponere Sera. vt apparet in. l. cerafine: ſed Jo. meſ. cap. de kerua exponit ꝙ granū regis ē magnū ⁊ parū: ſz magnū eſt kerua: ⁊ vocaꝫ abelmeluch: ⁊ eſt cataputia maior. Et eſt alia cataputia minor: ⁊ ē granum regis parvum.
Gramiſbachi .i. nux vomica.
Granū culcul: vel cucul qd ē. l. l. habel.
Granū alkadar. i. granū viride.
Granum vue quid ē. l. l. harin.
Granum indici quid ē. l. l. nileg.
Granū albebel ē ſemen granati ſilueſtris.
Granū dulce quid eſt. l. l. athel.
Gradium .i. cocognidium.
Granias .i. cornalia.
Granaria .i. tapſus.
Graniar fit ſicut nectar.
Gramas ſunt lippitudines que fiunt in obtalmia
Gracus .i. crocus hortenſis.
Grami ē ſpēs fructus quē ignoro
Granatū domeſticū qd eſt. l. l. burnā.
Granatū ſilueſtre qd eſt. l. l. darſiſabam.
Graidon .i. lambruſca.
Graucon .i. carneum.
Gratecon ē fructus buſſi arboris.
Granamina .i. ſtafiſagria.
Grafones. i. veſpa. illud vocabulum ponitur in littera ſimus.
Graco .i. hircus.
Grathuſim eſt cōfectio quedam.
Gramen quid eſt. l. l. agroſtis.
Gecreticū: ge interpretat terra: inde gecreticuꝫ .i. terra que auferē ab inſula crete.
Geleales. i. gagatems vel gagada.
Gealidos .i. ſulfurata.
Geapolidos idē quod ſupra.
Geos. i. robilie: ⁊ ē genus legumins. l. l. mes.
Geoſilion .i. mentaſtrū.
Geuſeir. i. opoponax. aliqui dicunt ꝙ ē ſerapinū ⁊ eſt verius.
Geuſeir idē quod ſupra.
Geuſir idē quod ſupra.
Geuz .i. nux.
Geuzkauc .i. nux muſcata.
Geuzedi .i. nux indica magna.
Geuzmeltil. i. nux venenoſa: que ē frigidiſſima.
Geuzalguar .i. caſtaneola.
Geuzinofil idē quod ſupra.
Geuzmethen. i. planta nucis que plantaꝫ: nam geuz. i. nux: methen. i. arbor.
Gebara .i. floſcha molendini.
Gebaran idē quod ſupra.
Gebaraflos .i. abrotanum.
Gecablon .i. vſnee.
Gecafras .i. fragaria.
Gerazum .i. rana.
Gecedros .i. muſcata.
Gezebros idē quod ſupra.
Gede .i. pulegium.
Gedeuil ſunt quedā vene que dicunt vene miſeraice: que ſunt intra inteſtina ⁊ epar.
Gedegum .i. via vel cannalis.
Gefriſe .i. ſpongia marina.
Gefriſe idē quod ſupra.
Geguerīſet .i. ſemen.
Gegueis .i. ſcariola.
Gefueſif idē quod ſupra.
Gehenech: vel agehenech ſunt due vene q̄ ſunt in labio inferiori.
Gelapedij .i. ſulphur.
Gelatina piſcium ē qñ piſces coquunt in aceto: ⁊ poſtea cōgelaꝫ acetū cū quo coquunt: eodeꝫ modo fit cum carnibus.
Gel..an .i. balauſtia.
Gelthalatiche .i. corīū vetus.
Gelona .i. colloquintida.
Gelela idē quod ſupra.
Geleniabin. i. roſe condite: ſiue cū zuccaro: ⁊ eſt zuccarū roſatum: ſiue cum melle: ⁊ eſt mel roſ. ſed

falso: nam geleniabin: vel geliabin est mel ro. sed seleniabin. i. zuccarū ro. geleniabi syrupꝰ rosax.
Gelbenec ē vna spēs ellebori: ⁊ apud quosdā est nux vomica.
Gelblea .i. volubilis.
Geldei .i. pellis.
Gelfe .i. duricies palpebrarū.
Gelfei idē quod supra.
Geliffagus .i. eliffagos.
Gelios .i. gentiana.
Geliosus idē quod supra.
Gelosac .i. polium.
Geluc .i. cornu serpentis.
Gelunza. i. granum pini maioris.
Geloc idē quod supra.
Gelude .i. cornū serpentis.
Gelutran .i. vsnee.

Cap. cclxxxiiii.

Geldalceb arab. latine cutis: vel cornū arietis.
Gera. lib. agg. cap. geldalcheb auct. Gal. qñ accipit cornium arietis recens sicut excoriat aries: ⁊ ponit sup locū percussiōis ꝛfert adeo q curat percussionis lesionē in die vna ⁊ nocte: quia maturat ⁊ resolut loca percussa que sunt repleta sāguie
Posse. Gera. cap. celbele. cornū lupi. valet ℥ colicā: hoc apparet silr
Diaf. ca. solee. Solee sotulariū in. l. fimus.
Diaf. vetustaruz qñ cōburunt ⁊ cinis earū puluerizat sup cōbustionem ignis: ⁊ sup apatiōez que fit in pedibus a strictura calcia mētoꝝ ꝓuenit: qñ puluerizat sup excoriatiōez q̄ fit in coris: deficcat ⁊ ꝓsolidat ea: ⁊ scorpiones fugiunt fumigiū eius: ⁊ alia venenosa.
Geld alatiche .i. cornū vetus.
Geld .i. cornum.
Gelt idē quod supra.
Gemma est q̄dam ꝓfectio: ⁊ interptat experta.
Gemanion .i. cotula.
Gemara. i. cōfectiōes liquide: quas mulieres faciunt: ex qbus liniūt faciem.
Gemma .i. pna.
Gemealoya .i. semen.
Geme .i. dolor colli.
Gemerac .i. flos eris.
Gemma pelitis ē genus crete: vel tērre: vt aspalthum colore nigro.
Gemiale .i. oleū metropiū.
Gemotilus .i. mercurialis.
Gemolaib .i. agnus castus.
Gemulac .i. alaca.
Gemul .i. lunaria.
Gembut .i. spina alba.
Genaba .i. ala.
Genar .i. mulier.
Genabar .i. cinnabarū:
Genella .i. cucurbita alexādrina.
Genealonia .i. semen.
Generare. i. parere: hoc vocabulū ponit in. l. buthomarien.

Cap. cclxxxv.

Genestrella similis est genestre: sed mior: hz stipites minutos ⁊ angustiores: ⁊ florez albū facit: genestra vo croceum.
Gal. vj. simp. pharm. capit. de genestrella: ſm translationem grecam aspaltus sive genestrella ſm gustū acer simul ⁊ stipticus est: postea ex dissimilibꝰ videlicet ptibꝰ cōstat. ptibus qdē suis acribus calefaciēs. alteris vo austeris infrigidās: ūre ſm vtraſqz infrigidat ⁊ desiccat. Et cō putrefactionibꝰ ⁊ rheumatibus vtilis est.

Cap. cclxxxvi.

Genestra latine. grece spartus vel spargamū. arab. vo mab: abinch. genestre due sūt species: vna est que dicit genista: que ſm quosdā est mirica. Alij dicūt q ē species mirice: cuius rami sunt anguloſi: ⁊ folia triāgulata sunt: semen vt ceraſum ruffum: puū tamē alia vo est que ſm Diaſ. cap. de sparto: dī spartus: ⁊ illa est vere genestra: vt dixit mihi herbaria greca. De qua plinius: genista inquit vinculi vſum pstat: flores apibus gratiſſimi: dubito an hec sit quā greci auctores sparton vocāt: cū ex ea lina piſcaria apud eos fieri docuerūt. semē eius quod eodē nomine appellauerūt in folliculis faſeolorūz modo naſcentiū purgat ellebori vice nē.
Gali. vij. simp. phar. capi. spargamū: vel spartū. i. genestra: que vineas apud nos li
Diaſ. cap. spartus. Spartus. i. genegat.
Diaſ. stra: frutex vo oībus ē nota. semen eius affert in folliculis sicut faſeolus: ⁊ ifra semen aliud minutū ē semen sicut lenticula: florē mellinū hns
Jo. meſ. cap. de genestra ma sicut lentiū.
Jo. meſ. barbincg: vl abram hunc. i. genestra: ⁊ vocat capistrū arboꝝ: ⁊ ē arbor montana: sup cuius stipitē eleuat dēsitas fuſtiū multe rotunditatis: ⁊ dū plicant nō patiunt fracturas: vnde ligant ex eis arbores: ⁊ pducūt flores ſilēs figure lunari citrinitatis multe: ⁊ pferunt folliculos ſm semitā orobi: hūtes semina distincta sicut lentes. Jngt Diaſ. ca. est ⁊ sic. complerionis in secūdo. semen eius est calidiꝰ: ⁊ i flore eiꝰ ⁊ stipite est hūiditas supflua cū vtute inciſiua: quare mltiplicat vomitū: ⁊ sunt oēs ptes eiꝰ conturbatiue: inciſiue: subtiliatiue: ⁊ puocatiue. Rectificatio nocet stō ⁊ cordi. Et dixit Filagriꝰ cū melle ro. tollit eius nocumentum: ⁊ silr cū rosis ⁊ mastice. Semē aūt eius ppinandū est cū aqua mellis: ro. aniſum autē ⁊ semē feniculi ⁊ dauci et silia auferūt nocumentuz ipſius. Flos aūt eiꝰ decoctionē mediocrit ſuſtinent. ſemen vo eius plꝰ.
Posse. Diaſc. Semen genestre ⁊ flos bibitus cum mulſa humores vomitibꝰ purgat. Gal. fructus sparti ⁊ baculoꝝ ſuccus laratiue nō debili
Jo. meſ. Per vomitū ⁊ pter ē virtutis. ventrē educit flegma: ⁊ cum fortitudine vehemēti materias q̄ sūt in ūcturis: ⁊ mūdificat renes ab oībus ſupfluitatibus: ⁊ puocat vrinā fortiter: ⁊ frangit lapidē in renibus ⁊ vesica: ⁊ nō pmittit materias figi in eis: neqz lapidē densari: ⁊ quando flores eius cōtriti ppināt cū melle ro. aut cū ouo ſorbili resoluunt scrofulas: ⁊ oximel ex eis aut semis ipſiꝰ ſoluit apoſtemata ſplenis: ⁊ ſi frequentat vomitus cum eis conuenit sciatice ⁊ podagre: ⁊ dolori renum. Doſis eius ē ⁊ ppie florum a. ʒ. ij. vſqz ad qnqz. seminū eius a. ʒ. ij. vſqz ad. ij. vel. iij.
Diaſ. Semen eius ⁊ flos bibitus cū mulſa humores vomitibus purgat. Jdaulꝰ virtutem habet constringendi. Ad fluxum menſtruoꝝ valet fomentū ex aqua decoctionis eius. Suppoſitoriū etiam ex puluere eius ⁊ ſucco plātaginis: valet etiam contra diſſinteriaz prędictū fomentum.
Genetia ē liber gdam sic vocatus.

Gendebeduster .i. castor: eū.
Genseechim .i. domesticū.
Geniotilis .i. mercurialis.
Geniculata. i. centūnodia: poligonia: pserpinata: sanguinaria idem. ⁊ ē alia species sanguinarie differens ab illa. l. l. sauguinaria.
Genicularis .i. linchitis.
Genitra. i. gūmi rute montane.
Genimen .i. semen: vel succus.
Geniture. i. carnes supflue: que nascunt in cōcauitatibus ⁊ opilant.
Gentalenter .i. abortus.

Cap. cclxxxvii.

Gentiana latine. grece narcan arabice sentiana.

§ Dias. capi. gentiana. Gentiana dī inuenta esse ab impatore illirico eiusdem gentis: vñ ⁊ nomē accepit: cui⁹ folia q̄ circa radices sunt nucis odorem hñt: ⁊ sunt silia plātagini: sed paulo subruffiora ⁊ in summo diuisa: vel incisa in speciē serre imediate habēs hastā: q̄ hasta lenis ē ⁊ vacua digiti habens grossitudinē: longior duobus cubitis: nodosa: circa quos nodos folia nascuntur: semen est ei circa folia in pomulis latis ⁊ lenib⁹: et non inutile sicut affodilli: radicē hz sicut aristologia longa solidā ⁊ amarā: sed nigriorē ⁊ fragilio rem: nascitur locis altis humectz ⁊ vmbrosis ⁊c. ¶Plinius cap. de gentiana. hanc inuenit gentius illiricor rex: que vbiq̄ nascēs: in illirico tū pstantissima: folio frassini: sz magnitudine lactuce: caule tenero pollicis grossitudine cauo ⁊ inani ex intē uallis foliato: triū aliquādo cubitor: radice lenta subnigra: sine odore: aquosa: mōtib⁹ subalpinis plurima: vsus in radice ⁊ succo ⁊c.

Bera. lib. aggre. cap. sentiana. auc. Diasc. Gentiana. i. gētiana: ⁊ est basalax: siue basilica: ⁊ est planta habēs folia que sūt iuxta radicem silia foliis nucū: vel plantaginis: ⁊ colore or trahit ad rubedinē sanguinis: ⁊ a medietate cuius superi⁹ vsq̄ ad sūmitatē incisione minuta sicut serra: ⁊ hz bastam concauā intrius ⁊ lenem in grossitudine vnius digiti: ⁊ longitudinis brachij: ⁊ hz nodos a seinuicem distinctos: in quib⁹ nascunt folia: ⁊ hz semen velut in pomulis latz lenibus: sicut semen plante q̄ dī sachilio: sz hz radicem longā silem radici aristologie longe grossaz amarā ad nigredinē declinantē ⁊ frangibilē: nascit in montibus excelsis ⁊ locis vmbrosis ⁊ humidis. ¶Paul⁹ capi. de gentiana. Gentiana ca. ē ⁊ sic. in Posse. Gali. vj. simp. phar. uj. gra. cap. de gentiana: ꝑm translationē arabicā. Id quod de ipsa administrat est radix huius: cui⁹ sapor est amarus in fine amaritudinis: ⁊ virtus ei⁹ ē magna in mūdificando ⁊ abstergendo: ⁊ aperiendo opilationē ⁊ ē calefactiua ⁊ stiptica: ⁊ idē codē libro: ⁊ codez capi. ꝑm translationē grecā: gentiana huius herbe radix efficax ē vbi oz subtiliare aliqd ⁊ abstergere ⁊ deopilare: nec est mirum si hoc pōt amara violenter Bera. Ego non vidi medicinam existens. melioremin morib⁹ canis rabidi: qū dat ex ea q̄libet die. z. i. trita cribrata cum. z. i. murrhe: ⁊ cū. z. uj. pulueris cancror fluuialiū adustor in ꝓncipio egritudinis anteq̄z timeant aquā. Et hec quidē planta ꝓtraria est venenis mortiferis: ⁊ aufert nocumentū eor cū auxilio dei. Dias. Gentiana est acris ⁊ calefactoria ⁊ relaxans acrimonia: ⁊ amaritudine sua ptum expellens: ⁊ serpētes fugans. Radicis eius virtus est calida ⁊ stiptica: cuius radicis. z. uj. cū pipere ⁊ ruta ⁊ vino accepte morsibus venenatis occurrit: succi eius. z. i. accepta doloribus laterū ⁊ conquassationibus vtilit̄ pdest: stomaticis ⁊ epaticis cū aqua bibita marime pdest: sicut colliriū suppositā radix facit abortum: vulneribus imposita medet̄: succus eius sicut licinium immictus tumorē oculor compescit: maculas corporis tollit. Radix ꝯ infusa in aqua diebus quinq̄z: ⁊ postea cocta q̄ diu virtutē ex ea dimittat confricatur: ⁊ sic deliquat̄: postea aqua ipa re coquatur q̄diu mellis spissitudinem faciat: ⁊ reponit̄ in vase fictili ad vsum.
Genlida .i. rapa.
Genseit .i. opoponar.
Genotium .i. marubium.
Genoscon .i. vsnee.
Gemoti .i. fermentū.
Gepelbacar .i. aspaltū.
Geptealbatar idē quod supra.
Gepteroia .i. pix.
Gepion .i. aaron.
Gepsein. i. lapis gipsi luminosus perutus: cuius subtilitas augmentat̄ cū aduritur.
Gepsin idē quod supra.
Geps idē quod supra.
Geraps .i. peristeraon.
Geramum .i. terra.

Cap. cclxxxviii.

Geramon Dias. cap. geramon

Geramō. i. cicutaria: siue orifilō: siue vt latini perimonia. Cicutaria herba ē folia hñs silia amomi diuisa ⁊ oblōga: ē radix illi rotunda ⁊ dulcz: q̄ comesta: aut cū vino bibita. z. i. inflatiōes matricis solut: siue vē tositates ⁊ inflationes. Est alia spēs huius herbe virgas habens tenues ⁊ pulueratis duobus palmis a terra ascendentes: ⁊ folia malue silia: ⁊ in summitate virgarū caput est sicut cicoree: sed hec medicine apta non est.
Gera sacra: vel diuina: pigra amara.
Geramos .i. grus.
Gemarion .i. herba muscata.
Geraucra .i. flosca molendini.
Gerapium .i. sulfur viuum.
Geram .i. cinis.
Gerad .i. grillus.
Germandrea. i. camedreos: ⁊ ē quercula maior.

Cap. cclxxxix.

Germanum latine: vl siligo grece tifa: vl sithus. ara.

§ siligobih. Gal. primo de edulijs cap. tifa. auc. Dioclis: ⁊ menethei ait: quod post frumentū ⁊ ordeum melius quidam tifa. i. siligo. Et enim sufficienter nutrit: ⁊ cum multo labore digeritur. panem ex eis assidue comedens: null⁹ vtiq̄z ex incōsueto huic edulio san⁹ erit: neq̄z omnino si modicum est ei graue ⁊ indigestibile. semen autem huius tife habet quidē exteri⁹ lenam. i. corticem: ⁊ a quibusdam vocatur paruum frumentuz ⁊ equos hanc quidem innocue comedere. vti aūt frumento non sine nocumento: non improbabiliter autez: vtiq̄z quidam nominant paruū tifam ⁊ colore: ⁊ spissitudine: ⁊ caliditate virtutis assimilatam ipsi. Et idem. vj. sim. phar. capi. sithus. Sithus siue siligo acrior est credo non parum: et cachochimia: cum tamen ex putrefactione fiens.

est autem inflatiua: ⁊ hec quidem habet acre. ⁊ ea li. plurimum vo frigi. aquosum acre.

Serap. libro aggre. capitulo siligo. Siligo vel hals. aucto. Diasco. sūt eius due species: in vna inueniuntur duo grana: ⁊ in alio vnum: ⁊ quodlibet granum in cortice suo: et illud plus nutrit qz ordeuz: ⁊ est boni saporis. panis vo qui fit ex eo minus nutrit qz panis tritici. Et idem aucto. Galie. Substantia huius grani ē media inter substantiam tritici ⁊ ordei quantum ad cibum: et sm medicinā etiam. Et ex hoc potest sciri operatio eius per illud quod diximus de tritico ⁊ ordeo. Gersa est quoddam quod fit de plūbo ⁊ aceto: ⁊ vocatur gersa: vel ceruſa: que vocatur gersa serpentarie: potest fieri ex serpentaria minori ⁊ maiori: sicut inuenies in littera aaron. ⁊ illa ingreditur in vngento citrino: quod ponit in antidotario Gal. minori.

Gerestreos idest terra rubea: ⁊ est bolus armenus.

Cap. ccxc.

Gerebotanum: vel peristerion grece. arabice vo albea. latine vo herbena: vel sacra herba. Sciendum qp prima species gerebotani est centruz galli: ⁊ est supina: secunda species gerebotani est berbena: que dicitur gallinacea: ⁊ ē recta: ⁊ ideo vocatur orthos: vt apparet in littera orthomia. ⁊ hoc Diaſ. dicit cap. de gerebotano. ⁊ prima species gerebotani a quibusdam vocatur peristerion: ⁊ illa est centruz galli. ⁊ ideo in littera p. facit semotim caplm ab illo quod incipit gerebotanū ⁊ illud incipit peristerion: vnde dicit gerebotanum ideo nomen accepit tale: quoniam sacerdotes eam purificationibus adhibere consueuerūt ℣Plinius iunio: capitu. de gerebotano. Gerebotanum ideo a grecis hoc nomen accepit: quia est remedium purgamentis hominuz: ⁊ purificationibus sacerdotum agentibus probatur: vnde et eam pontifices saguina vel sagimen appellabāt quasi sancimen: hac iouis ara veritur: dom purgatur: lustraturqz: hanc pagani ad hostes ferre solebant tuti: hec ⁊ berbena quia pura: ⁊ ideo pagam in sacrificijs vtebantur.

Diaſ. capit. de gerebotano. Gerebotanuz quam multi peristerion vocant: aut berbenam dicunt: species habet duas: vna ē supina: alia recta. prima vocatur sinderitis curetz ⁊ alchea: ⁊ cyperissis. Et asclepius in libro memorat. ⁊ ℣Pythagoras eristeptron nominat. latine dicitur licinia: quasi lustrago: vel vertipedū: vel centrum galli. Secunda quam erectam diximus vocat etiā trigomon: bumō vel gerebotanū: berularia: latine crista gallinacea: vl berbena: vtreqz folia subalbida ⁊ veluti incisa habent similia duo: sed angustiora: ⁊ virgas in cubiti longitudine ⁊ amplius: ⁊ angulosa: radices tenues ⁊ longas: ℣Plinius iunio: capi. de centruz gallo. Centrum galli quoddam est domesticum esui aptum maioribus foliis oblongis ⁊ rugosis: flore albo: seritur in hortis. Siluestre minoris plante: foliis partitis ⁊ rugosis: semine nigro: quod multi integrum in oculis ponentes: ipsos clarificare dicunt: ob hinc sclaream vocant: ⁊ eracleam: et ferrariam nigram.

Gali. viij. sim. pharma. capit. peristerion. ℣Peristerion nominat sic: ex eo qp co lumbe conuersantur in eo: Virtutem habet ericatuā vt cōsolidet vulnera.

Posse. Diaſc. Radix berbene: ⁊ foliacum vino bibita: et cathaplasmatibus adhibita ictericis medentur: ⁊ morsibus venenatis occurrūt. folioꝝ eius. z. i. cū vino posita per dies quator: ⁊ gargarismo ipsa folia adhibita vulnera oris: et putredines tollunt. Elixatura eius si in conuuio asparsa fuerit hylaritatez prestat. datur vero tertianarijs cū foliis tribus: ⁊ radicibus trib. quartanarijs vo quatuor nomero foliis ⁊ radicibus: tota herba vulnera glutinat: ⁊ alienationes stringit: et ad oia venena potui data optime facit. hec autez herba inde nomen accepit: qp sacedotes eaz purificationibus adhibere consueuerunt. In passione rio habet: qp si medicus visitando infirmū ipsaz in manu portauerit egroto insciēte: ⁊ dicet egroto qualit es: si eger dicet: bene: sanabitur. Et si dicet: male morietur. ℣Paul: aqua decoctionis eius matricem mundificat optie: ⁊ menstrua puoctat semen eius cum succo feniculi in oculis impositū ipsos mundificat.

Hermen	.i. semen.
Herion	betonica.
Heris	.i. incubus.
Hergir	.i. eruca: vel ozimū.
Hermina	.i. effectus.
Heroncei	.i. senationes.
Heroboni	.i. plantago.
Hermon	.i. sinum.
Herufan	.i. lolium.
Heruſerion	.i. rāpnus.
Hergues	.i. semuna sinapis.
Hesasteria	.i. creta.

Hesasseb. i. terra astra: ⁊ interpretatur rubea: ⁊ est bolus armenus.

Hesansalum	.i. sulfur viuum.

Cap. ccxci.

Hessamia sm Diaſ. est terra age quod est terra: ⁊ samos: quod est insula quedaz. inde gessamia terra aq aufertur a samos insula Eligenda est: que est alba: ⁊ leuis: linguę adherens: ⁊ spargens se super chartaz: ⁊ fragilis: qualis est: quam multi colirion dicūt. Duo sunt genera eius: vnum quod dictum est. alteruz quod dicitur astrapla condes quod ē laminosuz ℣Plinius ca. gessamia: terra ē naturaſ apud greciā: quam optimam iudicamus que est leuissima ⁊ candidissima **Posse. Diaſ.** Ambo frigi. ⁊ sic: ⁊c. rū generū vtutis sunt stiptice. Lōburunt autē ⁊ lauant sicut terra que dicit eratrias: sanguinem reijcit tibus cū aq bibita: ⁊ magis imbuli: subueniunt ventriculosis: ⁊ dissintericis: fluruz mulierꝝ strungunt: cuz balaustia date: cuz aqua trite ⁊ puncte tumores tibiaꝝ: ⁊ testiū compescunt: oleo rosaꝝ mirte sudores phibent: omnibus venenis acceptę cū vino occurrunt.

Hessecāna est lapis quo aurifices vtunt ad auꝝ limpidandum. Eligendus est lucidus: ⁊ grauis: virtus est illi frigida: stiptica: stomacho acceptus medicatur: rheuma oculis abstinet: vulneriboꝝ cū lacte infusus opitulatur.

Hessase	.i. spongia marina.

Hesentera. i. isculi: qui dicuntur lumbrici terre.

Hesse. i. quando oculi post dormitionem aperiri non possunt.

Hesichum	.i. gartofilata.
Hesimum	.i. rosa.

Hest loco eius ponit corter: vel pellicula que est

inter corticem ⁊ fructum glandis: vel castance: ⁊ est quidā fructus quo caremus: habens figuram pinalem: in eius capite sunt sicut due spine: ⁊ similaꝫ multum amigdalis: f ri. est ⁊ sic. cōstringit omnem fluxū: ⁊ potissime sanguinis.

Bethel .i. pulegium.
Bethe idem quod supra.
Bethefarin .i. marubium.
Bethir .i. eruce.

Betisimeten: nuces sunt cuiusdam arboris: eōles fere in longitudine: que faciunt dormire vsqꝫ ad mortem: ⁊ nascunt sibilie.

Bezar .i. baucea.
Beazmur .i. rāpnus.
Bezablon .i. andacucba.

Cap. ccxcii.

Bezear ſm Diasc. sunt eius tres species: vna species ē cuius folia sunt minora foliys feniculi: ⁊ est in eius forma: ⁊ est eius crus vsqꝫ ad quantitatem palmi: ⁊ quod est superius est citrinū: ⁊ habet sūmitatez sicut habꝫ coriādrū: ⁊ anetum: ⁊ hꝫ fructum album acutum boni odoris ⁊ masticationis: ⁊ nascit in locis spacioſis solitaryis ⁊ lapidosis. Et ē alia hortulana: q̄ similaꝫ herbe apy romani acuta: ⁊ est adustiua boni odoris. Est alia cuius folia sunt sicut folia coriandri: ⁊ capitella sicut anetū: ⁊ habet sicut capita nucis plena semine: que sunt sicut cinamomum in forma ⁊ acuitate sua: in fine secundi. hu. in secundo: ꝓferunt folia eius trita vlceribus corosiuis.

Bleucon .i. mustum.
Bremale .i. emplastrum.
Bressa. i. vermix: ⁊ est sandaros.
Beaucia .i. succus celidonie
Bia .i. terra.
Biampelitis. i. creta nigra: vt aspaltum.

Diaſ. cap. giampelitis: est genus crete: vel terre: nigri coloris vt aspaltum. illā vo optimā dicimus esse: que est nigerrima: ⁊ splēdida: ac leuis: ⁊ humore attracta: resoluit citius vires habet stringentes. nam calamos inficit: et ideo in oculoꝝ blefora mittitur.

Cap. ccxciii.

Gieriterias ſm Diasco. cap. gieriterias. ē species terre: vel luti: que est alba: alia cinericia: siue aeri coloris: ⁊ maioris gleбe: sed probabilio: accipitur cinerea mollis ⁊ leuis: ⁊ erugineas habens vittas. vrit autez hoc modo: concisa gradatim in ciceris magnitudinem: in vas fictile mittitur tenuissimi corporis: atqꝫ tenuiter e laterib⁹ perforata: tunc ei⁹ oculo prius obstruso circundato carbonibus incenditur: adhibito motu donec aereus: siue cinereus color videat: postea vo sic lauat: trita in aq̄ simit residere: ⁊ tūc leuit liquor effūdit: ⁊ sedimē residens sub sole siccat. ⁊ ita rursus teritur: ⁊ ad vesperā supmittit aq̄ ⁊ cooperculo tegit: deinde veniente die aqua liquat: atqꝫ in sole sedimina in rotulas colligunt: ⁊ siccant. habent eni vtutē coherentez valde: ⁊ efficacioꝝ ē q̄ gessamia: deniqꝫ vulnera conglutinādo medent. Est autē optima gieriterias: q̄ est sine sablone: ⁊ sine lapillis.

Bij. i. terra nidi hyrundinis: que ſm Diasc. est cōstrictiue vtutis: medet deniqꝫ vitia tumētium fauciū: ⁊ gleboſas adunationes felliculi: siue mā marū siccando.

Bi idem quod supra.
Builben .i. pisa legumen.
Buintas .i. vertigo.
Buintise: vel offey. i. gūmi edere.
Builub .i. mustricus lapis

Biboſis: interpretat incurvatio vnguium: vnde Gal. giboſis vnguū: ptisis est signum.

Bibolon .i. tapsia.
Bibum .i. caseus.
Bibuzar .i. antrax.
Bibufilon .i. filipendula.
Bicion .i. lutum.
Biceron idem quod supra.
Bicea .i. iacea.
Baci .i. gichia.
Bicuale .i. cicada.
Bicual .i. musca viridis.
Biculotides .i. zenzala.

Bisa: vel gisi: est suffumigationis genus qō inter medicamēta inuenies: de cuius fumo trociſci idotri siccant. plinius.

Bigarta. i. arilla: siue semina vue.
Bigasol .i. affodillus
Bigarapon .i. rupis concauuz.
Biramia .i. granum regum.

Cap. ccxciii.

Gigeg arabi. latine gallina: vel gallus. hic loquit de gallo: sed pro gallina lege. l. letamie.

Berap. libro aggrega. capit. gigeg: siue gigegi. vtus eius decocte est que rectificat: et si est decocta forti decoctione larat ventrem. Idem aucto. Diasco. galli vim quando scinduntur per medium ⁊ ponuntur calidi super morsum animalis venenosi conferunt: ⁊ oportet q̄ remoueatur vnus sepe post alium. Et cerebrum eius cum vino bibitum ad hec valet. Et abscindit fluxum sanguinis miringarum cerebri. Et quando decolatur gallus ⁊ euisceratur et accipitur pellicula stomachi eius interior ⁊ desiccatur ⁊ teritur: ⁊ datur de ea in potu cum vino conuenit habenti dolorem in stomacho suo. Et ius pullorum gallinarum acceptum conuenit ad rectificandam complexionem corporum egrotantium: ⁊ maxime habentiuz inflationem in stomacho: sed ius galli decrepiti administratur ad larandum ventrem. Et oportet vt extrahantur interiora eius ⁊ lauentur ⁊ repleatur venter eius sale ⁊ coquas in viginti partib⁹ aque donec redeat ad sextam ⁊ bibatur. quidam vo coquunt cum eo caules marinos: vl cartamū vel polipodium: larat enim humores grossos viscosos: ⁊ est conueniens febribus antiquis periodicis ⁊ rigoribus eorum: ⁊ tremoribus iuncturaꝝ.

Gali. Galine decocte in fidhbege virt⁹ rectificat multū complexionem corporis. Sed galli decrepiti ius larat ventrez. Et oz q̄ ille qui vult larare ventrez cū eo q̄ coquat gallum decoctione forti. Et ego fui expert⁹ hoc bis ⁊ inueni verum esse.

Diaſ. cap. de gallo. quidā coquūt cū eo caliculū agrestem: aut iūcum: aut polipodiū: aut herbam mercurialis: aut semen cardi

hoc iuscellū deponit humores crudos: ⁊ nigram choleraz: vtilis est rigoribus febriū tipicis egritudinibus: tremoribus: inflationibus: stomaticis asmaticis: ⁊ arteticis: singulare p̄sidium est.
Et galli quando scindantur per medium ⁊ ponūtur dum sunt calidi super morsum venenosum cōferunt: ⁊ super puncturas etiam: et super apostemata venenesa. s. depilata cauda eius ac sale confricetur donec rubeat ⁊ apponatur. Et oportet q̄ renouentur sepe vnus post alium. Et cerebrum eius quando bibitur cum vino confert morsui venenoso: ⁊ abscindit flurum sanguinis miri garuz cerebri. Et quando gallus decolatur ⁊ deuiscerat: ⁊ arferatur pellicula stomachi eius interior ⁊ desiccatur ⁊ teritur valet vulneribus virge humidis difficilis ꝯsolidationis: ⁊ datur de eo in potu cum vino confert habenti dolorem in stomacho suo: ⁊ confert ad dolorem renū mirtū cum puluere glandium ⁊ vino. Jus vō pullorum gallinarum solum acceptum confert p̄prie ad rectificandam complexionem corporū egrotantum: ⁊ marume habentium inflationem in stomacho. Sed ius galli decrepiti administratur ad lauandum ventrem. Et oportet q̄ extrahat interiora eius: ⁊ lauetur ⁊ repleatur venter eius sale ⁊ suas: ⁊ coquas in .xx. cotillis aque donec remaneant sex: ⁊ bibatur. Quidam vō coquunt cuz eo caules marinos: aut herbā bolmos: satas: aut cartamum: aut polipodium: lavat enī humores grossos viscosos ⁊ crudos: ⁊ est conuēniens febribus antiquis periodicis: ⁊ rigoribus ⁊ tremoribꝰ eorum: ⁊ inflationibus stomachi: ⁊ asmaticis: ⁊ doloribus iuncturarum.

Joan.mes. capitu. de gallo. Ex gallis melior est qui nondum calcauit. Decrepiti autem carnes male sunt: acquirunt enim nitrositatem: et salsuginem: ⁊ non cōpetunt in re ciborum: sed potius in re medicine: ⁊ p̄prie ius eorum. Et est illud quod hic considerauimus: melior gallus ad hunc vsum est sicut dixit Galie. qui est ruffus antiquus: immo q̄sto antiquior: tanto melior: ⁊ qui est velox ad motuz et ardens ad coitum: et fortis ad dimicandum in quo sit mediocritas in pinguedine ⁊ macie. Et ius galli antiqui calidum est: p̄opter nitrositatem: ⁊ salsuginem: ⁊ lauatiuum: absterſium: aperitiuz: ⁊ exterminatiuum: ventositatum: p̄ouocatiuum: ⁊ solutiuuz nature. Operatio iuris gallorum ꝑm q̄ docuit Galie. est in hunc modum: oz vt cibet gall⁹: vt dixit Alchaugi: furfure: melle: ⁊ sale pauco: ⁊ fatigetur post illud fatigatione ducente ad lassitudinem. Et dixit etiam Alchaugi: melius est vt fatigetur dimicando: deinde abscindatur caput ipsius ⁊ cuiscerat̄ ⁊ saliatur sale: aut salegemma: ⁊ decoquatur in aqua sufficienti cum facilitate ad consumptionem duarum partium aque. Et sunt quidam qui ponunt in decoctione eius alia ꝑm intentiones diuersas: ⁊ miscetur decoctioni eius turbith: aut carthamus: solutione educit flegma. cum polipodio vō educit melancoliam: ⁊ similiter cum epithimo: ⁊ semine dauci: ⁊ aneti: excludit: ⁊ carminat ventositates: ⁊ coctum cum salegemma: ⁊ dauco: ⁊ aneto: ⁊ polipodio: cōfert dolori stomachi: ⁊ colice: ⁊ iliace: ⁊ dolori renali: ⁊ confert doloribus iuncturarum. Et valet similiter ad idem coctum cū carthamo: aneto: ⁊ salegemma: ⁊ confert asmaticis cum albasce ⁊ isopo. Dosis potio ipsius est circiter libras. ij.

Auic. libro secundo capit. galina ⁊ gallus. Jus gallorum antiquorum p̄prietatem habet quam dicemus. Modus vō quez Galie. narrat in decoctione eorum est: vt decolentur: postq̄z cibantur ⁊ nutriūtur ⁊ fatigantur faciendo eos currere vt cadant: ⁊ decolentur: deinde extrahatur quod in ventribus eorum est: ⁊ impleantur ventres eorum sale: ⁊ suantur: ⁊ coquantur cum .xx. cotilis mensure aque vsq̄z quo perueniunt ad tres cotillas: et bibat totum loco vini. Ruffus galoz melior est ille qui non cantat adhuc: ⁊ gallinarum que nondum parit oua antiqui vō sunt mali. Adeps pullorum calidior est adipe gallinaruz magnarum. Testiculi gallorū laudabiles sūt ⁊ velocis digestiōis. Jus gallorum p̄dictum conuenit tremori: ⁊ dolori iuncturarum: sed oportet vt coquantur cum polipodio: ⁊ aneto: ⁊ sale in .xx. cotillis: donec remanent tres aut quatuor. Caro gallinarum que sunt pulle in intellectu augmentum efficit. Cerebruz gallinaruz ꝓhibet flurum sanguinis narium ac cidentem ex velaminibus cerebri. Jus gallorum p̄dictum conuenit asmati. Caro gallinarum clarificat vocem. Jus galli vetustissimi cum aneto ⁊ carthamo: cōuenit omnibus illis. Et issedebeg gallorum sanat inflationem stomachi. Jus galli conuenit dolori stomachi ex ventositate. Jus galli veteris cum polipodio: et aneto conuenit colice valde. Caro gallinarum que pulle sunt augmentat sperma. Et ius p̄dictum cum polipodio soluit melancoliam: ⁊ cum carthamo soluit flegma. quandoq̄z vero decoquitur cū medicinis stipticis ad dissinteriaz: ⁊ cum lacte ad vlcera vesice. Galline scisse: aut gallus ponuntur super locum lesum a vermib⁹ venenosis: et permutantur quacunq̄z hora: ⁊ ꝓhibent nocumētuz venenosorum. ⁊ venenis bibitis: etiam sorbetur eorum decoctio cum aneto ⁊ sale ⁊ euomitur.

Gigrotis. i. creta argenti: vel creta arsa.
Gigidium .i. cerofolium.
Gigion .i. scitaragi.
Gigin tamareiciron: sunt species dactilorum.
Gigtin .i. melāciū vel nigella
Gigoteis .i. creta argenti.
Gigos .i. psillium.
Gigosi idem quod supra.
Gilbana idem quod supra.
Gilenet .i. medicina acuta vomitiua.
Gilea .i. coloquintida.
Gilbebenech idem quod supra.
Gilbenem. i. semē turbith ꝑm quosdaz: dicunt q dam q̄ est quedam herba: que multuz similatur operationi ellebori: ⁊ est herba similis papiro: et datur de ea. z. i. paralitico: ⁊ sanat̄. alij dicunt q̄ est nux vomica.
Gilbenech idem quod supra.
Gilium .i. borra.
Gilibon .i. vsnee.
Gilibanum .i. iuniperus.
Gilonec .i. nux vomica.
Gilbonec idem quod supra.

Cap. ccxcv.

Gimelea secundum Dias. capi. de gimelea: est terra colore spodi cinereo: dura: alūinosa: atq̄z siccans linguam: que confricata: ⁊ tanq̄z odorata pumicis facit sonum: habet enim quoddam in se recoporatiue tututis medetur deniq̄z lepras ⁊ maculas: et corpori colorem bonum facit: ⁊ capillos tenuat: sed eligenda ērecens ⁊ mollis sobulis: ⁊ triture facilis: nec lapidosa: quod quidem est omniuz terraruz probamentum.
Gina .i. iusquiamus.
Ginga idem quod supra

Gingaria .i. saponaria.
Gingricum .i. collum matricis
Ginesis .i. scordeon.
Ginenos idem quod supra.
Gimon .i. lapsana.
Gingion idem quod supra.
Gingidium .i. cerefolium.
Ginzuc .i. iuiube.
Ginosperma .i. vrtice semen.
Gindosperma idem quod supra.
Gipiti .i. git.
Gipti idem quod supra.
Giptifilonium .i. cartafilago.
Gipum .i. gentiana.

Cap. ccxcvi.

Gipsum latine. ara. gipsen: vel ilgetin.

Dias. cap. de gipso. Gipsum genus ẽ lapidis: similis nitro cuius est optimus: qđ hz venas latas. gipsum vo non coctum desiccatium et stipticum ⁊ parum plausti/ Posse. Dias. fluxus cũ: ⁊ collectiũ ẽ. sãguinis: ⁊ sudorem abstinet: bibitum offocat hominẽ vstũ vo leptomeris est: ⁊ pax desiccat: ⁊ repmit: cũ pusca tritum: in virib⁹ est etiã vt gessamia: sed ãpli⁹ stipticãs: ⁊ refrigerãs fortiꝫ: vñ illinitũ frõti sãguis cursũ stringit: potatũ vo dissinteꝛ: ⁊ ciliaꝛ ⁊ oi ꝓfluo resistit: flos ei⁹ facit ad ea q̃ instãti⁹ cõstringere volumus Bera. li. agre. cap. gipsen. virtus eius est desiccatiua. Et idẽ auct. Gal. non administrat. nisi ex eius. ⁊ virtus eius ẽ q̃ desiccat: ⁊ cõglutinat: ⁊ opilat: ⁊ hoc iõ: qz ipm facit agregationem ptiũ cito: ⁊ conuenit fluxui sanguis qñ miscet cum medicinis siccis: qz ipm ẽ duruz sicut lapis: ⁊ iõ oz vt admisceat cuz albumine oui ⁊ fit multum stipt cum: et cum miscetur cuz puluere molendini: q agregat: quãdo cuolat ex farina frumẽti sup muros molẽdini: et pilis leporꝫ: ⁊ qñ aduritur de viscositate sua augetur subtilitas sua: ⁊ sua densio: ⁊ fit stipticũ: ⁊ maxime quãdo cõficit cũ aqua ⁊ aceto.
Gipsũ plausꝫ. i. ẽra glutinosa: ⁊ ẽ q̃dã spẽs terre: q̃ ẽ lucida: ⁊ dr speculum.
Gips .i. vltur auis.

Cap. ccxcvii.

Gisqua ꝫ Dias. cap gisq̃ ẽ terra sũpta ex fornacibus vitri atoꝝ quo pictores vtunt: ⁊ ẽ vtutis vrẽtis acerrime ⁊ coherẽtis: admixta cuz ceroto ⁊ oleo rosaꝝ: vulnera ĩueterata tpe vl obtusa ꝯcicatizat. mlti ẽt succũ ei⁹ fracturis aptissimũ ꝓbauerunt ob acrimoniam: est aũt q̃si faulla adherens in fornacibus.
Girad .i. locusta.
Girasolem .i. cataputia.
Girapiro .i. sulphur.
Girba .i. mortariũ.
Girgata .i. semẽ vl arilli vuarũ.
Gircos .i. flos viole.
Girecobolon .i. grana solis.
Girbesia .i. anagallus.
Giri. i. farina subtilissima. s. pollina.
Girons est species rane.
Girisitin .i. bolus armenus.
Girgir .i. eruca.
Girontea .i. senation.
Giro .i. lapis calamaris.
Giroptea .i. almea.
Girumbet .i. zedoaria.
Girsue. i. quoddã genus tuberũ ⁊ fungoꝝ.
Gir .i. calx.
Gisasteras. i. creta argẽti: ⁊ ẽ gessamia.
Gisasteros idẽ quod supra.
Gisa kimatis. l. lutũ lune: ⁊ ẽ lutũ samũ.
Gisapa .i. terra.
Giscida idẽ quod supra.
Gisamia .i. gessamia.
Gessastereos idẽ quod supra.
Gisselmusiã. i. ẽra lune: vel lutũ lune.
Gissefon .i. gessamia.
Gesbenet. i. medicina acuta vomitiua.
Gisi .i. gisa.
Gisinterios .i. lũbrici terrestres.
Giseritheras gleba est rubicũda. illa vo est optima que sablonem ⁊ lapillos non habz.

Cap. ccxcviii.

Gischia ẽm Dias. gleba ẽ munda ⁊ alba ⁊ lata: et non valde candida: que deferẽ aliquotiẽs in patellis rotundis siue q̃dratis: hec efficaciẽ stringit cutem ⁊ extendit: et ipsam splendidam facit.
Githia idẽ quod supra.
Git agrimolatũ. i. melanchium: vel melanchie: vtrũq̃ est nomen equinoctũ ad ciminũ ethiopiũ ⁊ ad nigellam. Est aũt git nomen indeclinabile: qñq̃ tñ declinat: hic git huius gittis. sed ciminũ ethiopiũ Dias. vocat gitter: dicens: gitter ẽ qđ ex segetibus crescit: ⁊ latine vocat git: ⁊ ẽ herba que in segetibus reperit: habens semen nigruz ⁊ minutũ: ⁊ illud est agrimolatũ qđ cũ frumẽto reperit hñs semen nigrũ ⁊ minutũ: ⁊ illud in medicina efficaciã nõ habet. Est aliud git melãchiũ quod latine vocat nigella: cuius figurã ⁊ ꝓpetatem inuenies in. l. carum.
Glicia .i. liquiritia.
Glicoricia idẽ quod supra.
Glicoriza idem.
Gliquiricia idem.
Gliaricia idem.
Glicus .i. sapa.
Gligis .i. rapa.
Glitis idẽ quod supra.
Gli .i. balsamum.
Gligidis .i. peonia.
Glisstide idẽ quod supra.
Glindis idẽ quod supra.
Glia .i. dulcia.
Glicca .i. amara ꝑ ꝯtium.
Glicsiden .i. peonia.
Glisscide idẽ quod supra.
Glisceda ẽ ꝓpriũ nomẽ ꝯfectiõis: vt in alexãdro de cardiaca passione: ⁊ interpretat glisceda dulce per antifrasim.
Glikiside idẽ quod supra.
Glicida idẽ quod supra.
Gligida est ꝓprium nomen cuiusdã confectiõis ⁊ est glisceda.
Glihostoma .i. dulce stomacho.
Glis. i. terra tenax: vel glis. i. lappa: vel glis. i. animal muri simile. vnde vsus: Glis animal: glis terra tenax: glis lappa vocatur. Et illud animal moratur in radice napelli: vt apparet in littera napellus.
Glicum .i. dulce.
Glimonũ .i. pulegiũ regale.
Glicitis .i. terra tenax.
Glisis .i. radix peonie.

Blissomargo. i. terra candida: ⁊ est creta fullonum.
Blicos .i. sapa.
Blicon .i. mustum.
Blitis .i. poligonia.
Bliconus .i. pulegium.
Blian .i. dulce.
Blien idem quod supra.
Blitasmos .i. dulcedo.
Blikeon .i. dulce
Blitia. i. confectio quedam: ⁊ est gliscida.
Bliciaconum .i. abrotanum.
Blicon .i. succus liquiritie: ⁊ ē aliud q̄ gliconium.
Blioconium. i. mentastruz. alij dicunt q̄ ē camomilla. alij calamentum montanū vel fluuiale. alij pulegum: ⁊ hoc concedo: nec mirandum si inter istos est discordia: quoniā omnia ista quasi vnam virtutem habent.
Blicolanium: aliqui dicunt q̄ est cassia fistula: aliqui q̄ est canna mellis: aliqui calamus aromatic⁹
Blicorio .i. muzum.
Blicus .i. sapa.
Blini .i. pupilla.
Blio .i. sordicies balnei.
Bnicus .i. cartamus.
Bnidij croco. i. mezereon: vel cocognidium.
Bnidium .i. atriplex.
Brison .i. aurum.
Briacelem .i. piper ethiopum.
Brisdlocāna .i. atriplex.
Bri .i. balsamum.
Bripposis. i. vnguium incuruatio: vnde gripposis vnguum: signum ē ptisis
Brippeos idem.
Bsimen .i. fermentum.
Bobara .i. mespila.
Blobaraton .i. valeriana.
Blobasis .i. cimbalaria.
Blobassis idem.
Bogillodorum. i. radix vnde fiunt scope: ⁊ sunt i modum palme.
Bogil .i. vsnee.
Borgin. i. semen: vnde gomorrea. i. fluxus semis
Bogum. i. eductiuum: vel purgatiuum.
Bogestion .i. alnea.
Bogustion idem.
Bolema .i. origanum.
Bolestrum .i. alexandrum.
Bolefados .i. spargula.
Bolie .i. genus tuberum.
Bolioblos .i. platanus.
Bolibilos idem quod supra.
Boma .i. angulus.
Bomar .i. comarus.
Bomalios .i. rupis concauus.
Bomos. i. semen vel genus: inde gomorrea. i. seminis fluxus: comogis interpretatur fluxus: a gomos quod est genus: ⁊ gois quod est fluxꝰ: quasi fluxus humani generis.
Bomorrea qd est. l. l. gomos.
Bomaris. i. confectionibus liquidis quas mulieres faciunt: ex quibus liniunt faciem.
Bomaris idem quod supra.
Bonficis .i. storax.
Bongilides .i. rape.
Bongilis idem q̄ supra.
Bonalidas .i. rapas.
Bongolidas idem quod supra
Boholidon .i. blaccebisantie.
Bon .i. colla.
Borab .i. corrus.
Borasia cerasa.
Boras .i. ameos.
Boro .i. gorab.
Boronab .i. mellilotum.

Cap. ccxcix.

Gera. Gron ara. gre. goron vlcotum latine vo cotū vel būbax lib. aggre. cap. goron. dixerunt qdā medici de kelbe q̄ cotum nascitur iter eos in arboribus que sunt sicut arbores antipersicoruz: ⁊ durant ānis. xx. ⁊ est ex eo q̄ oi anno seminatur. Et idem auc. Aben mesuay: melius est ex eo nouum: ⁊ quod est plantatū anno suo. **Posse. Gera.** Succus folioꝝ ei⁹ conuenit fluxui vētris q̄ accidit infantib⁹: ⁊ semen ei⁹ conuenit tussi: ⁊ ē bonū pectoris: ⁊ est ca. ⁊ hu. ⁊ oleum ei⁹ confert lentiginib⁹ faciei: ⁊ pustulis calidis que fiunt i facie: ⁊ facit augmentum in sperma. **Dias.** cap. coron. medulla seminis ei⁹ calefactoria est: mollificat pect⁹ ⁊ ꝓdest ad tussim. succus vero foliorum ei⁹ potatus fluxum ventris infantium sistit. ⁊ est ca. ⁊ hu. complexionis.
Borgone .i. garzone vel infans
Bosalac .i. cataputia.
Bosaliac idem quod supra.
Bnsamon .i. gessamia.
Bosie .i. genus tuberum.
Bosia idem quod supra.
Bosifur .i. vua demonis.
Blossa. i. lingua: inde cinoglossa. i. lingua canis: ⁊ arnoglossa. i. lingua agni: ⁊ ē plantago. buglossa. i. lingua bouis: ipoglossa. i. lingua equi vel bubali.
Bossos idem quod supra.
Blossa .i. interpretatio.
Blomo. i. instrm rotundum ligneū: quod retinet in ore vt teneat os aptum.
Bnonus narkasis .i. stupor mentis.
Bnosis. i. scientia: cognitio: intelligentia.
Bnoscica .i. sensibilia.
Brossi sunt fructus prime nationis qui sunt velut flores aliorum.
Brongus piscis oībus notus.
Bnaril .i. stincus.

Cap. ccc.

Gera. Gada vel fabucia grece. arabice hanna: vel guadal: vel harua. latine vero procelliones: ⁊ sūt vermiculi in humidis locis degentes ⁊ in stercore: multorum pedum: qui tacti in pillulas compiscantur: regnicole vocāt eos faborolas libro aggrega. capi. barna. Barna. i. procelliones: ⁊ est vermiculus vasorum aque ⁊ cisternaruz: ⁊ est vermiculus puus qui quando tangitur reuoluitur in seipsum: ⁊ est viridis coloris. Et idez auctoritate Gal. vidi multos ex medicis qui vtuntur ei omni anno in dolore aurium: quacunq̄ de causa contingit. Et ꝓpter hoc videtur mihi q̄ aliquando curent eos: ⁊ aliquando nocent.
Diascorides capitulo guadai. Guadai. i. procelliones: ⁊ sūt vermiculi pusilli qui reperiuntur sub vasis aquarum ⁊ cisternis: qui quando tanguntur reflectuntur: ⁊ fiunt rotundi.

Posse. Sera. auctoritate Dias. quando sumitur de eis i potu cum vino conuenit strãguirie: ⁊ ictericie: ⁊ quãdo teruntur cum melle: ⁊ linitur cum eis: confert squinantie ⁊ relaxationi vulue. ⁊ quãdo teruntur cum oleo rosarum: ⁊ buluunt in cortice granati: ⁊ distillatur ex hac medicina in aurem: cõuenit dolori eius.

Gaudal — idem qđ supra.

Guadebnegi est spês obtalmie.

Guaraſcen — .i. turtur: vl palumb⁹ siluester.

Guarſen — idem qđ supra.

Guaſnen — .i. folium nil.

Guiaſtemabras — .i. stellio.

Guaſten — idẽ quod supra.

Guada est herba facta sicut cinoglossa que oritur in loco pingui: de cuius succo tingitur blauetum.

Guassima. i. basilicon demonis: ⁊ est basilicon eutaticon.

Guaita est proprium nomen loci.

Guadem sunt quedam vene spatulares: ⁊ est vena que tenditur super spatulam ex qua oritur cefalica.

Guada. i. conchilium vel ostracum.

Cap. cccj.

Guas arabice. grece vero ⁊ latine pruna.

Joan. mes. capitulo de pruns. ¶Pruna alia sũt alba: alia citrina: alia rubea: alia nigra. Et ex eis quedam sunt muza que sunt ad alterandum magis: quedam dulcia que sunt ad soluendum ventrem magis: ⁊ omnia alterant ⁊ solutionem faciunt plus tamen ⁊ minus. Damascena vero: ⁊ armena in omnib⁹ illis sunt fortiora. ⁊ humida quidem plus faciunt illud q̃z sicca. ⁊ sicca minus corrumpuntur in stomacho q̃z humida: sunt enim humida ad corruptionem ⁊ putrefactionem conuertibilia dulcia sunt inter ea. ⁊ fri. declinant tamen ad latus frigiditatis: ⁊ sunt humida in secundo gradu. ¶Muza vero fri. sunt in p̃ncipio. ij. Et alia quidem sunt lauatiua ⁊ refrigeratiua ⁊ lenitiua. ¶Rectius cum quo miscentur ⁊ addit earũ operationi sunt tamarindi: ⁊ proprie ſm modos infusionis notos: ⁊ cassiafistula: ⁊ tereniabin: ⁊ viole condite: ⁊ similia. Et fit cum aqua earum syrupus uuamenti nori. Et ex carnibus earum fit electuarium bonum. Armeni quoq; arborem pruno:rum perforant subtilem in longitudine palme ex duabus vel tribus partibus ⁊ intromittũt frustra scamonee: ⁊ sigillant luto: ⁊ sunt fructus illi⁹ arboris solutiui sufficienter: ⁊ faciunt sofisticationes alias in arboribus alijs.

Posse. Joan. mes. Solutõe educunt choleraz ⁊ dantur in egritudinibus colericis ⁊ alterãt malitiam earum: ⁊ soluunt malitiam ex qua fiunt: nocent tamen stomacho ⁊ sunt pauci nutrimenti. Dosis aque earum potio est circiter libram vnaz cum zucaro.

Diascorides capitulo de prunis. ¶Prunum recens ventrem soluit: stomacho contrarium iudicatur. sed omne hoc incomode celerius digestionem finit: sicca non tantam malitiam prebent. quidam sicca cocta aluum stringere existimant: quod Galie. non immerito falsum esse contendit. Quis enim nesciat expasso discocta vel mulsa solutiõem ventris operari: maximeq; perficeret si decoctuz ipsum cui succus admixtus est sorbetur: facit tamen ipe suas differẽtias diuersi generis in prunis: vt siriaca tantum putet minus aluum mouere: eo q̃ sint stipticiora. hyspana vo pl⁹ soluere q̃ sint dulciora ex omnibus prunis que maiora ⁊ lata sunt. Idem quoq; tenera ⁊ digestionis facilioza ⁊ ventrem molliendo accomoda presumit. minoribus omnia nesse cõtraria. Et est agreste prunum austerioris fortioriſq; virtutis: hoc siccum etiam distintericos certum est adiuuare: gummi huius arboris potatum calculos frangit: cum aceto trituz ac illinituz faciei lichinas optime purgat: ⁊ curat aqua i qua folia pruni cocta sunt gingiuas ⁊ vuueam: ⁊ similia os colluendo defendit. Sed in vino decocta vehementius prosunt. ¶Radices itemq; corter eandem stipticam habent potestatem que in folijs est constituta. Sera. hec eadez dicit: que sunt dicta ſm Dias.

Gualdel guisti — .i. ypoquistidos.

Guauses est animal quoddam habens sanguinẽ ⁊ est stellio.

Guasse membras — idem qđ supra.

Guariscen est genus columbe.

Guardalbias — .i. bubulcus caninus.

Guarum — idem.

Guate quid est. l. i. tarax.

Guassemabra — idem.

Guasem est illud quod apparz in p̃ncipio morsee vel lepre in loco vbi oritur.

Guasmau — .i. folium nil.

Guausac — .i. galbanum.

Guardengi — .i. obtalmia.

Guatigi — .i. vulnus quod fit per forando.

Guesmes — .i. tristicia sine causa.

Guesmetum. i. nuces cuiusdam arboris equales fere in longitudine: que vsqz ad mortem dormire faciunt.

Guesgues. i. quando homo loquitur solus sine causa.

Guezitatum — .i. punctio.

Guers — .i. lapis qui inuenitur in felle bouis.

Guecitarum — idem.

Guedegi sunt vene guides.

Guides — idem.

Guidem vel guilbem — .i. pisa legumen.

Gudelarus — .i. castoreum.

Guire arsamac — .i. viscus piscis ⁊ ẽ filli coza piscis.

Guti — .i. costi.

Guidium — .i. cocognidium.

Guulub — .i. muscus arboris.

Guuri — .i. kist. ij.

Guululub — idem.

Guufulon — .i. barba siluana.

Gubera — .i. mespilla.

Gubeira — idem.

Guca — .i. affodillus.

Gucaras est quedam pars corporis.

Gucta miconis — .i. gummi papaueris. ⁊ est opium.

Guactaa alij xicorallam vocant.

Gulac — .i. soldana.

Gulazi — idem.

Gulafion — .i. rupis concauum.

Gumera est quoddam epithima qđ efficitur in facie ad ipsam colorandam: istud vocabulum ponit ab almansore in tractatu quinto.

Gumiliel meletum — .i. gummi amigdalarum.

Gũmi vitis qd est. l. i. barin.

Gũmi albotin — .i. lacca.

Gũmi medicine — .i. ex amigdala.

Gummi citrinaicum .i. gummi laxar: ⁊ est assa fetida.
Gūmi prunorum quid ē. l. l. guas.
Gūmi babilonie .i. gūmi arabicum.
Gūmi arboris garioſilorum est simile in virtute gūmi alborū: vt apparet in. l. barmuſel.
Gūmi de linu gd est. l. l. ſiccamma.

Cap. cccii.

GVmmi arabicum latine: arabice vero ſanig liarabi. Bera. libro aggregato. capitulo ſanig libarabi: ſanig liarabi .i. gummi arabicum: ⁊ est gūmi quod reperitur ſuper arborez acatie: ſicut alie gūme: que arbor nominatur angaile: ⁊ melius ex eo est quod est ex hoc arbore ſimile vermiculis in figura ſua: ⁊ colore eius est ſicut vitrum clarum: ⁊ non habet lignum. ſcōm vero post ipūm est albū ſed illud quod ē ſimile ſordicieī raſine pūi ē malū est fri. ⁊ ſic. aucto. Galie.

Poſſe. Bera. auctoritate Galie. vna est virtus eius que deſiccat: ⁊ alia eius virtus est que conglutinat ⁊ aufert aſperitatem: ⁊ frangit virtutes medicinarum acutarum: ⁊ lenit aſperitatem pectoris: ⁊ ſtrungit ventrem: ⁊ fortificat inteſtina ⁊ melioratoſſa fracta quādo fit emplaſtrum cum eo: ⁊ cōuenit maligmitati vlcerum pulmōis. Et auctoritate Habit dicit q̄ est humidū parum: ⁊ retinet vētrem quādo nimis fluit: ⁊ conglutinat inteſtinum in quo ē tenaſmon: ⁊ conſolidat oſſa fracta quando fit emplaſtrum cum eo: ⁊ ſedat tuſſim quādo retinetur in ore ⁊ tranſglutitur quod ide diſſolvitur: aut ſi miſcetur aliquibus medicinis conferentibus ad tuſſim ⁊ vlcerib⁹ pulmonis: quādo bibitur ex eo conuenit obtalmie: ⁊ rectificat medicinas laxatiuas quando miſcetur cum eis: ⁊ prohibet acuitatem earum: ⁊ frangit vomitum qui ſuenit ab eis Et quantitas doſis eius ad tuſſim: ⁊ ad retinendum ventrem aureus. i. Et quando miſcetur cuz alijs medicinis est aurī. v. Bulcaſim Eben Aben libro qui dicitur ſeruito: forma aſſandi gūmi arabicum est ſicut omniū aliaz gummaz. qui vult aſſare gūmi arabicū: oportz q̄ frangat illud in fiuſtra ad magnitudinem orobi: deinde accipiat patellam ⁊ calefaciat eam: ⁊ auferat ab igne: ⁊ ponat ſuper eam gummi arabi. ⁊ miſceat bene ſine intermiſſione donec albeſcat. Et ſi non albeſcit prima vice: iterum calefaciat patellaz vt prius: donec fiat album: ⁊ eodem modo fit ex alijs gūmis.
Gūmi ſaracenicum idem qō ſupra.
Gummi dragantum est gummi cuiuſdam arboris: que dicitur aſcuded: pro quo lege litteram achantes.
Gūmi ſimpliciter platum debet intelligi gummi arabicum.
Gūmi oliuarum gd est. l. l. cayt.
Gūmi cetafie gd est. l. l. cetafie.
Gurum .i. puluis molendini.
Gurgulos .i. infirmitas gutturz
Gurlumon .i. mentaſtrum.
Guſane est quoddam genus fungorum quod exiccatum coartatur ſicut cartilago.
Guſame idem qō ſupra.
Guſia est quedam cōfectio liquidas quā mulieres faciunt ad liniendum faciem.
Guſma idem qō ſupra.
Guzema est flos herbe qus affertur de barbaria quo ſaracene vtuntur in aquis balneorum: ⁊ est odorifera ſatis: hanc herbam tuneci vidi abundanter.
Gucemis gaborum .i. tamarindi.
Guzia .i. conſolida.
Guzian idem.
Guziaſilon .i. cataputia minor.

Cap. ccciii.

GVlungem arabi. latine galanga. Galanga cali. ⁊ ſic. est in tertio gradu. Alij dicunt galangam eſſe arborem: alij fructum. Diaſcorides autez dicit q̄ ſit radix que reperitur circa arboris pedem in perſia quod patet ex eo q̄ habet interius radicem quādam: ⁊ etiam terra adheret ei: poteſt autez ſeruari per duos annos. Est autem eligenda ſubruffa: ⁊ in ſua manerie ponderoſa: ⁊ etiam acutum habens ſaporem: que alba est ⁊ lenis multum fere nullum habet ſaporez: ⁊ que ē forata ⁊ facile i puluerem ſoluitur abijcienda est: virtutem habet cō fortādi ex aromaticitate ⁊ diſoluendi: ⁊ conſumēdi ex qualitatibus. ſolet autem ſophiſticari ex admixtione iunci habentis radicem tortuoſam: ⁊ etiam ex admixtione biſorte. dignoſcitur autem q̄ iunci radix inſipidum vel ſalſum habet ſaporem: biſorta punctitum. galanga vero aromaticum ⁊ acutum. Alij ſophiſticant hoc modo: puluerizant optimum galanga ⁊ piper conficiunt cum aceto: ⁊ imponunt radicem iunci per noctem ⁊ efficitur acuti ſaporis: ſed dignoſcitur quia interius inſipidi ſaporis est: galanga vero acuti.

Bera. libro aggrega. capitulo galungem. Galungē. i. galāga: est vena in groſſitudine caſſie lignee: ⁊ corter eius est rubeus interius purulentus: defertur ex ſiri: est cali. ⁊ ſic. in tertio gradu.

Poſſe. Ad digeſtionem confortādam ⁊ dolorem ſtomachi ex fri. cauſa vel ventoſitate: detur vinum decoctionis eius: ad cerebrum confortandum naribus applicetur. contra cardiacam paſſionez ⁊ ſincopim detur puluis ei⁹ cum ſucco plantaginis. contra fetorem oris: accipe galangam ⁊ coque in vino: ⁊ poſtea detur patienti ad modum ſyrupi quolibz mane ⁊ remouet fetorem oris. Serap. est faciens odorem bonum: ⁊ conuenit phlegmaticis ⁊ humiditati que generatur in ſtomacho: ⁊ facit digeri cibum propter ſuam calefactionem: ⁊ propter ſuam diſſolutionē in phlegmate: ⁊ conuenit colice: ⁊ facit odorem oris bonum ⁊ calefacit renes: ⁊ cōmouet ſperma. Et quando fruſtrum er ea tenetur in ore facit eructuationem magnam: vnde conuenit ſtomacho ⁊ digerit cibum antique materie ⁊ conuenit frigiditati renum. Et idem auctoritate Aben meſuay est cali. ⁊ ſic. in tertio gradu: ⁊ est conueniens habenti colicam ex ventoſitate. nam frangit omnez ventoſitatem ⁊ conuenit habenti eructuationes acetoſas.

Capi. ccciiii.

GLuten grece arabice yre: latine vero gūmi vel colla. Colla alia est ex inteſtinis piſcium: et dicit grece yriocolla: alia ex corijs q̄drupedum: ⁊ hec vocatur taurocolla apud Diaſcor. ⁊ vtrunqz est gluten. ⁊ est aliud

gluten quod dicitur sarcocolla: eo q carnes glutinat: ⁊ est yrillocolla eo q lignuz glutinat: vnde iticolla ⁊ taurocolla potest vocari yrillocolla. Itē aliud est gluten auri quod dicitur crisocolla: ⁊ est duorum modorum. Nam aliud est aurifabro ruz: ⁊ est naturale quod foditur: ⁊ vocatur borax latine: grece viscollos vl crisocolla: ⁊ arabice michar. aliud est artificiale quod fit cum vrina infantium: ⁊ de vtraqz loquuntur. Auicen. ⁊ Diascoz. vnde de auriglutine naturali ⁊ artificiali cōplete inuenies i. l. crisocolla. Et est aliud gluten auri qō est pictorum: ⁊ est aromaticum: vt Auicen. capitulo de quo aurum adheret: sed sciendum q quando ponitur gluten absqz determinatione debet intelligi mastix: quoniaz excedit in bonitate omnia glutina: vt apparet in. l. meseebe. auct. Sera.

Salie septimo simplicium pharmacoruz capitulo colla. Colla emplastice est ⁊ stiptice virtutis quibuscunqz cataplasmet̄ particulis. **Diascorides** capitulo sarcocolla taurocolla: eligenda est limpida ⁊ munda ⁊ lucida: nigra vero inutilis est. **Posse. Diasco.** taurocolla cum aceto soluta zernas limpidat: ⁊ mundat lepras: imposita vstionibus pustulas ebulire nō permittit: cum aqua tepida soluta ⁊ superuncta diuersas res in se cohercere facit: vulnera melle ⁊ aceto soluta stringit: sed iticolla bona est q̄ in ponto fit alba ⁊ grossa: ⁊ non perforata: citius se soluens: emplastris cephalicis necesse permiscetur: sed crisocolla miscetur etiā cum cōfectionibus que multum limpidant.

Glubie .i. faseolus.
Gruncus .i. cuscute.
Grubum .i. herbum.

Sequitur de. H.

Halcena id est limacina.
Haacon idem quod supra.
Haage .i. ebur.
Haalebi .i. solatruz
Haalebin idez quod supra.

Cap. cccv.

Haeir sine haiese arabice. latine vermis serici.

Hera. libro aggregato capitu. haeir. Haeir quādo vermiculus terit setam super se, ⁊ facit cooperturam ⁊ dimittitur donec perforat illam telam egredit̄ inde deuenit ad hoc Abrisceu ⁊ Ken. ⁊ quādo dimittit̄ in sole donec moritur vermis deuenit inde seta: ⁊ est ca. ⁊ sic. cum temperamento.

Posse est bona cordi ⁊ confortat substantiam ⁊ totalitatem eius: ⁊ clarificat sanguinem: ⁊ propter hoc ponitur in medicinis cordis: ⁊ precipue in diasmusco. Et quidam comburunt eam vt possit faculus teri: ⁊ melius puluerizari propter desiccationem: ⁊ ghusdam nō videtur hoc faciendum ne amittat virtutem suaz: sed faciunt eam incidi subtiliter ⁊ terunt eam cū margaritis: ⁊ karabe ⁊ corallo proprie: ⁊ sic teritur facile. ⁊ quidam sunt qui extrabunt ab ea virtutem

Auicen. ca. de viribus cordis dicit q seta cōfortat cor. Bulcasim Eben Abē azarin lib. qui dicitur seruitor: forma comburendi setam que administratur in electuarijs hec est: Accipe setam nouam que caret tinctura: ⁊ pone ipsam in olla noua: ⁊ pone ollam super ignem et fac sub ea ignem lenem: vel pone eam in furno panis: ⁊ non oportet vt aduratur: sed solum assetur ita q possit teri.

Haeris idē quod supra.
Hae. i. arbor draganti: pro qua lege litterā achā tos.
Haer .i. indicus.

Cap. cccvi.

Haerinia arabice. grece harma latine piperella.

Hera. lib. ag. ca. haerinia. Haerima. i. piperella ⁊ est in figura sicut pipis minoris figura: nisi quia est in colore suo citrina. Et sunt i ea due virtutes cōtrarie: sicut frigiditas ⁊ caliditas. Et idē auctoritate Aben mesuay: haerinia est granum paruum minus pipere: ⁊ est in eo citrinitas pauca: ⁊ est odoriferum cuius odor est sicut odor ligni aloes: est ca. ⁊ hu. ⁊ est in eo absterſio.

Haerima idē quod supra.

Cap. cccvii.

Haid arabice vl befa. latine ferrū vbi sciendum q ferruz ferrugo ⁊ squama ferri eiusdem sunt virtutis ⁊ operationis. sed ferrugo calide est ⁊ sic. complexionis in secundo gradu. sed attendendum q aliud est ferrugo: ⁊ ē aliō squama ferri. squama ferri est illud quod latum ⁊ tenue euolat per percussionem: sed ferrugo ē illō quod per decoctionem liquefit ⁊ separatur a ferro habet autem virtutem desiccandi ⁊ extenuādi

Posse. ad extenuationem splenis valet vinum in quo ferrum candens extinctum fuerit: multum enim subtile est. Contra opilatiōem epatis ⁊ splenis ex longo tempore: detur patienti puluis subtilissimus ferruginis quātitatis. ℨ. v. cum vino calido: vomitum etiaz in multa quantitate puocat. ⁊ etiam ducit vsqz ad mortem. vnde cum ipso in potu debet dari aqua in q̄ lapis magnes tota nocte iacuerit: ⁊ puluis cuz aq̄ cocta detur. reprimit enim violentiam eius ⁊ sistit vomitum restantem.

Diascorides Contra emoroidas puluis ferruginis ⁊ squame ferri subtilis efficitur cum succo tapsibarbassi ⁊ bombace intincta si supponat sibi patiēs optimum est. Contra tenasmonem ex causa ca. squama vel ferrugo optime calefiat: vt candens sit postea aspergatur aceto: ⁊ recipiat patiens fumum per inferiora.

Hera. libro aggre. capitulo haid. Ferrugo ferri est stiptica q quando fit cum canascale astringit fluxum antiquum matricis. Et quādo bibitur phibet impregnationem: ⁊ lenitur cū ea ⁊ aceto super herisipillam ⁊ bothor: ⁊ aufert eā. confert panaritio: ⁊ vngule oculi: ⁊ asperitati palpebrarum: ⁊ emoroidibus: ⁊ restringit gingi-

uam. Et quando linitur cum ea super podagram confert. Et facit ouri capillos in alopitia. Et aq̃ in qua extinguit ferrũ candẽs: aut vinuz confert fluxui ventris: ꝛ vlceribꝰ intestinoꝝ: ꝛ duriciei ꝛ tumori splenis: ꝛ colice passioni. ꝛfluxui qui fit a stomacho. ¶Nam corroborat stomachum relaxatum ꝛ debilitatum. et maxime a cholera. sed scoria: ferri hz virtutez similem eruginis eiꝰ: nisi quia est debilior ea. Et qñ dat in potu cũ squingibin resistit veneno plante que dicit acoitum. Et idez auc. Gal. omnis scoria desiccat desiccatione forti. nisi quia scoria ferri est debilior aliis. Et qñ teris eã cũ aceto ꝛ ꝑcoqs fit medicamẽ qđ desiccat saniẽ q̃ fluit ab aure antiquã. Et qñ extinguit ferrũ cãdẽs in aq̃ fit aq̃ illa siccativa: pp hoc ꝙ nit grossiciei splenis. Et extinguit i vino ꝛ ꝙeit vinũ illđ hydropisi ꝛ dissinteric ꝛ colice passioni ꝛ doloꝛi stõi. Et idẽ auc. ¶Rasis. ¶Jam vo cognoui mꝰ ꝑ experientiã qꝝ ꝙenit fluxui vine ꝛ mẽstruoꝝ ꝛ ꝙeit egressioni ani: ꝛ distillatiõi vine qñ distillat i sensibilr: ꝛ augz libidinẽ. ¶Bulcasiz Ebẽ Abẽ azarin q̃ dr fuitor. ¶Modus purgãdi limaturã ferri ẽ iste: oz qꝝ eligat limatura ferri pura cũ aq̃ nõ sit admixtio alicuiꝰ sicut eris: aut plũbi: aut vitri. si enĩ daret in potu alicui occideret. ponat ergo ꝺ ea q̃ztũ vis i vase mũdo: ꝛ pijciat sup eã paꝛ aceti ꝛ ponat sub sertario mũdo: ꝛ ponat itez sup ipm .ſ. sertariũ corũ aliqđ ꝛ dimittat ad minꝰ septem diebꝰ: ꝛ post exibe qꝝ inuenies colorem eiꝰ sicut zinziar. deinde desicca eã ꝛ tere. Et sunt q abluũt eã cum aq̃ dulci ꝛ aceto ꝛ colant ꝑ pãnũt ꝛ dimittũt sub sereno quousqz putrescat: deide abluunt eam cũ aqua dulci ꝛ reponũt. Et virtꝰ eius ẽ qꝝ conuenit illis quoꝝ colorꝝ faciei ẽ croceꝰ: ꝛ facit ipingua re corpus. ¶Modus assandi scoriã ẽ ille: teraꝯ tritura grossa: ꝛ ponat in aceto ꝛ robꝰ: ꝛ post exhaꝯ ab eo ꝛ exsiccet ꝛ assetꝯ sup prunas ꝛ ꝑponat. ¶Modꝰ abluẽdi scoriã ferri est ille: oz qꝝ abluatur anteqz assetꝯ: ꝛ post etiã abluat sicut dixim⁹ in thucia.

¶Haiet	.i. serpens.
¶Haur romi qđ est. l. l. electrum.	
¶Haurum	idem.

Cap. cccviii.

¶Hauser: uel: hausor.

¶Hauic. in. ij. li. ca. facit qđ scribit haufurũ: sed in ara. ẽ hauser: ꝛ hausor: est lacticiniũ quoddã: ꝛ nõ est tassus: vt q dam dicũt: vel spẽs eiꝰ sub cuius vmbra pielitant dormiẽtes: vt Dias. dicit. ¶Nã hausor ẽ lactiniuz ꝛ tassus est arbor magna vmbrifica. **Bera.** li. ag. cap. hausor. ¶Hausor: est planta hẽns lata folia: ꝛ nascit in vno tpe anni. Et hz cõcauũ qđ egredit ab oculis ramoꝝ suoꝝ ꝛ a locis florum eiꝰ. Et colligũt ab eo hoies rẽ cõuenientẽ ꝛ succo eius ẽ amaritudo ꝛ egredunt ab ea mala sicut testiculi camelorꝝ. Et egredit ab illis pomis q̃dam res adurens: ita qꝝ non põt fieri cauterizz cũ re meliori ea. Et iplent ex ea culcitre: ꝛ puluinaria: ꝛ notatur ẽt arbor eius coherea: ꝛ qñ incidũtur folia hausor emittit tũc lac qđ colligitur i mẽse maij: ꝛ ponunt in eo corria ꝛ pilus in eis ꝛ vnuz vas implet ex duabꝰ impressionibꝰ: ꝛ lignũ hausor ẽ leue grossum rectũ pulcruz ꝛc. Alius hausor est vna ex specieꝰ titumalli.

Cap. cccix.

¶Hausis: uel husch: li

¶Hue hasig ara. gre. ꝛ latine rãnus. **Bera.** lib. ag. cap. hausis. ¶Hausis siue hasig est planta q̃ nascit in vallibus. Et sunt eiꝰ tres spẽs: vna hẽt stipitẽ rectũ spinosum sicut arbor: que dr alchisia lich in ramis: ꝛ spinis eius: ꝛ folia eiꝰ sunt oblonga hẽntia humiditatẽ viscosam q̃ adheret manui Secũda ẽ fortis alba plus q̃z ipsa. Tertia hz minora folia q̃z ipsa ꝛ latiora: ꝛ declinat parũ ruborri: ꝛ rami eius sunt longi: longitudo eiꝰ ẽ brachij vnius ꝛ ẽ spissior: aliis: ꝛ ẽ debilior: spina vo eius est acutior. ꝛ fructꝰ eius ẽ latus subtilis: ꝛ ẽ velut in vaginis sicut herba q̃ dr sachidalion. Et idem auc. Gal. qđ admistrat ex ranno sunt folia eiꝰ dũ sunt recẽtia. Et virtꝰ eius est q̃ infrigidat ꝛ desiccat in. ij. gra. Diasc. ca. de rãno. ¶Rãnus fruter ẽ q circa hortos nascit huiꝰ virge sunt longe ꝛ spinose: folia hz pinguissima lõga ꝛ lenia. Est ẽt alia rãnus colorẽ hñs subalbidũ: ꝛ tertia hẽns colorẽ subruffuz: ꝛ virgulas longas cubitz. v. ꝛ plus hec spinose sunt ꝛ minimã hẽnt virtutem. eiꝰ semẽ latum ẽ ꝛ tenue: ꝛ in folli reclusum sicut affodili.

Posse. Dias. oium spẽrum rãni folia cataplasmatibus adhibita ignẽ sacrũ cor: **Bera.** virtus rãni est q̃ curat formicã ꝛ herisipillam q̃ est tpe caliditatis: vñ qñ fit emplim cũ foliis eius curat herisipillam ꝛ formicã. ꝛ dicũt alig qꝝ qñ rami eius suspendunt in hostijs ꝛ fenestris cessat opatio arboris eorum.

¶Hauroch	.i. celidonia.
¶Hauruch	.i. curcuma.
¶Hauterion	.i. hacurion.
¶Hausab qđ est. l. l. seitarag.	
¶Hauden	.i. lignũ aloes.
¶Haukeb	.i. aquila.

Cap. cccx.

¶Haudeb siue hãdhel

¶Hara. gre. cologntida: latine vo cucurbita alexandrina vel cucurbita deserti. **Bera.** li. ag gre. cap. haudeb. i. cologntida est planta q̃ emittit ramos: ꝛ folia extensa sup terram similia foliis ꝛ ramis cucumeris domestici: ꝛ hz fructũ sup terraz rotundũ silem pile: mediocris magnitudis: ꝛ folia eius sunt hẽntia scissuras ꝛ amara. fructus vo eius mutat ad citrinũ. Et idem auc. ¶Hadix: colocquintida ẽ melon agrestis: ꝛ colligit ea que ẽ viridis cũ incipit condensari rosa sua: aut qñ ipsa hẽt aliquid viriditatz: qñ modicuz ex ipsa occidit: ꝛ ꝑ prie illa q̃ repitur sola in arbore sua occidit potãtem se sine dubio: quoniã quando datur ex pulpa eius facit tortiones fortes: ꝛ facit euomere vomitu forti: ꝛ inducit tenasmonem: ꝛ anxietatem aĩ: ꝛ coartationem anhelitꝰ: ꝛ frequentiã eius: ꝛ sincopim: ꝛ frigidũ sudorem: ꝛ fortasse interficit sicut dixi: debet ergo colligi cũ est maturus in mense septembris: ꝛ est ca. in tertio gra. sic. in secundo. Dias. capi. de colloquintida. i. cucurbita agrestis quam multi sitiam amaraz vocant: hastas ꝛ folia habz sup terram similes cucumeri nostro: que folia incisa sunt ꝛ gustu amara. fructus eius rotundus vt pila: qui colligẽdus est in maturitate cum colorem variauerit.

Joan. mes. capitulo de coloquintida. Cologntida quã perses vocant cucurbitã deserti: q̃ nascit in planta quã etiã fel terre vocãt eo qꝝ vbi ẽ in toto ambitu ortus interficit herbas: ꝛ est quasi venenum eis: vnde vocant eam arabes necem plantarum. Et eius folia

sunt ampla pilosa: ⁊ extēduntur rami eius sup faciem terre: sicut extēdit cucurbita in terra: super quam iacet: duorum est modorum: masculus ⁊ femina: ⁊ ex eis masculus est sup quem nascit sicut lanugo: ⁊ ē grauis cū duritie ⁊ asperitate tendēs nigredini. Et laudat ex eis femina: ⁊ ppe habēs pprietates bonas vt sit colocintida grossa: ⁊ quāto grossior: ⁊ leuior: tanto melior: ⁊ sit alba lara leuis ⁊ cōplete maturitatis: cuius ps eius interior est pulposa lara ⁊ alba leuis. ⁊ vehemens albedinis: verū que non ē completa in maturitate mala est: contristat. n. suscipientē illam ⁊ ventositez cū difficultate facit: ⁊ soluit supabūdanter ⁊ solutione educit sanguinē ⁊ fortasse interficit. Et cum scillatur ex toto germine plante: vt nascatur colocintida vna ē pernitiosa ⁊ mala: imo est venenum. Et cū in tota regione nō est nisi planta eius vna p se nascens est mala. Et q̄ nascitur in terris fortibus pulverulentus: aut iuxta loca reptilium aut in locis termarū colocintidas facit minores ⁊ sunt similiter male. que aūt nascitur in terris laxis ⁊ arenosis: ⁊ liberis est illa q̄ eligit. Et cum extrahitur pulpa eius ipsa debilitat eam. tps autez collectionis ei⁹ est autumn⁹: ⁊ ppe dum iam citrinescit: ⁊ remouet ab ea viriditas ca. est: ⁊ sic. complexionis i tertio gra. ⁊ ē cōposita ex ptib⁹ igneis ⁊ freis adustz: ⁊ ē solutiua attractiua supafluitatū attractiua ē a remotz mltū: ⁊ ē resolutiua icisiua abstersiua. Quatuor sunt q̄ debent cōsiderari in ipsa Nocet enī cordi: stō: ⁊ epati: ⁊ ē conturbatiua sub uersiua viscerum: faciens opationes difficiles: ⁊ aperit orificia venaꝝ apertione sanguinez fluere facientē: ⁊ opatur id vehemētius q̄z aloes: ⁊ exco riat vias. Emēdatur enim pmū ⁊ secūdum nocumentuz ex ea miscendo ei ex medicinis cordialib⁹ ⁊ stomaticis ⁊ epaticz: que meliorare possunt conditionem eius sunt si additur ei mastix prope gallia ⁊ similia. Et emēdatur tertium: ⁊ quartū nocumentū eius cū rebus acquirētibus ei viscositatez ⁊ glutinositatem ⁊ remouētibus ab ea serositatez ⁊ eam cito lubricare facientibus: sicut ē dragantum ppe ⁊ bdellū: ⁊ gūmi: ⁊ mastix: ⁊ similia: ⁊ dicit Gal. fiunt aūt ex ea ⁊ laudano ptes summēdo equales post fricatiōem eius cū oleo rosarū pillule. ⁊ sunt bone: ⁊ sane ad ea que oz. Modus rectificationis eius sm q̄ narrauit filius Sera. infundatur pulpa eius in aq̄ mellis: ⁊ ppie decoctiōis mirrhe: ⁊ exsiccet post illud ⁊ terat vltima contritione: ⁊ administrat cū aqua mellis predicta. Modus rectificationis eius ex inuentiōe nostra incidatur in minutissimas ptes cū incisorio ⁊ inuoluatur subtili inuolutione cum glutine draganti: aut bdellij: ⁊ exsiccetur: ⁊ conteratur post illud vltima contritione: ⁊ fiant trocisci cum pauco mastice resoluto in oleo rosarum vel laudano: vel aqua mellis: hec enim ars facit illam sine molestia. Et scias q̄ de decoctione rem completam sustinet. Et dixit filius gezar: non oz vt multum teratur vltima eniz pulverizatio excoriat vias ⁊ venas. ⁊ dicit filius serapionis oz vt pueniatur ad vltimū pulverizationis eius: aliter enī ulceraret viscera Et mihi videt q̄ vltime pulverizata frāgitur virtus a pmixtione adiunctoꝝ ei ⁊ p transit loca viscerum absq̄ impressione nocumētorum in ipsis. Et forte in ea in qua nō exquisite fit illud: ps tamē sensata adherens i villis ⁊ inuolutionibus eorum aūat ⁊ ulcera. expellunt aūt nocumenta ipsi⁹ a corpore accipiēdo aquā passulaꝝ cū oleo de amigdalis vel oleo nucū: aut aq̄ mellis cuz oleis p̄dictis.

Posse. Sera. auc. Gal. sapor ē amarus fortis amaritudinis: ⁊ q̄ sumitur nō facit opationem malam neq̄ periculosam: q̄n velociter egredit. Et q̄ ponit in cristeribus cōuenit sciatice ⁊ palisi ⁊ colice: ⁊ larat phlegma ⁊ humores crudos: ⁊ q̄nq̄ sanguinem. Et q̄n fit cū ea nascale occidit fetuz: ⁊ puocat menstrua. Et q̄n ipsa cauat ⁊ extrahunt interiora ei⁹ deinde inuoluit circa ipsam lutū: ⁊ ponitur i ipsa acetū ⁊ calefit super ignē ⁊ fit cū aceto oris collutio: aufert dolorem dentium. ⁊ fit suppositorium cum pulpa ei⁹ ⁊ larat ventrem. Et dum color ei⁹ est viridis ⁊ ipsa ē recens: ⁊ extrahit succus eius ⁊ fricatur sup sciaticam est iuuatiua valde.

Dias. virtus est ipsi purgatoria obulo vno accepto cū mulsa mirto nitro ⁊ mirrha ⁊ melle cocto in modum cataputie bene purgat: ipse vo pile sicce tunse ⁊ mirte ⁊ cristeri adhibite sciaticis medicant paraliticis similiter pstolantur: phlegma ⁊ cholerā deponunt: menstruis impant: aborsum faciunt: dolorem dentiū tollūt Collyria exinde fiunt q̄ suppositā ventrem deponunt: viridis aūt succus supunct⁹ sciaticos curat.

Jo. mes. solutiōe educit phlegma ⁊ humores viscosos: attrahens ipso a p funditate membroꝝ. Et dicit Humay. solutione etiam educit cholerā citrinā: ⁊ eius opatio extenditur ad neruorū iuncturas. Et dicit Dias. nō efficit opationes i materijs q̄ sunt in vijs de quib⁹ sit curandum ⁊ in materijs q̄ sunt in pfundis locis distantib⁹. Et eius posse magnuz ē in mundificatione cerebri vel neruoꝝ lacertorum pulmonis ⁊ pectoris. Et ē medicina magna egritudinū eoꝝ: sicut est dolor capitis antiqui: ⁊ dolor cranei emigranea difficilis: ⁊ epilēsia ⁊ apoplexia. Et cōuenit egritudinibus neruorū oibus ⁊ vertigini ⁊ descensui aque ad oculos: ⁊ ē res magni iuuamenti ad asma. ⁊ antiquā tussim: ⁊ ad dilationem anhelitus: ⁊ est ei⁹ operatio virtuosa ad dolorē iuncturarū ⁊ podagram frigidā: ⁊ sciaticam ppe sm omnem modum administratiōis eius: ⁊ in cristeribus ⁊ collirijs: ⁊ cōfert colice phlegmatice: ⁊ inflatiue iuuamentuz vltimū: ⁊ hydropisi. Et si supponatur in matrice occidit fetum. Et si ex eo cum aceto forti fricetur morfea sanat eam: ⁊ similiter lepā: ⁊ elephantiam: ⁊ si euacuet quod est i testa eius ⁊ impleat oleo ⁊ buliat in cinere ⁊ inunget capilli denigrat eos: ⁊ tardat caniciem: ⁊ phibet casum eoꝝ. Et si distillet de ea i aurē sanat dolorez eius: ⁊ q̄uenit sonitui in ea. ⁊ si impleat aceto forti: ⁊ colluat ex eo os post bulitionem ipsi⁹ sanat dolorem dentis. Dosis est a kirat. vj. vsq̄z ad .x. hi autem qui sumunt eā timeāt frigus: ⁊ estū.

Capi. cccxi.

Aurifel arabi. vel haulachach grece salla: latine vero squilla vl cepe muris. squilla ē herba habēs folia satis maiora lilio: ⁊ ex ei⁹ cepe magno q̄ō est in ei⁹ radice fit acetum squiliticuz. Et latini vocant cepe muris: q̄n interficit mures. **Sera.** lib. aggre. capi. haurifel sue hapsel. i. sglla: auc. Gal. virtus eius est q̄ calefacit calefactōe fortī. Et melius est q̄ accipiat cepe squille: ⁊ assetur vel coquat: ⁊ postea administret: q̄ si fiet hoc minuetur fortitudo ⁊ acuitas sue virtutis. Et idem Dias. habet virtutem acutā. ⁊ q̄n assatur ⁊ sumit hz multa et maria iuuamēta. Si ergo volum⁹ eā assare oz q̄ inuoluat in pasta vl in luto: ⁊ ponat in furno aut sepeliat in prunis donec coquatur pasta vel lutū deinde extrahat et consideret an sit bene cocta: q̄ si non: inuoluat alia vice in pasta vel luto vt pus Nam si non assaret bene noceret accipienti ipsā ⁊ lederet mēbra interiora. Assat autez alio mō: nā ponitur in olla ⁊ cooperit pasta vel luto: ⁊ ponit in atanor: donec coquat bñ: ⁊ oz q̄n squilla fuerit

bene cocta q̄ accipiatur ei⁹ interius: ⁊ abijciaſ cor-
ter eius exterior. ⁊ sunt qdaz abijcientes cortecem
ei⁹: ⁊ mediculū ⁊ accipiunt illō qō est iter vtrūqz
Et qdam incidunt eā in frustra: ⁊ ponūt eā i aquā
⁊ mutāt aquā eius sepe: donec vident q̄ nō rema
net in ea amaritudo. Et qdaz incidunt in frustra
⁊ inserunt filo lineo: ⁊ sepant frustra a frustro ne
se cōiungant ⁊ desiccant i sole: ⁊ illud qō est inci-
sum ex ea ponitur in aceto ⁊ vino ⁊ oleo: sed illud
qō est in ei⁹ medio coquiſ in oleo ⁊ dissoluiſ in ea
resina pini: ⁊ valet ad multa. Sed aceti squillitici
ſm Sera. operatio ē in hunc modum: accipiaſ sql
la alba: ⁊ bene purgeſ: ⁊ incidaſ in frustra: ⁊ inse
rantur frustra illa in filo lineo: ⁊ sit inter vtrunqz
frustruz distantia ne se iungant: ⁊ desiccenſ i vni
bra. xl. dieb⁹: postea sumaſ ex ea quantitas vniuſ
manipuli: ⁊ ponaſ in vase ⁊ pijciatur sup eaz. xij.
kist aceti fortissimi ⁊ ponaſ in sole. xl. diebus: sit
aūt vas cooptum ⁊ obturatum bñ: post vero tps
extrahaſ squilla ab aceto: ⁊ exprimaſ ⁊ abijciatur
acetū ⁊ reponaſ. Quidaz accipiunt ex squilla vnū
mānes: ⁊ pijciunt sup eam aceti. v. kist. qdam ve
ro accipiunt squillā ⁊ mundant eam: ⁊ nō desiceāt
eam. Et qdam p̄parant pjcientes sup vnū man
nes ex ea acetum: ⁊ dimittunt ser mēsibus: ⁊ illō
acetum squilliticū in hunc modū factū est magis
incisiuum humoꝝ grossoꝝ q̄z aliqō aliud acetum
vtilimum ad multa. Modus faciēdi vinum squil
liticum ſm eūdem est iste: accipiaſ squilla sicut di
xi supra: ⁊ desiccet in sole: ⁊ accipiaſ ex ea q̄ntitas
vnius mānes: ⁊ teraſ ⁊ cribretur cū cribro tenui:
⁊ ligetur cū panno lini raro: ⁊ ponatur pānus in
xx. kist vini dulcis noui. s. musti: ⁊ dimittaſ sic in
tus trib⁹ mensib⁹: deinde coletur vinuz: ⁊ pone i
alio vase: ⁊ seruet postq̄z obturatum est caput va
sis bene. Et fit ex squilla humida in hunc moduz
accipiatur ex ea cruda recenti sicut est: ⁊ accipiaſ
ex ea duplum ei⁹ qō accipetur ex sicca ⁊ pjciatur
super ipsam mustū: ⁊ ponaſ in sole. xl. diebus: ⁊
coletur ⁊ reponaſ. Et hoc tale quanto fuerit anti
quius tanto melius. Etiam fit vinū squilliticum
alio modo. Nam accipiſ squilla ⁊ mundaſ ⁊ inci-
ditur ⁊ accipiunſ ex ea mānes tres: ⁊ proijciſ sup
ea de bono musto amphora. i. ⁊ dimittiſ ser mēsi
b⁹: postea colatur reponiſ in vase. **Jo. mes.** capi. de squil-
la. Squilla si-
cut dicit Gal. Junamentū est duplex: solutōe enī
educit materias: ⁊ parat ad soluendū. Et melio-
est hūs parez: sola enī ſm Gal. est venenosa: ⁊ ad
huc melior est q̄ saporem hz compositum ex dulce
dine ⁊ acredine ⁊ acuitate ⁊ amaritudine. Et que
hz splendorem in laminis suis: ⁊ q̄ nascit in locis
liberis. Orta enī in locis termarū: aut orta singu
laris est mala: ca. est in. ij. sic. in ipso. Est enī com
posita ex ptibus igneis in supficie dantib⁹ ei acui
tatis vehemētiā: ⁊ ex ptibus terreis adustis dan
tibus ei acuitatis vehemētiā: ⁊ ex ptibus terreis
adustis dantib⁹ ei amaritudinē: ⁊ ex ptib⁹ aereis
mediocribus dantibus ei dulcedinis aliquid. Est
enī incisiua: ⁊ vleratiua: adustiua: resolutiua: ma
terierū: attractiua ad exteriora: subtiliatiua ptū
grossarū ⁊ viscosaꝝ adherētiuz: ꝛeseruatiua a pu
tredine. Rectificatio assatio acquirit ei facilitatē
in soluendo: ⁊ p̄parati ipsius cū aceto pōt materi
as grossas adherentes ⁊ submersas facile expel-
lere. Modus p̄parationis ei⁹ in extratione est ſm
hunc modū: accipiunſ lamina ipsius ⁊ seperatim
inuoluunt in pasta: ⁊ sepeliſ in cinere calido ⁊ co-
quiſ sufficienter ⁊ extrahiſ ex pasta. ⁊ administra
tur vbi oz. Modus aūt assationis ipsius ponaſ i
vase luteo vitreato stricti orificij ⁊ sigilleſ ligatio
ne fortī cū pgameno ⁊ dimittaſ diebus. xl. ⁊ pro-
pre diebus maioris estus: ⁊ moueaſ vas: ⁊ muteſ
vicissim oi hora: ita q̄ equaliter in singulis ptib⁹
calefiat: deinde extrahaſ squilla: ⁊ administretur
vbi oportet. ⁊ quandoqz miscetur ei post assatio-
nem tantundem farine orobi quantum ipsa est: ⁊
fiunt inde trocisci ⁊ seruāt ⁊ vtaſ vbi oz. Mo-
dus autem operationis aceti squillitici ſm q̄ Ga
lie. narrauit: accipiaſ ex laminis eius ⁊ pp̄re que
sunt inter corticem ⁊ corpus ipsius q̄ntitas quā volu
eris: ⁊ consue sepatim cum filo: ⁊ dimitte siccari
in vmbra per. xl. dies: post hoc cōminue ipsas in
frustra: ⁊ pone ad oēm libram eius aceti boni ⁊ al
bi libras. vj. ⁊ pone in vase vitreo stricti orificij: ⁊
stringe caput eius: ⁊ dimitte in sole per alios. xl.
dies: ⁊ post illud cola ⁊ administreſ vbi oz. ⁊ si ne
cessitas vrgerz festinare: sepeliatur vas in cinere
calido vel arena ca. cū succession nō repente: sed
pp̄re inter horam ⁊ horā. dixit ysaulus lamine
eius ponantur sicut sunt in aceto a p̄ncipio veris
vsqz ad finem estatis in vase vitreo sigillato expo
sito soli: ⁊ post illud administreſ vbi oz: ⁊ scire de
bes q̄ squilla de decoctōe sustinet rē mediocrē.

Auic. lib. ij. capi. de squilla. Squilla ē cepe
muris cuius folia sunt sicut folia lilij:
⁊ hz oleum ad nigredinez declinās: est ca. ⁊ sic. in
. ij. gra. ⁊ est incisiuum: ⁊ in ipo viscositas adusti-
ua **Posse. Sera.** illud qō est in me-
est. dio squille coquiſ i
oleo: ⁊ dissolnitur i ea resina pini: ⁊ ponitur i scis-
suris que fiunt in pedibus pp frigus: ⁊ curat eas
⁊ coquiſ cum aceto ⁊ fit ex ea emplm ad morsum
tyri. Et administraſ squilla assata in plurimis cō
fectionibus: ⁊ in illis in qbus ingrediunſ species
aromatice: ⁊ datur ex ea in potu qū volumus p̄o
uocare vrinam: ⁊ in hydropisi: ⁊ daſ illi qui con-
queriſ de stomacho ⁊ cui cibus natat in eo ⁊ non
digeritur: ⁊ datur ad tortiones vētris: ⁊ ad tus-
sim antiquam: ⁊ ad asma ⁊ ad extrabendum saniē
a pectore: ⁊ pectus mundificat a grossis humori-
bus: ⁊ sufficit ex ea pondus trium onoloſac: ⁊ ad-
mixtio melle cocto ⁊ facto inde loboc: comediſ ⁊
conuenit ad oia q̄ dirimus: ⁊ purgat optime ven
trem a chimis grossis viscosis: oz tū cauere ab ea
illum qbus vscera vel excoriationes seu vulnera
in membris intrinsecis sunt: ⁊ quando assatur ⁊ li
niunſ cum ea veruce que dicuntur aclas ⁊ boclas
⁊ claui: ⁊ scissure que fiunt pp frigus cōuenit eis:
sed semen eius qū teritur ⁊ ponitur in ficu sicca:
aut admiscetur cū melle ⁊ comeditur mollit ven-
trem. ⁊ qū squilla suspendiſ integra sup limen ho
sti domus p̄hibet animalia venenosa ⁊ nociua
a domo illa. Sz aceti squillitici quādo fit collutio
oris cum eo restringit gingiuas laxas: ⁊ cōfirmat
dentes cōmotos: ⁊ aufert putredinem ⁊ fetorem
oris: ⁊ qū sumitur in potu indurat tracheam arte
riam ⁊ ingrossat eam: ⁊ auget carnem ei⁹ ⁊ clarifi
cat vocem: ⁊ fortificat eam: ⁊ administraſ ad debi
litatem stomachi: ⁊ ad malitiā digestionis ⁊ opila
tiones ei⁹: ⁊ ad melancoliam: ⁊ apoplexiam: ⁊ epi
lensiam: ⁊ frangit lapidē vesice: ⁊ cōuenit suffoca
tionibus matricis: ⁊ apatibus splenis: ⁊ ad sciati-
cam: ⁊ fortificat cor debile: ⁊ restituit ei sanitatem
⁊ meliorat colorem: ⁊ acuit visum: ⁊ pjcitur in au
rem ⁊ conuenit grauitati auditus. Et vniuersali
ter est conueniēs omnibus egritudinibus cor-
poris: p̄reterq̄z vlceribus intrinsecis: ⁊ oz quod de-
tur in potu in ieiunio: ⁊ detur primo parum ex eo
deide augeaſ in dosi eius paulatim donec perue-
nat ad duos conos: ⁊ quidam tribuunt duos co-
nos ⁊ plus. vinū squilliticum cōuenit malicie di-
gestionis ⁊ ructuationi cibi: ⁊ flegmati grosso qō
est in stomacho ⁊ intestinis: ⁊ dolori splenis: ⁊ sci
atice ⁊ commotioni cerebri: ⁊ malis habituādi-
bus que p̄parant ad hydropisiz: ⁊ icteritie: ⁊ strā

guirie: ⁊ corrosionibus: ⁊ inflationibus: ⁊ rugitibus: ⁊ paralisi: ⁊ opilationib⁹: ⁊ rigoribus febriū antiquax: ⁊ attritioni: lacertoruz: ⁊ doloꝛi latere ⁊ puocat menstrua: ⁊ nocumentum qꝫ infert neruis est modicum: et est ꝺrium venenis. fit autem squilla humida sic: accipiūt ex ea recenti cruda q̄n tum vis: ꝺupluz tū ad hoc qꝫ accipetur ex sicca: ⁊ infundatur sicut infundit rapa: ⁊ fundat sup ipm mustum: ⁊ ponat in sole. xl. diebus ⁊ colet: ⁊ colatura reponat. hoc aūt q̄nto fuerit antiquius tanto melius. fit etiaz vinū squilliticum hoc mō: accipitur squilla ⁊ mundat ⁊ inciditur: ⁊ accipit ex ea vsqz ad tres mānes: ⁊ pjicitur super ipsam ex bono musto Italie amphoꝛa vna ⁊ dimittit sex mensibus ⁊ postea colatur ⁊ reponitur in vase: ⁊ confert hoc vinuz ad ea que supꝛa dicta sunt. ⁊ melꝰ vinum squilliticum est illꝫ qꝫ est antiquū: ⁊ oz ꝙ caueatur potus eius in febꝛib⁹: ⁊ quādo in membꝛis interioꝛib⁹. Joan.mes. solutiōe eduunt vlcera. cit humoꝛes grossos viscosos: ⁊ dirit cū hoc ēt educit cholerā nigrē: ⁊ cum hoc tuuamētum ē magnum ad egritudines capitis: sicut ē cephalea ⁊ epilēsia: ⁊ ꝑpē ꝑm oēm modum administratiōis eius: ⁊ vertigo ⁊ scotomia. Et orimel eius ponit materias viscosas facile ad erpellenduz ⁊ subtiliat chymoz grossitudinem. Et ipa qdem ꝑm oēm modum administrationis eius cōuenit iuuamēto mogno egritudinibus iuncturarū: ⁊ ē medicina bona pulmonis ⁊ pectoꝛis: ⁊ egritudinū in eis. Et ꝑpꝛie electuarium ex succo eius ⁊ melle sumptum lambēdo clarificat vocē: ⁊ silr orimel eius: ⁊ acetū ipius ē ex medicinis bonis splen ⁊ grossicies eius: ⁊ ē ex rebus ꝑseruantibus coꝛp⁹ a putrefactione: ⁊ seruantib⁹ ipm in sanitate sua: ⁊ acgrit vsus eius macie coꝛpoꝛis ⁊ conseruat in iuuentute. Et acetum ei⁹ desiccat ⁊ confirmat gingiuā laram ⁊ putridaz: ⁊ cōfirmat dentes motos collutio ex ea. Et silr potꝰ eius est medicina magna fetoꝛis faciens ipm odoꝛiferum: ⁊ ad doloꝛem stōi: ⁊ adiuuat ad digestionez. Et vsus ꝑm oēm modum administratōis ei⁹ confoꝛtat coꝛpus cui accidit laxitudo ⁊ mollificatio: ⁊ coloꝛem efficit bonū. Dosis potio aceti eius est a. ʒ. v. vsqz ad. xij. Et orimel ei⁹ ab aureis. vj. vsqz ad. ʒ. Et trocisci eius a. ʒ. ij. vsqz ad. iij.

Auic. oleum eius cōfectum cū melle ponit supꝛa per alopitiā ⁊ serpiginē. Eius acetum exasperat guttur ⁊ indurat carnez ipsius: ⁊ ē bonum asmati ⁊ oꝛtesmoni: ⁊ tussi antique.

Cap. cccxii.

Dauara. latine coꝛnu. Bera. lib. agre. ca. habau. auc. Gal. plurimum qꝫ administrat ex coꝛnu ē ceruinum ⁊ capꝛinum Nam adurunt ⁊ administrantur. Posse. Bera. adurunt ⁊ administrant ad restringendū gingiuaz: ⁊ confirmandū dentes. ⁊ coꝛnu ceruꝰ qñ aduritur ⁊ abluitur curat vlcera intestinoꝛ ⁊ fluxum sanguinis: ⁊ fluxū ventris: ⁊ qñ bibitur curat ictericiam. ⁊ dosis ei⁹ est coclearia duo: ⁊ iam administrat adustum ⁊ ablutuz in sief: ⁊ ad hec faciunt: ⁊ ad desiccandū humoꝛes q̄ veniunt ad oculum. Et idem auc. Dauli coꝛnu ceruꝰ ⁊ capꝛie adustum abstergit dētes fortiter: ⁊ curat gingiuā: ⁊ sedat doloꝛem gingiue inflate qñ aduritur donec albescat: ⁊ confert sputo sanguinis ⁊ ictericie adustuz ⁊ ablutum: ⁊ confert dissinteritie. Et idem auct. Diaſ. quando coꝛnu ceruꝰ aduritꝰ ⁊ lauat ⁊ bibunt ex eo aurei. ij. cum draganto cōfert sputo sanguinis ⁊ vlceribus intestinoꝛum: ⁊ fluxui vētris antiquo: ⁊ ictericie: ⁊ doloꝛi vesice. Et confert cursui humiditatum antiquo ex matrice quando bibitur cum medicina conueniēte ad hoc. Et incidit coꝛnu in frustra: ⁊ ponit in olla terrea: ⁊ lutatur caput ei⁹ ⁊ dimittit in furno donec albescat lauatur autez postmodū cum climia: ⁊ sic cōuenit oculo ad quez currunt humiditates: ⁊ vlceꝛib⁹ que sunt in eo: ⁊ qñ fricant cum ipso dentes abstergit eos a soꝛdibus: ⁊ fit fumigiū cum coꝛnu crudo ⁊ fugat aialia venenosa: ⁊ qñ coquit cū aceto ⁊ colluit os cū decoctione confert doloꝛi dentium. ⁊ limatura eius quando datur in potu cum vino excludit lumbꝛicos.

Hauleeh	.i. alac.
Hauleich	.i. rubus.
Hauroch	.i. curcuma.
Hausel	.i. squilla.
Hausigi	.i. rubus.
Hausegi	idem.
Hanec	.i. lapaciū acutum.
Hausir	.i. opoponacum.

Haunich vel haunic sunt limaces q̄ sunt i herbis in littoꝛe maris.

Habaras	.i. stafisagria.
Habaon	.i. moꝛbillus.
Habrad	est q̄dam spēs dactili.
Habalarusa	.i. cubebe.
Hababes	.i. ꝑpꝛium nomē loci.
Habras	.i. stafisagria.

Cap. cccxiii.

Dabaras ara: uel nū babasas: gre. pediculicida: latine stafisagria vel pedicularia vel granū capitiz vel passula montana vel rosa regis. Bera. lib. ag. capi. haberas: sine habeltas auc. Diaſ. est planta hēns folia similia foliis vitis agrestis incisa sicut folia malue agrestis: ⁊ hz ramos longos nigros: ⁊ flores similes floꝛib⁹ plante que ꝺr baratz: sed minoꝛes: ⁊ coloꝛis quasi celestis: ⁊ hz semina in vaginis viridibus sicut cicer hēns tres angulos asperos cuius coloꝛ ē ad rubedinem ⁊ nigredinē declinis: sed iterius ē albus: ⁊ sa Gal. vj. sim. phar. ca. stapoꝛ eius ē acutus. firagria ꝑm translationē ara. ē acuta foꝛtiter multū: ⁊ virt⁹ eius ē calida adurēs: ⁊ attrahit ⁊ abstergit absterſiōe foꝛti Diaſ. cap. stafisagria ꝑm translatiōem gre. stafisagria: sine vt latini pedicularia: nascit vmbꝛosis locz hñs folia silia viti agresti diuisa tāqz malua agrestz: ⁊ bastas lōgas ⁊ erectas ⁊ nigras: semē ē ei silr ysati: ⁊ floꝛē silr hz: semē qꝫ in folliculis viridioꝛib⁹ obtentū trium angulorū est ⁊ nigrū: sed iterius albū cū gustu viscido acri ⁊ calido Auerrois. v. sui colliget ca. ꝺ stafisagria ē ca. ⁊ sic. Auic. li. ij. ca. de stafisagria: ē ca. i. iij. gra. ⁊ sic. in tertio gradu.

Posse. Gali. facit descendere a capite qñ masticat: aut fit gargarisma cū ea phlegma multū: ⁊ cōuenit egritudinibus cū qbus elevat cutis: ⁊ cōuenit ad ꝓuritum: participat aūt adustiue cuiusdaz virtutis. Diaſ. grana ei⁹. xv. accepta cū mulsa phlegmata pinguia vomitib⁹ excludit: verum hi qui mulsam acceperint assidue bibant: ⁊ deambulēt q: offocatiōes citꝰ prestat: ⁊ gulā exasperat: trita ⁊ bibita pediculos necat Auer. quādo masticat trahit plegma: ⁊ succus suus mundificat caput per nares: ⁊ electuariuz eius valet ad moꝛbum caducuz: ⁊ moꝛfeam: ⁊ menstrua educit.

Cap. cccxiiii.

Habezel .i. asi nus. Auic lib. ij. ca pitu. de asino. Limis caris asini ⁊ epatis ei⁹ cū oleo valet suppositus fissuris frigoris Limis epatis asini cū oleo super scro fulas valet: ⁊ sanat lepram. Contracti ex siccitate sedeant in iure carnis ei⁹: ⁊ caro eius ēt est iuuati ua: epar eius assatū ⁊ a ieiuno cōmestum cōuenit epilensie: ⁊ similiter ei⁹ vngula adusta. ⁊ sit ei⁹ po tio oī die duo coclearia: dī q⁹ eius vrina conuenit dolori renum. ⁊ vrina silvestris asini frangit lapi dē in vesica ſm Gera. lib. ag. capi. lolem: ex q⁹ dixit Galie. lacte alioruz aialium fit caseus ptercz ex lacte asine: q: est subtile nō ha bens grossiciem. Et almāsor: lib. ij. cap. de lacte. Asininuz lac oī lacte subtili⁹ ē: qō pulmone patiē tibus dandū est: hoc ēt post muliebre lac bz Gal. vij. therapentice ethicis laudatur.

Habel .i. granum cucul.

Gera. lib. ag. ca. habel. Habel ca. est ⁊ hu. in. ij. gradu: ⁊ auget sperma: ⁊ pro prie quando miscetur cum sisamo: ⁊ quid est. l. l. lobabium.

Cap. cccxv.

Habel nil ara. i. granū indi: ⁊ est cartamum induz Gera. lib. ag. cap. habel nil: plā ta eius ē silis plante lub leb adherens arboribus duobus bra chijs vel trib⁹: ⁊ hz ramos ⁊ folia viridia: ⁊ in ra mo cuiuscz foliis est flos coloris purpurei similis pēnis in figura sua: ⁊ quādo cadit flos eius emit tit semen i vaginis in qbus sunt tria grana mino ra granis staphisagrie in trib⁹ ptibus diuisa: ⁊ illa grana sunt illud qō de ea administratur in medi cinis laxatiuis: laxat enim phlegma ⁊ mundificat ipm. ⁊ dosis eius ē a quatuor: xirat vscz ad octo: ⁊ est ca. ⁊ sic. in. i. gra. ⁊ miscetur cū medicinis: ⁊ fa cit morsam in intestinis. ⁊ qñ accipiē solum non la xat eodem die nisi post. xuij. horas. ⁊ dosis eius ē cū alijs medicinis: sz simplex nunqz vidi dare nisi admisceatur ei scamonea q⁹ vincit ipm ad expellē dum phlegma Jo. mes. cit q⁹ qdaz dicunt ⁊ choleram. q⁹ est vna ex speciebus cartami: ⁊ hoc dixit quo niam est cartamum indū: licet sit aliud a cartamo nostro.

Cap. cccxvi.

Habel zelin arab. vel grana ezelez. latine pi per ni grum. Gera. lib. ag. cap. habel zelin. i. granū ze lin ⁊ ē piper ethiopum vel nigrorum ⁊ est granū pingue in magnitudine ciceris: ⁊ ē ci trinum exterius albū interius: ⁊ hz sapor ē bonū defertur ex terris barbarie. Et illud qō noiatur in barbaria crom ē simile faseolis i forma sua: ni si q: grana eius ⁊ cortex eius sunt minora faseolis hēnt nigrū colorem ⁊ acutuz saporem sicut piper ⁊ defertur similiter a terris nigrorū: ⁊ sunt ca. in tertio gradu: hu. in primo: ⁊ conferūt dolori den tium: augent eni in spermate: ⁊ faciunt bonū odo rem oris.

Habebelarus .i. iuiube.
Habelmeluc .i. cataputia.
Habetoriti .i. grana citri.
Habellien .i. piper album.
Habeel .i. iunipus vl fructus ei⁹
Habes est vna ex spēbus maluc.
Habelmuluc .i. cataputia.
Habey .i. icumal.
Habedlesen .i. carpobalsamum.
Habiam .i. pulegium.
Habix est ꝓprium nomē loci

Capi. cccxvii.

Habilbalach ara. grece ar ceotides. lat. li. ag. ca. ha bilbalach. granū iunipi vel iunipus. Gera. Habilbalach ē iunipus: ⁊ iuniper⁹ est vna ex spēb⁹ cypressi masculi. Et oēs sūt quatuor spēs: ⁊ sunt iuniperus ⁊ habel. i. sauina: ⁊ zerbin ⁊ garo. i. iunipus que noiat arconas. est ex ea alia magna: alia pua: ⁊ hz fructum quēdam cuius fru ctus est magnus sicut nabach: ⁊ in. l. habel dicit sicut zaror. Et qdam cuius fruct⁹ est pnus sicut fa ba: nisi q: ipse est Gal. vj. sim. phar. ca. de iu rotundus totus. nipero: virt⁹ arboris huius ē cal. ⁊ sic. in. iij. gra. et caliditas ipius fru ctus ē ſm hoc. sed siccitas eius ē in pncipio tertij Et idem Sera. Sauina est illa que dr brachos: si ue bracheos: ⁊ non hz fructū. ⁊ nos iam de ea di ximus supius in. l. habel. sed zerbin ē illa q⁹ dicit padras: ⁊ habz fructum silem fructui cypressi: nisi q: est minor: eo satis. Et est ex zerbin pua spino sa: et habet fructum similez fructui iunipi cui⁹ ma gnitudo ē sicut granū myrti: sed est rotundum: ⁊ sermo de ipso veniet post in capi. de alchitran. ⁊ virtus zerbin est ca. ⁊ sic. in. iij. gra. sed garo est spēs parua respectu zerbin: memoria ei⁹ vēit i. l. gara. Archeutos sive Arconos. i. iunip⁹ magna ⁊ parua ambe calefaciunt ⁊ subtiliant: ⁊ puocant vrinam. ⁊ qñ fit fumigatio cū eis expellit veneno sa reptilia. ⁊ hz fructus cui⁹ qdam reperit in ma gnitudine auellane: ⁊ qdam in magnitudine fabe nisi q: est rotundus: ⁊ hz odorem bonuz: ⁊ est dul cis habens in se aliquantulum amaritudinis.

Dias capi. de iunipo ſm translatiōem gre. iuniperus arbor: alia est pua: alia ma gna: sed vtreqz acrioris sunt virtutis atqz mictua lis ⁊ insensibilis. Auerrois qnto colliget capi. de iunipero. Juniperus q⁹ vocat abbel cal. est ⁊ sic. i tertio gradu. Paulus cap. de vernice gūmi isti⁹ arboris est Posse. Dias. pruinis impo site fumigio vernix. serpentes fugant. fruct⁹ eius iocundus est: ⁊ odo ris summi si in ore detinetur: ⁊ eustomacus est: ⁊ toracis vtilis est: ⁊ tussim sedat veterem: ⁊ inflatio nes sedat: tortionibus bibita subuenit: ꝑ venena prestat auxilium: diureticū est illi adutoriuz: spas matibus ⁊ rheumatib⁹ pdest: offocatōes stericas tollit. Appellatur aūt a grecis arceotides. succus eius medetur vipera veratis. Jtez succus ei⁹ eru stus: atqz cū aq illinitus lepram despuit: elimatio aūt ligni eius potui data interficit: lachrym⁹ ei⁹ potui datus tussim veterez atqz parotidas sanat Auerrois abbel puocat vrinam: ⁊ menstrua plus oī alia re: donec facit mingere sanguinē. Et facit abortuz: ⁊ extrahit fetum mortuū: ꝑ ista specie. l. l. abbel.

Habilig .i. mirabolani.
Habrisen .i. lifuoli. l. l. seta.
Haboanisa quid ē. l. l. keadi.
Habonisa .i. cicuta.
Habohol .i. vsnee.
Habbalarbar .i. granum iuniperi.
Habeleras .i. stafiragria.
Habelmeluch .i. granū regis.
Hacatula .i. mandragora.

Hacatos .i. cimbalaria.
Hacabdes .i. peonia.

Cap. cccxviii.

Hacub alcaroeg arabi. gre. latine Spina lata. Hacub alcoroeg est herba quã noiant hoies orientis spinã latam: hẽns folia similia albe cameleõte. Et eligatur hec planta in principio sui ortus & comedit cũ oleo & sale. Et lachrymus q egreditur de radice ipsius si bibatur ex co.ʒ.i. cũ mellicrato puocat vomitum.

Hacusa .i. mandragora.

Cap. cccxix.

Hadadh ara. grece liceos. latine vero litium.

Hera. lib. ag. ca. hadadh. litiuz hz tres spẽs: vna earum ẽ indica: & alia fit ex herba q̃ dicit zeriach: siue zerrab: tertia ẽ arabica quẽ noiant hadadh. i. litium. Et idẽ auc. Diaſ. litiũ accipit ex arbore spinosa q̃ hz ramos longitudine duoz brachiorũ aut amplius. Et folia sunt silia foliis arboris bussi rara. Et hz fructũ silez piperi. & ẽ niger amari saporis: lenis tactu: & cortex ligni ẽ glauc⁹ silis litio dissoluto: & hz radices multas pcedentes a latere ligni ei⁹: nascit locis agrestibus. & exhibitur succus ei⁹ in hũc modum: terunt folia sicut sunt cũ tota arbore: aut ponũtur in aq̃: & dimittũtur plurib⁹ dieb⁹ & coquunt & exprimunt: & succus ponit ad coquendũ sup ignem donec ingrossetur sicut mel: & fit silis ex succo fruct⁹ eius: qñ exprimit: & ponit in sole: & melius ex eo ẽ illud quod accẽdit igne: & qñ extinguit facit spumã cui⁹ color ẽ sãguine⁹: & exteri⁹ ẽ nigrũ & iteri⁹ ẽ sicut croc⁹: & nõ ẽ pingue: & ẽ in eo stipticitas cũ amaritudie. Et ex illo melius ẽ indum & fortioris opatiõis. Adulteratur aũt litiũ cũ amurca olei cũ admisceit in cortura eius: & cũ succo absinthij: & felle bouino. Et oz q̃ colligat ex eo q̃d natat silẽ spongie & reponitur ad opus medicinaz oculi: & residuũ eius ponitur in alijs medicinis. Et dicit q̃ indicum facit arbor que dr lithios. Et hec arbor ẽ de spẽb⁹ spine hẽns ramos erectos longitudine triũ brachiorum aut amplius: pcedẽtes ex radice: & sunt grossiores ramis rubi. Et euelit ab eis cortex facile: & color ei⁹ apparet sicut color sanguis: & folia ei⁹ sũt similia foliis oliue: & ex illa arbore accipit litiũ. s. ab illa q̃ est spinosa ex illa. Et est apud nos medicina quasi hu. & ligda: & subã eius est composita ex virtute subtili ca. & terrea frigida: & in sapore eius est stipticitas: nisi q: est pauca. Alia secunda spẽs est que fit ex arbore litios siue exacaton appellata folia quercus silia atqz spinosa generans. Hascitur in dumosis locis cuius folia & radix in vnũ cõtundunt: & in aqua dulci coquũtur vsqz ad grossiciem: fit & melius ex succo granoz expresso: & i sole coagulato. Eligendũ est int⁹ colore ruffo & defortis Gali. li. dinamidiaz ca. de litio. fit secunda spẽs litij in hunc moduz punellas de capufolio collige in mense septembris: & ipsas terre p linteũ extorquẽs succum eius & ad solẽ siccabis. In litia vero vendit succus centauree p litio: vt apparet in. l. cẽtaurea: licet falso. Jsdi. cap. de litio. litiũ succus ẽ arboris vel arbusculi pusille & spinose: folia vt quercus hẽntis eũ punctis spinosis cui⁹ semen maturũ vt granũ regis apparet: de cui⁹ seminis succo fit aliqñ litiũ & verius hec arbor latine vocat capufoliũ: veruz optimũ litium ẽ qđ est indicum qđ extrinsec⁹ nigritat: intus vo subruffum: sicut aloe gustu amarum. Et secũda spẽs fit ex arbore q̃ dicit lithios Et hec arbor ẽ de spẽb⁹ spine: & hz ramos rectos longitudine trium cubitoz: aut brachiorum: aut ãplius pcedẽtes ex radice: & sũt grossiores ramis rubi: & euellitur ab eis cortex facile: & color ei⁹ apparet sicut color sanguinis: & folia ei⁹ sunt similia foliis oliue. Gali. vij. sim. phar. ca. litiũ. ſm trãslationem gre. lituz vel piracã tum spinosa est arbor de qua fit vocatum litiũ: est aũt siccatiue virtutis ex diversis cõpositũ: vna q dem subtili pte diafore tica & calida: altera aũt terrestri frigida a qua hz & stipticitatẽ: sed hec qdẽ q̃litas pauca oifaria inest huic pharmaco: facit diaforesim & exiccationem non paucam ſm accessum in caliditate vo intermedia aliqualiter locatum ẽ & cõmẽsuratũ: ppter qđ & ad diversas passiones vtuntur hoc pharmaco: in qbusdaz vt congregatiuũ. Et ideo ciliacis & dissintericis: & fluxui mulieb⁹ afferẽtes: hoc ergo litiũ in cilitia & capadocia plurimũ fit: aliud vero. s. idianum fort⁹ operatur ad oia. Et ideo codẽ libro ſm translatiõem arabicam: subã litij est composita ex virtute subtili ca. & terrea fri. Et in sapore eius ẽ stipticitas: nisi q: est pauca multũ: & desiccat in secũdo: sed ẽt fri. & ca. est quasi in cõplexione media equali. Et virtus eius ẽ que resolut: & abstergit resolutiõe & absterſione curatiua: & congregat & restringit.

Posse. Gali. ſm translatõem grecã hoc pharmaco ad ypopiam vtunt. Et ad flegmones q in ano & ore: & vlcerationes & herpetes & putredines & malemorigerata vlcera: & aures pus fluẽtes: & paranichia: & vngues leprosos. Et idem ſm translatiõez ara. virtus ei⁹ est que remouet qđ in pupilla ex eo qđ obscurat visum: & convenit fluxui ventris & habentibus vlcera in intestinis: & habentibus fluxũ menstruorum: & ponitur in medicinis panni q fit in facie: & in medicinis vlcerũ: & ãpatum q̃ sunt in ore & in ano: & formice & convenit vlcerib⁹ fraudulentz: & putredinib⁹ vlcerum: & putredini aurium & tenasmoni: & panaritio: & fortificat capillos.

Hera. auc. Diaſ. virtus litij ẽ stiptica: & abstergit: & curat obscuritatem visus: & scabiẽ: & puritũ oculoz: & abscindit cursuz humiditatum ad oculum veniẽtiũ cursu antiquo: & convenit ãpatibus gutturis. Et qñ linit cuz eo pallatũ cõvenit ãpatibus gutturis: & qñ linit cũ eo pallatũ cõvenit gingiuis: & vlcerib⁹ putridis: & regadijs ani: & tenasmoni. Et qñ bibitur: & fit cũ eo cristere sanat fluxuz vẽtris antiquũ: & vlcera intestinorum. Et bibit de ipso cũ aq̃ vsqz ad sanguinis fluxum: vel sputũ sanguinis cũ tussi: & datur i potu morsui canis rabiosi qñ fiunt ex eo pillule & dãtur: & rubificat capillos: & curat panaritiũ: & formicam: & vlcera fraudulanta: & qñ fit cum eo nascale cuenit fluxui antiquo humiditatũ a matrice: & dicit ingeneites quando coquitur cum ramis ei⁹ in aceto cõvenit aposthematibus splenis: & ictericie & pvocat menstrua. Et quando bibitur ex fructu eius larat phlegma: & convenit contra medicinas venenosas. Et idem Serapi. auctoritate Rasis felicacharag: virt⁹ est composita ex contrarijs. Nam hz virtutem extenuatoriã digestoriaz ca. & fri. & modice stipticã hñs vim: & ideo diaforesim facit pjciens & purgans. Et facit aũt ad ypopiam: herpetas: & ad epis vlcera: & ad parotidas & putrida vlcera: & convenit vlceribus oris & ani.

Hafas .i. galla.
Hafases .i. coniza.
Hafasies idem.
Hafranon .i. filipendula.

Haff .i. galla.

Cap. cccxx.

Hafs ara. grece. cicidos: Alapsa: vl lapsana. latine vero galla. lib. ag. aucto. Dias. est ea q̄ accipit ex arbore sua recens imatura pua rotunda nodosa nō perforata ⁊ grauis: ⁊ est alia q̄ est leuis pforata: sed prima medicinis est cōuenientior. Idē auctor. Gal. virides ex gallis sunt acerbe plurimum q̄ est in eis substātia terrea: ⁊ sapor eaꝝ est stipticus multū: virtus eaꝝ est fri. in. ij. gra. ⁊ sic. i. ij. Pli. galle fructꝰ in syria ⁊ egypto copiosius existit posse. Dias. oēs spēs gallarum sūt stiptice fortiter: que q̄ terunt̄ ⁊ puluerizant̄ sup carnem superfluā delent eam: ⁊ cōferunt ad vlcera corrosiua: ⁊ phibent humiditatē q̄ currit ad gingiuas: ⁊ conferūt alcole: ⁊ q̄ accipit̄ id qđ est intra gallam: ⁊ ponit̄ i corrosurā dentis sedat dolorez ei⁹: ⁊ q̄ comburuntur sup prunas: ⁊ extinguunt̄ in aceto: ⁊ sale stringūt fluxū sanguinis: ⁊ decoctio gallaꝝ q̄ fit sessio in ea confert exitui matricis: et cursui antiquo humiditatū: ⁊ exitui ani: ⁊ q̄ infundunt̄ in aceto aut aq̄ nigrificant capillos: ⁊ q̄ puluerizant̄: ⁊ dant̄ in potu in aq̄: aut vino cōferūt humiditatib⁹ vlcerum intestinorꝝ ⁊ fluxui antiquo: ⁊ sunt cōuenientes in cibis eorꝝ: ⁊ silr q̄ coquit̄ cibus eorꝝ in aq̄ i qua bulierint. Et vniuersaliter qdem administrande sunt ad stipticandū: retinēdum: ⁊ desiccanduz ⁊ infrigidāt satis. Et dicit Sera. auc. Gal. q̄ virtus eaꝝ secūda ē q̄ repcutit: ⁊ phibet: ⁊ aggregat ⁊ tertia virtus fortificat mēbra fluxa debilia: ⁊ phibet oēs egritudines que fiunt ex humorū dissolutione: ⁊ corꝝ fluxus prohibet.

Cap. cccxxi.

Hafir arabi. latine pes. Sera. li. ag. ca. hafir. auc. Galie. hafir. i. pes: scefara. i. vngula: zeronara'. i. augmentationes que fiunt in crurib⁹ aialium maiorum vt equorꝝ: vebara. i. molares dentes qdam adurunt vngulam capraꝝ: ⁊ conficiunt cinerem eius cū aceto fortī: ⁊ linitur in allopitia ⁊ cōuenit. Et qdam accipiunt vngulam asini ⁊ adurūt: ⁊ curāt cum ea epilentiā magnaz. Et idem cinis resolutus scrofulas: q̄ conficit̄ cū oleo: ⁊ q̄ fit pulvis ex ea est desiccatiuꝰ: ⁊ curat vlcera q̄ fiunt in manibus ⁊ pedib⁹ pp frigus: augmentatiōes que fiunt in cruribus ⁊ iunctura equorꝝ q̄ teruntur ⁊ dant̄ in potu cū aceto curant epilensiaz. Et vngule capraꝝ q̄ adurunt̄ ⁊ miscētur cum aceto ⁊ fit inde linitio sup allopitiā curat eam. Sed limatura dentis elefantis est stiptica: q̄ fit emplm cū ea curat panaritiū. sed molares dentes canis rabiosi qui momordit hoiem si accipiat̄ ex eis ⁊ ligent̄ in corio suspendant̄ in brachio prohibent a morsu canis rabiosi.

Hager .i. lapis.
Hagetotida .i. cameleonta.
Hagesida .i. galla.
Harabas .i. stafisagria.
Habalebi .i. solatrum.
Habadeb .i. spodium.
Habe .i. arbor draganti: ⁊ ē acantos.
Habelibet .i. aristologia.
Habeliblet idem.

Cap. cccxxii.

Halille ara. grece tiamus. lat. faba. Galie. vij. sim. phar. capi. de faba. sm translatōem gre. tyamus. i. faba sm vtranqz prope mediaz cōplexionem est in ericcando: ⁊ infrigidando: participat aūt parump abstersiua virtute: caro eius sicut ⁊ cortex stipticus. Et pterea qdam medicorum fabam totam coquentes cum ordeato dissintericis ⁊ celiacis vomitiuis dederunt. Est autē vt cibus qdem semp ⁊ inflatiuus: ⁊ vix digestibilis expuitionibus tamē que ex thorace ⁊ pulmone idoneus vt pharmacū vero extrinsec⁹ appositū intristanter siccat. in podagricis nāqz vsi sum⁹ multotiens ea p aquam coquētes deinde miscētes adipē porcinam. In concussionibus vero ⁊ vlcerib⁹ que sz neruos p ormel farinā apposuim⁹. In his vero qui iā phlegmonāt ex plaga cū alphis ⁊ testiculorum ⁊ māmillarū est bonum cataplasma: amant enim he particule moderate infrigidari: cum flegmonant: et maxime qñ ex lacte i eis caseato māmille flegmonant. Etenī ⁊ lac extinguitur ab huiusmodi cataplasmate sicut ⁊ infantium pectē cuz cataplasmatur farina fabarū vsqz multuz manet absqz pube. Et idem libro de cibis capi. de fabis. virides aūt cōmeste anteqz maturent̄ ⁊ ericcētur hēnt cōe omnū fructuum quousqz ante maturitatem offerimus: alimētum hūidius dantes corpori. Et pter hoc magis supfluitatū nō sm intestina solum: sed sm totū habituz. merito igitur q tales nutriunt qdem min⁹: secedunt aūt magis vñ non solū crudas comedunt virides fabas multi hoium: sed etiā cū carnibus porcinis ⁊ caprinis ⁊ arietinis sicut alia olera. Sera. li. ag. cap. hakille. Halille. i. faba: sapor corticis ei⁹ est stipticus: virt⁹ eius infrigidat temperate: ⁊ desiccat desiccatione sine nocumēto: virt⁹ ei⁹ ē que abstergit ⁊ cōuenit fluxui vētris: ⁊ vlcerib⁹ intestinorꝝ: ⁊ vomitui. Et qñ coquūtur cum aqua ⁊ miscentur cū arungia porci conferunt podagre Et quādo coquūtur cum aceto ⁊ melle: ⁊ ponunt̄ sup vlcera que fiunt in neruis cōferunt. Et quādo accipit̄ emplm ex farina eius cum sanich ordei conuenit membris habētibus apata pter percussionem: ⁊ ē emplastrū iuuatiuū testiculis ⁊ māmillis: ⁊ potissime pubescentiū cum farina fabarū: p hibet ab eo longo tpe ortum pilorum in eo: ⁊ sm cibū est magis inflatiua q̄z aliquis alius cib⁹ ⁊ tardioris digestionis. Dias. capi. de faba. sm translationem gre. faba nostra sumpta inflatōes pstat: ⁊ indigestibilis est: tussim meretur: ⁊ accepta dissinteryis: ⁊ resolutōi vētrz singulare prefidum est: vomitib⁹ est vtilis cui si aq̄ in coctura fuerit mutata inflatiōem stomacho nō facit: viridis comesta ventrez inflat: ⁊ cacostomacha est: farina fabe cataplasmatibus adhibita cum polēta tumoribus percussure occurrit: id sola facere nouit: tumorē māmarum simili mō curat: lac māmillis nimis pfluens imposita vt cataplasma stringit: mixto melle ⁊ farine fenugreci parotidibus pdest: liuoribus corporibus detergit: cū rosa ⁊ thure masculo ⁊ albumine mixto dolores oculorum ⁊ glaucomata curat: vino mixto suffotiōes ⁊ percussiones oculorum cōpescit: dentibus conquassata ⁊ fronti imposita fuerit tumores testium spargit: infantib⁹ si imposita fuerit testes ppendere non sinit. Lotum ei⁹ coctū ⁊ cataplasmati ipositum maculas albas emēdat: in balneis fricatione adhibita capillos tenuescere facit: polenta ⁊ stipterea fusti ⁊ oleo veteri mixta ⁊ imposita vt cataplasma serophis opitulatur: lanaz sic inficiet fluxum sanguinis vulnerum stringit puluere ipo solo aspersō. Faba madia est inter cali. ⁊ fri. distē

perantiam aliquid participans proiectorie virtutis ⁊ stiptice: quare exteri⁹ posita sine molestia desiccat: podagricis igr̃ ⁊ arteticis aq̃ cocta admixta adipe ouis recenti aut anserina mitigat dolorem neruorum: aut cõtractionem ⁊ vlcerationes cum ormelle fabe faria cocta ⁊ suppositā vt cataplasma sanat. Nam ⁊ ad testiculos ⁊ mãmillas ẽ optimuz cataplasma. amant enī loca hec mediocriter infrigidari si sint inflãmata: maxime qñ de lactis coagulatiõe patiunt̃ inflãmationez. Rabi Moyca. de faba corrumpit mentez. Isaac in dictis particularibus: pticula prima cap. de fabis. Fabe in natura sua fri. ⁊ siccitate diuerse sunt. Comedunt tur sicce ⁊ perfecte suis tpibus. Comedunt̃ enim virides necdum messionis sue completo tpe: viri des fri. sunt ⁊ hu. i. i. gra. nutrimẽtū corū nimis generat humores crudos ⁊ grossos inflatiue vẽtositatem faciunt in supiorib⁹ ventris: propter qõ stomacho valde nociue sunt. sicce vero suisqz temporibus pfecte fri. sunt ⁊ sic. in. i. gra. non illaudabilem sanguinem creant: ordeo magz nutriunt accidentaliter non naturaliter duab⁹ de causis: vna propter sue substãtie grossitiez ⁊ tarditatem solutionis ex membris: subtilitatez vero substantie ordei ⁊ dissolutione ex mẽbris cita: vñ minus nutrit: secũda ꝓpter sui multitudinis ventositatem ⁊ grossitiẽ eius: vnde carnẽ inflat ⁊ dilatat ⁊ operat̃ in ea id quod frumentū ⁊ farina. Ꝓpter hoc in superiorib⁹ ventris ventositatẽ plurimam grossam generat ⁊ inflatuã ex qua sum⁹ incipit: ascendere cerebro nocẽs: ⁊ somnia multa corrupta inducit. Cum igitur naturaliter hoc habent fabe non eis aliquo coctionis modo possunt auferri: vnde Gal. fabe si nimium coquant̃ inflationem ⁊ ventositatem suã sicut ordeo auferre nequimus: minuere tamẽ possum⁹. Experimẽto autem probatur in eis q fabis vtentes assidue indigestionem patiuntur: ⁊ si sanissimus sit fit idem. Item Gal. fabe sup cibum inflationem faciunt ⁊ dure sunt digestiõi sm medicinã adiuuãt humorem vt excreatur de pectore ⁊ de pulmone: quoniam calamẽtum est in eis: ⁊ ideo nõ morant̃ in stomacho sicut alij grossi cibi: mãifestat hoc colamẽtum ⁊ mundificatio: q: cutim exterius mundificari cernimus cum earum farina abluit̃. iccirco ad lentigines valet. q igitur cutem sui corporis mundificare voluerit ex fabarũ fariba lauare assuescit Apostemati i mãmillis vl testiculis apposita cataplasmate facto dissoluit. oia aũt que dirim⁹ earuz in sunt medule tantũmodo. Cortici aũt nihil est. Est enim stipticus ⁊ colamentum nullũ hẽns vnde aliquãdo fabas cũ cortice coquimus i aceto damusqz diarriaz patiẽtibus propter defectũ cõceptiue virtutis in intestinis. Electio enī magna alba non vetus diuersis coquit̃ modis: vnde ⁊ diuerse sunt in eius corpore actiones: sunt nãqz cocte aqua: sũt assate igne: aqua cocte laudabiliores sunt: q: aqua plurimũ aufert ventositatis maxime ⁊ grossitiei maxie si ciecta prior altera conungatur: hec quoqz coctio duobus modis fit: aliquãdo cum cortice ⁊ dure sunt ad digerendũ ⁊ inflatiue. Stipticitas enim corticis egestionẽ prohibet ventris: mora eius diuturna in ventre necesse est vt inflationem generet sine cortice cocte min⁹ sũt iflatiue cito digerũtur: ⁊ si sm ius fiat calefactiuis rebus appositis sicut piper ⁊ zinziber ⁊ oleo amigdalino perfecta est medicina ad coitus opatiõez sunt qui eis vescentur elixis aliquãdo cum cortice: aliquãdo sine eo. ⁊ de his supra q̃ dirim⁹ videmus. Comesta enim aliquando cum menta origano: cimino ⁊ similibus suam vẽtositatem ⁊ inflationem minuũt. Assate minus habent inflationis ⁊ ad digerendum sunt durissime: verum tamẽ si in aquam infundantur post assationem: ⁊ cum cimino menta. ⁊ origano comedant̃ partẽ amittũt

Diasco. fabe inquit noue veteribus magz stomacho nociue. fabe mixte farine fenugreci cataplasmate facto apostbemati retro auriculas valent: ⁊ ad linorẽ similiter sub oculis cum rosa mirte thure ouicz albumine: ad erisipelatiõem valent oculorũ cataplasmate facto. Masticate etiam ⁊ in temporibus apposite humores a capite ad oculos descendentes resistunt cum vino cocte si cataplasma fiat testiculo apostema calidum dissoluit: farina earũ pueroruz apostbema inguinibus extinguit. loci in quibus pili sunt nasciturī superposite subtilem ac defectũ pilum faciunt. Scisse vero in duas cataplasmate super canis morsibus de facto sanguinem stringunt: mãmillis lactis propter coagulatiõem induratis apposite dissoluunt ⁊ lactis inhibent exitum. Si autem cum alumine ⁊ oleo veteri misceas scrofulas dissoluunt.

Makkaraba	.i. piretrum.
Malandali	.i. coloquintida.
Malauchach	.i. squilla.
Malanum	.i. sparagus.
Malazarata	.i. piretrum.
Malealiat	.i. terbentina.
Malcal	.i. acetum.
Malfagel	.i. rafanus.
Malbans	.i. es vstum.
Malbac	.i. indicum.
Malkasimeth	.i. feniculus.

Maltalep. i. viriditas inuenta super aquam. l. l. viriditas.

Malelcalmibit	.i. gũmi fistici.
Malebep	.i. caisir.

Males est vna ex spẽbus malue.

Malbet	.i. spẽs rubi.
Malterma	.i. galbanum.
Malibium	.i. iringium.
Mulibien	idem.
Malib	.i. mulsa.
Malim	.i. pulegium.
Malimon	.i. cretanus.

Cap. cccxxiii.

Dalinga ra. gre. ⁊ latine mirabolani. vbi sciendum q sm Mes. mirabolanorum spẽs sunt. v. ⁊ sunt fructus arborũ in india existẽtiũ ⁊ non eiusdem maneriei sunt oẽs: sed diuersoz effectuum ⁊ diuersaz formarum. vnde versus. Mirabolanoz species sunt. v. bonorum Citrinus kebulus bellericus emblicus indus. Quidam dicunt q sunt omnes ab eadem arbore ꝓducti ita q citrini sunt de ꝓmo germine. Et nigri indi sunt in qbus puenit completio ⁊ maturatio: ⁊ dixerunt q arbor coz est de bis ferentibus ⁊ q citrini sunt de primo germine ⁊ niger similit kebul⁹ germen scõm tulit. sed falso: imo ꝓducunt̃ a diuersis arboribus: ⁊ illud est quod creditur: sz aliqui volunt q emblici ⁊ bellirici nõ numerent̃ inter mirabolanos: qñ Auic. ⁊ Sera. de eis diuersa faciunt capitula. Nam Sera. lib. aggre. facit capitulum de emblicis ⁊ bellericis quod incipit anileg. ⁊ facit capitulum de alijs tribus per se de quo dicit haliligli. i. mirabolani cui⁹ tres sunt species kebuli citri ⁊ nigri: ⁊ sunt illi qui nominãtur indi ⁊ seni ⁊ kebuli. Itẽ auc. Haben Mesuay meliores sunt ex eis quorum color ẽ citrin⁹ appropximãs viriditati: graues pleni sine rugis: ⁊ dicit aucto. Isaac: ⁊ sunt in frigi. i. gra. sic. in secundo

nigri frigi. ⁊ sic. in. i. Mirabolani indi vl' nigri ⁊ de seni sunt similiter ex speciebus habētibus cortticem subtilem nigrum. Et cortex eorū vergit ad citrinitatem: ⁊ sunt similes olivis in forma sua. Et iuuamentū est eorum minus iuuamēto aliarū specierum mirabolanorū. Et idem aucto. Aben mesuay. Mirabolani seni sunt ex speciebus oluarum qui quando cōdiunt̄ corroborant stomachū: ⁊ incoriant eū incoriatione pauca: ⁊ non est in eis iuuamentū quantum in kebulis. Et ex kebulis quidam sunt citrini: quidam nigri: ⁊ nigredo que est in eis est ꝓpter ampliorem moram quā fecerunt i arbore sua: ⁊ sunt pinguiores ⁊ carnosiores citrinis in colore: q: ipsi fecerunt maturatiōem ampliorem: ⁊ illi q colligunt̄ ante sunt citrini: ⁊ quando sumunt̄ triti inducunt laborem in stomacho: quoniam natura laborat multum circa ipsam: sed quādo infunditur aut decoquitur extrahitur virtus eius: ⁊ proijcitur eius substātia: ⁊ est leuior nature: ⁊ descendit velocius a stomacho. Et ille tres species mirabolanorum miscentur cum tamarindis: quoniā tamarindi extinguūt calorem: ⁊ abscidunt nauseam: ⁊ sedāt vomitum. ⁊ extinguūt calorem febrilem: nisi q: nocent tussientib⁹ propter acetositatem que est in eis. **Auicen.** de virib⁹ cordis ait mirabolani sunt frigi. ⁊ **Joan. mes.** mirabolani sunt de mesic. dicimus benedictis: non enim debilitant cū solutione sua: imo confortant stomachum proprie: ⁊ viscera preparant ⁊ coadiuuant partes eorum: ⁊ confortant cor: ⁊ epar ⁊ corpus totum: non enim nisi ad vnū videnī nociui: acquiritur enim dispositis ad hoc opilatio: ⁊ proprie paratis cadere in ipsaz: sed sunt de pfecte rectificantibus medicinas que habent acuitatem: ⁊ purgant dissoluendo magnifice enim adinuenit qui eos: ⁊ ꝓprie citrinos cū scamonea miscuit: reprimit enim eam propter obuiationem substātiarum ⁊ qualitatum adinuicem: ⁊ eam in soluēdo iuuant. Citrinos in. v. proprietatibus laudauerūt sapientes in colore. s. vt sint citrini multe citrinitatis declinantes ad viriditatem: ⁊ vt sint in pondere graues ⁊ densi: ⁊ in confracturis suis inueniatur sicut gūmositas: ⁊ sint grossi. Et vt cortex eorum sit densus spissus complectens ossa parua: ⁊ laudauerunt kebulos in quatuor proprietatibus vt sint grossi: ⁊ quanto grossiores: tanto meliores ⁊ sint subnigri declinātes ad rubedinē: ⁊ sint graues in pondere cite submersionis in aq̄: ⁊ sint habentes spissitudinem corticum suorum. Nigros quoq; indos in quinq; proprietatib⁹ laudauerūt vt sint nigri ⁊ confracti habētes densitatem substantie: ⁊ sint grossi ⁊ graues ⁊ carentes ossibus: quanto autem ab his elongantur proprietatibus tanto a bonitate sunt remote. omnes frigide cōplexionis sunt in p̄mo gradu: sic. in secundo. Et sunt exiccatiui consumptiui superfluitatum putridarum preparatiui ⁊ coadunatiui partium in quibus accidit laxitas ⁊ mollificatio: tria sunt in eis ꝓpter que in ipsis cadit rectificatio: faciunt enim cadere in opilatiōes: ⁊ proprie paratos: ⁊ quia facile adherent villis stomachi: ⁊ partibus intestinorum: ⁊ quia admittunt corrugationes in ipsis: ⁊ nos emendamus quod timetur de eo quod dixi mus primo prohibentes penitus exhibitionē eorum ipis ⁊ omnibus paratis cadere in opilatōes in nos paratis miscēda sunt ea cum ipsis que opilationem fieri prohibent: sicut aliqua ex diureticis notis: ⁊ infusio eorum in aqua caseī remouet hoc nocumentum ab ipsis: ⁊ succus fumi terre facit similiter. Et similiter absinthium: agaricus: ⁊ reubarbarum: ⁊ spica: ⁊ simlia: ⁊ emendamus q̄ potest prouenire ex eo quod diximus in secundo: ⁊ tertio miscendo cum eis que remouent ab ipsis adherentie intensionem: ⁊ acquirunt eis lenitatē sicut si fricentur cum oleo amigdalarum dulcium aut cum oleo rosarum: aut cuz oleo violarum: aut sisamino: aut saltem conterant̄ cum eis amigdale dulces. passule quoq; ⁊ melarum lenificāt eos ⁊ confortant operationem eorum: ⁊ sunt proprie iuuatiui cum eis similiter acquirit eis cassiafis. viole condite: tereniabin: tamarindi ⁊ similia. Quidam dixerunt q̄ nō est bona permixtio eorum cū medicina lubrificatiua ⁊ lenitiua: quoniam operationes eorum in idipsum non concurrūt: ⁊ ego nō video illud: immo remouetur ab eis per ipam adherentia ⁊ corrugatio ⁊ acquiritur solutio facilis. Et scito q̄ decoctio acquirit eis vehementiorem operationem q̄z sola infusio: ⁊ infusio minus facit eos esse opilatiuos q̄z coctio: ⁊ assatio minorat dissolutiōe faciens ipsos constipantes plus: ⁊ adhuc magis combustio. Et contriti quidez plus soluūt ⁊ plus dimittunt vestigia constipationis in vijs. infusi vero minus faciunt illa: ⁊ infusio quidē eorum competit quādo solum queritur solutio. Et eorum contritorum exhibitio quādo queritur cōstipationis impressio ⁊ quanto magis conterumtur melius celebrabitur illud. Et kebuli quidem conditi minoris sunt solutionis: ⁊ maioris confortationis membrorum nutritionis: ⁊ non conditi faciunt contrarium. Modus condiendi kebulos est ille: Accipe ex eis hūidis si haberi possunt vel humectatis ſm artem q̄ hūectari possunt quātitatem quam volueris ⁊ cum stilo punge eos vndiq; ⁊ decoque eos in aqua cum facilitate vsq; dū sufficit: post hoc dimitte eos per diem vnum sup tabulam ⁊ exprime aquam eorum ⁊ submergere eos in aqua mellis per dies duos dimitte tunc: ⁊ coque eos lento igne: ⁊ postq̄z cocti fuerint recōde in vase vitreo: ⁊ da post sex menses. Ars autē auxiliatur in humectando eos: infundantur in aqua plurima ⁊ exponantur radijs solis per dies octo: deinde accipe vas magnum sicut dolium vl' saltem fiat fouea in terra in loco humido: vbi inter multam arenam humidam disiunctim sepeliantur sepe ac sepe aquam desuper infundendo ⁊ innouando arenam de tertio in tertium diē vsq; duz tumescant ⁊ humectētur: hic erit modus humectationis eorum.

Posse. Sera. virtus citrinorum est q̄ fortificant oculos, ⁊ prohibent cursum humorum ad ipsos: ⁊ conferunt sebel: ⁊ confortant stomachum ⁊ incoriāt ipsum: ⁊ conferunt melancolie: ⁊ cardiace: ⁊ clarificant colorem. Virtus kebulorum est q̄ conferūt ano: ⁊ emoroidibus: ⁊ incoriant stomachum: ⁊ cōfortant eum ⁊ digerunt cibum: desiccant humiditatem: leniunt naturam: conferunt ventositati emoroidarum: ⁊ conferunt melancolicis: marime quando cum eis admiscentur species: corroborāt sensum: ⁊ memoriam: ⁊ conferunt lepre: ⁊ colice: ⁊ conferunt emoroidibus antiquis: ⁊ sedant sodaz ⁊ hydropisim ⁊ inducunt nauseam: ⁊ vomitum. Sed seni ⁊ indi vel nigri habent corticem subtilē nigrum: ⁊ cortex eorum vergit ad citrinitatem: q quando conduntur corroborant stomachum: ⁊ incoriant eum incoriatione pauca: ⁊ non est in eis iuuamentum quantum in kebulis.

Joannes mes. mirabolani sunt ex rebus q̄ faciunt vtēres se iuuenescere ⁊ acquirunt eis colorem bonuz ⁊ bōitatem odoris oris ⁊ sudoris: ⁊ generant gaudium: ⁊ confortant cor: ⁊ epar: ⁊ stomachum: ⁊ cōferunt tremori cordis: ⁊ mundificant stomachum ⁊ conferunt emoroidibus: ⁊ extinguūt inflāmationem colere: sed citrinorum operatio in hoc est

p:ecellens. ipsi enim solutione educunt eam: ⁊ cō-
ferunt complexiones cal. habentibus ⁊ eo:um fri
catio cum aqua agreste: ⁊ cū aqua rosarū: aut suc
co feniculi abstergit oculū. Et aufert supfluā cali
ditatem ei⁹: ⁊ facto inde alcohol restringit lach:y
mas: ⁊ conuenit mollificatiōi oculo:um: ⁊ cōferūt
tertiane ⁊ feb:ibus cholericis. Et contrite cū ma
stice sanant vlcera: ⁊ desiccant ea: kebuli quoq; so
lutione educūt phlegma: ⁊ addunt in ratiōe: ⁊ cla
rificant visum: ⁊ p:opr:ie condite: ⁊ mundificāt sto
machum: ⁊ cōfo:tant ipum: ⁊ conferunt hydropi
si: ⁊ fe. antiquis. Migri aūt vel indi solutiōe: edu
cunt melancoliam ⁊ choleram adustā: ⁊ cōferunt
melancolie ⁊ tremo:i: ⁊ clarificant visum ⁊ colo:ē
⁊ conferūt lep:e ⁊ tristitie: ⁊ quartane. Dosis po
tio citrino:um trito:um ē a. ʒ. ij. vsq; ad. v. ⁊ in
fuso:um a. ʒ. v. ad. ʒ. xx. Et potio kebulo:um tri
to:um a. ʒ. iij. vsq; ad. iiij. ⁊ infuso:um. a. ʒ. viij.
vsq; ad. xx. Et indo:um est sicut kebulo:um. Bul
casim Eben Aben azarin libro qui dicitur seruito:
modus assandi etiā calidi mirabolanos: opo:
tet q; imbibas mirabolanos in aqua citonio:um:
aut in succo agreste: aut in acetositate citri: aut in
aqua vbi cocte sunt lentes: aut vbi coctum ē lapa
tium acutum: deinde desicca eos bene: ⁊ madefac
in oleo rosarum: vel oleo de lentisco: aut oleo ma
sticino: aut cum butiro: aut oleo oliue: deide assa
super patellam ferream vel terream quā cum p:i
mo calefecisti ⁊ abstulisti ab igne caue ne adurat
⁊ destruat virtus eo:um. Similiter assantur se
mina que administrant in medicinis flurus. Et
modus assationis eo:um est iste. Accipe patellam
ferream: aut eneam: aut terream: aut lebetem cū
lato o:ificio: ⁊ calefac bene: deinde aufer ab igne
⁊ statum superpone semina dum ipsa est calida an
teq; infrigidetur: ⁊ cōmisce ea semp donec vide-
as assationem eo:um completam ad voluntatem
tuam. Et si nō fuerit completa vna vice pone ite-
rum: ⁊ fac vt p:ius. ⁊ scias q; non opo:tet omnia
semina equaliter assare: quia sunt quedā que ha-
bent multam viscositatez: q̄ debent amplius assa
ri sicut psillium: ⁊ caue ne comburantur.

Halieldras	.i. stafiragria.
Halmach	.i. pinpinella.
Halileg	.i. alilig.

Halibium .i. planta que vocatur alybiem: ⁊ est yringium.

Halfia	.i. ab:otanum.
Haltich	.i. assa.

Cap. cccxxiiii.

Halzum arabi. gre. foholia vel codea. latie limacia vel marnecia: codea ex ea ē terrena ⁊ ma-
rina: ⁊ sunt de gene libro re ostracoum. Bera. agg. cap. halzum. i. limacie: ex limacijs quando terun
tur cum co:tice suo est virtus exiccatiua exicatio-
ne fo:ti: ⁊ administratur i cura apostbematū dif-
ficilis resolutionis que fiunt in cruribus a con-
quassatione vel ictu: ⁊ exiccant ea. Et quando li-
macie adurunt cum co:tice suo desiccant desicca-
tione fo:ti. Et est in eis calefactio ꝓpter adustio-
nem. Et quando accipiuntur ex earū cinere qua-
tuo: partes ⁊ ex gallis viridibus due ⁊ piperis
vna: ⁊ teruntur omnia fit medicina conferēs vl-
ceribus inteſtino:um: ⁊ vesice quādo sunt putri-
da iuuamēto maximo. Et opo:tet q; teratur hec
medicina contritione fo:ti: ⁊ puluerizetur super
cibos eo:um. Et detur ex ea similiter in potu cuz
vino ⁊ aqua. ⁊ caro limaciarum ⁊ testarum earuz
conuenit vlceribus: ⁊ mo:sui canis rabidi. Et ca
ro limaciarum agrestium quando teritur ū mo:
tario fit medicina que exiccat membra omnia in
quibus est humiditas multa: ⁊ p:opter hanc cau
sam conuenit hydropisi: sed humiditas limacia-
rum quando accipitur sola sine carnibus ⁊ misce-
tur cum olibano: aut mirrha: aut calce: aut cū ali
quo istoum: aut cum omnibus: ⁊ teruntur simul
donec inco:po:entur: ⁊ fiant sicut mel: fit hec me
dicina tenax glutinosa q̄ exiccat apostbemata mu
cillaginosa que sub auribus sunt exiccatione fo:-
ti: ⁊ exiccat ⁊ cohercet humo:es qui fluūt ad ocu
los quando ponuntur super tempo:a. Modus
autem accipiendi aquam limaciaruz est q; quan-
do perfo:at caro ipsarum cum stilo ferreo: ⁊ sint
limacie racentes: accipitur namq; humiditas ab
eis ⁊ colligi Dias. cap. de limacijs codee vel
tur in vase. limacie terrene sunt bo-
ne stomacho: larant ventrem: sed ille que sunt in
fluminibus sunt pinguio:es illis q̄ adherent ar-
bo:um paruarum ramis que dicunt salmi vel sal
muci siue salsitem: larant ventrem: ⁊ pro:ocāt vo
mitum. Et quando ipsarum teste comburunt ca-
lefaciunt: ⁊ adurunt: ⁊ abstergunt scabiem: ⁊ mo:
feam: ⁊ aduruntur limacie cum carnib⁹ suis sicut
sunt: ⁊ fit inde cohol abstergunt cicatricez co:nee
oculi: ⁊ curant vlcera oculi: ⁊ valent contra empe
tiginem: ⁊ fit emplastrum ex eis crudis sicut sunt
super tumo:em hydropico:um: ⁊ minuit tumo-
rem: nec seperantur de loco donec diminuant
humiditatem eius: ⁊ sedant apostbemata poda-
gre. Et quando fit emplastrum cum eis extrabit
infira co:po:: ⁊ fragmenta ossium: ⁊ terunt ⁊ fit
nascale cum eis ⁊ puocat menstrua: ⁊ fit emplin
vulneribus: ⁊ p:opr:ie neruo:um cum eis pistatis
cum carne sua: ⁊ maxime addito thure ⁊ mirrha
mixtis adinuicem ⁊ conglutinat ea: ⁊ caro earum
curat vlcera: ⁊ teritur ⁊ miscetur cū aceto ⁊ strin-
git sanguinem narīū: ⁊ elirantur carnes limacia-
rum recentium ⁊ comedunt: ⁊ sedant dolo:ez sto
machi: ⁊ teruntur sicut exeunt de testis suis: ⁊ bi
buntur ex eis cum vino: ⁊ conferūt colice: ⁊ dolo
ri vesice. Et quādo accipitur de viscositate que ē
super carnem agrestium cū sūmitate acus: ⁊ po-
nitur super pupilum palpebre eius cui⁹ o:tus nō
est rectus sicut decet conglutinat eaz: ⁊ rectificat
decenter. possunt hec omnia limacie marine face
re: sed mino:em habet virtutem.

Halubub	.i. mercurialis.
Halum	.i. anisum.
Halcuen	.i. cotula.
Halhubub	.i. mercurialis.
Halhubub	idem.
Hals	.i. spelta.
Hal	.i. acetum.
Hamam	.i. columbus.
Hamanoib	.i. ambra.
Hameses	.i. lapis in quo acuitur ferrum.
Hameacti	.i. ebulus.
Hameien	.i. amomum.

Cap. cccxxv.

Hameb ara. vl'hupue phataba lep: grece strignum vel cuculus vel mo:ella. latine vero sola-
trū vel vua vulpis. Bera. lib. ag. ca. ha
meb. auc. Di
as. hameb. i. vua vulpis: ⁊ est solatrum. sunt eius
quatuo: species: vna comeditur: alie vero non:
sed illa que comeditur est domestica: Et est ber-

ba non magna habens plurimos ramos ⁊ folia nigra silꝫ folijs bedarog ideſt ozimi: ſz maiora ⁊ latioza: ⁊ habet ſemen rotundum cuius color eſt viridis ⁊ niger: ſed quando maturatur fit rubeus: et quando frangitur inuenitur in eo multa humiditas: ⁊ granula que ſunt ſemina eius. Idē auct. Gal. virtus eius eſt fri. in ſecundo gradu: ⁊ non eſt humida: ſed eſt media inter medicinas q̄ humectant: ⁊ que deſiccant: ⁊ ipſuꝫ eſt compoſitū ex virtutibus contrarijs. ſ. humida ⁊ ſicca: ⁊ hoc quia in eo ſunt due ſubſtantie. ſ. terrea ⁊ aquoſa. eſt aliud ſolatrum quod dicitur kekengi quod habet folia ſimilia folijs primi: niſi quia ſunt latioza eis ⁊ rami eius quando elongantur declinant inferius verſus terram: ⁊ habꝫ fructū in cbiſti rotundum ſimilem veſice: ⁊ eſt fructus eius granuꝫ rubicundum ſimile vue quem quidaꝫ kikilium vocant. Et idem eſt alia ſpecies ſolatri faciens ſomnum: ⁊ eſt plāta habens ramos multos ⁊ ſpiſſos egredientes ab ea: ⁊ ſunt difficiles ad frāgēdum: ⁊ ſunt pleni folijs in quibus eſt humiditas que adheret manui: ⁊ aſſimilatur folijs citomoꝛ ⁊ flos eius eſt rubeus ſicut ſanguis non magnus cuius ſemen eſt croceum: ⁊ habet radicem nō magnaꝫ multū: cuius coꝛtex ē rubei coloꝛꝫ: et naſcit in locis aſperꝫ et petroſis. **Gal.** viij. ſimp. pharma. capitu. de ſtrigno: ſm trāſlationem arab. virtus ſolatri ſomniferi eſt q̄ eſt fri. in tertio gradu: ⁊ facit doꝛmire: ⁊ habet proprietatem ſimilem opij: niſi quia eſt debilioꝛ eo. Et idē auc. Sera. eſt alia ſpecies ſolatri que dicit ſolatrū maniale: ⁊ ē illud quod dicitur furiale: eo q̄ facit furioſitatem ſeu maniā. Et eſt planta habens folia ſimilia folijs eruce: niſi quia ſunt minoꝛa eis ⁊ ſpinoſa que dicitur caradis: et hz ỹgas longas egredientes ab eius radice. x. aut. xij. Et longitudo eius eſt duoꝛum brachioꝛum: et in cōmutatibus coꝛum ſunt capitella ſimilia oliuis niſi quia ſūt ſuper capitella ſicut pili ad modū arboꝛꝫ dulb: ⁊ ſunt minoꝛa oliuis et altioꝛa: et flos eius eſt niger: et poſt floꝛem emitit velut racemum. x. vel. xij. grana habentem. Et grana ſunt rotūda mollia nigra i mollicie vue ſimilia granis cuſſus ⁊ habet radices groſſas albas concauas: quoꝛum longitudo eſt vnius brachij: ⁊ naſcitur locis montuoſis: ⁊ inter arboꝛes dulb. **Poſſe. Sera.** quando fit ēplaſtrum cuꝫ folijs ſolatri: ⁊ ſuccaran conuenit foꝛmice ⁊ heriſipille. Et quando teruntur ꝓtritione fortі ⁊ miſcentur cū ſale: ⁊ fit emplaſtrum cū eis curat ſcabiem vlceroſam ⁊ pꝛuritum eius. Et cōuenit doloꝛi capitis: ⁊ inflammationi ſtomachi. Et quando teruntur foꝛtiter cū ſale: ⁊ fit emplaſtrum cum eis reſoluunt apoſtemata que fiunt in radice auris. Et quando ſuccus eius miſcetur cū ceruſa ⁊ litargiro ⁊ oleo roſaruꝫ: ⁊ mutatur boꝛa poſt boꝛam conuenit apoſtematibus calidis que fiunt in cerebꝛo: ⁊ capite infantium. Et miſcetur ſuccus eius fief quod ſumitur ad curſū humiditatum currentium ad oculum loco aque ⁊ loco albuginis. Et quando diſtillatur in aurem conuenit doloꝛi eius: ⁊ fit naſcale cum eo ⁊ conuenit curſui humiditatū matricis. **Gal.** libꝛo ſecūdo de cibis: cap. de ſolatro: boleruꝫ nullū nomi habens tantam ſtipticitatem quantam morella. ergo merito vt alimento quidem ipſo raro vt medicina autē continue vtimur. efficax eſt enim ad quecūq̄ eſt opoꝛtunitas infrigidationis ⁊ ſtipticitatis. Alimentum autem pauciſſimū habꝫ. **Sera.** kekengi quod quidam nominant kakabum: virtus eius eſt q̄ fructus eius pꝛouocat vꝛinaꝫ. Et ideo admiſcetur iſte fructus in multis medicinis q̄ conferunt epati ⁊ veſice: ⁊ renibus: ⁊ hec herba adminiſtratur in medicinis: ⁊ non comeditur. fructus huiꝰ mūdificat ictericiam per pꝛouocationem vꝛine. Et idē auc. Habꝛ: alkekengi eſt aliud montanum: aliud ſilueſtre: ⁊ eſt album ⁊ eſt ſimile in foꝛma ſuperioꝛi. Et conuenit ſuccus eius apoſtematibus tam intrinſecis q̄z extrinſecis: ⁊ quando linitur ſup apoſtemata extrinſeca conuenit eis. Et granum eiꝰ quando bibitur conuenit vlceribus renum ⁊ veſice: ⁊ granum eius foꝛtius domeſtico eſt. Et idem Sera. virtus ſolatri ſomniferi eſt que facit doꝛmire. Et quando accipitur de coꝛtice radicis eiꝰ aureus vnus ⁊ bibitur cū vino facit doꝛmire. Et virtus ſeminis eius eſt que pꝛouocat vꝛinā: et iō adminiſtratur in hydropiſi: ⁊ bibitur de coꝛtice radicis eius. z. i. ⁊ facit doꝛmire leuioꝛi ſomno q̄z gūmi papaueris: ⁊ ſuccus eius pꝛuocat vꝛinam pꝛouocatione foꝛti. Et dantur hydropico ex ſemine grana. xij. ⁊ curatur: ſed ſi plus dentur inducunt maniam. verū cui accidit hoc ſi biberit mellicratum curatur. Et coꝛtex eius ingreditur in medicinis narcoticis. Et quando coquitur in vino ⁊ decoctio eius tenetur in oꝛe ſanat doloꝛem dentiuꝫ ⁊ quando admiſcetur ſuccus radicis eius cū mele acuit viſum. Et idem Sera. virtus ſolatri manialis eſt q̄ quando bibitur ex radice eius. z. i. inducit ſomnia non recta ſed aliena: ⁊ quando bibūtur ex eo. z. ij. inducunt furoꝛem: ⁊ velut ebꝛietatem tribus vel quatuoꝛ diebus: ⁊ quando bibuntur. z. iuj. faciunt hoc idem: ⁊ eum occidunt: ⁊ cura eius eſt mellicratum quando bibitur ex eo q̄n titas plurima ⁊ euomitur: ⁊ fiat hoc ſepe. Et idez auct. o. **Meſealach**: ſolatrum maniale eſt frigidū ⁊ ſiccuꝫ in tertio gradu: ⁊ plus ſtipticū q̄z omnis alia herba: extinguit caloꝛē igneum: ⁊ fructꝰ eius generat ſemper pꝛemirtionem ſenſus: ⁊ ideo oꝛ cauere. **Galie.** Virtꝰ coꝛtieꝫ radieꝫ eiꝰ fri. ē ab eis. in fine tertij gra. ⁊ ſic. in ſecundo ꝓpe finez eius: vnde curat vlcera. Alie vo ſpecies non ſunt alicuius iuuamenti recepte interius: imo ſi quis biberit ex eo aureos. iiij. moꝛitur inde: ⁊ ſi bibatur minus inducit inſaniaꝫ: ſed vnus aureus aliquando non nocet. Sed ſciendū q̄ vbi iſta tranſlatio dicit aureꝰ in greca tranſlatione inuenitur. z. i.

Cap. ccexxvi.

Hameb ara. grece kamaket vel kamachet. latine vo tuberi: ⁊ eſt fungus quidam. Et quidaꝫ vocant ipſum fungum veſcenium. **Sera.** li. agg. cap. hameeb auc. Diaſ. Hameeb eſt radix rotunda non habens folia nec tyrſum: coloꝛ eius ē rubeus ⁊ reperitur in vere ⁊ comeditur crudꝰ ⁊ coctus. Et idē auc. Gali. ſubſtantia eius eſt terrea multum: admiſcetur ei parum ſubſtantie ſubtilis Et dicit Galie. in libꝛo de cbimis: kameket generat groſſum hūoꝛem ⁊ non eſt multū mali cbimi Et dixit in libꝛo venenoꝛ q̄ generat ſtranguriam: ⁊ colicam ſimiliter faciunt fungi: ⁊ melius eoruꝫ eſt qui reperitur in arena habēs paucā aquā **Auic.** libꝛo. ij. cap. tubera. ſunt ex ſubſtantia terrea plus ⁊ aquea minꝰ: ⁊ i ipis eſt acreitas ⁊ ſubtilitas pauca: melioꝛa eoꝝ ſunt arenoſa illa in quibus non eſt odoꝛ malus: et que ex eis ſunt ſicca q̄ deterioꝛa ſunt humidis: q: ſūt groſſa valde: ⁊ pꝛopter hoc generant humoꝛem groſſum melancolicum: et ſunt dure digeſtionis ⁊ tyriaca eoꝝ eſt vnum purum ⁊ ſpecies condientes. Almanſoꝛ tractatu tertio capitulo de tuberibus: Tubera frigida ſunt ⁊ groſſa: pblegma quoq̄z generant crudum. que autez ex eis ruboꝛē

habent mala existunt: quoꝝ multa comestio colicam generat: nec etiã absq; calidis sunt edẽda cõdimentis.

Hamepitas	.i. ipericon.
Hamibum	.i. amiluz.
Hamul	.i. millefolium
Hamilil	idẽ quod supra.

Cap. cccxxvii.

Handebut arabi. latine tela aranee.

Hb Bera. lib. agre. capi. handebut auct. Gal. tela aranee qñ superponitur vlceribus q̃ fiunt extra eorpus nõ sinit ea apostemari. Et idẽ auc. Diaſ. quãdo miscetur cuz aliquo vngento ꝛ extenditur super petiam ꝛ ligaꝫ super tempora: ꝛ sup pulsus brachioꝝ curat fe. tertianam. Et quando ponit̃ super locum vnde fiunt sanguis stringit eũ statiz ꝛ quando ponit̃ super vlcera non profunda phibet ea apostemari: ꝛ ex tela aranee est quedã spẽs que est alba ꝛ dura: que sm q̃ dicunt quidam si restringaꝫ in corio ꝛ suspendaꝫ super aduitoꝛiuz quartanarij **Diaſ.** cap. de tela aranee: tela aufert eam. **Diaſ.** oibus est nota: vires habet constringentes: admirta quibusdaz vngẽtis tempoꝛibus imposita fe. curat: sanguinẽ defluẽtem retinet: superposita vulneri nõ cauo phibz fieri saniem: sine tumoꝛe vulnera sanat: cum oleo cocta doloꝛem aurium mitigat. Aranea trita ꝛ iposita in plagella et fronti imposita tempoꝛibus tertaicas passiones phibet. Album opus aranee corio ligatum ꝛ collo suspensum quartanas tollit: vt dicit. Almanſoꝛ cap. de aranea. Aranee opusculũ abstergit ꝛ curat serpiginem: ꝛ ꝓpter hoc ponitur in quodam vngento ad serpiginem quod ponitur in antidotario Gal. minoꝛi.

Cap. cccxxviii.

Hanabroch ara. latine vppupa auis.

Hb Bera. lib. ag. capi. hanabꝛoch aucto. Gali. huiusmodi auis habet coꝛonam q̃ fit super caput eius ex plumis eius: ꝛ quando bibit̃ ex iure ipsi⁹ ꝛ cõedit̃ ex cibo eius multũ cõuenit doloꝛi colico. Almãſoꝛ tractatu tertio cap. de auibus: caro alaude que pileata dicitur ventrez stringit: cuius ius ventrem fluere facit.

Capi. cccxxix.

Handachuca vel chua vel cuſara. gre. lothos vel zharat vel lotus. latine vo trifolium vl̃ quedam spẽs trifolij: de qua dicit Diaſ. cap. de trifolio: ꝛ habet odoꝛem aspalti.

Hb Serap. liꝛo aggrega. capit. handachuca nominat eum Diaſ. lothos idest trifolium: ꝛ est zart siue garch ꝛ chua. Et est duarum specierum: scilicet domestica ꝛ silueſtris. silueſtris quidẽ hz stipitem longuz duoꝝ cubitoꝝ vel brachioꝝ: ꝛ plus parum: ꝛ nascuntur ab ea ramuli multi: ꝛ quodlibet habet folum in extremo quod assimilatur handachuche que oꝛitur in paludibus ꝛ dicitur trifolium: ꝛ habet semen simile fenugreco: nisi q̃ est minus satis. Sed sciẽdum q̃ illa vocatur a quibusdam herba flaura vl̃ herba maura. Sed Diaſ. vocat ipsum trifolium maius: domestica que nascitur in hoꝛtis: ꝛ ẽ quedam alia que nascitur super aquas: ꝛ maxime i babyloma quando fluuius irrigat terram: ꝛ est herba habens crus simile cruri fabarum: ꝛ est semẽ album simile sagi in capitibus: ꝛ dicunt q̃ extenditur quando oꝛitur sol: ꝛ apparet super aquam: ꝛ quando occidit restringit se et submergitur in aqua: ꝛ capita eius simulantur capitibus papauerum magnoꝝum: ꝛ in capitibus est semen simile giguers: ꝛ scariole: ꝛ exiccant ipsuz in babylonia ꝛ faciunt inde panem: ꝛ habet radicem similez citonio que comeditur cocta ꝛ cruda: ꝛ sapoꝛ decocte assimilatur sapoꝝi vitelli ouoꝝum: ꝛ vocaꝫ hãda ꝛ heuche. Et Auic. in secũdo dicit q̃ de eis seminibus **Diaſ.** cap. de trifolio. Trifolij genera sunt duo: scilicet maiꝰ ꝛ minus: maius habet tres species: vnum appellatur trifolium vel trige: non ponſilon: quod latini trifolium odoꝛatum dicunt: vel sulphuratum: secunda trifolon: vel exalbida: vel oꝛitrifolon dicitur. latine trifolium acutum: vel alleluia. tertia dicitur trifolon dematices: siue partemon: ꝛ ẽ trifolium poꝛcinuz vel equinũ. Minus grece vocaꝫ trifoliũ egoceron vel lothos. gre. handachucha latine trifolium lepoꝝinum: vel herba flaura: vel herba maura: cuius fruter est longus cubitis duobus: virgas tenues habens in circuitu duo folia in extremo in similitudinem folioꝝum lupuli: ꝛ nigra: ꝛ singulis virgis tria folia per singulas nationes habens: coma eius in initio folioꝝ odorem rute reddit: qui cum creuerit aspalto in odore similis est: flos est illi paruus ꝛ purpureus et quo semen proꝛfert velut lutum: ꝛ in figura cocolatum. radix est illi oblonga ꝛ fortis virtutis et acerrime ꝛ **Posse. Bera.** auct. Albuꝛ diuretice. gerig. Andachuca siluestris conuenit stomacho frigido: et grosse ventositati: ꝛ aqua eius astringit ventrez et valet colice passioni: si ponatur super moꝛsum scoꝛpionis sedat doloꝛem ex eo. Et si ponitur sup membꝝum in quo est moꝛdicatio animalium non inducit doloꝛem. semen eius est foꝛtius folio: ꝛ ẽ bona doloꝝi testiculoꝝum: ꝛ principio hydropisis ꝛ doloꝝi matricz. **Diaſ.** Trifolium maius vl̃ lothos virtutis diuretice ꝛ acerrime est. semen eius ꝛ folia cum aqua bibita pleuriticis: ꝛ dissurijs: ꝛ epilenticis: ꝛ hydropicis i initio singulare ꝓsidium est: stericis causis opitulatur: menstruis imperat: omnia ꝓdicta seminis ipsius. z. iij. ꝛ folioꝝuz. z. iij. curant: folia ipsius cum orimelle accepta moꝛsibus venenatis occurrũt: fe. vt dicit̃ tertianis tria folia aut tria grana seminis eius cum vino bibita medicant̃.

Haneb	.i. iuiube.
Hanerie. i. vene que sunt in labijs.	
Hanel	.i. iuiube.
Handebal	.i. tela aranee.
Handebelasamũ vl̃ hẽdebelisimũ. i. rilobalsamũ	
Hansel	.i. squilla.

Hamsa ara. latine ventriculus. **Bera.** li. agg. capi. hamsa. auc. Diaſ. hamsa. i. vẽtriculꝰ galline antiq̃: ꝛ ẽ medicina maturatiua ꝛ pellicula interioꝝ vẽtriculi galli siccata ꝛ ꝓpinata i potu ꝓuenit egritudinibꝰ ons stomachi: ista latius inuenies in. l. gigeg.

Hanub	.i. byrcus.
Hanudim	.i. acoꝝus.
Hanudab	.i. abꝝotanum.
Han	.i. mel.
Hapar	.i. capparus.
Hapapir	.i. papirus.
Hapagratos	.i. vsnee.

Hara .i. cucurbita.

Cap. cccxxx.

Harach arabice. latine sudor. Bera. b li. agre. cap. barach auc. Gal. harach .i. sudor. in sudore homis est salsedo ⁊ amaritudo pauca: maxime quādo admiscet cū pulvere illius loci vbi luctāt homines: ⁊ accipit ⁊ linit sup tumores q fiūt i corpore ꝓter naturā: ⁊ resoluit omnes: ⁊ in illo pulvere solo est vt⁹ resolutiua ⁊ stiptica quādo apponit. ergo iste sudor cū illo pulvere sup apostemata māmillarū resoluit ea ⁊ extinguit inflāmationē eaꝝ. Et linit cū eo dubulet: ⁊ cōvenit. Et ego sum vsus in apostematibus lumboꝝ: ⁊ sedata fuerunt apostemata ⁊ resoluta: ⁊ eger fuit curatus. Sed quando apostemata q curant cū isto medicamine sūt sicca: ⁊ dura oportz q mollificent cū oleo de alcanna: aut rosaꝝ: quādo miscet cū hoc oleo cōvenit coagulationi lactis in māmilla: ⁊ resoluit eā: ⁊ in hūc moduꝝ oz q vtaī eom omnibus apostematibus. Sudor equi quādo calefit cū aceto cōvenit epilēsie. Et si administraī i morsib⁹ venenosis ꝓvenit ⁊ ad hoc valet sudor ovium.

Harabamen .i. stercus colūbinuꝝ.
Harabatra .i. stercus bovis.
Harathaur idē quod supra.
Haraltil .i. stercus camelum.
Haramiem .i. stercus caprinum.
Haragaraen .i. stercus pecorinum.
Harafaras .i. stercus caballinuꝝ
Harabermar .i. stercus asini.
Hara iuniperus.

Harba est quedam avis q̄ vocabaī barba: cuius vtutes invenies in littera idem: ⁊ in .l. tamie.
Harbatini ſm Dias. est lonchitis.

Cap. cccxxxi.

Harbalim est quedam herba b similis scolopēdrie semen ei⁹ angulātū est sicut lācea: ⁊ ē domestica ⁊ silvestris: domestice caliditas est pauca. silvestris ca. est in secundo: ⁊ est consolidativa. Eius folia sicca i potu sumpta vel cū aceto super splenem posita sanant splē. Auic. lib. secūdo capitulo de barbalim nē. Harcharcharraba .i. piretrum.
Harna. i. porcelliones vermiculi .s. qui morāī sub vasis aquarijs.
Hartas .i. cardus.
Hartatum dicit angustus ⁊ est semē triāgulatū ⁊ est vt lancea: ⁊ folia eius sunt magna lata similia folijs scolopendrie.
Harens .i. herba.
Hares maneries .i. cibi frigidi.
Harmel. i. cicuta: ꝑ qua. l. l. siccaram: ⁊ vocatur armel per a. q̄ est spēs rute: vt supra in. l. a. ⁊ q̄ stat ꝑ cicuta scribit ꝑ h. vt hic.
Harmene .i. basiliscus.

Cap. cccxxxii.

Harnech ara. grece lepina arsenicū. latine vo auripigmentū. Auripigmentū cali. ē ⁊ sicc. in q̄rto gra. de vena terre fit: sūt ei⁹ due spēs. s. rubeū ⁊ citrinū. Citrinū competit Bera. lib. aggre. capi. harnech. medicine. auct. Dias. harnech. i. auripigmentū. ⁊ sunt ei due spēs. s. rubeū ⁊ citrinū ⁊ sunt eiusdē minere. meli⁹ aūt ex eo est illud q̄ laminosum hūs colorē similē auro: ⁊ lamine eius separant facile: ⁊ sūt cōpposite vna super aliā non hūtes admirtā terram vel aliud. rubeū aūt ē eligendū illud quod est valde rubeū ⁊ cito frangibile ⁊ mundū simile cinabrio: ⁊ odor ei⁹ ē sicut odor sulphuris. virtus ei⁹ est calida adustiva.

Dias. cap. de arsenico. Arsenicū nascit in hellesponto: vbi ⁊ sandaraca verum optimum est latiores laminas habens ⁊ aureum colorem: ⁊ venas separabiles a se: vt separari videantur: mundum sine sordicie. tale in hellesponto nascitur: eius grana sunt duo: vnū est equale supra: ⁊ aliud fuscū in colore sandarace: ⁊ ex pōto ⁊ capadocia venit. Istud vo assatur sic: pone in testa nova ⁊ carbonib⁹ igneis superpone ⁊ frequēter agita q̄ꝺiu ignescat ⁊ mutet colorē: ⁊ cum fuerit repone. Quidā dicūt q ex auripigmento per quandā sublimationē fit resegal: ⁊ hoc idem iterum sublimatur ⁊ fit ex eo forte ruptorium.

Auic. libro secūdo capi. de arsenico. Arseni cum aliud est albuꝝ: aliud citrinum: ⁊ aliud est rubicundum: melius ex rubeo est rubeum imbibitum rubedine: quod est aptum teri: et suo odore similatur odori sulphuris. Et meli⁹ ex citrino est quod est pulverizabile armenum aurum ⁊ laminosum subtile: quasi ipsum esset tale citrinum: cali. est in tertio gradu: siccum in secūdo omnia sunt putrefactiva mordicativa: quod ex eo rubeum est melius. Posse. Cōtra asma ex est q̄ꝫ alcacadicō. humida cā: ponatur auripigmentum super prunas: ⁊ capite inclinato patiens recipiat fumum per embocum. Item. ʒ. i. auripigmenti sumpta cum ovo sorbili ad tussim valet. Ex calce viua ⁊ auripigmento fit pillotr sic: Accipe. ʒ. iiij. calcꝫ vive ⁊ resolve in aqua ⁊ buliat: postea adde quartaꝝ partem. ʒ. auripigmenti ⁊ coque: signum decoctionis est quādo penna immissa ⁊ statim extracta leviter manibus depilatur. Si vis removere pilos: oportz te esse in loco calido. Contra serpiginem ⁊ empetiginem: Accipe duas partes saponis spatarenti ⁊ tertiam auripigmenti ⁊ distēpera ⁊ fac vngentum ⁊ vnge: sed prius ablue partem illam cuꝝ aq̄ ⁊ post vnctionez similiter: quia si diu remaneret corroderet tam bonam q̄ malam carnem: ter vel quater ita abluas ⁊ vngas. Item si radicitus pilos extrahere volueris: inunge ex succo iusquiami ⁊ auripigmenti ana equaliter simul confectis ⁊ nunq̄ amplius renascentur. Ad vngues reparandas: Accipe serapinum ⁊ pulverē auripigmēti ⁊ misce cum oleo: ⁊ inde fiat emplastrum ⁊ pone super vnguem sine dubio cadet. Dias. Vtr⁹ auripigmē ti est stiptica ⁊ calastica cū ignea vi ⁊ castaltica: cū calce viua mixtuꝝ ⁊ corpori illimitū pilos tollit. hec mixtura miospone grece: ⁊ latine dicitur achillea. vires habet arsenicum vt ignis adurere potest: ⁊ alienationes consu Auicen. auripigmentū cū gummame re. pini est convenientes alopitie. fit ex eo emplastrum cum adipe super vulnera: cum adipe ⁊ oleo convenit scabiei: et sabafati humide: ⁊ putredini: abstergit ⁊ adurit cutem: ⁊ pe. amiscetur cuꝝ mirrha ad pediculos: ⁊ vestigia sanguinis: ⁊ cum pice vestigijs vnguis: ⁊ quandoq̄ administratur cuꝝ oleo ad pediculos. Cerotum factuꝝ ex eo convenit: ⁊ proprie ex rubeo herpetihestiomeno in ore et aure: et ulceribus eorum datur ad potandum suffumigatis cum idromelle: ⁊ assumitur cū gumma pini ad tussim antiquā

ꝛ sputo sanici: ꝛ sanguinis. Et qñqz ponit in pillulis que sunt ad asma: ꝛ miscet cū oleo ro. ad bothor: ꝛ emorroidas in ano. Qđ ex eo sublimatū est interficit. Et albū ex eo interficit.

Capi. cccxxxiii.

Dārim Sera. vl' barin arabice. grece ampeleos. latie vo vitis libro agrega. cap. barim vitis ex ea est domestica ꝛ silvestris: ꝛ alba ꝛ nigra. domestica est vitis vini: ꝛ silvestris est que grece vocat ampeleos agria: hastas habz longas ꝛ lignosas ꝛ asperas: folia ei⁹ strigno ortino similia: sz latiora ꝛ mniora: florem habet sicut capilli: sed semē habz vt botrus qđ cū maturauerit ruffum facit colorē obrotundū: alia species est que vocat lambrusca vel vitisu cuius flos vocat ynantus vel ynantiū vel anteflores: ꝛ est masculus: de qua inuenies in .l. enatium: ꝛ est planta in qua sunt grana parua similia botris vue paruis: ꝛ quando sunt matura colorē eorz est rube⁹: ꝛ figura sui grani est rotūda ꝛ racemi sui botri reseruantur in sūmitate eius: ꝛ gre. vocat ambolosagine. Et alia species vitis q̄ dicit vitis alba ꝛ est fesera: pro q̄. l. l. fesera. Et alia spēs q̄ latine dicit vitis nigra: ꝛ alio nomine dicit cucurbita vl' brionia: dicit grece ampeleos melana: vel ambulos melana. ara. fesi resistenta. et est planta ſm Diasco. q̄ habet folia similia foliis plante que dicit edera: nisi quia dilatantur plus ad similitudinē foliorz herbe que dicit semitas: ꝛ rami eius similit: nisi quia folia istius ꝛ rami ei⁹ sunt maiores: ꝛ ipsa circūuoluit amplectens plātas alias quib⁹ apprōriat: ꝛ suspendit eis cum suis capriolis: ꝛ habet fructum similem racemis vue vitis albe viridē in sui principio: ꝛ nigrū cū maturat: quem cū fregeris burcum reddit colorem ꝛ radix eius est magna ꝛ nigra exteri⁹ vel burea ꝛ interius subalbida. Capioli huius comedūtur ꝛ habent dure vj. sim. phar. cap. amticam virtutez. **Gali.** peleos melana. Ampeleos melana: siue vitz nigra: vocat hec proprie brionia id est lupillus vel silvestris cucurbita.

Posse. Unum vitis albe domestice ſm Gal. vj. sim. phar. est calidū i secūdo gradu. Et vet⁹ ex eo ē in tertio gradu. Et mustum est in primo: ꝛ manifestat vnumquodqz in primo gradu. Et per manifestationem caliditatz inuente in eo: sed de vua inuenies in littera cui: vitis domestice succus ſm Serapio. ꝛ potissime foliorz ei⁹ conuenit habentibus vlcera in intestis sunt fri. ꝛ stiptice: ꝛ qui exputunt sanguinez: ꝛ qui conquerunt de ardore stomachi: ꝛ pregnantibus habentibus appetitum corruptū. Et capioli eius q̄ nādo infundunt in aqua ꝛ bibitur faciunt hoc: ꝛ lachrym⁹ hui⁹ vitis est similis gūmi q̄ coagulat sup palmites q potatus cū vino expellit lapidem Et linitur cuz eo empetigo ꝛ curat cā: ꝛ scabiem vlcerosam simili: ꝛ nō vlcerosam: ꝛ oz q̄ anteqz linias cū eo q̄ lines membrū cū nitro ꝛ oleo assidue ꝛ abradas pilos. Limis acimorū aut vinacie quando emplastrat cū aceto curat anum quando ab eo exulse sunt emorroyde: ꝛ curat cōcussiones neruorz: ꝛ confert morsui tyri: ꝛ quando fit cū eis emplastrū cū oleo ro. ꝛ ruta ꝛ aceto confert apostematibus calidis que fiunt in splene. Succ⁹ eni agrestis idest vue nō mature oz vt exprimat āteqū abscondat stella canis: ꝛ ponat in sole in vase eneo rubeo cooperto cū panno: ꝛ dimittat i sole donec coagulet: ꝛ de nocte ponat vas sub rore: quia ros prohibet coagulationes cuiuslibet succi Et melior er eo est ille qui est citrinus declinans ad rubedinem: ꝛ est frangibilis: et stipticus fortis stipticitate: ꝛ mordicat linguam. Et sunt q̄ decoquunt succū istuz: ꝛ conficiunt decoquendo: ꝛ cōuenit coctus cū melle ꝛ vino dulci neruis q sunt in lateribus gule et palati: ꝛ ipse vuule: et gingiis fluris quibus abundāt humores: ꝛ auri⁹ a quib⁹ egredit sanies: ꝛ cū aceto cōuenit fistulis ꝛ vlcerib⁹ fraudulētz: ꝛ fit cristere cū eo ad vlcera intestinorz: ꝛ ad cursum humiditatū antiquarum ex matrice: ꝛ potat p sputo sanguis. Sed vinuz de vua acerba fit in hūc modū: Accipe de vuis q̄ nō sunt complete mature: sed sunt muze: ꝛ ponātur in sole tribus diebus aut quatuor donec fiāt extenuate ꝛ exprimat ab eis vinum ꝛ reponatur. Et virtus huius vini est stiptica ꝛ corroborat stomachum: ꝛ cōuenit illis qui nō possunt digerere ꝛ conuenit stomacho relarato: ꝛ pregnantibus: ꝛ habentibus coliceam cū q̄ cuomit sterc⁹. Et valet egritudinibus epidimialibus: ꝛ oportet q̄ illud vinū dimittat veteresscere pluribus annis: qa nisi hoc fiat nō est aptum ad potandum. Sed virtus passularz est q̄ maturat ꝛ resoluit resolutiōe temperata: ꝛ passule extenuant: stiptice sunt frigidiores alijs: ꝛ dulces sunt calidiores ꝛ humidiores ꝛ stiptice fortificant stomachum: ꝛ retinent ventrem: Et dulces sunt medie in hoc: ꝛ sedāt mordicationem que contingit in ore stomachi: sed quātitas nutrimenti in passulis dulcibus carnosis ē amplior. Et passule dulces carnose sunt maioris nutrimenti q̄z vue: ꝛ minoris absterſionis ꝛ lentionis q̄z ficus sicce: verum sunt conuenientiores q̄z ficus. Et sic dicit Sera. aucto. Galie. ꝛ dixit in almiamir: in passulis forsan est res que larat propter suam aggregationem: ꝛ hoc est quare posuimus eas maioris nutrimēti epati: volo dicere q̄ propter earum aggregationem: quoniam est in eis stipticitas quanta necessaria est epati egrotāti: ꝛ est cum hoc in eis q̄ maturant humores crudos indigestos: ꝛ equant humores malos: ꝛ temperant eorum completiones. Et sunt in natura sua tarde ad recipiendum putrefactionez: ꝛ in tota earum substantia sunt similes epati. Alkesines sunt passule sine granis que nominantur aferisis ꝛ sunt multū dulces: ꝛ sunt ceteris meliores.

Galie. vj. simpli. pharma. capitu. de vua passa astasis: ꝛ est vua passa digesti na simul ꝛ stiptice et diaforetice: lente participat virtutz. **Dias.** Albe passule sunt plus stiptice: ꝛ carnes passularum quando extrahuntur ab eis grana ꝛ comeduntur conueniunt canne pulmonis: ꝛ conferunt tussi: renib⁹: ꝛ vesice: ꝛ quando passule comeduntur sole cuz nucleis conferunt vlceribus intestinorum. Et quādo caro passularum miscetur cuz farina ꝛ gegnei si. i. scariola ꝛ ouis ꝛ modico melle: et comeditur admixto modico pipere expellit flegma per os: ꝛ quando miscet cum farina fabaruz ꝛ cimino: ꝛ fit inde emplastrū ꝓuenit apatib⁹ cal. intestinorz: et qñ passule pistate miscent cū ruta ꝛ fit inde emplastrū delet qđ apparet in cute ex clauis ꝛ vlcerib⁹ fraudulentis. s. cancrū: ꝛ qñ fit ex eis emplastruz cū oppoponaco cōuenit podagre: ꝛ qñ ponit sup vngues eradicat eos. Et meliores ex eis sūt kesmes sine granis: ꝛ post eas sunt pingues subtilis corticis: ꝛ **Gal.** vj. sim. phar. cap. girgata. pui grani. grana vue que grece girgata vocant indigestibilia sunt: substātia ei⁹ ē grossa terrea: put ꝛ gustu declaratur: quia sapor ei⁹ est acerbus vel punticus: virtus eius fri. in pmo sic. in secūdo gra. ꝛ stipticat: ꝛ constringit: ꝛ conuenit omni fluxui ventris inuamento magno.

Gera. vinacia vuaꝝ repõitur ⁊ seruatur: ⁊ fit emplastꝝ ex ea cũ sale apostematibus calidis: ⁊ apostematibus mãmillaꝝ. Et qñ fit cristere cũ decoctione eius conuenit vlceribꝫ intestinorũ: ⁊ fluxui antiquo: ⁊ fluxui humido ãtiquo matricis quando ex ea fit sessio mulieribꝫ. ⁊ fiunt cristeria matricũ cũ ea. Et idez auct. Diaſ. vinũ nocet nervis ⁊ sensibus: sed ipsũ est delectabilis saporis. Et ideo oz cauere de eo si aliud membrũ est egruz: Sed si parũ sumaẽ de eo in dispositione sanitatis: ⁊ tñ mirtum aqua non nocet. Et qõ de eo est bonũ multũ albũ subtile ꝓuocat vrinã nisi quia facit dolorẽ capitis: ⁊ qui bibit de eo mltũ nocet stomacho. Nouum vo generat inflationem: ⁊ est difficilis digestionis: ⁊ inducit somnia mala: ⁊ ꝓuocat vrinam: ⁊ laxat ventrẽ. ⁊ mediocre inter nouum ⁊ vetus est sine malicijs eorũ: qꝛpter oportet vt eligaẽ potus eius pre alijs sanis ⁊ egris. Et vinum albũ ⁊ subtile est bonũ stomacho: ⁊ conuenit vsus eius magis in sanitate ⁊ egritudine: ⁊ est ꝓpinquius ad molliendum ventrem qz rubeum ⁊ nigrum. ⁊ vinum nigrum est grossum tarde digestionis: inebriat ⁊ ingrossat carnem: ⁊ conuenit fluxui sanguinis ventris. Et vinum rubeum est medium inter virtutẽ illoꝝ Et vinum nigrum grossum est malum stomacho ⁊ inflatiuũ: nisi quia auget carnem sicut grossum Dulce vo est grossum: ⁊ est tarde digestiois: ⁊ inflat stomachum: ⁊ laxat ventrem sicut mustũ: nisi quia virtus eius est debilior: ⁊ cõuenit vesice ⁊ renibus: ⁊ conuenit apostematibus in viscerib⁹: qñ infunditur lana non lota in ipso ⁊ superponiẽ Et quando ponit super vlcera fraudulenta: ⁊ super ꝓriginosa vlcera: vt sunt vlcera ad que fluunt humores conuenit eis: vinum stipticũ ẽ magis ꝓuocatiuum vrine: ⁊ facit sodã: ⁊ inebriat. pũticum vo est magis conueniẽs cibo: ⁊ stringit vẽtrem: ⁊ nocumentũ neruoꝝ ⁊ ꝓuocatiõ vrine sũt in eo minus. Et qñ vinum bibitur cum oleo ꝓuocat vomitum: ⁊ cõuenit lacti coagulato in stomacho: ⁊ ardori renum ⁊ vesice: ⁊ vlceribus que sũt in eis. Et qñ bibiẽ quãtitas cõueniens vini iuuat illis quibus datũ est in potu venenum frigidum vt coriandrũ et opiũ: ⁊ omnes medicine que inficiunt ꝓpter frigiditatem earũ: ⁊ conuenit moꝛsibus venenosorũ animaliũ: ⁊ conuenit illis q sudant multũ: ⁊ maxime albũ vet⁹ bom odoris qñ potatur. **Gal.** tertio de complexionib⁹ ca. iiij. Vinum valitudinẽ tribuit citissimã. Et idẽ. viij. sim. phar. cap. de vino: Vinuz in secundo gradu est falefactiuum. qõ vo sufficiẽter est antiquum ex tertio: sicut mustũ nominatũ est ꝑmi grad⁹. ꝓportionabiliẽ ãt caliditatib⁹ sũt eius siccitas. Rabbi moyses non ẽ melioꝛ res potatione vini ad vir **Gera.** fer vini oz qꝛ ad tutis debilitatẽ. ministreẽ illa que est ex vino veteri. Et oz qꝛ cõburaẽ sicut cõburiẽ spuma maris postqz deficcaẽ desiccatione fortis. ⁊ quidã ponunt eam in vase terreo nouo ⁊ accẽdũt sub ea ignem fortez: ⁊ mittunt donec iustammatur. Et oz qꝛ scias signũ bone adustionis eius: et est qñ imutaẽ colorẽ eius ad albedinẽ ⁊ ad aereitatem: ⁊ qñ apponiẽ lingue inflãmat eam fortiẽ ꝓpter fortitudinẽ adustionis: eodem mõ cõburiẽ fer aceti. Et fer vsta habet virtutẽ cõburendi mltum fortis adustione: ⁊ abstergit: ⁊ aufert carnem superfluaz vlcerũ: ⁊ est stiptica ⁊ calida: ⁊ exiccat ⁊ oportet qꝛ ipsa administretur cum est noua: virtus eius resoluiẽ cito: ⁊ ꝓpterea oporet qꝛ nõ dimittatur extra vas: et seruetur bene cooperta et obturato vase. Et ipsa quidem aduriẽ sicut thucia. Et quando fit emplastrũ cum ea sub vmbilico et super pectinem abscindit menstrua: et resoluit apostemata mãmillarũ. Sed fer adusta quando miscetur cum resina pini et linuntur deinde capilli et dimittuntur sic vna nocte rubificat eos Et ipsa quidem ponitur in medicinis oculoꝝz sicut thucia: ⁊ abstergit et valet obscuritati visus. ℔aulus cap. de tartaro: tartarũ vini qõ inuenitur in vegete est calidum et siccum in tertio gradu. quod de vino puriori est melius. litargirum infunditur in aceto per noctem mane resoluatur ex eo et oleo nucis fit commixtio super ignem: et tartari in multa quantitate addito: mor ab igne deponatur: hoc vngentuz valet ad scabiem: ⁊ serpiginem: puluis eius in cibis sumptus pinguedinem extenuat consumendo: puluis in quantitate ʒ. ſ. vel. ʒ. iij. cum melle rosarum: vel cum oleo educit. v. vicibus: vel puluere masticis addito. ꝑ aceto. l. l. chal. De vino autem vide apud Auicẽ. tertia primi. et apud Isaac in dictis particularibus. Virtus alterius speciei: que dicitur vitz nigra ꝛm Diaſ. caprioli eius comeduntur: et habẽt diureticam virtutem: splenem siccant epilenticz cataplasmatibus adhibita luratiombus medentur. Et virtus vitis agrestis est qꝛ radix eius elixa in aqua ⁊ bibita mirta vino maritimo numero ciatoꝝ duoꝝ accepta hydropicos purgat: et oẽs maculas corꝛis tollit. Caprioli ipsius in sale cõponuntur. et flos eius in puluerẽ redactus cum vini ciatis duobus sumptus facit ad stranguriam. Radix eius data vt supra tussim sedat: et ad defectionem stomachi radicis puluis multũ valet: vires habet stomacho vires repsentantes.

Cap. cccxxxiiii.

Harmusel ara. grece et latine gariofilus.

Gera. lib. aggr. cap. harmusel. ℔armusel. i. gariofilus ⁊ẽ fructꝰ: et lignuz eius administraẽ sicut defert ex terris indie cũ fructu suo. Et sunt eis capitella hñtia dentes: et meliores sũt quorũ color vergit aliquãtulũ ad rubor ẽ: et hñt bonitatem multã: maxime illi q colliguntur ex arboꝛe sua cũ digitis singulariẽ vnus post aliũ. **Diaſ.** Gariofili. i. fructus et lignuz eiꝰ administratur sicut defertur ex terris indie cum ligno suo. et sunt ex eis capitella hñtia dentes: et meliores sunt quoꝝ color vergit aliquantulũ ad rubor ẽ: et hñt bonitatẽ multã: maxime illi q colliguntur ex ar- **Auic.** lib. ij. cap. de safar. Safar boꝛe sua. gariofilus ẽ sicut sambaceus: sz ẽ nigrioꝛ. et q est masculus est sicut nucleꝰ olue: sed longioꝛ et vehementiꝰ niger. Et ẽ fructus arboris in insula indie. Et gluten ipsius existit in vtute glutinis albotin. ille q ẽ melioꝛ est similis nucleo sicco: suauis et acuti odoris: ca. est ⁊ sic. in. iij. **Posse. Gera.** auct. bachim gradu. igrediẽ i medicinis q acuũt visũ. remouet nãqz obscuritatez visus: et ꝓfert sebel. Et gluten gariofili ẽ simile glutini albotin. Idem auc. Rasis. Gariofili ꝓsunt stomacho et epati: et confortant corꝛ: et stringunt ventrem: et digerunt cibum. Et auc. Isaac quando bibitur ex gariofilis. ʒ. ſ. cum lacte in ieiunio coꝛroborat corꝛporis odore bonuz potentiam coitꝰ. **Aui.** efficit: abstergit visuz et conuenit panno: et ꝓfortat stomachũ: et epar: et remouet vomitũ et nauseam.

℔arica .i. ameos: quidam dicunt qꝛ ẽ carui.

℔ari .i. iuniperus.

Cap. cccxxxv.

Harsiarbay vel persoidain ara. grece prosherpinata: vl poligonia: vl porcinacia vel sanguinaria: vel multigonia. latine vo centūnodia: vl corigiola minor: vl lingua passerina. Gera. li. agre. cap. harsiar vel geniculata. bay: auc. Dias. harsiarbay id est centūnodia. ⁊ in ligua persica dicit persoidam. Est enim centumnodia masculus et femina: masculus ē herba que nascit omni anno hec habz ramos seu vgas rectas molles subtiles nodosas: et distenditur super faciem terre sicut gramen: ⁊ folia habz similia folijs rute: nisi quia sunt mollia ⁊ longiora: ⁊ habet iurta vnūquodq; foliū semen: ⁊ pp hoc dicit masculus. ⁊ hz flores albū ⁊ rubeū: ꝫ femia hz plantā puaz vgā vnicā tam tenerā silez cāne: ⁊ hz nodos siles nodis qui sūt i radice cāne: ⁊ i nodis ipis st folia egredietia ab ipsa virga silia folijs pini. et habet radicem in qua nullum est ornamentum. Nascit iurta aquas hec latie vocat cauda vulpis: que est vga pastor femina: sicut apparet in littera dipse. Hali. vij. simp. phar. cap. de poligoia ⁊ est centūnodia: habz quidem qd stipticitatz: dominat vo in eo aquosa humiditas vt sit i secundo gradu ex infrigidantib farmacis: vl i tertio ꝫm princi. Dias. cap. poligonos. Poligonos pium. id est centūnodia masculus herba est que habz virgulas teneras ⁊ molles ⁊ multas nodosas ⁊ spāsas sup terrā sicut agrostz: vnde de policar pot dicta est: folia habz rute silia sed oblōga ⁊ mollia: ⁊ semē in folijs singulis: vñ ⁊ masculus dicta est. flos est illi albus: aut fenice vtutem habet frigidā ⁊ stipticaz: Poligonos vo femina fruter est vnus virgam habēs cānosam ⁊ mollem spussam ⁊ nodosā. In quibus nodis folia sunt pini similia. Radix est illi inutilis. Nascitur locis humidis: vt est illi stiptica: ⁊ hec latine vocatur cauda vulpis. Posse. Gal. iuuat itaqz ex vstos stomacho exterius applicata: sic herisipillata: ⁊ calidos flegmones seu etiā talia existētia repercutit rheumata: ⁊ eride vo siccatiuū existere ꝓpter qō herpetū bonū est farmacū ⁊ vlcez: ⁊ alioz: euidentis simū vo flegmonosoz rheumatoz. Est aūt ⁊ sanguinosoz vulnez cōsolidatiuū. iuuat vo ⁊ vlcera q̄ in auribus: ⁊ si p in eis sufficiēs fuerit id siccat ꝓpter easdem vo virtutes ⁊ fluxum muliebrem sistit: ⁊ dissinteriam: ⁊ sanguinis eductiōes: ⁊ quēcunqz immoderate aliunde cātuz. Ait autē Dias. vrinas ꝓuocare id stranguriantibus datuz: non tamen distinguit diligēter dispositionem in qua oportz dare. Est autē ad omnia p̄dicta masculus femina succus ei bibitus emoptoicis fortior. Dias. medicat: vētris abstinet rheu matissimum: colicis: ⁊ stranguirioſis opitulatur: vrinā ꝓuocat: morsib venenatis cū vino bibitus medicat. Cū vino coctus cū melle vulnera noua curat: per vodicis fe. ante vnā horā accept marime ꝑdest: suppositū fluxū mulierz stringit: dolorem auruū compescit: sāguinē reyciētib subuēit herpetes curat: ⁊ fistulas: ignē sacrum extinguit tumores ⁊ duricies impositū spargit: recentibus vulneribus marime ꝑdest: poligonos femia oia silr vt alta facere pōt: quānis vtutē minorē hēat.

Cap. cccxxxvi.

Harsia vel haermia arabice. grece haermia. latine vo piperella. Gerapi. libro agrega. capitulo harsia vl haermia. harsia vel haermia idest piperella: ⁊ est in figura sua sicut figura piperis minorz: nisi quia est in colore suo citrina. Et sunt in ea due vtutes cōtrarie. s. caliditas ⁊ frigiditas. Et idem auct. Aben mesuay. harsia vel haermia ē granū puum minus pipere: ⁊ est in eo citrinitas pauca: ⁊ est odor iferū: cuius odor ē sicut odor ligni aloes et est cal. et hu. et ē in eo absterſio parua.

Haros	.i. saricon.
Harocos	idē quod supra.
Harodosi	.i. euforbium.
Harbor albes	.i. cipressus.
Haabor albies	idem quod supra.
Harbor albaem	idē quod supra.

Cap. cccxxxvii.

Hairof arabi. grece scalones. latine pinarta. Gerap. lib. aggre. cap. hairof est ex speciebus pinearum: folia eius sunt similia cameleonte albe: nisi quia sunt nigriora: ⁊ habet virgā longam folijs plenam: ⁊ super ipm est capitellū spinosum: ⁊ habet radicem nigraz grossam: ⁊ quod de ipsa administratur ē planta. Galie. Virtus eius est q̄ calefacit in secundo gradu in vltimo eius: ⁊ in principio secundi: ⁊ ⁊ desiccat in tertio: planta illa comeditur recens sicut sparagus. Posse. Galie. Prouocat vrinā multam fetidam quando coquitur in vino ⁊ bibit illud vinuz. Et aufert propter hoc fetorem asselarum: ⁊ fetorez totius corporis: ⁊ operatio in hoc est a tota substantia: ⁊ quando coquitur radix et bibitur confert sparagus.

Cap. cccxxxviii.

Harunci arabice: vel karunacari. gre. ⁊ lati. carui. Galie. vij. simpli. phar. capit. de carui: in sapore eius est acuitas temperata: ⁊ virtus eius est que calefacit ⁊ desiccat in tertio gradu: ⁊ ideo expellit ventositates: ⁊ est diureticum: non solū semen eius: sed etiam planta. Gerap. libro aggrega. capitulo haruncy auct. Aben mesuay: est grossius q̄z ciminum: ⁊ expellit ascar ides ex ventre: ⁊ corroborat stomachum: ⁊ astringit ventrem minus q̄z ciminuz. Et idem auctoritate Rasis: conuenit cardiace.

Cap. cccxxxix.

Har arabice. latine anas. Gera. lib. aggrega. capit. har. Har. i. anas: omnibus est nota. vnde eius adeps sedat dolorez sedatione magna: ipsa est melior omnibus adipibus. Nam non inueni adipem subtiliorem: nec magis mollificatiuum: nec magis resolutiuum ea: propterea quia caro eius est multū ea. hz silr multā humiditatē: ⁊ iō est grauis digestionis: ꝫ clarificat ⁊ auget colorē ⁊ vocē: ipinguat ⁊ auget sperma: vnde ipsa caro candidior: ⁊ grossior: omnibus carnibus auiuz ē. Auicen. lib. secūdo canas. Anas est calidior omnibus auibus domesticis. dicunt quidam: ipsa calefacit infrigidatum: ⁊ facit cale-

factum possidere febrem: eius pinguedo est maxima in sedando dolorem: ⁊ sedando mordicationē i pfundo corpis: ⁊ ē melior piguedinib⁹ aiiū et caro ei⁹ frāgit vētositates: et ipi⁹ stomach⁹ est plimi nutrimēti. Ei⁹ piguedo clarificat colorē. ⁊ ei⁹ caro ipinguat ⁊ clarificat vocē: ei⁹ caro tardat in stomacho: ⁊ est grauis. ⁊ propē caro anseris: ſz lenius qō est in ipsa: ⁊ melius sunt ale. Cū autem caro digerit hax aiiū est nutribilior oib⁹ carnibus aiiū: augmentū efficit in coitu: ⁊ multiplicat sperma.

Cap. cccxl.

Dardara. grece rodon. latine rosa Bera.

Dli. agre. cap. hard auct. Gal. viij. simphar. cap. de rosa. substantia eius est composita ex substātia aquosa calida cuz duabus alijs qualitatibus permixta stiptica scilicet ⁊ amara: cuius stipticitas est in quantitate tali: quia corpora habentia vtutē fluxā nō possūt dissoluere virtutē eius. Et semen eius est magis stipticum q̄z rosa. Et idem rosa cū stipticitate q̄ ē in ea inest ei dulcedo et similitudo acuitatis: vel mordicationis pauce: ⁊ cōuenit apostematib⁹ ca. in principio eox: ⁊ oportet q⁹ recipiat recens ex ea ⁊ abscindant sūmitates eius albe cū forpicib⁹ ⁊ reseruent p medicaminibus oculox. Sed oleū rosax est in natura sua mediuz inter naturā rose ⁊ olei: ⁊ est medicia cū qua curant apostemata sāguinis in augumento ipsoruz. Et in eo est virtus penetrādi ad pfundū corporis: ⁊ humectat corpora sicca. ⁊ conquassat cū aceto ⁊ inungit caput cū eo ⁊ cōuenit dolori capitis facto ex caliditate solis: ⁊ quando rose siccant oportet q⁹ desiccētur in vmbria ⁊ cōmoueant assidue: ⁊ aqua rosarum ē frigidior complerione temperata: nō tamē mltū ⁊ ipsa quidez est subtilis multe subtilitatis. Et signum in hoc est q⁹ rosa desiccatur cito: ideo q⁹ in eo non est aliqua viscositas: quia odor eius vincit ⁊ propterea festinat ⁊ replet vias odoratus. Jdez auct. Dias. Est. n. rosa frigida desiccatiua: ⁊ ex ea est plus stiptica sicca q̄z recens: ⁊ sucus rosarum quando coquit cuz vino conuenit dolori capitis: oculoruz: ⁊ auriū: ⁊ conuenit gingiuis qū cuz eo fit collutio: ⁊ coquunt folia eius sine stiptib⁹ ⁊ nō erpmunt et fit emplastrū cuz eis herisipille. Et semen quod est i medio rosax quādo pulverizat super gingiuas ad quas fluunt humores cōuenit multuz: sed caput rose quando bulierit in aqua: ⁊ bibit abscindit fluxū vētris: ⁊ sputū sanguinis Et idem auc. bacham: aqua ro. phibet fluxū ad oculum: ⁊ conuenit sincopi quando bibitur ex ea hauſt⁹ aliquis. Et idem auct. humay. Rosa fortificat membra intrisica. Et stipticitas ei⁹ penetrat ppter amaritudinē que est in ea. Et idem aucto. Aben mesuay. Odoratio rose cōuenit cholericis ⁊ hūtib⁹ calorē ⁊ dolorē capitz a cholera: ⁊ phibz fumositates cholericas acutas: ⁊ cōuenit dolori acuto: ⁊ mouet sternutationē habenti cerebrū calidū. Et quando cōficitur cū melle: aut cum zucaro abstergit quod est in stomacho ex hūoribus flegmaticis. Et idem aucto. Rasis: Exptus ē quidam ex amicis meis qui accepit ex foliis rosaruz recentibus ⁊ zucaro: ⁊ fecerūt eū assellare decez vicibus: ⁊ hoc facit sucus eius: verū sicca nō est laxatiua: ⁊ hoc significat ex eo q⁹ virtus eius ē amara q⁹ abstergit. Et q̄n rosa desiccat fit stiptica q: sepat ab eo amaritudo: ⁊ siccitas qdē in rosa ē pauca: q: ipsa est cōposita ex stipticitate ⁊ amaritudine: vnde abscindit libidinē: ⁊ laxat laxatione fo: Jo. mes. ca. de rosa. Rosa ē ex medicinis hūdictis: in qua est virt⁹ pfortatiōem faciens: ⁊ solutiōem: ⁊ male q̄litatis pmutationē. Et est ex ea rubea ⁊ alba: ⁊ de vtriusq̄ est multox foliox ⁊ densox ⁊ crispox: ⁊ alia paucox ⁊ planox: ⁊ melior ē rubea vere rubedis paucox foliox ⁊ planox: ⁊ ex albis est melior habens folia densa. Et melior sucus est cuius mat est rosa cōpleta. sicca melior ē in qua nōdū cecidit cōplerio: est frigi. in pmo gra. sicca in secūdo. diuersarum aūt naturarū substātie cōposuerūt rosam inter quod potest cadere sepatio distinguēs cōponit eni ex ptibus terreis ⁊ aqueis mediocribus dantib⁹ ei stipticitatē ⁊ substātiam: ⁊ ex ptibus igneis subtilib⁹ a qb⁹ pfistit pfectio ⁊ spēs dantib⁹ ei amaritudinē: ppter qō in abscisione amaritudis ipsius q̄ remouet ppter solā exiccatiōez ei⁹ nō resoluit species in abscisione rubedinis nō ē plus rosa q̄z bō mortuus. amaritudo aūt in ea que recens est plus stipticitate ipsius. Et pma eius opatio est ppt amaritudinē suā: ppt qō rosa recēs ⁊ ppe sucus solvit. cum aūt resoluit caliditas dans ei amaritudinē ppt exiccationē ei⁹ noiat substātia ei⁹ stiptica faciens cōstipatiōem. est aūt sucus eius ca. fere ad pmū gra. ppt exclusionē eius a re terrestri ⁊ frigi da. Posse. Jo. mes. Est aūt rosa resolutiua existens: extinctiua inflāmationū: cōfortatiua mēbroz: coadunatiua ptū ⁊ constrictiua. semen ei⁹ in hoc est fortius: ⁊ filr pili eius qui sunt in medio ipsius: ⁊ sucus eius ē resoluens. Et sicca qdē magis frigida ⁊ stiptica: ⁊ que nō est cōposita frigidio: ⁊ stipticio:: ⁊ alba i frigiditate ⁊ stipticitate pl⁹ est q̄z ru. nō est in ea malicia: ſz ē ex debilit resoluentib⁹: vigorat tū opatiōem eius aqua casei. Si enim succi ro. ʒ. i. misceatur cuz aqua casei ⁊ pauca spica est solutiuum conueniens: ⁊ similiter ifusio. ʒ. vj. foliorum rosarum in aqua casei cū pauco melle solut sine molestia. Et syrupus fact⁹ ex succo eius est leuis solutionis: ⁊ similiter ponitur oleum eius in emendatione medicinarum acutarum: sicut scamonea ⁊ similia. Rose autem cōdite cum melle abstergunt ⁊ mundificant ⁊ confortant: ⁊ condite cum zucaro minoris sunt abstersionis ⁊ maioris confortatiōis ⁊ stipticitatis: ⁊ aq̄ eoruz que fit per infusionem mundificat: confortat: ⁊ abstergit: ⁊ resoluit. Ea que fit p sublimationez est multe confortationis: neq̄z est resolutiua: ppter resolutionem subtilis caliditatis ei⁹ in decoctione ipsius. per albas vo nō fit solutio aliqua de qua sit curandum. Et est in eis de stipticitate plus q̄z in rubeis: neq̄z adhuc sunt similes eis in confortatione: ⁊ scito q⁹ rose non sustinent de decoctione aliquid omnino: ⁊ propie recentes. soluitur enim ab eis virtus sigillans abstersionem eius ⁊ solutionem: ⁊ declaratur virt⁹ ei⁹ stiptica faciens constrictionem. Succus vo eius sustinet in decoctione aliquid mediocriter: ⁊ acq̄rit ei subtilitatem: ⁊ bonitatem abstersioni: ⁊ oleum quoq̄ factum ex ro. nondum completis ē maioris infrigidationis ⁊ stipticitatis: cuius meli⁹ fundamentum est oleum oliuarū mediocruz i maturitate: aut sisaminum. Acetum autem infusionis eius est medicina bona omnium inflammationum: ⁊ est diuisiuum solutione confortatiuum Succus eius ex aqua infusionis recentium completarum: solutione educit choleraz: mundificat sanguinem ab ea: ⁊ venas ⁊ articulos: ⁊ conuenit icteritie: ⁊ aperit opilationes epatis: ⁊ stomachi ⁊ mūdificat ⁊ confortat ea: et confortat cor: ⁊ conuenit tremori eius: ⁊ educit materiā causantez eā

ꝛ fe. cholericis. Rosa vo ꝛ oleū eiꝰ ꝛ aq̄ ipsiꝰ facta p sublimationem cōfortat cor: stomacū: ꝛ epar: ꝛ coadunat ptes laras mēbroꝝ: ꝛ cōfortat retētionem: ꝛ sedat dolores calidos mira sedatiōe: ꝛ extinguit: ꝛ permutat malicias inflammationum ꝛ sedat eas: ꝛ sunt ex medicinis facientibꝰ dormire faciunt tamen corizā ꝛ sternutationē: ꝛ obsunt catarris: ꝛ stringūt gutt̄: ꝛ confortant ea: ꝛ auferūt crapulas. Dob potio succi rosaꝝ ē ab. ʒ. vna vsq; ad. ij. cum zucaro. Et potio syrupi facto ex succo earū est ab. ʒ. **Aui.** de viribus cordis dicit q; ij. vsq; ad. v. confortat cor.

Warps .i. apium.
Wars .i. adeps.

Cap. cccxli.

Hascaba vel hasach ara. grece abessech: vel tribulus latine vero tribulꝰ vl̄ cicer impatorꝫ

Sera. li. agre. cap. hascaba siue basch. auct. Dias. hascaba. i. tribulus cuius due sunt species. prima agrestis nascens in sterquilijs: ꝛ iuxta flumina: ꝛ in litoribus cuiꝰ folia similia folijs potulace: nisi quia sunt minora: ꝛ habet ramos longos sup terram expāsos: ꝛ ppe folia sunt spine dure. secūda vero species nascit̄ in fluminibus: cuius rami elevant̄ super aquā: ꝛ habꝫ spicas occultas: ꝛ folia lata: ꝛ ramulos longos in quibus sunt folia: ꝛ hꝫ stipitē cuius ps superior est grossior: inferior: ꝛ est in ea res adherēs ei subtilis: sicut capille spine agregate vel aculeo spine ꝛ semen eius duruꝫ sicut semē alteriꝰ speciei. substātia eius est composita ex substantia humida pauce frigiditatis: ꝛ substātia sicca non pauce siccitatis sm suā frigiditatē: ꝛ illd̄ quod vincit in siluestre est substātia terrea: ꝛ qd̄ vincit in alia ē substantia aquosa. Et sapor agrestis est stipticus. Est alia species que nascit̄ in regione badabas: que dicit̄ sandarꝝ: que dat̄ ab incolis illius patrie animalibus p cibo dū est hūida herba ipsius. Et ex semine eius faciunt panez Nam ipm est dulce ꝛ nutrit: ꝛ sic vtunt̄ eo loco panis tritici. **Sali.** vij. sim. phar. cap. de tribulo tribulus ē ex humida substātia moderate frigida: et sicca non moderate exist̄: dominat̄ autē in terrestri qdez terreū frigidum ꝛ stipticū ostēdimus. in aquatili vero a quositas ꝛ ppēca vtraq; ad flegmonū: ꝛ omnino ad oēs influxiones cōpetunt. Terrestres vo tribuli subtilium ptium existens: fructus lapides qui sunt in renibꝰ frā. **Diaſ.** cap. de tribulo. Tribuli git bibitus. genera sunt duo: siccus ꝛ humidus. siccus vo folia hꝫ silia adragne nō tenera: sed dura. haste sunt illi longe ꝛ tenere porrecte super terrā: in quibus spine nascunt̄. Nascitur locis fluuialibus: ꝛ desertis. humidus vo in fluminibus nascit̄: cuiꝰ coma sup aquā ertēdit̄ folia supnatant: spinas vo celat in aqua: folia latiora hꝫ: ꝛ longos ramos: basta vo in initio in sūmo grossa est: deinde ad radicem tenuis: habēs in se tenues spinas sicut spica: semen est durum ambobus: virtus est illi stiptica desiccatiua.

Posse. Sali. Fructus eius frangit lapidem in renibus.

Diaſ. Tribuli faciunt ad inflāmatōes: ꝛ ad ea que superoccurrūt. virtus est illis stiptica ꝛ desiccatiua: leptomeris: etiā oēs tumores spargit: faucibus ꝛ gingiuis impositi opitulant̄: melle addito naptas. i. oris putredines tollunt: succus coꝝ nobilibus collirijs miscet̄: semē coꝝ calculos frāgit ꝛ excludit. Terreni vo semē ʒ. i. bibitū ꝛ impositū morsibus venenatis occurrit: dato veneno cōtrariū est vim eius vincēdo. Elixatura eiꝰ sparsa pullices necat. In flumine tracie in stirmonia palude de herba eius eq̄ herbant̄. semen eius quia dulce est eustomachuꝫ est p̄ tritico de iplo pa **Sera.** Virtus eius est nis fit vsui aptus. que phibꝫ apostemata calida ne cōfirment̄. Et Sera. quidē: cōfert omnibus mēbris ad que fluunt hūores: ſz semen tribuli agrestis qñ bibit̄ frangit lapidē renuꝫ: ꝛ ambe eiꝰ spēs infrigidant ꝛ stipticant: ꝛ fit emplastrū cū eis apostematibus cali. ꝛ miscet̄ cū melle ꝛ curat alcolā: ꝛ putredines que fiunt i ore ꝛ dolorē gingiuarū. Et exprimit̄ succus ab eo: ꝛ administrat̄ in oculis: ꝛ semen eius est humiduꝫ cōuenit lapidi renū ꝛ vesice: ꝛ qñ. ʒ. ij. bibunt̄ de prima specie ipsius ꝛ fit emplastrū cū ea cōuenit morsui tyri. Et qñ bibit̄ cū vino cōuenit medicinis mortiferis. Et qñ decoctio eius rorat̄ super loca vbi abundāt pullices: occidit eas. Ille vo q; nascit̄ in regione badacas ꝛ dī sandarꝝ datur ab incolis illius patrie animalibꝰ p̄ cibo dum ē humida herba ipsius: ꝛ ex semine eius faciūt panez Nam ipsum ē dulce ꝛ nutrit: ꝛ sic vtunt̄ eo loco panis tritici. Sandarꝝ ē bonus dolori vesice: et stranguirie: ꝛ augmentum magnum facit in spermate.

Cap. cccxlii.

Hasap ara. grece calamos: latine calamus vel cāna psidis: et est illa ꝛ eadem que est in hyspania

Sera. li. ag. ca. hasap. auc. Dia. cānarum quedā est que nominat̄ hastos: ꝛ est illa que nō est iterius inanis: ex qua fiūt haste sagittaꝝ: ꝛ est que nominat̄ bublas ꝛ est femina. Et alia est que vocat̄ syringias: ꝛ ē cānosa lōgos habens nodos apta scriptoribus. Et alia grossa inanis nascens ppe aquas ꝛ nominat̄ tineas: et a quibusdā dicit̄ chocuas: ꝛ quidam nominant eaz cacamineres: ꝛ est illa que nascit̄ in paludibus. volo dicere qꝫ radix eius est int̄ radices iuncorū ꝛ est ad soliditatem tendens: cuiꝰ color ē fere albꝰ

Diaſ. cap. de cāna: cāne species sūt quatuor. vna dicit̄ hastos ex q̄ sagitte fiūt: alta autē femina dicit̄. vñ fiunt ligule ad calamos. tertia species est nomine siringias robore solido et duro: ꝛ nodis spissis quibꝰ scriptores vtunt̄. ꝛ ē quartuz genus calami quod carax appellatur: ꝛ a pluribus cipzion: quod genus marime in irriguis locis nascit̄: ꝛ fructuosis: ꝛ est illa canna vsualis nostra. Est alia canna agrestis que grece dicitur caior: que est spēs graminis: sicut apparet in littera agrostis: quā si aialia comedunt cito ifert eis mortem: ꝛ maxime illa que in vijs babylonie nascit̄: ꝛ in parnaso: hastas hꝫ multas: folia sunt illi edere silia: flos albus ꝛ odoratus: semē habꝫ minutū ꝛ bonū: ꝛ radices. v. aut. vj. albas lōgas ꝛ dulces grossitudine vnius digiti. **Posse. Sali.** vj. sim pli. phar. capi. calami frigmitis: ꝛ est calamꝰ vsualis calamus: radicē cum bulbis dicunt euellere spicula: ꝛ stimulos funditus: aliqui cōscripserunt quasi attractiua ei in existente: virtutē tñ nō fuimus nos expti. q̄ntum vo coniectur andū est absterſiue pticeps virtutꝫ nō pauce: nequaq; aeris folia vo viridia mediocriter infrigidāt: ipsa enī pticipant potentia absterſiua. Radix quoq; eius adusta subtilium partium satis ꝛ diaforetice virtutis fit: hūs quid ꝛ absterſiuū vt calefacit ꝛ exiccat sm tertiū gradū: ꝛ desiccat plus q̄ calefacit. Cauendū est autē a suo anchili: nam in auribꝰ intrans offendit auditū: **Diaſ.** Radix canne ꝛ fere facit surditatem. vsualis cauda plasmatibus adhibita cum bulbis infra corpori

eiſcit: aceto mirta dolores ſciaticos mitigat: eius folia viridia cataplaſmatibus adhibita ignem ſacrum compeſcunt: ⁊ duricies ſoluũt omnes. Corium eius aduſtum ⁊ aceto tritum alopitias capitis emendat. flos autẽ cãne ſi in aures miſſus fuerit auditum tollit: tantum poteſt quantum et cipria cãna. Cãna agreſtis elixa in vino ⁊ melle addito ⁊ mirrhe dimidia pte ⁊ piperis ⁊ libanotidi tertia pte: hoc medicamen oculoꝝ caligines tollit: qõ medicamẽ in burida enea reponi debz. Elixatura radicis eius tantũ poteſt quantũ ⁊ radix. ſemen eius diureticũ eſt nauſeã pꝛouocat: ventrem ſtringit: naſcitur in Licilia quã ciues ipi quilinia vocant que ſi viridis comeſta fuerit a bouib⁹ apoſtemantur.

Ilaſa herbai .i. virga paſtoꝛis.

Ilaſan eſt medicina armenea ſm Auicen. eſt foꝛtior euforbio: ⁊ cuz eius potio augmẽtat ſupꝛa. z. interficit: calida eſt ⁊ ſic. in tertio.

Ilaſal .i. cepe.

Ilaſalazir .i. cepe ſine tunicis

Ilaſalafur .i. ſquilla.

Cap. cccxliii.

Hasas arabi. grece mollibdo ſiue molibdinos. latine plumbum. vbi ſciendum q⁹ plũbũ ex eadez vena extrahit̃ a qua argentũ: cũ vena terit̃ et lauat̃ vt ſubſtantia terrea abea moueat̃: ⁊ qõ mundũ eſt in cineritio ponit̃: et actione ignis liquat̃ qõ ſupernatat vt ſpuma eſt litargiri: quo inde ablato cũ inſtrumento remouente ſputũ quod buliẽdo ſuperſtitit eſt plumbũ quod artificialit̃ cineratio delaboꝛato in terram fluit: tamẽ quoſuꝝ cineratio remanent quod eſt purũ argentũ ponderoſi⁹ plumbo in fundo reſidet. Mã multotiens hoc vidi ſardinie i villa eccleſie: vbi pꝛedicta vena continue inuenitur

Bera. li. agre. cap. basas auct. Gal. basas. .i. plubuz: ſubſtãtia ei⁹ eſt compoſita ex ſubſtantia aerea ⁊ ſubſtantia humida que ſunt coagulata ꝓpter frigiditatem: ⁊ nõ eſt in ea ſubſtantia terrea niſi modica. Et virtus eius eſt que infrigidat ⁊ humectat. Et ſiguũ q⁹ in ea eſt ſubſtantia aerea eſt quando infrigidat̃ raritas ⁊ mollities coꝛporis ſui: creſcit eni i quãtitate: ⁊ põdere quando moꝛat̃ interius in locis frigidis ⁊ hu. Et quando accipit̃ moꝛtariũ ⁊ piſtellũ ex eo: ⁊ pomũ in eo oleũ ro. aut mirtinũ aut citoniꝝ: ⁊ teritur in foꝛtitudine fricationis: ⁊ vteris hoc oleo in medicamine apoſtematũ calidioꝝ que fiunt in vga pectine ⁊ ano: ⁊ in vlceribus: aut in medicamine emoꝛoidaꝝ: ⁊ conuenit apoſtematibus mãmilarũ ⁊ eſt medicamen conferens multum. Et ſm hoc adminiſtrat̃ ad omnez materiã que deſcendit ad pedes: ⁊ ad iũcturas aut ad ꝓtes alias vt ad apoſtemata calida ⁊ mala: ⁊ ſi adminiſtras hanc medicinam in apoſtematibus in quib⁹ ẽ cancer facit operationem mirabilem: ⁊ quãdo fit ex plumbo lamina: ⁊ ligat̃ ſtricta i pectine ꝓibet pollutionẽ in ſomnijs et frigidat infrigidatione maxima. Et ſi ligat̃ ſuper cõtritionẽ neruoꝝ aut ſupꝛa nodationes coꝝ diſſoluit cito ⁊ curat: ⁊ quando plũbum terit̃ ⁊ linit̃ ſupꝛa punctura ſcoꝛpionis marini cõuenit. Et ſunt quidã q ponũt cũ fricatura vel lotura plũbi: quã iuenies i. l. lotura: que medicina dicit̃ molibdinoſ: ⁊ replet vlcera pꝛofũda: ⁊ cõuenit fluxui ſanguinis: quando miſcet̃ cũ oleo ⁊ cõuenit vlceribus ani ⁊ emoroidibus a quibus fluit ſanguis: ⁊ vlcerib⁹ difficilis conſolidationis ⁊ coꝛoſiones: ⁊ vniuerſalit̃ virtus eius eſt vtus thucie. Adurit̃ aũt plũbum in hunc modũ: in olla noua puluerizata parum ſulfuris: deinde ponantur ſuper eum lamina alique ⁊ deſup pulueri zat̃ ſulfur: ⁊ fit ita dõec ſit plena olla: deide accẽ dit̃ ſub olla ignis: ⁊ qñ plumbũ fuerit inflãmatũ mouet̃ cũ ferro quouſqz fiat ſicut cinis: ⁊ non apparet ibi aliquid de ſubſtãtia plumbi: deinde auferẽ ab igne. Et oꝝ q⁹ q calefacit hoc obturet nares ſuas: quia fumus ei⁹ ẽ valde nociu⁹. Abluitur autem plumbum aduſtũ in hunc moduz: habeas moꝛtariũ ex plũbo ⁊ piſtellũ ex eodẽ ⁊ pijce aquã modicã ⁊ miſce fricando bene cuz piſtello illo donec aqua fiat nigra ⁊ ſpiſſa: deinde cola ipſuz per pannum lineũ: ⁊ facias duab⁹ vicibus aut pluribus ſi oꝝ: ⁊ poſt hoc dimitte reſidere infundo: et pijce aquã aliã: ⁊ ablue ſicut lauatur climia: ⁊ fac hoc donec nõ appareat i aqua nigredo: ⁊ fac ide trociſcos ⁊ ſerua. de iſta lamina: ⁊ eius virtutib⁹ latius inuenies in. l. lotura. Et ſcoꝛia plũbi melioꝛ: eſt illa que eſt ſilis ſulfuꝛ citrini in coloꝛe ſuo grauis difficile frangibilis: ⁊ non hñs admixtuz plumbũ citrina clara ſilis in claritate ſua vitro. Et virtus eius eſt ſilis virtuti plũbi vſti: niſi ga eſt plus ſtiptica.

Ilaſal .i. cepe.

Ilaſalakir .i. cepe ſine tunicis.

Ilaſalafur .i. ſquilla.

Ilaſcalech vel allaſſech. i. herba ſpãſa ſuper terram habens plurimos ramuſculos faciens ciceꝛa ſpinoſa: ⁊ eſt baſaba.

Ilaſchala .i. baſaha.

Ilaſchaba idem q⁹ ſupa.

Cap. cccxliiii.

Hasdane ara. grece andragne latine poꝛtulaca.

Bera. lib. aggre. capi. baſdane aliqui vocant eam herbã ſtultã vel piperellã: ⁊ eſt herba poꝛtulaca que ẽ oi bus nota.

Gal. vij. ſim. phar. cap. de poꝛtulaca: Subſtantia eius ẽ aquoſa: ⁊ in ſapoꝛe eius eſt ſtipticitas pauca. Et virt⁹ eius eſt que infri. in. iij. gra. ⁊ humectat in ſecũ

Dias. capi. andragne: ſiue vt alij poꝛdo.

Poſſe. Bera. tulaca eſt oĩbus nota: hñs frigidã virtutẽ atqz redarguentẽ vt ſtrignũ: ⁊ hiſdez cõueniens cauſis: ſz ꝓſtanti⁹. conuenit poꝛtulaca habentibus inflãmatiõem ⁊ incenſionez ⁊ cauſonem in oꝛificio ſtomachi: ⁊ in oĩbus ipocondrijs: ⁊ curat ſtupoꝛẽ dentiũ: eo q⁹ lenit ⁊ aufert aſperitatẽ que eſt in eis ex acidoꝝ ſapidoꝝ pſentia: ꝓpter hũiditatẽ viſcoſam que eſt in ea: ſed et ſuccus eius ſimiliter non ſolum exteri⁹ appoſit⁹: ſz ⁊ bibitus refrigerat: ⁊ hoc qdem ipſe herbe accidit: ⁊ ſi tota comedat̃: ⁊ conuenit vlceribus inteſtinoꝝ leniens ipſa qñ ſumit̃ in cibo. Eo vo q⁹ ſticticat ẽ cibus idoneus: ⁊ conuenit fluxui matricis imoderato: ⁊ ſuccus ei⁹ foꝛtior ẽ i hoc: ⁊ ifrigidat qñ ex ea fit emplaſtrũ: ⁊ herba ipa qñ comedit̃ facit hoc. Et hoc idẽ auc. Ruffi: debilitat viſum: et deſtruit cuz: ⁊ infrigidat coꝛpus: ⁊ pꝛohibet vomitũ: ⁊ aufert

Dias. Poꝛtulaca maſticata vel comeſta cum oxigaro fluxoꝛem ſanguinis pꝛohibet: ⁊ viſcide ſtringit: ꝓpe cõmaſticata vel comeſta dentium offenſam: que de immaturis pomis fit: quam greci emodiã vocant ſanat. In ardoꝛe ſtomachi poꝛtulaca cuz aceto comeſta mire iuuat: tuſſa ⁊ cum mollito oꝛdeo mixta ⁊ quaſi malagma pãno inducta ⁊ ſtomacho impoſita mire febꝛes tollit. frigida eſt nimiſ ⁊ humida abundanter: modicum auſtera: ⁊ ideo repmut: ⁊ maxime choleraz: tranſmutans eam ⁊ alienans in ſuam qualitatem numium infrigidando ꝓpter quod cauſon febꝛientibus plus omnibus

iuuat in stomacho posita vl'in totis ypocondriis stupore etiã dentiũ sanat masticata: ¶ non solum extrinsece posita: sed potata infrigidat. succ⁹ ei⁹ sil' agit: ¶ quia stiptica ẽ dissintericis in cibo sumpta iuuat: ¶ flurum sanguinis mulierũ: ¶ sanguinẽ reicientibus: succus eius simile facit: q: visci de stringit. ¶Rabbi moyses: portulaca curat appetitũ luti: ¶ valet contra ligationẽ dentium.

Auic. li. secundo cap. de portulaca: succ⁹ portulace est magis vtilis operatiõis: frigi. est in. ij. hu. in fine. ij. in ea est stipticitas: phibet fluxuz sanguinis: ¶ flurus antiquos: ¶ ipsius nutrimentũ est puum illaudabile: ¶ est resistens colere valde: ¶ fricant veruce ¶ eradicat eas proprietate sua: nõ q̃litate: fit er ea emplastz in apostematibus calidis in quibus timet putrefactio ¶ herisipilla: conuenit botho: i capite abluto ex ea cõmirta cũ vino: ¶ valet ad stuporẽ dẽtiũ: ppter quia lenit aspitatem: ¶ sedat sodam calidam pulsatiuam: confert obtalmie: ¶ ingredit in alcohol. Et nimius vsus eius facit accidere pannum i oculo: eius succus phibz sputũ sanguinis ppter vtutem suã punticaz: confert inflãmationi stomachi bibita ¶ more emplastri superposita: ¶ conuenit epati inflammato: ¶ phibet vomitũ cholericũ: ¶ ỽbilitat appetitũ: ¶ fit ex ea cristere dissinterie i testinoz: ¶ solutioni cholere: ¶ conuenit doloribus renum: ¶ vesice: ¶ vlcerib⁹: ¶ abscindit plurimum desiderium coitus. Et extimauit filius mesarugie q̃ augmentum facit in coitu: ¶ videt q̃ sit illud in complerione calida: ¶ sic. ¶ ipsa retinet flurum menstruoz: ¶ conuenit vlcerib⁹ matricis ¶ conuenit aqua eius emoroidibus sanguineis: ¶ eius succus extrahit ascarides: ¶ si asset portulaca ¶ comedat abscidit solutionẽ: ¶ ꝓuenit fe. antiqs

¶Alkam idest omne quod est amaz multũ: ¶ gdã dicunt q̃ est coloquintida.

¶Hataban	.i. folium.
¶Hartarium	.i. polium montanũ.
¶Hassatrerarai	.i. sal armoniacum.
¶Hatasir	.i. cepe muris.
¶Hating	.i. batronig.
¶Hatib	.i. armel.
¶Hatmac	.i. ¶Hermodactilus
¶Hatosis	.i. ceterach.
¶Hatoris	.i. acorus.

¶Cap. cccxlv.

¶Hatros vel turgi: siue obtrogi ara. grece citrum vel pomum aque: vl' milia. latine vo citrum.

¶Bera. li. agrega. capit. batros. Citri nõ vna est natura: sed caro eius est illud quod est in medio corticis: ¶ acetositas eius generat humores grossos frigidos: sed cor: eius ¶ est acetositas eius .s. in qua ẽ semen est acetosi saporis: ¶ infrigidat ¶ desiccat in secundo gradu: ¶ semen eius est amari saporis: et est exiccatiuũ in secundo gradu: ¶ diaforeticum: foliuz ei⁹ est virtutis exiccatiue ¶ resolutiue.

¶Diaf. citrũ habz semen **¶Gal.** vij. simp. silẽ semi pirozz. **¶Phar.** ca. de citro ſm translationem grecam: milia indica idest citruz: huius fructus ab omnibus nominat citrum: semine quidam acida qualitas ¶ siccatiua dominat vt secundi sit gradus siccatiũ ¶ infrigidantiũ: i cortice vo siccatiua participat cõplerione non modicam habens tamen aceduniẽ: quo circa ¶ siccat hic corter ſm tertium gradum: non tamẽ est frigidus: sed vel cõmoderate vel infra. Caro vero eius grossaz partiũ: ¶ est flegmatica ¶ frigida. ipsa itaq̃ comedit sicut ¶ corter eius esibilis ẽ ¶ humidũ quid habet ¶ acidum: de quo prius locutus fui: ¶ quidem in eo inuenit quod vere est semen: amarũ autẽ: ¶ est palam quoniã diaforetice ¶ siccatiue virtutis in secundo fere gradu accedẽs a cõmoderatis: ¶ folia sũt exiccatiue ¶ diaforetice virtutis. Et idem eodem libro ¶ eodem capi. ſm translationem arabi. hatror. i. citrũ: ¶ est pomuz aque: corter eius nõ ẽ frigidus: imo est aut eq̃lis complerionis: aut minus equalis parũ: ¶ exiccat quãtuz est de virtute ¶ cõplerione sua exiccatiue habente acuitatem nõ paucã: ¶ ideo exiccatio ei⁹ deuenit ad secũz grudũ: semẽ siccũ in secũdo gradu: foliũ est eiusdez vtutis exiccatiue ¶ resolutiõe

¶Diaf. capi. de citro. Citrũ non ẽ in partib⁹ oibus vis vna eadem natura vel virtus. ¶Hã medulla eius vbi est semen acidam protestatem: ac per hoc stipticã inesse manifestũ est.

¶Auic. lib. ij. cap. de citro. Citrũ oibus ẽ notum: ¶ oleũ ipsius factũ ex eo ¶ ex corticibus eius est forte: ¶ factũ ex flore ipsius ẽ debilius omni alio. Corter eius est cali. in ꝑmo: sic. in fine secũdi: ¶ eius caro est cali. in ꝑmo: ¶ hu. in secundo. quidã aũt direrũt q̃ est fri. ¶ hu. in secũdo: ¶ eius frigiditas magis est: ¶ ipsi⁹ acetositas fri. ¶ sic. est in tertio. ¶ eius semen cali. in. i. sic. in secũ

¶Auic. cap. de citro. Corter eius ẽ tẽperatus. ¶ sic. in secũdo: semen eius est cali. cũ forti siccitate: pulpa eius frigi. ¶ hu.

¶Posse. ¶Bera. Qñ bibitur cũ vino. semen eius hz potestatẽ contra medicinas mortiferas: ¶ larat ventrẽ: ¶ qñ ex decoctione. s. cortic⁹ aut ex succo eius fit collutio oris odorem oris efficit bonũ: ¶ conuenit. s. acetositas pregnantibus qñ habent desideriũ pꝛeter naturam quod contingit eis ppter impregnationẽ. Et dicunt q̃ quando citrũ ponit in pannis. s. corter eius: p̃ seruat eos a corruptione. Et idem auc. Aben mesuay: ppꝛietas corticis eius est q̃ facit bonũ odorem: ¶ ppꝛietas eius est q̃ extinguit caloꝛem stomachi superfluuz: ¶ acetositas qñ lunitio fit ex ea conuenit empetigini: ¶ aufert eã: ¶ decoctio eius cõuenit cardiace: ¶ facit appetitum cibi: ¶ incidit choleram: ¶ abscindit flurũ ventris: ¶ vomitum: ¶ extinguit caloꝛem epatis: ¶ de ppꝛietate eius ẽ auferre tristiciã. Et hec est ppꝛietas sui rob: sed ipsum nocet pulmoni ¶ neruis sua acetositate: et grana sua sunt de numero medicinarũ conferentium venenis qñ ex eis sumit aureus vnus cũ aq̃ tepida: ¶ ponitur super locuz moꝛsus: ¶ molliunt ven

¶Diaf. Citrum pꝛegnantibus fastidiuz trẽ. labꝛantib⁹ esui datũ stomachũ a nausea mundat: tritũ ¶ in potione vini datum medet querelis iecoꝛis: ¶ aqua tritũ ¶ unsparsum humidis vulneribus adhibet: ¶ permonibus ex ea singulare pꝛesidium est: corꝛtici austeꝛioꝛ natura cõcessa: que quantũ valet etiã de ipso odoꝛe testatur medico sumptus: aut potioni calide diuti⁹ imense beneficiũ nature digestionis operatur.

¶Auic. Caro eius inflat: ¶ folia eius sedat inflationem: ¶ eius flos est subtilioꝛ: eis: ¶ eius acetositas est stiptica frangens choleram rubeam. Et eius semen ¶ corter sunt resolutiua: ¶ cum ponitur eius corter in pannis phibet tineas: ¶ eius odoꝛ rectificat corꝛuptionem aeris: et pestilentiam: ¶ acetositas eius abstergit cholerã rubeam: ¶ aufert pannum: quod est ex cortice ei⁹ adustum est bonum in albaras linitum. Et decoctio eius efficit odoꝛem bonum oꝛis: ¶ est impiguatiua coꝛꝑoꝛis: et corter eius recens in oꝛe odoꝛem oꝛis efficit bonum: ¶ eius decoctio similiter cum retinetur in oꝛe: ¶ acetositas eius valet em-

petigini illinita: eiꝰ oleū valet mollificationi neruoꝝ: ⁊ non fiat nisi ex cortice eiꝰ: ⁊ ꝓuenit paralisi. Et ipsius acetositas est mala neruis: ⁊ confert torture oris cum fit collitū ex acetositate eius: et remouet ictericiā oculi. Eius acetositas sedat tremorem cordis ca. Et nutritum est bonuz gutturi ⁊ pulmoni: sed eius acetositas est mala pectori: et medulla citri cū aceto si potaꝫ ex ea medietas astariaci interficit sanguisugas transglutitas: ⁊ educit eas: caro ipsiꝰ est mala stomacho inflatiua tarde digestionis: q̄re oz vt comedaꝫ cū almuri. Et silr nutrita cū melle ē sanio: ⁊ magz recipiēs digestionē: ⁊ nisi sit plīma: ⁊ eiusdē quidem folia confortant stomachū ⁊ viscera. ⁊ postea flos ipsiꝰ ⁊ cortex eiꝰ ponit in cibarijs: sicut semina que ꝓ condimēto ponunt ꝓpter sui duriciē: ⁊ ipsius decoctio sedat vomitū cholericū: ⁊ facit appetitū: et oportz quidem ne citrū comedaꝫ singulariē q̄ nō misceaꝫ cibo ante se ⁊ post se. Eius caro facit vtēntem se possidere colicam: ⁊ ipsiꝰ acetositas retinet ventrem: ⁊ confert solutioni colerice: ⁊ eiꝰ semen cōuenit emoroidibus: ⁊ in eius semine est virtus solutiua: ⁊ succus acetositatz eiꝰ sedat infirmitatē sciaticam mulierꝫ seminis eius pondus. ij. ʒ. cum vino ⁊ chilem ⁊ aqua ca. illinituz resistit venenis omnibꝰ: ⁊ ꝓprie scorpionis bibitū aut linitū: et eius cortex est vicinus illis: ⁊ succꝰ acetositatis cōuenit morsui vipere bibitus: ⁊ cortex eius ꝓ emplastro suppositꝰ est vicinus illi. Et idem de viri bꝰ cordis ait q̄ cortex eius ꝓfortat cor: ⁊ ē tyriaca contra venena: ⁊ ad hoc valet acetositas eiꝰ silr ¶Paulus cap. de citro. Cortex eius digestionem. confortat: ⁊ valet ō cardiacā: media substātia eiꝰ male digeritur: sed interior. i. acetosa competit vsui medicine: appetitū ꝓfortat: ⁊ valet contra fepestiferas: semina eius sūt diuretica. ¶Rabi moyses vbi loquit̄ ō citro dicit q̄ cortices citri valēt contra egritudines stomachi: ⁊ expellunt malicia intestinicium: ⁊ acetositas eiꝰ confortat spiritus Auerrois cap. de citro: cortex eiꝰ habz manifestū inuamētū stomacho ⁊ epati. ¶Medulla citri curat combustionē ignis: ⁊ exoriationem extinere: et ex omni re calefaciente: ⁊ potissime ex sole ⁊ pstilo: ⁊ curat mirabilit ramicē pueroꝝ: ⁊ potissime si ex ea fit vngentuz illo modo: Accipe medullam citri subtilit inciſam ⁊ buliat in arungia porci recenti: ⁊ postea colet ꝓ petiam ⁊ iterū reponaꝫ ad ignem: ⁊ in fine misceaꝫ mastix olibanū ⁊ cera alba: ⁊ erit optimū vngētū citrinū. aliqui ꝓficiunt ipsuz cum citro ⁊ arungia tm̄: sed est minus bonum: ⁊ postq̄ colatū est nō reponit iterū ad ignē fit silr alio modo vngentū de citro ꝑm q̄ inuenies in antidotario minori Gal. quod ibi interptaꝫ vngentū citrinū. Sed attendēdū ē q̄ quando aliquod vngentum vel emplastrū fit ex citro debet fieri ex citro bene maturo. ¶Hā ꝑm q̄ dicit Auic. diacitrū: ⁊ que fiunt ex citro debent fieri ex citro sole existente in capricorno. i. a medio decembris vsq̄ ad mediuz ianuarij.

Cap. cccxlvi.

Batronig ara. gre. titranolia latine resina vl rasa vel gluten arboris grani viridis. vbi sciendū q̄ resina potest appellari oē gūmi q̄si resuma a resudo resudas ide apparz hoc vocabulū ad designādū gūmi cap pini. q̄si simplr inuenit istud gūmi nro idioma te vocaꝫ rasa: sed q̄n ponit cum determinatōe dr gūmi illius plante ad quam fit determinatio: vt resina pictuina. i. pini vl resina tumiamatz vl resina pruni: vnde Diaſ. resina pictuina quā nos abialē dicimus Bera. li. aggr. cap. batronig siue batirē. auct. Diaſ. batronig. i. resina: ⁊ sunt eiꝰ species diuerse ꝑm diuersitates arborz a quibus colligit̄. ¶Hā quedaz colligit̄ ex pinu: q̄dam nō ex pinu: sed ex arboribꝰ alijs: sed illa que est ex pinu masculo que dicit̄ com: ⁊ hec est colofonia q̄ fit quando frigit̄ vt possit teri ⁊ fit abietz quece st in liquida substantia et frita in patella vt possit redigi in puluerem: et etiā vocatur resina erudita: vl carponata et est colofonia: ꝑ quo. l. l. colofonia. Et quando nō frigit̄ est illa resina que vocaꝫ rasa: sicut apparet in littera test. Vbi sciēdum q̄ quando ponit̄ resina pini simplicit debet intelligi rasa: sed quando ponitur cum alia determinatione debet intelligi de illa rasina ad quam determinatio illa cadit. Est ⁊ alia rasina que colligitur ex pinu que dicit̄ chitranolia: ⁊ est arbor cuius fructus sunt grana magna. ⁊ est alia cuius pinus dicitur citharanda: ⁊ est arbor iachue: ⁊ facit fructum paruorum granorū: ⁊ de ea quedam est que fit in pinu per se absq̄ artificio: sicut illa que fit in arbore mastices: ⁊ quedam fit ex artificio incidendo arborem. melior aūt omnium specierum est illa que est boni odoris: clari coloris: non multum existens arida: nec multū humida: simil mirrhe facilis fricationis ⁊ fractionis. Idem auctor. Galie. Et omnes iste resine sunt calefactiue ⁊ dissolutiue ⁊ mundificatiue: ⁊ de eis quedam habēt subtilitatem paucam: ⁊ quedam amplioris: ⁊ quedam habent stipticitatem: quedam vo non. ⁊ melioribus ois spēbus glutis est gluten romanuz: ⁊ ē mastix: sed ceterarum specierum glutinis melioris ē gluten albotin: ⁊ est terbentina: ⁊ in isto non est stipticitas manifesta sicut in mastice: ⁊ est in eo cū hoc amaritudo: ⁊ ꝓpter hāc causam dissoluit plq̄z mastix: ⁊ est in eo res que abstergit adeo q̄ curat scabiem: ⁊ ipsum quidez attrahit ab interioribus plus alijs speciebus glutinis: ⁊ est subtilius alijs: sed gluten quod est de specie pini que dicitur cophi: ⁊ illud quod est ex pinu que dicit̄ chitranolia: ⁊ est pinus magna: sunt acutiora q̄z gluten albotin: verūtamen nō resolumnt neq̄z attrahunt plus ipso: ⁊ gluten pini magne habet plus de hac ꝓprietate q̄z gluten pini que dicit̄ cophi: ⁊ gluten pini parue: ⁊ gluten arboris que dicitur alacti: in glutine albotin cum hoc est aliqua mollificatio: ⁊ postea in mollificatiōe est mastix: ſz gluten cypressi habet puncturam ⁊ acuitatez: ⁊ gluten quod dicitur kaches est simile glutini albotini. Et dixit in almiemir: gummi pini que dicitur sachilia est sudor arboris pini que facit fructum magnum: ⁊ est fortius sudoribus omnibus arborum in calefactione: quemadmodum sudor arboris albotin est minus calidus ⁊ minus desiccativus q̄z sudor aliarum arborum: ⁊ sudor pini que facit grana parua ē minus q̄z sudor magne in desiccatione ⁊ calefactione plurimum. Et idem auctoritate Diaſc. ¶Resina arboris grani viridis: et est terbentina: defertur ex terris arabū: ⁊ ex terris alijs etiam: sed est illa que defertur ex terris alebeades: cuius color est albus similis colori vitri declinans ad colorem celestem: habens odorē bonum: inferens odorem arboris sue. Est autem melior omnibus resinis: post ipsam vo est mastix et post ipsum est yachut: et est ex arbore ceandicaris: ⁊ post ipsam est resina arboris dicte alacti: ⁊ post ipsas in bonitate est resina cophi: ⁊ est arz: ⁊ resina pini: ⁊ omnes resine arze. Et omnes iste resine sunt calefactiue: ⁊ dissolutiue: ⁊ mundificatiue: ⁊ sunt conferentes tussi: ⁊ vlceribus pulmonis: ⁊ sputo sanguinis: ⁊ terbentina cum hoc mūdificat pectus. Et quando fit cum eo sola loboe

aut cum melle ꝓuocat vrinam: ⁊ mollificat ventrem: ⁊ conuenit ad faciendum abradere pilos palpebrarum qui pungunt oculos: ⁊ quando miscet ziniar ⁊ calcantuz conuenit scabiei vlcerose: ⁊ auribus a qbus fluũt humiditates. Et meliores quidem istarum resinarum omniuz sunt ille que sũt splendentes: ⁊ ex gummi vel resina yacuth: et est resina locaman: melior est illa que est humida: et defertur ex partibus gallie. ⁊ resina pini ⁊ cypressi sunt debiliores q̃z resina yacuth ⁊ resina alacti: et non habent virtutes quas habent iste: q̃uis administrentur loco earum. Sed masticis virtꝰ ꝓpinqua est virtuti terbentine. Loquũtur omnes iste resine in hunc modum: Resina ponitur in vase capiente quadruplum eius quod sit ex ere: ⁊ ponuntur in eo resine libre. ix. ⁊ aque pluuialis lib. xviij. ⁊ coquuntur bene super prunas: ⁊ mouetur sp cũ continuatione: ⁊ coquuntur donec desiccet desiccatione fortꝫ: et fiat facile frangibilis: ita ꝙ frangatur cum digitis: deinde reponat in vase fictili: fit enim alba sic preparata ⁊ cocta. oportet autem ꝙ coletur resina in hunc modum: illa videlicet que est humida ponatur super prunas: ⁊ q̃ inceperit coagulari: adde sub ea prunas multas ⁊ coquatur tribus diebus ⁊ noctibus donec fiat talis sicut diximus supra: ⁊ repone ⁊ serua. illa vo que ex his fuerit sicca sufficit ꝙ decoquatur die vna tota a mane vsq̃ ad noctem. ⁊ iste quidem resine sic decocte conueniunt in confectionibus vngentorum odoriferum: ⁊ in vngentis que resolunt laxitudinem: faciunt nãq̃z ea odorifera ⁊ melius colorata. Colligitur fumus ex istis sicut colligitur fumus olibani: ⁊ est conueniens in cobol: ⁊ fiunt ad pilos palpebrarum: ⁊ ad corrosionem lachrymalis oculi: ⁊ conuenit puritui palpebrarũ ⁊ lachrymis: et fit ex eo enchaustum ad scribendum. Et idez aucto. Albugerig: Resina confert ad exituras duras: ⁊ quando pulverizatur super vlcera que fiunt in cute capitis cum balaustia curat ea. Similiter autem ⁊ alia vlcera que fiunt in corpore. **Gal.** viij. simpli. pharma. capit. de resina ꝑm translationem arabicam omnes species glutinis calefaciũt ⁊ desiccant.

Dias. cap. de resina ꝑm translationez grecã Resina lachrymũ ẽ arboris. ois aũt desiccat ⁊ calefacit ⁊ diaforetica ẽ: alia qdem minus. merito ergo ꝓcedit omnes resina q̃ ex scino que mastix nominatur: quia magis stiptica. vnde stomachũ ⁊ epar ⁊ ventrem defectum corroborat ⁊ ad inflatões corrigit auferq̃ molestia: ⁊ aliquãtulum acredinis habet: ⁊ ideo leptomeris est: prẽterea terbentina precellit. Mã ⁊ diaforetica plus q̃z mastix ita vt ꝓiciat ⁊ scabies sanat. ⁊ pfũdas plagas ⁊ vulnera magis repleat ⁊ purget.

Matuc	.i. lignum aloes.
Maturion quid est. l. i. centaurea.	
Matunor	.i. celidonia.
Mazarascen	.i. raffanus.
Mazad	.i. galbanum.

Cap. cccxlvii.

Mazrachona ara. vl̃ bester catõ grece piperfillum. latine psillium.

Bera. lib. ag. capi. bazarachbona aucto. Dias. bazarachbona est herba bẽns folia pilosa: virgas habẽs longas mensura vnꝰ palmi: ⁊ tota herba pilosa. Et eritus ramulorꝫ corrigit a medio virge: ⁊ sunt in ipo capitella duo vel tria rotunda in quibus ẽ semen simile pulicibus nigrum ⁊ durũ: ⁊ est illud qd̃ ex eo administratur. **Gal.** viij. sim. phar. circa finẽ cap. de psillio ꝑm translationem grecam: psillium semen eiꝰ maxime vtile est: ex secundo gradu infrigidantiũ. ex cõplexione vo que est ꝑm siccationem et humectationem mediũ est quod. **Dias.** ꝑm trãslationẽ grecã ⁊ moderatuz. cam capit. de psillio Piper sillium aut qui mnofolion quez siculi dicũt cristallũ aut squinomella: folia habz corrigit pochõ similia ⁊ aspera: virgam habet duobꝰ palmis lõgam: cuius fruter pilosus spinosa est: coma eius a medietate incipit virge in qua capitella duo aut tria sunt constricta in quibus semen est plicibus simile nigrum: ⁊ durũ nascit in campis

Auicen. li. secundo cap. de psillio. Psillii quidez est duorꝫ modorũ hiemale: ⁊ estiuum: ⁊ potio cuuslibet eorum sit pondus .ij. z. melꝰ est illud quod est magis grossuz quod submergit in aqua frigida: ⁊ est bu. in secundo. Dli. cap. de psillio. Psillium herba est similis ambre faciens semina sicut semina lini: ꝛ minora subnigra quasi tendentia ad purpureitatẽ: quorꝫ semen est melius quod submergit in aqua: dicta est herba sic eo ꝙ semen sile pulici habeat: ⁊ ideo ista herba sic dicit infra a quibusdam pulicarꝫ eo ꝙ semen factum est ad similitudinem pulicis. vñ psillos id est puler. **Joannes mes.** cap. de psillio: Psillium est de alterantibus complexionem ⁊ solutionem facientibus: ⁊ eius solutio fit ꝓpter lambificando. Eius autem aliud est album: aliud subnigrum: aliud ad purpureitatez declinans. Melius est quod est completũ ⁊ grossum ⁊ est grauꝫ ⁊ submergit in aqua: compositũ ex duabus substantijs que seperari possunt: inter quas ẽ cortex seperatus: est enim duplex in eo substãtia scilicet medullaris interior: ⁊ est in ea substantia expãsa supra corticem ipsius. substantia autem interior medullaris calꝫ est ⁊ sic. in quarto gra. ⁊ e acuta vehementer incisiua rubificatiua ⁊ vlceratiua: ⁊ est de genere veneni. substantia autem eius exterior supra corticem est ex multum infrigidantibꝰ Et dixit Ruffus: est fri. ⁊ hu. in tertio: ⁊ excessit. Et dixit Dias. est in secũdo ⁊ verius. Inquit. n. Hyppo. in epidimijs: non enim eleuatur res frigida iuncta cum hu. supra secunduz gradum. Et dixit Gali. hu. res non transgredit metam vsq̃ ad quam potest extendi regimen hominis: ꝓpt quod non inuenimus humidum esse causam dolorum inquantum humidum: sed inquantum potest esse cuz materia que quantitate sua mouetur ad solutionem continuitatis. Cõ ex eo conquassatum est cum aqua fontium frigida ⁊ fit mucilaginosum: ⁊ bibitur sicut est: ⁊ ꝓpue cum oleo violarum: aut syrupo violarum soluit ventrem. qõ autem ex eo frixum est vt conquassatur cum oleo rosarum est medicina fluxus ventris: ⁊ dissinterie. Contritum autez nullo modo potui propinãdum est: occultat enim contritio substantiaz eius medullarem vlceratiuam ⁊ excoriatiuam.

Posse. Bera. aucto. Dias. habz virtutem infrigidatiuam quando fit emplastrum cum eo ⁊ oleo rosarum ⁊ aceto ⁊ aqua ⁊ conuenit doloribus iuncturarum ⁊ apostematibus que fiunt in radice auris: ⁊ concussioni neruorum. Et quando fit emplastruz ad ramicem puerum: ⁊ ad eminentiam vmbilici infantium curat eos: ⁊ conuenit ad sodam cuz oleo rosarum et pauca aqua et aceto: et quando oportet ex eo fieri emplastrum: accipiatur de eo quantitas aliqua et teratur et infundatur in aqua: et quando inspissata fuerit aqua non extendatur: et fiat emplastrum: quoniã ipsum infrigidat infri-

gidatione fortī: ⁊ stringit ⁊ aufert lachrymas oculorum: ⁊ conuenit obtalmie calide: ⁊ doloꝛi capitꝫ qñ ifūdit in aqua linta petia fronti apponitur: ⁊ qñ aq̄ eius bibit cū zuccaro extinguit feruoꝛē acutarū fe. ⁊ sitim: ⁊ solut ventrē. Et idem auc. Abē mesuay: sedat doloꝛes pungitiuos ventris: ⁊ lenit asperitatem vlceꝛum ⁊ inteſtinoꝛum: ⁊ abscindit tenasmon: ⁊ conuenit doloꝛi capitis qui fit a caliditate: ⁊ succus folioꝝ eius est ex medicinis laxatiuis ꝓpter frigiditatē ⁊ hu. q̄ sunt in eo: ⁊ cura nocumenti eius est cum medicinis cali. ⁊ sicc. Et idem auc. Habix: semen psillij est sicut coꝛiandrū humidum: quando datur ex eo parum sedat inflā mationem cholere: ⁊ ebulitionem sanguis cali. ⁊ aduſtionem fe. calidarum acutarum. Et datur in potu de mucillagine eius cōuenit habentib⁹ birſen: ⁊ sedat sitim eoꝛum magnam: ⁊ laxat quidem ventrem. Et si datur in potu crudum et assatum stringit ventrem. Similiter etiam faciūt semina lini: ⁊ semina marubij ⁊ grana mirthi: ⁊ semē poꝛtulace: ⁊ semen oꝛimi: laxant enim cruda: ⁊ stringunt assata. Et quantitas eius que datur de psillio est. ʒ. ij. infuſo in aqua donec egrediat mucillago eius ⁊ bibatur cum zuccaro albo: aut cuꝫ iuleb: ⁊ folia psillij quando emplaſtrantur sup apoſtemata in principio apparitionis eoꝛum refrigerant ea: ⁊ si potetur ex eo parum conuenit egritudinibus que fiunt a sanguine: ⁊ nimis ex eo acceptum inducit sincopim in oꝛe stomachi: ⁊ fortasse occidit: quoniam nimium ex eo est venenum. Et cura eius est q̄ detur in potu mel bulitum cuꝫ aq̄ calida ⁊ aqua aneti sicci. **Jo. mes.** Psillium conquaſſatum cum aqua frigida sicut diximus solutione educit choleram: et conuenit feb. multe inflāmationis: ⁊ siti vehemēti cali. ⁊ sedat inflāmationem spiritualiuꝫ: ⁊ lenit pectus. Et conquaſſatum sicut diximus conuenit fluxui cholerico: ⁊ diſſinterie: ⁊ fluxui menſtruali ⁊ ꝓpꝛie poſt potum scamonee ⁊ medicinaruꝫ acutarum. Doſis eius ē a. ʒ. i. vsqꝫ ad. ij. timeat autem ipsum habens debilitatem viſcerum.

Anic. Quod ex eo frixum inuolutuꝫ in oleo ro. stipticum est ⁊ sedat doloꝛem moꝛe emplaſtri ſuperpoſitum cum aceto: ⁊ admiſtratur etiam conquaſſatum cuꝫ aceto ſuper apoſtemata cali. ⁊ foꝛmicam: ⁊ heriſipillam: ⁊ pꝛopꝛie que ſunt ſub aure: ⁊ ſuper flegmatica: fit ex eo emplaſtrum tenſioni neruoꝝum: ⁊ ipſoꝝum ſpaſmo: ⁊ podagre: ⁊ doloꝛibus iuncturarum cal. cum aceto ⁊ oleo roſarum conuenit ſiti vehementi cholerice: eius quod ex eo frixum est pondus. ʒ. ij. et inuolutum in oleo ro. ſtringit: ⁊ conuenit diſſinterie: ⁊ ꝓpꝛie infantum: ⁊ quod de ipſo mucillagino ſum est: ⁊ ipſa mucillago ipſius cum oleo violarum ſoluunt ſi bibatur: ⁊ tunc ſedabit inflāmationem ſe. acutarum.

Hacem alſachi	.i. epatica.
Hazechir	.i. oppoponacū.
Hazetel	.i. perfoꝛata.
Hazir	.i. poꝛcus.
Hazienis	.i. feniculus.
Hazipoꝛ	.i. pentafilon.

Cap. cccxlviii.

Hkas ara. gre. tragma. latine lactuca. ⁊ sunt eius tres ſpecies: vna est que vocatur lactuca agreſtis: quam grece ſaralliam vocant: cuius tirſus in modum ſecunde est: ⁊ est ſpecies ſcariole: ſicut apparet in littera cicoꝛea: alia ſpecies dicitur lactuca aſini: quam ſi vis ſcire lege ipſam in ꝓpꝛio cap. Et alia ſpecies que dicitur lactuca domeſtica: que omnibus est nota: de qua hic loquimur. **Gal.** vj. ſimp. pharma. capit. de lactuca ſm tranſlationem grecam: lactuce domeſtice virtus est que infrigidat ⁊ humectat ſicut aque non extranie: ſed ſicut aqua ſtangnoꝝum vel lacunarum vel fontanaruꝫ: ⁊ ipſa est que generat ſanguinem bonum. lactuca agreſtis est ſimilis domeſtice: niſi quia ſtipitē habet maioꝛez: ⁊ folia eius ſunt albioꝛa foliis eiꝰ ⁊ ſubtilioꝛa ⁊ aſperioꝛa: ⁊ ſapoꝛ eius est amarꝰ: ⁊ est in virtute ſua ſimilis papaueri nigri.

Poſſe. Gal. Calidis phlegmonibus cōgruit necnon paruis heriſipillationibus: non tamen potens est maioribus ſufficere. Est aūt ex cibis ſedantibus ſitim Semen vō bibitum contra gomoꝛream. i. effuſionem ſpermatis cohibet. vnde ⁊ ſomniantibꝰ datur: ſicut etiam ſemen agreſtis lactuce liquoꝛem citius colligit: caliginem mundat: necnon inſup vſtionibus apta est ſubiuncta cum lacte femineo Et idem ſecundo de cibis cap. de lactuca ſm trāſlationem grecam. Iſt oſce autem opoꝛtet ex omnibus holeribus pauciſſimum ⁊ chacochimū ſanguinem generantibus ex lactuca non multum quidem neqꝫ chacochimum: non tamen euchimum perfectum ſanguinem generari. comedunt autem ipſam vt ad multum quidem crudam. q̄ndo autem ertiterit circa pꝛoductionem ſeminis eſtatis tempoꝛe pꝛeelixatam in aqua dulci offerūt cū oleo ⁊ garo ⁊ aceto: aut cum aliquo ſalſamentoꝝ ⁊ maxime quecunqꝫ eoꝝum que cum caſeo pꝛeparantur. vtuntur autem ipſa ⁊ anteqꝫ in ſtipitem impetuauerit per aquā elixantes: ſicut ⁊ ego nūc incepi erquo dentes habeo pꝛaue: ſciens enī aliquis amicoꝝum in conſuetudine quidem mihi ex multo tempoꝛe holus hoc. laboꝛoſam autem nūc habens maſticationem indurit decoctionez. vtebar autem lactucis in iuuentute quidem calefaciente mihi continue ſuperioꝛi ventre infrigidationis gratia. Cum autem ad perfectam etatem veni remedium erat mihi ſolum holus hoc vigilie econtra quidem cum iuuenis eram ſtudebam circa ſomnum. Conſuetus enim vigilare volūtarie in iuuentute: ſimulqꝫ ⁊ puectoꝝum etate ente vigilans inuoluntarie grauebar: ⁊ mihi ſolū ꝓbarmacum vigiliarum erat. de ſero comeſta lactuca que hu. ⁊ fꝛi. habet ſuccum: non tamen chacochimus est: ꝓpter hoc ergo neqꝫ non digerit alijs holeribus: ſimiliter neqꝫ retinet egeſtionē: neqꝫ puocat: ⁊ hoc merito ipſi accidit non habenti auſterum aliquid neqꝫ ponticum a quibus diſponitur vt ad omne venter: ſicut ⁊ a ſalſis ⁊ a pungitiuis totaliter abſterſiuum aliquid habentibus ꝓ uocatur ad egeſtionem: quoꝝ ipſoꝝ neqꝫ aliqd ineſt la **Gera.** lib. aggre. cap. hkas: Virtus ctuce. lactuce domeſtice ē q̄ conuenit apoſtematibus cal. ⁊ heriſipille. ⁊ ſemen eius quando bibitur abſcindit diſtillationem humiditatis ſpermatis: ⁊ conuenit pollutioni que fit in ſomnis. Et idem aucto. Gal. in libꝛo de cibis: lactuca generat ſanguinem bonum in fine bonitatis. Et ego quidem comedebam lactucas quādo eram iuuenis: quia in ſtomacho meo generabatur cholera: ⁊ ſic infrigidabam ipſuꝫ: ⁊ nunc etiā poſtq̄ ſenui comedo eas lixas: ideo quia non reperio aliquam herbam cuꝫ qua poſſem curare vigilias ſicut cum ipſa. humoꝛ vō qui generatur ex ea est frigidus ⁊ humidus: ⁊ neqꝫ ex ea accidit nocumentū ſicut ex alijs holeribꝰ: ⁊ nō ſtringit ventrem: nec laxat: quia non habet ſtipticitatez neqꝫ ſalſedinem: neqꝫ acuitatem. Idem quoqꝫ aucto. Diaſco. lactuca domeſtica est bona ſtomachoꝝ: et

infrigidat ventrem: ⁊ facit dormire: ⁊ puocat lac ⁊ quando ipsa decoquit est magis iuuatiua: ⁊ q̄n/ do comedit sic euellit sine ablutione conuenit illis qui conquerunt de stomacho suo. ⁊ assidu⁹ vsus comestionis eaꝝ obtenebrat visum: ⁊ quando fit emplastrū cū ea conuenit apostematibus calidis ⁊ herisipille dummodo nō sit vehementis iflam/ mationis. Sed semen eius bibitū valet ꝫ fluxum ventris: ⁊ extinguit libidinē ⁊ pollutionē seminis in somnijs: sed quando lactuca emiserit stipitez suum: tunc efficit virtus succi lactis ipsius similis virtuti lactuce agrestis: ⁊ papaueꝛ nigri. Et idē auct. Ruffi lactuca quidez curat egritudines que fiunt ab ebrietate quādo sumit: sed ipsa nocet in/ testinis ⁊ lenit ventrē: ⁊ abscindit libidinem: ⁊ fa cit dormire. Item quando coquit cum oleo sisa/ mino ⁊ comeditur expellit ictericiam: ⁊ est medi/ cina bona opilationibus narium: ⁊ coꝛize quādo comeditur in ieiunio cocta cum oleo sinapium: et lac lactuce domestice cum emittit stipitem abster/ git vulnera que fiunt in tunica coꝛnee. lac vō la/ cuce agrestis positum in fronte inducit somnum ⁊ quando fit collirium cuꝝ eo ⁊ lacte iuuencule cō uenit vlceri coꝛnee: ⁊ placat doloꝛem capitis: ⁊ p uocat menstrua: ⁊ curat morsū rutele: ⁊ scoꝛpiōis

Auic. lib. secundo capitulo de lactuca. La/ ctuca ex ea est domestica ⁊ siluestris: ⁊ illa que est siluestris est similis in virtute papa/ueris nigri. Et idem auc. Gal. non est in frigidi/ tate eius que domestica vel boꝛtulana ē applica/ tio ad vltimum.

Cap. cccxlix.

Headi vlkeadi ara. ⁊ est abefanida. **Bera.** lib. aggre. capi. headi: est herba q̄ na scitur in terris arabum in partib⁹ ba men: ⁊ est illa qua aromatizatur oleū quod dicitur oleuꝝ keadi: ⁊ narrauit mihi ille qui vidit q̄ est vna ex palmis habens latitudinez: et q̄n egrediuntur gramina eius abscindūt illa gra mina anteq̄ aperiantur: ⁊ apparet in floꝛe eius odoꝛ bonus: ⁊ artifex coꝛnatiliū lenificat coloꝛes suos ne sint linda cuꝝ capite headi: ⁊ ipsū ē groſ sum: ⁊ habet vesicam ⁊ molliciem.

Heiron vel heyron est regio in qua anthonoma tice dactili abundant: ⁊ oꝛiuntur in ea melioꝛes ⁊ pinguioꝛes ⁊ dulcioꝛes omnibus alijs aliaruꝝ re gionum: ⁊ sunt mediocris figure non longi: neq̄ multum parui pingues satis ⁊ dulcissimi: ⁊ melioꝛes ex eis sunt citrini ⁊ rubei: vt apparet in lit/ tera pothab: illud vocabulum ponit in antidota rio Mesue in electuario de dactalis: ⁊ etiaꝝ in lo hoc de pino. ⁊ etiā i. v. Auic. in electuario diafini con: ⁊ q̄ heiron sit regio pꝛ p Auic. i p̄dicto libꝛo ⁊ p̄dicto electuario.

Heifistides	.i. ipoquistidos.
Heisbelem	.i. sempuua.
Heil	.i. cardamomum minus.
Heibace	.i. cardamomū maius.
Heiregi	.i. turbith.

Cap. cccl.

Heuda ara. gre. piron. latine fru mentum. vbi sciendus q̄ ex eo fit farina que arabice vocat de/ chich: ⁊ fit ex ea simula que ara. voca tur simichamisco. ⁊ a romanis silichi nites: ⁊ fit ex eo furfur: quod arabice vocat noca le: ⁊ fit ex eo amilum: quod ara. vocatur visice: et fit ex eo panis q arab. vocat choboſ ⁊ damarach ⁊ fit ex eo similiter fermentum: quod arab. voca/ tur chamir. gre

Gali. viij. simpl. pharma. ce zem vel zima. cap. de tritico: pirus .i. triticum vt cibus fit qualis virtutis non ē pꝛe sentis operis vti: vt pharmacum vō extrinsecus appositum ex p̄mo est gradu calefaciendum. at vō neq̄ siccare neq̄ humectare euidenter natuꝝ est: habet autem quid viscosum ⁊ obstructiuum: quod vō ex eo constituitur amiluꝝ frigidius ⁊ sic catiuus ex eo est: cathaplasma autē quod fit ex eo magis diafoꝛetice est virtutis q̄ quod ex tritico: virtutis enim attractiue ⁊ diafoꝛetice eoꝛum que in pꝛofundo est fermentum. Et idem in libꝛo de cibis cap. de tritico q̄ equi quando comedūt ipꝛ non effugiunt a nocumento quod infert eis: ⁊ est vtilissimum simpliciter omnibus gentibus: ⁊ ex eo est maxime nutrimentum quod est maxie spis/ sum ⁊ cōmensuratuꝝ cum substantia dura: ita vt vir a dentibus diuidatur: contrarium eusmodi puum exhibet nutrimentū. optimum autem q̄ gꝛauius ⁊ spissius ⁊ coloꝛe rubicūdius: spissiusq̄ intus ⁊ extra: ⁊ fit ex eius furfurea farina panis qui nominatur pitirei. i. furfurei paucitatem nu tritionis habens: ⁊ faciens supfluitatē mltā: ⁊ p pter hoc secedunt per ventrem de facili. vnde q̄ abstersiuam virtutem participat furfur: merito segregatio eoꝛum fit veloꝛ intestinis puocandis ad egestionem: est enim ea. ⁊ sic. temperate. Con trarium enim de pane qui fit ex farina pura: que arabice vocatur sichumistos: ⁊ a romanis silichi nites: ⁊ a nobis simula. egestio aūt omniū panuꝝ tardissima: est egistio eoꝛum sufficienter viscosa vt ad plurimum veniat non distincta. i. separata q̄ ꝓpꝛium est viscosi coꝛpoꝛis. Merito ergo isti quidē ⁊ fermento āplioꝛi indigēt ⁊ ipastatōe. fur fureis āt sufficit ⁊ fermētū modicū: ⁊ ipastatio de bil: et tempus paucū. sic aūt assatiōe ipa plirioꝛi quidem qui puri: bꝛeuioꝛi autez q furfurei idigēt inter purissimos autem ⁊ furfurissimos nō pau ca est latitudo in magis ⁊ minus: quibusdam qui dem puris: quibusdam autem soꝛdidis nominatꝫ Est autē ⁊ species panū media qui antopiri vl po piri appellant vl oppopiri. Antiquioꝛes autem medicoꝝ vocabant ipsos sincomistos: sed a gbus furfur totū nō seperat vocat sinkimistos ⁊ a Ro manis silichmites. q autem deinceps ipsoꝝ semi dalites: est autem panis pꝛimus silichinites idest purissimus. comuniter autem semidalites. ⁊ ter/ tius qui melius sincomistus vl opopirus: postea est quartus qui soꝛdidoꝝ exīstens extraneus qui furfureus: qui vtiq̄ ⁊ minus nutritiuus: ⁊ magis alijs secedit ꝑm ventrem: est enī furfur minus ca lidum et plus siccum comparatum ad medullam frumenti. Optimi autem panes ꝓ digestione fūt qui sunt maxime fermentati habentes plurimuꝝ salis: ⁊ q assationē habuerunt cōmensurato igne ⁊ i clibano nō paruo ⁊ azimi nō indigestibiles. ā/ plioꝛ quidem ignis ⁊ moꝛ pꝛima applicatione ex/ teꝛioꝛem superficiem adurens obstrahiꝛat idest indurat: ⁊ accidit ꝑm hoc fieri panez crudum qui dem ⁊ imperfectum quod intus habentē: supar sum autez ⁊ siccum ⁊ obstrahealez q̄ extra: minoꝛ autez comensurato igne nō perficit bene panem sed crudioꝛez derelinqt ⁊ maxime qō intra totū Quicunq̄ autem in igne cōmensurato per totum sui ipsi regulariter assati fuerunt isti ⁊ digerunt ꝑm ventrem optime: et ad consequentes opera/ tiones quecunq̄ post digestionez sunt idoneissi/ mi fiūt. de alijs vō cibis qui ex farina pꝛeparan/ tur triticea tempus vtiq̄ est dicere qui quidē er/ go apud antiquos nominant tagenie apud nos

qui ſm aſiam agaratem' ideſt patellares: et ſunt cepole: p:epant enim ꝑ oleuz ſolum: imittit autē oleū in patella ſuppoſita igne ſine fumo: ifundit autez ipſi calefacto farina tritici multa aqua permirta: celeriter igit cocta oleo conſiſtit: ſimiliter tenero caſeo vaſcalis coagulato: tunc autem vertunt p:eparātes ipſam: eam quidez que ſuperius ſuperfciē elabo:antes ſubtus vt cō̄formē patelle ſufficienter autez coctū qō ſubt⁹ erat p:ius ad ſuperius reducens vt ſuperficie tenuis ſit. Et cum iaz ⁊ quod ſubtus cōpingat vertunt rurſuz ipſuz bis vtiqz ⁊ ter quonſqz vtiqz totum ipſis videat coctuz regulariter. Eſt autez vtiqz ⁊ alind placētule genus q̄ ſuper tabula p:eparat. Eſt autē duplex ſpecies tabulaꝝ placentulaꝝ: vna q̄ vocatur riſcemata: ⁊ iſte ſunt que in igne in furno coquūt ⁊ alie q̄ vocant lagane: iſte .n. ⁊ oia q̄ ab eis deſcēdunt deterio:es illis qneriſcemata vocant: vñ tā tagane vl' patellares q̄ riſcemata ⁊ lagane ⁊ que ab eis deſcendūt ſūt groſſo:ū chimoꝝ ⁊ crudoꝝ generatiue: ⁊ vētris conſtrictiue ꝓp qō aliq ipſis adiungunt mel. ſunt autē ⁊ q marinos ſales: ſūt autē placēte tabulares vl' riſcemata ⁊ lagane deterio:es. Sūt enī groſſi chimi generatiue ⁊ tardi deſcenſus augmētatiue ſplenis ⁊ epatis ⁊ obſtructiue vētris: ⁊ lapidū i renib⁹ generatiue: ⁊ ſuffici enter nutritiue ſi bene digerant bene in ſāguinē conuertant. Cum autē in melle p:eparant fiunt mirte virtutꝫ tanq̄ vtiqz melle ipſo habente ſubtilem chimum: ⁊ quibuſcunqz applicatum fuerit oia ſubtiliante. Merito ergo quecunqz mel i p:eparatione accipiunt: ⁊ decoctionem habent p:olirio:ez ⁊ minus tarde ſunt deſcenſus. ⁊ chimum generant mirtū ex ſubtili ⁊ groſſo. epati autem ⁊ renibus ⁊ ſpleni ſanis quidem melio:a illis q̄ ſine melle aptata ſunt. p:icipiū autē obſtructionis habentibus aut flegmonizantibus aut obduracētibus ideſt patientib⁹ apoſtema durū nichil min⁹ illis: ſed ⁊ aliquando magis nociua ⁊ valde: maxime omnia quo:um viſcoſa ſatis eſt farina elira niſi ex eo panis in clibano coquatur: ſed ſi digeratur magnam habet virtutem frumentum ſi ſit coctum eſt nutriens fo:titer co:pus ⁊ robur marimum eſt vtentibus ipſo. Et ſimiliter ex frumēto amidum: de quo inuenies ſi leges litteram amilum: necnon ex eo fit frumentum: quod ſcias ſi leges litteram fermentum. Auerrois in ſuo colliget: panis groſſus velocio: ad digerenduz q̄zuis alius plus nutrit ⁊ nō eſt tāte ſiccitatis ſicut groſſus: q̄zuis ipſe groſſus cito digeratur. Et panis qui conficitur cum multa aqua eſt ſpongioſus: ſz azimus panis eſt groſſus ⁊ viſcoſus: ⁊ ideo non eſt bonus: ſimiliter ille qui nimis eſt fermentatus non eſt bonus: quia tranſmutatur cito ad bumo:es putridos ꝓpter calo:em extrancum generatum in eo.

Heuche. i. trifolium quod o:itur in paludib⁹: ⁊ ē ſpecies andachoche.

Heufrichion	.i. hypericon.
Hebagile	.i. cardamomū minus.
Hebal	.i. amilū.
Hebacul	idē quod ſup:a.
Hebelecen	.i. amomū.
Hebeleon	.i. grana paradiſi.
Hebel	.i. ſauina.
Heberand	.i. bacce lauri.
Hecaſibat	.i. terbentina.
Hecalbion	idē quod ſup:a.
Heceato	.i. atripler.

Hecuropion hectropion. i. reuerſio palpebre inferions ad exterio:a: que fit a ſenectutis debilitate: aut paraliſi.

Hec	.i. mirrha.
Hederſen	.i. vitis alba.
Hederagelen	idē quod ſup:a.
Hedem	.i. polium montanum.
Hedioſmū	.i. menta.
Hedioſmon	idē quod ſup:a.

Hediſmatat. i. ſtigmata ⁊ vngenta odo:ifera.

Hedrumon	.i. iuleb.
Hed	.i. lignū aloes.
Hekaſibat	.i. terbentina.
Hekarium	.i. marubiū.
Hekabudo	idē quod ſup:a.
Helabes	.i. ſempuua.
Helba	.i. fenugrecū.
Helbalugne	.i. cardamomū minus.
Helbaugne	idē quod ſup:a.
Helkacabotom	.i. terbentina.
Helcalinbat	idē quod ſup:a.
Helcalinbat	idem.
Heltalimbat	idem.
Helenū	.i. enula.
Helenia	idē quod ſup:a.
Hele	.i. viſcus.
Helemilin	.i. galanga.
Helenelin	idē quod ſup:a.
Helbedi	.i. fer vim albi.
Helbebani	.i. grana que dicunt ben.
Helbet	.i. ſpēs rubi.
Helbelalu	.i. amſum.
Helterbutinū	.i. terbentina.

Helicen. i. ſpēs ſalicis breuio:is ſaturegie.

Heliſoydes. i. tunice quibus vtunt nerui teſticulo:um.	
Heliſme	.i. arbo: maſticis.
Helix	ē tertia ſpēs edere.
Helien	.i. altiſſimus.

Heltif. i. planta cuius gūmi eſt aſſafetida.

Heltirum halti	.i. aſſafetida.
Helutos	.i. furunculus aial.
Helufion	.i. marubiū.
Heluſtion	idē quod ſup:a.

Capi. cccli.

Hel ara. lati ne mel. Hera. lib. aggre. cap. hel. au

Hecto. Gal. virtus eius ē q̄ calefacit ⁊ de ſiccat in ſecundo gra.. vnde virt⁹ ei⁹ eſt q̄ abſtergit qñ coquit ⁊ maturat: ē pauce acuitatis ⁊ pauce aſterſionis: ⁊ iō adminiſtrat ad incarnandū fiſtulas ⁊ vlcera profunda. Mel vo amarū eſt ⁊ cōpoſitum ex virtutib⁹ diuerſis: ſicut ſi componeres mel cū abſinthio. Et mel bonum eſt quod eſt dulce in quo eſt acuitas aliquantula in guſtu: ⁊ habet odo:em bonū: ⁊ colo: eius eſt vergens ad rubedinem: neqz ē nimis liquida: ⁊ quando miſeris in eum digitum adheret digito ⁊ venit cum eo. virtus quidem mellis eſt abſterſiua: aperitiua o:ificio:um venarum: et reſoluit humiditates: ⁊ ideo quando ponitur in vlceribus fraudulentis ꝓfundis conuenit eis mlt' um: ⁊ quādo coquitur ⁊ ponitur ſuper ſciſſuras cutis conſolidat eas. Et quando coquitur cū aneto humido: ⁊ linitur cum eo empetigo curat eaz: ⁊ quando miſcetur cum ſale trito ⁊ diſtillatur in aurem ſedat tinnitum aurium: ⁊ ſi linitur cuz eo caput occidit pediculos ⁊ lendines: ⁊ quando indumentum alicuius eſt b:eue nimis ſi eſt er lana ⁊ vult ꝙ elongetur ſi irro:auerit illud cum aqua deinde liniatur cum melle elongatur: ⁊ mel abſtergit tenebroſitatem viſus quando fit colliriū cum eo. xiiij. diebus continuis: ⁊ fiunt cū eo gar

garisma ta: ⁊ cõferunt apostematibus gutturis: ⁊ fauciũ: ⁊ squinantie: ⁊ si liniuntur cum eo gingiue pueroꝝ tempore ortus dentũ eoꝝ facit eos facile nasci: ⁊ sine dolore: ⁊ si accipiat̃ vel bibatur ꝓuocat vrinas: ⁊ conuenit tussi: ⁊ qñ bibitur cum oleo ro. conuenit morsibus venenosis: ⁊ illis qui potauerunt opium: ⁊ quando fit lohoc cũ eo: ⁊ bibitur conuenit illis qui comederunt fungos mortiferos: ⁊ conuenit morsui canis rabidi: ⁊ quãdo spuma ab eo nõ est ablata facit tussim: ⁊ larat vẽtrem: quare necessariũ est vt non administretur ante ꝙz auferatur spuma eius. Et melius quidez mel est veris: deinde estatis. Mel vo hiemale est malũ: quia est spissum: grossum: ⁊ non hz supradictas virtutes. sed mel quod est in syria ẽ amari saporis: ⁊ hoc ideo quia apes illi⁹ regionis comedunt absinthium. Et hoc tale est bonũ ad abstergendum empetiginem: et lenticulas que apparẽt in facie: ⁊ alias sordes cutis que ab humoribus superfluis generan̄t: inuenit̃ quoddã mel in terra dadie bẽ diebꝰ qui comederit illud incurrit insaniem mentis cũ sudore plurimo. existimatur hec virtus contrahi floꝛe reddidendi. i. oleandri: ⁊ si comedit post ipsum rutam ⁊ pisces salitos: ⁊ bibat oꝛmel conuenit ⁊ euadit: sed oporꝛtz ꝙ comedat hec vice post vicẽ: deinde euomat: ⁊ hoc quidem mel est acutum ꝗdeo ꝙ quando odoꝛat̃ commouet sternutationem. Discer̄t aũt hoc mel cuz costo: ⁊ linit̃ empetigo ⁊ curat eam: ⁊ miscer̄ cum sale ⁊ curat luꝰores ⁊ doloꝛes qui fiunt a pensiõe

Gal. vij. sim. pbar. cap. de melle. Mel cale facit ⁊ siccat in secundo gra. est autem simplicis vt est dicere marime vtutis ⁊ cõpletionis deabstersiue nobis nominate consuete exñs spẽs pharmacoꝛ. coctum aũt fit minus acre: et abstersiuum: vnde ad consolidationes eo vtun̄t. si vo aliquod mel est amarũ sicut quod in sardona palam est quoniaz mirte est vtutis: ac si aliqd admiscetur absinthij. Sed sciendũ ꝙ plures sũt species mellis quod est mel vsuale: quod diuersificat̃ ꝑm differentias supradictas. Est alia species mellis quod vocatur mel athenien se: quod affertur ab athens: ⁊ est mel vesparum in locꝛ subterraneis factum: ⁊ est idem quod mel pastinatũ vel granatum: vt in alexandro: ⁊ vocatur mel pastinatum illud quod est mel granosum: vt Oribasius. Et alia species mellis quod vocat̃ mel acticum. i. mel vesparum ꝑm quosdam: sed falsõ: qñ Diaſ. cap. de melle dicit: mel succus est roꝛis celestis: cuius genera sunt duo: vnũ quod cupliones colligunt apes que sunt oblenge. aliud quod sub terra inuenit̃: vel acticũ lunaticũ: ⁊ etiã ibleon: sed ibleon melius ex eo est bonũ quod est dulce odoꝛatũ ruffum: ⁊ non valde liquidũ: ⁊ cũ miseris digitum citius ascendit. Sed sciendum ꝙ mel acticũ dicit̃ ab actica regione: vt mel thimũ dicit̃ a regione thima. vnde regio actica ẽ regio in qua abundant ipse apes ⁊ ipsũ mel: sic ꝙ mercatoꝛes vtentes in regione actica aliqñ emunt illud quod appoꝛtat̃ de alijs regionibus in regiõz actica. Et illud quod appoꝛtat̃ de regione thimã vnde ¶Dli. inquit mellis actici summa laus tota oꝛbe estimat̃ translatum in actica. sed thimũ magis laudatur: quare in aliquibus antiquis antidotis: mel acticum mel thimenum exponitur: Et alia species mellis quod dicit̃ mel lubue vl̃ alubue: ⁊ est aquã que accipitur cum inciditur coꝛter arboꝛis lubue: ⁊ illud mel est stoꝛax ligda: vt apparet si leges. i. lubue. Est alia spẽs mellis qõ dicit̃ mel anacardinum: ⁊ est succositas que est in ipsis anacardis. Est alia species mellis quod dicitur mel canne: quod fit de cannis dulcibus: et succus earũ non coagulatur ꝑpter numiam pinguedi-

Auic. dicit prima fen quarti canonis nẽ ei⁹. capitulo de hoꝛa cibationis tebricitantum: ꝙ mel canne est zuccarum: ⁊ hoc si milit̃ inuenies si. l. l. zuccarũ: nã iuenies ꝙ ẽ zuccarum quod ꝑpter sui pinguedinem non indurat̃ tur: hoc simiit̃ vult Gal. vij. simpl. pbar. dicens zuccarum quidẽ vocatũ quod ex media ⁊ felici arabia poꝛtat̃. Coagulat̃ quidẽ vt quidã aiunt: cãnis est aũt ⁊ illud mellis species: minus autẽ ex eo illud quod a nobis dulce: virtute aũt silis ẽ ei inq̃ntum abstergit ⁊ siccat ⁊ diaphoꝛat. Et silr mel cãne quodã eo residuo zuccaro qñ decoquit̃: vel ipsemet succus. Est alia species mellis quod dicit vel rubꝰ ⁊ est idẽ quod supra. Et silr alia species mellis quod vocat̃ mel stoꝛaciz: ⁊ ẽ illud mel lubue vt supra. Et silr aliud mel quod vocat̃ mel acanñ: ⁊ interpꝛetat̃ mel sine fumo: ⁊ est mel cassiafistulatũ: ⁊ est pulpa cassiefistule: ⁊ est mel mirtinum: quod fit ex duobus ptibus mellis: ⁊ vna succi mirti: vt apparet in antidotario Gal. munori in confectione que icipit: cõfectio mell' mirtini.

Hemaze ateregi. i. acerositas citri.
Hemadam. i. folia arboꝛis vnde fit assafetida.
Hemeraſſem. i. vitis alba: aliqui dicunt ꝙ ẽ raſſanus.

Hemeſt	.i. laurus.
Hemdelip	.i. solatrum.
Hemdedris	.i. serpens albꝰ masculꝰ.
Hembams	.i. cicer.
Hena	.i. alcanna.
Hemia	idẽ quod supra.
Henea	.i. frumentum.

Cap. cccliii.

Hene: albegi: vel azard arabice: vl̃ alterbma. grece maratetos. latine galbanũ Galbanũ calidũ est in tertio gradu: hu. in ꝑmo: est gũmi cuiusdaz plante similis ferule. Virtutem habet attrahendi ⁊ leniendi: dissoluendi: ⁊ consumendi: maturandi: ⁊ relara

Sera lib. agre. capit. de Hene albegi ndi. auct. Diaſ. galbanũ est gummi plante cuiusdam similis ferule in figura sua: ⁊ melius ex eo est illud quod ẽ mundũ simile olibano aut armoniaco adherẽs manui nõ habẽs aliquid ligni nec seminis: eius plãta ⁊ lignũ habent granem odoꝛez: ⁊ nõ sunt nimis sicca: adulterat̃ cum resina pini q̃ admiscet̃ cũ fabis fractz ⁊ armoiaco

Gal. vij. simpl. pbar. capit. galbanum ꝑm translationẽ grecã galbanũ opos est ferularis plante mollitiue ⁊ diaphoꝛetice existẽs vtutis ⁊ erit vtiq; in calefaciendo ex tertio gradu incipiente: vel in secũdo cõpleto: exiccando vo ex secũdo in

Diaſ. cap. de galbano. Galbanũ cipiente. lachꝛymũ ẽ cuiusdã herbe similis ferule que in nicomedio nascitur ⁊ syria: cuius est optimum est quod est mundissimum et simile armoniaco ⁊ thuri: in coloꝛe grana habẽs vt faba. Adulterat̃ ãt rasina: ⁊ faba diuisa: ⁊ gutta armõiaci. Et idẽ Sera. auc. Diaſ. vtus ẽ ei calign ea epispactica ⁊ diaphoꝛetica. Cõtra asma frigidũ denꝰ. ℈. iij. cũ ouo sorbili vel aq̃ oꝛdei. Cõtra litargiã: ponat̃ sup carbões ⁊ recipiat patiẽs fumũ. Cõtra suffocatiõez matricis: idẽ fiat ꝙ embotũ ponat̃ iferi⁹. Cõtra splenis duriciẽ: ꝑoat̃ i aceto per tres dies ⁊ noctes: ⁊ postmodũ fiat decoctio: deinde coletur ⁊ colatura in mundo vase ponat̃ addita cera ⁊ oleo ⁊ pecula: ⁊ fiat emplastrum superante galbano: vel cerotum superãte cera: vel vngentum superante oleo. sed melius si fiat emplastrũ ita ꝙ accedat ad cerotum. ad menstrua ꝓuocanda ⁊ fetum moꝛtuum ⁊ secundinam

educendam: fiat nascale ex eo intincto in oleo. Ad apostema maturandū ⁊ rumpendū supponatur. ad lumbricos occidendos: dent pillule ex galbano intincte in melle.

Dias. galbanū appositū naribꝰ fumigio :⁊ suppositū mēstruis impat: abortuz facit: aceto ⁊ nitro mirtū lentigines tollit: vt granum fabe glutitum tussim medet: disnoicz ⁊ asmaticis opitulat: de alto cadentiū conquassationibꝰ subuenit: cū vino ⁊ mirrha bibitum venenis occurrit: infantes in vtero mortuos acceptū excludit: impositum dolorē lateris mitigat: tortiones spargit: epilenticis vtiliter adhibet: citius sterica odori adhibitus curat: fumigio serpētes excludit oleo mirtum ⁊ punctum vim serpentuz nō admittit: oleo spondilino mirtum: ⁊ a serpētibus commestum bisdem infert necem: dolorem dentium impositum tollit: acceptū vel in capite virge cata plasmatum iter vrine prestitat: potionibus necesse miscet si cum amigdalis amaris ⁊ cū aqua: aut cum succo rute: aut miconio mirtuz ⁊ eriusto: aut felli additum. sed illud qđ ponit in medicinis dz sic mundari: mitte illud in aqua cali. ⁊ cuz se solue rit illud quod residet vtile est: qđ vo supernatat inutile: vel sic melius mundabis liga galbanū in lintheolo ⁊ in viceolo ficuli suspende quem viceolum in aqua buliente pone q: nisi caloreꝫ senserit per lintheolum liquescit: ⁊ sic liquatum cōfectionibus: ⁊ antidotis miscetur. **Bera.** auct. Dias. quādo fit nascale cuz eo aut suffumigatio puocat menstrua: ⁊ expellit fetuz: ⁊ qñ fit emplastrum ex eo cuz aceto ⁊ nitro aufert bothor iactea: ⁊ accipitur ex eo sicut granuz fabe ad tussim asma ⁊ coartationem anhelitus: ⁊ ad attritiones lacertorū: ⁊ qñ sumitur in potu sicut diximus: expellit fetum mortuū: ⁊ si fiat cum eo emplastrum dolorē lacertorum ꝓfert: ⁊ furunculis: ⁊ qñ odoratur excitat epilenticos ⁊ mulieres patiētes suffocatōem mficis: ⁊ opilationem in cerebro hēntes: ⁊ qñ fit fumigium cum eo expellit animalia venenosa: ⁊ si inungat qs cum eo ꝑseruat ipm a morsibus venenosorum. Et qñ admiscetur cum medicina q̄ dicit sachidalion ⁊ oleo: ⁊ appropinquat animalibꝰ venenosis occidit ea: ⁊ apponitur denti dolorōso aut corrosō: ⁊ cōfert: ⁊ dixerunt q dam q quādo sumitur in potu eius curat strāguriam: quādo vis ipm dare in potu dissolue ipsum cum amigdalis amaris: aut cum aqua ⁊ vino: aut mellicrato.

Cap. cccliii.

Henne ara. gre. cipr⁹: lati. alcanna: ⁊ a quibusdam vocat scotanum incongrue: ⁊ est arbustū vñ fit oleū cipr⁹inū: est illud qđ de alcāna: vt apparet per concordiā. Auic. ⁊ Dias. in vtruloz capitulis puluere foliorum vtimur.

Bera. lib. aggre. cap. hēne. Henne. i. alcāna. flos alcāne est filis floribus mirti nisi q: est in racemis: ⁊ flos eius ē albus declinās ad glaucedinem acuti odoris. Et idem auc. Dias. est arbustum hēns folia supra suos similia foliis olive: nisi q: sunt latiora ⁊ molliora ⁊ viridiora: hz florem album similez vsnee boni odoris: semen nigrum simile actis: ⁊ qđ de ipsa administrat sunt folia ⁊ sūmi tates eius. **Salie** ⁊ cipro ꝑm translationez arabicam. Cipr⁹s. i. alcanna huius arboris folia ⁊ extremitates ad vtilitatem peruenerūt: substātia eius est composita ex acuta cali. cum temperamento: ⁊ substantia terrea frigida sicca. Et sapor eius stipticus: ⁊ virtus eius deficcat sine mordicatione: vnde virtus eius repercutit ⁊ dissolvit.

Paulus capi. de alcanna : est fri. in primo: sic. in principio. **Posse.** autorita. Di secundi. **Bera.** asco. virtus foliorum eius stiptica est: ⁊ ideo quando masticantur curant alcolam. ⁊ infunditur decoctio eiꝰ super combustionem ignis: ⁊ quādo teritur ⁊ infunditur in aqua astaratios ⁊ linuntur inde capilli ⁊ fiunt rubei: ⁊ vngenta q̄ fiunt ex ea mollūt nervos: ⁊ facit in vulneribus illō quod facit sanguis draco. **Sali.** ꝓhibet dilatationem pupille nis. ⁊ combustionem ignis quando coquitur in aqua proicitur aqua illa super locum combustionis: ⁊ ipsa administratur in medicinis herisipille: ⁊ cōuenit vlceribus. s. alcole q̄ fiunt in ore puerorum.

Heraclia	.i. ferraria nigra.
Herafel	.i. lactuca asini.
Heraalbelem	.i. sempernua.

Cap. cccliiii.

Herbaturum uel herbaturis ara. gre. peucedanum. latine cauda porcina. **Bera.** libro aggreg. capit. herbaturis aucto. Dias. est planta habens folia similia plante tapsie: ⁊ habet velut capillos adherentes prope radicem: ⁊ stipites plante matrici: ⁊ habet florem citrinum: radix eius est de fortis nigra dentus alba grauis odoris grossa plena humiditate Nascitur in montibus ⁊ umbrosis locis: ⁊ obumbrantibus arboribus. Radix quidem eius scindi tur cum cultello dum est recens : ⁊ extrahitur humiditas que est in ea: ⁊ ponitur in umbra :q: virtus eius debilitatur a sole: ⁊ quādo colligitur humiditas accidit eis qui eam colligūt soda: ⁊ obscuritas visus: nisi ponatur in naribus suis oleuz rosarum: ⁊ fundat ex eo super caput suuz :quādo vero extracta fuerit hūiditas a radice illa postea nō remanet in eo aliquod iuuamentum : extrahitur humiditas etiaz a stipite eius sicut extrahitur succus radicis mandragore : sed virtus eius est debilior virtute humiditatis que extrahitur ex radice. Nam virtus eius velociter resolvitur.

Reperitur autem gumositas adherens radici similis olibano :⁊ melior ex isto succo huius plante est ille qui defertur a terra que dicitur sardina :⁊ ex terra que dicitur sarmahachi: ⁊ est granis odoris: ⁊ in colore suo est rubedo: ⁊ mordicat linguaz quando gustatur: ⁊ melior radix est nona non corrosa dura puri odoris. **Salie.** viij. simpl. pharma. capi. de peucedano. ꝑm translationem arabicam plurimum quod administratur ex hac planta est radix proprie: ⁊ iam administratur lachrymus: ⁊ succus eius ⁊ omniū virtus ē vna: nisi quia lachrymus ē fortionis virtutis: ⁊ virtus eius ē que calefacit calefactōe fortiori resolvit subtiliat ⁊ incidit.

Posse. auctoritate Diasco. Lachrymus eius mixtus oleo rosarum: ⁊ aceto capiti fomento adhibitus litargicis ⁊ freneticis medetur: stomaticis ⁊ epilenticis plurimum pdest: dolorem capitis mitigat: sciaticis ⁊ cōtractis ⁊ paraliticis maximū presidium est: omnes neruorum causas cuz oleo ⁊ aceto perunctus componet: ori matricis fumigio applicatus offocationes stericas solvit: somnuz plurimum dormientibus prohibet : fumigatione sua domꝰ serpentes excludit: oleo rosarum admixtus dolorem aurium tollit: iniecti foramini dētis dolorem nō admittit: tussientibus decoctio eius opitulatur: ouo sorbili additus ⁊ acceptus disnoicis

ꝛ tortionibus ꝑstat effectum : ventrē lenit: splenē attenuat dolorez stōi compescit: dolorem vesice ꝛ renū bibitus ꝓhibet: matrici salutaris est ꝑstando eustomacia. radix eius ꝛ elixatura eius oia silr istis facere pōt: fomento adhibita vulnera curat. Radix ei⁹ sicca ꝛ ipposita id facit: ossa fracta excludit vulnerib⁹ antiqs cicatrices ducit: cerotis necesse miscet : silr ꝛ malagmatib⁹ termāticis. Radix eligenda ē odore suauis fortis ꝛ nō vetus. lachryma eius cōfectiōibus misceri pōt: maxime si amigdalis amar ζrute ꝛ aneto ꝛ pani calido triticeo admixtus fuerit: ꝛ sic dari pōt. Item radix eius vulnera antiq̄ expurgat ꝛ incarnat : ꝛ incensa vipas ꝛ serpentes fugat

Gal. peucedanū ꝯfert egritudib⁹ neruoꝝ: ꝛ egritudinib⁹ q̄ accidūt pectori ꝛ pulmōi ab hūoꝛib⁹ grossis viscosis: q̄ sumit i potu cū vio: ꝛ fit fumigiū cū eo: ꝛ attrahit odorādo eger fumū eius: ꝛ facit idē. Et qñ ex eo ponit in coꝛrosionib⁹ dentiū sedat dolorē coꝛ statim: qñ subtiliū ptium ē: ꝛ curat dolorem splenis incidendo ꝛ subtiliando grossos hūoꝛes. Radicis vo calefactio ē minor: ꝛ desiccatio ei⁹ ē fortis ipa nāqz calefacit in ꝓncipio tertij gra. Et virtus eius ē q̄ abstergit ꝛ incarnat: ꝛ pōt admīstrari in oībus suprādictis. Et qñ ponit ex eo sup os cuiusꝯ coꝛticem volum⁹ expellere expellit eū cito: ꝛ incarnat ipm: ꝛ cōuenit multū vlceribus fraudulentis malis: qñ desiccatur terit ꝛ pulueriaztur supra ea eo q⁹ mundificat ꝛ replet carnem: ꝛ consolidat.

Herba seriaca .i. malua.
Herba gatte: valeriana: mercoꝛella: fu idem : ꝓ qua. l. fu.
Herba benedicta idem.
Herba caricalis .i. vua lupina.
Herba barba alguf .i. elleboꝛus.
Herba podagris .i. epithimum.
Herba auris muris .i. auricula muris
Herba pigmentaria .i. citraria.
Herba iudaica .i. herbum.
Herba catolica. i. mezereon vel alipiados.
Herba sancti Joānis: hypericon: pfoꝛata: scopa regia: infaricon: idem.
Herba vitri vitriola. i. paritaria: sed sciēdum q⁹ herba vitri vel dicit: qñ abstergit vitrū: ꝛ hec ē paritaria: vel qñ est materia vitri: ꝛ sic est herba vnde fit vitrū: ꝓ qua. l. l. vitrum.
Herba iouis .i. sempuiua minoꝛ.
Herba venti maioꝛ. i. paritaria: sed herba venti minoꝛ est cōsolida minoꝛ: ꝛ ē hēns spicam paruaz in sūmitate eius sicut sticados arabicū : ꝛ differt i figura parum ab artetica.
Herba capillaris: adiantū: pollitricū capillus veneris idem: qñ oēs iste herbe valent ad augmentum capilloꝛū: ꝛ ideo quelibet ipsaꝝ vocat capillaris. Et hoc ꝑm Diaſ. licz diuersificent ꝑm figurā.
Herba empimerina .i. centūnodia.
Herba venerea .i. iacoꝛus.
Herba flaura: planta leonis. i. trifolium maius: ꝛ ē ſpecies andachuce: ꝛ a nobis vocat herba maura. l. l. bandachuca.
Herba sancti ꝓetri .i. paralisis.
Herba guze ē quā scies si. l. l. guze.
Herba emina idem.
Herba fugee falso sic nominat quoniam non est herba: sed quid est lege darsisabam
Herba tumusij idem quod supra
Herba tetrabic .i. iudicaica
Herba egyptia .i. dipseus.
Herba fullonū . i. saponaria que abstergit : ꝛ mūdat fortiter vt sapo: ꝓ qua. l. l. boxith.
Herba lepoꝛina .i. satirion.
Herba sancte Marie. i. herba ad albedinem tendens rugosis foljs sicut herba que dicitur flommos ꝛ ingreditur in vngento martiaton quod ponitur in antidotario Gal. minoꝛi: medet frigidis doloꝛibus: ꝛ ē ca. ꝛ sic. complexionis.

Cap. cccl v

Herba grassula ē herba de q̄ iuenit maior ꝛ minoꝛ: ꝛ minoꝛ ē vermicularis ꝓ qua. l. litterā herbalē. Maioꝛ ē herba habēs folia tenera ꝛ piguia i quoꝝ superficie ē boꝛra: ꝛ valet cōtra ignis arsuras: sucus eius curat ramicē pueroꝝ si accipiant folia grassule et cime oliuaꝝ. et terant subtiliter cū axungia poꝛci recēti et exp̄mat p̄ petiā ꝛ buliat cū modico vino albo qb⁹ admisceat mastix ꝛ olibanū: ꝛ postea vngat.

Herba adhil .i. eufragia
Herba adhip idem quod supra
Herba bulne .i. cardo benedictus
Herba vnguis leporina. i. apium risus
Herba maura .i. herba flaura
Herba que oritur in lapidibus faciens labere pedes quid est. l. ayned
Herba sacra .i. berbena
Herba lactis .i. vitica.
Herba toꝛmicij .i. lupinus.
Herba lucis .i. celidonia.
Herba capillacea .i. thimus.
Herbabali .i. herba vsnen.
Herba nari idem.
Herba vsnen qd est. l. l. vsnen.
Herba iamena .i. costus.
Herba daneta .i. galea vel regalea.
Herba pisterea. i. colūbaria: ꝓ qua. l. l. pistereō.
Herba baccara .i. assarus.
Herba benedicta .i. fu.
Herba canosola .i. polium.
Herba falies .i. flos sambuci.
Herba luminaria .i. ippuris.
Herba mellissa. i. citratria: ꝛ est bedarungie.
Herba naucasium .i. faba inuersa.
Herba stulta .i. poꝛtulaca.
Herba rapiens vitam .i. mezereon.
Herba faciēs viduas idem.
Herba puerilis qd est. l. l. yacinctus.
Herba fluminis .i. lenticula aque
Herba scelera .i. apium risus.
Herba polidragnus .i. netali vel pithimū
Herba ferraria .i. verminata.
Herba lucernaria .i. flommos.
Herba rustica .i. rosa siluatica.
Herba marie .i. athanasia.
Herba herculis .i. herba iouis.
Herba vesicalis .i. alkekengi.
Herba basilica qd est. l. l. casi alkel.
Herba apatum .i. spargula.
Herba cancri .i. herisipilla.
Herba tremola .i. toꝛmentilla.
Herba artetica qd est. l. l. artetica.
Herba luparia est cuius puluis interficit lupos ꝛ vocatur aconitus.
Herba paralisis est cuius folia floꝛere incipiunt tempoꝛe hiemis que se extendūt in terra quasi alba ꝛ crispa vt alissagus floꝛem album ꝓfert: cali. est: ꝛ sic. complexionis: doloꝛibus medetur.

Cap. cccl vi.

Herba fetida est herba subtilib⁹ foljs filis herbe q̄ vocat abꝛotanū: plena semib⁹ similantib⁹ seminib⁹ lumbꝛicoꝛuz: sapoꝛ ei⁹ vergit ad amaritudinē nocuam grauis odoꝛis: ꝛ sapoꝛ ei⁹ est amar⁹ cū aliquali salsedine ꝛ stipticitate panca : ꝛ est calidioꝛ absinthio

ꝛ debilio: abꝛotano: ꝛ ẽ mala stō: ꝛ claudit oꝛificia venarū matricis: sic ꝙ cataplasmata supꝛa vētrẽ calida constringit sanguinẽ exeuntez post ptum ꝛ tempoꝛe menstrui.

Hercaricon .i. hypericon.
Hermar .i. asinus.
Hereos est q̄dam passio amoꝛis.
Herelaten .i. estiomenus.
Harmelum .i. armel.
Hermes .i. azer.

Cap. cccl vii.

Hermero calles .i. plāta vt bulbꝰ hematicus q̄ māducaꝫ: fructꝰ eiꝰ ẽ sicut narcisꝰ differens ab eo in floꝛe tm̄. Dias. ca. hermero calles. Hermero calles aut cataleptẽ velut bulbꝰ ematicꝰ ẽ: folia hz ꝛ hastā silẽm lilio in initio cū inceperit apiꝛe flores lilij ostẽdit tres vl q̄tuoꝛ: sed postq̄z floꝛuerit viridẽ facit coloꝛẽ bonū ꝛ odoꝛatū: radix eiꝰ i magnitudine silis ẽ bulbo: sz paulo maꝛioꝛ. Posse. Dias. hec si bibita fuerit humoꝛẽ soꝛdidum matricis excludit: menstruis impat: folia eiꝰ cataplasmatibꝰ adhibita cōbustionibus medicantur.

Herpetica sunt q̄ fastidium auferunt.

Heriza .i. risi.
Herbilia .i. legumen.
Herbion .i. ebeiri.
Herbilum .i. serpillum.
Hesistidos .i. ypoquistidos.
Hermic .i. xiloaloes siluerster.

Cap. cccl viii.

Hermie est similis piperi: qꝛ appꝛopinq̄t citrinitati: ꝛ ẽ boni odoꝛis silis xiloaloes ꝛ afferẽ de regione sclauoꝝ: cōplexio eiꝰ ẽ eq̄lis: cōfoꝛtat stomachum ꝛ digestionem.

Herpillus .i. serpillū: tm̄ aliq̄n sumit̄ ꝑ poligonia vt in alexandro de doloꝛe capitis ex causa calida.

Heronactẽ .i. vermi nata vel vermicularis.

Cap. cccl x.

Harochalchay uel sarambra ara. gre. kamelā: vel senition vl hirigontis. latine senation vl apiū aq̄: vel nasturtium aquaticū: siue cartamus lib. ag. ca. herochalchay est agrestis Hera. planta q̄ nascit in ags hz stipitem rectū ꝛ ramos: ꝛ est tota planta pinguis: ꝛ hz folia silia folijs apij dicti yposelinum: nisi qꝇ sunt minoꝛa eis: ꝛ hz odoꝛẽ bonuz q̄n masticatur ꝛ est ca. ꝛ sic. cōuenit calefactis q̄n roꝛat sup ipsaz aqua fri. aut aq̄ ro. Et qdaz dicunt q̄ est fri. ex eo qꝇ non nocet hñtib⁹ sirsen. Et idem auc. Isaac haben aram: ẽ ca. in. i. gra. ꝛ sic. in. ij. Et idem auct. Gal. virtus eiꝰ capi. senatiō. i. nasturtium aquaticū: nascit̄ est calefaciens. Dias. in aq̄ fruticem hēns pinguẽ ꝛ ramulos longos ꝛ folia minuta silia yposelino: nisi qꝇ sunt maioꝛa eo que masticata odoꝛem suauissimum habẽt. Posse. Hera. aucto. Isaac aben arā semen eiꝰ stringit ventrem q̄ fiunt pp caliditatẽ q̄n bibitur ex eo aureus .i. cū aq̄ fri. aut succo citoniozinz: ꝛ ipm̄ confoꝛtat mẽbra. Dias. semen eius crudū cōmestum calculos excludit: vnā puocat: mẽstruis impat dissintericis pdest. Latebꝛas sapiẽs hunc ꝓhibẽt testimoniū dicens ꝙ coquinati in aq̄ solunt: ꝛ cum carnibus spiritualia mundificant fomentū ex aqua salsa ꝛ oleo decoctiōis eiꝰ valet ad doloꝛem yliacū: stranguriā ꝛ dissuriam in vino decocti ꝛ cataplasmati ad idem valent: diuꝛetica sunt.

Her modactilis qd est. l. l. sturragen.
Herua .i. pentadactilus.
Herbum siue vt alij oꝛobū nascitur vt lenticula: seritur ẽt: cuius aliud ẽ pallidū: aliud subruffuz: ꝛ aliud albū. Plin. herbū nascit̄ in plurimis locis i modū lenticule: aliud enim ẽ pallidum aliud ruffum q̄ẽ. ꝛ est legumen quod vocaꝫ pisum: pꝛo quo .l. l. sersenie.

Hercul. i. locusta magni coꝛpoꝛis quando habet alas.

Hesa .i. thimus.
Hessa idem.
Hessamen idem.
Hessendeg. i. aboꝛ in qua nascit serapinum.
Hesbesse .i. macis.
Hesden .i. lignū aloes.
Hessetba .i. tribulus.
Hesedeem .i. lignū aloes.
Hesnisi .i. tres q̄te vnius. ʒ.
Hesisan .i. peucedanū.
Hesisaan idem.
Hesum .i. abꝛotanum.
Hesubten .i. cimbalaria.
Hesufraes .i. cartafilago.
Hetigonon. i. scoꝛpion. Nam scoꝛpiones pp tactum radicis eius moꝛiunt̄: ꝛ est species aconiti.
Hechigon idem.
Hezam .i. litium.
Hezaze idem.
Hzazebudal idem.
Hezaron .i. vsnee.
Hezeiza .i. litium.
Hezerasien .i. vitis alba.
Hlenia .i. enula campana.
Hlembus .i. lapis lacteus.
Hleboꝛon .i. cimbalaria.
Hiesirin. i. nomen aggregās penetratōez ꝛ sanationem cōseruans almusargi: ꝛ faciēs nasci id qd̄ ꝓcedit de vnnea tunica: dr̄ almusaragi: ꝛ qn̄ multa est dicit̄ murayſmati.
Hierob qd est. l. l. herob.
Hiera .i. berbena.
Hiontos qd est. l. l. iontos.
Hiosar .i. lassanum.
Hiobothoꝛ .i. blaccebisantia.
Hiusquiamus .i. simphonia.
Hiucꝛum .i. flos cipꝛi.
Hiu .i. flos.
Hibur .i. sulfur.
Hiburis idem.
Hibusar .i. mellilotum.
Hican .i. hictan.

Cap. cccl x.

Hictan ara. gre. alkitran: lat. oleū de scerbin: ꝛ ẽ pix liqda q̄ ideomate nostro vocaꝫ pecula. Hera. li. ag. ca. hictā. auc. Dias. hictā. i. alkitrā ẽ oleū qd̄ egredit̄ de scerbin. Et scerbi. ij sūt spēs. vna eaꝝ ẽ aboꝛ magna: ꝛ ẽ genꝰ abietiz: ꝛ ẽ ex ea alkitran hñs fructū silẽm fructui cypꝛessi: nisi qꝇ est minoꝛ eo multū: ꝛ secūda ẽ aboꝛ spinosa hñs silitudinẽ cū aboꝛe iuniꝑi: ꝛ magnitudo fructꝰ eius ẽ sicut magnitudo grani mirti. Melius āt alkitran ẽ illud qd̄ est spissum clarum hēns odoꝛẽ fortem cū hoꝛꝛibilitate: ꝛ quando intingitur in eo digitus non cito defluit ex digito ꝓpter suam spissitudinem

ꝙ qñ stilla eius cadit in loco remanet collecta ꝙ nō expandit. Et idem auc. Gal. spērum scerbin complexio est cal. ꝙ sic. in. iij. gra. sed olei qō extrahit ex arbore sua substantia ē subtilis: ꝙ virt⁹ eius ē ca. ꝙ sic. in. iiij. gra. sed plus calefacit q̄z. s. lignum scerbin: noiatur lignū mortuorū: q: cōseruat corpora mortua a putrefactione. vnde virt⁹ eius desiccat: ꝙ custodit corpora mortuorū ꝙ destruit qō est ibi de bu-

Posse. Bera.

custodit miditate. corpora mortuor: ꝙ oleū eius occidit pediculos ꝙ lēdines ꝙ lumbricos ꝙ vmes q sunt in auribus. Et qñ cuz eo fit nascale corrūpit fetum ꝙ excludit mortuū. ꝙ qñ linit virga in hora coitus destruit cōceptuz: ꝙ pp hoc ē ex verioꝛ⁹ medicis ꝙ fortioꝛ⁹ ad phibendum ipregnatiōem adeo q accidit ei q vtitur eo vt fiat oīno sterilis ēt qñ distillat ex eo in dentem corrosum sedat dolorē: ꝙ frangit dentez: ꝙ aufert liuorē q fit sub oculo Alkitran: ꝙ ē illud quod est cōpositū ex eo qō colligit in lana qñ sup ipum suspenditur ꝙ decoqtur: ꝙ subtilius alkitran ꝙ minus acutum: ꝙ residuū quod remanet ē alkitran: ꝙ ē illud qō est de eo spissum ꝙ grossum: ꝙ ē sicut illud qō remanet ex spissitudine olei: ꝙ ideo alkitrā pp sui grossiciē mordicat ꝙ apit: ꝙ pp hoc alkitrā curat apata: ꝙ est pix liquida. Sed grani scerbin virtus ē tempata adeo q pōt comedi: nisi q: facit sodam: ꝙ mordicat stomachū. Et idem auc. Dias. alkitran est qō corrodit ꝙ incidit corpora viuentiū ꝙ conseruat corpora mortuoꝛ: ꝙ si fiat feretruz in quo reponat corpus defuncti ex ligno scerbin seruat corpus defuncti a putrefactione: ꝙ pp hoc nominant ipm qdam vitaz mortuoꝛ: ꝙ alkitran adurit plantas: ꝙ cona pp necessitatem sue caliditatz ꝙ desiccationis ꝙ abstergit maculas oculi: qñ bibitur cum rob ꝙ sale pauco conuenit morsui serpentis: ꝙ quādo linit super elephantiaz cōuenit: ꝙ fit cristere cum eo ꝙ occidit lumbricos puos: pro isto lege similiter cedras.

Hirus	.i. viscus.
Hirurat	.i. mellilotum.
Hirurian	.i. ceterac.

Hyalon. i. vitrū: ide epiala fe. ab epi qō est supra q: vitreus humor in exterioꝛ⁹ partib⁹ corporis est in hac fe. vñ dicit epiale humor mutat⁹ i phlegma ꝙ bialodo vitreū phlegma: inde epiala. i. humor vitreus mutatus in phlegma.

Hyalen	idem.
Hyalado	.i. vitreū phlegma.
Hybirnadepicem	.i. gigirnaria.
Hicolitis melano	.i. edera nigra.

Hidoris. i. cauda equina: ꝙ est herba.

Hydor	.i. aqua.
Hyetos	.i. pluuia.

Hynon. i. vinū inde hynomel. i. cōfectio vini.

Hypericon: perforata: herba sancti Joānis: scopa regia idem.

Hypomelides sunt quedam poma sorbis similia qbus carenus.

Hyponotica	.i. soporifera.

Hypuris. i. cauda equina: ꝙ est herba.

Hyris qd est. l. l. yris illirica.	
Hysurpede	.i. faseolus.
Hysum	.i. cuiscus.
Hyur	.i. liquor: vl humor.

Hobas qd est. l. l. holus.

Hobasin	.i. pinpinella.
Hoafranoc	.i. ceterac.
Hocot maghait	.i. cotula fetida.
Hochot maghayt	idem.

Hoc ara. gre. morae: latine mora celsi.

Bera.

b li. ag. cap. hoc: virtus ei⁹ est q̄ retinet ventrē: ꝙ qñ desiccat retinet ventrem retentiōi fortī: ꝙ conuenit vlcerib⁹ intestinoꝛ ꝙ fluxui: ꝙ oibus egritudinib⁹ q̄ fiunt ex fluxibus humoꝛ ꝙ admiscent postq̄z terunt cum cibis sicut sumach: ꝙ q ex eis sumere i potu pōt cū aqua ꝙ vino. sed arboris ei⁹ virtus est cōposita ex virtute retētiua ꝙ relaxatiua: ꝙ plus qō est i cortice hui⁹ arboris ē virtus laxatiua cū amaritudine pauca quousq̄z occidat ascarides: ꝙ sunt lumbrici cucurbitini. sed in folijs arboris ꝙ sūmitatib⁹ est tempamentū mediū illarum duaꝛ opationum simul. Et mora matura qñ inuenīt stōm purum si comedunt añ cibū egrediunt a stō cito ꝙ preparare faciunt eritū aliꝛ ciboꝛ. qñ vero comedunt p⁹ cibum vel in stō sunt hūores cito accelerāt ad corruptiōem: ꝙ corruptio eoꝛ est multū nociua. Sed acerba qñ desiccant sunt bona medicina ꝙ iuuatiua vlceriб⁹ intestinoꝛ: ꝙ fluxui ātiquo: ꝙ mora qñ descendunt anteq̄z corrumpant nō inferunt nocumentum nisi de eis ante commestionem nimis sumat. Et idem auc. Gal. ex eis sūt matura ꝙ maturi saporis: ꝙ sapor eoꝛ est dulcis stipticus. virtus eoꝛ mollit ventrē: ꝙ nutrimētum paucuz corpori pstant ꝙ facile corrumpunt: nō corrupta humectāt penit⁹. infrigidat aūt nō penit⁹ nisi frigida sumātur: ꝙ pauciss̄imū corpori dant nutrimentū ꝟsimile peponib⁹: nō tñ nocumentum aliq̄ adeo ipsis neq̄z malū stō vt in illis. Acetosa aūt ex eis ꝙ non matura. aliq ipa expurgāt es ab arboꝛe ꝙ exiccāt es reponunt medicinā futurā ipsis bonā ad dissinterie ꝙ diarrie cronice curationem: ꝙ egritudinum faucium ꝙ stipticant ventrem.

Galienus vij. simpli. phar. ꝟm translatiōem gre. ca. morae. i. mora celsi fruct⁹ matur⁹ subducit ventrē: nō matur⁹ vo desiccat⁹ ꝟstipatiuuz sufficienē fit pharmacū. vñ ad dissinterias ꝙēit dispositōes: ꝙ ciliacas: ꝙ alias q̄cunq̄z sunt fluxibiles. incidit aūt ꝙ escis pmisceē sicut fruct⁹ sumach: vel si qs voluerit p aquā vel vinū bibaē: q aūt succus maturoꝛ ad distomatica. i. oris pharmaca vtilis existat pp coeristētem ei stipticitatē nemo ignorat: ꝙ ad alia ēt multa eoꝛ ꝟm ptem quecūq̄z moderata indigent stipticitate cōuenit: imaturi vo fructus pontica acidaq̄z pticipat virtute: ꝙ tota arbor in oibus eius ptibus mixtam q̄ndaz virtutē videē hēre ex detētiua ꝙ purgatiua cōposita. prevalet aūt in cortice qdem radicis purgatiua virtus cum quadā amaritudine. vnde amplos lumbricos interficit. in alijs vero partibus detentiua: in folijs vo ꝙ pullulationibus media vtraq̄z est complexio.

Auicen. libro secundo de moro: mori sunt due species. vna earum est alfirse du quod est dulce ꝙ currit ꝟm semitam fic⁹ in maturatione: sed est deterioris nutrimenti ꝙ minoris: ꝙ est siccioris ꝙ magis destruens sanguinem ꝙ deterius stomacho. Reliquas vero ficus dispositionis habet. est tamen infirmus ea: amarum autem quod nominatur morum descensi fit nunc illud plurimum loquamur. qō ergo immaturum ē cum exiccatur stat loco sumach. dulce est calidum ꝙ humidum ꝙ acetosum: ꝙ descensi est ad siccitatez declive: in ipso est stipticitas ꝙ infrigidatio: ꝙ succus mori est stipticus: ꝙ proprie quando decoquitur: in vase eneo: ꝙ prohibet fluxum materie ad membra. ꝙ qō imaturum est ꝓprie: ꝙ imaturum ē sicut sumach: quādo coquūtur folia ei⁹: ꝙ folia vitis: ꝙ folia ficus nigre cum aqua pluuie denigrat capillos: acetosum remouet apostemata oris ꝙ gutturis. Et folia eius sunt vltima ad squinantiā

q̄ pfocationem. Quod acetosum ē cōfert vlceribꝫ fraudulētis ipsius succꝫ. Rob eiꝫ acetosum ē cōferens bothor oris: q decoctio radicis eiꝫ mollificationi dentium: q collutio oris ex succo folioꝝ acetosi: q decoctio radicis eiꝫ est bona denti doloroso. Morū malū est stō: corrumpit proprie in alfirsedu: q quando non corrumpitur alfirsedu in stō velociter non nocet: q oz qdez comedank oēs species eiꝫ ante cibum: q recipiank in stō in quo nō est corruptio. illō vo de scemi non nocet stō cholerico q non est in ipso de mala cōuenientia stō quod est in alfirsedu quānis sit i eo malicia: q nō est nausea in ipso. Et nutrimētum eiꝫ est puū: q facit appetitum cibi: q facit ipsum lubricum q extrahit ipsum velociter: q oīno descensus eius de facto fit velociter: sed eius descensus ex intestinis ē tardus.

Morum qō salitū est q exicatū retinet ventrem vehemēter: q cōuenit dissinterie: q lachryma qdē mori soluit. Et in cortice eiꝫ sunt mūdificatio q solutio: q solutio eius ē plurima: q in moro qdē dulci est velocitas descensionis: aut ꝓpter suam humiditatem: aut ꝓpter acredinem ei admirtā. In quit archigenes ē tarde egressionis: q est ꝓuocatiuum. existimo aūt acetosum esse: q cū hoc q̄ est i ipso de natura solutiua ꝓhibet qnqz solutionē antiquam: q vlcera intestinoꝝ: q ꝓpne quod exiccatum est: q oībus qdem speciebus mori ē ꝓuocatiue: q morum descemi quānis velociter a stomacho egrediat: ipsum tamē est in intestinis tarduz Cortex arboris mori ē tyriaca insquiam: q quādo bibitur de succo foliorum eius. ʒ. i. q semis cōuenit morsui rutele: q lenit naturam lubricitate sua: q inflāmatione sua.

Modo	.i. lignū aloes.
Modon	idem.
Mod	idem.

Cap. cccl.xii.

Obas ara. gre. cal cos. lat. es. Bera.

Obas lib. ag. ca. bohas. facunt ex ere vasa ad comedendū q bibendū: q nocet eis multū: q marie illus q assuescrūt hoc diu. Mazpati sūt tales incurrere elefantiā q cancrū: q doloē epatis q splenis: q malicia cōplexionis: marime comedētes i eis res acres: q bibētes in illis vina dulcia. q qñ comedūt cibuz q stetit in eis die vna q nocte q ē petius multū: q qñ ponitur vas eneum sup pisces assatos calidos fiunt venenum mortiferū: sed qō aduritur ex ere quoddam aduriē cum sulfure q sale q alumine cū his oībus aut cum aligbꝫ eoz: silr artificialiter colak q fit aurichalcum: vt appa

Diaſ. capi. de aes. Aes ret si. l. l. cadmia. vstuz qō alij calcu cecaumenon siue calcosaumenon vocant: fit i hūc modum: claui erei: vl lamina eris ponunt ordinate in olla terrea cruda: deinde puluerizak sup eos sulfur qō non tetigit aq̄: q salis quantitas postq̄z ytrūq̄z tritū fuerit ita q vnū solarium fiat de clauis: q aliud de pulnere salis q sulfuris: q itez aliō ex clauis: q aliud ex pulnere: q sic fiat quousq̄z plena fuerit olla: postea coopitur orificium olle cum argilla: q ponit in fornace figuli: q dimittitur ibi donec olla coquak: deinde exhibitur. q sunt qdaz q non ponūt nisi es solū: neq̄z istud pōt nisi in pluribus diebus. Et pp hoc ponūt ipm totiens in fornace donec aduriē. Quidā vero sunt q admiscent sulfur q alumen sil'q terunt cū aceto forti: q sic exbis liniunt clauos seu laminas q ponūt in olla: q facunt sicut dixim. Et melius es vstum ē qō defertur ex insula cypri. lauak es vstuz vt thucia. Et idem auc. Gal. eris vsti sapor est stiptic q virtus ei est acuta: q scoria eris q stercus eris ē res q̄ aggregak in aggregatiōibus ptiū eris: q qñ conflak q rorak sup:a ipm aq̄ vt coagulek: coadunāt nāq̄z ptes eris q fit aqua illa rubea: q tūc est ibi flos natans sup aes filia sali. Et idem Diaſ. melior: ex eo est ille qui cito frangitur dum teritur: q est multum siccus: q est in figura sua similis gegeris: q est mino: eo in granis suis: q est multum grauis: q melius in claritate non bēns aliquid de limatura eris admirtū

Bera. flos eris fit in hunc modum aqua rē. dum: qñ liquescit es i locis metalloz q extrahit ide cadmia: q ē i locis alis quantulū terre incense desubtus in fundo: q purificak es q dimittit currere in loco vbi colak: tunc illi: qui purificāt illū pijciunt sup ipm aquam dulcem donec coagulak: q faciūt hoc donec ifrigidetur cū aq̄ clara: q ex hoc ergo qō accidit ei ex aggregatione ptiuz eiꝫ innice fit hec substātia q flos eris: q est stiptiꝫ diminuit carnē si sup aspergak q resoluit apata: q abstergit visum cū mordicatione multa: q qñ sumit in potu ex eo. iuj. onolosach larat chimū grossum q dissoluit: q destruit carnē supfluam in ano q naribꝫ: q larat ventrem. in speluncis vero in qbus es fodit inuenitur es vstum nigrum: q est cypri: q est melius q grossius: q nominant ipm astras. Et fit bactitura eris alba: q ē subtilis q debilis virtutis: q nos non bēmus hāc spēm bactiture p bona: sz elegimꝫ illam q̄ ē clara grossa in cuius colore ē rubedo: q qñ roratur sup ipsum acetum fit zimar. q ipsa qdē est stiptica subtiliat: q phibet vlcera. Eris vsti virtꝫ ē stiptica q exaromatica leptitica castaltica: vulnera ducit ad se q purgat supfluas carnes vulneribꝫ crescere ñ pmittit: q polippum corrodit pascētia vulnera abstinet: cum mulsa bibitū vomitū abstinet: aut cuz melle vt electuariū idem faciet: pondere etiā suo fluorez vētris: q vrinā mouet poti datum. Est āt in virtute simile acatie: sed tū fortius: siccat enim q redarguit q detergit. Est aūt es vstum bonum ruffum quod cū fricaueris cinabari facit colorem nigrum autem inutile est: q nimis combustū. Sz erugo eris q erugo vermiculosa: quid est. l. litteram aeris erugo.

Molabe	.i. bedeguar.
Molare	idem.
Molastium	.i. centonica
Mole	.i. fenugrecum
Molbe	idem quod supza.
Moldean	.i. thamariscus
Moloridera	.i. spatula fetida.
Molosan	.i. ciperus.
Molofragia	.i. cānabaria.
Molus tamenū	.i. atripler.

Molus iudaicuz. i. barba hyrcina: qdā dicunt q̄ est altea: sed pma melior.

Molus benedictum	.i. portulaca.
Momogenū	.i. eiusdem nature.

Momotes. i. motus eūlis: q sic vocak vna ex spēbus fe. sanguinis que equaliter mouē semper.

Momorusia est qdaz cōfectio sic vocata in antidotario Galie. minori.

Cap. cccl.xiii.

Orach ara. lati ne calx. Berap.

Orach lib. ag. capi. horach. auct. Diaſ. est de ea que fit ex cochilijs marinis: q qdaz fit ex lapide: q qdā fit ex marmore: qñ comburit in igne donec fiat albū q untus: q extra fiat calx: sed melior oībus est illa q̄ fit ex marmore Et idem auc. Gal. calx aduritur adustiōe forti donec fac escarā durā adustā: sz illa q̄ ē vina postq̄z extinguitur facit adustionem cū est nouiter extincta: sed post tres vel duos dies minuit virtꝫ eius

ꝙ qñ abluitur ceſſat hec opatio ab ea: ꝙ mordicatio ei⁹ remouet ī aq̄: ꝙ calx fit deſiccatiua ſine mordicatiõe: ꝙ qñ lauatur multũ non hz modicatõem oio. Et calx eſt ex ſpẽbus cineris: ꝙ ſubtilior q̄z cinis lignorum: ꝙ hoc accidit pp nimietatem ignis q̄ eſt neceſſaria aduſtioni lapidis pluſq̄z lignoruz anteq̄z fiat cinis: ꝙ eſt in ea pars ignea in quantitate multa: ſed qñ lauatur pluries fit ſine mordicatione: ꝙ ſi lauatur cum aqua marina denenit ꝙ reſolut reſolutione fortι. Et virtus calcis ẽ inflatiua mordicatiua aduſtiua cauterizatiua: ſed ſi miſcetur cũ alrũgia aut oleo fit maturatiua: ꝙ oportet ꝙ ſit noua viua quã nõ tetigit aqua: ꝙ ẽ fortior quã illa quam tetigit. ℔Dau. ca. de arſenico. fit ex calce ꝙ arſenico pſillotrũ ad pilos remouendum: vt apparet ſi leges. l. barneeh. ℔Bulcaſim Eben Aben azarin in li. qui vocat ſuitor: fit calx in ptibus noſtris plurimũ ex lapidibus notis in mineris coꝛ. Et ſunt ex hoibus q faciunt eaz ex petra marmoris albi. Et fit ex corticibus ouoꝝ: ꝙ poſt illaz melior ẽ q̄ fit ex marmore. Sed modus faciẽdi calcem ex corticib⁹ ouorum ẽ: qõ accipiat de corticibus ouoꝝ quãtitas ꝙ ponat in olla noua: ꝙ ponat in fornace figuli: deide detege illã: ꝙ ſi videriſ ꝙ ſit ſicut calx bene ẽ: ſi nõ: remitte iterũ in fornace: ꝙ tam diu ſic facies ꝙ fiat alba ad modũ calcis albiſſime: ꝙ ſi furnus figuli nõ tempat⁹ fuerit accendas ignem ſub eis ꝙ ſuſla cum ſolle: donec fiãt ſicut diri. Et p hunc modũ oz ꝙ fiat ex marmore ꝙ lapidibus aliis: qñ intentio non eſt niſi vt incendant ꝙ aduranť: donec fiat calx: ꝙ fiat alba. ℔Modus abluendi calcem q̄ neceſſaria ẽ combuſturis accipe de calce viua id qõ eſt de ea albũ ꝙ mundũ ꝙ tere ꝙ cribra: ꝙ pone in parapſide mũda ꝙ pjice ſup eam de aq̄ dulci quãtitatem qua coopiatur ꝙ dimitte p horam ꝙ poſt miſce ꝙ dimitte donec deſcendat ad fundũ vaſis: ꝙ pjice aquaz ꝙ facita. vij vicibus vel. x. ꝙ poſt hoc pjice aquã deſuper: ꝙ repone: q: conuenit ad alchaꝛami: ꝙ veſicis: ꝙ cõbuſtionibus ignis diſſoluta in aqua vel oleo roſarũ

℔Morcmos .i. cefalio.

℔Morcſimon. i. malicia anhelitus cum ſonitu gutturis.

℔Mordileſcen	.i. xilobalſamum.
℔Mormeos	.i. apꝛificus.
℔Mordodꝛum	.i. odꝛobum.
℔Mozuc	.i. liquiritia.
℔Morf	.i. naſturtium.
℔Moſamatis	.i. quarta paꝛs libꝛe.
℔Moſmatis	idem.

Cap. cccl xiiii.

Hoſta arabi. gre. ꝙ latine coſtus. **Gera.** lib. ag. c. hoſta. hoſta ſiue hoſtos. i. coſtus ex eo eſt ex terris arabũ: ꝙ ẽ alb⁹ leuis boni odoꝛis. Et ex eo q eſt ex terris indie: ꝙ eſt groſſus niger leuis ſicut ferula: ꝙ ẽ ex eo ſpẽs tertia q̄ ex terris ſyrie ẽ cuius coloꝛ ẽ ſicut coloꝛ ligni buſſi: cuius odoꝛ ẽ ſtiptic⁹. ℔Melior aũt oibus ẽ arabic⁹: ꝙ poſt ipſum indus: ꝙ poſt eũ eſt ſyrus: ꝙ melior ex arabico ẽ nouus plenus durus cũ ſoliditate: ꝙ ſiccus pfoꝛatus mordicans linguaz cũ ſtipticitate: ꝙ aliquali amaritudine. Adulterať aũt cum radice enule ſicca q̄ admiſcetur ꝙ marie enule q̄ ẽ ex ſris q̄ dicunť cumabarta: ſz cognitio ei⁹ eſt facilis: nam enula non mordicat linguam ſicut coſtus: nec odoꝛ eius ẽ adeo foꝛtis eruberans ſicut odoꝛ coſti. **Gali.** vij. ſim. pbar. cap. de coſto. ſapoꝛ eius ẽ amarus parum: multum foꝛtis: acutus. Et virtus eius eſt cali. caliditate multa quouſq̄z vlceret: verum ī eo eſt humiditas ſuperflua inflatiua.

Dias. cap. coſtus. Coſtus vtilis ẽ arabicus Eſt aũt eligendus albus leuis cũ odore plurimo. ſecũdus eſt indus q groſſioꝛ eſt ꝙ niger ꝙ leuis vt ferula: tertius ẽ ſyriac⁹ põdere grauis: ꝙ coloꝛis burei cũ odoꝛe ſtiptico: vtilis ẽ ꝙ recens albus ꝙ plenus: ꝙ ex toto durus: ꝙ ſicc⁹ ſine aliquali ptuſſura cũ ſtiptico ꝙ mordaci ſapoꝛe: bẽt qdem aliquã amaritudinem: ꝙ plus acredine cali. participans q̄litate vt extrahat. ℔Dau. cap. de coſto. Coſtus ẽ ca. ꝙ ſic. complexionis in tertio gra.

Auic. lib. ij. cap. de coſto. Coſti ſpecies ſunt tres. vna earum ẽ arabica: ꝙ eſt albus leuis ꝙ aromaticus. Et ſecũda eſt inda q eſt niger leuis: ꝙ ille amarus ẽ. Et tertia ſpẽs ẽ grauis odoris qui noiatur gariofilatus. Bonus aũt coſtus falſificatur cum radicibus enule duris: ꝙ ꝓpterea non mordicat linguã: neq̄z habet odoꝛem foꝛtem. ℔Melioꝛ eſt ille q eſt albus recens plenus nõ corroſus neq̄z fetidi odoꝛis: neq̄z mordicans vel ledens linguaz: deinde indus niger leuis: ꝙ niger aſemnus: ꝙ melioꝛ eſt marin⁹ ſubtiles habens corticeſ. Eſt ca. in tertio: ſic. in. ij. in ipo ẽ qualitas amara ꝙ acris valde: ꝙ caliditas ꝙ acredo adeo q ipſe vlcerat. **Poſſe. Gera.** auct. Gali. Coſtus conuenit rigoꝛib⁹ feb. qñ linitur cũ eo ꝙ oleo coꝛpus: ꝙ cõuenit ſciatice: ꝙ paraliticis: ꝙ omnibus in quibus calefacere opoꝛtet aliquã coꝛporis particulam: vel de profundo ad ſuperficiem attrahere aliquem humorem. ꝓpter eandem aũt cauſam ꝙ ꝓuocat menſtrua ꝙ vrinam: ꝙ confert ad cõtritionem lacertorum: ꝙ ad doloꝛẽ lateris: ꝙ interficit aſcarides ꝓpter amaritudinez. Et qñ linitur cum aqua ꝙ melle ſuper empetiginẽ mundificat eaz: ꝙ adiuuat ad libidinem: qñ eſt in eo de humiditate inflatiua ꝙ ventoſa quãdo ſumiť **Dias.** coſtus cum oleo in potu cum vino. trit⁹ ꝙ coꝛpoꝛi punctus cum reb⁹ ſtipticis ſubueit. Si aũt ante acceſſionem ſic vngatur rigoꝛem in periodica feb. ꝙ quartanã amputat: ac etiam paraliticis ꝙ ſciaticiſ vel qbus aliquod membꝛum calefieri opus eſt vnctus extrahet humoꝛez de ꝓfundo. in potione vero q: virtus eſt ei calida diuretica menſtrua ꝓuocat: peſſarijs adiunctus qdem doloꝛem matricis mitigat: moꝛſibus venenatis bibit⁹. z. ij. opitulatur: cum vino ꝙ abſinthio doloꝛem ſtomachi ꝙ inflationem: ꝙ tota eius vitia compeſcit: vẽtrem ſtimulat: cum vino datus lumbꝛicos latos deponit cum aqua potatus: oleo mirtus ꝙ frictioni adhibitus toꝛpente frigoꝛe calefacit: eadem vnctione ꝙ paraliticos curat: rheumata ꝙ ſpaſmata: ꝙ doloꝛem laterum ſanat: cum aqua mulſa tritus ad efialas facit: melli mirtus maculas in facie natas detergit: malagmatibus ꝙ antidotis neceſſe miſcetur. Adulteratur autem cõmixtus cum enule maioꝛibus radicibus: ſed facile intelligitur cum nec odoꝛem coſti habeat nec ſapoꝛem mordacem.

℔Iſtam coſtus vires habet acres ſtringentes ꝙ calefacientes.

Auicen. conuenit omni membꝛo quod indiget calefactione: ꝙ vt ex eo extrahitur humoꝛ ex profundo: abſtergit pãnuz cutis linitus cum aqua ꝙ melle: in ipſo eſt vlceratio: ꝙ ille qui eſt amarus exiccat vlcera humida: ꝙ conuenit mollificationi neruoꝛum: ꝙ attritioni lacertoꝛum: ꝙ eſt bonus ſciatice: ꝙ emplaſtrum ex eo cõuenit litargie: ꝙ conuenit doloꝛibus pectoꝛis: et pꝛouocat menſtrua bibitus ꝙ ſuffumigatus in traiectoꝛio: ꝙ interficit fetum: ꝙ pꝛouocat vrinam: ꝙ extrahit aſcarides ꝙ vermes: ꝙ dat vires vtẽtib⁹ ad coitum: ꝙ ipſe ſupponitur ad doloꝛes matricis

ꝛ conuenit dolori matricis fri. bibitus: ꝛ sedendo in decoctione eius: ꝛ mouet naturam qñ bibitur cū vino: ꝛ ipe nō dat vires ad coitū: nisi pp humiditatem supfluā inflatiuā que ē in ipso. Et ꝓuenit rigori linitus cū oleo. Et cōuenit morsibus oibus .s. morsui vipere: ꝛ alijs morsibus qñ bibit cū vino: aut absinthio. loco ei⁹ ponit piretri medietas ponderis ipsius.

Holoconati	.i. isopus.
Holocodon	.i. rosa agrestis.
Holocodonom	.i. ceterac.
Huagei	.i. acorus.
Huabzon	.i. rosa asinorum.
Huagere	.i. vsnee.
Huegri	.i. calamus aromatic⁹

Hueg. i. acorus: qdam dicūt q̄ est calam⁹ aromaticus: sed prima melior.

Hui sambach.	.i. flos examinis: ꝛ est
Huimene	.i. amomum.
Huimesach	.i. polium.

Cap. cccl xv.

Hiure uel uarilz flatū: vel sarich: ara. gre. ygnidalis acalifer. latine **Bera.** lib. ag. auct. vero vitica. **Dias.** ca. huiure: sūt eius due spēs. vna earū est asperior ꝛ nigrior hēns folia latiora: ꝛ hz semen sile semini canabis: nisi q̄ est nimis eo. Alia vo habet minora folia: ꝛ non hz folia aspera sicut prima. Idē auct. Gal. substantia vtriusq̄ ē subtilissima: ꝛ pp hanc subtilitatē mordicat q̄ inēit i mēbris postq̄ ñ hz ꝺ caliditate tñ q̄ faciat h⁹: ꝛ calefacūt calefactōe non multa: ꝛ deficcant desiccatione sine mordicatione: ꝛ est ca. ꝛ sic. in. iij. gra. merito qdem igitur vt alimento nullus vtat: sine eo q̄ maxima capiatur fame. vtilis autez est vt medicina subductiua ventris. **Gali.** lib. de cibis. capi. de vitica. Et idem. vj. sim. phar. codē ca. acalifer. siue vitica: huius ēt herbe tam fruct⁹ q̄s folia ipsa maxime admittant ad opus medicine: diaforetice ē virtutz vt pustulas ꝛ potidas sanet: hz aūt ꝛ ventositatz aligd q̄propter ipetuz libidinis excitat: ꝛ maxime qñ cū sapa bibit semen ei⁹. Qꝺ aūt nō vehementer calefacit sit satis aūt subtiliū ptium sic educēs grossoū hūorum ꝛ viscosoz q̄ i thorace ꝛ pulmone testat: ꝛ i hoc q̄ patiūtur pticule corporis q̄s cōtingit. Illa vo ventositas cui⁹ pticipare ꝺ nascitur ꝺū ipsa digerit. Non enim ē actu vētosa: sz potētia vētrez larat moderate: ꝛ hoc solūmō q̄ mūdificat ꝛ cōmouet nō eo q̄ purget: mordicat enī subtilitate ptium: nō tñ adeo caliditatis pticipat. **Dias.** ca. acalifer. siue igni vt iam mordicet. **Auic.** da: ꝛ est vitica: ei⁹ altera ē maior: altera minor q̄ est vsualis est ꝛ simplex cū tenui semine ac folijs nimis asperis: altera agrestis cū densior⁹ atq̄ latioribus: ꝛ folijs nigrio ribus. **Auic.** lib. ij. ca. de vitica. colore seminis eius ē silis semini porri. sed tñ ē minus ꝛ subtilius: ꝛ non ē in eius longitudine: ꝛ mordicat q̄ ei obuiat: ita q̄ ēt intestina: vitica ꝛ semen ei⁹ sunt ca. in pncipio tertij: ꝛ sic. in. ij. sed semen ē minoris siccitatis q̄s ipsa. Est attractiua vlceratiua resolutiua cū virtute adustiua. Et sūt qdam q̄ dicunt calefactōem ei⁹ non esse fortē: ꝛ in ipsa qdē ē virt⁹ apitiua: ꝛ in ipso ē absterſio fortz **Posse. Dias.** cataplasmatibus iposita corporz fricatiōe atq̄ rubore dolorē atq̄ pruritū facit: deniq̄ recorporatiue virtutz sūt silr linosis atq̄ silib⁹ duritieb⁹ medet ēt eis q̄ ab aīalibus venenatis fuerit vexati. Itē cocta atq̄ cōtrita emollit ventrē. Semen aūt eius ventrē mouet: folia ꝛ semen diaforetica sunt ꝛ leptomera abundanter sine calefactiōe nimia: sanāt stigmata ꝛ ciracias: ꝛ ragades: ꝛ ex thorace ꝛ pulmone educit humores pingues ꝛ glutinosos. hz aūt in se ventositatis ad luxuriā pmouendā ꝛ excitandā libidinē: maxime qñ cū sapa bibitur. Acalifer calefactoria est: q̄ potata cuz vino regium morbū emendat. semen eius in antidotis missum colericis pdest. Item tritū cum melle ꝛ i modum electuarij datū tussim veterē ex frigore conceptam emendat. ex calore suo omnes tumores dissoluit.

Bera. auc. Gal. virtus ē q̄ resoluit resoluti one multa. Et ē cuz hoc ei virt⁹ inflatiua: ꝛ pp hanc cām mouet coitū: ꝛ delet erituras ꝛ apata q̄ fiūt p⁹ aures: ꝛ facit hūores ericcari viscosos a pectore ꝛ pulmone qñ bibit: ꝛ curat vlcera corrosiua ꝛ oē cui ꝓuenit exiccatio. ꝛ qñ bibitur de semine ei⁹ cum rob excitat appetitū coitus: ꝛ soluit ventrē solutōe tempata: ꝓpterea q: abstergit ꝛ cōmouet: ꝛ folia ambaz spērum: qñ terūtur cū sale: ꝛ fit inde emplm curat morsum canis: ꝛ vlcera fraudulenta ꝛ carnosa: ꝛ vlcera sordida: ꝛ tortiones neruoz ꝛ erituras: ꝛ apata q̄ fiunt post aures. Et fit cū eis cerotū cum cera ad duricie splenis: ꝛ qñ terunt ex folijs eius ꝛ ponūtur in naribus abscindūt fluxum sanguinis: ꝛ qñ terit ex eis ꝛ conficit cum mirrha: ꝛ fit inde nascale prouocat menstrua. Et ponunt folia ei⁹ sup mīcem egressam: ꝛ eā reuocat intus. Et semē ei⁹ qñ bibit cum rob excitat appetitū coit⁹: ꝛ apit orificiū matricis ꝛ terit ꝛ cōficitur cū melle ꝛ comedit: ꝛ cōuenit asmati q̄ non sinit hoiez iacere: ꝛ pleuresi: ꝛ expellit supfluitates a pectore. Et decoctio folioz ei⁹ qñ coqtur cū pauco mirrhe ꝓuocat mēstrua: ꝛ qñ folia ipsa coquūtur cū limacijs molliūt ventrē: ꝛ ꝓuocant vrinā: ꝛ qñ folia ipsa coquūtur cū ordeo expellunt supfluitates a pectore: ꝛ qñ fiunt gargarismata cū sucis ei⁹ curat apata vulue. Et idē auct. Rasis oleū vitice ē magis laratiuū q̄s oleum cartami. s. qñ tu cōparas virtutem laratiuā vitice virtuti laxatiue cartami. Et idē auc. Abē mesuay mouet coitū qñ comedit cum cepis ꝛ vitellis ouorum. ꝛ qñ teritur semē ei⁹ ꝛ ponit sup cancruz cōuenit: ꝛ de ꝓpetate eius ē q̄ larat phlegma viscosum: ꝛ qñ ercorat semen vitice ꝛ terit ꝛ miscetur cū melle ꝛ sumit larat cū fortitudine. ꝛ os tñ q̄ nō tangat linguā ꝛ caput meri ne adurat ea. Et dosis est a. rr. granis vsq̄ ad. rrr. Et idē auc. Isaac soluit humorē viscosum: ꝛ ꝓuocat vrinam. ꝛ cōuenit dolori renū: ꝛ iuuat coitū: ꝛ maxime si comedatur cū cepis ꝛ vitellis ouoz: ꝛ qñ bibit cū semine canabi conuenit spleni: ꝛ dolori lateris.

Aucen. emplastrum eius cuz raffano dissrumpit dubellet: ꝛ cōuenit duricieb⁹: ꝛ semen eius ꝓuenit cancro in emplastro: ꝛ silr eius cinis cū sale conuenit vlceribus que acciduntur a morsura canis: ꝛ vlceribus malignis ꝛ cancro. Emplastrum ex eo cum sale conuenit torsioni neruorum: ꝛ folia eius contrita abscindunt fluxum sanguinis ex naribus: ꝛ semen eius conuenit stricture narium: ꝛ aperit opilationes colatoris fortiter: ꝛ ex semine eius factum emplastrum fit dentium eradicatio facilis. Et ex eo emplastratū cōuenit aposthematibus que fiunt post aures: ꝛ est absterſiuum: quando bibitur cum aqua ordei ꝛ mundificat pectus: ꝛ cum decoquūtur folia eius i aq̄ ordei educunt hūores grossos q̄ sunt i pectore: ei⁹ semen ē fortius: ꝛ ipm remouet asma ꝛ fri. pleuresiz: excitat coitū ꝑcipue sem ei⁹ cū vio

ꝛ aperit orificium matricis qñ matrix recipit sperma: ꝛ silr si comedatur cū cepis ꝛ ouis: ꝛ qñ suppo nitur cū mirrha ꝓuocat menstrua: ꝛ apit matricem. Et silr si bibaꝫ decoctio eius cū mirrha. Et folia eius recētia reducūt matricem exeuntē loco empli posita: ꝛ soluendo educit phlegma: ꝛ humorem crudū sua absterſione nō cum virtute soluti ua q̄ fit in ipa. Et oleū ei⁹ pl⁹ soluit flegma q̄z oleū cartami: ꝛ decoctio folioꝝ eius cū abstractis lenit ventrē. Et si vis vt ipsa facilius soluat: accipe medullam seminis ei⁹ ꝛ cōtere ipsam cū sanieb: ꝛ pij ce eam cū vino ꝛ bibe eam: ꝛ oz vt post eius haustum bibatur aliqd ex oleo rosarū ne adurat guttur bibētis: ꝛ qñq̄z fiunt ex ipsis collyria cū melle ꝛ supponitur: soluunt.

Hucalia	ꝛ furfur.
Hucaala	idem.
Huchala	idem.
Hudud	.i. auis q̄ clamat i nocte
Hudal	.i. blaccebisantia.
Hudulsac	.i. ceterac.
Hulas	.i. grana solis.
Hulasis	idem.
Hulcas	.i. culcasia.
Huleich	.i. rubus.
Hulee	.i. capillifolium.
Huleton	.i. vsnee.
Hulon	.i. apium risus.
Hulosac	idem.

Cap. cccl xvi.

Hbullos ara. lati. arbor glādis. Bera. lib. ag. ca. bullos. auc. Gali. sapor omnium ptium huius arboris ē stipticus ꝛ maxime corticis medie iter exterior ē corticem ꝛ nigrū. Et silr pellicula que ē inter fructū ꝛ corticem suū: ꝛ noiatur gest ꝛ abluos: ꝛ fructus qdem virt⁹ ē q̄ infrigidat infrigidatiōe pauca: ꝛ possibile ꝙ fit in hoc sicut medicine tepide p̄ mi gradus Diaſ. cap. de arbore glandium. ꝛ desiccat. Arbor glādis est totaliter stiptica. ꝛ id in quo ē maior stipticitas est pellicula q̄ est inē corticē exterior ē ꝛ lignum: ꝛ silr pellicula q̄ est inter fructum ꝛ corticem. Posse. Bera. autori. Gali. curat nimiū fluxum sanguinis mēstruorum: ꝛ sputū sanguinis ꝛ cōuenit vlcerib⁹ intestinorum: ꝛ fluxui ventris ꝛ qñ coquit corter iterior cum cortice fruct⁹: ꝛ foliū ei⁹ ꝛglutinat plagas recentes qñ apponit: ꝛ maxime folia duarū specierum glandiū q̄ sunt stiptica. Et idez. Et ego qdē conglutinaui vuln⁹ in quodā qd̄ factū fuit cū ense cū folio glandus postq̄z terui in petra: ꝛ posui sup vulnus in circuitu ei⁹: ꝛ vniuersaliter fruct⁹ ei⁹ est silis huius virtutz: ꝛ aliqñ administrat in apatibus cal. in ꝓncipio coꝝ: ꝛ in augmento. Et idez auct. Diaſ. dat ex decoctione ligni ei⁹ hēntibus fluxuz antiquū: ꝛ hūtibus vlcera intestinoꝝ: ꝛ habentibus sputū sanguinis: ꝛ fit cū eis nascale mulieribus hūtibus cursum mīcis: ꝛ glandes silr faciunt illud. Et ipsi qdem multiplicant vrinā: ꝛ inducunt dolorem capiti: ꝛ inflant ventrē: ꝛ ꝙferūt spēbus venenosoꝝ. ꝛ decoctio radicis eius qñ bibitur cū lacte vaccino cōfert medicine mortifere que dr toricū: ꝛ qñ fit emplin cum glādibus sedat apata ca. ꝛ qñ fit emplin cū eis ꝛ axungia porci salita confert apatibus duris: ꝛ vlceribus fraudulentis: ꝛ folium spērum arboris glanduz oium qñ teritur apatibus flegmaticis: ꝛ fortificat membra debilia: sed illa q̄ noiatur sanchalac: ꝛ qdam noiant eam castaneam ꝛ custebuloc est stiptica similiter: ꝛ operatio eius est simlis operationi glādium: ꝛ maxime corter interior castanee confert illi qui bibit medicinam mortiferam que dicit apimazan.

Huligen	.i. galanga.
Huligem	idem.
Hulliquod	.i. salix.
Humilgen	.i. galanga
Humac	.i. acetosa.
Humatum	.i. terra sigillata.
Humariā	.i. yreos.
Humeme	.i. amomum.
Hume	idem.

Humemati. i. lintea longa q̄ deferūt saraceni in capitibus suis.

Humenati	idem.
Humema	.i. amomum.
Hunaim	.i. bitumen iudaicū.
Hunayn	idem.
Hunacon	.i. ozimum.
Humesum	.i. cinis.
Hune	.i. acorus.
Hunesum	.i. ceterac.

Cap. cccl xvii.

Hbumad ara. gre. oxilapatiū. latine vo acetosa. Scienduz ꝙ acetosa apō Auic. li. ij. ꝓpo ca. idem ē qō lapatiū. ꝛ apō Diaſ. in ꝓpo ca. qō pz si legantur vtriusq̄z capla: ꝛ p Sera. ca. de acetosa. vez hoc nomē acetosa cōuenit ꝓpe illi spē lapatij q̄ est acetosi saporis: que dr fuisse cognita ab Auic. cū dixit: ꝛ nō est in silue stri sicut dicūt acetositas: q̄si dicat quaz bñ nom. vñ Auic. in. ij. ca. de acetosa vocat lapatiū acutuz acetosam dicēs: acetosa alia domestica alia silue stris. silueſtris dr sicla silueſtris. vnde va acetosa est domesticū lapatiū in quo ē acetositas: qñ acetosa silueſtris vl lapatiū agreste non ē acetosum Et ideo dicit Auic. ꝙ nō est in silueſtri sicut dicūt acetositas. imo fortitan ē in q̄dam ex ea acetositas qz in acetosa domestica q̄ lapatiū domesticū est: ē acetositas: ꝛ subdit ꝙ lapatiū silueſtre: vel acetosa silueſtris: ē fortior. Diaſ. q̄tuor dicit eē species lapatij vt inuenies si leges lapatiū: de qbus ē vna quā vocat oxilapatiū. i. acetosum lapatiū: ꝛ illa est acetosa.

Diaſ. cap. de acetosa. Acetosa ē duplex maior ꝛ minor: maior ē oxilapatium: minor hz folia minuta cū stipite puo: seminibus pleno: conuenit in virtutibus: sed maior efficatius operatur. Ista vocabula inuenies ēt p aggregatorem nicasi: sed sciendū ꝙ minor acetosa est: quā moderni vocāt Bera. lib. ag. capi. humad. acetosellam. auct. Diaſ. humad. i. acetosa: q̄dā eius spēs nascit in paludibus: ꝛ locis aquosis: ꝛ folia ei⁹ sunt dura: ꝛ hz sūmitates acutos: ꝛ ē alia regalis quā Gal. dicit insipidā i sapore: lata hēns folia silia foljs sicle: ꝛ dissimilia a supradicta. Et alia ē spēs que est silueſtris hēns folia pulchra silia foljs plātaginis. Et ē q̄rta ei⁹ species q̄ est montana simlis lapatio silueſtri supradicto stipitē hēns durū: ꝛ est non magna hñs semina: ꝛ silr stipes eius hz ramulos mltos. Et idē auc. Gal. lapatiū est duaꝝ specierū. vna earum ē insipida in sapore suo: ꝛ virtus ei⁹ est sicut virtus sicle: ꝛ ista ē illa spēs que dr regalis hēns folia similia sicle. Est alia spēs lapatij quod nō est insipidum: sed acetosum cuius folia sunt dura: ꝛ sūmitates acute: ꝛ illa ē vera acetosa: cui⁹ semen habet in sapore suo stipticitatē manifestā: adeo ꝙ curat vlcera intestinoꝝ: ꝛ fluxum ventris. virt⁹ semnis lapatij regalis est debilio: hac. Et dicitur in libro de dieta ꝙ lapatiū insipidum potest dici ꝙ

est sicla agrestis habens virtutem sicle domestice vel hortensis. Et pp hoc Gal. in li. de cibis: capi. de lapatio aut siluestrem esse bletam ipsam cōsimilis existens nō gustu soluz: sed virtute hortēsi blete: ꝓpter hoc ergo ego neqz indigeo sermone aliquo de eo cū prędixerim de bleta. oia aūt q̄ cōueniūt lapatij acetosi nom̄ insinuat ei⁹ q̄litatē ⁊ virtutē: lapatiū qdē ergo ñ vticqz qs crudū comedit: sic neqz bletā. acetosū aūt lapatiū cōmedūt crudū prægnantes mulieres aligñ: ⁊ aliqui puerorum ⁊ viri: ⁊ talis vocat acetosa. ¶Paulus cap. de acetosa. Acetosa est fri. ⁊ sic. in. ij. gra. Et semen eius fri. in. i. sic. Auic. lib. ij. capi. de acetosa. Acetosa alia domestica: alia est⁹ siluestris: ⁊ non ē in siluestri sicut dicūt acetositas: forsan est in q̄dam ex ea acetositas: ⁊ siluestris ē fortior in oīre: fri. ⁊ sic. in. ij. ⁊ eius semñ fri. in. i. sic. i. ij. Jn ipsa est stipticitas: ⁊ in insipida ex ea ē resolutio pua: ⁊ acetosa ē magis stiptica: ⁊ illa que nō est vehementis rubedinis plus nutrit: ⁊ hec qdē est similis endiuie: ⁊ ois supat choleram: ⁊ ei⁹ humor ē laudabilis: sed ne aliqs pp diuersitatē scripturarum vario decipiat errore de acetosa. Sciēdum q̄ illa. l. de acetosa in aggregatiōib⁹ Sera. inuenitur dupler: q: inuenit sicut stat in pñti capi. ⁊ inuenit sicut humad. i. acetosa cui⁹ quatuor sūt species. Et ēt dicit q̄ Gali. dicit q̄ acetosa est dupler. s. insipida ⁊ acetosa q̄ secunda littera ē corrupta rōne ⁊ auctoribus: ratio sumit ex ꝓpetate vocabuli. s. acetosa: qñ quelibet spēs acetose dz esse acetosa: cum nulla illaꝝ spērum: nisi vna sit acetosa. Et q̄ hoc sit verꝝ patet auctoritatib⁹: qñ species acetose quas lra ponit sūt species lapatij: vt Dias. ca. ō lapatio: q̄ ponit illas ꝓpe species eius alens q̄ vna illaꝝ vocat oxilapatium. i. acetosuz lapatiū: ergo nō sunt spēs acetose: sz lapatij de q̄bus vna tm̄ est acetosa: ⁊ illa vocat acetosa: ꝓpterea Gali. nō dicit acetosa est dupler sicut lra corrupta dicit: sed dicit in libro de edulijs q̄ lapatiū est dupler. vnū insipidum qō est bleta siluestris ⁊ aliud acetosum: ⁊ illa ē acetosa: sicut in pñti cap. ergo acetosa ē vna ex spēbus lapatij: ⁊ nō ex spēbus acetose: cum ꝫm p̄dictos vna tm̄ spēs lapatij inuenit acetosa: ꝓterea Auic. illudens illis q̄ ponunt plures spēs acetose dicit: sicut patet in pñti capi. Acetosa ē dupler. s. domestica ⁊ illa ē lapatium domesticum qō est acetosum: ⁊ alia siluestrz ⁊ illa est lapatium siluestre qō non ē acetosuz. Et ideo subdit q̄ nō est acetositas in siluestri: qñ dicit: licet aliq̄ ponāt diuersas spēs acetose tñ nō est nisi vna spēs. s. domestica q̄ est lapatium domesticum vel acetosum: qñ in alio lapatio siluestri nō ē acetositas: sed littera p̄sentis capituli ē optima.

Posse. Sera. auc. Dias. folia acetose qñ comedunt stringūt ventrem: ⁊ semen acetose hz stipticitatem manifestam. semē eius ēt bibituz cū aqua ⁊ vino: ⁊ silr flos eius conferunt vlcerationi itestinorum: ⁊ fluxui antiquo ⁊ puncture scorpionis: ⁊ qñ bibit eum aliquis ⁊ postea pungat a scorpione non nocet ei punctura: ⁊ qñ ex radice ipsius speciei cocta cum aceto fit emplin curat scabiem vlcerosam: ⁊ empetiginem: ⁊ excoriatiōem que accidit in radicibus vnguium. ⁊ oz q̄ anteqz fiat illō quod fiat linitio cū nitro ⁊ aceto sup locum in sole: ⁊ suspenditur radix eius super illum q̄ hz scrofulas ⁊ cōuenit: ⁊ ⁊ qñ fit nascale cū acetosa abscidit fluxū antiquuz matricis. Et semen acuti lapatij coctuz cum vino cōuenit dolori dentium: ⁊ frāgit lapidem ⁊ curat ictericiam ⁊ ꝓuocat menstrua: ⁊ ꝓuenit puncture scorpionis: ⁊ qñ ipsa coquitur cū vino: ⁊ fit cū ea emplin scrofulis resolut eas: ⁊ lapatiū qdem magis quod dicitur regale est eiusdem virtutis.

Auic. radix eius cū aceto cōuenit scabiei vlcerose ⁊ excoriationi vnguis: ⁊ quādo coquit cuz vino cōuenit emplin ei⁹ albatas ⁊ ēpetigini: ex ea fit emplin scrofulis: ita q̄ dī q̄ si radix eius suspendat in collo hētis scrofulas inuenit ea. ⁊ eius decoctio cū aq̄ ea. conuenit pruritui: ⁊ similiter ipsamet in balneo est vltima. Collit os cum succo eius in vino ⁊ cōuenit apatibus q̄ sunt sub auribus. Cōfert ictericie nigre cum vino ⁊ sedant nauseam: ⁊ comedit pp desiderium luti: ipa ⁊ semen eius stringunt: ⁊ ꝓprie eius que magna ex ea est. Et dicit qdem q̄ in ei⁹ foliis ē lenitas q̄dam: ⁊ in semine ipsius ē cōstrictio: ⁊ dixerūt qdā q̄ in semine acetose nō frixo est lubricitas: ⁊ lenificatio: ⁊ radix ei⁹ trita ꝓuenit fluxui vētris: ⁊ frāgit lapidem in renib⁹ qñ bibitur cū vino: ⁊ viscositas q̄ est in ipsa cōuenit rasure intestinoꝝ q̄ accipit ex siccitate suppurgatis. ipsa eni cū iuuamento qō cōuenit rasure lubrificat: ⁊ conuenit puncture scorpionis: ⁊ ꝓprie siluestris: ⁊ si administret semen eius añ punctura scorpionis non nocebit eius punctura. Et idez de viribus cordis dicit q̄ confortat cor.

¶Hupuephatalep	.i. solatrum.
¶Hupuper	.i. cartafilago.
¶Hupupero	.i. cartafilago.
¶Hupuram	.i. filius ante patrem.
¶Huramus	.i. cicer.

Cap. cccl xviii.

Bhrnam ara. gre. malū punicum. lat. vō granatū Sera. lib. ag. cap. hurnam. sunt ex eis acetosa ⁊ dulcia: ⁊ virtus cuiuscūqz illoꝝ est ꝫm illum saporem: ⁊ sapor ipsius granati totius ⁊ granorum ipsoꝝ est plus stipticus q̄s sapor succi eius: ⁊ pluris desiccationis. Cortex vero eius i hoc ē fortior grano ipsius: ⁊ corpus granati qō cadit ab arbore est plus in hoc q̄s cortex. Et idez auc. Dias. oia granata sunt bom chimi: bona stomacho: pauci tū nutrimenti: ⁊ dulcia qdem sunt melioris saporis: nisi q: inferunt caliditatē stō: q̄uis nō multā inflāmationem: ⁊ ideo nō sunt multū cōuenientia febricitantibus: ⁊ acetosa cōferunt stō inflāmato. Unde Dias. ꝫm translationem gre. dulcis succ⁹ compescit a stō ardorē: est ēt diureticе ⁊ stiptice ⁊ anostomatice virtutis: in vino ēt mediam virtutem hēt: durū qdem ex granis granati accidit sole siccatū ⁊ puluis factum ⁊ in cibis mixtum stōi ⁊ ventris cōpescit fluxum: infusum quoqz in aqua ⁊ potui datum emoptoicis ⁊ dissintericis medet ⁊ fomento adhibitum: cui⁹ succus exp:essus ⁊ coctus admixto melle vulnera oris ⁊ nature procurat: ⁊ pterigia ⁊ pascētia vulnera ⁊ recentia ad sanitatē pducit: dolorem aurium tellit: flos eoꝝ eqtina vel quitinos dī: ⁊ ipse stipticus ē. succ⁹ eoruz catastalticus est: ⁊ paracoleticus: ⁊ vulneri⁹ tantum pōt facere quātum ⁊ malū granatū: ⁊ decoctum gingiuarum ⁊ dentium rheuma cōpescit cataplantibus mixt⁹ enterocellicos dicit curare. Corium mali granati tantā hz virtutem quātam equitina: elixatura radicis huius arboris bibita lūbricos latos occidit: flores eius cōstrictiue: sunt virtutis: ⁊ exiccant vt ipoquistidos: ⁊ similia pūt succus mali granati recens ⁊ matur⁹ manducat ⁊ dulcedine sua ventrē stringit: ⁊ stōm errigit: sine corio magz tū stringit subacidastrus: ⁊ ei⁹ flos citbinama dicit: ⁊ vehementissime stipticus est: ⁊ dissintericos sanat: ⁊ vulnera recentia glutinat idem facit ⁊ cortex ipsius.

Auicen. viij. fim. phar. ca. de granato. malum granatum oi stiptica ꝓticipat

qualitate: non tñ dñante in oibus. quedam enī eo rum sunt acida quedaz dulcia plus qz austera. Et iuuamentum vniuscuiusqz eoz ꝑm ꝓdominantem necesse ē fieri qualitatem. Dictū est aūt in q̄rto horuz libroz de dulci sapore ⁊ austero. vñ ex il lis ē tibi silogizare. sūt āt girgata succo stipticioza ⁊ siccioza. his vō adhuc cortices q vocaṅ sidia: similis aūt virtutis eoz sunt. Et idem in lib. de cibis cap. de granato. dicit q granatū alimentum qdem corpori exhibet oīno modicū: quare nunq̄z ipsis vt alimento vtamur: sed in farmaci pte sol ū

Aui. lib. ij. ca. de granato. Granatū illud qō est dulce ē frig. ad ꝑmum: ⁊ hu. in ipso. Et acetosum ē frig. ⁊ sic. in. ij. acetosum reprimit choleram: ⁊ phibet cursum supfluitatū ad viscera: ⁊ ꝓprie vinū eius ⁊ in oibus suis spēbus vsqz ad acetosum ē absersio cum stipticitate. Grana granati cū melle liniunt ad vlcera fraudulenta: ⁊ eius capita ꝑcipue ad vulnera adusta: ⁊ balaustie qdem vulnera cū caliditate sua cohercere faciūt. Et qdem dulce lenificat: muzum vō est magis in uatiuum stō q̄z poma ⁊ citonia: sed eius granū est malum: ⁊ qō de ptibus eius magis stipticuz ē ca pita sunt: ⁊ grana ei⁹ stiptica sunt: sine sint grana dulcis: aut non dulcis: grana granati cum melle cōferunt dolori auris. Et sunt iuuamentū interiori narium: ⁊ cōferunt grana granati cōtrita ⁊ cōposita cū melle alcole linita: ⁊ si granata dulcia co quant cuz vino: deinde terant sicut sunt: ⁊ fiat ex eis emplīn auri cōuenit aꝑati eius: ⁊ iuuamētum granati ⁊ rob acetosi ꝓpe conuenit cholere: succ⁹ acetosi vngule acetosum exasperat pectus: ⁊ dulce lenit ipm: ⁊ confortat pectus: ⁊ qñ dantur i potu grana granatoz cū aqua pluuiali valēt ad sputum sanguinis: ⁊ ipm totum cōfert tremori cordis ⁊ absergit os stōi. Granatū muzuz cōuenit inflā mationi stōi: ⁊ dulce est cōueniens stō: pp illō qō est in ipso de stipticitate subtili. Et acetosum nocet stō: ⁊ cum hoc grana granati sunt mala stomacho: ⁊ eius sanich ē cōueniens desiderio ipregnātium: ⁊ silr rob eius ꝓprie acetosi: ⁊ vt fugat febri ens de eo post cibum pp sitim: q: phibet eleuatio nem vaporū: est melius q̄z vt ꝑmittat ipm ⁊ sublevetur materia ab inferioribꝰ: acetosū est plurime ꝓuocans vrinā q̄z dulce: ⁊ ambo sunt ꝓuocatiua ⁊ grana granati cū melle ꝙueniunt vulneribꝰ ani ⁊ qō acetosum est nocet stō ⁊ intestinis: ⁊ eius sanich cōuenit solutioi cholerice: ⁊ confortat stōm: ⁊ cortex radicis granati cū vino extrahit vermes ⁊ ascarides: ⁊ assumit cuz sua dispositione: aut sumitur eius decoctio: granatū muzum cōuenit fe. acutis ⁊ inflāmatioi stōi: sed dulce multotiens no cet acutas hēntibus fe. Et idem de viribꝰ cordis ait q cōfortat spūs epis: ⁊ potissime granatū dul ce. Rabimoyses allegando Gali. granatum ꝓpe tatem hz miroculosam: q: nō facit cibū corrumpi in stō: ⁊ acetosum coquinatū cū cibo: non facit ci bum in stō corrumpi. Radices granati acetosi va lēt ꝑ vermes vel lumbricos q vocaṅ cingulū vel folia in hunc modū administrate. Recipe radicū minutaz granati acetosi: ⁊ radicum rapeste ana ℔. i. magnū pistentur extractis ꝑus tñ fustibus existentibus in ꝑdictis radicibꝰ ⁊ buliant: postea cū media q̄rta greci calicꝰ vini optimi albi vsqz ad ℈ssūptōz medietatis vini: ⁊ i fine ponaṫ. ʒ. s. pipis nigri triti: ⁊ colet ꝑ pānum ⁊ ꝓpinet actu ca. patienti in medietate noctis: ⁊ post eius assumptionem nō dormiat. Dosis eius sunt ciati tres: sed die ꝓcedenti comedat semel: ⁊ in ipso die comedat hora qua cōsueuerunt cōmedere purgati. Signa habentis in ventre ꝑdictos vermes sunt illa: qñ in egestione emittunt semina silia seminibꝰ cucurbite: ⁊ infirmꝰ patit dolorē ventris: ⁊ potissime ieiuno stō: ⁊ est macilentus: ⁊ mali coloris. Bulcasim Eben Aben Azarin lib. q dr̄ seruito: granata dulcia ⁊ acria exprimta cū carne sua interiori purgat choleraz: ⁊ cōfortant stōm sua stipticitate. Et dosis aque eoz ē lib. ſ. cum. ʒ. r. ʒucari boni. Et

Bera. auc. Aben mesuay: qñ acetosuz sumi tur cōfert flurui stomacali q accidit a cholera: ⁊ sincopiz q̄ accidit ab eadē: ⁊ ꝓuocat vrinam: ⁊ cum subtilitate sue acetositatis cōfert vngule oculi qñ fit coliriuz cū eo. Et de ꝓpetate granati ē q aqua eius confert inflāmationi que est i epate: pp nimiū potū vini: ⁊ maxime amari ⁊ acetosum ex eo: ⁊ rob granati qñ sumit in lactucis cōfert cholere ⁊ flegmati ⁊ incoriat stōm ⁊ stringit ventrē: ⁊ ꝓuocat appetitū cibi: ⁊ confert prēgnātibus ⁊ sanich granatoz reprimit impetū cholere: ⁊ incoriat stōm: ⁊ ꝓuocat appetitū sua acetositate. succus aūt granatoz simplex est bonus stomachoz inflāmationi ⁊ febribus ⁊ vomitui: ⁊ fluxui ventris ⁊ epati ca. ⁊ prēgnātibus. Et qñ exprimitur dulce ⁊ acetosum ex eo cū carnositate interiori larat choleram: ⁊ fortificat stōm sua pontici tate. Et dosis eius est lib. ſ. cum. ʒ. r. ʒucari.

Musiamus. i. simphoniata vel iusquiamus.

Musquiamus idem.

Sequitur de. J.

Iariton .i. cimbalaria.

Jaaton idem.

Jaaples .i. cerefoliū

Jabroch. i. mādragora: Desue in antidotario suo oleum de pomis.

Jabroch interpretatur de pomis mandragore.

Jabrob idem.

Jabroe idem.

Jabroa idem.

Jalin .i. vitrum.

Jalion .i. hypericon.

Jaliat .i. bdellium.

Jamarion .i. portulaca agrestis.

Jamaron idem.

Cap. cccl xix.

Iamfaram arabi. grece: ⁊ latine crocus.

Bera. lib. ag. ca. iāfaram. auct. Dias. ille qui fortior ē in medicina: est bonꝰ pulcri coloris cuꝰ crinis vergit ad albedinē: longus nō fragilis plenus q qñ fricaṫ tingit manum cito acuti odoris ⁊

Gal. viij. sim. phar. ca. de croco. ꝑm translationem arab. subā eius ē terrea fri. sed qō vincit sup eam ē cōplerio ca. ⁊ in sapore eiꝰ est stipticitas pauca. Et virtꝰ eius ē q̄ calefacit in. ij. gra. ⁊ sic. in. i. vñ maturat ⁊ digerit aliquali maturatione: ⁊ qō adiuuat ad hoc ē stipticitas pua que repitur in eo. Et est ex medicinis cōglutinatiuis ⁊ digestiuis: ⁊ nos dicim⁹ q medicine cōglutinatiue ⁊ digestiue sunt: ille in qbus est caliditas non fortis cū pau-

Dias. ca. de croco. Croc⁹ vtilis ē medicine vsui: ſz melior est crocus corici⁹ qui fuerit recens ⁊ odoris bonī ⁊ coloꝛe vtilis: ⁊ modice subalbidꝰ: ⁊ oblōgus nō gracilis: sed plenus: cuiꝰ tactu inficitur manus: ⁊ q non hz odorem acutum: q ista non habuerit signa vetꝰ est: aut infusus. Secūdus est q ex monte olimpo ⁊ litia: ⁊ ex centorino qui ex loco sicilie defertur: ſz hi oēs ꝑter cōitiū laxe virtus

sunt: q̄nis succo abundent: quē maxime inficere necesse est. inuenīt aūt in Italia qui ēt facit ad le uia medicamēta. Corticius aūt adulterat admixto croco: magnete: vel spuma argēti: vl molipdena cū pon dere. **Auic.** lio: est recēs boni odoris subti lis saporis: sup cui⁹ pilos ē parū albedinis nō plu rimum. Crocus san⁹ non velociter tingens nō in uiscatur: neq; frangīt: cal. est in. ij. sic. in. i. est sti pticus resolutiuus digestiu⁹: pp illud qō in eo ē de stipticitate ⁊ glutinatiu⁹: ⁊ eius caliditas ē fo: tio: stipticitate ipsius: ⁊ ei⁹ oleum est calefactiuū.

Posse. Sera. auc. Rasis: fuit mulier quidam que labo:aut ali quibus dieb⁹ in ptu ⁊ dedi sibi in potu. z. ij. croci ⁊ pepit statim: ⁊ erptus fui hoc semp: ⁊ semp fuit ita postea: ⁊ crocus inebriat inebriatiōe forti. Et q̄ ponīt in vino letificat adeo donec faciat insa niam excellēti letitia: ⁊ digerit cibum: ⁊ confortat stōm sua ponticitate: ⁊ fortificat epar: ⁊ nō laudat cerebro: aufert appetitum cibi: ⁊ puocat vrinam: ⁊ meliorat **Dias.** virtus croci est digestibilis colorem. ⁊ malagmatica: ⁊ stiptica: ⁊ diuretica: ⁊ cum dulcore bibitus digestionē pstat rheuma oculoz iunctus ⁊ supunct⁹ compescit: mi xtus lacti mulieris. potionib⁹ etiā intraneoz fa cit: cataplasmatibus necesse miscet: matrici ⁊ ano vtilis est: ventrē stimulat: tumores sedat: dolorē aurium mitigat: alīq dicunt ei⁹ bibitas. z. iij. ve nenosas esse: vt facilius terat dz in sole poni ⁊ cū siccauerit remouet: ⁊ ponitur in vmbra: ⁊ si sol p tpe non est in testa cū calefac. Radix eius cū pas so potui sumptā vrinam mouet. Est enīz virtutis mictualis: atq; minus redarguēt̄. quapp lachry mis fluentib⁹ ab oculis vel aurib⁹: ⁊ silibus fluori bus cū lacte conuenit: miscet ēt collirijs ⁊ auricu laribus medicamīb⁹: vel in ore constitutis silibus cāis: est ēt ꝓhibens violentie veratiōem quā gre ci crapulam vocant: gustu linguā submordet: ⁊ sa liuam diu multūq; inficit. Calefacit autez nimis ⁊ desiccat mediocriter. Et iō ad digerēdū aliquē dz sensum ⁊ modice stipticū mitigans oēm dolo rem collirijs vel antidotis mixtū. hec eadem di cit Sera. de mente Dias. licz p alia vba. Et idem Sera. fit medicina q̄ dī crocomagna q̄ fit cū oleo facto ex croco qñ terunt spēs aromatice: ⁊ fiūt ī de trocisci: ⁊ meli⁹ ex eo est hēns odorem bonum ⁊ est in eo de mirrha tpate: ⁊ est graue subnigruz hēns in se nō lignū: ⁊ qñ dissoluīt est colo: ei⁹ si milis colori croci multū: ⁊ est leue: ⁊ est in eo ama ritudo: ⁊ tingit dentes ⁊ linguā forti tinctura. Et illō qō fertur de syria est sicut dixi. Et virtus ei⁹ est: q ipm abstergit obscuritatez visus: ⁊ puocat vrinam: ⁊ calefacit ⁊ maturat: ⁊ ipm assimilat croco assimilatione pauca: q: in eo est de virtute eius Et idez auc. Mumayn: in de tyriaca: aqua croci p uocat vrinā: calefacit ⁊ maturat: ⁊ crocus facit ac celeratōem ptus: ⁊ corroborat multū aīam: ⁊ de p rietate eius ē q diminuit appetitū cibi: ⁊ replet cerebrum ⁊ obtenebrat visuz ⁊ sensus: ⁊ aufert a cetositatem q̄ est pp appetitum in stō: illam prieci pue que facit appetitū. Et idem auc. Constantini ꝓpetas croci est q letificat adeo q accidit nimie tas eius: ⁊ quātitas ipsius ad hoc sufficiēs ē. z. iij.

Auic. potus ipsius colorem efficit bonum. Resoluit apata: ⁊ limīt ex eo herisipil la facit sodam: ⁊ ipse nocet capiti: ⁊ bibīt cuz rob ad ebrietatem: ⁊ ē faciēs somnū ⁊ obtenebrat sen sus: ⁊ confert apati calido in aure: abstergit vi sum ⁊ ꝓhibet fluxum ad ipum: ⁊ valet ad pānum ⁊ fit ex eo alcobol ad varietatē acquisitam in egri tudinibus. Confortat cor: est letificatiuus: odorat ipum pleureticus ⁊ freneticus vt dormiat: ⁊ ꝓpe eius olcum: ⁊ facit anhelitū facilem: ⁊ cōfortat in strumenta anhelitus: ipse quoq; facit nauseam ⁊ deijcit appetitum: ꝓpterea q oppositus est ace tositati que est in stomacho: sed ipse cōfortat stōm pp illud quod in ipo ē de caliditate ⁊ ꝓparatione ⁊ stipticitate. ⁊ dixerunt qdam q crocus ē bonus spleni: extitat coitum ⁊ puocat vrinam: ⁊ confert duricie matricis: ⁊ eius cōstrictioni: ⁊ vlceribus fraudulentis: in ipa tū administrat cum fauo: aut cum medulla cū duplo ipsius de alio. qdam dixe runt q ipm in potu dederunt ad plurum partum ⁊ factus est ptus statim: ⁊ dicīt q aurei. ij. de ip so interficiunt letificando: loco eius ponīt de co sto equale pondus ipsius: ⁊ de spica quartū pon deris eius: ⁊ pondus ipsius de corticibus cassie li gnee. Et idem quarta fen canonis primi capi. ij. ait q ducit medicinas ad cor. Et idem de viribus cordis ait q confortat cor. Rabimoyses capi. de croco ait: q auget appetitū coitus Isaac in viati co ca. de emigranea ait: q fit emplīm ex croco gū mi arabico euforbio ⁊ mirrha equaliter distem peratis cum albumine oui contra emigraneam. Paulus cap. de podagra. Recipe crocū cum vi tello ouorum ⁊ oleum rosarum ⁊ aquā rosarum: ⁊ misceatur: ⁊ pena vngat loc⁹ podagre ex eo actu frigido.

Jameti est herba que vocatur prouenca: vel her ba tremula

Jameni	idem qō supra.
Jamen	idem qō supra.
Jamsemin	.i. sambucus.
Janiar	.i. costus.
Janairin	idem qō supra.
Jancipae	.i. enula.
Janerd suffrig	.i. ad impinguandū.
Janerdi	idem qō supra.
Janeidon	.i. cimbalaria.
Janeto	.i. fassasa.
Jamus	.i. bubalus.
Jamon	.i. opoponax.
Jantin	.i. tapsia.
Jantiflas	.i. flos vue vitz agrestz
Jantir	.i. opoponax.
Jantifilon	.i. filius aū patrem.
Janum	.i. tapsia.
Jamumi	idem qō supra.
Jantum	idem qō supra.

Cap. cccLxx.

Iaquintus est nomē equocum ad lapidem ⁊ florē ⁊ ad her bam que sic noiat: ⁊ est herba ſm Di ascō. habens florem purpureum: ⁊ ra dicem simile bulbo: ⁊ vocatur alio nomine her ba puerilis. traxit autem nomē a puero quodam nobili q in salicibus inter purpureos flores rep tus est interfectus: deditq; nomen herbe puer fu neris **Gali.** vij. sim. phar. capi. laquintus. casu. ſm translatiōem grecam. La quinti radix bulbo vniformis existens: gradus ē primi qdez: in siccando aūt secūdi ⁊ infrigidando iam complete: aut tertio icipiente: impubes itaq; credita est custodire infantes in vino cataplasma fructus vō eius remisse abstergit: ⁊ stipticat: ⁊ p pterea datur diureticis cū vino: siccans quidem in tertio gradu: caliditatis vō ⁊ frigiditatis ī me dio consistens.

Jarrand	.i. fassasa.
Jarsamos	.i. xilobalsamum.
Jartamon	.i. polium.
Jarralio	.i. bdellium.

Jarin. i. erugo campane vel viride eris

Jaried. i. semen fassase: ⁊ est fassasa.
Jarius .i. flos rosis marini.
Jarus: pes vituli: herba aaron: idem: pro qua. l. l. Aaron.
Jarfluminis. i. planta similis nenufaro: ⁊ est sub mersa cū aqua: ex aqua parum apparet: ē stiptica ⁊ frigida: conueniens est vlceribus fraudulētis: ⁊ pruritui. ¶Paulus in propio capi.
Jasas. i. hō stans oculis apertis nō mouēs eos.
Jascas idem qō supra.
Jasis .i. sanitas.
Jsir .i. semen iunci.
Jsiri idem qō supra.
Jasiminus .i. iesimini.
Jatemon .i. camomilla.
Jatrena .i. medicina.
Jatrema idem qō supra.
Jatis .i. dragantum.
Jatisi .i. medicia vel sanitas
Jatricos .i. medicinalis.
Jatria .i. medela.
Jcardiū. i. inferior ps vel pēdiculū cuiuslibet rei
Jcardum idem qō supra.
Jdam .i. pulmentum.
Jdaros .i. aquaticus.
Jdarios idem qō supra.
Jhausis .i. opoponax.
Jhausir idem qō supra.
Jlkalkadis .i. calcantum.
Jllafeos. i. bardana q̄ ⁊ lappa maior dr: hoc vocabulum ponit in antidotario virili in mitridato.
Jlsaron .i. enula.
Jmar .i. cerefolium.
Jnantum. i. flos lambrusce: ⁊ ē flos vitis agrestis
Jnditis idem qō supra.
Jndanicum ferrum. i. indum ab india dictum.
Jndrargiros .i. argentum viuum.

Cap. cccLxxi.

Jfaricon arabi. gre. hypericum vel biumi vel atricū. lat. hypericon vel scopa regia
Jera. lib. ag. ca. infaricon sunt quidam qui noiant kamepiteos pp silitudinem quam hz secum in odore resine pini. ¶Nam piteos. i. pinus: ⁊ arbustum est qō idoneū est ad accendendū ignē sicut ligna: ⁊ hēt folia silia rute: ⁊ longitudo eius ē circiter palmuz ⁊ color ei⁹ est vgens ad rubedinem: ⁊ hz florē subtilem albū silem flori cheiri albi: ⁊ semen ei⁹ est i cortice longū ⁊ rotundū: ⁊ magnitudo seminis ē in q̄ntitate seminis ordei cū odore resine pi. ¶Nascitur locis aspris ⁊ domesticis: ⁊ vsus ei⁹ est q̄ administrat sicut est: ita q̄ non sumus cōtenti semine solo. Jali viij. sim. phar. cap. hypericum ◆sm translationez ara. hypericū calefacit ⁊ siccat subtilium partium existens.
Jdas. ca. hypericū. ē herba colore subruffo ◆folia silia rute hēns: ⁊ florem tenuem flori viole silem: ⁊ semē nigrū in forma ordei odori resine: vires hz acriter stringentes ⁊ mictuales ¶Dau. ca. de hypericon. ca. est ⁊ sic. in. iij. gradu.
Posse. Jal. menstrua ⁊ vrinas puocat: oz aūt totū ad hoc assumere: ⁊ non solū semen: sed ēt fruticem cū foliis applicatū viride sit: ad cicatricē ducere potest oia vlcera q̄ adustione facta ignis. siccum vō si apposueris sanabis ⁊ lassa ⁊ putrida vlcera. Quidā vō ⁊ sciaticis bibere id dant puluerizatū ⁊ siccatū ⁊ qñ fit nascale cū eo puocat menstrua. Et qñ bibitur puocat vrinam: ⁊ si bibit ex semine ei⁹ cum vino curat quartanā: ⁊ qñ bibit eodez mō. lx. diebus continuis curat sciaticam: ⁊ qñ fit emplin cū folijs eius: ⁊ semine curat combustionem ignis.
Jdas. hypericū vrinam potatum puocat: ⁊ ventrē stringit. Item folia ⁊ succ⁹ ei⁹ medet dissinterie: ⁊ sanguinis effusioni. ramicem etiā curat herba fomento ipposita: ⁊ cōbusta sanat hec cauda cimbalina dr ab aliquib⁹: ⁊ desiccatiua est fortiter: sine mordicatione ad plagas aūt magnas cataplasmatibus imposita vtilis est: ⁊ glutinat neruos incisos: facit ⁊ ad eos q̄ sanguinez vomunt: ⁊ ad fluxum sanguinis mulierū: ⁊ ad dissintericos ⁊ diarriaz: ⁊ ad oē rheuma vētris fortissimum adiutorium est: si ipsa herba cū aqua aut cū vino bibatur. succus aūt ei⁹ ad fluxum sanguinis de naribus: ⁊ fluxum ventris cū vino austero potui datur: febrientib⁹ cū aq̄. ¶Paulus: vrinaz puocat: epar ⁊ renes mūdificat: femor dolores curat vulnera desiccat: venenū superat cataplasmatib⁹ celeriter vulnera sanat.
Jmair .i. sicomorus.
Jnractus .i. mire mitigatiuū.
Jnsana herba .i. iusquiamus.
Jntrago .i. paritaria.
Jpar .i. viscum.
Jranotitis. i. dormire facientibus cantilena.
Jsacesis .i. siler.
Jsatis. i. aluta alupision: vel pison: q̄ tinctores vtūtur: folia similia plantagini: ⁊ est herba qua tingitur blauetum: ⁊ vocatur blauum.
Jscas .i. ficus sicce.
Jscades idem qō supra.
Jscabas idem qō supra.
Jscara .i. matrix mulieris.
Jtas .i. viscum.
Jtbaida .i. polium minus.
Jtraminibus .i. vestibus.
Jealion .i. matris silua.
Jeafidon .i. vmbilicus veneris
Jean .i. epatica.
Jeum .i. nux.
Jeumbaue .i. nux muscata.
Jeum caligeue .i. nux auellana.
Jeum methel .i. nux metel
Jeum alkey .i. nux vomica.
Jeumal .i. prassium.
Jeuers .i. panicum.
Jeuhuers idem qō supra.
Jeusir vel iensir .i. opoponax.
Jebaron .i. barba iouis.
Jebacion idem qō supra.
Jebasoli .i. litium.
Jebasion .i. melon indus.
Jemeri. i. flos mali granati silnestris.
Jemarion idem qō supra.
Jeran .i. crista galli.
Jeranam idem qō supra.
Jerame .i. arthemisie radix.
Jera. i. sacra: inde iera pigra. i. sacra amara.
Jerax .i. austur vel ancipit.
Jerad .i. locusta.
Jeramia .i. radix artemisie.
Jerebotana. i. sacra: ⁊ ē herba q̄ vocat centū gallī: vel berbena: ⁊ scribit p. g. p q̄. l. l. gereboranū
Jerir .i. eruca.
Jergir idem qō supra.
Jerniscsum .i. vua lupina.
Jerodche .i. panis valde mollis
Jerobulbum .i. bulbus agrestis.
Jerobalm .i. iudaica.
Jesar .i. vua vulpis.
Jescar. i. cum homo stat oculis apertis: ⁊ nō mouet eos.
Jerain .i. cartamus marinus
Jeramon idem qō supra.

Jetablon .i. prassium.
Jetarac est nomen generale oium .vij. spērum titimalli.
Jetena est spēs lacticinij famosi ⁊ mortiferi.
Jetua ē nomē generale oium spērum titimalli: qs Dias. describit: qbus Jo. Sera. vij. ca. de laxatiuis simplicibus dicat qd est spēs mezereon.
Jegac. i. baucia vel daucus agrestis.
Jegari idem.
Jeberne .i. mandragora.

Cap. cccl xxii.

Teblech arabi. gre. cussus. latine volubilis.

Jo. mes. ca. de volubili. volubilis plures sunt species. vna ē q dr̄ funis arboz cui⁹ flos ē albus: ⁊ est sicut tuba: ⁊ hz lac ⁊ vocat volubilis magna. Et ē alia cui⁹ rami reposſunt sup terram ⁊ sup ramos plantaz: q̄ folia ⁊ flores hz minores ⁊ dicit volubilis pua. Et est alia spēs eius bīs folia subalbida ⁊ lanuginosa: ⁊ habet lac. Et ē spēs alia aspera bēns folia sicut sunt folia citruli cuius flos est sicut ampulle adherētes: ⁊ vocat lupulus Et est quarta spēs eius cui⁹ radix est sicut fesceruisin ⁊ magis grossa: imo est grossitudo eius in modum cucurbite maioris: ⁊ ei⁹ stipites eleuant sup radicem suā circiter cubitos duos: ⁊ folia ei⁹ sunt stricta pua in modū sagitte alate q̄ ex leui cā fluūt ⁊ hz lac: ⁊ vocat bīs lacticumoruz. Et ex ea fit scamonea qd inuenies: si. l. l. scamonea. Melior: duarum spērum pmarum ē magna bēns folia in modum sagitte alate: melior est q̄ oritur in locis tēpatis remotis ab excessu. Inquit Dias. magna ē eq̄lis: delinat tñ ad caliditatē: ⁊ ē sic. in. ij. ⁊ est resolutiua: maturatiua: aperitiua: absterſiua: ⁊ soluti ua. lanuginosa vo ca. est in excessu vlceratiua ⁊ incisiua. Sagittalis vo ca. est ⁊ sic. in. ij. gra. Et dixit Gal. in pncipio tertij. lac vo eius in fine tertij ⁊ est acris: vlceratiua: ⁊ ei⁹ acrimonia nō est in vehementia lacticinij maioris: ⁊ ē in q̄libet eius pte plante acutas: ⁊ serositas: sed plus in lacte ipius ⁊ est in ea absterſio ⁊ resolutio: ⁊ ista est scamonea Lupulus vo ē eq̄lis ad frigiditatē declinās: ⁊ dr̄ qd ē in pncipio primi: ⁊ est verus: est aūt sedatiu⁹ doloz calidoz: extinctiuus inflāmationū: ⁊ lenitiuus: fetificato magna apit orificia venaz: pp qd̄ miscendum ē ei aliqd ex draganto ⁊ mastice ⁊ rectius qd̄ vigorat opationem ei⁹ ē aqua casei cū spica ⁊ mastice. Ex sagittali autem non propinatur ad soluendum nisi coagulum eius: ⁊ est scamonea lanuginosa vo prius vitanda est: solutione enim educit sanguinē ⁊ ē venenū.

Posse. Lanuginosa educit excoriādo. lupul⁹ vo aspera educit de cholera citrina rem aliquā: ⁊ mūdificat sanguinem ab ea ⁊ clarificat ipm: ⁊ sedat inflāmationem ei⁹: ⁊ affert eū inuamentum magnū infusio ipsius in aq̄ casei: ⁊ syrupus ei⁹ remouet ictericiam: ⁊ aquā parum vtunt̄ administratione eius medici tpis nostri cuz sit medicina bona. Et ipsa qdem ⁊ succus ei⁹ cum sauich oxdei sedat doloꝛem capitis cal. ⁊ conuenit calefactōi stōi: ⁊ epis ⁊ syrupus ei⁹ cōuenit febrib⁹ cholericis ⁊ sanguineis. Magna vo solutione educit cholerā adustā cum facilitate: ⁊ apit opilatiōem epatis ⁊ meserai earum: ⁊ cōuenit ictericie cū succo apij ⁊ endiuie: aut cū aqua casei: ⁊ conuenit apati epatis ca. extri seco: ⁊ ppe cum sanich: ⁊ oleo rosato ⁊ aceto: ⁊ sedat sodam antiquā: ⁊ ppie cum oleo rosaz aut camomille: ⁊ succus ei⁹ est ex eis q̄ sanant vlcera in aure: ⁊ est ex medicinis pectoris ⁊ pulmonis mundificans ea a superfluitatibus: ⁊ conuenit asmati valde: ⁊ conuenit fe. longi temporis ⁊ propie fe. opilationum: ⁊ ex eis quarū materia ē cholera citrina. ex radice vero sagittalis fit emplin ⁊ oleo rosarum aut camomille: ⁊ sedat sodam frigidā antiquam: ⁊ curat emigraneaz. Dosis potio magne in decoctiōe est circiter. ʒ. iiij. Lupuli vo infusionis in aq̄ casei potio est libra. i.

Jelanebin .i. mel rosatum.
Jelamabin idem.
Jelnarum .i. balaustia.
Jenari idem.
Jebrenari idem.
Jebmenari idem.

Cap. cccl xxiii.

Teleſſem uel ieſſe arab. greece ⁊ latine balsamus. Sciendum qd balsamus dr̄ arbor balsami. Balsamum vo dr̄ oleū vel gummi quod melius ē ē dicere. Ma ā non ē oleū vere qd̄ ꝓbatur multis exēplis. pmo eo qd videm⁹ adherere labijs vulnerum: ⁊ facile de pāno eo infecto lauat̄ .silr̄ Dias. dicit qd in a q̄ inecta petit fundū: postmodum dissoluit̄ ⁊ totam aquā albam facit: ⁊ ꝓpterea vocat ipm lachrymum: ⁊ gre. dicit̄ opobalsamū. nam ē lachrymus velut lac: ⁊ silr̄ opifico vocat lac ficulnee ab ipso Dias. ⁊ opiuz qd̄ est lac silr̄ dicitur ab opos. hec omnia oleo non conueniunt. vnde lignum eius vocatur rilobalsamum: ⁊ gre. dicitur iarsamos aut beleſſem. Et fructus vocatur carpobalsamum: q: carissimū est: vel a carpos qd̄ est fructus. Multis modis sophisticat̄: qdā js vendūt terbentinā ꝓ opobalsamo: qdam admiscent pauz balsami terbētine: ⁊ ita hz odoꝛem balsami ⁊ silitudinē. Alij accipiunt succū lemoncelli vel foliorz citri ⁊ admiscent terbētine: ⁊ addito croco orientali. Alij admiscent oleū nardiuz terbentine. qdā dicunt qd sic cognoscit̄: q: si ponat̄ in stillo ferrei puncto accenditur ⁊ ardet: ⁊ silr̄ etiaz terbentina

Dias. dicit qd coagulat lac: ⁊ ipsum descendit ad fundum. Alij dicunt qd pānus subtilissimus opobalsamo madefactus ⁊ ablutus si in nulla pte remanet infectus purum ē opobalsamuz: sed sm veritatē est sic eligendū purū opobalsamum: q: ē citrinum ⁊ multū clarū: discernit̄ aūt sophisticatū sic: si cū stilo ponat̄ suauiter in superiori pte aque ibi remanet: si in fundo silr̄: ⁊ est etiam alia ꝓbatio: posito aqua in aliquo vase: i illa aq̄ ponat̄ opobalsamū: postea moueat̄ cū aliquo ligno si sit sophisticatū vl̄ tbētinatū turbat̄ si sit purū nō turbat̄. Alia ꝓbatio: ablue manus tuas peroptime: postea pone aquā mundissimā i vase argenteo vl̄ alio vase: postea pone opobalsamū i pāno mundissimo: ⁊ subtili: ponderato tū pri⁹ balsamo: postea ablue in vase illo qd̄ est puz ad vnā ptem cōgregabit̄ veluti argentū viuū. Et si aliqd gūmi ibi nō fuerit pānus nō inficit̄: sed ē ei⁹ ponderis cui⁹ prius fuit. Alia ꝓbatio: ponderet̄ prius opobalsamū ponderabit in triplo vel duplo ponderis plusq̄ terbentina: ⁊ cōstat ee soffisticatū: dicunt etiā aliq qd si ponat̄ in vola manus penetrat volā qd̄ falsum ē: sed si ponat̄ parū in palato cerebrum ita calefacit qd vr̄ succendi: virtutē hz dissolutiuam cōseruatiuaz.

Sera. li. ag. cap. ieleſſem. Jeleſſem. i. balsamus: magnitudo arboris ei⁹ est sicut magnitudo arboris grani viridis: ⁊ sicut arbor̄ bocatel: ⁊ hz folia silia foliis rute: nisi q: sunt albiora: ⁊ ē regione iudee versus occidentē ⁊ diuersificat in lōgitudine ⁊ breuitate gracilitate: ⁊ grossitudie: ⁊ ē qd̄ dā subtile simile capillis qd̄ inuenit̄ in arbore balsami: ⁊ nominat̄ balsciton: ⁊ ita noiatur: q: est viride. lignum vero eius dicit̄ rilobalsamū: ⁊ semen

carpobalsamum: ⁊ gūmi eius vl' oleum lac vel suc cus eius opobalsamū. Colligitur āt opobalsamū in diebus canicularib⁹. Nam vulneranē rami ⁊ stipites huius arboris in plurib⁹ locis cum instro ferreo qō egrediē ab eis ē pax. sūma vo ei⁹ qō col ligitur ex eo oī anno est. xl. vsqz ad. l. rotulo:uz: ⁊ vendiē in loco vbi nascitur p duplo pondere ei⁹ ex auro. Melius aūt ex eo ē nouum fortis odoris nihil hūs acetosi. Calefacit ⁊ desiccat i tertio gra.

Dias. ca. de balsamo. Balsam⁹ arbor ē silis litij. Et in eodem statu aut piracantō folia hz silia rute: fz paulo albiora ⁊ semp viridia existentia: flores nō caducos hēns nascē solum i india curticib⁹ vel locis humidis. est enī arbor te nera ⁊ aspera oblōga stipitē hūs silem viti: arbor dicē balsam⁹: lignū xilobalsamū: semē carpobal samū. lac vero vel succ⁹ balsamū. hic vo fructus optim⁹ est q ē recens atqz vehemēs odore sincer⁹ serenus leuis mordēs atqz mediocriter linguam redarguēs. Adulterat aūt cipr:no oleo: aut lenti scino: aut balsamino: siue mirtino: vl' melle mixto qō leuiter ꝓbatur: q: aqua in q̄ dū missum fuerit oleū supnatans balsamū fundū petens est balsa mum puz: vestem nō maculat supaspersum: cui⁹ tanta vis esse dr: vt si sol incāduerit in manu tene ri non pōt: preterea arbor numis ē ca. ⁊ sic. extenu ans. succus aūt subtilior est virtute ⁊ calidius: se men silē est virtutis. opobalsamū qō appellat lach:rymum ē arboris q̄ est similis malo granato vl' litio ramosa ramis tenuib⁹ ⁊ exalbidis: in india tā tūmodo crescit. Aliqui tū dicunt ⁊ in iudea nasci fructū hz quasi obrotundū ō medium q̄si ventro sum ad capita vtraqz deductū rubicūdum valde grauē ⁊ plenū: ⁊ si frangiē silē melli est: ⁊ si mastī catur silē est piperi mordens ⁊ suauiter redolens qō carpobalsamū dr. huius āt arboris lach:rymū colligitur dieb⁹ canicularibus ꝑm alios vero tpe autūno. Inciditur aūt trunc⁹ hui⁹ arboris p loca ⁊ ramuli ipsius ⁊ sic supponunē vasa q̄ lach:rymū fluens recipiant: cui⁹ est optimū recens sincerum ⁊ exalbidum ⁊ odore acutum ⁊ nō acidastrum le uiter linguā submordens. sequēs est colore subruf fum ⁊ q̄si glutinosum. tertiū est tenuiū ptium val de ⁊ placidum. oē aūt balsamum qō vetustatē re cipit fit rubeū ⁊ resinatū ⁊ siccum. Qō aūt optī mum ē sincerum ē quoqz in aq̄ munda stillatū nō ꝓtinus diffundiē: sed magz desinet: ⁊ postmodū totam aquā albidā facit: ⁊ lacti admirtum illud in caseū stringit vt coagulū. qō enim sincerum nō ē in sūmo aque diffundiē ⁊ supnatat: ⁊ vt oleuz q̄si stillā oūdit. Nam vires hz aliq̄ten⁹ acrior:es q̄ vi scide ⁊ calefacere ⁊ relaxare efficaciter pōt: siccant ēt in. ij. gra. Est aūt leptomeris: hoc ē extenuato riam ptem hūs. Est aūt eligēdū nō vetus: fz odo re fort⁹ non subacidū: sed gustu suaui ⁊ mordax ⁊ stipticū: sed diuersimode adulterat: ꝓbatio eius talis ē: pāno lineo instillaē q pannus postq̄z lauat facile exit: ⁊ nullā maculā facit. Nā si adulteratū fuerit: hec ꝓbatio mīme inueniri pōt. itē mundū lac caprinū coagulat. Et si multo tpe ꝑuatum fue rit exterminabit.

Sali. vj. sim. phar. cap. ꝑm dicta aliquor. de balsamo. Balsamus pua planta ē mino: duob⁹ cubitis: oriē tū ꝑpe egyptū in terra ali. ab egyptijs qdē nūc vo cata ylimpri: q̄ ab antiqs vocat ylīopolis. Etenī sic se hēbat egypti cōdictio tpe autūnali delaban tur ferro inferiores ptes hui⁹ plāte: ⁊ emanabat p eas liquor quē penit⁹ est videre silem oleo: qō ⁊ balsanelmini nuncupat. qō aūt ex liquore colligebatur reconditum in vasis residebat: ⁊ q qdem su pnatabat erat albus ⁊ subtiliū ptiuz: necnō ⁊ vti lissimum ⁊ auro pciosius. medium vo subeit rinuz ⁊ p oia diminutū a supnatante. qdam aūt exprim tur hoc in eo q⁹ pp ipm candet ferrū vnctum ⁊ in igne posituz. hoc āt camfor:eleo. i. oleo ō cāfor:a: ⁊ alijs inest. alij vo in hoc q⁹ supnatat: sed nō subsi der: sed hoc ēt inest alijs oleagineis substantijs. In quo autem vtrūqz occurrit. s. vt ferrum can descat p ipm: ⁊ aq̄ resideat est impmirtū. Adhuc quoqz sciendū est q⁹ recēs supnatat aque: ⁊ tūc su mitur ipsius experientia p pānum infusum ⁊ suspē sum. descendit enī totum nequaquā tingēs ipum sed solum odorē illis referens. Cunqz adulteratū non est vtile mīris passiomb⁹ est: balsamus desic cat ⁊ calefacit ꝑm tertij gra. abstantiā. Est āt sub tilium ptium tanqz aromatizans: ⁊ ipsius vere li quor magis subtiliū ptium virtutis est q̄z semen ipz. foliū aūt non tantū est ca. inquantū opinant aliqui ex ptium subtilitate decepti. fructus āt ei si milis est qdez ꝑm genus virtutis. deficit aūt mul tum in ptiuz subtilitate. ¶Dli. ca. de balsamo. bal sami arbor in iudea int̄ terminos. xx. iugerū erat postea aūt cū eadez regionē romani potiti sunt: ⁊ latissimis collib⁹ ꝓpagata ē stirps ei⁹: silis vti fo lia rute. sed albidiora semperqz virentia: lignum eius xilobalsamum dr: fructus siue semen carpo balsamum: lac siue succus opobalsamum vocatur eo q⁹ lignum ei⁹ ferreis vngulis pcussum per ca uernas guttatim distillat. Cuius gutta adultera tur admirto cipr:no oleo vel melle: sed sincerū ꝓ batur a melle si lac coagulauerit: ab oleo si instilla tum aque aut mirtū non facile fuerit resolutum: si veste pure balsamo tacta ⁊ lota: ⁊ nō fuerit ma culata sincerum est. Adulterū qdē neqz cū lac coa gulat: ⁊ vt oleū aq̄ supnatat: ⁊ vestē maclat. Bal samum aūt si purum fuerit tantā vim hz: vt si sol incāduerit sustineri in manu non posit.

Auic. lib. ij. ca. de bal samo. Balsam⁹ est arbor egyptia nescēs in loco q. dr oculus solis tm̄: cuius folia ⁊ odor rute similant: sed tū ipsa de clinat ad albedinem: ⁊ eius statura ē statura arbo ris visci: ⁊ eius qdem oleū est melius semine ipsi⁹ ⁊ semen fortius ligno ipsius in oīb⁹ modis: eius vo oleum sumatur: ita vt incidatur cū ferro post ortum ascerabe ⁊ aggregeē qō de incisionibus re sudat cū cotto: ⁊ neqz ptransit in anno qō est iter. l. vsqz ad. xl. lib. Experientia olei ipsius est cōge latio lactis statim cū super ipum distillatur. Et p mirtio eius cū aq̄ ⁊ inspissatio ipsius: ⁊ cōservatio sue soliditatis i aq̄: ⁊ ablutio eius a toto: ⁊ subtili tas odoris eius. Adulterat aūt cū oleo de puno ⁊ oleo de mastice: ⁊ cera dissolutis in oleo de alcan na: ⁊ qō ex eo melius est: est recens grossum autē ⁊ vetus nō hz virtutē ei⁹: lignuz est ca. ⁊ sic. in. ij. semē ipsius calidius eo parum: ⁊ oleū eius est ca lidius vtriusqz: ⁊ est in pncipio tertij cal. ⁊ non est ipso de calefactio.

Posse. opobalsami. ℨ. i. ne qō exprimāt. dat⁹ cū vino sup fluitates matricis mūdificat: fetum mortuū edu cit: ⁊ menstrua ꝓuocat: bombace intincta ⁊ suppo sita conuenit: ad dissuriaz: ⁊ stranguriā: ⁊ lapidē vesice: si etiā fuerit opilatio ex frigido humore de tur cum vino vel virga prius madefacta ex aq̄ ca lida erecta inflata initiaē cum oleo muscellino vl' nardino. contra dolorem iliacum vel stōi frigidū detur opobalsamū modicum cū vino tepido. Cō tra oēs passiones capitis venientes ex frigiditate deē cum appropriato aliquo passiom cōuemente. Contra cicatrices remouēdas: madefiat cera cuz apobalsamo ⁊ ponaē supra cicatrices p. x. dies q: cum cera pōt tā diu seruari: ⁊ sic p. xl. fiet si fuerit necesse. Contra quartanā ⁊ cotidianā facta prius purgatiōe: detur cuz vino. Contra tinnitū aurū ex humiditate parū instilletur. Contra dolorem dentiū ex pte dolenti aliquantulū in aurez distil letur. Corpora mortuoz incorrupta conseruat: q:

quantum dissol/uit tãtũ cõsumit. **Bera.** anc. Gali. opiuz bal/sami est bonũ: ⁊ sub/stantia eius ẽ subtilis: ⁊ virtus ei⁹ est q̃ calefacit ⁊ desiccat in .ij. gra. balsamum quoqz ẽ subtilioris virtutis q̃z arbor. granũ vo eius est maioris sub/tilitatis q̃z oleũ. Itẽ auc. Dias. virtus balsami est q̃ abstergit tenebrositatem visus: ⁊ aufert frigidi/tatem mẽbrorũ q̃ fit naseale cum eo cũ cera ⁊ oleo ⁊ expellit secũdinam ⁊ fetũ: ⁊ q̃ fit inunctio cũ eo phibet rigorẽ: ⁊ mũdificat vlcera sordida: q̃ bi/bitur prouocat vrinã: ⁊ est bonũ asmati. Et q̃ bi/bitur cũ lacte est bonum illi q̃ bibit toxicuz: ⁊ quẽ momordit aliqñ animal venenosum. ⁊ fortus q̃ est in balsamo est oleũ eius: ⁊ post ipum granum: deinde lignũ. grana vo eius q̃ bibunt cõferunt pleuresi: ⁊ apati ca. in pulmone: ⁊ tussi: ⁊ epilepsie ⁊ opilationib⁹: ⁊ anhelosis: ⁊ nõ potentib⁹ anhela/re: valet in stranguria: ⁊ lignũ eius cõfert dolori matricis q̃ fit sessio **Auic.** balsamum aperit in decoctione eo. opilationes: ⁊ con/uenit vlceri⁹ grossis: mundificat vlcera: ⁊ pp̃ie cum vreos: ⁊ extrahit fracturas ossium. Confert sciatice bibitum: ⁊ bibit eius decoctio pp̃ spasmũ confert vlceribus capitis: ⁊ mundificat caput ipz ⁊ conuenit epilepsie: ⁊ vertigini abstergit pãnum ipsum: ⁊ eius oleum et lignum ipsius conferunt dolori vtrorũq̃z laterum: ⁊ cõuenit asmati grosso ⁊ strictore anhelitus: ⁊ dolori pulmonis: ⁊ conue/nit semẽ ei⁹ pipleumonie frigide: ⁊ tussi: ⁊ silr ipsi/us oleum: ⁊ ad sũmum est iuuamentum viscerum que sunt supra myrac: cõfert debilitati digestiõis ⁊ ipsius malitiã decoctio dissoluit: ⁊ mũdificat sto/machum: ⁊ cõfortat epar: ⁊ cõfert dolori pungiti/uo. Et cõuenit doloribus mẽbrorũ: ⁊ exiccat humi/ditates eius: vaporatũ ⁊ bibituz conuenit frigori ipsius: ⁊ extrahit embrionẽ ⁊ secũdinaz: ⁊ cõuenit cũ ex eo fit suffumigatio oĩbus doloribus mẽbrorũ: ⁊ ipsius decoctio aperit os matricis. Et cerotum ex ipso cũ oleo rosarum ⁊ cera cõuenit frigori ma/tricis: ⁊ est iuuamẽtum difficultati vrine. Et eius oleum aufert rigores: resistit venenis: ⁊ conuenit mor/sui vipere: ⁊ scorpionis.

Jelet elcaym	.i. barba yrcina.
Jelben	.i. spelta.

Jelse. i. durities palpebraz: que q̃n vis palpebra non eleuatur.

Jemac	.i. cuscute.
Jemarion	.i. vsnee.
Jemacion	idem.
Jemicaria	.i. verapigra.
Jemficaria	idem.
Jemficiaria	idem.
Jenaiton	.i. filius añ patrem.
Jenaiton	idem.
Jenaflos	.i. polium.

Jeneta sunt electuaria q̃ sũt boni saporz: siue sint solutiua siue non.

Jemeris sunt electuaria multe amaritudinis.

Jeniar	.i. prassium.
Jemban	.i. cimbalaria.

Cap. cccl xxiiii.

Tensis Bera. ara. vl' hensir. gre. panax eraclea. latine opoponax lib. ag. cap. Jensir aucto. Dias. arbor iesir. i. opo/ponacis: planta ĩ hortis ⁊ pomerijs i/uenit: ⁊ est planta hũs folia aspa sicut fic⁹ non ma gna ⁊ spansa sup terraz viridia rotunda: ⁊ diuisa in q̃qz ptes silia folijs ficus in sua similitudine: ⁊ stipes eius ẽ longus silis stipiti galbani. alb⁹ sup quem sunt pili albi silẽs pulueri albo: in cuius cir cuitu sunt folia pua: ⁊ in sũmitate eius sunt capi/tella silia capitellis aneti: in qbus sunt flores ero cum colorez hẽntes: ⁊ habentes odorem bonum ⁊ habet semẽ odoriferum: ⁊ hz radices multas e/grediẽtes ab vna radice grauis odoris solida sup quã est cortex grossus amari saporis. qd añ ex se mine hui⁹ plante est melius: est illud qd̃ est sup sti/pitem. Nam illud qd̃ reperit super herbã non ẽ tante bonitatis: ⁊ ex radicibus ei⁹ melior est illa q̃ est alba sicca q̃ non ẽ rugosa pungens linguaz qñ gustat ⁊ odorat: ⁊ colligit gũmi album ab illa qd̃ opoponax dicit in hunc modum: fodit terra circa radicem eius i estiuo tpe ⁊ externũtur folia in fo/uea iuxta radicẽ: deinde vulnerat radir ⁊ stipes ei⁹ donec appareat cor eius: ⁊ tũc emanat lachr⁹/mus currẽs sup folia: ⁊ q̃n desiccat accipit ⁊ repo/nitur: ⁊ color gũmi eius ẽ albus: sed quãdo desic/catur fit color ei⁹ exterior croceus: ⁊ melius opo/ponax est amarũ interius albũ: ⁊ exterius croceũ adherens manui facile frangibile qd̃ cito dissolu/tur grauem hẽns odorem ⁊ pungẽ. illud vo qd̃ ẽ nigrum est malũ: silr ⁊ molle. nam tale ẽ adultera/tum: sed cognoscit. nam q̃n ponitur in aqua ⁊ fri/catur digitis dissoluitur cito: ⁊ si est bonũ fit sicut vngentum. aliud **Gali.** viij. sim. phar. cap. vo non facit hoc. de opoponaco ẽm translationem gre. panax eraclius vel eraclea. ex hoc fit opoponacũ radicibus ei⁹ ⁊ germinib⁹ ab/scisis. Est autẽ opoponax calefaciens ⁊ molliens ⁊ diaforans: ponit in calefaciendo qdem in tertio gra. in siccãdo añ ex secũdo. cortex vo radicis sic catiuũ simul ⁊ calefactiuũ est pharmacũ: sed min⁹ quam opos: ac etiaz hz qd abstersiuum: quo circa vtimur eo ad nuda ossa: ⁊ male morigerata vlce/ra. sufficienter ergo oia talia carnosat: ⁊ abstergẽ/do simul ⁊ desiccando: ⁊ nõ valde fortiter calefaci/endo: quibus oĩbus indicat q̃ dz carnosare: vt in li/bris terapẽtice methodi monstrauim⁹. fruct⁹ vo eius ca. existens menstruoz ductuũ pharmacuz assueuerunt añ nescio qualr non panacos: sz pa/nacum noiare hanc herbã. Dsli. cap. de opopo/naco. opoponax est succ⁹ panacis: ⁊ cuiusdam spẽi ferule cui ĩ stipite similatur: ⁊ dicitur ab opos q̃ est succus ⁊ panax panacis quod est nomen illius speciei ferule: ⁊ cuius stipites ferule similantur co/loris palearis: ⁊ eleuantur super eum flores odo/ris boni coloris aurei: ⁊ sunt ẽm semitam flo/ris aneti: ⁊ faciunt cultores eius incisuras paruas in/ter radicem ⁊ eleuationez dorsi eius circit palmũ mediũ ⁊ egredit humiditas aurea q̃ coagulat: et est opo **Dias.** cap. de opoponaco. succus est ponax. herbe q̃ panax dicit cuius sti/pes similis est i multis ferule: ⁊ nascit locis aspis ⁊ lapidosis. Colligit añ ipse succus talit medijs estibus. terre q̃ est circa radicẽ canat. deide folia ipsius sternunt in girum: ⁊ sic ipsa radit in oblõ/gum ⁊ in girum incidit: sic quod decidit in folia siccat: ⁊ mirrhe accipit colorem. Est autẽ opopo/nax color croceuz hẽns de foris: deintus album ⁊ gustu amarũ odoris grauis leuis pinguis fra/gilis: ⁊ citius se sepans. Niger vo ⁊ mollis inuti lis est qui adulterat armoniaco: ⁊ cera q̃ probat si digitis cũ aqua fricaueris. Nam si integer fue rit vt lac solvit: si non vt viscus fiet: virtus est ei malactica **Auic.** lib. ij. capi. de opoponaco. leptintica. opoponacum est arbor: que non eleuatur a terra: ⁊ similantur ipsius folia fo/lijs ficus: ⁊ sunt vehemẽtis viriditatis rubea inci sas habentia partes rotunda. ⁊ eius crus est si/cut cucumeris super quod sunt pili pulueulenti: ⁊ eius folia sunt parua valde super cuius extremi tatem est corona similis corone aneti: ⁊ eius flos ẽ citrin⁹: ⁊ folia floris sunt boni odoris: ⁊ vene ipsi us sũt plurime ⁊ ramificant a radice vna grossuz

habentes corticem: ⁊ interius odoris est gravi. Eius autē gūmi extrahit cū incisione sue radicis in primis cū crus apparet: ⁊ quādo fricat est ei⁹ incisio ſm colorem croceuz: que aūt huic speciei similiter numerat de spēbus opoponacis: sed crus ad minus eleuat cubito vno. deinde ramificat sic folia feniculi: ſz debilius qdē: in radice ei⁹ meli⁹ ē illud qō ē albū mordicans linguā: in quo nō est ꝯctio boni odoris: ⁊ ex fructu ei⁹ melius ē illud qō ē valde amarū ⁊ itrinsec⁹ albū: ⁊ extrinsec⁹ croceū frāgibile qō dissolui i aq̄. Niger vō leue ē adulteratū cum armoniaco: ca. ē: ⁊ sic. in. iij. gradu.

Posse. Sera auc. Gal. Radix ei⁹ est medicia q̄ desiccat ⁊ calefacit: ⁊ in hoc est melior q̄ ipse opoponax. Lorici āt eius inest virt⁹ absterſiua. cortex ei⁹ valet ꝯ denudatōez ossiū nudatox: ⁊ nos qdē eo vtimur in medicinis ossiū denudatox: ⁊ i medicinis vlcerū fraudulentox: q; generāt iste medicine carnes in vlceribꝰ generatōe fortis: ⁊ hec medicina abstergit: ⁊ desiccat: ⁊ nō calefacit calefactiōe fortis: ⁊ his ꝑpe talib⁹ egent medicine q̄ debēt generare carnē. Sed lac h⁹ plāte opoponax: virt⁹ eius ē q̄ siccat ⁊ calefacit in. iij. gra. ⁊ mollificat ⁊ resolvit: ⁊ hoc facit qō ē nouū: q; nō pōt esse pingue ⁊ mollificatiuū: nisi illud qō ē nouū. Et hoc cōtingit de bdellio armoniaco ⁊ galbano: ⁊ dixit i epistola ad glauconē: qñ memorauit ei ō apate duro qō erat in puero ⁊ miscui in medicinis illi⁹ de opoponaco illud qō erat magᷣ nouū. nā non pōt ee pingue ⁊ mollificatiuū ex eo nisi nouū. ⁊ hoc ēt ꝯtingit de bdellio ⁊ armoniaco ⁊ galbano. Et auct. Dias. qñ dat de eo in potu cū mellicrato: aut vino ꝯfert rigoribꝰ fe. pyodicax: ⁊ ꝯcussionib⁹ neruox: ⁊ doloribus laterū: ⁊ tussi: ⁊ distillatiōi vrine: ⁊ scabiei vesice. Et qñ dissolui cū melle ⁊ admīstrat ꝓuocat menstrua: ⁊ corrūpit fetuz: ⁊ resolvit inflatōes mīcis ⁊ duricies ei⁹: ⁊ qñ ponit cū melle sup sciā cōfert dolori ei⁹: ⁊ ingredit cōfectiones medicinarum oleox ⁊ vngentox q̄ fiūt ad podagrā: ⁊ i medicinis sode: ⁊ qñ ponit sup apata que dicunt carbūculi apit ea: ⁊ marie cū passulis: ⁊ qñ fit emplīn cū eo ⁊ oleo cōfert podagre: ⁊ qñ fit collirīū cū eo acuit visum: ⁊ qñ ponit in corrosionib⁹ dentiū sedat dolores coxe: ⁊ qñ miscet cū tantūdē picis fit emplīn conuenies ⁊ iuuatiuū multū morsui canis rabidi. Radix vō plante h⁹ qñ abradit ⁊ supponitur mulieri: expellit fetū ⁊ sanat vlcera antiqua ⁊ qñ terit ⁊ miscet cū melle: ⁊ fit emplīn cū ea vestit carne ossa denudata. Semē ei⁹ qñ dat in potu cū absinthio ꝓuocat menstrua: ⁊ qñ dat in potu cū aristologia longa ē conueniēs morsib⁹ venenosis: ⁊ qñ bibit cū vino cōuenit suffocatiōib⁹ matricis. Et idē auc. Aben mesuay: ꝓuenit ad ea ad q̄ iuuat armoniacum. Et dosis ē a. z. ſ. vsq; ad aureū. i. ⁊ cōuenit neruis: ⁊ cōuenit vlceribꝰ qñ miscetur vngentis: ⁊ larat vētrem qñ miscet cū alijs medicinis: ⁊ cōuenit colice q̄ fit a frigore: ⁊ expellit ventositates grossas a corpore: ⁊ exhibit humores crudos: ⁊ resolvit **Auic.** Est aūt resoluti doloꝛē iuncturarum. uū vētositatum absterſiuū lenificat duricies: ⁊ bothor: ei⁹ radix ē ad medicandū ossa nuda: ⁊ cū melle ē cōueniens vlceribꝰ antiqs: ⁊ igm ꝑsico: ⁊ qō sup ipm est etiā vlneribꝰ ⁊ bothor: ⁊ ad sūmum oēs ꝑtes eius cōferunt vlceribꝰ fraudulentis: ⁊ bibit cū aq̄ ⁊ alcaratum ⁊ cū vino pp ꝯctionē lacertox ex ꝑcussione. qdam vō dixerunt qꝫ ipm est malum nervis ⁊ videt qꝫ sit malum neruis sanis siue humectatis ⁊ est conferens sciatice: ⁊ bibit ad ipsam sucus ei⁹ ⁊ remouet lassitudinē: ⁊ cōuenit doloꝛi iuncturarum oīum: ⁊ podagre more emplī suppositus. Cōfert corrosioni dentiuz cum eo implentur: ⁊ sedat doloꝛes eoꝝ: ⁊ conuenit sode: ⁊ epilensie: ⁊ matri infantium cuz acuit visum cū fit ex eo collirīū: ex folijs ei⁹ fit emplastrum super doloꝛes lateris ⁊ conuenit doloꝛi vtroꝝq; lateruz ⁊ tussi cū sunt frigidi: eius sucus conuenit duricie splenis more emplī superpositum ⁊ bibitū cum aceto. ponunt enim ex eo. r. aurei in duob⁹ vrceolis musti: ⁊ clarificatur post duos menses: ⁊ cōuenit splēi valde ⁊ mustum hoc cōuenit hydropisi. lenit duriciem matricis: ⁊ ꝓuenit guttatōi vrine: ⁊ auellana vna ex eo bibitur cum aqua ca. ad ꝓuocandū vrinam ⁊ menstrua: ⁊ iuuat mīcem frigidam: ⁊ eius fructꝰ abundare facit menstrua: ⁊ ꝑpie cum absinthio ⁊ interficit fetū: ⁊ ꝑpe radix eius. ipsa nāq; facit aboꝛsum suppositā ⁊ bibita: ⁊ conuenit ꝓuocatōi matricis: ⁊ exterminat ventositatē ⁊ duriciē eius ⁊ conuenit collice: ⁊ soluendo educit crudū humorem: ⁊ conuenit pruritui vesice: ⁊ bibit cum aqua cartami ad rigoꝛē se. pydicarū: ex eo cum pice fit emplīn bonum morsui canis rabiosi cū aristologia: ad puncturas bibitum est tyriaca: ⁊ filīr eius: loco eius ponunt ficus: ⁊ extimo qꝫ armoniacum est ei ꝑpinquam.

Jeran	.i. crista galli.
Jeranam	idem.
Jerania	.i. arthemisia.
Jeramia	idem.

Jera. i. sacra: inde iera pigra. i. sacra amara.

Jerad	.i. locusta.
Jerax	.i. austur vl' ancipitur
Jeraficatia	.i. iera pigra.

Jerobotana. i. sacra: ⁊ ē herba que vocat centrū galli: ⁊ berbena filīr sic vocatur: sed scribit Gerobotanū p. g. vt apparet in ꝑpria littera.

Jerit	.i. folium.
Jergir	.i. eruca.

Cap. cccl xxv.

Tergit ara. gre. cuzoniū. lati. eruca. Eruce sūt due spēs: domestica ⁊ silvestriz. Et ambe simt oīb⁹ note. Eruca ca. est ⁊ hu. in. ij. gra. domestica minoris ē efficacie q̄z silvestris vsui medine cōpetunt semina sicut folia. ¶Dli. ca. de eruca: ex ea ē domestica ⁊ silvestris: ⁊ miscetur in condimentis in quibus carnes ⁊ pisces intinguntur tanta suauitas ei est: vt greci euzonomia appellauerint ⁊ cetera euzomum vocari repperi in q̄splurimis locis.

Sera. lib. aggrega capt. iergit siue iergir. Jergit. i. eruca: ⁊ sunt eius due species: scilicet domestica ⁊ silvestriz: ⁊ ambe sunt omnibus **Posse.** eruca habet virtutem connote. sumendi: et coitum incitandum: ad stranguriam ⁊ dissuriaz: ⁊ paralisim valet decocta cum carnibus. Contra predictas pulvis seminis eius cum cepe decoquatur: ⁊ det herba ipsa decocta m vino: ⁊ renibus cataplamata libidinem excitat: pectini imposita vrinam prouocat: puluis semimis eius cum melle ⁊ vino confictur qui cataplasmatus renibus libidinem excitat **Galienus** de cibis: est calidum ⁊ humidum in secundo gradu. Et quidem generat sperma: ⁊ generat ventositatem Et ideo facit erectionem virge: ⁊ dicit Galie. eodem libro capitulo de eruca: ſm translatiōem greciaz: calefacit potenᷣ hoc holus vt negz solū comedere ipsum facile si non mixtum cuz foliis lactuce ſz ⁊ sperma generare creditū ē: ⁊ ipetuz ad coitū excitat: doloꝛatiuū aūt capitis est: ⁊ magis si quis ipm solū comedat. Sed idē in. vj. sim. medicina. cap. de agno casto: dicit qꝫ ē ca. ⁊ sic. cōplexionis

ñ dicit q agn⁹ casta nō ē gñatiu⁹ vapo:osi: sic eruca: q augmētaret ipetū coit⁹ sicut eruca: q p p:iū eruce ē hīe vim in calefaciēdo ⁊ exiccādo: nō tñ agno casto silis ē: paulo nāq deficit in ābob⁹ nā calefactiua qdē ⁊ siccatiua ē eruca: differt āt in pmixtiōe q̄lit̄ auc. Habit. eruca dī q̄si tatz ⁊ vtutz.

Sera. vrtica q ignee sit vtutis ⁊ i cibo sepe sūpta venerz icēdiū moueat: cui due sūt spēs: vna vsual: ⁊ alia agrestz: que acris ē vtutis: vtreq̄ āt venerē cōmouēt vsū. Et idē Sera. auc. Gal. eruca gñat sperma: ⁊ excitat libidinē: ⁊ gñat vētositatē: ⁊ iō facit erectiōez vge: ⁊ si comedit sola iducit dolo:ē capitz: q̄re oz vt cōedat cuz ea lactuca: endiuia: vl' po:tulaca: ⁊ ipa puocat vrinā: ⁊ larat vētrē: ⁊ p̄fo:tat digestionē. ⁊ silvestrz fo:tio:ē q̄z fit domestica. Et idē auc. Aben mesuay: succus eruce recēs q̄n admīstrat cū felle bouino larat vētrē: ⁊ p̄fo:tat digestionē: ⁊ linit cuz eis supra cicatrices vlcerū ⁊ delet eas: ⁊ q̄n admiscet cū melle succ⁹ ei⁹ vl' sem ei⁹ p̄fert lētiginib⁹

Dias. ca. ō eruca. Eruca mltū cōcsta vētrē stimulat. semē ei⁹ oia illa facere pōt: nā diureticū ē ⁊ calefactō:ū: carnes suare a putredine pōt: lacti aut aceto mixtū ⁊ trociscis inde factz. eruce agrestis semie mltī p sinapi vtuntur vtus ē ei diuretica ⁊ viscidio:: vtraq̄z tū vt aiunt veteres cōmouet actus venereos.

Jerniscssam	.i. vna lupina.
Jesamul	.i. filipendula.
Jesamuli	idē quod supra.
Jestar. i. cū hō stat oculi aptz ⁊ nō mouet eos.	
Jese:	.i. ieiessem.
Jesse	idē quod supra.
Jeserac	.i. vsnee.

Cap. cccl xxvi.

Jelemin Sera. ara. ⁊ ambach. gre. lencoya. latine sambacus. li. ag. ca. iesemin: ē plāta hūs albū flo:ē: ⁊ q̄dā citrinū: ⁊ ē min⁹ ca. ⁊ sic. q̄z albū: ⁊ silr ē min⁹ in opatōe sua: ⁊ citrin⁹ repit̄ in babylonia. Est ēt spēs alia ex eo cui⁹ flos celestz ē colorz. Et idez auctor. Abē mesuay: est cal. **Gal.** vj. sim. phar. ca. in p̄ncipio tertij gra. de iesemino sm trāslatiōez grecā. ambach herbe quā iessemin vocāt semen marie vtile est calefactiue ⁊ desiccatiue necnō subtilitū ptiū vtutz est. Est āt gustātib⁹ subamarū ⁊ acre: ⁊ palā q̄n diureticū est ⁊ diafo:eticū. erit āt in calefaciēdo ⁊ sic. ⁊tij gra. itensi. Etiā hoc dicit i. vj. hm⁹. Et subdit in. vij. lencoya. i. iesseminū: tota qdē fruter absterssiue ē subtilitū ptium vtutis: magz āt pticipāt ea flo:es: ⁊ hoz siccio:es magz

Auic. ponit tres spēs. s. alba: citrina: ⁊ purpurea. ⁊ est ali⁹ sambac⁹ agrestz: de quo leges in muesum.

Posse. Sera. folia ei⁹ hūida nō sic ca q̄n ponunt sup em petiginē ⁊ pānū expellūt eos: ⁊ resoluūt oēz sup fluitatē: ⁊ p̄nenit hūtib⁹ catarrū: ⁊ iducit dolo:ez capitz illis q sūt ea. cōplexionis: ⁊ oleū ei⁹ ē inunctū i hieme. ⁊ si hūs ea. cōplexiōez odo:et nimū de ipso: timēdū ē ne faciat fluxū sanguis ex naribus ei⁹. Et idē auc. Abē mesuay: p̄fert hūiditatibus: ⁊ pblegmati salso: ⁊ semb⁹ fri. cōplexiōis: et p̄fert dolo:ib⁹ q sūt ex pblegmate viscoso.

Jeta	.i. bleta.
Jetan	.i. armoniacū.
Jetalion	.i. p̄fo:ata.
Jetarac	.i. ictua.
Jetasan	.i. fili⁹ añ patrem.
Jeresani	idē quod supra.

Jetua ē nomē gñale oium. vij. spēz tritimialli sm q̄ Dias. scribit: q̄z nis Jo. sera. vij. ca. ō laxatiuis simplicib⁹ dicit q ē spēs mezereon.

Jezar	.i. bautia: vl' dauc⁹ agrestz
Jezafon	.i. cimbalaria.
Jezana	.i. soldanella.
Jbeleuche	.i. cardamomū min⁹.
Jbleon	est spēs mellis.
Jdoma	.i. tumo: vel inflatio.
Jdens	.i. menta.
Jden quid est. l. l. sumach.	
Jgetin	.i. gipsum.
Jgens	.i. subub.
Jler arbo:	.i. lecina.

Jmera. i. dies: ide meracrisios. i. dies cretica.

Jmbres	.i. pluuie.
Jnebuchos	.i. ceruisia.

Cap. ccclxxii.

Jacensaria herba est fcā sicut arnogloss: sz aspera ⁊ sup trā spāsa: cui⁹ odo: ē sic odor thuris hūs in costis aliq̄lē pilositatē et albedinem

Posse. desiccat hūiditatem pesicut enula. ctoris: ⁊ p̄fo:tat neruos ⁊ valet ad co:izam.

Jndebidister	.i. castor:eum.
Jnperiale	.i. o:imum.
Jnternascen quid est. l. hec.	
Jnterfecto: p̄us sui quid est. l. l. sathinon.	
Jpericon herba p̄fo:ata: herba sācti io. scopa regia idem: p qua lege infaricon.	
Jreos quid est lege. l. yreos.	
Jrbea	.i. talpa.
Jseleo	.i. platocim̄inuz.
Jsbeth	.i. p:ofunditates.
Jssemum	p:obatū ⁊ exptuz.
Jsteos	.i. muscus.
Jstericepius	.i. suffocatio matricis
Jrefolium	.i. salicis folium.
Jrea	.i. salix.
Jter genitale	.i. abo:sus

Jsmel plāta ē aromatica silis cinamomo ſz Aui. ō virtib⁹ co:dis: cui⁹ folia sūt plura egredietia ab vna radice facta sicut folia spinachie: p̄fortat co:.

Jbiscus	.i. altea.
Jbinuers. i. animal quod vocatur bellula.	
Jtifaricon	.i. infaricon.
Jetices	.i. piscis.
Jetis	idez quod supra.
Jetiocolla quid est lege gluten.	
Jetidion	.i. pisciculus.
Jetinos	.i. miluus auis.
Jdismon	.i. menta.
Jdios	.i. gladiolus.
Jdria	.i. aquarum vas.
Jffius	.i. tapsia.

Jgia grece est quedā confectio in antidotario vsitata ⁊ est dictum sanitas vel salus

Jguidon	.i. fumus terre.

Jdaul⁹ cap. de sanie oculi: quā ypopiā vocat igidiū posuit. Et Auic. eodē cap. allegās paulū et candē scribēs medicinā: vbi paulus igidiū fumū terre posuit.

Jgil. i. cimex lecti rubea: p qua. l. alcorat.

Jgnida	.i. vrtica.

Jgnis persicus. i. sacer ignis: ⁊ est pustula como siua adurēs: faciens accidere escaraz: velut sunt pustule pus rubee igneam punctionē inferentes

Jgnis falsen	idez quod supra.
Jgnis sacer	idez quod supra.
Jgnis falsenesiati	idez quod supra.

Jligas. i. pes vl' d:āca leōis: ⁊ ē herba sic noiata.

Ilios .i. sol.
Ilion. i. intestinū longius alijs.
Illitimos .i. dirimos.
Imbromida. i. sordida. Alexāder cap. de dissinria ait: vlcera imbromidanť ideſt sordidanť.
Imbulis .i. pluuialis.
Imsalepidis .i. gipsum.
Iniuba .i. conditū ꝛ cetera.
Intilierinch. i. vene q̄ sunt in labijs.
Inpice semen. i. betonice semen.
Indistimbre. i. cum homo cōmedit ꝛ nō ledit euz
Indicū quid ē lede litteram nil.
Indiamen. i. illud quod in aere apparet vt stella candēs: ꝛ quidam dicūt q̄ est cometa.
Indiem idē quod supra.
Inrimon. i. sternutatorium instrumentuz: ꝛ cōponitur a rimos quod ē naris quia per nares imponitur.
Instita. i. funda vl̄ quinis laqueus cū quo possūt membra ligari.
Instimbre .i. appetitus.
Ipura. i. cauda equina: ꝛ est herba.
Ipia. i. morsus galline: ꝛ est maior ꝛ minor. vnde versus: Ipia galline maior ē mior ipia morsus: p q̄ lege anagallus.
Ippia idē quod supra.
Irinon .i. capitis purgatoriū
Iriana .i. lambrusca.
Irise .i. yreos.
Iringus quid est: lege astaruntion.

Cap. cccl xxviii.

Iriccius latine. arabi. ceufud. gre. chinos vl̄ eccin9 li. agre. cap. ceufud auct. Gal. quādo comburitur q̄cunq; eoz. s. marinus ꝛ terrestris fit cinis eoz absterſiuus ꝛ resolutiuus: ꝛ destruit carnē supfluā: ꝛ generat carnē in vulneribus: sed virtus carnis erictij terrem ē que desiccat ꝛ resolvit deficcatione ꝛ resolutione fortis: ꝛ quando desiccať ꝛ bibiť cōuenit lepr̄osis: ꝛ habentibus cōplexionē malam corruptam: ꝛ confert spasmo: ꝛ egritudinibus renū: ꝛ hydropisi carnose. Et idē auct. Dias. erictius marinus mollit ventrē: ꝛ p̄uocat vrinā: ꝛ ē boni saporis: ꝛ cinis ei9 adusti ingrediť i medicis ꝺ scabiē: ꝛ mūdificat vlcera sordida: ꝛ diminuit carnē supfluā: ſz cinis terrem q̄ misceť cū pice humida ꝛ linit curat alopitiā. Carnes vo eius desiccāt: ꝛ cōbuste cū secamiabin accepte sedāt dolorem renū: ꝛ cōferūt hydropisi carnose: ꝛ paralisi: ꝛ elefātie: ꝛ i principio hydropisis abscindūt fluxuz humorū fluentium ad viscera: ꝛ desiccāt eos. epar vo ipsius ꝛ sanguis quādo desiccať ꝛ dať in potu cōuenit ad omnia quib9 conuenit caro eius.
Iris illirica .i. yreos.
Irion .i. erisimon.
Irumar .i. balaustia.
Irischia .i. scia.
Ircina quid est: lege yrcinos.
Irsitia .i. aspera.
Irlioche .i. talpa.
Ischia .i. scia.
Isciades .i. sciatica.
Ischion .i. vertebruz.
Ischis .i. sanus.
Ischiti .i. carice.
Ischimiti. i. sepatio veniēs cū contritione.
Isceliris. i. apa lapidatum vl̄ melancolicum.
Issedebeb .i. cadabem.
Ismirius .i. mirrha.
Issiada .i. centū nodia.
Isciti. i. carice: ꝛ latine dicūť carizi: herba ē cui9 folia sunt cuz pūctis aculeis facta sicut sunt cāna siluestris: sed Gal. in dinamidijs dicit q̄ ē salix.
Iscias .i. salix.
Ististis. i. fassijs vnde īfantes fassiantur.
Istiterea nigra .i. alumen scissum.
Istius cardo .i. lentisci coma.
Istias fisagria ideſt granū quod dicit stafisagria
Istigar. i. salsa q̄ fit ex anuidē: ꝛ aqua sale: ē sicca in fine tertij.
Istrigar idez quod supra.
Istringnū .i. solatrum.
Istidas .i. vesticula vel matrix
Isionū .i. ozimum.
Ision quid est lege cameleonbante.
Ioa .i. rannus.
Ioan idez quod supra.
Ioaleb .i. cimbalaria.
Ioalka quid est: lege vsnen.
Iouzbane .i. nux muscata.
Iouzmatellum .i. nux methel.
Iouzquima vel iouzaaket. i. nux vomica.
Iouzbua .i. nux muscata.
Iouis barba. i. semp viua minor: ſz falso qñ opn ē semp viua mior: sicut apparet si legeſ heraalalē imo est sticados citrinum.
Iobarda .i. polium minus.
Iobardai idez quod supra.
Iobaricon .i. centonica.
Iociner .i. epar vel iecur.
Iocialion idez quod supra.
Iodar .i. cortex sisami.
Iodari .i. arsenicum.
Iadaris idez quod supra.
Iobada .i. polium montanuz
Iobas .i. vsnee.
Iobasi idez quod supra.
Iobalba quid est: lege vsnen.
Iomat. i. radit paime siluestris
Iomarion idez quod supra.
Ioma .i. rubigo.
Ionos sunt pustule rubee ꝛ interdumalbeque in facie ꝛ naso iuuenū nascunť.
Iontos idez quod supra.
Ion. i. iuncus vl̄ spēs eius hñs folia sicut edera.
Ion. i. viola ꝛ nō debet legi ion ita q̄ i. cōponať cū. o. vt dicať io: sed dicatur ion.
Iorer .i. ioum.
Iorori idez quod supra.
Iorelaf .i. edera.
Iorin .i. cucurbita.
Iorim idez quod supra.
Iorisan .i. cimbalaria.
Iothor. i. violaceuz a ion quod est viola.
Iothor idez quod supra.
Ibbos .i. gibbus.
Icor .i. humor.
Idor .i. aqua.
Idropissa .i. pix liquida.
Idrops. i. sudor: inde idropisis .i. sudatio vt̄ li. de doctrina greca.
Idromel quid ē. l. mellicratum.
Ifon .i. cameleonta nigra.
Ignotica sūt illa q̄ faciunt sompnuz vel sopor̄em
Igrostilimum .i. sudor.
Igros. i. lipidus: purus: p̄eclar9: ligd9: madid9 humectus humidus.
Immoicen .i. psillotrum.
Imor̄pone idē quod supra.
Imolopes .i. cicatrices.
Inomel. i. compositum ex vino ꝛ melle.
Inoleon. i. compositū ex vino ꝛ oleo.
tinos vinum.
Inontes. i. vinū q̄ꝺ fit ex fructu vitis agrestis.
Inoris .i. erisis.

Inoferos .i. viniferus.
Inops .i. quasi nigrum.
Inomei. i. quod componit ex vino ⁊ melle.
Intoforar .i. similar.
Ipoquistidos quid est. l. ypoquistidos
Ipoglossos .i. lingua equi: ⁊ ē herba: ꝓ qua. l. ypoglossos.
Ipomoratio .i. feniculus equinꝰ vel rusticus vel agrestis.
Ipopios. i. sanies collecta in cornea oculi.
Ipopia. i. luor colectus sub oculo vel palpebris.
Ipothanos idest equus fluuialis: ⁊ ē animal qua drupes maius cocodrillo i mlo degens ⁊ in terra oriens: quod dicūt presagio mli crementū ostendere. erit eni fluuiū plenus aq̄: eā quoq; naribus eijcit eo loco vsq; ad quē fluuij augmētū pueire dz
Iporicon .i. hypericon.
Iposelinū .i. apiū agreste.
Iposeda. i. cauda equina: ⁊ est herba.
Ipopotanus. i. piscis fluuialis: lege ypotamos.
Iposarca est spēs hydropisis.
Ipomereon est semē mandragore.
Ipomaratrū .i. feniculus agrestis.
Ippofaes herba est quā ignorat: lz ipsam describat Dias.
Ippofesces ē herba silr mihi icognita.
Irmon .i. inrionon.
Irnion idē quod supra.
Isopus quid est. l. isopus humida.
Isopus hortensis qd est. l. quod supra.
Isopi cerotū. i. succus lane outū.
Isophagus. i. via cibi ad stomachū: ⁊ dr a fagin qđ est comedere.
Isopus humida quid est: lege isopus hūida.
Isopurus .i. pisa legumen.
Isopri agri .i. viridis.
Isos .i. viscus.
Istro. i. furiosus insanus: inde istrio.
Istros .i. salix arbor.
Iual .i. bdellū.
Irifon .i. viscus.
Iualal .i. bdellium.
Iuas .i. scordeon.
Iuelse .i. duricies palpebre qñ vir eleuat.
Iuercen .i. alaca maris.
Iuiuba silueſtris. i. sidia: ⁊ est nabach.
Iualon .i. ceterac.
Iuiera .i. persicaria.
Iubal .i. polium.
Iubali idē quod supra.
Iubalion .i. hypericon.
Iubedi est cibus arabicus factus ex rizo ⁊ lacte ⁊ pinguedine multa.
Iubedu idē quod supra.
Iubisilla. i. rubigo: sed qñ ponit sine determinatione dz intelligi ꝑ eris rubigine.
Ibisillai idē quod supra.
Iudaica quid est: lege erbum.
Iudac .i. polium maius.
Iudalegi ē cibus qui fit de micis pue placēte super qs fundit pinguedo q̄ a carne assata defluit: qbus qñq; herbe cocte miscent.
Iubedem sūt mice q̄ fūt ꝺ pua placēta: vt supra
Iudebegi idē quod supra.
Iudebet est cibꝰ q vocat rui: ⁊ sūt mice panis supqs fūdit pinguedo pulloꝝ colūbaꝝ cum assant.
Iudebimite .i. iudebet.
Iular ē germen palme silueſtris.
Iulmar idē quod supra.
Iulep. i. syrupus simplex ex sola aq̄ ⁊ zucarō.
Iulben .i. pisa legumen.
Iulbem idē quod supra.
Iumaim .i. ficus fatua.
Iuma .i. iuncus.
Iumati. i. radix palme silueſtris.
Iumalion .i. portulaca agrestis.
Iumen. i. sicomori fructus: ⁊ sunt ficus fatue.
Iumes idē quod supra.
Iuminizum .i. frumentū.
Iuni .i. vsnee.
Iunij idē quod supra.
Iunadabaauster .i. castoreū.
Iundabeauster idē quod supra.
Iundabeustari idē quod supra.
Iunedebustor .i. castoreum.
Iundebedustor idē quod supra.
Iundeal .i. alcanna.
Iuniperus quid est lege habilhalach.
Iunis .i. vacca iuuenis.
Iuncia .i. ciperum.
Iuns .i. dragontea.
Iuraſel .i. psillotrum.
Iuraſeli idē quod supra.
Iusitab .i. gariofilata.
Iurga .i. crisocolla.
Iusab .i. amomū.
Iusabi idē quod supra.
Iustiab .i. gariofilata.
Iusicap .i. cimbalaria.
Iusicapi idē quod supra.
Iustitum .i. luctus publicus.
Iusoip .i. armoniacū.
Iusof .i. ficus lupi.
Iuscolles quid est: lege crisocolla.
Iusulp .i. psillium.
Iusuan .i. polium.
Iusquiamus quid est: lege beng.
Ius. i. erugo vl flos eris: sz falso: imo ē viscolles
Iuulia. i. quoddā ꝺditū sic vocatum.
Inula cāpana ē spēs ellenij: ⁊ vocat panar.
Inus lithus .i. tartarum.
Incubus ⁊ noiat strāgulatio: ⁊ nomiat arabice álbedilen ⁊ alchatū. i. egritudo in q̄ hō sentit vt i somnū egrediat fantasma graue sup se carēs vi eiꝰ motu: ⁊ fortasse p̄focat ꝓpt̄ pororꝝ opilationes: ⁊ cū ab ipso sepat excitat cū subito. linguinaria sm ꝓpli. est herba q̄ dr artemon ꝓhibēs dolorem inguinū etiā in manu retenta.
Ingulia ē quoddā ꝺditū sic vocatum.
Inguriale nascit itra petras ⁊ p loca aspera: hec herba nocte tāq; stella in celo lucet: adeo vt videntes eā ignorantes putant fantasma se videre: a pastoribus maxime videt: lege ꝑ ipsa astercon.
Inmusil est quedam spēs calamenti.
Inquimatizare .i. infundere.
Incuba: solisseq̄: cicorea: endiuia silueſtris: sponsa solis idem.
Ippuris .i. yppuris.
Irusalepidis .i. gipsum.
Irundo. i. sanguisuga: ꝑ qua lege caraf.
Isculi quid est: lege caratin.
Itusemum .i. sambucus.

Sequitur de. Ik.

Kaalab idest iusquiamus.
Kaalabi idē qđ supra.
Kaapion. i. vsnee.
Kaasmes. i. kesmes.
Kaermes. i. grana tictorū.
Kaciri. i. lacca.
Kaitamō ē lachrima arboris mirte silis: bromosi gustꝰ hꝰ maxie timiamatibꝰ admisce

tur mirrha ⁊ storace admixtis vt gratius fumigationem faciet.

Kaysum .i. pumex.
Kaudarz .i. granū fenugreci.
Kaudati idē quod supra.
Kaudal .i. gariofilum.
Kabas .i. tinctura fcā ex lacca.
Kabaolti .i. granū nil.
Kabar .i. capparus.
Kabelmetheld .i. auellana.
Kabelion .i. hypericon.
Kebesar .i. sisamus.
Kacabum .i. cacabū.

Kaccabū quoddā est rupis kaccabū faciens florē rubeū: quod in medicinis nullius ē efficacie. Est aliud kaccabū qđ oritur in planitie ⁊ in locis pinguibus: ⁊ est species strigni: ꝑ q̄ lege strignū. Et silr aliud kaccabū qđ vocat kaccabū veneris: ꝑ qua. l. l. nenufar.

Kacessia .i. kachessia.

Kachessia dz dici ⁊ nō kacessia: ⁊ ē mala habitudo que ꝓcedit hydropisim.

Kacisial .i. enula.
Kacif .i. fungus.
Kachiros .i. semen ferule.
Kacule .i. cardamomū.
Kacur .i. ozimū.
Kacurt idem quod supra.
Kadar .i. pumex.
Kadalf .i. ciperus.
Kadalfi idē quod supra.
Kadea .i. volubilis.
Kadiastor .i. psilotrum.
Kadil .i. litium.
Kadustir .i. polium.
Kadustiri idē quod supra.
Kadus .i. vas.
Kafas .i. epatica.
Kafasi idē quod supra.
Kafaniot .i. anzaruta.
Kafiar serendi. i. aspaltū iudaicū.
Kafri quid est: lege nakala.
Kafril idem quod supra.
Kaffotiasin .i. scordeon.
Kafur .i. camfora.
Kamffor idē quod supra.
Kafurach .i. bdellium.
Kafura i .i. ceterac.
Kahaleb .i. lenticula aque.

Kahaur est species cucumeris.

Kahas almodica ē herba similis aneto humido: ⁊ folia eius sunt sicut malua: ⁊ poma eius pua: ⁊ inoluitur sup arborem sicut volubilis.

Kakal .i. cardamomū.
Kakabi .i. aisdo.
Kakasan .i. prassium.

Kakengi est secunda species strigni.

Kakengi idē quod supra.
Kakenb .i. kakabum.
Kaksen bibar.

Kakille herba facta sicut vsnen salsi saporis: ⁊ est herba purgatiua aque citrine.

Kakillei idē quod supra.

Kakie. i. flores silēs violis: ⁊ sunt cheiri.

Kakochimon. i. malus humor laborans.

Kakol .i. cardamomum.
Kakilem .i. abrotanum.
Kalatabas .i. platanus arbor.
Kalāniche .i. calamentum.
Kalamita carta idē quod supra.

Kalangie. i. cibus qui fit ex pulmone ⁊ corde ⁊ epate incisis minutim cū oleo mixtis: in quo post reomtionē ꝑdcōz pomū parū aceti ⁊ oua ⁊ croc⁹

Kaltat .i. ferula.

Kalendula quid est. l. karannos.

Kalep .i. cretanus.
Kalepi idē quod supra.

Kali est planta in littoribus maris nascens silis vermiculari pinguis ⁊ salsa: q̄ cōbusta cinis eius cōglobatur in massa: que nr̄o ideomate vocatur seda ex qua fit vitrū. sal vo qđ in ei⁹ decoctiōe qñ fit vitrū emanat est sal alkali. ⁊ dicūt arabes q̄ kali est species vsnen. Rasis vo in li. diuisionum cap. de dolore dentiū: kali inquit ē almē affur.

Kalep .i. milium solis.

Kalitricū. i. herba sanguinaria: vel pedes pulli: ꝑ qua lege gallitricus.

Kalliominus .i. nociua glans.
Kalis .i. bonū.
Kalosa .i. arsenicuz.
Kalosari idē quod supra.
Kal .i. acetum.
Kalb .i. cor.
Kamac .i. bdellium.
Kamafur .i. bedeguar.
Kamafurt idē quod supra.
Kamefe .i. pentafilon.

Kamec. i. confectio de qua fit galla.

Kamedapnes quid est: lege camedapnes.

Kamezir .i. fructus thamarisci.
Kameleos .i. kamelus.
Kameab .i. triticum.

Capi. cccl xxix.

Kameactis ara. ⁊ iacta. gre. meation: latine ebulus. Sciendum qđ actis est sābuc⁹ Cameactis dicit ebulus ⁊ sunt plante omnib⁹ note. Unde versus: sambuc⁹ est actis: sed ebul⁹ est cameactis. Hera. li. agreg. cap. kameacti. kameacti due sunt species quaz vna grece dī actis. in latino sambucus: ⁊ secūda noīat in greco kameactis et ei⁹ ē intentio terrenus actis: ⁊ in latino dī ebulus. Uirtus eius est que desiccat ⁊ incarnat: ⁊ resoluit resolutione temperata. ¶Dli. cap. cameacti eius due sunt spēs: q̄ruz vna assimilat arborib⁹ hūtib⁹ ramos silēs cānis rotūdis: quoz colos est ad albedinē tēdēs: ⁊ sunt lōga: ⁊ sūt eis q̄tuor folia aut quinqz porrecta sup ramos quoslibet: ⁊ similia folijs nucis: minora tñ eis: hūtia grauē odorem: ⁊ in sūmitatibus sunt flores albi: ⁊ grana similia granis viridib⁹ vel lentisci: quoz colos declinat ad purpureitatē cū nigredine. ⁊ sūt velut in racemis: ⁊ habent multā humiditatez habētē odorē lini: ⁊ ista dicit actis: alia vo spēs q̄ dicitur kameactis est minor prima: habet ramos magis pertinētes herbe quadratos in quib⁹ sunt multi nodi: ⁊ folia inuicē distātia: ⁊ singulis nodis silia folijs amigdalis in summitatibus suis nisi q̄ habent venas: ⁊ sunt longiora eis habentia grauez odorez: ⁊ in sūmitatibus ramorūz sunt capitella simlla coronis superadicte speciei: ⁊ semē ⁊ flos silr ⁊ hz ramos lōgos grossitudinē digiti habentes

Sali. actis siue sambucus que magna ⁊ arborea nec nō herbalis magis: quaz q dam ⁊ camezereon. i. ebulū vocant: ambe ericce tiue vtutz sūt solidatiue: ⁊ mediocrit diaforetice.

Dias. cap. actis: duo ei⁹ sunt genera: vnuz arboroſum est hastas hūs cannosas ⁊ rotundas ⁊ erectas: folia hz quatuor: aut quicqz in hastis silia nuci regali ⁊ oblonga cū gram odore: flores sunt ei albi in capitibus hastarū. semē vo silē habet terebinto subnigellū ⁊ purpureum ⁊ in modum botri compositū: multum succū hūs Alterū genus est quod kameactis dicit. a multis

ꝯo appellaꝫ ecioſacti: ⁊ latine ebulus: ſed breuior eſt ⁊ herboſas haſtas hz quadras ⁊ nodoſas: et folia ſingulis nodis ſilia amigdale: ſed venoſa et oblonga cuz odore graui: in haſtis ſunt capitella ſilia ſuꝑradicꝫ ⁊ ſemẽ ⁊ flos. radix eiꝰ groſſitudinẽ digiti hñſ.

Poſſe. Contra arteticã ⁊ podagrã ⁊ cyragrã: deꝫ ſuccus radicis eius vel curionũ eiꝰ: ⁊ valet ꝯ leucophlegmaticã. Cõtra tumorẽ extremitatũ: fiat fomentũ ex aqua ſalſa decoctionis radicis ⁊ curionum eius totiuſqz herbe: balneum factuz ex aq̃ decoctionis eiꝰ valet cõtra arteticã: ⁊ leucophlegmaticã. ſuccus cameactꝫ ⁊ potiſſime radicis eiꝰ acceptus ad quantitatẽ duarũ. ʒ. curat laxando leucophlegmaticã: hoc operaꝫ ſilr criſtere i quo mirtuz eſt de

Diaſ. Uirtus eſt kameacti ſti ſucco eius. ptica: q̃ accepta humorem aquoſum ventris deponit: et cacoſtomatica eſt: folia ipſius elixa ⁊ ſumpta ſicut holus ventrẽ mollimt: ⁊ maxime coleram deponunt: haſte illius tenere elixe ⁊ comeſte omnia ſilr facere paſſũt Radix ipſa elixa hydropicis eximiũ remediũ ẽ: morſibꝰ vipere impoſita ⁊ bibita occurrit: cocta in aqua ⁊ fomento adhibita duricies matricꝫ ſoluit: ſemen eius cum vino bibitũ omnia ſilr facere nouit. Cum oleo inunctũ capillos nigreſcit: folia eius viridia tumores ſpargunt: poleta mirta combuſtionibus ipoſita ꝓſtolaꝫ: morſibus caninis impoſita medenꝫ: vulneribꝰ paracoleſim faciunt: ſinus vulnerum ad ſanitatẽ perducũt: hydropicis ⁊ ſurdis fomento adhibita ꝓſtolantur: ſuperfluos ſonos auriũ in auribus infuſum compeſcit: ſilr ⁊ vermeſ occidit: ſcabiẽ ⁊ priginẽ ſ te pidũ fomento adhibitũ ꝓhibet: morſibus venenatis occurrit: acceptũ ſanguinẽ ⁊ lac coagulatũ ſoluit: ſic ⁊ ſanguiſugas bibitũ occidit: tuſſim antiquã compeſcit: ſed recentem auget: ortonoicis calidum ꝓdeſt: rheuma gule gargariſmo ꝓhibz ſquinanticis ſingulare ꝓſtat effectũ. Uuule pendenti ſubuenis: doloꝛem dentiũ tentuz in oꝛe mitigat. Actis dr ſambucus: kameactis ebulus: deſiccatiue virtutis ſunt: ⁊ glutinatiue ⁊ diaforetice tenerũ ebuli cum folijs tritũ ⁊ cũ vino potui datũ calculoſis ꝓdeſt. radix eiꝰ in aqua cocta ad tertiam ⁊ bibita ſpleneticos mire iuuat.

Kamfe	.i. pentafilon.
Kambe	.i. ſenation.
Kamir	.i. fermentũ.
Kamirae	.i. lac.
Kamich	.i. vſnee.

Kemereos grece. latine quercus: quoniã hz folia pua ſicut q̃rcus ⁊ amara: ⁊ alio noie vocaꝫ kamedreos.

Kanabel	.i. albaſen.
Kanabit	.i. canꝰis.
Kanea	.i. periculũ.

Kantarzed eſt cardus vel ſpecies eius.

Kanefim	.i. matriſſilua.
Kanengi	.i. gũm pini.

Cap. cccl xxx.

Kanbel ara. gre. albaſan. latine ſemen lumbricorum.

Kera. li. aggre. cap. kanbel: aſſimilaꝫ arene: ⁊ aſcendit ſup ipm glaucedo: ⁊ ẽ in ſubſtãtia eiꝰ ſtipticitas fortẽ: ⁊ expellit aſcarides. Et idẽ auc. Almanſorꝰ: kanbel vel canabel eſt cal. ⁊ expellit aſcarides: ⁊ cadit ſup terrã albã ⁊ non ſeminatur ⁊ eſt vna de rebus que cadit de celo. Et idẽ auct. Aluiſimen: kambel eſt res in qua eſt glaucedo ſolidanꝫ cum eo olle qñ frangunꝫ. ⁊ dicit q̃ reperitur ſup terraz in coꝛaſceni poſtq̃ pluit: ⁊ colligit tũc: ⁊ qñ bibit tritũ expellit lũbricos ⁊ aſcarides ⁊ laxat

Auic. lib. ij. cap. kanbel. Kanbel ca. ẽ vẽtrẽ. in. iij. ⁊ ẽ semẽ arenoſũ. q̃ cooperit rubedo q̃ ẽ mior rubedine lapidis repti in felle bouis: i ipo eſt ſtipticitas vehemens: interficit vermes ⁊ aſcarides: ⁊ expellit eos.

Kanabre eſt tertia ſpecies braſſice.	
Kam	.i. ciperus.
Kanil	idẽ quod ſupra.
Kanbria	.i. braſſica.
Kanut	.i. banne.
Kanuti	idem quod ſupra.
Kanutir	idem quod ſupra.
Kapar	.i. capparus.

Kapara ẽ q̃dã plãta ſpinoſa quã Diaſ. deſcribit.

Kapparus quid eſt: lege capparus.

Kapiſicon. i. rom: quã latine capre vella vocant: ⁊ eſt lapatiũ acutũ.

Kapocareos	.i. carpobalſamũ.
Kapoliac	.i. bardana.
Kapoliaſis	idem quod ſupra.

Karam eſt ꝓprium nomen loci.

Karaka	.i. kerua.
Karaſis	.i. opium.

Karabintus. i. aꝑa velamis cerebri: ⁊ ẽ frenesis.

Karibitus	idem quod ſupra.

Karata. i. karubie ſemen vel ſiliq̃: ⁊ ẽgeuꝰ põderꝰ granoꝝ triũ ordei: ⁊ aliq̃ dicũt q̃tuor granoꝝ.

Karatidas	.i. papauer cornutũ.
Karab	ẽ ſpecies aconiti.
Karaba	.i. cucurbita.
Karatin	.i. lumbrici terreſtres.

Karabe quid eſt: lege erraticum.

Karatidas	.i. memit.
Karbanos	.i. cancer marinus.
Karda	.i. cicer erraticum.
Karfati	.i. cinamomum.
Karnabati	.i. carui.
Kartam	.i. cartamus.
Karco	ẽ ſemen ferule.
Karbetb	.i. elleborus.
Kardel	.i. ſinapis.
Kardemen	.i. cardumeni.
Karbet	.i. tortelle.
Karme	.i. carmet.
Karmem	.i. grana tinctoꝝ.
Karmeni	idem quod ſupra.
Karmezich	.i. fructus thamariſci.

Karmene. i. ſerpẽs nõ interficiẽs morſu tñ: imo viſu ⁊ auditu: ſiue ſibillo.

Kartetica	.i. leucophlegmatica.
Kanerzir	.i. fructus thamariſci.
Karion	ẽ fructꝰ nucis regalis.
Karidia	.i. nux regalis.
Karia	idem quod ſupra.
Karion	idem quod ſupra.
Kariana	.i. perſica.
Karion baſilicon	idem quod ſupra.
Karion ponticon	.i. nux auellana.
Karma	.i. carui.
Kardia	.i. cardiaca paſſio.
Karfiſir	.i. apij ſemen.
Karnub	.i. ſiliqua.
Karſich	.i. ſemen thamariſci.
Karon	.i. mugat.
Karol	.i. apium riſus.
Karpo	.i. ſemen.

Karpobalſamum. i. fructus balſami.

Kartomi	.i. arbor karabe.
Karumf	.i. garioſilus.
Karmuel	idem quod ſupra.
Karubai	.i. ſiliqua.
Khas	.i. lactuca.

Karamos vl' kalēdula. Plinius cap. kalēdula est herba cuius stipes plurimos habz ramos: folia eius sunt simila folijs conize maiozis: ſz angustioza ⁊ pinguiora cū aliqualī viscositate ⁊ odoze graui velut coniza: flos ei⁹ auroſus simil' aurigalī vl' butalmos semina eius q̄plurima ordinatī posita in capitello quodam habentia formam cozniculoruz: ⁊ ipsa semina sunt piloſa aliq̄lit ē ca. ⁊ sic. complexionis Posse. virtutē habet stringēdi: cōfortādi ⁊ desiccandi. ℈ dolorem dentiū pulueis eius si inuoluat in bōbice ⁊ dentib⁹ applicet statiz dolor cessat: silr naribus intromissa vermē qui est in dēte occidit ℈ roſulas pedū valet fomētum ex ea factum.

Karambzi .i. brassica.
Karanea .i. arbor cornus.
Kear citrullus.
Keadi quid est lege headi.
Kearseambar. i. cassia fistula.
Keisim. i. leuisticū vl' siseleos campestre: ⁊ est herba silr ferule habens semen albuz simile lenticule pro qua. l. leuisticum.
Keisim campestre idem quod supza.
Keisimi .i. abzotanum.
Keilus .i. permixtum: vl' pmixton.
Keiba .i. gūmi.
Kikenk idez quod supza.
Keiken. i. lachrym⁹ arboris similis mirrhe gustu bzomoso hoc marie timiatib⁹ admisceť mirrha ⁊ storace admixtis vt gratius fumiget.
Keiben. i. lapis qui ē sicut cancer.
Keiken est kancamon ⁊ est lacca.
Keizangen .i. lingua bouis.
Keicanbe idez quod supza.
Keusen .i. bibar.
Keba .i. bdellium.
Keban idez quod supza.
Kebalon .i. tapsia.
Kebeum .i. quoddā tuberū genus adunatum in magnitudine testiculi.
Kebum .i. epar.
Kebēzkeerzsenz ē genus quoddā fungorum.
Kebikegi .i. portulaca habēs lac
Kebikerigi .i. lupinus siluestris.
Kebikengi .i. apium risus.
Kekane est quoddā genus cataputie cui⁹ folia sūt similia folijs strigni
Kecanei idez quod supza.
Kekeengi quid est lege bameb
Kechemgi idez quod supza.
Kechelab .i. marubiū
Kedebelingi .i. arsenicum.
Kedria .i. cedria.
Kedros .i. cedrus arbor.
Kedus .i. ceterac.
Kedusi idez quod supza.
Kedusirus .i. aurius.
Kefalaga. i. cefalargia: ⁊ est dolor capitis.
Kefali .i. caput.
Kefalokonida .i. lens capitis.
Kessati indi .i. costum dulce.
Kefe .i. cinamomum.
Keffe idez quod supza.
Kefo .i. cucumer asininus.
Kefoi idez quod supza.
Kefoil idez quod supza.
Kekabze ē vna ex specieb⁹ vernicis: ⁊ est subzufa
Kehal .i. amomum.
Kekil .i. melilotum.
Kikikenh .i. biboengi.
Kekiken idez quod supza.
Kekelangi ē ꝛfectio inda: ⁊ clagie. i. cibus qui fit ex pulmone cozde ⁊ epate: pro qua lege kalangie.
Kelagon .i. acetosa.
Kelengi .i. confectio inda.
Kele .i. ermia.
Kelel idez quod supza.
Kelmes .i. kermes.
Kelileluec lucalit .i. melilotū.
Kelilech .i. abzotanum.
Kemac quid est lege altagumach.
Kemac .i. ciperum.
Keme .i. galbanum.
Kemes. i. grana tinctorum vt apparet si leges lapis stellatus: ⁊ Mesue de medicinis laxatiuis.
Kemeliuz. i. species de mest nigra mortifera: ⁊ ē laureola.
Kemedeki ē species camomille.
Kemesir .i. opoponax.
Kemie. i. kemat. nā istud significat in plurali q̄ illud in singulari.
Kemosis est vehemens tumor oculorum.
Kemosisi idez quod supza.
Kemos .i. psillotrum.
Kemunabiat .i. ciminū.
Kemul .i. antera.
Kemuli idez quod supza.
Kenamides .i. grana vuarum.
Kenkamides idez quod supza.
Kelar .i. folium.
Kenebar .i. balsamita.

Keénnē .i. bezahar siue berzat. Euax in lapidario suo: ē qdam lapis multū carus regibus qui generať in oculis ceruoz in oriente q cū serpentes comedūt deponētes senium vt fortiores fiant intrant flumē vbi morāť ī mersi vsq̄z ad caput tā diu quousq̄z sentiāt vtutē veneni separatā iterea lachrymā emittūt que coagulata ī oculis interdū vsq̄z ad magnitudinē nucis desiccať donec cadat cū de flumine exierint: ⁊ sic inueniť: ⁊ hec dicit venenoz tyriaca.
Kenech albedi .i. galbanum.
Kenkeret .i. gūma acorsof.
Kenon .i. almugat.
Kenolion .i. valeriana.
Kenoli idez quod supza.
Keniuuriȷ .i. keneuuri.
Kennat .i. kerua.
Kennan idez quod supza.
Keposar. i. sigillum salomonis: ⁊ est herba sic nominata.
Keposari idez quod supza.
Kepfos. i. auis merulus vel merulus.
Kerati riliqua.
Keras .i. cornu.
Keratos elafij .i. cornu ceruinum
Kerates est pondus sūptū a semine filocoracte ⁊ ſm Auic. ⁊ Johanem Sera. est pōdus pōderans grana. viij. ordei.
Keratia. i. riliqua quod arabes vocant harinob.
Kerasea .i. cerasea.
Kera .i. tunica cornee oculi
Kerpbadarsimi .i. citrum.
Krepuli .i. crepula.
Kretal .i. mumia.
Kereal .i. vsnen.

Kercetas .i. elleborus.
Kerfe. i. corter cuiuscz arboris.
Kerfe aromaticū. i. corter colorē hūs purpureū ⁊ saporē gariofili absq; dulcedie cinamomi q̄uis dulci? sit q̄ gariofil?. ⁊ aliq ponūt p eo ciamomū
Kerkelche .i. cucube.
Kerkeme .i. curcuma.
Kermes. i. coccus: vel dī tinctura facta cū lacca: vt apparet si. l. l. acc.
Kermer .i. fer kitran.
Kerſenne .i. orobus.
Kerſenie idē quod supra.
Kerſenay .i. hyrcina.
Kerium .i. menſis.
Kerui idē quod supra.
Kernich .i. oximel gariofilatuz.
Kerudenen est quoddā granū quo carem? puocans vrinam ⁊ menstrua.
Keruudenen idē quod supra.
Keſabor .i. arſenicū.
Keſe .i. herbus.
Keſearire .i. horripilatio.
Keſen .i. cortices glandiū.
Keſcen ē quoddā genus fungi ⁊ tuberū aduna tum ad modū testiculi.
Keſſe .i. cinamomū.
Keſmes. i. passule sine nucleis: vt apparz si leges litterā barū.
Keſſen .i. cortices glandiū.
Keſte .i. herbus.
Keſtris .i. piscis mugilus.
Keſibe sunt fustes nigredini attinētes radicib?.
Keſikegi .i. arſenicū.
Keſtio .i. vectonica.
Keſo .i. cimbalaria.
Keſtros helmie .i. lumbricus ventris.
Kest ara. vocaī cibus qui fit de simula ordei ⁊ la cte acetoso butiro extracto: ⁊ fit ad magnitudinē megnarum pillularum.
Keſum .i. abrotanū.
Keſumi idē quod supra.
Keſumen ē. ℈. i. ⁊ grana. v.
Ketana est quoddā genus cataputie cui? folia sūt similia foljs strigni.
Ketha vel arisa .i. cataputia.
Kezat .i. pinpinella.
Kezair idē quod supra.
Kezaf. i. titimallus vel anabula.
Kezef .i. arbor draganti.
Kezed idē quod supra.
Kez. i. fuolloli: p quibus lege litterā seta.
Kianos est quedā species colorjs: lege ciane?.
Kiantis .i. faba.
Kiachus .i. ciathus.
Kiar .i. citrullus.
Kiarſarabar .i. cassiafistula.
Kieth .i. galbanum.
Kien est locus quidam.
Kiem idē quod supra.
Kiudion. i. semē minoris mezereō vl' cocognidij
Kiudioni idē quod supra.
Kibar .i. acetosa.
Kibari idē quod supra.
Kibaſus .i. epatica.
Kibil .i. sticados.
Kibili idē qnod supra.
Kibrit .i. sulfur.
Kica. i. malus appetitus qui cōtingit mulierib? pregnantibus comedentib? lutū vel pontica.
Kida .i. turdus auis.
Kidaminū .i. malū terre.
Kicta .i. kica.
Kiare .i. dragantū.
Kikire idē quod supra.
Kic .i. galbanū.
Kyda .i. hyrcina.
Kidaloi .i. hypericon.
Kidalo idē quod supra.
Kidia .i. cimbalaria.
Kidria. i. cedria: ⁊ est gūmi cedri.
Kidra idē quod supra.
Kidonia .i. citonia.
Kidol .i. spargula.
Kidomon .i. artetica: ⁊ ē herba.
Kiga .i. cordumeni.
Kiga .i. matrisſiluia.
Kigali idem quod supra.
Kibil. i. oīa ĩstrumēta gressus: vt cossa crus pes
Kigili idem quod supra.
Kikabaut satirion.
Kikabal .i. palma christi.
Kikabali idē quod supra.
Kikidos .i. cicados: ⁊ est galla.
Kikide .i. dragantū.
Kikiban .i. brionia.
Kikil. i. grana granatorum siluestrium.
Kilaru .i. filix.
Kilamia .i. cadimia.
Kaldaru idem quod supra.
Kildim idem quod supra.
Kilex .i. salis de oriente.
Kilke. i. ordeum excorticatū ⁊ fricatū ⁊ coctū cuz multa aqua: ⁊ est illud quod vocaī ptisana ordeacea: ⁊ est far ordei perfecte coctum.
Kiliam. i. venter: vel fundus stomachi.
Kilia idem quod supra.
Kilio .i. sparagus.
Kilile .i. mellilotum.
Kilimalebus idē quod supra.
Kilil .i. mirabolani citrini.
Kilidonion .i. celidonia.
Kilit .i. sparagus.
Kilil .i. corona regia.
Kilimi .i. cadimia.
Kilimia idem quod supra.
Kikil. i. grana granatoz siluestrium.
Kiloliol .i. celidonia.
Kildonion idem quod supra.
Kildonioni idem quod supra.
Kilus .i. succus.
Kilbu .i. canis.
Kilduar .i. cedar.
Kimar .i. zimar.
Kimaloe .i. abrotanum.
Kimaloch .i. abrotanum.
Kimia lepra .i. fabe farina.
Kimia .i. cadimia.
Kimiadon .i. balsamita.
Kimolea .i. cimolea.
Kimobor .i. pubex.
Kimosarch .i. scordeon.
Kina .i. galbanum.
Kinarium .i. catulus canis.
Kinamomum .i. cinamomum.
Kinarion .i. kinarium.
Kinna .i. cardus.
Kineki .i. squinantia.
Kinelion .i. amomum.
Kineliom' idem quod supra.
Kinikion. i. herba que assimilaī assefetide: ⁊ cuz ea abstergiē vitrum.
Kindikion idem quod supra.
Kinkil. i. ros marinus: illud vocabulum ponit in antidotario Damasceni. vj. quod incipit zucarum alkikil: vel alkinkil: ⁊ est post. vj. qō incipit zucarum buglossatum.

Kinomia. i. musca canina venenosa.
Kinosbatus .i. cinosbatus.
Kinosbaton idē quod supra.
Kinodentes .i. canini dentes.
Kinopotano. i. cāis fluuialis ⁊ est castoreus.
Kinoglosson .i. cinoglossa.
Kincom prasimon. i. tortura oris.
Kinusol .i. apium risus.
Kinup .i. prassium.
Kincus .i. lo tincu.
Kiparissos .i. cipressus vl' sem eius
Kipar .i. epatica.
Kipari idem quod supra.
Kiperum .i. ciperum.
Kiperon .i. laureola.
Kiperion idem quod supra.
Kippus .i. sterc⁹ quod ē fim⁹
Kipsus idem quod supra.
Kipsusi idem quod supra.
Kirada .i. durities.
Kirau .i. karates.
Kirates idem quod supra.
Kirades .i. scrofa.
Kiramenon .i. napta.
Kirtas .i. charta.
Kircin .i. mentastrum.
Kirferdarsini .i. cinamomum.
Kirfe idem quod supra.
Kirte .i. varices.
Kiri est flos qui redolet vt gariofilus ⁊ est keiri.
Kirki est quoddaz os ex oībus ossibus tibij.
Kirrion est species tinee capitis q̄ facit foramina manantia samē similē melli. differt autē ab acoriz magnitudine foraminuz. ℔ Paulus cap. de acoris
Kirris epatis .i. gibbi epatis.
Kirul .i. serpillum
Kirukes dicunt greci. latine colores quibus tinguntur panni.
Kirun .i. cartafilago.
Kisa .i. grana solis.
Kisal .i. gentiana.
Kisapon .i. saponaria.
Kisarfasalista .i. cassialignea.
Kise. i. cibus qui fit de simula ordei.
Kismes. i. passule sine nucleis.
Kismez idem quod supra.
Kisserion .i. pumex.
Kisobran .i. cicuta.
Kismos .i. edera.
Kissos idem quod supra.
Kissokokilion .i. bacca edere.
Kiscos .i. agnus castus.
Kisch est cib⁹ qui fit ex simula frumenti aliq̄ndo ordei macerati in lacte acetoso qui faciunt pillas maiores ciceribus: ⁊ desiccant ⁊ conseruant: bas coquūt cū carnibus vel pinguedine elirātes: ⁊ est cibus infrigidatiuus: in almāsore iubet dari dyabeticis: ⁊ dī etiā kisch ipsa simula farine vel ordei cū lacte acetoso cocta.
Kiffē nomē mensure ⁊ ē idē quod kist.
Kist est nomē mēsure. Jo. Serap. lib. vij. de cōfectione electuarij de citonijs auc. Gal. que ex ea est romana est libra. i. ſ. Idē Auic. cap. de sciatica kistū est cotille due.
Kita .i. vsnee.
Kitran .i. alkitran.
Kitramon .i. cretanus romanus
Kitelimir .i. cucuner agrestis.
Kirbelimir idē quod supra.
Kitria .i. citrum.
Kitira .i. dragantum.
Kitisicus .i. folia diaforetica.
Kitira .i. citbara.
Kitrinos .i. color citrinus.
Kitum est genus arboris que facit gūmi quo corpora iungūt ne putrefiāt ⁊ vocat arbor mortuoz
Kithum idē quod supra.
Klidhemmia .i. purgamē sarmētoz
Klimas .i. gradatio.
Klinopodhes .i. chinopodion.
Krisolokanna .i. atriplex.
Kriti .i. ordeum.
Krimon .i. lilium
Krikinum .i. cartamum.
Krimoides sunt fruſtra simul vel grana parua.
Krios .i. aries.
Kirios frigus.
Krisis .i. iudicium.
Kritarion .i. ordeolus oculi.
Krite .i. ordeum.
Kritana .i. cretanus marinus
Krorab .i. lac acetosum.
Kroalos .i. aranea.
Kroatan idem quod supra.
Kroba. i. auellana indica: ⁊ est fructus q̄ vocatur faufel.
Krobastron .i. spodium.
Krobus .i. panis.
Krobus bacce. i. nux sarch que vulgo melecheta dicitur.
Krobal .i. epatica.
Krobali idem quod supra.
Krocaston .i. virga pastoris.
Krochia .i. papauer.
Krochi est quoddā animal marinum quod vulgo dicit vitulus marin⁹ pilosus habēs quatuor pedes similes pedib⁹ catuli: ⁊ parit catulos: ⁊ exit ad terrā interdum ad pascua.
Krodie .i. conche codee.
Krokoni .i. coccus.
Krocrosan .i. vsnee.
Kroda .i. fragaria.
Krodalf .i. sponsa solis.
Krodalfi idem quod supra.
Krodia .i. papauer.
Krodil .i. muicata.
Krodianthos .i. nenufar.
Krohol .i. pulus oculorum.
Krohobran .i. thutia.
Kroholab .i. oculus christi.
Krochium .i. chochi.
Krochimulum .i. prunum.
Krochinos coccus cochinus sanguineus color rubicundus.
Krolauiscos .i. racemus.
Krollauiscos idem quod supra.
Krollastibon .i. purgatorium.
Krolembas .i. oliue.
Krolembras idez quod supra.
Krolefia trifolium.
Krolimbas .i. krolembas.
Krollirion .i. collirium.
Krollitrac .i. ceterac.
Krolofonia. i. resina frixa vel composita: ⁊ est pix greca.
Krolon .i. intestinū penultimū.
Krolus .i. anus.
Kromason .i. vmbilicus veneris
Kromasion idez quod supra.
Kromasi .i. almea.
Kroma .i. calx viua.
Kromidion. i. gūmi cuiusq; arboris.
Kromidan .i. alcanna.
Kromidascalū .i. iuniperus.
Kromon. i. cicuta que dicitur comos.
Kromertes .i. puluis.

Komal .i. almea.
Komaliop .i. culcasia.
Konalif .i. mellissa.
Kon es .i. bistorta.
Kondes .i. condisi.
Konder .i. olibanum.
Konis .i. cinis.
Konditos. i. vinū cū speciebus conditum.
Kondisal .i. balsamita.
Konosi .i. culex.
Konopeū. i. coopertorium lecti.
Konos pinea.
Kopar .i. viscus.
Koparion bistorta.
Koppar .i. herba fullonum
Kopos. i. stercus caprinum vel quodcunqz.
Koprios idez quod supra.
Koprosi idē quod supra.
Koral .i. corallus.
Korat .i. senation.
Korabion .i. almea.
Kori .i. pupilla oculi.
Korion .i. koriandrum.
Korica, est fluxus rheumatis ad nares.
Koronis .i. coni.
Koron .i. corium.
Kokema .i. crocomagna.
Korlobar .i. cimbalaria.
Korul .i. siseleos.
Kordumen .i. carni agreste.
Kordumen idē quod supra.
Kossem idez quod supra.
Kromion .i. cepe.
Kromnion idez quod supra.
Kuat .i. rosa.
Kuactil .i. blaccebisantia.
Kual .i. nitrum.
Kuit .i. nitrum.
Kuith .i. gūmi.
Kuitabel .i. bdellium.
Kuil .i. sene.
Kubason .i. polium
Kubasion idez quod supra.
Kubulas .i. cicorea.
Kubece .i. malua.

Cap. cccl xxxiii.

Kubebe Bera. .i. damirta vl' borōgi ara. latine cubebe. li. aggr. cap. kubebe. kubebe est planta hīs folia silia mirte domestice: nisi q: sunt latiora eis: ⁊ sūmitates eor sūt acute sicut sūmitates lācee: ⁊ habet fructū rotundū aliqntulū deplessū ⁊ latū int folia ei⁹ reptū q qñ maturat vergit ad rubedinē: int ipz est granū triangulum: ⁊ habet siles ramis plāte dicte laros egredientes ab vna radice sicut agrost difficille frangibiles longos circit brachiū vnū plenos folijs: ⁊ fructus ei⁹ potius declinās ad amaritudinē: ⁊ color ei⁹ declinat ad rubedinē. Et idē postqz cōgregaui int mōnē Dias. ⁊ Gal. sup omnē herbā inueni q⁹ Gal. non memorauit mirtum agrestem. Et Diascor. non memorauit kubebas: ⁊ vidi q⁹ descriptio Gal. super kubebas ē descriptio Dias. sup mirtū agrestez. ¶Sli. cap. de kubebis: er eis sūt domestice ⁊ siluestris. sūt enī fruct⁹ cuiusdaz arborz i ptibus indie nascētes: ⁊ sūt triū generū. sūt. n. siluestres q̄ sūt minores ⁊ sūt saporis acuti sicut pip ⁊ sunt graues intus plene breuis stipitis: sunt etiā alijs supioribꝰ siluestres maiores pōderose silr: ⁊ plene amari saporz supioribꝰ meliores: sūt alie q̄ sūt domestice oibꝰ p̄dictis laudabiliores: iteriānes leuis pōderz lōgi stipitis: modice amaritudinis i sūmitate habētes planitiē aliquā: ⁊ vbi cōiungit stipiti cōcauitas ē q̄dā cuz masticat fumositas q̄daz euaporabilis ad cerebrū ascēdit: cū simplicit pōit ista itelligit. vtus ē in folijs ⁊ i semie ei⁹: ca. sunt ⁊ sic. Posse. Bera. semen ei⁹ bitēperate bitū vnā p uocat: mēstruis impat: calculos vesice frāgit: icetricis ⁊ cefalargicis medicat. ¶Radix ei⁹ cum viridis ē a multis p sparago cōedit: que amara est ⁊ diuretica. Et idē auc. Gal. ē medicia silis fu i sapore suo ⁊ vtute nisi q: ē subtilior multū: ideo fit apitiua opilationū q̄ sūt in corpore toto: ⁊ puocat vrinā: ⁊ mūdificat renes a lapide q̄ gererat in eis ⁊ est bona gutturi: ⁊ strigit vētrē. ¶Paul⁹ cap. de kubeba kubeba valet contra frigidus rheuma et confortat cerebrum.

Kuforad .i. psillotrum.
Kufonil .i. prassium
Kufordarsin. i. cinamomum vel species eius.
Kubulb .i. antimonium.
Kubul idez quod subra.
Kulugbunne .i. galanga.
Kulas .i. culcasia.
Kulbas idē quod supra.
Kulkasi idez quod supra.
Kulef .i. salix.
Kulepium .i. mentastrum.
Kuleba .i. ciperus.
Kulu .i. vinee.
Kulumar .i. gariofilata.
Kulbruchelbir .i. pollitricum.
Kulk .i. milium solis.
Kumar .i. kotula fetida.
Kumari idez quod supra.
Kumarch .i. ozimum.
humetre .i. pira.
Kumeteri .i. polium.
Kumetan .i. arsenicum.
Kunte .i. affodillus.
Kuntelion .i. kalendula.
Kuntelion idez quod supra.
Kuran .i. pix liquida.
Kurat .i. porrum.
Kuration .i. vinee.
Kurtas .i. carte.
Kurt .i. gūmi arabicum.
Kusamuz .i. mahab.
Kusali .i. filius ante patrem
Kust .i. costus.

Kutubut idest color sāguinis putrefacti in facie: ⁊ est spēs melācolie q̄ nominat cutuben: q: eā habens fugit absqz ordine: ⁊ eius icessio est diuersa ⁊ kutubut silr ē bestiola cristēs in superficie aque q̄ sup eā mouet diuersis motibus sine ordine: ⁊ q̄cuiqz hora aliquid aliud accidit ei fugit er eo q̄ ipsi accidit. deinde apparet ⁊ dicitur bestiola nō quiescens: ⁊ dicit vulpis alabamatu. verūtamē magis similia sunt duo prius dicta.

Sequitur de .L.

Laaf .i. sene.
Laamā. i. stercus columbinum.
Laafacon. i. mellilotum.
Laapar. i. prassium.
Laeg. i. gladiolus.
Laegi idem quod supra.
Legifor. i. zedoaria.

Cap. ccclxxxiiii.

Libanotida. Aieralmarien ara. grec. libanoti / lib. ag. laeral marien ingt ē arbor marie: ⁊ ē alpinalfac: ⁊ ē racola ⁊ dicit auc. Dias. Spēs libanotis sunt tres: vna earū hz semē qđ noiaē sachi: ⁊ hz folia silīa foliis maratri: nisi q: sūt latiora paꝝ ⁊ grossiora: ⁊ extē dunt sup trā circulariē hūs bonū odorē: ⁊ longi tudo stipitis eiꝰ ē vniꝰ brachij ⁊ plꝰ: ⁊ hz multos ramulos sup quoꝝ sūmitates sūt capuella in q/ bus ē semē albū sile semi plāte q dī spondilion. mūdū angulosū acuti saporis: in cuiꝰ odore ē sile odori resine pini: ⁊ qñ masticaē mordicat linguaꝝ Radix vo eiꝰ ē alba multū: cuiꝰ odor ē sicut odor thurꝫ. Et ē spēs alia silis suprādicte: nisi q: semē eiꝰ ē latū nigrū sile semi plāte spōdilō hūs odorē bonū: sz mordicat linguā: ⁊ hz radicē erteriꝰ ni grā: iteriꝰ vo albam. Est spēs alia silis suprādicte nisi qꝛ ipa nō hz stipitē nec semē nec florē: ⁊ nasci tur libanotꝫ locis petrosis ⁊ agrestibus.

Posse. Dera. auc. Gal. vtꝰ oiuz spe/ cierū est silis ex hoc q resolut: mollificat: abstergit: ⁊ icidit: ⁊ succꝰ her be qñ miscēt cū melle curat obscuritatez visus q̄ fit ab hūiditate grossa. sz spēs illa q̄ hz capitella quā romani rosmarinū vocāt: qñ daē in potu cōfert icterico. Idē auc. Dias. ēplm ex foliis cuiusqz spēi ofert fluxui sanguis emorroidaꝝ: ⁊ sedat apa ta ca. ani: ⁊ extenuat emorroidas egrediētes: ⁊ ma turat scrofulas: ⁊ apata difficil maturatiōis. qñ radix eius admistraē sicca cū melle mixta mundi ficat. ⁊ qñ sumiē in potu cū vino ofert morsibꝰ ve nenosis: puocat vrinā ⁊ mēstrua: ⁊ qñ fit emplm cū ea hūida soluit apata phlegmatica. ⁊ qñ exprimiē succus radicis eiꝰ ⁊ aliarū partiū eiꝰ ⁊ miscēt cū melle ⁊ fit inde collyriū acuit visū. ⁊ semē eiꝰ qñ sumiē in potu facit oia hec: ⁊ qñ sumiē in potu cū pipe ⁊ vino ofert epilēsie: ⁊ doloribꝰ pectoris antiqs: ⁊ ictericis: ⁊ qñ miscēt cū oleo ⁊ limē inde corpus puocat sudorē: ⁊ sic ofert hydropisi: ⁊ te riē ⁊ miscēt cū farina lolij ⁊ aceto ⁊ fit emplm cōferens attritiōi lacertoꝝ: ⁊ podagre. ⁊ qñ miscēt cū aceto forti curat morfeā. Ingrediē aūt semen eiꝰ in syrupis. verū semē illiꝰ qđ dī sachi nō ē ad mistrandū in potiōibꝰ q̄ sūt ad canerū. Sed liba notꝫ quā romani vocāt rosmarinū: ⁊ ē plāta quā multi ponūt in coronis: hz vgas multas nō gros sas fleribiles mūdas sup qs sūt folia mlta dēsa subtilia longa: ⁊ hz vtutē calefactiuā ⁊ desiccati uā multaz: ⁊ admiscēt rebꝰ qbus abluiē caput: et puluerizaē ō ea sup caput ⁊ sic dimittiē tribꝰ die bus: ⁊ postea abluiē ⁊ quenit oculꝰ qbꝰ currūt hū ditates: ⁊ ofert ictericie. Et idē auc. Abē mesuay ē cal. ⁊ sic. i. iij. gra. ⁊ ofert corize fri. ⁊ alcohol cū eo ⁊ melle ofert aq̄ descendēti ad oculū

Laurcuma .i. electrū.
Laucrud .i. lapis lazulus.
Lauda. i. quoddā os qđ in posteriori capitis ē fa ctū sicut in versa ⁊ ē suprā.
Laudume .i. sempuiua.
Lauria .i. mellilotū.
Laurus quid est: lege gara.
Laurus alexādrie qđ est: lege dasnoides.
Laurcolus quid ē: lege quod suprā.
Lauzamar .i. amigdala.
Lauz idē quod suprā.
Lauze idez quod suprā.
Laucanar .i. flos amigdale.
Lauriſdatiū .i. camedapnes.
Laudume .i. sempuiua.
Labar. i. lentigo: q̄ nasciē circa aq̄s folia hz rotū da ⁊ flossellū exalbidū: est acris ⁊ diuretica: lege gabaleb.
Laban .i. olibanū.
Labe .i. manica cultelli.
Label .i. ziniar.
Labeserch .i. bdellium.
Labea. i. species titimalli.
Labrū veneris. i. cocognidiū: quidā dicunt qꝫ ē dipsacos.
Labrusen .i. hypericon.
Lacara .i. acetosum.
Lacabatabaco .i. borax.
Lacca quid est: lege aec.
Lacertus: Auic. eiꝰ natura vicina ē stellionis: sz est melior: eo: eiꝰ stercꝰ acuit visum: ⁊ quenit pu/ rigini ⁊ albugini oculoꝝ.
Lacerana .i. holera.
Laceri herba ē quam ignorō: hūs folia sicut ana gallus.
Lacertola aque .i. stincus.
Lactel .i. mel.
Lacteris nomen est herbe cataputie minoris et seminis eiꝰ: qñ simpliciē ponē p semie intelligiē ⁊ quid est: lege cataputia.
Lacterides idem qđ suprā.
Lacitis .i. cataputia.
Lachiri idem quod suprā..
Lachiri grece: latine cicercula. Gal. lachiri cōsi/ mile qdem vtute est lachiri faseolis. vtunē āt his plurimi q ſm verā asiā rustici. vtutez qdem silez hñt faseolis: grossiorem qdez substātiaz: ⁊ ppter hoc sunt magis illis nutritiue.
Lacticiniū. i. ois planta habens lac acutum: ⁊ est solutiuum.
Lacora .i. acorus.
Lacoria idez quod suprā.
Lacuna .i. terra sigillata.
Lactuca domestica quid est: lege hachas.
Lactuca marina .i. titimallus.

Cap. ccclxxxv.

Lactuca asini vel musellia qđ idē est latine. gre. an/ chusa ara. abugliſſe vl finarē vl fincarē. Dias. cap. ō anchu sa lactuca asini siue anchusa sunt eius tria genera: quaꝝ vna folia habe tlactuce silia: sz acuta pilosa ⁊ aspa ⁊ nigra ⁊ spinosa. Radix ē ei digiti habēs grossitiē ⁊ colorꝫ sāguiei i estate po tissime infitiens digitos. nasciē locis cultis folia plurima habēs in giro sup terrā spansa. lege eaz mense februarij. Radix eiꝰ vtutis est redarguētꝫ ⁊ stipti **Posse.** cōbustionibus medeē: cera ⁊ cātis. oleo addito vulnera renum optime curat: ignē sacrū cū polēta extinguit: ma culas corporꝫ ⁊ lepras cū aceto imposita mundat suppositā menstruis ipat: aborsū facit. Elixatura eius stericis mulierū recte adhibeē frenetics et splenetic opitulaē: febrientibꝰ cū mulsa daē: nō febriētibꝰ cū vino: folia ventrē stringūt cuz vino bibita: ipsaqz herba decoctione arcuatū morbuz sanat. Itē in oleo decocta cū cera vstionibꝰ ⁊ vl/ ceribus difficulē cicatrizātibus apponiē. est alia anchusa quaz multi Alcohidion dicūt suprādicta paruior est: qꝛ folia minora hz ⁊ aspiora superiore vgas silēs vt suprā sup quas florē purpureū aut feniceū pfert: radices russas hz ⁊ oblōgas. Nascitur locis arenosis. virtus est radici ⁊ foliis vna **Posse.** Morsibus venenatis occurrit: sed mādducata ⁊ bibita ⁊ colligata vim venenorum non admittit. eius folia si masticata conspueris serpentem occides. Est alterū genꝰ

silē supradicte: sed minus semē hz colorē feniceū

Posse. Istud silr masticatuz ⁊ consputum celerius infert serpentibus morte Radix ipsius cū cardamomo ⁊ isopo bibita modo orifabi vnus lumbricos latos occidit. **Gal.** vj. sim. pharm. capit. anchusa.

Anchuse vere nō eusdē omnes sunt virtutz: nā ea quidē que anomachia appellaī stipticantē simul ⁊ subamarā habet radicez sufficientē quidez corpori condēsare ac mediocriter subtiliare ⁊ abstergere: ⁊ tanare cholericos ⁊ subtiles humores Dictū est aūt in prioribus q pontica qualitas ad mirta amare nata est hoc facere. **Posse.** valet ad ictericiaz splenēticis: ⁊ frenēticis vtilis est. Est autē sufficiēs ifrigidare: cataplasmata quoqz cū farina ordeacea herisipillatis conferre. Abstergit aūt nō solū bibita: sz de foris apposita: qzobrem morfeas et lepras sanat cum aceto. Radicz quidē opera sunt hec ⁊ virtutes operationuz he quidē dicta sunt. frōdes vō plante debiliores radice sunt: non tū excludūtur ab actu stipticandi ⁊ siccandi: vnde ⁊ diarriā sanare cum vino bibite: ea etiā que appellaī anchusa herisipillantibus conuenit: silr ⁊ radicē hz stipticiorem. anomachie vō que anothali ⁊ alcibiadon vocaī: virtus quidē est pharmacosio: ⁊ mor igiē ⁊ plus habet acredinis qz ad gustū: ⁊ serpentib⁹ ⁊ morsis sufficienē competit cataplasmati apposita ⁊ comesta. Reliqua vō que quarta ē ⁊ parua ⁊ fere innoiata quidē silio est altibion: amario: aūt et pharmacosio: qpropē et ad latos lūbricos idonea i mlitudie orifabi cū isopo ⁊ nasturtio bibiē

Lac quid est: lege lelen.

Lac papaueris	.i. opiū.
Lac fisticule tarmini	.i. semen croci hortulani.
Ladaer	.i. bdelliū.
Ladarf	.i. ipoquistidos.
Ladarhasach	.i. iusquiamus.
Ladil	.i. trifoliū.
Ladili	idē quod supra.
Ladri	.i. variole.

Lagana fit ex pasta azima ⁊ est lata: pro qua lege heuda.

Lagazaz	.i. alexandrū.
Lagaos	.i. lepus.
Lagia	.i. leporina.
Lagiasir	.i. piretrum.
Lagiasich	.i. piper albū.
Lagococos	.i. talpa.
Lagoceros	.i. trifoliū leporinū.
Lagos	.i. lepus.
Lagopos	.i. pes leporinus.

Lagnoptalina: hanc hītes sunt qui cōducta palpebra superiori oculū regere minime possunt.

Lagustu	.i. ciperū.
Lagus	.i. lepus.
Laguston	.i. scordeon.

Lahana vocaī grece oia holera.

Lahanon	idez quod supra.
Lahadrol	.i. cicuta.

Laieralmanaz quid est: lege libanotides.

Laieralmanaci	idez quod supra.
Lalafa	.i. trifoliū.
Lalaf	idē quod supra.
Lalasor	.i. arsenicū.

Lama: Plī. lamā inquit vocant arborē spansaz in india ⁊ in arabia nascentē in qua fit mastix: sed infra.

Lamil	.i. vsnee.
Lamili	idez quod supra.
Lamuli	.i. iuniperus.

Lanaria. i. structiuū vel condes.

Lana succida .i. nō lota bona ē de collo nō moll' ⁊ femorū: ⁊ bene lota: p qua. l. taufi.

Lanam	.i. auripigmentū.
Lanadachis. i. fructus mandragore femineū.	
Leneabellafesin	.i. trilobalsamū
Landeabellafesin	idē quod supra.
Lanfea	.i. scordeon.
Lazeden	.i. lazeden.
Lanu	.i. cartafilago.

Lambrusca. i. vitis agrestis: p qua. l. euantiū.

Landume	.i. sempuiua.

Landrus quid est: lege nerion.

Cap. cccl xxxvi.

Lapacium latine vel parella ⁊ est aliud qz lapago: cuius due sunt species acutum. s. ⁊ rotundū: qō sic dī: quia rotunda hz folia: ⁊ acutū acuta: cum simpliciē ponit p rotundo intelligiē. **Dias.** cap. de lapacio ponit q tuor genera dicens: lapacij quatuor sunt genera vel species: vnū quod manducaī: ⁊ est illud quod vocaī insipidū. altez quod dī orilapaciū ⁊ acetosum lapaciū: ⁊ illa est herba que dī acetosa: que in locis humidis nasci tur: ⁊ in sūmitate eius sunt folia acuta ⁊ dura: verum melius est quod in hortis nasciī. Est aliō genus lapacij quod est agreste ⁊ bonū minus simile plantagini sup terrā spansum ⁊ molle. Est aliud genus quod multi zadā dicūt folia silia lapacio agresti hūs: ⁊ virgā minorē: semen ē ei acutū ⁊ ruffum siue subnigrū ⁊ triangulatū ⁊ viscidum sup virgā habens semen: ⁊ latine dī lapaciū acutum: valet contra scabiē ⁊ empetiginē ⁊ serpiginem. Accipiaī succus eius ⁊ oleum nucis ⁊ pix liquida ⁊ simul buliant ⁊ coleī: ⁊ colature addatur pulvis tartari ⁊ sulfuris ⁊ fiat vngentū. Ad apostemata maturandū: lapaciū acutū tritū ⁊ i oleo decoctum ⁊ cum arungia supponanī. Cōtra splenis duriciē: succus lapacij acuti cuz storace liqda et armoniaco et aceto conficiaī et dimittaī trib⁹ diebus: postea fiat decoctio et coleī: et colature addaī cera et oleum et fiat vngentū. aqua vel vinum decoctionis eius soluit opilationem splenis vel epatis. Cōtra scrofulas nouellas: fiat emplastrum ex lapacio acuto et arungia simul cōtritis Crispelle facte ex lapacio acuto valent asmaticis ex fri. causa. **Gal.** vj. simp. phar. capi. de lapacio. Lapaciū diaforetice moderate virtutis est. acutum vō lapaciuz mirte simul cum diaforetica ⁊ repercussiua pticipat quadā qualitate. Semen vō eius habet quid stipticū manifeste vt dyssenterias ⁊ diarrias sanet: ⁊ marime id qō est acutum lapsciū. Equinū autem lapaciū in nec moribus quidem generaī: vt plurimū aūt ē eiusdem quidem cum pdictis: debiliores vō vtutis.

Dias. Virtus lapacij vna est que vētrē mollit: crudū ⁊ tunsum ⁊ cataplasmatibus adhibitū cum oleo ro. duricies spargit.

Lapaciolū. i. lapaciū acutū: ⁊ est spēs lapacij.	
Lapadione	.i. lapago
Lapatū	.i. filix.

Cap. cccl xxxvii.

Lappa idest menta sz quosdam licet falso. Iam lappa maior est bardana: ⁊ ē alia lappa dicta inuersa q hz caudam ingentē per terram dispsam. hec herba a grecis philontropos vocaī eo q vestibus hoium adhereat ob asperitatē sui: nasciī iuxta muros: ⁊ etiam bardana. Plī. cap. de lappa. lappa est duplex q adherescit q i ipsa flos nasciī nō euidens: sz occultus intus ⁊ intra se semina velut aialia que intra

se pariũt. ¶Paulus cap. de lappa. Lappa est duplex: ex ea est maio: ⁊ mino:: maio: vocat bardan⁹ latine ⁊ grece ethiopis: ⁊ est masculus carens semine mino: vocat bardana: ⁊ est femina faciẽs lappas: ⁊ semina adherentia pannis: ⁊ vocat lappa inuersa. Gal. vj. sim. phar. cap. de lappa: arstrũ siue psonatia vel lappa qd quidã psepidã vocant: folia eius sunt cucurbite similia: nisi ẽtenus sũt durioza ⁊ minoza: diafoxeti cũ ẽ ⁊ siccatiuũ. hz aũt ⁊ qd stipticitatẽ mediocrẽ iccirco ⁊ folia eius veterũ vulnerũ sũt sanatiua. Lapago ẽ aliud q̃z lapaciũ: ⁊ vocat psonatia: ⁊ ẽ herba habens folia magna: quã Dias. vocat apparme: quã greci philoantropon vocãt. Uñ Diasco. facit vnũ cap. de apparme. i. lapagine: ⁊ aliud de lapacio. nam ꝓmum scribit ꝑ binũ p. ⁊ aliud per vnũ: ⁊ istius ẽtuor sũt genera intra que ẽ herba q̃ vocat acetosa: vt apparet si leges lapacium: ⁊ quid est lapago: lege apparme.

Cap. cccl xxxviii.

Lapsana est quedã herba que assimilat rapeste: q̃ grece vocat lepiduz vel gingiẽ: q̃ ꝫm Dias. capi. de lapsana: ẽ herba oibus nota: vtutẽ hz viscidã: sciaticis medetur: splenecticis opitulat: lepras mundat. ¶Radix eius collo suspensa dolorẽ dentium tollit. Gal. vij. sim. phar. cap. de lapsana Lapsana comesta cacochimia ẽ: cataplasmata vo absterssiuũ quid hz ⁊ diafoxeticũ.
Lappa inuersa quid est: lege lappa.

Cap. ccclxxxix.

Lapis ematides lati. gre. lithos ematitos. arab, sedeneg. li. ag. capi. sedeneg: auc. Dias. ematites est lapis sanguineus cuius color est silis colori sanguinis: ⁊ melior est ille qui cito frangit cõpatione alicui⁹ lapidis q nõ est sedeneg: sz spẽs ei⁹: q est durus nimis coloris ferruginis eẽtiũ ptiuz mũdus a sordib⁹ hũs venas cũ quo pictores limpidant aurũ ⁊ argẽtũ. Adulterat aũt cum lapide scisso: sz discernit q: lapis scissus separat in venas rectas: sz nõ est lapis scissus qui q̃ fricat sũper cotẽ egredit ex fricatione ei⁹ color bon⁹: sed sedeneg ẽ magis tincta rubore. Et idẽ auc. Gal. sedeneg q̃ fricat sup cotẽ dissoluit: ⁊ sapor eius est stipticus: ⁊ virt⁹ ei ẽ deliccatiua: ⁊ infrigidat in ẽntitate in qua est stiptic⁹ Posse. Bera. conuenit asperitati oculi ⁊ palpebrarũ: sz q̃ asperitas fuerit cũ apate cal. dz fricari cũ albumine ou aut decoctione fenugreci: ⁊ q̃ fricat sup cotẽ ꝓuenit sputo sanguinis inuamento maximo: ⁊ cõuenit oib⁹ vlceribus q̃ liniunt cũ eo: pulvis subtilissimus puluerizat in vlcerib⁹ ⁊ aufert carnẽ supfluaz: ⁊ cõsolidat vlcera oculi ⁊ curat: ⁊ q̃ fricat cum aq̃ in cote sicut dixim⁹ ⁊ dat in potu strigit mẽstrua Et q̃ bibit cũ vino antiquo stringit vẽtrẽ: ⁊ fluxum vesice. ¶Pulvis exptus ℈ i moderatũ fluxuz ⁊ potissime post purgationẽ fluxus. ¶Recipe lapidis ematitis. ℈. i. karabe coralli rubei psilij assati: ossis de roide cervi ana. ℈. i. electuarij athanasij. ʒ. i. distẽperet cũ succo plantaginis.

Cap. cccxc.

Lapis piritides gre. ara. hageral. latine copa rosea. li. ag. cap. hageral marcasita est lapis ex quo extrahit es: et oportet q̃ eligat ex illis cui⁹ colo: ẽ silis eri: ⁊ q̃ ponitur in igne saliũt ex eo sintille facile. Cõburit in hũc modũ: linitũ pone in ignẽ leuẽ ⁊ euenta donec fiat rubeus: deide extrahe ab igne. Quidã ponũt cuz i ignẽ magnũ ex p:unis: deinde liniũt melle ⁊ iterum ponũt in ignem donec omnes eius partes sint equaliter cõbuste: q: fortasse ꝓmo adurit extra ⁊ non interi⁹: deide erufflat cinis ab eo ⁊ reponit. Et si indigetur ablutio lana eã Dias. ca. de lapide piri sicut lauat cadimia. tide. Lapis piriti des. i. marcasita ex q⁹ eramẽ fit. Eligẽd⁹ ẽ colorẽ hũs eraminis qui in foco missus frangit. Cõburit vo sic: melle vnctus in viuis carbonib⁹ mittit ⁊ flabellat q̃diu colorẽ ruffum faciat. Alij vo in multis carbonib⁹ igneis coctũ ⁊ secũdo melle vnctũ reuocãt igni q̃diu se fregerit: postea eximũt illum ⁊ lauãt sicut cadimiã ⁊ reponunt. Posse. Bera. Uirtus eius adusti ⁊ nõ adusta est vrens ⁊ absterssiua vlcerũ: ⁊ abstergit obscuritatẽ visus: ⁊ resolvit ⁊ maturat apata dura: ⁊ q̃ resoluitur ⁊ miscet cũ resina pini resoluit sanguinẽ congelatuz ⁊ aufert carnẽ supfluam cũ pauca calefactiõe ⁊ stipticitate. ⁊ quidã nominãt hũc lapidẽ postq̃ adurit dicidas vel difriges. Et idẽ auc. Gal. hic lapis ẽ vnus de lapidib⁹ hũtib⁹ vtutẽ fortẽ. ⁊ nos agministramus cũ cũ resolutiuis: ⁊ miscem⁹ cuz eo lapidẽ sacharos: ⁊ resoluim⁹ sepe cũ hoc vngẽto hũiditatẽ multã que est ꝓgregata in cõcauitatibus ⁊ cauernis musculoꝝ: ⁊ q̃ administrat hic lapis oz q⁹ multũ terat: ⁊ resoluit hũiditatẽ corruptã que est sub cute: ⁊ iõ q̃ terit vltima contritione ⁊ ꝓficit cũ aceto abstergit baras: ⁊ morfeã ⁊ lentigines faciei: ⁊ hz vtutẽ magnã in abstergẽdo oculũ: ⁊ cõfortat substãtiã ei⁹: ⁊ acuit visũ: ⁊ iõ noiat in terris ꝑsie lapis luminaris: ⁊ facit capillos tenues Uirt⁹ ẽ illi cocto ⁊ crudo ⁊ crispos. Dias. tormantica ⁊ asmictica: caligines oculis purgat: duricieb⁹ diafoxesim ⁊ digestionẽ facit: addita resina carnes pequat. lapis ipse cõbustus a multis difriges dr: lapis iste species ẽ vitrioli: sicut apparz. si leges zeg: qui non cõbustus si puluerizet ⁊ distẽperet vel misceat cum vino ⁊ gallis tritis est optimũ encaustũ ad scribendum.

Lapis luminis	idez quod supra.
Lapis marcasita	idẽ quod supra.
Lapis senadeg	.i. lapis ematites.

Cap. cccxci.

Lapis smaraldus latine: vel lapis stellatus. grece ormiscus. arabice ferxegi: est lapis pulchre ⁊ auide viriditatis: imo color ei⁹ est viridissimus translucẽs: ita q̃ vicinũ aerẽ sua videt tigere viriditate: figura sua melior est planicies: q: tunc vna ps nõ coumbrat aliã: melior ẽ q nõ vm Bera. Ei⁹ natura fribra nec lumie variat. gi. est ⁊ sic. Et idẽ auc. ¶Rasis in lib. minerarũ: gñatio smaraldi vel tabarzet ẽ sicut gñatio iacoth: ⁊ viriditas ei⁹ corporis nascit a vtute minere. Iste smarald⁹ defert a terris nigroꝝ: ⁊ lapis tabarzet ẽ silis ei: nisi q: nõ est diafanus sicut smarald⁹. Et est ali⁹ lapis q vocat dabagreg: ⁊ ẽ silis tabarzet. Et idẽ sunt duo lapides silẽs quoꝝ vn⁹ noiat tabarzet ⁊ amoxad: ⁊ alius noiatur smaraldus: ⁊ sunt vmꝫ fere: ⁊ est vterq̃ lapis qui cõgelat in mineris auri in terris garbi: ⁊ est viridis fortis viriditatis splendens: ⁊ ille q ex eo est viridior ẽ melior: ⁊ magis diafanus melior est obruffo. Albertus in lapidario suo cap. de smaraldo. Smaraldus lapis est ꝑciosior multis alijs ⁊ non rarus: ⁊ color eius

est viridissim⁹ transluc̄s: ita q⁹ vicinū aerē sua viditate figurare videat: ⁊ melio: ē planicies sup ficiei: q: tunc vna ps nō obūbrat alā. melio: tū ē q nec lumine nec vmbra variat. hui⁹ planicici et colo⁊ varietatē dicūt esse diuersitates. xij. eo q⁹ aliq̄ fel nigrū per modū virgularū admirtū hz Illi sunt a locis scotici ⁊ britanici ⁊ hiliaci: ⁊ qui in venis eris nascunt ⁊ maculosi quidā: ⁊ quidā cal cedonici: eo q⁹ admirtura būt cum illo lapide. me lio:es aūt sunt scotici. Et fer̄ quidā q⁹ ilu de ni dis griffonū afferunt: qui lapidē hūe cum crude litate magna custodiūt. Dixit aūt vn⁹ de grecia veniens veridic⁹ ⁊ curiosus expimentato: q⁹ hic lapis nascit in rupibus que sunt sub aqua maris ⁊ ibi inuenit. romale etiā ē q⁹ in venis eris in p spicuo quidē ad eris substātiā nō venēs nascitur eo q⁹ rubiginis eris hz viriditatē. **Posse. Bera.** qñ feruzegi sumit in potu conuenit venenis mo:tife ris: ⁊ mo:sibus venenosis: ⁊ punctionib⁹ hñtib⁹ aculeū. Qui ergo dederit ī potu de limatura ei⁹ pondus. viij. granoꝝ o:dei illi q sūpsit venenuz añq̄ fecerit impssionē liberat eū a mo:te: ⁊ nō ca dent capilli ei⁹: neq̄ excorieť: ⁊ est sua euasio: ⁊ il le q assiduat aspicere ipm pseruat ei⁹ visum a no cumentis: ⁊ cōseruat eū incolumē. ⁊ q defert ipz in anulo pserut eum ab epilensia: qū ducit eū in digito anteq̄z supueniat: ⁊ ppter hāc cām doce mus reges q⁹ suspendāt eos in collo filioꝝ qñ na scunt statim: ne supueiat eis epilēsia. Et idē auc. Raſ tabarzet vl' feruzegi cōuenit lepro:is qū su mit in potu limatura eius: ⁊ si cadat aspectus ty ri sup lapidē smaraldi dissoluunt ocli ei⁹ ⁊ liq̄scūt **Dias.** cap. de smaraldo. Smaraldus porta tus auget substātiā hūs psuasionem in omni negocio co:pore ⁊ sermone: castos latos facit: subuenit ⁊ in tempestatib⁹: sculpit in eo sca rabeus ⁊ ptundit aurea fibula. Albertus in lapi dario suo cap. de smaraldo: Exptuz ē nostris tē po:ibus q⁹ hic lapis si vere viridis ⁊ bon⁹ est reti net'coitū: ppter qđ rex vngarie q nostris regna bat tēpo:ib⁹ eū in digito in ho:a coitus cū vxo:e sua hēbat: in coitu in tres ptes diuisus est: ⁊ iō p babile est q đ dī q⁹ hic lapis gestantē se ad castita tem inclinat. vnde auget opes: ⁊ incantat⁹ dat vba psuaso:ia: ⁊ q⁹ collo suspensus curat emitri teum: ⁊ caducos mo:bos. Exptuz est aūt q⁹ visū debilē confortat: ⁊ oculos cōseruat: ⁊ bonā facit memo:iā: ⁊ tempestatē auertit. Et valet diuinan tibus: ppter quod queriť a magis.

Lapis tabarzet qd ē. l. l. smaraldus.

Cap. cccxcii.

Lapis Bera. lazuli latine. arab. hager alzenard siue alezanard. li. ag. ca. hager alzenard oz q⁹ eligat ex eo cuius ē colo: celestis multū cū co:pusculaure is ⁊ leuis est sine asperitate ⁊ sine admixtione al terius lapidis: ⁊ qui non frangit facile: ⁊ cui⁹ fru stra sunt magna. **Jo. mes.** capitu. de lapide lazuli. Lapis iactulus vel stel latus est de genere marinoꝝ hūs maculas ex au ro. Et ē eius ali⁹ alb⁹ ⁊ dī marchasita: ⁊ ali⁹ indi cus clarus celestis: ⁊ dī lazuli: ⁊ q̄q̄z minera fert vtrūq̄z simul. Et melio: ē cui⁹ colo: ē viridio: ī co lo:e azuli: ⁊ hz maculas aureas: ⁊ mirt⁹ cū mar chasita ē nō bon⁹ ⁊ nō maculat⁹ ⁊ silr leuis: calid⁹ ē i. ij. sic. in. ij. Et dixit Humay i vtroq̄z eē i. ij. **Posse. Bera.** Uirt⁹ē ei silis glutini auri: nisi q: ē debilio: eo: ⁊ facit nasci pilos in palpebris. Et idē aucto. G al. est in eo stipticitas cū acuitate pauca. Et v tus ei⁹ē q̄ desiccat ⁊ infrigidat etiā palpebras q̄ depilant ppt aliquos hūo:es acutos ⁊ remanēt q⁹ in eis nō augent pili nec multiplicant ⁊ sūt sub tiles ⁊ debiles: ⁊ hoc q: lapis lazuli in his loc̄z de struit hūiditatē ipsoꝝ hūoꝝ: ⁊ imutat sup fluita tem ad cōpleriōem suā radicalē: cum q̄ fit gñatio piloꝝ palpebrarū. Et oz q⁹ ad hoc terat multuz ⁊ administret in'puluere. Et idē auc. linacoy in li bo lapidū: qñ suspendit ad collo infantis remo uet ab eis timo:es: ⁊ facit irtos pilos. Et si terit cū aceto ⁊ linit sup mo:feam ⁊ albaras curat. Et idem auc. Alcauzi: hz vtutē adustiuā: putrefacti uā: ⁊ iō aufert verucas: ⁊ qñ sumit iteri⁹ larat hu mo:ē melancolicū: ⁊ mūdificat sanguinē ab hūo ribus grossis. Et dosis ei⁹ est a ątuo: kirat vsq̄z ad. z. i. qñ miscet cum alijs medicinis laratiuis: ⁊ conuenit plus dolo: renū ⁊ asmati: ⁊ qñ sumitur in potu aut fit nascale cū eo ꝓuocat menstrua. et potus eius cōmouet nauseā ⁊ vomitū: sz ablutio ei⁹ remouet de viribus co:dis dicit q⁹ hoc ab eo. **Aui.** cōfo:tat co:.

Jo. mes. est in eo acuitas nō euacuata a sti pticitate: ⁊ ē er pte acuitatis ei⁹ adustiuus: vlceratiuus: putrefactiu⁹: absterssiuus ⁊ incisiuus. Et in nō lato ē ꝓprietas abzadēdi pi los. lotus aūt plongat ⁊ ꝓfortat eos: ⁊ gñat pi los in palpebris. Sūt in eo nocumenta q̄ dirim⁹ in lapide armeno: ⁊ expedit nocumenta ei⁹ tolle re: ⁊ silr cū ablutiōe sicut dixim⁹. de trituratiōe aūt sustinet plus q̄z lapis armenic⁹. Quidā āt ex sapientib⁹ posuerūt ipm post ei⁹ ablutiōem in cō fectiōibus letitie: ⁊ ppe. z. viij. ex eo ad li. i. ex cō fectione: ⁊ dabāt cū succo bugloſſe depurato ⁊ vi no antiquo: ⁊ est medicamē solēne ad egritudies melancolicas. dilatat enī aiam ⁊ facit in ea mine rā gaudij. Confectio lapidis lazuli ex inuentione nā: Accipe ex seta tincta in kesines sicut lib. i. et submerge eā in succo pomoꝝ dulciū ⁊ aq̄ ro. ana lib. s. ⁊ dimitte die vna: deide fac modicū bulire dū aq̄ rubeat: deide extrahe ab ea setā ⁊ pone zu carū tabarzet. z. c. l. coque vsq̄z dū spissitudinem mellis habeat: ⁊ remoue ab igne: ⁊ ꝓjce in eo ca lido ambre crude frustratim incise. z. vj. ⁊ dimit te liquefieri in eo: deinde ꝓjce sup ipm puluerē harū specierū. Accipe ligni aloes crudi ⁊ darse m ana. z. iij. lapidis lazuli abluti ⁊ ꝑpati. z. xij. margaritaꝝ. z. ij. auri boni. z. i. muscī. z. vni⁹ ter tiā ꝓfice cū ꝑdictis. hoc ē enī marum inuamenti ad pulsum co:dis ⁊ sincopim: ⁊ algueſgue: ⁊ tristi tiam sine cā. Et ē ex rebus ꝓfortantib⁹ aiam ꝓfor tatione mirabili: lapis lazuli solutōe educit melā coliā ⁊ hūo:es adustos: ⁊ mūdificat venas ⁊ san guinē ab eis. Et nō lotus educit ꝑ vomitū ⁊ ꝑ vē trē hūo:es grossos melācolicos: ⁊ ꝓuenit ad egri tudines co:dis: ⁊ cereb:i: sicut epilensia: mania: ⁊ melancolia: q̄rū materia est hūo: melācolicus. Et ꝓuenit inuamētū sublime egritudinib⁹ timo ris: et tremo:i co:dis: et sincopi: et cōfo:tat co:: ⁊ aufert ꝓcumentū ei⁹: ⁊ dilatat aiam: ⁊ mūdifi cat pectus: pulmonē: ⁊ ꝓuenit asmati ⁊ hūo:ib⁹ grossis: ⁊ egritudinib⁹ splenis. Et ē ex reb⁹ ꝓser uantibus iuuentutē: ⁊ beatificātib⁹ vitā. Et pser uat a lepra. Et supposit⁹ educit mēstrua. Et dat patientibus febres melācolicas: ⁊ curat eos. Et ꝓfert vsus ei⁹ ad emo:oidas. Dos ei⁹ est a. z. i. ad z. i. ⁊ mediam.

Cap. cccxciii.

Lapis Bera. iudaic⁹ latine. ara. hager alicudi. lib. ag. cap. hager alicudi: ē lapis silis lapidi ha bex: ⁊ ē in palestina in o:iente: ⁊ in fi

gura sua silis gladi albo bone figure hns multas lineas angulatas in longitudine ptendentes: et noiant sumitates lacerate. Et est lapis q dissolui in aq; 7 no hz sapo:e. Et idē auc. Gali. ille lapis e in palestina in terris sen: hz colo:e albu vl purulentu: 7 e pulche:e figure. nam sunt ibi linee spondose: 7 di lapis indaicus: q: inuenit in terrz iudeoz. Albert⁹ in suo lapidario dicit de mente Jsidori q iste lapis e albus ad modu glandis in quantitate scripturis qbusda insert⁹ quas greci gramas vocant. **Poste. Bera.** auc. Gal. medici vtunt eo in hntibus lapide in vesica: na fricant cu sup cotem 7 dant in potu fricatura illa cu. z. nj. aq cali. Et ego sum erptus hec in hntibus lapide in vesica: 7 no est remib⁹ magnum iuamentu: sed lapis qui gnat in remib⁹ e multum fortis operatois.

Dias. qn accipit er eo in quantitate ciceris 7 fricat in cote cu aq sicut fief 7 sumit in potu gntitas duoz onolosach er eo cu aq cal. conuenit stranguirie: 7 lapidi renu 7 vesice: 7 ppt hanc cam noiant ipm dissolutiuu lapidis. Et idē auc. Abe mesuay: debilitat appetitum: 7 frangit lapide renu: 7 astringit fluru emoroidaru.

Lapis dissolutiuus idē quod supra.

Lapis delatus de regione macedonie: idem.

Lapis agapis idē quod supra.

Cap. cccxciiii.

Lapis adamas latine. arabi. bager subedbig.

Bera. li. aggr. ca. bager subedbig est mes fluminis in quo e lapis de mes: 7 e flumen ad qd gunqz iuit aligs: nisi alexāder: 7 est in finib⁹ corascem: 7 colo: eius apparumat colori salis armoniaci: 7 est fri. 7 sic. in qrto gra. Et idē auc. Dias. est lapis quo vtunt aurifices ponentes in sale ad sculpendos lapides. Enax in lapidario suo: adamas e lapis durissim⁹ parum cristallo obscurior coloris tu limidi fulgētis adeo solidus vt nec igne nec aliq re frangat molliscat vel soluat. soluitur tu 7 mollescit sanguie 7 carne hyrci: pcipue si hyr eus an aliqđiu biberit vinu vel siseleos comederit montanu vel petroselinu: q: talis hyrci sanguis etiā ad frangendu lapide in vesica valet. solui etiā lapis ille a plūbo: 7 no trahit ferru: eo q no sit pprius locus gnatois ei⁹ in minera ferrea vt quida mendosi dixerut. maior aut gntitas e inuenta ad magnitudine auellane. nascit aut i arabia 7 in cypro: sed cypriu e magis molle 7 obscuru: 7 hic lapis qn magneti supponit ligat magnete 7 no pmittit eu ferru trahere. Aldaio: at virt⁹ e in auro 7 argēto 7 calibe. vn lacerto sinistro alligatus valet ꝯ hostes: 7 insaniā: 7 indomitas bestias: 7 ꝯ iurgia: 7 rixas: 7 venena: 7 incursiones fantasmatu: 7 incubox: 7 succubox. hūc aut lapidem quida magnete vocauerut: 7 quida eundem ferru attrahere mentiunt. **Poste. Bera.** Jste lapis habet duas virtutes que raro aggregant in alio lapide: vna earu est q no iungit alicui lapidi qui no frangat: ppt hoc coaptant fragmenta ei⁹ in sumitatibus ferri aspersi ad pforandu: 7 pforantur cu eo lapides alij: sicut smarald⁹ tabarzet: zaphirus 7 alie geme. Alia virtus e q si accipiatur granulu vnu er fragmentis ei⁹ 7 glutinet in sumitate ferri cu glutine romano: 7 intromittat in vesica p foramē vge frangit lapide. hz silr alia p prietate: q: nihil frangit lapide hūc: nisi plūbu Mā ipm rupit 7 operit. Et idē auct. Diasc. est lapis quo vtunt aurifices ponētes in stilis ad sculpendos lapides: 7 cōfert gingiue fluxe: 7 purificat dentes. Et idē auc. Gal. virtus ei⁹ est que abstergit abstersione forti: 7 signu in hoc est q aurifices vtunt in hoc qđ indiget abstersione. Et nos iā erpti sumus q mundificat dētes: 7 abstergit: 7 in eo est vtus calida: 7 ppter hanc cām miscet in medicinis cōburentibus: 7 in aliqbus desiccatiuis que curant gingiuas fluxas.

Cap. cccxcv.

Lapis cos gre. ara. bager almasem siue amansē. lati. lapis quo acuit ferrum vel olearia.

Bera. lib. aggre. capit. bager almansem: est lapis quo acuit ferru. **Poste.** fricatio almansem que accipit er lapide q di ysachsen phibet augmentari māmillas puellaru an tēp⁹ 7 pueris testiculos: 7 est q: virt⁹ eius infrigidat. Et idē auc. Dias. qn acuit sup ipm ferru aliquod 7 limat qđ aggregat sup allopitiā facit in ea nasci pilos: 7 liniunt cum eo māmille puellaru: 7 testiculi puerox: 7 phibet eos augeri: 7 iuenit apostematibus coz ambox. 7 qn sumit in potu cum aceto cōuenit doloi splemis: 7 iuenit epilensie. et fricatio eius cōuenit allopitie. Ubi sciendu q iste lapis vocatur silr cos ocularia: quia in ea fricant sief oculox: vel cos olearia: q: cu acuunt in ea instrumenta ferrea aspergit super ipm oleum lege p isto lapide silr cos.

Cap. cccxcvi.

Lapis asius lati. ara. bager asios.

Bera. li. ag. ca. bager asios auc. Dias. lapis asius: e lapis q inuenit in alexādria: 7 flos ei⁹ lapidis noiat fuca: 7 e lapis asi⁹: 7 e qōdaz qō appet sup subām ei⁹ silē pulueri molendini: 7 reperit et sub eo 7 circa eu: 7 e lapis alb⁹: 7 oz q eligat er eo ille q e alb⁹ lenis silis punici subtil cito frangibilis in quo sut vene occultate: 7 sup quem est flos vt sal rubeu: 7 est hic lapis siccus silis pōgie: 7 generat sup cu farina ex q queda e alba: q: dam rubea silis punici declinās ad croceitatez: 7 quando applicat lingue mordicat mordicatione pauca. Et idē aucto. Gal. nominat. hic lapis nomine acqsito a loco idest asia: 7 no e omnino dur⁹ sicut lapis: sed assimilat in colore suo: 7 substātia sua lapidib⁹ q reperiunt i laueli balneo: 7 e tener 7 frangit cius: 7 sup ipm e silē pulueri molendini reperti sup pietes molēdim: 7 hec medicina nominatur flos lapidis asios: 7 est subtilis: pp sua subtilitatez dissoluit carnē sine modicatione. Et idez auct. Dias. vtus huius lapidis 7 floris eius e q curat vlcera pfunda q sunt difficilis sanatois quādo e siccus: 7 aufert carnē sup fina q fit in eis que est silis fungi: 7 curat vlcera fraudulenta: et replet ea carne. 7 mūdificat ea: 7 quādo admisceē cu melle 7 aceto cōuenit vlcerib⁹ fraudulentis: et no sinit ea augeri in corpore: 7 qn admisceē cu farina fabarum: et fit inde emplastru podagre conuenit multum: et iuenit duricie splenis. et quādo cum eo fit lohoc cum melle comenit vlcerib⁹ pulmonis. et cum ponitur ex hoc lapide sup scabello super quo tenent podagrici semper pedes dicitur conferre eis. et quādo pulus eius aspergitur super corpora pinguia in balneo loco inferte⁹uat ea. et q vult abluere lapidē hūc aut florem ei⁹: abluat sicut abluit climia.

Cap. cccxcvii.

LApis magnes la. ara. hager abnantes Gera. li. agre. cap. hager abnātes sine almagritos. mi/nera huius lapidis est in maritimis p/pe terras indie: ⁊ quando naues ap/propinquant monti minere ipsius non remanet in eis aliquod ferrū quod nō egrediat a nau: ⁊ volet sicut auis vsq; ad montem nō est aliquis clau⁹ infixus taliter quin euellatur: et saliat vsq; ad illum montem: ⁊ ꝓpter hoc naues illarū partiū nō clauant cū clauis ferreis: sed cū clauis ligneis. nā si fo:ēt clauate clauis ferreis quando app:opinquarent illi monti dilaminarēt tote: Melio: ex isto lapide est ille qui trahit ferrū fo:titer: ⁊ colo: eius est vergēs ad colo:ē celestē nō multū grauis pōder; Diaſ. lapis magnes gignit atq; inuenit circa litt⁹ occeani apud rogodidas: ⁊ in india ab inuento:e sic vocatus. ē aūt colo:is ferrugine. Albertus in lapidario suo. magnes ē ferruginei colo:is: qui ſm ꝟPli. inuenit in mari indico: in quo intrū abundare dī q; piculose in eo cū nauib⁹ que ferreos clauos habēt nauigeāt. ⁊ uenitur etiā in tragonitidis regionib⁹: ⁊ ego vidi ⁊ repperi in ptibus teothonie in ꝓuincia que frācia o:ientalis dī vnū magne q̄ntitatis ⁊ marie efficacie: ⁊ fuit valde niger: ac si essz ferrū erugino sum ⁊ cōburstū cū pice. Poſſe. Gera. Uirt⁹ hius lapidis est q; qñ dat in potu ex eo larat ventrē cū mellicrato: ⁊ potissime hū:es grossos. Et quidā sunt q adurūt istū lapidē ⁊ vtunt sicut subeith. i. adamas. Et idē auc. Gal. virtus eius est sicut virtus subeith. i. adamantz: ⁊ ē bon⁹ illis q transglutiūt acū vel aliud ferrū: ⁊ ēt illi qui bz fluxū vētris: eo q; supsit sco:iā ferri. Et dī de eo q; si accipias eū ⁊ ponas ipm in vase terreo: ⁊ liniat caput vasis cuz creta postq; posueris sup lapide calcē viuam quā nō tetigit aqua donec repleat vas calce ⁊ accendas magnū ignem sub vase donec ingrediat per o:ificiū vasis: deinde ponat vas in fo:nace figuli ⁊ dimitte ibi donec lutatio eius coquat ⁊ fiat testa: deinde extrabe lapidem a vase ⁊ dimitte infrigidari: ⁊ pone iterū in vase nouo ⁊ pone in fo:nace secūdo: ⁊ fac vt ꝑus ter aut quat. qū vo extraxeris vice q̄rta dimitte ipsū lapidē vbi nō tāgatur a vento vel aqua vel ro:e vel ab hūiditate aliqua donec infrigideat: deide frange ipm in frustra minuta: sic q; vnūquodq; frustrum. z. r. aut plus aut min⁹ ex. z. greco:. qñ ergo voluerz operationem cū eo facere: pone iuxta lapidē pōdus eius ex sulfure: deinde ro:a sup eū aquā ⁊ egredi tur ex eo ignis magn⁹ astendēs circa mensuram brachij vni⁹ fo:tissimus: q nō tanget aliqd quod non cōburat. Et qñ lapis magnetis non ita pre/parat vt dixi: sed cruchus sicut est madefit cū succo allij aut cepe ab attractione ferri ꝓhibeat. sz si vis q; reuertat ad virtutē suā: infunde ipm vno die in sanguine hyrcino: ⁊ fiet virtus ei⁹ sicut prius. Et accipit frustrū magnū istius lapidis qō ē ex bono ⁊ electo ⁊ app:oximat clauature alicuius ⁊ apit eā cito: nā lapis iste trahit ad se ferrū. Et qñ aliqs vulnerat cū ferro venenato ⁊ terit iste lapis ⁊ miscet cū aliquibus vngentis: ⁊ datur de puluere ipsius in potu illi qui ē vulnerat⁹ ⁊ facit ab eo venenū vel to:itū exire p̄ secessum. ⁊ si puluerizetur; super vulnus venenatū curat idem.

Diaſ. lapis magnes magnas hz vtutes veluti spiritū in trahendo ferruz. hunc qdē lapidē ꝓbādi amo:is cā vrio:is supposuerūt capiti do:mientis vxo:e latente: ⁊ siqdē erat casta ab altero viro sic accedebat ad ꝓpriū virū voluptabunda sompno amplexans euz ꝙsi inde pulsa p aliquē: q; si cū altro viro coierat in eū tanq; in alicuius odo:is fetidissimi lapidē emittebat vt ō lecto caderet mulier: cōco:diā quoq; secuz habet. nā multas mulieres pp rixas disgressas a maritis cogit reuerti: sicut ⁊ maritos mulierib⁹ gratiosos ⁊ obsequentes ⁊ iocundi ſmonis facit portantes secū. fueres autem cuz voluerint p:eciosa diripere: intrant domū ⁊ int quato: angulos domus carbones ardentes ponūt: ⁊ submittūt lapidem minutum inciſum: ⁊ sic transuertūt mentem ⁊ oculos eo:z q; adsunt vt timo:e fugiant putātes ruere domuz. vires hz purgato:ias: ⁊ lō hydropicis cū mulsa dat. z. ſ. grossitudiez ō ducit ⁊ oēs humo:es q; p; ventrē mistrat: tritus ⁊ sub aspsus cōbusta sanat. Enax i magicis hic lapis fantasias mirabiliter cōmouet: ⁊ p̄cipue cū cōsequitur consecrationem ⁊ kracteres sicut in magicis docet. phibet etiā cū mulsa acceptum hydropisim curare. Et est alia spēs magnetis cui⁹ virtus ē attrahere carnē hois. Albertus in lapidario suo: virtus eius est mirabilis in attractōe ferri: ita vt vtus ei⁹ trāsmutet ferrū sic vt illō ēt ferrū aliō trahat: ⁊ multe acus ad seinuicē suspense sic videnē vnctus aūt alio non trahit: ⁊ puus adamas magnum ligat magnetē. Inuentus aūt ē tēpo:ib⁹ nostris magnes qui ab vno angulo trarit ferrū ⁊ ab alio fugauit: ⁊ hunc Aristo. ponit a genere magnetis. narrauit quoq; mihi vn⁹ de socijs nostris curiosus experimento: q; vidit federicū imperato:ē hēre magnetē qui non trarit ferrū: sed viceuersa ferrum trarit lapidē. Et Aristo. dixit q; est aliud gen⁹ magnetis qō trahit carnes hominis. In magicz autem tradit q; fantasias mirabilit cōmonet: p̄cipue si cōsecratus cōsecratiōe ⁊ karactere fuerit: qō in magicis docet. ferē etiā hūc mulsa sumptū hydropisim curare. Aiūt etiā quidā hūc capiti mulieris suppositū statim eā in citari ad amplexandū maritū si casta est ipsa do:miente. Si aūt est adultera p̄ nimio timo:e fantasmatū dī cadere ō lecto maritu. dī etiā q; fures in domū intrātes positis carbonib⁹ i quatio: angulis domus lapidē hunc cōtritū supaspgunt: ⁊ do:miētes i domo ita fantasmatib⁹ terrentur q; fugientes edes relinquāt: ⁊ tūc rapiūt quicquid volunt.

Cap. cccxcviii.

LApis bezaar latine vl lapis liberās a venenis. arabice hager bezaar Gera. li. ag. cap. hager bezaar est nomen ꝓsicū ⁊ est expellās nocumentū: ⁊ hoc nomē cadit sup duo. vnū est q; cadit sup omnem medicinā cōuenientez alicui veneno eo q; resistit vtuti ei⁹: ⁊ expellit nocumentuz eius pp ꝓprietatem que ē in eo: ⁊ ſm q; cadit sup lapidē notum q; cōuenit oib⁹ venenis calidis ⁊ frigidis cū tota sua substātia ⁊ resistit ei bibit⁹ aut suspensus sup patientē. Colo:es huius lapidis sūt multi. nā ex eo est citrin⁹ velut purulētus ⁊ machachi siue māibati: ⁊ ille q; pticipat viriditate: ⁊ ille q; p̄ticipat albedine. Melio: vo oībus ē citrin⁹: ⁊ post ipsuz purutētus: ⁊ in hoc differt exceraſcen cū bezaar ⁊ expositio ei⁹ est ō venenū: ⁊ minera eius ē i tra syri ⁊ indie ⁊ in terris o:iētis. ⁊ multi lapidesſ assimulāt ei q; nō habēt suā ꝓprietatē neq; app:oximant ei in operationibus aliqbus. ⁊ qdā est q; dī cobohori ⁊ marian ⁊ ē lapis in quo nullus errat sed multi errāt in alio qui dī chindos: ⁊ est lapis multe bonitatis mollis tactu. Et idē auct. Rasis bezaar ē lapis citrinus mollis nō habēs sapo:ez vnde lapis est vergēs ad citrinitatē ⁊ albedinem habēs colo:ē vini: ⁊ ē leuis splendēs sicut lumē.

Posse. Sera. lapis bezaar conuenit venenis: ⁊ qñ bibit ex eo pondus. xij. granoꝝ ordei: aut fit linimentuz cū eo super locuz morsus liberat naturā a morte ⁊ expellit venenū per sudorē. ⁊ qñ ponit lapis in anulo ⁊ ponitur in ore ipsius qui sumpsit venenū et sugit id conuenit ei aliquantulum: et quando tangitur cum eo aculeus scorpionis prohibet ab eo postmodū potentiā pungendi: ⁊ si teritur de eo pondus duoꝝ granoꝝ ordei dissoluit in aqua ⁊ ponitur in ore serpentis suffocat cum statim et occidit. Idem auctori. Rasis: et ego vidi in ipso sufficientiam ad auferendum nocumentū: et erat lapis ille quem vidi vergens ad citrinitatez ⁊ ad albedinem habens colorem vini: et cum hoc erat leuis splendens sicut lumen: ⁊ iam vidi in eodem sufficientiam ullam quam non vidi in alia medicina simplici: imo etiā qō non vidi tyriacis cōpositis. Idem auct. bahamed: lapis iste bezaar conuenit veneno scorpionis. et quando portatur in anulo ⁊ sculptū in eo imaginē scorpionis luna existente in scorpionis signo et aspiciente ascendēs deinde sigilla cum eo olibanum luna existente in scorpione: quod tritum exhibe patienti ad potādum ⁊ euadet. Et inquit auc. abdal laanarach vidi lapidem bezaar filij amamari custoditoris legis dei: et est verum q ipse emit hunc lapidem: et dedit p precio ipsius palatium cordube in pncipio guerre.

Cap. cccxcix.

Lapis frigius Dias. cap. de lapipe frigio tres habet species vna est metallica que in cypro nascitur et de pfundo lacu ascendit que est terrosa: et p hoc sole siccatur: postea vo ponit in medio et circuitur sarmento et comburit: vnde difriges dictus est: quia in sole siccatur et sarmento: vt apparet si leges difriges. Altera vo species est feces eraminis: sicut silr feces eraminis sic et hec colligitur gustum habens eri vsto silem. tertia species cōficit sic: lapis qui dr peritides colligitur et in fornace ponit et vt calx comburit q̄diu colorem sanguineum faciat: et collectus reponitur. vtilis est vo qui gustu stipticus est eris vsti habens saporem et linguā fortius siccans velut alumen. vnde si comburatur p difriges vocatur. Virtus est ei stiptica et serratica purgatoria: et limpidatoria: et castaltica: et in modum nitris refrigeratoria. **Sera.** lib. aggre. capi. de frigio lapide. Frigius lapis sūt eius tres species: vna in cypro nascitur solū: et ē substantia ex gleba terrea. nascitur in petris ⁊ in insula que postq̄ extrahit de sub aqua desiccat in sole: ⁊ post aduritur ⁊ exiccat sup terrā circūpositis lignis. Species vo alia est fer eris q̄ colligit qñ purgatur es: ⁊ hoc qñ refusuz est es: ⁊ proicit aqua sup ipm donec infrigidat ⁊ extrahitur a boti: ⁊ ē formula in qua pijcit ⁊ reperit sub eo hec species: ⁊ hz stipticitatem eris in sapore suo. Tertia vo species fit ex marchasita qñ pluribus rebus coquit vt calx: ⁊ qñ fit color ei sicut color magre: et extrahit a fornace ⁊ reponit. ⁊ quidā putant q sit species quarta ex eo que est ex lapidib ex quibus trahit es. Aā qñ incidunt in crucibulo in quo conflatur es extrahunt post lapides et reperit ex eo postea satis. Melius aūt ⁊ electius est ille in cuius sapore reperit sapor eris ⁊ zimar ⁊ est stipticum desiccans linguaz fortiter sicut alumen. vtus eius est composita: q: virtus ē ei stipti ⁊ calida. **Posse. Dias.** Lapis frigius parum crescentes sup flue carnes vulneribus equat: cicatrices ducit: fluores vlcerū cohibet: vulnera maligna ⁊ pascētia curat: apostemata spargit: cera ⁊ resiua adddita omnia silr facere potest. Et idem auct. Galieni. vtus eius est que incarnat ⁊ consolidat incarnatione ⁊ consolidatione bona: ⁊ confert vlceribus corrosiuis: ⁊ confert speciebus squinantie: ⁊ vlceribus oris postq̄ ablutus est: ⁊ phibet cursum humoruz venientium ad aliquod membrum. ⁊ ego iam administrauī ipm post incisionem vuule statim ⁊ vsus fui ipsa donec fuit cōsolidata ⁊ conuenit vlceribus que fiunt in pectine ⁊ ano. Et idem Sera. ego repperi ex ea multum in spelunca que est extra ciuitatem cordube.

Cap. cccc.

Lapis margarite latine. arabi. bager allulo siue albalo margarita vl perna est que in ostreis reperitur: alie sunt pforate: ⁊ alie nō pforate: ⁊ pforate sunt artificiose facte: ⁊ non naturalit: sed non pforate que naturales sunt meliores sunt pforatis. ⁊ ideo qñ in medicinis ponunt non perforate intelliguntur: sed sunt alique obscure ad citrinitatez tendentes nō perforate que perforatis equipollent. ⁊ ideo eligende sunt clare ⁊ albe. que vo obscura ⁊ quasi albida: non est ponenda in medicinis.

Sera. lib. aggre. capi. bager albalo: auct. Rasis margarite deferunt a maritimis: ⁊ sunt fri. ⁊ sic. in secundo gra. Et idē auc. Isaac: ex eis sunt grossiores et parue: sed grossiores ex eis sunt meliores paruis: ⁊ clare meliores obscuris: ⁊ equal superficiei meliores angulosis in figura sua. Albertus in lapidario suo ca. de margaritis: Et margarita lapis est in ostreis inuentus. melior autem ex india venit. multi autem de britannio mari: quod nunc anglicum dicitur: ⁊ versus flandriaz ⁊ teothoniā inueniuntur ita q ego in ore meo decem imensa inueni. inueni: es autem concule habent meliores: colores autē sunt ac si parua lux penetraret in multū albuz: ⁊ ideo nitentes cum tamen sint albe fertur ppt nitrua quasi aborciendo eas ostrea euomunt: ⁊ in fluminibus inueniunt in messella: ⁊ in quibusdā gallie fluuijs. **Posse.** Albertus: virtus ea inter arenas. rum est experta in cōfortatione spirituū: et contra cardiacam: et syncopim: valent etiam contra fluxum sanguinis lyenteriam ⁊ diarriam: et habet virtutem confortatiuam. Reparant enim spiritus subtiles vt quidā dicunt: sed falso: imo membra earum asperitate a superfluitatib abstergūt: et ea quasi constringunt: et coartando ad vnum ducunt: ita cōfortāt **Sera.** Margarite sunt desiccatiue humiditatum: conueniunt debilitati cordis: et sunt conuenientes in cobol: et sunt frigi. et sic. in secundo gra. Et idem aucto. Atabari cōferunt obscuritati visus: et albedine oculi et sordiciebus eius: et retinēt menstrua: et abstergūt dentes: et desiccant humiditates. Et idem auct. Isaac: conferūt cardiace: et tremori cordis: et accidentibus a melancolia aduenientia ex malicia humoz: et hoc ideo quia clarificat sanguinē cordis qñ ē ingrossatus in corde: et desiccant humiditatem que ē in oculo: ppterea q: fortificat nervos oculoz: et qñ dissoluunt margarite: et linit cū eo baras aufert eā **Ali.** de viribus cordis postq̄ linit statim. dic q pfortāt cor

Cap. cccci.

Lapis iacinctus latine. arab. hager iacinctos.

Hera. lib. ag. ca. hager iacinos sunt eius tres spēs vna ē color̄ ru. ba ē coloris citrini: ttia ē coloris cabali ⁊ coloris antimonij: ⁊ rube⁹ est melio: alijs: ⁊ qñ ī cenditur sup eū ignis rubescit multum. Citrin⁹ vo pōt stare sup ignem min⁹: sed cabali non pōt stare sup igniem qn destruaī statim. Albe. in suo lapidario iacinctoꝝ: duo sunt genera aq̄ticus. s. ⁊ saphirinus: aquaticus ē flauus albescens acsi parum aque desup flauo pspicuo erūpat: ⁊ superare contendat: ⁊ hic ē vilio: ⁊ inuenīt in illo genere ru. aquescens in quo ēt supat pueitas aque. Saphirin⁹ aūt ē flauus valde plucidus q̄si nihil hēns aqueitatis: ⁊ hic ē melio: ⁊ ideo hz tria nomina. dicīt enim aligs iacinctus saphirinus: ⁊ in ethiopia fm plurimū sui reperīt: ⁊ dicunt qdam aquaticum cē qō est aquaticū ceruleū. Est aūt generaliter durissim⁹: vt se vir sculpi permittat.

Posse. Albert⁹ de expertis est q̄ est frigidus ⁊ cōfortat corpora sicut oē frigidum qō stringit virtutem corpoꝝ int⁹. Jn de ligaturis physicis aūt dicīt q̄ collo suspensus vel digito portat⁹ tutū reddit pegrinū ⁊ gratum hospitib⁹: ⁊ valet ꝫ pestiferas regiones: ⁊ expertuz est q̄ somnū puocat: pp suā frigidam cōplexionē Saphirinus aūt spāliter hoc hēre dicīt q̄ virt⁹ eius est ꝫ toxicū: aiunt ēt q̄ confert diuitias: ⁊ naturale ingeniū bonū reddit: ⁊ leticiā cordis.

Hera. est aūt virtus iacincti q̄ qui portaue rit secū ipm ante sigillatiōem factam cum eo fit tutus a fulgore: ita q̄ nō cadit sup eū: virtus hec est multum diuulgata inter homines

Auicē. de viribus cordis dicit q̄ confortat cor.

Cap. ccccii.

Lapis cornelius latine. ara. hager albathet siue salachil

Hera. lib. ag. capi. hager. alba thetb sunt ei⁹ multe speciēs ⁊ multe minere. deferī enī ex terris iameni ⁊ ex maritimis romanoꝝ: ⁊ melio: ex eis est: q̄ est plus trahens ad rubedinē. est aūt ex cornelio spēs alia silis in colore suo aque q̄ distillat a caruibus salsis in quo sunt linie albe infire. Albertus in suo lapidario. Cornelius quē qdam cornelium vocant. lapis est coloris carnei hoc est ru. obscuri. sicut carnis lotura: hic apud renū fluuium inuenīt frequētissime: ⁊ est valde rub. colorem hēns fere sicut minū: ⁊ cū pollīt multū nitet

Posse. expertum est q̄ stringit sanguinez ⁊ precipue menstruoꝝ ⁊ emoroidarum ferī etiam

Hera. virt⁹ istius lapidis ē iras mitigare. q̄ qñ deferī in anulo reprimit iracūdiam: ⁊ cām litis ante iudicem: ⁊ reprimit flurum sanguinis. vndecūq̄ exeat ppie ⁊ sanguis mēstrui: ⁊ quādo fit ex eo, dentifrigium abstergit sordes dentiū ⁊ dealbat eos: ⁊ facit cos pulchros.

Cap. cccciii.

Lapis rubeus min⁹ q̄z iacinctus qui ara. vocaī hager albi

Hera. libro ag. cap. hager aldi. bigedi: siue albuzedi iacincti rubedo ē mag⁹ placabilis hominibus eo q̄ nō fit in eos obscuritas aliq̄. mine ra aūt huius lapidis ē in terris orientis: ⁊ qñ deferī a minera sua ē obscur⁹: sz qñ exco:iat eū aurifex detergīt bonitas ei⁹ vt appet ⁊ clarificaī.

Posse. Hera. si qs ligauerit nō videbit portās ī nocte somnia mala neq̄z timorosa: ⁊ si ille q̄ aspererit in solē tātū q̄ visus ei⁹ ē debilitat⁹ ⁊ ḡerit cū eo oculos suos cōuenit ei: quando ille lapis fricatur ad capillos capitis attrahit festucas sicut magnes ferrum.

Cap. ccccciiii.

Lapis ziazaa lati. arabi. hag. aliazaa.

Hera. lib. ag. capi. hager aliazaa. Alizaa sunt mlte spēs: ē lapis q̄ defertur ex iamē ⁊ ex terr̄ syri: ⁊ melio: ē ille q̄ deferī ex iamē: ⁊ est lapis in quo sunt colores mlti diuersi vt albedo ⁊ nigredo ⁊ alij: ⁊ nūq̄z ē coloris sinceri: ⁊ nō ē visum hoib⁹ de iamen: nec de regionib⁹ eoꝝ q̄ aliquis portauerit secuz: aut ponat in domo sua hunc lapidem: quin viderit in somnijs mirabilia: ⁊ hoc facit portantem se esse litigiosum inter hoies: ⁊ qñ suspendīt sup infantes auget bauas eoꝝ: ⁊ si fiat vas int⁹ ad comedendū vl̄ bibēdū qcūq̄z comederit vl̄ biberit ī eo nō pōt dormire: ⁊ qñ puluerizaī ⁊ iacinctus cuz puluere ipsius meliorat colorem eius multum. Et est lapis q̄ est durio: inter oēs lapides.

Cap. ccccv.

Lapis aquile latine. ara. hager athamach vel echites.

Hera. lib. ag. capi. hager athamach. Lapis est indus q̄ cū agitatur auditur intra ipm lapis alius: ⁊ minera eius ē in montib⁹ indie inter chimoas ⁊ sarādi iuxta littora occeani: ⁊ vocaī a grecis alleuians ptuz. ⁊ hec ꝓpetas est inuenta in hoc lapide agle. Et idem auc. Rasis athamach ē medicina indie: ⁊ ē lapis similis castanee: nisi q: hēt colorē vellereū: ⁊ qñ agitas ipm auditī intra ipm lapillus: ⁊ qñ frangis eū egreditī ille lapillus: ⁊ ē sicut auellana vergēs ad albedinē. Et idem Rasis de ꝓpetatib⁹ dixit q̄ est lapis silis ouo: ⁊ habz intra se lapillum. Alb. in lapidario suo echites lapis gēmaz optim⁹ ē coloris puniciei: ⁊ vocaī a q̄busdaz agleus: ⁊ ab alijs erodialis: eo q̄ agle hūc ducunt ad niduz suū iuxta oua sua collocantes eū dez: sicut grus inter duo oua q̄ facit collocat. hoc enī experti ad sensum in colonia vbi grues fecerunt multis ānis in quodā horto: inuenīt āt echites fm generis plurimū iuxta littora occeani. vbi est optimū genus et hideoꝝ q̄ sunt heredes auiū: dicīt autem q̄ in psia aliquando inueniunt. Est aūt modus eius q̄ incontinet alium lapillum qui in ipso sonat quando manu mouetur.

Posse. Hera. Hic lapis aquile dicīt nam cuz aquila vult parere oua sua defert hunc lapidem masculus a partibus indie: ⁊ supponit eū aquile: ⁊ facit eam parere facilīt: ⁊ alleuiat eius dolorē: ⁊ hoc idē facit mulieribus: ⁊ oibus aialibus: quando ponīt sub eis in hora partus. Et idem aucto. Rasis: quādo ponitur in petita ⁊ suspenditur mulieri in cossa quādo debet parere facit accelerare partum cum facilitate: ⁊ sum expertus hoc ⁊ inueni sic esse: ⁊ oēs concordant in hoc q̄ alleuiat partū qñ alligaī cosse: ⁊ iuuat qñ ponitur loco peonie: inuenitur ad curandum: iste lapis inuenitur apud nos: ⁊ qñ plures: ⁊ verificaui de eo multotiens experientiam. Enax in lapidario ca. de lapide agle. ait q̄ suspensus in sinistro brachio conuenit pregnantibus: ⁊

conciliat amorem diuitias auget: vbi fertur: ⁊ in pgnātibus īpedit aborsum: ⁊ piculū parturitiōis mitigat: phibet casum caducorz: silr si de admini stratione veneni aligs suspect⁹ sit in cibo illo phi bet ne possit ab eo deglutiri cibus ille. Si lapis subtrahat mor deglutiet. Albertus: fertur aūt q si suspensus in sinistro brachio cōcunit pgnātib⁹ ⁊ cōciliat amorē ⁊ dimittas auget: vbi fert: ⁊ in pgnantib⁹ īpedit aborsum: ⁊ piculum pturitōis mi tigat: ⁊ ait q phibet casum caducorz: silr ⁊ qō his mirabilius ē tradunt caldei q si de administratio ne veneni aligs suspect⁹ sit impositus in cibo illo phibet ne possit deglutiri cibus: ⁊ si lapis subtra hatur mor deglutit. querūt aūt aquile hunc lapi dem ⁊ imponūt nido suo: ⁊ grues int ouа sua: sed in vno āno ponunt vnū: ⁊ in alio alium. dicūt aūt qdam q faciunt ad mitigandū calorem ouorz vel corporis agle ne ouа nimis calefiant: ⁊ hoc ē pba bile. qdam aūt dicūt aliqd conferre ad eorz forma tionem: aut viuificationem. q aūt qdam dicūt q lapis ab alijs auib⁹ ouis interponat ne ouа fran gantur falsum ē: q: citius ad lapidez q̄z ad seipsa collisa franguntur. Aiunt aūt aliq q si aliquis su spectus de administratione veneni cū lapis iste ci bo īmittit stati a cibo strangulat: ⁊ qñ subtrahit transglutit cibum i quo positus est lapis.

Lapis dabagre g qd est. l. lapis smaraldus.

Cap. cccclvi.

Lapis gagates sm Dias. cap. de lapide gagatis inuenitur i litia circa ripaz fluminis: q gātes ap pellatur colorис nigri: ⁊ est alius pal/ dus ⁊ q̄si lucidus vel palidus medio/ criter leuis valde: vt solus sup aquam natans int alios lapides inuenit: cuius ē melior q facile ex ar serit igne: ⁊ odorem aspalti hēns medicine aptus ⁊ sm ysidi. optim⁹ est q ad lucernā accendit. Enax in lapidario suo gagates ⁊ karabe quē qdez dicūt lapidem de genere gēmarum. ego tñ reputo ipz esse gūmi agiros: ⁊ inuenit in libia ⁊ britania iuxt maris littus. ⁊ abundanter iuenit in mari qō at tingit aquilonarē ptem theotonie: ⁊ in anglia fre quēter inuenitur: ⁊ ē duplicis coloris nigruz. s. ⁊ croceū: ⁊ est plucidū ⁊ glaucū: ⁊ declinans ad pal lidum ē iunctū cū citrino colore. Confricatū autē trahit paleas: ⁊ incensum ardet sicut thus.

Posse. Dias. gagatez virt⁹ē diaforeti ca venēa excludit: ēplis podagricis miscet: accensus in aq̄ ardet ⁊ oleo ex tinguit solū aqua: solut⁹ dentes mobiles confir mat: ⁊ rigores pcordiorz ⁊ dolorz euersiones facit incensus fpentes fugat: epilenticos pdit: incen ditur ⁊ in aqua mittit: ⁊ p triduū de eadē aq̄ dat pturienti: ⁊ liberat demonys: ⁊ oībus maleficijs resistit: virginitatē deprehēdit: fictilia ex eo vasa scripta non delent: mulierib⁹ si desint menstrua hūc lapidem tere: ⁊ pone sup carbones ardentes vt iterū euaporet circūtecta pānis ⁊ purgabit. si ne noxia ⁊ dolore. Sed sciendū q Dias. hunc lapi dem vocat: qñ apparet vt lapis: ⁊ ideo dicit eē vt gēma vnde anuli fiunt: sed i littera agiros. i. po puli arborис. Enax conuenit hydropicis ⁊ flui dis: ⁊ confirmat dentes: vt aiunt. de exptis aūt ē q lothus aq̄ pfumigationib⁹ inferius suppositus puocat menstrua. ferē etiam q fugat fpentes: ⁊ valet ꝺ ventris ⁊ stōi subuersionez: ⁊ ꝺ fantasma ta melancolica: q̄ qdem demones vocant. Aiunt autem de exptis q si colatura ⁊ lotura eius cū ra sura deē virgini bibere q retinebit eū: ⁊ nō min get. si aūt non est virgo statim mingit: ⁊ sic dicūt pbari an aliqua sit virgo. dicunt etiā valde vale re ꝺ laborem pturientis. Si vis scire latus gene rationem istius lapidis lege electrum.

Cap. cccclvii.

Lapis celidonius sm Dias. in p/ pmo ca. inuenit in ventri/ bus irundinū cuius genera sunt duo niger ⁊ ruffus: q colligunt captis pul lis irundinū ⁊ scissis eorz ventrib⁹ in/ ueniunt. Albert⁹ ruffus inuolutus pāno lineo vel corio vitulino ⁊ sub sinistra assella gestatus dicit valere ꝺ insaniam ⁊ antiquos languores: ⁊ lunati cam passionem: ⁊ epilepsiam eodē mō portatus. Enax aūt dicit q facunduz gratum ⁊ placentem reddit gestantē se. Niger ēt vt ioseph dicit ptra nocuos humores ⁊ febres ⁊ iras operat: ⁊ lotus aqua sanat oculos: ⁊ ad finem inceptuz pducit ne gocium: ⁊ si inuoluit folijs herbe celidonie dicit obfuscare visum. Sunt aūt bi lapides parui val/ de: ⁊ tales iam vidim⁹ p socios nostros de stoma cho irundinum extractos de mense augusti. tunc enim extracti magis valere dicuntur. vt frequen ter aūt duo simul in vna irundine inueniunt.

Posse. Dias. ruffus qdez sanat luna ticos ⁊ languidos: ⁊ in sanos in pāno mundo ligat⁹ ⁊ in sinistro brachio egroti circūligatus. pterea facit gratissimos por tantes se facūdos ⁊ amabiles: ⁊ idoneos. Niger gestatus silr optimū finem imponit: ad oēs iras regum ⁊ dominorz idoneus est. Nam qui eū ha buerit oībus placebit: ⁊ ad arbitriū suum cuncta pducet. Sed cui dolent oculi teritur cū aqua ⁊ in unguntur ⁊ sanabunt. Sed cū tollunt lapides ca uendum ne pater aut mater ppe sit: q: meliorem effectum hēbunt. niger aūt in panno lineo croco tincto missus tertianas: ⁊ cotidianas: ⁊ q̄rtanas compescit. aduersus oēm humorē aptus ē excellē ter: ⁊ ꝺ iras ⁊ minas. ⁊ lotus aqua sanat oculorz dolores: ⁊ ad finem inceptū ducit negocium. Sz si voluatur in folijs celidonie offuscat visuz. Sūt āt lapides pui valde: ⁊ tales vidimus p socios no stros extractos de stomacho irundinum in men se augusti.

Ca. cccclviii.

Lapis alectorius sm Dias. in p/ pmo cap. inueniunt in vē tribus gallorz gallinaceorz cristallo similis vel aque limpide: ⁊ ait Alber tus q iste lapis ē nitens cristallo ob scuro similis. extrahit aūt ex ventriculo galli gal linacei postq̄z castrat vltra quartū annum. ⁊ qui/ dam dicunt q post nonū extrahit: ⁊ est melior de gallo decrapito. maxima aūt huius quātitas ē in uenta ad quā titatē fabe.

Posse. Dias. qui secuz habuerit inuictus erit: vt a multis pbatum est: nā gladiato: habens eum in ore inuictus pmanet: ⁊ fine sisti. si militer ⁊ reges eū habentes fortiter bellabant: ⁊ expulsi a regno nō solum ppriam dominationez verum etiam alienā recepunt. mulieribus pderit portatus qui volūt placere viro. Nam pbos ⁊ spe cioſos reddit portantes se.

Cap: cccclix.

Lapis crisolitus sm Diasco. in p pmo capitu. luciduſſim⁹ est ⁊ similis auro. Albertus lapis crisoli tus est in colore habens tenuem viri/ditatem lucidam in qua ad oculum so/ lis micat vt stella aurea: ⁊ non est rarus.

Posse dicitur q̄ spiritualia confortat: pro pter qđ̄ trirus asinaticis dat. fert etiam q̄ pforatus ⁊ setis asini in foramen replet⁹ ac sinistro brachio alligatus fugat timores melā colicos pessimos: ⁊ hoc dicit in phificis ligatur. In auro ēt posit⁹ ⁊ gestatus fugat fantasmata: ⁊ dicunt gdam ipum stultitiam pellere: ⁊ sapientiā addu Dias. hic applicatus rasure auri filate cere. rium ē: ⁊ tutamen aduersus no cturnos timores: pertusus ⁊ traiectus cū setis asi ni: ⁊ in brachio sinistro ligatus omnia demonia vincit.

Cap. cccc.

Lapis erebenos ſm Dias. in p mo cap. albus est: ⁊ spe cios⁹: quo solent aurifices aurū lim pida re. Posse. Dias. curat stoma ticos potat⁹ cū passo ⁊ aqua: sit amentes sanat po tatus: ad venereas voluptates mirifice facit bibi tus: q̄ non patitur diu eos fatigari: soluit etiā ve sicam dolentem. Iam portat⁹ ptum sine egritu dine conservat: ⁊ velociter parturire facit circum ligatus femori.

Ca. cccc.

Lapis agathes sive agapis ſm Dias. in ppo ca. hz matri mam virtutem. ſ. qui colorem hz silem pelli leonis. Isaac beniamin: agathes aūt lapis niger est albis venulis i quo dam modo spēi lapidis albesten: ⁊ inuenit̄ ali⁹ mo dus eiusdem spēi qui filis est corallo. ⁊ tertiū ge nus plurimū sui in creta insula nascit̄ qđ̄ habz in nigro venas croceas. ē quartū genus indicum ⁊ varium quasi sanguine sit aspersum.

Posse. Dias. valet ad morsuz scorpio nis alligatus vel ulmi tus cū aqua statim tollit dolorē: tritus ⁊ vulneri aspersus vel in potiōe cū vino datus vipe:arū sa nat morsus: portat⁹ facundū suadentem amabilē ⁊ gratum portantē facit: Isaac beniamin: primū qdem genus aptū est ad regum formas q̄ lapidi bus insculpunt̄: ⁊ plurimi lapides hēnt capita re gum insculpta: ⁊ cū iacent ad caput dormiētis fer tur ostendere multa symulacra somniorum. tertiuz aūt genus quod creticum ē: facit vt adiuuet vin cere pericula: ⁊ virib⁹ cōuenit cordis: gratū ⁊ pla centem facit: vt dicit Enax: ⁊ colorus facit hoiem bon ⁊ facundum: ⁊ iuuat eum ꝺ aduersa. gen⁹ au tem indicum visuz fouet: ⁊ valet ꝺ situm ⁊ venenū Cum aūt accendit̄ odoriferum est valde.

Cap. cccc.

Lapis galactides ſm Dias. in p mo ca. colore est cinereus gustu dulcis: q̄ tritus lacteum colorez emittit. Albert⁹ lapis galactides quē quidem galactidem vocant: lapis ē si milis cineri: ⁊ ſm plurimum inuenitur in nylo: ⁊ achelooo flumīe. Posse. hic tritus dat saporem la ctis ⁊ succum: ⁊ in ore clau sus turbat mentem: dicit̄ etiā in de ligaturis phi ficis q̄ ligatus in collo replet vbera lacte: ⁊ alli gatus femori mulieris facit part⁹ faciles: Aiunt etiam pastores egypti q̄ si vespere cōtusus cum sale mixta aqua oues circumspergant̄ vbera coꝛ replent̄ lacte: ⁊ fugatur ab eis scabies: ⁊ generaliꝛ dicitur contra Posse. Dias. hic post scabiez valere. balneuz tenuno datus cum musa vel aqua lactis copiaz mi nistrat: vel ex ouis grauidate lana filo facto ⁊ per tussato lapide circa collum ligatur: letheus dicit q̄: precedentia mala i oblionē adducit: ⁊ gratio sum reddit: resistit iniurie: ⁊ fasino dolorē liberat dentium circūligat⁹: q̄ si mulieri difficulter par turienti filo facto de lana omis fecunde ligat⁹ fue rit circa femur dextrum continuo pariet sine do lore: quia obliuisci facit: dicitur etiam q̄ tenax est nam in iudicio litigantes vincere facit.

Lapis eratides idem.
Lapis letheus idem.

Cap. cccc.

Lapis medus ſm Dias. in ppo ca. niger ē: q̄ tritus emit tit croceuz colorē. Albertus: lapis me dus vel medo dr: q̄: a regione medoꝛ fertur: vbi plures inueniunt̄. Sunt au tem huius species due. vn⁹ niger: ⁊ alter viridis. Posse. huius virtutē esse dicunt ꝺ veterē podagraz: oculoꝝ cecitatē: ⁊ frene ticam passionē: etiā refouere dr̄ fessos ⁊ debiles: fertur ēt q̄ fragmenta nigri si in aq̄ calida missa fuerit: ⁊ si qs in aq̄ illa lauerit incurrit mēbroꝝ ercoriatōem: ⁊ si ex ea biberit peribit vomēdo. Dias. est aūt duplicis potētie. ſ. bone ⁊ ma le: nā tritus i cote medicinali cuz lacte mulieb⁹: q̄ semel peperit primo partu puerū ⁊ in unctus albugines curat oculoꝝ: ⁊ oēm illoꝝ dolorem: etiam si desperatus fuerit mederi: podagricos eodē modo cū lacte ouis que semel genuit masculū sanat: ad renes ⁊ anhelit⁹ ⁊ interiores par tes corporis hoc medicamē ꝑparatuz hēas in va se vitreo vl argēteo: ⁊ pfice ieiunus: ad vindictā quoq̄ supra cotē: ⁊ da cui vis vt lauet faciē ⁊ eric cabitur. Si qs aūt ex eo biberit pulmonē vomet: oꝝ aūt bibenti paululum dare vt non sanet. inuē tus: est aūt iuxta fluuium.

Cap. cccc.

Lapis armenus ſm Plī. in pri mo ca. est dict⁹ ⁊ nomi natus a regione illa: ⁊ ē luridus ⁊ sub albidus: cuius melior ē hēns colorem medium inter viridum obscurū terre um ⁊ indum: ⁊ hz macularū distinctiōes virides ⁊ ni Auic. lib. ij. cap. de lapide armeno: est gras. aliquātulum azulini coloris. nō tū in colore azuli: ⁊ nō est in eius soliditate: sed est in eo arenositas quedam: ⁊ qñq̄z vtūtur eo tincto res ⁊ pictores loco azuli: ⁊ est lenis tactu.

Jo. mes. lapis armenus: inquit Alexan der a verificatoꝝ⁹ est inuentus hēre prerogatiuam in educēdo choleram nigraz cuius opatio incolumior ē ellebro nigro: ⁊ virtuo sior lapide lazuli. Adelio: est hēns colorem medi um inter viridem obscurū ⁊ terreum ⁊ indū: ⁊ ha bet macularum distinctiones virides ⁊ nigras: ⁊ q̄ non est in termino lapidis: imo facilē dissolubi lis pulverizabilis: ⁊ q̄ est lenis tactu carens aspe ritate: ca. complexionis in pncipio secūdi: ⁊ sic. in ipso: ⁊ est resolutiuus absterciu⁹: ⁊ est ex cōturbā tibus ⁊ subuertētibus flōm: ⁊ educit per vomitū ⁊ ventrez: ⁊ nocet stō generans subuersionē: ⁊ fa ciens solutionem cū angustia. Et dixit alexander non lotus solut p vomitum: ⁊ p ventrem cū labo re. lotus aūt solut per ventrē sine molestia. Ars aūt in lauando ipm est hec: teratur cum facilitate in vase lapideo: deinde fundatur super ipm aqua dulcis ⁊ lauetur sic terendo: ⁊ fiat illud trigesies semp innouando aquā: ⁊ adhuc decies lauet cum

aqua rosarum. Et dirit alchindus: lauek cum bu
glosse post depuratiõem eius. acquirit enim ei p
prietas mirabilis ex hoc ad egritudines melan
colr. Posse. Auic. solvẽdo educit me
cas. lancoliam plusq̃ la
pis lazuli: ꝛ ppter ipm dimittit ellebor⁹ niger.
Jo.mes. educit solutiõe choleram nigram
cũ virtute: ꝛ mundificat cerebrũ
ex ea: ꝛ valet ad egritudines ei⁹ melãcolicas sicut
est mania: ꝛ vertigo: ꝛ dolor capitis: ꝛ epilensia: ꝛ
ad egritudines timoris: ꝛ suspitionis: ꝛ ad lepras
ꝛ ad egritudines splenis: ꝛ ad cancrũ: ꝛ morfeã: ꝛ
fe. melancolicas. Dosis nõ loti potio ẽ a.z.ſ. vsq̃
ad.z.i.ſ. ꝛ loti potio ẽ a.z.i. vsq̃ ad.ij.

Cap. ccccxv.

Lapis berillus ſm Diasco. p
prio capi. lucidissim⁹ est ꝛ
clarus silis oleo. Albertus in lapida
rio suo in pprio cap. lapis berillus est
coloris pallidi lucidi transparẽtis vt
limphe: ꝛ quando voluitur in eo videtur moueri
aqua. ſm plurimũ autez ei⁹ generatio est in india
sicut ꝛ multaz aliarum gemmaz: sunt aũt multa
genera ꝛ modi in specie lapidis istius: sed melio
rem esse ferunt qui magis pallet: ꝛ plures habet
guttas que videntur in ipso manere.
Posse. Dias. sculpit in eo locusta ma
rina ꝛ sub pedibus ei⁹
cornicula ꝛ sub gemma ponitur herba sauina mo
dico auro inclusa: gestat amorez coniugi: ꝛ amo
rez oĩum facit. preterea ad oculoꝝ vitia facit: ꝛ ad
oẽm valitudinez si aquã in qua missus fuerit po
tui dederis ructus ꝛ suspirosos ꝛ epatis dolorẽ
curat. Albertus ferr aũt habere opera multũ cõ
tra pericula hostiũ: ꝛ ptra lites: ꝛ reddere inuictũ
ꝛ i moribus dicitur efficere: ꝛ ingeniũ bonũ dare
mediocrit. quidã dicũt q valet ꝛ cõtra pigritiam
ꝛ contra suspira: ꝛ eructuatiões: ꝛ q valet oculis
humidis. Expertum est autem q quando rotun
datur: ꝛ oculo solis apponitur q aduritur ꝛ ignẽ
accendit: dicunt autem q coniugium conciliat in
ter virum ꝛ vxorem.

Cap. ccccxvi.

Lapis alabastrides ſm dias. in
prio cap. ẽ satis mani
fest⁹ Posse. Dias. est larati
uus mol
lit deniq̃ durities: ꝛ stomachi dolorẽ
ꝛeroto admictus.
Lapis corallus ꝟz dias. prio cap. maximas ꝟz
virtutes p quo lege bassad.

Cap. ccccxvii.

Lapis lacteus est lapis ſm Aui.
lib.ij. cap. prio qui cuz
fricat aqua egreditur ex eo quoddam
sicut lac: ꝛ hic quidem lapis est cine
rei colo
ris dulcis saporis. Posse. Auic. tur
cuz aqua ꝛ seruat quod resolvitur ex eo in piride
plumbi: ꝛ convenit imitio apostematũ: ꝛ fit ex ei⁹
fricatiõe alchohol: ꝛ phibet cursuz superfluitatũ
ad oculum: vt vlcera in ipo accidẽtia.
Lapis gallactides. idem quod supra.

Cap. ccccxviii.

Lapis vesice ẽ qui in
vesica generat Auic.
li.ij. in prio cap. dixerũt quidaz q
frãgit lapidez renũ: ꝛ vesice: sed Gal.
dirit q nihil hoꝝ ẽ. Lapis molarꝯ ꝟz
Auic. i pprio cap. oĩbus ẽ notus ꝛ ẽ stipticus.

Cap. ccccxix.

Lapis piritis ſPli. in pprio ca.
Lapis piritis durissimus
ẽ: q ꝛ si ferro pcutiatur sintillas emit
tit: ꝛ ignem. Cassius felix in pprio ca.
lapis pirit. i. focaria a quo per allisio
nẽ calibis vl alteri⁹ rei dure ignis euolat. ſz Gal.
in epla ad glauconẽ exponit lapis piritis. i. lapis
militar: qõ qdaz itelligũt de lapide lato sup quẽ
solẽt ignẽ
conficere. Posse. ſPli. vires hz in silitudi
nẽ cadimie: facit ppie ad
oculorum claritatem.
Lapis focarius idem.
Lapis militaris idem.
Lapis lagia est silis ossibus elefantis ẽ fusci colo
ris: ꝛ q̃si subruffus.

Cap. ccccxx.

Lapis lincis: Enax in ppo ca. fit
de vrina lupi cernarij mi
cta: ꝛ in montib⁹ coagulata q in domo
fuat⁹ generat optimos fungos supra
se quolibet ãno. dicit valere ꝺ doloꝛẽ
stõi ꝛ ictericiam: ꝛ fluxum ventris.

Cap. ccccxxi.

Lapis sistos: Enax in ppo ca. est
fusci coloris ꝛ subruffi ob
longas arestas sive pinulas nõ hẽns
erectas vt alumẽ
scissum: Enax. Posse. vires hz fo
titer constringentes.
Lapis spongie ẽ lapis inuentus ꝛ ortus in co:po
re spongie: ꝛ ad qd valet. l. affegi albach.
Lapis de barchim qd est. l. famechi.

Cap. ccccxxii.

Lapis stellatus: Enax in ppo ca.
ẽ de genere marmoꝝ hns
maculas ex auro: ꝛ ei⁹ ẽ ali⁹ albus q dr
lapis marchasita. Alius indus clarus
celestis: ꝛ vocat lapis lazuli: p quo. l.
lapis lazuli: ꝛ q̃dq̃ minera fert vtrunq̃ sil: ꝛ q̃dq̃
ẽ alius colorus viridis: ꝛ vocat lapis crisopassus:
vt appet si leges lapis crisopassus.
Lapis sidiricus .i. scoria ferri.
Lapis ydras. i. lapis ex nostris aqs generatus.

Cap. ccccxxiii.

Lapis trachi⁹: Enax i ppo ca. ẽ
lapis niger nascit i ponto
amne q ẽ Posse. Enax hz vires
i egypto. sicut gagates:
ꝛ dicitur accendi parum ab aqua: sed
extingnit ab oleo.

Cap. ccccxxiiii.

Lapis q̃drat⁹ ſm ſPli. i egypto i
uenit: silr ꝛ i ethiopia: ꝛ ex
albi
dus ẽ Posse. ſPlinius vires hz
stringẽtes: vnde
necare dicitur conceptum.

Cap. ccccxxv.

Lapis glatides: ſPli. in ppo ca.
velt cinere⁹ ẽ gustu dulez
Posse. ſPlinius latẽter hume
ctat. ꝛ leuiter constrin
git: ꝛ ideo facit ad lachrymas oculoꝝ
Lapis meroechus ſm ſPli. in ppio ca. inuenit
in egypto: ꝛ est pallidus.

Cap. ccccxxvi.

Lapis flogmus ſm ꝑſlinium in egypto inuenitur auroſū ⁊ flamineum habet colorem.

Poſſe. ꝑſlinius: illinitus frontī ſommum inducit.

Lapis prepatoꝝ corij. i. pumex: p quo. l. famechi
Lapis vlcam idem.
Lapis archadi .i. lapis gagatis.
Lapis lincurius .i. lapis lincis.
Lapis diſcaltis .i. ſcoria eris.
Lapis litarmenū .i. lapis lazuli.
Lapis keme qđ eſt lege keme.
Lapis berzat idem.

Cap. ccccxxvii.

Lapis albeſton ſm Albertum in lapidario ſuo ē coloris ferrei: qui ſm ꝑſlinium in arabia inuenit

Poſſe. Albertus virtus mirabilis eius ī templis deorum ē manifeſta: eo q̄ ſemel accēſus vir aut nunq̄z poterit extingui: eo q̄ naturaz hz aīalis qđ ſalmandra vocatur cū modico humidi vnctuoſi pinguis inſeparabilis.

Cap. ccccxxviii.

Lapis abſintus ſm Albertum ē de genere gemmarum coloꝛe vitri rubeis virgulis.

Poſſe. Albertus huius virtus fertur eē ſicut lapis abeſcarius: licet ſatis remiſſioꝛ. nam accenſus pmanet calidus p ſeptem dies vel amplius: ꝓpter eādem cauſam que dicta eſt de lapide abeſcario. lapidis etiā huius virtus eſt in ꝓuocando ⁊ augmētando fluxum ſanguinis: vt experimentatoꝛes aſſerunt.

Cap. ccccxxix.

Lapis nigroꝝ ſm Auic. libro .ij. ꝓximo capitulo eſt lapis qui defertur ex nigriſ declinās ad citrinitatem.

Poſſe. Auicen. fricatur ⁊ egreditur ex eo fricatio moꝛdicans linguam ſimilis lacti mundificat pānum oculi cū nō eſt cum aꝑate ⁊ obtalmia: ⁊ conuenit veſtigijs vlcerum in eo: ⁊ eradicat vngulam.

Ca. ccccxxx.

Lapis amandinus ſm Albertuz eſt gemma coloris varij.

Poſſe. Albertꝰ venenū oē aut extinguit aut repꝛimit: ⁊ vincere facit aduerſarios: ⁊ plenam interpꝛetationem ſomnioꝝ facit intelligi.

Ca. ccccxxxi.

Lapis cochilij: hoc vocabulū ponit in quodam electuario Auic. qđ eſt ꝺ vitium lapidis: ⁊ quidā dicunt q̄ ē coclea marina q̄ dicitur cochilium: vt apparet ſi leges obſtracorum: ⁊ quidam dicunt q̄ eſt coclea limatiatuz ſm veritatem lapis cochili eſt coclea poꝛfire marine: ⁊ eſt cochilium marinum purpureū: qđ inuenies ſi leges obſtracoꝝ.

Cap. ccccxxxii.

Lapis ametiſtus ſm Albertum eſt gēma multū cōis: ⁊ nota q̄ ē coloris purpurei: ⁊ trāſparentz aliq̄ntum obſcuri. Inueniunt in iſta ſpecie multe differentie: ſed qnqz ſūt magis note pꝓ differentias obſcuritatis oēs acceptas: naſcitur melioꝛ in hac ſpecie in india: ē autem melioꝛ ad ſculpendū eo q̄ alijs ē minꝰ durus

Poſſe. Albertus opatur ꝺ ebꝛietatem: ⁊ facit hoiem vigilez: ⁊ malas repꝛimit cogitationes: ⁊ bonum inſcibilibus confert intellectum.

Cap: ccccxxxiii.

Lapis andromada ſm Albertuz eſt lapis coloris argentei ⁊ ſm plrimum in mari rubꝛo naſcitur eſt aūt quadratus ⁊

Poſſe. Aldurꝰ ſicut adamas. Albertus virtutem habet contra furoꝛem: ⁊ facilis animi cogitationem ⁊ triſtitiam ⁊ grauitatez: ꝓ quo lege lapis quadratus.

La: ccccxxxiiii.

Lapis palagius ſilr dicit ſm Albertum q̄ eſt gēma colorz rubei lucide valde nature ⁊ ſubſtantie tranſperentis: ⁊ dicit eſſe femina carbunculi: ⁊ virtutes eiuſdem remiſſas habet ſicut femina ad marem ſe hz: ⁊ dicunt qđā q̄ eſt donus eius: ⁊ ideo palatium carbunculi vocatur: generatur frequenter carbunculus in lapide iſto: ⁊ iam viſum eſt hoc q̄ in lapide vno exterioꝛ: ps fuit palagius ⁊ interius carbunculus ꝓpꝛ qđ huiuſmodi genus lapidum dicitur eē de genere carbunculi.

Cap. ccccxxxv.

Lapis boꝛax ſm Albertum a quodaz genere buffonis nomitur qđ ſic dicitur q̄ ipſm in capite poꝛtat: ⁊ eſt duoꝝ generū. vnum albū aliquantulum fuſcum: ⁊ alterum ſi vivo adhuc palpitante buffone extrahitur ī medio habet oculum ceruleum: ⁊ tempoꝛibus noſtris extractus fuit vnus de buffone paruus viridis: aliquos etiam vidimus buffones habētes depictos in ſe qui de hoc genere dicebātur: vulgariter autem cropodine dicuntur.

Poſſe. Albertus ſoꝛdes purgāt inteſtinoꝝ: ⁊ ſupfluitates.

Cap. ccccxxxvi.

Lapis carbunculus qui grece anrax dicitur hic nō naturalis rubinus vocatur ſm Albertum lapis placidiſſimus ⁊ rubicundiſſimus ⁊ ſolidiſſimus habens ſe ad alios lapides ſicut aurum ad cetera metalla: ⁊ quando vere eſt bonus lucet in tenebꝛis ſicut carbo: ⁊ talem iā vidi ego: quando tamen iam bonꝰ ⁊ verus ē emicat in tenebꝛis ſuperfuſa aqua clara ⁊ limpida in vaſe vitreo mundo polito: g aūt neutromodo lucet hic non habet nobilitatē perfectam. ſm autez plurimum ſui inuenitur in libia: ⁊ licet habet differentias plurimas: vt ait Enaꝛ qui dicit eum habere. xi. ſpecies: omnes tamen dicuntur eſſe ca. ⁊ ſic. ſm plus ⁊ minus.

Poſſe. Albertus: hic ſolus oīum alioꝝz lapidum virtutes hꝛe dicit: ſpecialiter eius effectum eſt venenum fugare.

Lapis erarius est lapis marchasita: ⁊ dicitur erarius q: ex eo tingitur.

Lap. cccexxxvii.

Lapis calcedonius ꝑm Albertuz est palidus ⁊ fuscus aliq̃n tulum obscurus.

Posse. si perforatur: ⁊ collo suspendaꝫ dicitur valere contra fantasticas illusiones ex melancolia ortas: etiam facit euincere causas: ⁊ virtutes corporis conseruat: ⁊ hoc vltimum expertum est multum.

Lap. ccccxxxviii.

Lapis calefarios siue calcofanos ꝑm Albertum est niger.

Posse. Albertus: virtus eius ē vocem clarificare ⁊ raucedinem mederi.

Lap. ccccxxxix.

Lapis corauticas vel corauũ ꝑm Albertum ē lapis cristallo similis infecto colore ceruleo q̃ dicitur cadere aliquãdo de nube cuz tonitruo: ⁊ inuenitur i grania ⁊ hyspania: sed hypanus est candens vt ignis.

Posse. puocat dulces somnos ⁊ ad prelia ⁊ causas vincendas: ⁊ contra periculum tonitrui dicitur operari. hoc similiter ait Enax.

Lap. ccccxl.

Lapis celonites ꝑm Albertũ est purpurei coloris ⁊ varij dicitur in corde testudinis inueniri: q: q̃dam sunt maxime testudines hẽtes domos que sunt vt vere margarite: ⁊ nitẽtes.

Posse. dicit̃ q̃ diuinatorem facit cum q̃ gestat sub lingua. hanc autez virtutẽ non dicitur habere: nisi q̃n luna ē primo accensa ⁊ crescens: ⁊ monoydes vltima decrescẽs ⁊ dicitur hic lapis ab igne non corrumpi.

Lapis cogolites dicitur ꝑm Albertũ esse in quãtitate ⁊ colore similis ossis olive: ⁊ alio nomine vocatur lapis iudaicus: pro quo. l. l. lapis iudaicus.

Lap. ccccxli.

Lapis crisopassus ꝑm Albertum ē lapis qui ab india venit: ⁊ raro inenitur propter quod ⁊ carior extimatur: in colore etiam est quasi sit ex succo porri vel prassij coagulato habens etiam auri guttas propter quod ⁊ tale nomen accepit: quia crisso auruz sonat in greco prasium. i. viride viriditate porri. vnde versus. Da rubij folia sunt prassia prassasq̃ porri.

Posse. vires habet lapidis prassij: etiã ad omnes cordis passiones efficax reperitur.

Lap. ccccxlii.

Lapis crisolitus ꝑm Albertum est lapis in colore tenens viriditatem lucidam in qua ad oculuz solis micat vt stella aurea: ⁊ nõ est rarus: dicitur aũt venire de ethiopia.

Posse. Expertum aũt est q̃ spiritualia cõfortat: propter quod tritus asmatici datur: fertur etiaz q̃ perforatus: ⁊ setis asini in foramine repletus ⁊ sinistro brachio alligatus fugat timores ⁊ melancolicas passiones: etiam dicitur in phisicis ligaturis in auro etiam positus ⁊ gestatus fugat fantasmata: ⁊ pellit stultitiaz: ⁊ sapientiam ꝓferre perhibetur.

Lap. ccccxliii.

Lapis cristallus ꝑm Albertum ē lapis qui aliquando fit ex frigore: aliquando aũtem in nive sicut sepe experti fuim⁹: ⁊ in germania vbi multi inueniuntur. vterq̃ autem mod⁹ generationis facilis ex superioribus erat manifestus.

Posse. hic frigidus oculo solis oppositus situs ignem ejcit si calidus sit hoc perficere non potest. huius ratio posita est in libro de proprietatibus elementorum ⁊ planetarum: ⁊ dicitur etiam sitim restringere sub lingua positus: ⁊ expertum est q̃ tritus cum melle mixt⁹ acceptus a mulierib⁹ repleat vbera lacte.

Lap. ccccxliiii.

Lapis grisolitus ꝑm Albertum gẽma coloris auri in horis matutinis visu pulcherrimus est: in alijs autez horis dissimilis. ab igne autem corrumpitur ⁊ fugatur: ⁊ ⁊ vt q̃dam dicunt inflãmatur: ⁊ ideo timere ignem dicitur: dicunt autem alij q̃ est aliud genus istus lapidis qui est lapis ignobilis substantie: ⁊ est marchasita aurea: que medium quoddam est iter metalla ⁊ lapides. dicitur autem tertium genus istius lapidis esse coloris medij inter ceruleum ⁊ rubeum.

Posse. virtus huius lapidis est curare scabiem ⁊ vlcera: ⁊ in manu gestatus colorem febris mitigare dicitur.

Lap. ccccxlv.

Lapis crisopassios ꝑm Albertuz gemma est ab ethiopia venies.

Posse. dicitur lucere in tenebris ⁊ euanescere lumine superueniente: ita q̃ colorem non retinet quem habet in obscuro: ⁊ fit in ipso ꝑm diuersitatem luminis ⁊ tenebrarum reciprocatio colorum velut in quercu putrefacta ⁊ noticula: ⁊ de omnibus his in li. de anima dedim⁹ rationem perfectam ⁊ vide.

Lapi. ccccxlvi.

Lapis deimonis ꝑm Albertum est quidam lapis bicoloris vt arcus deimonis que yris vocatur est autem deimon dictus quod grece intellectum vel stellam claram stillantem sonat.

Posse. dicitur conferre febricitantibus: venẽosa pellere: ⁊ tutũ ⁊ victorem reddere.

Lapi. ccccxlvii.

Lapis diadochos ꝑm Albertum est lapis palidus: dicitur aliquantulum berillo similis.

Posse. dicitur fantasmata in tãtuz excitare q̃ magima rime hoc vtuntur: tamen applicatus defuncto vires amittit: quia mortem odire perhibetur. horũ autem ratio haberi potest in libris magoruz: hoc est hermetis: tebit: bencorat: ⁊ ptolomei: de qb⁹ non est presentis intentionis.

Cap. ccccxlviii.

Lapis dionisia ſm Albertuum ē niger guttat⁹ rubeis gut tis. Posse. expirat vinū ⁊ odo re ipſius vini fugatur ebrietas: qō mirrabile apparz. cā eſt aūt q vinū non odore: ſed vapore opillādo inducit ebrietatem: lapidis aūt huius odor ſimplici ter apitiuus eſt: ⁊ expulſiuus vaporum.

Cap. ccccxlix.

Lapis draconites ſm Albertū ē lapis a capite draconiſ extractus: ⁊ ferē ab oriente vbi ſunt dracones magni. virt⁹ eius efficax ſicut lapidis qui vocat borax: quādo de dracone extrahit adhuc vivo palpitāte. inſidiantur aūt draconibus dormiētibus ⁊ ſubito ſciſſo capite dragonis adhuc palpitāte euellunt lapidē: anime enī actus multa cōfert: his etiam ſupfluitatibus q̄ generant in animalib⁹: ⁊ mortis corruptio alterat ea qñ naturali morte corruptis humorib⁹ moriuntur: qñ mortua vl corrupta occiſa iacuerūt Ego aūt in pribus alamanie in ſuevia vidi lapidē ſup quem conuenerāt poſtq̄ .xx. ſerpentes inter montes in quodam prato: ⁊ cum tranſituz faceret inde dñs terre milites euaginatis gladijs ſciderunt ꝓpentes in multa fruſtra: ⁊ in fundo tū qdaz magnus iacuit ꝓpens in mltas ptes inciſus ⁊ ſub capite ſerpentis inuētus ē lapis niger formatꝰ vt paramis abſciſſa nō plucidus i circuitu colorz pa lidi pulcherrimum hēns deſcriptū ſerpentem: ⁊ hunc lapidē ab vrore eiuſdē nobilis mihi p̄ſenta tum cū capite Posse. dr venena fugare q̄ eiuſdē ꝓpētis. fiunt a moſibus aīa lium venatoꝝ: victores dicitur etiam efficere.

Cap. ccccl.

Lapis elitropia ſm albertū ē lapis viridis fere ſmiraldo ſilis aſpſus ſanguineis guttis: hūc elitropiā dicūt eſſe vocatū nigromātici gē Posse. ſi lapis iſte vngatur ma babylonie. ſucco herbe eiuſdez noīs: ⁊ in vas aq̄ plenū imiſſus facit ſanguineū ſolem videri ſicut: ſi pateret eclypſim: cui⁹ cā eſt q: totā aquā ebullire facit in nebula q̄ in ſpiſſando aerem ipedit ſolem videri: ſicut qñ ē cū rubore i ſpiſſa nube. poſtmodū aūt deſcendit rorando illa nebula ſicut p guttas pluuie. oz āt ad hoc q̄ quodaz carmine ſacratus ſit: ⁊ qbuſdā caracterib⁹ mixtuſ ⁊ ſicut arepticij p̄ſentes ſunt diuinando q̄daz p̄dicunt: pp qō temploꝝ pōtifices illo lapide vtebātur maxime i feſtis idoloꝝ. dr aūt reddere boiez bōe fame: ⁊ large vite: ⁊ ꝯ fluxum ſanguinis: ⁊ venena valere. dr aūt q̄ vnctus herba ſui nois vt p̄ dixim⁹ fallit viſum: ita vt hoiem ꝓhibeat videri: inuenit aūt pluries in ethiopia: ⁊ cypro: ⁊ india.

La. ccccli.

Lapis etydros ſm Albertū ē lapis in colore criſtalo ſilis q ppetuis guttis diſtillat: ⁊ tū lapis nō minoratur nec corrūpitur. cā in hoc p fecto ē: q: ex ſubſtantia lapidis gutte ille nequaq̄ diſtillāt: ſed pp nimiā frigiditatē: aerez ſe tangentē continue ſe mutat in aquā ſicut faciūt lapides duri ⁊ politi poſt reſolutiōz frigoris hoc ſilr ait Enax cap. de lapide etydros.

Cap. ccccli.

Lapis epiſtithes ſm Albe. eſt lapis in mari natus rutilās ⁊ rubicundus. Posse. incantationib⁹ ⁊ phiſicis ligaturis dr valere: ⁊ qō geſtat⁹ tutū hominem ſervat: ⁊ cōpeſcit ſeditiōes: ⁊ cōpeſcere ēt dicit locuſtas ⁊ volucres ⁊ nebulas: ⁊ grandines ⁊ tempeſtates a fructib⁹ terre. Exptum aūt eſt q̄ oppoſit⁹ oculo ſolis ignē ⁊ radios ignis emittit. dicit aūt q̄ hic lapis ſi in aq̄ ferueāte ꝓijcit ceſſat ebulitio eius: ⁊ poſt modicū frigeſcit. cā aūt huiꝰ alia eē nō poſſz: niſi p certo q: frigiditſſim⁹ ē ⁊ motus a calore bulientz aq̄ frigiditas ſue cōplexionis agere incipit.

La. ccccliii.

Lapis eracolit⁹ ſm Albertuz eſt lapis varius diſſolutuuſ vt dicunt periti medicorum. Posse. vino ꝓmixt⁹ ⁊ potatus valet ꝯ colicam ⁊ iliacā paſſionem.

Cap. ccccliiii.

Lapis eracontalitus ē lapis ſm Alb. lx. coloꝝ dīſtinct⁹ pue q̄ntitatis valde: q freq̄nti⁹ in libia inuenit: ⁊ apud trogotidas inuenitur ⁊ monet ſepius: pp hoc ēt oculos hominis dicitur efficere tremulos.

Lapis eracolitus idem.
Lapis falcanos .i. arſenicum.

Lapis filatiuus eſt eadē gēma q̄ criſolitum: ⁊ eſt eiuſdem virtutis vt ferūt gēmarij.

Cap. ccccv.

Lapis gagacro meon ſm Albe. eſt lapis diuerſi coloꝝ ſicut pellis caprioli. Posse. victores reddit ſe geſtātes Exptum aūt dicūt eſſe ab alchite ꝓncipe quodā: q quotiēs hūc lapidē ſecū hēbat ſemp vicebat in terra ⁊ mari. quotiēs aūt caruit fertur hoſtib⁹ ſuccubuiſſe.

Lapis berzath qd eſt. l. kenne.
Lapis kenne qd eſt lege qō ſupra.
Lapis q̄ inuenit in oculis ceruoꝝ idem qō ſupra
Lapis archadie ē lapis q cū accēdit nō extinguit.

La. ccccvi.

Lapis garatiden ſm Alber. ē lapis q ferē eſſe nigri colorz ꝓbat aūt veritas huius lapidis ſic: ſi geſtans lapidē totū corpus ſuū vngatur melle muſcis ⁊ veſpis exponitur: ⁊ ſi intact⁹ manet ab eis lapis ē verus: ⁊ ſi deponit lapidē muſce ⁊ veſpe ſup mel cadunt ⁊ fugiūt Posse. aunt q̄ in ore portatus facit bene iudicare opiones ⁊ cogitatōes ferē etiam q̄ geſtantē gratioſum reddit hoibus: ita ſi militer aſſerit Enax.

Lapis geto lidus .i. lapis aquile.

La. ccccvii.

Lapis granat⁹ vt ꝓſtātin⁹ ait i ꝓpoca. ⁊ albert⁹ ē de genere carbūculi: ē aūt lapis rube⁹ ⁊ plucid⁹ i colore ſilis balauſtis: ē aūt rube⁹ aliq̄ntulū obſcurior carbūculo. ⁊ cū ſubijcit ei i ſigillis niger color tūc magis rutilat: ⁊ in hoc genere inuenitur qdam modus q̄ intra ruborem ſperſus habet viole colorē: propter hoc genus violatum dicitur: ⁊ precioſior ē alijs granatis.

Posse. dicitur letificare cor: ⁊ pellere tristitiam: ⁊ ē ca. ⁊ sic. ⁊ qđ qdā dicūt hūc esse de genere iacinti ē falsum. inuenīt enīz lapis hic ſm plurimos in ethiopia: ⁊ aliquotiens intra tyrum iuxta arenas maris.

Cap. cccclviii.

Lapis iaspis ſm Albertū est lapis multorum colorū: ⁊ hz spēs. x. melio: tū est viridis transparens hēns in se venas rubeas. dz aūt in argento ꝓpe ligari: hic i multis ptibus inuenitur. Posse. expertum ē ꝺ sanguinez ⁊ fluxum mēstruoꝝ. Aiunt aūt q tegat cōceptū ⁊ iuuat ptum: ⁊ q gestantem se a luxuria ꝓhibet. magicis ēt legitur q ſi mancipetur portantē reddit gratū ⁊ potentē ⁊ tutum: ⁊ fugat febrem ⁊ hydropisim.

Cap. cccclix.

Lapis iena ſm Albertum ē a bestia q̄ iena vocāt sic dictus eo qꝺ oculi eius in lapidez vertuntur totaliter. Posse. Aiunt autē Enax ⁊ aaien q positus sub lingua confert diuinando dicere futura.

Cap. cccclx.

Lapis yris est lapis ſm Albertū cristallo silis: ⁊ ē vt frequētius exagonus: dicit āt Enax quod de arabia venit: ⁊ in mari rubro nascitur. Nos aūt inuenimꝰ maximam copiaz horū lapidum in montibꝰ germanie q sunt interrenū fluuium ⁊ treuerensez ciuitatē: ⁊ diuerse q̄ntitatis: oēs sunt exagoni. in alijs aūt lapidibꝰ cuz naturaliꝝ sunt rotūdi exagoni efficūtur sicut forāmina apū in medio posita exagona efficiunt: cum illa q̄ sunt in extremis sunt rotunda: est aūt lapis siccissimus qꝺ sua idicat subtilitas maxima. fit āt ex aqueo succo q euadit de materia lapidis q generatur in luto rubeo: ⁊ q: hoc aqueū vehementer sicco apprehensum est: siccus ⁊ durus ē lapis valde: cum aūt sub tecto soli eiꝰ pars imittitur: ⁊ ps eius in vmbra tenet ꝓpter reflectēdo pulcherrimos colores yridis sup opposituz parietem: vl sup aliquod corpus: ꝓp quod yris vocat: cuiꝰ cā superius ē assignata: aliqd aūt silē huic nascit in gipso qꝺ est pspicuuz in extremis: ⁊ scissibile valde ⁊ vtuntur eo ꝓ vitro qdam in vitris.

Cap. cccclxi.

Lapis iscutos ſm Albertū ⁊ Isidoꝝ ē croco silis: lapis i vltimis hyspanoꝝ ptibꝰ freq̄ntius inuenīt inꝝ gades herculī i ētio ⁊ ꝺo climatibꝰ iuxta hyspaniā quā mō hyspaniā vocamus: est aūt lapis filabilis ꝓp viscositatē in eo arefactā: ⁊ si de eo fiat vestis nō cōburīt: sed ex igne purgaī ⁊ nitet: ⁊ forte illud ē qꝺ gēnā vocāt salamādre: q: hec lāugo q̄ ide colligīt ē sic lanugo lapidis hūidi. q̄re āt nō cremaī i metheoroꝝ expeditū ē. hꝰ spēm quidā dicūt ee quēdā lapidē quez qdam vocant carbunculū album. Posse. umtaī carbunculum in hoc q̄ fantasmatibus ⁊ ꝑstigijs resistit: valet ꝺ dolorez oculorum ex humida causa: ⁊ redactus in puluerez sanat scabiem. Itē Isidorus dicit de lapide iudaico q̄ est album ad modum glandis in quantitate.

Cap. cccclxii.

Lapis kacabrates ſm Albertum est lapis similis cristallo. Posse. de eo fertur q eloquentiam dat ⁊ honorē ⁊ gratiam: valet cōtra hydropisim.

Cap. cccclxiii.

Lapis kamam ſm Albertum est lapis frequenter albus in toto vel in parte: varius est in colore ⁊ frequentissime inuenitur immixtus auripimento: virtusq̄ eius fertur ex imaginibus ⁊ scripturis que inuenitur in ipso: ⁊ ex sigillis.

Lapis ligurius qd est lege lapis lincis.

Cap. cccclxiiii.

Lapis liparis ſm Albertum ē lapis qui frequentius in libia inuenīt. Posse. fertur enim virtus huius lapidis mirabilis esse. omnis enim bestia a venatoribus ⁊ canibus infestata currit ad eum: ⁊ ipsum intuetur quasi patronum: ⁊ vt aiunt canes ⁊ venatores nō possunt nocere bestie gladio q̄ꝺiu lapidem hunc habet presentem: hoc idē cō firmatur per atabari in lapidario suo.

Cap. cccclxv.

Lapis melochites quem quidam melonithen dicunt ſm Albertum lapis est arabicus grosse viriditatis: sed non translucidus sicut smaraldus: ⁊ est mollis. Posse. fertur q virtutem habeat custodiendi gestante se a nociuis casibus: ⁊ super cunabula infantum. hoc aūt ait in lapidario suo Enax.

Cap. cccclxvi.

Lapis memphites ſm Albertuz est lapis a ciuitate egypti que mensis vocatur: qui dicīt vt ignis calere: vtute q hic tridecim: non actu. Posse. tus ⁊ in aqua mirtus in potu detur vrendis vel secandis q: inducit insesibilitatē ne sentiat cruciādus: hoc idem ait Enax in lapidario suo.

Cap. cccclxvii.

Lapis magnesia quem qdem magnosiam dicūt: ſm Albertum lapis est niger: ⁊ ipso frequenter vtunī vitrarij. Posse. hic lapis distillat ⁊ fluit in magno: ⁊ forti igne: ⁊ non aliter: ⁊ tunc immixtus vitro ad purpureitatem ducit vitri substantiā. hoc idem Atabari dicit in lapidario suo.

Cap. cccclxviii.

Lapis mandasida vel marchasita ſm Albertum est lapis habēs multas species colorum: q: colorem accipit cuiuslibz metalli: ⁊ dicitur marchasita argentea ⁊ aurea: et sic de alijs metallis. metallum tamen quod colorat eum nō distillat ab ipso: sed euaporat i igne ⁊ relinquitur cinis subtilis: ⁊ hic lapis notus est apud alchimicos: ⁊ in multz locis inuenitur: hoc similiter Enax in lapidario suo dicit.

Cap. cccclxix.

Lapis nite Alb. dicunt aliq hũc esse de genere lapidum: ⁊ inuenit in capite buffonis: ⁊ sunt duo genera: vnus subalbidus sicut si lac intrauerit in sanguinẽ ⁊ vincit eum. Et ideo sanguinis obscuras vias in eo dicũt appare re. ⁊ alius ẽ niger: ⁊ qñ pingitur in eo buffo sparsis pedib⁹ ⁊ ante ⁊ post. dicunt ẽt q⁹ si ambo simul includant̃ p̃sente veneno eos adurere manũ tangentis: pbatiõem aũt lapidis esse dicũt q⁹ exhibitus buffoni viuo buffo eleuatur cõtra eum: ⁊ tangit o:e si potest. dicitur etiam q⁹ p:esente veneno varius efficitur qui subalbidus est. hoc similiter Enax dicit.

Cap. cccclxx.

Lapis onis ꝑm Albe. gẽma phibet̃ nigri colo:is: inuenit melius gen⁹ esse nigrũ albis venis variatũ: venit aũt de india ⁊ arabia. Inuenit aũt qnq; diuersitatũ ꝓp varietatez venax ⁊ colo:. ferũt si sardius sit pñs ligat onix: ⁊ etiã suspendit̃ a nocumẽto. hec ãt oia si hz ꝑfecto ideo q: hz virtutes mouẽdi melancoliam ꝑcipue in capite: ex motu enĩ illi⁹ cum vapo:e oia ista ꝓcedũt. dicunt aũt qdam onix onichinũ esse q⁹ verisimile est: vel q⁹ sit alia spẽs eius: sed colore nõ est niger nisi aliqñ: sed colorẽ hz vt vnguis human⁹: sed in onichinis nostris inuenunt̃ multi colo:es: albi nigri ⁊ rubicundi: qui tñ oẽs i substantiã q̃ndam fricant̃ que silitudinẽ exp:imit vnguis hois. Aiunt ẽt q⁹ ex lach:yma arbo:is q̃ onica dicit̃ indurata in lapidẽ generat̃: ⁊ dicunt hãc cãm esse q⁹ odo:iferus ẽ in igne: hanc etiam cãm i quiunt esse q⁹ frequẽtius alijs depict⁹ imaginib⁹ mirabili⁹ inenitur: q: lach:yma a p̃ncipio mollis facile fo:mabilis pingit̃: ⁊ pinctur̃ retinet qñ in lapidem indurata coagulat̃. hunc lapidem dicũt insensibiliter intrare in oculũ: ⁊ hoc esse mirabile ⁊ ego vidi saphirũ intrare in oculũ ⁊ lapidẽ galli q̃dã aliũ cuius nomẽ igno:aui sine oculi lesione: politus enĩ ⁊ tenuis nõ ledit oculũ nisi tangat aciem seu pupillam oculi sensibilẽ: ⁊ fo:am ẽ vuee Posse. Aiunt q⁹ collo vel digito suspensus excitat tristitiam ⁊ timo:es: ⁊ i somno fantasias terribiles ⁊ multiplicare fert̃ lites ⁊ tristitias: dicit̃ q⁹ auget saliuam pueris.

Cap. cccclxxi.

Lapis obtalmi⁹ ꝑm Alber. est lapis ab obtalmia dict⁹ cui⁹ colo: nõ noiatur forte: ideo q: est multo:ũ colorum. Posse. ꝫ oẽs malos mo:bos oculo:. visus aũt circũstantiũ dicitur obcecare: ⁊ ideo etiam patronus vocatur. gestantes enĩ eu: q̃si inuisibiles reddit hoc similiter ait Enax.

Cap. cccclxxii.

Lapis o:ites ꝑm Alber. hz tres spẽs: q:um vna ẽ nigra ⁊ rotunda: alia viridis maculã hẽns albam. tertia cui⁹ pars altera ẽ aspera: altera plana: ⁊ ẽ colo: eius q̃si ferri lamina: ⁊ talis ẽt dispositio co:poris ei⁹: de quo fertur q⁹ vnctus oleo ro. ⁊ gestat⁹ p̃seruat ab aduersis ca- Posse. dicitur valere mo:bis pestu- feris ⁊ reptilium mo:sibus. dicitur etiam in phisicis ligamentis q⁹ appensus mulieri ꝓhibet ipam inp:egnari: ⁊ si p:egnans ẽ abo:sum facit

Cap. cccclxxiii.

Lapis o:fan⁹ ꝑm Alber. ẽ q⁹ est i co:ona romani imp:atoris nõunq̃ alibi visus ẽ. pp qd̃ o:fanus vocat̃. ẽ aũt i colo:e quasi vinosus subtilẽ habẽs vinositatẽ: ⁊ hic ẽ sicut si cãdidũ nimis micãs penetraret i rubeũ clax vinosũ: ⁊ sit supatus ab ipo. ẽ aũt lapis plucidus ⁊ traditur q⁹ aliquãdo i nocte fulsit: sed nũc tpe nostro non micat in tenebris.

Posse. fertur autem q⁹ hono:i conuenit regali: hoc similiter ait Enax.

Cap. cccclxxiiii.

Lapis panterus ꝑm Albertum est multos habẽs colo:es ⁊ in vno co:po:e lapis nigrum videlicet viridem ⁊ rubeũ: ⁊ alios multos: inuenit aũt palidus purpure⁹ ⁊ rose⁹ Posse. ferit aũt fuscos efficere visus. inuenit aũt ꝑm plurimũ in india: debet gestans respicere ad ipsum i mane o:ẽte sole ⁊ fit efficax ⁊ virtuosus tot aũt virtutes dicit̃ habere quot colo:es habet: hoc similiter ait Enax.

Cap. cccclxxv.

Lapis peanithes ꝑm Alb. est lapis granat⁹ de michedon ⁊ est femi- Posse. certo tpe dinei ser⁹. cit̃ concipere ⁊ parere consimilẽ lapidẽ: ⁊ valere aiũt pregnantibus.

Cap. cccclxxvi.

Lapis pirithe vel pidonius ꝑm Alber. est lapis colo:e fulgens vt Posse. dicitur aũt vaignis. lere cõtra arteticam mirabiliter: ⁊ referẽ de illo lapide q⁹ si fo:tius stringat̃ manu manũ aduret. vult ergo leniter ⁊ paulꝺe tangi: ⁊ ego ipsum expert⁹ sum sepius. dicit̃ aũt de genere isto alia spẽs esse que dicit̃ cẽ crisolito silis: nisi q: maio:is viriditatis existit.

Cap. ccccxxlvii.

Lapis p:asius ꝑm Alb. est lapis q est mater: ⁊ palatiũ smaraldi. est aũt viridis colo:is hẽns viriditatẽ sicut p:asiũ. inuenit aũt aliqñ cũ albis. Est alia spẽs istius lapidis q inuenit cũ guttis aureis. ⁊ vocat̃ crisopassus ⁊ rarius inuenit: ⁊ ideo cario: existit: ꝓ quo. l. lapis crisopas- Posse. exptum ẽ aũt q⁹ confo:tat visus. Posse. sum: ⁊ quasdam iaspidis ⁊ q̃idam smaraldi habent operationes: hoc similiter ait Enax.

Cap. cccclxxviii

Lapis quirin: ẽ lapis ꝑm Alber. q inuenit in nido vpupe. aliqñ que tota ẽ auis p̃stigiosa ⁊ augurialis: vt dicũt ma- Posse. ẽ ãt gi ⁊ augures. hic lapis ꝓdito:e secreto:. ⁊ fantasias ꝓmouẽs si ponat̃ supra pect⁹ dormiẽtis: hoc silr ait Enax.

Cap. cccclxxix.

Lapis quandros ꝑm Albertum lapis ẽ q aliquãdo inuenit̃ i cereb:o vulturis. Posse. virtus ei⁹ fertur eẽ contra

quoslibet nociuos casus ⁊ replet mãmillas lacte hoc simliter ait Enax.
Lapis raquinay ⁊ olchitis ꝑm Albertum ẽ idem qꝺ bolus armenicus: est autem lapis subrubeus.

Posse. hui⁹ aũt lapidis virtus ꝑ certo expta ẽ cõstrictiua vẽtris ⁊ ꝑcipue cõstrictiua sanguis dissinterie ⁊ menstruoꝝ: ꝑ quo lege canarmenum.
Lapis bolus armenicus idem quod supra.

Cap. cccclxxx.

Lapis saphirus ꝑm Albertum ẽ lapis valde notus ꝑm plurimũ ei⁹ venit ab oriente: ⁊ india. Inuenit ⁊ in ypidomio apꝺ podiũ, puincie regione ⁊ ciuitate: sed nõ ẽ adeo ꝑcios⁹: vt ꝑ oĩa sit silis orientali: est aũt colous ꝑspicu⁹ sicut celũ ꝑ natũ: sed vincit in eo flau⁹ color ⁊ ideo melior q nõ ẽ satis plucidus. optim⁹ autẽ q hz nubes obscuras ad rubedinẽ declinãtes: inuenit etiã bon⁹ q albidas hz nubeculas: silr substantia sua sicut nubes fusca transparens aliquãtulũ.

Posse. virtutes: ego vidi q attraces duos fugauit: aiunt ẽt hunc lapidẽ hoiez castũ reddere: ⁊ interiorem ardorẽ refrigerare sudorem restringere: doloꝛẽ curare frontis ⁊ ligue vidi ego vnũ in anulo portare: ⁊ sordes ex oculis purgare: sed aĩ vult poni in aq̃ fri. ⁊ post silr: qꝺ aũt dicunt q amittit virtutẽ ⁊ colorẽ postq̃ antra cẽ curauit falsum ẽ: dicũt ẽt q corpora vegitat: ⁊ paces cõciliat: piũ ⁊ deuotũ ad deũ efficit: ⁊ aĩum in bonis firmat. hic ẽt syrcites a gbusdã vocat: eo q in littore syrtium inueniatur.

La. ccccclxxxi.

Lapis sardonis ꝑm Alb. ẽ lapis quẽ qꝺã sardonicẽ vocant ẽ cõpositꝰ ex duobꝰ sardio vz ⁊ onice Est ergo rubeus ⁊ hic color eminet ex sardio: est ẽt albus ⁊ niger: ⁊ colorem vnguis ꝓferens ex onice. laudabilio: aũt ẽ q hos colores hz magis distinctos. inuenit aũt gnq̃ modis aut pluribꝰ: pp diuersitatẽ coloꝝ mixtionem ⁊ freq̃ntius inuenit in india ⁊ arabia.

Posse. ferr̃ luxuriã ex pellere: ⁊ castũ reddere ⁊ pudicũ. est tñ maxima huiꝰ virtꝰ in hoc q cũ onichiꝰ nociuus sit hic nocere nõ põt sardũ in substantia habens admixtum.

Cap: ccccclxxxii.

Lapis sardius ꝑm Al. est lapis ab antiqssimo iter ꝑciosos lapides. memoratꝰ est aũt hẽns rubore spissuz cũ substantia puia: sicut si puetas imaginet in rubea tra. Et ꝑm hãc diuersitatẽ inuenit gnq̃ modis: ita q aligs nihil hz de puietate ⁊ forte ille matrix est alioꝝ ⁊ domꝰ in q̃ generant: in sardis aũt ciuitate reptus eẽ dicit: ⁊ sic vocatur.

Posse. aiunt hunc lapidẽ accendere aĩum ad gaudiũ ⁊ acuere ingenia: ⁊ ꝑ virtutes ꝛias ligare onichiũ hoc silr ait Enax.

Cap. ccccclxxxiii.

Lapis sarda: ⁊ alij dicunt sardo ꝑm Al. est lapis q se hz ad tabulas ligni sicut magnes ad ferrum Et imo adheret ita fortiter tabulis nauiũ in mari: vt a tabulis cuelli nõ possit nisi abscindat cum ipso ea ps tabule cui adheret: est aũt in colore pallius hoc ẽ virens: hoc simliter ait Enax.

Cap. ccccclxxxiiii.

Lapis selenite ꝑm Al. ẽ lapis de quo varia referũt. dicũt enim qdam eũ nasci i quodã genere testudinis indico: ⁊ esse variũ: dicuntq̃ esse virentẽ: ⁊ in pside ptibus frequẽtius inueniri: siue in arabia vt inquit Jsidi. dicũt aũt hunc crescere luna crescente: ⁊ decrescere luna decrescente.

Posse. gestatus aũt ferr̃ conferre ꝑtiam quãdam futuroꝝ si sub lingua portet̃ precipue prima luna ⁊ decima existente: dicunt ẽt q mane prima luna tñ habet virtutem in ꝑma hora. decima autem existente luna in decima hora: ⁊ modus diuinatõis est q cuz ponatur sub lingua ⁊ cogitet̃ de aliquo negocio. vtrũ fieri deceat aut non. Et si fieri deceat corde tenetur ⁊ infigit̃: ita q auelli non possit: ⁊ si fieri non deceat statim cor desistit ab ipso. ferr̃ etiaz q curat languentes ptisicos ⁊ debiles. hoc etiaz ait Jsaac Beniamin.

Cap. ccccclxxxv.

Lapis sirius ꝑm Al. est lapis a siria dictus: vt dicit Jsidorus: ⁊ ẽ lapis q inter natat: ⁊ cõminutus fluctuat. cuius cã est: q: integer poris aerem cõtinet q euanescit: a pulue re cõminuti lapidis. hoc silr ait Enax.

Cap. ccccclxxxvi.

Lapis sarcofagꝰ ꝑm Alb. ẽ lapis deuoratãs cadauera mortuoruz: grece cni sarcos sonat caro fagos aũt comedere: antiq ãt aliq de hoc lapide ꝓus fecerũt archam mortuoꝝ eo q i spacio. xxx. dierũ cadauera cõsumunt. ob hoc aũt nostra monumẽta lapidea sacrofagi sunt vocata. hoc silr ait Atabari.

Cap. ccccclxxxvii.

Lapis samius ꝑm Alb. ẽ lapis a samo insula in q̃ inuenitur dictus: hoc aũt lapide polit̃ auruz.

Posse. ferr̃ aũt q portatꝰ verti ginem sedat: ⁊ mentẽ solidat. hẽre aũt hoc viciuz dicit̃ q alligatus in cossa parturientis impediat ptum. hoc simliter ait Atabari.

Cap. ccccclxxxviii.

Lapis succinos ꝑm Alb. est lapis crocei colorꝫ quẽ greci election vocant. inuenit̃ eni translucens sicut vitrũ vocabulũ hz a materia: q: a succo vel gũma arboris nascit̃ q̃ pinus vocat̃: lambra vulgariter vocat̃.

Posse. cõfricatus ãt tra hit folia ⁊ paleas ⁊ fila sicut magnes ferrũ. dicũt aũt q cõfert portantibus se castitatẽ. de exptꝫ aũt est q fugat serpentes. ꝑgnantibꝰ aũt valere dicit̃ ad facilem ptu ritiõem. hoc silr ait Enax.

Cap. ccccclxxxix.

Lapis specularis ꝑm Alb. est lapis ad modũ vitri perspicuus. Dicit̃ aũt in hyspanoꝝ vrbe segondia ꝑmitꝰ inuentꝰ esse. Ego aũt vidi illum abundantiꝰ inueniri: ita q currus inde onerant̃ in diuersis ptibus theotonie: ⁊ vidi ẽt in gallia inueniri cũ gipso: q: est gipsi extremitas q̃dam. effusus aũt scindit̃ in q̃slibet ptes tenuas: ⁊ fiũt inde fenestre sicut de vitro: nisi q: lo-

co plumbi oz ponere lignū. Sunt ãt tres ſpecies eiuſdez. vna vz lucida ſicut vitrū. alia nigra penitus ſicut atramentum. tertia citrina que vocatur auripigmentum: vel arſenicum quod clarius eſt ⁊ nobilibus.

Cap. ccccl xxxx.

Lapis topazion ſm Alb. ē lapis ſic vocat⁹ à loco ſue ꝓme inuentōis q̄ fertur vocari topaſis ab īſula: ⁊ q: auri ſilitudinē ꝓtendit: ſunt ãt due ſpēs in genere lapidis: quoz vna eſt ſilis in oībus auro: ⁊ ē precioſio: : alia ē crocea magis tenens colo: ē q̄s aurei: ⁊ hec vilio: eſt.

Poſſe. erptum in nr̄o tpe q⁹ aqua buliente ſi īmittat̄ ita ſicut deferē facit q⁹ ſtatim manus īmiſſa extrahit̄ ſine leſione: ⁊ hoc fecit pariſius vn⁹ de noſtris ſocijs. dicunt ēt q⁹ valet ꝯ emoptoicam ⁊ lupatiam paſſionē. hoc aũt certuz eſt q⁹ ſpeculum ē lapis iſte ⁊ idolum obiecti coꝛporis ſicut ſpeculū cōcauū in viſuz repſentat. Et naſcit̄ in oꝛuncho hunc cū aligs tenet i manu dextra ꝯ ſolē radios emittit: ⁊ ignē euomit: vt videꝫ mi retur. nam q eū portāt circa ſiniſtruz brachiū oēſ turbas cōtemnit: hoc locuſte ⁊ grādines a fructibus remouet̄: ⁊ ardoꝛē venerꝫ deferueſcere facit

Cap. ccccl xxxi.

Lapis turchoys ſm Alb. ē lapis flaui coloꝛis nitidi candētis: acſi lac penetrauerit in flauū colorem: ⁊ reſultet ꝓ ipm ad ſupficiem: eſt aũt non perſpicuus neq; rarus.

Poſſe. dicunt aũt q⁹ viſum cōſeruat ⁊ a noxiis casibus defendat ſe portantez.

Lapis epiſticon	idem.
Lapis viritas	.i. lapis piritis.

Cap. ccccl xxxii.

Lapis zigutes. Enax eſt lapis coloꝛis vitrei.

Poſſe. geſtat⁹ collo valet ꝯ ſno ctilopā: ⁊ cōſtringit ſanguinem: ⁊ depellit mētis alienatōem.

Lapis cogalites	.i. lapis aquile.
Lapis echites	idem.
Laran	.i. apium riſus.
Laramon	.i. bdellium.
Larapia	.i. matricaria.

Larion interꝓetat̄: fluere inde collirion ē q̄libet medicina q̄ vtimur ſolida ſubā q̄ cōmouet fluxuz vt ſuppoſitoꝛia ⁊ ſilia. vñ appꝛopꝛiatū ē hoc vocabulum ad ſignandū tm̄ illud quod ponit̄ i oculis.

Lardia ſepar	.i. fer vini.
Laroſa	.i. mandragoꝛa.
Laroſades	.i. ſerpillū.
Laroplation	.i. vſnee.

Laſſa. i. aſſa fetida: ⁊ eſt ſiluium.

Laſa. i. abalmeas amel de fumigia litus eſt.	
Laſagion	.i. almea
Laſenel chelbe	.i. lingua canis.
Laſerpitum	.i. aſſa fetida.
Laſerion	.i. amomum
Laſuar	.i. floꝛes amigdalaruz
Laſuarch	.i. aaron.
Laſuarchi	idem.
Latalus	.i. oſtrea.
Lataraib	.i. acetoſum.
Latara	idem.
Latabaco	.i. boꝛax.

Cap. ccccl xxxiii.

Latamie ara. lati ne caro. Gera.

Li. ag. ca. latamie. auc. Gali. latamie al fabar. i. caro tyri: calefacit ⁊ ꝺ̄ſiccat calefactiōe fꝛti: maxime q̄n fuerit cōdita cū oleo ſale ⁊ aneto ⁊ poꝛꝛ ⁊ aq̄ q̄ntitate q̄ neceſſaria ē: vt vī virt⁹ mirabilis ꝓueniēs vſqz ad cutim coꝛpoꝛis expellēs inde ſuperfluitates q̄ ſunt in coꝛpoꝛe: ⁊ ꝓp hanc cām generant̄ in cute illoꝛuz q comedūt has carnes in quoz coꝛpoꝛib⁹ ſunt humoꝛes mali res ab humoꝛib⁹ illis generate ereūtes cutim ſils ſquamis: ⁊ hoc fit a ꝓpetate ipſaz. Nã carnes iſte adherēt hūiditatib⁹: ⁊ adducunt eas ad cutē: ⁊ maxime q̄n ex eis ē groſſum terreū ex qb⁹ generat̄ ſcabies: ⁊ egritudo cū q̄ eleuat̄ cutis. ⁊ iam verificauit expiētia q⁹ tyrus q̄n ponit̄ i vino ⁊ bibunt ex eo lepꝛoſi ingroſſat̄ cutis eoꝛ tota. deinde cadit ſicut cadunt teſte aĩalium obſtracoꝛ: ⁊ remanet eis poſt hoc caro mollis: ſicut caro q̄ remanet in obſtrachis ⁊ cancris: q̄n cadunt teſte eoꝛ: ⁊ q̄n bibūt lepꝛoſi ex tyriacha q̄ fit cum carnib⁹ tyri cū aſſiduatiōe: ⁊ linit̄ coꝛpus eoꝛ cuz ea ꝓuenit eis valde. Et idē auc. Diaſ. caro tyri cocta ⁊ comeſta acuit viſum: ⁊ ꝓhibet ſcrofulas augmētari: ⁊ oz q⁹ ⁊ excoꝛiet̄ ⁊ auferat̄ caput eius ⁊ cauda: q̄dam aũt volunt q⁹ abſcindat̄ de extremitatib⁹ ipſius q̄ntitas certa: ſz errauerūt: reſiduuz vo lauat̄ cū oleo ⁊ ruta ſale ⁊ aceto. dicūt q̄daz q⁹ q comedūt iſtas carnes generant̄ multi pediculi: ſed non eſt verū ⁊ q vtunt̄ his carnib⁹ augeē vita eoꝛ. Et idē ca. herbe. auc. Gal. caro herbe habet virtutē attractiuā q̄ q̄n teritur ⁊ fit emplm̄ cū ea exhibit infira coꝛpoꝛ. Et idem eodē ca. auc. Diaſc. q̄n comedit̄ caro herbe recēs ē glutinatiua ⁊ mollificatiua ventris: mūdificat pulmonē: ⁊ acuit vocem: ⁊ q̄n fit emplm̄ cū carne ipſius ſalſa veteri attrahit infira coꝛpoꝛ. ⁊ aq̄ carniū ipſius ſalſaruz q ſederunt i ea hēntes vlcera inteſtinoꝛ in ꝓncipio egritudinis ē ei cōueniens: ⁊ fit criſtere cū eo ⁊ curat ſciaticam. Auerrois. i. colliget ca. de carnib⁹ melioꝛ caro ex volatilib⁹ ē caro galline inuenis ſane ⁊ pinguis: ⁊ hz mirabilem ꝓpetatē in tempando complexionē: ⁊ ꝓpterea briodiū ſuū ē medicina lepꝛoſoꝛ: q: cerebꝛū eius augmētat ſubām noſtri coꝛpoꝛis: ⁊ acuit ingeniū: ex ambulatiuis poſt ipſas eſt caro ecti: ⁊ poſt caro arietū. Sed Gal. vī q⁹ carnes vituloꝛ ſunt melioꝛes carnib⁹ arietis. ⁊ Auic. dicit melioꝛ carniū eſt porcina: ⁊ ſentit q⁹ illa caro ſit naturalioꝛ hoibus q̄z alia caro aĩaluz ambulantium: ⁊ multi vituperant carnes eoꝛum ꝓpterea q: dñat̄ multa humiditas ſup eas. Raſis carnes agnoꝛ ſunt plus bonitatē carniū edorū: ⁊ ex volatilib⁹ ⁊ ex laudabilib⁹ ſunt carnes pdicum: ſed declinant parū ad fri. ⁊ ſic. ⁊ ſunt ſicut galline deſerti: ⁊ hēnt ꝓpetatē ſtringēdi ventrē aſſe ⁊ elire. Sed turtures ſunt ſilr̄ bone: ſed declinant plus ad caliditatē: ⁊ hēnt mirabilē ꝓpetatē in acuendo ingenium. Colūbe ſunt ca. ⁊ ſic. groſſioꝛis ſubſtātie q̄z turtures: ⁊ pulli eoꝛ hēnt humiditatē ſupfluam: ⁊ hoc ſignificat granitas motuum ipſaz ſicut ſignificat caloꝛ eoꝛ actualis ⁊ velocitas digeſtionis eoꝛ in ſtōis ſup ipſoꝛ caloꝛē ⁊ ꝓpterea q volunt abſtergere margaritas: ⁊ clarificare dant comedere eis incōtinēti debent occidi ⁊ extrahunt̄ clarificate: ⁊ ſi cito nō interficerentur multe diminuerent̄ q̄ntitates margaritarum: ⁊ caro veteris palūbi maſculi mirabilem hz virtutē in epilenſia: ⁊ paraliticis: ⁊ carnes turdorū ⁊ in lingua arabica alcamari ſunt ſiccioꝛes ꝑdictis ⁊ graſſioꝛis ſubſtātie. paſſeres aũt oēs cali. ⁊ ſic. in fine caliditatis ſunt cōturnices q̄ ſilantur colūbis: ⁊ ſunt pdices magne: ſūt tempate aliquā tulum declinātes ad caloꝛē: ⁊ ſunt ſubtilis ſubſtā

tie generãtes bonos humores: ⁊ sunt bone cõualescentib⁹: ⁊ sturnelli q dicunt earzu sunt ca. ⁊ sic. ⁊ graues ad digerendũ: ꝑ qb⁹. l. dimag. ⁊ grosse sunt nature. Raby moyses ca. de carnib⁹ volatilium. auc. Gal. carnes volatiliũ in corpore⁹ calidis generant multã cholerã: ⁊ oia cerebra sunt mala stõ. Sed testiculi gallorũ sunt bon: ⁊ id qđ oritur ex aialib⁹ siluestrib⁹ est melius q̃ ex domesticis: ⁊ euitanda sunt aialia vetera ⁊ vicina putri ⁊ brodia gallinarũ eliratarũ adaptãt complexionẽ ⁊ impingnant corpora: ⁊ pulli colũbarũ inducunt doloꝛẽ capitis. Turtures ꝓfirmant sensũ: galline ⁊ galli larãnt ventrẽ: pauones dissoluunt coli cam. Cõturnices sunt bone sanis ⁊ vẽtri frangũt lapidem: ⁊ ducũt vrinã: ⁊ generant spasmũ. Carnes edine fere ꝓueniunt omẽs alias carnes. Carnes capreoline corroborant spũs ⁊ relaxant virtutem q̃ occidit: ⁊ valet ꝯ sincopim. testiculi gallorũ sunt boni: q: iuuant defectos ⁊ multũ nutriunt ⁊ augent spma: ingulãda sunt aialia de sero cũ carnes debent comedi de mane tpe hyemis: sed estate in aurora q̃s comedunt post solis ortum: senes ⁊ decrepiti sunt cibandi cũ aiali occiso p diẽ ⁊ noctem: iuuenes ⁊ fortes recenti. Capita aialiũ masculoꝝ valẽt ad coitum.. **Auic.** nes bone sunt caro omna q̃ cũ caliditate ẽ subtilis: ⁊ iuuenũ capraruz ⁊ taurorũ: ⁊ carnes illoꝝ q de eis sunt pui magis sunt susceptibilis digestionis ⁊ subtilioris nutrimẽti: ⁊ edina qdem ẽ inuoꝝ supfluitatum q̃ arietina: caro lactantis lacte laudabili ẽ bona. lacte vo nõ laudabili ẽ mala: ⁊ caro decrepiti q̃ ẽ ex ouib⁹ est mala: ⁊ silr extenuati ẽ mala: ⁊ caro nigri ẽ leuior ⁊ suauior: ⁊ silr caro masculi ⁊ rubea diuisa ex aialibus plurime pinguedinis: ⁊ alba sunt leuores: ⁊ varia ẽ minoris nutrimẽti: ⁊ natat in stõ. Melior caro ⁊ digestibilior est illa q̃ est circa os: ⁊ dextra qdem melior: ⁊ leuior est q̃s sinistra: ⁊ q̃ est i medio lacertoꝝ mundior: ẽ carne neruoꝝ. caro aũt lacerta supra quã non ẽ neruus fortasse ẽ suauis: ⁊ ꝓpe q̃ ẽ ꝓp gnãtioz lactẽ sicut caro mãmille: ⁊ mãmille qdem nutrimentũ est bonũ q̃ si in ea ẽ lac est grossum. testiculoꝝ vo caro melior: aliis. ⁊ volucruz qdem caro q melior est aduracb: ⁊ gallinarũ ⁊ subtilioꝝ eaꝝ. Omnis ꝓterea aialis sicce cõplexionis caro pui est melior: sicut caro edi: ipa enĩ est bona caprina vo non ẽ bona multũ: ⁊ ei⁹ humor fortasse ẽ malus valde: hyrcina vo caro ẽ mala absolute: ⁊ caro lupoꝝ mala: ⁊ oẽs volucres magne aq̃rum male: ⁊ hẽntes colla longa ⁊ parua: ⁊ milui ⁊ palumbes dure plurima generatio ẽ melancolica: ⁊ passeres oẽs mali sunt. Melior caro ex siluestribus ẽ gazel: deinde porci siluestris. Mã est velocioris digestiõis q̃s domestica: ⁊ plurimi nutrimenti. caro auis oio siccior ẽ carne q̃drupedis. Et caro vaccina siccior ẽ caprina: sed caprina ẽ siccior ⁊ difficilioris digestiõis carne ouina: ⁊ caro veterum est vehemẽtioris calefactionis ⁊ grossi nutrimenti. leporis vo caro ẽ ca. ⁊ sic. ꝓ qua. l. arnabẽ Carnes magnaꝝ aũtũ sunt grosse. Anatis vo caro ⁊ aquaticaꝝ est vehemẽtis hũiditatis: ⁊ est ꝓpinqua i hoc carni ouine: ꝓ q̃. l. har. Caro vaccina plurimi ẽ nutrimẽti grossa melancolica: generans egritudines melancolicas: ⁊ qđ ẽ melius est caro vituloꝝ. porcelloꝝ vo ꝓpter ẽ nutrimẽti: ꝓpter fortitudinẽ siue resolutiõis: ⁊ vehementiam siue hũiditatis: ⁊ caro anatis ẽ plurimi nutrimenti: nõ tñ exstit in bonitate gallinaꝝ ⁊ silũz. Caro vipere ꝓfert lepre. Caro ericij est hũectatiua: ⁊ cõuenit lepre ⁊ hydropisi ⁊ doloꝛi renũ. Caro rane ꝓuẽit pũcture ymũ venenosoꝝ. Cinis carnis asini sin Auic. ⁊ epis ei⁹ cũ oleo suppositꝰ valet ꝯ scissuras frigoris: ⁊ delet scrofulas: sanat lepã: ꝺeti ex siccitate sedent in iure carnis ei⁹. Epar eius assatum ieiuno comestũ conuenit epilensie.

Dias. cap. de testudine. testudinis terrene abscinde caput ⁊ pedes: ⁊ reliq̃ cõque i caldario quousq̃ ꝑũt ossa a carne separi: ⁊ sic ꝑpticeo ossibus intraneis abiectis carnẽ conde cũ pipere cinamomo spica butiro aut oleo aut pingue dine vrsina ⁊ da ad manducandũ nesciẽti infirmo ⁊ post cooperi illũ vt sudet nimis: ⁊ de aq̃ vbi caro cocta ẽ foměta eũ ⁊ sanabitur. Mã ꝓbata res est ad oẽm doloꝛem dentiũ. Item sanguis leprosos curat iunct⁹: ⁊ crura unctione capillos educunt plurimos: ⁊ coclea eius incensa eadem facit: ⁊ arsuraz de foco sanat: fel eius cum melle mixtum caliginem nimis tollit: ⁊ cataracta vẽturas de- **Auic.** lib. ij. cap. de testudine. caro testruet studinis ꝓuenit epilẽsie: ⁊ fel ei⁹ valet ad alcola: ⁊ distillat in nares epilenticorum Et idez ca. de ouis: oua testudinis siluestris dicũ tur conferre. **Dera.** li. ag. ca. idem auc. Gal. epilẽsie. sanguis nemoralis testudinis curat epilensiam q̃ sumitur in potu: ⁊ sanguis testudis marine q̃ bibitur cũ vino ⁊ cũ coagulo leporis: ⁊ cimino cõuenit morsibus venenosis: ⁊ cõuenit bibentib⁹ ranunculas. de virtute epatis quorundã aialium. l. rebith: ⁊ de virtute cerebri. l. dimag: ⁊ de virtute pulmonis. l. hich: ⁊ ꝺ virtute re- **Gal.** tertio lib. dinadimidiaꝝ ca. nũ chule. de generantib⁹ supfluitatesꝰ dicit q̃ ista generãt supfluitates multas passeres anseres pisces ꝑter pectinos: viscera oia interiora spinalis medulla: cerebrũ: aues ꝺ stagnis ⁊ paludibus porcelli: ouũ caro ⁊ oium nouoꝝ aialiuz ⁊ qđ vuentiũ cerui calia aialiuz: caude ⁊ caro agrestium aialiũ: ⁊ idem eodẽ lib. de his q̃ multuz nutriũt ⁊ mlti nutrimenti sunt hec: porcelloꝝ domesticoꝝ carnes oib⁹ cibis sunt magis nutritiue ⁊ bonine ⁊ cerebella ⁊ testiculi: spinal medulla: ⁊ alie medulle: ale anserũ: ⁊ magis palloꝝ ⁊ oium autũ. Et idẽ eodẽ lib. ca. de his q̃ parũ nutriunt: parũ nutrimenta sunt: extrema aialium: matrix venter: itestina: caude: aures: pinguedo: axũgia. Et idẽ eo. lib. ca. de generantib⁹ humorẽ melancolicũ: sunt carnes bouie: caprine: ⁊ magz hyrcine: ouine: leporine: ⁊ porcoꝝ agrestium. Et idẽ eo. lib. ca. de cibis cacoehimis: cacochimi cibi sũt ouina caro ⁊ caprina. hyrcina vo pessima deinde arietina. oibus aũt his castratoꝝ carnes melioresꝰ senioꝝ vo pessime. leporina vo caro sanguis pinguionis ẽ generatiua. cachochima aũt cuz his est ceruina. Et idẽ eo. lib. ca. euchimis: euchima sũt porcoꝝ pedes: ⁊ alia extrema q̃drupedũ. cacochima ⁊ agrestium aialium carnes magis sunt euchime q̃s domesticoꝝ. Et idem eo. li. ca. de cupectis. i. de his q̃ bene digerũtur: bñ digestibilia sunt hec oẽ genus volatiliũ animum plus ẽ digestibile q̃s pedestrũ: ⁊ maxime pdit: attagines: colũbi: fasiani: ⁊ galline: ⁊ ale anserũ: ⁊ magis palloꝝ galli naceoꝝ: ⁊ vlr oium iuuenoꝝ ⁊ bene nutritoꝝ animum ale pessime sunt gracilioꝝ ⁊ senioꝝ pullorũ testiculi nimis bene digestibiles: Carnes porcoꝝ ad digestiones nimis vtiles: adolescentib⁹ magis iuuenes. Relig vo qui sunt pfectoꝝ adolescentes melioꝛes. vñ vituli meliores sunt ad digestionem q̃s pfecti boues: ⁊ edi q̃s caprine: ⁊ vlr crescentium caro digestibilior: est q̃s senioꝝ: ⁊ eoꝝ q̃ i siccis locis degũt digestibilioꝛes q̃s que i aliis Et idem eo. lib. ca. de dispectis. i. difficile digestibilibus: difficile digestibilia sunt bouina caro: caprina: ceruina. pessima aũt ad digerendũ ẽ hyrcorum caro: deinde arietina: ita tauroꝝ ⁊ senioꝝ aialium pessima: ⁊ senioꝝ porcoꝝ dura ⁊ ficca: ꝓpter hoc indigestibiles hz carnes: venter intesti

na: matrix: cor: epar: pulmo: aures: caude: renes: cerebr: medulla: ⁊ pfector aĩaliũ testes: ⁊ caro vetuste turturis ⁊ anatis. indigestibilio: aũt ⁊ durio: ẽ caro pauonis grauis ⁊ cignor. veteres aũt oĩum auiũ indigestibiles: pp duritiẽ substantie: falso eteni laudant strutiõis ventrẽ: ⁊ eychus. i. meruli iste tũ venter. s. meruli comendaf in antidotario minori. Gali. in cõfectione q̃ dicit esdra.

Auic lib. ij. cap. de epatib⁹. ait humo: generatus ab epatib⁹ est grossus: ⁊ sani⁹ ex eo est anatis pinguis: ⁊ gallinarum pinguium.

Latriculum .i. iusqamus.
Latrition .i. epatica.
Lateralisip .i. peonia.
Latia. i. lupina: vel caro: vl qcquid sit denominatum nomen est.
Latites .i. aqua.
Latridos. i. cucuma: in qua reponit aqua.

Cap. ccccl xxxiiii.

Latiua sm Diaf. in pprio ca. tyrsulum hz oblongũ vastitate digiti cauũ in sũmo q̃si ramulum diffusum: ⁊ folia oblonga fructũ in sũmitate ramor bẽs triangulũ: ⁊ sub rotundum in modũ capparis: in quo tria grana cõtinent sub mẽbranula q̃ intra corticem est.

Posse granula ei⁹. vij. vel. ix. potata ventrem viscide purgant: q⁹ si aqua frigida sup bibatur choleram rubeã: ⁊ phlegma deponunt.

Laturie .i. terra sigillata.
Latui fit cũ aq̃ cum coquit cortex berberi.
Laualchios .i. antimonium.
Lauabelet .i. ozimum.
Lauoscen .i. vsnee.
Lauandula qd est. l. primula veris.

Cap. ccccxcv.

Lauet ara. gre. ⁊ lati. amigdala. **Bera.** lib. ag. cap. lauet. siue laum. i. amigdala: ⁊ sunt ex eis dulces ⁊ amare **Posse. Salie.** vj. sim. phar. ca. de amigdalis. dulces amigdale i eis ẽ amaritudo eaz occulta que nõ apparet sensui: q: vincit in eis dulcedo. veruz q̃ñ veterescũt apparet mãifeste virt⁹ eaz tempata ẽ cũ caliditate. pualet eni in ipsis abstersiua ⁊ subtiliatiua: subã pp quã expurgat viscera ⁊ pulmonẽ ⁊ thoracẽ expuitiões opanf humor. palam enim ẽ q⁹ valent ad subductiõez vẽtris sunt vtiles ⁊ alimentũ corpori dant modicũ. q̃dam aũt ipsaz hñt pualentẽ incisiuã grossoz ⁊ viscosoz hũoruz vtuez: vt neq comedi possint amaritudie ex oleagia ⁊ pingni pticipant q̃litate sicut ⁊ nuces: vñ ex his q̃ ex pulmone ⁊ expuitiõib⁹ sanei ⁊ grossoz hũorum ⁊ viscosoz sunt vtilissime: quaz subã est subtilis: ⁊ virt⁹ eaz est calid. agũmi arboz amigdale est cal. ⁊ stipticũ. **Diaf.** cap. de amigdalis. arbor amigdalaz dulciũ est debilioris opationis q̃ amaraz arbor: ⁊ amare sũt subtiliatiue ⁊ puocatiue vrine. **Bera** auc. archigenis dulces amigdale sunt ca. ⁊ hu. i. i. gra. Et idez auc. Adesuay: q̃ñ comedunt cũ cortice suo stringũt gingiuas: ⁊ sedant qd accidit in ore: pp suã ponticitatẽ: ⁊ q̃ñ comedunt cũ zucaro descendũt cito a stõ: ⁊ q̃ñ sicce torrefiunt sunt pquientiores stõ: ⁊ augent sperma sicut auellana ⁊ fisticι: ⁊ q̃ñ comedunt conferũt doloribus oris. Idem auc. Albugerig: gũmi eaz admistrat sicut gũmi arabicũ ⁊ prunoz. Idẽ auc. Gal. amararũ: virtus ẽ q⁹ abstergũt lentigines: ⁊ inuitat ad extra hendendum humores grossos viscosos: ⁊ apiunt aptione mirabili: ⁊ curãt dolores q̃ sũt sub costis ⁊ in splene ⁊ in renib⁹ ⁊ cõsimiles eoz: ⁊ virt⁹ totius arboris ẽ sicut illa virt⁹: ⁊ ideo accipit de radice ipsius arboris ⁊ cogtur sup lentigines: ⁊ aufert **Diaf.** cap. de amigdalis. arbor amigdaleas. le dulcis ẽ debilioris opatiõis satis q̃z amaraz arbor: ⁊ amaf subtiliatiue ⁊ puocatiue vrine: ⁊ amigdale amare radit quãdo terit ⁊ coquitur mundificat maculaf faciei que dicuntur effelide: silr q̃ñ fit ex amigalis amaris emplm idẽ faciunt: ⁊ q̃ñ fit nascale cũ eis puocat menstrua: ⁊ miscet cũ eis acetũ ⁊ oleũ ro. ⁊ fit emplm in fronte conuenit vlceri⁹ fraudulẽtis: ⁊ formice: ⁊ morsui canis: ⁊ q̃ñ comedunt dulces sedant dolorez ⁊ molliũt ventrẽ: ⁊ puocant somnũ ⁊ vrinam: ⁊ ad ministrant cũ menta: ⁊ conferũt hẽnti dolorẽ renum ⁊ apata pulmonis: ⁊ q̃ñ administrat cuz rob curat stranguriã: ⁊ frangit lapidẽ: ⁊ q̃ñ comedit de eis quãtum ẽ nur vna cũ melle ⁊ lacte cõuenit dolori epatis: ⁊ tussi: ⁊ inflatiõi testiculoz: ⁊ inflãmatiõi intestini noiati colon ⁊ q̃ñ comedunt gnq̃z amigdale dulces a ieiuno phibet ebrietatez: ⁊ q̃ñ vulpes comedũt amigdalas amaras cũ aliquo cibo moriunt. gũmi amigdale arboris ẽ stipticuz ⁊ ca. ⁊ q̃ñ bibit conuenit sputo sanguis: ⁊ q̃ñ miscet cum aceto ⁊ linit inde empitigo q̃ est in cute curat eam: ⁊ q̃ñ bibitur cũ vino mirto aq̃ conuenit tussi antiq̃: ⁊ q̃ñ bibit cum rob cõuenit hẽnti lapidem. oleũ eaz cõuenit dolori matricis ⁊ suffocatiõi ei⁹ ⁊ sode: ⁊ pulsationi auriũ ⁊ tinnitui eaz ⁊ sibillo: ⁊ egritudinibus renũ: ⁊ strangurie ⁊ lapidi: ⁊ apatibus splenis: ⁊ aufert maculas faciei ⁊ lentigines: ⁊ q̃ñ miscetur cũ melle ⁊ liquiritia ⁊ cera soluta ⁊ oleo ro. cõuenit obscuritati visus: ⁊ mũdificat furfures capitiz. Raby movses ca. ō amigdalis. dulces amigdale ꝓuocant somnũ tempatũ ⁊ ꝓquinatum cũ eis humectant ventrẽ: ⁊ sunt laudabiles ⁊ saluant substantiam cerebri.

Lazurd .i. lapis lazuli.
Lazumar .i. capparosa.
Lazumari idem.
Lea. i. esula vel genꝰ titimalli: ⁊ ẽ vna ex specib⁹ titimalli: sed ꝑma expositio est melior.
Lean idem.
Leo terre .i. mezereon.
Leozenegi .i. lencemeic.
Leon qd est: vbi notandũ q⁹ q̃ñ aliq̃ nomen desinit in leon sonat oleũ illius rei q̃ desinit in leon sm ꝓpium vocabulũ vt nardeleon. i. oleũ nardinũ: sambucleon. i. de sambuco: lineleon. i. oleuz de lino: amigdalon. i. oleum de amigdalis.
Leucos. i. albũ inde leucopip. i. album piper.
Lucum idem qd̃ supra: ⁊ est adiectiuum neutri generis.
Leucoflegmatica ẽ spẽs hydropisis facta a phlegmate albo a leucos. i. album.
Leucodemon qd est. l. butor: marien.
Leuenapis .i. origanum.
Leuma .i. lilium.
Leuz .i. amigdala.
Leuchancha .i. bedeguar.
Leuchanca idem.
Laucantantum .i. centũnodia.
Leuchis .i. albaras.
Leugbi .i. faseoli.
Leucis .i. viola alba.
Leucoin idem.
Leucucugio idem.
Leucantimos .i. camomilla.
Leucomata .i. albule oculorum.
Leucopiper .i. album piper.
Lebeledi .i. conigiola.

Zeben .i.lelet.
Zebleb .i. volubilis.
Zeboin .i. tapsia.
Zebomin idem.

Cap. ccccxcvi.

Leborat dragora. Sera. arabi. grece antimon aut tirceon. lati. mandragora: ⁊ fructus ei⁹ dicit lofach. idē auct. Jsaac: ⁊ ē seheng: ⁊ ē archileta. Et auc. Diaſ. ait: sunt eius due spēs masculus ⁊ femina: ⁊ femine color ē niger ⁊ noiat landachis siue bādachis: aut lactuca. Hā in foliis ei⁹ ē silitudo cū foliis lactuce: ⁊ sūt pinguia grauis odoris ⁊ ertēdunt sup faciē ꝛre: in medio folior ei⁹ est silē mespili: ⁊ ē lofach: ⁊ ē citrini coloris hñs odorem bonū: ⁊ intra ipm sunt grana silia granis piror: ⁊ hz radices magnas mediocriter duas vel tres adherētes inuicem exteri⁹ nigras ⁊ interi⁹ albas: sup qs ē cortex grossus. Et hec spēs mādragore nō hz stipitē sed masculū ē alb⁹: ⁊ noiat in antimon vel merio hz folia magna lata alba similia foliis sicle ⁊ mollia: ⁊ poma ei⁹ sunt i duplo maiora pomis spēi supradicte quor color ē silis colori croci hñti bonuz odorē cū graueđine aliqua. ⁊ pastores aliqñ comedunt ea: ⁊ inducūt eis subet. Radix vo ei⁹ est silis spēi pme: nisi q: ē alba: ⁊ illa spēs silr non hz stipi-

Auic. lib. ij. ca. de mādragora: qdam dicē. cūt q⁹ radix masculi facta ē ad modum figu

Gal. vij. sim. phar. ca. de mandragora: virt⁹ ē fri. i. ij. gra. ⁊ ē in ea cū hoc caliditas panca: sed in pomis ei⁹ ē humiditas: ⁊ pp hanc cām faciūt subet: sed cortex ei⁹ radicis ē frigidus mltū: ⁊ cū hoc desiccat: ſz aliō qō est i radice ē debilis virtutis. Et idē Sera. est alia planta quā qdam dicūt hui⁹ herbe spēm eē ⁊ noiant eā marb⁹: ⁊ nascit locis vmbrosis: ⁊ hēt folia leborab albi: nisi q: sunt minora: ⁊ habz virgam longā duob⁹ palmis cui⁹ color ē albus: ⁊ folia ei⁹ sunt longa circa palmū alba: ⁊ sunt ppe radicem ei⁹. Radix vo eius ē alba mollis longa pl⁹ palmo ⁊ grossa sicut porex: ⁊ dicit q⁹ qñ ex ista radice exhibet alicui in potu vel in cibo cū pane incidit sumēs eā in subet: ⁊ ideo vtunt cirurgici qñ volunt mēbrum incidere. Et idē auc. Diaſ. virt⁹ pme spēi est q⁹ si coquat radix in vino donec minuit ꝛtia ps ⁊ colat: ⁊ reponit: ⁊ accipit ex ea quā titas. ʒ. i. ⁊ administrat ad nimias vigiliaſ: ⁊ ad se dādos dolores: ⁊ qñ fuerit necesse icidere aut cauterizare aliqō membrum: ⁊ volum⁹ q⁹ nō sentiat detur ei in potu ꝑus: ⁊ si bibantur duo onolos ex succo radicis cū mellicrato faciunt euomere phlegma ⁊ choleraz sicut elleborus: ſz si accipiat plus occidit. ⁊ cortex radicis ingredit in medicinis oculorum ⁊ in nascalib⁹. ⁊ qñ accipit ex eo medi⁹ onolus ⁊ supponit ꝓuocat: ⁊ exhit fetum: ⁊ qñ ponit in ano sicut suppositorium facit dormire. Et qñ radix ei⁹ elirat cū eboze. vi. horis mollificat eum ⁊ facit ipm abile ad faciendū quācunqz figurā volueris: ⁊ qñ fit emplīn cū foliis eius recētib⁹ cum sanie ē conueniens apostbematib⁹ ca. oculorum: ⁊ apostematibus supuenientib⁹ vulnerib⁹ ⁊ vlceribus: ⁊ resoluit apata dura: ⁊ scrofulas: ⁊ exituras. ⁊ qñ fricat eū eo empetigo ⁊ baras: ⁊ silia eis vi. diebus aufert ea sine vlceratiōe loci: ⁊ cōferūt attritionibus q̄ fiunt in itinere. Radix vo ei⁹ qñ teritur cōtritione fortī: ⁊ fit emplīn cū ea ⁊ aceto curat herisipillā. ⁊ qñ miscet cū oleo ⁊ melle ē bona morsui venēoso. ⁊ qñ miscet ēplis sedat ciragras ⁊ dolorē iuncturaz: ⁊ alios oēs dolores. fit āt vinū cum cortice ei⁹ radicis in hūc modū. Ablqz decoctiōe accipiat de vino dulci amphora vna: ⁊ pij ciantur tres magne radices i ea: ⁊ deq in potu qntitas triū onolos illi quē necesse ē icidere aut cauterizare: ⁊ nō sentiet cauterizatōem aut incisionē pp subet qō cōtingit ei: ⁊ qñ sumit de ea nimis facit apoplexiam. succ⁹ pomor ei⁹ qñ sumit in potu mundificat matricez: qñ admiscetur ei sulfur ⁊ fit inde nascale abscindit flurū matricis. Colligit āt lachrym⁹ h⁹ plante qñ pforat radix ei⁹ ⁊ colligit qō emanat ex lachrymo in vase vitreato. vez succus ei⁹ fortior ē lachrymo: ⁊ nō est in oi pte radicz tñ de hūiditate q⁹ qñ vulneratur emittit lachrymū: qō qdez experientia sciri pōt. Alia spēs q̄ noiatur marb⁹ administrat a cirurgicis qñ volūt mēbrū aliqō incidere: ⁊ qñ bibitur solatrū qō dī suffocās ē ei tyriaca. Et idē auc. Rasis: dixit mihi qdaz ex antigs babylonie q⁹ q̄dā puella comedit qnqz poma mandragore ⁊ cecidit sincopizata: ⁊ tota effecta ē rubicūda: ⁊ qdam supueniēs effudit sup caput ei⁹ aquā nimis donec surrexit. ⁊ ego vidi homines q sumpserūt de radice ei⁹ cā impiguādi: ⁊ accidit eis sicut accidere solet hoibus ingrediētibus balneū ⁊ bibētib⁹ post exitū vinū multū: naz factus fuit vult⁹ eor nimis rubicūdus ⁊ tumidus. Et idem auc. Diaſ. radicē mandragore multi dāt ad amorem.

Zeb .i. lelen.
Zechacahium .i. lochaium.
Zechachaium idem.
Zecharion .i. cardo benedictus.
Zechima pōt stare ꝑ arbore magna sic vocata: ⁊ pōt stare ꝑ lilio.
Zecinos .i. vsnee.
Zecinosi idem.
Zecopolgubrum .i. saluia.
Zecodapnodes .i. pforata.
Zococlion .i. cotilidon.
Zedan .i. polium.
Zedamon .i. filuum.
Zedamo idem.
Zedent .i. laudanum.
Zedeblet .i. amomum.
Zederionac .i. cerefolium.
Zegia .i. esula.
Zeghia idem.
Zebamon .i. bistorta.
Zeheng qd est. l. loblengi.
Zebleng idem.
Zebelleng idem.
Zelar .i. bdellium.
Zelard .i. ciperus.
Zelardi idem.
Zelē alchimeta. i. lac asine: nā alchimeta. i. asina.
Zelemi .i. afronitum.

Cap. ccccxcvii.

Lelen tirū mantega siue manteſia. i. serum. Sera. ara. gre. ⁊ lati. lac. Rubē sue iubō. i. caseus. zebē. i. butli. ag. ca. lelē. auc. gal. lac meli⁹ ē sanū naturale nō hñs infectiōem alicui⁹ alteri⁹ hūoris: aut sup qō nō vincit aliq̄ q̄litas. ⁊ ē claz in quo nō ē turbulētia aliq̄ neqz acuitas neqz salsedo. imo est i eo dulcedo panca: ⁊ odor ei⁹ est bon⁹. ⁊ lac qdē qō ē h⁹i ē illud qō generat ex sanguine sano sepato ab oi malitia. ⁊ sani⁹ lac ē mulieris: ⁊ marie cui⁹ corpus ē sanū nō antiq̄: sed iuuenis pulchre tēpate cōplexionis: cui⁹ nutrimētū est bonū generatiuū bonorum humor: ⁊ post ē lac aialiuz quor natura nō ē elongata a natura hois: ſz est ppe naturā hois ⁊ odor carnū significat bonitatē lactis ⁊ sanguis ei⁹. Hā sunt q̄dā aialia quor carnes sunt fetide

sicut carnes canis: lupi: leonis: camelli: ⁊ vi. si. ⁊ q̄ dam carnes sunt boni odoris sicut carnes porco rū: pecudū: capre: ⁊ bouz: ⁊ equaz: ⁊ asinaz: siluestriū ac domesticaz: ⁊ damulaz: ac coz que currunt cursu istoz quoz carnes comedūt q̄plures boium. natura nāq; eoz ē ꝓpinqua nature bois: ⁊ pp hāc cām administrat lac capraz: ⁊ alioz aialium vt bouū ⁊ silium: ⁊ fit caseus ex eis p̄terq̄ ex lacte asinine: ꝓpterea q; ē aquosuz subtile nō hñs grossitudinē. lac vo vaccaz est grossum: ⁊ lac capraz est medium in vtrūq;: ⁊ lac qdem ē velocis alteratōis qñ tangit a caliditate aeris: ⁊ pp hanc cām p̄cipit q; sugat er māmilla ne alteret ip̄z aer.

Posse. Sera. ⁊ lac qdē ē cōposituz ex ꝯb⁹ substātijs. s. caseata butirosa ⁊ aquosa: ⁊ qñ cognouer̄ has subās ⁊ se pas vnā ab alia cā medicatiōis iuenies q; vnaq; ipsarum habet operatiōem ꝓpriam in via nutrimenti: ⁊ in via medicine: ⁊ ꝓpter victoriaz pinguedinis sup lac vaccarū accipit ex eo recocta. butirum vo accipit ex lacte capraru vaccaz ⁊ ouium sed caseus ē lac coagulatū: ⁊ sic caseus nō ē lac nisi cū recipit coagulatiōem ⁊ caseitatē. ℞ illud lac coagulat sup q̄ vincit grossities. tale qdē facilis coagulatiōis ē: ⁊ sep̄atur facile qñ fit case⁹ ex subā butirosa: i lacte vaccaz est plus: ⁊ qñ coagulat au fertur ab eo butirū ⁊ fit caseus pinguis: ⁊ qñ caseus veterascit generat cholerā: ⁊ hoc significat sapor ⁊ odor ipsius. ℞ aby moyses ca. de. de lacte lac porcinū ē magis cōforme post lac muliebre: ⁊ lac corrūpit malitiā maloz humoz. lac asininuz ē hūidius oi lacte ⁊ miozis grossicie: ⁊ lac vaccinuz ē pinguius: ⁊ lac capr̄inū ē mediū. vñ lac nō ē conueniens capiti: nec laterib⁹ aptis ad ventositatē.

Jo. mes. capi. de aq̄ lactis: est materia infusionū: ⁊ ē apta per se medicina bona carēs oi nocumēto: ⁊ melior ē sumpta ex lacte iuuenuz capraz ⁊ nigraz ⁊ boni pastus: ⁊ recenter fetaz: ⁊ post illā in bonitate est q̄ sumit ex oibus ⁊ laudat in se considerata: si recēs: si boni odoris ⁊ boni saporis ꝓp̄r non exīnei sit: in q̄ nulla cecidit corruptio ē: ca. cōplexionis: ⁊ sic. in. i. vsq; ad. ij. Idem Sera. auc. Gal. ⁊ lac cōuenit catarro acuto: ⁊ mūdificat mēbra a chimis malis: pp suaz absterſionē ⁊ adheret membris: ⁊ ꝓhibet ab eis acuitatē humoz ne pueniat ad eū: ⁊ sedat mordicatiōem maloz humoz: ⁊ pp hāc cām conuenit hūtibus vlcera in pectore ⁊ pulmone: ⁊ cōuenit obtalmie: q̄ fit pp catarros acutos: ⁊ fit cristere cum eo ad vlcera in matrice: ⁊ cōuenit vlceri⁹ ani q; fiūt ex humorib⁹ acutis: ⁊ pp hanc cām cōuenit emoroidibus: ⁊ vlceri⁹ intestinoz: ⁊ in oi vlcere ad qd̄ fluūt hūores mordicatiui: ⁊ dat i potu illis q; sumpserunt medicinas mortiferas: sicut sunt cantarides ⁊ silia. Sed lac acetosum administrau i plagis rusticoz ⁊ ꝯglutinau eas cū eo ⁊ ponebā sup vulnus aliq̄ ex foliis plantaginis ⁊ curabant. ⁊ cristere ex aq̄ lactis lauat vlcera sanguinosa: ⁊ curat ea sine mordicatiōe. ⁊ lac in quo est caseitas ⁊ potissime qñ in eo extinguūt lapides ignīti: aut ferrū curat fluxū vētris: ⁊ fluxū abscindit hūoz sanguolentoz ⁊ viscosoz. Et idē Sera. in eo. capi. de caseo ⁊ cōsuem ip̄m administrare cū decoctiōe cruris porci salsi facta cōfectione vngētosa sup dolorem iuncturaz cū duritie: ⁊ sciſſus fuit locus p se ⁊ exiit ab eo virulēta ⁊ aquositas mlta: ⁊ alleuiat⁹ fuit dolor: sed case⁹ recēs est ℈rie virtutis a caseo veteri: ⁊ iam posui eū sup vulnera putrida cū foliis acetose ⁊ curaui ea. ⁊ butirū ē ca. ⁊ hu. in. i. resolvit ⁊ maturat: ⁊ pp hec administrat in apatibus q̄ sunt in aure qñ volum⁹ mollificare ⁊ maturare cito: ⁊ administrat in vlceribus gingiuaz: ⁊ liniū tur inde dentes infantū vt cito oriant dentes: ⁊ sine dolore: ⁊ cōfert alijs apatib⁹ oris: ⁊ cōuenit inuamentū magnū spuentib⁹ sanguinē ⁊ bēntibus pleureſim: ⁊ apata in pulmone. Almanſor tractatu tertio ca. de lacte. lac recēter mulsū tēpamēto existit vicinū: lz frigi. ⁊ hu. parūper appriorimet: vñ corpus humectat ⁊ impiguat: ei⁹ tñ cōuersio ē velox: q̄propt̄ acute febrientib⁹: vl' qbus dolor capitis ex humore acciderit: colericis quoq; qb⁹ frigide ex ꝓsuetudine accidūt egritudines nullomō est tri- **Diaſ.** nū chimū: ⁊ ē multi nutrimēti: ⁊ mollit ventrē: ⁊ cōuenit stō. ⁊ lac qdem veris ē aquosius estiuo. ⁊ lac aialis pascentis herbas recens ē magis mollitiuū ventris q̄z pascentis herbas siccas: ⁊ lac capr̄inū est min⁹ mollificatiuū q̄z alioz aialium: qñ capre vt plurimū comedūt herbas stipticas ⁊ folia arborū: ⁊ pp hanc cām ē bonum stō. Sed lac ouis ē spissuz dulce ⁊ pingue nō est adeo bonū stō sicut capr̄inū: sed lac vaccarū asinarum ⁊ equarum sunt magis laratiua q̄z alioruz animalium: ⁊ omne lac quando coquitur stringit ventrem: ⁊ maxime qñ exiccat aq̄ eius cū lapidibus calefactis: ⁊ cōuenit vlceri⁹ intestinoz ⁊ interioz mēbroz: ⁊ ꝑpe illis q̄ fiunt in gutture ⁊ cā na pulmonis ⁊ renib⁹ ⁊ intestinis ⁊ vesicca. qñ abluntur os cū lacte cōuenit vlceri⁹ eius ⁊ gargarizmata cum eo conferunt vlceribus palati: sed nouiter mulsū ē bonū bibētib⁹ medicinas mortiferas ⁊ illis q̄ sumpserūt cātarides. ⁊ lac vaccinū est ad hoc melius oi alio lacte. ⁊ lac asine ꝑpe qñ colluit os cū eo cōfortat gingiuas ⁊ dentes. lac vo vaccinum ⁊ capr̄inū ⁊ ouinū qñ vnūquodq; cogtur cū lapide littoris cōuenit fluxui vētris ⁊ vlceri⁹ intestinoz ⁊ tēasmōi: ⁊ qñ fit cristere cū eo solo aut cū aq̄ or. l' decoctōe gūmi: qd̄ dr̄ caudare siue hādain sedat mordicatiōes intestinoz: ⁊ fit cristere cum eo vlceri⁹ mficis. oē ꝓterea lac qñ sugit ex māmilla ipsa ē magis imatiuū ⁊ veloci⁹ nutritiuū: neq; ita corrumpit: ⁊ lac mulieris dulcius ē ⁊ nutribilius oi lacte: ⁊ cōuenit vlceri⁹ pulmonis: ⁊ ponitur i eo olibanū tritū ⁊ dissoluit in oculo i quo est vngula aut vlcus ⁊ cōuenit: ⁊ qñ misceē cū eo succus papaueris ⁊ cera ⁊ oleū: ⁊ limt cum eo sup podagrā cōuenit: ⁊ oē lac ē malū spleni ⁊ epati egroto ⁊ sode ⁊ epilēsie ⁊ scotomie: ⁊ egritudinibus neruoz ⁊ febrib⁹. ⁊ lac canis ꝑmi pt⁹ qñ pomit sup pilos palpebre abscindit eos: ⁊ sumptū i potu est medicamē medicis mortiferz: ⁊ expellit fetū mortuū: sed case⁹ recens sine sale qñ comedit ē nutritiu⁹ ⁊ bon⁹ stō: ⁊ boni saporis ⁊ facilis penetrationis ad mēbra: auget carnē ⁊ impinguat: ⁊ mollit ventrē mollificatiōe tempata: sed salit⁹ recēs facit totū oppositū eoz q̄ dicta sunt. sed qñ coquit aut assat stringit ventrē. ⁊ qñ fit emplm ex eo recenti sup oculū cōuenit apatib⁹ calidis ⁊ liuori q; fit sub oculo. caseus vet⁹ stringit ventrē. Caseus q; fit ex lacte equaz ē multū pinguis ⁊ nutrit multum: ⁊ ē silis in suo nutrimēto caseo vaccino. ⁊ qñ butirum misceē cū melle ⁊ liniūt cū eo gigiue puerī facit nasci dentes sine dolore ⁊ cito: ⁊ conuenit mordicatiōi gingiuaz que accidit illo tpe: ⁊ butirum ipinguat corp⁹ ⁊ generat carnē in vulneribus ℞ aby moyses de lacte: lac generat putrefactōez in dentib⁹: ⁊ lac porcinum ē magis cōforme post lac muliebre: ⁊ lac corrumpit malitiā hūorum malorum: lac asinum est humidius oi lacte ⁊ minoris grossitiei: ⁊ lac vaccinum ē pinguꝰ: ⁊ lac capr̄inū est mediū: vnde lac nō est conueniēs capitī nec laterib⁹ aptis ad **Jo. mes.** cap. de aqua laventositatem. et ē subtiliatiua laratia absterſiua pp nitrositatē suā: ⁊ solutio ei⁹ ē sine mordicatiōe: ⁊ opilationū apitiua ē debilis solutionis nisi misceat cum ea qd̄ vigorat opera-

tionem: vigorata enim cum lupulo ⁊ floribus eius mūdificat sanguinē: mirabolani quoq; ⁊ reubarbarum ⁊ succus ro. ⁊ violax ⁊ tamarindi ⁊ cassia fistula ⁊ flos fumi terre ⁊ semē eius addūt opationi eius: ⁊ solunt choleraz rubeā: ⁊ humores adustos: ⁊ vigorat cum kebulis ⁊ ysppo ⁊ asse ⁊ agari co: ⁊ educit cholerā ⁊ phlegma: cū mirabolanis i dis ⁊ ephithimo ⁊ polipodio solutione melancolicam educit ⁊ humores adustos: ⁊ cū assaro ⁊ yreos solvit cholera citrina: ⁊ nō pretermittat qn cadat in potionib⁹ ei⁹ spica qñ magnificat operationē eius ⁊ tarasacon ⁊ endivia ⁊ cuscute lingua arietis ⁊ volubilis ⁊ spica ⁊ reubarbarū ⁊ absinthium ⁊ eupatoriū assarum ⁊ fum⁹ terre ⁊ apium feniculus ⁊ amigdale amare ⁊ semina q̄tuor: ⁊ scolopendria ⁊ alia diuretica nota addunt ei ad opilationum apertōz: ⁊ dat qñq; extracto ab eo butiro: qñ oportet cām lenitatis a membris expulsionum abscindere: ⁊ dat non extracto butiro qñ lenitatem in eis acgrere oportz: solutōe educit choleram: ⁊ humiditates adustas cū facilitate: ⁊ confert manie ⁊ melancolie: ⁊ opilationibus oibus: ⁊ morbis opilationum: sicut hydropisi: ⁊ grossicie splenis: ⁊ ē medicina bona ifectionū cutis ⁊ febrium cholericax: ⁊ lepre cui⁹ materia ē cholera adusta aut humor salsus aut cholera: ⁊ cōuenit omnibus egritudinibus quax materia ē cholera ⁊ humor adustus: aut salsus: sicut ē serpigo: empetigo ⁊ scabies sicca: lepra: ⁊ similia. Dosis eius ē ab. ʒ. vj. vsq; ad. ʒ. viij.

Lelenb .i. loleng.
Lolenchabū .i. capparus.
Leliffagus .i. salvia.
Leligan .i. ameos.
Leligani idem.
Lelisabron .i. esula.
Lenat .i. cimbalaria.
Lemach idem.
Lemalion .i. vsnee.

Lēma demostenes: lēma inquit vocāt greci grana pua sicca ac dura in oculis apparentia q̄si gramina etiā vocāt nē. fiunt ex lippitudine deficcata.

Lemia .i. auripigmētū scissū
Lemima .i. corter.

Lemi libro de doctrina greca ē lipitudo pictuita

Leminac .i. tapsia.
Leminachi idem.
Lemusablon .i. altea.
Lemuban .i. epatica.
Lemuse .i. fidlach.
Lena .i. corter.
Lenas .i. punctura oculi.
Lenna idem.
Lennason .i. gariofilata.
Lelesach .i. apium risus.

Lenzemeiz fit cū amigdale parum trite cū melle despumato ponunt ⁊ coquunt ex qbus pue pillule informant: ⁊ sic comeduntur.

Lenicus .i. tenta.
Lennicus idem.
Lentiscus qd est. l. botim.
Lentigo qd est. l. gabelp.
Lenticula aque idem.
Lenticula simpliciter plata. i. legumen: quod vocatur nimicula.
Lenozar .i. opium.
Lentopodion qd est. l. buthormarien.
Lens legumen .i. nimicula.
Leparioſos .i. vmbilicus veneris
Leparioſi idem.
Lepnati .i. aliqua pars cordis.

Cap. ccccxcviii.

LEpidos .i. squama seu bractitura martelloz q̄ fit plurimum hac rone colligit massa eris cō pressa: ⁊ in igne calefacta ⁊ in aceto vl' lotio extincta sup incudez tundit ex q̄ lamule decidunt. has igit colligum⁹ ⁊ reseruam⁹ cap. de lepida. Lepida bona ē q̄ ⁊ patia dicit. Diaſ. Posse.

Diaſ. virtus ē stiptica: vulnera pascētia abstinet: cicatricem ducit: bibita cū mulsa humores vētris deponit. Multi enim in farinā miscent eā ⁊ p cataplasmatis dant: miscet ⁊ cōfectiōibus collyriorum: q: reuma abstinet ⁊ siccat aspredinem palpebraruz dissenit. lanatur sicut cadinna.

Cap. ccccxcix.

LEpidum est gen⁹ eruce. Diaſ.

lepidi q̄ō multi gingion appellāt herba ē oibus nota. ⁊ in sale ⁊ i lacte cōponit. Posse. lia ei⁹ virtute hāt viscidā ⁊ vulneraticā: sciaticis medet. Apij radice addita ⁊ horis q̄tuor ipposita ad vlnera faciūt: splenecticis opitulāt: lepras mūdat Radix ei⁹ collo suspensa dolorē dentibus tollit.

Hali. vij. sim. phar. ca. lepidū. Lepidum ē gen⁹ eruce ex. iiij. gra. calefactiū simile nasturtio ſm odorē ⁊ gustum ⁊ virtutē exīs minus eo vo siccatiuum ⁊ est setaragi.

Lepidion idem.
Lepidia idem.
Lepis idem.
Lepides stomaticos. i. ferugo de azuro.
Lepides calco. i. ferugo ferri vel eris.
Lepidos torrotrai. i. scoria ferri vel auri.
Lepidum lapsanum.

Cap. ccccc.

LEpnia uel lepnias vel lēnia. illud vocabulū ponit in antidotario virili i cōfectione athanasie ⁊ exponit cōit q̄ est arsenicū: sed falso qñ est apitiuū ⁊ mordicatiuū. imo sciendum q̄ lepnia vel lepnias vel lēnia ē ois era multū desiccatiua ⁊ ostrictiua: ⁊ vna discernit ab alia pp determinatōz: ⁊ pp hoc lepnia vl lēnia vel lepnias ſm Diaſ. ca. ō lepnia ē era fragilis ex clauica sordida vbi miscet sanguis caprin⁹. Multi istā collectam faciūt trociscos ⁊ capre sigillo exprimūt ⁊ vēdunt hec lepnia rubrica dr. ⁊ est lepnia alia q̄ sinopida dr: p quo. l. sinopida. q̄ nascit in speluncis capadotie: post elevatiōem ad sinopiā ferr: ⁊ ē summe densa grauis tecorosa vini coloris: ⁊ florida ⁊ fulua: ⁊ cū resolvit fulvior apparet. ⁊ est lepnia fabrilis que nō ita vsibus medicine conuenit: sed dicit fabrilis: qñ fabri ,pjciunt ipsam in igne ad ipsaz coadunandum vt fortius ardeat: que latine vocatur soldola: ⁊ est lepnia. arsenicuz. i. auripigmentū que invenit in synonimis antidotarij virilis: est silr lepnia fragidos: ⁊ ē terra sigillata. Sed at tendendū qñ lepnia scribit sine determinatōe oz itelligi illa q̄ ē strictio: ⁊ virtuosior: ⁊ huiusmōi ē lepnia fragidos. Posse. Diaſ. virtus aūt lepnie ē cōtra venena potens: q: stiptica ē. miscetur deniq; vulneribus atq; cicatrizationibus emplastrata aut cum vino bibita ⁊ accepta venena vomitibus p̄vocat: ō omēs venenosas maritimas incursiones occurrit: antidotis miscetur: hanc vtiliter portāt incantatores: lepnia sanguinem spuentibus etiā datur: seu venenī potu vexatis.

Lepticos interp̃tat captio: ide epilẽsia. i. supior captio vel lesio vl' analẽsia ⁊ chathelensia.
Leppdion .i. lapsana.
Leptintica .i. extenuatiua.
Lepozna herba. i. satirion.
Lepozis puto q̃ sit quoddã instrumẽtũ quod fit pro naribus.
Lepon .i. castanee.
Leptos interp̃at minutuz: vnde leptocarion. i. nux miuta ⁊ leptopyritia .i. dimiutio ignis. Mã pyr. i. ignis ⁊ leptomeri. i. subtilis subst̃atie: inde leptintica. i. subtiliatiua. vnde ℣Pli. lepton. i. cẽ taurea minor.
Lepetocareon .i. auellana.
Leptocatres idẽ quod supra.
Leptoliatron idem quod supra.
Leptolaham .i. osculũ.
Leptopirreria .i. subtiles febres.
Leptofilon ſm ℣Pli. dr̃ septima spẽs titimalli q̃ dẽdodes. i. arborea dr̃.
Lepus quid est: lege arnaben.
Lepus marinus est aial obstractũ lutosum declinãs ad rubedinẽ aliquantuluz intra ptes cui⁹ sunt quedã silia foliis alusinen. ⁊ aliq dicũt q̃ est piscis sic vocatus.
Leza cuaret .i. lapis lasulus.
Lesar .i. almea.
Lesabron .i. poliũ.
Leteman .i. ipoquistidos.
Lethes. i. oblinio: inde letargia. i. oblionis labor. erge. i. labor: sed ergon opus: unde faregon .i. extra opus vel ocium.

Cap. ccccci.

Letura ſm ℣Pli. capit. de letura tyrsum hz oblongum ad modũ digiti cauũ in summitate gerit fructũ: in sũmitate ramoz triangulũ ⁊ subrotũdũ in modũ capparis i quo trina grana cõtinent sub membranulo qui intra corticem est: ex quibus grana. vij. vel. viij. potata ventrem viscide purgant: q̃ si aq̃ fri. sup bibatur cholerã rubeã ⁊ phlegma deponit.
Leuoy .i. populus arbor: p qua lege agiros.
Leuosarch .i. hypericon.
Leuosarchi idẽ quod supra.

Cap. cccccii.

Lezar .i. daucus vel daucia. vbi sciendũ q̃ daucus aliq⁹ asinin⁹: aliq⁹ ẽ domesticus. vnde q̃ simplicit̃ ponit̃ daucus intelligit̃. pastinaca siluestris. i. daucus asininus: vt Jo. sera. cap. de tyriaca: hz Lassius felix capi. de empicis dicat q̃ est semen bautie hortensis. Sz sciendum q̃ ex dauco asinino vel siluestri melior est creticus ⁊ maioris efficacie q̃s non creticus sz bautia est pastinaca domestica: vt i fine patebit

Dial. Dauc⁹ asinoz hz tres spẽs: vna habens folia silia feniculo: sed minora ⁊ tenera: ⁊ virgã duarũ palmarũ: in qua v̄ga est caput silẽ coriandro: florem hns albuz in quo est semen quasi pilosum in magnitudine milij minutum ⁊ asperuz: gustu viscidum ⁊ odoratũ. Radix est illi vnius digiti grossitudinẽ hns longã duobus palmis. nascitur locis asperis ⁊ solanis. Est sc̃m genus dauci asinini silẽ apio agresti odorata tũ viscidũ ⁊ calidũ: sz melius ẽ creticũ. Est ⁊ tertiũ genus dauci asinoz folia hns silia coriãdro: ⁊ florẽ albũ: cui⁹ capitellũ est silẽ aneto: qõ s̃mẽ hz oblonguz ⁊ graue sicut cuminũ agreste. ℣Pli. cap. de dauco: daucus asininus folia hz silia feniculo tyrsos bipalmos quo melior est cretic⁹. hz enim radiculam oblongã et hastã longã circiter palmũ vnũ: i cui⁹ sũmitate flosculũ vel flosculuz inuenit̃ pur pureum. Sera. lib. aggre. capi. daucus asinoz: habet tres species: vna habet folia silia foliis maratri: nisi qa sunt minora et mollia: et hz hastã longã circa palmum binũ: ⁊ capitellũ silẽ capitellis coriandri: ⁊ hz florẽ albũ in quo est semẽ asperũ ⁊ q̃si pilosuz minutũ: qñ masticat̃ est acuti saporis ⁊ boni odoris: et hz radicem grossitudinis pollicis: hz longitudinẽ circa palmũ. nascit̃ in locis siccis ⁊ asperis ⁊ soli expositis. Et secũda eius spẽs est similis agresti apio hns odorẽ aromaticũ ⁊ acutũ saporem pungens linguã: sed melior ẽ creticus. Tertia v̄o spẽs eius hz folia silia coriandro: et florẽ albuz ⁊ semẽ in capitello silẽ aneti: ⁊ capitellum assimilat̃ capitello baucie domestice i sua figura: et est plenũ semine oblõgo simili cimino agresti: ⁊ ẽ acutũ. Et ieẽ Sera. eodẽ lib. cap. lezar. Est ex ea dõestica ⁊ siluestriz: domestica qdẽ ẽ nota. siluestris hz folia silia domestice: nisi q: sunt latiora eis: ⁊ ẽ i eo flos alb⁹: ⁊ in medio ip⁹ floris ẽ silẽ fungo: cuius color est purpureus: et hz radicẽ in longitudine ⁊ grossitudinẽ digiti. ⁊ dõestica hz radicẽ i lõgidie vni⁹ palmi bõi odoriz que comeditur. Posse. Sera. auct. Galie. virtus agrestis est que calefacit ⁊ abstergit: et puocat vrinã et mẽstrua: tota herba facit hoc. marie v̄o semẽ et radix: sed qñ ex foliis eius fit emplastrũ super vlcera que incipiunt corrodi: conuenit semẽ siluestris qñ bibit illud mulier: aut facit sibi nascale cuz eo puocat menstrua. et qñ bibit̃ etiã cõuenit stranguirie: et sterilitati: et pleuresi: et morsibus venenosis. dicunt qdã q̃ ex ea est masculꝰ et fẽia masculus hz semen oblongum: femia rotunduz que femina qñ bibit̃ cõuenit impgnationi. et radix ei⁹ puocat vrinã et excitat coitum fortit̃. et qñ fit nascale cum ea expellit fetum. domestica v̄o ẽ conueniens. Sal vj. sim. phar. capi. de dautio: in cibo. co: daucus quẽ quidã nominãt stafolinum. agrestis quidẽ minus est comestibilis domestico: violentius tñ in oibus. domesticus autẽ comestibilis quidẽ. debilior autẽ acris non est tamẽ et tãtum calefactiue virtutis: ꝓpter subtilitatẽ. Radix autẽ cẽ eis q̃ dicta sũt aliqd ventositatis habet ⁊ libidinositatis. semẽ v̄o domestice hz quidem ⁊ ip̃m quid excitatiuuz ad coitum. agrestis v̄o semẽ penitus quidem nõ inflatiuum: ⁊ iõ diureticũ ⁊ mẽstruoz cõmot iuũ herba ei⁹ẽ sufficient̃ diaforeticũ pharmacũ exteri⁹ positũ: est tñ debilior i oibus respectu seminũ: ꝓpter admixtionez aquose hũiditatis: est ⁊ ipsa calida ſm cõplexiõez. Et idẽ. viij. sim. phar. cap. stafilinum. i. pastica: domestica quidẽ debilior: siluestriz v̄o fortior ẽ ad oia: vrinas aũt mouet ⁊ menstrua puocat: ⁊ tota qdẽ herba. marie v̄o semen ⁊ radix. hz autez ⁊ qd absterſiuum in se: quo circa et fagedenosa vlceruz quidẽ cuz foliis viridibus et melle cataplasmant aut mundificãt Et idẽ in libro de cibis: cap. ve pastinaca. Radices harũ domesticarũ comedunt̃. Alimentũ quidẽ minus rapis hũtes. calefaciunt autẽ manifeste. i. in medio secundi gra. et humectãt in ꝓmo. et aliqd aromatizãs. in digestibilitas quidẽ igitur silr ipis inest et alijs radicibus. vrinatiue aũt sunt: ⁊ si abundat aliquis ipsarum vsu mali chimi gñantur. Quidam autẽ siluestrem pastinacã vocãt daucum siluestrẽ magis vrinatiuum qdez erũtem: magis autẽ medicinalẽ ⁊ multa decoctione indigentem si debeat quis comedere ip̃m.
Lecataid .i. lapis lazuli.
Liamus .i. faba.

Lia dicunt lenitiua q leniūt asperitatez. Galie. ad patrimanū.
Lian idē quod supra.
Lienten qd ē: lege bebemen.
Lierna .i. cascasum.
Lien .i. intestinū ieiunū.
Lieri .i. blitis.
Liencoli .i. periclimiū.
Liembri .i. porrum.
Liembiri .i. acetū.
Liembali .i. absinthiū.
Liembre .i. oliua.
Lienalis. i. periclimenos. i. matrisiluia.
Libanus est arbor ducēs gūmi qđ dī olibanum q olibanus ē silr mons quidā q vocat libani mōs q ē mons in quo plurimum orit de olibano. Ūñ istius plāte tres sunt spēs ſm Diaſ. cap. libanotides: cuius vilior ē rosmarin⁹: quo vtimur ad calefaciendum furnos.
Libanotidis idē quod supra.
Libanotida .i. paritaria.
Libanotus .i. thus.
Libano māne .i. puluis thuris.
Libanos māna idem qđ supra.
Libanofilon .i. cortex thuris.
Libannarenos .i. thus masculū.
Libar .i. cotula.
Libatina .i. paritaria.
Libazena .i. eraclea.
Libra. i. pondus. xij. vnciarum.
Libelil .i. vsnee.
Libleb .i. mercurialis.
Liblemon .i. matrisiluia.
Licena .i. brion.
Licenaria .i. aristologia.
Liceprasson .i. prassium.
Licedone. i. morsea nigra q aspera.
Lichenes .i. empetigines.
Litium quid est: lege badbadb.
Lici .i. species mirrhe.
Licinum est maneries terre que comeditur.
Litron .i. vitrum.
Lichin. i. limus de petra: q est muscus lapidis.
Lichiridus .i. cucumer amarus.

Cap. ccccciii.

Lichin .i. limus de petra. Gal. vij. sim. phar. ca. lichin. Lichin petris. i. empetigo petrarū: ē quidē velud brion quoddā: de genere vo idē noiabatur plantarū. noiat aūt sic vt videt: eo q empetigines curat. est aūt absterſiue simul q moderate et infrigidatiue vtutis. siccatiue vo ſm vtrāq; absterſiuitatem eni q siccitatem a petra hz. infrigidationem vo ab aqueitate. in humidis eni q fetidis petris nascit: qđ aūt ex talibus substantijs cōpositum est in flegmonosum existere nullū mirabile est. si vo emorsagias sistit: vt Diasco. aut non habeo dicere.
Licon .i. pulegium.
Licom idē quod supra.
Litorion .i. acontum.
Lideb .i. matrisiluia.
Liden alcuar .i. lingua bouis.
Lidemon .i. barba siluana.
Ligusticus. i. leuisticus a liguria regione dict⁹.
Ligustrū quidā exponūt q est volubilis maior que p sepes q marcerias serpit. Alij vo caprifolium dicunt quicquid sit flores habet albes. Virgilius in bucolicis: Alba ligustra cadunt ꝛc.
Liguris quidem lapis est sic vocatus.
Ligus agnus castus.
Ligurus .i. lapis ceruarius.

Cap: ccccciiii.

Ligustici ſm Diaſ. capi. ligustici multū nascit in liguria prouincia: vnde q nomen accepit. nascit q in monte vicino alpibus sed ciues panacē illum vocāt: iō quia radix ei⁹ alba est q odorata similis panaci: cui virtus vna est cuz panacis virtute. nascit locis altz q asperis q vmbrosis: virgā hz longā q nodosam silem aneto: in qua virga folia sunt silia mellilloto: sed mollioza et odorata: que folia in cacumine tenuissima sunt q diuisa: in virge summitate caput est vmbraculosū vbi semē oñdit: qđ semē nigrum est q oblongū: sicut feniculi gustu viscidū q odoratum. Posse. Diaſ. Uirt⁹ ei⁹ aromaticū. est mictualis: radix eius alba similis ē panaci eracleontico q odorata. Uirtus est radici q semini eius calida q leptitica: doloribus oibus intraneoz occurrit inflāmationem stomachi soluit: ictibus venenatis opitulat: vrinam puocat: mēstruus imperat si bibatur: antidotis que colicis prosunt admisce tur. Radix eius tunsa q supposita idem prestat: radix eius q semen oxipotis necesse misceť: cōfectionibus etiā digestibilibus vtilē adhibeť: gaeu stomaca est: vnde multi ciues ipsius prouincie eo p pipere vtunť cōdituris miscentes: et multi semē siselei q feniculi addunt illi. Quidā dicūt q est leuisticum: sed falso.
Lignum optimū .i. lignū aloes.
Lignum scriptū .i. siliqua.
Lignum idē quod supra.
Lignum mortuoz quid est: lege bictam.
Lignum nodosum .i. meu.
Lignū arabicum .i. lignū aloes.
Lignum indū idem qđ supra.
Lignū tinum idē quod supra.
Lignū aloes siluestre qd ē. l. riloaloes siluestre.
Lignodes .i. acre vel acutū.
Lilialis .i. alguascen.
Lilium ligustrum. i. flos volubilis maioris sepes ascendentis.

Cap. ccccev.

Lilium latine. arabice ansea vel alfloscā. grece licina vel likirion. Dera. ii. aggre. ca. ansea. i. lilium. est eni calidi. et sic. cōplexionis in secūdo gra. Ex eo est domesticum et siluestre: sed siluestres sūt species: q nominat vda asermetim. i. celeste: et est album quod est notū: et vocatur lilium azet. i. yreos. Et idem aucto. Gal. flos eius est compositus ex substantia terrea subtili: q ppter illud acquisiuit malum saporem: et ex substantia aquosa tēperata. et eius virtus est que desiccat desiccatione temperata: q abstergit absterſione temporata: sed celestis folia sunt similia folijs alteri⁹: niſi quia sunt latiora q magis viscosa: q habet stipitem super quem est flos hūs colores diuersos: q est albus: citrinus: purpureus: q celestis: ppter diuersitatem istorum colorum nominat yris. i. arcus celestis: q habet radices nodosas: et odorem bonū. substantia eius est subtilis: q virtus eius calefacit: q subtiliat q mundificat: et maturat. Sed alia species lilij agrestis que dicit yreos est herba habens folia et virgas similia folijs q virgis yris: et hēt florem croceum vel album amari saporis parum: et semen molle radicem vnam in grossitudine vnius digiti boni odo

ris nascit sub arboribꝫ ⁊ locis umbrosis. Est alia species lilij ꝑm ꝯsli. vt apparet si leges rifion q̄ sic vocatur: ⁊ est rifion. i. gladiolus segetalis: cuius folia sunt similia folijs que dicitur yreos: nisi quia sunt breuiora ⁊ strictiora: ⁊ habentia sūmitates acutas: et stipitem vnius brachij longum asperum plenū: in cuius sūmitate est flos duplicatus diuisus ab inuicem: cuius color est purpureꝰ ⁊ ꝑm semē rotundū: et hz duas radices: vna q̄z est posita sup aliā ⁊ sunt pue rotūde sicut duo cepe: inferior extenuata: superior vo pinguis. nascit in locis occultis. ⁊ de illa specie hēs si leges fagasmon. est alia spēs agrestis q̄ dī casoras vl gladiolus: ⁊ gre. vocat direris: ē hūs folia silia folijs yreos: nisi q: sunt latiora eis: ⁊ sūmitates subtiles: hz vgā q̄ egredit ex medio foliorꝫ eius ex longitudine vniꝰ brachij: ⁊ nō est grossa mlt̄ū ⁊ hz vaginas hūtes tres angulos: ⁊ sup vaginā ē colorus purpurei: ⁊ i medio ē rubeꝰ: ⁊ hz semē sicut semē cucumerz nigrū acuti saporis: ⁊ hz radices multos hūtes nodos lōgos rubeos: ⁊ illa spēs dī gladiolꝰ: sic hēs si le. direrz. ē alia spēs lilij agrestis q̄ dī sapa: ⁊ ē hūs folia silia folijs illiꝰ spēi q̄ dī casoras: nisi q: sūt subtiliora ⁊ magz ieli nata ⁊ longiora: ⁊ hūt stipitē ⁊ ramos in quorum sūmitatibꝰ sūt q̄dā folia q̄ oriunt in eis rotunda sicut pillule in

Dias. cap. de lilio. Lilū hec gbus ē semē. ē lecina quā multi i corona ponūt: ⁊ ē oibꝰ notū: cuiꝰ flores sūt albi satis. Est alid̄ genꝰ lilij qd̄ vocat yris illirica: folia hz silfio silia vl gladiolo: fz maiora ⁊ vastiora: flores hz supiores inclinatos sibūnicez diuersis colorib⁹. i. albo mellino aut purpureo: aut venenatis. Radices sūt sibi dure ⁊ curue ⁊ odore bono plene: he radices colligende sūt ⁊ filo inserende: ⁊ fic in umbra pēdētes siccāde: sūt dura ⁊ breues ⁊ coloris ruffi ⁊ odoris boni. eligenda ē in gustu calidiori: q̄ cū tūdit sternutamēta ꝓducit. Est ātcal. nature ⁊ leptintice. Est aliud genꝰ lilij quod grece vocatur rifion. Est aliud genꝰ qd̄ vocatur direris: que inuenies in ꝓprijs litteris.

Poste. Gali. vij. sim. phar. ca. de lilio: flos lilij domestici cōpleriōe mirtꝰ ē subtiliū ptium ex q̄dā terrestri substātia. vñ hz ⁊ eā q̄ in gustu amaritudinē: ⁊ ex q̄dā aquosa eucrata: vñ oleū qd̄ ex eo ē pigmētū imordacis: ⁊ diaforetice: ⁊ mollitiue ē vtutz: ex q̄bus ⁊ duricieb⁹ q̄ in mficibꝰ aptissimū ē. radix āt ⁊ folia per se trita siccāt ⁊ abstergūt: ⁊ diaforant mode

Bera. cōuenit combustioni ignis q̄ rate. assat ⁊ terit cū oleo ro. ⁊ ponitur sup locū cōbustionis ⁊ dimittit donec cureꝰ: qm̄ cōbustiones egent medicina q̄ desiccat ⁊ abstergit cū tpamēto: ⁊ ē bonū ad icarnādū oia vlcera: ⁊ mollit duricies mficis: ⁊ ꝓducat mēstrua ⁊ oleū resolvit sine mordicatiōe ⁊ mollificat: ⁊ iō ꝓuenit duricici mficis. folia ei⁹ incarnāt ⁊ abstergunt absterſione debiliori q̄z radix. ⁊ q̄ coquūt ⁊ ponunt sup cōbustionē ignis aut sup q̄cunq; vuln⁹ faciūt icarnari vlcerationē eorꝫ. ⁊ sūt gdaz q̄ infundūt flores ei⁹ in aceto: ⁊ vtunt ad incarnandū vulnera: ⁊ cōtundit flos eiꝰ ⁊ exꝑmit succus eiꝰ ⁊ coquit i aceto ⁊ melle: ita q̄ ex succo sit q̄nquies plꝰ q̄z acetū ⁊ mel: ⁊ ē medicina ꝓueniēs ad oē qd̄ eget exiccatione sine mordicatiōe: ficut sūt vulnera magna ⁊ ꝓpe q̄ fiūt in capitibꝰ musculorꝫ: ⁊ ad vlcera oia que sūt difficil incarnationis. Sz alteriꝰ spēi lilij q̄ dī yris: ⁊ ē lilū agreste ꝑm eundū auc. Gal. substātie ē subtilis ⁊ mundificat: ⁊ maturat: ⁊ ꝓuenit spēb⁹ tussis: ⁊ facit ascēdere screatū a pectore: ⁊ curat torsiones ventris ⁊ vlcera sordida: ⁊ q̄ bibit cū melle ⁊ aq̄ ca. laxat ventrē Et alteriꝰ spēi lilij agrestis q̄ dī yreos hz eundē auc. Gal. radix ē nō rotūda: fz lata habēs digiti grossitudinē odoris boni: ⁊ sapor eiꝰ est stipticus. virtus eiꝰ resolutiua: ⁊ cōuenit doloribꝰ dentū q̄ fit ablutio oris cū decoctione eiꝰ. ⁊ q̄ coquunt folia eiꝰ cū vino: ⁊ fit inde emplin apatibus: ⁊ eriture mficis quorꝫ humiditas nōdū peruenit ad samē resolvit ea: cuiꝰ vtutes latiꝰ inuenies si le. yreos. Et alteriꝰ spēi lilij q̄ dī casoras hz eundē auc. Gal. radix hz substātiā subtilem: ⁊ est desiccatiua ⁊ resolutiua. Semē vo eiꝰ hz eādē ꝓpetatē: verū fortior est in radice. vtus vo semis est q̄ ꝓuocat vrinā: ⁊ curat duriciē splenis. Idez auc. Dias. Radix ꝓuenit vulnerib⁹ q̄ fūt in capite: ⁊ fracture eiꝰ: ⁊ q̄ miscet ei tertia ꝑs pōderz eiꝰ de flore eiꝰ: ⁊ de centaurea qnta ꝑs eiꝰ ⁊ melle parū: ⁊ fit ide emplin sedat dolorē: ⁊ extrahit ossa fracta: ⁊ oia ifixa carni ex spinis ⁊ sagittis ⁊ silibus: ⁊ q̄ fit emplin cū eo curat apata flegmatica ⁊ apata calida. q̄ bibit ꝓuenit ꝓtritiōi lacertorꝫ ⁊ doloꝝ lateris: ⁊ strangurie: ⁊ sciatice. ⁊ q̄ bibit cū vino ꝓfert morsibus venenosis: ⁊ ꝓuocat menstrua. ⁊ q̄ bibit ex semie illiꝰ ponderе onolo sach ꝓuocat vrinā ꝓuocatiōe fortis. ⁊ q̄ bibit cū aceto resolvit

Dias. flores lilij domestici ꝑnt emollire duricies nervorꝫ. folia eius cocta ⁊ ꝓposita cōbusta ꝓficiunt loca: verationes serpentū curāt. succus eius melli admirt⁹ ac decoctꝰ in vasculo novo vlcera medet. Item radix eius cocta atqz cuz oleo trita ignis vstionibus ꝓuenit: ⁊ mollit etiā mficem et menstrualē purgationē adducit. semen eiꝰ potui datū mēstrua ꝓuocat ⁊ parū dejcit: ⁊ ad serpentis morsum facit. lilij flores leptomeres sūt. oleū ex floribus ipius diaforeticū est ⁊ sine aliq̄ mordicatione malacticū: ē vtile ad oēm duriciē mficz in ꝓfectionibꝰ vo ꝑ oleo siciono mittit. Radix eiꝰ ⁊ folia ꝑ seipsa trita desiccāt hūores ⁊ ꝓpcūt mediocrit: ⁊ digerūt ⁊ vsturas sanāt. Radix vo eius cocta sub prunis ⁊ trita cū oleo ro. ⁊ ꝓposita vsqz ad cicatrices vsturas sanitati ꝓducit. ē etiā oibꝰ vlceribꝰ ad cicatrizandū optimū medicamē ventrem laxat: ⁊ menstrua ꝓuocat. folia eiꝰ ante cocta in aq̄ ⁊ post trita ⁊ ꝓposita nō solū vsturis ⁊ vulneribus: sed etiaz in vlceribꝰ cicatrices facit. succus vo foliorꝫ eius cū aceto ⁊ melle coctas: ita q̄ gnqz ptes sint succi ⁊ aceti due ꝓbatū ē medicam vbi nimis ōsiccari opꝰ ē: ⁊ i mazzis vulneribꝰ inarie capitis ⁊ musculorꝫ: ⁊ q̄cūq; sūt infixa p longum tps: ⁊ vir ad cicatricem venientia. item

Bera. auct. Dias. yris illirica q̄ est alia species lilij: facit ad tussim: vulnera curat: sanies itraneoꝝ facile ꝓducit: ⁊ purgat cholerā. ⁊ cū mulsa. vij. z. data somnū iuuat. tortiones cū vino potata sedat: bestiarꝫ venenis occurrit: splenēticis ⁊ ꝯctis: ⁊ frigora ⁊ horripilatiōes fe. cū vino data medet: menstrua ꝓuocat. elixatura eius ad duricies matricis fomento ꝓdest ⁊ resolvit: sciaticos per cristere curat: fistulas ⁊ etiam empetigines curat. tunsa et cum melle collyrio facto purgat ⁊ replet: ⁊ cicatrices iducit: collyrio facto ⁊ pessarij more iniecto secundinas educit mulierū: facit etiam ad duricies veteres cocta ⁊ cataplasmatibꝰ imposita. puluis etiaz eiꝰ cū melle vulneribꝰ ⁊ vbi ossa nuda fuerint imposita replet: dolores capitis cū oleo rosarū ⁊ aceto vt cataplasma capiti imposita tollit lētigines: ⁊ papulas que in facie nascunt cū elleboro albo misso ⁊ melle cataplasmatibꝰ ipositū purgat: pessarijs ⁊ malagmatibꝰ ⁊ acopis miscet: in oibus calasticz vtilis est. Aut. de viribꝰ cordis ait q̄ ꝓfortat cor.

Lilium celeste. i. iris illirica vt supra.

Lilimbar . i. amigdale amare

Liligi. i. succus herbe q̄ ara. dcit nil ⁊ est idem

Limgalio .i. pastinaca.
Limffagus .i. saluia.
Limacia quid est lege halzum.
Lima marina .i. rima marina.
Lima fragis .i. auripimentum.
Limpha .i. aqua.
Limphaticus .i. hydropicus.
Limeri ꝫ ꝯ Dli. herba ē a qua sagitte inuenenāt.
Limesar .i. ysnen.
Limesari idē quod sup:a.
Limilac .i. alac.
Limosios .i. centaurea.
Liminum .i. panicum.
Limisiar .i. afronitum.
Limpitudo est supfluitas que exit ab oculo.

Cap. ccccvi.

Limoncellum omnibus est notum cui⁹ odo:r cō[for]tat co:: ⁊ ei⁹ acetositas est fri. ⁊ sic. valet syrupus ex eo factus contra feb:es pestilentiales.
Limocostida .i. linostosis.

Cap. ccccvii.

Limolion est herba sicut bleta siluestris.
Dias. capit. limolion: Limolion est herba tyrsum habens lilio silēz ⁊ folia blete silia: semē plurimum rubrū redarguentis siue stiptice virtutis.
Gal. viij. sim. phar. ca. de limolio: Limoliū fructū habet austerū cū vino ipz dant ciliacis: ⁊ sanguinē spuentibus: iuuat autē ad fluxum mulieb:em.

Cap. ccccviii.

Limon fructus pulcher odo:atus plen⁹ succo acetoso valde apto salsamētis: ⁊ ipse etiā cōeditur sale cōdit⁹: nusq̄z memini me ō ipso legisse apud auct⁹: ē auctenticuz nisi apud Auic. in quarto canone de cura feb:uz acutaz in generali: vbi iubet dari aquā acetosita tis limonis nō saliti.
Lymos p ypsilon ē pestilētia: sed limos per iota ē fames.
Limus .i. panicum.
Limura .i. calx viua.
Limus lapidis quid est: lege lichin.
Limus aquaticus idest limus q̄ inuenit sup aq̄s p chimolea in tūore pedū a pluuio ponitur.
Limus silir ponitur p:o fructu ⁊ ē limon.

Cap. ccccix.

Linaria herba est silis esule vel lino: ppē qō linaria vocat: ⁊ differt ab esula: qm̄ esula lactescit linaria ñ. vñ versus: Esula latescit sine lacte linaria crescit.
Posse. succus eius valet ꝓtra berisipillas iunctus: ⁊ cū succo pimpinelle mixtus. ⁊ ipa sola valet ad cācrū trita ⁊ imposita: ad hoc similiter succus eius valet.
Linlas .i. petra.
Limpha. i. aqua inde liphatus. i. aqueus.
Linesia .i. centaurea maio:.
Linnesia idez quod sup:a.
Lincon. i. oleum de semine lini.
Limlualcobal .i. perna.
Lini semen quid est lege bararichichene.
Linchinis ſm Dias. in p:opr:io ca. est geniculata vel ballaria: ⁊ est valeriana: p:o qua lege su.
Linchidis idez quod sup:a.
Linchiti semen ponit in cōfectione mitridati in antidotario virili: ⁊ est semen viole.
Lingias .i. petra.
Limpidatoria .i. mundificatiua.

Cap. ccccc.x.

Linostosis gre. vel linozotis aut parthemō. arabice alibleb: latine vō mercurialis
Dias. ca. de linostosis. i. mercurialis: folia hz ozimo silia hastas sicut elsine: ⁊ ramulos breuio:es ⁊ inanes cū furcis plurimis ac densis. femina vō ē maio: que etiā appellat cheligiō semē habēs q̄si acinos ⁊ q̄plurimos. Masculus vō mino: atq̄z rotunda semina habēs: ⁊ velut binis testiculis puis ero:dio natiuitatz ornata capitella minuta habēs circa foliū sicut epithimū ⁊ semē rotundum. Auer. .i. libro coliget cap. de merculiali ē: cal. ⁊ sic. complerionis in primo gradu.
Posse. Dias. vtriusq̄z fructus elixus ⁊ comest⁹ vētrē mollit.
Elixatura eius accepta hūo:es aquosos purgat: dicit vō q⁹ folia femine trita ⁊ veretro puncta similit bibita feminas gnare facit: ⁊ folijs masculi sili disciplina factū masculos gnare facit. Et idē cap. de capone. Capo coct⁹ mercuriali ⁊ iuscellus ei⁹ acceptū deponit hūo:es crudos: ⁊ nigrā cholerā: vtilis ē tpalibus feb:ib⁹: ⁊ typicis egritudinib⁹: tremo:ib⁹ ⁊ inflationib⁹ stōi: asmatiz ⁊ arteticis singu
Gal. vij. sim. phar. cap. d mer lare pfidū ē. curiali. Linostida .i. mercurialis. vtunt oēs quidē ea ad ventris subductiones solū. at vō si tēperās qs voluerit cata plasmare eā inueniet diafo:etice sufficienē vtuz
Linostrofon .i. marubiū.
Linos .i. linum.
Linomotis idē quod sup:a.
Linotes agria idem.
Linozatis idem.
Linublet .i. hypericon.
Linusarch .i. affodillus.

Cap. ccccxi.

Lingua canis lati. grece cinoglossa: a cinos quod est canis ⁊ glossos qō ē lingua: ide cinoglossa. i. ligua canis: ē herba silis arnoglosse: nisi q: sūt ei coste apparētes i folijs ei⁹: ꝫ sūt lenia satz: ⁊ ē i eis bo:a appens
Posse. medet vlceribus ozis ⁊ alijs vlceribus fraudulentz: fri. ē ⁊ sic. cōplexionis: ⁊ curat alcolam: balneū decoctiōis ei⁹ curat gomo:eam.

Cap. ccccxii.

Lingua bouis lat. vl' bugloſſa arabi. ledenalchaur grece alepto filon. Gera. li. ag. ca. ledenalchaur. auc. Dia. ledenalchaur sive lisen althaur. i. lingua bouis: ⁊ ē plāta herbe q̄ assilat herbe q̄ dr̄ caromas: et hz folia vsus ērā aspa ⁊ nigra: ⁊ assilat in figura sua lingue bouis. ꝯ Dli. ca. de aleptofilō. Alepto filon ē herba lata hns folia: ⁊ cāna ei⁹ ē plana: rami cāne ei⁹ sūt sicut pedes locustarū: ⁊ colo: ei⁹ ē ex viridi ⁊ citrino cōpositus. latine dr̄ buglossa.
Posse. Gera. auct⁹. Alcauzi ē fri. ⁊ quando flos eius cō burit conuenit fluxibilitati dentū ⁊ gingiuaz: ⁊ ad alcola, ppie q̄ accidit in o:e pueroz: ⁊ omnib⁹ infirmitatib⁹ que fiunt in o:e cōuenit: ⁊ cardiace

que fit a colera: ⁊ quando aliquis vult eã sumere sumat cũ bo lo armeno. Hal. vij. sim. phar. capi. de bu glossa sm trãslationẽ ara. vtus eius ẽ calida paꝛ ⁊ hu. ⁊ ꝓuenit tussiẽtibus er asperitate cãne pulmõis: ⁊ coꝛta cũ mellicrato aut ꝓiecta in vino inducit letitiã. Et idẽ eodẽ li bro ⁊ cap. sm translationẽ grecã buglossum hu. ⁊ cali. est cõplexionis: vnde in vino potata letitie causatiua creditꝛ esse. ꝓuenit aũt ⁊ eis q er aspe ritate gutturis tussiunt in mellicrato cocta. Hal. de virib⁹ coꝛdis dicit q cõ foꝛtat coꝛ.

Lingua arietis	.i. arnoglossa.
Lingua agnina	idem qõ supra.
Lingua bubuli	.i. betonica.
Lingua equi	idẽ quod supra.
Lingua ceruina	.i. scolopendria.

Lingua auis quid est: lege lisenalhasafir.
Lingua passerina. i. centũnodia vel poligonia: sed lingua passeris ara. dr lisenalhasafir: ⁊ ẽ plã ta q̃ crescit sup terrã ad longitudinez vn⁹ cubiti hz folia viridia sicut nasturtiũ: virgas subtiles ⁊ nigras citrini coloꝛis: nascit in segetib⁹ in oꝛẽte hz floꝛes citrinos ⁊ albos ⁊ vaginas puas: ⁊ in q̃ libet est granũ pum minus grano melonis.
Lingua asini est planta hñs folia rugosa nõ ma gna hñs radiculas odoꝛis ligni cipꝛessi fragrãtia
Liparidũ. i. liquidũ: ⁊ est alumẽ: liparidũ dr qñ de liparis insula fertur.
Lippi ferrei in antidotario virili. i. trocisci sple nidon: ⁊ est squama ferri que lippidos dr.
Lippitudo ẽ supfluitas que in oculis abũdat.
Lipotomia: sincopis: malfacõ: absolutio: spuma tio idem: ⁊ est defectio coꝛdis: inde dialippidos sine dialippon. i. defectio coꝛdis.

Lipothomia	idẽ quod supra.
Lipomenos	.i. deficiens.
Lipoꝛgeon	.i. argilla.
Lipos	.i. limpitudo.
Lipotomia	.i. limpitudo.
Lipurial	.i. lepoꝛina.
Lipurialos	idẽ quod supra.
Lippum	.i. iunci radix.
Lipt	ii. rapa.
Liquamema	.i. amarus.

Cap. ccccxiii.

Liquiritia latine. grece. glicoꝛiza: slis. Bera. lib. aggre. cap. slis. auc. Dias. slis est arbustũ ha bens ramos longos duob⁹ brachijs hz folia silia folijs arboꝛis masticis: ⁊ sup folia ẽ humiditas q̃ adheret manui: ⁊ flos eius silis her be floꝛi dicte brachion: ẽ ⁊ purpurei coloꝛis: ⁊ se men eius ẽ in magnitudine semis arboꝛis dicte kalatabas: verũ est asperius eo: ⁊ hz radices lon gas in coloꝛe suo silẽs ligno quod nominat in oꝛi ente bussum: aut sicut radix gentiane: ⁊ ẽ in eo sti pticitas cũ dulcedine: Dias. cap. de glicoꝛi za: ⁊ est que na scit in capadocia aut in ponto. frutex est hñs vir gas longas duoꝛũ cubitoꝛ in quibus folia sunt spissa ⁊ silia lentisco: sed pinguia ⁊ glutinosa: flo rem ꝓfert iacineto silẽm: semen hz silẽ platani et asperũ: quod semen ẽ latura sz ruffum ⁊ oblõguz sunt illi radices bussei coloꝛis ⁊ longe sicut gẽtia ne constricte ⁊ dulces que exicant⁹ vt lituũ. ¶Dli. cap. de liquiritia: glicoꝛiza herba ẽ que nascit in cã pis gustu dulcis: ⁊ cum dulcedine abũdante: de qua succus extrabit⁹ et medicoꝛ vsui seruat⁹. Las sius felix ca. glicoꝛiza. Glicoꝛiza gre. ex eo dicta ꝙ dulcẽ radicã hz. glien enim grece dulce dicit⁹. Hal. vij. sim. phar. cap. de liquiritia. magz nuamentũ quod in liquiritia est est in succo eius radicis: ⁊ substantia eius est ꝓpinqua substantie nostri coꝛporis: ⁊ valde silis est ei sa poꝛ: eius radicis ẽ dulcis cũ stipticitate pauca: vꝛ tus eius frigidioꝛ: cõplexione hois: ⁊ ẽ tepide ca liditatis: ⁊ iõ est ꝓpe cõplexionẽ equalẽ: ⁊ ẽ hu. tpate humiditatis. Theodoꝛus prisian⁹: Liqui ritia est eligenda nõ multuz grossa nec nimis te nuis: que in terra crocea fit: que etiã cũ frãgitur leuis est ⁊ interius subalbida: sed nigra vel viri dis abijcienda est. succus eius foꝛtioꝛis efficacie ẽ qui efficit⁹ sic: cum viridis est radix cõcutit⁹ bñ ⁊ in aqua decoquit⁹ fere vsqz ad cõsumptionẽ: postea exꝑimit⁹ ⁊ desiccat⁹ in sole in rotunda coꝛpuscula sm formã vasculoꝛ format⁹. Alij sophisticãt hoc modo: faciũt puluerem liquiritie ⁊ coquũt in aq̃ ⁊ addũt mel: ⁊ faciunt vt dirimus.

Posse. Dias. Vires hz relatãtes euz dulcedine erhumidan tes: vñ ⁊ sitim sedat: ⁊ renũ ⁊ vesice mitigat do loꝛem: ⁊ ꝓuocat vrinam ⁊ menstrua: ⁊ omnez tu moꝛem tunsa ⁊ impostta placat. succus ipse aspꝛe dinem arteriarũ dissenit: ⁊ non solũ tracheã ar teriam sanat: sed etiã scabiosam visicã sic q⁹ succ⁹ diu sub lingua retentus glutiri debet: quia estu ationez stomachi tollit: ⁊ tumoꝛẽ stomachi ⁊ epa tis tollit ac cõpescit. ¶Radix vesice ⁊ renũ vulne rationẽ curat: bibita cum dulcoꝛe sitim ꝓhibet. vulneribus vtilis est: radices ipse masticate sunt stomatice. eliratura radicis oia ista facere nouit. ipsa radix in puluerẽ redacta ⁊ impositta pterigia deter gunt. Hal. glicoꝛiza asperitates nata est re mouere non solũ in arteria: sed in scabiosa vesica ꝓpter mediocritatẽ cõplexiõis Theodoꝛus ꝑscianus: valet ꝑ oia vitia pectoꝛis decoctio coꝛ in aqua: ⁊ in pleuresi: ⁊ periplemo nia: aqua decoctionis eius valet ꝓtra tussim. ad idẽ valet electuariũ factũ ex sueco ligritie ⁊ mel le. Liquiritia masticata ⁊ sub lingua retenta si tim ⁊ asperitatem stomachi et gutturis mitigat. Lirion interꝓtat⁹ fluere: inde collyriuz quelibet medicina qua vtimur in liquida substãtia vel que fluxũ mouet: vt suppositoꝛia ⁊ silia. nescio tñ vn de appꝛopiat⁹ hoc vocabulũ ad dsignandũ tñ qõ ponit⁹ in oculis.

Lisariab	.i. gariofilata.

Lissa. i. arboꝛ cuius folia sunt silia foliis citonio rum: et hz fructũ silem galle.

Lisematide	.i. cantarides.
Lisen	.i. lingua.

Liseos grece dissolutiuũ. ¶Paulus cap. de frene si: his mgt ⁊ de lim semine ⁊ oẽs liseos ac.

Lisumatomi	.i. boeragо.
Lisenel chemel	.i. plantago.
Lisenabaur	.i. boꝛago.

Cap. ccccxiiii.

Lisenbasafir ara. gre. Lie tine lingua auis. Bera. nula lafir. la li. ag. ca. lisen basafir: ligna guis ẽ arboꝛ silis arboꝛi dirdar: nisi quia foliũ eius est longum silẽ folio amigdali: et fructus eius qui dicitur lingua canis sunt race mi ⁊ palmites q diuidunt⁹ in cherarnub similes folijs olivarum: nisi quia sunt minoꝛa satis et in tra quamlibet cherarnub ẽ medulla silis lingue auis exti⁹ru. ⁊ interi⁹al. de clinãs parũ ad citri nitatẽ. sapoꝛ ei⁹ ẽ acut⁹ moꝛdicatiu⁹ euz pauca a maritudie. ⁊ q ponit ei⁹ vtutẽ ca. i fine. aj. nõ elõ gat⁹ a veritate: et conueniẽs ẽ dicere ꝙ cum calidtate sit hũiditas: q: nõ appaꝛet moꝛdicatio ei⁹

postꝫ bene masticaꝫ. Et sciēdū q̄ est alia lingua auis q̄ est debilitans stomachū: puocans vētrē ⁊ est congiola maior: ⁊ ista nō est illa de q̄ locut⁹ est Sera. naz idē Sera. i cap. de augentibus in coitu dicit q̄ lingua auis ē lingua pascerū. Itē idē dicit in. vij. in cōfectione pillularū indaruz q̄ assimilaꝫ pellicule vel corticulle que ē in medio bacce lauri. **Auic.** capi. de augentib⁹ in coitu inē medullas cōputat non est ergo quā ponit Sera. ⁊ Auic. herba: sed est pma spēs p Sera. descripta. vū quando ponit simpliciter pma debet intelligi. **Posse. Sera.** auct. Aben Mesnay: conuenit doloi lateris: ⁊ puocat vrinā: auget in spmate. ⁊ coꝛoboꝛat libidinē. Et idē auc. Damascem ⁊ cōuenit cardiace. Et idē auc. Bedigoꝛas auget spma. Et idē auc. Rasis pꝛohibet cardiacā ⁊ auget spma. Et idē auct. Isaac ca. et hu. in pꝛimo gra. ⁊ delectabilis. ⁊ de ꝓpꝛietate eius est cōfoꝛtare libidinē: ⁊ auget spma: ⁊ habet vtutē humectādi cōesta cū carnib⁹ vel alijs: valet silr contra siccitatem pectoꝛis.

Lisis .i. dissolutio.

Cap. ccccclxv.

Lisimachion hz Dias. ꝓpo ca. hastas hz maioꝛes ⁊ fructicosas: circa quaꝝ nodis folia minuta hz salici silia floꝛem purpureū aut auꝛosuz: nascitur locis hūectis **Posse. Dias.** succ⁹ herbe h⁹ stiptic⁹ ē sanguinē ꝛ ejcētib⁹ maxime ꝓdest: disenteric̄ potui dat⁹ ⁊ suppositus subuenit: flurum matricis mulieris abstinet suppositus: narib⁹ ꝓfluentē sanguinem fronti illinitus statim stringit: vulnerib⁹ recētibus paracolesim facit: herba fumigatione adhibita vim venenū lōgius arcet: ⁊ soꝛices occidit.

Gal. vij. sim. phar. cap. lisimachion pꝛedomunātez hz stipticā q̄litatē ꝓp quam ⁊ plagas cōsolidat: ⁊ emoꝛoisagias q̄ ex narib⁹ sistit emplastꝛ: ⁊ aliaꝝ etiā emoꝛoisagiaꝝ idoneum est farmacū ipz ⁊ etiā succ⁹ ei⁹ adhuc magis: ⁊ bibit⁹ disenterias ⁊ sanguinis eductiōes: ⁊ fluxū mulieꝛ hoꝛem sistit.

Lismia .i. auis cardela.

Cap. ccccclxvi.

Lixivia latine gre. coma. **Dias.** lixivia inter caustica mittit: ⁊ ē ad vsū medicina efficacissima ex cinere quere⁹ nō solū ꝓficiēs hominib⁹: sed pecoꝛibus q̄ tēsione pulmonis verāt: ⁊ qbus venenata res aliq̄ obsistit: bibita enī statiz salutē affert: vtilis est etiā in humectātib⁹ ⁊ i fistula: ⁊ ad difficilia vulnera sananda: ⁊ calosa ⁊ longi tēpoꝛis soꝛdida que nullā medicoꝝ ꝓ lōgū tēpus senserūt vtutē quotidie lauāda sūt: ⁊ sic sanāda apto medicamie q: vtus lixivie nō sanat: sed vulnera ad sanitatem disponit. Cinis ex sarmētis stipticus ē: ⁊ ano et in recēte vulnere: ⁊ in ꝓfluo positus sanguinem sanat. cinis ex sarmentis olive acerrimus est ⁊ ex nucleo puro acrioꝛ: ē ⁊ hec lixivia vulnerū cācero mata omia aufert: ⁊ ex hac lixiua soꝛdida vulnera lauāda sunt Caprifici cinis acer ē: sed bꝛassice oibus supioꝛib⁹ acrioꝛ est: Cinis caprifici coꝛticis puriginosas ⁊ soꝛdidas empetigines aceto acri plotas sepius suppositus sine dubio curat.

Gal. vij. sim. phar. capi. coma. Coma. i. lixiuiū illud quod est q̄si lotio cineris ita noiaꝫ: absterſiue autē ē ⁊ siccatiuissime omniū: ⁊ qō ex cinere ficulnee ⁊ titimalli fere iā putrefacti ue est vtutis: q̄ qualis sit in. v. lib. pertransiui.

Litargia .i. obluuio.
Litargio .i. stupoꝛ.
Litargirū. i. spuma argēti ⁊ est nomē cōpositū a lichos qō ē spuma ⁊ argiros quod ē argētū: pꝛo quo lege marcebet.
Litargas subete est solutio cum sompno.
Lutagluchichi est species mirrhe.
Litarmenum .i. lapis lazuli.
Luteta .i. veruce.
Lutemus .i. stercus muris.
Litenas .i. empetigines.
Litreatin .i. vsnee.
Litia .i. valeriana.
Lithiasia interꝓetaꝫ lapidatio a lithos quod est lapis inde lithopotridus ideſt lapis rotund⁹: vel lithiasis. i. vitiū lapidis vel lithiasis. i. calculatio ⁊ ē egritudo mala. s. a lapide in renibus vel vesica exīte. Cassius felix: Gal. ingt lithiuntas calculos vocant.
Lithicolla est gen⁹ colle: qō inuenies si. l. glutē.
Litis. i. folia diuretica omnia.
Lithimū vel alithimū qd ē: lege loachū.
Litri .i. blitis.
Litrios .i. cucumer agrestis.
Litospermonasis .i. grana solis.
Lithos .i. lapis.
Lithodemon si lapis demonis qui dī gagates.
Licodendion. i. coꝛall⁹: ⁊ ē dicere lapidea aꝛbo:
Litospermon. i. lapideū semē: eo q̄ ē durū vt lapis: ⁊ sunt grana solis: lege litterā culb.
Litostistis .i. saxifragia.
Lithomantinū. i. gēma que in nocte lucēs est.
Litomeris .i. subtilis substātie.
Littopotidus .i. lapis rotundus.
Litron .i. mitrū.
Liroperitum. i. medicamen infrigidatiuum.
Lirofilon .i. cartafilago.
Litocopios .i. stercus lupi.
Litrumbar .i. cimbalaria.
Litrumbari idē quod supꝛa.
Lit .i. rapa.
Lobarda ē spēs calami aromatici.
Lobarflua .i. bardana.
Lobia. i. fasellū: ⁊ est fassus gallicus.
Lobirach .i. anabula.
Libidron .i. hyrcina.

Cap. ccccclxvii.

Lochalcada ara. gre. ⁊ lat. medulla ossiū. **Dias.** cap. de medulla. Medulla ois recēs sine sale molitiue atq̄ mitifice vtutis ē. inueterata vo sine sale recoꝛpoꝛatiue efficaꝫ relarādo. verū melioꝛ ē ceruina: secūdo vitulina: tertio taurina: ārto capꝛina: qnto berbecina. verum medulle autūno colligende sunt: q: reliqs tpib⁹ mixte sūt sanguini: ⁊ in eo tpe ossa fragilia sunt: ⁊ tūc demū medullas eximere debes cū tuipse osse fracto eas exemeris. Multe enī in ıstis fiūt ipostuere. Virtus est omnibus calida ⁊ malactica ⁊ laxatoꝛia: ⁊ plerotica vulnerū medulla ceruina puncta omniū bestiarū venena expellit. Confic̄ aūt eā ex seuo ⁊ reponis: silr supioꝛib⁹ adipib⁹ medulla ois lenīt mollire ⁊ laxare duricies ⁊ tumoꝛes pōt. recēs āt colaꝫ emollita supfusa aq̄ ⁊ lintheolo exꝑssa: ⁊ iterum silī disciplina lota purgaꝫ donec aq̄ purioꝛ fiat: tūc duplicī vasculo resoluta eliquaꝫ ōtracta soꝛde seu purgamēt̄: ⁊ rursus moꝛtario sinīt coagulari. seruatur autem in vasculo testeo nouo ad vsum: malacticam virtutem habens: ⁊ scIirodes coꝛpoꝛis relaxans.

Auic. lib. ij. cap. de medullis. et medull' cõuenientio: est medulla vitulorũ et cerui: deinde tauri: postea caprarũ: deinde ouiũ. Et medulla quidẽ byrcor et taurorũ ꝓprie nõ castratorũ est magis ficca: et medulla extremitatũ ẽ magis pinguis. Et medulla est calefactiua: lenitiua: abstersiua: multi nutrimenti si digerat: et est bona duriciebus et lapidositate: illa que est sicut ceruor et vitulor: nõ sicut medulla byrcor. illorum enĩ medulla est ca. et sic. Medulla conturbat stomachũ et delet appetitũ: et oz qꝫ comedat cum pipere et seminibus. et ipsa suppositа cõuenit duricieĩ matricis: et fugat vermes venenosos.

Lotium	.i. vrina.
Locialum	.i. pentafilon.
Locialion	idẽ quod supra.
Lofac	.i. fructus mandragore.
Lofasar	.i. assafetida.
Lofaber	.i. nenufar.
Logoar	.i. berbena.
Logoz	.i. acorus.
Logozi	idẽ quod supra.

Cap. ccccclviii.

Lochachium ara. gre. lichimum vl' habel vl' alithimũ. lati. granũ culcul.

Lera. lib. aggre. cap. lohachiũ foliũ eius est silẽ folio albena: et ẽ herba que hz venas in grossitudine policis et idicis longas: et sunt coste ꝓpe terrã sicut scel: et sunt in eis nodi: et nascunt in vnoquoqꝫ nodo folia silia foliis balsami: et est albũ maius: et in sũmitate eius nascunt flores in vere: et in ꝓncipio messium: quor colorẽ colori violaruz: nisi q; sunt maiores eis: et qñ flos hz fructũ magnũ in ꝙntitate ciceris plenũ dulcis saporis: latine vocat granum culcul. et herba eius inuenitur in locis vmbrosis: et iuxta radices arbor magnarũ: et in locꝫ vehemẽt humectis: et tẽpus collectionis eius ẽ in tpe messis. vtus eiꝰ ca. ẽ et hu. in. ij. gradu.

Posse. Lera. mouet coitum et auget sperma: et erectionem virge: et ꝓprie qñ confic' cum melle: vel miscet cum sisamo. et qui vtit eo minus incurrit colericã passionẽ. Et idẽ auct. Mesarugie qñ bibit post ipm vinũ facit sodam: et ꝓpe qñ torrefit.

Lobelibet	.i. volubilis.
Lobenas	.i. camfora.

Lobleng. i. rosule: et sũt qdã tumores nodosi suspecti qui vocant rosule. illud vocabulũ ponitur in antidotario Damasceni cap. de oleo citrino: et de oleo citrangulor.

Loleng	.i. betonica.
Loletareb	.i. arsenicum.
Lolebau	.i. amomũ.

Lolium quid est. l. l. stelle.

Loliban	.i. affodillus.
Lolibani	idẽ quod supra.

Loma ẽ secũda species vlcerũ cornee oculi: sz lora est aqua in vinacia macerata.

Lomalarius. i. vlcus in cornea oculi: sed parum ꝓfundum.

Lonitis	.i. mentastrum.

Cap. ccccclix.

Lonchitis ꝑm Dias. lonchitis ẽ species gladioli: folia habens porri silia: sz latiora et ruffa multas hũs sup radices virgas spãsas sup terrã: et ramos super terrã declines in quibꝰ sunt flores. silis pelicinio sz forma cor vt gete est: et albũ hz in medio sicut rostrũ et labrũ insanũ: et sicut lingua ẽ semẽ eiꝰ lãcee simile et trigonũ et longũ: vñ et lonchitis appellatum ẽ. Radix ẽ ei silis dauco. nascitur locis asperis et siccis. Plin. ca. lonchitis: folia hz rubicunda: semẽ nigrũ silẽ comedor: quor ora patẽt et oblongũ in silitudinẽ lancearũ: radicẽ vt daucus. Radix eiꝰ cũ vino bibita vrinã ꝓuocat. Itẽ Dias. Est et secundũ genus linchitis folia hñs sicut scolopendria sed asperiora.

Posse. Folia eius imposita vulneribus tumorem nõ admittũt: bibita cũ aceto sulenẽ siccat

Sal. vij. sim. phar. cap. lonchitis: eius qdẽ semen triãgulũ hz silẽ lancee ꝑm figuram. Radix quidẽ silis ẽ aliqualiẽ pastinace: et ꝓpterea vrinariũ ẽ pharmacum. cũ eiꝰ vo q silis ẽ scolopendrie folia viridia quidẽ ad consoliditatẽ vulneruz sunt idonea. sicca vo per oximel bibita splenes scliratos sanat.

Lopinas. i. auripigmentuz: sz lepnias fragidos .i. terra figillata. quidã tũ exponũt qꝫ sit auripigmentũ: sz nõ vere sicut apparet si leges lepnia.

Lopospermatz semẽ ẽ quasi sperma. i. semẽ berbe que frãgit lapidẽ: et ẽ granũ solis.

Loptospermatis	idẽ quod supra.

Lora. i. vinũ quod dr pucciolũ.

Lorasen	.i. pulegiũ.
Lorasciũ	.i. mentastrum.
Loton	.i. farina fenugreci.

Lotos. i. arbor magna: et ẽ arbor mella vel agrestis folium.

Lothos	.i. species trifolij.
Lotus	.i. lothos.

Cap. ccccclx.

Lotura plumbi ꝑm Dias. capit. de lotura plumbi sic fit.

Accipe mortariũ plũbeũ et pistellum plũbeũ: et mitte aquã et tere qꝫdiu nigrescat: et post liq ꝑ linteheolũ et refũde: et adde aquã qꝫ possit melius liquari: et hoc fac qꝫdiu sufficiat: et post dimitte residere in mortario plũbũ: et tere lauando sicut lauat cachimia qꝫ diu aq̃ limpida sit. Alij vo cõbustũ plũbũ terũt et lauãt disciplina superiori. Multi vo limaturã plũbi terũt et lauãt disciplina superiori.

Posse. Dias. Virtus est ei frigida et stiptica et pareplastica malactica: alta vulnera replens: rheuma oculor abstinẽs: supflue carnes crescentes vulneribus depascit: fluxũ sanguis vulnerũ stringit: ani vulnera et cõdilomata cũ oleo ro. medicat: vulneribus cicatricẽ inducit: tantã efficaciã hz quantam et spodiũ vel thutia: q; scarotica ẽ: oia ista inuenies si leges hasas.

Lubem	.i. olibanũ.
Luben	idẽ quod supra.
Lublet	.i. lupulus.
Lubit	.i. fasioli.
Lubia	idẽ quod supra.
Lebieta	.i. almea.
Lubrie	idẽ quod supra.

Libue. i. arbor cuiꝰ gũmi ẽ storax.

Lubusar	.i. antimoniũ.
Lubusari	idẽ quod supra.
Lucapsas	.i. lactuca asini.

Lucath aldeneb. i. qꝺ auro adheret: et ẽ borax.

Lucaridis ẽ lapis egyptiꝰ quo fullones vtunt ad dealbationẽ pannor: lapis q i aq̃ facilit soluit: et ẽ satis stipticus.

Luchabat barbarica ẽ quoddã qꝺ ẽ sic hermodactilꝰ et out in affrica: est tassus barbassus.

Lucefasdon	.i. mentastrũ.
Lucifalidon	.i. sponsa solis.

Cap. cccccxxi.

Lubchia ara. vel lengibi. latine faseolus.

Gera. li. aggre. cap. luchia siue lubia auct. Dias. folia hz silia foliis plate q̄ dī cussus: nisi q; sūt millioza: ⁊ rami ei⁹ sunt subtilioes silēs filis adherētes herbis quibus approximāt: ⁊ elonganť multū donec sit vmbraculū sub eis. ⁊ hz vaginas subtiles silēs vaginis fenugreci: nisi quia sūt longioes eis ⁊ pinguioes: ⁊ interius videnť quasi varij diuersi coloris: q; q̄daz trahūt ad albedinē ⁊ q̄dā ad rubedinē: ⁊ cōdiť hui⁹ fruct⁹ elixus siē cōdūť sparagi: ⁊ Posse. Ger. Gene rāt mlt tam ventositatē: ⁊ puocāt mēstrua: ⁊ inflāt: ⁊ generant hūores flegmaticos grossos: et sunt mali stomacho. ⁊ rubei sunt grossioes: ⁊ q̄ sumunť cū sinapi ⁊ cōedunť: sinapis phibet malitiā eoz̄ ⁊ albi q̄dē sunt multā humiditatē habētes: ⁊ sunt graues digestioni: ⁊ ciminū iuuat digestiōz eoz̄ ⁊ comdere eos calidos cū almuri ⁊ oleo ⁊ cimino ⁊ nō comedať cortex eoz̄ exterior: ⁊ bibitur post eos vinū parū grossū: ⁊ p̄parati cū aceto sūt difficilis digestionis pp siccitatē aceti. ⁊ de p̄petate eoz̄ ē puocare mēstrua: ⁊ marie q sūt rubei ex eis ⁊ ipsi sūt boni pectoris ⁊ pulmoni: ⁊ faciūt somnia mala. Auer. lib. colliget capi. de faseolis lēgibi faseoli declināt ad ca. ⁊ hu. ⁊ inpinguāt corpus ⁊ puocāt vrinā: ⁊ sāguinē mēstruū: ⁊ larant vētrē p̄pe rubei: ⁊ iducūt somnia mala: ⁊ faciūt vtiginē

Luctribos	.i. tassus barbassus.
Lucoion	viola alba.
Luconai	.i. alumen.
Lucublet	.i. psillium.
Lufaba	.i. mandragora.
Lufabar	idē quod supra.

Cap. ccccxxii.

Luf dragōtea bleda saredarecon vel asclepias ara. gre. dragōtiū. lati. p̄petaria vel vipina vl collū draōis. Dias. cap. ō dragōtea. dragōtea siue vt alij asclepias: folia hz aarō silia: sz plura ⁊ miora: cui⁹ virga vel hasta duob⁹ cubitz ē lōga: ⁊ ipa varia silis p̄petī: liuores. i. maculas purpureas habēs solidas vt digit⁹ in q̄ semē sile botruo. primo colōris viridis: p⁹ maturitatē vo colo: ē ei silis croco ⁊ ē gustu mordax radix ei⁹ bulbi hz rotūditatē silez Aarō cū corio tenui: nasciť vmbrosis locz ⁊ hortz Gera. lib. agg. cap. luf. i. dragōtea ⁊ ē maioris ⁊ minoris. vbi sciendū q̄ maior est q vocať serpentaria. ⁊ illa ē hūs folia crispa que ponit hic: sed minor ē illa q̄ vocať Aaron ⁊ ē illa habens folia plana: prio qua lege Aaron.

Gal. vj. sim. phar. cap. de serpentaria: substantia radicis eius subtilior ē substātia radicis Aaron: et in sapore eius est acuitas et amaritudo ⁊ stipticitas pauca ⁊ vtus ei⁹ est cali. ⁊ sic. i p̄mo gradu. Jo. mes. cap. de luf. Luf ē plāta que dī collū draōis ⁊ ex ea est alia plāta habēs folia plana. alia crispa ⁊ radix plana est exterius ad nigredinē tendens: interius vo ē alba. crispa vo exterius cineritia interi⁹ alba ad citrinitatez declinās: ⁊ sup vtriusq radicez elevanť stipites hūtes maculas in modū serpentis. Melior ps totius plante est radix: et melior radix est grossa ⁊ cōpleta: ⁊ orta in locis liberis: ⁊ melius tēpus collectionis eius est ver: ⁊ p̄ncipium estatis: ⁊ crispa calidior est plana. plana caliditatem in primo: crispa in secundo.

Gal. dirit plana cal. est in p̄ncipio secundi: crispa in fine: ⁊ veri⁹ est: ⁊ in vtraq ē caliditas ⁊ acutas quasi posita in supficie cū substantia terrea: sed in plana substātia terrea ē vincens plus: ⁊ vtraq est abstersiua: incisiua: penetratiua: aperitiua: subtiliatiua hūor grossor: ⁊ viscosor adherentiū. crispa aūt ad hec oia est fortior: nocet vtraq acuitate sua stomacho ⁊ epati debili faciens reumatizationē ⁊ mordicationē: ⁊ reumatizat ad stōm materias a mēbris vicinis. corrigiť nocumentum p̄mū vt p̄pineť cum rob aut melle passularū: aut speciebus alefangie. ⁊ secundū nocumentū corrigiť p̄miscendo ei aliquod ex medicamib⁹ stomatiez stiptiez: siē ē mastix ⁊ citonia: ⁊ p̄pinare trociscos diarodon post ei⁹ exhibitionem tollit nocumentum ipsius.

Posse Dias. Semen eius exp̄ssum vtutem hz in succo: nā ad dīo sibi oleo dolorē aurīū compescit: lane inunctus ⁊ narib⁹ ipositus polippos maxime curat: ⁊ cancros optime sanat. seminis ei⁹. xxx. grana cū pulsa bibita caligines oculor emēdat. flores ei⁹ cum ceperint maturescere: si a mulieri p̄gnanti fuerint odorati aborsum faciūt. Virtus ei⁹ radiez ca. est: vnde ortopnoicis more electuarij accepta medicatur: tussientibus ⁊ catarrū hūtibus mari mū p̄stant effectū: thoracis tumores curat nō reuersuros: maxime si assa aut cocta accepta fuerit: sicca tunsa ⁊ in puluerē ducta melle addito oia si milit facere potest. diuretica est: ventrē stimulat cum vino bibita; vulnera sordida fagedenica cū brionia alba ⁊ melle purgat: et cicatrices curare facit: ex qua collyria ad pustulas necessarie fiunt aborsum facit imposita: dicit q̄ si qs ex ea radice se tinxerit tutus ab incursu serpētū seruať: aceto mixta maculas lipidat. folia eius recētibus vlneribus necessarie adhibeniť eliratura ei⁹ adhibita p̄monibus maximū p̄sidiū ē: sucus radicis eius caligines ⁊ glaucōata ⁊ pterigia detergit: radix ipsa decocta ⁊ comesta p̄dest. In insulis quibusdam orientis melli addito comediť: est enī feruētz recorporatiue vtutis: quā greci metasinereticam vocāt. Item ex ipsa colliria cū melle cōfecta atq formata fistulis aptať: facit etiā ad detractionez tardantis vine: cū melle linita polippos ⁊ cācer omata consumit: odor radicis atq herbe conceptionem vteri mor facturā corrumpet: seminis ei⁹ grana. xxx. illud efficiūt: acrior est quem aaron ⁊ amario: ⁊ calidior ⁊ ē extenuatoria pl⁹ i: se ēt hz vim aliquā stipticā cū pua acredine vl amaritudie Radix autez plus operatiua: purgat enī viscera ⁊ extennat pingues ⁊ glutinosos humores: ⁊ ad vulnera malicioſa optimū medicamē est: q; purgat ⁊ emēdat fortiter: cū aceto trita ⁊ linita alfos tollit: folia vero eius vulnera ⁊ plagas recentes coer Gal. mundificat ⁊ aperit op liatiōes ecpatz ⁊ splenis ⁊ renū: q; subtiliat humores grossos ⁊ viscosos: ⁊ conuenit multum vulneribus malis ⁊ abstergit ea: ⁊ mūdificat mūdificatione fortī: ⁊ virtus folior eius eadē ⁊ sem i num eius est fortior: foliis et radice: et ideo curat cancrosa apostemata q̄ fiunt in narib⁹ q̄ nominātur mlt or pedū ⁊ ē polippus: ⁊ succus luf mūdificat maculā oculi q̄ fit ab vlcere: ⁊ liniūt cū ea q dam caseuz recētē exteius quia custodit eū: ⁊ prohibetur ab eo putrefatio. Et idē eodē libro capi. dragontiū. dragontiū sine serpentaria habet q dem aliquid sile Aaron tā in foliis q̄z in radice: sz acrius est eo ⁊ amarius. iō magis calefactiuum et magis subtiliū ptiū habet autē ⁊ leuē stipticitatem quādaz quā cōcurrēte cuz predictis duabus qualitatibus acris ⁊ amara efficacissimū fit farmacuz. Radix tamē expurgat viscera omnia su-

tiliando grossos ⁊ viscosos humores malos. assũ pta vo vlcerũ est optimũ farmacũ. expurgat eni ⁊ mundificat fortiter taz cetera q̃ mũdificatione indigẽt q̃z morseas cũ aceto. folia vo habẽt vtutem cõsimillẽ taz vlceribus q̃z vulneribus lesum neruum habẽtib⁹ cõueniũt: quantũ quidẽ minus sunt ficca ⁊ tãto magis soldãt. Illã ficciora acriozis virtutis sunt q̃z cõueniat vlceribus: creditur autẽ ⁊ caseũ humdiũ ⁊ putrescibilẽ cõseruare exterius ei apposita ppt̃ ficcitatẽ cõplexionis: fructus aũt violẽtioz est nedũ folijs: sz ⁊ radice: gre cancros. ⁊ polippos exterminare credit̃: sz ⁊ succus eius q̃ sunt in oculis expurgat. Et idẽ in lib. de cibis cap. de dragõtea: ⁊ huius radicẽ decoq̃ntes bis aut ter vt deponat qõ mediciale cõedere aliquãdo damus sicut ⁊ radicez Aarõ quãdo fortio: indiget virtute ꝑm pectus ⁊ pulmonẽ continenť viscosa. Jo. mel. solutiõe educit fle ⁊ grossa. gma subtile ⁊ grossuz: ⁊ mũdificat ⁊ ꝑfortat renes: ꝓuocat vrinã: ⁊ excitat coitũ: ⁊ est ex rebus mũdificãtibus pect⁹ ⁊ pulmonez: ⁊ ꝓfert eis sup qbus timeť freq̃ntia anhelitus: vl'asmaticis ppt̃ exuberãtiã hũoꝛum viscosoꝛ in eis: ⁊ ppꝛie lohoc ex succo eius cum melle ⁊ rob: ⁊ quandoq̃ administrať cum ouis ⁊ valet silr. ⁊ dixit democritus iuuamẽtũ vtriusq̃ spẽi eius magnũ ẽ emoꝛoidaꝛ doloꝛib⁹: ⁊ vẽtositatibus eoꝛ ꝑm omnem modũ administratiõis ipsius: ⁊ sumptũ ⁊ emplastratũ experti sum⁹: ⁊ experti iuamenti est sup humoꝛe crudo q est in stõ ⁊ renibus: ⁊ dixit Gal. resoluit duricies ⁊ apata dura splenis: ⁊ alioꝛ mẽbꝛoꝛ: ⁊ cõuenit vlcerib⁹ fraudulẽtis ⁊ fistulis: ⁊ cõsumit additiões carnium in naribꝫ: ⁊ prohibet fieri in eis coꝛꝛosionẽ et cãtruz. Succus autẽ eiꝰ distillať in aure cũ melle ⁊ ꝙuenit tinnitui ⁊ surditati ⁊ doloꝛi auriũ: ⁊ abstergit ipius soꝛdities: ⁊ exiccat vlcera ei⁹: vtraq̃ eius species est ex rebus q̃ mũdificãt faciẽ: ⁊ auferũt feditatẽ cutis: ⁊ delẽt pãnũ: ⁊ lẽtigines: et morseã ppꝛie cũ melle: ⁊ fiat emplastꝛ ex ea cum melle ⁊ sterꝛoꝛe capꝛaꝛ sup podagrã: ⁊ ꝙcussionẽ neruoꝛ: ⁊ cõuenit coꝛ doloꝛib⁹: ⁊ suppositio facta ex eo educit mẽstrua: ⁊ facit aboꝛsũ: ⁊ dicit̃ q̃ fugat serpẽtes ⁊ vermes venenosos.

Lulatin .i. indicum.
Lulatum idez quod supꝛa.
Lulatin idẽ quod supꝛa.
Lulep est species volubilis q̃ dicit̃ lupus.
Lulme. i. arboꝛ stoꝛacis liquide.
Lulmei idez quod supꝛa.
Lulientia sunt species limatiarum.
Lulian .i. vsnee.
Luliam idez quod supꝛa.
Lulisar .i. balaustia.
Lula .i. margarita.
Lulolion .i. aspaltum.
Luloſar .i. nenufar.
Luminaria .i. tapsus barbassus
Lumi .i. limoncellum.
Lumbꝛici terreni quid sunt. l. taratim.
Lumbꝛicus long⁹ ⁊ lat⁹. i. vermis qui oꝛitur in intestinis boꝛum: ⁊ vocať solea vel cingulum.
Lumbꝛieb .i. aaron.
Lunaticus .i. epilenticus.
Lunasap .i. amomũ.
Lunaparim .i. aspaltum.
Lupatia est herba interficiens lupos: ⁊ potissime pulnis factus ex ea. ⁊ quidã falso dicunt q̃ est radicula siue elleboꝛus niger: imo est herba que alio nomine vocať stragulatoꝛ adꝛp: ⁊ est aconitũ
Lupin⁹ ẽ semen notũ: multi fabam egytiacã diꝛeruut: sed falso ꝑ pondere eo vtẽtes apud Jo. sera. in. vij. cap. de ꝓbatione tyriace: est pondꝛans aureũ vnũ ⁊ mediũ: sed nostri lupini nõ sũt tanti ponderis: ꝑ quibus lege tarmus.
Lupinus siluestris qd est: lege quã supꝛa.
Lupinus regalis .i. siluestris.
Lupisina .i. castanea.
Lupillus .i. vitis nigra.
Lupus est quoddã aĩal oĩbus notum. eius sterꝰcus ⁊ coꝛꝛum habent ꝓꝓietatem cõtra colicam: sicut inuenies si leges simus.
Lupulus quid est: lege ieblech.
Lutheus coloꝛ .i. coloꝛ genestre.
Luteanis .i. cimbalaria.
Luteanison idẽ quod supꝛa.
Luti alleta .i. terra sigillata.
Luti al mes .i. almea.
Lutifarion .i. satureia.
Lutum magra. i. terra sinopida: ⁊ ẽ terra rubea carpentarioꝛum.
Lutum lune .i. lutum samium.

Cap. ccccciii.

Lutum samium: quidã dicũt q̃ est bolus armenus. sed Auic. lib. ij. capit. de bolo samie dicit lutum samium .i. talk vel stella terre quod idem est. Inquit Gali. nos vtimur ex hoc quod noiať stella. Ego autez dico q̃ illud est talk: verum de talk diximus q̃ inueniť in terra grecoꝛum in insula cypꝛi. Et dixit idem Gal. lutum samium esse sicut lutum sigillatuz in retentione sanguinis: ⁊ in rebus alijs est pluris nobilitatis q̃z sigillatum: ⁊ est viscosũ tenaꝛ glutinosum non indigens ablutione.

Posse phibet apostemata ca. in inceptione: ⁊ cõuenit adustioni ignis ⁊ cõfert in pꝛincipio podagre limitum: ⁊ conuenit fluxui sanguinis a matrice: ⁊ cũ egestione.
Lutum anesuburum. i. quedã cõfectio sic noiata
Lutum ansiburioꝛem est quoddã genꝰ terre qõ vocať lutum armenum.
Lutum sigillatum .i. terra sigillata.
Lutum chimolea .i. chimolea.
Lutum diuinum idem quod supꝛa.
Lutum albur .i. purum.
Lutum comedendum est lutum qõ dꝛi in zobozad. i. ad co Sera. est semen album habẽs medendum. saporem manne.
Luyula quid est lege alleluya.
Luysar .i. antimonium.
Luysari idẽ quod supꝛa.
Luzarch .i. arboꝛ frassinus.
Luzachs idẽ quod supꝛa.
Lucar .i. ar senicum.

Sequitur de M.

Aafilon. i. peucedanum.

Cap: ccccciiii.

Maleb arabice exponitur in libꝛo Rasis de lapide q̃ nominať in lingua hyspanica arzeuo: et ego quesiui ab hyspanis quid esset arzeuo: et ostenderunt mihi agrifolium. Uex arabs dixit mihi q̃ est arboꝛ quam non habemus in partibus nostris. Agrifolium

vo dicebat vocari trachach arabi. Stephanus mechelebū inquit: vocaſ grece kiſamuz: ſed trahamalhaui mahaleb eſt medulla fructꝰ ceraſi domeſtici vel ſilueſtris: ⁊ eſt in veritate medulla ceraſi ſilueſtris cuuſdā: qua mulieres arabū vtunt in oleo quo vngunt capillos ſuos: ⁊ alio noie vocatur nere: ⁊ eſt ar-

Bera. lib. ag. cap. mabo: ceraſi ſilueſtris. haleb: auc. Dia. eſt arbuſtū quod aſſimilaſ arbori alcanne in magnitudine ſua: habens folia ſilia foliis oliue: niſi quia ſunt fortiora ⁊ latiora eis: ⁊ habet fructū ſimilē fructui maſticis nigrū: in cuiꝰ ſapore ē dulcedo: ⁊ eſt fructus eius aliqñ ſicut in racemis: et naſcitur in locis agreſtibꝰ: ⁊ folia eiꝰ ſūt ſtiptica.

Poſſe. Bera. Folia eius conferunt vlceribus oris qñ maſticanť: ⁊ fit cum eis collutio. ⁊ qñ bibiť decoctio granoꝝ eius ꝓuocat vrinaz. ⁊ dicunt alij ⁊ menſtrua. Et dixit Gal. in lib. tractatu nono: ſūt qui dā qui putāt ipſaz eſſe carpobalſamū. Et iam diximus de eo in cap. balſami. Et idē aucto. Aben meſuay: eſt cal. ⁊ mollificat ⁊ cōuenit doloꝝ iliacꝝ ⁊ qñ bibiť cōuenit nauſee: ⁊ ē vna ex medicinis q̄ excutiunt ſuperfluitates a corpore que impinguāt ipſum. ⁊ expellit lumbricos ⁊ aſcarides: ⁊ cōuenit podagre: ⁊ frangit lapidem. Et idē auc. albaſari eſt caliditū in ſecūdo gra. ſic. in ꝑmo. frangit lapidē in renibus ⁊ veſica: ⁊ ꝓuocat menſtrua et ſedat dolores. deferť ab andragem ⁊ abuahium: ⁊ melius ex eo eſt illud qđ aſſimilať margaritꝫ minoribus: ⁊ hz bonū odorē. Et idē auc. Iſaac benaram: almahaleb ſunt ſpecies ex eo: et ſūt albū et nigrū et viride: et album hz pua grana: ita ꝙ maius ex eis ē ſicut eicerula: et ē in inſula et minus ex eo eſt illud de hyſpania. Melius ex eo eſt albus et mundius et purioris odoris. Deterius vo ex eis ē nigrum. et adminiſtrať medulla eius cum cortice. et corter eius eſt niger exterius: ⁊ interius albus. deferunť a monte leluē: et de dorgebei: ⁊ nachant arbores grandes. et colligitur in ſeptēbri. et illud quod de ipſa vtimur eſt granum: et corter eius eſt ca. in ſecundo gra. ſic. in ꝑmo. frangit lapidē veſice et renum. Et idem aucto. Raſis mahaleb eſt ca. ⁊ mollificat ventrem.

Mahat quid eſt: lege darſiſaban.
Mahamode .i. ſcamonea.
Maharoth .i. radix ſiluij.
Malomagica .i. ſebeſten.
Mahalech .i. mahaleb.
Maiſach .i. berberi.
Maiſachi idem qđ ſupra.
Maiſabon .i. afronitum.

Maurella vocať a multis ſolatrum: ⁊ ē ſtrignuz vt macer herba quā greci ſtrignum dixerunt latini maurellā vocant.

Maureſis eſt cateracta oculi.

Mauſach: Paulus ad diſſolutum ſtomachuz: ⁊ imbecillem: aloe mauſaca maſtix quid ſit nōdum ſcimus. intelleri ꝙ in ſyria abundat.

Mabarimaticon in antidotario virili in cōfectione eſdre: quidā ꝙ ē ſuccus cauliculi agreſtis.

Mabata ſi inueniť male eſt ſtipticū: nam dz dici nabata: ⁊ quid eſt: lege nabata.

Mabachematio. i. ſuccus cauliculi agreſtis.
Mabathematicon idē quod ſupra.
Mabrahinch .i. geneſtra.

Maboth radix eſt ſilis anuiden: ſz debilior.

Mabroth idē quod ſupra.

Mararos eſt radix plāte vñ emanat aſſa fetida.

Macaros idē quod ſupra.
Macharo .i. mezereon.
Macer .i. corter mali punici.
Maceri .i. amomū.
Macerian idē quod ſupra.
Matia .i. lenticula.

Macis quid eſt: lege ſiſtoſe.

Machir idē quod ſupra.
Machi .i. collyriū.

Macropiper. i. longū piper. nā macros. i. lūgū ꝑ quo lege falfel.

Macronoſia .i. egritudo longa.
Macton. i. cataplaſma fenugreci.
Madach .i. bdellium.
Madachi idem qđ ſupra.
Madafon .i. apiū riſus.
Madiera .i. naſturtiū.
Madilion .i. bdelliū.
Madion .i. vſnee.
Magron .i. polium.

Magra quid eſt: lege mezgreb.

Magrafon .i. pentafilon.
Megeſur .i. vſnee.
Magnes .i. lapis calaminaris.
Magnetium .i. ſpēs marchaſite.
Magit .i. cibaria de lacte.
Magneſia .i. aqua.

Magniflos. i. herba q̄ dī filius añ patrem.

Magur .i. antimoniū.
Maguri idē quod ſupra.
Maguagua .i. marubiū.
Maguderis .i. caulis.

Maiorana: ſanſuꝰ: qdā amaricū dixerūt. arab. mezemus vocať.

Maiomo .i. ſimia.

Malabatrū ē foliū indū: ⁊ illud apud auic. inueniť ſub hoc noie foliū: ⁊ ipſū nō ē illud foliū quo nunc vtunť. Nam Dias. malabatrū inqt putauerunt etiā nardi indici folium: ſed ⁊ fallunť ⁊ ceſa Pli. malabatrū arbor i ſyria folio ꝓoluto atri do colore: ⁊ infra laudatius venit in paludibꝰ vbi gigni credūt lenticule modo odoratus: ꝓ quo lege ſedis ⁊c. mala apia que paulꝰ cōmendat ſunt mala ꝑdulcia: cuius teſtis ſum. Nam pariſij ⁊ rome vidi: ⁊ comedi.

Malatina apud Paulū de egritudinibus narium cōfectio trociſcoꝝ cōdiſi duoꝝ.

Malacticū. i. mollitiuū ſaniē faciēs.

Mal achi .i. malua.
Malagma .i. emplaſtruz mollitiuū.
Malaxare .i. mollificare.

Cap. ccccxxv.

Mala matiana exponit Iſidorus ꝙ a loco dicunť. quidā vo exponūt ſilueſtria. vulgari tū hyſpanico etiam domeſtica oīa matiana dicunť. Diaſco. de ipſis ꝓprium cap. facit. inquit matiana cū adhuc īmatura ſtiptica ſunt ⁊c. In alio tū caplo exponit ꝙ ſūt extiua. Apud Sera. vo ex vbo Dias. hētur ꝙ colligunť in vere. ⁊ Auic. in hoc cōcordare videť. Nā dicit ꝙ nocēt neruis ꝓprie vernalia: ſicut dixit Dias. ⁊ de virib⁹ cordis dicit ꝙ confortat cor.

Malacitonia. i. citonia: ꝑ qbus lege cuffa.
Malaſtoraca .i. ariſtologia rotūda.
Mala terre .i. ciclamen: ꝓ quo lege butho: marien.
Malapunica .i. mala granata.
Mala aurea .i. cozula vel criſomolla: vel barchocha.
Mala corn .i. dragontea.

Mala granata qd ſunt: lege vinam.

Malachiū .i. nigella.

Malmala pharatrū. i. folia vel succus fediculi.
Malaxatiua .i. mollitiua.
Malachia. i. molles pisces. vocabulū est Galie. in dinamidijs capitu. de generantibus grossum humorē: ⁊ cap. de generantib⁹ crudos humores vt pulpi sipie vligines. ⁊c.
Malastorica .i. aristologia rotūda
Malacticon .i. relaxatiuū.
Mala lipue .i. storax.
Malachin .i. bdellium.
Malassat .i. mollit.

Cap. ccccclxxvi.

Malamusch arab. grece narfestica: vsnee vl'lanugo: ⁊ inuestit arbores granatorum capi. malamusch: aucto. Isaac benaram ⁊ est malum granatū paruum apertū sicut rosa: ⁊ colore suo intra albedinem ⁊ rubedinem ⁊ citrinitatem ⁊ in medio sui hz florem cuius color est sicut color eiusdem: sapor eius est punticus: ⁊ est odoriferuz ⁊ est fri. in p̄mo gra. sic. in secūdo. Et idē auc. Galie. musceus malorz granatorz. i. lanugo: pprietas eius est attennuare ⁊ subtiliare. ⁊ loco eius p̄t poni pondus eius de cimino ⁊ carmeno: ⁊ tertia ps ponderis de costo: ⁊ habet virtutem sicut nard⁹ est ca. ⁊ sic. in secūdo gra. flos eius arboris dicit narfestica: ⁊ grece balaustion: ⁊ est frigidus: ⁊ cōuenit stomacho ⁊ epati calido: quam inuenies si leges aynech.
Malsagria .i. malua agrestis.
Malta est genus cementi: vt in paladio.
Malealyend .i. bdellium.
Maleltima .i. cucumeres siluestres.
Malmerum .i. ciperus.
Malia est genus cementi: vt in paladio.
Malialk .i. assarum.
Malalka idem quod supra.

Cap. ccccclxxvii.

Malum latine. grece milia. Malum omnibus est notuz. Rabi moysey cap. de malo. Malum odore suo corroborat cor: ⁊ cerebrum: ⁊ p̄dest ptisicis ⁊ melancolicis. sz comestio eius peior est omniū comestione fructuū: generat ventositatē. s. quā generat in secunda et tertia digestione: ita vt sit dictū a sapiētibus q̄ generat ptisim ⁊ ethicā: eo q̄ huiusmodi ventositates inflant arterias ⁊ venas. Auer. quinto colliget: auc. Auenzoar. Sera. lib. aggre. capi. de malo ⁊ ex eis quedā sunt dulcia: quedā pontica: quedam stiptica: quedā acetosa: ⁊ quedam insipida aquosa. in dulcibus ē substantia aquosa tēperate substantie. ⁊ in ponticis quod vincit super ea est temperamentū frigidū terreum. sed stipticis est hec eadē substantia cuz substantia aquosa que in dulcibus. ⁊ in acetosis ē substantia aquea frigida. Sal. vij. simp. phar. capit. milea. i. pomaria: ⁊ ē arbor mali: non quelibz est vnius nature: sicut fructus Nam pomorū alia sunt dulcia: alia austera: alia pontica: alia acida: alia non totalit exsoluta ⁊ aquosa: ⁊ p̄dominat aquositas in his vt sit cōplerio eorz humidio: ⁊ frigidior. terrestre vo frigidum dominatur in ponticis. indigestum vo in austeris: hoc ⁊ aqueū frigidū sicut in dulcib⁹ ecratum dominatur. ista aūt ⁊ folia succus ⁊ cortices eius arboris adinuicem differūt. vnde herbis vti cum austeris quidē ⁊ acidis vulnera cōsolidat: ⁊ phlegmonū qui sunt in generatione repcutere id quod influit: ⁊ stomachum exsolubilem ⁊ ventrem corroborat. cum aquosioribus vo moraces phlegmones incipientes: ⁊ eos qui sunt in augmento remittere. Quoniā autē multa oibus pomis humiditas infertur palā est ⁊ ex eo q̄ nullus eorum succus perdurat: sed acescunt ⁊ corrūpuntur omnia. solum enim citoniorum que vtiqz ppter p̄dominantem stipticitatez minus sunt humida alijs: quorz succus coctus cum melle durare potest. Ipse autem per se neqz ita est durabilis.
Malum terre. i. ciclamen: p̄ro quo lege buthormarien.
Malum storacum. i. aristologia ro.
Malum malanū: vel bonū malanū. i. antrax.
Malum citonium quid ē: lege cuffa.
Malua cum suis speciebus quid est: lege altea. Est aliud genus malue quod vocat malua femia vel malua terratica: ⁊ ista est pes columbinus.
Malnauiscus quid est: lege quā supra.

Cap. ccccclxxviii.

Malk arabice. latine sal. Sera. lib. ag. cap. malk: auc. Dias. sunt ei due species: vna que est ex minera: ⁊ illa que est ex mari: ⁊ illa que est ex minera est fortior: ⁊ est andaren. ⁊ melior ex eo est non habens lapidem clari coloris: cuius partes sunt eqles. ⁊ ex marino melior est albus equalium partium: ⁊ etiā reperitur in locz aquarū stantiuz. Idē auct. Gali. ⁊ sal qui generat in stagnis marinis assimilatur marino: ⁊ iste sal fit in maritimis. nā quando decrescit aqua vel contrahitur in tēporibus estatis coagulatur a calore solis adurente quod est in marginib⁹ aque ⁊ fit sal: ⁊ hoc fit plurimum: eo q̄ aggregetur in loco illo ex aquis sordidis: que sunt multum calide: ⁊ ppterea q: euacuatio aque maris fit in loco arto. substantia ei⁹ est grossa: ⁊ sapor eius est stipticus salsus. sal vo qui est ex minera est grossioris substantie: et fortioris stipticitatis. et virtus eius est sicca in tertio gradu. Sal sodome est qui generatur in mari mortuo: vbi est aqua amara: in qua si pisciantur pisces moriuntur: ⁊ vocatur sic a nomine mōtium qui sunt ppe illud mare. Sal qui effoditur a mineris est minus cal. ⁊ minus subtile alijs.
Comburitur sal sm hunc modum: Sone sal in olla noua ⁊ cooperi illā ne salsedo egrediatur ab olla ppter colorem ignis: et sepeli ollam in puluis ⁊ dimitte ibi donec aduratur ⁊ crepetur: deī de aufer ab igne. ⁊ potes discernere diuersitatē salis a suo sapore: ⁊ hoc quia ille qui participat amaritudine resolvit: sed qui est salsus solum cum resolutione sua stipticat ⁊ stringit. ⁊ sal quando aduritur est maioris resolutionis ⁊ minoris stipticitatis: ⁊ flos salis est subtilior q̄z sal adustus ⁊ sapor eius est acutus: ⁊ resolvit resolutione fortis: ⁊ est flos eius spuma que ē supra salem. sz puluis salis assimilatur spume salis multum: ⁊ possibile est q̄ subtiliat et resolvit plus q̄z sal: et aggregat quod remanet de substantia ex corpore sicut sal. et si tu capis pisces viuentes et proiecis in mari mortuo: moriuntur statim: ergo debes scire q̄ accidit ppter amaritudinem que ē in eo. que quidem inimica est animalibus omnibus ⁊ plantis

Posse. Sera. Virtus salis est q̄ prohibet putrefactionem

corporũ corruz que sunt parata putrefieri: ppter humiditatẽ superfluam que est in eis. ⁊ sal marꝫ quando extenditur super corruz ⁊ ponitur super splenem resolut duriciem eius. **Dias.** capit. de sale. Salis virtus est ei stiptica abstergit ⁊ mundificat ⁊ resoluit ab vlceribus: ⁊ aufert carnẽ superfluam ab vlceribus: ⁊ cauterizat: ⁊ phibz vlcera fraudulẽta. ⁊ ingredi ẽ ifectionibus medicinarum scabiei: ⁊ aufert carnem superfluam que crescit in oculo: ⁊ liquefacit vngulaz q̃ fit in eo. Et ingredit in cristeribus: ⁊ est bonum apostematibus hydropicorum. ⁊ quando miscet cum oleo ⁊ aceto sedat prurituz quando vngitur iuxta ignem donec sudet. ⁊ idem facit in scabie vlcerata ⁊ non vlcerata: ⁊ in lepra: ⁊ empetigine. et quando miscetur cum melle ⁊ aceto ⁊ oleo ⁊ linitur conuenit squinantie. ⁊ cum oleo solo conuenit apostematibus vuule ⁊ duarum amigdalarum: ⁊ cursui humiditatum ad gingiuas. ⁊ fit emplastrum cum sanich ordei cocto ⁊ melle ad prurituz ⁊ ad fluxibilitatem gingiuaruz: ⁊ ad vlcera corrosiua. ⁊ fit emplastrum cum eo ⁊ semine lini ad pũcturam scorpionis. ⁊ cum origano ⁊ isopo ⁊ melle ad morsum vipere. et cum pice alkitran: aut cum melle ad morsum animalis quod dicit caraste: ⁊ est serpens cornutus. ⁊ quando fit emplastrum cum eo ⁊ melle ⁊ oleo resolut furunculos. ⁊ quãdo miscetur cum origano et fermẽto maturat apostemata phlegmatica testiculorum: et conuenit morsui rane existens in flumine babylonie. ⁊ qñ teritur ⁊ ligatur in pecia lini ⁊ submergitur i aceto forti et miscetur cum isto et ponitur super morsum in quo est morsura alicuius animalis venenosi conuenit ei. Et quando miscetur cum melle conuenit sanguini mortuo qui est sub oculo: et conuenit nocumento opij ⁊ fungorum pernitiosorum. et quando miscetur cuz farina et melle cõuenit contusioni nervorum: ⁊ attritioni lacertorum. et ponitur super combustionem ignis: ⁊ nõ sinit locum vesicari. et ponitur in hũc modum super podagram et conuenit. et fit emplastrum cũ eo et linitur cum isopo et prohibet herisipillam et formicaz augeri in corpore. ⁊ quando miscetur cum oleo ꝓuocat sudorem. ⁊ qñ sumitur in potu cum vino ⁊ aqua laxat ventrem: verũtamẽ ẽ malum stomacho.

Cap. ccccxxix.

Mamad arab. gre. tefea: latine cinis.

Bera. lib. aggre. capi. mamad aucto. Gal. mamad idest cinis sunt in eo q̃litates ꝯrarie eo q̃ est ibi pars terrea: ⁊ pars velut fumosa: ⁊ illa ps est subtilis: ⁊ quãdo miscet aqua recedit cũ ea et remanet pars terrea q̃ ẽ debilior: ⁊ virt9 cineris diuersificatur ſm diuersitatem lignoruz ex quibus fit. naz operatio cineris ficus domestice et siluestris ẽ q̃ adurunt rami eius et colligit cinis in aqua ⁊ dimittit ibi aliquod horis et colat deide ponit adhuc alius cinis ⁊ fit hoc sepe.

Gal. viij. simp. phar. capit. de cinere quod incipit tefra. Tefra. i. cinis cõbustorũ lignorum compositus existens ex cõtrarijs substantijs ⁊ qualitatibus: habet enĩ in se hoc qdem terreste. hoc autez quasi viscosum vel lignosum vel qualitercunq̃z volueris quis nominare. he ergo partes subtiles partibus grossis sunt cõmixte ⁊ dum infundũtur in aqua cum transcolãtur cineres subtiles transeũt cum lixiuio caliduz virtutem deponẽtes. quod vo relinquit testre debile et modar fit. non autem omnis cinis candẽ certitudinaliter habet complexionem: sed ſm cõbuste materie differentiam permutatur. Diasc. vo nescio qualiter stipticitatẽ ipsum habere aut vtutem et nimirũ ficulneatica omni tali qualitate exempta est: quoniam et ipsa arbor non sicut glans quercus et comarus et pirus et ficus et edera: et quecunq̃z alia calida que stipticam ostendũt qualitatem. quedam enim in nulla earum parte ipaz ostendunt: sed est plenum totum forti ⁊ acri et calida. qui ergo ex punticis lignis cinis stipticitatem non paucam habet: et ego per eum detinere emorroyas noui. ficulnee vero cinere nunq̃z ad hoc vtitur: quis multũ enim habet acre et causti cum cum absterſiuo permixtuz: et ſm vtrãq̃z differt ab eo qui ex lignis glandis: quoniã quod viscosum in eo multo est acrius: et qõ quasi terreſtre in illis quidem stipticum aliqualit̃ est in hoc absterſiuum sicut titimalloz. Est aũt ⁊ citan9. i. calx non extincta species quidem cineris subtilior: partibus existens cinere lignorum inq̃ntuz lapides diligentius assari indigẽt vt fiat cinis. At tamen habet et q̃ est quasi erustiua multuz: ⁊ nõ ꝓpterea lota siccatiuum immoderaciter fit farma cuz: ⁊ magis si bis aut ter lauẽtur. diaforetica autez fit si diligenter ⁊ sufficienter in mari lauẽtur dicetur autem de ea quando de metallis a nobis sermo fiet. **Posse. Bera.** Conuenit vsus eius ad vlcera fraudulenta: ⁊ comedit carnem que crescit in vlceribꝰ: ⁊ administratur in aliquibus hydropicꝫ quia infunditur spongia in ipsa ⁊ ponitur super tumorem. ⁊ fit inde cristere ad vlcera intestinoz ⁊ ad flurum antiquum. ⁊ datur de eo. ʒ. s. cũ pauco oleo ad congulationem sanguinis: ⁊ ad tussim et conuenit dolori neruoz: ⁊ paralisi. ⁊ bibit cuz ille cui datum est in potu venenum: et ille quem momordit rutela. faciunt autem ad hoc omnes alie species cinerum: ⁊ ꝓprie cinis arboris glandium: ⁊ sunt stiptice. Bulcasim Eben Aben azarin libro qui dicitur serutor. Modus faciendi cinerem ex ramulis arboz ⁊ radicibꝰ et foliis: Accipe ramulos nouiter amputatos habentes adhuc de sua humiditate ⁊ absterge eos bene a terra: et laua etiam cum aqua donec nihil remaneat in eis ex terra vel ex aliqua putredine: deinde imple ex eis ollam magnam quantum oportet et claude cum cum cooperturio perforato vt fumus eorum inde egrediatur: deide pone in furno panis a sero vsq̃z mane et extrahe ollam: quia videbis ramulos excoctos sicut carbonis: tunc ergo oportet q̃ teras eos bene ⁊ ponas in olla minori prima: ⁊ pone iterum in furno: ⁊ facias hoc sepe. s. donec inuenies cinerem album bonum leuem tactu: quem serua necessitati.

Mamira .i. mannã.
Mamica est gummi quo caremus: vt in alexandro de oculis.
Mãmilla canis. i. sebesten. Unde versus: Sebesten mãmilla canis fert persica lingua.
Mãmilla omnium animaliũ ſm Auic. lib. secundo: cap. de mãmilla. Mãmilla est fri. ⁊ sic. ꝓpter neruos plurimos qui sunt in ipsa. nutrimentuz mãmille plene lacte quando digerit̃ ꝓpinquum est nutrimento carnis: et illa est melior in qua est lac: qñ velocit̃ facit ipsum descendere.
Mamodes .i. maniaci.
Mamodelion .i. melantium.
Mamodelionisi idẽ quod supra.
Mamuda .i. scamonea.
Mamudason .i. cimbalaria.

Mamudasion idē quod supra.
Mana collizans dicit emplm cuius pulueres di stemperant ⁊ incorporantur cum aliquo liquore absq; igne.
Manna. i. omnis res cadens super lapidem aut arborez ⁊ fit dulcis ⁊ coagulatur sicut mel: ⁊ exiccatur sicut gūm: quēadmodū tereniabin: ꝑ qua si vis cōplete scire lege men.
Manna granata. i. teraniabin.
Manna condari. i. manna thuris.
Manna cōfecta quid est. l. teraniabin.
Manna thuris. i. thus minutū valde. istud vocabulum ponit in viatico cap. de ruptura ⁊ divisiōne circa finez: ⁊ ponit in littera rondē. vnde māna thuris sepe in libris antiquis inuenit: ⁊ est apud auic. minutū thus: ⁊ apud alios autores arabes est pulvis ipsius thuris. est enī medicina conuenientior: vbi plꝰ desiccare oportet ipo thure: eo qꝰ habet in se admixtuz ex cortice ipsius arboris qui est siccior: vt ait Gali. xiij. de inge. sa. iuxta principium pticule. ¶Dli. micas a thure ecnocussō emissas vocamus manna thuris.
Mannes .i. manipulus.
Manthethabon ē res q̄ nascit in stipite arboris mirti: ꝑ quo. l. dex domestica.
Mantesia .i. serum.
Manisan .i. vsnee.
Manisies est vna de specieb⁹ stringi.
Manietis .i. manna thuris.
Manciatan. i. herba capicornia: quā ignoro.
Mandi .i. curuatura brachij.
Mandile .i. tobalia.
Mānis. i. olibanū minutū: ⁊ est māna thuris.
Maniflui. i. cortex qui in olibano inuenit.
Mandosemon est spēs yperici.
Mandrosimon idē quod supra.
Manuser psilotrū.
Manthus .i. thus minutum.
Mantuar .i. alcanna.
Maratrū .i. feniculus.
Marabus est spēs mandragore.
Marasmus. i. tabes: ⁊ est ethica confirmata.
Maram .i. emplastrū.
Maractum .i. dragontea.
Maractis .i. fel vsi.
Maracarae .i. fel gruis.
Maraches .i. fel veruecis.

Cap. ccccxxx.

Marac arabi. lati ne fel. Bera. lib. aggre. cap. mararac: auct. Diasc. virtus in omni felle termantica est et viscida: sed aliquibus minus est: magna tamē virtus est maritimi scorpij: ⁊ talionum piscis: ⁊ beluini: ⁊ golagie: perdicū: ⁊ pauonis: ⁊ caponis albi: ⁊ caprioli: omniū istoz fella vnam habent virtutem in se: faciunt deniq; ad oculoz suffusiones: ⁊ ad caliginē ⁊ ad aspredinem palpebrarum dislenūt. berbecinū ⁊ hyrcinū ⁊ porcinum: ⁊ vsinū illa omnia secundam habēt virtutem post taurinū. Omnium hoz virtutes tales sunt: lanis adhibita ⁊ in vmbilico imposita infātium ventrem soluunt: maxime si ano imponant Taurinum vo melle mixtum squinanticos curat vulnera ⁊ cicatrices ad sanitatē perducit. mixtū lacti auriū dolores mitigat: plus mixto lacte mulierum. Caprinum fel adhibendum est cum succo porri: fistulis bene adhibet: medicaminibus termanticis. i. vulnera sanantibus: nam sine tumore vulnera seruat: atq; tyriacis admisceт. vulnera mala curat: melle vncto dolorem testiū ⁊ vere tri medet. suspendit lepr̄osis: ⁊ piriacis: ⁊ qui furfures habent in capite nitro admixto optime cōuenit. Berbecinū ⁊ vsinū illud facere potest: vsinum vt electuarium datum epilenticos medet golagie vo squinaticis ⁊ vulneribus sordidis infantium ꝑsidium est. in aure infusum epilenticis fert opez. Capre noctilopes inunctū tollit. ¶Hyrcinum vo inunctū grossiciem palpebraruz tollit ⁊ strumanticis conuenit. fella deniq; maioris aptanda sunt passionibus. nā lepras ⁊ cantabricē cum nitro ⁊ cimolea medet. cōuenit etiā nebulis ⁊ suffocationibus incipientibus oculoz: ⁊ argematis: ⁊ tertematis. Testudinis vo squmātices ⁊ oris vlcerationes quas greci aptas vocant: et putredines in ore emergētes curat.

Sal. lib. dinamidiaz fel taurinū ifantium lumbricos necat.

Marchasita. i. caparosa ⁊ est lapis luminis quoniam adhoc valet: ꝑ qua. l. lapis piritides.
Marchangir .i. fel porci
Marchade .i. opium.
Margarita quid est lege lapis margarita.
marmacus. i. marubiū vel marubiastrum.
Marcora idē quod supra.
Marmacon .i. mellissa.
Marcastrie .i. marchasita.
Martalepra .i. timama.
Marzangicit .i. sansucus.
Marzamus est quedā herba q̄ assimilat isopo: ⁊ est serpillum.
Maris .i. mellissa.

Cap. ccccxxxi.

Marechet arabice. grece ⁊ latine litargirum.
Bera. lib. aggr. capi. marechet auc. Diasc. quoddā ex eo est quod fit ex vena plumbea: ita qꝰ iflammat donec fiat sicut ignis: ⁊ dissoluit donec adurat ⁊ postea coagulat. ⁊ ex eo est quod fit ex argento. ⁊ ex eo est quod fit ex plumbo: quando fiunt ex eo lamine ⁊ aduritur pars eius: ⁊ de eo est cuius color est rubeus splendens: et est auruz ⁊ est melius aliis: ⁊ ex eo est purpurei coloris: ⁊ ē argenteū. Est alius modꝰ factionis litargiri quē in iuuentute mea vidi sardinie fieri vbi argentuz ⁊ plumbū simul colabātur: ⁊ est verior modꝰ sicut aparet si leges hasas. Posse. Bera. auctor. alcanzi
litargirū dealbatū ē magz inuatiuū ad auferēdū vestigia variolaz q̄z nō albatuz ⁊ aufert fetorem subasellarum ⁊ ꝑhibet sudorē: ⁊ si bibatur ex eo stringit vētrē ⁊ vrinā: ⁊ prefocat ⁊ occidit. ¶Dauius contra scabiē de flegmate salso vel colera valet. contra dissinteriā frigidam vitio intestinoz fiat ex ea pulvis q̄ inistiat cum cristeri cū oleo ro. ⁊ aqua ordei. cōtra vlcerationē virge distempet cū oleo ro. ⁊ inungat. nā vlcerationem consolidat. contra feruorem berisipille conficiat pulvis litargiri ⁊ ceruse cuz aqua rosarū ⁊ circūungat: litargirum quod spuma auri est pulverizet subtilissime ⁊ abluat cum aqua rosarum donec aqua non inficiat ex pulvere: iste pulvis i modū colirij cum aqua rosarū valet ad faciem depurandam ⁊ pannū superfluum remouendum: quē habēt mulieres post ptum axungia gallinacea vel anserīa liquefiat addito pulvet litargiri ⁊ oleo rosaz fiat vngentum ⁊ vtat. ¶Bulcasim Eben Abē azarin libro qui dicitur seruito: litargirum sic dealbat Accipe litargiri auri partem vnaz ⁊ tere bene et pone super ipsū de sale cōmuni partes. ij. ⁊ pone

desup quantitatē aque qua cooperiat̄ ⁊ superet circiter quatuor digitos ⁊ dimitte in vase septez diebus ⁊ misce quaqz die bis: ⁊ post septem dies proijce aquam ⁊ pone aliam aquam ⁊ muta aquā illam quotidie vsqz in finem decem dierum: q: aqua dulcificabitur et litargirum dealbabitur sicut ceruſa: ⁊ fac trociſcos ⁊ ſerua: et vtere. Et ſunt qui accipiūt litargiri quantitatem libre vnius ⁊ miſcent cum tantundem ſalis ⁊ ponunt ſuper ipſum aquam ⁊ terūt in ſole ⁊ mutant aquaz illam vna vice poſt aliam donec albeſcat. Cōburitur litargirū ſic: Accipe litargirū ⁊ frange fruſtratim ad quantitatem nucis ⁊ pone ſuper prunas ⁊ ſuffla cū folle fabrox donec fiat ſicut ignis deinde extrahe ab igne ⁊ ſine infrigidari: ⁊ quādo extrahunt ipſum ab igne extinguunt in aceto ⁊ vino: ⁊ iterum ponunt in igne: ⁊ ſic faciunt tertio: ⁊ etiā pluries extinguendo ſicut prius.

Mardarſugi .i. litargirū.
Marmeus .i. marubiū.
Mariam qd eſt: lege lapis liberans a venenis.
Maripſia .i. almuri.
Maria canuſa .i. buthormarien.

Marciaton eſt quoddā vngentum a Gal. factuz quod ponit̄ in antidotario minori: ⁊ dī marciatio a marte deo bellicoſo: q: eſt bellicoſum cōtra omnes cauſas frigidas.

Mamacur .i. fel tauri.
Marſilia .i. faba lupina.
Martitus .i. ferula.
Marolaſach .i. pulegium.
Marolaſachia idē quod ſupra.

Marmor: o gerodius in libro equox vocant ingt hāc paſſionē emperici: ſicut qñ in pedibus equorum iuxta vngulam vbi dī corona deſcendūt humores corrupti: et equus hieme laborat eundo p lutum: ⁊ eſtate per puluerem.

Marmoratia ē ſpēs raffani.
Martorella. i. valeriana: vel herba gatte: vl' fu.
Maruccia qd eſt: lege balzum.
Marullia .i. lactuca.

Maru. i. marmacur ſm Auic. i ppio cap. lz ſm Stephanū eſt marubiū. verū eſt q Auic. loquēſ de praſſio videt̄ dicere q ſit praſſiuz. cauſa autē huius ponitur eſſe: quia binomiū inuenit̄. nā in littera m. ſcripſit maru: ⁊ i littera p. ſcripſit praſſium.

Marula in antidotario viridi in confectione ad reprimendū libidinem exponit̄ q eſt ſcariola.

Cap. ccccxxxii.

Maruantiaſa ſm Sera. codez capi. eſt plāta ſilis praſſio niſi quia eſt longior: eoque habet folia parua multa dura ⁊ aſpera bonuz odorē habentia dulcia: ſuper que ſūt pili parui: ⁊ habet virgas multas egrediētes ab vna radice albioris virgis praſſij. naſcit̄ in locis montuoſis ⁊ aſperis. Et idem auc. Gal. ſapor: ei? eſt acutus pungitiuus amarus. virtus eius eſt q̄ calefacit in ſecundo gradu.

Poſſe. Sera. Virtus eius eſt q̄ abſtergit ⁊ incidit ⁊ puocat menſtrua: ⁊ occidit fetum: ⁊ expellit ſecundinam. habet virtutem calefactiuā acutam: ⁊ ideo quando bibitur decoctio foliorum eius cuz vino puocat menſtrua: et facit abortum: et expellit ſecundinam.

Marubium: praſſium: idem: ſed praſſium eſt coloris viridis ſimilis porri. vnde verſus: Marubia folia ſunt praſſia praſſaqz porri.

Cap. ccccxxxiii.

Marubiaſtrum vel marubiū nigrū vel marubium ſilueſtre latine. grece bubloete. arabice marmacur. **Diaſ.** bubloete ſilis marubio: niſi quia folia eius non ſunt rotunda: ſed piloſa ſimilia folijs ignide magne vl' acalifex idē virgas nigras ⁊ quadras habz ⁊ aſperas ex vna radice virgas multas pferens.

Poſſe. Diaſ. Eius vires faciunt ad ſerpentum morſus et ad ſuſpirioſos. Item ſtrumas diſſoluit: ⁊ menſtrua puocat. Decoctio eius in aqua cum grano ſolis et modica liquiritia ſtomacho bene conuenit. folia eius addito ſale in cataplaſmatibus cōpoſita morſus caninos mitigant. et in cinere calido miſſa ⁊ marcida facta condilomata ſoluunt: vulnera ſordida melle addito purgant.

Matlu .i. centrū galli.

Marturcurmē. i. grana vermis altanes: ⁊ ē vermis grane.

Maſolites .i. caſſia lignea.
Marſolites idē quod ſupra.
Marſoliteſi idem.

Maſal eſt cib? qui fit ex lacte acetoſa ⁊ farina ordei infrigidatiuus: vel ipſum lac acetoſum: vt apud Almanſorē cap. de diabete.

Maſalchoe idē quod ſupra.
Maſachamagna .i. manna.
Maſtatranaſir .i. pulegium.
Maſmacora .i. ariſtologia longa.
Maſſatis. i. flos lambruſce qui inantum dī.
Maſſatum. i. lapis qui reperit̄ in felle bouis.
Maſſacumia. i. color cuz quo alkeantur vaſa terrea: ⁊ in lingua noſtra vocat̄ petanū.
Maſcaden .i. matrix.
Maſericon. eſt genus titimalli.
Maſera .i. peonia.
Maſerue .i. apium riſus.
Maſinocora. i. ariſtolo gia: lege amiriſma.
Maſtiteca .i. maſtix alba.
Maſtichecha idē quod ſupra.
Maſuli .i. affodillus.
Maſul idē quod ſupra.
Maſcus .i. antofilus.

Maſacumia i collyrio Almanſorz qō facit ad albuginē oculorx. vel potius Galie. in ſecretis. vnde ipſum extrahit. Exponunt quidaz q eſt aqua vitri ⁊ aqua vaſorx vitri. quidam dicunt q eſt vitrum non perfecte coctū: ⁊ eſt materia quedaz q̄ fit vitrum: ⁊ vocatur vulgo maſſacocto. nam in plurimis collyrijs liborx antiquorum ad albuginem reperit̄ vitrū ingredi. ſed mihi videt̄ ſm veritatem q ſit idem qō maſſacumia.

Mataia .i. forfices.
Mataiai idē quod ſupra.
Matrabie .i. radix ſilis anuiden.
Mater ſiluarū quid eſt: lege capr? foliū.
Mater infantium .i. epilenſia.
Mater ſanguinis quid eſt: lege amuriſma.
Matir .i. pulegium.
Mathid. i. lac vaccinum de quo extractum ē butirum.

Cap. ccccxxxiiii.

Matriſſiluia latine. gre. ſplemon vel ſplenaria vel linealis vel periclumenos: herba eſt cuius folia ſunt ex altero latorum ſubalbida: ⁊ ex altero viridia ſe

adherens ⁊ inuoluēs sepius: cuius fructꝰ est magnitudinis cubebarū in principio viridis: ⁊ cum maturauerit citrini coloris tendētis ad rubedinē positi ordinarie: ⁊ cōclusi in duobꝰ folijs simul coniunctis existentibꝰ in capitibꝰ stipitū iuxta cū

Dias. capi. peryclimenos. fruter est simplex in circuitu folia habēs alba silia edere ⁊ circa ipsa folia virge sunt tenues: in quibus est semē edere simile quod semē folijs adheret dux vt cū vi leueť. ℜadix ē illi grossa: nascit̄ loc̄ cultis ⁊ in hortis: ⁊ inter rosas ⁊ interclusis loc̄ ⁊ coheret sibi vicinis fructibus vel circūuoluit̄.

Sal. viij. sim. phar. cap. pyclimenos. vtilis est fructus ⁊ folia incisiue simul. ⁊ calefactiue existentia virtutis.

Posse. Dias. semē eius collectum ⁊ in vmbra siccatū: ⁊ cū vino bibitum diebus. xl. splenē sicut vrinaz sanguineā serta die, puocat: orthonoicz: ⁊ subglutiētibꝰ medeť: ptu difficili subueit. silis vtꝰ ē folijs ipsi. xxxvij. diebꝰ bibita genitalia semia hois p:uat. oleo mixta ⁊ puncta: frigora perydica

Sal. ita est vrinatiua vt vi excludit. nā sanguineā opetur bibita vsqz plurimū: in principio vo vrinatiua solum est. extrorsum vo cū oleo vnctū calefacit. iuuat aūt splenēticos: ⁊ dysentericos. mensura vo potationis dracos est vnus cū vino. siccat autem sperma. Et quidam aunt si plurimū bibať omni fariam ingeneratiui fiunt. bibunt quidā autem ⁊ terminū dierum in huius potu sicut Disac. facit septem ⁊. xxx. dies repperi ab eo ponunt. Ita autem ⁊ vrinas sanguineas fieri vt a quarta dierū.

Adatrisanimulla .i. serpillum.
Adatobac .i. ipoquistidos.
Adatobaci idē quod supra.
Adatrobales .i. maniaci.
Adaturesia .i. amantilla.
Adatuisuc .i. cimbalaria.
Adutuisa idem quod supra.

Adatucb exponit Jo. Sera. in. vij. cap. de suffuf ad impinguandū q ē sarcocolla: sed infra in alio suffuf dicit q est sanic.

Adaxatrum .i. foliū.
Adarliratrū .i. folia allij.
Adaxbramet idem quod supra.
Adaribiratū. i. peucedanū: vel cauda porcina.
Adartix quid est: lege mesteche.
Adastitecha .i. mastix alba.
Adazaa. i. panis ordeaceus fur fureus. ⁊ quidam dicunt q est succus ptisane. quidā dicunt ⁊ verius q est panis factus ex farina ordei massata cuz vino dulci. ⁊ aliqui dicunt q est offa.
Adea .i. storax.
Adedhayse nescio quid est. Sera. tū facit caplin.
Adeasir .i. mentastrum.
Adeescara quid est: lege sandanig.
Adeest .i. vsnee.
Adeesi idē quod supra.
Adeoculos .i. papauer agreste.
Adeoculesi idē quod supra.
Adeotan .i. barba hyrcina.
Adeureu .i. maiorana.
Adeubethene .i. granū regū.
Adeubetaria .i. cataputia.
Adeuberne .i. cataputia minor.
Adeudana idē quod supra.
Adeuanthos .i. semen meu.
Adeumarin .i. opium.

Cap. ccccxxxv.

Meu herba est similis feniculo: sz ē tortuosa radix eius: ⁊ vocať similiter sisterisinodi ⁊ atamanticū: ⁊ latine vocatur anetum agreste: ⁊ nō est peucedanum: qm̄ Dias. facit aliud capitulum de meu: ⁊ aliud de peucedano. vnde dicit meu quod athamanticum dicit̄ nascit̄ in macedonia ⁊ in hyspania: tyrso atqz foliys anisō ⁊ anetо similibꝰ ascēdēs a terra vsqz ad cubitos duos radicibus sparsis ⁊ teneris curuis ⁊ longis odore suauibus: ⁊ gustu ca. ⁊ linguā mordētes. ℑDlica. de meu. Meu radicula herbe ē aspera tenuis ⁊ oblōga sua olens ca. est ⁊ sic. in secundo gradu.

Posse. Dias. vires habet radix rela xantes. vnde trita ⁊ elixata in aqua datur in potione vtilit̄ ad renū dolorez: ⁊ ad vesice causas: vrinā puocat: inflatiões stomachi: ⁊ tortiones intraneox mitigat: ⁊ stericas: hoc est dolores matricis curat: artiriasim mitigat: thoracz rheumatismo cū melle vt electuarium datū pdest: menstrua etiā per fomentū puocat: stranguirias infantiū vt cataplasma impositum super pectinem resoluit. et quo si plus bibitum fuerit capitis dolorē cōmouet.

Medebetil .i. gariofilata.
Medebetili idē quod supra.
Medebethego .i. vinū coctū.
Medebenth vel mebanthus. i. casciasia vel casciasū.
Medebecere gi vocabulū Auic. est: sz nescio qd sit.
Medeca ē gūma cuiusdā arboris: ⁊ est storax.
Meconiū .i. papauer.
Meconceratides idē qđ supra.
Mecopium .i. galbanū.
Meconides. i. lactuca plena lacte: eo q papauerz habet naturam.
Meconia fradis .i. eraclea.
Mechon ceratides .i. papauer comutū.
Mecurcerandres. i. papauer agreste: p quo lege carebar.
Meculbrasis .i. antimoniū.

Mecuch exponit Jo. Sera. in. vij. cap. de suffuf ad impiguandū q ē sarcolla: ⁊ in alio suffuf dicit q est sanic.

Cap. ccccxxxvi.

Meconafrodis eraclia sz Dias. in p
mo cap. hastam habet duox palmorū longam: ⁊ folia minuta structio similia: ⁊ semen albū: ⁊ omnis ipsa herba alba est: sed radix tenuis: semē eius colligitur in estate quando maius est: ⁊ siccuz reponiť quod cum oxifabo vno mulse acceptum vomitu stomachum purgat: que expurgatio epilenticos medicatur.

Medad. i. encaustum: ⁊ maxime saracenicuz: qđ Dias. atramentum vocat.
Medadi idē quod supra.
Medafilon .i. millefolium.
Medeos .i. persicum.
Medes .i. afronitrum.
Medesi ieē quod supra.

Cap. ccccxxxvii.

Medica apud Dias. est quā Aui. vocat cot ⁊ alistiscot ⁊ alfati: ⁊ ē viridis ⁊ virens: ⁊ hic dicit q est cibus aīalium oīum: ⁊ apud Sera. pi. vocatur hadhab. **Dias.** medica silis est trifolio quod inť fenū nascitur: folia habet angusta ⁊ virgellam silem trifolio in qua virgella semen ē vt lāticula: hāc asini

comedunt: multi semen pani miscent p odore ⁊ sa libus ⁊c. Isidorus vo medicā inter legumina scripsit. Palladius lib. de agricultura: medica ingt que semel serī quatuor annis permanet: ita q̄ ter ⁊ septies possit per annū rescidi: agrū stercorat: animalia reficit: curat egrota. Plini. medica dī a medis inuenta p bella persarum que latiꝰ itulit q̄ tanta ē eiꝰ dos vt er vno situ ampliꝰ q̄z. ccc. annis duret: filīs est trifolio caulis ⁊ folijs q̄ geniculata: quicquid in caule adsurgit folis ꝓtrahūtur ⁊c.

Medicina inda sūt quidā trocisci facti ex cinamomo: spica: gariof. calamo aromatico: sandalo citrino: ligno aloes: ambra: ⁊ dī medicina inda: qa mulieres vnde illa medicina vngunt in balneis qñ illa medicina in aqua ro. dissolui.

Medicen .i. herba fetida.

Medina est ciuitas iuxta baldach in qua abūdat vena meden a qua sumit nomen.

Cap. ccccxxxviii.

Medion siue basilicon encaticuz Dias. capi. medion: nascitur locis asperis: ⁊ vmbrosis folia habēs sordi silia: ⁊ hastaz longā tribꝰ cubitis: flores purpureos maiores et obrotundos: ⁊ semē minutuz sile grano: radices longas duobus palmis.

Posse. Dias. est autē virtutis redarguentis sicca trita: ⁊ cū melle more electuarij data multis diebus fluruz mulieris suspēdit. semē vo eius bibitū cum vino menstruis imperat.

Medoat .i. liquor.
Medoafers .i. polipodium.
Medors .i. nigella.
Medulla quid est lege lochalcha.
Meduen. i. trocisci factus ex herba fetida.
Meduben idez quod supra.
Mega. i. magnū inde megategni.
Megar .i. cimbalaria.
Megari idē quod supra.
Mehenbetheme. i. granū regum ⁊ est cataputia maior vel minor.
Meherael .i. vsnee.
Mekatramesit. i. carui agreste.
Melk bdelliuz de meca.
Mekli idē quod supra.
Mela. i. nigrū vel vsualia poma.
Melangina .i. mollificatiua.
Mellancum. i. mollificatiuū vel saniem faciens.
Melachac .i. storax.
Melanos graficu. i. atramentum.
Melanpion .i. dragātum.
Melupne .i. storax liquida.
Melantiron .i. nigra icteritia.
Mealchia. i. molles pisces sicut auligenes: sipie: pulpi: ⁊c. vocabulum est Galie. in libro dinamidiaruz cap. de generātibus grossuz humorem: ⁊ cap. de generātibus crudos humores.
Melagogū. i. medicina educens melancoliam. l. emac.
Melandrus .i. sorbus.
Melachion. v. Auic. in cōfectione mitridati: q̄ est opiū exponit: sed nō ē idonea expositio. Ilā infra in eadē cōfectione ponit opiū: sed ꝺm veritatē est nigella.
Melampedis .i. genus elleborī.
Melauchiron .i. icteritia nigra.
Melaratraphi Alexāder capitulo de cura emigranee ē encaustum.
Melangrafficon idez quod supra.
Melanchochitoma est attramentum pelliū.
Melacha apud Oribasium ē potus er malis. que autē inqt er dulcibꝰ malis melacha fit.
Melaspermon. i. nigrū semen: ⁊ est nigella.

Cap. ccccxxxix.

Melanterion .i. clauoz veterum ferreoruz rasura. aliqui dicūt q̄ est fugia de ferro. Sed Dias. cap. de melanteria dicit q̄ melanteria inuenit in speluncis vbi eramen ipm inuenit: ⁊ super eramen ipz coagulat: inuenit in fusillis in cilitia ⁊ nitris locz. bona vo est q̄ inuenit colore sulfuris viui: ⁊ que ē leuis equalis ⁊ munda: que tacta digitis hūorē nigrum eiicit: sed aliqñ vnum p alio ponitur.

Posse. Dias. Uirtus eius est ad conglutinanduz plagas: ⁊ tenuitatem etiā musculoz sanat: hz etiā aliquam piectoriā virtutem in se.

Melanos glanficu .i. encaustum.
Melakion .i. opiū nigelle.
Melachia .i. spinachia.
Melāgraphicū .i. graffagia.
Melantium .i. git.
Melāphilos. i. spina cuius gūmi ē dragantū.
Melanteridas .i. fugia de furno vitri.
Melan vel melano .i. nigrum.
Melaldion .i. opium.
Melaegyptia .i. melekecta.
Melanopiper .i. nigrum pip.
Melanitrapicon .i. pip nigrū.

Cap. ccccxl.

Melachac arab. grece sigia. latine vo storax.

Mera. lib. aggre. cap. melachac aut. Dias. eiꝰ species sūt tres. s. liquida: ⁊ sicca: ⁊ kearmitaruz. vnde arbor storacis magna est que vocat lubue: hz lignuz quod assimilat ligno sato: folia eiꝰ sunt silia folijs seilem. i. lilij. habz fructū albū magnū maiorem q̄z auellana simlem p̄unis albis: duos habentem cortices: quorum exterior comeditur: ⁊ est in eo amaritudo: interius est nucleus piguis sicut nux: ⁊ exprimitur ab eo oleuz. ⁊ corter huiꝰ fructus est storax sicca. ⁊ gummi huius arboris lubue est storax kearmitaruz: ⁊ latine vocat calamita. i. bona gutta: a calos quod est bonum: ⁊ micos quod est gutta. i. storax calamita. i. bona gutta: et alio nomine vocatur sigia: ⁊ est gummi albuz fortis albedinis: ⁊ vocatur gummi illud lubue kearmitarum. ⁊ melior species omnium est illud gummi lubue. Et melior er storace sicca est rubea que assimilatur maci: ⁊ deterior er ea est illa que ē arida nigra. Substantia vo storacis sicce que nō habet oleum administratur in suffumigationibus: ⁊ istam romani vocant confictam: vel cozumbrū ⁊ est oleum quod ingredit in vngentis balneoz. Et melior illarum specierum est lubue muscatuz et est gummi album albedine mixta rubedini: et postea est sicca que clarificatur non habens oleuz ⁊ est spissa rubea: ⁊ deterior er ea est leuis nigra. ⁊ lubue muscatum est lubue kearmitarum: ⁊ ē notum apud christianos: et est storax kearmitarum .i. storax calamita: ⁊ rubea gummosa: ⁊ est gūmi substātia vo storacis sicce que nō hz oleū vtuntur xpiani in eoz ecclesijs ⁊ suffumigatiōibus: ⁊ vocant eam confictam: vel cozubrum. ⁊ deterior er

ea est nigra que assimilat serrature ligni. Et idez auc. Dias. storax liquida est pinguedo mirrhe recentis: vt apparet in lra hec: 7 extrahit a mirrha q: terunt eam cum aq pauca: 7 primūt cū cornu: 7 est bonū odoris. 7 ingreditur in cōfectiōibus: 7 sola etiam sine aliqua admirtione olei: 7 paruz er ea est multe virtutis 7 calefacit: 7 calefactio ei9 ē simi lis calefactioni mirrhe 7 oleoꝝ calidoꝝ 7 siccoꝝ rum: 7 storax liquida vocat meth: 7 meth exprimi tur ex gūmi arboris que assimilant arboribus citonioꝝz: qō gūmi est mirrha: qō inuenies si legeſ lram hec. Sed storax kearmitarū est lachrymum arboris eiusdez nois: cuius virge intra cāniculas ortum ex se emittunt scobē similem serre que cauernate lachrymum pfluunt ei9 distillatum in terram veniēs. est illa autem q̄ precedens virgis inhe serit cum siccata munda ē 7 satis alba de hinc flaua fit solis cā 7 muscosa: 7 melior ex ea ē pinguis rubea silis resine pini: 7 sunt i ea frustra alba: 7 remanet in eo odor bonus longo tempore: 7 qñ frā gitur emanat ab ea humiditas q̄ est sicut mel: sed illa que est nigra: 7 sicut furfur ē mala: 7 iam inuenitur i ea gūmi silē gūmi arabico coloris clari cuius odor est sicut odor mirrhe: 7 parū qdem inuenitur de hoc gūmi. 7 adulterat storax cū serratura ligni putrefacti comixti cū melle 7 residuo mirrhe: 7 substantia ireos pulueriza ta 7 alijs rebus .ſ. cera et adipe: sed illa que nō est adulterata hz odorem acutum. **Sal.** viij. sim. phar. cap. storax: virtus eius ē ca. 7 que mollificat 7 maturat. dirit in gnto epidimiaz q9 est vna ex rebus mortiferis sicut iusquiam9 7 mandragora. Et idem eodē lib. cap. storax calefacit 7 mollificat 7 digerit. vnde lz Auicen. lib. ij. capi. de storace dicit aliter modū factionis storacis. Sera. tamē magis credendum ē: q: magis expertus. vnde dicit Auic. q9 storax humida: alia ē que extrahit per seipsam gūma: 7 est storax kalamita. 7 alia est que extrahitur cū decoctione. p se autem extracta est citrina: sed que p decoctōem extrahitur est nigra 7 est storax liquida: 7 fer huius ē storax sicca: 7 est confecta vel cozubruz. Auerrois gnto colliget capi. de storace: storax kalamita cali. in. ij. sic. in. i.

Posse. Sal. curat tussim: 7 corizam: 7 brancos: 7 raucedinē: 7 p uocat menstrua quādo bibitur 7 quādo supponitur matrici: 7 fumus ei9 est similis fumo olibani.

Sera. auc. Dias. virtus ei9 ē ca. mollificatiua maturatiua: 7 cōuenit tussi 7 catarro 7 corize 7 raucedini: 7 qñ bibitur 7 fit ex ea nascale conuenit coartationi matricis: 7 puocat mē strua: 7 quando deglutitur cum pauco gūmi albo tum mollit ventrem mollificatiōe leui. 7 miscetur cum aliqbus vngentis resolutiuis: 7 etiam oleis que resoluūt laritudinem: 7 administratur assata 7 torefacta 7 adusta: 7 colligit fum9 eius sicut fumus olibani. Et idem auc. Albugeri conuenit doloꝝ pectoris 7 pulmonis: 7 delet corizaz: 7 retinet ventrem: 7 aromatizat stomachum: 7 cōuenit vē tositatibus grossis: 7 nodationibus membroꝝ: 7 quando bibitur aut linitur exterius 7 vlceribus: cōuenit scabiosis humidis. Et idem auctoritate Atabari fumus storacis est bonus catarro multum: 7 storax est calidum 7 siccum: 7 stringit ventrem.

Melcanasti .i. nigrum sal.
Melbra est sicut ramus 7 folia eius sunt sicut folia oliue latioꝝ: 7 comedūtur sicut holera: medet doloribus ventris pungitiuis: 7 in eo est stipticitas 7 salsedo. Auicen. etiam dicit q9 a Dias. dicit almus.
Melda arbor .i. agrifolium.
Mellanie .i. zucarum.
Meleas .i. persica.
Melea arbor vel meleas est quedam pomifera. Diascor. melee folia 7 cime amaram possident q̄litatem.
Melectula .i. sal quod manducatur.
Melati idem.
Melezeheregi. i. arbor sicut arbor scebrā: verum tamen longior: in cui9 colore est cinereitas.
Melaos .i. pficus arbor.
Meleltima .i. cucumerz asinini vl silueſtris.
Melech .i. sal.
Melelota herba est cuius semen et flos dicit corona regia: latine dicitur pratellum: lege mellilotum.
Melimela .i. mira.
Melipodium .i. plumbeū.
Melidane .i. plumbum vstum.
Melimon .i. fraxinus.
Meliche est cibus de babylonia: 7 quidam dicūt q9 est cibus lactis: qui latine vocat iuncata.
Melia vel melaa. ſPaulus capi. de onorefia. i. fastidio que inquit acoma ventris melia ē velud aliquid de lacte 7c. Et est quod fit ex spuma lactis: 7 vino acerbo aliquātuluz acetosi saporis quo ianuenses vtuntur: 7 vocāt melaa vulgariter: mire appetitum puocans: 7 fastidium auferrens.
Meli .i. mel.
Mellilotum videtur nomen compositum a mel 7 lothos q9 est trifolium. ſNam ipsum sine dubio videtur esse species trifolij: cuius flos est mellini coloris.

Dias. duas species asserit: 7 vna cuius flos crocei est coloris: alia que magz fenu greco est similis. Sed ſPlini. cum de coronis loquitur mellilotum quod sertulam campanam vocant: est enim in cāpania Italie laudabilissima: a grecis i sūmo mor calida 7 cretica. vbiqz vo asperis: 7 silueſtribus nata: coronas ex ea antiquitus stans iudicio: ē nomē sertulus q9 occupauit: odor eius croco vicinus est: 7 flos ipse marime placet foliis breuissimis atqz pinguissimis 7c. videtur q9 sertula vocata est a serto quo cornabantur antiq: 7 in arabico alkkleelmelich vocat: quod est corona regia.
Melikrides est quoddā aqa q̄ cū frangitur exit ab eo aliquid vt mel.
Melictera. i. sanies grossa glutinosa subalbida melliqz albo similis.
Mellicratum. i. mel 7 aqua. ſNam Diasco. capitulo de mellicrato: dicit q9 potest esse coctuz 7 nō coctum: non coctum. idem est quod aqua mellis vel ydromel: sed mellicratum coctum idem ē qō mulsa: sed quando debet experiri mulier si sit pregnans cum mellicrato: debet esse mellicratum nō coctum: vnde mellicratum conficitur sic ſm Diasco. mitte vnam partem mellis: aque celestis partes duas ambas mixtas diutius ponas in sole vl in eadem mensura cum aqua fontanina miscent 7 aliquando coquūt: 7 aliquando non. fit aliter si militer ſm damascenū 7 ſm alios. l. apomel: 7 illa clarius inuenies.
Mellisfolion vel mellisophilos idest apis amor: 7 est citraria vel mellissa: pro qua lege bedarungie.
Mellica qd est. l. dora.

Cap. ccccexxxi.

Melongena ara. gre. melongia vl melongea lati. melongiana. Gera. lib. ag. cap. melongia fructus sunt olongi medij intra rubedinē ⁊ nigredinē: ⁊ inueniūtur ex eis citrine ⁊ albe. Et idē auc. filij mesague ē sic. ⁊ cal. in secūdo generat melancoliam: ⁊ opilatōes epatis ⁊ splenis: ⁊ generat sodā: ⁊ generat emoꝛoidas: verū si ex capitib⁹ ei⁹ in vmbꝛa siccatis ⁊ cōtritis fiat epithima cōuenit emoꝛoidib⁹ ⁊ cū ipsa in oleo coquit̄ soluit: sed i aceto stringit: ⁊ ideo nō hꝫ ꝓpoꝛtionē ad stringendū vl soluendū. Rabymoyses ca. de molongena: valet contra nauseam ⁊ vomituꝫ ⁊ ex cibis est peioꝛ.

Meloplacēta. i. polenta facta de pomis: vt apparet si. l. cuffa.

Melomelli. i. citonomelli: ⁊ sic conficit̄: citonia incide ⁊ semen eoꝝ ejice ⁊ infunde in melle vt bene cooperiant̄ melle. ⁊ dimitte vnū annū. Diasc. vel sunt ipsa mala citonia.

Melonanchi .i. melon indus.

Melon indus .i. saracenicus.

Melones altakij. i. illi q habent longū collum vt cucurbita.

Melonosi .i. serpillum.

Melossia .i. medulla ceruina.

Melocida .i. lana sucida.

Melon qd est. l. rabera.

Melon agrestis. i. coloquintida.

Meloncbia. i. maluauiscus. l. melochia.

Meloflos est aꝛbor: a qua emanat armoniacū ꝑm Jsidoꝛum.

Meloquinū. i. oleū. Jpau. cap. de paralisi.

Melocoꝛceus ca. de gomoꝛrea ē radix plante dicte testiculus canis.

Cap. ccccxlii.

Melochaa arabi. vel milochia gre. lat. cassialignea Gera. lib. ag. cap. melochaa auicto. Diasc. sunt ei⁹ multe spēs: ⁊ nascunt̄ in terris ara. vbi nascuntur spēs alie aromatice: hꝫ stipitem grossum ⁊ coꝛticem: folia eius sunt silia foliys yreos nigra purpurea: ⁊ hꝫ odoꝛem silez odoꝛi roſe: ⁊ hec spēs est pꝛima in bonitate: ⁊ secūda post hanc in bonitate ē illa cuius coloꝛ est sicut coloꝛ coꝛalli: ⁊ ē subtilis leuis longa grossi calami ⁊ pleni moꝛdicans linguā cū stipticitate ⁊ acuitate pauca: bonum habens odoꝛē ptcipantē aliqd odoꝛis vini: hec due spēs sunt vtiles in medicina. alie vō non sunt administrande. ⁊ ego volui eas rememoꝛari vt non administrent̄: sed abijciant̄. ⁊ est de eis q̄daꝫ que est nigra hīs odoꝛē malū ⁊ coꝛticē subtilem: ⁊ reperit̄ res q̄dam silis cassielignee: ⁊ non ē cassialignea. Et cognoscit̄ p sapoꝛem: qm̄ nō est acuti sapoꝛis nec odoꝛifera: ⁊ coꝛtex eius ē adherēs ligno ⁊ repitur silr quedā hēns calamū latū leuē mollē aspꝛū tactu: ⁊ ē min⁹ mala q̄ nunc dicta: sed peioꝛ oībus illa ē cui⁹ coloꝛ ē albus ⁊ odoꝛ silis odoꝛi poꝛꝛi: non hēns calamū grossum sed subtilem.

Sal. vij. sim. phar. cap. de cassia. Substantia cassielignee ē multum subtilis: ⁊ sapoꝛ eius ē acutus cū stipticitate pauca: ⁊ virt⁹ ei⁹ est ca. ⁊ sic. Posse. Sal. virtus ei⁹ est in. iij. gra. ⁊ q̄ resoluit ⁊ incidit: ⁊ fortificat mēbꝛa: ⁊ puocat menstrua: q̄ retinent̄ cā grossoꝝ humoꝝ ⁊ viscosoꝝ. Gera. hꝫ virtutē ꝑpinquaz cinamomo calefacit ⁊ desiccat: ⁊ puocat vrinam: ⁊ stipticat leui stipticitate: ⁊ administrat̄ cū medicinis acuentibus visum. ⁊ q̄ admiscet̄ cum melle ⁊ linit̄ humiditas lactea q̄ apparet in facie aufert eā: ⁊ puocat menstrua: ⁊ cōuenit veneno tyri q̄ sumit̄ in potu: ⁊ apatib⁹ ca. intriſecis q̄ bibit̄: ⁊ doloꝛi renū facto fomento cū ea: ⁊ dilatationi matricis q̄ fit encatisma. i. fumigiū cū decoctione ei⁹: ⁊ ponitur loco cinamomi in cōfectionib⁹ duplicato ponderе ex ea. Et idez auc. mesaac fortificat stōm ⁊ epar ⁊ expellit fetum de viribus coꝛdis dicit̄ Auic. fortitudine. cit q cōfoꝛtat coꝛ.

Meluke .i. pediculus vulturis

Melul .i. mensis octobꝛis.

Meluchia .i. malua.

Meluguat ē quoddā lignū i india inuentum puntati nodi declinc ad nigredinē parūp: aure⁹ vn⁹ cū mellicrato accept⁹ cōuenit attritioni lacertoꝝ Aui. li. ij. cap. meluguat.

Mel qd est. l. hel.

Melachademinese qd est. l. quod supꝛa.

Mel alubue idem. l.

Mel purum idem. l.

Melacticuz idem. l.

Mel canne idem. l.

Mel oꝛis idem. l.

Mel anacardi idem. l.

Mel stoꝛacis idem. l.

Memiren. i. lignum sicut nodi declinās ad nigredinem in quo est reflexio parum: lege lignū nodosum.

Memitan .i. memite.

Memitem .i. memitem.

Memithe ē plāta frigide nature: ex ei⁹ succo fiūt sief memithe q vocant̄ in libꝛis de greco translatis glautiū: in quo ⁊ apud Diasc. cap. de glautio ē inquit succus herbe ciusdē nois: est enī herba simlima papaueri coꝛnuto: vt Diasc. ca. ō memithe karatides ꝑ memithe vtuntur.

Memiresim .i. celidonia.

Memirenum .i. celidonia minoꝛ.

Mēmion .i. sisimbꝛion.

Mēminile .i. pediculus vulturis

Menabꝛum .i. folium.

Menathus .i. flos vel semen meu vel ipsa radix.

Menach idem.

Cap. ccccxliii.

Menta lati. gre. edioſmon. ara. nachama vl dichanacha. mēta herba ē cui⁹ plura sunt genera. est enim q̄dam domestica que ꝑpe hoꝛtu lana dicit̄ vel cōmunis vel odoꝛifera: ⁊ hec calefacit ⁊ cōfoꝛtat. Est ⁊ alia siluatica q̄ mentastrum dicit̄ ⁊ maioꝛē hꝫ virtutem in calefaciendo. Est alia menta que longioꝛa ⁊ acutioꝛa hꝫ folia: ⁊ hec menta romana vel saracenica dicit̄: hec magis diuretica ē q̄ꝫ alie: ⁊ est alia menta q̄ dicit̄ aquatica ⁊ vocat̄ sisimbꝛū vel balsamita. Est alia menta nō odoꝛifera: ⁊ illa est calamentum.

Gera. lib. aggre. ca. dichanacha est menta ⁊ ex ea est domestica ⁊ siluestris: ⁊ ramuli domestice quādo masticant̄ habent coloꝛem celestem: ⁊ sunt interius cōcaui: : in sūmitatibus ramuloꝝ sunt quasi licinia: ⁊ viret ⁊ auget̄ estate ⁊ hyeme: ⁊ habet odoꝛem bonū. Et idem auct. Diasc. q̄dam noiant eam mentam: ⁊ ē dichanacha siue nabanaba: ⁊ est nota habet virtutē calefactiuam stipticam ⁊ desiccatiuā. Est alia species mēte siluestris cui⁹ folia sunt aspa pilosa maioꝛa foliys sisimbꝛij: ⁊ in odoꝛe suo ē pinguedo: ⁊ ē min⁹ inuatiua in medicina q̄ꝫ spēs alia. Idem auc. Gali. In

substantia ei⁹ est plus subtilitatis q̄z i alio holere ⁊ in sapore ei⁹ est pua caliditas ⁊ ponticitas: ⁊ virtus eius ē ca. **Dias.** cap. de ediosmon. i. mē in. ij. gradu. **Dias.** ta: herba est oibus nota que virtutē hz termanticā: ⁊ stipticam: ⁊ serranicam. ℔Dau. ca. de menta. ℳenta ē ca. ⁊ sic. in. uij. gra. Est eniz domestica ⁊ agrestis: ⁊ ē alia que dicit menta romana vel saracenica: sed domestica magis ⁊ sui medicine cōpetit q̄z viridis: ⁊ exiccata est magne efficacie: virtutē hz consumptiuā ⁊ dissolutiuā ex ꝓpis q̄litatibus ⁊ cōfortādi ex sua aromatici tate. **Posse. Dias.** succus ei⁹ bibit⁹ cuz aceto sanguinem reiscientib⁹ subuenit: lumbricos extinguit: ventrē stimulat: subglutiōez tollit: cholerā ⁊ nauseam cōpescit. duob⁹ aut trib⁹ coclearijs cū succo mali granati acidi accepta ⁊ imposita cuz polenta apata spargit: in fronte iposita dolorē capitis mitigat: tumorē mamarum tollit: sale addito morsibus caninis opitulat. succus ei⁹ cū mulsa dolorez auriū depellit: ante coitū mulieri suppositꝰ iter p struit genitale: asperitatez lingue dissenit: lac coagulat: caseū a putredine tutū seruat: cōdituris bene miscet: q: eustomac⁹ est: labentem aiam odorꝫ efficacia recreat stō: nihil recupiscēti fastidiuz detrahit: in sorbitiōem ptisane optime ꝓpinat: sanguinem excreantib⁹ aride herbe pulus trib⁹ digitis apprehensus ⁊ cū aqua calida potione dat⁹ oēm iniuriā stōi detergit: eadē res ēt ventris aialia interficit. cōtusa tpibus illinitur in dolore capitis sanguis abūdantiam stringit: ⁊ nimios vomitus. hortulana āt humidio: ē: ⁊ ad libidinē excitandā mediocris. hz aūt aliqd amaritudinis p quaz potata lumbricos occidit: est ēt stiptica: ⁊ iō cū pusca bibita recens sputū sanguinis reprimit ⁊ leptomeris ē plus **Sal.** vij. sim. phar. ca. alijs substantia eius. **Sal.** cdiosmum: qdam mentā odoriferam vocant. Est aūt q̄dam nō odorifera menta quā ⁊ calamentū vocant. acres autē sunt gustantib⁹ vtraq; ⁊ ca. virtutis in tertio q̄si gradu calefactiōis: debilior tū est q̄ odorifera calamento ⁊ minus calefactiua. vlr aūt loquendo hec qdem quasi agrestis est. illa vo domestica que ꝓpter acqsitam ex hortēsi cultura hūiditatem ad libidinem moderate cōcitat. Inest aūt in hoc oib⁹ qbus adest semidigesta humiditas ⁊ ventosa. ꝓpter huius aūt herbe cōplexionem qdam ⁊ circa apata cum farina ordei superponūt eā quod calamentum facere nequit eo q̄ vehementius q̄z illō calefacit ⁊ exiccat. hz aūt quid ⁊ acerbitatis ⁊ amaritudinis in se amaritudine qua lumbricos interemit. acerbitate vero exiccando bibita recens excreationem sanguinis prohibet. est autez ꝑm substantiam subtilium partium sicut ⁊ aliq̄ alia herba. Contra fetorē oris ⁊ putredinem gingiuaꝝ ⁊ dentiū: ex decoctione eius cū aceto os abluat. ad appetitum ꝓuocanduz cū ipeditur ex frigidis humoribus existentib⁹ in ore stōi: fiat salsamentū ex menta ⁊ aceto ⁊ modico cinamomo seu pipe. Contra vomitū factū ex debilitate virtutis cōtentiue vel ex frigida cā: fiat decoctio mente in aq̄ salmacina ⁊ aceto ⁊ spongia intincta ori stōi supponat ꝓ sincopim ex debilitate cum fe. vel sine fe. siue ex medicina vl quacūq; cā: conteratur menta ⁊ distēperetur cū aceto ⁊ frustrum panis assi in igni ponatur in aceto illo ⁊ dimittat tam diu q̄ bene humectetur ⁊ narib⁹ applicetur: ⁊ exinde fricent labia gingiue ⁊ dentes: ⁊ liget in tpibus super venas pulsatiles: ⁊ tpum: brachior: ⁊ patiens masticet ⁊ humiditatē tranglutiat. ad mīcem mundificandaz: teneritates mente coquant in vino ⁊ fiat inde suppositorium. ꝓ colicam passionez fasciculi mente coquant in vino ⁊ oleo ⁊ supra renes ⁊ petinem cataplasmet. Contra coagulatiōem lactis in māmillis: ꝑdicti fasciculi mente i vino ⁊ oleo decocti ⁊ supligati māmillis soluit. habet enim sibi vim attrahendi venenū: ⁊ quādo datur cū aliqua medicina ꝓ venenum det cuz succo eius. Sed succus mente romane vel saracenice vel vinum decoctionis cū melle mixtum valet contra opilationē splenis stōi ⁊ epatis: ⁊ naturaliū viarū ex frigido humore: ⁊ etiaz ex ca. sine fe. succus ēt datus lumbricos occidit: auribus instillatus vermes necat: decocta herba in vino ⁊ oleo ⁊ cataplasmata soluit sclirosim: ⁊ duritiem apatum supiorez. mētastrū vel menta saluatica vel agrestis cū caricis decoquatur in vino ⁊ detur patienti frigidā tussim vinum decoctionis: ⁊ puluis eius in cibis datus digestionem cōfortat: fomentū factum ex aqua decoctionis: ⁊ puluis eius in cibis datus digestionez confortat: fomentum factuz ex aqua decoctionis eius matricē infrigidatā calefacit: sacellatio facta calefacit: ⁊ sacellatio ex puluere eius rheuma frigidum capitis stringit.

ℳenta hortulana qd est. l. menta.
ℳentastrum qd est. l. q̄ supra.
ℳenta aquatica qd est. l. q̄ supra.
ℳentastrū hortulanum .i. menta.
ℳenen .i. celidonia.
ℳenesig .i. allelua.
ℳenesigi idem.
ℳenisus succus est fructus cuiusdam qui vocatur ml.
ℳenis ē piscis marinus sic vocatus: a qbusdā vocatur menora.
ℳemphicū. i. impedimētum remouēs vel a mēphis ciuitate egypti.
ℳenode ℔Dau. ca. de cephalea: si dolor iquit fiat cū pulsu significat flegmonē mēbrorz menode corporis mēbrorz. si vo cū grauedine inter venas plenitudinē iter venas contentam.
ℳenomedi .i. maniaci.

Cap. ccccxliii.

ℳen uel masachama

ℳenga ara. lat. māna. ℳāna vt ait Auic. ē ros cadens sup lapidē ⁊ plātas: ⁊ hz plires spēs: ⁊ denoiata ē terenjabin ⁊ siracost ⁊ zucarū hoaser: ē de spēb⁹ ei⁹: ⁊ vt Auic. māna diuersificat ꝑm diuersitatē rerū sup q̄s cadit recipiens ab eis diuersitates ⁊ virtutes. apud nos vidi duas spēs: vna q̄z ē granulosa nō coniuncta granulis: alia cōglobata q̄ artificio magis vr sophisticata ex zucaro cocto: ⁊ foliis sene quo rū frustula imixta videnr sapore ē q sene ostendit. **Bera.** li. ag. ca. men ē ca. ⁊ abstergit ⁊ lauat ⁊ ē ca. in. i. gra. tempata hūiditate ⁊ sic. Et idē auc. ℜasis dixit qdē māna cadit sup arbore q̄ dr tamarise⁹ sicut mel: ⁊ qñ facit morā sup plantā illam albescit. s. qñ ibi morat: sed colligit cito cū folio ei⁹ est viridis. ℳelior ex ea est cuius color ē clar⁹ approximans albedini: ⁊ hz parū roboris. ℔Dli. māna ē ois ros cadēs sup lapidez aut arborē: ⁊ fit dulcis ⁊ coagulat sicut mel: ⁊ exiccat sicut gūmi quēadmodū terenjabin. Est alia spēs q̄ vocat terenjabin: **Posse. Bera.** ꝓ q̄. l. in ꝓpa littera. auc. ℜasis q̄ de ipso cadit sup arborē tamariscī ē bona tussi ⁊ asperitati pectoris. collegit eā ℜasis ⁊ dixit q̄ māna cadit sup arborē q dr tamariscus sicut mel: Et idem auc. ℳabir: ē ca. in fine ꝑmi: sic ca ꝓpinq̄s caliditati: ꝛfert relaratōi stōi: ⁊ abstergit ventrē: ⁊ ꝛuenit aq̄ citrine qñ bibit de ea: aut ēplastrat vēter: ⁊ ingrestitur in medicinis apatū

ꝛ ericcat catarrum: qñ fit caput purgium: qñ mũ dificat cerebꝝ: ꝛ expellit ab eo ventositatẽ grossam: ꝛ fortificat medicinas quando miscetur cum eis in potionibꝰ ꝛ caputpurgijs: ꝛ delet ãpata phlegmatica: ꝛ miscẽ in cõfectionibꝰ ppter excellens iuuamẽtũ quod est in ea.

Mera	.i. aurora diei.
Merabace	.i. pãnus de lana.
Merdasengi	.i. litargirum.
Mergangum	.i. maiorana.
Meralen	.i. ligna sparagi.
Mergen	.i. radix arboris coralli.
Merseilen	idem.

Cap. ccccxxxv.

Mercenius ara. gre. esbꝝũ vl amatrum vel amaricum. latine maiorana: vel sansucus. Gal. viij. sim. phar. ca. de sansuco: subtilium partium est ꝛ diasoretice virtutis: siccat enim ꝛ calefacit in tertio gra. Gera. lib. aggre. capi. merzenius auc. Diasco. herba ẽ habens virgas extensas super faciẽ terre in suo ortu: ꝛ habet folia parua rotunda sup que ẽ borza fere similis folijs calamẽti habẽtis folia subtilia: ꝛ habet odorẽ bonum. Idem auc. Gal. virtus ei⁹ est q̃ calefacit: ꝛ desiccat in tertio gra. ꝛ virtus ei⁹ est que resolut ꝛ subtiliat. Posse. Gera. aucto. Abenmesuay: quãdo linitur cũ succo ei⁹ super luores sãguinis mortui aufert eas: ꝛ ppter hãc causam apponẽtes vẽtosas vngunt locum post vẽtositatez cũ eo: vt nõ appareant cicatrices scarificatiõis: ꝛ quãdo fit ea putpurgium cũ eo conuenit dolori capitis: maxime melancolicis ꝛ ventositati cerebri: ꝛ apit opilationes q̃ sunt in eo: ꝛ ppter hanc causam cõfert epilensie ꝛ paralisi in q̃ declinat homo caput suum ad posteriora ꝛ alteri paralisi: ꝛ torture oris ꝛ emigranee. attrahit enim humiditates malas a cerebro ꝛ conuenit multũ: ꝛ fit oleum cũ ea ꝛ cõuenit ad oia supradicta. ꝛ qñ teritur maiorana sicca ꝛ cõficitur cum melle ꝛ linitur super luorẽ qui fit sub oculo aufert ipsum. ꝛ exprimitur succus ex ea dum est recens ꝛ fit caputpurgiũ cum eo ꝛ mundificat cerebrum: ꝛ cõuenit egritudinibꝰ eius frigidis ꝛ melancolicis: ꝛ q̃ndo ibibitur i eo cotum aut lana ꝛ ponit in aurem aperit opilationes eius. Similiter autem facit oleũ eius: ꝛ fit cum eo nascale ꝛ aperit orificium matricis: ꝛ cõfert suffocationi eius: ꝛ calefacit matricem. vnde Rasis ppter aromatici tatem suam ꝛ caliditatẽ ꝛ subtilitatem cõuenit oibus egritudinibus frigidis: ꝛ cõfortat cerebrum ꝛ omnia membra. Dsli. ca. de maiorana vires hz acres ꝛ calefactorias ad oẽm duriciem vel rigorẽ valde idonea: medet etiam cataplasmatibꝰ imposita scorpione vexatos: ꝛ intestinoꝝ tormento vel difficultate mictus laborantes. elixatura ei⁹ hydropicis medet: vinã puocat: ꝛ tortionibꝰ vtilis est: succꝰ eius melle addito luorẽ detergit: scorpionum ictus cũ aceto ꝛ sale compescit: luctuationibus bene adhibetur. Cerotis vtiliter adhibetur: tumores oẽs corporis ꝛ oculorum cataplasmatibus adhibita spargit: maxime cũ polenta imposita. Item apposita solite purgationis materiaz puocat in feminis: malagmatibus ꝛ acopis miscetur bene.

Meringe capitis	.i. paniculus capitis.
Merion	.i. mandragora.
Mermeram	.i. celidonia.
Mercurialis qd est. l. linosolis.	
Mersulem	.i. ligna. sparagi.
Mesatramesir	.i. pulegiũ ceruinum.

Mesalia vocat res acuta vel subtilis in ambabꝰ extremitatibus: ꝛ in medio grossa.

Mesak	idem.
Mesabrum	.i. opium.
Mesactera	.i. mirrha.
Mesacta	.i. pira.
Mesacrum	.i. papauer.
Mesca tramesir	.i. diptamus.

Mescatur mesir. i. stipites silans alcebescebram ꝛ eis vtuntur indi ad accedendum ignem.

Meschatramesir	.i. pulegium ceruinũ.

Mesci. i. mediũ: inde venit meseraice ꝛ mesereon ieiunum intestinum.

Meseraice	idem.
Mesen	.i. mediũ.
Mesericon	.i. genus titimalli.

Mesenteriũ Alex. de reumatica dysenteria. sonat ergo mediũ intestinum qõ vocat ieiunuz: nã mese gre. mediũ terion intestinum.

Mesebiar	.i. marubiũ.
Mesines	.i. crisomolla.

Cap. ccccxxxvi.

Mescebe ara. gre. scinꝰ vel achias vl chias. lati. mastix ꝛ ẽ gũmi arboris scini vel lentisci: q lentiscus gre. vocat scinus: sicut inuenit Dias. cap. de mastice: q̃dam es si le. botin. mastix emanat ab arbore q̃ scinus dicit: ꝛ q̃dam ex ea ẽ alba: q̃daz subviridis: sed melior ex ea ẽ cuius color ẽ albꝰ perlucidum hẽs granum graue siccissimũ: ꝛ cito frangibile hẽs bonũ odorẽ: ꝛ est de ea q̃dam q̃ est nigra: ꝛ que Gal. vij. sim. phar. cap. de mastice alba: ꝛ ẽ illa q̃ dicit glutẽ romanũ: ꝛ ẽ cõposita ex virtutibꝰ diuersis. s. stiptica mollificatiua: ꝛ virtꝰ eius est q̃ ca. ꝛ desic. in. ij. gra. vñ mollificat ꝛ resoluit: ꝛ ideo stõi epatis ꝛ vẽtris flegmonibꝰ cõpetit: sed nigra est q̃ dicit capiti vel egyptiaca: ꝛ ẽ maioris desiccationis q̃z alba: ꝛ virtꝰ stiptica ẽ in eo minor: ꝛ ideo ẽ conueniens vbi oz resoluere amplius: ꝛ ppter hoc multum cõuenit ãpatibus duris q̃ fiunt i exterioribus corporis: sed oleũ masticis ẽ sile virtuti mastices. Gera. lib. ag. ca. masteche. mastix ẽ primus inꝰ oia glutina in bonitate: ꝛ arbor masticis ẽ composita ex substãtia aquea ꝛ terrea frigida nõ multũ: ꝛ in sapore oium ptium huius arboris: dico radicis ꝛ fructꝰ ꝛ corticꝫ ẽ stipticitas pauca: ꝛ virtꝰ eius ẽ infrigiditare ꝛ calefacere mediocriter tempate: ꝛ desic. i fine. ij. gra. vsq̃z ad pn Posse. Gera. in ea ẽ de stipticitate q̃ cõfert debilitati epatis ꝛ stõi ꝛ intestinoꝝ ꝛ ãpatibus in eis existentibꝰ: in eo ẽ stipticitas: ꝛ non hz acuitatem aliquã: est ꝛ multũ subtilis: ꝛ fit emplz cum foliis masticis dũ sunt recentia: ꝛ ẽ in eis virtus manifesta: ꝛ ideo q̃ bibunt folia aut cũ alijs medicinis ad vlcera intestinoꝝ: ꝛ ad fluxum ventris conferunt multum: ꝛ conferunt spuentibus sanguinem: ꝛ fluxui menstruorum ꝛ ani: ꝛ non est in eo diuersitas a succo ypoquistidos. Et idez auctoritate Diasco. tota hec arbor est stiptica: ꝛ virtus foliorum fructus ꝛ corticis ꝛ radicis est equalis: ꝛ decoquitur cortex eius ꝛ cortex radicis ꝛ folia decoctione plurima: ꝛ quando fuerit cocta colatur ab eis aqua que iteruz coquitur vsq̃z ad mellis spissitudinem: ꝛ conuenit sputo sanguinis

decoctio illa bibita: ⁊ fluxui vētris: ⁊ vlceribus intestinoꝝ: ⁊ fluxui matricis ⁊ ani: ⁊ vniuersaliter qdem ponitur ꝓ acatia ⁊ ypoquistidos. ⁊ ponitur decoctio illa loco succi foliorꝝ: ⁊ qñ proijcitur decoctio illa sup vlcera pfunda: ⁊ super ossa fracta restaurat carnem in vlceribus: ⁊ restaurat ossa: ⁊ stringit membra laxa: ⁊ abscindit humiditates antiquas a matrice: ⁊ phibet vlcera corrosiua ne dilatentur in corpore: ⁊ ꝓuocat vrinam: ⁊ qñ fit collutio oris cum ea stringit dentes cōmotos: ⁊ ex ramis huius arboris fit oleum qđ est bonū vbi conuenit stipticitas. Et idem auc. Humay: mastix resoluit apata stōi ⁊ cōuenit tussi: ⁊ non est pauce at tractiōis phlegmaticis qñ masticat: ⁊ ꝓpter hoc miscetur cū aloe: vt ꝓparet ipsam: ⁊ attrahat cuz eo phlegma a capite.

Mesceca idem.
Mesir .i. sandanig.
Mesif .i. aqua lactis.
Mesin .i. lothos.
Mesintion. i. meseraica: que est inter epar ⁊ stomachum.
Mespilum. i. species zaroz que arabice vocatur gubera.
Mesus .i. liquor acetosus.
Messus idem.
Menstruum dicitur a mense.
Mest. i. lac acetosum coagulatum.
Metasis creticum. i. morbi sanatiuus.
Metacatafora. i. epilenticus cū est in paroxismo
Metacarpium .i. peeten manus.
Metalluz quodā ē minerale: ⁊ illa sunt plura metalli: q: sunt. vij. genera. s. aurum: argentū: plumbum: stagnum: es: argentū viuū: ⁊ ferrum: ⁊ illa sunt metallica corpora: ⁊ oim istoꝝ materia est argentum viuū: ⁊ sulfur: vt philosoph⁹ quarto metheoꝝ. Et est aliud metallum qđ fit artificialiter ex mixtione aliquoꝝ suprà dictoꝝ metallorum: ⁊ de isto fiunt campane ⁊ alia vasa.
Metacensis .i. deriuatio humoꝝ.
Metas meretica .i. feruentia.
Metafrenon. i. posterioꝝ dorsi. Cassius felix. de tussi: ⁊ in psalterio greco. vbi nostrū hz posterioꝝ dorsi ipm habet mentafrenon.
Metalon .i. metallum.
Meta interica .i. recorporatiua.
Metafrenum. i. partes pectoris: vbi terminant xij. spondilia.
Methacaphora interpretat transdelatus: vt epilenticus dum est in actione.
Metaphora .i. similitudo.
Metramesir .i. pulegium ceruinuz
Meth .i. storax.
Methomania prefocatio matricis ē: qñ est quasi mania eius.
Methodus. i. regula vel doctrina: inde methodicus. i. doctrinalis vel regularis.
Methon .i. papauer.
Methosinectica .i. diaforetica calida.
Metron .i. matrix.
Metroticum. i. instrumentum quo medicina in matricem injicitur. Cassius felix cap. de precadēte matrice.
Metron afrodis .i. eraclea.
Mezaurum ē ius. i. cibus liquidus.

Cap. ccccclvii.

Mezabaran .i. tapsia. qdaz dicunt q⁹ est mezereon. aliqui dicunt q⁹ est elacteriū ſm Sera. lib. aggre. capi. mezabaram ē planta que reperitur i india cuius cortex exterior habet iuuamentum i medicina in doloribus tincturarum: ⁊ in foljs huius plante illud quod diximus in arbore agre: ⁊ hec quando ponit in fluminib⁹ inebriat pisces: ⁊ melior ex eo est illa que habet subtilem corticez: ⁊ in sapore ei⁹ est acuitas parua: ⁊ dosis eius simplicis cū zucaro est aureus. i.

Mezeuruma .i. mezereon.
Mezenella .i. camomilla.

Cap. ccccclviii.

Mezgreb Bera. ara. gre. lepnia. latine magra vel mogra lib. aggre. cap. mezgreb auc. Diaſ. ex ea est quedā que defertur ex terris sinos: ⁊ melior ex ea est grauis densa cuius color non ē diuersus ⁊ est sicut color epatis: aut sanguinis nō bēns lapidem: ⁊ ponit in aqua ⁊ dissolui facile ⁊ crescit. Illa vo magra qua vtūtur carpentarij est ex debilioribus operationib⁹ qz illa que defertur ex sinos ⁊ ex babylonia: ⁊ melior que facile terit. Colligitur vo in capadotia in speluncis distillās ⁊ affertur venalis in sinopidam ciuitatem. vnde ⁊ nomen accepit. Et idem auc. Gal. in sapore ipsius ē stipticitas. vnde virtus ē eius desiccatiua: ⁊ quādo sorbetur cum ouo: aut fit cristere cum ea stringit ventrem: vñ habet virtutē stipticam ⁊ desiccatiuam ⁊ glutinatiuā. ⁊ quādo miscetur in emplis consolidat vulnera recentia. ⁊ ingreditur in confectionibus trociscoꝝ desiccatiuoꝝ ⁊ constrictiuorum vētris: ⁊ qñ sorbetur in ouo sorbili: aut fit cristere cum ea strungit ventrem: ⁊ ꝓpinat in potu in dolore epatis: ⁊ datur in ouo ad sputum sanguinis ad venenūqz. Dau. cap. de mogra. Mogra sinopida est fortior bolo romano: ⁊ luto sigillato: ⁊ ideo mgreditur in cōfectionibus vngentorum: ⁊ occidit vermes in ventre. Bulcasin Eben Aben azārin lib. qui dicitur seruitor cōburit mogra sicut bolus armenus.

Miacantus .i. sparagus.
Miacanta .i. spargula.
Miamir. i. r. tractatuū: ide liber miamir. i. de decem tractatibus.
Miafile .i. storax kalamita.
Mia, grece. i. musta: sed mia ara. est storax: ⁊ mia similiter ē muscilus specialis.
Miagus: Dli. ē herba feculenta cū foljs silibus rubee cū semine oleoso: ex quo fit oleum.
Mielon elafui .i. medulla ceruina.
Miemix .i. crisomolla.
Mier .i. capra.
Miesuf .i. polium montanum
Miopone .i. psilotrum.
Mioponei idem.
Mion .i. meu.
Miopie dicunt q ꝓpe sunt videntes ea q̄ de longe non vident.
Miosos .i. glis.
Miolas .i. fiola.
Miocephala. i. videns muscas ante oculos.
Miomas. i. herba mihi ignota: vt in Alexandro
Miota idem.
Miosceais .i. auricula muris.
Miuberigi .i. stafiragria.
Miuterigum .i. mala psica.
Miba muris .i. cicuta.
Mibae idem.
Mib .i. lac.
Micharia herba est ſm Diaſ. ⁊ lati. vocant ipuz spondilion.
Micantus .i. sparagus.

Cap. ccccclix.

In Mchad Bera. lib. aggr. ca. michad sunt vene arboris granati siluestris q̄ nascit in seni vltra mare & in coralscen & sunt vene grosse albe: colligunt̄ i albacumine & eorū mala granata sūt sic̄ granata domestica in p̄ncipio coꝛ ortus: & color eorum est inter rubedinem & viriditatē: & intra malum ei⁹ sūt grana rubea rotunda in magnitudine seminis lētisci: & dimittunt ea in cortice suo: & q̄ egent eis extrabunt a cortice: & est ca. & hu. in secūdo. auget in spermatē & corroborat coitum: & ē bonus poda grē q̄ teritur & cōficitur cū aceto & linitur supra ipsum: & cōuenit spasmo: & mollit duricies iunctu rarum.

Mihaneh .i. sparagi.

Miclata est cibus factus ex pane azimo cum oleo istud vocabulū ponit Auic. p̄mo canone sen. iuj. capi. xi.

Micete .i. fungus.

Michete sunt homies veloces: & latine vocantur cursores.

Michesol .i. apum risus.

Michete .i. fungus.

Michoniū. i. papauer: & est album & rubeum: quā do simpliciter ponitur de albo intelligit̄: p̄ro quo .l. charchar.

Microtera .i. cozula l' crisomolla

Microsia .i. paruitas pulsus.

Micros. i. puum: inde microtegni & microcosm⁹

Midian .i. cimbalaria

Midriasis. i. dilatatio pupille: & ē maior q̄z platicoriasis.

Migra qd est. l. rencua.

Migari idem.

Miach .i. storax.

Miaha idem.

Miasur .i. abrotanum.

Mifunti .i. folium.

Mifunser .i. pulegium.

Mifunseri idem.

Milax que cimichofons nolatur similis est edere tenuioribus folijs duo: ei⁹ genera dicunt̄: alterū comantibus a cinorum cornib⁹: alterū gen⁹ cultq̄ amara nullus effect⁹. Ysdi.

Mila .i. mala.

Milagrafico .i. attramentū pictorū

Milangina .i. sine igne macerēt.

Milea. i. arbor mile vel malum.

Mileson .i. species alciomi.

Milia indica .i. citrum.

Milia persica .i. persicum.

Mileos .i. fraxinus.

Millefoliū qd est. l. minofilos.

Millemorbia vel milmorbia herba siccaria & sero fularia castrangula: vel vrtica mortua eo q⁹ folia vrtice silia habet: non tamen vrentia.

Mili .i. mila.

Miliaria herba est: quā milium vocat Ysdi.

Miliduris est mola matricis: naz gre. milos ;mola vocatur.

Milimandrum .i. iusquiamus.

Militis lothos .i. molaris lapis.

Milium solis .i. grana solis.

Milium qd est. l. docher.

Militrum .i. sinapis.

Milium solis. i. cauda porcina: & qd est. l. culb.

Miliares. i. serpentes quoꝝ color ꝓpter citrinitatem est quasi color milij.

Militen .i. vinū de citonijs.

Milmon .i. fraxinus.

Misicum .i. sinopida.

Miloplacentiū .i. meloplaceta.

Melotida est tenta cirurgicorū.

Milos grece mola: inde milon. i. molendinū: mde amilum: q: sine mola fit.

Milops .i. medulla.

Milto .i. sanguis.

Milto grato .i. sanguis vrcinus.

Milto draconis. i. sanguis draconis: hoc vocabulum ponitur in antidotario virili. i. Ysdauli apostoli dicti antidoto.

Mimiar .i. siseleos.

Mimiae .i. faseolus.

Mimiaer idem.

Mina. i. pondus lib. i. & quarte: sed sm alios est pondus centum. z.

Minaballanus .i. ballanus repsico.

Minera .i. celidonia.

Minbe .i. menta.

Minbei idem.

Minium est color scriptorum: & qd est. l. cinabar.

Minchi. i. bruca: & est tamariscus agrestis.

Minthi .i. nepita.

Minci idem.

Cap. ccccl.

In Mofilos gre. lati. millefoliū Diaſ. ca. minofilos. nascit̄ i paludestrib⁹ locis tyrsum hz ex vna radice mollē & subuſſum: & q̄si manib⁹ limatum: & folia silia feniculo. Ysdi. minofilon nr̄i millefoliū vocant: caulis ē tener silis feniculo plurimisq̄z folijs. vñ & nomē accepit. Nascit̄ in palustrib⁹: herbā ip̄am nascentē tenuē a laterib⁹ capillariq̄ folijs vsisq̄z eximia &c.

Poſſe. Diaſ. vulnera glutinat & sine tumore custodiūt: in dē tum dolore cū butiro ponunt̄ in modū empli. ꝫ vrine difficultatē bibit̄ cū aceto: & valz ꝫ calculuz

Gal. vij. sim. phar. ca. millefoliuz siccatiue ē virtutis intantū: vt consolidet vlnera

Minon. i. nux: inde confectio diaminon. i. confectio de nuce.

Minutum thus .i. māna thuris.

Minutarb .i. psilotrum.

Minusel .i. praſſium.

Miracata .i. salsitia.

Mirach. i. aggregatio cutis: que est sup ventrez

Miracopium .i. calidum.

Mira solis .i. cataputia.

Miragenat est q̄dam species cibi.

Mirrha grece. i. odorifera: vel redolentia vngē ta. mirrha. i. odorifera: inde mirrha copiū odori ferū mitigatiuū. Alexander capi. de vnctiōib⁹ ad frigiditatē stomaci.

Mirdane .i. mezereon.

Mirna stacten ē qō ex mirrha humida exp:imit̄

Diaſ. capitu. de mirrha. sed mirrha melius scribitur.

Cap. ccccli.

In Mirrha lati. arabi. hec. gre. smirna vel achantus.

Bera. li. ag. ca. hec. auc. Diasc. mirrha ē gūmi arboris q̄ nascit̄ in terris arabum silis arbori q̄ dicit̄ in greco spina babylonica: nā fiunt scissure in ligno arboris. vñ egredit̄ gūmi qō emanat cadens super sertoria que sternuntur sub arbore: & quedam per se coagulatur super stipitem: & ē de ipsa res que dicitur bacantiscus siue bathanasas & grossa est a qua egreditur meth. i. storax liquida quādo exp:imitur sicut apparet in. l. melabac.

ꝙ dicit myrna stacten: ꝙ est de ea q̄ dicit anizen siue aizem: ꝙ ē pinguis multū: ꝙ arbor eius ē in terra q̄ dicit ptima: ꝙ ē pinguis: ꝙ qñ exprimit succus eius egredit velut storax multū: ꝙ mirrha ē illa q̄ dicit tarbalud: ꝙ canchi: ꝙ noīatur hoc noīe ꝙ defertur ex terris q̄ dicunt sic: ꝙ color eius ē ad viri ditatem tendēs pungēs linguā clari coloris: ꝙ ex ea ē que dr̄ liti: ꝙ est litagluthichi: ꝙ ē mollis tactu sicut bdellium in odore suo est pinguedo: ꝙ arbor eius ē in locis soli expositis: ex ea ē que dr̄ poaclis ꝙ est aspera multū nigra: ꝙ apparet in ea vestigiū ignis: ꝙ deterius ē illa q̄ dicitur argasin: ꝙ ē leuis non pinguis acuti saporis silis gūmi arabico i fortitudine ꝙ vtute: ꝙ ex mirrha ē que dr̄ crumu siue amim: ꝙ ē mala: ꝙ fiūt qdā trocisci ex substātijs mirrhe: ꝙ si mirrha piguis fuerit trocisci q ex ea fiūt bēnt bonū odorem ꝙ pinguē: ꝙ si non fuerit pinguis qō fit ex substātia eius nō hz bonum odorez neqz pinguē: ꝙ hz virtutem debilem pp qō admiscetur ei oleuz qñ ex eo fiunt trocisci: adulteratur mirrha qñ admiscet ei gūmi quod infusuz fuerit in aqua mirrhe: ꝙ melior ex mirrha est noua leuis munda q̄ qñ tangitur est aliquātulum aspera ꝙ arrida ꝙ cito frangibilis: ꝙ qñ frangitur remanet in eius fructura res alba: ꝙ figura eius ē sicut figura vnguium: ꝙ q̄ est in frustra nō pua: ꝙ color eius ē vniformis nō diuersus in exteriorib⁹ eius: sed interius est trahēs ad rubedinē parū cū lineis sub albidis sicut dirim⁹: odor eius ē delectabilis amar⁹ catarri sedatiua: sed illa q̄ ē grauis cui⁹ color ē sicut color picis nō est alicui⁹ vtilitatis. Sed mirrha que ē ex terra q̄ dicitur labotero abscindit ex radice arboris que ē in terris illis. elligitur enī ex ea illud qō ē silē mirrhe in odore: ꝙ virtus ei⁹ est calefactiua ꝙ mollificatiua ꝙ resolutiua: ꝙ ingreditur in confectioni bus vngentorum. **Sal.** viij. sim. phar. capi. de mirrha: in sapore eius est de sapore amaro quātitas nō pauca: ꝙ virtus eius ē que calefacit ꝙ sic. in. ij. gradu.

Posse. Bera. auct. Albugerich. mirrha conuenit ad aquaz citrinam quādo sumitur ex ea in potu: aut fit em plastrum cum ea sup ventrem: ꝙ quādo fit caput purgium cum vno anoch ex ea mūdificat cerebrū ꝙ aufert ab eo vētositates grossas: ꝙ incoriat gingiuas: ꝙ confirmat dentes: ꝙ est bona colice quando fit liniti cum ea. **Sal.** mirrha abstergit cum temperamento ꝙ glutinat fragmenta ossiuz capitis: ꝙ occidit lumbricos: ꝙ fetū expellēs eos: ꝙ ingredit i ꝓfectiōib⁹ colliricorū q̄ fiunt ad vlcera oculi: ꝙ ad maculas q̄ fiunt in eo: ꝙ in medicinis q̄ bibunt ad tussim antiquā: ꝙ ad asma Nam ipsa non erasperat cānaz pulmonis: ꝙ hoc q: non calefacit neqz deficcat calefactione ꝙ deficcatione forti: ꝙ sine superfluitate sue amaritudinis ꝙ sue absterſionis. est alia mirrha q̄ trahitur a radice arboris huius: ꝙ virtus ei⁹ calefacit: ꝙ mollificat ꝙ resolut.

Mirrha trochiten. i. rotunda: naz trochos. i. rotundum.

Mirta lepita .i. mirte cime.
Mirica .i. genestra.
Miricen .i. tamariscus.
Mirifilon .i. millefolium.
Mirise .i. vngere.

Mirismata. i. odorom̄ēta tumamata.

Miristica. i. redolētia odorifera: inde karea miristica. i. nux odorifera idem nux muscata.

Miris Dias. mirrhe dicit follis ꝙ hastis similis como: ē radix oblōga ꝙ mollis: ꝙ odorata apta ad edendum.

Mirmis. i. formica: inde mirmidones vel mirmicelon. i. oleum formicarum.

Mirmicolenia .i. lac formicarum.

Mirmiceas. i. verucа in cute: qdaz dicunt ꝙ melius ꝙ ē pustula parua q̄ vocatur formica.

Mirminita. i. arena que fertur de mecha: ꝙ confricatur super manum: ꝙ in ea intrat ꝙ non apparet: ꝙ inde fit etiam vngentum quod dicit manuz penetrabile.

Mirsmi .i. mirta.
Mirsme .i. mirte folia.
Mirsmei idem.

Mirticen vel caristicen. i. secunda species titimali a qua oritur fructus que dicitur nux vomica.

Mirros .i. fimus.

Mirabolani a Plini. vocantur grana ben. alibi tamen de mirabolanis loquitur: ꝙ dicit ꝙ si colligantur anaz matureſcant nullum lignum intus habent: ꝙ qd est. l. baililig.

Miropola .i. vngentarius.

Mironitis est herba nobis ignota: vt in Alexandro.

Mirosodes est species. vi. titimalli.

Mirul .i. ziman.

Mirus qd est. l. des domestica.

Mirtus siluestris .i. cubebe.

Mifagarach .i. coquinatuz quod fit sine carne.

Misalnus. i. acualis: ꝙ sic dicitur ad similitudinez cuiusdam acus que est curuata in medio existens grossio: ꝙ in duabus extremitatibus tenuis: qua in terra saracenorum vtuntur suſellorum sutores

Cap. ccccclii.

Miseos est genus terre qua carem⁹ aliqui dicunt ꝙ est flos eris qō cum fregeris: deintus stelle auree apparent: inquit Diasco. capit. miseos. Plinius capi. miseos. glebula est aurosa fulgens ꝙ fragilis inter metalla inueniuntur vt calcites in cypro insula cuius fragmina imutātur in modum sablonis. illud vero est optimuz quod aureo splendet colore ꝙ lenigatum molle est ꝑm tactum: ꝙ aliud hoc palidum ꝙ leue: qui cū eo tactus fuerit cito denigratur. superat enim colchotar effectu.

Misteri cōmeda .i. suffocatio matricis

Misceton ꝑm Alex. cap. de tussi: vocat q̄dam cōfectio ad tussim frigidam.

Misi est genus tuberum.

Cap. ccccclii.

Misch arabice grece abonasa siue aboanisa. latine muscus. Bera. lib. aggre. capitū. misch dixit Habōhasen ex verbo. Abulbuasim Almascadi in libro auri ꝙ minerarum ꝙ margaritarum: terre in quibus sunt gazelle musci: ꝙ sunt regiones tumbasi: ꝙ seni: sunt terre confines. verum muscus regionis tumbasi est melior: musco seni duabus de causis: vna est quia gazelle de tumbasi comedunt spicam nardi ꝙ alias species odoriferas. gazelle vero de seni comedūt alias herbas ab istis quas diximus odoriferas: tamē est etiā alia causa qō homines de tumbasi nō extrahūt muscū a folliculis ꝙ non adulterāt ipm cū medicinis adulterationū preterea illi de seni abscindūt folliculos temporibus humidis ꝙ turbidis: ꝙ in aere nō conuenienti

⁊ si homines de seni nō hēnt res cū qbus adulterent: repouūt eū in vasis vitreis ⁊ obturāt bene: ⁊ mittunt eum in terras saracenoꝝ in pſida. ⁊ in alijs regionib⁹ babylonie: acſi ipſe ſit de tumbaſi ¶Delio: autez muſcus ⁊ magis redolens eſt ille q abſcindit a gazella poſtq̄ eſt bene maturus in ea ⁊ non differūt gazelle iſte ab iſtis ab alijs in figura ⁊ colore: ⁊ corpoꝛib⁹: cognoſcunt tū in dentib⁹ caninis eaꝝ: q: q̄libz ex iſtis hz duos caninos dētes egredientes ab oꝛe ipſius ſicut egrediuntur ab oꝛe porcoꝝ: ⁊ ſunt dētes iſti valde albi: ⁊ recti longitudinem vni⁹ palmi hēntes: aut plus. venatores qdem in terris chelech ⁊ ſeni extēdunt funes ⁊ laqueos ⁊ capiūt eas. Aliq̄ vo ſagittant eas: ⁊ abſcindunt ab eis folliculū: ⁊ ligant eos imaturoſ q̄re tūc ē i odoꝛe ſuo horribilitas: ſuſpendūt ergo eos relinquētes aliquo tpe donec maturent: ⁊ recedat fetoꝛ eoꝝ: ⁊ mundet in aere ⁊ auferē ab eis muſc⁹ bon⁹: ⁊ hoc cōtingit fructib⁹ arboꝝ q̄ colliguntur ab arboꝛib⁹ ſuis anteq̄ matureſcāt. verum melioꝛ muſcus eſt ille qui maturatur in folliculo ſuo: ⁊ eſt completus in maturitate in folliculo ipſo anteq̄ abſcindatur ab aīali: deinde abſcinditur poſt cōplemētum: ⁊ pp hoc cū natura expellit curſum ſanguis ad folliculum illū vel chiſtim. ⁊ completur eſſe ſanguis in eo nocz illi aīali: ⁊ tūc venit ad ſaxa vel ad aliquē ex lapidibus ca. caliditate ſolis: ⁊ fricat ſe multū cū delectatiōe magna donec leniat cutis in loco illo ⁊ emanat q̄ cōtinet ſuper lapides quēadmoduz emanat ab apate aliquo q̄ apitur: ⁊ ſentit tunc illō animal in eritu eius delectatiōem magnā: q̄ eſt euacuata chiſtis tota ab eo q̄ in eo cōtinet tunc incarnat ⁊ cōſoli datur: ⁊ iterū poſt colligit in loco illo curſus ſanguinis ſicut fecit primo. egrediunt ergo boies de thebeth qui nouerunt loca vbi paſcunt gazelle: ⁊ peruenientes ad ſaxa illa ⁊ lapides inueniunt ſanguinem illum qui deſiccatus eſt ſuper lapidem ⁊ ſaxa ⁊ colligunt eum: ⁊ quoniam digeſſit eum natura in ſuo animali: ⁊ deſiccauit eum ſol ⁊ preparauit eū in aere: eſt melioꝛ oībus ſpeciebus muſci ⁊ electioꝛ. Colligunt ergo eū ⁊ ponūt in folliculis quos hēnt a gazellis quas ipſi venati ſunt: ⁊ ſeruant apud ſe. huiuſmōi eſt ille muſcus quo vtunt reges: ⁊ q donat p dono magno: ⁊ quē vendūt mercatoꝛes illius regionis p melioꝛi: ⁊ in thebet ſunt multe ciuitates: verū totus muſcus q colligitur in ptibus illis defertur ad illam ciuitatē que ppꝛie denoiatur noīe totius regionis thebet: ca. eſt ⁊ ſic. in. ij. gra. alij dicunt q eſt ca. in. ij. ſic. in ter-

tio. **Poſſe. Bera.** auc. Aben meſuay fortificat coꝛ ⁊ oīa interioꝛa mēbꝛa q̄ bibitur aut ponit exterius in emplis: ⁊ abſtergit albuginē ſubtilem: ⁊ deſiccat eius humiditatem: ⁊ calefacit cerebꝛuz: ⁊ deſiccat q̄ fiunt ſternutatiōes cum eo ⁊ coꝛroboꝛat cerebꝛum. vnde coꝛroboꝛat mēbꝛa ſua aromaticitate: ⁊ confert ſode antiq̄ que ē ab humiditatib⁹: ⁊ coꝛroboꝛat cerebꝛum: ⁊ ſi accipiat de eo parū ⁊ reſolnatur cū eo de kerui: ⁊ linit cuz eo virga unat ad coitum: ⁊ eſt in eo hūiditas q̄dam per quā excitat coꝛ-

tum. **Auic.** De viribus cordis dicit q cōfoꝛtat coꝛ.

¶Diſoros. i. rana terreſtris venenoſa rubea.

¶Diteritrū. i. peſſariuz inſtrm velut criſtere quo imittuntur liquoꝛes in matricez. ¶Dau. ca. de mulieb⁹ fluxu.

¶Diteragum .i. mala pſica.

¶Dicidatia herba eſt quā ¶Dſcoꝛ. deſcribit: ſed ipſā ignoꝛo.

¶Ditridatia idem.

¶Ditridatū confectio magna eſt omnibus nota.

¶Dixmix .i. criſomolla.

¶Diro .i. ſatirion.

¶Dirumar .i. fiſtula.

¶Diua. i. ſuccus citonioꝝ coct⁹ cū vino vt ſupꝛa: ⁊ fit cū ſpeciebus ⁊ ſine.

¶Docaſintericoꝛum interpꝛetatur moꝛbus declinans ⁊ ſanans.

¶Docedium. i. ſemen papaueris albi.

¶Docedon idem.

¶Docelium .i. polium.

¶Dochen agria .i. paſtinaca ſilueſtris

¶Docha lalhudu .i. medulla oſſium.

¶Dodium ē pondus. xl. lib. ⁊ q̄tuoꝛ.

¶Dodiplion .i. apium riſus.

¶Dodiplionū idem.

¶Dogara. i. ſalſamenta ex aceto ⁊ ſale.

¶Dogarata idem.

¶Dogra .i. magra.

¶Dolla. i. molli: ⁊ eſt armel hz ¶Dſcli. eſt quedā alia planta cui⁹ radix rotunda nigraq̄ q̄ multū terre capiens. ¶Dſſā vt dixerunt aliqui cāpani ſi aliquot diebus effoſſa inter difficultates ſarcas. xxx. pedes longa inuenta ē: ac ne ſi qdem ſolida: ſed abrupta folia ei⁹ ſille ſilia floꝛem eius greci luterunt dicunt. Sed ¶Domerus candidū ſcripſit naſcitur in fenitia ⁊ in cilitia archadie ⁊ ¶Dtalia.

¶Dolatinagria .i. malua.

¶Dolibdi Caſſius felix in antidotaria diamolibdi .i. de plumbo.

¶Dolibdos .i. plumbeum.

¶Dolipidium. .i. plumbū.

¶Cap. ccccclviii.

¶Dolibdena .i. plumbuz vſtū ⁊ ſtercus plumbi

In Sed Diaſ. ca. de mollibdena. dicit q eſt quaſi ſtercus auri vel argenti. Eſt aūt vtilioꝛ q̄ coloꝛē ſpume argenti habuerit ⁊ lucida ⁊ ruffa in tritura ⁊ coctura in oleo coccineum facit coloꝛē: fodit ⁊ in ſebaſtia: ⁊ i choꝛintho. ſed melioꝛ ē que ſigna vt ſupꝛa habuerit. ¶Dſcli. cap. de mollibdena eſt ſtercus auri ⁊ argenti que ab oꝛificinis aurificū colligit: que optima ē que non eſt lapidoſa ſed fragilis ⁊ ſplendida.

Diaſ. virtus ē ei vt ſpume argenti: aut ſcorie plumbi loturam ⁊ cōbuſturam ſimilem ſinopide habz. miſcet vero emplis pinguibus ⁊ ſaracoticis ⁊ cicatricē ducētibus. purgatoꝛijs aūt medicaminib⁹ non miſcetur.

¶Delicoꝛia .i. papauer.

¶Dolithia .i. malua.

¶Doli .i. armel.

¶Dollificatio coꝛporis. i. debilitas in q̄ homo ſtat ita vt non loquat neq̄z bene ſentiat.

¶Dolochia .i. malua.

¶Dolochea arboꝛea .i. altea.

¶Dolochia agria idem.

¶Dolonſi .i. ſerpillum.

¶Dolo .i. millefolium.

¶Dolon idem.

¶Dolocoꝛia .i. papauer.

¶Dolochin .i. altea.

¶Doloſagria .i. altea agreſtis.

¶Dolcoꝛia .i. papauer agreſtis.

¶Dolochia albacharū .i. atripler.

¶Dolongiana .i. molongena.

¶Doluchia .i. malua.

¶Doluſar .i. arthemiſia.

¶Doluſari idem.

¶Donados .i. ceterac.

¶Doniſari .i. arthemiſia.

¶Donodos idem.

¶Donoꝛamenon .i. vnius diei.

Monomachia. i. duellum a monos qō est vnum ⁊ mathos q ē pugna: quasi pugna vnius ad vnū inde etiam rithmachia. i. neruoꝝ pugna: ⁊ sithe machia. i. pugna anime: sithe enim aīa. Itē a monos qō est vnū dicit fe. monoides. i. vnius dici: ⁊ collyrium mono: ⁊ multa filia: vt in Aler.

Monopagia in passionario gariponti: si vna pte capitis in acutū dolor venit monopagiā greci dicunt si oculus sil'cū media parte capitis doleat: ⁊ emigraneum ⁊c.

Monymeron. i. medicina cū duritie ⁊ acredine.

Mora de seni	.i. mora rubi.
Morasion	.i. ciperus.
Morasiom	idem.

Mora celsi qd est. l. hec.

Morella: solatrū: vua lupina. i. strignuz: ⁊ quid ē .l. hameb.

Morgellina agrestis. i. celidonia.

Morgellina qd ē. l. anagallus.

Morion est species mandragore: sed ꝯsli. semen mandragore: quod qdā arcē: alij morion: alij ypomarton.

Morisia	.i. almuri.
Moripsia	idem.
Moricellum	.i. celsum.

Moroba. i. nutritum vel cōditum: nutritū enim ⁊ conditum dicit apud antiquos. vnde Auic. dicit acorus nutritus: ⁊ nō nutrit⁹. i. conditus: ⁊ nō conditus.

Moro. i. caro pustulosa addita in oculo: ⁊ ē inuersatio palpebre.

Morudan	.i. ciperus.
Morbus sacer.	.i. berisipilla.
Morbus lunaticus	.i. epilensia.

Morb⁹ regi⁹. i. ictericia a regulo alacrito croceo

Morbus arcuatus⁹: idem ab arcu celesti dictus

Morbus in quo eleuatur cutis. i. lepra.

Morsus galline vocat a qbusdam anagallus qui ypia vocat: quidam morgellinā vocāt. vnde morgellina non debet dici morsus galline: sed morb⁹ galline.

Mor	.i. mirrha.

Morgnapelli qd est. l. napellus.

Mosone miopsone. i. psilotrum.

Mospone vmospone idem.

Motaria sunt liceola q̄ nubibus apponunt.

Motarob	.i. auena.
Muaniga	.i. rete cerebri.
Mualep	.i. afrontrum.
Mualepi	idem.
Muchar	.i. mulachlach.
Mucatum	.i. fungus.

Muca. i. ps que de oculo videtur.

Mucula oculi. i. anterior pars oculi.

Mucheita	.i. sebesten.

Mucthe. i. pars que de oculo videtur.

Mucthei	idem.
Mudulion	.i. bdellium.
Muduan	.i. sinonum.
Muduani	idem.
Mufran	idem.
Mugalac	.i. lac acetosum.
Mugali	.i. draco marinus.

Mugath Auic. redarguit dicētes q ē radix granati silueſtris: ⁊ videt ignorasse qd esset: ego repi in antiquis sinonomis exponētib⁹ vocabula greca q mugath ē radix granati silueſtris.

Mugag	idem.

Mugali apud Dias. cap. de allio. Auic. eodem capi. est animal venenosum pusillum muri sile: hoc noiat Auic. quarto canone fe. vj. de venenis cap. de morsu illius.

Muchachem	.i. pondus.
Muhali	.i. affodillus.
Muhalib	idem.

Mulachlach ē aqua valde turbida ex qua mulieres linunt se vt rcdoleant. Et ideo dicitur mulachlach q̄si quod est infectum ⁊ turbatum: ⁊ fit ꝑm hunc modum: in aqua rosarum ponit muscus gariof: ⁊ camphora: ⁊ alia odorifera multa: ⁊ fit cum istis aqua valde turbida: ⁊ ꝑm hoc vocat aqua rosarum de mucarro: cuius descriptionē ponit Jo. mes. in antidotario suo: paragrafo qui icipit: operatio infusionis rosarū: ⁊ quādo syrupizatur ista aqua ⁊ est optimus syrupus alteratiuus ⁊ lubrificatiuus.

Mula	.i. meula.
Mulachia	.i. malua ortiua.
Mulgali	.i. algasech.

Mulsach. i. luncta cōnexa continua.

Mulsa qd est. l. mellicratum.

Mulb	.i. scotanum.

Cap. ccccclv.

Mumia est illud quod inuenitur in sepulchris balsamatorū in qbus humor mortui cū aloe ⁊ mirrha resolui⁹ qbus ipsa corpora cōdiebant ⁊ sil'atur pici marine: solebāt antiqt⁹ corpora balsamo mirrha ⁊ aloe condiri: ⁊ adhuc fit apud paganos ⁊ saracenos circa babyloniā. vbi est copia balsa Gera. lib. ag. cap. mumie. Mumie semi. pultor: ⁊ ē aloe balsamū ⁊ mirra: ⁊ qō miscet eis ex humoribus corporis humani. Et idē auc. Dias. i terris q̄ dicunt acolonie: descendit nāq ex montib⁹ q dicunt flumina cū aqs eiecit eū aq̄ fluminis in ripis: ⁊ ē coagulata ⁊ fit si cut cera: ⁊ hz odorē picis ⁊ aspalti mixti simul.

Posse. idem auc. Rasis ex noie quorūdam medicorꝝ ē bōa sode flegmatice frigide sine materia: ⁊ emigranee ⁊ paliſi: ⁊ torture oris: ⁊ epilēsie: ⁊ scotomie: ⁊ facim⁹ caputpurgiū cū vno grano ex ea cū aqua maiorāe: ⁊ cōuenit doloꝛib⁹ auriū qñ dissoluit ex ea granū in oleo sambacino ⁊ distillatur in aure: ⁊ cōfert dolori guttu ris qñ dissoluit ex ea vnū kirat cū aqua i qua decocta ē satureia: ⁊ cōuenit tussi cū aqua iuubaruz aut cū aqua ordei ⁊ sebesten: ⁊ dat in potu ex ea ie iuno trib⁹ dieb⁹ ⁊ cōfert cardiace: kirat. i. cum aq̄ mente ⁊ confert vētositati intestinorꝝ: qñ accipit kirat. i. cū aqua cimini ⁊ carui aut cū aqua ameos ⁊ casui ⁊ pcussioni: qñ sumit vnū kirat cum duob⁹ danich ex bolo armenico ⁊ vno danich croci cuz aqua solatri aut cassiefistule ⁊ dat ad singultum: granum. i. ex ea cuz decoctione seminū apij ⁊ carui ⁊ miscet cum oleo de ben ⁊ fit caputpurgium cum eis ⁊ ad squinantiā pondus vni⁹ kirat cū sqn gibin: ⁊ doloꝛem splenis pondus vni⁹ kirat cū aq̄ carui: ⁊ ad venena duo grana cū decoctiōe tribuloꝛum marinoꝛū ⁊ foliꝝ anuidē: ⁊ punctura scorpionis pondus vni⁹ kirat cū vino puro. Et ponitur in loco puncture cū butiro: ⁊ cōuenit fracture ⁊ cōquassationib⁹ que fiunt in interioꝛibus corporis ⁊ exterioꝛib⁹: ⁊ contritiōi pulmonis: ⁊ ē ꝑpe temperamentū: nisi q: hz ꝓprietatem in sedando doloꝛes q sunt in fracturis qñ sumit in potu ⁊ linitur cum ea: ⁊ fit cū ea cristere ⁊ conuenit vlceribꝰ vesice ⁊ virge. Et idē auc. Rasis: qdam emittebat sanguinē ⁊ non poterat restringi ꝑ aliquā medicinā vsqz quo datum ē sibi de mumia pond⁹ granoꝛum triū cum vino ⁊ restrictus est statim: ⁊ quādo fit cū ea suppositoꝛium dissolutū cum oleo de sambach cōuenit non potentib⁹ retinere vrinā ꝯDau. cap. de mumia: cal. est ⁊ sic. in. iij. gra. teste Constantino: lz qdam dicūt q̄ sit frigida: q: con-

strictiua: multa enī frigida ⁊ sic. laxāt ⁊ multa ca. ⁊ sicca constringunt.
de viribus cordis mumia ca. est in fine tertij: sic. i primo: ⁊ hz ꝑpetatē confortandi cor.
Adum. i. cera ſm Auic. verū ceram arabi. vocant erſamaba ⁊ mum: vt apparet ꝑ Sera. ē soꝛdities quedam domoꝛ apum: quā Auic. vocat mum nigrum: ⁊ gre. vocat̄ ꝑpolis vel cera ꝑpoleos ē calidius cera ⁊ foꝛtiter attractiuum.
Aduraba. i. conditū aliqō sicut ro. viole ꝯdite mirabolani ⁊ ceteri fructꝰ. vnde aliqñ sic inuenīt vocatur mel roſarum.
Aduradaſcon sic inuenīt ſecūdo canone Auic. ſed in arabico mardafesan ſcribīt qd ſit neſcio Haly abbas vo in ſecūdo practice mādaſefrū inter herbas deſcribit.
Aduram est cornꝰ arbuſtum ⁊ est cornea: ⁊ latine vocatur oꝛnale fructꝰ est q vocatur cōiter cornea.
Adura .i. alemu.
Aduraba .i. ſuchaa.
Adurex. i. cochiliū marinum: cuiꝰ ſanguine fit tinctura purpurea.
Adureſi .i. antimoniū.

Cap. .cccccl vi.

Adri idem est qō garus: ⁊ vulgariter dicīt almuria vl ſalmuria quod est quaſi ſalſum garum. ⁊ modus faciendi garum est iſte: fit garus de piſciculis paruis hoc mod: oponūtur piſciculi parui in aliquo vaſe hñte inferiuſ oꝛificium latū ſupius ſtrictū ⁊ anguſtum: ⁊ fit lectuſ hmōi piſciculoꝝ: vl moꝛe lecti ſternunt̄ i vaſe: poſtea supponīt ſal: ⁊ oꝛdo qdam lapilloꝝ minutoꝝ Item fit alius lect̄ piſciculoꝝ ⁊ ſup aſpergīt ſal: ⁊ ſupponitur ꝑdictꝰ oꝛdo lapilloꝝ: ⁊ sic fit donec vas plenū sit: tunc ꝑmittīt moꝛari ꝑ aliqō tempꝰ tū exploꝛato ſapoꝛe: ⁊ inuento garo exhunt garū vel garus pōt dici ſalmoꝛia ſapida: vt apparet in .l. cōbin. Sed sciendū q garus vl muri vel almuri que idē ſunt: liquoꝛ ē ſalſus quo multi ꝑ ſalſamento vtunt̄: ⁊ est duoꝝ modoꝝ. vnū quod fit ex piſciculis ſalitis: ⁊ aliud qō fit ex farina oꝛdei ⁊ ſale facto inde pane: cuiꝰ cōfectio ſimplr inuenīt in xxviij. azarauij ꝛc. aptum i enematibꝰ criſterioꝝ

Sera. lib. aggre. ca. muri. Aduri ē illud qō fit ex piſcibus ſalſis vl carne ſalſa qō qñ ꝓicitur ſup vlcera fraudulēta ꝓhibet eoꝝ dilatatiōem. Et idem auc. Gali. adminiſtrat̄ in vlceribus fraudulētis putridis: ⁊ apponīt in criſteribus q̄ adminiſtrant̄ in vlceribus inteſtinoꝝ ⁊ ad ſciaticam ⁊ ad diſſinteriā. Et idem auc. Aben meſuay. Almuri fit ex farina oꝛdei: ⁊ est cal. in. i. ſic. i ij. ſed illō qō fit ex piſcibus ē calidius ⁊ ſiccꝰ molificat ventrē: ⁊ incidit phlegma: ⁊ confert doloꝛi ſciatico qñ fit criſtere cū eo. Et idem auc. meſarugie hz ſtipticitatē ⁊ mundificatiōem: ⁊ ideo fit cū eo cohol in egritudine Jedri. i. variolis: vt non egrediant̄ in facie: ⁊ poſtq̄ egrediunt̄ diſſoluunt eas: ⁊ est cali. in ſecundo gradu. Et idem auctoꝛitate Raſis eodem libꝛo et capitulo dicit q curat vlcera fraudulenta putrida que ſunt in oꝛe. Bulcaſim Aben Aben Azarin lib. qui dicitur ſeruitoꝛ: muri purgat phlegma viſcoſum ⁊ incidit ipm ⁊ iuuat in colica qñ miſcet̄ in enemate criſteris cū aliis medicinis cōpoſitis cōuenientibꝰ: ⁊ ſumunt in cibo ꝑ doloꝛe ſcie q fit a phlegmate: ⁊ ē ſubtilius q̄z ſal: ⁊ q̄z ſal nitri: ⁊ quā aqua piſcium ſalſoꝝ veterū: ⁊ virtus eoꝝ ē debilioꝛ virtute eiꝰ: ⁊ operatio eius ē in hūc modū. Accipe de farina oꝛdei ptes duas: ⁊ de ſale ptē vnā ⁊ confice cū aq̄ ⁊ fac locatias azimas: ⁊ pone in furno ⁊ dimitte ibi donec cōburantur intus ⁊ extra: deinde exhbe a furno: ⁊ diuide vnāquāq̄z ꝑtem earum i tres aut q̄tuoꝛ ptes: ⁊ pone in olla magna munda ⁊ cooperi aqua: ⁊ pone cū eo de cifilonibus palmaꝝ plenaz manuz: ⁊ pone ollam in furno panis a ꝓncipio noctis vſq̄z mane. ⁊ ſunt q coquūt panem cum aqua ſup ignem: ⁊ coquūt vſq̄z ad conſumptionē medietatis aque ⁊ colant ⁊ ponūt in aqua ex meile ℔z voluntatem eoꝝ ad frangendū ſalſedinem eiꝰ: ⁊ conſeruāt: ⁊ hoc ⁊ caput muri: ⁊ almuri ſunt operationes alie lōge ab iſtis quas dixim: que ſunt idonee comeſtionibꝰ regum: ⁊ nō opoꝛtet eas memoꝛari in hoc loco modo: q̄ ſufficit nūc de modo iſto quātum ad neceſſitatem medicine.
Aduricus .i. tamariſcus.
Adurion. i. auricula muris: vt in Alexandro de podagra.
Adurim .i. auena.
Aduruban .i. ſaxifragia.
Adurtur .i. vermis.
Adur .i. mirrha.
Aduſa est fructꝰ qdam in quo peccauit primꝰ parens: ꝑ quo. l. maaleb.
Aduſaguarat. i. cibarium: vel ſapoꝝ q̄ fit ſine carne: ⁊ multis ſpeciebus.
Aduſaragi. i. qñ cooperitur pupilla nimis.

Cap. .cccccl vii.

Auſcata herba ē q̄ ſe expandīt in tarram: odoꝛē hñs muſci: ⁊ inuentur maioꝝ ⁊ minoꝝ que herba ſatis aſſimilat̄ agrimonie: niſi q̄z est minoꝝ ea. ē alia minoꝝ muſcata q̄ est minoꝝ ſuperiori conuenit cardiace ⁊ debilitati coꝛdis.
Aduſeleon .i. oleū muſcellinum.
Aduſceleon idem.
Aduſcellina ē herba facta ſicut bugloſſa cuius radix ē rubei coloꝛis exteriꝰ in ſupficie: in ſicilia linuntur ex ea gene mulierū: ⁊ alio noie vocatur lactuca aſini.

Cap. .cccccl viii.

Aucillago est illud globlatuz qō exhibitur a qbuſdam reb⁹ mucillaginoſis ꝑ artificium ⁊ modus exactionis mucillaginis ē ille ſm Bulcaſim Eben Aben azarin li. q dicīt ſuitoꝛ. Accipe de bono pſillo vel de q̄cūq̄z re a q̄ mucillago dz extrahi: ⁊ munda ipm a terra ⁊ pone ſup ipum de aq̄ ca. lib. iij. ad vnāquāq̄z libꝛam pſillij: aut plus ſm q tu volueris pinguem mucillaginē vel ſubtilem: ⁊ dimitte p noctē: ⁊ de mane calefacias parū ſup ignē: deinde ꝓice eam in marſupio facto ex tela lini foꝛti ⁊ noua groſſa: ⁊ ſtringe os marſupij cū ligamēto foꝛtiter ne aliquid ex pſillio lubꝛiciter extrahaſ: deide ſuſpende ipm ſupꝛa oꝛificiū olle vitreate ⁊ pcute marſupiū ab oi pte eius cū virga lignea vel ferrea ſubtili: ⁊ qō egredīt de mucillagine trahe mulgēdo ad inferioꝛa cū virga donec deſcendat mucillago in ollam: ⁊ fac illud donec nihil egrediat̄ a marſupio: deinde diſſolue os eius ⁊ liga iterū magis inferius a loco in quo ligaſti ꝓius: ⁊ pcute iterū cū virga quouſq̄z egrediat̄ tota mucillago. Maz pſillū egredīt̄ totū ſiccum ex marſupio cū iſto artificio ⁊ ſm hanc diſciplinā fiunt omnes alie mucillagines. Sunt aūt qdam q ponunt ſup ſemina aquaz ca. ⁊ miſcent bñ ⁊ ꝑmunt donec egrediatur tota mucilago: ſed ꝑmus modus ē melioꝛ.
Aduſus .i. apium riſus.
Aduſcus equinoꝝ ē ad odoꝛiferum ⁊ ad lanuginem: q̄ est in epatica q̄ veſtit lapides maris: ⁊ vocatur muſcus maris vel lapides toꝛrētis: ⁊ ē mu-

scus aque q facit labere pedes: ⁊ silr est equiuocū ad lanuginem q̄ vestit arboꝛes p illo q est lanugo .l. malamuseh: ⁊ ayneeh. ⁊ p muscо odoꝛifero lege muscus. Est alius muscus q vocat muse⁹ regis ⁊ ē basilicon cū folijs paruis: p quo. l. medion.

Cap. ccccclix.

Mus omnibus est notus. Auic. li. ij. ca. pit. de mure: sanguis ei⁹ eradicat verucas: ⁊ stercus ei⁹ confert sup allopitiā: ⁊ p. prie linitū cū cepe: ⁊ ppie illud q̄ est adustum ⁊ siccat̄ ⁊ assat̄ mus ⁊ dat̄ ad comedendum infanti ⁊ abscindit fluxū saline ab oꝛe ei⁹: ⁊ si bibat̄ stercus muris cū thure ⁊ aq̄ mellis frangit lapidē: ⁊ si supponat̄ collyriū soluit ventrem pueri: ⁊ q̄n coquit̄ cum aq̄ ⁊ sedet in ea q̄ difficultatē patit̄ vrine ꝓuenit: ⁊ q̄n mus scindit̄ ⁊ ponit̄ sup ꝛa pūcturā scoꝛpionis sanat ipaz. Diaſ. cap. fimus stercus muris tritū ⁊ vm blico infantiū impositum ventrem exponit.

Mutagenat. i. cibus q fit i aliquo vase cū lacte semin̄ cōium ⁊ iure gallne ⁊ vitellis ouoꝛ cū zucaro ⁊ spēbus factis ex cinamomo spica cubebis calamo aromatico ⁊ carui ⁊ coquit̄ in igne ⁊ appoſita sup vas testa calida.

Mutagakil est nomē regis.

Mutali qd est. l. alfachi.

Muthathalin idem.

Muzagara .i. sapoꝛ acetosus.

Muzadir in lib. alchimie sepe inuenitur: ⁊ apud Malyabbatem muzadius ⁊ almuzadi in cap. debilitatis visus ē sal armoniacus: ppie aūt apud arabes muscadem vocat̄: a quo multi latini laxadram vocant coꝛrupte.

Muzum ꝓpe dicitur cuius sapoꝛ eo compoſit⁹ ex dulci ⁊ acetoso.

Muzium idem.

Sequitur de. A.

Aam .i. struthio auis.

Maabanaba idest menta.

Maamar idem.

Maeg .i. acoꝛus.

Maegi idem.

Maesul .i. abꝛotanum.

Mauchana .i. nachana.

Maurof alchefe. i. nasturtiuz

Mausta Diaſ. est cotula olearis que nausta dicit̄ ⁊ ē cos qua acies acuitur.

Mabale .i. apis.

Cap. ccccclx.

Abach est fruct⁹ ꝺm Auic. aꝛboꝛis dicte asadar siue sadar q̄ apud Diaſ. vocat̄ agrifolium verū apud Sera. est aliud nabach. s. coꝛtex arboꝛis: que a Diasco. vocatur nascatimon: ⁊ dicit Serap. capitu. nabach. q̄ affertur de india: ⁊ in coloꝛe simili croco: ⁊ sunt sicut coꝛtices mori boni odoꝛis: ⁊ hz virtutem calefacientem: fiunt cū eo fumigationes: ⁊ ponit̄ in cōfectionibus vngentoꝛ: ⁊ in alijs cōfectionibus calefactoꝛijs: ⁊ hz virtutem calami aromatici. Et idem auc. Gal. ē cal. in. iij. ⁊ est ex spēbus indie: ⁊ q̄n fit suffumigatio cū eo valet coꝛruptōi matricis ⁊ cōfert suffocationi ei⁹ q̄n est siccum. In tacuino q̄ nabach cōparat̄ nespilis ⁊ zaroꝛ: q̄ magis odoriferum nespulis: ⁊ ita silitudo ē in virtute q̄n fructus agrifolij est stipticus confoꝛtans stōm: ⁊ silr comparant̄ nespila ⁊ zaroꝛ.

Mabati est regio: vñ q̄n reperitur in aliqua medicina intelligendū est de oꝛientali a nabathea regione oꝛientis que iacet inter iudeā ⁊ arabiā. Mabathei sunt ex arabia cum terminis syrie. Oui. lib. methamoꝛ. eurus ad auroꝛā nabatheiaq̄z regna recessit.

Mabat ara. est dictum planta.

Mabati est q̄ō fit in septētrionali parte.

Mabet .i. candi.

Mabeti idem.

Mabes .i. acoꝛus.

Mabit est pot⁹ qdam qui fit ex dactilis ⁊ ficcubus siccis coctis in aqua vel quocūq̄z fructu dulci.

Cap. ccccclxi.

Nachana arabi. gre. ⁊ lati. ameos. Bera. lib. ag. capi. nachana siue nanochach: auc. Diaſ. quidam noīant ipm pomū antomation. i. cimunū ethiopium. verū natura cimini ethiopij ē alia a natura ameos: ⁊ est notū: ē nāq̄z semē fere silē cimino ethiopio: nisi q: est min⁹ eo multū ⁊ albius ⁊ durius: ⁊ in suo sapoꝛe ē de silitudine saporis oꝛigani: ⁊ illud q̄ō est eligendū ex eo: est illud q̄ō est recens ⁊ mundū. Et idē auc. Gal. Magis iuuatiuū q̄ō est ex eo est semen ei⁹: ⁊ in sapoꝛe ei⁹ est amari tudo pauca ⁊ acuitas. ⁊ virt⁹ eius ē que ca. ⁊ sic. in iij. gra. Et idem auc. Aben mesuay: dixit q̄ ꝓpuo cat vrinam: ⁊ semen est bonū fe. antiquis: ⁊ q̄n ei⁹ decoctio ponit̄ sup ꝛa punctura scoꝛpionis aufert doloꝛem: ⁊ est bonū frigiditati stōi ⁊ epatis: ⁊ aufert opilatiōem: ⁊ sedat nauseam: ⁊ desiccat hūiditates stōi: ⁊ est bonū hūiditati q̄ ē i pectoꝛe: ⁊ mūdificat vias renū: ⁊ vesice: ⁊ exhibit lapidem ex eis postq̄z fuerit fact⁹: ⁊ q̄n fit linimentum cū eo abstergit moꝛfeam ⁊ baras: ⁊ maxime cū medicinis que sunt ad hoc.

Machama .i. menta.

Macham quoddā animal est.

Cap. ccccclxii.

Nakala ara. lat. palma. Serap. lib. ag. cap. nakala siue nachla: diuiditur diuisionib⁹ multis: nā sunt rami eius ⁊ succus ramoꝛ ipsoꝛ ⁊ ciffilioꝛnes ei⁹ ⁊ sumitates ipsius sine cacumine: ⁊ coꝛtex cacuminis ei⁹: ⁊ ē kafri: ⁊ recēs ex eo imaturū q̄ō est sicut agresta. Vue est balach. Idem auc. Gal. Substātia succi ramoꝛ ⁊ ciffilionū ⁊ sūmitatis ē cōpoſita ex subā aquosa tepida ⁊ terrea frigida: ſz coꝛticis sūmitatis subā est in seipa siccioꝛ: ⁊ nō est in eo hūiditas aliq̄: ⁊ sapoꝛ totius aꝛboꝛis ē stipticus. virt⁹ eius ē desiccatiua: ⁊ confert vlceri⁹ putridis: ⁊ strigit, ñcturas: ⁊ cōfert coꝛruptōi coꝛporis ⁊ oꝛis stōi applicata exti⁹: aut i potu sūpta: ſz sedumactimas. i. nucleus siue os dactili: q̄n̄q̄z cōburitur in olla sine alia medicina: ⁊ cū extract⁹ fuerit ab igne extinguit̄ i vino: ⁊ postea abluit̄: ⁊ ponitur loco thutie i collyrijs que ponunt̄ in oculo, ⁊ si non cōburunt̄ ꝓma vice cōburant̄ iterum: ⁊ virtus coꝛ ē stiptica conglutinatiua: q̄n miscetur cū lardo cōuenit vlceri⁹ que fiunt in oculo: ⁊ exitui oculi: ⁊ casui palpebraꝝ: ⁊ icarnat vlcera. Et idē auc. Aben mesuay: virt⁹ ciffilionū est frigida in fine primi gra. ⁊ sic. in ij ꝺo eiusdem: cōfert acuitati sanguinis ⁊ cholere: ⁊ strigit ventrē ⁊ nutrit natrimēto pauco: ⁊ curat doloꝛē stōi. Et idē auc. Rasis ciffilio sedat fluxū sanguinis ⁊ tarde descēdit a stōi fundo: ⁊ ad eius descensum iuuat zinziber conditu: ⁊ facit ea q̄ facit kafri. i. sūmitas ra

morum palme vel corter sūmitatum eorum.

Gal. viij. sim. phar. cap. finir arbor: ⁊ ē palma stiptica: pticipat virtute in oibus. eius ptibus. Ramor igitur succus auster ē ex aquosa substātia tepida ⁊ terrestri fri. cōsistens similiter aūt huⁱ⁹ nature ē: ⁊ vocaⁿ cenogefales. i. cefalionⁱ⁹ esibilis existens. fructⁱ⁹ vo eius: ⁊ marie dulcis non pauca pticipat caliditate. esibilis aūt existens ad multū puenit vsuz nō solū extrinsecⁱ⁹ appositus: vbi cōfortare qdem siccare ⁊ cōgregare ⁊ densare ⁊ cōstringere indigemⁱ⁹: sed ēt assūm ptus vt cibⁱ⁹ sil'cū alijs ⁊ ipe p se. qō vo vocaⁿ alacer germen existens molle palme eandē cū cenogefalo hz virtutē. qō vo est velut rhetia eiⁱ⁹ stipticam virtutem possidet. siccat aūt plus p̄dictis ceu ⁊ cōsistentia substātie siccius eis existēs: ⁊ minime pticipans hūiditate. Unde multi in putridinalibus vlceribⁱ⁹ eo vtunⁿ ⁊ in farmacijs colligentibⁱ⁹ laris articulorr ⁊ epaticis ⁊ stomaticis virtutibⁱ⁹ extrinsecus. Est aūt radix huⁱ⁹ plante siccatiue i mordaciter virtutis hēns qd ⁊ ipsa stipticitatis. Rabi moyses ca. de palma: cor palme auget sperma: ⁊ iuuat ad coitum. Auer. in suo colliget omēs ptes dactili stipticitatē hēnt manifestā: sed fructus eiⁱ⁹ cū est maturⁱ⁹ aliquā hz stipticitatem. Cortices vo arboris p̄dicte maiorem hēnt stipticitatem aliquibus ptibus ipsius. p:o fructu huius .l. potab.

Macue	.i. menta.
Machue	idem.
Machueansi	.i. vsnee.
Madus	.i. sisimbrium.
Madus bothormarien	.i. ciclamen.
Maduso	.i. alumen.
Mafara	.i. ignis grecus.
Maffara	.i. napta
Mafra	idem.
Maragil	.i. nux indica.
Magasmon	.i. peonia.
Magasur	.i. altea.
Makeal	.i. almea.
Makeali	idem.
Makre	.i. cornicula.
Malas	.i. antimonium.
Malasi	idem.
Malbas	.i. vstum.

Cap. .ccccclxiii.

Maliop uel halion arabice ⁊ lati. sparagus vel asparagus.

Dyera. lib. ag. cap. Malion auc. Gal. virtⁱ⁹ eiⁱ⁹ p̄ma ē que desiccat: sed nō hz frigiditatē neqz calī. ⁊ abstergit: ⁊ aprit opilatiōem epatis ⁊ renū: ꝑpe semen ⁊ radix: ⁊ curat dolorē dētiū: qr siccat sine calefactione ⁊ ifrigidatiōe. Et idem auc. Dias. qñ eliratur vna ebulitione ⁊ comedit mollit ventrem: ⁊ ꝓuocat vrinam. ⁊ qñ coquit radix eiⁱ⁹ ⁊ bibit decoctio ipsius cōfert strangurie: ⁊ ictericie: ⁊ sciatice. ⁊ qñ coquit in vino cōfert decoctio eius morsui rutele: ⁊ qñ ex decoctione eius fit collutio oris cōfert dolori dentiū. ⁊ semen eiⁱ⁹ qñ bibitur facit operationes radicis. ⁊ dicit qꝫ eliratura eius occidit canes ⁊ dicunt aliqui qꝫ qñ cornua arietuz sepelliunt in terra nascunt inde sparagi. Et idem auct. Aben mesuay: ꝑpetas eiⁱ⁹ē remouere dolorē lumborꝫ qui fit a phlegmate ⁊ ventositate: ⁊ dolorem colice: qr mollit ventrē: ⁊ si homo vtitur eo multū facit nauseam. Gal. ij. de cibis ca. de asperago ait ꝙ sunt diuretici moduⁿ hēntes nutrimenti: ⁊ non bene digerūtur. Et idem vj. sim. phar. cap. asparagⁱ⁹: est absterſiue virtutz non tñ calefacit manifeste neqz infrigidat: ⁊ ideo tam renū qꝫ epatis ꝺcopilatiuⁱ⁹ est: ⁊ magis radices ⁊ semina qꝫ herba: ⁊ etiam sanat dolorē dentium: qñ sine calefactione deficcat qua egent maxime dentes.

Mana	.i. menta.
Manasmon	.i. colofonia.
Manasar	.i. abrotanum.
Manegi	.i. colofonia.
Manen	.i. cimbalaria.
Manem	idem.
Mapazur	.i. sisimbriū.

Mapta. i. petroleum quod vocatur stercus demonis.

Mapeos	.i. sinapis vel semē eiⁱ⁹

Cap. .ccccclxiiii.

Napellus est herba qꝫ facta est sicut ellebor⁹ niger cuiⁱ⁹ radix ē ordinata ad modū rethis est anthonomatice herba venenosa: ⁊ est p̄ma ps aconiti Auic. lib. ij. ca. de napello. Mapellus ē herba qꝫ est venenū permiti osuz: ⁊ est sūme caliditatis ⁊ siccitatis: delet albaras linitum: ⁊ confert lepre. Unde est venenū destruens bibentē se. Maior vo ipsius potio ē medietas. z. vnius: ⁊ hec interficit: ⁊ siliter minⁱ⁹. Et er eo coturnices cibanⁿ ⁊ non moriunⁿ. Er oibus cōfectionibus diamuscus ei resistit. Et est alius q vocaⁿ napellus moysis: ⁊ vult dicere napellus: ⁊ est quoddā aīal quod assimilaⁿ muri qō morat in radice napelli: nascēs cum napello: ⁊ q cum eo appropinquat nō crescit arbor: ⁊ est tyriaca napelli ⁊ est maior eo: ⁊ i eo sunt omnia iuuamēta que sūt i napello.

Mapeum	.i. napo.
Mapia	.i. napo vel napus.
Mapti	idem.
Mapo	.i. napus.
Mapon	idem.
Maponti	idem.

Mapus vel napias caulis: est quedam spēs rape vt apparet si. l. delien.

Maragil	.i. nux indica magna.
Magil	idem.

Marcha piscis est teste Alexandro stupor⁹ifice nature qui mediante lino vel calamo reddit manum piscator⁹is insensibilem: inde narcoticum omne stupefactiuum.

Mare vgenebin	.i. genus bdellij.
Marchesis	.i. stupor.
Marfestica qd est. l. l. malamusch.	
Marion	.i. vsnee.
Mor⁹bisos	.i. narcisscus
Marcisscus qd est. l. l. basal alcit.	
Mardileon. i. oleum de spica nardi.	
Mardium	idem.
Marti	.i. torpedo.
Maron	.i. auena.
Marchontica	.i. stupefacientia.
Markodes excaseos. i. stupidus.	
Markon est piscis stupefaciēs: ⁊ est torpedo.	
Marchosi	.i. stupor.
Maru	.i. apium.

Mardus schachiū vel scachios: vel nardus indica est spica indica qꝫ vocaⁿ spica nardi. Mardus similiter qñ simpliciter ponit spica indica vel spica nardi intelligit: ꝑ qua. l. sinibel.

Mardus celtica qd est. l. qō sup:a.	
Mardus romana qd est. l. qō sup:a.	
Mardus agrestis	.i. assarum.
Mardus cretica	.i. salimca.
Mardus rusticus.	.i. assarum.

Mar .i. ignis.
Masarum .i. assarum.
Masale .i. iniectoriu.
Masabor. i. lutum comedendum.

Cap. ccccclxv.

Mastatimon

hoc vocauit Sera. nabach. Dias. est qdam cortex indicis odoris boni: q ē filis lanule siue corticis. est enī vi scide calefaciens: miscet deniqz timiamatis q in antidotis: q acopis mittit calefactoris ip̄s q̄propter medet filr vt calamus aromaticus q vaporationi supponitur tarda strictura matricis laborantibus.

Masca ē fungus arboris: q accipit denoiationem ab arbore in q̄ oritur vt nasca nucis vel nasta pomi q cetera.

Mascale est qđ matrici imponit file suppositorio pessarū vo file cristeri q̄zuis p nascali pessarium i libris antigs sepe inueniatur.

Masir .i. rubeus.
Masiri idem qđ supra.
Masup .i. polium montanum
Masurdus ē qdam morbus q oritur infantibus quo difficilt: q cū sonitu p nares inspirant q respirāt
Masor ē species cinamomi.
Masorep .i. cimbalaria.
Masur .i. abrotanum.
Masturtiū qđ est. l. cardamus.
Masturtium tertor qđ ē. l. quod supra.
Masturtiū orientale qđ est. l. quod supra.
Masturtiū siluestre qđ est. l. quod supra.
Mausturtiū aquaticū qđ est. l. qđ supra.
Masturtium babylonicum. i. nasturtū equaticū

Cap. ccccclxvi.

Matarab

ara. lati. scorpio. Sera. Est animal venenosum oibus notum. Posse. Sera. lib. ag. capi. natarab auc. Gal. Scorpio qñ terit: q ponit sup locū morsure ipsius cōfert: q silr qñ assat q comedit: cōfert ēt ꝑm q dirimus morsui vipere: q cōfert cinis eius cōbusti lapidi renū: q vesice. Almansor tractatu. viij. cap. de his q̄ fugant venenosa: si suffumigent dom⁹ ex scorpione oēs alij fugiēt: silr si fumiget dom⁹ sulfure q vngula asini q galbano fugabunt scorpiones. Oleū. n. in foramib⁹ eor si fusum fuerit: nō inde vlcerib⁹ eribunt: imo fugiēt. Et idem de punctura scorpionū ē bibere pondus vni⁹ aurei cū aq̄ aut vino ex radicib⁹ colognide siccis aut vni⁹ aurei pondus ex medicamine de assa cū vna z. vini: q locū q est supra punctura stringere: q ex oleo de ben q aq̄ ca. embrocare: q sambacino i quo castoreū q euforbiū cōfricata fuerit iungere: atq; cū eo locū fortissime fricare: tyriaca q̄ valde ꝑficit. Recipe radicū capparis absinthij nabati aristologie gentiane ana equalr cōfice cū meile. Dosis hui⁹ in potu. z. iij. Itē confert tyriaca diatesseron vel vinū vet⁹: q allia ad comedendū tribue at q̄z ex eis loco empli suppone: locuz quoq; assidue cum igne calefaciat. si aūt febris supueniat sequēti die, flōma q aquā ordei ei tribue q custodi ne acutam egritudinē incurrat: oēs ꝑterea abstineāt ab apij comestione. vbi scorpionū multitudo fuerit. Dias. ca. de scorpione. Scorpio montan⁹ qñ terit crudus: q ponit sup punctura suā curat. Assatur q comedit q facit hoc: sed scorpiones marini qñ comedunt q bibit ius eor laxat cholerā q cōferunt aque descēdenti ad oculū: q obscuritati visus. Auic. li. ij. ca. de scorpiōe: oleū scorpionum cōfert dolorib⁹ aurium valde.
Matanacha .i. menta.
Mathanacha qđ est. l. dicanacha.
Matra. i. posterior pars oculi.
Matis ē confectio q̄cunq; facta ad formam nucis
Matisi idem qđ supra.
Matisen idem qđ supra.
Matienigi .i. colofonia.
Mathis .i. ferula.
Mathicos idem.
Matris. i. yrcina. ꝑli. Matris herba ē cui⁹ folium euulsum yrci virtus redolet.
Matram .i. vitrum.
Matron idem qđ supra.
Matrodisia .i. rubus.
Mealis .i. amomum.
Menlisac idem qđ supra.
Menfares .i. antimonium.
Meuron .i. neruus.
Meubatis .i. ferula siluatica
Meufasor .i. arthemisia.
Meufasori idem.
Mebefer .i. ipoquistidos.
Meberar .i. yrcina.
Mebeflach .i. pimpinella.
Mebid .i. vitrum.
Mebidh idem qđ supra.
Mebidi idem qđ supra.
Macara .i. amomum.
Mectar. i. claretum de vino melle vl zucaro q speciebus.
Mectarium .i. abrotanum.
Mecerton .i. folium.
Mecrenisie .i. semen peonie:
Mecresis ē gen⁹ mortificatiuū alicui⁹ ptis mēbri
Meda in regali dispositiōe haly ē confectio q̄dam aromatica ad fumigādū: q̄ ꝓsueuit deferri ad nos trociscata in forma q̄drangulata oblonga.
Medidus .i. neticus.
Mediran .i. auricula muris.
Meridam idem qđ supra.
Mafelin ē morb⁹ phibens ortū capillorum.
Mefelon est quoddā vlcus oculi.
Mofolom idem qđ supra.
Mefre .i. tbit.
Mefel .i. nubis.
Mefele .i. nubes.
Mefresis .i. passio renum.
Mefri. .i. renes.
Mefosar .i. peonia.
Mefro cathar .i. remb⁹ apta cōfectio
Mefro .i. renes.
Megataf .i. siluestris.
Megrataf idem quod supra.
Megretafi idem qđ supra.
Megen q chela .i. gramen.
Megefar .i. opium.
Megebroch .i. cimbalaria.
Megil .i. gramen.
Megili idem quod supra.
Megifar .i. ipoquistidos.
Mema interpretat comestio: q est grauius viciuz q̄z corrosio.
Meman ara. exposuit translator Aui. q̄ est fisimbrium: q hoc ēt errauit cōstantinus. Veritas aūt est q ipm ē serpillum. Unde ca. de neman. Aui. cū ca. de ꝑsillo: apud Dias. idem dicūt: q etiaz ꝑ Sera. apparz: p Stephanū ēt i synonimis nemanum. i. serpillum. Item alibi de serpillo serpillū. i. nemanum.
Memana idem quod supra.
Memamema idem quod supra.
Memen .i. fisimbrium.

Memanu .i. zinziber.
Memebꝛese .i. soꝛbilia.
Membesa idem.
Memertin .i. vulpicula.
Memeirerim idem.
Memeri .i. zinziber.
Memita .i. ameg.
Memica idem.
Memis .i. lenticula.
Memicha .i. ameos.
Memiche idem.

Cap. ccccclxvii:

Denufar lati. ara. silofar. grece nimphea. Sciendū q̄ nenufar ē dupliciz generiz: vnū aq̄ticū aliꝺ frenū aq̄ticū: ⁊ ē nenufar vel nimphea aq̄tica vl cacabꝰ veneriz vl papauer paluſtre vel aliga paluſtris: hñs floꝛes albos ſilēs lilio habentes i medio velud crocū. terrēa eſt q̄ vocaſ vngula caballina faciēs floꝛes croceos: vel tuſſilago vl cameleucen gre. ⁊ ara. vocaſ phatanū vl phar fugiuz: naſciſ iuxta fluuiū. **Bera.** lib. ag. ca. ſilofar. i. nenuphar: ē planta q̄ naſcitur in paludibꝰ nō currētibꝰ: hz folia ſilia foliſ plante q̄ diciſ pinoꝛin: niſi q: ſunt minoꝛa eis longa paꝛū: cuius q̄dam ptes apparēt ſub aq̄: ⁊ q̄dā ſup aquā: ⁊ in oibus ſunt folia multa: ⁊ hz ramos ex vna radice egredientes: ⁊ hz floꝛes albos ſilēs lilio cū palliditate pauca: hñs in medio velud crocum: ⁊ q̄ñ pducunt floꝛes eiꝰ apparent capita ſilia malis: aut capitibꝰ papauer ꝛ nigri: in qbus semē eſt nigrū amarū viſcoſum: ⁊ hz ſtipitē lenem non groſſum nigrū ſilem ſtipiti herbe q̄ diciſ pinoꝛin ⁊ hz radicem magnā albam vel aſperā hēntez nodos: ⁊ aliq̄ ex eis hz radicem nigrā. Et idem auc. Gal. virtꝰ huius radicis ⁊ ſemis huiꝰ plante ē virtus q̄ deſiccat ſine moꝛdicatiōe: ⁊ ſtringit ventrez flos eius eſt fri. ⁊ hu. Et idē auc. albaſari: ē fri. in ij. hu. in tertio. **Diaſ.** cap. de nenufare. nenufar. i. nimphea: ⁊ naſciſ in aqs ſtātibus vel locis cultis ⁊ aquoſis folia hēns ſilia cicoꝛio: ſed minoꝛa oblonga altū ſup aquā pferens caput: multa in aqua hēns ex vna radice: flos ē illi albus ſitis lilio cū pauco paloꝛe: ſemen hēns in medio croceū: ſed cū floꝛuerit caput rotundū efficitur ſicut mala matiana aut capita miconij nigri in quo ſemen iueniſ latum ⁊ ſpiſſum in guſtu argilloſū: haſta eiꝰ lenis nō groſſa ⁊ nigra ſilis cicoꝛio. radix ē illi nigra ⁊ aſpa ⁊ nodoſa q̄ in autūno ſicaſ. **Poſſe. Bera.** auc. Gal. radix eiꝰ ⁊ ſemen ſtringunt ventrē. Et idē auc. Albaſari. flos eiꝰ aufert vigilias eueniētes a caliditate. Et idem auc. Raſis inducit ſomnū: eſt fri. ⁊ ſedat doloꝛē: ⁊ oleū eiꝰ ē foꝛtiꝰ oleo violaz **Diaſ.** radix eiꝰ ſicca bibita cū vino ciliacis medeſ: ſplenē ſiccat cataplaſmatibus adhibita ⁊ in ſtō poſita doloꝛē cōpeſcit: bibita veſice doloꝛē mitigat: macula coꝛporis detergit. Alopitiaſ emēdat: pice addita oia ſilꝛ facere pōt: multū in ſomnis videntibꝰ bibita pdeſt tumoꝛem teſtiū tollit. ſemē eius aſſidue bibitū id facere nouit: potuꝫ data atq̄ illinita coꝛporibꝰ ſimiliter hz virtutes. Itē radix eiꝰ ⁊ ſemē virtutez hēnt deſiccatiuā ſine moꝛdicatiōe: ⁊ ideo rheuma ventris repꝛimit. ſemē vo eius potui datū repꝛimit ſemis fluxū ſi plus a rōne fluat. que aūt albaz radicem hz foꝛtioꝛ eſt virtute: ⁊ bibiſ cū vino nigro: nam ſtiptice pticipat ⁊ aliqd pterctoꝛie virtutis: ita vt aliū ſanet infuſa: ⁊ alopitiam cū pice liquida curat. Auic. de viribꝰ coꝛdis ait q̄ conforꝛtat coꝛ. Gal. vj. ſim. phar. ca. de tuſſilagine: bilbium ſiue tuſſilago: ⁊ ē vngula caballina vel nenufar terrenū vel farfana. noīatur aūt tuſſilago eo q̄ tuſſibus ⁊ oꝛthonoicis conferre crediſ ſi gs ſumens folia ſicca vel radicē ſup pꝛunas fumigans inſpiret cōſurgentē ſummū. Eſt aūt mediocriter acre ⁊ quare rumpe ſine doloꝛe creditur vniuerſa apata que in thoꝛace. virida vo folia ⁊ floꝛes flegmonē patientia mēbꝛa cum difficultate digeſtionis exterius cataplaſmata iuuāt: pꝛopter amiſſionem aquoſe humiditatis cuiꝰ oia viridia ⁊ tenera hec qdem magis. illa vo minus pticipāt. ſicca vo folia lilij acꝛioꝛis ſunt virtutis: vt cōpetant phlegmonem patiētibus. Auic. lib. ij. cap. de nenufare: ſyrupus eiꝰ lenit ventrē: ⁊ confert feb. eſtatis ⁊ eſt vehementis extinctionis.

Menuchia .i. ameos.
Menucha idem qō ſupꝛa.
Menuca idem.
Menuche idem.
Menrus .i. coctus.
Mepita .i. calamentum.
Mepitthefendenis idem qō ſupꝛa.
Mepit idem.

Cap. ccccclxviii.

Deregil arabice. lati. nuꝛ indica ⁊ eſt nuꝛ magna. **Bera.** lib. ag. ca. neregil: ⁊ ē palma inſule que eſt in mari arni: ⁊ in ptibꝰ inſulaꝛ zing. Et diciſ q̄ neregil ē palma de mochol: ⁊ iſte inſule noīantur dabget: ⁊ ab eis deferunſ dabig: ⁊ ē neregil. Ultima vo iſtaꝛ inſulaꝛ eſt ſarandib azaran. Et idem auct. Gal. in li. de cibis: nuꝛ indica ē ca. in. ij. gra. hu. i. i. Et idem Sera. ſignum hūiditatis eiꝰ eſt q̄ cito coꝛrumpiſ: ⁊ ipſa ē groſſe ⁊ grauis ſubſtātie: niſi q: ipſa non ē mali chimi: oꝛ q̄ caueat ab ea que non ē recens: ⁊ bona que eſt multe albedinis i carne ſua: ⁊ in q̄ eſt aqua dulcis bona: ⁊ illa aqua q̄ eſt intra ipſam ē ſignū ſue recentie: ⁊ dz excoꝛiari illud qō eſt albū ex ea exīs exterius: q: iſte coꝛtex ē durus grauis ſtō longinquꝰ a digeſtione: ⁊ ſi aliū de digeriſ nō inuenit coꝛpꝰ in eo aliud: niſi qō nutrimentum modicū: ⁊ ipſa qdem nuꝛ comediſ cū zucaro tabarzet: aut cū penidijs albis: ⁊ ꝓpꝛie ab eis q̄ ſunt calefacti. phlegmatici vo cū pauco mele ⁊ cholerici nō vtaſ ea: ⁊ ſummāt eaz phlegmatici in ieiunio: ⁊ expectent donec deſcēdat a ſtō ⁊ poſt comedant: ⁊ q̄ñ ipſa veteraſcit expellit aſcarides ſua ꝓpꝛietate: ⁊ oleum eiꝰ vetuſtū cōfert vē toſitatibus lumboꝛū: ⁊ doloꝛibus genuū: ⁊ emoroidibus que fiūt a phlegmate qñ bibitur: ⁊ quādo linitur exterius maxime admiſceſ cū oleo nucleoꝛum pſicoꝛ quādo adminiſtraſ de vnoquoꝙ illoꝛ. z. i. aut aureus vnus. Oleū vo eius que noua eſt confert phlegmaticis: ⁊ ē melioꝛis chimi qꝫ butirum vaccinū vel ouinū: q: non pungit ſtōm ſicut facit butirum vaccinū vel ouinū: nec mollificat eum. Oleū vo eius confert veſice. **Jo. meſ.** Tractatu de oleis. Oleuz cōfert doloꝛi neruoꝛum: ⁊ lenit pectus ⁊ pulmonem: clarificat vocem: ⁊ impinguat: ⁊ addit in ſperma. **Auic.** lib. ij. cap. de nuce indica. Dicit q̄ augmentat coitum: ⁊ cū antiquatur comeſta aſcarides ⁊ vermes necat.

Mere. i. arbo: ceraſi ſilueſtriz: ō cuiꝰ coꝛtice ſophiſticaſ caſſialignea. l. mahialeb.
Mercon .i. affodillus.
Mereminſk .i. ſemen roſe aſini.
Mereſmich. i. roſa aſini flos eiꝰ ⁊ coꝛtices ſimilantur maci: ſed minꝰ rubeus: ⁊ ē aromaticus declinans ad caliditatē: ⁊ hz paꝛū punticitatiz ⁊ appꝛopinquatur in virtute neriden: Auic.
Meresmik idem quod ſupꝛa.

Aeremusca idem quod supra.
Aerseſem .i. virga paſtoris
Aeriden. i. ſpica romana vel celtica.
Aeriden hortenſis idem.

Cap. ccccclxix.

Nerion gre. aut neredēdron: aut rododaſnes. arabi. adelpha. lati. oleander vel landrū. Diaſ. ca. nereon fruter ē oibus nota: folia hz ſilia amigdalis: ſed maiora ⁊ pinguiora: ⁊ florem rodo ſilem: ſemen ēt parens ſicut comu veluti lanā: deinꝫ hēns ſilez iacincto. Radix eſt illi oblōga ⁊ anguſta guſtu ſalſa. naſcit locis aquoſis ⁊ maritimis. Auic. lib. ij. ca. de oleandro. Oleander alia eſt ſilueſtris: ⁊ alia fluuialis. ſilueſtris vo hz folia portulace ſimilia: ſed ſunt ſtrictiora: ⁊ eiꝫ tirſi ſunt longi expanſi ſup terrā: ⁊ apud folia ſūt ſpine: ⁊ naſcit in deſertis domibꝫ. fluuialis aūt oritꝫ in ripis fluuiorꝫ cuiꝫ tirſi a terra eleuantꝫ: ⁊ ſpine eiꝫ ſūt occulte: ⁊ folia eiꝫ ſunt ſicut folia ſalicis: ⁊ folia amigdali: ⁊ ē ſaporis valde amari: ſuperior cutis eiꝫ ⁊ flos eius ē ſicut roſa rubea bonꝫ valde: ⁊ ſup ipm egredit quoddā ſilē pilis: ⁊ eius fructꝫ ē durus plenus aſper: ⁊ intꝰ ē res ſicut lana: eſt cal. in iij. ſic. in. ij. Poſſe. Diaſ. virtus ē illi mortifera. Aā comeſta ab aīalibus mortē infert: ſed hōi remeduz eſt ſalutis: maxime cū vino ⁊ ruta bibita morſibꝫ venenatis occurrit pecora minuta ſi odore eiꝫ tacta fuerint moriunt. Auic. inficit pulices ⁊ vermes terrenos: ſuccus foliorꝫ eiꝫ valz ſcabiei: ⁊ excoriatiōi: ⁊ cōfert dolori dorſi antiquo more empli: ⁊ flos eius facit ſternutatiōem: ⁊ eſt venenū hoibus ⁊ beſtijs: verū cōfert cuz bibit cū vino decocto cū ruta ⁊ potat: ⁊ liberat a venenis vermū venenoſorꝫ. ego tū dico q hoc ē timorōſum: ⁊ ipſa ⁊ eius flos ē venenū hoibus ⁊ beſtijs ⁊ canib. Gal. viij. ſim. phar. ca. rododaſnes .i. lādrū vl nerion nota ē oibꝫ: frutex cataplaſmata diaforetice virtutis ē: intra corpus vo ſumpta pnitioſa ē non ſolū hoibꝫ: ſed pluribus beſtijs ſm cōplexionem tertij ē gra. calefacientiū incipientis: ſimi vo ſiccantium.

Aermis .i. roſa canina.
Aeroſcus .i. bellum.
Aeroſarch idem quod ſupra.
Aerodendron .i. nerion.
Aeſa .i. amidum.
Aeſſa idem qō ſupra.
Aeſar .i. filipendula.
Aeſerin .i. roſa ſilueſtris.
Aeſen .i. arbor tremula.
Aeſeſor .i. amilum.
Aeſſeſcertigi idem qō ſupra.
Aeſſen idem qō ſupra.
Aeſſefregum idem qō ſupra.
Aeſſeſeugi idem quod ſupra.
Aeſeon .i. centaurea maior.
Aeſim .i. roſa ſeni.
Aeſirem idem quod ſupra.
Aeſpilum debet dicere meſpillum: pro quo lege zaror.
Aeſrin albam .i. neſim.
Aethalim .i. epithimum.
Aetalimi idem quod ſupra.
Aetabzon .i. mandragora.
Aetinca .i. ameg.
Aeticus. i. apa ex genere apatum accidentiuz in carnibus mollibus: ⁊ pprie in glandulosis locis: ⁊ noiantur naſcentia cutis.
Aezemus .i. maiorana
Aezemuſi idem qō ſupra.
Aezezaroe .i. zaror.
Aiata .i. aqua.
Aiati idem qō ſupra.
Aiafor .i. bdellium.
Aicabrius. i. paſſio qua patiēs in die non videt: ſed in nocte.
Aictabu idem qō ſupra.
Aice .i. amidum.
Aiche idem qō ſupra.
Aicte idem qō ſupra.
Aicteris .i. veſpertilio.
Aiciflos .i. vectonica.
Aicties .i. nix.
Aichim .i. laudius.
Aictilopa. i. vt evaneſcat viſus in nocte ⁊ videat in die: ⁊ debilitet in fine diei. ſ. poſt ſolis occaſuz
Aidens .i. viridis.
Aideſim .i. almea.
Aideſim idē quod ſupra.
Aidius .i. landrum.
Aidiſaf .i. mellilotū.
Aidiſſo idē quod ſupra.
Aidus hyrundinū notum ē: p quo. l. gi.
Aidularum .i. aſſarum.
Aidrus .i. landrum.
Aigado .i. paritaria.
Aigrado idē quod ſupra.
Aigrato idem qō ſupra.
Aigra vena. l. vena media q matrix dicitur.
Aigen .i. radix coralli.
Aigeni idē quod ſupra.
Aigella qd eſt. l. caruum.
Aigith .i. indicus.
Aigit idem quod ſupra.
Aigri eſt nomen cuiuſdam ſerpentis.
Aigumer .i. ſiſeleos.
Aigrūgeron .i. album ſicut vitrum
Aigrūgeromi idē quod ſupra.
Aileos ē q̄dam radix que multum aſſimilat galā ge: cuius plantam ab autoribꝫ nō inueni figuratam: ſed ē ſpecies iunci.
Aileus. i. oleum mellinum cum vini tertia pte

Cap. cccclxx.

Aleg ara. gre. neſme vl ebaer vl adlen. latine indicus.
Bera. lib. agg. capi. nileg. auc. Diaſco. eſt de ipſo domeſticus ⁊ ſilueſtris: ⁊ domeſticus eſt ille quo tinctores vtunt: cuiꝫ folium ē ſilē folio plantaginis: niſi q: ē magis viſcoſuz ⁊ fortioris nigredinis: ⁊ hz ſtipitem longitudinis brachij vnius. Sed agreſtis aſſimilat domeſtico: niſi q: folium eſt maius ſilē folio lactuce: ⁊ hz ramulos longos plures graciles cū mītis ramuſculis quoꝝ color tendit ad rubedinem: ⁊ in ſūmitatibꝫ ramoꝝ ſunt vaginule multe ſilēs linguis: ⁊ eſt in eis ſemen: ⁊ hēnt florem paruū ſubtilem. Et idem auct. Gali. Domeſticus ē ille quo vtunt tinctores: ſapor eius eſt amarus ſtipticus: ⁊ virtꝰ eius eſt que deſiccat fortiter ſine acumine. Et idem auc. Aloeſme. Eſt arbuſtum puluerulentū eleuaturqz cū ſtipite ſuo longitudine vniꝰ brachij: ⁊ hz germina romanorum. In ſummitate ſua eſt flos ſicut flos coriādri ⁊ ſiccatur ⁊ territ: ⁊ ponitur cū alkanna. Dicunt qdam q adhlez ē arbor nil: ⁊ chatis ⁊ neſme ſunt idem. Et idem auc. Iſaac benaraz alchat ⁊ neſme ſunt idem: ⁊ ē halhac: ⁊ ē planta hēns folium longum pluſqz ſalicis: ⁊ aſſimilat folio faſeoli coloris quaſi aurei: ſed maius: ē cali. ⁊ ſiccum ⁊ ſtipticum.

Poſſe. Bera. auctor. Gal. Virtus eiꝰ incarnat ⁊ reſolut ⁊ cō

glutinat vlcera que sunt in corporib⁹ duris: etiaz si fuerint in capitib⁹ musculoz: ⁊ abscindit fluxuz sanguinis ⁊ dissoluit: ⁊ minuit apata mollia: ⁊ cõfert vlceribus putridis corrosiuis. Idem auc. Diasco. emplin cũ folijs eius cõfert apatibus ⁊ vlceribus. Nam in principio ipoz conglutinat ea sua caliditate: ⁊ abscindit fluxum sanguinis: ⁊ curat formicam ⁊ herisipillam. ⁊ agrestis fortionis ẽ virtutis: ⁊ cõfert spleneticis qñ bibitur aut fit emplin cũ eo: ⁊ iuuat pluscz primus.

Nileos .i. indicum.

Nilon ydarodon. i. rosa viridis purgata.

Nilofar .i. nenufar.

Nil. i. indicum: ⁊ ẽ succ⁹ plante silis volubilis: cui⁹ semen intra laratiua ponit.

Nima herba est sm ysi. tribus folijs longis in tubaceis. i. silibus intubo.

Nime .i. vsnee.

Nimphea. i. nenufar. Ego vidi ĩ stagnis ipm duplici flore albo ⁊ croceo seu citrino: quẽ luteũ vocat ysi. ⁊ ipsa ẽ magis odorifera qz alba.

Nimiccula qd est. l. zados.

Ninisi .i. mustela.

Ninisisi idem.

Ninson vel monson apud Dias. est siler.

Ninsar .i. cimbalaria.

Nipisal .i. aspaltum.

Nipisali idem qõ supra.

Nipis .i. arbor sorde.

Nisapo .i. lutum comedendũ.

Nisa .i. miscos.

Nisar idem qõ supra.

Nisu .i. miscos.

Nisulf .i. almea.

Nisur idem.

Nitiflos .i. flos aneti.

Nitisulfir .i. acatia.

Nitre .i. folium.

Nithosechis .i. venter meruli

Nithosethis idem.

Nitroflos .i. afronitrum.

Nitusal .i. arsenicum.

Nitu .i. bedeguar.

Nitrum qd est. l. baurach.

Nisa .i. sebesten.

Nixar .i. cerasum matiarum

Nix ẽ aqua cõgelata: est mala senib⁹: ⁊ eis in qb⁹ generanẽ humores frigi. Aui. Noag vocãt gre. costas molles inferiores.

Noas .i. es.

Noaes idem.

Noachasachaman est qdaz herba nascẽs in campo pilosa ⁊ dura qua caremus.

Nois .i. ratio vel intellectus

Noisi idem.

Noi .i. nucleus dactili

Nocale .i. furfur.

Nochale idem.

Nokale idem.

Nocha .i. flommos.

Nochisar .i. pulegium.

Nochisari idem qõ supra.

Nocticorax .i. bubones aues.

Noctilopa .i. mctilopa.

Nodach .i. pulueres ⁊ vngẽta:

Nodar .i. antimonium.

Nodalfar .i. apium risus.

Nomas est vlcus oculi putruosum contentuz ex tumore ⁊ sordibus. qdam dicunt qꝫ sunt cõmestiones cancrose.

Nome .i. satirion.

Nomerac .i. almea.

Nomerati idem.

Noza .i. calx.

Nozasar .i. muscata.

Nozalifor .i. yronia.

Nosadar .i. sal armoniacum.

Noscader idem.

Nossalef .i. mustelina.

Noticos mileos .i. spinalis medulla.

Nocticoza .i. nocticorax.

Nouinaticam .i. rubeum.

Nouisarch .i. psilium.

Noualasar .i. sticados.

Nubastis .i. stafisagria.

Nubasuf .i. centaurea.

Nuber .i. vsnee.

Nucaria .i. nux muscata.

Nuca .i. posterior ps capitis

Nucrati. i. locus: vbi collũ cranco iungitur.

Nucesar .i. nux sarcha.

Nuesarch idem.

Nucleus sm quosdam quando simpliciter ponitur pro nucleo pini intelligitur. quidam dicunt p nucleo olive: sed in secũdo cano. Auic. de nucleo dactili intellexit.

Nuda .i. mutha.

Nudalep .i. stincus.

Nudalepi idem.

Nudeac .i. liquor.

Nudokalip .i. os mundi.

Nudolf .i. ceterach.

Nuga selitis qd est. i. elitis.

Nuga selinsi idem.

Nugasar .i. antimonium.

Cap. ccccclxxi.

Numir arabi. vel mestratir mistri. gre. serpillũ vl herpillũ. lati. Herba libro aggre. capi. numir auctorita. Diasco. est de eo domesticum ⁊ siluestre: sed domesticum est planta inclinata super faciem terre iacens: ⁊ quod de ea tangit terram infigit in terra radices: ⁊ habet folia ⁊ ramos similia folijs ⁊ ramis origani: nisi q: sunt albiores: ⁊ ĩ odore suo ẽ aliqz tulũ ex odore maiorãe: ⁊ vtũt ea milti ĩ cibis: ⁊ noiant eã milti arclas ⁊ arclanem: qz siluestre ex eo noiat ragz qõ nõ inclinat sicut aliõ super terram in ortu suo. imo stat erectum: ⁊ habet ramos suos subtiles lignosos adeo q possimus facere ex eis licinia ad lumen accendendũ: ⁊ ramuli sunt longi circa palmum plem folijs rute similibus: nisi sunt strictiora ⁊ longiora ⁊ duriora folijs rute: ⁊ flores acuti saporis ⁊ odoris boni per singlos ramos distinctos: cui⁹ color ẽ in summitate eius purpureus: ⁊ habet radices in qbus non est iuuamentuz. Nascitur in rupibus ⁊ in locis lapidosis: ⁊ est fortius ⁊ calidius domestico: ⁊ admiscetur in medicinis. Et est alia species agrestis vel siluestris: ⁊ ẽ sinabarion: nascitur in locis habitabilibus ⁊ domesticis: ⁊ est similis mente: nisi q: sunt ei folia latiora qz mente: ⁊ meliorem odorẽ habentia. Et idem auctoritate Galie. substantia eius est subtilis: ⁊ virtus eius ẽ que calefacit ⁊ desiccat in tertio gradu. Ysi. cap. de serpillo. Serpillum idem est quod herpillum: qñqz sumitur p poligonia: vt in Alexandro de dolore capitis ex cã calida. Et dicit serpillum: q: super terram serpit. Et est aliud siluestre: aliud domesticum. Domesticum ramos diffundit super terraz: siluestre in longum crescit ⁊ altum.

Dias. cap. de serpillo siue vt latini cicer erraticũ: herba ẽ bũlis ⁊ sup trã repẽs

cū folijs atq; ramis origano silibus: albioꝛib⁹ tū sansuci odoꝛē fingētib⁹. ⁊ ei⁹ spēs sunt due: vna hoꝛtualis siue vsualis q̄ in cāpis lapidosis creſcit alia agreſtis q̄ nō p terrā ſerpit: ſz recte atq; ſtipitis poſitiōe erigit cū ramulis tenuib⁹ in longitudine bipalmis: cū folijs puis rute silibus: ſed auguſtioꝛib⁹ ⁊ longioꝛib⁹: cui⁹ haſta ſilis ē ſermē to: floꝛē odoꝛis ſuaui hūs in oībus virgis ꝓſtitutū ⁊ in ſūmitate purpureū: ⁊ linguā remoꝛdētez ⁊ guſtu viſcidū. radit eius inutilis ē. Naſcit locis ſaroſis. Eſt aūt vehemētioꝛ: ⁊ calidioꝛ ea que ē vſualis: q̄ iō accepit nomē herpillū q⁹ greci herpete repere dicūt: q⁹ ābulat. nā fructus hui⁹ plurimū ambulat

Auic. lib. ij. cap. meſcatrami fructificando.

Meſcatramiſir ſiue meſcarraſir eſt cui⁹ ſtipites ſunt ſiles aſcebeſa bram ſicco. Ex quo nō aſſumit in p̄ncipio cibi ſapoꝛ plurim⁹ neq; odoꝛ. Deide ſuccedūt amaritudo ⁊ acuitas: ⁊ eſt diuerſarū ſpērū: ⁊ vna eſt debilioꝛ alia. Eſt ca. ⁊ ſic. pueniens ad tertium.

Poſſe. Bera. auc. Diaſ. ꝓuocat mē ſtrua q̄ ſumit in potu ⁊ vinā: ⁊ ꝓfert toꝛtiōib⁹ vētris: ⁊ attritiōib⁹ muſculoꝛ ⁊ ſūmitatū eoꝛ: ⁊ apatib⁹ epatis ca. ⁊ ē bonū ℈ nocumenta venenoꝛ q̄ bibit: ⁊ fit ēplin cū eo ſup moꝛſū. Et q̄ cogit cum aceto ⁊ admiſcet ei oleū roſ. ⁊ pijcit ſup caput ſedat ſodā: ⁊ ē ꝓueniens p̄pe litargie ⁊ carabito. Et q̄ ſumit in potu ex eo cū aceto q̄ntitas. ʒ. iiij. ſedat vomitū ſanguinis. Et idē auc. Gal. ſemē ei⁹ ē ſil⁹ calefactiuū: et iō q̄dā exhibēt illud in potu hūtibus ſincopim: ⁊ toꝛtiones in vino. Et idē auc. Diaſ. hz vtutē calefactiuā: q̄ ſemē ei⁹ bibit cū vino ⁊ ꝓfert diſtillationi vrine: ⁊ lapidi: ⁊ toꝛtōib⁹ vētris: ⁊ ſincopi ⁊ fit emplin cū eo ad p̄cturā apuz. ⁊ q̄ ſumit in potu ſedat vomitū. Et idē auc. meſuay: apit opilatiōes viaꝝ: ⁊ hz vtutē ꝓfortādi mltū i p̄ctura

Diaſ. Uirtutē hz ꝓſtrictiuā ſiue redarguē tē: mēſtruis iperat: vrinā ꝓuocat: bibitū toꝛtiōes ⁊ p̄ſſatiōes vtilit curat: tumoꝛē epatis cōpeſcit: moꝛſibus venenatz occurrit: bibitū ⁊ poſitū id p̄ſtat. doloꝛē capitz cū aceto coctū oleo roſ. addito cōpeſcit: marie litargicis ⁊ frenetiz adhibit⁹ pdeſt: nauſeā ꝓuocat. Itē emoptoicis mederi dī. ʒ.

Gal. vj. ſim. phar. capi. iiij. cū aceto datz.

Auic. de ſerpillo: noiant ip̄m multi ſuſubar: ſapoꝛ ei⁹ ē foꝛtit acutus: ⁊ virtus eius eſt ca. ſubtiliatiua ⁊ reſolutiua: ⁊ ꝓuocat vrinam ⁊

Auic. Qū paſcūt eū pecudes facit mēſtrua. emulgere ſanguinē: ⁊ excuſat a calamēto: imo foꝛtius ē eo plurimū: ⁊ extrahit hūiditates viſcoſas a pectoꝛe ⁊ pulmone. Syrupus ei⁹ ꝓfert ꝓturbatiōi ⁊ nauſee: ꝓuocat mē ſtrua foꝛtiter: ⁊ vrinam.

Cap cccccl xxii.

Uſadoꝛ ara. gre. vulſadar. lati. vō ſal armoniac⁹.

Bera. ſal armoniac⁹ eſt albus ⁊ rubeus: ⁊ extrahit ex lapidib⁹ claris duris: ⁊ ē ſalſus moꝛdicatiuus multū: defert ex coꝛaſceni: ⁊ ſūt ei⁹ coloꝛes multi. nam eſt ex eo niger: ⁊ puluerulent⁹: et albus: clarus ſicut criſtallus: ⁊ e melioꝛ: ⁊ eſt ille q̄ ingredit in medicinis: ⁊ ē ca. ⁊ ſic. in. iiij. gradu

Poſſe. Bera. Eſt abſterſiuus hūoꝝ groſſoꝝ: ⁊ abſtergit ⁊ ⁊ lauat: ⁊ ꝓfert caſui vuule: ⁊ ſgnantie: ⁊ diminuit albedinē oculi: ſeu pannum eius.

Uſcadar	idez quod ſupra.
Utida	.i. amigdala.
Utiſar	.i. cimbalaria.
Utiſari	idem.
Utum	.i. motum.
Utrūſcenus	.i. ſtella terre.
Utruſar	.i. antimonū.

Cap. ccccclxxiii.

Nux vſualis lat. ara. Jeū Alexādrie: grece carea baſilica vel karia: ⁊ ē nux vſual⁹ q̄ cōit vtimur ad edenduz. Sciendū q⁹ nuꝝ multa ſūt genera: ſed quando ſimplr ponit ꝓ vſuali intelligit.

Poſſe. Diaſ. Nux ſi manducata fuerit cacoſtomaca eſt: idigeſtibilis: ⁊ colerā nutrit: doloꝛē capitis cōmouet: tuſſientibus contraria eſt: a ieiunis comeſta nauſeam ꝓuocat: venenis cōtraria ē ſi comeſta fuerit. Sumpta cū caricis lumboꝛicos latos excludit: cataplaſmatib⁹ adhibita tumoꝛes māmaꝝ cōpeſcit: luxationib⁹ ſ cū melle ⁊ ruta bene adhibet: cū cepulla melle et ſale moꝛſum hominis ⁊ canis ad ſanitatē p̄ducit tuſa cū coꝛio ⁊ in vmblico poſita toꝛtionib⁹ medetur. coꝛiū eius cōbuſtuz tritū cum oleo ⁊ vino capillos infantib⁹ inunctum bonos reddit: allopitias limpidat ⁊ emēdat: menſtrua ſuſpendit ſi caro ipſius cōbuſta cū aq̄ bibita fuerit. Ueteres aūt nuces carnes eaꝝ cataplaſmatib⁹ adhibite cancros ⁊ carbūculos tollunt: egilopaſ limpidāt ſi caro maſticata ⁊ ipoſita fuerit. fit etiā ex ipa oleum ſi tuſa ⁊ exp̄ſſa fuerit. virides aūt nuces cacoſtomatice ſunt: q̄ ſi oleo mixte fuerint ei⁹ acroꝛem temperāt: liuoꝛes coꝛpis tollunt. Arboꝛ nucaria hz in folijs hoc vel cinis ſtipticuz. nucis autem viridis coꝛtex tuſa ⁊ p̄ſſa ⁊ ſucco extracto cocto cū melle vt ſolet fieri de moꝛis: ad oꝛis vitia bonum eſt: et vocat diacarcon. Item coꝛtex nucis ſiccata ⁊ vſta leptomerz ⁊ dēſiccatiua ſine moꝛdicatione fit

Gal. vij. ſimp. phar. caria. Camedicina.

ria vel carea. i. nuꝛ: arboꝛ hz quidem quid in pullulatiōibus ⁊ frondib⁹ ſtipticum euidens. plurimum autē in nucis coꝛtice recenti ⁊ ſicco. Utunt aūt eo ꝓp̄ea ⁊ tinctoꝛes nō āt exp̄mentes eos: et ſuccum ſil⁹ ſucco moꝛoꝝ ⁊ ruboꝝ coquentes cuz melle ſtomatico vtuntur pharmaco: ⁊ etiā ad alia vniuerſa in quibus ſunt congrui p̄dicti ſucci. nunc vō ipſius aliud qdem eſibile: aliud oleaginoſum ⁊ ſubtilium partium ē quocirca ⁊ ſucci fit facilit. ⁊ magis quidem fit tale q̄ntumcunq; repoſitū diu remanet. oleuz nāq; exp̄imere eſt poſſibile ex eo antiquato. nuꝝ aūt ē diaſoꝛetica ſufficienter fit. Unde quidam cuz ea cancrenas ⁊ carbunculos ⁊ egilopas ſanāt. Quidam aūt ⁊ ad neruos vulneratos vtuntur ea. recens autem dum eſt habet quid ⁊ ſtiptice qualitatis. que vō incompleta ſunt adhuc ⁊ nondū ſicca: ſil⁹ ⁊ alijs fructibus quicunq; ſunt virides plena ſunt humiditate ſemi digeſta. Coꝛtex aūt ei⁹ ſiccus vſtus ſubtiliū ptium fit exiccatiuū et imoꝛdax pharmacū. Eſt aūt et aliud genus cariarū. i. nucuz parnarū: que vtiz et pontice nuncupant et ſunt auellane: ꝓ quibus lege nuꝝ auellana.

Auic. lib. ij. cap. de nuce. ca. eſt in. iij. ſic. in p̄ncipio ſecundi gra. et in ipſa eſt humiditas que delet cum antiquat: et ifixa eſt nuci ſtipticitas plurima: ⁊ folia et coꝛtex ipſius omnia ſunt conſtringentia fluxum ſanguinis. Et eius coꝛtex aduſtus ē deſiccatiuus ſine moꝛdicatione Oleū vō vetuſte eſt ſicut oleū vetus: ⁊ abſterſio antique eſt foꝛtis. Et ex recentibus fit emplin ſuper veſtigia p̄uſſionis maſticata. medulla ei⁹ po

nik sup apa melancolicũ ⁊ vlceroſũ. ⁊ ꝓfert eius gũma vlceribus cal. ſperſa ſup ea. ⁊ in emplaſtrz cũ melle ⁊ ruta ꝓfert torſioni neruoꝝ: facit ſodã ⁊ diſtillat ſuccus foliorꝝ tepid⁹ in aurẽ ⁊ confert ſaniei in aure. dicit Alcaus q⁹ ipſa grauat linguã ⁊ eſt faciens botho: in aure. ei⁹ oleũ ꝓfert herpeti eſtiomeno: ⁊ herisipille: ⁊ fiſtulis in ptib⁹ oculi ſuccus corticis ei⁹ ⁊ rob ei⁹ ꝓhibent ꝓfocationez ⁊ nocent tuſſi: et oleũ antiq̃rũ facit venire dolorem gutturis. Et ex oĩbus quidẽ ſpẽbus nucz dixit Alcaus fieri emplm mammille apoſtemoſe: ⁊ ꝓprie ex regali magna: ẽ difficilis digeſtionis: ⁊ mala ſtõ: ſed nutrita et recens eſt melio: ſtomacho: ⁊ minoris nutrimẽti: ⁊ illud q̃ frãgit a duobus corticibus ſuis. ⁊ nux qdem nutrita cũ melle confert ſtõ fri. Dico aũt q⁹ nux non eſt ꝓueniens niſi ſtõ fri. tantum facit botho: ⁊ ſedat dolorem ventris pungitiuũ: ⁊ retinet ꝓcipue frixa. ⁊ eius cortex retinet fluxũ ſanguis menſtrui: ⁊ q̃ nutrita eſt ꝓfert renibus frigidis valde: ⁊ cinis corticis ei⁹ ꝓhibet mẽſtrua bibit⁹ cũ vino ⁊ ſuppoſit⁹: ⁊ q̃ comedit nutrita ſoluit. mult⁹ vo ſucc⁹ ei⁹ educit vermes puos ⁊ aſcarides. ⁊ eſt ex eis que cõfert orbo. ⁊ cum ficubus et ruta eſt medicamẽ omnib⁹ venenis. ⁊ ex ea cũ cepe ⁊ ſale fit emplm ſup morſuz canis rabioſi: ⁊ reliquoꝝ. Rabi moyſes: ſi multũ ex eis comedant gñat retentio vborum: ⁊ ideo non dant pueris: ⁊ citius digerit nuticulis. Et Auer. in ſuo colliget cap. d nuce. Nuces ca. et ſic. ſunt: que multũ comeſte faciũt paliſim lingue: et ꝓuocant vomituz: ⁊ laxant ventrẽ ⁊ comeſte cũ caricis obſtant veneno: bone ſũt tẽ pore magis frigoris.

Nux keden quid eſt: lege lanceden.

Nux heden	idem quod ſupra.
Nux eden	idem.
Nux mitiſcata	.i. nux muſcata.
Nux indica. i. magna q̃ ab india venit: ꝑ quo lege neregil.	
Nux pontica	.i. nux auellana.
Nux pua	idem.
Nux meth	.i. alexandrina.
Nux carea baſilica	.i. auellana.
Nux baſilica	.i. vſualis.
Nux lectocarica	idez quod ſupra.
Nux regalis	.i. nux indica.
Nux romana quid eſt: lege electrum.	
Nux gallica	idem quod ſupra.

Nux ſarta. i. nux egyptia que eſt magna habẽs ſemina intus in caſibus ordinatis: ſicut ẽ ordinatio ſeminũ in pomo nigelle: ⁊ eius ſemĩa vocant grana padiſi vel meliketa vel mela egyptia: ⁊ illa ſemĩa ſunt odorifera ⁊ nimium acuta mordicantia linguam vt pip.

Nux egyptia	idẽ quod ſupra.
Nux alexandrina	.i. nux vſualis.
Nux pſica	idem.

Nux ciprelli omnibus eſt nota: ⁊ fit ea ꝫ Auic. emplm rupture.

Nux thamariſci vel tamaricis eſt fructus thamari Auic. vocat ipum alkan mezok vel keſci. mezik eſt equalis in caliditate: aut eſt in ꝓncipio ꝓmi: abſcindit fluxum ſanguis ⁊ colluuio oris ex eo ⁊ aceto fmouet dolorẽ dẽtiũ Nux miriſtica eſt nux muſcata. nam miriſticum grece. i. odoriferum latine.

Nux cardiſmiriſtica idem.

Cap. ccccclxxiiii.

Nux muſcata lati. Gera. li. ag ara. ieũ baue. gre. cap. ieum baue. Jeum baue. i. nux muſcata: ⁊ afferẽ d idia. Et idez auc. Jſaac melioꝛes ex eis ſunt rubee punguia graues: ⁊ deteriores nigre leues ⁊ ſicce. ſunt cal. ⁊ ſic.

Poſſe. ſtringit ventrẽ: ⁊ aromatizat ſtõm ⁊ odorẽ fac bonũ: ⁊ aufert ſupfluitates a ſtõ ⁊ digerit cibum: ⁊ expellit vẽtoſitates ⁊ corroborat ſtõm ⁊ epar: ⁊ ꝓfert lentigini faciei: et ſpigni: ⁊ extenuat ſplenez: ⁊ mollit apata dura epatz: ⁊ natura ei⁹ ẽ ſicut natura gariofiloꝝ: ⁊ eſt ca. ⁊ ſic. in. ij. gra. bona ẽ ſtõ ⁊ epati fri. ⁊ confert debilitati eoꝝ.

Cap. ccccclxxv.

Nux auellana lati. ara. ieũ agileũ oĩb⁹ ẽ nota. Gal. vij. ſim. far. d nucib⁹. Eſt ãt ⁊ alid genꝰ cariarũ ⁊ nucũ puarũ q̃ vtiqz ⁊ pontice nũcupant aplioꝛ ptic̃pãtes frestri ſuba: quocirca ⁊ magis auſtera cũ guſtat ipſa plãta ⁊ fructus ⁊ cortex appet. in alijs vo ſilis exiſtit magne nuci q̃ vocat ab aliqbus baſilica. nũcupat ãt et hec pua nux a plib⁹ lep/ tocariũ vl auellana. Poſſe. Dia. auel lane in cibo ſũpte dolorẽ capitz incutiũt: ſtõm iflatiõe diſtendũt: corꝛoꝛi ſano piguedinẽ ꝓferũt. ſicce i vaſe fictili ꝓſtitute diſtillatiõib⁹ nutigãdis vtilit offerunt. trite cũ aq̃ potateqz vetuſtiſſime tuſſis moleſtiã ſedãt. alij tritas cũ paſſo bibẽdas dederũt ad pulmonis ⁊ iecoris vitia ſanãda. Mlti tritas cũ pipe miſcuerũt cũ vino ꝑparatas ꝫ catarrũ ⁊ torꝛmẽta vẽtris ⁊ vrine diſtillãtz ãguſtias valere ſenſerũt: cũ arũgia vel adipe vrſina ꝓtrite ⁊ allopitijs linite capillorꝝ dãna emẽdãt. dicunt aliq corꝛia ei⁹ cũ oleo trita oculos gattineos iuncta iſticere ⁊ capillos: hãc mlti leptocariã vocãt: cacoſtomatica ẽ: q̃ ſi aſſata fuerit ⁊ cuz pipe bibita catarruz matureſcere facit. ⁊ tota cõbuſta ⁊ arũgia mixta vt ſupi⁹ Jo. mel. cap. de oleis. Oleũ ſcptũ ẽ facit. ei⁹ valet ꝫ dolorem artetic um Auic. li. ij. cap. auellana. Auellana nutribilioꝛ ẽ nuce: qm̃ ẽ magz ſolida ⁊ min⁹ vnctuoſa: ⁊ tardioris digeſtionis: declinis ẽ ad caliditatẽ q̃ndã ⁊ ſiccitatẽ puaz gñat ex ea cholera: ⁊ in ipſa ẽ ſtipticitas maioꝛ q̃z in nuce: ⁊ in ipſa eſt inflatio: ⁊ q̃ ex ea aduſtũ ẽ tingit capillos: facit ſodã. ⁊ aſſat ⁊ comedit cũ pauco pipe ⁊ maturat corꝛizam. Hyppo. inquit auellana in cerebꝛo facit augmentũ. Exiſtimauerũt qdã q⁹ ipa illinita ſup vticẽ pueroꝝ varios hũtiũ oculos delet varietatẽ. comedit cũ aqua mell ⁊ cõfert tuſſi antiq̃: ⁊ iuuat ad ſpuẽdũ: ⁊ ẽ tarde digeſtiõis: et excitat vomitũ: ⁊ ẽ tardioris digeſtioms q̃z nux. Eius cortex ẽ ſtipticus ⁊ cõſtringit vẽtrẽ: ⁊ confert venenis: morſib⁹: ⁊ ꝑpe cum ficubus ⁊ ruta: ⁊ punctur̃e ſcorꝛpionis.

Cap. ccccclxxvi.

Nux vomica ẽ fructus ſcde ſpẽi titimalli carſiceti p Diaſ. ſm quoſdã vocat caſta Gera. li. ag. cap. ie nea indica. um alkei: auicto. Mabix fac vomere fortit. colorꝛ ei⁹ ẽ int glaucedinem ⁊ albedinem: ⁊ eſt maioꝛ: auellana paruz ⁊ ſunt in ea nodi.

Poſſe. Q̃ accipit de corꝛtice ei⁹ ⁊ teritur ⁊ cribrat: ⁊ accipiunt de ipſo. z. ij. cũ duobus aureis aniſi triti: aut ſemie feniculi. ⁊ cõficit cũ melle ſufficienti: ⁊ bibit cuz aq̃ ca. mouet vomitum: ⁊ expellit ſupfluitates colicas ⁊ phlegmaticas.

Nux agreſtis	.i. iringus.

Nux itegra ẽ põd⁹ ponderãs ſuminet. xiij.

Cap cccccl xxvii:

Ux methel lati. sed ara. ieum methel.

Sera. li. ag. ca. ieum methel vachie: bona lbacharich idē sunt: ⁊ sunt nux methel: ⁊ ē fructꝰ silis nuci vomice: ⁊ semē eiꝰ ē silē semīe mādragore: ⁊ cortex ē ei asper: ⁊ sapor eius ē delectabilis ⁊ vnctuosus. et vtus est fri.

Posse. si detur de ea in potu in q̄rto gra. vnū kirat cū vino inebriat ebrietate forti: sed si denꝰ duo aurei cuꝫ eo statim occidit. Et idē auc. Rasis ieum methel est narcotica: ⁊ fortasse occidit: ⁊ opilat: ⁊ facꝫ euomere. ⁊ si deꝫ ꝺ ea q̄ntitas. ꝫ. ſ. inebriat ebrietate forti: ⁊ oꝫ q̄ sumēs eā sumat butirū calidū: ⁊ ponantur extremitates eiꝰ in aq̄ calida ⁊ fiat q̄ euomat satis: ⁊ cureꝫ cura illiꝰ q̄ sūpsit mādragorā. Auic. li. ij. facit subet: ⁊ est mala cerebro: ⁊ pōdꝰ danich .i. ex ea inebriat: ⁊ ē inimica cordi. ꝫ. i. ex ea ē venenum diei siue.

Sequitur de. O.

O

Ac .i. salamandra.
Oacion .i. filipendula.
Oabelcara .i. cucurbita.
Osaragu .i. vga pastoris.
Osatar .i. origanum.
Omfarion .i. gramen.
Oamenen .i. sisimbrium.

Cap. ccccclxxviii:

O

Emps ara. gre. erob lati. cicer. **Sera.** li. ag. ca. oemps. auc. Gal. Oemps. i. cicer. Et ex eis sūt alba: ⁊ ex eis sūt nigra Et ē alia spēs q̄ dī kersenne: ⁊ est rubea. ⁊ cicera assimilanꝫ orobo: ⁊ nigrū noiaꝫ teres. Uirtus ē ei calida cū hūiditate pauca. sꝫ folia cicerū agrestium sunt silia foliis domesticoꝝ. Ueruꝫ grana eoꝝ diuersa sunt ab illis: ⁊ ꝺferunt ad ea ad q̄ cōferunt domestica: sapor eoꝝ est amarior: ⁊ vtꝰ eorum ē calidior: ⁊ siccior: ⁊ fortior: domestica i oībꝰ.

Posse. Gal. viij. sim. phar. cap. de cicere. Licer legumen iflatum faciens ventrē: lactis ⁊ spermatis gñatiuꝫ ⁊ ꝓuocat menstrua magꝫ diureticū: renes mundificat decoctio eiꝰ: ⁊ aprit opilationes epatꝫ: frāgit lapidem renū: ⁊ abstergit scabiē ⁊ ēpetiginez ⁊ resolut apata que fiunt in aure: ⁊ apata testiculoꝝ: ⁊ curat exituras malas q̄ admīstraꝫ cū melle. Et idē. vj. sim. phar. cap. erob. i. cicer agreste p oia calidius est domestico: cal. ſ. ⁊ deficcatiuum mq̄ntum in ꝓprio cap. Licer domesti acrius.

Dias. cuꝫ mollit ventrē: ⁊ ꝓuocat vrinam ⁊ menstrua: ⁊ iuuat ptum: ⁊ gñat lac: sꝫ ē inflatiuū. Et est aliud cicer qꝺ vocaꝫ cicer pegrinum: ⁊ est orobus: quod cataplasmatibus adhibitū tumores testiū: ⁊ formicas: ⁊ zernas: ⁊ cācros: ⁊ scabies malignas melle murto saluberrime curat. ꝓpter quo latius inuenies si leges sersenne. Est aliud genꝰ cicerū qꝺ crios dī ⁊ ē rubeū silem hꝫ vtutē superiori: quoꝝ elixatura cū libanotide accepta hydropicꝫ ⁊ ictericis medicaꝫ: vesice vulnerate ꝺna sunt: ⁊ renibꝰ inutilia. cuiꝰ vtus ē epispastica ⁊ cal. ex media pte cū pte amaritudis: ꝓpter qꝺ ⁊ splen: ⁊ renes: ⁊ epar purgat: scabies ⁊ parotidas ⁊ vulnera mala cū melle sanat. Est aliꝺ genꝰ ciceruꝫ qꝺ aretinū dī ⁊ ē nigꝝ: hoc oī cicere plus diureticū dī: cuiꝰ decoctio bibita lapides in renibꝰ frāgit. Est alterū genꝰ cicerꝫ agrestꝫ folia hīs silia supiorib⁹ odoris viscidi semie silē: sꝫ tāta efficacia est illi q̄nta supiorib⁹.

Gal. vj. sim. phar. ca. erob q̄nta supiorib⁹. Erob. i. cicer agreste p oia validiꝰ ē domestico ca. ſ. ⁊ deficcatiuū mq̄ntū acrius.

Auic. Albū cal. ⁊ sic. ē in. j. nigrū ⁊ amariꝰ. est fortius: ābo sunt inflatiua: lenitiua: ⁊ in ipso est incisio ⁊ nutrimentū qꝺ prebet ē fortiꝰ nutrimēto fabarū ⁊ magis solidū ⁊ neqꝫ ē in figuris suis qꝺ magꝫ ipo nutriat pulmonē. ⁊ qꝺ ex ipo ē hūidū plꝰ est gñatiuū superfluitatū q̄ qꝺ ex eo siccū est: abstergit lentigines: et colorē efficit bonū linitū ⁊ comestū: ⁊ ꝓfert apatibus ca. ⁊ duris: ⁊ reliqs apatibꝰ q̄ sūt ex eis i glādulis. eiꝰ oleū ꝓfert ēpetigini. ⁊ ipsiꝰ farina vlceribus fraudulentis ⁊ cācrosis: ⁊ puritu: ⁊ ꝓfert doloꝝ dorsi: ⁊ ꝓfert bothoꝝ hūido in capite: ⁊ cōfert eiꝰ infusio doloꝝ molariū: ⁊ ꝓfert apatibꝰ gingiue calidis ⁊ durꝫ: ⁊ apatibꝰ q̄ sunt sub auribꝰ. Et cicer clarificat vocē: ⁊ nutrit pulmonē melius q̄s res aliqua: ⁊ ꝓpter hoc fiunt ex eo forbitiones .ſ. ex farina cicerū. Eius decoctio vtilis hydropicꝫ ⁊ ictericiꝫ: ⁊ ꝓprie qꝺ est vt herbū: ⁊ nigrum opilationes epatis ⁊ splenis aperit. ⁊ oꝫ vt cicer comedaꝫ neqꝫ in ꝓncipio cibi: neqꝫ in fine ipius: imo in medio. nigri decoctio frangit lapidē in renibus ⁊ in vesica: ⁊ cum oleo amigdalino ⁊ raffano ⁊ apio: ⁊ totū qꝺ ex ipo ē attrahit fetū: ⁊ ē malum vlceribus vesice: et vehementꝫ addit in coitu ⁊ ꝓpea nutrit masculina aialia ⁊ camelos. Et eiꝰ infusio facit erigere mēbrū fortiē qñ bibiē a ieiuno: ⁊ coctū lenit naturā: ⁊ aprit opilatiōes renum ⁊ ꝓprie nigrum: ⁊ qꝺ est vt herbū. Et dixerūt q dā q̄ qñ infunditꝫ in aceto et aliqs ex eo comedit ieiunus et moraꝫ sup ipm p medium diē inficit vermes. Hyppo. dixit q in cicere sunt due substantie q̄ separanꝫ cum decoctione: q̄rum vna ē salsa ⁊ lenit naturā. ⁊ altera est dulcis ⁊ ꝓuocat vrinā: ⁊ dulcedo ē inflatiua: ⁊ excitat coitum.

Oimara .i. sugella.
Oimis .i. vinum.
Oipagianos .i. almea.
Oizatum .i. anisum.

Oiris: Paulus cap. de emoptoica passione multo ingt fluxu exīte oirim ⁊ mumiā cum aceto sup ponamus ⁊c.

Olimpiados ē nomen cuiusdā loci.
Oomacticus .i. sambacus.
Ootagis .i. papirus.
Obalsimon .i. gummi edere.
Obstraca demerta .i. ostracus marinus.

Obstraca ē glibet piscis degens in cocleis: et de isto gñe sunt silr limaces.

Obtalgia .i. dolor aurium.

Obtalmia est apa oculi dictum ab ob qꝺ est ꝓtra et talmon qꝺ ē oculꝰ: q̄si ꝺ oculum.

Obtarmita. i. sternutatoria vl ꝓuocatiua vl ster nutamenta.
Obemon .i. assarum.
Obredi .i. os calcanei subtus.
Obretica .i. q̄ fastidium tollunt.
Obismaticus .i. asmaticus.
Obrupilatio .i. frigus.

Obrizum exponit beatus Gregoriꝰ in .xxiiij. moralium rude aurum. Alij exponunt p auro purgatissimo: q̄si eurizon .i. radius.

Obsimogarus .i. garus.

Obulus est pondꝰ trium kirat: et kirat ponderat q̄tuor grana ordei: ergo obulꝰ ponderat. xij. grana ordei. Item obulos pōderat danich vnum et medium: videliꝫ vnum. ſ. vnde in cap. de lauro apud Serapi. ex verbo **Salie.** vbi dī q dētur de eo: tice eius danich. ij. ſ.

ex vbo Diaſ. hẽtur. ix. kirat. ſilr ap̃ Auic. eodẽ verbo: ⁊ in ãtiqua tranſlatione Diaſc. habentur tres obuli quandocunq; inuentur apud Auic. Onoloſac intelligendũ ẽ obul⁹: ⁊ onoſ idẽ ẽ. Jtẽ in practica caſſij oboli duo faciunt. ℈. i.

Obnoſium .i. cõunctũ.
Obſonium .i. caro ſilueſtris.
Obſomogarũ .i. oromogarũ.
Obſonium .i. ſalſamentum.
Obſomogarũ .i. muri.

Obſonia dicunt̃ grece ſalſamẽta: vel ſapores in quib⁹ intingunt̃ carnes: vel piſces: vel panis ⁊c. Jtẽ ℣ſi. Obſonia ſũt q̃q; cibaria q̃ cũ pane edũt̃

Ocalib ẽ herba paluſtris que eſt in fluminib⁹.

Oca idẽ quod ſupra.
Ocab .i. ſal armoniacum.

Occa eſt herba quedam que naſcit̃ in mari: q̃ alio nomine dr̃ ogga.

Ocha .i. citrina.

Cap. ccccclxxix.

OLia ẽ gleba ẽre ſz Diaſ. mellinũ hñs colorẽ ⁊ ſine lapide frãgibil: q̃ v/ tũt̃ pictores: ẽ vo talis actica: cõburit̃ ⁊ lauat̃ ſicut cadmia. Poſſe. vtus ẽ ei ſtiptica: tu/ mor⁹ ⁊ puſtul' medi cat̃: alta vulnera replet: ⁊ ſupercreſcẽtes carnes equat: cerotis addita maxie duricies ſoluit.

Cap. ccccclxxx.

OLimum .i. baſilicõ: ſz falſo: imo ẽ herba ſm Diaſc. ſilis iuſquamo: ⁊ ſe/mẽ mi/ grũ ſile melantio. Poſſe. vt⁹ li⁹ tal' cũ vino bibita morſus venenatos cõpeſcit: ſciati cis cũ mirrha ⁊ pipere maxime ꝓdeſt. radix ẽ te/ nuis ⁊ inutilis.

Ocitis .i. affodillus.
Occiput .i. occipitium.
Ochis .i. auris.

Ochimontes folia hz ozimo ſilia: ⁊ ramos vreos cũ laminis ſemib⁹ plenis: ⁊ ẽ melãchiũ ſm Diaſ.

Ocodis .i. ſerum de lacte.
Ocodam .i. oculus bouis.
Ocodiamen .i. arſenicum.
Ododon .i. auris.
Ocrodis idez quod ſupra.

Ocron. i. rubeũ: ide trociſci ioniocri ab ydea q̃ ẽ forma ⁊ ocrõ q̃ ẽ rubeũ: q; formati trociſci ſt̃ ru.

Oculus lucidus .i. litium.

Ocul⁹ bouis vl' ocul⁹ vacce apud Auic. ⁊ Serap. vocat̃ bibar. gre. vo butalmon. ⁊ apud Diaſ. eſt cotula: ꝓ quo lege bicher.

Oculus conſulis eſt herba dicta filio⁹ añ patrem.

Oculus chriſti idẽ quod ſupra.

Oculus aranee. i. tela aranee rotunda. iſtud vo/ cabulũ ponit̃ in antidotario Gal. mion in vngẽ/ to ad ſerpiginem.

Oculus ſpatule ẽ quoddã additamentũ.

Odac .i. ſalamandra.
Odalia .i. ſoldana.
Odapidelia .i. cartafilago.

Odaſimon ſunt mordicatiões vel p:uritus.

Odes .i. dens.
Odelium .i. narciſcus.
Odeberia .i. arbor tremula.
Odremon .i. napta.
Odico .i. ebulus.
Odioſmon .i. menta.
Odicus .i. ebulus.
Odũeria .i. dentifrigium.
Odor:bion .i. ruſſignolus auis.
Odoplus .i. altea.
Odonchins herba ẽ ſic vocata a ℣ſlinio.
Odromas .i. incenſaria.
Odroforbia .i. odor:forbia.
Ofaricon .i. gramen.
Onfanticũ .i. enifracticum.
Ofranima .i. mellica.
Offri .i. gummi edere.
Offrennem .i. brion.
Offrenſi idẽ quod ſupra.

Offiaſis. i. tyria: ⁊ dr̃ offiaſis ab offios q̃ ẽ ſpẽs q: ſerpentinas ſquamas in ſuperficie cutz repſẽtat ⁊ hz cortices ãſdẽ latas. vñ ab Alexãdro capi. ꝑmo offiaſis appellat̃. a Sera. tyra a tyro ſpente q̃ idẽ ẽ. vñ offiaſis vel tyria. i. furfures capitis. Et differt ab alopitia q: ẽ magz i ꝓfũdo circa ra dices capilorz: ⁊ facit excoriatiões in ꝓfundo.

Offia .i. anguilla.
Offis .i. ſerpens anguis.

Offiema ſunt molles tumores.

Offionicos .i. lacerta.

Officis ẽ ſpẽs marmoris coloris ſerpentis.

Offries .i. ſupcilia.

Offocatio ſterica. i. ſuffocatio matricis.

Offoſab .i. almea.
Oga .i. alaganica.
Ogramina .i. gramen.
Ogigiantum .i. opoponax.
Ogi .i. acorus.
Oggi idẽ quod ſupra.
Ogri .i. cicer.
Ohabatam .i. cucurbita.

Ohamarã herba ẽ ſatz ſtiptica hñs vtutẽ zaror.

Olarien .i. git.
Olba .i. fenugrecum.
Oldabech .i. cimis.
Oleab .i. ſilex.

Olea ẽ eſt pondus vncie vnius minus tertia.

Olgagea .i. ameos.
Olea .i. olma.

Oleander. i. landrum: ꝓ quo lege nerion.

Oleum qñ ſimplr ponit̃ de oliuis debz intelligi.

Oleum cyprinum .i. de cyprino.
Oleũ de alchanna idẽ quod ſupra.
Oleum ſiccinum .i. liliaceum.
Oleum neriden .i. nardinum.

Oleum ſicionũ ẽ q̃ fit de cucumerib⁹ agreſtib⁹

Oleum de kemeſt .i. laurinum.
Oleum onfancinum .i. de oliuis imaturz fm
Oleũ mantinũ. i. de flor⁹ vuarz vl' de lãbruſca.
Oleum fuſinum .i. oleum liliaceum.
Oleum myrſinum .i. mirtinum.
Oleum miliaceum idem quod ſupra.
Oleum picelinum .i. direſina pituina.
Oleum indum .i. oleum de nuce indica.
Oleum alupitium .i. de vulpe.
Oleum cõmune. i. lucernarium: ꝓ quo lege cayt.
Oleum glaucinum. i. de paſtinaca.
Oleum gremiale .i. de oliuis maturis.
Oleum glion .i. ex liquore balneorz.
Oleum vulturinon .i. ex cocogindio.
Oleum de ſtorace quid eſt: lege melechac.
Oleum necidium .i. de ſemine vitice.
Oleum ſanſucinum .i. de maiorana.
Oleum mitropion .i. amigdalinum.

Oleũ muſcellinũ dupliꝛ põt intelligi: vl' muſſelli/ nũ q̃ in ſui receptõe recipit muſcũ: ſicut illõ q̃ ponit̃ in antidotario Gali. vel q̃ fit de ben: q̃ arab. vocat̃ muſcellina: ⁊ tale oleũ vocat̃ ſilr ole/ um balaminum.

Oleũ de kerua. i. de cataputia: que ab aliq⁹ vo/ cat̃ palma chriſti.

Oleũ de keiri fit ex keiri. ⁊ oleũ lenci. i. oleuz al/ bũ: lencos grece albũ: ⁊ tale oleũ eſt antiquũ. qñ

oleū ḡnto antiqus tanto albius: ⁊ oleū sic noiatū ponit in antidotario Gal. minoꝝ in vngento qō nominat aggrippa.
Oleū spondileon. i. de laureola.
Oleū petroleū quid est: lege b:afalendi.
Oleū artriticū. i. oleū de citromel'. i. de citrāgul'.
Oleū cicinū. i. de cataputia maioꝝ.
Oleum susinum. i. de lilio.
Oleum de croco fit ex croco mirrha coꝝdumentis ⁊ calamo aromatico ſm mesue: cuius fer vocatur crocoma.
Oleū sicilinū. i. napta: ꝑ qua lege b:afalendi: et lege silr napta.
Oleū oliuarū quid est: lege cayt.
Oleum exp̄ssarū. i. oleū omfancinū: qō fit de olivis imaturis: ⁊ tale oleuz vocat silr gremiale: eo q in gremio oliue colligit añ maturitatē. ⁊ vocatur silr oleū expensarū: qm subuenit expensis ad naturā ꝓficiendā: qm colligit añ tp̄s: ⁊ ex eis oleum conficit.
Oleum balaninū est quod fit de ben.
Oleum iusquami sic fit: Contere semen iusgami ⁊ pone in folijs niecete inter cineres calidos ⁊ coq̄: postea manib⁹ exp:ime: ⁊ illud est valde bonū.
Oleum cilinum .i. de fenugreco.
Oleum album. i. oleum vetus multotiēs lotum.
Oleum dulce .i. cum sale.
Oleum salinum .i. sicionium.
Oleum sabinum idē quod sup:a.
Oleum sicioniū .l. salinū vel sabinum.
Oleum cab:unium .i. ex caneris.
Oleum muscinum .i. de muscis.
Oleum sciminum .i. lentiscinum.
Oleum keadi ē oleum quod fit ex keadi.
Oleum de basse ē oleum serecinū: illud oleum ponit in antidotario Damasceni: ⁊ dz sic itelligi oleum de basse: ⁊ ē olum serecinum. i. q: illud oleum est compositus ex oleo de basse ⁊ ex oleo serecino ⁊ iō vocat oleum de basse ⁊ oleum serecinum.
Oleum serecinuz. i. oleum quod fit de sericis: vt apparet si leges seres.
Oleum ciminum .i. oleum keadi.
Oleum melinum .i. de citonijs.
Oleum citrinū .i. de citro.
Oleum zirungen .i. de hermodactilis.
Oleum catholicum .i. de laureola.
Oleum sambuceleon .i. de sambuco.
Oleum lineleon .i. de semine lini.
Olemela .i. oliua.
Olen .i. lacertus.
Olbedias .i. oleum.
Olcherna .i. pentadactilus.
Olia .i. asma.
Olibanum libanthus: hoc libanuz. i. thus: hec libanus. i. arboꝝ: hic libnus dī mons vbi oꝝitur: ⁊ qd est lege ronder.
Olib:um .i. maioꝝana.
Olibarda .i. cupatoꝝium.
Olira vel ollira .i. siligo.
Oliua quid est: lege cayt.
Oliuella quid est: lege camelea.
Oliue columbares .i. oliue sale ꝺdite.
Olisidera .i. spatula fetida.
Oliua ethiopia .i. oleaster.
Oli:atrum .i. alexandrum.
Olirat .i. semen macedonici.
Oleis .i. spelta.
Oleki .i. ros marinus.
Olichatos. i. caprificus: vel ficus agrestis.
Olira .i. siligo.
Olinchi .i. ficus pue non mature.
Olosach quid est: lege onolosach.
Olo .i. cotum.
Ololigus .i. luocalis anis.
Olus tamenum .i. sachiliemene.
Olus coꝝilides idez quod sup:a.
Olusac .i. tapsia.
Olubet .i. sal.
Olus iudaicum .i. maluauiscus vl' altea.
Omaros .i. soꝝbitio.
Omansisin .i. farina oꝝdei.
Omasum .i. venter.
Omfacium. i. succus vel liquoꝝ amarus ⁊ fact⁹ de oliua amara ⁊ inspissatus: vel de vua amara: sed ſm Gal. in libꝝo dinamidiarum: omfacium sic fit acimis vue agrestis exp̄ssis carnes ipſarum ⁊ nucleos in sole siccatos tunde ⁊ fac puluerem: ⁊ erit omfacium. quidā dicunt q omfacium ē quidā succus inspissatus ⁊ reconditus in pastilla qui fit ex olea vel fructu vitis imaturo. exp̄mit⁹enim olea ante q̄ matura sit: ⁊ succus inde factus inspissat ⁊ reconditur.
Omfacum mellitum ſm Gal. lib. dinamidiarum sic fit: Accipe botros mundos nō maturos: nec acerbos ⁊ repone in vmbꝛa vt possint sue humiditates aliquantuluz deponere: deide exp:ime et mitte de ipso succo partes. ij. mellis despumati ptem. i. ⁊ mitte in vase fictili ⁊ gipseo cum calamo p̄foꝝato ⁊ suspende ad solem diebus. xl. valet ad ventres rheumatizantes: ad fastidium ⁊ stomachi debilitatem: coꝝporaconfirmat que fine opim patiunt.
Omfacum ſm Gal. lib. dinamidiarum vue non mature succi ptes. ij. mellis ptem. i. in vase duplici coques donec dep̄ssioꝝ ipse liquoꝝ fiat.
Omfakan .i. omfacum.
Omfales .i. vmbilicus.
Omfaxotos. i. lābꝝusca vel vua agrestis.
Ometam .i. zirbus.
Ometra .i. macca.
Omercium .i. collegium.
Omentum. i. pellicula iuoluēs imediate itestina.
Omiomerum .i. consilē.
Omirac .i. lactuca.
Omisiria .i. audacia.
Omis ⁊ emidhia grece piscis.
Omi .i. similis.
Ominon idē quod sup:a.
Omnimoꝝbia. i. polium: eo q multis moꝝbis ꝯ gruat.
Omotion .i. castanea.
Omoteras .i. rapas.
Omoꝝmensis .i. dilatatio pupille.
Omogeneum .i. vnius nature.
Omos .i. humerus.
Omopotras .i. spatulas.
Omoi. i. vermis rotund⁹ qui inuenit sub idrijs ¶Paulus de asimate: q sub idrijs inueniunt frige in vase fictili.
On .i. testiculus.
Onagri .i. siluestris asinus.
Onacium .i. vinacium.
Onaticos .i. q̄ non p̄t coagulari.
Ondacota .i. nasturcium.
Onfaria .i. incensaria.
Onitas .i. diagridium.
Onichos .i. vngula.
Onix idem.
Onixi .i. blaccebisancia.
Onificum est puluis qui fit de acimis vuarū acidarum immaturarum exp̄ssis ⁊ siccatis ⁊ tritz: in de dī melonificum qō hz admixtiōem huius puueris qō fit de floꝝibus stipticarum arboꝝuz: vel herbarum: vt oꝝum ⁊ bꝛuerie ⁊ silium.
Onocis. i. tumoꝝ: vt in fine tegni.
Omnimoꝝchia .i. polium.

Onoticum .i. censiuum.
Onosach .i. obulus.
Onolosach idez quod supra.
Onoles idez quod supra.

Cap. ccccclxxxi.

Onomia quã multi onomidam appellauerunt Diasc. cap. onomia virge sunt duoꝝ palmorum: et rodose: folia sunt illi minuta sicut lẽticule aut rute aut anchuse sub aspera ⁊ pigua ⁊ spissa: hãc multi i sale cõponũt ⁊ comedũt suauissime: virge pdicte spinas acutissimas habẽt albas: ⁊ sunt virtutis calide.

Posse. Loriuz radicis eaꝝ cũ vino bibitũ vrinã puocat: lapidem vesice excludit: vulneribus sordidis medicat: cũ aceto cocta ⁊ ore retenta dolorem dentium prohibet. **Gal.** vij. sim. phar. ca. ononis. Ononis radicẽ habet calefactiuaz tam ꝑm tertium gradum. cortex vo eius marime est vtilis pertici pãs absterssimitate ⁊ incisione. vnde non tm̃ est absterssiua: sed lapidũ fractiua. Eadem autẽ virtute ⁊ escaras cito sistit. vtunt autẽ ea ⁊ ad dentiũ dolorem coquẽtes in oxicrato ⁊ gargarizantes.

Onolosat. i. nomẽ ponderis: ⁊ est obulus.
Onos .i. asinus.
Onnopira .i. similia frumento
Onnokouron .i. similia ordeo.
Onothos quid est: lege effelide.
Opagios. i. auricula muris: ⁊ ẽ herba sic vocata
Opaclia idem quod supra
Opanclinia .i. luynla.
Opomerium .i. de octo rebus.
Optomeriuz idẽ quod supra.
Opirus. i. panis non fermentatus. aliqui dicunt qꝫ est panis non mundus a furfurre: sed quid est lege heuda.
Opium. i. succus vel lachrymũ: sed opiũ papaueris: qd ẽ: lege charchar. Uerũ qñ simplicit ponitur de opio papaueris intelligẽ.
Opiuz quirinaciũ vel cirinaicũ est assa: ⁊ larat: vt in Alexandro cap. de curis dentiũ: circa ꝓncipiũ Demosthenes: opij cirinaici: hoc est lararis.
Opiũ indicum .i. grauis odoris.
Opiũ oxicratũ .i. dragantũ.
Opifico .i. lac ficulnee.
Opir .i. capillus veneris.
Opsissomi. i. superficies panis exusta.
Optima valerina .i. fu.
Opotissi .i. gũmi edere.
Opobalsamũ .i. balsamũ.
Opositiũ .i. assafetida.
Opopira .i. succus ignitus.
Opos grece .i. succus vel lac.
Opo idẽ qꝫ supra.
Opoponax quid est: lege iensir.
Opotissimalli .i. lac titimalli.
Opomasticus .i. motus diminutionis.
Opoquistida. i. succus vel gummi edere.
Opomisine .i. succus mirte.
Opocle. i. medicine que de succis fiunt: vt opiuz
Opossico. i. succus caprifici. i. ficus agrestis.
Opocaparũ. i. lachrymũ quasi gũmi arboris cuiusdam que nascit in egypto.
Opson .i. salsamentũ.
Opso idem.
Optos .i. assatus.
Opthoriachanthum .i. dragantum.
Ophus .i. capparis.
Orasis. i. stamina siricea quo cribrant subtilissimi pulueres: vt in almansore cap. de fe. quotidiana: ⁊ vocat sic arabice: quia consueuerãt nobiles mulieres orare velate.
Oreler .i. oliua.
Oracium .i. pomũ.
Oraser .i. visus.
Oraca cadebel .i. folia nespili.
Oracatafara .i. folia thamarisci.
Oraca sorsoal .i. folia ciprissi.
Oraca borot .i. grana quercus.
Oracales .i. folia mirti.
Oracallus .i. serpentaria.
Oracal mastice .i. sisimbrium.
Oracasolem .i. lilium.
Orachilef .i. thamariscus.
Oracaloget .i. nur.
Oracalsefen .i. sisamum.
Oractapper .i. cappara amara.
Oractaldel .i. coloquintida.
Oracaltron .i. folia citri.
Oracalcias .i. folia pruni.
Oracatur .i. folia celsi.
Oracaltunden .i. assa.
Oraalmesirion .i. enula.
Orchades. i. olive eo ꝙ testiculis assimilant. naz grece testiculi orchis vocant.
Orarij. i. estiuales: vel qui seruant oris.
Oremum .i. pulegiũ.
Oresis. i. appetitus: inde anorexia ab a qꝫ est sine ⁊ oresis qꝫ sine appetitu. i. fastidiũ: sed interponitur en causa eufonie.
Oroselinum quid est: lege apium.
Oreptica dicunt grece que fastidium ciboꝝ auferunt. Gal. ad patritianum.
Oreginos .i. faba fracta.

Cap. ccccclxxxii.

Ordeum latine. ara. habaet sine habaer. grece trachia. Gal. vij. sim. phar. capi. de ordeo trachi. i. ordeũ ꝑmi gradꝰ ẽ in siccando ⁊ in frigidãdo. hz ãt qd absterssiuũ nõ paucũ. est ãt brenũ quodã siccius qꝫ farina fabaruz. talia vo oia silia sũt i his q̃ vtunt extrinsecꝰ. cũ vo cõedit supat fabã: qñ inflatiõem deponit. in faba vo q̃liter cũqꝫ coquat ꝑmanet inflatiua. grossioꝝ. n. ẽ hũoꝝ qꝫ ordeũ: ⁊ ꝓpterea nutribiliꝰ ẽ: qñ autẽ modicũ a mediocritate absscessirũt: ꝓpter sũt in mlto vsu. hmõi enĩ pharmaca mltis aliis ꝑmiscẽtur ceu materie q̃dã: ⁊ ꝓpter cera ⁊ oleũ nõ paucis cõmiscent pharmacis. Alfita aũt mlta ordeo ipsa sũt siccatiuiora cruminũ: ita noiat qꝰ er grossa pte farine ordei: ⁊ zea q̃ er pte farine subtil: est aũt nutribiliꝰ qdẽ alfita: difficiliꝰ vo digestibile. Uocat ãt q̃ er eo sorbicio: plꝰ: ⁊ ẽ q̃ a zea sistituꝰ gescibilit vẽtris. Et dr i lib. de cibis: fit ex ordeo panis q qñ est furfurꝰ: vocat maza. **Sera.** lib. ag. ca. habafurꝰ: vocat maza. **Sera.** et: virtꝰ eiꝰ ẽ q̃ infragidat ⁊ desiccat in. i. gra. ⁊ desiccatio eiꝰ ẽ ãpli or parũ desiccatiõe fabarũ qñ applicat exterius. verũ ordeũ coctũ ẽ meliꝰ fabis in hoc ꝙ ipm non iflat. Et fabe qñ coquũt gñant iflatiõez: qñ suba eaꝝ ẽ grossior: suba illiꝰ: ꝓpt hoc sũt magz nutribiles qꝫ ordeũ: ⁊ ipa ãbo declinãt parũ a tpamẽto: sz sanic ordei ẽ magz desiccatiũ qꝫ ordeũ ipuz.

Posse. Sera. auc. Dias. aq̃ or. ẽ tnua tiua ad repmendã caliditatem humiditatum calidarum: ⁊ confert asmati cãne pulmonis: ⁊ vlceriꝰ eiꝰ: ⁊ cũ semie feniculi puocat vrinã: ⁊ ẽ absterssiua: ⁊ maturat apãta ca. Et qñ miscet cũ semie lini ⁊ fenugreco ⁊ ruta ofert tumoribus testiculoꝝ. ⁊ qñ administratur cum mirto ⁊ vino ⁊ piris siluestribus: ⁊ fructu rubi ⁊ cortice granati stringit ventrẽ. ⁊ qñ fit emplastrum cum eo cum citonijs ⁊ aceto confert

apostematib⁹ calidis que accidũt podagricꝫ: ⁊ qñ miscẽt cũ aceto fortí: ⁊ ponũt sup scabiẽ ylcerosã maturat eã: ⁊ farina ordei stringit ventrẽ: ⁊ sedat dolorẽ apostematũ calidorum.

Origanum quid est lege diptamum.

Oricum .i. eris cachimia.

Orioma .i. aurum.

Oricum .i. crocus.

Orinum idẽ quod supra.

Orimum .i. vermix.

Orica est genus leguminis nobis ignotum.

Orix idẽ quod supra.

Oritus .i. duricies i vulnere

Oros .i. arbor glandium.

Orsimus .i. simula de ordeo.

Oriza .i. risi.

Origanum fluuiale .i. mentastrum.

Origanum eradbititiki .i. pulegium.

Oridium .i. semperuiua.

Orion .i. stella.

Origanazaba .i. quid est .l. sandec⁹

Orium .i. cephalea.

Orion .i. finis vl' terminus: inde orizon.

Orithi .i. arteria.

Orbicularis .i. ciclamen.

Orchis .i. satirion. ⁊ vocatur testiculus vulpis.

Orchiskinos .i. testicul⁹ canis: ⁊ est spẽs satiriois

Oruminum .i. lomentũ fabe vl' cuiuscũqꝫ seminis.

Orimmon .i. enula.

Orimion .i. vrtica.

Orumnis idẽ quod supra.

Ormichis gallinacea.

Ormix .i. perdix.

Orpida .i. cuitas.

Ortiuita .i. satirion.

Orti .i. priapiscum.

Ortix .i. coturnix.

Ortigia idẽ quod supra.

Orodis .i. rosa canina.

Orodonis lentisca .i. latra.

Orochoma .i. suspirium.

Orobum .i. berbũ vel pisa ⁊ est legumen: pro quo lege serfenne.

Orodorum idez quod supra.

Oroſa .i. risuz spẽs legumis

Orotis .i. liquiritia

Orobocton .i. ypoquistidos.

Orodes .i. hũores seroſi ⁊ aquoſi.

Orcos .i. aqua lactis.

Orouernacum .i. ribes.

Orocteus idẽ quod supra.

Orodis .i. colatura colere rubee sicut serũ lactꝫ.

Oruor .i. horripilatio.

Orthot .i. somnus.

Orthomia .i. difficilis respiratio. ſ. asma: vt apparet ſi leges ſiſeleos: qñ Gal. ꝫz vnã trãſlatoez dicit asma ſm aliaz dicit orthomia. Et dr orthomia ab ortos quod est rectũ: quia coguntur recte ſedere non potentes iacere: vel quia equalit̃ mouent̃ ſuperiora pectoris: et inferiora inſpirando cum est ↄtrariũ ſanis hoibus quibus nõ mouentur niſi inferiora: ſeu quia recte dicunt̃ laborare inſpiratiõe ⁊ exſpiratione: qñ in ambabus laborant: ⁊ quocunqꝫ illoꝝ triũ modoꝝ dicat̃ orthomia valde laboriosa est. Jtẽ ab orthos qđ ẽ rectũ dr piſteron orthos. i. berbena recta: que qũo ſit recta apparet ſi leges gerobotanũ.

Orthogonia idem quod supra.

Orthodoſos. i. recte glorioſus: ſeu docens recte.

Orthocanomenus. i. lectus aſmaticis apt⁹ in quo potius ſedere qꝫ iacere videant̃. Mduſſio capitulo de pfocatiõe matricis orthocathemena inquit ſedeat: ⁊ est dictum recte ſedens: ab orthon qđ ẽ rectum ⁊ cathe qđ est ſedere.

Orthoponticos .i. talpa.

Orthus .i. rectus.

Orthos .i. blitus.

Ormu .i. orobus.

Ornus est arbor glandifera quercui ſiliis. vñ q̃tu or ſunt arbores glandifere: quercus: ilex: ornus: ⁊ alia. vnde ſunt grana tinctoꝝ.

Orthus .i. corilides. i. blitus.

Oſaraga .i. virga paſtoris.

Oſarat .i. origanum.

Oſaricon .i. gramen.

Oſalis quid est: lege caſper.

Oſanco. i. os quod est in pte poſteriori corã aluũ

Oſans .i. herba fullonum.

Oſnach .i. flos orni.

Oſſa quid ſunt: lege hazeaz.

Ostra codermata. i. piſces hũtes duros carnes.

Cap. ccccclxxxiii.

Ostracorum .i. chochiliorum: quedaz ſunt magna: quedã pua. magna dicũtur arab. barcora: parua dicunt̃ arabice Sera. lib. aggr. cap. ostracoꝝ auc. Gal. ostracoꝝ ex mari magnorum dicunt̃ barcora: nõ vſus ſum corporibus eorum: niſi prius comburerẽ ea: ꝓpterea quia ſunt teſtea dura multum: ſed quando adurunt̃ fit virtus eorum virtus que deſiccat deſiccatione fortí. Posse. Lõferunt apostematib⁹ fraudulentis: ⁊ porphira mari est cochilium maDiaſ. habet virtutez rinum purpureum. deſiccatiuã mũdificatiuam ⁊ abſterſiuaz. vnde abſtergit dentes ⁊ diminuit carnem ſuperfluam: ⁊ mundificat renes ⁊ vlcera: ⁊ conſolidat ea. ⁊ qñ teſte eius replẽtur ſale ⁊ ponunt̃ in vaſe terreo ⁊ adurunt̃: deinde terunt̃ ⁊ reponunt̃: abſtergunt dentes: ⁊ conferunt combuſtioni ignis quando puluerizantur ſuper locum: ⁊ oportet vt dimittat̃ hoc medicamẽ in loco donec per ſe cadat. Illam quãdo locus cõſolidatus est cadit ꝓ ſe: ⁊ qñ cochile purpuree coquuntur cum oleo: ⁊ fit limitio cum eo retinet capillos cadentes: ⁊ facit oriri capillos in loco. Et vngule ipſoꝝ ſunt coopercula quibus tegunt̃ in foramine ſuo ſimiles vngulis que deferuntur ex india: ⁊ que ex babylonia: ⁊ que ex iamen. meliores omnibus ſunt que vergũt ad albedinẽ: ⁊ ſũt odoriſere: quoꝝ odor trahit aliquantulũ ad odorem caſtorei. quando ſumunt̃ cum aceto in potu attenuãt ſplenem: ⁊ quando fumigantur cum eis mulieres habentes ſuffocationem matricis confert eis. ⁊ ille fumus excludit ſecundinã. Et qñ fumigatur epilenticus excitat eum. Sed ſcides est cochilium paruuz. vnde coclee parue ſicce quãdo aduruntur cinis est multum adurens: ita q̃ ſi miſceueris cum alkitran ⁊ vnges cum eo locum pilorum palpebrarum poſtq̃ euulſi fuerint ꝓhibent ortum eorum. ⁊ quando teruntur ſine aduſtione ⁊ ponuntur ſupra membrum infirmum ⁊ debilitatum conferunt. Et dixerunt quidam medicoꝝ qui compoſuerunt libros in medicina q̃ fuerunt experti hoc: ⁊ inuenerunt ita eſſe. Et iaem auctoritate Galie. homines orientales nominant eam talſim: et est vna ex ſpeciebus cochiliorum habẽtium paruam teſtam: quando ſunt recentes ⁊ comeduntur molliunt vẽtrẽ: ⁊ maxime ius earum ſed antiqua tamen ex cocleis valẽt ad palpebras qñ comburunt̃ ⁊ miſceẽt cũ alkitran ⁊ terunt̃ be-

ne simul: ⁊ ponit̄ ex hoc medicamine in palpebra non sinit renasci pilos qui pungunt oculuz. ⁊ species coclearū que dicit̄ hamē: ⁊ aliaz quarū specierum larant ventrem qñ coquunt̄ cū pauca aq̄ ⁊ bibitur ius illud.

Osec .i. armoniacum.
Ostec idē quod supra.
Oseum vocamus bursam testiculoz.
Osteab .i. bolū armenū.
Ostrea piscis .i. piscis degens in cōcha
Osien .i. opium.

Cap. ccccclxxxiiii.

OSiris virgā hz nigrā tenuez ⁊ sarmentosam: sed minꝰ fragilem: que circa folia habet sicut linum: ⁊ nigra in initio: ⁊ cum matura uerit ruffa fit. Diaſ. Hec herba cocta in aqua ⁊ bibita ictericis opitulatur.

Osicare .i. aloxis.
Oscido .i. vlcus oris.
Osciata salcutre .i. coxter radicis celsi.
Ossilum est os qō est coram aluo in pte anteriori
Ostrui planta est ſm Diaſ. nobis ignota.
Osolozasin .i. radix ennle.
Sozatum .i. vsnee.
Sobacia .i. pes corninus.
Solaluf .i. serpentaria.
Solalchasab .i. radix canne.
Solallolaica .i. radix spine albe.
Solalpheonia .i. radix peonie.
Solalcusania .i. radix amigdale amare
Solloode .i. radix ciperi.
Soa achichir .i. radix squinanti.
Soac .i. argentū vinum.
Sino .i. egritudo in facie.
Os .i. acoxus.
Os mundi quid est: lege pirgitis.
Os quid est: lege bacoam.
Os de corde cerui quid est: lege quod supra.
Os hominis quid est: lege quod supra.
Os sepie quid ē: lege sepia.
Otalgia .i. dolor cutis.
Otafac .i. midum.
Otalfac idē quod supra.
Ota .i. auris.
Otarion idē quod supra.
Otion .i. auris.
Otion ripa .i. auris sordes.
Oticen .i. medicina auricularis.
Othimin .i. prassium.
Othis .i. auris.
Othiasis .i. morbus auris.
Othisac .i. filipendula.

Otonia. i. celidonia maior: sed falso: imo otonia ſm Diaſ. est perforata: vel hypericon: vel herba sancti Joānis: folia hz eruce simlia: sed pertusa ⁊ fragilia: ⁊ florem croceum ⁊ latum. Plī. otonia in syria nascit̄ silis eruce pforate creb'o foliys flore croci: quā quidā animones vocauerunt: p qua lege infaricon.

Othonia .i. celidonia maior.
Othomion idē quod supra.
Othode .i. serum lactis.
Otucis quid est: lege sandaug.
Otucisi idē quod supra.
Otuser .i. vsnee.
Oua apala .i. mollia.

Oua raticon. i. oua piscis salita: que nostro ideomate vocantur oua nataracbi. Unde Paulꝰ capitulo de dentibus ⁊ gingiuis sanguinem manātibus: oua raticon. i. olla cōburens.

Oralircium .i. acetū cū sale.
Oralidos .i. herba acetosa.
Oralinum est q̄dam cōfectio.
Orabelio .i. rosa.
Orabelion idem.
Orirodimon .i. acetū cū oleo.
Origaron .i. garū ⁊ acetū.
Orimogarū idē quod supra.
Oridoxcas .i. acute videns.
Orialmon .i. acetum ⁊ sal.

Oria. i. sepulta. sic exponit̄ in libro de alimentis Oricantos grece.

Diaſ. arbor est nimiū spinosa fructuz mirte silem babens: sed paulo maiorem rubeum interius ⁊ granatū rē. ⁊ est dictū acuta spina: ⁊ est arbor ferens berberos: vt pz p ꝯcordiaz Diaſ. in eodem cap. cum Aui. cap. amiberberis. Stephanus orichantos vel berberos: qdam carpusiam vocant.

Orichantos ſm Diaſ. vocat̄ a qbusdā cinos.
Orimel .i. sirupꝰ er aceto ⁊ melle.
Orios .i. trifolium.
Oripoxium. i. cataxticum educens melancoliam ⁊ phlegma: ⁊ ē dictū acute poxos penetrans.
Ori .i. acetum
Orimissine .i. acoxus.
Oridercium. i. fomentū acuens visum.
Orifilon. i. tertia spēs trifolij: ⁊ etiam significat acetosum folium.
Orisquim .i. iūcus acute sūmitatis.
Orimola idē quod supra.

Orifabum latini scribunt: sed greci oroxasos sive orinofos. Oribasius est ponderis vel mensure nomen. Dapias est pondus. ʒ. vnius. ⁊. ʒ. vj. Alīq vocant ipm accitabulū.

Orimirnis .i. scopa regia.
Orilapaciū. i. acetosum lapaciū: ⁊ est herba que vocatur acetosa.
Oricatron .i. pusca.
Orifabus .i. cassus.
Orilocassia .i. cassialignea.
Origarum .i. orimogarum.
Orileon .i. acetum ⁊ oleū.
Orimel .i. acetū ⁊ mel.
Orilocantum .i. berberi.
Oricantum idē quod supra.
Orilicitromili succi .i. succus citranguli.
Orisenikia .i. tamarindus.
Orisenicia idem.

Oxicratum grece est dictum acetosum vinū. Uerum ipsum ē acetū mixtū aqua. Nam vbi Paulus cap. de vlceribus aurium hz oxicratū: Auic. eodē loco hz acetum aq̄ mixtum. silr etiā in omnibus libxis arabicis vbi hēt̄ acetū aqua mixtū: in grecis habetur oxicratum.

Oricolla .i. tauricolla.
Oricada .i. lac acetosum.
Oricadia idem.
Origlicon. i. dulce ⁊ acidū simul: ⁊ componit̄ ab oxis acidū: ⁊ glicon quod ē dulce.
Orileon. i. cōpositum ex oleo cōi ⁊ aceto.
Orirocroceuz. i. eplin cōpositus ex aceto ⁊ croco
Oritremia .i. acetosa eructuatio.
Orireum .i. forte acetum.
Orimalium .i. ceruſa.
Oris .i. acetum.
Oripotium. i. acute poxos penetrans.
Orifilon .i. cicutatā: vel cicutatuz
Ori. i. acutum vel acetum: cum p acuto: ide dicit̄ oxidoxchas. i. acute videns: ⁊ oripoxium. i. acute penetrans poxos cuz p aceto: inde dicit̄ orimel ⁊ origala. i. lac acetosum. ⁊ orifenicea. i. acetosus dactilus q ē thamarind' q sic dī hz Damascenū

in ꝑpꝛio cap. ⁊ sunt fructus palme siluestris idie ſm eūdē: q: sicut dicit nascit in forma dactili: cor ter abijcit: ⁊ medulla q̄ est nigra ⁊ acetosa ad nos affertur: lege fenichia ⁊ thamarindi.
Orifilon ē q̄dā ſpēs trifolij: ⁊ est alleluia.
Oritrifilon idē quod supꝛa.
Orirodū. i. ꝯfectio ex aceto ⁊ oleo maxime ro.
Orizacara .i. acetū cū zucaro.
Origalas .i. lac acetosum.
Oriacātoſ qd ē. l. amiberberζ: ⁊ ē arboꝛ berberζ
Oros .i. acetū.
Orimogarū. i. ſapoꝛ acetosus ⁊ salsus.
Ozardus .i. trifolium.
Ozanoꝛos .i. squinantum.
Ozanoꝛsi idē quod supꝛa.
Ozenne .i. vlcera fetentia.
Ozemesich .i. bedeguard.
Ozemich idem.
Ozimū cū oībus suis ſpēbꝫ qd ē. l. berēgemich.
Ozimū nabat qd ē. l. quod supꝛa.
Ozimum montanū. i. basilicon: ⁊ ē berengemich
Ozimum fluuiale .i. melissa.
Ozi .i. acoꝛus.
Ozirno. i. quoddā granificū semē nobis ignotū
Ozon .i. fetens.
Ozonab .i. vitellū oui.
Ozimum .i. flos luſ.

Sequitur de. ꝑ.

Pacia .i. lepida vel squama ex acutis capꝛinis: ⁊ est lepida.
ꝑacias idē quod supꝛa.
ꝑaciana .i. patella.
ꝑachides beleferon: Demostenes: est palpebꝛaruz coꝛpulentia: ⁊ grassitudo qua exteꝛioꝛes ptes videnť extense. infioꝛes vo carnose atqꝫ sanguinolente vertendi palpebꝛe difficultatem faciens.
ꝑachimeris .i. grosse substātie.
ꝑala .i. bussus arboꝛ.
ꝑalla idem quod supꝛa.
ꝑalamigra .i. palma manus.
ꝑalami piscis .i. lo palamodo.
ꝑalmarū thebaicarū poma. i. dactili.
ꝑalma chꝛisti est ſpēs satirionis hñtis radices gnqꝫ ꝯiunctas vt digiti manus: ꝑ qua. l. chasi.
ꝑalma siluestris vel agrestis indie est cuiꝰ fructus est tamarindus: ꝑ quo lege chasi.
ꝑalma est arboꝛ dactili: ⁊ ē domestica: ꝑ qua lege nackala.
ꝑalea camelorꝛ .i. squinantum.
ꝑalestra .i. certamen.
ꝑalestina ē ꝑꝓum nomē loci.
ꝑalcon .i. ventus.
ꝑaluiron ē herba lanaria: vel cicer domesticuz ab aliquibus dicit.
ꝑaluirus idē quod supꝛa.
ꝑalmosa .i. saltuosa.
ꝑalmos .i. saltus mēbꝛoꝛ.
ꝑalmosaro i. nenufar.
ꝑalmosarch idem.
ꝑalmus .i. saltus.
ꝑalmuserich .i. testudo aīal.
ꝑalmisiric idem.
ꝑana cosriza .i. ferula agrestis.
ꝑanadꝛacia .i. aristologia.
ꝑanaritum. i. apa puum acutissimū.
ꝑanax eraclea planta est vnde opoponax colligit: ꝑ qua lege iensir.
ꝑanax asclepij ſm Diaſ. ē herba quā ignoꝛo.
ꝑanar chiroma .i. enula.
ꝑanar deuia .i. spēs titimalli.
ꝑanace .i. siluium.
ꝑantagone .i. pulegium.
ꝑanagos ē ferule genus a qua emanat opopo nacum.
ꝑancracium ē herba silis stille ⁊c.
ꝑandecta. i. totum dictum cui nihil deest: a pan quod est totū: ⁊ decta. i. dictum: a dico dicis: ide pandecta. i. totum dictū: qꝛ in ea dicunť oia. vel pandecta dī a pādo: qꝛ in ea oia manifestanť.
ꝑanis pictereus qd est. l. beuda.
ꝑanis sincomiscos qd ē. l. quod supꝛa.
ꝑanis sincamiscas idē quod supꝛa.
ꝑanis silikinites idem.
ꝑanis semidalites qd est. l. idem qꝺ supꝛa.
ꝑanis rubicundus. i. recoctus ⁊ rubescēs: vel biscoctus.
ꝑanis alexandrinus idem.
ꝑanis opirus vel oppopirus. i. mediocriter se hñs inter purū ⁊ furfuraceū: ꝑ quo lege beuda.
ꝑanis acalaif. i. q nō fit de grano tritici.
ꝑanis poꝛcinus: malū terre: ciclamē: cassanum idem: ꝑ quo lege buthoꝛ: morien.
ꝑanis alcurit idem.
ꝑanis sanni idem.
ꝑannicum qd est lege docken.
ꝑanis cuculi. i. alleluia: ⁊ ē acetosi saporis.
ꝑandimon ſm Oꝛibasiū dicunt gre. qñ cōis egritudo i plurib⁹ hoīb⁹ ꝯcurrit: sic est pestilētia.
ꝑāfilicon .i. centūnodia.
ꝑanodracia .i. aristologia.
ꝑanode .i. bonū malanū.
ꝑanos est q̄dam arboꝛ grādifera.
ꝑanude .i. mollea.
ꝑanuda panaricium: ⁊ ē apa vngule digiti.
ꝑandurusticū. i. herba capillacea: q̄ nascit i muris iuxta aquā: quā ignoꝛo vbi.
ꝑapauer qd est cū suis speciebꝫ: lege charchar vñ qñ papauer simplr ponit album intelligit.
ꝑapauer coꝛdofolum. i. papauer spinosum: efficit opatōem titimalli laxādo vētrem: ⁊ ē esula.
ꝑapauer paluſtre .i. nenufar.
ꝑapirus qd est: lege burchdi.
ꝑapillus idem.
ꝑapilla oculi .i. apium aque.
ꝑapilla .i. vesica.
ꝑapirella .i. poꝛtulaca.
ꝑapule sunt grana minuta vel pustule albe q̄ nascunť in facie: ⁊ alio noie vocanť ferunculi qꝺ idem est qꝺ papule. istud vocabulū ponit in lra lilium circa finez. ⁊ in lra baranchichene.
ꝑaragodes ē spēs egritudis q̄ vocat formica.
ꝑaramistrion .i. pentadactilus.
ꝑaraplagia: menoplagia idem: ⁊ est doloꝛ capitis ex sincera frigiditate: ⁊ potissime i vna parte eius.
ꝑaracopium .i. debilitatio spiritꝰ.
ꝑaraplantica. i. cōpactiua: vel glutinatiua.
ꝑaragodes .i. clauis coꝛpoꝛis.
ꝑaracensesin .i. apertio.
ꝑaracollectica. i. cōuiscatoꝛia cicatricum.
ꝑaralios qd est: lege xentua.
ꝑaracollesis .i. glutinatio.
ꝑaragoꝛicus. i. mitigatiuus: a parigoꝛizo zas .i. mitigo mitigas.
ꝑaracopis .i. insania.
ꝑaraplagia .i. pticularis resolutio.
ꝑara grece: latine ꝓpositio significat a abs apud de trans intra sup iuxta secus ꝓpe pxime post pꝛe ꝑter citra vltra extra. paracola dicitur

grece parauoli vt ꝓuerbiū: silitudo: imago: forma: figura rei. non erubescant ergo medici a parabola parabolani dici cū ceteris nō medicꝫ q̄q̄ litteratissimis subtilia arduaq̄: nisi in parabolis dare intelligi non possint.

¶Paracentesis grece paracenteseos genitiui casus ē pforatio q̄ fit in oculis ad deponendā aquā illā ꝯgelatā quā cataractā dicūt: vt Demostenes ꝓpio cap. ⁊ etiā sic dī pforatio q̄ fit in vētre hydropicoꝝ ad aquā educendā: vt theodorus pscianus cap. de hydropisi: paracenteriū dī ferramētum quo perforat oculus in cataracta: ⁊ venē hydropicoꝝ ad extrahendā inde aquā.

¶Parachisis grece est diffusio hūoꝝ ꝑ totū corpus: vt Cassius felix cap. dē hydropisi.

¶Paracopin .i. desipientia.

¶Parafrosion idem.

¶Paralisis. i. dissolutio mēbroꝝ ⁊ laratio.

¶Panaritia .i. panaritium.

¶Paratella .i. lapatium.

¶Pardalion .i. mecon cheratides.

¶Paradalion .i. miconū agreste.

¶Pardalis .i. leopardus.

¶Paracefalicos .i. posterio: ps capitꝫ.

¶Pareplastrū .i. parū collectiuū.

¶Pareplasticum idem.

¶Parella quid est lege lapatium.

¶Parthenico .i. artbemisia.

¶Parthenion idem.

¶Partemia .i. herba vitri.

¶Partemon idem.

¶Partenotides .i. mercurialis.

¶Parischimia .i. tussicule.

¶Paritaria: vitriola: herba vitri: herba venti: maior alsmen: herba mim: idem: ꝑ q̄. l. alsmen.

¶Parisima .i. resolutio.

¶Parikie .i. iuxta isophagū.

¶Pargios sunt summitates sparagi q̄ comedunt

¶Paronichia .i. apū risus.

¶Paros .i. sturnus auis.

¶Paromastica fe. i. q̄ ꝓcedit diminuēdo.

¶Paroxisimus. i. exacerbatio: inde paroxismaticum. i. exacerbatiū: vt in Alexandro de frenesi.

¶Parno .i. plantago.

¶Parunalium .i. granatum.

¶Parutes .i. lapis marchasita.

¶Pergus. i. sūmitates sparagi q̄ comedunt.

¶Parsum .i. stupa.

¶Passeres ꝑt dici oēs aues minute.

¶Pasaron .i. vsnee.

¶Passarella: ꝑmula veris: herba paralisis idem.

¶Passen .i. ordeum.

¶Pasima .i. alcanna.

¶Passime. i. tortelle panis azimi biscocte de sen .i. de terra hierusalem: qñ ibi arabes impastant eas cū aq̄ mastices.

¶Pastinaca domestica ⁊ silvestris qd ē: lege lezar

¶Pastillum .i. flos lupuli.

¶Passum: Isidorus: dicit a patiendo q: vua passa est in siccando in clibano posita: ꝑ quo. l. barim.

¶Passula monta .i. stafisagria.

¶Pastus colūbarū ⁊ cameloꝝ. i. herba hūs granum sicut granū mirti: ⁊ ei ꝓmū: ⁊ eā pascunt cameli ⁊ nō nocet eis: sꝫ ē venenū vermib⁹: Auic.

¶Paterison .i. filipendula.

¶Paterisom idem.

¶Patesarch .i. polium.

¶Patias .i. lepida.

¶Pation ⁊ scolopon mathetion vl scolophon grece ꝑm Demostenē vocat instrumētū cirurgie ad faciendū ipopatismū ad fluxum lachrymarum. i. incisionem.

¶Patiros vel patreos dactilos vocant greci humidos pinguesq̄.

¶Patomilu .i. condisi.

¶Patonac .i. bdellium.

¶Patonach idem.

¶Patanum .i. vngula caballina.

¶Ptarmita .i. sternutamenta.

¶Ptarmos .i. sternutatio.

¶Placenta. i. focacia: a placeo: lege heuda.

¶Platanistica sunt cibi hñtes sapoꝝ ē aquosuꝫ insipidum: sicut cime platani: lege cufa.

¶Plantago .i. arnoglossa.

¶Plantago aquatica. i. herba siluana.

¶Platanus est herba sicut elleborus niger fcā: vl sicut cataputia: sicut apparet si leges elleborus ⁊ cataputia: ⁊ est alius platanus q̄ est arboꝝ ⁊ vocatur dulb: ꝑ quo lege dulb.

¶Plantos .i. papinus.

¶Platos .i. latum.

¶Pagella. i. corū vel petia iata vbi pomē emplīn

¶Pladrosin .i. passio stomatica.

¶Planta leonis: herba flaura: vel herba maura: hz odorē aspalti: ⁊ ē spēs trifolij: vl andachuche

¶Plātanos ē species cassielignee.

¶Plantanos .i. dulb.

¶Platicoriasis .i. dilatatio pupille.

¶Placia .i. latum.

¶Platosilos .i. septima spēs titimalli.

¶Platoselmon. i. apiastrū: ⁊ est latū apiū.

¶Plateos. i. arsenicū: sic̄ pz si leges platociminū.

¶Plasma. i. forma: inde cataplasma.

¶Platani pile dicunt fructus platani: ⁊ sunt bacce sicut oliue.

¶Platociminū est dictum latum ciminum: ⁊ ē psilium montanū: vel siseleos: vel siler montanum:

¶Platos eni ē latū: ⁊ ciminū. nā dī ciminuꝫ rustiqoꝝ. Itē a platos dī arsenicuꝫ plateos. i. qđ in latas laminas diuidi pōt: ⁊ homiplata. i. latuꝫ os.

¶Planta leonis qd est: lege herba flaura.

¶Platea. i. vena nigra vel matrix.

¶Plāta noctis. i. nascentia: ⁊ sunt pruritꝰ: ⁊ asperitas: ⁊ bothor pue q̄ accidunt in frigore ei q̄ passus est desudationem cutis ⁊ opilationē porozuꝫ ⁊ bonitatem digestionis.

¶Plantafilos quid est: lege rencua.

¶Platicorios .i. dilatatio pupille.

¶Plantifillos .i. tertia spēs titimalli.

¶Prasum .i. cot.

¶Prasinus color .i. viridissimus.

¶Prassum .i. succi porri viriditas.

¶Prassium. i. marubium: ꝑ quo lege faricon. Est aliud prassiuꝫ quod dī prassiuꝫ nigrū: vl siluestre rubiastrum: vl marubium nigrum: pro quo lege marubiastrum.

¶Prasmon .i. creta viridis.

¶Prassimi viride .i. flos eris.

¶Prassine .i. flos cipri.

¶Pramos .i. ilex filis quercui.

¶Prasis. i. operatio: ide practica. i. operatiua.

¶Psaros .i. sturnus auis.

¶Psairos .i. duros.

¶Peonia qd est: lege pinuser.

¶Peonar .i. bardana.

¶Peucedanum quid est: lege herbatutis.

¶Peudac .i. siseleos.

¶Peucis .i. arbor spēs pini: et est abies.

¶Peucina .i. resina que ex peuce fit ⁊ est abies.

¶Pecalon .i. rubea tinctoꝝ.

¶Pectaloydes sunt cortices tritici excoriticati.

¶Pectala .i. squama.

¶Pecela .i. vlmus arbor.

¶Pecelasion .i. vsnee.

Pecelasiom idem.
Pecenocontica .i. pix sicca.
Pecten .i. pars manus que ē inter rasettam ⁊ digitos.
Pecia .i. frustrū.
Pecis .i. folium.
Peciatos .i. bryonia.
Pecola quid est. l. bictā.
Pecolibrat .i. vsnee.
Pecolibrati idem.
Pecus .i. aial monstruosum quod generatur in vtero mulierum: quod salernitane mulieres vocant feram.
Pedecolar idest cultra que cooperit lectum.
Pedeto idem.
Pederota. i. achantos: ⁊ est spina cuius gummi est dragantum.
Paracentesis grece paracenteseos genitiui casus est perforatio que fit in oculis ad deponēdā aquā illam congelataz quam cataractam dicunt: vt Demostenes ppio cap. Et etiā sic dicit pforatio que fit in ventre hydropicoz ad aquā educendam: vt Theodorus priscianus de hydropisi
Pediculus vulturis est sicut puus pediculꝰ: aut puus altadan: p quo lege altadan.
Pedicularia .i. stafisagria.
Pedicularis idem.
Pedicon grece vocatur epilensia a pedion seu pedarion quod est puer: eo q pueris frequenter accidit. Alexander ppio cap. contigit autez hec passio infantibus: ppter quod pedicon aliqui eā vocauerunt.
Pedbia .i. puer.
Peflin .i. portulaca.
Peflinar .i. polium.
Peflinarus .i. agrielea.
Pegar .i. vsnee.
Pegma .i. frixoriū: vt i Alexādro
Pegmata vel pigmata idem.
Pelakanos .i. pellicanus.
Pelargia .i. auis ciconia.
Pelargus idem.
Palagomos .i. cicorea.
Pelmate sunt calli qui in pedibus nascunt.
Pelemonion ſm Dias. planta est que in nostris ptibus ignoratur.
Pelecinos herba ē ſm Dias. nobis ignota.
Pelum .i. portulaca marina habens lac.
Pelidion .i. silex arboꝛ.
Pelichimon .i. plumbeus colorꝛ: vt in Theophilo.

Cap. ccccclxxxv.

Pelicinus ſm Dias. herba est p que nascitur in triticea segete ⁊ ordeacea cum laminis sine fibris semine plenis amaris flauis baccis similibus: nascitur cū plurimis ⁊ tenuis ramis: folia habet pusilla: ⁊ granula in folliculis trina subruffa ⁊ amara valde q̄ nostro ideomate vocat luparia vel faba lupi.

Posse. dicit conceptuz necare ⁊ menstrua puocare: hec herbus nominat ab Alexandro. Salie. vj. simp. phar. capit. ydiasmū huiꝰ: fruticis semen rubicundi colorꝛis ē: amarum autem ⁊ subacerbum apparet: vnde bibituz expurgat opilationes que in visceribus. Idē enī faciunt rami totius fruticis.

Pelicicon .i. culeasia.
Pellis habet prorietatem que apparet in geldaleheb.
Pelliconia omnimorbia idem.
Pema .i. placenta. Paulus cap. de catarro: cōmendant enim que cum pemata.
Pemagrates .i. celidonia.
Penasarch .i. cimbalaria.
Pennatosis .i. ventositas.
Pentadactilus est dictum grece quinqz digitorum: ⁊ est planta quam quidam cataputiam maiorem vocant: ⁊ custos horti: ⁊ ob hoc priapus q quondam deus hortoz dicebatur: ⁊ solsequia eo q solem vergendo aspicere videaē: ⁊ etiam elitropia ob hoc.
Pentafilon .i. qnqz folium.
Pentafilij idem.
Pentafilen .i. agnus castus.
Pentalon .i. laureola.
Pentabrassica .i. brassica siluestris.
Penemenon .i. matrissiluia.
Penteberebon .i. peonia.
Pentea .i. caulis siluestris.
Penicellus .i. spongia.
Penidie fiunt exz ucaro: de quibꝰ loquimur in zucaro.
Pensilingon quid est: lege litteram ponfiligon.
Pendigo .i. colopus vulneris.
Peonia quid est: lege pionia.
Peonasar .i. oculus bouis.
Peonasari idem.
Pepanus .i. pulmonaria.
Pepana .i. digesta.
Pepasis .i. digestio
Peperi .i. piperata.
Papiar .i. almea.
Pepsin. i. digestio: ⁊ ponit hoc nomen simplicit p prima digestione: ide pectica digestio. i. recta digestio: sed seda digestio dicitur emodasis: tertia vo anadosis.
Pepsis idem.
Peptica virtus. i. digestiua vtus: ⁊ pectica sunt vel dicunt etiā digestionem facientia: vel digestionem iuuantia.
Pepnones .i. melones.

Cap. ccccclxxxvi.

Peplos seu peplum p ſm quosdam est equinocium ad illud mulierum: et ad manutergium: ⁊ ad quoddam genus cardui: in cuius summitate nascuntur quasi folia subtilissima que cuz quolibet impulsu venti volant per aera: sed falsoꝰ quoniam peplos ſm Dias. in proprio cap. ē fruter plena lachrymo albo folia minuta habens sicut ruta: sed latiora: verum omnis fruter obrotūda est ⁊ in terram spansa: sub quibus folijs semē est minus ⁊ rotūdum ⁊ breuiꝰ miconio albo. naz multuz semen habet. Radix eius inutilis est. nascitur vo in hortis: ⁊ intra vites: ⁊ a parte areaz colligit ⁊ in vmbra siccat: ita vt assidue moueat.

Salie. in libro dinamidiarum ait q ē esula: ⁊ hoc videt dicere in lib. vij. de sim. phar. nam dicit peplus. quidam autem micon. i. papauer spinosum dicunt: ⁊ hic fruticulus opium habet similem titimallo. Et in alijs purgando simlit illi: p quo lege esula.

Posse. Dias. Elixatura seminis eius accepta phlegma deponit. orifabo vno cum mulsa accepto choleram et

phlegma deponit: ⁊ in iuſſellis miſcet ⁊ ventrez ſoluit. alij in ſale componunt.
¶Perafreneſis .i. iuxta freneſim.
¶Perdalichilium .i. aconitum.
¶Perna quid eſt: lege margarita.
¶Perſa .i. maiorana.
¶Perebenion .i. matriſſiluia.
¶Perplerum dicit qñ homo eſt inter duo ⁊ neſcit quod illoꝝ eligat.
¶Perrebemon idem.
¶Perſepidam .i. lappa.
¶Perthemū .i. paritaria.
¶Peridimium .i. matriſſiluia.
¶Peridiemon idem.
¶Peritineon .i. locus intra anum ⁊ pudenda: ⁊ ſē etiam ſifach.
¶Peridimenum .i. matriſſiluia.
¶Periſtereon .i. colūbaria vel berbena
¶Peri. i. circū vel de qñ ꝓ circū: inde period⁹. i. circulatio quādo ꝓ de: inde pericon noꝝeon noſ maton. i. de acutis egritudinibus: ⁊ pericon kaſeos medicoꝝ. i. de ſecretis eoꝝ: ⁊ periphyſicon dinamon. i. de naturalibus vtutibus.
¶Periplicis .i. de repletione.
¶Perito:eum .i. pecten.
¶Perichimenon .i. matriſſiluia.
¶Periclamenon .i. pellicula tegēs os capitz
¶Periclimenos .i. matriſſiluia.
¶Pericarpum .i. bulbus.
¶Periciſſimos .i. cirurgie modus ad lach:ymas abſcindendas.
¶Pericitiſimos idē quod ſupra.
¶Pericitiſimon idem.
¶Pericra neon eſt membrana que oſſa capitis de ſuper circūuoluit ſuppoſita oſſibus cutis.
¶Peridereos .i. ambidexter vl egman⁹
¶Perigliſton .i. limoſitas dentiū.
¶Perigumena. i. cauſa coniuncta vel manifeſta.
¶Periodos .i. periodus.
¶Periplcumonia .i. periplemonia.
¶Periſon ſm Diaſ. eſt q̄rta ſpecies ſtrigni.
¶Periſterua .i. colūba.
¶Periſon .i. marubium.
¶Periſoſarkia ſarkiatum. i. ſup fluum carnis crementum.
¶Perdicalis .i. paritaria.
¶Perdiciados idē quod ſupra.
¶Perdition idem.
¶Perdicum idem.
¶Perdices ſunt pdices magne cuz pedib⁹ rubeis
¶Permo. i. roſula que oꝝit in extremitatibus pedum ꝓpter frigus: ſm q̄ dī ſi leges delien. gdā dicunt q̄ non eſt ſic: qm̄ Diaſ. cap. cotilidon dicit ipam herbā valere permonibus ⁊ roſulis: ergo non ſunt idem: ſed ꝑma expoſitio ex bona: qm̄ vbi Diaſ. permones ⁊ roſulas. i. permones: que ſunt roſule.
¶Pernitiones .i. chimecbla.
¶Perſica quid eſt. l. adranech.
¶Perſicaria eo q̄ folia ſilia pſicz hēat: iuxta aquā naſcit: duas hz ſpēs: vnā in medio folio maculā fuſcam hz: alia caret macula ⁊ illa adſtiua ē val de. quidam piper aque putauerūt.
¶Peronach .i. bardana.
¶Perfo:ata .i. hypericon.
¶Permonaria omnibus eſt nota: naſcit in locis humidis ſicut epatica hīs figuram ſicut pip lon gum: virtus eſt ei ſicut virtus epatice.
¶Perſonatia in antidotario virili in confectione mitridati mino:is exponit in antiqs ſynonimis q̄ eſt lappa maio:: vel bardana.
¶Peſalachona .i. pes coꝝui.
¶Peſſariū matrici: quod ano criſtere vel ſuppoſi to:ium ē. vnde matrici dicit peſſariū vel naſcale vel peſſus. ¶Paulus cap. de retentione mēſtruo rum: peſſus eſt lanam carpinariā rotundam fo:mam digiti accipiens quo continent medicamina ⁊ cetera.
¶Pes co:uinus: quidam vnum ex lacticinijs eſſe aſſerunt: folia ei⁹ ſunt ſilīa foliꝝ pſilij. Diaſ. cap. de pſilio greci co:nopodion vocāt.
¶Pes gallinaceus eſt plāta quā Diaſ. daſpiū vocat. ¶Pli. vo capnos. quidā dicūt q̄ eſt policaria.
¶Pes leporis apud quoſdā vocatur gariofilata ⁊ ſanamunda.
¶Pes pulli ſm macrum vocat po:tulaca.

Cap. ccccclxxxvii.

¶Pes colūbinus vel pes columbi eſt triplicis generis. Eſt vnū genus quod vocat amomū latie: ⁊ grece ſed ara. hamenie: quod ſciel ſi le. amomum. Et eſt aliud genus habēs folia rotunda ⁊ pua diuſa magnis ⁊ puis inciſuris ſtipites ſubtiles ⁊ b:eues colo:is ſub:ubei habētes nodos raros in qbus ſunt duplicia folia ⁊ ſemia tria vel quatuo: vel quinqz ꝓiunta: in medio quorum eſt ſicut acus. Auerrois quinto colliget cap. de pede colūbino: fri. ē in. i. ſiccū in. ij. Eſt aliud genus quod vocat anagiros de quo ait Gal. vj. ſimp. phar. capit. anagiros. Anagiros fruter eſt fetidus ⁊ acris diafo:etice ⁊ calefactiue vtutis: ac tamen viridia folia ꝓpt hūiditatis admixtionez min⁹ acria ⁊ dep:eſſiua diafo:entiū ſunt. ſicca vo inciſiue ⁊ ſiccatiue vehement virtutis. ſilis autez quodāmodo nature eſt: ⁊ co:tex ipſius radicis. ſemen vo magis eſt ſubtiliū partiū: ſed etiam eſt ⁊ vomitiuum.
¶Pes locuſte .i. holus iamenum.
¶Pes alacona .i. pes coꝝui.
¶Pes quid eſt. l. baſir.
¶Pes milui herba eſt que alio nomīe pepanus appellat: folia habet diuſa ſatis ⁊ ſubalbida cū flore ⁊ capitello oblongo ſicut cauda animalis.
¶Pes vituli: iarus: barba aarō: ſerpētaria mino: vel dragontea. mino: idem ſm quoſdā: ſz Galie. vj. ſim. phar. cap. amū dicit amuz ſiue pes vituli hoc ⁊ multo minus eſt aaron: ⁊ hz radicē magnā ad modū olive: eſt autem multo acrius illa: ⁊ alio nomine vocat ciclamen.
¶Petala .i. palmites.
¶Petagillon. i. balanoꝝ glādes mirabolani.
¶Petalon .i. briatheos.
¶Petamū eſt quēdā inuitreatio cū q̄ alkelanc vel inuitreanc vaſa terrea: ⁊ fit ex plūbo ⁊ limatura eris ⁊ lapide focali: ⁊ vocat ab aliquas maſſacūma vel aq̄ vitra vel aqua vaſoꝝ viridiū: q: ex ipa inuitreanc viridi inuitreatione vaſa terrea.
¶Petina .i. volatilia.
¶Pericium .i. crocus.
¶Peticon .i. epilenſia.
¶Peton .i. vſnee.

Cap. ccccclxxxviii.

¶Petroſellinum quoddam eſt domeſticū: quoddā ſilueſtre: quoddā vocatur macedonicū vel ſinonū: quod ſcies ſi leges apiū: ſed domeſticū oībus eſt notum: cuius virtus eſt diuretica ſatis: menſtruis imperat: inflationes tollit ſtomachi ⁊ colli calefaciēdo ⁊ ſiccando: to:tiōibus ſubuenit: ⁊ ex eo fit cōpetens ſalſamētū: vñ digeſtionē ꝓfortat

ꝛ ventositatē excludit: ꝛ valet ad oia ad q̄ valet siluestre. Gal. viij. sim. phar. ca pi. petroselinum. ¶Petroselini semē ē marime vtile: extrahitur ab herba: ꝛ silr radicib⁹ similis debiliozis vo virtutis. Est autez in gustu acre cū amaritudine: ita ꝛ in operationib⁹ sile ei in edēdo ꝛ ppterea menstrua puocat copiose. Est aūt et ventositatū destructiuū: erit ꝛ ipsum tertij gradus calefacientium ꝛ siccantiū.

¶Petroleū quid est: lege brafalendi.

¶Pezire grece vocat genus fungoꝝ sm ¶Pli. sic dictum: qō sine radice aut pediculo nascit.

¶Pheludem fit qñ mel tam diu coquitur vt super marmoꝛ oleo vnctū ꝓiectum ꝛ dimissum: postea in frustra incidit ꝛ comedit: latine vocat sisamū.

¶Pheludenim — idē quod supꝛa.
¶Phezpherzegi — idem.
¶Pheluden — idem.
¶Phenice — .i. palma vel dactil⁹.
¶Pheronlaris — .i. berbena.
¶Phel — .i. sabel.
¶Phesich — est genus tuberū.

¶Plectoria ē repletio hūoꝛum omniū intra vasa cachochimia est repletio vnius: ꝛ potissime extra
¶Plegmos — .i. lenticula amara.
¶Plegi — .i. plaga.
¶Pleura. i. latera: inde pleureticus.
¶Pleuron — .i. latus vel costa.
¶Pleton grece — .i. plenus.
¶Plectoꝛicus — .i. plenus vl replet⁹.
¶Plerim grece turbationem.
¶Pneu grece — .i. spiro.

¶Pneuma spiritus: ventus: spiramen: flatus: an helitus.

¶Pneumatosis ventositas. Gal. ad glauconē tractatu ꝓmo de se. Item Alexander de antidotꝫ ad frigidū stomachum. Item Oribasius capit. de ꝓnosticis.

¶Pneumon. i. pulmo: deinde peripneumonia qō nos coꝛrupte piplomoniā dicimus.
¶Pneusis — .i. spiramen.
¶Pneumatesis — .i. ventositas spirit⁹.
¶Pꝛessia — .i. arthemisia.
¶Pꝛeteruisio. i. quando visus videt aliud q̄ dꝫ.
¶Pꝛeterauditio. i. quando aures audiūt aliud q̄ debent.
¶Pꝛeluna. i. quedam superfluitas pilosa: sicut apparet in folijs os mundi.
¶Pꝛecochia. i. fruct⁹ q vocat cozula.
¶Peiris — .i. silex.
¶Peicteris — idem.

¶Pꝛecoque ꝓsica sunt antepsica: ꝛ sunt cozula.

¶Pꝛecoꝛdia ¶Pli. exta hominis ob inferioꝛē viscerum ptem separant mēbꝛana que p̄coꝛdia appellant: quia a coꝛde p̄tendit.

¶Pꝛefrigmenū Alexander de potionib⁹ ꝛ antidotis adepto fine aut pꝛefrigmeni. i. p̄ssati frixi.

¶Ptela — .i. vlmus arboꝛ.
¶Pterigion — .i. vngula q̄ oꝛit i oclō
¶Pterion — .i. polipodiū.
¶Pteridis — .i. silex.
¶Pterea — idem.
¶Piaster qd est: lege achadreos.
¶Pialidan — .i. vsnea.
¶Piasuf — .i. almea.

¶Piericon vel pieciatis sm Diasc. decalcitis ē cōfectio que fit ex duab⁹ partibus calcitis ꝛ vna cadimie.

¶Piesmatos grece exꝑssio. Cassius felix capit. de pꝛuritu.

¶Picidi — .i. quedā confectio.

¶Picaria vasa dicunt que linita sunt pice in quibus greca vina reponunt.

¶Picama — .i. pigamia.
¶Picra dicuntur grece amara. nos vo coꝛrupte pigra.
¶Piceleon — .i. oleū de pice.
¶Picenariū. i. instrm in quo colat pir.
¶Piceum — .i. coagulū.
¶Picumach — .i. cimbalaria.
¶Picimachi — idem.
¶Pionia quid est: lege pimiser.
¶Pionitidos — .i. pionia.
¶Pionax — abꝛotanum.
¶Picoꝛni — .i. ciuoꝛium.
¶Piconia — .i. pecula.
¶Picosabꝛon — .i. palma christi.
¶Picosanuel — .i. pimpinella.
¶Picus — .i. triticum.
¶Picusar — .i. flos salicis.
¶Picusari — idem.

¶Piganon. i. ruta: nos piganū dicimus.
¶Piganoticon — .i. rute radix.
¶Pigano agrion — .i. ruta agrestis.

¶Pigama apud Alexandrū cap. de pleuresi sunt cerotaria quecunqꝫ pice fiūt.

¶Pigra — .i. amara.
¶Pigentaria — .i. balanus repsico.
¶Pigmentaria — idem.
¶Pigmentum — .i. vngentum.
¶Pigmeos — .i. bitumen.

¶Pigmecomon: ¶Pli. herba soluens ventrē eruce foliis crassioꝛibus ꝛ acrioꝛib⁹ radice tenui laurei coloꝛis terrā olente caule quadrangulo: floꝛe oꝛimi: inuenit in saxosis locis.

¶Pignotica virtus exponit somnifera: sed puto coꝛruptum. nā ꝛponotica sunt somnifera.

¶Pilunita. i. calefactiōes vel lana mollis cū oleo infusa.
¶Piluna — .i. liuoꝛ.

¶Pilos grece: latine argilla terra vidua q̄ a grecis argillos dicitur.

¶Pilosella est herba habēs folia satis alba ꝛ pilosa sicut cartaphilago: fri. ꝛ sic.

¶Piluar — .i. affronitrum.

¶Pilula a rotunditate dicta. s. pua pila in aliquibus antiquis libꝛis caraputia ꝓ pilula inuenit.

¶Pillule cautam vel cautanite apud halyabbatē sunt copinaster. i. pinus siluestris mire altitudis ꝛ a medio ramosa sicut pinus: in veritate copiosi oꝛem: que dat rasinā: gingnit ꝛ in palmis.

¶Pina grece piscis in quo margarite generant interdū ꝓ ipsa margarita dī.
¶Panastellum — .i. peucedanum.

¶Pinar quid est: lege esula.

¶Pincellum dicitur a forma pini. i. acute summitatis: ꝛ est instrumentum ad aliquid abstergēdū ab oculis: p̄cipue factum ex re molli: sicut quo pictoꝛes pingūt. Gal. vo ad glauconē exponit spōgiolam: similiter ꝛ Demostenes.

¶Pimpinella est herba multū silis saxifragie. vñ vsus: ¶Pimpinella pilos saxifragia nō bꝫ vilos.
¶Pinoꝛde — .i. rosata.
¶Pinoꝛus — .i. cardo.
¶Pinolus — idem.
¶Pinope — .i. prassium.

¶Pinus arboꝛ ab acumine folioꝝ dcā. pinū enim acutū antiq dicebāt. greci aliā pinū aliā peucem vocāt: quā nos piceā dicim⁹: eo ꝙ desudet picem ꝓ quo lege cinobar.
¶Pinus inda — .i. iuniperus.
¶Pinus infima — .i. camepithis.

Dpiuser vel pionia ara. gre. pē terebon vel pentabo/ram vel pernia vl' glikifide. latine vo peo lib. aggre. capit. peo/nia. Bera. nia: auct. Dias. peo/nia. i. pionia: ⁊ est arbo:: ⁊ eius due sunt spēs .s. masculꝰ ⁊ femina: ⁊ masculi sunt folia silia folijs nucis: ⁊ radix eius est grossa sicut digitus ⁊ longa longitudine palmi: colo: eius est albus. femie vo folia sunt silia folijs smyrnion: ⁊ sup sūmitates ramoꝝ eius sunt sicut camerule: ⁊ apparēt in eis grana rubea sicut sanguis pua similia granis granati: ⁊ inter illa grana sunt semina nigra seu purpurea: ⁊ radix ipsius ē ramosa: ⁊ radices ipsius sunt silēs glandibus. vij. vel octo silēs radicibus affodilloꝝ. Idem auc. Gal. substātia eius est subtilis: ⁊ sapo: eius est stipticus pauca stipticitate cum dulcedine: ⁊ qñ diu masticaī apparet i ea acuitas ⁊ mo:dicatio ⁊ amaritudo pauca: et virtꝰ eius est que calefacit caliditate pauca: et desiccat desicca/tionē fo:ti. Auic. lib:o. ij. de peonia. peonia alia est masculus: ⁊ alia femina. Masculus quidem radices hꝫ albas grossas vt digitus: stipticū habens gustū. Et femia hꝫ radices in pluꝝ ptes diuisas ⁊ ramos: est ca. ⁊ sic. vehemenˉter: in ipa sunt exiccatio ⁊ stipticitas cū resolutiōe: ⁊ apertione: ⁊ subtiliatiōe: ⁊ icisione: ⁊ absterſione: et qñ masticaī vna hora apparet pꝰ eaꝫ ipsa acuitas ad stipticitatē declinās Posse. Bera. auct. Galie. virtꝰ eius est que abstergit ⁊ fo:tificat: ⁊ puocat vrinā: ⁊ mūdificat epar: ⁊ renes quando sunt in eis opilationes. ⁊ qñ suspēditur sup pueros epilenticos curat eos: ⁊ qñ coquiī in vino aliquo stiptico stringit ventrē. Et idē auct. Dias. qñ bibiī de radice eius quantitas amigdale a mulieribus que nō bene purganī in ptu mūdificat eas per mēstrua. ⁊ qñ bibiī cum vino confert dolo:i ventris: ⁊ ictericie: ⁊ dolo:i vesice ⁊ renū. ⁊ quando coquiī cuꝫ vino ⁊ bibiī stringit vētrem. Et qñ bibunī ex granis eius rubeis grana x. vel. xij. cum vino stiptico conferunt fluxui matricis. ⁊ qñ comediī silr confert dolo:i stomachi: ⁊ cōpunctionibus eius: ⁊ datur ad comedendum ⁊ in potu pueris: ⁊ confert multū inceptioni generationis lapidis qui generaī in eis. Et quādo bibunī ex granis eius nigris .xv. grana cū mellicrato aut cū vino confert suffocationi matricis ⁊ dolo:i qui accidit in ea: ⁊ cōfert incubo. Et idem auct. Abraaz filij salomonis: qñ ex arboꝝ peonie fit suffumigatio curat epilenticos. Et qñ suspenditur sup epilenticos phibet ipsos ab epilensia: sed ⁊ fructus eius cū geleniabin iuuat iuuamento magno. radix eius mēstrua mouet. cū amigdala vo mulsa potata epar purgat: ⁊ renes: q: stiptica est: reuma ventris stringit: cū vino austero cocta ⁊ potata ipsa radix desiccatiua est valde: vt appensa in collo pueri epilentici eum sanet. Auic. Abstergit vestigia nigra in cute ⁊ cōfert podagre: ⁊ cōfert epilensie adeo q etiam suspensa: ⁊ iam quidem expta est eiꝰ appensio: et inuēta est phibere epilensiā q̄diu remanet: ⁊ cū eius ablatione cōpertū est redire epilensiā. ⁊ vidimus qdem inquit: fumigatio facta cū semie eiꝰ cōfert demoniacis ⁊ epilēticis ⁊ sanat eos. Et silr si sumaī fructus eius ⁊ bibaī cū melle ro. ɔfert vehementˉ. Ego aūt dico q hec ē fo:sitan spēs peonie romane. nam illa que ex india ferī ad nos nō hꝫ magnū effectū in hoc casu. ⁊ bibunī de semie eius. xv. grana cū mellicrato aut vino ⁊ confert incubo valde. retinet naturā qñ decoquitur cum syrupis punticis: ⁊ phibet māterias effusas ad stōm. ⁊ semen eius cōfo:tat stōm: ⁊ sedat dolo:ez eius: ⁊ mo:dicationē ipsius. ⁊ cōfert radix eiꝰ ictericie: ⁊ aperit opilatiōem que est in epate. ⁊ qñ bibitur cū vino ⁊ puocatius puocat menstrua. Et potus eius puocat vrinā. Et qñ sumunī de semine eius grana. xv. cū vino aut mellicrato confert pfocationi matricis. ⁊ si bibanī. xij. grana cū vino abscindunt fluxum sanguis. ⁊ qñ in potu daī feris de radice eius quantitas amigdale mūdificat eas a superfluitatibus ptus puocatiōe educendo superfluitates: ⁊ ɔfert de radice eius q̄ntitas auellane doloi renū ⁊ vesice. Et decoctio eiꝰ cuꝫ vino stringit ventrē: Gal. vj. simpli. phar. capi. de peonia: ⁊ puocat vrinam. glikiside sive pionia quā ⁊ pentaterā vocant: radicem stipticantē hꝫ cum quadā dulcedine. Amplius autem masticata longo tempo:e apparꝫ in ea acumen cū pauca amaritudine: ⁊ cū acredie: pterea igiī ⁊ menstrua mouet: ⁊ vrinam qñ bibiī ex illa in q̄ntitate vnius amigdale cū mellicrato terere vo oꝝ ⁊ ptracticare ipam: ⁊ ita emplastrata purgat opilatū epar: ⁊ renes. sed hec qdeꝫ inquantū acris ⁊ amara facere nata est. inq̄ntū vo ⁊ aliqd stipticitatis hꝫ siqdem que ſm ventrē fluxus hūtes ſm veritatem sistere apta est cuꝫ vino stiptico potata: ⁊ virtus eius est multū desiccatiua: ⁊ ꝓpter hoc speram quꝰ qñ ligaī in aliqua re suspenditur ad collū infantis epilentici q sanaī ⁊ veritas ē de hoc. Et ego qdem vidi puerū octo mensibꝰ nec q̄ q̄ occupatuꝫ: erquo portare cepit radicem: vt autem decidit a collo quod erat applicatum statim fuit epilenticatꝰ: alꝫ salubriī se habebat. visum autem fuit mihi vt iterum auferrēt eam causa experientie: ⁊ ita facientibus q iteruꝫ fuit occupatꝰ: ⁊ iteruꝫ magnā ⁊ recētē prē radiceꝫ appendimꝰ collo eiuſ. deinde pfecte sanatus ē puer. nec fuit vlterius occupatus. rōnabile est ergo vt aut alique ptes radicis affluentes: deinde attracte p anbelituꝫ sanarēt: ita patientia loca aut ipso aere mutato ⁊ alterato a radice. sic enim yrinus liquo: confert gutturi phlegmonē patienti ⁊ to:efactū malachiū. i. nigella manifeste catarros ⁊ coriza desiccat si qs ligans illud in panno raro attrahit freq̄nī p nares caliditatē q̄ ex eo. ⁊ silr si accipiatur filū lane: ⁊ pcipue illius lane que reperiī in ꝯchilijs marinis. s. purpureis ⁊ tingitur tinctura q̄ dī grana: deide inuoluaī istud filum in collo vipere ⁊ stringaī donec strangulēī vipera cū eo: deinde filū inuoluaī circa collū hūtis squinātiā aut aliud quodcūqꝫ apostema i gutture: vel in collo: videbis ex hoc magnū mirabile istius fili. sed hoc quidē forte semon⁹ alibi tractabimus. peonie vo cōpleriōem sciendū ē subtiliū ptium ⁊ siccatiuā: non tū insignīē caliditatē: sꝫ vl' cōmensuratā: vel de viribꝰ cordis dipaulo quodāmō. Auic. cit qꝰ confortat cor. Paulus cap. de peonia dicit qꝰ est ca. ⁊ sic. complexionis in. ij. gra.

Piper apiū vel pip apū ſm Diasc. dī acorus.
Piper erraticū ſm Dias. vocāt latini pſilium.
Pip simplr positū est pip quo oēs vtunī: ⁊ quod latine sic vocaī cōiī: ꝓ quo le. falfel.
Pip albū qd est: lege qō supra.

Pip danarchos	.i. hypericon.
Pip pſiliū	.i. pſiliū.
Piper aque	.i. senation.
Pip ethiopiū	.i. pip nigrū.
Pip nigroꝝ	.i. habelzelin.
Pipereos leucos	.i. piper albū.

Piper longum qd est: lege falfel.

Pip macros	.i. pip longū.

Pipculū herba ē hūs folia minuta: ⁊ ē herpillū
Piperella. i. agni casti semē: ⁊ aliq qꝰ ē pipculū.
Pipella. i. semē vel fructus ligni aloes.

¶Diple .i.esula.
¶Dipiones sunt pulli columbarz: ⁊ est nomen nomotopeion. i. nomē formatum a ꝓpzio sono ailis
¶Dion agrionfi .i.coloquintida.
¶Diplo .i.esula.
¶Diplosan .i.almea.
¶Dipacan .i.tilia arbor.
¶Dira porcina .i.silestria.
¶Diraster quid est .l.achadiros.

¶Cap. ccccexc.

¶Dpiretrum latine. gre. dentanos. arab. vo achi raraba siue Acharcharaba.

¶Dera. li.ag.ca.achiraraba auc. dias. i. piretrū ⁊ ē plāta cui⁹ folia sunt silia foliis dauci agrestis aut marathri: ⁊ stipites silr sicut stipites illi⁹: ⁊ sup stipitē ē corona silis corone aneti: ⁊ hz radicē in grossitudine digiti.

¶Auic. li.ij.cap. de piretro. piretruz plurimū qō de hac planta administrat est radix ei⁹. meli⁹ ē illud qō ē acutū mordicatiuū lingue: ⁊ magnitudo ei⁹ ē sm ꝗntitatem digiti.

¶Posse. Dias. pūgit linguā qñ gustat pūctōe fortis: et attrahit phlegma: ⁊ iō qñ cogit cū aceto ⁊ fit colluctio oris ꝙfert dolori dentiū. ⁊ qñ masticat attrahit phlegma. ⁊ qñ terit ⁊ miscet cū oleo ⁊ inungitur ꝓuocat sudorē: ⁊ ꝙfert membris sup q̄ vicit frigus: ⁊ ꝙseruat corp⁹ a nimio frigore aeris ne noceat ei: ⁊ amissiōe sensus ⁊ mot⁹. ⁊ ē ei⁹ iuuamentū magnū in hoie: ⁊ ꝙfert palisi: ⁊ rigoribꝫ febriū

¶Sal. viij.sim.phar.cap. de piretro: plīmū qō de eo admistrat ē radix ei⁹: ⁊ ꝓpetas vtutis ei⁹ ē ꝓpetas adurēs: ⁊ pūgit linguaz qñ gustat pūctōe forti: ⁊ attrahit phlegma: ⁊ sedat dolorē dentiū q fit a frigiditate: ⁊ ꝙfert rigori fe. qñ fit inunctio cū eo dissoluto in oleo añ aduentū porisimi: ⁊ ꝙfert illi q hz stuporē in membris aut relaxationē.

¶Auic. piretrū qdā extimauerūt frixationē. gidū: sz nō est: imo est cal. ⁊ sic. in. ij. gra. extrahit phlegma masticatū. virtus ei⁹ est adustiua: ⁊ ꝓuocat sudorē cū ex eo cum oleo abstergēdo inungit corp⁹. si misceat cū oleo ⁊ abstergēdo inungat corp⁹ ꝓuocat sudorē. fricatio fcā ex eo ⁊ decoctione ipsius ⁊ oleo ei⁹ confert mollificationi neruoz antiq̄: ⁊ ꝓhibet alcuzem ab eo in quo gñat alcuzem: vehemēt apit opilationes collatorij: ⁊ ꝙstrictionem nariū. ⁊ ei⁹ decoctio ꝙfert dolori dentiū: ⁊ ꝓpter frigido. Et ei⁹ acetū ꝙfirmat dētes motos: si de coquat cū aceto ⁊ teneat in ore. ⁊ qñ fricat cuz eo corpus añ porismū rigoris cuz oleo ꝙfert rigori fcō cum feb. ⁊ absqz feb. ¶Dau. ca. est ⁊ sic. in ttio gra. masticatū attrahit phlegma p os: ⁊ remouet dolorē ⁊ stuporem dentiū. Auer. v. colliget cap. de piretro: est ca. in quarto.

¶Dirinū aliarū catinū .i.rasura pāni.
¶Deristerion .i.peristerion.
¶Dirites litos .i.marcasita lapis aptus ad accendendū ignē.
¶Diriasis .i.fomentatio.
¶Diriase .i.fomentare.
¶Dirria .i.calefactorium.
¶Dirria idem quod supra.
¶Dirgires ē passeris genus.

¶Cap. ccccexci.

¶Dpirgitis pepū vel epio gre. lati. vo os mūdi: ⁊ est herba fcā vt filex ex vno latere pilosa.

¶Dias. cap. pirgitis: folia hēt lapacio silia: sz oblongiora ⁊ viridiora. vj. vel vij. ⁊ fortiē erecta: ⁊ lenia ab intus hīs plurima sicut vsnee. nasciē in paradiso ⁊ in hortis cū gustu aspero ⁊ stiptico: nec semen nec virgā habēs

¶Posse. folia eius morsibus venenatis occurrunt bibita cum vino: ⁊ imposita dysentericis ⁊ ciliacis ꝓsunt.

¶Diropos .i.igneus.
¶Dirotis .i.inflāmatus.
¶Dirosus .i.incendium.
¶Dironia .i.celidonia minor.
¶Diros .i.triticum.
¶Diron idē qō supra.
¶Dirotica .i.medicina adustiua.
¶Dirros .i.rubicundus.
¶Dirus .i.tritic⁹m.
¶Dirusabor .i.amilum.
¶Dirusabon idem.
¶Dirsuris .i.noctiloca.
¶Disarak .i.vsnee.
¶Dispatica .i.eductoria.
¶Dissapitar .i.pix mixta cū bitumine.
¶Dissasphato idem.
¶Dissarera .i.pix dura vl sicca.
¶Dissaigra .i.pix liquida.
¶Dissa .i.pix.

¶Cap. ccccexcii.

¶Dpistacia gre. arab. pistoch siue fustech siue fistaech. lafisti ca. lib. ag. capi.. pistoch .i. fistice subtancia ē subtilis: ⁊ sapor eius est fere ad amaritudinē declinans: est ca. ⁊ sic. amplioris caliditatis q̄z nux auella

¶Bera. sunt fructꝰ q veniūt de damasco.

¶Dias. cap. pistacie. ¶Distacie que in syria nascuntur

¶Sal. lib. de cibis: cap. de pistachijs: na. pistacia nascitur apud alerādriam in egypto: multo autez plura in borcali syrie alimentum qdem pauciss imū hūtia: vtilia sūt ad epatis corroboratiōem: simul ⁊ purgatiōez inferiorū hūoz sm meatus ipsius: ptcipāt enim subamara ⁊ stiptica q̄litate aromatizante. Scim⁹ autē ⁊ alia multa epati vtilia: sicut in negocio simplicium medicinaruz oīsuz est. stomacho āt neq̄z pfectū neq̄z nocumētū notobile ex ipis hēo testari sic neq̄z restrictiui vētrē: neq̄z subductiui. Et idē viij. sim. phar. cap. de pistacijs: pistaciū. i. fistica i syria mltū nascit plāta hec. fructꝰ āt ei⁹ subtiliū ptiū est subamarū qd ⁊ aromatizās hīs: destruit igit ⁊ mūdificat: marie qdem ea q̄ sm epar: ⁊ ea q̄ sm thoracē

¶Auic. de viribus cordis dicit q pulmonē. q cōfortat cor. Auer. v. colligz ca. ō pistacia dicit q ꝙfortat stōm ⁊ epar a tota suba. ¶Rabbi moyses cap. de pistacijs: ¶Distacia sunt meliores oībus fructibꝫ: corroborant stōm ⁊ epar: sunt ca. ⁊ sic. tēperate.

¶Disteleon. i. oleū qō ex pice liqda vel cedria fit.
¶Disces akedradu.

¶Auic. capit. de cura cancri: sunt pisces parui.

¶Disces aradradach .i.petrosi.
¶Distes .i.feniculus.
¶Distera .i.colūbaria.
¶Disistides .i.laureola.
¶Discis qd est .l.l.sanich.
¶Discis stupefactiuus quid ē. l. l. fead.

¶Pissiduma. i. ꝓcauitates ossium anchar̃ q̃ vertebꝛa dicuntur.
¶Pisoach .i. cimbalaria.
¶Pisoac idem quod supꝛa.
¶Pistoꝛibus. i. comestionibus de pasta.
¶Pisum ẽ spẽs oꝛobi: sicut apparet si. l. serserie.
Gal. lib. de cibis: pisa ꝓsile aliqd fabis ꝑm totã substãtia: comestaq; ꝑm eosdẽ modos cũ ipsis: in duobus his varianť: q: inflatiua ꝓsilr fabis nõ sunt: ꝛ q: absterſiuã vtutez nõ hñt: ꝓpter hoc tardioꝛis digestionis ꝑm virtutẽ fabis sunt.
¶Piterigon .i. filix.
¶Pitekos .i. simia.
¶Pitelibꝛon .i. auena.
¶Piterak .i. piretrũ.
¶Pitea .i. coagulum.
¶Pitinaser .i. furfur capitis.
¶Pithios ẽ spẽs titimalli.
¶Pitiron .i. furfur.
¶Pitis grece pinus: pticius aliq̃ repiť: inde resina pituina. ¶Isidoꝛus petides vocãt fructus ꝛ ramos pini repertos: ꝛ sũt pice: le. cinobar.
¶Pitinum. i. netalim vl̃ epithimũ.
¶Pithiras .i. furfures.
¶Pithira idẽ q̃ supꝛa.
¶Pituina resina quã nos abietalẽ dicim⁹. Dias.
¶Pituissa: ¶Pli. ad silitudinẽ folioꝝ pini.
¶Pitui .i. pinus.
¶Pituregium .i. hypericon.
¶Pituides .i. balbanus repsico.
¶Pituitas est viscosus humoꝛ in oꝛe ꝓglomerat⁹
¶Philiron. i. flos vel coꝛtex mali granati.
¶Phibit .i. rapar.
¶Philistokia ẽ spẽs aristologie.
¶Plirine .i. tilia aboꝛ.
¶Plicina .i. vetia: ꝛ est semen.
¶Pliapiston .i. satirion.
¶Pliapisin⁹ ẽ q̃ mẽbꝛũ virile augeť ꝑm tres dimensiones.
¶Pꝛinos .i. ilex aboꝛ.
¶Pꝛinus idẽ q̃ supꝛa.
¶Pꝛisina inflatio coꝛpoꝛis est: ꝛ est hyposarca.
¶Pꝛimula veris: herba paralisis: idem. Est alia pꝛimula veris que alio noie vocať lauãdula: cui⁹ flores sunt sicut flores camomille: ea. ẽ ꝛ sic. i fine ii. ꝓfoꝛtat mꝛicẽ: ꝛ ꝑma spẽs ẽ vioꝛ ꝑmula veris.
¶Psicrotifron .i. vectonica.
¶Psimichij .i. ceruſa.
¶Psichij idem.
¶Psilicis .i. pollicaria.
¶Psilium quid est. l. l. azarachona.
¶Psilotrũ est quoddã vngentũ ꝺpilatoꝛiũ: quod latine vocať cauteriũ: ꝑ quo. l. barnech: ꝛ psilotrum silr vocať vitz alba: vt apparet si. l. l. fesera
¶Psillos .i. puller.
¶Psilliũ montanũ: siler montanũ: siseleos: idez.
¶Psidratia .i. erantima.
¶Psurotifon .i. vectonica.
¶Psidia. i. flos mali granati vel coꝛtex.
¶Psichi .i. anima.
¶Pscithos .i. frigus.
¶Psidꝛacia siue erantima: Alexander: sunt pustule pue eminentes in cute capitis plene hũiditate aliq̃ vo sidracia scribiť.
¶Psidracion: Demostenes ẽ ingt puissima ertãtia alta eruptõe ꝓscripta cũ ruboꝛe sepe i albis ꝑtib⁹ ꝑme tunice ocli ꝓstituta ꝛ magz ãgul' vicina alta eruptõe vl' diuisura pcussa aut icisura effecta
¶Psilla. i. puller: ide psilliũ dcm̃: eo q⁹ semẽ eius pullicib⁹ assilẽť. Demostenes capi. de obtalmia. Theodoꝛus ꝓscian⁹ ꝛ alij plures antiq ipam herbam pullicariã dicebant.
Dias. vocat ipsam psillion: pꝛo qua lege. l. hazarachona.
¶Psimichiam .i. ceruſa.
¶Psimichum idem.
¶Ptiriasis: scabiꝛũ: vel cantabꝛicũ: acaraidẽ: idez ꝛ sť furfures capitz: vt Dias. cap. de ficu: ꝛ ꝺ felle
¶Ptisis .i. ariditas.
¶Ptimodera s .i. tumoꝛ.
¶Ptisana. i. succus vel aqua oꝛdei: vl' cib⁹ ex ptisana oꝛdei.
¶Ptideon gre. i. sputũ: ide emoptoica passio: ab emo q̃ ꝺ est sanguis ꝛ ptideon. i. sputũ.
¶Ptilosus: ¶Pau. ẽ grossitudo palpebꝛarũ putrida rubea gb⁹ accidit plerũq; ꝛ piloꝝ defluxus.
¶Ptiriacũ radix in antidotario virili in ꝓfectiõe mitridati minoꝛis exponiť q⁹ ẽ filix: ſz si sic ẽ pte reos debet scribi.
¶Ptiroien .i. abies.
¶Podagra gre. dicta a podos quod est pes inde podagros podagricus.
¶Podagra lini vocať cuscute eo q⁹ serpendo finũ necat.
¶Polẽta vbicunq; in antiqua translatione Dias. inueniť apud Sera. eodẽ loco habeť sanich.
¶Polomonion .i. celidonia.
¶Policaria gre. vocať conisia sed apud Dias. vocatur conixa ꝛ est policaria.
¶Policarpos .i. multi fructus.
¶Policomas Diasco. folia habet silia eruronio. i. eruce: ꝛ herba est quã ignoꝛo.
¶Policriston .i. valde bonũ.
¶Polifilon. i. multoꝝ folioꝝ: ꝛ sic vocať a Diasc. ꝓma species trifolij.
¶Peliganon herba est mihi incognita.
¶Poligonos. i. fecundũ vel multi semunis.
¶Poligonos. i. multoꝝ geniculoꝝ vel anguloꝝ nam a goni. i. genu.
¶Poligonia a goni quod est genu. nam ꝛ mlti geniculatam ꝛ centũnodiã vocant: seu a goni quod est semen. ¶Ãã Dias. policarpos vocari dicit: qõ magis est credendũ: hec sanguinaria ꝛ coꝛrigiola a mltis vocať: ꝛ ẽ quã vgã pastoꝛes arabes vocãt: vt ꝓz ꝑ ꝓcoꝛdiã Dias. capit. de poligonos: ꝛ Anic. cap. de **Dias.** poligonos masculꝰ herba vga pastoꝛis. ba ẽ vgas hñs teneras molles ꝛ multũ nodosas ꝛ erꝑãs sup ťraz sicut agrostis: folia hz rute silia: ſz oblõga ꝛ molliora ꝛ semẽ in folijs singul'. vñ ꝛ masculꝰ dicta est: flos est illi' albꝰ ꝛ fenicez. poligonos vo femia fruter ẽ vnã vgã hñs mollẽ ꝛ cãnosã spissã ꝛ nodosã: in q bus nodis folia sũt pini silia. radix ẽ illi inutilis locz nascit hũidis ꝛc. ¶Pli. poligonũ greci vocãt quã nos sanguinariã: nõ attollit a folijs ťra rure men gramis q plura gña poligoni faciunt hũc in acrem intelligi nolunt: appellantq; a multitudine seminis densitate fruticis. Alij poligonon a frequentia geniculoꝝ ꝛc. Stephanus in sinonimis poligonos. i. virga pastoꝛis u. ꝑ i. scripsit vt assueuit ꝛ i kirãnida poligonos idest coꝛrigiola multigonia. alij vo camerzillũ dicunt.
¶Poligonos idez quod supꝛa.
¶Polimigmaton. i. medicamẽ ex pluribus mirtũ
¶Paulus capi. de hydropisi: ꝛ est dictuz plurime mixture: nam migma gre. mixtura.
¶Polina subtil' farina cuiuscũq; grani: ide polẽta
¶Poliminon .i. paritaria.
¶Polion .i. polium.
¶Polipis ẽ mlipes polip ꝰ pisces: ꝛ ẽ pulpꝰ piscz. ¶Polipodiũ dcm̃ silitudinẽ flagelloꝝ polipi piscz i eminẽtijs' q̃ sť i ipis flagell' seu pedib⁹ stipedes' dici ꝑt. nã radicib⁹ polipodij sť silez eminẽtie. vñ polipodiũ q̃si polipi pes ꝑ q⁹. l. l. bibere vl' dipserz

¶Polippus est tumor preter naturā qui i naribus fit similis ꝑm substantiā polipodos carni. i. carni illius piscis: qui dr polipus: ⁊ lati. vocaṫ pulpas.
¶Polirícon gre. i. multaꝝ radicum: quare filix sic vocaṫ a Diaſ. cap. de dypteris: ⁊ sic ēt ꝑm Diaſ. vocaṫ a qbusdam elleborus niger. Item idem eti am sic vocari dicit vnā speciez aristologie preter duas notas.
¶Polirizona: ¶Pli. herba ē q̄ hz folia similia mir ti ⁊ radices multas.
¶Polisanthemum. i. botrachion: ⁊ ē dictum pluri morum florum.
¶Politricon est dictū multaꝝ comarum. nā greci trix comam dicunt.
¶Politrophia. i. multū nutriētia: obligotrophia eñ. i. parum nutrientia.
¶Polisis .i. vlcus.
¶Polium qd est. l. bakade.

Cap. ccccxciii.

¶Policaría latine grece coniza: arabice gafit.

ꝑ Diaſ. capi. de coniza: alia est ma ior: atz odore grauior: alia parua ⁊ odore iocunda inter has: alia ē media grauabilior is odoris: q̄rū p̄ia appellata ē conizalata siue vanitz: vl' vt latini armētal'. Itē secūda vocaṫ ēt labanotis: siue vt latini pix mari na vel siriscaris media appellaṫ ēt coniza cefale os: siue vt latini thim⁹ minor. maior aūt ⁊ minor coniza hñt folia silia olive: sed aspa ⁊ pinguia ⁊ vi scosa. minoris vo folia odorata sunt maioris gra uius odoris: q̄ etiam in frutice maior ē: virga ma ioris ē longitudinis cubitis duob⁹. minor vo vni us pedis longitudine porrecta ē: florem fragilez ⁊ mellinū hēns colorē ⁊ amarū saporem: ⁊ cum flo ruerit velut capillos facit: radix est illi inutilis.

Sali. vij. sim. phar. cap. conira. i. policarie tā maior q̄z mior silis sūt cōpleriōis ⁊ vtutz: in gustu qdem acres ⁊ amare appentes: ca lefaciunt valde apte fructuosa est planta est aūt ⁊ tertia spēs policarie in humidioꝝ⁹ locis nascēs fetidior ambab⁹ ⁊ debilior: sed due ꝑme dicte. iij. gradus sunt in calefaciendo ⁊ siccando.

Posse. Diaſ. ois fruter ei⁹ cum foliis suis fumigio adhibita ⁊ supposita venena longi⁹ arcet: aqua ei⁹ spansa pu lices necat: folia ipsius in cataplasmatib⁹ adhibi ta morsus venenatos mitigāt: vulnera ⁊ p r s u las medicaṫ: flores ei⁹ ⁊ folia cū vino bibita men struis impant: abortum faciunt: vrinā puocāt: tor sionibus subueniūt: ictericis bñ adhibenṫ: cū ace to: bibita epilēticis ꝑstant effectū: elixatura vo eo rū fomēto adhibita cās mficis cōponet: succ⁹ ei⁹ suppositus abortum facit: oleo mirta ⁊ puncta tu ta corpora ꝺ frigora fuat: minor vo ipposita ⁊ cata plasmatib⁹ adhibita dolorē capitis mitigat: me dia vo coniza hastaz grossam habz ⁊ lenia folia: ⁊ paulo maiora. maior vero non pinguia nec maio ra habet folia: sed grauem iactantia odorem gu stu suauem ⁊ inutilē hoib⁹: vipas ⁊ serpentes fu gat: ⁊ vlue vitia fmediat maior ⁊ minor coniza ca lefacit ⁊ desic. decocta igiṫ in oleo ad pyodos fe briū ⁊ typos ⁊ malitiosos rigores peruncta facit flos cū foliis in vino potat⁹ fetus extrahit: ⁊ ve hementer mē Sal. si qs folia cum mollibus strua purgat. ramuscul' apposuerit ali cui pticule siue decoctus oleo vtaṫ ea. videl āt ⁊ ri gor q ꝑm ꝓdum alleuiatiuū hui⁹ oleū. flores āt eor silis virtutis sunt: quo circa qdem ⁊ hos cuz terentes oleo ꝓpināt grā mouendi mēstrua violē ter: ⁊ educendi embriones.
¶Polyricon. i. dypteris: ⁊ ꝑm quosdā ē aristologia fz falso: imo est elleborus niger: vt Diaſc. capi. de elleboro nigro. l. l. elleborus.
¶Polium marinum. i. barba iouis: pro quo. l. l. bakade.
¶Politicum .i. parua starna.
¶Polimas .i. bolismus.
¶Polominon .i. mentastrum.
¶Poliomela .i. eraclea.
¶Poligalon hastam hz longā duob⁹ palmis: ⁊ fo lia lenticule silia gustu stiptica q̄ bibita lac mulie rib⁹ facit crescere: Diaſ. in ꝓpio cap.
¶Poliarciraron. i. medicamen cōpositū ex plurí bus p̄cipalibus spēbus
¶Poliarchion .i. plurium p̄ceps.
¶Polliomenon .i. paritaria.
¶Pollitricon herba ē cui⁹ folia in vno subtili stipi te ordinatim posita sunt rotūda sic folia capilli ve neris: orit in locis humectis cui⁹ cōplexio: ⁊ vir tus ꝑm ¶Pli. est sicut capillus veneris.
¶Pollines .i. farina.
¶Polus. i. dolor: q fertur in membro pp laborem
¶Polusarch .i. affrontrum.
¶Poma de seni. i. de hierusalem: ⁊ sunt p̄runa da mascena.
¶Pomerac .i. agrifolium.
¶Pomelido qd est. l. l. zaror.
¶Pomellitos .i. ydromel.
¶Pomelida idem q̄ supra.
¶Pomelasirch .i. auena.

Cap. ccccxciiii.

¶Ponfolix scribit grec⁹: fz pon folix ꝓfert sic vocaṫ eo q̄ sunt āpulloſa: nā pomfolix gre. ē ampulla: pomfollingues ampulle: ⁊ est pomfolix siue pomfolingos thutia

ꝑ va leuissima volatilis ⁊ alba quā Auic. laudat. vi de capm de pomfolix apō Diaſ. cū ca. de thutia: apō Auī. ⁊ Sera. q̄ idem sunt: ⁊ ē fuligo q̄ elevaṫ adherens tecto fornacis q̄ extinguiṫ: ⁊ fit auri calcū q̄ vocaṫ apud Diaſ. i antiq̄ translatatōe es vstum: ⁊ ē ex suba eris ⁊ lapidis calaminaris q. dr climia ara. ⁊ cadmia gre. quo lapide tingitur es. sublimaṫ. n. vi ignis ⁊ q̄ subtili leuiq̄z ē tecto fornacis adherz: ⁊ vocaṫ pōfolix: ⁊ ara. thutia. qō aūt ex eo fumo elevato grossius est nō potens ele uari intantū q̄ adhereat tecto: pp grauitatē sui ⁊ denstatē descendit ad inferiora fornacis vel ad heret pietib⁹: ⁊ vocat Diaſ. spodiū. fit ēt sine ere sola sublimatōe ipsius lapidis. Est ⁊ alia spēs thu tie q̄ alerādrina vocaṫ silis corticib⁹ arboꝝ intus lenis: eī botruosa granis q̄ fit vbi multū fit auri calchi ex elevatiōe ipsi⁹ fauille circa formulas ter reas q̄ ob hoc fornacib⁹ suspendunṫ adherās den satur q̄ qdē fit ex fumo cuiusdā lapidis: ꝓbaturq̄z q: aurifices auricalchi ex illa bonū auricalchum faciūt eo mō fit sicut ex calaminari lapide. Diaſ. ⁊ ¶Pli. conueniūt in mō generat ionis pomfolix.
¶Pli. de his ⁊ de alijs q̄ i hoc ope generanṫ i era rijs inqt inueniūt q̄ vocaṫ pōfoligon ⁊ spodiō dr ia q̄ pōfolix lotura paṫ: spodios illota ē: aliq qō ē cā didū leuissimūq̄z pōfoligon direrūt: ⁊ eē eris ⁊ ca dmie faullā: spodiō nigriorē ponderosiorēq̄z eē derasam pietib⁹ fornaciū mirtis sint illis aliqñ ⁊ carbonib⁹: hec aceto pfusa odorē eris paṫ: ⁊ si tan gaṫ lingua sapor ē hz horridū: q̄ueitq̄z oculor me dicaminib⁹ qbuscūq̄z vitijs occurrēs: ⁊ ad oia ad que spodiū: hoc solū distat q̄ hꝫ elatio: vis ē. ad diṫ ⁊ i emplastra qbus leuis queriṫ refrigeratio ⁊ siccatio. vtilior ad oia q̄ vino lota est: spodios cy pria optima ē. fit aūt liquescētib⁹ cadimia ⁊ era rio lapide q leuissime efflaṫ ⁊ ocius euolat ⁊ ex for nacib⁹ ⁊ tectis adherescit a fuligine distās cādore

Quod vo minus candidum er ea imaturi fornaꝯ argumentū est: hoc qdaz ponfoligon vocant. qō vo rubicundius ex his inuenīt acriorē vim bēns erulcerat adeo vt cū lauaī si oculos attingat exce cat: ⁊ est mellini coloris spodios in quo plurimuz aeris intelligīt: sed qōcunqz gen⁹ lauando fit vti lius fit inqt ⁊ in argēti fornacib⁹ spodium qō vo cant lauriomi. vtilissima aūt oculis confirmaī que fit in aurarijs ⁊c. bas puto ḡs cadimias argenti ⁊ auri vocat Auic. de qb⁹ supra. Item antispodion vocant cinerem fici vel capprifici vel mirti folioz cū tenerrimis ramoz ptibus vel oleastri vel citro nij mali: vel lentisci. Itē er moris imaturis. i. candidis in sole arefactus vel eburi choma aut rubi aut terebinthi vel oenātis taurini quoqz glutinis: aut linteoz cinereꝫ silr pollere iuentum est: vsuntur oia crudo fictili in fornacibus donec figlina p coquatur: ⁊ iterum in erarijs officinis ⁊ sinegma fit: iam liquato ere ⁊ pcocto: addīt carbonib⁹ paulatimqz accensis ac repente vehemētiori flatu erpuntur eris pala q̄dam solum quo excipiaī stratū esse dz: marilli ab ea discernīt aq̄ in hisdem officinis diffrigem vocant greci ab eo q⁹ bis terreat: cuius origo tripler. fieri enī dicīt ex lapide pirite cremato in camis donec excoquaī in rubricam: fit ⁊ in cipro: fit ex luto cuiusdaz specie arefacto prius mor paulatim circūdatis sarmentis. tertio modo fit in fornacib⁹ eris fece subsidente: differētia est q⁹ es ipm in catinis defluit: scoria extra fornaces flos supnatat diffriges remanet. Quidā tradunt globos lapidis in fornacib⁹ q coquunt ferumina ri circa es feruere. ipm vo non pcoquīt nisi translatum in alia fornace: ⁊ esse modū quendā materie. Quidam id materie q p ex cocto supersit diffrigia vocant ⁊c. Habeī ex his q⁹ ponfolir ⁊ spodion sunt idem q⁹ thutia. Itez Alexāder facit collirium ad debili tatē visus senū er pomfoligo nō lota balsamo vino ⁊ melle cui sile scribit. Auic. in quo loco pomfolir thutiā scribit. Itē Stephan⁹ in synonimis pomfolir. i. thutia.

¶Domum qñ simplr ponitur est malū: sed qñ ponitur cum determinatiōe ē illō ad qō trahīt p determinationem: vt pomū citrinū. i. citrū pomuz arancie. i. citrangulū ⁊c.

¶Domū aque .i. citrum.
¶Pomū athomaciū .i. ciminū ethiopium.
¶Domū arantie .i. citrangulū vel citromulum.
¶Domū terre qd est. l. l. alcharincha.
¶Domū paradisi qd est. l. l. malum.
¶Domū citrinum. .i. citrum.
¶Domū cithonium qd est. l. l. cusa.
¶Donisa .i. auena.
¶Dontica: Stephan⁹ bordacha: ⁊ ē auellana ⁊ alibi curna pontica scribit.
¶Donticus sapor qd est. l. l. austera.
¶Domfolir qd est. l. l. abaysr.
¶Domfoligos qd est. l. i. quā supra.

Cap. ccccxcv?

¶Opulus arbor duas spēs hz Unde Dias. duo facit cap. vnū sic incipit: populus quem leuce dicūt ⁊c. aliud sic: agiros. i. ppls arbor: quā alij leuci vocant ⁊c. in fine cap. aliq inqunt phibent arboris eiꝰ lachrymū in rodanum distillatū succinum facere. i. karabe ⁊c. Auic. silr duo facit capla: vnū qō incipit haur romanum volēs dicere agiros: vt Dias. dicit aliud akrosa: vt supra in haur. ¶Dli. tria genera populi facit alba nigra: ⁊ q̄ libica vocat mīma folio ac nigerrima: alba folio bicolor: supne candicās inferiori pte viridi: hinc nigra q̄ inuenta circinate rotunditatis folia sunt vetustiora in angulos exeunte econtrario edere angulosa rotundantur.

¶Daraſtol .i. bdellium.
¶Dorcastrus .i. porcus castus.
¶Dortalla .i. portulaca.
¶Dorta. i. vena que oriī a pte cōcaua epatis: ⁊ est vena q̄ oritur in gibbo epatis.
¶Dortamos .i. sternutatio.
¶Dorech .i. affodillus.
¶Dorechi idem qō supra.
¶Dorcelliones qd sunt. l. l. guadal.
¶Dori sunt foramina tā cutis qz oium membroruz minuta vix vel mīme visui apparentia: dicunt tñ ⁊ ipa patētia foramina pori: vt auriū: a paulo ca. de egritudinib⁹ aurium: ⁊ oia alia largo mō sumpta: pori etiā dicunt tuburose durities iunctura rū arteticoz q̄ ⁊ lapidatōes dicunt: vt ¶Dau. ca. de artetica ⁊ podagra gerodi⁹ etiam porū in eqs vocat qō super ossium vulgo dicitur.
¶Dori vitides .i. vene vitides.
¶Dorsira marina qd est. l. l. ostracoz.
¶Dorosarch .i. pforata.
¶Dorne .i. plantago.
¶Dorpilis .i. porpoleas.
¶Dorus sarcoides dicīt ligamētum a natura factū vel creatū ad cōnectāda capita fractoz ossiuz ⁊ ē eiꝰ expositio durities carnea. ¶Sā sarcos greco caro silr ⁊ kireas. ¶Dorcus ē aial satis notū cuius carnes sm Gal. sunt satis siles carnib⁹ in caloze ⁊ sapore hūanis: ⁊ pedes eiꝰ cōferunt qualescētib⁹ sunt enī fri. ⁊ hu. cōplexionis sicut inuenies si. l. l. letamie.
¶Dorū p herba qd est. l. l. curach: ⁊ porrū p morbo est veruca: p qua. l. l. veruca.
¶Portulaca marina hēns lac qd est. l. l. alfafagi.
¶Posarū: orbasius sic inquit vocat hippocū vna egritudo in assam trāsmutaī vt cuz ex litargia fit fieri ex vis vel ecōtra.
¶Postarumi idem qō supra.
¶Postodactili sunt dactili humidissimi q cum nō statim cōmedunt dissoluunt: ⁊ fiunt q̄si mel.
¶Poses. i. ordeolū nascens in palpebris oculoruz
¶Posces idem.
¶Poser gre. potus potio bibitio.
¶Postrigmentum. i. fluxus de renibus: vt i Alexandro.
¶Potameos gre. fluuialis.
¶Potamos .i. fluuius.

Cap. ccccxcvi:

¶Pothab ara. lati. dactili. ¶Pera:

¶Pli. ag. ca. pothab: auc. ¶Rasis: calefaciunt ⁊ generāt sanguinē grossum: ⁊ cōuertunt cito ad cholerā: ⁊ sunt mali illis quorum complexio ē cali. ⁊ epar ca. ⁊ cui cito euenit soda: ⁊ sgnantia: ⁊ bothor: ⁊ culla: ⁊ opilatio in epate: ⁊ splene: ⁊ deteriores ex eis sunt magni ⁊ dulciores: ⁊ nō sunt aliquo mō cōuenientes illis q sunt ca. cōplexionis. illi aūt q non sunt cal. cōplexionis: ⁊ nō sunt debilis nature ipinguant ab eis: ⁊ dactili q vocant hairon vel heyren sunt meliores oib⁹ quoz colo: ē citrinus ⁊ rubeus: vt apparet in. l. heyron. Gal. ij. de edulijs ca. de fructu palmaz: qdam ex dactilis sicciores sunt ⁊ stipticantes vt egyptei dactili. qda aūt molles ⁊ humidi ⁊ dulces sicut q vocant heyron vel kanochi optimi autem isti nascunt sm palestinam siue i ierico. Intermedij aūt amboruz dictoz generum sunt oēs alij dactili. sunt aūt indigestibiles ⁊ grauatiui capit. ¶Sā oēs dactili idigestibiles sūt ⁊ capitis lesiui āpliores comesti. q aūt ab ipsis distribuuntur in corpore chim⁹ grossus semp ē. hz autez

aliquid viscosum quando dactilus fuerit vnctuosus. quando autem tali chimo dulcedo admisceꝫ celerrime qdem ab ipso epar obstruiꝫ. ledit autē ⁊ flegmonizans ⁊ turgescēs sūme ab edulio ipsorum. cōuenienter aūt ⁊ epar ⁊ splen opilanꝫ ⁊ ledanꝫ. mlto aūt magis ledūt virides dactili ad oia pauco ampliores comesti. palaz igitꝫ q calidiorez hēnt chimum q dulces: frigidiorem aūt q stiptici sed inflatione nocent ⁊ iplent virides dactili sicut ficus. eandem enī ꝓportiōem hēnt ficus virides ad siccas quā virides dactili ad alios. In nō valde ꝯo calidis locis nō maturanꝫ pfecte dactili vt ad reponēdū fiant vtiles: ⁊ pp hoc coacti virides cōmedere ipsos crudisqz humoꝛibꝰ replenꝫ ⁊ rigoꝛibus difficulter calefactibilibꝰ capiunꝫ: ⁊ sm epar opilatiōes hēnt. ꝓ arboꝛe eiꝰ .l.l. nakala. Rabimoyses de dactilis: dactili generāt doloꝛē capitis: opilant epar: ⁊ apostemāt caput: ⁊ emoꝛroidas creāt. ꝺ osse eius iuenies si. l. l. nakala. Auer. v. colliget cap. de dactilis dactilanū. i. arboꝛ dactili cū fructu ⁊ floꝛibꝰ oēs ptes ipsiꝰ stipticitatem magnā habēt: sed fructꝰ eius cū est maturꝰ aliquā hz stipticitatē. Cortices vero arboꝛis ꝑdicti maioꝛem habēt stipticitatē alijs partibus ipsius ⁊c.

¶Doꝛtentilla: amantilla: fu: valeriana: idem.

¶Doetisis i. zizania.

¶Doteon i. suppositoꝛum.

¶Dotilion. i. vinum onfancinum ⁊ ē vinū de vuis non bene maturis.

¶Drocatartica cā. i. primitiua: a ꝓ quod est ꝓcul ⁊ cataron qꝺ est ꝙsi de ꝓcul fluens.

¶Droserpinata .i. centūnodia.

¶Droygumena. i. antecedens cā ⁊ coꝛpoꝛea.

¶Drosenectica causa. i. cōiuncta: vt in Alexādro ꝺ doloꝛe capitis.

¶Drofilecteron dicit cā ꝑseruatiua a ꝓ qꝺ ē ꝓ cul ⁊ philecteron qꝺ est custodire: q: dicit ꝓcul custoditiua: hoc ē causa ꝑseruatiua.

¶Drothinotosis siue ꝓthosis est oculoꝝ ex nimio tumoꝛe ꝓueniens casus: vt ēt vir palpebre attungant ipsam: vt in Oribasio.

¶Drothea .i. nimphea.

¶Droꝛea idē quod supra.

¶Drosimin .i. fermentum.

¶Drobis. i. sputum: inde omotbois. i. sanguineū sputum.

¶Drontuarium .i. cellarium vel cella.

¶Dronocatiuū .i. eductiuū vrine.

¶Drosopus .i. bardanus.

¶Droceterac .i. pes columbinus.

¶Drota qd est. l. l. abꝛotanum.

¶Drofluum .i. fluꝛꝰ sāguis mēstrui

¶Drolce .i. vlmus.

¶Drolicocitoꝛon .i. aconitū.

¶Droꝛon .i. bdellium.

¶Drohisalidos .i. alkekengi.

¶Drosilaticon .i. ꝑseruatiuum.

¶Droficus .i. ficus silnestris

Cap. ccccclxxxxvii.

¶Dropoleos .i. ceropica: sed falso. nā ꝓpoleos ē sm quosdā illud mellatū qꝺ ꝓuus de apibꝰ ponit ⁊ non fauū. Aliqñ inuenit in folijs filicis vel apij: ⁊ dicit cera virgo. alij dicunt q ē ꝓma fabꝛica apum sine melle. sz Dias. dicit ca. de cera ꝓpoleos: q ē cera que inuenit in vase apum vbi apes coꝛpus fricāt hoc est sine melle. alij dicunt ꝓpoleos. i. mū: ⁊ est fer aluearis apū: vbi apes ꝓiciunt suas superfluitates: ⁊ ē dicta cera ꝓpoleos: ⁊ est calidioꝛ ipsa cera: magne virtutis in attrahendo a ꝓfundo coꝛporis: vide capi. de cera ꝓpoleos apud Dias. cuz capi. demū: apud Sera. i. cera. Stephanꝰ ꝓpoleos sordes vasoꝝ apū. Auic. vocat ipsam muz Sera. sedium.

¶Drobaton .i. ouis.

¶Droiaton idē quod supra.

¶Drofilaticon. i. custoditiuū vel ꝑseruatiuū.

¶Dronosticos .i. ꝓnosticus.

¶Dronistosus: demostenes est inquit ꝓminentia cadentis oculi ex palisi contingens fluētis ex magno doloꝛe.

¶Drogeuma. i. cibus ante prandiū sumptus lenitiuus solutiuus.

¶Dropoma grece Alexander cap. de epilensia: oꝛ inquit ex aqua calida accipere ꝓpomꝫ ꝙle ē absintiatū aut conditū. Itez infra ꝓpoma raro sunt accipienda ꝓter absintiatū ⁊ vinum bonum. Item idem cap. de hydropisi de vino coꝛum: vbi ponit confectionem ꝓpoma: ꝓpoma grece potio vt supra.

¶Drositalmia vel ꝑsilotalmia vel arotalmia grece scabꝛositas oculoꝝ. Alexander cap. de collirijs ad visum.

¶Drotoꝛobon .i. pionia.

¶Drothosis grece. ¶Dau. ē ruptio rogede tunice oculi. i. vuee er comestione vel ruptura coꝛnee.

¶Dscochos grece .i. frigus.

¶Dsomion .i. buccella panis.

¶Dsomos idem qꝺ supra.

¶Dsoia. i. scabies vel asperitas cutis cum pꝛuritu ⁊ squamis.

¶Dsoꝛias apud Aler. est scabies vesice.

¶Dsoꝛotalmia est pꝛuritus oculoꝝ cum paruo ruboꝛe ⁊ leui vlceratione palpebꝛarum sine vllo lachrymarum fluoꝛe: ⁊c. ¶Dulus est inquit pꝛuritus palpebꝛe scabies salsi s humoꝛibꝰ facta.

Cap. ccccclxxxxviii.

¶Dsoꝛi est quedaz species vitrioli quā Auic. psuriam vocat. Demostenes psoꝛicum qꝺ nos scabrū dicimus. Cornelius celsus: ꝓ se nulla medicina ē que psoꝛicum nominet: sz calcitidis aliquid cū diuidio cadmie ⁊ plus aceto simul cōteritur id quod in vas fictile additum ⁊ contectū ficulneis foliis sub terra reponit: sub latum post dies. xx. rursus terit: ⁊ sic appellat ⁊c. Diascoꝛ. psoꝛi quam multi putauerunt melanteriam esse: sed falsum est: quia suum genus habet hoc: ⁊ illa suum bꝛomum hz psoꝛi plenū vt nauseā ꝓuocet: inuenit in egypto: ⁊ multis alijs locis sicut in bibia: ⁊ hyspania: ⁊ cypꝛo. Adelio: est egyptius quem cum fregeris niger est deitus ⁊ multas habens pertusuras: ⁊ est pinguis.

Posse. Diasco. virtus est illi stiptica gustu ⁊ odoꝛe bꝛumoso plenꝰ est ⁊ cōtrarius stō. Et ē alter ū genus qꝺ sicut miseos habet coloꝛem. Sed inutile est: virtutem ⁊ cōbusturā similem miseos habz Inuectus foꝛamini dētis compescet doloꝛē: agitatos dēres cōfoꝛtat: sciaticos medicat si vino mixtus cristeri adhibeatur: maculas vulneribꝰ tollit: cum aqua suppunctus capillos nigros facit. Omnia illa metallica in coctura virtutem habēt: ⁊ maxime aceto in coctura ⁊ nitro ⁊ fece vini ⁊ calce ⁊ ceteris quibꝰ virtus additur in coctione.

¶Dulegium quoddam est martis: ⁊ est diptamuz quoddam est regale ⁊ dicitur gliconium: ⁊ est illꝺ vsuale: ⁊ est aliud ceruinum: ⁊ est serapullum. vnde quādo simpliciter ponitur regale intelligitur: ꝓ quo lege litteram diptamum: sed pulegium agreste sm quosdam est nepita: sicut patet si le. litteram calamentuz: sed falso imo pulegū agreste

est illud quod inuenies si. l. l. diptamum ꝛm veritatem.
¶Pulmentum. i. ius cibale: vt amigdalarum ptisana.
¶Pulicaris .i. psilium.
¶Pulicarpos .i. muscata.
¶Puliarbasis .i. amomum.
¶Puluis cameli ē qdam puluis albus q remouet a dorso cameli quando tergit: satis siccatiuus ad scabiem.
¶Puluis bugie. i. puluis ō radice arboris berberi
¶Pulmo qd est. l. l. bich.
¶Pulmonaria herba ē folia satis minuta ⁊ mollia hīs ⁊ quasi formam pulmonis: in locis humidis nascēs: quā qdam pepanum vocant.
¶Pumex qd est. l. l. famechi.
¶Puper vocat lapis corij: sparatio vocat fenic ⁊ lapis vulcani: ⁊ latine vocat pumex: pro quo. l. l. famechi.
¶Pupilla oculi apud Auic. est senation: sed apud arabes vocat planta fontis. s. corahalbaui qō est equinoctiū ad pupillā oculi ⁊ plantā fontis. Aliud quoq; capi. facit Auic. de hac planta sub hoc noie sumimodo vel suirā: ⁊ vult forte dicere vt Dias. senation: ⁊ dicit ibi qō est eruca aque.
¶Purach .i. psilotrum.
¶Purgatoria. i. abstersiua ⁊ mundificatiua.
¶Purulentus ē colo: sanguinis putrefacti.
¶Puruulētus idem.
¶Purpurea .i. lapago.
¶Purpura maritima .i. cetula marina.
¶Pusca sepe sic reperit in antiquis lris: ⁊ vocatur pusca ab aliquib⁹ id qō fit per appositionē aque i vinacia extracto musto. verū vbi apud Diasco. in veteri translatione habet pusca: apud Serap. ex verbo Dias. ⁊ apō Auic. in eisdem locis semp habetur acetum ⁊ aqua mixtum: qō grece oxicraton vocatur. Item Alexander cap. de androsia: ex cali. distemperantia dieta inquit ē ordināda que in frigidando iuuare possit: ⁊ maxime illa q̄ aceto cōficiuntur: vt est pusca potui data ⁊c. Quesiui tū a grecis qū vocat p̄dictus pot⁹ ex lotura vinaciarum factus: rūderunt pusca vel pucia: q̄uis etiaz alijs vocet uoibus. l. l. carennum.
¶Pusica .i. pulegium.
¶Pusita idem quod supra.
¶Puscita idem quod supra.
¶Pustoch .i. fistici.
¶Pustobar .i. marubium.
¶Pustosar .i. vsnee.
¶Plumbum qd est. l. l. basas
¶Plumbata est qōdam vngentū quo vtūtur mulieres ad mundificandaz faciē: ex sepo: argēto vino: ceruse: plumbo ⁊c. confectum.
¶Pruma .i. ignis pficus.
¶Pruna qd est. l. l. guas.

Sequitur de. Q.

Litteram hāc nec greci: nec arabes hīt. Stephan⁹ tamen trā slato: regalis dispositōis multa vocabula que per kef vl' caf scribūtur apud arabes per. q. scripsit.
Quama. i. tubera.
Quameos. i. scilla.
Quassa .i. aqua.
Qualuncēs .i. lac.
Quatuor semina frigida sunt semina cōmunia.
Qualamea .i. iusquamus.
Quatila .i. lactuca.
Quadrans est nomen ponderis ponderans. z. ij. ⁊ est quarta pars vnius vncie.
Quadrimedium. i. confectio ex quatuor specieb⁹ vel antidotum.
Quactus .i. coagulum.
Quercus est lignum glandiferum: pro quo lege litteram hullos.
Querceola .i. camedreos.
Quercula maior. idem quod supra.
Quercula minor .i. camepitheos.
Querco: .i. lingua.
Quenetis .i. fenicis.
Questen .i. paritaria.
Quebeli hispanie .i. antimonium.
Quercus .i. quercus.
Quequera .i. febris acuta vl' acra
Querich .i. sulfur.
Quermaregi. i. fruct⁹ tamarisci vel tamarisc⁹ domestica cuius fruct⁹ est sicut galla.
Quercus syriacum .i. sumac.

Cap. ccccclxxxxix.

Quercum uroboan ara. lati. pinguedo vel adeps. Sera. libro ag. ca. quercū vroboan: auic. Gal. qū est aial humidū generat in eo pinguedo sicut porc⁹: qū est siccū generat in eo adeps sicut taurus capra ⁊ aialia que hēnt cornua. Dias. cap. de arungia: virt⁹ est oibus adipibus ca. tauri na malastica ⁊ stiptica ē sicut bubalina ⁊ vitulina ⁊ magis caprina pascuarū cā. vñ disintericis cristeris miscet cū polenta ⁊ furfure coctis ⁊ succo ptisane: ⁊ sic huic cause addit p cristere. vnde qb⁹ mordicatiōes sunt ano aut intestino colon injcit caprina adeps: q⁹ facile dempsat. mitigat enī mordicationes disintericis: vel tenasmon patiētibus qbus aūt in pfundo mordicatiōes fiunt ex tenui humore adeps anserina aut pullina inicijtur. Oēs ergo adipes virtutis sunt ca. porcina cal. ē taurina calidio: ⁊ diaforetica: iusellū caprine adipis ptisicis opitulat: bibentib⁹ cantarides subuenit: vrcinum sepū soluteriū est si cum sanguine ouino solutuz fuerit: ⁊ lanis succidis impositū podagricis opitulat maxime si crocū accepit. Berbecinum similes porcino hz virtutes stericas vt ani cās vtiliter curet: cōbusturis fert opem. porcin⁹ vō vetus ⁊ salitus ca. est ⁊ malacticus: q si cuz vino lot⁹ fuerit pleureticis vtilis est ⁊ matrici: ⁊ ignis combustionibus mixt⁹ cū cinere aut cum calce tumorem soluit: ⁊ vulnera ad sanitatez pducit. asininus adeps dicit nigras cicatrices cōcolare. anserinus siue gallinaceus sūme mirificus est ob dulcedinem pinguedinis mulierū causis vtiliter adhibetur: rimulas labiorū curat: ⁊ totius vult⁹ frigore factas rimas optime sanat: ⁊ auriū dolores vsinus dicit capillis p:estare incremētum: alopitias emēdare: pmones curare. vulpin⁹ auriū dolorem tollit: leonin⁹ dicit venenis esse contrari⁹ Ceruino adipe hō perunct⁹ bestias omnes expellit: ⁊ est repercussibilis odoris cā que serpentes persequitur: adeps piscīū fluuialium melle mixto ⁊ in sole solutus caligines oculoz detergit. viperin⁹ vō suffosiones ocloz: ⁊ obtusiōes ⁊ caligines mixta cedria tāti ponderꝯ ⁊ melle actico ⁊ oleo veteri curat: alaz pilos iunct⁹ nasci ñ finit. Ois ergo adeps sine sale recēs malarat atz idurat piguedis cā obtundit: ⁊ venena eosdēqz iusellū nō solū his qui cantarides biberunt iuuat: verū etiam ad qō libet venenū. vet⁹ aūt vel salit⁹ vel qbuslibet aro

matibus condit⁹ reco:peratiue virtutis ē: sed ſpecialiter ꝓ aialibus ſeu paſcuis alius alio magis ac minus laratiu⁹ ſiue mitificus inuenit. Omnes tñ durities mollire pōt: adeps aūt leoninus oībus quadrupedib⁹ calidio:: ⁊ minus extenuato:i⁹ eſt: vetus aūt factus adeps a ſeipō fit calidio:: ⁊ lepto meris ⁊ diafo:eticus vere.

Quebonomelet in practica halyabbatis in cōfectione eſdre quā azare vocat eo loco apud Auic. ē almelichi: ⁊ i pantegni eſt epar pulli eq: ſed in antidotario viruli ꝓ ſplene pulli equi hab etur.

Quelenech	idem.
Quebritum	.i. ſulfur.
Queniū	.i. ciminum.
Queruma	.i. acuta.
Queberi	.i. cheyri.
Querſenē	.i. o:obus.

Querzinazagi ſiue q̄rinazagi. i. fruct⁹ tamariſci.

Queſcum	.i. kiſch.
Queſuſi	.i. co:iandrum.
Quetire	.i. dragantum.
Querraſſam	.i. apium.
Quenogloſſa	.i. arnogloſſa.
Quimatezare	.i. fomentare.
Quinocarpus	.i. nuclei pini.
Quiamos	.i. ſquilla.
Quipero	.i. radix iunci.
Quiamos	.i. faba.
Quianco	.i. ventus.
Quinofalion	.i. pſilium.

Quirinaicū eſt nomen loci vt rebaicum ⁊c. vnde dicitur opiū quirinaicum ⁊ opium rebaicum ſm diuerſa loca.

Quirinos. i. hypoquiſtidos vel balauſtia ꝓ hypoquiſtidos ponit eū Diaſ. in ciſſos ꝓ balauſtia ponit eū Diaſ. in burnam.

Quinodo:odo dapni. i. roſa canina.

Quinocarpi	.i. quinocarpus.
Quidros	.i. far.
Quinobatus	.i. cinoſbatus.
Quirita	.i. teſta caballi marini
Quiroaddolabin	.i. roſa canina.
Quiricus	.i. ſemen lini.
Quilius	.i. coagulū.
Quirib cefalea	.i. canis caput.
Quictoni	.i. pulegium.
Quida	.i. ſcilla.
Quidago	.i. daucus.
Quigonus	.i. papauer.
Quilionifacum	.i. oleū ſicionium.
Quirion trianguli	.i. radix iunci.
Quinomelon	.i. pſillium.
Quibar	.i. caſto:eum.

Quiſqualie ſtibuli ⁊ taiſſi idem q̄ omnia ſunt purgumenta tritici.

Quire	.i. herba canabi.
Quiſcin agreſte yetaicha:	⁊ ē paritaria.
Quinacizata	.i. infuſa.

Quiſos herba eſt a Diaſ. ſic noīata quā ignoro.

Cap. ccccc.

QVinquefolium lat. grece pentafilon. Diaſco. capitu. pentafilon. ℔Pentafilon aut pentaptes aut pentaſcon: pſendo ſelinum habet haſtas ſemine plenas ⁊ longas duobus palmis in qbus ſemē eſt: folia hz ediſſimo ſilia: ⁊ in qnq ptib⁹ diuiſa ſingula folia in ſingulis haſtis florem viridē hūt: naſcitur in locis hūdis ⁊ in vijs. radix eſt ei ruffa ⁊ oblonga. ℔Pli. pentafilon qnq foliū a numero folio:: dicta. vñ ⁊ eam latini qnq foliū vocant herba adeo munda vt purificationi in templis adhiberi gen- Poſſe. elixatura ei⁹ detibus ſolita eſſet. cocta ad ctiā dolo:em dentiū mitigat o:e retenta: ⁊ q̄ſi gargariſmo adhibita putredinē o:is tollit: aſp:edinē arteriarū diſlenit: ventrē ſtringit: diſintericis neceſſe adhibet. Artericis ⁊ ſciaticis p̄ſtat effectum. Elixatura cū aceto ī cataplaſmatib⁹ adhibita herpetas curat: ſcrofas ſpargit: durities ⁊ tumo:es mendo ſoluit: ignē ſacrū extinguit: apata ⁊ panaritia impoſita ad ſanitatē pducit: condilomata ſoluit: ſcabiem tollit: ſuccus radicis ei⁹ acceptus cās epaticas ⁊ pulmonis cōponit. potionib⁹ venenatis occurrit. folia ei⁹ cū ydromelle aut vino bibita adito pipere q̄rtanarijs remediū ē: ſi tñ q̄tuo:: folia biberint. tertianarij vo tria cū aq̄ ſola. effimerans vo vnū. epilenticis vo accepta. rrr. diebus p:eſtat effectū. ſuccus vo folio:: ei⁹ ictericis marimū p̄ſidium ciatis trib⁹ acceptis: vulnerib⁹ ⁊ fiſtulis p̄ſtat ſanitatē: interocellicis remediū ē: bibita ⁊ in cataplaſmatib⁹ pfluentem abſtinet ſanguinē tēplis honoi addit: ⁊ domib⁹ ipoſita expiamētū ē. radix eius ē ca. eſt nō abundant ⁊ min⁹ acris: ⁊ ideo vtiliſſima ē ad vētris fluxū ⁊ dentiū dolo:es

Gal. viij. ſim. phar. cap. de pētafilon. ℔Pentafilon herbe radix ſiccat gdā fo:titer: ⁊ nimiū vo ē acris pp qō in multis vtilis eſt ſicut ⁊ oīa alia q̄cunq ſubtiliū ptium etiā ſiccant abſq; mo:dicatōe. eſt aūt radix ſiccatiua ex. iij. iam grāmīme vo caliditate manifeſta pticipat.

Auic. lib. ij. cap. pentafilon. ℔Pētafilon noīatur qnq foliuz: ⁊ ē fo:tis ericcatōis ſine acuitate ⁊ adūſtione ⁊ mo:dicatōe: fit ex eo emplin ad fluxuz ⁊ ſedat ip̄m: ⁊ ad dubelet: ⁊ ſcrofulas: ⁊ duricies phlegmaticas. decoctio radicis ei⁹ valet ad vlcera deambulantia: ⁊ qō de eo decoctū eſt cum aceto confert heriſipillis: ⁊ panariciis: ⁊ ſcabie: ⁊ cōfert dolorib⁹ iuncturarū ⁊ ſciatice: ⁊ cōfert ramici bibit⁹ ⁊ mo:e emplī ſuppoſit⁹: ⁊ valet ad alcola. ⁊ folia eius valent ad epilenſiā accepta ⁊ bibita. x. dieb⁹: ſuccus radicis ei⁹ valet ad dolo:ē epatis: ⁊ pulmonis: ⁊ ictericiam cū bibit̄ per aliquos dies. ℔Radix ei⁹ cōfert ſolidationi ⁊ vlcerib⁹ inteſtino:ū ⁊ emo:oidib⁹. Et ſil̄r decoctio ei⁹ radicis folia ei⁹ cū vino cōferunt q̄rtane: ⁊ cotidiane: ſuccus radicis eius ē medicina pniciosa.

Quinqzneruia	qd eſt. l. l. arnogloſſa.
Quiaſces	.i. paritaria.

Quianos ē vena terre q̄ ſm Diaſ. naſcit in cipro in fabrica metallica ⁊ in ſpeluncis littoreis eligendum eſt limpidum colo:ez ⁊ ſmaraldinū hēns ⁊c.

Quiſtis ſm ℔Pli. eſt vlcus in angulo ppetuo humo:em emanans.

Quiactio dicit ℔Pli. vocari q̄ndam ſpēm folij qō creticum dicitur.

Quiatiſtrū ē nomen ferramento:: ocularib⁹ mo:bis apto:um.

Quianos colo: dicūt latini: ſz gre. kianos ē colo: intra nigrū ⁊ viridem.

Quili grece ſucc⁹: inde diaquilon qcquid de ſuccis fit ſiue emplin ſiue ſyrupus verū per. ch. melius ſcribitur.

Quinanchis	.i. ſpaſmus.
Quinomella.	i. pſilium: Diaſ. cap. de pſilio.
Quiquilinia	.i. liquiritia.
Quirina	.i. aſſa.
Quiſumumſebum	.i. abro:anum.

Quitino ſunt flo:es granato:: caduci.

Quitiſum	.i. hypoquiſtidos.
Quodros	.i. far.
Quo:oto	.i. cucumer.
Quoquimella	.i. pruna.

Sequitur de. IR.

Rialhamẽ .i. fumus terre.
Raualhamen idem.
Rabadat apud Auicen. est piscis stupefaciẽs: ⁊ est terpedo vel terpido.
Raeleb .i. muscus.
Rabeleb idez ⁊ quod supra.

Cap. ccccccci.

Rabera ara. gre. sicbir' nis. lat. melon. Sa
Rlẽ. viij. sim. phar. ca. sicbirnis: melonis maturi subã ẽ grossa: vt⁹ ei⁹ est q̃ infrigidat ⁊ hũectat i. ij. gra. vñ virt⁹ melonis maturi ẽ absterſia: ⁊ ꝓuocat vrinã: ⁊ mũdificat cutẽ: ⁊ ꝓpe semen ei⁹ qñ siccat ⁊ terit ⁊ cribrat ⁊ admistrat in lauatur̃ corporis. dñatur aũt in eo fri. ⁊ hu. cõplexio: non tñ fortis: sed i .ij. gra. dicat: radix ei⁹ ⁊ semen ei⁹ qñ siccãt nõ ad huc hũida sũt i. j. gra. siccitat̃: aut i pn. scõi: ⁊ in eis est plus ꝺ absterſione qñ siccantur q̃z in carne eius: ⁊ q̃z in car- Bera lib. ag. ca. roberta: ne cucumeris. -qñ fit emplr̃m cũ eo sedat ap̃ata oculoꝝ. Et cortex ei⁹ qñ ponitur sup caput infantis sedat ap̃ata cali. q̃ fiunt in ei⁹ cere briꝝ: ⁊ ponit̃ sup frontẽ illius ad cui⁹ oculos currũt hũiditates: ⁊ phibent eas: ⁊ tota carnositas ⁊ semen qñ siccat̃ ad solem ⁊ cõficit̃ cũ farina ordei vl cũ amido ⁊ siccat̃ bñ mundificat cutem mulierum qñ lauãt cuz eo facies suas ⁊ reddit eas splẽdidas sed radix melonis qñ siccat̃ ⁊ sumit̃ de ea in pótu .z. i. cũ idromelle ꝓuocat vomitũ: ⁊ qñ accipitur post cibum in hũc modũ facit vomere sine labore ⁊ qñ fit emplr̃m cum ea curat vlcera q̃ dicunt̃ fani.
Raib. i. lac acetosum: vt in Almansore capitu. de diabete.
Railelon. i. herba silis portulace: ⁊ hz lac: ⁊ est ꝺ genere lacticiniorꝝ laxatiua satis: ⁊ alio noĩe vocatur soldanella.

Raud	.i. reubarbarum.
Raut	idẽ quod supra.
Rauec	idẽ quod supra.
Rausen	.i. maratrum.

Rauetseni. i. reubarbarũ de partibus seni: ⁊ qd est seni. l. l. seni.

Reu	.i. anetum.
Raubel	.i. kambel.
Racanto	.i. asparagus.
Racardus	.i. cardamomũ.
Rachaben	.i. ficus pharaonis.
Racemus	.i. pars vue.

Racheili oleũ in practica halyabbatis capi. de accidentib⁹ q̃ sequũtur febres videt̃ rosaceum.
Radicula. i. ꝺdisi: ⁊ ponit̃ in antidotario virili in potione ad scrofulas Jsdi. inqt radicula vocat̃ in lauãdinis sanis: succũ hz mirũ quãtum cõferens candore mollitieq̃z: nascit̃ satiua vbiq̃z: sed sponte precipue in asia firiaq̃z sarosis locis ⁊ asperis caule ferulaceo tenui: ⁊ ipso cibis indigenarũ expetito: ⁊ in vngentis q̃quid sit cum decoquit̃ folio oline strutin greci vocant: flores estate grata aspectu: vex sine odore spiosa: ⁊ caule lanuginoso semẽ nullũ: radix magna que cũ concidit̃ ad quẽ dictuz est vsum ꝛc. hec ẽ condisi quã inuenies in condes ⁊ in structio.

Radicul	idem.
Radiolum	.i. polipodium.

Radius vocatur instrm̃ cirurgicorum stilus: ⁊ id quo medicine in oculis ponunt̃.
Radix simplr̃ ꝓ raffano domestico accipiunt romani hodie: ⁊ sic ẽt greci accipiũt. Mã gre. si sine adiũco inuenit̃ ꝓ raffano accipit̃: ꝓ quo. l. l. finel.
Radix cutica. i. raffan⁹ q hodie sic vocat̃ hz incongrue: qr radix cutica nõ est raffanus: qr vere raffanus ẽ radix: vt imediate dictũ est in radice.

Radix cotica	idem qꝺ supra.
Radiantum	.i. iusquiamus.
Radiolus	.i. yreos.
Radix toretũ	.i. lactuce.

Radix piperis qd est. l. l. falfel.

Radix pontica	.i. liquiritia.

Radix aysirien vel assirer. i. radix pionie.
Raffanus qd est. l. l. finel.
Raffanus agrestis. Dias. raffanus agrestis iuncos duos siue tres spargit in terra rubẽtes: folia rute silia: radices cepe: sed amplior: quẽ qdã raffanũ siluestrẽ vocant: int⁹ hz medullã candidã ex cortices nigros: nascit̃ in montib⁹ ⁊ locis asperis aliqñ ⁊ vmbrosis: purgat inferius ⁊ supius. qdaz dicunt q⁹ raffanus agrestis est apios: qꝺ inueniesi. l. l. apios.
Raffanus gallicus. i. radix quã nos radicem vocam⁹: q̃ ẽ vere raffanus: sicut apparet si. l. l. finel.

Rafis	.i. acus.
Rafialb	.i. folium.
Rafialbi	idẽ quod supra.

Racadie dicunt̃ fissure accidentes in ano vel pedibus multi ardoris.

Ragalus	.i. gallus auis.
Ragurius	.i. granum solis.
Raganto	.i. sparagus.
Rageal	.i. citrangulus.
Ragep	.i. psilotrum.
Ragefar	.i. vsnee.
Ragis	est species serpilli.
Ragichor	.i. polium.
Ragoidei	.i. vuee.
Ragodan	.i. apium risus.
Ragodazi	idem.
Rague	.i. spuma.
Raguser	.i. arsenicum.
Ragusacos	.i. oleum petroleum
Rabadar	.i. terpigo piscis.
Radati	idem qꝺ supra.
Rabai albame	.i. fum⁹ terre.
Ralembatum	.i. coriandrum.
Ralefac	.i. abrotanum.
Ralebar	.i. pulegium.
Ramad	.i. cinis.

Ramale. i. rasina pini: vel pix que ex pinguioribꝰ lignis pini colligitur.
Rames. i. locus sub anchis: ⁊ ꝓp hoc vocat̃ q̃dã egritudo ramer: ⁊ ẽ excoriatio q̃ fit i corijs siue sub ãchis pueroꝝ: hꝰ vocabulũ põit̃ i bazarachoana
Ramenta. i. aliqd proiectum purgamentum.
Rameta q̃dam confectio est.

Cap. ccccccii.

Ramich ara. ⁊ lat. gre. vo rimich. Be
Rra. li. ag. ca. ramich. Ramich ⁊ gallia cõfectiões sunt: vñ ramich accipit̃ ex multz spẽbus: aliqñ accipit̃ ex dactilis imaturz: ⁊ aliqñ accipit̃ de corticib⁹ granatoꝝ ⁊ ex herbis aspis: ⁊ oẽs spẽs sũt fri. ⁊ sic. ⁊ de ipso ẽ such. i. gallia: ⁊ qñ fit ex eo gallia: miscẽt cũ eo spẽs ⁊ muse⁹: ⁊ fm q⁹ admiscet̃ ei ex spẽbus ⁊ musco erit ãplior vl mior: cal. ei⁹: ⁊ erit tũc medicina cõposita ex stipticitate ⁊ cali. quã acquisiunt a musco ⁊ speciebus: sicut inuenies. si leges litteram such. Et idem auctorita. Serapi. Jsaac. Ramich fit ex gallis: ⁊ est frigidus in fine secundi gradus. stringit ꝓpter frigiditatẽ: ⁊ ex ramich fit gallia qñ miscet̃ ei ex musco ⁊ spẽb⁹ ca. sicut patet i gal-

lia. Et modus ꝓparationis ramich ſm eundē eſt iſte: accipiē ex gallis pondus lib. r. ⁊ terunt ſubtiliter: deide accipiunt ex paſſulis lib. iij. ⁊ bulliāt in aqua bene bulitōe fortī: ⁊ debēt poni ſup vnāquā qz menſurā paſſularum due menſure ⁊ media aq̄ ⁊ poſtq̄z bulierint cola eas ⁊ exprime ⁊ pijce ſubſtantiaz paſſulaz: deinde accipe ex melle apū lib. ij. ⁊ miſce cū decoctione paſſulaz ⁊ pijce in oībus r. lib. eius mixture lib. i. olei keadi qō ſi non hēs pone loco ei⁹ oleū ſiſaminū: ⁊ fac bulire ſimul bulitione fortī: ⁊ moue ſemp donec ſcias q̄ ſit bene coctū: ⁊ caue q̄ ſi minuet aq̄ paſſularum pone i ea de aqua ne adurat medicina: deinde accipe de roſis ⁊ cinamomo ⁊ gariofilis: ⁊ ex folio caſſie vel ex ligno eius ſi nō habes foliū ⁊ tere bene oīa: ⁊ pone ſup. r. lib. gallie. lib. i. mixtura iſtarū ſpecierū deinde miſce totū cum decoctione aq̄ paſſularum ⁊ mellis in olla vbi ē ⁊ coque ſuauiter cū diſcretione: ⁊ moue ſemp. Et qñ finierit decoctio ei⁹ ertē de ſuper ſertariū in ſole qñ deſiccatum fuerit fac trociſcos: ⁊ extende eos ſup cribrum in ſole: donec ſiccēt bene: ⁊ ſerua ⁊ vtere. Collector eſt alius modus cōfectionis ramich quo hodie vtimur cōiter: ⁊ eſt iſte: accipe ſucci herbe acetoſe vel ſucci citonioꝝ. ʒ. xvi. ⁊ bulliant bulitōe vna cū. ʒ. i. foliorum roſaz: ⁊ cū. ʒ. ij. granoz mirti: ⁊ poſtea colentur in colatura miſceant gallarū recentiū humidarum tritaz vltima cōtritione. ʒ. v. coquant ad huc: deinde puluerizēt folioz roſaruz. ʒ. i. ſandali albi boni. ʒ. i. ⁊ quartū gūmi aſſi. ʒ. ſ. carnis ſumach ⁊ ſpodij ana. ʒ. v. ſucci agre. ʒ. vij. ſucci granorum mirtilloz tritoz vltima cōtritione. ʒ. iiij. lignaloes gariofiloz macis ⁊ nucis muſcate ana. ʒ. iiij. inoluant oīa inſimul: ⁊ extende i ſcutella lapidea donec ſiccent: ⁊ poſtea puluerizet ſubtiliter ⁊ cū aureo vno canforē ⁊ aq̄ roſata fiāt trociſci ad pondus. ʒ. vnius.

Rana	qd eſt. l. l. diſſoa.
Renabzoch	.i. tribulus marinus.
Ranaſach	.i. pulegium.
Rancoꝛidea	.i. burſa teſticuloꝝ
Rancoꝛidem	idem quod ſupꝛa.

Ramula vocat augmētatio carnea ſub lingua cū graueđine ⁊ fluoꝛe ſaliuaz q̄ſi in radice lingue vt alia lingua oꝛiri videat.

Ramunculus ꝟPli. ramūculum vocam⁹ quā greci botrachion: genera ei⁹ quatuoꝛ.

Rannus qdā dicunt q̄ ē ſpina alba: ſed falſo qm Diaſ. dicit q̄ rānus eſt fruter naſcens circa hoꝛtos cui⁹ virge ſunt longe ⁊ ſpinoſe: folia habz pinguiſſima ⁊ longa ⁊ leuia: ꝓ quo. l. l. hauſer.

Rapa qd eſt. l. l. delien.

Rapa caulis qd eſt. l. l. quā ſupꝛa.

Rapa agreſtis. Diaſ. locis naſcit ſiccis fructicem collectū faciens cē. l. l. quā ſupꝛa.

Rapaſtellus. i. rapolla: ⁊ eſt rapa ſilueſtris: ꝓ q̄ l. l. delien.

Rapacillus Iſaac de dietis de ipſa loquitur.

Rapa ruſtica vocatur ſm Diaſc. quedam ſpecies hypericon.

Rappa	.i. alippa.
Rapeſta	qd eſt. l. l. finel.
Rapeſarch	.i. cimbalaria.
Rapeſarchi	idē quod ſupꝛa.
Rapella	.i. rapaſtellus.
Rapiſtrū armoꝛatia	.i. raffanus agreſtis.
Rapiſarchia	.i. abꝛotanum.
Rapolla	.i. rapaſtellus.
Rapofarſin	.i. ciclamen.
Rapofarſini	idem quod ſupꝛa.

Rapum ſilueſtre ꝟPli. in aruis marime naſcitur fructicoſum ſemune candido duplo maioꝛez q̄z papaueris.

Rarates	.i. ſiliqua.
Rarateſi	idem qō ſupꝛa.
Rarameos	.i. pulegium.
Rarafarch	.i. arboꝛ faciēs berberoſ
Rarezir	.i. fructus tamariſci
Ranefir	idem qō ſupꝛa.
Rneſeri	idem qō ſupꝛa.
Raregi	.i. colofonia.

Raricon ꝟDau. ca. de dentibus: raricon in ollaz comburens.

Raſamum. i. enula: in ſecūdo ꝓactice halyabbatis iuenies ⁊ alibi raſeni.

Raſacū in ꝓactica halyabbatis exponit ꝓ gūmi ſembari. i. pini.

Raſus	.i. ſtagnum.
Raſacoltana	.i. capitellum ſaponis
Raſangi	.i. es vſtum.
Raſa	qd eſt. l. l. batronig.
Raſcalint	.i. podagra lini.
Raſga	.i. patella.
Raſel	.i. coꝛallus.
Raſelhageli	.i. perdix auis
Raſcel	.i. raſel.
Raſian	.i. maꝛatrum.
Rafin	.i. pentadactilus

Raſgi. i. quod trahit ad rotunditatē.

Raſmicon eſt ſpecies apij ſilueſtris.

Rafer .i. plumbum.

Raſura erts ē quod abꝛaditur ab ere.

Raſara laſeco. qdā adurūt caput leporis ⁊ curāt cū eo alopitiā piſciculi put caput qñ adurit ⁊ puluerizat ſup ſciſſuras ani ⁊ muri q̄ fit in eis qñ fit emplīn cū eo curat vlcera fraudulenta putrida que ſunt in oꝛe.

Bera. li. ag. ca. Raſis auc. Diatine caput.

Raſaſſaf	.i. ſalix.
Raſſafritum	.i. auis.

Raſpa eſt de ſuccis fructuū ad ſpiſſitudinē de coctis. ꝓ qua. l. l. ſapa.

Raſaturion	.i. teſticulus vulpis.

Raſadafa idem ē qō de ventre fit q̄ a ſancto Jacobo aſpoꝛtant poſtq̄z extrabit coꝛtex fricādo ob late fuerunt ſimilant margaritis.

Rata alpani ē inquit ſpēs trifolij dum ē recens ſic vocat: ſed ſicca dr ſaffaſa ⁊ cadah: ⁊ i hiſpania dicit herba oculoz: oꝛit in hoꝛtis ⁊ in ꝓatis. i ꝓncipio oꝛtus ei⁹ eſt vt trifoliū: poſtea fit graciliꝰ eo ⁊ hēt floꝛes vt lenticule.

Ratha	idem qō ſupꝛa.
Ratee	.i. git.
Rathee	idem quod ſupꝛa.
Ratherenſen	.i. polipodium.

Ration ꝟDau. ca. de aſmate aliqs potuū: aut cibi raticon ydromilon cē.

Ratienigi in. vij. Jo. Sera. in vngento ilſelenia mun: ⁊ ē vngentū apl̄oz: ⁊ in alijs multis locis ponit q̄ ē colofonia. Itē in Auic. in. ij. ꝓpo cap. ſilr exponit: verū idem Jo. cap. de paliſi dicit q̄ eſt gūmi granoz viridiū qō vocat ratiēigi: ⁊ hoc gūmi ē terbentina. Itē eodē ca. ō aſmate: accipe inqt granoz pineaz ſup q̄s ē ratiēigi mltū ʒz vi tatē: hoc nomē cadit ſup oēm reſinā: greciū imitādo. Nā retin gre. reſina: vt i li. de doctrina gre.

Raund a reu gre. aliud barbarū: aliud ſeni quod naſcit in india ſm Aben meſuay: ⁊ aliud turchiū ſm eundē: aliō ponticum a ponto: ſic a regionib⁹ nominatur.

Raued	idem quod ſupꝛa.
Rauabel	.i. kambel.
Ran	.i. anetum.
Razic	.lac acetoſum.
Razich	idem quod ſupꝛa.
Razienigi	.i. feniculus.

Reas apud Diaſ. eſt ſecūda ſpecies papaueris.
Reactis .i. petroſellinū.
Realgar fit er ſulfure calce viua ⁊ auripigmento ⁊ ideomate noſtro vocaſ ſorico: q: iterficit ſorices ⁊ omnia animalia: puluis ei⁹ eſt mortificatiuus fiſtule ⁊ vermium equoꝝ: ⁊ eſt corrodens oēm malam carnem.
Rean .i. mirta.
Reac .i. algulenati.
Realti peſſibaſi .i. feniculus
Reiben .i. lapis q ē ſicut cācer
Reibeni idem.
Reib .i. lac acetoſum.

Cap. ccccccciii.

Reuponticum .i. barba riſta: ⁊ ē radix pontica multū ſilis reubarbaro: interi⁹ hz venulas diſtinctas vt reubarbarū: ſed nō tingit vt reubarbaruz: ⁊ dicit reuponticū eo q⁹ in ponto inſula reperit: vl q: ponticū hz ſaporē: ⁊ reu tñ ē dicere q̄ztū radix Diaſ. cap. de reupontico: reuponticū naſcit in boſco: ⁊ ſic ad greciam venit: cui⁹ folia magna ſūt ſilia foliis ſimphiti. Radix ē aliquaten⁹ vaſta ⁊ nigra haſta ſilis centauree: ſed breuior: eſt fragilis ⁊ leuis in pondere ſine odore ⁊ guſtu amara leuiter ſtringens: ⁊ ſi maſticeſ fit glutinoſa ⁊ crocei coloris. Poſſe. Diaſ. vires efficaciter hz ſtringentes: ⁊ ideo vino q̄ſi in fomento impoſita inflatiōes deſiccat. ⁊ vulnera glutinat: ⁊ ſanguis abundantiā repri mit: hz in ſe magnam ſubſtātiā tempandi: q: tenz in ſe terrem frigoris ⁊ caloris ptem: ⁊ leptomeris ē: ad aſmata ergo rheumatica ⁊ orthogonia iuuat potata liuores ⁊ empetigines ſanat: cū aceto illini ta ⁊ potata: ⁊ empetiginis: ⁊ diſenterici ꝓdeſt: ſed bona eſt q̄ non ē ptuſſata in guſtu mucillaginoſa modicum ſubmordax: bibita inflatiōem ſtōi tollit: laxitudinem ⁊ doloꝛē ſtōi: ſpleneticis ⁊ epaticis bibita ꝓdeſt: cōquaſſatiōem corporis reficit de alto cadentib⁹ ſubuenit: nefreticis ⁊ torſionibus ⁊ thoraci ⁊ ypocūdriis ſalutare eſt: ſtericas ⁊ ſciaticas cās cōpeſcit: ſanguinē reiicientib⁹ vtiliter adhibeſ: aſmaticis ꝓdeſt: ſubglutientib⁹ vtiliter adhibeſ: ciliacis ⁊ diſſintericis frigoꝛib⁹ typicis ſingulare ꝓſidium ē: morſib⁹ venenatis occurrit: ſilr vt agaricus daſ in oībus cāis: zernas limpidat: ⁊ liuores cū aceto ipoſita ſilr cum aq̄ liuoreſ oēs tollit: virtus ē ei termātica: ⁊ paulo ſtiptica. Mſau. cap. de reupontico cali. eſt: ⁊ ſic. in. ij. gra. virtutem hz mundificandi cōfortandi ex ponticitate ſua: ⁊ diureticam ex q̄litatibus: aqua decoctionis eius ſoluit opilatiōem ſplenis ⁊ epatis ex frigida cā. cerotū ex puluere ei⁹ ⁊ oleo ro. ⁊ cera valz ꝑ debilitatem ſtōi. puluis eius lumbricos occidit. Rheuma gre. ē artus qđ eſt fluxus vel curſus.
Reu .i. radix.
Reud idem.

Cap. ccccccciiii.

Reubarbarum latine arabice reud vel raud. vñ dr reubarbaꝛ a reu qđ ē radix ⁊ barbaꝛ: q: ē radix q̄ in barbaria i regione oriſ: ⁊ in india: ⁊ trāſmarinis ptibus ⁊ eſt aliud qđ dicit reuponticū de quo ſupra: qm̄ dicit ſic eo q⁹ in ponto inſula reperitur: vel q: ponticum hz ſaporē reubarbaruz: vt quidā dicūt radix eſt cuiuſdā arboris. Reperitur q̄ſi q̄dam tuberoſitas in radice eius ⁊c. ⁊ eſt cali. ⁊ ſic. in. ij. gra. Jo. meſ. reubarbarū quoddaz oriſ in India: ⁊ vocatur rauedſeni: ⁊ eſt melius. ⁊ quoddam oriſ in Barbaria: ⁊ ē laudibilius poſt illud. ⁊ quoddam oriſ in turchia: ⁊ ē minus laudabile illius. ⁊ laudatur magis ex eis qđ eſt ſubnigrū declinās ad rubedinē: ⁊ qđ graue eſt cū raritate ſua: ⁊ in quo in confracturis inuenit diſgregatio ex ruſſo ⁊ glauco: ⁊ qđ ē crocee tincture: ⁊ qđ ē recens cognoſcit quod non ē adulteratū: qñ eſt rarū ⁊ minoris ſtipticitatis: ⁊ eſt crocee tincture. Adulteratū vo hz ꝓrium horum: ⁊ varietatē quā hēre dz in confracturis amiſit. imo ſubnigreſcit in eis: ⁊ ē cal. complexionis: ⁊ ſic. in. ij. gra. Conuenerūt aūt in permixtione ei⁹ aqueitas ⁊ terreitas dantes ei ſtipticitatem ſubſtantie: ⁊ aereitas dans ei raritatem ſubſtantie: ⁊ eſt in eo igneitas perficiens que ꝓpter actionē eius ⁊ terreitatem ipſius ipum facit eſſe amaꝛ: verū terreitas ē ꝑm profundū eius: ⁊ igneitas eſt in ſupficie ipſius: quapropt infuſio ſeparat inter ei⁹ ſubſtātias: ⁊ cōpletio ſeparationis ſolutiōis ⁊ aptionis opilatinnū p ipm ē p dūium caliditatis in ſupficie eius: ⁊ ꝓſecutio ꝓctionis per ipum eſt a ſubſtātia ſua terrea ſtiptica. Mon ē in eo nocumētum apparens: ⁊ daſ in oi type: ⁊ in omni etate: ita q⁹ etiā puꝛis ⁊ prēgnātibus daſ: ⁊ ē de elegantioꝛibus ⁊ melioꝛib⁹ medicinis aq̄ lactz ⁊ ꝓprie quod ſumptū ē ex capris que magnificat opationem ei⁹: ſilr magnificaſ infuſio eius in aq̄ endiuie: ⁊ apij prius bulitum ⁊ colatū: vel in aqua plantaginis: ⁊ non ꝓtermittaſ gn cedat in ſocietate eius ſpica. Eſt enim ꝓprij iuuamēti cum ipſo: neq̄ ꝓtermittas additiōem modici vini albi odoriferi clari in infuſionib⁹ eius: ⁊ ꝓprie qñ in emēdatione opilationū ꝓpinatur: ⁊ ei⁹ qdem infuſio cōpetit qñ ſolum queriſ abſterſio: ſolutio: ⁊ opilationum aperitio: ⁊ ipſius contriti exhibitio qñ queriſ vt poſt illam in viſcerib⁹ veſtigia ꝓctionis remaneant: verū ex eo qđ aſſum eſt vehemētius facit illud: ⁊ adhuc vehemētius ex adusto: ⁊ qđ ex eo prius ē ſuſtinet qđ oz: ⁊ meretur de contritione. In raro aūt ⁊ laxo cōtrito vehemens reſoluit virtutem: decoctio etiā ſilr reſoluit q̄liſcunq̄ ſit.
Poſſe. Jo. meſ. educit ſolutiōe ei⁹ choleram ⁊ phlema. Maioꝛ eius proprietas eſt mundificare epar ⁊ ſtomachū: ⁊ conferre doloꝛibus pūgitiuis eoꝝ ⁊ viſcerū ⁊ clarificare ſanguinem: ⁊ auferre opilationes: ⁊ morbos quoꝝ mater eſt opilatio ſicut hydropiſim: ictericiā: groſſitiē ſplenis: ⁊ febriū opilationū ⁊ ſilia: ⁊ ex pte ſubſtātie ſue ꝓprietas eſt conferre ſputo ſanguis ⁊ emanationi ei⁹ vnde cunq̄ ſit: ⁊ caſui: ⁊ percuſioni: ⁊ ſanare rupturas intrinſecas ⁊ extrinſecas: ⁊ ꝓprie ei⁹. z. i. mumie grana. ij. ⁊ rubee tinctoꝝ grana. xv. cū vino ſtiptico: ⁊ cōfert iunctio olei eius contuſſionibus ⁊ contritionibus lacertoꝝ: ⁊ doloꝛibus eorum. ⁊ ipſum quidē eſt medicina ſingultus: ⁊ eſt medicina bona diſſinterie: ⁊ proprie quod ex eo eſt aſſuz ⁊ bibitū cū ſucco plantaginis ⁊ pauco vino ſtipticō: ⁊ confert feb. peryodicis: ⁊ fe. opilationum: ⁊ feb. antiquis. Doſis potio eius infuſionis a. z. ij. ſ. vſq̄ ad. r. ⁊ contriti a. z. i. vſq̄ ad. z. iiij. Et ipz conſeruaſ p annos. iiij. ⁊ conſeruaſ a coꝛruptione ⁊ putrefactione ſi ſuplimanſ ei cera ⁊ terbentina liquefacte: aut cera ſola: aut ſepeliatur in melle tabarzet: aut ſepeliatur in pſilio: aut milio: conſeruatur enim tūc tempoꝛe extenſo.
Rebiſe .i. genus locuſte.
Rebikengi .i. lupinus.
Rebiche .i. cicade marine.

Cap. ccccccv.

Rebith ara. la tie epar. Herap. lib. ag. ca. rebith auc. Gal. epar cams

rabiosi qñ sumit in cibo curat morsum canis rabidi. Et idem auc. Dias. epar asini qñ comeditur cõfert epilenticis ieiuno sumptũ. Epar hyrci si comedit ab epilentico facit eũ cadere. epar porci masculi desiccatũ ⁊ in potu sumptũ cõfert morsib⁹ venenosis. epar canis rapidi ꝑm qõ dicit admistratũ assatũ ⁊ comestũ ab eo quẽ momordit canis rabiosus phibet eũ Dias. ca. ficatus. ficat⁹ ca a timore aque. prin⁹ carbonib⁹ imposit⁹ sudorẽ q̃si aque emittit q̃ collecta oculis infusa noctilopas sanitati restituet. Sed dũ eliratũ fuerit ab his q epilentica passione tenent si comedat silem parat effectuz. ficatus capre cõbustus ⁊ puluere aspersus sanguinẽ fluentẽ reprimit: ꝑtritum cũ aceto sanguinẽ emanantẽ de narib⁹ concludit: ventrẽ stringit. ficat⁹ burdonis cõbustus ⁊ cũ oleo mirtino capiti illinit⁹ capillos fluentes sistit: ⁊ eos crescere facit. ficat⁹ vulturis coct⁹ cuz sanguine ipsius vulturis trit⁹: ⁊ ꝑ dies. viij. potatus caducis prodest. pro epatibus in via cibi. l. l. latamie.

Recal .i. vsnee.

Recabinũ in practica Maly in ca. de feb. cõtinua exponit qꝺ est machalũ qõ est bdelliũ: ⁊ in cap. de cõstipatione vẽtris ⁊ fluxu. i fe. scribit varenichiz ⁊ alibi veremenebum ꝑ eodem.

Recoab .i. galbanũ.

Recorporatiua medicina ẽ inspissatiua q̃ carnem ⁊ cutem densat cõfortatq; mẽbrum ⁊ tempat complexionẽ que gre. metasinterica vocat.

Rechoma. Dsli. afferit inquit de his q̃ supra pontũ sunt eadẽ costo nigro silis minor ⁊ ruffior paulo sine odore calefaciẽs gustũ ⁊ abstergẽs eadem trita vini colorẽ reddit: ac ad crocũ inclinãtem.

Rec. i. succus: de quo fit acacia.

Redargues virtus ẽ stiptica repcutiens. Dias. capi. de arbore pim.

Redbab est species trifolij.

Redidomũ. i. morula vel semẽ ei⁹ ẽ ⁊ mora rubi.

Redidomar .i. berberi.

Cap. ccccccvi.

Refo ara. lati. cucumer asinin⁹: vel agrestis: ẽ ca. ⁊ sic. in. iij. gra. fit ex succo ei⁹ fruct⁹ elacteriũ qꝺ satis larat ꝑ iferiora ⁊ supiora: ⁊ ꝑ duos annos i multa efficacia ꝺuatur. virtutem hz purgandi pncipal̃r phlegma: secũdario cholera. Contra arteticã podagrã ⁊ ciragrã ⁊ iliacaz passionẽ datur. Ad mẽstrua, puocãda puluis elacterij cõficit cũ oleo muscellino vel cõi ⁊ licini⁹ bõ bacis intinct⁹ supponat. ad apata fri. maturanda elacterij. v. z. cũ farina ordei cõficiant cuz vitello oui ⁊ supponat. Idẽ valet ℈ ca. apata. Ad apata rumpenda fit optimũ ruptoriũ ex elacterio ⁊ terbentina. ad vermes auriũ conficiat elateriuz in q̃ntitate. v. granoz cũ modico aceto ⁊ tepidũ ifundatur. Ad oẽm dolorem stõi ex fri. cã: inungat ex confectõe elacterij ⁊ cere ⁊ aceti. Ad lentigines faciei ⁊ oẽm suffluitatẽ ei⁹ remouẽdam: accipe cerusam ⁊ canforã ⁊ elacteriũ in q̃ntitate illoz duorum cõficiant cũ aceto in modũ vngenti in mortario plumbeo ⁊ pistello plũbeo ⁊ ponat in vase vitreo ꝑ dies. xij. postea itez in eodẽ mortario ⁊ pistello moueat addito aceto ⁊ inungat facies ⁊ omnem pannum abster Bera. lib. ag. ca. reso. get ⁊ lentigines. auc. Dias. plãta eius ẽ diuersa in fructu ei⁹: qñ ipse ẽ minor satis cucumere domestico: ⁊ est in figura sua silis glandi longe: ⁊ folia eius similia folijs citrulli: sed radix eius est alba. Nascitur in rupibus ⁊ campis: ⁊ quod de ea administrat est succ⁹ fruct⁹ ei⁹: substantia ei⁹ est subtilis: ⁊ sapor eius ẽ amar⁹. virt⁹ eius est q̃ cale. ⁊ desic. in. ij. gra. dosis ei⁹ ẽ a kirat .ij. vsq; Hal. viij. sim. phar. i. cap. siki agri ad. iij. .i. cucumer ⁊ siluestr ⁊: succũ ei⁹ fruct⁹ elacterium noiant.

Raga .i. ceruſa.

Regalea qꝺ est. l. l. de galea.

Regalter .i. cicuta.

Regeberte derien: Stephan⁹ est inquit radix vẽ toz: ⁊ dicitur curcuma: ⁊ dixit iterum q; grẽ. vocatur chelidonion: ⁊ re vera qꝺ est curcuma. l. l. curcuma. Regius mor⁹ antiqtus vocabat ictericia Cassius felix ꝓprio cap. ⁊ Dsli. ⁊ Oribasius i cõmento ãphorismoz hyppo. hic ⁊ aurigo ab aureo colore ⁊ arcuat⁹ mor⁹ silr dicebat ab archa syderis in celo apparentis.

Regillus est auis parussima oĩbus nota nullius effectus ad opera medicine.

Regulus. i. serpens interficiẽs suo sybillo ⁊ suo visu.

Regusap .i. polium.

Relaxatio mẽbroz .i. palisis.

Relambach .i. mirtus.

Relambachi idẽ quod supra.

Relinistreo .i. barba capillacea.

Relubach .i. mirtus.

Relis. i. aqua q̃ sup lac acetosum eleuat.

Remiar .i. cimbalaria.

Remiari idẽ quod supra.

Rembi. i. habens crura retorta versus extra.

Renitẽtes .i. tractui resistentes.

Renifasea .i. regalea.

Renisar .i. vsnee.

Resimti qꝺ est. l. l. khule.

Reiseines .i. passule.

Resemes idem.

Resemesi idem.

Resina qꝺ est. l. l. batronig.

Resina frira .i. colphonia.

Resis oculoz exponit Oribasius q; est ruptura illoz. vnde resis gre. eruptio.

Resin. i. pentadactilus: ⁊ resin idest sanguis draconis.

Reresin idem.

Resincabe .i. carui agreste.

Retin Dsau. ca. de asmate. i. resina.

Retim idem.

Riaga gre. passio in angulis oculoz: vt Alex. capi. de egritudinib⁹ oculoz: ⁊ ꝑm Dsaulũ diminutio carnis. Demostenes rias inquit ẽ cõtinu⁹ lachryme fluor debilitate ptium: aut ex leso angulo vel in modica cirugie veratiõe. Item alibi qbuscunq; passionib⁹ lachrymosi oculi fiunt riade sũt a veterib⁹ nuncupate: qõ nos fluibe dicere possumus ⁊c. Chiada apud Cornelium scribitur.

Ria .i. malum granatum.

Cap. ccccccvii.

Rbes qꝺam dicunt q; ẽ acetosa ⁊ qꝺam dicunt q; est coccus: sed falso qñ nõ ẽ acetosa: quoniã Mesue facit semotim ⁊ ca. de rob: de ribes a ca. de rob: de acetosa: silr vbi ponit ca. rob: de ribes ait q; valz sicut rob de acetosa. Item nõ est coccus: qñ coccus ẽ ca. ⁊ sic. cõplerionis: sed ribes sunt frig. ⁊ sic. Albani ẽ planta stipitem bẽs rubeum ad viriditatẽ decliuem tenerũ cui⁹ sapor ẽ dulcis acetositati mixt⁹: folia rotunda viridia nigra cuius granũ portat de corascẽti acidi saporis de quo fit rob ⁊c. Nos autẽ loco ei⁹ succum acetose q̃ est lapatium agreste. ponere pos- Bera. lib. ag. cap. ribes: auct. sumus. Isaac benaram: ribes ẽ planta bẽs caprcolos recẽtes rubeos ad viridi-

tatē ⁊ declinantes: ⁊ hz folia magna lata rotunda viridia: ⁊ hz grana quoꝝ ſapor eſt dulcis cū aceroſitate: ⁊ ipſa ē fri. ⁊ ſic. in. ij. gra. ⁊ ſignuz ſuper hoc ē acetoſitas eiꝰ ⁊ ſtipticitas: ⁊ ex hoc cōtingit qꝫ infrigidat ſtōm: ⁊ aliq dicunt qꝫ eſt fri. ⁊ ſic. in .uj. gra. ¶ Naſcit aūt planta iſta in montibꝰ ſyrie frigidis ipſa abſcindit niuoſis. ¶ Poſſe. Bera. ſitim: ⁊ cōfert ſpēbus habaon. i. morbili: ⁊ abſcindit ſitim q̄ fit a caliditate corporis: ⁊ retinet fluxū: ⁊ ꝓuenit ſpecie bus bothoꝝ q̄ fiūt in corpore ſicut variole ⁊ ſilīa: ⁊ ꝓuocat appetitū: ⁊ iuuat ſtōm ſua frigiditate: ⁊ abſcindit ſitim a cholera: ⁊ fluxū ventris: ⁊ vomitū: ⁊ rob eius cōfert cardiace: ⁊ vomitui: ⁊ fluxui q fit a cholera: ⁊ ꝓuocat cibi appetitū: ⁊ in rob eius ē dulcedo ⁊ acetoſitas. Et idem auc. ¶ Rasis: ribes eſt fri. ⁊ ſic. ſtrungit vētrem: ⁊ ercludit choleraz: ⁊ acuitatē ſanguis: ⁊ nō ſtupefacit dentes. Et idem auc. Aben meſuay: fri. ē: ⁊ ſic. in. ij. gra. ⁊ rob eiꝰ eſt ſicut rob acetoſitatis citri ⁊ agreſte in virtute ⁊ ē bona emoroidibꝰ ⁊ ebrietati: ⁊ putant aliq me dicoꝝ qꝫ ēt ſit illa q̄ noiatur acetoſa ⁊ lapatiū. Et putauerūt aliq qꝫ ſit granū acetoſum qō affertur er corasceni: lz oēs decipiantur.

¶ Riben naſcitur in monte libani: ⁊ eſt frigidiſſima herba.

¶ Ribus apō Diaſ. eſt de ſtatuis ⁊ de paleſtrato. i. de loco: vbi fiebat ludus paleſtre: ⁊ eſt quod apō Auic. vocaꝫ ſoꝛdities in ca. de ſoꝛditie: vbi de his ⁊ de alijs logtur. grecus vero rypos dicit.

¶ Rigeon .i. flurus mēſtruus.
¶ Rigelle .i. portulace.
¶ Regemſori .i. ſalſamentū.
¶ Rigos .i. rigor.
¶ Rigoſareb .i. centūnodia.
¶ Rigoſafal .i. polium.
¶ Riloſar quid eſt. l. l. nenufar.
¶ Riloſari idē quod ſupra.
¶ Riloſatur .i. ipoquiſtidos.
¶ Rima marina: allearia: pes aſini idem: ⁊ ē herba cuius folia ſunt rotunda hūtia odorē allij: q̄ trita ⁊ impoſita ſanat noli me tangere.
¶ Rimech .i. arimech.
¶ Rimeipa. i. rima: rimides. i. ruge rime.
¶ Rimar. i. limatura: ¶ Dau. capi. de cicatricibꝰ ⁊ al bugine oculi: rimar cornu ceruini ⁊c. ¶ Naz rimon grece lima.
¶ Rinomelis gre. ferreū inſtrm aſperi capitz: vt lima q̄ aſperitas palpebraꝝ eradiꝫ. Demoſtenes
¶ Rinon. i. limatura apud ¶ Dau. ca. de aſmate inquit fagi ⁊ primi efficacior rinon.
¶ Rigo grece roſtrum: ⁊ ſcribiꝫ rigos: ⁊ profertur rinchos.
¶ Riparon .i. ſucida.
¶ Raparuſim .i. bdellium.
¶ Riparuſſimi idem.
¶ Ripinos vel ripꝰ ſordidus ripos ſordicies.
¶ Riptica gre. purgatiua: vt Gal. li. vj. de ingenio ſanitatis: ripticon catarticū.
¶ Ripus .i. corpus.
¶ Ripuli orobi: ⁊ qd ſunt. l. l. ſciſemie.
¶ Ripuſirac .i. portulaca.
¶ Repulaſur .i. arſenicum.
¶ Riptū ſilvaticum .i. ambroſia.
¶ Riſari .i. pecten.
¶ Riſarch .i. affodillus.
¶ Riſarchi idem qō ſupra.
¶ Riſſati .i. peime.
¶ Riſis grece fluxus ¶ libro de doctrina greca: vel rheuma.
¶ Riſipella gre. heriſipilla.
¶ Riſi qd ſunt. l. l. arz.
¶ Riſtritin .i. ſumach.
¶ Riſufar .i. almea.
¶ Riſufari idem qō ſupra.
¶ Riſtum vnū .i. cotille due.
¶ Ritiga gre. ruga. ¶ Ritige ruge.
¶ Ritidoſos: Demoſtenes ē rugoſa ſiue folliculoſa pupille paſſio.
¶ Ritimum hēns ritimum.
¶ Riſa. i. radix: unde glicoriza. i. dulcis radix quaz nos corrupte ligritiam dicimus.
¶ Riza panace .i. peucedanum.
¶ Rizi. i. granū panificum. huiꝰ due ſunt ſpēs: eſt enim vnū rubeū: ⁊ ē aliud albū: ſed ad nos nō affertur niſi decorticatū: ⁊ vtriuſqz medulla eſt: pro quo. l. l. arz.
¶ Rizonichia .i. radix vnguiū.
¶ Rizoncia: Caſſius felix in antidotario ſūt radices dure q̄ in vlceribꝰ apoſthematū iam euacuatorū remanent.
¶ Ris. i. cedrus arbor: qdā dicunt qō eſt cypreſſus ſed falſo.
¶ Riſimar .i. lactuca aſini.
¶ Riſiſſebeos .i. anuiden romanum.
¶ Riſſidus .i. climia.
¶ Roa .i. roſa.
¶ Roan .i. marmor.
¶ Roartiati. i. egritudo in q̄ homo ſemp ridet.
¶ Roan. i. ſalamonita q̄ ſilis eſt noſtre: ⁊ eſt marmor vt ſupra.
¶ Roi .i. decurſus vl flurus.
¶ Roidea. i. arbor mali granati: ⁊ radion. i. pomū.
¶ Roiton. i. auellana indica: ⁊ ē faufel.
¶ Robal karadi .i. vinū coctum.
¶ Robali eris .i. ſquama eris.
¶ Robolie apud ¶ Iſaac in dictis ē legumen qō apō Auic. vocaꝫ meiſe vel mes. verum apud raſim in almanſore: aliud robolie: ⁊ aliud mes: pro quo. l. l. mes.
¶ Robiche .i. cicade.
¶ Robilie .i. robolie.
¶ Robi .i. vinū coctum.
¶ Robiloet herba ē portulace ſilis: ſed cuz frangiꝫ emittit lac: ⁊ ē laxatiua valde.
¶ Roboſus .i. liquiritia.
¶ Robōſar .i. amomū.
¶ Roboſari idem qō ſupra.
¶ Robub. i. ſuccus inſpiſſatꝰ: per ſeipſum.
¶ Robulſari .i. gentiana.
¶ Rob eſt vinū vl muſtū coctū adꝫ conſumptiōez duarū ptium: vel glibet ſuccus ſic coctꝰ: ita qꝫ remaneat tertia ps: vt Auic. ārto canonis ſen. i. capi. de cura ſinochi: vbi ponit modū faciendi rob inubarum. illa clariꝰ inuenies ſi. l. l. carenū. ſed qñ rob ſimplr ponit debet intelligi de muſto.
¶ Robach. i. feracia placenta panis valde tenuis.
¶ Rochac idē quod ſupra.
¶ Rocena. i. cū aliquis ridet ſine cauſa.
¶ Roceſar .i. atriplex.
¶ Roceſari idem.
¶ Rocua .i. cū aliqs ſine cā ridet
¶ Rocuab idem.
¶ Recuafilon .i. pentafilon.
¶ Rodanche .i. flos roſe.
¶ Rodapren̄ .i. landrus.
¶ Rodatiua .i. pſica.
¶ Rodakinon .i. fructꝰ perſici.
¶ Rodhaba .i. rachaba.
¶ Rodemelli .i. roſe ⁊ mel.
¶ Rodemellion idem.
¶ Rodeſiar .i. carpobalſamum.
¶ Rodius .i. corter mali granati

Rodia ſm Diaſc. ꝓpo ca. radix ẽ naſcens in macedonia ſimilis coſto: ſz ꝯ Paulo lenior ⁊ nõ equalis: q̃ digitis fricata roſe longi⁹ iactat odorem: ⁊ ideo vocaꝯ rodia: q; rodon roſa dicitꝯ: cũ oleo nardino cephalargicis marimũ remediũ eſt: capiti fomento adhibita ⁊ fronti illinita ⁊ tpibus marimũ ꝓſidium eſt. Gal. viij. ſim. phar. cap. rodiatiza: rodiatiza ẽ radix q̃ in macedonia generatur: ſubtilis ptis ẽ ⁊ diaforetice virtutis in calefaciẽdo: vt in ſecũdo vtiq; ponendum eſt eam abceſſu: vel tertio incipiente.

Rodiadi	idem.
Rodiatiza	idem.
Roditum	.i. oleum ro.
Rodidonium. i. morula rubi: vel ſemen eius.	
Rodokina	.i. pſicus arbor.
Rododaphni in lib. de doc. gre. eſt roſa gre. lorandrum. Eſt aũt expoſitio eius roſea laur⁹: naz eſt nomen compoſitũ ex rodon qõ eſt roſa ⁊ daphnis qõ eſt laurus. Ab Auic. vocaꝯ oleander: a Diaſ. nereon. ꝯ Dſi. rodendros nomẽ qdem apõ nos iuenit latinũ rododafnẽ. vocant aũt nereon. Steph. rododafni: ⁊ qd eſt. l. l. nereon.	
Rodo eſt inſula q̃dam.	
Rodon	.i. roſa.
Rodon agria	.i. roſa agreſtis alba.
Rodoleũ	.i. oleum ro.
Rodoleon	idem qõ ſupra.
Rodonſion	.i. oleũ ro. ⁊ acetum.
Rodoemdiũ	.i. mercurialis.
Rodonoxiron	.i. roſa ſicca.
Rodochantus	.i. flos roſe.
Rodomel	.i. mel ro.
Rodozacara	.i. zucarũ ro.
Rodoſcon	.i. aqua roſata.
Rodoſconia	idem quod ſupra.
Rogal	.i. polium.
Rogina. i. ſciſſura ſupficialis cranei: quã nos rimulam dicimus.	
Rogel	.i. pes.
Rogelion	.i. almea.
Rogoſon	.i. arſenicum.
Roginos: ꝯ Paulus capitu. de peripeumonia. i. oreſimon.	
Roka	.i. eruca.
Rokiaſeos	.i. centaurea.
Rokial	.i. amomum.
Romen in cõfectione mitridati in antidotario virili exponitur raffanus.	
Romce	.i. lapaciũ acutum.
Romero	.i. corona regia.
Romilia	.i. camomilla.
Romiſar	.i. anetum.
Romti. i. raffanus: ꝑ quo. l. l. fagaſinon.	
Roneſac	.i. ipoquiſtidos.

Cap. ccccccix.

Ronder arabi. gre. ⁊ latine olibanum vel thus.

Rondera. lib. ag. cap. ronder: auct. Diaſ. ẽ gũmi ex canchi ſiue kathech: ⁊ ſunt eius ſpẽs quatuor: vna eſt melior: ⁊ eſt ex terra indie: cui⁹ color ẽ ſmaraldinus: ⁊ ſicut color melongie: ⁊ colligitur in cochijs: ⁊ figura ei⁹ eſt rotunda: ⁊ fractura eius eſt angulosa: ⁊ ponũt illud boies in olla terrea: ⁊ agitant ollam tã diu donec figura ei⁹ rotundaꝯ. Et poſt tps fit rubeũ: ⁊ ſcõz eſt ex eis arabũ: ⁊ ſcõm i bonitate. ⁊ melius ex eo eſt maſculuz: ⁊ ẽ illõ qõ eſt rotundũ album: ⁊ non facile frangibile: ⁊ quãdo frangiꝯ qõ eſt interius ei⁹ ẽ tenar: ⁊ qñ fit fumigatio cũ eo cõburitur cito. Et tertiũ eſt i bonitate ſicut arabicũ: ⁊ eſt habens fruſtra minora q̃z ipm: ⁊ declinat plus ad colorẽ aquosi. Et quartum eſt colore albo: ⁊ qñ frangiꝯ vergit color ei⁹ ad colorem maſticis. Idez auc. Gali. ſapor olibani ẽ ſtipticus ſtipticitate multa: verũ albũ ex eo nõ habet ſtipticitatẽ manifeſtam. virt⁹ ei⁹ eſt que calefacit in. ij. gra. ⁊ deſic. in ꝑmo: vbi eſt ſtipticum.

Diaſ. cap. de olibano: thus vel olibanũ lachrymus eſt arboris q̃ gre. liban⁹ dicitur. qõ aũt de arabia deferꝯ candidũ eſt. qõ vo de india ruffum: ſed vtrũq; maſculꝯ eſt. Et ẽ tertiũ gen⁹ minutũ valde ⁊ ruffum qõ mãna thuris dicitur. eſt ergo optimũ thus qõ maſculum dicitꝯ lub: ruffum ⁊ rotũdum ⁊ pingue ⁊ naturaliter leue ⁊ frangibile: ⁊ qõ ab igne cito incendiꝯ odorẽ ſuauem copioſe emittens. Gal. vij. ſim. phar. ca. de thure libanũ. i. thus calefactiuũ qdez eſt in. ij. gra. ſiccatiuũ aũt in ꝑmo. hz aũt qd ſtipticans paucũ. mĩme vo manifeſta eſt ſtipticitas in albo ſm colorẽ. cortex aũt eius ſtipticã virtutem manifeſtã poſſidet. quo circa ſiccat generoſe: vt in. ij. gra. Poſſe. Bera. auctо. Diaſ. ſiccatiuũ exiſtat abſtergit obſcuritatẽ viſus: replet vlcera pfunda ⁊ incarnat ea: ⁊ cõſolidat vlcera recẽtia cũ ſuo ſanguine. ⁊ qñ bibiꝯ olibanũ cõfert ſputo ſanguinis ⁊ abſcindit fluxũ menſtruoꝝ: ⁊ cuiuſcũq; ſanguis vndecũq; fluat: ⁊ ſanguinis q fluit a cerebro q dicitur meſcha: ⁊ eſt ſpẽs fluxus ſanguinis narium ⁊ ꝓhibet vlcera fraudulẽta que fiunt in ano: ⁊ in alijs membris qñ miſceꝯ cum lacte ⁊ fit inde liciniũm ⁊ adminiſtraꝯ. ⁊ qñ admiſcetur aceto ⁊ oleo ⁊ fit linimentũ in ꝑn. formice aufert eã: ⁊ empetiginem ⁊ miſceꝯ cuz adipe anſeris ⁊ porci. ⁊ curat vlcera facta ab aduſtione ignis: ⁊ ſciſſuras peduz que fiunt a frigore. ⁊ qñ miſcetur cõ pice curat cõcuſſionem aurium. ⁊ qñ miſceꝯ cum vino dulci ⁊ diſtillatur in aurez cõfert dolori ei⁹. qñ admiſcetur cũ ebimolea ⁊ oleo ro. ⁊ liniunꝯ cũ eo apãta cali. mamillarũ q̃ fiunt poſt ꝑtum: ⁊ confert eis. ⁊ ipm admiſceꝯ cum medicinis cõferentib⁹ pulmoni: ⁊ emplis reſoluentib⁹ apãta iterioza: ⁊ qñ bibiꝯ confert ſputo ſanguis: ⁊ diſſoluit phlegma: ⁊ aufert triſtitiam: ⁊ auget memoriã. ⁊ qñ bibunt de eo ſani parum meliorat eos: ſed ſi nimis cũ vino biberint inducit maniã ⁊ amplius cũ vino occidit. ⁊ cõburitur olibanum qñ accipiꝯ fruſtrũ ex eo ⁊ incẽditur ⁊ inflammaꝯ ⁊ ponitꝯ in teſta ſubtili ⁊ cõburitur: ⁊ qñ cõburis eum oz vt coheperias cum aliquo alio vaſe: q; facit cum hoc q⁹ nõ incineratur. Cortex libani facit fumũ boni odoris: ⁊ ſubſtãtia eius eſt groſſio: ſubſtantia olibani: ⁊ ſapor ei⁹ eſt ſtipticus manifeſte. Et virtus ei⁹ eſt q̃ deſiccat deſiccatione fortiquouſq; ſit in fine tertij gra. ⁊ non ſunt in eo acuitas ⁊ mordicatio manifeſte: ⁊ cõfortat: ⁊ adſcindit fluxũ ſanguinis ꝑ ſputum: ⁊ corroborat ſtõm laxatum ⁊ cõfortat: ⁊ ꝓuenit fluxui ſanguinis ventris: ⁊ vlcerib⁹ inteſtinorũ. Et olibanum ſiliꝯ facit hoc iuuamẽtum: niſi q; cortex eius i hoc eſt fortio: ꝓpter virtutem ſue ſtipticitatis. valet enim cortex fluxui humiditatum matricis antiquarum quãdo fiunt naſcalia cum eo: ⁊ cõfert ad abſtergendum maculas ⁊ cicatrices: ⁊ limpitudini. Fumus olibani ita colligiꝯ: Accipe de libano cum forficibus paruis ⁊ incide ⁊ inflãma in lucerna: ⁊ pone ipm in vaſe ex terra noua vitreato: deinde coheperi cũ vaſe eneo habente oroficiũ mũdum bene ⁊ purgatũ: ⁊ interpone labijs vaſorum ab vno latere aut duob⁹ lapillum groſſitudinis q̃tuor digitorũ hẽntem: vt poſſis a ſpicere olibanũ ⁊ videre ſi comburiꝯ: ⁊ ſi flãma eius attingit vſq

ad orificium vasis. fit etiam inde introit⁹ p quem intromittere' possis frustrū aliud olibani anteq̄z extinguāt primū penit⁹ extinctione completa: ⁊ facias hoc quousq̄z hēas ex fumo quātuz vis. Et tu qdem lini cooperto:ū eneum exterius linitum linitione continua cū spongia madefacta i aqua frigida: q: qñ facies hoc non calefiet calefactiōe forti: ⁊ coadunabit fumus vn⁹ sup alium. si vero nō faceres hoc cōuerteretur fumus q ascēdit ad cooperto:ium inferi⁹: ⁊ miscet cuz cineribus inferioribus olibani. Incende ergo ex olibano quantuz voluerz: ⁊ collige fumū ei⁹ fm disciplinā quā mōstraui tibi. Cineres aūt collige p se: ⁊ pone semotim. Et idem auc. Gal. virtus fum⁹ olibani est calidio: ⁊ sicci:: virtute olibani quousq̄z reponat in tertio gra. ⁊ abstergit: ⁊ replet: ⁊ mundificat vlcera oculi quēadmodū faciunt fumus mirrhe ⁊ storacis. Et idē auc. Dias. fumus olibani sedat apāta oculi: ⁊ abscindit cursum hūiditatum ad ipm: ⁊ mundificat vlcera ei⁹: ⁊ generat carnem in vlceribus ipsius q̄ dicunt chilomata: ⁊ sedat apāta que fiunt in eo q̄ dicunt kankri. fumus aūt mirrhe ⁊ storacis eodē modo colligit: ⁊ valet vt supra. Et idē auc. Abē mesuay: olibanū destruit phlegma ⁊ aufert tristitiam: ⁊ cōfert cordi: ⁊ auget i memoria. Auicen. de viribus cordis: dicit q̄ confortat cor.

Roras: ISpau. capi. de dolore capitis comedebat inqt roras. i. mala granata ⁊c.

Rorastrū est similax apud Dias. ⁊ apō Kiranidā zimilax vocat. ISpli. inquit smilax quā nicophoros cognominamus.

Roab ara. dactili q ⁊ thamara vocant: ⁊ alijs pluribus modis fm diuersitatem specierū eorum ex parte maturitatis formarum ⁊ regionum etiam nominantur.

Rosa qd est. l. harel.

Rosa gariofilata qd est. l. qō supra.

Rosa regis	.i. flos stafisagrie
Rosa asinoz	.i. flos peonie.
Rosa vnce	.i. flos spine albe.

Ros siriacus exposuerūt qdam q̄ est flos orni: ⁊ non dicunt qd orn⁹ est: sed ros siriacus ē sumach vide q̄ vbicunq̄z in libris de greco translatis habetur ros siriacus in arabicis eisdem locis ⁊ in casibus habet sumach. Nam apud Dias. in cap. de origano vbi est ros siriacus: in Sera. eodem loco ex verbo Dias. habet sumach. Itē in capi. de moris: vbi dicit sicca ⁊ trita ponunt in loco roris siriaci: in Sera. est sumach. Item inuenit syrupus de fructib⁹ in. vij. Jo. Sera. cui silis inuenit apō ISpli. ⁊ Diasc. ⁊ vbi ille habet sumach isti habent siriachus.

Rosa zamen	.i. flos mahuauisci.
Rosa seni	.i. vesum.

Rosa persica. i. rubea: quoniam a persia habuerunt ortum.

Rosa canina ē planta in cuius radice nascit quasi fung⁹ ex quo fit ipoquistidos q̄ fungus vocatur ara. tararib: ⁊ planta vocat barba ircina: ⁊ ē alia species rose canine q̄ vocat rosago.

Rosa agrestis	idem quod supra.

Rosa martina qd est. l. laieralmarien.

Rosago planta ē que ponit in antidotario virili in potione ad scrofulas: ⁊ est spēs rose canine.

Rasaidicos siue reffidicos ISpau. capi. de amissione memorie admiscētes inquit infrigidantia ⁊ siccantia vt rosaidicos: ⁊ mirsine ⁊ cetera. puto q̄ ē sumach.

Rosaros	.i. sturnus auis.
Rosaceum	.i. oleum ro.
Rasata	.i. antidotum ex rosis.
Rosilo	.i. aristologia.
Rosilio	idē quod supra
Rosiliab	.i. amidum.
Roso	.i. mala granata.
Rosoi	idē quod supra.
Rostodor	.i. bedeguar.
Rosum	.i. almea.

Cap. cccccccx.

ROstrum porcinum herba est longitudinis vni⁹ digiti: ⁊ eiusdem lateris spādens se sup terraz amplectens eaz: cui⁹ folia ex vtroq̄z latere sunt incisa incisurz magnis: ⁊ in ei⁹ medio latuatur stipes punus: in cuius stipite fit qdam lanugo rotunda sicut pila: sicut facit herba senicion q̄ cum tangit dissolut: confert opilatis.

Rostruz comunū herba est quā plures dicunt cō solide speciem: sed falso sicut apparet si. l. finituz imo est herba vteuq̄z pilosa hēns quasi odorē boraginis: ⁊ virtutē consolidativam.

Rotab	.i. dactilus.

Cap. cccccccxi.

ROtabea uel rodha ba. Sera. lib. ag. ca. rodahaba: qñ est humidum: ⁊ recens dicit assarfasa: quādo est sicca dicitur akes: ⁊ est spēs leguminis sic notata. Et idē auc. Dias. primo qñ nascitur est silis andachuche: que nascitur in pratz: sed qñ est completa hz folia subtiliora quā folia ipsius: ⁊ hz ramos similes ramis andachuche: ⁊ sunt ei semina i magnitudine lentis tortuosa sicut cornua: aliqñ desiccat ⁊ administratur cū alijs reb⁹ ⁊ preparatur cum sale. Et idem auc. Gali. sapor: hui⁹ gram est stipticus sicut sapor lentis: ⁊ virtus ei⁹ ē ca. caliditate tempata: ⁊ exiccatio eius ē amplior exiccatione lentis: ⁊ comeditur sicut lens. Et idem auc. Jsaac benaram: assarfasa nascitur sup aquas: ⁊ nō siccat in estate neq̄z hyeme. Et ideo notatur humida: ⁊ qō de ea administrat est semen eius ⁊ folia: ⁊ est cali. ⁊ hu. ⁊ est in eo inflatio. ⁊ ideo auget sperma: ⁊ incitat coitum: ⁊ auget iuuamentū medicinaz que faciūt ad hoc: ⁊ semen ei⁹ ingreditur in plurib⁹ cōfectionibus fortib⁹: ⁊ qñ fit emplin cum folijs eius confert membris q̄ indigent sedatione doloris eoruz ⁊ est cōueniens cibo aialium.

Ruzaz	.i. ceruſa.
Rozazi	idem.
Rozatab	.i. litargirum.

Ruasiniri est spēs miconis.

Ruan	.i. marmor.
Ruani	idem.

Rubea tinctoz qd est. l. l. eritrodanum.

Ruben. i. radix qdam que affertur de barbaria: silr rubem. i. caseus.

Rubea cōsolida	.i. bistorta.
Rubeum	.i. acatia.
Rubicar	.i. sinopida.

Rubien. i. cibus conueniēs ⁊ sapidus: ⁊ est case⁹ recens.

Rubine	.i. sipia abluta.
Rubie	.i. os sepie.
Rubien	idem quod supra.
Rubia	.i. rubea tinctoz.

Rubidus panis. i. recoct⁹ ⁊ rubefactus.

Rubrica. i. sinopida: p quo. l. l. lepra.

Rubus qd est. l. l. sulach.
Rubsus .i. liquiritia.
Rubsusi .i. herba q̄ rubea vocat idē quod supra.
Ruge idē quod supra.
Rugesar .i. cimbalaria.
Rugesari idem qd̄ supra.
Rumani vel ruman. i. malū granatū: inde romania. i. cibus: q inde fit.
Rume .i. malū granatum.
Rumes .i. lapaciū acutum.
Rumesarch .i. pimpinella.
Runegi. i. lapis silis cancro: qdam dicūt q ē cancer in lapidem conuersus.
Rusatum .i. es vstum.
Rusanigi idem qd̄ supra.
Russacerui .i. semen genitale.
Rusne. i. zirumbet: ⁊ est spēs zedoarie.
Rusnen .i. trinti de pasta.
Ruseritrias .i. ros siriacus.
Ruseitro idē quod supra.
Rusine. i. tri que fiunt ex azima pasta.
Rusini .i. cepe agreste.

Cap. ccccccxii:

Rubeb vl' aselep. Bera. lib. ag. ca. radeb. auc. Dias. Radeb. i. ruta: ⁊ ē de ea domestica ⁊ siluestris: sed siluestris ē magis cal. q̄z domestica: ⁊ magis acuta: q̄ escis ē non bona: sed domestica: ⁊ maxime illa q̄ oritur circa arbore fi cus: vl' circa cucumeres ē conueniēs cib⁹. Et aliū genus rute siluestris q̄ nascit in macedonia: ⁊ in galicia: asia: quā moly cines appellāt: ⁊ alig armollā eam vocant: frutex est vna radice virgas multas hēns folia latiora plusq̄z domestica: sed mollia ⁊ odorem grauem hēntia: ⁊ florē albū ⁊ capita maiora q̄z domestica: ⁊ in trib⁹ ptibus diuisa: hui⁹ semen obruffum ⁊ trigonū gustu amaz ē: hec in antiquo tpe colligit cui addito melle ⁊ vino ⁊ felle caponis ⁊ croco ⁊ succo maratri caliginē oculis deterg̃it. Posse. Sali. vij. sim. phar. cap. moly: qdam hanc rutam siluestrē noiant. qdam aūt armolā. virtus aūt ei⁹ subtilis est: ⁊ cali. 5m. uij. gra. vñ ⁊ incidit grossos humores ⁊ diafor at ⁊ ad vrinatiōem puocat: ⁊ idem. viij. sim. phar. cap. pigamum. ¶Digamum. i. ruta siluestris qdem ex q̄rto est gra. calefacientium ⁊ siccantiū. domestica vo ex tertio. est aūt non solū acris gustu: sed etiā amara quo incidere ⁊ diafor are hz grossos ⁊ viscosos humores. ꝓpter eandē aūt virtutē ⁊ p vrinas euacuat. gnimo ⁊ subtilium ptiū ē ⁊ ventositatis destructiua ⁊ iccirco ad sputatiōe cōuenit: ⁊ aiositates q̄ ad venera ptinent: ⁊ diafor at ⁊ siccat moderate. est eni de fortiter siccanti- Bera. auc. Dias. ruta ē bus farmacis. Et de rebus magis conferentib⁹ inflationib⁹ ⁊ vētositatib⁹: ⁊ ipsa extinguit libidinem cor⁹: vñ domestica ⁊ siluestris sunt ambe calefactiue: adustiue: puocatiue vrine ⁊ menstruor. Et qñ comeditur ruta: aut bibitur stringit ventrē. ⁊ qñ sumit in potu ex semine cuiuscūq̄z quantitas vni⁹ caluf cum vino est medicamen cōferens multū medicinis mortiferis. Et qñ comedunt folia ei⁹ sola: aut cū ficubus siccis ⁊ nucibus auferūt nocumenta medicinaz mortiferaruz: ⁊ ē vltima medicina ꝺ malitiam venenoz qñ administrat sicut diximus. Et qñ comedit ⁊ bibitur ruta semper abscindit sperma: ⁊ qñ coquitur cum aneto sicco ⁊ sumit sedat tortiones: ⁊ qñ administrat in hunc modū confert dolorus lateris ⁊ dolori pectoris: ⁊ asmati: ⁊ tussi: ⁊ apati pulmonis: ⁊ sciatice: ⁊ dolori iuncturarum: ⁊ rigoribus. Et qñ coquit in oleo ⁊ ponitur in cristerib⁹ cōfert inflationi matricis ⁊ inflationib⁹ ⁊ doloib⁹ recti intestini. Et qñ teritur ⁊ cōficitur cū melle ⁊ linit supra collum matricis cōfert dolori eius ⁊ suffocationi matricis. Et quando coquit in oleo ⁊ bibit occidit ⁊ expellit lumbricos. ⁊ cōficitur cū melle ⁊ fit emplm dolori iuncturaz: ⁊ dolori ex concussione: ⁊ fit emplm cum ea ⁊ ficubus hydropisi carnose. Et qñ coquitur cū vino vsq̄z ad consumptionē medietatis vini ⁊ bibitur cōfert spēi humide hydropisis. Et quādo comeditur sola sicut ē: aut salita acuit visum. Et qñ fit emplm cuz ea cū sanich super oculuz sedat dolorē eius. Et quādo teritur ⁊ miscetur cum aceto ⁊ oleo ro. ⁊ fit linitio cum eo sedat dolorem capitis. ⁊ qñ intromittit in narib⁹ ipsa aut succ⁹ eius abscindit fluxum sanguinis ab eis. Et quādo admiscetur cū nitro ⁊ fricatur inde morfea alba aufert eaz. Et quādo fit emplm cū ea ⁊ cum melle ⁊ albumine sup empetiginē ꝓfert ei. ⁊ quādo succus rute calefit in cortice granati: ⁊ distillatur in aurem cōfert dolori ei⁹. ⁊ miscet cū succo feniculi ⁊ melle ⁊ fit collirium cum eo ⁊ confert dolor visus. Et quādo miscetur cum aceto ⁊ oleo ro. ⁊ conficitur cū cerusa: ⁊ fit linimentū cuz ea confert herisipille ⁊ formice: ⁊ vlceri⁹ capitis humidis. ⁊ ruta qñ masticat post cōmestionem ce parum ⁊ alliox aufert fetorum illoꝝ. Rutam venenis resistere mustele docent: q̄ quādo cum serpentibus dimicature sunt cibo eius armant. Docuit etiam rex ponticus q cum fratris sui timeret insidias rute folia cū duabus nucib⁹ ⁊ totidem caricis admixto sale ieiunus accepat. Agrestis si sumatur nimis de ipsa occidit. ⁊ quādo ipsa colligit maxime cū incepit apparere flos si carnem tetigerit vlcerat: ⁊ facit inflare cū p̄uritu: q̄re oz q vult eam colligere q̄ vngat manꝰ ⁊ faciem cū oleo ro. Et extimauerunt qdam q̄ si succus eius asperga tur sup pullos gallinaz non comedit eos milnus Et putant quidaz q̄ illa q̄ nascitur in macedonia ype fluuiū q dicitur archimon qñ comeditur occidit: ⁊ loca in qbus nascitur sunt loca serpentum plena. Sed semen eius qñ bibitur ꝓfert doloꝛib⁹ intrinsecis: ⁊ ipsum ingredit in cōfectionib⁹ medicinarum: ⁊ est iuuatiuū. Et idem auc. Ruffi: ruta domestica est medicina maxima iuuatiua intestinis interioribus: ⁊ cōfert visui. ⁊ gūmi eius est ca. in fine tertij gradus: sic. in tertio: curat vlcera oculi quādo pulueriz at super ea: ⁊ ꝓfert scrofulis que fiunt in gutture ⁊ sub assellis.
Rutella ē genus aranee: ⁊ vocatur tarantula.
Rutesicar .i. nasturtium.
Rutinor .i. abrotanum.
Rutib est q̄ facit stare sicut stat hō cū est tenens faciem suā ⁊ ventrē super terram.

Cap. ccccccxiii.

Rbule ara. lati ne ren. Bera. libro agg. capi. rbule: auc. Galie. rbule sani sunt ex piscibus illis q stinci dicuntur. Et quidam deferuntur ex babylonia: ⁊ q dam ex india: ⁊ ex eis sunt qui generant in mari cozum: ⁊ ex eis sunt qui reperiuntur i regione lodie: ⁊ sunt species stellionis aquatici: ⁊ ipsi qdem deficcantur in tempore autumni. Dias. stinc⁹ animal est ⁊ in india reperitur quadrupes simile lacerte: et mlto maius et longius et vētosius aptū ad venereas actus: sed in nostris partibus habemus eque paruulos sicut sūt lacerte nouter orte et in aqua sunt degentia.

Posse. Sera. quando sumitur in potu ex eo quod est iurta renes stinci icitat fortiter libidinem: et hec medicina ingreditur in confectiõib⁹ adexcitandũ desiderium coitus. Et idem auc. Alcanzi si bibitur ex renibus ipsius solũ facit erectionẽ nimiam virge adeo quod oz fieri medicina extinguentem ipum est ca. complexionis: ⁊ auget sperma ⁊ libidinem. ⁊ melio: ex his piscib⁹ est ille q ẽ maio: ⁊ pinguio: Dias. faciunt ad venereos vsus si caro ei⁹ vno cia to potetur. Nam si plus sumatur neruos ledit. Pau. ca. de stinco. cal. complexionis: ẽ ⁊ est siccũ in tertio.

Sequitur de. S.

Sabates ẽ nota gau dij.
Sabat. i. salsa que fit cuz aceto.
Sabar. i. aloe.
Sabasa. i. cocule que a sancto Jacobo apportant: post qꝫ exterio: coꝛter fricãdo ablatus fuerit ⁊ margarite similantur.
Sabanum. i. pãniculi q sunt intra grana granati vl bombicinus pãnus.
Sabagit. i. cibariũ cum iure vel salsamenta liquida in qbus tingit aligd: vt caro vel aliud.

Sabauri	.i. subtilis.
Sabacen	.s. nabach.
Sabran	.i. esula.
Saber	.i. aloes.
Saberemi	.i. esula.

Sabel vel sebel. i. caro rubea crescẽs sup albedinem oculoꝛ ex venis cõtexta admodum rethis ⁊ palpebra ũersatur: ⁊ fit rubea ⁊ aspera.

Sabolenegũ	.i. emathites.
Sabdenegũ	idem qõ supra.

Sabibonilchimi. i. bona succosita antequã sanguis fiat.

Cap. ccccccxiiii.

Sabon .i. formicariuz. lati. sapo Sapo fit ex forti liriuio: ⁊ q̃cunqz pinguedine. cuius multe sũt species. Est enim spatarenticus qui sic dicit eo qp incidit vt spata: ⁊ iste vocatur iudaic⁹ quo iudei lauant sericũ. ⁊ est ali⁹ gallicus: ⁊ alius muscat⁹: ⁊ alius mollis: ⁊ niger: ⁊ vocatur spatarentus. Sera. lib. ag. capi. sabon: auctor. Pau. virtus eius abstergit ⁊ purificat: ⁊ ẽ ca. ⁊ vlcerat coꝛp⁹: ⁊ ẽ fortis in hoc: ⁊ est bonũ ad maturãdũ apata dura ⁊ ad tollẽdũ saniez: ⁊ ad mollificandũ apata dura. Et idẽ auc. Rasis: est cal. ⁊ vlcerat coꝛpus: ⁊ est fortis in hac operatione.

Sabor	.i. aloes.

Sabot est nomen cuiusdam piscis: ⁊ est spinula.

Sabonion	.i. spelta.
Sacamine	.i. moꝛa celsi.

Sacandulion est portulaca siluestris laxatiua ⁊ laeticinosa.
Sacach est rosa rubea vehemẽter.
Saccaron est mel in arũdinibus collectum candidum dentibus fragile ad auellane magnitudinez ⁊ est zucarum aster.

Saccara	idem quod supra.

Sachabachabemenon. i. flos paupaueris.
Sachabic ẽ flos papaueris albi.

Cap. ccccccxv.

Sachabenz ara. gre. ⁊ lati. serapinum.
Sera. lib. agg. cap. sachabeng: siue sachabenigi: auctoꝛi. Dias. ẽ gũmi cuiusdaz plante fil⁹is galbano in figura sua: ⁊ ẽ vna ex specieb⁹ ferule: sicut apparet in. l. ferula. Melius aũt ex eo ẽ clarũ exteri⁹ rubicũdũ ⁊ interi⁹ albũ: odoꝛ: eius ẽ iter odorem asse: ⁊ odoꝛem galbani.

Posse. Sera. auc. Dias. cõfert doloꝛi pectoꝛis ⁊ attritioni lacertoꝛ: ⁊ tussi antiq̃: ⁊ aufert supfluitates grossas q̃ sunt in pulmone: ⁊ curat epilenticos: ⁊ spasmum cũ facit declinare caput ad posteꝛioꝛa: ⁊ valet doloꝛi splenis ⁊ paralisi: ⁊ illi q amisit sensuz ⁊ motum alicui⁹ mẽbꝛi cã frigiditatis q̃ accidit neruis: ⁊ custodit coꝛp⁹ a frigoꝛe: marime vo a frigore febꝛiũ piodicarũ: ⁊ fit cum eo iunctio in doloꝛibus magnis: ⁊ cõfert. Et qñ bibit cum idromelle ꝓuocat menstrua: ⁊ iterficit fetũ. ⁊ qñ bibitur cũ vino cõfert moꝛsibus venenatis. ⁊ qñ odoꝛat confert suffocationi matricis: ⁊ qñ linit cũ aceto sup cicatrices attenuat eas: ⁊ ipum abstergit vestigia vlceruz oculoꝛ. ⁊ cõfert obscuritati visus: ⁊ aque que descendit ad oculũ ⁊ phibet eã: ⁊ dissoluitur sicut aqua cum amigdalis amaris: aut ruta: aut pano calido: ⁊ sic administrat ad ea q̃ dixmus: ⁊ est ꝓtium venenis moꝛtiferis. ⁊ qñ terit cum aceto: ⁊ linitur sup oꝛdeolum ⁊ aufert ipm: ⁊ confert collice. ⁊ qñ sumit in potu: aut fit cum eo cristere purgat phlegma grossum qõ ẽ in iunctuz: ⁊ mollit ventrẽ mollificatione cõpetenti: ⁊ cõfert emoꝛoidibus qñ sumit simpleꝛ: aut cõpositus: ⁊ est cõueniens medicinis laxatiuis acutis: ⁊ expellit vẽtositates grossas: ⁊ dissoluit lapidem: ⁊ confert riguoꝛibus febꝛiũ: ⁊ auget sperma: ⁊ ẽ bonũ epati: ⁊ purgat aquã citrinã: ⁊ confert puncturis scoꝛpionis: ⁊ confert ventositatib⁹ intestinoꝛ ⁊ costarũ: ⁊ purgat phlegma viscosum. ⁊ dosis ei⁹ simplicis est a. z. i. vsqz ad aureũ. j. infusi aliqua decoctione aut in aq̃ rute: aut aq̃ mellis: aut fenugreci: ⁊ si admiscetur cũ alijs medicinis infrigidat: ⁊ sic dosis eius est. z. s. vsqz ad. z. i. Et melius est illud cuius colo: declinat ad rubedinẽ: ⁊ ẽ clarũ hñs odoꝛem bonũ ⁊ acutũ sapoꝛẽ: ⁊ cõfert doloꝛib⁹ emoꝛoidarum: quãdo bibit simpleꝛ aut compositũ: ⁊ est cõueniẽs administrari cũ medicinis laxatiuis: ⁊ phibet difficultatem: aut grauedinẽ eaꝛ sup naturã ⁊ resoluit vẽtositates grossas q̃ gñant in coꝛpoꝛe

Sal. viij. sim. phar. cap. de serapino. Sera pinũ. i. serapinuz opos: ẽ ca. ⁊ subtiliũ partiũ similiter alijs opis. hz aũt ⁊ qd abstersiuũ quo ⁊ cicatrices q̃ in oculis expurgat ⁊ subtiliat: gnimo suffusionibus ꝓpter grossitiem humoꝛuz fientib⁹ bonũ est pharmacũ. Ipsa vo planta ex q̃ fit ferule similis existens debilis ⁊ inutilis est. nominatur aũt ꝑncipali⁹ illa serapinũ. opos eni ei⁹ ab vtentibus noiatur ita sicut: ⁊ alia multa ꝓpter defectum vocabuli noiamus abusiue mellius erit ipsum non serapinum: sed opos serapini dicere. Pau. capi. de serapino: cali. est: ⁊ sic. in. iij. gra. ⁊ ipum dissolutum in succo rute: frangit lapidẽ: ⁊ facit vrinare: ⁊ fit colliriũ contra pãnum oculoꝛũ ⁊ confert obscuritati visus: ⁊ aque descẽdenti ad oculum: cui⁹ receptio est hec. Recipe serapini. z. i. dissoluatur i. z. i. succi celidonie zucari. z. ij. ⁊ distilletur cũ lacte mulieris ana equaliter.

Sachasi	.i. filix.

Sachareh. i. papauer nigrum: cuius flos est rubeus totus.

Sacra herba	.i. berbena.

Sacer ignis .i. ignis pficus.
Saceatum. i. vinū ex fece saccis exp:essum.
Sacheifacirosa .i. spica.
Sacilio .i. affodillus.
Sachilio idem.
Sachilie luncenea. i. rosa regis: ⁊ alio noie vocat chiscebenium.
Sachidalion .i. affodillus.

Cap. ccccccxvi.

Sachiliemenie ara. gre. blitoci vl' bliton: vl' holus iamenū: vel holus coxilides. lati. vo betaagrestis: vel blitz. **Bera.** lib. ag. capi. sachiliemenie sive sachalaiamena: auc. Gal. sachiliemenie. i. holus iamenū oīb⁹ est notū. virtus eius ē fri. ⁊ humi. in secūdo gradu.

Posse. Bera. auc. Diasc. herba ipsa comedit ⁊ mollit ventrem: ⁊ non ē oīno virtus in ea reb⁹ medicinalib⁹ ⁊ hz in se aq̄tatē mltā plusq̄z oīa alia holera: ⁊ qñ fit emplin cum ea sup apata ca. cōfert: ⁊ sedat tussim que fit a caliditate. Et ipum est pauci nutrimenti qñ comedit: ⁊ tarde penetrationis. Et idē auc. Isaac qñ fit emplin cū radice ipsius cōfert vlceribus q̄ dicunt fauia qbus emanat hūiditas similis melli. Et idē auc. Habix: est fri. ⁊ hu. in secundo. humiditas eius est amplio: q̄z humiditas lactuce ⁊ cucurbite: ⁊ substātia ei⁹ ē aquosa nō habens in se grossiciem: q: cito descēdit: ⁊ mollit vētrez: ⁊ ideo modice reddit nutrimentū ex ipo. Et exprimit succus folioz ⁊ miscet cū oleo ro. ⁊ confert dolori capitis q accidit a calore solis. Et quādo coquit herba ipsa ⁊ pijcitur sup ipsam oleum amigdalaz ⁊ succus maloz granatoz dulciū cōfert tussi sicce q̄ est cū caliditate ⁊ aspitate pectorz

Diar. blitis fri. est ⁊ hu. nimis relaxat: ⁊ comestus ventrē mollit: eustomachus ē ⁊ indigestibilis: hu. coporis medicamibus nō facit: natura ei⁹ sine acrimonia visa ē: vētrē vsq; ad cholerā plerūq; conturbat. Et idē auc. Hypp. pcipit ad sistenda nimia menstrua feminaz in cibo dandū: clauos. i. poros pedū imposito eo liniri ⁊ cōprimi credūt. succ⁹ ei⁹ ex vino datus vtilr scorpionuz venenis resistit: qbus etiā putant ipm tritum ⁊ impositū plagis mederi.

Sachilie .i. affodillus
Saclinotus .i. pulegium.
Sachilie buncena. i. rosa regis: ⁊ alio noie vocat sabachiscelnenam.
Saclinabiam .i. abrotanū.
Saclinopus idem quod supra
Sacholochadea est nomē cuiusdam vermis hēntis. xiij. pedes.
Sacholomas. i. stolimas: piro quo. l. l. cardus silvestris.
Sacholamos idem.
Saccon .i. ꝑma species calcāti.
Sachubi fandaricon .i. scolopendria.
Saculon fandericon idem quod supra.
Sacundulion est portulaca silvestris q̄ est laxatiua valde.
Sacudeum .i. alliū agreste.
Saccupalea qd est. l. l. cinosbatus.
Sadaf .i. coclea marina.
Sedafa. i. qō fit de clocleis q̄ apportantur de sancto Jacobo postq̄z exterior cortex fricando ablat⁹ fuerit: ⁊ similant margarite.

Cap. ccccccxvii.

Sadaram saderna.

Sera lib. ag. cap. sadarā: ⁊ ē dictum i lingua pfica nigrū cadaka: ⁊ ē res nigra cū qua tingunt ligna in chaamā: ⁊ ē herba vel succus magne nigredims ingrediēs in medicinis odoriferis: ⁊ zebara: ⁊ ē algalia hēns odorē bonū: ⁊ ingredit in medicinis ad multa hmōi: ē frig. ⁊ sic. in. iij. gra. Et idē auc. Aben mesuay: ē fri. ⁊ sic. in. iij. gra. ⁊ stipticum: phibet sanguinis fluxum: ⁊ confert ca sui capillorum.

Sedar. i. agrifoliū: cuius fruct⁹ dicit nabach.
Sadage .i. folium.
Sades qd est. l. l. ostracorum.
Saderna .i. nigrum.
Sadenig .i. pulegiū.
Sadenegi .i. ematites.
Saderna .i. sadaram.
Sabeb .i. ruta.
Sadurum .i. scotomia.
Sadurief .i. amomū.
Sadurīar idē quod supra.
Safati .i. pustule faciei.
Safas ē illud q̄si stannū q̄ō remanet qñ efficitur cerusa: ⁊ ei⁹ subtile est cerusa: virtutes eius sunt in affideos.
Safan .i. album.
Safara .i. abrotanum.
Safar .i. gariofilus.
Safarū. i. oleum in quo est infusum ferrum.
Saffaf .i. salalix.
Saferetrū .i. basilicon.
Safer .i. subet.
Safena ē vena q̄ est sub cauilla pedis.
Sagapinū .i. serapinū.
Sagaos .i. nitrū.
Sagarion .i. abrotanum.
Saginatus .i. pinguis.
Sagimen .i. berbena.
Sagi .i. panicum.
Sagonu .i. agnus castus.
Saginon idē quod supra.
Sagofilon .i. millefolium.
Saguasara .i. abrotanum.
Saguar .i. alumen.
Saguari idem.
Saba ē species consolide.
Sabara subez: vel subezia. i. vigilatio dormitatiua.
Sabade .i. sapurios.
Sabafa .i. morbillus
Sabati .i. album.
Sabanicus ē genus cibarij: ⁊ est composta.
Sabati scelneman .i. rosa regis.

Cap. ccccccxviii.

Sabanc ara. gre. tymbra. latine saturegia.

Sera lib. ag. ca. sabanc: aucto. Diasc. sabāc sive sabater planta oīb⁹ nota. Ha ascit locis saxosis ⁊ aspis: ⁊ ē filis thimo: nisi q: folia ei⁹ sunt maiora ⁊ mollioza: ⁊ hz spicā plenā florib⁹ quoz color tendit ad citrinitatē ⁊ viriditatē. Et virt⁹ ei⁹ est sicut virt⁹ thimi: ⁊ admistrat sicut thimus: ⁊ ē ca. ⁊ sic. in. iij. gra. ⁊ ponit in cibis: ⁊ q̄dam ex eis serit in hortis: ⁊ ē debilioris opatiōis q̄z alia: ⁊ ipsa ē magis cōueniens i cibis: qñ acuitas ē eius magis remis.

Posse. Bera. virtus timbre ē calefactiua multum ⁊ ōsiccatiua ⁊ resolutia: ⁊ puocat vrinā ⁊ mēstrua ⁊ expellit fetū: ⁊ fac excreare supfluitates a pecto

re. Et idem auc. Aben mesuay: saturegia est ca. ꝛ sic. in. iij. gra. ꝛ magis agrestis: ꝛ ꝓprietas ei⁹ est ꝙ expellit superfluitates q̄ sunt in stō: ꝛ ꝓuocat mē strua: ꝛ acuit visum debilitatū ab hūiditate: ꝛ iō comeditur in hoc casu cū raffano ꝛ bederaos: ꝛ cō fert dolori sciatice qñ fit emplīm cū ea cū frumen to trito: ꝛ agrestis fortior est domestica.

Sabaphach ꝑm Auic. est de sūma botho: vlcera to:um: ꝛ dicit saphati incipiens ē botho: puerie- leus diuise medicatione loco:: deide vlcerāt vlce ribus crustosis: ꝛ sunt ad rubedinē declues. ꝛ qñ mittūt vir⁹ noiantur seregi sabafan. Aliq dicunt ꝙ sabapha sunt macule rubee q̄ sunt in facie cum pustulis parus.

Sabafad — idē quod supra.
Sabafari — idem qō supra.
Sabalide — idem qō supra.

Sabic ē interfector patris sui: ꝛ ē satirion.

Sabik. i. rosa rubea vehementer.

Sachasules. i. aꝑata cerebri.

Sachaik alnecta. i. flos papaueris ruffi: ꝛ est silr pāniculus accidens oculo ex inflatione venaꝝ ei⁹ apparentium in superficie cōiunctiue ꝛ co:nee.

Salchaich cinemē — idē quod supra.
Salalistes — .i. lapis

Cap. ccccccxix.

Salamonica est herba ꝑm Auic. lib. ij. in ꝓpo ca. q̄ inuenit in montib⁹ hispanie silis aneto humido: ꝛ folia ei⁹ sūt sicut malua ꝛ poma eius sunt pua ꝛ iuolut sup arbore ē sicut volubilis. vulgus eni extimat ꝙ ex eo fit sal armoniacū: est resolutiua ꝛ exiccatiua cōfert posita cū aceto sup herisipillam: ꝛ linit sup aꝑata flegmatica ꝛ sup vlcera ābulatiua: ꝛ linit ſr podagrā ꝛ cōfert ei. supponit cū oleo ro. ad dolo rē matricis: ꝛ linitur ad mordicatiōem scorpionis

Salebrubaret — .i. spolium serpentis.
Salmacina — .i. salsa.
Salsa — .i. argilla l'creta noua.
Salethea — .i. cassia lignea.
Saleghea — idem.
Salen — .i. sanguis dragonis.
Sale — .i. auena.
Saleremi — .i. esula.
Salmētana — .i. platociminum
Saler — .i. aloes.
Salis equina — .i. cauda equa.

Salix qd est. l. l. chulef.

Saliunca. i. spica romana genus herba q̄ radicu las ꝛ folia subruffa hz: ꝛ flores silꝰ viole primos q̄ a terra refossa in modū scopulox cōstringitur Nascitur aūt in lapidosis locis sūmis ꝛ in nostica regione. Illa vocata ē optima q̄ est odorifera ꝛ si ne sablone ꝛ recens primos ramos ꝛ radices ha bens post candē q̄ ꝛ spica celtica q̄uis infirmior sit. Diasc. qdam mentiētes dicunt ipam esse spicā celticam: ꝛ ꝑ ea ipsam vendūt.

Saliola — .i. centaurea.

Saluia: Dau. in ꝓpo ca. fortis operationis ē illa q̄ est famelici bois ꝛ ieiunij: ꝛ ꝓprie cui⁹ cōplerio est ca. vsq; ad empetiginē: ꝛ cōfert palpitatōi pal pebre ꝛ albugini: ꝛ interficit venena omnia.

Saluede — .i. rubeus.
Saluicula — .i. centaurea.

Salpinga. i. fistula q̄ fugit aliqd existens i aure.

Salula vsualis qd est. l. l. elissagus.

Saluia romana — idem.

Salorbia qd est. l. bachille.

Saloca — .i. cassia lignea.
Sal costū — .i. sal gemma.
Salmoran — .i. piretum.
Salu — .i. pastinaca.
Salustran — .i. bdellium.

Salmuria qd est. l. garus.

Salsugerum — .i. almuri.

Sal qd est. l. malk.

Sal metallinus — .i. sal gemma.

Sal alkali vl alkal fit in hūc modū: accipe de her ba kali q̄ alio noīe vocat vsnen: ꝛ fac in terrā foue am magnā ꝛ iple foueā ex herba illa dū est recens ꝛ accende ignē in ea: ꝛ qñ erit illa herba combusta pone de alia sup eā: ꝛ fac ita donec fouea erit ple na ex illa herba bene cōbusta: ꝛ dimitte extingui ignē ꝛ infrigidari cinerem: deide detege subcine re fouee: q: tu inuenies salē nigrū petrificatū vl coagulatum i magno globo in fundo fouee.

Sal capadocium — .i. sal vsualis.

Sal auderene. i. sal alexandrinū vel lucidum: ꝛ ē sal nitrum.

Sal taculū dz dici sal coculū: ꝛ est sal combustum ꝑ quo. l. malk.

Sal armoniacū dicit q: in armenia reperit qō di cunt qdaz ex herba fieri lz falso: ꝛ qd est ꝛ quo fit .l. nusador.

Sal tragesicū illud nō hēmus: vt in Alexandro.

Sal petisum est fuligo nata in tectis balneorum.

Sal nafricus — est sal nigrum.
Sal masse — est sal vsualis.
Sal lucidum — .i. sal nitrum.

Sal gēma dicit q: clarū est vt gēma: ꝛ ē vena ter re: ꝛ est ca. ꝛ sic. ꝛ hz effectū salis armoniaci. fit ex eo suppositorium.

Sal nitrum ꝛ baurach. i. affronitrū: ꝛ qōdam est nāle: ꝛ qōdā artificiale: vt appet si. l. baurach.

Sal mineralis est spēs salis q̄ reputur in mineris motiū: cui⁹ virt⁹ ē satis corrosiua ꝛ desiccatiua: qō inuenies si. l. malk.

Sal arsenicū — .i. arsenicū sublimatū.

Sal panis. i. vsualis: ꝑ quo. l. malk.

Sal indus ē in colore salis ꝛ dulcedine mellis: vt Auic. iiij. canone fen. j. de aspitate lingue: ꝛ ē zu carū qō inuenit coagulatū sup cannam mellis in india sicut sal: loco eius ponunt candi. l. zucarum

Sal taberzet. i. sal gēma: illud vocabulum ponit Auic. iiij. canone: cap. de cura retentionis vrine.

Sal sodome qd est. l. malk.

Sal alebroch — .i. sal alchimistarum

Sal sacerdotale ē q̄dam cōpositio: sicut ponit in antidotario virili.

Salmatalarabi — .i. gūmi.
Samaua — .i. simia.
Samedar — .i. embotum
Sanabar — est spēs pini.
Sanamunda — .i. gariofilata.
Sanarion — .i. affodillus.
Sambac — .i. sambacus.

Sathanathi ē fructꝰ arboris sidre.

Sandaraca qd est. l. sandaros.

Sandarx est spēs tribuli: ꝛ silr quedam regio sic nominata.

Sandachias ē herba que vocatur testiculus vul pis.

Cap. ccccccxx.

Sadarot uel baratin vel gressa: vl sandaraca. ara. gre. giuz lati. Bera. li. ag. ca. sandarot. i. vnix. vnix: ꝛ est gūmi ca: ꝛ sic. cōplerionis ē i. ij. gra. Et idē auc. Abix: ca. ē ꝛ sic. hz caliditas ē pauca. ē. n. silē karabe: hz non ita durū: ꝛ i eo paxꝝ ē amaritudis: ꝛ afferꝝ a ꝛris ꝛpia noxꝝ. Dau. ca. ō vnice: vnix ē gūmi cuiusdā arbo ris que in ꝛpianoꝝ ptib⁹ nascit q̄ arbor iunipe-

rus vocatur. vnde ab eo tēpore estiuo quedā gū mositas egredit: que actione caloris ericcat ⁊ i-duratur: ⁊ dī vernix: q cū colligit est albi colorꝫ ⁊ cū antiquat ē subcitrini: ⁊ cū plus antiquat est subruffi coloris: q̄cūqz sit dūmō sit lucida ⁊ clara eligenda est. Et dī etiā vernix quoddā quod cōficit ex oleo semunis lini ⁊ vernice: ⁊ inde illiniunt vel ꝙsolidant colores picturarū. Habet aūt vernix vtutē ꝙglutinandi ex viscositate sua ⁊ clarificandi ⁊ ꝙseruādi: qō satis pz. Illā pictores supra alios colores ponūt vt luceſcant: ⁊ alios colores cōser-

Posse. Vernix aūt qō ē gūmi absqz uet. ꝙfectione valet ℈ fluxū sāguinis ex naribꝰ si puluis eiꝰ ꝙfectus cū albumīe ouī tēporibus ⁊ fronti supponat. cōtra vomitū cholericū: fiat ex puluere eius emplīm ⁊ olibano ⁊ albumine ouī ⁊ stō supponat. Idē etiā fiat ℈ dissinteriā addito aceto ⁊ suppōat pectini. puluis etiā eius in ouo sorbili datus valet ℈ vomitū choleri cū ⁊ dissinteriā: valet etiā puluis eiꝰ ℈ interiorez ⁊ exteriorem

Bera. pdcō lib. ⁊ capi. vernix solutionē. cōfert catarro qñ fit, fumigatio cum ea: ⁊ desiccat vlcera: ⁊ abscindit sāguinē mēstruū. Et idē auc. Bedigoras de ꝓprietate eiꝰ ē ꝙferre catarro: ⁊ desiccat fistulas: ⁊ est siccū ⁊ cal. i. ij. gra. euellit supfluitates phlegmaticas que sunt in stō ⁊ intestinis: ⁊ occidit lumbricos ⁊ ascarides: ⁊ ꝙfert fluxibilitati nernoꝝ que accidit a frigiditate ⁊ hu. ⁊ repletione. Et idem auct. Abix qñ fit suffumigatio cū eo ꝙfert catarro capitis: ⁊ qñ puluerizat sup vlcera desiccat ea Et idē auc. Atabari: sandaraca ē filis karabe in vtute sua: ⁊ cōfert fumigatio eius coxize: ⁊ desiccat fistulas: ⁊ cōfert sputu sanguīs: ⁊ emoroidibus: ⁊ est gūmi citrini coloris silē karabe: sed nō ita durū sicut karabe: ⁊ est in eo parū amaritudinis: ⁊ affert a terris christianoꝝ: ⁊ vtꝰ eiꝰ ē filis vtuti karabe. Et qñ fit cū ea fumigatio cōfert fistulis. ⁊ qñ accipit ex sandaraca ⁊ oleo ro. ⁊ linit cum eo ꝙfert scissuris que fiunt in mēbris ⁊ manibus ⁊ pedibus: ⁊ si nō inuenies pone loco eiꝰ pōdus tertie ptis plus pondere ipsiꝰ de karabe: qō dixit Gal. esse gūmi haur romanū. vbi sciendus q illud vocabulū sandaraca aliter intelligit in libris arabum: ⁊ aliter in libris grecoꝝ. Nam arabes p sandaraca intelligūt vernicē sicut dictū ē sed greci p sandaraca intelligūt lapidē rubeum ignei coloris. vñ Plin. sandaraca affert a ponto ⁊ capadocia: ⁊ sicilia: ⁊

Diaſ. cap. de sandaraca in eisdē locis nascitur vbi auripigmētū. hoc idē dicit Diaſ. capit. de arsenico: dicit q eligenda est sandaraca que ē colore ruffa valde ⁊ facile teribilis ⁊ crepula munda: colorem hns cinabari: ⁊ odorē sulfurꝫ vtus est ei filis arsenico: vnde est caustice vtutis ⁊ diaforetice ⁊ stiptice: resine mixta allopitias curat cum pice vngues leprosos excludit: oris vulnera ⁊ narium curat: oēs pustulas cuz oleo purgat. oleo mit pediculos necat. pustulao cū adipe mit mū dat: cōdilomata ani cōpescit: ēpicis cū vino ⁊ melle vtiliter datur. fumigio tussim phibet maxime resine mixta. fumus ore acceptus vocez limpidat. cuz melle accepta sicut electuariū asmaticis medicat siue voci obtuse. cuz resina vt catarrus accepta. Isaac in viatico similiter sequitur modum grecorum: sicut cap. de dentibus putridis: ⁊ cap. de morphea. Similiter Gal. in antidotario minori: in antidoto illo quod incipit medicamen ad postippū narium.

Sandarachia .i. sandaraca.
Sandare suoti .i. timiama fusile.

Cap. ccccccxxi.

Sandal arab. gre. ⁊ latine sandalum.

Bera. lib. ag. cap. sandal. i. sandalū: ōferē ex syri: ⁊ ē albū: ⁊ ruffū: ⁊ citrinū: ē fri. in. iij. sic. i ij. Et melioꝰ ex sādalo ē citrinū pigue: pꝰ citrinū rubeū: ⁊ ē magz siccū citrino: ⁊ pꝰ ipm albū. Et idē auct. Albugerig: albuz est fri. ⁊ sic. in tertio gra. sed citrinū ⁊ rubeū sunt fri. in. iij. sic. in secūdo.

Posse. Bera. auc. Aben mesuay: cō fert dolori stōi ⁊ epatz ex cholera ru. ⁊ rubeū est frigidi⁹ albo ⁊ citrino: ⁊ est magis nuatiuum. nam ipm ꝓhibet fluxum hūoꝝ ad membra: ⁊ est sicut faufel in frigiditate ⁊ siccitate: ⁊ fortificat gingiuas ⁊ stōm. Et idē auct. Aben mesuay: ꝙfert cardiace cuz fe. qñ linit cum eis super cor. Et idē auc. Isaac Benarā conueniunt calefactis: ⁊ confrūt debilitati stomachi ⁊ cardiace q accidit a cholera qñ terunt ⁊ miscētur cum aqua ro. ⁊ applicant exterius. ⁊ qñ cōficiunt cum aqua ro. ⁊ pauca camfora ⁊ liniunt ide tēpora ꝙfert sode q fit a caliditate. ⁊ qñ miscetur cum vna q̄ntitate sandali albi media q̄ntitas sar cocolle ⁊ ꝙficit cum albumine ouī ⁊ ponit sup tē pora ⁊ confert sode cholerice: ⁊ ꝓhibet descensū catarri ad oculū. ⁊ linit cum eo in balneo ⁊ phibet odorem psilotri. ⁊ sandalū rubeū frigidius ē albo. ⁊ qñ miscet cum succo solatri aut sempuine aut portulace aut lenticule aque cōfert podagrica. ⁊ apostematib⁹: ⁊ ꝓhibet hūores ab illis mēbris. ⁊ melioꝰ ex sandalo ē citrinū pingue: ⁊ pꝰ citrinū rubeū: ⁊ ē magis siccū citrino: postea albū Et idē auc. Albugerig: albū est fri. in. iij. gra. terit ⁊ resolunt cū aq̄ ro. ⁊ in catarris cali. ponit in frōte: ⁊ i stōis ca. ⁊ ifrigidat ea: ⁊ ꝙfert fe. ca. ⁊ birsē: debilitati stōi: sz citrini ⁊ rubei sē fri. i. iij. sic. i ij. nō hūtes stipticitatē: neqz pōticitatē rosarum ⁊ qñ dissoluūt in aq̄ ro. ⁊ ponunt supra stōm conferunt fe. acutis: ⁊ debilitati stōi: ⁊ sode que fit a cali. Et idē auc. Atabari: rubeū est frigidius albo: ⁊ liniunt cū eo apata cal.

Sanamen .i. abrotanū.
Sanchanachi. i. qdā fructꝰ arboris sidre.
Sandras ē regio q̄dam.
Senmagentorā .i. gūmi abietis.
Sane. i. tumores q fiūt cito ⁊ cito recedunt.
Sandax ē herba de q̄ tingit blauus color.

Cap. ccccccxxii.

Sanich arab. latine piscis. **Auic.** lib. ij. cap. de piscib⁹. meliores pisces sunt illi qui non sūt magni valde: ⁊ q nō hnt carnē durā: neqz siccā: ⁊ in quib⁹ nō ē pinguedo multa: neqz mucillago in qbus non est malꝰ sapor neqz odor: ⁊ quoꝝ sapor ē suauis sunt cōuenientes: ⁊ qui sunt pingues nō sup fluā hūtes pinguedinē: neqz grossam: neqz vt spum: ⁊ illi quib⁹ non cito aduenit fetor: ⁊ illi qui sunt minores. ⁊ eligit ex piscibus durā carnē habentib⁹ ille q ē minor. ⁊ ex hēntibus mollē carnē ille qui ē maior. ⁊ de illis q hūt fluxā carnē salitus melior est eo q est recens. In locis aūt in qbus morant electio: qñ illi qui morant in locz petrosis meliores sunt: deinde in arenosis. Et eligunt in aqs dulcibus currentib⁹ in quib⁹ nō sūt sordes: ⁊ non sunt limose: neqz lacunales: neqz cā pestres: ⁊ nō sē ō lacunis puis q̄ flumia nō bibūt ⁊ i qb⁹ nō sē fōtes. Et pisces qdē marini sē laudabiliores ⁊ subtiliores. ⁊ melior spēs ē illoꝝ q non sē nisi i mari: ⁊ pelagini: ⁊ q morant i aqs discoptis flatui vētoꝝ sup se sē meliores illis q sē ē nō illi q morant in aqs mltaꝝ agitationum: quia ve

hementioꝛi indigēt exercitio q̄ illi q̄ hītant i ags
ſtantibus. Et piſces qdē marini ſunt optimi po-
tiſſime cū ipoꝛ hītatio ē in littoꝛibus petroſis ⁊
arenoſis: ⁊ pellagini: ⁊ plurimi exercitij. ſm autē
cibū illi qui cibant herbis bonis ⁊ radicib⁹ plan
tarū ſunt melioꝛes eis q̄ comedūt ſoꝛdes q̄ piſci
unt ad loca in ciuitatibus iſuſionū: ⁊ radices her
barū ant plantarū malaruz: q̄uis ſint in vltimo
boni ſapoꝛis. Modus āt melioꝛ in quo piſces co
medunt ē illoꝛ q̄ ſūt aſſati ſup teſtā. friti vo ſūt
ꝓueniēteſ hūtib⁹ ſtom foꝛtē. ⁊ aſſati qdē ſt nutri
biliꝛes: ⁊ tardioꝛ digeſtiōis. ⁊ elixati ſūt eꝝ̄no
Et melioꝛ eoꝝ decoctio ē vt decoquat aq̄ donec
ferueat: deinde pijciant in ea. Saliti aūt illi ſunt
melioꝛes q̄ ſūt recētes: ⁊ q̄ ſūt ꝺiti cū aceto ⁊ cū
rebus ꝺiētib⁹ cibaria. ⁊ aq̄ qdem in q̄ elixantur
hi piſces ē vehementis mūdificatiōis: ⁊ ponit in
criſterib⁹ exiccatiuis. Oīs piſcꝫ ē frigid⁹ ⁊ hu. ve
rū qdā piſces ſūt calidioꝛes p cōpatiōem alioꝛuz
piſciū. Et ſaliti qdē ſūt cal. ⁊ ſic. ⁊ q̄nto plus anti
q̄nt tāto plus illa cōplexio augmentat: ⁊ aq̄ eoꝛū
ſil'is ē almuri. vū q̄ ſūt recentes gñant phlegma
viſcoſum: ⁊ mollificāt neruoſ: ⁊ nō ſūt ꝓueniētes
niſi ſtō calido valde. Aq̄ piſciū ſalitoꝛ criſteriza-
ta ꝓfert doloꝛi **Sal.** in amphoꝛiſmo illo eo-
anche valde. rū q̄ nutriūt aut piſces
petroſi ⁊ de aq̄ clara ſubtileſ chimos ſūt gñanteſ
⁊ velociter nutriūt: ſꝫ cito diſſoluunt. Et i libꝛo
dinamidiarū cap. de gñantib⁹ ſupfluitates: ge-
nerātes ſupfluitates ſt̄ piſces fluuiales ⁊ ſtagnei
⁊ in limoſa aq̄ degētes. Et de mari oēs pelagici
⁊ coclee q̄ hu. melācolicū gñant: ⁊ de eis ſunt qui
multū nutriūt: vt molachia oīa. ſ. pulpi: ſipie: vli
gines: ⁊ ſilia. Et idē in eodē libꝛo cap. de his que
multū nutriūt: ⁊ de his q̄ parū nutriūt. Et idem
eodē libꝛo cap. de cuchimis ⁊ cacochimis: piſces
cuchimi ſunt mediocriē oēs ſq̄moſi: ꝓter eos q̄ in
paludibus ⁊ ſtagnis ⁊ fluuijs limoſis ⁊ turbidis
degūt. odoꝛe vo ⁊ ſapoꝛe cognoſcēdi ſunt. piſces
eteni grauiē olētes ⁊ inſuaues ⁊ nauſeā ꝓcitātes
ſunt qcūq̄ degūt in aq̄ putrida mala. ſilr̄ ſūt ca-
cochimi draconeſ marini: ōlfini: gallicoꝛani: car
nu: oꝛfij: ſcoꝛſij: grongi: glaci: tracburi: murene:
framgi: ⁊ oīa alia pelagia cacochima. Et idem eo
dē libꝛ. cap. de diſpectis: ſunt. n. diſpecta. i. dure
digeſtibl'ia oīa oſtrea: pagure: cancri: coꝛani: pul
pi: ſipie: ⁊ vlgines: ⁊ oīa q̄ vocant molachia.

Bera. lib. aggre. cap. ſanich: aq̄ piſciū ſal-
ſoꝛ ꝓfert vlcerib⁹ putridis ſicut al
muri ſilr̄ doloꝛi ⁊ vlcerib⁹ inteſtinoꝛ q̄ fit cū ea
criſtere: ⁊ boc iō ga attrahit hūoꝛes q̄ ſūt in ſcia:
⁊ lauat inteſtina: ⁊ deſiccat vlcera q̄ ſūt in eis. et
illa q̄ medici plus vtunt ē aq̄ anguille ſalſe: ⁊ pi-
ſciū ſalſoꝛ. Caro piſcis balane q̄ dī keſam cōfert
adminiſtrata moꝛſui tyri. Rabbi moyſes capit.
de piſcib⁹. Piſces petroſi generāt bonū ſangui
nē. Meſue cap. de aſmate: oua turchi ꝓferūt aſ-
mati ⁊ opilationi pectoꝛis ⁊ pulmonis. Eſt ali⁹ pi
ſcis ſm Auic. ⁊ Bera. remouēs doloꝛem capitis:
quē ſcies ſi **Auic.** Draco marin⁹ ſi ſcindat ⁊
leges fead. ponat ſupꝛa moꝛſum ſuū
conferte. De cancro inuenies ſi leges ſipia.
Sandicū ē ꝓfectio que in dinamidijs Gal. habe
tur: ⁊ ē ꝓfectio alfaſaricon: ſicut ptz ſi le. ſiricon:
ſꝫ qū nō ponit p ꝓfectiōe ē raſſan⁹: ſicut inuenies
in dinamidijs.
Sanbic. i. triticū coctū cum multa aqua.
Santıon .i. gladıolus.
Sanction quid eſt: lege. l. fagaſmon.
Sanſifragia ē herba ſilr̄ pimpinelle nō differēs
niſi i piloſitate: q: pimpinella ē piloſa: ſꝫ ſanſifra
gia nō hz pilos. Dau. cal. ē ⁊ ſic. in. iij. gra. ⁊ va
let ꝑ ſtranguriā ⁊ vitiū lapidis: ⁊ doloꝛē iliacū
Sannon .i. affodillus.
Sanguis draconis qd̄ eſt: lege litteram demala-
cohem.
Sanfugir quid eſt. l. l. dem.

Cap. ccccccxxiii.

Sanguiſuga ē vermis om
b⁹ not⁹: ſꝫ ex
his dꝫ eligi ſm auic. ꝓmo can. fen q̄r
ta: cap. de ſanguiſugis in quibus nō
eſt venenoſitas: ab eis enī cauendum
eſt que ſunt ex genere venenoſoꝛum magna ha-
bentia capita: ⁊ quoꝛum coloꝛes ſunt antimonia-
les ⁊ nigri: aut virides: aut que ſunt lanuginem
hūtes: ⁊ ſup q̄s exiſtūt fila coloꝛe azuli. et q̄ ſunt
diuerſoꝛ coloꝛum. in omnibus enim iſtis exiſtit
venenoſitas: ⁊ pueniūt ex eis apoſtemata ⁊ ſin-
copis: ⁊ ſanguinis fluxus: ⁊ fe. ⁊ laxitas: ⁊ vlcera
mala. eas quoq̄ non accipias ex aquis malis in
quibus eſt limus niger ⁊ cenoſus: ⁊ ſtatim turbā
tur ⁊ fetent: ſed illas elige que in aquis bonis col
liguntur: in quibus moꝛant rane: ſitq̄ earum co
loꝛ ſimilis rei ſuper quā exiſtit viriditas: ⁊ tēdan
tur ſuper eas fila duo coloꝛem arſenici habentia
⁊ ruſſe rotūde: que ſunt coloꝛis epatis: ⁊ ille que
ſimulant parue locuſte: ⁊ que caude muris ſimileſ
exiſtunt: et minute parua habentes capita: om-
nes iſte eligēde ſunt. Et nullas magis eligas q̄ꝫ
habentes ventres rubeos ⁊ doꝛſum viride: ⁊ p̄-
cipuē ſi ex aquis fuerint currentibus: ⁊ ipſe qui-
dem anteq̄ ponantur per diem vnum quaſi ſunt
colligende: ⁊ conſtrictione faciendum eſt vt euo-
mant donec quod in earum ventribus exiſtit e-
grediatur: ſi hoc fieri poteſt. Et ipſis parum ſan
guinis agni aut alterius rei pijciant vt inde nu
triantur anteq̄ꝫ apponantur: deinde ſumant et
earum viſcoſitas ⁊ ſoꝛdicies cuz aliquo quod ſit
vt ſpongia mundetur locus. ꝓterea vbi ſunt po-
nende cum baurach lauetur ⁊ fricatione rubifice
tur: poſtea cum voluntas apponendi ſanguiſu-
gas fuerit: in aqua dulci pijciantur vt emundē-
tur: deinde apponant. Ex eo aūt q̄ eas volun-
tarias efficit ad ſe appendendū ē vt locus luto li-
niatur: aut ſanguine. cūq̄ fuerint plene ⁊ eas p
ijcere volueris: pulueriza parum ſalis ſuper eas
aut cineꝛ ſete combuſte: aut lini: aut ſpongie cō
buſte: aut lane combuſte ⁊ cadent. Et melius eſt
vt poſtq̄ cadunt loc⁹ vētoſa ſugatur: ⁊ ex ſangui
ne loci parūper accipiatur vt moꝛſure ipſarū ma
licia remoueatur: ⁊ ſi ſanguis nō reſtringat gal
le combuſte: aut calx: aut cinis: aut tegula cōbu
ſta et ſubtiliter pulueriꝛata ſuperponat: aut reli
qua ex his que ſanguinem conſtringunt. Ꝺꝛete
rea appoſitio ſanguiſugarum egritudinib⁹ com
petit intercutaneis: ſicut ſunt ſabaf q̄ē. Et ſcias
q̄ extractio ſanguinis a ſanguiſugis facta ꝓfun
ꝺioꝛ eſt ea que fit cum ventoſis.
Sapa ē muſtū coctū ad cōſumptiōem triū ptiuz
lege carenū ⁊ dulcoꝛ.
Sapoan .i. lunaria.
Sapeac .i. bdelliū.
Sapea .i. ſpongia.
Saphea erea .i. tabula erea.
Saphene vene ſt̄ i talone: ⁊ ſt̄ inſtioꝛes ⁊ exꝛioꝛes
Sapirus .i. bꝛionia.
Saphiros. i. apa durū cui nō aſſociat ſenſus.
Sapo quid eſt: lege ſabon.
Saponaria: berba fullonū idē: ꝓ qua le. boꝛith.
Sapoꝛias .i. filipendula.
Saponarij gutta .i. capitellum.
Sapꝛotis .i. caries lignoꝛum.

Cap. ccccccxxiiii.

Sapurios Gera. vel sabade arabi. gre. eriseptron. latine ciperus. lib. aggre. capit. sabade: auc. Diaſ. sabade. i. ciperus: hz folia silia foliis porri: nisi q: sunt lõgiora eis ⁊ subtiliora ⁊ duriora: ⁊ hz stipitẽ longitudine vni⁹ brachij ⁊ plus sed nõ rectũ: i eo ẽ tortuositas: ⁊ ẽ quadrat⁹ silis stipiti squinãti: ⁊ infra sũmitates sunt folia pua ⁊ semẽ: ⁊ radix ei⁹ ẽ silis oliue. Et q̃dam ex eis est longa: ⁊ quedã rotũda: ⁊ ẽ nigra. Nascit in loc̃ domestic̃ ⁊ aquosis ⁊ p:at̃: ⁊ i loc̃ paludosis. Et est alia species ciperi in india que est silis zucaro in sapore suo: ⁊ qñ nascit eius color est sicut color croceus: ⁊ qñ fricat sup cutẽ corporis facit pilos statim cadere. Melior aũt ex cipero ẽ ille qui est plenus grauis ⁊ grossus durus difficile frangibilis hñs odorẽ bonũ cum pauco acumie. Et q̃ administrat ex cipero est radix ipsius: ⁊ odor ei⁹ est bonus: ⁊ in sapore eius est acuitas cum pauca stipticitate: ⁊ calefacit ⁊ deficcat sine mordicatiõe Et idẽ auc. Aben mesuay: est ca. ⁊ sic. in secundo: facit augmentũ in sensu: ⁊ ꝓfortat stõm: ⁊ meliorat colorẽ: ⁊ est bonus emorroidib⁹: ⁊ facit odorez oris bonum. ⁊ qñ bibit cum oleo lentisci calefacit renes: ⁊ confert frigiditati vefice: ⁊ distillationi vrine: ⁊ addit in sanguinẽ calefaciendo ipm: quare timet ne vtens fiat leprosus.

Sal. vij. sim. phar. capit. de cipero. Ciperi vtiles maxime sunt radices calefaciẽtes ⁊ siccantes sine mordicatione: vñ vlcera q̃ p:oter hũiditatem multã sunt difficile cicatrizabilia mirabilit iuuat. hz autẽ quid stipticũ: ⁊ ꝓpterea vlceribus que in ore sunt idoneus: ac vo ⁊ incisiuam quandã vtutem hz. Attendenduz enĩ est ga lapideitatem patientib⁹ ꝓuenit: ⁊ menstrua ⁊ vrinas mouet. **Diaſ.** capit. de cipero. Ciperus sue vt alij eriseptron: folia hz silia porro: sed oblonga ⁊ tenera: ⁊ ascendit de terra cubito vno ⁊ semis: hastã hñs angulosaz similẽ iunco: que hasta in capite semen generat: radices sub terra hz rotundas ⁊ oblongas sicut oliua nigra: que multe ⁊ ꝓiuncte nascunt colore nigro: ⁊ odore suaui gustu subamaro. Nascit in locis aquosis ⁊ in p:atis ⁊ paludibus. in his radicibus ea nobilior ẽ que grauior ⁊ durior: ⁊ grossior fuerit: ⁊ non frangibilior: ſz asperior: ⁊ odore plenior: viscitudinẽ odoris hñs: talia signa hz cilensis: aut syriatica: aut de isdis. i. cicladibus. vires habet calefaciendi ⁊ deficcandi absq̃ mordicatione. vnde multũ infusa vlcera que difficile cicatrizantur mirabilit curat. hz etiã aliqd stipticum in se. ⁊ est diuretica: ⁊ hz cõminuendi videlz p quaz lapides in renibus generatos cõminuit: vrinã et menstrua ꝓuocat: addit ⁊ malagmatibus calidis ⁊ ꝓfectionib⁹ oleor. Dicit etiã in india ciperũ nasci silẽ zucaro: ⁊ cũ masticat colorem croceũ facit ⁊ hoc si capillis traiectũ fuerit cadunt: acopis mixtum p:ecationibus medet: coctũ sessionib⁹ facit

Auic. de viribus cordis: dicit q̃ confortat cor.

Sarax	.i. filex.
Sarax	idem.
Sarandibus ẽ nomen cuiusdã insule.	
Saran	.i. sarcan.
Sarapinũ qd ẽ. l. l. sachabenz.	
Sarausieb	.i. oximel cõpositũ.
Sarazab	.i. alas hñtes.
Sara	.i. epilẽsia.
Saragie	.i. stelle.
Sarasif. i. thorax vel ossa pectoris.	

Cap. ccccccxxv.

Saraex Gera. arabi. grece diopistri vel pteris. latine filex. lib. aggre. cap. saraex sine sarax: auc. Diaſ. ẽ herba que nascitur in montibus ⁊ locz petrosis: ⁊ non habet stipitem neqz florem neqz fructum: ⁊ hz folia que expanduntur sicut ale ⁊ odorem non bonũ. radix eius est nigra de foris longa a qua multe oriuntur radicule: ⁊ in sapore ei⁹ ẽ stipticitas: ⁊ maius iuuamentũ quod est in ea est in radice eius: sapor eius est amarus parũ hẽns stipticitatis: ⁊ iste est filex masculus. virtus eius est que exiccat exiccatione forti sine mordicatione ⁊ lauat ⁊ confortat virtutem: ⁊ interficit vermes cucurbitinos. ⁊ potantur de eo aurei quatuor cũ mellicrato ⁊ interficit fetum: ⁊ expellit mortuum Et est alia species saraex que hz folia silia supradicte: nisi quia habet plures ramos: ⁊ folia eius sunt altiora ⁊ remotiora a stipite: ⁊ hz radices lõgas: ⁊ color earum est rubeus cum pauca nigredine: ⁊ quedam ex eis habent colorem rubeum sicut color sanguinis: ⁊ ista est filex femina. ⁊ radix eius quando miscet cum melle ⁊ fit loboc expellit lumbricos longos. ⁊ qñ dat mulieribus phibet impregnationem: ⁊ pregnanti facit aborsum. Et quando deficcatur ⁊ terit ⁊ cribrat ⁊ ponitur de puluere eius in fistulis humidis quarũ sanatio ẽ difficilis curat eas. ⁊ folia ei⁹ tenera recentia elixata ⁊ comesta laxant ventrez. virtus eius est sic virtus saraex supradicte.

Sal. viij. sim. phar. cap. de filice: quod incipit pteris. Pteris. i. filex: in radice quidem habet virtutem. interficit enim lumbricos amplos si quatuor dragmarũ pondus de ea in mellicrato quis assumat. sm eundẽ aũt modũ embriones viuos corrumpit. mortuos vo extrahit: ⁊ nullũ mirũ ẽ. est enim amara stipticitate participans fortiter siccatiua: nõ tñ est mordax. silem vo huic ⁊ thilipteris filex femina nominata virtutem hz: cum dicit in eodem cap. filices stiptice existentes qualitate: non imerito diarrias ⁊ dissinterias iuuant bibite.

Cap. ccccccxxvi.

Sartan Gera. arab. lati. cancer. lib. aggre. cap. sartan: auc. Sal. aqua ciceris ei⁹ deficcat sicut cinis aliorum ostracor combustor que diximus: ⁊ in ꝓprietate totius substantie ipsius ẽ q̃ confert iuuamento magno morsui canis rabidi. oz q̃ accipiatur ex olibano pars vna: ex gẽtiana partes v. ex cinere cãcror cõbustor q̃ntũ ẽ sũma illor: ⁊ adustio ipor sm q̃ adurebat eos astabadion experimentator: ẽ q̃ accipiebat cãcros certo tpe et ponebat eos adhuc viuentes in olla ex ere rubeo ⁊ adurebat eos donec fiebãt cineres: postea ꝓponebat eos leuit. faciebat hoc tẽpore estatis qñ sol erat in signo leonis: ⁊ luna iam habuerat. xxviij. noctes. Dabat ergo medicinã hãc illi quẽ momorderat canis rabid⁹. xl. dieb⁹: ⁊ dabat ei coclear. j. magnũ cũ aq̃: ſz si eger ñ erat curat⁹ a ꝓncipio: ſz trãsiuerãt sup ipo mlti dies: ꝓficiebat ex hac medicia sup aquã ad q̃ntitatẽ duor coclearior ⁊ dabat i potu: ⁊ sup locũ morsure dz põi vngẽtũ q̃ fit ex pice q̃ dr̃ ligua greca briotia siue abrocul: ⁊ ẽ illo i quo igredit opoponax ⁊ acetũ: ⁊ q̃ntitas q̃ põit ea ꝺ pice ẽ lib. j. ⁊ aceti. kist. j. ⁊ ẽ kist italie ⁊ fit acetũ forte: ⁊ ꝺ opoponaco. ʒ. iij. ⁊ gali. laudat mltũ hãc medicinã: ⁊ dixit q̃ nũq̃ vidit aliquem

mori q̃ fuerit morsus a cane rabido cū hac medicina. Et dicit q̃ hec egritudo ē mlt̄ cū sicca: ⁊ ꝓpt̄ hꝰ timet aquā: ⁊ dicit q̃ cācri fluuiales sūt iuuatiui in hoc. marini vo nō: ꝓpter salsedinē que ē i eis ex mari. Cancer vo marinꝰ ē mollis mollitie mlta: ⁊ non est testa eiꝰ sicut testa cōchiliū alioꝝ: nec ita petrosa: ⁊ in cancro marino est absterſio: similit̄ ⁊ in testis omnium ostracoꝝ: ⁊ sil̄r ē in eis desiccatio: ſz subtilitas substātie ē inuenta in eis plꝰ q̃z oībus alijs spēbus ostracoꝝ: ⁊ ꝓpt̄ hoc administrant̄ adusti in curatiōe morphee: ⁊ empetiginis: ⁊ lētiginibꝰ faciei: ⁊ q̃ addit̄ ei sal minuit vngulā oculi: ⁊ pō adusti triti abstergūt dentes: et desiccant vlcera.

Dias. capi. de cancris: fluuiales ex cancris q̃ adurūt̄ accipit̄ ex cinere ipoꝝ pōdꝰ aureoꝝ. iij. cū aurei. i. ſ. gentiane ⁊ bibit̄ cū vino tribꝰ diebꝰ ⁊ ꝯfert iuuamento magno morsui canis rabidi. ⁊ q̃ admiscet̄ cum melle ꝯfert scissuris pedū. ⁊ bibunt̄ cū lacte asine ⁊ ꝯfert morsibus venenosis: ⁊ morsibꝰ rutele: ⁊ punctur̄ scorpionis. et q̃ coquit̄ ⁊ comedit̄ caro eius confert vlceribꝰ pulmonis: ⁊ illis q̃ sūpserūt lepozē marinū. ⁊ q̃ terit̄ cancer cum bederog ⁊ miscet̄ bene ⁊ applorimat̄ scorpionis occidit eū. Cācri vo marini faciūt easdē opatiōes: nisi q: sunt debiliores

Anic. lib. ij. capitulo de cancris. cancer fluuialis confert extenuatis valde.

Sancer	.i. ferrum.
Sardamon	.i. nasturtium.
Sarcadi	.i. ciperū.
Sare	.i. pustule.
Sarmech	.i. atriplex.
Sarre ē quoddā genus apostematis.	
Sarrei	idem.
Saricon	.i. sticados citrinū.
Sarich	.i. vitica.
Sarion	.i. abrotanū.
Sarcia	.i. sup flua caro.
Sarogen	.i. hermodactilus.

Sarcon quid est. l. l. cinabar.
Sarcofagus quid est: lege lapis sarcofagus.
Sarcos .i. caro.

Cap. ccccccxxvii.

Sarcocolla gre. arabi. anzaros. lat. vo anzoruta. **Gera.** lib. aggre. cap. anzarot: auc. Dias. ē gummi arboris spinose q̃ nascit̄ in tra paras: qō simulat̄ olibano: ⁊ sunt pua fruſtra: ⁊ color eiꝰ ē subruffus ⁊ amari saporis. ⁊ melior ex ea est q̃ cito frangit̄ ⁊ desiccat sine mordicatiōe: ⁊ in sapore eius est amaritudo: ⁊ ē cali. ⁊ sic. in. i. gra. vnde vtus eiꝰ est q̃ glutinat: ⁊ abstergit: ⁊ maturat: ⁊ resolvit: ⁊ incarnat: ⁊ aperit apata que fiūt a percussione. **Sal.** viij. sim. phar. capi. de sarcocolla. Sarcocolla est lachryma arboris ex psia mirtā habēs vtutē ex emplastica quadā substantia: ⁊ modicū stiptica. vñ imoꝝ daciter siccat: ⁊ ꝓpterea vulnera pōt cōsolidare.

Gera. auc. Dias. sarcocolla hz vtutē ꝯglutinatiuā vulnerum: ⁊ abscindit hūiditates que venūt ad oculū: ⁊ corrodit carnē corruptā que est in vlceribꝰ: ⁊ hz vtutē in obtalmia cum ponit̄. ⁊ ꝓprietas eiꝰ est expellere lippitudines ab oculo plus alijs medicinis: maxime q̃ administrat̄ cū amilo ⁊ zucaro albo. Et idē auc. Arabari: restaurat fracturaz: ⁊ icarnat vlcera: et mundificat vlcera cū melle. ⁊ q̃ miscet̄ cū albumine ouī aut cū lacte et desiccat̄ ⁊ postea teritur et cribrat̄ ⁊ in puluere administrat̄ confert obtalmie: ⁊ purgat flegma viscosum. Et dosis eius est q̃ miscet̄ cū alijs medicinis i decoctiōe a. ʒ. ſ. vſq; ad. i. ⁊ ipsa nō ponat̄ sola ꝓpter malitiā eiꝰ magnā. Et idē auc. Abiz: sarcocolla est acuta mltum pforatiua: comedit carnes vlcerū: ⁊ hz in cura obtalmie ꝓprietatē magnā: ⁊ vtutē magnam ⁊ potentē: ⁊ aufert lippitudinē oculoꝝ q̃ habēt obtalmiā: quod qdem nō facit ita aliqua medicina ⁊ marie q̃ miscet̄ cū amilo ⁊ zucaro albo. Et potio eius ad larandū ventrē hz ꝓprietatē: ⁊ iuuādi oculū: ⁊ ventrē: ⁊ ꝓprie ad purgādū phlegma grossū quod est aggregatū in iuncturis: ⁊ intestinis: ⁊ in scia: ⁊ in geniculis expellit ipm cum fortitudine ⁊ cum aliquantulo calore: ⁊ iuuat medicinas alias ad ereundū ex corpore: ⁊ fortasse vulnerabit oculū ⁊ iteſtina: ⁊ exco⁊iabit ea: ⁊ facit tenasmonē ꝓpter suā acuitatē. ⁊ si ipsa dat̄ i potu alicui sola: aut cum aliqua medicina: et fuerit ille etatis complete inducit ei caluiciē: ⁊ facit cadere oēs capillos de capite suo: ⁊ si fuerit iuuenis fit i hoc mora: ⁊ si fuerit senex facit illud citius. ⁊ melior ex illa est que terit̄ facile: que est albior: ⁊ in fruſtris maioribꝰ: ⁊ q̃ fit cū oleo de nucibꝰ: q: oleū nucis frangit acuitatē eiꝰ: ⁊ ꝓpter hoc nō habz ipsa facere id quod diximus in corrosione: ꝓptterea q: oleū ꝓhibet eā adherere: ⁊ caliditas nucis frangit plurimū acuitatis que est in ea. Sz si preparas eā cū oleo amigdalarū: pone de eo duplū aut triplū ponderis ve ipso oleo si dis ipaz ponere in aliquibus pillulis: sed si vis ipsam adhibere solam sine aliqua admixtione alterius medicine: pone plus ponderis eius de oleo: et pone de oleo de kerua q̃ntitatem qua possit dissolui soluz ⁊ postea misce cum alijs medicinis: ⁊ cum oleo de kerua erit senibꝰ conuenientior. iuuenibꝰ autem non est conueniens cum eo: quia calor nature iuuentutis non fert calorem olei de kerua. ⁊ quantitas dosis eius simplicis postq̃z ꝓparat̄ sicut diximus est pondus aurei. i. vſq; ad pondus. ʒ. iij. ⁊ quartam: ⁊ meliores medicine que conueniunt in admixtione eius sunt serapinum ⁊ mirabolani: ⁊ turbith: ⁊ aloe: ⁊ armoniacum: ⁊ bdellium: ⁊ daucuz: ⁊ semen apij: ⁊ ameos: ⁊ similia horum ex medicinis. ℔ Paulus cap. de sarcocolla: cali. ⁊ sic. in. iij. gradu. emplastrum factum ex ea ⁊ albumine ouī super tempora valet ad fluxum sanguinis a naribus. pulvis eius cum aqua ro. conficiatur ⁊ soli ericecē ⁊ iterum cum aqua ro. ponat̄ in oculo: quia maculam consumit et oculum clarificat. Contra tenasmonez: fumus eius per inferiora receptꝰ ⁊ emboto impoſito valet. ℔ Bulcasim libro q dicitur seruitor: translato a Simone de Janua forma nutriendi sarcocollam in lacte: Accipe de sarcocolla bona alba grossa ⁊ pone i vase vitreo amplioris orificij et mulge super eam lac asine in quantitate pauca ne infundatur in eo ⁊ liquefiat sed remanet sic ⁊ pone subito in sole vt cito desiccetur. Et quando erit sicca oportet vt iteruz mulgeas ꝑm quantitatem quam diximus ⁊ semper caueas ne cooperias eaz lacte ne aceſcat lac anteq̃z desiccetur ⁊ destruatur: ⁊ fac ita quater vl quinques ⁊ cum hoc feceris sicca bñ ⁊ cōserua. Et si nō habes lac asine paratum fac cum lacte mulieris: qa est melius.

Sarcon quid est: lege cinabar.
Sarmon quid est: lege kaspar.

Sarsar	auis est.
Sarsas	.i. salix.
Sarsari	.i. pleuresis.
Sasifariroſa	.i. spica.
Sasin	.i. enula.
Sasonech	.i. apium.

Cap. ccccccxxviii.

Sasso arabice. latine galla cipressi sed de cipresso lege cipssus.

Sera. lib. agg. capi. sasso: auct. Gal. qō ex cipsso admini strat sunt folia: extremitates: ⁊ nuces eiꝰ: ⁊ in sapore eiꝰē acuitas ⁊ pūctio pua ⁊ amari tudo: ⁊ pūctio est satis fortio: amaritudine: ſz de amaritudie ⁊ acuitate inest q̄ntitas tanta qꝑ facit eā penetrare ad pfundū corpis sine calefactione ⁊ mordicatione. ⁊ vtus eiꝰē q̄ desiccat: in q̄ nō est acuitas ⁊ mordicatio apparēs: ſz q̄ntitas sue acui tatis ē q̄ntitas q̄ ē sufficiens ad penetrandum: et est cali. ⁊ sic.

Satarbi	.i. thimū.
Satarabi	.i. origanum.
Sataragi	.i. tapsia.
Satabar	.i. epithimū.
Sata	.i. sticados arabicus.
Satrapam	.i. atriplex.

Satraciati. i. medietas sextarij. hoc vocabulum ponit Auic. q̄rto canone fen ꝑma: cap. ō cura fe. in gñali: vbi loquit de aq̄ ordei: ⁊ ponit tale voca bulu ꝫ exēplarit: q̄si dicat qꝑ su nt. xx. satraciati. i. xx. partes.

Satra. i. atramentū nigrū qō vocat encaustu ꝫ.

Satraben	.i. siler.
Sater	.i. napus.
Satre	.i. origanū.
Satil	.i. medicina q̄dam.
Satira	.i. fantasma vel iana.

Satirion quid est. l. l. casi.

Satrites	.i. vene tortuose.

Satos ē quoddā aial quod sic vocat.

Satoracon	.i. scorpio.
Satuli sundirion	.i. scolopendria.
Saturina	.i. vmbra.
Satudeū	.i. allium agreste.
Sauma	.i. agnus casus.

Sauina quid est. l. l. abel.

Scados	.i. carice.
Scalabotas	.i. cantarides.
Scapodia	.i. saluia.
Scali	.i. ciperus.
Scanus	.i. ficus.
Scamomalue	.i. cataputia.

Scarabeus quid est. l. l. benit ⁊ guaridē.

Scafolium	.i. daucus.

Scandalicium quid est. l. l. leuisticū.

Cap. ccccccxxix.

Scalongia grece. latine ce putia.

Sal. scdo de cibis: cap. de scalō gijs: sūt scalongie ex gene re bulbi. comedit eni ipor radix sine folijs. bz aūt in seipsa amarā ⁊ austerā vtutē no tabilit ꝑ quā stōm resolutū excitat aliq̄liter: ap petitu non ꝺuat: neq; expuere aliqd indigētibꝰ ex pectore ⁊ pulmone: ⁊ qdē subst̄tiā corpis gros fiorē ⁊ viscosiorē bñs: amaritudo eiꝰ ꝺagit gros sitiei siccare viscosa ⁊ grossa apta nata sicut i bis q̄ de medicinis dcā sūt: ꝓpt qō si bis decocte fue rint: nutritiue sūt magꝭ. ꝺuat aūt iā expuere īdi gentibꝰ tanq̄z vtiq; depsito toto amaro. Come dere āt ipas melioꝰ tūc cū aceto sil ⁊ oleo ⁊ garo. et eni delectabiliores sunt ⁊ minꝰ inflatiue ⁊ magis nutritiue subtiliores ad digerendū. abundantes āt ꝑm esū ipor qdā manifeste senserūt: ⁊ sperma plꝰ būtes ꝓmptiores facti ad venerea. ꝑparāt āt ⁊ bos boies mlt̄ formit. Mō eni soluz elixos per aquā: ſz ⁊ vasa ex ipis valde ꝑpata cōponūt: post frixurāq; alij offerūt. multi āt assantes ꝑ lar: mlt̄ā decoctiōez nō sustinēt. ꝺtenti sūt āt valde mo dica: aut neq; oino ꝑdecoquūt gaudētes ipsoruz amaro ⁊ austero sapore saluato. ꝓuocat eni ipos magꝭ ad esuz: ſz inflationē ⁊ tortionē iferunt nō digesti. Ex bis qdē itaq; q sic cōedunt nō boni chimi alimentū fit. Ex bis āt q āpliꝰ decoquunt aut bis vt dcm ē grossio: qdē chimꝰ. melior āt q̄n tū ad digestiōz ⁊ nutritiuꝰ fit. Calefaciūt āt mani feste ⁊ aliqd aromatizās ifinuāt: ⁊ vrinatiue sunt.

Sanduco	.i. rapesta.
Sadir	idem.

Scabrum est idē qō ptiria. Diasc. capit. de ficu et ptiria idez qō furfura capitꝭ: vt Diasc. ca. ō felle.

Scarlea	.i. centrū galli.

Scariola quid est. l. l. cicorea.

Scada	.i. carica.
Scaron	.i. vitriolum.
Scara	.i. crustula.
Scanis	.i. anisum.
Scafium	.i. conca.
Scatharos	.i. scarabeus.
Scaredalsa	.i. saluia.
Scamanice	.i. succus papaueris.

Scamonea quid est. l. l. scamonea.

Scatirofa	.i. lacerta.
Scana	.i. enema.
Scar	.i. capillus.
Scanis	.i. anisum.
Scara	.i. canis maior.

Cap. ccccccxxx.

Scamonea ara. gre. diagri diū. lati. vo sca li. ag. cap. scamonea auc. Diasc. Scamo nea.

Sera. ē plāta bñs ramos mlt̄os ab vna radice longitudis q̄tuor b:achiloꝝ sup quos ē vi scositas adherēs manui ⁊ parū borū: ⁊ bz folia silr pilosa ⁊ silia folijs lebleb agrestis: aut folijs cussus. i. edere: nisi quia sunt mollioꝝ a multum fo lijs cussus: ⁊ habent tres agulos: ⁊ bñt flores al bos rotūdos ꝓcauos sil̄es in figura sua cartal. i. tube bñs grauē odorē: ⁊ radicē bz grossā sic pol lex albā grauis odoris plenā lacte. Et colligit bz būc modū. Mā vulnerat vga ⁊ radix eiꝰ ⁊ fiunt fouee iuxta vulnꝰ ⁊ būiditas manās a vulnere col ligit i foueis ill: q̄ postea colligit in cocleis. Qui dā vo fodūt circa radicē ⁊ sternūt ibi folia: tūc ⁊ vulnerata radice qō ō būiditate egredit sup sub iecta folia colligūt postea sic dimittūt donec illa būiditas desiccata fuerit: quā rep onūt. ⁊ melior ex illa būiditate q̄ ē scamonea ē q̄ ē clara leuis si mil i corpe suo glutino qō fit ex corijs bouz bñs gibbositatē: ⁊ ē spongiosa: ⁊ ē illa q̄ defert ex lo cis musie: ⁊ ex tris asie ē hmōi. Et ille q vult elige re scamoneā ⁊ colligere ipam: oz qꝑ non sit cōten tus vtrum albescat aut non albescat qū tangit cū lingua: quia idem contingit qū ipsa est adultera ta cū lacte titimalli: verūtamē discernit quando non est admixtuz: eo qꝑ non adurit nec mordicat linguam adustione ⁊ mordicatiōe forti. Mō hoc accidit quando est sibi mixtū lac titimalli. Et de terio: spēz scamonee ē illa que defert ex seni: et ex palestina: quia iste species ambe sunt male ad vlterate cū titimalli lacte ⁊ cum farina ordei: ⁊ est ca. ⁊ sic. in. iij. gra. Sunt autem qui accipiunt ex radice plante scamonee ⁊ coquunt eaz: ⁊ dant eli xaturam in potu: ⁊ purgat. Et assumitur radix plante stamonee ⁊ coquit illa cuz aceto et teritur contritione forti: ⁊ cōficit cū farina ordei ⁊ fit em plastrū inuatiuū sciatice. ⁊ qū lana inolui in suc co radicis eius ⁊ subijcit ꝑgnanti facit abortum.

⁊ qñ miſceꝫ cū melle ⁊ oleo ⁊ liniunꝫ cū ea eriture ſoluit eas: ⁊ qñ coqnꝫ cū aceto ⁊ linꝫ ſcabies vlcerata excoriat eā. ⁊ qñ miſceꝫ cum oleo ro. ⁊ linꝫ caput cum ea confert ſode antique. Et idē aucto. Galie. ca. ē ⁊ ſic. in. iij. ⁊ ē calidio: pipere. Et idē auc. ℔Dauli: ſcamonea abſtergit cutim: ⁊ meliorat colo:ē: ⁊ mundificat baras: ⁊ aufert dolo:em capitis antiquū. qñ adminiſtraꝫ cū oleo ro. ⁊ aceto ⁊ infundꝫ ſup caput. ⁊ melio: ex ea ē vergens ad colo:ē celeſtē qñ frangꝫ: ⁊ ē in fricatiõe ſua ſi cut coclea fracta: ⁊ illa q̄ colligꝫ in montib⁹ kem ē huiuſmodi. ⁊ mala ē cui⁹ colo: vergit ad nigredinē: ⁊ figura ei⁹ ē rotunda ⁊ alterius colo:is ab illa. Et modus rectificatiõis p̄me ſpēi que ē bona ē q̄ accipiaꝫ citoniū ⁊ abſcindaꝫ de capite ei⁹ rotula ⁊ fodiaꝫ mediū ei⁹: ⁊ intrõmittaꝫ ibi ſcamonea: deide ponaꝫ coopertoriū qõ fuit abſciſū ⁊ firmeꝫ: demū inuoluaꝫ ſup ipm paſta ⁊ ponaꝫ in furno nõ multū calido: ⁊ dimittaꝫ donec õſiccēt Et doſis eius ita p̄pate ſit ab vno danich vſq̄ ad duos. Et ſcias q̄ ſcamonea nõ mutaꝫ neq̄ minuitur acuitas eius circa ſpaciū. rrr. vſq̄ ad. lx. annos niſi illa que ē p̄pata ſicut dixim⁹. nã illa que eſt p̄pata qñ tranſierit lõgũ tẽpus ſup ipaz amittit vtutẽ ſuã. Et p̄pter hoc oz q̄ p̄pares eam qñ voluerit eã adminiſtrare. ⁊ qñ ſumꝫ ſcamonea pl⁹ ab ea q̄ntitate q̄z dixim⁹ fortaſſe inducit anrietatẽ ⁊ languo:ẽ: ⁊ ſudo:ẽ frigidũ: ⁊ ſincopim: ⁊ fluxuz donec moriꝫ. Et doſis ei⁹ ꝓueniẽs ē a. vj. granis ordei vſq̄ ad. rr. Et de p̄prietate ei⁹ ē q̄ expellit cholerã: ⁊ hũo:es viſcoſos: ⁊ attrahit ſup fluitates malas a co:pore. ⁊ multi ex his qui ſunt cali. cõpleriõis poſtq̄z ſuſceperunt eã incurrũt ſe. acutas. ⁊ ab ea cauere hoib⁹ meli⁹ eſt: niſi magna neceſſitas incubat: ⁊ tũc accipiat ꝑm formã ⁊ q̄ntatem quã dixim⁹. Et idē auc. Aben meſuay. larat fortiꝫ vētrẽ: ⁊ nocet ſtõ: ⁊ epati: ⁊ diminuit appetitũ cibi: ⁊ inducit anrietatẽ ⁊ nauſeã. Et rectificatio eius ē q̄ admiſceꝫ ei aniſum ⁊ daucus ⁊ ſemen apij ⁊ radix piper ⁊ admiſcere cũ oleo amigdalino ē bonũ. Et ſcamonea nõ dz multum terine adhereat ſtõ vt noceat ei. ⁊ oz q̄ nõ bibaꝫ ſimplicit: ⁊ ſumatur cuz magua cautela. Et ſit doſis eius ab vno kirat vſq̄ ad tres.

Jo. meſ. capi. de ſcamonea. Scamonea ē ſolutiuũ magnũ. Et dixit Demo crites q̄ ē diſſolutiuũ antonomatice: ⁊ q̄ ē gen⁹ ſolutiuoz ⁊ gñalius ſup oia ſolutiua. Fit autẽ ex ſucco cuiuſdã ſpeciei volubilis cui⁹ folia ſũt i modũ ſagitte alate. ℔Naſcit aũt in anthiochia: armenia: ⁊ co:aſceni in ꝓtibus arabie: ⁊ turchie: ⁊ plurimũ naſcatur in terra noſtra: ⁊ ē mala. Et credo q̄ diſpoſitio loci: ⁊ modus culture: ⁊ ars in faciẽdo auxiliatur vt ſit bona aut mala. ℔Modi ãt operationis ei⁹ ſunt q̄tuo:. ℔Dimus ē vt accipiaꝫ radix ei⁹ poſtq̄z euellit a fra: aut fiant inciſiões i eo qõ apparet ſup terrã: ⁊ inuenitur qõ egredit p⁹ diem ⁊ diẽ ⁊ ē res ſicut gũmi ⁊ dimittit ericcari ⁊ ſeruaꝫ. Scõs modus eſt: ertirpant poſt illud totaliꝫ radices ⁊ incidunꝫ ⁊ colligit lac eoz fluẽs ⁊ decoquit cũ facilitate ⁊ ericcaꝫ ſoli: ⁊ fiũt inde forme ⁊ ſigillanꝫ: ⁊ huius ſcamonee colo: ē ſubalbidus aut varius. Tertius eſt: terunt adhuc radices poſt illud ⁊ extrahit ſucc⁹: ⁊ fit ſicut dixim⁹ de decoctiõe ⁊ aliis: ⁊ ſigillãt alio ſigillo. nũc aũt fides ſigilloz periit: ⁊ hec ſcamonea ē groſſa nigra ⁊ ponderoſa. Quartus ē: terunt flores eius ⁊ ſtipites ⁊ extrahitur ab eis ſucc⁹ ⁊ fit ſilr: ⁊ hec ē ſcamonea nigra attinens viriditati: ⁊ ē grauis odo:is. Electio melio: eſt anthiocena: et eſt poſt hanc armena. que vo fit in partibus noſtris: ⁊ in co:aſceni ē mala. p:ius. ⁊ melio: adhuc eſt que eſt p̄me forme. Et q̄ ē ſcõe eſt poſt p̄mã: ⁊ alie ſũt male: ⁊ deterio: viridis. Adhuc aũt qui laudauerunt ſcamoneã in q̄nq̄z ꝓpetatibus laudauerunt eã. ℔Dima ē vt ſit in colo:e clara ſicut gũmi: ⁊ p p̄prie ſpẽs p̄ma: aut ſubalbida: aut varia. ſecunda vt ſi tangatur ꝛfractũ ei⁹ cũ aq̄ vl ſaliua fiat ſicut lac. tertia vt ſit tenera multe facilitatis ad frãgẽdũ ⁊ pulueriz̄andum. q̄rta vt ſit ponderis leuis. quinta vt ſit odo:is p̄pij boni nõ grauis. ℔Remota vo ab his ꝓpietatibus nõ eſt bona. Cõſeruatur aũt p annos. rr. ſz q̄nto antiquio: tãto debilio:: ca. cõpleriõis ē in. iij. gra. ⁊ ē ſic. in p̄mo: ⁊ ē in ea de acutate minus q̄z in plãta ſua. Et credo q̄ ars in faciendo ipam frangit ex acuitate ei⁹ aliqd: ⁊ in ipſa ē amaritudo. ⁊ ipſa qdē eſt abſterſiua inciſiua ⁊ reſolutiua cũ attractiõe multa: cuius attractio extenditur vſq̄ ad multũ remota. ℔Rectificatiõi. v. ſũt familiaria que in co:pore magnitudinẽ nocumento:z ip:imũt. Eſt enī in ea vētoſitas mo:dicatiua: ⁊ faciens in ſtõ ſubuerſionem: ⁊ nauſeam: ⁊ extuationẽ laborioſam ꝑm q̄ ineſt ei caliditas ⁊ acuitas abilis inflꝫmari: ⁊ ꝓpt̄ hoc facit cadere in ſe. ⁊ ſitim: ⁊ ꝓpt̄ qñ inuenitur patiẽtis ꝑparatio: tertiũ qñ fit p ipam attractio vehemens: ⁊ vehemẽs dilatatio o:ficio:z venarũ: qa facit cadere in ĩmoderatũ flurũ: qñ eſt in eo ſero ſitas opans excoriatiõe viſcerũ: q̄re gñat dolo:es acutos pungitiuos: ⁊ facit cadere in diſſinteriã ⁊ tenaſmon. q̄ntũ eſt p̄prietas ⁊ opatio ſua q̄ bus ſit impreſſio nocumenti in mẽbra q̄ ſunt minere vtutũ: ſicut co:epar: ſtomachus: ⁊ ſilia eis. Auxiliãdũ ē igit his cũ rebus q̄b⁹ p̄petate ⁊ vtute nocumenta tollũtur: ſicut vbi gra: obuiam⁹ ei q̄ ꝓmo dixi adiuuãdo vt reſoluatur vapo: ei⁹ turbid⁹ ⁊ inflatiuus faciẽs ſubuerſionẽ ⁊ labo:ez Et ad hoc auxiliatur nobis decoctio in pomo. digerit enī ⁊ maturat ⁊ reſoluit ⁊ excludit vapores ei⁹: ⁊ aufert ſeroſitatẽ ei⁹: ⁊ miſceant in decoctõe illo:z q̄ ventoſitatẽ reſoluũt ⁊ carminant: ⁊ adiuuant ad illud: ſicut Daucus p̄prie ⁊ galãga ⁊ ſemẽ feni. ⁊ ſemẽ apij ⁊ ſilia. Et dico q̄ decoctio ei⁹ generalio: ē p̄patio ei⁹ auferẽs plura ei⁹ nocumẽta que dixim⁹. ⁊ obuiamus ei qõ dixim⁹ in ſecũdo miſcẽdo in decoctõe ei⁹ aliqd vtute refrigeratiñ ⁊ opando vt frãgaꝫ acumẽ ⁊ iflãmatio eius. ⁊ ad hoc auxiliaꝫ nobis decoctio ei⁹ cũ his q̄ extinguũt ⁊ leniũt ſic ē mucillago pſilij ⁊ aq̄ ei⁹: ⁊ carnes p:unoz: ⁊ ſucc⁹ ro. ⁊ aq̄ violarũ: ⁊ viole recẽtes: ⁊ in voluere ipaz añ coctiõez ei⁹ i oleo ro. aut violato auferũt hoc nocumentũ ab ea: ⁊ ſucc⁹ citonio:um muzoz ⁊ ſumach ⁊ ſpodiũ faciũt ſilr. Et obuiam⁹ ei qõ dixim⁹ i ſtio: miſcẽdo ei i decoctõe q̄ ad iuuãt ad vtutes mẽb:oz: ⁊ auxiliant in aggregatõe ⁊ co:oboratõe ptiũ laxarũ: ⁊ ad hoc auxiliãt nobis marie res ſtipticitatẽ hũtes: ⁊ oia q̄ aufert ſupfluitẽ acuminis ei⁹: ⁊ remouẽt ſubtilitatẽ ⁊ vtutẽ penetratiõis ipſi⁹: ſicẽ ē maſtir: citonia: ⁊ ſuccus eoz. ſunt. n. rectificatiñ bonũ. ℔Dirabolani quoq̄z citrini ſt mirabiles i hac opatõe: ⁊ aloe ſilr Et obuiam⁹ ei qõ dixi⁹ i q̄rto miſcẽdo res q̄ aggregãt duas itẽtões: p̄ma ē acqrere facilẽ egreſſũ: ⁊ hoc cũ reb⁹ expellẽtib⁹ cito audaciã ei⁹: ⁊ facietib⁹ eã õſcẽdere: ⁊ ad hoc auxiliaꝫ nobis admiſtratio ei⁹ cũ reb⁹ lubꝛificantib⁹: ſicẽ eſt mucillago pſilij: ⁊ carnes p:unoz:z. Et ſcuiſti q̄ cõpſſiua ſicẽ citonia: ⁊ marie ſũpta p⁹ medicinã: ⁊ ꝓpe poſtq̄z icepit educere: feſtinare faciũt ei⁹ egreſſionẽ. Et ſcuiſti q̄ aq̄ ca. p⁹ medicinã trãſmutat audaciam ipſi⁹: ⁊ debilitat vtutez ipſius. Et dixit ℔Ruffus eis qui ſumpſerunt ſcamoneã de melio:ib⁹ reb⁹ ẽ ad expellendum audaciã eius: vt poſt quatuo: vl quinq̄ horas poſtq̄z ſũpſerunt eam pſillium conquaſſatũ cũ aq̄ tepida: aut cũ oleo ro. ſumãt: ⁊ p⁹ horas duas eis infuſionẽ mirabol. tribue: ſic enī

nō timenť nocumenta eius. Secūda est reꝑmere eius virtutē acutam ⁊ serositatem: ⁊ hoc facimus cū auxilio rerū humidaꝝ ⁊ vnctuosaꝝ: sicut est dragantū ⁊ oleū ro. ⁊ amigdalaꝝ. Et obuiamus ei quod diximus in quito q̄ est thesaurus totius operationis: ⁊ illud est acquirere ei bontatē cum medicinis mēbra ⁊ virtutes cōfortantibus. Et adhoc auxilianť nobis medicine cordiales frigide: ⁊ medicine stomatice. Et auxilianť nobis ars ⁊ mod⁹ ꝑparationis sicut iam diximus. Modus rectificationis eius ē ꝑm q̄ narrauit Ruffus decoquere scamoneam in citonio post inuolutionē eius ⁊ reuolutionē fere ꝑ diē in oleo ro. aut vio. aut amig. ⁊ post illud terať faciliter ⁊ voluatur et reuoluať i scutella vitrea vsq; duz siccеť cū infusione mirabolanoꝝ citrinorū facta in succo citonioꝝ: tūc fiant ex eo trocisci quantitate quarte .z.i. ⁊ sit dosis trocisceus vnus. Solutiōe .n. educit absq; molestia. Modus autem alius ꝑm eundem satis bonus: decoquiť scamonea cū ꝓrioꝝ decrina adiungēdo ei mirabolanos citrinos ad q̄ntitatem tertie ptis ipsius: deinde accipe semē anisi feniculi: dauci: ana. z. ij. decoq; cū succo citoniorū cū facilitate ⁊ cola ⁊ vtere deficcatione ⁊ inuolutione sicut hic primo dixim⁹. Inquit Ruffus sit tua addere: ⁊ minuere: ⁊ mutare ꝑm q̄ exigit dispositio. Inquit Gali. miscui scamoneā cū sextuplo ipsius mānе: ⁊ triplo eius succi ro. post bonitatē coctionis eius in pomo: ⁊ inueni ex modis ꝑparationis eius hūc modū satis laudabilē emēdantez plura ex nocumentis que timenť per ipsā ⁊ aliquādo miscui cū eis sextupluz glutinis psillij ⁊ feci inde bolū. ⁊ aliquādo miscui medicinas cordiales. aliquando alia sicut res exigebat. Inquit Mamech: Accipe duplū eius floꝝ vini ⁊ modicū ponderis ipsi⁹ liquiritie: ⁊ inuolue in oleo ro. ⁊ fac trocіscos. z. i. Et sit dosis eoꝝ vnus. Inqt Mumay dissoluať cū oleo vio. aut amigdalino ⁊ pauco masticis: ⁊ p diem ⁊ diem agiteť in sole cū administratione olei paulatim: post hoc agiteť p diem ⁊ diē cū aq̄ ro. in qua fuerit dissolutū bdellium ⁊ exiceť: ⁊ decoquať in citonio: post hoc cū tertia pte mirabolanoꝝ citrinoꝝ fiant trocisci ⁊ sit dosis. z. ſ. Inquit Paulus: zinziber ⁊ piper longū ⁊ anisum admixta decoctioni ipsius: ⁊ ꝓ prie in pomo acetoso aut puntico remouet nocumenta ipsius. Modus rectificationis ipsi⁹ ex inuentione nostra: decoquanť frustra eius inť amigdalas tritas multas: post ꝑparationem eorum intra folia sepeliendo ea in cinere calido: ⁊ p⁹ diē abiectis amigdalis dissoluanť in aqua citoniorū acetosoꝝ: in qua bulierit spica ⁊ anisum ⁊ ex speciebus ⁊ seminibus redolentibus ⁊ desiceť: deinde cū pauco mastiez ⁊ bdellij decoquať i pomo citonio inuoluto in massa: deinde fiāt trocisci. z. i. Et sit dosis. i. Operať enī sine nocumēto. Modus alius ꝑparatiōis ꝑdicte: misceať q̄ntum ipsa est de sumach ⁊ q̄rta pte eius de spodio: ⁊ fiāt inde trocisci sicut ꝓres. Sunt enim vltimi. Et dissoluať scamonea cum octuplo eius miue ⁊ cū pauco spice post inuolutionē eius in oleo ro. aut amigdalino ⁊ decoquať cū facilitate: emendať enim a sua malicia. Et scimisti q̄ aloe frangit malicias eius: ⁊ mirabolani magnificant eā. Et decoctio eius in succo portulace aut aqua seminis ipsi⁹ auferunt plura nocumenta ipsi⁹: ⁊ medicine cordiales aut stomatice ca. aut fri. ꝑm q̄ res exigit frangunt malicіā eius. Et oz q̄ fiať decoctio eius cū facilitate. Impetuositas enī in coctione addit in malicіā eius. Et ista quidem sicut scimisti de trituratione modicū sustinet: q̄ꝓpter in trituratiōe ipsius non nimium insistatur. Ex rebus autē facientib⁹ facilē ⁊ velocē egressū ei⁹ a corꝓre sūt citonia q̄si in ꝓfectionib⁹ ⁊ electuarijs sil' miscenť: ⁊ sil' mirabolani. ipsi enī sunt de cito eā deponēti bus: ⁊ sil' si supra eā post spaciū bibať. Et scimisti q̄ aqua ca. expellit malicіā ei⁹: ⁊ aliq̄ sil' sicut diximus in canone. Solutione educit cholerā cū facilitate: ⁊ attrahit eā a sanguie ⁊ venis vehemēter. Et opatio eius est sicut opatio furiosi: ⁊ ipa ē inimica cordi: stō: ⁊ epati: ⁊ intestinis: ⁊ ē ex faciētib⁹ nauseā ⁊ ꝓturbationē in viscerib⁹: ⁊ ex subuertentib⁹ ea: ⁊ facit sitim: ⁊ debilitat appetitū cibi. Et ex ea ⁊ mirrha ⁊ oleo ⁊ succo agreste pauco opio fiunt trocisci: ⁊ cū vino pontico: ⁊ ꝓprie aurei vni⁹: ⁊ fit linimentū ex vno eoꝝ supra frōtem ⁊ tēpora cōprimēdo: ⁊ ꝑe cū sitellis oui et aceto forti sanat sodā anti quā ⁊ frigidā: ⁊ ꝓprie emigraneā difficilē: ⁊ si ponať sup dentē remoueť dolorē ei⁹: ⁊ corrosio: ⁊ si sup scrofulas ponať ⁊ ꝓprie cū succo apij ⁊ dauci delet eas. ⁊ si fit linimentū ex vno eoꝝ cū succo sisimbrij ⁊ aceto: sz loco apij ponіť castoreū: ⁊ linіť in posterioꝝ ptе capitis ⁊ ē magnū iuamentū ad subet ⁊ litargiam Et qū scamonea suppoіť cū lana educit mēstrua: ⁊ facit abortuz. ⁊ ipsa qdē curat morsus scorpiōis ꝓprie desup linita cū succo mēte aut cū vino. Uitet aūt ei⁹ acceptiōez q̄ ca. ⁊ sic. nature ē: aut pat⁹ cadere in feb. hi aūt q̄ sumūt ipam timeāt estus ⁊ frigus: ⁊ abhorreant fructus: ⁊ ꝓprie frigidos ⁊ aquā veri frigoris: ⁊ somnū plurū sup eā: ⁊ exercitantia superbiā animi. Conseruať aūt scamonea per annos. xij. Dosis eius ē a granis. v. vsq; ad. xij.

Cap. ccccccxxxi.

Scabiosa latine grece stibes siue stibeos.

Dias. cap. stibes: herba est cui⁹ semen stiptice ē virtutz ⁊ siccatiue satis: ⁊ iccirco eius decoctio dysentericis injiciť: ⁊ de aurib⁹ pus emanans sanat instillata: ⁊ in magnis vulneribus ⁊ cruentis glutinatoria est: vtilius id agens si cū vino nigro ⁊ austero stiptico coquať: desiccat enī fortіť ola q̄ ꝑ naturā sūt hūida. folia aūt eius viridia trita ⁊ cataplasmatib⁹ apposita in ano emoroidas reprimūt: ⁊ ex ꝓcussione in oculi simcisim factā suppositа iuuāt. Itē folia ei⁹ adhibita suffusiones oculi detergūt: sanguinē vulneri ꝑpositā siccāt. Pau. cap. de scabiosa: ca. est ⁊ sic. in. ij. gra. valet ꝑ sca biem ⁊ allopitiā. ⁊ succus eius lūbricos necat. fumus vini decoctionis eius valet ꝑ emoroidas. Contra condilomata q̄ atritia dicunť: fiat ēplm desup ex ipsa herba: fumo tū prius recepto. Dicitur q̄ sanct⁹ vrbanus ad petitiōem cuiusdā sororis sue anhelant⁹ sup scabiose vtutes: q̄s ipe cōtinue vtebať: misit sibi infra scriptos vsus. Urbanus ꝑ se, nescit pcum scabiose. Nam purgat pectus quod cōprimit egra senectus. Lenit pulmonem: purgat laterū regionem. Apostema frāgit si locum bibita tangit. Tribus vncta foris antracem liberat horis.

Staderea	.i. semē centrū galli.
Sfanū	.i. pinus.
Sfargilla	.i. mala citonia.
Sfragil	idem quod supra.
Sfragius	.i. salua.
Sfraga	.i. fragaria.
Sfrades	.i. ficus siccе.
Spaston	.i. genestra.
Spagnū	.i. salua.
Spalten	.i. palma.
Spatomele	.i. instrumentū.
Sparsim	.i. ꝑ trualla.

Spartus. i. genestra: ide spartaria vt in palagio regio illa spartis.

Cap. ccccccxxxii.

Spatula fetida herba est silis yreos. Paul⁹ cap. de spatula fetida: succus eius eradicat mo:pheā albā: si fiat vngentū ex puluere eius ⁊ puluere stafisagrie flāmule ⁊ hermodactili: ⁊ de atramēto cōbusto in olla rudi cū aceto ⁊ arūgia po:cina vetusta ⁊ inungat ter in die ⁊ cooperiat cū folio caulis vel plantaginis.

Sparagus quid est. l. l. valion.
Sparatela quid est. l. l. glaspatella.
Spaana .i. dexeris.
Spatella .i. acorus.
Spartus .i. genestra.
Sparhennon idē qō supra.
Spargamum idem.
Spalangion .i. aranee.
Spasmata .i. tortiones.
Sparcos .i. rubea.
Spargula quid est. l. l. aspergula.
Spacul .i. ceruſa.

Sare est passio que accidit qū hō maximū sentit pruritū: ⁊ cū scalpit se apparēt in cute nodi qdā ad nucis similitudinem.

Cap. ccccccxxxiii.

Stachis ſm Galie. viij. simp. phar. cap. stachis ſm translationē grecā silis est po:ro: frutex acris gustu amarus ex tertio gra du existens calefactiū: quo circa calefaciens non mouet solum menstrua: sz ⁊ embrionū necatiuū ē pharmacū: extrahit secundinas conuenienter.

Stadis idē qō supra.
Stamicles .i. omnes lapides.
Stānum quid est: lege. l. femezeg.
Staer .i. adeps po:cina.
Statim .i. gutta mirrhe.
Statia idem quod supra.

Cap. ccccccxxxiii.

Staquin Dias. frutex est silis prassio folia hūs oblonga multa ⁊ dura ⁊ aspera ⁊ odora ta ⁊ alba ⁊ virgas multas ex vna radice elbiores prassio. Nascit locis montuosis. virtus ē illi termantica ⁊ viscida. eliratura folio⁹ eius menstruis iperat. cuz vino bibita secundinas excludit.

Stafilon .i. quinqz foliū.
Stactis .i. gutta mirrhe.
Stauros .i. lacerta viridis.
Stacteuali .i. liriuia.
Stalticum .i. carnē crescētē equās
Stagie .i. astelle.
Staltica .i. defrigenteria vel strictiua.
Stafilnia .i. pastinaca.
Stafisagria quid est: lege litteram haberas.
Stafilomata .i. vene co:rosio.
Stalticotora .i. cōprehensiua.

Statera qdam erponūt mirrhā: qdā armoniacū

Stak. i. gūmi oliue: qdam dicūt q⁹ est gen⁹ boracis: sed pma expositio melior.

Status .i. lectus.
Staguires. i. gutta: inde stranguria. i. guttalis
Sictio. s. quando guttatim mingit.
Strangularia .i. scrofularia.

Cap. ccccccxxxy.

Strangulator adib vel leopardi. i. luparia: ⁊ non administrat int⁹ neqz extra: dī q⁹ si appropiquat scorpioni congelat eum: ⁊ ē species aconiti: vnde aconitū: herba luparia: strāgulator adib vel leopardi idem: vbi sciendum q⁹ omnis herba venenosa pōt dici aconitū ppt ptū nē. scribe hic quod ē in littera q̄ incipit aconi tuz.

Starne sunt pdices pue.
Stactiones bassamita.

Stadion herba est que nascit in supficie aque sine radice cū folijs silibus sempuiue: pro qua lege litterā gabalep.

Seutloth .i. beta.
Selini sperma .i. apij semen.
Selion .i. apium.
Seuidaleos .i. sirico.
Semisse .i. medietas.

Senision. i. cardus bñdictus: ⁊ dī senicion q: senescit ⁊ calescit tēpore veris caput ei⁹. l. l. crision

Senescio idem quod supra.
Sedum idem.
Sepedāne .i. cicer arborum.
Senasia .i. confectio.
Seca .i. isopus.
Seperos .i. bacce lauri.
Selmisia. i. spuma lune: ⁊ est talk.
Sesurem .i. absinthium.
Secacul .i. yringi.

Semen bulbi. i. semen cepe domestice.

Selinium. i. apiū: p quo. l. l. apium.

Selinū idem quod supra.

Selinū equocū. i. macedoniū: p quo. l. qō sup.

Seisegurab .i. abrotanū.

Serpentaria minor. i. aron: ⁊ est alia maior q̄ vocatur luf.

Sedar .i. arbor cicorasi.
Septemere .i. serapinū.
Serpillū maius .i. valeriana.

Senation. i. nasturtiū aquaticū. l. herocalcai.

Semina cōia sunt quatuor: semia frigida: ⁊ habētia cōem operationem. s. semina melonis: citrulli: cucumeris: ⁊ cucurbite.

Sedū turnao .i. nucleus dactili.

Semina frigida quatuor: sūt semia cōia.

Semores est quoddā genus piscis.

Sesien .i. sanguis draconis.
Secamabin .i. oximel.
Secara .i. canis maior.

Seten. i. salse de piscibus q̄ fiunt in egypto.

Serigueth .i. partes.

Scini. i. pira porcina: ⁊ sunt siluestria.

Sarabaran ē nomē grecū erochalcha.

Sebebingi .i. abrotanū.

Sentar. i. pes columbinus cū quo tingit cera.

Seterig idem quod supra.

Seleylen. i. loleum quod nascit in segete.

Seley idem quod supra.
Seres .i. lac acetosum.
Setaragi indi .i. tapsia.
Seisec .i. mandragora.
Sedenegi .i. semē canapis.
Senabs .i. lentiginosa.
Secabinici .i. serapinū.
Sekfembubati. i. herba croci hortulani.
Seben est quedam medicina inda.
Sekelibet .i. darsesaban.
Sereteregi .i. lac ordei.

Seretis. i. sisamum: ⁊ ideomate nostro vocat violena.

Selocha .i. cassialignea.
Semabras aira est coquareus.

Sericum .i. seta.
Sechil ē arbor ex genere spinarū: cui⁹ folia simi lanē folijs spine albe. Lignū eni durū iputresci bile: ꝛ dī ꝙ ē incōbusti bile quo antiquit⁹ fiebant altaria: in qb⁹ vt non cōburerenē ꝓpterea quasi in eis accendebaē ignis ad sacrificiū faciedum.
Semen lini quid est. l. l. bararichene.
Semi est ꝓprium nomen loci vltra mare in india vt apparet si. l. l. meadbayse: ꝛ litteraz balilig: ꝛ litterā barfalendi.
Senades .i. lapis ematites.
Serantica .i. deficcatiua.
Sel quid est: lege litteram bel.
Seduntirmas quid est. l. l. nakala.
Seris ē species scariole: ꝛ ē cicorea.
Seleniabin. i. zucarum ro. l. l. geleniabin.
Seid. i. duarū arundinū intra adiutoriū ꝛ manū
Sete cholerice sunt q̄ siles sunt empetigini.
Selet .i. bleta.
Semorion idem.
Serſar .i. ferrum.
Serū armena .i. absinthium.
Setefisie .i. ruta agrestis.
Sedimen in vrina dī a sedeo sedes: eo ꝙ in fundo sedet.
Secrārach. i. lac vl' vrina vesptilionis.
Sedaneg .i. lapis ematites.
Sedenigri sunt qdaz lapides sic noiati vt supra ematites.
Seedenigre idem qō supra.
Sednie idem.
Seoregi .i. oleū siſaminū.
Semerion .i. spēs apij cāpestris
Seytayrem sunt duo aialia.
Seregeis .i. herba.
Sempuiua: hic scribe quod ē in. l. helaalabem.
Seemeniga ē quoddā gen⁹ esule: que vocaē esula campestris.
Selgen .i. napus.
Serben .i. cedrus.
Selios .i. iectigatio.
Senadus qd est. l. l. cardel.
Serpens ventris. i. lūbricus latus ꝛ long⁹: istud vocabulū ponit Aune. scō can. cap. de capparo.
Sefiros. i. apostema durū cui nō associaē sensus neqz dolo:: ꝛ est melancolicum.
Sesalauchbam .i. apiū agreste.
Setaromata ē apa quod cū frangit exit aliqd ab eo ad modū pinguedinis.
Sedenach .i. lapis ematites.
Seiebiet hec ē aranea hās plures pedes ꝛ lōgos
Seedes .i. polium.
Seuthlo .i. bleta.
Septe pince .i. serapinū.
Serpido. i. rubor cutis cū pustulis.
Sempebeliastū .i. affronitrū.
Setatis vel naten .i. spica celtica.
Seil quid est. l. l. charchar.
Semicupium .i. tina.
Seperos .i. bacce lauri.
Selia .i. cassia.
Sentix .i. rubus. l. l. rannus.
Sentices idem.
Selekusia .i. spuma iune: ꝛ ē talk
Serigee .i. canna mellis.
Senation quid est. l. l. bercalcain.
Sedio .i. cassia.
Septicum .i. redarguens.
Serpillum .i. serpillum.
Seene .i. sal de piscibus.
Sem .i. pili porcini.

Sertula Dias. cap. sertula herba est hūilis odore suauis ꝛ colore eralbida: flossellū habēs subruffum. Illa vo melior ē q̄ est vasta ꝛ non nimis eralbida ꝛ recēs. Uires habet leniē relarantes: ꝛ ideo tumorē oculorum sedat. locis debilitatis ꝛ neruosis ex aq̄ mlta cocta ꝛ fomentata facit.
Semen lumbricoz quid est. l. l. kambel.
Semen quid est. l. l. almech.
Seberabram quid est. l. l. sterabraw.
Sextarius est pondus libraru duarū ꝛ dimidie.
Serapinū quid est. l. l. sacabenzg.
Sesabrisalan est grecū: ꝛ interpretaē mirtus.
Sechesabren idē qō supra.
Sea .i. sticados arabic⁹.
Seldebinegi .i. opoponacū.
Sentar .i. pes colūbinus.
Setabit .i. semia papaueris.
Semin .i. dentifrigium.
Senapiones .i. senationes.
Serasifi. i. storax vel ossa pectoris.
Sediti .i. folium.
Seberig .i. fruct⁹ mādragore.
Sertegi .i. oleū siſaminū.
Serib .i. siluestris.
Seisech .i. mādragora.
Semathis .i. lentiginosa.
Seedeb .i. ruta.
Serpentaria quid est. l. l. luf.
Serpentina idem.
Setati .i. apoplina.
Serſemie .i. orobus.
Set .i. lacca.
Sentix est quilibet frutex spinosus.
Serpigo .i. idurata empetigo.
Seta quid est. l. l. baer.
Sedar .i. agrifoliū.
Sericon est fex plūbi post exitū ceruse: ꝛ est ceruſa vsta: ꝛ est rubea: dz dicere suricon: vt apparet si leges suricon.
Sedinr .i. lapis ematites.
Sebasta .i. sulfurata.
Sera afadizarabazen. i. agnus castus.
Semē sule. i. artetice: sz falso: q: ē alti⁹ herbe dulcissime ꝛ placideeqs q̄ herbāē eq calabrie.
Seilen .i. folium indū.
Sedina vedina .i. apa molle.
Semiſen .i. siſamus.
Secabiniti .i. serapinū.
Sealdeus alnabati. i. herba croci hortulani.
Selichi .i. ozimū latum.
Serum .i. butirū coctū.
Serpis quid est. l. l. letamie.
Seegi cōbusti .i. gen⁹ venenosoz.
Sebedengi .i. lac ordei.
Sembellia. i. medicina inda cōposita ex aromatibus ꝛ laxatiuis quibusdam: vt apparet in littera gallia.
Secati .i. argimonia.
Seofe .i. spongia marina.
Seren .i. lac ordei.
Seruracula. i. spēs brassice crispe.
Sen ē ꝓprīū nomā loci.
Seregis noiatur pſice kildarium.
Selgen .i. napus.
Seuzen idem.
Seriones .i. pedicelli.
Sextex nextex .i. sal gēma.
Setei .i. apopleria.
Semericon ē semen apij campestris. i. siluestris vel ipsa herba.
Sereram .i. tapsia.

Serpentes viscerū .i. solea.
Sebellia ē medicina inda: ⁊ est sebe.
Setica .i. emigranea.
Serpillū quid est. l. l. numir.
Sedon .i. cardo būdictus.
Semerion .i. apiū silueſtre.
Scelen .i. agrimonia.
Serenz .i. scartola.
Sener .i. rubus.

Cap. ccccccxxxvii.

SEbesten lati. grece mabalo magiata. arab. faulis sebesten. ⁊ in lingua pſica vocatur mammilla canis: vnde sebestē mamil la canis fert persica lingua. Serap. lib. aggrega. capitu. faulis sebesten aboause mochiata sunt noia istⁱ arborz fructificantis fructus dulces nomināt eos gentes faulis sebesten. Et idē auc. Jsaac benarā mochiata ē roth in arabia: ⁊ est arbustū altū sup terrā sicut basta hūs corticē cuⁱ color vergit ad albedinē: ⁊ ramos quoz cortex vergit ad viriditatem: ⁊ hz folia magna rotūda: ⁊ hz racemos quorū sapor ē dulcis: ⁊ vna eius est magnitudis nucicule: que postea glauceſſit cū maturat: ⁊ hz iterius viscositatē albā: ⁊ granū quod ē sicut granū oliue. hic fructus colligit et siccat donec passus sit: ⁊ est illud quod vtimur in medicina: ⁊ est medicamen mediū in complexione sua in caliditate ⁊ frigiditate: laxat vētrē febricitantiū: ꝓfert tuſsi que a ca. ⁊ sic. ⁊ lenit pectus: ⁊ sedat catarrū castipticū ꝓpter eius hūiditatē: ⁊ ꝓfert ardorē vrine que fit ꝓpter mordicationē cholere in vesica ⁊ in renibⁱ: ⁊ expellit vermes intestinoz: q: adherent ei ꝓpē dulcedinē suam.

Cap. ccccccxxxviii.

SEdis ara. gre. malabatrū. lati. vo folium.
Sera. lib. aggre. capi. sedis: auc. Dias. ē herba q̄ nascit in india in locz hu. ⁊ paludosis carens radice: colligunt hec folia in aqua supnatātia. Est aūt optimū quod est leue ⁊ albidū vel nigrosum nardi referens odorē sine vlla salsedine ac diu multūqz reseruās. hanc herbā cū indi colligunt inferūt filo lineo ⁊ siccāt estate. aliq e tiam illos ramos colligūt ⁊ sic seruāt. ⁊ qñ terra cū oībus herbis estate vi caloris arescit: nisi foco herbe aride fuerint puste alio āno nullā generāt herbam. Est aūt foliū integri odoris cū suauitate stipticū: ⁊ cuz diuturno odore. virtutem habz spice nardi: q: similit est diureticū: tumoribus oculoz elixū in vino fomento adhibet. puluerem eius in aqua fricatū oculis supunge. folium masticatum diutius odorem retinet: quod in vestimentz posi tum tineolas phibet: ⁊ vestibus odorem gratuz reddit. Multi putauerunt foliū esse nardi indici folium: sed fallunt. Et idem auc. Gal. virtus ē ei similis virtuti spice: verū est fortioris operatiōis Paulus capit. de folio: ca. est in secundo gradu sic. in tertio.

Cap. ccccccxxxix.

SEne arab. grece ⁊ latine. Sera. li. agregre. cap. sene: qñ desiccat reponit: ⁊ ipsuz habet vaginas oblongas in quibⁱ sūt semina ordinate distincta: ⁊ ille vagine hūt pediculum subtilē quo adherēt ramuli: et qñ agitantur vagine a vento cadunt: ⁊ pastores colligunt eas.

Posse. Sera. auct. Abir: virtus eiⁱ est cal. ⁊ sic. tamē pauce caliditatis: ⁊ siccitas eiⁱ est ꝓpe caliditatē ipsiⁱ ⁊ hz virtutem magnā qñ puenit ad stomachum purgādi melancoliā ⁊ cholerā: ⁊ fortificat substātia cordis qñ miscent cum eo medicine quas diri iuuare sicut viola: ⁊ potio decoctionis plus ꝓfert q̄z ipm tritū. Et dosis sicci triti eius est. z. i. ⁊ in decoctione. z. v. Et idē Auct. Rasis sene ⁊ fumⁱ terre purgāt hūores aduſtos: ⁊ cōfert scabiei et pruri tui. Jo. mes. Sene est folliculus plante quā vocāt per se almezet: ⁊ inuenit er eo domesticū ⁊ silueſtre. ⁊ melior ps plante est folliculus: deinde folia: ⁊ melior folliculus est cuius color declinat ad viriditatē ⁊ sub nigredinem quandā: ⁊ in quo est de amaritudine res modica ⁊ stipticitate: ⁊ qui est magis cōplet in quo sunt semina ampla compreſſa. subalbidus autē non est bonus ⁊ incompletus: similiē ⁊ folia sunt meliora viridia. subalbida vō ⁊ tenuia non sūt bona: ⁊ antiquū ex eo ē sine spiritu: ⁊ stipites eius sunt inutiles. Est cal. in pncipio secūdi: sicū in pmo: ⁊ folia sunt in pmo cal. ⁊ est absterſiuū mundificatiuū cōuenienē resolutiuū debilis est ⁊ tarde solutionis: ⁊ debilitat stomachū. cōfortatur cū rebus acutz sicut zinziber: sal gēma: ⁊ medicine cordiales: ⁊ stomatice cū eo felicitāt opus eius. Et Gal. cum iure gallox aut carniuz soluit sine molestia. ⁊ si infundat in aqua casei cū spica deinde coquat parū: est medicamen bonū: solutione enī educit cum facilitate melancoliā ⁊ coleram aduſtā: ⁊ mundificat cerebruz: cor ⁊ epar: ⁊ splenē: ⁊ membra sensuum: ⁊ pulmonē: ⁊ confert egritudinib⁹ eox: ⁊ apit opilat opilatiōes viscerum: ⁊ cōseruat vtentē ipo in iuuentute: ⁊ generat gaudiū: causam aūt tristicie amputat: ⁊ ponūtur folia eius in lanacris ad caput: ⁊ ppre cū camomilla confortat cerebrū ⁊ neruos: ⁊ sm omnē modū administratiōis eius addit in visum: ⁊ corroborat auditū: ⁊ est medicina bona febrū melā colicarū ⁊ antiquarū. Dosis eiⁱ infusi potio ē ab aureis. iij. vsqz ad. z. i.

Cap. ccccccxl.

SEmiſſem ara. gre. sisaminū latine vo sisamⁱ vel sionio Sera. lib. aggre. ca. semiſſ lena. sen. i. sisamus: auct. Gal. in eo est substantia vnctuosa ꝯtitate non pauca. ⁊ virtus est ei que mollificat et eadē virtⁱ reperit in oleo sicut in substātia: ⁊ aq̄ in qua coquit sisa Dias. capit. sisaminū sm mⁱ hz eadē vtutē. translationē grecā malū ē stomacho: ⁊ comestum oris fetorem facit. Et idē sm trāslationē arabicā: quādo fit emplin cum eo mollit duritiē neruox: ⁊ curat ꝯssationes auriū: ⁊ apata cal. que sunt in eis: ⁊ ꝓfert cōbustioni ignis: ⁊ dolori colico: ⁊ morsui aīalis qđ dī carates. ⁊ qñ miscet cū oleo ro. sedat dolorem capitis q fit a calore solis. Et plāta sisami qñ coquitur cū vino facit bāc eandē opatiōem: ⁊ ꝓfert ppre apati oculi: ⁊ pul Sera auct. Abē messatiōi eius. Et idem uay: oleum sisaminū est malū stō: ⁊ destruit eū: ⁊ iuuamentū ē illis q hūt melācoliā: ⁊ scissuras in extremitatibus nam bi iuuant multū ex cibo eiⁱ: ⁊ rugas cutz extēdit ⁊ mollit eas: ⁊ ꝓsolidat scissuras q fiūt ppē desiccationē q̄ sūt a melācolia. ⁊ dicūt q̄ sisamus est cal. in. ij. gra. ⁊ hu. in. pmo. ⁊ puocat vomitū qñ torrefit ⁊ rectificat ⁊ meliorat. Gal. in lib. de cibis cap. de sisamo. Sim amuz cito stōm cuertit ⁊ tarde digerit: ⁊ alimētū dat corpori vnctuosū. Rabbi moyses cap. de sisamo. Sisamⁱ corrūpit

cerebrū: ⁊ nucā: ⁊ replet caput fumositatib⁹: ⁊ facit sudorē fetentē: ⁊ i mulierib⁹ ventrez auget: ⁊ ipsum generat herniā. Auer. quinto colliget ca. de sisamo: Est cal. in p̄mo vel in p̄nci. ij. hu. i. ij.

Cap. ccccccxli.

SEt Sera. ara. gre. chinosbatus: vel saccupalea. lati. vo rubus canin⁹. lib. ag. cap. set. Set. i. rubus caninus: ⁊ est maior satis rubo alio. nā assilat imagie sua arboꝛib⁹: folia ei⁹ sūt latioꝛa foljs mirti: ⁊ in ramis eius sunt spine due: ⁊ bñt floꝛē albū: ⁊ fruct⁹ ei⁹ ē oblōgus silis nucleo olive: qui qñ maturat fit rubeus: ⁊ habz interi⁹ simile lane: qui quando desiccat ⁊ auferr qđ interius ē ⁊ cogt cū vino et bibit stringit ventrē: ⁊ nocet decoctio fruct⁹ ei⁹ canne pulmonis: ⁊ stringit flurū mēstruoꝛ. ⁊ radix eius est calidioꝛ ipso: de qua si fiat emplr extrahit spinas ⁊ alia infixa coꝛpoꝛi. ⁊ qñ fit emplr ex foljs eius recentibus phibet apata. Et idem auc. Gal. fructus huius plāte ē stiptic⁹ fortit: sed folia eius bñt stipticitatē paucā. ⁊ oz q⁹ caueatur ab eo qđ intra fructū ē bombicio silē: quia nocet multū canne pulmonis. vnde vocat cinosbatus a cinos quod ē canis: ⁊ batus qđ est rubus.

Cap. ccccccxlii.

SEcolafedeon Sera. vl' alutribe ara. lati. scolopendria. lib. ag. cap. secolafedeon: auc. Diasc. secolafedeon. i. scolopendria: ⁊ noiat hoc noie ꝓpter silitudinē cuiusdaz vermis dicti scolofendeia: ⁊ eius interptatio ē q̄tuoꝛdecim pedum: habet multa folia egredientia ab vna radice: ⁊ nascit in petris ⁊ muris edificioꝛ: ⁊ nō habet stipitem neqz floꝛē neqz semē: ⁊ folia ei⁹ sunt desubtus maculata sicut folia polipodij: ⁊ ps ei⁹ inferioꝛ est quasi rubea: ⁊ ps superioꝛ ē viridis. Gal. vj. sim. phar. capi. de scolopendria: ꝫz tranlationē arabicā: substantia ei⁹ est subtilis: ⁊ virtus eius cal. in p̄mo: sic. in. ij. ⁊ incidit ⁊ resoluit duriciē splenis. Et idem eodē liboꝛ ⁊ eodē cap. ꝟm translatiōem greczz ymitices siue scolopēdria stipticitate cū amaritudine pticipat q̄pꝛopt ꝓfert spleni bi Sera. qñ herba ipsa bita cū aceto. Et idem coquit ⁊ bibitur. xl. diebus resolut ⁊ extenuat splenē. silr aūt faciunt folia ipsa si terant ⁊ fiat inde emplr super splenē: qñ terunt ⁊ miscent cū vino ꝓferunt distillationi vrine: ⁊ singultui: ⁊ ictericie: ⁊ frangit lapidē vesice qñ bibit. Et putant qdā q⁹ ipsa phibet impgnationē qñ suspendit super mulierem sola: aut cū splene mule. Auer. v. colliget capi. de scolopendria: est tempata in cal. ⁊ sic.

Cap. ccccccxliii.

SEchedenchi Sera. arabi. grece canabs. lati ne vo canapis. lib. agg. capi. secheden chi: auct. Diasc. sechedenchi. i. canabs: est planta que semiatur ⁊ facit semē: ⁊ hz folia silia foljs agni casti grauis odoris: ⁊ hz basta ⁊ ramos longos interius va Sera. anc. aben mesuay: ē cali. ⁊ sic. in. ij. gradu. Et de pꝛopꝛietate eius est q⁹ desiccat humiditates que fiunt in auribus qñ distillat in eis ex oleo eius: ⁊ vsus eius nim⁹ facit sodam.

Spertaragi. i. ausab. Galie. virtus sapoꝛ: ⁊ odoꝛ sunt silia virtuti sapoꝛi ⁊ odoꝛi nasturtij: nisi qa ē minus desiccatiū ipso: ⁊ calefacit in q̄rto gradu

Est eni eius ꝓfectio facilis ⁊ nō dura: ⁊ inuenitur nigra ⁊ rubea: ambo sunt interficiētes: ⁊ ista nō inuenit in regionib⁹ nr̄is: iō ei⁹ nomē ignoꝛat.

Sebel	.i. alumen.
Scema	.i. figura.
Scel. i. vene rubee super oculos.	
Schela iēne	idem.
Scen	.i. lacerte rubee.
Sceilez est vena q̄ est intra auriculārē ⁊ anularē in doꝛso manus: ⁊ vocat salvatella.	
Sceata	.i. magna stella.
Sceen. i. sanguis draconis: ⁊ ē succus rube⁹ notus. ꝟm quosdā est gūmi: sed qd est. l. l. alacobē.	
Scea quid est. l. l. ascukodos.	
Scea armenū	idem.
Sceef	.i. vngula. l. l. afir.
Scensen	.i. sisamū.
Scemas	.i. manus.
Sceylen. i. ramus vene nigre. l. l. platea.	
Sceha romanū	.i. absinthiū.
Scelich romanū	idem.
Sceet	.i. anetum.
Scebel	.i. ruta.
Scedenegi	.i. ematitbes.
Schcius denigi	.i. semen canapis.
Sceirarag	.i. fumus terre.
Scetaram	.i. tapsia.
Sceraſif	.i. ypocondrium.
Scense	.i. sol.
Sceitaragi	.i. ptisis.
Scetagi suoti	.i. nigella.
Scear	.i. adeps porcinus.
Scedene	.i. chetabre.
Scedme	.i. ematitbes.
Sceptaras	.i. tapsia.
Scedio	.i. piguedo ītestinoꝛ.
Sceridatis	.i. sanguis draconis.
Sceileki	.i. stoꝛax liqda.
Scebram	.i. esula.
Scetaziracb	.i. vesptilio.
Schemagin	.i. sebran.
Sfenoria	.i. pastinaca.
Sfleticos	.i. pes colūbinus.
Spelta quid est. l. l. fult.	
Species cōdientes. i. spēs odoꝛifere.	
Sperule coloquintidarū .i. poma coloquintide que sunt rotunda vt spera.	
Sperſum	.i. fermentū.
Spedilion	.i. sisimbꝛiū.
Spedate	.i. ceruſa.
Speculare clastrū	.i. gipsum.
Spelmon. i. cet erac. l. l. aplenon.	
Splenaria	idē quod supꝛa.
Sphoydes	.i. spelta.
Sſel	.i. bel.
Sſemi	.i. bieruſalem.
Sterra	.i. neruoꝛ q̄litas.
Sterione	.i. galla.
Sterios	.i. particum.
Stella domini	.i. sigillū salomonis.
Stercus eris qui d est. l. l. baos.	
Stefania interpꝛetat vincens.	
Stebinech	.i. serapinū.
Sterc⁹ argēti. i. stercoꝛa argēti: q̄ ita ē ex argēto sic stercus eris: ⁊ qd ē sterc⁹ eris. l. l. sterc⁹ eris.	
Stefrigia	.i. ruta agrestis.
Steae	.i. adeps.
Steb	.i. alumen.
Stellaria quid est. l. l. asterion.	
Stea	.i. matrix.
Sterica passio. i. coꝛruptio matri cis.	
Stectio	.i. pes colūbinus.
Stellio. i. l acerta facetana: ſz ꝟm quosdā est lacer	

ta viridis.
Sterphina .i. vinaciū.
Sterione .i. galla.
Steatemata .i. indurata apata.
Sterig .i. fumus terre.
Stercus quid est. l. l. fimus.
Stercus passerum .i. vsnen.
Stercus demonis. i. napta vel petroleū.
Stella terre .i. talk.
Stesisia .i. ruta agrestis.

Cap. ccccccxliii.

STeng Gera. arab. vel seterig. grece capnos. lati. fumꝰ terre lib. ag. cap. sterig: auct. Diaſ. herba est silis pastinace agrestis: nisi q: magis ē minuta ea ⁊ amario:: ⁊ hz radicē cuiꝰ colo: vergit ad albedinē. Et auc. Gal. sapo: ei ē amarus ⁊ stipticus vtus ei ē cal. ⁊ sic. in. ij. gra. ℣Pli. capit. de fumo ĕre. i. fumaria: ⁊ dī fumꝰ terre: q: nascit ⁊ remittit a terra in magna q̄ntitate vt fumꝰ: q: nascit a q̄dā grossa fumositate a terra resoluta: ⁊ circa superficiē terre adherente: ⁊ sic ex actione caliditatz generat. Debet enī viridis poni in medicinis: ⁊ ē ex eo alius cuiꝰ flos ē subalbidꝰ cinericius: ⁊ alius cuiꝰ flos est pallēs violaceus: ⁊ iste ē melio:. Diaſ. cap. de capnos ſm translationē grecā que latine fumaria dī. nascit in segete o:deacea silis coriandro: vel corio herbe: sz mollis ⁊ alba ⁊ cinerosa ⁊ multos flo:es hūs ⁊ purpureus. succus eiꝰ viscidus ē: caligines oculis detergit: lach:ymas puocat: vñ ⁊ nomē accepit. herba ipa comesta vꝫ bibita plurimā cholerā p vrinā puocat.
Silfiū. i. lasar: ⁊ ē genꝰ ferule: eꝰ gūmi ē asafetida
Serecinū idē est quod ceretinum.
Sidia .i. flos granati.
Sicaras .i. sisimbriū.
Siames .i. semen.
Sieron .i. farina lolij.
Simacha. i. apata pua caliditatē hñtia: q̄ mltm cito in saniem ꝓuertunt vt carbunculi.
Simata idē qꝫ supra.
Sinū. i. vinū: ⁊ est vinū passarū.
Sincum .i. bdelliū.
Sisaleos .i. filipendula.
Sibias birbias. i. loca q̄ sūt in extremitatibꝰ corarū vbi sūt glādule: vbi vtebrū ꝓiūgit scie.
Sibare ē demoniū mirtū cū sirsen: ita vt cuz hō hz sirsen alienet ꝓpter demonū agitatuz.
Sirelilē ē emblicꝰ qui sic noiat cū i lacte ifundit.
Sistar .i. fu.
Simaren .i. lactuca asini.
Simeanus .i. viscus quercinus.
Sinopis .i. rubicundus.

Cap. ccccccxlv.

SImphitum vij. simp. phar. cōsolida. Gal. cap. simphitum: ſm translatiōez grecā simphitū ex cōtrarijs ꝓstat vtutibꝰ. hz enī qd abstersiuum quo ꝓtentū in thorace ⁊ pulmone pus expurgare natū ē. Habet aūt qd ⁊ ꝓgregatiuū quo ad sāguis eductiōes iuuat: ⁊ ꝓtinet vltra hoc hūiditatē q̄n dā calidā nō imoderate: ppē quā ⁊ dulce apparz gustātibꝰ: ⁊ delectabile odo:atū. Insticulosū aūt ē cū masticat: ⁊ asperitates q̄ in artaria sanat ſm mixtionē vo q̄ ex oibꝰ pdictis vtutibꝰ simul et diafo:are sufficiēs ē: ⁊ colligere: ⁊ ꝓstringere e co:pus: ⁊ ppēa intestinalibꝰ hernijs apponit: ⁊ ad cuulsionē: ⁊ scissiones cum oximelle bibit. qcūqz vo ad dissinteriā: ⁊ fluxū rubeū coquētes in vino dant vt siccante ⁊ ꝓgregante vtunt. ⁊ qcūqz ad freneticā vt purgāte ⁊ madēte: simphitū aliō magnū silē ē vtute pdicti: nō tū gustu dulce neqz odo:ifer olfantibꝰ appz: sz ſm hoc abscedit a pdicto. ſm vo qꝫ viscositatē q̄ndā ⁊ mo:dacitatem hz quodāmō silr existit. vtunt aūt eo i oibꝰ qbus cūqz ⁊ pus dicto. Diaſ. cap. de simphito. Simphitū. i. ꝓsolida. ⁊ ē maio: ⁊ mino:: minoris folia nō sunt ita piguia: ⁊ ē vere mino:. nascit locis asperis vgas hūs silēs origano ⁊ tenues: ⁊ capita sicut thimū: vge lignose ⁊ odorate ⁊ dulces in gustu: ⁊ radix ē illi lōga ⁊ obtusa grossitudinē digiti hūs: ⁊ ē illud simphitū qđ pectenū vocant: hastā hz asperā ⁊ longā duobꝰ cubitis angulosā: ab intus inanis est: in q̄ sūt folia aspera ⁊ angusta ⁊ oblonga sicut buglossa: hz etiā ipa hasta angulos in qbus folia nascunt: flores sunt illi mellini: semē hz sup hastā sicut flomos: hasta ⁊ frutex hñt pulueri silē qđ cuz carni applicatū fuerit p:uriginē facit. Radix ē ei colore nigra q̄ cū fracta fuerit alba appz ⁊ mucilagino sa: ⁊ ista est ꝓsolida maio: cuiꝰ radix trita ⁊ bibita emoptoicas medet: ꝓgressationes reficit: tumo:es spargit: cū folijs cataplasmatibꝰ adhibita oia silr facere pōt: vulneribus pacolesim facit: carnes incisas frustris in cacabo missas in se glutinere facit. Consolida mino: elixa in mulsa pulmonē purgat: rejcientibus sanguinē ⁊ freneticis cū aq̄ medet. Radix cū vino cocta ⁊ bibita fluxum mulieris stringit: ⁊ dissintericis opitulatur cū oximelle data ꝓgressationes ⁊ dolo:es laterz salu berrime curat: masticata āputat sitim: asp:edinē fauciū mitigat: vulneri recēti pacolesim facit: enterocellicos bibita ⁊ cataplasmatibꝰ adhibita optime curat: carnes celerius glutinare facit. sūt enī ambe ille spēs ꝓsolide eusdē vtutis. Cōsolida ſm ℣Pli. auc. vel opinione multoꝝ diuino miraculo curat ⁊ rūpit antracē intra duos lapides trita. Est aūt alia ꝓsolida q̄ vocat ꝓsolida rubea ꝑ qua. l. l. bistorta.
Sicaminon .i. ficomo:us.
Simphoniata .i. tusgamus.

Cap. ccccccxlvi.

SIsimbrium .i. absinthium pōticū: ⁊ ē centonica: sicut appz in littera absinthiū sz sisimbriū vocat mēta aq̄tica: ⁊ alio noie vocat balsamita. vñ sisimbrium lati. ara. culudes cap. de sisimbrio sz gre. cardamino. Diaſ. trāslatiōz gre. sisimbriō dī cardamunon: eo qꝫ cardamo agresti folia habz silia: cū folia eiꝰ rotūda nascāt sic folia cardami agrestz cū creuerit scindūt se sic eruca. vt ē ei ca. diuretica: crudū ⁊ coctū lentigines vultibꝰ tollit: ⁊ maculas emēdat si vna nocte ipositū fuerit: ⁊ alio die locꝰ abluat aq̄. ℣Pau. cap. de sisimbrio: ca. ē ⁊ sic. in. iij. gra. aliud est domesticū: aliud siluestre: sz domesticū nobis ē in vsu: qđ oibꝰ ē notū: vtute hz diureticā dissoluendi ⁊ ꝓsumendi. ꝫ vitiū pectorz: fiāt pultes ex farina o:dei ⁊ aq̄ appositō puluere eiꝰ ⁊ dent patiēti. Cōtra frigidū rheuma: folia eiꝰ in testa calefacta sine liquo:e ⁊ saeculo ipōsita capiti supponat. valet vinū decoctiōis eiꝰ ꝫ dolo:em stōi ⁊ itestinoꝝ ex frigida cā: ⁊ opilatiōem epatz ⁊ splenis: ⁊ vrinaliū viarū herba ipa decocta i vino ⁊ cataplasmata. Solut etiā strāguriā: ⁊ dissuriā. Valet etiā ꝫ iliacū dolo:ez: ⁊ ꝫ dolo:ez fcm ex ventositute: menstrua educit: ꝓceptū iuuat: mricez mūdificat. fomentatio si fiat ex eo: tenerositates eiꝰ i oleo muscellino vel saltem cōi decocte ⁊ suppositē idez opant.

Siderizonta .i.ferraria.
Sisofigius.i.auis que vocat merula.
Sigethi.i.apa phlegmonosū herisipillosum.
Siu .i.cuscute.
Sitis scadis .i. cucumer agrestis.
Sisamus quid ē.l.l.semissem.
Sisamus agrestis .i.cataputia.
Sisamos.i.cōfectio de melle silis penidijs.
Sisamum idem.
Silomata .i.cortex celsi.
Sipui .i.apium.
Sinsen .i.sensen.
Sinitu .i.ceruſa.
Simisis .i.dragāti.
Sicida .i.bryonia.
Silliū lat.gre.pipsilliū:ꝛ qd ē.l.l.bazarachona
Siricantica .i.aaron.
Sia .i.senationes.
Sika .i.ficulnea.
Sica .i.ficus.
Sira .i.ceraſa.
Sindin.i.cucumer domesticum.
Sister.i.anetum agreste.i.meu.
Sigia .i.storax liquida:aliq dicūt qꝫ ē storax calamita.
Sichias quid est.l.l.xencua.
Sicla .i.bleta.l.l.beta.
Siligo.i.germanum ex quo aliqñ efficitur panis .l.l.germanum.
Sichē armenicū.i.abrotanū agreste.
Sisamina.i.ossa a sisamo qō eit granū minutuz de quo fit oleū sisaminū:ꝛ sūt ossa q̄ intra ossa digitorum existunt.
Sisariꝫ .i.lolium.
Sila est apa qō multū augeꝫ.s.i pncꝫ ꝛ ē glādula
Sireblen .i.bleta.
Siquis ordei.i.puluis factꝫ de ordeo:tritico:ꝛ cocto cū multa aq̄ ꝛ torrefacto post.
Sithemachia .i.monomachia.
Sibare.i.demonū cū sirsen: ita vt hō cū hoc qꝫ hz sirsen alienet ppt demoniū agitatiuū.
Sidrichis egilops.i. arbor sanguis draconis.
Silelici pmo qd est.l.l.cataputia.
Sidra .i.iuiuba siluestris.

Cap. ccccccxlvii.

Sideritis aut eraclea gre. lat. pma spēs eiꝰ: ꝛ vocat centrū galli:quā inuenies in.l.gerebotanū:q̄ folia hz prassio silia: sed oblōga sic elisſagꝰ aut ynos: ſz miora ꝛ aspera:hastā hz q̄drā longā duobꝰ palmis: virgas lōgiores ꝛ suaues in gustu ꝛ stipticas:in qbꝰ vgis capita sūt obrotūda sic verticelli: ꝛ sicut prasij:ꝛ in ipsis capitibꝰ semē nigrū inuenit. nascitur sub petris. Est alia sideritis hastas hīs duobus cubitꝫ lōgas ꝛ teneras:ꝛ folia in ipsis hastis silia petruteridi:ſz diuisa in circuitu plimū nascētia: ſz visu tenuia ꝛ oblōga. in cacumie vo haste capitellū hz rotundū ꝛ asperū in quo ē semē sile bete obrotūdū ꝛ durū:ꝛ huic vtus ē termātica ꝛ silis supradicte. Est ꝛ scōm genꝰ sideritꝫ qō catebras eracleā dixit:nascit in parietibꝰ sicut vitis folia hīs minuta ꝛ tenera:ꝛ mlta ex vna radice nascē tia silia coriādro:cuiꝰ haste lōge sūt duobꝰ palmis ꝛ molles:ꝛ albidiores flores hz fenicinos ꝛ gustu mucilaginosa:trita ꝛ iposita vulneribꝰ recētibus paracolesim prestat.

Cap. ccccccxlviii.

Sinonum qdā dicūt qꝫ ē herba q̄ dī pes milui. qda dicūt qꝫ ē alexādrū: ſz falso. nā neu trū istoꝝ ē verū: qm̄ nō pes milui q vocat pepanus:qꝝ pes milui hz folia satis maiora ꝛ pinguiora:ꝛ flores satꝫ a floribꝰ sinoni differētes:qm̄ pes milui facit flores multos ꝛ albos sil ꝓiūctos i capite stipitꝫ apparētes sicut cauda catte:ꝛ eiꝰ herba sicut valeriana:ſz sinonū recte floreſcit sic petroſellinū vsuale scōo facit folia:ſz maiora. Nō est silꝝ alexandrū facit semia nigra rugosa vteuqꝫ curua ꝛ magna sicut git:ſz sinonū ꝑm Diasc. ꝛ ꝑPli. facit semina sicut apiū ꝛ ameos. vñ ꝑm veritatem sinonū est petroſellinū macedonicum qm̄ Diaſ. dicit sinoni semē ē minutū silie apio:ſz oblōgū ꝛ nigrum gustu ca. diureticū valde. ꝛc. Et dicit sinonū qꝝ nascit i siria ꝓuicia regiōis macedo Diaſ cap. de petroſellino quod nascit in nie macedonia in criptis ꝛ ſpelūcis semen ē minutū sile apio vl ameos odoratū ꝛ viſcidum ꝛ aromaticū ꝛ diureticū valde: mēstruis impat:iflatiōes stōi ꝛ colli cōpescit calefaciēdo ꝛ sic cādo nimis tortiōibꝰ ſubueit: dolorē laterū mitigat:frenetiꝫ ꝛ vesice dolori ſubueit:ꝓuocat abū danē vrinā:marie cū vino datū: diureticꝫ antidotis miscet. ꝑPli.ca. de petroſellino macedonico. ꝑPetroſellinū macedonicū cuiꝰ semē de ſyria affert: vel semē ē minutū sile apio diureticū valde nascit circa petras:semē ꝛ folia silia apio: semen eiꝰ odoratū ꝛ diureticū valde. vñ petroſellinū vocat qm̄ mltoties i petrꝫ nascit:qō mlti petrapiū dicere ꝓſueuerūt:qꝝ idē sūt sinonū ꝛ petroſellinū macedonicū:qō latine dī petroſellinū agreste.l.l.petroſellinū. mlti sinono macedonico carentes vtunt alexādrio:qm̄ sūt eisdē vtutꝫ. vtutē sinoni vel macedonici inuenies i.l.petroſellinū Sirſemiati.i.egritudo cōpoſita ex ſirſen ca.ꝛ fri. qm̄ ē apa factū ex duobꝰ hūoribꝰ cōpoſitis simul .ſ.ex phlegmate ꝛ cholera.
Siler creticū quid est.l.l.cardilion.
Simachi.i.sepatio eueniēs cū caro sup os tēdit ꝑm ptē. Silac dī gre.amasenis vl lemūse grossicies i palpebris: ꝛ est difficultas claudendi oculos cū sunt apti:ꝛ ad apiendū cū sunt clausi.
Sirsati.i.caro mollis veniens in iteriori pte palpebraꝝ a q̄ nō cessat fluere sāguis rubeꝰ niger et viridis.
Sirsen.i.frenesis:ꝛ ē apa cerebri:a sen qō ē apa ꝛ sir quod est cerebrum.
Siphach.i.pmus pānicul q ē supra vētrez post cute cōphēdēs intestina calefaciēs ea sua ipsſitudie ꝛ vnctuositate:ꝛ cōphendit lacertos.
Sirsir .i. semp putrefaciēs.
Silsir idem.
Siringi .i.lac coctū.
Sirengi idem.
Simitꝫ .i.ceruſa.
Sirs .i.cerebrū.
Sicen.i.caput sice.l.l.caprice.
Siseleos capestris .i.leuisticū.
Sikakethec .i.tunice.
Siluestre omealosis .i.nasturtiū albū.
Siricū romanū .i.siricū vel seta.
Simar .i.lactuca asini.
Sisameleon .i.oleū de sisamo.
Sichia .i.ventosa.
Siscoles .i.ꝓtractio.
Sintoma .i.accidens.
Sisamberis .i.oleū de sisamo.
Sibagat.i.salsamentū liquidū quodcūqꝫ.
Sinapiū .i.sinapis.
Simigmacia .i.storax.
Sir .i.medicina inda.
Silfer .i.lasar vel eiꝰ radix.
Siria .i.oliua.
Sirach .i.gūmi oliuarū.

Sicides aga .i. cucumer agrestis.
Sincar .i. burus.
Sicharos .i. sisimbriū.
Siames .i. semen intube.
Sisaliquoz .i. liquiritia.
Siler montanū .i. siseleos.
Siseli idē quod supra.
Silliū montanū. i. siler motanū: ⁊ ē idē qđ supra
Sisat .i. burus.
Sisapasmare .i. linire.
Sidurum .i. scotomia.
Sileniabin. i. zucarū rosatū: vel mel rosatū.
Sinis .i. nigella.
Sief memithe hoc mō fit: succ⁹ memithe in sole siccat: ⁊ ex eo formāt pilule vl' magdaleones pui sicut nucl⁹ dactili. ⁊ pōt fieri sief ex alijs reb⁹. vñ sief. i. medicina ocularꝫ formata oblōga: q̄ fricat sup cotē cū aliquo liquore cū i ocul' poni dz: ē eni forma eius sicut nucleus dactili.
Silē herba ē q̄ nascit inē frumentū cū est tēpus fluuiosum: ⁊ est gramen.
Syrupus diaquilon dz dicere syrupus diachilō .i. de succis: vt apparet in. l. chilus.
Siregia .i. oleū sisaminū.
Sisseri .i. crissones.
Sintalar .i. heil.
Siaten .i. reuolutio palpebre
Sinises. i. q̄dā musca pua q̄si effugiēs visionem hūs aculeū acutū mordēs: ⁊ alio noie vocat sinises: ⁊ alio noie vocat culex cis. ⁊ ideomate nr̄o vocat zēzala. vñ declinat hoc sinises genitiuo hui⁹ sinises indeclinabile.
Sirengi .i. minū.
Sisimin .i. elenelin.
Silofer .i. nenufar.
Simenia sūt ossa q̄ sē sup spōdiles dorsi sic spine
Sigillū sancte marie .i. secucul.
Sirigios. i. spēs quedā cāne. l. l. basap.
Sifion ē species lilij. l. l. ansea.
Sinapis quid est. l. l. chardel.
Sinthesis. i. ethica senectutis que fit ex frigiditate ⁊ siccitate.
Sinteticus idē quod supra.
Sinter .i. rubus.
Sintesis. i. atrofia: ⁊ ē qñ nutrimētū nō digerit neqz ꝓuertit in substātiā mēbroz.
Sintesim. i. palpebre coartatio l' ꝯglutinatio inal'
Sinopida q. d ē. l. l. mezegrech.
Sisinabar .i. sisimbriū.
Sicion .i. bleta.
Sicen vel siccen armenicū. i. abrotanū agreste.
Sisirius .i. doronici.
Simarem .i. lactuca asini.
Sitarem idem.
Sigillum laice .i. terra sigillata.
Simithij .i. ceruse.
Sinimata. i. calidos būores purgātia.
Sinirnis .i. gūmi iuniperi.
Siringios. i. qui audiunt q̄si fistulas.
Sinten oculi .i. alintifac.
Sicera .i. vinū de pomis.
Sifula est herba in vltramarinis ptib⁹ q̄ carem⁹
Sigillū salomonis qd est. l. l. dasnoides.
Silotrum quid est. l. l. beuda.
Sideratum .i. penatum.
Siseos .i. assa fetida.
Sitacust .i. saiacost.
Signiles .i. veruce rotūde.
Siliqua .i. riliqua.
Sima ꝓcauitas ē epatis: ꝫ ei⁹ gibbus dī gedeola: vt in libro vrinarū Jsaac.
Sinantis. i. ꝓfocatio acutissima: ide sinātia vel sq nantia. i. acuta ꝓfocatio.
Sistos. i. diuisum: vt in alexandro de lacte: i de dissinteria.
Sini .i. genus aranee.
Sinocus .i. cōclusus.
Simisum .i. git.
Sidus marinū est piscis.
Silac. i. corrosio cū rubedie ⁊ aspitate cū pruritu i palpebris. Masue ca. de casu pilox palpebraꝝ vel est inuersatio palpebrax ⁊ q̄si scabies in coo pertorio oculi.
Siria est genus grani.
Sicamina idē qđ supra: ꝫ Dias. ca. de celso ait q multi dicūt q ē fruct⁹ celsi: nō tamē affirmat: qm mos Dias. vt videbis si. l. l. oricantū ē noiare rē ꝑm opinionē alioz: ꝫ nō affirmare.
Scomordus idem.
Siricum .i. seta.

Cap. ccccccxlix.

Sistose vel bisbese vel bestebel le arabi. gre. galifer sine talissar vel machil: ⁊ in oriente vocat adaes vel adache. Gera. li. agregati. vo macis. Dias. capi. machil sine machir: ꝑm trāslationē grecā. i. macis corriū ē ligni venientis de barbaria: coloris ruffi cū rubore solido: cui vtus ē stiptica ⁊ remordēs q̄si marie in gustu: tūsa ⁊ bibita emoptoicis ⁊ dissintericis ⁊ celiacis singula rem prestat effectū. Collector hui⁹ tpis macis est cortex nucis muscate q adheret ipsi circunq̄q vt pōt videri in barbulis auellanarū: ⁊ mlrōtes vidi tunisij sic esse: ꝫ dicat Dias. Machir. i. macis esse corriū ligni: error trāslatoris ē: quia debet dici corrium fructꝰ: Sal. vij. sim. phar. cap. de macer: ꝑm trāslationē vt superi⁹ patz. ara. Salistar sine talissar. i. macis: cortex ē q portat de india: in gustu qdē stiptic⁹ sufficienter cū brevi q̄dā aromaticitate: cū āt odorat ē silis plurib⁹ aromatib⁹ indianis: ⁊ substātia ei⁹ est cōpositā ex substātijs ꝓprijs: ⁊ plurimū qđ ē in ea ē suba frea frigida: ⁊ min⁹ qđ in ea suba ē subtilis cal. ⁊ odor est bon⁹ sicut odor aliarū spērū aromaticaruz: q̄ apportant ab india: sapor ei⁹ ē stiptic⁹ stipticitate multa cū aliq̄ntulo aromaticitatis. vtus ei⁹ est q̄ deficcat in. iij. gra. ꝫ ca. ⁊ fri. nō ē opatio manifesta. ꝓfert fluxui vētris: ⁊ vlceribꝰ intestinoꝝ: ⁊ bibit in emoptoica: ⁊ i fluxib⁹ būoꝝ ad ventrez. Auic. de viribꝰ cordis ait q ꝓfortat cor.

Cap. ccccccl

Simibel vel solob ara. latine spica. Gera. lib. ag. cap. simbel sive sumbel: simbel. i. spica: ei⁹ tres spēs sunt nā q̄dam est nardi: ⁊ ē inda: ⁊ alia romana: ⁊ celtica: ⁊ ē alia mōtana: ꝫ spica nardi nascit in monte hamā vel haneā in india: et melior ex ea est recēs leuis ⁊ pinguis ⁊ rubea boni odoris: ⁊ est in ea parū odoris cipressi sine foliis cui⁹ spica est parua: ⁊ quando masticat remanet odor eius in ore diu: ⁊ nascit in monte syrie spica que nocat sira: ⁊ sunt in ea oia que dcā sunt in indica: ⁊ nascit ꝑ pe ignem q est in mōte spica que est de bilio: q̄z indica: qz indica ꝓpt̄ būiditatem locorū in quibus nascit est longior: ea maioris spice: ⁊ or

tus spicarū est ex vna radice: ⁊ come spice sūt in ea plures sibiinuicē adherentes pinguis odoris ⁊ fortasse vēdit a gbusdā spica postq̄ madefacta est in aq̄: ⁊ signū in hoc ē albedo ⁊ extenuatio ei⁹ q: nō ē i ea terra. Et idē auc. Gal. suba spice nardi vel indi ē cōposita ex trib⁹ substātijs. vna earū est vtus stiptica. ⁊ sēa ca. acuta nō nimis. tertia declinat parū ad amaritudinē. vtus ei⁹ ca. in pmo gra. ⁊ desiccat i. ij. in fine ei⁹. Spica romana est spica celtica: ⁊ nascit i syria: ⁊ ē plāta pua hīs folia lōga: cui⁹ colo: vgit ad rubedinē: ⁊ flos ei⁹ ē citrinus. ⁊ melio: ex ea est recens boni odoris ml̄ tarū radicum nō facile frangibilis. ⁊ qō de ipsa administrat̄ est radix eius ⁊ stipites solū: q: i eis est bonitas odoris ei⁹ ⁊ iuuamentū ipsius: ⁊ ipsa euellit̄ cū radicibus ei⁹ ⁊ fiunt ex ea fasciculi plene ma

Gal. viij. sim. phar. cap. nardus celnus. tica ꝑm trāslationē grecā. Nardus celtica silis aliq̄lit̄ ē ꝑm genus in vtute ꝑdcē minus vo stipticat: vtus est calidio: ea in secūda ⁊ tertia: ⁊ est debilioris vtutis q̄ illa in oib⁹: nisi in puocatio

Gal. eodē lib. ⁊ eodē capit. ꝑm ne vtne. translationē arabicā: mōtana multū nascit in terris sicilie: ⁊ folia ei⁹ lūt sicut folia herbe karsahane: ⁊ ramuli ei⁹ sunt sicut ramuli ipsi⁹: nisi q: sūt minores: ⁊ ipsa nō ē grossa nec ita spinosa: hz duas radices aut plures nigras boni odoris siles affodillo: nisi q: sūt minores ⁊ subtiliores multū: ⁊ nō hz stipitē neq̄ fructum: nec flore: ⁊ est debilior oibus spēbus spice

Gal. viij. sim. phar. ca. de nardo ꝑm trāslationē grecā stochis. i. nardus: spica calefacit in. iij. gra. ⁊ desiccat in. ij. Consistit aūt ex stiptica sufficient vtute ⁊ acra subamara: ex talibus aūt cōposita vtutibus ad epar ⁊ stōm rōnabilit̄ cōpetit bibita ⁊ exteri⁹ apposita vrinas mouet: ⁊ mordicationē stomachi sanat: ⁊ q̄ ꝑm vētrē rhumata siccat: ⁊ adhuc cū his ea q̄ ꝑm caput et thoracem. fortior vo est indiana vocata: post hoc existens siriaca q̄ vo-

Sera. Uirtus spice ē cal̄ ipacussa. Et idem q̄ abstergit et fortificat: ⁊ ꝓfert epati ⁊ ori stomachi. qñ bibit̄ ⁊ ponit̄ extra puocat vrinā: ⁊ curat mordicationē que est in ore stōi: ⁊ desiccat hūores qui aduenīūt ei: ⁊ intestinis: ⁊ ꝓfert hūoribus q ꝓgregant̄ in capite ⁊ pectore. ⁊ fortior spērū spē i hoc ē indica: ⁊ est fortioris nigredinis q̄ sceni. Et idez auc̄to. Dias. vtus nardi ca. ⁊ sic. ⁊ puocat vrinam: ⁊ ppē hoc qñ bibit̄ stringit ventrez. ⁊ qñ fit nascale ex ea stringit menstrua: ⁊ desiccat hūiditates q̄ currūt ad collū matricz. Et qñ bibit̄ cū aq̄ fri. sē dat syncopim: ⁊ ꝓfert cardiace: ⁊ iflāmationibus epatis: ⁊ ictericie: ⁊ egritudinib⁹ renū. ⁊ qñ decoquit̄ in aqua ⁊ sedet in ea mulier cōfert apatibus calidis q̄ fiunt in matrice: ⁊ ꝓfert casui capillorū ⁊ palpebrarū ppter ei⁹ stipticitatez ⁊ facit eos renasci: ⁊ ꝓuenit medicinis ocli. Spica romana. i. celtica: virt⁹ ei⁹ ē sic vtus nardi syrie: nisi q: puocat plus vrinā: ⁊ ꝓfert magis stō qñ bibit̄ cū decoctione absinthij: ⁊ cōfert apatibus ca. epatis ⁊ ictericie: ⁊ inflationi stōi. ⁊ qñ bibit̄ cū vino confert apatibus splenis: ⁊ doloi ventris: ⁊ vesice: ⁊ renū: ⁊ inflationi stōi: ⁊ morsibus venenosorūz aialum: ⁊ ingredit̄ in cōfectionib⁹ oculorū. Spice montane radix ꝓfert in oibus quibus ꝓfert spica celtica. Et idē auc. Aben mesuay: ppietas ei⁹ est q̄ retinet mēstrua supflua qñ sumit̄ i potu. ℔Plinius cap. de spica. q̄dam vocat̄ spica nardi. q̄dā vocatur spica celtica. ⁊ q̄dam est celtica montuosa. Spica nardi ca. in pmo sic. in. ij. vñ a silitudie cognominata est. silis enim est spice frumenti: et velut aristas plurimas hz in modū capillorū tota collecta ⁊ densa velut fasciculꝰ paruissimus: nascitur in india ex vna radice pua sine folijs: dī tñ et syriaca: non q: in syria nascit̄ ⁊ legit̄: sz qa mōtes indie in quibus abundanter inuenitur syrie ptem spectant: verum illa est optima que est odorifera ⁊ colore subruffa gustu subamara recens ⁊ leuis non vasta: hz vires stipticas ⁊ calefactoias Spica celtica nascit̄ in illirico hoc nomē habēs apud eos: hec in syria nascitur ⁊ in italia frutices hīs sup terrā breues ⁊ spissos. colligit aūt a ciuibus cum radicibus: silrq̄ fasces faciunt: q̄ plena manu continent̄: ⁊ ideo ab alijs fasces gallice appellant̄: hec hz folia oblonga ⁊ non lata: florem mellinum odorem circa se suam continens ē: ⁊ similis i virtute spice syriace. Est alia spica celtica montuosa que a plurimis parthis appellat̄: hec nascit̄ in sicilia silis in folijs ⁊ ramis irigo: sz spica breuio: est ⁊ spinosas radices mittens duas aut tres odore suaues et nigriores colore similes affodilli radicibus: hec nec florem nec semen sed virtus est illi similis celtice superiori. sed quidam mentientes dicunt celticam saliuncam: ⁊ peo ponunt: sed falso: ⁊ quid est saliunca: lege litteram mucasar.

Cap. ccccccli.

Siseleos arab. vel ascegelios grece siseli. latine siler montanum. **Sera.** lib. agg. capit. seleos auctoꝝ. Dias. Folia hz silia folliculis feniculi: nisi q: hz longiora ⁊ grossiora: ⁊ hz hastā longam in cuius sūmitate est corona: in q̄ est semē longū ⁊ latū: habēs angulos: ⁊ grossum acuti saporis: fortis odoris: ⁊ ē illō quod est i vsu: ⁊ admistrat̄ i cibis: ⁊ hz radicē longā boni odoris.

Gal. viij. sim. phar. cap. siseleos ꝑm translationez ara. radix hui⁹ plāte ⁊ semen hz caliditatē tantā: q̄ puocat vrinā fortī puocatione cū eo virtus subtilis: qua confert asmati: ⁊ epilensie. Et idē eodem li. ⁊ eodē cap. hz trāslationem grecā. Siseleos radix qdez ⁊ fructus calefactiuū est in tantū: vt sufficient vrinatiuū sit pharmacum. Est aūt ex subtilibus ptib⁹: vt ad epilēsias: ⁊ ortho-

Sera. auct. Diasc. Uirtus eius ē calefactiua. s. radicis eius ⁊ semunis: ⁊ qñ sumit̄ ex eis in potu: puocant vrinā: ⁊ conferunt coartatiōi anhelitus i qua oportz hominē erigi: ⁊ asmati: ⁊ suffocatiōi matricis: ⁊ puocāt menstrua: ⁊ expellunt fetum ⁊ conferūt epilensie: ⁊ oibus doloꝝ interioruz mēbroꝝ: ⁊ qñ sumit̄ de aliquo illoꝝ: aut ex vtroq̄ cū vino i potu: ꝓfert tussi antique: ⁊ debilitati digestiōis: ⁊ tortionib⁹ ventris: ⁊ debilitati epatis: ⁊ quādo sumit̄ ex ea cū vino ⁊ pipere ꝑseruat ⁊ defendit hominez a frigore aeris: ⁊ ppter hoc cōfert itinerantibus i hieme: ⁊ qñ homies ⁊ alia aialia comedūt de hac planta in tēpore coit⁹ eoꝝ ꝓfert eis statim ad impgnandū. Et idē auc. Abē mesuay: est ca. ⁊ sic. in fi. sēdi gradus: incidit: et dissoluit humores flegmaticos: viscosos: ⁊ cōgelatos: ⁊ ppē hoc aperit vias oēs: ⁊ cānales opilationis: ⁊ prouocat vrinam: ⁊ menstrua: ⁊ confert asmati: ⁊ omnibus egritudinibus flegmaticis

Scinus. i. lentiscus. l. l. botim.
Scinus vlcerum .i. empetigo.
Scindaminum .i. agrifolium.
Syrup⁹ arelea .i. de piris.
Scilla. i. bulbus qui dicitur squilla.
Sciniar .i. lactuca asini.
Syrupus diachilon quid est lege litteram diaglō
Sirupus iuiubibus fit de iuiubis liquiritia: ⁊ rebus maturātib⁹ pectus: quē inuenies in viatico.

Scinifes .i. finifes.
Scifton .i. ſerum.
Scirofis .i. duricies.
Sciboſub .i. alumen.
Scirum. i. foliũ aque vel flos aque.
Sciantunaram .i. cologntida agreſtꝫ
Siracoſt .i. mãna.
Schirus. i. apoſtema qꝫ ducit ad co:ruptõez mẽbꝛi: ꝛ eſt durum.
Shiroſis. i. apoſtema melancolicuꝫ ſine doloꝛe.
Sſinichia .i. dactili.
Sſinichion idem.
Skimos .i. lentiſcus.
Skirus. i. durus: ꝛ eſt ꝓpꝛie apoſtema durũ: vel pulſus durus põt ſic vocari.
Skiranis .i. durus.
Smirne baſilicon .i. mirta.
Smirmon .i. ſcolopendria.
Smirra .i. mirta.
Smitica .i. abſterſiua.
Smirrma idem qꝫ ſupꝛa.
Smirnix .i. vernix.

Cap. ccccccli.

SMirnas Diaſ. ca. ſmirnas ſiue ſmilas: herba eſt ſicut matriſſiluia habens aſpera folia peridumion ſimilia cuius virge ſex aut ſeptem ſunt ſicut bati implicantes ſe vicinis arboꝛibꝫ aut ſaxis: ſemen habet ſimile vuis: quod quando matuꝛauerit nigꝛum coloꝛem facit cum guſtu ſubmoꝛdaci: cui radix ẽ dura ꝛ groſſa. naſcit locis aquoſis et aſperis: ſemen eius ꝛ folia venenis occurrũt. nã ſi ante accipiant venena non ſinit nocere. Dicit autem qꝫ ſi ab infanti accepta fuerint venena nõ ſinunt ſentire.
Spica nardi quid eſt. l. l. ſimbel.
Spica ſiꝛiaca idẽ quod ſupꝛa.
Spica celtica quid eſt: lege litterã quã ſupꝛa
Spica montanã qd eſt. l. l. quã ſupꝛa: ꝛ eſt quã cõmuniter vocabat celticam: ſꝫ falſo.

Cap. ccccccliii.

SPinachia latine. gꝛe. aſpenach. in aggꝛegatis ſuis capi. aſpenach. Aſpenach ſũt frigida et humida in fine ꝑmi gꝛadꝫ: leniunt ventꝛem ꝛ conferunt doloꝛi pectoꝛis: et pulmonis qui fiunt a cholera ꝛ ſanguine. Alimentum eoꝛũ eſt melius nutrimento atriplicis: ꝛ operatio eoꝛum ꝓpe operationem eius: ꝛ ſunt lenificatiua: ꝛ ipſius nutrimentum melius eſt nutrimento cꝛiſolocanne: ꝛ in ipſis eſt virtus abſterſiua vel lauatiua: ꝛ vincit choleram: ꝛ fortaſſe reſtringitur ſtercus a iure eoꝛ: ergo auferant a iure ſuo: ꝛ ſi comedant conferunt anhelitui ꝛ pectoꝛi ꝛ pulmoni ca. ꝛ confert doloꝛibus doꝛſi ſanguineis: et eſt lenificatiua ventꝛis.
Spica fetida .i. cicuta.
Spica inda. i. nardi. l. l. ſimbel.
Spica aleip idem.
Spica aromatica idem.
Spica neriden .i. romana.
Spica aſclira idem.
Spica ſilueſtris .i. ſu.
Spica ſatich .i. ſpica inda.
Spica lata quid eſt: lege. l. acul altaroeg.
Spina babilonica quid eſt. l. l. hec.
Spince. i. ſimenia: lege litterã ſimenia.
Spina arabica .i. ſuchaa.
Spina egyptia idem qõ ſupꝛa.
Spina iudaica idem.
Spina que vocatur cinoſbatus vel ſaccupalea vl rubus caninus: quid eſt. l. l. ſet.
Spina alba di echimum ſm libꝛuꝫ antiquum de ſimplici medicina: ꝛ puto ſic dici eo qꝫ capitellum ſimilẽ hꝫ erictio marino: qui vulgaꝛit vocat latina lingua ecino marino: ꝛ iſta eſt que a Diaſc. vocat acantiſleuce: ſic eũ deſcribens: ꝛ ẽ bedeguar.
Splin .i. gaꝛiofili.
Stiterea .i. alumen.
Stirates .i. ſtoꝛax.
Stimeos .i. calcecaumenon.
Sticados citrinum vel aꝛabicuꝫ quid eſt: lege. l. aſkucados.
Stingar fit ex radice cheiſim ꝛ aceto: ꝛ quidã dicunt qꝫ fit ex radice anuiden ꝛ aceto ꝛ ſale: ꝛ vocatur ſtigar.
Stipticus. i. auſterus: ꝛ ſtipticus conſtrictiuus vel deſiccatiuus.
Stimegi .i. caputpurgia.
Stipa .i. canna.
Stiria .i. gutta.
Sticos .i. ethica.
Stibeos .i. ſcabioſa.
Sturagen .i. ſcuragen.
Stipticũ. i. deſiccatiuum: vel punticum.
Stipticum .i. ſtrictiuum.
Stigmata .i. vngenta odoꝛifera
Stincus aboꝛ qd eſt. l. l. botim.
Stipteriaſiſtis .i. alumen ſciſſum.
Stibeas lapis eſt fulgens in ſe ꝛ ſplendens: ꝛ in metallis inuenit coloꝛe ſilis plumbo: virtutem ſimilem habet molibdis vl calcecaumenon. Diaſ.
Stiraꝛ .i. ſtoꝛax.
Stiracos idem
Sticadulus .i. barba iouis.
Stillarũ. i. ſcabies que eſt in coopertura oculi.
Stiegligi. i. emblici conditi cum lacte.
Stimar .i. napus.
Stiptanſitis .i. alumen.
Stimeo eſt genus quoddã terre.
Stincus animal quid ẽ. l. l. kbule.
Stignum .i. eruca generatiua.
Strignum qd eſt. l. l. bameb.
Stritin .i. ſtrucium.
Stricinum idem.
Stricium .i. ſtipticum.
Siꝛiones ſunt vermiculi qui oꝛiuntur i dentibꝫ.
Solmontana .i. ſiſeleos.
Soꝛepi .i. ariſtologia longa.
Soldanella quid ẽ. l. l. chachille.
Soac eſt aboꝛ magna que oꝛit in egypto: quaꝫ ignoꝛo.
Sofoclas .i. facedola auis.
Solata ſunt apoſtemata.
Solſequia .i. elitropia.
Sota .i. iunci radix.
Solmerſia ciclaminus.
Sonoba .i. pinea.
Sobolis .i. ſpica.
Soanis .i. aniſum.
Soltiꝛa .i. ſaluatꝛix.
Soꝛtalimon .i. ambꝛoſia
Soꝛes. i. lac acetoſum coagulatũ ſine ſale.
Sonera. i. coclea quam deferunt peregrini a ſancto Jacobo.
Solatrum cuiuſcunqꝫ generis quid eſt: lege litteram bameb.
Soꝛa. i. herba de qua fit alcoli.

Cap. ccccccliiii.

Sorbes arbor: est fe rēs sorbas **Bera.** lib. ag. cap. sorba. virtus ei⁹ est que re stringit ven trem fortiē. **Gal.** ij. de elimentis cap. de sorbis.

Sorba ⁊ nespila stipticant qdem ambo. multo au tem magis sorbis nespila: ppter hoc in fluēti vē tri magis cōferens edulū est ⁊ palam: qū talium oīum comedere parū conuenit: nō vt ficuum: aut vuarum copiose: neq; enī vt alimento: sed vt me dicinis ipsis indigemus magis.

Gali. viij. sim. phar. cap. de sorbis: ꝟz trās lationez gre. ydria. i. sorba oibus co gnita est: terrestrē substantiam dñantem ⁊ possi det modico subtili participat ei mixto. Et dicit eo dem lib. cap. qō incipit: ℔ ys. i. arbor sorbe cuius fructus vocat a multis oya cum y littera: stiptica pticipat qualitate: sed debilior nespilis multum quo circa ⁊ dulce ē cum comedetur: ⁊ min⁹ nespi lo est vētris cōstipatiuus.

Sordicies parietis balnei ⁊ aliorum quid est. l. l. vasachi.

Solbet. i. vna ex spēbus titimalli.

Solia	.i. cot.
Soncaria	.i. realgar.
Sogos	.i. congelatio.

Soleum calciamentorum quid est. l. l. galdacheb

Soda. i. dolor vel lesio membri capis.

Sordicies semicupij balnei qd est. l. l. asartar.

Sorongenetheni	.i. fumus terre.
Sosa. i. herba de qua fit alcali.	
Sobran	.i. esula.

Soldago. i. iris iliriaca vel eius flos.

Cap. ccccccly.

Soricis spēs sunt due ꝟm Diaſ. cap. soricis: ꝟm transla tionem gre. vna agrestis ⁊ spinosa. al tera apta ē ad comedēdū: ramulos an gulosos hūs: ⁊ ruffos: ⁊ ianes: ⁊ folia rara: ⁊ scissa. virt⁹ē ei stiptica non multum: vnde stōi estuationem ⁊ tumorē cōpescit: cataplasmati bus adhita: succus ei⁹ glutitus morsum stōi tollit lac mulieribus prouocat: tumores ani: ⁊ matricis spargit: folia ei⁹ ⁊ radix cataplasmatib⁹ adhibita pcussarū stomachi mitigant.

Solidum est pondus ponderans. ʒ. iiij. ſ.

Solea piscis est: ⁊ qdam vmis longus satis mul torum cubitoꝝ in ventre bois nascens q noiatur lumbricus latine: quē Gali. in li. de tyriaca ca. ij. dicens: ⁊ maximū etiā ⁊ amplum lumbricū gene ratum totū cibū assumptū depascētem: ⁊ pp hoc macerantē totum corpus mirabiliter educit ab i testinis. ſ. tyriaca hec: silr noiat in. l. cameleombā te: auc. Gali. ⁊ Damasce. capi. mezereon: nomi nant ipsos ꝟpentes viscerū: ⁊ alio noie vocat cin gulum: p cura ipsius. l. burnam.

Sothera	.i. salsus.
Sother	.i. saluator.
Sorongem	.i. bermodactili.

Solstitiū est a. xiij. die iunij.

Soob. i. mutatio coloris que fit a sole vel a vento in facie.

Scordo	.i. allium vel taura.
Scorodum	idem.

Scordion. i. allium agreste. l. l. quā supra.

Scordium	idem.

Scorda praſſum. i. alliū cōpositū ex allio ⁊ porro: ꝑ quo. l. l. quā supra.

Scotolidos	.i. vmbilicus veneris

Scorpio qd est. l. l. natarab.

Scolis	.i. vermis.

Scordomar⁹. i. stende clare: ⁊ est extēsio brachio rum ⁊ totius corporis.

Scortensis	.i. cotrini.
Scopus	.i. signa.
Scob	.i. mutationes colorū

Scopa regia: herba sancti Joānis: pforata: yperi con: idem. l. l. infaricon.

Scolopēdria. i. lingua ceruina. l. l. secola fedion: est alia scolopēdria venenosa hēns folia sicut ce terac: sicut apparet i. l. aplenon. Et ē alia scolopē dria q̄ nō est herba: sed vermis qdam: vt apparet in. l. dipteris.

Solimbris	.i. iringi.

Scorpion planta qd est. l. l. dragantum.

Scorpio marinus. i. qdam piscis vel qōdam aial punctione venenose notū degens in mari: qō no stro ideomate vocat doracena.

Scordarum. i. assa munda: aliqui dicunt qꝺ est al lium.

Scotolicus	.i. vmbilicus veneris.
Sordio	.i. scordeon.

Scotanum qd ē. l. l. dūlb.

Cap. cccccclvi.

Scorpiodes herba est ꝟm Diaſ. folia ⁊ se men hēns silia caude scorpionis q̄ ca taplasmatib⁹ adhibita percussum scor pij mitigat: ⁊ venenis obsistit.

Gali. viij. sim. phar. Scorpiodes calefacit in tertio gra. sic. aūt in. ij.

Scolapa ē lignū quodlibet vel festuca quale in pe de vel alibi infigitur.

Scothosis vel scotomia. i. subita tenebrositas vi sus non durabilis.

Scorpiozon	.i. elitropium.
Scoria	.i. squama.

Scoria argenti qd est. l. l. felch.

Scobes ferri	.i. scoria ferri.
Scorodi	.i. sorbus.
Scotomates	.i. ferrum.

Scolimus. i. cardi silvestres: ⁊ est scolopias spēs

Scolimoria	idem.
Scolifoia	idem.
Scolimas	idē quod supra.

Scoria ferri. i. squama ferri: quā fabri ferrarij de fornacib⁹ ejciūt globatim. l. l. aerugo ferri.

Scoria eris qd est. l. l. boas.

Scobes ferri	idem qō supra.

Serofa. i. tunca: inde serofula apa qō non oriē so luz. nā sicut serofa raro facit vnū fetū: sic illō apa raro oritur solum.

Scropilia qd sunt. l. l. coni: ⁊ sunt nuclei pinee: in de diastrobilion. i. de nucleis pinearū.

Cap. cccccclvii.

Scrofularia: castran gula: strāgularia: idē. pau. ca. de scro fularia: herba ē habēs folia tenuia: ⁊ subtilia q̄ cū flectunt⁹ ⁊ franganē stri dent. Et ppea a multz dicit caulis stridolus: ⁊ ra dices sunt ei satis subtiles in qbus adherēt radi ces rotūde sicut auellane mundate: ⁊ albe mitten tes lac q̄ dicit scrofulis medica.

Scropulus ē pondus granoꝝ. xx.

Sfongos	.i. spongia.
Shoboz	.i. altea.

Smodes .i. sicomori fructus.
Spondilion .i. laureola.
Spondilion .i. ostrea.
Spondiliū retiū. i. locus cathan. i. locꝰ exterior i directo cuius sunt renes.
Spongia marina qd est. l. l. affegi albach.
Spodion .i. cinis auri.
Spomū. i. cinis aq̄ maceratus.
Spongos .i. spongia marina.
Spodiū qd est. l. l. abaysir.
Sponsa solis .i. cicorea.
Spolium serpentis qd est. l. falchalhalyleb.
Sopra .i. vlcus fraudulentuz
Spondogos. i. lanugo que in rosa siluatica nasci solet.
Spongo ē fuligo illa que fuit pōfiligos anteq̄ cadaret: ⁊ qd sit ponfiligos. l. l. abaysir.
Storack est gūma oliue.
Storachia idem qđ supra. illud vocabulū ponit i viatico ca. de dentibus putridis.
Storax qd est. l. l. melachac.
Stophillidos .i. fsina pini vl' corter.
Stoma. i. os: inde stomacus os ventris.
Storax rubea .i. storax liquida.
Stoas. i. adeps: inde scoatema. i. apa multū humorem continēs ad instar adipis: vulgari noie dicitur lupina.
Stodie .i. piguedo itestinorū
Strobilia pepsomena. i. nuclei pineaz.
Strobilia .i. pinea.
Strobilos .i. corter resine pine.
Suasben .i. sponsa solis.
Suumen .i. sinonum.
Sufuries beminl .i. yris.
Supergeminem ē generale nomē accidentis.
Suorbitum qd ē. l. l. comarus.
Sudur aliter suttur .i. zucharum.
Suffusio .i. cataracta
Sulatum .i. quasi scabies.
Suthucam .i. sempuina
Surumen. i. hermodactilus venenosus. l. l. suru manum.
Supercilium veneris. i. ambrosia vel mille foliū.
Suleich .i. sulach.
Suma qd est. l. fen.
Suster .i. scotanum
Susuber .i. serpillum.
Subeth .i. lapis adamas.
Sumbon. i. qđā spēs apij: ⁊ ē maiꝰ domestico habens crus cōcauum ad albedinem declue.
Succinum .i. karabe.
Sucandū .i. thutia.
Succudus .i. residentia thutie.
Subeth. i. quādo homo grauiter dormit cū oculis apertis.
Subeth achari. i. dormitiōem vigilantiū. l. l. subeth sachari: ⁊ ē idem qđ supra.
Surabieti ē nomen cuiusdā arij: ⁊ est raffanata.
Surabem idem.

Cap. ccccccclviii.

Smach lati. ara. adiutor vel barso. gre. risikim. lib. ag. ca. sumach: auctor. Dias. est planta nascēs in locis saxosis hēns folia longa: ⁊ habz ramos altos: ⁊ fructū in racemis quoz color vergit ad rubedinē sanguinis: ⁊ grana sunt in racemis in magnitudine granorū lentisci: ⁊ aliquātulum lata: ⁊ nuamētum eius est in cortice granoz Et idē auc. Gal. melius qđ in tota arbore est corter grani eius. succus eiꝰ quādo existit i eo ē sapor stipticus. ⁊ virtus eius ē q̄ infrigidat in. ij. ⁊ desiccat in viij. sim. phar. ca. de sumach ſm tertio Gal. translatōem gre. qđ incipit risikitini. i. sumach: fructuosa plantaz stipticat ⁊ siccat vnde ⁊ sardones ad stipticandū ⁊ siccandum corua vtunt bac planta: ⁊ ppea noiatur viso depsicca. i. corium aptatiua. Melius aūt fructus eiꝰ marime ⁊ succus ad vtilitatē veniunt sufficienter auferre existentes qualitatz. Concordat aūt ⁊ totꝰ qui ſm ptem vsus sensui: ⁊ ſm gustū. erit igit ⁊ hoc pharmacum siccatiuū qdem in. iij. gra. infrigidatiuuz aūt ex secūdo.
Suppurare .i. maturare.
Sucuturi .i. sempuina.
Suffuset. i. pulueres q sumunt per se.
Suffuf idem quod supra.
Sumachia .i. sumach.
Surafiron. i. apium campestre: ⁊ est apium persicum.
Sulfurata est spēs trifolij: vt apparet i littera hā dachuca.
Sura ē grossa carnositas tibie.
Sulenti sulemilet sunt ossa ex qbus componuntur digiti.
Succinus ē animal qđdam: ⁊ est mus ꝑrius napello ⁊ destruit opatiōem eius cū comedit ex ipo l. l. napellus.
Sulien .i. species apis.
Sumen .i. omentum vel zirbꝰ
Sumechucha .i. spine spondilis.
Suabic. i. pultes de granato mūdato ⁊ fracto.
Susimum .i. oleum de lilio.
Sulla. i. artetica vel ſm quosdam ē herba dulcissima ⁊ placida eqs q̄ calabres impinguant equos.
Succabegi. i. quoddam genus pulmenti acetosi quod fit ex carne cocta cū aqua cui miscet acetum ⁊ crocus.
Sumabin .i. māna confecta.
Sumen .i. locus supra pectinē
Subeteni .i. facientiū subeth.
Sulac est egritudo cū qua cadūt pili palpebre cū duricie.
Sulatum .i. quasi scabies.
Sucucebim .i. sempuina.
Sual .i. sulla.
Sulemet sunt ossa ex quibus componunt digiti.
Sudor qd est. l. l. barach.
Surcinū .i. caulis agrestis.
Surugen .i. hermodactilus.
Sumurion .i. apium siluestre.
Suricon est fex plumbi post exitum ceruse: ⁊ ē ceruſa vsta: ⁊ est rubea: verū qꝰ Mesue facit aliā cōfectionem suricon: vt apparz in. l. suricon: in qua de isto vocabulo cōplecte tractatur.
Sumachia. i. sapor factus ex sumach.
Sucagena est quoddam electuarium cordis confortatiuum quod nominatur in viatico capitu. de cardiaca.
Sutticion. i. testiculus vulpis: ⁊ ē satirion.
Suctinaciū vinū .i. fulnum.
Supspasma .i. cōglutinatorium.
Subaltartarū .i. compositarum
Sudion .i. passer auis.
Susanna .i. lilium.
Subrepticipori .i. vrinales.
Susinum .i. lilium vel eiꝰ flos.
Sues .i. porcus.
Subel .i. spica.
Suanum .i. electrum.
Suctusus .i. succus.
Sumenet .i. obolus.
Suffio .i. tibappirū.
Sugia .cozumbrū.

Supra assa.l.l.basir.
Sumbul .i.spica.
Subedigi.i.smeregi:cū quo alij lapides pforant
Sumach .i.macer.
Suel .i.stella.
Susti .i.piper.
Sumerie. .i.pastinaca
Suppo ferreo.i.plumbum minutum vel antimonium.
Sulfur qd est.l.l.chibur.
Susati.i.caro mollis cueniens in interiori parte palpebre a qua non cessat fluere sanguis niger ⁊ sti.driv
Sumazia .i.sumach.
Succus ligritie q̄liter fit:⁊ qd est.l.l.liquiritia.
Sumuse .i.marubium.
Sulen .i.medicina.
Sucaron est quoddā genus piscis.
Sulfurata herba est sicut trifoliū habens odorē sulfuris.
Subeb.i.radix q est vt ignis stans in aere et apparens vt stella cadens.
Sumekeit sunt quidam parui pisces cum mel marinum.
Suraba .i.suchaa.
Subet.i.qñ subeitus stat oculis apptis ⁊ nō videt q: dormit stupidus.
Suarturi. .i.semperuiua.
Suramion.i.apium campestre ⁊ dicit pticum :⁊ est agreste.
Suculugi.i.cibus ex aceto ⁊ croco.
Sulatum.i.quasi scabies in coopertura oculi.
Sicurion .i.testiculus muris.
Suraab .i.rubea.
Suen.i.herba vnius palmi vel parū plus saporē habens salsuz cū acetositate:⁊ similatur vermiculari:⁊ vtunt ea tinctores in abluendo.
Sneaminū .i.aprocicus
Susem .i.frenesis.
Sulbem .i.scne.
Sucbel.i.stella magni capitis.
Suc .i.gallia muscata.
Subeth .i.piscis.
Sutubegi .i.acetosum ⁊ grossuz
Suchos fit quando mouetur aliquis in vnū locū
Suctutrion .i.testiculi muris.
Sumic .i.nigella.
Suffe .i.isopus.
Sumen pinguedo pectinis vel pectē.
Sucocarsus .i.siccum.
Sulmiti.i.cecitas visus de nocte.
Suricon .i.sericon.
Sucutim .i.semprniua.
Suchaa qd est.l.l.cameleumbante.

Cap. ccccclix.

Succarami lat. vo cicuta. ꝓdau.ca. de cicuta ē plāta cui⁹ semen frigiditate sua est interimens:sed vino puro ⁊ cal.eius nocumento sub uenitur.

ara.gre.conisa vl tenela:ul comuz.

Hera. lib.ag.ca.succaram vel conisa:auc.Diaſ.ē plāta habens stipitē cōcauum:in quo sunt mlti nodi sicut nodi feniculi:⁊ ē multū maior feniculo :⁊ hz folia silia foliis ferule hēntia grauē odorē:⁊ sup stipitem eius ē corona in qua sunt flores albi:⁊ ē semē sile semini anisi:nisi qr ē albi⁹:⁊ hz radicē nō multum infirā terre:que ē frigida valde :⁊ hec radix occidit sua frigiditate:sed si bibat vinū purū cal. remediat nocumento eius:⁊ accipit corona hui⁹ plante cum toto semine anteqz deficcet ⁊ teritur ⁊ exprimitur succus ⁊ siccat in sole:⁊ administrat in collirijs que fiunt ad sedandos dolores oculorum:⁊ est optimuz in hoc.⁊ qñ fit emplm cum eo sedat caliditatem ⁊ herisipillam ⁊ formicaz. Et qñ teritur hec planta cum suo semine:aut cū foliis :⁊ fit emplm cum ea super testiculos abscindit pollutionem ⁊ gomoreaz ⁊ fit emplm cum ea sup virgaz ꝓhibet erectionez. Et quando emplantur cū ea māmille mulierꝝ ꝓhibet ab eis lac. Et qñ ponitur sup testiculos puerorū nō sinit eos augeri. Et qñ ponit sup māmillas puellarum non ꝑmittit eas magnificari. Melior aūt ex hac planta est illa que nascitur in crete insula ⁊ in chios ⁊ in atica.

Sal. vij.sim.phar.ca.comū:ꝑm translationem gre. Comū.i.cicutā:qñ summe ē in frigidatiue virtutis oēs sciunt. ꝓdi.consa.i. cicuta q̄ oibus nota ē:cuius folia vipras ⁊ ꝑpētes effugant ē frigida frigiditate mortali.
Surumanum.i.hermodactulus venenosus quod vocat Diaſ.coliron.
Surabem .i.testa.
Sucrudium .i.alium agreste.

Cap. ccccclx.

Sch lib.ag.capi.such:qñ accipit ramich:⁊ adiungit ei muscus cū alijs spēbus fit optima gallia:sicut apparet ēt in.l.ramich:⁊ hz ꝑm alios plēs sunt mōi confectiōis gallie. ille tñ ad vomit⁹ constrictionem q accidit ꝓpt humiditatē est efficatior. Et idem auc. Aben mesuay:est stiptica.nā constringit vomitū q accidit ꝓpter hūiditatē. Et idem auc. Rasis:ē ca. ⁊ sic. in.ij.gra.⁊ est cōpositā ex virtutib⁹ ꝓprijs.s.stiptcitate ⁊ caliditate q̄ acgrit a musco ⁊ spēb⁹. Et idē

Hera. confert vomitui ⁊ nausee q̄ accidunt ꝓp humiditatē ⁊ retinet ventrē:⁊ cō fortat stōm ⁊ epar. Et sunt eius spēs ꝙtuor:.s. gallia muscata:⁊ gallia vētriū:⁊ gallia cor j:⁊ gallia aque. Et opatio gallie muscate est q̄ accipias de meliori ramich ⁊ tere ⁊ cribra cū cribro pili medioceri in raritate ⁊ spissitudine ⁊ cōfice malarādo bene ⁊ misce cū eo parum olei de cheiri vel sisamini: ⁊ oleuz de cheiri ē melius:⁊ dimitte sic nocte vna in vase suo:⁊ mane accipe de musco meliori ⁊ tere ⁊ crebra ⁊ accipe quātum vis ex eo:⁊ misce ēt cum ramich trito ⁊ postea malaxa manibus bene sicut malaxarēt pasta ⁊ iforma trociscos ex eo in forma ossium dactilorꝝ:aut maiores si vis:⁊ vnge manū tuam semp cum aliquo oleo ne adhereat manibus ⁊ dimitte sup cribrum de pilo duob⁹ vel trib⁹ diebus donec restringat:post hoc pfora eas cū pforatorio ferreo:⁊ fige in eis filum ex cānapo qō nō sit subtile neqz nimis grossum:⁊ pone intra vnū quēqz trociscū frustrum ligni ne se contangāt :⁊ suspende eos donec supuenerit eis estas ⁊ vtere ⁊ gallia quāto magis moratur vt veterascit ē magis odorifera ⁊ fortioris virtutz ⁊ melioris operatiōis.Et ista ē melior alijs speciebus qua aliqñ oz vti:⁊ miscent ei spēs cū musco ⁊ ꝑm eorꝝ admixtionem erit amplior caliditas: ꝓpter hec omisi narrare alios modos hz plures inueniant.⁊ ꝑm Mesue.⁊ ꝑm Gal. vñ gallia carionū ē que fit cum corijs marsupiorum in quibus sit muscus ⁊ gallia illa fit qñ ponunt marsupia illa in aq̄ cum qua ꝓparatur ⁊ conficit ramich. Et gallia ventriū est qñ incidunt minutissime ventres marsupiorꝝ ꝓdictorū ⁊ ponunt cū ramich.
Such alerethe.i.gallia magna vel regalis q̄ ponitur in antidotario in.v. Auic.

Cap. ccccclxi.

Blac ara. gre. batus. lati. vo rubus: ⁊ sulac est q̄dam egritudo q̄ ponitur in littera cocham.

Bera. lib. ag. capi. sulac siue sileith: auc. Galie. i. rubus oibus ē notus: folia ei⁹ ⁊ sūmitates recentes sunt cōpōsita in substantia sua ex suba terrea frigida ⁊ aquea tepida: ⁊ sapor ei⁹ ē stipticus: ⁊ virt⁹ eius i frigidat: ⁊ desiccat: ⁊ secūda cōgluctinat: ⁊ decoctio eius tingit capillos.

Gal. vj. sim. phar. cap. batus: ꝑm translatiōem gre. batus vel rubus folia qdem ⁊ cime necnō flos ⁊ fructus stiptica ptcipāt q̄litate manifeste. i hac tñ ad inuicem differūt. Nam folia qdez ⁊ p̄sertim mollia ⁊ noua plurimū ptcipantia aquositate modicum sunt stiptica: ꝑm eā rōnem ⁊ sūmitates. vnde masticata curant alcola ⁊ ceta que in ore vlcera sanant: ⁊ alia vulnera solidare pōt. est eni eoꝝ complexio ex terrestri ⁊ frigida suba ⁊ aquosa tepida fruct⁹ vo qñ fit maturus ptceps ē moderate caliditatis: saporis cū sit vt ondimus dulcis: q̄re propter hoc: nec non pp moderatā stipticitatē come stibilis nō est moleitus. Immatur⁹ aūt a frigida terrestri supat suba: ⁊ ideo stipticus ē ⁊ siccatiu⁹ fortiter: ⁊ vterq̄ desiccat ⁊ reponit desiccatiuo⁹ existens recente: sed ⁊ flos euidem ē virtutis cuꝝ fructu ad dissinterias: ventris quoq̄ fluxus: nec non ad sputū sanguinis idoneū pharmacū. Radix aūt cū eo q⁹ stipticat: ⁊ nō pauca subtiliū ptium substantia ptcipat: q̄obrem ⁊ lapides q̄ sunt in renibus

Bera. auc. Diasc. virt⁹ eius ē q̄ frangit. curat alcola: ⁊ vlcera oris qñ masticatur: ⁊ curat alia vulnera: ⁊ decoctio ei⁹ tingit capillos: sed sapor eius fruct⁹ ē dulcis: ⁊ ē humidus ⁊ cali. ⁊ imaturus est frigid⁹ terreus: ⁊ sapor ei⁹ ē ponticus: ⁊ desiccat desiccatione fortis: sed flor eius ē sicut virtus fruct⁹: ⁊ cōfert vlceribus intestinoꝝ: ⁊ fluxui ventris: ⁊ debilitati intestinorum ⁊ ani. sed radicis eius est substātia subtilis: ⁊ sapor est stiptic⁹: ⁊ ideo frangit lapidē renū ⁊ qñ fit emplm roib⁹. ⁊ qñ fit emplm cuꝝ foliys ei⁹ curat vlcera hu. capitis. Sed rubus canis q̄ gre. dicit ē cinosbatus nocet decoctio ei⁹ fructus cāne pulmonis: ⁊ stringit fluxū menstruoꝝ. ⁊ radix ei⁹ est calidior ipso: de qua si fiat emplm exhibit spinas ⁊ alia infixa corpori. ⁊ qñ fit emplm cuꝝ foliys suis recentibus ꝓhibet apata. Et idē auc. Gal. fruct⁹ huius plante ē stipticus stipticitate forti. Et folia eius hnt stipticitatē paucā: ⁊ oz q⁹ caueatur ab eo qđ intra fructū est silē bombicino: qr nocet multū cane pulmonis: hanc spēm inuenies si. l. l. set.

Dias. cap. batus. Bat⁹ ē oibus notus: virtus est illi stiptica ⁊ seruantica: elixatu racius capillos inficit: ventreꝝ abstinet: fluxum matricis mulierū stringit: morsibus venenatꝝ occurrit. tutas gingiuas a putredine fuat: tumores oris compescit: marie si folia eius cū aceto masticata fuerint: herpetes mundāt: acoras capitꝝ purgant: tumores oculoꝝ ⁊ condilomata soluūt: emoroidib⁹ subuenīūt supposita: stomaticꝝ iposita medicatur: cardiacis opitulat: succus huius herbe ⁊ hastarum sole siccat⁹ oia facere nouit. succus ei⁹ seminis maturi oib⁹ causis oris vtilē adhibet: vētrem abstinet comestus: ſz nō matur⁹: flos ei⁹ cū vino bibita ciliacis ⁊ dissinterics ꝑdest: flos ei⁹ albus est ⁊ caniculari ortu vigēs: iple quoq̄ potui datus cū vino humoris fluoꝝ cohibz: illinit⁹ cū melle oculoꝝ lipitudinē medet: atq̄ igni sacro huius ergo folia ⁊ flores ⁊ mora leuiē ītringūt: vū ad vuā ⁊ fauces ꝓprie videnē facere: quāuis omne ꝓfluū ydonee ītringāt: folia eius ⁊ cime masticata alcola ⁊ alia vlcera curāt in ore: ⁊ plagas gluinant. mora ei⁹ matura habēt i se mediocrē calorem. immatura vo sūt frigida ⁊ terrestrē retinēt in se substantiā: vñ nimis desiccāt. Jtē puluis ex eo factus sicut ⁊ de flore eius plus desiccat recentioꝝ: facit nāq̄ ad dissintericos ⁊ ad omē rheuma vētris: ⁊ ad defectionē sanguinē expuētibus hic puluis dat⁹ vtilissimū medicamē est. Radix autē eius stiptica ⁊ leptomeris est: ⁊ iō freneticis data lapides rumpit. Species bati sunt due. vna cōmunis q̄ dicta ē q̄ oibus nota est. Altera q̄ appellatur ydea siue cinosbatus que est rubositatis maioris sup⁹adicte: ⁊ ē virtutis cōstrictiue. ei⁹ nā q̄ mollia germina siue tirsi cōtussa ⁊ exp⁹essa succum dimittunt q sub sole relictus cogtur vsq̄ ad grossitiē mellis: ⁊ datur ad ea q̄ sup⁹a. succ⁹ eius cū vino ⁊ melle sup⁹apositꝰ supiorib⁹ ꝑdest. mora cū vino sumpta sapientiaz nutrit: vt ab antiquis dicit: leges eā mense iunij ⁊ iulij: cū melle ⁊ pane cōtrita apata mirifice rumpit: lege de ista specie batus in. l. set.

Scurria	.i. ablatio vrinationis
Scura	.i. lacerta.
Scuca	.i. suchaa.
Scupio ferrameo	.i. petra argenti.
Scuteram	.i. fumus terre.

Scrupulus ē. xx. granorum pondus.

Sgusera	.i. abrotanum.
Spumus	.i. stringulus auis.

Spuma nitri qd est. l. l. baurach.

Spurum vinū. i. aquatū quasi spurium.

Spuriū qd est. l. l. busach.

Spuma maris qd ē. l. l. zebus albach.

Spuma argenti. i. litargirum.

Squmantū qd est. l. l. adeber.

Squinū qd est. l. l. quā sup⁹a.

Squama ferri qd est. l. l. erugo ferri.

Squilla qd est. l. l. haurifel.

Squigibius. i. vinū squilliticum: hoc vocabulū ponit̄ in. l. cufa: ⁊ in. l. baid.

Stupion	.i. passer auis.
Scupio	.i. stagnū.

Stupor ē qñ hō dormit stupidus: ita q⁹ cū magna difficultate excitatur.

Cap. ccccccl xii.

Sturagen uel sura mē ara. gre. chimeron coliricō. lat. vo hermodactilus.

Bera. auc. Dias. sturagē siue suragē. i. bermodactilus: ē herba q̄ florescit in fine autūni: ⁊ ē ei⁹ flos alb⁹ filis in figura sua floris croci: deide emittit folia silia foliys bulbi i qbus ē hu. adherēs manui: ⁊ hz stipitē i lōgitudine vni⁹ palmi porrectū: cui⁹ color ē albus declinās ad nigredinē: ⁊ hz radicē cui⁹ color ē niger ad rubedinē declinās: sed qñ aufert̄ cortex apparet radix interius alba mollis dulcis saporis: ⁊ plena hūiditate: q̄ gre. vocat colliricon: vt apdaret in ꝓpa. l. Est aūt radix ipsa rotūda silis cepe bulbi: ⁊ radix ipsa hz in medio sui scissuram ex q̄ egredit̄ stipes sup⁹ quē est flos: multū nascit̄ in locis q̄ dicit̄ charun: ⁊ interius q̄ dicunt̄ guagua: ⁊ hec radix ⁊ alia si comedit̄ occidit strāgulando sicut fungi. ē eniz comedentib⁹ reme

Dias. ca. de achimeron: diū lac omnium. dicit q⁹ ē liliū silue stre: ⁊ est iter

Bera. auc. Gal. ē alia q̄ est alficiēs. Et idē ba int⁹ ⁊ ex⁹: ⁊ ista ē melior: ⁊ hz virtutē laxatiuā: ⁊ silr aqua in qua bulierit: verum malus est stō: ⁊ cōfert doloꝝ iunctu⁹arum ⁊ podagre. Exhibēdus est hēntib⁹ iuncturas molles ⁊ nimis hūidas. Idē auc. Mesarugie nimis frigidus: ita q⁹ narcotizet: q⁹ si hoc esset nō esset laxatiuus. Aben mesuay: rube⁹ occidit: ſz al

bus deficcat vlcera antiq̃:ꝛ cõfert variol'. Habit ꝛ melio: er eo ẽ q est erteri⁹ ꝛ interius albus. ꝛ qñ frangit̃ est fractio eius facilis ꝛ nõ dura. niger ve ro ꝛ rubeus sunt ambo interficientes.

Jo.mes. hermodactil⁹ ẽ radix herbe mõ tane: ꝛ eius alius longus sicut di gitus. alius rotundus: sed melio: est rotundus: ꝛ eius alius albus: alius rube⁹: alius niger. sed me lio: er his est q ẽ albus vere albedinis intus ꝛ ex ꝛ q est grossus ꝛ duricie mediocris. aliter aũt fa cti mali sunt. Dau. ca. de hermodactilis. hermo dactili ca. sunt: ꝛ sic. in p̃n. ij. gra. herba est ꝛ circa radices eius tubo:ositates inueniunt̃ q̃ colligi de bent ꝛ vsui reseruari: in estate colliguntꝛ reseruã tur: per ãnuz vnũ ꝥuari possunt. sunt aũt eligẽdi qui sunt albi ꝛ solidi. hz aũt virtutẽ dissolutiuaz consumptiuã attractiuã. purgant aũt p̃ncipaliter phlegma. ꝯ arteticam: ꝛ podagrã: ciragrã: ꝛ ilia cam passionem: ꝛ mo:bos ex phlegmate nõ existẽ te fe. valz benedicta acuta ex hermodactilis gera logodion: teodo:icon: anacardina. Contra sciati cam: podagrã: ꝛ ciragram: succus feniculi cũ mel le decoquat̃ ꝛ cũ tali melle denk. ʒ. ij. hermodacti lo:um: ꝛ. ʒ. i. seminis feniculi: ꝛ fiat electuariũ q̃ mo:e benedicte põt sũmi. Et nota q⁹ i dosi debẽt poni. ℨ. ij. vel. iij. hermodactili. Contra iliacam passionem: fiat decoctio mellis addita aq̃ ne exu ratur: ꝛ ne mel exeat: ꝛ ex illo melle additis. ʒ. ij. hermodactili ꝛ cinamomi dek. puluis hermoda ctili supfluam carnẽ co:rodit. puluis eius conficia tur cum sapone gallico ꝛ licinũ intinctuz fistulis imponat̃: etiã puluis ei⁹ cretico cõficiat̃ cũ aliqua medicina cerebrum cõfo:tante ꝛ stuellum de bom bace intinctũ narib⁹ imittitur cerebrum cõfo:tat ꝛ polipum co:rodit.

Jo.mes. solutione educit phlegma grossũ ꝛ a iuncturis p̃pe: ꝛ est medicina magna artetice ꝛ podagre sumpt⁹ ꝛ cataplasma tus: ꝛ p̃pe cum farina o:dei: ꝛ vitellis ouo:uz aut mica pãis pinguis ꝛ vitellis ouo:uz: ꝛ vsus ei⁹ ipin guat co:p⁹: ꝛ augmentũ efficit i ſpmate: ꝛ ẽ medi cina bona vulneribus. abstringit eni sordes eorũ ꝛ consumit carnes putridas in eis. Dosis eius ab aureo. i. vsq; ad duos. Cõseruatur autem per an nos tres.

Strutium	.i. condes.
Strution	idem.

Struma. i. emo:oida inflata vel ceca q̃ nihil san guinis emittit.

Sequitur de. T.

Tabarzet .i. album: qõ fit in il la regione sic nominata.

Talles. i. gallia.

Taberzeta. i. smiraldus.

Tarobolus. i. artemisia.

Talk. i. stella terre: ꝛ sũt sca lole lucide terre colo:is nitri inueniunt̃ in insula cipri: ꝛ vo catur lutum samium.

Tallus	idem qõ supra.
Tagantes	.i. arthemisia.
Talaso	.i. herba faseoli.

Tacola qd est. l. l. laier almanam.

Taos	.i. pauones.

Tarasis. i. conturbatio de fumo.

Talmon. i. oculus: inde butalmon ꝛ obtalmia.

Tarugilos	.i. plantago.
Taurion	.i. celidonia.
Tanagin	.i. titimallus.
Tachir	.i. papauer.
Tacucellum	.i. vmbilicus veneris
Taseron	.i. quatuo: res.
Tabbanis	.i. graffones.

Tartarum qd est. l. l. harim.

Tabeleb	.i. lenticula aque.

Tachemera puto q⁹ est qdam musc⁹ core.

Taum. i. exitura que fit in carnib⁹ laris ꝛ subasel lis: ꝛ post aures ꝛ inguinibus: ꝛ est ex greco co:rupto.

Taram. i. auis, in palato hẽns dentes.

Taguid	idem quod supra.

Tarachisa. i. piscibus salitis: vl' ouis pisciũ siccis

Tanagat	.i. esula?

Tarsalti. i. puncta que post obtalmiam in oculo remanent.

Taffert	idem qõ supra.
Taras	.i. surditas.

Tabos. i. marasmus: ꝛ est tertia spẽs ethice q̃ est ethica senectutis: vel tabes. i. co:ruptio vel putre factio vt inuenies in. l. cedrus.

Tamarisc⁹ qd est. l. l. cusa.

Tasa	idem.

Talon interp:etat̃ ram⁹: inde diatalon. i. de ra mis ꝛ talea: vt in paladio.

Tanebila nascas	.i. sco:ia eris.
Tarichiti	.i. ipoquistidos.
Tarachit	idem.
Tarozaro lentisc⁹	idem.

Tagedis sunt species que cibis p:o condimento admiscentur.

Tanam	.i. bonũ malãnum.
Talus.	.i. cauilla.

Tagomus. i. pediculus vulturis. l. l. pediculus.

Cap. ccccccl.xiii.

Tapsia uel tasia. gre. a ra. iantin. lati. vo ferula siluestris vl' tapsia. li. ag. ca. tapsia: auc. diaſ. tapsia ẽ iantin siue iantuz ꝛ ẽ planta hẽns stipitem silem ferule: ꝛ hz folia si milia folijs maratri: ꝛ ramos subtiles in quo: su mitatib⁹ sunt co:one siles co:one aneti: ꝛ hz flo:ẽ albũ ad citrinitatẽ declinantẽ: ꝛ semẽ latũ simile semini plante q̃ dicit̃ karicas: nisi q: est minus eo ꝛ hz radicẽ albã grossam multo: co:ticũ acuti sa po:is ex qua herba colligit̃ lach:ymus i hunc mo dum: fodit̃ terra circa ipsam ꝛ scindit̃ co:tex eius ꝛ coopitur fouea vt mane lach:ym⁹ mũdus inueni atur. Illã sequẽti die hũiditas illa coadunata in radicem colligit̃ ꝛ reponit̃. virt⁹ eius ẽ ca. calidi tate fo:ti cũ hũiditate. Tapsia ꝥm Diaſ. ca. de ta psia: ꝥm translationẽ gre. dicta ẽ eo q⁹ p̃mo in ta pso insula iuẽta ẽ: fex est silis ferule: folia silia ma ratro hẽns ꝛ hastas tenues in qb⁹ singula capitel la sunt sicut anetum: flos ẽ illi mellin⁹: ꝛ semen la tum silẽ ferule: ſz min⁹: radix ẽ illi alba ꝛ grossa ꝛ co:ũ grossum hũs ꝛ viscida in odo:e q̃ eruccat̃ sic fossam i fra libera fac radicẽ in vno loco cauãs q̃ cauata ferro tangat̃ ꝛ sectiões ille cũ hũo:em mi serit lach:yme incauat̃ vt illa colligat̃ quã illa die colliges. Radix etiã cũ co:io suo in pila cõditur ꝛ in vase fictili siccat̃: ꝛ succus q exp:imit̃ i sole ponitur. mlti vo ꝛ radices ꝛ folia eruccãt: sed talis suc cus inutilis ẽ. eo vo tpe quo colliges succũ noli ℨ ventũ stare: qñ tumefaceret facie ꝛ man⁹: qõ si ca uere volueris cerotis stipticis faciẽ ꝛ manũ ante inunge. virt⁹ ẽ ei catartica ꝛ ca. Co:ũ radicis ipi us radicis ꝛ succus ꝛ lach:ym⁹ in mulsa accepta sup:a ꝛ infer⁹ humo:ẽ purgat. Radicis vo ãtuo: oboli accipiũtur ꝛ cũ amsi. ʒ. iij. dank: succi vo ci⁹ duo oboli accipiuntur ex lach:ymo vnus obolus

accipitur. nam plus acceptus infert necem: purgatio hec doloꝛem lateꝛis mitigat aſmaticis medetur. Auriliaꝫ etiam his q̃ putridū ſputuꝫ hēnt eſt aūt danda potio eſcis admixta: aut cocturis. ẽ aūt metaſſincretica. Radix eius creticam tantaꝫ hēnt caliditatẽ: vt nullam hēant comperationeꝫ vñ capiti ſupunct9 ſuccus eius allopitias emẽdat linoꝛes detergit. ſuccus ei9 addito libanotido ⁊ cera equali pondere: oīa põt facere in quolibet loco poſitus: amplius q̃ duab9 hoꝛis eẽ nõ dꝛ: ſed ante ⁊ poſt loca ca. a q̃ fouenda ſunt: lentigines mundat: lepꝛas limpidat puſtulas purgat: maꝛie ſulfure mixto: veteres doloꝛes lateꝛꝫ aut pulmonis curat: arteticꝭ ⁊ podagricis maximū fert auriliū Et trahit de ꝓfundo humoꝛes violẽter: ⁊ ſic diafoꝛeſim facit. Hal. vj. ſim. phar. ca. ō tapſia: tapſia ſiue ferula ſilueſtris: acris virtutis eſt: ⁊ vehemẽter calefactiue cū humiditate attrahit ergo fundit9 violenter: ipſa etiam attracta conſumit. opatur aūt hec multo tpe eo q̃ abū danter plena ẽ ſuꝑflua humiditate: ꝓpter quaꝫ ⁊ cito coꝛꝛumpit. Iſaac in viatico cap. de moꝛfea.

Ungentum moꝛfee oīs coloꝛis. ꝛecipe tapſie condiſi ſinapis ſeminis nigelle radicis piretri rubee ana. ʒ. i. coſti colloquintide e lebꝛi nigri radicis capparoꝛū rute allumis ſtafiꝛagrie nitri ana. ℈. ſ. euforbij ſcamonee ſalis armõiaci ſandarace ana grana. xiiij. boꝛum puluerem tempera cum aceto ⁊ inunctatur.

Tabaſtrem nomen eſt regionis.

Talium .i. ſtruzzo maſculus.

Taburos .i. lipparia.

Talaſſir. i. nuꝛ muſdata: vel arboꝛ macis.

Talaſafir idē quod ſupꝛa.

Taliſafar idē quod ſupꝛa.

Taliſtear idem qõ ſupꝛa.

Talaſmomel .i. mel cū aqua.

Tarocollen qd eſt. l. l. gluten.

Tantes .i. arthemiſia.

Tabarzet qd eſt. l. l. ſmaraldus.

Talaſſa. i. guadus: ⁊ eſt herba cum qua tingitur blauetum.

Tacedenſte .i. piretrum.

Tarfa .i. tamariſcus.

Tamarix. i. bꝛuca erecta: ⁊ eſt tamariſcus.

Tatimeo .i. ebulus.

Tacula qd eſt. l. l. laier almanam.

Taio .i. aſinus.

Talmos .i. oculus.

Taſcatas lamaidẽ. i. teſta ſubtil q̃ aurifices vtuntur in purgando aurum.

Tabet .i. coſtus.

Tara. i. grana viridia hẽns ⁊ dura.

Tafcada: ⁊ eſt dupleꝛ. vna que ẽ alba. alia viridiſ alba eſt q̃ fit ex ſola aq̃ ⁊ carne: viridis eſt q̃ ex aq̃ fit ⁊ carne ⁊ alijs.

Tapſis cibus ẽ qui fit ex lentibus.

Tagip. i. auis q̃ habet in palato dentes: ⁊ qdam dicunt q̃ eſt vultur.

Taguro idem.

Tanagar. i. lactaꝛolus: ⁊ ẽ ſcꝛofularia.

Taragi ẽ auis minuta.

Tarad .i. radix rubee.

Tabeim .i. ebulus.

Tauis. i. terra barbaroꝝ habens ſiccitatẽ.

Tarapacon eſt cicoꝛea vel endiuia.

Tarara idem quod ſupꝛa.

Tamariſcus maſculus idem ẽ qõ cipꝛeſſus.

Tactarum .i. capiſtrū auri.

Turapaten .i. endiuia.

Tagander .i. piretrū.

Tabaſir .i. ſpodium.

Tamar ſunt oẽs dactili īmaturi: vl palma dactili

Taur .i. thaurus.

Tarcon .i. ſaturegia

Tarcen idem.

Talea .i. caput palme.

Tarachiſa. i. piſces ſaliti: vl oua piſciū ſalita

Tanaſgi .i. pondus vni9 tertie.

Tanageta .i. tanaceti.

Talbe eſt quoddam medicamen indum ſatis ſtipticum.

Tarifilon .i. filius ante patreꝫ

Talippeos. i. ſemen quoddam acre virtutꝫ quod intrinſecus apoſthema in potione datuꝫ rumpit quo caremus.

Tarmezit .i. tamariſcus.

Tamub .i. rilocaracta.

Taſſus barbaſſus qd eſt. l. flõmos.

Tabeſcen ẽ locus qdam.

Tanaceti. i. tanaſia. l. l. arthemiſia.

Tanaſia idem quod ſupꝛa. Et ambe ſunt ſecunde ſpeciei arthemiſie.

Tabes. i. maraſmus: ⁊ ẽ ethica cõfirmata.

Tagantes .i. artemiſia.

Taliunac .i. amidum.

Tabaleb .i. gabaleb.

Tarenus ponderat grana. xx.

Tharchemeter. i. qdam maſculus coꝛe.

Taralme .i. feniculus.

Tafaris .i. pediculus vulturis

Tacui .i. romanus.

Tanum. i. puluis coꝛticis quercus.

Cap. ccccccclxiiii.

Tapſus ſm Diaſ. cap. de tapſo arboꝛ ẽ ſilis palme foliis ⁊ altitudine. naſcit in Italia: ⁊ in cãpania: ⁊ in hiſpania. In italia vo eius ſemine galline ipinguanꝫ: vñ ſi hõ guſtauerit ſolutiõem ventris patit. tapſus vo q̃ naſcit in calabꝛia tantã vim hꝫ vt q̃ſquis ſub ea doꝛmierit: aut ſederit: ſtatim piculū ſubſtineat vite. Iſtam ibi ſe necant tranſeũntes viam.

Talippeos quoddã ſemen eſt ſm Diaſ. cap. talippeos nobis ignotum: q: eo caremus.

Tarar. i. ſurditas: eſt aūt guacte cum pars ītrinſeca ſamach creata ſit in q̃ non conſiſtit cõcauitas intrinſeca: que ẽ ſicut vuea cõꝛꝛebendens aerem qui eſt q̃ audit voces ſub vndoſitate. tarar vo guacte ſunt vt nõ ꝓ eas nocumentum ſequatur ꝓuationis ſenſus: ⁊ guacte eſt ſicut deſtructio cõicãs ſoliditati: ⁊ non ſic illic concauitas: ſed neruis nõ aufert virtutẽ ſẽſus: tarar ẽ ſic dimiutio abſq̃ deſtructione: aut ſm cõuerſionem in ſignificatione dubella: ⁊ eſt apoſthema.

Tarfati .i. macula rubea.

Tachie .i. ebulus.

Tauguelbel. i. oẽs ſpẽs que ī cibarijs ponuntur vt piper cinamomum ⁊c.

Tagadeum .i. piretrum

Tabaſir .i. ſpodium.

Cap. ccccccclxv.

Tarmus ara. vl tarmos lati. lupinus. Hera. li. ag. ca. tarm9. auc. Diaſ. Tarm9. i. lupin9: ſunt ex lupinis qdã q̃ dicunt regales: ⁊ ſũt ſilueſtres quorum folia ſunt albidioꝛa domeſticis: ⁊ qdam ſunt domeſtici: ⁊ domeſtici comedunt poſt coꝛꝛectionem: ⁊ infundunt in aq̃ pluribus diebus donec receꝺat amaritudo: ⁊ generat humoꝛes groſſos.

Hal. vj. ſim. phar. capi. de lupino ſm tranſlationeꝫ gre. Tarmus. i. lupin9 comeditur quidem decoct9: ⁊ multis dieb9 ꝺeponens

amaritudinem in aqua: fitq; cibus grossor hūor vt pharmacuz vo hic talis ex emplasticis est q nō habet amaritudinem: ⁊ ē absterſiuus ⁊ diaforetic⁹: necat etiam lumbricos supplasmatus: vel si quis ipum bibat cū melle: vel bibat cum orizacca ra: siue etiā ipsius decoctio nata ē lumbricos edu cere: imo ⁊ supfusa deforis cōuenit morseis: ⁊ scabiei: ⁊ cancrenis: ⁊ malignis vlceribꝫ: hoc qdē ab stergendo. illa vo consumē do sine mordicatōe de siccando expurgat: ⁊ apit opilatōes epatis: ⁊ splenis si bibatur cū ruta ⁊ pipere: attrahit tam men strua q̄z embriones cū mirrha ⁊ melle iposit⁹. Est aūt ⁊ ipsius farina imordaciter diaforetica. nō eni liuida solū: sz scrofulas ⁊ simata dura sanat. tunc enim oportz eos in aceto coquere vel oximelle vl' orizaccara iuxta cōplexiones patientium: necnō passionis differentiā: cogitantes illud qō oz. nō est aūt p̄sentis negocij distinguere talia: diaforat eni ⁊ liuida ⁊ ceka oia que pri⁹ dicta sunt decoctio ipsa et farina nata ē facere. tarmus agrios vl' lu pinus siluestris amario: ⁊ validior ī oibus dome stico: est ei silis existens ſm gen⁹. Et idē ſm tran slationem ara. virtus eius p̄ma est q̄ desiccat sine mordicatiōe: ⁊ secūda abstringit: ⁊ resoluit: ⁊ ma defacit: ⁊ apit: ⁊ tertia occidit lumbricos qñ fit ex eis emplz exteri⁹. ⁊ qñ comedunt cū melle: aut bi buntur cū vino admixta aqua ⁊ farina lupinoruz resoluunt sine mordicatiōe: ⁊ curāt liuores: ⁊ apa ta: ⁊ scrofulas qñ coquūtur cū aceto ⁊ melle. ⁊ qñ fit emplastrū cum eis sciatice confert: ⁊ cōfert em petigini: ⁊ vlceribꝫ capitis: ⁊ scabiei: ⁊ bothor: ⁊ vlceribus fraudulētis. ⁊ qñ bibitur cum ruta ⁊ pi pere aperit opillatōes epatis: ⁊ splenis: ⁊ puocat menstrua: ⁊ nascale ex eis cum melle ⁊ mirrha ex pellit fetum: ⁊ farina eoz facit hoc: lupinus silue stris vel regalis valet ad ea q̄ dicta sunt.

Cap. ccccccclxvi.

Aum ara. gre. scordon siue scor deon. lati. allium.

Tera. lib. ag. capi. taum: aucto. Diaſ. est ex eo domesticū ⁊ agreste: ⁊ est quoddam ex eo qō repi tur in babylonia qō non est diuisum in dentibus ⁊ vocat porrinū. Idez auc. Gali. Et virtus dome stici est ca. sic in. iij. gra. sed agrestis sapor ē com positus. nam in eo est amaritudo: ⁊ acuitas: ⁊ sti pticitas: ⁊ punctio: acuitas ei⁹ similis est acuitati allij domestici: ⁊ istud ē scordeon: ⁊ ē forti⁹ dome stico. Est aliud quod vocant porrinū: ⁊ virtus ei⁹ est sicut allij ⁊ porri: ⁊ est habens folia similia foli is porri: nisi quia sunt strictiora: ⁊ habet stipitem longitudine vnius brachij ⁊ plus: super quem est flos albus. ⁊ virtus ei⁹ est sic allij domestici: nisi q̄ est plus calefactiuū. Et idē auc. Isaac benaram. Allium porrinū est planta porri vltramarini: ⁊ in sapore suo ē simile allio ⁊ porro: ⁊ ppter hoc virt⁹ eius ē composita ex virtute amborz: ⁊ facit ea que faciunt porrū ⁊ allium: nisi q̄ operatio eius est de bilior opatione ipsorz: ⁊ coquit ⁊ fit dulcius ⁊ co meditur deinde sicut porrū domesticuz: hanc spe ciem allij inuenies etiā si. l. l. curath. Et idē auc. Ruffi: Alliuz domesticū calefacit: ⁊ educit humo res grossos ⁊ viscosos: nocet visui q̄ adurit tum cas oculorum ⁊ eorū humiditates ⁊ cōturbat visū ⁊ est nocumentū auribus: ⁊ capitis: ⁊ pulmoni: ⁊ renibus: ⁊ si est in aliquo loco in corpore dolor ex citat ipum: ⁊ mouet: ⁊ generat ventositates: ⁊ vo mitum: recens ē melius ad puocanduz vrinam: ⁊ mollit ventrem: ⁊ expellit lūbricos: coste allij quā do comeduntur crude expellunt lumbricos: ⁊ con ferunt strāguriē: ⁊ difficultati vrine. Rabi moy ses capi. de allio: cap. scordeon: ⁊ allium agreste ē cali. ⁊ sic. pueniens vsqz ad q̄rtum. Est aūt aperi tiuuz ⁊ absterſiuū: consolidat vlcera fraudulenta ⁊ est bonū attritioni lacertorum.

Cap. ccccccclxvii.

Amarindi ara. ⁊ lati. ⁊ gre. orifenicia.

Tera. lib. ag. capi. de tamarin do: nascit multum ex eis in cesarea: ⁊ in terris namē: ⁊ folia ei⁹ sunt sicut folia salicis: deferē ex terris Indie: ⁊ ē fructus coloris rubee: ⁊ hēt medullam plurimam plusq̄z rilocaracta crocei coloris ad nigredinē ten dens: ⁊ hz melleitatē: ⁊ est illō quod ex fructu ad ministratur postq̄z egrediunt grana eius. ⁊ melio res tamarindi sunt noui recētes non aridi sapo ris acerrimi. ⁊ virt⁹ eoz est fri. ⁊ sic. in tertio gra du. virtus ei⁹ est q̄ larat cholerā ⁊ reprimit acui tatem eius: ⁊ abscindit vomitū: ⁊ aufert p̄uritū. ⁊ dosis aque eorum postq̄z decoquunt est lib. s. ⁊ aufert sitim. Et idem auc. Mesaa: est frigi. in. ij. mollit ventrez: ⁊ ē sicut p̄runa: nisi q̄ est subtilior ⁊ minoris humiditatis. Pau. cap. de tamarindo est fri. ⁊ sic. in. ij. gra.

Auicen. de viribus cordis dicit q̄ consor tat cor.

Cap. ccccccclxviii.

Aratin arabice. latine iſculi vl' lumbrici terre.

Tera. lib. ag. capi. taratin. auc. Gal. sunt vermes qui qñ foditur terra vl' aratur inueniunt. ⁊ qñ ipsi teruntur ac ponunt sup neruos incisos con ferunt iuuamento magno subito ⁊ manifesto. Et quando dātur in potu cum rob ē medicina que p uocat vrinā. Et idē auc. Diaſ. qñ ptritōe forti ptē runt: ⁊ ponuntur sup neruos incisos cōglutināt eos: ⁊ nō oz q̄ vuln⁹ dissoluat nisi post tres dies ⁊ qñ coquuntur in oleo ⁊ distillatur de eo sup au rem dolentem sedat dolorem eius. qñ teruntur con tritioni forti ⁊ bibitur cum rob puocant vrinam ⁊ frangūt lapidem: ⁊ curant ictericiam.

Cap. ccccccclxix.

Auf ara. lati ne lana. **Tera.** lib. ag. ca. tauf auc. Gal. Tauf. i. lana. lana succida cō fert attritioni ⁊ conquassatiōi mem brorū ⁊ neruorum. ⁊ quando fricatur corpus cū ea sordes q̄ est in ea confert ad penetrā dum: sed lana lata est cōferens in hoc q̄ ē ipa ma teria recipiendi oēm rem hūidam: ⁊ oēm liquorē quādo in eo infunditur. ⁊ quādo aduritur fit vir tus eius cali. cum subtilitate quousq̄z ipsa aufert carnem supfluam ab vlceribus: ⁊ ponitur sup in emplastrz desiccatiuis. Et modus adustionis ē q̄ ponatur in vase nouo ⁊ cooperatur cooperturo perforato multis foraminibus: ⁊ sic aduratur. Idem aucto. Diaſc. Quando infundit in aceto ⁊ oleo ro. confert sode: ⁊ dolori stomachi: ⁊ alioruz membrorum. sed adusta habet virtutem calefacti uam: ⁊ adustiuam: ⁊ stipticā: ⁊ cauterizatiuā: ⁊ au fert carnem supfluam ab vlceribꝫ: ⁊ incarnat ⁊ cō solidat ea.

Talassis	.i. aq̄ marina.
Thalapeos	.i. vincitoricū
Thalatos	.i. poligonos.
Thamilana qd est. l. l. laier almanam.	
Thameb	.i. vua. l. l. vitis.
Thamisana est quedam spēs rorismarini.	
Thaer	.i. indicus.

Cap. ccccccl xx.

Tharo est quedã herba que i fra hierosolymitana plantat in hortis: ⁊ tunc ei⁹ acuitas ac superflua caliditas auferuntur: vñ ad comedendum bene sapida reddit cuius grana carpobalsamo sunt silia cũ quibus balsamũ q̃ndoq; falsificat. Est enĩ lignũ balsami ei⁹ ligno sile atq; oleũ oleo: hec latine ignoratur.

Tapsia .i. tasia.

Talpi herba ẽ que folia hz in magnitudie digiti tirsum hz subalbidũ latũ tenuẽ ⁊ longũ silem cartamo ⁊c. qua ceremus.

Thalasmo ẽ quedam cõfectio.

Cap. ccccccl xxi.

Thalaspium uel thalapis: vel scandillatiũ: gre. ⁊ lati. leuisticum silueſtre: vel nasturtiũ silueſtre vel Dias. cap. talaspium: ꝑm trã pes galline. slationez gre. nascitur in tumulis ⁊ in vijs ⁊ sup tegulas herba est minuta: folia habẽs angusta ⁊ duob⁹ digitis longa: ⁊ in summo diuisa ⁊ pinguia: virgã ꝓferens in medio duoꝝ palmoꝝ cũ paucis ramulis in quibus fert semen latum sile cartamo ⁊ obꝛotundũ ⁊ veluti cõquassatum: vñ ⁊ nomẽ sumpsit: florem hẽt subalbidum. virt⁹ ẽ ei termantica: ⁊ potissime semini ei⁹: potui datũ in acceptabili quãtitate per superioꝛa atq; inferioꝛa purgatiõez facit vehemẽter sciaticis ꝓ cristere adhibitũ medet: bibitum menstruis impat: Gal. vj. sim. phar. cap. ta aboꝛsum facit. lapis: ꝑm translationem grecam. est aũt leuisticũ silueſtre: vel scandi latiũ: vel talapis: cui⁹ semen acris virtutis est: qꝛ apata rumpit: ꝓpinatuz mẽstrua mouet: embꝛones rumpit: ⁊ ꝓ anum impositũ sciaticis cõuenit. Est aũt ⁊ alterũ purgatiuũ sup ⁊ subtus collicorum bibitum in oꝛifaui multudine: hoc ĩuenies si militer in. i. leuisticum.

Talasso melli .i. aqua marina: ⁊ mel.

Thaos .i. pauo.

Thalasteos .i. gladiolus.

Thaguebili. i. spẽs que cibis miscentur: pꝛo sapoꝛe vt piper.

Thaus .i. pultes.

Tharona .i. granũ lentisci.

Tharcon idem quod supꝛa.

Tharubil. i. species q̃ cibis admiscent pꝛo sapoꝛe ⁊ condimento: vt piper ⁊ similia.

Cap. ccccccl xxii.

Thal uel halcal ara. gre. oꝛi: vꝛo xos. lati. Gal. viij. sim. phar. ca acetum. pi. oxos: ꝑm translatiõem gre. Oxos. i. acetũ: in primo lib. monstratũ est mixte substantie existere. s. calide: ⁊ fri. ambab⁹ subtilib⁹ ptibus. supat vꝛo caliditatẽ frigiditas. siccatiuũ vꝛo sufficiẽter ẽ hoc pharmacum: vt sit tertij gra. iam completi quando est foꝛte. Dera. li. aggre. cap. thal: auc. Gal. Subtilitatia ei⁹ est subtilis composita ex caliditate ⁊ frigiditate: nisi qꝛ frigiditas ẽ ampliꝛ in eo q̃z caliditas: ⁊ desiccat in. iij. gra. ꝓpe finem qñ fuerit antiquũ: ⁊ est nociuuz neruis. Idẽ auc. Dias. acetuz infrigidat ⁊ stipticat: ⁊ est bonũ stomacho: ⁊ puocat appetitũ: ⁊ abscindit sanguinez a quocũq; mẽbꝛo fluat si bibat aut fiat sessio i eo. Et coquit cũ cibis: ⁊ ꝙuẽit cursib⁹ supfluitatũ ad ventrem: ⁊ qñ infunditur in eo lana non lota aut spongia: curat apata in ꝓncipio ipsoꝝ: ⁊ restringit matricem egressam: aut anum exeuntem ⁊ stringit gingiuã sanguinolentã: ⁊ confert vlceribus fraudulentis: ⁊ herisipille: ⁊ formice: ⁊ scabiei vlceroſe: ⁊ empetigini: ⁊ emoꝛoidib⁹: ⁊ panaritio: ⁊ abluunt cũ eo vlcera fraudulenta. Et quãdo miscet cum pauco furfuris: ⁊ ponit tepidũ sup podagrã cõuenit. Et qñ coquit cum melle: ⁊ linit cũ colinꝛ: q fit sub oculo aufert eũ. Et qñ infunditur spongia in aceto: que ꝓus fuit infusa in oleoꝛo. ⁊ apponit fronti conuenit sode a caloꝛe solis: ⁊ fumus eius cõuenit grauitati audit⁹: ⁊ tinnitui aurium. ⁊ qñ distillat in aurem occidit vermes q sunt in ea. ⁊ qñ bibitur calidum cõfert accipientibus medicinas venenosas. ⁊ qñ bibitur cũ sale obuiat nocumento toxici: ⁊ qñ bibitur eradicat sanguisugas que adheserint gutturi: ⁊ cõuenit tussi antique. ⁊ quando bibitur calida conuenit asmati. ⁊ quando gargarisimus cum eo abscindit cursus humoꝝ venientium ad guttur: ⁊ confert squinantie: ⁊ casui vulue: ⁊ collutio oꝛis cum eo calida conuenit doloꝛi dentium. Paulus capitulo de aceto: fricatio eius cum sale circa volas manuum ⁊ pedum: valet contra frenesim: ⁊ litargiam.

Cap. ccccccl xxiii.

Thaleb ara. lat. vꝛo vulpis. Dera. lib. ag. cap. thaleb: auc. Gal. Oleum i quo decoqtur vulpes conuenit multũ iuncturarũ doloꝛib⁹: ⁊ multi medicoꝝ ponũt eam viuentẽ in vase cũ oleo ad coquẽdum ⁊ qdam ponũt eam moꝛtuam. nam qñ doloꝛ est ꝓpter humoꝛẽ grossum viscosuz ⁊ adherẽt ẽ ⁊ existentem in ꝓfundo mẽbꝛi nõ potest eum trahere medicina totum ꝓpter sui multitudinẽ: aut ꝓpter grossitiem substantie sue: ⁊ viscositatẽ aut ꝓpter frigiditatẽ ipsius nimiã: aut ꝓpter vẽtositatem inflatiuam q̃ generat ab eis. In veritate dico q⁹ illi q operant cum vulpib⁹ ad hoc ipsi faciebant cũ eis balnea in quibus egrum ponebant: ⁊ iacebat ibi adeo q⁹ oleũ cooperiebat coꝛpus egri totum: ⁊ iubebant infirmo q⁹ staret ibi multũ: ⁊ faceret moꝛam longã ibi. contingebat ergo ex hoc q⁹ oleum illud resoluebat id qđ erat in iuncturis ex apate humoꝛũ in loco: ⁊ non faciebant hoc solum imo euacuabant ab eo qđ erat in coꝛpoꝛe toto ex supfluis humoꝛib⁹ q̃uis in coꝛpoꝛe habẽtis doloꝛem iuncturarũ esset repletio magna. nõ ergo est mirũ si hoc medicamẽ conuenit ei i hũc modum. nã humoꝛes nõ descendũt ad iuncturas eorum: imo euacuant ꝓ resolutiõem ex loco vbi sũt Et illi q sunt in iuncturis resoluũtur etiã. Paulus pulmo vulpis desiccatus ⁊ potatus pondus. z. i. multum cõuenit asmati: sed Auic. dicit q⁹ hoc medicamen valet coꝛpoꝛe purgato.

Cap. ccccccl xxiiii.

Thaguli dentes arabi. gre. safurion. lat. cauda tremula. Plin. de safurion ẽ auis: q̃ est de genere puaruz est minoꝛ oĩbus auib⁹ exceptа aue reiaeoꝛ: coloꝛ eius intra viridem ⁊ citrinũ ⁊ cinerituz ⁊ sup alas eius sunt penne aurее: ⁊ sup caudã ei⁹ sunt puncta alba: ⁊ plurimum apparet in hieme apud piscinas ⁊ parietes: ⁊ ipsius volat⁹ non ẽ fixus: imo volat parum ⁊ cadit: ⁊ garrit semꝑ ⁊ mouet caudam: ⁊ hec ẽ auis spine: expellit lapidez de renibus ⁊ vesica cũ potentia.

Tragabulidos idem qđ supra.
Trachimata .i. asperitas oculorum
Trachiotis .i. balsamita.
Tragos .i. hyrcus.
Tragus .i. spelta.
Tracus idem.
Trages. i. spongia: ⁊ ē tertia species eius.
Tragomatum idē quod supra.
Trauenatica. i. sanguinē ex vulnere stringentia.
Trachit .i. ipoquistidos.
Traxia .i. scariola.
Trachia .i. aspera.
Traganeū nascit in creta insula maritimis iuni peri filis: ⁊ semē ⁊ folia ⁊ ramis: succus ei⁹ lacte⁹
Traguz idē quod supra.
Tragiz tracholontan quid est. l. l. sandanig.
Traumaticū medicamē. i. sanans vulnera: Dias. cap. de felle.
Traben .i. vua.
Tracion. i. frutex q vocatur tramēticus.
Trafia .i. grana solis.
Tragagantū vocatur radix arboris draganti. l. l. acantos.
Tragemata sunt fructs dulces habētes duros nucleos vt nuces vl' duras testas vt amigdale: vl' qcquid post cenā comedit gratia delectatōis que est ad bibere: vt Gal. de edulis cap. de semine canabi: ⁊ ara. vocat cauganac.
Traugeātes sunt illi q vtunt tragematibus
Trachea artaria. i. pncipalis arteria.

Cap. ccccccl xxv.

Tkagos ſm Dias. cap. tragos aut scorpion. nascit locis maritimis: frutex ē sup terrā longitudinē palmi vni⁹ bēns aut amplius hasta ē illi sine folijs in q̄ sūmo hz velut acinas minutas sicut triticū acutum multū in gustu stipticas: semē eius cum vino bibitū fluxuz matricis: ⁊ ventris abstinet: qđ semen plurimuz colligunt de terra: ⁊ faciunt trociscos.
Tragere idem.
Trahit .i. semē endiuie.
Tetanon .i. galbanum.
Tetonineos .i. pentafilon.
Testiculus canis qđ est. l. l. chasialkel.

Cap. ccccccl xxvi.

Testiculus sacerdotis vel zemac herba ē sup terrā expāsa cuius folia sunt pinguia ⁊ rotūda: flos eius croceus. radix ei⁹ est testiculis paruis plena: ⁊ albus q comesti valent ꝯ vitium emoroidarum.
Testiculus vulpis qđ est. l. qđ supra.
Testiculis leporis qđ ē. l. qđ supra.

Cap. ccccccl xxvii.

Testiculus omnis cuiuscūqz aialis nō hz bonitatē nutrimti manifesti: nisi testicul⁹ galloz ipingua toz: ipe nāqz ē boni nutrimti plimū: ⁊ ois spēs testiculi ꝓpe q sunt difficilis digestiōis: qñ digerūtur nutriunt plurimū: ⁊ plimum ipsoz est difficilis digestionis ⁊ plurimi nutrimēti: ⁊ ꝓpe q sunt de animalibus magnis Auic. lib. ij. capi. de grosse carnis. testiculis.
Teutrion .i. eritrodanum.
Terica .i. tribuli.
Termuagria .i. lupinus.
Terbentina qđ est. l. l. botim.
Tergio .i. filex.
Teriopomon .i. betonica.
Teonica .i. vrtica.
Teutrion .i. polium montanum
Terebintus quid est. l. l. botum.
Tectus .i. cicercula.
Terra figuli .i. argilla vel creta.
Terra sigillata quid est. l. l. theamaten.
Tenapium .i. sinapis alba.
Tetis .i. caro gingiuarum.
Tetamonon .i. ros.
Tefra .i. cinis.
Terra alchichi. i. creta que ūenit sub terra.
Terra lune .i. lutum lune.
Testaticula .i. polittricum.
Tephisie .i. gūmi rute agrestis.
Terazit .i. ipoquistidos.
Tenitrius .i. minutū.
Theitrus idem quod supra.
Terra stelle .i. talk.
Testulus .i. serpens.
Teucis .i. gūmi pini.
Tetonineos .i. pentafilon.
Termoſormos .i. lupinus agrestis.
Terra nidi irundinis qđ est. l. l. gi.
Telas .i. vulnus.
Tedanus .i. flos calcis.
Terra astra. i. rubea: ⁊ est bolū armenum.
Termenabit est potus qui fit ex dactilis ⁊ ficub⁹ siccis ad spissitudinē redactus: sicut mel calore solis: ⁊ hoc fit in locis calidis. nam terme. i. loc⁹ calidus. Habit vo dī potus ꝑdictus qui fit in locis calidis: ⁊ illud ē qđ vocat māna ofecta.
Theobolus. i. muscus qui nascit in lapidib⁹ qui morant in locis humidis.
Tesabuc. i. cū vnus pes offendit aliū.
Tetanon idē quod supra.
Tenup. i. arbor: canssi. l. l. canssi.
Temp idē quod supra.
Tembul idem.
Tetamatin .i. manna.
Teiugi .i. auis minuta.
Terpigo piscis dz dici torpigo: ⁊ quid ē. l. l. fead
Tela aranea qđ ē. l. l. banidebut.
Teractbit .i. ipoquistidos.
Telul .i. fistula.
Terabie .i. herba iudaica.
Teriatis .i. filex.
Terra rubea. i. fung⁹ vesenicus. l. l. bameth.
Telsendis .i. piretrum.
Tebemualse .i. sqnantū.
Termantica. i. calefaciendo dissolutoria.
Tebenmata .i. sqnantum.
Telea .i. satureia.
Terid. i. mice panis sup quas fūdit ius aliquod
Terme. i. oēs spēs calide: vel terme. i. locus calidus: inde termantica. i. calida.
Tebal ē genus fistule.
Terifie .i. rute agrestis.
Tefisie idem.
Teratich. i. fungus qui nascit in pede rose canine: vel barbe hyrcine: cuius succus expressus et siccatus vocat ipoquistidos. l. l. barba hyrcina.
Terbentina est gūmi arboris q̄ vocat terebint⁹ ⁊ ipsa vocat ab Auic. gluten albotim: sed alq legunt albotim: sed falso: ⁊ est zapinus. l. l. botim.
Terrebabin .i. manna cōfecta.
Terachtbit .i. ipoquistidos.
Terigia oculi .i. vngula oculi.
Terugia idē qđ supra.
Tegula qđ est ē. l. l. casef.
Tergia grece: latine frigolico.
Tetanus. i. spasmus tenens totum.

Tenſtulus .i. ſerpens.
Telub .i. tinea.
Terra armeni .i. lutum armenū.
Terra rubea idem.
Teſtudo eſt quoddā aial paruuz cum teſta dura ſatis horribile ad videndū: quod oibus eſt notū cuius virtutes inuenies in littera latamie.
Tepor .i. torpor.
Terra munda. i. cretica ⁊ ſtiptica ſatis.
Terra figuli idem.
Terentellum .i. trapanum.
Teridone. i. pforatiões ac ſi fierent cū terebello.
Teſſara interptat̄ q̄tuor: inde tyriaca diateſſarō quia fit de viginti q̄tuor ſpēbus.
Tetras interpretat̄ q̄tuor: inde tetrace⁹. i. febris quartana: ⁊ tetrafarmacū: ⁊ ſilia.
Terapentica .i. curatiua.
Tetregenſis .i. enula.
Temalcumoleo .i. chimolea.
Teneaſemon .i. argilla.
Teretate .i. pix liquida.
Terſicie. i. gūmi rute ſilueſtris.
Teil eſt quoddā genus piſcis.
Teſific .i. thamariſcus.
Teangi .i. auis.
Teſie .i. gūmi rute agreſtis.
Teutria .i. camedreos.
Tenta .i. ſtuellum.
Telea. i. vlmus: ſed falſo: imo eſt arbor que vocatur tela.
Terminum .i. vitica.
Tetrafarmacū quid eſt. l. l. tetras.
Tetraceos qd eſt. l. l. quam ſupra.

Cap. ccccccl xxviii.

Terenia bin qdam dicūt q̄ ē mana: ſed falſo: immo eſt vt mel albū habēs ſaporem mā. Bera. lib. aggre. capit. terene. niabin. Terenabin .i. mel ro. vñ eſt res cadens de celo: ⁊ aſſimilatur melli granuloſo groſſis graniculis: ⁊ ē noiatum mel roris: ⁊ plurimū cadit ſup arbores que ſūt in terra coraſceni: ⁊ in oriente: que arbores hñt folia ⁊ ſpinas virides: ⁊ flores rubeos: ⁊ nō faciunt fructū: ⁊ cadit in caſtella ſup ſūmitates palmarū ⁊ virtus eius eſt equalis mollificatiua ventris: ⁊ humectiua pectoris: ⁊ quenit calidis naturaliter ⁊ ppte q̄ ſoluit̄ in aq̄ iumbarū ⁊ p:unox: ⁊ ē ex eo melius albū ⁊ nouuz. Et doſis eius ab aureis x. vſq̄ ad. xx. aureos. Et idem auc. Abiz: Sedat inflāmationē febrū calidarum: ⁊ aufert ſitim: ⁊ mollit ventrez mollificatione mediocri: ⁊ educit cholerā cū facilitate. ⁊ melius ex eo ē albū nouū.

Cap. ccccccl xxix.

Teſt arab. vl' aſſef ſiue terf. lati. pix Sciendū q̄ pix fit ex arbore ligni aryn. ⁊ eſt arbor ſcerbin: vl' deda ⁊ eſt cedrus vel pinus maſculus: cuius fruct⁹ dī com. ⁊ eſt ex ea hu. ⁊ ſic. Bera. lib. aggr. cap. teſt. auc. Diaſ. ⁊ Hu. colligit̄ ex arboub⁹ ligni aryn. i. pini maſculi: ⁊ pfert fructū paruū: ⁊ ex eo fit lumē: vt apparet in littera cinobat. Et melior ex ea ē alba ſplendens leuis ⁊ munda. Sal. ſm translationē grecaz Pix que quidē ſiccat ⁊ calefacit ſm tertiā abſtantiā a cōmenſuratrs: ⁊ plus ſiccare nata ē q̄z calefacere: q̄ liquida ex quo calefacit pluſq̄z ſiccet. habet aūt quid ſubtilū ptiū: quo aſmaticos: ⁊ empicos iuuat: ⁊ hz qdem qd indigeſtū ⁊ diaforeti cum ſicut ⁊ ſm guſtū ſubamarū qd ⁊ acre: ita aūt ⁊ leproſos vngues educūt mirte cum cera: ⁊ empetigines expurgāt. digerūt aūt duros ⁊ indigeſtos būores oēs q̄ ponunt̄ in cataplaſmatibus. fortior vo ad oia talia eſt q̄ ligda. dura vo pix ad hec qdem peior eſt. ad ꝯſolidationē aūt vulnerū magis idonea. palam ergo ex his eſt qm̄ copioſum quid hūiditatis calide cōmixtum eſt pici liquide. Piſeleum. i. oleū picis: fit ex pice humida q̄ coquit̄. ⁊ eſt q̄dam ex ea q̄ eſt ſilis viſco viſcoſitate ſua: ⁊ noiat̄ viſcoſa. Et ē alia que ex toto ſicca ē ⁊ melior ex ea ē illa q̄ ē pura tenax ⁊ odorifera ſimilis reſine pini. Sapor hui⁹ē acutus ⁊ fere amarus: ⁊ vtus ei⁹ē ca. in. iij. gra. ⁊ deſiccatio ē plus q̄z calefactio ipſius.

Cap. ccccccl xxx.

Teugibel ara. latine zinziber. De libro aggre. cap. teugibel: auct. Diaſ. eſt arbuſtū quod reperit̄ in terris arabuz: ⁊ hoies illius terre vtunt̄ foliis eius in multis reb⁹: ſicut vtimur ruta in cibis ⁊ potib⁹: ⁊ decoctionibus alijs: ⁊ radices eius ſunt que ſicut radices ciperi: quaruz color verſus albedinē declinat: ⁊ ſūt ſicut mutilate ⁊ in ſapore earū eſt delectabilitas: ⁊ ſilitudo ſaporis piperis: ⁊ hñt bonū odorē. ⁊ oz q̄ eligāt̄ ille que nō ſunt pforate. ⁊ qdam ſunt q̄ condiunt zinziber cum melle. ⁊ qdam cū rob. ⁊ qdam cum aq̄ ⁊ ſale: ⁊ hoc ne putreſcat: ⁊ ſic ponunt in terreis vaſculis: vt deportet̄ ad ptes romanor: ⁊ ē conueniens in cibis: ⁊ comedit̄ cū piſcibus ⁊ ſale.

Sal. vj. ſim. phar. cap. de zinziber ſm trāſlationem grecā. radix huius plāte defert̄ ad nos ab india: ⁊ eſt illud in quo eſt nuuamētum. Et vtus eius eſt calefactiua caliditate fortī cū hūiditate: ppt̄ hoc accidit ei q̄ corrodit̄: ⁊ putreſcit cito: qm̄ in eo ē hūiditas ſuperflua. Paul⁹ cap. de zinziber: Zinziber ē cal. in. iij. gra. hu. in pmo. vinū decoctionis ei⁹ ⁊ ficuū ſiccarū ⁊ paſſularū valet ad fri. tuſſim: ⁊ ſpūaliū frigiditatez: ſi etiā puluis eius in ficubus ponat̄ ⁊ ſic comedat̄. puluis eius in cibis ꝯfectus ⁊ exhibitus ſincopizantibus cōfert. p biennū ſeruat̄: ⁊ eſt domeſticum ⁊ ſilueſtre. domeſticū eſt qđ karopos colore. ſapore vehementi acuto ſolide ſubſtātie. domeſti cum vo ſubalbidū acutū hz ſaporē: ſz nō adeo vehementē: nec ſubſtantiā adeo ſolidā: vñ cū frangunt̄ ptes ſibi coherēt qbuſdam ramuſculis. In ſilueſtri vo raro vel numq̄ ſic inuenit̄.

Cap. ccccccl xxxi.

Teumacem vel humatū vel terimathun ara. grece lemnia fragidos. latine terra ſigillata. Bera. lib. aggre. cap. teumacem: auc. Diaſ. .i. terra ſigillata: ⁊ eſt ſigillū marinū: ⁊ eſt ſigillū lacce: ⁊ eſt vna ex terris almayum: ⁊ multi ex lutz illi aſſimulant̄: ⁊ color eius eſt ſilis mogre: ſed diſcernit̄ ab ea q: qñ tangit̄ digitis nō adheret eis ſicut mogra: ⁊ eſt de viſcoſitate i ea res pua: ⁊ in iſta ſigilla fiunt: ⁊ almayum: ⁊ color oium illoruz eſt rubeus. ſed illa q̄ eſt vera ex eis fodit̄ ex terra fundoſa vbi non eſt arbor: neq̄ herba neq̄ lapis Accipit̄ igit̄ ex minera illa ſua: ⁊ infūditur in aq̄ donec diſſoluit̄ ⁊ ſpiſſatur ⁊ agitat̄ fortī agitatione: deinde dimittit̄ donec reſideat: ⁊ tunc abijcitur ab ea aq̄ que ſupnatat cū facilitate: ⁊ poſtea colligit̄ quod eſt pingue ⁊ viſcoſum: ⁊ abijcit̄ qđ eſt lapidoſum in fundo vaſis. Deinde ponitur

illud pingue ad siccandū donec fit sicut cera mollis: ⁊ sic diuidit in frustra pua ex qbus fiunt trociſci ⁊ figillant qui desiccant in vmbra donec recedat aquositas ⁊ cōpleat exiccatio. Et idem auct. Gali. In substātia eius est aereitas: ⁊ ē in ea parū stipticitatis. ⁊ eiꝰ vtus est q̄ desiccat sine mordicatione: ⁊ curat vlcera fraudulenta: etiā si fuerint sordida. Et qñ ꝓficit cum aceto fortī ⁊ fiat sicut lutum ⁊ ponit sup vulnera recentia: ⁊ dimittitur sic: glutinat ea: ⁊ curat vlcera antiq̄. ⁊ dissolue ipam cū quocūq; videbit magis cōpetere necessitati: sicut cū aceto aq̄ myrto: aut secaniabin: aut vino: aut mellicrato: ⁊ cōuenit iuuamento manifesto habentibus vlcera in intestinis añq̄ fiāt putrida facto cristeri cū ea: aut data in potu. ⁊ fit cristere eū ea postq̄ ꝑcesserit cristere cū aq̄ mell: ⁊ postea cū aq̄ sal: deide cū succo plātagis. ⁊ det in potu cum aceto fortit̄ myrto aq̄: ⁊ cōuenit morsui tyri: ⁊ aliox aialiū venenosox: ⁊ canis rabidi qñ bibit cuz vino limphato: ⁊ qñ linit sup locum morsus cum aceto. ⁊ silr oz ꝙ linianť omnes morsus aialium venenosox: deinde ponit sup vulnus folium aliqd q̄ sit resistens putrefactioni illius: ⁊ ex meliorib⁹ est foliū allij agrestis: ⁊ post est foliū cētauree minoris: ⁊ post hoc ē foliū ꝓrasij. Et medicamen qnod sumit ex luto sigillato et granis iuniperi qbus admisceť ex bolo armeno q̄ntitas pua qñ bibit ex eo ille q timet potionem venenosam ꝓhibet nocumentū eius ab eo: ⁊ sumunt eū i potu illi qui iā sūpserūt medicinā venenosam dum ipsa est adhuc in stō suo. ꝓuocat enī vomitū: ⁊ expellit nocumentū ab eo: ⁊ liberat eū a morte. Ego fui exptus in illis qui biberunt cantarides: ⁊ leporē marinū. nā dedi eis in potu de hac medicina: ⁊ feci eos vomere statim: ⁊ euaserūt: neq; passi sūt aliqd accidēs malū ex veneno ipso/rum. **Dias.** cap. de terra sigillata: qd incipit lēnia fragidos: ſm translationē grecā terra est ex clauica sordida ⁊ cetera. Et idem ſm trāslationē arabicā. In luto sigillato est vtus ꝙ qñ sumit in potu resistit medicinis mortiferis ⁊ oibus venenis forti ꝯtate. Et qñ bibit aliqs ex eo: ⁊ post sūpserit in potu medicinā mortiferā facit eā egredi ꝑ vomitū: ⁊ nō nocet ei. Et est cōueniens morsibus ⁊ pūcturis venenosox aialiū ⁊ ingredit in cōfectionib⁹ pluriū medicinarū cōpositarū. **Bera.** auct. Alcanzi: Terra sigillata est bona si puluerizet ex ea os vñ fluit sanguis: stringit enī cum statim ⁊ nō est medicina que abscindit fluxus sanguinis sicut ista. Et idem auct. ꝑDaali: qñ ponit sup adustionē ignis nō sinit locū vesicari. ⁊ dat ex ea in potu post casum in quo ꝓtinet lesio interioꝝ mēbrox: ⁊ linunt cū ea mēbra post ꝓcussionē: ⁊ casum: ⁊ attritionē: ⁊ phibz ea ab apate: ⁊ si fuerit solutio ꝓtinuitatis cōsolidat: ⁊ est de melioꝝbus medicinis ꝯ venena. ꝑDaulus cap. de terra sigillata: cal. **Auic.** de viribus cordis: terra sigillata tēperate cōplexionis est in caliditate ⁊ frigiditate cōformis hūane cōplexioni: nisi quia eius siccitas maio: est hūiditate. hz enim vtutem mirabilem cōfortandi cor.

Theonestrū .i. quinqz foliū.
Therima .i. lupini.
Therimon idem.
Theonissis .i. arthemisia.
Thenchri: cimolea qd est. l. l. cimolea.
Thei locus quidā est.
Thermosi tonos .i. lupinus agrestis.
Theotomata ē qdam tumor in quo continet aliquid ad modū rons.
Theotis .i. loligo.
Theata .i. bleta alba ⁊ nigra.
Theulus est quoddā genus piscis.
Thebet est compositū nomen loci.
Theticanus .i. flos parietis.
Theil herba est qua caremus satis ꝓfortans stomachum.
Thermus .i. lupinus.
Thermus agrios .i. lupinus silvestris.
Thephisie .i. gūmi rute montane.
Theu .i. gramen.
Theacia .i. beta.
Thegemata .i. dulces fructus duros habentes cortices vel testas.
Tremencola .i. herba tremula.
Tremiseuc .i. paraliticus.
Tilineos .i. fenugrecū.
Tilmi idem quod supra.
Tilni idem.
Tibapparum .i. sulphur viuū.
Tille. i. species vini: ⁊ est vinū coctū.
Titaneos .i. calx viua.
Tiafin .i. sulfur.
Tiberius folia .i. camedrea.
Tibir .i. rosmarinus.
Timber .i. thimū.
Thincar quid ē. l. l. crisocolla.
Titasin .i. medulla cerui.
Timinon .i. scolopendria.
Timus .i. tūmis.
Tisana. i. aqua ordei: vel farriola.
Timatigigi .i. quinqz folia.
Timolas .i. vesptiliones.
Timbra .i. satureia.
Tisapium .i. sinapis albus.
Timi comoarinū. i. cime thimi: vt in antidotario ꝓfectione de geralogodion.
Tinea haborafa .i. cuscuta.
Tingos .i. hyrcus.
Tiria. i. furfures capitis. l. l. ptiriasis.
Titar .i. capistrū auri.
Tilui vel tilin .i. fenugrecū.
Tinci .i. pinus.
Tyusamre .i. sulfur sine igne.
Tyelon. i. rubigundū: inde sputū tyelon.
Tisma. i. cocodrillus animal quoddā.
Tinsa idem.

Cap. cccccclxxxii.

Ttimallus lati. arrencua. **Bera.** lib. aggre. cap. xencua. auc. Diasco. Xencua. i. titimallus. ⁊ sūt eius septē spēs: quarū vna dī arab. barasmas. grece vo caritas vel comites: vel comos: ⁊ est masculus habēs virgas q̄rū longitudo est plus vno brachio: in quarū colore est rubedo plena laete albo acuto: ⁊ folia sup vgas ipas silia foliis oliue: nisi q: sunt longiora ⁊ strictiora: ⁊ radix eius est grossa aspera: ⁊ in sūmitatib⁹ illarum vgarū sunt come siles iunco: ⁊ in summitatibus illarum comarum sunt capitella silia capitellis illius spēi q̄ dī noalis: ⁊ in istis capitellis ē semē. vtus ei⁹ ē laxatiua: ⁊ ista ē camelea. Et ē alia spēs q̄ noiať arab. ⁊ gre. carsites: ⁊ ē femia: ⁊ similis plāte q̄ dī didomodas: ⁊ hz folia silia foliis mirthi: nisi q: sunt maiora ⁊ strictiora ⁊ duriora: ⁊ sunt fetidi odoris: ⁊ hz acutas sūmitates sicut spinas: ⁊ hz vgas egredientes ab vna radice longas circiter palmū vnū: ⁊ hz semē qd ꝓfert ai anno sile nuci: ⁊ ista nux dī vomica: ⁊ mordicat linguā mordicatione fortī. ⁊ nascit locz asperis. Virtus aūt istius est silis vtuti ꝓme: nisi

q; cõmouet citus vomitũ q̃z prima: ⁊ ista est femina: ⁊ ista est species laureole. Et est spẽs alia q̃ dr arabice ⁊ grece paralios: ⁊ eius expositio proprie marime ẽ illud quod nominãt hoies migath ⁊ cansomias. nascit in marinis locis: ⁊ hz ramos quinqz aut sex aut septẽ ex vna radice: quoz longitudo circa palmũ vnũ rectos: quoz color tẽdit ad rubedinẽ exeuntẽ ab vna radice: in quib; sunt folia pua ⁊ stricta oblonga ⁊ silia foliis lini: in sũmitate ramoz sunt capitella amigdalata rotũda in quibus est semẽ oꝛobo silie coloꝛis varij: ⁊ sũt ibi floꝛes quoz color est albus: ⁊ est tota plãta lacte plena: ⁊ ista vocat latine esula. Et ẽ spẽs alia q̃ arabice vocat elioꝛopos. gre. elioscopos: hz folia silia poꝛtulace: nisi q; sunt subtilioꝛa ⁊ rotũdioꝛa: ⁊ q̃tuoꝛ hz ramulos aut quqz egredientes ba vna radice: lõgitudo quoz circit palmũ vnũ ẽ subtiles ⁊ rotundos rubeos ⁊ plenos lacte: ⁊ hz in summitatib; ramoz coꝛonã silẽm coꝛone aneti in qua est flos: ⁊ semẽ ẽ ei circa folia: q̃ ad cursuz solis cõuertit cũ eius reuolutione: ⁊ ppẽea dicit elioꝛopos: ⁊ eius expositio ẽ aspiciẽs solẽ. nascitur in ciuitatibus plurumũ: ⁊ i cauernis iuxta muros: ⁊ iste cõiter vocat a latinis titimall; pu;: vñ dr titimallus a timan qõ est sol: et mallos qõ dr coma: q; titimallus vertit suas comas ad solẽ. Et est alia spẽs que dr ciparissias: hz vgas fere vni; palmi longas aut plus: q̃rũ color ẽ rube; in qb; oriunt folia q̃ ſt silia foliis pini: q̃ dr calicarz: nisi q; sũt mollioꝛa ⁊ subtilioꝛa ⁊ minoꝛa: ⁊ vniuersaliter sunt similia eis i principio sui oꝛtus: et ppẽea sic noiat hec plãta: ⁊ est plena lacte. nascit i locis lapidosis ⁊ siccis. virt; eius ẽ similis vtuti aliaz Est alia species: ⁊ est illa que nascit intra lapides ⁊ dicit dendrodes: hz multos ramos: ⁊ color ramorum est rubeus ⁊ sup sũmitates ramoruz sũt folia mirti silia subtilioꝛa ⁊ longioꝛa paz: ⁊ habet semen silẽ semini illius speciei q̃ dicit caritas: et modus operationis: ⁊ virtutis eius: ⁊ forma repositionis eius est sicut dictaz specieꝝ. Est alia species q̃ dicit platafilos q̃ habet folia silia foliis plante que dicit flomos: ⁊ radix eius ⁊ flos ei; : ⁊ lac eius larat aquosuz humoꝛẽ. ⁊ quãdo teritur ⁊ pijcit in flumine vel stagno occidet pisces. Et ẽt species supꝛadictoꝝ lacticinoꝝ quas supꝛadiximus faciũt hec. Est alia species lacticinij q̃ dicit pithias silis speciei que dicit ciparissias : q̃ potest repoi cũ supꝛadictis septẽ speciebus titimalli: ⁊ ppẽ hoc posuerũt illã inter species titimalli: hẽt vgas lõgitudine vnius brachij silẽs vgis lentisci nisi q; longioꝛes: ⁊ plene nodis: ⁊ folia hz simili stricta ⁊ acuta: in sũmitate silia foliis pini: ⁊ ppẽ hoc sic noiat: ⁊ hz floꝛes magnos ad longitudinem tendẽtes: quoz color ẽ purpure; : ⁊ hz semẽ depressũ silẽ lenti: ⁊ hz radicẽ magnã albã ⁊ grossum: in q̃ ẽ

vij. sim. phar. ca. ō titimal multũ lac.

lo: ſz trãslatoꝛ ara. vt; oiuz lacticinioꝝ est cal. ⁊ ſc. in q̃rto gra. vtus titimalli est laratiua: larat phlegma ⁊ choleraꝝ: ⁊ puocat vomitum. codẽ lib. ⁊ codẽ cap. ſm translationem grecã. omnes quidẽ habent acrem ⁊ ca. virtutẽ pdominantẽ. inuenit autem in eis ⁊ amaritudo fortissima: ergo oium est opos ⁊ frondes. pticipat vo ⁊ radix pdictis vtutibus: ſz non cõfit. ipsa aũt cocta cũ aceto dentiũ doloꝛes: ⁊ maxime quicũqz coꝛrosis ipsis fũt curat. opos vo foꝛtioꝛes hz vtutes ad foraminẽ dentium: ⁊ alias ptes coꝛporis. nocet vlcerat exterius emplastrata. est eni ex. tiij. gra. calefacientiuz: q̃ causticoꝝ dicimus esse. ita aũt ⁊ pilos aufert vitreus opos: q; vo foꝛtis est miscet oleo: ⁊ si multotiens hoc fiat: tandẽ radices piloꝝ pirumit: ⁊ nudũ eis fit coꝛp;. ſm cãdẽ aũt vtutẽ a crocoꝛdinos ⁊ foꝛmicas: pterigia ⁊ etylos tollit. Abstergit autem ⁊ emperigines: ⁊ scabies: eo q; absterſiua ei adest vtus ppẽ amaritudinẽ: ⁊ fagedenica: ⁊ vlcera carbũculosa: ⁊ cancroſa: qm̃ calefacit foꝛtiẽ ⁊ abstergit: iuuare nata est: si qs in tpe ⁊ mẽſura eo vtat. At vo ⁊ fistularum tylos eadẽ vtute curamus: hec omnia operanẽ oẽs opi titimalloꝝ seõz genus silẽ: debilius vo folia ⁊ fructus operari nati sunt: qbus ad pisces qui in stationarijs aquis vti assuẽuerũt: citissim e eni ab eis inebriati ⁊ semimoꝛtui facti ad supficiẽ feruñt aque. cuz autez sint. vij. spẽs titimalli: foꝛtio: est q; caritas noiat: quẽ ⁊ masculũ qdã nominãt: ⁊ qui i lapidib; nascit qui dr dendrodes. ꝓsequent aũt q; barbasso assimilat ⁊ cyparissias: deinde paralias: dei de aũt elioꝛrophos. ſm ꝓpoꝛtionẽ vo pdicte eoꝝ vtutis est cimis ⁊ licinũ qõ fit ab eis.

Tiberispolla .i. camedria.
Tias. i. minoꝛatio anguli oculi.
Tui .i. ficus.
Timelea .i. camedreos.
Timbre .i. saturegia.
Tiaffi .i. sulfur.
Tyrus est quidã serpens.
Tiltarium. i. linthiũ minutissime incisum.
Tibirianticũ. i. nec nimiũ leue: nec forte.
Til .i. gramen.
Tmea est nomen equinoctiũ ad ventrẽ: ⁊ ad scabiem capitis.
Tisana. i. aqua oꝛdei vel fariola.
Tibꝛum. i. omentum vel reticulum.
Tilẽ. i. species vim: ⁊ est vinũ cõctũ.
Tintutus .i. asperitas.
Tinsa .i. cocodrillus.
Timiama est quoddã lacheymũ qõ vocat cancamon: qõ põit in. l. cancamon: qõ cũ coagulat est granulosum: ⁊ sunt grana pua leuia albissima q̃si thus albũ apparet: sed albius ẽ ⁊ leue et magz minutum qõ emanat ab aꝛboꝛe silẽ lecine in magnitudine ⁊ foliis cuz volutat: cui; fructus est sicut oliua vel lauri carens nucleo nigri coloꝛis: cuius fructus exꝓimit: ⁊ succus eius coagulat; dr timiamea: ſz illud est purius qõ a trunco aꝛboꝛe emanat pcussũ: fit ex eo fumigiũ bonum: sed nos cõiter vocamus timiamis coꝛũbꝛũ ꝓfectã: q̃ quid sunt. l. l. coꝛumbꝛum.
Tuho psalmo q̃dam ꝓfectio est quã Diaſ. deseribit in ꝓpꝛio cap.
Tibulch. i. triplicatũ: ⁊ est quidã potus.
Tillos est collosa ⁊ grandis cicatrix: vt in Allexandro de oculis.
Thiebar est spẽs vitri qõ ꝓsumit argentũ: ⁊ diſsoluit admixtũ ei.
Tibialis est spẽs calami aromatici.
Tino .i. liquoꝛ.
Tiria: pictura: offiaſis idem: ⁊ sunt furfures capitis. l. l. offiaſis.
Tiriagia .i. vngula vnguli.
Tilinum albe .i. fenugrecũ.
Tifa .i. siligo.
Tigus .i. barba iouis.
Tire .i. gluten.
Tipica passio .i. interpollata.
Tiriacha afoꝛoch .i. a moꝛte liberans.
Timeas est spẽs cannelle basap.
Tibur .i. vulua. l. l. vulua.
Tiriaca alfarach .i. maioꝛ.
Tiriaca diatessaron. i. q̃ fit de q̃tuoꝛ rebus: lege tessera.
Timus quid est. l. l. basce.
Thimus idem quod supꝛa.
Thitum qd est. l. l. altea.
Timolea quid. l. l. cimolea.

Thit .i. gramen.
Thirbum .i. omentū vl zirbus.
Thilicteris est vna ex spēbus filicis.
Thiosapiros .i. sulfur sine igne.
Thimos quid est. l. iuchaelch.
Thia .i. sulfur.
Thianapiron. i. sulphur iudaicū: q ē sulfur vinū
Thridax .i. lactuca.
Trigana idem.
Trifolion .i. trifolium.
Trifolon .i. satirion.
Trifilium idem.
Trifilium idem.
Triamenti .i. petrosellinū.
Trimba .i. satureia.
Trignum quid est. l. l. zaror.
Trioce .i. tubere.
Trisago maior .i. camedrea.

Cap. ccccccclxxxiii.

Tripolion. Dias. capi. tripolion: ꝑm translationem grecā: nascit locis maritimis. i. in littoribus ipsis folia hz apio silia q grossa: hastā longā duobus palmis in capite diuisam: florem dī mutare ter in die: nā mane colorē albū facit: q alis horis eū mutat: media die purpureū: q de sero feniceū. Uirtus est illi calidissima: cū vino bibita. z. ij. humores aquosos vētris deponit: vrinam puocat: acceptis venenis occurrit.
Trifolium quid est. l. bandacbuca.
Trigeno .i. spēs trifolij.
Trigo rubeo .i. dragantū.
Triasilegum .i. gluten thaurinū.
Trigonia .i. pistereon.
Trida .i. lactuca.
Tigar agria .i. lactuca. agrestis.
Tribuca .i. lacertides.
Trisafice .i. gladiolus.
Tritus ē genus spongie.
Trichiames .i. politricū.
Trix .i. feda.
Trisonetum .i. camomilla.
Tridi agria .i. lactuca agrestis.
Trifeon. i. iuuenile: siue delicatū: inde trifera: q collyrium triferon.
Trionites .i. betonica.
Triobolus .i. trillus.
Trillus .i. tribulus.
Trigon .i. turtur.
Triangulū vel triangularia. i. sigillū salomōis.
Tricorelium vel trifcas. i. herba capillacea.
Tricodum. i. nespillum: eo q tria ossa habeat.
Tribulus quid est. l. l. hasia.
Triplicaton. i. cuius tertia ps remansit in decoctione.
Tri. i. cibus factus de pasta azima.
Triconomeli. i. mel cū citonijs.
Triallis est quoddā genus tassi barbassi satz cōbustibile.
Trizoaga .i. camedreos.
Trigam. i. trocisci facti de tribus q ponunt in antidotario Alexandri de dissinteria: q qcquid de tribus rebus efficit pōt dici trigoni.
Trigama .i. lactuca.
Trigonum .i. ne spillū. l. l. zaro.
Trimata .i. excoriationes.
Tersalatium .i. vinū rubeū.
Triticū quid est. .l. beuda.
Trigotrigonus .i. lupinus marinus.
Trisego .i. quercula maior.
Trimagne idem.
Tymbra .i. saturegia.
Tylis .i. fenugrecum.
Tycanus .i. calx.
Tyriasis st sm̄e resolute a capite silēs furfuribꝰ
Tyriaca est quoddā pharmacū Gal. oibus notū valens ad plura: vt Gal. in libro de tyriaca: que non cōpetit ꝑm eundē hūtibus cali. cōplexionez neqz diebus canicularibus: neqz cōuersantibꝰ in terra ca. neqz infantibus. Constantinus in pantegim ait: q non conuenit in materia cholerica vel sana. Auic. dicit q cōpetit in fe. phlegmaticz q melancolicis post digestionē. Sera. ait q competit hūtibꝰ māz venenosam. Gal. i li. de tyriaca ait q competit fe. pestilentiali. Est tyriaca ꝑm Auic. de cordialibus: ca. in fine. ij. gra.
Tormentalis .i. satirion.
Tosi ē qdā tumor i quo ꝺtinet ad modū lapidis.
Toxicum quid est. l. l. virem.
Torax .i. pectus.
Toxea .i. arungia.
Torrefactū .i. semicoctum.
Torobos .i. aqua lactuce.
Tobaltih .i. rubi imaturi.
Totraceos. i. q̄rtana febris periodica.
Tormos .i. lupinus.
Tocandestre .i. piretrum.
Tocomos .i. ferrū.
Tornasolis .i. pentadactilus.
Tonectica .i. confortatiua.
Tofus lapis est leuis q spōgiosus satz absterſiuꝰ
Tomos. i. diuisio: inde antomia. i. recta diuisio: q atomus.
Tovricon .i. ipoquistidos.
Troniti arbor est nobis ignota: cuius cortex fructus q folia in se aliquid stipticū hūt: q calefaciūt minus: q deficcant. Dias.
Tortuca .i. testudo.
Torbolos. i. cortex sambuci terranei.
Toffa .i. mela.
Torpor. i. congelatio vel stupor.
Torpigo est quidā piscis inducens congelatiōez q quid est. l. l. fead.
Torecos .i. lactuca.
Totina .i. nauseatiua sacietas.
Tormentilla quid est .l. bistorta.
Tortella quid est. l. l. bedereos.
Topos quid est. l. l. torpus.
Togmaton .i. sacietas nauseatiua.
Totima idem.
Tortelle de seni quid sunt. l. l. passine.
Thontrenis .i. lamentationibus.
Thorach .i. panis biscoctus.
Thora. i. mensura. xxx. modiorꝝ.
Thomicon .i. confortatiuū.
Thobos .i. panis. l. l. beuda.
Trosima .i. intuba.
Trombos .i. sanguis coagulatus
Trocos. i. ossa de nespulis vel rota vel rotūdū.
Tronetaria .i. peristercon.
Trosimia: scariola: endiuia: intuba: idem.
Trorimel idem.
Trocoma .i. asperitas.
Trobaltin. i. mora rubi immatura.
Trocilli sperma .i. semē lactuce.
Trocilli .i. lactuca.
Trociscus .i. rotunda cōfectio.
Tropus. i. modus: sz topꝰ. i. locꝰ: ide topica remedia. i. localia: liber topicorꝝ rē.

Cap. ccccccclxxxiiii.

Trogorinus siue tragorigan⁹ ꝫ Dias. cap. trogorinus: frutex est silis spillo

agrestꝭ: ꝫ latiorib⁹ foliꝭ ⁊ glutinosa vehementꝫ atqꝫ vtute potior: est: ⁊ alterū genus minora hūs folia: ⁊ semē qđ marubiū ab aliqbus dī: folia sūt illi silia sansuco. vtus est oium cal. ⁊ diuretica: vē trem mollit: eliratura eius bibita cholerā depo nit. splenetꝭ cū aceto bibita medicat: menstruꝭ iperat. melle addito vt electuariū periplemo niacis vtilꝭ adhibet: putredinē stōi tollit: fastidio medet: nauseantibus subuenit. polēta mixta tumorē spargit.

Trocisci stelle: ⁊ antiqui medici noiauerunt eos auirola canee huiusmodi nō pmittūt vitā recedē

Trocos. i. rota vel rotundū: ⁊ ē idē qđ trochos

Tropos .i. cōuersio.

Tuice .i. pinus.

Tuscaria. i. albutiū: ⁊ est affodillus.

Cap. ccccccclxxxv.

Tuchia ara. gre. ⁊ lat. thutia. Sera.

Tuchia lib. aggre. cap. tuchia. Tuchia ex ea quedā ē que inuenit i mineris. Et ex ea ē ḡdam q̄ fit in fornacib⁹ in qbus citrinat es: ⁊ colligit ⁊ reponit sicut climia: sic apparet si. l. l. cadimie ⁊ pomfolix. Sed illius q̄ fit in minerꝫ sunt tres spēs. nā ex ea est alba: ⁊ ex ea ē viridis: ⁊ ex ea ē citrina imbibita ruborē. ⁊ minere turbie indie sunt in littorib⁹ maris ꝑpe regionem indie: ⁊ melior harū est alba: q̄ cū aspicit videt qꝫ hēat supra se salē: ⁊ post ipam est citrina ꝫ in viridi ē asperitas: ⁊ ē pforata: ⁊ defertur ex maritimis fin. ⁊ alba ē subtilior: oīuꝫ spēx thutie ⁊ viridis est grossior. s. illa q̄ cū foraminibus est.

Dias. cap. thutia: sunt ei⁹ due species: vna ē leuis alba: alia ē min⁹ leuis ea. gñat autem thutia qñ accipit climia et puluerizat sup es in sui citrinitate: ⁊ apponit in ipm climia vt fiat clarū citrinū. eleuat ergo ex climia fum⁹ ⁊ adheret parietibus ⁊ est thutia. Et thutia qdez nō est solū ꝑpt tinctura eris: ꝫ est absqꝫ hoc qꝫ pōt fieri ex climia absqꝫ citrinitate eris. melior ex ea ſm Sera. est q̄ fit in cypro: que qñ rorat aceto emittit odorē eris: cui⁹ colorē filis coloris resine: et sapor: silis sapori luti: ⁊ qñ ponit sup prunas aggregant ptes eius: ⁊ fit colo: ei⁹ silis coloris eris: ⁊ qñ tāgit nō hz asperitatē: ⁊ ē leuis. oz. n. qꝫ inueniant hec oia in ea: alit aūt non est bona. lauatur aūt thutia in hūc modū: accipit sicca vel cum aqua mixta ⁊ ponit in petia lim nō rara: ⁊ ponit in aqua pluuiali ⁊ mouet petia in aq̄: ⁊ id qđ ō tucia bona electa subtili⁹ egredit de petia in aquā ⁊ id qđ est in ea ex sordē ⁊ grossū remanet i petia ⁊ post hoc dimitte residere: deide ꝓjice aquā cuz thutia in vase alio mūdo: ⁊ qđ remanet in fundo ex graui arenoso abjice: ⁊ dimitte aquā clarificare: ⁊ ꝓjice eā cū facilitate: ⁊ iterū funde sup thutiam aquā aliā: ⁊ agita: ⁊ fac vt prius: ⁊ hoc tādiu vt nihil arenosi remaneat: ⁊ aqua supstans remanet clara: ⁊ cū hec fecerꝫ ꝓjice aquā ⁊ sicca thutiā Et quidā sūt q̄ dissoluūt thutiā in aqua donec fiat sicut mel: ⁊ ponūt eā in petia ⁊ suspendit petia sup vas ⁊ colat ex ea qđ pōt: ⁊ restringūt petiam restrictione pauca vt amplius egrediat: ⁊ ꝓjciunt sup ipam aquā multā ⁊ monet: ⁊ quod natat in superficie aq̄ colligūt cū lana: ⁊ illud qđ natat ē pinguedo: ponūt eā in vase nouo mundo: deide cōmouent residuū motione leni ⁊ ꝓjcūt in vas aliud: ⁊ quod remanet in fundo ex arenoso abjecerunt. faciunt hoc sepe donec nihil arene remaneat. Lauat aūt thutia in vino silr: ⁊ illa q̄ lauat cū vino est plus stiptica qꝫ que lauat cū aqua. ⁊ vꝫ thutie est stiptica infrigidatiua: replet vlcera carne ⁊ ꝯglutinat: ōsiccatiua ē desiccatōe pauca. ⁊ q vult assare thutiā terat eā contritione forti: ⁊ cōficiat eam cū aq̄ ⁊ faciat trociscos: ⁊ ponat eos sup testā: ⁊ ponat sup prunas: ⁊ voluat trocꝫ. cū assiduatiōe donec desiccēt ⁊ fiāt rubei. ⁊ scias qꝫ accipit thutia ē ex auro ⁊ argēto ⁊ plūbo: ⁊ illa q̄ accipit ex plūbo ē secūda in bonitate ab illa q̄ fit in cipro: de qua dicimus. Aliqñ aūt egemus thutia ⁊ non possum⁹ inuenire: sed nos scimus medicinas equalentes in bonitate: ⁊ silēs vtuti ei⁹ ḡs volumus hic docere: ⁊ modus earū: ⁊ qlit fiant. Accipe ex foliꝭ mirti cū foliꝭ ⁊ granis ei⁹ recentibus sicut sunt ⁊ pone in vase terrea crudo: ⁊ coopti vas cooptorio hūte multa foramina ⁊ pone in fornace figuli: ⁊ qñ decocta fuerit terra vasis ⁊ facta testa: aufer quod est in ea ⁊ pone in vase alio crudo: ⁊ pone iterū in fornace sicut pus: et sine coqui: ⁊ extrahe cū coctū fuerit vas: ⁊ extrahe quod est in eo: ⁊ laua cinere ⁊ illū sicut lauatur thutia: ⁊ vtere. fit aūt hoc idē ex foliꝭ ⁊ sūmitatibus oliuarū eadē disciplina: ⁊ maxime siluestrium. ⁊ fit ex citonijs postqz incidunt ꝑ frustra et abijciunt semina ⁊ galla: ⁊ ex mons celsi albis immaturis ⁊ desiccatis in sole. ⁊ ex sūmitatibus arboris grani viridis. ⁊ ex floribus vitis agrestis. ⁊ ex summitatibus arboris masticis. Et qdā accipiunt folia arboris ficus: ⁊ desiccāt in sole: ⁊ faciunt vt dixim⁹. Virtus thutie ablute est sicca ⁊ plus desiccatiua oī medicina. ⁊ ingredit in siec cuz qbus curant egritudines oculoꝝ. ⁊ ē vna de melioribus medicinis cum quib⁹ curam⁹ vlcera q̄ fiunt in ano: ⁊ vga: ⁊ pectine: ⁊ desiccat hūiditates que veniūt ad oculū: ⁊ ꝓhibet eas venire: et ingredi tunicas eius.

Cap. ccccccclxxxvi.

Turbit ara. latine. ⁊ gre ce caritamion. Sera.

Turbit lib. aggr. cap. turbit. auc. Dias. est plāta que nascit in littore maris in locis. s. q̄ mare cooperit qñ crescit. qñ vo est tranq̄llū nō tangit ea. non enī nascitur intra aquā: nec multum longe ab ea: ⁊ nisi qñ mare turbat ⁊ crescit nō tangit ea: hz folia similia foliꝭ plante que dī arasatis: nisi q: sunt grossiora: eis ⁊ hz stipitē duob⁹ palmis lōgū diuisuz in sūmitate. Et qdā dicūt qꝫ flos eius mutat colorem suum ter in die: quia in mane est albus: et in meridie declinās ad purpureū colorē: in vesperis vo sit rubeus. Radix vo eius est odorifera alba q̄ qñ masticat calefacit lignau. Et idē auc. Gal. translatione Albatarich: ⁊ nascit in littoribus ⁊ arenis. Virtus eius ē cal. ⁊ sic. laxat ⁊ mūdificat ventrē. ⁊ melius ex eo est illud qđ cū euellit radix eius a terra ⁊ auferē cortex eius statim: ⁊ abijcit grossum qđ est intus. ⁊ ex corticib⁹ eius melior est ille qui est vt calamus gūmosus ⁊ alb⁹ ⁊ qñ volumus ipm frangere cito frangit. ⁊ nō accipiat illud turbit quod est tortuosum. turbit est cal. ⁊ sic. cōplexionis in. iij. gra. Et idē auc. Abē mesuay. Et melior est ille qui est subtilꝭ ligni: ⁊ ꝑ puetas ei⁹ est laxare viscosū flegma: verū ipsum dimittit debilitatem in stō ꝑpt abominationem sui saporis. Rectificatio eius ē ꝓficere ipm cum oleo amigdalarū dulcū. Dosis ei⁹ est a. ʒ. i. vsqz ad. ij. ⁊ oz qꝫ adhibeat potanti custodia magna: nō exhibeat solū: ⁊ ipm qdē ē bonū hūorib⁹ sciatice: ⁊ educit eos: ⁊ laxat hūores grossos. Et idē auc. Abiz. Melius ex eo est albū in colore suo: et quod in figura ē sicut calamus argenteus: ⁊ pulpa calami est subtilis: ⁊ cito frangitur: non ex⁹ grossū nz graue: ⁊ qñ teritur ē ꝓtritio ei⁹ facilis ⁊ est albū qñ ē tritū. illud vo quod nō est tale nō est alicuius bonitatꝫ: ⁊ turbit qñ transiuerit tps

multum sup ipsuz fiunt in eis vermes sic in alijs lignis: ⁊ debilitaꝫ in vtute sua: ⁊ signū eius sup hoc ē qꝫ apparēt in ea foramina ac si esset foratū acu: ⁊ turbit qdem larat phlegma laxatione leui Et rectificatio eiꝰ est qꝫ frices corticē eiꝰ donec p nenies ad album eius: ⁊ postea tere ipm ⁊ cribza ipsum per cribzū tenue: ⁊ si ponis ipsum in medicinis laxatiuis sicut in pillulis ⁊ decoctionibꝰ: cribza ipm p cribzū strictū ne sit ei aliqua grossicies ne adhereat villis stōi. Et ꝓuenientioꝛ modꝰ rectificationis eius est: qꝫ ꝓficiaꝫ cū oleo amigdalarū amarū postqz fuerit trituratū ⁊ cribzatū. et si vis exhibere ipsū hūtibus phlegma viscosum tenax tere subtiliter ⁊ cribza vt ipm nō adhereat stō: ⁊ expellat ipz phlegma. ℣Paulus capi. de turbit. Turbit est cal. ⁊ sic. in tertio gra.

Jo. mes. Turbit ē radix cuiusdaz herbe cuius folia sunt similia foliꝫ ferule minoꝛis: ⁊ est ex hūtibus lac: ⁊ est ex eo silue stre ⁊ domesticū: ⁊ magnū ⁊ puum: ⁊ adhuc ex eo aliud albū: aliud citrinū: ⁊ aliꝺ nigrū: electio: qꝺ in locis nascit ficcioꝛibus: ⁊ gūmosiuo ppt spissitudinem lactis eius. ℣rium vo eꝺ declinat a proprietatibus bonis q̄ sunt. vij. ℈ qꝫ sapiētes scripserūt. s. vt sit albū ⁊ vacuū arundinosum ⁊ gūmosum: ⁊ sit coꝛtex eius cineritius ⁊ planus: ⁊ sit recens ⁊ facile frangibile. citrinū vo malū ē: ⁊ nigrum peius: grossuz est nō bonū: ⁊ subtile tenue silr. Est enī debile ⁊ antiquū malū: ⁊ qꝺ est crispi coꝛticz: ⁊ habens interius cū frāgit sicut neruos est silueſtre malū. Et qꝺ nō ē gūmosum est debilius: ⁊ ventris ꝓturbatiuū: ⁊ tua interest vt cognoscas adulteratū ex eo qꝫ fit cum suplinitione in extremitatibꝰ eius ex gūmi dissolutione. Et cognoscit eo qꝫ in fracturis ipsius est fine eo: ⁊ nimis recens est conturbatiuū ⁊ subuersiuū viscerū. Antiquum vo debile: mediocritatē tū habēs est enī quod eligit. Complexio ⁊ ꝓprietas ca. est in. iij. gra. ⁊ est resolutiuū attractiuuz attractiōe mediocri generās ventositatē ⁊ subuersionē: et nauseaz: ⁊ acquirit ex vsu eius exiccatio in coꝛpore: euacuat enī hūiditates subtiles. ℣Rectificatio Tria sunt coꝛrigibilia in ipso. Est enī debil' operationis ⁊ tarde: ⁊ nocet stō faciens subuersionē ⁊ nauseā: ⁊ acquirit vsus eius coꝛpoꝛi exiccationē nauseā ⁊ extuationē. ℣Rectificatoꝛes vo eiꝰ in primis abradi tusserūt coꝛticē eius donec appareat albū ipsi: ⁊ coꝛrigūt de eo quod dictū ē: ꝑmo ad ministrando aliqd vtutis acute vigoꝛans ipsum in operādo. ⁊ ex rebus ipm maxime ꝓfoꝛtantibꝰ est zucaruz: ipsum enī sigillat ei ꝓprietatē mirabilem vt educat hūoꝛem grossum ⁊ viscosuz: etiā a remotis cū facilitate: ita qꝫ etiā a iuncturis ⁊ anchis: ⁊ locis ꝓfundis ⁊ distantibꝰ: ꝑ se vo nō facit illud: imo educit ꝺ phlegmate qꝺ subtile: ⁊ relinquit grossum: ⁊ hoc tarde operaꝫ: ⁊ coꝛrugunt quod secundo dictū est admiscendo ei ex medicinis stomaticis: ⁊ redolentibus: ⁊ sedantibus agitationem in eo: sicut est mastix: ⁊ gallia aromatica: ꝓprie sicut zinziber: ⁊ piper longū: ⁊ similia. ⁊ emendaꝫ quod vltimo de eo dictū est: sicut dixit Alcanzi: vt misceaꝫ oleū amigdalarū: aut cōiungaꝫ cum amigdalis: aut zucaro. Et dixit ruffus. Administratio ipsiꝰ cū stipticis remouet hoc nocumentū ab eo. Et dixit iudeus: Ipsum cū cōfectione de citonijs aut rob ipsius cū medio pōderis eius ex zinziberi: ⁊ duplo ponderis ipsius ex amigdalis ē solutiuū bonū. Inquit Mamech ⁊ fiunt trocisci ex eo ⁊ duplo ponderis eius ⁊ florum viol. ⁊ medio ponderis eius ex zucaro: ⁊ fit solutiuū sine molestia. Inquit Joannitius: Accipe dactiloꝛ infusoꝛ in aceto die ⁊ nocte partes centū: penidiarū partes. l. amigdalarū purgata rum ptes. rrr. turbit ptes. rrr. scamonee ptes rij. zinziberis: piperis longi: folioꝛ rute siccoꝛū ana ptes. iiij. coꝛ fiat pmixtio bona: ⁊ ꝓfice cum melle despumato. Est enim medicina mirabilis. Inquit filius zezar: medicamen de turbit qꝺ eligitur in egritudinibus in qbus vsus eius ē necessarius: Accipe turbit ptes. r. zinziberis ptes v. zucari ptes. rr. ⁊ qñqz addiꝫ mastices. z. iij. et qñqz alia ℈m intentiones blias. Et dixit iterū in fundaꝫ turbit in succo cucumerz asinini die ac nocte postqz rasus fuerit eius coꝛter et exicceꝫ. Est enī vltimū ad egritudines iuncturaruz. Turbit aūt de trituratione ⁊ contritione sustinet oē qꝺ est mediocre. ℣Mocumentū aūt eiꝰ expellit aqua mellis cal. ⁊ aqua silr zucari ru. cū oleo amigdalarū. **℣Posse.** Turbit confoꝛtatum solutione educit hūoꝛes phlegmaticos grossos ⁊ viscosos a remotis: ⁊ ꝑprie a iuncturz ⁊ ipm quidē mundificat stomachū: ⁊ expellit sup fluitates ab eo adherentes in villis eius: ⁊ mūdificat pectus a phlegmate grosso putrido: ⁊ educit a iuncturis ⁊ locis neruosis: ⁊ anchis hūoꝛes grossos viscosos: ⁊ valet ad doloꝛē iuncturaruz ⁊ eius vsus ꝑseruat a lapsa: ⁊ ab infectiōibꝰ phlegmatici s: sicut est moꝛfea: ⁊ baras: ⁊ est medicina fe. phlegmaticarū bona. hi aūt qui sumūt ipsuz timeant austrū: ⁊ abboꝛreant pisces. Dosis eius contriti est a. z. i. vsqz ad. ij. ⁊ eius decoctio a. z. ij. vsqz ad tres.

Tumbasi — est regio quedam.
Tursie — .i. armoniacū.
Tuciugi — .i. fasianus.
Turmisios. i. exitura que rumpit.
Tut — .i. gersa: ⁊ ē ceruſa.
Tuchib. i. qū facit stare sicut stat hō cum oꝛat tenens faciem suā ⁊ ventrē sup terrā.
Tululie — .i. verucalis.
Terunge. i. citratū: ⁊ grece vocaꝫ spēs quedam oꝛimi.
Ticedillo. i. herba passerina: quā ignoꝛo.
Tufa — .i. mala.
Tulolie — .i. verucalis.
Turinus — .i. lupinus.
Tulup herba est que in flumie nascit: ⁊ vocatur oga.
Tulilup — idem quod supra.
Tuttera — .i. pulegium.
Tuluxus — .i. exiccatio.
Tulueſius — idem.
Tumabarum — .i. cinabarū.
Tubel. i. batitura seu squama metalloꝛ.
Thubelleris — .i. batitura eris.
Turbiscon. i. oliuella: ⁊ est laxatiua: que est speꝛies lauriole.
Turgaron est spēs draconū marinoꝛ.
Turesule est quoddā genus piscium.
Turriones. i. extremitates vel capꝛioli.
Tuderi est herba nascens in tectis ⁊ parietibus ⁊ vocaꝫ elixio: sed Auic. dicit qꝫ est herba similis prassio satis resolutiua: ⁊ mollitiua.
Tussus vel lebleb arab. latine volubilis.
Toꝛsus — .i. antraꝛ.
Turges — .i. sordes.
Tussis clamosa. i. canina: ⁊ ē tussis cū qua est speꝛies oꝛthomie.
Tumoꝛ nature. i. emoꝛoida inflata vel ceca q̄ nihil sanguis emittit.
Tuboꝛositas — .i. radix rotunda.
Turgonus — .i. turtur.
Tubelanachas — .i. squama eris.
Tubera sunt fungi sub terra moꝛantes rotundi ad modū pile. l. l. hamech.
Tuden. i. herba hūs folia silia foliꝫ cipressi que ē

mihi incognita.

Tutametus .i. pulegium.
Turbiscus .i. laureola.
Tusillago .i. vngula caballina.
Thumum .i. timus.
Thumini idem.
Thumum .i. herba capillacia.
Thucthaminis .i. pulegiū.
Thurchal quid est. l. l. carrumen.
Thus quid est. l. l. konder.
Trumbus. i. globꝰ: inde trumbosus sanguis. i. globosus.
Trufli .i. tubera.

Sequitur de. V.

Uatus .i. mora siluatica: q̄ silr vocat batꝰ: lege litterā batus.
Uaretes .i. vene grosse.
Ualeriana. i. amantilla: dordacion: potētilla: nancilla: fu idem.
Uappa. i. vinū vile debilitatum: q euentatum.
Uacrima. i. genus florum crocei coloris: q ē oculus vacce. l. butracon
Uaccinium .i. viola purpurea.
Uara indi .i. folium.
Uarices. i. vene tortuose in cruribus: vl alibi.
Uabanab .i. menta.
Uaricoya. i. qñ debilitat operatio auditus.
Uatreas .i. sauina.
Uapozium. i. papirus. l. l. burchidi.
Uapirum idem.
Uatrachium. i. apium risus. l. l. botrachion.
Uaries .i. narcisus.
Uard .i. rosa.
Uasecus .i. remissus.
Uarar .i. egrotatio.
Uadaha. i. vmbilicus: q sunt belliculi marini.
Uariola .i. morbillus.

Cap. ccccccl xxxvii.

Uamacha arabice. latine cera. Ge. auct. Dias. melio: ex ea est grossa munda a sorde in cuius odore est odor mellis: q est in colore eius parum rubedinis: q illa q̄ ē alba p coctura: q piguis ē post ipam vij. sim. phar. cap. de cera: ſm translationē ara. Uirtus eiꝰ pma ē qꝰ ē medicina media inter res calefacientes q infrigidātes q exiccantes: q humectātes: nisi qꝛ est cū hoc grossa res parū viscosa: q iō non solū desiccat: veruz etiā humectat p accidēs: postq̄ per suā viscositatem ꝓhibet resolutionē. Et idem eodē lib. q eodē cap. ſm translationem grecaz: Cera in medio equaliē est calefacientiū: q infri. q hu. q siccantiū. Habet aūt quid grossarū ptiū: q emplasticū: propter quod non solū siccat: ſz etiaz ſm accidēs humectare fortassis vtiq̄z videbit ꝓhibens trāspirationes. vñ q materia ē aliquoz pharmacoz q̄ calefaciūt q infrigidāt. ipsa aūt ſm ipsam digestiuis vtiq̄z erit debilibus nō intra corpꝰ sumpta: sed extrinsecus apposita. hz enī quid paucū diaforetice q calide vtutz q̄ plurimū ptīcipat mel

Gera. auc. Albugerig: Mollificat grossicies apatum: q ꝙuenit asperitati pectoris qñ ponit sup ipsum cū oleo violato: q mollificat neruos: q vlcera: q maturat: q resolut resolutione debili. q nō est de medicinis ingrediētibus in corpus: sed de illis que apponunt extra q est materia oium emplastroz calefacientiū q infrigidantiū. Et idem auc. Dias. Uirtutis ē mollificatiue: replens vlcera repletione mediocri: et non fortī. q formant ex ea grana in modū granorum geguers. q bibunt ex eis. r. grana ad vlcera ītestinoz: q ꝓhibet coagulationē lactz in māmillis lactantiū. q qñ ponit sup neruoz asperitatez mollificat q lenit ipam. sed munusus. i. ppoleos q est supfluitas q sordes q̄s apes pīciūt ex domicilia sua: q reperit in aluearijs: p quo. l. l. ppoleos. Dias. ſm translationē grecam. Cera vtilis ē ruffa q pinguis q odorata odorē hñs mellis munda: vt est pontica: cretica. alba cera q pinguis secundā hz vtutem. Exalbare cerā sic debes: Cerā albam incide minutis particulis q mitte in cacabo nouo: q missa aq̄ maritima impone foco: q cuz se resoluerit sparge desup tritū nitruz: q postq̄z bis aut ter bulierit depone eā. cum vō inspissauerit leua de cacabo: q purga sordiciem si fuerit. q secundo id facias: q cū bulierit mitte ibi fundū cacabi fracti: aut illud sic rotundū aq̄ aspersum: q desup cere quod fuerit vel heserit pone in sole aqua p̄fusum. nā q lino insertū album facit colorem. qsqs aūt aquā salsaz plus miserit plus albā ceram facit. q verno sup herbā ponit. Uirtus ē omni cere termantica q plerotica. miscetur autez succis q pultibus ꝓpter dissinthericos cōfectz ad iuncto aliquid mullis quo decoctio fiat comestibilis: in modū pillule tria grana accepta coagulatum lac mammis soluent. vires hz ois cera relaxare duricies mollit. Est enī media inē cal. q frī. sicc. q hu. vñ materia est alioz medicamentoz: qꝛ ex ea cōstruunt epithimata: q alia.

Cap. ccccccl xxxviii.

Uasachi .i. sordicies patrietis balnei. Ge. lib. ag. cap. vasachi. auc. Galie. Ra. Est cal. lenit q dissoluit: facit nasci carnes: q est conueniens scissurz q̄ fiunt in ano: q emoroidibꝰ qñ ponit sup eas. Et quod de sordicie colligit ex corporibus exercitātium: calefacit q resolut exituras dure solutōis q est cōueniens vlceribꝰ renū. q illa que colligit ex corporibus lactantiū: ꝙfert nodis qui fiunt in matrice qñ ponit sup eos: q ꝙfert sciatice posita loco vngenti. Et sordicies que reperitur in vasis in quibus oleū aduritꝛ: resoluit multū: q lenit. Et dixit in sordicie que est in corporibus luctantium ſm qꝰ in ea est de pulvere: diuersificatur ab alia. Et sordes quidem vniuersaliē resolut apostemata indigesta: q ꝙuenit apostematibus calidis mā milarū: q hoc qñ extinguit inflāmationē eorum q ꝓhibet cursum hūoꝛum ad ipsa: q resoluit qō iam fluxum est ad ipsa: qñ ipsa est composita ex pulvere q oleo q sordicie corporis hois. ſz sordes vasoz recipit acuitates a vase eris: q silr est acutioꝛ. q sordicies auris ꝙfert panaritio. p sordicie semicupij lege litterā asatbartar.

Cap. ccccccl xxxix.

Uasac arab. gre. asios. latine armoniacū. Ge. lib. ag. cap. vasac. auc. Dias. Ra. Armoniacū est gūmi plante siluestris silis plāte galbani in figura sua Et nascitur in terra dicta argemonis: q est in pticibus codi. hec herba grece dī asios: cuius radix vulneratur q egreditur lachrymus: qui colligit

ꝙ seruatur: sed aliqñ de ipso cadit super terram: ḡre admiscet cum eo terra ꝙ lapilli ꝙ alie sordes: sed melius ex eo est habēs odorē bonū in quo nō sunt lapides nec ligna: ꝙ tendens ad albedinem: cuꝰ fractiones sunt similes fracture olibani: ꝙ purum sine sorde: ꝙ odor eius vergit ad odorē casto rei: ꝙ sapor eius est amarꝰ: ꝙ habet in se pingue dinē ꝙ splendorē cū soliditate: ꝙ illud quod est huiusmodi dī tarnissima: sed illud quod cōmnet terram ꝙ lapillos nominat chironia: ꝙ defertur de terra que dī monacon: ꝙ est succus plante similis plante galbani in silitudine sua: ꝙ nascitur ibi.

Gal. vj. sim. phar. cap. armoniacū sm traslationem grecam: Armoniacū liquor est cuiusdam ferule: hec mollificatiue vtutis est excellenter: vt eos qui circa articulos ponos dissolut: ꝙ splenes scitratos sanat: ꝙ scrofulas cōsumit. Uirtus eius ē q̄ calefacit ꝙ desiccat. Et idez auct. Sera. ꝙ auc. Aben mesuay: Proprietas eiꝰ est conferre sciatice: ꝙ podagre: ꝙ doloribꝰ iūcturarum qui fiunt a phlegmate viscoso qñ dat ex eo aureꝰ vnus postq̄ resolutū fuerit in decoctione. ꝙ ipm bibit simplex ꝙ mixtum cū alijs medicinis. Paulus cap. de armoniaco: valet ꝺ tussim antiquā: ꝙ hūidam: ꝙ asma ex grosso ꝙ viscoso flegmate in gutture: pillule armoniaci accipiuntur in ouo sorbili: vel distemperent in melle ꝙ dent vel fiunt pillule ex eo ꝙ melle ꝙ dent: tñ prius pectore mollificato cū dialtea ꝙ alijs. Contra scrophulas in pncipio: Accipe armoniacū: sal gēma: nitrum: succū marubij: cerā: ꝙ resolue armoniacū in aceto: ꝙ dimitte p noctem: et postea resolue cum cera ꝙ alijs rebus: ꝙ vnge. Contra vitiū splenis: Accipe armoniacū ꝙ galbanū equo pondere ꝙ resolue in aceto ꝙ dimitte per vnā noctē: ꝙ i mane resolue cū cera: additis puluerib⁹ costi ꝙ absinthij ꝙ fiat vngentū. Ad menstrua ꝓuocāda ex solo armoniaco fiat suppositorū: vel ex eo fiat fomentum: ꝙ postea ex assa ꝙ galbano fiat suppositorium. Contra lumbricos: det armoniacū cum succo absinthij ꝙ resolue ipm in aceto: ꝙ fiat emplastrum in vmbilico. Ut dētes cadāt: accipe armoniacū ꝙ succū insquiami ꝙ vnge dētes: ꝙ cadēt Auer. v. colliget cap. de armoniaco: cal. ē in. iij. siccum in ꝑmo.

Cap. cccccxc.

Uaronig arabi. gre. ꝙ lati. doronicum.

Uera. li. ag. cap. varonig. i. doronicuz: dī ꝙ sunt vene albe iterius: exterius vo ad citrinitatem tendentes: ꝙ sunt frustra in grossitudine ramox scitaragi: ꝙ in magnitudine pollicz ad plus ꝙ sunt aliquantulū dure ꝙ graues: ꝙ deferuntur ex syria. Et doronicū ex syria est illud quod magis administrat: est cali. ꝙ sic. in. iij. gra. confert doloribus qui generant a ventositatibꝰ grossis ꝙ phlegmaticis: ꝙ ꝑtie ventositatibus matricz: ꝙ confert morsibus venenosox: ꝙ puncturis eorum bibitum: ꝙ facto emplastro cū eo ꝙ ficubꝰ: et intrat in confectionibus magnis. Aben mesuay est cal. ꝙ sic. ꝙ conuenit ventositatibus matricis: ꝙ confortat cor: ꝙ confert suo tremor: ꝙ cafatan. Auic. de viribus cordis: dicit ꝙ ꝺ fortat cor.

Uhamite .i. affodillus.
Ula est inueterata albugo: vt in Alexandro de oculis.
Urargiros .i. argentū vinū.
Ura .i. celeste.
Usaro .i. empetigo.
Ueta .i. plantago.
Uetusilla .i. rubi cine.
Uenerica .i. acorus.
Ueraiklatum .i. vrtica.
Ueclon .i. saluia.
Uertupedium .i. verbena.
Uenago. i. succus ex tasso arbore exꝑssus.
Uessicogo .i. alkekengi.
Uenter apri .i. millefolium.
Uelatri genera sunt duo. s. albū ꝙ nigrum: ꝙ est elleborus.
Uena. i. radix plantarū: vel vena corporis: vex est ꝙ in antidotario Damasceni in receptiōe pillularū de bdellio: ponit venarū adustarū: quod contingit ex errore scriptorus: quiz debet dicere anellanarum adustarū.
Uena cephalica .i. vena capitis.
Uena nigra: cōis: media: purpurea: ꝙ matrix venarum idem sunt: ꝙ est vena media brachij.
Uena farigides .i. vena sub lingua.
Uena que dicit funis brachij est que venit a brachio ad manus.
Uene scilen. i. saluatella que est inter digitū puū ꝙ anularem.
Uena saluatella idem.
Uena basilica. i. epatis que est que subiungitur: ꝙ est radix cephalice: ꝙ nigre: vñ dī basilica a basis quod est radix.
Uena appellaris idem.
Uene guidegi sunt vene magne que sunt in gula vna ex vna ꝑte: alia ex alia.
Uena originalis idem.
Uene mulgentes sunt vene que sunt inē epar et renes.
Uesmor .i. crisomula.
Uenum .i. serpillum.
Ueronig .i. doronicum.
Uermis. i. fauarola: vel porcellio: quid est .l.l. guardai.
Uermis isculus quid est. l. l. taratim.
Uermis sete quid est. l. l. haeir.
Uerigines. i. psidracie vel exantimata.
Uerbascum .i. verbena.
Uena nigra. i. vena cōmunis que sic nomiatur: qñ cōponit ex assellari ꝙ humerali: vt Almansor in ꝑmo cap. de anothomia venarū.
Uena cephalica est vena que est inter pollicem ꝙ indicem: inuenit silr in siluestri aseidt: vt Auic. ꝑmo can. fen. iij. ca. de fleubothomia.
Uena leporis est vena extremitatis nasi: in qua vena quedam pz digito ꝑmendo.

Cap. cccccxci.

Uermis grane sm Auic. lib. ij. cap. de verme grane: est vermis tinctorū cuius virtus est sicut vtus ceruse: vnde subtilior est: ꝙ magis vadens in p fundo. quida direrūt ꝙ hic vermiculus colligit ex pluribus rebꝰ: ita ꝙ colligit ex arboribus ferē tibus glandes. Uermiculus grane recens infrigidatiuus est: ꝙ est in ipso siccitas quantitatē habens: ꝙ est purpureus: ꝙ desiccat sine mordicatione. Et idem auctor. Galie. quidam dicunt ꝙ in ipso est stipticitas temperata: conuenit vulneribus neruorum tritus cuz vino: aut aceto et cum melle.
Uene vtides sunt ille que sunt inter renes ꝙ vesicam.
Uena saphena est illa que flobo tomat sub cauilla pedis intrinseca.
Uena sciatica est illa que est sub cauilla pedis extrinseca.

Cap. ccccccxcii.

Uespertilion latine. arabice stera zirach.

Auic. Ungentū vespertilionis phibet māmas puellaruz a magnificatione: ⁊ phibet oꝛtum pilozum ꝫm q̄ dicitur: ⁊ nō est verū. Lereb:ū eius cum melle conuenit p:incipio aque descendentis in oculum: ⁊ ei⁹ cinis acuit visum: ⁊ conuenit vngule: ⁊ albugini.

Uene contrite .i. lūb:ici terrestres.
Uene oꝛiginales .i. guidegi.
Ue.ne citrine .i. radices citrine: ⁊ ē curcuma.
Uenarū siccarū indarū. i. almeus.
Uernix quid est. l. sandaros.
Uerucaria .i. eliotropium.
Uesme .i. indicus.

Uep:es declinat tm̄ in plurali numero: ⁊ est oꝛis spina: sed potissime ē batus. vñ dī in Geneſi. Cōuersus abꝛaham vidit arietē post tergū inter vep:es herentem coꝛnib⁹: quē assumēs obtulit holocaustum p filio.

Uerter .i. sal gēma.
Uenera. i. cocula que deferūt a peregrinis de sācto Jacobo.
Uerziticon. i. piscis dictus turdus.
Uermicularis: grassula mino:: serpuiua mino: idem. l. l. beraalalep.
Uertebꝛum est os rotundū anche: dictū a vertēdo: quia vertit in osse cōcauo.

Cap. ccccccxciii.

Uecticon. Diaſ. capi. vecticon ꝫz translationē arabicā herba est que hz folia silia edere. v. aut. vij. sed paulo maioza sparsa circa terrā: desup alba angulosa ⁊ viridia: cum multis virgis duoꝛ palmoꝛ: flos est illi viridis: in verno maxime nascitur: hasta ipsi⁹ tenuis est: ita q̄ vix pōt videri: et inutilis: aquosis nascit locis. folia eius melli addita ignem acrum extinguunt: tumoꝛibus oībus medentur. sicca fumigatio eius oīa etiā silr facere nouit: moꝛtuos in vtero infantes excludit ciato vno cū mulsa bibito. radicē eius siccā pone super carbones de vite arminea: aut de oliua ⁊ cooperi: ⁊ eius q̄ō est subtile de emboto ifirm⁹ teneat in oꝛe ⁊ fumū recipiat: postea vinū arminēum modicū glutiat.

Cap. ccccccxciiii.

Uecia Sal latine. gre. isofaract⁹. arabi. lachinis siue lichuꝛios primo de cibis capi. de vecia: figuꝛa hoꝛ seminū nō est rotunda sicut fabe: sed sublata magis silis lentibus. reponūt aūt agricole: ⁊ hoc cū ipsis folliculis silr cum totis plantis gꝛa alimēti bꝛutoꝛ aialium: in fame aūt vidi ⁊ ex his quosdam comedētes: ⁊ maxime adhuc viridib⁹ existētibus sicut cicera ⁊ fabas comedunt. cōsueta sunt autē nō indelectabilia solum: sed indigestibilia: ⁊ sistitiua vētris: neq̄ boni chimi generatiua: apta ad sanguis grossi melācolici gñationē: sicut ⁊ lēticula. Sz illi qdē milta bona adsūt. huic aūt nullū illoꝛum bonoꝛum inest.

Cap. ccccccxcv.

Uenter aialiuz difficil' digestionis ⁊ hoꝛridi saporis: pui nutrimenti: mali chimi gñatiuus: ⁊ silak viscerib⁹: plurz ē tñ nutrimēti q̄z pulmo: ſz vētres aliū qñ digerunt sūt meliorz nutrimēti: ⁊ maxime gallinarū. **Auic.** liꝛo secundo capitulo vē ter.

Uerebahs lacū .i. vꝛtica.

Cap. ccccccxcvi.

Uethuen Auic. lib. ij. Uethuen ē plāta hās vgas minutas sup q̄s sūt floꝛes albi hūtes folia silia floꝛib⁹ maro acuti saporis ⁊ odoꝛis: ē cal. in. tertio: sicca in secūdo. ⁊ est ex ea alia citrina: ⁊ alia alba: est digestiua: aperitiua opilationū: ⁊ in rubea ē stipticitas: ⁊ p nocat sudoꝛē. Et ei⁹ oleū inunctuz aperit oꝛificia venarū: ⁊ resolut aꝑata in stō: ⁊ sanguinē ogelatū in ipso: ⁊ ouenit aꝑatib⁹ frigidis: ouenit fistulis: ⁊ vlceꝛib⁹ neruoꝛ cū in decoctiōe ei⁹ infūdit spongia: ⁊ ponit sup egros ⁊ facit subet: ⁊ odoꝛat hūditas ei⁹ ⁊ facit doꝛmire: ⁊ ouenit asmati cū bibit sicca sic bibit epithimū: ⁊ puocat foꝛtiē ⁊ resolut sanguinē ogelatū in vesica: ⁊ cū aq̄ mellis frangit lapidē: ⁊ apit opilatiōes mr̄icz: et solut melancoliā ⁊ phlegma sicut epithimuz q̄ bibit sicca cū oxymelle: ⁊ ipsa i ptib⁹ nr̄is carem⁹

Uerbena .i. gerebotanū.
Ucan. i. illud quo vitreant vasa.
Uessasa .i. armel.
Uenti minoꝛis. i. herba venti minoꝛis: ⁊ ē consolida mino:.
Uenerie. i. coclee delate a sancto Jacobo.
Ueronoson .i. sacra passio.
Ueldeletrich .i. cicada.
Uentriculus quid ē. l. l. hamafa.
Ueb. i. dentes molares. l. l. hafir.

Cap. ccccccxcvii.

Uela Diaſ. herba est folia hās minoꝛa q̄z eruca: ſz nō silia: floꝛ ē violaceū: semē est ei in folliculo oblongz oꝛdine stipatuz put nasturtij gustū calefaciēs: ⁊ submoꝛdax. vnde ad tussim veterē: ⁊ ad regiū moꝛbū cū melle facit.

Uemeriatim. i. vulpis femina pua cū ē in fouea.
Uerach .i. sanguis draconis.

Uerucа vocat q̄dā duricies hās i se grana sicut grana ficus: ⁊ hz tres spēs: nā aut ē eiusdē grossiciei in capite ⁊ in pede: ⁊ dī veruca. i. poꝛrus: vl in pede subtilis: ⁊ in capite grossa: ⁊ dī clauus.

Cap. ccccccxcviii.

Uesum Gera. gre. arab. neisim. lati. rosa seni vel sambacus agrestis li. ag. ca. vesū: auc. Jsaac Uesū vel neisim. i. rosa seni: ē arbustū silē arboꝛi rosarū hās floꝛē albuz: ⁊ dī q̄ ē rosa seni: ⁊ ē sic narcisc⁹: ⁊ ē oleū ei⁹ bonū pleuresi: ⁊ ē in vtute sua silis ieusemini: nisi q: est min⁹ ea. eo: ⁊ min⁹ sic. Et idē auc. Aben mesuay: narcisc⁹: ⁊ ē oleū ei⁹ bonū pleuresi q̄ fit a melancolia: ⁊ ouenit doloꝛib⁹ mr̄icz. Et idē auc. Rasis vidi quosdā q dabant ex foliis ei⁹ a. z. ij. vsq̄ ad iij. ⁊ faciebāt assellare multum.

Cap. ccccccxcix.

Uebet Gera. arabice. latine vō anetū.

liꝛo aggre. cap. vebet. i. anetum: oibus notum est. virtus eius est que calefacit in fine tertij gradꝰ: ⁊ desiccat in p:incipio secundi.

Gal. vj. sim. phar. ſm translatiõez gre. Anetũ calefacit qdẽ adeo ſemper vt ſecũdi gra. ipz intensi putandũ: vl' tertij remissi: i ſic. vo ſecũdi gradus ẽ inchoanter: vel p̃mi intẽſi: meritõ ergo coctũ in oleo diaforeticũ: ⁊ ĩmoleſtũ: ſomniq factiuũ: ⁊ digeſtiuũ crudoꝝ: necnõ indigeſtorum humoꝝ exiſtit: appropinquat vtiq oleũ qõ ex eo apitius digeſtiuis pharmacis dictz: niſi q: paulo calidius illis: ⁊ ſubtiliũ ptũ eſt: ⁊ ideo diaforeticũ. vſtum vo tertij fit gra. cal. ⁊ ſic. ⁊ iõ mollibus vulneribꝫ appoſitũ p̃ſtat opẽ: ⁊ p̃eſertim i eis q̃ in pudendis. hũidius aũt ⁊ minus cal. videtur eẽ ad hec: ⁊ euchimũ q̃ſi digeſtibilius ẽ: ⁊ ſomni factiuũ plus ſicco minus diaforeticũ. Et idem Sera. auc. Aben meſuay: anetũ ẽ ca. ⁊ iducit ſomnuz: ⁊ oleũ eius ẽ bonũ ventoſitatibꝫ: ⁊ ſemen eiꝫ in polentis poſitũ multiplicat lac: q̃ accipit ſolũ minuit ſperma: ⁊ debiliat viſum: maxime nimius vſus eius. Pau. cap. de aneto: decoctio eiꝫ valet ſtranguriosis: ⁊ diſſurijs data: ⁊ potiſſime ſyrupus factꝫ ex decoctiõe eius ⁊ zucaro: ⁊ cataplaſmata ex eo facta cum coquitur in oleo ⁊ vino contra dolorem matricis: ⁊ ſecũdinam: ⁊ mẽſtrua educit ⁊ cõuenit eius decoctio dolori pectoris ex frigiditate: ⁊ ad emoroidas puluerẽ aneti confice cũ melle ⁊ emoroidas inunge: ſi fluant emoroide: tñ facpuluerez ex aneto: ⁊ ſemibus vticaꝝ ⁊ ipone: hic pulvis multũ conſtringit. Si aũt non fluerint: ſz eẽ apparuerint: diſtempa puluerem aneti cũ melle ⁊ albumine ouj: ⁊ appõe. valet etiã ℈ ficus ſi ſit intra anum facto ſuppoſitorio. Item decoctio aneti ⁊ maſticis valet ℈ vomitũ ⁊ ſingultum ex frigiditate: naribꝫ appoſitũ vl' maſticatũ vel comeſtũ ſtõm ⁊ cerebrũ cõforat. Rabimoyſes ca. de aneto: valet ℈ ſingultũ ex repletione.

Uheg .i. acetũ.

Ungelle ſunt vngule aromatice ⁊ blacce biſantie

Uſnen ara. gre. antifilos: lati. falſola.

Uſnen herba ẽ cuius folia ſunt ſilia vermiculari vel lenticule hñs falſum ſapore ẽ ex qua fit ſal: p: o qua. l. l. antifilos.

Uſnee eſt lanugo q̃ in antiqs arboribꝫ inuenit: ⁊ eſt terreſtre ⁊ marinũ. l. l. aynech.

Uſnen. i. pulvis abſterſiuus quo ſaraceni mundificant ſibi manus.

Urſmech .i. hernia.

Uridarog. i. ozimũ cõe. l. l. berengemiſch.

Uinfacion .i. flos vitis.

Uitumen .i. ſulfur iudaicũ.

Uitriapolion .i. bugloſſa.

Uiola qd eſt. l. l. teneflig.

Uinacia qd eſt. l. harim.

Uinũ qd eſt. l. qõ ſupra.

Uitis qd eſt. l. quod ſupra.

Uitis nigra qd eſt. l. qõ ſupra.

Uitis alba qd eſt. l. qõ ſupra.

Uinum amſneum. i. vinũ album.

Uinũ carenũ. i. vinũ coctũ: vt cõſumaꝫ tertia ps. l. l. dulcor. ⁊. l. carenũ.

Uinum cio. i. vinũ auſterum.

Uinum falernũ. i. a falerna regione. l. l. falernuz

Uinũ gazetum. i. vinũ qõ fertur de gazeta.

Uinũ induz ⁊ ſapinũ a locis dicit ſic eni ipſa noia locorum ſunt.

Uinũ meratum. i. forte ⁊ purum.

Uinũ muratum vel mirratũ. i. acidum.

Uinũ albanum. i. falernum. l. l. falernũ.

Uinũ italum idem.

Uinum de paſſis ẽ cum paſſule ponunt in aq̃ calida: ⁊ exprimunt: ⁊ eſt vinum paſſulatũ.

Uinum defrictũ. i. dulcor. l. l. dulcor.

Uiride eris ẽ idem quod zuniar: ⁊ qd eſt. l. l. aeris erugo.

Uictorialis. i. pondus. ʒ. i. ⁊. ℈. ſ.

Uinũ mellicite. i. muſtum mirtum cũ melle.

Uinũ idromel idem.

Uinũ ſquillitũ. i. cõpoſitũ cum ſquilla: qõ inueni es in. l. aurifel.

Uinum ſtillititum idem.

Uinũ piraciũ. i. factũ cum vino ⁊ piris: ⁊ ſic fieri põt de multis alijs.

Uini patici .i. paſſi.

Uinum autimũ .i. ſine rubore.

Uinum traſſaticum. i. aurei coloris.

Uinum palmitum. i. de dactilis imaturis.

Uinum pauciferũ. i. ſubſtinẽs paucam aquaz: vt Gal. vj. terapentice.

Uiſce .i. amilum.

Uitrago .i. paritaria.

Uincitoricum. herba eſt cuius ſtipes ẽ violaceus longitudinis palmi vnius vel duox folia: vt, folia pſici valens contra toricum: ingredit in tyriaca diateſſeron in antidotario Gal.

Uirga ſacerdotis idem.

Uinrem .i. iuiuba.

Uirga paſtoris qd ẽ. l. l. dipſeus.

Uiticella qd eſt. l. l. feſera.

Uiſcidũ acutum ⁊ forte.

Uitacha qd eſt. l. l. harim.

Uitriolum qd eſt. l. l. zeg.

Uiſdum .i. iuſquiamus.

Uirginalis .i. mercurialis.

Uitis canis .i. flos vitri.

Uitrum qd eſt. l. cugeg.

Uitriola .i. paritaria.

Uitrion .i. eupatoriũ

Uirus .i. venenũ.

Uinifacion .i. flos vitri.

Uira qd eſt. l. l. enantium.

Uiridos. i. lac qõ eſt vine ſile.

Uiretrum .i. virens virgula.

Uirgultum .i. virgula pullulãs.

Uinodes ſunt ſicomori fructꝫ: ⁊ ſunt ſicut fructꝫ ficus. l. l. ſicomorus.

Uiſalon .i. tegula lateris.

Uitis alba qd eſt. l. l. filipendula.

Uitis nigra qd eſt. l. l. harim.

Uiſcus qd. l. l. dabaleb.

Uinopia .i. affodillus.

Uiola vltramarina qd eſt. l. l. cheiri.

Uiperina. i. ſerpentaria: aliq dicunt qꝫ ẽ ſimphitica: ſed p̃ma melior.

Uirtus celtica .i. attractiua.

Uirtus celtica .i. contentiua.

Cap. ccccccc.

Uirem ſm Sera. li. aggre. cap. virez ſunt ſpẽs. ſ. abſi: ⁊ mdũ qõ appellaꝫ ar abicũ: ⁊ eſt rubei colorz: ⁊ idẽ qõ curcuma ẽ. radix eius afferꝫ ex terris indie: ⁊ habet grana ſicut grana keſmes: ⁊ melius ex eo eſt rubeũ hñs pauca grana: ⁊ aliud eſt qõ adheret manui: ⁊ hẽt colorem viole: ⁊ exterius ẽ rubeuz: cuiꝫ toricũ eſt multũ: ⁊ toricũ qdez eſt res pauca minuta mollis adherens manui q̃ tangit vagina eius: ⁊ ipſum qdez linit ſup mor Uirtus virẽ eſt ca. Uel. ⁊ ſic. in p̃cipio. iij. feam: ⁊ confert ei. gradus: qꝫ ſi linit ad morſeã cõfert.

Uiriditas inuenta ſup aquã que ara. vocaꝫ halta lep: ⁊ in lingua hyſpanica mulſas: ſm Auer. ſecũdo colliget: eſt ca. ⁊ hu. in. ij.

Uidume. i. apa molle vt lutum paludis.

Undimia. i. apa molle phlegmaticum.

Uigifur .i. cinabarum.
Uliratrū. i. petrosellini species. l. l. petrosellinū
Uliandrum est cuius flores dicunt rododasni: et est andrus.
Ulicon .i. pulegium.
Uligo. i. terre humor: vel limus.
Unctio .i. spina.
Ulmos vel bolismus vel fames vaccina.
Umicialis .i. verbena.
Umbilicus veneris qd est. l. l. cotilidon.
Uncia ē pondus dragmarū. x. sedantigtus facie bant vnciam ex. z. ix.
Ulpicu .i. lapago.
Ulbie .i. loca circa iguina.
Urbias. i. loca q̄ sunt in extremitatib⁹ cossax vbi sunt glandule: vbi vertebrū iungitur scie.
Urticus .i. porus vrinalis
Urtica qd est. l. l. huiure.
Urtica mortua .i. marubium.
Urina qd est. l. l. baul.
Uzifar teste Aui. fit de sulfure viuo p combustionem exinde pōt eligi sulfur viuū: et multū silatur sinopide: nisi q̄ durius.
Uzifur .i. cinabar.
Uolimis .i. oliua.
Uolumū .i. vola manus.
Uolubilis qd est. l. l. ieblech.
Uomia .i. apa molle.
Uolucrū maius .i. conca maior.
Uomiadas. i. cime et folia herbax cum sunt tenera: et comeduntur.
Uomix qd est. l. l. ieblech.
Utromi .i. auena.
Uscosa .i. adusta.

Cap. ccccccci.

Ua lupina .i. stafisagria ꝫ quosdaz. Auer. dicit q̄ est solatrum. Uel. dicit q̄ ē herba q̄ vocat botrifer⁹. ISpli. dicit caucalis: herba ē oib⁹ nota: quā gre. strignū siue vuā lupinā vocant. nascitur i horis: vires refrigerantes: et constringētes habens.
Ulnera pascētia .i. pustula.
Ulnera sordida idem.
Ulcus sordidū idem.
Ua qd est. l. l. harim.
Ulnerū almotā .i. detegentium.
Ulpis qd est. l. l. thaleb.
Ulpis alabamatu qd est. l. l. kukuber.
Ulua herba ē circa fontes et stagnū nascit ex q̄ vulua. i. algamollis est: et ipsa dicit vulua.
Ua vulpis. i. strignū vel solatrum.
Ua necca .i. rubea.
Uuaton .i. capara.
Ua passana montana .i. stafisagria.
Ultiga. i. baccara vel assara baccara.
Ulgago. i. assara baccara: vt supra.
Ua canina. i. strignū vel solatrum.
Ua demonis qd est. l. l. dūsataris.
Urach .i. sulach.
Uthuen plāta ē q̄ inter nos nō reputur.
Ubundidi .i. lignū aloes.

Cap. ccccccccii.

Ulmus lat. ara. arnabū. gre. petela: vel plee siue pteloe
Sal. viij. sim. phar. cap. plee: ꝫ translatōz gre. ISpiolee. i. vlmus: foliis cōsolidam⁹ q̄ncq̄z recens vuln⁹ cōtusis q̄ stiptica sil' et abstersiua virt⁹ pser natur i eis. cortex vo ei⁹ adhuc magis ē subamar⁹ et stiptic⁹: vñ et lepras sanat cū aceto: et dum viridis existit: et recens si sup ligata involuat vlceri⁹ cōsolidare ea poterit: et radices ēt eiusdem virtutis sunt: et cū eius decoctiōe fomentāt oēs fracturas porositatiōe egentes. ISDau. ca. de vlmo: ē arbor oibus nota: cui⁹ folia stiptica sunt: q̄ bulita in aq̄ curant excoriatōem capitis si inde laueť. radix ei⁹ ē stiptica ꝛglutinatiua et consolidatiua nimis.
Ulular .i. baxce lauri.
Ulular .i. laurus.
Ulua .i. alga maris.
Ungula caballina qd est. l. l. nenufar.
Ungella idem.
Ungula caprax et asim qd. l. l. hafir.
Ungula aromatica. i. blaccebisantia.
Ungentū alben .i. oleū de ben.
Ungila .i. scamonea.
Uppupa qd est. l. l. banabroch.
Urusuirā .i. risu.

Cap. ccccccciii.

Uuen ara. lat. sterc⁹ passerum: vl' baron. gre. antifilos.
Auic. li. ij. ca. sterc⁹ passex. Sterc⁹ passerum vel vsuen est pluriū spērū: subtilior eax est alba: ꝫ viridis ex eis ē calidior: et ē abstersiua mūdificativa apitiua pondus. z. i. s. resolvit difficultatē vrine: et pōdus. z. v. abiicit ptū viuū et mortuum: et a. z. s. vsq̄z ad z. puocat mēstrua: et. z. iij. soluēdo educunt aquositatē idropicox. x. z. sunt venenū mortiferū: et ei⁹ suffumigatiōe effugiunt venenosa pua.
Hera. li. ag. ca. vsuen. ē herba kali: cuius spēs sunt mlte: et oēs sunt ex amoch. Et vsuē est baron: et ē id quo lauant pāni. Et idē auc. Albuzit albarabi ait: nō vidi barō albi⁹: neq̄z puri⁹ illo qō nascit in ēra armēia: sed aliō ē supra ipm i bōitate qō noiat tohal kansarin: et arbor ei⁹ ē magna adeo q̄ fortitā possit stari sub vmbra ei⁹: et hz subtiles sūmitates: et hz lignū albi⁹: et ē de albantib⁹ pānos: et ē alumē affor: et ē illō quo lauant pāni: et liquefit cū ea lacca: donec possit cū ea pingi: et accipit ex arbore kar⁹: sicut accipit sal alkali ad pficiendū tinctura. Et idē auc. IMesarugie: ē cal. adurēs: et caliditas ei⁹ est in. iij. gra. Alcāzi expellit apata et aīalia venenosa facta fumigatiōe cū ea et si bibunt a muliere. z. v. ejcit fetū viuū siue mortuū. Et si bibatur ex eo a. z. s. vsq̄z ad. z. i. puocat vrinam et mēstrua. et si dent idropico. z. iij. cōfert ei: sed pōdus. z. x. inficit. Et iuuamētū ei⁹ ē sicut salis: nisi q̄ acuti⁹ est eo: et administratur in medicinis cōferētibus morfee et scabiei: et destruit carnē supfluam in vlceribus.
Usnen est herba hēns folia siliaportulace: sed minora: et ē vna ex spēbus vsnen.
Urs ē rasura cuiusdā arboris declinās ad colorez croci tinctura ei⁹: et portat de tamen.

Sequitur de. X.

Xantus id est flos rubeus.
Xantos. i. rubeum.
Xantala. i. anagallus.
Xansifraga. i. saxū frangens et est herba facta sicut pinpinella: carens pilis q̄bus differt ab ipsa.
Xanticum. i. crocus.
Xamū: siue xanum: siue xanmi. i. nigella.
Xercula .i. cornix avis.
Xeiteragi .i. tapsia.

Xebran .i. esula.
Xebet .i. anetum.
Xencua qd est. l. l. titimallus.
Xilon. i. lignū: inde xilocassia. i. cassialignea: ⁊ xilobalsamum: ⁊ xiloaloe: ⁊ xilocaracta. i. lignū.
Xriptum .i. carubia.
Xifion qd est. l. l. sagasimon.
Xilomarto .i. corter celsi.
Xilobalsamū .i. lignū balsami.
Xisso .i. acetū.
Xilocinamomū .i. lignū cinamomi.
Xiro .i. porcus.
Xiracost, .i. manna.
Xiron .i. succus.
Xicreon .i. porcina caro.
Xilodarsamū vel xilocinamomum. i. lignū cinamomi. l. darsen.
Xiriskaticon .i. sapa.
Xiloceratū .i. siliqua.
Xiria .i. gladiolus.
Xilocaratta. i. vaginella. l. l. cabarlimb.
Xilocassia .i. cassia lignea.
Xiraseeth. i. rob de succis fructuū solubiluz. illō vocabulū ponit Aui. i. canone fen. iij. ca. ix. ⁊ silr est egritudo miracbia. i. ipocundrioz.
Ximaco .i. corter celsi.
Xiloaloa vel aloes .i. lignum aloes.
Xilo aloes silueſtre est radix plante dicte spora gallina.
Xilomura .i. lignū mirrbe.
Xiliqua. i. carubia. ⁊ aliquādo ē pondus pōderās kirat. i. ⁊ ē quantum ponderat semen eius.
Xisum .i. acetuz.
Xilia .i. cassia.
Xia .i. senation.
Xisimbrium .i. balsamita.
Xirasia ⁊ xirotes .i. duricies.
Xiros .i. rasorium.
Xiran .i. asenablum.
Xiria .i. vngenta.
Xilocauros .i. calcantum.
Xoso .i. acetum.
Xorontos .i. brancos.
Xosacia .i. almeo.

Sequitur de. Y.

Y Aquintus .i. iagntus.
Ybaie est qdam spēs dactili
Ydrogiros. i. argētuz vinū
Ydantidas. i. vesicule in matrice.
Ydragoguz ē medicina purgans aquā ydropicorum.
Ynda. i. sorba.
Ynanti .i. flos lambrustc.
Ynanciū idem.
Ypagissi .i. gūmi edere.
Yua lati. gre. alkolilis: ara. zimar. ¶Dau. herba ē satis minuta ad albedinē tendens: medet doloribus ⁊ egritudinib⁹ unctrarū.
Yena .i. bella.
Yeyana .i. biastica.
Yenta .i. bestiola qdam.
Yema. i. lapis oculis geni.
Yella .i. carbo.
Yend .i. iudaica.
Yeronoson .i. epilensia.
Yectiris. i. ciminū ethiopum: ⁊ ē git.
Yctericia. i. morbus in quo boies crocei efficiunt ⁊ ab ane q̄ yteris noiatur.
Yteris .i. ytericus.
Ydree .i. pultes.

Cap. ccccccciiii.

Ydea ſm Diaſ. capi. de ydea: ſm translatōem gre. folia hz ſi milia mirti q̄ armili sunt. radix ei⁹ remordentis siue redarguētis virtut⁹ ē sanguinis fluorē sine quēlibet fluxum stringit. Ubi sciendū q⁹ Diaſ. ō ydea facit duo capitula. Unū qō incipit ydea p. y. ⁊ ē illud qō ponit hic: Et aliud cap. qō incipit bat⁹: ⁊ vna de spēbus ei⁹ ē idea p i iota: p quo. l. l. sulach. Gal. ydea: ydee radix ⁊ gustantib⁹ qdem ē acra: emorogias ⁊ fluxū ventris: necnō dissinterias: ⁊ fluxum muliebrē: quot quot talia sanās bibita: ⁊ desorbs apposita.
Ydema .i. aq̄a phlegmaticum
Ydericus .i. ascliticus.
Ygemonica virt⁹. i. p̄ncipalis virt⁹ anime q̄ regit ⁊ ordinat.
Ypicum. i. pforata: vel falestrū: vel herba sancti Joānis. l. l. infantion.
Ypericon idem.
Ypensstereon .i. berbena.

Cap. ccccccccv.

Yreos est herba faciēs florem albuz vt liliū: ⁊ ē in frondibus silis yri: sz differūt in floribus. vñ vsus. Yris purpureū gerit florē yreos albū. Gladiolus croceū: sed spatula fetida nullū: vñ ille herbe sunt silēs i foljs: differūt tñ in floribus: nā yris hz florē purpureū: habentē gradatiōes diuersas in purpureitate sicut hz arcus celi: p q̄. l. l. liliū. Et ē alius cui⁹ flos ē albus: ⁊ iste ē ireos. ⁊ ille debilior: ē supior in oī re: ⁊ melior ex eis ē: cui⁹ radix ē alba rotūda ptcipās de rubedine ſm aliqd ⁊ grossa ⁊ dura ⁊ spissa in q̄ est aromaticitas: sicut odor viole ꝑpe: ⁊ cui⁹ saporem act⁹ mordicatu⁹ pp acrimoniā ipsius: bēns nodos breues ⁊ collectos: ⁊ melior ps plante ē radix: post illā flores: ⁊ melius tp̄s collectōis ipsius radicū est p̄ncipiū veris. ¶Dau. ca. yreos. Yreos ca. ē in. ij. gra. sic. i. iij. valet ꝯ duriciē neruoz ex flāte: tussim placat: screatū facilē faē: grossos humores pectoris attenuat: cū aceto potat⁹ splenēticis: ⁊ spasimū bēntib⁹ ꝓdest: rigorē fe. ⁊ dolorē vulue mitigat ⁊ aufert. cū vino potatū menstrua ꝓuocat: pessariū inde factū secūdinā ⁊ fetū mortuū expellit: stō nocet: cū aq̄ ca. bibitū dolorē ventris placat: eliratū ⁊ pistatū vulnera dolentia curat. coctū cū aq̄ ro. mirtū vulnera ⁊ pustulas mūdificat: ⁊ bonā ex eis carnē generat: ⁊ valet ꝯ putredinē dentium ⁊ gingiuarum.
Ysteropius .i. matricis p̄focatio.
Ysteer. i. tabanꝰ factꝰ sicut musca magna.
Ysteos .i. muscus.
Ybiscus qd est. l. l. altea.
Ycintus .i. yreos.
Ydiasimū .i. pellicinus.
Ydiosin .i. menta.
Ydiosmon idem.
Ydiomata .i. aq̄ata phlegmatica
Ydiscus .i. maluauiscꝰ.
Ydria .i. sorba.
Ydria ē secūda spēs lauri. l. l. gara.
Ydria ē vas aque.
Ygia gre. ē qdā ꝓfectio posita i antidotario Gal. valet ꝯ cōmotionem dentiū si supponatur.
Ygia .i. vrtica.
Ymantes .i. scolopendria.

Yliſchi eſt egritudo quã aliquis incurrit p:opter
umo:em.
Yhon eſt aurum rubeum.
Ympolis .i. balſamum.
Yliumpicꝫ idem.
Ypithimum .i. capillacia.
Yrigion vel yringus qd eſt. l. l. aſcaruticon.
Yris illirica Diaſc. folia hz yreos ſilia: differunt
tñ in flo:ib⁹: vñ flo:es hz purpureos cuz diuerſis
colo:ib⁹. ſ. albo mellio: purpureo ꝛc. p q̃. l. l. lilũ
Yrigerõ. i. ſenectiones vel cardo benedictus.
Yrige roncos idem.
Yrcina qd eſt. l. l. ercinos.
Yriãna .i. lambrusta.
Yſinia .i. ſipia.
Yſticus. i. po:cus ſpinoſus. i. eſtrice.
Yziomum .i. ozimum
Yzion quid eſt. l. l. cameleombante.
Yontos. i. baruli qui o:iuntur in facie.
Yroncos .i. brancos.
Yco:es .i. humo:es.
Yco:ion .i. endiuia.
Ydo: .i. aqua.
Ydropiſſa .i. pir liquida.
Ydolum eſt quando aliquid non exiſtit: vt appa
ret ſm imaginationem.

Cap. ccccccvi.

Ydropiper .i. piper monta
nũ vel piperaſtr
Diaſ. cap. ydropiper ſm tranſ
lationem grecam. naſcit
locis humidis: cuius virga eſt nodoſa
in quibus nodis naſcuntur folia que nodos intra
ſe ꝛ gradus hẽnt: h⁹ folia mẽtaſtro ſilia ſunt ſed
maio:a: ꝛ mollio:a: ꝛ albidio:a: guſtu acerrima ſi
cut pip: ſed nõ talis odo:is: cui⁹ ſemẽ in ipſis vir
gis minutũ exiſtit: ꝛ ſpiſſum ſicut botr⁹: ſemẽ ei⁹
cũ foliis cataplaſmatib⁹ adhibitũ: duricies ꝛ tu
mo:es ſpargit: ꝛ liuo:es limpidat: ſiccũ ꝛ tritũ p
pipere miſceri põt: radix ei⁹ iutilis ẽ. herba cũ ſe
mine cataplaſmate facto ꝛ ipoſita ypopias tollit:
ꝛ duros hũo:es ſpargit: rubo:ẽ facit co:pus.

Gal. viij. ſim. phar. ca. ydropip: ſm trãſla
tiõem grc. Ydropip vocatũ qdẽ eſt ſic
a locis i qb⁹ naſcit: ꝛ ab eo ſm guſtũ ad ſilitudinẽ
q̃ ad pip. eſt aũt ca. ſed nõ q̃ztum pip. qnimo viri
dis herba cũ fructu ꝛ cataplaſmata ypopiaſ ꝛ ſeli
ratos humo:es apit: ꝛ diafo:at
Ydron .i. viridis
Ydro. i. argiros vel argentum viuum.
Ydrocomi .i. vermis.
Ydromel. i. aqua ꝛ mel. l. l. mellitum.
Ydromelum fit ex aqua ꝛ malis macinatis.
Ydroleum oleum. i. quod fit ex aqua ꝛ oleo.
Ydromelon eſt potus quidam factus ex citoniis
ꝛ aqua celeſti.
Ydroſoma quid eſt. l. ſauos.
Yd:ofo:bia idem.
Yd:o:oſati .i. aq̃ roſata.
Yd:ogarũ .i. aq̃ ꝛ garum.
Ydromellitũ ẽ ellectuariũ de melle ro. factũ cui⁹
deſcriptiõem ponit Alex. cap. de faſtidio ſtõi.

Cap. ccccccvii.

Ydros gre. ara. ſgngibil. la. aq̃
hyp. i. li. d aere ꝛ aqua
Aq̃ q̃ i altis locis ſiue pullulãtis exur
git monticulis aq̃x optia ꝛ ſaluberri
ma ſapo:ita ẽ. talis vo mlta vini pmi
xtiõe indigẽs ẽ: hieme ca. eſtate vo fri. ſilr quoꝫ
ſtile q̃ ꝓfũdiuſculo exurgũt fonte: q̃x ẽt melio: ea
q̃ ab o:tu ſolis: ꝛ marie eſtiuo tpe decurrit alba p
ſpicua atqꝫ pculdubio ẽ odo:ifera. q̃ vo lenta eſt
ꝛ grauis putrefactiua: o: te eẽ attẽtum circa vtu
tes aq̃x: vtpote q̃ diuerſe in ſapo:e ꝛ põdere ſunt
de hac enĩ q biberint eo: vẽtres calidi ac tumidi
fiunt co:pora macra cubiti ſpatule tenues ſilr fa
cies q̃zmarie carnis ad ſplenẽ confluere cogiẽ: vñ
malus ſanguis ꝓcreaẽ illã nõ bibentes mlta ſup
abundãt comeſtiõe eſuries illis pſeuerat atqꝫ cre
ſcit ꝛ ſitis: ſilr ſupio:a vẽtriũ: ꝛ media inflãtur: q̃
pp catarcitis fo:tib⁹ illis vtendũ ẽ hac egritudi
ne hieme ꝛ eſtate o:tinenẽ: accidit illis aq̃ citrina:
ꝛ intereũt. eſtatq̃ vo diſynteria liẽteria longa ꝛ q̃
terna labo:ãt: q mo:bi naturã puerrũt ꝛ mutãt: ꝛ
in aq̃z cadũt citrinã ꝛ pennt: iuuenes illo: pulmo
nis dolo:e aliis quoꝫ paſſionib⁹ eo: mẽtes ptur
bantib⁹ affligũt: ſenes acuta ſe. ꝛ ardẽti ex vẽtriũ
ꝓſtrictiõe accidẽte veranẽ: mulierib⁹ apata de ge
nere albi flatis inaſcunẽ: neqꝫ ꝓcipiũt vl ꝑturiũt
niſi cũ magna difficultate atqꝫ moleſtia: co:pa eo
rũ magna ꝛ groſſa q̃zto plus i longitudinẽ ꝓten
dunẽ tãto gratilio:a fiunt. mẽſtrua vo iurta qp o:
fluũt: pueri hernia viri cauſone cruriũqꝫ vulneri
bus infeſtanẽ: ſed q h⁹ i naturã ſunt: his vitã ipoſ
ſibile ẽ ertẽdi: ſz intẽpeſtiua ſenecta ꝓcipitãr. mu
lieres vo grauide videnẽ. cũ vo tpa pt⁹ aduenĩũt
vteri fet⁹ in anes tumo:e relaranẽ: cuiuſmõi paſſi
one detẽta matrix q̃cunqꝫ aq̃ citrine coadunatiõe
itumuerit la bo:at: ad hãc itaqꝫ quã pdictum⁹ aquã
ptinẽs eſt: ꝛ ea q̃ a ca. terra ſurgit: aut frigido me
tallo: vel ere: ſine argẽto vl auro: ſiue ſulfure: aut
allumie. Aq̃ pluuiales leues ꝛ ſapo:ite: ac lucidiſſi
me ſũt: nã ſol qõ ſubtilius atqꝫ leui⁹ i attrahẽdo
aſſumit: aq̃ pluuiales cito putrent: malũqꝫ exalãt
odo:ẽ. q̃re enĩ ex multis cõgregate ſunt aqs: nõ le
uius aliis putreſcere ſolent ac mutari. Aq̃ niualis
vel glatialis omis mala ẽ poſtq̃z ſemel fuerit cõge
lata: nunquam in pſtinam conuertetur naturam
quicquid eſt ſapo:itum leue: ꝛ claruz fuerit aut pu
rum: id totum gelu aduenĩente receſſit. quod vo
turbidum remãſit. Et ſic poterꝫ pbare. ſi. n. aq̃z
i vaſe ad mẽſurã poſitã ſub gelu ogelari dimiſerꝫ
cũqꝫ cõgelata fuerit in ſole vel i quolibet calido li
q̃factã remoueas: eadẽ mẽſura mlto min⁹ iueniet
eẽ. ſilr aũt de gelu ꝛ niue: o:is aq̃ de niue ꝛ ſilibus
peio: ẽ o: i aq̃. aq̃ fri. dz inj. canõe: ca. d
dari digeſta materia. Auic. cura: fe. i gñali
aq̃ fri. iuuat Auicen. eodem lib. aq̃. ca. citi⁹
i digerẽdo. congelatur q̃z fri.

Auic. i. canõe: doctrina. ij. ſen. i. ſũma. i. ca.
iij. aq̃ fri. nõ dz dari: ſi ẽ hũo: crudus
ꝛ groſ Aui. de cura fe. i gñali. aq̃ fri. Aui
ſus. digerit hũo:ẽ cholericũ
eo. loco. aq̃ Aui. i. canõe ſen. ij. doct. ij. ca. xvj.
nõ nutrit. Sine aq̃ nõ põt eẽ cõplemẽtũ
rei nu Auic. eo. loco: aq̃ currẽs ꝛ di
trite. Auic. ſcoopta ẽ melio: aq̃x. Aui.
eo. li. melio: ẽ aq̃ q̃ ſup lu Aui. eo. lib. viij. aq̃
tũ vadit q̃z q̃ ſup petras. Aui. q̃zto magz lon
gaka ſuo ꝓncipio Aui. eo. loco. aq̃ q̃ eſt eſtate
tanto melio: eſt. Aui. ca. hieme fri. ẽ melio:
Auic. eo. loco. aq̃ cocta mio:is iſta Aui.
tõis ꝛ velocio:is deſcẽſionis
eo. loco. aq̃ pluuialis: ꝛ ſpãlr q̃ in eſtate colligiẽ: ꝛ
cũ ſunt tonitura ẽ Aui. eo. loco. aq̃ pluuialis
itra melio:es aq̃s. ipedit pect⁹ ꝛ vocem
Aui. eo. loco. aq̃ puteo:ẽ Aui. eo. loco. q̃
deterio:es aq̃ ſunt. dam aq̃ ge
nerãt flã: ꝛ q̃ Aui. eo. loco. aq̃ paludũ
dã choleram Aui. ẽ ſplẽis hydropicꝫ
eo. loco. aq̃ nõ currẽtes quo Auic. eodem lo
cũqꝫ mõ fuerint nocẽt ſtõ. co. aq̃ cal.
eo:rumpit digeſtionem: ꝛ non tollit ſitim ſico.

Auic. eodem loco aqua multum ca. iuuat in colica ⁊ splenis ventositate.

Auic. eodē. aqua nō nutrit. Auic. ṗmo canōe fen. ij. doctrina. iij. cap. iij. aq̄ dz exhiberi materia existente digesta ⁊ virtu te fortī Gal. vj. terapentice. capi. ij. aqua tepida facit nauseam.

Auic. ṗmo canōe: fen. ij. doctrina secūda ca. viij. aq̄ multū ca. cōstringit cutim.

Gal. vij. tera. cap. ij. aq̄ fri. nocet defectis. Gal. eodem loco. aq̄ tepida mollit corp⁹: ⁊ humectat: ⁊ delectat. Gal. eodē loco: natās imoderate i aq̄ alluminosa cōstringit cutim: ⁊ trāspiratiōes intus constringit: ⁊ si sunt fumose generant febrem.

Gal. ij. de ac. mor. cap. i. multi in fri. aq̄ balneati mortui sunt añq̄z domū venirēt.

Gal. eodē li. ca. iij. aq̄ fri. ꝓueniēs ē choleri cis tpe sanitatis: ⁊ tpe egritudis ⁊ hoc si fuerint cōsuetī: corpori insueto neq̄q̄z dare: nisi ṗus venerit ad sanitatē. Gal. vij. tera. cap. ij. si timeas dare aquā fri. corporibus cholericz pp incōsuetudinē: suadeo q⁹ nō debeas da re. Auic. ṗmo cano. fen. ij. ca. xvj. doctrine. ij. Terree aq̄ splenē resoluūt: ⁊ nō coire volentes adiuuāt: ⁊ aere corruptioni cōplōis vtiles existūt Dias. cap. de aq̄: aquaz oīuz natura fri. ē: ⁊ hu. aq̄ q̄ de lapide emanat leuio: ⁊ limpidio: est: ventrē ⁊ vrinā ꝑcurat. Aq̄ que de paludib⁹ argilosis emanat grauio: est a q̄ cocta salutē corporis opaī: ⁊ multū medet. Et q: in oībus infirmitatib⁹ aq̄ est necessaria: inter oēs aq̄s pluuiales aq̄ optia ē: ⁊ leuis: ⁊ dulcz: ⁊ facile digeritur. cito. n. calefacit: ⁊ cito ifrigidaī de fontanis aq̄ elligiī illa q̄ ad solis ortū tendit: ⁊ meridiē ⁊ de montib⁹ calnis exit. hec. n. ꝓpinquat pluuiali. q̄ vo ꝺ occidentē currūt ⁊ septētrionē pessime sunt: aq̄ petrā in vesica ⁊ renib⁹ creant: ⁊ mulierē sterilem faciūt: ⁊ corpori toporē ⁊ rigorē nimium mēstrua stringūt inhibentes egritudini sudorem prumpere vel flurū Dias. ca. de aq̄ marina ventris vel nauseā. ⁊ sm trāslationem gre. Aqua marina virtutē hz viscidā ⁊ termanticaz: ⁊ cacostomaticū: ventrē turbat: flegma deponit: cholera vo facta ⁊ somēto adhibita apata de alto educit: ⁊ matureset: duricies spargit: oībus diafo:esim pstat: nernoz cās cōponit ṗmonibus nō vulneratz opitulaī: cataplasmatib⁹ necessarie miscet: malagmatib⁹ ⁊ medicaminib⁹ nobilib⁹ additur: diafo:eticis q̄ꝫmarime ipetigimib⁹ adhibet lepida laterū tortionib⁹ accepta pstolaī: ⁊ zernas scabies: ⁊ p:urigines fomēto adhibita tollit: lēdines capitz purgat: tumorē māmaz cōpescit: ⁊ silr adhibita liuores corpis emēdat morsib⁹ venēatis occurrit: frigorib⁹ opitulaī: sp̄alangionū ⁊ scorpionū ictus: vel aspidū nō admittit calida adhibita corpus extenuatū reficit: lauacris vtilr adhibetur: que lauacra ydropicis: ⁊ cephalargicis: ⁊ surdis opitulatur. si seruata fuerit aqua marina bonum non colliget. multi vero coquūt aquam marinā: ⁊ sic reponūt ad purgatiōem dātes solam: ⁊ cū pauca pusca: ⁊ cū musco ⁊ cum orimelle: ⁊ post purgatiōem daī iuscellū galline: aut piscīū ⁊ temperat viscitudinē ei⁹. inuenīt aq̄ sulfurea: alluminosa ferrea. q̄ hūt virtutē eoz a qb⁹ recipiunt denoiationes: q̄s virtutes inuenies in ꝑpis litteris.

Ydroodino	.i. aq̄ rosata.
Ydrophalos	.i. hūiditates capitis.
Ylabce	.i. cacolla maior.
Ymonedea	.i. pelliculosa substātia
Ynos	.i. vinum.
Ynomel	.i. vinū ⁊ mel.
Ynosbatos	.i. cappara.

Cap. ccccccccviij.

Ypoquistidos .i. succus ei⁹ qđ oritur ad pedē rose canine: vl barbe hyrcine. l. l. cissos. Dias. stringit enī vehementissime: vñ ventrz ꝑfluū: ⁊ sanguinis abundantiā reprimit sine mora. sunt aūt due spēs eius. vna ē flaua. i. subruffa: ⁊ alia alba: quas greci ypogstidos vocant: eo q⁹ in radice herne dicte nascaī: vt apparet silr in. l. cissos: cui⁹ succ⁹ ex primiī ⁊ reponiī: valet ad eadē ad q̄ litiū ⁊ acatia Pau. fri. est ⁊ sic. in. iij. gra.

Ypothimia qđ est. l. l. glaucoma.

Cap. ccccccccix.

Ypoglossos .i. lingua eq ⁊ vocaī alio nomine mirta agrestis. Dias. fruter ē mirte agrestis. agrestis silis: folia hīs minuta ⁊ comā spinosā: q̄ folia in sumitate sunt sicut lingua cū ramulis minoribus circa eadē folia: hanc pibent multi collo ligataz dolorē capitis tollere: malagmatib⁹ miscet

Ypoquistidos	.i. saliua.
Ypostasis ē sedimē vrine: ⁊ dr ypostasis ab ypos qđ est sub: ⁊ sto stas: inde ypostasis. i. subt⁹ stans	
Yposeta	.i. cauda equa.
Ypotissis	.i. hūores influētes.
Ypomaratron	.i. feniculus rusticus.
Yposases. i. flagoguz: ⁊ ē q̄libet flatus eductiuū	
Ypocamus qđ est. l. l. cacaballus.	
Ypopias	.i. liuores sub oculis.
Yposellinū qđ est. l. l. apium.	
Ypnoticus	.i. dormitatiuus.
Yposagma ē passio in qua tubz cornea oculi: ⁊ vocabulo nr̄o vocaī pedatella.	
Ysopus humida qđ est. l. l. ceufarasab.	
Ysopellinum qđ est. l. l. apium.	
Ysopus qđ est. l. l. balase.	
Ysopus hortensis qđ est. l. l. quā supra.	
Yu	.i. viride eris.
Ysquiamū	.i. insquiamum.
Yum	idem.
Yndaica	.i. erbum.
Ynnu	.i. scamonea.
Yudus	.i. celestis niger.
Yppuris	.i. cauda equina.

Yrūdo qđ est. l. l. chauraf: qñ stat ꝑ aue: ⁊ stat ꝑ sanguissuga: ꝑ qua. l. l. sanguissuga.

Yrunda	.i. algardatone.
Yrundina	idem.

Sequitur de. Z.

Zarnabu .i. carui. Zaccharō. i. psilium.

Zaccarie idē qđ supra: ⁊ ponit istud vocabulū a Gal. in li. dinamidiaz ca. ꝺ passiōib⁹ pectoris i ꝓfectōe triasandali: quā facit ꝺ dolorē capitis ex caliditate: ⁊ ꝺ ictericiā: ⁊ ꝺ oēm calorē ītraneū: silr ponit illd vocabulū i viatico ca. ꝺ hydropisi i trociscz ⁊ lacca valētib⁹ ad epis ⁊ splētis passiōnē ex cap. silr ponit in antidotario. Nicolai ꝓfectione triasandali: ⁊ in ꝓfectōe trociscoz de lacca.

Zimat	.i. argētum viuum.
Zarbazed	.i. lapis smaraldus.
Zaro	.i. lentiscus.
Zacaron	.i. psilium.

Zabarat vel zabarac. i. planta cui⁹ vna spēs bētolia sicut lenticula: ⁊ alia est simulis camepitheos f

gbus caremus.

Zabarac idem.
Zarzar .i. berberi.
Zarton .i. olina.
Zait .i. oleum.

Cap. ccccccccx.

Zaror ara. vl zaroza. gre. trionū vel trigonū: vel tricoctum lati. mespillū: vel anzarola.

Zera. li. ag. cap. zaroz: auc. Dia sco. Zaroz ē arbor spiosa cui⁹ vna ps vocat mespillū: ⁊ hz fructū puuz silez malis puis bonū ad comedendū: est stiptic⁹ bon⁹ stō: cū comedit retinet vētrē: ⁊ tarde maturatur

Gal. li. ij. de cibis: fruct⁹ eius ē stiptic⁹ stipti citate fortis: ⁊ in folijs: ⁊ in sūmitatibus ē stipticitas. virt⁹ ei⁹ est fri. palā: qñ talū oium parū comedit: cōuenit nō vt ficuū: aut vuaz copi ose: neqz eni vt alimēto: sed vt medicinis ipsis indigemus magis. Et. d. in. vij. simp. phar. ca. me spillū: sm translatiōem gre. mespillū qdam tricoctum noiant eo q tria hz ossula oia intra se. semē autem est quodlibet eoz bus arboris: sicut q in pomis iuenunt: sunt arboris pomi ⁊ acuti vitz ⁊ mikole ficus. stiptic⁹ aūt ē sufficienter fruct⁹ h⁹ arboris: ⁊ vir esibilis: ⁊ retētiuus sufficienē est vētris: ⁊ in germinib⁹ eius ⁊ i folijs stiptica q̄litas ē non pauca. Et idē Sera. Est alia spēs zaroz: i regionib⁹ hyspanie quā multi vocant epimelidā vl pomelido: cui⁹ fruct⁹ est bon⁹ esus. Et vnūquodqz pomū eius hz tria ossa rotūda: ⁊ ideo noiat trigonum: ⁊ silr est vt supior stiptic⁹: ⁊ hanc spēm latini vocāt zarolā. Ysidorus pomelido sorbe fructui silis mediocris arbor in flore candido dicta pomelido q dulcedini sit ei⁹ fruct⁹ ⁊ acuto sapori mixt⁹.

Dias. cap. de mespilo: sm translatōez gre. mespilū semen hz rotundū fructum minutū matiano sile: tria ossa hēns: vñ tricoctuz dr: stipticū est eustomachū: ventrē abstinet: ⁊ tarde maturescit. Almāsor tractatu. ij. fri. sunt ⁊ sic. ventrem stringūt: ⁊ vomitū abstinent. Et est alia spēs q̄ in hyspania nascit quā multi epimelidam vocant: semē rotundū hēns ⁊ trigonū: vñ tricoctum dicit: hoc bonū est ad edendū stipticū: ⁊ stō aptum: ⁊ ista est azarola.

Zauco .i. argentū viuum.
Zamorat .i. smaraldus.
Zambaca. i. sambucus vel raya domestica: vnde oleum fit.
Zausior .i. opoponatum.
Zauda .i. crocū orientale.
Zaucule zuco .i. argentū viuum.
Zarin .i. auripigmentū
Zapinus deda, pinus masculus arbor grani viridis: idem ē ⁊ botim.
Zanahanā .i. edera.
Zabarali .i. casçata.
Zabzali idem.
Zaroich .i. auripigmentū
Zardec .i. croc⁹ hortēsis.
Zauen .i. lolium.
Zambach .i. sambacum.
Zacone .i. sorbe.
Zarneb .i. folia salicis torrētis
Zaaragi .i. litargirū.
Zameted .i. smaraldus.
Zarole .i. sorbe.
Zair. i. dolor extēsiu⁹ ⁊ abrasiu⁹ in itestino recto.
Zaraunt .i. aristologia longa
Zaub .i. argentū.
Zaccara .i. psilium.
Zarmena amara .i. auripigmētū rubeū.
Zarnabu .i. ros marinus.
Zarum .i. sorbe.
Zanet .i. auripigmentū.
Zaiur idem.
Zaar idem.
Zafaran .i. crocū orientale
Zarnab folia arboris magne nō facientis fructuz silis salici hēns odorē vt odor citri.
Zarabūt vel mazinachora. i. aristologia longa.
Zara .i. aristologia.
Zara medua. i. bulbus ematicus vel vomicus: ⁊ ē narcisscus.

Cap. ccccccccxi.

Zadens ara. gre. saki. lat. lens vel micola.

Zera. li. ag. ca. zadēs: auc. dias. meliores ex lētib⁹ sūt ille q̄ velociꝰ maturant. ⁊ qñ infundunt i aq̄ ad mollificandū nō nigrēscūt.

Gal. viij. sim. phar. ca. de lentib⁹: sm trāslatōz gre. saki. i. lentes stipticāt nō fortit. in medio vocā. ⁊ fri. ꝯsistunt. siccāt āt i. ij. gra. ipz qdē eaz corpus sistit ventrē. decoctio āt puocat quocirca ⁊ ef fundit p̄or aq̄ qñ re eo. li. ⁊ cap. sm trāslatiōis gr̄a sumit.

Gal. latiōem ara. sapor eaz stipticꝰ ē stipticitate pauca: virt⁹ lētis p̄ma ē media int ca. ⁊ fri. ⁊ exiccat i. ij. gra. ⁊ ipa stringit ventrē qñ cogit bis: ⁊ pjcit aq̄ p̄ma ⁊ aq̄ in q̄ coquunt laxat ventrē. Et dixit Hyp. vj. epidimiaz q ē tempata i ca. ⁊ fri. ⁊ declinat ad calorē parūp ⁊ signū in hoc ē q non appet p eā qñ comedit aut quādo mozat in stō: aut qñ descēdit a vētre ifrigidato corpe: ⁊ ē cōposita ex suba q̄ stringit vētrem qñ cogit bis: ⁊ pjcit aq̄ p̄ma: ⁊ aq̄ in q̄ coquunt laxat ventrē. Idē auc. Dias. qñ comedit ex eo assidue fac obscuritatē visus: ⁊ ē dure digestiōis: mala stō: ⁊ accidūt ex esu ei⁹ sōnia mala: ⁊ ē mala neruis ⁊ pulmōi. Et idē Sera. auc. Mesarugie excoriticate ex his sūt fri. grosse stringūt vētrē ⁊ vrinā ⁊ ingrossant sanguinē i venis: ⁊ nō sinūt eū currere: ⁊ sunt frigidiores q̄z mes. i. robile. Et idē auc. Abē mesuay: lens ipsa ē fri. ⁊ sic. i. i. gra. ⁊ cortex ei⁹ ē ca. sic. i. i. ⁊ de ꝓpetate ei⁹ est minuere vrinā ⁊ menstrua pp ei⁹ sanguinis igrossatiōem.

Zelbedalbahar .i. spuma maris.
Zerocelkie .i. berberi.
Zerunbet .i. zedoaria.

Cap. ccccccccxii.

Zedoaria lat. gre. zerūbet. radix ē cuiusdā herbe i trāsmarinis ptib⁹ iuente: ca. ē vtutz ⁊ viscide: vñ lubricos occidit: rucrū facit: ⁊ stō aptū: cui⁹ dolorē antiquū ieiune sumptū masticatiōe tollit. ℔ Dau. ca. de zedoaria: ca. ē in. iij. gra. sic. i. ij. radix ē cuiusdā herbe: q̄ p. r. ānos suat: vinū decoctōis ei⁹: ℥ tussim fri. facit ⁊ ℥ dolorē stōi: ⁊ intestinoz ex vētositate vl fri. suppositoriū factū ex ea ⁊ trifera magna mīricem calefacit ⁊ mundificat. salsamentū ex eo factū ⁊ rozemarino ⁊ pane assō ⁊ aceto appetitū icitat.

Zera. lib. ag. ca. zerūbet. Zerūbet. i. zedoaria: ⁊ sunt radices rotunde siles i sapore ⁊ colore zinziberi: ⁊ afferē de seni. Aben me suay: ē ca. ⁊ sic. in. ij. gra. ⁊ ipinguat ipinguatiōe cōuenienti: ⁊ aufert vētositates. ⁊ de ꝓpetate ei⁹ ē q aufert odorē allij: ⁊ cepe: ⁊ vini. Et dixit Degoras: confert morsui venenosorum.

Auic. de virib⁹ cordis d. q ē ca. ⁊ sic. i iij. gra. ⁊ hz confortare cor.

Cap. ccccccccxiii.

Zegara. vel cachita: gre. calcitz: vl' colcotar: vel calcadis. lati. vitriolum. Sera. lib. ag. ca. zeg: auc. Gal. vidi in mineris tres venas ertēsas vnā sup aliā p longū spaciū: ⁊ vena inferior erat zeg nigrū ⁊ vocat marchasita: p q̄. l. l. hager marchasita: ⁊ secūda q̄ erat sup eā est colcotar vel calcitis: p quo. l. l. calcitis: ⁊ ttia q̄ erat supior ē zeg viride: ⁊ ē vitriolū vl' calcātū: ⁊ hec ē zeg nigr: ꝓuertit ⁊ colcotar fit zeg vide. i. vitriolū. Est aliō zeg rubeū qō hic nō ponit qō inuenies in. l. attramētū: ⁊ oēs tres spēs diuersificant ad inuicē in subtilitate ⁊ grossitudine: qm̄ grossius ex eo ē zeg nigrū ⁊ subtiliꝰ ē zeg viride: ⁊ colcotar ē mediū int hec duo: ⁊ virtꝰ istorū oīz ē adustiua cōburēs carnē: ⁊ faciēs escarā durā: ⁊ ē stiptica. ⁊ zeg qdē viride ⁊ colcotar dissoluit ⁊ liqueficit qm̄ ponit sup ignē: sz zeg nigrū nō dissoluit neq; liq̄fit: q: coagulatio eiꝰ ē petrificata fortis. zeg vō viride ē maturatiuum a calore suo naturali maturatiōe āplior q̄s colcotar. Idez auc. Diaſ. zeg aliō ē babylonicū: ⁊ aliō cipr̄ēse: ⁊ babylonicū ē melꝰ durū qō cū frāgit hz interiꝰ maculas albas: ⁊ virtꝰ eiꝰ ē sicut vtus calcitz: ⁊ cō burit sicut ipm: sed cipr̄ēse hz colorē aureū vsus colorē eris frangibile venosū sicut alumē iterius hūs maculas splendidas silēs stellis: ⁊ melꝰ ex eo ē recēs mundū frāgibile. illō āt qō deferēt ex babylonia ē melius: ⁊ ē fortiꝰ in oībꝰ q̄z cipr̄ense pter q̄z in medicis oculoꝝ: nā i hoc ē debilꝰ cipr̄ēse: ⁊ hz virtutē stiptica: sz bitirias putāt aliq; sit spēs zeg: ⁊ ē illud qō aggregat sup capita mineraꝝ eris sicut sal: ⁊ ex eo ē qō generat sup mineras qō dī maltina quod inuenitur in mineris vbi fodit es: ⁊ aliq̄ sup ipz es repit: ⁊ cōplerio eiꝰ ē terrea. Et ex eo ē qō repit in mineris i ēra q̄ dī falchia: ⁊ in alijs pluribꝰ: ⁊ melꝰ ex eo ē cuius color ē sicut color sulfuris: ⁊ est leue equaliuz partium mundum ⁊ qñ tāgit digitis fit nigrū ⁊ eiꝰ virtꝰ est adustiua silis virtuti zeg. Et idē Sera. auc. Diaſ. vitriolū vel calcantū hz virtutē stiptica cōstrictiuā adusti uaz. ⁊ qñ sumit ex eo in potu. z. i. cū ydromelle expellit lūbricos ⁊ ascarides. ⁊ qñ sumit i potu aufert nocumentū fungoꝝ faciēs euomere: ⁊ ponit ex eiꝰ puluere i naribus ⁊ ꝓstringit sanguinē fluētem ab eis. ⁊ qñ ponit ex eo in naribꝰ distillato in aq̄ mūdificat caput. ⁊ pulus eiꝰ mūdificat vlcera q̄ sunt i naribꝰ ⁊ i auribꝰ: ⁊ sedat dolores auris: ⁊ occidit vmes i eis. pan. ca. de vitriolo: ca. ē ⁊ sic. i q̄rto. Bulcasim Ebē Abē Azarin lib. q dī fruitor trāslato a Simone ianu. forma cōbustionis calcāti ē hec. Accipe calcantū ⁊ pone sup testā nouā: ⁊ testā pone sup p:ūas ⁊ vre: ⁊ sit q̄ntitas cōbustōis eiꝰ si fuerit calcantū nō multe hūiditatis qū nō apparebūt ampule: ⁊ erit deficcatū deficcatiōe fortis ⁊ si fuerit āplorz hūiditatz oz qō diminuat sr̄ p:unas quousq; mutet colorē eiꝰ: ⁊ qñ mutabī itra se: ⁊ vtet ad silitudinez mogre oz q̄ auferas ab igne ⁊ purges. ⁊ sunt q ponūt sup p:unas: ⁊ exsufflāt desup donec declinat ad citrinitatē: aut ponūt sup testā ⁊ ponūt sup p:unas: ⁊ miscent donec mutatur color eius.

Cap. ccccccxiiii.

Zebus albach si ne zebethal bahar ara. gre. alcionū vel alosachne vel arosachie: vel alosanche. lati. spuma maris. Sera. auc. Diaſ. sunt eius q̄nq; spēs: vna eaꝝ est solida ⁊ grauis: hūs odorē piscū putridoꝝ: ⁊ silitudo eiꝰ est sicut silitudo spongie marine: ⁊ repit multum in littore maris. Secūde vē spēi figura ē longior ista: ⁊ ē leuis pondere hēns multa foramina: ⁊ est silis vngule oculi: leuis sicut spongia: ⁊ odor eiꝰ ē silis odori lenticule marine. Tertia est silis rē ⁊ color eiꝰ vgit ad rubedinē ⁊ purpureitatē. Sz q̄rta est silis lane succide leuis ponderz: sicut spēs secunda. Quinta vō ē in supficie lenis. interius vō aspa silis fungo: ⁊ hz odorē. Et idē auc. Gal. oīuz spēz spume maris suba ē subtilis: ⁊ resoluit: ⁊ abstergit: vez vna hz bonitatē plus alia: ⁊ alia ē mino: in his virtutibꝰ: ⁊ i subtilitate substātie: ⁊ pp hoc sunt diuerse. Et virtꝰ qdem duaꝝ spēz pmarū est q̄ conuenit empetigini: ⁊ scabiei: ⁊ morfee: ⁊ mundificat faciē. Et tertia ē subtilioꝝ oībꝰ spēbꝰ et ideo qñ aduritꝝ ⁊ miscet cuz vino rubeo subtili ⁊ linit alopitia curat eā. Et virtꝰ q̄z est silis huic virtuti: nisi q: est debilior ea q̄ntitate non pauca. Et qnta hz in sapore suo ponticitatē ⁊ acuitatem ⁊ virtꝰ eius ē calidior: spēbꝰ aliis: ⁊ q̄ aduritꝝ pilos ⁊ excoriat cutim. Et idē auc. Diaſ. due pme spēs sunt bone in lauaturis mulierꝝ: q: mundificāt cutem eaꝝ: ⁊ cōferunt silr ad auferendū bothor lactea: ⁊ empetiginē: ⁊ lentiginē: ⁊ baras: ⁊ scabiez vlceratā: ⁊ morfeā: ⁊ maculas q̄ fiunt in facie: ⁊ in alijs ptibꝰ corporis: ⁊ silia horꝝ: sed spēs ttia cōue nit strāgurie: ⁊ lapidi vesice: ⁊ dolori renū: ⁊ idropisi: ⁊ dolori splenis. sed qñ miscet cū vino: ⁊ linit in alopitia curat eā. sed alie due spēs stipticant: ⁊ abstergūt: ⁊ mundificāt: ⁊ pp hoc abstergūt dentes: sz qñ miscent cū sale abradunt pilos: sz siquis vult aliquā istaꝝ spēz: oz q̄ ponat illā in aliq̄ olla noua cruda: ⁊ coopiat eā luto ⁊ ponat in fornace: ⁊ dimittat ollā donec coquat: olla deinde exhibit ⁊ reponat: ⁊ lauat sicut climia: sed spūa alia est q̄ dī adarchi: ipsa cōgelat sicut sal sup cānas: ⁊ sup iumcos: ⁊ sup alias herbas ⁊ repit adherens cānis ⁊ herbis i locis hūidis: ⁊ lutosis: ⁊ salsis: ⁊ colorꝰ eiꝰ est silis colori floris lapidis asios: aut florz spume maris: ⁊ hz multa foramina sicut spongia. Et idē auc. Gal. virtꝰ eius calefacit mltū: ⁊ abstergit absersione fortis: ⁊ cōuenit egritudinibꝰ in qbꝰ oz calefacere qñ ponit exꝰ corpus: sed interiꝰ nō ē conuenies pp sui naturā ⁊ fortitudinē nimā. Et idem auc. Diaſ. est bona scabiei vlcerose: ⁊ bothoꝝ lacteis: ⁊ empetigini: ⁊ silibus: ⁊ vlr est ca. imutatant cōplerionē malā quā hēnt membra ad bonā: ⁊ sedat dolorē: ⁊ sedat sciaticā. Almāsor: tractatu. iij. cap. de spūa maris. Spuma maris plēs hz spēs q̄ oēs ca. virtutis existentes: ⁊ sic. scabiei ⁊ morfee atq; alopitie auriliant. Bulcasim li. q dī seruitor trāslato a Simōe ianu. Modꝰ cōbustiōis spūe maris: pone eā i olla frea: ⁊ coopi: ⁊ luta cū argilla: ⁊ pone in furno quousq; aduratꝝ: deide accipe ⁊ repone. Et qdā ponūt sup p:unas: ⁊ cōburūt exsuflando: sed ablutio eiꝰ est sicut ablutio tutie.

Zeiden. i. medicina q̄ fit in india ex ligno indo: ⁊ virtus eiꝰ est silis virtuti behem.

Zebel .i. stercus vel fimus
Zet .i. oleum.
Zemeneton .i. p:inatio gressus.
Zeron. i. augmentatiōes vel sopiosa q̄ fiunt i cruribus aialium. l. l. haur.
Zegreste .i. berberi.
Zegi .i. calcitis.
Zema .i. succus.
Zeocha .i. nuxmuscata.
Zerna. i. empetigo: hoc vocabulū ponitur i. l. gluten. ⁊ in. l. cernea.
Zemor .i. rubor: placidus.
Zenor idem.
Zedua. i. planta de manerie volubilis.
Zeliabin. i. syrupus rosat. l. geleniabin.
Zebri .i. oleum.
Zefere .i. ruta.

Zedeuagi .i. canapis.
Zecteno .i. oliua.
Zeialderū .i. oleū lentiscinum.
Zebara est q̄dam medicina odorifera.
Zefirus .i. faonius vētus.
Zema. i. ius q̄ nos dicimus zeuma.
Zerboin .i. spēs cipressi.
Zeduce .i. nucella.
Zeulia. i. centūnodia vel poligonia.
Zercasen .i. raffanus.
Zeite .i. oleū.
Zeita erait .i. oleū laurinum
Zeite edirū .i. oleū lentiscinum.
Zensur .i. vua lupina.
Zeduar zimū .i. fermētum.
Zereactis alcāmapsi .i. semen apij.
Zebon .i. buturum.
Zest .i. test.
Zegibel .i. zinziber.
Zenfara .i. isopus humida.

Cap. ccccccccxv.

Zedcara ē q̄daz herba filis ari stologie minoris: ⁊ i sua virtute: ⁊ melior ē illa q̄ cū napello crescit: ⁊ ē tyriaca napelli: ⁊ oiuz venēoz ⁊ ponit triplū pōderis zirūbet loco ei⁹.
Zensifur .i. cinnabrum.
Zeia .i. spelta.
Zeia .i. lolium.
Zelē. i. pip ethiopū: ⁊ pip nigroz: ⁊ ē babelcelim
Zemineru .i. priuatio gressus.
Zeugite est spēs calami aromatici.
Zemmetū .i. priuatio gressus.
Zemi .i. fermentum.
Zemphiros est apa durum cui non associatur sensus neq; dolor.
Zeriat .i. herba vñ fit lutium.
Zeias .i. spelta.
Zeari idem.
Zion .i. sempniua.
Zirius .i. mirta.
Zima .i. fermentum.
Zicama .i. lolium.
Zimlas .i. trifolium.
Zimbar idem.
Zimilas idem.
Zireolkire. i. cibus q̄ fit de berberis.
Zigin vel zigi .i. forfice.
Zipparis .i. galla.
Zion .i. vita.
Zicifur .i. cinosbatus.
Zia .i. senectiones.
Zumber .i. rosmarinus.
Zirumbet .i. zedoaria.
Zimar .i. via.
Zincuria .i. viride ⁊ erugo eris
Zimaria idem.
Zirimoen .i. hermodactili.
Zirungen idem.

Cap. ccccccccxvi.

Zinziber caninū uel aq̄ticū. i. holus q̄ inficit canes: cuius folia sūt sicē folia salicū: sz magz citrina: ⁊ hūt vglta rubea hūtia saporē ziziberz
Zirbus. i. pāniculus coopiens intestina.
Zibarbegi. i. cibarius ex carne cocta ⁊ ouis simul cōmixtis.
Zirabē idem.
Zicibil .i. zinziber.
Zinziber qd est. l. l. tegibel.

Cap. ccccccccxvii.

Zirnabum .i. arbor magna nō fructificās in monte libāo de seni: cuius virgulta sūt pua rotūde figure hūs puā grossitiē calami cū quo scribit nigra ad citrinitate declinatia q̄ nō hūt multū saporē: neq; odorē: ⁊ modicū q̄ hūt de odore ē odor citri. ē ⁊ eius virtus nucis muscate: ⁊ est subtilior parumper.
Zirionti .i. aristologia.
Zirmida. i. herba oculi: ⁊ est luyula.
Zinziper .i. galla.
Zincifa agrestis. i. rubea q̄ hz fructus intus pilosos. l. l. sulabic.
Zibrabegi. i. cibaria q̄ ex carne cocta ⁊ ouis simul cōmixtis cōficiūt: vel rasea mirta cū ouis.
Zirungen. i. hermodactili vltramarini.
Zimar .i. lactuca asini.

Cap. ccccccccxviii.

Zirumb siue zirumbet: ara. gre. circūquinē vel cauch. lib. ag. ca. zirumb. Zirūb
Zera. ē er spēb⁹ odorifer: ⁊ pp hoc admiscet in cōfectionib⁹ aromaticis. Et idē auc. Gal. ē ca. ⁊ sic. ppe. iij. gra. ⁊ ē in virtute sua file cassielignee: ⁊ cubebe. Et idē auc. Lōsodomij si ñ hēs ciamomū pōe p eo zirūb. ⁊ idē auc. pau. sicut dicit Gal. nec plus nec minus vna lra: ḡre signat q̄ ab eo trāstulit. Et idē auc. Isaac ebē arā ē arbor magna q̄ nascit in monte lubue. i. i oriēte nullū faciens fructū: hūs folia longa: quoz color ē inter viditatē ⁊ citrinitatē filia folys salicz: ⁊ ita ē color ramoz. Et hz odorē sicut odor citri: ⁊ ē cal. ⁊ sic. stiptica: resolut: ⁊ restringit ventrē. Et idē auc. ūDesarugie: virt⁹ ei⁹ ē sicut virt⁹ nucis muscate: verūtñ ē subtilior ea. ⁊ qñ fit sternutatorium cū eo ⁊ oleo violaceo: ꝓficit dolori capitz fri. ⁊ hu. ⁊ cōuenit stō ⁊ epati pp suam aromaticitatem.
Zirūquimam est quedam canna silis cinamomō: ⁊ est zirumb.
Zicifal planta ē in vltramaris ptib⁹: ⁊ ēt in montibus sclauonie qua caremus.
Zibil .i. passule.
Zimgit ē pp:um nomen loci.
Zimgig idem.
Zimar .i. viride eris.
Zinirma .i. mirrha.

Cap. ccccccccxix.

Zinirmon ſm Dias. zimirmō ſm trāslatiōz gre. nascit in mōte anamon: vgas hz silles apio: ⁊ ramos plurimos: ⁊ folia silia ei lata sup terrā spāsa fortiora: ⁊ pinguiora: ⁊ odorata cū viscitudine: color ē illi mellin⁹: ⁊ sunt ei capitella aneto silia: ⁊ semē obrotundū silē caulículo: nigrū viscidū: ⁊ mirrhe hūs odorē. radix ei⁹ viscida ē ⁊ odorata ⁊ mollis succū plimuz hūs ⁊ fauces mordens. Lozū ē illi a foris nigruz ⁊ int⁹ viride: aut subalbidū: nascit loc⁹ aspis ⁊ humectis. virt⁹ ē radici ei⁹ ⁊ semi ⁊ herbe ca. ei⁹ folia i sale cōponunt ventrē stringūt: radix ei⁹ venēis occurrit: ⁊ tussiētib⁹: ⁊ orthonoicis: vrinā puocat folia ei⁹ cataplasmatib⁹ adhibita: tūores ⁊ duricies spargūt. radix ei⁹ oia silr facere pōt: semē ei⁹ vrinā puocat: nefreticis: ⁊ splenēticis: ⁊ dolori vesice maximū ꝓficuū est: mēstruis impat: secūdinas erponit: sciaticis vtilis ē: bibitū inflatiōz stōi spargit: sudo: ē puocat: ⁊ ructuatiōem pstat: maxime hydropicis subuenit.

Zoci .i. aialia.
Zogi .i. fo:pices.
Zonamon .i. sempuiua.
Zomus .i. fermentū.
Zoan .i. animalia.
Zodiaca .i. aialis.
Zoi .i. vita.
Zbode .i. ciperi.
Zoohod idem.
Zomon .i. ius vel salsamētum
Zozumbet .i. zedoaria.
Zurumbet. i. zedoaria: cuius herba ē silis cipero sed maio ⁊ minus odo:ifera.
Zuozur .i. poligonia.
Zuczocaria .i. flos agni casti.
Zuccozaria idem.
Zuccare qd est. l. l. zuccare.
Zuzem .i. vitrū.
Zufe .i. isopus.
Zuges .i. vitrū.
Zufeigebus .i. iuiube.
Zumana. i. viride: vt erugo eris.
Zuffo:e. i. planta bēns folia silia rute: ⁊ ē suffe.
Zurus .i. paluirū.
Zulbe .i. cercula.
Zuleluge hoc fit de farina aq̄ ⁊ melle simil' cōmixtz ⁊ in oleo frixis.
Zuleuie idem.
Zundebeduster .i. casto:eum.
Zuffefese .i. iuiube.
Zufoara .i. leuisticum.
Zukermen .i. coriza.
Zubel .i. butirum crudū.
Zufenferad .i. radix mandrago:e.
Zuferia .i. alacha.
Zugi. i. acumen lance: ⁊ ponitur p sagitta habente acumen.
Zufarizef .i. iuiube.

Cap. ccccccclxx.

Zucarum. Sera. li. ag. ca. zucarum: auc. Gali. prima ei⁹ virt⁹ est q̄ siccat: scōa q̄ abstergit: ⁊ resoluit: ⁊ dixit de inge. sa. q⁹ ingredit̄ i medicinis q̄ apiunt opilatōes: ⁊ abstergūt: ⁊ mūdificāt vias ⁊ ē longinquū a nocumēto stōi: ⁊ ab eo q⁹ facit sitim sicut mel ⁊ efficit̄ p expressionē cannax: ⁊ succus eax coagulat⁹ vocat̄ zucax. Et idē auc. Dias. est sili' zucax spēs que est ex spēbus mellis: ⁊ vocatur melle canne. Et est aliud zucaruz q⁹ est ita pingue: q⁹ nō indurat̄: sed remanet liquidum ad modū mellis: ⁊ cū plus moxat̄ duresc̄it: cui⁹ suba coagulat̄ sup cānas in india: ⁊ arabia: ⁊ cum plus moxat̄ duresc̄it: cui⁹ suba indurata simlat̄ substātie salis: ⁊ frangit̄ sub dentib⁹ sicut sal: ⁊ vocatur sal indū. Et q̄n resolui⁹ ⁊ bibit̄ soluit ventrē: ⁊ est bonum stō confert dolori vesice: ⁊ renū: ⁊ abstergit obscuritatē visus. Idem auct. Aben mesuay. Est ca. in pn. ij. gra. bu. in medio. i. Et tale zucax sic coagulatū sup cannā est q⁹ affert̄ ab egem p̄m frustra silia frustris salis. Et est ēt zucarū taberzed. i. de regione illa in q̄ fit zucax album purū ⁊ bene coctū q⁹ non mollificat̄ sicut sal meni. Est similiter zucarū alufar p̄m Auic. li. ij. cap. de zucaro. Zucax alusar: ⁊ ē ros cadens sub alasam: ⁊ sūt sicut frustra salis: ⁊ in ipso ē punticitas: ⁊ amaritudo cū absersione: ⁊ resolutōe: acuit visum: ⁊ cōfert renib⁹ ⁊ vesice. Et est aliud zucarū amarum q⁹ colligit̄ in planta hauser. Pau. ca. de zucaro Zucarum ē ca. ⁊ bu. in. i. gra. virtutē hz nutriendi: ⁊ infrigidādi ⁊ relaxandi. Contra dolorē oculorum: ⁊ si distempetur zucarū cū lacte mulierz: ⁊ distillet̄ in oculo. pbatū est. Et idē Sera. p̄ Deni die sunt ca. ⁊ bu. in. i. gra. molliūt ventrē: ⁊ sunt grossiores Auic. lib. ij. cap. de zucaro. Juca zucaro. rum ē vehemētioris lenificationis ⁊ sedat inflatiōem: ⁊ cum oleo amigdalino cōuenit colice.

Sequitur dē lit. ꝑ.

Ꝑar id est virga pastoris.
Ꝑdos est ordeum romanum ⁊ est ordeum cui non est cortex.
Ꝑdro idem.
Ꝑdisi quid est lege litteram condes.

Opus pandectarum medicine emandatum p eximium artium ⁊ medicine doctorem dominum ⁊ magistrum Matheum moretum brixien. Bononie in medicina ⁊ astronomia legentē. Et ipressum Venetijs arte et ingenio Marini saraceni Anno dñi. M. cccclxxxviij. xiiij. kal. Junij.

FINIS

Registrum.

a b c d e f g h i k l m n o p q r s t u x y z ⁊ ꝑ
oēs sunt q̄terni p̄ter o. ternū: ⁊ n. ⁊ ꝑ. quinōnos.

1783

MA
Medi
89
I-89